

The Holy Bible: Croatian Translation

by

Anonymous

About The Holy Bible: Croatian Translation

Title: The Holy Bible: Croatian Translation
URL: <http://www.ccel.org/ccel/bible/hr.html>
Author(s): Anonymous
Publisher: Grand Rapids, MI: Christian Classics Ethereal Library
Description: This Bible translation was converted automatically from data files made available by the Unbound Bible project. Book names, introductions, titles, paragraphs, and the like were not available, so standard English names have been used. Therefore this file would benefit from additional work by someone who has access to a print edition.

Source: The Unbound Bible
Language: hr
Rights: Public Domain
Date Created: 2002-12-31
CCEL Subjects: All; Reference; Bible

Table of Contents

<i>About This Book.</i>	p. ii
Title Page.	p. 1
Old Testament.	p. 2
Genesis.	p. 2
Genesis 1.	p. 2
Genesis 2.	p. 3
Genesis 3.	p. 4
Genesis 4.	p. 5
Genesis 5.	p. 6
Genesis 6.	p. 8
Genesis 7.	p. 9
Genesis 8.	p. 10
Genesis 9.	p. 10
Genesis 10.	p. 12
Genesis 11.	p. 13
Genesis 12.	p. 14
Genesis 13.	p. 15
Genesis 14.	p. 16
Genesis 15.	p. 17
Genesis 16.	p. 18
Genesis 17.	p. 19
Genesis 18.	p. 20
Genesis 19.	p. 22
Genesis 20.	p. 23
Genesis 21.	p. 24
Genesis 22.	p. 26
Genesis 23.	p. 27
Genesis 24.	p. 28
Genesis 25.	p. 31
Genesis 26.	p. 32
Genesis 27.	p. 34
Genesis 28.	p. 36
Genesis 29.	p. 37
Genesis 30.	p. 39
Genesis 31.	p. 41

Genesis 32.	p. 43
Genesis 33.	p. 45
Genesis 34.	p. 46
Genesis 35.	p. 47
Genesis 36.	p. 48
Genesis 37.	p. 50
Genesis 38.	p. 52
Genesis 39.	p. 53
Genesis 40.	p. 54
Genesis 41.	p. 55
Genesis 42.	p. 58
Genesis 43.	p. 59
Genesis 44.	p. 61
Genesis 45.	p. 63
Genesis 46.	p. 64
Genesis 47.	p. 65
Genesis 48.	p. 67
Genesis 49.	p. 68
Genesis 50.	p. 70
Exodus.	p. 71
Exodus 1.	p. 71
Exodus 2.	p. 72
Exodus 3.	p. 73
Exodus 4.	p. 74
Exodus 5.	p. 76
Exodus 6.	p. 77
Exodus 7.	p. 78
Exodus 8.	p. 79
Exodus 9.	p. 81
Exodus 10.	p. 82
Exodus 11.	p. 84
Exodus 12.	p. 84
Exodus 13.	p. 87
Exodus 14.	p. 88
Exodus 15.	p. 89
Exodus 16.	p. 91
Exodus 17.	p. 92
Exodus 18.	p. 93
Exodus 19.	p. 95
Exodus 20.	p. 96

Exodus 21.	p. 97
Exodus 22.	p. 98
Exodus 23.	p. 100
Exodus 24.	p. 101
Exodus 25.	p. 102
Exodus 26.	p. 104
Exodus 27.	p. 105
Exodus 28.	p. 106
Exodus 29.	p. 108
Exodus 30.	p. 111
Exodus 31.	p. 112
Exodus 32.	p. 113
Exodus 33.	p. 115
Exodus 34.	p. 116
Exodus 35.	p. 118
Exodus 36.	p. 119
Exodus 37.	p. 121
Exodus 38.	p. 122
Exodus 39.	p. 124
Exodus 40.	p. 126
Leviticus.	p. 127
Leviticus 1.	p. 127
Leviticus 2.	p. 128
Leviticus 3.	p. 129
Leviticus 4.	p. 130
Leviticus 5.	p. 132
Leviticus 6.	p. 133
Leviticus 7.	p. 134
Leviticus 8.	p. 136
Leviticus 9.	p. 138
Leviticus 10.	p. 139
Leviticus 11.	p. 140
Leviticus 12.	p. 142
Leviticus 13.	p. 142
Leviticus 14.	p. 145
Leviticus 15.	p. 148
Leviticus 16.	p. 149
Leviticus 17.	p. 151
Leviticus 18.	p. 152
Leviticus 19.	p. 153

Leviticus 20.	p. 155
Leviticus 21.	p. 156
Leviticus 22.	p. 158
Leviticus 23.	p. 159
Leviticus 24.	p. 161
Leviticus 25.	p. 162
Leviticus 26.	p. 165
Leviticus 27.	p. 167
Numbers.	p. 168
Numbers 1.	p. 168
Numbers 2.	p. 171
Numbers 3.	p. 172
Numbers 4.	p. 174
Numbers 5.	p. 176
Numbers 6.	p. 178
Numbers 7.	p. 179
Numbers 8.	p. 183
Numbers 9.	p. 184
Numbers 10.	p. 185
Numbers 11.	p. 187
Numbers 12.	p. 188
Numbers 13.	p. 189
Numbers 14.	p. 190
Numbers 15.	p. 192
Numbers 16.	p. 194
Numbers 17.	p. 196
Numbers 18.	p. 197
Numbers 19.	p. 199
Numbers 20.	p. 200
Numbers 21.	p. 201
Numbers 22.	p. 203
Numbers 23.	p. 205
Numbers 24.	p. 206
Numbers 25.	p. 207
Numbers 26.	p. 208
Numbers 27.	p. 211
Numbers 28.	p. 212
Numbers 29.	p. 213
Numbers 30.	p. 215
Numbers 31.	p. 216

Numbers 32.	p. 218
Numbers 33.	p. 220
Numbers 34.	p. 222
Numbers 35.	p. 223
Numbers 36.	p. 224
Deuteronomy.	p. 225
Deuteronomy 1.	p. 225
Deuteronomy 2.	p. 227
Deuteronomy 3.	p. 229
Deuteronomy 4.	p. 231
Deuteronomy 5.	p. 233
Deuteronomy 6.	p. 235
Deuteronomy 7.	p. 236
Deuteronomy 8.	p. 237
Deuteronomy 9.	p. 238
Deuteronomy 10.	p. 240
Deuteronomy 11.	p. 241
Deuteronomy 12.	p. 242
Deuteronomy 13.	p. 244
Deuteronomy 14.	p. 245
Deuteronomy 15.	p. 246
Deuteronomy 16.	p. 248
Deuteronomy 17.	p. 249
Deuteronomy 18.	p. 250
Deuteronomy 19.	p. 251
Deuteronomy 20.	p. 252
Deuteronomy 21.	p. 253
Deuteronomy 22.	p. 254
Deuteronomy 23.	p. 256
Deuteronomy 24.	p. 257
Deuteronomy 25.	p. 258
Deuteronomy 26.	p. 259
Deuteronomy 27.	p. 260
Deuteronomy 28.	p. 261
Deuteronomy 29.	p. 264
Deuteronomy 30.	p. 266
Deuteronomy 31.	p. 267
Deuteronomy 32.	p. 268
Deuteronomy 33.	p. 271
Deuteronomy 34.	p. 272

Joshua	p. 273
Joshua 1.	p. 273
Joshua 2.	p. 274
Joshua 3.	p. 275
Joshua 4.	p. 276
Joshua 5.	p. 277
Joshua 6.	p. 278
Joshua 7.	p. 280
Joshua 8.	p. 281
Joshua 9.	p. 283
Joshua 10.	p. 284
Joshua 11.	p. 286
Joshua 12.	p. 288
Joshua 13.	p. 289
Joshua 14.	p. 290
Joshua 15.	p. 291
Joshua 16.	p. 293
Joshua 17.	p. 294
Joshua 18.	p. 295
Joshua 19.	p. 296
Joshua 20.	p. 298
Joshua 21.	p. 298
Joshua 22.	p. 300
Joshua 23.	p. 302
Joshua 24.	p. 303
Judges.	p. 305
Judges 1.	p. 305
Judges 2.	p. 307
Judges 3.	p. 308
Judges 4.	p. 310
Judges 5.	p. 311
Judges 6.	p. 312
Judges 7.	p. 314
Judges 8.	p. 316
Judges 9.	p. 317
Judges 10.	p. 320
Judges 11.	p. 321
Judges 12.	p. 323
Judges 13.	p. 324
Judges 14.	p. 325

Judges 15.	p. 326
Judges 16.	p. 327
Judges 17.	p. 329
Judges 18.	p. 329
Judges 19.	p. 331
Judges 20.	p. 333
Judges 21.	p. 335
Ruth.	p. 336
Ruth 1.	p. 336
Ruth 2.	p. 338
Ruth 3.	p. 339
Ruth 4.	p. 340
1 Samuel.	p. 341
1 Samuel 1.	p. 341
1 Samuel 2.	p. 342
1 Samuel 3.	p. 344
1 Samuel 4.	p. 345
1 Samuel 5.	p. 346
1 Samuel 6.	p. 347
1 Samuel 7.	p. 348
1 Samuel 8.	p. 349
1 Samuel 9.	p. 350
1 Samuel 10.	p. 352
1 Samuel 11.	p. 354
1 Samuel 12.	p. 354
1 Samuel 13.	p. 356
1 Samuel 14.	p. 357
1 Samuel 15.	p. 360
1 Samuel 16.	p. 362
1 Samuel 17.	p. 363
1 Samuel 18.	p. 366
1 Samuel 19.	p. 367
1 Samuel 20.	p. 368
1 Samuel 21.	p. 371
1 Samuel 22.	p. 371
1 Samuel 23.	p. 373
1 Samuel 24.	p. 374
1 Samuel 25.	p. 375
1 Samuel 26.	p. 378
1 Samuel 27.	p. 379

1 Samuel 28.	p. 380
1 Samuel 29.	p. 381
1 Samuel 30.	p. 382
1 Samuel 31.	p. 384
2 Samuel.	p. 384
2 Samuel 1.	p. 385
2 Samuel 2.	p. 386
2 Samuel 3.	p. 387
2 Samuel 4.	p. 389
2 Samuel 5.	p. 390
2 Samuel 6.	p. 391
2 Samuel 7.	p. 393
2 Samuel 8.	p. 394
2 Samuel 9.	p. 395
2 Samuel 10.	p. 396
2 Samuel 11.	p. 397
2 Samuel 12.	p. 398
2 Samuel 13.	p. 400
2 Samuel 14.	p. 402
2 Samuel 15.	p. 404
2 Samuel 16.	p. 406
2 Samuel 17.	p. 407
2 Samuel 18.	p. 409
2 Samuel 19.	p. 411
2 Samuel 20.	p. 413
2 Samuel 21.	p. 414
2 Samuel 22.	p. 416
2 Samuel 23.	p. 417
2 Samuel 24.	p. 419
1 Kings.	p. 420
1 Kings 1.	p. 420
1 Kings 2.	p. 423
1 Kings 3.	p. 425
1 Kings 4.	p. 427
1 Kings 5.	p. 428
1 Kings 6.	p. 429
1 Kings 7.	p. 431
1 Kings 8.	p. 433
1 Kings 9.	p. 437
1 Kings 10.	p. 438

1 Kings 11.	p. 440
1 Kings 12.	p. 442
1 Kings 13.	p. 443
1 Kings 14.	p. 445
1 Kings 15.	p. 447
1 Kings 16.	p. 448
1 Kings 17.	p. 450
1 Kings 18.	p. 451
1 Kings 19.	p. 453
1 Kings 20.	p. 455
1 Kings 21.	p. 457
1 Kings 22.	p. 458
2 Kings.	p. 461
2 Kings 1.	p. 461
2 Kings 2.	p. 462
2 Kings 3.	p. 463
2 Kings 4.	p. 465
2 Kings 5.	p. 467
2 Kings 6.	p. 468
2 Kings 7.	p. 470
2 Kings 8.	p. 471
2 Kings 9.	p. 473
2 Kings 10.	p. 475
2 Kings 11.	p. 476
2 Kings 12.	p. 478
2 Kings 13.	p. 479
2 Kings 14.	p. 480
2 Kings 15.	p. 482
2 Kings 16.	p. 483
2 Kings 17.	p. 485
2 Kings 18.	p. 487
2 Kings 19.	p. 489
2 Kings 20.	p. 490
2 Kings 21.	p. 492
2 Kings 22.	p. 493
2 Kings 23.	p. 494
2 Kings 24.	p. 496
2 Kings 25.	p. 497
1 Chronicles.	p. 499
1 Chronicles 1.	p. 499

1 Chronicles 2.	p. 501
1 Chronicles 3.	p. 502
1 Chronicles 4.	p. 503
1 Chronicles 5.	p. 505
1 Chronicles 6.	p. 507
1 Chronicles 7.	p. 509
1 Chronicles 8.	p. 510
1 Chronicles 9.	p. 512
1 Chronicles 10.	p. 513
1 Chronicles 11.	p. 514
1 Chronicles 12.	p. 516
1 Chronicles 13.	p. 518
1 Chronicles 14.	p. 518
1 Chronicles 15.	p. 519
1 Chronicles 16.	p. 520
1 Chronicles 17.	p. 522
1 Chronicles 18.	p. 523
1 Chronicles 19.	p. 524
1 Chronicles 20.	p. 525
1 Chronicles 21.	p. 526
1 Chronicles 22.	p. 527
1 Chronicles 23.	p. 528
1 Chronicles 24.	p. 530
1 Chronicles 25.	p. 531
1 Chronicles 26.	p. 532
1 Chronicles 27.	p. 533
1 Chronicles 28.	p. 535
1 Chronicles 29.	p. 536
2 Chronicles.	p. 538
2 Chronicles 1.	p. 538
2 Chronicles 2.	p. 539
2 Chronicles 3.	p. 540
2 Chronicles 4.	p. 541
2 Chronicles 5.	p. 542
2 Chronicles 6.	p. 543
2 Chronicles 7.	p. 545
2 Chronicles 8.	p. 546
2 Chronicles 9.	p. 547
2 Chronicles 10.	p. 549
2 Chronicles 11.	p. 550

2 Chronicles 12.	p. 551
2 Chronicles 13.	p. 552
2 Chronicles 14.	p. 553
2 Chronicles 15.	p. 554
2 Chronicles 16.	p. 555
2 Chronicles 17.	p. 556
2 Chronicles 18.	p. 556
2 Chronicles 19.	p. 558
2 Chronicles 20.	p. 559
2 Chronicles 21.	p. 561
2 Chronicles 22.	p. 562
2 Chronicles 23.	p. 563
2 Chronicles 24.	p. 564
2 Chronicles 25.	p. 565
2 Chronicles 26.	p. 567
2 Chronicles 27.	p. 568
2 Chronicles 28.	p. 569
2 Chronicles 29.	p. 570
2 Chronicles 30.	p. 572
2 Chronicles 31.	p. 573
2 Chronicles 32.	p. 575
2 Chronicles 33.	p. 576
2 Chronicles 34.	p. 578
2 Chronicles 35.	p. 580
2 Chronicles 36.	p. 581
Ezra.	p. 583
Ezra 1.	p. 583
Ezra 2.	p. 583
Ezra 3.	p. 585
Ezra 4.	p. 586
Ezra 5.	p. 588
Ezra 6.	p. 589
Ezra 7.	p. 590
Ezra 8.	p. 591
Ezra 9.	p. 593
Ezra 10.	p. 594
Nehemiah.	p. 596
Nehemiah 1.	p. 596
Nehemiah 2.	p. 597
Nehemiah 3.	p. 598

Nehemiah 4.	p. 600
Nehemiah 5.	p. 601
Nehemiah 6.	p. 602
Nehemiah 7.	p. 603
Nehemiah 8.	p. 605
Nehemiah 9.	p. 606
Nehemiah 10.	p. 608
Nehemiah 11.	p. 610
Nehemiah 12.	p. 611
Nehemiah 13.	p. 613
Esther.	p. 614
Esther 0.	p. 614
Esther 1.	p. 615
Esther 2.	p. 617
Esther 3.	p. 618
Esther 4.	p. 619
Esther 5.	p. 621
Esther 6.	p. 622
Esther 7.	p. 623
Esther 8.	p. 624
Esther 9.	p. 626
Esther 10.	p. 627
Job.	p. 628
Job 1.	p. 628
Job 2.	p. 629
Job 3.	p. 630
Job 4.	p. 631
Job 5.	p. 631
Job 6.	p. 632
Job 7.	p. 633
Job 8.	p. 634
Job 9.	p. 635
Job 10.	p. 636
Job 11.	p. 637
Job 12.	p. 638
Job 13.	p. 638
Job 14.	p. 639
Job 15.	p. 640
Job 16.	p. 642
Job 17.	p. 642

Job 18.	p. 643
Job 19.	p. 644
Job 20.	p. 645
Job 21.	p. 646
Job 22.	p. 647
Job 23.	p. 648
Job 24.	p. 648
Job 25.	p. 649
Job 26.	p. 650
Job 27.	p. 650
Job 28.	p. 651
Job 29.	p. 652
Job 30.	p. 653
Job 31.	p. 654
Job 32.	p. 655
Job 33.	p. 656
Job 34.	p. 657
Job 35.	p. 658
Job 36.	p. 659
Job 37.	p. 660
Job 38.	p. 661
Job 39.	p. 662
Job 40.	p. 663
Job 41.	p. 664
Job 42.	p. 665
Psalms.	p. 666
Psalm 1.	p. 666
Psalm 2.	p. 666
Psalm 3.	p. 667
Psalm 4.	p. 667
Psalm 5.	p. 668
Psalm 6.	p. 668
Psalm 7.	p. 669
Psalm 8.	p. 669
Psalm 9.	p. 670
Psalm 10.	p. 670
Psalm 11.	p. 671
Psalm 12.	p. 672
Psalm 13.	p. 672
Psalm 14.	p. 672

Psalm 15.	p. 673
Psalm 16.	p. 673
Psalm 17.	p. 673
Psalm 18.	p. 674
Psalm 19.	p. 676
Psalm 20.	p. 676
Psalm 21.	p. 677
Psalm 22.	p. 677
Psalm 23.	p. 678
Psalm 24.	p. 679
Psalm 25.	p. 679
Psalm 26.	p. 680
Psalm 27.	p. 680
Psalm 28.	p. 681
Psalm 29.	p. 681
Psalm 30.	p. 682
Psalm 31.	p. 682
Psalm 32.	p. 683
Psalm 33.	p. 684
Psalm 34.	p. 685
Psalm 35.	p. 686
Psalm 36.	p. 687
Psalm 37.	p. 687
Psalm 38.	p. 689
Psalm 39.	p. 689
Psalm 40.	p. 690
Psalm 41.	p. 691
Psalm 42.	p. 691
Psalm 43.	p. 692
Psalm 44.	p. 692
Psalm 45.	p. 693
Psalm 46.	p. 694
Psalm 47.	p. 694
Psalm 48.	p. 695
Psalm 49.	p. 695
Psalm 50.	p. 696
Psalm 51.	p. 697
Psalm 52.	p. 698
Psalm 53.	p. 698
Psalm 54.	p. 698

Psalm 55.	p. 699
Psalm 56.	p. 700
Psalm 57.	p. 700
Psalm 58.	p. 701
Psalm 59.	p. 701
Psalm 60.	p. 702
Psalm 61.	p. 702
Psalm 62.	p. 703
Psalm 63.	p. 703
Psalm 64.	p. 704
Psalm 65.	p. 704
Psalm 66.	p. 705
Psalm 67.	p. 705
Psalm 68.	p. 706
Psalm 69.	p. 707
Psalm 70.	p. 708
Psalm 71.	p. 709
Psalm 72.	p. 710
Psalm 73.	p. 710
Psalm 74.	p. 711
Psalm 75.	p. 712
Psalm 76.	p. 713
Psalm 77.	p. 713
Psalm 78.	p. 714
Psalm 79.	p. 716
Psalm 80.	p. 717
Psalm 81.	p. 717
Psalm 82.	p. 718
Psalm 83.	p. 718
Psalm 84.	p. 719
Psalm 85.	p. 719
Psalm 86.	p. 720
Psalm 87.	p. 721
Psalm 88.	p. 721
Psalm 89.	p. 722
Psalm 90.	p. 723
Psalm 91.	p. 724
Psalm 92.	p. 724
Psalm 93.	p. 725
Psalm 94.	p. 725

Psalm 95.	p. 726
Psalm 96.	p. 727
Psalm 97.	p. 727
Psalm 98.	p. 727
Psalm 99.	p. 728
Psalm 100.	p. 728
Psalm 101.	p. 729
Psalm 102.	p. 729
Psalm 103.	p. 730
Psalm 104.	p. 731
Psalm 105.	p. 732
Psalm 106.	p. 733
Psalm 107.	p. 735
Psalm 108.	p. 736
Psalm 109.	p. 737
Psalm 110.	p. 738
Psalm 111.	p. 738
Psalm 112.	p. 738
Psalm 113.	p. 739
Psalm 114.	p. 739
Psalm 115.	p. 740
Psalm 116.	p. 740
Psalm 117.	p. 741
Psalm 118.	p. 741
Psalm 119.	p. 742
Psalm 120.	p. 747
Psalm 121.	p. 747
Psalm 122.	p. 747
Psalm 123.	p. 748
Psalm 124.	p. 748
Psalm 125.	p. 748
Psalm 126.	p. 749
Psalm 127.	p. 749
Psalm 128.	p. 749
Psalm 129.	p. 750
Psalm 130.	p. 750
Psalm 131.	p. 750
Psalm 132.	p. 750
Psalm 133.	p. 751
Psalm 134.	p. 751

Psalm 135.	p. 752
Psalm 136.	p. 752
Psalm 137.	p. 753
Psalm 138.	p. 753
Psalm 139.	p. 754
Psalm 140.	p. 755
Psalm 141.	p. 755
Psalm 142.	p. 756
Psalm 143.	p. 756
Psalm 144.	p. 757
Psalm 145.	p. 757
Psalm 146.	p. 758
Psalm 147.	p. 759
Psalm 148.	p. 759
Psalm 149.	p. 760
Psalm 150.	p. 760
Proverbs.	p. 760
Proverbs 1.	p. 760
Proverbs 2.	p. 762
Proverbs 3.	p. 762
Proverbs 4.	p. 763
Proverbs 5.	p. 764
Proverbs 6.	p. 765
Proverbs 7.	p. 766
Proverbs 8.	p. 767
Proverbs 9.	p. 768
Proverbs 10.	p. 769
Proverbs 11.	p. 770
Proverbs 12.	p. 771
Proverbs 13.	p. 772
Proverbs 14.	p. 773
Proverbs 15.	p. 774
Proverbs 16.	p. 775
Proverbs 17.	p. 776
Proverbs 18.	p. 777
Proverbs 19.	p. 778
Proverbs 20.	p. 779
Proverbs 21.	p. 780
Proverbs 22.	p. 781
Proverbs 23.	p. 782

Proverbs 24.	p. 783
Proverbs 25.	p. 784
Proverbs 26.	p. 785
Proverbs 27.	p. 786
Proverbs 28.	p. 787
Proverbs 29.	p. 788
Proverbs 30.	p. 789
Proverbs 31.	p. 790
Ecclesiastes.	p. 791
Ecclesiastes 1.	p. 791
Ecclesiastes 2.	p. 792
Ecclesiastes 3.	p. 793
Ecclesiastes 4.	p. 794
Ecclesiastes 5.	p. 795
Ecclesiastes 6.	p. 796
Ecclesiastes 7.	p. 796
Ecclesiastes 8.	p. 798
Ecclesiastes 9.	p. 798
Ecclesiastes 10.	p. 799
Ecclesiastes 11.	p. 800
Ecclesiastes 12.	p. 801
Song of Solomon.	p. 801
Song of Solomon 1.	p. 801
Song of Solomon 2.	p. 802
Song of Solomon 3.	p. 803
Song of Solomon 4.	p. 803
Song of Solomon 5.	p. 804
Song of Solomon 6.	p. 805
Song of Solomon 7.	p. 806
Song of Solomon 8.	p. 806
Isaiah.	p. 807
Isaiah 1.	p. 807
Isaiah 2.	p. 808
Isaiah 3.	p. 809
Isaiah 4.	p. 810
Isaiah 5.	p. 811
Isaiah 6.	p. 812
Isaiah 7.	p. 813
Isaiah 8.	p. 814
Isaiah 9.	p. 815

Isaiah 10.	p. 816
Isaiah 11.	p. 817
Isaiah 12.	p. 818
Isaiah 13.	p. 819
Isaiah 14.	p. 819
Isaiah 15.	p. 821
Isaiah 16.	p. 821
Isaiah 17.	p. 822
Isaiah 18.	p. 823
Isaiah 19.	p. 823
Isaiah 20.	p. 825
Isaiah 21.	p. 825
Isaiah 22.	p. 826
Isaiah 23.	p. 827
Isaiah 24.	p. 828
Isaiah 25.	p. 829
Isaiah 26.	p. 829
Isaiah 27.	p. 830
Isaiah 28.	p. 831
Isaiah 29.	p. 832
Isaiah 30.	p. 834
Isaiah 31.	p. 835
Isaiah 32.	p. 836
Isaiah 33.	p. 837
Isaiah 34.	p. 838
Isaiah 35.	p. 839
Isaiah 36.	p. 839
Isaiah 37.	p. 841
Isaiah 38.	p. 842
Isaiah 39.	p. 843
Isaiah 40.	p. 844
Isaiah 41.	p. 845
Isaiah 42.	p. 847
Isaiah 43.	p. 848
Isaiah 44.	p. 849
Isaiah 45.	p. 850
Isaiah 46.	p. 852
Isaiah 47.	p. 852
Isaiah 48.	p. 853
Isaiah 49.	p. 854

Isaiah 50.	p. 856
Isaiah 51.	p. 856
Isaiah 52.	p. 858
Isaiah 53.	p. 858
Isaiah 54.	p. 859
Isaiah 55.	p. 860
Isaiah 56.	p. 861
Isaiah 57.	p. 861
Isaiah 58.	p. 862
Isaiah 59.	p. 863
Isaiah 60.	p. 864
Isaiah 61.	p. 866
Isaiah 62.	p. 866
Isaiah 63.	p. 867
Isaiah 64.	p. 868
Isaiah 65.	p. 869
Isaiah 66.	p. 870
Jeremiah.	p. 871
Jeremiah 1.	p. 871
Jeremiah 2.	p. 872
Jeremiah 3.	p. 874
Jeremiah 4.	p. 875
Jeremiah 5.	p. 877
Jeremiah 6.	p. 878
Jeremiah 7.	p. 880
Jeremiah 8.	p. 881
Jeremiah 9.	p. 882
Jeremiah 10.	p. 884
Jeremiah 11.	p. 885
Jeremiah 12.	p. 886
Jeremiah 13.	p. 887
Jeremiah 14.	p. 888
Jeremiah 15.	p. 889
Jeremiah 16.	p. 891
Jeremiah 17.	p. 892
Jeremiah 18.	p. 893
Jeremiah 19.	p. 894
Jeremiah 20.	p. 895
Jeremiah 21.	p. 896
Jeremiah 22.	p. 897

Jeremiah 23.	p. 898
Jeremiah 24.	p. 900
Jeremiah 26.	p. 903
Jeremiah 27.	p. 904
Jeremiah 28.	p. 905
Jeremiah 29.	p. 906
Jeremiah 30.	p. 908
Jeremiah 31.	p. 909
Jeremiah 32.	p. 911
Jeremiah 33.	p. 913
Jeremiah 34.	p. 915
Jeremiah 35.	p. 916
Jeremiah 36.	p. 917
Jeremiah 37.	p. 919
Jeremiah 38.	p. 920
Jeremiah 39.	p. 921
Jeremiah 40.	p. 922
Jeremiah 41.	p. 923
Jeremiah 42.	p. 924
Jeremiah 43.	p. 926
Jeremiah 44.	p. 926
Jeremiah 45.	p. 928
Jeremiah 46.	p. 929
Jeremiah 47.	p. 930
Jeremiah 48.	p. 930
Jeremiah 49.	p. 932
Jeremiah 50.	p. 934
Jeremiah 51.	p. 937
Jeremiah 52.	p. 939
Lamentations.	p. 941
Lamentations 1.	p. 941
Lamentations 2.	p. 943
Lamentations 3.	p. 944
Lamentations 4.	p. 946
Lamentations 5.	p. 947
Ezekiel.	p. 947
Ezekiel 1.	p. 947
Ezekiel 2.	p. 949
Ezekiel 3.	p. 949
Ezekiel 4.	p. 950

Ezekiel 5.	p. 951
Ezekiel 6.	p. 952
Ezekiel 7.	p. 953
Ezekiel 8.	p. 954
Ezekiel 9.	p. 955
Ezekiel 10.	p. 956
Ezekiel 11.	p. 957
Ezekiel 12.	p. 958
Ezekiel 13.	p. 959
Ezekiel 14.	p. 961
Ezekiel 15.	p. 962
Ezekiel 16.	p. 962
Ezekiel 17.	p. 965
Ezekiel 18.	p. 966
Ezekiel 19.	p. 968
Ezekiel 20.	p. 969
Ezekiel 21.	p. 971
Ezekiel 22.	p. 972
Ezekiel 23.	p. 974
Ezekiel 24.	p. 976
Ezekiel 25.	p. 977
Ezekiel 26.	p. 978
Ezekiel 27.	p. 979
Ezekiel 28.	p. 981
Ezekiel 29.	p. 982
Ezekiel 30.	p. 983
Ezekiel 31.	p. 984
Ezekiel 32.	p. 985
Ezekiel 33.	p. 987
Ezekiel 34.	p. 989
Ezekiel 35.	p. 990
Ezekiel 36.	p. 991
Ezekiel 37.	p. 993
Ezekiel 38.	p. 994
Ezekiel 39.	p. 995
Ezekiel 40.	p. 997
Ezekiel 41.	p. 999
Ezekiel 42.	p. 1001
Ezekiel 43.	p. 1002
Ezekiel 44.	p. 1003

Ezekiel 45.	p. 1004
Ezekiel 46.	p. 1006
Ezekiel 47.	p. 1007
Ezekiel 48.	p. 1008
Daniel.	p. 1010
Daniel 1.	p. 1010
Daniel 2.	p. 1011
Daniel 3.	p. 1013
Daniel 4.	p. 1018
Daniel 5.	p. 1019
Daniel 6.	p. 1021
Daniel 7.	p. 1023
Daniel 8.	p. 1024
Daniel 9.	p. 1025
Daniel 10.	p. 1027
Daniel 11.	p. 1028
Daniel 12.	p. 1030
Daniel 13.	p. 1031
Daniel 14.	p. 1033
Hosea.	p. 1035
Hosea 1.	p. 1035
Hosea 2.	p. 1036
Hosea 3.	p. 1037
Hosea 4.	p. 1037
Hosea 5.	p. 1038
Hosea 6.	p. 1039
Hosea 7.	p. 1040
Hosea 8.	p. 1040
Hosea 9.	p. 1041
Hosea 10.	p. 1042
Hosea 11.	p. 1043
Hosea 12.	p. 1043
Hosea 13.	p. 1044
Hosea 14.	p. 1044
Joel.	p. 1045
Joel 1.	p. 1045
Joel 2.	p. 1046
Joel 3.	p. 1047
Joel 4.	p. 1048
Amos.	p. 1049

Amos 1.	p. 1049
Amos 2.	p. 1049
Amos 3.	p. 1050
Amos 4.	p. 1051
Amos 5.	p. 1052
Amos 6.	p. 1053
Amos 7.	p. 1054
Amos 8.	p. 1054
Amos 9.	p. 1055
Obadiah.	p. 1056
Obadiah 1.	p. 1056
Jonah.	p. 1057
Jonah 1.	p. 1057
Jonah 2.	p. 1058
Jonah 3.	p. 1059
Jonah 4.	p. 1059
Micah.	p. 1060
Micah 1.	p. 1060
Micah 2.	p. 1061
Micah 3.	p. 1061
Micah 4.	p. 1062
Micah 5.	p. 1063
Micah 6.	p. 1064
Micah 7.	p. 1065
Nahum.	p. 1066
Nahum 1.	p. 1066
Nahum 2.	p. 1066
Nahum 3.	p. 1067
Habakkuk.	p. 1068
Habakkuk 1.	p. 1068
Habakkuk 2.	p. 1069
Habakkuk 3.	p. 1070
Zephaniah.	p. 1071
Zephaniah 1.	p. 1071
Zephaniah 2.	p. 1072
Zephaniah 3.	p. 1073
Haggai.	p. 1074
Haggai 1.	p. 1074
Haggai 2.	p. 1074
Zechariah.	p. 1076

Zechariah 1.	p. 1076
Zechariah 2.	p. 1077
Zechariah 3.	p. 1077
Zechariah 4.	p. 1078
Zechariah 5.	p. 1079
Zechariah 6.	p. 1079
Zechariah 7.	p. 1080
Zechariah 8.	p. 1081
Zechariah 9.	p. 1082
Zechariah 10.	p. 1083
Zechariah 11.	p. 1084
Zechariah 12.	p. 1084
Zechariah 13.	p. 1085
Zechariah 14.	p. 1086
Malachi.	p. 1087
Malachi 1.	p. 1087
Malachi 2.	p. 1088
Malachi 3.	p. 1089
New Testament.	p. 1091
Matthew.	p. 1091
Matthew 1.	p. 1091
Matthew 2.	p. 1092
Matthew 3.	p. 1093
Matthew 4.	p. 1093
Matthew 5.	p. 1094
Matthew 6.	p. 1096
Matthew 7.	p. 1098
Matthew 8.	p. 1099
Matthew 9.	p. 1100
Matthew 10.	p. 1102
Matthew 11.	p. 1103
Matthew 12.	p. 1105
Matthew 13.	p. 1107
Matthew 14.	p. 1109
Matthew 15.	p. 1110
Matthew 16.	p. 1112
Matthew 17.	p. 1113
Matthew 18.	p. 1114
Matthew 19.	p. 1115
Matthew 20.	p. 1117

Matthew 21.	p. 1118
Matthew 22.	p. 1120
Matthew 23.	p. 1121
Matthew 24.	p. 1123
Matthew 25.	p. 1125
Matthew 26.	p. 1127
Matthew 27.	p. 1129
Matthew 28.	p. 1132
Mark.	p. 1133
Mark 1.	p. 1133
Mark 2.	p. 1134
Mark 3.	p. 1135
Mark 4.	p. 1137
Mark 5.	p. 1138
Mark 6.	p. 1140
Mark 7.	p. 1142
Mark 8.	p. 1143
Mark 9.	p. 1145
Mark 10.	p. 1147
Mark 11.	p. 1149
Mark 12.	p. 1150
Mark 13.	p. 1152
Mark 14.	p. 1153
Mark 15.	p. 1156
Mark 16.	p. 1158
Luke.	p. 1159
Luke 1.	p. 1159
Luke 2.	p. 1161
Luke 3.	p. 1163
Luke 4.	p. 1165
Luke 5.	p. 1166
Luke 6.	p. 1168
Luke 7.	p. 1170
Luke 8.	p. 1172
Luke 9.	p. 1174
Luke 10.	p. 1177
Luke 11.	p. 1178
Luke 12.	p. 1181
Luke 13.	p. 1183
Luke 14.	p. 1185

Luke 15.	p. 1186
Luke 16.	p. 1187
Luke 17.	p. 1189
Luke 18.	p. 1190
Luke 19.	p. 1192
Luke 20.	p. 1193
Luke 21.	p. 1195
Luke 22.	p. 1197
Luke 23.	p. 1199
Luke 24.	p. 1201
John.	p. 1203
John 1.	p. 1203
John 2.	p. 1205
John 3.	p. 1206
John 4.	p. 1207
John 5.	p. 1209
John 6.	p. 1211
John 7.	p. 1214
John 8.	p. 1216
John 9.	p. 1218
John 10.	p. 1220
John 11.	p. 1221
John 12.	p. 1223
John 13.	p. 1225
John 14.	p. 1227
John 15.	p. 1228
John 16.	p. 1229
John 17.	p. 1230
John 18.	p. 1231
John 19.	p. 1233
John 20.	p. 1235
John 21.	p. 1236
Acts.	p. 1238
Acts 1.	p. 1238
Acts 2.	p. 1239
Acts 3.	p. 1241
Acts 4.	p. 1242
Acts 5.	p. 1243
Acts 6.	p. 1245
Acts 7.	p. 1246

Acts 8.	p. 1248
Acts 9.	p. 1250
Acts 10.	p. 1252
Acts 11.	p. 1254
Acts 12.	p. 1255
Acts 13.	p. 1256
Acts 14.	p. 1258
Acts 15.	p. 1259
Acts 16.	p. 1261
Acts 17.	p. 1263
Acts 18.	p. 1264
Acts 19.	p. 1266
Acts 20.	p. 1267
Acts 21.	p. 1269
Acts 22.	p. 1271
Acts 23.	p. 1272
Acts 24.	p. 1274
Acts 25.	p. 1275
Acts 26.	p. 1276
Acts 27.	p. 1277
Acts 28.	p. 1279
Romans.	p. 1281
Romans 1.	p. 1281
Romans 2.	p. 1282
Romans 3.	p. 1283
Romans 4.	p. 1284
Romans 5.	p. 1285
Romans 6.	p. 1286
Romans 7.	p. 1287
Romans 8.	p. 1288
Romans 9.	p. 1290
Romans 10.	p. 1291
Romans 11.	p. 1292
Romans 12.	p. 1294
Romans 13.	p. 1295
Romans 14.	p. 1295
Romans 15.	p. 1296
Romans 16.	p. 1298
1 Corinthians.	p. 1299
1 Corinthians 1.	p. 1299

1 Corinthians 2.	p. 1300
1 Corinthians 3.	p. 1301
1 Corinthians 4.	p. 1302
1 Corinthians 5.	p. 1303
1 Corinthians 6.	p. 1303
1 Corinthians 7.	p. 1304
1 Corinthians 8.	p. 1306
1 Corinthians 9.	p. 1306
1 Corinthians 10.	p. 1308
1 Corinthians 11.	p. 1309
1 Corinthians 12.	p. 1310
1 Corinthians 13.	p. 1311
1 Corinthians 14.	p. 1312
1 Corinthians 15.	p. 1313
1 Corinthians 16.	p. 1316
2 Corinthians.	p. 1316
2 Corinthians 1.	p. 1316
2 Corinthians 2.	p. 1318
2 Corinthians 3.	p. 1318
2 Corinthians 4.	p. 1319
2 Corinthians 5.	p. 1320
2 Corinthians 6.	p. 1321
2 Corinthians 7.	p. 1321
2 Corinthians 8.	p. 1322
2 Corinthians 9.	p. 1323
2 Corinthians 10.	p. 1324
2 Corinthians 11.	p. 1325
2 Corinthians 12.	p. 1326
2 Corinthians 13.	p. 1327
Galatians.	p. 1328
Galatians 1.	p. 1328
Galatians 2.	p. 1329
Galatians 3.	p. 1330
Galatians 4.	p. 1331
Galatians 5.	p. 1333
Galatians 6.	p. 1334
Ephesians.	p. 1334
Ephesians 1.	p. 1334
Ephesians 2.	p. 1335
Ephesians 3.	p. 1336

Ephesians 4.	p. 1337
Ephesians 5.	p. 1338
Ephesians 6.	p. 1339
Philippians.	p. 1340
Philippians 1.	p. 1340
Philippians 2.	p. 1342
Philippians 3.	p. 1343
Philippians 4.	p. 1344
Colossians.	p. 1345
Colossians 1.	p. 1345
Colossians 2.	p. 1346
Colossians 3.	p. 1347
Colossians 4.	p. 1348
1 Thessalonians.	p. 1349
1 Thessalonians 1.	p. 1349
1 Thessalonians 2.	p. 1349
1 Thessalonians 3.	p. 1350
1 Thessalonians 4.	p. 1351
1 Thessalonians 5.	p. 1352
2 Thessalonians.	p. 1353
2 Thessalonians 1.	p. 1353
2 Thessalonians 2.	p. 1353
2 Thessalonians 3.	p. 1354
1 Timothy.	p. 1355
1 Timothy 1.	p. 1355
1 Timothy 2.	p. 1356
1 Timothy 3.	p. 1357
1 Timothy 4.	p. 1357
1 Timothy 5.	p. 1358
1 Timothy 6.	p. 1359
2 Timothy.	p. 1360
2 Timothy 1.	p. 1360
2 Timothy 2.	p. 1361
2 Timothy 3.	p. 1362
2 Timothy 4.	p. 1363
Titus.	p. 1364
Titus 1.	p. 1364
Titus 2.	p. 1364
Titus 3.	p. 1365
Philemon.	p. 1366

Philemon 1.	p. 1366
Hebrews.	p. 1367
Hebrews 1.	p. 1367
Hebrews 2.	p. 1367
Hebrews 3.	p. 1368
Hebrews 4.	p. 1369
Hebrews 5.	p. 1370
Hebrews 6.	p. 1371
Hebrews 7.	p. 1371
Hebrews 8.	p. 1373
Hebrews 9.	p. 1373
Hebrews 10.	p. 1375
Hebrews 11.	p. 1376
Hebrews 12.	p. 1378
Hebrews 13.	p. 1379
James.	p. 1380
James 1.	p. 1380
James 2.	p. 1381
James 3.	p. 1382
James 4.	p. 1383
James 5.	p. 1384
1 Peter.	p. 1385
1 Peter 1.	p. 1385
1 Peter 2.	p. 1386
1 Peter 3.	p. 1387
1 Peter 4.	p. 1388
1 Peter 5.	p. 1389
2 Peter.	p. 1390
2 Peter 1.	p. 1390
2 Peter 2.	p. 1391
2 Peter 3.	p. 1392
1 John.	p. 1393
1 John 1.	p. 1393
1 John 2.	p. 1393
1 John 3.	p. 1395
1 John 4.	p. 1396
1 John 5.	p. 1397
2 John.	p. 1398
2 John 1.	p. 1398
3 John.	p. 1398

3 John 1.	p. 1398
Jude.	p. 1399
Jude 1.	p. 1399
Revelation.	p. 1400
Revelation 1.	p. 1400
Revelation 2.	p. 1401
Revelation 3.	p. 1403
Revelation 4.	p. 1404
Revelation 5.	p. 1404
Revelation 6.	p. 1405
Revelation 7.	p. 1406
Revelation 8.	p. 1407
Revelation 9.	p. 1408
Revelation 10.	p. 1409
Revelation 11.	p. 1409
Revelation 12.	p. 1410
Revelation 13.	p. 1411
Revelation 14.	p. 1412
Revelation 15.	p. 1413
Revelation 16.	p. 1414
Revelation 17.	p. 1415
Revelation 18.	p. 1415
Revelation 19.	p. 1417
Revelation 20.	p. 1418
Revelation 21.	p. 1419
Revelation 22.	p. 1420
Baruch.	p. 1421
Baruch 1.	p. 1421
Baruch 2.	p. 1422
Baruch 3.	p. 1424
Baruch 4.	p. 1425
Baruch 5.	p. 1427
Baruch 6.	p. 1427
Sirach.	p. 1431
Sirach 2.	p. 1431
Sirach 3.	p. 1432
Sirach 4.	p. 1433
Sirach 5.	p. 1434
Sirach 6.	p. 1435
Sirach 7.	p. 1436

Sirach 8.	p. 1437
Sirach 9.	p. 1438
Sirach 10.	p. 1439
Sirach 11.	p. 1440
Sirach 12.	p. 1441
Sirach 13.	p. 1442
Sirach 14.	p. 1443
Sirach 15.	p. 1444
Sirach 16.	p. 1445
Sirach 17.	p. 1446
Sirach 18.	p. 1447
Sirach 19.	p. 1448
Sirach 20.	p. 1449
Sirach 21.	p. 1450
Sirach 22.	p. 1451
Sirach 23.	p. 1452
Sirach 24.	p. 1453
Sirach 25.	p. 1454
Sirach 26.	p. 1455
Sirach 27.	p. 1456
Sirach 28.	p. 1457
Sirach 29.	p. 1458
Sirach 30.	p. 1459
Sirach 31.	p. 1460
Sirach 32.	p. 1461
Sirach 33.	p. 1462
Sirach 34.	p. 1463
Sirach 35.	p. 1464
Sirach 36.	p. 1465
Sirach 37.	p. 1466
Sirach 38.	p. 1467
Sirach 39.	p. 1469
Sirach 40.	p. 1470
Sirach 41.	p. 1471
Sirach 42.	p. 1472
Sirach 43.	p. 1474
Sirach 44.	p. 1475
Sirach 45.	p. 1476
Sirach 46.	p. 1477
Sirach 47.	p. 1478

Sirach 48.	p. 1479
Sirach 49.	p. 1480
Sirach 50.	p. 1481
Sirach 51.	p. 1482
Judith.	p. 1483
Judith 1.	p. 1483
Judith 2.	p. 1485
Judith 3.	p. 1486
Judith 4.	p. 1486
Judith 5.	p. 1487
Judith 6.	p. 1489
Judith 7.	p. 1490
Judith 8.	p. 1492
Judith 9.	p. 1494
Judith 10.	p. 1495
Judith 11.	p. 1496
Judith 12.	p. 1497
Judith 13.	p. 1498
Judith 14.	p. 1499
Judith 15.	p. 1501
Judith 16.	p. 1501
1 Maccabees.	p. 1503
1 Maccabees 1.	p. 1503
1 Maccabees 2.	p. 1505
1 Maccabees 3.	p. 1508
1 Maccabees 4.	p. 1510
1 Maccabees 5.	p. 1513
1 Maccabees 6.	p. 1516
1 Maccabees 7.	p. 1519
1 Maccabees 8.	p. 1521
1 Maccabees 9.	p. 1523
1 Maccabees 10.	p. 1526
1 Maccabees 11.	p. 1530
1 Maccabees 12.	p. 1533
1 Maccabees 13.	p. 1535
1 Maccabees 14.	p. 1538
1 Maccabees 15.	p. 1540
1 Maccabees 16.	p. 1542
2 Maccabees.	p. 1543
2 Maccabees 1.	p. 1543

2 Maccabees 2.	p. 1545
2 Maccabees 3.	p. 1546
2 Maccabees 4.	p. 1548
2 Maccabees 5.	p. 1551
2 Maccabees 6.	p. 1553
2 Maccabees 7.	p. 1554
2 Maccabees 8.	p. 1556
2 Maccabees 9.	p. 1558
2 Maccabees 10.	p. 1560
2 Maccabees 11.	p. 1562
2 Maccabees 12.	p. 1564
2 Maccabees 13.	p. 1566
2 Maccabees 14.	p. 1567
2 Maccabees 15.	p. 1570
Tobit.	p. 1572
Tobit 1.	p. 1572
Tobit 2.	p. 1573
Tobit 3.	p. 1574
Tobit 4.	p. 1575
Tobit 5.	p. 1576
Tobit 6.	p. 1577
Tobit 7.	p. 1578
Tobit 8.	p. 1579
Tobit 9.	p. 1580
Tobit 10.	p. 1580
Tobit 11.	p. 1581
Tobit 12.	p. 1582
Tobit 13.	p. 1583
Tobit 14.	p. 1583
Wisdom.	p. 1584
Wisdom of Solomon 1.	p. 1584
Wisdom of Solomon 2.	p. 1585
Wisdom of Solomon 3.	p. 1586
Wisdom of Solomon 4.	p. 1587
Wisdom of Solomon 5.	p. 1588
Wisdom of Solomon 6.	p. 1589
Wisdom of Solomon 7.	p. 1590
Wisdom of Solomon 8.	p. 1591
Wisdom of Solomon 9.	p. 1592
Wisdom of Solomon 10.	p. 1593

Wisdom of Solomon 11. p. 1594
Wisdom of Solomon 12. p. 1595
Wisdom of Solomon 13. p. 1596
Wisdom of Solomon 14. p. 1597
Wisdom of Solomon 15. p. 1599
Wisdom of Solomon 16. p. 1600
Wisdom of Solomon 17. p. 1601
Wisdom of Solomon 18. p. 1602
Wisdom of Solomon 19. p. 1603

Holy Bible

Croatian Translation

Old Testament

Genesis

Chapter 1

¹ U poèetku stvori Bog nebo i zemlju. ² Zemlja bijaše pusta i prazna; tama se prostirala nad bezdanom i Duh Božji lebdio je nad vodama. ³ I reèe Bog: "Neka bude svjetlost!" I bi svjetlost. ⁴ I vidje Bog da je svjetlost dobra; i rastavi Bog svjetlost od tame. ⁵ Svjetlost prozva Bog dan, a tamu prozva noæ. Tako bude veèer, pa jutro - dan prvi. ⁶ I reèe Bog: "Neka bude svod posred voda da dijeli vode od voda!" I bi tako. ⁷ Bog naèini svod i vode pod svodom odijeli od voda nad svodom. ⁸ A svod prozva Bog nebo. Tako bude veèer, pa jutro - dan drugi. ⁹ I reèe Bog: "Vode pod nebom neka se skupe na jedno mjesto i neka se pokaže kopno!" I bi tako. ¹⁰ Kopno prozva Bog zemlja, a skupljene vode mora. I vidje Bog da je dobro. ¹¹ I reèe Bog: "Neka proklija zemlja zelenilom - travom sjemenitom, stablima plodonosnim, koja, svako prema svojoj vrsti, na zemlji donose plod što u sebi nosi svoje sjeme. I bi tako. ¹² I nikne iz zemlje zelena trava što se sjemeni, svaka prema svojoj vrsti, i stabla koja rode plodovima što u sebi nose svoje sjeme, svako prema svojoj vrsti. I vidje Bog da je dobro. ¹³ Tako bude veèer, pa jutro - dan treæi. ¹⁴ I reèe Bog: "Neka budu svjetlila na svodu nebeskom da luèe dan od noæi, da budu znaci blagdanima, danima i godinama, ¹⁵ i neka svijetle na svodu nebeskom i rasvjetljaju zemlju!" I bi tako. ¹⁶ I naèini Bog dva velika svjetlila - veæe da vlada danom, manje da vlada noæu - i zvijezde. ¹⁷ I Bog ih postavi na svod nebeski da rasvjetljaju zemlju, ¹⁸ da vladaju danom i noæu i da rastavljaju svjetlost od tame. I vidje Bog da je dobro. ¹⁹ Tako bude veèer, pa jutro - dan èetvrti. ²⁰ I reèe Bog: "Nek' povrvi vodom vrevà živih stvorova, i ptice nek' polete nad zemljom, svodom nebeskim!" I bi tako. ²¹ Stvori Bog morske grdosije i svakovrsne žive stvorove što mile i vrve vodom i ptice krilate svake vrste. I vidje Bog da je dobro. ²² I blagoslovi ih govoreæi: "Plodite se i množite i napunite vode morske! I ptice neka se namnože na zemlji!" ²³ Tako bude veèer, pa jutro - dan peti. ²⁴ I reèe Bog: "Neka zemlja izvede

živa biæa, svako prema svojoj vrsti: stoku, gmizavce i zvjerad svake vrste!" I bi tako.²⁵ I stvori Bog svakovrsnu zvjerad, stoku i gmizavce svake vrste. I vidje Bog da je dobro.²⁶ I reèe Bog: "Naèinimo èovjeka na svoju sliku, sebi slièna, da bude gospodar ribama morskim, pticama nebeskim i stoci - svoj zemlji - i svim gmizavcima što puze po zemlji!"²⁷ Na svoju sliku stvori Bog èovjeka, na sliku Božju on ga stvori, muško i žensko stvori ih.²⁸ I blagoslovi ih Bog i reèe im: "Plodite se, i množite, i napunite zemlju, i sebi je podložite! Vladaite ribama u moru i pticama u zraku i svim živim stvorovima što puze po zemlji!"²⁹ I doda Bog: "Evo, dajem vam sve bilje što se sjemeni, po svoj zemlji, i sva stabla plodonosna što u sebi nose svoje sjeme: neka vam budu za hranu!"³⁰ A zvijerima na zemlji i pticama u zraku i gmizavcima što puze po zemlji u kojima je dah života - neka je za hranu sve zeleno bilje!" I bi tako.³¹ I vidje Bog sve što je uèinio, i bijaše veoma dobro. Tako bude veèer, pa jutro - dan šesti.

Chapter 2

¹ Tako bude dovršeno nebo i zemlja sa svom svojom vojskom.² I sedmoga dana Bog dovrši svoje djelo koje uèini. I poèinu u sedmi dan od svega djela koje uèini.³ I blagoslovi Bog sedmi dan i posveti, jer u taj dan poèinu od svega djela svoga koje uèini.⁴ To je postanak neba i zemlje, tako su stvarani.

⁵ Kad je Jahve, Bog, sazdao nebo i zemlju, još nije bilo nikakva poljskoga grmlja po zemlji, još ne bijaše niklo nikakvo poljsko bilje, jer Jahve, Bog, još ne pusti dažda na zemlju i nije bilo èovjeka da zemlju obrađuje.⁶ Ipak, voda je izvirala iz zemlje i natapala svu površinu zemaljsku.

⁷ Jahve, Bog, napravi èovjeka od praha zemaljskog i u nosnice mu udahne dah života. Tako postane èovjek živa duša.⁸ I Jahve, Bog, zasadi vrt na istoku, u Edenu, i u nj smjesti èovjeka koga je napravio.⁹ Tada Jahve, Bog, uèini te iz zemlje nikoše svakovrsna stabla - pogledu zamamljiva a dobra za hranu - i stablo života, nasred vrta, i stablo spoznaje dobra i zla.¹⁰ Rijeka je izvirala iz Edena da bi natapala vrt; odatle se granala u èetiri kraka.¹¹ Prvom je ime Pišon, a optjeèe svom zemljom havilskom, u kojoj ima zlata.¹² Zlato je te zemlje dobro, a ima ondje i bdelija i oniksa.

¹³ Drugoj je rijeci ime Gihon, a optjeèe svu zemlju Kuš.¹⁴ Treæa je rijeka Tigris, a teèe na istok

¹⁵ od Ašura; četvrta je Eufrat. Jahve, Bog, uzme òovjeka i postavi ga u edenski vrt da ga obrađuje
¹⁶ i òuva. Jahve, Bog, zapovjedi òovjeku: "Sa svakoga stabla u vrtu slobodno jedi, ¹⁷ ali sa stabla
¹⁸ spoznajе dobra i zla da nisi jeo! U onaj dan u koji s njega okusiš, zacijelo æeš umrijeti!" I reèe
¹⁹ Jahve, Bog: "Nije dobro da òovjek bude sam: naèinit æu mu pomoæ kao što je on." Tada Jahve,
 Bog, naèini od zemlje sve životinje u polju i sve ptice u zraku i predvede ih òovjeku da vidi kako
²⁰ æe koju nazvati, pa kako koje stvorenje òovjek prozove, da mu tako bude ime. Òovjek nadjene
 imena svoj stoci, svim pticama u zraku i životinjama u polju. No òovjeku se ne nađe pomoæ kao
²¹ što je on. Tada Jahve, Bog, pusti tvrd san na òovjeka te on zaspa, pa mu izvadi jedno rebro, a
²² mjesto zatvori mesom. Od rebra što ga je uzeo òovjeku napravi Jahve, Bog, ženu pa je dovede
²³ òovjeku. Nato òovjek reèe: "Gle, evo kosti od mojih kostiju, mesa od mesa mojega! Ženom neka
²⁴ se zove, od òovjeka kad je uzeta!" Stoga æe òovjek ostaviti oca i majku da prione uza svoju
²⁵ ženu i bit æe njih dvoje jedno tijelo. A bijahu oboje goli - òovjek i njegova žena - ali ne osjeæahu
 stida.

Chapter 3

¹ Zmija bijaše lukavija od sve zvjeradi što je stvori Jahve, Bog. Ona reèe ženi: "Zar vam je Bog
 rekao da ne smijete jesti ni s jednog drveta u vrtu?" ² Žena odgovori zmiji: "Plodove sa stabala u
 vrtu smijemo jesti. ³ Samo za plod stabla što je nasred vrta rekao je Bog: 'Da ga niste jeli! I ne
 dirajte u nj, da ne umrete!'" ⁴ Nato æe zmija ženi: "Ne, neæete umrijeti! ⁵ Nego, zna Bog: onog
 dana kad budete s njega jeli, otvorit æe vam se oèi, i vi æete biti kao bogovi koji razluèuju dobro
 i zlo." ⁶ Vidje žena da je stablo dobro za jelo, za oèi zamamljivo, a za mudrost poželjno: ubere
 ploda njegova i pojede. Dade i svom mužu, koji bijaše s njom, pa je i on jeo. ⁷ Tada se obadvoma
 otvore oèi i upoznaju da su goli. Spletu smokova lišæa i naprave sebi pregaæe. ⁸ Uto èuju korak
 Jahve, Boga, koji je šetao vrtom za dnevnog povjetarca. I sakriju se - òovjek i njegova žena - pred
⁹ Jahvom, Bogom, meðu stabla u vrtu. Jahve, Bog, zovne òovjeka: "Gdje si?" - reèe mu. ¹⁰ On
 odgovori: "Èuo sam tvoj korak po vrtu; pobjah se jer sam go, pa se sakrih." ¹¹ Nato mu reèe:

"Tko ti kaza da si go? Ti si, dakle, jeo sa stabla s kojega sam ti zabranio jesti?" ¹² Āovjek odgovori:
 "Žena koju si stavio uza me - ona mi je dala sa stabla pa sam jeo." ¹³ Jahve, Bog, reèe ženi: "Što
 si to uèinila?" "Zmija me prevarila pa sam jela", odgovori žena. ¹⁴ Nato Jahve, Bog, reèe zmiji:
 "Kad si to uèinila, prokleta bila meðu svim životinjama i svom zvjeradi divljom! Po trbuhu svome
 puzat æeš i zemlju jesti sveg života svog! ¹⁵ Neprijateljstvo ja zameæem između tebe i žene, između
 roda tvojeg i roda njezina: on æe ti glavu satirati, a ti æeš mu vrebati petu." ¹⁶ A ženi reèe: "Trudnoæi
 tvojoj muke æu umnožit, u mukama djecu æeš raðati. Žudnja æe te mužu tjerati, a on æe gospodariti
 nad tobom." ¹⁷ A èovjeku reèe: "Jer si poslušao glas svoje žene te jeo sa stabla s kojega sam ti
 zabranio jesti rekavši: S njega da nisi jeo! - evo: Zemlja neka je zbog tebe prokleta: s trudom æeš
 se od nje hraniti svega vijeka svog! ¹⁸ Raðat æe ti trnjem i korovom, a hranit æeš se poljskim
 raslinjem. ¹⁹ U znoju lica svoga kruh svoj æeš jesti dokle se u zemlju ne vratiš: tÓa iz zemlje uzet
 si bio - prah si, u prah æeš se i vratiti." ²⁰ Svojoj ženi èovjek nadjene ime Eva, jer je majka svima
 živima. ²¹ I naèini Jahve, Bog, èovjeku i njegovoj ženi odjeæu od krzna pa ih odjenu. ²² Zatim
 reèe Bog: "Evo, èovjek postade kao jedan od nas - znajuæi dobro i zlo! Da ne bi sada pružio ruku,
 ubrao sa stabla života pa pojeo i živio navijeke!" ²³ Zato ga Jahve, Bog, istjera iz vrta edenskoga
 da obraðuje zemlju iz koje je i uzet. ²⁴ Istjera, dakle, èovjeka i nastani ga istoèno od vrta edenskog,
 pa postavi kerubine i plameni maè koji se svjetlucau - da straže nad stazom koja vodi k stablu
 života.

Chapter 4

¹ Āovjek pozna svoju ženu Evu, a ona zaèe i rodi Kajina, pa reèe: "Muško sam èedo stekla
 pomoæu Jahve!" ² Poslije rodi Abela, brata Kajinova; Abel postane stoèar, a Kajin zemljoradnik.
³ I jednoga dana Kajin prinese Jahvi žrtvu od zemaljskih plodova. ⁴ A prinese i Abel od prvine
 svoje stoke, sve po izbor pretilinu. Jahve milostivo pogleda na Abela i njegovu žrtvu, ⁵ a na Kajina
 i žrtvu njegovu ni pogleda ne svrati. Stoga se Kajin veoma razljuti i lice mu se namrgodi. ⁶ I Jahve
 reèe Kajinu: "Zašto si ljut? Zašto ti je lice namrgoðeno? ⁷ Jer ako pravo radiš, vedrinom odsijevaš.
 A ne radiš li pravo, grijeh ti je kao zvijer na pragu što na te vreba; još mu se možeš oduprijeti."

8 Kajin pak reče svome bratu Abelu: "Hajdemo van!" I našavši se na polju, Kajin skoči na brata
 9 Abela te ga ubi. Potom Jahve zapita Kajina: "Gdje ti je brat Abel?" "Ne znam", odgovori. "Zar
 10 sam ja èuvar brata svoga?" Jahve nastavi: "Što si uèinio? Slušaj! Krv brata tvoga iz zemlje k
 11 meni vièe. Stoga budi proklet na zemlji koja je rastvorila usta da proguta s ruke tvoje krv brata
 12 tvoga! Obrađivat æeš zemlju, ali ti više neæe davati svoga roda. Vjeèeni æeš skitalica na zemlji
 13 biti!" A Kajin reče Jahvi: "Kazna je moja odviše teška da se snosi. 14 Evo me tjeraš danas s
 plodnoga tla; moram se skrivati od tvoga lica i biti vjeèeni lutalac na zemlji - tko me god nađe, može
 15 me ubiti." A Jahve mu reče: "Ne! Nego tko ubije Kajina, sedmerostruka osveta na njemu æe se
 16 izvršiti!" I Jahve stavi znak na Kajina, da ga tko, našavši ga, ne ubije. Kajin ode ispred lica
 17 Jahvina u zemlju Nod, istoèeno od Edena, i ondje se nastani. Kajin pozna svoju ženu te ona zaèe
 18 i rodi Henoka. Podigao je grad i grad prozvaò imenom svoga sina - Henok. Henoku se rodio
 19 Irad, a od Irada potekao Mehujael; od Mehujaela poteèe Metušael, od Metušaela Lamek. Lamek
 20 uzme dvije žene. Jedna se zvala Ada, a druga Sila. Ada rodi Jabala, koji je postao praocem onih
 21 što pod šatorima žive sa stokom. Bratu mu bijaše ime Jubal. On je praotac svih koji sviraju na
 22 liru i sviralu. Sila rodi Tubal-Kajina, praoca onih koji kuju bakar i željezo. Tubal-Kajinovo
 23 sestri bijaše ime Naama. Lamek prozbori svojim ženama: "Ada i Sila, glas moj poslušajte! Žene
 24 Lamekove, èujte mi besjedu: Èovjeka sam ubio jer me ranio i dijete jer me udarilo. Ako æe
 25 Kajin biti osveæen sedmerostruko, Lamek æe sedamdeset i sedam puta!" Adam pozna svoju
 ženu te ona rodi sina i nadjenu mu ime Šet. Reče ona: "Bog mi dade drugo dijete mjesto Abela,
 26 koga ubi Kajin." Šetu se rodi sin, komu on nadjenu ime Enoš. Tada se poèelo zazivati ime
 Jahvino.

Chapter 5

1 Ovo je povijest Adamova roda. Kad je Bog stvorio èovjeka, napravio ga je na priliku svoju;
 2 stvorio je muško i žensko. A kad ih je stvorio, blagoslovi ih i nazva - èovjek. 3 Kad je Adamu

bilo sto i trideset godina, rodi mu se sin njemu sličan, na njegovu sliku; nadjenu mu ime Šet. ⁴ Po
 rođenju Šetovu Adam je živio osam stotina godina te mu se rodilo još sinova i kæeri. ⁵ Adam
 poživje u svemu devet stotina i trideset godina. Potom umrije. ⁶ Kad je Šetu bilo sto i pet godina,
 rodi mu se Enoš. ⁷ Po rođenju Enoševu Šet je živio osam stotina i sedam godina te mu se rodilo
 još sinova i kæeri. ⁸ Šet poživje u svemu devet stotina i dvanaest godina. Potom umrije. ⁹ Kad je
 Enošu bilo devedeset godina, rodi mu se Kenan. ¹⁰ Po rođenju Kenanovu Enoš je živio osam stotina
 i petnaest godina te mu se rodilo još sinova i kæeri. ¹¹ Enoš poživje u svemu devet stotina i pet
 godina. Potom umrije. ¹² Kad je Kenanu bilo sedamdeset godina, rodi mu se Mahalalel. ¹³ Po
 rođenju Mahalalelovu Kenan je živio osam stotina i èetdeset godina te mu se rodilo još sinova i
 kæeri. ¹⁴ Kenan poživje u svemu devet stotina i deset godina. Potom umrije. ¹⁵ Kad je Mahalalelu
 bilo šezdeset i pet godina, rodi mu se Jered. ¹⁶ Po rođenju Jeredovu Mahalalel je živio osam stotina
 i trideset godina te mu se rodilo još sinova i kæeri. ¹⁷ Mahalalel poživje u svemu osam stotina
 devedeset i pet godina. Potom umrije. ¹⁸ Kad je Jeredu bilo sto šezdeset i dvije godine, rodi mu se
 Henok. ¹⁹ Po rođenju Henokovu Jered je živio osam stotina godina te mu se rodilo još sinova i
 kæeri. ²⁰ Jered poživje u svemu devet stotina šezdeset i dvije godine. Potom umrije. ²¹ Kad je
 Henoku bilo šezdeset i pet godina, rodi mu se Metušalah. ²² Henok je hodio s Bogom. Po rođenju
 Metušalahovu Henok je živio trista godina te mu se rodilo još sinova i kæeri. ²³ Henok poživje u
 svemu trista šezdeset i pet godina. ²⁴ Henok je hodio s Bogom, potom išèeznu; Bog ga uze. ²⁵ Kad
 je Metušalahu bilo sto osamdeset i sedam godina, rodi mu se Lamek. ²⁶ Po rođenju Lamekovu
 Metušalah je živio sedam stotina osamdeset i dvije godine te mu se rodilo još sinova i kæeri.
²⁷ Metušalah poživje u svemu devet stotina šezdeset i devet godina. Potom umrije. ²⁸ Kad su
 Lameku bile sto osamdeset i dvije godine, rodi mu se sin. ²⁹ Nadjene mu ime Noa, govoreæi: "Ovaj
 æe nam pribavljati, u trudu i naporu naših ruku, utjehu iz zemlje koju je Bog prokleo." ³⁰ Po rođenju
 Noinu Lamek je živio pet stotina devedeset i pet godina te mu se rodilo još sinova i kæeri. ³¹ Lamek
 poživje u svemu sedam stotina sedamdeset i sedam godina. Potom umrije. ³² Pošto je Noa proživio
 pet stotina godina, rode mu se Šem, Ham i Jafet.

Chapter 6

¹ Kad su se ljudi počeli širiti po zemlji i kæreri im se narodile, ² opaze sinovi Božji da su kæreri
 ljudske pristale, pa ih uzimahu sebi za žene koje su god htjeli. ³ Onda Jahve reèe: "Neæe moj duh
 u èovjeku ostati dovijeka; èovjek je tjelesan, pa neka mu vijek bude stotinu dvadeset godina." ⁴ U
 ona su vremena - a i kasnije - na zemlji bili Nefili, kad su Božji sinovi opæili s ljudskim kærerima
 pa im one raðale djecu. To su oni od starine po snazi glasoviti ljudi. ⁵ Vidje Jahve kako je èovjekova
 pokvarenost na zemlji velika i kako je svaka pomisao u njegovoj pameti uvijek samo zloæa. ⁶ Jahve
 se pokaja i u svom srcu ražalosti što je naèinio èovjeka na zemlji. ⁷ Reèe Jahve: "Ljude koje sam
 stvorio izbrisat æu s lica zemlje - od èovjeka do zvijeri, puzavce i ptice u zraku - jer sam se pokajao
 što sam ih napravio." ⁸ Ali je Noa našao milost u oèima Jahvinim. ⁹ Ovo je povijest Noina: Noa
 je bio èovjek pravedan i neporoèan u svom vremenu. S Bogom je Noa hodio. ¹⁰ Tri su se sina
 rodila Noi: Šem, Ham i Jafet. ¹¹ U oèima Božjim zemlja se bila iskvarila; nepravdom se napunila.
¹² I kad je Bog vidio kako se zemlja iskvarila - tÓa svako se biæe na zemlji izopaèilo - ¹³ reèe Bog
 Noi: "Odluèio sam da bude kraj svim biæima jer se zemlja napunila opaèinom; i, evo, uništiti æu
 ih zajedno sa zemljom. ¹⁴ Napravi sebi korablju od smolastoga drveta; korablju naèini s prijekletima
 i obloži je iznutra i izvana paklinom. ¹⁵ A pravit æeš je ovako: neka korablja bude trista lakata u
 duljinu, pedeset u širinu, a trideset lakata u visinu. ¹⁶ Na korablji naèini otvor za svjetlo, završi ga
 jedan lakat od vrha. Vrata na korablji naèini sa strane; neka ima donji, srednji i gornji kat. ¹⁷ Ja
 æu, evo, pustiti potop - vode na zemlju - da izgine svako biæe pod nebom, sve u èemu ima dah
 života: sve na zemlji mora poginuti. ¹⁸ A s tobom æu uèiniti Savez; ti æeš uæi u korablju - ti i s
 tobom tvoji sinovi, tvoja žena i žene tvojih sinova. ¹⁹ A od svega što je živo - od svih biæa - uvedi
 u korablju od svakoga po dvoje da s tobom preživi, i neka budu muško i žensko. ²⁰ Od ptica prema
 njihovim vrstama, od životinja prema njihovim vrstama i od svih stvorova što po tlu puze prema
 njihovim vrstama: po dvoje od svega neka uðe k tebi da preživi. ²¹ Sa sobom uzmi svega za jelo
 pa èuvaj da bude hrane tebi i njima." ²² Noa uèini tako. Sve kako mu je Bog naredio, tako je izvršio.

Chapter 7

¹ Onda Jahve reèe Noi: "Uði ti i sva tvoja obitelj u korablju, jer sam uvidio da si ti jedini preda
 mnogom pravedan u ovom vremenu. ² Uzmi sa sobom od svih èistih životinja po sedam parova:
 mužjaka i njegovu ženu. ³ Isto tako od ptica nebeskih po sedam parova - mužjaka i ženu - da im
 se sjeme saèuva na zemlji. ⁴ Jer æu do sedam dana pustiti dažd po zemlji èetrdeset dana i èetrdeset
 noæi te æu istrijebiti s lica zemlje svako živo biæe što sam ga naèinio." ⁵ Noa uèini sve kako mu
 je Jahve naredio. ⁶ Noi bijaše šest stotina godina kad je potop došao na zemlju. ⁷ I pred vodama
 potopnim uðu s Noom u korablju njegovi sinovi, njegova žena i žene sinova njegovih. ⁸ Od èistih
 životinja i od životinja koje nisu èiste, od ptica, od svega što zemljom puzi, ⁹ uðu po dvoje - mužjak
 i ženka - u korablju s Noom, kako je Bog naredio Noi. ¹⁰ A sedmoga dana zapljušte potopne vode
 po zemlji. ¹¹ U dan onaj - šestote godine Noina života, mjeseca drugog, dana u mjesecu
 sedamnaestog - navale svi izvori bezdana, rastvore se ustave nebeske. ¹² I udari dažd na zemlju
 da pljušti èetrdeset dana i èetrdeset noæi. ¹³ Onog dana uðu u korablju Noa i njegovi sinovi: Šem,
 Ham i Jafet, Noina žena i tri žene Noinih sinova s njima; ¹⁴ oni, pa sve vrste životinja: stoka,
 gmizavci što po tlu gmižu, ptice i svakovrsna krilata stvorenja, ¹⁵ uðu u korablju s Noom, po dvoje
 od svih biæa što u sebi imaju dah života. ¹⁶ Što uðu, sve bijaše par, mužjak i ženka od svih biæa,
 kako je Bog naredio Noi. Onda Jahve zatvori za njim vrata. ¹⁷ Pljusak je na zemlju padao èetrdeset
 dana; vode sveudilj rasle i korablju nosile: digla se visoko iznad zemlje. ¹⁸ Vode su nad zemljom
 bujale i visoko rasle, a korablja plovila površinom. ¹⁹ Vode su sve silnije navaljivale i rasle nad
 zemljom, tako te prekriše sva najviša brda pod nebom. ²⁰ Petnaest lakata dizale se vode povrh
 potonulih brda. ²¹ Izgiboše sva biæa što se po zemlji kreæu: ptice, stoka, zvijeri, svi gmizavci i svi
 ljudi. ²² Sve što u svojim nosnicama imaše dah života - sve što bijaše na kopnu - izgibe. ²³ Istrijebi
 se svako biæe s površja zemaljskog: èovjek, životinje, gmizavci i ptice nebeske, sve se izbrisa sa
 zemlje. Samo Noa ostade i oni što bijahu s njim u korablji. ²⁴ Stotinu pedeset dana vladahu vode
 zemljom.

Chapter 8

¹ Onda se Bog sjeti Noe, svih zvijeri i sve stoke što bijaše s njim u korablji, pa pokrenu vjetar nad zemljom da uzbije vodu. ² Zatvoriše se izvori bezdanu i ustave nebeske, i dažd s neba prestade. ³ Polako se povlaèile vode sa zemlje. Nakon stotinu pedeset dana vode su jenjale, ⁴ a sedmoga mjeseca, sedamnaestog dana u mjesecu korablja se zaustavi na brdima Ararata. ⁵ Vode su neprestano opadale do desetog mjeseca, a prvoga dana desetog mjeseca pokažu se brdski vrhunci. ⁶ Kad je izminulo èetrdeset dana, Noa otvori prozor što ga je naèinio na korablji; ⁷ ispusti gavrana, a gavran svejednako odlijetaše i dolijetaše dok se vode sa zemlje nisu isušile. ⁸ Zatim ispusti golubicu da vidi je li voda nestala sa zemlje. ⁹ Ali golubica ne nađe uporišta nogama te se vrati k njemu u korablju, jer voda još pokrivaše svu površinu; on pruži ruku, uhvati golubicu te je unese k sebi u korablju. ¹⁰ Poèeka još sedam dana pa opet pusti golubicu iz korablje. ¹¹ Prema veèeri golubica se vrati k njemu, i gle! u kljunu joj svjež maslinov list; tako je Noa doznao da su opale vode sa zemlje. ¹² Još poèeka sedam dana pa opet pusti golubicu: više mu se nije vratila. ¹³ Šest stotina prve godine Noina života, prvoga mjeseca, prvog dana u mjesecu uzmaoše vode sa zemlje. Noa skine pokrov s korablje i pogleda: površina okopnjela. ¹⁴ A drugoga mjeseca, sedamnaestog dana u mjesecu, zemlja bijaše suha. ¹⁵ Tada Bog reèe Noi: ¹⁶ "Iziđi iz korablje, ti, tvoja žena, tvoji sinovi i žene tvojih sinova s tobom. ¹⁷ Sa sobom izvedi sva živa biæa, sva stvorenja što su s tobom: ptice, stoku i sve gmizavce što zemljom puze; neka zemljom vrve, plode se i na zemlji množe!" ¹⁸ I Noa iziđe, a s njime sinovi njegovi, žena njegova i žene sinova njegovih. ¹⁹ Sve životinje, svi gmizavci, sve ptice - svi stvorovi što se zemljom mièu - iziđu iz korablje, vrsta za vrstom. ²⁰ I podiže Noa žrtvenik Jahvi; uze od svih èistih životinja i od svih èistih ptica i prinese na žrtveniku žrtve paljenice. ²¹ Jahve omirisa miris ugodni pa reèe u sebi: "Nikad više neæu zemlju u propast strovaliti zbog èovjeka, tÓa èovjeèje su misli opake od njegova poèetka; niti æu ikad više uništiti sva živa stvorenja, kako sam uèinio. ²² Sve dok zemlje bude, sjetve, žetve, studeni, vruæine, ljeta, zime, dani, noæi nikada prestati neæe."

Chapter 9

¹ Tada Bog blagoslovi Nou i njegove sinove i reèe im: "Plodite se i množite i zemlju napunite.
² Neka vas se boje i od vas strahuju sve životinje na zemlji, sve ptice u zraku, sve što se po zemlji
kreæe i sve ribe u moru: u vaše su ruke predane. ³ Sve što se kreæe i živi neka vam bude za hranu:
sve vam dajem, kao što vam dadoh zeleno bilje. ⁴ Samo ne smijete jesti mesa u kojem je još duša,
to jest njegova krv. ⁵ A za vašu krv, za vaš život, tražit æu obraèun: tražit æu ga od svake životinje;
i od èovjeka za njegova druga tražit æu obraèun za ljudski život. ⁶ Tko prolije krv èovjekovu,
njegovu æe krv èovjek proliti! Jer na sliku Božju stvoren je èovjek! ⁷ A vi, plodite se, i množite i
zemlju napunite, i podložite je sebi!" ⁸ Još reèe Bog Noi i njegovim sinovima s njim: ⁹ "A ja, evo,
sklapam svoj Savez s vama i s vašim potomstvom poslije vas ¹⁰ i sa svim živim stvorovima što su
s vama: s pticama, sa stokom, sa zvijerima - sa svime što je s vama izišlo iz korablje - sa svim živim
stvorovima na zemlji. ¹¹ Držat æu se ja svog Saveza s vama te nikada više vode potopne neæe
uništiti živa biæa niti æe ikad više potop zemlju opustošiti." ¹² I reèe Bog: "A ovo znamen je Saveza
koji stavljam između sebe i vas i svih živih biæa što su s vama, za naraštaje buduæe: ¹³ Dugu svoju
u oblak stavljam, da zalogom bude Savezu između mene i zemlje. ¹⁴ Kad oblake nad zemlju
navuèem i duga se u oblaku pokaže, ¹⁵ spomenut æu se Saveza svoga, Saveza između mene i vas
i stvorenja svakoga živog: potopa više neæe biti da uništi svako biæe. ¹⁶ U oblaku kad se pojavi
duga, ja æu je vidjeti i vjekovnog æu se sjeæati Saveza između Boga i svake žive duše, svakog
tijela na zemlji." ¹⁷ I reèe Bog Noi: "To neka je znak Saveza koji sam postavio između sebe i svih
živih biæa što su na zemlji." ¹⁸ Sinovi Noini, koji su iz korablje izišli, bijahu: Šem, Ham i Jafet.
Ham je praotac Kanaanaca. ¹⁹ Ovo su trojica Noinih sinova i od njih se sav svijet razgranao.
²⁰ Noa, zemljoradnik, zasadio vinograd. ²¹ Napio se vina i opio, pa se otkrio nasred šatora. ²² Ham,
praotac Kanaanaca, opazi oca gola pa to kaza dvojici svoje braæe vani. ²³ Šem i Jafet uzmu ogrtaè,
obojica ga prebace sebi preko ramena pa njime, iduæi natraške, pokriju oèevu golotinju. Lica im
bijahu okrenuta na drugu stranu, tako te ne vidješe oca gola. ²⁴ Kad se Noa otriježnio od vina i
saznao što mu je uèinio najmlaði sin, reèe: ²⁵ "Neka je proklet Kanaanac, braæi svojoj najniži sluga
nek' bude!" ²⁶ Onda nastavi: "Blagoslovljen Jahve, Šemov Bog, Kanaanac nek' mu je sluga! ²⁷ Nek

Bog raširi Jafeta da prebiva pod šatorima Šemovim, Kanaanac nek' mu je sluga!"²⁸ Poslije Potopa
 Noa poživje trista pedeset godina.²⁹ U svemu poživje Noa devet stotina pedeset godina; potom
 umrije.

Chapter 10

¹ Ovo je povijest Noinih sinova: Šema, Hama i Jafeta, kojima su se rodili sinovi poslije Potopa.
² Sinovi su Jafetovi: Gomer, Magog, Madaj, Javan, Tubal, Mešak, Tiras.³ A sinovi su Gomerovi:
 Aškenaz, Rifat i Togarma.⁴ Javanovi su opet sinovi: Eliša, Taršiš, Kitijci i Dodanci.⁵ Od njih su
 se razgranali narodi po otocima. To su Jafetovi sinovi prema svojim zemljama - svaki s vlastitim
 jezikom - prema svojim plemenima i narodima.⁶ Sinovi su Hamovi: Kuš i Misrajim, Put i Kanaan.
⁷ Kuševi su: Seba, Havila, Sabta, Rama i Sabteka. Ramini su: Šeba i Dedan.⁸ Od Kuša se rodio
 Nimrod, koji je postao prvi velmoža na zemlji.⁹ Voljom Jahve bio je silan lovac. Zato se veli:
 "Kao Nimrod, silan lovac voljom Jahve."¹⁰ Glavno uporište njegova kraljevstva bili su: Babilon,
 Ereš, Akad i Kalne, svi u zemlji Šinear.¹¹ Iz ove je zemlje došao Ašur. On je podigao Ninivu,
 Rehobot Ir, Kalah¹² i Resen između Ninive i Kalaha (to je glavni grad).¹³ Od Misrajima potekli
 su Ludijci, Anamijci, Lehabijci, Naftuhijci,¹⁴ pa Patrušani, Kasluhijci i Kaftorci, od kojih su
 potekli Filistejci.¹⁵ Od Kanaana potječe Sidon, njegov prvenac, i Het.¹⁶ Dalje: Jebusejci, Amorejci,
 Girgašani,¹⁷ Hivijci, Arkijci, Sinijci,¹⁸ Arvađani, Semarjani i Hamaæani. Poslije se kanaanska
 plemena razgranaše,¹⁹ tako da se granica Kanaanaca protezala od Sidona prema Geraru sve do
 Gaze pa prema Sodomi, Gomori, Admi i Sebojimu sve do Leše.²⁰ To su sinovi Hamovi prema
 svojim plemenima i jezicima, po svojim zemljama i narodima.²¹ A i Šemu - praocu svih sinova
 Eberovih i starijem bratu Jafetovu - rodili se sinovi.²² Šemovi su sinovi: Elam, Ašur, Arpakšad,
 Lud i Aram.²³ A Aramovi su sinovi: Us, Hul, Geter i Maš.²⁴ Arpakšad rodi Šelaha, Šelah rodi
 Ebera.²⁵ Eberu su se rodila dva sina: jednomu bješe ime Peleg, jer se za njegova vijeka zemlja
 razdijelila. Njegovu je bratu bilo ime Joktan.²⁶ Od Joktana se rodiše: Almodad, Šelef, Hasarmavet,

27 Jerah, Hadoram, Uzal, Dikla, 28 Obal, Abimael, Šeba, 29 Ofir, Havila i Jobab. Sve su to sinovi
 30 Joktanovi. Njihova se naselja protezahu od Meše sve do Sefara, brdovitih krajeva na istoku.
 31 To su sinovi Šemovi prema svojim plemenima, jezicima i zemljama, po svojim narodima. 32 To
 su rodovi Noinih sinova prema svojim lozama i narodima. Od njih su se razgranali narodi po zemlji
 poslije Potopa.

Chapter 11

1 Sva je zemlja imala jedan jezik i riječi iste. 2 Ali kako su se ljudi selili s istoka, naiđu na jednu
 dolinu u zemlji Šinear i tu se nastane. 3 Jedan drugome reče: "Hajdemo praviti opeke te ih peći
 da otvrdnu!" Opeke im bile mjesto kamena, a paklina im služila za žbuku. 4 Onda rekoše: "Hajde
 da sebi podignemo grad i toranj s vrhom do neba! Pribavimo sebi ime, da se ne raspršimo po svoj
 zemlji!" 5 Jahve se spusti da vidi grad i toranj što su ga gradili sinovi èovjeđji. 6 Jahve reče. "Zbilja
 su jedan narod, s jednim jezikom za sve! Ovo je tek poèetak njihovih nastojanja. Sad im ništa neæe
 biti neostvarivo što god naume izvesti. 7 Hajde da siđemo i jezik im pobrkamo, da jedan drugome
 govora ne razumije." 8 Tako ih Jahve rasu odande po svoj zemlji te ne sazidaše grada. 9 Stoga mu
 je ime Babel, jer je ondje Jahve pobrkao govor svima u onom kraju i odande ih je Jahve raspršio
 po svoj zemlji. 10 Ovo su potomci Šemovi: Kad je Šemu bilo sto godina - dvije godine poslije
 Potopa - rodi mu se Arpakšad. 11 Po rođenju Arpakšadovu Šem je živio petsto godina te mu se
 rodilo još sinova i kæeri. 12 Kad je Arpakšadu bilo trideset i pet godina, rodi mu se Šelah. 13 Po
 rođenju Šelahovu Arpakšad je živio èetiri stotine i tri godine te mu se rodilo još sinova i kæeri.
 14 Kad je Šelahu bilo trideset godina, rodi mu se Eber. 15 Po rođenju Eberovu Šelah je živio èetiri
 stotine i tri godine te mu se rodilo još sinova i kæeri. 16 Kad su Eberu bile trideset i èetiri godine,
 17 rodi mu se Peleg. Po rođenju Pelegovu Eber je živio èetiri stotine i trideset godina te mu se
 rodilo još sinova i kæeri. 18 Kad je Pelegu bilo trideset godina, rodi mu se Reu. 19 Po rođenju
 Reuovu Peleg je živio dvjesta i devet godina te mu se rodilo još sinova i kæeri. 20 Kad su Reuu
 bile trideset i dvije godine, rodi mu se Serug. 21 Po rođenju Serugovu Reu je živio dvjesta i sedam
 godina te mu se rodilo još sinova i kæeri. 22 Kad je Serugu bilo trideset godina, rodi mu se Nahor.

²³ Po rođenju Nahorovu Serug je živio dvjesta godina te mu se rodilo još sinova i kæeri. ²⁴ Kad je Nahoru bilo dvadeset i devet godina, rodi mu se Terah. ²⁵ Po rođenju Terahovu Nahor je živio sto i devetnaest godina te mu se rodilo još sinova i kæeri. ²⁶ Kad je Terahu bilo sedamdeset godina, rode mu se: Abram, Nahor i Haran. ²⁷ Ovo je povijest Terahova. Terahu se rodio Abram, Nahor i Haran; a Haranu se rodio Lot. ²⁸ Haran umrije za života svoga oca Teraha, u svome rodnom kraju, u Uru Kaldejskom. ²⁹ Abram se i Nahor ožene. Abramovoj ženi bijaše ime Saraja, a Nahorovoj Milka; ova je bila kæi Harana, oca Milke i Jiske. ³⁰ Saraja bijaše nerotkinja - nije imala poroda. ³¹ Terah povede svoga sina Abrama, svog unuka Lota, sina Haranova, svoju snahu Saraju, ženu svoga sina Abrama, pa se zaputi s njima iz Ura Kaldejskoga u zemlju kanaansku. Kad stignu do Harana, ondje se nastane. ³² Dob Terahova dosegnu dvjesta i pet godina; a onda Terah umrije u Haranu.

Chapter 12

¹ Jahve reèe Abram: "Idi iz zemlje svoje, iz zavièaja i doma oèinskog, u krajeve koje æu ti pokazati. ² Velik æu narod od tebe uèiniti, blagoslovit æu te, ime æu ti uzvelièati, i sam æeš biti blagoslov. ³ Blagoslivljat æu one koji te blagoslivljali budu, koji te budu kleli, njih æu proklinjati; sva plemena na zemlji tobom æe se blagoslivljati." ⁴ Abram se zaputi kako mu je Jahve rekao. S njime krenu i Lot. Abram je bilo sedamdeset i pet godina kad je otišao iz Harana. ⁵ Abram uze sa sobom svoju ženu Saraju, svoga bratiæa Lota, svu imovinu što su je namakli i svu èeljad koju su stekli u Haranu te svi poðu u zemlju kanaansku. Kad su stigli u Kanaan, ⁶ Abram prođe zemljom do mjesta Šekema - do hrasta More. Kanaanci su onda bili u zemlji. ⁷ Jahve se javi Abram pa mu reèe: "Tvome æu potomstvu dati ovu zemlju." Abram tu podigne žrtvenik Jahvi koji mu se objavio. ⁸ Odatle prijeđe u brdoviti kraj, na istok od Betela. Svoj šator postavi između Betela na zapadu i Aja na istoku. Ondje podigne žrtvenik Jahvi i zazva ime Jahvino. ⁹ Od postaje do postaje Abram se pomicao prema Negebu. ¹⁰ Ali kad je zemljom zavladala glad, Abram se spusti u Egipat da ondje proboravi, jer je velika glad harala zemljom. ¹¹ Kad je bio na ulazu u Egipat, reèe svojoj

¹² ženi Saraji: "Znam da si lijepa žena. Kad te Egipæani vide, reæi æe: 'To je njegova žena', i mene
¹³ æe ubiti, a tebe na životu ostaviti. Nego reci da si mi sestra, tako da i meni bude zbog tebe dobro
¹⁴ i da, iz obzira prema tebi, poštede moj život." Zbilja, kad je Abram ušao u Egipat, Egipæani
¹⁵ vide da je žena veoma lijepa. Vide je faraonovi dvorani pa je pohvale faraonu i odvedu ženu na
¹⁶ faraonov dvor. Abram u pođe dobro zbog nje; steèe on stoke i goveda, magaraca, slugu i sluškinja,
¹⁷ magarica i deva. Ali Jahve udari faraona i njegov dom velikim nevoljama zbog Abramove žene
¹⁸ Saraje. I faraon pozva Abrama pa reèe: "Što si mi to uèinio? Zašto mi nisi kazao da je ona tvoja
¹⁹ žena? Zašto si rekao: 'Ona mi je sestra', pa je ja uzeh sebi za ženu? A sad, evo ti žene; uzmi je
²⁰ i hajde!" Faraon ga onda preda momcima, a oni ga otprave s njegovom ženom i sa svime što
 bijaše njegovo.

Chapter 13

¹ Iz Egipta Abram ode gore u Negeb sa svojom ženom i sa svime što je imao. I Lot bješe s
² njim. Abram je bio veoma bogat stokom, srebrom i zlatom. ³ Od postaje do postaje iz Negeba
⁴ išao je do Betela, do mjesta na kojem je bio postavio šator, između Betela i Aja, gdje je prije
⁵ podigao žrtvenik. Tu je Abram zazivao ime Jahvino. I Lot, koji iðaðe s Abramom, imaše ovaca,
⁶ goveda i šatora, tako da ih kraj ne bi izdržavao kad bi zajedno ostali. Njihovo je blago bilo veliko,
⁷ te zajedno nisu mogli boraviti. Svaða je nastajala između pastira stoke Abramove i pastira stoke
⁸ Lotove. Tada su zemlju nastavali Kanaanci i Perižani. Zato Abram reèe Lotu: "Neka ne bude
⁹ svaðe između mene i tebe, između pastira mojih i tvojih - tÓa mi smo braæa! Nije li sva zemlja
¹⁰ pred tobom? Odvoji se od mene! Kreneš li ti nalijevo, ja æu nadesno; ako æeš ti nadesno, ja æu
¹¹ nalijevo." Lot podiže oèi i vidje kako je dobro posvuda natapana sva Jordanska dolina, kao
¹² kakav vrt Jahvin, kao zemlja egipatska prema Soaru. - Bilo je to prije nego što je Jahve uništio
 Sodomu i Gomoru. - Lot izabere za se svu Jordansku dolinu i ode na istok. Tako se odijele jedan
 od drugoga. Abram ostade u kanaanskoj zemlji, dok je Lot živio po mjestima u dolini i razapeo

svoje šatore do Sodome. ¹³ A žitelji Sodome bijahu veoma opaki, sami grešnici protiv Jahve. ¹⁴ Jahve reče Abram, pošto se Lot od njega rastao: "Oèi svoje podigni i s mjesta na kojem si pogledaj prema sjeveru, jugu, istoku i zapadu; ¹⁵ jer svu zemlju što je možeš vidjeti dat æu tebi i tvome potomstvu zauvijek. ¹⁶ Potomstvo æu tvoje uèiniti kao prah na zemlji. Ako tko mogne prebrojiti prah zemlje, i tvoje æe potomstvo moæi prebrojiti. ¹⁷ Na noge! Proði zemljom uzduž i poprijeko jer æu je tebi predati." ¹⁸ Abram digne šatore i dođe pa se naseli kod hrasta Mamre, što je u Hebronu. Ondje podigne žrtvenik Jahvi.

Chapter 14

¹ Kad Amrafel bijaše kralj Šineara, Ariok kralj Elasara, Kedor-Laomer kralj Elama, Tidal kralj Gojima, ² povedoše oni rat protiv Bere, kralja Sodome, Birše, kralja Gomore, Šinaba, kralja Adme, Šemebera, kralja Sebojima, i protiv kralja u Beli, to jest Soaru. ³ I vojske se sliju u dolinu Sidim, gdje je danas Slano more. ⁴ Dvanaest su godina služili Kedor-Laomera, ali trinaeste godine dignu se na ustanak. ⁵ U èetrnaestoj godini digne se Kedor-Laomer i kraljevi koji su bili s njim te potuku Refaimce u Ašerot Karnajimu, Zuzijce u Hamu, Emijce na ravnici Kirjatajimu, ⁶ Horijce u brdskom kraju Seiru, blizu El Parana, koji je uz pustinju. ⁷ Onda se povuku natrag i stignu u En Mišpat, to jest Kadeš, i pokore sve krajeve Amaleèana i Amorejaca, koji su nastavali Haseson Tamar. ⁸ Zatim istupi kralj Sodome, kralj Gomore, kralj Adme, kralj Sebojima i kralj Bele, odnosno Soara, te zapodjenu borbu protiv onih u dolini Sidimu: ⁹ Kedor-Laomera, kralja Elama, Tidal, kralja Gojima, Amrafela, kralja Šineara, Arioka, kralja Elasara - èetiri kralja protiv pet. ¹⁰ Dolina Sidim bila je puna provalija s paklinom, pa kraljevi Sodome i Gomore, na bijegu, u njih poskaèu, a ostali izmaknu u planine. ¹¹ Pobjednici pokupe sve blago po Sodomi i Gomori i svu hranu pa odu. ¹² Pograbe i Lota, Abramova bratiæa - i on je živio u Sodomi - i njegovo blago pa otiðu. ¹³ A bjegunac neki - rođak Eškola i Anera, Abramovih saveznika - donese vijest Abram, Hebrejcu dok je boravio kod hrasta Amorejske Mamre. ¹⁴ Kad je Abram èuo da mu je bratiæ zarobljen, skupi svoju momèad - rođenu u njegovu domu - njih trista osamnaest, pa pođe u potjeru do Dana. ¹⁵ Podijeli svoje momke

u dvije èete, napadne noæu te one potuèe. Progonio ih je do Hobe, sjeverno od Damaska. ¹⁶ Povrati sve blago, svoga bratiæa Lota i njegovo blago, žene i ostali svijet. ¹⁷ Pošto se vratio, porazivši Kedor-Laomera i kraljeve koji su bili s njim, u susret mu, u dolinu Šave, to jest u Kraljev dol, iziđe kralj Sodome. ¹⁸ A Melkisedek, kralj Šalema, iznese kruha i vina. On je bio sveæenik Boga Svevišnjega. ¹⁹ Blagoslovi ga govoreæi: "Od Boga Svevišnjega, Stvoritelja neba i zemlje, neka je Abram²⁰u blagoslov! I Svevišnji Bog, što ti u ruke preda neprijatelje, hvaljen bio!" Abram mu ²¹dade desetinu od svega. Tada kralj Sodome reèe Abram²²u: "Meni daj ljude, a dobra uzmi sebi!" Abram odgovori kralju Sodome: "Ruku uzdižem pred Jahvom, Svevišnjim Stvoriteljem neba i zemlje, ²³da neæu uzeti ni konèiæa, ni remena od obuæe, niti išta što je tvoje da ne kažeš: na meni se Abram ²⁴obogatio. Ne, meni ništa, osim što su moji momci upotrijebili; i dio za momèad što je sa mnom išla: Aner, Eškol i Mamre, oni neka uzmu svoj dio."

Chapter 15

¹ Poslije tih događaja Jahve uputi Abram²u rijeè u ukazanju: "Ne boj se, Abrame, ja sam ti zaštit³a; a nagrada tvoja bit æe vrlo velika!" Abram odgovori: "Gospodine moj, Jahve, èemu mi tvoji darovi kad ostajem bez poroda; kad je mojoj kuæi nasljednik Eliezer Damašèanin? Kako mi nisi dao potomstva - nastavi Abram - jedan æe, eto, od mojih ukuæana postati moj baštinik." ⁴ Ali mu Jahve opet uputi rijeè: "Taj neæe biti tvoj baštinik, nego æe ti baštinik biti tvoj potomak." ⁵ Izvede ga van i reèe: "Pogledaj na nebo i zvijezde prebroj ako ih možeš prebrojiti." A onda doda: "Toliko æe biti tvoje potomstvo." ⁶ Abram povjerova Jahvi, i on mu to uraèuna u pravednost. ⁷ Tada mu on reèe: "Ja sam Jahve koji sam te odveo iz Ura Kaldejskoga da ti predam ovu zemlju u posjed." ⁸ A on odvrati: "Gospodine moj, Jahve, kako æu ja doznati da æu je zaposjesti?" ⁹ Odgovori mu: "Prinesi mi junicu od tri godine, kozu od tri godine, ovna od tri godine, jednu grlicu i jednog golubiæa." ¹⁰ Sve mu to donese, rasijeèe na pole i metnu sve pole jednu prema drugoj; ptica nije rasijecao. ¹¹ Ptice grabežljivice obarale se na leševe, ali ih je Abram rastjerivao. ¹² Kad

je sunce bilo pri zalazu, dubok san obuzme Abrama, a onda se na nj spusti gust mrak pun jeze.

13

Tada Bog reèe Abramu: "Dobro znaj da æe tvoji potomci biti stranci u tuđoj zemlji; robovat æe i biti tlaèeni èetiri stotine godina,¹⁴ ali narodu kojem budu služili ja æu suditi; i konaèno æe iziæi

s velikim blagom.¹⁵ A ti æeš k ocima svojim u miru poæi, u sretnoj starosti bit æeš sahranjen.

16

Oni æe se ovamo vratiti za èetvrtog naraštaja, jer mjera se zlodjela amorejskih još nije navršila."

17

Kad je sunce zašlo i pao gust mrak, pojavi se zadimljen žeravnjak i goruæa zublja te prođu

između onih dijelova.¹⁸ Toga je dana Jahve sklopio Savez s Abramom rekavši: "Potomstvu tvojemu

dajem zemlju ovu od Rijeke u Egiptu do Velike rijeke, rijeke Eufrata:¹⁹ Kenijce, Kenižane,

Kadmonce,²⁰ Hetite, Perižane, Refaimce,²¹ Amorejce, Kanaance, Girdašane, Jebusejce."

Chapter 16

1

Abramova žena Saraja nije mu rađala djece. A imaše ona sluškinju Egipæanku - zvala se

Hagara.² I reèe Saraja Abramu: "Vidiš, Jahve me uèinio nerotkinjom. Hajde k mojoj sluškinji,

možda æu imati djece." Abram posluša rijeè Sarajinu.³ Tako, pošto je Abram proboravio deset godina u zemlji kanaanskoj, njegova žena Saraja uzme Hagaru, Egipæanku, sluškinju svoju, pa je

dade svome mužu Abramu za ženu.⁴ Uđe on k Hagari te ona zaèe. A kad je vidjela da je zaèela,

s prezirom je gledala na svoju gospodaricu.⁵ Tada reèe Saraja Abramu: "Nepravda što se meni nanosi tvoja je krivnja! Prepustila sam svoju sluškinju tvome zagrljaju, ali otkako opazi da je

zanimjela, s prezirom na me gleda. Jahve sudio i meni i tebi!"⁶ Nato Abram odvrati Saraji: "Tvoja je sluškinja u tvojoj ruci: kako ti se èini da je dobro, tako prema njoj postupi!" Saraja postupi prema

njoj tako loše da ona od nje pobježe.⁷ Anđeo Jahvin nađe je kod izvora u pustinji - uz vrelo što je

na putu prema Šuru -⁸ pa je zapita: "Hagaro, sluškinjo Sarajina, odakle dolaziš i kamo ideš?"

"Bježim, evo, od svoje gospodarice Saraje", odgovori ona.⁹ Nato joj anđeo Jahvin reèe: "Vrati se

svojoj gospodarici i pokori joj se!"¹⁰ Još joj reèe anđeo Jahvin: "Tvoje æu potomstvo silno umnožiti;

od mnoštva se neæe moæi ni prebrojiti."¹¹ Dalje joj je anđeo Jahvin rekao: "Gle, zanimjela si i rodit

æeš sina. Nadjeni mu ime Jišmael, jer Jahve èu jad tvoj.¹² On æe biti kao divlje magare: ruka æe

se njegova dizati na svakoga i svaèija ruka na njega; i pred licem sve mu braæe on æe stan sebi podiaei." ¹³ A Jahvu koji joj govoraše nazva: "Ti si El Roi - Svevid Bog", jer - reèe ona - "vidjeh Boga i nakon viðenja - još živim!" ¹⁴ Stoga se taj zdenac zove Beer Lahaj Roi - Zdenac životvornog Svevida, a eno ga između Kadeša i Bereda. ¹⁵ Rodi Hagara Abram u sina, a Abram sinu što mu ga rodi Hagara nadjene ime Jišmael. ¹⁶ Abram u je bilo osamdeset i šest godina kad mu je Hagara rodila Jišmaela.

Chapter 17

¹ Kad je Abram u bilo devedeset i devet godina, ukaza mu se Jahve pa mu reèe: "Ja sam El Šadaj - Bog Svesilni, Mojim hodi putem i neporoèan budi. ² A Savez svoj ja sklapam s tobom i silno æu te razmnožiti." ³ Abram pade nièice dok mu Bog govoraše dalje: ⁴ "A ovo je Savez moj s tobom: postat æeš ocem mnogim narodima; ⁵ i neæeš se više zvati Abram - veæ Abraham æe ti ime biti, jer naroda mnogih ocem ja te postavljam. ⁶ Silno æu te rodnim uèiniti; narode æu iz tebe izvesti; i kraljevi æe od tebe izaæi. ⁷ Savez svoj sklapam između sebe i tebe i tvoga potomstva poslije tebe - Savez svoj za vjekove: ja æu biti Bogom tvojim i tvoga potomstva poslije tebe. ⁸ Tebi i tvome potomstvu poslije tebe dajem zemlju u kojoj boraviš kao pridošlica - svu zemlju kanaansku - u vjekovni posjed; a ja æu biti njihov Bog." ⁹ Još reèe Bog Abrahamu: "A ti Savez èuvaj moj - ti i tvoje potomstvo poslije tebe u sve vijeke. ¹⁰ A ovo je Savez moj s tobom i tvojim potomstvom poslije tebe koji æeš vršiti: svako muško među vama neka bude obrezano. ¹¹ Obrezujte se, i to neka bude znak Saveza između mene i vas. ¹² Svako muško među vama, kroz vaša pokoljenja, kad mu se navrší osam dana, neka bude obrezano; i rob, roðen u vašem domu, i onaj što bude kupljen od stranca, koji ne bude od vaše krvi. ¹³ Da, i rob roðen u tvome domu ili za novac kupljen mora se obrezati! Tako æe moj Savez na vašem tijelu ostati vjeènim Savezom. ¹⁴ Muško koje se ne bi obrezalo neka se odstrani od svoga roda: takav je prekršio moj Savez." ¹⁵ Još reèe Bog Abrahamu: "Tvoj u žen u Saraji nije više ime Saraja: Sara æe joj ime biti. ¹⁶ Nju æu ja blagosloviti i od nje ti dati sina; blagoslov æu na nju izliti te æe se narodi od nje razviti; kraljevi æe narodima

od nje poteæi." ¹⁷ Abraham pade nièce pa se nasmija i reèe u sebi: "Onome komu je stotinu godina, zar se može roditi dijete? Zar æe Sara u devedesetoj rod raðati!" ¹⁸ Abraham reèe Bogu: "Neka tvojom milošæu Jišmael požiwi!" ¹⁹ A Bog reèe: "Ipak æe ti tvoja žena Sara roditi sina; nadjeni mu ime Izak. Savez svoj s njime æu sklopiti, Savez vjeèni s njime i s njegovim potomstvom poslije njega." ²⁰ I za Jišmaela uslišah te. Evo ga blagoslivljam: rodnim æu ga uèiniti i silno ga razmnožiti; dvanaest æe knezova od njega postati i u velik æe narod izrasti. ²¹ Ali æu držati svoj Savez s Izakom, koga æe ti roditi Sara dogodne u ovo doba." ²² Kad je završio razgovor s njim, od Abrahama Bog se podiže. ²³ Uzme zatim Abraham svoga sina Jišmaela i sve robove koji su bili rođeni u njegovu domu i sve koje je kupio novcem - sve muške ukuæane - pa ih toga istog dana obreže, kako mu je Bog rekao. ²⁴ Abrahamu bijaše devedeset i devet godina kad se obrezao, ²⁵ a njegovu sinu Jišmaelu bijaše trinaest godina kad ga obreza. ²⁶ Tako su toga istog dana bili obrezani Abraham i njegov sin Jišmael; ²⁷ i svi muškarci njegova doma, rođeni u njegovoj kuæi ili za novac kupljeni od stranca - svi s njim bijahu obrezani.

Chapter 18

¹ Jahve mu se ukaza kod hrasta Mamre dok je on sjedio na ulazu u šator za dnevne žege. ² Podigavši oèi, opazi tri èovjeka gdje stoje nedaleko od njega. Èim ih spazi, potrèa s ulaza šatora njima u susret. Pade nièce na zemlju ³ pa reèe: "Gospodine moj, ako sam stekao milost u tvojim oèima, nemoj mimoiaei svoga sluge! ⁴ Nek' se donese malo vode: operite noge i pod stablom otpoèinite. ⁵ Donijet æu kruha da se okrijepite prije nego poðete dalje. TÓa k svome ste sluzi navratili." Oni odgovore: "Dobro, uèini kako si rekao!" ⁶ Abraham se požuri u šator k Sari pa joj reèe: "Brzo! Tri mjerice najboljeg brašna! Zamijesi i prevrtu ispeci!" ⁷ Zatim Abraham otrèa ⁸ govedima, uhvati tele, mlado i debelo, i dade ga momku da ga brže zgotovi. Poslije uzme masla, mlijeka i zgotovljeno tele pa stavi pred njih, a sam stajaše pred njima, pod stablom, dok su blagovali. ⁹ "Gdje ti je žena Sara?" - zapitaju ga. "Eno je pod šatorom", odgovori. ¹⁰ Onda on reèe: "Vratit æu se k tebi kad isteèe vrijeme trudnoæe; a tvoja žena Sara imat æe sina." Iza njega, na ulazu u

šator, Sara je prislušivala. ¹¹ Abraham i Sara bijahu u odmakloj dobi, ostarjeli. U Sare bijaše
 prestalo što biva u žena. ¹² Zato se u sebi Sara smijala i govorila: "Pošto sam uvenula, sad da
 spoznam nasladu? A još mi je i gospodar star!" ¹³ Onda Jahve upita Abrahama: "A zašto se Sara
 smijala i govorila: 'Kako æu rod roditi ja starica?' ¹⁴ Zar je Jahvi išta nemoguæe? Navratit æu se
 k tebi kad isteðe vrijeme trudnoæe: Sara æe imati sina." ¹⁵ Sara se napravi nevještom govoreæi:
 "Nisam se smijala." Jer se prestrašila. Ali on reèe: "Jesi, smijala si se!" ¹⁶ Ljudi ustanu i krenu put
 Sodome. Abraham poðe s njima da ih isprati. ¹⁷ Jahve pomisli: "Zar da sakrivam od Abrahama
 što æu uèiniti ¹⁸ kad æe od Abrahama nastati velik i brojan narod te æe se svi narodi zemlje njim
 blagoslivljati? ¹⁹ Njega sam izluèio zato da pouèi svoju djecu i svoju buduæu obitelj kako æe hoditi
 putem Jahvinim, radeæi što je dobro i pravedno, tako da Jahve mogne ostvariti što je Abrahamu
 obeæao." ²⁰ Onda Jahve nastavi: "Velika je vika na Sodomu i Gomoru da je njihov grijeh pretežak.
²¹ Idem dolje da vidim rade li zaista kako veli tužba što je do mene stigla. Źelim razvidjeti."
²² Odande ljudi krenu prema Sodomi, dok je Abraham još stajao pred Jahvom. ²³ Nato se Abraham
²⁴ primaèe bliže i reèe: "Hoæeš li iskorijeniti i nevinoga s krivim? Možda ima pedeset nevinih u
 gradu. Zar æeš uništiti mjesto radije nego ga poštediti zbog pedeset nevinih koji budu ondje?
²⁵ Daleko to bilo od tebe da ubijaš nevinoga kao i krivoga, tako da i nevini i krivi proðu jednako!
 Daleko bilo od tebe! Zar da ni Sudac svega svijeta ne radi pravo?" ²⁶ "Ako naðem u gradu Sodomi
 pedeset nevinih", odvrati Jahve, "zbog njih æu poštediti cijelo mjesto." ²⁷ "Ja se, evo, usuðujem
 govoriti Gospodinu", opet progovori Abraham. - "Ja, prah i pepeo! ²⁸ Da sluèajno bude nevinih
 pet manje od pedeset, bi li uništio sav grad zbog tih pet?" "Neæu ga uništiti ako ih ondje naðem
 èetrdeset i pet", odgovori. ²⁹ "Ako ih se ondje možda naðe samo èetrdeset?" - opet æe Abraham.
³⁰ "Neæu to uèiniti zbog èetrdesetorice", odgovori. "Neka se Gospodin ne ljuti ako nastavim. Ako
 ih se ondje naðe možda samo trideset?" - opet æe on. "Neæu to uèiniti", odgovori, "ako ih ondje
³¹ naðem samo trideset." "Evo se opet usuðujem govoriti Gospodinu", nastavi dalje. "Ako ih se
 sluèajno ondje naðe samo dvadeset?" "Neæu ga uništiti", odgovori, "zbog dvadesetorice." ³² "Neka
 se Gospodin ne ljuti", on æe opet, "ako reèem još samo jednom: Ako ih je sluèajno ondje samo

deset?" "Neæu ga uništiti zbog njih deset", odgovori. ³³ Kad je Jahve završio razgovor s Abrahamom, ode, a Abraham se vrati u svoje mjesto.

Chapter 19

¹ Ona dva anđela stignu naveèer u Sodomu dok je Lot sjedio na vratima Sodome. Kad ih Lot ugleda, ustade i pođe im u susret. Nakloni se licem do zemlje, ² a onda im reèe: "Molim, gospodo, svrnite u kuæu svoga sluge da noæ provedete i noge operete; a onda možete na put rano." A oni rekoše: "Ne, noæ æemo provesti na trgu." ³ Ali ih on uporno navraæaše, i oni se uvratiše k njemu i udoše u njegovu kuæu. On ih ugosti, ispeèe pogaèu te blagovaše. ⁴ Još ne bijahu legli na poèinak, kad građani Sodome, mladi i stari, sav narod do posljednjeg èovjeka, opkole kuæu. ⁵ Zovnu Lota pa mu reknu: "Gdje su ljudi što su noæas došli k tebi? Izvedi nam ih da ih se namilujemo?" ⁶ Lot iziđe k njima na ulaz, a za sobom zatvori vrata. ⁷ "Braæo moja," reèe on, "molim vas, ne èinite toga zla! ⁸ Imam, evo, dvije kæeri s kojima još èovjek nije imao dodira: njih æu vam izvesti pa èinite s njima što želite; samo ovim ljudima nemojte ništa uèiniti jer su došli pod sjenu moga krova." ⁹ "Odstupi odatle!" - rekoše. - "Došao kao dotepenac, a za suca se veæ postavlja. Sad æemo mi s tobom gore nego s njima." I nasrnuše na jasnika Lota i navališe na vrata da ih razbiju. ¹⁰ Ali ona dvojica pruže ruke van, povukoše Lota k sebi u kuæu i zatvore vrata; ¹¹ a ljude pred vratima, mlade i stare, zablješte tako da nisu mogli naæi vrata. ¹² Onda ona dvojica upitaju Lota: "Koga još ovdje imaš: sinove i kæeri, sve koje imaš u gradu iz mjesta izvedi!" ¹³ Jer mi æemo zatrti ovo mjesto: vika je na njih pred Jahvom postala tolika te nas Jahve posla da ga uništimo." ¹⁴ Iziđe Lot da to kaže svojim buduaím zetovima koji namjeravahu uzeti njegove kæeri te reèe: "Na noge! Odlazite iz ovog mjesta jer æe Jahve uništiti grad!" Ali je u oèima svojih buduaích zetova ispao kao da zbija šalu. ¹⁵ Kako zora puèe, anđeli navale na Lota govoreæi: "Na noge! Uzmi svoju ženu i svoje dvije kæeri koje su ovdje da ne budeš zatrt kaznom grada!" ¹⁶ Ali on oklijevaše. Zato ga oni uzeše za ruku, a tako i njegovu ženu i njegove dvije kæeri i - po smilovanju Jahvinu nad njim - odvedoše ih i ostaviše izvan grada. ¹⁷ Kad ih izvedoše u polje, jedan progovori: "Bježi da život spasiš! Ne obaziri se niti se igdje u ravnici zaustavljaj! Bježi u brdo da ne budeš zatrt!" ¹⁸ Ali Lot odvrat:

19 "Nemoj, gospodine! Nego ako je tvoj sluga našao milost u tvojim oèima - a toliko milosrðe veæ si mi iskazao spasivši mi život - ja ne mogu pobjeæi u brdo a da me nesreæa ne snaðe i ne poginem.

20 Eno onamo grada; dosta je blizu da u nj pobjegnem, a mjesto je tako malo. Daj da onamo bjeþim - mjesto je zbilja maleno - daj da život spasim!" 21 Odgovori mu: "Uslišat æu ti i tu molbu i neæu zatrti grada o kojemu govoriš. 22 Brzo! Bjeþi onamo, jer ne mogu ništa èiniti dok ti onamo ne stigneš." Zato se onaj grad zove Soar. 23 Kako je sunce na zemlju izlazilo i Lot ulazio u Soar, 24 Jahve zapljušti s neba na Sodomu i Gomoru sumpornim ognjem 25 i uništi one gradove i svu onu ravnicu, sve žitelje gradske i sve raslinstvo na zemlji. 26 A Lotova se žena obazre i pretvori se u stup soli. 27 Sutradan u rano jutro Abraham se požuri na mjesto gdje je stajao pred Jahvom, 28 upravi pogled prema Sodomi i Gomori i svoj ravnici u daljini: i vidje kako se diþe dim nad zemljom kao dim kakve klaèine. 29 Tako se Bog, dok je zatirao gradove u ravnici u kojima je Lot boravio, sjetio Abrahama i uklonio Lota ispred propasti. 30 Lot se bojao boraviti u Soaru, pa sa svoje dvije kæeri ode gore iz Soara i nastani se u brdu. On i njegove dvije kæeri živjeli su u peæini. 31 Starija reèe mlaðoj: "Otac nam ostarje, a muþa na zemlji nema da bude s nama, kako je obièaj po svem svijetu. 32 Hajdemo oca opiti vinom, pa s njime leæi: tako æemo s ocem saèuvati potomstvo." 33 One noæi opiju oca vinom, i starija ode te legne sa svojim ocem, a on nije znao kad je legla ni kad je ustala. 34 Sutradan starija reèe mlaðoj: "Sinoæ sam, eto, leþala ja s našim ocem; napojimo ga vinom i noæas, pa idi ti i s njim lezi: tako æemo ocu saèuvati potomstvo." 35 Opiju oca vinom i one noæi te mlaða ode i s njim legne, a on nije znao kad je legla ni kad je ustala. 36 Tako obje Lotove kæeri zanesu s ocem. 37 Starija rodi sina i nadjenu mu ime Moab. On je praotac današnjih Moabaca. 38 I mlaða rodi sina i nadjene mu ime Ben-Ami. On je praotac današnjih Amonaca.

Chapter 20

1 Odande Abraham krene u krajeve Negeba i nastani se između Kadeša i Šura. Dok je boravio kao pridošlica u Geraru, 2 rekao je Abraham za svoju ženu Saru da mu je sestra. I Abimelek, kralj

³ gerarski, uze Saru sebi. Ali Bog dođe Abimeleku noću u snu te mu reče: "Zbog žene koju si uzeo moraš umrijeti, jer je ona žena udata." ⁴ A nije se Abimelek k njoj približavao. Zato reče: "Gospodine, zar ćeš pravednika pogubiti?" ⁵ Zar mi on nije rekao: 'Ona mi je sestra.' A ona mi je sama rekla: 'On je moj brat.' Èiste sam savjesti i neokaljanih ruku ovo uèinio." ⁶ Bog mu odvrati u snu: "Znam da si to uèinio èiste savjesti; i ja sam te zadržavao da protiv mene ne griješiš; i nisam dopuštao da je dotakneš." ⁷ Sada vrati èovjeku ženu njegovu; prorok je on; molit æe se za tebe da ostaneš na životu. Ako je ne vratiš, znaj da æeš umrijeti, ti i svi tvoji." ⁸ Rano ujutro Abimelek ustane, sazove sve svoje slugе i kaže im sve što je bilo, a ljudi se veoma uplaše. ⁹ Potom Abimelek dozva Abrahama te mu reče: "Što si nam uèinio! Èime sam se ja ogriješio prema tebi da izložiš mene i moje kraljevstvo velikoj grehoti? Ponio si se prema meni kako ne valja. ¹⁰ Što si, dakle na umu imao", upita dalje Abimelek, "kad si tako radio?" ¹¹ Abraham uzvrati: "Zbilja sam držao da nema Božjeg straha u ovome mjestu, pa æe me ljudi ubiti zbog moje žene. ¹² A onda, ona je uistinu moja sestra: kæi je moga oca, iako ne i moje majke, pa je pošla za me. ¹³ A kad me Bog udaljio od doma oèeva, rekoх joj: Ovu mi uslugu uèini: kamo god dođemo, reci o meni da sam ti brat." ¹⁴ Abimelek uzme ovaca i goveda, sluga i sluškinja pa ih dade Abrahamu; vrati mu i njegovu ženu ¹⁵ Saru. Abimelek zatim reče: "Evo, moja ti je zemlja otvorena. Nastani se gdje ti se sviđi!" ¹⁶ A Sari reče: "Evo tisuæu srebrnika što ih dajem tvome bratu: neka ti budu koprenom pred oèima sviju što su s tobom. Ti si svakako opravdana." ¹⁷ Abraham se pomoli Bogu, i Bog ozdravi Abimeleka, njegovu ženu i njegove sluškinje, tako te opet mogahu rađati. ¹⁸ Jer Jahve bijaše zbog Sare, Abrahamove žene, zatvorio svaku utrobu u domu Abimelekovu.

Chapter 21

¹ Jahve se sjeti Sare kako je rekao i uèini joj kako je obeæao: ² Sara zaèe i rodi Abrahamu sina u njegovoj starosti - u vrijeme koje je Bog oznaèio. ³ Abraham nadjene ime Izak svome sinu što mu ga Sara rodi. ⁴ I poslije osam dana obreza Abraham svoga sina Izaka, kako mu je Bog naredio. ⁵ Abrahamu bijaše stotinu godina kad mu se rodio sin Izak. ⁶ Sara reče: "Dade mi Bog da se

nasmijem, i tko god to èu je nasmijat æ mi se." ⁷ Još doda: "Tko bi ikad rekao Abrahamu: djecu
 æ ti Sara doжити! Ipak sina mu rodih u starosti". ⁸ Dijete je raslo i bilo od sise odbijeno. A u dan u
 koji Izak bijaše od sise odbijen Abraham priredi veliku gozbu. ⁹ Jednom opazi Sara gdje se sin
 koga je Egipæanka Hagara Abrahamu rodila igra s njezinim sinom Izakom, ¹⁰ pa reèe Abrahamu:
 "Otjeraj tu sluškinju i njezina sina, jer sin sluškinje ne smije biti baštinik s mojim sinom - s Izakom!"
¹¹ To je Abrahamu bilo nemilo, jer je i Jišmael bio njegov sin. ¹² Ali Bog reèe Abrahamu: "Nemoj
 se uznemirivati zbog djeèaka i zbog svoje sluškinje; sve što ti kaže Sara poslušaj, jer æ Izakovo
 potomstvo tebi ovjekovjeèiti ime. ¹³ I od sina tvoje sluškinje podiæi æu velik narod, jer je tvoj
 potomak." ¹⁴ Rano ujutro Abraham uze kruha i mješinicu vode pa dade Hagari; stavi to na njezina
 ramena, zajedno s djeèakom, te je otpusti. Vrludala je amo-tamo po pustinji Beer Šebe. ¹⁵ Potrošivši
 vodu iz mješinice, ostavi dijete pod jednim grmom, ¹⁶ a sama ode i sjede nasuprot, daleko koliko
 luk može dobaciti. Govorila je u sebi: "Neæu da vidim kako dijete umire." Sjedeæi tako, udari u
 jecanje. ¹⁷ Bog èu plaè djeèaka te anđeo Božji zovne s neba Hagaru i reèe joj: "Što ti je, Hagaro?
 Ne boj se! Jer je Bog èuo plaè djeèaka u njegovoj nevolji. ¹⁸ Na noge! Digni djeèaka i utješ ga,
 jer od njega æu podiæi velik narod." ¹⁹ Tada joj Bog otvori oèi pa ona opazi studenac. Ode i napuni
 vodom mješinicu pa napoji djeèaka. ²⁰ Bog je bio s djeèakom te je rastao i odrastao. Živio je u
 pustinji te postao vješt u strijeljanju iz luka. ²¹ Dom mu bijaše u pustinji Paranu; a njegova mu
 majka dobavi ženu iz zemlje egipatske. ²² U to vrijeme Abimelek - koga je pratio Fikol, zapovjednik
 njegove vojske - reèe Abrahamu: "Bog je s tobom u svemu što radiš. ²³ Stoga mi se ovdje i sada
 zakuni Bogom da neæeš varati ni mene ni moju rodbinu i prijatelje nego da æeš se prema meni i
 prema zemlji u kojoj sad boraviš ponašati pošteno, kao što sam se ja prema tebi ponio." ²⁴ "Kunem
 se", odgovori Abraham. ²⁵ Onda Abraham prekori Abimeleka zbog zdenca vode što su ga
 Abimelekove sluge bile prisvojile. ²⁶ A Abimelek reèe: "Ne znam tko je to uèinio; ni ti me nisi o
 tome obavijestio, niti sam ja o tome èuo, osim danas." ²⁷ Abraham uzme ovaca i goveda pa ih dade
 Abimeleku te njih dvojica sklope savez. ²⁸ Potom Abraham razluèi napose sedam janjaca od stada.
²⁹ Nato Abimelek zapita Abrahama: "Što znaèi ovih sedam janjaca koje si na stranu stavio?" ³⁰ A
 on odgovori: "Primi ovih sedam janjaca iz moje ruke da mi bude dokazom da sam ja iskopao ovaj

zdenac." ³¹ Zato se ono mjesto nazvalo Beer Šeba; jer se njih dvojica ondje zakleše. ³² Pošto su sklopili savez kod Beer Šebe, Abimelek i zapovjednik njegove vojske Fikol odu i vrata se u zemlju Filistejaca. ³³ Abraham zasadi kod Beer Šebe tamarisku i ondje zazove ime Jahve - Boga Vječnoga. ³⁴ Dugo je vremena Abraham proveo u zemlji filistejskoj kao pridošlica.

Chapter 22

¹ Poslije tih događaja Bog stavi Abrahama na kušnju. Zovnu ga: "Abrahame!" On odgovori: "Evo me!" ² Bog nastavi: "Uzmi svoga sina, jedinca svoga Izaka koga ljubiš, i pođi u krajinu Moriju pa ga ondje prinesi kao žrtvu paljenicu na brdu koje æu ti pokazati." ³ Ujutro Abraham podrani, osamari magarca, sa sobom povede dvojicu svojih slugu i svog sina Izaka, pošto je prije nacijepao drva za žrtvu paljenicu, i uputi se na mjesto koje mu je Bog oznaèio. ⁴ Treæi dan Abraham podigne oèi i opazi mjesto izdaleka. ⁵ Abraham onda reèe slugama: "Vi ostanite ovdje uz magarca, a ja i dječak odosmo gore da se poklonimo, pa æemo se vratiti k vama". ⁶ Abraham uzme drva za žrtvu paljenicu, stavi ih na sina Izaka, a u svoju ruku uzme kremen i nož. Tako pođu obojica zajedno. ⁷ Onda Izak reèe svome ocu Abrahamu: "Oèe!" "Evo me, sine!" - javi se on. "Evo kremen i drva," opet æe sin, "ali gdje je janje za žrtvu paljenicu?" ⁸ "Bog æe veæ providjeti janje za žrtvu paljenicu, sine moj!" - odgovori Abraham. I nastave put. ⁹ Stignu na mjesto o kojemu je Bog govorio. Ondje Abraham podigne žrtvenik, naslaže drva, sveže svog sina Izaka i položi ga po drvima na žrtvenik. ¹⁰ Pruži sad Abraham ruku i uzme nož da zakolje svog sina. ¹¹ Uto ga zovne s neba anđeo Jahvin i povièe: "Abrahame! Abrahame!" "Evo me!" - odgovori on. ¹² "Ne spuštaj ruku na dječaka", reèe, "niti mu što èini! Sad, evo, znam da se Boga bojiš, jer nisi uskratio ni svog sina, jedinca svoga." ¹³ Podiže Abraham oèi i pogleda, i gle - za njim ovan, rogovima se zapleo u grmu. Tako Abraham ode, uzme ovna i prinese ga za žrtvu paljenicu mjesto svoga sina. ¹⁴ Onome mjestu Abraham dade ime "Jahve proviđa". Zato se danas veli: "Na brdu Jahvina proviđanja." ¹⁵ Anđeo Jahvin zovne Abrahama s neba drugi put ¹⁶ i reèe: "Kunem se samim sobom, izjavljuje Jahve: Kad si to uèinio i nisi mi uskratio svog jedinca sina, ¹⁷ svoj æu blagoslov na te izliti i uèiniti tvoje potomstvo brojnim poput zvijezda na nebu i pijeska na obali morskoj! A tvoji æe potomci osvajati vrata svojih

¹⁸ neprijatelja. ¹⁹ Budući da si poslušao moju zapovijed, svi će se narodi zemlje blagoslivljati tvojim potomstvom." ²⁰ Zatim se Abraham vrati k svojim slugama pa se zajedno upute u Beer Šebu. U Beer Šebi se Abraham nastani. ²¹ Poslije tih događaja obavijeste Abrahama: "I tvome bratu Nahoru Milka je porodila djecu: ²² njegova prvorođenca Usa, brata mu Buza i Kemuela - oca Aramova, ²³ Keseda, Haza, Pildaša, Jidlafa i Betuela." ²⁴ Betuel je bio otac Rebekin. Njih je osam rodila Milka Nahoru, Abrahamovu bratu. A i njegova suložnica, kojoj bijaše ime Reuma, rodila je Tebaha, Gahama, Tahaša i Maaku.

Chapter 23

¹ Duljina Sarina života bila je stotinu dvadeset i sedam godina. ² Sara umrije u Kirjat Arbi, to jest u Hebronu, u zemlji kanaanskoj; i Abraham uđe u žalost za Sarom i naricaše za njom. ³ Potom se Abraham digne ispred svoje pokojnice te prozbori sinovima Hetovim: ⁴ "Premda sam ja među vama doseljeni stranac, prodajte mi zemljište za grob među vama, tako da mogu iznijeti svoju pokojnicu i sahraniti je." ⁵ A sinovi Hetovi odgovore Abrahamu: ⁶ "Gospodine, saslušaj nas! Ti si izabranik Božji u našoj sredini. Pokopaj svoju pokojnicu u našem najbيرانijem grobu. Nitko ti od nas neće odbiti svoga groba da mogneš sahraniti svoju pokojnicu." ⁷ Nato se Abraham diže pa se mještanima, sinovima Hetovim, duboko pokloni ⁸ te im reče: "Ako se slažete da svoju pokojnicu uklonim i sahranim, èujte me: zauzmite se za me kod Efrona, sina Soharova, ⁹ da mi proda spilju Makpelu što njemu pripada a nalazi se na kraju njegova posjeda; neka mi je za punu cijenu, u vašoj nazočnosti, proda u vlasništvo za sahranjivanje." ¹⁰ A Efron je sjedio sa sinovima Hetovim. Potom Efron, Hetit, odgovori Abrahamu da ga èuju sinovi Hetovi svojim ušima - svi koji su sjedili u vijeću onoga grada: ¹¹ "Ne, moj gospodine! Saslušaj mene! Ja tebi dajem poljanu i spilju što je na njoj; darujem ti to pred sinovima svoga naroda. Sahrani svoju pokojnicu." ¹² Abraham se duboko nakloni mještanima, ¹³ a onda progovori Efronu da mještani èuju na svoje uši: "Ded me samo poslušaj! Dajem ti cijenu za poljanu; primi je od mene da ondje mogu sahraniti svoju pokojnicu!" ¹⁴ Efron odgovori Abrahamu: ¹⁵ "Èuj me, moj gospodine: zemljište u vrijednosti od èetiri stotine srebrnika,

što je to tebi i meni! Sahrani, dakle, svoju pokojnicu!"¹⁶ Abraham se složi s Efronom; isplati Abraham Efronu novac što ga je spomenuo tako da su na svoje uši èuli sinovi Hetovi - èetiri stotine srebrnika trgovaèke mjere.¹⁷ I tako Efronova poljana u Makpeli nasuprot Mamri - poljana, spilja i sva stabla što su bila na poljani -¹⁸ prijeðe u vlasništvo Abrahamovo u nazoènosti sinova Hetovih, sviju koji su sjedili u vijeæu svoga grada.¹⁹ A onda Abraham sahrani svoju ženu Saru u spilji na poljani Makpeli nasuprot Mamri - danas Hebronu - u zemlji kanaanskoj.²⁰ Tako je poljana i spilja na njoj prešla od sinova Hetovih u vlasništvo Abrahamovo za sahranjivanje.

Chapter 24

¹ Abraham bijaše veæ ostario, zašao u godine, Jahve je Abrahama blagoslovio u svemu.
² Abraham prozbori svome najstarijem sluzi u kuæi, pod èijom je upravom bilo sve njegovo: "Stavi svoju ruku pod moje stegno³ da te zakunem Jahvom, Bogom neba i Bogom zemlje, da mome sinu neæeš nabaviti za ženu ni jednu od kæeri Kanaanaca, meðu kojima boravam,⁴ nego æeš otiaæi u moj rodni kraj i dobiti ženu mom sinu Izaku."⁵ A sluga mu reèe: "A što ako žena ne htjedne za mnom iaæi u ovu zemlju? Hoæu li ja onda odvesti tvoga sina u zemlju iz koje si ti došao?"⁶ Abraham mu odgovori: "Dobro pripazi da onamo ne vodiš moga sina!⁷ Jahve, Bog nebesa, koji me odveo iz kuæe moga oca i rodnog kraja i koji mi je pod zakletvom obeæao: 'Tvome æu potomstvu dati ovu zemlju', pred tobom æe poslati svog anðela, i odande æeš ti dovesti ženu mome sinu.⁸ A ako žena ne bude htjela za tobom poæi, ti æeš biti osloboðen od ove moje zakletve; ali moga sina onamo ne vodi!"⁹ Tako sluga stavi svoju ruku pod stegno Abrahamu, svom gospodaru, te mu se zakune.
¹⁰ Sluga opremi deset gospodarevih deva, ponese sa sobom svakog blaga svoga gospodara pa se zaputi u Aram Naharajim, u Nahorov grad.¹¹ Pusti deve da poliježu izvan grada, pokraj studenca. Bijaše veèer, kad žene izlaze da crpu vodu.¹² Onda reèe: "Oh, Jahve, Bože moga gospodara Abrahama, molim te, iziði mi danas u susret i mome gospodaru Abrahamu milost iskaži!"¹³ Evo me kraj studenca, a kæeri onih iz grada dolaze crpsti vodu;¹⁴ pa neka djevojka kojoj ja reèem: 'Molim te, spusti svoj vrè da se napijem', a ona odgovori: 'Pij! I deve æu ti napojiti', bude ona koju

si odredio za svoga slugu Izaka. Tako æu saznati da si iskazao milost mome gospodaru." ¹⁵ Tek
 što on izreèe svoje, gle, dođe Rebeka, kæi Betuelova; taj Betuel bijaše sin Milke, žene Abrahamova
 brata Nahora. Dođe ona s krèagom na ramenu. ¹⁶ Djevojka je bila krasna, djeвица koju muškarac
 nije dirnuo. Siđe ona k vrelu, napuni krèag i eto je opet gore. ¹⁷ Sluga joj potrèa u susret i reèe:
 "Daj mi malo vode iz svog vrèa!" ¹⁸ "Pij, gospodine!" - odgovori ona. Brzo spusti krèag na ruku
 i dade mu piti. ¹⁹ Kad je njega napojila, reèe: "Nalit æu i tvojim devama da se napoje." ²⁰ Izlivši
 brzo krèag u korito, otrèa natrag zdencu da ponovo zahvaæa, i tako nali svim njegovim devama.
²¹ Èovjek ju je šutke motrio ne bi li saznao je li Jahve njegov put uspješno priveo kraju ili nije.
²² Kad su deve prestale piti, èovjek izvadi viticu od zlata, tešku pol šekela, i stavi je na njezine
 nosnice, a na ruke joj stavi dvije zlatne narukvice, teške deset šekela. ²³ Zatim reèe: "Kaži mi èija
 si kæi. Ima li u kuæi tvoga oca mjesta za nas da prenoæimo?" ²⁴ Ona mu odgovori: "Ja sam kæi
 Betuela, koga je Milka rodila Nahoru." ²⁵ Još mu doda: "Ima slame i pšiaæe kod nas u obilju, a i
 mjesta za prenoæište." ²⁶ Èovjek se onda duboko nakloni te iskaže poštovanje Jahvi ²⁷ i progovori:
 "Neka je blagoslovljen Jahve, Bog moga gospodara Abrahama, što nije uskratio svoju ljubav i svoju
 vjernost mome gospodaru. Mene je Jahve vodio pravim putem, u kuæu brata moga gospodara."
²⁸ Djevojka otrèa i sve ovo ispriповjedi u kuæi svoje majke. ²⁹ A Rebeka imala brata komu bijaše
 ime Laban. Laban se požuri van, k èovjeku kod studenca. ³⁰ Èim je vidio nosnu viticu i narukvice
 na rukama svoje sestre te èuo kako je njegova sestra Rebeka rekla: "Ovako mi je èovjek govorio",
 on pođe onome koji je još stajao kod deva na studencu. ³¹ Reèe on: "Hajde unutra, blagoslovljeni
 od Jahve! Što stojiš vani kad sam ja spremio kuæu i mjesto za deve." ³² Tako èovjek uđe u kuæu.
 Rastovare deve i dadu im slame i pšiaæe, a njemu i ljudima koji su ga pratili donesu vode da operu
 noge. ³³ Ali kad su preda nj stavili hranu, reèe: "Neæu jesti dok ne kažem što imam kazati." A
 Laban mu reèe: "Onda kazuj!" ³⁴ "Ja sam sluga Abrahamov", poèe on. ³⁵ "Jahve je uvelike
 blagoslovio moga gospodara te je postao bogat. Nadavao mu je ovaca i goveda, srebra i zlata, sluga
 i sluškinja, deva i magaradi. ³⁶ Sara, žena moga gospodara, rodi mu sina pošto je ostarjela, i on
 mu ustupi sve svoje. ³⁷ Potom mene moj gospodar zakune rekavši: 'Nemoj uzeti za ženu mome
 sinu djevojku Kanaanku, u zemlji u kojoj boravim kao stranac, ³⁸ nego otiđi k obitelji moga oca,
 k mojoj rodbini, da nađeš ženu mome sinu.' ³⁹ A ja rekoh svome gospodaru: 'A što ako žena za

⁴⁰ mnogom ne pođe?' On mi odgovori: 'Jahve, pred ěijim sam licem hodio, poslat æ s tobom svog anđela i tvoje æ putovanje dovesti k cilju, a ti æeš naæi ženu mome sinu od moje rodbine, od
⁴¹ obitelji moga oca. Jedino æeš ovako biti oslobođen moje zakletve: ako dođeš k mojoj rodbini,
⁴² i oni te odbiju, od moje si zakletve oslobođen.' Danas dođoh na studenac i rekoh: 'Jahve, Bože moga gospodara Abrahama, ako si voljan da uspješno završim putovanje što sam ga poduzeo,
⁴³ ja, evo, stojim kraj studenca, a djevojka koja dođe vodu crpsti i ja joj reëm: Daj mi da se napijem
⁴⁴ malo vode iz tvog vrèa! - i koja mi kaže: Pij ti, a i tvojim æu devama zahvatiti! - ona neka bude
⁴⁵ žena koju je Jahve odredio sinu moga gospodara.' Tek što sam ja završio govor u sebi, kad se, evo, pojavi Rebeka s vrèem na ramenu; siđe k izvoru i zahvati. Ja joj rekoh: 'Daj mi da se napijem!'
⁴⁶ Ona brzo spusti vrè i odvrati: 'Pij! A napojit æu i tvoje deve.' Tako sam se ja napio, a ona napoji
⁴⁷ i moje deve. Pitaó sam je: 'Ěija si kæi?' Odgovorila je: 'Kæi sam Betuela, koga je Nahoru rodila
⁴⁸ Milka.' Tada joj stavim viticu na nos a narukvice na ruke. Duboko se naklonim i štovanje Jahvi iskažem te blagoslovim Jahvu, Boga gospodara moga, koji me vodio pravim putem da uzmem kæer
⁴⁹ brata moga gospodara njegovu sinu. A sad, ako kanite iskazati ljubav i vjernost mome gospodaru, recite mi; ako li ne, to mi kažite, tako da mogu krenuti bilo desno bilo lijevo."
⁵⁰ Tada odgovore Laban i Betuel: "Od Jahve to dolazi; mi tu ne možemo reæi ni da ni ne."
⁵¹ Rebeka je, eto, pred tobom: uzmi je pa idi, neka bude ženom sinu tvoga gospodara, kako je Jahve rekao."
⁵² Kad Abrahamov sluga èu njihov pristanak, do zemlje se nakloni Jahvi.
⁵³ Sluga zatim izvadi srebrnih i zlatnih predmeta te haljina i dade ih Rebeki, a dade darova i njezinu bratu i majci.
⁵⁴ Tada jedoše i piše on i ljudi koji su bili s njim i provedoše noæ. Kad su ujutro ustali, on reèe: "Pustite me da se vratim svome gospodaru!"
⁵⁵ A njezin brat i majka odgovore: "Neka djevojka ostane s nama još desetak dana, pa poslije toga pođi!"
⁵⁶ On im reèe: "Ne zadržavajte me kad je Jahve moje putovanje uspješno kraju priveo. Pustite me da se vratim svome gospodaru!"
⁵⁷ Oni odgovore: "Pozovimo djevojku i upitajmo što ona misli!"
⁵⁸ Dozovu Rebeku pa je upitaju: "Hoæeš li poæi s ovim èovjekom?" Ona odgovori: "Hoæu."
⁵⁹ I tako otpreme svoju sestru Rebeku i njezinu dojilju s Abrahamovim slugom i njegovim ljudima.
⁶⁰ Blagoslove Rebeku i reknu joj: "Sejo naša, budi mati nebrojenim tisuæama, a dušmana svojih vrata potomci ti zaposjeli!"
⁶¹ Onda se diže Rebeka i

njezine dvorkinje, zajahaše deve te pođoše za èovjekom. Tako sluga preuze Rebeku i ode.⁶² Izak se vratio iz blizine Beer Lahaj Roja; živio je, naime, u kraju Negeba.⁶³ U predveèerje iziđe Izak da se poljem prošeta; diže oèi i ugleda deve gdje dolaze.⁶⁴ Kad Rebeka, podigavši svoje oèi, opazi Izaka, sjaha s deve⁶⁵ pa zapita slugu: "Tko je onaj èovjek što poljem ide nama u susret?" A sluga odgovori: "Ono je moj gospodar." Nato ona uze koprenu te se pokri.⁶⁶ Sluga isprièa Izaku sve što je uèinio.⁶⁷ Tada Izak uvede Rebeku u svoj šator i uze je sebi za ženu. U ljubavi prema njoj Izak je nalazio utjehu nakon smrti svoje majke.

Chapter 25

¹ Abraham je sebi uzeo još jednu ženu; zvala se Ketur.² Ona mu je rodila Zimrana, Jokšana, Medana, Midjana, Jišbaka i Šuaha.³ A od Jokšana rodili se Šeba i Dedan. Dedanovi su potomci: Ašurci, Letušci i Leumci.⁴ Sinovi su Midjanovi: Efa, Efer, Hanok, Abida i Eldaa. Sve su to potomci Keturini.⁵ Abraham prenese sav svoj imutak na Izaka;⁶ a sinovima od svojih suložnica dade Abraham samo darove i još ih za svoga života razdašalje po istoku - daleko od svog sina Izaka - u Istoèni kraj.⁷ Ovo je duljina Abrahamova života što ga je proživio: stotinu sedamdeset i pet godina.⁸ Zatim Abraham preminu, umrije u sretnoj dobi - star i pun godina - te bi pridružen svojim precima.⁹ Njegovi sinovi, Izak i Jišmael, sahrane ga u spilji Makpeli, na poljani Efrona, sina Hetita Sohara, nasuprot Mamri:¹⁰ to je poljana što ju je Abraham kupio od Hetovih sinova. Ondje je sahranjen Abraham i njegova žena Sara.¹¹ Poslije Abrahamove smrti Bog je blagoslivljao njegova sina Izaka. Izak je živio blizu Beer Lahaj Roja.¹² Ovo je povijest Abrahamova sina Jišmaela, koga je Abrahamu rodila Sarina sluškinja, Egipæanka Hagara.¹³ A ovo su sinovi Jišmaelovi, svaki po svom imenu i po svom rođenju: Jišmaelov prvenac Nebajot, Kedar, Adbeel, Mibsam,¹⁴ Mišma, Duma, Masa,¹⁵ Hadad, Tema, Jetur, Nafiš i Kedma.¹⁶ To su Jišmaelovi sinovi i to su njihova imena prema njihovim naseljima i taborištima: dvanaest poglavica od isto toliko plemena.¹⁷ A ovo je duljina Jišmaelova života: stotinu trideset i sedam godina. Zatim izdahnu; umrije i bi pridružen

¹⁸ svojim precima. ¹⁹ Potomstvo mu se naselilo od Havile do Šura, koji je na istok Egiptu idući
 prema Ašuru. Nastaniše se nasuprot svojoj braći. ²⁰ Ovo je povijest Abrahamova sina Izaka: Izak
 se rodio od Abrahama. ²¹ Izaku je bilo èetrdeset godina kad se oženio Rebekom, kærkom Aramejca
 Betuela iz Padan Arama, a sestrom Aramejca Labana. ²² Izak se obrati Jahvi za svoju ženu jer je
 bila nerotkinja. Jahve ga usliša te njegova žena Rebeka zaèe. ²³ No djeca se u njezinoj utrobi tako
 sudarala te ona uzviknu: "Ako je tako, zašto æu živjeti!" Ode, dakle, da se posavjetuje s Jahvom.
²⁴ I Jahve joj reèe: "Dva su svijeta u utrobi tvojoj; dva æe se naroda iz tvog krila odijeliti. Narod
 æe nad narodom gospodovati, stariji æe služiti mlaðemu." ²⁵ Došlo vrijeme da rodi, kad gle -
 blizanci u njezinoj utrobi. ²⁶ Pojavi se prvi. Bio je crven; sav runjav kao ogrtaè. Stoga mu nadjenuše
 ime Ezav. ²⁷ Potom se pojavi njegov brat. Rukom se držao Ezavu za petu. Zato mu nadjenuše ime
 Jakov. Izaku je bilo šezdeset godina kad su oni roðeni. ²⁸ Kad su djeèaci odrasli, Ezav postane
 vješt lovac, èovjek pustare. Jakov je bio èovjek krotak i boravio je u šatorima. ²⁹ Izaku je Ezav bio
 draži jer je volio divljaè, a Rebeka je više voljela Jakova. ³⁰ Jednom Jakov kuhaše jelo. Ezav stigne
 s polja, gladan. ³¹ Reèe Ezav Jakovu: "Daj mi toga crvenog variva da pojedem jer sam izglednio."
³² Stoga mu je ime Edom. ³³ A Jakov odgovori: "Ustupi mi prije svoje prvorodstvo!" ³⁴ Ezav reèe:
 "Evo me skoro na smrti; što æe mi prvorodstvo!" ³⁵ Jakov nastavi: "Prije mi se zakuni!" On mu
 se zakune, i tako proda Jakovu svoje prvorodstvo. ³⁶ Tada Jakov dade Ezavu kruha i èorbe od
 soèivice. Jeo je i pio, onda se digao i otišao. Tako Ezav pogazi svoje prvorodstvo.

Chapter 26

¹ U zemlji zavlada glad, razlièita od prijašnje što je bila za vrijeme Abrahama, pa Izak ode
 Abimeleku, kralju Filistejaca, u Geraru. ² Jahve mu se ukaza i reèe: "Ne silazi u Egipat: boravi u
 zemlji koju æu ti oznaèiti. ³ U ovoj se zemlji nastani, ja æu s tobom biti i blagoslivljati te; tebi i
 tvome potomstvu dat æu sve ove krajeve, da izvršim zakletvu kojom sam se zakleo tvome ocu
 Abrahamu. ⁴ Tvoje æu potomstvo umnožiti kao zvijezde na nebesima i tvome æu potomstvu predati

sve ove krajeve, tako da æ se tvojim potomstvom blagoslivljati svi narodi zemlje; ⁵ a to zato što je Abraham slušao moj glas i pokoravao se mojim zapovijedima, mojim zakonima i odredbama!"

⁶ Tako Izak ostane u Geraru. ⁷ Kad su ga mještani pitali o njegovoj ženi, reèe: "Ona mi je sestra." Bojao se reæi: "Ona mi je žena", misleæi: "Mještani bi me mogli ubiti zbog Rebeke jer je lijepa."

⁸ Kako su se ondje duže zadržali, kralj Filistejaca Abimelek jednom pogleda kroz prozor i opazi kako Izak miluje svoju ženu Rebeku. ⁹ Nato Abimelek pozove Izaka te reèe: "Tako, ona ti je žena! Kako si mogao reæi da ti je sestra?" Izak mu odgovori: "Jer sam mislio da bih zbog nje mogao poginuti." ¹⁰ Abimelek reèe: "Zašto si nam to uèinio? Umalo netko od ljudi nije legao s tvojom ženom. Tako bi na nas svalio krivnju." ¹¹ Onda Abimelek izda naredbu svemu narodu: "Tko se god dotakne ovog èovjeka i njegove žene, glavu æ izgubiti." ¹² Izak je sijao u onom kraju i one godine urodilo mu stostruko. Jahve ga blagoslivljao ¹³ te je èovjek bivao sve bogatiji, dok nije postao vrlo bogat. ¹⁴ Stekao je stada ovaca i goveda i mnogu služinèad, tako da su mu Filistejci zavidjeli. ¹⁵ Zato Filistejci zasuše sve bunare što su ih sluge njegova oca bile iskopale - u vrijeme njegova oca Abrahama - i napuniše ih zemljom. ¹⁶ Onda Abimelek reèe Izaku: "Idi od nas jer si postao mnogo moæniji od nas!" ¹⁷ Tako Izak ode odande, postavi svoj šator u gerarskoj dolini i nastani se ondje. ¹⁸ Izak opet iskopa bunare za vodu što su bili iskopani u vrijeme njegova oca Abrahama, a Filistejci ih bili zasuli poslije Abrahamove smrti. On ih je nazvao istim imenima kojima ih je zvao i njegov otac. ¹⁹ Ali kad su Izakove sluge, dok su u dolini kopale, ondje našle bunar sa živom vodom, ²⁰ pastiri iz Gerara posvade se s Izakovim pastirima govoreæi: "Naša je voda!" Bunaru je dao ime Esek, jer su se oni s njim svadili. ²¹ A kad su iskopali drugi bunar te se i zbog njega svaðali, nazva ga imenom Sitna. ²² Odatle se preseli pa iskopa drugi bunar. Zbog njega se nisu svaðali, pa ga nazove imenom Rehobot i protumaèi: "Jer nam je Jahve dao prostor da se na zemlji umnožimo." ²³ Odande se popne u Beer Šebu. ²⁴ Iste mu se noæi ukaže Jahve i reèe: "Ja sam Bog oca tvoga Abrahama. Ne boj se, ja sam s tobom! Blagoslovit æu te, potomke ti umnožit, zbog Abrahama, sluge svojega." ²⁵ Izak tu podigne žrtvenik i zazove Jahvu po imenu; postavi ondje svoj šator, a njegove sluge poènu kopati bunar. ²⁶ Uto mu dođe Abimelek iz Gerara sa svojim savjetnikom Ahuzatom i s Fikolom, zapovjednikom vojske. ²⁷ Izak ih upita: "Zašto ste

došli k meni kad me mrzite i kad ste me otjerali od sebe?"²⁸ Oni odgovore: "Jasno vidimo da je Jahve s tobom. Stoga pomislismo: neka zakletva bude veza između nas i tebe. Daj da s tobom sklopimo savez:²⁹ ti nama nećeš zla nanositi, kao što mi tebe nismo zlostavljali, nego uvijek prema tebi lijepo postupali i s mirom te otpustili. A blagoslov Jahvin bio nad tobom."³⁰ On im priredi gozbu te su jeli i pili.³¹ Rano ujutro jedni se drugima zakunu. Potom ih Izak otpusti i oni od njega odu u miru.³² Toga istog dana dođu Izakove sluge i obavijeste ga o bunaru što su ga iskopali te mu reknu: "Našli smo vodu."³³ On ga prozva Šiba. Zato je ime onom gradu do danas - Beer Šeba.³⁴ Kad je Ezavu bilo èetrdeset godina, uzme za ženu Juditu, kær Hetita Beerija, i Basematu, kær Hetita Elona.³⁵ One postadoše izvor ogorèenja Izaku i Rebeki.

Chapter 27

¹ Ostarje Izak, vid mu se oèinji gasio. Zato zovne svoga starijeg sina Ezava i reèe mu: "Sine!" On mu odgovori: "Evo me!"² A on nastavi: "Vidiš, ostario sam, a ne znam dana svoje smrti."³ Zato uzmi svoju opremu, svoj tobolac i luk, pa idi u pustaru i ulovi mi divljaèi.⁴ Onda mi pripremi ukusan obrok, kako volim, te mi ga donesi da blagujem, pa da te mognem blagosloviti prije nego umrem."⁵ Rebeka je slušala dok je Izak govorio svome sinu Ezavu, i kad je Ezav otišao u pustaru da ulovi divljaèi svome ocu,⁶ Rebeka reèe svome sinu Jakovu: "Upravo sam èula kako tvoj otac govori tvome bratu Ezavu:⁷ 'Donesi mi divljaèi te mi priredi ukusan obrok da blagujem pa da te pred licem Jahvinim blagoslovim prije nego umrem.'⁸ A sad, sine moj, poslušaj me i uèini kako ti naredim.⁹ Otiði k stadu i odande mi donesi dva lijepa kozleta, a ja æu od njih prirediti ukusan obrok tvome ocu, kako on voli.¹⁰ Onda ti donesi svome ocu da jede te tebe mogne blagosloviti prije nego umre."¹¹ Ali Jakov odgovori svojoj majci Rebeki: "E, ali moj je brat Ezav runjav, a ja sam bez dlaka!"¹² Možda me se moj otac dotakne te æu u njegovim oèima ispasti varalicom i na se svaliti prokletstvo, a ne blagoslov."¹³ Ali njegova mu majka odgovori: "Sine moj, tvoje prokletstvo neka padne na mene! Samo ti mene poslušaj, otiði i donesi!"¹⁴ Ode on, nađe i donese

svojoj majci, a njegova majka priredi ukusan obrok, kako je njegov otac volio. ¹⁵ Potom Rebeka uzme najljepše odijelo svoga starijeg sina Ezava što je u kući imala, pa u nj odjene svoga mlađeg sina Jakova. ¹⁶ U kožu kozleta zamota mu ruke i goli dio vrata. ¹⁷ Stavi zatim ukusan obrok i kruh što ga je pripravila na ruke svoga sina Jakova. ¹⁸ Ode on k ocu i reče: "Oče!" On odgovori: "Evo me. Koji si ti moj sin?" ¹⁹ A Jakov odgovori svome ocu: "Ja sam Ezav, tvoj prvorođenac; uèinio sam kako si mi rekao. Sad ustaj, sjedi pa jedi moje lovine, da me onda mogneš blagosloviti." ²⁰ Izak upita svoga sina: "Kako si tako brzo uspio, sine moj?" On odgovori: "Jer mi je Jahve, Bog tvoj, bio milostiv." ²¹ Potom Izak reče Jakovu: "Primakni se, sine moj, da opipam jesi li ti zbilja moj sin Ezav ili nisi." ²² Jakov se primakne k svome ocu Izaku, koji ga opipa i reče: "Glas je Jakovljev, ali su ruke Ezavove." ²³ Nije ga prepoznao jer su mu ruke bile runjave kao i ruke njegova brata Ezava. Kad ga je htio blagosloviti, ²⁴ upita još jednom: "Jesi li ti zaista moj sin Ezav?" Odgovori on: "Jesam." ²⁵ Potom reče Izak: "Stavi preda me da blagujem lovine svoga sina pa da te blagoslovi duša moja." Jakov ga posluži pa je jeo. Zatim mu donese i vina, pa je pio. ²⁶ Poslije toga reče mu njegov otac Izak: "Primakni se, sine moj, i poljubi me!" ²⁷ Kad se primaèe i poljubi ga, Izak osjeti miris njegove odjeæe pa ga blagoslovi: "Gle, miris sina mog nalik je mirisu polja koje Jahve blagoslovi. ²⁸ Neka ti Bog daje rosu s neba i rodnost zemlje: izobilje žita i mladoga vina. ²⁹ Narodi ti služili, plemena ti se klanjala! Braæom svojom gospodari, nek sinci majke tvoje pred tobom padaju! Proklet bio tko tebe proklinje; blagoslovljen tko te blagoslivlje!" ³⁰ Tek što se Jakov udaljio od svoga oca Izaka - pošto je Izak podijelio blagoslov Jakovu - njegov brat Ezav dođe iz lova. ³¹ I on priredi ukusan obrok i donese ga svome ocu. I reče svome ocu: "Ustani, oče moj, i blaguj od lovine svoga sina da me onda mogneš blagosloviti!" ³² A njegov ga otac Izak zapita: "Tko si ti?" On odgovori: "Ja sam tvoj prvorođenac Ezav!" ³³ Izak se silno prepadne: "Pa tko je onda bio onaj što je divljaèi ulovio i meni veæ donio? Blagovao sam je prije nego si ti došao; onoga sam blagoslovio i blagoslovljen æe ostati." ³⁴ Kad je Ezav èuo rijeèi svoga oca, kriknu glasno i gorko zaplaka pa reče svome ocu: "I mene blagoslovi, oče!" ³⁵ A on odvrati: "Brat tvoj dođe na prijevaru i odnese tvoj blagoslov." ³⁶ "Zato valjda što mu je ime Jakov, dvaput me veæ prevario", reče Ezav. "Oduzeo mi prvorođstvo, a sad mi evo oduze i blagoslov." Onda doda: "Zar za me nisi saèuvao nikakva blagoslova?" ³⁷ Izak odgovori Ezavu: "Njega sam veæ postavio za tvoga gospodara; njemu

sam svu njegovu braću predao za sluge; žitom sam ga i vinom opskrbio. A što sad za te mogu učiniti, sine moj?"³⁸ Ezav odgovori svome ocu: "Zar ti, oče, raspolažeš samo jednim blagoslovom? Blagoslovi i mene, oče moj!"³⁹ Ezav jecaše na sav glas. Tada otac njegov Izak progovori i reče: "Daleko od plodna tla dom tvoj će biti, daleko od rose s neba."⁴⁰ Od mača svoga ćeš živjeti, brata svoga ćeš služiti. Ali jednom, kada se pobuniš, jaram ćeš njegov stresti sa svog vrata."⁴¹ Ezav zamrzi Jakova zbog blagoslova kojim ga je otac njegov blagoslovio pa reče u sebi: "Èim dođu dani žalosti za mojim ocem, ubit ću ja svoga brata Jakova."⁴² Kada su Rebeki javili te riječi što ih je izrekao njezin stariji sin Ezav, zovne ona svoga mlađeg sina Jakova te mu reče: "Pazi! Brat ti se Ezav nosi mišlju kako će te ubiti."⁴³ Ali ti, sine moj, poslušaj mene: odmah bježi mome bratu Labanu u Haran.⁴⁴ Ostani kod njega neko vrijeme, dok bijes brata tvoga na te jenja,⁴⁵ dok se srdžba brata tvoga odvrati od tebe te on zaboravi što si mu učinio. Ja ću onda po te poslati i odande te dovesti. Zašto da vas obojicu izgubim u jedan dan!"⁴⁶ Potom Rebeka reče Izaku: "Moj mi je život dosadio zbog ovih žena Hetitkinja. Ako se i Jakov oženi kojom kao što su ove urođenice, Hetitkinjom, što će mi onda život!"

Chapter 28

¹ Stoga Izak pozove Jakova, blagoslovi ga te mu naloži: "Nemoj uzimati ženu od kanaanskih djevojaka."² Odmah se zaputi u Padan Aram, u dom Betuela, oca svoje majke, pa odande sebi uzmi ženu, od kćeri Labana, brata svoje majke.³ A Bog Svemožni, El-Šadaj, neka te blagoslovi i neka te učini rodnim i brojnim, tako da postaneš mnoštvo naroda.⁴ Neka protegne na te blagoslov Abrahamov, na te i na tvoje potomstvo, tako da zaposjedneš zemlju u kojoj boraviš kao pridošlica, a koju je Bog predao Abrahamu!"⁵ Tako Izak otpremi Jakova, i on ode u Padan Aram Labanu, sinu Aramejca Betuela, bratu Rebeke, majke Jakova i Ezava.⁶ Kad je Ezav vidio kako je Izak blagoslovio Jakova kad ga je otpremao u Padan Aram da odande sebi uzme ženu, naređujući mu kad ga je blagoslavljao: "Ne smiješ uzeti ženu od kanaanskih djevojaka",⁷ i da je Jakov poslušao svoga oca i svoju majku te otišao u Padan Aram,⁸ Ezav shvati koliko su djevojke kanaanske mrske njegovu ocu Izaku.⁹ Stoga ode k Jišmaelu te se, uza žene koje već imaše, oženi Mahalatom, kćerju

10
 Jišmaela, sina Abrahamova, a sestrom Nebajotovom. Jakov ostavi Beer Šebu i zaputi se u Haran.
 11
 Stigne u neko mjesto i tu prenoæi, jer sunce bijaše veæ zašlo. Uzme jedan kamen s onog mjesta,
 12
 stavi ga pod glavu i na tom mjestu legne. I usne san: ljestve stoje na zemlji, a vrhom do neba
 13
 dopiru, i anđeli Božji po njima se penju i silaze. Uza nj je Jahve te mu govori: "Ja sam Jahve,
 Bog tvoga praoca Abrahama i Bog Izakov. Zemlju na kojoj ležiš dat æu tebi i tvome potomstvu.
 14
 Tvojih æe potomaka biti kao i praha na zemlji; raširit æete se na zapad, istok, sjever i jug; tobom
 15
 æe se i tvojim potomstvom blagoslivljati svi narodi zemlje. Dobro znaj: ja sam s tobom; èuvat
 æu te kamo god pođeš te æu te dovesti natrag u ovu zemlju; i neæu te ostaviti dok ne izvršim što
 16
 sam ti obeæao." Jakov se probudi od sna te reèe: "Zaista se Jahve nalazi na ovome mjestu, ali
 17
 ja nisam znao!" Potresen, uzviknu: "Kako je strašno ovo mjesto! Zaista, ovo je kuæa Božja, ovo
 18
 su vrata nebeska!" Rano ujutro Jakov uzme onaj kamen što ga bijaše stavio pod glavu, uspravi
 19
 ga kao stup i po vrhu mu izlije ulja. Ono mjesto on nazva Betel, dok je ime tome gradu prije
 20
 bilo Luz. Tada uèini zavjet: "Ako Bog ostane sa mnom i ušèuva me na ovom putu kojim idem,
 21
 dade mi kruha da jedem i odijela da se oblaèim, te se zdravo vratim kuæi svoga oca, Jahve æe
 22
 biti moj Bog. A ovaj kamen koji sam uspravio kao stup bit æe kuæa Božja. A od svega što mi
 budeš davao za te æu odlagati desetinu."

Chapter 29

1
 Jakov nastavi put i dođe u zemlju istoènu. 2
 Najednom opazi studenac u polju. Tri su stada
 ovaca oko njega plandovala, jer se na tome studencu napajahu. Velik se kamen nalazio studencu
 3
 na otvoru. Jedino kad bi se svi pastiri ondje skupili, mogli bi odvaliti kamen s otvora i ovce
 napojiti; tada bi opet prevalili kamen na njegovo mjesto, na otvor studenca. 4
 "Odakle ste, braæo
 moja?" - zapita ih Jakov. "Iz Harana", odgovore. 5
 "Poznajete li", pitaše ih dalje, "Nahorova sina
 Labana?" "Poznajemo", odgovore. 6
 "Je li zdravo?" - opet ih upita. "Zdravo je; a evo mu dolazi
 7
 kæi Rahela sa stadom", odgovore. "Još ima mnogo dana", nastavi on, "nije vrijeme spræati
 8
 blago. Zašto ga ne napojite i ne otjerate na pašu?" "Ne možemo dok se ne skupe svi pastiri",

odgovoriše, "da odvale kamen s otvora studenca, tako da mogne napojiti ovce." ⁹ Dok je on još s njima govorio, dođe Rahela s ovcama svoga oca. Bila je, naime, pastirica. ¹⁰ Kako Jakov ugleda Rahelu, kær Labana, brata svoje majke, sa stadom svoga ujaka Labana, Jakov se primaèe i odvali kamen s otvora studenca te napoji stado svoga ujaka Labana. ¹¹ Zatim Jakov poljubi Rahelu, a onda briznu u plaè. ¹² Potom Jakov kaza Raheli da je on sestriæ njezina oca, sin Rebebin. Nato ona otrèa i obavijesti oca. ¹³ Kad je Laban èuo vijest o Jakovu, sinu svoje sestre, potrèa mu u susret. Zagrli ga i poljubi te dovede u svoju kuæu. Isprièa Labanu sve što mu se dogodilo. ¹⁴ A onda Laban reèe. "Zbilja si ti moja kost i moje meso!" Pošto je Jakov proboravio s Labanom mjesec dana, ¹⁵ Laban reèe Jakovu: "Zar æeš me zato što si mi sestriæ badava služiti! Kaži mi koliko æeš tražiti za najam?" ¹⁶ A Laban imaše dvije kæeri. Starijoj bijaše ime Lea, a mlađoj Rahela. ¹⁷ Lea imala slabe oèi, a Rahela bila stasita i lijepa. ¹⁸ Kako je Jakov volio Rahelu, reèe: "Služit æu ti sedam godina za tvoju mlađu kær Rahelu." ¹⁹ Laban odvrati: "Bolje je da je tebi dam nego kakvu strancu. Ostani sa mnom!" ²⁰ Tako je Jakov služio za Rahelu sedam godina, ali mu se uèinile, zbog ljubavi prema njoj, kao nekoliko dana. ²¹ Poslije toga Jakov reèe Labanu: "Daj mi moju ženu, jer se moje vrijeme navršilo pa bih htio k njoj." ²² Laban sabra sav svijet onog mjesta i priredi gozbu. ²³ Ali naveèer uzme svoju kær Leu pa nju uvede k Jakovu, i on priđe k njoj. ²⁴ Laban dade svoju sluškinju Zilpu svojoj kæeri Lei za sluškinju. ²⁵ Kad bi ujutro, a to, gle, Lea! Tada Jakov reèe Labanu: "Zašto si mi to uèinio! Zar te ja nisam služio za Rahelu? Zašto si me prevario?" ²⁶ Laban odgovori: "U našem mjestu nije obièaj da se mlađa udaje prije starije. ²⁷ Završi s njom ovu ženidbenu sedmicu, a onda æu ti dati i drugu, za drugih sedam godina službe kod mene." Jakov pristane: navrši onu ženidbenu sedmicu. ²⁸ Onda mu Laban dade i svoju kær Rahelu za ženu. ²⁹ Laban dade svoju sluškinju Bilhu svojoj kæeri Raheli za sluškinju. ³⁰ Jakov nato priđe Raheli. Rahelu je više volio nego Leu. I tako je služio Labana još sedam godina. ³¹ Jahve je vidio da Lea nije voljena, te je uèini plodnom, dok Rahela ostade nerotkinja. ³² Lea zaèe i rodi sina; nadjenu mu ime Ruben, a to znaèi, kako je ona protumaèila: "Jahve je vidio moju nevolju i stoga æe me sada muž moj ljubiti." ³³ Opet zaèe i rodi sina te izjavi: "Jahve je èuo da nisam voljena, stoga mi je dao i ovoga." Zato mu nadjenu ime Šimun. ³⁴ Opet zaèe i rodi sina te izjavi: "Sad æe se moj muž meni prikloniti: tri

35
 sam mu sina rodila." Zato mu nadjenu ime Levi. A kad je još jednom zaèela i sina rodila, izjavi:
 "Ovaj put hvalit æu Jahvu." Stoga sinu nadjenu ime Juda. Potom prestade raðati.

Chapter 30

1 Vidjevši Rahela da Jakovu ne raða djece, postade zavidna svojoj sestri pa reèe Jakovu: "Daj
 mi djecu! Inaèe æu svisnuti!" 2 Jakov se razljuti na Rahelu te reèe. "Zar sam ja namjesto Boga koji
 ti je uskratio plod utrobe?" 3 A ona odgovori: "Evo moje sluškinje Bilhe: uði k njoj, pa neka rodi
 na mojim koljenima, da tako i ja steknem djecu po njoj." 4 Dade mu dakle svoju sluškinju Bilhu
 za ženu, i Jakov priðe k njoj. 5 Bilha zaèe te Jakovu rodi sina. 6 Tada Rahela reèe: "Jahve mi je
 dosudio pravo. Uslišao je moj glas i dao mi sina." Stoga mu nadjenu ime Dan. 7 Rahelina sluškinja
 Bilha opet zaèe i rodi Jakovu drugoga sina. 8 Tada Rahela reèe: "Žestoko sam se borila sa sestrom,
 ali sam pobijedila." Tako mu nadjenu ime Naftali. 9 A vidjevši Lea da je prestala raðati, uzme svoju
 sluškinju Zilpu pa je dade Jakovu za ženu. 10 I kad je Leina sluškinja Zilpa rodila Jakovu sina,
 11 Lea uskliknu: "Koje sreæe!" Tako mu nadjenu ime Gad. 12 Leina sluškinja Zilpa rodi Jakovu i
 drugog sina, 13 i Lea opet uskliknu: "Blago meni! Žene æe me zvati blaženom!" Tako mu nadjenu
 ime Ašer. 14 Jednoga dana, u vrijeme pšeniène žetve, namjeri se Ruben u polju na ljubavèice te ih
 donese svojoj majci Lei. I Rahela reèe Lei: "Daj mi od ljubavèica svoga sina!" 15 A Lea odgovori:
 "Zar ti nije dosta što si mi oduzela muža pa još hoæeš da od mene uzmeš i ljubavèice moga sina?"
 Rahela odgovori: "Pa dobro, neka s tobom noæas leži u zamjenu za ljubavèice tvog sina." 16 Kad
 je Jakov naveèer stigao iz polja, Lea mu iziðe u susret pa reèe: "Treba da doðeš k meni, jer sam te
 unajmila za ljubavèice moga sina." One je noæi on s njom ležao. 17 Bog usliša Leu; ona zaèe te
 Jakovu rodi petog sina. 18 Onda Lea reèe: "Bog mi je uzvratilo nagradom što sam ustupila svoju
 sluškinju svome mužu." Stoga sinu nadjenu ime Jisakar. 19 Lea opet zaèe i rodi Jakovu šestoga
 sina. 20 Onda Lea reèe: "Bog me obdari dragocjenim darom; sada æe mi moj muž dati darove: tÓa
 rodila sam mu šest sinova." Tako mu nadjenu ime Zebulun. 21 Zatim rodi kaer te joj nadjenu ime

Dina. ²² Uto se Bog sjeti Rahele: Bog je usliša i otvori njezinu utrobu. ²³ Ona zaèe i rodi sina te
 reèe: "Ukloni Bog moju sramotu!" ²⁴ Nadjene mu ime Josip, rekavši: "Neka mi Jahve pridoda
 drugog sina!" ²⁵ Pošto je Rahela rodila Josipa, Jakov reèe Labanu: "Pusti me da idem u svoj zavièaj!
²⁶ Daj mi moje žene za koje sam te služio i moju djecu da mogu otiæi: tÓa dobro znaš kako sam
 te služio." ²⁷ A Laban mu odgovori: "Ne idi, ako si mi prijatelj. Znam da me Jahve blagoslivljao
 zbog tebe." ²⁸ I nadoda: "Odredi plaæu koju želiš od mene, i dat æu ti." ²⁹ On mu odgovori: "Ti
 dobro znaš što je moja služba znaèila za te i kako je tvome blagu bilo sa mnom. ³⁰ Malenkost što
 si je imao prije nego sam ja došao poveæala se vrlo mnogo, jer kuda god sam prolazio Jahve te
 blagoslivljao na mojim koracima. A sad je vrijeme da poradim i za svoj dom." ³¹ On upita: "Koliko
 da ti platim?" Jakov odgovori: "Nemoj mi platiti ništa! Ako mi uèiniš ovo, opet æu na pašu goniti
 i èuvati tvoje stado. ³² Daj da proðem danas kroz tvoje stado i od njega izluèim svaku garavu ovcu
 i svaku šarenu ili napruganu kozu! Neka to bude moja plaæa! ³³ A ubuduæe kad budeš svojim
 oèima provjeravao moju naplatu, moje æe poštenje biti svjedok za mene: naðe li se meðu mojim
 kozama ijedna koja ne bude šarena ili naprugana, ili meðu ovcama koja ne bi bila garava, neka se
 smatra ukradenom!" ³⁴ Laban reèe: "Dobro, neka bude kako si kazao." ³⁵ Ali toga dana Laban
 izluèi naprugane i šarene jarce i sve riðaste i šarene koze - svaku koja je na sebi imala bijelo - i sve
 garave ovce pa ih preda svojim sinovima. ³⁶ I odande gdje je Jakov pasao ostatak Labanova stada
 udalji se za koja tri dana hoda. ³⁷ A Jakov uzme zelenih mladica od topola, badema i platana; na
 njima izreza bijele pruge, otkrivši bjeliku na mladicama. ³⁸ Pruæe tako isprugano postavi u korita,
 u pojila iz kojih se stoka napajala. A kako se stoka parila kad je na vodu dolazila, ³⁹ to su se jarci
 parili uz pruæe, pa su koze kozile prugaste, riðaste i šarene kozliæe. ⁴⁰ Tako je i ovce Jakov bio
 izluèio i glave im okrenuo prema prugastima ili posve garavima što su bile u Labanovu stadu. Tako
 je za se namicao posebna stada koja nije miješao s Labanovim stadima. ⁴¹ Osim toga, kad bi se
 god dobro uzrasla stoka parila, Jakov bi stavio pruæe u korita, baš pred oèi živine, tako da se pari
 pred pruæem. ⁴² Ali ga pred kržljavu marvu nije stavljao. Tako je kržljava zapadala Labana, a
 dobro razvijena Jakova. ⁴³ Èovjek se tako silno obogatio, stekao mnogu stoku, sluge i sluškinje,
 deve i magarad.

Chapter 31

¹ Uto Jakov dozna kako Labanovi sinovi govore: "Sve dobro našega oca uze Jakov; i od onoga što bi moralo pripasti našem ocu namaknuo je sve ono bogatstvo." ² A opazi Jakov i na Labanovu licu da se on ne drži prema njemu kao prije. ³ Tada Jahve reče Jakovu: "Vrati se u zemlju svojih otaca, u svoj zavičaj, i ja æu biti s tobom!" ⁴ Jakov onda pozove Rahelu i Leu u polje, k svome stadu, ⁵ pa im reče: "Ja vidim na licu vašega oca da se on ne drži prema meni kao prije; ali Bog oca moga sa mnom je bio. ⁶ I same znate da sam vašega oca služio koliko sam god mogao; ⁷ pa ipak je vaš otac mene varao, deset mi je puta plaæu mijenjao. Ali Bog nije dopuštao da mi nanese štetu. ⁸ Ako bi on rekao: 'Svaka šarena neka bude tebi za naplatu', onda bi cijelo stado mladilo šarene; ako bi opet rekao: 'Prugasti neka budu tebi za plaæu', onda bi cijelo stado mladilo prugaste. ⁹ Tako je Bog uzimao blago od vašeg oca pa ga meni davao. ¹⁰ Jednom, kad se stado oplođivalo, nenadano vidjeh u snu da su jarci u stadu, dok su se parili, bili prugasti, mjestimično bijeli i šareni. ¹¹ Još u snu anđeo Božji mene zovne: 'Jakove!' 'Evo me!' rekoh. ¹² A on nastavi: 'Primijeti dobro da su jarci u stadu što se pare prugasti, mjestimično bijeli i šareni. Ja sam, naime, vidio sve što ti je Laban èinio. ¹³ Ja sam Bog koji ti se ukazao u Betelu, gdje si uljem pomazao stup i gdje si mi uèinio zavjet. Sad ustaj i idi iz ove zemlje; vrati se u svoj zavičaj!'" ¹⁴ Nato mu Rahela i Lea odgovore: "Zar još imamo baštinskog dijela u svome oèinskom domu? ¹⁵ Zar nas otac nije smatrao tuđinkama? TÓa on je nas prodao, a onda je pojeo novac što ga je za nas dobio! ¹⁶ Sve bogatstvo što je Bog oduzeo našem ocu zbilja je naše i djece naše. Zato izvrši sve što ti je Bog rekao!" ¹⁷ Nato Jakov naprti na deve svoju djecu i svoje žene; ¹⁸ pred sobom potjera sve svoje blago, sva svoja dobra što ih je stekao, stoku što ju je namaknuo u Padan Aramu: krenu u zemlju kanaansku, k svome ocu Izaku. ¹⁹ Laban bijaše otišao da striže svoje ovce, pa Rahela prisvoji kuæne kumire koji su pripadali njezinu ocu. ²⁰ Jakov zavara Aramejca Labana tako da nije ni slutio da æe bježati. ²¹ I pobjegne sa svim što je bilo njegovo. Ubrzo prijeđe Eufrat i upravi put prema brdu Gileadu. ²² Treæeg dana obavijeste Labana da je Jakov pobjegao. ²³ On povede sa sobom svoje rođake te je za Jakovom išao u potjeru sedam dana hoda; stiže ga na brdu Gileadu. ²⁴ Ali se Bog ukaza Aramejcu Labanu, noæu u snu, te mu reče. "Pazi da protiv Jakova ne poduzimlješ ništa, ni dobro

ni zlo!"²⁵ Uto Laban stigne Jakova. Jakov bijaše postavio svoj šator na Glavici, a Laban se utabori na brdu Gileadu.²⁶ Onda Laban reče Jakovu: "Što si to htio zavaravajuæi me i odvoðeæi mi kæeri kao zarobljenice na maðu?"²⁷ Zašto si potajno pobjegao, u bludnju me zaveo i nisi me obavijestio? Otrpazio bih te s veseljem i pjesmom, uz bubnje i lire.²⁸ Nisi mi dopustio ni da izljubim svoje kæeri i svoju unuèad! Zbilja si ludo postupio.²⁹ U mojoj je ruci da s tobom loše postupim. Ali Bog tvoga oca noæas mi reèe: 'Pazi da protiv Jakova ne poduzmeš ništa, ni dobro ni zlo!'³⁰ Sada dobro, otišao si jer si èeznuo za svojim oèinskim domom; ali zašto si mi kumire pokrao?"³¹ Jakov odgovori Labanu: "Strepio sam od pomisli da bi mi mogao silom oteti svoje kæeri.³² A kumire svoje u koga naðeš, onaj neka pogine! Ovdje pred našom braæom kaži što je tvoga pri meni i nosi!" Jakov nije znao da ih je Rahela prisvojila.³³ Tako Laban uðe u šator Jakovljevi, pa u šator Lein, onda u šator dviju sluškinja, ali ništa ne naðe. Izišavši iz Leina šatora, uðe u šator Rahelin.³⁴ A Rahela bijaše uzela kumire i stavila ih u sjedalo svoje deve, a onda na njih sjela. Laban je premetao po svemu šatoru, ali ih ne naðe.³⁵ Ona je, naime, rekla svome ocu: "Neka se moj gospodar ne ljuti što ne mogu pred njim ustati jer imam ono što je red kod žena." I tako je pretraživao, ali kumira nije našao.³⁶ Sad se Jakov ražesti i zaðe u prepirku s Labanom. Otvoreno Jakov reèe Labanu: "Kakvo je moje zlodjelo, koja li je moja krivnja da me progoniš?"³⁷ Eto si premetnuo sve moje stvari, pa kakav si predmet našao od svega svog kuæanstva? Položi ga tu pred moj i svoj rod pa neka oni budu suci meðu nama dvojicom.³⁸ Za ovih dvadeset godina što sam ih s tobom proveo ni tvoje ovce ni tvoje koze nisu se jalovile niti sam ja jeo ovnova iz tvoga stada.³⁹ Ono što bi zvijer razdrla, tebi nisam donosio, nego bih od svoga gubitak nadoknadio. Ti si to od mene tražio, bilo da je nestalo danju ili da je nestalo noæu.⁴⁰ Èesto sam danju skapavao od žeði, a obnoæ od studeni. San je bježao od mojih oèiju.⁴¹ Od ovih dvadeset godina što sam ih proveo u tvojoj kuæi èetrnaest sam ti godina služio za tvoje dvije kæeri, a šest godina za tvoju stoku, jer si mi mijenjao zaradu deset puta.⁴² Da sa mnom nije bio Bog moga oca, Bog Abrahamov, Strah Izakov, otpratio bi me praznih ruku. Ali je Bog gledao moju nevolju i trud mojih ruku te je sinoæ dosudio."⁴³ Nato Laban odgovori Jakovu: "Kæeri su moje kæeri; djeca su moja djeca; stada su moja stada, sve što gledaš moje je. Ali što danas mogu uèiniti ovim svojim kæerima ili djeci koju su rodile?"⁴⁴ Pa dobro, hajde da ti i ja napravimo ugovor, tako da bude svjedok između mene i tebe."⁴⁵ Nato Jakov uzme

jedan kamen pa ga uspravi kao stup,⁴⁶ a onda reče svojim ljudima: "Skupite kamenja!" Tako oni
 nakupe kamenja i nabace gomilu. Tu su na gomili blagovali.⁴⁷ Laban je nazva "Jegar sahaduta",
 a Jakov je nazva "Gal-ed".⁴⁸ Onda Laban izjavi: "Neka ova gomila danas bude svjedok između
 mene i tebe!" Stoga je nazvana Gal-ed,⁴⁹ ali i Mispa, jer je rekao. "Neka Jahve bude na vidu i tebi
 i meni kad jedan drugog ne budemo gledali."⁵⁰ Ako budeš loše postupao prema mojim kærima,
 ili ako uzmeš druge žene uz moje kæeri, sve da nitko drugi ne bude s nama, znaj da æ Bog biti
 svjedok između mene i tebe."⁵¹ Potom Laban reče Jakovu: "Ovdje je, evo, gomila; ovdje je stup
 koji sam uspravio između sebe i tebe:"⁵² ova gomila i ovaj stup neka budu jamac da ja u zloj namjeri
 neæu iæi na te iza ove gomile i da ti neæeš iæi na me iza ove gomile i ovog stupa.⁵³ Neka Bog
 Abrahamov i Bog Nahorov budu naši suci!" Jakov se zakune Bogom - Strahom svoga oca Izaka.
⁵⁴ Poslije toga Jakov prinese žrtvu na Glavici i pozva svoje ljude da blaguju. Poslije objeda proveli
 su noæ na Glavici.

Chapter 32

¹ Ranim se jutrom Laban digne, izljubi svoje sinove i svoje kæeri te ih blagoslovi; onda se
 zaputi natrag u svoje mjesto.² Jakov je putovao svojim putem, kad mu u susret izaðu anđeli Božji.
³ Kad ih Jakov opazi, reče: "Ovo je Božje taborište!" Zato nazva ono mjesto Mahanajim.
⁴ Jakov pošalje pred sobom glasnike svome bratu Ezavu u zemlju Seir, u Edomsku pustaru,⁵ i
 naloži im: "Ovako æete reæi mome gospodaru Ezavu: 'Sluga tvoj Jakov poruèuje ti: Boravio sam
 kod Labana i dosad se ondje zadržao.'⁶ Stekao sam goveda, magaradi, ovaca, sluga i sluškinja.
 Javljam to svome gospodaru, ne bih li našao naklonost u njegovim oèima.'"⁷ Glasnici se vrte
 Jakovu te mu reknu: "Bili smo kod tvoga brata Ezava; on sam dolazi ti u susret sa èetiri stotine
 momaka."⁸ Jakov se silno uplaši. U zabrinutosti rastavi na dva tabora ljude, stada, krda i deve što
 ih je sa sobom imao.⁹ Raèunao je: ako Ezav naiđe na jedan tabor i napadne ga, drugi bi se tabor
 mogao spasiti.¹⁰ Onda se Jakov pomoli: "O Bože oca moga Abrahama! Bože oca moga Izaka! O
 Jahve, koji si mi naredio: 'Vrati se u svoj rodni kraj, i ja æu ti biti dobrostiv!'"¹¹ Nisam vrijedan
 sve dobrote koju si tako postojano iskazivao svome sluzi. TÓa samo sam sa svojim štapom nekoæ

prešao ovaj Jordan, a sad sam narastao u dva tabora. ¹² Izbavi me od šaka moga brata, od šaka
 Ezavovih! Inaèe se bojim da bi mogao doæi i umlatiti i mene, i majke, i djecu. ¹³ Ti si rekao:
 'Obilnim æu te dobrima obasipati i tvoje potomstvo umnožiti poput pijeska u moru koji se ne da
 prebrojiti zbog množine.'" ¹⁴ Ondje provede onu noæ; a onda, od onog što je imao pri ruci, pripravi
 dar svome bratu Ezavu: ¹⁵ dvjesta koza i dvadeset jaraca, dvjesta ovaca i dvadeset ovnova;
¹⁶ trideset deva dojljica s njihovim mladima; èetrdeset krava i deset junaca; dvadeset magarica i
 deset magaraca. ¹⁷ Stado po stado preda svojim slugama. Onda reèe svojim slugama: "Idite preda
 mnom, ali držite razmak meðu stadima!" ¹⁸ A prvom izda naredbu rekavši: "Kad te sretne moj
 brat Ezav pa te upita: 'Èiji si ti? Kamo ideš? Èije je ovo pred tobom?' ¹⁹ odgovori: 'Tvoga sluge
 Jakova; ovo je dar koji šalje svome gospodaru Ezavu; on je tamo za nama.'" ²⁰ Tako je naredio i
 drugome, pa treæemu i svima drugima koji su išli za stadima: "Ovo i ovako reci Ezavu kad ga
 sretneš. ²¹ Još mu dodaj: 'A sluga tvoj Jakov i sam je za nama.'" Mislio je naime: "Ako ga unaprijed
 udobrostivim darovima, a onda se s njim suoèim, možda æe mi oprostiti." ²² Tako darovi krenu
 naprijed, dok je on ostao one noæi u taborištu. ²³ One noæi on ustane, uzme svoje obje žene, obje
 svoje sluškinje i svoje jedanaestero djece te prijeđe Jabok preko gaza. ²⁴ Prebacivši njih na drugu
 stranu toka, prebaci zatim i ostalo što bijaše njegovo. ²⁵ Jakov ostane sam. I neki se èovjek rvaò s
 njim dok nije zora svanula. ²⁶ Videæi da ga ne može svladati, ugane mu bedro pri zglobu, tako da
 se Jakovu kuk išeašio dok su se rvali. ²⁷ Potom reèe: "Pusti me jer zora sviaæ!" Ali on odgovori:
 "Neæu te pustiti dok me ne blagosloviš." ²⁸ Nato ga onaj zapita: "Kako ti je ime?" Odgovori:
 "Jakov." ²⁹ Onaj reèe. "Više se neæeš zvati Jakov nego Izrael, jer si se hrabro borio i s Bogom i s
 ljudima i nadvladao si." ³⁰ Onda zapita Jakov: "Reci mi svoje ime!" Odgovori onaj: "Za moje me
 ime ne smiješ pitati!" ³¹ I tu ga blagoslovi. Onom mjestu Jakov nadjene ime Penuel jer - reèe -
 "Vidjeh Boga licem u lice, i na životu ostadoh." ³² Sunce je nad njim bilo ogranulo kad je prošao
 Penuel. Hramao je zbog kuka. ³³ Zato Izraelci do današnjeg dana ne jedu kukovnu tetivu što se
 nalazi na bedrenom zglobu, buduæi da je Jakovljevi bedreni zglob bio išeašen u kukovnoj tetivi.

Chapter 33

¹ Jakov podiže oèi i opazi gdje dolazi Ezav i s njime èetiri stotine ljudi. Onda on podijeli svoju djecu meðu Leu, Rahelu i dvije sluškinje; ² postavi sluškinje i njihovu djecu na èelo; iza njih Leu i njezinu djecu; a Rahelu i Josipa straga. ³ Sam proðe naprijed, nakloni se do zemlje sedam puta dok se ne primaèe svome bratu. ⁴ Ezav mu potrèa u susret. Zagrlji ga padnuvši mu oko vrata, poljubi ga i zaplaka. ⁵ Onda podiže oèi i vidje žene i djecu. "Tko su ovi s tobom?" - zapita. On odgovori: "Djeca kojom je Bog obdario tvoga slugu." ⁶ Potom naprijed stupe sluškinje sa svojom djecom te se duboko naklone. ⁷ Naprijed stupi i Lea sa svojom djecom te se duboko nakloni. Najposlije stupe naprijed Josip i Rahela te se duboko naklone. ⁸ Ezav upita: "Što kaniš sa svom ovom povorkom što sam je sreo?" Odgovori: "Naæi naklonost svoga gospodara." ⁹ Ezav odgovori: "Ja imam dosta, brate moj. Neka ostane tebi što je tvoje." ¹⁰ A Jakov reèe: "Nemoj tako! Ako sam našao naklonost u tvojim oèima, primi dar iz moje ruke; jer meni je, što si me ljubezno primio, kao da gledam lice Božje. ¹¹ Zato prihvati moj dar što sam ti ga donio; Bog mi je bio sklon te imam svega." Kako ga je uporno nagovarao, Ezav prihvati. ¹² "Pođimo na put", reèe Ezav, "i ja æu s tobom putovati." ¹³ Ali mu on odvrati: "Zna moj gospodar da su djeca nejaka. Osim toga, valja mi se brinuti o ovcama i kravama koje doje: ako bi se tjerale prebrzo samo jednog dana, sve bi pocrkale. ¹⁴ Neka moj gospodar ide ispred svoga sluge, a ja æu iæi polako, uz korak marve pred sobom i uz korak djece, dok ne stignem k svome gospodaru u Seir." ¹⁵ Onda reèe Ezav: "Da ti barem ostavim nekoliko ljudi koji se sa mnom nalaze." Ali on odgovori: "Èemu to? Neka ja samo naðem milost u oèima svoga gospodara!" ¹⁶ Tako se Ezav onog dana zaputi natrag u Seir, ¹⁷ dok je Jakov otišao u Sukot, gdje sebi sagradi kuæu, a svom blagu podigne staje. Stoga je onom mjestu dano ime Sukot. ¹⁸ Došavši tako iz Padan Arama, Jakov sretno stigne u grad Šekem, koji se nalazi u zemlji kanaanskoj, i postavi svoj šator pred gradom. ¹⁹ A komad zemlje na kojoj je postavio svoj šator kupi od sinova Hamora, Šekemova oca, za stotinu kesita. ²⁰ Tu podiže žrtvenik i nazva ga "El, Bog Izraelov".

Chapter 34

¹ Dina, kaei koju je Lea rodila Jakovu, iziđe da posjeti neke žene onoga kraja. ² Opazi je Hivijac
 Šekem, sin Hamora, poglavice kraja, pa je pograbi i na silu s njom leže. ³ Njegovo srce prione za
 Dinu, Jakovljevu kaeer, i on se u djevojku zaljubi. Nastojao je pridobiti djevojčino srce. ⁴ Šekem
 je govorio i svom ocu Hamoru: "Onu mi djevojku uzmi za ženu!" ⁵ Jakov sazna da je Šekem
 obešèastio njegovu kaeer Dinu. Ali kako su njegovi sinovi bili uz blago na polju, Jakov nije
 poduzimao ništa dok oni ne dođu. ⁶ Uto dođe k Jakovu Šekemov otac Hamor da se s njim
 sporazumije, ⁷ upravo kad su se Jakovljevi sinovi vraæali iz polja. Kad su èuli vijest, ljudi su bili
 ojađeni i vrlo ljuti. Što je Šekem uèinio - legavši s Jakovljevom kaeeri - u Izraelu je bila sramota.
 To se nije smjelo trpjeti. ⁸ Hamor im reèe. "Moj se sin Šekem svom dušom zaljubio u vašu kaeer.
 Dajte mu je za ženu!" ⁹ Oprijateljite se s nama: dajte nam svoje kaeeri, a naše kaeeri uzimajte sebi!
¹⁰ Tako možete živjeti među nama; zemlja je pred vama da se naselite, u njoj se slobodno kreæete
 i stjeèete imovinu!" ¹¹ Potom Šekem reèe njezinu ocu i njezinoj braæi: "Da nađem milost u vašim
 oèima, dat æu vam što zatražite. ¹² Tražite od mene koliko hoæete: sve što god zapitate dat æu,
 samo mi dajte djevojku za ženu." ¹³ Jakovljevi sinovi odgovore Šekemu i njegovu ocu Hamoru -
 govorili su s prijevaram jer je obešèastio njihovu sestru Dinu - ¹⁴ te im rekoše: "Ne možemo pristati
 da svoju sestru damo èovjeku koji nije obrezan, jer bi to za nas bila sramota. ¹⁵ Jedino æemo je
 dati ako postanete kao i mi, ako obrežete sve svoje muškarce. ¹⁶ Onda vam možemo davati svoje
 kaeeri i uzimati vaše sebi, s vama se naseliti i biti jedan rod. ¹⁷ A ako ne pristajete na obrezanje,
 uzet æemo svoju kaeer i otiaei." ¹⁸ Hamoru i Šekemu, Hamorovu sinu, njihov se zahtjev uèini
 povoljan. ¹⁹ Mladiæ nije èasio da zahtjev izvrši, jer je èeznuo za Jakovljevom kaeeri; a bio je
 najuvaženiji od svih u oèevu domu. ²⁰ Tako Hamor i njegov sin Šekem dođu u svoje gradsko
 vijeæe i obrate se svojim sugrađanima ovako: ²¹ "Ovaj je svijet prijazan; neka se među nama u
 zemlji nasele; neka se po njoj slobodno kreæu; ima dosta prostora u zemlji za njih; možemo uzimati
 njihove kaeeri sebi za žene, a njima davati svoje. ²² No ljudi æe pristati da među nama žive i s
 nama budu jedan rod samo ako se svi naši muškarci obrežu kao što su oni obrezani. ²³ Zar tako

ne bi stoka koju su stekli, sve njihovo blago - bilo naše? Pristanimo, pa neka se među nama nasele!"
24

Svi odrasli muškarci koji imaju pravo izaći na gradska vrata poslušahu Hamora i njegova sina
25
Šekema, pa bude obrezan svaki muškarac - svaki koji ima pravo izaći na gradska vrata. A
trećega dana, dok su oni još bili u bolovima, dva Jakovljeva sina, Šimun i Levi, Dinina braća,
pograbe svaki svoj mač i nesmetano dođu u grad te poubijaju sve muškarce. 26 Sasijeku mačem

Hamora i njegova sina Šekema, uzmu Dinu iz Šekemove kuće i odu. 27 Ostali Jakovljevi sinovi

dođu na ubijene i opustoše grad što je njihova sestra bila obešćavljena. 28 Što je bilo krupne i sitne
29
stoke i magaradi, u gradu i u polju, otjeraju; opljačkaju sva njihova dobra, a svu im djecu i žene

- sve što je bilo po kućama - odvedu u roblje. 30 Jakov reče Šimunu i Leviju: "Uveli ste me u
nepriliku omrazivši me stanovnicima zemlje, Kanaancima i Perizanima. Ako se ujedine protiv

mene i napadnu me, dok je nas ovako malo na broj, istrijebit će me s mojim domom." 31 Oni
odgovore: "Zar da prema našoj sestri postupaju kao prema kakvoj bludnici?"

Chapter 35

1 Bog reče Jakovu: "Ustani, idi gore u Betel te ondje ostani! Načini ondje žrtvenik Bogu koji
ti se objavio kad si bježao od svoga brata Ezava!" 2 I Jakov reče svojoj obitelji i svima koji bijahu

s njime: "Odbacite tuđe kumire koji se nalaze u vašoj sredini; očistite se i preobucite. 3 Idemo gore
u Betel; ondje ćemo načiniti žrtvenik Bogu, koji me uslišao kad sam bio u nevolji i sa mnom bio na

putu kojim sam hodio." 4 Oni predaju Jakovu sve tuđe kumire što su ih imali i naušnice što su bile

o njihovim ušima, pa ih Jakov zakopa pod hrast kod Šekema. 5 Kad su se zaputili, strah od Boga
spopadne okolišna mjesta, tako da nisu išli u potjeru za Jakovljevim sinovima. 6 Jakov stigne u

Luz, to jest Betel, u zemlji kanaanskoj, i sav puk što je bio s njim. 7 Ondje sagradi žrtvenik i mjesto

nazva El Betel, jer mu se ondje Bog objavio kad on bježahu pred svojim bratom Ezavom. 8 Tada
umre Rebekina dojlja Debora te je sahraniše pod Betelom, pod hrastom, koji se otad zove "Tužni

hrast". 9 Bog se opet objavi Jakovu kad je stigao iz Padan Arama, te ga blagoslovi. 10 Bog mu
reče: "Ime ti je Jakov, ali se odsad nećeš zvati Jakov nego će Izrael biti tvoje ime." Tako ga prozva

Izraelom. 11 Onda mu Bog reče: "Ja sam El Šadaj - Bog Svesilni! Budi rodan i množi se! Od tebe

poteæi æe narod, mnoštvo naroda, i kraljevi iz tvog æe izaæi krila.¹² Zemlju što je dadoh Abrahamu
 i Izaku tebi predajem; i potomstvu tvojem poslije tebe zemlju æu ovu dati."¹³ A onda Bog ode od
 njega gore.¹⁴ Na mjestu gdje je Bog s njim govorio Jakov uspravi stup, stup od kamena; na njemu
 prinese žrtvu i izli ulja.¹⁵ A mjesto gdje mu je Bog govorio Jakov nazva Betel.¹⁶ Potom odu iz
 Betela. Još bijaše malo puta do Efrate, a Rahela se nađe pri porođaju. Napali je teški trudovi.¹⁷ Kad
 su joj porođajni bolovi bili najteži, reče joj babica: "Ne boj se jer ti je i ovo sin!"¹⁸ Kad se rastavljala
 s dušom - jer umiraše Rahela - nadjenu sinu ime Ben Oni; ali ga otac prozva Benjamin.¹⁹ Tako
 umrije Rahela. Sahrane je na putu u Efratu, to jest Betlehem.²⁰ A na njezinu grobu Jakov podigne
 spomenik - onaj što je na Rahelinu grobu do danas.²¹ Izrael krenu dalje te razape svoj šator s onu
 stranu Migdal-Edera.²² Dok je Izrael boravio u onom kraju, ode Ruben i legne s Bilhom,
 priležnicom svoga oca. Sazna za to Izrael. Izrael je imao dvanaest sinova.²³ S Leom: Rubena, koji
 je Jakovljevi prvorođenac, Šimuna, Levija, Judu, Jisakara i Zebuluna;²⁴ s Rahelom: Josipa i
 Benamina;²⁵ s Bilhom, Rahelinom sluškinjom: Dana i Naftalija;²⁶ sa Zilpom, sluškinjom Leinom:
 Gada i Ašera. To su Jakovljevi sinovi što su mu se rodili u Padan Aramu.²⁷ Jakov dođe k svome
 ocu Izaku u Mamru u Kirjat Arbu, to je Hebron - gdje su boravili Abraham i Izak kao pridošlice.
²⁸ Kad je Izaku bilo sto i osamdeset godina, umrije.²⁹ Izak izdahne i umre, starac i godinama
 zasiaen, te bude pridružen svojim precima. Sahrane ga njegovi sinovi, Ezav i Jakov.

Chapter 36

¹ Ovo su potomci Ezava, koji se zvao i Edom.² Ezav je uzeo sebi žene od kanaanskih djevojaka:
 Adu, kæer Hetita Elona; Oholibamu, kæer Ane, unuku Sibeona Horijca;³ i Basematu, kæer
 Jišmaelovu, sestru Nebajotovu.⁴ Ada Ezavu rodi Elifaza, a Basemata rodi Reuela,⁵ Oholibama
 rodi Jeuša, Jalama i Koraha. To su Ezavovi sinovi koji se rodiše u zemlji kanaanskoj.⁶ Ezav uzme
 svoje žene, svoje sinove, svoje kæeri, svu èeljad svoga doma; svoju stoku - krupnu i sitnu; svu
 imovinu što ju je namakao u zemlji kanaanskoj, pa ode u zemlju seirsku, daleko od svog brata
⁷ Jakova. Njihov se, naime, posjed jako uveæao te nisu mogli ostati zajedno: kraj u kojem su boravili

nije ih mogao izdržavati zbog njihova blaga. ⁸ Tako se Ezav - Edom nazvani - naseli u brdskom kraju Seiru. ⁹ Ovo je, dakle, potomstvo Ezava, praoca Edomaca, u brdskom kraju Seiru. ¹⁰ Ovo su imena Ezavovih sinova: Elifaz, sin Ezavove žene Ade; Reuel, sin Ezavove žene Basemate. ¹¹ Elifazovi su sinovi bili: Teman, Omar, Sefo, Gatam i Kenaz. ¹² Timna je bila inoèa Ezavova sina Elifaza; ona je Elifazu rodila Amaleka. To su potomci Ezavove žene Ade. ¹³ A ovo su sinovi Reuelovi: Nahat, Zerah, Šama i Miza. Oni su bili sinovi Ezavove žene Basemate. ¹⁴ A ovo su opet sinovi Ezavove žene Oholibame, Anine kæeri, unuke Sibeonove; ona je Ezavu rodila Jeuša, Jalama i Koraha. ¹⁵ Ovo su rodovske glave Ezavovih potomaka. Potomci Ezavova prvorođenca Elifaza: knez Teman, knez Omar, knez Sefo, knez Kenaz, ¹⁶ knez Korah, knez Gatam i knez Amalek. To su rodovski glavari Elifazovi u zemlji edomskoj; to su potomci Adini. ¹⁷ A ovo su potomci Ezavova sina Reuela: knez Nahat, knez Zerah, knez Šama i knez Miza. To su rodovski glavari Reuelovi u zemlji edomskoj; to su potomci Ezavove žene Basemate. ¹⁸ A ovo su potomci Ezavove žene Oholibame: knez Jeuš, knez Jalam i knez Korah. To su rodovski glavari Ezavove žene Oholibame, kæeri Anine. ¹⁹ To su bili sinovi Ezava-Edoma, njihovi knezovi. ²⁰ A ovo su sinovi Seira Horijca, žitelji one zemlje: Lotan, Šobal, Sibeon, Ana, ²¹ Dišon, Eser i Dišan. To su koljenoviaei Horijci, sinovi Seirovi, u zemlji edomskoj. ²² Lotanovi sinovi bili su: Hori i Hemam; a sestra Lotanova bila je Timna. ²³ Ovo su bili sinovi Šobalovi: Alvan, Manahat, Ebal, Šefo i Onam. ²⁴ Sinovi Sibeonovi bijahu Aja i Ana. Ana je onaj koji je našao vruæa vrela u pustari dok je èuvao magarad svoga oca Sibeona. ²⁵ Ovo su bila djeca Ane: sin Dišon i Anina kæi Oholibama. ²⁶ Ovo su bili sinovi Dišonovi: Hemdan, Ešban, Jitran i Keran. ²⁷ Ovo su bili sinovi Eserovi: Bilhan, Zaavan i Akan. ²⁸ A sinovi Dišanovi bili su: Uz i Aran. ²⁹ Ovo su knezovi Horijaca: knez Lotan, knez Šobal, knez Sibeon, knez Ana, ³⁰ knez Dišon, knez Eser i knez Dišan. To su bili knezovi Horijaca, glavar za glavarem, u zemlji seirskoj. ³¹ Evo kraljeva koji su kraljevali u edomskoj zemlji prije nego je zavladao kralj sinova Izraelovih. ³² Beorov sin Bela vladao je u Edomu; njegov se grad zvao Dinhaba. ³³ Kad je umro Bela, na njegovo se mjesto zakraljio Jobab, sin Zeraha iz Bosre. ³⁴ Kad je umro Jobab, zakraljio se na njegovo mjesto Hušam iz temanske zemlje. ³⁵ Kad je umro Hušam, zakraljio se na njegovo mjesto Bedadov sin Hadad, koji je potukao Midjance na Moapskom

polju. Ime je njegovu gradu bilo Avit.³⁶ Kad je umro Hadad, zakraljio se na njegovo mjesto Samla iz Masreke.³⁷ Kad je umro Samla, zakraljio se na njegovo mjesto Šaul iz Rehobota na Rijeci.³⁸ Kad umrije Šaul, zavlada Baal Hanan, Akborov sin.³⁹ Kad je umro Baal Hanan, Akborov sin, vladaše Hadad. Ime je njegovu gradu bilo Pai. Žena mu se zvala Mehetabela. Bila je kći Matredova, iz Me Zahaba.⁴⁰ Ovo su imena Ezavovih knezova s njihovim nazivima po rodovima i smještaju: knez Timna, knez Alva, knez Jetet,⁴¹ knez Oholibama, knez Ela, knez Pinon,⁴² knez Kenaz, knez Teman, knez Mibzar,⁴³ knez Magdiel i knez Iram. To su bili knezovi edomski, prema njihovim naseljima u zemlji koju su zaposjeli. To je Ezav, praotac Edomaca.

Chapter 37

¹ A Jakov se bijaše nastanio u zemlji gdje je njegov otac boravio kao pridošlica - u zemlji kanaanskoj.² Evo nasljedstva Jakovljeva. Kao mladić, u dobi od sedamnaest godina, Josip je čuvao stada sa svojom braćom, sinovima Bilhe i Zilpe, koje bijahu žene njegova oca. Josip je ocu svome donosio zle glasove o njima.³ Izrael je volio Josipa više nego ijednog svoga sina jer je bio dijete njegove staračke dobi; i on mu napravi kćenu haljinu.⁴ Kako njegova braća opaze da ga njihov otac voli više od svih drugih svojih sinova, zamrže ga toliko da mu nisu mogli ni prijaznu riječ progovoriti.⁵ Jednom Josip usni san i kaza ga svojoj braći, a oni ga zbog toga još više zamrže.⁶ "Poslušajte", reče im, "san što sam ga usnio!⁷ Pomislite! Vezali smo nasred polja snopove, kadli se najednom moj snop uspravi i stade uzgor. Uto se vaši snopovi okupe okolo i duboko se poklone mom snopu."⁸ Njegova ga braća upitaše: "Kaniš li nad nama zakraljevati? Hoćeš li nam biti gospodar?" I još ga više zamrže zbog njegova priča o snovima.⁹ Usni on još jedan san te ga ispriča svojoj braći: "Još sam jedan san usnuo. Pazite! Sunce, mjesec i jedanaest zvijezda duboko mi se klanjahu!"¹⁰ Kad je to ispričao svome ocu, ukori ga otac i reče mu: "Što znači taj san što si ga usnuo? Zar ćemo doći ja, tvoja majka i tvoja braća pa ti se do zemlje klanjati?"¹¹ I dok su braća od zavisti bila ljuta na nj, njegov je otac razmišljao o svemu.¹² Jednom njegova braća odu čuvati očeva stada blizu Šekema.¹³ Izrael reče Josipu: "Tvoja braća čuvaju stada kod Šekema, pa hajde da te pošaljem k njima." On mu odgovori: "Dobro, idem."¹⁴ Potom će mu otac: "Hajde

i vidi kako su ti braæa i stoka pa mi javi." Tako ga otpremi iz doline Hebrona, i on stigne u Šekem.
¹⁵ Neki èovjek nađe ga gdje luta poljem pa ga upita: "Što tražiš?" ¹⁶ "Tražim braæu", odgovori.
 "Možeš li mi kazati gdje èuvaju stada?" ¹⁷ A èovjek reèe: "Odavde su otišli. Èuo sam ih gdje
 govore: 'Hajdemo u Dotan.'" Tako Josip ode za svojom braæom i nađe ih u Dotanu. ¹⁸ Oni ga
 opaze izdaleka; prije nego im se približio, poènu se dogovarati da ga ubiju. ¹⁹ I jedan drugom reèe:
 "Eno stiže onaj sanjar!" ²⁰ Hajde da ga sad ubijemo i bacimo u kakvu èatrnju! Možemo kazati da
 ga je proždrla divlja zvijer. Vidjet æemo što æe biti od njegovih snova!" ²¹ Ali kad je to èuo Ruben,
 pokuša da ga izbavi iz njihovih šaka. I reèe: "Nemojmo oduzimati njegova života!" ²² Ne prolijevajte
 krvi" - dalje je govorio Ruben. "Bacite ga u èatrnju u pustari; ali ne dižite na nj ruke!" Htio ga je
 tako izbaviti iz njihovih šaka i odvesti ocu. ²³ Ali kad je Josip stigao braæi, oni s Josipa svuku
 njegovu haljinu, haljinu kiæenu što je bila na njemu; ²⁴ pograbe ga i bace u èatrnju. Èatrnja je bila
 prazna; nije bilo u njoj vode. ²⁵ Potom sjednu da ruèaju. Kako podignu svoje oèi, opaze povorku
 Jišmaelaca gdje dolazi iz Gileada. Deve su im nosile mirodije, balzam i mirisavu smolu da ih
 preprodaju u Egipat. ²⁶ Tada reèe Juda svojoj braæi: "Što æemo postiaei ako ubijemo svog brata a
 krv njegovu sakrijemo?" ²⁷ Hajde da ga prodamo Jišmaelcima; ali ne dižimo na nj ruke. TÓa on je
 naš brat, naše meso." Braæa ga poslušaju. ²⁸ Uto naiđu ljudi, midjanski trgovci. Braæa izvuku
 Josipa iz èatrnje i prodaju ga za dvadeset srebrnika Jišmaelcima, a oni Josipa dovedu u Egipat.
²⁹ Kad se Ruben vratio k èatrnji i vidio da Josipa nema u èatrnji, razdere svoju odjeæu. ³⁰ A kad
 se vratio svojoj braæi, povika: "Djeèaka nema! Kamo æu ja sad?" ³¹ A oni uzmu Josipovu haljinu,
 zakolju jedno kozle i haljinu zamoèe u krv. ³² Kiæenu haljinu otpreme ocu i poruèe: "Ovo smo
 našli; gledaj je li ovo haljina tvoga sina ili nije." ³³ Prepozna je on pa reèe: "Haljina je moga sina!
 Divlja ga je zvijer rastrgla! Na komade je Josip rastrgan!" ³⁴ I razdere Jakov svoje haljine, stavi
 pokornièku kostrijet oko bokova i dugo vremena oplakivaše svoga sina. ³⁵ Svi su ga njegovi sinovi
 i sve njegove kaeri nastojali utješiti, ali se on ne mogaše utješiti. Govorio je: "Ne, siaei æu k svome
 sinu u Šeol tugujuæi!" Tako ga je oplakivao njegov otac. ³⁶ A Midjanci ga prodaju u Egipat Potifaru,
 dvoraninu faraonovu, zapovjedniku straže.

Chapter 38

¹ Otprilike u to vrijeme Juda ode od svoje braće te okrenu nekom Adulamcu komu ime bijaše
² Hira. Tu Juda zapazi kær jednog Kanaanca - zvao se Šua - i njome se oženi. Priđe njoj ³ te ona
 zaèe i rodi sina, komu dade ime Er. ⁴ Opet ona zaèe, rodi sina i dade mu ime Onan. ⁵ Još jednog
 sina rodi te mu nadjene ime Šela. Nalazila se u Kezibu kad je njega rodila. ⁶ Juda oženi svoga
 prvorođenca Era djevojkom kojoj bijaše ime Tamara. ⁷ Ali Judin prvorođenac Er uvrijedi Jahvu i
⁸ Jahve ga pogubi. Tada reèe Juda Onanu: "Priði k udovici svoga brata, izvrši prema njoj djeversku
⁹ dužnost i tako oèuvaj lozu svome bratu!" Ali Onan, znajuæi da se sjeme neæe raèunati kao
 njegovo, ispuštaše ga na zemlju kad god bi prišao bratovoj udovici, tako da ne dade potomstva
 svome bratu. ¹⁰ To što je èinio uvrijedilo je Jahvu, pa i njega pogubi. ¹¹ Onda Juda reèe svojoj
 nevjesti Tamari: "Ostani kao udovica u domu svoga oca dok poodraste moj sin Šela." Bojao se,
 naime, da bi i on mogao umrijeti kao i njegova braća. I tako Tamara ode da živi u oèevu domu.
¹² Dugo vremena poslije toga umre Šuina kæi, Judina žena. Kad je prošlo vrijeme žalosti, Juda
 ode, zajedno sa svojim prijateljem Adulamcem Hirom, u Timnu da striže svoje ovce. ¹³ Obavijeste
 Tamaru: "Eno ti je svekar", rekoše joj, "na putu u Timnu da striže ovce." ¹⁴ Ona svuèe udovièko
 ruho, navuèe koprenu i zamota se pa sjede na ulazu u Enajim, što je na putu k Timni. Vidjela je,
 naime, da je Šela odrastao, ali nju još ne udaše za nj. ¹⁵ Kad je Juda opazi, pomisli da je bludnica,
 jer je bila pokrila lice. ¹⁶ Svрати se on k njoj i reèe: "Daj da ti priðem!" Nije znao da mu je nevjesta.
 A ona odgovori: "Što æeš mi dati da uðeš k meni?" ¹⁷ "Spremit æu ti jedno kozle od svoga stada",
 odgovori. "Treba da ostaviš jamèevinu dok ga ne pošalješ." ¹⁸ A on zapita: "Kakvu jamèevinu da
 ti ostavim?" Ona odgovori: "Svoj peèatnjak o vrpci i štap što ti je u ruci." Dade joj jedno i drugo,
 a onda priđe k njoj i ona po njem zaèe. ¹⁹ Potom ona ustade i ode; skide sa sebe koprenu i opet se
 odjenu u svoje udovièko ruho. ²⁰ Uto Juda pošalje kozle po svom prijatelju Adulamcu da iskupi
 jamèevinu iz ruku žene, ali je nije mogao naæi. ²¹ Upita ljude u mjestu: "Gdje je bludnica što se
 nalazila uz put u Enajim?" Oni mu odgovore: "Ovdje nije nikad bilo bludnice." ²² Tako se on vrati
 k Judi pa reèe: "Nisam je mogao naæi. Osim toga, ljudi mi u mjestu rekoše da ondje nije nikad bilo
²³ bludnice." Onda reèe Juda: "Da ne ostanemo za ruglo, neka ih drži! Slao sam joj, eto, ovo kozle,

ali je ti nisi našao." ²⁴ Otrprike poslije tri mjeseca donesoše vijest Judi: "Tvoja nevjesta Tamara odala se bludništvu; èak je u bludnièenju i zaèela." "Izvedite je", naredi Juda, "pa neka se spali!" ²⁵ Dok su je izvodili, ona poruèi svekru: "Zaèela sam po èovjeku èije je ovo." Još doda: "Vidi èiji je ovaj peèatnjak o vrpci i ovaj štap!" ²⁶ Juda ih prepozna pa reèe: "Ona je pravednija nego ja, koji joj nisam dao svoga sina Šelu." Ali više s njom nije imao posla. ²⁷ Kad joj je došlo vrijeme da rodi, pokaže se da nosi blizance. ²⁸ Dok je raðala, jedan od njih pruži ruku van. Nato babica priveže za njegovu ruku crven konac govoreæi: "Ovaj je izišao prvi." ²⁹ Ali baš tada on uvuèe ruku te iziðe njegov brat. A ona reèe: "Kakav li proder napravi!" Stoga mu nadjenu ime Peres. ³⁰ Poslije iziðe njegov brat koji je oko ruke imao crveni konac. Njemu dadoše ime Zerah.

Chapter 39

¹ Josipa dovedoše u Egipat. Tu ga od Jišmaelaca koji su ga onamo doveli kupi Egipæanin Potifar, dvoranin faraonov i zapovjednik njegove tjelesne straže. ² Jahve je bio s Josipom, zato je u svemu imao sreæu: Egipæanin ga uzme k sebi u kuæu. ³ Vidje njegov gospodar da je Jahve s njim i da svemu što mu ruka poduzme Jahve daje uspjeh; ⁴ zavlje on Josipa, uze ga za dvoranina i postavi ga za upravitelja svoga doma i povjeri mu sav svoj imetak. ⁵ I otkad mu je povjerio upravu svoga doma i svega svog imetka, blagoslovi Jahve dom Egipæaninov zbog Josipa: blagoslov Jahvin bijaše na svemu što je imao - u kuæi i u polju. ⁶ I tako sve svoje prepusti brizi Josipovoj te se više ni za što nije brinuo, osim za jelo što je jeo. A Josip je bio mladiaè stasit i naoèit. ⁷ Poslije nekog vremena žena njegova gospodara zagleda se u Josipa i reèe mu: "Legni sa mnom!" ⁸ On se oprije i reèe ženi svoga gospodara: "Gledaj! Otkako sam ja ovdje, moj se gospodar ne brine ni za što u kuæi; sve što ima meni je povjerio. ⁹ On u ovoj kuæi nema više vlasti negoli ja i ništa mi ne krati, osim tebe, jer si njegova žena. Pa kako bih ja mogao uèiniti tako veliku opaèinu i sagriješiti protiv Boga!" ¹⁰ Iako je Josipa salijetala iz dana u dan, on nije pristajao da uz nju legne; nije joj prilazio. ¹¹ Jednog dana Josip uðe u kuæu na posao. Kako nikog od služiñeadi nije bilo u kuæi, ¹² ona ga uhvati za ogrtaè i reèe: "Legni sa mnom!" Ali on ostavi svoj ogrtaè u njezinoj ruci, otrže se i pobježe van. ¹³ Vidjevši ona da je u njezinoj ruci ostavio ogrtaè i pobjegao van, ¹⁴ zovne svoje sluge te

im reèe: "Gledajte! Trebalo je da nam dovede jednog Hebrejca da se s nama poigrava. Taj k meni dođe da sa mnom legne, ali sam ja na sav glas zaviknula." ¹⁵ A èim je èuo kako vièem, ostavi svoj ogrtaè pokraj mene i pobježe van." ¹⁶ Uza se je držala njegov ogrtaè dok mu je gospodar došao kuæi. ¹⁷ Onda i njemu kaza istu prièu: "Onaj sluga Hebrejac koga si nam doveo dođe k meni da sa mnom ljubaka!" ¹⁸ Ali èim je èuo kako vièem, ostavi svoj ogrtaè pokraj mene i pobježe van." ¹⁹ Kad je njegov gospodar èuo pripovijest svoje žene koja reèe: "Eto, tako sa mnom tvoj sluga", razgnjevi se. ²⁰ Gospodar pograbi Josipa i baci ga u tamnicu - tamo gdje su bili zatvoreni kraljevi utamnièenici. I osta u tamnici. ²¹ Ali je Jahve bio s njim, iskaza naklonost Josipu te on nađe milost u oèima upravitelja tamnice. ²² Tako upravitelj tamnice preda u Josipove ruke sve utamnièenike koji su se nalazili u tamnici; i ondje se ništa nije radilo bez njega. ²³ Buduæi da je Jahve bio s njim, upravitelj tamnice nije nadgledao ništa što je Josipu bilo povjereno: Jahve bijaše s njim, i što god bi poduzeo, Jahve bi to okrunio uspjehom.

Chapter 40

¹ Poslije toga peharnik se i pekar egipatskog kralja ogriješe o svoga gospodara, kralja egipatskog. ² Faraon se razljuti na svoja dva dvoranina, glavnog peharnika i glavnog pekara, ³ te ih stavi u zatvor, u zgradu zapovjednika tjelesne straže - u istu tamnicu gdje je i Josip bio zatvoren. ⁴ Zapovjednik tjelesne straže odredi Josipa da ih poslužuje. Pošto su proveli u zatvoru neko vrijeme, ⁵ obojica njih - peharnik i pekar egipatskog kralja, utamnièenici - usnu san jedne te iste noæi. Svaki je usnuo svoj san; i svaki je san imao svoje znaèenje. ⁶ Kad je Josip ujutro došao k njima, opazi da su neraspoloženi. ⁷ Upita faraonove dvorane koji su bili s njim u zatvoru u zgradi njegova gospodara: "Zašto ste danas tako potišteni?" ⁸ Odgovore mu: "Sne smo usnuli, ali nikog nema da nam ih protumaèi." Josip im reèe: "Zar tumaèenje ne spada na Boga? Dajte, prièajte mi!" ⁹ Onda ¹⁰ je glavni peharnik ispriповjedio Josipu svoj san: "Sanjao sam da je preda mnom lozov trs. Na ¹¹ trsu bile tri mladice. I tek što je propupao, procvjeta i na njegovim grozdovima sazru bobbe. Kako sam u ruci držao faraonov pehar, uzmem grožđa, istiješt看 ga u faraonov pehar, a onda stavim

pehar u faraonovu ruku." ¹² Josip mu reče: "Ovo ti je značenje: tri mladice tri su dana. ¹³ Poslije tri dana faraon će te pomilovati i vratiti na tvoje mjesto; opet ćeš stavljati pehar faraonu u ruku, kao i prije, dok si mu bio peharnik. ¹⁴ Kada ti bude opet dobro, sjeti se da sam i ja bio s tobom, pa mi učini ovu uslugu: spomeni me faraonu i pokušaj me izvesti iz ove kuće. ¹⁵ Jer, zbilja, bio sam silom odveden iz zemlje Hebreja; ni ovdje nisam ništa skrivio, a baciše me u tamnicu." ¹⁶ Kad je glavni pekar vidio kako je Josip dao dobro tumačenje, reče mu: "Usnuh da su mi na glavi tri bijele košare. ¹⁷ U najgornjoj bilo svakovrsna peciva što ga pekar pripravlja faraonu, ali su ptice jele iz košare povrh moje glave." ¹⁸ Josip odgovori: "Ovo je značenje: tri košare tri su dana. ¹⁹ Poslije tri dana faraon će uzdići tvoju glavu i o drvo te objesiti te će ptice jesti meso s tebe." ²⁰ I zaista, trećega dana, kad je faraon priredio gozbu za sve svoje službenike - bio mu je rođendan - iz sredine svojih službenika izluči glavnog peharnika i glavnog pekara. ²¹ Vрати glavnog peharnika u peharničku službu te je i dalje stavljao pehar u faraonovu ruku, ²² a glavnog pekara objesi, kako je Josip protumačio. ²³ Ipak se glavni peharnik nije sjetio Josipa - zaboravio je na nj.

Chapter 41

¹ Poslije dvije godine usnu faraon da stoji pokraj Nila. ² Iz Nila iziđe sedam krava, lijepih i debelih; pasle su po šašu. ³ Ali odmah poslije njih iz Nila iziđe sedam drugih krava, ružnih i mršavih, te stanu uz one krave na obali Nila. ⁴ Ružne i mršave krave požderu ono sedam lijepih i pretelih, i uto se faraon probudi. ⁵ Opet zaspi te usnu drugi san: sedam punih i jedrih klasova izraste na jednoj stabljici. ⁶ Ali, eto, poslije njih uzraste sedam klasova šturih, istočnjakom opaljenih. ⁷ Šturi klasovi proždru sedam jedrih i punih klasova. I faraon se probudi, i gle: bio je to san. ⁸ Ujutro faraon bijaše uznemiren u duši, pa pozva sve čarobnjake i sve mudrace egipatske: ispriča im faraon svoje sne, ali mu ih nitko nije mogao protumačiti. ⁹ Onda progovori faraonov glavni peharnik: "Moram danas spomenuti jedan svoj propust. ¹⁰ Jednom, kad se faraon razljutio na svoje službenike, mene i glavnog pekara stavio je u zatvor u zgradi glavnog upravitelja. ¹¹ Usnusmo san iste noći, i ja i on, ali je svaki od nas usnuo san drugog značenja. ¹² Onda je s nama bio neki mladi Hebrej, sluga

zapovjednika straže. Isprièasmo njemu svoje sne, a on nam ih protumaèi: kaza svakom znaènje njegova sna. ¹³ Kako nam ih je protumaèio, tako nam se i dogodilo: mene vratiše na moje mjesto, a onoga objesiše." ¹⁴ Faraon odmah pošalje po Josipa; izvuku ga brže-bolje iz tamnice; ošišaju mu kosu, obuku novo odijelo i on stupi pred faraona. ¹⁵ Onda faraon reèe Josipu: "Usnuo sam san, a nitko ga ne može protumaèiti. Èuo sam o tebi da možeš protumaèiti san èim ga èuješ." ¹⁶ "Ništa ja ne mogu", odgovori Josip faraonu, "nego æe Bog dati pravi odgovor faraonu." ¹⁷ Onda je faraon pripovjedaò Josipu: "U svom snu stojim na obali Nila. ¹⁸ I gle! Iz Nila iziðe sedam debelih i lijepih krava. Pisle su po šašu. ¹⁹ Poslije njih izaðe drugih sedam krava. Bile su mršave, vrlo ružne i koštunjave. Još nikad ne vidjeh onako ružnih krava u svoj zemlji egipatskoj! ²⁰ I sedam mršavih i ružnih krava proždru prvih sedam debelih krava. ²¹ Pa iako su ih progutale, nije se vidjelo da im je što u trbuhu: bile su ružne kao i prije. Uto se probudim. ²² Zatim sam u snu vidio kako na jednoj stabljici uzraste sedam punih i lijepih klasova. ²³ Ali poslije njih uzraste sedam klasova zgrèenih, šturih, istoènjakom opaljenih. ²⁴ I šturi klasovi proždru sedam jedrih klasova. Kazao sam ovo i vraèarima, ali nema nikoga da mi razjasni." ²⁵ Onda Josip reèe faraonu: "Faraonov je san samo jedan: Bog javlja faraonu što kani uèiniti. ²⁶ Sedam lijepih krava, to je sedam godina; sedam lijepih klasova opet je sedam godina. Tako je samo jedan san. ²⁷ Sedam mršavih i ružnih krava poslije njih, a tako i sedam praznih, istoènjakom opaljenih klasova, oznaèuje sedam gladnih godina. ²⁸ To je ono što sam veæ faraonu rekao: Bog objavljuje faraonu što kani uèiniti. ²⁹ Dolazi, evo, sedam godina velikog obilja svoj zemlji egipatskoj. ³⁰ A poslije njih nastat æe sedam gladnih godina, kada æe se zaboraviti sve obilje u zemlji egipatskoj. ³¹ Kako glad bude harala zemljom, neæe se ni znati da je u zemlji bilo obilje - zbog gladi koja æe doæi - jer æe biti vrlo velika. ³² A što se faraonov san ponovio, znaèi da se Bog na to zaista odluèio i da æe to uskoro provesti. ³³ Zato neka faraon izabere sposobna i mudra èovjeka te ga postavi nad zemljom egipatskom. ³⁴ Nadalje, neka se faraon pobrine da postavi nadglednika u zemlji koji æe kÓupiti petinu sve žetve u zemlji egipatskoj za sedam godina obilja. ³⁵ Neka skupljaju od svakog žita za sedam dobrih godina što dolaze; neka s ovlaštenjem faraonovim sabiru žito za hranu i pohranjuju ga po gradovima. ³⁶ Neka zalihe služe

za hranu u zemlji za sedam godina gladi što æe snaæi zemlju egipatsku, tako da za gladi zemlja ne propadne." ³⁷ Svidje se odgovor faraonu i svim njegovim službenicima. ³⁸ Zato faraon reèe svojim službenicima: "Zar bismo mogli naæi drugoga kao što je on, èovjeka koji bi bio tako obdaren duhom Božjim?" ³⁹ A onda faraon reèe Josipu: "Otkako je sve to Bog tebi otkrio, nikoga nema sposobna i mudra kao što si ti. ⁴⁰ Ti æeš biti upravitelj moga dvora: sav æe se moj narod pokoravati tvojim naredbama. Jedino prijestoljem ja æu biti veæi od tebe. ⁴¹ Postavljam te, evo," reèe faraon Josipu, "nad svom zemljom egipatskom." ⁴² Poslije toga skine faraon sa svoje ruke peèatni prsten i stavi ga Josipu na ruku. Zatim zaodjene Josipa odjeæom od najljepše tkanine, a o vrat mu objesi zlatan lanac. ⁴³ Vozio se on u kolima kao njegov zamjenik, a pred njim klicahu: "Abrek! Na koljena!" Tako ga postavi nad svu zemlju egipatsku. ⁴⁴ Još faraon reèe Josipu: "Premda sam ja faraon, neæe nitko diæi svoje ruke ni noge bez tvog odobrenja u svoj zemlji egipatskoj." ⁴⁵ Faraon nazva Josipa "Safenat Paneah", a za ženu mu dade Asenatu, kæer Poti-Fere, sveæenika u Onu. I Josip postade poznat po zemlji egipatskoj. ⁴⁶ Josipu je bilo trideset godina kad je stupio u službu faraona, kralja egipatskog. A otišavši Josip ispred faraona, putovao je po svoj zemlji egipatskoj. ⁴⁷ Za sedam rodni godina zemlja je raðala u obilju; ⁴⁸ on je - u tih sedam godina što ih je egipatska zemlja užívala - kÓupio od razlièite ljetine i hranu pohranjivao u gradove, smještajuæi u svakom gradu urod iz okolnih polja. ⁴⁹ Tako Josip nagomila mnogo žita, kao pijeska u moru, pa ga prestade i mjeriti jer mu mjere ne bijaše. ⁵⁰ Dok još ne nasta gladna godina, Josip imade dva sina koje mu rodi Asenata, kæi Poti-Fere, sveæenika u Onu. ⁵¹ Prvoroðencu Josip nadjenu ime Manaše, "jer Bog je", reèe, "dao te sam zaboravio svoje teškoæe i svoj oèinski dom." ⁵² Drugomu nadjenu ime Efrajim, "jer Bog me", reèe, "uèinio rodnim u zemlji moje nevolje." ⁵³ Sedam godina obilja koje je užívala zemlja egipatska dođe kraju, ⁵⁴ a primaèe se sedam gladnih godina, kako je Josip prorekao. U svim zemljama bijaše glad, a u svoj zemlji egipatskoj bijaše kruha. ⁵⁵ A kad je i sva zemlja egipatska osjetila glad, puk zavapi faraonu za kruh; a faraon reèe Egipæanima: "Idite k Josipu i što god vam rekne, èinite!" ⁵⁶ Kad se glad proširi po svoj zemlji, Josip rastvori skladišta te je Egipæane opskrbljivao žitom, jer je glad postala žestoka i u zemlji egipatskoj. ⁵⁷ Sav je svijet išao u Egipat k Josipu da kupuje žita, jer je strašna glad vladala po svem svijetu.

Chapter 42

¹ Kad je Jakov čuo da u Egiptu ima žita, reče svojim sinovima: "Što tu zurite jedan u drugoga?
² Ćujem da ima žita u Egiptu. Otiđite dolje te nam ga odande nabavite da ostanemo na životu i ne pomremo."
³ Tako desetero Josipove braće siđe da nabavi žita iz Egipta. ⁴ Benjamina, Josipova pravog brata, Jakov ne posla s ostalima. "Da ga ne bi zadesila kakva nesreća", govorio je. ⁵ Među onima koji su išli nabavljati žito, jer u zemlji kanaanskoj vladaše glad, bijahu i sinovi Izraelovi.
⁶ Josip je bio namjesnik u zemlji; on je dijelio žito svemu svijetu. Dođu tako i Josipova braća i ⁷ poklone mu se licem do zemlje. Josip prepozna braću čim ih ugleda, ali se prema njima vladao kao stranac i oštro im govorio. Zapita ih: "Odakle dolazite?" Odgovore: "Iz zemlje kanaanske došli ⁸ smo da kupimo hrane." Iako je Josip prepoznao svoju braću, oni njega nisu prepoznali. ⁹ Josip se sjeti snova što ih je o njima sanjao. I reče im: "Vi ste uhode! Došli ste da izvidite slaba mjesta ove zemlje."
¹⁰ Oni mu odgovore: "Ne, gospodaru! Tvoje su sluge došle da nabave hrane. ¹¹ Svi smo sinovi jednog oca; poštene smo ljudi; sluge tvoje nikad nisu bile uhode." ¹² On ču im opet: "Ne, nego ste došli da izvidite slaba mjesta ove zemlje."
¹³ Nato oni uzvrate: "Nas, tvojih slugu, bijaše dvanaestero braće - sinovi jednog oca, u zemlji kanaanskoj; najmlađi je sad s ocem, a jednoga više nema."
¹⁴ No Josip im dobaci: "Onako kako sam vam već rekao: vi ste uhode! ¹⁵ Ovako ću vas iskušati: odavde, tako mi faraona, nećete izići ako vaš najmlađi brat ne dođe ovamo!" ¹⁶ Pošaljite jednoga između sebe da vam dovede brata, a vi ostali u zatvor! Tako ću iskušati vaše riječi i vidjeti je li u vas istina ili nije. Inače, tako mi faraona, vi ste uhode!" ¹⁷ Potom ih baci u zatvor na tri dana.
¹⁸ Treći im dan reče Josip: "Izvršite to, i ostat ćete na životu, jer sam ja čovjek bogobožan.
¹⁹ Ako ste poštene, neka jedan od vas ostane u zatvoru, a vi ostali idite i nosite žito svojim izgladnjelim domovima. ²⁰ Poslije toga dovedite mi svoga najmlađeg brata, tako da se obistine vaše riječi te da ne izginete." Oni pristanu. ²¹ Zatim je jedan drugom govorio: "Jao nama! Stiže nas kazna zbog našega brata; gledali smo njegovu muku dok nas je molio za milost, ali ga nismo uslišali. Stoga nas je ova nevolja snašla."
²² Ruben im odvrati: "Zar vam nisam govorio: Ne ogrešujte se o mladića! Ali vi niste slušali. Sad se traži račun za njegovu krv." ²³ Nisu znali da ih Josip razumije, jer su se s njim razgovarali preko tumača. ²⁴ On se od njih udalji te zaplaka. Opet se

vрати i razgovaraše s njima. Onda izdvoji Šimuna između njih i naredi da bude svezan na njihove oči.

25

Potom Josip zapovjedi da im vreće napune žitom; da svakome njegov novac metnu u vreću

26

i da im daju poputninu. Tako im učine. Tada oni natovare žito na svoje magarce i krenu odande.

27

Kad na prenošištu jedan od njih otvori svoju vreću da nahrani magarca, opazi svoj novac ožgo

28

u vreći. "Moj je novac vraćen!" - povika braći. - "Evo ga u mojoj vreći!" Zadržta srce u njima.

29

Zgledaše se, uplašeni, i rekoše: "Što nam ovo Bog uradi!" Došavši k svome ocu Jakovu u zemlju

30

kanaansku, kazaše mu sve što ih je snašlo. "Èovjek koji je gospodar one zemlje", rekoše, "oštro

31

nam je govorio i optužio nas kao uhode. Poštteni smo ljudi, kazasmo mu, i nikad nismo bili

32

uhode. Bilo nas je dvanaestero braće, sinovi istog oca, ali jednoga više nema, dok se najmlađi

33

sad nalazi s našim ocem u zemlji kanaanskoj. Ali èovjek koji je gospodar one zemlje reče nam: 'Ovim æu doznati da ste poštteni ljudi: ostavite jednoga brata kod mene, a vi ostali uzmite što vam

34

treba za izgladnjele domove, pa idite. Onda mi dovedite svoga najmlađeg brata, tako da znam da niste uhode, nego poštteni ljudi. Poslije toga vratit æu vam vašeg brata, i vi æete se moći slobodno

35

kretati u ovoj zemlji.'" Kako su praznili svoje vreće, svaki naše u vreći svoju kesu. Opazivši

36

to, zapadoše u strah - i oni i njihov otac. "Mene vi ostavljate bez djece!" - reče im njihov otac. - "Josipa je nestalo, Šimuna nema, a sad biste odveli i Benjamina. Sve se to na me svaljuje!"

37

Onda Ruben reče svome ocu: "Ubij moja dva sina ako ti ga ja natrag ne dovedem! Predaj ga u

38

moje ruke, i ja æu ti ga vratiti!" "Moj sin neæe s vama!" - uzvрати on. - "Njegov je pravi brat veæ mrtav, a on je ostao sam. Ako bi ga na putu na koji æete poći snašla nesreća, u tuzi biste otpravili moju sijedu glavu dolje u Šeol."

Chapter 43

1

Strašna glad pritisla zemlju.

2

Kad su pojeli hranu koju bijahu donijeli iz Egipta, njihov im otac reče: "Idite opet i nabavite nam malo hrane."

3

Nato æe mu Juda: "Onaj nam je èovjek jasno

4

rekao: 'Ne smijete preda me ako vaš brat ne bude s vama.' Ako si, dakle, voljan s nama poslati

5

našega brata, mi æemo otići dolje i kupit æemo ti žita. Ali ako njega ne pustiš s nama, onda mi

tamo i ne idemo, jer nam je onaj zaprijetio: 'Ne smijete preda me ako vaš brat ne bude s vama.'

⁶

"Zašto ste mi", zapita Izrael, "nanijeli jad rekavši onom èovjeku da imate još jednoga brata?"

⁷

Oni odgovore: "Èovjek nas je neprestano zapitkivao o nama i o našoj obitelji: 'Je li vam još živ otac? Imate li još kojega brata?' Mi smo mu odgovarali na pitanja. Kako smo mogli znati da æe

reæi : 'Dovedite svoga brata!'" ⁸ Potom Juda reèe svome ocu Izraelu: "Pusti djeèaka sa mnom pa

da se dignemo i krenemo; tako æemo preživjeti, a ne pomrijeti, i mi, i ti, i naša djeca. ⁹ Ja za nj jamèim; mene drži odgovornim za nj. Ako ga tebi ne vratim i preda te ga ne dovedem, bit æu ti

kriv svega vijeka. ¹⁰ TÓa da nismo toliko oklijevali, mogli smo se veæ i dvaput vratiti." ¹¹ Njihov otac Izrael reèe im: "Kad je tako, neka bude, ali uèinite ovo: metnite u torbe najbiranijih proizvoda ove zemlje i ponesite na dar onom èovjeku: nešto balzama, nešto meda i mirodija, mirisne smole,

pa lješnjaka i badema. ¹² Sa sobom uzmite dvostruko novaca, jer treba vratiti novac koji ste našli

u grlima svojih vreæa. Možda je ono bila zabuna. ¹³ Uzmite svoga brata pa se opet zaputite onom

èovjeku. ¹⁴ Neka Bog Svemoguæi, El Šadaj, potakne onog èovjeka na milosrðe prema nama te

vam pusti i drugoga brata i Benjamina. A ja, moram li bez djece ostati, neka ostanem." ¹⁵ Uzmite ljudi darove; uzmu sa sobom dvostruko novaca, povedu Benjamina te siðu u Egipat i stupe pred

Josipa. ¹⁶ Kad Josip ugleda s njima Benjamina, reèe upravitelju svoga kuæanstva: "Odvedi ljude

u kuæu, zakolji jedno živinèe i pripremi, jer æe ovi ljudi blagovati sa mnom o podne!" ¹⁷ Èovjek

uèini kako je Josip rekao i povede ljude u Josipov dom. ¹⁸ Ljudi se pobojaše kad su bili povedeni u dom Josipov te rekoše: "Zbog novca koji se našao u našim vreæama prvi put vode nas unutra

tako da nas napadnu i zajedno s našom magaradi uzmu za robove." ¹⁹ Stoga se primaknu upravitelju

Josipova doma te mu, na ulazu u kuæu, reknu: ²⁰ "Oprosti, gospodaru! Mi smo i prije jednom

dolazili da nabavimo hrane; ²¹ i kad smo stigli na prenoæište i otvorili svoje vreæe, a to novac

svakoga od nas ozgo u njegovoj vreæi, naš novac, ista svota. Sad smo ga donijeli sa sobom. ²² A ponijeli smo i drugog novca da kupimo hrane. Mi ne znamo tko nam je stavio novac u naše vreæe."

²³

"Budite mirni", reèe im on. "Ne bojte se! Bog vaš i Bog vašega oca stavio je blago u vaše vreæe.

Vaš je novac k meni stigao." Potom im izvede Šimuna. ²⁴ Èovjek zatim uvede ljude u Josipovu

kuæu; dade im vode da operu noge, a njihovoj magaradi baci pšiaæ. ²⁵ Potom pripreve oni svoje

darove za dolazak Josipov o podne, jer su èuli da æe ondje ruèati. ²⁶ Kad je Josip došao u kuæu,

27
 dadu mu darove koje su sa sobom donijeli i do zemlje mu se poklone. Upita ih on za zdravlje
 te æe dalje: "A je li dobro vaš stari otac o kome ste mi govorili? Je li još dobra zdravlja?" 28 "Sluga
 tvoj, otac naš, dobro je i još je dobra zdravlja", odgovore i duboko se naklone iskazujuæi poštovanje.
 29
 Podigavši svoje oèi, Josip opazi svoga brata Benjamina - sina svoje majke - te upita: "Je li ovo
 vaš najmlaði brat o kome ste mi govorili?" Onda nastavi: "Bog ti bio milostiv, sine moj!" 30 Josip
 se poslije toga požuri van jer mu se srce uzбудilo zbog brata; bilo mu je da zaplaæe. Uðe u jednu
 sobu i tu se isplaka. 31 Onda opere lice, ponovo se javi i, svladavajuæi se, naredi: "Poslužite ruæk!"
 32
 Stavio je napose, njima napose, a napose opet Egipæanima koji su s njim jeli. Egipæani ne
 bi mogli jesti s Hebrejima, jer bi to Egipæanima bilo odvratno. 33 I kad posjedaše pred njim,
 najstariji prema starosti svojoj, a najmlaði prema mladosti svojoj, samo se zgledahu. 34 I nareðivaše
 on da jela ispred njega nose njima, a obrok Benjaminov bijaše pet puta veæi od svih ostalih. I pili
 su i gostili se s njim.

Chapter 44

1
 Onda Josip naredi upravitelju svoga kuæanstva: "Napuni vreæe ovih ljudi hranom koliko
 mogu ponijeti, a novac svakog stavi u grlo njegove vreæe. 2 A moj pehar - onaj od srebra - stavi
 u grlo vreæe najmlaðega, zajedno s njegovim novcem za žito." On uèini kako mu je Josip naredio.
 3
 Kad je svanulo, otpreme ljude i njihove magarce. 4 Tek što su izišli iz grada - nisu bili odmakli
 daleko - kad Josip reèe upravitelju svoga kuæanstva: "Na noge! Poði za onim ljudima! Kad ih
 stigneš, kaži im: 'Zašto uzvraæate zlo za dobro?' 5 Zar iz onog pehara ne pije moj gospodar i ne
 èita iz njega proricanje? Zlo ste uèinili!" 6 Stigavši ih, ponovi im te rijeçi. 7 Oni odgovore: "Zašto
 nam gospodar govori tako? Daleko bilo od slugu tvojih da uèine takvo što! 8 Èak i novac koji smo
 našli u svojim vreæama donijeli smo ti natrag iz zemlje kanaanske. Kako bismo onda mogli ukrasti
 srebra ili zlata iz kuæe tvoga gospodara! 9 Onaj u koga se od tvojih slugu naðe, neka se usmrti, a
 mi drugi postat æemo robovi tvome gospodaru." 10 "Premda je ono što predlažeš pravo", preuzme
 on, "ipak æe samo onaj u koga se ukradeno pronaðe biti moj rob, a ostali bit æete slobodni." 11 Brže
 spustiše vreæe na zemlju i svaki svoju otvori. 12 On je pretraživao, poèevši s najstarijim i završivši

s najmlađim. Pehar se nađe u Benjaminovoj vreći. ¹³ Nato oni razdru svoje haljine; svaki ponovo
 natovari svoga magarca i vrata se u grad. ¹⁴ Kad su Juda i njegova braća ponovo stupili u Josipov
 dom, još je on bio ondje. Bace se preda nj na zemlju. ¹⁵ Onda im Josip reče: "Kakvo je to djelo
 što ste ga učinili? Zar ne znate da se čovjek kao što sam ja bavi proricanjem?" ¹⁶ Nato Juda odgovori:
 "Što bismo mogli reći svome gospodaru? Što možemo kazati, čime li se opravdati? Bog je otkrio
 zlodjelo tvojih slugu. Evo nas za robove svome gospodaru - jednako nas kao i onog u koga se našao
 pehar." ¹⁷ "Daleko od mene da učinim tako!" - odgovori. "Nego, onaj u koga se našao pehar bit
 će moj rob, a vi drugi pođite mirno k svome ocu!" ¹⁸ Onda mu se Juda primače i reče: "Gospodaru
 moj, molim te, dopusti sluzi svojem da rekne riječ ušima gospodara svojega i neka se tvoja srdžba
 ne razlijeva na tvog slugu. Tada ti si ravan faraonu. ¹⁹ Pitao je moj gospodar svoje sluge: 'Imate li
 oca ili još kojega brata?' ²⁰ Svome smo gospodaru odgovorili: 'Imamo stara oca; on još ima jednog
 sina, rođena u njegovoj staračkoj dobi. Taj je najmlađi. Njegov je pravi brat umro, tako da je on
 jedini ostao od svoje majke. Njegov ga otac osobito voli.' ²¹ Potom si rekao svojim slugama:
 'Dovedite mi ga ovamo da ga vide moje oči?' ²² A mi smo odgovorili svome gospodaru: 'Dječak
 ne može ostaviti oca; kad bi ga ostavio, njegov bi otac umro.' ²³ Nato si rekao svojim slugama:
 'Ako vaš najmlađi brat s vama ne dođe ovamo, više ne smijete preda me.' ²⁴ Kad smo se vratili
 tvome sluzi, ocu mome, kazali smo mu riječi moga gospodara. ²⁵ Naš nam je otac rekao: 'Idite
 opet i nabavite nam malo hrane!' ²⁶ Odgovorili smo: 'Ne možemo onamo. Samo ako s nama pođe
 naš najmlađi brat, sići ćemo, jer ne smijemo pred onoga čovjeka ako ne bude s nama naš najmlađi
 brat.' ²⁷ Tvoj sluga, otac moj, odvrati nam: 'Kako znate, žena mi je rodila dva sina. ²⁸ Jedan je
 nestao, te sam zaključio: sigurno je rastrgan! Onda ga više nisam vidio. ²⁹ Ako i ovoga od mene
 odvedete pa ga kakva nesreća snađe, moju ćete sijedu glavu s tugom strovaliti dolje u Šeol.' ³⁰ Ako
 sad dođem k tvome sluzi, ocu svome, a mladić - čiji je život tako povezan s njegovim - ne bude s
 nama, ³¹ on će svisnuti kad vidi da dječaka nema s nama; tako će tvoje sluge strovaliti u tuzi
 sijedu glavu tvoga slugu, oca našega, dolje u Šeol. ³² Jer tvoj je sluga zajamio ocu svome za
 dječaka, rekavši: 'Ako ti ga ne vratim, bit ću kriv svome ocu svega vijeka.' ³³ Zato, molim te, neka
 tvoj sluga ostane kao rob mome gospodaru, a dječak neka ide natrag s braćom. ³⁴ Jer, kako mogu
 k svome ocu ako dječaka nema sa mnom! Ne bih mogao gledati jad što bi snašao moga oca."

Chapter 45

¹ Josip se više nije mogo svladavati pred onima koji su ga okruživali pa povika: "Neka svi
odstupe!" Tako nitko nije ostao s Josipom kad se oèitovao svojoj braæi. ² Briznuo je u glasan plaè,
da su ga i Egipæani mogli èuti. Doznalo se za to i na faraonovu dvoru. ³ "Ja sam Josip", reèe Josip
svojoj braæi. "Otac mi je, dakle, još na životu!" Ali mu braæa nisu mogla odgovoriti, toliko se
zapanjiše pred njim. ⁴ Onda æe opet Josip svojoj braæi: "Primaknite se k meni!" Kad su se primakli,
nastavi: "Ja sam Josip, vaš brat; onaj koga ste prodali u Egipat. ⁵ Ali se nemojte uznemirivati i
prekoravati što ste me ovamo prodali; jer Bog je onaj koji me pred vama poslao da vas održi u
životu. ⁶ Dvije su veæ godine što je glad došla na zemlju, a još pet godina neæe biti ni oranja ni
žetve u zemlji. ⁷ Zato me Bog poslao pred vama da vam se saèuva ostatak na zemlji te da vam
život spasi velikim izbavljenjem. ⁸ Tako niste vi mene poslali ovamo nego Bog; on me postavio
faraonu za oca, gospodara nad svim njegovim domom i vladaocem nad svom zemljom egipatskom.
⁹ Žurite se k mome ocu te mu recite: 'Ovo ti poruèuje tvoj sin Josip: Bog me postavio gospodarem
nad svim Egiptom; siði k meni bez oklijevanja. ¹⁰ Nastanit æeš se u kraju Gošenu. Tako æeš biti
blizu mene: ti, tvoja djeca, tvoja unuèad, tvoje ovce i goveda i sve što je tvoje. ¹¹ Ondje æu se za
te brinuti, jer æe glad potrajati još pet godina. Tako neæeš oskudijevati ni ti, ni tvoja obitelj, niti
itko tvoj.' ¹² Ta svojim oèima možete vidjeti, kao što vidi i moj brat Benjamin, da vam to moja
usta govore. ¹³ Pripovjedite ocu o mome visokom položaju u Egiptu i sve što ste vidjeli; i brzo mi
ovamo oca dovedite!" ¹⁴ Potom zagrli brata Benjamina te zaplaka; a plakao je i Benjamin obisnuvši
mu oko vrata. ¹⁵ Izljubi zatim svu svoju braæu, u naruèju im se rasplaka. Poslije toga njegova
braæa zaðu s njim u razgovor. ¹⁶ Glas se proèuje u faraonovu dvoru: "Stigla Josipova braæa!" Bilo
je to drago faraonu i njegovim dvoranima. ¹⁷ Onda faraon reèe Josipu: "Kaži svojoj braæi neka
uèine ovo: 'Natovarite svoje živine i odmah se uputite u zemlju kanaansku. ¹⁸ Uzmite svoga oca
i svoje obitelji i k meni dođite! Ja æu vam dati najbolju zemlju u Egiptu te æete uživati od obilja
ove zemlje.' ¹⁹ A naredi i ovo: 'Ovako uèinite: Iz zemlje egipatske potjerajte kola za svoju djecu i
svoje žene, uzmite oca i dođite. ²⁰ Neka vam se oèi ne rastužuju za vašim stvarima, jer sve što je
u Egiptu najbolje bit æe vaše.'" ²¹ Sinovi Izraelovi tako uèine. Po faraonovoj zapovijedi Josip im

dade kola i popudbinu.²² Svakom od njih dade nove haljine, a Benjaminu dade tri stotine srebrnika i petore haljine.²³ Isto tako pošalje svome ocu: deset magaraca natovarenih najboljim plodovima egipatskim i deset magarica natovarenih žitom, kruhom i namirnicama ocu za put.²⁴ Isprativši svoju braću na put, reče im: "Nemojte se putem svađati!"²⁵ I tako oni odoše iz Egipta i stigoše u zemlju kanaansku, k svome ocu Jakovu.²⁶ Kad mu rekoše: "Josip je živ i čak vlada nad svom zemljom egipatskom!", njegovo se srce skameni jer im nije mogao vjerovati.²⁷ Ali kad mu ispriповjediše sve što im je Josip rekao i kad vidje kola što ih je Josip poslao da ga prevezu, duh njihova oca Jakova oživje.²⁸ "Dosta", reče Izrael. "Sin moj Josip još je živ! Moram poći i vidjeti ga prije nego umrem."

Chapter 46

¹ Tako Izrael krene na put sa svim što bijaše njegovo i stigne u Beer Šebu te prinese žrtvu Bogu svoga oca Izaka.² U noćnom viđenju zovne Bog Izraela: "Jakove! Jakove!" On odgovori: "Evo me!"³ "Ja sam Bog, Bog tvoga oca. Ne boj se sići u Egipat, jer ću ondje od tebe proizvesti velik narod.⁴ Ja ću sići u Egipat s tobom i sam ću te vratiti ovamo; a Josip će ti svojom rukom oči zaklopiti."⁵ I Jakov krene iz Beer Šebe. Sinovi Izraelovi postave svoga oca Jakova, svoju djecu i svoje žene u kola što ih je faraon poslao da ga prevezu.⁶ Uzmu sa sobom svoje blago i dobra što ih bijahu stekli u zemlji kanaanskoj te stignu Jakov i sve njegovo potomstvo u Egipat.⁷ Sa sobom je u Egipat poveo svoje sinove i unuke, svoje kćeri i kćeri svojih sinova, sve svoje potomstvo.⁸ Ovo su imena Izraelaca - Jakova i njegovih potomaka - koji su stigli u Egipat: Jakovljevi prvorođenac Ruben.⁹ Rubenovi sinovi: Henok, Falu, Hesron i Karmi.¹⁰ Sinovi Šimunovi: Jemuel, Jamin, Ohad, Jakin, Sohar i Šaul, sin Kanaanke.¹¹ Sinovi Levijevi: Geršon, Kehat i Merari.¹² Sinovi Judini: Er, Onan, Šela, Peres i Zerah. Er i Onan umrli su u zemlji kanaanskoj. Peresovi sinovi bili su Hesron i Hamul.¹³ Sinovi Jisakarovi: Tola, Fuva, Jašub i Šimron.¹⁴ Sinovi Zebulunovi: Sered, Elon i Jahleel.¹⁵ To su sinovi koje je Lea imala s Jakovom u Padan Aramu i

još kærka Dina. U svemu je, dakle, imao sinova i kæeri trideset i troje. ¹⁶ Sinovi Gadovi: Sifjon, Hagi, Šuni, Esbon, Eri, Arodi i Areli. ¹⁷ Sinovi Ašerovi: Jimna, Jišva, Jišvi, Berija i sestra im Serah. Sinovi Berijini: Heber i Malkiel. ¹⁸ To su bili potomci Zilpe, koju je Laban darovao svojoj kæeri Lei. Ona je tako rodila Jakovu šesnaest duša. ¹⁹ Sinovi Jakovljeve žene Rahele: Josip i Benjamin. ²⁰ Josipu su se u egipatskoj zemlji rodili Manaše i Efrajim. Rodila mu ih je kæi onskog sveæenika Poti-Fere. ²¹ Sinovi Benjaminovi: Bela, Beker, Ašbel, Gera, Naaman, Ehi, Roš, Mupim, Hupim i Ard. ²² To su bili potomci Rahelini koje je rodila Jakovu - u svemu njih èetnaest. ²³ Danov je sin Hušim. ²⁴ Sinovi Naftalijevi: Jahseel, Guni, Jeser i Šilem. ²⁵ To su bili potomci Bilhe, koju je Laban dao svojoj kæeri Raheli. Ona je Jakovu rodila sedam potomaka. ²⁶ Tako je sve Jakovljeve èeljadi što je od njega poteklo i u Egipat doselilo - ne ukljuèujuæi žena Jakovljevih sinova - u svemu šezdeset i šest osoba. ²⁷ I k tome dva sina Josipova što su mu se rodila u Egiptu. Prema tome, sve èeljadi Jakovljeva doma što se naseli u Egiptu bijaše sedamdeset duša. ²⁸ Izrael posla Judu naprijed k Josipu da se pred njim pojavi u Gošenu. Kad stignu u gošenski kraj, ²⁹ Josip upregne svoja kola i zaputi se u Gošen - u susret svome ocu Izraelu. Stupivši preda nj, pade mu oko vrata i dugo je tako plakao. ³⁰ Onda Izrael reèe Josipu: "Sada, pošto sam rođenim oèima vidio da si još živ, mogu umrijeti." ³¹ Zatim Josip reèe svojoj braæi i oèevoj obitelji: "Otiæi æu i obavijestiti faraona; reæi æu mu: 'Moja braæa i obitelj moga oca, koji su bili u zemlji kanaanskoj, došli su k meni. ³² Oni su ljudi pastiri, uvijek su se bavili stoèarstvom; dotjerali su sa sobom svoja stada i sve što im pripada.' ³³ Tako, kad vas faraon pozove i zapita: 'Èime se bavite?' ³⁴ odgovorite: 'Ljudi smo, sluge tvoje, koji se od poèetka do sad bavimo stoèarstvom; i mi i naši preci', tako da se možete naseliti u gošenskom kraju. Svi su, naime, pastiri Egipæanima mrski."

Chapter 47

¹ Ode, dakle, Josip te obavijesti faraona: "Moj otac i moja braæa stigoše sa svojim ovcama i govedima i sa svime što imaju iz zemlje kanaanske, i eno ih u gošenskom kraju." ² I uzevši petoricu između svoje braæe, uvede ih faraonu. ³ Onda faraon zapita njegovu braæu: "Èime se bavite?"

Odgovore faraonu: "Tvoje su sluge stoèari, baš kao što su bili naši preci. ⁴ Došli smo da potražimo kratak boravak u ovoj zemlji", rekoše faraonu, "jer je nestalo pašè za stada tvojih slugu, strašna glad pritište kanaansku zemlju. Dopusti da se tvoje sluge nastane u gošenskom kraju." ⁵ [5a] Faraon reèe Josipu: [6b] "Neka se, dakle, nastane u gošenskom kraju. A ako znaš da među njima ima prikladnih, postavi ih za nadglednike moga osobnog blaga." [5b] Tako, kad Jakov i njegovi sinovi stigoše u Egipat i kad faraon, kralj egipatski, to èu, reèe Josipu: "Buduæi da su tvoj otac i tvoja braæa došli k tebi, ⁶ [6a] egipatska ti je zemlja na raspolaganju: smjesti svoga oca i svoju braæu u najboljem kraju." ⁷ Josip onda dovede svoga oca Jakova faraonu. Jakov blagoslovi faraona. ⁸ A faraon upita Jakova: "Koliko ti je godina?" ⁹ Jakov odgovori faraonu: "Godina moga lutalaèkog življenja ima stotina i trideset. Malo ih je i nesretne su bile godine moga života; ne dostižu brojem godine življenja na zemlji mojih otaca." ¹⁰ Poslije toga Jakov se oprostí s faraonom i ode od njega. ¹¹ Tako Josip nastani svoga oca i svoju braæu davši im u vlasništvo najljepši kraj egipatske zemlje, u kraju Ramsesovu, kako je faraon naredio. ¹² A Josip opskrbi hranom svoga oca, svoju braæu i svu oèevu obitelj sve do najmanjega. ¹³ Nigdje nije bilo hrane jer je pritisla strašna glad: izmuèi ona i zemlju egipatsku i zemlju kanaansku. ¹⁴ Josip pobra sav novac što se nalazio u zemlji egipatskoj i zemlji kanaanskoj u zamjenu za žito koje se prodavalo i odnese novac u faraonov dvor. ¹⁵ Kad je nestalo novca u zemlji egipatskoj i zemlji kanaanskoj, svi Egipæani doðu k Josipu te mu reknu: "Daj nam kruha! Zašto da pomremo pred tvojim oèima? Novca više nema." ¹⁶ Josip odgovori: "Predajte svoju stoku pa æu vam dati žita u zamjenu za stoku kad je novca nestalo." ¹⁷ Tako su oni dovodili svoju stoku Josipu, a Josip im davaše kruh u zamjenu za konje, za sitnu i krupnu stoku i za magarad. Tako ih je one godine opskrbljivao kruhom u zamjenu za sve njihovo blago. ¹⁸ Kad je ona godina prošla, doðu k njemu i druge godine te mu reknu: "Ne možemo sakriti od svoga gospodara: novca je nestalo, blaga su veæ ustupljena gospodaru; drugo ništa ne preostaje da gospodaru ustupimo nego sebe i svoje oranice. ¹⁹ Zašto da uništimo na tvoje oèi i sebe i svoje zemlje? Uzmi i nas i naše zemlje u zakup za kruh, i tako æemo zajedno sa svojom zemljom postati faraonovi kmetovi; daj sjemena da preživimo: da ne izginemo i da nam oranice ne postanu pustoš!" ²⁰ Tako Josip steèe faraonu u posjed sve egipatske oranice, jer je svaki Egipæanin, kako ih pritisnu glad, prodao svoje njive. Tako je zemlja postala faraonovo vlasništvo, ²¹ a narod od jednog kraja Egipta do drugoga njegovim robljem. ²² Jedino nije preuzeo sveæenièkih imanja, jer je faraon davao sveæenicima odreðeni dio, i tako su živjeli od prihoda što im ga je faraon davao. Stoga nisu

prodali svojih imanja.²³ Onda Josip reče svijetu: "Budući da sam danas za faraona prekupio i vas
i vašu zemlju, evo vam sjeme pa zasijte zemlju.²⁴ A kad bude pobiranje ljetine, faraonu ćete
davati jednu petinu, dok će četiri petine ostajati vama: za zasijavanje polja, za hranu vama i onima
koji su u vašim domovima i za hranu vašoj djeci."²⁵ Oni odgovore: "Život si nam spasio! Mi smo
zahvalni svome gospodaru što možemo biti faraonovi robovi."²⁶ Tako Josip napravi za Egipat
zemljišni zakon koji i danas vrijedi: petina pripada faraonu; jedino svećenika imanja nisu prešla
faraonu.²⁷ Izraelci se nastaniše u zemlji egipatskoj, u kraju gošenskom; u njem stekoše vlasništvo;
bijahu rodni i broj im se veoma umnoži.²⁸ U zemlji egipatskoj poživje Jakov sedamnaest godina.
Tako je duljina Jakovljeva života iznosila sto četrdeset i sedam godina.²⁹ A kad se približi vrijeme
Izraelu da umre, pozva svoga sina Josipa te mu reče: "Ako mi želiš ugoditi, stavi svoju ruku pod
moje stegno kao jamstvo svoje odanosti meni: nemoj me sahraniti u Egiptu!³⁰ Kad legnem dolje
sa svojim ocima, prenesi me iz Egipta gore i sahrani me u njihovu grobnicu!" "Učinit ću kako si
rekao", odgovori.³¹ "Zakuni mi se!" - reče. I on mu se zakle. Tada se Izrael duboko prignu na
uzglavlju.

Chapter 48

¹ Poslije nekog vremena jave Josipu: "Eno ti je otac obolio." Nato on uzme sa sobom svoja dva
sina, Manašea i Efrajima.² Kad Jakovu rekoše: "Evo ti je došao sin Josip", Izrael skupi svoje snage
i sjede na postelju.³ Reče Jakov Josipu: "Bog Svemožni, El Šadaj, objavi mi se u Luzu, u zemlji
kanaanskoj; blagoslov mi dade,⁴ a potom mi reče: 'Učinit ću te rodnim i mnogobrojnim, učinit
ću da postaneš skup naroda, a tvome potomstvu poslije tebe dat ću ovu zemlju u posjed zauvijek.'
⁵ Sad, oba tvoja sina što su ti se rodila u zemlji egipatskoj, prije nego sam ja stigao k tebi u Egipat,
neka budu moji - Efrajim i Manaše neka budu moji kao i Ruben i Šimun!⁶ A djeca što su ti se
rodila poslije njih neka ostanu tvoja; a u svom nasljedstvu neka se zovu po imenu svoje braće.
⁷ Kad sam se, naime, vraćao iz Padana, na moju žalost, tvoja majka Rahela umrije na putovanju u
kanaansku zemlju, tek u maloj udaljenosti od Efrate. Sahranio sam je ondje uz put u Efratu, sadašnji
Betlehem."⁸ Opazivši Izrael Josipove sinove, zapita: "Tko su ovi?"⁹ Josip odgovori svome ocu:

"Sinovi su to moji koje mi je Bog dao ovdje." "Dovedi mi ih da ih blagoslovim", reèe. ¹⁰ Izraelu oèi oslabile od starosti, nije vidio. Zato mu privede sinove, a on ih poljubi i zagrli. ¹¹ Potom Izrael reèe Josipu: "Nisam oèekivao da æu još ikada vidjeti tvoje lice; kad, evo, Bog mi dade da vidim i tvoje potomke." ¹² Josip ih tada skine s njegovih koljena i duboko se, sve do zemlje, nakloni. ¹³ Nato ih uze Josip obojicu - Efrajima svojom desnicom, Izraelu nalijevo, a Manašea svojom ljevicom, Izraelu nadesno - te ih k njemu primaèe. ¹⁴ Ali Izrael ispruži svoju desnicu i stavi je na Efrajimovu glavu, premda je bio mlaði, a svoju ljevicu na glavu Manašeovu - tako je držao ruke unakrst - iako je Manaše bio prvorođenac. ¹⁵ Tako je davao svoj blagoslov Josipu govoreæi: "Bog, èijim su putovima hodili oci moji Abraham i Izak, Bog, koji mi je pastir bio otkako postah pa do danas, ¹⁶ anđeo koji me od svakog zla izbavljao - djecu ovu neka blagoslovi! Neka se ime moje i mojih preða Abrahama i Izaka po njima spominje! U mnoštva se mnogobrojna po zemlji razmnožili!" ¹⁷ Kad je Josip vidio da je njegov otac položio desnicu na Efrajimovu glavu, njegovim se oèima to uèini krivo; zato posegne za rukom svoga oca da je pomakne s Efrajimove glave na glavu Manašeovu. ¹⁸ "Ne tako, oèe moj," reèe Josip svome ocu, "jer ovo je prvorođenac; zato stavi desnicu na njegovu glavu!" ¹⁹ Ali njegov otac to odbije rekavši: "Znam ja, sine moj, znam; i od njega æe postati narod i bit æe velik. Ali njegov mlaði brat bit æe veæi od njega, a njegovo æe potomstvo biti mnoštvo." ²⁰ Onoga ih, dakle, dana blagoslovi rekavši: "Vama nek' se Izrael blagoslivlja govoreæi: Kao što je Efrajimu i Manašeu, nek' i tebi Bog uèini!" Tako stavi Efrajima pred Manašea. ²¹ Poslije Izrael reèe Josipu: "Ja æu, evo, naskoro umrijeti; no Bog æe biti s vama i opet vas dovesti u zemlju vaših otaca." ²² A tebi ostavljam Šekem, nešto više nego tvojoj braæi, što sam ga svojim maèem i lukom osvojio od Amorejaca."

Chapter 49

¹ Jakov zatim sazva svoje sinove te reèe: "Skupite se da vam kažem što æe vas snaæi u kasnije vrijeme: ² Okupite se, èujte, sinovi Jakovljevi, èujte oca svoga Izraela! ³ Ti Rubene, moj prvorođenèe, snaga ti si moja, prvenac moje muškosti. Istièeš, se ponosom, snagom se istièeš, ⁴ no, poput vode nabujao, neæeš više imati prvenstva, jer na ležaj oca svog se pope, moj tad oskvrnu krevet. ⁵ Šimun i Levi braæa su prava! Maèevi im oruđe nasilja. ⁶ Na njihova vijeæanja ja ne

silazio, u njihovim zborovima udjela ne imao! U srdžbi su svojoj ljude ubijali; u objesti bikove
 sakatili. ⁷ Prokleta im srdžba, jer je prežestoka! Prokleta im objest, jer je preokrutna! Razdijelit
 æu ih po Jakovu, Izraelom raspršiti. ⁸ Judo! Tvoja braæa slaviti æe te; svagda ti je šaka na šiji
 dušmana, sinci oca tvoga tebi æe se klanjat. ⁹ Judo, laviaæu mali! Plijenom si se, sine, udebljao;
 poput lava, poput lavice legao potrbuške! Tko bi ga dražiti smio? ¹⁰ Od Jude žezlo se kraljevsko,
 ni palica vladalaèka od nogu njegovih udaljiti neæe dok ne dođe onaj kome pripada - kome æe se
 narodi pokoriti. ¹¹ Svog magarca za lozu privezuje, mlado magarice svoje za èokot. U vinu on
 kupa svoju odjeæu svoju halju u krvi od grožđa. ¹² Oèi su mu od vina mutne, zubi bjelji od mlijeka.
¹³ Zebulun æe stanovati uz obalu morskú, luka spasa bit æe brodarima, uz bok njegov Sidon æe
 ležati. ¹⁴ Jisakar je košeat magarac polegao meðu ogradama. ¹⁵ Vidje da je odmor ugodan, a zemlja
 lijepa, te leða svoja pod teret podmetnu i na tlaku pristade. ¹⁶ Dan æe narod svoj suditi kao svako
 pleme Izraelovo. ¹⁷ Nek' Dan zmija bude na putu, guja pokraj staze što æe konja za zglob ujesti,
 i njegov konjik nauznak æe pasti. ¹⁸ U spas tvoj se, Jahve, uzdam! ¹⁹ Gada æe pljaekat razbojnici,
 pljaekom æe im za petama biti. ²⁰ U Ašera bit æe hrane, poslastica za kraljeve. ²¹ Naftali je košuta
 lakonoga koja krasnu lanad mladi. ²² Josip je stablo plodno, plodno stablo kraj izvora, grane svoje
 grana preko zida. ²³ Strijelci njega saletjeli, strijeljali ga, opljaekali. ²⁴ Ali luk mu èvrst ostaje,
 mišice mu ojaèale, rukom Jakog Jakovljeva, imenom Pastira, Stijene Izraela, ²⁵ Bogom, Ocem
 tvojim, koji ti pomaže, Svesilnim koji te blagoslivlje blagoslovom ozgo sa nebesa, blagoslovom
 ozdo iz dubina, blagoslovom iz svih prsa, iz svih utroba! ²⁶ Blagoslovom klasja i cvjetova,
 blagoslovom drevnih brda, želja vjeènih brežuljaka - nek' se oni spuste na Josipa, između braæe
 posveæenog! ²⁷ Benjamin je vuk grabežljivi, lovinu on jutrom jede, a naveèer plijen dijeli." ²⁸ Sve
 su to Izraelova plemena - dvanaest ih na broj - i to im je otac rekao kad ih je blagoslivljao; svakoga
 je od njih blagoslovio njegovim blagoslovom. ²⁹ Poslije toga im dade ovu naredbu: "Naskoro æu
 se pridružiti svojim precima. Sahrinite me kraj mojih otaca, ³⁰ u spilji što se nalazi na polju Efrona,
 Hetita, u spilji na polju Makpeli, nasuprot Mamri, u zemlji kanaanskoj. To je ona koju je Abraham
 kupio s poljem od Hetita Efrona za mjesto sahranjivanja. ³¹ Ondje je sahranjen Abraham i njegova
 žena Sara; sahranjeni su ondje Izak i njegova žena Rebeka; ondje sam ja sahranio Leu. ³² Polje i

33
 spilja na njemu kupljeni su od Hetita." Kad je Jakov tako naputio svoje sinove, povuèe noge natrag na postelju te izdahnu - pridruži se svojim precima.

Chapter 50

1 Josip se baci na oca, suzama mu oblije lice, izljubi ga. 2 Poslije toga Josip naredi lijeènicima koji su se nalazili u njegovoj službi da mu oca balzamiraju, i oni balzamiraše Izraela. 3 Trebalo je èetrdeset dana: toliko, naime, traje balzimiranje. Sedamdeset su ga dana Egipæani oplakivali. 4 A kad je prošlo vrijeme oplakivanja, Josip reèe onima u dvoru faraonovu: "Uèinite mi milost i prenesite faraonu ovo: 5 Moj me otac zakleo govoreæi: 'Kad umrem, sahrani me u grob koji sam sebi pripremio u zemlji kanaanskoj!' Dopusti mi da odem gore i sahranim oca, a onda æu se vratiti." 6 Faraon odgovori: "Otiði gore i sahrani svoga oca kako si mu se zakleo." 7 Tako Josip ode da sahrani oca. S njim su pošli i svi faraonovi službenici - odliènici njegova dvora i svi dostojanstvenici egipatske zemlje; 8 sva Josipova obitelj, njegova braæa i oèeva porodica. Jedino su u gošenskom kraju ostala njihova djeca, njihove ovce i govoda. 9 S njim su išla i kola i konjanici: bila je to vrlo duga povorka. 10 Stigavši u Goren Haatad, s onu stranu Jordana, održaše ondje veliko i sveèano naricanje. Josip održa sedmodnevnu žalost za ocem. 11 Kad su stanovnici te zemlje, Kanaanci, vidjeli tugovanje u Goren Haatadu, rekoše: "To ti je sveèano naricanje Egipæana!" Zato nazovu to mjesto Abel-Misrajim. Nalazi se s onu stranu Jordana. 12 Jakovljevi sinovi uèine kako im je naredio otac: 13 odnesu ga u zemlju kanaansku te ga sahrane u spilji na polju Makpeli kod Mamre, polju što ga je Abraham kupio od Hetita Efrona za sahranjivanje. 14 Pošto je sahranio svoga oca, Josip se vrati u Egipat - on, njegova braæa i svi koji su s njim išli da mu oca pokopaju. 15 Kad su Josipova braæa vidjela da im je otac umro, rekoše: "Što ako je Josip na nas ljut i pokuša uzvratiti nam za sve zlo koje smo mi njemu nanijeli?" 16 Stoga poruèe Josipu ovako: "Pred svoju smrt tvoj je otac naredio: 17 'Ovako recite Josipu: Oprosti braæi svojoj zlo i grijeh što su onako okrutno prema tebi postupili.' Oprosti, dakle, uvredu slugama Boga svoga oca!" Na te rijeèi Josip brizne u plaè. 18 Tada sama njegova braæa dođu k njemu, bace se preda nj te mu reknu: "Evo nas k tebi da budemo tvoji robovi!" 19 Josip im odvrati: "Ne bojte se! TÓa zar sam ja namjesto Boga! 20 Osim toga, iako ste vi namjeravali da meni naudite, Bog je bio ono okrenuo na dobro: da uèini što se danas zbiva - da

²¹ spasi život velikom narodu. ²¹ Zato se ne bojte! Ja æu se brinuti za vas i za vašu djecu." Tako ih
je smirio ljubeznim rijeèima. ²² Josip ostane u Egiptu zajedno s rodom svojim i oèevim. Poživje
Josip stotinu i deset godina. ²³ Tako je Josip gledao Efrajimovu djecu do treæeg koljena; a raðala
se djeca i Makiru, Manašeovu sinu, na Josipovim koljenima. ²⁴ Napokon reèe Josip svojoj braæi:
"Ja æu, evo, naskoro umrijeti. Ali æe se Bog, zacijelo, sjetiti vas i odvesti vas iz ove zemlje u zemlju
što ju je pod zakletvom obeæao Abrahamu, Izaku i Jakovu." ²⁵ Tada Josip zakune Izraelove sinove:
" ²⁶ Bog æe se vas doista sjetiti, i tada ponesite moje kosti odavde!" Josip umrije kad mu bijaše sto
i deset godina; balzamiraše ga i u Egiptu položiše u lijes.

Exodus

Chapter 1

¹ Ovo su imena Izraelovih sinova koji su s Jakovom sišli u Egipat, svaki sa svojim domom:
² Ruben, Šimun, Levi i Juda; ³ Jisakar, Zebulun i Benjamin; ⁴ Dan i Naftali; Gad i Ašer. ⁵ U svemu
Jakovljevih potomaka bijaše sedamdeset duša. A Josip je veæ bio u Egiptu. ⁶ I umre Josip, a pomru
i sva njegova braæa i sav onaj naraštaj. ⁷ Ali su Izraelci bili rodni, namnožili se i silno ojaèali, tako
da su napuèili zemlju. ⁸ Uto u Egiptu zavlada novi kralj koji nije poznao Josipa. ⁹ I reèe on
svome puku: "Eto, sinovi su Izraelovi postali narod brojan i moæniji od nas. ¹⁰ Hajde, postupimo
mudro s njima: sprijeèimo im porast, da se u sluèaju rata ne pridruže našim neprijateljima, da ne
udare na nas i napokon ne odu iz zemlje." ¹¹ I postaviše nad njima nadglednike da ih tlaèe teškim
radovima. Tako su faraonu sagradili gradove-skladišta: Pitom i Ramses. ¹² Ali što su ih više tlaèili,
oni se još više množili, napredovali i širili se, tako da su Egipæani strahovali od Izraelaca. ¹³ I
Egipæani se okrutno obore na Izraelce. ¹⁴ Ogorèavali su im život teškim radovima: pravljenjem
meljte i opeke, razlièitim poljskim poslovima i svakovrsnim naporima koje im nemilosrdno
nametahu. ¹⁵ Egipatski se kralj obrati i na hebrejske babice, od kojih jednoj bijaše ime Šifra, a
drugoj Pua, pa im naredi: ¹⁶ "Kad u porodu pomažete Hebrejkama, dobro pogledajte oba kamena

17
 sjedala: ako je muško dijete, ubijte ga; ako je žensko, neka živi. Ali su se babice bojale Boga i
 nisu èinile kako im je naredio egipatski kralj, nego su ostavljale na životu mušku djecu. 18
 egipatski kralj pozove babice pa im rekne: "Zašto ste tako radile i na životu ostavljale mušku djecu?"
 19
 Nato babice odgovore faraonu: "Hebrejke nisu kao egipatske žene. One su životne. Prije nego
 20
 babica dođe k njima, one veæ rode." Bog je to babicama za dobro primio. Narod se množio i
 21
 silno porastao. A kako su se babice bojale Boga, on ih obdari potomstvom. 22
 Onda faraon izda naredbu svemu svome narodu: "Svako muško dijete koje se rodi Hebrejima bacite u Rijeku! Na životu ostavite samo žensku djecu."

Chapter 2

1
 Neki èovjek od Levijeva koljena ode i oženi se djevojkom Levijkom. 2 Žena zaèe i rodi sina.
 3
 Vidjevši kako je krasan, krila ga je tri mjeseca. Kad ga nije mogla više sakrivati, nabavi košaricu
 od papirusove trstike, oblijepi je smolom i paklinom, u nju stavi dijete i položi ga u trstiku na obali
 4
 Rijeke. Njegova sestra stane podalje da vidi što æe s njime biti. 5 Faraonova kæi siđe k Rijeci da
 se kupa, dok su njezine sluškinje šetale uz obalu Rijeke. Opazi ona košaricu u trstici, pa pošalje
 6
 sluškinju da je donese. Otvori je i pogleda, a to u njoj dijete! Muško èedo. Plakalo je. Njoj se
 sažali na nj. "Bit æe to hebrejsko dijete", reèe. 7 Onda njegova sestra rekne faraonovoj kæeri:
 8
 "Hoæeš li da ti potražim dojilju meðu Hebrejkama da ti dijete doji?" "Idi!" - odgovori joj faraonova
 9
 kæi. Tako djevojka ode i pozove djetetovu majku. "Uzmi ovo dijete", rekne joj faraonova kæi,
 10
 "i odgoji mi ga, a ja æu te plaæati." Tako žena uzme dijete i othrani ga. Kad je dijete odraslo,
 ona ga odvede faraonovoj kæeri, koja ga posini. Nadjene mu ime Mojsije, "jer sam ga", reèe, "iz
 11
 vode izvadila". Jednog dana, kad je Mojsije veæ odrastao, dođe meðu svoj narod i vidje njegove
 12
 muke. Spazi tada kako neki Egipæanin tuèe jednoga Hebrejca - brata njegova. Okrene se
 13
 tamo-amò i, vidjevši da nikoga nema, ubije Egipæanina i zatrpa ga u pijesak. Izađe on i sutradan
 14
 te zateèe dva Hebrejca kako se tuku. "Zašto tuèeš svoga druga?" - rekne napadaèu. Ovaj odvrati:
 "Tko te postavi za starješinu i suca našega? Kaniš li ubiti i mene kako si ubio onog Egipæanina?"
 15
 Mojsije se uplaši pa æe u sebi: "Tako! Ipak se saznalo." Kad je faraon to doèuo, htjede Mojsija

pogubiti. Zato Mojsije pobjegne od faraona i skloni se u midjansku zemlju. Ondje sjedne kraj nekog studenca.¹⁶ Midjanski je sveæenik imao sedam kæeri. Doðu one da zahvate vode i naliju pojila, da napoje stado svoga oca.¹⁷ Ali doðu i pastiri te ih potjeraju. Mojsije ustane, obrani ih i stado im napoji.¹⁸ Kad su se vratile svome ocu Reuelu, on ih zapita: "Kako ste se danas tako brzo vratile?"¹⁹ One odgovore: "Neki Egipæanin obrani nas od pastira i još nam zahvati vode i stado nam napoji."²⁰ "Gdje je?" - zapita on svoje kæeri. "Zašto ste ostavile toga èovjeka? Pozovite ga na objed."²¹ Mojsije pristane da ostane kod toga èovjeka. On oženi Mojsija svojom kæeri Siporom.²² A kad ona rodi sina, on mu nadjene ime Geršon, "jer sam", reèe, "stranac u tuđoj zemlji".²³ Poslije mnogo vremena umre egipatski kralj. Izraelci su još stenjali u ropstvu. Vapili su, a njihov vapaj za pomoæ sred ropstva uzlazio je k Bogu.²⁴ Bog je èuo njihovo zapomaganje i sjetio se svoga Saveza s Abrahamom, Izakom i Jakovom.²⁵ I pogleda Bog na Izraelce i zauze se za njih.

Chapter 3

¹ Mojsije pasao ovce svoga tasta Jitra, midjanskoga sveæenika. Goneæi tako stado po pustari, dođe do Horeba, brda Božjega.² Anđeo mu se Jahvin ukaže u rasplamtjeloj vatri iz jednog grma. On se zagleda: grm sav u plamenu, a ipak ne izgara.³ "Hajde da priđem," reèe Mojsije, "i promotrim ovaj èudni prizor: zašto grm ne sagorijeva."⁴ Kad je Jahve vidio kako prilazi da razmotri, iz grma ga Bog zovne: "Mojsije! Mojsije!" "Evo me!" - javi se.⁵ "Ne prilazi ovamo!" - reèe. "Izuj obuæu s nogu! Jer mjesto na kojem stojiš sveto je tlo."⁶ Ja sam", nastavi, "Bog tvoga oca; Bog Abrahamov, Bog Izakov, Bog Jakovljevi." Mojsije zakloni lice: bojao se u Boga gledati.⁷ "Vidio sam jade svoga naroda u Egiptu", nastavi Jahve, "i èuo mu tužbu na tlaèitelje njegove. Zname su mi muke njegove."⁸ Zato sam sišao da ga izbavim iz šaka egipatskih i odvedem ga iz te zemlje u dobru i prostranu zemlju - u zemlju kojom teèe med i mlijeko: u postojbinu Kanaanaca, Hetita, Amorejaca, Perišana, Hivijaca i Jebusejaca.⁹ Vapaji sinova Izraelovih dopriješe do mene. I sam vidjeh kako ih Egipæani tlaèe.¹⁰ Zato, hajde! Ja te šaljem faraonu da izbaviš narod moj, Izraelce, iz Egipta."¹¹ "Tko sam ja da se uputim faraonu", odgovori Mojsije Bogu, "i izvedem Izraelce iz Egipta!"¹² "Ja æu biti s

tobom", nastavi. "I ovo æe ti biti znak da sam te ja poslao: kad izvedeš narod iz Egipta, Bogu æete
 iskazati štovanje na ovome brdu." ¹³ Nato Mojsije reèe Bogu: "Ako doðem k Izraelcima pa im
 kaæem: 'Bog otaca vaših poslao me k vama', i oni me zapitaju: 'Kako mu je ime?' - što æu im
 odgovoriti?" ¹⁴ "Ja sam koji jesam", reèe Bog Mojsiju. Onda nastavi: "Ovako kaæi Izraelcima: 'Ja
 jesam' posla me k vama." ¹⁵ Dalje je Bog Mojsiju rekao: "Kaæi Izraelcima ovako: 'Jahve, Bog
 vaših otaca, Bog Abrahamov, Bog Izakov i Bog Jakovljevi, poslao me k vama.' To mi je ime dovijeka,
 tako æe me zvati od koljena do koljena." ¹⁶ "Idi, skupi starješine Izraelaca pa im kaæi: 'Jahve, Bog
 otaca - Bog Abrahamov, Izakov i Jakovljevi - objavio mi se i rekao mi: Pohodio sam vas i razabrao
 što vam se èini u Egiptu." ¹⁷ Odluèio sam vas izvesti iz egipatske bijede u zemlju Kanaanaca, Hetita,
 Amorejaca, Perizana, Hivijaca i Jebusejaca - u zemlju kojom teèe med i mlijeko!" ¹⁸ Oni æe te
 poslušati. Onda poði sa starješinama Izraelaca k egipatskom kralju i reci mu: 'Objavio nam se Jahve,
 Bog Hebreja. Pusti nas da odemo tri dana hoda u pustinju, da ondje prinesemo ærtvu Jahvi, Bogu
 svojemu.' ¹⁹ Znam ja da vas egipatski kralj neæe pustiti ako ne bude natjeran teškom šakom.
²⁰ Zato æu ja pruæiti svoju šaku i pritisnuti Egipat svakovrsnim èudesima što æu ih u njemu izvesti.
²¹ Poslije æe vas pustiti. Dobro æu raspoloæiti Egipæane prema ovome narodu, pa kad poðete,
²² neæete poæi praznih ruku. Svaka æe æena zatraæiti od svoje susjede i stanarke u svojoj kuæi
 nakita srebrnog i zlatnog i odjeæe. To stavite na svoje sinove i kaeri. Tako æete oplijeniti Egipæane."

Chapter 4

¹ Mojsije uzvрати: "Ali ako mi ne povjeruju i ne poslušaju me, nego mi reknu: 'Jahve ti se nije
 objavio?'" ² "Što ti je to u ruci?" - zapita ga Jahve. "Štap", odgovori. ³ "Baci ga na zemlju!" - naredi
 mu Jahve. On ga baci na zemlju, a štap se pretvori u zmiju. Mojsije pred njom uzmaèe. ⁴ Onda
 Jahve reèe Mojsiju: "Pruæi ruku i uhvati je za rep." I on seæe rukom i uhvati je za rep, a ona opet
 postade štap u njegovoj ruci. ⁵ "Tako moraju vjerovati da se Jahve, Bog njihovih otaca, Bog
 Abrahamov, Bog Izakov i Bog Jakovljevi, tebi objavio." ⁶ Još mu Jahve rekne: "Uvuci ruku u
 njedra." On uvuèe ruku u njedra. Kad ju je izvukao, gle - ruka mu gubava, bijela kao snijeg. ⁷ "Stavi
 opet ruku u njedra!" - naredi mu Jahve. On opet ruku u njedra. Kad ju je iz njedara izvukao, gle -
 opet je bila kao i ostali dio tijela. ⁸ "Ako ti ne povjeruju i ne prihvate poruku prvoga znamenja,

9
povjerovat æ poruci drugoga znamenja. A ako ih oba ova znamenja ne uvjere pa ti ne povjeruju, zahvati vode iz Rijeke i prolj je po suhu. Voda što je budeš iz Rijeke uzeo na suhu æ se u krv pretvoriti."

10 "Oprosti, Gospodine!" - nastavi Mojsije Jahvi. "Ja nikad nisam bio èovjek rjeèit; ni prije ni sada kad govoriš svome sluzi. Ja sam u govoru spor, a na jeziku težak."

11 "Tko je dao èovjeku usta?" - reèe mu Jahve. "Tko ga èini nijemim i gluhim; tko li mu vid daje ili ga osljepljuje?"

12 Zar to nisam ja, Jahve! Idi, dakle! Ja æu biti s tobom kad budeš govorio i kazivat æu ti što æeš govoriti."

13 "Oprosti, Gospodine", opet æe Mojsije, "ne bi li poslao koga drugoga!"

14 Razljuti se Jahve na Mojsija i reèe: "Zar Aron, Levijevac, nije tvoj brat? Znam da je on vrlo rjeèit. Evo, baš ti izlazi u susret. Kad te vidi, obradovat æe se u srcu."

15 Ti govori njemu i u njegova usta stavljaš rijeçi. Ja æu biti i s tobom i s njime dok budete govorili; kazivat æu obojici što æete raditi.

16 Neka on mjesto tebe govori narodu. Tako, on æe tebi biti mjesto usta, a ti æeš njemu biti mjesto Boga.

17 Uzmi ovaj štap u ruku. Njim izvodi znamenja."

18 Zatim se Mojsije vrati svome tastu Jitru te mu reèe: "Pusti me da se vratim braæi u Egipat da vidim jesu li još na životu." "Poði u miru!" - reèe Jitro Mojsiju.

19 I Jahve reèe Mojsiju u Midjanu: "Vrati se u Egipat, jer su pomrli svi ljudi koji su tražili tvoj život."

20 Tako Mojsije posadi na magarca svoju ženu i sinove i ode u zemlju egipatsku. A u ruku Mojsije uze Božji štap.

21 Jahve opet reèe Mojsiju: "Kad se vratiš u Egipat, pobrini se da pred faraonom izvedeš sva èudesu za koja sam ti dao moæ, premda æu ja tvrdim uèiniti njegovo srce, tako te neæe pustiti narod da ode."

22 Tada reci faraonu: 'Ovako kaže Jahve: Izrael je moj prvorođenac.

23 Tražim od tebe da mi pustiš sina da mi iskaže štovanje. Ako odbiješ da ga pustiš, ja æu ubiti tvoga prvorođenca."

24 Kad se na putu Mojsije zaustavi da prenoæi, navali na nj Jahve da ga ubije.

25 Ali Sipora pograbi oštar kremen, obreza svoga sina i kožicom se dotakne Mojsijevih nogu: "Zaista si mi ti krvav muž", reèe.

26 I Jahve ga pusti. Ona je to zbog obrezanja rekla "krvav muž".

27 Onda rekne Jahve Aronu: "Zaputi se prema pustinji, u susret Mojsiju!" On ode i s njim se sastane na Božjem brdu. Poljubi ga.

28 Mojsije pripovjedi Aronu sve što mu je Jahve povjerio i sva znamenja koja mu je naredio da ih uèini.

29 Sad odu Mojsije i Aron i skupe sve starješine Izraelaca.

30 Aron izloži sve što je Jahve govorio Mojsiju, a Mojsije izvede znamenja naoèigled naroda.

31 Narod je bio uvjeren, i pošto èuše da je Jahve pohodio Izraelce i pogledao na njihove jade, popadaše nièice i pokloniše se.

Chapter 5

¹ Poslije toga odu Mojsije i Aron pa reknu faraonu: "Ovako veli Jahve, Bog Izraelov: 'Pusti narod moj da ode i u moju èast slavi svetkovinu.'" ² "Tko je taj Jahve da ga ja poslušam", odvrati faraon, "i pustim Izraelce? Ja toga Jahvu ne znam niti æu pustiti Izraelce." ³ "Bog Hebreja objavio nam se", rekoše. "Zato nas pusti da odemo tri dana hoda u pustinju i prinesemo žrtvu Jahvi, Bogu svome, da se na nas ne obori pomorom ili maèem." ⁴ Nato im odvrati egipatski kralj: "Mojsije i Arone, zašto odvræate svijet od njegovih dužnosti? Idite na svoj posao." ⁵ Sad kad se svjetina tako umnožila", nastavi faraon, "vi biste ih od posla odvratili?" ⁶ Istoga dana izda faraon naredbu nadglednicima i bilježnicima: ⁷ "Ne pribavljajte više ovome narodu slame kao do sada. Neka idu sami i sebi je skupljaju. ⁸ A zahtijevajte od njih istu kolièinu opeke koju su pravili i dosad. Ne smanjite je! Lijenèine su. Zato vièu: 'Hajdemo prinijeti žrtvu Bogu svome!' ⁹ Navalite poslove na taj svijet: neka rade, da ne obraæaju pažnje klevetama!" ¹⁰ Sad doðu nadglednici naroda i njegovi bilježnici te svijetu objave: "Ovako poruèuje faraon: 'Neæu vam više nabavljati slame. ¹¹ Vi sami morate iæi i tražiti je gdje god je možete naæi. Ali zato neæu smanjiti vaš posao.'" ¹² Stoga se narod raziđe po svoj zemlji egipatskoj da skuplja strnjiku namjesto slame. ¹³ A nadglednici ih gonili: "Morate svakoga dana svršiti jednako posla kao i onda dok ste slamu dobivali." ¹⁴ A bilježnike koje faraonovi nadglednici bijahu postavili nad Izraelcima tukli su i korili: "Zašto niste ni juèer ni danas napravili opeke koliko i prije?" ¹⁵ Onda bilježnici Izraelaca odu i potuže se faraonu: "Zašto ovako postupaš sa svojim slugama? ¹⁶ Tvoje sluge više ne dobivaju slame, a ipak se od nas traži: napravite opeku? Èak i tuku tvoje sluge, a kriv je tvoj narod!" ¹⁷ "Lijenèine ste vi! Lijenèine!" - odgovori faraon. "Stoga i kažete: 'Hajdemo da prinesemo žrtvu Jahvi!' ¹⁸ Nosite se na posao! Slama vam se neæe davati, ali morate praviti određene kolièine opeke." ¹⁹ Bilježnici Izraelaca naðu se na mucu zbog naredbe: "Svakodnevnu kolièinu opeke ne smijete smanjiti!" ²⁰ Otišavši od faraona, naiðu na Mojsija i Arona, koji su ih èekali. ²¹ "Neka vas Jahve ima na oku i sudi vam!" - dobace im. "Omrazili ste nas kod faraona i njegovih dvorana; dali ste im maè u ruke da nas pobiju." ²² Mojsije se vrati Jahvi i reèe: "Zašto, Gospodine, nanosiš štetu svome puku? Zašto si me poslao?"

23

Otkad sam ja stupio pred faraona i progovorio mu u tvoje ime, on još gore postupa s ovim narodom. A ti ništa ne poduzimaš da izbaviš svoj narod."

Chapter 6

1

Jahve reče Mojsiju: "Naskoro ćeš vidjeti kako ću ja s faraonom! Pod jakom rukom pustit ću ih da odu; pod jakom rukom sam ću ih iz svoje zemlje istjerati." 2 Još reče Bog Mojsiju: "Ja

sam Jahve. 3 Abrahamu, Izaku i Jakovu objavljujao sam se kao El Šadaj. Ali njima se nisam očitovao

pod svojim imenom - Jahve. 4 I sklopio sam svoj Savez s njima da ću im dati kanaansku zemlju,

zemlju gdje su živjeli kao pridošlice. 5 A sada, pošto sam čuo uzdisaje Izraelaca koje Egipćani

drže u ropstvu, sjetih se svoga Saveza. 6 Kaži, dakle, Izraelcima da sam ja Jahve; da ću vas izbaviti od tereta što su vam ga Egipćani nametnuli. Oslobodit ću vas od ropstva u kojem vas drže; izbavit

ću vas udarajući jako i kažnjavajući strogo. 7 Za svoj ću vas narod uzeti i bit ću vašim Bogom.

Tada ćete znati da sam vas ja, Jahve, vaš Bog, izbavio od egipatske tlake. 8 Doves ću vas u zemlju za koju sam se zakleo da ću je dati Abrahamu, Izaku i Jakovu i dat ću vam je u baštinu, ja, Jahve."

9 Mojsije to kazivaše Izraelcima, ali ga ne htjedoše slušati: duhovi su im bili pomućeni od teškoga

ropstva. 10 Onda Jahve reče Mojsiju: 11 "Idi i reci faraonu, kralju egipatskome, da otpusti Izraelce

iz svoje zemlje." 12 Mojsije prozbori Jahvi: "Kad me Izraelci nisu slušali, kako će me, spora u

govoru, saslušati faraon!" 13 Ali je Jahve govorio Mojsiju i Aronu i slao ih sad k Izraelcima, a sad

k faraonu, kralju egipatskome, da pusti Izraelce iz Egipta. 14 Ovo su glave njihovih domova. Sinovi Izraelova prorođenca Rubena: Henok, Palu, Hesron i Karmi. To su obitelji potekle od Rubena.

15 A sinovi Šimunovi: Jemuel, Jamin, Ohad, Jakin, Sohar i Šaul, sin Kanaanke. To su obitelji potekle

od Šimuna. 16 Ovo su imena Levijevih sinova s njihovim potomstvom: Geršon, Kehat i Merari.

Levi je živio sto trideset i sedam godina. 17 Sinovi su Geršonovi: Libni i Šimi sa svojim obiteljima.

18 Sinovi su Kehatovi: Amram, Jishar, Hebron i Uziel. Kehat je živio sto trideset i tri godine.

19 Merarijevi su sinovi: Mahli i Muši. To su Levijeve obitelji s njihovim potomcima. 20 Amram se oženi svojom tetkom Jokebedom, koja mu rodi Arona i Mojsija. Amram je živio sto trideset i

²¹ sedam godina. ²² Sinovi Jisharovi bijahu: Korah, Nefeg i Zikri. A sinovi su Uzielovi: Mišael,
 ²³ Elsafan i Sitri. ²⁴ Aron se oženi Elišebom, kærkom Aminadabovom, a sestrom Nahšonovom, koja
 mu rodi: Nadaba, Abihua, Eleazara i Itamara. ²⁵ Korahovi su sinovi: Asir, Elkana i Abiasaf. To
 su Korahovi potomci. ²⁶ Aronov sin Eleazar oženi se jednom Putielovom kæeri, koja mu rodi
 Pinhasa. To su glave Levijevih domova prema njihovim koljenima. ²⁷ To je onaj Aron i Mojsije
 kojima je Jahve zapovjedio da izvedu Izraelce iz Egipta po njihovim èetama. ²⁸ To su oni isti,
 Mojsije i Aron, koji su govorili faraonu, kralju egipatskome, da pusti Izraelce iz Egipta.
 ²⁹ U dan kad je Jahve govorio s Mojsijem u egipatskoj zemlji, ³⁰ rekao mu je: "Ja sam Jahve.
 Izvijesti faraona, egipatskoga kralja, o svemu što ti kažem." ³¹ Mojsije se pred Jahvom isprièavao:
 "Spor sam ja u govoru. Kako æe me faraon poslušati?"

Chapter 7

¹ Mojsiju je Jahve odgovorio: "Vidi! Faraonu æe te nametnuti kao božanstvo; tvoj brat Aron
 bit æe tvoj prorok. ² Ti kazuj sve što ti naređujem, a tvoj brat Aron neka faraonu ponovi da pusti
 Izraelce te odu iz njegove zemlje. ³ Ja æu uèiniti da otvrdne srce faraonu i umnožit æu znakove i
 èudesu u zemlji egipatskoj. ⁴ Kako vas faraon neæe poslušati, ja æu staviti svoju ruku na Egipat:
 strašno kažnjavajuæi, izbavit æu svoje èete, narod svoj, Izraelce, iz egipatske zemlje. ⁵ Kad pružim
 svoju ruku na Egipat i izvedem Izraelce iz njihove sredine, tada æe Egipæani spoznati da sam ja
 Jahve." ⁶ Mojsije i Aron poslušasæe: kako im je Jahve naredio, upravo tako uèinišæe. ⁷ Mojsiju je
 bilo osamdeset, a Aronu osamdeset i tri godine kad su faraonu postavili svoje zahtjeve. ⁸ Još doda
 Jahve Mojsiju i Aronu: ⁹ "Kad faraon zatraži od vas da izvedete kakvo znamenje, ti reci Aronu da
 uzme svoj štap i baci ga pred faraona, a štap æe se pretvoriti u zmiju." ¹⁰ Dođu Mojsije i Aron
 pred faraona i uèine kako im je Jahve naredio. Aron baci pred faraona i njegove službenike svoj
 štap, koji se pretvori u zmiju. ¹¹ Zovne faraon mudrace i vraèare. I zaista, egipatski vraèari svojim
 vraèanjem uèine isto: ¹² svaki baci svoj štap, koji se pretvori u zmiju. Ali Aronov štap proguta
 njihove štapove. ¹³ Faraon bijaše tvrdokorna srca: ne htjede poslušati Mojsija i Arona, kako je

¹⁴
 Jahve i kazao. Tada Jahve reèe Mojsiju: "Faraonovo je srce okorjelo; odbija da pusti narod.
¹⁵
 Ujutro poði k faraonu. Kad izaðe k vodi, stani preda nj na obali Rijeke. Uzmi u ruku štap što se
¹⁶
 bio u zmiju pretvorio. Reci mu: 'Jahve, Bog Hebreja, poslao me k tebi s porukom da pustiš moj
¹⁷
 narod da mi iskaže štovanje u pustinji. Ali sve dosad ti nisi poslušao. Ovako Jahve poruèuje:
 Ovim æeš spoznati da sam ja Jahve. Gledaj! Štapom koji imam u ruci mlatnut æu po vodi u Rijeci
¹⁸
 i pretvorit æe se u krv. Ribe æe u Rijeci pocrkati; Rijeka æe se usmrdjeti, i grstit æe se
¹⁹
 Egipæanima piti vodu iz Rijeke.'" Još Jahve reèe Mojsiju: "Reci Aronu da uzme svoj štap i pruži
 svoju ruku povrh egipatskih voda: njihovih rijeka, njihovih prokopa, njihovih jezeraca, svih njihovih
 vodenih stjecišta, da se pretvore u krv; po svoj zemlji egipatskoj neka je krv, èak i u drvenim i
²⁰
 kamenim posudama." Mojsije i Aron uèiniše kako im je Jahve naredio. Podiže Aron svoj štap
 i naoèigled faraona i njegovih službenika mlatnu po vodi u Rijeci. Sva se voda u Rijeci prometnu
²¹
 u krv. Ribe u Rijeci pocrkaše; Rijeka se usmrdje, tako da Egipæani nisu mogli piti vodu iz
²²
 Rijeke; krv bijaše po svoj zemlji egipatskoj. Ali egipatski vraèari svojim vraèanjem uèiniše isto.
 Tako faraon ostade tvrdokorna srca: nije htio poslušati Mojsija i Arona, kako je Jahve i kazao.
²³
²⁴
 Faraon se okrenu i ode u svoj dvor, ne uzimajuæi ni to k srcu. Svi su Egipæani poèeli kopati
²⁵
 oko Rijeke tražeæi pitke vode jer nisu mogli piti vode iz Rijeke. Kad je prošlo sedam dana kako
²⁶
 je Jahve udario po Rijeci, opet Jahve reèe Mojsiju: "Poði k faraonu i reci mu: 'Ovako govori
²⁷
 Jahve: Pusti moj narod da ode i štovanje mi iskaže. Ako odbiješ da ih pustiš, svu æu ti zemlju
²⁸
 kazniti žabama. Rijeka æe vrvjeti žabama. One æe iziaæi i prodrijeti u tvoj dvor, u ložnicu, u
²⁹
 tvoju postelju, u kuæe tvojih službenika i tvoga naroda, pod saèeve i naæve tvoje. Po tebi, po
 tvome narodu i svim tvojim službenicima skakat æe žabe.'"

Chapter 8

¹
 Onda Jahve reèe Mojsiju: "Reci Aronu neka ispruži svoju ruku sa štapom povrh rijeka, prokopa
 i jezeraca i uèini da žabe navale na egipatsku zemlju." ²
 Aron pruži svoju ruku povrh egipatskih
 voda, i žabe iziðoše i prekriše zemlju egipatsku. ³
 Ali i vraèari uèiniše tako svojim vraèanjem, te
⁴
 žabe navališe na egipatsku zemlju. Zovne sad faraon Mojsija i Arona i rekne: "Molite Jahvu da

ukloni žabe od mene i moga puka, a ja æu pustiti narod da prinese žrtvu Jahvi." ⁵ Mojsije uzvratila faraonu: "Dostoj se odrediti mi kad hoæeš da molim za te, za tvoje službenike i za tvoj narod da se žabe odstrane od tebe i tvojih domova i ostanu samo u Rijeci." ⁶ "Sutra", reèe. "Neka bude kako kaæeš", odvratio Mojsije, "da znaš kako nitko nije kao Jahve, Bog naš." ⁷ Žabe æe otiaæi od tebe, od tvojih službenika i tvoga naroda; ostatak æe samo u Rijeci." ⁸ Mojsije i Aron odu od faraona, a onda Mojsije zazva Jahvu zbog žaba kojima je kaznio faraona. ⁹ I Jahve usliša Mojsija, te žabe pocrkaju po kuæama, dvorištima i njivama. ¹⁰ Na hrpe su ih zgrtali, zemlja se njima usmrdjela. ¹¹ Kad je faraon vidio da je nastupilo olakšanje, srce mu otvrdnu te ne posluša Mojsija i Arona, kako je Jahve i kazao. ¹² Onda æe opet Jahve Mojsiju: "Reci Aronu neka zamahne svojim štapom i udari po prahu na tlu neka se pretvori u komarce po svojoj zemlji egipatskoj." ¹³ I uèine tako: zamahne Aron rukom i štapom te udari po prahu na tlu. Komarci navale na ljude i životinje. Sav prah na tlu pretvori se u komarce po svojoj zemlji egipatskoj. ¹⁴ Vraèari pokušaše da svojim vraèanjem stvore komarce, ali nisu mogli. Ljudi i životinje postanu plijenom komaraca. ¹⁵ Tada vraèari reknu faraonu: "To je prst Božji!" Ali je faraonovo srce bilo okorjelo, pa nije poslušao Mojsija i Arona, kako je Jahve i kazao. ¹⁶ Onda Jahve reèe Mojsiju: "Podrani ujutro, iziði pred faraona kad krene k vodi, i reci mu: 'Ovako poruèuje Jahve: Pusti moj narod da ode i da mi štovanje iskaæe.' Ako ne pustiš moga naroda, pripustit æu obade na te, na tvoje službenike, na tvoj puk i tvoje domove. Egipatski domovi i samo tlo na kojem stoje vrvjet æe od obada." ¹⁸ Ali æu toga dana izuzeti gošenski kraj, u kojem živi moj narod, te se ondje obadi neæe pojaviti, tako da znaš da sam ja Jahve u središtu zemlje. ¹⁹ Tu æu razliku napraviti između svoga i tvoga naroda. To æe znamenje biti sutra." ²⁰ I uèini Jahve tako. Rojevi obada nalete u faraonov dvor, na domove njegovih službenika i po svojoj zemlji egipatskoj. Zemlja nastrada od obada. ²¹ Sad faraon pozove Mojsija i Arona pa im rekne: "Idite, prinesite žrtvu svome Bogu, ali u ovoj zemlji." ²² "Ne dolikuje da tako uèinimo", odgovori Mojsije. "Žrtve koje mi prinosimo Jahvi, Bogu svome, za Egipæane su svetogrðe. Kad bismo, dakle, na njihove oèi prinosili žrtve koje su Egipæanima svetogrðne, zar nas ne bi kamenovali?" ²³ Zato moramo u pustinju tri dana hoda te prinijeti žrtvu Jahvi, Bogu svome, kako nam je zapovjedio." ²⁴ "Pustit æu vas da odete u pustinju", odgovori faraon, "i prinesete žrtvu Jahvi, svome Bogu, ali ne odlazite predaleko. Molite za me!" ²⁵ Nato odvratio Mojsije: "Èim odem od tebe, zazvat æu Jahvu da sutra nestane obada s faraona, njegovih službenika i njegova puka. Ali neka faraon više

ne vara! Neka pusti narod da ide i prinese žrtvu Jahvi." ²⁶ Tako Mojsije ode od faraona i pomoli se Jahvi. ²⁷ I Jahve uèini kako je Mojsije tražio: s faraona, s njegovih službenika i s njegova puka nestane obada - ni jedan jedini nije ostao. ²⁸ Ali opet ukruti faraon srce svoje i ne dopusti narodu da ode.

Chapter 9

¹ Tada Jahve reèe Mojsiju: "Idi k faraonu i reci mu: 'Ovako poruèuje Jahve, Bog Hebreja: Pusti moj narod da ode i da mi štovanje iskaže. ² Ako ga ne pustiš, nego ga i dalje budeš zadržavao, ³ ruka Jahvina udarit æe strašnim pomorom po tvome blagu što je u polju: po konjima, magaradi, devama, krupnoj i sitnoj stoci. ⁴ Razlikovat æe Jahve stoku Izraelaca od stoke Egipæana, tako da ništa što pripada Izraelcima neæe stradati.'" ⁵ Jahve je odredio i vrijeme, rekavši: "Sutra æe Jahve izvesti ovo u zemlji." ⁶ Sutradan Jahve tako i uèini. Sva stoka Egipæana uginu, a od stoke Izraelaca nije uginulo ni jedno grlo. ⁷ Faraon je istraživao i uvjerio se da od izraelske stoke nije uginulo ni jedno grlo. Ali je srce faraonovo ipak otvrdlo i nije pustio naroda. ⁸ Reèe Jahve Mojsiju i Aronu: "Zgrabite pune pregršti pepela iz peæi, pa neka ga Mojsije pred faraonovim oèima baci prema ⁹ nebu. Od toga æe nastati sitna prašina po svoj zemlji egipatskoj, i na ljudima æe i na životinjama izazivati otekline i stvarati èireve s kraja na kraj Egipta." ¹⁰ Tako oni uzeše pepela iz peæi i dođoše pred faraona. Onda Mojsije rasu pepeo prema nebu, a otekline s èirevima prekriše ljude i životinje. ¹¹ Ni èarobnjaci se nisu mogli pojaviti pred Mojsijem, jer su i èarobnjaci, kao i ostali Egipæani, bili prekriveni èirevima. ¹² Ali je Jahve otvrdnuo srce faraonu, pa on ne posluša Mojsija i Arona, kako je Jahve Mojsiju i rekao. ¹³ Tada Jahve reèe Mojsiju: "Podrani ujutro, iziði pred faraona i reci mu: 'Ovako poruèuje Jahve, Bog Hebreja: Pusti narod da ode i da mi štovanje iskaže. ¹⁴ Ako ih ne pustiš, sva zla svoja navalit æu ovaj put na te, na tvoje službenike i tvoj puk, tako da spoznaš da nema nikoga na svoj zemlji kao što sam ja. ¹⁵ Da sam ruku svoju spustio i udario tebe i tvoj puk pomorom, nestalo bi te sa zemlje. ¹⁶ Poštedio sam te da ti pokažem svoju moæ i da se hvali moje ime po svoj zemlji. ¹⁷ Ali se ti previše uzdižeš nad mojim narodom i prijeèiš mu da ode.

18 Sutra u ovo doba pustit æu tuèu tako strašnu kakve u Egiptu još nije bilo otkad je postao do sada.

19 Zato naredi da pod krov utjeraju tvoje blago i sve što je vani, na otvorenu. Sve što se nađe u polju, bilo èovjek bilo živinèe, ne bude li uvedeno unutra, poginut æe kad tuèa zaspe po njima."

20 Faraonovi službenici, koji su se pobojali Jahvina govora, utjeraju svoje sluge i svoje blago unutra.

21 Oni koji nisu marili za Jahvinu prijetnju ostave vani i svoje sluge i stoku. ²² Onda rekne Jahve Mojsiju: "Pruži ruku prema nebu da udari tuèa po svoj zemlji egipatskoj: po ljudima, životinjama i svemu bilju u zemlji egipatskoj." ²³ Mojsije diže svoj štap prema nebu. Jahve zagrmje i pusti tuèu i munje sastavi sa zemljom. Sipao je Jahve tuèu po zemlji Egipæana. ²⁴ Tuèa je mlatila, kroz nju munje parale. Strahota se takva nije oborila na zemlju egipatsku otkako su ljudi u njoj. ²⁵ Tuèa pobi po svem Egiptu sve što je ostalo vani, ljude i životinje; uništi sve bilje po poljima i sva stabla poljska polomi. ²⁶ Samo u gošenskom kraju, gdje su živjeli Izraelci, nije bilo tuèe. ²⁷ Faraon posla po Mojsija i Arona pa im reèe: "Ovaj put priznajem da sam kriv. Jahve ima pravo, a ja i moj narod krivo. ²⁸ Molite Jahvu da ustavi gromove i tuèu, a ja æu vas pustiti da idete. Neæete više dugo ostati." ²⁹ "Kad iziðem iz grada", reèe mu Mojsije, "diæi æu ruke prema Jahvi, pa æe gromovi prestati, a ni tuèe više neæe biti, tako da znaš da zemlja pripada Jahvi. ³⁰ Ali ni ti ni tvoji dvorani, znam ja, još se ne bojite Boga Jahve." ³¹ I tako propade lan i jeèam: jer jeèam bijaše u klasu, a lan u cvatu. ³² Pšenica i raž nisu nastradali jer su ozima žita. ³³ Otišavši od faraona, Mojsije iziðe iz grada i podigne ruke prema Jahvi. Prestane grmljavina i tuèa, a ni kiša više nije padala na zemlju. ³⁴ Kad je faraon vidio da je prestala grmljavina, tuèa i kiša, opet padne u grijeh: i on i njegovi službenici opet otvrdnu srcem. ³⁵ Otvrdnu srece faraonu i ne pusti on Izraelce, kako je Jahve i prorekao preko Mojsija.

Chapter 10

1 Reèe Jahve Mojsiju: "Idi k faraonu. Uèinio sam da njemu i njegovim službenicima otvrdne srce da izvedem svoja znamenja meðu njima; ² da možeš pripovjedati svome sinu i svome unuku što sam uèinio Egipæanima i kakva sam znamenja izvodio meðu njima, kako biste znali da sam ja Jahve." ³ Tako Mojsije i Aron odu k faraonu i kažu mu: "Ovako poruèuje Jahve, Bog Hebreja:

'Dokle æš odbijati da se preda mnom poniziš? Pusti moj narod da mi iskaže štovanje. ⁴ Jer ako
 ne pustiš moga naroda, sutra æu navesti skakavce na tvoju zemlju. ⁵ Tako æe prekriti površinu da
 se zemlja od njih neæe vidjeti. Pojest æe ono što vam je iza tuèe ostalo; i ogolit æe vam sva stabla
 što po polju rastu. ⁶ Ispunit æe ti sav dvor, kuæe tvojih službenika i domove svih ostalih Egipæana
 - takvo što ne vidješe ni tvoji oèevi ni oèevi tvojih oèeva u ovoj zemlji od svojih vremena do danas.'"

⁷ Okrene se i ode od faraona. "Dokle æe nam ovaj èovjek biti stupica?" - rekoše faraonu njegovi
 službenici. - "Pusti te ljude neka idu i iskažu štovanje Jahvi, svome Bogu! Zar ne vidiš kako Egipat

⁸ srlja u propast?" Dovedu Mojsija i Arona natrag k faraonu, a on im reèe: "Idite! Iskažite štovanje
 Jahvi, svome Bogu! A tko æe sve iæi?" ⁹ "Svi idemo", odgovori Mojsije, "i mlado i staro. Odlazimo
 sa svojim sinovima i svojim kæerima; sa svojom krupnom i sitnom stokom, jer moramo održati
 sveèanost Jahvi." ¹⁰ "Jahve bio s vama isto kao što i ja pustio da s vama poðu i djeca!" - odgovori
 im. "Oèito se vidi da vam nakana nije èista. ¹¹ Neæemo tako! Nego muškarci neka odu i štovanje
 iskažu Jahvi. To ste i tražili." I otjeraju ih od faraona. ¹² Tada reèe Jahve Mojsiju: "Pruži ruku
 povrh zemlje egipatske da navale skakavci na egipatsku zemlju i pojedu sve bilje što još ostade
 nakon tuèe!" ¹³ Tako Mojsije podigne svoj štap povrh egipatske zemlje, a Jahve navrati istoèni
 vjetar po zemlji; puhao je toga cijelog dana i cijele noæi. A kad je jutro svanulo, vjetar nanio
 skakavce. ¹⁴ Oni se razlete po svoj egipatskoj zemlji i padnu po svim krajevima Egipta u silnoj
 gustoæi: toliko ih mnoštvo nikad prije nije bilo niti æe kada biti. ¹⁵ Pokriju sve tlo, tako da se od
 njih zacrnjelo. Pojedu sve bilje u polju i sve plodove sa stabala što su bili ostali iza tuèe. Ništa se
 više nije zelenjelo: ni stabla ni poljska trava u svem Egiptu. ¹⁶ Brže-bolje dozva faraon Mojsija i
 Arona pa im reèe: "Sagriješio sam protiv Jahve, vašega Boga, i vas! ¹⁷ Oprostite mi uvredu još
 samo ovaj put i molite Jahvu, Boga svoga, da samo otkloni od mene ovaj smrtonosni biè!" ¹⁸ Kad
 je Mojsije otišao od faraona, zazva Jahvu ¹⁹ i Jahve promijeni vjetar u veoma jak zapadnjak, koji
 pothvati skakavce i odnese prema Crvenome moru. Ni jedan jedini skakavac nije ostao ni u kojem
 kraju Egipta. ²⁰ Ali je Jahve otvrdnuo srce faraonu i ne pusti on Izraelaca. ²¹ "Pruži ruku prema
 nebu", rekne Jahve Mojsiju, "pa neka se tmina spusti na egipatsku zemlju, tmina koja æe se moæi
 opipati." ²² Mojsije pruži ruku prema nebu i spusti se gusta tmina na svu zemlju egipatsku: tri je
 dana trajala. ²³ Tri dana nisu ljudi jedan drugoga mogli vidjeti i nitko se sa svoga mjesta nije micao.
 A u mjestima gdje su Izraelci živjeli sjala svjetlost. ²⁴ Pozva onda faraon Mojsija i reèe: "Idi i

štovanje iskaži Jahvi! Ali vaša stoka, krupna i sitna, neka ostane ovdje. Vaša djeca neka idu s vama!"²⁵ "Ti nas sam moraš opskrbiti prinosima i žrtvama paljenicama koje æemo prinijeti Jahvi, Bogu svojemu", odgovori Mojsije.²⁶ "Zato æemo sa sobom potjerati i svoja stada. Ni papak neæe ostati ovdje. Od njih nam valja izabrati za žrtvovanje Jahvi, Bogu našem, a ne znamo, dok onamo ne stignemo, što moramo Jahvi prinijeti."²⁷ Jahve otvrdne faraonu srce i on ne pristane da odu.²⁸ "Odlazi!" - vikne faraon na Mojsija. "I da mi više na oèi ne dolaziš! Onoga dana kad mi se opet pojaviš na oèi, zaglaviti æeš!"²⁹ "Dobro si kazao!" - uzvрати Mojsije. "Lica tvoga više neæu vidjeti!"

Chapter 11

¹ "Još æu samo jednom nedaæom udariti faraona i Egipat", reèe Jahve Mojsiju. "Poslije toga pustiti æe vas odavde. I više: sam æe vas odavde potjerati."² Kaži svijetu neka svaki èovjek ište od svoga susjeda i svaka žena od svoje susjede srebrnih i zlatnih dragocjenosti."³ Jahve uèini te Egipæani bijahu naklonjeni narodu. Sam Mojsije postane vrlo uvažen u egipatskoj zemlji, u oèima faraonovih službenika i u oèima naroda.⁴ A onda Mojsije navijesti: "Ovako poruèuje Jahve: 'Oponoæi proæi æu Egiptom. Svaki æe prvoroðenac u egipatskoj zemlji umrijeti, od prvoroðenca faraonova, koji bi imao sjediti na njegovu prijestolju, do prvoroðenca ropkinje koja se nalazi uz mlinski kamen; a uginut æe i sve prvine od stoke."⁶ U svoj æe zemlji egipatskoj nastati veliki jauk, kakva nije bilo niti æe kad poslije biti."⁷ Meðu Izraelcima ni pas neæe zalajati na živo stvorenje: ni na èovjeka ni na životinju.' Po tome æete znati da Jahve luèi Izraelca od Egipæanina."⁸ Onda æe svi ovi tvoji dvorani k meni doæi, preda me se baciti i vikati: Nosi se i ti i sav puk koji za tobom ide! Poslije toga æu otiæi."⁹ I gnjevan ode od faraona. "Neæe vas faraon poslušati", reèe Jahve Mojsiju, "a to da bi se umnožila moja znamenja u zemlji egipatskoj."¹⁰ Mojsije i Aron izveli su sva ta znamenja pred faraonom, ali je Jahve okorio srce faraonu, tako te on nije puštao Izraelaca da odu iz njegove zemlje.

Chapter 12

¹ Jahve reče Mojsiju i Aronu u zemlji egipatskoj: ² "Ovaj mjesec neka vam bude početak mjesecima; neka vam bude prvi mjesec u godini. ³ Ovo objavite svoj zajednici izraelskoj: Desetog dana ovoga mjeseca neka svatko za obitelj pribavi jedno živinèe. Tako, jedno na obitelj. ⁴ Ako je obitelj premalena da ga potroši, neka se ona prikljuèi svome susjedu, najbližoj kuæi, prema broju osoba. Podijelite živinèe prema tome koliko koja osoba može pojesti. ⁵ Živinèe neka bude bez mane, od jedne godine i muško. Možete izabrati bilo janje bilo kozle. ⁶ Èuvajte ga do èetnaestoga dana ovoga mjeseca. A onda neka ga sva izraelska zajednica zakolje kad se spusti suton. ⁷ Neka uzmu krvi i poškrope oba dovratnika i nadvratnik kuæe u kojoj se bude blagovalo. ⁸ Meso, peèeno na vatri, neka se pojede te iste noæi sa beskvasnim kruhom i gorkim zeljem. ⁹ Da ništa sirovo ili na vodi skuhanu od njega niste jeli, nego na vatri peèeno: s glavom, nogama i ponutricom. ¹⁰ Ništa od njega ne smijete ostaviti za sutradan: što bi god do jutra ostalo, morate na vatri spaliti. ¹¹ A ovako ga blagujte: opasnih bokova, s obuæom na nogama i sa štapom u ruci. Jedite ga žurno: to je Jahvina pasha. ¹² Te æu, naime, noæi ja proæi egipatskom zemljom i pobiti sve prvoroðence u zemlji egipatskoj - i èovjeka i životinju. Ja, Jahve, kaznit æu i sva egipatska božanstva. ¹³ Krv neka oznaèuje kuæe u kojima vi budete. Gdje god spazim krv, proæi æu vas; tako æete vi izbjeæi bièu zatornomu kad se oborim na zemlju egipatsku." ¹⁴ "Taj dan neka vam bude spomen-dan. Slavite ga kao blagdan u èast Jahvi. Svetkujte ga po trajnoj uredbi od koljena do koljena. ¹⁵ Sedam dana jedite beskvasan kruh. Prvoga veæ dana uklonite kvasac iz svojih kuæa. Jer, tko bi god od prvoga do sedmoga dana jeo ukvasan kruh, taj se ima iskorijeniti između Izraelaca. ¹⁶ Prvoga dana držite sveto zborovanje, a tako i sedmoga dana. Nikakva posla tih dana nemojte raditi. Jedino jelo, što kome treba, možete pripremiti. ¹⁷ Držite blagdan beskvasnog kruha! Toga sam, naime, dana izveo vaše èete iz zemlje egipatske. Držite zato taj dan kao blagdan od koljena do koljena: to je vjeèna naredba. ¹⁸ Od veèeri èetnaestoga dana prvoga mjeseca pa do veèeri dvadeset prvoga dana toga mjeseca jedite beskvasan kruh. ¹⁹ Sedam dana ne smije biti kvasca u vašim domovima. Tko bi god jeo bilo što ukvasano, taj neka se ukloni iz izraelske zajednice, bio stranac ili domorodac. ²⁰ Ništa ukvasano ne smijete jesti: u svim svojim prebivalištima jedite nekvasan kruh." ²¹ Zatim sazva Mojsije sve starješine Izraelaca te im reče: "Idite i pribavite janje za svoje obitelji i žrtvujte Pashu. ²² Onda uzmite kitu izopa, zamoèite je u krv što je u zdjeli i poškropite krvlju iz zdjele

²³ nadvratnik i oba dovratnika. Neka nitko ne izlazi preko kuænih vrata do jutra. Kad Jahve bude prolazio da pobije Egipæane, zapazit æe krv na nadvratniku i na oba dovratnika, pa æe mimoiaæi ta vrata i neæe dopustiti da Zatornik uæe u vaše kuæe da hara. ²⁴ Ovu uredbu držite u svim vremenima kao zakon za se i djecu svoju. ²⁵ I kad doæete u zemlju koju æe vam Jahve dati kako je obeæao, vršite ovaj obred. ²⁶ Kad vas vaša djeca zapitaju: Što vam taj obred oznaèuje? ²⁷ odgovorite im: Ovo je pashalna ųrtva u èast Jahvi koji je prolazio mimo kuæe Izraelaca kad je usmræivao Egipæane, a naše kuæe pošteðivao." Tada narod popada nièice i pokloni se. ²⁸ Potom Izraelci odu i poslušaju: kako je Jahve Mojsiju i Aronu naredio, tako i uèine. ²⁹ U ponoæi Jahve pobije sve prvoroðence po zemlji egipatskoj: od prvoroðenca faraonova, koji je imao sjediti na prijestolju, do prvoroðenca suųnja u tamnici, a tako i sve prvine od stoke. ³⁰ Noæu ustane faraon, on pa svi njegovi dvorani i svi Egipæani, jer se strašan jauk razlijegao Egiptom: ne bijaše kuæe u kojoj nije leųao mrtvac. ³¹ Faraon pozva u noæi Mojsija i Arona te im reèe: "Ustajte i odlazite od moga naroda i vi i vaši Izraelci! Idite! Odajte ųtovanje Jahvi, kako ste traųili. ³² Pokupite svoju i sitnu i krupnu stoku, kako ste zahtijevali: idite pa i mene blagoslovite!" ³³ Egipæani nagonili narod da brųe ide iz zemlje, "jer izgibosmo svi", govorahu oni. ³⁴ Tako narod ponese svoje joų neukislo tijesto; naæve, uvijene u ogrtaæe, ponesoųe na ramenima. ³⁵ I uèiniųe Izraelci kako im je Mojsije bio rekao: zatraųiųe od Egipæana srebrnine, i zlatnine, i odjeæe. ³⁶ Jahve je uèinio te Egipæani bijahu naklonjeni narodu pa davahu. Tako su Egipæane oplijenili. ³⁷ Poðu tako Izraelci iz Ramsesa prema Sukotu. Bilo je oko ųest stotina tisuæa pjeųaka, osim ųena i djece. ³⁸ A mnogo i drugoga svijeta poðu s njima, i mnoga stoka, krupna i sitna. ³⁹ Ispeku beskvasne prevrte od tijesta ųto su ga iz Egipta ponijeli: nije se bilo ukvasalo. A kako su bili tjerani iz Egipta, nisu mogli odgaðati, i tako nisu sebi spremili poputninu. ⁴⁰ Vrijeme ųto su ga Izraelci proveli u Egiptu iznosilo je èetiri stotine i trideset godina. ⁴¹ I kad se navrųi èetiri stotine i trideset godina - toèno onoga dana - sve èete Jahvine iziðuųe iz zemlje egipatske. ⁴² Ona noæ koju je Jahve probdio da njih izbavi iz Egipta, odonda je svima Izraelcima, u sve naraųtaje njihove, noæ bdjenja u èast Jahvi. ⁴³ Reèe Jahve Mojsiju i Aronu: "Neka je ovo pravilo za pashalnu ųrtvu: ni jedan stranac ne smije od nje jesti! ⁴⁴ Svaki rob, kupljen novcem i obrezan, moųe je jesti. ⁴⁵ Ni gost ni najamnik ne smiju je jesti!"

46 Blagujte je u jednoj te istoj kuæi; iz kuæe ne smijete iznositi mesa niti na žrtvi smijete koju kost
 slomiti. 47 Sva zajednica Izraelaca neka je prikazuje! 48 Ako bi stranac koji među vama boravi
 htio svetkovati Pashu u èast Jahvi, svi se njegovi muški moraju obrezati. Tek tada neka pristupi i
 slavi je, jer je tada kao i domorodac zemlje. Ali neobrezani ne smije od nje jesti. 49 Neka vrijedi
 isto pravilo za domoroca i pridošlicu koji među vama boravi." 50 Svi Izraelci poslušaju: kako je
 Jahve naredio Mojsiju i Aronu, tako su i uèinili. 51 Toga istog dana izbavio je Jahve Izraelce u
 njihovim èetama iz zemlje egipatske.

Chapter 13

1 Jahve reèe Mojsiju: 2 "Meni posvetite svakoga prvoroðenca! Prvenci materina krila kod
 Izraelaca, i od ljudi i od životinja, meni pripadaju!" 3 A onda Mojsije reèe narodu: "Sjeæajte se
 ovoga dana u koji ste izbavljeni iz Egipta, iz kuæe ropstva, jer vas Jahve izbavi odande svojom
 jakom mišicom. Ukvasani kruh neka se ne jede! 4 Ovoga dana mjeseca Abiba vaše je izbavljenje.
 5 Stoga: kad te Jahve uvede u zemlju Kanaanaca, Hetita, Amorejaca, Hivijaca i Jebusejaca, za koju
 se zakleo tvojim precima da æe ti je dati - zemlju kojom teèe med i mlijeko - ovoga mjeseca obavi
 ovakav obred: 6 sedam dana jedi nekvasan kruh, a sedmoga dana neka se slavi svetkovina u èast
 Jahvi. 7 Sedam dana neka se jede nekvasan kruh; ukvasanog kruha neka ne bude kod tebe; i neka
 se nigdje ne vidi kvasac na tvome podruèju. 8 Svome sinu toga dana objasni: to je za ono što mi je
 Jahve uèinio kad sam se iz Egipta izbavio. 9 Neka ti bude kao znak na tvojoj ruci i kao opomena
 na tvome èelu: da Jahvin zakon bude uvijek na tvojim ustima. Jer te rukom jakom Jahve izbavio
 iz Egipta. 10 Ovaj propis vršite svake godine u odreðeno vrijeme." 11 "A kada te Jahve dovede u
 zemlju Kanaanaca - kako vam se zakle, tebi i tvojim ocima - i kada ti je preda, 12 ustupajte Jahvi
 prvoroðence materinjega krila, a tako i sve prvine što ih tvoja stoka daje - svako muško pripada
 Jahvi! 13 Svaku prvinu magaradi otkupi janjetom ili jaretom. Ako je ne otkupiš, slomi joj vrat. A
 svakoga prvoroðenca između svoje djece otkupi. 14 Kad te sin tvoj sutra zapita: Što znaèi to? -
 15 odgovori mu: Rukom jakom izvede nas Jahve iz Egipta, iz kuæe ropstva. Kako je faraon postao
 tvrdokoran pa nas nije htio pustiti, Jahve je poubijao sve prvoroðence u zemlji egipatskoj:

prvorođence ljudi i prvine stoke. Eto zato Jahvi žrtvujem svaku mušku prvinu materinjega krila, a svakoga prvorođenca od svojih sinova otkupljujem. ¹⁶ Neka ti to bude kao znak na tvojoj ruci i kao znamenje posred èela da nas je rukom jakom Jahve izbavio iz Egipta." ¹⁷ Kad je faraon dopustio da narod ode, Bog ih nije poveo prema filistejskoj zemlji, iako je onuda bilo najbliže. Bog je, naime, rekao: "Mogao bi se narod predomisliti i vratiti u Egipat kad vidi ratovanje." ¹⁸ Stoga Bog povede narod zaobilaznim putem, kroz pustinju prema Crvenome moru. Izraelci su napustili zemlju egipatsku naoružani od glave do pete. ¹⁹ Mojsije ponese sa sobom Josipove kosti. Jer Josip bijaše zakleo Izraelce riječima: "Bog æe se zacijelo za vas zauzeti. Tada i moje kosti odavde ponesite sa sobom!" ²⁰ Krenuvši iz Sukota, utabore se u Etamu, na kraju pustinje. ²¹ Jahve je išao pred njima, danju u stupu od oblaka da im put pokazuje, a noæu u stupu od ognja da im svijetli. Tako su mogli putovati i danju i noæu. ²² I nije ispred naroda nestajao stup od oblaka danju ni stup od ognja noæu.

Chapter 14

¹ Jahve reèe Mojsiju: ² "Reci Izraelcima da se vrate i utabore pred Pi-Hahirotom, između Migdola i mora, nasuprot Baal-Sefonu. Utaborite se nasuprot ovome mjestu, uz more. ³ Faraon æe reæi: 'Izraelci lutaju krajem tamo-amo; pustinja ih zatvorila.' ⁴ Ja æu otvrdnuti faraonu srce, i on æe za njima poæi u potjeru. Ali ja æu se proslaviti nad faraonom i svom njegovom vojskom. Tako æe Egipæani spoznati da sam ja Jahve." Izraelci tako uèine. ⁵ Kad su egipatskom kralju kazali da je narod pobjegao, faraon i njegovi dvorani predomisliše se o narodu. "Što ovo uèinismo!" - rekoše. ⁶ "Pustismo Izraelce i više nam neæe služiti." ⁷ Zato opremi faraon svoja kola i povede svoju vojsku. ⁸ Uze šest stotina svojih kola sve poizbor i ostala kola po Egiptu. I u svima bijahu štitonoše. Jahve otvrdnu srce faraonu, kralju egipatskom, te on krenu u potjeru za Izraelcima, koji su otišli uzdignute pesnice. ⁹ Egipæani, dakle, pođu za njima u potjeru. I dok su Izraelci taborovali uz more, blizu Pi-Hahirota nasuprot Baal-Sefonu, stignu ih svi faraonovi konji pod kolima, njegovi konjanici i njegovi ratnici. ¹⁰ Kako se faraon približavao, Izraelci pogledaju i opaze da su Egipæani za njima u potjeri, pa ih obuzme velik strah. I povièu Izraelci Jahvi: ¹¹ "Zar nije bilo grobova u Egiptu", reknu Mojsiju, "pa si nas izveo da pomremo u pustinji? Kakvu si nam uslugu uèinio što si nas izveo iz Egipta!" ¹² Zar ti nismo rekli baš ovo u Egiptu: Pusti nas! Služit æemo Egipæane! Bolje nam je

i njih služiti nego u pustinji poginuti." ¹³ "Ne bojte se!" - reče Mojsije narodu. "Stojte èvrsto pa æete vidjeti što æe vam Jahve uèiniti da vas danas spasi: Egipæane koje danas vidite nikad više neæete vidjeti. ¹⁴ Jahve æe se boriti za vas. Budite mirni!" ¹⁵ "Zašto zapomažete prema meni?" - reče Jahve Mojsiju. ¹⁶ "Reci Izraelcima da krenu na put. A ti podigni svoj štap, ispruži svoju ruku nad morem i razdijeli ga nadvoje da Izraelci mogu proæi posred mora po suhu. ¹⁷ Ja æu otvrdnuti srce Egipæana, i oni æe poæi za njima, a ja æu se onda proslaviti nad faraonom i njegovim ratnicima, njegovim kolima i konjanicima. ¹⁸ Neka znaju Egipæani da sam ja Jahve kad se proslavim nad faraonom, njegovim kolima i njegovim konjanicima." ¹⁹ Anđeo Božji, koji je išao na èelu izraelskih èeta, promijeni mjesto i stupi im za leđa. A i stup od oblaka pomakne se ispred njih i stade im za leđa. ²⁰ Smjesti se između vojske egipatske i vojske izraelske te postade onima oblak taman, a ovima rasvjetlivaše noæ, tako te ne mogoše jedni drugima priæi cijele noæi. ²¹ Mojsije je držao ruku ispruženu nad morem dok je Jahve svu noæ na stranu valjao vode jakim istoènim vjetrom i more posušio. Kad su se vode razdvojile, ²² Izraelci siđoše u more na osušeno dno, a vode stajahu kao bedem njima nadesno i nalijevo. ²³ Egipæani: svi faraonovi konji, kola i konjanici, nagnu za njima u more, u potjeru. ²⁴ Za jutarnje straže pogleda Jahve iz stupa od ognja i oblaka na egipatsku vojsku i u njoj stvori zbrku. ²⁵ Zakoèi toèkove njihovih kola da su se jedva naprijed micali. "Bježimo od Izraelaca!" - povièu Egipæani, "jer Jahve se za njih bori protiv Egipæana!" Tada æe Jahve Mojsiju: ²⁶ "Pruži ruku nad more da se vode vrate na Egipæane, na njihova kola i konjanike." ²⁷ Mojsije pruži ruku nad more i u cik zore more se vrati u svoje korito. Kako su Egipæani, bježeæi, jurili prema moru, Jahve ih strmoglavio usred voda. ²⁸ Tako vode, slijevajuæi se natrag, potope kola, konjanike i svu vojsku faraonovu koja bijaše pošla u potjeru za Izraelcima - u more. I ne ostade od njih ni jedan jedini. ²⁹ A Izraelci išli suhim posred mora, vode im stale kao zid zdesna i slijeva. ³⁰ Tako Jahve u onaj dan izbavi Izraela iz šaka egipatskih, i vidje Izrael pomorene Egipæane na morskome žalu. ³¹ Osvjedoèi se Izrael i o silnoj moæi koju Jahve pokaza nad Egipæanima. Narod se poboja Jahve i povjerova Jahvi i njegovu sluzi Mojsiju.

Chapter 15

¹ Tada Mojsije s Izraelcima zapjeva ovu pjesmu Jahvi u slavu: "U èast Jahvi zapjevat æu, jer
 se slavom proslavio! Konja s konjanikom u more je survao. ² Moja je snaga, moja pjesma - Jahve
 jer je mojim postao izbaviteljem. On je Bog moj, njega ja æu slaviti, on je Bog oca moga, njega
 æu velièati. ³ Jahve je ratnik hrabar, Jahve je ime njegovo. ⁴ Kola faraonova i vojsku mu u more
 baci; cvijet njegovih štitonoša More crveno proguta. ⁵ Valovi ih prekriše; poput kamena u morske
 potonuše dubine. ⁶ Desnica tvoja, Jahve, snagom se prodièi; desnica tvoja, Jahve, raskomada
 dušmana. ⁷ Velièanstvom svojim obaraš ti protivnike; puštaš svoj gnjev i on ih k'o slamu proždire.
⁸ Od daha iz tvojih nosnica vode narastoše, valovi se u bedem uzdigoše, u srcu mora dubine se
 stvrdnuše. ⁹ Mislio je neprijatelj: 'Gonit æu ih, stiaei, plijen æu podijelit', duša æe moja sita ga biti;
 trgnut æu maè, uništiti' ih rukom svojom.' ¹⁰ A ti dahom svojim dahnu, more se nad njima sklopi;
 k'o olovo potonuše silnoj vodi u bezdane. ¹¹ Tko je kao ti, Jahve među bogovima, tko kao ti sija
 u svetosti, u djelima strašan, divan u èudima? ¹² Desnicu si pružio i zemlja ih proguta! ¹³ Milošæu
 svojom vodio si ovaj narod, tobom otkupljen, k svetom tvom Stanu snagom si ga svojom upravio.
¹⁴ Kada to èuše, prodrhtaše narodi; Filistejce muke spopadoše. ¹⁵ Užas je srvaò edomske glavare,
 trepet je obuzeo moapske knezove i tresu se svi koji žive u Kanaanu. ¹⁶ Strah i prepast na njih se
 obaraju; snaga tvoje ruke skamenila ih je dok narod tvoj, Jahve, ne prođe, dok ne prođe narod tvoj
 koji si otkupio. ¹⁷ Dovest æeš ih i posaditi na gori svoje baštine, na mjestu koje ti, Jahve, svojim
 uèini Boravištem, Svetištem, o Jahve, tvojom rukom sazidanim. ¹⁸ Vazda i dovijeka Jahve æe
 kraljevati." ¹⁹ Kad su faraonovi konji, njegova kola i konjanici sašli u more, Jahve je na njih
 povratio morske vode pošto su Izraelci prošli posred mora po suhu. ²⁰ Tada Aronova sestra,
 proroèica Mirjam, uze bubanj u ruku, a sve žene pridruže joj se s bubnjem u ruci i plešuæi. ²¹ Mirjam
 je zaèinjala pjesmu: "Zapjevajte Jahvi jer se slavom proslavio! Konja s konjanikom u more je
 survao." ²² Pokrene Mojsije Izraelce od Crvenog mora i pođu na put kroz pustinju Šur. Tri su dana
 putovali pustinjom, a vode nisu našli. ²³ Dođu k Mari, ali nisu mogli piti vode kod Mare jer je bila
 gorka. Stoga se i zove Mara. ²⁴ Narod je mrmljao na Mojsija i govorio: "Što æemo piti?" ²⁵ A on
 zazva Jahvu. Jahve mu pokaže neko drvo. Baci on to drvo u vodu i voda postane slatka. Tu im
 Jahve postavi zakon i pravo i tu ih stavi u kušnju. ²⁶ Zatim reèe: "Budeš li zdušno slušao glas

Jahve, Boga svoga, vršeæi što je pravo u njegovim oèima; budeš li pružao svoje uho njegovim zapovijedima i držao njegove zakone, nikakvih bolesti koje sam pustio na Egipæane na vas neæu puštati. Jer ja sam Jahve koji dajem zdravlje." ²⁷ Zatim stignu u Elim, gdje je bilo dvanaest izvora i sedamdeset palma. Tu se, uz vodu, utabore.

Chapter 16

¹ Potom krenu iz Elima, i sva izraelska zajednica dođe u pustinju Sin, koja je između Elima i Sinaja, petnaestoga dana drugoga mjeseca nakon odlaska iz zemlje egipatske. ² U pustinji sva izraelska zajednica počne mrmljati protiv Mojsija i Arona. ³ "Oh, da smo pomrli od ruke Jahvine u zemlji egipatskoj kad smo sjedili kod lonaca s mesom i jeli kruha do mile volje!" - rekoše im. "Izveli ste nas u ovu pustinju da sve ovo mnoštvo gladom pomorite!" ⁴ Tada reèe Jahve Mojsiju: "Uèinit æu da vam daždi kruh s neba. Neka narod ide i skuplja svaki dan koliko mu za dan treba. Tako æu ih kušati i vidjeti hoæ li se držati moga zakona ili neæe. ⁵ A šestoga dana, kad sprema što su nakupili, bit æe dvaput onoliko koliko su skupljali za svaki dan." ⁶ Onda Mojsije i Aron progovore svim Izraelcima: "Veèeras æete poznati da vas je Jahve izveo iz zemlje egipatske, ⁷ a ujutro æete vidjeti svojim oèima Jahvinu slavu, jer vas je èuo Jahve kako ste protiv njega mrmljali. Što smo mi da protiv nas mrmljate? ⁸ Veèeras æe vam Jahve dati mesa da jedete", nastavi Mojsije, "a ujutro kruha do mile volje, jer je Jahve èuo vaše mrmljanje protiv njega. Što smo mi? Vi ne mrmljate protiv nas nego protiv Jahve." ⁹ Poslije toga rekne Mojsije Aronu: "Reci svoj izraelskoj zajednici: 'Skupite se pred Jahvu, jer je èuo vaše mrmljanje!'" ¹⁰ I dok je Aron svoj izraelskoj zajednici govorio, oni se okrenu prema pustinji, i gle! u oblaku pojavi se Jahvina slava. ¹¹ Onda se Jahve oglasi Mojsiju i reèe mu: ¹² "Èuo sam mrmljanje Izraelaca. Ovako im reci: 'Veèeras æete jesti meso, a ujutro æete se nasititi kruha. Tada æete poznati da sam ja Jahve, Bog vaš.'" ¹³ I doista! Naveèer se pojave prepelice i prekriju tabor. A ujutro obilna rosa sve orosila oko tabora. ¹⁴ Kad se prevlaka rose digla, površinom pustinje ležao tanak sloj, nešto poput pahuljica, kao da se slana uhvatila po zemlji. ¹⁵ Kad su Izraelci to vidjeli, pitali su jedan drugoga: "Što je to?" Jer nisu znali što je. Onda im Mojsije reèe: "To je kruh koji vam je Jahve pribavio za hranu. ¹⁶ A ovo je zapovijed koju je Jahve izdao: 'Nakupite koliko kome treba za jelo - jedan gomer po osobi, svatko prema

broju članova koji su mu u šatoru." ¹⁷ Izraelci tako uradiše. Neki nakupe više, neki manje. ¹⁸ Kad su izmjerili na gomer, pokaza se da nije ništa preteklo onome koji bijaše nakupio mnogo, a niti je nedostajalo onome koji bijaše nakupio manje: svatko je nakupio koliko mu je trebalo za jelo.

¹⁹ "Neka nitko ne ostavlja ništa za ujutro!" - rekne im Mojsije. ²⁰ Ali oni nisu poslušali Mojsija; neki ostave i za sutra. A to im se ucrva i usmrdje. Mojsije se na njih razljuti. ²¹ Tako su skupljali svako jutro koliko je kome trebalo za jelo. I kad bi sunce ogrijalo, mŃana bi se rastopila. ²² Onda šestoga dana nakupiše dvostruku količinu hrane - po dva gomera na svakoga. Kad su starješine zajednice došle da izvijeste Mojsija, ²³ on im reče: "Ovo je zapovijed Jahvina: Sutra je dan potpunog odmora, subota Jahvi posvećena. Ispecite što želite peći; skuhajte što želite kuhati. Sve što vam preteče ostavite za sutra." ²⁴ Ostave to oni za sutra, kako je Mojsije naredio, i niti se usmrdjelo niti su se crvi pojavili. ²⁵ "Jedite to danas", reče im Mojsije, "jer je ovaj dan subota u čast Jahve; danas nećete naći mŃane na polju." ²⁶ Šest je dana skupljajte, a sedmoga, u subotu, neće je biti." ²⁷ Bijaše nekih koji su i sedmoga dana išli da je nakupe, ali ništa ne našoše. ²⁸ Zato Jahve reče Mojsiju: "Dokle ćete odbijati da se pokorite mojim zapovijedima i mojim zakonima? ²⁹ Pogledajte! Zato što vam je Jahve dao subotu, daje vam hrane šestoga dana za dva dana. Neka svatko stoji gdje jest; neka nitko u sedmi dan ne izlazi iz svoga stana." ³⁰ Tako se sedmoga dana narod odmarao. ³¹ Dom je Izraelov tu hranu prozvao mŃanom. Bijaše kao zrno korijandra; bijela, a imala je ukus medenog kolačića. ³² Onda rekne Mojsije: "Ovo je zapovijed koju je izdao Jahve: Napunite tim jedan gomer i čuvajte ga za svoje potomke da vide hranu kojom sam vas hranio u pustinji kad sam vas izbavio iz zemlje egipatske." ³³ I naredi Mojsije Aronu: "Uzmi jednu posudu; stavi u nju cio gomer mane, a onda je položi pred Jahvu da se sačuva za vaše potomke." ³⁴ Kako je Jahve naredio Mojsiju, Aron je stavi pred Svjedočanstvo na čuvanje. ³⁵ Izraelci su se hranili manom četrdeset godina, sve dok nisu došli u naseljenu zemlju: jeli su manu do dolaska na granicu zemlje kanaanske. ³⁶ Gomer je deseti dio efe.

Chapter 17

¹ Sva izraelska zajednica po Jahvinoj zapovijedi krene dalje iz pustinje Sina. Utabori se kod Refidima. Tu nije bilo vode da narod pije. ² Zato narod zapodjene prepirku s Mojsijem. Vikali su: "Daj nam vode da pijemo!" A Mojsije im odgovori: "Zašto se sa mnom prepirete? Zašto kušate Jahvu?" ³ Ali je narod žeaao za vodom, pa je mrmljao na Mojsija i govorio: "Zašto si nas iz Egipta izveo? Zar da nas žeaom pomoriš, nas, našu djecu i našu stoku?" ⁴ "Što æu s ovim narodom!" - zazivao je Mojsije Jahvu. "Još malo pa æe me kamenovati." ⁵ "Istupi pred narod!" - rekne Jahve Mojsiju. "Uzmi sa sobom nekoliko izraelskih starješina; uzmi u ruku štap kojim si udario Rijeku i pođi. ⁶ A ja æu stajati pred tobom ondje, na peæini na Horebu. Udari po peæini: iz nje æe poteæi voda, pa neka se narod napije." Mojsije uèini tako naoèigled izraelskih starješina. ⁷ Mjesto prozovu Masa i Meriba, zbog toga što su se Izraelci prepirali i kušali Jahvu govoreæi: "Je li Jahve među nama ili nije?" ⁸ Uto dođu Amaleèani i zarate s Izraelcima kod Refidima. ⁹ A Mojsije reèe Jošui: "Odaberi momèad pa pođi i zapodjeni borbu s Amaleèanima. Ja æu sutra stati na vrh brda, sa štapom Božjim u ruci." ¹⁰ Jošua uèini kako mu je Mojsije rekao te zađe u borbu s Amaleèanima, a Mojsije, Aron i Hur uzađoše na vrh brda. ¹¹ I dok bi Mojsije držao ruke uzdignute, Izraelci bi nadjaèavali; a kad bi ruke spustio, nadjaèavali bi Amaleèani. ¹² Ali Mojsiju ruke napokon klonu. Zato uzeše kamen, staviše ga pod nj i on sjede, dok mu Aron i Hur, jedan s jedne, a drugi s druge strane, držahu ruke, tako da mu izdržaše do sunèanog zalaska. ¹³ I Jošua oštricom maèa svlada Amaleka i njegov narod. ¹⁴ Onda Jahve reèe Mojsiju: "Zapiši ovo u knjigu na sjeæanje i utuvi u uši Jošui da æu ja spomen na Amaleèane sasvim izbrisati pod nebom!" ¹⁵ Podiže zatim Mojsije žrtvenik i nazva ga : Jahve mi je stijeg! ¹⁶ "Jer", reèe, "Jahvin stijeg u ruku! Jahvin je boj protiv Amaleèana od naraštaja do naraštaja!"

Chapter 18

¹ A Jitro, midjanski sveæenik, tast Mojsijev, æu sve što uèini Bog Mojsiju i svemu izraelskom narodu i kako Jahve izbavi Izraelce iz Egipta. ² Tada tast Mojsijev Jitro povede Siporu, Mojsijevu ženu - koju Mojsije bijaše otpustio - ³ i oba njezina sina. Jednomu je bilo ime Geršon, a to æe reæi: "Bijah došljak u tuđoj zemlji." ⁴ Drugi se zvao Eliezer, to jest: "Bog oca moga bio mi je u pomoæi

i spasio me od faraonova maèa." ⁵ Tako Mojsijev tast Jitro povede k Mojsiju u pustinju, gdje se
 Mojsije bio utaborio na Božjem brdu, njegove sinove i njegovu ženu. ⁶ Poruèi on Mojsiju: "Ja, tvoj
 tast Jitro, dolazim k tebi s tvojom ženom i s oba njezina sina." ⁷ Izađe Mojsije u susret svome tastu;
 duboko mu se nakloni i zagrli ga. Pošto su se upitali za zdravlje, uđu pod šator. ⁸ Mojsije je onda
 pripovijedao svome tastu o svemu što je Jahve uèinio faraonu i Egipæanima zbog Izraelaca; o svim
 nezgodama što su ih snašle na putu, ali ih je Jahve od njih izbavio. ⁹ Jitro se radovao svemu dobrom
 koje je Jahve uèinio Izraelcima i što ih je oslobodio od egipatskih šaka. ¹⁰ "Neka je hvaljen Jahve
 koji vas je izbavio od egipatskih šaka i od šaka faraonovih", reèe Jitro. ¹¹ "Sada znam da je Jahve
 veæi od svih bogova jer je izbavio narod ispod egipatske vlasti kad su s njim okrutno postupali."
¹² Zatim Jitro, Mojsijev tast, prinese Bogu žrtvu paljenicu i prinos. Uto dođe Aron i sve izraelske
 starješine da s Mojsijevim tastom blaguju gozbu pred Bogom. ¹³ Sutradan Mojsije sjede da kroji
 pravdu narodu. Narod je oko njega stajao od jutra do mraka. ¹⁴ Vidjevši Mojsijev tast sav trud što
 ga on za narod èini, rekne mu: "Što to imaš toliko s narodom? I zašto ti sam sjediš, a sav narod
 stoji oko tebe od jutra do mraka?" ¹⁵ "Narod dolazi k meni", odgovori Mojsije, "da se s Bogom
 posavjetuje. ¹⁶ Kad zađu u prepirku, dođu k meni. Ja onda rasudim između jednoga i drugoga;
 izložim im Božje zakone i odredbe." ¹⁷ "Nije dobro kako radiš", odgovori Mojsiju tast. ¹⁸ "I ti i
 taj narod s tobom potpuno æete se iscrpsti. Taj je posao za te pretežak; sam ga ne možeš obavljati."
¹⁹ Poslušaj me. Svjetovat æu te, i Bog æe biti s tobom! Ti zastupaj narod pred Bogom; podastiri
 Bogu njihove razmirice. ²⁰ Pouèavaj ih o zakonima i odredbama; svraæaj ih na put kojim moraju
 iæi, upuæuj ih na djela koja moraju vršiti. ²¹ Onda proberi između svega puka ljude sposobne,
 bogobjazne i pouzdane, koji mrze mito, te ih postavi za glavare puku: tisuænike, stotnike,
 pedesetnike i desetnike. ²² Neka sude narodu u svako doba. Sve veæe sluèajeve neka preda te
 iznose, a u manjima neka sami rasuđuju. Olakšaj sebi breme: neka ga oni s tobom nose. ²³ Ako
 tako uradiš - i Bog ti to odobri - moæi æeš izdržati, a sav ovaj narod odlazit æe kuæi u miru."
²⁴ Mojsije poslušao savjet svoga tasta i uèini sve kako ga svjetova. ²⁵ Probere Mojsije sposobnih
 ljudi od svih Izraelaca pa ih postavi za glavare narodu: tisuænike, stotnike, pedesetnike i desetnike.
²⁶ Oni su sudili narodu u svako doba. Teže sluèajeve iznosili bi Mojsiju, a sve manje rješavali sami.
²⁷ Zatim Mojsije otpusti svoga tasta i on ode u svoju zemlju.

Chapter 19

¹ Tri mjeseca nakon izlaska iz zemlje egipatske, istoga dana, stignu Izraelci u Sinajsku pustinju.
² Iduæi od Refidima, doðu u Sinajsku pustinju i utabore se u pustinji. Postave Izraelci tabor tu pred
³ brdom, a Mojsije se popne k Bogu. Jahve ga zovne s brda pa mu rekne: "Ovako kaži domu
⁴ Jakovljevu, proglasi djeci Izraelovoj: 'Vi ste vidjeli što sam uèinio Egipæanima; kako sam vas
⁵ nosio na orlovskim krilima i k sebi vas doveo. Stoga, budete li mi se vjerno pokoravali i držali
⁶ moj Savez, vi æete mi biti predraga svojina mimo sve narode - tÓa moj je sav svijet! - vi æete
⁷ mi biti kraljevstvo sveæenika, narod svet.' Tim rijeèima oslovi Izraelce." Mojsije se vrati i sazva
⁸ narodne starješine te im izloži sve što mu je Jahve naredio. A sav narod uzvratí jednoglasno:
⁹ "Vršit æemo sve što je Jahve naredio." Onda Mojsije prenese odgovor naroda Jahvi. Nato Jahve
¹⁰ reèe Mojsiju: "Ja æu, evo, doæi k tebi u gustom oblaku da narod èuje kad budem s tobom govorio
¹¹ i da ti zauvijek vjeruje." Tako je Mojsije prenio Jahvi odgovor naroda. "Poði k narodu", reèe
¹² Jahve Mojsiju, "i posveæuj ga danas i sutra. Neka opere svoju odjeæu; neka bude gotov
¹³ prekosutra, jer æe prekosutra siæi Jahve na brdo Sinaj naoèigled svega puka. Postavi naokolo
¹⁴ granicu za narod i izdaj naredbu: 'Pripazite da se na brdo ne penjete; da se ni podnožja ne dotièete!
¹⁵ Tko se god brda dotakne, smrt æe ga snaæi. Nikakva ruka neka ga se ne dotakne, nego neka
¹⁶ bude kamenjem zasut ili strijelom ustrijeljen: bio èovjek ili živinèe, neka na životu ne ostane.' Na
¹⁷ otegnuti zvuk trube neka se na brdo penju." Mojsije siðe s brda k narodu i poèe posveæivati
¹⁸ narod. Oni operu svoju odjeæu. "Budite gotovi za prekosutra!" - rekne Mojsije narodu. "Ne
¹⁹ primièite se ženi!" A prekosutra, u osvit dana, prolomi se grmljavina, munje zasijevaše, a gust
²⁰ se oblak nadvi nad brdo. Gromko zajeèa truba, zadrhta sav puk koji bijaše u taboru. Mojsije
²¹ povede puk iz tabora u susret Bogu. Stadoše na podnožju brda. Brdo Sinaj zavilo se u dim jer
²² je Jahve u obliku ognja sišao na nj. Dizao se dim kao dim iz peæi. Sve se brdo silno treslo. Zvuk
²³ trube bivao sve jaèi. Mojsije je govorio, a Bog mu grmljavinom odgovarao. Jahve siðe na
²⁴ Sinajsko brdo, na vrhunac, i pozva Jahve Mojsija na vrhunac brda. Mojsije se uspe. Sad Jahve
²⁵ reèe Mojsiju: "Siði i opomeni narod da ne bi provalio prema Jahvi da ga vidi. Mnogo bi ih poginulo."

22 I sami svećenici, koji dolaze blizu Jahvi, moraju se očistiti, da ih Jahve ne uništi." 23 "Narod se ne može popeti na brdo Sinaj", odgovori Mojsije Jahvi, "jer si nas sam ti opomenuo: 'Postavi granice naokolo brda i proglasi ga svetim.'" 24 "Siđi pa se opet popni zajedno s Aronom", odgovori mu Jahve. "Ali neka svećenici i narod ne navaljuju da se popnu prema Jahvi da ne izginu." 25 Mojsije siđe k narodu i sve mu kaza.

Chapter 20

1 Onda Bog izgovori sve ove riječi: 2 "Ja sam Jahve, Bog tvoj, koji sam te izveo iz zemlje egipatske, iz kuće ropstva. 3 Nemoj imati drugih bogova uz mene. 4 Ne pravi sebi lika ni oblijeđa bilo čega što je gore na nebu, ili dolje na zemlji, ili u vodama pod zemljom. 5 Ne klanjaj im se niti im služi. Jer ja, Jahve, Bog tvoj, Bog sam ljubomoran. Kažnjava grijeh otaca - onih koji me mrze - na djeci do trećeg i četvrtog koljena, 6 a iskazujem milosrđe tisućama koji me ljube i vrše moje zapovijedi. 7 Ne uzimaj uzalud imena Jahve, Boga svoga, jer Jahve ne oprašta onome koji uzalud izgovara ime njegovo. 8 Sjeti se da svetkuješ dan subotni. 9 Šest dana radi i obavljaj sav svoj posao. 10 A sedmoga je dana subota, počinak posvećen Jahvi, Bogu tvojemu. Tada nikakva posla nemoj raditi: ni ti, ni sin tvoj, ni kći tvoja, ni sluga tvoj, ni sluškinja tvoja, ni živina tvoja, niti došljak koji se nađe unutar tvojih vrata. 11 Ta i Jahve je šest dana stvarao nebo, zemlju i more i sve što je u njima, a sedmoga je dana počinuo. Stoga je Jahve blagoslovio i posvetio dan subotni. 12 Poštuj oca svoga i majku svoju da imadneš dug život na zemlji koju ti da Jahve, Bog tvoj. 13 Ne ubij! 14 Ne učini preljuba! 15 Ne ukradi! 16 Ne svjedoči lažno na bližnjega svoga! 17 Ne poželi kuću bližnjega svoga! Ne poželi žene bližnjega svoga; ni sluge njegova, ni sluškinje njegove, ni vola njegov, ni magarca njegov, niti išta što je bližnjega tvoga!" 18 Sav je puk bio svjedok grmljavine i sijevanja, svi čuše zvuk trube i vidješe kako se brdo dimi: gledali su i tresli se i stajali podalje. 19 Onda rekoše Mojsiju: "Ti nam govori, a mi ćemo slušati. Neka nam Bog ne govori, da ne pomremo!" 20 "Ne bojte se", reče Mojsije narodu. "Bog je došao da vas samo iskuša; da strah pred njim ostane s vama te da ne grijehite." 21 Narod ostane podalje, a Mojsije pristupi gustom oblaku gdje se Bog nalazio. 22 "Ovako reci Izraelcima", progovori Jahve Mojsiju. "Sami ste vidjeli da

23
sam s vama govorio s neba. Ne pravite uza me kumira od srebra niti sebi pravite kumira od
24
zlata. Naèini mi žrtvenik od zemlje i na njemu mi prinosi svoje žrtve paljenice i žrtve prièesnice,
svoju sitnu i svoju krupnu stoku. Na svakome mjestu koje odredim da se moje ime spominje ja æu
25
doæi k tebi da te blagoslovim. Ako mi budeš gradio kameni žrtvenik, nemoj ga graditi od
26
klesanoga kamena, jer èim na nj spustiš svoje dlijeto, oskvrnit æeš ga. Ne uzlazi na moj žrtvenik
po stepenicama, da se ne pokaže na njemu golotinja tvoja."

Chapter 21

1 "Ovo su propisi koje treba da im izložiš: 2 Kad za roba kupiš jednoga Hebreja, neka služi
šest godina. Sedme godine neka ode, bez otkupnine, slobodan. 3 Ako dođe sam, neka sam i ode;
ako li je oženjen, neka s njim ide i njegova žena. 4 Ako mu gospodar nabavi ženu, pa mu ona rodi
bilo sinova bilo kæeri, i žena i njezina djeca neka pripadnu njezinu gospodaru, a on neka ide sam.
5 Ali ako rob otvoreno izjavi: 'Volim svoga gospodara, svoju ženu i svoju djecu, neæu da budem
slobodan', 6 neka ga onda njegov gospodar dovede k Bogu. Kad ga dovede k vratima ili do vratku,
neka mu gospodar šilom probuši uho i neka mu trajno ostane u službi. 7 Kad èovjek proda svoju
8
kæer za ropkinju, neka se ona ne oslobađa kao i muški robovi. Ako se ne svidi svome gospodaru,
koji ju je sebi bio odredio, neka joj dopusti da se otkupi. Nema prava prodati je strancima kad joj
9 nije bio vjeran. A ako je odredi svome sinu, neka s njome postupa kao i sa kæeri. 10 Ako se oženi
11
drugom, ne smije prvoj uskraævati hrane, odjeæe ili njezinih braènih prava. Ne bude li joj èinio
12
ovo troje, neka je slobodna da ode bez otkupnine." "Tko god udari èovjeka pa ga usmrti, neka
13 se smræu kazni. Ali ako to ne uèini hotimièno, nego Bog pripusti da padne u njegovu šaku,
14 odredit æu ti mjesto kamo može pobjeæi. Tko hotimièno navali na svoga bližnjega te ga podmuklo
15 ubije, odvuci ga i s moga žrtvenika da se pogubi. Tko udari svoga oca ili svoju majku, neka se
16 kazni smræu. Tko otme èovjeka - bilo da ga proda, bilo da ga u svojoj vlasti zadrži - neka se
17 kazni smræu. Tko prokune svoga oca ili svoju majku, neka se kazni smræu." 18 "Ako se ljudi
posvade, pa jedan od njih udari drugoga kamenom ili šakom, ali ovaj ne pogine nego padne u

19
 postelju, ali poslije ustane i mogne izlaziti, makar i sa štapom, onda onome koji ga je udario neka je oprošteno, samo neka mu plati njegov gubitak vremena i pribavi mu posvemašnje izljećenje.

20
 Ako tko udari batinom svoga roba ili svoju ropkinju te umru pod njegovom šakom, mora snositi

21
 osvetu. Ali ako rob preživi dan-dva, neka se osveta ne provodi, jer je rob njegovo vlasništvo.

22
 Ako se ljudi pobiju i udare trudnu ženu te ona pobaci, ali druge štete ne bude, onda onaj koji ju je udario neka plati odštetu koju zatraži njezin muž. On neka plati kako suci odrede.

23
 Bude li

24
 drugog zla, neka je kazna: život za život, oko za oko, zub za zub, ruka za ruku, noga za nogu,

25
 opekлина za opeklinu, rana za ranu, modrica za modricu.

26
 Udari li tko svoga roba ili svoju

27
 ropkinju u oko i upropasti ga, neka ga oslobodi zbog oka. Ako izbije zub svome robu - ili svojoj

28
 ropkinji - neka ga oslobodi zbog zuba." "Kad goveèe ubode èovjeka ili ženu pa ih usmrti, neka se kamenjem kamenuje. Njegovo se meso tada ne smije pojesti, a vlasniku njegovu neka je oprošteno.

29
 Ali ako je to goveèe i prije bolo, a njegov vlasnik, iako opominjan, nije ga èuvao, pa ono usmrti

30
 èovjeka ili ženu, neka se to goveèe kamenuje; a i njegov se vlasnik ima pogubiti. Ako se vlasniku

31
 oznaèi otkupna cijena da svoj život iskupi, neka plati koliko mu se odredi. Ubode li goveèe

32
 djeèaka ili djevojèicu, neka se prema njemu postupi isto prema ovome pravilu. Ako ubode roba ili ropkinju, neka vlasnik isplati njihovu gospodaru trideset srebrnih šekela, a goveèe neka se

33
 kamenuje. Kad tko ostavi bunar otvoren, ili tko iskopa bunar a ne pokrije ga, pa u nj upadne

34
 goveèe ili magare, vlasnik bunara ima dati naknadu: neka isplati vlasniku u novcu, a uginula

35
 životinja neka njemu pripadne. Kad neèije goveèe ubode goveèe drugome te ono uquine, onda neka prodaju živo goveèe, a dobiveni novac neka podijele; i uginulo goveèe neka među sebe

36
 podijele. Ali ako se zna da je to goveèe i prije bolo, a njegov ga gospodar nije èuvao, onda mora

37
 nadoknaditi goveèe za goveèe, dok æe uginulo živinèe biti njegovo." "Tko ukrade goveèe ili marvinèe od sitne stoke, pa bilo da ga zakolje, bilo da ga proda, onda za jedno goveèe neka se vrati petero goveda, a za malo marvinèe èetvero marvinèadi.

Chapter 22

¹ Ako se lopov zateèe gdje probija zid, pa mu se zada smrtan udarac, njegovu krv ne treba osveæivati. ² No ako je veæ izišlo sunce, njegovu krv treba osvetiti. Lopov mora štetu nadoknaditi. Ako nema ništa, njega za njegovu krađu treba prodati. ³ Nađe li se ukradeno živinèe živo u njegovu vlasništvu - goveèe, magare ili koja glava sitne stoke - treba da ga plati dvostruko." ⁴ "Tko opustoši njivu ili vinograd pustivši svoju stoku da obrsti tuđe, neka nadoknadi onim što najbolje nađe na svojoj njivi i u svome vinogradu. ⁵ Tko zapali vatru pa ona zahvati draè te izgori žito u snopu, u klasu ili na njivi, onaj tko je vatru zapalio mora štetu nadoknaditi. ⁶ Kad tko položi kod znanca novac ili stvari na èuvanje, pa budu pokradene iz njegove kuæe, ako se lopov pronade, mora dvostruko platiti. ⁷ Ako se lopov ne pronade, vlasnik kuæe neka se primakne k Bogu, da se dokaže kako on nije spustio svoje ruke na dobra svoga blišnjega. ⁸ Za svaki prekršaj pronevjere - radilo se o goveèetu, magaretu, sitnoj stoci, odjeæi ili bilo kojoj izgubljenoj stvari za koju se ustvrdi: to je ono! - treba spor iznijeti pred Boga. Onaj koga Bog proglasi krivim neka plati dvostruko drugome. ⁹ Kad tko povjeri svome susjedu magare, goveèe, glavu sitne stoke ili bilo kakvo živinèe, pa ono uquine, osakati se ili ga tko odvede a da ne bude svjedoka, ¹⁰ zakletva pred Jahvom neka odluèi meðu obojicom je li èuvar posegao za dobrom svoga blišnjega ili nije. Neka je vlasniku to dovoljno, a èuvar nije dužan da nadoknađuje. ¹¹ Nađe li se da je on ukrao, mora štetu nadoknaditi. ¹² Ako ga zvijer razdere, neka ga donese za dokaz, tako da za razderano ne daje odštete. ¹³ Kad tko posudi živinu na izor od svoga susjeda, pa se ona osakati ili uquine dok joj vlasnik nije bio s njom, neka plati odštetu. ¹⁴ Je li vlasnik bio s njom, odštete mu ne daje; ali ako je bila unajmljena na izor, neka dođe po svoju nadnicu." ¹⁵ "Ako tko zavede djevojku koja nije zaruèena i s njom legne, neka za nju dadne ženidbenu procjenu i uzme je za ženu. ¹⁶ Ako njezin otac odbije da mu je dadne, zavodnik mora odmjeriti srebra u vrijednosti ženidbene procjene za djevojku. ¹⁷ Ne dopuštaj da vraèarica živi! ¹⁸ Tko bi god sa živinom legao, treba ga kazniti smræu. ¹⁹ Tko bi prinosio žrtve kojemu kumiru - osim Jahvi jedinom - neka bude izruèen prokletstvu, potpuno uništen. ²⁰ Ne tlaèi pridošlicu niti mu nanosi nepravde, jer ste i sami bili pridošlice u zemlji egipatskoj. ²¹ Ne cvilite udovice i siroèeta! ²² Ako ih ucviliš i oni zavape k meni, sigurno æu njihove vapaje uslišati. ²³ Moj æe se gnjev raspaliti i maèem æu vas pogubiti. Tako æe vam žene ostati udovice a djeca siroèad. ²⁴ Ako uzajmiš novca kome od moga naroda, siromahu koji je kod tebe, ne postupaj prema njemu kao

lihvar! Ne nameæi mu kamata! ²⁵ Uzmeš li svome susjedu ogrtaè u zalog, moraš mu ga vratiti prije zalaza sunca. ²⁶ TÓa to mu je jedini pokrivaè kojim omata svoje tijelo i u kojem može leæi. Ako k meni zavapi, uslišat æu ga jer sam ja milostiv! ²⁷ Ne huli Boga i ne psuj glavara svoga naroda. ²⁸ Ne oklijevaj s prinosima od svoga obilja s gumna i od svoga mladog vina! Meni daj prvoroðenca od svojih sinova. ²⁹ Isto uèini sa svojim govedima i sitnom stokom: sedam dana neka ostane sa svojom majkom, a osmoga dana da si ga meni dao! ³⁰ Budite narod meni posveæen! Zato nemojte jesti mesa od životinje koju je rastrgala zvjerad nego je bacite pašèadi!"

Chapter 23

¹ "Nemojte davati lažne izjave! Ne pomaži zlikovcu svjedoèeæi krivo! ² Ne povodi se za mnoštvom da èiniš zlo; niti svjedoèi u parnici stajuæi na stranu veæine protiv pravde. ³ Ne smiješ biti pristran prema siromahu u njegovoj parnici. ⁴ Kad nabasaš na zalutalo goveèe ili magare svoga neprijatelja, moraš mu ga natrag dovesti. ⁵ Ako opaziš magarca onoga koji te mrzi kako je pao pod svojim tovarom, nemoj ga ostaviti: zajedno s njegovim gospodarom moraš mu pomoæi da se dignu. ⁶ Ne krnji prava svome siromahu u njegovoj parnici. ⁷ Stoj daleko od lažne optužbe; ne ubijaj nedužna i pravedna, jer ja zlikovcu ne praštam. ⁸ Ne primaj mita, jer mito zasljepljuje i one koji najjasnije gledaju i upropašæuje pravo pravednika. ⁹ Ne ugnjetavaj pridošlicu! TÓa znate kako je pridošlici; i sami ste bili pridošlice u zemlji egipatskoj." ¹⁰ "Šest godina zasijavaj svoju zemlju i njezine plodove pobiri, ¹¹ a sedme je godine pusti da poèiva neobraðena. Neka se s nje hrani sirotinja tvoga naroda, a što njoj ostane, neka pojede poljska živina. Radi tako i sa svojim vinogradom i svojim maslinikom. ¹² Šest dana obavljaj svoj posao, ali sedmoga dana od posala odustani, da ti otpoèine vo i magarac i da odahne sin tvoje sluškinje i pridošlica. ¹³ Pripazite na sve što sam vam rekao. Ne spominjite imena drugih bogova. Neka se to i ne èuje iz tvojih usta." ¹⁴ "Triput na godinu održavaj u moju èast svetkovinu. ¹⁵ Slavi Blagdan beskvasnoga kruha. U odreðeno vrijeme u mjesecu Abibu - jer si u njemu iz Egipta izišao - sedam dana jedi beskvasan kruh, kako sam ti naredio. Neka nitko ne stupa preda me praznih ruku! ¹⁶ Onda slavi Blagdan žetve - prvina što ih

donose polja koja zasijavaš. Zatim Blagdan berbe na koncu godine, kad s polja pokupiš plodove
¹⁷ svoga truda. ¹⁸ Triput na godinu neka svi tvoji muški stupe pred Gospodara Jahvu. Krv žrtve
koju u moju èast žrtvuješ nemoj prinositi s ukvasanim kruhom; salo od žrtve prinesene na moju
¹⁹ svetkovinu ne ostavljaj za sutradan. Donosi u kuæu Jahve, svoga Boga, najbolje prvine sa svoje
zemlje. Ne kuhaj kozleta u mlijeku njegove majke." ²⁰ "Šaljem, evo, svog anđela pred tobom da
²¹ te èuva na putu i dovede te u mjesto koje sam priredio. Poštuj ga i slušaj! Ne buni se protiv
²² njega, jer vam neæe opraštati prekršaje: tÓa moje je ime u njemu. Ako mu se budeš vjerno
pokoravao i budeš vršio sve što sam naredio, ja æu biti neprijatelj tvojim neprijateljima i protivnik
²³ tvojim protivnicima. Anđeo æe moj iæi pred tobom i dovesti te do Amorejaca, Hetita, Perižana,
²⁴ Kanaanaca, Hivijaca i Jebusejaca da ih uništ看. Nemoj se klanjati njihovim kumirima niti im
iskazuj štovanje; ne postupaj kako oni rade nego njihove kumire poruši i stupove im porazbijaj.
²⁵ Iskazujte štovanje Jahvi, Bogu svome, pa æu blagoslivati tvoj kruh i tvoju vodu i uklanjati od
²⁶ tebe bolest. U tvojoj zemlji neæe biti pometkinje; ja æu uèiniti punim broj tvojih dana. ²⁷ Pred
tobom æu odaslati stravu svoju; u metež æu baciti sav svijet meðu koji dospiješ i uèinit æu da svi
²⁸ tvoji neprijatelji bježe pred tobom. Stršljene æu pred tobom odašiljati da ispred tebe tjeraju u
²⁹ bijeg Hivijce, Kanaance i Hetite. Neæu ih otjerati ispred tebe u jednoj godini, da zemlja ne opusti
³⁰ i divlje se životinje ne razmnože na tvoju štetu. Tjerat æu ih ispred tebe malo-pomalo dok ti
³¹ potomstvo ne odraste, tako da zemlju zaposjedneš. Postavit æu ti granicu: od Crvenoga do
Filistejskoga mora, od pustinje pa do Rijeke. Predat æu, naime, stanovništvo zemlje u tvoje šake,
³² a ti ga ispred sebe tjeraj. Ne pravi savez ni s njima ni s njihovim kumirima. ³³ Neka ne ostanu
u tvojoj zemlji da te ne navode na grijeh protiv mene. Ako bi štovao njihove kumire, to bi ti bila
stupica."

Chapter 24

¹ Potom reèe Mojsiju: "Uzaði k Jahvi - ti, Aron, Nadab i Abihu i sedamdeset izraelskih starješina.
² Poklonite se izdaljega! Neka se sam Mojsije primakne k Jahvi! Oni neka se ne primièu, a puk
³ neka se s njim ne penje." Dođe Mojsije i kaza narodu sve rijeði Jahvine i sve odredbe. A sav puk

odgovori u jedan glas: "Sve riječi što ih Jahve reče, vršit ćemo." ⁴ Tada Mojsije popiše sve riječi Jahvine. A ujutro podrani te podigne žrtvenik na podnožju brda i dvanaest stupova za dvanaest plemena Izraelovih. ⁵ Zatim naloži mladim Izraelcima da prinesu žrtve paljenice i da žrtvuju Jahvi junce kao žrtve prièesnice. ⁶ Mojsije uhvati krv; polovinu krvi ulije u posude, a polovinu izlije po žrtveniku. ⁷ Prihvati zatim Knjigu Saveza pa je narodu glasno proèita, a narod uzvratil: "Sve što je Jahve rekao, izvršit ćemo i poslušat ćemo." ⁸ Mojsije potom uzme krvi te poškropi narod govoreći: "Ovo je krv Saveza koji je Jahve s vama uspostavio na temelju svih ovih riječi." ⁹ Onda se uspne Mojsije s Aronom, Nadabom i Abihuom i sa sedamdeset starješina Izraelovih. ¹⁰ Oni vidješe Boga Izraelova: podnožje njegovim nogama kao da je bilo od dragoga kamena safira, sjajem nalik na samo nebo. ¹¹ Ni ruke svoje nije pružio na izabranike Izraelaca: slobodno su Boga motrili i jeli i pili. ¹² Onda Jahve reče Mojsiju: "Popni se k meni na brdo i prièekaj ondje. Dat æu ti kamene ploèe sa zakonom i zapovijedima koje sam za njihovu pouku napisao." ¹³ Ustane Mojsije i njegov pomoænik Jošua te se Mojsije popne na brdo Božje. ¹⁴ A starješinama reče: "Èekajte nas ovdje dok se ne vratimo. Eto je s vama Aron i Hur. Tko imadne kakvu razmiricu, neka se obrati na njih." ¹⁵ Zatim Mojsije uzađe na brdo, a onda oblak prekri brdo. ¹⁶ Slava se Jahvina nastani na Sinajskom brdu i oblak ga obavijaše šest dana. Sedmoga dana zovne Jahve Mojsija isred oblaka. ¹⁷ Slava Jahvina na vrhuncu brda bijaše oèima Izraelaca kao vatra koja sažiže. Mojsije zađe u oblak i uspne se na brdo. ¹⁸ Èetrdeset dana i èetrdeset noæi boravio je Mojsije na brdu.

Chapter 25

¹ Jahve reče Mojsiju: ² "Reci Izraelcima da me darivaju, a vi primajte darove u moju èast od svakoga koji daje od srca. ³ A primajte ove darove: zlato, srebro i tuè; ⁴ ljubièasto, crveno i tamnocrveno predivo i prepredeni lan; ⁵ uèinjene ovnujske kože, pa fine kože; bagremovo drvo; ⁶ ulje za svjetlo; mirodije za ulje pomazanja i miomirisno kaðenje; ⁷ oniks i drugo drago kamenje koje æe se umetnuti u opleæk i naprsnik. ⁸ Neka mi sagrade Svetište da mogu boraviti meðu njima. ⁹ Pri gradnji Prebivališta i svega u njemu postupi toèno prema uzorku koji ti pokažem." ¹⁰ "Od

11 bagremova drva neka naprave Kovèeg: dva i po lakta dug, lakat i po širok i lakat i po visok. Okuj
 12 ga èistim zlatom, okuj ga izvana i iznutra; a oko njega stavi naokolo završni pojas od zlata. Salij
 za nj èetiri zlatna koluta; prikuj ih za èetiri njegove noge; dva koluta s jedne strane, a dva s druge.
 13 Od bagremova drva napravi i motke te ih u zlato okuj. 14 Onda provuci motke kroz kolutove sa
 15 strana Kovèega da se na njima Kovèeg nosi. Neka motke ostanu u kolutima Kovèega; neka se
 16 iz njih ne izvlaèe. Svjedoèanstvo koje æu ti predati - u Kovèeg položi." 17 "Pomirilište napravi
 18 takoðer od èistoga zlata. Neka bude dugo dva i pol lakta, a široko lakat i pol. Skuj i dva kerubina
 19 od zlata za oba kraja Pomirilišta. Napravi jednoga kerubina za jedan kraj, a drugoga kerubina
 20 za drugi kraj. Prièvrsti ih na oba kraja Pomirilišta da s njim saèinjavaju jedan komad. Kerubini
 neka dignu svoja krila uvis tako da svojim krilima zaklanjaju Pomirilište. Neka budu licem okrenuti
 21 jedan prema drugome, ali tako da lica kerubina gledaju u Pomirilište. Stavi na Kovèeg Pomirilište,
 22 a u Kovèeg položi ploèe Svjedoèanstva što æu ti ih dati. Tu æu se ja s tobom sastajati i ozgo æu
 ti, iznad Pomirilišta - između ona dva kerubina što su na Kovèegu ploèa Svjedoèanstva - saopæavati
 23 sve zapovijedi namijenjene Izraelcima." "Napravi od bagremova drva stol dva lakta dug, lakat
 24 širok, a lakat i pol visok. U èisto ga zlato obloži i naèini mu naokolo završni pojas od zlata.
 25 Naokolo mu naèini obrub, podlanicu širok, a onda po obrubu stavi završni pojas od zlata.
 26 Nadalje, uspravi mu èetiri koluta od zlata pa mu ih prièvrsti na njegova èetiri nožna ugla. 27 Neka
 28 su kolutovi tik pod obrubom da služe kao kvake motkama za nošenje stola. Motke napravi od
 29 bagremova drva i u zlato ih okuj. O njima æe se stol nositi. Za nj onda napravi: zdjele, varjaèe,
 30 vrèeve i pehare za izlijevanje prinosa. Naèini ih od èistoga zlata. Na stol svagda stavljalj pred
 31 moje lice prineseni kruh." "Naèini svijeænjak od èistoga zlata. Svijeænjak neka bude skovan.
 Njegovo podnožje, njegov stalak, njegove èaše, èaške i laticice - sve neka bude od jednoga komada.
 32 Šest krakova neka mu izbija sa strana: tri kraka s jedne strane stalka, a tri kraka s druge strane
 33 stalka. Na jednome kraku neka budu tri èaše u obliku bademova cvijeta, svaka s èaškom i
 34 laticama. Tako za svih šest krakova što budu izbijali iz stalka svijeænjaka. Na samome
 35 svijeænjaku neka budu èetiri èaše u obliku bademova cvijeta, svaka s èaškom i laticama. Èaška
 ispod dva kraka, saèinjavajuæi jedan komad s njime; onda èaška ispod druga dva kraka, od jednoga

komada s njime, pa èaška ispod dva posljednja kraka, od jednoga komada s njime. Tako za svih šest krakova što iz stalka budu izbijali.³⁶ Njihove èaške i njihovi krakovi saèinjavat æe jedan komad s njim - sve skovano u jednome komadu od èistoga zlata.³⁷ Napravi i sedam svjetiljaka za njih. Svjetiljke neka tako budu postavljene da osvjetljaju prostor sprijeda.³⁸ Usekaèi i pepeljare za njih neka su od èistoga zlata.³⁹ Upotrijebi talenat èistoga zlata za svijeænjak i sav njegov pribor.⁴⁰ Pazi! Naèini ih prema uzorku koji ti je na brdu pokazan."

Chapter 26

¹ "Prebivalište naèini od deset zavjesa: od ljubièastog, crvenog i tamnocrvenog prediva i prepredenog lana. Na njima neka budu vezeni likovi kerubina - djelo umjetnika.² Dužina svake zavjese neka je dvadeset i osam lakata, neka joj je širina èetiri lakta. Sve zavjese neka su iste mjere.³ Pet zavjesa neka su sastavljene jedna s drugom, a drugih pet zavjesa opet jedna s drugom.⁴ Napravi petlje od ljubièaste vune pri rubu krajnje zavjese u sastavljenom komadu.⁵ Napravi pedeset petlji na rubu jednoga sastavljenog komada od zavjesa, a pedeset pri rubu drugoga. Neke su petlje naèinjene jedna spram druge.⁶ Onda napravi pedeset kopèa od zlata. Zavjese zatim kopèama sastavi jednu s drugom. Tako æe Prebivalište biti jedna cjelina.⁷ Naèini zatim zavjese od kostrijeti za Šator povrh Prebivališta. Naèini ih jedanaest.⁸ Neke duljina svake zavjese bude trideset lakata, a širina svake zavjese èetiri lakta. Tih jedanaest zavjesa neka bude iste mjere.⁹ Sastavi pet zavjesa napose, a onda opet drugih šest zavjesa napose. Šestu zavjesu podvostruèi na proèelju Šatora.¹⁰ Ušij pedeset petlji na rubu jednoga sastavljenog komada od zavjesa, a pedeset na rubu drugoga.¹¹ Izradi pedeset kopèa od tuèa, zapni kopèe za petlje da sastaviš Šator u cjelinu.¹² A kako æe zavjese od Šatora pretjecati, neka se polovina zavjesa što preostane spušta na zadnjem dijelu Prebivališta.¹³ Od onoga što preteèe na dužini šatorskih zavjesa neka po jedan lakat visi na obje strane svetoga Šatora da ga zaklanja.¹⁴ Napokon napravi Šatoru pokrov od uèinjenih i u crveno obojenih ovnujskih koža, a povrh njega pokrov od finih koža.¹⁵ Trenice što æe nauzgor stajati za Prebivalište napravi od bagremova drva.¹⁶ Svaka trenica neka bude deset lakata duga, a lakat i

¹⁷ pol široka. Svaka trenica neka ima dva klina da je uspravno drže. Tako napravi na svakoj trenici
¹⁸ za Prebivalište. Trenice za Prebivalište postavi: dvadeset trenica s juga, prema podnevu; ¹⁹ onda
 pod dvadeset trenica napravi èetrdeset podnožja od srebra, dva podnožja pod prvu trenicu za njezina
 dva klina, i tako redom, dva podnožja za dva klina svake slijedeæe trenice. ²⁰ Za drugu stranu
 Prebivališta, sa sjevera: dvadeset trenica ²¹ i èetrdeset srebrnih podnožja, dva podnožja za dva
 klina prve trenice, i tako redom, dva podnožja za svaku trenicu. ²² Na stražnjoj strani Prebivališta,
 sa zapada, postavi šest trenica. ²³ Napravi i dvije trenice za stražnje uglove Prebivališta. ²⁴ Neka
 budu rastavljene pri dnu, ali na vrhu kod prvoga koluta neka budu sastavljene. Neka tako obadvije
²⁵ prave dva ugla. Neka dakle bude osam trenica s njihovim srebrnim podnožjima: šesnaest podnožja,
 dva podnožja pod prvom trenicom, a dva opet podnožja pod svakom slijedeæom trenicom. ²⁶ Nadalje
²⁷ napravi prijeènice od bagremova drva: pet njih za trenice s jedne strane Prebivališta, a pet
 prijeènica s druge strane Prebivališta; onda pet prijeènica za trenice Prebivališta straga prema
²⁸ zapadu. Srednja prijeènica neka ide sredinom trenica s jednoga kraja na drugi. ²⁹ Trenice obloži
 zlatom, a i kolutove za njih, kroz koje æe se prijeènice provlaèiti, naèini od zlata. Prijeènice onda
³⁰ obloži zlatom. Tako, dakle, podigni Prebivalište prema nacrtu koji ti je pokazan na brdu."
³¹ "Napravi zavjesu od ljubièastog, crvenog i tamnocrvenog prediva i prepredenog lana. Neka su
³² na njoj izvezeni kerubini. Objesi je na èetiri stupa od bagremova drva, zlatom obložena, s
³³ kopèama od zlata, a na èetiri podnožja od srebra. Objesi zavjesu za kvake. Onda unesi Kovèeg
 svjedoèanstva tu za zavjesu. Neka ti tako zavjesa odjeljuje Svetište od Svetišta nad svetištima.
³⁴ Stavi Pomirilište na Kovèeg svjedoèanstva u Svetinji nad svetinjama. ³⁵ Postavi zatim stol van
 pred zavjesu, a svijeænjak na južnu stranu Prebivališta, prema stolu. Stol stavi na sjevernu stranu.
³⁶ A na ulazu u Šator napravi zastorak od ljubièastog, crvenog i tamnocrvenog prediva i prepredenog
³⁷ lana - vezom izvezen. Za zastorak isteši pet stupèiaæa od bagrenova drva pa ih obloži zlatom.
 Kopèe za njih neka budu od zlata. Salij za njih pet podnožja od tuèa."

Chapter 27

¹ "Naèini žrtvenik od bagremova drva, pet lakata dug, pet lakata širok - prava èetvorina - i tri lakta visok. ² Na njegova èetiri ugla naèini rogove. Neka mu rogovi budu u jednome komadu s njim. I tuèem ga okuj. ³ Dalje, naèini za žrtvenik posude za zgrtanje otpadaka: strugaèe, kotliæe, viljuške i kadionike. Sve potrepštine za žrtvenik naèini od tuèa. ⁴ Onda naèini za nj rešetku od tuèa, u obliku mrežice, ⁵ a na èetiri ugla mrežicu ispod izboèine žrtvenika, tako da zahvati do sredine žrtvenika. ⁶ Napravi zatim motke za žrtvenik, motke od bagremova drva, pa ih tuèem okuj. ⁷ Neka se motke provuku kroz kolutove, tako da dođu na obje strane žrtvenika kad se nosi. ⁸ Naèini ga šuplja, od dasaka: kako ti je pokazano na brdu, onako neka je i napravljen." ⁹ "Napravi i dvorište Prebivališta. Na južnoj strani napravi zavjese od prepredenog lana, sto lakata u dužinu s te strane. ¹⁰ Njihovih dvadeset stupova neka stoji na dvadeset podnožja od tuèa i neka imaju kopèe i šipke od srebra. ¹¹ Isto tako za sjevernu stranu naèini plahte sto lakata duge. Njihovih dvadeset stupova i dvadeset podnožja od tuèa, ali kopèe i šipke neka su od srebra. ¹² Širini dvorišta sa zapadne strane trebat æe zavjese pedeset lakata duge, sa deset stupova i deset podnožja. ¹³ Širina dvorišta prema istoèenoj strani neka bude pedeset lakata. ¹⁴ Nadalje, zavjese s jedne strane vrata neka su petnaest lakata duge, sa svoja tri stupa i njihova tri podnožja. ¹⁵ A s druge strane neka su zavjese opet petnaest lakata, sa svoja tri stupa i njihova tri podnožja. ¹⁶ Za dvorišni ulaz: vezen zastor od dvadeset lakata, od ljubièastog, crvenog i tamnocrvenog prediva i prepredenog lana; i sa svoja èetiri stupa i njihova èetiri podnožja. ¹⁷ Svi stupovi naokolo dvorišta neka su povezani srebrnim šipkama. Neka su im kopèe od srebra, a podnožja od tuèa. ¹⁸ Neka je dvorište u duljinu sto lakata, u širinu pedeset, a u visinu pet lakata. Neka su mu plahte od prepredenog lana, podnožja od tuèa. ¹⁹ Sve potrepštine u Prebivalištu za opæu upotrebu i svi njegovi koèiæi, a tako i koèiæi u dvorištu, neka su od tuèa." ²⁰ "Nadalje, naredi Izraelcima da ti za svjetlo donose èistoga ulja od istupanih maslina, tako da ²¹ svjetlo neprestano gori. Aron i njegovi sinovi neka ga postavljaju u šator sastanka izvan zavjese što zaklanja Svjedoèanstvo da gori pred Jahvom od veèeri do jutra. Neka je to neopoziva naredba za izraelske naraštaje."

Chapter 28

¹ "A onda dovedi k sebi između Izraelaca svoga brata Arona zajedno s njegovim sinovima: Nadabom, Abihuom, Eleazarom i Itamarom da mi služe kao svećenici. ² Napravi svome bratu Aronu sveto ruho na èast i ukras. ³ Obrati se svim vještacima koje sam obdario mudrošæu neka naprave haljine Aronu da bi se posvetio i vršio sveæenièku službu u moju èast. ⁴ Neka ovu odjeæu naprave: naprsnik, opleæk, ogrtaè, košulju resama obrublvenu, mitru i pas; neka naprave svetu odjeæu za tvoga brata Arona i njegove sinove da mi služe kao svećenici. ⁵ Stoga neka oni primaju zlato, ljubièasto, crveno i tamnocrveno predivo i prepredeni lan." ⁶ "Opleæk neka naprave od zlata, od ljubièastog, crvenog i tamnocrvenog prediva i od prepredenog lana - vješto izrađen. ⁷ Neka na njemu budu dvije poramenice, prièvršæene za njegove krajeve. ⁸ Tkanica što bude na njemu neka je napravljena kao i on: od zlata, od ljubièastog, crvenog i tamnocrvenog prediva i od prepredenog lana, a neka s njim saèinjava jedan komad. ⁹ Zatim uzmi dva draga kamena oniksa i u njih ureži imena Izraelovih sinova: ¹⁰ šest njihovih imena na jednome dragom kamenu, a preostalih šest imena na drugome dragom kamenu, prema njihovu rođenju. ¹¹ Kao što rezbar dragulja urezuje peèate na prstene, tako ti ureži imena Izraelovih sinova. Oko njih navezi zlatan obrub, ¹² pa prièvrsti oba draga kamena za poramenice opleæka da budu spomen-dragulji na Izraelove sinove. Tako neka Aron nosi njihova imena o svoja dva ramena pred Jahvom da ih se sjeæa. ¹³ Naèini zlatne okvire ¹⁴ i dva lanèia od èistoga zlata. Naèini ih kao zasukane uzice i onda zasukane lanèiaèe prièvrsti za okvire." ¹⁵ "Naprsnik za presuđivanje izradi umjetnièki; izvedi to kao i posao na opleæku: od zlata, od ljubièastog, crvenog i tamnocrvenog prediva i od prepredenog lana. ¹⁶ Neka bude èetvorinast i dvostruk; jedan pedalj neka mu je duljina, a pedalj širina. ¹⁷ Na njemu poredaj èetiri reda dragulja. U prvome redu neka bude: rubin, topaz i alem; ¹⁸ u drugome redu: smaragd, safir i ametist; ¹⁹ u treæem redu: hijacint, ahat i ledac; ²⁰ a u èetvrtom redu: krizolit, oniks i jaspis. Neka budu ukovani u zlatne okvire. ²¹ Tih dragulja neka bude dvanaest, koliko i imena Izraelovih sinova. Neka budu urezani kao i peèati na prstenju, svaki s imenom jednoga od dvanaest plemena. ²² Napravi za naprsnik lanèiaèe od èistoga zlata, zasukane kao uzice. ²³ Zatim napravi za naprsnik dva kolutiaèa od zlata i prièvrsti ih na dva gornja ugla naprsnika. ²⁴ Onda priveži dvije zlatne uzice za ta dva

kolutiæa koja budu prièvršæena za uglove naprsnika.²⁵ Druga dva kraja uzica priveži za dva
 okvira. Sad ih tako prièvrsti za poramenice opleæka sprijeda.²⁶ Napravi dva kolutiæa od zlata pa
 ih prièvrsti za dva donja ugla naprsnika, uz rub iznutra koji je okrenut prema opleæku.²⁷ Napravi
 još dva kolutiæa od zlata i prièvrsti ih za donji, prednji kraj poramenice opleæka, uz njegov šav
 povrh tkanice opleæka.²⁸ Neka se naprsnik sveže za svoje kolutiæe s kolutiæima opleæka vrpcom
 od modroga grimiza, tako da naprsnik stoji iznad tkanice i da se ne može odvajati od opleæka.
²⁹ Neka tako Aron, kada god ulazi u Svetište, na svome srcu nosi imena sinova Izraelovih na
 naprsniku za presuđivanje da ih uvijek doziva u sjeæanje pred Jahvom.³⁰ U naprsnik za presuđivanje
 neka se stave i 'Urim' i 'Tumim' da i oni budu na Aronovu srcu kad bude dolazio pred Jahvu. Tako
 neka Aron uvijek na svom srcu pred Jahvom nosi presudu sinova Izraelovih."³¹ "Ogrtaè za opleæak
 sav napravi od ljubièastog prediva.³² Prorez za glavu na njemu neka bude na sredini. Rub naokolo
 proreza neka bude opšiven kao ovratnik na oklopu, tako da se ogrtaè ne podere.³³ Na njegovu
 rubu sve naokolo naèini šipke od ljubièastog, crvenog i tamnocrvenog prediva, a između njih zvonca
 od zlata naokolo;³⁴ zlatno zvonce pa šipak, zlatno zvonce pa šipak naokolo ogrtaèa uz rub.³⁵ Neka
 budu na Aronu dok vrši službu, da se èuje kad ulazi u Svetište pred Jahvu i kad izlazi; tako neæe
 umrijeti."³⁶ "Napravi potom jednu ploèu od èistoga zlata i na njoj ureži, kao što se urezuje na
 peèatnom prstenu: 'Jahvi posveæen'.³⁷ Za mitru je priveži modrom vrpcom da stoji s proèelja
 mitre.³⁸ Neka stoji na Aronovu èelu. Tako neka Aron na se preuzme nedostatke koji bi mogli
 okaljati sve svete prinose što ih Izraelci posveæuju. Neka uvijek stoji na njegovu èelu da za njih
 stjeèe blagonaklonost Jahvinu.³⁹ Košulju s resama napravi od lana, od lana napravi i mitru, a pas
 vezom izvezi.⁴⁰ I za Aronove sinove napravi haljine, pasove i turbane, njima na èast i ukras.⁴¹ U
 njih odjeni svoga brata Arona i njegove sinove; onda ih pomaži, ispuni im ruke vlašæu i posveti ih
 da mi služe kao sveæenici.⁴² Napravi za njih gaèice od lana da im pokriju golo tijelo. Neka sežu
 od bedara do stegna.⁴³ Neka ih nosi Aron i njegovi sinovi kad ulaze u Šator sastanka ili kad se
 primièu žrtveniku za službu u Svetištu da ne navuku na se krivnju i umru. To neka bude vjeèna
 naredba za nj i za njegovo potomstvo poslije njega."

Chapter 29

¹ "Ovo je obred koji æeš obaviti na njima da ih posvetiš za moje sveæenike: Uzmi jednog junca
i dva ovna bez mane; ² onda beskvasnoga kruha, beskvasnih kolaèa zamiješenih u ulju i beskvasnih
prevrta uljem namazanih. Napravi ih od bijeloga pšeniènog brašna. ³ Naslaži ih u košaricu i u
košarici prinesi ih s juncem i oba ovna." ⁴ "Dovedi Arona i njegove sinove k ulazu u Šator sastanka
i operi ih u vodi. ⁵ Zatim uzmi odijelo i obuci Arona u košulju; stavi na nj ogrtaè opleæka, opleæak
i naprsnik i opaši ga tkanicom opleæka. ⁶ Ustakni mu mitru na glavu; na mitru stavi sveti vijenac.
⁷ Uzmi zatim ulja za pomazanje; izlij na njegovu glavu i pomaži ga. ⁸ Onda dovedi njegove sinove;
⁹ obuci ih u košulje; opaši ih u pasove i obvij im turbane. Sveæeništvo neka im pripada vjeènom
uredpom. Tako posveti Arona i njegove sinove!" ¹⁰ "Dovedi zatim junca pred Šator sastanka, pa
neka Aron i njegovi sinovi stave ruke juncu na glavu. ¹¹ Onda pred Jahvom, na ulazu u Šator
sastanka, junca zakolji. ¹² Uzmi junèeve krvi i svojim je prstom stavi na rogove žrtvenika. Ostatak
krvi izlij podno žrtvenika. ¹³ Uzmi sav loj oko droba, privjesak na jetri i oba bubrega s lojem oko
njih, pa spali na žrtveniku. ¹⁴ Meso od junca, njegovu kožu i njegovu neèist spali na vatri izvan
taborišta. To je žrtva okajnica. ¹⁵ Poslije toga uzmi jednoga ovna, pa neka Aron i njegovi sinovi
stave na njegovu glavu svoje ruke. ¹⁶ Onda ovna zakolji, uhvati mu krvi i zapljusni njome žrtvenik
sa svih strana. ¹⁷ Isijeci zatim ovna u komade, operi mu drobinu i noge i položi ih na njegove ostale
dijelove i glavu. ¹⁸ I onda cijeloga ovna spali na žrtveniku. Žrtva je to paljenica u èast Jahvi, miris
ugodan, žrtva ognjena. ¹⁹ Uzmi onda drugoga ovna, pa neka Aron i njegovi sinovi stave svoje ruke
ovnu na glavu. ²⁰ Sad ovna zakolji; uzmi mu krvi i njome namaži resicu desnoga Aronova uha,
resicu desnog uha njegovim sinovima, palac na njihovoj desnoj ruci pa palac na njihovoj desnoj
nozi. ²¹ Ostatkom krvi zapljusni žrtvenik naokolo. Uzmi onda krvi što je ostala na žrtveniku i ulja
za pomazanje i poškropi Arona i njegovo odijelo, njegove sinove i njihova odijela. Tako æe biti
posveæen on i njegovo odijelo, njegovi sinovi i odijela njegovih sinova." ²² "Poslije toga uzmi s
ovna loj, pretili rep, loj oko droba, privjesak s jetre, oba bubrega i loj oko njih; desno pleæe - jer
je to ovan prinesen za sveæenièko posveæenje - ²³ zatim jedan okrugli kruh, jedan kolaè na ulju i
jednu prevrtu iz košarice beskvasnoga kruha što je pred Jahvom. ²⁴ Sve to stavi na ruke Arona i

25 njegovih sinova i prinesi žrtvu prikaznicu pred Jahvom. Uzmi ih onda s njihovih ruku i spali na žrtveniku, povrh žrtve paljenice, da bude Jahvi na ugodan miris. To je paljena žrtva u èast Jahvi.

26 Zatim uzmi grudi ovna prinesena za Aronovo posveæenje i prinesi ih kao žrtvu prikaznicu pred

27 Jahvom. Neka to bude tvoj dio. Posveti grudi što su bile prinesene kao žrtva prikaznica i pleæe što je bilo prineseno kao žrtva podizanica od ovna prinesena za posveæenje Arona i njegovih sinova.

28 Neka to bude pristojba Aronu i njegovim potomcima od Izraelaca za sva vremena. TÓa to je

29 ujam koji æe Izraelci davati od svojih prièesnica - ujam koji Jahvi pripada. Aronova posveæena odijela neka pripadnu njegovim sinovima poslije njega da u njima budu pomazani i posveæeni.

30 Sin koji postane sveæenikom mjesto njega, kad uðe u Šator sastanka da vrši službu u Svetištu,

31 neka ih nosi sedam dana." "Uzmi onda ovna za posveæenje i skuhaj njegovo meso na

32 posveæenome mjestu. Aron i njegovi sinovi neka blaguju meso od toga ovna i kruh iz košarice

33 na ulazu u Šator sastanka. Neka jedu od onoga što je poslužilo za njihovo oèišæenje, da im se ruke ispune vlašæu i da budu posveæeni. Nijedan svjetovnjak neka ne jede od toga jer je posveæeno.

34 Ako bi ostalo što mesa od sveæenièkog posveæenja ili što od onoga kruha do ujutro, spali na

35 vatri. Ne smije se pojesti jer je posveæeno." "Toèno tako uèini Aronu i njegovim sinovima kako

36 sam ti naredio. Posveæuj ih sedam dana. Svakoga dana prinesi jednoga junca kao žrtvu okajnicu - za pomirenje. I prinesi žrtvu okajnicu za pomirenje oltara, zatim ga pomaži da bude posveæen.

37 Sedam dana prinosi žrtvu pomirnicu za žrtvenik i posveæuj ga. Tako æe žrtvenik postati presvet,

38 i sve što se žrtvenika dotakne bit æe posveæeno." "A ovo treba da prinosiš na žrtveniku: dva

39 janjca godinu dana stara, svaki dan bez prijekida. Jedno janje žrtvuj ujutro, a drugo uveèer.

40 Prinesi s prvim janjetom jednu desetinu efe bijeloga brašna zamiješena u èetvrtini hina istupanog

41 ulja i žrtvu ljevanicu od èetvrtine hina vina. Drugo janje prinesi u suton. S njim prinesi žrtvu prinosnicu s njezinom žrtvom ljevanicom kao i izjutra - na ugodan miris, žrtvu u èast Jahvi paljenu.

42 Neka to bude trajna žrtva paljenica od koljena do koljena - na ulazu u Šator sastanka, pred

43 Jahvom. Tu æu se ja s tobom sastajati da ti govorim. I s Izraelcima æu se tu sastajati, i moja æe

44 ih slava posveæivati. Ja æu posvetiti Šator sastanka i žrtvenik; posvetit æu Arona i njegove

45 sinove da mi služe kao sveæenici. Ja æu prebivati meðu Izraelcima i biti njihov Bog. 46 Upoznat

æ oni tada da sam to ja, Jahve, Bog njihov koji ih je izbavio iz zemlje egipatske da prebivam među njima - ja, Jahve, Bog njihov."

Chapter 30

¹ "Napravi i žrtvenik za paljenje tamjana; napravi ga od bagremova drva. ² Neka bude lakat dug, lakat širok, u pravokut, i dva lakta visok. Neka mu rošèiæi budu od jednoga komada s njim.

³ Obloži mu u èisto zlato: njegovu gornju plohu, njegove strane naokolo i njegove rošèiæe. Naèini mu zlatan završni pojas naokolo. ⁴ Naèini mu dva zlatna koluta. Prièvrsti mu ih s dviju suprotnih

strana ispod završnog pojasa. Kroz njih æe se provlaèiti motke za nošenje. ⁵ Motke naèini od

bagremova drva i zlatom ih obloži. ⁶ Postavi žrtvenik pred zavjesu što zastire Kovèeg Svjedoèanstva

- nasuprot Pomirilištu nad Svjedoèanstvom - gdje æu se ja s tobom sastajati. ⁷ Neka na njemu Aron

pali miomirisni tamjan svako jutro kad priprema svjetla; ⁸ neka ga Aron opet pali u suton kad

svjetla zapaljuje, da to bude svagdašnje kadiono prinošenje pred Jahvom u sve vaše naraštaje. ⁹ Ne

prinosi na njemu ni neposveæenoga tamjana, ni paljenice, ni prinosnice, ni ljevanice! ¹⁰ Jednom

u godini neka Aron obavi obred pomirenja na njegovim rošèiæima. Krvlju žrtve koja se prinosi za grijeh, jednom na godinu, neka obavi obred pomirenja za žrtvenik. Tako èinite u sve naraštaje. Jer

oltar je presveta svetinja Jahvina." ¹¹ Nadalje Jahve reèe Mojsiju: ¹² "Kad budeš pravio popis

Izraelaca prilikom novaèenja, neka svatko da Jahvi otkupninu za se kad se upiše, da ih kakvo zlo

ne snađe zbog novaèenja. ¹³ Tko god potpada pod novaèenje, ovoliko neka dadne: pola šekela - prema hramskom šekelu, gdje je dvadeset gera u šekelu. To pola šekela neka bude kao prinos Jahvi.

¹⁴ Tko god potpada pod novaèenje, od dvadeset godina starosti pa naviše, neka dadne prinos Jahvi.

¹⁵ Bogataš neka ne plaæa više niti siromah manje od pola šekela kad daju prinos Jahvi kao otkup

za se. ¹⁶ Uzimaj otkupni novac od Izraelaca i određuj ga za potrebe Šatora sastanka. Neka to bude

Jahvi na spomen da se sjeæa Izraelaca i da im bude milostiv." ¹⁷ Reèe Jahve Mojsiju: ¹⁸ "Napravi umivaonik od tuèa i podnožje od tuèa za umivanje. Postavi ga između Šatora sastanka i žrtvenika.

¹⁹ Nalij u nj vode pa neka Aron i njegovi sinovi peru svoje ruke i noge vodom iz njega. ²⁰ Kad moradnu ulaziti u Šator sastanka, ili kad se moradnu primicati žrtveniku za službu da spaljuju žrtve

u èast Jahvi paljene, neka se vodom operu da ne poginu. ²¹ Neka operu ruke svoje i noge svoje da

izbjegnu smrti: to je trajna naredba Aronu i njegovim potomcima u sve naraštaje." ²² Još reče Jahve
²³ Mojsiju: "Nabavi najboljih mirodija: pet stotina šekela smirne samotoka, pola te težine - dvjesta
²⁴ pedeset - mirisavog cimeta, dvjesta pedeset mirisave trstike, ²⁴ pet stotina - prema hramskom šekelu
²⁵ - lovorike i jedan hin maslinova ulja. ²⁵ Od toga napravi posveæeno ulje za pomazanje; da bude
²⁶ smjesa kao da ju je pravio pomastar. Neka to bude posveæeno ulje za pomazanje. ²⁶ Time onda
²⁷ pomaži: Šator sastanka i Kovèeg Svjedoèanstva; ²⁷ stol i sav njegov pribor; svijeænjak i sav njegov
²⁸ pribor; žrtvenik kadioni; ²⁸ žrtvenik za žrtve paljenice i sav njegov pribor; umivaonik i njegov
²⁹ stalak: ²⁹ posveti ih, i oni æe tako postati posveæeni; i što god ih se dotakne, posveæeno æe postati.
³⁰ Pomaži Arona i njegove sinove i posveti ih meni za sveæenike. ³¹ Onda kaži Izraelcima ovako:
³² 'Ovo je moje posveæeno ulje za pomazanje od koljena do koljena. ³² Ne smije se polijevati po
³³ tijelu obiènoga èovjeka; ne smijete praviti drugoga ovakva sastava! To je posveæeno i neka vam
³⁴ bude sveto! ³³ Tko god takvo napravi, ili tko ga stavi na kojeg svjetovnjaka, neka se odstrani od
³⁵ svog naroda!'" ³⁴ Jahve još reče Mojsiju: "Nabavi mirodija: natafe, šeheleta i helebene. Od ovih
³⁵ mirodija i èistoga tamjana, ³⁵ sve u jednakim dijelovima, napravi tamjan za kaðenje, smjesu mirodija
³⁶ kakvu pravi pomastar, opranu, èistu, svetu. ³⁶ Od toga nešto smrvi u prah i jedan dio stavi pred
³⁷ Svjedoèanstvo, u Šator sastanka, gdje æu se ja s tobom sastajati. Držite ovu mirodiju presvetom!
³⁷ A miomiris koji napraviš prema ovome sastavu za svoju upotrebu ne smijete praviti. To drži za
³⁸ svetinju Jahvi! ³⁸ Tko sebi napravi što takvo da mu miriše, neka se iskorijeni iz svoga naroda."

Chapter 31

¹ Jahve reče Mojsiju: ² "Pozvao sam, gledaj, po imenu Besalela, sina Urijeva, od koljena Hurova
³ iz plemena Judina. ³ Napunio sam ga duhom Božjim koji mu je dao umješnost, razumijevanje i
⁴ sposobnost za svakovrsne poslove: ⁴ da zamišlja nacрте za radove od zlata, srebra i tuèa; ⁵ za rezanje
⁶ dragulja, za umetanje; za rezbarije u drvu i poslove svakakve. ⁶ Dodao sam još Oholiaba, sina
 Ahisamakova iz Danova plemena; vještinom sam obdario sve sposobne ljude da mognu napraviti

sve što sam ti naredio: ⁷ Šator sastanka, Kovèeg Svjedoèanstva, povrh njega Pomirilište i sav namještaj Šatora; ⁸ stol i sav njegov pribor, èisti svijeænjak sa svim njegovim priborom; ⁹ kadioni žrtvenik, žrtvenik za žrtve paljenice i njegov pribor, onda umivaonik i njegovo podnožje; ¹⁰ odijela za službu, posveæena odijela za sveæenika Arona i odijela za njegove sinove, za njihovu sveæenièku službu; ¹¹ pa ulje za pomazanje i miomirisni tamjan za Svetište. Sve neka naèine kako sam ti naredio." ¹² Jahve opet reèe Mojsiju: ¹³ "Reci Izraelcima: Subote moje morate održavati, jer subota je znak između mene i vas od naraštaja do naraštaja, da budete svjesni da vas ja, Jahve, posveæujem. ¹⁴ Držite, dakle, subotu, jer je ona za vas sveta. Tko je oskrvne neka se pogubi; tko bude u njoj radio ikakav posao neka se odstrani iz svoga naroda. ¹⁵ Šest dana neka se vrše poslovi, ali sedmi dan neka bude dan posvemašnjeg odmora, Jahvi posveæen. Tko bi u dan subotni obavljao kakav posao neka se pogubi. ¹⁶ Stoga neka Izraelci drže subotu - svetkujuæi je od naraštaja do naraštaja - kao vjeèni savez. ¹⁷ Neka je ona znak, zauvijek, između mene i Izraelaca. TÓa Jahve je za šest dana saznao nebo i zemlju, a sedmoga je dana prestao raditi i odahnuo." ¹⁸ Kad Jahve svrši svoj razgovor s Mojsijem na Sinajskom brdu, dade mu dvije ploèe Svjedoèanstva, ploèe kamene, ispisane prstom Božjim.

Chapter 32

¹ A narod, videæi gdje Mojsije dugo ne silazi s brda, okupi se oko Arona pa mu rekne: "Ustaj! Napravi nam boga, pa neka on pred nama ide! Ne znamo što se dogodi s tim èovjekom Mojsijem koji nas izvede iz zemlje egipatske." ² "Poskidajte zlatne naušnice što vise o ušima vaših žena, vaših sinova i vaših kæeri", odgovori im Aron, "pa ih meni donesite." ³ Sav svijet skinu zlatne naušnice što ih je o ušima imao i donese Aronu. ⁴ Primivši zlato iz njihovih ruku, rastopi kovinu u kalupu i naèini saliveno tele. A oni povièu: "Ovo je tvoj bog, Izraele, koji te izveo iz zemlje egipatske." ⁵ Vidjevši to Aron, sagradi pred njim žrtvenik a onda najavi: "Sutra neka se priredi sveèanost u èast Jahvi!" ⁶ Sutradan rano ustanu i prinesu žrtve paljenice i donesu žrtve prièesnice. Onda svijet posjeda da jede i pije. Poslije toga ustade da se zabavlja. ⁷ "Požuri se dolje!" - progovori Jahve Mojsiju. "Narod tvoj, koji si izveo iz zemlje egipatske, pošao je naopako. ⁸ Brzo su zašli s

puta koji sam im odredio. Napravili su sebi tele od rastopljene kovine, preda nj pali nièice i žrtve mu prinijeli uz poklike: 'Ovo je tvoj bog, Izraele, koji te izveo iz zemlje egipatske!' ⁹ Dobro vidim", reèe dalje Jahve Mojsiju, "da je ovaj narod tvrde šije. ¹⁰ Pusti sada neka se moj gnjev na njih raspali da ih istrijem. Onda æu od tebe razviti velik narod." ¹¹ Mojsije pak zapomagao pred Jahvom, Bogom svojim, i govorio: "O Jahve! Èemu da gnjevom plamtiš na svoj narod koji si izbavio iz zemlje egipatske silom velikom i rukom jakom! ¹² Zašto bi Egipæani morali reæi: 'U zloj ih je namjeri i odveo, tako da ih smakne u brdinama i izbriše s lica zemlje!' Smiri svoj gnjev i ljutinu; odustani od zla svome narodu! ¹³ Sjeti se Abrahama, Izaka i Izraela, slugu svojih, kojima si se samim sobom zakleo i obeæao im: 'Razmnožit æu vaše potomstvo kao zvijezde na nebu i svu zemlju ovu što sam obeæao dat æu vašem potomstvu i ona æe zavazda biti njihova baština.'" ¹⁴ I Jahve odustane da na svoj narod svali nesreæu kojom mu bijaše zaprijetio. ¹⁵ Mojsije se okrene i siđe s brda. U rukama su mu bile dvije ploèe Svjedoèanstva, ploèe ispisane na objema plohama; ispisane i s jedne i s druge strane. ¹⁶ Ploèe su bile djelo Božje; pismo je bilo pismo Božje u ploèama urezano. ¹⁷ A Jošua èu viku naroda koji je buèio pa reèe Mojsiju: "Bojna vika u taboru!" ¹⁸ Mojsije mu odgovori: "Niti vièu pobjednici, niti tuže pobijeđeni: tu ja samo pjesmu èujem." ¹⁹ Èim se približi taboru te opazi tele i kako igraju, razgnjevi se Mojsije. Baci iz ruku ploèe i razbije ih na podnožju brda. ²⁰ Pogradi tele koje bijahu napravili, spali ga ognjem i u prah satre. Onda prah razbaca po vodi i natjera Izraelce da je piju. ²¹ "Što ti je ovaj puk uèinio", reèe Mojsije Aronu, "da si tako velik grijeh na nj svalio?" ²² "Neka se moj gospodar srdžbom ne raspaljuje", odgovori Aron. "Sam dobro znaš kako je ovaj narod na zlo sklon. ²³ Rekoše mi: 'Napravi nam boga pa neka pred nama ide! Ne znamo što se dogodi s tim èovjekom Mojsijem koji nas izbavi iz zemlje egipatske.' ²⁴ Na to im ja rekoh: 'Tko ima zlata, neka ga skine!' Tako mi ga dadoše, a ja ga bacih u vatru te izađe ovo tele." ²⁵ Kad je Mojsije vidio kako je narod postao razuzdan - tÓa Aron ih je pustio da padnu u idolopoklonstvo meðu svojim neprijateljima - ²⁶ stade na taborskim vratima i povika: "Tko je za Jahvu, k meni!" Svi se sinovi Levijevi okupe oko njega. ²⁷ On im reèe: "Ovako govori Jahve, Bog Izraela: 'Neka svatko pripaše maè o bedro i pođe taborom od vrata do vrata pa neka ubije tko svoga brata, tko svoga prijatelja, tko svoga susjeda.'" ²⁸ Sinovi Levijevi izvršiše Mojsijev nalog, i toga dana pade naroda oko tri tisuæe ljudi. ²⁹ "Danas ste se posvetili Jahvi za službu", reèe Mojsije,

"tko uz cijenu svoga sina, tko uz cijenu svoga brata, tako da vam danas daje blagoslov." ³⁰ Sutradan reèe Mojsije narodu: "Težak ste grijeh poèinili. Ipak æu se Jahvi popeti. Možda za vaš grijeh oproštenje pribavim." ³¹ Mojsije se vrati Jahvi pa reèe: "Jao! Narod onaj težak je grijeh poèinio napravivši sebi boga od zlata." ³² Ipak im taj grijeh oprost... Ako neæeš, onda i mene izbriši iz svoje knjige koju si napisao." ³³ Nato Jahve odgovori Mojsiju: "Onoga koji je protiv mene sagriješio izbrisat æu iz svoje knjige." ³⁴ Nego, idi sad! Povedi narod kamo sam ti rekao. Anđeo æe moj pred tobom iæi. Ali u dan kad ih pohodim, zbog njihova æu ih grijeha kazniti." ³⁵ Udari Jahve po narodu pomorom zbog teleta što im ga Aron naèini.

Chapter 33

¹ Jahve reèe Mojsiju: "Idi! Putuj odavde, ti i narod koji si izveo iz zemlje egipatske, u zemlju za koju sam se zakleo Abrahamu, Izaku i Jakovu da æu je dati njihovim potomcima." ² Pred tobom æu poslati anđela; istjerat æu Kanaance, Amorejce, Hetite, Perižane, Hivijce i Jebusejce. ³ Idite u zemlju kojom teèe mlijeko i med. Ja s vama neæu poæi - jer ste narod tvrde šije - da vas putem ne istrijebim." ⁴ Kad narod èu ove oštre rijeèi, poèe tugovati. I nitko više ne stavi na se svoga nakita. ⁵ Jer reèe Jahve Mojsiju: "Kaži Izraelcima: 'Vi ste narod tvrde šije. Kad bih ja s vama išao samo èas, uništio bih vas. Stoga skinite svoj nakit, a ja æu vidjeti što æu s vama uèiniti.'" ⁶ Tako su od brda Horeba Izraelci bili bez nakita. ⁷ Mojsije uze Šator i razape ga izvan tabora, daleko od tabora. I nazva ga Šator sastanka. Tko bi se god htio obratiti Jahvi, pošao bi k Šatoru sastanka, koji se nalazio izvan tabora. ⁸ Kad bi god Mojsije pošao u Šator, sav bi se narod digao; svatko bi stajao kod ulaza u svoj šator i gledao za Mojsijem dok ne bi ušao u Šator. ⁹ A kad bi Mojsije ušao u Šator, stup bi se oblaka spustio i ostajao na ulazu u Šator dok je Jahve s Mojsijem razgovarao. ¹⁰ Videæi kako stup oblaka stoji na ulazu Šatora, sav bi se narod tada dizao i svatko bi se duboko klanjao na vratima svoga šatora. ¹¹ Tako bi Jahve razgovarao s Mojsijem licem u lice, kao što èovjek govori s prijateljem. Mojsije bi se poslije vratio u tabor, ali se njegov pomoænik Jošua, sin Nunov, mlađarac, iz Šatora ne bi micao. ¹² Mojsije oslovi Jahvu: "Vidi, ti si meni rekao: 'Povedi ovaj narod', ali mi nisi objavio koga æeš sa mnom poslati. Još si mi rekao: 'Znam te po imenu, i ti uživaš moju

blagonaklonost.' ¹³ Stoga, ako uživam tvoju blagonaklonost, objavi mi svoje putove da te shvatim i da dalje uživam tvoju blagonaklonost. Promisli također da je ova svjetina tvoj narod." ¹⁴ "Ja æu osobno s tobom poæi", odgovori Jahve, "i poèinak ti priuštiti." ¹⁵ "Ako ti ne poðeš", nadoda Mojsije, "odavde nas i ne izvodi." ¹⁶ TÓa kako æe se znati da uživamo tvoju naklonost, ja i tvoj narod? Po tome što ideš s nama. Time æemo se samo razlikovati ja i tvoj narod meðu svim narodima koji su na licu zemlje." ¹⁷ "I ovo što si zatražio, uèinit æu", odgovori Jahve Mojsiju. "TÓa ti uživaš moju blagonaklonost jer te po imenu poznajem." ¹⁸ "Pokaži mi svoju slavu", zamoli Mojsije. ¹⁹ "Dopustit æu da ispred tebe proðe sav moj sjaj", odgovori, "i pred tobom æu izustiti svoje ime Jahve. Bit æu milostiv kome hoæu da milostiv budem; smilovat æu se komu hoæu da se smilujem." ²⁰ A ti", doda, "moga lica ne možeš vidjeti, jer ne može èovjek mene vidjeti i na životu ostati." ²¹ Evo mjesta ovdje uza me", nastavi Jahve. "Stani na peæinu! ²² Dok moja slava bude prolazila, stavit æu te u pukotinu peæine i svojom te rukom zakloniti dok ne proðem." ²³ Onda æu ja svoju ruku maknuti, pa æeš me s leða vidjeti. Ali se lice moje ne može vidjeti."

Chapter 34

¹ Reèe Jahve Mojsiju: "Okleši dvije kamene ploèe kao i prijašnje pa æu ja na ploèe napisati rijeèi koje su bile na prvim ploèama što si ih razbio." ² Budi gotov do jutra. Onda, ujutro, popni se na brdo Sinaj i ondje æeš, navrh brda, stupiti preda me." ³ Nitko drugi neka se s tobom ne penje; neka se nitko nigdje na brdu ne pokaže. Neke ni ovce ni goveda ne pasu podno brda." ⁴ Mojsije okleše dvije kamene ploèe kao i prijašnje; rano jutrom ustane i popne se na Sinajsko brdo, uzevši u ruke dvije kamene ploèe, kako mu je Jahve naredio." ⁵ Jahve se spusti u liku oblaka, a on stade preda nj i zazva Ime: "Jahve!" ⁶ Jahve proðe ispred njega te se javi: "Jahve! Jahve! Bog milosrdan i milostiv, spor na srdžbu, bogat ljubavlju i vjernošæu, ⁷ iskazuje milost tisuaæama, podnosi opaèinu, grijeh i prijestup, ali krivca nekažnjena ne ostavlja nego kažnjava opaèinu otaca na djeci - èak na unuèadi do treæega i èetvrtog koljena." ⁸ Mojsije smjesta pade na zemlju i pokloni se. ⁹ Onda reèe: "Gospodine moj! Ako sam stekao blagonaklonost u tvojim oèima, onda, o Gospodine, poði s nama! Premda je narod tvrde šije, oprosti naše grijehе i naše opaèine i primi nas za svoju baštinu!"

10 "Dobro", odgovori, "sklapam Savez. Pred cijelim tvojim pukom èinit æu èudesu kakva se nisu događala ni u kojoj zemlji, ni u kojem narodu. Sav narod koji te okružuje vidjet æe što može Jahve, 11 jer ono što æu s tobom uèiniti bit æe strašno. Vršiti, dakle, što ti danas nalažem! Gle, protjerat æe ispred tebe Amorejce, Kanaance, Hetite, Perizane, Hivijce i Jebusejce. 12 Èuvaj se da ne praviš saveza sa stanovnicima zemlje u koju ideš; da ne budu zamkom u tvojoj sredini. 13 Nego porušite njihove žrtvenike, oborite njihove stupove, poèupajte im ašere! 14 Jer ne smiješ se klanjati drugome bogu. TÓa Jahve - ime mu je Ljubomorni - Bog je ljubomorani. 15 Ne pravi saveza sa stanovnicima one zemlje da te oni, kad se odaju bludnosti sa svojim bogovima i žrtve im budu prinostili, ne bi pozivali, a ti pristao da jedeš od prinesene žrtve; 16 da ne bi uzimao njihove djevojke za žene svojim sinovima, da one - odajuæi se bludništvu sa svojim bogovima - ne bi za sobom povele i tvoje sinove. 17 Ne pravi sebi livenih bogova! 18 Drži Blagdan beskvasnoga kruha - jeduæi beskvasni kruh sedam dana, kako sam ti naredio - u određeno vrijeme u mjesecu Abibu, jer si u mjesecu Abibu izišao iz Egipta. 19 Svako prvorođenèe materinjega krila meni pripada: svako muško, svaki prvenac tvoga i sitnoga i krupnoga blaga. 20 Prvenca od magarice otkupi jednim grlom sitne stoke. Ako ga ne otkupiš, moraš mu šijom zavrnuti. A sve prvorođence od svojih sinova otkupljuj. Neka nitko preda me ne stupa praznih ruku! 21 Šest dana radi, a sedmoga od poslova odustani, sve ako je u doba oranja ili u vrijeme žetve. 22 Svetkuj Blagdan sedmica - prvine pšeniène žetve - i Blagdan berbe na prekretnu godine. 23 Triput na godinu neka se svi muškarci pojave pred Gospodinom Jahvom, Bogom Izraelovim. 24 Jer æu protjerati narode ispred tebe i proširiti tvoje međe te nitko neæe hlepiti za tvojom zemljom kad triput u godini budeš uzlazio da se pokažeš pred Jahvom, Bogom svojim. 25 Od žrtve koju mi namjenjuješ ne prinosi krvi ni s èim ukvasanim; niti ostavljaš žrtve prinesene na blagdan Pashe da prenoæi do jutra. 26 U kuæu Jahve, Boga svoga, donosi najbolje prvine plodova sa svoje zemlje. Ne kuhaj kozleta u mlijeku njegove majke. 27 Zapiši ove rijeçi", reèe Jahve Mojsiju, "jer su one temelji na kojima sam s tobom i s Izraelom sklopio Savez." 28 Mojsije ostade ondje s Jahvom èetrdeset dana i èetrdeset noæi. Niti je kruha jeo niti je vode pio. Tada je na ploèe ispisao rijeçi Saveza - Deset zapovijedi. 29 Napokon Mojsije siđe sa Sinajskog brda. Silazeæi s brda, nosio je u rukama ploèe Svjedoèanstva. Nije ni znao da iz njegova lica, zbog razgovora s Jahvom, izbija svjetlost. 30 Kad su Aron i svi Izraelci vidjeli kako iz Mojsijeva lica izbija svjetlost,

ne usudiše se k njemu pristupiti.³¹ Onda ih Mojsije zovnu. Tada k njemu dođoše Aron i sve
 starješine zajednice. I Mojsije razgovaraše s njima.³² Poslije k njemu dođoše i svi Izraelci, pa im
 on priopæi sve što mu je naložio Jahve na Sinajskom brdu.³³ Kad je Mojsije završio razgovor s
 njima, prevuèe preko svoga lica koprenu.³⁴ Kad bi god Mojsije ulazio pred Jahvu da s njim
 razgovara, koprenu bi skinuo dok opet ne bi izišao. Kad bi izlazio da Izraelcima kaže što mu je
 naređeno,³⁵ Izraelci bi vidjeli kako iz Mojsijeva lica izbija svjetlost. Tada bi Mojsije opet prevukao
 koprenu preko lica dok ne uđe da s Jahvom govori.

Chapter 35

¹ Mojsije sazva svu zajednicu sinova Izraelovih pa im reèe: "Ovo vam je Jahve naložio da
 èinite:² Neka se posao obavlja šest dana. Sedmi dan neka vam bude sveti dan, dan potpunog
 poèinka u èast Jahvi. Tko bi radio u taj dan neka se kazni smræu.³ Na subotnji dan ni vatre ne
 ložite po svojim stanovima."⁴ Nadalje Mojsije reèe svoj zajednici izraelskoj: "Ovo je Jahve naredio:
⁵ Među sobom pokupite prinos Jahvi! Tko god je plemenita srca neka Jahvi donese prinos: zlata,
 srebra i tuèa;⁶ ljubièastog, crvenog i tamnocrvenog prediva i prepredenog lana;⁷ uèinjenih ovnujskih
 koža, onda finih koža, bagremova drva,⁸ ulja za svjetlo, mirodija za ulje pomazanja i miomirisni
 tamjan;⁹ oniksa i drugoga dragog kamenja za umetanje u opleæk i naprsnik.¹⁰ A svi koji su
 među vama vješti neka dođu praviti što je Jahve naredio:¹¹ Prebivalište, njegov Šator i pokrov;
 njegove kuke i trenice, njegove prijeènice i stupce; njegova podnožja;¹² njegov Kovèeg i motke;
 Pomirilište pa zavjesu za zaklon;¹³ stol s njegovim motkama i sve njegove potrebštine; prinesene
 hljebove;¹⁴ svijeænjak za svjetlo, njegov pribor i njegove svijeæe, onda ulje za svjetlo;¹⁵ kadioni
 žrtvenik i njegove motke; ulje za pomazanje i miomirisni tamjan; zastorak na ulazu u Prebivalište;
¹⁶ žrtvenik za žrtve paljenice s njegovom rešetkom od tuèa; motke za nj i sav njegov pribor;
 umivaonik i njegov stalak;¹⁷ zastore za dvorište; stupce i njihova podnožja, pa zastor na ulazu u
 dvorište;¹⁸ koèiæe za Prebivalište i koèiæe za dvorište s njihovim uzicama;¹⁹ sveèano ruho za
 vršenje službe u Svetištu - posveæena odijela za sveæenika Arona i odijela za sveæenièku službu

njegovih sinova." ²⁰ Nato se sva izraelska zajednica povuèe ispred Mojsija. ²¹ A onda svatko koga je srce vuklo i duša poticala dođe noseæi svoj prinos u èast Jahvi za gradnju Šatora sastanka, za svaku službu u njemu i za posveæena odijela. ²² Strèaše se muževi i žene: svi koje je srce vuklo donesoše zapinjaèa, naušnica, prstenja, narukvica, ogrlica i svakovrsna zlatnog nakita; svi koji bijahu zavjetovali kakvu zlatninu u èast Jahvi. ²³ Svi kod kojih se našlo ljubièastog, crvenog i tamnocrvenog prediva i prepredenog lana, uèinjenih ovnujskih koža ili finih koža donesoše svoje. ²⁴ Nadalje, svatko tko je mogao dati kakav dar u srebru ili tuèu donese to kao prinos u èast Jahvi. Svatko u koga se našlo bagremova drva za upotrebu u bilo kojem poslu, donese ga. ²⁵ Sve žene koje su bile vješte prele su svojim rukama i donosile što bijahu oprele: ljubièastog, crvenog i tamnocrvenog prediva i prepredenog lana. ²⁶ Sve opet žene koje je njihovo srce poticalo zbog njihove vještine prele su kostrijet. ²⁷ Glavari su donosili oniksa i drugoga dragog kamenja za umetanje u opleæk i naprsnik; ²⁸ pa mirodije i ulje za svjetlo, ulje za pomazanje i miomirisni tamjan. ²⁹ I tako Izraelci - svi ljudi i sve žene koje je srce poticalo da pridonesu bilo što poslu koji je Jahve po Mojsiju naredio da se izvrši - donesoše to kao dragovoljan prinos u èast Jahvi. ³⁰ Potom reèe Mojsije Izraelcima: "Vidite! Jahve je po imenu pozvao Besalela, sina Urijeva, od koljena Hurova a iz plemena Judina. ³¹ Njega je napunio duhom Božjim, dao mu umješnost, sposobnost i razumijevanje u svim poslovima: ³² da zamišlja nacрте i da radove izvodi od zlata, srebra i tuèa; ³³ da reže dragulje za umetanje; da urezuje u drvetu i da umješno radi svaki posao. ³⁴ Njemu i Oholiabu, sinu Ahisamakovu, od plemena Danova, udijeli i sposobnost da pouèavaju druge. ³⁵ Obdari ih umještvom u svakom poslu rezbarskom, krojaèkom, veziljskom i tkalaèkom; oni tkaju tkanine od ljubièastog, crvenog i tamnocrvenog prediva i prepredenog lana, sposobni su u svakom poslu i vješti u nacrtima.

Chapter 36

¹ Stoga neka Besalel, Oholiab i svi vještaci koje je Jahve obdario vještinom i sposobnošæu da vješto izvedu sve poslove oko podizanja Svetišta obave sve kako je Jahve naredio." ² Mojsije onda pozva Besalela, Oholiaba i sve one što ih je Jahve obdario vještinom; sve koje je srce poticalo da se prihvate posla i izvedu ga. ³ Oni preuzmu od Mojsija sve prinose koje Izraelci bijahu donijeli

da se izvedu poslovi oko podizanja Svetišta. Ali kako su oni i dalje donosili prinose jutro za jutrom,
⁴ svi majstori koji su gradili Svetište dođu - svaki s posla na kojem je radio - ⁵ i reknu Mojsiju:
 "Svijet donosi mnogo više nego što je potrebno za izvođenje posla koji nam je Jahve naredio da
 izvedemo." ⁶ Zato Mojsije izda naredbu koju po taboru proglase: "Neka više nijedan čovjek ni
 žena ne donosi nikakva priloga za Svetište!" Tako ustave narod te nije donosio novih darova. ⁷ Što
 imahu bijaše dosta da se izvede sve djelo; i još je pretjecalo. ⁸ I tako najvještiji ljudi među radnicima
 naprave Prebivalište. Naèine ga od deset zavjesa od prepredenog lana i ljubièastog, crvenog i
 tamnocrvenog prediva. Na njima bijahu izvezeni likovi kerubina. ⁹ Dužina je svake zavjese iznosila
 dvadeset osam lakata, a širina svake zavjese èetiri lakta. Sve su zavjese bile iste mjere. ¹⁰ Pet
 zavjesa sastave jednu s drugom, a pet drugih zavjesa sastave opet jednu s drugom. ¹¹ Na rubu
 posljednje od zavjesa sastavljenih u jedno naèine petlje od modre vune; jednako ih naèine i na rubu
 posljednje zavjese drugoga dijela; ¹² naèine pedeset petlji na jednome komadu, a pedeset na rubu
 zavjese drugoga komada. Petlje su stajale jedna spram druge. ¹³ Onda naprave pedeset zlatnih
 kopèa pa sastave zavjese kopèama jednu s drugom. Tako je Prebivalište bilo kao jedna cjelina.
¹⁴ Zatim za Šator povrh Prebivališta naèine zavjese od kostrijeti; naèine ih jedanaest. ¹⁵ Dužina
 svake zavjese bila je trideset lakata, a širina èetiri lakta. Tih jedanaest zavjesa bilo je iste mjere.
¹⁶ Sastave pet zavjesa za se, a šest drugih opet za se. ¹⁷ Naprave pedeset petlji na rubu zavjese
 jednoga komada, a pedeset naèine na rubu drugoga komada. ¹⁸ Naèine i pedeset kopèa od tuèa da
 sastave Šator zajedno, tako da bude jedna cjelina. ¹⁹ Zatim naprave pokrov za Šator od uèinjenih
 ovnujskih koža, a povrh njega drugi, od finih koža. ²⁰ Trenice nauzgor za Prebivalište izrade od
 bagremova drva. ²¹ Duljina je svake trenice bila deset lakata, a širina lakat i pol. ²² Svaka je trenica
 imala dva klina da je drže uspravno. To su napravili na svakoj trenici za Šator. ²³ Trenice za
 Prebivalište napravili su ovako: dvadeset trenica za južnu stranu; ²⁴ napravili su èetrdeset podnožja
 od srebra pod dvadeset trenica - dva podnožja pod prvu trenicu za njezina dva klina i dva podnožja
 pod svaku slijedeæu trenicu za njezina dva klina. ²⁵ Za drugu, sjevernu, stranu Prebivališta naprave
 dvadeset trenica ²⁶ i za njih èetrdeset podnožja od srebra - dva podnožja pod prvu trenicu, a po
 dva podnožja pod svaku slijedeæu trenicu. ²⁷ Prebivalištu straga, prema zapadu, napraviše šest
 trenica. ²⁸ Naprave i dvije trenice za uglove Prebivališta straga. ²⁹ Pri dnu su bile rastavljene, ali

su se pri vrhu, kod prvoga koluta, sastajale. Tako su ih obje postavili za dva ugla. ³⁰ Bilo je osam
 trenica s njihovim podnožjima od srebra: šesnaest podnožja, pod svakom trenicom dva. ³¹ Naèine
 prijeènice od bagremova drva: pet njih za trenice s jedne strane Prebivališta, ³² a pet opet prijeènica
 za trenice s druge strane Prebivališta te pet prijeènica za trenice Prebivalištu straga, prema zapadu.
³³ Onda naèine središnju prijeènicu što je prolazila sredinom trenica s kraja na kraj. ³⁴ Trenice
 oblože zlatom, a njihove kolutove, kroz koje su prijeènice bile provuèene, naèine od zlata. I prijeènice
 oblože zlatom. ³⁵ Naprave zavjesu od ljubièastog, crvenog i tamnocrvenog prediva i prepredenog
 lana; naèine je s izvezenim kerubinima. ³⁶ Za nju naprave èetiri stupa od bagremova drva i oblože
 ih zlatom. Kuke su im bile od zlata, a saliju im i èetiri podnožja od srebra. ³⁷ Na ulazu u Šator
 naprave zavjesu od ljubièastog, crvenog i tamnocrvenog prediva i prepredenog lana, umjetnièki
 protkanu, i za nju pet stupèiaea s njihovim kukama. Vrhove stupèiaea i njihove šipke oblože zlatom,
 dok im pet podnožja naprave od tuèa.

Chapter 37

¹ Besalel napravi Kovèeg od bagremova drva, dug dva i pol lakta, širok lakat i pol, a lakat i
 pol visok. ² Iznutra ga i izvana okuje èistim zlatom. Naokolo mu napravi zlatan završni pojas. ³ I
 salije mu èetiri koluta na njegova èetiri ugla: dva koluta s jedne strane, a dva koluta s njegove druge
 strane. ⁴ Napravi i motke od bagremova drva i u zlato ih okuje; ⁵ onda provuèe motke kroz kolutove
 Kovèegu sa strane za nošenje Kovèega. ⁶ Zatim napravi Pomirilište od èistoga zlata, dva i pol lakta
 dugo, a lakat i pol široko. ⁷ Napravi i dva kerubina od kovanoga zlata, na dva kraja Pomirilišta:
⁸ jednoga kerubina na jednome kraju, a drugoga kerubina na drugome kraju. Kerubine na oba kraja
 naèini u jednome komadu s Pomirilištem. ⁹ Kerubini imali uzdignuta i raširena krila, zaklanjali
 njima Pomirilište. Bili su licem okrenuti jedan prema drugome, tako da su im lica gledala u
 Pomirilište. ¹⁰ Od bagremova drva naèini stol, dva lakta dug, lakat širok, a lakat i pol visok.
¹¹ Obloži ga èistim zlatom i od zlata mu naokolo naèini završni pojas. ¹² I naèini mu obrub unaokolo,
 podlanicu širok. A za obrub naokolo naèini zlatan završni pojas. ¹³ Salije mu èetiri zlatna koluta.
¹⁴ Kolutove onda prièvrsti za njegova èetiri nožna ugla. Kolutovi su bili tik pod obrubom, kao

¹⁵ kvake za motke, da se stol može nositi. Motke za nošenje stola načinio je od bagremova drva i
¹⁶ zlatom ih obložio. A pribor što se držao na stolu - njegove zdjele, varjače, vrèeve i pehare za
¹⁷ izlivanje prinosu - napravio je od èistoga zlata. Od èistoga zlata načinio i svijeænjak. Svijeænjak
 - njegovo podnožje i stalak - skova. Njegove èaše - èaške i latice - bile su u jednome komadu s
¹⁸ njim. Šest je krakova izbijalo s njegovih strana: tri kraka svijeænjaka s jedne strane, a tri kraka
¹⁹ svijeænjaka s druge strane. Na jednome kraku bile su tri èaše u obliku bademova cvijeta, svaka
 sa svojom èaškom i laticama. Na drugome opet kraku bile su tri èaše u obliku bademova cvijeta,
²⁰ svaka s èaškom i laticama. Tako je bilo na svih šest krakova što izbijahu iz svijeænjaka. Na
 samome svijeænjaku bile su èetiri èaše u obliku bademova cvijeta, svaka s èaškom i laticama:
²¹ èaška, u jednom komadu s njim, pod prva dva kraka; pa konaèno èaška, u jednom komadu s
²² njim, pod zadnja dva kraka. Tako na svih šest krakova što su iz njega izbijali. Njihove èaške i
²³ njihove peteljke bile su u jednom komadu s njim; sve to od èistoga kovanog zlata. A od èistoga
²⁴ zlata napravi mu i sedam svjetiljaka, usekaèe i pepeljare. Svijeænjak i sav njegov pribor načinio
²⁵ od jednoga talenta èistoga zlata. Kadioni je žrtvenik napravio od bagremova drva, lakat dug,
²⁶ lakat širok - u èetvorinu - a dva lakta visok. Rošèiæi su mu bili u jednom komadu s njim. Obloži
 mu èistim zlatom plohu, strane naokolo i njegove rošèiæe. Naèini mu naokolo završni pojas od
²⁷ zlata. Na njemu načinio i dva zlatna koluta na opreènim stranama, ispod završnog pojasa, da služe
²⁸ motkama za kvake kad se na njima nosi. Motke načinio od bagremova drva pa ih obloži zlatom.
²⁹ Onda pripravi posveæeno ulje za pomazanje i èisti kad mirisni, onako kako ga pravi pomastar.

Chapter 38

¹ Od bagremova drva napravi žrtvenik za žrtve paljenice, pet lakata dug, pet lakata širok - u
² èetvorinu - a tri lakta visok. Na njegova èetiri ugla načinio mu èetiri roga. Rogovi su bili u jednom
³ komadu s njim. Onda ga obloži tuèem. A načinio i sav pribor za žrtvenik: lonce, strugaèe, kotliæe,
⁴ viljuške i kadionike; sav mu je ovaj pribor načinio od tuèa. Za žrtvenik zatim načinio rešetku u
⁵ obliku mrežice od tuèa ispod izboèine; zahvaæala mu je do sredine. Salije èetiri koluta na èetiri

6
 ugla tuèane rešetke da služe kao kvake za motke. Motke naèini od bagremova drva pa ih obloži
 7
 tuèem. Onda provuèe motke kroz kolutove na objema stranama žrtvenika da se na njima nosi.
 8
 Napravio ga je šuplja - od dasaka. A zatim, od zrcala žena koje su posluživale na vratima Šatora
 9
 sastanka, naèini tuèani umivaonik i tuèani stalak za nj. Onda naèini dvorište. Na južnoj strani
 10
 dvorišta bijahu zavjese od prepredenog lana, stotinu lakata duge. Njihovih dvadeset stupova sa
 11
 dvadeset podnožja bilo je od tuèa, dok su kuke na stupovima i njihove šipke bile od srebra. Od
 12
 stotinu lakata bile su zavjese i sa sjeverne strane. Njihovih dvadeset stupova sa dvadeset podnožja
 13
 bilo je od tuèa, dok su kuke na stupovima i njihove šipke bile od srebra. Sa zapadne strane bijahu
 14
 zavjese od pedeset lakata, sa deset stupova i deset njihovih podnožja. Kuke su na stupovima i
 15
 njihove šipke bile od srebra. Sprijeda, s istoka, zavjese od pedeset lakata. S jedne strane vrata
 16
 zavjese su bile petnaest lakata, sa tri stupca i njihova tri podnožja. Tako i s druge strane - dakle,
 17
 na obje strane dvorišnih vrata - bile su zavjese od petnaest lakata, sa tri stupca i njihova tri podnožja.
 18
 Sve su zavjese oko dvorišta bile od prepredenog lana. Podnožja za stupove bila su od tuèa, a
 19
 kuke na stupovima i njihove šipke od srebra. Vrhovi stupova bili su srebrom obloženi. Sve šipke
 20
 na dvorišnim stupovima bijahu od srebra. Zavjesa na dvorišnim vratima - izvezena - bila je od
 21
 ljubièastog, crvenog i tamnocrvenog prediva i prepredenog lana. Dvadeset je lakata bila duga;
 22
 visoka, po širini, pet lakata kao i dvorišne zavjese. Bila su èetiri njihova stupa sa èetiri podnožja
 23
 od tuèa. Kuke na stupovima bile su od srebra. Vrhovi stupova bili su srebrom obloženi, a njihove
 24
 šipke bile su srebrne. Svi koèiæi unutar Prebivališta bili su od tuèa. To je popis stvari za
 25
 Prebivalište - Prebivalište Svjedoèanstva, koji je sastavljen na zapovijed Mojsijevu trudom levita
 26
 pod vodstvom Itamara, sina sveæenika Arona. Besalel, Urijev sin, iz koljena Hurova od plemena
 27
 Judina napravio je sve što je Jahve Mojsiju naredio. S njim je bio Oholiab, sin Ahisamakov, iz
 plemena Danova, rezbar, krojaè i vezilac za ljubièasto, crveno i tamnocrveno predivo i prepredeni
 28
 lan. Sve zlato što je utrošeno u radove oko Svetišta - zlato posveæeno prinosom - iznosilo je:
 29
 dvadeset i devet talenata i sedam stotina trideset šekela u hramskim šekelima. A srebro, sabrano
 30
 prigodom upisivanja zajednice - to jest beku po glavi, odnosno pola šekela prema hramskom
 31
 šekelu, od svakoga koji je bio upisan, od dvadeset godina pa naprijed - iznosilo je: stotinu talenata
 32
 i tisuæu sedam stotina sedamdeset i pet šekela u hramskim šekelima. Bilo je upisanih: šest stotina
 33
 tri tisuæe i petsto pedeset. Stotinu talenata srebra otišlo je za salijevanje podnožja Svetištu i

zavjesi: sto podnožja od sto talenata - talenat za podnožje. ²⁸ A od tisuæu sedam stotina sedamdeset i pet šekela naèinio je kuke za stupove, obložio njihove vrhove i napravio šipke za njih. ²⁹ Tuè od žrtve prikaznice iznosio je sedamdeset talenata i dvije tisuæe èetiri stotine šekela. ³⁰ Od njega je naèinio: podnožja za ulaz u Šator sastanka, žrtvenik od tuèa s njegovom tuèanom rešetkom i sav pribor za žrtvenik; ³¹ dalje, podnožja oko dvorišta, podnožja za dvorišni ulaz; sve koèiæe za Prebivalište i sve koèiæe oko dvorišta.

Chapter 39

¹ Od ljubièastog, crvenog i tamnocrvenog prediva naprave lijepo izraðeno ruho za službu u Svetištu; naprave svetu odjeæu Aronu, kako je Jahve naredio Mojsiju. ² Opleæak naprave od zlata, ljubièastog, crvenog i tamnocrvenog prediva i prepredenog lana. ³ Skuju zlatne ploèice, a onda ih na niti izrežu da ih vještaèki uvezu u ljubièasto, crveno i tamnocrveno predivo i prepredeni lan. ⁴ Za opleæak naprave poramenice koje su bile s njim sastavljene na svoja dva kraja; ⁵ tkanica što je na njemu stajala bila je napravljena od zlata, ljubièastog, crvenog i tamnocrvenog prediva i prepredenog lana kao i on, i u jednome komadu s njim, kako je Jahve naredio Mojsiju. ⁶ Kamenje oniksa optoèe obrubom od zlata. Na njima su, kao što se režu peèati, bila urezana imena Izraelovih sinova. ⁷ Njih stave na poramenice opleæaka da budu spomen-kamenje sinovima Izraelovim, kako je Jahve naredio Mojsiju. ⁸ I naprsnik izrade radovima vještaka kao i opleæak: od zlata, ljubièastog, crvenog i tamnocrvenog prediva i prepredenog lana. ⁹ Naprsnik naèiniše èetverouglast, dvostruk; bio je pedalj dug, pedalj širok, a predvostruèen. ¹⁰ Umetnu u nj èetiri reda dragulja. Prvi red bijaše od rubina, topaza i alema; ¹¹ drugi red od smaragda, safira i ametista; ¹² treæi red od hijacinta, ahata i leca; ¹³ a èetvrti red od krizolita, oniksa i jaspisa. Sve je bilo zlatom obrubljeno. ¹⁴ Na kamenima su bila imena Izraelovih sinova. Na broj ih je bilo dvanaest, kao i njihovih imena. Bila su urezana kao i peèati - svaki kamen s imenom jednoga od dvanaest plemena. ¹⁵ Za naprsnik naprave lanèiæe od èistoga zlata kao zasukane uzice. ¹⁶ Naprave zatim dva zlatna okvira i dva zlatna kolutiæa pa prièvrste oba kolutiæa za dva gornja ugla naprsnika. ¹⁷ Sad privežu ovdje zasukane uzice od zlata za dva kolutiæa što su bila prièvšæena za uglove naprsnika. ¹⁸ Druga dva

kraja zasukanih uzica prièvrste za dva okvira. Tako ih povežu za poramenice opleæka sprijeda.
19

Potom naèine dva zlatna kolutiæa pa ih prièvrste za dva kraja naprsnika uz nutarnji rub, okrenut
20 prema opleæku. Još naprave dva zlatna kolutiæa te ih prièvrste za donji, prednji kraj poramenice

opleæka, pokraj mjesta gdje se veže, povrhn tkanice opleæka. 21 Svežu kolutiæe naprsnika s
kolutiæima opleæka modrom vrpcom, tako da naprsnik stoji nad tkanicom opleæka i da se s opleæka
ne mogne odvojiti, kako je Jahve Mojsiju naredio. 22 Naprave i ogrtaè za opleæak, sav satkan od

ljubièastog prediva. 23 U sredini je ogrtaèa bio prorez kao otvor na oklopu, prorez naokolo opšiven,
da se ogrtaè ne podere. 24 O donjem rubu ogrtaèa naèine šipke od ljubièastog, crvenog i

tamnocrvenog prediva i prepredenog lana. 25 A naèine i zvonca od èistog zlata, pa zvonca privežu
među šipke; sve naokolo donjeg ruba ogrtaèa između šipaka: 26 zvonce pa šipak, zvonce pa šipak

okolo donjeg ruba ogrtaèa za vršenje službe, kako je Jahve naredio Mojsiju. 27 Zatim od otkanog
lana naèine košulje Aronu i njegovim sinovima; 28 a naprave i mitru od lana i kape od lana; platnene

gaæe naèine od prepredenog lana. 29 I pasovi su bili od prepredenog lana i od ljubièastog, crvenog
i tamnocrvenog prediva, iglama izvezeni, kako je Jahve Mojsiju naredio. 30 Naèine i ploèu, sveti

vijenac, od èistoga zlata i na njoj urežu natpis kako se urezuje na peèatnome prstenu: "Posveæen
Jahvi." 31 Za nju privežu modru vrpcu da je mogu svezati na vrhu mitre, kako je Jahve naredio

Mojsiju. 32 Tako su bili završeni svi radovi na Prebivalištu, Šatoru sastanka. Izraelci su sve naèinili
onako kako je Jahve Mojsiju naredio da naèine. 33 Onda donesu Mojsiju Prebivalište, Šator i sav

njegov pribor: njegove kuke, njegove trenice, njegove prijeènice, njegove stupove i njegova
podnožja; 34 pokrov od uèinjenih ovnujskih koža, pokrov od finih koža, zavjesu za zaklon;

35 Kovèeg svjedoèanstva s njegovim motkama i Pomirilištem; 36 stol i sav njegov pribor, prinesene

hljebove, 37 svijeænjak od èistoga zlata s njegovim svijeæama - svijeæe veæ u red stavljene - i sav
njegov pribor i ulje za svjetlo; 38 zlatni žrtvenik, ulje za pomazanje, miomirisni tamjan i zavjesu

za ulaz Šatora; 39 žrtvenik od tuèa s tuèanom rešetkom; njegove motke i sav njegov pribor;

umivaonik i njegov stalak; 40 zavjese za dvorište; njihove stupove i njihova podnožja, zavjesu za
dvorišni ulaz, njegova užeta i njihove koèiæe - sav pribor za službu u Prebivalištu, za Šator sastanka;

41 lijepo izraðeno ruho za službu u Svetištu - svetu odjeæu za sveæenika Arona i odijela za

42
 sveæenièku službu njegovih sinova. Upravo kako je Jahve Mojsiju naredio, tako su Izraelci sav
 43
 posao obavili. Mojsije pregleda sve radove i utvrdi da su ih dovršili: kako je Jahve naredio,
 onako su ih i napravili. I Mojsije ih blagoslovi.

Chapter 40

1 Reèe Jahve Mojsiju: 2 "Na prvi dan prvoga mjeseca podigni Prebivalište, Šator sastanka.
 3 Ondje postavi Kovèeg svjedoèanstva, onda Kovèeg zakloni zavjesom. 4 Potom unesi stol i što na
 nj spada poredaj; unesi i svijeænjak i svijeæe mu pripremi. 5 A zlatni žrtvenik za kaðenje postavi
 pred Kovèeg svjedoèanstva. Onda objesi zastor nad ulazom u Prebivalište. 6 Stavi žrtvenik za žrtve
 paljenice pred ulaz Prebivališta, Šatora sastanka. 7 Izmeðu Šatora sastanka i žrtvenika smjesti
 umivaonik i u nj nalij vode. 8 Naokolo napravi dvorište i objesi zastor nad dvorišnim ulazom.
 9 Zatim uzmi ulja za pomazanje pa pomaži Prebivalište i sve što je u njemu; posveti ga i sav njegov
 pribor, pa æe svetim postati. 10 Pomaži potom žrtvenik za žrtve paljenice i sav njegov pribor;
 posveti žrtvenik i presvetim æe žrtvenik postati. 11 Pomaži umivaonik s njegovim stalkom: posveti
 ga! 12 Dovedi zatim Arona i njegove sinove na ulaz Šatora sastanka pa ih operi vodom. 13 Stavi
 onda na Arona posveæenu odjeæu; pomaži ga i posveti da mi služi kao sveæenik. 14 Dovedi i
 njegove sinove, na njih stavi košulje 15 i pomaži ih, kako si pomazao i njihova oca, da mi služe
 kao sveæenici. Njihovo pomazanje neka ih uvede u vjeèno sveæenstvo u sve njihove naraštaje."
 16 Tako Mojsije uèini. Kako mu je Jahve naredio, sve je tako i uèinio. 17 Prvoga dana prvoga
 mjeseca druge godine Prebivalište bi podignuto. 18 Ovako Mojsije namjesti Prebivalište: razmjesti
 njegova podnožja, onda uspravi njegove trenice, zatim postavi prijeènice i podiže stupove. 19 Zatim
 raspne Šator nad Prebivalište, a povrh njega stavi pokrov Šatora, kako je Jahve Mojsiju naredio.
 20 Uze onda Svjedoèanstvo i stavi ga u Kovèeg; na Kovèeg postavi motke; onda stavi Pomirilište
 21 ozgo na Kovèeg. Potom unese Kovèeg u Prebivalište; objesi zavjesu za zaklon. Tako zastre
 Kovèeg svjedoèanstva, kako je Jahve i naredio Mojsiju. 22 Zatim postavi stol u Šator sastanka,

Prebivalištu sa sjeverne strane, ali izvan zavjese. ²³ Po njemu poreda kruhove pred Jahvom, kako
 je Jahve naredio Mojsiju. ²⁴ Onda smjesti svijećenjak u Šator sastanka naprama stolu, na južnoj
 strani Prebivališta. ²⁵ I postavi svjetiljke pred Jahvom, kako je Jahve naredio Mojsiju. ²⁶ Zlatni
 žrtvenik smjesti u Šator sastanka, pred zavjesu. ²⁷ Na njemu zapali miomirisnog tamjana, kako je
 Jahve naredio Mojsiju. ²⁸ Poslije toga stavi zavjesu na ulaz u Prebivalište. ²⁹ Kod ulaza u
 Prebivalište, u Šator sastanka, postavi žrtvenik za žrtve paljenice. Na njemu prinese žrtvu paljenicu
 i žrtvu od žita, kako je Jahve naredio Mojsiju. ³⁰ Između Šatora sastanka i žrtvenika smjesti
 umivaonik pa u nj ulije vode za pranje. ³¹ Iz njega su Mojsije, Aron i njegovi sinovi prali svoje
 ruke i svoje noge. ³² A prali su se kad su ulazili u Šator sastanka i kad su pristupali k žrtveniku,
 kako je Jahve naredio Mojsiju. ³³ Napokon Mojsije napravi dvorište oko Prebivališta i žrtvenika
 i postavi zavjesu na dvorišnim vratima. Tako Mojsije završi taj posao. ³⁴ A onda oblak prekri Šator
 sastanka i slava Jahvina ispuni Prebivalište. ³⁵ Mojsije nije mogao ući u Šator sastanka zbog oblaka
 koji je na njemu stajao i slave Jahvine koja je ispunjala Prebivalište. ³⁶ Sve vrijeme njihova
 putovanja, kad god bi se oblak digao s Prebivališta, Izraelci bi krenuli; ³⁷ ali ako se oblak ne bi
 digao, ni oni ne bi na put polazili sve do dana dok se ne bi digao. ³⁸ Jer sve vrijeme njihova
 putovanja oblak Jahvin danju stajaše nad Prebivalištem, a noću bi se u oblaku pojavila vatra vidljiva
 svemu domu Izraelovu.

Leviticus

Chapter 1

¹ Zovnu Jahve Mojsija te mu iz Šatora sastanka reče: ² "Govori Izraelcima i kaži im: 'Kad tko
 od vas želi prinijeti Jahvi žrtvu od stoke, prinijet će je ili od krupne ili od sitne stoke. ³ Ako njegov
 prinos za žrtvu paljenicu bude od krupne stoke, neka prinese muško bez mane. Neka ga dovede k
 ulazu u Šator sastanka da pred Jahvom bude primljen. ⁴ Neka stavi svoju ruku na glavu žrtve
 paljenice da mu za njegovo ispaštanje bude primljena. ⁵ Neka zatim zakolje junca pred Jahvom.

A Aronovi sinovi, sveæenici, neka prinesu krv. Neka njome zapljusnu sve strane žrtvenika koji
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535
 536
 537
 538
 539
 540
 541
 542
 543
 544
 545
 546
 547
 548
 549
 550
 551
 552
 553
 554
 555
 556
 557
 558
 559
 560
 561
 562
 563
 564
 565
 566
 567
 568
 569
 570
 571
 572
 573
 574
 575
 576
 577
 578
 579
 580
 581
 582
 583
 584
 585
 586
 587
 588
 589
 590
 591
 592
 593
 594
 595
 596
 597
 598
 599
 600
 601
 602
 603
 604
 605
 606
 607
 608
 609
 610
 611
 612
 613
 614
 615
 616
 617
 618
 619
 620
 621
 622
 623
 624
 625
 626
 627
 628
 629
 630
 631
 632
 633
 634
 635
 636
 637
 638
 639
 640
 641
 642
 643
 644
 645
 646
 647
 648
 649
 650
 651
 652
 653
 654
 655
 656
 657
 658
 659
 660
 661
 662
 663
 664
 665
 666
 667
 668
 669
 670
 671
 672
 673
 674
 675
 676
 677
 678
 679
 680
 681
 682
 683
 684
 685
 686
 687
 688
 689
 690
 691
 692
 693
 694
 695
 696
 697
 698
 699
 700
 701
 702
 703
 704
 705
 706
 707
 708
 709
 710
 711
 712
 713
 714
 715
 716
 717
 718
 719
 720
 721
 722
 723
 724
 725
 726
 727
 728
 729
 730
 731
 732
 733
 734
 735
 736
 737
 738
 739
 740
 741
 742
 743
 744
 745
 746
 747
 748
 749
 750
 751
 752
 753
 754
 755
 756
 757
 758
 759
 760
 761
 762
 763
 764
 765
 766
 767
 768
 769
 770
 771
 772
 773
 774
 775
 776
 777
 778
 779
 780
 781
 782
 783
 784
 785
 786
 787
 788
 789
 790
 791
 792
 793
 794
 795
 796
 797
 798
 799
 800
 801
 802
 803
 804
 805
 806
 807
 808
 809
 810
 811
 812
 813
 814
 815
 816
 817
 818
 819
 820
 821
 822
 823
 824
 825
 826
 827
 828
 829
 830
 831
 832
 833
 834
 835
 836
 837
 838
 839
 840
 841
 842
 843
 844
 845
 846
 847
 848
 849
 850
 851
 852
 853
 854
 855
 856
 857
 858
 859
 860
 861
 862
 863
 864
 865
 866
 867
 868
 869
 870
 871
 872
 873
 874
 875
 876
 877
 878
 879
 880
 881
 882
 883
 884
 885
 886
 887
 888
 889
 890
 891
 892
 893
 894
 895
 896
 897
 898
 899
 900
 901
 902
 903
 904
 905
 906
 907
 908
 909
 910
 911
 912
 913
 914
 915
 916
 917
 918
 919
 920
 921
 922
 923
 924
 925
 926
 927
 928
 929
 930
 931
 932
 933
 934
 935
 936
 937
 938
 939
 940
 941
 942
 943
 944
 945
 946
 947
 948
 949
 950
 951
 952
 953
 954
 955
 956
 957
 958
 959
 960
 961
 962
 963
 964
 965
 966
 967
 968
 969
 970
 971
 972
 973
 974
 975
 976
 977
 978
 979
 980
 981
 982
 983
 984
 985
 986
 987
 988
 989
 990
 991
 992
 993
 994
 995
 996
 997
 998
 999
 1000

Chapter 2

1
 "Kad tko želi prinijeti Jahvi žrtvu prinosnicu, neka njegov dar bude od najboljeg brašna; neka
 2
 ga polije uljem i na nj stavi tamjana. Neka ga onda donese Aronovim sinovima, sveæenicima.
 Zatim neka zagrabi šaku od toga brašna i ulja i sav tamjan, pa neka sveæenik na žrtveniku to sažeže
 3
 u kad za spomen-žrtvu. To je žrtva paljena Jahvi na ugodan miris. A što od žrtve prinosnice
 4
 ostane, neka pripadne Aronu i njegovim sinovima - najsvetije od žrtava Jahvi paljenih. Ako za
 žrtvu prinosnicu želiš prinijeti tijesta peèena u peæi, neka to budu beskvasne pogaèe od najboljeg
 5
 brašna, zamiješene u ulju, ili beskvasne prevrte uljem namazane. Ako tvoj dar bude žrtva prinosnica
 6
 peèena na tavi, neka bude od najboljeg brašna, neukvasana i u ulju zamiješena. U komade je

izlomi i po njima ulja polij: žrtva je to prinosnica.⁷ Bude li tvoja prinosnica kuhana u kotluši, neka
 bude od najboljeg brašna, pripravljena s uljem.⁸ Donosi Jahvi žrtvu prinosnicu tako pripravljenu!
 Neka se preda svećeniku, a on æ je polagati na žrtvenik.⁹ Neka svećenik odvoji od žrtve prinosnice
 dio kao spomen-žrtvu, pa neka ga sažeže u kad na žrtveniku - kao žrtvu paljenu Jahvi na ugodan
 miris!¹⁰ A što od žrtve prinosnice ostane, neka pripadne Aronu i njegovim sinovima - najsvetije
 od žrtava Jahvi paljenih.¹¹ Nikakva žrtva prinosnica koju budeš prinosis Jahvi neka ne bude
 priređivana s kvasom, jer ne smiješ u kad sažigati ni kvasa ni meda kao žrtvu paljenu.¹² Prinosite
 ih Jahvi kao prvine plodova, ali neka se sa žrtvenika ne viju na ugodan miris.¹³ Svaku svoju žrtvu
 prinosnicu posoli. Ne ostavljaj svoje žrtve prinosnice bez soli Saveza sa svojim Bogom: sa svakim
 svojim prinosom prinesi i sol.¹⁴ Ako prinosis Jahvi žrtvu prinosnicu od prvina, prinesi tu žrtvu
 od prvina svojih plodova u obliku klasa pržena na vatri ili brašna od samljevenog zrnja.¹⁵ Dodaj
 još ulja i na nju stavi tamjana. To je žrtva prinosnica.¹⁶ Onda neka svećenik sažeže u kad za
 spomen-žrtvu dio kruha i ulja i sav tamjan kao žrtvu Jahvi paljenu."

Chapter 3

¹ "Ako tko prinosis žrtvu prièesnicu te ako prinosis goveèe - žensko ili muško - neka je bez mane
 što prinosis pred Jahvom.² Neka stavi svoju ruku na glavu svoje žrtve i zakolje je na ulazu u Šator
 sastanka. Neka zatim Aronovi sinovi, svećenici, zapljusnu krvlju sve strane žrtvenika.³ Od žrtve
 prièesne, kao žrtvu paljenu, neka prinese loj što omotava drobinu, sav loj što je oko drobine; oba
 bubrega i loj što je na njima i na slabinama; pa privjesak s jetre: neka i njega s bubrezima izvadi.
⁴
⁵ Zatim neka Aronovi sinovi te dijelove sažegu na žrtveniku sa žrtvom paljenicom koja bude na
 drvima na vatri. To neka je žrtva paljena Jahvi na ugodan miris.⁶ Ako tko prinosis za žrtvu prièesnicu
 od sitne stoke Jahvi, neka prinese bez mane, bilo muško ili žensko.⁷ Ako na dar prinosis ovcu, neka
 je prinese pred Jahvom.⁸ Neka stavi svoju ruku na glavu svoje žrtve i neka je zakolje pred Šatorom
⁹
 sastanka. Zatim neka Aronovi sinovi zapljusnu njezinom krvlju sve strane žrtvenika. Od žrtve
 prièesnice neka prinesu žrtvu paljenu Jahvi: njezin loj, cio pretili rep, otkinuvši ga tik uz hrptenjaèu;

loj što omotava drobinu, sav loj što je oko drobine; ¹⁰ oba bubrega i loj što je na njima i na
 slabinama; pa privjesak s jetre: neka i njega s bubrezima izvadi. ¹¹ Onda neka svećenik to sažeže
 na žrtveniku u kad - kao hranu vatre u èast Jahvi. ¹² Ako li prinosi kozu, neka je prinese pred
 Jahvom: ¹³ neka stavi svoju ruku na glavu svoje žrtve i neka je zakolje pred Šatorom sastanka.
 Neka zatim Aronovi sinovi zapljusnu njezinom krvlju sve strane žrtvenika. ¹⁴ Onda neka od nje
 prinese, kao paljenu žrtvu Jahvi, loj što omotava drobinu, sav loj što je oko drobine; ¹⁵ oba bubrega
 i loj što je na njima i na slabinama; pa privjesak s jetre; neka i njega s bubrezima izvadi. ¹⁶ Onda
 neka ih svećenik sažeže na žrtveniku - žrtvu paljenu Jahvi na ugodan miris. Sav loj pripada Jahvi.
¹⁷ Neka ovo bude zakon za sva vremena svim vašim naraštajima u kojem god mjestu budete boravili:
 nipošto ne smijete jesti ni loja ni krvi."

Chapter 4

¹ Jahve reèe Mojsiju: ² "Ovako kaži Izraelcima: 'Ako se tko nehotice ogriješi o bilo koju Jahvinu
 zapovijed te uèini što je zabranjeno èiniti: ³ Bude li to pomazanjem posveæeni svećenik koji
 pogriješi i navuèe tako krivnju na narod, onda za grijeh koji uèini neka prinese Jahvi jedno grlo
 krupne stoke, jednoga junca bez mane, kao žrtvu okajnicu. ⁴ Neka junca dovede pred Jahvu do
 ulaza u Šator sastanka; neka juncu na glavu položi svoju ruku i onda junca zakolje pred Jahvom.
⁵ Zatim neka pomazanjem posveæeni svećenik uzme krvi od junca i donese je u Šator sastanka.
⁶ Onda neka svećenik zamoèi svoj prst u krv i tom krvlju neka sedam puta poškropi prednju stranu
 zavjese Svetišta, pred Jahvom. ⁷ Potom neka svećenik stavi te krvi na rogove žrtvenika za miomirisni
 kad koji se dimi pred Jahvom u Šatoru sastanka. Svu ostalu krv od junca neka izlije podno žrtvenika
 za žrtve paljenice što se nalazi na ulazu u Šator sastanka. ⁸ Iz junca što ga prinosi kao žrtvu okajnicu
 neka izvadi: loj što omotava drobinu, sav loj što je oko drobine; ⁹ oba bubrega i loj što je na njima
 i na slabinama, privjesak s jetre; neka i njega izvadi s bubrezima; ¹⁰ onako kako se uzima dio iz
 vola žrtve prièesnice. Neka ih zatim svećenik sažeže u kad na žrtveniku za žrtve paljenice. ¹¹ Kožu
 od junca, sve meso od njega, njegovu glavu, njegove noge, drobinu i njegovu neèist ¹² - svega
 junca - neka iznese na èisto mjesto izvan tabora gdje se pepeo izasiplje i neka ga spali na vatri od

drva; tu na pepelu neka se junac spali." ¹³ "Ako sva izraelska zajednica nehotièno pogriješi poèinivši
 štogod što je Jahve zabranio pa tako postanu krivi a ne budu svjesni krivnje, ¹⁴ onda, kad se sazna
 za uèinjeni prijestup, neka zajednica prinese jedno grlo krupne stoke - jednoga junca bez mane -
 kao žrtvu okajnicu. Neka ga dovedu pred Šator sastanka. ¹⁵ Tu pred Jahvom neka starješine
 zajednice polože svoje ruke juncu na glavu. Neka se onda junac zakolje pred Jahvom. ¹⁶ Neka
 zatim pomazanjem posveæeni sveæenik donese krvi od junca u Šator sastanka; ¹⁷ neka sveæenik
 zamoèi svoj prst u krv i sedam puta poškropi prednju stranu zavjese, pred Jahvom. ¹⁸ Neka zatim
 stavi krvi na rogove žrtvenika koji se nalazi pred Jahvom u Šatoru sastanka. Svu ostalu krv neka
 izlije podno žrtvenika za žrtve paljenice što se nalazi na ulazu u Šator sastanka. ¹⁹ S junca neka
 skine sav loj i sažeže ga u kad na žrtveniku. ²⁰ I s juncem neka uradi kako je uradio s onim juncem
 žrtve okajnice - tako neka uèini i s tim. I pošto sveæenik nad èlanovima zajednice izvrši obred
 pomirenja, bit æe im oprošteno. ²¹ Neka odnese junca izvan tabora i spali ga kako je spalio i prvoga
 junca. To je žrtva za prijestup zajednice." ²² "Ako nehotièno pogriješi glavari i uèini štogod što je
 Jahve, Bog njegov, zabranio i tako sagriješi, ²³ onda, kad ga obznane o prijestupu koji je poèinio,
 neka kao svoj prinos donese muško jare bez mane. ²⁴ Položivši svoju ruku jaretu na glavu, neka
 ga zakolje na mjestu gdje se kolju pred Jahvom žrtve paljenice. To je žrtva okajnica. ²⁵ Sveæenik
 neka uzme na svome prstu krvi od žrtve okajnice pa je stavi na rogove žrtvenika za žrtve paljenice.
 A svu ostalu krv neka izlije podno žrtvenika za žrtve paljenice. ²⁶ Sav loj neka sažeže u kad na
 žrtveniku kao i loj sa žrtve prièesnice. Neka tako sveæenik nad glavarom izvrši obred pomirenja
 za njegov grijeh, pa æe mu biti oprošteno." ²⁷ "Ako tko od obiènoga puka nehotièno pogriješi
 uèinivši štogod što je Jahve zabranio i tako sagriješi, ²⁸ onda, kad ga obznane o prijestupu koji je
 poèinio, neka kao svoj prinos za grijeh koji je poèinio donese žensko jare bez mane. ²⁹ Neka stavi
 svoju ruku na glavu okajnice i zakolje žrtvu okajnicu na mjestu za žrtve paljenice. ³⁰ Neka sveæenik
 uzme krvi na svome prstu pa je stavi na rogove žrtvenika za žrtve paljenice. A svu ostalu krv neka
 izlije podno žrtvenika. ³¹ Neka zatim izvadi sav njezin loj kao što se vadi loj iz žrtve prièesnice;
 neka ga onda sveæenik sažeže u kad na žrtveniku kao ugodan miris Jahvi. Kad sveæenik izvrši nad
 tim èovjekom obred pomirenja, bit æe mu oprošteno. ³² Ako bi tko htio dovesti janje kao žrtvu
 okajnicu, neka dovede žensko bez mane. ³³ Položivši svoju ruku na glavu žrtve okajnice, neka je

zakolje kao žrtvu okajnicu na mjestu gdje se kolju žrtve paljenice.³⁴ Neka onda svećenik uzme krvi od žrtve okajnice na svome prstu pa je stavi na rogove žrtvenika za žrtve paljenice. A svu ostalu krv neka izlije podno žrtvenika.³⁵ Neka zatim izvadi sav njezin loj kao što se vadi loj iz žrtve prièesnice. Neka to svećenik sažeže u kad povrh žrtava paljenih Jahvi u èast. Neka tako svećenik izvrši nad tim èovjekom obred pomirenja za grijeh koji je poèinio, pa æe mu biti oprošteno."

Chapter 5

¹ "Zgriješi li tko tako što èuje rijeèi proklinjanja a odbije da svjedoèi iako je mogao biti svjedokom jer je ili sam vidio ili doznao pa tako nosi krivnju na sebi;² ili ako tko dirne kakav neèist predmet, strv neèiste zvijeri, strv neèista živinèeta ili strv neèista puzavca - i u neznanju postane neèist i odgovoran;³ ili kad se tko dotakne neèistoæe èovjeèje, bilo to što mu drago od èega se neèistim postaje i toga ne bude svjestan, kad dozna, biva odgovoran;⁴ nadalje, kad tko nepromišljeno izusti zakletvu na dobro ili zlo - na što se veæ èovjek nepromišljeno zaklinje - i toga ne bude svjestan, onda, kad dozna, biva odgovoran;⁵ ako, dakle, tko postane odgovoran u bilo èemu od toga, neka prizna poèinjeni grijeh.⁶ I neka prinese Jahvi kao žrtvu naknadnicu za poèinjeni grijeh jednu ženku od sitne stoke, janje ili kozle, kao žrtvu okajnicu. Neka svećenik izvrši nad njim obred pomirenja koji æe ga osloboditi od njegovog grijeha."⁷ "Ako mu sredstva ne dopuštaju da pribavi glavu sitne stoke, neka Jahvi, kao naknadnicu za poèinjeni grijeh, prinese dvije grlice ili dva golubiæa;⁸ jedno kao žrtvu okajnicu, a drugo kao žrtvu paljenicu. Neka ih donese svećeniku, a on neka najprije prinese ono što je odreðeno kao žrtva okajnica. Stisnuvši ga za vrat, neka mu slomi šiju, ali neka glave ne otkida.⁹ Neka krvlju žrtve poškropi žrtvenik sa strane, a ostatak krvi neka se iscijedi podno žrtvenika. To je žrtva okajnica.¹⁰ Onda neka drugo prinese kao žrtvu paljenicu prema propisu. Neka tako svećenik nad tim èovjekom izvrši obred pomirenja za grijeh koji je poèinio, i bit æe mu oprošteno.¹¹ Ako mu sredstva ne dopuštaju da pribavi dvije grlice ili dva golubiæa, neka Jahvi, u zadovoljštinu za poèinjeni grijeh, prinese jednu desetinu efe njaboljeg brašna. Ulja u nj neka ne ulijeva niti na nj tamjana stavlja jer je žrtva okajnica.¹² Kada to donese svećeniku, neka svećenik zagrabi punu pregršt kao spomen-žrtvu i na žrtveniku sažeže u èast Jahvi povrh paljenih žrtava. To je žrtva okajnica.¹³ Neka tako svećenik izvrši nad tim èovjekom obred pomirenja za grijeh koji je poèinio u bilo kojem od tih sluèajeva, pa æe mu biti oprošteno. Ono

ostalo neka pripadne svećeniku kao i od žrtve prinosnice." ¹⁴ Još reče Jahve Mojsiju: ¹⁵ "Ako tko poèini pronevjerjenje ogriješivši se nehotièno o svete stvari Jahvine, neka za naknadu, kao žrtvu naknadnicu, prinese Jahvi, iz svoga stada, ovna bez mane, vrijedna - po tvojoj procjeni - najmanje dva šekela srebra - prema cijeni hramskog šekela. ¹⁶ Neka nadoknadi koliko se ogriješio o svete stvari i tome doda još petinu i neka dadne svećeniku. Neka svećenik nad njim izvrši obred pomirenja ovnom žrtve naknadnice, i bit æe mu oprošteno. ¹⁷ Ako tko i ne znajuæi pogriješi i uèini što god što je Jahve zabranio, kriv je, pa neka snosi posljedice svoje krivnje. ¹⁸ Neka svećeniku dovede za naknadnicu iz svoga stada ovna bez mane, prema tvojoj procjeni. Neka svećenik nad tim èovjekom izvrši obred pomirenja za pogrešku što je poèinio u neznanju, i bit æe mu oprošteno. ¹⁹ To je žrtva naknadnica; on je doista bio odgovoran Jahvi." ²⁰ Jahve još reče Mojsiju: ²¹ "Kad se tko ogriješi i poèini pronevjeru prema Jahvi prevarivši svoga bližnjega u pologu ili pohrani, a tako i kraðom ili iskorištavanjem svoga bližnjega; ²² ili, naðe li što je bilo izgubljeno pa slaže i krivo se zakune u bilo kojem grijehu što ga èovjek može uèiniti; ²³ ako tko tako pogriješi i kriv postane, onda ono što je kraðom oduzeo ili što je iskorištavanjem namakao; ili polog što mu je bio povjeren; ili izgubljenu stvar što ju je našao; ²⁴ ili ono za što se bio krivo zakleo - neka u cijelosti vrati i, dodavši tome petinu, neka dadne onome kome pripada istoga dana kad spozna svoju krivnju. ²⁵ Neka potom svećeniku za naknadu, kao žrtvu naknadnicu Jahvi, dovede iz svog stada jednoga ovna bez mane, prema tvojoj procjeni, ²⁶ a svećenik neka nad tim èovjekom izvrši obred pomirenja pred Jahvom, i bit æe mu oprošteno, ma kakvo bilo nedjelo kojega je krivac."

Chapter 6

¹ Jahve još reče Mojsiju: ² "Naredi Aronu i njegovim sinovima: 'Ovakav je obred za žrtvu paljenicu: žrtva paljenica neka ostane na žeravi na žrtveniku svu noæ do jutra; i vatra neka neprestano gori na žrtveniku. ³ Neka svećenik stavi na se lanenu košulju, na svoje tijelo neka navuèe lanene gaæe; zatim neka zgrne zamašæeni pepeo u što je vatra pretvorila žrtvu paljenicu na žrtveniku i neka ga stavi pokraj žrtvenika. ⁴ Potom neka svuèe svoje ruho i na se obuèe drugo te neka odnese zamašæeni pepeo na èisto mjesto izvan tabora. ⁵ Vatra na žrtveniku mora uvijek gorjeti; ne smije se gasiti. Neka svako jutro svećenik na nju naloži drva i onda na nju naslaže žrtvu paljenicu. Tu neka u kad sažiže loj sa žrtava prièesnica. ⁶ Neka na žrtveniku trajno gori vatra; neka se ne gasi.'"

7 "Ovo je obred za žrtvu prinosnicu: neka je Aronovi sinovi pronose u nazočnosti Jahve pred
 8 žrtvenikom. Pošto jedan od njih zagrabi pregršt najboljeg brašna i ulja sa žrtve prinosnice i sav
 9 tamjan što bude na njoj, pošto to sažeže na žrtveniku kao spomen-žrtvu, ugodan miris Jahvi, neka
 ostatak u obliku beskvasnih kruhova pojedu Aron i njegovi sinovi; neka ga jedu na posvećenu
 10 mjestu - u dvorištu Šatora sastanka. Neka se ne peče s kvascem. To je dio žrtava meni paljenih
 11 što im ga ja dajem - dio najsvetiji, jednako kao i žrtva okajnica i kao žrtva naknadnica. Svaki
 muškarac Aronova potomstva može jesti taj dio od žrtava paljenih Jahvi, i to je vječni zakon za
 12 sve vaše naraštaje: i tko ih se god dotakne, bit će posvećen." Jahve još reče Mojsiju: "Neka
 13 Aron i njegovi sinovi na dan svoga pomazanja prinesu Jahvi ovaj prinos: desetinu efe najboljeg
 14 brašna kao redovitu žrtvu prinosnicu, polovinu ujutro, a polovinu uvečer. Neka bude pripravljena
 u tavi na ulju. Donesi je dobro namočenu i prinesi Jahvi kao ugodan miris, kao žrtvu prinosnicu
 15 od više komada. Neka je tako pripravi svećenik koji od njegovih sinova bude pomazan da ga
 16 naslijedi. To je vječni zakon. Neka se ta žrtva Jahvi sva sažeže! Svaka svećenička žrtva prinosnica
 17 treba da bude posve spaljena; neka se od nje ne jede." Još reče Jahve Mojsiju: "Kaži Aronu
 18 i njegovim sinovima: 'Ovo je obred žrtvovanja za grijeh: žrtva okajnica neka se zakolje pred Jahvom
 19 na mjestu gdje se kolje žrtva paljenica - presveta je! Svećenik koji prinosi tu žrtvu okajnicu
 20 neka od nje i jede; neka se ona jede na posvećenu mjestu, u dvorištu Šatora sastanka. Tko se
 god dotakne njezina mesa bit će posvećen; ako krv poštrapa odijelo, poštrapani dio neka se ispere
 21 na posvećenu mjestu. A posuda od ilovače u kojoj bude meso kuhano neka se razbije; a ako
 bude kuhano u posudi od tuča, neka se istare i vodom ispere. 22 Svaki muški od svećeničke loze
 23 može od nje jesti - presveta je! Ali nijedna žrtva okajnica od koje je krv donesena u Šator sastanka
 za obred pomirenja u Svetišću neka se ne jede, nego na vatri spali.'"

Chapter 7

1 "Ovo je obred za žrtvu naknadnicu. 2 Nadasve je sveta! Neka se žrtva naknadnica zakolje na
 mjestu gdje se kolju žrtve paljenice, a njezinom krvlju neka svećenik zapljusne sve strane žrtvenika.
 3 Zatim neka prinese sav loj s nje: pretili rep, loj što omotava drobinu, 4 oba bubrega i loj što je na

njima i na slabinama; pa privjesak s jetre: neka i njega izvadi s bubrezima!⁵ Neka ih sveæenik
 sažeže na žrtveniku kao žrtvu u èast Jahvi paljenu. To je žrtva naknadnica.⁶ Svaki muški od
 sveæenièke loze može od nje jesti. Neka je jedu na posveæenu mjestu - presveta je!⁷ Kakva je
 žrtva okajnica, takva je i žrtva naknadnica; jedno je pravilo za njih: neka pripadne sveæeniku koji
 njome vrši obred pomirenja.⁸ Tako isto koža od žrtve koju tko preda sveæeniku da bude prinesena
 za žrtvu paljenicu neka pripadne sveæeniku.⁹ Nadalje, svaka žrtva prinosnica što bude peèena u
 peæi, kao i svaka što bude zgotovljena u kotluši ili na tavi, neka pripadne sveæeniku koji je prinosi.
¹⁰ A svaka žrtva prinosnica, zamiješana s uljem ili nasuho, neka pripadne svim Aronovim sinovima
 bez razlike!"¹¹ "Ovo je obred za žrtvu prièesnicu koja æ se prinositi Jahvi.¹² Ako se prinosi u
 zahvalu, neka se zajedno sa žrtvom zahvalnicom prinesu i beskvasne pogaèe uljem zamiješene;
 beskvasne prevrte uljem namazane i kolaèi od najboljeg brašna, zamiješeni uljem.¹³ Ovaj prinos,
 nadopunjen kolaèima od ukvasanoga tijesta, neka se prinosi zajedno sa žrtvom prièesnicom u
 zahvalu.¹⁴ Od svake ovakve žrtve neka se prinese po jedan kolaè na dar Jahvi. To neka bude za
 sveæenika koji zapljuskuje krv od žrtve prièesnice.¹⁵ A meso žrtve prièesnice neka se pojede
 istoga dana kad bude žrtvovana; neka se od nje ne ostavlja ništa za sutradan.¹⁶ A bude li prinos
 žrtva zavjetnica ili žrtva dragovoljna, neka se jede na dan kad se žrtva prinosi. Što ostane od nje
 neka se jede sutradan.¹⁷ A što još mesa od žrtve preteèe, neka se treæi dan na vatri spali."¹⁸ "Ako
 bi tko jeo meso žrtve prièesnice i treæi dan, žrtva neæe biti primljena niti æ onome koji je prinosi
 biti uraèunata. To je meso kvarno, i onaj koji od toga jede neka i posljedice krivnje snosi!¹⁹ Meso
 koje se dotakne bilo èega neèista neka se ne jede nego na vatri spali! Inaèe, tko je god èist može
 jesti meso.²⁰ A tko bi neèist jeo mesa od žrtve prièesnice što je bila Jahvi prinesena takav neka
 se iskorijeni iz svoga naroda.²¹ Kad se tko dotakne bilo èega neèista - bila to neèist èovjeèja, kakva
 neèista životinja ili bilo kakvo neèisto stvorenje - pa pojede mesa od žrtve prièesnice koja je
 prinesena Jahvi takav neka se iskorijeni iz svoga naroda!"²² Reèe Jahve Mojsiju:²³ "Ovako kaži
 Izraelcima: 'Ne jedite loja ni volujskoga, ni ovèjega, ni kozjega.²⁴ Loj sa životinje koja uquine, ili
 koju divlje zvijeri razderu, može se upotrijebiti za bilo što, ali ga ne smijete jesti.²⁵ Tko god jede
 loj od životinje koja se može prinijeti Jahvi kao žrtva paljenica takav neka se iskorijeni iz svoga
 naroda.²⁶ Ne smijete uživati krvi ni od ptica ni od stoke ni u kojem svome prebivalištu.²⁷ Tko
 bi god uživao bilo kakvu krv neka se iskorijeni iz svoga naroda."²⁸ Jahve još reèe Mojsiju:

29 "Ovako kaži Izraelcima: 'Prinos Jahvi od žrtve prièesnice mora donijeti onaj koji Jahvi prinosi
³⁰ žrtvu prièesnicu. Svojim vlastitim rukama neka prinese Jahvi žrtvu paljenicu; neka prinese loj
i grudi; grudi neka se prinesu pred Jahvom kao žrtva prikaznica. ³¹ Neka sveæenik sažeže loj na
žrtveniku, a grudi neka pripadnu Aronu i njegovim sinovima. ³² Desno pleæe od svojih žrtava
prièesnica dajte sveæeniku na dar. ³³ Onome Aronovu sinu koji bude prinosio krv i loj sa žrtve
prièesnice neka u dio pripadne desno pleæe. ³⁴ Jer ja uzimam od Izraelaca grudi od žrtava prièesnica
što se prinosu kao žrtva prikaznica i pleæe žrtve podizalice te ih predajem sveæeniku Aronu i
njegovim sinovima. To je trajna odredba za Izraelce. ³⁵ To je dohodak Aronov i njegovih sinova
od žrtava paljenih u èast Jahvi; dodjeljuje im se od onog dana kad se dovedu da vrše sveæenièku
službu u èast Jahvi. ³⁶ Jahve je naredio da im se od dana kad budu pomazani to daje kao pristojbina
od Izraelaca. To je trajna odredba za njihove naraštaje.'" ³⁷ To je obred za žrtvu paljenicu, prinosnicu,
okajnicu, naknadnicu, žrtvu posvetnicu i žrtvu prièesnicu ³⁸ koji je Jahve naredio Mojsiju na
Sinajskom brdu kad je zapovjedio Izraelcima da Jahvi u Sinajskoj pustinji prinosu žrtve.

Chapter 8

¹ Jahve reèe Mojsiju: ² "Uzmi Arona, a s njim i njegove sinove; ruho, ulje pomazanja, junca
žrtve okajnice, dva ovna i košaru beskvasnih kruhova ³ te skupi svu zajednicu na ulazu u Šator
sastanka." ⁴ Mojsije uèini kako mu je Jahve naredio, i zajednica se sabra na ulazu u Šator sastanka.
⁵ Tada Mojsije progovori zajednici: "Ovo je Jahve zpovjedio da se uèini." ⁶ Izvede zatim Mojsije
Arona i njegove sinove pa ih u vodi oprao. ⁷ Obuèe na nj haljinu, opasa ga pojasom, ogrnu ga
ogrtaèem i stavi mu opleæak. Zatim ga opasa tkanicom opleæka i njome pritegnu uza nj opleæak.
⁸ Stavi mu naprsnik, a u naprsnik metnu Urim i Tumim. ⁹ Na glavu mu stavi mitru, a sprijeda na
mitru postavi zlatnu ploèicu - sveti vijenac - kako je Jahve naredio Mojsiju. ¹⁰ Uzme zatim Mojsije
ulje pomazanja te pomaže Prebivalište i sve što je u njemu da ih posveti. ¹¹ Sedam puta poškropi
njime žrtvenik te pomaže žrtvenik i sav njegov pribor, umivaonik s njegovim stalkom da ih posveti.
¹² Izlije ulja pomazanja Aronu na glavu te ga pomaže da ga posveti. ¹³ Potom Mojsije dovede
Aronove sinove; na njih obuèe haljine, pasovima ih opaše i poveze im zavije, kako je Jahve Mojsiju

¹⁴ naredio. Dovede potom junce žrtve okajnice. Aron i njegovi sinovi stave svoje ruke na glavu
¹⁵ juncu žrtve okajnice. Zatim ga Mojsije zakolje. Onda uzme krvi pa je svojim prstom stavi na
 rogove oko žrtvenika. Tako žrtvenik očisti. Zatim izlije krv podno žrtvenika; posveti ga, izvršivši
¹⁶ na njemu obred pomirenja. Zatim Mojsije uzme sav loj što je bio oko drobine, privjesak s jetre,
¹⁷ oba bubrega i njihov loj, pa to sažeže u kad na žrtveniku. A kožu od junca, njegovo meso i
¹⁸ njegovu nečist spali u vatri izvan tabora, kako je Jahve naredio Mojsiju. Dovede potom ovna
¹⁹ za žrtvu paljenicu. Aron i njegovi sinovi stave svoje ruke ovnu na glavu. Sad ga Mojsije zakolje.
²⁰ Onda krvlju zapljusne žrtvenik sa svih strana. Pošto isiječe ovna na dijelove, Mojsije sažeže u
²¹ kad glavu, dijelove i loj. U vodi opere drobinu i noge pa u kad sažeže na žrtveniku svega ovna.
 Bila je to žrtva paljenica na ugodan miris - žrtva u čast Jahvi paljena - kako je Jahve naredio Mojsiju.
²² Zatim dovede drugoga ovna, ovna za žrtvu posvetnicu. Aron i njegovi sinovi stave svoje ruke
²³ ovnu na glavu. Mojsije ga zakolje. Onda uzme krvi pa stavi na resu Aronova desnog uha, na
²⁴ palac njegove desne ruke i na palac njegove desne noge. Potom Mojsije dovede Aronove sinove,
 pa im stavi iste krvi na resu desnog uha, na palac desne ruke i na palac desne noge. Zatim Mojsije
²⁵ krvlju zapljusne žrtvenik sa svih strana. Poslije toga uzme loj, pretili rep, loj što je bio oko
²⁶ drobine, privjesak s jetre, oba bubrega i njihov loj - i desno pleče; a iz košare beskvasnih kruhova,
 što je stajala pred Jahvom, uzme jednu beskvasnu pogaču, jednu prevrtu s uljem i jedan kolač i
²⁷ postavi ih na loj i desno pleče. Sve to položi na ruke Arona i na ruke njegovih sinova pa to
²⁸ prinese kao žrtvu prikaznicu pred Jahvom. Potom Mojsije opet to uzme s njihovih ruku i sažeže
 u kad na žrtveniku povrh žrtve paljenice. Bila je to žrtva posvetnica na ugodan miris, žrtva u čast
²⁹ Jahvi paljena. Naposljetku Mojsije uzme grudi i prinese ih kao žrtvu prikaznicu pred Jahvom.
³⁰ To je bila pristojbina Mojsiju od ovna žrtve posvetnice, kako je Jahve Mojsiju naredio. Zatim
 Mojsije uze ulja za pomazanje i krvi što je bila na žrtveniku te poškropi Arona i njegove haljine,
 a tako i njegove sinove i njihove haljine. Tako posveti Arona i njegove haljine; njegove sinove i
³¹ njihove haljine. Onda reče Mojsije Aronu i njegovim sinovima: "Skuhajte to meso na ulazu u
 Šator sastanka i ondje ga blagujte s kruhom što je u košari za žrtvu posvetnicu, kako sam naredio.
³² Neka ga jedu Aron i njegovi sinovi! A što od mesa i kruha ostane, spalite na vatri. Sedam
³³ dana ne odlazite s ulaza Šatora sastanka - do dana kad se navrší rok vašega svećeničkog posvećenja.
³⁴ Jer sedam dana treba za vaše posvećenje. Kako se radilo danas, Jahve je naredio da se tako radi

35
dalje, da se nad vama izvrši obred pomirenja. Zato ostanite na ulazu Šatora sastanka sedam dana, danju i noću vršeći što je Jahve naredio, da ne pomrete. Takvu sam ja zapovijed dobio."

36
Aron i njegovi sinovi učiniše sve što je Jahve naredio preko Mojsija.

Chapter 9

1 Osmoga dana Mojsije pozva Arona, njegove sinove i starješine Izraelove 2 i reče Aronu: "Uzmi jedno tele za žrtvu okajnicu, jednoga ovna za žrtvu paljenicu, oboje bez mane, i dovedi ih pred Jahvu. 3 A Izraelcima reci ovako: 'Uzmite jednoga jarca za žrtvu okajnicu, tele i janje od godine, oboje bez mane, za žrtvu paljenicu; 4 a junca i ovna za žrtvu prièesnicu da žrtvujete pred Jahvom; napokon prinosnicu, s uljem zamiješenu; jer æe vam se danas Jahve ukazati.'" 5 Dovedu oni pred Šator sastanka što je Mojsije naredio; naprijed stupi sva zajednica i stane pred Jahvu.

6 "Ovo je zapovijed", reče Mojsije, "koju je Jahve izdao. Izvršite je, da vam se pokaže slava Jahvina."

7 Zatim Mojsije reče Aronu: "Stupi k žrtveniku, prinesi svoju žrtvu okajnicu i svoju žrtvu paljenicu i tako izvrši obred pomirenja za se i svoj dom; onda prinesi dar naroda i za nj izvrši obred pomirenja, kako je Jahve naredio." 8 Aron se primaæe žrtveniku i zakla tele žrtve za svoj vlastiti grijeh. 9 Zatim mu Aronovi sinovi donesu krvi. On u nju zamoèi svoj prst i stavi je na rogove žrtvenika. Potom

10 ostalu krv izli podno žrtvenika. A loj, bubrege i privjesak s jetre žrtve okajnice sažeže u kad na žrtveniku, kako je Jahve naredio Mojsiju. 11 Meso i kožu spali na vatri izvan tabora. 12 Zakolje poslije toga žrtvu paljenicu, od koje mu sinovi Aronovi pruže krv. On njome zapljusne žrtvenik sa svih strana. 13 Dodaju mu i žrtvu paljenicu, dio po dio, a tako i glavu, i on je sažeže u kad na žrtveniku. 14 Drobinu i noge opere pa i njih na žrtveniku sažeže u kad povrh žrtve paljenice.

15 Zatim prinese dar naroda. Uze jarca žrtve okajnice za grijehe naroda, zakla ga i prinese kao žrtvu okajnicu, isto onako kao i prijašnju. 16 Donese potom žrtvu paljenicu i prinese je prema propisu.

17 Donijevši poslije toga žrtvu prinosnicu, od nje zagrabi pregršt i sažeže na žrtveniku u kad povrh jutarnje žrtve paljenice. 18 Napokon zakolje junca i ovna kao žrtvu prièesnicu za narod. Aronovi mu sinovi pruže krv, a on zapljusne žrtvenik sa svih strana; 19 dodaju mu i loj s junca i ovna, pretili rep, loj oko drobine, bubrege i privjesak s jetre. 20 Metnuvši te masne dijelove na grudi, sažga ih

21 u kad na žrtveniku. A grudi i desno pleæe Aron prinese kao žrtvu prikaznicu pred Jahvom, kako
 je Mojsije naredio. 22 Tada Aron podiže ruke spram naroda i blagoslovi ga. Pošto prinese žrtvu
 okajnicu, paljenicu i prièesnicu, siðe. 23 Poslije toga Mojsije i Aron uðoše u Šator sastanka. Kad
 iziðoše, blagosloviše narod. Slava Jahvina pokaza se svemu narodu. 24 Ispred Jahve izbi oganj i
 sažga žrtvu paljenicu i masne komade na žrtveniku. A sav narod, vidjevši to, viknu od veselja i
 pade nièice.

Chapter 10

1 A sinovi Aronovi Nadab i Abihu uzmu svaki svoj kadionik; stave u nj vatre i na nju metnu
 tamjana da prinesu pred Jahvom neposveæenu vatru, koju im on ne bijaše propisao. 2 Ali izbije
 plamen ispred Jahve te ih proguta - poginuše oni pred Jahvom. 3 Nato æe Mojsije Aronu: "To je
 ono što je Jahve navijestio: Po onima koji su mi blizu svetim æu se pokazati; pred svim æu se
 pukom proslaviti." 4 Aron je šutio. Mojsije zovnu Mišaela i Elsafana, sinove Aronova strica Uziela,
 pa im reèe: "Dođite i odnesite svoju braæu ispred Svetišta u polje izvan tabora!" 5 Oni doðu i
 odnesu ih u njihovim košuljama u polje izvan tabora, kako je Mojsije rekao. 6 Poslije toga Mojsije
 reèe Aronu i njegovim sinovima, Eleazaru i Itamaru: "Ne rašèupavajte svoje kose niti razdirite
 svojih haljina da ne poginete i da se On ne razljuti na svekoliku zajednicu. Vaša braæa i sav dom
 Izraelov neka oplakuje one koje je vatra Jahvina sažegla. 7 Ne smijete odlaziti s ulaza u Šator
 sastanka da ne pomrete, jer na vama je Jahvino ulje pomazanja." Oni uèine po rijeçi Mojsijevoj.
 8 Jahve reèe Aronu: 9 "Kad ulazite u Šator sastanka, nemojte piti vina niti opojnoga piæa, ni ti ni
 tvoji sinovi s tobom! Tako neæete poginuti. To je trajan zakon za vaše naraštaje; 10 da možete
 luèiti posveæeno od obiènoga, èisto od neèistoga; 11 da možete uèiti Izraelce svim zakonima što
 ih je Jahve predao preko Mojsija." 12 Onda Mojsije rekne Aronu i njegovim preživjelim sinovima,
 Eleazaru i Itamaru: "Uzimajte od žrtve prinosnice što preostaje nakon prinesene žrtve u èast Jahvi
 13 paljene i beskvasnu je uza žrtvenik jedite jer je vrlo sveta. Blagujte je u svetom mjestu, jer to je
 - tako je meni nareðeno - pristojbina tvoja i pristojbina tvojih sinova od žrtava paljenih u èast Jahvi.
 14 A grudi žrtve prikaznice i pleæe žrtve podizanice ti i tvoji sinovi i tvoje kæeri s tobom jedite na
 bilo kojem èistom mjestu. Jer to je dodijeljeno za pristojbinu tebi i tvojim sinovima od izraelskih

15
 žrtava prièesnica. Pleæe žrtve podizalice i grudi žrtve prikaznice što se donose zajedno s lojem, na vatri paljenim - pošto budu prineseni za žrtvu prikaznicu pred Jahvom - neka pripadnu tebi i tvojim sinovima s tobom. To je, kako je Jahve naredio, trajan zakon." 16
 Potom se Mojsije potanje raspita o jarcu žrtve okajnice. Veæ je bio spaljen. On se razljuti na Eleazara i Itamara, Aronove preživjele sinove, pa rekne: 17
 "Zašto ste jeli žrtvu okajnicu na svetome mjestu? Vrlo ja sveta! To vam je dao Jahve da uklanjate krivnju sa zajednice vršeæi nad njom obred pomirenja pred Jahvom. 18
 Buduæi da krv žrtve nije bila unesena unutar Svetišta, morali ste je blagovati u Svetištu, kako mi je bilo zapovjeðeno." 19
 Nato æe Aron Mojsiju: "Danas su, eto, prinijeli svoju žrtvu okajnicu i svoju žrtvu paljenicu pred Jahvom! Što bi se meni dogodilo da sam ja danas jeo od žrtve okajnice? 20
 Bi li to bilo milo Jahvi?" Kad Mojsije to èu, odobri.

Chapter 11

1
 Jahve reèe Mojsiju i Aronu: 2
 "Ovako kažite Izraelcima: 'Ovo su životinje koje između svih èetveronožaca na zemlji možete jesti: 3
 svaku koja ima papke, ali papke razdvojene, i koja preživa možete jesti. 4
 Ali ove, iako preživaju ili papke imaju, ne smijete jesti: devu, jer iako preživa, razdvojena papka nema - za vas je neèista; 5
 svisca, jer iako preživa, razdvojena papka nema - za vas je neèist; 6
 arnebeta, iako preživa, razdvojena papka nema - za vas je neèist. 7
 A svinja, iako ima papak, i to papak razdvojen, ne preživa - za vas je neèista. 8
 Njihova mesa nemojte jesti niti se njihove strvine doticati - za vas su one neèiste.'" 9
 Od svih vodenih životinja ove možete jesti: 10
 sve što živi u vodi, bilo u morima, bilo u rijekama, a ima peraje i ljuske možete jesti. A što u morima i rijekama nema peraja i ljusaka - sve životinjice u vodi, sva živa vodena biæa - neka su vam odvratna 11
 i odvratna neka vam ostanu! Mesa od njih nemojte jesti, a njihove strvine držite za odvratnost. 12
 Sve, dakle, što je u vodi a nema peraja i ljusaka neka je za vas odvratno." 13
 "Od ptica neka su vam ove odvratne i neka se ne jedu - odvratnost su: orao, orao strvinar i jastreb, 14
 tetrijeb i sokol bilo koje vrste; 15
 gavran svih vrsta; 16
 noj, kobac i galeb; lastavica svake vrste; 17
 sova, gnjurac, ušara, 18
 labud, pelikan, droplja; 19
 roda, èaplja svake vrste; pupavac i šišmiš." 20
 "Svi krilati kukci što hodaju èetveronoške neka su vam odvratni! 21
 Od svih tih krilatih kukaca

što hodaju četveronoške možete jesti samo one koji imaju na svojim nožicama listove za skakanje po zemlji. ²² Od njih možete jesti: svaku vrstu skakavaca, cvrčaka i zrikavaca. ²³ A svi drugi krilati kukci na četiri nožice neka su vam odvratni! ²⁴ I od njih æete se oneistiti: tko se god dotakne njihove crkotine, neka je neist do veeri; ²⁵ tko god ponese crkotinu bilo koje od njih, neka opere svoju odjeæu i neistim se smatra do veeri; ²⁶ i životinje s nerazdvojenim papkom što ne preživaju za vas su neiste, i tko ih se dotakne neka je neist! ²⁷ Onda, četveronožne životinje koje hodaju na četiri šape za vas su neiste. Tko se dotakne njihova strva, neka je neist do veeri. ²⁸ A onaj koji ponese njihov strv, neka opere svoju odjeæu i bude neist do veeri. Za vas su one neiste." ²⁹ "Od životinja što po zemlji gmižu neka su za vas ove neiste: krtica, miš i svaka vrsta guštera; ³⁰ zidni macaklin, kameleon, daždevnjak, zelembaæ i tinšamet. ³¹ Te su životinje od svih što gmižu za vas neiste. Tko ih se mrtvih dotakne neka je neist do veeri. ³² A na što koja od njih mrtva padne, neka je oneišæeno: bio to kakav drveni predmet ili odjeæa, koža ili vreæa. Svaki takav predmet koji se upotrebljava neka se zamoæi u vodu i ostane neist do veeri. Onda æe postati èist. ³³ Upadne li što od njih u kakvu zemljanu posudu, razbijte je; sve je u njoj oneišæeno. ³⁴ A bilo kakva hrana što se jede, ako na nju kapne voda iz te posude, bit æe oneišæena. Svaka tekuæina što se pije u svakoj takvoj posudi neka se smatra neistom. ³⁵ A sve na što padne bilo što od njihove crkotine neka je neisto; bude li to peæ ili ognjište, neka se sruše: oneišæeni su za vas i neka neisti budu. ³⁶ A vrelo ili èatrnja koja drži vodu neka se smatraju èistima. Ali tko dirne strvinu životinje neka je neist. ³⁷ Ako što od njihova strva padne na žitno sjemenje što æe se sijati, ono ostaje èisto; ³⁸ ali ako se sjemenje nakvasi vodom, a onda na nj padne što od njihove crkotine, neka je za vas neisto. ³⁹ Ako uquine koja životinja što vam služi za hranu, onaj koji dotakne njezinu strvinu neka je neist do veeri; ⁴⁰ a koji pojede od njezine strvine neka opere svoju odjeæu i bude neist do veeri; koji ponese njezinu strvinu neka opere svoju odjeæu i bude neist do veeri. ⁴¹ Svaka životinja što po tlu gmiže odvratna je. Neka se ne jede! ⁴² Ništa što puže na trbuhu, ništa što god ide na četiri noge ili na više nogu - nikakve puzavce što po tlu gmižu nemojte jesti jer su odvratni! ⁴³ Nemojte sami sebe poganiti svim tim puzavcima što gmižu; ne prljajte se njima, da i vi zbog njih ne postanete neisti. ⁴⁴ Ta ja - Jahve - Bog sam vaš! Posveæujte se, dakle, da sveti budete, jer svet sam ja! Nijednim se puzavcem što po tlu gmiže ne prljajte! ⁴⁵ Jest, ja sam Jahve; izveo sam

vas iz zemlje egipatske da vam budem Bog. Budite, dakle, sveti jer sam svet ja!"⁴⁶ To je odredba koja se odnosi na ptice i sva živa bića što se u vodi kreću i na sve stvorove koji po zemlji gmižu.

47

Svrha joj je da se razlikuje nečisto od čistoga; životinja koja se može jesti od životinje koja se ne smije jesti.

Chapter 12

¹ Jahve reče Mojsiju: ² "Kaži Izraelcima: 'Kad koja žena zatrudni i rodi muško čedo, neka je nečista sedam dana, kako je nečista u vrijeme svoga mjesečnog pranja. ³ Osmoga dana neka se dijete obreže. ⁴ A ona neka ostane još trideset i tri dana da se očisti od svoje krvi; ne smije dirati ništa posvećeno niti dolaziti u Svetište dok se ne navrši vrijeme njezina čišćenja. ⁵ Ako rodi žensko čedo, neka je nečista dva tjedna, kao za svoga mjesečnog pranja, i neka ostane još šezdeset i šest ⁶ dana da se očisti od svoje krvi. A kad se navrši vrijeme njezina čišćenja - bilo za sinčeta, bilo za kćerku - neka donese svećeniku na ulaz u Šator sastanka jednogodišnje janje za žrtvu paljenicu ⁷ i jednoga golubčeta ili grlicu za žrtvu okajnicu. Neka on to prinese pred Jahvom i nad njom izvrši obred pomirenja. Tako će ona biti očišćena od svoga krvarenja. To je odredba koja se odnosi na ⁸ ženu kad rodi bilo muško bilo žensko čedo. Ali ako ne može da nađe dovoljno sredstava za grlo od sitnoga stada, neka onda uzme dvije grlice ili dva golubčeta - jedno za žrtvu paljenicu, a drugo za žrtvu okajnicu. Neka svećenik izvrši nad njom obred pomirenja, i ona će biti očišćena'."

Chapter 13

¹ Reče Jahve Mojsiju i Aronu: ² "Ako se kome na koži pojavi otekline ili lišaj ili bjelkasta pjega što bi bila nagovještaj gube na koži njegova tijela, neka se takav dovede svećeniku Aronu ³ ili kojemu od njegovih sinova svećenika. Neka svećenik pregleda zaraženo mjesto na koži njegova tijela. Ako je dlaka na zaraženom mjestu postala bijela i učini se da je ono dublje od kože ⁴ njegova tijela, onda je to guba. Pošto ga svećenik pregleda, neka ga proglasi nečistim. Ali ako se pokaže da bjelkasta pjega na koži njegova tijela nije dublja nego i koža, a dlaka na njoj nije ⁵ pobijeljela, neka onda svećenik bolesnika osami sedam dana. Neka ga sedmoga dana opet svećenik pregleda. Ako ustanovi svojim očima da zaraza još postoji, ali da se po koži dalje ne širi,

neka ga osami još sedam dana. ⁶ Sedmoga dana neka ga opet pregleda. Bude li zaraženo mjesto manje upadno, a bolest se kožom ne bude proširila, neka ga proglasi èistim: to je samo lišaj. Pošto opere svoje haljine, bit æe èist. ⁷ Ali ako se lišaj kožom proširi, pošto je sveæenik bolesnika pregledao i proglasio ga èistim, neka se ponovo pokaže sveæeniku. ⁸ Neka ga sveæenik pregleda. Bude li se lišaj proširio po koži, neka ga sveæenik proglasi neèistim: to je guba. ⁹ Ako se na èovjeku pokaže guba, neka ga dovedu sveæeniku. ¹⁰ Neka ga sveæenik pregleda. Ako po koži bude bjelkasta otekline s pobijeljelom dlakom i napetim èirom, ¹¹ to je duboko ukorijenjena guba po koži njegova tijela. Neka ga sveæenik proglasi neèistim. Ne treba ga osamljivati, jer je sigurno neèist. ¹² Ako guba izbije po koži tako da bolesniku prekrije svu kožu od glave do pete - sve što sveæenikove oèi vide - ¹³ neka sveæenik obavi pregled. Bude li guba prekrila sve njegovo tijelo, neka ga proglasi èistim. Buduæi da je sav pobijelio, èist je. ¹⁴ Ali onog dana kad se na njemu pokaže èir, bit æe neèist. ¹⁵ Kad sveæenik vidi taj èir, neka bolesnika proglasi neèistim: èir je neèista stvar, to je guba. ¹⁶ Ali ako se èir promijeni u bijelo, neka èovjek dođe k sveæeniku. ¹⁷ Sveæenik neka ga pregleda. Bude li rana postala bijela, neka sveæenik proglasi bolesnika èistim - èist i jest." ¹⁸ "Kad se kome na koži napne èir i zacijeli, ¹⁹ i ondje gdje je bio èir pojavi se bjelkasta otekline ili mjesto izblijedi i postane bjelkasto, ili izbije bijelocrvenkasta pjega, neka se taj èovjek pokaže sveæeniku. ²⁰ Neka ga sveæenik pregleda. Pronađe li da je tu koža udubljenija a dlaka pobijeljela, neka ga sveæenik proglasi neèistim - to je onda guba što je izbila u èiru. ²¹ Ali ako sveæenik ustanovi da tu dlaka nije pobijeljela, da koža nije udubljenija nego drugdje, da mjesto tamni, neka bolesnika osami sedam dana. ²² Proširi li mu se bolest po koži, neka ga sveæenik proglasi neèistim - to je guba. ²³ Ako pjega ostane na mjestu i ne proširi se, to je ožiljak od èira. Neka toga èovjeka sveæenik proglasi èistim." ²⁴ "Kome na koži bude opeklina, pa mjesto opeklina postane pjega bijelocrvenkasta ili bjelkasta, ²⁵ neka to sveæenik pregleda. Ako dlaka na mjestu bude pobijeljela i uèini se da je to mjesto udubljenije od kože, onda je to guba što je u opeklini izbila. Neka ga sveæenik proglasi neèistim; to je guba. ²⁶ Ali ako sveæenik ustanovi da dlaka nije pobijeljela, da mjesto nije udubljenije od kože i da tamni, neka ga osami sedam dana. ²⁷ Sedmoga dana neka ga pregleda. Ako se pjega po koži proširi, neka ga sveæenik proglasi neèistim: to je guba. ²⁸ Ostane li ozljeda na mjestu i

proširi se po koži, to je onda oteklina od opeklina. Neka èovjeka sveæenik proglasi èistim: to je
 ožiljak od opeklina." ²⁹ "Ako se na glavi ili na bradi kojega èovjeka ili žene pokaže bolest, ³⁰ neka
 sveæenik bolest pregleda. Ustanovi li se da je dublje od kože i da je tu dlaka požutjela i otanèala,
 neka bolesnika sveæenik proglasi neèistim. To je šuga, to jest guba na glavi ili na bradi. ³¹ Ali ako
 sveæenik, pregledavši oboljelo mjesto, ustanovi da nije dublje od kože, ali da tu ipak nema crne
 dlake, neka sveæenik odstrani šugavca sedam dana. ³² Sedmoga dana neka ga sveæenik pregleda.
³³ Ako se šuga nije proširila niti dlaka požutjela, te ako se èini da šuga nije dublja od kože, neka
 se bolesnik obrije - ali ošugano mjesto da ne brije! - i neka ga sveæenik odstrani od drugih sedam
 dana. ³⁴ Sedmoga dana neka opet sveæenik pregleda šugavo mjesto. Ako se šuga kožom ne bude
 proširila i uèini se da nije dublja od kože, neka tog bolesnika sveæenik proglasi èistim. On neka
 opere svoju odjeæu i bude èist. ³⁵ Proširi li se šuga po koži pošto je bio èistim proglašen, ³⁶ neka
 ga sveæenik ponovo pregleda. Ako se šuga kožom bude proširila - sveæenik neka više i ne traži
 žute dlake - bolesnik ja neèist. ³⁷ Ali ako opazi da je šuga stala i da je nikla crna dlaka, šuga je
 zacijeljela - on je èist. Neka ga sveæenik proglasi èistim." ³⁸ "Ako se na koži kojeg èovjeka ili
 žene pokažu pjege te ako su te pjege bijele, ³⁹ neka ih sveæenik pregleda. Ako te pjege po koži
 budu tamnobijele, onda je to osip što je izbio po koži: bolesnik je èist." ⁴⁰ "Ako èovjeku opadne
 kosa s glave, oæelavio mu je zatiljak, ali je èist. ⁴¹ Ako mu sprijeda opadne kosa s glave, oæelavio
 je na èelu, ali je èist. ⁴² Ali ako se po æelavu zatiljku ili po oæelavljelu èelu pojavi crvenkastobijela
 bolest, to je guba što je izbila po njegovu æelavom zatiljku ili oæelavljelu èelu. ⁴³ Neka ga sveæenik
 pregleda. Ako ustanovi da je osip na æelavu zatiljku ili po oæelavljelu èelu bjelkastocrvenkast -
 naizgled kao i guba na koži tijela - ⁴⁴ èovjek se ogubavio, neèist je. Sveæenik ga mora proglasiti
 neèistim - guba mu je na glavi." ⁴⁵ "Onaj koji se bude ogubavio, neka nosi rasparanu odjeæu; kosa
 neka mu je rašèupana; gornju usnu neka prekrije i vièe: "Neèist! Neèist!" ⁴⁶ Sve dok na njemu
 bude bolest, neka neèistim ostane, a kako je neèist, neka stanuje nasamo: neka mu je stan izvan
 tabora." ⁴⁷ "Kad se zaraza gube pokaže na odijelu, bilo vunenu bilo lanenu, ⁴⁸ na osnovi ili na
⁴⁹ potki od lana ili vune; ili na koži; ili na bilo kakvu predmetu od kože; pa ako mrlja na odijelu
 ili koži, na osnovi ili na potki, ili na bilo kakvu predmetu od kože, bude zelenkasta ili crvenkasta,
 to je guba i neka se sveæeniku pokaže. ⁵⁰ Neka sveæenik, pošto pregleda što je zaraženo, to stavi
 na osamu sedam dana. ⁵¹ Onda neka sedmoga dana zarazu pregleda. Ako se zaraza proširi po

odijelu, po osnovi ili potki, ili po koži, ili po kakvu god predmetu od kože, to je zarazna guba. Stvar je neèista. ⁵² To odijelo - bilo osnova bilo potka, od vune ili lana - ili kakav kožni predmet za koji je zaraza prionula, gubom se zarazio; neka na vatri izgori. ⁵³ Ali ako sveæenik opazi da se zaraza nije proširila na odijelu - na osnovi ni na potki - niti na bilo kakvu kožnom predmetu, ⁵⁴ onda neka naredi da se zaražena stvar opere. Neka je zatim stavi nasamo drugih sedam dana. ⁵⁵ A ako, pošto je stvar bila oprana, sveæenik opazi da se zaraženo mjesto nije promijenilo, ipak, mada se bolest nije raširila, stvar je neèista. Neka se na vatri spali: trula je i iznutra i izvana. ⁵⁶ Opazi li sveæenik da se bolest smanjuje nakon pranja, neka to mjesto izreže, bilo ono na odijelu ili na koži, na osnovi ili na potki. ⁵⁷ Ako se na odijelu opet pojavi, u osnovi ili potki, ili bilo kakvu kožnom predmetu, onda je to zaraza, i zaraženi predmet neka u vatri izgori. ⁵⁸ Ako li bolest nestane s odijela - osnove ili potke - ili bilo kakva kožnoga predmeta pošto je bio opran, neka se opere opet, pa neka je èist." ⁵⁹ To su propisi za bolest gube na odijelu od vune ili lana - u osnovi ili potki - ili bilo kakvu predmetu od kože da se proglase èistim ili neèistim.

Chapter 14

¹ Jahve reèe Mojsiju: ² "Neka ovo bude obred za gubavca na dan njegova èišæenja: neka se dovede sveæeniku; ³ neka sveæenik iziđe iz tabora i obavi pregled. Ako ustanovi da je gubavac od gube ozdravio, ⁴ neka naredi da se za èovjeka koji se ima èistiti uzmu dvije ptice, èiste i žive, cedrovine, grimiznog prediva i izopa. ⁵ Neka zatim sveæenik naredi da se jedna ptica zakolje nad živom vodom u zemljanoj posudi. ⁶ Potom neka uzme živu pticu, a onda zajedno živu pticu, cedrovinu, grimizno predivo i izop zamoèi u krv ptice što je bila zaklana povrh žive vode. ⁷ Sada neka sedam puta poškropi onoga koji se od gube èisti, a onda ga èistim proglasi. Poslije toga neka ⁸ pusti živu pticu na otvorenu polju. Onaj koji se èisti neka opere svoju odjeæu, obrije sve svoje dlake i u vodi se okupa. Tako neka je èist. Poslije toga neka uđe u tabor, ali sedam dana neka stanuje izvan svoga šatora. ⁹ Sedmi dan neka obrije sve svoje dlake: kosu, bradu i obrve; neka obrije sve ostale svoje dlake. Pošto u vodi opere svoju odjeæu i okupa se, neka je èist. ¹⁰ Osmoga dana neka uzme muško janje bez mane, jedno žensko janje od godine dana, također bez mane, tri desetine efe

najboljeg brašna zamiješana u ulju za žrtvu prinosnicu i jedan log ulja. ¹¹ Sveæenik koji vrši
 èišæenje neka ih stavi pred Jahvu na ulazu u Šator sastanka s èovjekom koji se ima èistiti. ¹² Neka
 zatim sveæenik uzme jedno muško janje pa ga s ono ulja u logu prinese kao žrtvu naknadnicu.
 Neka ih prinese pred Jahvom kao žrtvu prikaznicu. ¹³ Neka janje zakolje ondje gdje se kolju žrtve
 okajnice i žrtve paljenice - na svetome mjestu, jer žrtva naknadnica kao i okajnica pripada sveæeniku:
 vrlo je sveta! ¹⁴ Potom neka sveæenik uzme krvi od žrtve naknadnice, pa neka njome namaže
 resicu desnoga uha, palac desne ruke i palac desne noge onoga koji se èisti. ¹⁵ Poslije toga neka
 uzme log s uljem i izlije na dlan svoje lijeve ruke. ¹⁶ Zamoèivši sveæenik svoj desni prst u ulje na
 svojoj lijevoj ruci, neka uljem sa svoga prsta obavi škropljenje pred Jahvom sedam puta. ¹⁷ Od
 ulja što mu preostane u ruci neka sveæenik, po krvi od žrtve naknadnice, pomaže resicu desnoga
 uha, palac desne ruke i palac desne noge onoga koji se èisti. ¹⁸ Ostatak ulja sa svoje ruke neka
 sveæenik metne na glavu onoga koji se èisti. Tako æe sveæenik nad njim izvršiti obred pomirenja
 pred Jahvom. ¹⁹ Neka sveæenik poslije toga prinese žrtvu okajnicu i nad onim koji se èisti neka
 obavi obred pomirenja za njegovu neèistoæu. Napokon neka zakolje žrtvu paljenicu, ²⁰ a onda
 neka sveæenik žrtvu paljenicu i žrtvu prinosnicu podigne na žrtvenik. Kad tako sveæenik nad njim
 obavi obred pomirenja, neka je èist. ²¹ Ako bude siromašan te ne mogne to priskrbiti, neka uzme
 samo jedno muško janje za žrtvu naknadnicu i neka se ono prinese kao žrtva prinosnica da se nad
 tim èovjekom izvrši obred pomirenja. I neka uzme samo desetinu efe najboljeg brašna zamiješana
 u ulju za žrtvu prinosnicu, jedan log ulja, ²² k tome dvije grlice ili dva golubiaæa - prema svojim
 moguænostima - jedno za žrtvu okajnicu, a drugo za žrtvu paljenicu. ²³ Osam dana nakon svoga
 oèišæenja neka ih donese sveæeniku na ulaz u Šator sastanka pred Jahvu. ²⁴ Neka sveæenik uzme
 janje za žrtvu naknadnicu i log s uljem pa ih prinese pred Jahvom kao žrtvu prikaznicu. ²⁵ Neka
 se onda zakolje janje žrtve naknadnice, a sveæenik neka uzme njegove krvi i neka njome namaže
 resicu desnoga uha, palac desne ruke i palac desne noge onoga koji se èisti. ²⁶ Poslije toga neka
 sveæenik izlije ulje na dlan svoje lijeve ruke. ²⁷ A onda neka od ulja što mu je na dlanu lijeve ruke
 obavi škropljenje sedam puta prstom svoje desne ruke pred Jahvom. ²⁸ Od ulja iz svoje ruke neka
 sveæenik, po krvi žrtve naknadnice, namaže resicu desnog uha, palac desne ruke i palac desne noge
 onoga koji se èisti. ²⁹ Ostatak ulja što bude na dlanu neka sveæenik stavi na glavu onoga koji se
 èisti, vršeæi nad njim obred pomirenja pred Jahvom. ³⁰ Neka zatim prinese jednu od dviju grlica

ili jednoga od dvaju golubica - što je već mogao pribaviti - ³¹ kao žrtvu okajnicu, a drugu kao žrtvu paljenicu zajedno sa žrtvom prinosnicom. Neka tako svećenik izvrši obred pomirenja pred Jahvom nad onim koji se èisti." ³² To je propis za onoga koji je gubom zaražen a ne može priskrbiti sve za svoje oèišćenje. ³³ Jahve reèe Mojsiju i Aronu: ³⁴ "Kad uđete u kanaansku zemlju koju æu vam dati u posjed, a ja pustim gubu na koju kuæu u zemlji što je budete zaposjeli, ³⁵ onda onaj èija je kuæa neka dođe svećeniku i kaže: 'Èini mi se da je moja kuæa zaražena gubom.' ³⁶ Neka svećenik naredi da se kuæa isprazni prije nego on dođe da bolest pregleda, da ne bi sve što je u kuæi bilo proglašeno neèistim; poslije toga neka svećenik uđe da kuæu pregleda. ³⁷ Ako nakon pregleda zapazi da je bolest na kuænim zidovima od zelenkastih ili crvenkastih udubina i prièini mu se da idu dublje od površine zida, ³⁸ neka svećenik iziđe iz kuæe na kuæna vrata i neka kuæu zatvori sedam dana. ³⁹ Sedmi dan neka svećenik opet dođe i pregleda: ako se bolest bude proširila po zidovima kuæe, ⁴⁰ neka svećenik naredi da se povadi zaraženo kamenje i baci na koje neèisto mjesto izvan grada. ⁴¹ Zatim neka zapovjedi da se svi unutarnji zidovi kuæe ostružu i da se sastrugani prah baci na koje neèisto mjesto izvan grada. ⁴² Onda neka se uzme drugo kamenje i umetne namjesto onoga kamenja. Potom neka se uzme druga žbuka i kuæa ponovo ožbuka. ⁴³ Ako se pošast na kuæi opet pojavi pošto je kamenje bilo povađeno i kuæa ostrugana i opet ožbukana, ⁴⁴ neka svećenik ode da pregleda: bude li se bolest po kuæi proširila, to je onda u kuæi zarazna guba; kuæa je neèista. ⁴⁵ Neka se kuæa poruši, a njezino kamenje, njezina drvena građa i sva žbuka s kuæe neka se odnese izvan grada na koje neèisto mjesto. ⁴⁶ Tko uđe u kuæu dok je zatvorena, neka je neèist do večeri. ⁴⁷ Tko u kuæi legne, mora oprati svoju odjeæu. I tko u kuæi objeduje, mora svoju odjeæu oprati. ⁴⁸ Ako li svećenik dođe i vidi da se bolest po kuæi nije proširila pošto je kuæa opet bila ožbukana, neka svećenik kuæu proglasi èistom, jer se bolest izlijeèila. ⁴⁹ A za oèišćenje kuæe neka uzme: dvije ptice, cedrovine, grimizna prediva i izopa. ⁵⁰ Jednu od ptica neka zakolje nad živom vodom u zemljanoj posudi. ⁵¹ Potom neka uzme: cedrovinu, izop, grimizno predivo i pticu živu te ih zamoèi u krv ptice zaklane i u živu vodu pa kuæu poškropi sedam puta. ⁵² Oèistivši tako od grijeha kuæu krvlju ptice, živom vodom, živom pticom, cedrovinom, izopom i grimiznim predivom, ⁵³ neka pticu živu pusti izvan grada na otvorenu polju. Kad tako obavi

obred pomirenja nad kuæom, bit æ èista." ⁵⁴ To je propis za svaku vrst gube i šuge, ⁵⁵ za gubu odjeæe ili kuæe, ⁵⁶ za otekline, lišaje ili pjege. ⁵⁷ On određuje vrijeme neèistoæe i èistoæe. To je zakon o gubi.

Chapter 15

¹ Jahve reèe Mojsiju i Aronu: ² "Govorite Izraelcima i kažite im: 'Kad koji èovjek imadne izljev iz svoga tijela, njegov je izljev neèist. ³ Evo u èemu je njegova neèistoæa ako ima taj izljev: ispusti li njegovo tijelo izljev ili ga zadrži, on je neèist. ⁴ Svaka postelja na koju legne onaj koji ima izljev neka je neèista; i svaki predmet na koji sjedne neka je neèist. ⁵ A svaki koji se dotakne njegove posteljine neka opere svoju odjeæu, u vodi se okupa i neèistim ostane do veèeri. ⁶ Tko god sjedne na predmet na kojemu je sjedio onaj koji je imao izljev neka opere svoju odjeæu, u vodi se okupa i neèistim ostane do veèeri. ⁷ Tko se dotakne tijela onoga koji je imao izljev neka opere svoju odjeæu, u vodi se okupa i do veèeri neèistim ostane. ⁸ Ako onaj koji ima izljev pljune na koga tko je èist neka taj opere svoju odjeæu, u vodi se okupa i neèistim ostane do veèeri. ⁹ Neka je neèisto i svako sjedalo na koje za vožnje sjedne onaj koji ima izljev; ¹⁰ i tko se dotakne èega što je pod tim bolesnikom bilo neka je neèist do veèeri. Tko ponese štogod takvo neka svoju odjeæu opere, u vodi se okupa i ostane neèistim do veèeri. ¹¹ A svaki koga se onaj koji ima izljev dotakne neopranih ruku neka svoju odjeæu opere, u vodi se okupa i ostane neèistim do veèeri. ¹² Zemljana posuda koje se dotakne onaj s izljevom neka se razbije, a svaki drveni sud neka se vodom ispere. ¹³ Kad se onaj koji ima izljev od toga izlijeèi, neka onda nabroji sedam dana za svoje oæišæenje; neka opere svoju odjeæu, okupa se u živoj vodi i neka je èist. ¹⁴ Osmoga pak dana neka uzme dvije grlice ili dva golubiaæa, dođe pred Jahvu na ulaz u Šator sastanka pa ih sveæeniku preda. ¹⁵ Neka ih sveæenik prinese jedno kao žrtvu okajnicu, a drugo kao žrtvu paljenicu. Time æ sveæenik izvršiti obred pomirenja nad tim èovjekom za njegov izljev. ¹⁶ Kad èovjek imadne sjemeni izljev, neka u vodi okupa cijelo svoje tijelo i ostane neèistim do veèeri. ¹⁷ Svaka haljina i svaka koža na koju dospije takav sjemeni izljev neka se u vodi opere i ostane neèistom do veèeri. ¹⁸ Ako koja

žena legne s kojim èovjekom i on ispusti sjeme, neka se okupaju u vodi i budu neèisti do veèeri'." ¹⁹

"Kad žena imadne krvarenje, izljev krvi iz svoga tijela, neka ostane u svojoj neèistoæi sedam dana; tko se god nje dotakne neka je neèist do veèeri. ²⁰ Na što god bi legla za svoje neèistoæe neka je neèisto; na što god sjedne neka je neèisto. ²¹ Tko se dotakne njezine posteljine neka opere svoju odjeæu, u vodi se okupa i do veèeri ostane neèistim. ²² Tko god dotakne bilo koji predmet na kojemu je ona sjedila neka svoju odjeæu opere, u vodi se okupa i neèist ostane do veèeri. ²³ A ako bi se dotakao èega što je bilo na njezinoj postelji ili na predmetu na kojem je ona sjedila, neka je neèist do veèeri. ²⁴ Ako koji èovjek s njom legne, njezina neèistoæa za nj prijanja, pa neka je neèist sedam dana. Svaka postelja na koju on legne neka je neèista. ²⁵ Ako žena imadne krvarenje dulje vremena izvan svoga mjeseènog pranja, ili ako se njezino mjeseèno pranje produžuje, neka se smatra neèistom sve vrijeme krvarenja kao da su dani njezina mjeseènog pranja. ²⁶ Svaka postelja na koju legne za sve vrijeme svoga krvarenja bit æe joj kao i postelja za njezina mjeseènog pranja. I svaki predmet na koji sjedne neka postane neèistim kao što bi bio neèist u vrijeme njezina mjeseènog pranja. ²⁷ A svatko tko ih se dotakne neka je neèist; neka opere svoju odjeæu, okupa se u vodi i ostane neèistim do veèeri. ²⁸ Ako ozdravi od svog krvarenja, neka namiri sedam dana, a poslije toga neka je èista. ²⁹ Osmoga dana neka uzme dvije grlice ili dva golubiaæa te ih donese sveæeniku na ulaz u Šator sastanka. ³⁰ Neka jedno sveæenik prinese kao žrtvu okajnicu, a drugo kao žrtvu paljenicu. Tako æe sveæenik obaviti pred Jahvom obred pomirenja nad njom, za njezino neèisto krvarenje." ³¹ "Odvraæajte Izraelce od njihovih neèistoæa, da ne bi zbog njih pomrli oskvrnjujuæi moje Prebivalište koje se nalazi meðu njima. ³² To je propis za èovjeka koji ima izljev; za onoga koga èini neèistim sjemeni izljev; ³³ za ženu u vrijeme neèistoæe njezina mjeseènog pranja; za svakoga - bilo muško bilo žensko - tko imadne izljev, a tako i za èovjeka koji legne s oneèišæenom ženom."

Chapter 16

¹ Poslije smrti dvojice Aronovih sinova, koji su poginuli prinoseæi pred Jahvom neposveæenu vatru, progovori Jahve Mojsiju. ² Jahve reèe Mojsiju: "Kaži svome bratu Aronu da ne ulazi u svako doba u Svetište iza zavjese, pred Pomirilište koje se nalazi na Kovèegu, da ne pogine. Jer ja æu se

pojavljivati nad Pomirilištem u oblaku. ³ Neka Aron ulazi u Svetište ovako: s juncem za žrtvu okajnicu i ovnom za žrtvu paljenicu. ⁴ Neka se obuče u posvećenu košulju od lana; na svoje tijelo neka navuče gaće od lana; neka se opaše lanenim pasom, a na glavu stavi mitru od lana. To je posvećeno ruho koje ima obući pošto se okupa u vodi. ⁵ Od zajednice izraelske neka primi dva jarca za žrtvu okajnicu i jednoga ovna za žrtvu paljenicu. ⁶ Pošto Aron prinese junca za žrtvu okajnicu za svoj grijeh i izvrši obred pomirenja za se i za svoj dom, ⁷ neka uzme oba jarca i postavi ih pred Jahvu na ulaz u Šator sastanka. ⁸ Neka Aron baci kocke za oba jarca te jednoga odredi kockom Jahvi, a drugoga Azazelu. ⁹ Jarca na kojega je kocka pala da bude Jahvi neka Aron prinese za žrtvu okajnicu. ¹⁰ A jarac na kojega je kocka pala da bude Azazelu neka se smjesti živ pred Jahvu, da se nad njim obavi obred pomirenja i otpremi Azazelu u pustinju. ¹¹ Zatim neka Aron prinese junca za žrtvu okajnicu za svoj grijeh; i obavi obred pomirenja za se i za svoj dom: i neka zakolje toga junca za žrtvu okajnicu za svoj grijeh. ¹² Potom neka uzme kadionik pun užarena ugljevlja sa žrtvenika ispred Jahve i dvije pune pregršti miomirisnoga tamjana u prah smrvljenoga. Neka to unese iza zavjese. ¹³ Sad neka stavi tamjan na vatru pred Jahvom da oblak od tamjana zastre Pomirilište što je na Svjedočanstvu. Tako neće poginuti. ¹⁴ Poslije toga neka uzme krvi od junca i svojim prstom poškropi istočnu stranu Pomirilišta; a ispred Pomirilišta neka svojim prstom poškropi sedam puta tom krvlju. ¹⁵ Neka potom zakolje jarca za žrtvu okajnicu za grijeh naroda; neka unese njegovu krv za zavjesu te s njegovom krvi učini kako je učinio s krvlju od junca: neka njome poškropi po Pomirilištu i pred njim. ¹⁶ Tako će obaviti obred pomirenja nad Svetištem zbog nečistoća Izraelaca, zbog njihovih prijestupa i svih njihovih grijeha. A tako neka učini i za Šator sastanka što se među njima nalazi, sred njihovih nečistoća. ¹⁷ Kad on uđe da obavi obred pomirenja u Svetištu, neka nikoga drugog ne bude u Šatoru sastanka dok on ne izađe. Obavivši obred pomirenja za se, za svoj dom i za svu izraelsku zajednicu, ¹⁸ neka ode k žrtveniku koji se nalazi pred Jahvom te nad žrtvenikom obavi obred pomirenja. Neka uzme krvi od junca i krvi od jarca pa stavi na rogove oko žrtvenika. ¹⁹ Neka svojim prstom poškropi žrtvenik istom krvlju sedam puta. Tako će ga očistiti od nečistoća Izraelaca i posvetiti. ²⁰ Kad svrši obred pomirenja Svetišta, Šatora sastanka i žrtvenika, neka primakne jarca živoga. ²¹ Neka mu na glavu Aron stavi obje svoje ruke i nad njim ispovjedi sve krivnje Izraelaca, sve njihove prijestupe i sve njihove grijeha. Položivši ih tako jarcu na glavu, neka ga pošalje u pustinju s jednim prikladnim čovjekom. ²² Tako će jarac na sebi

odnijeti sve njihove krivnje u pusti kraj. Otpremivši jarca u pustinju, ²³ neka se Aron vrati u Šator sastanka, sa sebe svuèe lanenu odjeæu u koju se bio obukao kad je ulazio u Svetište i neka je ondje ²⁴ ostavi. Neka potom opere svoje tijelo vodom na posveæenu mjestu, na se obuèe svoju odjeæu te iziðe da prinese svoju ærtvu paljenicu i ærtvu paljenicu naroda i obavi obred pomirenja za se i za narod. ²⁵ Loj sa ærtve okajnice neka saæeæe u kad na ærtveniku. ²⁶ Onaj koji je odveo jarca Azazelu ²⁷ neka opere svoju odjeæu, svoje tijelo u vodi okupa i poslije toga moæe opet doæi u tabor. A junca ærtve okajnice i jarca ærtve okajnice od kojih je krv bila donesena u Svetište da se obavi obred pomirenja neka odnesu izvan tabora pa neka na vatri spale njihove koæe, njihovo meso i njihovu ²⁸ neèist. Tko ih bude spaljivao, neka opere svoju odjeæu, svoje tijelo okupa u vodi i poslije toga moæe opet doæi u tabor. ²⁹ Ovaj zakon neka za vas trajno vrijedi. U sedmom mjesecu, deseti dan toga mjeseca, postite i ne obavljajte nikakva posla: ni domorodac ni stranac koji meðu vama boravi. ³⁰ Jer toga dana nad vama se ima izvršiti obred pomirenja da se oèistite od svih svojih grijeha te da pred Jahvom budete èisti. ³¹ Neka je to za vas subotnji poèinak kad postite. Trajan je to zakon. ³² Neka obred pomirenja obavi onaj sveæenik koji bude pomazan i posveæen za vršenje sveæenièke službe namjesto svoga oca. Neka se obuèe u posveæeno laneno ruho; ³³ on neka obavi obred pomirenja za posveæeno Svetište, za Šator sastanka i za ærtvenik. Zatim neka izvrši obred pomirenja nad sveæenicima i nad svim narodom zajednice. ³⁴ Tako neka to bude za vas trajan zakon; jednom na godinu neka se nad Izraelcima obavi obred pomirenja za sve njihove grijehæ." Mojsije je uèinio kako mu je Jahve naredio.

Chapter 17

¹ Jahve reèe Mojsiju: ² "Govori Aronu, njegovim sinovima i svima Izraelcima te im reci: 'Evo što je zapovjedio Jahve: ³ svaki onaj od Izraelova doma koji u taboru ili izvan tabora zakolje vola, ili ovcu, ili kozu, ⁴ a ne donese ih na ulaz u Šator sastanka da se prinesu na dar Jahvi pred njegovim Prebivalištem, svaki takav neka je odgovoran: prolio je krv i neka se odstrani iz svoga naroda.' ⁵ Zato neka Izraelci svoje ærtve koje bi htjeli klati vani u polju dovedu na ulaz u Šator sastanka, k sveæeniku, i neka ih prinose kao ærtve prièesnice. ⁶ Neka sveæenik izlije krv po Jahvinu ærtveniku koji se nalazi na ulazu u Šator sastanka, a loj spali na ugodan miris Jahvi, ⁷ tako da ubuduæe ne

prinose svojih žrtava klanica jarcima s kojima se odaju bludu. Neka je ovo trajan zakon za njih i njihove naraštaje.⁸ I kaži im: 'Svaki pojedinac od Izraelova doma, ili stranac koji među vama boravi, koji prinese paljenicu ili klanicu⁹ a ne donese je na ulaz u Šator sastanka da se prinese Jahvi, taj neka se odstrani iz svoga naroda.'¹⁰ "Nadalje, protiv svakoga pojedinca od Izraelova doma, a tako i protiv svakoga pridošlice među vama koji bi blagovao bilo kakvu krv, ja æu se okrenuti, svakoga tko blaguje krv odstranit æu iz njegova naroda.¹¹ Jer je život živoga biæa u krvi. Tu krv ja sam vama dao da na žrtveniku njome obavljate obred pomirenja za svoje živote. Jer krv je ono što ispašta za život.¹² Zato sam kazao Izraelcima: neka nitko od vas ne jede krvi; neka ni stranac koji među vama bude ne jede krvi.¹³ Tko god, Izraelac ili stranac koji među vama boravi, uhvati u lovu kakvu zvijer ili pticu što se može jesti neka joj prolije krv i zatrpa zemljom.¹⁴ Jer život svakoga živog biæa jest njegova krv. Zato sam i rekao Izraelcima: ne smijete jesti krvi ni od kakva živog biæa, jer život svakoga živog biæa jest njegova krv. Tko god je bude jeo, neka se odstrani.¹⁵ Tko bi god, Izraelac ili stranac, jeo što je uginulo ili što su zvijeri rastrgale neka opere svoju odjeæu, u vodi se okupa i ostane neèistim do veèeri. Tada æe postati èist.¹⁶ Ali ako je ne opere i ne okupa svoga tijela, neka snosi posljedice svoje krivnje."

Chapter 18

¹ Jahve reèe Mojsiju: ² "Govori Izraelcima i reci im: 'Ja sam Jahve, Bog vaš.³ Nemojte raditi kako se radi u zemlji egipatskoj, gdje ste boravili; niti radite kako se radi u zemlji kanaanskoj, kamo vas vodim; ne povodite se za njihovim obièajima!⁴ Vršite moje naredbe; vršite moje zapovijedi; prema njima hodite. Ja sam Jahve, Bog vaš.⁵ Zato držite moje zakone i moje naredbe; tko ih vrši - u njima æe naæi život. Ja sam Jahve!⁶ Neka se nitko od vas ne približuje svojoj krvnoj rodbini da otkriva njezinu golotinju. Ja sam Jahve!⁷ Ne otkrivaj golotinje svoga oca ni golotinje svoje majke. Majka ti je, ne otkrivaj njezine golotinje!⁸ Ne otkrivaj golotinje žene svoga oca! I to je golotinja tvoga oca!⁹ Ne otkrivaj golotinje svoje sestre - kæeri svoga oca ili kæeri svoje majke - bila rođena u kuæi ili izvan nje!¹⁰ Ne otkrivaj golotinje kæeri svoga sina niti golotinje kæeri svoje kæeri!¹¹ TÓa njihova je golotinja tvoja vlastita golotinja. Ne otkrivaj golotinje kæeri žene svoga

oca! Jer, rođena od tvoga oca, ona ti je sestra. ¹² Ne otkrivaj golotinje sestre svoga oca! Ona je krv
 tvoga oca. ¹³ Ne otkrivaj ni golotinje sestre svoje majke! Ta i ona je krv tvoje majke! ¹⁴ Ne otkrivaj
 golotinje svoga strica! To jest, nemoj se približavati njegovoj ženi. Ta ona je tvoja strina. ¹⁵ Ne
 otkrivaj golotinje svoje snahe! Ona je žena tvoga sina. Ne otkrivaj golotinje njezine. ¹⁶ Ne otkrivaj
 golotinje žene svoga brata! Ta to je golotinja tvoga brata. ¹⁷ Ne otkrivaj golotinje koje žene i njezine
 kæeri! Nemoj se ženiti kæerju njezina sina niti kæerju njezine kæeri te im golotinju otkrivati. Oni
 su krvna rodbina. To bi bila pokvarenost. ¹⁸ Ne uzimaj sebi koju ženu u isto vrijeme kad i njezinu
 sestru da je ljubomorom žalostiš otkrivajuæi golotinju ovoj preko nje za njezina života! ¹⁹ Ne
 približuj se ni jednoj ženi kad je u neèistoæi svoga mjeseènog pranja da joj otkrivaš golotinju!
²⁰ Ne lijegaj sa ženom bližnjega svoga; od nje bi postao neèist. ²¹ Ne smiješ dopuštati da koje tvoje
 dijete bude žrtvovano Moleku; ne smiješ tako obešæašæivati ime Boga svoga. Ja sam Jahve! ²² Ne
 lijegaj s muškarcem kako se liježe sa ženom! To bi bila grozota. ²³ Da nisi legao ni s jednom
 životinjom - od nje bi postao neèist. Žena ne smije stati pred životinju da se s njom pari. To bi bila
 krajnja opaèina. ²⁴ Nièim se od toga nemojte oneèišæavati! Ta svim su se tim oneèišæavali narodi
 koje ja ispred vas tjeram. ²⁵ I zemlja je postala neèista. Zato æu kazniti njezinu opaèinu, i zemlja
 æe ispljuvati svoje stanovnike. ²⁶ Vi pak držite moje zakone i moje naredbe: ni jedne od tih opaèina
 nemojte poèinjati - ni vi ni stranac koji meðu vama boravi. ²⁷ Sve je te zloæe poèinjao svijet koji
 je bio u toj zemlji prije vas te je zemlja postala neèista. ²⁸ Neæe li, ako je uèinite neèistom, zemlja
 ispljuvati i vas kako je ispljuvala narod koji je bio prije vas? ²⁹ Jest, svi koji bi poèinili bilo koju
 od tih zloæa bit æe odstranjeni iz svoga naroda. ³⁰ Zato držite moje zapovijedi; nemojte se podavati
 ni jednome od onih odvratnih obièaja što su se održavali prije vas; tako se njima neæete oneèistiti.
 Ja sam Jahve, Bog vaš!"

Chapter 19

¹ Jahve reèe Mojsiju: ² "Govori svoj zajednici Izraelaca i reci im: 'Sveti budite! Jer sam svet
 ja, Jahve, Bog vaš! ³ Svoje se majke i svoga oca svaki bojte! Subote moje držite! Ja sam Jahve,

⁴ Bog vaš! Ne obrađajte se na ništavila! Ne pravite sebi lijevanih kumira! Ja sam Jahve, Bog vaš!
⁵ Kad prinosite Jahvi žrtvu prièesnicu, prinesite je tako da budete primljeni. ⁶ Neka se pojede na dan kad je prinosite ili sutradan. Što preostane za prekосуtra neka se spali na vatri. ⁷ Kad bi se jelo od toga jela treæi dan, bilo bi odvratno i žrtva ne bi bila primljena. ⁸ A onaj koji je ipak jede neka snosi posljedice svoje krivnje. Buduæi da je oskrnuo ono što je Jahvi posveæeno, neka se takav odstrani iz svoga naroda. ⁹ Kad žetvu žanjete po svojoj zemlji, ne žanjite dokraja svoje njive; niti pabirèite ostatke poslije svoje žetve. ¹⁰ Ne paljetkuj svoga vinograda; ne kupi po svom vinogradu palih boba nego ih ostavljaj sirotinji i strancu! Ja sam Jahve, Bog vaš. ¹¹ Nemojte krasti; nemojte lagati i varati svoga blišnjega. ¹² Nemojte se krivo kleti mojim imenom i tako oskrvnjavati ime svoga Boga. Ja sam Jahve! ¹³ Ne iskorišæuj svoga blišnjega niti ga pljaèkaj! Radnikova zarada neka ne ostane pri tebi do jutra. ¹⁴ Nemoj psovati gluhoga niti pred slijepca stavljalj zapreku. Svoga se Boga boj! Ja sam Jahve! ¹⁵ Ne poèinjajte nepravde u osudama! Ne budi pristran prema neznatnome, niti popuštaj pred velikima; po pravdi sudi svome blišnjemu! ¹⁶ Ne raznosi klevete meðu svojim narodom; ne izvrgavaj pogibli krv svoga blišnjega. Ja sam Jahve! ¹⁷ Ne mrzi svoga brata u svom srcu! Dužnost ti je koriti svoga sunarodnjaka. Tako neæeš pasti u grijeh zbog njega. ¹⁸ Ne osveæuj se! Ne gaji srdžbe prema sinovima svoga naroda. Ljubi blišnjega svoga kao samoga sebe. Ja sam Jahve! ¹⁹ Držite moje zapovijedi! Ne daj svome blagu da se pari s drugom vrstom. Svoga polja ne zasijavaj dvjema vrstama sjemena. Ne stavljalj na se odjeæe od dvije vrste tkanine. ²⁰ Ako bi tko legao s ropkinjom koja je zaruèena za drugoga, a ona ne bude ni otkupljena ni osloboðena, treba ga kazniti, ali ne smræu, jer ona nije slobodna. ²¹ Neka on na ulazu u Šator sastanka prinese Jahvi žrtvu naknadnicu, to jest jednoga ovna kao žrtvu naknadnicu. ²² Neka sveæenik tim ovnom žrtve naknadnice izvrši nad tim èovjekom obred pomirenja pred Jahvom za poèinjene grijeh. I grijeh koji je poèinio bit æe mu oprostjen. ²³ Kad uðete u zemlju i zasadite bilo kakvu voæku, smatrajte njezine plodove za neobrezane. Tri godine neka vam budu neobrezani: neka se ne jedu. ²⁴ Èetvrte godine neka se svi njezini plodovi posvete na svetkovinu zahvale Jahvi. ²⁵ Istom pete godine jedite njezin plod i ubirite sebi njezin urod. Ja sam Jahve, Bog vaš! ²⁶ Ništa s krvlju nemojte jesti! Ne gatajte! Ne èarajte! ²⁷ Ne zaokružujte kose na svojim sljepooènicama;

ne šišajte okrajka svoje brade. ²⁸ Ne urezujte zarezna na svome tijelu za pokojnika; niti na sebi usijecajte kakvih biljega. Ja sam Jahve! ²⁹ Ne obešëašæuj svoje kæeri dajuæi je za javnu bludnicu. Tako se zemlja neæe podati bludnosti niti æe se napuniti pokvarenošæu. ³⁰ Držite moje subote; štujte moje Svetište. Ja sam Jahve! ³¹ Ne obraæajte se na zazivaèe duhova i vraèare; ne pitajte ih za savjet. Oni bi vas opoganili. Ja sam Jahve, Bog vaš! ³² Ustani pred sijedom glavom; poštuj lice starca; boj se svoga Boga. Ja sam Jahve! ³³ Ako se stranac nastani u vašoj zemlji, nemojte ga ugnjetavati. ³⁴ Stranac koji s vama boravi neka vam bude kao sunarodnjak; ljubi ga kao sebe samoga. TÓa i vi ste bili stranci u egipatskoj zemlji. Ja sam Jahve, Bog vaš. ³⁵ Ne poèinjajte nepravde u osudama, u mjerama za duljinu, težinu i obujam. ³⁶ Neka su vam mjerila toèna; utezi jednaki; efa prava; prav hin. Ja sam Jahve, Bog vaš, koji sam vas izveo iz zemlje egipatske. ³⁷ Držite sve moje zakone i sve moje naredbe; vršite ih. Ja sam Jahve!"

Chapter 20

¹ Jahve reèe Mojsiju: ² "Kaži Izraelcima: "Tko god, Izraelac, ili stranac koji živi s Izraelcima, ustupi svoje èedo Moleku, mora se smaknuti; narod zemlje neka ga kamenuje. ³ Ja æu se okrenuti protiv toga èovjeka i odstraniti ga iz njegova naroda, jer je on, ustupivši svoje èedo Moleku, okaljao moje Svetište i obešëastio moje sveto ime. ⁴ A ako narod zatvori svoje oèi nad tim èovjekom kad svoje èedo ustupi Moleku te ga ne smakne, ⁵ ja æu se suprotstaviti tome èovjeku i njegovoj obitelji; odstranit æu ih iz njihova naroda, njega i sve koji poslije njega poðu za Molekom da se podaju bludu s Molekom. ⁶ Ako se tko obrati na zazivaèe duhova i vraèare da se za njima poda javnom bludu, ja æu se okrenuti protiv takva èovjeka i odstranit æu ga iz njegova naroda. ⁷ Posveæujte se da budete sveti! TÓa ja sam Jahve, Bog vaš. ⁸ Držite moje zakone i vršite ih. Ja, Jahve, posveæujem vas.'" ⁹ "Tko god prokune svoga oca i svoju majku, neka se smakne. Jer je oca svoga i majku svoju prokleo, neka njegova krv padne na nj. ¹⁰ Èovjek koji poèini preljub sa ženom svoga susjeda neka se kazni smræu - i preljubnik i preljubnica. ¹¹ Èovjek koji bi legao sa ženom svoga oca - otkrio bi

12
 golotinju svoga oca - neka se oboje kazne smræu, krv njihova neka padne na njih. Legne li tko sa svojom snahom, neka se oboje kazne smræu. Uèinili su rodoskvrnuæe i neka krv njihova padne na njih.

13 Ako bi muškarac legao s muškarcem kao što se liježe sa ženom, obojica bi poèinila odvratno djelo. Neka se smaknu i krv njihova neka padne na njih.

14 Èovjek koji se oženi kærju i njezinom majkom - krajnja je to pokvarenost! - neka se u vatri spali i on i one, da među vama ne bude pokvarenosti.

15 Èovjek koji bi spolno opæio sa životinjom ima se smaknuti. Životinju ubijte!

16 Ako bi se žena primakla bilo kakvoj životinji da se s njom pari, ubij i ženu i životinju. Neka se smaknu i njihova krv neka padne na njih.

17 Èovjek koji bi se oženio svojom sestrom, kærju svoga oca ili kærju svoje majke te vidio njezinu golotinju, a ona vidjela njegovu - pogrdno je to djelo! - neka se istrijebe pred oèima naroda. Otkrio je golotinju svoje sestre, pa neka snosi i posljedice svoje krivnje.

18 Èovjek koji bi legao sa ženom za njezina mjeseènog pranja te otkrio njezinu golotinju - razgolio izvor njezine krvi i ona sama otkrila izvor svoje krvi - neka se oboje odstrane iz svoga naroda.

19 Ne otkrivaj golotinje sestre svoje majke niti sestre svoga oca - to je otkrivanje golotinje svoga roda, neka snose posljedice svoje krivnje.

20 Èovjek koji bi legao sa svojom strinom otkrio bi golotinju svoga strica. Neka snose posljedice svoga grijeha: neka umru bez poroda.

21 Èovjek koji bi se oženio ženom svoga brata - golotinju bi svoga brata otkrio - i to je neèisto.

22 Neka ostanu bez poroda." "Zato držite sve moje zakone, sve moje naredbe i vršite ih da vas ne ispljune zemlja u koju vas vodim da se u njoj nastanite.

23 Nemojte živjeti po zakonima naroda koje ja ispred vas tjeram. TÓa oni su èinili sve to, i zato mi se zgadili.

24 A vama sam ja rekao: vi æete zaposjesti njihovu zemlju; vama æu je predati u posjed - zemlju kojom teèe mlijeko i med. Ja sam Jahve, vaš Bog, koji sam vas odvojio od tih naroda.

25 Pravite, dakle, razliku između èiste životinje i neèiste; između èiste ptice i neèiste. Nemojte sami sebe opoganjivati ni životinjom, ni pticom, ni bilo èim što zemljom puže: što sam vam ja odluèio kao neèisto.

26 Budite mi dakle sveti, jer sam ja, Jahve, svet; ja sam vas odvojio od tih naroda da budete moji.

27 Èovjek ili žena koji među vama postanu zazivaèi duhova ili vraèari neka se kazne smræu; neka se kamenuju i neka njihova krv padne na njih."

Chapter 21

¹ Jahve još reče Mojsiju: "Govori svećenicima, Aronovim sinovima, i reci im: Neka se nitko
 ne okalja dodiranjem pokojnika u svome narodu, ² osim svoje najbliže rodbine: svoje majke, svoga
 oca, svoga sina, svoje kćeri i svojega brata. ³ I svojom sestrom, djevicom, koja mu je također
 najbliža, jer nije bila udata, može se okaljati. ⁴ Ali neka se ne okalja svojom svojtom i tako se
 oskrvne. ⁵ Neka ne briju glave; neka ne šišaju okrajke svojih brada niti prave ureze na svome tijelu.
⁶ Neka budu posvećeni svome Bogu; neka ne oskrvnjuju ime svoga Boga, jer oni prinose žrtve u
 čast Jahvi paljene, hranu Boga svoga. Zato moraju biti sveti. ⁷ Neka se ne žene javnom bludnicom
 i obešćaćenom ženom; niti se smiju ženiti onom koju je njezin muž otpustio. Jer je svećenik
 posvećen svome Bogu. ⁸ Svetim ga drži, jer on prinosi hranu tvoga Boga. Neka ti je svet, jer sam
 svet ja, Jahve, koji vas posvećujem. ⁹ Ako se kći kojeg svećenika oskrvne podavši se javnom
 bludništvu, ona oca svoga skvrne, pa se mora na vatri spaliti." ¹⁰ "A svećenik koji je najvjeći među
 svojom braćom, na čiju je glavu bilo izliveno ulje pomazanja i koji je posvećen da nosi svetu
 odjeću, neka ne ide raščupane kose niti razdire svoje odjeće. ¹¹ Neka ne ulazi nijednom mrtvacu;
 ne smije se okaljati ni za svojim ocem ni za svojom majkom. ¹² Neka ne izlazi iz Svetišta, tako da
 ne oskrvne Svetište svoga Boga, jer na sebi nosi posvećenje uljem pomazanja Boga svoga. Ja sam
 Jahve! ¹³ Neka za ženu uzme djevicu. ¹⁴ Udovicom, otpuštenicom, obešćaćenom i bludnicom
 ne smije se ženiti. Jedino djevicom između svoga naroda neka se ženi; ¹⁵ tako neće oskrnuti
 svoga potomstva među svojim narodom, jer ja, Jahve, njega posvećujem." ¹⁶ Jahve reče Mojsiju:
¹⁷ "Reci Aronu: 'Nitko od tvojih potomaka, za njihovih naraštaja, koji imadne kakvu tjelesnu manu
 ne smije se primaknuti da prinosi hranu svoga Boga. ¹⁸ Ni jedan na kome bude mane ne smije se
 primaknuti: nitko koji je slijep ili sakat; nitko izobličen ili iznakažena kojeg uda; ¹⁹ nitko tko ima
 slomljenu nogu ili ruku; ²⁰ ni poguren, ni krčljiv, ni bolesnih očiju, ni lišajav, ni krastav, niti
 uškopljenik. ²¹ Dakle, ni jedan od potomaka svećenika Arona koji imadne manu neka se ne primiče
 da prinosi u čast Jahvi paljenu žrtvu; budući da ima manu, neka se ne primiče da prinosi hranu
 svoga Boga. ²² Može blagovati hranu svoga Boga i od žrtava presvetih, i svetih, ²³ ali neka ne
 dolazi k zavjesi niti se žrtveniku primiče jer ima manu. Neka ne skvrne mojih svetih stvari, jer sam
 ih ja, Jahve, posvetio." ²⁴ Mojsije to kaza Aronu, njegovim sinovima i svim Izraelcima.

Chapter 22

¹ Jahve reče Mojsiju: ² "Reci Aronu i njegovim sinovima da sveto postupaju sa svetim prinosima Izraelaca; neka ne oskvrnjuju moje sveto ime koje oni - ta moje je! - moraju svetiti. Ja sam Jahve!

³ Reci im: 'Ako se ikad tko od vaših naraštaja primakne u stanju nečistoće k svetim prinosima što ih Izraelci posvećuju Jahvi, taj će biti uklonjen od moje nazočnosti. Ja sam Jahve!' ⁴ Neka nitko od Aronovih potomaka koji bude gubav ili imadne izljev ne blaguje svetih prinosa dok ne postane čist. Onaj koji se dotakne bilo čega što je mrtvo tijelo okaljalo ili onaj koji iz sebe prospe sjemeni izljev; ⁵ onaj koji se dotakne kakva puzavca koji ga onečisti; ili čovjeka od kojega se okalja bilo kakvom nečistoćom - ⁶ onaj koji se dotakne čega takva neka je nečist do večeri i neka ne blaguje svetih prinosa dok ne okupa svoje tijelo u vodi. ⁷ Ćim sunce zađe, čist je. Poslije toga može blagovati od svetih prinosa jer mu je to hrana. ⁸ Neka ne jede ni strva ni što je zvjerad rastrgla. Time bi se okaljao. ⁹ Neka drže moje naredbe, da ne navuku na se krivnju i zbog nje, oskvrnuvši se, ne poginu. Ta ja, Jahve, njih posvećujem." ¹⁰ "Neka nijedan svjetovnjak ne blaguje od prinosa; ni ukućanin ni svećenikov sluga ne smije jesti od svetoga prinosa. ¹¹ Ali ako svećenik steđe koga novcem u svoje vlasništvo, taj to može jesti kao onaj što se rodi u njegovoj kući; oni mogu jesti od njegove hrane. ¹² Ako se svećenikova žena uda za svjetovnjaka, ne smije blagovati od podizanih svetih prinosa. ¹³ Ali ako svećenikova žena obudovi ili bude otpuštena, a nema djece pa se vrati u oćevu kuću, može se hraniti oćevom hranom kao u svojoj mladosti. Nikakav svjetovnjak ne smije što od toga jesti. ¹⁴ Bude li tko iz neznanja jeo sveti prinos, neka ga nadoknadi svećeniku dodajući petinu. ¹⁵ Neka ne oskvrnjuju svetih prinosa što ih Izraelci Jahvi podižu. ¹⁶ Jedući ih, navukli bi na se krivnju koja bi ih obvezivala na nadoknadu, jer ja, Jahve, posvetio sam te prinose." ¹⁷ Jahve reče Mojsiju: ¹⁸ "Govori Aronu, njegovim sinovima i svim Izraelcima i reci im: 'Svaki čovjek doma Izraelova ili stranac u Izraelu koji donosi svoj prinos kao zavjet ili kao dragovoljan dar da se prinese Jahvi kao žrtva paljenica - da bude primljen - ¹⁹ mora prinijeti muško bez mane, bilo to goveće, ovca ili koza. ²⁰ Nikakvo s manom na njemu nemojte prinostiti jer vam to neće biti primljeno. ²¹ Ako tko prinosi Jahvi žrtvu prićesnicu da izvrši kakav zavjet ili učini dragovoljan prinos, bilo od krupne ili sitne stoke, ta životinja, da bude primljena, mora biti bez mane; nikakve mane na njoj

ne smije biti. ²² Nikakvu slijepu, ili hromu, ili osakaæenu, gušavu, šugavu ili krastavu životinju, nikakvu takvu Jahvi nemoj prinositi niti ikakvu takvu na žrtvenik kao paljenu žrtvu Jahvi polagati.

²³ Junca ili ovcu s kakvim udom protegnutim ili prikæenim možeš prinijeti kao dragovoljan prinos, ali kao žrtva zavjetnica neæe biti primljena. ²⁴ Jahvi nemojte prinositi životinje sa zgnjeæenim, stuæenim, rastrgnutim ili odsjeæenim mošnjama. To u svojoj zemlji ne èinite ²⁵ niti takvo što primajte od stranca da to prinesete kao hranu svoga Boga. S manom su jer su osakaæene. Zato vam neæe biti primljene." ²⁶ Jahve reèe Mojsiju: ²⁷ "Kad se tele oteli, janje se ojanji ili se kozle okozi, sedam dana neka ostane uza svoju majku. Od osmoga dana može biti primljeno kao paljena žrtva Jahvi.

²⁸ Ne koljite krave ni ovce u isti dan s njezinim mladim. ²⁹ Kad Jahvi žrtvujete žrtvu zahvalnicu, žrtvujte je tako da budete primljeni. ³⁰ Neka se žrtva blaguje onoga istog dana; od nje ništa ne ostavljajte za ujutro. Ja sam Jahve!" ³¹ "Moje zapovijedi držite i vršite ih. Ja sam Jahve! ³² Ne oskvrnjajte moga svetog imena, nego neka budem proglašen svetim među Izraelcima - ja, Jahve, koji vas posveæujem. ³³ Ja koji sam vas izbavio iz zemlje egipatske da budem vaš Bog, ja, Jahve."

Chapter 23

¹ Jahve reèe Mojsiju: ² "Kaži Izraelcima i reci im: Blagdani Jahvini koje imate sazivati jesu sveti zborovi. Ovo su moji blagdani: ³ Šest dana neka se posao obavlja, a sedmi je dan subota - dan potpunog odmora, dan svetoga zbora, kad ne smijete raditi nikakva posla. Gdje god boravili, subota je Jahvina." ⁴ "A ovo su blagdani Jahvini - sveti zborovi - koje imate proglasiti u njihovo određeno vrijeme: ⁵ U prvom mjesecu èetrnaestoga dana u suton jest Pasha u èast Jahvi; ⁶ petnaestoga dana toga mjeseca jest Blagdan beskvasnih kruhova u èast Jahvi - sedam dana jedite beskvasan kruh. ⁷ Prvoga dana neka vam bude sveti zbor; nikakva težaèkog posla nemojte raditi.

⁸ Sedam dana prinosite paljenu žrtvu u èast Jahvi, a sedmoga dana neka opet bude sveti zbor; nikakva težaèkog posla ne radite." ⁹ Jahve reèe Mojsiju: ¹⁰ "Kaži Izraelcima i reci im: 'Kad uèete u zemlju koju vam dajem i u njoj žetvu požanjete, prvi snop svoje žetve donesite sveæeniku. ¹¹ Neka ga on prinese kao žrtvu prikaznicu pred Jahvom da budete primljeni. Sutradan po suboti neka ga sveæenik prinese kao žrtvu prikaznicu. ¹² A u dan kad budete prinosili snop kao žrtvu prikaznicu, prinesite

13 Jahvi jednogodišnjeg janjca bez mane kao žrtvu paljenicu. Uz to žrtva prinosenica neka bude: dvije desetine efe najboljeg brašna zamiješana u ulju, kao paljena žrtva Jahvi na ugodan miris; a s njom ljevanica od vina neka bude četvrt hina. 14 Prije toga dana - dok ne donesete prinose svoga Boga - ne smijete jesti ni kruha, ni pržena zrnja, ni svježja klasja. To je trajan zakon za vaše naraštaje gdje god vi boravili." 15 "A počevši od sutrašnjega dana po suboti - dana u koji donesete snop za žrtvu prikaznicu - nabrojte punih sedam tjedana. 16 Onda na dan po sedmoj suboti, na Pedeseticu, prinesite Jahvi novu žrtvu. 17 Donesite iz svojih stanova po dva kruha za žrtvu prikaznicu. Neka svaki bude od dvije desetine efe najboljeg brašna; neka budu ispečeni ukvas, kao prvine Jahvi. 18 S kruhom prinesite sedam jednogodišnjih janjaca bez mane, jednoga junca i dva ovna kao žrtvu paljenicu Jahvi zajedno sa žrtvom prinosenicom i ljevanicom, žrtvom paljenom na ugodan miris Jahvi. 19 Prinesite i jednoga jarca kao žrtvu okajnicu, a dva janjca od godine dana za žrtvu prièesnicu. 20 Neka ih sveæenik prinese pred Jahvom kao žrtvu prikaznicu povrh kruha od prvina. Uz oba janjca, i ovo je Jahvi sveto i neka pripadne sveæeniku. 21 Toga istog dana sazovite zbor. Neka vam to bude posveæen zbor - nikakva težaèkog posla ne radite. To je trajan zakon za vaše naraštaje gdje god vi boravili. 22 Kad budete želi žetvu sa svoje zemlje, nemoj žeti dokraja svoje njive niti pabirèiti poslije svoje žetve. Ostavi to sirotinji i strancu. Ja sam Jahve, Bog vaš." 23 Jahve reèe Mojsiju: 24 "Govori Izraelcima i reci: 'Sedmoga mjeseca, prvoga dana u mjesecu, neka vam je potpun odmor, proglašen glasom trube, sveti zbor. 25 Nikakva teškog posla ne radite; u èast Jahvi paljenu žrtvu prinesite.'" 26 Reèe Jahve Mojsiju: 27 "Povrh toga, u deseti dan toga sedmog mjeseca pada Dan pomirenja. Neka vam to bude prigoda za sveti zbor; postite i prinesite u èast Jahvi paljenu žrtvu. 28 Toga dana nemojte raditi nikakva posla. To je, naime, Dan pomirenja, kada æe se za vas obaviti obred pomirenja pred Jahvom, Bogom vašim. 29 Jest, tko god ne bude postio toga dana, neka se odstrani iz svoga naroda. 30 A tko bi god radio kakav posao na taj dan, toga æu ja istrijebiti iz njegova naroda. 31 Nikakva posla nemojte raditi. To je trajan zakon za vaše naraštaje gdje god vi boravili. 32 Neka vam je to subotnji poèinak. Postite! Naveèer devetoga dana u mjesecu - od veèeri do veèeri - prestanite raditi." 33 Jahve reèe Mojsiju: 34 "Reci Izraelcima: 'Od petnaestoga dana toga sedmog mjeseca neka se sedam dana drži Blagdan sjenica u èast Jahvi. 35 Prvoga dana, u dan

svetoga zbora, nikakva težaèkog posla nemojte raditi.³⁶ Sedam dana prinosite paljenu žrtvu u èast Jahvi. Osmi dan neka vam bude sveti zbor, kada æete u èast Jahvi prinijeti paljenu žrtvu. To je sveèani zbor; nikakva težaèkog posla nemojte obavljati."³⁷ "To su blagdani Jahvini koje imate sazvati - sveti zborovi odreèeni za prinošenje žrtava u èast Jahvi; žrtava paljenica, prinosnica, žrtava klanica i ljevanica; svaku na njezin pravi dan,³⁸ povrh Jahvinih subota, povrh vlastitih prinosa, povrh svojih zavjetnih i dragovoljnih darova koje inaèe prinosite Jahvi."³⁹ "Osim toga, petnaestoga dana mjeseca sedmoga, pošto pokupite sa zemlje plodove, svetkujte Jahvin blagdan sedam dana. Na prvi dan i na osmi dan neka je potpun poèinak.⁴⁰ Uzmite veæ prvoga dana lijepih plodova, palmovih grana, granèica s lisnatih drveta i potoène vrbovine pa se veselite u nazoènosti Jahve, Boga svoga, sedam dana.⁴¹ Svetkujte tako blagdan u èast Jahvi sedam dana svake godine. Neka je to trajan zakon za vaše naraštaje. Svetkujte taj blagdan sedmoga mjeseca.⁴² Sedam dana stanujte u sjenicama. Svi Izraelovi domoroci neka proborave u sjenicama,⁴³ da vaši potomci znaju kako sam ja uèinio da Izraelci žive u sjenicama kad sam ih izbavio iz zemlje egipatske. Ja sam Jahve, Bog vaš."⁴⁴ I tako Mojsije objavi Izraelcima Jahvine blagdane.

Chapter 24

¹ Jahve reèe Mojsiju: ² "Naredi Izraelcima da ti za svijeænjak donose èistoga ulja od istupanih maslina, da se uvijek održava svjetlo.³ Neka ga Aron svagda sprema pred Jahvom od veèeri do jutra u Šatoru sastanka, pred zavjesom Svjedoèanstva. Neka je ovo trajan zakon vašim naraštajima.⁴ Neka Aron neprekidno održava svjetlila na èistome svijeænjaku pred Jahvom."⁵ "Potom uzmi najboljeg brašna i od njega ispeci dvanaest pogaèa. Neka u svakoj pogaèi budu dvije desetine efe.⁶ Onda ih poredaj u dva reda - po šest u redu - na èistome stolu što je pred Jahvom.⁷ Na svaki red stavi èistoga tamjana. Neka to bude hrana prinesena kao spomen - paljena žrtva Jahvi.⁸ Svake subote, bez prijekida, neka se postavljaju pred Jahvu. To neka Izraelci vrše zbog vjeènoga Saveza.⁹ Neka pripadnu Aronu i njegovim sinovima. Oni ih imaju blagovati na posveæenu mjestu. To je njemu vrlo svet dio Jahvinih paljenih žrtava. To neka bude trajna odredba."¹⁰ A sin jedne Izraelke, komu otac bijaše Egipæanin, iziđe meðu Izraelce i zametne u taboru svađu s nekim Izraelcem.¹¹ Uto sin Izraelke pogrdi Ime i opsuje ga. Tada ga dovedu Mojsiju. - Mati mu se zvala Šelomit, a

bila je kaei Dibrijeva iz plemena Danova. - ¹² Stave ga u zatvor dok im se ne oèituje volja Jahvina.
¹³ Onda Jahve reèe Mojsiju: ¹⁴ "Izvedi psovaèa iz tabora. Potom svi oni koji su ga èuli neka stave
 svoje ruke na njegovu glavu. A onda neka ga sva zajednica kamenuje. ¹⁵ Poslije toga æeš ovako
 prozboriti Izraelcima: Tko god opsuje Boga svoga neka snosi svoju krivnju; ¹⁶ tko izgovori hulu
 na ime Jahvino neka se smakne - neka ga sva zajednica kamenuje; bio stranac ili domorodac, ako
 pohuli ime Jahvino, mora mrijeti. ¹⁷ Ako èovjek zada smrtan udarac drugome, mora se smaknuti.
¹⁸ Tko usmrti živinèe mora ga nadomjestiti: život za život. ¹⁹ Tko ozlijedi svoga blišnjega neka
 mu se uèini kako je on uèinio: ²⁰ lom za lom, oko za oko, zub za zub - rana koju je on zadao
 drugome neka se zada i njemu. ²¹ Tko usmrti živinèe mora ga nadoknaditi, ali tko ubije èovjeka
 mora umrijeti. ²² Neka vam je jednak sud i strancu i domorocu. Jer ja sam Jahve, Bog vaš." ²³ Pošto
 je Mojsije to izložio Izraelcima, oni izvedu psovaèa izvan tabora i zaspu ga kamenjem. Uèine,
 dakle, Izraelci kako je Jahve Mojsiju naredio.

Chapter 25

¹ Jahve reèe Mojsiju na Sinajskom brdu: ² "Govori Izraelcima i kaži im: Kad uèete u zemlju
 koju vam dajem, neka ta zemlja održava Jahvin subotni poèinak. ³ Šest godina zasijavaj svoju
 njivu, šest godina svoj vinograd obrezuj i beri njegov plod. ⁴ Ali sedme godine neka i zemlja uživa
 subotnji poèinak, Jahvinu subotu: svoje njive ne zasijavaj niti obrezuj svoga vinograda. ⁵ Što samo
 od sebe uzraste na tvojoj njivi nemoj žeti niti beri grožđe s neobrezane loze. Neka to bude zemlji
 godina poèivanja. ⁶ Zemljišni poèinak neka vam priskrbi prehranu: tebi, tvome sluzi, tvojoj sluškinji,
 tvome najamniku koji s tobom živi; ⁷ a i tvojoj stoci i zvjeradi u tvojoj zemlji neka njezini plodovi
 služe za hranu." ⁸ "Nabroj sedam sedmica takvih godina, sedam puta sedam godina. Sedam sedmica
 godina iznosit æe ti èetrdeset devet godina. ⁹ A onda zaori u trubu! U sedmome mjesecu, desetoga
 dana toga mjeseca, na Dan pomirenja, zatrubite u trubu širom svoje zemlje. ¹⁰ Tu pedesetu godinu
 proglasite svetom! Zemljom proglasite oslobaðanje svim njezinim stanovnicima. To neka vam
 bude jubilej, oprosna godina. Neka se svatko vaš vrati na svoju oèevinu; neka se svatko vrati k
 svome rodu! ¹¹ Ta pedesetogodišnjica neka vam je jubilejska godina: nemojte sijati, nemojte žeti

što samo od sebe uzraste niti berite grožđe s neobrezane loze. ¹² Jer jubilej vam mora biti svet!
 Hranite se onim što njiva donese od sebe. ¹³ Te jubilejske godine neka se svatko vrati na svoju
 oèevinu. ¹⁴ Zato, kad prodajete imanje svome sunarodnjaku ili kupujete od svoga sunarodnjaka,
 nemojte nanositi štete svome bratu! ¹⁵ Od svoga sunarodnjaka kupuj, odbivši samo broj godina
 poslije jubileja, a on neka ti proda prema broju proizvodnih godina. ¹⁶ Što više godina, više i cijenu
 povisi; što manje godina, neka je i cijena manja. Jer, ono što ti on prodaje jest broj ljetina. ¹⁷ Neka
 nitko od vas ne nanosi štete svome sunarodnjaku, nego se boj Boga svoga! Jer ja sam Jahve, Bog
 vaš. ¹⁸ Vršite moje zakone i moje naredbe; vjerno ih provodite u djelo pa æete u sigurnosti živjeti
 na zemlji. ¹⁹ Zemlja æe davati svoj rod, jest æete do sitosti i živjet æete u sigurnosti. ²⁰ Ako biste
 rekli: 'Eime æemo se hraniti te sedme godine kad ne budemo ni sijali ni brali plodova?' ²¹ evo,
 blagoslov æu svoj pustiti na vas: šesta godina rodom æe roditi za tri godine. ²² Kad budete sijali
 osme godine, hranit æete se starim prihodom sve do devete godine; dok ne dođe njezin prihod, jest
 æete stari." ²³ "Zemlja se ne smije prodati potpuno, jer zemlja pripada meni, dok ste vi samo stranci
 i gosti kod mene. ²⁴ Zato u svakome kraju gdje imate zemljišne posjede morate dopustiti
 otkupljivanje zemlje. ²⁵ Ako tvoj brat zapadne u škripac te moradne prodati dio svoje oèevine,
 neka dođe njegov najbliži izbavitelj i otkupi što je njegov brat prodao. ²⁶ Ako nema koga da mu
 ga otkupi, a poslije i sam postane imuæan te stekne sredstva da je otkupi, ²⁷ neka prebroji godine
 od prodaje, isplati kupcu svotu za preostalo vrijeme i vrati se na svoju oèevinu. ²⁸ Ako nema
 sredstava da je vrati, onda prodano neka ostane u rukama kupca do jubilejske godine. A stupivši u
 jubilej, neka se vrati na svoju oèevinu. ²⁹ Ako tko proda stojnu kuæu u gradu zidom obzidanu,
 može je otkupiti dokle se ne navrší godina poslije prodaje; otkupni rok neka je, dakle, jedna godina.
³⁰ Ako je ne otkupi u roku od godine, onda kuæa u gradu zidom opasana prelazi potpuno kupcu i
 njegovim potomcima: ni za jubileja neka se ne vraæa. ³¹ Ali kuæe po selima što nemaju zidova
 oko sebe neka se smatraju kao posjedi u polju; mogu se otkupljivati. U jubileju kupac mora iz njih
 iziæi. ³² Kuæe koje u levitskim gradovima pripadaju levitima mogu leviti otkupiti u svako vrijeme.
³³ Ako se koji levit ne posluži svojim pravom otkupa, onda æe kuæa što bude prodana u gradu
 njegova vlasništva biti za jubileja vraæena. Jer kod Izraelaca kuæe u gradovima levita njihovo su

34 vlasništvo. Neograđena zemlja oko njihovih gradova ne može se prodati, jer je ona njihovo
 35 vlasništvo za sva vremena." "Ako tvoj brat zapadne u škripac i ne mogne održavati svoje odnose
 36 s tobom, primi ga; i neka s tobom živi kao stranac ili gost. Ne uzimaj od njega ni lihve ni kamata.
 37 Boga se svoga boj, i neka tvoj brat živi s tobom! Ne uzajmljuj mu novac na kamate niti mu
 38 lihvarski davaj svoju hranu. Ja, Jahve, Bog vaš, izbavio sam vas iz zemlje egipatske da vam
 39 dadem zemlju kanaansku i budem vaš Bog. Ako li tvoj brat padne u škripac dok je s tobom u
 40 urednim odnosima te se moradne tebi prodati, nemoj ga prisiliti da služi kao rob; neka bude kod
 41 tebe kao najamnik ili nadničar. Neka služi kod tebe do jubilejske godine. Onda neka bude
 42 slobodan da ode od tebe - i on i njegova djeca s njim; neka ide natrag svome rodu i opet zaposjedne
 43 svoju djedovinu. TÓa oni su moji službenici, ja sam ih izbavio iz zemlje egipatske; oni se ne
 44 smiju prodavati kao robovi. Nemoj s njim grubo postupati! Boga se svoga boj! A robove i
 45 ropkinje, budeš li ih htio imati, možete kupiti, i muške i ženske, od naroda koji su oko vas. Možete
 46 ih kupovati i od pridošlica koji s vama borave; od njihovih obitelji što žive s vama i rođeni su u
 47 vašoj zemlji. Takvi mogu postati vašim vlasništvom. Njih možete predati u nasljedstvo svojoj
 48 djeci da ih zavazda naslijede u baštinu. Prema njima možete postupati kao prema robovima. Ali
 49 prema svojoj braći, Izraelcima, nitko ne smije grubo postupati. Ako se stranac s tobom nastanjen
 50 obogati, a tvoj brat, u svojim odnosima prema njemu, zapadne u škripac te se proda strancu koji je
 51 s tobom nastanjen ili kojemu god potomku strančeve obitelji, on ima pravo i nakon prodaje biti
 52 otkupljen. Neka ga otkupi netko od njegove braće; ili neka ga otkupi njegov stric, njegov rođak
 53 ili bilo tko od njegove obitelji koji bude od njegove krvi. Ili, ako ima sredstava, neka se sam otkupi.
 54 Sa svojim kupcem neka proračuna vrijeme od godine kad mu se prodao do jubilejske godine.
 55 Cijena za njegovo oslobođenje neka bude prema broju godina. Vrijeme što ga je proveo sa svojim
 56 vlasnikom neka se procijeni kao vrijeme jednog najamnika. Ako ostaje još mnogo godina, neka
 57 isplati za svoju otkupninu u omjeru svoje prodajne svote. A ako ostaje samo nekoliko godina
 58 do jubilejske godine, neka izračuna pa isplati za svoj otkup prema godinama službe. Prema
 59 njemu neka bude kao prema najamniku koji se iznajmljuje od godine na godinu. Neka se na tvoje
 60 oči s njim ne postupa grubo. Ne bude li iskupljen ovako, onda i on i njegova djeca s njim neka
 61 odu u jubilejskoj godini. Jer Izraelci su moji službenici; oni su moji službenici koje sam ja izveo
 62 iz zemlje egipatske, ja, Jahve, Bog vaš."

Chapter 26

¹ "Ne pravite sebi kumira; ne podižite sebi ni kipa ni spomen-stupa; ne postavljajte u svojoj zemlji kamenja s likovima da pred njih padate. ² Održavajte moje subote; poštujujte moje Svetište - jer ja sam Jahve, Bog vaš." ³ "Budete li živjeli prema mojim zakonima, održavali moje zapovijedi i u djelo ih provodili, ⁴ davat æu vam kiše u pravo vrijeme te æe zemlja rađati rodnom a stabla po polju donositi plodove. ⁵ Vršidba æe vam stizati berbu, a berba stizati sjetvu. Jest æete kruh svoj do sitosti i u svojoj æete zemlji živjeti u sigurnosti. ⁶ Zemlji æu dati mir; tako æete poèivati a da vas nitko ne plaši. Štetne æu životinje iz zemlje ukloniti; maè neæe prolaziti vašom zemljom. ⁷ U bijeg æete nagoniti svoje neprijatelje, a oni æe padati pred vama od maèa. ⁸ Petorica vas nagonit æe u bijeg stotinu njih, a stotina vas nagonit æe u bijeg deset tisuæa njih. Da, vaši æe neprijatelji padati pred vama od maèa. ⁹ K vama æe se okrenuti te vas rodnima èiniti i razmnažati. Držat æu svoj Savez s vama. ¹⁰ Starom æete se zalihom hraniti; štoviše, trebat æe vam zalihe ispražnjavati da mognete sasipati novo žito. ¹¹ Među vama æe postaviti svoje Prebivalište i neæu vas odbaciti; ¹² među vama æe hoditi i bit æu vam Bog, a vi æete mi biti narod. ¹³ Ja, Jahve, Bog vaš, izveo sam vas iz zemlje egipatske da im više ne budete roblje; polomio sam palice vaših jarmova i uèinio da hodate uspravno." ¹⁴ "Ali ako me ne poslušate i u djelo ne provedete sve ove moje zapovijedi; ¹⁵ ako odbacite moje zakone, pogazite moje naredbe i prekršite moj Savez, ne provodeæi u djelo sve moje zapovijedi, ¹⁶ evo što æu ja uèiniti vama: podvrgnut æu vas strepnji, iznemoglosti i groznici što oèi troše a život gase. ¹⁷ Sjetve æete svoje uzalud sijati - neprijatelji vaši njima æe se hraniti. Ja æu se protiv vas okrenuti, a vaši æe vas neprijatelji ametice tuæi. Oni koji vas mrze gospodarit æe nad vama. Bježat æete i onda kad vas nitko ne bude progonio. ¹⁸ Pa ako me i unatoè tome ne poslušate, ja æu vas sedmerostruko kažnjavati za vaše grijehe. ¹⁹ Slomit æu ja vašu drsku silu. Vaša æu nebesa uèiniti poput gvoždãa, a zemlju vašu poput tuèa. ²⁰ Uzalud æe se trošiti vaša snaga. Zemlja vam više neæe davati svoga roda niti æe stabla na zemlji donositi svojih plodova. ²¹ Budete li se još i dalje protivili, ne htjednete li me poslušati, sedmerostruko æu još na vama povisiti rane za vaše grijehe. ²² Na vas æu pustiti šumsku zvjerad da vas liši djece, blago vam

podavi a vas prorijedi tako da vam putovi postanu pusti. ²³ Ako vas ni to ne popravi nego nastavite
 življenje koje se meni protivi, ²⁴ onda æu se i ja suprotstaviti vama i sam æu vas još sedmerostruko
 udariti za vaše grijehе. ²⁵ Na vas æu dovesti maè neka se iskali osvetom za Savez. A kad se zbijete
 u svoje gradove, poslat æu na vas kugu i bit æete predani u ruke neprijatelju. ²⁶ Još kad vam
 obustavim namicanje kruha, deset žena moæi æe vam peæi kruh u jednoj peæi i na mjeru æe vam
 kruh davati. Jest æete, ali se neæete nasititi. ²⁷ Ako me ni tada ne poslušate nego mi se dalje budete
 suprotstavljali, ²⁸ i ja æu se vama suprotstaviti - sedmerostruko æu vas kazniti za vaše grijehе.
²⁹ Jest æete meso od svojih sinova, jest æete meso od svojih kæeri. ³⁰ Porušit æu vaše idolske
 uzvišice; oborit æu vaše kadione žrtvenike, zgrnut æu vaša mrtva trupla na trupla vaših kumira i
 odbacit æu vas. ³¹ Gradove æu vaše pretvoriti u ruševine; svetišta æu vaša opustošiti, vaš ugodni
 miris neæu više mirisati. ³² Zemlju æu ja pretvoriti u zgarište tako da æe se vaši neprijatelji koji
 se u njoj nastane zaprepastiti nad njom. ³³ Vas æu rasijati po narodima; izvuæi æu protiv vas maè
 iz korica tako da æe vam se zemlja pretvoriti u pustaru a gradovi u ruševine. ³⁴ Tada æe zemlja
 namiriti svoje subote za sve vrijeme dok bude pusta i vi budete u zemlji svojih neprijatelja. Otpoèinut
 æe tada zemlja i moæi æe namiriti svoje subote. ³⁵ Sve dok bude pusta, imat æe poèinak koji nije
 imala za vaših subota dok ste vi u njoj stanovali. ³⁶ A onima od vas koji na životu ostanu po
 zemljama svojih neprijatelja, njima æu strah u srce utjerati. U bijeg æe ih nagoniti šuštaj lista što
 zatrepti. Bježad æe kao što se bježi od maèa; padat æe, iako ih nitko neæe progoniti. ³⁷ Spoticat
 æe se jedan o drugoga kao kad se bježi ispred maèa, premda ih nitko neæe progoniti. Neæete se
 održati pred svojim neprijateljima; ³⁸ izginut æete meðu narodima - proždrijet æe vas zemlja vaših
 neprijatelja. ³⁹ A koji od vas prežive venut æe u zemljama svojih neprijatelja zbog svojih opaèina;
 venut æe i zbog opaèina svojih otaca. ⁴⁰ Priznat æe tada svoju opaèinu i opaèinu svojih otaca što
 su je protiv mene poèinili izdajom, što su mi se protivili. ⁴¹ I ja sam sa morao suprotstaviti njima
 i odvesti ih u zemlju njihovih neprijatelja." "Onda æe se napokon njihovo tvrdokorno srce poniziti;
 ispaštati æe oni svoju krivnju. ⁴² Tada æu se ja sjetiti svoga Saveza s Jakovom i svoga Saveza s
 Izakom; sjetit æu se svoga Saveza s Abrahamom - zemlje æu se sjetiti. ⁴³ Zemlja æe, ostavljena
 od njih, namiriti svoje subote kad ostane pusta zbog njih. A oni æe ispaštati svoju krivnju što su
 odbacili moje zapovijedi; što su prezreli moje zakone. ⁴⁴ Ali ni onda dok budu u zemlji svojih

neprijatelja, neæu ih zabaciti niti æu ih prezreti tako da ih posve uništım i da prekršım svoj Savez s njima. TÓa ja sam Jahve, Bog njihov.⁴⁵ Radi njih sjetit æu se Saveza s njihovim precima koje sam izveo iz zemlje egipatske naoèigled naroda da budem njihov Bog, ja Jahve."⁴⁶ To su odredbe, uredbe i zakoni koje je Jahve uglavio između sebe i Izraelaca po Mojsiju na Sinajskome brdu.

Chapter 27

¹ Jahve reèe Mojsiju: ² "Govori Izraelcima i reci im: 'Ako tko zaželi podmiriti Jahvi zavjet što vrijedi koliko èovjek,³ neka ti je mjerilo: muškarca od dvadeset do šezdeset godina starosti procijeni pedeset šekela u srebru, prema hramskom šekelu,⁴ a žensku procijeni trideset šekela.⁵ A za dob od pet do dvadeset godina neka tvoja procjena bude: za muškarca dvadeset šekela, a za žensku deset šekela.⁶ Je li dob od jednoga mjeseca do pet godina, neka ti je procjena: za muško pet šekela u srebru, a procjena za žensko tri šekela u srebru.⁷ Bude li u starosti od šezdeset godina ili više, neka ti je procjena: za muškarca petnaest šekela, a za žensku deset šekela.⁸ Ali ako je tko siromašan te ne može platiti svoju cijenu, neka ga dovedu pred sveæenika i neka ga sveæenik procijeni. Ali neka sveæenik procijeni prema onome što zavjetovalac može dati.⁹ Ako zavjetovani prinos bude od životinja koje se mogu Jahvi prinositi, svaki takav prinos Jahvi bit æe posveæena stvar.¹⁰ Neka se ne nadomješta niti zamjenjuje za što drugo - bilo dobro za loše, bilo loše za dobro. Ako li se napravi zamjena jednoga živinèeta za drugo, onda æe i zavjetovano i ono koje ga je zamijenilo biti posveæena stvar.¹¹ Bude li zavjetovani prinos od neèiste životinje koja se ne može Jahvi prinositi, neka se takvo živinèe dovede k sveæeniku¹² pa neka ga on procijeni. Bilo skupo, bilo jeftino, kako sveæenik procijeni, neka tako bude.¹³ Zaželi li ga tko otkupiti, neka doda njegovoj procjeni jednu petinu.¹⁴ Ako tko posveti svoju kuæu zavjetovavši je Jahvi, neka sveæenik procijeni da li je dobra ili loša. Kako sveæenik prosudi, neka tako ostane.¹⁵ Ako onaj koji je svoju kuæu zavjetovao zaželi da je otkupi, neka dometne jednu petinu svoti na koju je procijenjena pa neka bude njegova.¹⁶ Ako tko zavjetuje Jahvi dio zemljišta od svoga vlasništva, procijeni ga prema njegovu usjevu: za jedan homer jeèmena sjemena pedeset šekela u srebru.¹⁷ Zavjetuje li zemljište za jubilejske godine, neka ostane prema ovoj procjeni.¹⁸ Ali ako zemljište zavjetuje poslije jubilejske godine,

neka svećenik proračuna cijenu prema godinama što preostaju do jubilejske godine i prema tome smanji procjenu.¹⁹ Ako onaj tko je zemljište zavjetovao zaželi da ga otkupi, neka doda jednu petinu svoti na koju je procijenjeno pa neka mu ostane.²⁰ Ako zemljište ne otkupi nego ga proda drugome, ne može se više otkupiti.²¹ Kad zemljište bude oslobođeno u jubilejskoj godini, neka se posveti Jahvi kao zavjetovano zemljište i postane svećenikov posjed.²² Zavjetuje li tko Jahvi kupljeno zemljište koje nije dio njegove odevine,²³ neka mu svećenik proračuna razmjernu procjenu do jubilejske godine. I toga istog dana neka isplati iznos kao stvar posvećenu Jahvi.²⁴ U jubilejskoj godini zemljište se ima vratiti onome od koga je kupljeno - kome pripada zemljišno vlasništvo.²⁵ Svaka procjena neka se vrši prema hramskom šekelu: dvadeset gera jedan šekel.²⁶ Ali neka nitko ne zavjetuje prvinu od stoke. TŃa prvina ionako pripada Jahvi - Jahvina je, pa bila od sitnoga bila od krupnoga blaga.²⁷ Bude li od nečiste stoke, može se otkupiti prema procjeni, dometnuvši petinu cijene. Ako se ne otkupi, neka se prema procjeni proda.²⁸ Ali ništa od 'herema', od onog što je Jahvi izručeno, bio to čovjek ili živinče ili njegovo baštinjeno zemljište, ništa što je tko Jahvi zavjetom posvetio, ne može se niti prodati niti otkupiti. Svaka zavjetom posvećena stvar najveća je Jahvina svetinja.²⁹ Nijedno ljudsko biće koje bude 'heredom' - prokletstvom - udareno ne smije se otkupljivati: mora se smaknuti.³⁰ Svaka desetina sa zemljišta, bilo od poljskih usjeva bilo od plodova sa stabala, pripada Jahvi; to je Jahvi posvećeno.³¹ Ako bi tko htio otkupiti koji dio svoje desetine, mora tome dodati jednu petinu cijene.³² Svaka desetina od krupnoga i sitnoga blaga, to jest svako deseto od svega što prolazi ispod pastirskog štapa, neka bude posvećeno Jahvi.³³ Neka se ne gleda je li dobro ili rđavo; i neka se ne zamjenjuje. Ako se ipak zamijeni, neka je onda i jedno i drugo posvećeno i ne smije se otkupljivati."³⁴ To su zapovijedi koje je Jahve izdao Mojsiju za Izraelce na Sinajskome brdu.

Numbers

Chapter 1

¹ U Sinajskoj pustinji, u Šatoru sastanka, reče Jahve Mojsiju prvoga dana drugoga mjeseca, druge godine po izlasku iz zemlje egipatske: ² "Obavite popis sve zajednice izraelske po rodovima i porodicama, navodeći imena svih muškaraca, glavu po glavu. ³ Od dvadeset godina naviše, za borbu sposobne u Izraelu, ti i Aron pobilježite prema njihovim jedinicama. ⁴ Neka s vama bude po jedan čovjek od svakoga plemena, glavari svoga pradjedovskog doma. ⁵ Ovo su imena ljudi koji će vam pomagati: Elisur, sin Šedeurov, za pleme Rubenovo; ⁶ Šelumiel, sin Surišadajev, za pleme Šimunovo; ⁷ Nahšon, sin Aminadabov, za pleme Judino; ⁸ Netanel, sin Suarov, za pleme Jisakarovo; ⁹ Eliab, sin Helonov, za pleme Zebulunovo. ¹⁰ Za Josipove sinove: Elišama, sin Amihudov, za pleme Efrajimovo; Gamliel, sin Pedahsurov, za pleme Manašeovo; ¹¹ Abidan, sin Gidonijev, za pleme Benjaminovo; ¹² Ahiezer, sin Amišadajev, za pleme Danovo; ¹³ Pagiel, sin Okranov, za pleme Ašerovo; ¹⁴ Elijasaf, sin Deuelov, za pleme Gadovo; ¹⁵ Ahira, sin Enanov, za pleme Naftalijevo." ¹⁶ To bijahu sazivači zajednice, knezovi pradjedovskih plemena i glavari rodova izraelskih. ¹⁷ Mojsije i Aron onda uzmu one ljude što su po imenu bili određeni ¹⁸ te prvoga dana drugoga mjeseca sazovu svu zajednicu. Tada se u popis prema rodovima i porodicama po redu unosio broj osoba starijih od dvadeset godina. ¹⁹ Kako je Jahve naredio Mojsiju, tako ih je on pobilježio u Sinajskoj pustinji. ²⁰ Kad se utvrdi potomstvo Rubena, Izraelova prvorođenca, prema njegovim rodovima i porodicama, pribilježiše, glavu po glavu, imena svih muškaraca od dvadeset godina naviše, svih za borbu sposobnih. ²¹ Popisanih od Rubenova plemena bilo je četrdeset i šest tisuća i pet stotina. ²² Bili su popisani Šimunovi potomci prema njihovim rodovima i porodicama: pribilježiše se, glava po glava, imena svih muškaraca od dvadeset godina naviše, svih za borbu sposobnih. ²³ Popisanih od Šimunova plemena bilo je pedeset i devet tisuća i tri stotine. ²⁴ Kad se utvrdi potomstvo sinova Gadovih prema njihovim rodovima i porodicama, pribilježiše se, glava po glava, imena onih od dvadeset godina i više, svih za borbu sposobnih. ²⁵ Popisanih od Gadova plemena bilo je četrdeset i pet tisuća i šest stotina i pedeset. ²⁶ Kad se utvrdi potomstvo sinova Judinih prema njihovim rodovima i porodicama, pribilježiše se, glava po glava, imena onih od dvadeset godina i više, svih za borbu sposobnih. ²⁷ Popisanih od Judina plemena bilo je sedamdeset i četiri tisuće i šest stotina. ²⁸ Kad se utvrdi potomstvo sinova

Jisakarovih prema njihovim rodovima i porodicama, pribilježiše se, glava po glava, imena onih od dvadeset godina i više, svih za borbu sposobnih. ²⁹ Popisanih od Jisakarova plemena bilo je pedeset i četiri tisuæe i četiri stotine. ³⁰ Kad se utvrdi potomstvo sinova Zebulunovih prema njihovim rodovima i porodicama, pribilježiše se, glava po glava, imena onih od dvadeset godina i više, svih za borbu sposobnih. ³¹ Popisanih od Zebulunova plemena bilo je pedeset i sedam tisuæa i četiri stotine. ³² Josipovi sinovi: Kad se utvrdi potomstvo sinova Efrajimovih, prema njihovim rodovima i porodicama, pribilježiše se, glava po glava, imena onih od dvadeset godina i više, svih za borbu sposobnih. ³³ Popisanih od Efrajimova plemena bilo je èetrdeset tisuæa i pet stotina. ³⁴ Kad se utvrdi potomstvo sinova Manašeovih, prema njihovim rodovima i porodicama, pribilježiše se, glava po glava, imena onih od dvadeset godina i više, svih za borbu sposobnih. ³⁵ Popisanih od Manašeova plemena bilo je trideset i dvije tisuæe i dvjesta. ³⁶ Kad se utvrdi potomstvo sinova Benjaminovih, prema njihovim rodovima i porodicama, pribilježiše se, glava po glava, imena onih od dvadeset godina i više, svih za borbu sposobnih. ³⁷ Popisanih od Benjaminova plemena bilo je trideset i pet tisuæa i četiri stotine. ³⁸ Kad se utvrdi potomstvo sinova Danovih, prema njihovim rodovima i porodicama, pribilježiše se, glava po glava, imena onih od dvadeset godina i više, svih za borbu sposobnih. ³⁹ Popisanih od Danova plemena bilo je šezdeset i dvije tisuæe i sedam stotina. ⁴⁰ Kad se utvrdi potomstvo sinova Ašerovih, prema njihovim rodovima i porodicama, pribilježiše se, glava po glava, imena onih od dvadeset godina i više, svih za borbu sposobnih. ⁴¹ Popisanih od Ašerova plemena bila je èetrdeset i jedna tisuæa i pet stotina. ⁴² Kad se utvrdi potomstvo sinova Naftalijevih, prema njihovim rodovima i porodicama, pribilježiše se, glava po glava, imena onih od dvadeset godina i više, svih za borbu sposobnih. ⁴³ Popisanih od Naftalijeva plemena bilo je pedeset i tri tisuæe i četiri stotine. ⁴⁴ To su oni koje popisaše Mojsije i Aron sa dvanaest knezova izraelskih, po jedan na svaki pradjedovski dom. ⁴⁵ Bili su popisani svi Izraelci, prema pradjedovskim domovima, od dvadeset godina i više, svi za borbu sposobni u Izraelu. ⁴⁶ Bilo je, dakle, svih popisanih šest stotina i tri tisuæe i pet stotina i pedeset. ⁴⁷ Među te nisu se ubrojili Levijevci prema svojem pradjedovskom plemenu. ⁴⁸ Jahve je, naime, rekao Mojsiju: ⁴⁹ "Nipošto nemoj popisivati Levijeva plemena niti ga unosi u popis Izraelaca. ⁵⁰ Nego ti sam odredi Levijevce za službu u Prebivalištu svjedoèanstva; za sav njegov namještaj i sve što na nj spada; neka oni nose Prebivalište i sav njegov namještaj; neka oni u njemu poslužuju i oko njega tabore. ⁵¹ Kad se Prebivalište mora

premjешtati, neka ga Levijevci rastave; a kad se s Prebivalištem treba utaboriti, neka ga Levijevci opet podignu. Svjetovnjak koji bi mu se primakao neka se pogubi.⁵² Neka Izraelci logoruju svatko u svome taboru; svatko kod svoje zastave, po èetama.⁵³ Levijevci neka borave oko Prebivališta svjedoèanstva, da se gnjev ne obori na izraelsku zajednicu. Neka tako Levijevci stražu straže oko Prebivališta svjedoèanstva."⁵⁴ Izraelci uèine kako je Jahve Mojsiju naredio. U svemu tako urade.

Chapter 2

¹ Jahve reèe Mojsiju i Aronu: ² "Neka Izraelci logoruju svatko kod svoje zastave, pod znakovima svojih pradjedovskih domova; neka se utabore oko Šatora sastanka, ali malo podalje.³ Sprijeda, s istoène strane, zastava Judina tabora, prema njihovim èetama. Glavar je Judinih potomaka Nahšon, sin Aminadabov.⁴ Njegova vojska broji sedamdeset i èetiri tisuæe i šest stotina popisanih.⁵ Do njega neka taboruje Jisakarovo pleme. Glavar je Jisakarovih potomaka Netanel, sin Suarov.⁶ Njegova vojska broji pedeset èetiri tisuæe i èetiri stotine popisanih.⁷ Onda pleme Zebulunovo. Glavar je Zebulunovih potomaka Eliab, sin Helonov.⁸ Njegova vojska broji pedeset i sedam tisuæa i èetiri stotine popisanih.⁹ Prema njihovim èetama, svih je upisanih u Judinu taboru sto osamdeset i šest tisuæa i èetiri stotine. Neka oni prvi stupaju!¹⁰ S juga je zastava tabora Rubenova, prema njihovim èetama. Glavar je Rubenovih potomaka Elisur, sin Šedeurov.¹¹ Njegova vojska broji èetrdeset i šest tisuæa i pet stotina popisanih.¹² Do njega neka taboruje pleme Šimunovo. Glavar je Šimunovih potomaka Šelumiel, sin Surišadajev.¹³ Njegova vojska broji pedeset i devet tisuæa i tri stotine popisanih.¹⁴ Onda pleme Gadovo. Glavar je Gadovih potomaka Eljasaf, sin Deuelov.¹⁵ Njegova vojska broji èetrdeset i pet tisuæa šest stotina i pedeset popisanih.¹⁶ Prema njihovim èetama, svih je upisanih u taboru Rubenovu sto pedeset i jedna tisuæa èetiri stotine i pedeset. Neka oni stupaju drugi!¹⁷ Potom neka ide Šator sastanka, tako da tabor levitski bude usred drugih tabora. Kako taboruju, onako neka i stupaju: svatko pod svojom zastavom.¹⁸ Sa zapada, zastava tabora Efrajimova, prema njihovim èetama. Glavar je Efrajimovih potomaka Elišama, sin Amihudov.¹⁹ Njegova vojska broji èetrdeset tisuæa i pet stotina popisanih.²⁰ Do njega je pleme Manašeovo. Glavar je Manašeovih potomaka Gamliel, sin Pedahsurov.²¹ Njegova vojska broji trideset i dvije

tisuæ i dvjesta popisanih.²² Onda je pleme Benjaminovo. Glavar je potomaka Benjaminovih
 Abidan, sin Gidonijev.²³ Njegova vojska broji trideset i pet tisuæa i èetiri stotine popisanih.
²⁴ Prema njihovim èetama, svih je upisanih u Efrajimovu taboru sto i osam tisuæa i sto. Oni neka
 stupaju treæi!²⁵ Sa sjevera, zastava tabora Danova, prema njihovim èetama. Glavar je Danovih
 potomaka Ahiezer, sin Amišadajev.²⁶ Njegova vojska broji šezdeset i dvije tisuæe i sedam stotina
 popisanih.²⁷ Do njega neka se utabori pleme Ašerovo. Glavar je Ašerovih potomaka Pagiël, sin
 Okranov.²⁸ Njegova vojska broji èetrdeset i jednu tisuæu i pet stotina popisanih.²⁹ Onda pleme
 Naftalijevo. Glavar je Naftalijevih potomaka Ahira, sin Enanov.³⁰ Njegova vojska broji pedeset
 i tri tisuæe i èetiri stotine popisanih.³¹ Svih je popisanih u taboru Danovu sto pedeset i sedam
 tisuæa i šest stotina. Neka oni stupaju posljednji pod svojim zastavama."³² To su popisani Izraelci
 prema pradjedovskim domovima. Svih je upisanih u taborima, po njihovim èetama, šest stotina i
 tri tisuæe i pet stotina i pedeset.³³ Levijevci nisu bili upisivani s Izraelcima, kako je Jahve naredio
 Mojsiju.³⁴ U svemu su Izraelci uèinili kako je Jahve naredio Mojsiju. Tako su taborovali pod
 svojim zastavama i tako išli, svatko prema svom rodu i porodici.

Chapter 3

¹ Ovo je potomstvo Aronovo i Mojsijevo iz vremena kad je Jahve Mojsiju govorio na Sinajskom
 brdu.² Ovo su bila imena Aronovih sinova: prvorođenac Nadab, zatim Abihu, Eleazar i Itamar.
³ To su imena Aronovih sinova, sveæenika pomazanih, za sveæeništvo posveæenih.⁴ Ali Nadab i
 Abihu umriješe pred Jahvom kad su u Sinajskoj pustinji pred njim prinosili neposveæenu vatru.
 Kako nisu imali sinova, to su Eleazar i Itamar služili kao sveæenici u nazoènosti svoga oca Arona.
⁵ Jahve reèe Mojsiju:⁶ "Dozovi pleme Levijevo neka stane pred sveæenika Arona. Neka mu
 poslužuju;⁷ neka vrše njegovu dužnost i dužnost sve zajednice pred Šatorom sastanka, služæei
 Prebivalištu.⁸ Neka se brinu za sav namještaj u Šatoru sastanka, za dužnost sinova izraelovih, i
 obavljaju službu u Prebivalištu.⁹ Podaj levite Aronu i njegovim sinovima. Neka mu ih Izraelci
 potpuno daruju.¹⁰ Arona i njegove sinove postavi da vrše svoju sveæenièku službu. A svjetovnjak

koji bi se tome približio neka se pogubi." ¹¹ Jahve reče Mojsiju: ¹² "Ja, evo, uzimam Levijevce između Izraelaca namjesto svih prvorođenaca - onih koji otvaraju materinju utrobu kod Izraelaca.

¹³ Moji su, dakle, Levijevci! Meni, naime, pripada svaki prvorođenac. Onoga dana kad sam pobio sve prvence u zemlji egipatskoj, sebi sam posvetio sve prvorođence u Izraelu - i od ljudi i od stoke.

Oni su moji. Ja sam Jahve." ¹⁴ Jahve reče Mojsiju u Sinajskoj pustinji: ¹⁵ "Popiši Levijevce po njihovim porodicama i rodovima; popiši sve muškarce od jednoga mjeseca i više." ¹⁶ Na zapovijed Jahvinu Mojsije ih popisa, kako mu je bilo naređeno. ¹⁷ Ovo su poimenice bili sinovi Levijevi: Geršon, Kehat i Merari. ¹⁸ A ovo su imena Geršonovih sinova po njihovim rodovima: Libni i Šimi.

¹⁹ A sinovi su Kehatovi po svojim rodovima: Amram, Jishar, Hebron i Uziel. ²⁰ Sinovi su Merarijevi po svojim rodovima: Mahli i Muši. To su Levijevi rodovi po svojim porodicama. ²¹ Od Geršona lozu vuče rod Libnijev i rod Šimijev. To su rodovi Geršonovaca. ²² Njih je u popisu svih muškaraca od jednoga mjeseca naviše ubilježeno sedam tisuća i pet stotina. ²³ Rodovi Geršonovaca taborovali su za Prebivalištem prema zapadu. ²⁴ Glava porodice Geršonovaca bijaše Eliasaf, sin Laelov.

²⁵ Geršonovci su se u Šatoru sastanka brinuli za Prebivalište, za Šator i njegov krov, za zavjese na ulazu u Šator sastanka; ²⁶ onda za dvorišne zavjese, za zavjesu na ulazu u dvorište što je oko Prebivališta i žrtvenika, za njihova užeta i za sve što spada na tu službu. ²⁷ Od Kehata potječe rod Amramov, rod Jisharov, rod Hebronov i rod Uzielov. To su rodovi Kehatovaca. ²⁸ Kad se popisaše svi muškarci od jednoga mjeseca naviše, bilo ih je osam tisuća i šest stotina. Oni su se brinuli za Svetište. ²⁹ Rodovi Kehatovaca taborovali su s južne strane Prebivališta. ³⁰ Glava rodova u domu Kehatovu bijaše Elisafan, sin Uzielov. ³¹ Oni su se brinuli za Kovčeg, stol, svijećnjak, žrtvenik i sveti pribor kojim su se služili i, konačno, za zavjesu i za sve što joj pripada. ³² Vrhovni poglavar levita bio je Eleazar, sin svećenika Arona. On je vršio nadzor nad onima koji su se brinuli za Svetište. ³³ Od Merarija potječe rod Mahlijev i rod Mušijev. To su Merarijevi rodovi. ³⁴ Njih je u popisu svih muškaraca od jednoga mjeseca i više ubilježeno šest tisuća i dvije stotine. ³⁵ Glava rodova u domu Merarijevu bijaše Suriel, sin Abihajilov. Oni su taborovali sa sjeverne strane Prebivališta. ³⁶ Merarijevci su se brinuli za trenice Prebivališta, za njegove priječnice, za stupce i njihova podnožja, za sav njegov pribor i za sve što spada na njegovu službu. ³⁷ Povrh toga, za

38
stupove uokolo predvorja, njihova podnožja, koèiæe i uæeta. Pred Prebivalištem prema istoku, pred Šatorom sastanka s istoène strane, utaborivali se Mojsije, Aron i njihovi sinovi, kojima je u ime Izraelaca bila povjerena služba u Svetištu. Svjetovnjak koji bi se približio imao se pogubiti.

39
Svih popisanih Levijevaca od jednoga mjeseca naviše, koje je na Jahvinu zapovijed po njihovim rodovima popisao Mojsije i Aron, bijaše dvadeset i dvije tisuæe. 40 Jahve rekne Mojsiju: "Popiši

41
sve muške prvoroðence izraelske od jednoga mjeseca naviše te naèini popis njihovih imena. I levite dodijeli meni - ja sam Jahve - namjesto svih prvoroðenaca izraelskih, a stoku levitsku namjesto

42
sve prvenèadi stoke izraelske." Tako Mojsije popiše sve prvoroðence izraelske, kako mu je

43
Jahve naredio. Svih muških prvoroðenaca od jednoga mjeseca naviše bijaše u popisu imena dvadeset i dvije tisuæe i dvije stotine sedamdeset i tri. 44 Tada Jahve reèe Mojsiju: 45 "Uzmi levite

namjesto svih prvoroðenaca izraelskih, a stoku levitsku namjesto stoke njihove; leviti neka budu moji. Ja sam Jahve. 46 A za otkupninu dvjesta sedamdeset i triju izraelskih prvoroðenaca što ih je

47
više nego levita, uzmi pet šekela po glavi, uzmi ih prema hramskom šekelu: dvadeset gera -

48
jedan šekel. Onda podaj taj novac Aronu i njegovim sinovima za otkupninu onih kojih je odviše."

49
Tako Mojsije primi taj novac kao otkupninu za prvoroðence koji su nadilazili broj onih koje su leviti otkupili. 50 Od izraelskih je prvoroðenaca primio u srebru tisuæu trista šezdeset i pet šekela

51
hramske mjere. Po nalogu Jahvinu Mojsije predade novac te otkupnine Aronu i njegovim sinovima, kako je Jahve Mojsiju naredio.

Chapter 4

1
Jahve reèe Mojsiju i Aronu: 2 "Izdvojite između sinova Levijevih glavare Kehatovih sinova po rodovima i porodicama njihovim: 3 od trideset godina naviše, sve do pedeset godina - sve koji

4
mogu uæi u red da vrše službe u Šatoru sastanka. A služba je Kehatovih sinova u Šatoru sastanka: 5 briga za svetinje nad svetinjama. Kad se tabor diæe na put, neka uðu Aron i njegovi sinovi te skinu

6
zaštitnu zavjesu i njom pokriju Kovèeg svjedoèanstva. Neka onda na nj stave pokrivalo od fine kože, a po njemu neka razastru platno, potpuno ljubièasto. Potom neka Kovèegu namjeste motke.

7
Po stolu prinošenja neka prostru ljubièasto platno. Onda neka na nj stave zdjele, žlice, krèage i

vrećeve za ljevanice. Kruh neprekidnog prinošenja neka također bude na njemu. ⁸ To neka prekriju tamnocrvenim platnom, a preko njega neka prebace pokrivalo od fine kože. Potom neka stolu namjeste motke. ⁹ Neka zatim uzmu ljubičasto platno i pokriju svijećnjak za svjetlo i njegove svjetiljke, njegove usekače, njegove lugare i sve posude za ulje kojima se ono poslužuje. ¹⁰ Neka ga stave sa svim njegovim priborom na pokrivalo od fine kože pa polože na nosiljku. ¹¹ Po zlatnom žrtveniku neka razastru ljubičasto platno i prekriju ga pokrivalom od fine kože. Potom neka mu namjeste motke. ¹² Neka sad uzmu sav pribor što se upotrebljava za službu u Svetišću pa ga stave na ljubičasto platno i onda prekriju pokrivačem od fine kože. Zatim neka sve to polože na nosiljku. ¹³ Neka pometu pepeo sa žrtvenika i po njemu razastru crveno platno. ¹⁴ Na nj neka postave sav pribor što se upotrebljava za službu: kadionike, viljuške, lopatice i zdjele - sve posuđe za žrtvenik. ¹⁵ Po njemu onda neka razastru pokrivalo od fine kože. Zatim neka namjeste motke. Pošto Aron i njegovi sinovi završe pokrivanje Svetišća i svega svetog posuđa, u času kad imadne tabor krenuti na put, neka dođu potomci Kehatovi da to ponesu. No svetih se predmeta ne smiju doticati da ne poginu. To je dužnost Kehatovih potomaka u Šatoru sastanka. ¹⁶ A Eleazar, sin svećenika Arona, neka se brine za ulje svijećnjaka, za mirisni kad, za trajnu prinosnicu i za ulje pomazanja; neka se brine za sve Prebivalište, za sve što je u njemu - za Svetište i njegovo posuđe." ¹⁷ Jahve reče Mojsiju i Aronu: ¹⁸ "Ne dopustite da nestane pleme rodova Kehatovih između levita. ¹⁹ Ovako postupajte s njima, da žive i ne izginu primičući se najvećim svetinjama: neka dođu Aron i njegovi sinovi da postave svakoga od njih na njegovu službu i uz njegovu dužnost. ²⁰ Oni neka ne ulaze ni da začas pogledaju Svetište da ne bi poginuli." ²¹ Jahve reče Mojsiju: ²² "Popiši i Geršonove sinove po njihovim porodicama i njihovim rodovima, od trideset godina naviše, sve do pedesete godine; ²³ popiši ih sve koji mogu ići u red da vrše službu u Šatoru sastanka. ²⁴ A ovo je služba rodova Geršonovaca pri radu i prenošenju: ²⁵ neka nose zavjese Prebivališća, Šator sastanka s njegovim krovom, pokrivalo od fine kože što je povrh njega, i zavjesu na ulazu u Šator sastanka; ²⁶ onda, dvorišne zavjese, zavjesu s vrata na ulazu u predvorje što opkoljuje Prebivalište i žrtvenik, konopce i sav pribor za njihovu službu; što god treba oko tih stvari raditi, neka učine. ²⁷ Neka Geršonovci obavljaju sve svoje dužnosti - sve što imaju nositi i sve što imaju raditi - po nalogu Arona i njegovih sinova. Njihovoj brizi povjerite sve što treba da nose. ²⁸ To je služba rodova Geršonovaca u Šatoru sastanka. Njihova služba neka bude pod vodstvom Itamara, sina svećenika Arona." ²⁹ "Sinove Merarijeve popiši po rodovima i porodicama njihovim. ³⁰ Popiši ih od trideset godina naviše, sve

do pedeset godina, koji mogu ući u red da vrše službu u Šatoru sastanka.³¹ Za sve njihove službe u Šatoru sastanka dužnost im je da nose trenice za Prebivalište, njegove prijeènice, njegove stupce i njegova podnožja;³² stupce što okružuju predvorje, njihova podnožja, njihove koèiæe, njihove konopce, sa svim priborom za njihovu službu. Poimenièno popišite predmete što su im povjereni da ih nose.³³ To je služba rodova Merarijevaca u svemu što imaju èiniti u Šatoru sastanka pod vodstvom Itamara, sina sveæenika Arona."³⁴ Mojsije, Aron i glavari zajednice popisali su Kehatove sinove po njihovim rodovima i porodicama -³⁵ sve koji mogu ući u red da vrše službu u Šatoru sastanka, od trideset godina naviše, sve do pedeset godina.³⁶ I popisanih po njihovim rodovima bijaše dvije tisuæe sedam stotina i pedeset.³⁷ To je popis rodova Kehatovaca, svih koji su služili u Šatoru sastanka, a koje popisa Mojsije i Aron na zapovijed što je Jahve dade Mojsiju.³⁸ Popisanih sinova Geršonovih po njihovim rodovima i porodicama,³⁹ od trideset godina naviše, sve do pedeset godina, svih koji mogu ući u red da vrše službu u Šatoru sastanka -⁴⁰ popisanih, dakle, po njihovim rodovima i porodicama bijaše dvije tisuæe šest stotina i pedeset.⁴¹ To je popis rodova Geršonovaca, svih koji su služili u Šatoru sastanka, a koje popisa Mojsije i Aron na Jahvinu zapovijed.⁴² Popis rodova Merarijevih sinova po njihovim rodovima i porodicama,⁴³ od trideset godina naviše, sve do pedeset godina, svih koji mogu ući u red da vrše službu u Šatoru sastanka -⁴⁴ popisanih, dakle, po njihovim rodovima bijaše tri tisuæe dvjesta.⁴⁵ To je popis Merarijevaca što su ga sastavili Mojsije i Aron na zapovijed koju je Jahve dao Mojsiju.⁴⁶ Svih, dakle, popisanih levita koje su popisali Mojsije, Aron i glavari izraelski po njihovim rodovima i porodicama, od trideset godina naviše do pedeset godina -⁴⁷ svih koji su ušli u službu posluživanja i službu prenošenja u Šatoru sastanka -⁴⁸ bilo je osam tisuæa pet stotina i osamdeset.⁴⁹ Na zapovijed koju je Jahve dao Mojsiju svakoga su unijeli u popis prema onom u èemu je služio i što je prenosio. Popisali su ih kako je Jahve zapovjedio Mojsiju.

Chapter 5

¹ Jahve reče Mojsiju: ² "Naredi Izraelcima da iz tabora odstrane svakoga gubavca, svakoga koji imadne izljev i svakoga koji se onečisti mrtvim tijelom. ³ Odstranite i muške i ženske! Izvan tabora ih istjerajte da ne onečiste svoje tabore u kojima ja boravim među njima." ⁴ Izraelci tako uèine: istjeraju ih iz tabora. Kako je Jahve rekao Mojsiju, tako Izraelci uèine. ⁵ Jahve reče Mojsiju: ⁶ "Kaži Izraelcima: Kad koji èovjek ili žena poèini bilo kakav grijeh na štetu èovjeka ogriješivši se protiv Jahve, i osjeti se krivim, ⁷ neka prizna poèinjeni grijeh, nadoknadi štetu što bolje može te još doda tome petinu i dadne onome kome je nanio nepravdu. ⁸ Ako èovjek ne bi imao bližeg rođaka kome bi se nadoknada mogla uruèiti, dužna nadoknada pripada Jahvi za sveæenika, ne raèunajuæi u to pomirbenoga ovna kojim æe sveæenik izvršiti nad krivcem obred pomirenja. ⁹ I svaka podizanica od svih posveæenih stvari što ih Izraelci sveæeniku donose njemu pripada. ¹⁰ Svakome idu stvari koje je posvetio; i neka sveæeniku bude ono što njemu tko dadne." ¹¹ Jahve reče Mojsiju: ¹² "Govori Izraelcima i reci im: Ako nekome žena pođe stranputicom te mu se iznevjeri ¹³ i netko s njom legne, ali to ostane sakriveno oèima njezina muža i žena ostane neotkrivena iako se oskvrnula te protiv nje ne bude svjedoka buduæi da u èinu nije bila uhvaæena ¹⁴ - i sad muža obuzme duh ljubomore i on postane ljubomorani na svoju ženu koja se oskvrnula; ili ako ga spopadne duh ljubomore te postane ljubomorani na svoju ženu a da se ona nije oskvrnula ¹⁵ - neka taj muž dovede svoju ženu sveæeniku. Neka za nju donese prinos: desetinu efe jeèmenog brašna. Neka po njemu ne polijeva ulja niti na nj stavlja tamjana, jer to je prinosnica za ljubomoru, spomen-prinosnica da podsjeti na grijeh. ¹⁶ Neka sveæenik povede tu ženu i postavi je pred Jahvu. ¹⁷ Sad neka sveæenik uzme posveæene vode u kakvu zemljanu posudu i, uzevši prašine što je na podu Prebivališta, neka je sveæenik ubaci u vodu. ¹⁸ Pošto je sveæenik postavio ženu pred Jahvu, neka joj otkrije glavu a na njezine ruke stavi spomen-prinosnicu, to jest žitnu prinosnicu za ljubomoru, s sveæenik neka drži u ruci vodu gorèine i prokletstva. ¹⁹ Zatim neka sveæenik ženu zakune. Neka joj reèe: 'Ako nikad èovjek s tobom nije ležao te ako nisi išla stranputicom i oskvrnula se dok si bila pod vlašæu svoga muža, budi pošteðena od ove vode gorèine i prokletstva! ²⁰ Ali ako si išla stranputicom dok si bila pod vlašæu svoga muža te se oskvrnula; ako je koji èovjek osim tvoga muža legao s tobom ...' ²¹ Ovdje neka sveæenik zakune ženu ovom kletvom: neka joj rekne: Jahve te postavio za prokletstvo i kletvu među tvojim narodom, uèinio da ti uvene rodnica i da ti se utroba nadme! ²² Neka ova voda prokletstva zaðe u tvoju utrobu! Trbuh ti se od nje naduo, a

rodnica uvenula! - A žena neka poprati: Amen! Amen! ²³ Potom neka ta prokletstva svećenik
 napiše na list pa ih ispere u vodu gorèine. ²⁴ Onda neka ženu napoji vodom gorèine i prokletstva,
 da bi se voda gorèine po njoj razišla i napunila je gorkošæu. ²⁵ Neka svećenik onda uzme iz ženine
 ruke prinosnicu za ljubomoru, prinese je pred Jahvom kao žrtvu prikaznicu te je donese na žrtvenik.
²⁶ Zgrabivši od prinosnice punu pregršt kao spomen-žrtvu, neka to sažeže u kad na žrtveniku.
 Napokon, neka ženu napoji vodom. ²⁷ Pošto je napoji vodom, bude li oskvrnuta iznevjerivši se
 svome mužu, voda prokletstva uæi æe u nju i napunit æe je gorèinom; njezina æe se utroba naduti
 a rodnica uvenuti - ta æe žena postati prokletstvom u svome narodu. ²⁸ A ako žena ne bude oskvrnuta
 nego nevinna, neæe joj biti ništa i imat æe djece. ²⁹ To je obred u sluèaju ljubomore, kad žena poðe
 stranputicom i oskvrne se dok je pod vlašæu svoga muža; ³⁰ ili kad kojega èovjeka obuzme duh
 ljubomore te postane ljubomoran na svoju ženu. Neka, dakle, postavi svoju ženu pred Jahvu, a
 svećenik neka nad njom izvrši sav ovaj obred. ³¹ Neka je muž slobodan od krivnje, a žena neka
 snosi svoju krivnju."

Chapter 6

¹ Jahve reèe Mojsiju: ² "Govori Izraelcima i reci im: 'Ako tko, bilo èovjek ili žena, položi
 nazirejski zavjet te se posveti Jahvi, ³ neka se suzdržava od vina i svakoga opojnog piæa. Neka ne
 pije ni ukiseljena vina niti ukiseljena opojnog piæa; a niti kakva soka od grožða neka ne pije; neka
 ne jede grožða, ni svježa ni suha. ⁴ Sve vrijeme svoga nazireata ne smije jesti ništa što raða lozov
 trs - od zelena grožða do komine.' ⁵ Sve dok traje njegov nazirejski zavjet, neka britva ne prelazi
 preko njegove glave; dok se ne navrši vrijeme što ga je Jahvi zavjetovao, neka bude posveæen i
 pusti kose da mu slobodno rastu na glavi. ⁶ Za sve vrijeme svoga zavjeta Jahvi neka se ne primièe
 nikakvu mrtvacu. ⁷ Neka se ne oneišæuje ni zbog svoga oca, ni zbog svoje majke, svoga brata ili
 svoje sestre ako bi umrli, jer na svojoj glavi nosi posveæenje svoga Boga. ⁸ Sve vrijeme svoga
 nazireata on je posveæen Jahvi. ⁹ Umre li tko nenadanom smræu pokraj njega, oneèistivši tako
 njegovu posveæenu glavu, neka na dan svoga oèišæenja obrije svoju glavu - neka je obrije sedmoga
¹⁰ dana. A osmoga dana neka donese svećeniku, na ulazu u Šator sastanka, dvije grlice ili dva

11 golubiæa. Neka sveæenik prinese jedno kao žrtvu okajnicu, a drugo kao žrtvu paljenicu, zatim neka nad njim izvrši obred pomirenja zbog ljage kojom se okaljao uz mrtvaca. Toga dana neka

12 posveti svoju glavu; neka zavjetuje Jahvi dane svoga nazireata; neka donese jednogodišnjeg janjca kao žrtvu naknadnicu. Prijašnje vrijeme neka se ne raèuna, jer je njegov nazireat bio oskrvrjen.

13 Ovo je obred za nazirejca: na dan kad se navršì vrijeme njegova nazireata, neka ga dovedu na

14 ulaz Šatora sastanka. Kao svoj prinos neka Jahvi donese: jednogodišnjeg janjca bez mane za žrtvu paljenicu; jednogodišnje žensko janje, bez mane, za žrtvu okajnicu; jednoga ovna, bez mane,

15 za žrtvu prièesnicu; nadalje, košaru neukvasanih pogaèa od najboljeg brašna, u ulju zamiješenih

16 i neukvasanih kolaèa, namazanih uljem, s njihovim prinosnicama i ljevanicama. Sveæenik, pošto

17 to donese pred Jahvu, neka prinese njegovu okajnicu i paljenicu. Zatim neka prinese ovna Jahvi kao žrtvu prièesnicu zajedno s košarom neukvasanih pogaèa. I njegovu prinosnicu i njegovu ljevanicu

18 neka prinese sveæenik. Na ulazu u Šator sastanka neka nazirejac obrije svoju posveæenu glavu i, uzevši uvojke sa svoje posveæene glave, neka ih stavi na vatru što gori pred žrtvom prièesnicom.

19 Zatim neka sveæenik uzme kuhano pleæe ovna, jednu neukvasanu pogaèu iz košare i jedan

20 neukvasani kolaè i stavi to na ruke nazirejcu pošto ovaj obrije svoje posveæene kose. Neka to sveæenik prinese kao žrtvu prikaznicu pred Jahvom. To je svetinja što pripada sveæeniku, osim

21 grudi prikaznice i stegna podizanice. Poslije toga nazirejac može piti vina." Ovo je obred nazirejca, ne raèunajuæi ono što bi još mogla prinijeti njegova ruka. Ako je povrh svoga nazireata

22 obeæao kakav dar, neka povrh obreda svoga nazireata uèini kako je zavjetovao. Jahve reèe

23 Mojsiju: "Reci Aronu i njegovim sinovima: 'Ovako blagoslivljajte Izraelce govoreæi im: Neka

24 te blagoslovi Jahve i neka te èuva! Neka te Jahve licem svojim obasja, milostiv ti bude! Neka

25 pogled svoj Jahve svrati na te i mir ti donese!' Tako neka stavljaju moje ime nad sinove Izraelove, i ja æu ih blagoslivljati."

Chapter 7

1 U onaj dan kad Mojsije završi podizanje Prebivališta i kad ga pomaza i posveti sa svim

2 njegovim posuðem, a tako i žrtvenik sa svim njegovim priborom, pristupe glavari izraelski,

3 starješine njihovih pradjedovskih domova, to jest knezovi plemenski koji su vodili popisivanje, i

dovedu svoje prinose pred Jahvu: šestora teretna kola i dvanaest volova - jedna kola za dvojicu glavara i vola za svakoga pojedinoga. Dovedu ih pred Prebivalište. ⁴ Tada Jahve progovori Mojsiju: ⁵ "Primi to od njih za upotrebu pri službi u Šatoru sastanka; onda to podaj svakome levitu prema njegovoj službi." ⁶ Mojsije uze kola i volove pa ih dade levitima. ⁷ Dvoja kola i četiri vola dade Geršonovcima prema njihovoj službi, ⁸ a četvera kola i osam volova dade Merarijevcima prema njihovoj službi pod vodstvom Itamara, sina svećenika Arona. ⁹ Kehatovcima nije dao ništa, jer je njihova zadaća bila nositi posvećene predmete na ramenima. ¹⁰ Tada glavari prinesu prinos za posvetu žrtvenika na dan njegova pomazanja. Dok su glavari prinosili svoje prinose pred žrtvenik, ¹¹ Jahve progovori Mojsiju: "Svakoga dana neka po jedan glavar donese svoj prinos za posvetu žrtvenika!" ¹² Prvoga dana donese svoj prinos Nahšon, sin Aminadabov, od plemena Judina. ¹³ Njegov je prinos bio: jedna srebrna zdjela teška sto trideset šekela i jedan srebrni kotlić od sedamdeset šekela, prema hramskom šekelu; jedno i drugo bijaše napunjeno najboljim brašnom, zamiješenim u ulju, za prinosnicu. ¹⁴ Onda jedna zlatna posudica od deset šekela puna tamjana; ¹⁵ jedan junac, jedan ovan, jedno janje od godinu dana za paljenicu; ¹⁶ jedan jarac za žrtvu okajnicu, ¹⁷ a za žrtvu prièesnicu: dva vola, pet ovnova, pet kozlića i pet jednogodišnjih janjaca. To je bio prinos Nahšona, Aminadabova sina. ¹⁸ Drugoga dana donese svoj prinos Netanel, sin Suarov, glavar Jisakarovaca. ¹⁹ Za svoj prinos donio je: jednu srebrnu zdjelu tešku sto trideset šekela, jedan srebrni kotlić od sedamdeset šekela, prema hramskom šekelu; oboje puno najboljeg brašna, zamiješena u ulju, za prinosnicu; ²⁰ onda jednu zlatnu posudicu od deset šekela punu tamjana; ²¹ jednog junca, jednoga ovna, jedno janje od godinu dana za paljenicu; ²² jednog jarca za okajnicu, ²³ a za prièesnicu: dva vola, pet ovnova, pet kozlića i pet jednogodišnjih janjaca. To je bio prinos Netanela, Suarova sina. ²⁴ Trećega dana donese svoj prinos glavar Zebulunovaca, Eliab, sin Helonov. ²⁵ Njegov je prinos bio: jedna srebrna zdjela teška sto trideset šekela i jedan srebrni kotlić od sedamdeset šekela, prema hramskom šekelu; oboje puno najboljeg brašna, zamiješena u ulju, za prinosnicu; ²⁶ jedna zlatna posudica puna tamjana; ²⁷ jedan junac, jedan ovan, jedno janje od godinu dana za paljenicu; ²⁸ jedan jarac za okajnicu, ²⁹ a za prièesnicu: dva vola, pet ovnova, pet kozlića i pet jednogodišnjih janjaca. To je bio prinos Eliaba, Helonova sina. ³⁰ Četvrtog dana

donese svoj prinos glavar Rubenovaca, Elisur, sin Šedeurov. ³¹ Njegov je prinos bio: jedna srebrna
 zdjela teška sto trideset šekela, jedan srebrni kotliæ od sedamdeset šekela, prema hramskom šekelu;
 oboje puno najboljeg brašna, zamiješena u ulju, za prinosnicu; ³² onda jedna zlatna posudica od
 deset šekela puna tamjana; ³³ jedan junac, jedan ovan, jedno janje od godinu dana za paljenicu;
³⁴ jedan jarac za okajnicu, ³⁵ a za prièesnicu: dva vola, pet ovnova, pet kozliæa i pet jednogodišnjih
 janjaca. To je bio prinos Elisura, Šedeurova sina. ³⁶ Petoga dana donese svoj prinos glavar
 Šimunovaca, Šelumiel, sim Surišadajev. ³⁷ Njegov je prinos bio: jedna srebrna zdjela teška sto
 trideset šekela, jedan srebrni kotliæ od sedamdeset šekela, prema hramskom šekelu; oboje napunjeno
 najboljim brašnom, zamiješenim u ulju, za prinosnicu; ³⁸ onda jedna zlatna posudica od deset
 šekela puna tamjana; ³⁹ jedan junac, jedan ovan, jedno janje od godinu dana za paljenicu; ⁴⁰ jedan
 jarac za okajnicu, ⁴¹ a za prièesnicu: dva vola, pet ovnova, pet kozliæa i pet jednogodišnjih janjaca.
 To je bio prinos Šelumiela, Surišadajeva sina. ⁴² Šestoga dana donese svoj prinos glavar Gadovaca,
 Eliasaf, sin Deuelov. ⁴³ Njegov je prinos bio: jedna srebrna zdjela teška sto trideset šekela, jedan
 srebrni kotliæ od sedamdeset šekela, prema hramskom šekelu; oboje napunjeno najboljim brašnom,
 zamiješenim u ulju, za prinosnicu; ⁴⁴ onda jedna zlatna posudica od deset šekela puna tamjana;
⁴⁵ jedan junac, jedan ovan, jedno janje od godinu dana za paljenicu; ⁴⁶ jedan jarac za okajnicu,
⁴⁷ a za prièesnicu: dva vola, pet ovnova, pet kozliæa i pet jednogodišnjih janjaca. To je bio prinos
 Eliasafa, Deuelova sina. ⁴⁸ Sedmoga dana donese svoj prinos glavar Efrajimovaca, Elišama, sin
 Amihudov. ⁴⁹ Njegov je prinos bio: jedna srebrna zdjela teška sto trideset šekela i jedan srebrni
 kotliæ od sedamdeset šekela, prema hramskom šekelu; oboje puno najboljeg brašna, zamiješena u
 ulju, za prinosnicu; ⁵⁰ onda jedna zlatna posudica od deset šekela puna tamjana; ⁵¹ jedan junac,
 jedan ovan, jedno janje od godinu dana za paljenicu, ⁵² jedan jarac za okajnicu, ⁵³ a za prièesnicu:
 dva vola, pet ovnova, pet kozliæa i pet jednogodišnjih janjaca. To je bio prinos Elišama, Amihudova
 sina. ⁵⁴ Osmoga dana donese svoj prinos glavar Manašeovaca, Gamliel, sin Pedahsurov. ⁵⁵ Njegov
 je prinos bio: jedna srebrna zdjela teška sto trideset šekela i jedan srebrni kotliæ od sedamdeset
 šekela, prema hramskom šekelu; oboje napunjeno najboljim brašnom, zamiješenim u ulju, za
 prinosnicu; ⁵⁶ onda jedna zlatna posudica od deset šekela puna tamjana; ⁵⁷ jedan junac, jedan
 ovan, jedno janje od godinu dana za paljenicu; ⁵⁸ jedan jarac za okajnicu, ⁵⁹ a za prièesnicu: dva

vola, pet ovnova, pet kozliæa i pet jednogodišnjih janjaca. To je bio prinos Gamliela, Pedahsurova
⁶⁰ sina. ⁶¹ Devetoga dana donese svoj prinos glavar Benjaminovaca, Abidan, sin Gidonijev. Njegov
je prinos bio: jedna srebrna zdjela teška sto trideset šekela i jedan srebrni kotliæ od sedamdeset
šekela, prema hramskom šekelu; oboje napunjeno najboljim brašnom, zamiješenim u ulju, za
⁶² prinosnicu; ⁶³ onda jedna zlatna posudica od deset šekela puna tamjana, ⁶⁴ jedan junac, jedan
⁶⁵ ovan, jedno janje od godinu dana za paljenicu; ⁶⁶ jedan jarac za okajnicu, ⁶⁷ a za prièesnicu: dva
vola, pet ovnova, pet kozliæa i pet jednogodišnjih janjaca. To je bio prinos Abidana, Gidonijeva
⁶⁸ sina. ⁶⁹ Desetoga dana donese svoj prinos glavar Danovaca, Ahiezer, sin Amišadajev. Njegov
je prinos bio: jedna srebrna zdjela teška sto trideset šekela i jedan srebrni kotliæ od sedamdeset
šekela, prema hramskom šekelu; oboje napunjeno najboljim brašnom, zamiješenim u ulju, za
⁷⁰ prikaznicu; ⁷¹ onda jedna zlatna posudica od deset šekela puna tamjana; ⁷² jedan junac, jedan
⁷³ ovan, jedno janje od godinu dana za paljenicu; ⁷⁴ jedan jarac za okajnicu, ⁷⁵ a za prièesnicu: dva
vola, pet ovnova, pet kozliæa i pet jednogodišnjih janjaca. To je bio prinos Ahiezera, Amišadajeva
⁷⁶ sina. ⁷⁷ Jedanaestoga dana donese svoj prinos glavar Ašerovaca, Pagiel, sin Okranov. Njegov
je prinos bio: jedna srebrna zdjela teška sto trideset šekela i jedan srebrni kotliæ od sedamdeset
šekela, prema hramskom šekelu; oboje napunjeno najboljim brašnom, zamiješenim u ulju, za
⁷⁸ prinosnicu; ⁷⁹ onda jedna zlatna posudica od deset šekela puna tamjana; ⁸⁰ jedan junac, jedan
⁸¹ ovan, jedno janje od godinu dana za paljenicu; ⁸² jedan jarac za okajnicu, ⁸³ a za prièesnicu: dva
vola, pet ovnova, pet kozliæa i pet jednogodišnjih janjaca. To je bio prinos Pagiela, Okranova sina.
⁸⁴ Dvanaestoga dana donese svoj prinos glavar Naftalijevaca, Ahira, sin Enanov. Njegov je
prinos bio: jedna srebrna zdjela teška sto trideset šekela i jedan srebrni kotliæ od sedamdeset šekela,
prema hramskom šekelu; oboje napunjeno najboljim brašnom, zamiješenim u ulju, za prinosnicu;
⁸⁵ ⁸⁶ onda jedna zlatna posudica od deset šekela puna tamjana; ⁸⁷ jedan junac, jedan ovan, jedno janje
od godinu dana za paljenicu; ⁸⁸ jedan jarac za okajnicu, ⁸⁹ a za prièesnicu: dva vola, pet ovnova,
⁹⁰ pet kozliæa i pet jednogodišnjih janjaca. To je bio prinos Ahire, Enanova sina. ⁹¹ To su bili prinosi
glavara izraelskih za posvetu žrtvenika na dan kad bijaše pomazan: dvanaest srebrnih zdjela,
⁹² dvanaest srebrnih kotliæa i dvanaest zlatnih posudica. ⁹³ Svaka srebrna zdjela težila je sto trideset
šekela; svaki kotliæ sedamdeset šekela. Svega srebra u posuđu bilo je dvije tisuæe i èetiri stotine
⁹⁴ hramskih šekela. ⁹⁵ Zlatnih posudica punih tamjana bilo je dvanaest, svaka posudica težila je deset
⁹⁶ hramskih šekela. Sve zlato u posudicama težilo je sto dvadeset šekela. ⁹⁷ Sve stoke za paljenicu:
dvanaest junaca, dvanaest ovnova, dvanaest jednogodišnjih janjaca s njihovim prinosima. Za

88
okajnicu dvanaest jaraca. Sve stoke za prièesnicu: dvadeset i èetiri vola, šezdeset ovnova, šezdeset
kozliæa i šezdeset janjaca od godine dana. To je bio prinos za posvetu žrtvenika pošto bijaše
89
pomazan. Kad bi Mojsije ulazio u Šator sastanka da razgovara s Njim, slušao bi glas kako mu
govori ozgo s Pomirilišta što je bilo na Kovèegu svjedoèanstva, među dva kerubina. Tada bi mu
govorio.

Chapter 8

1 Jahve reèe Mojsiju: 2 "Govori Aronu i reci mu: 'Kad budeš palio svjetionice, neka sedam
svjetionica svijetli na prednjoj strani svijeænjaka.'" 3 Aron i uèini tako: smjesti svjetionice na
prednju stranu svijeænjaka, kako je Jahve Mojsiju naredio. 4 Svijeænjak bijaše skovan od zlata;
skovan od svoga podnožja do svoje èaške. Svijeænjak je bio napravljen prema uzorku što ga je
5 Jahve pokazao Mojsiju. 6 Jahve reèe Mojsiju: "Uzmi levite između Izraelaca i oèisti ih! 7 Ovako
s njima postupi da ih oèistiš: poškropi ih vodom za okajavanje; a oni neka se obriju po svemu svome
8 tijelu, neka operu svoju odjeæu i bit æe èisti. Neka zatim uzmu jednog junca i prinosnicu od
9 najboljeg brašna, zamiješena u ulju. A ti uzmi drugog junca za okajnicu. Dovedi onda levite pred
10 Šator sastanka i skupi svu izraelsku zajednicu. Kad dovedeš levite pred Jahvu, neka Izraelci
11 stave na njih svoje ruke. Neka zatim Aron prinese levite, kao prikaznicu pred Jahvom, u ime
12 Izraelaca. Tako æe njihov posao biti da služe Jahvi. Neka potom leviti stave svoje ruke juncima
na glave; onda jednoga prinesi kao okajnicu, a drugoga kao paljenicu Jahvi, da se izvrši obred
13 pomirenja nad levitima. Stavivši levite pred Arona i njegove sinove, prikaži ih Jahvi žrtvom
14 prikaznicom. 15 Odvoji tako levite između Izraelaca da budu moji. Poslije toga, pošto ih oèistiš
16 i prineseš žrtvom prikaznicom, neka leviti uðu u službu Šatora sastanka. Jer oni su između
17 Izraelaca meni potpuno darovani; njih sam sebi uzeo namjesto svih koji otvaraju majèinu utrobu,
svih izraelskih prvorođenaca. 18 Svako, naime, prvorođenèe među Izraelcima, kako èedo tako i
19 živinèe, moje je; sebi sam ih posvetio onoga dana kad sam pobio svu prvorođenèad u zemlji
egipatskoj. Tako sam uzeo levite namjesto svih izraelskih prvorođenaca. 19 I predao sam levite
između Izraelaca kao dar Aronu i njegovim sinovima da mjesto Izraelaca obavljaju službu u Šatoru
sastanka; da nad njima obavljaju obred pomirenja, tako da kakva nedaæa ne bi pogodila Izraelce

što bi se približili Svetištu." ²⁰ Mojsije, Aron i sva izraelska zajednica uèine tako s levitima; kako je Jahve naredio Mojsiju za levite, tako im Izraelci i uèine. ²¹ Leviti se oèiste i operu svoju odjeæu; onda ih Aron prinese pred Jahvu žrtvom prikaznicom. Aron nad njima obavi obred pomirenja da ih oèisti. ²² Poslije toga uðu leviti u službu u Šator sastanka, u nazoènosti Arona i njegovih sinova. Kako je Jahve naredio Mojsiju za levite, tako su s njima i uradili. ²³ Jahve reèe Mojsiju: ²⁴ "I ovo se tièe levita: od dvadeset i pet godina naviše neka leviti po redu preuzimaju službu u Šatoru sastanka. ²⁵ A kad kome bude pedeset godina, neka istupi iz službe i neka više ne služi. ²⁶ Ali može pomagati svojoj braæi u vršenju njihovih dužnosti u Šatoru sastanka, no sam ne mora vršiti službe. Tako postupi prema levitima za njihove dužnosti!"

Chapter 9

¹ Prvoga mjeseca druge godine nakon izlaska iz zemlje egipatske Jahve reèe Mojsiju u Sinajskoj pustinji: ² "Neka Izraelci slave Pashu u njezino vrijeme. ³ Slavite je u njezino vrijeme, u suton, èetnaestoga dana ovoga mjeseca; slavite je prema svim njezinim propisima i obièajima." ⁴ Tako Mojsije reèe Izraelcima da slave Pashu. ⁵ I oni su je slavili u Sinajskoj pustinji, u suton, prvoga mjeseca, èetnaestoga dana u mjesecu. Kako je god Jahve Mojsiju naredio, tako su Izraelci i uèinili. ⁶ A bijaše ljudi oneèišæenih mrtvacem; ti nisu mogli slaviti Pashu onoga dana. Doðu tako pred Mojsija i Arona istoga dana ⁷ pa reknu: "Mrtvacem smo se oneèistili; ipak, zašto bi nam bilo uskraæeno prinositi Jahvi žrtvu u njezino vrijeme usred Izraelovih sinova?" ⁸ Mojsije im reèe: "Strpite se da æujem što æe Jahve za vas odrediti." ⁹ I Jahve reèe Mojsiju: ¹⁰ "Ovako kaži Izraelcima: 'Kad se tko između vas ili vaših potomaka oneèisti mrtvacem ili je na daleku putu, neka ipak slavi Pashu Jahvi. ¹¹ Neka je slave u suton èetnaestog dana drugoga mjeseca. Neka je blaguju s neukvasanim kruhom i gorkim zeljem; ¹² neka ništa od nje ne ostavljaju za ujutro; neka ni jedne kosti na njoj ne lome. Neka je slave prema propisima Pashe. ¹³ Onaj koji je èist a ne bude na putovanju pa ipak propusti proslaviti Pashu, neka se iskorijeni iz svoga naroda. Buduæi da nije prinio Jahvi žrtve u njezino vrijeme, takav neka snosi svoju krivnju. ¹⁴ Ako s vama boravi stranac i Pashu prinosi Jahvi, neka je prinosi prema propisima i obièajima njezinim. Neka bude jedan zakon

za vas, bio to stranac ili domorodac." ¹⁵ Na dan kad je podignuto Prebivalište oblak prekri Prebivalište, Šator svjedočanstva. Od večeri do jutra stajao je u obliku ognja nad Prebivalištem.

¹⁶ Tako ga je oblak neprestano zaklanjao, a noću bijaše poput ognja. ¹⁷ Kad bi se god oblak digao sa Šatora, Izraelci bi poslije toga krenuli. A gdje bi oblak stao, tu bi se i Izraelci utaborili. ¹⁸ Na zapovijed Jahvinu Izraelci su kretali na put i na Jahvinu se zapovijed utaborivali. Sve vrijeme što

bi oblak stajao nad Prebivalištem oni su taborovali. ¹⁹ Ako bi oblak dugo stajao nad Prebivalištem,

Izraelci su slušali Jahvin nalog i ne bi polazili na put. ²⁰ Ali ako bi se dogodilo da oblak ostane nad Prebivalištem malo vremena, oni bi se na Jahvinu zapovijed utaborili i na Jahvinu zapovijed

opet krenuli na put. ²¹ Ako bi se oblak digao pošto se zadržao od večeri do jutra, oni bi tada ujutro

krenuli na put. Danju ili noću, kad bi se oblak digao, oni bi krenuli na put. ²² Dva dana ili mjesec ili godinu - dok bi oblak ostajao nad Prebivalištem - Izraelci su taborovali, ne krećući na put, a

èim bi se digao, oni bi krenuli. ²³ Po zapovijedi Jahvinoj stajahu u taboru i po zapovijedi Jahvinoj kretahu na put. Držali su se Jahvina naloga, kako Jahve bijaše zapovjedio Mojsiju.

Chapter 10

¹ Jahve reče Mojsiju: ² "Napravi sebi dvije trube; napravi ih od kovana srebra. Neka ti služe za sazivanje zajednice i za pokretanje tabora. ³ Kad se u njih zatrubi, neka se sva zajednica skupi

k tebi na ulazu u Šator sastanka. ⁴ Ako li se zatrubi u jednu, neka se k tebi skupe glavari izraelski,

tisućnici. ⁵ Kad popratite trubljenje bojnim poklikom, neka krenu logori utaboreni na istočnoj

strani. ⁶ Kad popratite trubljenje bojnim poklikom po drugi put, neka krenu logori utaboreni s južne

strane: neka se trubljenje poprati bojnim poklikom da oni krenu. ⁷ Trubite i da skupite zajednicu,

ali bez bojnog poklika. ⁸ Neka u trube trube svećenici, sinovi Aronovi. Neka vam to bude trajnom

uredbom za vaše naraštaje. ⁹ Kad u svojoj zemlji počete u rat na neprijatelja koji vas pritisne, zaorite na trube s bojnim poklikom, i Jahve, Bog vaš, sjetit će se vas i bit ćete izbavljeni od svojih

neprijatelja. ¹⁰ Na dan svoje svečanosti, svojih blagdana ili svojih mjesečevih mlađaka, dok prinosite svoje paljenice i prièesnice, trubite u trube. Neka to za vas bude spomen pred Bogom vašim. Ja

sam Jahve, Bog vaš." ¹¹ Druge godine drugoga mjeseca dvadesetog dana u mjesecu diže se oblak

¹²
 iznad Prebivališta svjedočanstva. Tada se Izraelci zapute iz Sinajske pustinje na svoja putovanja.
¹³
 Oblak se zaustavi u pustinji Paranu. Tako na Jahvinu zapovijed danu Mojsiju krenuše prvi put.
¹⁴
 Prva je krenula zastava tabora Judinih sinova u svojim èetama. Nad njihovom vojskom bijaše
¹⁵ Nahšon, sin Aminadabov; nad vojskom plemena Jisakarovaca stajaše Netanel, sin Suarov, ¹⁶ a
 nad vojskom plemena Zebulunovaca bijaše Eliab, sin Helonov. ¹⁷ Zatim, pošto je rastavljeno
¹⁸ Prebivalište, krenuše Geršonovci i Merarijevci noseæi Prebivalište. Potom krenu zastava tabora
¹⁹ Rubenova u svojim èetama. Nad njihovom vojskom bijaše Elisur, sin Šedeurov; nad vojskom
²⁰ plemena Šimunovaca stajao je Šelumiel, sin Surišadajev; nad vojskom plemena Gadovaca bio
²¹ je Elijasaf, sin Deuelov. Potom krenuše Kehatovci noseæi posveæene predmete. Tako je
²² Prebivalište bilo podignuto prije njihova dolaska. Onda krenu zastava tabora Efrajimovaca u
²³ svojim èetama. Nad njihovom vojskom bijaše Elišama, sin Amihudov, nad vojskom plemena
²⁴ Manašeovaca stajaše Gamliel, sin Pedahsurov; nad vojskom plemena Benjaminovaca bijaše
²⁵ Abidan, sin Gidonijev. A kao zalazna straža za sve tabore krenu, u svojim èetama, zastava tabora
²⁶ Danovaca. Nad njihovom je vojskom stajao Ahiezer, sin Amišadajev. Nad vojskom plemena
²⁷ Ašerovaca bio je Pagiel, sin Okranov; a nad vojskom plemena Naftalijevaca bio je Ahira, sin
²⁸ Enanov. Takav je bio red putovanja Izraelaca svrstanih u svoje èete. Tako su putovali. ²⁹ Mojsije
 reèe Hobabu, sinu Midjanca Reuela, Mojsijeva tasta: "Zaputili smo se u kraj o kojemu je Jahve
³⁰ rekao: 'Dat æu vam ga!' Pođi s nama i dobro æemo ti èiniti, jer je Jahve obeæao sreæu Izraelu."
³¹ "Ne idem", odgovori mu, "nego se vraæam u svoju zemlju; k svojima se vraæam." "Molim
 te, ne ostavljaj nas!" - reèe. "Buduæi da znaš gdje nam se treba u pustinji utaboriti, valjat æeš nam
³² kao oèi. Ako s nama pođeš, dobroèinstva koja nam Jahve bude udijelio s tobom æemo dijeliti."
³³ Od Jahvina brda putovali su tri dana hoda. Kovèeg Jahvina saveza išao je pred njima ta tri dana
³⁴ hoda da im potraži mjesto odmora. Danju je opet Jahvin oblak bio nad njima, kako bi se iz tabora
³⁵ zaputili. Kad bi Kovèeg polazio, Mojsije bi rekao: "Ustani, Jahve! Neprijatelji tvoji neka se
³⁶ rasprše! Koji tebe mrze nek' bježe pred tobom!" A kad bi se zaustavljao, popratio bi: "Vrati se,
 o Jahve! Izraelu ti si tisuæe bezbrojne!"

Chapter 11

¹ I stade narod zlobno mrmljati u Jahvine uši. Kad to èu Jahve, planu gnjevom. Jahvin oganj izbi meðu njima i spali jedan kraj tabora. ² Narod zavapi Mojsiju, a Mojsije se pomoli Jahvi i oganj se utiša. ³ Ono se mjesto prozva Tabera, jer je Jahvin oganj ondje zaplamtio na njih. ⁴ Svjetinu koja se oko njih skupila obuzme pohlepa za jelom. Izraelci se opet upuste u jadikovanje govoreæi: "Tko æe nas nasititi mesom? ⁵ Sjeæamo se kako smo u Egiptu jeli badava ribe, krastavaca, dinje, prÓase, luka i èešnjaka. ⁶ Sad nam život vene; nema nièega, osim mÓane, pred našim oèima." ⁷ MÓana je bila kao zrno korijandera i nalik na bdelij. ⁸ Narod išao naokolo, skupljao je, a onda tro kamenom na kamenoj ploèi ili stÓupao u stÓupi. Kuhao ju je u loncu i od nje pravio kolaèe. ⁹ Okus joj bijaše kao okus kolaèa zgotovljena u ulju. Kad bi se noæu spuštala rosa po taborištu, s njome bi se spustila i mÓana. ¹⁰ Mojsije je slušao kako jadikuje narod u svojim obiteljima, svatko na ulazu u svoj šator. Gnjev Jahvin žestoko planu i Mojsije se ražalosti. ¹¹ "Zašto zlostavljaš slugu svoga?" - upravi Mojsije rijeè Jahvi. "Zašto nisam stekao milost u tvojim oèima kad si na me uprtio teret svega ovog naroda? ¹² Zar je od mene potekao sav ovaj narod? Zar sam ga ja rodio, kad veliš: 'Nosi ga u svome krilu, kao što dojilja nosi dojenèe, u zemlju što sam je pod zakletvom obeæao njihovim oèevima!' ¹³ Odakle meni meso da ga dam svemu ovom puku koji plaèe oko mene govoreæi: 'Daj nam mesa da jedemo!' ¹⁴ Ja sam ne mogu nositi sav ovaj narod. Preteško je to za me. ¹⁵ Ako æeš ovako sa mnom postupati, radije me ubij, ako sam stekao milost u tvojim oèima, da više ne gledam svoga jada." ¹⁶ Onda Jahve reèe Mojsiju: "Skupi mi sedamdeset muževa između starješina izraelskih za koje znaš da su starješine narodu i njegovi nadglednici. Dovedi ih u Šator sastanka pa neka ondje zauzmu svoja mjesta s tobom. ¹⁷ Ja æu siæi i ondje s tobom govoriti; uzet æu nešto duha koji je na tebi i stavit æu ga na njih. Tako æe s tobom nositi teret naroda da ga ne nosiš sam. ¹⁸ Nadalje, kaži narodu: Za sutra se posvetite i jest æete mesa, jer ste mrmljali u uši Jahvi govoreæi: 'Tko æe nas nasititi mesa? U Egiptu nam je bilo dobro.' Jahve æe vam, dakle, dati mesa da jedete. ¹⁹ Neæete ga jesti samo jedan dan, ni dva dana, ni pet dana, ni deset dana, ni dvadeset dana, ²⁰ nego cio mjesec, sve dok vam ne izbije na nosnice i ne ogadi vam se, jer ste odbacili Jahvu koji je meðu vama mrmljajuæi pred njim rijeèima: 'Zašto smo uopæe odlazili iz Egipta!'" ²¹ "Naroda u kojemu se nalazim", odgovori Mojsije, "ima šest stotina tisuæa pješaka, a

ti kažeš: 'Mesa æu im dati da jedu mjesec dana.'²² Može li im se naklati sitne i krupne stoke da im dostane? Mogu li im se sve ribe iz mora zgrnuti da im bude dosta?"²³ Jahve reče Mojsiju: "Zar je ruka Jahvina tako kratka? Sad æeš vidjeti hoæe li se obistiniti moja rijeè ili neæe."²⁴ Mojsije izaðe i kaza narodu Jahvine rijeèi. Onda skupi sedamdeset muþeva između narodnih starješina i smjesti ih oko Šatora.²⁵ Jahve siðe u oblaku i poèe s njim govoriti. Zatim uze od duha koji bijaše na njemu i stavi na onu sedamdeseticu starješina. Kad duh poèinu na njima, poèeše prorokovati,²⁶ ali to više nikad ne uèiniše. Dvojica ostadoše u taboru. Jednome je bilo ime Eldad, a drugome Medad. Duh je i na njima poèinuo - bili su i oni meðu upisanima, premda nisu došli u tabor - te poèeše u taboru prorokovati.²⁷ Neki mladiæ otrèa te javi Mojsiju: "Eldad i Medad", reèe, "prorokuju u taboru!"²⁸ Jošua, sin Nunov, koji je posluþivao Mojsija od svoje mladosti, prozbori i reèe: "Mojsije, gospodaru moj, ušutkaj ih!"²⁹ Mojsije mu odgovori: "Zar si zavidan zbog mene! Oh, kad bi sav narod Jahvin postao prorok! Kad bi Jahve na njih izlio svoga duha!"³⁰ Potom se Mojsije i starješine izraelske vrate u tabor.³¹ Tada Jahve zapovjedi te zapuhnu vjetar i nanese prepelice od mora i sasu ih na tabor, na dan hoda i s ove i s one strane tabora, na dva lakta iznad zemlje.³² Narod je ustao te je toga cijeloga dana, svu noæ i cio sutrašnji dan skupljao prepelice. Onaj tko ih je skupio najmanje imao je deset homera.³³ Zatim ih razastriješe oko tabora. Meso još bijaše meðu njihovim zubima - još ga nisu proþvakali - kadli planu Jahvin gnjev protiv naroda: Jahve udari narod strašnim pomorom.³⁴ Ono se mjesto prozva Kibrot Hataava, jer su ondje pokopali one koji se bijahu polakomili.³⁵ Iz Kibrot Hataave narod se zaputi u Haserot. I utabori se u Haserotu.

Chapter 12

¹ A Mirjam i Aron uzeše rogoboriti protiv Mojsija zbog žene Kušanke kojom se oženio; jer bijaše uzeo za ženu jednu Kušanku.² "Zar je samo Mojsiju govorio Jahve?" - rekoše mu. "Zar i nama nije govorio?" Jahve to èu.³ Mojsije je bio veoma skroman èovjek, najskromniji èovjek na zemlji.⁴ I odmah reèe Jahve Mojsiju, Aronu i Mirjami: "Vas se troje pojavite u Šatoru sastanka." Njih se troje javi.⁵ U stupu oblaka siðe Jahve te stade na ulazu u Šator. Zovnu Arona i Mirjamu.

Kad njih dvoje istupi naprijed, ⁶ reče Jahve: "Saslušajte riječi moje: Nađe li se među vama prorok, u viđenju njemu ja se javljam, u snu njemu progovaram. ⁷ Ali nije tako sa slugom mojim Mojsijem. Od svih u kući mojoj najvjerniji je on. ⁸ Iz usta u usta njemu ja govorim, očevidnošću, a ne zagonetkama, i lik Jahvin on smije gledati. Kako se onda niste bojali govoriti protiv sluge moga Mojsija?" ⁹ Uskipjevši gnjevom na njih, Jahve ode. ¹⁰ Ćim se od šatora oblak udaljio, gle! Mirjam ogubavi, kao snijegom posuta. Aron se okrenu prema Mirjami, a to guba na njoj. ¹¹ Tada rekne Aron Mojsiju: "Gospodaru moj, ne svaljuj na nas kazne za grijeh koji smo u ludosti počinili i kojega smo krivci. ¹² Ne daj da ona ostane kao mrtvo dijete kojemu je već na izlasku iz majčine utrobe meso napol uništeno!" ¹³ Tada zavapi Mojsije Jahvi: "Bože, molim te, ozdravi je!" ¹⁴ "Da joj je otac njezin pljunuo u lice", reče Jahve Mojsiju, "zar se ne bi morala stidjeti sedam dana? Neka i ona bude odvojena izvan tabora sedam dana, pa neka se poslije opet pripusti." ¹⁵ Tako je Mirjam bila odvojena izvan tabora sedam dana. Narod nije na put polazio dok Mirjam nije opet bila pripuštena. ¹⁶ Poslije toga narod krenu iz Haserota i utabori se u pustinji Paranu.

Chapter 13

¹ Jahve reče Mojsiju: ² "Pošalji ljude, po jednoga čovjeka iz pojedinog pradjedovskog plemena, da izvide kanaansku zemlju, koju dajem Izraelcima. Pošaljite sve njihove glavare!" ³ Na Jahvinu zapovijed Mojsije ih posla iz pustinje Parana. Svi ti ljudi bijahu glavari Izraelaca. ⁴ A ovo su njihova imena: Šamua, sin Zakurov, od plemena Rubenova; ⁵ Šafat, sin Horijev, od plemena Šimunova; ⁶ Kaleb, sin Jefuneov, od plemena Judina; ⁷ Jigal, sin Josipov, od plemena Jisakarova; ⁸ Hošea, sin Nunov, od plemena Efrajimova; ⁹ Palti, sin Rafuov, od plemena Benjaminova; ¹⁰ Gadiel, sin Sodijev, od plemena Zebulunova; ¹¹ Gadi, sin Susijev, od plemena Josipova, od plemena Manašeova; ¹² Amiel, sin Gemalijev, od plemena Danova; ¹³ Setur, sin Mikaelov, od plemena Ašerova; ¹⁴ Nahbi, sin Vofsijev, od plemena Naftalijeva; ¹⁵ Geuel, sin Makijev, od plemena Gadova. ¹⁶ To su imena ljudi koje je Mojsije poslao da izvide zemlju. A Hošeu, sina Nunova, Mojsije prozva Jošuum. ¹⁷ Posla ih Mojsije da izvide kanaansku zemlju pa im reče: "Idite gore u Negeb, onda se

¹⁸ popnite na brdo. Razgledajte zemlju kakva je. Je li narod koji u njoj živi jak ili slab, malobrojan
 ili mnogobrojan? ¹⁹ Kakva je zemlja u kojoj živi: dobra ili rđava? Kakvi su gradovi u kojima
 borave: otvoreni ili utvrđeni? ²⁰ Kakvo je tlo: plodno ili mršavo? Ima li po njemu drveća ili nema?
 Odvažni budite i ponesite plodova te zemlje." Bilo je upravo vrijeme ranog grožđa. ²¹ Odu oni
 gore da izvide zemlju od pustinje Sina do Rehoba, koji je na ulazu u Hamat. ²² Popnu se u Negeb
 i dođu do Hebrona, gdje su se nalazili Ahiman, Šešaj i Talmaj, Anakovi potomci. - Hebron je
 osnovan sedam godina prije nego Soan u Egiptu. - ²³ Kada stigoše u Dolinu Eškol, odrezaše ondje
 lozu s grozdom i ponesoše ga, udvoje, na motki; ponesoše i mogranja i smokava. ²⁴ Ono se mjesto
 prozva Dolina Eškol zbog grozda koji su ondje Izraelci odrezali. ²⁵ Nakon èetrdeset dana vrte se
 iz zemlje koju su izviđali. ²⁶ Odu k Mojsiju i Aronu i svoj izraelskoj zajednici u Kadeš, u Paranskoj
 pustinji. Podnesu njima i svoj zajednici izvještaj, a onda im pokažu plodove zemlje. ²⁷ Izvijeste
 ga oni: "Išli smo u zemlju u koju si nas poslao. Zaista njome teèe med i mlijeko. Evo njezinih
 plodova. ²⁸ Ali je jak narod koji u onoj zemlji živi, gradovi su utvrđeni i vrlo veliki. A vidjesmo
 ondje i potomke Anakove. ²⁹ Amaleèani borave u negepskom kraju: Hetiti, Jebusejci i Amorejci
 žive u brdu; a Kanaanci se nalaze uz more i duž Jordana." ³⁰ Kaleb ušutka narod oko Mojsija i
 progovori: "Krenimo ne oklijevajuæi i zauzmimo je, jer je možemo nadvladati!" ³¹ Ali ljudi što
 su s njim išli odvratiliše: "Ne možemo iæi na onaj narod jer je jaèi od nas." ³² I poènu ozloglašivati
 Izraelcima zemlju koju su izviđali: "Zemlja kroz koju smo prošli da je izvidimo zemlja je što
 proždire svoje stanovništvo. Sav narod što ga u njoj vidjesmo ljudi su krupna stasa. ³³ Vidjesmo
 ondje i divove - Anakovo potomstvo od divova. Èinilo nam se da smo prema njima kao skakavci.
 Takvi bijasmo i njima."

Chapter 14

¹ Tada zagraja sva zajednica i poèe vikati. I te noæi narod plakaše. ² Svi su Izraelci mrljali
 protiv Mojsija i Arona. Sva im je zajednica govorila: "Kamo sreæe da smo pomrli u zemlji
 egipatskoj! Ili da smo pomrli u ovoj pustinji! ³ Zašto nas Jahve vodi u tu zemlju da padnemo od
 maèa a žene naše i djeca da postanu roblje! Zar nam ne bi bilo bolje da se vratimo u Egipat!"

⁴ Jedan je drugome govorio: "Postavimo sebi vođu i vratimo se u Egipat!" ⁵ Mojsije i Aron padoše
nièice pred svom okupljenom izraelskom zajednicom. ⁶ A Jošua, sin Nunov, i Kaleb, sin Jefuneov,
koji bijahu među onima što su izviđali zemlju, razderaše svoju odjeæu. ⁷ Zatim rekoše svoj zajednici
izraelskoj: "Zemlja kroz koju smo prošli da je istražimo izvanredno je dobra. ⁸ Ako nam Jahve
bude dobrostiv, u tu æe nas zemlju dovesti i dat æe nam je. To je zemlja u kojoj teèe med i mlijeko.
⁹ Samo, nemojte se buniti protiv Jahve! Ne bojte se naroda one zemlje: tÓa on je zalogaj za nas.
Oni su bez zaštite, a s nama je Jahve! Ne bojte ih se!"
¹⁰ I dok je sva zajednica veæ mislila da ih kamenuje, pokazala se Slava Jahvina u Šatoru sastanka
svima sinovima Izraelovim. ¹¹ Tada reèe Mojsiju: "Dokle æe me taj narod prezirati? Dokle mi
neæe vjerovati unatoèe svim znamenjima što sam ih među njima izvodio? ¹² Udarit æu ih pomorom
i istrijebiti, a od tebe æu uèiniti narod veæi i moæniji od njega." ¹³ Onda Mojsije reèe Jahvi:
" Egipæani su shvatili da si ti, svojom moæi, izveo ovaj narod između njih. ¹⁴ Oni su to kazali
žiteljima one zemlje. Veæ su saznali da si ti, Jahve, usred ovog naroda, kojemu se oèituješ licem
u lice, i da ti, Jahve, u oblaku stojiš nad njima; da obdan u stupu od oblaka, a obnoæ u stupu od
ognja ideš pred njima. ¹⁵ Zato, ako pobiješ ovaj narod kao jednoga èovjeka, narodi koji su èuli
glas o tebi reæi æe: ¹⁶ 'Jahve je bio nemoæan da dovede ovaj narod u zemlju koju mu je pod
zakletvom obeæao, i zato ih je poubijao u pustinji.' ¹⁷ Zato neka se snaga moga Gospodina uzvisi,
kako si najavio rekavši: ¹⁸ 'Jahve je spor na srdžbu, a bogat milosrðem; podnosi opaèinu i prijestup,
ali krivca ne ostavlja nekažnjena, nego opaèinu otaca kažnjava na djeci do treæega i èetvrtog
koljena.' ¹⁹ Oprosti krivnju ovome narodu po velièini svoga milosrðãa, kao što si vodio ovaj narod
od Egipta dovde." ²⁰ "Opraštam po rijeèi tvojoj", reèe Jahve. ²¹ "Ali ipak, tako ja živ bio i slave
se Jahvine napunila sva zemlja, ²² ni jedan od ljudi koji su vidjeli slavu moju i znamenja što sam
ih izveo u Egiptu i u pustinji, pa me ipak iskušavali veæ deset puta ne hoteæi poslušati moj glas,
²³ neæe vidjeti zemlje što sam je pod zakletvom obeæao njihovim ocima; nitko od onih koji me
preziru neæe je vidjeti. ²⁴ A slugu svoga Kaleba, jer je u njemu drukèiji duh i jer mi bijaše poslušan,
njega æu ja dovesti u zemlju u koju je išao i njegovu æe je potomci zaposjesti! Neka Amaleèani i
Kanaanci samo ostanu u dolini. ²⁵ Sutra se vratite i krenite u pustinju put Crvenog mora." ²⁶ Još
reèe Jahve Mojsiju i Aronu: ²⁷ "Dokle æe ta opaka zajednica mrmljati protiv mene? Èuo sam tužbe

što ih Izraelci na me dižu. ²⁸ Kaži im: Tako ja živ bio, objavljuje Jahve, kako ste na moje uši
 govorili, tako æu vam i uèiniti. ²⁹ U ovoj pustinji popadat æe vaša mrtva tijela: svih vas koji ste
 ubilježeni u bilo koji vaš popis od dvadeset godina pa naprijed, koji ste rogozorili protiv mene.
³⁰ Neæete uæi u zemlju na koju sam svoju ruku digao da vas u njoj nastanim, osim Kaleba, sina
 Jefuneova, i Jošue, sina Nunova. ³¹ A vašu djecu, o kojoj kažete da bi postala roblje, njih æu uvesti
 da nastane zemlju što ste je vi prezreli. ³² A vi? Neka vam tjelesa popadaju u ovoj pustinji! ³³ Vaši
 sinovi neka lutaju pustinjom èetrdeset godina, neka trpe zbog vaše nevjere dok vam ne ispropadaju
 tjelesa u ovoj pustinji. ³⁴ Prema broju dana u koje ste istraživali zemlju - dana èetrdeset, za svaki
 dan jednu godinu - ispaštajte svoje opaèine èetrdeset godina. Iskusite što znaèi mene napustiti.
³⁵ Ja, Jahve, to kažem: tako æu postupiti s ovom opakom zajednicom što se sjatila protiv mene. U
 ovoj istoj pustinji neka završi! Tu neka izgine." ³⁶ A oni ljudi koje Mojsije bijaše poslao da istraže
 zemlju i koji su nakon povratka potakli svu zajednicu da rogozori protiv njega ozloglašujuæi zemlju;
³⁷ oni, dakle, ljudi koji su zlobno ozloglasili zemlju bijahu pomoreni pred Jahvom. ³⁸ Od onih ljudi
 koji su išli da istraže zemlju ostadoše na životu jedino Jošua, sin Nunov, i Kaleb, sin Jefuneov.
³⁹ Kad je Mojsije prenio te rijeèi svim Izraelcima, narod se uvelike ražalosti. ⁴⁰ I uranivši ujutro
 poènu se uspinjati na vrh brda govoreæi. "Evo uzlazimo na mjesto o kojem je govorio Jahve jer
 smo zgriješili." ⁴¹ A Mojsije rekne: "Zašto kršite zapovijed Jahvinu? Neæete uspjati. ⁴² Ne penjite
 se, da vas ne potuku vaši neprijatelji, jer Jahve nije među vama. ⁴³ Ta ondje se pred vama nalaze
 Amaleèani i Kanaanci te æete od maèa pasti jer ste se odvratili od Jahve i jer Jahve neæe biti s
 vama." ⁴⁴ Ali se oni prkosno penjahu prema vrhu brda, iako se ni Kovèeg saveza Jahvina ni Mojsije
 nisu micali iz tabora. ⁴⁵ Amaleèani i Kanaanci koji su živjeli na onome brdu spuste se, udare po
 njima i rasprše ih sve do Horme.

Chapter 15

¹ Jahve reèe Mojsiju: ² "Govori Izraelcima i reci im: 'Kad uđete u zemlju gdje æete boraviti i
 koju vam ja dajem, ³ pa budete prinosisli Jahvi paljenu žrtvu, paljenicu ili klanicu, zavjetnicu ili
 dragovoljnu žrtvu, ili žrtvu prigodom svojih svetkovina - praveæi tako od krupne ili sitne stoke
⁴ ugodan miris Jahvi - neka prinositelj prinese svoj dar Jahvi: prinosnicu od desetine efe najboljeg

brašna, zamiješana u četvrtini hina ulja.⁵ Uz paljenicu ili uz klanicu prinesi četvrtinu hina vina za
 ljevanicu na svako janje.⁶ Povrh ovna prinesi kao prinosnicu dvije desetine efe najboljeg brašna,
 zamiješana u jednoj trećini hina ulja;⁷ i vina za ljevanicu prinesi trećinu hina na ugodan miris
 Jahvi.⁸ Ako Jahvi prinosiš junca kao paljenicu ili kao klanicu da izvršiš zavjet ili kao prièesnicu,
⁹ neka se onda uz junca prinesu tri desetine efe najboljeg brašna, zamiješana u pola hina ulja,¹⁰ a
 za ljevanicu prinesi pola hina vina kao paljenu žrtvu na ugodan miris Jahvi.¹¹ Neka se tako postupi
 uza svakoga vola i uza svakoga ovna, uza svaku glavu sitne stoke, ovce ili koze:¹² koliko ih god
 prinesete, za svako pojedino tako uèinite, veæ prema njihovu broju.¹³ Svaki domorodac neka
 postupa ovako kad prinosi žrtvu paljenu na ugodan miris Jahvi.¹⁴ I ako koji stranac koji živi među
 vama, ili æe biti među vašim potomcima, htjedne prinijeti žrtvu paljenu na ugodan miris Jahvi,
 neka radi kako i vi radite.¹⁵ Neka je jedan zakon i za vas i za stranca koji s vama boravi. To je
 trajan zakon za vaše naraštaje: pred Jahvom, kako je s vama, tako neka bude i sa strancem.¹⁶ Jedan
 zakon i jedno pravo neka vrijedi za vas i za stranca koji s vama boravi."¹⁷ Jahve reèe Mojsiju:
¹⁸ "Govori Izraelcima i reci im: 'Kad dođete u zemlju u koju vas vodim¹⁹ i budete jeli kruh te
 zemlje, prinesite podizanicu Jahvi.²⁰ Kao prvinu iz svojih naæava prinesite jedan kolaè kao
 podizanicu; prinesite ga kao i podizanicu s gumna.²¹ Od prvine svojih naæava davajte Jahvi
 podizanicu od naraštaja do naraštaja."²² "Ako nehotice pogriješite te ne budete obdržavali koju
 od zapovijedi što ih je Jahve objavio po Mojsiju -²³ sve što vam je Jahve zapovjedio po Mojsiju,
 odonda kad vam je izdao zapovijedi pa dalje od koljena do koljena -²⁴ onda: ako je to poèinjeno
 nepažnjom zajednice, neka sva zajednica prinese jednoga junca kao paljenicu na ugodan miris Jahvi
 s propisanom prikaznicom i ljevanicom i jednoga jarca kao okajnicu.²⁵ Neka sveæenik obavi
 obred pomirenja nad svom izraelskom zajednicom, pa æe im biti oprošteno. Bila je samo nepažnja,²⁶
 a oni su prinijeli svoj dar - paljenu žrtvu Jahvi - i okajnicu pred Jahvom za svoju nepažnju. Bit
 æe oprošteno svoj izraelskoj zajednici, a tako i strancu koji među njima boravi, jer se sav narod iz
 nepažnje ogriješio.²⁷ Pogriješi li iz nepažnje pojedinac, neka prinese jedno žensko kozle od godine
 dana kao okajnicu.²⁸ Neka sveæenik obavi obred pomirenja pred Jahvom nad osobom koja je
 nehotice pogriješila od nepažnje. Kad nad njom obavi obred pomirenja, bit æe joj oprošteno.

29

Kada tko pogriješi nepažnjom, neka vam jedan zakon vrijedi i za domoročana i za stranca koji boravi među vama. ³⁰ Ali onaj koji nešto učini naumice, bio on domorodac ili stranac, taj na Jahvu huli. Takav neka se istrijebi između svoga naroda ³¹ jer je prezreo Jahvinu riječ i prekršio njegovu zapovijed. Neka se takav iskorijeni. Neka njegova krivnja padne na nj!" ³² Kad su Izraelci bili u pustinji, našu čovjeka kako kupi drva u subotnji dan. ³³ I oni koji su ga našli da kupi drva dovedu ga Mojsiju i Aronu i svojoj zajednici. ³⁴ Stave ga pod stražu, jer još nije bilo određeno što treba s njim učiniti. ³⁵ "Toga čovjeka treba pogubiti!" - reče Jahve Mojsiju. "Neke ga kamenjem zaspe izvan tabora sva zajednica." ³⁶ Sva ga zajednica izvede izvan tabora i zaspe ga kamenjem te on poginu, kako je Jahve zapovjedio Mojsiju. ³⁷ Reče Jahve Mojsiju: ³⁸ "Govori Izraelcima i reci im: neka od naraštaja do naraštaja prave rese na skutovima svojih haljina, a za resu svakoga skuta neka privezuju ljubičastu vrpču. ³⁹ Imate reze zato da vas pogled na njih sjeća svih Jahvinih zapovijedi. Vršite ih, a ne zanosite se svojim srcem i svojim očima, što vas tako lako zavode na bludnost. ⁴⁰ Tako ćete se sjećati svih mojih zapovijedi, vršiti ćete ih i bit ćete posvećeni svome Bogu. ⁴¹ Ja sam Jahve, Bog vaš, koji sam vas izveo iz zemlje egipatske da vam budem Bogom. Ja, Jahve, Bog vaš."

Chapter 16

¹ Korah, sin Jisharov, sin Kehatov, sin Levijev, pa Datan i Abiram, sinovi Eliabovi, i On, sin Peletov - potomci Rubenovi - ² ustanu protiv Mojsija zajedno sa dvjesto pedeset Izraelaca, glava zajednice, uglednih na skupštini i ljudi na glasu. ³ Oni se sjate oko Mojsija i Arona govoreći im: "Vi prelazite mjeru! Sva je zajednica, svi njezini članovi, posvećena i među njima je Jahve. Zašto se onda uzvisujete iznad zajednice Jahvine!" ⁴ Kad to ču Mojsije, pade ničice. ⁵ Zatim reče Korahu i svojoj njegovoj družini: "Sutra će Jahve pokazati tko je njegov i tko je posvećen, kome dopušta da mu se približi. Koga sebi izabere, k sebi će ga i pustiti. ⁶ Učinite ovo: uzmite kadionike, Korah i sva njegova družina; ⁷ sutra stavite u njih vatre i metnite odozgo tamjana pred Jahvom. Koga Jahve odabere, taj neka bude posvećen. Vi prelazite mjeru, Levijevci!" ⁸ Potom Mojsije reče

9
 Korahu: "Poslušajte, Levijevci! Zar vam je malo što vas je Bog Izraelov izdvojio iz Izraelove zajednice da vas približi k sebi te da vršite službu u Jahvinu prebivalištu i da stojite pred zajednicom služeaí joj?"
 10
 Promaknuo je tebe i s tobom svu tvoju braæu Levijevce, a vi još tražite i sveæeništvo!
 11
 Ti i sva tvoja družina, dakle, sjatili ste se protiv Jahve; jer što je Aron da protiv njega rogororite?"
 12
 Zatim posla Mojsije po Datana i Abirama, sinove Eliabove, ali oni odgovore: "Neæemo doæi!
 13
 Zar je malo što si nas odveo iz zemlje kojom teæe med i mlijeko da nas pobiješ u ovoj pustinji, pa hoæeš da nasilno zagospodariš nad nama?"
 14
 Nisi nas uveo u zemlju kojom teæe med i mlijeko i nisi nam dao u posjed njive i vinograde! Misliš li iskopati oæi ovim ljudima? Neæemo doæi!"
 15
 Mojsije se vrlo razljuti i reæe Jahvi: "Ne obaziri se na njihovu prinosnicu! Ni jednoga njihova magarca nisam prisvojio niti sam ijednoga od njih oštetio."
 16
 Zatim Mojsije reæe Korahu: "Ti i sva tvoja družina stupite sutra pred Jahvu; ti, i oni, i Aron. Neka svaki uzme svoj kadionik, stavi u nj tamjana i neka svaki donese svoj kadionik pred Jahvu - dvjesta i pedeset kadionika. A i ti i Aron donesite svaki svoj kadionik."
 18
 Svaki uzme svoj kadionik, stavi u nj vatre, onda odozgo metne tamjana i stane s Mojsijem i Aronom kod ulaza u Šator sastanka.
 19
 Kad, naprama njima, sabra Korah svu zajednicu na ulazu u Šator sastanka, onda se svoj zajednici pokaza slava Jahvina.
 20
 I reæe Jahve Mojsiju i Aronu: "Odvojite se od te zajednice da je odmah satrem!"
 22
 Oni popadoše niæice i povikaše: "Bože! Bože životnog duha u svakome tijelu! Zar æeš se razgnjeviti na svu zajednicu kad je samo jedan sagriješio!"
 23
 Onda Jahve reæe Mojsiju: "Reci toj zajednici: 'Uklonite se iz okolice prebivališta Koraha, Datana i Abirama!'"
 25
 Mojsije ustade i poðe k Datanu i Abiramu. Za njim krenuše izraelske starješine.
 26
 Zatim ovako progovori zajednici: "Odstupite od šatora tih opakih ljudi! Ne dotiæite se niæega što je njihovo, da ne budete uništeni zbog svih njihovih grijeha."
 27
 Tako se oni udalje iz okolice prebivališta Korahova, Datanova i Abiramova. Uto izaðu Datan i Abiram te stanu na ulazu svojih šatora sa svojim ženama, svojim sinovima i svojom nejaèadi.
 28
 "Po ovom æete vidjeti", reæe Mojsije, "da me Jahve poslao da vršim sva ova djela, a da ih ne èinim sam od sebe:
 29
 ako ovi ljudi umru kao što umru i svi ljudi; ako ih pohodi sudbina kakva pohodi sve ljude, onda me Jahve nije poslao. Ali ako Jahve uèini neðuveno: ako zemlja rastvori svoje ralje i proguta ih sa svim što je njihovo te živi siðu u Šeol, onda znajte da su ovi ljudi prezreli Jahvu."
 31
 A kad on završi sve te rijeçi, tlo se pod njima raspukne; zemlja rastvori svoje ralje i proguta ih s njihovim domovima, sa svim Korahovim ljudima i svim njihovim

imanjem. ³³ Živi siđu u Šeol, oni i sve njihovo. Onda se nad njima zemlja zatvori i oni išèeznu iz zбора. ³⁴ Na njihov vrisak svi Izraelci što su stajali oko njih pobjegoše govoreæi: "Da i nas zemlja ne proguta!" ³⁵ Ali sukne oganj od Jahve te proždre dvjesta i pedeset ljudi koji su prinostili tamjan.

Chapter 17

 ¹ Jahve reèe Mojsiju: ² "Kaži Eleazaru, sinu sveæenika Arona, da ukloni kadionike - jer su posveæeni - iz toga zgarišta, a neposveæenu vatru iz njih neka razaspe podalje. ³ Kadionici onih koji su sagriješili i grijehom život pokopali neka se prekuju u ploèice za oblaganje žrtvenika. Doneseni su, naime, pred Jahvu, pa su posveæeni. Neka budu opomenom Izraelcima!" ⁴ Tako sveæenik Eleazar uze kadionike od tuèa što su ih prinostili oni koji izgorješe; prekovaše ih u ploèice za oblaganje žrtvenika. ⁵ One su opomena Izraelcima da se nitko nepozvan - nitko tko nije od Aronova potomstva - ne smije približiti da pali tamjan pred Jahvom, kako mu se ne bi dogodilo kao Korahu i njegovoj družini, prema onom što je kazao Jahve po Mojsiju. ⁶ Sutradan je sva zajednica rogorila protiv Mojsija i Arona. "Pobili ste Jahvin narod!" - govorili su. ⁷ Dok se zajednica skupljala protiv Mojsija i Arona, oni se okrenuše prema Šatoru sastanka, i gle! oblak ga prekri i slava se Jahvina pokazala. ⁸ Tada Mojsije i Aron odoše pred Šator sastanka. ⁹ I Jahve reèe Mojsiju: ¹⁰ "Udaljite se od te zajednice; u tili æu je èas uništiti!" Oni padoše nièice. ¹¹ Zatim Mojsije reèe Aronu: "Uzmi kadionik, stavi u nj vatre sa žrtvenika, metni tamjana, a onda se žuri do zajednice da obaviš nad njom obred pomirenja. Gnjev je Jahvin veæ izbio i zlo je poèelo!" ¹² Aron uze što mu je Mojsije rekao te otrèa usred zбора, a kad tamo: pomor meðu narodom veæ poèeo. Stavi tamjana te obavi obred pomirenja nad narodom. ¹³ Zatim stade između mrtvih i živih i zlo se ustavi. ¹⁴ Bilo ih je mrtvih od toga zla èetrnaest tisuæa i sedam stotina, osim onih koji su poginuli zbog Koraha. ¹⁵ Aron se vrati k Mojsiju na ulaz u Šator sastanka: pomor se ustavi. ¹⁶ Jahve reèe Mojsiju: ¹⁷ "Razloži Izraelcima te od njih uzmi po jedan štap za svaki predjedovski dom; uzmi od svih njihovih starješina za njihove pradjedovske domove dvanaest štapova. Ime svakoga napiši na njegovu štapu. ¹⁸ A kako ima po jedan štap za svakoga starješinu pradjedovskih domova, Aronovo ime napiši na Levijevu štapu. ¹⁹ Onda ih pohrani u Šator sastanka pred Svjedoèanstvo;

ondje gdje se s tobom sastajem.²⁰ Štap onoga èovjeka koga izaberem propupat æe. Tako æu
 maknuti od sebe rogeborenje Izraelaca kojim prigovaraju vama."²¹ Mojsije tako kaza Izraelcima.
 Sve njihove starješine dadoše mu štap, po jedan štap za svakoga starješinu - dakle, dvanaest štapova
 za njihove pradjedovske domove. Među njihovim štapovima bio je i štap Aronov.²² Mojsije
 pohrani štapove pred Jahvu u Šatoru svjedoèanstva.²³ Kad sutradan Mojsije uđe u Šator
 svjedoèanstva, gle: štap Arona iz doma Levijeva propupao! Potjerala mladica, procvjetao cvijet i
 sazreli bademi.²⁴ Tada iznese Mojsije ispred Jahve sve štapove sinovima Izraelovim. Oni ih
 razgledaše, a onda svatko uze svoj štap.²⁵ Jahve reèe Mojsiju: "Opet stavi Aronov štap pred
 Svjedoèanstvo, neka se èuva za znak buntovnim sinovima. Dokonèaj tako njihovo rogeborenje
 protiv mene da ne izginu."²⁶ I uèini Mojsije: kako mu je Jahve zapovjedio, tako uèini.
²⁷ "Izgibosmo!" - rekoše Izraelci Mojsiju. "Propadosmo! Svi odreda propadosmo!"²⁸ Tko god priđe
 Jahvinu prebivalištu, umire ... Zar æemo svi izginuti?"

Chapter 18

¹ Tada Jahve reèe Aronu: "Ti, tvoji sinovi i tvoj pradjedovski dom s tobom bit æete odgovorni
 za grijeh u Svetištu; ti i tvoji sinovi s tobom bit æete odgovorni za grijeh svoga sveæeništva.
² Pridruži k sebi i svoju braæu od Levijeva plemena - tvoga pradjedovskog doma - neka ti se prikljuèe
 da ti poslužuju, tebi i tvojim sinovima s tobom, pred Šatorom svjedoèanstva.³ Neka stoje na službu
 tebi i svemu Šatoru, ali neka se ne približuju pokuæstvu u Svetištu niti žrtveniku, da ne poginu i
 oni i vi.⁴ Neka su, dakle, tebi pridruženi i neka preuzmu brigu za Šator sastanka, svaku službu oko
 Šatora. I neka se ni jedan svjetovnjak ne približuje vama,⁵ a vi vršite službu u Svetištu i službu
 oko žrtvenika da se više ne izlijeva gnjev na Izraelce.⁶ Uzeh, evo, vašu braæu levite između
 Izraelaca vama za dar; kao darovani pripadaju Jahvi da obavljaju službu oko Šatora sastanka.⁷ Ti
 i tvoji sinovi s tobom preuzmite sveæenièke poslove oko svega što spada na žrtvenik i iza zavjese.
 Službu koju dajem na dar vašem sveæeništvu vi obavljajte. A svjetovnjak koji se primakne neka
 se pogubi."⁸ Još reèe Jahve Aronu: "Tebi, evo, povjeravam brigu o onom što se meni prinosi. Sve
 što Izraelci posveæuju dodjeljujem tebi i tvojim sinovima kao baštinu trajnim zakonom.⁹ Ovo
 neka pripadne tebi od svetinja nad svetinjama: od paljenih žrtava svi njihovi darovi, za sve njihove

prinosnice, za sve njihove okajnice i za sve njihove naknadnice što ih budu meni uzvraæali; ta vrlo
 sveta stvar neka pripadne tebi i tvojim sinovima!¹⁰ Blagujte ih kao najveæe svetinje! Svaki
 muškarac može ih jesti. Neka ti budu svete!¹¹ I ovo neka bude za te: ono što se uzima od izraelskih
 prinosa da se prinese kao prikaznica - trajnim zakonom predajem tebi, tvojim sinovima i tvojim
 kæerima s tobom. Svatko tko u tvome domu bude èist može od toga jesti.¹² Najbolje od novoga
 ulja i najbolje od novoga vina i žita - prvine koje se prinose Jahvi - predajem tebi.¹³ Prvi rodovi
 svega u njihovoj zemlji što ih budu donosili Jahvi neka budu tvoji. Tko je god èist u tvome domu
 može ih jesti.¹⁴ Sve što u Izraelu bude odreðeno za 'herem' neka je tvoje.¹⁵ Svako prvoroðenèe
 svih biæa - kako ljudi tako i životinja - što se prinose Jahvi neka bude tvoje. Samo pusti da se otkupi
 prvenac od ljudi i prvenèe od neèiste stoke.¹⁶ Kad budu stari mjesec dana, pusti da ih otkupljuju.
 A njihovu otkupnu cijenu odredi: pet srebrnih šekela, prema hramskom šekelu, a to je dvadeset
 gera.¹⁷ Ali prvenèe kravlje, prvenèe ovèje i prvenèe kozje neka se ne otkupljuje. Oni su svetinja.
 Krv njihovu izlij na žrtvenik, a pretilinu njihovu sažeži u kad kao žrtvu spaljenu na ugodan miris
 Jahvi.¹⁸ Njihovo meso neka pripadne tebi; kao i grudi žrtve prikaznice i desno pleæe.¹⁹ Sve
 posveæene prinose što ih Izraelci podižu Jahvi predajem trajnim zakonom tebi, tvojim sinovima i
 tvojim kæerima s tobom. To je savez osoljen, trajan pred Jahvom, tebi i tvome potomstvu s tobom."
²⁰ "Nemoj imati baštine u zemlji njihovoj", reèe Jahve Aronu, "niti sebi stjeèi posjeda meðu njima!
 Ja sam tvoj dio i tvoja baština meðu Izraelcima."²¹ "Levijevima sinovima, evo, predajem u baštinu
 sve desetine u Izraelu za njihovu službu - za službu što je obavljaju u Šatoru sastanka.²² A Izraelci
 neka se više ne primièu Šatoru sastanka, da ne navuku na se grijeh i ne poginu.²³ Neka samo leviti
 obavljaju službu u Šatoru sastanka; i neka oni budu odgovorni za svoj grijeh. Trajna je to odredba
 za vaše naraštaje; meðu Izraelcima neka nemaju posjeda,²⁴ jer ja im predajem u posjed desetine
 što ih Izraelci prinose na dar Jahvi. Stoga sam za njih rekao: neka oni nemaju posjeda meðu
 Izraelcima."²⁵ Jahve reèe Mojsiju:²⁶ "Levitima govori i reci im: 'Kad od Izraelaca primate
 desetinu, koju ja od njih dajem vama u baštinu, od toga onda vi prinesite podizanicu Jahvi: desetinu
 od desetine.²⁷ Prinos æe vam biti zaraèunan kao da je prinos s gumna i Óotoka iz badnja.²⁸ Tako
 isto prinesite podizanicu Jahvi i od svih svojih desetina što ih primate od Izraelaca. Od toga davajte
 podizanicu Jahvinu sveæeniku Aronu.²⁹ Od svih darova koje budete primali podižite podizanicu
 Jahvi; od svega ono najbolje - onaj dio koji treba posveæivati.'³⁰ Još im reci: 'Pošto od toga
 prinesete najbolji dio, neka se to levitima uraèuna kao prihod s gumna i prihod iz badnja.³¹ Na

svakome ga mjestu možete jesti, i vi i vaši ukuæani, jer to vam je nagrada za vašu službu u Šatoru sastanka.³² Pošto prinesete njegov najbolji dio, neæete navuæi na se grijeha; svetinja Izraelaca neæete oskvrnjivati te neæete ginuti."

Chapter 19

¹ Jahve reèe Mojsiju i Aronu: ² "Ovo je zakonska odredba što ju je Jahve naredio: Reci Izraelcima neka ti dovedu crvenu junicu, zdravu, na kojoj nema mane i na koju još nije stavljan jaram. ³ A vi je predajte sveæeniku Eleazaru. Neka se zatim izvede izvan tabora i zakolje pred njim. ⁴ Sveæenik Eleazar neka uzme njezine krvi na svoj prst pa njome poškropi sedam puta prema proèelju Šatora sastanka. ⁵ Neka se onda junica spali na njegove oèi; neka joj se spale: koža, meso, krv i neèist. ⁶ Potom neka sveæenik uzme cedrovine, izopa i crvenoga prediva pa ih baci usred vatre gdje se krava spaljuje. ⁷ Neka sveæenik opere svoju odjeæu, a svoje tijelo u vodi okupa. Poslije toga neka se sveæenik vrati u tabor, ali neka je neèist do veèeri. ⁸ I onaj koji ju je spaljivao neka svoju odjeæu opere i okupa svoje tijelo u vodi te bude neèist do veèeri. ⁹ A jedan èist èovjek neka pokupi pepeo od junice pa ga pohrani izvan tabora na èisto mjesto da se èuva izraelskoj zajednici za vodu oèišæenja. To je žrtva okajnica. ¹⁰ I onaj koji skupi pepeo od junice neka opere svoju odjeæu i bude neèist do veèeri. Neka to bude trajan zakon i za Izraelce i za stranca koji među njima boravi." ¹¹ "Tko se dotakne mrtva ljudskog tijela neka je neèist sedam dana. ¹² Takav neka se opere tom vodom treæega dana i sedmoga dana pa æe biti èist. Ako se ne opere treæega dana i sedmoga dana, neæe biti èist. ¹³ Tko se dotakne mrtvaca, tijela preminula èovjeka, a ne opere se, oskvrnjuje Jahvino prebivalište. Takav neka se iskorijeni iz Izraela. Buduæi da vodom za oèišæenje nije bio poliven, neèist je; njegova je neèistoæa još na njemu." ¹⁴ "Ovo je zakon kad koji èovjek umre u šatoru; tko god uđe u šator i tko god bude u šatoru neka je neèist sedam dana. ¹⁵ Svaka otvorena posuda koja ne bude zatvorena poklopcem neka je neèista. ¹⁶ A na otvorenu polju tko se god dotakne poginuloga od maèa, ili mrtvaca, ili ljudskih kostiju, ili groba neka je neèist sedam dana. ¹⁷ Neka se za onoga koji se oneèistio uzme pepela od životinje spaljene za okajnicu i na nj, ¹⁸ u kakvu sudu, nalije žive vode. Onda neka èist èovjek uzme izopa, zamoèi ga u vodu te poškropi po šatoru, po svemu posuðu, po ljudima koji su tu bili, po onome koji se dotakao kostiju, ili

ubijenoga, ili preminuloga, ili groba. ¹⁹ Neka èisti èovjek škropi neèistoga treæega i sedmoga dana. Tako æ ga na sedmi dan oèistiti. Taj onda neka opere svoju odjeæu, okupa se u vodi i neka je naveèer èist. ²⁰ A bude li tko neèist pa se ne oèisti, neka se iskorijeni iz zajednice, jer je oskvrnuo Jahvino svetište; vodom za oèišæenje nije bio poliven; neèist je! ²¹ Neka im i ovo bude trajnim zakonom: i onaj koji je škropio vodom za oèišæenje neka opere svoju odjeæu; i onaj koji je dirnuo vodu za oèišæenje neka je neèist do veèeri. ²² Èega se god neèisti dotakne neka je neèisto; a osoba koja se njeга dotakne neka je neèista do veèeri."

Chapter 20

¹ Potom stigoše Izraelci, sva zajednica, u pustinju Sin u prvome mjesecu. Narod se nastani u Kadešu. Ondje umrije Mirjam i ondje je sahraniše. ² Nije bilo vode za zajednicu. Stoga se udruže protiv Mojsija i protiv Arona. ³ Narod se poèe svaðati s Mojsijem i govoriti: "Da smo bar izginuli kad su nam i braæa poginula pred Jahvom! ⁴ Zašto ste doveli Jahvinu zajednicu u ovu pustinju da ovdje pomremo i mi i naša stoka? ⁵ Zašto ste nas izveli iz Egipta da nas dovedete u ovo nesretno mjesto; mjesto u kojem nema ni žita, ni smokava, ni loze, ni mognanja? Nema ni vode da pijemo." ⁶ Mojsije i Aron odu ispred zajednice do ulaza u Šator sastanka i padnu nièice. Tada im se pokazala slava Jahvina. ⁷ I Jahve reèe Mojsiju: ⁸ "Uzmi štap pa ti i tvoj brat Aron skupite zajednicu. Onda, na njihove oèi, progovorite peæini da ustupi svoje vode. Iz peæine im izvedi vodu te napoj zajednicu i njezino blago." ⁹ Mojsije uzme štap ispred Jahve kako mu je naredio. ¹⁰ Zatim Mojsije i Aron skupe zbor pred peæinu pa im Mojsije rekne: "Èujte, buntovnici! Hoæemo li vam iz ove peæine izvesti vodu?" ¹¹ Zatim Mojsije podigne ruku i dvaput udari štapom o peæinu: voda provali u obilju, pa su mogli piti i zajednica i njezino blago. ¹² Potom æ Jahve Mojsiju i Aronu: "Buduæi da se niste pouzdavali u me i niste me svetim oèitovali u oèima sinova Izraelovih, neæete uvesti ovaj zbor u zemlju koju im dajem." ¹³ To su Meripske vode, kraj njih su se Izraelci prepirali s Jahvom, a on se pokazao svetim. ¹⁴ Iz Kadeša pošalje Mojsije glasnike: "Kralju Edoma. Ovako veli tvoj brat Izrael: "Ti znaš sve jade koji su nas snašli. ¹⁵ Naši se preci spustiše u Egipat. U Egiptu smo proboravili mnogo vremena. Egipæani su s nama i s našim precima loše postupali. ¹⁶ Stoga

smo vapili Jahvi, i on èu naš glas i posla anđela koji nas izbavi iz Egipta. Evo nas sad u Kadešu,
¹⁷ gradu uz rub tvoga područja. Pusti nas da prođemo kroz tvoju zemlju. Neæemo iæi preko polja
ni vinograda niti æemo piti vodu iz bunara; iæi æemo Kraljevskim putem, ne skreæuæi ni desno
¹⁸ ni lijevo, dok ne prođemo tvoje područje." Edom mu odgovori: "Ne prolazi preko moje zemlje,
¹⁹ jer eto me s maðem preda te!" "Iæi æemo utrenikom", rekoše Izraelci, "a budemo li pili tvoje
²⁰ vode, mi i naša stada, za to æemo ti platiti. Ništa više, samo da prođemo pješice." "Ne prolazi!"
²¹ - odgovori. I Edom mu izađe u susret s mnogo ljudi i s velikom silom. Tako Edom nije dopustio
²² Izraelu da prođe kroz njegovo područje i Izrael se okrenu od njega. Zaputivši se od Kadeša,
²³ stigoše Izraelci, sva zajednica, k brdu Horu. Kod brda Hora, uz meðu edomsku, reèe Jahve
²⁴ Mojsiju i Aronu: "Neka se Aron pridruži svojim precima! Neæe uæi u zemlju koju dajem
²⁵ Izraelcima, jer ste se oprli mojoj zapovijedi kod Meripskih voda. Uzmi Arona i njegova sina
²⁶ Eleazara, pa ih izvedi na brdo Hor. I svuci Aronu njegove haljine pa ih obuci njegovu sinu
²⁷ Eleazaru. Aron æe se pridružiti precima, umrijet æe ondje." Mojsije uèini kako naredi Jahve.
²⁸ Pred svom zajednicom popeše se na brdo Hor. Mojsije svuèe s Arona njegove haljine te ih obuèe
njegovu sinu Eleazaru. Ondje navrh brda umrije Aron. Zatim se Mojsije i Eleazar spustiše s brda.
²⁹ Sva zajednica vidje da je Aron preminuo i sav dom Izraelov oplakivaše Arona trideset dana.

Chapter 21

¹ Kralj Arada, Kanaanac koji je živio u Negebu, èu da Izrael dolazi Atarimskim putem, pa
navali na Izraela i neke njegove zarobi. ² Tada se Izrael ovako zavjetova Jahvi: "Ako u moje ruke
³ izruèiš ovaj narod, potpuno æu uništiti njegove gradove." Jahve usliša glas Izraela i predade mu
Kanaance. A Izrael njih i njihove gradove 'heremom' uništi. Stoga se ono mjesto prozva Horma.
⁴ Od brda Hora zapute se prema Crvenom moru da zaobiðu zemlju edomsku. Narod putem postane
⁵ nestrpljiv. I poène govoriti i protiv Boga i protiv Mojsija: "Zašto nas izvedoste iz Egipta da
pomremo u ovoj pustinji? Nema kruha, nema vode, a to bijedno jelo veæ se ogadilo dušama našim."
⁶ Onda Jahve pošalje na narod ljute zmije; ujedale ih one, tako te pomrije mnogo naroda u Izraelu.

7
 Dođe narod k Mojsiju pa reče: "Sagriješili samo kad smo govorili protiv Jahve i protiv tebe. Pomoli se Jahvi da ukloni zmijske od nas!" Mojsije se pomoli za narod, i Jahve reče Mojsiju: "Napravi otrovnicu i stavi je na stup: tko god bude ujedan, ostat æe na životu ako je pogleda." Mojsije napravi zmijsku od mjedi i postavi je na stup. Kad bi koga ujela ljutica, pogledao bi u mjedenu zmijsku i ozdravio. Pođu Izraelci i utabore se u Obotu. Potom se zapute iz Obota i utabore se kraj Ije-Abarima, u pustinji što je nasuprot Moabu, sa strane sunčeva izlaska. Odande otputuju te se utabore u dolini Zaredu. Odande krenu i utabore se s onu stranu Arnona, koji je u pustinji a izvire u području Amorejaca. Jer je Arnon granica moapska između Moabaca i Amorejaca. Zato se veli u "Knjizi Jahvinih vojni": "Vaheb kod Sufe i doline arnonske i padine doline što se naginje prema mjestu Aru i naslanja se na granicu moapsku ..." Odande odoše u Beer. To je bunar o kojem je Jahve rekao Mojsiju: "Skupi narod da im dam vode!" Tada Izrael zapjeva ovu pjesmu: "Proključaj, studenče! A vi ga uznosite: knezovi ga iskopali, prvaci narodni izdubli žezlom, štapom svojim." Iz pustinje odu u Matanu, iz Matane u Nahaliel, a iz Nahaliela u Bamot; iz Bamota u dolinu što se stere u moapskom polju, prema vrhuncu Pisge, s koje se pruža vidik na pustaru. Sad Izrael posla glasnike Sihonu, amorejskome kralju, s porukom: "Pusti da prođem preko tvoje zemlje. Neæemo zalaziti u polja i u vinograde, niti æemo piti vode iz bunara. Iæi æemo Kraljevskim putem dok ne prođemo tvoje područje." Ali Sihon ne dopusti Izraelu da prođe njegovim područjem, nego skupi sav svoj narod te izađe u pustinju da presretne Izraelce. Stigavši do Jahze, zavouje na Izraela. Ali ga Izrael potuče oštrim mačem i osvoji njegovu zemlju od Arnona do Jaboka, do Amonaca, jer je Az ležao na granici Amonaca. Izrael zauzme sve one gradove i Izrael se nastani u svim onim gradovima Amorejaca; u Hešbonu i svim njegovim naseljima. Kako je Hešbon bio glavni grad Sihona, amorejskog kralja, koji je ratovao protiv prijašnjega moapskoga kralja te osvojio svu njegovu zemlju do Arnona, kažu zato pjesnici: "Hrabro, o Hešbone, dobro sazdana, èvrsto posaðeni grade Sihonov! Iz Hešbona oganj suknu, plamen iz grada Sihonova, sažga Ar moapski, proždrije visove arnonske. Teško tebi, Moabe! Propao si, narode Kemošev! Od sinova bjegunce uèini, a od kaeri svojih ropkinje Sihonu, kralju amorejskom. Pobili smo ih; propao je Hešbon do Dibona: sve smo razorili do Nofaha, što je blizu Medebe ..."

31 Tako se Izrael nastani u zemlji Amorejaca. 32 Mojsije se uputi da izvidi Jazer. Potom zauzmu njegova naselja a rastjeraju Amorejce koji bijahu ondje. 33 Okrenu se onda i pođu prema Bašanu. 34 A bašanski kralj Og presrete ih sa svim svojim narodom da zapodjene boj kod Edreja. Ali Jahve reče Mojsiju: "Ne boj ga se! Predao sam u tvoje ruke njega, sav njegov narod i njegovu zemlju. Postupi s njim kako si postupio s amorejskim kraljem Sihonom koji je boravio u Hešbonu." 35 I potukoše ga, i sinove njegove, i sav njegov narod, tako da nitko ne uteče. Potom zaposjedoše njegovu zemlju.

Chapter 22

1 Poslije toga Izraelci otputuju i utabore se na Moapskim poljanama, s onu stranu Jordana, nasuprot Jerihonu. 2 Balak, sin Soporov, vidje sve što Izrael učini Amorejcima. 3 Moab se uvelike poboja toga naroda jer je bio brojan. Moaba obuze strah od Izraelaca. 4 Zato reče Moab midjanskim starješinama: "Sad će ova rulja oko nas sve popasti kao što vol popase travu po polju." Balak, sin Soporov, bijaše moapski kralj u ono vrijeme. 5 On pošalje glasnike Bileamu, sinu Beorovu, u Petoru, koji se nalazi na Rijeci, u zemlji Amonaca. Pozove ga rekavši: "Evo je došao neki narod iz Egipta; evo je prekrilo lice zemlje i naselio se uza me. 6 Zato dođi i prokuni mi ovaj narod jer je jači od mene. Tako će ga moći svladati i istjerati iz zemlje. A znam da je blagoslovljen onaj koga blagosloviš, a proklet onaj koga prokuneš." 7 Starješine moapske i starješine midjanske krenu s nagradom za vraćanje u svojim rukama. Stignu Bileamu i prenesu mu Balakovu poruku. 8 On im rekne: "Prenoćite ovdje te će vam odgovoriti prema onome što mi Jahve kaže." Tako moapski knezovi ostanu kod Bileama. 9 Bog dođe Bileamu i upita: "Tko su ti ljudi s tobom?" Bileam odgovori Bogu: 10 "Poslao ih k meni Balak, sin Soporov, moapski kralj, s porukom: 11 'Evo je neki narod došao iz Egipta i prekrilo lice zemlje. Dođi da ga prokuneš. Tako će ga moći svladati i protjerati.'" 12 Ali Bog reče Bileamu: "Nemoj ići s njima! Nemoj proklinjati onaj narod jer je blagoslovljen." 13 Ujutro Bileam ustane te će Balakovim knezovima: "Odlazite u svoju zemlju jer mi ne da Jahve da pođem s vama." 14 Moapski se knezovi dignu, odu Balaku pa mu reknu: "Bileam nije htio poći s nama." 15 Balak opet pošalje knezove, brojnije i uglednije od prvih. 16 Oni dođu Bileamu i reknu

mu: "Ovako je poručio Balak, sin Soporov: 'Ne skanjuj se nego dođi k meni. ¹⁷ Bogato æu te
 nagraditi i uèinit æu sve što mi kažeš. Dođi, molim te, i prokuni mi ovaj narod!'" ¹⁸ Ali Bileam
 odgovori Balakovim slugama: "Da mi Balak dadne svoju kuæu punu srebra i zlata, ne bih mogao
 prestopiti zapovijedi Jahve, Boga svoga, da uèinim išta, bilo veliko bilo malo. ¹⁹ Ali provedite
 ovdje i vi noæ da doznam što æe mi Jahve još kazati." ²⁰ Noæu Bog dođe Bileamu pa mu rekne:
 "Ako su ti ljudi došli da te pozovu, ustani, pođi s njima! Ali da èiniš samo što ti ja rekнем!"
²¹ Ustane Bileam ujutro, osamari svoju magaricu i ode s moapskim knezovima. ²² No Božja srdžba
 usplamtje što je on pošao. Zato anđeo Jahvin stade na put da ga sprijeèi. On je jahao na svojoj
 magarici, a pratila ga njegova dva momka. ²³ Kad magarica opazi anđela Jahvina kako stoji na
 putu s isukanim maèem u ruci, skrene sa staze i pođe preko polja. Bileam poèe tuæi magaricu da
 je vrati na put. ²⁴ Anđeo Jahvin tada stade na uskom prolazu, meðu vinogradima, a bijaše ograda
 i s ove i s one strane. ²⁵ Magarica, spazivši Jahvina anđela, stisne se uza zid i o zid pritisne
 Bileamovu nogu. On je opet poèe tuæi. ²⁶ Anđeo Jahvin pođe naprijed te stade na usko mjesto
 gdje nije bilo prostora da se provuèe ni desno ni lijevo. ²⁷ Kad je magarica ugledala Jahvina anđela,
 legne pod Bileamom. Bileam pobjesni i poèe tuæi magaricu štapom. ²⁸ Tada Jahve otvori usta
 magarici te ona progovori Bileamu: "Što sam ti uèinila da si me tukao tri puta?" ²⁹ Bileam odgovori
 magarici: "Što sa mnom zbijaš šalu! Da mi je maè u ruci, sad bih te ubio!" ³⁰ A magarica uzvratila
 Bileamu: "Zar ja nisam tvoja magarica na kojoj si jahao svega svoga vijeka do danas? Jesam li ti
 obièavala ovako?" - "Nisi!" - odgovori on. ³¹ Tada Jahve otvori oèi Bileamu i on opazi anđela
 Jahvina kako stoji na putu s golim maèem u ruci. Pognu on glavu i pade nièice. ³² Onda æe mu
 anđeo Jahvin: "Zašto si tukao svoju magaricu veæ tri puta? TÓa ja sam istupio da te sprijeèim, jer
 te put meni naoèigled vodi u propast. ³³ Magarica me opazila i preda mnom se uklonila sva tri
 puta. Da mi se nije uklanjala, veæ bih te ubio, a nju ostavio na životu." ³⁴ Onda æe Bileam anđelu
 Jahvinu: "Sagriješio sam! Nisam znao da ti preda mnom stojiš na putu. Ali sad, ako je zlo u tvojim
 oèima, ja æu se vratiti." ³⁵ Ali anđeo Jahvin odvrati Bileamu: "Idi s tim ljudima, ali samo ono
 govori što ti ja kažem." Tako Bileam ode s Balakovim knezovima. ³⁶ Kad je Balak èuo da Bileam
 dolazi, iziđe mu u susret do grada Moaba što se nalazi na granici Arnona, na kraju podruèja. ³⁷ "Zar
 nisam uporno po te slao i pozivao te? Zašto mi nisi došao?" reèe Balak Bileamu. "Zar te zaista ne

38 mogu bogato nagraditi?" "Evo sam ti došao", reče Bileam Balaku. "Ali hoæu li ti moæi sada što kazati? Samo što mi Bog stavi na jezik, to æu govoriti." 39 Pođe zatim Bileam s Balakom i dođoše u Kirjat Husot. 40 Žrtvova Balak i krupne i sitne stoke te od toga pruži Bileamu i knezovima koji su ga pratili. 41 Sutradan uze Balak Bileama i odvede ga gore na Bamot-Baal, odakle mogaše vidjeti krajnji dio naroda.

Chapter 23

1 I Bileam reče Balaku: "Ovdje mi naèini sedam žrtvenika; ovdje mi pripravi sedam junaca i sedam ovnova." 2 Balak uèini kako je Bileam rekao. A onda Balak i Bileam prinesu po jednoga junca i ovna na svakome žrtveniku. 3 Potom æe Bileam Balaku: "Ti stoj kod svoje paljenice, a ja idem ne bih li se sreo s Jahvom, pa što mi oèituje, kazat æu ti." I ode na osamljeno mjesto. 4 I Bog srete Bileama, koji mu reče: "Sedam sam žrtvenika podigao i prinio na svakome po jednoga junca i ovna." 5 A Jahve stavi rijeèi u usta Bileamu te mu zapovjedi: "Vrati se Balaku i ovako govori." 6 Bileam se vrati k njemu, a on stajaše uza svoju paljenicu i s njim svi knezovi moapski. 7 Tada on poèe svoju pjesmu i reče: "Iz Arama dovede me Balak, kralj Moaba, iz strana istoènih: 'Doði, prokuni mi Jakova, doði, gromom udri Izraela!' 8 Kako mogu proklinjati koga Bog ne proklinje? Kako gromom udarati koga Jahve ne udara? 9 Jer s vrha hridi ja ga gledam, s visoka ga motrim brijega. Gle naroda koji odvojeno živi, meðu narode on se ne broji. 10 Prah Jakovljevi tko æe prebrojiti; pijesak Izraela tko æe izmjeriti! O, da mi je umrijeti smræu pravednika! O, da svršetak moj bude kao njegov!" 11 "Što mi to uradi!" - reče Balak Bileamu. "Dovedoh te da prokuneš moje neprijatelje, a kad tamo, ti ih blagoslovom obasu!" 12 On odgovori: "Zar mi nije dužnost kazati što mi Jahve stavlja u usta?" 13 "Hajde sa mnom na drugo mjesto, odakle ga možeš svega vidjeti" zamoli ga Balak. "Odavde mu vidiš samo jedan kraj, a ne vidiš ga svega. Odande mi ga prokuni!" 14 Povede ga zatim na Sede Sofim, na vrh Pisge. Tu sagradi sedam žrtvenika i na svakom žrtveniku prinesu po jednoga junca i ovna. 15 Bileam tada rekne Balaku: "Stoj ovdje kraj svoje paljenice, a ja odoh onamo na susret Bogu." 16 Jahve sretne Bileama; stavi rijeèi u njegova usta te mu zapovjedi:

"Vrati se k Balaku i tako govori!"¹⁷ I vrati se on Balaku, koji stajaše uza svoju paljenicu i s njim
 moapski knezovi. Balak ga zapita: "Što je Jahve rekao?"¹⁸ Tada Bileam zapoèe svoju pjesmu i
 reèe: "Ustani, Balaèe, i poslušaj! Uhom me poslušni, sine Siporov!¹⁹ Bog nije èovjek da bi slagao,
 nije sin Adama da bi se kajao. Zar on kada rekne, a ne uèini, zar obeæa, pa ne ispuni?²⁰ Gle, primih
 od Boga da blagoslovim, blagoslovit æu i povuæ' neæu blagoslova."²¹ U Jakovu nesreæe ne nazreh,
 nit' nevolje vidjeh u Izraelu. Jahve, Bog njegov, s njime je, poklik kralju u njemu odzvanja.²² Iz
 Egipta Bog ga je izveo, on je njemu k'o rozi bivola.²³ Gatanja nema protiv Jakova nit' protiv Izraela
 vraæanja. I kada budu rekli Jakovu i Izraelu: 'Što radi Bog?'²⁴ gle, ustat æe narod k'o lavica, diæi
 æe se poput lava: leæi neæe dok plijen ne proguta, dok ne popije krv pobijenih."²⁵ Zatim Balak
 reèe Bileamu: "Nemoj ga ni kletvom kleti, ali ni blagoslovom blagoslivljati."²⁶ Bileam odvrati
 Balaku. "Zar ti nisam rekao: sve što Jahve kaæe, to æu èiniti."²⁷ Potom Balak reèe Bileamu: "Hajde!
 Odvest æu te na drugo mjesto. Možda æe Bogu biti pravo da mi ga odande prokuneš."²⁸ I odvede
 Balak Bileama na vrh Peora, odakle se pruæa vidik na pustaru.²⁹ "Sagradi mi ovdje sedam
 ærtvenika", reèe Bileam Balaku. "Nadalje, pripremi mi ovdje sedam junaca i sedam ovnova."
³⁰ Balak uèini kako je Bileam rekao i prinese po jednoga junca i ovna na svakome ærtveniku.

Chapter 24

¹ Kad opazi Bileam da je Jahvi drago što on blagoslivlja Izraela, ne htjede više ni iæi kao prije
 u potragu za znamenjima, nego se licem okrenu prema pustari.² Bileam podiæe oèi i vidje Izraela
 utaborena po njegovim plemenima. Na nj siæe Duh Boæji³ i on poèe svoju pjesmu te reèe:
 "Proroèanstvo Bileama, sina Beorova, proroèanstvo èovjeka pronicava pogleda,⁴ proroèanstvo
 onoga koji rijeèi Boæje sluæa, koji vidi viðenja Svesilnoga, koji pada i oèi mu se otvaraju.⁵ Kako
 su lijepi ti šatori, Jakove, i stanovi tvoji, Izraele!⁶ Kao dolovi što se steru, kao vrtovi uz obalu
 rijeke, kao aloje što ih Jahve posadi, kao cedri pokraj voda!⁷ Iz potomstva junak mu izlazi, nad

mnogim on vlada narodima. Kralj æ njegov nadvisit' Agaga, uzdiže se kraljevstvo njegovo. ⁸ Iz Egipta Bog ga izveo, on je njemu k'o rozi bivola. On proždire narode dušmanske, on njihove kosti drobi. ⁹ Skupio se, polegao poput lava, poput lavice: tko ga podiaei smije? Blagoslovljen bio tko te blagoslivlje, proklet da je tko tebe proklinje!" ¹⁰ I usplamtje srdžbom Balak na Bileama i udari rukom o ruku. "Pozvao sam te da prokuneš moje neprijatelje", reèe Balak Bileamu, "a kad tamo, ti ih blagoslovi evo triput!" ¹¹ Nosi se odmah u svoj kraj. Bio sam rekao: dostojno æu te poèastiti! A eto, Jahve te liši èasti." ¹² Nato Bileam odgovori Balaku: "Zar nisam rekao i tvojim glasnicima koje si k meni poslao: ¹³ 'Da mi Balak dadne svoju kuæu punu srebra i zlata, ne bih mogao prestupiti zapovijed Jahvinu i po svojoj volji èiniti bilo dobro, bilo zlo; ono što kaže Jahve, to æu i ja reæi.' ¹⁴ A sada, kad, evo, odlazim k svome narodu, hajde da ti objavim što æ ovaj narod uèiniti tvome narodu u buduænosti!" ¹⁵ I poèe svoju pjesmu i reèe: "Proroèanstvo Bileama, sina Beorova, proroèanstvo èovjeka pronicava pogleda, ¹⁶ proroèanstvo onoga koji rijeèi Božje sluša, koji poznaje mudrost Svevišnjega, koji vidi viđenja Svesilnoga, koji pada i oèi mu se otvaraju. ¹⁷ Vidim ga, ali ne sada: motrim ga, al' ne iz blizine: od Jakova zvijezda izlazi, od Izraela žezlo se diže. On Moabu razbija bokove i svu djecu Šetovu zatire!" ¹⁸ Edom æ njegovim postati posjedom, a Seir zemljom osvojenom. Razvija snagu svoju Izrael, ¹⁹ Jakov vlada nad neprijateljima i uništava preživjele iz Ira." ²⁰ Bileam se zagleda u Amaleka te poèe svoju pjesmu i reèe: "Amalek je prvenac među narodima, ali vjeèna propast njegov je svršetak." ²¹ Onda se zagleda u Kenijce te poèe svoju pjesmu i reèe: "Tvrd je stan tvoj, Kajine, na timoru ti gnijezdo savijeno!" ²² Al' gnijezdo pripada Beoru; dokle æeš Ašuru robovati?" ²³ Opet poèe svoju pjesmu i reèe: "Narodi pomorski sabiru se sa sjevera, ²⁴ a brodovlje od strane Kitima. Podjarmljuju Ašur, podjarmljuju Heber, pa i njega æ propast stiaei vjeèita." ²⁵ Potom ustade Bileam te se uputi natrag u svoj kraj. A i Balak ode svojim putem.

Chapter 25

¹ Dok je Izrael boravio u Šitimu, narod se upusti u blud s Moapkama. ² One pozivahu narod na žrtvovanje svojim bogovima, a narod sudjelovaše u njihovim gozbama i klanjaše se njihovim

³ bogovima. Tako se Izrael osramoti s Baalom peorskim. I Jahve planu gnjevom na Izraela.
⁴ "Pokupi sve narodne glavare", reče Jahve Mojsiju. "Objesi ih Jahvi usred bijela dana da se Jahvin
 gnjev odvrati od Izraela." ⁵ Onda Mojsije rekne izraelskim sucima: "Neka svatko pobije one svoje
 ljude koji su se osramotili s Baalom peorskim." ⁶ Baš tada neki Izraelac dođe i dovede k svojoj
 braći jednu Midjanku naočigled Mojsija i naočigled sve izraelske zajednice koja zaplaka na ulazu
 u Šator sastanka. ⁷ Kad to opazi Pinhas, sin Eleazara, sina svećenika Arona, ustade ispred zajednice:
⁸ uze koplje u ruku i pođe za Izraelcem u odaje i probode ih oboje, Izraelca i ženu; nju kroza slabine.
 Tako pomor Izraelaca prestade. ⁹ A onih koji su od pomora pomrli bilo je dvadeset i četiri tisuće.
¹⁰ Jahve reče Mojsiju: ¹¹ "Pinhas, sin Eleazara, sina svećenika Arona, odvratio je moj gnjev od
 Izraelaca, obuzet među njima mojim revnovanjem. Zato u svome revnovanju nisam istrijebio
 izraelskoga naroda. ¹² Kaži mu dakle: 'S njime, evo, sklapam savez mira. ¹³ Neka to bude za nj i
 njegove potomke poslije njega savez vječnoga svećeništva, jer je revnovao za svoga Boga i izvršio
 pomirenje za izraelski narod.'" ¹⁴ Ime Izraelcu koji je bio ubijen - onome što je ubijen s Midjankom
 - bijaše Zimri. Bio je sin Salua, glavara jedne od Šimunovih porodica. ¹⁵ A ime ubijene žene
 Midjanke bijaše Kozbi. Bila je kći Surova. Sur je bio glavar jednog plemena, jedne porodice u
 Midjanu. ¹⁶ Jahve reče Mojsiju: ¹⁷ "Navali na Midjance i potuci ih, ¹⁸ jer su i oni navaljivali na
 vas svojim lukavštinama kad su lukavo radili protiv vas u slučaju Peora i svoje sestre Kozbi, kćeri
 glavara midjanskoga, koja je zaglavila u vrijeme pomora nastalog zbog Peora."

Chapter 26

¹ Poslije toga zla Jahve reče Mojsiju i Eleazaru, sinu svećenika Arona: ² "Obavite popis sve
 zajednice sinova Izraelovih, po njihovim porodicama, popišite sve, od dvadeset godina pa naviše,
 koji su u Izraelu sposobni za borbu." ³ Mojsije, dakle, i svećenik Eleazar popišu ih na Moapskim
 poljanama, uz Jordan blizu Jerihona, ⁴ sve od dvadeset godina pa naviše, kako je Jahve naredio
 Mojsiju i Izraelcima. Sinovi Izraelovi koji su izašli iz zemlje egipatske bili su: ⁵ Izraelov prvorođenac
 Ruben. Sinovi Rubenovi: od Henoka rod Henokovaca; od Palua rod Paluovaca; ⁶ od Hesrona rod
 Hesronovaca i od Karmija rod Karmijevaca. ⁷ To su rodovi Rubenovaca. Njih je bilo četrdeset i

tri tisuæe sedam stotina i trideset. ⁸ Paluov sin bijaše Eliab, ⁹ a sinovi Eliabovi: Nemuel, Datan i Abiram. Taj Datan i Abiram bijahu ugledni èlanovi zajednice koji se podigoše protiv Mojsija i Arona u buni Korahovoj, kad se pobuniše protiv Jahve. ¹⁰ Nato je zemlja rastvorila svoje ralje i progutala ih zajedno s Korahom, kad je smrt pograbila tu skupinu i oganj proždri dvjesta i pedeset ljudi. Tako su postali opomenom. ¹¹ No sinovi Korahovi ne izginuše. ¹² Sinovi Šimunovi po svojim rodovima: od Nemuela rod Nemuelovaca; od Jamina rod Jaminovaca; od Jakina rod Jakinovaca; ¹³ od Zeraha rod Zerahovaca i od Šaula rod Šaulovaca. ¹⁴ To su rodovi Šimunovaca, njih dvadeset i dvije tisuæe i dvjesta. ¹⁵ Sinovi Gadovi po svojim rodovima: od Sefona rod Sefonovaca; od Hagija rod Hagijevaca; od Šunija rod Šunijevaca; ¹⁶ od Ozniya rod Oznijevaca; od Erija rod Erijevaca; ¹⁷ od Aroda roda Arodovaca i od Arelija rod Arelijevaca. ¹⁸ To su rodovi Gadovih potomaka. Njih je upisano èetrdeset tisuæa i pet stotina. ¹⁹ Judini sinovi: Er i Onan. I Er i Onan umriješe u zemlji kanaanskoj. ²⁰ Sinovi Judini po svojim rodovima bijahu: od Šele rod Šelinaca; od Peresa rod Peresovaca i od Zeraha rod Zerahovaca. ²¹ Peresovi su sinovi opet bili: od Hesrona rod Hesronovaca i od Hamula rod Hamulovaca. ²² To su Judini rodovi. Njih je upisano sedamdeset i šest tisuæa i petsto. ²³ Sinovi Jisakarovi, prema svojim rodovima: od Tole rod Tolinaca; od Puve rod Puvinaca; ²⁴ od Jašuba rod Jašubovaca i od Šimrona rod Šimronovaca. ²⁵ To su Jisakarovi rodovi. Njih je upisano šezdeset i èetiri tisuæe i trista. ²⁶ Sinovi Zebulunovi, po svojim rodovima: od Sereda rod Seredovaca; od Elona rod Elonovaca i od Jahleela rod Jahleelovaca. ²⁷ To su rodovi Zebulunovaca. Njih je upisano šezdeset tisuæa i pet stotina. ²⁸ Sinovi Josipovi, po svojim rodovima: Manaše i Efrajim. ²⁹ Sinovi Manašeovi: od Makira rod Makirovaca. Makiru se rodio Gilead. Od Gileada rod Gileadovaca. ³⁰ Ovo su bili sinovi Gileadovi: od Jezera rod Jezerovaca; od Heleka rod Helekovaca; ³¹ od Asriela rod Asrielovaca; od Šekema rod Šekemovaca; ³² od Šemide rod Šemidinaca i od Hefera rod Heferovaca. ³³ Heferov sin Selofhad nije imao sinova, nego kæeri. Imena Selofhadovih kæeri bila su: Mahla, Noa, Hogla, Milka i Tirsra. ³⁴ To su Manašeovi rodovi. Njih je upisano pedeset i dvije tisuæe i sedam stotina. ³⁵ Ovo su opet sinovi Efrajimovi, po svojim rodovima: od Šutelaha rod Šutelahovaca; od Bekera rod Bekerovaca i od Tahana rod Tahanovaca. ³⁶ Ovo su sinovi Šutelahovi: od Erana rod Eranovaca. ³⁷ To su rodovi Efrajimovih

sinova. Njih je upisano trideset i dvije tisuæe i pet stotina. To su sinovi Josipovi, po svojim rodovima.
38

Sinovi Benjaminovi, po svojim rodovima: od Bele rod Belinaca; od Ašbela rod Ašbelovaca; od Ahirama rod Ahiramovaca; 39 od Šefufama rod Šefufamovaca i od Hufama rod Hufamovaca.

40 Belini sinovi bili su: Ard i Naaman. I tako, od Arda rod Ardovaca, a od Naamana rod Naamanovaca. 41 To su sinovi Benjaminovi, po svojim rodovima. Njih je upisano èetrdeset i pet

tisuæa i šest stotina. 42 Ovo su sinovi Danovi, po svojim rodovima: od Šuhama rod Šuhamovaca.

To su sinovi Danovi, prema svojim rodovima. 43 Od svih rodova Šuhamovaca bilo je upisano šezdeset i èetiri tisuæe i èetiri stotine. 44 Sinovi Ašerovi, po svojim rodovima: od Jimne rod

Jimninaca; od Jišvija rod Jišvijevaca i od Berije rod Berijevaca. 45 Od sinova Berijinih: od Hebera

rod Heberovaca i od Malkiela rod Malkielovaca. 46 Ašerovoj kæeri bilo je ime Serah. 47 To su

rodovi Ašerovih sinova. Njih je upisano pedeset i tri tisuæe i èetiri stotine. 48 Sinovi Naftalijevi,

po svojim rodovima: od Jahseela rod Jahseelovaca; od Gunija rod Gunijevaca; 49 od Jesera rod

Jeserovaca i od Šilema rod Šilemovaca. 50 To su rodovi Naftalijevaca. Po njihovim rodovima

upisano ih je èetrdeset i pet tisuæa i èetiri stotine. 51 Bilo je, dakle, upisanih Izraelaca šest stotina

i jedna tisuæa i sedam stotina i trideset. 52 Jahve reèe Mojsiju: 53 "Tima neka se razdijeli zemlja

u baštinu prema broju osoba. 54 Veæem broju poveæaj njegovu baštinu, a manjem smanji njegovu

baštinu; neka se svakomu dadne njegova baština prema broju upisanih. 55 Ali zemlja neka se

podijeli kockom: neka se primi u baštinu prema djedovskim plemenskim imenima. 56 Baština se

ima podijeliti kockom svakom plemenu prema njegovoj velièini." 57 Ovo je popis Levijevaca, po njihovim rodovima: od Geršona rod Geršonovaca; od Kehata rod Kehatovaca i od Merarija rod

Merarijevaca. 58 Ovo su rodovi Levijevaca: rod Libnijevaca, rod Hebronovaca, rod Mahlijevaca,

rod Mušijevaca i rod Korahovaca. Kehatu se rodio Amram. 59 Amramovoj ženi bijaše ime Jokebeda. Bila je kæi Levijeva, koja se Leviju rodila u Egiptu. Ona je Amramu rodila: Arona, Mojsija i njihovu

sestru Mirjam. 60 Aronu se rodili: Nadab, Abihu, Eleazar i Itamar. 61 Nadab i Abihu poginuli su

kad su prinosili neposveæenu vatru pred Jahvom. 62 Svih je popisanih muškaraca od jednog mjeseca pa naviše bilo dvadeset i tri tisuæe. Oni nisu bili popisani s Izraelcima i nije im bila dodijeljena

baština meðu Izraelcima. 63 To su, dakle, oni koje je popisao Mojsije i sveæenik Eleazar; oni su

obavili ovaj popis Izraelaca uz Jordan, na Moapskim poljanama nasuprot Jerihonu.⁶⁴ Među njima nije bilo ni jednoga od onih koje su popisali Mojsije i svećenik Aron kad su popisivali Izraelce u Sinajskoj pustinji.⁶⁵ Jer Jahve bijaše za njih rekao: "Neka pomru u pustinji i neka nitko od njih ne ostane, osim Kaleba, sina Jefuneova, i Jošue, sina Nunova!"

Chapter 27

¹ Tada pristupiše kæeri Selofhada, sina Heferova, sina Gileadova, sina Makirova, sina Manašeova iz roda Josipova sina Manašea. A imena kæeri bila su: Mahla, Noa, Hogla, Milka i Tirsa.² One stanu pred Mojsija, pred svećenika Eleazara, pred glavare i svu zajednicu na ulazu u Šator sastanka pa reknu:³ "Naš je otac umro u pustinji. Nije pripadao družini što se pobunila protiv Jahve - Korahovoj družini - nego je umro od svoga vlastitoga grijeha. Sinova nije imao.⁴ Zašto bi se odstranilo ime našega oca iz njegova roda? Buduæi da nije imao sina, daj nama posjed među braæom našega oca!"⁵ Mojsije iznese njihov sluèaj pred Jahvu.⁶ A Jahve reèe Mojsiju:⁷ "Selofhadove kæeri pravo kažu. Treba svakako da im dadneš posjed koji æe biti njihova baština među braæom njihova oca. Prenesi na njih baštinu njihova oca.⁸ Nadalje, reci Izraelcima: 'Kad koji èovjek umre a ne imadne sina, prenesite njegovu baštinu na njegovu kæer.⁹ Ne imadne li ni kæeri, predajte baštinu njegovoj braæi.¹⁰ Ako ne imadne ni braæe, njegovu baštinu podajte braæi njegova oca.¹¹ Ako mu otac ne imadne braæe, baštinu njegovu podajte najbližem rođaku njegova roda: neka je on uzme u posjed.' Neka to bude zakonska odredba Izraelcima, kako je Jahve naredio Mojsiju."¹² Jahve reèe Mojsiju: "Popni se na ovo brdo Abarim i razgledaj zemlju koju dajem Izraelcima.¹³ A kad budeš razgledao, pridružit æeš se svojim precima i ti, kako se pridružio i tvoj brat Aron.¹⁴ Jer ste se u pobuni zajednice u pustinji Sin usprotivili mojim ustima umjesto da vodom oèitujete moju svetost pred njihovim oèima." (To su Meripske vode kod Kadeša u Sinskoj pustinji.)¹⁵ A Jahvi Mojsije progovori ovako:¹⁶ "Neka Jahve, Bog duhova u svakom tijelu, postavi èovjeka nad ovom zajednicom¹⁷ koji æe pred njom izlaziti; koji æe pred njom stupati; koji æe je izvoditi i uvoditi tako da Jahvina zajednica ne bude kao stado što nema pastira."¹⁸ "Uzmi Jošuu, sina Nunova!" - reèe Jahve Mojsiju. "To je èovjek u kome ima duha. Na nj položi ruku svoju!"¹⁹ Onda

ga odvedi pred svećenika Eleazara i pred svu zajednicu te mu na njihove oči daj naredbe!²⁰ Predaj mu dio svoje vlasti da ga sluša sva zajednica sinova Izraelovih.²¹ Neka pristupa k svećeniku Eleazaru, koji će za nj tražiti odluke Urima pred Jahvom. Na njegovu zapovijed neka izlaze i na njegovu zapovijed neka ulaze, oni i svi Izraelci s njim - sva zajednica."²² Mojsije učini kako mu je Jahve naredio: uzme Jošuu te ga postavi pred svećenika Eleazara i pred svu zajednicu.²³ Položi zatim na nj svoje ruke i dade mu svoje naredbe, kako je Jahve zapovjedio preko Mojsija.

Chapter 28

¹ Jahve reče Mojsiju: ² "Naredi Izraelcima i reci im: 'Točeno u određeno vrijeme prinosite mi moje prinose, moju hranu - žrtve paljene meni na ugodan miris.'³ Reci im: Ovo su žrtve paljene koje ćete prinositi Jahvi: Svaki dan dva jednogodišnja janjca bez mane kao trajnu paljenicu.⁴ Jedno janje prinosite jutrom, a drugo janje prinosite u suton.⁵ A za prinosnicu desetinu efe najboljeg brašna, zamiješana u četvrtini hina čistoga ulja.⁶ Trajna je to paljenica koja je već bila prinesena na Sinajskom brdu - žrtva spaljena na ugodan miris Jahvi.⁷ Njezina ljevanica neka se sastoji od četvrtine hina za svako janje. Ljevanica vina neka se Jahvi izlijeva u Svetištu.⁸ Drugo janje prinosite u suton. Prinosi ga kao i jutarnju prinosnicu i njezinu ljevanicu: kao žrtvu spaljenu Jahvi na ugodan miris."⁹ "Na subotnji dan: dva jednogodišnja janjeta bez mane i dvije desetine efe najboljeg brašna, zamiješana s uljem, za prinosnicu, s njezinom ljevanicom.¹⁰ Neka se subotnja paljenica svake subote dodaje trajnoj paljenici i njezinoj ljevanici."¹¹ "Na početku vaših mjeseci prinosite Jahvi za paljenicu: dva junca, jednoga ovna i sedam jednogodišnjih janjaca bez mane.¹² Za pojedinog junca kao prinosnicu: tri desetine najboljeg brašna zamiješana s uljem; za svakog ovna kao prinosnicu: dvije desetine efe najboljeg brašna zamiješana s uljem.¹³ Za svako janje jednu desetinu efe najboljeg brašna zamiješana s uljem kao prinosnicu. To je paljenica spaljena na ugodan miris Jahvi.¹⁴ Njihove ljevanice neka budu: na junca polovica hina vina; na ovna trećina hina; na janje četvrtina hina. To neka bude mjesečna paljenica na mlađak svakog mjeseca u godini.¹⁵ Povrh trajne paljenice neka se Jahvi prinosi jedan jarac kao okajnica s njezinom ljevanicom."

¹⁶ "Prvoga mjeseca, èetnaestoga dana u mjesecu, Jahvina je Pasha, ¹⁷ a petnaestoga dana toga mjeseca jest blagdan. Neka se sedam dana jedu beskvasni hljebovi. ¹⁸ Prvog dana neka bude sveti saziv. Nikakva težaèkog posla nemojte raditi. ¹⁹ Prinesite Jahvi žrtvu paljenu, žrtvu paljenicu: dva junca, jednoga ovna i sedam jednogodišnjih janjaca. Neka vam budu bez mane. ²⁰ Njihova prinosnica, od najboljeg brašna zamiješena s uljem, neka bude: tri desetine efe na junca, dvije desetine efe na ovna, ²¹ a na svakoga od onih sedam janjaca neka bude jedna desetina efe. ²² Neka bude jedan jarac kao okajnica, da se nad vama izvrši obred pomirenja. ²³ Ovo prinosite povrh jutarnje paljenice, koje se prinosi kao trajna paljenica. ²⁴ Tako èinite svaki dan za sedam dana; to je hrana, žrtva paljena na ugodan miris Jahvi. To neka se prinosi povrh trajne paljenice i njezine ljevanice. ²⁵ Sedmoga dana neka vam bude sveti savez. Nikakva težaèkog posla nemojte raditi!"

²⁶ "I na Dan prvina - na svoj Blagdan sedmica - kad budete Jahvi prinosili prinosnicu, imajte sveti saziv: nikakva težaèkog posla nemojte raditi. ²⁷ Za paljenicu na ugodan miris Jahvi prinesite dva junca, jednoga ovna i sedam jednogodišnjih janjaca. ²⁸ Njihova prinosnica, od najboljeg brašna zamiješena s uljem, neka bude: na pojedinog junca tri desetine efe, na pojedinoga ovna dvije desetine efe, ²⁹ a jedna desetina efe na svakoga od onih sedam janjaca. ³⁰ Neka bude i jedan jarac kao okajnica, da se nad vama izvrši obred pomirenja. ³¹ Prinosite ih povrh trajne paljenice i njezine prinosnice, a neka vam budu bez mane one i njihove ljevanice."

Chapter 29

¹ "U sedmome mjesecu, na prvi dan mjeseca, imajte sveti saziv. Nikakva težaèkog posla nemojte raditi. Neka vam to bude Dan sazivanja. ² Za paljenicu na ugodan miris Jahvi prinesite: jednoga junca, jednoga ovna i sedam jednogodišnjih janjaca bez mane. ³ Njihova prinosnica, od najboljeg brašna zamiješena s uljem, neka bude: tri desetine efe na junca, dvije desetine efe na ovna ⁴ i jedna desetina efe na svakoga od onih sedam janjaca. ⁵ Neka bude jedan jarac kao okajnica, da se nad vama izvrši obred pomirenja. ⁶ Neka to bude povrh paljenice o mlađaku mjesecu i njezine prinosnice, povrh trajne paljenice i njezine prinosnice i povrh njihovih propisanih ljevanica, žrtva spaljena na

7 ugodan miris Jahvi." "A desetoga dana toga sedmog mjeseca imajte sveti saziv. Postite i nemojte
 raditi nikakva posla. 8 Prinesite paljenicu Jahvi na ugodan miris: jednoga junca, jednoga ovna i
 sedam jednogodišnjih janjaca. Neka su vam bez mane. 9 Njihova prinosnica, od najboljeg brašna
 zamiješana s uljem, neka bude: tri desetine efe na junca, dvije desetine na jednoga ovna 10 i jedna
 desetina efe na svakoga od onih sedam janjaca. 11 Jedan jarac neka se prinese kao okajnica. To je
 povrh okajnice na Dan pomirenja, povrh trajne paljenice i njezine prinosnice i njihovih ljevanica."
 12 "Na petnaesti dan sedmoga mjeseca imajte sveti saziv. Nikakva težačkog posla nemojte raditi.
 Sedam dana svetkujte svečanost Jahvi. 13 A za paljenicu, spaljenu na ugodan miris Jahvi, prinesite:
 trinaest junaca, dva ovna i èetnaest jednogodišnjih janjaca. Neka su bez mane. 14 Njihova
 prinosnica, od najboljeg brašna zamiješana s uljem, neka bude: tri desetine efe na svakoga od
 trinaest junaca, dvije desetine efe na svakoga od dvaju ovnova 15 i jedna desetina efe na svako
 pojedino od èetnaestero janjadi. Neka se nadoda jedan jarac kao okajnica. 16 To neka bude povrh
 trajne paljenice, njezine prinosnice i njezine ljevanice. 17 Drugog dana: dvanaest junaca, dva ovna,
 èetnaest jednogodišnjih janjaca bez mane. 18 Njihovu prinosnicu i njihove ljevanice prinesite
 propisno prema broju junaca, ovnova i janjaca. 19 Prinesite jednoga jarca kao okajnicu povrh trajne
 paljenice, njezine prinosnice i njezinih ljevanica. 20 Treæeg dana: jedanaest junaca, dva ovna,
 èetnaest jednogodišnjih janjaca bez mane. 21 Njihovu prinosnicu i njihove ljevanice prinesite
 propisno prema broju junaca, ovnova i janjaca. 22 Prinesite jednoga jarca kao okajnicu povrh trajne
 paljenice, njezine prinosnice i njezine ljevanice. 23 Èetvrtog dana: deset junaca, dva ovna, èetnaest
 jednogodišnjih janjaca bez mane. 24 Njihovu prinosnicu i njihove ljevanice prinesite propisno
 prema broju junaca, ovnova i janjaca. 25 Jednog jarca prinesite kao okajnicu povrh trajne paljenice,
 njezine prinosnice i njezine ljevanice. 26 Petog dana: devet junaca, dva ovna, èetnaest jednogodišnjih
 janjaca bez mane. 27 Njihovu prinosnicu i njihove ljevanice prinesite propisno prema broju junaca,
 ovnova i janjaca. 28 Prinesite jednog jarca kao okajnicu povrh trajne paljenice, njezine prinosnice
 i njezine ljevanice. 29 Šestog dana: osam junaca, dva ovna, èetnaest jednogodišnjih janjaca bez
 mane. 30 Njihovu prinosnicu i njihove ljevanice prinesite propisno prema broju junaca, ovnova i

³¹
 janjaca. Jednoga jarca prinesite kao okajnicu povrh trajne paljenice, njezine prinosnice i njezinih
³²
 ljevanica. Sedmog dana: sedam junaca, dva ovna, èetnaest jednogodišnjih janjaca bez mane.
³³
 Njihovu prinosnicu i njihove ljevanice prinesite propisno prema broju junaca, ovnova i janjaca.
³⁴
 Jednog jarca prinesite kao okajnicu povrh trajne paljenice, njezine prinosnice i njezine ljevanice.
³⁵ Osmog dana imajte sveèani zbor. Nikakva težaèkog posla nemojte raditi. ³⁶ A za paljenicu,
 spaljenu na ugodan miris Jahvi, prinesite: jednog junca, jednoga ovna i sedam jednogodišnjih
³⁷
 janjaca bez mane. Njihovu prinosnicu i njihove ljevanice prinesite propisno prema broju junaca,
³⁸
 ovnova i janjaca. Jednog jarca prinesite kao okajnicu povrh trajne paljenice, njezine prinosnice
³⁹
 i njezine ljevanice. Na svoje odreðene blagdane prinesite to Jahvi osim svojih zavjetnica i svojih
 dragovoljnih Źrtava, svojih paljenica, prinosnica, ljevanica i svojih prièesnica."

Chapter 30

¹ Sve kako mu je Jahve naredio Mojsije kaza Izraelcima. ² Zatim reèe Mojsije glavarima
 plemena Izraelovih: "Ovo je Jahve naredio. ³ Ako koji èovjek uèini zavjet ili se uz zakletvu obveže
 da æ se neèega odreæi, neka ne krši svoje rijeði; neka izvrši sve što iz njegovih usta izaðe! ⁴ Ako
 koja žena uèini Jahvi zavjet ili se obveže da æ se neèega odreæi dok je još mlada, u oèevu domu,
⁵
 a otac joj sazna za zavjet i obeæanje kojim se obvezala pa joj ništa ne rekne, tada su valjani svi
 njezini zavjeti i valjano je svako obeæanje kojim se obvezala. ⁶ Ali ako joj se otac usprotivi kad
 sazna, nikakav njezin zavjet ni njezino obeæanje kojim se vezala ne vrijedi. Jahve æ joj oprostiti
⁷
 jer joj se otac usprotivio. Ako se uda dok je pod svojim zavjetima ili pod obeæanjem koje je
⁸
 nepromišljeno izišlo iz njezinih usta, pa njezin muž sazna i pošto je saznao ništa joj ne rekne,
⁹
 tada vrijede njezini zavjeti i vrijede obeæanja kojima se obvezala. No ako se njezin muž usprotivi
 kad o tom sazna, ukida se time njezin zavjet i obeæanje što je nepromišljeno izišlo iz njezinih usta.
¹⁰
 I Jahve æ joj oprostiti. A zavjet udovice ili žene otpuštene i sve obveze koje je na se preuzela
¹¹
 vrijede za nju. Ako se zavjetuje ili se obveže zakletvom na obeæanje dok je u kuæi svoga muža,
¹²
 pa njezin muž sazna i ništa joj ne rekne, ne usprotivi joj se, svaki je njezin zavjet valjan i valjano

je svako obećanje kojim se obvezala. ¹³ Ali ako ih njezin muž proglasi ništetnim kad o njima sazna, tada ništa što je izišlo iz njezinih usta, njezini zavjeti ili preuzete obveze neće vrijediti. Muž ih je njezin poništio, i Jahve će joj oprostiti. ¹⁴ Svaki zavjet i svaku zakletvu koja obvezuje ženu na neko mrtvenje njezin muž može uzdržati na snazi ili poništiti. ¹⁵ Ako joj muž od dana do dana ništa ne rekne, time potvrđuje sve njezine zavjete i sva njezina obećanja kojima se obvezala; on ih je učinio valjanima ako ništa nije rekao kad je o njima čuo. ¹⁶ Ali ako ih poništi kasnije, pošto je o njima već čuo, neka snosi njezinu krivnju." ¹⁷ To su uredbe koje je Jahve Mojsiju izdao za muža i njegovu ženu i za oca i njegovu kćer, koja, još mlada, živi u kući očevoj.

Chapter 31

¹ Jahve reče Mojsiju: ² "Iskali osvetu Izraelaca na Midjancima, a poslije toga pridružiti ćeš se svojim precima." ³ A Mojsije reče narodu: "Opremite ljude između sebe za pohod na Midjance, ⁴ da na Midjancima izvrše Jahvinu osvetu. Na vojnu opremite po jednu tisuću od svakoga izraelskog plemena!" ⁵ I tako su iz izraelskih porodica - tisuću po plemenu - za vojnu skupili dvanaest tisuća. ⁶ Posla ih Mojsije - tisuću po plemenu - na vojnu zajedno s Pinhasom, sinom svećenika Eleazara. ⁷ On je nosio posvećene stvari i trube. Oni zavojuju na Midjance, kako je Jahve naredio Mojsiju, i pobiju sve muškarce. ⁸ Među ostalima pobili su i midjanske kraljeve: Evija, Rekema, Sura, Hura i Rebu - pet midjanskih kraljeva. Mačem pogube i Bileama, Beorova sina. ⁹ Odvedu tada Izraelci u ropstvo midjanske žene s njihovom djecom i svu njihovu stoku, krupnu i sitnu, i zaplijene sve njihovo blago. ¹⁰ Ognjem spale sve gradove njihove u kojima se živjeli i sva njihova naselja, ¹¹ a sve njihovo uzmu za plijen i pljačku, i ljude i životinje. ¹² Onda u tabor na Moapskim poljanama uz Jordan, nasuprot Jerihonu, dovedu Mojsiju, svećeniku Eleazaru i svoj izraelskoj zajednici zarobljenike, plijen i pljačku. ¹³ Mojsije, svećenik Eleazar i svi glavari zajednice izađu im u susret izvan tabora. ¹⁴ Mojsije se razljuti na zapovjednike vojske, tisućenike i satnike, koji se bijahu vratili s toga bojnog pohoda. ¹⁵ Reče im: "Što! Na životu ste ostavili sve ženskinje!" ¹⁶ A baš su žene, po nagovoru Bileamovu, zavele Izraelce da u Peorovu slučaju istupe protiv Jahve. Tako dođe pomor na Jahvinu zajednicu. ¹⁷ Stoga svu mušku djecu pobijte! A ubijte i svaku ženu koja je poznala

¹⁸ muškarca! ¹⁹ A sve mlade djevojke koje nisu poznale muškarca ostavite na životu za se. Vi pak
 proboravite izvan tabora sedam dana; svi vi koji ste koga ubili i koji ste se ubijenoga dotakli. Èistite
 se i vi i vaši zarobljenici ²⁰ treæega i sedmoga dana; oèistite svu odjeæu, sve mješine, sve od
 kostrijeti napravljeno i sve drvene predmete." ²¹ Zatim sveæenik Eleazar progovori borcima koji
 su se vratili iz boja: "Ovo je odredba koju je izdao Jahve Mojsiju: ²² 'Zlato, srebro, bakar, gvoðde,
 mjed i olovo - ²³ sve što podnosi vatru - provucite kroz vatru i bit æe oèišæeno.' Ipak, neka se oèisti
 i vodom oèišæenja. A sve što ne podnosi vatru provucite kroz vodu. ²⁴ Sedmoga dana operite svoju
 odjeæu i bit æete èisti. Poslije toga možete se vratiti u tabor." ²⁵ Jahve reèe Mojsiju: ²⁶ "Ti, sveæenik
 Eleazar i obiteljske starješine zajednice napravite popis ratnoga plijena, ljudstva i stoke, ²⁷ a onda
 ratni plijen podijeli napola: na borce koji su išli u borbu i na svu ostalu zajednicu. ²⁸ Od boraca
 koji su išli u borbu ustavi ujam za Jahvu: jednu glavu od svakih pet stotina, bilo ljudi, bilo krupnog
 blaga, magaradi ili sitne stoke. ²⁹ Uzmi to od njihove polovice i podaj sveæeniku Eleazaru kao
 podizanicu za Jahvu. ³⁰ A od polovice što zapadne druge Izraelce uzmi po glavu od pedeset, bilo
 ljudi, bilo krupnog blaga, magaradi ili sitne stoke - od svih životinja - pa ih podaj levitima koji
 vode brigu o Jahvinu prebivalištu." ³¹ Mojsije i sveæenik Eleazar uèine kako je Jahve naredio
 Mojsiju. ³² Ratnoga je plijena bilo, osim pljaèke što su vojnici napljaèkali: šest stotina sedamdeset
 i pet tisuæa grla sitne stoke, ³³ sedamdeset i dvije tisuæe grla krupne stoke, ³⁴ šezdeset i jedna
 tisuæa magaradi, ³⁵ a ljudskih duša - žena koje nisu poznale muškarca - bijaše u svemu trideset i
 dvije tisuæe. ³⁶ Prema tome, polovica što je dodijeljena onima koji su išli u borbu bila je: tri stotine
 trideset i sedam tisuæa i pet stotina grla sitne stoke; ³⁷ ujam za Jahvu od sitne stoke šest stotina
 sedamdeset i pet grla; ³⁸ krupne je stoke bilo trideset i šest tisuæa grla, a njihov ujam za Jahvu
 sedamdeset i dva grla; ³⁹ magaradi je bilo trideset tisuæa i pet stotina, a njihov ujam za Jahvu
 šezdeset i jedno. ⁴⁰ Ljudskih je duša bilo šesnaest tisuæa, a njihov ujam za Jahvu trideset i dvije
 osobe. ⁴¹ Ujam predade Mojsije sveæeniku Eleazaru za podizanicu Jahvi, kako je Jahve naredio
 Mojsiju. ⁴² A od polovice koja je zapala druge Izraelce i koju Mojsije odijeli od one što je pripala
 ljudima koji su se borili - ⁴³ dakle, polovica što je pripala zajednici iznosila je: trista trideset i

sedam tisuæa i pet stotina grla sitne stoke, ⁴⁴ a krupne stoke trideset i šest tisuæa grla; ⁴⁵ magaradi
 trideset tisuæa i pet stotina, ⁴⁶ a ljudskih duša šesnaest tisuæa. ⁴⁷ Tako, od polovice što je pripala
 Izraelcima Mojsije ostavi po jedno od pedeset, i od ljudstva i od stoke, te ih predade levitima koji
 su se brinuli o Jahvinu prebivalištu, kako je Jahve naredio Mojsiju. ⁴⁸ Onda pristupiše k Mojsiju
 vojnièki zapovjednici, tisuænici i satnici, ⁴⁹ i rekoše mu: "Tvoje sluge prebrojile su borce što bijahu
 pod našim zapovjedništvom i od nas nitko nije izgubljen. ⁵⁰ Uz to smo donijeli svoje darove Jahvi:
 narukvica, orukvica, prstenja, naušnica i ogrlica - na kakvu je tko zlatninu veæ naišao - da se nad
 nama obavi obred pomirenja pred Jahvom." ⁵¹ Mojsije i sveæenik Eleazar prime od njih to zlato,
 to jest sve te izrađene predmete. ⁵² Bilo je svega zlata što su kao svoju podizanicu Jahvi donijeli
 tisuænici i satnici: šesnaest tisuæa sedam stotina i pedeset šekela. ⁵³ Svaki je vojnik za se zadržao
 svoj plijen. ⁵⁴ Tako Mojsije i sveæenik Eleazar uzmu zlato od tisuænika i satnika te ga donesu u
 Šator sastanka na spomen Izraelcima pred Jahvom.

Chapter 32

¹ Rubenovci i Gadovci imaðahu mnogo, vrlo mnogo blaga. Opaze, međutim, da je zemlja
 jazerska i zemlja gileadska pogodna za stoèarstvo. ² Zato Gadovci i Rubenovci dođu k Mojsiju,
 sveæeniku Eleazaru i glavarima zajednice pa reknu: ³ "Atarot, Dibon, Jazer, Nimra, Hešbon, Eleale,
 Sebam, Nebo i Beon - ⁴ kraj što ga Jahve osvoji pred izraelskom zajednicom - kraj je pogodan za
 stoèarstvo; a sluge tvoje bave se stoèarstvom. ⁵ Ako smo stekli blagonaklonost u tvojim oèima",
 nastave, "neka se ovaj kraj dade u posjed tvojim slugama. Ne šalji nas preko Jordana!" ⁶ Mojsije
 odgovori Gadovcima i Rubenovcima: ⁷ "Zar da vaša braæa idu u rat, a vi da ostanete ovdje? ⁸ Zašto
 odvræate srca Izraelaca da ne prijeđu u zemlju koju im je Jahve predao? ⁹ Tako su uèinili i vaši
 oèevi kad sam ih poslao iz Kadeš Barnee da izvide zemlju. ¹⁰ Popeli su se do Eškola i razgledali
 zemlju, ali su onda ubili srèanost u Izraelcima da ne odu u zemlju koju im je Jahve dao. ¹¹ Onog
 dana Jahve planu gnjevom. Zakle se i reèe: ¹¹ 'Ljudi što su izišli iz Egipta, kojima je dvadeset ili
 više godina, jer me nisu vjerno slijedili, nikad neæe vidjeti zemlju što sam je pod zakletvom obeæao

¹²
 Abrahamu, Izaku i Jakovu! Jahvu su jedino vjerno slijedili Kenižanin Kaleb, sin Jefuneov, i sin
¹³
 Nunov Jošua. Jahve je gnjevom planuo na Izraelce pa ih je pustinjom povlaèio èetrdeset godina,
¹⁴
 sve dok ne pomrije sav naraštaj što je u oèima Jahvinim zlo postupio. A sad vi - grešni naraštaj
¹⁵
 - ustajete namjesto svojih oèeva da još poveæate srdžbu Jahvinu na Izraela. Ako se od njega
¹⁶
 odvratite, on æe još produžiti vaš boravak u pustinji; tako æete upropastiti sav taj narod." Onda
 se oni primaknu k njemu i reknu: "Mi bismo ovdje podigli torove za svoje blago i gradove za svoju
¹⁷
 nejaèad, a sami æemo pograbiti oružje i poæi na èelu Izraelaca dok ih ne dovedemo na njihovo
¹⁸
 mjesto. Naša nejaèad neka ostane - zbog stanovništva ove zemlje - u utvrđenim gradovima. Mi
¹⁹
 se svojim kuæama neæemo vraæati sve dok svaki Izraelac ne zaposjedne svoju baštinu. S njima
 neæemo dijeliti svoje posjede s onu stranu Jordana niti dalje, jer æe nas zapasti naša baština s ovu
²⁰
 stranu, na istok od Jordana." Mojsije im reèe: "Ako tako uradite, ako poðete pred Jahvom u boj;
²¹
 ako vi svi naoružani prijeðete Jordan pred Jahvom dok on ne rastjera ispred sebe svoje neprijatelje:
²²
 tada, kad zemlja bude pokorena Jahvi, vi æete se moæi vratiti. Tako æete biti osloboðeni
 odgovornosti prema Jahvi i prema Izraelu, a ova æe zemlja postati pred Jahvom vaše vlasništvo.
²³
 Ali ako tako ne uradite, sagriješit æete protiv Jahve i znajte da æe vas stiæi kazna za vaš grijeh.
²⁴
 Sazidajte, dakle, gradove za svoju nejaèad i torove za svoju stoku, ali izvršite što ste obeæali."
²⁵
 Gadovci i Rubenovci odgovore Mojsiju: "Tvoje æe sluge uèiniti kako gospodar naš nalaže.
²⁶
 Naša nejaèad, naše žene, naša stoka i sve naše blago neka ostanu ondje u gileadskim gradovima,
²⁷
 a tvoje sluge, svi koji su za boj sposobni, poæi æe pred Jahvom u boj, kako naš gospodar nalaže."
²⁸
 Tada za njih Mojsije izda nalog sveæeniku Eleazaru, Nunovu sinu Jošui i glavarima obitelji
²⁹
 izraelskih plemena. I reèe im Mojsije: "Ako Gadovci i Rubenovci, svi oni koji nose oružje, s
 vama prijeðu Jordan da se bore pred Jahvom i zemlja bude pokorena vama, onda im dajte gileadsku
³⁰
 zemlju u vlasništvo. Ali ako ne prijeðu naoružani s vama, neka dobiju baštinu meðu vama u
³¹
 zemlji kanaanskoj." Nato odgovore Gadovci i Rubenovci: "Što je god Jahve rekao tvojim
³²
 slugama, to æemo uèiniti. Mi æemo naoružani prijeæi pred Jahvom u zemlju kanaansku, ali
³³
 neka nam bude posjed naše baštine s ove strane Jordana." I tako njima - Gadovcima, Rubenovicima
 i polovici plemena Manašea, sina Josipova - dadne kraljevstvo amorejskoga kralja Sihona i

kraljevstvo bašanskoga kralja Oga, zemlju s gradovima u njihovim granicama, gradove okolne
 34 zemlje. Gadovci sagrađe: Dibon, Atarot i Aroer, 35 Atrot Šofan, Jazer, Jogbohu, 36 Bet Nimru
 i Bet Haran, utvrđene gradove i torove za stada. 37 Rubenovci sagrađe: Hešbon, Eleale, Kirjatajim,
 38 Nebo, Baal Meon - nazivi su izmijenjeni - i Šibmu. Oni prozovu svojim imenima gradove koje
 su oni podigli. 39 Sinovi Makira, sina Manašeova, odu u Gilead, osvoje ga i protjeraju Amorejce
 koji bijahu ondje. 40 Mojsije preda Gilead Manašeovu sinu Makiru, i on se u njemu nastani. 41 A
 Manašeov sin Jair ode te zauzme njihova sela pa ih prozva "Jairova sela". 42 Potom ode Nobah i
 zauzme Kenat i njegova područja te ga nazove svojim imenom "Nobah".

Chapter 33

1 Ovo su postaje Izraelaca što ih prijeđoše kad iziđoše iz zemlje egipatske u svojim èetama pod
 vodstvom Mojsijevim i Aronovim. 2 Na zapovijed Jahvinu Mojsije je bilježio polazne toèke njihova
 putovanja. Ovo su njihove postaje prema njihovim polaznim toèkama. 3 Iz Ramsesa krenuše u
 prvome mjesecu. Bio je petnaesti dan prvoga mjeseca - sutradan poslije Pashe - kad se Izraelci
 zaputiše uzdignutih pesnica i naoèigled sviju Egipæana, 4 dok su Egipæani pokopavali one koje je
 Jahve između njih pobio, to jest sve prvorođence, i tako nad njihovim božanstvima izvršio pravdu.
 5 Krenu dakle Izraelci iz Ramsesa i utabore se u Sukotu. 6 Zatim odu iz Sukota i utabore se u Etamu,
 baš na rubu pustinje. 7 Pođu iz Etama, a onda okrenu prema Pi Hahirotu, koji se nalazi nasuprot
 Baal Sefona. Tabore postave pred Migdolom. 8 Krenu od Pi Hahirota i prijeđu posred mora u
 pustinju. Išli su tri dana pustinjom Etanom, a onda se utabore u Mari. 9 Zatim odu iz Mare i stignu
 u Elim. U Elimu je bilo dvanaest izvor-voda i sedamdeset palma. Tu su se utaborili. 10 Potom
 krenu iz Elima te se utabore uz Crveno more. 11 A otišavši od Crvenog mora, utabore se u pustinji
 Sinu. 12 Potom odu iz pustinje Sina i postave tabore u Dofki. 13 Otišavši iz Dofke, utabore se u
 Alušu. 14 Krenu iz Aluša i utabore se u Refidimu. Tu narod nije imao vode da pije. 15 Odu iz
 Refidima te se utabore u Sinajskoj pustinji. 16 Krenu iz Sinajske pustinje te se utabore u Kibrot
 Hataavi. 17 Odu iz Kibrot Hataave te se utabore u Haserotu. 18 Onda odu iz Haserota i utabore se

19 u Ritmi. Krenu iz Ritme i utabore se u Rimon Peresu. 20 Odu iz Rimon Peresa i utabore se u
 Libni. 21 Iz Libne odu i utabore se u Risi. 22 Odu iz Rise te se utabore u Kehelati. 23 Odu iz
 Kehelate i utabore se na brdu Šeferu. 24 Odu s brda Šefera i utabore se u Haradi. 25 Odu iz Harade
 i utabore se u Makhelotu. 26 Odu iz Makhelota te se utabore u Tahatu. 27 Odu iz Tahata i utabore
 se u Tarahu. 28 Iz Taraha odu i utabore se u Mitki. 29 Odu iz Mitke i utabore se u Hašmoni. 30 Iz
 Hašmone odu i utabore se u Moserotu. 31 Odu iz Moserota i utabore se u Bene Jaakanu. 32 Odu
 iz Bene Jaakana i utabore se u Hor Gidgadu. 33 Odu iz Hor Gidgada i utabore se u Jotbati. 34 Odu
 iz Jotbate i utabore se u Abroni. 35 Iz Abrone odu i utabore se u Esion Geberu. 36 Iz Esion Gebera
 odu i utabore se u pustinji Sinu, to jest u Kadešu. 37 Iz Kadeša krenu te se utabore na brdu Horu,
 38 na granici zemlje edomske. Na zapovijed Jahvinu svećenik se Aron pope na brdo Hor i tu umre
 na prvi dan petoga mjeseca, u četrdesetoj godini nakon izlaska Izraelaca iz egipatske zemlje.
 39 Aronu je bilo stotinu dvadeset i tri godine kad je preminuo na brdu Horu. 40 Aradski kralj,
 Kanaanac, koji je živio u kanaanskom kraju Negebu, èuo je o dolasku Izraelaca. 41 S brda Hora
 odu te se utabore u Salmoni. 42 Odu iz Salmone i utabore se u Punonu. 43 Odu iz Punona i utabore
 se u Obotu. 44 Odu iz Obota i utabore se na moapskom području u Ije-Abarimu. 45 Odu iz
 Ije-Abarima i utabore se u Dibon Gadu. 46 Iz Dibon Gada odu i utabore se u Almon Diblatajimu.
 47 Iz Almon Diblatajima odu i utabore se na Abarimskim bregovima, pred Nebom. 48 Odu s
 Abarimskih bregova i utabore se na Moapskim poljanama, uz Jordan, nasuprot Jerihonu;
 49 taborovali su uz Jordan od Bet Haješimota sve do Abel Hašitima na Moapskim poljanama. 50 Na
 Moapskim poljanama uz Jordan, nasuprot Jerihonu, Jahve reèe Mojsiju: 51 "Ovako reci Izraelcima:
 52 'Kad prijeđete preko Jordana u zemlju kanaansku, potjerajte ispred sebe sve stanovnike te zemlje,
 uništite sve njihove slike; uništite sve njihove salivene kumire i sve njihove uzvišice porušite.
 53 Onda zaposjednite zemlju i u njoj se nastanite, jer sam vam je predao da je zaposjednete. 54 Zemlju
 razdijelite kockom među svoje rodove. Brojnijem povećajte dio, a manjem smanjite. Gdje god
 kocka padne, bilo za koga, neka je to njegovo, a prema otaèkim plemenima dijelite im baštinu.
 55 Ako stanovnike zemlje ispred sebe ne potjerate, onda æe oni koje od njih na životu ostavite biti

trnje u vašim oèima i bodljike u vašim bokovima; dosađivat æ vam u zemlji u kojoj budete živjeli
56
i postupit æu s vama kako sam mislio postupiti s njima."

Chapter 34

1 Jahve reèe Mojsiju: 2 "Izdaj Izraelcima naredbu i reci im: 'Kad uđete u kanaansku zemlju, ta
æ vam zemlja pripasti u baštinu, zemlja kanaanska sa svojim granicama. 3 Južna strana protezat
æ vam se od pustinje Sina uz Edom. Južna æ vam granica poèeti s kraja Slanog mora na istoènoj
4 strani. Onda æ vam granica skrenuti na jug, prema Akrabimskoj strmini, i nastaviti se preko
Sina. Doprijet æ na jugu do Kadeš Barnee; zatim æ izaæi prema Hasar Adaru i nastaviti se do
5 Asmone. Od Asmone granica æ skrenuti prema Egipatskom potoku i izaæi æ na more. 6 Zapadna
granica bit æ vam Veliko more; neka vam je to granica prema zapadu. 7 A ovo æ vam biti sjeverna
granica: od Velikog mora povucite crtu na brdo Hor; 8 s brda Hora onda potegnite crtu do ulaza u
Hamat; završetak granice bit æ Sedada. 9 Onda æ se granica protegnuti do Zifrona i završiti u
Hasar Enanu. To æ vam biti sjeverna granica. 10 Za svoju istoènu granicu povucite crtu od Hasar
Enana do Šefama. 11 Granica æ se spuštati od Šefama do Rible, istoèno od Ajina. Odande æ se
granica spustiti i doprijeti do istoène obale Kineretskog jezera. 12 Iza toga spustit æ se granica
niz Jordan da završi u Slanome moru. To æ biti vaša zemlja sa svojim granicama naokolo."
13 Tada Mojsije naredi Izraelcima: "To je zemlja koju æete kockom dobiti u baštinu, a za koju je
zapovjedio Jahve da je dobije devet plemena i polovica jednog plemena. 14 Jer pleme Rubenovaca
prema svojim porodicama, zatim pleme Gadovaca prema svojim porodicama veæ primiše svoju
baštinu, kao što je svoju baštinu primila i polovica plemena Manašeova. 15 Ta dva plemena i pol
primila su svoje baštine s one strane Jordana, nasuprot Jerihonu, s istoène strane." 16 Jahve reèe
17 Mojsiju: "Ovo su imena ljudi koji æ vam zemlju podijeliti: sveæenik Eleazar i Nunov sin Jošua;
18 i od svakoga plemena uzmi po jednoga glavara za razdiobu zemlje. 19 Ovo su imena tih ljudi:
Kaleb, sin Jefuneov; od plemena Judina; 20 Šemuel, sin Amihudov, od plemena Šimunova;
21 Elidad, sin Kisonov, od plemena Benjaminova; 22 knez Buki, sin Joglijev, od plemena Danovaca.

²³ Od sinova Josipovih: knez Haniel, sin Efodov, od plemena Manašeovaca; ²⁴ knez Kemuel, sin
 Šiftanov, od plemena Efrajimovaca; ²⁵ knez Elisafan, sin Parnakov, od plemena Zebulunovaca;
²⁶ knez Paltiel, sin Azanov, od plemena Jisakarovaca; ²⁷ knez Ahihud, sin Šelomijev, od plemena
 Ašerovaca; ²⁸ knez Pedahel, sin Amihudov, od plemena Naftalijevaca." ²⁹ To su oni kojima je
 Jahve naložio da Izraelcima izdijele baštinu u zemlji kanaanskoj.

Chapter 35

¹ Reče Jahve Mojsiju na Moapskim poljanama kod Jordana, nasuprot Jerihonu: ² "Naredi
 Izraelcima da ustupe levitima od baštine koju posjeduju gradove gdje će stanovati i pašnjake oko
 gradova. To dajte levitima. ³ Neka gradovi budu njima za stanovanje, a okolni pašnjaci neka budu
 za njihova goveda, njihovo blago i sve njihove životinje. ⁴ Pašnjaci uz gradove koje ustupite levitima
 neka zahvate od gradskih zidina van do tisuæu lakata naokolo. ⁵ Izmjerite od grada van dvije tisuæe
 lakata s istoène strane, dvije tisuæe lakata s južne strane, dvije tisuæe lakata sa zapadne strane i sa
 sjeverne strane dvije tisuæe lakata, tako da grad bude u sredini. To neka im budu gradski pašnjaci.
⁶ Od gradova koje budete dali levitima šest æe ih biti gradovi-utoèišta, koje æete ustupiti da ubojica
 može tamo pobjeæi. Ovima dodajte još èetrdeset i dva grada. ⁷ Tako æe svih gradova koje ustupite
 levitima biti èetrdeset i osam gradova s njihovim pašnjacima. ⁸ A gradove koje budete izdvajali
 od vlasništva Izraelaca, od onih koji ih imaju mnogo uzmite više, a manje od onih koji imaju malo.
⁹ Neka svatko ustupi gradove levitima prema omjeru baštine koju bude primio." Nadalje reče Jahve
 Mojsiju: ¹⁰ "Govori Izraelcima i reci im: 'Kad prijeðete preko Jordana u zemlju kanaansku,
¹¹ oznaèite sebi gradove koji æe vam služiti kao gradovi-utoèišta, kamo može pobjeæi ubojica koji
 nehotice koga ubije. ¹² Ti gradovi neka vam budu utoèište od osvetnika, tako da ubojica ne moradne
 poginuti dok ne stane na sud pred zajednicu. ¹³ Od gradova koje ustupite bit æe vam šest gradova
 za utoèište. ¹⁴ Dodijelite tri grada s onu stranu Jordana, a tri grada u zemlji kanaanskoj. Neka to
 budu gradovi-utoèišta. ¹⁵ Tih šest gradova neka budu za utoèište kako Izraelcima tako i strancu i
 došljaku koji meðu njima borave, kamo može pobjeæi tko god ubije koga nehotice. ¹⁶ Ali ako tko

udari koga gvozdenim predmetom te ga usmrti, to je onda ubojica. Ubojica mora glavom platiti.
¹⁷ Udari li ga iz ruke kamenom od kojega èovjek može poginuti i zbilja pogine, to je opet ubojica.
¹⁸ Ubojica mora glavom platiti. Ili ako ga udari iz ruke kakvim drvenim predmetom od kojega
može umrijeti i zbilja umre, i to je ubojica. Ubojica mora glavom platiti. ¹⁹ Krvni osvetnik mora
sam ubojicu usmrtiti. Kad ga sretne, neka ga ubije. ²⁰ Nadalje, ako tko koga gurne iz mržnje ili na
nj nešto baci namjerno te ga usmrti, ²¹ ili ga udari rukom iz zlobe te udareni umre, napadaè mora
zaglaviti - on je ubojica. Krvni osvetnik neka ubojicu ubije èim ga sretne. ²² No gurne li ga sluèajno,
ne iz neprijateljstva, ili nešto na nj baci, ali ne iz zasjede, ²³ ili iz nepažnje na njega obori kakav
kamen od kojega èovjek može poginuti te ga usmrti, a nije mu bio neprijatelj niti mu je zlo želio -
²⁴ tada neka zajednica prosudi između ubojice i krvnog osvetnika prema ovim pravilima:
²⁵ Zajednica mora izbaviti ubojicu iz ruku krvnog osvetnika; onda neka ga zajednica vrati u
grad-utoèište kamo je pobjegao; tu neka on ostane do smrti velikoga sveæenika koji je bio pomazan
svetim uljem. ²⁶ Ali ako ubojica ikad izađe izvan granice utoèišta kamo je pobjegao, ²⁷ pa na nj
nabasa krvni osvetnik izvan granica njegova grada-utoèišta te krvni osvetnik ubije ubojicu, to mu
se ne raèuna u krvoproliæe, ²⁸ jer ubojica mora ostati u gradu-utoèištu do smrti velikoga sveæenika.
²⁹ A poslije smrti velikoga sveæenika može se vratiti na svoj posjed. Neka vam takvi budu sudbeni
postupci od naraštaja do naraštaja svuda gdje budete boravili. ³⁰ Za svako ubojstvo èovjeka kazna
smrti nad ubojicom može se izvršiti na dokaz svjedoka. Nitko se ne može smræu kazniti na dokaz
samo jednog svjedoka. ³¹ Ne smijete primati otkupnine za život ubojice koji je zaslužio smrt: on
mora umrijeti. ³² Niti smijete primati otkupnine od bilo koga koji, pošto je pobjegao u svoj
grad-utoèište, hoæe da se vrati i da živi na svome tlu prije smrti velikoga sveæenika. ³³ Nemojte
oskvrnjivati zemlje u kojoj živite. A krvoproliæem zemlja se oskvrnjuje. Za zemlju na kojoj je krv
prolivena pomirenje se ne može pribaviti, osim krvlju onoga koji ju je prolio. ³⁴ Ne smije se
obešæašæivati zemlja u kojoj živite i usred koje ja boravim, jer ja, Jahve, prebivam među sinovima
Izraelovim."

Chapter 36

¹ Tada pristupe obiteljski glavari od roda sinova Gileada, sina Makirova, sina Manašeova, jednoga roda Josipovih sinova, te pred Mojsijem i starješinama, glavarima obitelji, ² reknu: "Jahve je naredio našem gospodaru da kockom dade ovu zemlju u baštinu Izraelcima; nadalje, našem je gospodaru naredio Jahve da baštinu našega brata Selofhada dade njegovim kærerima. ³ Ali ako se one udaju za koga iz drugog izraelskoga plemena, onda æ njihova baština biti otrgnuta od naše djedovske baštine i biti prikljuèena baštini plemena kojemu one pripadnu. Tako æ se okrnjiti baština koja kockom pripadne nama. ⁴ A kada nastupi jubilej Izraelcima, baština æ se tih žena dodati baštini plemena kojemu pripadnu. Tako æ njihova baština biti oduzeta od baštine našega pradjedovskog plemena." ⁵ I po zapovijedi Jahvinoj Mojsije naredi Izraelcima: "Pleme Josipovih sinova pravo govori. ⁶ Ovo nareðuje Jahve za Selofhadove kæeri: Neka se one udaju za onoga koji im se uèini dobar, samo neka se udaju u rod svoga oèinskoga plemena. ⁷ Baština Izraelaca ne smije se prenositi iz jednoga plemena u drugo; i svaki Izraelac mora ostati privezan uz pradjedovsku baštinu svoga plemena. ⁸ Zato se svaka djevojka koja steèe baštinu u izraelskim plemenima mora udati za nekoga u plemenu kojemu pripada rod joj oèev, tako da bi svaki Izraelac saèuvao baštinu svoga oca. ⁹ Tako se baština neæe prenositi iz jednoga plemena u drugo, nego æ svako izraelsko pleme prianjati uza svoju baštinu." ¹⁰ Kako je Jahve Mojsiju naredio, tako su i uèinile kæeri Selofhadove: ¹¹ Mahla, Tirsa, Hogla, Milka i Noa, kæeri Selofhadove, udaše se za sinove svojih strièeva. ¹² Kako su se udale u rod potomstva Manašea, Josipova sina, njihova je baština ostala u plemenu kojemu pripadaše rod im oèev. ¹³ To su zapovijedi i zakoni koje je Jahve preko Mojsija izdao Izraelcima na Moapskim poljanama uz Jordan, nasuprot Jerihonu.

Deuteronomy

Chapter 1

¹ Ovo su rijeèi što ih je Mojsije upravio svemu Izraelu s onu stranu Jordana - u pustinji, u Arabi nasuprot Sufu, između Parana i Tofela, Labana, Hazerota i Di Zahaba - ² od Horeba do Kadeš Barnee, Seirskom gorom, jedanaest dana hoda. ³ Bilo je to godine èetrdesete, prvog dana mjeseca

jedanaestoga, kad Mojsije reèe Izraelcima sve što mu je Jahve za njih naređivao. ⁴ Pošto je porazio
 amorejskoga kralja Sihona, koji je živio u Hešbonu, i bašanskoga kralja Oga, koji je živio u Aštarotu
 i Edreju, ⁵ dakle s onu stranu Jordana, u zemlji moapskoj, poèe Mojsije razlagati ovaj Zakon.
 Govoraše on: ⁶ "Jahve, Bog naš, reèe nam na Horebu: 'Dosta ste boravili na ovome brdu. ⁷ Krenite
 na put! Idite u gorski kraj Amorejaca i svih njihovih susjeda, u Arabu, u Gorje, u Šefelu i u Negeb,
 na morsku obalu, u zemlju kanaansku i u Libanon, sve do Velike rijeke, rijeke Eufrata. ⁸ Eto, pred
 vas stavljam ovu zemlju. Idite, dakle, i zauzmite zemlju za koju se Jahve zakle ocima vašim,
 Abrahamu, Izaku i Jakovu, da æe je dati njima i njihovu potomstvu poslije njih.' ⁹ Tada sam vam
 rekao: 'Ne mogu vas voditi sam. ¹⁰ Jahve, Bog vaš, toliko vas je razmnožio da vas danas ima kao
 zvijezda na nebu. ¹¹ Neka vas Jahve, Bog vaših otaca, umnoži još tisuæu puta! Neka vas blagoslivlja
 kako vam je obeæao! ¹² Ali kako bih ja sam mogao nositi vaš teret, vaše breme i vaše sporove?
¹³ Izaberite stoga iz svojih plemena ljude pametne, iskusne i ugledne da vam ih postavim za
 poglavare.' ¹⁴ Vi ste mi odgovorili: 'Dobro je što predlažeš.' ¹⁵ Zato sam uzeo prvake iz vaših
 plemena, ljude pametne i ugledne, te ih postavio za poglavare: tisuæenike, stotnike, pedesetnike,
 desetnike i vaše plemenske nadglednike. ¹⁶ U to isto vrijeme naložio sam i vašim sucima: 'Saslušajte
 svoju braæu; sudite pravedno između òovjeka i njegova brata ili pridošlice. ¹⁷ U suđenju nemojte
 biti pristrani; saslušavajte maloga kao i velikoga. Ne bojte se nikoga! TÓa sud je Božji! Ako vam
 koji sluèaj bude pretežak, iznesite ga meni, da ga ja razvidim.' ¹⁸ Tako sam vam onda naložio sve
 što vam je èiniti. ¹⁹ Krenusmo iz Horeba i, na putu u gorske krajeve Amorejaca, kako nam je
 naredio Jahve, Bog naš, prijeðosmo svu onu veliku i strašnu pustinju koju ste vidjeli. Stigosmo u
 Kadeš Barneu. ²⁰ Tada vam rekoh: 'Došli ste u gorski kraj Amorejaca, koji nam Jahve, Bog naš,
 daje. ²¹ Eto, Jahve, Bog tvoj, stavio je preda te tu zemlju. Ustaj! Zaposjedni je, kako ti je rekao
 Jahve, Bog otaca tvojih. Ne boj se! Ne strahuj!' ²² Svi ste onda došli k meni i rekli: 'Pošaljimo pred
 sobom ljude da izvide zemlju i jave nam o putu kojim æemo iæi i o gradovima u koje æemo doæi.'
²³ Svidje mi se što rekoste. Zato uzeh dvanaest ljudi između vas, po jednoga iz svakog plemena.
²⁴ Krenuli su na pogorje, stigli do Eškolske doline te izvidjeli kraj. ²⁵ I nabraše plodova one zemlje,
 donesoše ih k nama i javiše: 'Zemlja koju nam daje Jahve, Bog naš, dobra je.' ²⁶ Ali vi niste htjeli
 onamo; pobunili ste se protiv naredbe Jahve, Boga svoga. ²⁷ Rogoborili ste u svojim šatorima i

govorili: 'U svojoj mržnji na nas Jahve nas je izveo iz zemlje egipatske da nas preda u ruke Amorejaca, kako bi nas posve uništili. ²⁸ Kamo da idemo? Naša su braća ubila u nama srèanost kad rekoše: Narod je i veći i jači nego mi; gradovi su veliki, i zidine im sežu do nebesa. A vidjeli smo ondje i Anakovce.' ²⁹ 'Ne bojte se!' - rekoh vam. - 'Ne plašite ih se! ³⁰ Jahve, Bog vaš, koji ide pred vama, borit æe se za vas kako je to uèinio na vaše oèi u Egiptu.' ³¹ A vidio si, uostalom, i u pustinji, gdje te Jahve, Bog tvoj, cijeloga puta što ste ga prevalili dok ste stigli do ovoga mjesta, nosio kao što èovjek nosi svoga sinèiaa. ³² Ali, unatoè tome, vi niste imali pouzdanja u Jahvu, Boga svoga, ³³ u onoga koji je na putu išao pred vama da vam potraži mjesto za taborovanje - u ognju obnoæ da vam osvijetli put kojim æete iæi, a obdan u oblaku. ³⁴ Jahve èu graju vašu i zakle se u svojoj srdžbi: ³⁵ 'Ni jedan jedini od ovih ljudi, od ovoga opakog naraštaja, neæe vidjeti ove dobre zemlje za koju sam se zakleo da æu je dati vašim ocima. ³⁶ Izuzimam Kaleba, sina Jefuneova. On æe je vidjeti; njemu i njegovim potomcima dat æu zemlju kojom je išao, jer je vjerno slijedio Jahvu.' ³⁷ Zbog vas se Jahve i na mene razljutio te mi rekao: 'Ni ti onamo neæeš uæi. ³⁸ Uæi æe onamo Jošua, sin Nunov, koji te služi. Njega ti osokoli, jer æe on uvesti Izraela u posjed. ³⁹ A i vaši mališani, o kojima rekoste da æe postati roblje, sinovi vaši koji još ne znaju razlikovati dobro i zlo, oni æe u nju uæi; njima æu je u posjed dati. ⁴⁰ A vi se okrenite i zaputite u pustinju, prema Crvenome moru!' ⁴¹ Vi ste mi tada odgovorili rijeèima: 'Sagriješili smo protiv Jahve. Poæi æemo gore i boriti se kako nam je Jahve, Bog naš, zapovjedio.' Svaki od vas dohvati svoje oružje i nepromišljeno poðe gore u brda. ⁴² Onda mi Jahve reèe: 'Kaži im: Ne idite gore i ne stupajte u borbu da vas ne poraze vaši neprijatelji jer ja nisam meðu vama.' ⁴³ Tako sam vam i govorio, ali niste poslušali. Oprli ste se zapovijedi Jahvinoj i, puni drskosti, krenuli u brda. ⁴⁴ Ali Amorejci, koji žive u onome gorju, udariše na vas, pognaše vas, za vama se natisnuše kao pèele te su vas tukli od Seira do Horme. ⁴⁵ Vrativši se, plakali ste pred Jahvom, ali Jahve nije slušao vašega jauka niti je okrenuo svoga uha k vama. ⁴⁶ U Kadešu vam valjade ostati dugo vremena, onoliko koliko ste veæ ostali.

Chapter 2

¹ Onda se okrenusmo i pođosmo u pustinju prema Crvenome moru, kako mi je Jahve naredio.
² Dugo smo se vrtjeli oko gore Seira. I reče mi Jahve: ³ 'Dosta ste se vrtjeli oko ovoga brda. Okrenite
⁴ prema sjeveru!' I narodu naloži ovako: 'Sad æete proæi preko podruèja svoje braæe, potomaka
⁵ Ezavovih, koji žive u Seiru. Oni se vas boje, ali vi dobro pripazite; s njima ne zameæite boja jer
⁶ vam neæu dati ni stope njihove zemlje: goru Seir predao sam Ezavu u vlasništvo. Hranu od njih
⁷ kupujte za novac da imate što jesti; i vodu za piæe kupujte od njih za novac.' Ta Jahve te, Bog
⁸ tvoj, blagoslovio u svim djelima tvojih ruku; on je bdio nad tvojim putovanjem onom velikom
⁹ pustinjom; ovih èetrdeset godina Jahve, Bog tvoj, bijaše s tobom i ništa ti nije nedostajalo. Tako
¹⁰ smo svoju braæu, potomke Ezavove što žive u Seiru, zaobišli putem što vodi u Arabu, Elat i Esjon
¹¹ Geber, a onda udarismo prema Moapskoj pustinji. Tada mi zapovjedi Jahve: 'Nemoj uznemirivati
¹² Moapce niti s njima zameæi boja, jer ništa od njihove zemlje neæu dati u tvoje vlasništvo: Lotovim
¹³ sinovima predao sam Ar u posjed.' Prije su ondje živjeli Emijci. Bio je to moæan narod i brojan;
¹⁴ krupna stasa kao i Anakovci. Poput Anakovaca, i njih smatraju Refaimcima, ali ih Moapci
¹⁵ nazivaju Emijcima. Isto su tako u Seiru živjeli prije Horijci, ali su ih Ezavovi potomci izvlstili,
¹⁶ istrijebili ih i naselili se na njihovo, kako je, uostalom, uèinio Izrael sa zemljom - baštinom svojom
¹⁷ - koju mu je Jahve predao. 'A sada ustanite i prijeđite preko potoka Zereda!' I prijeđosmo potok
¹⁸ Zered. Vrijeme što smo išli od Kadeš Barnee pa dok smo prešli preko potoka Zereda iznosilo
¹⁹ je trideset i osam godina - sve dok nije izumro iz tabora sav onaj naraštaj ljudi sposobnih za borbu,
²⁰ kako im se Jahve i zakleo. I zbilja! Ruka Jahvina bila je protiv njih: istrebljivala ih je isred tabora
²¹ dok ih nije nestalo. I tako, kad je smrt istrijebila iz naroda sve ljude sposobne za borbu, reče
²² mi Jahve: 'Danas prelaziš moapsku zemlju Ar. A onda æeš se približiti Amoncima. Nemoj
²³ ih uznemirivati niti s njima zameæi boja. Ništa, naime, od zemlje Amonaca neæu ustupiti tebi u
²⁴ vlasništvo jer sam je veæ predao u posjed Lotovim potomcima.' I nju smatraju refaimskom
²⁵ zemljom. U njoj su prije živjeli Refaimci, koje Amonci zovu Zamzumijcima. Bio je to narod
²⁶ moæan i brojan; krupna stasa kao i Anakovci. No Jahve ih uništi pred Amoncima - koji ih izvlastiše
²⁷ i naseliše se na njihovo, kako je, uostalom, uèinio i potomcima Ezavovim, koji su nastanjeni u
²⁸ Seiru, kad je pred njima uništio Horijce, koje su oni otjerali s posjeda i do danas žive na njihovim
²⁹ mjestima. I Avijce, koji su živjeli po zaseocima sve do Gaze, istrijebiše Kaftorci koji su došli

iz Kaftora te se naseliše na njihovo mjesto.²⁴ 'Ustajte! Na put krenite i prijeđite preko potoka Arnona. U ruke ti, eto, predajem Amorejca Sihona, kralja hešbonskoga, i njegovu zemlju. Poèni s osvajanjem; izazovi ga na boj!²⁵ Od danas poèinjem ugoniti strah i trepet pred tobom u narode koji su pod svim nebesima, tako da æe strepiti i tresti se pred tobom kad god èuju glas o tebi.'²⁶ Tada sam iz pustinje Kedmot uputio glasnike kralju hešbonskom Sihonu s miroljubivim rijeèima:²⁷ 'Pusti da proðem preko tvoje zemlje. Samo æu proæi putem, ne skreæuæi ni desno ni lijevo.²⁸ Hranu mi prodavaj za novac da mogu jesti; i vodu za piæe davaj mi za novac. Pusti me samo da pješice proðem,²⁹ da prijeðem preko Jordana u zemlju koju nam daje Jahve, Bog naš - kao što su mi dopustili potomci Ezavovi, nastanjeni u Seiru, i Moapci, što žive u Aru.'³⁰ Ali hešbonski kralj Sihon ne htjede nas pustiti preko svoga; jer Jahve, Bog tvoj, duh mu zaslijepi a srce otvrdnu, da ga preda u tvoje šake, gdje je i danas.³¹ Tada mi reèe Jahve: 'Eto sam poèeo da ti izruèujem Sihona i njegovu zemlju. Poèni osvajanje da mu zemljom zagospodariš.'³² Kod Jahasa presrete nas Sihon.³³ Navali on i sav njegov narod. Ali Jahve, Bog naš, predade nam ga, tako da potukosmo njega, njegove sinove i sav njegov narod.³⁴ Tada osvojismo sve njegove gradove i prokletstvom udarismo sve gradove s ljudima, ženama i djecom, ništa ne štedeæi,³⁵ izuzev stoke, koju uzemosmo kao plijen, skupa s plijenom iz gradova što smo ih osvojili.³⁶ Od Aroera, koji se nalazi na obali potoka Arnona, i od grada koji je u njegovoj dolini pa do Gileada nije bilo grada koji bi nam odolilo: sve nam ih je Jahve, Bog naš, predao.³⁷ Jedino se nisi primicao zemlji Amonaca, kraju uz potok Jabok, i gradovima u pogorju, kako je Jahve, Bog naš, odredio.

Chapter 3

¹ Tada se okrenusmo i poðosmo prema Bašanu. Presrete nas bašanski kralj Og sa svim svojim narodom i nametnu nam boj kod Edreja.² Tada mi Jahve reèe: 'Ne boj ga se! TÓa u tvoje sam ruke predao njega, sav njegov narod i njegovu zemlju. Uèini s njim kako si uèinio sa Sihonom, kraljem amorejskim, koji je živio u Hešbonu.'³ Tako je Jahve, Bog naš, u ruke naše predao i bašanskoga kralja Oga sa svim njegovim narodom. Tukli smo ga tako da mu nitko na životu nije ostao.⁴ Osvojili smo tada sve njegove gradove. Nije bilo grada koji im nismo oteli - šezdeset gradova, zapravo svu

5 argopsku krajinu, Ogovo kraljevstvo u Bašanu. Svi su oni gradovi bili utvrđeni visokim zidinama,
 vratima i prijevornicama. Uz njih je bilo veoma mnogo otvorenih zaselaka. 6 Udarismo ih
 prokletstvom - kako smo uèinili i sa Sihonom, kraljem hešbonskim - zatvrši svaki grad, ljude, žene
 i djecu. 7 A svu stoku i plijen po tim gradovima zadržasmo za se. 8 Tako smo u ono vrijeme iz
 ruku dvaju amorejskih kraljeva uzeli zemlju što se nalazi s onu stranu Jordana, od potoka Arnona
 do brda Hermona (9 Sidonci zovu Hermon Sirjon, a Amorejci ga zovu Senir): 10 sve gradove po
 Visoravni, sav Gilead i sav Bašan, sve do Salke i Edreja - gradove Ogova kraljevstva u Bašanu. (11
 Bašanski kralj Og jedini je od preostalih Refaimovaca. Krevet njegov, odar od željeza, još se
 nalazi u Rabi, gradu sinova Amonovih: deset je lakata - obiènih lakata - dug, a èetiri lakta širok.)
 12 To je, dakle, bila zemlja koju smo zauzeli u ono vrijeme, poèev od Aroera, koji je na potoku
 Arnonu. Polovicu gileadskog pogorja s njegovim gradovima dao sam Rubenovcima i Gadovcima.
 13 Ostatak Gileada i sav Bašan, Ogovo kraljevstvo, dodijelio sam polovini Manašeova plemena.
 (Sva argopska krajina i sav Bašan zove se zemlja refaimska. 14 Manašeov sin Jair zauzeo je svu
 argopsku krajinu do međe Gešurovaca i Maakinovaca. On ta mjesta bašanska nazva svojim imenom,
 pa se još i danas zovu Jairova Sela.) 15 Makiru sam dodijelio Gilead. 16 Rubenovcima i Gadovcima
 dao sam od Gileada do potoka Arnona - sredina potoka jest međa - i do potoka Jaboka, amonske
 granice. 17 A granicom su služile Araba i Jordan od Kinereta do mora uz Arabu - Slanog mora -
 na podnožju obronaka Pisge prema istoku. 18 U ono vam vrijeme naredih: 'Jahve, Bog vaš, daje
 vam ovu zemlju u posjed. Svi vi koji ste od boja pođite naoružani pred svojom braæom Izraelcima.
 19 Jedino žene vaše, djeca vaša i stoka vaša - znam da imate mnogo stoke - neka ostanu u vašim
 gradovima što vam ih dodijelih 20 dokle Jahve ne dadne miran boravak i vašoj braæi kao i vama;
 tako da i oni zauzmu zemlju što im je Jahve, Bog vaš, daje s onu stranu Jordana. Istom onda neka
 se svaki od vas vrati na posjed što sam vam ga dodijelio.' 21 U ono sam vrijeme naredio Jošui:
 'Svojim si oèima vidio što je sve Jahve, Bog vaš, uèinio onoj dvojici kraljeva. Tako æe Jahve uèiniti
 sa svim kraljevstvima preko kojih budeš prelazio. 22 Ne bojte se njih! TÓa Jahve, Bog vaš, bori
 se za vas.' 23 Tada zamolih milost u Jahve: 24 'Gospodine moj, Jahve! Ti si poèeo pokazivati svome
 sluzi svoju velièajnost i svoju moæ. TÓa koji bog, na nebu ili na zemlji, može izvesti takva djela
 i èudesa kao što su tvoja! 25 Dopusti mi da odem onamo i pogledam onu blaženu zemlju preko
 Jordana, onaj krasni gorski kraj i Libanon!' 26 Ali je Jahve, zbog vas, bio na me ljut, pa me nije
 uslišao. 'Dosta', reèe mi Jahve, 'ne govori mi više o tom!' 27 Popni se na vrhunac Pisge i upri oèi

svoje na zapad, sjever, jug i istok. Razmotri dobro oèima svojim, jer preko Jordana neæeš prijæi.
²⁸ Uputi Jošuu, osokoli ga i ohrabri! On neka ide na èelu ovoga naroda; neka ih on uvede u posjed
 zemlje koju vidiš.²⁹ Tako smo ostali u toj dolini kraj Bet Peora."

Chapter 4

¹ "A sada, Izraele, poslušaj zakone i uredbe kojima vas uèim da biste ih vršili i tako poživjeli
 te unišli i zaposjeli zemlju koju vam daje Jahve, Bog otaca vaših.² Niti što nadodajite onome što
 vam zapovijedam niti što od toga oduzimate; vršite zapovijedi Jahve, Boga svoga, što vam ih
 dajem.³ Vidjeli ste svojim oèima što je Jahve uèinio s Baal Peorom: jer Jahve, Bog tvoj, iskorijenio
 je iz tvoje sredine svakoga koji je slijedio Baal Peora.⁴ A svi vi koji se èvrsto držite Jahve, Boga
 svoga, živi ste i danas.⁵ Ja sam vas, eto, pouèio o zakonima i uredbama, kako mi je Jahve, Bog
 moj, naredio da ih vršite u zemlji u koju idete da je zaposjednete.⁶ Držite ih i vršite: to æe u oèima
 naroda biti vaša mudrost i vaša razboritost. Kad oni èuju za sve ove zakone, reæi æe: 'Samo je jedan
 narod mudar i pametan, a to je ovaj veliki narod.'⁷ Jer koji je to narod tako velik da bi mu bogovi
 bili tako blizu kao što je Jahve, Bog naš, nama kad god ga zazovemo?⁸ Koji je to narod tako velik
 da bi imao zakone i uredbe pravedne kao što je sav ovaj Zakon koji vam ja danas iznosim?⁹ Zato
 pazi i dobro se èuvaj da ne zaboraviš dogaðaje što si ih svojim oèima vidio; neka ti ne išèeznu iz
 srca ni jednoga dana tvoga života; naprotiv, pouèi o njima svoje sinove i sinove svojih sinova.
¹⁰ Onog dana kad si stajao na Horebu pred Jahvom, Bogom svojim, Jahve mi je rekao: 'Skupi mi
 narod! Hoæu da èuju moje rijeèi, da me se nauèe bojati sve vrijeme što budu živjeli na zemlji te
 da o njima pouèe i svoju djecu.'¹¹ Vi ste se onda primakli i stali pod brdo. S usplamtjeloga brda
 plamen je sukljao do sred neba zamraèena tmastim oblakom.¹² Isred ognja Jahve je govorio vama;
 èuli ste zvuk rijeèi, ali lika niste nazreli - ništa osim glasa.¹³ Objavio vam je svoj Savez i naložio
 vam da ga vršite - Deset zapovijedi, što ih ispisa na dvije kamene ploèe.¹⁴ A meni je Jahve naredio
 da vas pouèim o zakonima i uredbama što æete ih vršiti u zemlji u koju odlazite da je zaposjednete.
¹⁵ Pazite dobro! Onoga dana kad vam je Jahve, Bog vaš, govorio isred ognja na Horebu, niste vidjeli
 nikakva lika,¹⁶ da se ne biste pokvarili te da ne biste pravili sebi kakva klesana lika, kipa muškoga

ili ženskoga oblièja, ¹⁷ ni oblièja kakve životinje što je na zemlji, ni oblièja kakve ptice što pod
 nebom lijeta, ¹⁸ ni oblièja bilo èega što po zemlji gmiže, ni oblièja kakve ribe što je u vodi pod
 zemljom ¹⁹ i da se ne bi, kad digneš svoje oèi prema nebu te vidiš sunce, mjesec i zvijezde - svu
 nebesku vojsku - dao zavesti da im se klanjaš i da im iskazuješ štovanje. Njih je Jahve, Bog tvoj,
 dao svim narodima, svugdje pod nebom. ²⁰ A vas je uzeo Jahve i izveo vas iz Egipta - iz one peæi
 ražarene - da postanete narod njegove baštine, to što ste danas. ²¹ Ali se zbog vas Jahve na me
 razljutio i zakleo da ja neæu prijeæi preko Jordana i uniaæi u blaženu zemlju koju ti Jahve, Bog tvoj,
 daje u baštinu. ²² Tako, ja æu umrijeti u ovoj zemlji; ja preko Jordana neæu prijeæi. A vi æete
 prijeæi i zaposjesti onu krasnu zemlju. ²³ Zato pazite da ne zaboravljate Saveza što ga je Jahve,
 Bog vaš, sklopio s vama te sebi ne pravite klesanih likova bilo èega što je Jahve, Bog tvoj, zabranio.
²⁴ Jer Jahve, Bog tvoj, oganj je što proždire; on je Bog ljubomoran. ²⁵ Kad budete izrodili djecu i
 unuèad i budete dulje u onoj zemlji proboravili, a pokvarite se praveæi sebi bilo kakve klesane
 likove i èineæi zlo u oèima Jahve, Boga svojega, tako da ga na srdžbu izazovete, ²⁶ znajte - uzimam
 za svjedoke protiv vas nebesa i zemlju - da æe vas brzo nestati sa zemlje u koju idete preko Jordana
 da je zaposjednete: neæete dugo u njoj živjeti nego æete biti iskorijenjeni. ²⁷ Jahve æe vas raspršiti
 po narodima i ostat æe vas samo malen broj meðu narodima meðu koje vas Jahve odvede. ²⁸ Ondje
 æete se klanjati bogovima što su ih ljudske ruke naèinile od drveta i kamena, bogovima koji ne
 mogu ni vidjeti ni èuti, ni jesti ni mirisati. ²⁹ Ondje æeš tražiti Jahvu, Boga svoga. I naæi æeš ga
 ako ga budeš tražio svim srcem svojim i svom dušom svojom. ³⁰ U nevolji tvojoj snaæi æe te sve
 to, ali u posljednje vrijeme ti æeš se obratiti Jahvi, Bogu svomu, i poslušati njegov glas. ³¹ TÓa
 Jahve, Bog tvoj, Bog je milosrdan; neæe te on zapustiti ni upropastiti niti æe zaboraviti Saveza što
 ga je pod zakletvom sklopio s ocima tvojim. ³² Ispitaj samo prijašnja vremena što su protekla prije
 tebe, sve otkad je Bog stvorio èovjeka na zemlji: je li ikad, s jednoga kraja nebesa do drugoga, bilo
 ovako velièanstvena dogaðaja? Je li se što takvo èulo? ³³ Je li ikad koji narod èuo glas Boga gdje
 govori isred ognja kao što si ti èuo i na životu ostao? ³⁴ Ili, pokuša li koji bog da ode i uzme sebi
 jedan narod isred drugog naroda kušnjama, znakovima, èudesima i ratom, jakom rukom i ispruženom
 mišicom, uza silne strahote, kao što je sve to, na vaše oèi, uèinio za vas Jahve, Bog vaš, u Egiptu?
³⁵ Tebi je to pokazano da znaš da je Jahve pravi Bog i da nema drugoga uz njega. ³⁶ S neba ti se
 oglasio svojim glasom da te pouèi; dopustio ti je da vidiš njegov veliki oganj na zemlji; i isred
 ognja èuo si njegove rijeèi. ³⁷ Zbog toga što je ljubio oèeve tvoje, izabrao je poslije njih njihovo

potomstvo; on, glavom, izveo te iz Egipta svojom silnom moæi; ³⁸ ispred tebe rastjerao je narode, i brojnije i jaæe od tebe, da te dovede u njihovu zemlju i preda je tebi u baštinu, kao što je i danas.

³⁹ Danas, dakle, spoznaj i zasadi u svoje srce: Jahve je Bog gore na nebu i ovdje na zemlji - drugoga nema. ⁴⁰ Drži njegove zakone i njegove zapovijedi koje ti dajem danas da dobro bude tebi i tvojoj djeci poslije tebe; da dugo požiiviš na zemlji koju ti Jahve, Bog tvoj, daje zauvijek." ⁴¹ Tada Mojsije izabra tri grada preko Jordana, na istoènoj strani, ⁴² kamo æe se moæi skloniti ubojica koji nehotice ubije svoga bližnjega a da prije nije imao mržnje prema njemu: da bi, bježeæi u koji od ovih gradova, mogao spasiti svoj život. ⁴³ To su: Bezer u pustinji, u zemlji Mišoru, za Rubenovce; Ramot u Gileadu za Gadovce, i Golan u Bašanu za Manašeovce. ⁴⁴ Ovo je Zakon što ga je Mojsije postavio pred Izraelce; ⁴⁵ ovo su upute, zakoni i uredbe što ih je Mojsije dao Izraelcima kad su izišli iz Egipta, ⁴⁶ s one strane Jordana, u dolini nasuprot Bet Peoru, u zemlji amorejskoga kralja Sihona, koji je živio u Hešbonu i koga su potukli Mojsije i Izraelci pošto iziðoše iz Egipta. ⁴⁷ Njegovu su zemlju zauzeli i zemlju bašanskoga kralja Oga, dvaju amorejskih kraljeva koji su živjeli preko Jordana na istoku, ⁴⁸ od Aroera, koji se nalazi na obali potoka Arnona, do brda Sirjona, to jest Hermona, ⁴⁹ i svu Arabu preko Jordana, s istoka do mora u Arabi, pod obroncima Pisge.

Chapter 5

¹ Mojsije sazva sav Izrael te im reèe: "Èuj, Izraele, naredbe i zapovijedi što ih danas izrièem u tvoje uši! Nauèite ih, držite i vršite. ² Jahve, Bog naš, sklopio je s nama Savez na Horebu. ³ Nije Jahve sklopio taj Savez s našim oèevima, nego baš s nama svima koji smo danas ovdje živi. ⁴ Licem je u lice Jahve govorio s vama na brdu isred ognja. ⁵ Ja sam u ono vrijeme stajao između Jahve i vas da vam objavim Jahvine rijeèi, jer se vi, u strahu od ognja, niste htjeli peti na brdo. Rekao je: ⁶ 'Ja sam Jahve, Bog tvoj, koji sam te izveo iz zemlje egipatske, iz kuæe ropstva. ⁷ Nemoj imati drugih bogova uz mene! ⁸ Ne pravi sebi lika ni oblièja bilo èega što je gore na nebu, ili dolje na zemlji, ili u vodama pod zemljom. ⁹ Ne klanjaj im se niti im služi. Jer ja, Jahve, Bog tvoj, Bog sam ljubomoran. Kažnjavam grijeh otaca - onih koji me mrze - na djeci do treæeg i èetvrtog koljena,

¹⁰ a iskazujem milosrđe tisućama koji me ljube i vrše moje zapovijedi. ¹¹ Ne uzimaj uzalud imena
 Jahve, Boga svoga, jer Jahve ne oprašta onome koji uzalud izgovara ime njegovo. ¹² Dan subotnji
 obdržavaj i svetkuj, kako ti je naredio Jahve, Bog tvoj. ¹³ Šest dana radi i obavljaj sav svoj posao.
¹⁴ A sedmoga je dana subota, poèinak posveæen Jahvi, Bogu tvome. Tada nikakva posla nemoj
 raditi: ni ti, ni sin tvoj, ni kœi tvoja, ni sluga tvoj, ni sluškinja tvoja, ni vol tvoj, ni magarac tvoj,
 niti ikakvo æivinèe tvoje, niti došljak koji je unutar tvojih vrata; tako da mogne otpoèinuti i sluga
 tvoj, i sluškinja tvoja kao i ti. ¹⁵ Sjeti se da si i ti bio rob u zemlji egipatskoj i da te odande izbavio
 Jahve, Bog tvoj, rukom jakom i ispruæenom mišicom. Zato ti je zapovjedio Jahve, Bog tvoj, da
 dræiš dan subotnji. ¹⁶ Poštuj oca svoga i majku svoju, kako ti je Jahve, Bog tvoj, zapovjedio, da
 dugo æiviš i dobro ti bude na zemlji koju ti Jahve, Bog tvoj, daje. ¹⁷ Ne ubij! ¹⁸ Ne uèini preljuba!
¹⁹ Ne ukradi! ²⁰ Ne svjedoèi lažno na blišnjega svoga! ²¹ Ne poæeli æene blišnjega svoga! Ne
 poæeli kuæe blišnjega svoga, ni njive njegove, ni sluge njegova, ni sluškinje njegove, ni vola
 njegova, ni magarca njegova, niti išta što je blišnjega tvoga.'
²² Te je rijeèi na brdu, isred ognja, oblaka i guste tmine, jakim glasom upravio Jahve svemu
 vašem zboru. Ništa nije dodavao nego ih je ispisao na dvije kamene ploèe te ih predao meni. ²³ A
 onda, kad æuste glas iz tmine, dok je brdo plamtjelo u ognju, k meni pristupiše svi vaši plemenski
 glavari i vaše starješine ²⁴ pa rekoše: 'Jahve, Bog naš, oèitovao nam je, eto, svoju slavu i svoju
 velièajnost; æuli smo njegov glas isred ognja; danas smo vidjeli da æovjek moæe ostati na æivotu
 iako mu Bog govori. ²⁵ A sad, zašto da umremo? Ovaj bi nas veliki oganj mogao proædrijeti;
 budemo li dalje slušali glas Jahve, Boga svoga, mogli bismo umrijeti. ²⁶ Jer, koji je smrtnik ikad
 slušao glas Boga æivoga kako govori isred ognja - kao mi - i ostao na æivotu? ²⁷ Ti se primakni i
 slušaj sve što æe ti reæi Jahve, Bog naš. A onda ti nama kaæi sve što tebi Jahve, Bog naš, rekne, i
 mi æemo to poslušati i izvršiti.' ²⁸ Jahve je æuo vaše rijeèi kad ste mi govorili pa mi reèe: 'Æuo sam
 rijeèi što ih je taj narod tebi upravio. Sve što su rekli dobro je. ²⁹ Kad bi samo njihova srca bila
 takva da me se uvijek boje i dræe sve moje zapovijedi, da tako vazda budu sretni, oni i njihovo
 potomstvo! ³⁰ Hajde, reci im: Vratite se u svoje šatore! ³¹ A ti ostani ovdje kod mene; kazat æu
 ti sve zapovijedi, zakone i uredbe kojima æeš ih pouèiti i koje æe oni vršiti u zemlji što im je dajem
 u posjed.' ³² Pazite, dakle, da radite kako vam je Jahve, Bog vaš, naloæio! Ne skreæite ni desno ni
 lijevo. ³³ Slijedite potpuno put koji vam je Jahve, Bog vaš, oznaèio, da tako uzmognete æivjeti,
 imati sreæu i dug æivot u zemlji koju æete zaposjesti.

Chapter 6

¹ Ovo su zapovijedi, zakoni i uredbe koje mi Jahve, Bog vaš, zapovjedi da vas u njima poučim, kako biste ih vršili u zemlji u koju odlazite da je zaposjednete; ² da se svega svog vijeka bojiš Jahve, Boga svoga, ti, sin tvoj i sin tvoga sina, vršeći sve zakone njegove i sve zapovijedi njegove što ti ih danas propisujem, pa da imaš dug život. ³ Slušaj, Izraele, drži ih i vrši da ti dobro bude i da se razmnožiš u zemlji kojom teče med i mlijeko, kao što ti je obećao Jahve, Bog otaca tvojih. ⁴ Ćuj, Izraele! Jahve je Bog naš, Jahve je jedan! ⁵ Zato ljubi Jahvu, Boga svoga, svim srcem svojim, svom dušom svojom i svom snagom svojom! ⁶ Riječi ove što ti ih danas naređujem neka ti se urežu u srce. ⁷ Napominji ih svojim sinovima. Govori im o njima kad sjediš u svojoj kući i kad ideš putem; kad liježeš i kad ustaješ. ⁸ Priveži ih na svoju ruku za znak i neka ti budu kao zapis među oćima! ⁹ Ispiši ih na dovratnicima kuće svoje i na vratima svojim! ¹⁰ A kad te Jahve, Bog tvoj, dovede u zemlju za koju se zakleo tvojim ocima, Abrahamu, Izaku i Jakovu, da će je tebi dati - u velike i lijepe gradove kojih nisi zidao; ¹¹ u kuće pune svakog dobra kojih nisi punio; na iskopane èatrnje kojih nisi kopao; u vinograde i maslinike kojih nisi sadio - i sit se najedeš: ¹² pazi da ne zaboraviš Jahvu koji te izveo iz zemlje egipatske, iz kuće ropstva. ¹³ Boj se Jahve, Boga svoga; njemu iskazuj štovanje; njegovim imenom polaži prisegu. ¹⁴ Ne idite za drugim bogovima između bogova drugih naroda što su oko vas. ¹⁵ Jer je Jahve, Bog tvoj, što stoji u sredini tvojoj, ljubomoran Bog; gnjev bi Jahve, Boga tvoga, usplamtio protiv tebe i istrijebio te sa zemlje. ¹⁶ Ne iskušavajte Jahvu, Boga svoga, kao što ste ga iskušavali kod Mase. ¹⁷ Toćno vršite zapovijedi Jahve, Boga svoga, upute njegove i zakone njegove koje je izdao. ¹⁸ Ćini što je pravo i dobro u oćima Jahve da ti dobro bude i da se domogneš dobre zemlje za koju se Jahve zakleo tvojim ocima ¹⁹ da će iz nje protjerati sve tvoje neprijatelje ispred tebe; tako je obećao Jahve. ²⁰ A kad te sutra zapita tvoj sin: što su te upute, zakoni i uredbe što ih je Jahve, Bog naš, vama propisao - ²¹ kaži svome sinu: 'Bili smo faraonovi robovi u Egiptu, ali nas je Jahve izveo iz Egipta jakom rukom. ²² Na naše je oći Jahve ućinio velike i strašne znakove i ćudesu protiv Egipta, protiv faraona i protiv svega doma njegova, ²³ a nas je odande izveo da nas dovede i dade nam zemlju koju je zakletvom obećao

ocima našim. ²⁴ I naredio nam je Jahve da sve ove naredbe vršimo u strahopoštovanju prema Jahvi, Bogu svome, da bismo uvijek bili sretni i da živimo kao što je to danas.' ²⁵ Naša æe, dakle, pravednost biti: držati i vršiti sve ove zapovijedi pred Jahvom, Bogom našim, kako nam je naredio.

Chapter 7

¹ Kad te Jahve, Bog tvoj, uvede u zemlju u koju ideš da je zaposjedneš i kad ispred tebe otjera mnoge narode: Hetite, Girgašane, Amorejce, Kanaance, Perizane, Hivijce i Jebusejce - sedam naroda brojnijih i jaèih od tebe - ² te kad ih Jahve, Bog tvoj, preda tebi i ti ih poraziš, udari ih prokletstvom; nemoj sklapati s njima saveza niti im iskazuj milosti. ³ Ne sklapaj ženidbe s njima, ne udavaj svoje kæeri za njihova sina niti ženi svoga sina njihovom kæeri; ⁴ jer bi ona odvrtila od mene sina tvoga; drugim bi bogovima on služio; Jahve bi se razgnjevio protiv vas i brzo bi te istrijebio. ⁵ Nego ovako uèinite prema njima: porušite njihove žrtvenike, porazbijajte njihove stupove, njihove ašere poèupajte a njihove kumire spalite. ⁶ TÓa ti si narod posveæen Jahvi, Bogu svome; tebe je Jahve, Bog tvoj, izabrao da meðu svim narodima koji su na zemlji budeš njegov predragi vlastiti narod. ⁷ Nije vas Jahve odabrao i prihvatio zato što biste vi bili brojniji od svih naroda - vi ste zapravo najmanji - ⁸ nego zato što vas Jahve ljubi i drži zakletvu kojom se zakleo vašim ocima. Stoga vas je Jahve izveo jakom rukom i oslobodio vas iz kuæe ropstva, ispod vlasti faraona, kralja egipatskoga. ⁹ Zato znaj da je Jahve, Bog tvoj, pravi Bog, Bog vjeran, koji drži svoj ¹⁰ Savez i milost svoju iskazuje do tisuæu koljena onima koji ga ljube i drže njegove zapovijedi. A onima koji ga mrze uzvraæa izravno njima samima; uništava bez odgaðanja onoga koji ga mrzi: ¹¹ uzvraæa izravno njemu samomu. Stoga drži zapovijedi, zakone i uredbe koje ti danas nalažem ¹² da ih vršiš. A za nagradu - budeš li slušao ove naloge, držao ih te izvršavao - Jahve, Bog tvoj, ¹³ držat æe ti Savez svoj i milost za koje se zakleo tvojim ocima. Ljubit æe te, blagoslivljati i razmnažati; blagoslivljat æe plod utrobe tvoje i rod zemlje tvoje: žito tvoje, vino tvoje, ulje tvoje, mlad krava tvojih i prirast stoke tvoje u zemlji za koju se zakleo ocima tvojim da æe je tebi dati. ¹⁴ Bit æeš blagoslovljen nad sve narode; neæe u tebe biti ni neplodna ni neplodne, ni meðu tvojom ¹⁵ èeljadi ni meðu stokom tvojom. Jahve æe od tebe maknuti svaku bolest; neæe na te pustiti ni

¹⁶ jedno od strašnih zala egipatskih za koja znaš nego æe njima pritiskati one koji te mrže. Uništavaj sve narode koje ti Jahve, Bog tvoj, bude predavao. Neka ih ne sažaljuje oko tvoje. Nemoj se klanjati njihovim kumirima, jer bi ti to bilo zamkom. ¹⁷ Možda æeš u svome srcu reæi: 'Oni su narodi brojniji od mene, kako æu ih onda protjerati?' ¹⁸ Ne boj ih se! Sjeti se što je Jahve, Bog tvoj, uèinio faraonu i svemu Egiptu! ¹⁹ Pomisli na velike kušnje što si ih vidio na svoje oèi; na one znakove i èudesu pa na jaku ruku i ispruženu mišicu kojima te Jahve, Bog tvoj, izveo. Tako æe Jahve, Bog tvoj, uèiniti sa svim narodima kojih se plašiš. ²⁰ Povrh toga, meðu njih æe Jahve, Bog tvoj, slati stršljene dok ne izginu koji bi preostali i sakrili se pred tobom. ²¹ Ne strepi, dakle, pred njima! TÓa Jahve, Bog tvoj, u sredini je tvojoj, Bog silan i strahovit. ²² Malo æe pomalo Jahve, Bog tvoj, ispred tebe uništiti one narode; i neæeš ih moæi ujedanput sve istrijebiti da se zvijeri ne bi protiv tebe razmnožile. ²³ Ali Jahve, Bog tvoj, tebi æe ih predati i meðu njih unositi stravu dok ne budu uništeni. ²⁴ I njihove æe kraljeve predati u tvoje ruke da zatreš ime njihovo pod nebom. Nijedan se neæe održati pred tobom dok ih ne uništiš. ²⁵ Likove njihovih kumira spali! Ne hlepi za srebrom i zlatom što je na njima; ne uzimlji ga da ne budeš njime zaveden; jer bi to bilo gadno Jahvi, Bogu tvome. ²⁶ Ne unosi gnusobe u svoju kuæu da ne budeš udaren prokletstvom kao i ona; duboko je prezri i grozi se od nje jer je prokleta.

Chapter 8

¹ Držite i vršite sve zapovijedi koje vam danas naređujem da biste živjeli i razmnožili se i da biste ušli i zaposjeli zemlju koju je Jahve pod zakletvom obeæao ocima vašim. ² Sjeæaj se svega puta kojim te Jahve, Bog tvoj, vodio po pustinji ovih èetrdeset godina da te ponizi, iskuša i dozna što ti je u srcu: hoæeš li držati zapovijedi njegove ili neæeš. ³ Ponižavao te i glađu morio, a onda te hranio manom - za koju nisi znao ni ti ni tvoji oci - da ti pokaže kako èovjek ne živi samo o kruhu nego da èovjek živi o svemu što izlazi iz usta Jahvinih. ⁴ Tvoja se odjeæa na tebi nije izderala niti su ti noge oticale ovih èetrdeset godina. ⁵ Priznaj onda u svome srcu da te Jahve, Bog tvoj, odgaja i popravlja, kao što èovjek odgaja sina svoga. ⁶ I drži zapovijedi Jahve, Boga svoga, hodeæi putovima njegovim i bojeæi se njega! ⁷ TÓa Jahve, Bog tvoj, vodi te u dobru zemlju: zemlju potoka

i vrela, dubinskih voda što izvire u dolinama i bregovima; ⁸ zemlju pšenice i ječma, loze, smokava
 i šipaka, zemlju meda i maslina; ⁹ zemlju u kojoj ne^æš sirotinjski jesti kruha i gdje ti ništa ne^æ
 nedostajati; zemlju gdje kamenje ima željeza i gdje ¹⁰ ^æš iz njezinih brdina vaditi mjed. Do sita
^æš jesti i blagoslivljati Jahvu, Boga svoga, zbog dobre zemlje koju ti je dao. ¹¹ ^ævaj se da ne
 zaboraviš Jahvu, Boga svoga, zanemaruju^æi njegove zapovijedi, njegove uredbe i njegove zakone
 koje ti danas dajem. ¹² I pošto se najedeš do sitosti, posagradiš lijepe ku^æe i u njima se nastaniš;
¹³ kad ti se krupna i sitna stoka namnoži; kad se nakupiš srebra i zlata i kada sve tvoje uznapreduje,
¹⁴ nemoj da se uznese srce tvoje i da zaboraviš Jahvu, Boga svoga, koji te izveo iz zemlje egipatske,
 iz ku^æe ropstva; ¹⁵ koji te proveo kroz onu veliku i strašnu pustinju, kroz zemlju plamenih zmija
 i štipavaca, suhim i bezvodnim krajem; koji ti je izveo vodu iz stijene tvrde kao kremen; ¹⁶ koji te
 u pustinji hranio manom, nepoznatom tvojim ocima, da te ponizi i da te iskuša te da na kraju budeš
 sretan. ¹⁷ Ne reci tada u svome srcu: svojom sam mo^æi i snagom svojih ruku sebi namakao ovo
 bogatstvo. ¹⁸ Sjeti se Jahve, Boga svoga! ^{TÓ}a on ti je dao snagu da stje^æš bogatstvo da tako ispuni
 - kao što je danas - svoj Savez za koji se zakleo tvojim ocima. ¹⁹ Ako li zaboraviš Jahvu, Boga
 svoga, i po^æš za drugim bogovima te njima budeš iskazivao štovanje, njima se klanjao, kunem
 vam se danas da ^æete zacijelo izginuti; ²⁰ poput naroda koje ^æe Jahve pogubiti pred vama, tako
^æe i vas nestati jer niste poslušali glasa Jahve, Boga svoga.

Chapter 9

¹ Slušaj, Izraele! Danas prelaziš preko Jordana da sebi podvrgneš narode i ve^æe i brojnije nego
 što si ti; velike gradove, s utverdama do nebesa; ² narod velik i gorostasan poput Anakovaca, koje
 ve^æe poznaješ i o kojima si slušao: 'Tko da odoli Anakovcima?' ³ Znaj dakle danas da Jahve, Bog
 tvoj, ide pred tobom. On je vatra što proždire; on ^æe ih oboriti, tebi ih podvrgnuti. A ti ^æš ih onda
 rastjerati i ubrzo pobiti, kako ti je Jahve i rekao. ⁴ Pošto ih otjera ispred tebe Jahve, Bog tvoj, nemoj
 re^æi u srcu svome: 'Jahve me uveo da zaposjednem ovu zemlju zbog moje pravednosti.' Naprotiv,
 zbog opa^æina onih naroda Jahve ih tjera ispred tebe. ⁵ Ne ideš ti da zaposjedneš njihovu zemlju
 zbog svoje pravednosti i ^æestitosti svoga srca, nego zato što Jahve, Bog tvoj, zbog opa^æine onih

naroda tjera njih ispred tebe da tako održi riječ kojom se zakleo tvojim ocima: Abrahamu, Izaku i Jakovu. ⁶ Znaj, dakle, da ti Jahve, Bog tvoj, ne daje ovu dobru zemlju u posjed zbog tvoje pravednosti, jer si ti narod tvrde šije!

⁷ Sječaj se i ne zaboravljaj kako si u pustinji ljutio Jahvu, Boga svoga. Od dana kad ste izašli iz zemlje egipatske do dolaska na ovo mjesto, Jahvi ste se opirali. ⁸ Na Horebu ste rasrdili Jahvu i Jahve je na vas tako planuo da vas je htio uništiti. ⁹ Popeo sam se na brdo da primim kamene ploče, ploče Saveza što ga s vama sklopi Jahve. Na brdu sam ostao četrdeset dana i četrdeset noći:

¹⁰ niti sam jeo kruha niti pio vode. I dade mi Jahve dvije kamene ploče, ispisane prstom Božjim, na kojima bijahu sve riječi što vam ih je Jahve isred ognja na brdu rekao na dan zбора. ¹¹ Kad je

prošlo četrdeset dana i četrdeset noći, Jahve mi dade dvije kamene ploče - ploče Saveza. ¹² I reče mi Jahve: 'Ustaj! Žurno siđi odavde, jer se pokvario narod tvoj koji si izveo iz Egipta. Brzo su zašli

s puta koji sam im označio: već su sebi napravili živnog kumira.' ¹³ Još mi reče Jahve: 'Promatrao sam taj narod. Zbilja je to narod tvrde šije!

¹⁴ Pusti me da ih uništim i njihovo ime izbrišem pod nebesima, a od tebe da učinim narod i jači i brojniji nego što je ovaj!' ¹⁵ Okrenuh se i siđoh niz

brdo, a brdo svejednako plamtjelo u ognju. Dvije ploče Saveza bijahu mi u rukama. ¹⁶ Pogledah: zbilja ste sagriješili protiv Jahve, Boga svoga. Salili ste sebi tele od kovine. Tako ste brzo zašli s

puta što vam ga Jahve bijaše označio. ¹⁷ Pograbi dvije ploče te ih bacih od sebe objema rukama

- razbih ploče pred vašim očima. ¹⁸ Onda se ničice bacih pred Jahvu. Četrdeset dana i četrdeset noći - kao i prije - niti sam jeo kruha niti pio vode zbog svih grijeha koje ste počinili rađajući zlo u

očima Jahve i srđajući ga. ¹⁹ Jer se bojah srdžbe i gnjeva kojim je Jahve usplamtio na vas da vas

zatre. Ali me i tada Jahve usliša. ²⁰ I na Arona se Jahve silno rasrdio, htio ga uništiti. Tada se

zauzeh i za Arona. ²¹ Vaš grijeh, tele što bijaste načinili, uzeh i sažegoh ga u vatri. U prah ga satrih

i prah mu bacih u potok što teče s brda. ²² Kod Tabere, kod Mase i Kibrot Hataave srdili ste Jahvu.

²³ Kad vas je Jahve slao od Kadeš Barnee govoreći: 'Idite gore i uzmite zemlju koju sam vam dao', pobunili ste se protiv riječi Jahve, Boga svoga; u nj se niste pouzdavali niti ste slušali njegov glas.

²⁴ Nepokorni bijaste Jahvi otkad vas poznajem. ²⁵ Zato sam pao ničice i ležao pred Jahvom četrdeset

dana i četrdeset noći, jer Jahve bijaše rekao da će vas uništiti. ²⁶ Jahvu sam molio i rekao: 'Gospodine moj, Jahve! Ne uništavaj naroda svoga, baštine svoje koju si izbavio u svojoj veličajnosti

i svojom moænom rukom izveo iz Egipta.²⁷ Sjeti se slugu svojih: Abrahama, Izaka i Jakova, a ne obaziri se na tvrdokornost ovoga naroda, na njegovu opaèinu, na grijeh njegov,²⁸ da se ne rekne u zemlji iz koje si nas izbavio: Jahve ih nije mogao uvesti u zemlju koju im je obeæao, ili ih je mrzio pa ih je zato odveo da ih pomori u pustinji.²⁹ A oni su tvoj narod, tvoja baština, oni koje si izveo svojom velikom moæi i ispruženom mišicom.'

Chapter 10

¹ U to vrijeme Jahve mi reèe: 'Iskleši dvije kamene ploèe kao i prijašnje pa se popni k meni na brdo; a napravi i drveni kovèeg.² Na ploèe æu napisati rijeèi koje su bile na prvim ploèama što si ih razbio. A onda ih položi u kovèeg.'³ Naèinih kovèeg od bagremovine, isklesah dvije kamene ploèe kao što bijahu prve, pa se, s dvjema ploèama u ruci, popeh na brdo.⁴ I napisao na te ploèe, kao i prije, Deset rijeèi koje vam je Jahve rekao na brdu, isred ognja, na dan zбора. Onda ih Jahve dade meni.⁵ Okrenuh se i siđoh s brda. Položih ploèe u kovèeg koji bijah napravio. I stadoše ondje, kako mi je Jahve naredio.⁶ Od Beerota sinova Jaakanovih odoše Izraelci u Moseru. Ondje umrije Aron i ondje bi pokopan. Sveæenikom mjesto njega postade njegov sin Eleazar.⁷ Odande odoše u Gudgodu; iz Gudgode u Jotbatu, u kraj bogat potocima.⁸ U to vrijeme odvoji Jahve pleme Levijevo da nosi Kovèeg saveza Jahvina; da pred Jahvom stoji u njegovoj službi te da u njegovu ime blagoslivlja, kako radi i danas.⁹ Stoga Levi nema udjela ni baštine sa svojom braæom: Jahve je njegova baština, kako mu je Jahve, Bog tvoj, i rekao.¹⁰ Na brdu sam ostao, kao i prvi put, èetrdeset dana i èetrdeset noæi. I usliša me Jahve i taj put; nije htio da te uništi,¹¹ nego mi Jahve reèe: 'Ustaj! Idi pred ovim narodom da uðu i zaposjednu zemlju za koju sam se zakleo njihovim ocima da æu im je dati.'¹² Dakle, Izraele, što od tebe traži Jahve, Bog tvoj? Samo to da se bojiš Jahve, Boga svoga; da po svim putovima njegovim hodiš; da ga ljubiš i služiš Jahvi, Bogu svome, svim srcem svojim i svom dušom svojom;¹³ da držiš Jahvine zapovijedi i njegove zakone što ti ih danas za tvoje dobro dajem.¹⁴ Evo, Jahvi, Bogu tvome, pripada nebo i nebo nad nebesima, zemlja i sve što je na njoj.¹⁵ Ali Jahvi samo vaši oci omilješe i poslije njih izabrao je vas, potomke njihove, između svih naroda, kako je i danas.¹⁶ Srce svoje obrežite; šiju više ne ukruæujte!¹⁷ Jer

Jahve, Bog vaš, Bog je nad bogovima, Gospodar nad gospodarima, Bog velik, jak i strašan, koji nije pristran i ne da se podmititi; ¹⁸ daje pravdu siroti i udovici; ljubi pridošlicu, daje mu hranu i odjeću. ¹⁹ Ljubite i vi pridošlicu, jer ste i sami bili pridošlice u zemlji egipatskoj. ²⁰ Boj se Jahve, Boga svojeg; njemu služi; uza nj se priljubi; njegovim imenom priseži. ²¹ On je tvoja slava, Bog tvoj, koji je radi tebe uèinio velika i èudesna djela što su ih vidjele tvoje oèi. ²² Tvojih otaca, kad su se spustili u Egipat, bješe samo sedamdeset, a sad je Jahve, Bog tvoj, uèinio te vas ima kao zvijezda na nebu.

Chapter 11

¹ Ljubi, dakle, Jahvu, Boga svoga, i vrši u sve dane njegove naredbe, njegove zakone, uredbe i zapovijedi. ² Vi, a ne vaši sinovi, koji nisu ni upoznali ni vidjeli pouke Jahve, Boga vašega, danas ste se osvjedoèili o njegovoj velièajnosti, o njegovoj moænoj ruci, ispruženoj mišici, ³ o znamenjima njegovima i o djelima što ih uèini usred Egipta na faraonu, kralju egipatskom, i na svoj zemlji njegovoj; ⁴ što je uèinio egipatskoj vojsci, njihovim konjima i kolima; kako ih je preplavio vodama Crvenog mora kad su vas progonili i kako ih je zatro do današnjeg dana; ⁵ što je za vas radio u pustinji dok ne stigoste do ovoga mjesta; ⁶ što je uèinio s Datanom i Abiramom, sinovima Eliaba, Rubenova potomka, kad zemlja rastvori ralje svoje te ih proguta sred svega Izraela, njih i njihove obitelji, njihove šatore i sve što imahu. ⁷ Vaše su oèi vidjele sva ta velika djela što ih je Jahve uèinio. ⁸ Zato držite sve zapovijedi što vam ih danas naređujem da budete jaki te uzmete u posjed zemlju u koju idete da je osvojite; ⁹ napokon, da dugo živite u zemlji za koju se zakleo Jahve ocima vašim da æe je dati njima i njihovu potomstvu - zemlju kojom teèe med i mlijeko. ¹⁰ Jer zemlja u koju ideš da je zaposjedneš nije kao zemlja egipatska iz koje ste izašli, gdje si, posijavši sjeme, morao svoj usjev svojom nogom natapati kao što se natapa povrtanjak. ¹¹ Zemlja u koju idete da je zaposjednete zemlja je bregova i dolova i natapa je dažd nebeski; ¹² zemlja nad kojom Jahve, Bog tvoj, bdi; na kojoj oèi Jahve, Boga tvoga, uvijek poèivaju, od poèetka do svršetka godine. ¹³ Zato, ako doista poslušate zapovijedi koje vam danas izdajem i budete ljubili Jahvu, Boga svoga, i služili mu svim srcem svojim i svom dušom svojom, ¹⁴ davat æu vašoj zemlji kišu u pravo vrijeme: u

jesen i u proljeće, i moći ćeš sabirati svoje žito, svoje vino i svoje ulje; ¹⁵ travu će davati po tvome polju tvome blagu. Tako ćeš jesti i biti sit. ¹⁶ Pazite da se vaše srce ne zavede, da ne pođete stranputicom, da drugim bogovima ne iskazujete štovanje i da im se ne klanjate. ¹⁷ Jer tada bi na vas Jahve usplamtio gnjevom: nebesa bi zatvorio; kiše ne bi bilo; zemlja ne bi davala roda i vas bi brzo nestalo s te dobre zemlje koju vam Jahve daje. ¹⁸ Utisnite ove moje riječi u svoje srce i svoju dušu; kao znak ih privežite na svoju ruku; neka vam budu kao zapis među očima! ¹⁹ Poučite u njima svoje sinove; izgovarajte ih kad sjedite u svojoj kući i kad idete putem; kad liježete i kad ustajete. ²⁰ Ispišite ih na dovratnike svoje kuće i na svoja vrata ²¹ da vaši dani i dani vaših sinova u zemlji za koju se Jahve zakleo vašim očima da će im je dati - budu brojni kao dani nebesa nad zemljom. ²² Ako budete vjerno držali sve ove zapovijedi koje vam naređujem, vršili ih i ljubili Jahvu, Boga svoga, hodili svim njegovim putovima i čvrsto se priljubili uz njega, ²³ Jahve će ispred vas protjerati sve te narode i vi ćete s posjeda odagnati narode brojnije i jače od sebe. ²⁴ Svako mjesto na koje stupi vaša noga bit će vaše; od pustinje i Libanona, od Rijeke, rijeke Eufrata, do Zapadnog mora sterat će se vaše područje. ²⁵ Nitko se neće održati pred vama; strah i trepet raširit će Jahve, Bog vaš, po svojoj zemlji u koju stupite, kako vam je rekao. ²⁶ Gledajte! Nudim vam danas blagoslov i prokletstvo: ²⁷ blagoslov, budete li slušali zapovijedi Jahve, Boga svoga, koje vam danas dajem; ²⁸ a prokletstvo, ne budete li slušali zapovijedi Jahve, Boga svoga, nego sađete s puta koji vam danas određujem te pođete za drugim bogovima kojih niste poznavali. ²⁹ Kada te Jahve, Bog tvoj, uvede u zemlju u koju ideš da je zaposjedneš, tada nad gorom Gerizimom izreci blagoslov, a prokletstvo nad gorom Ebalom. ³⁰ Te se gore izdižu, kako znate, s onu stranu Jordana, za putom prema zapadu, u zemlji Kanaanaca, koji žive u Arabi, nasuprot Gilgalu, uz Hrast More. ³¹ Eto ćete prijeći preko Jordana da zaposjednete zemlju koju vam daje Jahve, Bog vaš. Zaposjednite je i nastanite se u njoj. ³² Ali držite i vršite sve zakone i uredbe koje vam danas izlažem.

Chapter 12

¹ Ovo su zakoni i uredbe što vam ih valja držati i vršiti u zemlji koju vam Jahve, Bog otaca
 vaših, daje u posjed za sve dane što budete živjeli na zemlji. ² Sravnite sa zemljom sva mjesta na
 kojima su narodi koje æete protjerati iskazivali štovanje svojim bogovima, nalazila se ona na
 visokim brdima, na humovima ili pod kakvim zelenim drvetom. ³ Porušite njihove žrtvenike,
 porazbijajte njihove stupove, spalite im ašere; smrvite kipove njihovih bogova, zatrite im imena s
 onih mjesta. ⁴ Jahvi, Bogu svome, nemojte onako iskazivati štovanje. ⁵ Jahvu, Boga svoga, tražite
 jedino na mjestu koje je on odabrao, sred svih vaših plemena, da ondje stavi svoje ime i da ondje
 prebiva; ⁶ onamo donosite svoje paljenice i svoje klanice, svoje desetine i darove svojih ruku, svoje
 zavjetne i dragovoljne prinose i prvine od svoga krupnoga i sitnoga blaga. ⁷ Blagujte ondje, vi i
 vaše obitelji, u nazočnosti Jahve, Boga svoga; veselite se svime što su vaše ruke namaknule i što
 vam je Jahve, Bog vaš, blagoslovom udijelio. ⁸ Nemojte raditi èak ni kako radimo ovdje danas -
⁹ svatko što se njemu èini dobro - jer još niste stigli u Poèivalište, u baštinu koju ti daje Jahve, Bog
¹⁰ tvoj. Ali kad prijeđete preko Jordana i nastanite se u zemlji koju vam Jahve, Bog vaš, daje u
 baštinu, kad vas smiri od svih neprijatelja koji budu oko vas te budete živjeli bez straha, ¹¹ onda
 æete donositi sve što vam naređujem: svoje paljenice, svoje klanice, svoje desetine, darove svojih
 ruku i sve svoje izabrane zavjetnice koje budete zavjetovali Jahvi - na mjesto koje Jahve, Bog vaš,
¹² odabere da ondje nastani svoje ime. Veselite se tada pred Jahvom, Bogom svojim, vi, vaši sinovi
 i kaeri, vaše sluge i sluškinje i levit koji bude u vašim gradovima, jer on nema s vama udjela ni
¹³ baštine. Pazi da ne prinosiš svojih žrtava paljenica na bilo kojem mjestu što ga zamijetiš, ¹⁴ nego
 samo na mjestu što ga odabere Jahve, u jednome od tvojih plemena. Tu prinosi svoje paljenice i tu
¹⁵ obavljaj sve što ti naređujem. Ali svaki put kad ti srce zaželi, možeš zaklati i jesti mesa u svim
 svojim gradovima, prema blagoslovu koji ti Jahve, Bog tvoj, bude davao. I neèist i èist može ga
¹⁶ jesti, kao da je od srne ili jelena. Ali krvi nemojte blagovati; istoèite je na zemlju kao vodu.
¹⁷ Po svojim gradovima nemojte jesti desetine svoga žita, svoga vina, svoga ulja ni prvine svoga
 krupnog ili sitnog blaga; niti išta od svojih zavjetovanih i od svojih dragovoljnih prinosa, ni od
¹⁸ prinosa svojih ruku, nego æeš to blagovati pred Jahvom, Bogom svojim, u mjestu koje Jahve,
 Bog tvoj, odabere, ti, tvoj sin, tvoja kaèi, tvoj sluga, tvoja sluškinja i levit koji bude u tvojim
 gradovima. Proveseli se u nazočnosti Jahve, Boga svoga, svime što ti ruka namakne. ¹⁹ Pazi da
²⁰ nikad ne zaboraviš levita dok si na svojoj zemlji. Kad ti Jahve, Bog tvoj, proširi tvoje područje,
 kao što ti je rekao, i ti rekneš: 'Ja bih jeo mesa' - jer želiš jesti mesa - možeš ga jesti koliko ti duša

²¹ želi. Bude li mjesto koje Jahve, Bog tvoj, odabere da u njemu svoje ime smjesti daleko od tebe, onda možeš zaklati bilo što od svoje krupne ili sitne stoke što ti je Jahve dadne - kako sam ti već naredio - te jesti u bilo kojem svome gradu koliko ti duša želi. ²² Jedi ga ipak onako kako se jede srna ili jelen: neka ga jedu zajedno èisti i neèisti. ²³ Samo, pazi da ne jedeš krvi! Ta krv je život. Ne smiješ jesti život s mesom. ²⁴ Ne blaguj je; istoèi je na zemlju kao vodu. ²⁵ Ne smiješ je jesti, da bude dobro i tebi i tvojim sinovima poslije tebe kad èiniš što je pravo u oèima Jahvinim. ²⁶ Ali svoje posveæene prinose i svoje zavjetne prinose uzmi i nosi na mjesto koje Jahve odabere. ²⁷ Tu prinesi svoje paljenice, meso i krv, na žrtveniku Jahve, Boga svoga. Ali krv od svojih klanica istoèi na žrtvenik Jahve, Boga svoga, a meso pojedij. ²⁸ Drži i vrši sve ove naredbe što ti ih propisujem, da bude dobro zauvijek tebi i tvojim sinovima poslije tebe kad èiniš što je dobro i pravedno u oèima Jahve, Boga svoga. ²⁹ A kad Jahve, Bog tvoj, istrijebi narode na koje ideš da ih otjeraš s posjeda ispred sebe i kad ih otjeraš te se u njihovoj zemlji nastaniš, ³⁰ èuvaj se da ne padneš u zamku; ne pođi za njima pošto budu uništeni ispred tebe. Ne istražuj o njihovim bogovima i ne govori: 'Kako su oni narodi štovali svoje bogove, tako æu i ja.' ³¹ Nemoj onako postupati prema Jahvi, Bogu svome. TÓa Jahvi je zazorno i mrsko sve što su oni èinili svojim bogovima. Èak su svoje sinove i kæeri spaljivali u èast svojim bogovima.

Chapter 13

¹ Sve što vam naređujem držite; tomu ništa ne domeæi i ništa ne oduzimaj. ² Ako se u tvojoj sredini pojavi kakav prorok ili èovjek sa snoviđenjima pa ti iznese kakvo znamenje ili èudo; ³ i to se znamenje ili èudo o kojem ti je govorio ispuni i onda ti on rekne: 'Pođimo sad za drugim bogovima kojih dosad ne poznaješ i njima iskazujmo štovanje', ⁴ nemoj slušati rijeèi toga proroka ni sne toga sanjaèa: tÓa to vas iskušava Jahve, Bog vaš; hoæe da dozna ljubite li zbilja Jahvu, Boga svoga, svim srcem svojim i svom dušom svojom. ⁵ Idite samo za Jahvom, Bogom svojim; njega se bojte; njegove zapovijedi vršite; njegov glas slušajte; njemu štovanje iskazujte; uz njega se priljubite. ⁶ A onaj prorok ili sanjaè neka se pogubi jer je poticao na otpad od Jahve, Boga vašega, koji vas je izveo iz zemlje egipatske i otkupio vas iz kuæe ropstva. Onaj te htio zavesti s puta kojim ti je Jahve, Bog tvoj, naredio da ideš. Tako treba da iskorijeniš zlo iz svoje sredine. ⁷ Kad bi te brat tvoj, sin majke tvoje, ili sin tvoj vlastiti, kæi tvoja, žena u tvom naruèju ili prijatelj tvoj koji ti je kao i život,

potajno zavodio govoreæi: 'Hajde da iskazujemo štovanje drugim bogovima', kojih ne poznaješ ni ti niti su ih poznavali tvoji oci,⁸ bogovima onih naroda što oko vas budu, bilo tebi blizu bilo od tebe daleko, od jednoga kraja zemlje do drugoga -⁹ nemoj pristati niti ga slušaj! Neka ga tvoje oko ne sažaljuje; ne štedi ga i ne sakrivaj ga¹⁰ nego ga ubij! Neka se najprije tvoja ruka digne na nj da ga usmrtiš, a onda ruka svega naroda.¹¹ Zaspi ga kamenjem dok ne umre, jer je kušao da te odvrati od Jahve, Boga tvoga, koji te izvede iz zemlje egipatske, iz kuæe ropstva.¹² Sav æe se Izrael, kad to èuje, napuniti strahom te više neæe poèinjati takva zla u tvojoj sredini.¹³ Ako u kojem tvome gradu što ti ga Jahve, Bog tvoj, dadne da se u njemu nastaniš, èuješ gdje govore:¹⁴ 'Pojavile se ništarije iz tvoje sredine i zavedoše žitelje svoga grada kazujuæi: Hajde da služimo drugim bogovima! - kojih vi inaèe ne poznajete -¹⁵ tada dobro istraži, raspitaj se i temeljito izvidi. Bude li istina i doista se ta grozota uèinila u tvojoj sredini,¹⁶ onda posijeci oštrim maèem stanovništvo toga grada, izvrši nad njim kletu uništenje i nad svime što bude u njemu.¹⁷ Snesi onda sav plijen nasred trga te spali grad sa svim plijenom kao paljenicu Jahvi, Bogu svome. Neka zauvijek ostane ruševina i neka se više nikada ne sazida.¹⁸ Od onoga što je bilo prokletstvom udareno neka ništa ne prione za tvoju ruku, da Jahve odustane od žestine svoga gnjeva; da ti iskaže milosrðe, smiluje ti se i razmnoži te, kako se zakleo tvojim ocima¹⁹ ako ti budeš slušao glas Jahve, Boga svoga, držeæi sve njegove zapovijedi koje ti danas naređujem i vršeæi što je pravo u oèima Jahve, Boga tvoga.

Chapter 14

¹ Vi ste sinovi Jahve, Boga svoga. Nemojte na sebi praviti ureza ni podstriga na èelu za pokojnikom.² TÓa ti si narod posveæen Jahvi, Bogu svome; Jahve je odabrao tebe između svih naroda na zemlji da budeš njegov narod, njegova predraga svojina.³ Ništa odvratno nemojte jesti.⁴ Ovo su životinje koje možete jesti: vol, ovca, koza,⁵ jelen, srna, srndaæ, kozorog, antilopa, bivol i divokoza;⁶ možete jesti svaku životinju koja ima razdvojene papke - nadvoje posve razdvojene - i koja preživa.⁷ Samo od preživaèa ili od životinja s razdvojenim èaporcima ne možete jesti ove : devu, arnebeta i svisca. Te, naime, iako preživaju, nemaju razdvojenih papaka; neka su za vas

⁸ neèiste. A svinja, premda ima papke razdvojene, ne preživa: neka je za vas neèista. Njezina mesa
 nemojte jesti niti se njezina strva doticati. ⁹ A od svega što u vodi živi ovo možete jesti: što god
 ima ljuske i peraje, možete jesti. ¹⁰ A što nema ljusaka i peraja, ne smijete jesti. To neka je za vas
 neèisto. ¹¹ Svaku èistu pticu možete jesti. ¹² Ali ovih ne smijete jesti: orla strvinara i jastreba,
¹³ tetrijeba, sokola bilo koje vrste; ¹⁴ gavrana bilo koje vrste; ¹⁵ noja, kopca, galeba ni kraguja
 bilo koje vrste; ¹⁶ sove, jejjine i labuda; ¹⁷ pelikana, bijelog strvinara i gnjurca; ¹⁸ rode, èaplje bilo
 koje vrste; pupavca i šišmiša. ¹⁹ Svi krilati kukci neka su za vas neèisti - ne smijete ih jesti. ²⁰ Sve
 krilato èisto možete jesti. ²¹ Ne smijete jesti ništa što crkne. Daj to pridošlici koji boravi u tvojim
 gradovima neka jede ili pak prodaj tuđincu. Jer ti si narod posveæen Jahvi, Bogu svome. Ne kuhaj
 kozleta u mlijeku njegove majke! ²² Odvajaj desetinu dohotka svake godine od svega što tvoj usjev
 u polju donese. ²³ A onda blaguj desetine svoga žita, svoga vina, svoga ulja i prvine svoje krupne
 i sitne stoke u nazoènosti Jahve, Boga svoga, na mjestu koje on odabere da svoje ime ondje nastani;
 da se tako nauèiš zauvijek bojati se Jahve, Boga svoga. ²⁴ Bude li ti put predug te ne mogneš
 donijeti desetine - jer je mjesto što ga Jahve odabere da u njemu nastani svoje ime previše daleko
 od tebe - tada, kad te Jahve, Bog tvoj, blagoslovi, ²⁵ prodaj to za novac, uzmi novac u ruku pa idi
 u mjesto što ga odabere Jahve, Bog tvoj. ²⁶ Ondje za novac kupi što želiš: goveèe, sitno živinèe,
 vino ili opojno piæe - što god ti duša zaželi. Ondje u nazoènosti Jahve, Boga svoga, blaguj i veseli
 se ti i tvoji ukuæani. ²⁷ Ne zanemaruju levita koji bude u tvojim gradovima, jer on nema udjela ni
 baštine s tobom. ²⁸ Na kraju svake treæe godine iznesi svu desetinu svoga prihoda od te godine i
 položi je na svoja vrata. ²⁹ Pa neka dođe levit - jer nema udjela ni baštine s tobom - došljak, sirota
 i udovica koji budu živjeli u tvom gradu i neka jedu i neka se nasite. Tako æe te blagoslivljati Jahve,
 Bog tvoj, u svim poslovima što ih tvoja ruka poduzme.

Chapter 15

¹ Na završetku sedme godine opraštaj dugove. ² Ovako neka bude opraštanje: neka svatko
 oprostí dužniku svoje potraživanje; neka ne utjeruje duga od svoga bližnjega ni od svoga brata kad
 se jednom proglasi Jahvino otpuštanje dugova. ³ Možeš tražiti od tuđina, ali ono što se tvoga naðe

kod tvoga brata treba da otpustiš,⁴ da ne bude siromaha kod tebe. TÓa Jahve æ te obilno
 blagoslivljati u zemlji koju ti Jahve, Bog tvoj, daje u baštinu da je zaposjedneš,⁵ samo ako budeš
 dobro slušao glas Jahve, Boga svoga, držeæi i vršeæi sve ove zapovijedi što ti ih danas naređujem.
⁶ Jahve, Bog tvoj, blagoslivljat æ te kako ti je obeæao te æeš moæi zajmove davati mnogim
 narodima, a sam ih neæeš morati uzimati; i nad mnogim æeš narodima vladati, dok oni nad tobom
 neæe gospodariti.⁷ Nađe li se kod tebe kakav siromah, netko od tvoje braæe u kojem god gradu u
 zemlji što ti je Jahve, Bog tvoj, dadne, ne budi tvrda srca niti zatvaraj svoje ruke prema svome
 siromašnome bratu,⁸ nego mu širom rastvori svoju ruku i spremno mu daj što mu nedostaje.
⁹ Èuvaj se da ti se u srcu ne porodi opaka misao te rekneš: 'Sedma se godina, godina otpuštanja
 dugova, veæ približuje' - i da prijekim okom pogledaš svoga siromašnog brata i ništa mu ne dadneš.
 On bi zazvao Jahvu protiv tebe i grijeh bi bio na tebi.¹⁰ Daj mu rado, a ne da ti srce bude zlovoljno
 kad mu daješ, jer æ te zbog toga blagoslivljati Jahve, Bog tvoj, u svakom poslu tvome i u svakom
 pothvatu ruku tvojih.¹¹ Kako siromaha nikad neæe nestati iz zemlje, zapovijedam ti: širom otvaraj
 svoju ruku svome bratu, svome siromahu i potrebitu u zemlji svojoj.¹² Ako se tebi proda brat tvoj
 - Hebrejac ili Hebrejka - neka ti služi šest godina, a sedme ga godine otpusti od sebe slobodna.
¹³ Kad ga slobodna od sebe otpustiš, ne šalji ga praznih ruku.¹⁴ Daruj ga èime između stoke svoje,
 s gumna svoga i iz badnja svoga; èime te veæ Jahve, Bog tvoj, blagoslovio, od toga i njemu daj.
¹⁵ Sjeæaj se kako si bio rob u zemlji egipatskoj i kako te Jahve, Bog tvoj, otkupio. Zato ti ovo
 zapovijedam danas.¹⁶ Ali ako ti on kaže: 'Neæu da odlazim od tebe', jer voli tebe i dom tvoj i jer
 mu je kod tebe bilo dobro -¹⁷ uzmi tada šilo i probuši mu uho na vratima, i neka ti bude robom
 zauvijek! Tako isto uèini i sa svojom sluškinjom.¹⁸ Kad ga budeš otpuštao od sebe slobodna, neka
 ti ne bude teško, jer je zavrijedio dvostruku najamnièku plaæu za šest godina što ti je služio. Zato
 æ te Jahve, Bog tvoj, blagosloviti u svemu što budeš radio.¹⁹ Sve muške prvine što ih omladi
 tvoja krupna i sitna stoka posveti Jahvi, Bogu svome! Stoga vola prvenca nemoj uprezati niti striæi
 prvenca od svoje sitne stoke.²⁰ Blaguj ga ti i tvoj dom svake godine u nazoènosti Jahve, Boga
 svoga, u mjestu što ga odabere Jahve.²¹ Ali ako bi imali kakvu manu, ako bi bili hromi ili slijepi
 ili imali kakvu god ružnu manu, nemoj ih žrtvovati Jahvi, Bogu svomu!²² Pojedi ih u svojoj kuæi.
²³ I neèist i èist mogu ih jesti, kao srnu i jelena. Jedino krvi njihove ne smiješ jesti! Istoèi je na
 zemlju kao vodu.

Chapter 16

¹ Drži mjesec Abib i slavi Pashu u èast Jahvi, Bogu svome, jer te Jahve, Bog tvoj, u mjesecu Abibu izveo noæu iz Egipta. ² Kao pashu u èast Jahvi, Bogu svome, žrtvuj ovce i goveda u mjestu koje Jahve odabere da u njemu nastani ime svoje. ³ Ništa ukvasano nemoj s njome jesti; nego sedam dana jedi beskvasan kruh - kruh nevoljnièki - buduæi da si u žurbi izišao iz zemlje egipatske: da se svega svog vijeka sjeæaš dana kad si izišao iz zemlje egipatske. ⁴ Neka se sedam dana u tebe ne vidi kvasac na svemu tvome području i ništa od mesa žrtve što je zakolješ naveèer prvoga dana ne smije ostati preko noæi do jutra. ⁵ Nije ti dopušteno žrtvovati pashu u bilo kojem gradu što ti ga dadne Jahve, Bog tvoj, ⁶ nego u mjestu koje odabere Jahve, Bog tvoj, da ondje nastani ime svoje; samo tu žrtvuj pashu u predveèerje, o zalasku sunca, jer u to si vrijeme izišao iz Egipta. ⁷ Skuhaj je i pojedij na mjestu koje odabere Jahve, Bog tvoj. Ujutro se onda okreni i zaputi svojim šatorima. ⁸ Šest dana jedi beskvasan kruh, a sedmoga dana neka bude sveèani zbor u èast Jahvi, Bogu tvome. Posla nikakva ne radi! ⁹ Nabroj sedam tjedana; a tih sedam tjedana uzmi brojiti kad srp poène žeti klasje. ¹⁰ Tada drži Blagdan sedmica u èast Jahvi, Bogu svome, prinoseæi dragovoljni prinos iz svoje ruke, kako te veæ Jahve, Bog tvoj, bude blagoslovio. ¹¹ I proveseli se tada u nazoènosti Jahve, Boga svoga - na mjestu što ga Jahve, Bog tvoj, odabere da ondje nastani ime svoje - ti, sin tvoj i kæi tvoja, sluga tvoj i sluškinja tvoja, levit koji bude u tvome gradu, došljak, sirota i udovica što budu kod tebe. ¹² Sjeæaj se da si i sam bio rob u Egiptu. Zato drži i vrši ove uredbe. ¹³ Blagdan sjenica slavi sedam dana pošto pokupiš plodove sa svoga gumna i iz svoga badnja. ¹⁴ Proveseli se na svoj blagdan ti, sin tvoj, kæi tvoja, sluga tvoj, sluškinja tvoja, levit i došljak, sirota i udovica što se naðe u tvome gradu. ¹⁵ Svetkuj u èast Jahvi, Bogu svome, sedam dana na mjestu koje odabere Jahve, jer æe te Jahve, Bog tvoj, blagoslovom obasipati u svim tvojim žetvama, u svakom poslu ruku tvojih, da budeš potpuno veseo. ¹⁶ Triput u godini neka se pokažu svi tvoji muškarci pred Jahvom, Bogom tvojim, na mjestu koje on odabere: na Blagdan beskvasnog kruha, na Blagdan sedmica i na Blagdan sjenica. Ali neka nitko ne doðe pred Jahvu praznih ruku, ¹⁷ nego neka svatko prinese što može, prema blagoslovu koji ti je udijelio Jahve, Bog tvoj. ¹⁸ U svakom gradu koji ti dade Jahve, Bog tvoj, postavi suce i nadglednike za svoja plemena da narodom pravedno upravljaju. ¹⁹ Ne iskrivljuj pravde; ne budi pristran; ne primaj mita, jer mito zasljepljuje

oèi mudrih, a ugrožava stvar pravednih. ²⁰ Teži za samom pravdom, da dugo živiš i zaposjedneš
zemlju koju ti Jahve, Bog tvoj, daje. ²¹ Ne postavljaš ašere ni od kakva drveta oko žrtvenika Jahve,
Boga svoga, koji podigneš; ²² i ne podiži stupova, jer su na zazor Jahvi, Bogu tvome.

Chapter 17

 ¹ Ne žrtvuji Jahvi, Bogu svome, ni vola ni ovna koji bi na sebi imao manu ili kakvo zlo, jer bi
to bilo ružno pred Jahvom, Bogom tvojim. ² Ako se u tvojoj sredini - u bilo kojem tvojem gradu
što ti ga dade Jahve, Bog tvoj - nađe èovjek ili žena da uèini što je zlo u oèima Jahve, Boga tvoga,
i krši njegov Savez: ³ otišavši da iskazuje štovanje drugim bogovima te se pokloni njima, suncu,
mjesecu ili bilo èemu od nebeske vojske, a što sam ja zabranio, ⁴ i tebi se to javi i ti to èuješ, onda
pomno istraži; i bude li istina i doista se ta grozota uèinila u Izraelu, ⁵ onda toga èovjeka ili tu ženu
koji uèiniše takvu opaèinu izvedi na gradska vrata te ih kamenuj da poginu. ⁶ Na smrt osuđeni neka
se pogubi na iskaz dvojice ili trojice svjedoka. Na rijeè jednoga svjedoka ne smije se pogubiti.
⁷ Neka najprije svjedoci dignu ruku na nj da ga smaknu, a poslije toga neka je digne sav narod.
Tako æeš iskorijeniti zlo iz svoje sredine. ⁸ Bude li ti preteško štogod rasuditi: ubojstvo, sukob o
pravima, kakvu ozljedu ili svađu u tvome gradu, tada ustani i pođi u mjesto što ga odabere Jahve,
Bog tvoj. ⁹ Obrati se sveæenicima, levitima i sucu koji bude za ono vrijeme. Njih pitaj, oni æe ti
rasuditi. ¹⁰ I uèini onako kako ti budu kazali u mjestu koje Jahve odabere. Pazi: sve uèini kako te
upute. ¹¹ Uradi prema uputi koju ti dadnu i prema presudi koju donesu. Od presude koju ti kažu
ne odstupaj ni desno ni lijevo. ¹² Ako bi se tko drsko odupro i ne bi poslušao ni sveæenika koji
ondje stoji da služi Jahvi, Bogu tvome, ni suca, neka se taj èovjek pogubi. Tako æeš iskorijeniti
zlo iz Izraela, ¹³ a sav æe se narod, kad sazna, bojati i više se neæe drsko odupirati. ¹⁴ Kad stigneš
u zemlju koju ti Jahve, Bog tvoj, daje; kad je zaposjedneš i u njoj se nastaniš, pa onda kažeš: 'Želim
da nad sobom postavim kralja, kako ga imaju svi drugi narodi oko mene' - ¹⁵ tada æeš onoga koga
Jahve, Bog tvoj, odabere, sebi postaviti za kralja. Nekoga od svoje braæe postavi sebi za kralja, a
ne smiješ postavljati nad sobom tuđina koji ti nije brat. ¹⁶ Samo neka ne drži mnogo konja i ne
šalje naroda u Egipat da poveæa broj konja. Jer vam je Jahve rekao: 'Ovim se putem nikada više

ne vraćajte!¹⁷ I neka nema mnogo žena da mu srce ne pođe stranputicom; i neka sebi ne gomila srebra ni zlata!¹⁸ A kad sjedne na kraljevsko prijestolje, neka sebi na svitak prepíše ovaj Zakon od svećenika Levijevaca.¹⁹ Neka ga drži uza se; neka ga čita sve vrijeme svoga života da nauči bojati se Jahve, Boga svoga, držati sve riječi ovoga Zakona i vršiti ove odredbe;²⁰ da se svojim srcem ne uzdigne iznad svoje braće i da ne skrene od ove zapovijedi ni desno ni lijevo, kako bi dugo kraljevao, on i sinovi njegovi, u Izraelu.

Chapter 18

¹ Svećenici Levijevci - sve pleme Levijevo - neka nemaju udjela ni baštine s Izraelom; neka žive od žrtava paljenih Jahvi i od njegove baštine.² Neka, dakle, nemaju baštine među svojom braćom: Jahve je njihova baština, kako im je i rekao.³ Ovo neka bude svećenička pristojba od naroda - od onih koji žrtve prinose, bilo to goveđe ili što od sitne stoke: svećeniku treba dati pleće, vilice i želudac.⁴ Davaj mu i prvine od svoga žita, od svoga vina, od svoga ulja i prvine od vune svojih ovaca,⁵ jer je njega odabrao Jahve, Bog tvoj, od svih tvojih plemena; njega i njegove sinove, da zauvijek stoje pred Jahvom, Bogom tvojim, te da obavljaju službu i blagoslivljaju u ime Jahve.⁶ Ako bi koji levit što boravi u nekom tvome gradu, bilo gdje u Izraelu, svom dušom zaželio da dođe u mjesto što ga Jahve odabere,⁷ može tu službovati u ime Jahve, Boga svoga, kao i druga njegova braća Levijevci koji stoje ondje pred Jahvom.⁸ Neka jede jednak dio kao i drugi, bez obzira na prodanu oèevinu.⁹ Kad uđeš u zemlju koju ti daje Jahve, Bog tvoj, nemoj se priučavati na odvratne èine onih naroda.¹⁰ Neka se kod tebe ne nađe nitko tko bi kroz oganj gonio svoga sina ili svoju kær; tko bi se bavio gatanjem, èaranjem, vraćanjem i èarobnjaštvom;¹¹ nitko tko bi bajao, zazivao duhove i duše predaka ili se obraćao na pokojnike.¹² Jer tko god takvo što èini gadi se Jahvi; zbog takvih odvratnosti njih i goni ispred tebe Jahve, Bog tvoj.¹³ Budi posve vjeran Jahvi, Bogu svome.¹⁴ Narodi koje æeš naskoro otjerati s posjeda slušaju vraćare i gatare, ali tebi to Jahve, Bog tvoj, ne dopušta.¹⁵ Proroka kao što sam ja, iz tvoje sredine, od tvoje braće, podignut æe ti Jahve, Bog tvoj; njega slušajte!¹⁶ Posve onako kako si i tražio od Jahve, Boga svoga, na

Horebu, na dan zbora, kada si govorio: 'Neæu više da slušam glas Jahve, Boga svoga, niti želim više gledati taj silni oganj da ne poginem!' ¹⁷ Nato mi reèe Jahve: 'Pravo su rekli. ¹⁸ Podignut æu im proroka između njihove braæe, kao što si ti. Stavit æu svoje rijeèi u njegova usta da im kaže sve što mu zapovjedim. ¹⁹ A ne bude li tko poslušao mojih rijeèi što ih prorok bude govorio u moje ime, taj æe odgovarati preda mnom. ²⁰ A prorok koji bi se usuđivao govoriti što u moje ime što ja ne budem zapovjedio da govori i koji bi govorio u ime drugih bogova, takav prorok neka se pogubi.' ²¹ Možda æeš reæi u svome srcu: 'Kako æemo raspoznati rijeè koju Jahve nije izrekao?' ²² Kad prorok govori u ime Jahve pa to ne bude i rijeè se ne ispuni, onda je to rijeè koje Jahve nije kazao. U drskosti je taj prorok govorio. Nemoj od njega strahovati.

Chapter 19

¹ Kad Jahve, Bog tvoj, istrijebi narode èiju zemlju tebi daje te kad ih istjeraš i nastaniš se u njihovim gradovima i domovima, ² u zemlji koju ti Jahve, Bog tvoj, daje u baštinu, odvoji tri grada. ³ Naèini put onamo, a onda podruèje zemlje koju ti Jahve, Bog tvoj, daje u baštinu podijeli natroje, tako da svaki ubojica može onamo uteæi. ⁴ Ovo je sluèaj u kojemu ubojica može onamo pobjeæi i spasiti svoj život: kad tko ubije svoga blišnjega nehotice, a da ga prije nije mrzio; ⁵ primjerice, kad ode sa svojim blišnjim u šumu da sijeèe drva, zamahne sjekirom u ruci da obori drvo, gvoždèe odleti s držalice i pogodi njegova druga te on pogine: takav ubojica neka uteèe u jedan od tih gradova i spasit æe život. ⁶ Inaèe bi krvni osvetnik, progoneæi u svom bijesu ubojicu - kad bi put bio predug - mogao gonjenoga stæi i pogubiti ga, iako taj nije zaslužio smrt buduæi da ubijenoga nije otprije mrzio. ⁷ Stoga ti nalažem: tri grada odvoji! ⁸ A kad Jahve, Bog tvoj, proširi tvoje podruèje, kao što se zakleo ocima tvojim, i dadne ti svu zemlju koju je obeæao tvojim ocima, ⁹ budeš li držao i vršio sve ove zapovijedi što ti ih danas nalažem i ljubio Jahvu, Boga svoga, te hodio njegovim putovima sve vrijeme - onda ovim gradovima dodaj još tri grada: ¹⁰ tako se neæe prolijevati nedužna krv u tvojoj zemlji koju ti Jahve daje u baštinu i neæeš se krvlju okaljati. ¹¹ Ali ako tko mrzi svoga blišnjega i vrebã ga, skoèi na nj i ubije ga, a zatim pobjegne u jedan od tih gradova, ¹² onda neka starješine onoga grada izvedu ubojicu i predaju ga u ruke krvnom osvetniku da ga pogubi. ¹³ Neka ga oko tvoje ne sažaljuje! Tako æeš u Izraelu iskorijeniti prolijevanje nedužne krvi i bit æeš sretan.

14 Nemoj pomicati susjedova međaša kojim su stari razmeđali tvoj posjed što æeš ga naslijediti
 u zemlji koju ti Jahve, Bog tvoj, daje u baštinu. 15 Neka ne ustaje jedan jedini svjedok protiv
 èovjeka ni za koju krivnju i ni za kakav zloìn. Kakav god bio prekršaj, neka presuda poèiva na
 iskazu dvojice ili trojice svjedoka. 16 Ako kakav krivi svjedok ustane protiv koga optužujuæi ga
 za pobunu, 17 onda obojica koja se parbe neka stupe pred Jahvu, pred sveæenika i suce koji budu
 vršili službu u to vrijeme. 18 Neka suci provedu temeljitu istragu. Bude li se pokazalo da je svjedok
 lažan i da je lažno svjedoèio protiv svoga brata, 19 uèinite mu onako kako je on kanio svome bratu.
 Iskorijeni zlo iz svoje sredine! 20 Drugi æe, kad o tome èuju, pobožati se te više neæe èiniti takva
 zla u tvojoj sredini. 21 Neka ti se oko ne sažaljuje! Źivot za život; oko za oko; zub za zub; ruka za
 ruku; noga za nogu.

Chapter 20

1 Ako poðeš u rat na svoje neprijatelje te vidiš konje, kola i narod brojniji od sebe, ne boj ih
 se! TÓa s tobom je Jahve, Bog tvoj, koji te izveo iz zemlje egipatske. 2 Prije boja neka sveæenik
 istupi i govori narodu. 3 Neka im kaže: 'Èuj, Izraele! Danas polazite u boj na neprijatelje svoje.
 Neka vam srca ne klonu! Ne plašite se! Ne bojte se! Ne dršæite pred njima! 4 TÓa Jahve, Bog vaš,
 ide s vama da se bori za vas protiv vaših neprijatelja i da vas spasi.' 5 Potom neka narodu progovore
 nadglednici: 'Ima li koga da je sagradio novu kuæu a nije se u nju uselio? Neka se vrati kuæi svojoj
 da ne pogine u boju pa da se tko drugi u nju ne useli. 6 Ima li koga da je zasadio vinograd a još ga
 nije brao? Neka se vrati domu svome da u boju ne pogine te da mu drugi roda ne obere. 7 Ima li
 koga da se zaruèio a nije se oženio? Neka se vrati domu svome da u boju ne pogine te da mu tko
 drugi zaruènice ne odvede.' 8 Neka nadglednici nastave te narodu kažu: 'Tko se boji i kome srce
 trne, neka se vrati domu svome da ne trne srce njegovoj braæi kao njemu.' 9 Kad nadglednici završe
 govor narodu, neka vojni zapovjednici stanu na èelo naroda. 10 Kada doðeš pod koji grad da na nj
 navališ, najprije mu ponudi mir. 11 Ako ti odgovori mirom i otvori ti vrata svoja, sav narod što se
 naðe u njemu podvrgni tlaki neka za te radi. 12 Ali ako odbije tvoj mir i zarati s tobom, opsjedni

13 ga. Kad ti ga Jahve, Bog tvoj, preda u ruke, sve njegove muškarce pobij oštrim mačem! 14 A žene, djecu, stoku, sve što bude u gradu - sav plijen - uzmi sebi i uživaj plijen od svojih neprijatelja što ti ga daje Jahve, Bog tvoj. 15 Tako èini sa svim gradovima koji budu vrlo daleko od tebe, koji ne budu gradovi ovih naroda odavde. 16 U gradovima onih naroda koje ti Jahve, Bog tvoj, preda u baštinu ništa ne ostavljaj na životu 17 nego ih udari 'heremom' - kletim uništenjem: Hetite i Amorejce, Kanaance i Perizane, Hivijce i Jebusejce, kako ti je Jahve, Bog tvoj, naredio, 18 tako da vas ne nauèe èiniti sve one odvratnosti što ih èine svojim bogovima te da ne sagriješite protiv Jahve, Boga svoga. 19 Kad navališ na kakav grad pa ga moradneš dugo opsjedati da ga osvojiš, nemoj uništavati njegovih stabala zasijecajuæi u njih sjekalom. Možeš im jesti plod, a nemoj ih sjeæi. 20 Jer poljska stabla nisu ljudi da bi ispred tebe mogla bježati u utvrdu. Jedino stabla za koja znaš da nisu voæke možeš ništiti; njih možeš sjeæi i od njih praviti naprave za opsadu grada koji je u ratu protiv tebe dok ne padne.

Chapter 21

1 Ako se u zemlji koju ti Jahve, Bog tvoj, daje da je zaposjedneš nađe tko ubijen gdje u polju leži - a ne zna se tko ga je ubio - 2 onda neka odu tvoje starješine i suci te izmjere udaljenost od ubijenoga do okolnih gradova. 3 Tako æe ustanoviti koji je grad najbliže ubijenom. Starješine toga grada neka tada uzmu junicu što još nije radila: što još pod jarmom nije vukla. 4 Neka zatim starješine onoga grada stjeraju junicu u kakav nepresušni potok, na mjesto koje se ne obrađuje i ne zasijava, i ondje, na potoku, neka junicu zakolju. 5 Zatim neka dođu sveæenici, potomci Levijevi. Jer njih je odabrao Jahve, Bog tvoj, da mu služe i da u ime Jahvino blagoslivljaju; na njihovu se rijeè rješava svaki spor i svako nasilje. 6 Zatim sve starješine iz onoga grada koji bude najbliži ubijenome neka operu ruke u potoku nad zaklanom junicom. 7 Potom neka izjave: 'Naše ruke nisu prolele ove krvi niti smo svojim oèima išta vidjeli. 8 Zakrili, Jahve, svoj narod Izrael koji si oslobodio; ne dopusti da se prolijeva nedužna krv u tvome izraelskom narodu!' Tako æe biti zaštiæeni od krvi. 9 A ti æeš ukloniti prolijevanje nedužne krvi iz svoje sredine ako uèiniš što je pravo u Jahvinim oèima. 10 Kad odeš u rat na svoje neprijatelje pa ih Jahve, Bog tvoj, preda u ruke tvoje te ih zarobiš,

11 ako među zarobljenicima opaziš lijepu ženu i u nju se zagledaš, možeš je uzeti za ženu. 12 Dovedi je svojoj kući pa neka obrije glavu, obreže nokte 13 i odbaci haljine u kojima je zarobljena. Neka provede mjesec dana u tvome domu oplakujući svoga oca i svoju majku. Poslije toga možeš joj pristupiti kao muž i neka ti postane ženom. 14 Ako ti poslije ne bi bila po volji, pusti je kuda joj drago. Za novac je ne smiješ prodati niti s njom postupiti kao s ropkinjom jer ti je bila žena. 15 Ako koji èovjek imadne dvije žene: jednu koja mu je draga, a drugu koja mu je mrska, te mu i draga i mrska rode sinove, ali prvorođenac bude od one koja mu je mrska, 16 onda, kad dođe dan da podijeli svoju imovinu među svoje sinove, ne smije postupiti prema prvorođencu od drage na štetu sina od mrske, koji je prvenac, 17 nego mora za prvorođenca priznati sina od mrske i njemu dati dvostruk dio od svega što ima. Jer on je prvina njegove snage - njemu pripada pravo prvorodstva. 18 Ako tko imadne opaka i nepokorna sina koji neæe da sluša ni oca ni majke - pa ni onda pošto ga kazne 19 - neka ga njegov otac i njegova mati odvedu starješinama svoga grada, na vrata svoga mjesta, 20 i neka kažu gradskim starješinama: 'Ovaj naš sin opak je i nepokoran; neæe da nas sluša; ništarija je i pijanica.' 21 Potom neka ga svi ljudi, njegovi sugrađani, kamenjem zasiplju dok ne pogine. Tako æeš iskorijeniti zlo iz svoje sredine: sav æe Izrael to èuti i bojat æe se. 22 Ako tko uèini grijeh koji zasluðuje smrt te bude pogubljen vješanjem o stablo, 23 njegovo mrtvo tijelo neka ne ostane na stablu preko noći nego ga pokopaj istoga dana, jer je obješeni prokletstvo Božje. Tako neæeš okaljati svoje zemlje, koju ti Jahve, Bog tvoj, daje u baštinu.

Chapter 22

1 Kad vidiš kako luta vol ili ovca tvoga brata, nemoj proći mimo njih nego ih otjeraj svome bratu. 2 Ako ti brat nije blizu ili ga ne znaš, kući ih svojoj dotjeraj pa neka ostanu kod tebe dokle brat tvoj ne dođe po njih. Tada mu ih vrati. 3 Tako èini s njegovim magarcem, s njegovim ogrtaèem i sa svime što brat tvoj izgubi, a ti nađeš. Nije ti dopušteno prolaziti mimo njegovo. 4 Kad opaziš kako se magarac tvoga brata ili njegov vol svalio na putu, ne kloni se nego mu pomoz da ih podigne. 5 Žena ne smije na se stavljati muške odjeæe, a muškarac se ne smije oblaèiti u ženske haljine. Tko bi to èinio bio bi odvratn Jahvi, Bogu svome. 6 Ako putem naiđeš na ptièje gnijezdo sa ptièima

ili s jajima, na stablu ili na zemlji, a majka bude ležala sa pticima ili na jajima, nemoj uzimati
 7 majke sa pticima: pusti majku na slobodu, a pticu uzmi. Tako ćeš imati sreću i dug život. 8 Kad
 gradiš novu kuću, na krovu naèini ogradu da svoju kuću, kad bi tko s nje pao, ne okaljaš krvlju.

9 Po svome vinogradu nemoj sijati drugog usjeva da ne bi bila posvećena èitava ljetina: i plod
 10 sjemena i rod vinograda. Ne upreži u plug vola i magarca zajedno. 11 Ne oblaèi se u tkaninu
 12 otkanu od vune i lana zajedno. Na èetiri roglja ogrtaèa kojim se zaogræeš napravi rese. 13 Ako

14 koji èovjek uzme ženu i uđe k njoj, ali je potom zamrzi, pripíše joj ružnoæe i ozloglasi je
 govoreæi: 'Oženih se njome, ali kad joj priđoh, ne nađoh u nje znakova djevièanstva' - 15 neka tada
 djevojèin otac i majka uzmu dokaz djevojèina djevièanstva te ga iznesu pred gradske starješine na

16 vrata. Potom neka progovori starješinama djevojèin otac: 'Ovome sam èovjeku dao svoju kæer
 za ženu, ali mu je omrzla. 17 Stoga joj pripisuje svašta ružno i tvrdi: nisam u tvoje kæeri našao
 znakove djevièanstva. Ali evo djevièanskih znakova moje kæeri!' I neka razastru plahu pred

18 gradskim starješinama. Neka tada starješine onoga grada uzmu muža pa ga kazne; 19 neka ga,
 zato što je pronio ružan glas o jednoj izraelskoj djevici, udare globom od stotinu srebrnika pa ih

20 dadnu ocu mlade žene. I neka mu ona i dalje bude ženom da je ne može pustiti dok je živ. Ali

21 ako optužba - da se na mladoj ženi nije našlo djevièanstvo - bude istinita, neka djevojku izvedu
 na kuæna vrata njezina oca pa neka je ljudi njezina grada kamenjem zasiplju dok ne umre, jer je
 poèinila besramnost u Izraelu odajuæi se bludu u oèevu domu. Tako ćeš iskorijeniti zlo iz svoje

22 sredine. Ako se koji èovjek zateèe gdje leži sa ženom udatom za drugoga, neka oboje - i èovjek

23 koji je ležao sa ženom i sama žena - budu smaknuti. Tako ćeš iskorijeniti zlo iz Izraela. Ako

24 mladu djevicu zaruèenu za nekoga u gradu sretne drugi èovjek i s njom legne, oboje ih dovedite
 vratima toga grada pa ih kamenjem zasipljite dok ne umru: djevojku što nije zvala u pomoæ u
 gradu, a èovjeka što je oskrvnuo ženu bližnjega svoga. Tako ćeš iskorijeniti zlo iz svoje sredine.

25 Ako èovjek u polju naiđe na zaruèenu djevojku i silom legne s njom, onda neka se pogubi samo

26 taj što je s njom legao; a djevojci nemoj ništa: nema na njoj krivnje kojom bi zasluživala smrt.

27 Jer to je kao da navali tko na bližnjega svoga i ubije ga. On ju je zatekao u polju; i premda je

28 zaruèena djevojka zapomagala, nije bilo nikoga da joj priskoèi u pomoæ. Ako èovjek naiđe na

29 mladu djevicu koja nije zaruèena te je pograbi i s njom legne, pa budu uhvaæeni na djelu, tada
 èovjek koji je s njom ležao neka djevojèinu ocu dade pedeset srebrnika. A buduæi da ju je oskrvnuo,
 neka je uzme za ženu da je ne može pustiti dok je živ.

Chapter 23

¹ Neka se nitko ne ženi ženom oca svoga i neka ne odgræe oèeva pokrivaèa. ² Neka se u Jahvinu zajednicu ne prima onaj komu je stuèena mošnjica ili odrezano udo. ³ Ni mješanac neka se ne prima u Jahvinu zajednicu; neka se njegovi ne primaju u zajednicu Jahvinu ni do desetog koljena. ⁴ Neka ne ulazi u Jahvinu zajednicu ni Amonac ni Moabac; nitko od njihovih, èak ni u deseto koljeno, ne smije nikad u zajednicu Jahvinu. ⁵ A sve zato što nisu izašli pred vas s kruhom i vodom kad bijaste na putu izišavši iz Egipta; i što su za novce najmili sina Beorova, Bileama iz Petora u Aram Naharajimu, da te prokune. ⁶ Ali Jahve, Bog tvoj, ne htjede uslišati Bileama nego ti Jahve, Bog tvoj, prometnu prokletstvo u blagoslov jer te ljubi Jahve, Bog tvoj. ⁷ Nikad ne promièi njihovo blagostanje i njihovo dobro u sve dane svoje dovijeka. ⁸ Nemoj prezirati Edomca, jer je on brat tvoj. Ne preziri ni Egipæanina, jer si bio došljak u zemlji njegovoj. ⁹ Njihovi potomci u treæem naraštaju mogu se primiti u Jahvinu zajednicu. ¹⁰ Kad poðeš s taborom na svoje neprijatelje, èuvaj se od svakoga zla. ¹¹ Ako je meðu tvojima tko postao neèist zbog noænog izljeva, neka iziðe iz tabora i neka se ne vraæa u nj. ¹² A predveèer neka se u vodi opere te u smiraje može opet u tabor. ¹³ Imaj izvan tabora mjesto gdje æeš iæi napolje. ¹⁴ Sa svojom opremom nosi i lopaticu: njome æeš, kad ideš napolje, iskopati rupu i poslije zatrpati svoju neèist. ¹⁵ TÓa Jahve, Bog tvoj, ide posred tvoga tabora da te štiti i da ti predaje neprijatelje. Stoga i tvoj tabor treba da bude svet: neka Jahve ne zapazi u tebe ništa nedolièno, da se ne bi odvratio od tebe. ¹⁶ Ne smiješ gospodaru izruèivati roba koji je od svoga gospodara utekao k tebi. ¹⁷ Neka boravi s tobom u tvojoj sredini, u mjestu što ga odabere u jednome od tvojih gradova gdje mu se sviði. Nemoj s njime loše postupati. ¹⁸ Neka ne bude svetišne bludnice meðu izraelskim kæerima i neka ne bude svetišnog bludnika meðu izraelskim sinovima! ¹⁹ Ne donosi u Dom Jahve, Boga svoga, ni za kakav zavjet bludnièine plaæe ni pasjeg novca, jer je oboje odvratno Jahvi, Bogu tvome. ²⁰ Ne traži kamata od svoga brata, niti kamata za novac, niti kamata na jestvine, niti kamata na bilo što gdje se obièeno traže. ²¹ Od tuðinca možeš tražiti kamate, ali ih od svoga brata nemoj tražiti, da ti Jahve, Bog tvoj, udijeli blagoslov u svakom pothvatu tvoje ruke u zemlji u koju ideš da je zaposjedneš. ²² Kad zavjetuješ kakav zavjet Jahvi, Bogu svome, ne oklijevaj da ga ispuniš. Zacijelo æe ga Jahve, Bog tvoj, od tebe

tražiti; i bio bi ti grijeh. ²³ Ako se ne zavjetuješ, neæe ti biti grijeh. ²⁴ Ali ispuni ono što prijeðe preko tvojih usana, zavjet koji si svojim ustima slobodno uèinio Jahvi, Bogu svome. ²⁵ Ako uðeš u vinograd svoga susjeda, slobodno ti je zobati grožða do mile volje, ali u svoj sud ne smiješ stavljati. ²⁶ Ako uðeš u žito svoga susjeda, možeš kidati klasove rukom, ali ne smiješ prinositi srpa susjedovu žitu.

Chapter 24

¹ Kada tko uzme ženu i s njome postupi kao muž, a potom na njoj otkrije što ružno te ona više ne nalazi milosti u njegovim oèima i on joj napiše otpusno pismo, uruèi joj ga i potjera je iz svoje kuæe, ² a ona izaðe iz njegove kuæe, ode i poðe za drugoga ³ pa omrzne i tome drugomu te joj i on napiše otpusno pismo, uruèi joj ga i otjera je iz svoje kuæe - ili pak umre taj koji ju je drugi uzeo ⁴ - tada je, pošto se tako oskvrnula, ne može opet uzeti za ženu onaj prvi muž koji je bijaše otpustio. Bilo bi to odvratno pred Jahvom; ne smiješ uvaljivati u grijeh zemlju koju ti Jahve, Bog tvoj, daje u baštinu. ⁵ Kad se tko netom oženi, neka ne ide u vojsku; neka mu se ne dodjeljuje nikakva služba, nego, osloboðen, neka ostane kod kuæe godinu dana da razveseljuje ženu koju je doveo. ⁶ Neka se ne uzima u zalog žrvanj, ni gornji ni donji: tÓa time bi se u zalog uzimao sam život. ⁷ Ako se naðe tko da otme koga između svoje braæe Izraelaca te postupi s njim kao s robom ili ga proda, taj otmièar neka se smakne! Tako æeš iskorijeniti zlo iz svoje sredine. ⁸ Javi li se guba, pazi da brižno držiš i vršiš sve što vas pouèe levitski sveæenici. Držite i vršite što njima naredim. ⁹ Sjeæaj se što je Jahve, Bog tvoj, uèinio Mirjami na putu kad ste izišli iz Egipta. ¹⁰ Kada bližnjemu svome daješ bilo kakav zajam, nemoj ulaziti u njegovu kuæu da mu uzmeš zalog. ¹¹ Stoj vani, a èovjek komu si dao zajam neka ti iznese zalog van. ¹² A ako on bude siromah, nemoj lijegati s njegovim zalogom; ¹³ o zalasku sunca moraš mu vratiti zalog da on mogne spavati u svome ogrtaèu i tebe blagoslivljati. To æe ti biti dobro djelo pred Jahvom, Bogom tvojim. ¹⁴ Nemoj zakidati jadnoga i bijednog najamnika, bio on tvoj sunarodnjak ili došljak iz kojega grada u tvojoj zemlji. ¹⁵ Svaki dan daj mu zaradu prije nego sunce zaðe, jer je siromah i za njom uzdiše. Tako neæe na te vapiti Jahvi i neæeš sagriješiti. ¹⁶ Neka se oèevi ne osuðuju na smrt zbog sinova ni sinovi zbog oèeva; neka svatko za

17
svoj grijeh gine. Ne izvræi pravice došljaku ni siroti i ne uzimaj u zalog haljine udovici. 18
Sjeæaj se da si bio rob u Egiptu i da te odande izbavio Jahve, Bog tvoj; zato ti nalažem da ovu zapovijed
19
vršiš. Kad žanješ žito na svojoj njivi pa zaboraviš koji snop na njivi, ne vraæaj se po nj; neka
ostane došljaku, siroti i udovici da te Jahve, Bog tvoj, blagoslovi u svakom pothvatu ruku tvojih.
20
Kad jednom omlatiš svoje masline, više iza sebe ne pretražuj; neka to ostane došljaku, siroti i
21
udovici. Kad obereš svoj vinograd, ne paljetkuj iza sebe; neka to bude za došljaka, sirotu i
22
udovicu. Sjeæaj se kako si bio rob u zemlji egipatskoj; zato ti naređujem da ovu zapovijed vršiš.

Chapter 25

1
Kad nastane svađa među ljudima i dođu na sud da im se sudi, neka se dade pravo onome koji
je prav, a krivac neka se osudi. 2
Ako krivac zasluži da bude išiban, neka mu sudac naredi da legne
i tu pred njim neka mu odbroje onoliko udaraca koliko odgovara njegovoj krivnji. 3
Do èetrdeset
udaraca može mu se dati, ali ne više, da modrica ne bi bila prevelika te se ne bi ponizio tvoj brat
pred tobom kad bi mu udarali više udaraca. 4
Ne zavezuj usta volu kad vrše. 5
Kad braæa stanuju
zajedno pa jedan od njih umre a da nije imao sina, žena pokojnoga neka se ne preudaje izvan kuæe,
nego neka k njoj pristupi njezin djever i uzme je sebi za ženu te izvrši djeversku dužnost. 6
A prvi
sin koga ona rodi neka ostane na ime njegova pokojnoga brata da njegovo ime ne izumre u Izraelu.
7
Ako, međutim, onaj èovjek ne želi da se oženi svojom snahom, onda njegova snaha neka dođe na
vrata pred starješine i kaže: 'Neæe djever moj da saèuva ime bratu svome u Izraelu; neæe da mi
uèini djeversku dužnost.' 8
Neka ga pozovu starješine njegova grada i pitaju. Bude li uporan i kaže:
'Ne želim se njom ženiti', 9
neka njegova snaha k njemu pristupi na oèi starješine pa mu skine s
noge sandalu, pljune mu u lice i kaže ove rijeèi: 'Ovako se radi èovjeku koji neæe da podigne doma
svome bratu!' 10
Taj neka se prozove u Izraelu 'Dom bosoga'. 11
Ako se dvojica potuku, pa žena
jednoga pođe da izbavi svoga muža iz šaka onoga koji ga tuèe i pruži ona svoju ruku i onoga uhvati
za sram, 12
odsijeci joj ruku i neka je ne sažaljuje oko tvoje. 13
U torbi nemoj nositi dvojak uteg,
veæi i manji. 14
U svojoj kuæi opet nemoj držati dvojaku efu: veæu i manju. 15
Neka ti je uteg
potpun i toèan i neka ti je efa potpuna i toèna, da dugo živiš na zemlji koju ti daje Jahve, Bog tvoj.
16
TÓa Jahvi je, Bogu tvome, odvratan tko to èini, tko god èini nepravdu. 17
Sjeæaj se onoga što

ti je uèinio Amalek dok ste bili na putu pošto ste izišli iz Egipta; ¹⁸ kako te doèeka na putu i pobi
u tvom zaleðu sve nemoæne kad si bio umoran i iscrpljen jer se nije Boga bojao. ¹⁹ I zato kad te
Jahve, Bog tvoj, smiri od svih tvojih neprijatelja naokolo u zemlji koju ti Jahve, Bog tvoj, daje u
baštinu, izbriši pod nebom spomen na Amaleka. Ne zaboravi!

Chapter 26

¹ Kad stigneš u zemlju koju ti Jahve, Bog tvoj, daje u baštinu, kad je zaposjedneš i u njoj se
nastaniš, ² uzmi nešto prvina od svakoga ploda što ga budeš dobivao od zemlje koju ti Jahve, Bog
tvoj, daje: stavi ih u košaru, otiði u mjesto što ga Jahve, Bog tvoj, odabere da u njemu nastani svoje
ime. ³ Stupi k sveæniku koji bude tada vršio službu i reci: 'Priznajem danas pred Jahvom, Bogom
svojim, da sam stigao u zemlju za koju se Jahve zakleo našim ocima da æe je nama dati.' ⁴ Zatim
æe sveænik uzeti iz tvoje ruke košaru i položiti je pred žrtvenik Jahve, Boga tvoga. ⁵ Ti onda
nastavi i reci pred Jahvom, Bogom svojim: 'Moj je otac bio aramejski lutalac koji je sa malo èeljadi
sišao u Egipat da se skloni. Ali je ondje postao velikim, brojnim i moænim narodom. ⁶ Egipæani
su s nama postupali loše; tlaèili su nas i nametnuli nam teško ropstvo. ⁷ Vapili smo Jahvi, Bogu
otaca svojih. Jahve je èuo vapaj naš; vidje naš jad, našu nevolju i našu muku. ⁸ Iz Egipta nas izvede
Jahve moænom rukom i ispruženom mišicom, velikom strahotom, znakovima i èudesima. ⁹ I dovede
nas na ovo mjesto i dade nam ovu zemlju, zemlju kojom teèe med i mlijeko. ¹⁰ I sad, evo, donosim
prvine plodova sa tla što si mi ga, Jahve, dao.' Stavi ih pred Jahvu, Boga svoga, i pred Jahvom,
Bogom svojim, duboko se nakloni. ¹¹ A onda zajedno s levitom i došljakom koji bude kod tebe
uživaj sva dobra kojima je Jahve, Bog tvoj, obasuo tebe i dom tvoj. ¹² A kad treæe godine - godine
desetine - završiš odjeljivanje sve desetine od svoga prihoda i dadeš levitu, došljaku, siroti i udovici
po tvojim gradovima da jedu do sitosti, ¹³ tada pred Jahvom, Bogom svojim, izjavi: 'Iz kuæe sam
uklonio ono što je bilo posveæeno. Dao sam još i levitu, došljaku, siroti i udovici, prema svim
tvojim zapovijedima koje si mi izdao. Ni jedne tvoje zapovijedi nisam prekršio ni zaboravio. ¹⁴ Od
toga nisam ništa jeo u žalosti; od toga nisam ništa žrtvovao u neèistoæi, niti sam od toga što dao
mrtvacu; slušao sam glas Jahve, Boga svoga; u svemu sam uèinio kako si mi naredio. ¹⁵ Pogledaj
s nebesa, iz svoga svetog prebivališta, i blagoslovi narod svoj izraelski i zemlju koju si nam dao,

zemlju kojom teèe med i mlijeko - kako si se zakleo ocima našim.' ¹⁶ Jahve, Bog tvoj, naređuje ti danas da vršiš ove zakone i uredbe. Drži ih, dakle, i vrši svim srcem svojim i svom dušom svojom.

¹⁷ Danas si ugovorio s Jahvom da æe ti on biti Bog, a ti da æeš iæi njegovim putovima, držati njegove zakone, njegove zapovijedi i njegove uredbe i slušati njegov glas. ¹⁸ Danas je Jahve ugovorio s tobom da æeš ti biti njegov narod, njegova predraga svojina, kako ti je obeæao, i da æeš ¹⁹ držati sve njegove zapovijedi. On æe te uzvisiti èašæu, imenom i slavom nad sve narode koje je stvorio; i ti æeš biti narod posveæen Jahvi, Bogu svome, kako ti je rekao."

Chapter 27

¹ Potom Mojsije i starješine izraelske nalože narodu: "Vršite sve zapovijedi što vam ih danas naređujem. ² Onog dana kad prijeđete preko Jordana u zemlju što ti je daje Jahve, Bog tvoj, podigni sebi veliko kamenje; kreòm ga okreèi ³ i na njemu ispiši sve rijeèi ovoga Zakona u trenutku kad budeš ulazio u zemlju što ti je daje Jahve, Bog tvoj, u zemlju kojom teèe med i mlijeko, kako ti je rekao Jahve, Bog otaca tvojih. ⁴ Kada, dakle, prijeđeš preko Jordana, onda to kamenje, kako ti danas zapovijedam, podigni na brdu Ebalu i okreèi ga kreòm. ⁵ Ondje sagradi i žrtvenik Jahvi, Bogu svome - žrtvenik od kamenja na koje nisi spuštao gvožđa. ⁶ Žrtvenik Jahvi, Bogu svome, sagradi od neklesana kamena. Na njemu prinosi paljenice Jahvi, Bogu svome. ⁷ Prinosi i prièesnice i ondje ih blaguj, radujuæi se pred Jahvom, Bogom svojim. ⁸ Ispiši na tom kamenju sve rijeèi ovoga Zakona: ureži ih dobro." ⁹ Zatim Mojsije i levitski sveæenici rekoše svemu Izraelu: "Pozor, Izraele, i slušaj! Danas si postao narodom Jahve, Boga svoga. ¹⁰ Zato slušaj glas Jahve, Boga svoga, i vrši zapovijedi njegove i zakone njegove koje ti danas naređujem." ¹¹ Onoga dana naredi Mojsije narodu: ¹² "Kad prijeđete preko Jordana, neka ova plemena: Šimun, Levi, Juda, Jisakar, Josip i Benjamin stanu na brdu Gerizimu da blagoslivljaju narod. ¹³ A ova neka stanu na brdu Ebalu da proklinju: Ruben, Gad, Ašer, Zebulun, Dan i Naftali. ¹⁴ Neka onda Levijevci preuzmu rijeè i jakim ¹⁵ glasom reknu svim Izraelcima: 'Proklet bio tko naèini kumira, klesana ili livena - zazor Jahvi, djelo rukotvorca, sve ako ga stavi i na potajno mjesto.' - I sav narod neka odgovori: 'Amen!'

¹⁶ 'Proklet bio koji vrijeđa oca svoga i majku svoju!' - I sav narod neka reèe: 'Amen!' ¹⁷ 'Proklet bio koji pomakne međaš susjedov!' - I sav narod neka reèe: 'Amen!' ¹⁸ 'Proklet bio koji slijepca zavede na stranputicu!' - I sav narod neka reèe: 'Amen!' ¹⁹ 'Proklet bio koji krnji prava došljaka, sirote i udovice!' - I sav narod neka reèe: 'Amen!' ²⁰ 'Proklet bio koji legne sa ženom oca svoga, jer je razgrnuo pokrivaè oca svoga!' - I sav narod neka reèe: 'Amen!' ²¹ 'Proklet bio koji legne s bilo kakvom životinjom!' - I sav narod neka reèe: 'Amen!' ²² 'Proklet bio koji legne sa svojom sestrom, bila ona kæi njegova oca ili kæi njegove majke.' - I sav narod neka reèe: 'Amen!' ²³ 'Proklet bio koji legne s punicom svojom!' - I sav narod neka reèe: 'Amen!' ²⁴ 'Proklet bio koji ubije blišnjega svoga iz potaje!' - I sav narod neka reèe: 'Amen!' ²⁵ 'Proklet bio koji primi mito da smrt donese nevinome!' - I sav narod neka reèe: 'Amen!' ²⁶ 'Proklet bio koji ne bude držao rijeèi ovoga Zakona i vršio ih!' - I sav narod neka reèe: 'Amen!'

Chapter 28

¹ Ako zbilja poslušáš glas Jahve, Boga svoga, držeæi i vršeæi sve njegove zapovijedi što ti ih danas naređujem, Jahve, Bog tvoj, uzvisit æ te nad sve narode na zemlji. ² Svi ovi blagoslovi siæi æ na te i stiæi æ te ako budeš slušao glas Jahve, Boga svoga. ³ Blagoslovljen æš biti u gradu, blagoslovljen u polju. ⁴ Blagoslovljen æ biti plod utrobe tvoje, rod zemlje tvoje, plod blaga tvoga: mlad krava tvojih i prirast stada tvoga. ⁵ Blagoslovljen æ biti tvoj koš i naëve tvoje. ⁶ Blagoslovljen æš biti kad ulaziš, blagoslovljen kad izlaziš. ⁷ Neprijatelje tvoje koji se dignu protiv tebe Jahve æ položiti preda te potuèene; jednim æ putem izaæi na te, a na sedam putova razbježat æ se ispred tebe. ⁸ Jahve æ narediti da blagoslov bude s tobom u žitnicama tvojim i u svakom pothvatu ruke tvoje i blagoslivljat æ te u zemlji koju ti Jahve, Bog tvoj, daje. ⁹ Jahve æ od tebe uèiniti narod sebi posveæen, kako ti se zakleo, ako budeš držao zapovijedi Jahve, Boga svoga, i hodio njegovim putovima. ¹⁰ Svi narodi zemlje vidjet æ da je nada te zazvano ime Jahvino te æ strahovati od tebe. ¹¹ Jahve æ te obasuti obilnim dobrima: porodom utrobe tvoje, priraštajem blaga tvoga i

rododm s tla tvoga u zemlji za koju se Jahve zakleo ocima tvojim da æe ti je dati. ¹² Jahve æe ti otvoriti svoju bogatu riznicu - nebo - da daje kišu tvojoj zemlji u pravo vrijeme i blagoslovi svaki pothvat ruku tvojih. ¹³ Mnogim æeš narodima u zajam davati, a sam neæeš uzimati u zajam. Jahve æe te držati na proèelju, a ne u zaèelju; uvijek æeš biti na vrhu, nikad na dnu, ako budeš slušao zapovijedi Jahve, Boga svoga, što ti ih danas naređujem da ih držiš i vršiš. ¹⁴ Ni od jedne rijeçi što vam je danas nalažem nemoj odstupati ni desno ni lijevo iduæi za drugim bogovima i iskazujuæi im štovanje. ¹⁵ Ali ako ne budeš slušao glasa Jahve, Boga svoga, ne držeæi i ne vršeæi svih njegovih zapovijedi i svih njegovih zakona što ti ih danas naređujem, sva æe ova prokletstva doæi na te i stiæi æe te: ¹⁶ Proklet æeš biti u gradu, proklet u polju. ¹⁷ Proklet æe biti koš tvoj i naæve tvoje. ¹⁸ Proklet æe biti plod utrobe tvoje i rod zemlje tvoje, mlad krava tvojih i priraštaj stada tvoga. ¹⁹ Proklet æeš biti kad ulaziš, proklet kad izlaziš. ²⁰ Jahve æe na te puštati prokletstvo, zabunu i kletvu u svemu na što pružiš ruku svoju da uradiš, sve dok ne budeš satrt i brzo ne propadneš zbog zloæe svojih djela kojima si me napustio. ²¹ Kugu æe Jahve za te privezati dok te ne nestane sa zemlje u koju ideš da je zaposjedneš. ²² Jahve æe te udariti sušicom, groznicom, upalom, žegom i sušom, medljikom i snijeti; to æe te goniti dok te ne nestane. ²³ Nebesa nad tvojom glavom postat æe mjedena, a tlo pod tvojim nogama postat æe gvozdeno. ²⁴ Kišu tvoje zemlje Jahve æe pretvarati u pijesak i prašinu da na te pada s nebesa dok te ne uništi. ²⁵ Jahve æe od tebe uèiniti pobijeđenoga pred tvojim neprijateljima; jednim æeš putem prema njima izlaziti, a na sedam putova bježat æeš ispred njih. ²⁶ Strašilo æeš postati za sva zemaljska kraljevstva. I mrtvo tijelo tvoje postat æe hranom svim pticama nebeskim i svoj zvjeradi zemaljskoj. ²⁷ Nikoga neæe biti da ih plaši. Jahve æe te udarati egipatskim prištevima, èirevima, krastama i svrabom, od kojih se neæeš moæi izlijeèiti. ²⁸ Jahve æe te udarati bjesnilom, sljepoæom i ludilom; ²⁹ u po bijela dana tumarat æeš kao što tumara slijepac po mraku; neæeš imati uspjeha u svojim pothvatima; sve vrijeme svoje bit æeš izrabljivan i pljaèkan, a neæe biti nikoga da te spasi. ³⁰ Sa ženom æeš se zaruèivati, ali æe je drugi posjedovati. Kuæu æeš graditi, ali u njoj neæeš stanovati. Vinograd æeš zasađivati, ali ga neæeš brati. ³¹ Tvoga æe vola na tvoje oèi zaklati, ali ti od njega neæeš jesti; tvoga æe magarca ispred tebe otimati, ali ti ga neæe vraæati; stado æe tvoje neprijatelju tvome predavati, a neæe biti nikoga da ti pritekne u pomoæ. ³² Sinovi tvoji i kæeri tvoje bit æe predavani drugome narodu. Oèi æe tvoje svaki dan kapati gledajuæi za njima, ali ruka tvoja neæe moæi ništa. ³³ Narod koji i ne poznaješ jest æe plod sa zemlje tvoje i svu muku tvoju, dok æeš ti sve vrijeme svoje biti izrabljivan

34 i gažen. Ludovat æš od prizora što æ ih oèi tvoje gledati. 35 Jahve æ te udarati ljutim
 prištevima po koljenima i po stegnima - od stopala nogu tvojih do tjemena na glavi tvojoj - od kojih
 36 se neæš moæi izlijeèiti. Jahve æ odvesti i tebe i tvoga kralja, koga budeš postavio nad sobom,
 meðu narod nepoznat i tebi i tvojim ocima te æš ondje iskazivati štovanje drugim bogovima,
 37 drvenim i kamenim. Bit æš na zgražanje, porugu i ruglo svim narodima meðu koje te Jahve
 38 odvede. Mnogo æš sjemena bacati u polje, ali æš malo žeti jer æ ti urod skakavci ogolijevati.
 39 Vinograde æš saditi i obrađivati, ali vina neæš piti niti æš što brati jer æ ih crv izjedati.
 40 Imat æš masline po svemu svome podruèju, ali se uljem neæš mazati jer æ ti masline opadati.
 41 Sinove æš i kæeri rađati, ali tvoji neæe biti jer æ u sužanjstvo odlaziti. 42 Sva tvoja stabla i
 43 rod sa zemlje tvoje postat æ plijenom kukaca. Došljak koji bude u sredini tvojoj uzdizat æ se
 44 nada te, a ti æš padati sve niže i niže. On æ uzaimati tebi, a ne ti njemu; on æ biti glava, a ti
 45 rep. Sva æ te ova prokletstva snalaziti, progoniti i doseæi dok te ne unište, jer nisi slušao glasa
 46 Jahve, Boga svoga, ni držao zapovijedi njegovih i zakona njegovih koje ti je dao. Ona æ služiti
 47 za èudesni znak na tebi i tvome potomstvu zauvijek. Buduæi da nisi htio služiti Jahvi, Bogu
 48 svome, vesela i radosna srca zbog obilja svega, služit æš neprijatelju svome, koga æ Jahve
 poslati na te, u gladu i žeði, golotinji i oskudici svakoj. Na tvoju æ šiju navaljivati jaram od gvožđa
 49 dok te ne satire. Jahve æ iz daljine, s kraja zemlje, dovesti na te narod koji æ sletjeti kao orao.
 50 Bit æ to narod kojemu jezika neæš razumjeti; narod bezdušan, koji neæe pokazivati obzira
 51 prema starima ni smilovanja prema mladima. On æ ti jesti mlado od tvoga blaga i rod tvoje
 njive dok te ne uništi; neæe ti ostavljati ni žita, ni vina, ni ulja, ni mlado od krave, ni priraštaj od
 52 stada, sve dok te ne upropasti. Opsjedat æ te u svim tvojim gradovima širom zemlje tvoje dok
 ne obori visoke i utvrđene bedeme u koje si polagao nadu svoju; opsjednut æ te u svim gradovima
 53 tvojim širom zemlje tvoje koju ti dadne Jahve, Bog tvoj. U tjeskobi i jadu, kojima æ te neprijatelj
 tvoj pritisnuti, jest æš plod utrobe svoje - meso sinova svojih i kæeri svojih koje ti dadne Jahve,
 54 Bog tvoj. Èovjek najnježniji i najmekši u tebe zlobnim æ okom gledati na vlastitog brata, ženu
 55 u svome naruèju i djecu svoju što mu preostanu, ne hoteæi ni s jednim od njih dijeliti mesa
 sinova svojih koje bude jeo, jer zbog tjeskobe i jada, kojima æ te neprijatelj tvoj pritiskati po svim
 56 gradovima tvojim, drugo mu neæe preostajati. I žena najnježnija i najmekša što bude u tebe -

toliko nježna i tankoæutna da se ne usuđuje spustiti stopala na zemlju - zlobnim æ okom gledati
na muža u svome naruèju, i na sina svoga, i na kær svoju, ⁵⁷ i na posteljicu svoju što joj iziðe
izmeðu nogu, i na djecu što ih ima roditi, jer æ ih potajno jesti, oskudna u svemu, zbog nevolje i
⁵⁸
jada kojim æ te neprijatelj tvoj pritisnuti po svim gradovima tvojim. Ako ne budeš držao i vršio
rijeèi ovoga Zakona što su napisane u ovoj knjizi, ne poštujæi ovo slavno i strašno Ime - Jahvu,
⁵⁹
Boga svoga - Jahve æ tebe i tvoje potomstvo teško ošinuti velikim i dugotrajnim bièevima,
pogubnim i dugim bolestima. ⁶⁰ Pustit æ na te sva zla egipatska kojih si se plašio, i ona æ se
⁶¹
prilijepiti za te. A i svaku drugu bolest i biè, koji nije naveden u knjizi ovoga Zakona, Jahve æ
na te puštati dok te ne uništi. ⁶² Ostat æ vas samo malo, vas što brojni bijaste kao zvijezde nebeske,
⁶³
a sve zato što nisi slušao glasa Jahve, Boga svoga. Kako se Jahve nad vama radovao usreæujuæi
vas i množeæi, tako æ se Jahve radovati nad vama rušeæi vas i uništavajuæi da se iskorijenite sa
⁶⁴
zemlje u koju idete da je zaposjednete. Jahve æ vas razbacati po svim narodima, s kraja na kraj
zemlje; ondje æeš iskazivati štovanje drugim bogovima: drvenim i kamenim - koji su bili nepoznati
i tebi i tvojim ocima. ⁶⁵ Ali meðu tim narodima neæeš imati mira; ni tvome stopalu neæe biti
poèivališta, nego æ ti ondje Jahve dati srce uznemireno, oèi utonule, dušu tjeskobnu. ⁶⁶ Život tvoj
⁶⁷
visjet æ o niti; bojat æeš se i danju i noæu i neæeš biti siguran za život svoj. U strahu koji æ
ti stezati srce i od prizora što æ ga oèi tvoje gledati, jutrom æeš govoriti: 'Oh, da je veæ veèer!' a
⁶⁸
naveèer æeš govoriti: 'Oh, da je veæ jutro!' U Egipat æ te na galijama natrag odvesti Jahve
putem za koji sam ti rekao da ga više ne smiješ vidjeti. Ondje æete se vi sami prodavati svojim
⁶⁹
neprijateljima za robove i ropkinje, ali neæe biti kupca." To su rijeèi Saveza što ga propisa Jahve
Mojsiju da ga sklopi s Izraelcima u zemlji moapskoj, povrh Saveza što ga je s njima sklopio na
Horebu.

Chapter 29

¹
Mojsije sazva sav Izrael pa im reèe: "Vidjeli ste na roðene oèi sve što je Jahve uèinio u zemlji
egipatskoj faraonu, svim službenicima njegovim i svoj zemlji njegovoj: ² velike kušnje što su ih
vidjele tvoje oèi, silne znakove i èudesu! ³ Ali vam ne daje Jahve do danas razuma da shvatite,
⁴
oèiju da vidite ni ušiju da èujete. Vodio sam vas pustinjom èetrdeset godina; odjeæa se na vama

nije izderala niti su se sandale na vašim nogama raskidale. ⁵ Kruha niste jeli; vina ni drugoga
 opojnog pića niste pili, da biste znali da sam ja Jahve, Bog vaš. ⁶ Kad stigoste na novo mjesto,
 Sihon, kralj hešbonski, i Og, kralj bašanski, iziđoše pred nas u boj, ali smo ih potukli. ⁷ Zauzeli
 smo njihovu zemlju te je predali u baštinu Rubenovcima, Gadovcima i polovini plemena Manašeova.
⁸ Držite i vršite riječi ovog Saveza da uspijevate u svemu što poduzmete. ⁹ Danas stojite svi pred
 Jahvom, Bogom svojim: vaši plemenski glavari, vaše starješine i vaši nadglednici, svi muževi
 Izraela, ¹⁰ djeca vaša, žene vaše i došljak koji je u tvome taboru - od onoga koji ti siječe drva do
 onoga koji ti nosi vodu - ¹¹ da stupite u Savez s Jahvom, Bogom svojim, u Savez zakletvom
 potvrđen, što ga Jahve, Bog tvoj, danas s tobom sklapa ¹² da danas od tebe učini svoj narod i da
 ti on bude Bog, kako ti je rekao i kako se zakleo tvojim ocima: Abrahamu, Izaku i Jakovu. ¹³ I ne
 sklapam danas ovaj Savez sa zakletvom samo s vama ¹⁴ nego i sa svakim koji danas stoji ovdje s
 nama pred Jahvom, Bogom našim, i sa svakim koji danas nije ovdje s nama. ¹⁵ Sami znate kako
 smo boravili u zemlji egipatskoj i kako smo prošli posred naroda kroz koje ste morali proći.
¹⁶ Vidjeli ste njihove rugobe, njihove kumire od drveta i kamena, srebra i zlata što ih imaju. ¹⁷ Neka
 ne bude među vama čovjeka ni žene, roda ni plemena kojemu bi se srce danas odvratilo od Jahve,
 Boga našega, pa da ide iskazivati štovanje bogovima onih naroda. Neka ne bude među vama korijena
 koji rađa otrovom i pelinom. ¹⁸ Neka se nitko, čuvši riječi ovog prokletstva, ne nada blagoslovu
 kazujući u svome srcu: 'Bit će mi dobro ako poživim i po prohtjevima srca svoga. Nek' povodanj
 utaži želju!' ¹⁹ Takvome neće Jahve nikad oprostiti, nego će se gnjev i ljubomornost Jahvina izliti
 na tog čovjeka, tako da će se sve prokletstvo zapisano u ovoj knjizi na nj oboriti te će Jahve izbrisati
 ime njegovo pod nebom. ²⁰ Prema svim prokletstvima ovog Saveza, zapisanima u knjizi ovoga
 Zakona, Jahve će ga odstraniti, na njegovu propast, od svih plemena izraelskih. ²¹ Kasniji naraštaj,
 sinovi vaši poslije vas, i stranci koji dođu iz daleke zemlje, kad vide zla ove zemlje i bolesti što će
 ih Jahve pustiti na nju, reći će: ²² 'Sva je zemlja njegova samo sumpor i sol; niti se što sije niti
 što klija; nikakva travka na njoj ne raste; jednaka je srušenoj Sodomu i Gomori, Admi i Sebojimu,
 što ih Jahve sruši u svojoj ljutini i gnjevu.' ²³ I svi će narodi pitati: 'Zašto učini Jahve ovako ovoj
 zemlji? Kakva je morala biti žestina toga silnoga gnjeva?' ²⁴ Onda će im se reći: 'Jer su ostavili
 Savez što ga je Jahve, Bog otaca njihovih, bio sklopio s njima kad ih je izveo iz zemlje egipatske;
²⁵ i jer su otišli da iskazuju štovanje drugim bogovima i njima se klanjali, bogovima kojih nisu

poznawali i kojih im on nije odredio.²⁶ Zato se Jahvin gnjev izlio na ovu zemlju i palo na nju sve prokletstvo zapisano u ovoj knjizi.²⁷ Jahve ih je išèupao iz njihove zemlje u ljutini, srdžbi i velikom gnjevu te ih bacio u drugu zemlju. Tako je i danas.²⁸ Što je sakriveno, pripada Jahvi, Bogu našem, a objava nama i sinovima našim zauvijek da vršimo sve rijeèi ovoga Zakona.

Chapter 30

¹ Kad te sve ove rijeèi, blagoslov i prokletstvo što ih danas preda te stavih, snaðu i ti ih uzmeš k srcu meðu svim narodima meðu koje te Jahve, Bog tvoj, bude protjerao² i obratiš se k Jahvi, Bogu svome, i poslušlaš - i ti i tvoji sinovi - glas njegov iz svega srca svoga i iz sve duše svoje u svemu što sam ti danas naredio,³ tada æe Jahve, Bog tvoj, vratiti tvoje izgnanike; smilovat æe se tebi i opet æete sabrati izmeðu svih naroda meðu koje te bude rastjerao Jahve, Bog tvoj.⁴ Ako bi se koji izgnanik tvoj nalazio i na kraju svijeta, i odande æe te sabrati Jahve, Bog tvoj - odande æe te uzeti.⁵ Jahve, Bog tvoj, dovest æe te u zemlju koju su posjedovali oci tvoji da je ti zaposjedneš; uèinit æe te sretnijim i brojnijim od oèeva tvojih.⁶ Jahve, Bog tvoj, obrezat æe tvoje srce, srce tvoga potomstva, tako da ljubiš Jahvu, Boga svoga, iz svega srca svoga i iz sve duše svoje i da živiš.⁷ Jahve, Bog tvoj, svalit æe sva ova prokletstva na neprijatelje tvoje, na mrzitelje tvoje koji su te progonili.⁸ A ti æeš ponovo slušati glas Jahvin i vršiti sve njegove zapovijedi koje ti danas dajem.⁹ Jahve, Bog tvoj, obilno æe te nagrađivati u svakom pothvatu ruku tvojih, u plodu utrobe tvoje, u plodu stoke tvoje i u urodu tvoga plodnog tla; jer Jahve æe se opet radovati nad tvojim dobrom, kao što se radovao nad dobrom otaca tvojih,¹⁰ kad poslušlaš glas Jahve, Boga svoga, držeæi njegove zapovijedi i njegove naredbe zapisane u knjizi ovoga Zakona, to jest kada se obratiš Jahvi, Bogu svome, svim srcem svojim i svom dušom svojom.¹¹ Ova zapovijed što ti je danas dajem nije za te preteška niti je od tebe predaleko.¹² Nije na nebesima da bi rekao: 'Tko æe se za nas popeti na nebesa, skinuti nam je te nam je objaviti da je vršimo?'¹³ Nije ni preko mora da bi mogao reæi: 'Tko æe preko mora za nas poæi, donijeti nam je te nam je objaviti da je vršimo?'¹⁴ Jer, Rijeè je posve blizu tebe, u tvojim ustima i u tvome srcu da je vršiš.¹⁵ Gledaj! Danas preda te stavljam: život i sreæu, smrt i nesreæu.¹⁶ Ako poslušlaš zapovijedi Jahve, Boga svoga, koje ti

danas dajem - ako ih poslušáš ljubeæi Jahvu, Boga svoga, hodeæi njegovim putovima, vršeæi njegove zapovijedi, njegove zakone i njegove uredbe, živjet æeš i razmnožit æe te Jahve, Bog tvoj, i blagoslovit æe te u zemlji u koju ulaziš da je zaposjedneš.¹⁷ Ali ako se srce tvoje odvrati i ne poslušáš, nego zastraniš i budeš se klanjao drugim bogovima i njima iskazivao štovanje,¹⁸ ja vam danas izjavljujem da æete zaista propasti; neæete dugo živjeti na zemlji u koju æete, prešavši Jordan, uæi da je zaposjednete.¹⁹ Uzimam danas za svjedoke protiv vas nebo i zemlju da pred vas stavljam: život i smrt, blagoslov i prokletstvo. Život, dakle, biraj,²⁰ ljubeæi Jahvu, Boga svoga, slušajuæi njegov glas, prianjajuæi uz njega, da živiš ti i tvoje potomstvo. TÓa on je život tvoj, tvoj dugi vijek, da bi mirno mogao boraviti na zemlji za koju se Jahve zakle ocima tvojim Abrahamu, Izaku i Jakovu da æe im je dati."

Chapter 31

¹ Mojsije dođe da upravi ove rijeçi svemu Izraelu: ² "Meni je danas sto dvadeset godina", - reèe im. "Ne mogu više izlaziti i ulaziti. A Jahve mi je rekao: 'Neæeš prijeæi ovog Jordana!' ³ Sam Jahve, Bog tvoj, pred tobom æe prijeæi; on æe pred tobom potuæi one narode da ih otjerate s posjeda. Jošua æe pred tobom iæi, kako je Jahve rekao. ⁴ Jahve æe postupiti s njima kako je postupio sa Sihonom i Ogom, amorejskim kraljevima, i njihovom zemljom kad ih uništi. ⁵ Pred vas æe ih Jahve položiti, a vi æete s njima postupati prema svim naredbama koje sam vam dao. ⁶ Ohrabrite se i budite odluèni! Ne bojte se i nemojte prÓedati pred njima. TÓa sam Jahve, Bog tvoj, ide s tobom; neæe te zapustiti niti æe te ostaviti." ⁷ Tada Mojsije zovnu Jošuu pa mu reèe pred svim Izraelom: "Ohrabri se i budi odluèan! Jer ti æeš iæi s ovim narodom u zemlju za koju se Jahve zakle ocima njihovim da æe im je dati; ti æeš im je predavati u baštinu. ⁸ Sam Jahve ide pred tobom; on æe s tobom biti; neæe te zapustiti niti æe te ostaviti. Ne boj se i ne dršæi!" ⁹ Mojsije napisao ovaj Zakon i predade ga sveæenicima, sinovima Levijevim, koji su nosili Kovèeg saveza Jahvina, i svim izraelskim starješinama. ¹⁰ Mojsije im naredi: "Svake sedme godine - godine oprosne - na Blagdan sjenica, ¹¹ kad dođe sav Izrael da vidi lice Jahve, Boga tvoga, na mjestu koje on odabere, proèitaj ovaj Zakon u nazoènosti svega Izraela. ¹² Saberite narod - ljude, žene, djecu i došljaka što bude u tvojim gradovima - da èuju i da nauèe bojati se Jahve, Boga vašega, pa da drže i vrše sve rijeçi ovog Zakona. ¹³ Sinovi njihovi, koji to još ne znaju, èut æe i nauèit æe bojati se Jahve, Boga vašega,

sve vrijeme dok budete živjeli na zemlji što æete je, prešavši Jordan, zaposjesti." ¹⁴ Jahve reèe Mojsiju: "Evo se bliži vrijeme tvoje smrti. Zovni Jošuu i nađite se u Šatoru sastanka da mu dam zapovijedi." Mojsije i Jošua dođu u Šator sastanka. ¹⁵ U Šatoru pokaže se Jahve u stupu od oblaka. Stup od oblaka stajao je na ulazu u Šator. ¹⁶ Jahve reèe Mojsiju: "Evo æeš naskoro poèinuti sa svojim ocima. A narod æe se ovaj diæi da èini blud iduæi za tuđim bogovima one zemlje u koju æe naskoro uæi; mene æe napustiti i prekršit æe moj Savez što ga s njim sklopih. ¹⁷ I onda æe se izliti moj gnjev na nj. Ostavit æu ih tada i sakriti od njih svoje lice da budu proždirani. Snaæi æe ih mnoga zla i nevolje i onda æe reæi: 'Zar me ne snalaze ove nevolje zbog toga što Bog moj nije u mojoj sredini?' ¹⁸ A ja æu sasvim sakriti svoje lice u taj dan, zbog svega zla što ga budu èinili okreæuæi se drugim bogovima. ¹⁹ Pišite sada sebi ovu pjesmu. Neka je nauèe Izraelci! Stavi je u njihova usta da mi ova pjesma bude svjedokom protiv Izraelaca. ²⁰ Kad ih dovedem u zemlju kojom teèe med i mlijeko i za koju se zakleh ocima njihovim i kad se najedu, nasite i ugoje, okrenut æe se oni drugim bogovima i njima æe iskazivati štovanje; mene æe prezreti i prekršiti moj Savez. ²¹ A kad ih snađu mnoge nesreæe i nevolje, ova pjesma, jer je njihovo potomstvo neæe nikada zaboraviti, pružit æe svjedoèanstvo protiv njih. Jer znam ja njihove osnove i što veæ danas snuju, prije nego sam ih i doveo u zemlju koju im pod zakletvom obeæah." ²² Toga dana napisa Mojsije ovu pjesmu i nauèi Izraelce pjesmi. ²³ Nunovu sinu Jošui naloži: "Ohrabri se i budi odluèan! Jer ti æeš uvesti Izraelce u zemlju za koju sam im se zakleo. I ja æu biti s tobom." ²⁴ Kad Mojsije napisa rijeèi ovoga Zakona u knjigu, ²⁵ tada naredi Levijevcima, koji su nosili Kovèeg saveza Jahvina: ²⁶ "Uzmite knjigu ovoga Zakona i položite je uz Kovèeg saveza Jahvina. Neka ondje bude svjedokom protiv tebe! ²⁷ TÓa znam ja tvoju buntovnost i tvoju tvrdu šiju. Evo i danas, dok još s vama živim, bunite se protiv Jahve. A kako li neæete kad ja umrem! ²⁸ Saberite k meni sve starješine svojih plemena i svoje nadglednike da na njihove uši kažem ove rijeèi te da protiv njih uzmem za svjedoke nebo i zemlju. ²⁹ Jer znam ja da æete se nakon moje smrti izopaèiti i skrenuti s puta koji sam vam odredio; nesreæa æe vas snaæi u buduæim vremenima kad budete èinili što je Jahvi nemilo i gnjevili ga djelima ruku svojih." ³⁰ A onda, na uši sve zajednice izraelske, Mojsije izgovori do kraja rijeèi ove pjesme:

Chapter 32

¹ "Slušajte, nebesa, sad æu govoriti; èuj, zemljo, rijeèi usta mojih! ² Nek' mi nauk daždi poput
kiše, kao rosa rijeè nek' moja pada, kao kišica po mladjoj zeleni, kao pljusak po travi velikoj! ³ Jer,
Jahvino æu ime uznositi, a vi Boga našeg veličajte! ⁴ On je Stijena, djelo mu je savršeno, jer pravi
su svi njegovi putovi. Bog je on vjeran i bez zloæe, pravedan je on i pravièan. ⁵ Oni mu se iznevjeriše
- nisu mu sinovi, veæ nakaze sinovske, porod izopaèen i prepreden. ⁶ Tako li uzvraæaš Jahvi,
narode glupi i bezumni! Nije li on Otac tvoj, Stvoritelj, koji te sazdao, po kom postojiš? ⁷ Spomeni
se dana pradavnih, promotri godine od naraštaja do naraštaja. Oca svoga pitaj, i pouèit æe te, pitaj
starije, pa æe ti kazati. ⁸ Kad je Višnji baštinu dijelio narodima, kad je razmještao sinove èovjeèje,
odredi im međe po broju Božjih sinova: ⁹ tad Jahvu njegov narod zapade, Jakov bi njegova baština.
¹⁰ U zemlji stepskoj on ga je našao, u pustinjskoj jezivoj pustoši. Obujmio ga, gajio ga i èuvao k'o
zjenu oka svoga. ¹¹ Poput orla što bdi nad gnijezdom, nad svojim orliæima lebdeæi, tako on krila
širi, uzima ga, pa ga na svojim nosi perima. ¹² Jahve sam njega je vodio, tuđeg boga s njim ne
bijaše. ¹³ Povede ga po visoèjima zemlje, nahrani ga plodovima poljskim, dade mu meda iz peæine
i ulja iz tvrde stijene; ¹⁴ kravljeg masla i ovèjeg mlijeka s pretilinom jaganjaca, ovnova bašanskih
i jaraca, sa salom žitnih bubrega, i napoji ga pjenušavom krvlju grožđa. ¹⁵ Jeo je Jakov i nasitio
se, ugojio se Ješurun pa se uzritao. Udebljao si se, utovio, usalio. Odbacio je Boga koji ga stvori i
prezreo Stijenu svog spasenja. ¹⁶ Tuđim bozima uèiniše ga ljubomornim, razjariše ga gnusobama.
¹⁷ Žrtvovahu zlodusima koji Bog nisu, bogovima kojih ne poznavahu prije, došljacima koji stigoše
nedavno i koje oci njihovi ne štovahu. ¹⁸ Odnemaruješ Stijenu što te na svijet dade, ne sjeæaš se
više Boga koji te rodi! ¹⁹ Vidje to Jahve i u gnjevu svojem odbaci sinove svoje i kæeri. ²⁰ Lice
æu im svoje sakriti, reèe, i vidjet æu što æe biti od njih. Jer izopaèeno je to koljeno, sinovi u kojima
vjernosti nema. ²¹ Ništavnim me bogom na ljubomor potakoše, razdražiše me ništavilima svojim,
i ja æu njih ljubomornim uèinit', pukom ništavnim, razdražit æu ih glupim nekim narodom! ²² Da,
moga gnjeva požar je usplamtio i gorjet æe do dubina šeolskih; proždrijet æe zemlju i sve što ona
rađa, sažeæi joj brda do temelja. ²³ Nevolje na njih æu svaliti, na njih æu svoje istrošiti strijele.
²⁴ Od gladi æe umirati, ognjica i pošast njih æe trovati. Poslat æu na njih zub zvjerinji i otrov zmija
što prahom gmižu. ²⁵ Vani æe maè zatirati djecu, a strava æe vladati unutra. Ginut æe jednako

momak i djevojka, dojenèe i starac sjedokos. ²⁶ Rekoh: U prah æu ih smrviti, zbrisati im spomen
 izmed ljudi. ²⁷ Ali se bojah ruga dušmanskoga: mogli bi im prevarit' se protivnici, pa da kažu:
 'Pobjeda je naša, nije to Jahvina izvela ruka.' ²⁸ Jer narod je to neupuæen, oštroumlja u njih nema.
²⁹ Da su mudri, veæ bi se i dosjetili, razabrali što ih oèekuje. ³⁰ Kako da jedan tisuæu u bijeg nagna,
 i deset tisuæa da dvojica gone, da ih Stijena njina nije prodala, da ih Jahve nije izruèio? ³¹ Al'
 stijena im nije poput naše Stijene; osuðeni su naši neprijatelji. ³² Jer trs je njihov od sodomskog
 trsa i od vinograda gomorskih; grožðe im je grožðe otrovno, grozdovi im grozdovi gorèine;
³³ njihovo je vino otrov zmijski, žestok jed otrovnice ljute. ³⁴ Al' nije li on u mene poput dragulja,
 zapeæaæen u mojim riznicama? ³⁵ Moja je odmazda i nagrada u vrijeme kad im noga posrne. Jer
 blizu je dan njihove propasti, udes njihov brzo im se bliži! ³⁶ (Pravdu æe Jahve dati svome puku,
 sažalit se nad slugama svojim.) Vidjet æe da im gine snaga, da je i robu i slobodnu kraj. ³⁷ Tad æe
 reæi: 'Ta gdje su bozi njihovi, gdje stijena kojom se zaklanjahu? ³⁸ Oni što su jeli salo njihovih
 klanica i pili vino njihovih ljevanica?' Neka se dignu i neka vam pomognu, nek' vam budu zaklonište!
³⁹ Vidite sada da ja, ja jesam, i da drugog Boga pored mene nema! Ja usmræujem i oživljujem; ja
 udaram i iscjeljujem (i nitko se iz ruke moje ne izbavlja). ⁴⁰ Da, svoju ruku ja dižem prema nebu
 i kažem: Ne bio ja živ vjeèito ⁴¹ ako naoštrivši maè svoj blistavi ne uzmem sud u svoje ruke da
 svojim odmazdim dušmanima, da naplatim onima koji mene mrze. ⁴² Strijele svoje opojit æu krvlju
 i maè moj najest æe se mesa, krvi ubijenih i zarobljenih, glava dušmanskih vrhovnika. ⁴³ Klièite,
 o nebesa, s njime, obožavajte ga, sinovi Božji! Klièite, puci, s njegovim narodom, uznosite snagu
 njegovu, poslanici Jahvini. Jer æe krv slugu svojih osvetiti, istom mjerom vratit' dušmanima, naplatit
 æe od onih koji njega mrze, oèistit' od grijeha zemlju svog naroda." ⁴⁴ Doðe Mojsije s Još uom,
 sinom Nunovim, te izgovori u uši naroda rijeèi ove pjesme. ⁴⁵ Kad Mojsije izgovori sve ove rijeèi
 svemu Izraelu, ⁴⁶ reèe im: "U srca svoja usadite sve rijeèi koje danas uzimam za svjedoka protiv
 vas; naredite sinovima svojim da ih drže vršæei sve rijeèi ovoga Zakona. ⁴⁷ TÓa nije to za vas
 prazna rijeè jer ona je vaš život. Zbog ove rijeèi živjet æete dugo na zemlji koju æete, prešavši
 Jordan, zaposjesti." ⁴⁸ Toga istog dana Jahve reèe Mojsiju: ⁴⁹ "Popni se na goru Nebo u Abarskom
 gorju - ono je u moapskoj zemlji nasuprot Jerihonu - pa pogledaj zemlju kanaansku što æu je dati

50 u posjed Izraelcima. Onda umri na gori na koju se uspneš i pridruži se svojim precima kao što
 je i tvoj brat Aron, koji je umro na brdu Horu, bio pridružen svojim. 51 A to zato što ste mi se
 iznevjerili sred Izraelaca kod Meriba Kadeša, kod voda u pustinji Sinu: niste oèitovali moju svetost
 meðu Izraelcima. 52 Zato æeš samo izdaleka vidjeti onu zemlju, ali u nju neæeš uæi - u zemlju
 koju dajem Izraelcima."

Chapter 33

1 Ovo je blagoslov kojim Mojsije - èovjek Božji - blagoslovi Izraelce pred svoju smrt. 2 Reèe
 on: "Dođe Jahve sa Sinaja, sa Seira im se pokaza i s gore Parana zasja. Zbog njih dođe od kadeških
 zborova, sa svoga juga sve do Obronaka. 3 Ipak ti ljubiš narode, svi sveti njihovi u tvojoj su ruci.
 Pred tvojim su ležali nogama, išli tobom predvođeni." 4 (Mojsije nam je odredio zakon.) "Zbor
 Jakovljev njegovom posta baštinom; 5 i bje kralj u Ješurunu kad se sakupiše glavari narodni, kad
 se sjediniše plemena Jakovljeva. 6 Nek' živi Ruben i nikad nek' ne izumre, nek' živi šaèica njegovih!
 7 Evo što reèe za Judu: Uslišaj, Jahve, glas Judin i privedi ga k njegovu narodu. Nek mu ruke njegovo
 brane pravo, pomozu mu protiv dušmana njegovih. 8 O Leviju reèe: Daj Leviju tvoje Urime i tvoje
 Tumime èovjeku milosti svoje, koga si u Masi iskušao, s kojim si se preo kod voda meripskih. 9 O
 ocu svome i majci reèe on: Nisam ih vidio! Braæe svoje ne poznaje, na svoju se djecu ne osvræe,
 jer tvoju rijeè on je vršio i tvojega se držao Saveza. 10 On uèi Jakova tvojim odredbama i Izraela
 tvojemu Zakonu. On podiže kad k tvojim nosnicama i paljenicu na žrtvenik ti stavlja. 11 O Jahve,
 snagu mu blagoslovi, milostivo primi djelo ruku njegovih. Slomi bedra njegovih neprijatelja;
 mrzitelji njegovi nek' više ne ustanu. 12 O Benjaminu reèe: Jahvin je on ljubimac i u miru svagda
 poèiva. Višnji ga štiti svih njegovih dana, između njegovih prebiva bregova. 13 O Josipu reèe:
 Zemlju mu je Jahve blagoslovio; njegovo je najbolje od onog što daje rosa nebeska i što se u
 bezdanima dolje krije! 14 Najbolje od onog što daruje sunce i što mlađak novi nosi, 15 prvine s
 drevnih planina i najbolje s vjeènih brežuljaka, 16 ponajbolji rod zemlje i svega što je na njoj i
 milost Onog što prebiva u grmu. Nek' sve to dođe na glavu Josipovu, na tjeme posveæenog između
 sve braæe! 17 K'o prvenac bika on je velièanstven, rozi su mu rogovi bivolji, njima on nabada

narode sve do krajeva zemaljskih. Takva su mnoštva Efrajimova, takve su tisuæe Manašeove. ¹⁸ O
 Zebulun reèe: Bio sretan, Zebulune, u pohodima, i ti, Jisakare, u šatorima svojim! ¹⁹ Na brdu
 gdje dolaze zazivati narodi za uspjeh prinose oni prave žrtve jer sišu obilje mora i blago skriveno
 u pijesku. ²⁰ O Gadu reèe: Nek' je blagoslovljen tko Gada raširi! Poput lavice on poèiva razderavši
 mišicu i glavu. ²¹ Prvine je tad sebi dodijelio jer vidje da mu je saèuvan dio glavarev. Na èelu
 svega naroda on je došao, pravdu Jahvinu izvršivši i odluke njegove s Izraelom. ²² O Danu reèe:
 Dan je laviæ što skaèe iz Bašana. ²³ O Naftaliju reèe: Naftali, milostima nasiæen, Jahvinim ispunjen
 blagoslovom: more i jug njegovo su vlasništvo. ²⁴ O Ašeru reèe: Blagoslovljen bio Ašer među
 sinovima! Nek' miljenik bude među braæom svojom, i nek' noge svoje u ulje umaèe! ²⁵ Nek' ti
 zasuni budu od gvoždãa i mjedi i nek' ti mir traje koliko i život! ²⁶ Nitko nije kao Bog Ješurunov:
 po nebesima u pomoæ ti jezdi i po oblacima u svom velièanstvu! ²⁷ Bog vjeèni tvoje je utoèište,
 a na zemlji drevna njegova mišica pred tobom goni neprijatelja; on dovikuje: 'Uništi!' ²⁸ U sigurnosti
 prebiva Izrael, a Jakovljevi je izvor na osami u zemlji žita i vina, gdje nebesa rosom dažde. ²⁹ Blago
 tebi, Izraele! Koji narod k'o tebe Jahve spasava? On štit je tvoj što te brani i maè tvoj slavodobitni,
 dušmani ti se ulagaju, al' ti æeš im gazit' po leđima."

Chapter 34

¹ Poslije toga ode Mojsije s Moapskih poljana na brdo Nebo, na vrhunac Pisge nasuprot Jerihonu,
 gdje mu Jahve pokaza svu zemlju: Gilead do Dana, ² sav Naftali, kraj Efrajimov i Manašeov, svu
 Judinu krajinu do Zapadnog mora; ³ zatim Negeb, podruèje doline Jerihona - grada palmi - do
 Soara. ⁴ Potom mu reèe Jahve: "Ovo je zemlja za koju sam se zakleo Abrahamu, Izaku i Jakovu
 da æu je dati tvome potomstvu. Dopustio sam da je pogledaš svojim oèima, ali ti onamo neæeš
 prijeæi." ⁵ I Mojsije, sluga Jahvin, umrije ondje u zemlji moapskoj po Jahvinoj zapovijedi. ⁶ I
 ukopa ga on u dolini u zemlji nasuprot Bet Peoru. Do dana današnjega nitko nije doznao za njegov
 grob. ⁷ Mojsiju bijaše sto dvadeset godina kad umrije. Oko mu nije oslabilo niti mu je snaga
 popustila. ⁸ Izraelci oplakivahu Mojsija na Moapskim poljanama trideset dana. Potom proðoše i

9
dani oplakivanja - tugovanja za Mojsijem. A Jošua, sin Nunov, bio je ispunjen duhom mudrosti jer Mojsije bijaše na nj položio svoje ruke. Njega su Izraelci slušali i èinili kako je Jahve naredio Mojsiju.¹⁰ Ne pojavi se više prorok u Izraelu ravan Mojsiju - njega je Jahve poznao licem u lice!¹¹ - po svim onim znakovima i èudesima u zemlji egipatskoj za koja ga je Jahve slao da ih uèini na faraonu, na svim službenicima njegovim i na svojoj zemlji njegovoj,¹² po onoj moænoj ruci njegovoj i po svim onim velikim zastrašnim djelima koja uèini na oèi svega Izraela.

Joshua

Chapter 1

¹ Poslije smrti Mojsija, sluge Jahvina, reèe Jahve Jošui, sinu Nunovu, pomoæniku Mojsijevu:
² "Moj je sluga Mojsije umro; zato sada ustani, prijeði preko toga Jordana, ti i sav taj narod, u zemlju koju dajem sinovima Izraelovim.³ Svako mjesto na koje stupi vaša noga dajem vam, kao što obeæah Mojsiju.⁴ Od pustinje i od Libanona pa do Velike rijeke, rijeke Eufrata, i sve do Velikog mora na sunèanom zapadu - sve æe to biti vaše podruèje.⁵ Nitko neæe odoljeti pred tobom u sve dane tvog života; ja æu biti s tobom, kao što sam bio s Mojsijem, i nikada te neæu napustiti niti æu te ostaviti.
⁶ Budi odvažan i hrabar jer æeš ti uvesti narod ovaj da primi u baštinu zemlju za koju se zaklehu ocima njihovim da æu im je dati.⁷ Samo budi odvažan i hrabar da sve uèiniš vjerno prema naredbama koje ti je dao Mojsije, sluga moj. Ne skreæi od toga ni desno ni lijevo da bi ti bilo sretno sve što poduzmeš.⁸ Neka knjiga Zakona bude na ustima tvojim: razmišljaj o njoj danju i noæu, kako bi vjerno držao sve što je u njoj napisano: samo æeš tada biti sretan i uspjet æeš u pothvatima. Nisam li ti zapovjedio:⁹ odvaži se i budi hrabar? Ne boj se i ne strahuj, jer kuda god poðeš, s tobom je Jahve, Bog tvoj."¹⁰ Tada zapovijedi Jošua glavarima narodnim:¹¹ "Proðite kroz tabor i proglasite puku ovu zapovijed: 'Spremite sebi brašnenice jer æete za tri dana prijeæi preko Jordana da biste primili u posjed zemlju koju vam Jahve, Bog vaš, daje u baštinu."¹² Zatim reèe Jošua plemenu Rubenovu i Gadovu i polovini plemena Manašeova:¹³ "Sjetite se onoga što vam je zapovjedio

Mojsije, sluga Jahvin, kada vam je rekao: 'Jahve, Bog vaš, hoæe da poèinete i daje vam ovu zemlju.

¹⁴ Vaše žene, djeca i stada mogu ostati u zemlji koju vam je dao Mojsije s onu stranu Jordana. Vi pak ratnici, za boj spremni, morate naoružani poæi pred svojom braæom da im pomognete, ¹⁵ sve dok Jahve ne dade da poèinu i vaša braæa, kao i vi, i dok ne zaposjednu zemlju koju im daje Jahve, Bog vaš. Tada se možete vratiti u zemlju koja vam pripada i koju vam je dao Jahvin sluga Mojsije, na drugoj strani Jordana, prema istoku sunca." ¹⁶ Oni odgovore Jošui: "Sve što nam zapovjediš, uèinit æemo, i kuda nas god pošalješ, poæi æemo. ¹⁷ Kao što smo slušali Mojsija, tako æemo se pokoravati i tebi. Samo neka Jahve, Bog tvoj, bude s tobom kao što bijaše s Mojsijem! ¹⁸ Tko se god usprotivi tvome glasu i ne posluša tvojih rijeèi u svemu što mu zapovjediš neka bude pogubljen. Samo ti budi odvažan i hrabar!"

Chapter 2

¹ Jošua, sin Nunov, posla potajno iz Šitima dvojicu uhoda s nalogom: "Idite, izvidite područje, osobito Jerihon." Oni odu i stignu u kuæu bludnice koja se zvala Rahaba i ondje prenoæe. ² To bude javljeno kralju jerihonskom: "Evo, stigoše noæas ovamo neki ljudi od sinova Izraelovih da izvide zemlju." ³ Tada kralj jerihonski poruèi Rahabi: "Izvedi ljude koji su došli k tebi, koji su ušli u tvoj dom, jer su došli uhoditi svu zemlju." ⁴ Ali žena uze ona dva èovjeka, sakri ih i reèe: "Istina, ti su ljudi došli k meni, ali ja nisam znala odakle su. ⁵ Kada se u sumrak zatvarahu gradska vrata, oni odoše i ja ne znam kamo su krenuli. Požurite za njima jer ih još možete stiæi." ⁶ A ona ih bijaše izvela na krov i sakrila pod netrveni lan što ga je ondje razastrla. ⁷ I požure se ljudi u potjeru za njima, prema Jordanu, sve do prijelaza preko rijeke; a kad je potjera izišla, zatvore se za njima gradska vrata. ⁸ Dok još oni gore ne bijahu zaspali, popne se Rahaba k njima na krov ⁹ i reèe im: "Znam da vam je Jahve dao ovu zemlju, jer nas je sve uhvatio strah od vas i prezaju od vas svi žitelji ovoga kraja. ¹⁰ Jer èusmo kako je Jahve isušio vodu Crvenoga mora pred vama kada ste izašli iz Egipta, i ono što ste uèinili dvojici kraljeva amorejskih s druge strane Jordana, Sihonu i Ogu, koje pogubiste. ¹¹ Kad smo èuli sve to, zastalo nam srce i nitko da smogne snage da vam se suprotstavi jer Jahve, Bog vaš - on je Bog gore na nebesima i dolje na zemlji. ¹² Zakunite mi se, dakle, Jahvom da æete i vi uèiniti milost domu oca moga, kao što i ja uèinim milost vama, i dajte

13 mi pouzdan znak da æete ostaviti na životu moga oca i moju majku, braæu moju i sestre moje i sve njihovo i da æete nas izbaviti od smrti." 14 Odgovoriše joj ljudi: "Životom svojim jamèimo za vas, samo ako nas ne izdate. Kad nam Jahve dade zemlju, iskazat æemo ti milost i vjernost." 15 Rahaba ih zatim spusti po konopu kroz prozor jer joj je kuæa bila uz bedem i ona je do bedema stanovala. 16 Još im reèe: "Pođite prema gori da vas potjera ne nađe i krijte se ondje tri dana dok se progonitelji ne vrate, a onda idite svojim putem." 17 Ljudi joj odgovore: "Evo, ovako æemo ti ispuniti zakletvu kojom si nas zaklela: 18 kad uđemo u zemlju, posluži se ovim znakom: priveži ovu crvenu vrpcu za prozor kroz koji nas spuštaš i sakupi kod sebe, u kuæi, svoga oca, i svoju majku, i svoju braæu, i svu svoju rodbinu. 19 Tko god od vas stupi van preko praga tvoje kuæe, krv njegova na glavu njegovu: nije krivnja na nama - sam je krivac svojoj smrti; a tko ostane s tobom u kuæi, krv njegova neka padne na glave naše - mi æemo biti krivci ako ga se tko rukom dotakne. 20 Ako pak izdaš ovu našu stvar, slobodni smo od zakletve kojom si nas zaklela." 21 A ona odgovori: "Neka bude kako rekoste!" Tada ih pusti i oni odoše, a ona zaveza na prozor crvenu vrpcu. 22 Oni odoše i dođoše u goru i ondje ostadoše tri dana dok se ne vrati potjera; tražila ih je potjera na svim putovima, ali ih nije nigdje našla. 23 Tada se vrate i one dvije uhode: siđu s gore, prijeđu preko rijeke i dođu k Jošui, sinu Nunovu, te ga izvijeste o svemu što im se dogodilo. 24 I rekoše Jošui: "Jahve nam je svu tu krajinu predao u ruke; sve je njezine stanovnike uhvatio strah pred nama."

Chapter 3

1 Urani Jošua i sa svim sinovima Izraelovim krene od Šitima. I stignu do Jordana pa ondje prije prelaza prenoæe. 2 Poslije tri dana prođu starješine kroz tabor i zapovjede puku: 3 "Èim ugledate Kovèeg saveza Jahve, Boga vašega, i sveæenike levite koji ga nose, krenite svi sa svoga mjesta i pođite za njim. 4 Tako æete znati put kojim vam je iaèi, jer tim putem još nikada niste išli. Ali između vas i Kovèega neka bude razmak do dvije tisuæe lakata. I da mu se niste približili." A 5 Jošua zapovjedi narodu: "Posvetite se za sutra, jer æe sutra Jahve uèiniti èudesu među vama." A 6 sveæenicima Jošua zapovjedi: "Dignite Kovèeg saveza i nosite ga pred narodom." I digoše Kovèeg saveza i poniješe ga pred narodom. 7 Jahve reèe Jošui: "Danas te poèinjem uzvisivati pred oèima

8
 svega Izraela, neka znaju da sam s tobom kao što bijah s Mojsijem. Ti pak zapovjedi sveæenicima koji nose Kovèeg saveza: 'Kada stignete do voda jordanskih, u Jordanu se samom zaustavite.'

9 Tada reèe Jošua Izraelcima: "Priđite i èujte rijeèi Jahve, Boga svojega." I reèe Jošua: "Po ovomu æete spoznati da je meðu vama Bog živi: on æe goniti ispred vas Kanaance, Hetite, Hivijce, Perizane,

11 Girgašane, Amorejce i Jebusejce. Evo, Kovèeg saveza Gospodara sve zemlje proæi æe pred

12 vama preko Jordana. Izaberite odmah dvanaest ljudi iz plemena Izraelovih, po jednoga iz svakoga

13 plemena. Èim stopala sveæenika koji nose Kovèeg Jahve, Gospodara sve zemlje, stupe u Jordan,

14 razdijelit æe se voda Jordana, i ona što teèe odozgo ustavit æe se kao nasip." Kad je narod

15 krenuo iz svojih šatora da prijeđe preko Jordana, ponesu sveæenici Kovèeg saveza pred njim. A

16 kad su nosaèi Kovèega stigli do Jordana i kada su sveæenici koji su nosili Kovèeg zagazili u vodu

na obali - a bilo je vrijeme žetve kad se Jordan prelijeva preko svojih obala - voda što je tekla odozgo daleko se, poput nasipa, ustavila kod grada Adame, koji se nalazi kraj Sartana; a voda što je otjecala dolje u Arapsko ili Slano more sasvim je otekla i narod je prelazio prema Jerihonu.

17 Sveæenici koji su nosili Kovèeg saveza Jahvina stajahu na suhu usred Jordana i prelažaše Izrael po suhu sve dok sav narod ne prijeđe preko rijeke.

Chapter 4

1 Pošto je sav narod prešao preko Jordana, reèe Jahve Jošui: "Izaberite iz naroda dvanaest

3 ljudi, od svakoga plemena po jednoga, i zapovjedite im: 'Dignite odavde, iz sredine Jordana - s mjesta gdje stoje noge sveæenika - dvanaest kamenova koje æete ponijeti sa sobom i položiti na

4 mjestu gdje budete noæas prenoæili.'" Tada pozva Jošua dvanaest ljudi koje je bio izabrao između

5 sinova Izraelovih, iz svakoga plemena po jednoga èovjeka, i reèe im: "Idite pred Kovèeg Jahve, Boga svoga, u sredinu Jordana, i neka svaki donese na svojim ramenima po jedan kamen prema

6 broju plemena Izraelovih. To æe biti na spomen meðu vama. Kad vas jednoga dana budu pitala

7 vaša djeca: 'Što vam znaèe ovi kamenovi?' reæi æete im: 'Voda se Jordana razdijelila pred Kovèegom saveza Jahvina kad je prelazio preko Jordana.' I ovo æe kamenje biti vjeèni spomen

8 sinovima Izraelovim." Izraelci uèine kako im je zapovjedio Jošua, uzmu dvanaest kamenova iz sredine Jordana, prema broju plemena Izraelovih, kako je Jahve naredio Jošui: prenesu ih do svoga

⁹ noæišta i polože ondje. Zatim Jošua postavi usred Jordana dvanaest kamenova na mjesta gdje su
¹⁰ stajale noge sveæenika koji su nosili Kovèeg saveza. Ondje stoje i danas. Sveæenici koji su
 nosili Kovèeg saveza stajali su usred Jordana, sve dok se nije izvršilo sve što je Jahve zapovjedio
 Jošui da narod izvrši, sasvim onako kao što Mojsije bijaše naredio Jošui. A narod je žurno prelazio.
¹¹ Pošto je sav narod prešao, prijeđu i sveæenici s Kovèegom saveza Jahvina i krenu pred narodom.
¹² Tada sinovi Rubenovi i sinovi Gadovi i polovina plemena Manašeova u bojnoj opremi stanu na
¹³ èelo sinova Izraelovih, kao što im bijaše zapovjedio Mojsije. Oko èetrdeset tisuæa naoružanih
¹⁴ ljudi prešlo je pred Jahvom da se bori na Jerihonskim poljanama. Toga dana uzvisi Jahve Jošuu
¹⁵ pred svim Izraelom i svi ga se bojahu, kao nekoæ Mojsija, u sve dane njegova života. Jahve
¹⁶ reèe Jošui: "Zapovjedi sveæenicima koji nose Kovèeg saveza neka izaðu iz Jordana." ¹⁷ Tada
¹⁸ Jošua zapovjedi sveæenicima: "Izađite iz Jordana!" A èim su sveæenici koji su nosili Kovèeg
 saveza Jahvina izašli isred Jordana i stali nogama na suho, vrate se vode Jordana na svoje mjesto
¹⁹ i poteku kao i prije preko svojih obala. Narod je izašao iz Jordana desetog dana prvoga mjeseca.
²⁰ Tada se utaborio u Gilgalu, istoèeno od Jerihona. A onih dvanaest kamenova što su ih uzeli sa
²¹ sobom iz Jordana, Jošua postavi u Gilgalu. Tada reèe Izraelcima: "Ako potomci vaši upitaju
²² jednoga dana svoje oèeve: 'Što znaèi ovo kamenje?' - vi ih pouèite ovako: 'Izrael je ovdje po
²³ suhu prešao preko Jordana jer je Jahve, Bog vaš, osušio pred vama vodu Jordana dok ne prijeðoste,
 kao što je uèinio Jahve, Bog vaš, s Morem crvenim kad ga je osušio pred nama dok ne prijeðosmo.
²⁴ A sve to, da bi znali svi narodi zemlje koliko je moæna ruka Jahvina, i vi sami da se svagda
 bojite Jahve, Boga svoga.'"

Chapter 5

¹ Pošto su èuli svi kraljevi amorejski na zapadnoj strani Jordana i svi kraljevi kanaanski koji
 bijahu uz more da je Jahve osušio Jordan pred Izraelcima dok ne prijeðoše, zastade im srce i nestade
² im junaštva pred Izraelcima. U to vrijeme Jahve reèe Jošui: "Naèini sebi kamene noževe i ponovo
³ obreži Izraelce." Jošua naèini sebi kamene noževe i obreza Izraelce na brežuljku Aralotu. ⁴ A
 evo zašto ih je Jošua obrezao: sve ljudstvo što je izišlo iz Egipta, sve što mogaše nositi oružje,

5 pomrlo je na putu kroz pustinju. Svi oni bijahu obrezani, ali nije bio obrezan nitko koji se rodio
na putu kroz pustinju, poslije izlaska iz Egipta, 6 jer su èetrdeset godina Izraelci lutali pustinjom
dok ne pomriješe svi za oružje sposobni koji bijahu izišli iz Egipta; nisu slušali glasa Jahvina te im
se Jahve zakleo da njihove oèi neæe vidjeti zemlju koju je obeæao njihovim ocima - zemlju u kojoj
7 teèe mlijeko i med. Na njihovo je mjesto podigao sinove njihove i njih je Jošua obrezao: nisu bili
obrezani jer se na putu nije obrezivalo. 8 Kad je bio obrezan sav narod, poèivali su u taboru sve
dok nisu ozdravili. 9 Tada reèe Jahve Jošui: "Danas skidoh s vas sramotu egipatsku." I prozva se
ono mjesto Gilgal sve do naših dana. 10 Izraelci se, dakle, utaboriše u Gilgalu i ondje na Jerihonskim
poljanama proslaviše Pashu uveèer èetnaestoga dana u mjesecu. 11 A sutradan poslije Pashe,
upravo toga dana, blagovali su od uroda one zemlje: beskvasna kruha i pržena zrnja. 12 I mÓana
je prestala padati èim su poèeli jesti plodove zemlje. Tako Izraelci nisu više imali mane, nego su
13 se te godine hranili plodovima zemlje kanaanske. Kad se Jošua približio gradu Jerihonu, podiže
oèi i ugleda èovjeka kako pred njim stoji s isukanim maèem u ruci. Jošua mu pristupi i upita ga:
14 "Jesi li ti s nama ili s našim neprijateljima?" A on odgovori: "Ne, ja sam vođa vojske Jahvine i
upravo sam došao ..." Tada Jošua pade nièice, pokloni mu se i reèe: "Što zapovijedaš Gospodar, u
15 sluzi svome?" A vođa vojske Jahvine odgovori Jošui: "Skinu obuæu s nogu svojih, jer je sveto
mjesto na kojem stojiš." I Jošua uèini tako.

Chapter 6

1 A Jerihon stajaše silno utvrđen i zatvoren pred sinovima Izraelovim. Nitko nije izlazio niti je
tko ulazio. 2 Tada Jahve reèe Jošui: "Evo, predajem ti u ruke Jerihon i kralja njegova s ratnicima.
3 Svi vi ratnici obiđite oko grada jedanput na dan. Tako èinite šest dana. 4 A sedam sveæenika neka
nose pred Kovèegom sedam truba od ovnujskih rogova. Sedmoga dana obiđite sedam puta oko
5 grada, a sveæenici neka trube u trublje. Pa kad otežuæi zatrube u rog ovnujski, neka sav narod,
èim èuje glas trube, podigne silnu bojnu viku. I srušit æe se gradski bedemi, a narod neka tada ulazi
6 svaki odande gdje se naðe." Jošua, sin Nunov, pozva k sebi sveæenike i reèe im: "Uzmite Kovèeg
saveza, a sedam sveæenika neka ponese sedam truba od rogova ovnujskih pred Kovèegom Jahvinim."
7 A narodu reèe: "Pođite i obiđite oko grada, a ratnici neka idu pred Kovèegom Jahvinim." 8 I bi

kako je Jošua zapovjedio narodu. Pođe sedam svećenika noseći trube od rogova ovnujskih: trubili su u rogove, a Kovèeg Jahvin iđase za njima. ⁹ Ratnici pođoše pred svećenicima koji su trubili u trube, a zalaznica krenu za Kovèegom. Stupali su tako dok se glas truba razlijegao. ¹⁰ A narodu bijaše zapovjedio Jošua govoreći: "Ne vièite i ne dajte glasa od sebe i nijedna rijeè neka se ne èuje iz vaših usta dok vam ne kažem: 'Vièite!' Tada neka odjekne bojna vika." ¹¹ I naredi da Kovèeg Jahvin obiđe jednom oko grada pa da se vrate u tabor i ondje prenoæe. ¹² Sutradan urani Jošua, a svećenici ponesu Kovèeg saveza. ¹³ A sedam svećenika koji su nosili sedam truba od rogova ovnujskih pođu pred Kovèegom Jahvinim. Idući trubili su u trube, ratnici iđahu pred njima, a zalaznica pak za Kovèegom Jahvinim dok su trube odjekivale. ¹⁴ Tako i drugog dana obiđu jednom oko grada pa se vrate natrag u tabor. Tako su èinili šest dana. ¹⁵ A sedmoga dana zorom ustanu i obiđu oko grada istim onakvim redom sedam puta. Samo su toga dana obišli oko grada sedam puta. ¹⁶ Za sedmog obilaska snažno zatrebe svećenici u rogove, a Jošua reèe narodu: "Klièite bojne poklike jer vam je Jahve predao grad!" ¹⁷ Grad neka bude 'herem' Jahvi - uklet i predan uništenju sa svime što je u njemu. Samo bludnica Rahaba da ostane živa i svi koji budu s njom u kući, jer je ona sakrila uhode koje smo poslali. ¹⁸ A èuvajte se svega ukletog u gradu da i sami ne budete prokleti što ste uzeli ukleto, jer biste time navukli prokletstvo na tabor i unesrećili ga. ¹⁹ Zato sve srebro i zlato, sve bakreno i željezno posuđe neka bude posvećeno Jahvi i pohranjeno u riznicu." ²⁰ Tada povika narod i odjeknuše trube. Kada se zaori glas truba i bojni povici naroda, padoše bedemi i narod prodrije u grad, svatko odande gdje se našao, i osvojiše ga. ²¹ I tada izvršiše kletvu ništeći oštricom maèa sve što bijaše u gradu: muško i žensko, staro i mlado, volove, ovce i magarad. ²² A onoj dvojici što su uhodili zemlju reèe Jošua: "Idite u kuću one bludnice pa izvedite ženu sa svima njezinima, kako joj se zakleste." ²³ I mladi ljudi, uhode, odoše te izvedoše Rahabu, njezina oca i njezinu majku, braću i svu rodbinu. Izvedoše sve njezine i smjestiše ih izvan izraelskog tabora. ²⁴ Spališe grad i sve što bijaše u njemu: uzeše samo srebro, zlato, tuèano i željezno posuđe i staviše u riznicu Doma Jahvina. ²⁵ Ali bludnicu Rahabu, svu njenu obitelj i sve njihovo poštedi Jošua. Ona ostade među Izraelcima sve do danas, jer je sakrila glasnike koje je poslao Jošua da uhode Jerihon. ²⁶ Tada izreèe Jošua ovu kletvu: "Proklet bio pred licem Jahve èovjek koji pokuša da ponovo gradi Jerihon: gradio mu temelje na svom prvencu, podizao mu vrata na svome mezimcu!" ²⁷ Jahve je bio s Jošuom te se pronio glas o njemu po svoj zemlji.

Chapter 7

1 Ali se sinovi Izraelovi teško ogriješiše o "herem", jer je Akan, sin Karmija, sina Zabdijeva, sina Zerahova, od plemena Judina, uzeo od ukletih stvari, i Jahve se razgnjevi na sinove Izraelove.

2 Jošua pak posla ljude iz Jerihona u Aj, koji leži istoèno od Betela, i reèe im: "Uziðite onamo, izvidite kraj!" Ljudi odoše te izvidješe Aj. 3 Vrativši se k Jošui, rekoše mu: "Ne treba da onamo uzlazi sav narod; dvije do tri tisuæe ljudi neka idu da osvoje Aj. Ne muèi onamo sav narod, jer je ondje malo svijeta." 4 Poðe onamo oko tri tisuæe ljudi od svega naroda, ali su morali pobjeæi pred onima iz Aja. 5 Ajani pobiše oko trideset i šest ljudi i tjerali su ih ispred svojih vrata do Šebarima: pobili su ih na strmini. Klonu tada srce narodu kao da mu je voda u žilama. 6 Razdrije Jošua haljine svoje i baci se nièice pred Kovèegom Jahvinim, i ostade tako do veèeri, on i starješine u Izraelu, posuvši glave pepelom. 7 Tada reèe Jošua: "Jao, Gospode Jahve, zašto si preveo ovaj narod preko Jordana? Da nas predaš u ruke Amorejaca da nas pobiju? Kamo sreæe da smo stali s onu stranu Jordana!" 8 Oprosti, Gospode! Što drugo da reèem kad je Izrael okrenuo leða pred svojim neprijateljima? 9 Ako to èuju Kanaanci i ostali žitelji zemlje, udružiti æe se protiv nas da zбриšu ime naše sa zemlje. Što æeš, dakle, uèiniti za veliko ime svoje?" 10 A Jahve odgovori Jošui: "Ustani! Zašto si pao nièice? 11 Izrael je sagriješio: prekršili su Savez kojim sam ih vezao. Zaista, uzeše ukleto, porobiše, posakrivaše i prisvojiše. 12 I zato Izraelci ne mogu izdržati pred svojim neprijateljima, okreæu leða pred protivnicima jer su postali ukleti. Ja ne mogu više biti s vama ako iz svoje sredine ne maknete proklete. 13 Ustani! Sazovi narod na posveæenje i reci mu: Posvetite se za sutra, jer ovako govori Jahve, Bog Izraelov: 'Kletva je u tebi, Izraelu; i neæeš izdržati pred svojim neprijateljima sve dok ne odstranite kletvu iz svoje sredine.' 14 Zato sutra zorom pristupite pleme za plemenom; iz plemena koje odredi Jahve priæi æe rod za rod, a onda iz roda koji oznaèi Jahve pristupiti æe obitelj po obitelji, a iz obitelji koju oznaèi Jahve pristupiti æe èovjek za èovjekom. 15 I tko se tada naðe s ukletom stvari, neka se spali on i sve što mu pripada, jer je prekršio Savez Jahvin i osramotio Izraela." 16 Urani Jošua ujutro i pozva Izraela po plemenima; pristupiše i otkri se pleme Judino. 17 Potom pristupi rod za rod iz plemena Judina i pronaðe se rod Zerahov. Pristupiše obitelji roda Zerahova, domaæin jedan za drugim, i pronaðoše obitelj Zabdijevu. 18 Naposljetku naredi Jošua da pristupi obitelj Zabdijeva, muškarac jedan za drugim, i pronašao se

19
 Akan, sin Karmija, sina Zabdijeva, sina Zerahova, od plemena Judina. Tada reèe Jošua Akanu: "Sine moj, daj slavu Jahvi, Bogu Izraelovu, i priznaj mu što si uèinio; objasni što si uèinio i nemoj mi ništa tajiti." 20
 Akan reèe Jošui: "Zaista, ja sagriješih Jahvi, Bogu Izraelovu, i evo što sam uèinio: 21
 vidjeh u plijenu lijep šinearski plašt, dvije stotine srebrnjaka i zlatnu šipku vrijednu pedeset srebrnjaka, pa se polakomih i uzeh sebi. Eno je sve zakopano usred moga šatora, a srebro je odozdo." 22
 Tada uputi Jošua poslanike, koji otrèaše u šator. I gle, sve bijaše zakopano u šatoru, a odozdo srebro. 23
 Uzmu sve iz šatora i donesu Jošui i starješinama Izraelovim i prostriješe sve pred Jahvu. 24
 Tada uze Jošua Akana, sina Zerahova, i srebro, plašt i zlatnu šipku, i sve sinove i kæeri njegove, volove njegove i magarad, i ovce, šator njegov i sve što bijaše njegovo te ga izvede u dolinu Akor. 25
 Pratio ih sav Izrael. Reèe Jošua: "Kako si ti nas unesreæio, tako danas tebe unesreæio Jahve!" 26
 I kamenova ga sav Izrael. Potom navališe na njega gomilu kamenja, koje stoji do danas. Tako se Jahve ublaži od svoga žestoka gnjeva. Zbog toga se događaja prozva ono mjesto dolina Akor i tako se zove do danas.

Chapter 8

1
 Tada reèe Jahve Jošui: "Ne boj se i ne strahuj! Uzmi sa sobom sve ratnike, ustani i navali na Aj. Gle, predajem ti u ruke ajskoga kralja, njegov narod, grad i zemlju njegovu. 2
 Uèini s Ajem i s njegovim kraljem kao što si uèinio s Jerihonom i njegovim kraljem; ali vam je slobodno da prigrabite plijen iz njega i njegovu stoku. Postavi gradu zasjedu s leđa." 3
 Spremi se Jošua da navali na Aj i svi ratnici s njime. Izabrao je trideset tisuæa junaka i poslao ih noæu; 4
 dade im zapovijed: "Pazite! Poæi æete u zasjedu gradu s leđa, ali da ne budete predaleko od grada i budite svi spremni. 5
 A ja i sav narod koji me prati primaknut æemo se gradu; i kada ljudi iz Aja izaðu pred nas, mi æemo kao i prije pobjeæi ispred njih. 6
 Oni æe onda navaliti za nama dok ih ne odvedemo od grada jer æe misliti: 'Bježe ispred nas kao i prije.' 7
 Tada provalite iz zasjede i zauzmite grad: Jahve, Bog vaš, predat æe vam ga u ruke. 8
 Kad jednom osvojite grad, spalite ga ognjem. Uèinite to po Jahvinoj zapovijedi. Pazite, to vam zapovjedih." 9
 Jošua ih poslao i oni odoše u zasjedu te se smjestiše između Betela i Aja, gradu sa zapada. A Jošua provede noæ meðu narodom. 10
 Uranivši, Jošua ujutro

11
prebroja narod i pođe sa starješinama Izraelovim pred narodom na Aj. Svi ratnici krenu s njim i kad se primaknu gradu, utabore se Aju sa sjevera, tako da je između njih i mjesta bila ravnica.

12
Jošua uze oko pet tisuća ljudi i namjesti zasjedu između Betela i Aja, gradu sa zapadne strane.

13
A narod se smjesti u tabor, koji je bio na sjeveru grada, dok je njegova zalaznica bila na zapadu

14
grada. Jošua opet provede noć usred naroda. Kad je sve to vidio ajski kralj, požuri se te izađe on i sav njegov narod niz obronak prema Arabi u boj protiv Izraela. A nisu ni slutili da je iza grada

15
namještena zasjeda. Tada Jošua i sav Izrael nagnu bježati kao da su ih pobijedili. I bježali su

16
putem prema pustinji. Ajani nato pozvaše sve iz grada i dadoše se za njima u potjeru te, goneći

17
Jošuu, odvoje se od grada. I ne ostade nitko u Aju i Betelu da nije pošao za Izraelcima. Ostavili

18
su grad otvoren i gonili Izraelce. Tada reče Jahve Jošui: "Zamahni kopljem što ti je u ruci prema

19
Aju: predajem ti ga u ruke." I podiže Jošua koplje što mu bješe u ruci i zamahnu prema gradu. I tek što je podigao ruku, dignu se ljudi iz zasjede i potrče prema gradu, osvoje ga i umah ga ognjem

20
zapale. Kada se oni iz Aja obazreše, imadoše što vidjeti: dim se dizao iz grada prema nebu. I nitko od njih nije imao kuda uteći ni tamo ni amo. Tada se narod koji je bježao prema pustinji

21
okrenuo prema progoniteljima. Vidjevši Jošua i sav Izrael da je zasjeda zauzela grad i da se diže

22
dim iz grada, vrate se i udare na ljude iz Aja. Njihovi su im izašli u susret iz grada, i tako se oni iz Aja nađoše posred Izraelaca, opkoljeni i s jedne i s druge strane: biše pobijeni tako te ni jedan

23
ne ostade živ niti uteći. A kralja Aja uhvatiše živa i dovedoše ga Jošui. Kad su Izraelci pobili sve stanovnike Aja na otvorenu polju i u pustinji, kuda su ih gonili, i kada svi padoše od mača,

24
vратиše se Izraelci u Aj i sasjekoše mačem sve što bješe u njemu. Bilo je dvanaest tisuća onih

25
koji su izginuli toga dana, ljudi i žena - sav Aj. Jošua nije spuštao ruke kojom bijaše zamahnuo

26
kopljem sve dok nisu poubijani svi stanovnici Aja. Samo stoku i plijen iz onoga grada razdijele

27
među sobom Izraelci, kao što je Jahve zapovjedio Jošui. Jošua spali Aj i uèini ga za sve vijeke

28
ruševinom, pustim mjestom do danas. Kralja ajskoga objesi o drvo do večeri. O zapadu sunèanom zapovjedi Jošua te skinuše truplo s drveta, baciše ga pred gradska vrata i nabacaše na nj veliku

29
gomilu kamenja, koja stoji i danas. Tada podiže Jošua žrtvenik Jahvi, Bogu Izraelovu, na gori

30
Ebalu, kao što je zapovjedio Mojsije, sluga Jahvin, svim sinovima Izraelovim i kako je napisano u Mojsijevoj knjizi Zakona: žrtvenik od grubog kamena, neklesanog željezom. Na njemu bi prinesena

Jahvi žrtva paljenica i prièesnica.³² Tu na kamenju Jošua prepíše Zakon Mojsijev koji bješe napisan
 za sinove Izraelove.³³ I sav Izrael i njegove starješine, glavari narodni i suci, došljaci i domaæi,
 stanu s obje strane Kovèega prema sveæenicima i levitima koji su nosili Kovèeg saveza Jahvina -
 polovina prema gori Gerizimu, a polovina prema gori Ebalu - da bi se blagoslovio puk Izraelov
 prema obredu koji zapovjedi Mojsije.³⁴ Tada proèita Jošua svaku rijeè Zakona, blagoslov i
 prokletstvo, sve kako je napisano u knjizi Zakona.³⁵ Nije Jošua propustio nijedne Mojsijeve
 naredbe, nego ih je sve proèitao pred saborom svih Izraelaca, pred ženama, djecom i došljacima
 koji su išli s njima.

Chapter 9

¹ O tim su događajima èuli svi kraljevi s onu stranu Jordana - u Gorju, u Šefeli i duž èitave
 obale Velikoga mora sve do Libanona: Hetiti, Amorejci, Kanaanci, Perizani, Hivijci, Jebusejci -
² pa se svi udružiše da složno udare protiv Jošue i Izraela.³ A stanovnici Gibeona, pouèeni onim
 što Jošua uèini Jerihonu i Aju,⁴ dosjete se lukavstvu. Uzmu hiniti da su putnici: bace na svoje
 magarce stare vreæe i vinske mješine, poderane i zakrpane.⁵ Obuli su na noge rabljenu i pokrpanu
 obuæu i vrgli na se staru odjeæu. Sav kruh što su ga ponijeli na put bijaše suh i razdrobljen.⁶ Stigoše
 Jošui u gilgalski tabor i rekoše njemu i ljudima Izraelcima: "Dolazimo iz daleke zemlje, sklopite
 savez s nama."⁷ Ali ljudi Izraelci kažu tim Hivijcima: "Tko zna ne živite li možda meðu nama?
 Kako æemo, dakle, sklopiti savez s vama?"⁸ A oni odgovore Jošui: "Tvoje smo sluge!" Jošua ih
 upita: "Tko ste i odakle dolazite?"⁹ Odgovore: "Daleka je zemlja iz koje dolaze tvoje sluge u ime
 Jahve, Boga tvojega: èuli smo za slavu njegovu i za sve što je uèinio u Egiptu¹⁰ i za ono što je
 uèinio dvojici kraljeva amorejskih koji su vladali s onu stranu Jordana - Sihonu, kralju hešbonskom,
 i Ogu, kralju bašanskom u Aštarotu.¹¹ Tada nam rekoše naše starješine i svi u našoj zemlji:
 'Opskrbite se hranom za put, pođite im u susret i recite im: Vaše smo sluge, sklopite dakle savez s
 nama.'¹² Evo našega kruha: vruæ smo ponijeli na put od kuæa svojih kada smo krenuli k vama,
 a sada je, evo, suh i razdrobljen.¹³ A ovo su vinski mjehovi: nove smo ih nalili, pa su se, evo, veæ
 poderali; i haljine naše i obuæa veæ su trošni od dalekog puta."¹⁴ I povjerovaše im ljudi po putnoj

opskrbi, ne pitajuæi Jahvu što æe im reæi. ¹⁵ Jošua uglavi s njima mir i sklopi savez s njima da æe ih poštedjeti. I glavari se na to zakunu. ¹⁶ A poslije tri dana, pošto su sklopili s njima savez, saznalo se da su im susjedi i da žive usred Izraela. ¹⁷ Tada krenu Izraelci iz tabora i stignu u njihove gradove, a to su bili Gibeon, Kefira, Beerot i Kirjat Jearim. ¹⁸ Ali ih nisu napali sinovi Izraelovi, jer su im se glavari zajednice zakleli Jahvom, Bogom Izraelovim. Ali sva zajednica poèe rogoboriti protiv glavara. ¹⁹ Tada svi glavari rekoše zajednici: "Mi smo im se zakleli Jahvom, Bogom Izraelovim, i zato ih ne smijemo dirati. ²⁰ Evo što æemo: pustimo ih da žive, kako nas ne bi stigla srdžba zbog zakletve kojom smo se zakleli." ²¹ Još dometnuše glavari: "Neka žive i neka budu drvosjeèe i vodonoše svoj zajednici." Sva zajednica prihvati što rekoše glavari. ²² Jošua pozva Gibeonce i reèe im: "Zašto nas prevariste govoreæi: 'Vrlo smo daleko od vas', kad eto živite usred nas? ²³ Zato æe sada na vama biti kletva i nikada neæe nestati meðu vama ropstva: bit æete drvosjeèe i vodonoše za Dom Boga moga." ²⁴ Oni odgovore Jošui: "Sa svih strana dolazili su glasovi nama, slugama tvojim, kako je Jahve, Bog tvoj, odredio Mojsiju, sluzi svomu, da æe vam dati svu zemlju i da æe istrijebiti ispred vas sve stanovnike ove zemlje; silno smo se uplašili od vas za svoje živote i zato smo uèinili ovo. ²⁵ I sada smo, evo, u tvojim rukama: uèini s nama što misliš da je dobro i pravo." ²⁶ A on im je uèinio ovako: izbavio ih iz ruku sinova Izraelovih te ih nisu pobili. ²⁷ I od toga dana naredi im Jošua da sijeku drva i nose vodu, sve do danas, za zajednicu i za žrtvenik Jahvin na mjestu koje se god izabere.

Chapter 10

¹ A kad èu jeruzalemski kralj Adoni-Sedek da je Jošua zauzeo Aj i da ga je izruèio "heremu", kletom uništenju, kao što je uèinio s Jerihonom i njegovim kraljem, i da su stanovnici Gibeona uèinili mir s Izraelom i ukljuèili se meðu njih, ² vrlo se uplaši, jer je Gibeon bio znaèajan kao kakav kraljevski grad, veæi od Aja, a svi žitelji njegovi bijahu ratnici. ³ Zato jeruzalemski kralj Adoni-Sedek poruèi Hohamu, kralju hebronskom, PIRAMU, kralju jarmutskom, Jafiji, kralju lakiškom, i Debiru, kralju eglonskom: ⁴ "Dođite k meni i pomozite mi da udarimo na Gibeon, jer je uèinio mir s Jošuoem i Izraelcima!" ⁵ Udruži se tada pet kraljeva amorejskih: kralj jeruzalemski, kralj hebronski, kralj jarmutski, kralj lakiški i kralj eglonski; krenu oni i sva njihova vojska, opsjednu

grad Gibeon i počnu ga napadati.⁶ Tada Gibeonci poručiše Jošui u tabor u Gilgalu: "Ne napuštaj svojih slugu, nego se požuri k nama da nas izbaviš i da nam pomogneš, jer su se protiv nas udružili svi amorejski kraljevi koji žive u Gorju."⁷ I pođe Jošua iz Gilgala, a s njim i svi ratnici, sve vrsni junaci.⁸ A Jahve reče Jošui: "Ne boj se! Ja sam ih predao u tvoje ruke i nijedan od njih neće se održati pred tobom."⁹ I udari na njih Jošua iznenadno, pošto je svu noć išao od Gilgala.¹⁰ I smete ih Jahve pred Izraelcima, koji ih teško poraziše kod Gibeona i potjeraše prema strmini kojom se uzlazi u Bet-Horon. Tukli su ih sve do Azeke i do Makede.¹¹ A dok su bježali pred Izraelom uz bethoronsku strminu, bacao je Jahve s neba na njih tuču kamenja sve do Azeke te su ginuli. I poginulo ih je više od tuče kamene nego što su ih pobili sinovi Izraelovi svojim mačevima.¹² Onoga dana kada Jahve predade Amorejce sinovima Izraelovim, obrati se Jošua Jahvi i poviče pred Izraelcima: "Stani, sunce, iznad Gibeona, i mjeseče, iznad dola Ajalona!"¹³ I stade sunce i zaustavi se mjesec sve dok se nije narod osvetio neprijateljima svojim. Ne piše li to u knjizi Pravednika? I stade sunce nasred neba i nije se nagnulo k zapadu gotovo cio dan.¹⁴ Nije bilo takva dana ni prije ni poslije da bi se Jahve odazvao glasu čovječjem. Tako je Jahve vojevao za Izraela.¹⁵ Potom se vrati Jošua i sav Izrael s njim u tabor gilgalski.

¹⁶ A onih pet kraljeva uteče i sakri se u pećinu kod Makede.¹⁷ Javiše Jošui: "Otkriveno je pet kraljeva sakrivenih u pećini kod Makede."¹⁸ A Jošua reče: "Navalite veliko kamenje pećini na otvor i postavite ljude pred nju da je čuvaju.¹⁹ A vi se drugi ne zadržavajte, nego tjerajte svoje neprijatelje i tucite ih s leđa; ne dajte im da uđu u svoje gradove, jer ih Jahve, Bog vaš, predade u vaše ruke."²⁰ A kad Jošua i sinovi Izraelovi okončaše bitku teškim pokoljem - utekla im je samo nekolicina preživjelih u tvrde gradove -²¹ vrati se narod zdrav i čitav k Jošui u tabor u Makedi. I nitko više ni da pisne protiv sinova Izraelovih.²² Tada reče Jošua: "Otvorite ulaz u pećinu i odande mi izvedite onih pet kraljeva."²³ I učine tako, izvedu k njemu iz pećine onih pet kraljeva: kralja jeruzalemskoga, kralja hebronskoga, kralja jarmutskoga, kralja lakiškog i kralja eglonskog.²⁴ A kad ih izvedoše, pozva Jošua sve Izraelce i reče vojskovođama koji su ga pratili: "Priđite i stanite svojim nogama na vratove ovih kraljeva." Oni pristupe i stanu im svojim nogama na vratove.²⁵ Reče Jošua: "Ne bojte se i ne plašite se! Hrabri budite i odlučni, jer će tako Jahve učiniti sa svim vašim neprijateljima s kojima se budete borili."²⁶ Potom Jošua naredi da ih pogube i objese na pet stabala; i visjeli su ondje do večeri.²⁷ A o zalasku sunčanom zapovjedi Jošua te ih skidoše s

drveæa i baciše u istu onu peæinu u koju se bijahu sklonili te na otvor navališe golemo kamenje,
²⁸ koje je i danas ondje. Istoga dana zauze Jošua Makedu: udari na grad oštricom maèa i pogubi kralja njegova i sve živo u gradu izruèi "heremu", kletom uništenju, ne puštajuæi da itko utekne. I
²⁹ uèini s kraljem makedskim kao što je uèinio s kraljem jerihonskim. Ode zatim Jošua i sav Izrael
³⁰ iz Makede u Libnu i udari na nju. I nju Jahve i njena kralja predade u ruke Izraelu, koji oštricom maèa pobi sve živo u njoj; ne poštediti nikoga, a s kraljem Libne uèini što i s kraljem jerihonskim.
³¹ Potom ode Jošua i svi Izraelci iz Libne u Lakiš, opsjede ga i napade. ³² Jahve predade Lakiš u ruke Izraela, koji ga osvoji sutradan: pobiše oštricom maèa sve živo u njemu, onako kao što su uèinili s Libnom. ³³ Tada ustade Horam, kralj Gezera, da pomogne Lakišu, ali Jošua porazi njega i njegov narod tako te nitko ne preživje. ³⁴ Jošua krenu zatim sa svim Izraelcima od Lakiša na Eglon. Opsjedoše grad i napadoše ga. ³⁵ Osvojiše ga još istoga dana i pobiše sve oštricom maèa. Sve živo izruèiše kletom uništenju, kako su uèinili s Lakišem. ³⁶ Onda Jošua sa svim Izraelom krenu od Eglona na Hebron i napade ga. ³⁷ Osvojiše ga i pobiše sve oštricom maèa, kralja i stanovništvo u svim mjestima koja mu pripadaju, ne poštediti nikoga. Uèini s njime kao s Eglonom. Grad sa svim svojim stanovništvom bi izruèen kletom uništenju. ³⁸ Napokon krenu Jošua i sav Izrael s njim na Debir i napadoše ga. ³⁹ Osvojiše ga i razoriše; kralja njegova i žitelje okolnih mjesta pobiše oštricom maèa. Kletom uništenju izruèiše sve njegovo stanovništvo. Ne poštediti nikoga. I uèini Jošua s Debirom i njegovim kraljem kao što je uèinio s Hebronom i njegovim kraljem, s Libnom i njezinim kraljem. ⁴⁰ Tako je Jošua zauzeo sav onaj kraj: Gorje i Negeb, Šefelu i Visoèje - i sve njihove kraljeve. Ne ostavi preživjelih, veæ izruèi kletom uništenju sve što je disalo, kako je zapovjedio Jahve, Bog Izraelov. ⁴¹ I pobi ih Jošua sve od Kadeš Barnee do Gaze i sav kraj Gošen do Gibeona. ⁴² Sve tamošnje kraljeve i zemlje njihove zauze Jošua ujedanput, jer se za Izraela borio Jahve, Bog Izraelov. ⁴³ Napoljetku se Jošua i sav Izrael vratiše u tabor u Gilgalu.

Chapter 11

¹ Kad je sve to èuo Jabin, kralj od Hasora, obavijesti Jobaba, kralja od Madona, i kralja od Šimrona, i kralja od Akšafa, ² i kraljeve na sjeveru, u Gorju, i u Arabi južno od Kinereta, i u Šefeli,

i na uzvišicama Dora prema moru; ³ Kanaance na istoku i zapadu, Amorejce, Hetite, Perizane i
 Jebusejce u planinama, Hivijce pod Hermonom u zemlji Mispi. ⁴ Svi oni izađu sa svim svojim
 èetama, s mnoštvom što ga bijaše kao pijeska na obali morskoj i s mnogim konjima i kolima.
⁵ Udruže se, dakle, svi ti kraljevi i utabore se zajedno na vodama Meroma da se bore protiv Izraela.
⁶ Tada Jahve reèe Jošui: "Ne boj se njih, jer æu sutra u ovo doba uèiniti te æe svi biti pobijeni pred
 Izraelom; konje njihove osakati, a bojna im kola ognjem spali." ⁷ Jošua povede na njih sve svoje
 ratnike, iznenada ih napade na vodama Meroma i udari na njih. ⁸ I Jahve ih dade u ruke Izraelcima
 te ih oni pobiše i protjeraše sve do Velikog Sidona i do Misrefot Majima i do ravnice Mispe na
 istoku; i poraziše ih tako te nitko ne preživje. ⁹ Jošua uèini kako mu je Jahve zapovjedio: konje im
 osakati, a kola im ognjem spali. ¹⁰ U to se vrijeme vrati Jošua i zauze Hasor, a njegova kralja
 pogubi maèem. Hasor je nekoæ bio glavni grad svima tim kraljevstvima. ¹¹ Pobili su sve oštricom
 maèa, izvršujuæi "herem", kletvu. Ne ostade ništa živo, a Hasor spališe ognjem. ¹² Sve gradove
 onih kraljeva pokori Jošua i pobi kraljeve oštricom maèa, izvršujuæi "herem", kletvu, kao što je
 bio zapovjedio Mojsije, sluga Jahvin. ¹³ Od ostalih gradova koji se dizahu na svojim brežuljcima
 Izraelci nisu spalili ni jednoga, osim Hasora, koji spali Jošua. ¹⁴ Sav plijen iz tih gradova i stoku
 razdijeliše sinovi Izraelovi meðu sobom, a sve ljude pobiše oštricom maèa, istrijebiše ih i ni žive
 duše ne ostade. ¹⁵ Sve što Jahve bijaše zapovjedio svome sluzi Mojsiju, zapovjedio je Mojsije
 Jošui, a Jošua sve izvršio, ne izostavivši ništa od svega što Jahve bijaše zapovjedio Mojsiju. ¹⁶ Tako
 je Jošua zauzeo svu zemlju: Gorje, sav Negeb i svu zemlju Gošen, Šefelu, Arabu, Izraelsko gorje
 i njegove brežuljke, ¹⁷ od gore Halaka, koja se diže prema Seiru, pa do Baal Gada, u ravnici
 libanonskoj pod gorom Hermonom; zarobio je sve njihove kraljeve, pobio ih i pogubio. ¹⁸ Dugo
 je vremena ratovao Jošua s tim kraljevima. ¹⁹ Nije bilo ni jednoga grada koji je sklopio mir s
 sinovima Izraelovim, osim Hivijaca, koji su živjeli u Gibeonu: sve ih zauzeše ratom. ²⁰ Jahve im
 bijaše otvrdnuo srca te su izašli u boj protiv Izraela i pali pod "herem", kletvu bez smilovanja, da
 budu istrijebljeni, kako je to Jahve bio zapovjedio Mojsiju. ²¹ U ono vrijeme dođe Jošua i istrijebi
 Anakovce iz Gorja, iz Hebrona, iz Debira, iz Anaba, iz svega gorja Judina i iz svega gorja Izraelova:
 predade ih "heremu", uništenju, njih i sve njihove gradove. ²² Tako ne ostade nijedan Anakovac
 u svoj zemlji sinova Izraelovih, osim u Gazi, u Gatu i Ašdodu. ²³ Jošua zauze svu zemlju, kao što

je Jahve bio rekao Mojsiju, i dade je u baštinu Izraelu podijelivši je po plemenima. I konačno zemlja poèinu od rata.

Chapter 12

¹ Ovo su zemaljski kraljevi što su ih pobijedili Izraelci i osvojili njihovu zemlju s onu stranu Jordana k istoku, od potoka Arnona do gore Hermona, sa svom Arabom na istoku: ² Sihon, kralj amorejski, koji je stolovao u Hešbonu; njegovo se kraljevstvo protezalo od Aroera, koji leži na rubu doline potoka Arnona, sredinom doline i polovinom Gileada pa do potoka Jaboka, gdje je granièilo s Amoncima; ³ i na istoku mu bila Araba do Keneretskog mora s jedne strane i sve do Arabskog ili Slanog mora prema Bet Haješimotu; i dalje na jugu do obronaka Pisge. ⁴ Međašio s njime Og, kralj bašanski, jedan od posljednjih Refaimaca; stolovao je u Aštarotu i Edreju. ⁵ A vladao je gorom Hermonom i Salkom, èitavim Bašanom sve do gešurske i maakadske međe te drugom polovinom Gileada sve do granice Sihona, kralja hešbonskoga. ⁶ Mojsije, sluga Jahvin, i sinovi Izraelovi sve su ih pobili i predao je Mojsije, sluga Jahvin, tu zemlju u posjed plemenu Rubenovu i Gadovu plemenu te polovini plemena Manašeova. ⁷ A ovo su zemaljski kraljevi što su ih pobijedili Jošua i sinovi Izraelovi s ovu stranu Jordana k zapadu, od Baal Gada u libanonskoj ravnici pa do gore Halaka, koja se diže prema Seiru, a tu je zemlju Jošua dao u baštinu plemenima Izraelovim prema njihovim dijelovima, ⁸ u Gorju, u Šefeli, u Arabi i po obroncima, u Pustinji te u Negebu: zemlju hetitsku, amorejsku i kanaansku, perižansku, hivijsku i jebusejsku: ⁹ jerihonski kralj, jedan; kralj Aja kod Betela, jedan; ¹⁰ jeruzalemski kralj, jedan; hebronski kralj, jedan; ¹¹ jarmutski kralj, jedan; lakiški kralj, jedan; ¹² eglonski kralj, jedan; gezerski kralj, jedan; ¹³ debirski kralj, jedan; gederski kralj, jedan; ¹⁴ hormski kralj, jedan; aradski kralj, jedan; ¹⁵ kralj Libne, jedan; adulamski kralj, jedan; ¹⁶ makedski kralj, jedan; betelski kralj, jedan; ¹⁷ kralj Tapuaha, jedan; heferski kralj, jedan; ¹⁸ afeèki kralj, jedan; šaronski kralj, jedan; ¹⁹ madonski kralj, jedan; hasorski kralj, jedan; ²⁰ šimron-meronski kralj, jedan; ahšafski kralj, jedan; ²¹ tanaaèki kralj, jedan; megidski kralj, jedan; ²² kedeški kralj, jedan; kralj Jokneama na Karmelu, jedan; ²³ dorski kralj u pokrajini dorskoj, jedan; gojski kralj u Gilgalu, jedan; ²⁴ tirški kralj, jedan. U svemu trideset i jedan kralj.

Chapter 13

¹ Kad je Jošua ostario i odmakao u svojim godinama, reèe mu Jahve: "Veæ si star i vremešan,
a ostalo je mnogo zemlje da se osvoji. ² Evo podruèja što još preostaju: sve pokrajine filistejske i
³ sva zemlja gešurska; od Šihora, što je pred Egiptom, sve do granice Ekrona na sjeveru, a raèuna
se kao podruèje Kanaanaca; pet kneževina filistejskih: Gaza, Ašdod, Aškelon, Git i Ekron; zatim
⁴ Avijci na jugu. Sva zemlja kanaanska od Are koja pripada Sidoncima, pa do Afeka i do međe
⁵ amorejske; onda zemlja Giblijaca i sav Libanon prema istoku, od Baal Gada u podnožju gore
⁶ Hermona do Lebo Hamata. Sve stanovnike gorja, od Libanona do Misrefota na zapadu - sve
Sidonce otjerat æu ispred sinova Izraelovih. Samo razdijeli Izraelu zemlju u baštinu, kao što sam
⁷ ti zapovjedio. Razdijeli, dakle, tu zemlju u baštinu među devet plemena i polovinu plemena
⁸ Manašeova." Druga polovina plemena Manašeova, a s njome pleme Rubenovo i Gadovo, primiše
svoju baštinu koju im je predao Mojsije preko Jordana, na istoku. Mojsije, sluga Jahvin, dodijelio
⁹ im je ovako: od Aroera, koji se nalazi uz obalu potoka Arnona, i od grada usred doline, svu
¹⁰ visoravan od Medebe do Dibona; sve gradove Sihona, kralja amorejskoga, koji je vladao u
¹¹ Hešbonu, sve do međe sinova Amonovih; i Gilead, i krajinu gešursku i maakansku sa svom
¹² gorom Hermonom, i sav Bašan do Salke; a u Bašanu sve kraljevstvo Oga, koji je vladao u
¹³ Aštarotu i Edreju i bio posljednji potomak Refaima. Mojsije ih je pobijedio i protjerao. Ali sinovi
Izraelovi nisu protjerali Gešurce i Maakance, pa tako ostadoše Gešurci i Maakanci usred Izraela
¹⁴ sve do današnjega dana. Samo plemenu Levijevu ne dade baštine: Jahve, Bog Izraelov, njegova
¹⁵ je baština, kao što je rekao. Mojsije dade plemenu sinova Rubenovih dijelove po njihovim
¹⁶ porodicama. Primili su zemlju od Aroera, koji leži uz obalu potoka Arnona, i od grada koji je
¹⁷ u sredini doline i svu visoravan kod Medebe; Hešbon sa svim njegovim gradovima koji leže na
¹⁸ visoravni: Dibon, Bamot Baal, Bet Baal Meon; Jahas, Kedemot, Mefaat; ¹⁹ Kirjatajim, Sibmu
²⁰ i Seret Hašahar na gori iznad doline; Bet Peor, Ašdot Hapisgu, Bet Haješimot; ²¹ sve gradove
na visoravni i sve kraljevstvo Sihona, amorejskog kralja, koji je vladao u Hešbonu. Mojsije ga je
pobijedio kao i knezove midjanske: Avija, Rekema, Sura, Hura, Reba, podanike Sihonove, koji su
²² živjeli u toj zemlji; i vraèa Bileama, sina Beorova, ubili su sinovi Izraelovi oštricom maèa s

²³ ostalim žrtvama. ²⁴ Međa sinova Rubenovih bijaše Jordan. To je bila baština sinova Rubenovih po njihovim porodicama: gradovi i sela njihova. ²⁵ Onda dade Mojsije plemenu Gadovu, sinovima Gadovim, dijelove po porodicama njihovim. ²⁶ Primili su u posjed: Jazer i sve gradove gileadske, polovinu zemlje sinova Amonovih sve do Aroera, nasuprot Rabi, ²⁷ i od Hešbona do Ramat Hamispe i Betonima, i od Mahanajima do pokrajine Lo-Debar; ²⁸ a u dolini: Bet Haram, Bet Nimru, Sukot i Safon, to jest ostatak kraljevstva Sihona, kralja hešbonskoga; Jordan s obalom sve do kraja Kineretskoga mora, na istoènoj strani Jordana. ²⁹ To je baština sinova Gadovih, po njihovim porodicama, gradovi i sela njihova. ³⁰ Mojsije je dao dio polovini plemena Manašeova po njegovim porodicama. ³¹ Dobili su u posjed zemlju od Mahanajima, sav Bašan, sve kraljevstvo Oga, kralja bašanskoga, i sva Sela Jairova što su u Bašanu - šezdeset gradova. ³² A polovina Gileada, Aštarot i Edrej, gradovi kraljevstva Ogova u Bašanu, pripali su sinovima Makira, sina Manašeova, i to polovini sinova Makirovih po njihovim porodicama. ³³ Tako je Mojsije bio podijelio baštine na Moapskim poljanama, s druge strane Jordana, istoèno od Jerihona. ³⁴ Levijevu plemenu ne dade Mojsije baštine: Jahve, Bog Izraelov, njihova je baština, kao što im je sam rekao.

Chapter 14

¹ Ovo je što su dobili u baštinu sinovi Izraelovi u zemlji kanaanskoj - što su im razdijelili u baštinu svećenik Eleazar i Jošua, sin Nunov, i glavari porodica izraelskih plemena. ² Ždrijebom su razdijelili baštinu, kao što je Jahve odredio preko Mojsija, među devet plemena i polovinu desetoga plemena. ³ Mojsije je odredio baštinu dvama plemenima i polovini desetog plemena s onu stranu Jordana, a levitima nije dao baštine među njima. ⁴ Jer bijahu dva plemena sinova Josipovih: Manašeovo i Efrajimovo. A levitima nisu dali dijela u zemlji nego gradove za prebivanje i pašnjake za njihovu stoku i za blago njihovo. ⁵ Kako je Jahve zapovjedio Mojsiju, tako su učinili sinovi Izraelovi pri diobi zemlje. ⁶ Sinovi Judini pristupe k Jošui u Gilgalu, a Kaleb, sin Jefuneov, Kenižanin, reče mu: "Ti znaš što je Jahve rekao Mojsiju, èovjeku Božjem, za mene i za tebe u Kadeš Barnei. ⁷ Bilo mi je èetrdeset godina kad me posla Mojsije, sluga Jahvin, iz Kadeš Barnei da uhodim zemlju. I donio sam mu izvješæe kako sam najbolje znao. ⁸ Braæa koja su pošla sa

⁹ mnogom uplašila su srce naroda, ali sam ja vršio volju Jahve, Boga svojega. I onoga se dana zakle Mojsije: 'Zemlja kojom je stupala noga tvoja pripast æe tebi i sinovima tvojim u vjeènu baštinu, jer si vršio volju Jahve, Boga mojega.' ¹⁰ I vidiš, Jahve me saèuvao u životu, kao što je rekao. Veæ je prošlo èetrdeset i pet godina kako je Jahve to obeæao Mojsiju, dok je Izrael još išao pustinjom; sada mi je osamdeset i pet godina, ¹¹ ali sam još i danas snažan kao što sam bio onoga dana kad me Mojsije poslao kao uhodu. Kao nekoæ, i sada je moja snaga u meni, za borbu, da odem i da se vratim. ¹² Daj mi sada ovo gorje, koje mi je Jahve obeæao onoga dana. Sam si èuo onoga dana. Ondje su Anakovci, a i gradovi su im veliki i tvrdi. Ako je Jahve sa mnogom, protjerat æu ih, kako je to obeæao Jahve." ¹³ Tada ga Jošua blagoslovi i dade Kaleb, sinu Jefuneovu, Hebron u baštinu. ¹⁴ Hebron je pripao u baštinu Kaleb, sinu Jefuneovu, Kenižaninu, sve do danas, jer je Kaleb vršio ¹⁵ volju Jahve, Boga Izraelova. Hebron se prije zvao Kirjat Arba; a Arba bijaše velik èovjek među Anakovcima. I poèinu zemlja od rata.

Chapter 15

¹ Dio što je pripao plemenu sinova Judinih, po njihovim porodicama, bijaše prema granici edomskoj, na jug do Sinske pustinje, na krajnjem jugu. ² A južna im međa išla od kraja Slanoga mora od zaljeva što je na jugu; ³ izlazila je onda južno od Akrabimskog uspona, pružala se preko Sina i uzlazila južno od Kadeš Barnee, prelazila Hesron, penjala se k Adari i odatle okretala prema Karkai, ⁴ potom prelazila Asmon i dopirala do Potoka egipatskog i najposlije izbijala na more. To vam je južna međa. ⁵ Na istoku je međa bila: Slano more do ušæa Jordana. Sjeverna je međa poèinjala od Slanog mora kod ušæa Jordana. ⁶ Odatle je međa uzlazila u Bet-Hoglu, tekla sjeverno uz Bet-Arabu, išla gore na Kamen Bohana, sina Rubenova. ⁷ Međa se zatim dizala od Akorske doline prema Debiru, okretala na sjever prema Gelilotu, koji leži naprama Adumimskom usponu, južno od Potoka; dalje je međa prolazila prema vodama En-Šemeša te izlazila kod En-Rogela. ⁸ Odatle se preko doline Ben-Hinom s juga dizala k Jebusejskom obronku, to jest k Jeruzalemu. Potom se uspinjala na vrh gore koja prema zapadu gleda na dolinu Hinon i leži na sjevernom kraju doline Refaima. ⁹ S vrha te gore zavijala je međa na izvor Neftoah te izlazila prema gradovima u gori Efronu da zatim okrene k Baali, to jest Kirjat Jearimu. ¹⁰ Od Baale međa je okretala na zapad

prema gori Seiru i onda, prolazeæi sjeverno od gore Jearima, to jest Kesalona, spuštala se u
 Bet-Šemeš te išla k Timni. ¹¹ Dalje je meða tekla k sjevernom obronku Ekrona, okretala prema
 Šikronu, prelazila visove Baale, pružala se do Jabneela da konaèno izbije na more. ¹² Zapadna je
 meða Veliko more s obalom. To su bile zemlje sinova Judinih, unaokolo, po porodicama njihovim.
¹³ Kaleb, sin Jefuneov, primi dio meðu sinovima Judinim, kako je Jahve naredio Jošui. Dao mu je
 Kirjat Arbu, glavni grad sinova Anakovih - Hebron. ¹⁴ Kaleb protjera odatle tri sina Anakova:
 Šešaja, Ahimana i Talmaja, potomke Anakove. ¹⁵ Odatle krenu na stanovnike Debira, koji se
 nekoæ zvao Kirjat Sefer. ¹⁶ Tada reèe Kaleb: "Tko pokori i zauzme Kirjat Sefer, dat æu mu svoju
 kæer Aksu za ženu." ¹⁷ Zauze ga Otniel, sin Kenaza, brata Kalebova; i dade mu Kaleb svoju kæer
 Aksu za ženu. ¹⁸ Kad je prišla mužu, on je nagovori da u svoga oca zatraži polje. Ona siðe s
 magarca, a Kaleb je upita: "Šta hoæeš?" ¹⁹ Ona odgovori: "Daj mi blagoslov! Kad si mi dao kraj
 u Negebu, daj mi i koji izvor vode." I on joj dade Gornje i Donje izvore. ²⁰ To je bila baština
 plemena sinova Judinih po porodicama njihovim. ²¹ Meðašni su gradovi plemena sinova Judinih,
 duž edomske međe prema jugu, bili: Kabseel, Eder, Jagur; ²² Kina, Dimona, Adada; ²³ Kedeš,
 Hasor Jitnan; ²⁴ Zif, Telem, Bealot; ²⁵ Novi Hasor, Kirjat Hesron (to jest Hasor); ²⁶ Amam, Šema,
 Molada; ²⁷ Hasar Gada, Hešmon, Bet-Pelet; ²⁸ Hasar Šual, Beer Šeba s pripadnim podruèjima;
²⁹ Baala, Ijim, Esem; ³⁰ Eltolad, Kesil, Horma; ³¹ Siklag, Madmana, Sansana; ³² Lebaot, Šelhim,
 En Rimon: svega dvadeset i devet gradova s njihovim selima. ³³ U Dolini: Eštaol, Sora, Ašna;
³⁴ Zanoah, En Ganim, Tapuah, Haenam; ³⁵ Jarmut, Adulam, Soko, Azeka; ³⁶ Šaarajim, Aditajim,
 Hagedera i Gederotajim: èetrnaest gradova s njihovim selima. ³⁷ Senan, Hadaša, Migdal-Gad;
³⁸ Dilean, Hamispe, Jokteel; ³⁹ Lakiš, Boskat, Eglon; ⁴⁰ Kabon, Lahmas, Kitliš; ⁴¹ Gederot,
 Bet-Dagon, Naama, Makeda: šesnaest gradova s njihovim selima. ⁴² Libna, Eter, Ašan; ⁴³ Jiftah,
 Ašna, Nesib; ⁴⁴ Keila, Akzib i Mareša: devet gradova s njihovim selima. ⁴⁵ Ekron s naseljima i
 selima njegovim; ⁴⁶ od Ekrona pa do Mora, sve što se nalazi pokraj Ašdoda, s njihovim selima;
⁴⁷ Ašdod s naseljima i selima njegovim, Gaza s naseljima i selima njegovim do Egipatskog potoka
 i Velikog mora, koje je meða. ⁴⁸ A u Gori: Šamir, Jatir, Soko; ⁴⁹ Dana, Kirjat Sefer (to je Debir);

⁵⁰ Anab, Eštemoa, Anim; ⁵¹ Gošen, Holon, Gilo: jedanaest gradova s njihovim selima. ⁵² Arab,
⁵³ Duma, Ešeana; ⁵⁴ Janum, Bet-Tapuah, Afeka, ⁵⁴ Humta, Kirjat Arba (to jest Hebron), Sior: devet
 gradova s njihovim selima. ⁵⁵ Maon, Karmel, Zif, Juta; ⁵⁶ Jizreel, Jokdeam, Zanoah; ⁵⁷ Hakajin,
⁵⁸ Gibeaa, Timna: deset gradova s njihovim selima. ⁵⁹ Halhul, Bet-Sur, Gedor; ⁵⁹ Maarat, Bet-Anot,
 Eltekon: šest gradova s njihovim selima. Tekoa, Efrata (to jest Betlehem), Peor, Etan, Kulon, Tatam,
⁶⁰ Sores, Karem, Galim, Beter, Manah: jedanaest gradova s njihovim selima. ⁶⁰ Kirjat Baal (to jest
⁶¹ Kirjat Jearim) i Haraba: dva grada s njihovim selima. ⁶¹ U pustinji: Bet Haaraba, Midin, Sekaka;
⁶² Hanibšan, Slani grad i En-Gedi: šest gradova s njihovim selima. ⁶³ A Jebusejci koji su živjeli
 u Jeruzalemu nisu mogli protjerati sinovi Judini. Tako su ostali sa sinovima Judinim u Jeruzalemu
 sve do danas.

Chapter 16

¹ Sinovima Josipovim pripao je ždrijebom posjed: od Jordana kod Jerihona, od Jerihonskih
 voda na istok, pa pustinjom k Betelskoj gori; ² od Betel-Luza međa se nastavljala područjem
 Arkijaca do Atarota. ³ Potom se spuštala na zapad do jafletske međe, sve do Donjeg Bet-Horona
 i do Gezera, odakle je izlazila na more. ⁴ To je bila baština Josipovih sinova: Manašea i Efrajima.
⁵ Područje sinova Efrajimovih po njihovim porodicama bilo je ovo: međa baštine njihove prema
 istoku išla je od Atrot Adara pa do Gornjega Bet-Horona. ⁶ Odatle se pružala do mora ... (išla na)
 Mikmetat na sjeveru i zavijala dalje na istok prema Taanat Šilu i prolazila s istočne strane do
⁷ Janoaha. Od Janoaha spuštala se u Atarot i Naarat i onda, dotičući se Jerihona, udarala na Jordan.
⁸ Od Tapuaha išla je ta međa prema zapadu do potoka Kane te izbijala na more. To je bila baština
 plemena sinova Efrajimovih po njihovim porodicama. ⁹ A Efrajimovi su sinovi imali sve te gradove
 s njihovim selima i još odvojene gradove usred baštine sinova Manašeevih. ¹⁰ Ali nisu uspjeli
 otjerati Kanaanaca koji su živjeli u Gezeru. Tako su Kanaanci ostali među sinovima Efrajimovim
 do danas, ali im bijaše nametnuta tlaka.

Chapter 17

¹ Ždrijebom je dopao i dio plemenu Manašeovu, jer je Manaše bio prvenac Josipov. Makiru, prvencu Manašeovu, ocu Gileadovu - bijaše on ratnik bez premca - pripade Gilead i Bašan. ² Dobili su svoj dio i ostali sinovi Manašeovi po svojim porodicama: sinovi Abiezerovi, sinovi Helekovi, sinovi Asrielovi; sinovi Šekemovi, sinovi Heferovi i sinovi Šemidini. To su muški potomci Manašea, sina Josipova, po svojim porodicama. ³ A Selofhad, sin Hefera, sina Gileada, sina Makira, sina Manašeova, nije imao sinova nego samo kæeri. Evo im imena: Mahla, Noa, Hogla, Milka i Tirska. ⁴ One dođoše pred sveæenika Eleazara i pred Jošuu, sina Nunova, i pred glavare govoreæi: "Jahve je zapovjedio Mojsiju da se i nama dade baština meðu našom braæom." I dadoše im po Jahvinoj zapovijedi baštinu meðu braæom njihova oca. ⁵ Tako je dopalo Manašeu deset dijelova, povrh gileadske i bašanske zemlje, koje su s onu stranu Jordana. ⁶ Kæeri Manašeove dobiše baštinu meðu njegovim sinovima, a zemlja gileadska pripala je drugim sinovima Manašeovim. ⁷ Meða je Manašeova išla od Ašera do Mikmetata, koji leži nasuprot Šekemu, a zatim zavijala desno prema Jašibu na izvoru Tapuah. ⁸ Pokrajina Tapuah pripadaše Manašeu, ali sam Tapuah na meði Manašeovoj pripadaše sinovima Efrajimovim. ⁹ Meða je silazila do potoka Kane. Južno od potoka bili su i ovi gradovi što su Efrajimovim sinovima pripadali između Manašeovih gradova; a zemlja se Manašeova nalazila na sjeveru i izbijala na more. ¹⁰ Podruèje s juga pripadalo je Efrajimu, na sjeveru Manašeu, a more im bi meða; na sjeveru su granièili s Ašerom, a s Jisakarom na istoku. ¹¹ Manašeu pripadahu u Jisakaru i Ašeru: Bet-Šean sa svojim selima, Jibleam sa svojim selima, stanovnici Dora sa svojim selima, stanovnici En-Dora sa svojim selima, stanovnici Taanaka sa svojim selima, stanovnici Megida sa svojim selima; dakle: tri područja. ¹² Ali Manašeovi sinovi nisu mogli osvojiti te gradove i zato su Kanaanci ostali u tom kraju. ¹³ Ali kad su ojaèali sinovi Izraelovi, nametnuše Kanaancima tlaku, ali ih nisu uspjeli protjerati. ¹⁴ Obrate se tada Josipovi sinovi Jošui i upitaju: "Zašto si nam dao u baštinu prema jednom ždrijebu, samo jedan dio, kad smo mnogobrojni i Jahve nas dosad blagoslivljao?" ¹⁵ Jošua im odgovori: "Kad ste narod mnogobrojan, pođite u šumu i krèite ondje sebi zemlje u periškoj i refaimskoj krajini, ako vam je pretijesna gora Efrajimova." ¹⁶ A sinovi Josipovi rekoše: "Gora nam ova neæe biti dosta, a svi Kanaanci koji žive u ravnici imaju željezna kola, oni što su u Bet-Šeanu i selima njegovim i oni koji su u dolini jizreelskoj." ¹⁷ Tada odgovori Jošua domu Josipovu, i Efrajimu i Manašeu: "Vi ste

brojan narod i imate silnu snagu. Zato neæeš dobiti samo jedan ždrijeb: ¹⁸ neka gora bude tvoja. Ako je šumovita, iskrèi je pa æe obronci biti posjed doma tvoga. Istjerat æeš sigurno Kanaance ako i imaju željezna kola, ako i jesu jaki."

Chapter 18

¹ Sabrala se zajednica sinova Izraelovih u Šilo, i ondje razapeše Šator sastanka. Sva im se zemlja pokorila. ² Ali ostade meðu sinovima Izraelovim još sedam plemena koja nisu primila svoje baštine. ³ Tada im reèe Jošua: "Dokle æete oklijevati da poðete i zaposjednete zemlju koju vam je dao Jahve, Bog vaših otaca? ⁴ Izaberite po tri èovjeka iz svakoga plemena, a ja æu ih poslati da popišu svu zemlju za diobu. Kad se vrate k meni, ⁵ razdijelit æu zemlju na sedam dijelova. Neka ⁶ Juda ostane na svome podruèju na jugu, a Josipov dom neka ostane u svome kraju na sjeveru. A vi raspišite zemlju na sedam dijelova i donesite mi amo da bacim ždrijeb za vas ovdje pred Jahvom, Bogom našim. ⁷ Leviti neæe imati dijela meðu vama jer je sveæeništvo Jahvino njihova baština; a Gad, Ruben i polovina plemena Manašeova primili su svoju baštinu na istoènoj strani Jordana - onu koju im je dao Mojsije, sluga Jahvin." ⁸ Spreme se ti ljudi na put, a Jošua zapovjedi onima koji su pošli popisati zemlju: "Idite i obiðite svu zemlju i opišite je, pa se onda vratite k meni da bacim ždrijeb ovdje pred Jahvom u Šilu." ⁹ Odoše oni ljudi, proðoše zemljom i u knjigu popisaše sve gradove u sedam dijelova, pa se vratiše k Jošui u tabor u Šilu. ¹⁰ A Jošua baci za njih ždrijeb u Šilu pred Jahvom i ondje razdijeli Jošua zemlju sinovima Izraelovim po njihovim dijelovima plemenskim. ¹¹ I pade ždrijeb na pleme sinova Benjaminovih po njihovim porodicama: utvrdi se da je njihov dio između dijela sinova Judinih i sinova Josipovih. ¹² Sjeverna im se meða protezala od Jordana te išla uza sjeverni obronak Jerihona, uspinjala se sa zapada na goru i završavala se u pustinji Bet-Avenu. ¹³ Odatle je išla k Luzu, k južnom obronku Luza, to jest Betela; spuštala se zatim u Atrot-Adar, kraj brda koje je južno od Donjeg Bet-Horona. ¹⁴ Meða se dalje savijala i okretala sa zapada prema jugu, od gore koja se diže nasuprot Bet-Horonu s juga, i svršavala se kod Kirjat Baala, danas Kirjat Jearima, grada sinova Judinih. To je zapadna strana. ¹⁵ Južna se strana poèinjala od granice Kirjat Jearima, pa se pružala na zapad k vrelu Neftoahu; ¹⁶ potom se spuštala meða do kraja gore koja je prema dolini Ben-Hinomu, na sjeveru refaimske nizine, silazila zatim

u dolinu Hinom uz Jebusejski obronak i dosegla do izvora Rogela.¹⁷ Zatim se savijala od sjevera te izlazila na En-Šemeš i doticala Gelilot, koji se diže prema Adumimskom usponu, i silazila na Kamen Bohana, sina Rubenova.¹⁸ Prolazila je zatim obronkom sa sjeverne strane prema Bet-Haarabi i silazila do Arabe.¹⁹ Dalje je tekla međa uz obronak Bet-Hogle prema sjeveru i svršavala se na sjevernom Jeziku Slanog mora, do južnog kraja Jordana. To je južna međa.²⁰ Jordan je pak bio međa s istočne strane. To je baština sinova Benjaminovih, s njihovim međama unaokolo po porodicama njihovim.²¹ Gradovi plemena sinova Benjaminovih po porodicama njihovim jesu: Jerihon, Bet-Hogla, Emek Kesis;²² Bet-Haaraba, Samarajim, Betel;²³ Avim, Para, Ofra;²⁴ Kefar Haamona, Ofni i Gaba: dvanaest gradova s njihovim selima.²⁵ Gibeon, Rama, Beerot;²⁶ Mispe, Kefira i Mosa;²⁷ Rekem, Jirpeel, Tarala;²⁸ Sela Haelef, Jebus (to je Jeruzalem), Gibat i Kirjat: èetnaest gradova s njihovim selima. To je baština sinova Benjaminovih po porodicama njihovim.

Chapter 19

¹ Drugi ždrijeb izađe za Šimuna, za pleme sinova Šimunovih po porodicama njihovim: njihova je baština bila usred sinova Judinih.² Dodijeljena im je kao baština: Beer Šeba, Šeba, Molada;³ Hasar Šual, Bala, Esem;⁴ Eltolad, Betul, Horma,⁵ Siklag, Bet-Hamarkabot, Hasar Susa,⁶ Bet-Lebaot i Šaruhen: trinaest gradova i njihova sela.⁷ Ajin, Rimon, Eter i Ašan: èetiri grada s njihovim selima.⁸ I sva naselja što su oko tih gradova, do Baalat Beera, Ramat Negeba. To je baština plemena sinova Šimunovih po porodicama njihovim.⁹ Baština je sinova Šimunovih bila od dijela sinova Judinih, jer dio dodijeljen sinovima Judinim bijaše za njih prevelik. Zato su sinovi Šimunovi dobili svoju baštinu usred njihova područja.¹⁰ Treæi ždrijeb izađe za sinove Zebulunove po porodicama njihovim: njihovo je područje sezalo do Sarida,¹¹ odakle im se međa na zapadu penjala do Marale, doticala Dabešet i dopirala do potoka koji je nasuprot Jokneamu.¹² Od Sarida je međa okretala prema istoku, sve do međe Kislot Tabora, odakle je izlazila do Dabrata i uspinjala se do Jafije.¹³ A odatle je išla opet prema istoku, na Git Hefer i na Ita Kasin, izlazila na Rimon i vraæala se do Nee.¹⁴ Onda je okretala sa sjevera oko Hanatona i završavala se u dolini Jiftah-Elu.

¹⁵ Pa Katat, Nahalal, Šimron, Jidalu i Betlehem: dvanaest gradova s njihovim selima. ¹⁶ To je bila
 baština sinova Zebulunovih po porodicama njihovim: ti gradovi s njihovim selima. ¹⁷ Āetvrti je
 ždrijeb izašao za Jisakara, za sinove Jisakarove po njihovim porodicama. ¹⁸ A posjed im je bio:
 Jizreel, Hakesulot, Šunem; ¹⁹ Hafarajim, Šion, Anaharat; ²⁰ Harabit, Kišjon, Ebes; ²¹ Remet i
 En-Ganim, En-Hada i Bet-Pases. ²² Potom međa dotiēe Tabor, Šahasimu i Bet-Šemeš i izlazi na
 Jordan: šesnaest gradova s njihovim selima. ²³ To je baština plemena sinova Jisakarovih po
 porodicama njihovim: ti gradovi s njihovim selima. ²⁴ Peti ždrijeb iziđe za pleme sinova Ašerovih
 po njihovim porodicama. ²⁵ Njihova je zemlja bila: Helkat, Hali, Beten, Akšaf, ²⁶ Alamelek,
 Amad, Mišal. Na zapadu je međa doticala Karmel i Šihor Libnat. ²⁷ Zatim je okretala prema
 sunēanom istoku do Bet-Dagona i doticala se Zebuluna i doline Jiftahela sa sjevera; protezala se
 dalje Bet-Haemekom i Neielom i dosegala slijeva Kabul, ²⁸ pa Abdon, Rehob, Hamon i Kanu sve
 do Velikog Sidona. ²⁹ Međa je tada zavijala prema Rami i do tvrdoga grada Tira te je okretala
 prema Hosi i izlazila na more. Obuhvaēala je Mehaleb, Akzib, ³⁰ Ako, Afek i Rehob: dvadeset i
 dva grada s njihovim selima. ³¹ To je baština plemena sinova Ašerovih po porodicama njihovim:
 ti gradovi i njihova sela. ³² Šesti ždrijeb izađe za sinove Naftalijeve po njihovim porodicama.
³³ Njihova međa ide od Helefa i od Hrasta u Saananimu, od Adami Hanekeba i Jabneela do Lakuma
 i izbija na Jordan. ³⁴ Potom međa okreēe na zapad k Aznot Taboru i pruža se odande prema
 Hukoku; na jugu se dotiēe Zebuluna, na zapadu Ašera, na istoku Jordana. ³⁵ Utvrđeni gradovi
 bijahu Hasidim, Ser, Hamat, Rakat, Kineret; ³⁶ Adama, Rama, Hasor, ³⁷ Kedeš, Edrej, En-Hasor;
³⁸ Jiron, Migdal-El, Horem, Bet-Anat, Bet-Šemeš: devetnaest gradova s njihovim selima. ³⁹ To je
 baština plemena Naftalijevih sinova po porodicama njihovim: ti gradovi i njihova sela. ⁴⁰ Izađe
 sedmi ždrijeb za pleme sinova Danovih po porodicama njihovim. ⁴¹ Podruēje baštine njihove bilo
 je: Sora, Eštaol, Ir Šemeš, ⁴² Šaalabin, Ajalon, Jitla, ⁴³ Elon, Timna, Ekron, ⁴⁴ Elteke, Gibeton,
⁴⁵ Baalat, ⁴⁶ Jehud, Bene-Berak, Gat-Rimon, ⁴⁶ Me-Hajarkon i Harakon s područjem prema Jafi.
⁴⁷ Ali područje sinova Danovih bilo je za njih pretijesno; zato udare Danovi sinovi na Lešem, osvoje
 ga i sve pobiju oštricom maēa; zaposjednu grad, nastane se u njemu i Lešem prozovu Dan, po imenu

⁴⁸ Dana, oca svoga. ⁴⁹ To je baština plemena sinova Danovih po porodicama njihovim: ti im gradovi i sela njihova. ⁵⁰ Kada završe diobu zemlje ždrijebom i utvrde njezine međe, dadu Izraelci Jošui, sinu Nunovu, baštinu u svojoj sredini. ⁵¹ Po zapovijedi Jahvinoj dali su mu grad koji je sebi želio: Timnat-Serah u Efrajimovoj gori; on utvrdi taj grad i nastani se u njemu. To su baštine koje su svećenik Eleazar i Jošua, sin Nunov, i glavari izraelskih plemena podijelili ždrijebom među plemena izraelska u Šilu, pred Jahvom, na vratima Šatora sastanka. Tako je završena razdioba zemlje.

Chapter 20

¹ Jahve reče Jošui: ² "Kaži sinovima Izraelovim i reci im: 'Odredite sebi gradove-utočišta za koje sam vam govorio preko Mojsija, ³ da bi onamo mogao pobjeći ubojica koji nehotice ubije koga i da vam budu utočišta od krvnoga osvetnika. ⁴ Ako ubojica utekne u koji od tih gradova, neka stane pred gradska vrata i neka starješinama toga grada iznese svoju stvar. Oni neka ga prime u svoj grad i odrede mu mjesto gdje će prebivati među njima. ⁵ Ako ga krvni osvetnik progoni, ne smiju izručiti ubojicu u njegove ruke: tÓa nehotice je ubio svoga blišnjega, a ne iz mržnje. ⁶ Ubojica neka ostane u tom gradu sve dok ne stupi pred sud zajednice ili do smrti velikoga svećenika koji bude u ono vrijeme. Tada neka se ubojica vrati i neka ode u svoj grad i svome domu - u grad iz kojega je utekao.'" ⁷ I posvete Kedeš u Galileji, u Naftalijevoj gori; Šekem u Efrajimovoj gori; Kirjat-Arbu, to jest Hebron, u Judinoj gori. ⁸ S druge strane Jordana, istočno od Jerihona, odrede Beser u pustinji, u ravnici plemena Rubenova, i Ramot u Gileadu od plemena Gadova, i Golan u Bašanu od plemena Manašeova. ⁹ To su bili gradovi određeni svim Izraelcima i došljacima koji borave među njima: ovamo je mogao uteći svaki koji nehotice drugoga ubije, a da sam ne pogine od osvetničke ruke dok ne izađe na sud, pred zajednicu.

Chapter 21

¹ Pođoše tada glavari levitskih obitelji k svećeniku Eleazaru i Jošui, sinu Nunovu, i plemenskim glavarima Izraela. ² I rekoše im u Šilu, u zemlji kanaanskoj: "Jahve je zapovjedio preko Mojsija da nam se dadu gradovi gdje ćemo živjeti i pašnjaci oko njih za našu stoku." ³ Izraelci dadoše

levitima od svoje baštine, po zapovijedi Jahvinoj, ove gradove s njihovim pašnjacima. Iziđe, dakle, ždrijeb za porodice Kehatove: levitima, potomcima svećenika Arona, pripade trinaest gradova⁴ od plemena Judina, Šimunova i Benjaminova;⁵ ostalim sinovima Kehatovim pripalo je ždrijebom po porodicama deset gradova od plemena Efrajimova i Danova i od polovine plemena Manašeova.⁶ Sinovi Geršonovi dobiše po porodicama trinaest gradova od plemena Jisakarova, Ašerova i Naftalijeva i od polovine plemena Manašeova u Bašanu.⁷ Merarijevim sinovima po njihovim porodicama pripalo je dvanaest gradova od plemena Rubenova, Gadova i Zebulunova.⁸ Tako Izraelci ždrijebom dodijeliše levitima te gradove s pašnjacima, kako bijaše zapovjedio Jahve preko Mojsija.⁹ Od plemena sinova Judinih i od plemena sinova Šimunovih dodijeljeni su bili ovi gradovi koji se poimence navode:¹⁰ sinovima Aronovim u levitskim porodicama Kehatovim, jer je prvi ždrijeb bio za njih,¹¹ pripade Kirjat-Arba, glavni grad Anakovaca, to jest Hebron, u Judinoj gori, s pašnjacima unaokolo.¹² Ali polja oko toga grada sa selima unaokolo bila su već dana u baštinu Kalebu, sinu Jefuneovu.¹³ Sinovima svećenika Arona pripade grad-utočište Hebron s pašnjacima i Libna s pašnjacima;¹⁴ Jatir s pašnjacima, Eštemoa s pašnjacima,¹⁵ Holon s pašnjacima, Debir s pašnjacima,¹⁶ Ašan s pašnjacima, Juta s pašnjacima, Bet-Šemeš s pašnjacima. Dakle, devet gradova od ona dva plemena.¹⁷ Od plemena Benjaminova: Gibeon s pašnjacima, Geba s pašnjacima,¹⁸ Anatot s pašnjacima, Almon s pašnjacima. Dakle, četiri grada.¹⁹ Tako su svećenici, sinovi Aronovi, dobili svega trinaest gradova s njihovim pašnjacima.²⁰ Ostalim levitima u porodicama sinova Kehatovih ždrijebom su pripali gradovi plemena Efrajimova.²¹ Dali su im grad-utočište Šekem s pašnjacima njegovim na Efrajimovoj gori, zatim Gezer s pašnjacima,²² Kibsajim s pašnjacima, Bet-Horon s pašnjacima. Dakle, četiri grada.²³ Od plemena Danova dobili su: Elteku s pašnjacima i Gibeton s pašnjacima,²⁴ Ajalon s pašnjacima i Gat-Rimon s pašnjacima. Dakle, četiri grada.²⁵ Od polovine plemena Manašeova: Tanak s pašnjacima i Jibleam s pašnjacima. Dakle, dva grada.²⁶ U svemu: deset su gradova s pašnjacima dobile porodice ostalih sinova Kehatovih.²⁷ Geršonovim sinovima, porodicama levitskim, dadoše od polovine plemena Manašeova grad-utočište Golan u Bašanu i Aštarot s njihovim pašnjacima. Dakle, dva grada.²⁸ Od plemena

Jisakarova: Kišon s pašnjacima, Dabrat s pašnjacima, ²⁹ Jarmut s pašnjacima i En-Ganim s
 pašnjacima. Dakle, četiri grada. ³⁰ Od plemena Ašerova: Mišal s pašnjacima, Abdon s pašnjacima,
³¹ Helkat s pašnjacima i Rehob s pašnjacima. Dakle, četiri grada. ³² Od plemena Naftalijeve:
 grad-utoèište Kedeš u Galileji s pašnjacima, Hamot Dor s pašnjacima i Kartan s pašnjacima. Dakle,
³³ tri grada. Svega Geršonovih gradova po porodicama njihovim bijaše trinaest gradova s pašnjacima.
³⁴ Porodicama sinova Merarijevih, preostalim levitima, dali su od plemena Zebulunova: Jokneam
 s pašnjacima, Kartu s pašnjacima, ³⁵ Rimon s pašnjacima, Nahalal s pašnjacima. Dakle, četiri
³⁶ grada. S onu stranu Jordana od plemena Rubenova dadoše im grad-utoèište Beser s pašnjacima
 na pustinjskoj visoravni, Jahas s pašnjacima, ³⁷ Kedemot s pašnjacima, Mefaat s pašnjacima. Dakle,
³⁸ četiri grada. Od plemena Gadova: grad-utoèište Ramot u Gileadu s pašnjacima, Mahanajim s
 pašnjacima, ³⁹ Hešbon s pašnjacima, Jazer s pašnjacima. Dakle, četiri grada. ⁴⁰ U svemu bijaše
 dodijeljeno ždrijebom porodicama sinova Merarijevih, preostalim levitima, dvanaest gradova.
⁴¹ Tako usred baštine sinova Izraelovih bijaše èetrdeset i osam levitskih gradova s pašnjacima.
⁴² Svaki je taj grad imao pašnjake unaokolo. Tako je bilo sa svima spomenutim gradovima. ⁴³ Tako
 je Jahve predao Izraelcima svu zemlju za koju se zakleo da æe je dati ocima njihovim. Primili su
 je u posjed i nastanili se u njoj. ⁴⁴ I dade im Jahve da otpoèinu u miru na svim međama, kako se
 bijaše zakleo njihovim ocima. Nitko im od njihovih neprijatelja ne bijaše kadar odoljeti. Sve im je
 njihove neprijatelje predao Jahve u ruke. ⁴⁵ Od svih obeæanja što ih je Jahve dao domu Izraelovu
 nijedno ne osta neispunjeno. Sve se ispunilo.

Chapter 22

¹ Tada sazove Jošua sinove Rubenove i Gadove i polovinu plemena Manaševa ² i reèe im:
 "Izvršili ste sve što vam je Mojsije, sluga Jahvin, zapovjedio i poslušali ste me u svemu što sam
 vam zapovjedio. ³ Niste ostavili svoje braæe unatoèe dugom vojevanju do današnjega dana i vršili
 ste vjerno zapovijedi Jahve, Boga svojega. ⁴ Sada je Jahve, Bog vaš, dao mir braæi vašoj, kako im
 bijaše obeæao. Vratite se sada u svoje šatore, u zemlju koju vam je dao Mojsije, sluga Jahvin, u
⁵ baštinu s onu stranu Jordana. Samo pazite da vršite zapovijedi i Zakon što vam ga dade Mojsije,

sluga Jahvin: da ljubite Jahvu, Boga svojega, da uvijek idete putovima njegovim, da òuvate zapovijedi njegove, da se držite uz njega i da mu služite svim srcem i svom dušom." ⁶ I blagoslovi ih Jošua i otpusti, a oni se zatim vrata u svoje šatore. ⁷ Mojsije bijaše jednoj polovini plemena Manašeova dao baštinu u Bašanu; a drugoj polovini dade je Jošua usred njihove braæe zapadno od Jordana. ⁸ Otpuštajuæi ih u njihove šatore, Jošua ih blagoslovi. I reèe im: "Vratite se u svoje šatore s velikim blagom i s mnogom stokom, sa srebrom, zlatom, tuèem, željezom i haljinama u izobilju i podijelite plijen od neprijatelja svojih s braæom svojom." ⁹ Vratitæ se sinovi Rubenovi i sinovi Gadovi i polovina plemena Manašeova; odoše od sinova Izraelovih iz Šila u zemlji kanaanskoj da krenu u zemlju gileadsku, na svoju baštinu koju su zaposjeli, kako im je zapovjedio Jahve preko Mojsija. ¹⁰ Kad su stigli do jordanskog podruèja u zemlji kanaanskoj, podigoše sinovi Rubenovi, sinovi Gadovi i polovina plemena Manašeova žrtvenik na Jordanu, žrtvenik velik, izdaleka se vidio. ¹¹ Èuli Izraelci gdje se govori: "Evo, sinovi Rubenovi, sinovi Gadovi i polovina plemena Manašeova podigoše žrtvenik prema zemlji kanaanskoj, kod Jordana, na izraelskoj strani." ¹² Na to se skupi sva zajednica sinova Izraelovih u Šilu da poðu u boj na njih. ¹³ Izraelci sinovima Rubenovim, sinovima Gadovim i polovini plemena Manašeova u gileadsku zemlju poslaše Pinhasa, sina sveæenika Eleazara, ¹⁴ i s njime deset knezova, po jednoga rodovskog glavarara od svakoga plemena Izraelova, a svaki je od njih bio glavar obitelji meðu tisuæama porodica Izraelovih. ¹⁵ I kad oni doðu k sinovima Rubenovim, sinovima Gadovim i polovini plemena Manašeova u zemlju gileadsku, rekoše im: ¹⁶ "Evo što veli sva zajednica Jahvina: 'Što znaèi nevjera koju òinite protiv Jahve, Boga Izraelova? Zašto se odvrghoste danas od Jahve i, podigavši žrtvenik, zašto se bunite protiv Jahve?' ¹⁷ Zar vam nije dosta zloèina iz Peora, od kojega se nismo oèistili do dana današnjega i zbog kojega je došao pomor na zajednicu Jahvinu? ¹⁸ Ako se danas odvræate od Jahve i bunite se danas protiv njega, neæ li se sutra izliti njegov gnjev na svu zajednicu Izraelovu? ¹⁹ Ili vam je možda zemlja vaše baštine neèista? Onda prijeđite u zemlju baštine Jahvine, u kojoj je Jahvino Prebivalište, i prebivajte meðu nama. Ali se ne bunite protiv Jahve i ne bunite se protiv nas dižuæi sebi žrtvenik mimo žrtvenik Jahve, Boga našega. ²⁰ Nije li se Akan, Zerahov sin, sam ogriješio o 'herem' te se oborila srdžba na svu zajednicu Izraelovu? Zar nije umro zbog krivice svoje?'" ²¹ Tada odgovoriše sinovi Rubenovi, sinovi Gadovi i polovina plemena Manašeova govoreæi plemenskim glavarima Izraelovim: ²² "Bog, Bog Jahve, Bog nad bogovima, Jahve zna i neka zna Izrael: ako je to bila pobuna ili nevjernost prema Jahvi, neka nam uskrati svoju pomoæ danas; ²³ ako smo

podigli žrtvenik da se odvrgnemo od Jahve i da prinosimo žrtve paljenice, prinosnice i žrtve prièsnice, neka nam onda sudi Jahve!²⁴ Uèinismo to od brige i skrbi i rekosmo: 'Jednoga æe dana sinovi vaši reæi našima: Što vam je zajednièko s Jahvom, Bogom Izraelovim?²⁵ Zar nije, sinovi Rubenovi i sinovi Gadovi, postavio Jahve između vas i nas među našu - Jordan? Vi nemate dijela s Jahvom.'²⁶ I tako bi sinovi vaši mogli uèiniti da se sinovi naši odvrte te ne štuju Jahvu. Zato smo rekli: 'Podignimo žrtvenik, ali ne za žrtve paljenice niti za klanice,²⁷ nego da bude svjedoèanstvo između nas i vas, među potomcima našim, da želimo služiti Jahvi paljenicama, klanicama i prièsnicama. Tako da ne mognu jednom vaši sinovi reæi našima: Nemate dijela s Jahvom.'²⁸ Ako bi kada tako rekli nama i potomcima našim, mogli bismo odgovoriti: 'Pogledajte slog žrtvenika Jahvina što su ga podigli oci naši ne za žrtve paljenice ni klanice, nego za svjedoèanstvo između nas i vas.'²⁹ Nije nam ni na kraj pameti pomisao da se bunimo protiv Jahve i da se odvræamo od njega dižuæi žrtvenik za žrtve paljenice, prinosnice i klanice, mimo žrtvenik Jahve, Boga našega, koji je pred njegovim Prebivalištem!"³⁰

Kad sveæenik Pinhas, knezovi zbora i glavari izraelskih plemena koji su bili s njim èuše rijeèi koje im rekoše sinovi Gadovi, sinovi Rubenovi i sinovi Manašeovi, umiriše se.³¹ Tada sveæenik Pinhas, sin Eleazarov, odgovori sinovima Rubenovim, sinovima Gadovim i sinovima Manaševim: "Spoznali smo sada da je Jahve među nama, jer mu se niste iznevjerili: tako ste saèuvali sinove Izraelove od kazne Jahvine."³² Sveæenik Pinhas, sin Eleazarov, i knezovi odoše od sinova Rubenovih i sinova Gadovih i vratiše se iz zemlje gileadske u kanaansku k sinovima Izraelovim i kazaše im odgovor.³³ Izraelovim sinovima bijaše drag taj odgovor: hvalili su Boga i odustali su od nauma da udare na njih i da opustoše zemlju u kojoj su živjeli sinovi Rubenovi i sinovi Gadovi.³⁴ Sinovi Rubenovi i sinovi Gadovi nazvali su žrtvenik "Ed" - "Svjedoèanstvo", jer rekoše: "To je svjedoèanstvo među nama: Jahve je Bog."

Chapter 23

¹ Protéklo je mnogo dana kako je Jahve dao Izraelu da otpoèine od svih neprijatelja unaokolo. I Jošua bijaše ostario, zašao u godine.² Dozva zato Jošua sve Izraelce, starješine, glavare, suce i upravitelje njihove i reèe im: "Ostario sam i odmakao u godinama.³ Vi ste bili svjedoci svega što je Jahve, Bog vaš, pred vašim oèima uèinio svim narodima radi vas: Jahve, Bog vaš, borio se za vas.⁴ Vidite, razdijelio sam ždrijebom u baštinu vašim plemenima sve narode koji su ostali i sve

⁵ one narode koje sam istrijebio od Jordana do Velikog mora na zapadu. Jahve, Bog vaš, sam æ ih goniti ispred vas i otjerat æ ih ispred vas i zaposjest æete njihovu zemlju, kao što vam je obeæao Jahve, Bog vaš. ⁶ Budite, dakle, postojani i sve èvršæi u tome da èuvate i vršite sve što je napisano u Knjizi zakona Mojsijeva i da ne odstupite od toga ni desno ni lijevo. ⁷ Ne miješajte se s tim narodima koji ostadoše meðu vama; i ne spominjite imena njihovih bogova niti se kunite njima; nemojte im služiti i ne klanjajte se njima. ⁸ Nego se držite Jahve, Boga svoga, kako ste èinili do danas. ⁹ Jahve je protjerao ispred vas velike i moæne narode i nitko se nije do danas mogao održati pred vama. ¹⁰ Jedan je od vas tjerao pred sobom tisuæu, jer se Jahve, Bog vaš, borio za vas, kao što vam je obeæao. ¹¹ Brižno pazite da ljubite Jahvu, Boga svojega, jer se radi o vašem životu. ¹² Jer ako se odmetnete i prionete uz ostatak onih naroda koji preostaše meðu vama i s njima se povežete tazbinom i pomiješate se s njima i oni s vama, ¹³ znajte dobro da æ Jahve, Bog vaš, prestati goniti te narode ispred vas; oni æ vam postati zamka i mreža, bit æ biè bokovima vašim i trnje oèima vašim, sve dok se ne iselite iz ove dobre zemlje koju vam dade Jahve, Bog vaš. ¹⁴ Evo, ja kreæem danas na put kojim je svima poæi. Spoznajte i priznajte svim srcem svojim i svom dušom svojom: ni jedno od svih obeæanja koja vam je dao Jahve, Bog vaš, nije ostalo neispunjeno. ¹⁵ I kao što vam se ispunilo svako obeæanje što vam ga je dao Jahve, Bog vaš, tako æ Jahve ispuniti ¹⁶ i svaku prijetnju dok vas ne izbriše s lica ove dobre zemlje koju vam je dao Jahve, Bog vaš. Ako prekršite Savez koji je Jahve, Bog vaš, sklopio s vama; ako budete služili drugim bogovima i klanjali se njima, buknut æ gnjev Jahvin na vas i nestat æ vas ubrzo iz dobre zemlje koju vam je Jahve dao."

Chapter 24

¹ Jošua potom sabra sva plemena Izraelova u Šekem; i sazva starješine Izraelove, glavare, suce i upravitelje njihove i oni stadoše pred Bogom. ² Tada reèe Jošua svemu narodu: "Ovako veli Jahve, Bog Izraelov: 'Nekoæ su oci vaši, Terah, otac Abrahamov i Nahorov, živjeli s onu stranu Rijeke i služili drugim bogovima. ³ Ali sam ja uzeo oca vašega Abrahama s one strane Rijeke i proveo ga kroza svu zemlju kanaansku, umnožio mu potomstvo i dao mu Izaka. ⁴ Izaku dadoh Jakova i Ezava. Ezavu sam dao goru Seir u posjed. Jakov i sinovi njegovi otišli su u Egipat. ⁵ Tada sam poslao

⁶ Mojsija i Arona i udario sam Egipat kaznama koje sam uèinio u njemu i tada sam vas izveo. Izveo sam oce vaše iz Egipta i stigli su na more; Egipæani su progonili vaše oce bojnim kolima i konjanicima sve do Mora crvenoga. ⁷ Zavapili su tada Jahvi i on je razvukao gustu maglu između njih i Egipæana i naveo ih u more koje ih je prekrilo. Vidjeli ste svojim oèima što sam uèinio Egipæanima; zatim ste ostali dugo vremena u pustinji. ⁸ Nato sam vas uveo u zemlju Amorejaca, koji žive s onu stranu Jordana. Zaratiše s vama i ja ih dadoh u vaše ruke; uzeli ste u baštinu zemlju njihovu jer sam ih ja ispred vas uništio. ⁹ Tada se digao moapski kralj Balak, sin Siporov, da ratuje s Izraelom i on pozva Bileama, sina Beorova, da vas prokune. ¹⁰ Ali ja ne htjedoh poslušati Bileama: morade vas on i blagosloviti, i spasih vas iz njegove ruke. ¹¹ Onda ste prešli preko Jordana i došli u Jerihon, ali su glavari Jerihona povelili rat protiv vas - kao i Amorejci, Perizani, Kanaanci, Hetiti, Girgašani, Hivijci i Jebusejci - ali sam ih ja predao u vaše ruke. ¹² Pred vama sam poslao stršljene koji su ispred vas tjerali dva kralja amorejska: nemaš što zahvaliti svome maèu ni svome luku. ¹³ Dao sam vam zemlju za koju se niste trudili i gradove koje niste gradili i u njima se nastaniste; i vinograde vam dadoh i maslinike koje niste sadili, a danas vas hrane.' ¹⁴ I zato se sada bojte Jahve i služite mu savršeno i vjerno! Uklonite bogove kojima su služili oci vaši s onu stranu Rijeke i u Egiptu i služite Jahvi! ¹⁵ Međutim, ako vam se ne sviđa služiti Jahvi, onda danas izaberite kome æete služiti: možda bogovima kojima su služili vaši oci s onu stranu Rijeke ili bogovima Amorejaca u èijoj zemlji sada prebivate. Ja i moj dom služiti æemo Jahvi." ¹⁶ Narod odgovori: "Daleko neka je od nas da ostavimo Jahvu a služimo drugim bogovima. ¹⁷ Jahve, Bog naš, izveo je nas i naše oce iz Egipta, iz doma robovanja, i on je pred našim oèima uèinio velika èudesa i èuvao nas cijelim putem kojim smo išli i među svim narodima kroz koje smo prolazili. ¹⁸ Još više: Jahve je ispred nas protjerao sve narode i Amorejce, koji su živjeli u ovoj zemlji. I mi æemo služiti Jahvi jer je on Bog naš." ¹⁹ Tada reèe Jošua narodu: "Vi ne možete služiti Jahvi, jer je on Bog sveti, Bog ljubomorni, koji ne može podnijeti vaših prijestupa ni vaših grijeha. ²⁰ Ako ostavite Jahvu da biste služili tuđim bogovima, okrenut æe se protiv vas i uništiti æe vas, pošto vam je bio dobro èinio." ²¹ A narod odgovori Jošui: "Ne, mi æemo služiti Jahvi!" ²² Na to æe Jošua narodu: "Sami ste protiv sebe svjedoci da ste izabrali Jahvu da mu služite." ²³ Odgovoriše mu: "Svjedoci smo." "Maknite, ²⁴ dakle, tuđe bogove koji su među vama i priklonite svoja srca Jahvi, Bogu Izraelovu." ²⁵ Odgovori narod Jošui: "Služit æemo Jahvi, Bogu svojem, i glas æemo njegov slušati." Tako sklopi Jošua

toga dana Savez s narodom i utvrdi mu uredbu i zakon. Bilo je to u Šekemu.²⁶ Jošua upisa te riječi
 u Knjigu zakona Božjega. Zatim uze velik kamen i stavi ga ondje pod hrast koji bijaše u svetištu
 Jahvinu.²⁷ Zatim reče Jošua svemu narodu: "Gle, ovaj kamen neka nam bude svjedokom jer je
 čuo riječi što ih je govorio Jahve; on će biti svjedok da ne zatajite Boga svoga."²⁸ Tada Jošua
 otpusti narod, svakoga na njegovu baštinu.²⁹ Poslije ovih događaja umrije Jošua, sin Nunov, sluga
 Jahvin, u dobi od sto deset godina.³⁰ Sahraniše ga u kraju što ga je baštiniu u Timnat Serahu, u
 Efrajimovoj gori, sjeverno od gore Gaaša.³¹ Izrael je služio Jahvi svega vijeka Jošuina i svega
 vijeka starješina koje su Jošuu nadživjele i vidjele sva djela što ih je Jahve učinio Izraelu.³² Kost
 Josipove, koje su sinovi Izraelovi sa sobom donijeli iz Egipta, pokopali su u Šekemu, na zemljištu
 koje Jakov bijaše kupio od sinova Hamora, oca Šekemova, za stotinu srebrnjaka i koje je pripalo
 u baštinu sinova Josipovih.³³ Umrije i Eleazar, sin Aronov, i pokopaše ga u Gibeji, koja je pripadala
 njegovu sinu Pinhasu a nalazila se u Efrajimovoj gori.

Judges

Chapter 1

¹ Poslije smrti Jošuine upitaše Izraelci Jahvu: "Tko će od nas prvi poći na Kanaance da se
 protiv njih bori?"² A Jahve odgovori: "Neka Juda prvi pođe; u njegove ruke stavljam zemlju."
³ Tada Juda reče svome bratu Šimunu: "Pođi sa mnom u zemlju koja mi je dosuđena u baštinu;
 bori se protiv Kanaanaca, a potom će se ja uzeti te boriti na tvojoj zemlji." I Šimun ode s
⁴ njim. Ode Juda i Jahve im predade u ruke Kanaance i Perizane te pobiše u Bezeku deset tisuća
⁵ ljudi. U Bezeku zatekoše Adoni-Sedeka, udariše na nj i poraziše Kanaance i Perizane.⁶ Kad je
 Adoni-Sedek nagnuo u bijeg, gonili su ga, uhvatili ga i odsjekli mu palce na rukama i nogama.
⁷ Tada reče Adoni-Sedek: "Sedamdeset kraljeva odsječenih palaca na rukama i na nogama kupilo
 je mrvice pod mojim stolom. Kako sam činio, tako mi Bog vraća." Odveli su ga u Jeruzalem i
⁸ ondje je umro. Zatim Judini sinovi udariše na Jeruzalem, osvojiše ga, posjekoše mačem žitelje i
⁹ spališe grad. Poslije toga krenuše Judini sinovi da se bore protiv Kanaanaca koji su živjeli u

¹⁰ Gorju, Negebu i u Šefeli. ¹¹ Onda Juda ode na Kanaance koji su živjeli u Hebronu - Hebronu bijaše
 nekoæ ime Kirjat Arba - i ondje potuèe Šešaja, Ahimana i Talmaja. ¹² Odatle krenu na stanovnike
 Debira, koji se nekoæ zvao Kirjat Sefer. ¹³ Tada reèe Kaleb: "Tko pokori i zauzme Kirjat Sefer,
 dat æu mu svoju kæer Aksu za ženu." ¹⁴ Zauze ga Otniel, sin Kenaza, mlaðeg brata Kalebova, i
 Kaleb mu dade svoju kæer Aksu za ženu. ¹⁵ Kad je prišla mužu, on je nagovori da u svoga oca
 ište polje. Siðe ona s magarca, a Kaleb je upita: "Što hoæeš?" ¹⁶ Ona mu odgovori: "Daj mi
 blagoslov! Kad si mi dao kraj u Negebu, daj mi onda i koji izvor vode." I Kaleb joj dade Gornje i
 Donje izvore. ¹⁷ Sinovi Hobaba Kenijca, tasta Mojsijeva, odoše iz Palmova grada s Judinim
 sinovima u Judinu pustinju, koja je u Negebu, na jugu od Arada. Tu se nastaniše meðu Amaleèanima.
¹⁸ Potom ode Juda s bratom Šimunom i pobiše Kanaance koji su živjeli u Sefatu i grad izruèiše
 "heremu", prokletstvu. Zbog toga se grad prozva Horma. ¹⁹ Ali Juda nije uspio zauzeti Gaze s
 njenim podruèjem, ni Aškelona s njegovim podruèjem, ni Ekrona s njegovim podruèjem. ²⁰ Jahve
 bijaše s njim te on osvoji gorje, ali ne mogaše potjerati onih u nizini jer imahu željezna kola. ²¹ Kao
 što bijaše odredio Mojsije, dadoše Hebron Kalebu, koji iz njega otjera tri sina Anakova. ²² A
 Benjaminovi sinovi ne uspješe otjerati Jebusejaca koji su živjeli u Jeruzalemu i tako Jebusejci
 ostadoše u Jeruzalemu s Benjaminovim sinovima do dana današnjega. ²³ Krenu i pleme Josipovo
 na Betel i Jahve bijaše s njima. ²⁴ I pleme Josipovo uze izviðati Betel. Grad se nekoæ zvao Luz.
²⁵ Uhode opaziše èovjeka gdje izlazi iz grada i rekoše mu: "Pokaži nam kuda se može u grad, pa
 æemo ti biti milostivi." ²⁶ On im pokaza kuda mogu u grad. I sve u gradu isjekoše maèem, a onoga
 èovjeka sa svom njegovom obitelji pustiše da ode. ²⁷ Èovjek je otišao u zemlju Hetita i ondje
 sagradio grad i prozvao ga Luz. Tako se zove još i danas.
²⁸ Manaše nije osvojio Bet-Šeana i njegovih sela ni Tanaka i njegovih sela. Nije potjerao ni
 stanovnika iz Dora i njegovih sela, ni stanovnika Jibleama i njegovih sela, ni stanovnika Megida i
 njegovih sela. Tako su Kanaanci ostali i živjeli u toj zemlji. ²⁹ Kad je Izrael ojaèao, nametnuo je
 Kanaancima tlaku, ali ih nije mogao otjerati. ³⁰ Ni Efrajim nije otjerao Kanaanaca koji su živjeli
 u Gezeru, tako te su Kanaanci tu živjeli meðu njima. ³¹ Zebulun nije otjerao stanovnika Kitrona
 ni stanovnika Nahalola. Tako su Kanaanci ostali usred Zebulunovih sinova, ali im bijaše nametnuta

³¹ tlaka. Ni Ašer nije otjerao stanovnika Akona, ni stanovnika Sidona, ni onih iz Mahalaba, Akziba, Helbe, Afika i Rehoba. ³² Ašerovci su ostali tako među Kanaancima, stanovnicima te zemlje, jer ih nisu otjerali. ³³ Naftali nije otjerao stanovnika Bet-Šemeša i Bet-Anata, nego je živio među Kanaancima koji su nastavali tu zemlju, ali je stanovnicima Bet-Šemeša i Bet-Anata nametnuta ³⁴ tlaka. Amorejci su potisnuli Danove sinove u goru i nisu ih puštali da siđu u ravnicu. ³⁵ Amorejci su se zadržali u Har-Heresu, Ajalonu i Šaalbimu, ali kad je ruka Josipova doma ojačala, bila im je nametnuta ³⁶ tlaka. Područje Edomaca pruža se od Akrabimskog uspona do Stijene pa naviše.

Chapter 2

¹ Anđeo Jahvin dođe iz Gilgala u Bokim i reče: "Izveo sam vas iz Egipta i doveo vas u zemlju koju sam vam obećao zaklevši se ocima vašim. Rekao sam: 'Neću raskinuti Saveza svog s vama do vijeka. ² A vi ne sklapajte saveza sa stanovnicima ove zemlje; nego rušite njihove žrtvenike!' Ali vi niste poslušali moga glasa. Što ste učinili? ³ Zato vam kažem: neću ih odagnati pred vama. Nego, oni će vas tlačiti i bogovi njihovi bit će vam zamkom." ⁴ Kad Anđeo Jahvin izreče te riječi svim Izraelcima, narod zakuka i zaplaka. ⁵ I tako prozvaše ono mjesto Bokim i ondje prinesoše žrtve Jahvi. ⁶ Tada Jošua otpusti narod i razidoše se Izraelci svaki na svoju baštinu da zaposjednu zemlju. ⁷ Narod je služio Jahvi svega vijeka Jošua i svega vijeka starješina koje su nadživjele Jošuu i vidjele sva velika djela što ih je Jahve učinio Izraelu. ⁸ Jošua, sin Nunov, sluga Jahvin, umrije u dobi od sto deset godina. ⁹ Sahraniše ga u kraju što ga je baštiniu u Timnat Heresu, u Efrajimovoj gori, sjeverno od planine Gaaša. ¹⁰ A kada se sav onaj naraštaj pridružio svojim ocima, naslijedi ga drugi naraštaj koji nije mario za Jahvu ni za djela što ih je učinio Izraelu. ¹¹ Tada su sinovi Izraelovi počeli činiti ono što Jahvi nije po volji i služili su baalima. ¹² Ostaviše Jahvu, Boga otaca svojih, koji ih je izveo iz zemlje egipatske, i pođoše za drugim bogovima između bogova okolnih naroda. Klanjahu im se, razgnjeviše Jahvu. ¹³ Otpali su od Jahve da bi služili Baalu i Aštarti. ¹⁴ Zato Jahve izli gnjev svoj na Izraela: prepusti ih pljačkašima da ih plijene, izruči ih neprijateljima uokolo, tako te se ne mogoše oduprijeti. ¹⁵ Što bi god počeli, ruka se Jahvina okretala protiv njih na njihovu nesreću, kao što im je Jahve rekao i kao što im se zakleo. I tako zapadoše u

16
veliku nevolju. Tada im Jahve stade podizati suce da ih izbavljaju iz ruku onih koji su ih pljačkali.

17
Ali oni ni svojih sudaca nisu slušali, nego se iznevjeriše s drugim bogovima te im se klanjahu. Brzo su zašli s puta kojim su išli oci njihovi slušajući Jahvine zapovijedi; oni nisu činili tako.

18
Kada im je podizao suce, Jahve bijaše sa svakim sucem te ih izbavljaše iz ruku njihovih neprijatelja za svega vijeka sučeva, jer se sažalilo Jahvi koliko su uzdisali pod jarmom onih koji su ih ugnjetavali.

19
A kada bi sudac umro, oni bi opet zapadali u veću pokvarenost nego njihovi oci. Išli su za drugim bogovima, služili im i klanjali im se, ne odustajući od svojih opakih djela i postupaka. Tada
20
Jahve planu gnjevom na Izraela i reče: "Kad je taj narod pogazio Savez kojim sam obvezao njihove
21
očeve i nije poslušao glasa mog, ni ja odsad neću pred njim potjerati ni jednoga između naroda
22
što ih je Jošua po svojoj smrti ostavio", da bi njima stavio na kušnju Izraela: hoće li se ili neće
23
držati Jahvinih putova kao što ih se držahu oci njihovi. Zato Jahve bijaše ostavio te narode i nije ih odmah izagnao ni predao Jošui u ruke.

Chapter 3

1
Ovo su narodi koje je Jahve pustio da ostanu kako bi njima iskušavao sinove Izraelove, sve
one koji ne iskusiše ratova kanaanskih. Bijaše to samo na korist pokoljenjima sinova Izraelovih
2
da nauče vještinu ratovanja - barem oni koji nisu iskusili prijašnjih ratova: ostade pet knezova
3
filistejskih i svi Kanaanci, Sidonci i Hivijci koji su živjeli na gori Libanonu od gore Baal-Hermona
4
do ulaza u Hamat. Oni su poslužili da se iskuša Izrael: da bi se vidjelo hoće li se držati zapovijedi
što ih je Jahve preko Mojsija dao njihovim ocima. Tako su Izraelci prebivali usred Kanaanaca,
5
Hetita, Amorejaca, Perizana, Hivijaca i Jebusejaca; ženili se njihovim kćerima i davali svoje
6
kćeri njihovim sinovima i služili njihovim bogovima. I činili su Izraelci ono što Jahvi nije bilo
7
po volji. Zaboravili su Jahvu, svoga Boga, da bi služili baalima i astartama. Tada Jahve planu
8
gnjevom na Izraela i dade ih u ruke Kušanu Rišatajimu, kralju edomskom; i služiliše Kušanu
9
Rišatajimu osam godina. Tad Izraelci zavapiše Jahvi i Jahve im podiže izbavitelja, Otniela, sina
10
Kenaza, mlađega brata Kalebova, da ih oslobodi. Duh Jahvin siđe na nj i on posta sucem Izraelu.
I povede Izraela u boj. Jahve mu preda u ruke Kušana Rišatajima, kralja edomskog, i on pobijedi

Kušana Rišatajima. ¹¹ Zemlja je otad bila u miru èetrdeset godina. Poslije smrti Otniela, sina
 Kenazova, ¹² Izraelci su poèeli opet èiniti što je zlo u oèima Jahvinim. Zato Jahve dade Eglonu,
 kralju moapskom, moæ nad Izraelom, jer su èinili što je zlo pred Jahvom. ¹³ Eglon se ujedini sa
 sinovima Amonovim i Amalekovim, pođe na Izraela, potuèe ga i osvoji Palmov grad. ¹⁴ Izraelci
 su služili moapskom kralju Eglonu osamnaest godina. ¹⁵ Tada Izraelci zavapiše Jahvi i Jahve im
 podiže izbavitelja - Ehuda, sina Gere iz Benjaminova plemena, èovjeka koji bijaše ljevak. I poslaše
 ga Izraelci da im odnese danak Eglonu, kralju moapskom. ¹⁶ A Ehud naèini sebi bodež sa dvije
 oštrice, lakat dug, i pripasa ga pod haljine uz desno bedro. ¹⁷ I odnese danak Eglonu, kralju
 moapskom. Eglon bijaše vrlo debeo. ¹⁸ Predavši danak, Ehud ode s ljudima koji bijahu donijeli
 danak. ¹⁹ Ali kada je došao do idola u blizini Gilgala, vrati se i reèe: "Imam ti, kralju, reæi jednu
 tajnu!" Kralj mu odvrati: "Tiho!" I svi koji su uza nj bili izaðu. ²⁰ Ehud uđe. Kralj je sjedio u
 hladovitoj gornjoj sobi; bio je sam. Ehud mu reèe: "Imam, kralju, za tebe rijeè od Boga!" On odmah
 usta s prijestolja. ²¹ Tad Ehud lijevom rukom trgnu bodež s desnog bedra i satjera mu ga u trbuh.
²² Za oštricom uđe sav držak i salo se sklopi za oštricom, jer Ehud nije mogao izvuæi oštricu iz
 trbuha. Neèist je izlazila odande. ²³ Ehud je otišao kroz trijem; za sobom je zatvorio vrata gornje
 sobe i zakljuèao ih. ²⁴ Kada je on otišao, vrate se sluge da pogledaju. Kako vrata gornje sobe bijahu
 zakljuèana, rekoše: "Bit æe da je otišao na stranu, u klijet do hladovite sobe." ²⁵ Èekali su ga dugo,
 u nedoumici, jer on nije otvorio vrata gornje sobe. Naposljetku uzeše kljuè i otvoriše: gospodar im
 ležao na tlu, mrtav. ²⁶ Dok su oni èekali, Ehud je pobjegao, prošao veæ idole i sklonio se u Seiru.
²⁷ Èim dođe u zemlju Izraelovu, zasvira u rog na Efrajimovoj gori; i siđoše Izraelci s njim s gore,
 a on im stajaše na èelu. ²⁸ I reèe im: "Pođite za mnom! Jahve vam je u ruke predao Moapce, vaše
 neprijatelje." Oni krenuše za njim, zatvoriše Moapcima put preko gazova Jordana i ne dadoše
 nikome prijeko. ²⁹ Pobili su u to vrijeme oko deset tisuæa Moabaca, sve kršnih i hrabrih ljudi, i
 nijedan im nije umakao. ³⁰ Toga su dana Moapci potpali pod ruku Izraelovu i zemlja bijaše mirna
 osamdeset godina. ³¹ Poslije njega bijaše Šamgar, sin Anatov. On je pobio šest stotina Filistejaca
 ostanom voljskim. Tako je i on spasio Izraela.

Chapter 4

¹ Poslije smrti Ehudove Izraelci su opet stali èiniti što Jahvi nije po volji ² i Jahve ih predade u ruke Jabinu, kanaanskom kralju koji je vladao u Hasoru. Vojskovoða vojsci njegovoj bijaše Sisera, koji je živio u Harošetu Poganskom. ³ Tad Izraelci zavapiše Jahvi. Jer Jabin imaše devet stotina željeznih bojnih kola i teško je tlaèio Izraelce dvadeset godina. ⁴ U to vrijeme Izraelu je sudila proroèica Debora, žena Lapidotova. ⁵ Živjela je pod Deborinom palmom između Rame i Betela u Efrajimovoj gori i k njoj su dolazili Izraelci da presuđuje u njihovim sporovima. ⁶ Ona dozva Baraka, sina Abinoamova, iz Naftalijeva Kedeša i reèe mu: "Evo što ti Jahve, Bog Izraelov, zapovijeda: 'Idi, kreni na goru Tabor i uzmi sa sobom deset tisuæa ljudi između Naftalijevih i Zebulunovih sinova. ⁷ Ja æu k tebi na Kišonski potok privuæi Siseru, vojskovoðu Jabinove vojske, s njegovim bojnim kolima i svim ratnicima te æu ga predati u tvoje ruke.'" ⁸ Barak joj odgovori: "Ako ti pođeš sa mnom, iæi æu; ako li ne pođeš sa mnom, ne idem." ⁹ "Idem s tobom", reèe mu ona, "ali na putu kojim æeš poæi slava neæe tebi pripasti jer æe Jahve ženi predati u ruke Siseru." Tada Debora ustane i pođe s Barakom u Kedeš. ¹⁰ Onamo je Barak pozvao Zebuluna i Naftalija. Deset tisuæa ljudi pođe za njim, a išla je s njim i Debora. ¹¹ Heber Kenijac bijaše se odvojio od Kajina, jednoga od sinova Hababa, tasta Mojsijeva; razapeo je svoj šator kod Hrasta u Saananimu, nedaleko od Kedeša. ¹² Javiše Siseri da je Barak, sin Abinoamov, izašao na goru Tabor. ¹³ Nato Sisera sabra sva svoja kola, devet stotina željeznih kola, i sve ljude koje je doveo od Harošeta Poganskog do Kišonskog potoka. ¹⁴ Debora reèe Baraku: "Ustani, evo dana kada æe Jahve predati Siseru u tvoje ruke! Sam Jahve ide pred tobom!" I Barak siđe s gore Tabora sa deset tisuæa ljudi za sobom. ¹⁵ Jahve zastraši Siseru, sva njegova kola i èitavu njegovu vojsku, koja naže u bijeg pred maèem Barakovim. Sisera siđe sa svojih kola i pobježe pješice. ¹⁶ Barak je gonio kola i vojsku sve do Harošeta Poganskog. Sva je Siserina vojska pala od oštrog maèa i nijedan èovjek nije umakao. ¹⁷ Sisera je dotle bježao pješice prema šatoru Jaele, žene Hebera Kenijca, jer između Jabina, kralja hasorskog, i kuæe Hebera Kenijca bijaše mir. ¹⁸ Jaela iziđe Siseri u susret i reèe mu: "Zaustavi se, gospodaru, svrati se k meni. Ne boj se nièega!" On svrati k njoj pod šator, a ona ga pokri pokrivaèem. ¹⁹ On joj reèe: "Daj mi malo vode jer sam žedan." Ona otvori mijeh s mlijekom, napoji ga i opet ga pokri. ²⁰ "Stani na ulazu u šator", reèe joj on, "pa ako tko naiđe i zapita te: 'Ima li tu koga?' ti

odgovori: 'Nema!'"²¹ A Jaela, žena Heberova, uze šatorski klin i čekić u ruke, tiho mu se približi i zabi mu klin kroza sljepoočice tako da se zario u zemlju. On od iscrpljenosti bijaše tvrdo zaspao i tako umrije.²² I gle, dođe Barak progoneći Siseru. Jaela iziđe preda nj i reče mu: "Dođi da ti pokažem čovjeka koga tražiš." On uđe k njoj, i gle - Sisera ležao mrtav, s klinom u sljepoočici.²³ Tako je Bog u onaj dan ponizio Jabina, kralja kanaanskog, pred Izraelcima.²⁴ Ruka Izraelaca postajao sve teži Jabinu, kralju kanaanskom, dok ga nije napokon zatrla.

Chapter 5

¹ Toga dana Debora i Barak, sin Abinoamov, zapjevaše ovu pjesmu: ² Ratoborno rasuše kose borci izraelski i dragovoljno krenu narod: blagoslivljajte Jahvu! ³ Ćujte, o kraljevi! Poslušajte, knezovi! Jahvi ja pjesmu pjevam, Jahvu, Boga Izraelova, ja slavim. ⁴ Sa Seira kad si silazio, Jahve, pobjednički kad si kročio iz polja edomskih, sva se zemlja tresla, lila se nebesa, oblaci curkom daždjeli. ⁵ Brda se tresla pred tobom, o Jahve, Jahve, Bože Izraelov! ⁶ U dane Šamgara, sina Anatova, u dane Jaela opustješe putovi; i oni koji su putovali, obilazahu naokolo. ⁷ Pusta bijahu sela izraelska dok ne ustadoh ja, Debora, dok ne ustadoh kao majka Izraelu. ⁸ Tuđe bogove sebi izabraše, i zato im rat stade pred vrata. Za pet gradova ne bi nijednog štita! Nijednog kralja za četrdeset tisuća u Izraelu! ⁹ Srce moje kuca za vođe izraelske, za narod što dragovoljno u boj kreće! Blagoslivljajte Jahvu! ¹⁰ Vi koji na bijelim jašete magaricama, na sagovima sjedeći, i vi koji hodite putovima, pjevajte, ¹¹ uz povike razdraganih pastira kod pojila. Neka se slave dobroćinstva Jahvina i vladavina njegova Izraelom! I narod Jahvin siđe na vrata. ¹² Probudi se, Deboro, ustani! Ustani, pjesmu zapjevaj! Hrabro! Ustani, Barače, vodi u roblje porobljivače svoje, sine Abinoamov! ¹³ Tad siđe na vrata Izrael, narod Jahvin pohrli junački. ¹⁴ Iz Efrajima potekoše u dolinu, za njima stiže među čete tvoje Benjamin. Iz Makira stupaju glavari, iz Zebuluna oni što nose štap zapovjednički. ¹⁵ Knezovi Jisakarovi s Deborom bjehu, a Naftali pođe s Barakom, pohrli da ga stigne u dolini. Kod Rubenovih potoka dugo se savjetuju. ¹⁶ Zašto si ostao u torovima da slušaš sred stada svirku frule? Kod Rubenovih potoka dugo se savjetuju. ¹⁷ Gilead osta s onu stranu Jordana. A zašto je Dan na stranim lađama? Zašto na obali mora Ašer sjedi, mirno prebiva u svojim

¹⁸ zaljevima? ¹⁹ Zebulun je narod što prkosi smrti s Naftalijem, na visoravnima. Došli su kraljevi, boj zametnuli, boj bili kraljevi kanaanski, u Tanaku, na vodi megidskoj, al' ni mrve srebra ne dobiše.
²⁰ Sa nebeskih staza vojevahu, vojevahu zvijezde prot' Siseri. ²¹ Sve otplavi potok Kišon, potok Kišon pradavni. Gazi èvrsto, moja dušo! ²² Topot silan odjekuje: jure borci na konjima!
²³ "Proklinjite Meroz," Anđeo æe Jahvin, "proklinjite žitelje njegove što Jahvi nisu u pomoæ pritekli, u pomoæ Jahvi s junacima." ²⁴ Blagoslovljena među ženama bila Jaela, žena Hebera Kenijca, među ženama šatora nek' je slavljena! ²⁵ On vode zaiska, mlijeka mu ona dade, u zdjelu dragocjenu nali mu povlake. ²⁶ Rukom lijevom za klinom segnu, a desnom za èekiaæem kovaèkim. Udari Siseru, glavu mu razmrška, probode mu, razbi sljepooèicu. ²⁷ Do nogu pade joj, sruši se, leže, do nogu pade joj, sruši se; i gdje pade, mrtav osta. ²⁸ Kroz prozor motri Siserina mati, kroz prozor motri, na rešetku jÓada: "Dugo mu se kola ne vraæaju: što im je zapreg tako spor?" ²⁹ Najmudrija zbori joj dvorkinja, sebi samoj ona odgovara: ³⁰ "Plijen su našli pa ga dijele: po djevojku na ratnika, po djevojku i po dvije, halju-dvije za Siseru, vezen rubac za moj vrat!" ³¹ Tako neka ginu, Jahve, svi neprijatelji tvoji! A oni koji te ljube nek budu kao sunce kada se diže u svojem sjaju! I zemlja bijaše mirna èetrdeset godina.

Chapter 6

¹ Opet su Izraelci èinili što je zlo u Jahvinim oèima; i Jahve ih predade u ruke Midjancima za sedam godina. ² Teška bijaše ruka Midjanaca nad Izraelom. Da bi izmakli Midjancima, Izraelci se sklanjahu u gorske pukotine, spilje i skrovišta. ³ I kada bi Izraelci posijali, dolazili bi na njih Midjanci i Amaleèani i sinovi Istoka. ⁴ Utaborivši se na njihovoj zemlji, uništavali bi rod zemlje sve do Gaze. Ne ostavljahu Izraelu ništa da se prehrani, ni ovce ni koze, ni vola ni magarca, ⁵ jer dolazahu sa svojim stadima i svojim šatorima u takvu mnoštvu kao skakavci; ne bijaše broja njima ni njihovim devama; preplavili bi zemlju, opustošili je. ⁶ Tako su Midjanci bacili Izraela u veliku bijedu te Izraelci zavapiše Jahvi. ⁷ Kad su Izraelci zavapili Jahvi zbog Midjanaca, ⁸ Jahve posla Izraelcima proroka koji im reèe: "Ovako kaže Jahve, Bog Izraelov: 'Ja sam vas izveo iz Egipta,

9
 izbavio vas iz kuæe ropstva. Ja sam vas oslobodio od ruke Egipæana i od ruke svih vaših tlaèitelja.
 10
 Protjerao sam ih pred vama, dao vam njihovu zemlju i rekao vam: Ja sam Jahve, Bog vaš. Ne
 11
 štujte bogova Amorejaca u kojih zemlji živite. Ali vi ne poslušaste moga glasa." Anðeo Jahvin
 dođe i sjede pod hrast kod Ofre koji pripadaše Joašu Abiezerovu. Njegov sin Gideon vrhao je
 12
 pšenicu na tijesku da bi je saèuvao od Midjanaca. I ukaza mu se Anðeo Jahvin i reèe mu: "Jahve
 13
 s tobom, hrabri junaèe!" Gideon mu odgovori: "Oh, gospodaru, ako je Jahve s nama, zašto nas
 sve ovo snaðe? Gdje su sva ona èudesna njegova o kojima nam pripovijedahu oci naši govoreæi:
 'Nije li nas Jahve iz Egipta izveo?' A sada nas je Jahve ostavio, predao nas u ruke Midjancima."
 14
 Jahve se tad okrenu prema njemu i reèe mu: "Idi s tom snagom u sebi i izbavit æeš Izraela iz
 15
 ruke Midjanaca. Ne šaljem li te ja?" "Ali, gospodaru", odgovori mu Gideon, "kako æu izbaviti
 16
 Izraela? Moj je rod najmanji u Manašeovu plemenu, a ja sam posljednji u kuæi svoga oca." Jahve
 17
 mu reèe: "Ja æu biti s tobom te æeš pobijediti Midjance kao jednoga." Gideon mu reèe: "Ako
 18
 sam našao milost u tvojim oèima, daj mi znak da ti govoriš sa mnom. Nemoj otiaèi odavde dok
 19
 se ne vratim s darom i stavim ga preda te." A on odgovori: "Ostat æu dok se ne vratiš." Gideon
 ode, zgotovi jare i od efe brašna naèini beskvasne hljebove, stavi meso u košaricu i juhu u lonac
 20
 pa donese sve to pod hrast. Anðeo Jahvin reèe mu: "Uzmi meso i beskvasne hljebove, stavi ih
 21
 na tu stijenu, a juhu prolj." On uèini tako. Anðeo Jahvin tad uze štap što ga je držao i vrhom
 dotaknu meso i beskvasne hljebove. Oganj planu iz stijene, spali meso i beskvasne hljebove. Anðeo
 22
 Jahvin nato išèeze pred njegovim oèima. Tad Gideon vidje da je to bio Anðeo Jahvin i reèe:
 23
 "Jao, Jahve, Gospode! Anðela Jahvina vidjeh licem u lice!" Jahve mu odgovori: "Mir s tobom!
 24
 Ne boj se, neæeš umrijeti!" Gideon podiže na tome mjestu žrtvenik Jahvi i nazva ga "Jahve-Mir".
 25
 Žrtvenik još i danas stoji u Ofri Abiezerovoj. Iste noæi Jahve reèe Gideonu: "U svojega oca
 uzmi utovljena junca, junca od sedam godina, i razori Baalov žrtvenik i posijeci gaj pokraj njega.
 26
 Potom podigni žrtvenik Jahvi, Bogu svome, na vrhu te gorske stijene i dobro ga uredi. Uzmi
 27
 junca i prinesi paljenicu na drvima Ašere što ih u gaju nasijeèeš." Tada Gideon uze deset ljudi
 između svojih slugu i uèini kako mu je zapovjedio Jahve. Ali kako se bojao svoje obitelji i graðana,
 28
 uèini to noæu. Kad su graðani sutradan poranili, a to razoren Baalov žrtvenik i gaj posjeèen
 29
 pored njega, a junac žrtvovan kao paljenica na novom oltaru. I pitahu jedni druge: "Tko je to

uèinio?" Ispitaše, istražiše pa rekoše: "Gideon, Joašev sin, uèini to." ³⁰ Tada građani rekoše Joašu: ³¹ "Izvedi sina da umre jer je razorio Baalov žrtvenik i posjekao gaj pored njega." Joaš odgovori svima koji stajahu oko njega: "Zar æete vi braniti Baala? Zar æete ga vi spasavati? Tko brani Baala, bit æe pogubljen prije sutrašnjeg dana. Ako je on bog, neka se sam brani od Gideona što mu je razorio žrtvenik." ³² Toga dana prozvali su Gideona Jerubaal jer se govorilo: "Neka sam Baal s njim obraèuna što mu je srušio žrtvenik." ³³ Svi Midjanci, Amaleèani i sinovi Istoka bijahu se sakupili i, prešavši Jordan, utaborili se u Jizreelskoj ravnici. ³⁴ Duh Jahvin obuze Gideona i on zasvira u rog, a Abiezerov rod stade iza njega. ³⁵ Posla on glasnike po svem plemenu Manašeovu te i oni stadoše iza njega. Posla glasnike i u pleme Ašerovo, Zebulunovo i Naftalijevo te im i oni krenuše u susret. ³⁶ Gideon reèe Bogu: "Ako zaista hoæeš osloboditi Izraela mojom rukom, kao što si obeæao, ³⁷ evo æu metnuti ovèje runo na gumno: ako bude rose samo na runu, a zemlja ostane suha, tada æu znati da æeš mojom rukom izbaviti Izraela, kao što si obeæao." ³⁸ I bi tako. ³⁹ Gideon urani sutradan te iscijedi rosu iz runa - punu zdjelu vode. Opet Gideon reèe Bogu: "Ne razgnjevi se na me što ti progovaram još jednom. Dopusti mi da još ovaj put pokušam s runom: neka samo runo bude suho, a neka po svoj zemlji bude rosa!" ⁴⁰ I Bog one noæi uèini tako: samo je runo ostalo suho, a po svoj zemlji pala rosa.

Chapter 7

¹ Urani Jerubaal, to jest Gideon, i sav narod bijaše s njim i utabori se kod En-Haroda; a tabor Midjanaca nalazio se na sjeveru od njegovog, podno brijega More, u dolini. ² Tada Jahve reèe Gideonu: "Previše je naroda s tobom a da bih predao Midjance u njegove ruke. Izrael bi se mogao pohvaliti i reæi: 'Vlastita me ruka izbavila.' ³ Zato oglasi da narod èuje: 'Tko se boji i strahuje, neka se vrati.'" Gideon ih iskuša. Dvadeset i dvije tisuæe ljudi iz naroda vrati se, a ostade ih deset tisuæa. ⁴ Jahve reèe Gideonu: "Još je previše naroda. Povedi ih na vodu i ondje æu ih iskušati. Za koga ti kažem: 'Neka ide s tobom', taj æe s tobom iæi. A za koga ti kažem: 'Neka ne ide s tobom', taj neæe iæi." ⁵ Gideon povede narod na vodu i Jahve mu reèe: "Koji bude laptao vodu jezikom kao što lapæe pas, stavi ga na stranu. Koji klekne da pije, odvoji ga na drugu stranu." ⁶ Onih koji su laptali vodu jezikom - prinoseæi vodu rukom k ustima - bijaše tri stotine, a sav je ostali narod kleknuo da

⁷ pije. Tad Jahve reče Gideonu: "Sa one tri stotine ljudi koji su laptali vodu ja æu vas izbaviti i
⁸ predat æu Midjance u vaše ruke. Svi drugi neka se vrate svaki svojoj kuæi." Gideon tad naloži
narodu da mu preda opskrbu i rogove, a onda otpusti Izraelce da ide svaki svome šatoru; zadržā
⁹ samo one tri stotine. A midjanski se tabor prostirao niže njega u dolini. One noæi reče mu Jahve:
¹⁰ "Ustani, navali na tabor, jer ti ga predajem u ruke. Ako se bojiš napasti, siði najprije u tabor s
¹¹ Purom, momkom svojim; slušaj što govore; ohrabrit æeš se i napast æeš na tabor." On siđe sa
¹² svojim momkom Purom do prvih taborskih straža. Midjanci, Amaleèani i svi sinovi Istoka pali
¹³ po dolini, brojni kao skakavci; njihovim devama ne bijaše broja, kao pijesku na obali mora. Kad
je Gideon došao, a to jedan baš pripovijedaše svome drugu što je sanjao: "Usnuo sam kako se
pogaèa jeèmenog kruha kotrlja u midjanski tabor: dokotrlja se do jednog šatora i pogodi, a šator
¹⁴ pade, prevrnu se." A drug mu odgovori: "Nije to drugo nego maè Gideona, Joaševa sina, Izraelca.
¹⁵ Bog mu je predao u ruke Midjance i sav tabor." Kada je Gideon èuo kako je onaj pripovjedio
san i kako ga je drugi protumaèio, baci se nièice, vrati se onda u tabor Izraelov i povika: "Ustajte,
¹⁶ jer vam je Jahve predao u ruke tabor midjanski!" Gideon tad podijeli svoje tri stotine ljudi u tri
¹⁷ èete. Svakome èovjeku dade u ruke rog, prazan vrè i luè u vrèu: "Gledajte mene", reče im, "i
¹⁸ èinite što i ja! Kada doðem na rub tabora, èinite što budem i ja èinio! Kad zatrubim u rog ja i
svi koji su sa mnom, tada i vi zasvirajte u rog oko sveg tabora i vièite: 'Za Jahvu i Gideona!'"
¹⁹ Gideon i stotina ljudi što ga je pratila doðoše na rub tabora pri poèetku ponoæne straže; tek što
²⁰ su postavili straže, oni zatrubiše u rogove i razbiše vrèeve koje su imali u ruci. Tako tri èete
zasviraše u rogove i razbiše vrèeve; lijevom rukom držahu luèi, a desnom rogove da trube i udariše
²¹ vikati: "Za Jahvu i Gideona!" I svaki stajaše nepomièno na svome mjestu uokrug tabora. Tada
²² se probudi sav tabor i Midjanci vièuæi nagoše u bijeg. Dok su one tri stotine trubile u rogove,
uèini Jahve te oni u taboru okrenuše maè jedan na drugoga. I sva se vojska razbježa do Bet-Hašita,
²³ prema Sartanu, do Abel-Meholske obale kod Tabata. A Izraelci iz plemena Naftalijeva, Ašerova
²⁴ i iz svega plemena Manašeova sabraše se i pognaše Midjance. Gideon posla glasnike po svoj
Efrajimovoj gori da govore: "Siðite pred Midjance i zauzmite prije njih sve gazove do Bet-Bara i
Jordana." Svi se ljudi od plemena Efrajimova odazvaše i zauzeše gazove voda do Bet-Bara i Jordana.
²⁵ I uhvatiše dva midjanska kneza, Oreba i Zeeba; Oreba ubiše na Orebovoj stijeni, a Zeeba kod
Zeebova tijeska. Progonili su Midjance i donijeli Gideonu preko Jordana glavu Orebovu i Zeebovu.

Chapter 8

¹ Tada Efrajimovi ljudi rekoše Gideonu: "Kako si postupio prema nama: nisi nas pozvao kada si pošao u boj protiv Midjanaca?" I žestoko mu prigovoriše. ² On im odgovori: "Pa što sam ja uèinio kad se usporedim s vama? Nije li Efrajimovo pabirèenje bolje od Abiezerove berbe? ³ U vaše je ruke Jahve predao knezove midjanske, Oreba i Zeeba. Može li se usporediti moje djelo s onim što ste vi uèinili?" Na te rijeèi utiša se njihova srdžba prema njemu.

⁴ Kad je Gideon došao do Jordana, prijeđe ga, ali i on i tri stotine ljudi s njim bijahu iznemogli i gladni. ⁵ Stoga reèe ljudima iz Sukota: "Dajte kruha ljudima koji idu za mnom, iznemogli su. Ja gonim Zebaha i Salmunu, kraljeve midjanske." ⁶ Ali mu sukotski glavari odgovoriše: "Zar je Zebahova i Salmunina šaka veæ u tvojoj ruci da dademo kruha tvojoj vojsci?" ⁷ Gideon im reèe: "Dobro! Kad mi Jahve preda u ruke Zebaha i Salmunu, iskidat æu vam meso trnjem i draèem pustinjskim." ⁸ Odatle ode u Penuel i zatraži isto od Penuelaca, a oni mu odgovore kao što su mu odgovorili i Sukoæani. ⁹ On zaprijeti i Penuelcima: "Kad se vratim kao pobjednik, poružit æu ovu kulu." ¹⁰ Zebah i Salmuna bijahu u Karkoru i vojska njihova s njima, oko petnaest tisuæa ljudi, što ih god osta od vojske sinova Istoka; sto dvadeset tisuæa ratnika bijaše palo. ¹¹ Gideon pođe putem kojim prolaze oni što žive pod šatorima, istoèno od Nobaha i Jogbohe, te potuèe vojsku kad stajaše bezbrižna. ¹² Zebah i Salmuna pobjegoše. On ih pogna i uhvati dva kralja midjanska, Zebaha i Salmunu. A vojsku im svu uništi. ¹³ Poslije bitke Gideon, sin Joašev, vrati se preko Hareške uzvisine. ¹⁴ I uhvati nekog momka iz Sukota te ga uze ispitivati; a on mu popisa imena sukotskih knezova i starješina, sedamdeset i sedam ljudi. ¹⁵ Potom Gideon ode Sukoæanima i reèe: "Evo Zebaha i Salmune zbog kojih ste mi se rugali govoreæi: 'Je li Zebahova i Salmunina šaka veæ u tvojoj ruci pa da dademo kruha tvójim iznemoglim ljudima?'" ¹⁶ I uhvati starješine gradske, nabra pustinjskog trnja i draèa da ih oæute leða Sukoæana. ¹⁷ Poruši Penuelsku kulu i pobi graðane. ¹⁸ Onda reèe Zebahu i Salmuni: "Kakvi bijahu ljudi koje pobiste na Taboru?" "Bili su nalik na te", odgovoriše. "Svaki bijaše kao kraljev sin." ¹⁹ "To su bila moja braæa, sinovi moje matere", reèe Gideon. "Tako mi Jahve, da ste ih ostavili na životu, ne bih vas ubio." ²⁰ Potom zapovjedi svom prvencu Jeteru: "Ustani, pogubi ih!" Ali dječak ne izvuèe maèa: bojao se, bijaše još mlad. ²¹ Tada

rekoše Zebah i Salmuna: "Ustani ti i navali na nas, jer kakav je èovjek, onakva mu i snaga." I ustavši, Gideon pogubi Zebaha i Salmunu i uze mjeseèiæe što su visjeli o vratu njihovih deva.

²² Izraelci rekoše Gideonu: "Vladaj nad nama, ti, sin tvoj i unuk tvoj, jer si nas ti izbavio iz ruku Midjanaca." ²³ Ali im Gideon odgovori: "Ne, neæu ja vladati nad vama, a ni moj sin; Jahve æ biti vaš vladar." ²⁴ Još im reèe Gideon: "Jedno samo od vas tražim: da mi svaki dade prsten od svog plijena." Pobjeðeni su nosili zlatne prstenove jer bijahu Jišmaelci. ²⁵ "Vrlo rado", odgovore

oni. On nato razastrije svoj plašt, a svaki od njih baci od svog plijena po prsten. ²⁶ Težina zlatnih prestena što ih je zaškao iznosila je tisuæu i sedam stotina zlatnih šekela, osim mjeseèiæa, naušnica i skrletnih haljina koje su nosili midjanski kraljevi i osim lanèiæa što bijahu oko vrata njihovih deva. ²⁷ Gideon naèini od toga efod i postavi ga u svome gradu Ofri. I sav Izrael udari za

njim u nevjeru i bijaše to zamka Gideonu i njegovu domu. ²⁸ Tako su Midjanci bili poniženi pred Izraelcima. Više ne dizahu glave i zemlja bi mirna èetrdeset godina, koliko još potraja vijek Gideonov. ²⁹ Jerubaal, sin Joašev, otišao je i živio u svojoj kuæi. ³⁰ Gideon je imao sedamdeset

sinova koji su potekli od njega jer je imao mnogo žena. ³¹ Njegova inoèa koja je živjela u Šekemu rodi mu sina komu nadjenu ime Abimelek. ³² Gideon, sin Joašev, umrije u dubokoj starosti; sahraniše ga u grobu njegova oca Joaša u Abiezerovoj Ofri. ³³ Po Gideonovoj smrti Izraelci okrenuše

u preljub s baalima te postaviše sebi za boga Baal-Berita. ³⁴ Izraelci se nisu više sjeæali Jahve, svoga Boga, koji ih je izbavio iz ruku svih njihovih neprijatelja unaokolo. ³⁵ I nisu iskazivali zahvalnost domu Jerubaala Gideona za dobro što ga je uèinio Izraelu.

Chapter 9

¹ Abimelek, sin Jerubaalov, otiðe u Šekem k braæi svoje matere i reèe njima i svemu rodu kuæe svoje majke: ² "Upitajte sve šekemske graðane: što vam je bolje - da nad vama vlada sedamdeset ljudi, svi sinovi Jerubaalovi, ili jedan èovjek? Sjetite se da sam ja od vašeg mesa i vaših kostiju!" ³ To braæa njegove matere prenesoše ostalim šekemskim graðanima i njihovo se srce prikloni Abimeleku jer govorahu: "Naš je brat!" ⁴ I dadoše mu sedamdeset šekela srebra iz hrama Baal-Beritova; time Abimelek unajmi klatež i pustolove koji poðoše za njim. ⁵ Onda doðe u kuæu

svoga oca u Ofri i pobi svoju braću, sinove Jerubaalove, sedamdeset ljudi, na jednom kamenu.

Izmakao mu je samo Jotam, najmlađi sin Jerubaalov jer se bijaše sakrio. ⁶ Tada se skupiše svi šekemski građani i sav Bet-Milo te postaviše Abimeleka za kralja kod hrasta koji stoji u Šekemu.

⁷ Kada su to dojavili Jotamu, ode on, stade na vrh gore Gerizima i povika im na sav glas: "Èujte

me, uglednici šekemski, tako vas èuo Bog!" ⁸ Jednom se zaputila stabla da pomažu kralja koji æe

vladati nad njima. Pa rekoše maslini: 'Budi nam kraljem!' ⁹ Odgovori im maslina: 'Zar da se svog

ulja odreknem što je na èast bozima i ljudima da bih vladala nad drugim drveæem?' ¹⁰ Tad rekoše

stabla smokvi: 'Dođi, budi nam kraljem!' ¹¹ Odgovori im smokva: 'Zar da se odreknem slatkoæe

i krasnoga ploda svog da bih vladala nad drugim drveæem?' ¹² Tad rekoše stabla lozi: 'Dođi, budi

nam kraljem!' ¹³ Odgovori im loza: 'Zar da se odreknem vina što veseli bogove i ljude da bih

vladala nad drugim drveæem?' ¹⁴ Sva stabla rekoše tad glogu: 'Dođi, budi nam kraljem!' ¹⁵ A glog

odgovori stablima: 'Ako me doista hoæete pomazati' za kralja, u sjenu se moju sklonite. Ako neæete,

iz gloga æe oganj planuti i sažeæi cedrove libanonske!' ¹⁶ Sada, jeste li vjerno i èestito uèinili kad

ste izabrali Abimeleka za kralja? Jeste li se dobro ponijeli prema Jerubaalu i njegovoj kuæi? Jeste

li mu uzvratili za djela što ih za vas uèini? ¹⁷ Moj se otac za vas borio izloživši svoj život te vas

izbavio iz ruku Midjanaca, ¹⁸ a vi danas ustaste protiv kuæe moga oca, pobiste njegove sinove, sedamdeset ljudi na istom kamenu, i nad građanima Šekema uèiniste kraljem Abimeleka, sina

njegove robinje, zato što je vaš brat! ¹⁹ Ako ste vjerno i pošteno danas radili prema Jerubaalu i

prema njegovoj kuæi, radujte se s Abimelekom, a on neka se raduje s vama! ²⁰ Ako niste, neka

oganj iziđe iz Abimeleka i sažeže građane Šekema i Bet-Mila i neka iziđe oganj iz građana Šekema

i Bet-Mila i sažeže Abimeleka!" ²¹ Onda Jotam pobježe, skloni se i dođe u Beer, i ondje ostade,

jer se bojao svoga brata Abimeleka. ²² Abimelek je vladao nad Izraelom tri godine. ²³ Tada Bog

posla duh razdora među Abimeleka i šekemske građane i šekemski se građani pobuniše protiv

Abimeleka. ²⁴ Bijaše to zato da bi se osvetio zloèin poèinjen nad sedamdeset Jerubaalovih sinova i da bi njihova krv pala na njihova brata Abimeleka, koji ih ubi, i na građane Šekema, koji mu

pomogoše da ubije braću. ²⁵ Hoteæi mu napakostiti, šekemski su građani postavili zasjede po

vrhovima planina i pljaèkali svakoga tko bi prošao mimo njih onim putem. Javiše to Abimeleku.

²⁶ Gaal, sin Ebedov, dođe sa svojom braæom i nastani se u Šekemu; a šekemski se građani pouzdaše

u njega. ²⁷ Otišavši u polje, trgali su u svojim vinogradima grožđe i gazili ga, a onda udarili u

28
 veselje; ušli su u hram svoga boga, jeli su, pili i proklinjali Abimeleka. A Gaal, Ebedov sin, povika: "Tko je Abimelek da mu služimo? Zar ne bi trebalo da Jerubaaov sin i Zebul, njegov namjesnik, služe ljude Hamora, Šekemova oca? Zašto da mi njemu služimo?" O, kad bih imao ovaj narod u svojoj ruci, protjerao bih Abimeleka i rekao mu: 'Pojačaj svoju vojsku i iziđi u boj!'"

30 A kad Zebul, gradski načelnik, doznade što je govorio Gaal, sin Ebedov, razgnjevi se. Posla glasnike Abimeleku u Arumu i poruči mu: "Evo, Gaal, sin Ebedov, došao u Šekem sa svojom braćom i bune građane protiv tebe. Zato ustani noću, ti i narod što je s tobom, i stani u zasjedu u polju. A ujutro, kad ograne sunce, digni se i udari na grad. Kada Gaal i njegovi ljudi iziđu preda te, ti uèini s njima što ti prilike posavjetuju." Abimelek usta noću sa svim svojim ljudima i stade u zasjedu oko Šekema u četiri èete. Kada je Gaal, sin Ebedov, izišao pred gradska vrata i zaustavio se, Abimelek i njegovi ljudi ustaše iz zasjede. Gaal ugleda ljude i reèe Zebulu: "Eno silaze ljudi s gorskih vrhova." "Od sjena gorskih vrhova", odgovori mu Zebul, "èine ti se ljudi."

37 Opet progovori Gaal: "Eno silaze ljudi s visa zvana Zemljin pupak, a èeta jedna dolazi putem od Èarobnjaèkog hrasta." Tad mu reèe Zebul: "Gdje ti je sada jezik? Pa ti si govorio: 'Tko je Abimelek da mu služimo?' Nisu li ondje ljudi koje si prezirao? Iziđi sada i pobij se s Abimelekom."

39 I Gaal iziđe na èelu šekemskih građana i pobi se s Abimelekom. Abimelek potjera Gaala i on pobježe pred njim; i mnogi njegovi ljudi padoše mrtvi prije nego što su i došli do vrata. Abimelek se tada vrati u Arumu, a Zebul potjera Gaala i njegovu braću i nije im više dao da ostanu u Šekemu.

42 Sutradan je narod izišao u polje i javiše to Abimeleku. On uze svoju vojsku, podijeli je u tri èete i stade u zasjedu u polju. Kad bi vidio gdje ljudi izlaze iz grada, nasrnuo bi na njih i pobio ih. Dok je Abimelek sa svojom èetom udarao kod gradskih vrata, druge se dvije èete baciše na one koji bijahu u polju i tako ih pobiše. Èitav je dan Abimelek opsjedao grad. Zauzevši ga, poubija sve stanovništvo, razori grad i posu sol po njemu. Kad su to èuli gospodari Migdal Šekema, uđoše svi u tvrdi prostor hrama El-Berita. Kada je Abimelek doznao da su se svi građani Migdal Šekema ondje sakupili, popne se na Salmonsku goru sa svom vojskom svojom. Uzevši u ruke sjekiru, odsjeèe granu od drveta, podiže je i metnu sebi na rame. A ljudima zapovjedi: "Što vidjeste da sam ja uèinio, uèinite brzo i vi." I svi ljudi odsjekoše sebi po granu, a onda krenuše za Abimelekom, nabacaše granje na utvrdu i zapališe ga nad onima koji su se ondje nalazili. Tako izgiboše svi žitelji Migdal Šekema, oko tisuću ljudi i žena. Potom Abimelek krenu na Tebes,

opsjede ga i osvoji. ⁵¹ Bijaše ondje usred grada kula kamo su se sklonili svi ljudi i žene i svi uglednici gradski. Zatvorivši za sobom vrata, popeše se kuli na krov. ⁵² Abimelek dođe do kule i napade je. Dok je prilazio vratima kule da je zapali, ⁵³ neka žena baci mu žrvanj na glavu i razbi mu lubanju. ⁵⁴ On brzo pozva svoga momka koji mu je nosio oružje i reče mu: "Trgni mač i ubij me da se ne govori o meni: 'Žena ga je ubila.'" Njegov ga momak probode te on umrije. ⁵⁵ Kad su Izraelci vidjeli da je Abimelek mrtav, svi se vratiše svojim kućama. ⁵⁶ Tako je Bog svalio na Abimeleka zlo koje je on učinio svome ocu pobivši sedamdesetero svoje braće. ⁵⁷ I sve zlo Šekemaca Bog svali na njihove glave i tako ih stiže kletva Jotama, sina Jerubaalova.

Chapter 10

¹ Poslije Abimeleka ustao je Tola, sin Pue, sina Dodova, da izbavi Izraela. On bijaše iz Jisakarova plemena, a živio je u Šamiru, u Efrajimovoj gori. ² Bio je sudac Izraelu dvadeset i tri godine, a kad je umro, pokopali su ga u Šamiru. ³ Poslije njega ustao je Jair Gileadžanin, koji je bio sudac Izraelu dvadeset i dvije godine. ⁴ Imao je trideset sinova koji su jahali na tridesetero magaradi i imali trideset gradova što se do dana današnjega zovu Sela Jairova, a nalaze se u gileadskoj zemlji. ⁵ Kad umrije Jair, pokopaše ga u Kamonu. ⁶ Izraelci su opet stali činiti ono što Jahvi nije po volji. Služili su baalima i aštartama, aramejskim bogovima i sidonskim bogovima, bogovima Moabaca, bogovima Amonaca i bogovima Filistejaca. A Jahvu su napustili i nisu mu više služili. ⁷ Tad planu Jahve gnjevom i predade ih u ruke Filistejcima i Amoncima. ⁸ Oni su od tada osamnaest godina satirali i tlačili Izraelce - sve Izraelce koji življahu s onu stranu Jordana, u zemlji amorejskoj, koja je u Gileadu. ⁹ Potom su Amonci prešli Jordan da zavojuju i na Judu, Benjamina i na Efrajima te se Izrael nađe u velikoj nevolji. ¹⁰ Tada zavapiše Izraelci Jahvi govoreći: "Griješili smo prema tebi jer smo ostavili Jahvu, svoga Boga, da bismo služili baalima." ¹¹ A Jahve odgovori Izraelcima: "Nisu li vas tlačili Egipćani i Amorejci, Amonci i Filistejci, ¹² Sidonci, Amalećani i Midjanci? Ali kad ste zavapili prema meni, nisam li vas izbavio iz njihovih ruku? ¹³ Ali vi ostaviste mene i

uzeste služiti drugim bogovima. Zbog toga vas neću više izbavljati. ¹⁴ Idite i vapite za pomoć onim bogovima koje ste izabrali! Neka vas oni izbave iz vaše nevolje!" ¹⁵ Izraelci odgovoriše Jahvi: "Sagriješili smo! Èini s nama što ti drago, samo nas danas izbavi!" ¹⁶ I odstraniše tuđe bogove i počeoše opet služiti Jahvi. A Jahve više ne mogaše trpjeti da Izraelci pate. ¹⁷ Kada su se Amonci sabrali i utaborili u Gileadu, skupiše se i Izraelci i utaboriše se u Mispi. ¹⁸ Tada narod i knezovi gileadski rekoše jedni drugima: "Koji èovjek povede boj protiv Amonaca, neka bude poglavar svima koji žive u Gileadu."

Chapter 11

¹ Gileadanin Jiftah bijaše hrabar ratnik. Rodila ga bludnica, a otac mu bijaše Gilead. ² Ali je Gileadu i njegova žena rodila sinove, pa kada su sinovi te žene odrasli, otjeraše Jiftaha govoreći mu: "Nećeš dobiti baštine od našeg oca jer si sin strane žene." ³ Jiftah zato pobježe od svoje braće i naseli se u zemlji Tobu. Ondje se oko njega okupila hrpa beskućenika koji su s njim pljačkali. ⁴ Poslije nekog vremena Amonci zavojštiše na Izraela. ⁵ Kada su Amonci napali Izraela, krenuše gileadske starješine da trže Jiftaha u zemlji Tobu. ⁶ "Hodi", rekoše mu, "budi nam vojvoda da ratujemo protiv Amonaca." ⁷ Ali Jiftah odgovori gileadskim starješinama: "Niste li me vi mrzili i otjerali iz kuće moga oca? Zašto sada dolazite k meni kada ste u nevolji?" ⁸ Gileadske starješine rekoše Jiftahu: "Zato smo sada došli tebi: pođi s nama, povedi rat protiv Amonaca i bit ćeš poglavar nama i svima u Gileadu." ⁹ Jiftah upita gileadske starješine: "Ako me odvedete natrag da ratujem protiv Amonaca te ako ih Jahve meni preda, hoću li biti vaš poglavar?" ¹⁰ "Jahve neka bude svjedokom među nama", odgovore Jiftahu gradske starješine. "Jao nama ako ne uèinimo kako si rekao!" ¹¹ I Jiftah ode sa starješinama Gileada. Narod ga postavi sebi za poglavara i vojvodu; a Jiftah je ponovio sve svoje uvjete pred Jahvom u Mispi. ¹² Jiftah posla onda poslanike kralju Amonaca s porukom: "Što ima između tebe i mene da si došao ratovati protiv moje zemlje?" ¹³ Kralj Amonaca odgovori Jiftahovim poslanicima: "U vrijeme kada je izlazio iz Egipta, Izrael ja zaposjeo moju zemlju od Arnona do Jaboka i Jordana. Zato mi je sada dragovoljno vratio!" ¹⁴ Jiftah nanovo pošalje glasnike kralju Amonaca ¹⁵ i poruči mu: "Ovako govori Jiftah: Nije Izrael zaposjeo

ni moapsku ni amonsku zemlju, ¹⁶ nego je, izišavši iz Egipta, Izrael prešao pustinjom do Crvenog
 mora i došao u Kadeš. ¹⁷ Tada je poslao Izrael poslanike edomskom kralju s molbom: 'Htio bih
 proæi kroz tvoju zemlju!' Ali ga edomski kralj ne posluša. Poslao ih je i moapskom kralju, ali ni
 on ne htjede, te Izrael ostade u Kadešu. ¹⁸ Onda je preko pustinje zaobišao edomsku i moapsku
 zemlju i došao na istok od moapske zemlje. Narod se utaborio s one strane Arnona ne prelazeæi
 granice Moaba, jer Arnon bijaše moapska meða. ¹⁹ Izrael posla zatim poslanike Sihonu, amorejskom
 kralju, koji je vladao u Hešbonu, i poruèi mu: 'Pusti nas da proðemo kroz tvoju zemlju do mjesta
 koje nam je odreðeno.' ²⁰ Ali Sihon ne dopusti Izraelu da proðe preko njegova podruèja, nego
 skupi svu svoju vojsku koja bijaše utaborena u Jahasu i zametnu boj s Izraelom. ²¹ Jahve, Bog
 Izraelov, predade Sihona i svu njegovu vojsku u ruke Izraelu, koji ih porazi, te Izrael zaposjede
 svu zemlju Amorejaca koji nastavahu to podruèje. ²² Zaposjeo je tako svu zemlju Amorejaca od
 Arnona do Jaboka i od pustinje do Jordana. ²³ I sada kad je Jahve, Bog Izraelov, protjerao Amorejce
 pred svojim narodom Izraelom, ti bi nas htio odagnati? ²⁴ Zar ne posjeduješ sve što je tvoj bog
 Kemoš bio oteo starim posjednicima? Tako i sve ono što je Jahve, naš Bog, oteo starim posjednicima,
 mi sada posjedujemo! ²⁵ Po èemu si ti bolji od moapskog kralja Balaka, sina Siporova? Je li se i
 on sporio s Izraelom? Je li on ratovao protiv njega? ²⁶ Kada se Izrael nastanio u Hešbonu i u
 njegovim selima, u Aroeru i u njegovim selima, a tako i po svim gradovima na obali Jordana - evo,
 veæ tri stotine godina - zašto ih tada niste oteli? ²⁷ Nisam ja tebi skrivio nego ti meni èiniš krivo
 ratujuæi protiv mene. Neka Jahve, Sudac, danas presudi između sinova Izraelovih i sinova
 Amonovih." ²⁸ Ali kralj Amonaca ne posluša rijeèi što mu ih je poruèio Jiftah. ²⁹ Duh Jahvin siðe
 na Jiftaha te on poðe kroz Gileadovo i Manašeovo pleme, proðe kroz gileadsku Mispu, a od gileadske
 Mispe doðe iza Amonaca. ³⁰ I Jiftah se zavjetova Jahvi: "Ako mi predaš u ruke Amonce, ³¹ tko
 prvi iziðe na vrata moje kuæe u susret meni kada se budem vraæao kao pobjednik iz boja s
 Amoncima bit æe Jahvin i njega æu prinijeti kao paljenicu." ³² Jiftah krenu protiv Amonaca da ih
 napadne i Jahve ih izruèi u njegove ruke. ³³ I porazi ih Jiftah od Aroera do blizu Minita - u dvadeset
 gradova - i sve do Abel Keramima. Bijaše to njihov veliki poraz; i Amonci bijahu poniženi pred
 Izraelom. ³⁴ Kada se Jiftah vratio kuæi u Mispu, gle, iziðe mu u susret kæi plešuæi uza zvuke
 bubnjeva. Bijaše mu ona jedinica, osim nje nije imao ni sina ni kæeri. ³⁵ Ugledavši je, razdrije
 svoje haljine i zakuka: "Jao, kæeri moja, u veliku me tugu bacaš! Zar mi baš ti moraš donijeti
 nesreæu! Zavjetovah se Jahvi i ne mogu zavjeta poreæi." ³⁶ Ona mu odgovori: "Oèe moj, ako si

uèinio zavjet Jahvi, uèini sa mnom kako si se zavjetovao, jer ti je Jahve dao da se osvetiš Amoncima, svojim neprijateljima." ³⁷ Onda zamoli svog oca: "Ispuni mi ovu molbu: pusti me da budem slobodna dva mjeseca; lutat æu po gorama sa svojim drugama i oplakivati svoje djevièanstvo." ³⁸ "Idi", reèe joj on i pusti je na dva mjeseca. Ona ode sa svojim drugama i oplakivaše na gorama svoje djevièanstvo. ³⁹ Kada su prošla dva mjeseca, ona se vrati ocu i on izvrši na njoj zavjet što ga bijaše uèinio. I nikada nije upoznala èovjeka. Otada je potekao obièaj u Izraelu ⁴⁰ da svake godine odlaze Izraelove kæeri i oplakuju kæer Jiftaha Gileaðanina èetiri dana na godinu.

Chapter 12

¹ Uto se skupiše ljudi od Efrajimova plemena, prijeðoše Jordan put Safona i rekoše Jiftahu. "Zašto si išao u boj protiv Amonaca a nas nisi pozvao da idemo s tobom? Spalit æemo ti kuæu i tebe!" ² Jiftah im odgovori: "Imali smo veliku parbu, ja i moj narod, i Amonci su nas teško tlaèili. Pozvao sam vas u pomoæ, ali me niste izbacili iz njihovih ruku. ³ Videæi da mi nitko ne pritjeèe u pomoæ, stavih svoj život na kocku, odoh sam na Amonce, i Jahve mi ih predade u ruke. Zašto ste, dakle, pošli danas da ratujete protiv mene?" ⁴ Tada skupi Jiftah sve Gileaðane i udari na Efrajima. Gileaðani potukoše Efrajima, jer su ovi govorili: "Vi ste, Gileaðani, Efrajimovi bjegunci koji ste živjeli usred Efrajima i Manašea." ⁵ Zatim Gileaðani presjekoše Efrajimu jordanske gazove, i kada bi koji bjegunac Efrajimov rekao: "Pustite me da prijeðem", Gileaðani bi ga pitali: "Jesi li Efrajimovac?" A kada bi on odgovorio: "Nisam", ⁶ oni bi mu kazali: "Hajde reci: Šibolet!" On bi rekao: "Šibolet" jer nije mogao dobro izgovoriti. Oni bi ga tada uhvatili i pogubili na jordanskim pliaèacima. Tako je poginulo èetrdeset i dvije tisuæe ljudi iz Efrajimova plemena. ⁷ Jiftah je sudio Izraelu šest godina. A kada je Gileaðanin Jiftah umro, pokopaše ga u njegovu gradu, u Gileadu. ⁸ Poslije njega sudac u Izraelu bijaše Ibsan iz Betlehema. ⁹ On je imao trideset sinova i trideset kæeri, koje je poudao iz kuæe, a trideset je snaha doveo izvana svojim sinovima. On je sudio Izraelu sedam godina. ¹⁰ Zatim umrije Ibsan i pokopaše ga u Betlehemu. ¹¹ Poslije njega sudac u Izraelu bijaše Elon Zebulunac. On je sudio Izraelu deset godina. ¹² Zatim umrije Zebulunac Elon i pokopaše ga u Ajalonu u zemlji Zebulunovoj. ¹³ Poslije njega sudac u Izraelu bijaše Abdon, sin Hilela iz Pireatona. ¹⁴ On je imao èetrdeset sinova i trideset unuka koji su jahali na sedamdesetero magaradi.

On je sudio Izraelu osam godina.¹⁵ Zatim umrije Abdon, sin Hilela iz Pireatona, i pokopaše ga u Pireatonu u Efrajimovoj gori, u zemlji Šaalimu.

Chapter 13

¹ Izraelci su opet okrenuli da èine ono što Jahvi nije po volji i Jahve ih predade u ruke Filistejcima za èerdeset godina.² A bijaše neki èovjek iz Sore, od Danova plemena, po imenu Manoah. Žena mu bila nerotkinja i nije imala djece.³ Toj se ženi ukaza Anđeo Jahvin i reèe joj: "Ti si neplodna i nisi rađala."⁴ Ali se odsad pazi: da ne piješ ni vina ni žestoka piæa i da ne jedeš ništa neèisto.⁵ Jer, zatrudnjet æeš, evo, i rodit æeš sina. I neka mu britva ne prijeđe po glavi, jer æe od majèine utrobe dijete biti Bogu posveæeno - bit æe nazirej Božji i on æe poèeti izbavljati Izraela iz ruke Filistejaca."⁶ Žena ode i kaza mužu: "Božji èovjek došao k meni, lice mu kao u Božjeg anđela, puno dostojanstva. Nisam ga upitala odakle je došao, niti mi on kaza svog imena."⁷ Ali mi je rekao: "Ti æeš zaèeti i roditi sina. Ne pij odsad ni vina ni žestoka piæa i ne jedi ništa neèisto jer æe ti dijete biti nazirej Božji od majèine utrobe do smrti."⁸ Tada se Manoah pomoli Jahvi i reèe: "Molim te, Gospode, neka Božji èovjek koga si jednom poslao dođe još jednom k nama i pouèi nas što æemo èiniti s djetetom kad se rodi!"⁹ Jahve usliši Manoaha i Anđeo Jahvin dođe opet k ženi dok je sjedila u polju. Manoah, muž njezin, ne bijaše kraj nje.¹⁰ Žena brzo otrèa da obavijesti muža i reèe mu: "Gle, ukazao mi se èovjek koji mi je došao onog dana."¹¹ Manoah ustade, pođe za ženom i kada dođe k èovjeku, upita ga: "Jesi li ti onaj što je govorio s ovom ženom?"¹² A on odgovori: "Jesam." "Kada se ispuni ono što si rekao", opet æe Manoah, "po kojim propisima i kako treba postupati s djetetom?"¹³ Anđeo Jahvin odgovori Manoahu: "Neka se žena èuva svega što sam joj zabranio."¹⁴ Neka ne užiiva ništa što dolazi od vinove loze, neka ne pije ni vina ni žestoka piæa, neka ne jede ništa neèisto i neka se drži svega što sam joj zapovjedio."¹⁵ Tada reèe Manoah Anđelu Jahvinu: "Rado bismo te ustavili i pogostili jaretom."¹⁶ Anđeo Jahvin nato æe Manoahu: "Sve da me i ustaviš, ja ne bih jeo tvoga jela; nego ako želiš žrtvovati paljenicu, prinesi je Jahvi."¹⁷ Manoah, ne znajuæi da je to Anđeo Jahvin, reèe tada Anđelu Jahvinu: "Kako ti je ime, da te možemo èastiti kada se ispuni što si obeæao."¹⁸ Anđeo Jahvin odgovori mu: "Zašto pitaš za moje

ime? Ono je tajanstveno." ¹⁹ Manoah nato uze jare i prinos te ga na stijeni kao paljenicu žrtvova
 Jahvi koji èini tajanstvene stvari. ²⁰ Kada se poèe dizati plamen sa žrtvenika k nebu, podiže se
 Anđeo Jahvin u tome plamenu. Kad to vidješe Manoah i njegova žena, padoše nièice. ²¹ Anđeo
 Jahvin nije se više ukazivao Manoahu i njegovoj ženi. Manoah tada shvati da je to Anđeo Jahvin.
²² "Zacijelo æemo umrijeti", reèe ženi, "jer smo vidjeli Boga." ²³ "Da nas je htio usmrtili", odgovori
 mu žena, "ne bi iz naše ruke primio paljenice ni prinosa i ne bi nam dao da sve to vidimo niti da
 takvo što èujemo." ²⁴ Žena rodi sina i nadjenu mu ime Samson. Dijete odraste i Jahve ga blagoslovi.
²⁵ I Jahvin duh bijaše s njim u Danovu taboru, između Sore i Eštaola.

Chapter 14

¹ I siđe Samson u Timnu i ugleda ondje djevojku među filistejskim kærima. ² Vrativši se,
 povjeri to ocu i majci: "Opazio sam u Timni", reèe on, "djevojku među filistejskim kærima: oženite
 me njome." ³ Otac i mati rekoše: "Zar nema djevojaka među kærima tvoga plemena i u svemu
 našem narodu da moraš uzeti ženu između neobrezanih Filistejaca?" Ali Samson odgovori ocu:
 "Oženi me njome jer mi ona omilje." ⁴ Otac mu i majka nisu znali da je to od Jahve, koji je tražio
 zadjevicu s Filistejcima jer Filistejci u ono doba vladahu Izraelom. ⁵ Samson siđe tako u Timnu i
 kad dođe do timnjanskih vinograda, gle - odjednom preda nj iskoèi mladi lav rièuæi. ⁶ Duh Jahvin
 zahvati Samsona, i on goloruk raskida lava kao što se raskida jare; ali ne reèe ni ocu ni majci što
 je uèinio. ⁷ Došavši, razgovori se s djevojkom i ona mu omilje. ⁸ Poslije nekog vremena, kada se
 vratio da je odvede, Samson skrenu da vidi mrtvog lava, a to u mrtvom lavu roj pèela i med. ⁹ On
 uze meda u ruke i jeo ga je iduæi putem. Kada se vratio k ocu i majci, dade ga i njima te i oni
 jedoše; ali im ne reèe da ga je uzeo iz mrtvog lava. ¹⁰ Zatim ode ženi i ondje prirediše gozbu
 Samsonu; trajala je sedam dana, jer tako obièavahu mladi ljudi. ¹¹ Ali kako ga se bojahu, izabraše
 trideset svadbenih drugova da budu uza nj. ¹² Tad im reèe Samson: "Hajde da vam zadam zagonetku.
 Ako je odgonetnete za sedam svadbenih dana, dat æu vam trideset truba finog platna i trideset
 sveèanih haljina. ¹³ Ali ako je ne mognete odgonetnuti, vi æete meni dati trideset truba platna i
 trideset sveèanih haljina." "Zadaj nam zagonetku", odgovore mu oni, "mi te slušamo." ¹⁴ A on im

reèe: "Od onog koji jede izišlo je jelo, od jakoga izišlo je slatko." Ali za tri dana nisu mogli

¹⁵ odgonetnuti zagonetke. ¹⁵ Èetvrtoga dana rekoše Samsonovoj ženi: "Izvuci od muža na prijevaru rješenje zagonetke, ili æemo spaliti i tebe i oèev ti dom! Zar ste nas ovamo pozvali da nas oplijenite?"

¹⁶ Tada žena, uplakana, obisnu Samsonu oko vrata govoreæi: "Ti mene samo mrziš i ne ljubiš me. Zadao si zagonetku sinovima moga naroda, a meni je nisi objasnio." On joj odgovori: "Nisam je

objasnio ni ocu ni majci, a tebi da je kažem?" ¹⁷ Ona mu plakaše oko vrata sedam dana, koliko je trajala gozba. Sedmoga dana on joj kaza odgonetku: toliko je na nj navaljivala. I ona je odade

¹⁸ sinovima svoga naroda. ¹⁸ Sedmoga dana, prije nego je zašlo sunce, ljudi iz toga grada rekoše Samsonu: "Što ima slaðe od meda i što ima jaèe od lava?" A on im odgovori: "Da niste s mojom

¹⁹ junicom orali, ne biste zagonetke pogodili." ¹⁹ Tada duh Jahvin dođe na njega, te on siđe u Aškelon i ondje pobi trideset ljudi, uze im odjeæu i dade sveèane haljine onima koji su odgonetnuli zagonetku,

²⁰ a onda se sav gnjevan vrati oèevoj kuæi. ²⁰ A Samsonovu ženu dadoše drugu koji mu bijaše svadbeni pratilac.

Chapter 15

¹ Poslije nekog vremena, o žetvi pšenice, Samson dođe da pohodi svoju ženu, donijevši joj kozle i reèe: "Želim uæi k svojoj ženi u ložnicu." Ali mu tast ne dopusti. ² "Mislio sam," reèe mu on, "da si je zamrzio, pa sam je dao tvome drugu. Ali zar njezina mlaða sestra nije ljepša od nje?"

³ Uzmi je namjesto one!" ³ Samson mu odgovori: "Ovaj put neæu biti krivac Filistejcima kad im uèinim zlo." ⁴ I ode Samson, ulovi tri stotine lisica, uze luèi i, okrenuvši rep prema repu, stavi jednu

⁵ luè meðu dva repa. ⁵ Tad zapali luèi, pusti lisice u filistejska polja i popali im snopove, i nepokošeno

⁶ žito, i vinograde, i maslinike. ⁶ Filistejci zapitaše: "Tko je to uèinio?" Odgovoriše im: "Samson, Timnjaninov zet, zato što mu tast oduze ženu i dade je njegovu drugu." Tad Filistejci odoše i spališe

⁷ onu ženu i njenu obitelj. ⁷ "Kad ste to uèinili", reèe im Samson, "neæu mirovati dok vam se ne osvetim." ⁸ I sve ih izudara uzduž i poprijeko i žestoko ih porazi. Poslije toga ode u spilju Etamske

⁹ stijene i ondje se nastani. ⁹ Tad Filistejci krenuše, utaboriše se u Judi i raširiše do Lehija. ¹⁰ "Zašto ste pošli na nas?" - upitaše ih Judejci. A oni im odgovoriše: "Pošli smo da svežemo Samsona i da

¹¹ mu uèinimo kako je on uèinio nama." ¹¹ Tri tisuæe Judejaca odoše tada k spilji Etamske stijene i rekoše Samsonu: "Zar ne znaš da Filistejci nama gospodare? Zašto si nam onda to uèinio?" On im

odgovori: "Kako oni meni, tako ja njima!" A oni mu rekoše: ¹² "Dođosmo da te svežemo i predamo u ruke Filistejaca." "Zakunite mi se", reče im, "da me neæete ubiti." ¹³ "Ne", odgovoriše mu, "mi æemo te samo svezati i predati u njihove ruke, ali te zacijelo ne želimo pogubiti." Onda ga svežaše sa dva nova užeta i odvedoše iz spilje. ¹⁴ Kad ga dovedoše u Lehi i kad Filistejci, vièuæi od radosti, pojuriše na nj, duh Jahvin zahvati ga i užeta na njegovim rukama postadoše kao laneni konci, spaljeni ognjem, i spadoše mu s ruku. ¹⁵ Spazivši još sirovu magareæu èeljjust, pruži on ruku, uze onu èeljjust i pobi njome tisuæu ljudi. ¹⁶ Tad reèe Samson: "Magareæom èeljjusti gomile prebih, Magareæom èeljjusti tisuæu pobih." ¹⁷ Rekavši to, baci èeljjust iz ruke. Zato odonda ono mjesto zovu Ramat Lehi. ¹⁸ Kako bijaše jako ožednio, zavapi Jahvi govoreæi: "Ti si izvojštio ovu veliku pobjedu rukama svoga sluge, a zar sada moram umrijeti od žeði i pasti u ruke neobrezanima?" ¹⁹ Tad Jahve rasijeèe udubinu što je kod Lehija i voda poteèe iz nje. Samson se napi i vrati mu se snaga, oživje mu duh. Zato su onom izvoru dali ime En Hakore, a postoji još i danas u Lehiju. ²⁰ Samson bijaše sudac u Izraelu za vrijeme filistejske vladavine dvadeset godina.

Chapter 16

¹ Odatle ode Samson u Gazu; ondje vidje neku bludnicu i uèe k njoj. ² Žiteljima Gaze javiše: "Samson je došao ovamo!" Opkoliše ga i vrebahu ga svu noæ na gradskim vratima. Svu noæ bijahu mirni. "Prièekajmo do zore", mišljahu, "pa æemo ga ubiti." ³ Ali je Samson ležao samo do ponoæi, a o ponoæi ustade, dohvati gradska vrata s oba dovratnika, išèupa ih zajedno s prijevornicom, metnu ih na ramena i odnese na vrh gore koja je nasuprot Hebronu i položi ih ondje. ⁴ Poslije toga zamilova on neku ženu iz doline Soreka po imenu Delilu. ⁵ Filistejski knezovi dođoše k njoj i rekoše joj: "Zavedi ga i doznaj gdje stoji njegova velika snaga, kako bismo ga mogli svladati pa da ga svežemo i uèinimo nemoænim. A dat æe ti svaki od nas po tisuæu i sto srebrnih šekela." ⁶ Delila upita Samsona: "Kaži mi gdje stoji tvoja velika snaga i èime bi se mogao svezati i svladati." ⁷ Samson joj odgovori: "Da me svežu sa sedam svježih još neosušenih žila od luka, onemoæao bih i postao kao obièan èovjek." ⁸ Filistejski knezovi donesu Delili sedam svježih još neosušenih žila i ona ga veza njima. ⁹ Kod nje u sobi bijaše zasjeda i ona viknu: "Samsone, eto Filistejaca na te!" On pokida

žile kao što se prekine kuèina kad se primakne ognju. I tako ne doznadoše za tajnu njegove snage.

¹⁰ Tad reèe Delila Samsonu: "Prevario si me i slagao mi. Ali mi sada kaži èime bi te trebalo vezati."

¹¹ On joj odgovori: "Da me dobro svežu novim još neupotrijebljenim užetima, onemoæao bih i

¹² postao kao obièan èovjek." Tada Delila uze nova užeta, sveza ga njima i viknu mu: "Samsone, eto Filistejaca na te!" Kod nje u sobi bijaše zasjeda, ali on prekide užeta na rukama kao da su konci.

¹³ Tada Delila reèe Samsonu: "Varaš me svejednako i lažeš mi. Kaži mi napokon èime bi te trebalo vezati." On joj odgovori: "Da otkaš sedam pramenova moje kose na tkalaèkom stanu i da ih zaglaviš

¹⁴ klinom, onemoæao bih i postao kao obièan èovjek." Ona ga uspava i otka sedam pramenova njegove kose na tkalaèkom stanu, zabi klin i viknu mu: "Eto Filistejaca na te, Samsone!" On se

¹⁵ probudi i istrgne i klin i tkalaèki stan. I nije otkrila tajnu njegove snage. Delila mu reèe: "Kako možeš reæi da me ljubiš kad tvoje srce nije sa mnom? Triput si me veæ prevario i nisi mi kazao

¹⁶ gdje je tvoja velika snaga." Kako mu je svakog dana dodijavala molbama i muèila ga, njemu

¹⁷ veæ dozlogrdje. I otvori joj cijelo svoje srce: "Nikada britva nije prešla po mojoj glavi jer sam od majèine utrobe nazirej Božji. Da me obriju, sva bi me snaga ostavila, onemoæao bih i postao

¹⁸ bih kao obièan èovjek." Delila tad shvati da joj je otvorio cijelo svoje srce; pozva filistejske knezove i reèe im: "Dođite sada jer mi je otvorio cijelo svoje srce." I filistejski knezovi dođoše k

¹⁹ njoj i donesoše sa sobom novac. Uspavavši Samsona na svojim koljenima, ona dozva èovjeka

²⁰ te mu obrija s glave sedam pramenova kose. Tako on poèe slabiti i ostavi ga snaga. Kad ona povika: "Samsone, eto Filistejaca na te!" on se probudi i pomisli: "Izvuæi æu se kao i uvijek i

²¹ oslobodit æu se." Ali nije znao da se Jahve od njega okrenuo. Filistejci ga uhvatiše, iskopaše mu oèi i odvedoše ga u Gazu. Okovaše ga dvostrukim mjedenim lancem te je okretao mlin u tamnici.

²² Ali kosa gdje mu je obrijaše poène opet rasti. ²³ A knezovi se filistejski skupiše da prinesu veliku žrtvu svome bogu Dagonu i da se provesele. Govorahu oni: "Bog naš predade nam u ruke Samsona,

²⁴ našeg neprijatelja." A narod, vidjevši ga, uze hvaliti svoga boga i klicati u njegovu èast govoreæi: "Bog naš predade nam u ruke Samsona, našeg neprijatelja, koji nam je zemlju pustošio i tolike naše

²⁵ usmrtio." Kad im se srce razigralo, povikaše: "Dovedite Samsona da nas zabavlja!" I dovedoše

²⁶ iz tamnice Samsona i on igraše pred njima; a onda ga postaviše meðu stupove. Samson tada reèe djeèaku koji ga je vodio za ruku: "Vodi me i pomози mi da opipam stupove na kojima poèiva

²⁷ zdanje da se naslonim na njih." A kuæa bijaše puna ljudi i žena. Bijahu tu i svi filistejski knezovi, a na krovu tri tisuæe ljudi koji su gledali kako Samson igra. ²⁸ Samson zavapi Jahvi: "Gospodine

Jahve, spomeni me se i samo mi još sada podaj snagu da se Filistejcima odjednom osvetim za oba oka." ²⁹ I Samson napipa dva srednja stupa na kojima počivaše zdanje, oprije se o njih, desnom o jedan, a lijevom o drugi, ³⁰ i viknu: "Neka poginem s Filistejcima!" Nato uprije iz sve snage i sruši zdanje na knezove i na sav narod koji se ondje nalazio. Više ih ubi umiruæi nego što ih pobi za života. ³¹ Poslije dođoše njegova braæa i sva kuæa njegova oca, uzeše ga i odnesoše i pokopaše ga između Sore i Eštaola, u grobu Manoaha, oca njegova. On je sudio Izraelu dvadeset godina.

Chapter 17

¹ Bijaše u Efrajimovoj gori èovjek po imenu Mikajehu. ² On reèe majci: "Tisuæu i sto srebrnih šekela što su ti ukradeni i zbog kojih si izustila kletvu - uši su je moje èule - taj je novac kod mene, ja sam ga uzeo." Mati mu odgovori: "Jahve te blagoslovio, sine moj!" ³ I Mikajehu vrati joj tisuaæu i sto srebrnih šekela. A mati mu njegova reèe: "Te sam novce posvetila Jahvi iz svoje ruke za tebe, sine moj, da se izdjela za to rezan ili ljeven idol. I evo, za to ih dajem." ⁴ Majka uze dvije stotine srebrnih šekela i dade ih zlataru. On naèini od njih rezani i ljeveni idol koji postaviše u Mikajehuovoj novoj kuæi. ⁵ On mu sagradi svetište, zatim naèini efod i terafe te posveti jednoga od svojih sinova da mu bude sveæenik. ⁶ U to vrijeme u Izraelu nije bilo kralja i svatko je radio po miloj volji. ⁷ Bijaše neki mladiæ iz Betlehema u Judi, iz Judina plemena; bio je levit i boravio je ondje kao došljak. ⁸ Taj èovjek ode iz grada Betlehema u Judi da se nastani na kakvu prikladnu mjestu kao došljak. Putujuæi, dođe u Efrajimovu goru do Mikine kuæe. ⁹ Mika ga upita: "Odakle dolaziš?" "Ja sam levit iz Judina Betlehema", odgovori mu on, "i putujem da se negdje nastanim." ¹⁰ "Ostani kod mene", reèe mu Mika, "i budi mi ocem i sveæenikom, a ja æu ti davati deset srebrnih šekela na godinu, haljine i hranu." I levit uđe. ¹¹ Levit je pristao da ostane u njega, i mladiæ mu bijaše kao jedan od sinova. ¹² Mika posveti levita za sveæenika; mladiæ je postao njegovim sveæenikom i živio je u Mikinoj kuæi. ¹³ "Sad znam", reèe Mika, "da æe mi Jahve uèiniti dobro kad imam levita za sveæenika."

Chapter 18

¹ U ono vrijeme ne bijaše kralja u Izraelu. Tada je Danovo pleme tražilo zemljište gdje da se naseli, jer mu do toga dana nije dopalo zemljište među Izraelovim plemenima. ² Zato poslaše Danovci petoricu ljudi iz svoga plemena, ljude osobito hrabre iz Sore i Eštaola, da izvide i upoznaju zemlju. I rekoše im: "Idite, istražite zemlju." I oni dođoše u Efrajimovu goru, do Mikine kuæe, i ondje zanoæiše. ³ Kako bijahu blizu Mikine kuæe, poznaše glas mladog levita; svratiše se onamo te ga upitaše: "Tko te doveo ovamo? Što tu radiš? I što æeš tu?" ⁴ A on im odgovori: "Mika je uèinio sa mnom tako i tako. On me najmio, a ja mu služim kao sveæenik." ⁵ "Upitaj Boga", kazaše mu, "da znamo hoæe li nam uspjeti put koji smo poduzeli." ⁶ "Idite u miru", odgovori im sveæenik, "put na koji ste pošli po volji je Jahvi." ⁷ Tada odoše ona petorica i stigoše u Lajiš. I vidješe da narod koji prebiva u njemu živi bez straha - po obièaju Sidonaca - bezbrižno i mirno; imaju svega što rodi zemlja, daleko su od Sidonaca i nemaju nikakvih odnosa s Aramejcima. ⁸ Kad se vratiše svojoj braæi u Sori i Eštaolu, braæa ih upitaše: "Što ste doznali?" ⁹ Oni odgovoriše: "Na noge! Navalimo na njih! Zemlja koju smo vidjeli vrlo je dobra. O vi, lijenèine! Ne oklijevajte navaliti da osvojite tu zemlju." ¹⁰ Kada dođete, naæi æete ondje bezbrižan narod. Zemlja je prostrana. Bog je predao u vaše ruke mjesto koje ne oskudijeva ni u èemu što rodi zemlja!" ¹¹ Tako je odande krenulo šest stotina naoružanih ljudi iz Danova plemena iz Sore i Eštaola. ¹² Krenuli su i utaborili se u Kirjat Jearimu u Judi. Zato se to mjesto naziva do današnjeg dana Danovim taborom, a nalazi se na zapadu od Kirjat Jearima. ¹³ Odatle se zaputiše u Efrajimovu goru i dođoše do Mikine kuæe. ¹⁴ A ona petorica što bijahu išla izviđati zemlju rekoše svojoj braæi: "Znate li da u ovim kuæama imaju efod, terafe i ljeveni idol? Sada pazite što æete raditi." ¹⁵ Skrenuvši, oni uđoše u kuæu mladog levita, u Mikinu kuæu, i pozdraviše ga. ¹⁶ I dok je šest stotina naoružanih ljudi od Danovih sinova stajalo pred vratima, ¹⁷ ona petorica što su išla izviđati zemlju uđoše, uzeše efod, terafe i ljeveni idol, a sveæenik stajaše na pragu pokraj šest stotina naoružanih ljudi. ¹⁸ Kad su ušli u Mikinu kuæu i uzeli efod, terafe, rezani i ljeveni idol, sveæenik im reèe: "Što to radite?" ¹⁹ "Šuti", odgovoriše mu. "Stavi ruku na usta i hajde s nama. Bit æeš nam otac i sveæenik. Zar ti je bolje biti sveæenikom u kuæi jednog èovjeka nego da budeš sveæenikom jednog plemena i roda u Izraelu?" ²⁰ Sveæenik se obradova; uze on efod, terafe i rezani i ljeveni idol te ode s ljudima. ²¹ Vrativši se na put kojim

su krenuli, odoše pustivši naprijed žene i djecu, stoku i dragocjenosti. ²² Bijahu veæ daleko od Mikine kuæe, kad gle - ljudi što življahu u susjednim kuæama, blizu Mikine, uzbunili se i krenuli u potjeru za Danovcima. ²³ Kada poèeše vikati za Danovim sinovima, oni se obazreše i rekoše Miki: "Što ti je? Što ste se skupili?" ²⁴ On odgovori: "Uzeli ste moga boga koga sam sebi naèinio i sveæenika te odlazite. A što ostaje meni? I još mi kažete: 'Što ti je?'" ²⁵ Danovci mu odgovore: "Da te više nismo èuli! Jer bi gnjevni ljudi mogli udariti na vas te bi upropastio sebe i svoju kuæu!" ²⁶ Danovci odoše dalje, a Mika, videæi da su jaèi od njega, okrenu se i vrati kuæi. ²⁷ I tako, uzevši boga što ga je naèinio Mika i sveæenika koga je najmio da mu služi, Danovci navališe na Lajiš, na mirne i spokojne ljude, te ih posjekoše oštrim maèem i spališe grad. ²⁸ Nikoga ne bijaše da pomogne Lajišanima, jer bijahu daleko od Sidona i ne imahu nikakvih odnosa s Aramejcima, a osim toga grad bijaše u dolini koja se pruža prema Bet-Rehobu. Potom su opet sagradili grad i nastanili se u njemu. ²⁹ I nazvaše ga Dan, po imenu svoga pretka Dana, koji se rodio Izraelu. A prije se grad zvaò Lajiš. ³⁰ I Danovci namjestiše sebi rezani i ljeveni idol. A Jonatan, sin Geršona, sina Mojsijeva, a zatim njegovi sinovi, bijahu sveæenici Danova plemena do dana kada je narod bio odveden u izgnanstvo. ³¹ I stajaše im onaj rezani i ljeveni idol što ga je Mika naèinio, i ostade ondje za sve vrijeme dokle Dom Božji bijaše u Šilu.

Chapter 19

¹ U ono vrijeme kad u Izraelu još ne bijaše kralja, živio neki èovjek, levit, kao došljak na kraju Efrajimove gore. Uzeo on za inoèu ženu iz Judina Betlehema. ² Rasrdivši se jednom, njegova ga inoèa ostavi i vrati se u oèevu kuæu u Judin Betlehem i bila je ondje neko vrijeme, kakva èetiri mjeseca. ³ Njen muž ode k njoj da je urazumi i dovede natrag; imao je sa sobom slugu i dva magarca. Dok je prilazio kuæi oca mlade žene, opazi ga tast i veselo mu iziđe u susret. ⁴ Tast, otac mlade žene, zadrži ga tri dana kod sebe te su jeli, pili i noæivali. ⁵ Èetvrtoga dana uraniše; levit se spremao da ide, kad otac mlade žene reèe zetu: "Okrijepi se zalogajem kruha, pa onda idite." ⁶ I tako sjedoše te su obojica jela i pila, a onda otac mlade žene reèe èovjeku: "Hajde, ostani još noæas i proveseli se!" ⁷ A kad èovjek ustade da pođe, tast uze navaljivati na njega te on još jednom ondje prenoæi. ⁸ Petoga dana levit urani da krene, ali mu otac mlade žene reèe: "Okrijepi se najprije!" Tako su

9
 proveli vrijeme jeduæi zajedno dok se nije nagnuo dan. Muž ustade da ide, s inoèom i slugom, kad mu tast, otac mlade žene, reèe: "Evo se dan nagnuo k veèeru. Prenoæi još ovdje i proveseli se, pa sutra uranite na put i vratite se svom šatoru." 10 Ali èovjek ne htjede prenoæiti nego ustade i krenu. Tako je došao do pred Jebus, to jest Jeruzalem. S njim su bila dva osamarena magarca, inoèa i sluga. 11 Kad su bili blizu Jeruzalema, dan se veæ jako nagnuo, pa sluga reèe svome gospodaru: "Hajde da se svratimo u taj jebusejski grad da tu prenoæimo." 12 Ali mu gospodar odgovori: "Neæemo se svraæati u grad tuđinaca koji nisu Izraelci, nego æemo iæi do Gibee." 13 Još reèe sluzi: "Hajde, požurimo se da stignemo u koje od tih mjesta gdje æemo prenoæiti, u Gibeu ili Ramu." 14 I prodoše, nastavljaæi put. Kad su stigli pred Benjaminovu Gibeu, sunce je zapadalo. 15 Oni skrenuše onamo da prenoæe u Gibei. Ušavši, levit sjede na gradskom trgu, ali ne bijaše nikoga da ih primi u kuæu da prenoæe. 16 I dođe neki starac koji se predveèer vraæao s posla u polju. Bijaše to èovjek iz Efrajimove gore; življaše u Gibei kao došljak, a svi žitelji toga mjesta bijahu Benjaminovci. 17 Podigavši oèi, ugleda putnika na gradskom trgu: "Odakle dolaziš i kamo æeš?" - upita ga starac. 18 A on mu odgovori: "Idemo od Judina Betlehema, na kraj Efrajimove gore. Ja sam odande. Išao sam u Judin Betlehem i vraæam se kuæi, ali nema nikoga da me primi k sebi u kuæu. 19 Imam i slame i krme za svoje magarce, a i kruha i vina za sebe, za svoju ženu i za momka koji prati mene, tvoga slugu. Imamo svega dosta." 20 "Mir s tobom i dobro mi došao", odgovori starac. "Moja je briga što ti je potrebno, samo nemoj noæiti na trgu." 21 I uvede ga u svoju kuæu i baci krme magarcima. Putnici su oprali noge, a onda jeli i pili. 22 Dok su se oni krijepili, gle, neki građani, opaki ljudi, okružiše kuæu i, lupajuæi svom snagom o vrata, rekoše starcu, gospodaru kuæe: "Izvedi toga èovjeka što je ušao u tvoju kuæu da ga se namilujemo." 23 Tad iziđe domaæin iz kuæe i reèe im: "Ne, braæo moja, ne èinite zla. Taj je èovjek ušao u moju kuæu, zato ne èinite bezakonja. 24 Evo, moja je kæi djevica, prepustit æu vam je. Èinite od nje što vam drago, ali ovom èovjeku ne èinite bezakonja." 25 Ljudi ga ne htjedoše poslušati. Tad onaj èovjek uze inoèu te im je izvede. Oni su je silovali i zlostavljali svu noæ do jutra, a kad je zora zabijeljela, pustiše je. 26 Pred zoru žena dođe i pade na ulaz kuæe onog èovjeka gdje je bio njen gospodar i ležala je ondje dok se nije razdanilo. 27 Njen je gospodar ujutro ustao, otvorio kuæna vrata te izišao da nastavi put, kad spazi ženu, svoju inoèu, kako leži na kuænim vratima s rukama na pragu. 28 "Ustani, idemo!" - reèe joj. Ali ne bijaše odgovora. Onda je uze, natovari na magarca

i krenu na put da se vrati kuæi. ²⁹ Kada je došao kuæi, trže nož i uze mrtvo tijelo inoèino, rasiječè ga, ud po ud, na dvanaest dijelova te ih razasla u sve krajeve Izraela. ³⁰ I tko god vidje reèe: "Ovakvo što se nije dogodilo od dana kada su Izraelci izašli iz Egipta do današnjeg dana. Valja o tome promisliti, vijetati i govoriti."

Chapter 20

¹ Tada iziđe sav Izrael i sabra se sva zajednica kao jedan èovjek, od Dana do Beer Šebe i do gileadske zemlje, kod Jahve u Mispi. ² Glavari svega naroda, svih Izraelovih plemena, dođoše na zbor Božjeg naroda, èetiri stotine tisuæa pješaka viènih maèu. ³ A Benjaminovci doznaše da su Izraelovi sinovi uzišli u Mispu. Sinovi Izraelovi zapitaše tada: "Kažite nam kako se dogodio zloèin!" ⁴ Levit, muž ubijene žene, uze rijeè: "Došao sam s inoèom u Benjaminovu Gibeu da prenoæim. ⁵ A građani Gibee ustadoše na mene i noæu opkoliše kuæu u kojoj sam bio; mene su htjeli ubiti, a moju su inoèu silovali tako da je umrla. ⁶ Zato sam uzeo mrtvu inoèu, rasjekao je u komade i razaslao je u sve krajeve Izraelove baštine, jer su poèinili sramotno djelo u Izraelu. ⁷ Izraelci, evo vas svih ovdje. Posavjetujte se i ovdje stvorite odluku." ⁸ Sav narod ustade kao jedan èovjek govoreæi: "Neka se nitko od nas ne vraæa svome šatoru, neka nitko ne ide svojoj kuæi! ⁹ Nego da sada ovo uèinimo Gibei: bacit æemo ždrijeb; ¹⁰ i uzet æemo iz svih Izraelovih plemena po deset ljudi od stotine, po stotinu od tisuæe i po tisuæu od deset tisuæa: oni æe nositi hranu vojsci, onima koji æe krenuti da kazne Benjaminovu Gibeu za sramotu što ju je poèinila u Izraelu." ¹¹ I sabraše se svi Izraelci protiv onoga grada, udruženi kao jedan èovjek. ¹² Tada Izraelova plemena razaslaše poslanike po svemu Benjaminovu plemenu s porukom: "Kakav se to zloèin dogodio meðu vama? ¹³ Sada izruèite one opake ljude što su u Gibei da ih smaknemo te iskorijenimo zlo iz Izraela!" Ali Benjaminovci ne htjedoše poslušati svoje braæe Izraelaca. ¹⁴ Benjaminovci se skupiše u Gibeu iz svojih gradova da se pobiju s Izraelcima. ¹⁵ A Benjaminovaca koji su došli iz raznih gradova nabrojiše toga dana dvadeset i šest tisuæa ljudi viènih maèu, bez stanovnika Gibee. ¹⁶ Od svega toga naroda bijaše sedam stotina vrsnih ljudi, koji su bili ljevaci, i svaki je taj gađao kamenom iz praæke navlas toèno, ne promašujuæi cilja. ¹⁷ A bijaše Izraelaca, osim sinova Benjaminovih, èetiri

18
 stotine tisuæa, sve ljudi viènih maèu i sve samih ratnika. I sinovi Izraelovi, ustavši, poðoše u
 Betel da se posavjetuju s Bogom: "Tko æe od nas prvi u boj protiv Benjaminovaca?" - zapitaše
 19
 Izraelci. A Jahve odgovori: "Neka Juda poðe prvi." Izjutra krenuše Izraelci te se utaboriše pred
 20
 Gibeom. Krenuvši u boj protiv Benjaminovaca, svrstaše se u bojni red pred Gibeom. 21
 A Benjaminovci iziðoše iz Gibee i pobiše toga dana Izraelu dvadeset i dvije tisuæe ljudi, koji ostadoše
 22
 na onome polju. Izraelci odoše i plakahu pred Jahvom sve do veèeri, a onda upitaše Jahvu
 govoreæi: "Moramo li opet iziaèi u boj protiv sinova svoga brata Benjamina?" A Jahve im odgovori:
 23
 "Poðite na njega!" Tada se vojska Izraelovih sinova ohrabri i nanovo svrsta u bojni red na istome
 24
 mjestu gdje se svrstala prvog dana. Drugoga se dana Izraelci približiše Benjaminovcima, 25
 ali
 toga drugog dana Benjamin iziðe iz Gibee pred njih i pobi Izraelcima još osamnaest tisuæe ljudi,
 26
 koji ostadoše na onome polju - sve sami poizbor ratnici, vièni maèu. Tada svi Izraelci i sav narod
 odoše u Betel te plakahu i stajahu ondje pred Jahvom; cio su dan postili do veèeri, prinosili paljenice
 27
 i žrtve pomirnice pred Jahvom. I tad opet Izraelci upitaše Jahvu, jer se u ono vrijeme Kovèeg
 28
 saveza Božjega nalazio na tome mjestu, i Pinhas, sin Aronova sina Eleazara, posluživaše ga.
 Oni upitaše: "Moramo li opet iziaèi u boj protiv sinova našega brata Benjamina?" A Jahve im
 29
 odgovori: "Poðite, jer æu ih sutra predati u vaše ruke." Tad Izrael postavi èete u zasjedu oko
 30
 Gibee. Treæega dana poðoše Izraelci protiv Benjaminovaca i svrstaše se u bojne redove pred
 31
 Gibeom, kao i prije. Benjaminovci iziðoše na njih, a oni ih odmamiše daleko od grada. Kao i
 prije, ubijahu Benjaminovci neke po putovima, od kojih jedan ide u Betel, a drugi u Gibeu; ubiše
 32
 tako oko trideset Izraelaca. I govorahu Benjaminovci: "Evo ih tuèemo kao i prvi put." A Izraelci
 33
 rekoše: "Bježimo dok ih ne odmamimo na otvorene putove, daleko od grada!" Tada se glavnina
 Izraelove vojske pomakne sa svoga položaja i svrsta se u bojni red kod Baal Tamara, a zasjeda
 34
 Izraelova iziðe iz svog skrovišta zapadno od Gibee. Deset tisuæa vrsnih ljudi izabranih iz sveg
 Izraela sleže se prema Gibei. Boj bijaše žestok. Benjaminovci nisu ni slutili da æe ih zadesiti zlo.
 35
 I Jahve potuèe Benjamina pred Izraelom toga dana te Izraelci pobiše Benjaminu dvadeset i pet
 36
 tisuæa i sto ljudi viènih maèu. Benjaminovci vidješe da su pobijeðeni. Ljudi Izraelci bijahu se
 povukli sa svojih bojnih položaja pred Benjaminom uzdajuæi se u zasjedu što su je postavili oko
 37
 Gibee. A oni koji bijahu u zasjedi navališe brže na Gibeu i, ušavši u nju, posjekoše oštrim maèem
 38
 sve stanovništvo. Izraelovi se ljudi bijahu dogovorili s onima u zasjedi da ovi podignu iz grada

³⁹ stup dima kao znak: tada bi se Izraelovi ljudi povukli iz boja. Benjamin počeo ubijati Izraelce i
⁴⁰ posijee im tridesetak ljudi. "Doista, padaju pred nama kao u prijašnjem boju." A kada se znak,
 stup dima, počeo dizati iz grada, obazre se Benjamin i vidje kako se plamen iz svega grada diže
⁴¹ prema nebu. Tada se Izraelovi ljudi okrenuše, a Benjaminovce obuze užas jer vidješe da ih je
⁴² zadesilo zlo. I pobjegoše ispred Izraelaca prema pustinji, ali im ratnici bijahu za petama, a oni
⁴³ što su dolazili iz grada ubijahu ih s leđa. Tako su opkolili Benjamina i, goneći ga bez predaha,
⁴⁴ uništiše ga pred Gibeom na istočnoj strani. I palo je Benjaminu osamnaest tisuća ljudi, sve samih
⁴⁵ vrsnih junaka. Preživjeli se okrenuše i pobjegoše u pustinju prema Rimonskoj stijeni. Sijekući
 po cestama, Izraelci pobiše još pet tisuća ljudi; a onda pogaše Benjamina do Gideoma i pobiše
⁴⁶ još dvije tisuće ljudi. Toga dana palo je Benjaminovaca dvadeset tisuća ljudi viđenih među, sve
⁴⁷ samih vrsnih junaka. Šest stotina ljudi pobjeglo je u pustinju prema Rimonskoj stijeni. Izraelovi
⁴⁸ se ljudi vratiše potom Benjaminovcima, posjekoše oštrim mačem muškarce u gradovima, stoku i
 što se god našlo; i sve gradove na koje su naišli u Benjaminu popališe ognjem.

Chapter 21

¹ Izraelovi se ljudi bijahu ovako zakleli u Mispi: "Nitko od nas neće dati svoju kćer za ženu
 Benjaminovu sinu." I ode narod u Betel i ostade ondje pred Bogom do večeri, naričući i jecajući.
²
³ Govorili su: "Zašto se, o Jahve, Bože Izraelov, ova nesreća morala dogoditi da Izraelu danas
⁴ nestane jednog plemena?" Sutradan uraniše ljudi i sagrađiše ondje žrtvenik; prinesoše paljenice
⁵ i žrtve zahvalnice. Tad zapitaše Izraelci: "Ima li koga među svim plemenima Izraelovim da nije
 došao na zbor Jahvi?" Jer su se svečano zakleli da će pogubiti onoga tko ne dođe u Mispu k Jahvi.
⁶
⁷ Izraelcima se sada sažalilo na brata Benjamina te rekoše: "Danas je otkinuto jedno pleme od
 Izraela. Kako ćemo dati žene onima koji su preostali kad se zaklesmo Jahvom da im nećemo
 dati svojih kćeri za žene?"
⁸
⁹ Zato zapitaše: "Ima li koga među Izraelovim plemenima da nije došao k Jahvi u Mispu?" I
 pronađe se da nije došao u tabor, na zbor, nitko od žitelja Jabeša u Gileadu. Jer kada se narod
¹⁰ prebrojio, ondje ne bijaše nikoga od žitelja Jabeša u Gileadu. Zato zajednica posla onamo

dvanaest tisuća hrabrih ljudi i zapovjedi im: "Idite i posijecite oštrim mačem stanovnike Jabeša u Gileadu, zajedno sa ženama i djecom.¹¹ Evo što ćete učiniti: izručiti ćete prokletstvu sve muškarce i sve žene što su dijelile postelju sa čovjekom, ali ćete sačuvati život djevicama." Tako i učinite.¹²

I našli su među stanovnicima Jabeša u Gileadu četiri stotine mladih djevojaka koje nisu dijelile postelje s čovjekom i doveli su ih u tabor u Šilu, koji je u Kanaanu.¹³ Sva zajednica posla tada poslanike Benjaminovcima koji bijahu na Rimonskoj stijeni: objaviše im mir.¹⁴ Tako se oporavi Benjamin. Dadoše im one među ženama iz Jabeša u Gileadu koje su ostavili na životu, ali ih ne bijaše dovoljno za sve.¹⁵ Narodu se sažalio Benjamin što je Jahve načinio prazninu među Izraelovim plemenima.¹⁶ "Kako ćemo naći žene onima što su ostali", rekoše starješine zbora, "kad su Benjaminu istrijebljene žene?"¹⁷ Rekoše još: "Kako sačuvati ostatak Benjaminu da se ne zatre jedno pleme iz Izraela?"¹⁸ A ne možemo im dati svoje kćeri za žene." Jer se bijahu zakleli rekavši: "Proklet bio onaj koji daje ženu Benjaminu!"¹⁹ "Ali", rekoše, "svake se godine slavi u Šilu Jahvina svetkovina." Grad se nalazi na sjeveru od Betela, istočno od ceste koja vodi iz Betela u Šekem i južno od Lebone.²⁰ I zato svjetovaše Benjaminovce: "Idite u zasjedu po vinogradima.²¹ Pazite, pa kada djevojke iz Šila iziđu da plešu u kolu, vi iskočite iz vinograda, otmite svaki sebi ženu između šilskih kćeri pa otiđite u Benjaminovu zemlju.²² A kad njihovi očevi ili njihova braća dođu da se prituže na vas, mi ćemo im reći: 'Oprostite im što je svaki uzeo po ženu kao u ratu; vi im ih niste dali, pa je tako krivnja na vama.'"²³ Benjaminovci učinite tako i od djevojaka koje oteše uzeše onoliki broj žena koliko bijaše njih. Onda odoše svaki na svoju baštinu, sagradiše opet gradove i naseliše se u njima.²⁴ Izraelci se tada razidoše, svaki u svoje pleme i u svoj rod, i svaki se odande vrati na svoju baštinu.²⁵ U to vrijeme ne bijaše kralja u Izraelu i svatko je živio kako mu se činilo da je pravo.

Ruth

Chapter 1

¹ U ono vrijeme kada su vladali suci nastala glad u zemlji, pa iz Betlehema Judina jedan čovjek ode sa svojom ženom i sa svoja dva sina da se naseli na Moapskim poljanama.² Taj se čovjek zvao

Elimelek, žena mu Noemi, a dva njegova sina: Mahlon i Kiljon; svi bijahu Efraæani iz Betlehema Judina. Stigoše na Moapske poljane i tu se nastaniše.³ Tada Elimelek, Noemin muž, umrije, i ona osta sama sa svoja dva sina.⁴ Oni se oženiše Moapkama; jedna se zvala Orpa, a druga Ruta. I tu proboraviše deset godina.⁵ Onda umriješe i Mahlon i Kiljon, i tako Noemi osta i bez svoja dva sina i bez svoga muža.⁶ Tada se ona diže sa svojim snahama da ode s Moapskih poljana jer je èula na Moapskim poljanama da je Jahve pohodio narod svoj i dao mu kruha.⁷ Ode, dakle, ona iz mjesta gdje je živjela, a s njome i njezine snahe; krenuše na put da se vrate u zemlju Judinu.⁸ Noemi tada reèe svojim dvjema snahama: "Vratite se svaka domu majke svoje! Neka vam Jahve bude milostiv kao što vi bijaste pokojnicima i meni.⁹ Neka vam Jahve udijeli da obje nađete mir, svaka u domu svoga muža!" I poljubi ih, a one briznuše u plaè.¹⁰ I rekoše joj: "Ne! Mi æemo s tobom, tvome narodu."¹¹ Ali im reèe Noemi: "Vratite se natrag, kæeri moje! Zašto biste išle sa mnom? Zar æu još imati sinova u utrobi svojoj da vam budu muževi?"¹² Vratite se natrag, kæeri moje, idite samo! Odviše sam stara, nisam za udaju. Pa i kad bih rekla: 'Imam nade da se udam još noæas i da rodim sinove' -¹³ zar biste mogle èekati da odrastu i zar biste radi njih ostale neudate? Ne, kæeri moje, tuga bi moja bila veæa od vaše, jer se ruka Jahvina digla na me."¹⁴ One i opet zaplakaše i zajecaše. Orpa poljubi svoju svekrvu i vrati se, a Ruta ostade s njom.¹⁵ Noemi joj reèe: "Eto vidiš, jetrva se tvoja vratila narodu svome i bogu svome: vrati se i ti za jetrvom svojom!"¹⁶ A Ruta joj odgovori: "Nemoj me tjerati da te ostavim i da odem od tebe: jer kamo ti ideš, idem i ja i gdje se ti nastaniš, nastanit æu se i ja; tvoj narod moj je narod i tvoj Bog moj je Bog."¹⁷ Gdje ti umreš, umrijet æu i ja, gdje tebe pokopaju, pokopat æe i mene. Neka mi Jahve uzvrati svakim zlom i nevoljom ako me što drugo, osim smrti, rastavi od tebe."¹⁸ Videæi gdje je tvrdo naumila da ide s njom, prestade je odvraæati.¹⁹ Tako su zajedno išle dok ne dođoše u Betlehem. A kad dođoše u Betlehem, sav se grad uzbudi zbog njih. "Ma je li ovo Noemi?" - pitahu žene.²⁰ A ona im odgovaraše: "Ne zovite me više Noemi nego me zovite Mara; jer me Šadaj gorèinom ispunio!"²¹ Odavde sam otišla punih ruku, a sad me Jahve vraæa bez igdje ièega. Zašto me zovete Noemi kad Jahve posvjedoèi protiv mene i Svemoguæi me u tugu zavi?"²² Tako se vrati Noemi s Rutom Moapkom, snahom svojom, s Moapskih poljana. Stigle su u Betlehem baš kad je poèela žetva jeèma.

Chapter 2

1 Noemi imaše rođaka po mužu, èovjeka vrlo imuæna, iz porodice Elimelekove: zvao se Boaz.

2 Tada Ruta Moapka reèe Noemi: "Htjela bih iæi u polje pabirèiti klasje za onim u koga naðem milost." Ona joj odgovori: "Hajde, kæeri moja!"³ I ode, doðe u polje te poèe pabirèiti za žeteocima.

A sreæa je dovede u polje koje pripadaše Boazu, iz roda Elimelekova.⁴ I gle, doðe Boaz iz Betlehema. "Jahve bio s vama!" - pozdravi on žeteoce. A oni mu odgovoriše: "Jahve te blagoslovio!"

5 Boaz æe nato momku koji je nadzirao žeteoce: "Èija je ona mlada žena?"⁶ A momak koji bijaše nad žeteocima odgovori: "Ono je mlada Moapka što je došla prateæi Noemi s Moapskih poljana.

7 Pitala je: 'Smijem li pabirèiti i kupiti klasje između snopova za žeteocima?' I došla je, eto, i ostala od ranog jutra sve dosad; i samo je malo ušla u kuæu."⁸ Onda Boaz reèe Ruti: "Èuj me, kæeri moja, ne idi pabirèiti u drugoga nego se drži mojih njiva i mojih poslenika.⁹ Pazi na kojoj njivi oni žanju, pa idi za njima. A naredio sam momcima da te nitko ne dira. Kad ožedniš, idi k posudama i pij što moje sluge zahitaju."¹⁰ Ona tada pade nièice, pokloni se do zemlje i reèe: "Èime sam stekla toliku milost u oèima tvojim da mi posveæuješ pažnju kad sam tuđinka?"¹¹ Boaz joj odgovori: "Èuo sam što si sve uèinila za svoju svekrvu poslije smrti svoga muža; kako si ostavila oca svoga, majku svoju i zavièaj svoj te došla u narod kojega do juèer ili prekjuèer nisi poznavala."¹² Neka ti Jahve plati sve što si uèinila i neka ti udijeli pravu nagradu Jahve, Bog Izraelov, kad si došla da se pod krila njegovga skloniš!"¹³ Ona preuze: "Kad bih mogla uvijek nalaziti milost u tvojim oèima, gospodaru, jer si me utješio i milostivo progovorio sluškinji svojoj, ako i nisam kao jedna od tvojih sluškinja."¹⁴ Kad bijaše vrijeme ruèku, Boaz joj reèe: "Hodi ovamo, jedi ovog kruha i umoèi svoj zalogaj u ocat!" Ona sjede pokraj žetelaca, a on stavi pred nju prženih zrna. Jela je i nasitila se i još joj preteèe.¹⁵ Kad je ustala da pabirèi dalje, Boaz zapovjedi svojim slugama: "I meðu snopljem neka ona pabirèi, a vi joj nemojte zanovijetati."¹⁶ Nego navlaš ispuštajte klasove iz svojih rukoveti i ostavljajte joj neka kÓupi i nemojte je koriti!"¹⁷ I tako je pabirèila sve do veèeri, pa onda ovrše ono što je napabirèila: bijaše otprilike jedna efa jeèma.¹⁸ Uze ona svoje i doðe u grad, a svekrva vidje koliko je napabirèila. Tada Ruta izvadi i dade joj što joj bijaše preteklo pošto se nasitila.

19 Svekrva je upita: "Gdje si pabirèila danas? Gdje si radila? Neka je blagoslovljen onaj koji je pogledao na te!" Onda ona pripovjedi svekrvi kod koga je radila i reèe: "Èovjek u koga sam danas

radila zove se Boaz." ²⁰ Tada æ Noemi svojoj snasi: "Neka Jahve blagoslovi onoga koji ne uskraæuje dobrote svoje ni živima ni mrtvima!" I dometnu Noemi: "Taj je èovjek naš rod; jedan od naših skrbnika." ²¹ Ruta Moapka pripovjedi dalje: "Još mi reèe: 'Drži se mojih poslenika dokle ne požanju sve moje!'" ²² Noemi nato reèe Ruti, snasi svojoj: "Dobro je, kæeri moja, idi za njegovim poslenicima da ti ne bude neprilike na kojoj drugoj njivi." ²³ I tako se držala poslenika Boazovih i pabirèila dokle ne požeše i jeèam i pšenicu. I živjela je kod svekrve svoje.

Chapter 3

¹ Onda æ joj Noemi, svekrva njezina: "Kæeri moja, da ti potražim mirno mjesto gdje bi mogla biti sretna?" ² Vidiš, Boaz, s èijim si se poslenicima našla, naš je rođak. Evo, on æ noæas vijati jeèam na gumnu. ³ Umij se ti i namaži, lijepo se odjeni pa idi na gumno. Ne daj da te prepozna prije nego što se najede i napije. ⁴ Kad bude lijegao, dobro pazi gdje æ leæi; pa kad legne, otiði onamo, podigni mu pokrivaè s nogu i lezi ondje! Tada æ ti on reæi što ti je èiniti." ⁵ Ona joj odgovori: "Uèinit æu sve kako mi kažeš." ⁶ I siđe na gumno i uèini sve kako joj je svekrva naredila. ⁷ A Boaz, pošto je jeo i pio i tako se odobrovoljio, ode i leže kraj stoga. Onda ona priđe polako, otkri mu noge i leže. ⁸ Kad bijaše oko ponoæi, trže se èovjek i obrnu se, i gle: žena leži do njegovih nogu. ⁹ "Tko si?" - upita on, a ona odgovori: "Ja sam Ruta, sluškinja tvoja. Raširi skut svoje haljine na sluškinju svoju jer si mi skrbnik." ¹⁰ "Blagoslovio te Jahve, kæeri moja!" - doèeka on. "Ovaj drugi tvoj èin milosti još je vredniji od prvoga, jer se nisi trudila da slijediš mlade poslenike, bili oni bogati ili siromašni. ¹¹ I zato se, kæeri moja, sada ne plaši: uèinit æu ti sve što zatražiš, jer sva vrata moga naroda znaju da si èestita žena. ¹² Jest, uistinu sam ti skrbnik; ali postoji još bliži od mene. ¹³ Ostani noæas; ako te sutra ujutro on kao skrbnik htjedne uzeti, dobro, neka te uzme; a ne htjedne li, uzet æu te ja, tako mi Jahve! Spavaj do jutra." ¹⁴ I spavaše ona do njegovih nogu do jutra. On ustade prije nego što mogaše èovjek èovjeka razaznati jer mišljaše: "Ne treba da znaju da je žena bila na gumnu." ¹⁵ I kaza joj: "Daj ogrtaè što je na tebi i drži ga dobro." Ona ga pridrža, a on joj nasu šest mjerica jeèama i naprti joj. I ode ona u grad. ¹⁶ Kad je stigla, upita je svekrva:

"Što je s tobom, kæeri moja?" A ona joj pripovjedi sve što je uèinio za nju. ¹⁷ I nadoveza: "Ovih šest mjerica jeèma dade mi kazujuæi: 'Ne smiješ se vratiti svekrvi praznih ruku.'" ¹⁸ Nato æe joj Noemi: "Budi mirna, kæeri moja, dok ne vidiš što æe biti: jer neæe on imati spokoja dok sve još danas ne dokrajèi."

Chapter 4

¹ Boaz potom iziðe na gradska vrata i sjede ondje. I gle, naiðe onaj skrbnik o kome je govorio. I dozva ga Boaz: "Ej, hodi ovamo i sjedni!" Onaj doðe i sjede. ² Onda Boaz uze deset ljudi između starješina gradskih i reèe: "Posjedajte ovdje!" I posjedaše. ³ Zatim reèe skrbniku: "Noemi, koja se vratila s Moapskih polja, htjela bi prodati ono zemlje našega brata Elimeleka. ⁴ Zato sam odlueio da se s tobom razgovorim i predložim ti: otkupi njivu pred ovima koji sjede ovdje i pred starješinama moga naroda. Ako je kaniš otkupiti, onda otkupi; ako ne kaniš, kaži mi da znam. Jer prije tebe nema nitko pravo na otkup; ja sam na redu tek iza tebe." A onaj reèe: "Hoæu, otkupit æu je." ⁵ Onda kaza Boaz: "Kad uzmeš zemlju iz ruke Noemi, treba da uzmeš i Rutu Moapku, pokojnikovu ženu, da se pokojniku saèuva ime na baštini." ⁶ Ali skrbnik reèe: "E, onda ne mogu biti otkupnik, da ne raspem svoje baštine. Otkupi ti po svome skrbnièkom pravu jer ja ne mogu." ⁷ A bijaše od starine obièaj u Izraelu: da se èemu potkrijepi valjanost otkupa ili zamjene, èovjek bi izuo sandalu i dao je drugome. To bijaše svjedoèanstvo u Izraelu. ⁸ Tako dakle i onaj skrbnik reèe Boazu: "Otkupi ti!" te izu sandalu i dade mu je. ⁹ Tada Boaz kaza starješinama i svemu narodu: "Vi ste danas svjedoci da ja otkupljujem iz ruke Noemine sve ono što je bilo Elimelekovo, sve što je bilo Kiljonovo i Mahlonovo. ¹⁰ Uz to uzimam za ženu Rutu Moapku, ženu Mahlonovu, da bi se saèuvalo ime pokojnikovo na baštini i da se ime njegovo ne bi zatrla među braæom njegovom i nestalo s vrata zavièaja njegova. Vi ste danas tome svjedoci." ¹¹ Sav narod koji se nalazio na vratima gradskim i starješine rekoše: "Svjedoci smo! Dao Jahve da žena koja ulazi u dom tvoj bude kao Rahela i Lea, koje su obje podigle kuæu Izraelovu! Obogati se u Efrati, a prodièi u Betlehemu! ¹² Neka tvoja kuæa, po potomstvu koje æe ti dati Jahve od ove mlade žene, bude kao kuæa Peresa, koga Judi rodi Tamara!" ¹³ Tako Boaz uze Rutu i ona posta žena njegova. Uðe on k njoj i Jahve joj dade te ona zatrudnje i rodi sina. ¹⁴ Onda žene rekoše Noemi: "Blagoslovljen bio Jahve koji ti danas nije

uskratio skrbnika! I prodièio njegovo ime u Izraelu!¹⁵ On æe biti tvoja utjeha i potpora starosti
 tvojoj; jer ga rodi snaha tvoja koja te ljubi i koja ti vrijedi više od sedam sinova."¹⁶ Noemi uze
 djeèaka, metnu ga sebi na krilo i bi mu odgojiteljicom.¹⁷ Susjede mu nadjenuše ime govoreæi:
 "Noemi se rodio sin!" I prozvaše ga Obed; on je otac Jišaja, oca Davidova.¹⁸ A ovo je rodoslovlje
 Peresovo: Peres imade sina Hesrona,¹⁹ Hesron Rama, Ram Aminadaba,²⁰ Aminadab Nahšona,
 Nahšon Salmona, Salmon Boaza, Boaz Obeda,²¹ Obed Jišaja, a Jišaj Davida.

1 Samuel

Chapter 1

¹ Bio jedan èovjek iz Ramatajima, Sufovac iz Efrajimove gore, po imenu Elkana, sin Jerohama,
 sina Elihua, sina Tohua, sina Sufova, Efrajimljanin.² Imao je dvije žene: ime jednoj bijaše Ana,
 a drugoj bijaše ime Penina. Penina je imala djece, a Ana ih nije imala.³ Taj je èovjek svake godine
 uzlazio iz svoga grada da se pokloni i prinese žrtvu Jahvi Sebaotu u Šilu. Ondje su bila dva sina
 Elijeva, Hofni i Pinhas, kao sveæenici Jahvini.⁴ Jednoga dana Elkana prinese žrtvu. On je obièno
 svojoj ženi Penini i svim njezinim sinovima i kæerima davao više žrtvenih dijelova,⁵ a Ani je
 davao samo jedan dio, premda je više ljubio Anu, ali Jahve joj ne bijaše dao od srca poroda.⁶ Uz
 to joj je suparnica njezina zanovijetala da je ponizi što joj Jahve ne bijaše dao od srca poroda.
⁷ Tako je bivalo svake godine kad god bi polazili u Dom Jahvin: Penina je zanovijetala Ani. Ana
 je stoga plakala i nije htjela jesti.⁸ Tada joj reèe Elkana, njezin muž: "Zašto plaèeš, Ana? I zašto
 ne jedeš? Zašto ti je srce rastuženo? Nisam li ti ja vredniji nego deset sinova?"⁹ Ali Ana ustade,
 pošto su jeli i pili u sobi, i stupi pred Jahvu - a sveæenik Eli sjeðaše na stolici na pragu svetišta
 Jahvina.¹⁰ I ojađena u duši pomoli se Ana Jahvi, plaèuæi gorko.¹¹ I zavjetova se ovako: "Jahve
 Sebaote! Ako pogledaš na nevolju službenice svoje i opomeneš se mene i ne zaboraviš službenice
 svoje te dadeš službenici svojoj muško èedo, ja æu ga darovati Jahvi za sve dane njegova života i
 britva neæe prijeæi preko glave njegove."¹² Tako se ona dugo molila pred Jahvom, a Eli je motrio

13 usta njezina. Ana govoraše u srcu; samo se usne njezine micahu, a glas joj se nije èuo. Zato Eli pomisli da je pijana. 14 I reèe joj Eli: "Dokle æeš biti pijana? Otrijezni se od vina što je u tebi!" 15 Ali Ana odgovori i reèe: "Nisam pijana, gospodaru, nego sam velika nesretnica. Nisam pila ni vina ni opojna piæa nego izlijevam dušu svoju pred Jahvom. 16 Ne sudi službenicu svoju kao ženu nevaljalu, jer sam od preteške tuge i žalosti tako dugo molila." 17 Tada joj Eli odgovori ovako: "Poði u miru! A Bog Izraelov neka ti ispuni molitvu kojom si ga molila." 18 A ona reèe: "Neka službenica tvoja naðe milost u oèima tvojim!" I žena ode svojim putem: jela je i lice joj nije više bilo tužno kao i prije. 19 Sutradan uraniše i pokloniše se Jahvi, a onda se vratiše i doðoše svojoj kuæi u Ramu. Elkana pozna Anu, ženu svoju, a Jahve je se opomenu. 20 Ana zatrudnje i, kad bi vrijeme, rodi sina koga nazva imenom Samuel, "jer sam ga", reèe, "izmolila od Jahve". 21 Poslije godine dana uziðe njezin muž Elkana sa svim domom svojim da prinese Jahvi godišnju žrtvu i da izvrši zavjet. 22 Ali Ana ne poðe s njim jer reèe svome mužu: "Neæu poæi dok se dijete ne odbije od prsiju, a onda æu ga odvesti da se pokaže pred Jahvom i da ostane ondje zauvijek." 23 I odgovori joj Elkana, njezin muž: "Èini kako misliš da je dobro; ostani dok ga ne odbiješ od prsiju; samo neka ti Jahve ispuni tvoju želju!" I žena osta kod kuæe dojeæi sina svoga dok ga nije odbila od prsiju. 24 Èim ga je odbila od prsiju, povede ga sa sobom uzevši uz to trogodišnjeg junca, efu brašna i mijeh vina; i uvede ga u Dom Jahvin u Šilu. A dječak je bio još vrlo mlad. 25 Tada zaklaše junca, a majka dječakova pristupi k Eliju. 26 I reèe Ana: "Dopusti, gospodaru! Tako ti života tvoga, gospodaru, ja sam ona žena koja je stajala ovdje kraj tebe moleæi se Jahvi. 27 Molila sam za ovo dijete, i Jahve mi je uslišio prošnju kojom sam ga prosila. 28 Zato i ja njega ustupam Jahvi za sve dane njegova života: ta isprošen je od Jahve." I pokloniše se ondje Jahvi.

Chapter 2

1 Nato se Ana pomoli ovako: "Klièe srce moje u Jahvi, raste snaga moja po Bogu mom. Šire mi se usta na dušmane moje, jer se radujem pomoæi tvojoj. 2 Nitko nije svet kao što je Jahve (jer nema nikoga osim tebe), i nema hridi kao što Bog je naš. 3 Ne govorite mnogo hvastavih rijeèi,

neka ne izlazi drskost iz usta vaših, jer Jahve je sveznajuæi Bog, pravo on prosuðuje djela. ⁴ Lomi
 se luk junacima, nemoæni se snagom opasuju. ⁵ Nekoæ siti sad se za kruh muèe, nekoæ gladni ne
 gladuju više. Nerotkinja raða sedam puta, majka brojne djece svježinu izgubi. ⁶ Jahve daje smrt i
 život, ruši u Šeol i odande diže. ⁷ Jahve èini uboga i bogata, obara èovjeka i uzvisuje. ⁸ Diže slabiaæa
 iz prašine, iz bunjišta izvlaèi uboga, da ih posadi s knezovima i da im odredi poèasna mjesta. Jer
 Jahvini su stupovi zemlje, na njih je stavio ovaj svijet. ⁹ Korake èuva svojih vjernika, zlikovce stiže
 propast u mraku (svojom snagom èovjek ne stjeèe pobjede). ¹⁰ Koji se protive Jahvi, padaju,
 Svevišnji grmi s nebesa. Jahve sudi meðama zemlje, daje silu svojemu kralju, uzdiže snagu
 pomazanika svoga." ¹¹ Potom se Ana vrati u Ramu, a djeèak ostade da služi Jahvi pod okom
 sveæenika Elija. ¹² A Elijevi sinovi bijahu nevaljali ljudi jer nisu marili za Jahvu ¹³ ni za prava
 sveæenika nasuprot narodu: kad bi tko prinosio žrtvu, došao bi sluga sveæenikov, dok se meso još
 kuhalo, s trorogom vilicom u ruci ¹⁴ i zabadao njom u kotliæ ili u lonac, u tavu ili u zdjelu, i što
 god bi se nabolo na vilicu, uzimao je sveæenik sebi. Tako su èinili svim Izraelcima što su dolazili
 onamo, u Šilo. ¹⁵ Tako i prije nego bi se spalilo salo, došao bi sluga sveæenikov i rekao èovjeku
 koji je prinosio žrtvu: "Daj mi mesa da ispeèem sveæeniku! On neæe od tebe kuhana mesa nego
 samo sirovo." ¹⁶ Ako bi mu èovjek tada rekao: "Neka se najprije spali salo, a onda uzmi što ti duša
 želi", on bi odgovorio: "Ne, nego daj odmah! Ako ne daš, uzet æu silom." ¹⁷ Grijeħ je mladiæa
 bio vrlo velik pred Jahvom, jer su ljudi prezirali žrtvu koja se prinosila Jahvi. ¹⁸ A Samuel služaše
 pred Jahvom, još dijete u opleæku lanenom. ¹⁹ Mati bi mu njegova napravila dolamicu i donosila
 mu je svake godine kad bi dolazila s mužem svojim da prinese godišnju žrtvu. ²⁰ A Eli bi blagoslovio
 Elkanu i njegovu ženu govoreæi: "Neka ti Jahve daje poroda od te žene na uzdarje za dar što ga
 je dala Jahvi." Nato bi se vraæali svojoj kuæi. ²¹ Jahve pohodi Anu i ona zatrudnje i rodi još tri
 sina i dvije kæeri. A mladi je Samuel rastao pred Jahvom. ²² Eli je bio veæ vrlo star, ali je ipak
 èuo sve što su njegovi sinovi èinili svemu Izraelu. ²³ I on im reèe: "Zašto radite takvo što da o
 tome moram slušati od svega ovog naroda? ²⁴ Nemojte tako, sinovi moji! Nisu dobri glasovi što
 ih èujem ... Sablažnjujete narod Jahvin. ²⁵ Ako èovjek zgriješi èovjeku, Bog æe prosuditi. Ali ako
 èovjek zgriješi Jahvi, tko æe se zauzeti za njega?" Ali sinovi ne poslušaše glasa oca svojega, jer je
 Jahve odluèio da ih pogubi. ²⁶ A mladi je Samuel sve više rastao u dobi i mudrosti i pred Jahvom

²⁷ i pred ljudima. Uto dođe jedan Božji òovjek k Eliju i reèe mu: "Ovako govori Jahve: 'Nisam li
 se jasno objavio domu oca tvojega kad su bili u Egiptu, robovi u kuæi faraonovoj?' ²⁸ Odabrao sam
 ih izmeðu svih plemena Izraelovih da mi budu sveæenici, da se uspinju na moj žrtvenik, da prinose
 žrtve paljenice i da nose opleæak preda mnom: i dao sam domu oca tvojega sve paljene žrtve sinova
 Izraelovih. ²⁹ Zašto gledaš zavidnim okom žrtvu i prinos što sam ih odredio za svoj Dom? I zašto
 paziš sinove svoje više nego mene, toveæi ih najboljim dijelovima svih žrtvenih prinosa naroda
 moga Izraela? ³⁰ Zato sam - rijeè je Jahve, Boga Izraelova - rekao doduše da æe dom tvoj i dom
 oca tvojega stupati preda mnom dovijeka, ali sada - rijeè je Jahvina - neka je to daleko od mene!
³¹ Jer ja èastim one koji mene èaste, a koji mene preziru, bit æe osramoæeni. Gle, dolaze dani kad
 æu odsjeæi mišicu tvoju i mišicu doma oca tvojega, tako da više neæe biti starca u tvom domu.
³² Ti æeš kivnim okom gledati na sve dobro kojim æu obasuti Izraela, i nikada više neæe biti starca
 u tvom domu. ³³ Zadržat æu ipak nekoga od tvojih kod oltara svoga, samo zato da mu sahnu oèi
 i vene duša njegova, ali sve mnoštvo doma tvoga poginut æe od ljudskoga maèa. ³⁴ Znak æe ti biti
 ono što æe stiaæi oba tvoja sina, Hofnija i Pinhasa: obojica æe poginuti istoga dana. ³⁵ Ja æu sebi
 podiaæi vjerna sveæenika koji æe raditi po mom srcu i po mojoj želji i njemu æu sazdati trajan dom,
 i on æe svagda stupati pred pomazanikom mojim. ³⁶ A koji god ostane od tvoga doma, dolazit æe
 da mu se pokloni i da izmoli srebrn novèiaæ ili hljeb kruha i kazat æe: 'Molim te, primi me u kakvu
 god službu sveæenièku, da imam zalogaj kruha.'"

Chapter 3

¹ Mladi je Samuel služio Jahvi pod nadzorom Elijevim; u ono vrijeme Jahve je izrijetka govorio
 ljudima, a viðenja nisu bila èesta. ² No jednoga je dana Eli ležao u svojoj sobi - oèi su njegove
 poèele slabiti te više nije mogao vidjeti - ³ svijeænjak Božji još ne bijaše ugašen i Samuel je spavao
 u svetišu Jahvinu, ondje gdje je bio Kovèeg Božji. ⁴ I Jahve zovnu: "Samuele! Samuele!" A on
 odgovori: "Evo me!" ⁵ I otrèa k Eliju i reèe: "Evo me! Ti si me zvao!" A Eli reèe: "Ja te nisam
 zvao. Vрати se i spavaj!" I on ode i leže. ⁶ I Jahve opet zovnu: "Samuele! Samuele!" Samuel usta,
 ode k Eliju i reèe: "Evo me! Ti si me zvao!" A Eli odgovori: "Ja te nisam zvao, sine! Vрати se i
 spavaj!" ⁷ Samuel još nije poznavao Jahve i još mu nikada ne bijaše objavljena rijeè Jahvina. ⁸ I

Jahve zovnu Samuela po treæi put. On usta, ode k Eliju i reèe: "Evo me! Ti si me zvao!" Sada Eli razumje da je Jahve zvao djeèaka. ⁹ Zato reèe Samuelu: "Idi i lezi; a ako te zovne, ti reci: 'Govori, sluga tvoj sluša.'" I Samuel ode i leže na svoje mjesto. ¹⁰ I dođe Jahve i stade i zovnu kao prije: "Samuele! Samuele!" A Samuel odgovori: "Govori, sluga tvoj sluša." ¹¹ Tada Jahve reèe Samuelu: "Evo, uèinit æu nešto u Izraelu da æe oba uha zujati svakome koji èuje. ¹² U onaj æu dan ispuniti na Eliju sve što sam rekao za kuæu njegovu, od poèetka do kraja. ¹³ Ti æeš mu objaviti da osuđujem kuæu njegovu do vijeka; on je znao da njegovi sinovi hule na Boga, a nije ih obuzdao. ¹⁴ Zato - kunem se domu Elijevu - neæe oprati krivicu Elijeva doma nikakve žrtve ni prinosi do vijeka." ¹⁵ Samuel je spavao do jutra, a onda otvori vrata Doma Jahvina. Samuel se bojao kazati viđenje Eliju. ¹⁶ Ali Eli zovnu Samuela govoreæi: "Samuele, sine!" A on odgovori: "Evo me!" ¹⁷ I on upita: "Kakva je rijeè koju ti reèe? Nemoj mi zatajiti ništa! Tako ti Bog uèinio zlo i dodao ti drugo ako mi zatajiš nešto od onoga što ti je kazao." ¹⁸ Nato mu Samuel pripovjedi sve i ništa ne zataji od njega. A Eli reèe: "On je Jahve, neka èini što je dobro u oèima njegovim!" ¹⁹ Samuel je rastao, a Jahve je bio s njim i nije pustio da ijedna od njegovih rijeèi padne na zemlju. ²⁰ Sav Izrael, od Dana do Beer Šebe, spozna da je Samuel postavljen za proroka Jahvina. ²¹ Jahve se i dalje javljao u Šilu, jer se objavljavao Samuelu, [4:1] i rijeè se Samuelova obraæala svemu Izraelu. (Eli je bio vrlo star, a njegovi su sinovi ustrajali u svome opakom postupku pred Jahvom.)

Chapter 4

¹ U ono vrijeme skupiše Filistejci vojsku protiv Izraela. Izraelci iziđoše pred njih da se pobiju i utaboriše se kod Eben Haezera, dok su Filistejci udarili tabor kod Afeka. ² Filistejci se svrstaše u bojni red protiv Izraela i nastala žestoka bitka. Izrael podleže Filistejcima: oko èetiri tisuæe ljudi pogibe na bojištu, na otvorenu polju. ³ Kad se narod vratio u tabor, rekoše starješine Izraelove: "Zašto je Jahve dopustio da nas Filistejci danas pobijede? Pođimo u Šilo po Kovèeg saveza Jahvina neka dođe u našu sredinu i spasi nas iz ruku naših neprijatelja." ⁴ Narod posla ljude u Šilo i donesoše odande Kovèeg saveza Jahve nad vojskama, koji stoluje nad kerubinima; oba sina Elijeva, Hofni i Pinhas, dođoše kao pratioci Kovèega. ⁵ Kad je Kovèeg Jahvin stigao u tabor, sav Izrael podiže

gromki poklik, od kojega odjeknu zemlja.⁶ Filistejci èuše taj gromki poklik i zapitaše: "Što znaèi taj gromki poklik u taboru Hebreja?" I shvatiše da je Kovèeg Jahvin stigao u njihov tabor.⁷ Tada Filistejce obuze strah jer su govorili: "Bog je došao u tabor!" I povikaše: "Jao nama! Tako nije bilo dosad.⁸ Jao nama! Tko æe nas izbaviti iz ruke toga silnog Boga? To je onaj koji je udario Egipat svakojakim nevoljama.⁹ Ohrabrite se i budite junaci, Filistejci, da ne postanete robovi Hebrejima kao što su oni bili robovi vama; budite junaci i borite se!"¹⁰ Tada Filistejci zametnuše bitku, Izraelci biše potuèeni i pobjegoše svaki u svoj šator. Poraz je bio silan, jer je trideset tisuæa pješaka poginulo na izraelskoj strani.¹¹ I Kovèeg Božji bi otet, i oba sina Elijeva poginuše, Hofni i Pinhas.¹² Jedan Benjaminovac otrèa iz bojnih redova i stiže u Šilo još istoga dana, razderanih haljina i glave posute prašinom.¹³ Kad je stigao, Eli je sjedio na svojoj stolici, pokraj vrata, pazeæi na cestu, jer mu je srce strepilo za Kovèeg Božji. Taj dakle èovjek dođe da gradu donese glas, i nastala silna vika po svem gradu.¹⁴ Kad je Eli èuo viku, upita: "Kakva je to velika vika?" Èovjek se požuri i dođe da obavijesti Elija. -¹⁵ A Eliju bijaše devedeset i osam godina, oèi mu bijahu ukoèene te ništa više nije vidio. -¹⁶ Èovjek reèe Eliju: "Dolazim s bojišta, danas sam utekao iz boja." Tada starac zapita: "Što se dogodilo, sine?"¹⁷ Glasnik odgovori: "Izrael je pobjegao pred Filistejcima, bio je to težak poraz za narod i još su oba tvoja sina poginula i Kovèeg je Božji otet!"¹⁸ Kad je spomenuo Kovèeg Božji, pade Eli sa stolice naznak kraj vrata, slomi vrat i umrije, jer je bio star èovjek i težak. Bio je sudac u Izraelu èetrdeset godina.¹⁹ Njegova snaha, žena Pinhasova, bijaše trudna i pred porodom. Kad je èula vijest da je otet Kovèeg Božji i da je umro njezin svekar i poginuo njezin muž, savila se i rodila jer su je najednom uhvatili trudovi.²⁰ Kako je bila na samrti, rekoše joj žene koje stajahu oko nje: "Budi bez brige jer si rodila sina!" Ali ona ne odgovori niti obrati misli na to.²¹ Djetetu nadjenu ime Ikabod govoreæi: "Otišla je slava od Izraela." Time je mislila na oteti Kovèeg Božji i na svoga svekra i svoga muža.²² Zato reèe: "Otišla je slava od Izraela" jer je otet Kovèeg Božji.

Chapter 5

¹ Kad su Filistejci osvojili Kovèeg Božji, preneseše ga iz Eben Haezera u Ašdod. ² Nato Filistejci uzeše Kovèeg Božji, uneseše ga u hram Dagonov i smjestiše pokraj Dagona. ³ Sutradan ujutro, kad su žitelji Ašdoda došli u hram Dagonov, gle, Dagon ležaše nièice na zemlji pred Kovèegom Jahvinim. Oni digoše Dagona i metnuše ga natrag na njegovo mjesto. ⁴ Ali kad su ujutro uranili, gle, Dagon opet ležaše nièice na zemlji pred Kovèegom Jahvinim; glava Dagona i obje njegove ruke ležahu odsjeèene na pragu: na mjestu je stajao samo Dagonov trup. ⁵ Zato Dagonovi sveæenici i svi koji ulaze u Dagonov hram ne staju nogom na prag Dagonov u Ašdodu sve do današnjeg dana. ⁶ Tada ruka Jahvina teško pritisnu žitelje Ašdoda i natjera ih u silan strah: udari ih èirevima, Ašdod i njegovo područje. ⁷ Kad su ljudi u Ašdodu vidjeli što se dogodilo, rekoše: "Kovèeg Boga Izraelova ne smije ostati kod nas jer se ruka njegova isprijeèila protiv nas i protiv našega boga Dagona." ⁸ Oni sazvaše i okupiše sve knezove filistejske k sebi i rekoše: "Što da radimo s Kovèegom Boga Izraelova?" A oni odgovoriše: "U Gat neka se prenese Kovèeg Boga Izraelova." I preneseše Kovèeg Boga Izraelova onamo. ⁹ Ali kad su ga prenijeli, ruka se Jahvina spusti na grad i nastala silna strava: udari građane, od najmanjega do najveæega, tako da im se pojavio èirevi. ¹⁰ Oni tada poslaše Kovèeg Božji u Ekron. Ali kad je Kovèeg Božji stigao u Ekron, povikaše Ekronjani: "Donesoše Kovèeg Boga Izraelova k meni da pomori mene i sav moj narod!" ¹¹ Zato sazvaše i okupiše sve knezove filistejske i rekoše: "Pošaljite natrag Kovèeg Boga Izraelova, neka se vrati na svoje mjesto da ne pomori mene i moj narod!" Jer vladaše smrtna strava u svemu gradu, toliko ondje bijaše pritisnula ruka Božja. ¹² Ljudi koji nisu pomrli bili su udareni èirevima i bolni se vapaj grada dizao do neba.

Chapter 6

¹ Kovèeg Jahvin bijaše sedam mjeseci u zemlji Filistejaca. ² Tada Filistejci sazvaše sveæenike i vraèe i zapitaše ih: "Što da radimo s Kovèegom Jahvinim? Pouèite nas kako da ga pošaljemo natrag na njegovo mjesto." ³ Oni odgovoriše: "Ako hoæete vratiti Kovèeg Boga Izraelova, ne šaljte ga natrag prazna nego uza nj pošaljite i naknadnicu. Tada æete se izlijeèiti i znat æete zašto se njegova ruka nije okrenula od vas." ⁴ Oni zapitaše: "Kakvu naknadnicu treba da mu pošaljemo?" Oni odgovoriše: "Prema broju filistejskih knezova, pet zlatnih èireva i pet zlatnih štakora, jer je ista nevolja na vama i na vašim knezovima. ⁵ Naèinite, dakle, likove svojih èireva i likove svojih štakora, koji vam zatiru zemlju, i dajte slavu Bogu Izraelovu. Možda æe dignuti ruku svoju od vas,

od vaših bogova i od vaše zemlje.⁶ Zašto hoæete da vam srce otvrdne kao što je bilo otvrdnulo Egipæanima i faraonu? Kad ih je Bog pritisnuo, nisu li ih onda pustili da odu?⁷ Pripremite sada jedna nova kola i uzmite dvije krave dojljice koje još nisu nosile jarma: upregnite krave u kola, a njihovu telad odvedite natrag u staju.⁸ Tada æete uzeti Kovèeg Jahvin i staviti ga na kola. Zlatne predmete koje mu prinosite kao žrtvu naknadnicu stavit æete u kovèežia kraj njega i tako neka poðe.⁹ Zatim gledajte: ako krene prema svome kraju, put Bet Šemeša, onda je sigurno da nam je on zadao ovo veliko zlo; ako li ne krene tako, znat æemo da nas nije udarila njegova ruka, nego da nam se to dogodilo sluèajno."¹⁰ Ljudi uèiniše tako: uzeše dvije krave dojljice i upregoše ih u kola, a njihovu telad zadržāše u staji.¹¹ Kovèeg Jahvin staviše na kola i kovèežia sa zlatnim štakorima i s likovima svojih èireva.¹² Krave udariše ravno cestom prema Bet Šemešu i jednako su išle istim putem, mukale su iduæi, a nisu skretale ni desno ni lijevo. Filistejski knezovi pratili su ih do granice Bet Šemeša.¹³ Stanovnici Bet Šemeša upravo su bili zabavljeni žetvom pšenice u dolini. Digavši oèi, ugledaše Kovèeg i potrèaše mu s veseljem u susret.¹⁴ Kad su kola stigla na polje Jošue iz Bet Šemeša, zaustaviše se. Ondje bijaše velik kamen. Tada iscijepaše drvo od kola i prinesoše krave kao žrtvu paljenicu Jahvi.¹⁵ Leviti bijahu skinuli Kovèeg Jahvin i kovèežia što je bio kraj njega i u kojem su bili zlatni predmeti i sve bijahu stavili na onaj veliki kamen. Stanovnici Bet Šemeša prinosili su toga dana žrtve paljenice i klali žrtve klanice Jahvi.¹⁶ Kad je to vidjelo pet filistejskih knezova, vratiše se u Ekron isti dan.¹⁷ A ovo je pet zlatnih èireva što su ih Filistejci poslali kao žrtvu naknadnicu Jahvi: za Ašdod jedan, za Gazu jedan, za Aškelon jedan, za Gat jedan, za Ekron jedan.¹⁸ A zlatnih je štakora bilo toliko koliko svih gradova filistejskih, u svih pet kneževina, od utvrđenih gradova do otvorenih sela. Svjedok je veliki kamen na koji su položili Kovèeg Jahvin i koji još i danas stoji na polju Jošue iz Bet Šemeša.¹⁹ Sinovi Jekonijini nisu se radovali sa stanovnicima Bet Šemeša kad su vidjeli Kovèeg Jahvin. Zato je Jahve pobio sedamdeset ljudi meðu njima. Narod je tugovao zbog toga što ga je Jahve tako teško iskušao.²⁰ Tada ljudi u Bet Šemešu rekoše: "Tko bi mogao opstati pred Jahvom, ovim Svetim Bogom? Kome æe otiaei sada od nas?"²¹ I poslaše poslanike stanovnicima Kirjat Jearima i poruèiše im: "Filistejci su vratili Kovèeg Jahvin. Dođite i odnesite ga sebi."

Chapter 7

¹ Tada dođoše ljudi iz Kirjat Jearima i odnesoše Kovèeg Jahvin sebi. Unesoše ga u kuæu
 Abinadabovu, na uzvišici, i posvetiše njegova sina Eleazara da èuva Kovèeg Jahvin. ² Od dana
 kad je Kovèeg bio postavljen u Kirjat Jearimu, prođe mnogo vremena - dvadeset godina - i sav je
 dom Izraelov uzdisao za Jahvom. ³ Tada Samuel progovori svemu domu Izraelovu ovako: "Ako
 se od svega srca svoga vraæate Jahvi, uklonite iz svoje sredine tuđe bogove, baale i aštarte, i upravite
 srce svoje Jahvi i njemu jedinome služite. Tada æe vas on izbaviti iz ruke Filistejaca." ⁴ Sinovi
 Izraelovi ukloniše nato baale i aštarte i služahu jedinome Jahvi. ⁵ Samuel tada zapovjedi: "Skupite
 sve sinove Izraelove u Mispu da se pomolim Jahvi za vas." ⁶ Oni se dakle skupiše u Mispi; ondje
 su grabili vodu i izlijevali je pred Jahvom. I postili su onaj dan i priznavali: "Sagriješili smo Jahvi!"
⁷ I Samuel je sudio sinovima Izraelovim u Mispi. Kad su Filistejci èuli da su se sinovi Izraelovi
 skupili u Mispi, krenu filistejski knezovi da napadnu na Izraela. Kad to vidješe sinovi Izraelovi,
 uplašiše se Filistejaca. ⁸ I zamoliše sinovi Izraelovi Samuela: "Ne prestaj vapiti za nas Jahvi, Bogu
 našem, da nas izbavi iz ruke Filistejaca." ⁹ Samuel uze jedno janje sisanèe i prinese ga Jahvi kao
 žrtvu paljenicu i glasno se pomoli Jahvi za Izraela, i Jahve ga usliša. ¹⁰ Dok je Samuel prinosiso
 žrtvu paljenicu, Filistejci su došli da udare na Izraela, ali Jahve toga dana zagrmi silnom grmljavinom
 na Filistejce i tako ih prestraši i smete da su podlegli Izraelu. ¹¹ Ratnici izraelski iziđoše iz Mispe
 i potjeraše Filistejce, tukuæi ih sve do ispod Bet Kara. ¹² A Samuel uze jedan kamen i postavi ga
 između Mispe i Ješane i nazva ga imenom Eben Haezer govoreæi: "Dovde nam je Jahve pomogao."
¹³ Tako su Filistejci bili poniženi i nikada više ne navališe na zemlju Izraelovu, a ruka je Jahvina
 pritiskivala Filistejce svega vijeka Samuelova. ¹⁴ I gradove koje Filistejci bijahu zauzeli od Izraela
 vratiše se njemu, od Ekrona do Gata, i Izrael oslobodi njihovo područje iz ruke filistejske. I bio je
 mir između Izraela i Amorejaca. ¹⁵ Samuel je bio sudac u Izraelu svega svoga vijeka. ¹⁶ Svake je
 godine obilazio Betel, Gilgal i Mispu i u svim je tim mjestima sudio Izraelu. ¹⁷ Zatim se vraæao
 u Ramu, jer je ondje imao svoju kuæu i ondje je sudio Izraelu. Ondje je podigao i žrtvenik Jahvi.

Chapter 8

¹ Kad je Samuel ostario, postavio je svoje sinove za suce u Izraelu. ² Njegov prvorođenac zvao se Joel, a drugi sin Abija; oni su bili suci u Beer Šebi. ³ Ali sinovi nisu išli stopama oèevim: gledali su na svoj dobitak, primali mito i izvrtali pravicu. ⁴ Tada se skupiše sve starješine izraelske i dođoše k Samuelu u Ramu. ⁵ I rekoše mu: "Eto, ti si ostario, a tvoji sinovi ne idu tvojim stopama. Postavi nam, dakle, kralja da nam vlada, kao što je to kod svih naroda." ⁶ Ali Samuelu nije bilo drago što su rekli: "Daj nam kralja da nam vlada!" Zato se Samuel pomoli Jahvi. ⁷ A Jahve reèe Samuelu: "Poslušaj glas naroda u svemu što od tebe traži, jer nisu odbacili tebe, nego su odbacili mene, ne želeæi da ja kraljujem nad njima. ⁸ Sve što su èinili meni od onoga dana kad sam ih izveo iz Egipta pa do današnjega dana - ostavili su mene i služili tuđim bogovima - tako oni èine i tebi. ⁹ Sada, dakle, poslušaj njihov zahtjev, ali ih sveèano opomeni i pouèi o pravima kralja koji æe vladati nad njima." ¹⁰ Samuel ponovi sve Jahvine rijeèi narodu koji je od njega tražio kralja. ¹¹ I reèe: "Ovo æe biti pravo kralja koji æe kraljevati nad vama: uzimat æe vaše sinove da mu služe kod bojnih kola i kod konja i oni æe trèati pred njegovim bojnim kolima. ¹² Postavljat æe ih za tisuænike i pedesetnike; orat æe oni njegovu zemlju, žeti njegovu žetvu, izrađivati mu bojno oružje i opremu za njegova bojna kola. ¹³ Uzimat æe kralj vaše kæeri da mu priređuju mirisne pomasti, da mu kuhaju i peku. ¹⁴ Uzimat æe najbolja vaša polja, vaše vinograde i vaše maslinike i poklanjat æe ih svojim dvoranima. ¹⁵ Uzimat æe desetinu od vaših usjeva i vaših vinograda i davat æe je svojim dvoranima i svojim službenicima. ¹⁶ Uzimat æe vaše sluge i vaše sluškinje, vaše najljepše volove i magarce i upotrebljavat æe ih za svoj posao. ¹⁷ Uzimat æe desetinu od vaše sitne stoke, a vi sami postat æete mu robovi. ¹⁸ I kad jednoga dana budete vapili za pomoæ zbog kralja koga ste sami izabrali, Jahve vas neæe uslišati u onaj dan!" ¹⁹ Narod nije htio poslušati Samuelova glasa nego reèe: "Ne! Hoæemo da kralj vlada nad nama!" ²⁰ Tako æemo i mi biti kao svi narodi: sudit æe nam naš kralj, bit æe nam vođa i vodit æe naše ratove." ²¹ Kad je Samuel èuo što narod govori, kaza sve Jahvi. ²² A Jahve reèe Samuelu: "Poslušaj njihovu želju i postavi im kralja!" Tada Samuel reèe Izraelcima: "Vratite se svaki u svoj grad!"

Chapter 9

¹ Živio u ono vrijeme jedan èovjek u Benjaminovu plemenu po imenu Kiš, sin Abiela, sina Serora, sina Bekorata, sina Afijahova; bio je iz plemena Benjaminova, èovjek imuæan. ² Imao je sina po imenu Šaula, koji je bio mlad i lijep. Među sinovima Izraelovim nije bilo ljepšega èovjeka od njega: za glavu bijaše viši od svega naroda. ³ Uto se Kišu, Šaulovu ocu, izgubilo nekoliko magarica, pa Kiš reèe svome sinu Šaulu: "Uzmi sa sobom jednoga momka pa ustani i idi tražiti magarice!" ⁴ I prođoše oni Efrajimovu goru i prođoše zemlju Šališu, ali ne nađoše ništa; prođoše zemlju Šaalim, ali magarica ne bijaše ondje; prođoše i zemlju Benjaminovu, ali ne nađoše ništa. ⁵ Kad su došli u zemlju Suf, reèe Šaul momku koji ga je pratio: "Hajde, vratimo se da se ne bi otac okanio magarica i zabrinuo se za nas!" ⁶ A on mu odgovori: "Eno, u onom ondje gradu živi èovjek Božji; to je vrlo ugledan èovjek: što god rekne, sve se zacijelo ispunja. Pođimo, dakle, k njemu, možda æe nas uputiti u ono zbog èega smo pošli na put." ⁷ A Šaul reèe svome momku: "Ako zaista pođemo onamo, što æemo ponijeti èovjeku? Kruha je nestalo u našim torbama, nemamo dara da poneseimo èovjeku Božjem. Što mu možemo dati?" ⁸ A momak opet progovori i reèe Šaulu: "Gle, imam u ruci èetvrt šekela srebra: dat æu ga Božjem èovjeku da nas uputi kamo bismo išli." ⁹ Nekoæ se u Izraelu, kad bi išli pitati Boga za savjet, govorilo: "Hajde, pođimo k vidiocu!" Jer koga danas zovu prorokom nekoæ se zvao vidjelac. - ¹⁰ Šaul odvrati svome momku: "Dobro veliš. Hajdemo!" I krenuše u grad gdje je živio èovjek Božji. ¹¹ Kad su se penjali usponom prema gradu, sretoše djevojke koje su izašle da zahvate vode. I zapitaše ih: "Je li gore vidjelac?" - ¹² One im odgovore ovako: "Jest, vidjelac je pred vama. Upravo je stigao u grad, jer danas narod ima žrtvu na uzvišici. ¹³ Èim uđete u grad, naæi æete ga još prije nego što se popne na uzvišicu da sudjeluje na žrtvenoj gozbi. Narod neæe jesti dok on ne dođe, jer on mora blagosloviti žrtvu, a onda æe tek uzvanici jesti. Zato idite odmah gore, jer æete ga sada još naæi." ¹⁴ Oni otiđoše gore u grad. Kad su ulazili na vrata, Samuel ih susrete polazeæi na uzvišicu. ¹⁵ A dan prije nego što je Šaul došao bijaše Jahve objavio Samuelu: ¹⁶ "Sutra u ovo doba poslat æu k tebi èovjeka iz Benjaminove zemlje. Ti æeš ga pomazati za kneza nad mojim narodom Izraelom. On æe izbaviti moj narod iz ruke filistejske. Vidio sam nevolju svoga naroda i njegov je vapaj dopro do mene." ¹⁷ A kad je Samuel ugledao Šaula, Jahve mu progovori: "Evo ti èovjeka za koga ti rekoh: "Taj æe vladati nad mojim narodom." ¹⁸ Šaul pristupi Samuelu na vratima i reèe: "Daj mi kaži gdje je vidioèeva kuæa." ¹⁹ A Samuel odgovori Šaulu: "Ja sam vidjelac. Pođi preda mnom na uzvišicu, danas æete sa mnom jesti. Sutra æu te ujutro

20
 otpustiti i sve æu ti kazati što ti je na srcu. A za magarice koje su ti se izgubile prije tri dana ne uznemiruj se jer su se našle. Uostalom, kome pripada sve što je najdragocjenije u Izraelu? Zar ne tebi i svemu domu tvoga oca?"
 21
 A Šaul odgovori ovako: "Nisam li ja od Benjaminova plemena, najmanjega plemena Izraelova? A moj rod nije li najneznatniji između svih rodova Benjaminova plemena? Zašto mi, dakle, govoriš takve riječi?"
 22
 Samuel uze Šaula i njegova momka, odvede ih u sobu i dade im mjesto u proèelju među uzvanicima, kojih je bilo tridesetak.
 23
 Zatim Samuel reèe kuharu: "Donesi dio koji ti dadoh i za koji ti rekoh da ga staviš na stranu."
 24
 Kuhar uze but, donese ga i stavi pred Šaula, a Samuel mu reèe: "Evo, pred tobom je ono što je saèuvano za tebe. Jedi, jer to ti je saèuvano baš za ovu zgodu." Tako je u onaj dan Šaul jeo sa Samuelom.
 25
 Potom odande siðoše u grad. Ondje prostriješe Šaulu na krovu.
 26
 I on leže na poèinak. Èim je svanula zora, Samuel zovnu Šaula (na krovu) govoreæi: "Ustani da te otpustim!" Kad je Šaul ustao, izaðoše obojica, on i Samuel.
 27
 Kad su došli na kraj grada, reèe Samuel Šaulu: "Kaži momku neka poðe naprijed pred nama! A ti stani sada da ti objavim rijeè Božju."

Chapter 10

1
 Tada Samuel uze uljanicu s uljem te je izli na glavu Šaulu; zatim ga poljubi i reèe: "Ovim te Jahve pomazao za kneza nad svojim narodom Izraelom. Ti æeš vladati nad narodom Jahvinim i izbavit æeš ga iz ruke njegovih neprijatelja unaokolo. I evo ti znaka da te Jahve pomazao za kneza nad svojom baštinom."
 2
 Kad odeš sada od mene, naæi æeš dva èovjeka kod Rahelina groba, na granici zemlje Benjaminove, u Selsahu. Oni æe ti reæi: 'Našle su se magarice koje si pošao tražiti; i gle, tvoj je otac zaboravio na magarice, a zabrinut je za vas i govori: Što da uèinim za svoga sina?'
 3
 A kad odeš odande dalje i doðeš do Taborskog Hrasta, srest æeš ondje tri èovjeka koja æe iæi gore k Bogu u Betel. Jedan æe nositi tri jareta, drugi tri okrugla kruha, a treæi mijeh vina.
 4
 Oni æe te pozdraviti i dat æe ti dva kruha, a ti ih primi iz njihove ruke.
 5
 Poslije toga doæi æeš u Gibeu Božju (gdje se nalazi filistejski stup). Kad uðeš u grad, namjerit æeš se na povorku proroka koji æe silaziti s uzvišice, a pred njima harfe, bubnjevi, frule i citre; oni æe biti u proroèkom zanosu.
 6
 Tada æe na te siæi duh Jahvin te æeš pasti u proroèki zanos s njima i promijenit æeš se u drugog èovjeka.
 7
 A kad ti se ispune ti znakovi, onda èini kako ti se prilika pruži jer je Bog s tobom.
 8
 Zatim æeš siæi preda mnom u Gilgal i ja æu siæi k tebi da prinesem žrtve paljenice i žrtve

prièesnice. Sedam dana èekaj dok ne doðem k tebi i ne pouèim te što æeš èiniti." ⁹ Èim je Šaul okrenuo leða da ode od Samuela, Bog mu promijeni srce i svi se oni znakovi ispuniše u onaj dan.

¹⁰ Kad su, naime, došli u Gibeu, gle, doðe mu u susret povorka proroka i duh Božji siðe na njega

te on pade u proroèki zanos usred njih. ¹¹ I kad su ga svi koji ga poznavahu otprije vidjeli gdje prorokuje s prorocima, poèeše govoriti jedan drugome: "Što se to dogodilo sa sinom Kiševim? Zar

je Šaul meðu prorocima?" ¹² A jedan od njih odvrati i reèe: "A tko je njihov otac?" Otuda je nastala

poslovica: "Zar je i Šaul meðu prorocima?" ¹³ Kad je prošao njegov zanos, Šaul se vrati kuæi.

¹⁴ A Šaulov stric upita njega i njegova momka: "Kamo ste išli?" A Šaul odgovori: "Da tražimo

magarice; a kad smo vidjeli da ih nema, otišli smo k Samuelu." ¹⁵ A njegov ga stric zamoli:

"Pripovijedaj mi što vam je rekao Samuel." ¹⁶ A Šaul odgovori svome stricu: "Rekao nam je da

su se našle magarice." Ali mu ništa ne reèe o kraljevskoj èasti koju mu je prorekao Samuel. ¹⁷ Poslije

toga Samuel sazva narod pred Jahvu u Mispu ¹⁸ i reèe sinovima Izraelovim: "Ovako govori Jahve: 'Ja sam izveo Izraela iz Egipta i izbavio sam vas iz egipatske ruke i iz ruke svih kraljevstava koja

su vas tlaèila. ¹⁹ A vi ste danas odbacili svoga Boga, onoga koji vas je izbavljao od svih vaših zala i svih vaših nevolja i rekli ste mu: 'Ne, nego postavi kralja nad nama!' Zato sada stanite pred Jahvom

po svojim plemenima i rodovima.'" ²⁰ Potom Samuel privede sva plemena Izraelova i ždrijeb pade

na pleme Benjaminovo. ²¹ Zatim privede pleme Benjaminovo po rodovima i ždrijeb pade na Matrijev rod; a kad privede Matrijev rod, èovjeka po èovjeka, ždrijeb pade na Šaula, sina Kiševa;

ali kad ga potražiše, na naðoše ga. ²² Tada još jednom upitaše Jahvu: "Je li taj èovjek došao ovamo?"

A Jahve odgovori: "Eno ga, sakrio se za tovarom." ²³ Otrèaše i dovedoše ga odande; a kad je stao

usred naroda, bijaše glavom i ramenima viši od sviju. ²⁴ Tada Samuel reèe svemu narodu: "Vidite li koga je izabrao Jahve? Nema mu ravna u svemu narodu." I sav narod uze klicati i vikati: "Živio

kralj!" ²⁵ Nato Samuel objavi narodu kraljevsko pravo i zapisa ga u knjigu koju položi pred Jahvu.

Najposlije Samuel otpusti sav narod da ide svaki svojoj kuæi. ²⁶ Šaul se takoðer vrati kuæi u Gibeu,

a s njim poðoše junaci kojima je Bog taknuo srce. ²⁷ Ali neke ništarije rekoše: "Kako æe nas taj spasiti?" I prezreše ga i ne donesoše mu nikakva dara.

Chapter 11

¹ Otprilike poslije mjesec dana dođe Amonac Nahaš i utabori se kod Jabeša Gileadskog. Svi Jabešani poruèiše Nahašu: "Sklopi savez s nama pa æemo ti se pokoriti." ² Ali im Amonac Nahaš odgovori: "Ovako æu sklopiti savez s vama: svakome æu od vas iskopati desno oko, i tako æu uèiniti sramotu svemu Izraelu." ³ A jabeške mu starješine rekoše: "Ostavi nam sedam dana da pošaljemo glasnike u sve krajeve Izraelove, pa ako se ne nađe nitko da nas izbavi, predat æemo se tebi." ⁴ I dođoše poslanici u Šaulovu Gibeu te izložiše sve narodu da èuje. Tada sav narod zaplaka iza glasa. ⁵ A gle, Šaul je upravo išao za govedima iz polja pa upita: "Što je ljudima te plaèu?" I pripovjediše mu što su rekli Jabešani. ⁶ Kad je Šaul èuo te rijeèi, duh Jahvin siđe na njega i silan gnjev uskipje u njemu. ⁷ I uze on dva vola, isijeèe ih i komade razasla po poslanicima u sve krajeve Izraelove i poruèi: "Tko ne pođe za Šaulom, ovako æe biti s njegovim govedima." I strah Božji obuze ljude te pođoše kao jedan èovjek. ⁸ Šaul ih izbroji u Bezeku: i bijaše sinova Izraelovih tri stotine tisuæa, a Judinih ljudi trideset tisuæa. ⁹ Zatim reèe poslanicima koji bijahu došli: "Ovako recite Jabešanima u Gileadu: sutra, kad sunce pripeèe, stiæi æe vam pomoæ." Kad su se poslanici vratili, javiše sve to Jabešanima i oni se obradovaše. ¹⁰ I poruèiše Nahašu: "Sutra æemo izaæi k vama, pa uèinite s nama što vam bude drago." ¹¹ Sutradan Šaul razdijeli narod u tri èete, koje provališe u tabor o jutarnjoj straži i tukoše Amonce do najveæe dnevne žege; a što preživje, rasprša se da ni dvojica ne ostaše zajedno. ¹² Tada narod reèe Samuelu: "Tko je onaj što je govorio: 'Zar æe Šaul kraljevati nad nama?' Dajte te ljude da ih pogubimo!" ¹³ Ali Šaul odgovori: "Neka se ne pogubi u ovaj dan nitko, jer je danas Jahve izvojevao pobjedu u Izraelu." ¹⁴ Tada Samuel reèe narodu: "Hajdemo u Gilgal da ondje potvrdimo kraljevstvo." ¹⁵ I sav narod krenu u Gilgal i ondje postaviše Šaula za kralja pred Jahvom, u Gilgalu. Ondje žrtvovaše pred Jahvom žrtve prièesnice i ondje je Šaul sa svim Izraelcima slavio slavlje.

Chapter 12

¹ Tada Samuel reèe svemu Izraelu: "Evo, ispunio sam vašu želju u svemu što ste od mene tražili i postavih kralja nad vama." ² I od sada æe kralj iæi pred vama. A ja sam ostario i osijedio i moji

sinovi eto su među vama. Ja sam išao pred vama od svoje mladosti pa do današnjega dana. ³ Evo me! Posvjedoèite protiv mene pred Jahvom i pred njegovim pomazanikom: kome sam oteo vola i kome sam oteo magarca? Koga sam prevario? Koga sam tlaèio? Od koga sam primio mito da bih zažmirio na jedno oko? Ja æu vam sve natrag vratiti." ⁴ A oni odgovoriše: "Nisi nas prevario, nisi nas tlaèio, nisi ni od koga primio ništa." ⁵ Još im reèe: "Svjedok je Jahve protiv vas i svjedok je njegov pomazanik u ovaj dan da niste našli ništa u mojoj ruci." A oni odgovoriše: "Tako je!" ⁶ Tada Samuel reèe narodu: "Jest, svjedok je Jahve koji je postavio Mojsija i Arona i koji je izveo vaše oce iz Egipta. ⁷ Stanite sada ovamo da probesjedim s vama pred Jahvom i da vas podsjetim na sva velika djela koja je uèinio Jahve vama i vašim ocima. ⁸ Kad je Jakov došao u Egipat, Egipæani su ih pritisljali, a vaši su oci vapili Jahvi za pomoæ. I Jahve posla Mojsija i Arona, koji izvedoše oce vaše iz Egipta i naseliše ih na ovome mjestu. ⁹ Ali oni zaboraviše Jahvu, Boga svoga, i on ih predade u ruke Siseri, vojvodi hasorske vojske, i u ruke Filistejaca, i u ruke moapskome kralju, koji su vojevali na njih. ¹⁰ I opet su vapili Jahvi za pomoæ govoreæi: 'Zgriješili smo jer smo ostavili Jahvu i uzeli služiti baalima i ašartama; izbavi nas sada iz ruku naših neprijatelja pa æemo ti služiti!' I Jahve posla Jerubaala i Baraka, Jiftaha i Samuela te vas izbavi iz ruku vaših neprijatelja unaokolo, tako da ste mogli živjeti bez straha. ¹² Ali kad vidjeste Nahaša, kralja amonskoga, kako ide na vas, rekoste mi: 'Ne, nego kralj neka vlada nad nama!' Pa ipak je vaš kralj Jahve, vaš Bog! ¹³ I eto vam sada kralja koga ste izabrali! Eto, Jahve je postavio kralja nad vama. ¹⁴ Ako se budete bojali Jahve i njemu budete služili, ako budete slušali njegov glas i ne budete se protivili njegovim zapovijedima, slijedit æete Jahvu, Boga svoga, vi i kralj koji kraljuje nad vama. ¹⁵ Ako li ne budete slušali Jahvina glasa, ako se budete protivili njegovim zapovijedima, tada æe se ruka Jahvina spustiti na vas i na vašega kralja da vas uništi. ¹⁶ Sada još jednom pristupite i vidite veliki znak koji æe Jahve uèiniti pred vašim oèima. ¹⁷ Nije li sada pšenièna žetva? Ali ja æu zazvati Jahvu i on æe poslati gromove i kišu. I jasno æete razabrati kako je veliko zlo koje ste uèinili pred Jahvom tražeæi sebi kralja." ¹⁸ Tada Samuel zazva Jahvu i Jahve posla gromove i kišu u onaj dan i sav se narod vrlo poboja Jahve i Samuela. ¹⁹ I sav narod reèe Samuelu: "Moli se Jahvi, svome Bogu, za svoje sluge da ne pomremo, jer smo svim svojim grijesima dodali zlo tražeæi sebi kralja." ²⁰ Ali Samuel reèe narodu: "Ne bojte se! Vi ste, doduše, uèinili sve ovo zlo, ali sada ne ostavljajte više Jahvu, nego služite Jahvi svim svojim srcem. ²¹ Ne priklanjajte se više ništavim idolima koji vam ništa ne koriste,

ništa vam ne pomažu jer su samo ništavila. ²² A Jahve neće odbaciti svoga naroda, radi velikog imena svoga, jer se Jahve udostojao da vas učini svojim narodom. ²³ A od mene neka je daleko da zgriješim Jahvi prestajući moliti za vas i upućivati vas na dobar i pošten put. ²⁴ Samo se bojte Jahve i njemu iskreno služite svim svojim srcem; jer, pogledajte kako se velikim očitovao među vama. ²⁵ Ako li budete činili zlo, propast ćete vi i vaš kralj."

Chapter 13

¹ Šaulu je bilo ... godina kad je postao kralj, a kraljevao je ... i dvije godine nad Izraelom. ² Šaul izabra sebi tri tisuće Izraelaca: dvije tisuće od njih bijahu sa Šaulom u Mikmasu i u Betelskoj gori, a jedna tisuća bijaše s Jonatanom u Benjaminovoj Gebi. Ostali je narod Šaul otpustio svakoga u njegov šator. ³ Jonatan sruši filistejski stup koji je stajao u Gibe i Filistejci saznaše da su se Hebreji pobunili. Šaul zapovjedi te zatrubiše u rog po svoj zemlji ⁴ i sav Izrael doznade novost: "Šaul je srušio filistejski stup, Izrael se omrazio Filistejcima!" I narod se počeo skupljati oko Šaula u Gilgalu. ⁵ A Filistejci se skupiše da vojuju na Izraela: tri tisuće bojnih kola, šest tisuća konja, a mnoštvo naroda kao pijeska na morskoj obali. I utaboriše se kod Mikmasa, istočno od Bet Avena. ⁶ Kad su Izraelci vidjeli da su u nevolji i da je narod pritisnut od neprijatelja, posakrivaše se u pećine, jame, kamenjake, jarke i šatrnje. ⁷ Neki su prešli i preko gazova Jordana u zemlju Gadovu i Gileadovu. Šaul je još bio u Gilgalu, a sav je narod oko njega drhtao od straha. ⁸ On prièeka sedam dana kako mu je odredio Samuel; ali kad Samuel nije došao u Gilgal, narod se stade razilaziti od Šaula. ⁹ Tada reèe Šaul: "Donesite mi žrtvu paljenicu i žrtve prièesnice!" I prinese žrtvu paljenicu. ¹⁰ I upravo je završavao žrtvu paljenicu, kad eto Samuela; Šaul mu iziđe u susret da ga pozdravi. ¹¹ Samuel ga upita: "Što si učinio?" A Šaul odgovori: "Kad sam vidio da se narod razilazi od mene, a ti da ne dolaziš do određenoga dana, a Filistejci se skupili u Mikmasu, ¹² pomislio sam: sad æe udariti Filistejci na me u Gilgalu, a ja neæu stæi molitvom ublažiti Jahvu! Zato se odvažih i prinesoh žrtvu paljenicu." ¹³ Samuel tada reèe Šaulu: "Ludo si radio! Da si održao zapovijed koju ti je dao Jahve, tvoj Bog, Jahve bi učvrstio tvoje kraljevstvo nad Izraelom do vijeka. ¹⁴ A sada se tvoje kraljevstvo neće trajno održati: Jahve je potražio sebi èovjeka po svom srcu i odredio ga za kneza nad svojim

narodom, jer ti nisi održao što ti je Jahve zapovjedio." ¹⁵ Nato Samuel ustade i ode iz Gilgala svojim putem. Što je naroda ostalo, pođe za Šaulom u susret ratnicima. Kad su došli iz Gilgala u Gebu Benjaminovu, Šaul pobroji narod koji je ostao uza nj i bijaše ga oko šest stotina ljudi. ¹⁶ Šaul i sin mu Jonatan s ljudima što bijahu s njima zaposjeli su Benjaminovu Gebu, a Filistejci se utaborili u Mikmasu. ¹⁷ Tada iz filistejskog tabora izađe četa pljačekaša u tri odjela: jedan odio udari prema Ofri u zemlju šualsku; ¹⁸ drugi odio krenu prema Bet Horonu, a treći odio udari prema Gebi koja se uz Dolinu hijena diže nad pustinjom. ¹⁹ A po svoj zemlji Izraelovoj nije bilo kovača, jer su Filistejci rekli: "Treba sve učiniti da Hebreji ne bi pravili sebi mačeva i koplja." ²⁰ Zato su svi Izraelci išli k Filistejcima ako je tko htio da prekuje svoj raonik ili motiku, svoju sjekiru ili ostan za volove. ²¹ A cijena je bila dvije trećine šekela za raonike i motike, jedna trećina za oštrenje sjekire i za nasađivanje ostana. ²² Tako se dogodilo da na dan bitke kod Mikmasa nitko od svega naroda koji bijaše sa Šaulom i Jonatanom nije imao ni mača ni koplja u ruci; samo ih imahu Šaul i njegov sin Jonatan. ²³ A dotle jedna straža filistejska bijaše izišla prema klanu kod Mikmasa.

Chapter 14

¹ Jednoga dana Šaulov sin Jonatan reče svome momku štitonoši: "Hajde da prijeđemo do filistejske straže koja je ondje prijeko." Svome ocu nije ništa o tom javio. ² Šaul je sjedio na međi Gebe, pod šipkom koji je stajao kraj gumna; a bilo je s njim oko šest stotina ljudi. ³ A Ahija, sin Ahituba, brata Ikaboda, sina Pinhasa, sina Elija, svećenika Jahvina u Šilu, nosio je u to vrijeme oplećak. Narod nije primijetio da je Jonatan otišao. ⁴ U sredini klanca kuda je Jonatan htio prijeći da dođe do filistejske straže bila je litica s jedne strane i litica s druge strane. Jedna se zvala Boses, a druga Sene. ⁵ Prva je litica stajala na sjeveru nasuprot Mikmasu, a druga na jugu nasuprot Gebi. ⁶ Jonatan reče svome štitonoši: "Hajde da prijeđemo do straže onih neobrezanika. Možda će Jahve učiniti nešto za nas, jer ništa ne prijeći Jahvu da udijeli pobjedu - bilo mnogo ljudi ili malo." ⁷ A štitonoša mu odgovori: "Eini sve na što te srce tvoje potiče. Ja ću s tobom, moje je srce kao tvoje srce." ⁸ Jonatan mu reče: "Evo, prijeći ćemo k tim ljudima i pokazat ćemo im se. ⁹ Ako nam reknu ovako: 'Ne mičite se dok ne dođemo do vas', tada ćemo se ustaviti na mjestu i nećemo se

¹⁰ uspinjati k njima. Ako li nam reknu ovako: 'Uspnite se k nama', tada æemo se uspeti, jer ih je
 Jahve predao nama u ruke. To æe nam biti znak." ¹¹ Kad su se obojica pokazala filistejskoj straži,
 rekoše Filistejci: "Gle, Hebreji su poèeli izlaziti iz rupa u koje su se skrili." ¹² I stražari doviknuše
 Jonatanu i njegovu štitonoši: "Uspnite se k nama da vas nešto nauèimo!" A Jonatan reèe svome
 štitonoši: "Penji se za mnom, jer ih je Jahve predao u ruke Izraelove." ¹³ Jonatan se poèe penjati
 pomažuæi se rukama i nogama, a za njim njegov štitonoša. Filistejci su padali pred Jonatanom, a
 njegov ih je štitonoša ubijao za njim. ¹⁴ U tome prvom pokolju što ga uèiniše Jonatan i njegov
 štitonoša pade dvadesetak ljudi na otprilike pola jutra izoranog polja. ¹⁵ Tada se proširi strah po
 taboru i po polju, a i stražare i èetu pljaèkaša obuze strava; i zemlja zadrhta i bijaše to silan strah
 Božji. ¹⁶ A Šaulovi stražari u Benjaminovoj Gebi opaziše da se mnoštvo u taboru uskomešalo na
 sve strane. ¹⁷ I Šaul reèe ljudima koji su bili s njim: "Prozovite ljude i vidite tko je otišao od nas."
 A kad prozvaše, gle, ne bijaše Jonatana i njegova štitonoše! ¹⁸ Tada Šaul reèe Ahiji: "Primakni
 opleæak! Posavjetuj se s Jahvom!" On je, naime, tada nosio opleæak pred sinovima Izraelovim.
¹⁹ Ali dok je Šaul govorio sa sveæenikom, bivala je buka u filistejskom taboru sve veæa, pa Šaul
 reèe sveæeniku: "Povuci ruku!" ²⁰ Nato Šaul i sav narod što je bio s njim krenuše zajedno na mjesto
 boja, i gle, ondje bijahu isukali maèeve jedni na druge i velika pomutnja vladaše meðu njima. ²¹ A
 oni Hebreji koji su veæ poodavno bili u službi Filistejaca i sada pošli s njima na vojsku, odmetnuše
 se od njih i pristadoše uz Izraelce koji bijahu sa Šaulom i Jonatanom. ²² I svi Izraelci koji se bijahu
 sakrili u Efrajimovoj gori, èuvši da Filistejci bježe, nagruše za njima u boj. ²³ Tako je Jahve
 udijelio pobjedu Izraelu u onaj dan, a boj se raširio sve do preko Bet Horona. ²⁴ Izraelci su onog
 dana bili vrlo izmoreni, jer je Šaul izrekao nad narodom ovu zakletvu: "Proklet bio èovjek koji
 okusi hrane prije veèeri, prije nego što se osvetim svojim neprijateljima!" Tako sav narod ne okusi
 hrane toga dana. ²⁵ Ali je ondje bilo medenoga saæa na površini zemlje. ²⁶ Kad je narod došao
 onamo, vidje gdje teèe med, ali nitko ne prinese ruke k ustima, jer se narod bojao zakletve. ²⁷ Samo
 Jonatan, koji nije èuo kad je njegov otac zakleo narod, primaèe vrh štapa koji mu bijaše u ruci i
 zamoèi ga u medeno saæe, zatim prinese ruku k ustima; i odmah mu se zasvijetliše oèi. ²⁸ Tada
 jedan iz naroda progovori i reèe mu: "Tvoj je otac zakleo narod govoreæi: 'Proklet bio onaj koji
 okusi hrane danas!'" ²⁹ A Jonatan odgovori: "Moj otac svaljuje nesreæu na zemlju. Gledajte kako
 su mi se zasvijetlile oèi jer sam okusio malo toga meda. ³⁰ Što bi tek bilo da je narod slobodno jeo

od plijena koji je zadobio od neprijatelja? Ne bi li filistejski poraz bio još veći?"³¹ Onoga dana potukoše Filistejce od Mikmasa sve do Ajalona, a narod je bio na kraju svojih snaga.³² Tada se narod baci na plijen, nahvata sitne stoke, goveda i teladi i počeo ih klati na goloj zemlji i jesti meso s krvlju.³³ I javiše to Šaulu govoreći: "Gle, narod griješi Jahvi jedući meso s krvlju!" A on reče: "Iznevjeriste se! Dovaljajte mi ovamo velik kamen!"³⁴ Zatim reče: "Zađite među narod i recite svima neka svaki dovede k meni svoga vola ili ovcu; ovdje ćete ih klati i jesti, a nećete griješiti Jahvi jedući meso s krvlju." Tako sav narod još iste noći dovede što je tko imao i to su ondje klali.³⁵ A Šaul podiže žrtvenik Jahvi; bijaše to prvi žrtvenik koji je podigao Jahvi.³⁶ Nato reče Šaul: "Pođimo još noćas u potjeru za Filistejcima i plijenimo ih dok ne svane jutro! Nećemo im ostaviti nijednoga čovjeka!" A narod mu odgovori: "Eini sve što misliš da je dobro!" Ali svećenik reče: "Pristupimo ovdje k Bogu!"³⁷ I Šaul upita Boga: "Moram li poći u potjeru za Filistejcima? Hoćeš li ih predati u ruke Izraelu?" Ali mu ne odgovori u onaj dan.³⁸ Zato Šaul reče: "Pristupite ovamo, svi narodni glavari! Ispitajte i vidite u čemu je bio današnji prestupak.³⁹ Jer, živoga mi Jahve, koji daje pobjedu Izraelu, ako se nađe krivnja ma i na mome sinu Jonatanu, mora umrijeti!" Ali nitko se iz naroda ne usudi odgovoriti Šaulu.⁴⁰ Šaul onda reče svemu Izraelu: "Vi stanite na jednu stranu, a ja i moj sin Jonatan stat ćemo na drugu stranu." A narod odgovori Šaulu: "Eini ono što misliš da je dobro!"⁴¹ Tada se Šaul pomoli: "Jahve, Bože Izraelov, zašto nisi danas odgovorio svome sluzi? Ako je krivnja na meni ili na mome sinu Jonatanu, Jahve, Bože Izraelov, daj Urim; ako li je krivnja na tvom narodu Izraelu, daj Tumim." I ždrijeb pade na Šaula i Jonatana, a narod izađe slobodan.⁴² Šaul nastavi: "Bacite ždrijeb između mene i moga sina Jonatana!" I ždrijeb pade na Jonatana.⁴³ Tada Šaul reče Jonatanu: "Priznaj mi što si učinio!" Jonatan odgovori: "Ja sam samo okusio malo meda vrškom štapa koji mi bijaše u ruci. Evo me, spreman sam umrijeti!"⁴⁴ Šaul odgovori: "Tako mi Bog učinio zlo i dodao mi drugo ako doista ne umreš, Jonatane!"⁴⁵ Ali narod reče Šaulu: "Zar da umre Jonatan, koji je izvojevao ovu veliku pobjedu u Izraelu? Ne smije to biti! Živoga nam Jahve, nijedna vlas neće pasti s njegove glave na zemlju jer je on s Bogom izvršio ovo djelo danas!" Tako ga narod izbavi te Jonatan ne pogibe.⁴⁶ Šaul odusta od potjere za Filistejcima, a Filistejci se vratiše u svoj kraj.⁴⁷ Kad je Šaul uèvrstio svoju kraljevsku vlast nad Izraelom, okrenu ratovati protiv svih svojih neprijatelja unaokolo: protiv Moaba, protiv Amonaca, protiv Edoma, protiv Bet Rehoba, protiv kralja Sobe i protiv Filistejaca;⁴⁸ kuda god bi se okrenuo, svuda bi pobjeđivao. Dao je mnogo dokaza svoje hrabrosti, potukao je

Amalečane i izbavio Izraela iz ruku onih koji su ga pljačkali.⁴⁹ Šaulovi sinovi bijahu Jonatan, Išjo i Malki-Šua, a od njegovih dviju kćeri starija se zvala Meraba, a mlađa Mikala.⁵⁰ Šaulova se žena zvala Ahinoama, a bila je kći Ahimaasova. Vojvoda njegove vojske zvao se Abner, a bio je sin Nera, Šaulova strica.⁵¹ Jer Kiš, Šaulov otac, i Ner, Abnerov otac, bijahu sinovi Abielovi.⁵² Žestok se rat vodio protiv Filistejaca svega Šaulova vijeka. Koga bi god hrabra ili bojovna èovjeka Šaul vidio, svakoga bi uzimao u svoju službu.

Chapter 15

¹ Jednom Samuel reče Šaulu: "Mene je Jahve poslao da te pomažem za kralja nad njegovim narodom Izraelom. Poslušaj, dakle, riječi Jahvine."² Ovako govori Jahve nad vojskama: "Odlučio sam osvetiti ono što je Amalek učinio Izraelu zatvarajući mu put kad je izlazio iz Egipta."³ Sada idi i udari na Amaleka, izvrši "herem", kletu uništenje, na njemu i na svemu što posjeduje; ne šteti ga, pobij muškarce i žene, djecu i dojenčad, goveda i ovce, deve i magarce!"⁴ Šaul sazva narod te ih izbroji u Telamu: bijaše ih dvije stotine tisuća pješaka (i deset tisuća Judejaca).⁵ Šaul dođe do amalečkoga grada i postavi zasjedu u dolini potoka.⁶ Potom Šaul poruči Kenijcima: "Otiđite i odvojite se od Amalečana da vas ne bih istrijebio zajedno s njima, jer ste bili skloni svim Izraelcima kad su izlazili iz Egipta." I Kenijci se odvojiše od Amalečana.⁷ Šaul potuče Amalečane od Havile pa sve do Šura, koji leži pred Egiptom.⁸ I živa uhvati Agaga, amalečkog kralja, a sav narod zatre oštricom mača, izvršujući "herem", kletu uništenje.⁹ Ali Šaul i narod pošteđеше Agaga i najbolje ovce i najbolja goveda, ugojenu stoku i jaganjce i sve što je bilo dobro. Na svemu tome ne htjedoše izvršiti "herem"; nego što je god od stoke bilo bez cijene i vrijednosti, na tom izvršiše "herem".¹⁰ Zato dođe riječ Jahvina Samuelu ovako:¹¹ "Kajem se što sam Šaula postavio za kralja: okrenuo se od mene i nije izvršio mojih zapovijedi." Samuel se ražalosti i svu je noć vapio Jahvi.¹² U rano jutro krenu Samuel da potraži Šaula. I javiše Samuelu ovako: "Šaul je otišao u Karmel, i gle, podigao je ondje sebi spomenik; zatim je otišao dalje i sišao u Gilgal."¹³ Kad je Samuel došao k Šaulu, reče mu Šaul: "Blagoslovljen da si od Jahve! Izvršio sam Jahvinu zapovijed."¹⁴ Ali Samuel upita:¹⁵ "Kakvo je to ovèje blejanje što dopire do mojih ušiju i mukanje goveda koje èujem?" A Šaul odgovori: "Dognali su ih od Amalečana, jer je narod pošteđio najbolje ovce i najbolja goveda da

ih žrtvuje Jahvi, tvome Bogu. Na svemu drugome izvršili smo 'herem'." ¹⁶ A Samuel reče Šaulu:
 "Stani da ti kažem što mi je noæas objavio Jahve." A on reče: "Govori!" ¹⁷ Tada æ Samuel:
 "Koliko god si malen sam u svojim oëima, ipak si postao glavari Izraelovih plemena. Jahve te
 pomazao za kralja nad Izraelom. ¹⁸ Jahve te poslao na vojni pohod i zapovjedio ti: 'Idi, izvrši
 'herem' na tim grešnicima, na Amaleèanima, vojui na njih do istrebljenja.' ¹⁹ Zašto nisi poslušao
 rijeèi Jahvine? Zašto si se bacio na plijen i uèinio ono što je zlo u Jahvinim oëima?" ²⁰ Šaul odgovori
 Samuelu: "Ja sam poslušao rijeè Jahvinu: poduzeo sam pohod kamo me poslao, doveo sam Agaga,
 amaleèkoga kralja, i izvršio 'herem' na Amaleèanima. ²¹ Ali je narod od plijena uzeo ovaca i goveda,
 i to najbolje na èemu se imao izvršiti 'herem', da žrtvuje Jahvi, tvome Bogu, u Gilgalu." ²² A Samuel
 odvrati: "Jesu li Jahvi milije paljenice i klanice nego poslušnost njegovu glasu? Znaj, poslušnost
 je vrednija od najbolje žrtve, pokornost je bolja od ovnujske pretiline. ²³ Nepokornost je kao grijeh
 èaranja, samovolja je kao zloèin s idolima. Ti si odbacio rijeè Jahvinu, zato je Jahve odbacio tebe
 da ne budeš više kralj!" ²⁴ Tada Šaul odvrati Samuelu: "Zgriješio sam što sam prekršio Jahvinu
 zapovijed i tvoje naredbe. Bojao sam se naroda i popustio njegovu zahtjevu. ²⁵ A sada mi oprosti
 moj grijeh i vrati se sa mnom da se poklonim Jahvi." ²⁶ Ali Samuel odgovori Šaulu: "Neæu se
 vratiti s tobom: ti si odbacio Jahvinu rijeè, zato je Jahve odbacio tebe da ne budeš više kralj nad
 Izraelom." ²⁷ Kad se Samuel okrenuo da ode, Šaul èvrsto uhvati skut njegova plašta, ali se skut
 otkide. ²⁸ Tada mu reče Samuel: "Danas ti je Jahve otkinuo kraljevstvo nad Izraelom i dao ga
 tvome susjedu, koji je bolji od tebe." - ²⁹ Ipak, Slava Izraelova ne laže i ne kaje se, jer nije èovjek
 da bi se kajao. - ³⁰ Šaul reče: "Sagriješio sam; ali mi sada uèini èast pred starješinama moga naroda
 i pred Izraelom i vrati se sa mnom da se poklonim Jahvi, tvome Bogu." ³¹ I Samuel se vrati sa
 Šaulom i Šaul se pokloni Jahvi. ³² Potom zapovjedi Samuel: "Dovedite k meni Agaga, amaleèkoga
 kralja!" I Agag dođe k njemu opiruæi se i reče: "Zaista, smrt je goraka!" ³³ Samuel mu odvrati:
 "Kao što je tvoj maè mnogim ženama oteo djecu, tako æ među ženama tvoja majka ostati bez
 djeteta!" I Samuel posijeèe Agaga pred Jahvom u Gilgalu. ³⁴ Potom Samuel ode u Ramu, a Šaul
 se vrati svojoj kuæi u Šaulovu Gibeu. ³⁵ I Samuel nije više vidio Šaula do svoga smrtnog dana.
 Samuel je tugovao zbog Šaula, ali se Jahve pokajao što je Šaula postavio za kralja nad Izraelom.

Chapter 16

¹ Jahve reče Samuelu: "Dokle ćeš tugovati zbog Šaula, kad sam ga ja odbacio da ne kraljuje više nad Izraelom? Napuni uljem svoj rog i pođi na put! Ja te šaljem Betlehemcu Jišaju, jer sam između njegovih sinova izabrao sebi kralja." ² A Samuel reče: "Kako bih mogao ići onamo? Šaul će to èuti i ubit će me!" Ali mu Jahve odgovori: "Uzmi sa sobom junicu pa reci: 'Došao sam da žrtvujem Jahvi!'" ³ I pozovi Jišaja na žrtvu, a ja ću te sam pouèiti što ćeš èiniti: pomazati ćeš onoga koga ti kaŕem." ⁴ Samuel uèini kako mu je zapovjedio Jahve. Kad je došao u Betlehem, gradske mu starješine dršæuæi dođu u susret i zapitaju: "Znaèi li tvoj dolazak dobro?" ⁵ Samuel odgovori: "Da, dobro! Došao sam da žrtvujem Jahvi. Oèistite se i dođite sa mnom na žrtvu!" Potom oèisti Jišaja i njegove sinove i pozva ih na žrtvu. ⁶ Kad su došli i kad je Samuel vidio Eliaba, reče u sebi: "Jamaèno, evo pred Jahvom stoji njegov pomazanik!" ⁷ Ali Jahve reče Samuelu: "Ne gledaj na njegovu vanjštinu ni na njegov visoki stas, jer sam ga odbacio. Bog ne gleda kao što gleda èovjek: èovjek gleda na oèi, a Jahve gleda što je u srcu." ⁸ Zatim Jišaj dozva Abinadaba i dovede ga pred Samuela. A on reče: "Ni ovoga Jahve nije izabrao." ⁹ Tada Jišaj dovede Šamu, ali Samuel reče: "Ni ovoga Jahve nije izabrao." ¹⁰ Tako Jišaj dovede sedam svojih sinova pred Samuela, ali Samuel reče Jišaju: "Jahve nije izabrao nijednoga od ovih." ¹¹ Potom zapita Jišaja: "Jesu li to svi tvoji sinovi?" A on odgovori: "Ostao je još najmlaði, on je na paši, za stadom." Tada Samuel reče Jišaju: "Pošalji po njega, jer neæemo sjedati za stol dok on ne dođe." ¹² Jišaj posla po njega: bio je to rumen momak, lijepih oèiju i krasna stasa. I Jahve reče Samuelu: "Ustani, pomaŕi ga: taj je!" ¹³ Samuel uze rog s uljem i pomaza ga usred njegove braæe. Duh Jahvin obuze Davida od onoga dana. A Samuel krenu na put i ode u Ramu. ¹⁴ Duh Jahvin bijaše odstupio od Šaula, a jedan zao duh, od Jahve, stao ga je salijetati. ¹⁵ Tada rekoše Šaulu sluge njegove: "Evo, zao duh Boŕji salijeæe te." ¹⁶ Zato neka naš gospodar zapovjedi, pa æe sluge tvoje potražiti èovjeka koji zna udarati u harfu: kad te napadne zao duh Boŕji, neka onaj udara u harfu pa æe ti biti bolje." ¹⁷ Šaul reče svojim slugama: "Nađite mi èovjeka koji umije vješto udarati u harfu i dovedite ga k meni!" ¹⁸ Jedan od njegovih slugu odgovori i reče: "Ja sam vidio jednog sina Betlehemca Jišaja: on umije udarati u harfu, hrabar je junak i èovjek ratnik, vješt je govornik, krasna je stasa i Jahve je s njim." ¹⁹ Tada

Šaul posla glasnike k Jišaju i poruèi mu: "Pošalji mi svoga sina Davida (koji je kod stada)!"²⁰ A
 Jišaj uze pet hljebova, mijeh vina i jedno jare i posla Šaulu po svome sinu Davidu.²¹ Tako David
 dođe k Šaulu i stupi u njegovu službu. I Šaul ga veoma zavolje i David posta njegov štitonoša.
²² Potom Šaul posla k Jišaju i poruèi mu: "Neka David ostane kod mene u službi, jer je stekao moju
 naklonost."²³ I kad god bi Božji duh napao Šaula, David bi uzeo harfu i svirao; tada bi Šaulu
 odlanulo i bilo bi mu bolje, a zao bi duh odlazio od njega.

Chapter 17

¹ Filistejci skupiše svoje èete za rat i sastaše se kod Soka u Judeji. Tabor udariše između Soka
 i Azeke kod Efes Damima.² A Šaul i Izraelci skupiše se i utaboriše u Terebintskoj dolini, i svrstaše
 se za boj protiv Filistejaca.³ Filistejci su stajali na gori s jedne strane, Izraelci na gori s druge
 strane, a dolina bila među njima.⁴ Iz filistejskih redova izađe jedan izazivaè. Zvao se Golijat, a
 bio je iz Gata. Visok bijaše šest lakata i jedan pedalj.⁵ Na glavi je imao mjedenu kacigu, obuèn
 je bio u ljuskav oklop, a oklop mu težak pet tisuæa mjedenih šekela.⁶ Na nogama je imao mjedene
 nogavice, a na ramenima mjedenu sulicu.⁷ Kopljaèa njegova koplja bila je kao tkalaèko vratilo, a
 šiljak koplja težak šest stotina željeznih šekela. Pred njim je stupao štitonoša.⁸ On se postavi pred
 izraelske bojne redove i dovikne im: "Što ste izašli da se svrstate za bitku? Nisam li ja Filistejac,
 a vi Šaulove sluge? Izaberite između sebe jednoga èovjeka pa neka siđe k meni!"⁹ Ako pobijedi u
 borbi sa mnom i pogubi me, mi æemo biti vaše sluge. Ako li ja pobijedim njega i pogubim ga, onda
 æete vi biti naše sluge i nama æete robovati."¹⁰ Još je Filistejac rekao: "Ja sam danas izazvao
 Izraelove bojne redove. Dajte mi èovjeka da se ogledamo u dvoboju!"¹¹ Kad je Šaul i sav Izrael
 èuo što je rekao Filistejac, obuze ih strah i drhat.¹² David je bio sin nekoga Efraæanina iz Betlehema
 u Judeji; taj se zvao Jišaj, a imao je osam sinova. Taj je èovjek u Šaulovo vrijeme bio star i odmakao
 u godinama.¹³ Tri najstarija Jišajeva sina bijahu otišla u rat za Šaulom; a ta trojica njegovih sinova
 koji bijahu otišli u rat zвахu se: najstariji Eliab, drugi Abinadab, a treæi Šama.¹⁴ David bijaše
 najmlaði. A tri najstarija bijahu otišla za Šaulom. -¹⁵ David je odlazio k Šaulu i vraæao se iz

njegove službe da pase stada svoga oca u Betlehemu. ¹⁶ A Filistejac izlazio svakoga jutra i veèeri
 i postavljao se tako èetrdeset dana. - ¹⁷ A Jišaj reèe svome sinu Davidu: "Uzmi za svoju braæu
 ovu efu prženoga žita i ovih deset hljebova i odnesi brže svojoj braæi u tabor. ¹⁸ A ovih deset
 sireva odnesi njihovu tisuæniku. Propitaj se za zdravlje svoje braæe i donesi od njih znak da si
 izvršio nalog! ¹⁹ Oni su sa Šaulom i svim Izraelom u Terebintskoj dolini: vojuju protiv Filistejaca."
²⁰ David ustade u rano jutro, ostavi stado jednom èuvaru, spremi se i ode kako mu bijaše zapovjedio
 Jišaj. U tabor je stigao kad je vojska izlazila u bojni red i dizala bojni poklik. ²¹ Izraelci i Filistejci
 svrstaše se u bojni red jedni prema drugima. ²² David ostavi svoje stvari èuvaru opreme pa otrèa
 u bojni red. Došavši, zapita svoju braæu za zdravlje. ²³ Dok je s njima govorio, gle, onaj izazivaè
 (zvao se Golijat, Filistejac iz Gata) iziđe iz filistejskih bojnih redova i ponovi iste rijeçi kao prije.
²⁴ I David ih je èuo. A èim su Izraelci ugledali toga èovjeka, pobjegoše svi daleko od njega i strah
 ih uhvati. ²⁵ Neki Izraelac reèe: "Jeste li vidjeli onoga èovjeka što je izišao? A izišao je da izaziva
 Izraela. Tko njega pogubi, kralj æe mu dati silno blago i dat æe mu svoju kæer i oslobodit æe od
 poreza njegov oèinski dom u Izraelu." ²⁶ Tada David zapita ljude koji stajahu oko njega: "Što æe
 to dobiti èovjek koji ubije toga Filistejca i skine sramotu s Izraela? I tko je taj neobrezani Filistejac
 da izaziva bojne redove živoga Boga?" ²⁷ A narod mu odgovori istim rijeèima kao prije: "Eto to
 æe dobiti èovjek koji ga pogubi." ²⁸ A kad je Eliab, njegov najstariji brat, èuo kako se razgovara
 s ljudima, usplamtje gnjevom na Davida pa mu reèe: "A što si ti došao ovamo? Kome si ostavio
 ono malo ovaca u pustinji? Znam ja tvoju drskost i zlobu tvoga srca: došao si da vidiš bitku!" ²⁹ A
 David odgovori: "A što sam uèinio? Zar se ne smije ni rijeè reæi?" ³⁰ Tada se okrene od njega k
 drugome i zapita istim rijeèima kao prije. Narod mu odgovori isto kao prvi put. ³¹ Kad su ljudi
 èuli što je govorio David, jave to Šaulu, a on ga pozva preda se. ³² David reèe Šaulu: "Neka nikome
 ne klone srce zbog onoga èovjeka! Tvoj æe sluga izaæi i borit æe se s tim Filistejcem." ³³ Ali Šaul
 odvrati Davidu: "Ne možeš ti izaæi na toga Filistejca da se boriš s njim jer si ti još dijete, a on ratnik
 od svoje mladosti." ³⁴ Ali David odgovori Šaulu: "Tvoj je sluga èuvao ovce svome ocu, pa kad bi
 došao lav ili medvjed te uhvatio ovcu iz stada, ³⁵ ja bih potrèao za njim, udario ga i istrkao mu
 ovcu iz ralja. A ako bi se on digao na me, uhvatio bih ga za grivu i udarao ga dok ga ne bih ubio.
³⁶ I lava je i medvjeda tvoj sluga ubio, pa æe i taj neobrezani Filistejac proæi kao jedan od njih jer

je izazvao bojne èete Boga živoga." ³⁷ David još dometne: "Jahve koji me izbavio iz lavlje pandže i medvjede šape izbavit æe me i iz ruku toga Filistejca." Tada Šaul reèe Davidu: "Idi i Jahve neka

bude s tobom!" ³⁸ Šaul obuèe Davida u svoju ratnu odoru, na glavu mu ustaèe mjedenu kacigu i

stavi mu oklop. ³⁹ Pripasa Davidu svoj maè preko odore, ali David uzalud pokuša hodati, jer ne bijaše navikao, pa reèe Šaulu: "Ne mogu hodati u tome jer nisam navikao." Zato sve skinu sa sebe.

⁴⁰ David uze svoj štap u ruku, izabra u potoku pet glatkih kamenova i metnu ih u svoju pastirsku

torbu, koja mu je služila kao torba za praèku, te s praèkom u ruci pođe prema Filistejcu. ⁴¹ A

Filistejac se sve bliže primicao Davidu, dok je njegov štitonoša stupao pred njim. ⁴² A kad Filistejac pogleda i vidje Davida, prezre ga s njegove mladosti - bijaše David mladiæ, rumen, lijepa lica.

⁴³ Zato Filistejac reèe Davidu: "Zar sam ja pseto te ideš na me sa štapovima?" I uze proklinjati

Davida svojim bogovima. ⁴⁴ Zatim Filistejac reèe Davidu: "Dođi k meni da dam tvoje meso pticama

nebeskim i zvijerima zemaljskim!" ⁴⁵ A David odgovori Filistejcu: "Ti ideš na me maèem, kopljem

i sulicom, a ja idem na te u ime Jahve Sebaota, Boga Izraelovih èeta koje si ti izazvao. ⁴⁶ Danas æe te Jahve predati u moju ruku, ja æu te ubiti, skinut æu tvoju glavu i još æu danas tvoje mrtvo tijelo i mrtva tjelesa filistejske vojske dati pticama nebeskim i zvijerima zemaljskim. Sva æe zemlja

znati da ima Bog u Izraelu. ⁴⁷ I sav æe ovaj zbor znati da Jahve ne daje pobjedu maèem ni kopljem,

jer je Jahve gospodar bitke i on vas predaje u naše ruke." ⁴⁸ Kad se Filistejac približio i pošao

prema Davidu, izađe David iz bojnih redova i krenu pred Filistejca. ⁴⁹ David segnu rukom u torbu, izvadi iz nje kamen i hitnu ga iz praèke. I pogodi Filistejca u èelo; kamen mu se zabi u èelo i on

pade nièice na zemlju. ⁵⁰ Tako je David praèkom i kamenom nadjaèao Filistejca: udario je Filistejca

i ubio ga, a nije imao maèa u ruci. ⁵¹ Zato David potrèa i stade na Filistejca, zgrabi njegov maè, izvuèe ga iz korica i pogubi Filistejca odsjekavši mu glavu. Kad Filistejci vidješe kako pogibe

njihov junak, nagnuše u bijeg. ⁵² Tada ustadoše Izraelci i Judejci, digoše bojnu vik i potjeraše Filistejce do opkopa oko Gata i do gradskih vrata Ekrona; filistejski mrtvaci pokriše put od Šaarajima

sve do Gata i do Ekrona. ⁵³ Nato se Izraelci vratiše iz te žestoke potjere za Filistejcima i opljaèkaše

njihov tabor. ⁵⁴ A David uze Filistejèevu glavu i odnese je u Jeruzalem, a oružje njegovo položi

u svoj šator. ⁵⁵ Kad je Šaul vidio Davida gdje izlazi pred Filistejca, upitao je svoga vojvodu Abnera: "Èiji je sin taj mladiæ, Abnere?" A Abner je odgovorio: "Tako mi tvoga života, kralju, ne znam!"

⁵⁶ A kralj mu reèe: "Raspitaj se èiji je sin taj mladiæ!" ⁵⁷ A kad se David vratio pošto je pogubio

Filistejca, uze ga Abner i dovede ga pred Šaula, a u ruci David još držaše Filistejčevu glavu. ⁵⁸ Šaul ga upita: "Ěiji si ti sin, momèe?" A David odgovori: "Sin sam tvoga sluge Betlehemca Jišaja."

Chapter 18

¹ Kad je David završio razgovor sa Šaulom, Jonatanova se duša prikloni Davidovoj duši i Jonatan ga zavolje kao samoga sebe. ² Šaul zadržu Davida onoga istog dana kod sebe i nije mu dao da se vrati kuæi svoga oca. ³ I Jonatan sklopi savez s Davidom jer ga je ljubio kao samoga sebe. ⁴ I skide Jonatan plašt koji je imao na sebi i dade ga Davidu; tako i svoju odoru, èak i svoj maè, svoj luk i svoj pojas. ⁵ Na svim svojim pohodima, kamo ga je god slao Šaul, David bijaše sretne ruke i Šaul ga postavi na èelo svojim ratnicima; omilje on svemu narodu, pa i Šaulovim dvoranima. ⁶ Za njihova povratka, kad se David vraæao ubivši Filistejca, izaðoše žene iz svih gradova Izraelovih u susret kralju Šaulu veselo klièuæi, pjevajuæi i plešuæi uza zvuke bubnjeva i cimbala. ⁷ Žene su plešuæi pjevale: "Pobi Šaul svoje tisuæe, David na desetke tisuæa." ⁸ Šaul se vrlo ražestio, nije mu bila draga ta pjesma. Zato reèe: "Davidu su dale desetke tisuæa, a meni samo tisuæe! Još mu samo treba kraljevstvo!" ⁹ I od toga dana Šaul poprijeko gledaše Davida. ¹⁰ Sutradan zao duh Božji napade Šaula, tako da je bjesnio po kuæi. David je rukom udarao u harfu kao drugih dana, a Šaul je u ruci imao koplje. ¹¹ I Šaul baci koplje govoreæi u sebi: "Sad æu pribiti Davida uza zid!" Ali mu se David izmaèe dva puta. ¹² Šaul se poèe bojati Davida, jer je Jahve bio s njim a od Šaula je odstupio. ¹³ Zato ga Šaul ukloni iz svoje blizine i postavi ga za tisuænika: on je izlazio i vraæao se na èelu naroda. ¹⁴ David je imao uspjeha na svim svojim putovima jer Jahve bijaše s njim. ¹⁵ Kad je Šaul vidio da David ima mnogo uspjeha, obuze ga strah od njega. ¹⁶ Ali svemu Izraelu i Judi omilje David jer ih je on vodio na svim njihovim putovima. ¹⁷ Šaul reèe Davidu: "Evo svoju najstariju kaer Merabu dat æu ti za ženu, samo mi budi hrabar i vodi Jahvine bojeve!" ¹⁸ Mišljaše Šaul: "Neæu da padne od moje ruke, nego filistejska ruka neka se digne na njega!" A David odgovori: "Tko sam ja i što znaèi moj život, što li kuæa oca mojega u Izraelu da budem kraljev zet?" ¹⁹ I kad doðe vrijeme da Šaulova kaer Meraba poðe za Davida, dadoše je za ženu Adrielu iz Mehole. ²⁰ Ali je Davida ljubila Šaulova kaer Mikala; kad su to javili Šaulu, bilo mu je

21
pravo. Reèe on u sebi: "Dat æu mu je, ali æe mu ona biti zamka i ruka filistejska daæi æe se na njega." (Šaul je po drugi put rekao Davidu: "Danas æeš mi biti zet.") 22 Tada Šaul zapovjedi svojim slugama ovako: "Razgovarajte se s Davidom tajno i recite mu: 'Gle, omilio si kralju i svi te njegovi dvorani vole; zato budi kraljev zet.'" 23 I Šaulove sluge ponoviše te rijeçi Davidu, ali im David odgovori: "Zar je u vašim oèima malenkost postati kraljev zet? Ja sam samo siromah i mali èovjek!" 24 Šaulove sluge dojaviše to Šaulu govoreæi: "Evo rijeçi što ih je rekao David." 25 A Šaul odgovori: "Ovako recite Davidu: 'Kralj ne traži nikakva ženidbenog dara nego samo sto filistejskih obrezaka da se osveti kraljevim neprijateljima.'" Šaul mišljaše da æe tako Davida gurnuti u ruke Filistejcima. 26 Šaulove sluge dojaviše te rijeçi Davidu, a njemu bijaše po volji da postane kraljev zet. Još prije nego što je isteklo vrijeme, 27 spremi se David i krenu sa svojim ljudima te ubi Filistejcima dvije stotine ljudi; i donese njihove obreske i predade ih kralju na broj da bi postao njegov zet. Tada mu Šaul dade svoju kæer Mikalu za ženu. 28 Šaul je jasno vidio da je Jahve s Davidom i da ga ljubi sav dom Izraelov. 29 I Šaul se još veæma poboja Davida i posta neprijatelj Davidu zauvijek. 30 A filistejski su knezovi izlazili u boj, ali koliko su god puta izlazili, David je imao više uspjeha nego svi Šaulovi dvorani; i tako ime njegovo posta vrlo slavno.

Chapter 19

1 Šaul razloži svome sinu Jonatanu i svim svojim dvoranima svoju namjeru da ubije Davida. Ali Jonatan, Šaulov sin, vrlo je volio Davida. 2 I Jonatan to javi Davidu ovako: "Moj otac Šaul kani te ubiti. Budi, dakle, na oprezu sutra ujutro, ostani u skrovištu i pritaji se. 3 A ja æu izaæi i stajat æu pokraj svoga oca u polju gdje ti budeš i govorit æu za tebe sa svojim ocem. Kad saznam kako je, javit æu ti." 4 Jonatan pohvali Davida svome ocu Šaulu i reèe mu ovako: "Neka se kralj ne ogriješi o svoga slugu Davida jer se on nije ništa ogriješio o tebe; naprotiv, ono što je radio bilo je od velike koristi za tebe. 5 On je stavio život svoj na kocku, ubio je Filistejca i Jahve je pribavio veliku pobjedu svemu Izraelu: vidio si i radovao se. Zašto bi se, dakle, ogriješio o nevinu krv ubijajuæi Davida bez razloga?" 6 Šaul posluša Jonatanove rijeçi i zakle se: "Živoga mi Jahve, David neæe umrijeti!" 7 Tada Jonatan dozva Davida i kaza mu sve te rijeçi. Zatim Jonatan dovede Davida k Šaulu i David opet dobi službu koju je imao prije. 8 Kad je rat i opet buknuo, iziđe David na

bojište da se bori s Filistejcima; i porazi ih tako da su pobjegli pred njim.⁹ Tada zao duh Jahvin
 obuze Šaula: kad je sjedio u svojoj kući, s kopljem u ruci, a David rukom udarao u harfu,¹⁰ Šaul
 pokuša da svojim kopljem pribode Davida uza zid, ali on izmakne Šaulovu udarcu te se koplje
 zabode u zid. David pobježe i spasi se.¹¹ Iste noći Šaul posla glasnike da nadziru Davidovu kuću
 jer je htio da ubije Davida u rano jutro. Ali Davidova žena Mikala javi to Davidu govoreći: "Ako
 noćas ne umakneš na sigurno mjesto, sutra ćeš biti mrtav!"¹² Tada Mikala spusti Davida kroz
 prozor. On ode i spasi se bijegom.¹³ A Mikala uze idol, položi ga u postelju, stavi mu oko glave
 kozju dlaku i pokri ga pokrivačem.¹⁴ Kad je Šaul poslao glasnike da uhvate Davida, ona im reče:
 "Bolestan je."¹⁵ Ali Šaul vrati glasnike natrag da vide Davida i zapovjedi im: "Donesite ga k meni
 u postelji da ga ubijem!"¹⁶ A kad su glasnici ušli, gle: u postelji bješe idol, s kozjom dlakom oko
 glave!¹⁷ Tada Šaul reče Mikali: "Zašto si me tako prevarila i pustila mog neprijatelja da pobjegne
 i da se spasi?" A Mikala odgovori Šaulu: "On mi je rekao: 'Pusti me da odem, ili ću te ubiti!'"
¹⁸ Tako je David pobjegao i spasio se. I ode on k Samuelu u Ramu i javi mu sve što mu je učinio
 Šaul. Potom odoše on i Samuel i nastaniše se u Najotu.¹⁹ A Šaulu javiše ovako: "Eno Davida u
 Najotu u Rami."²⁰ Tada Šaul posla glasnike da uhvate Davida. Kad su oni vidjeli zbor proroka u
 proročkom zanosu, a Samuela im na čelu, obuze Božji duh i Šaulove glasnike te i oni padoše u
 proročki zanos.²¹ Kad su to javili Šaulu, on posla druge glasnike, ali i oni padoše u proročki zanos.
 Potom Šaul posla i treće glasnike, ali i oni padoše u proročki zanos.²² Tada Šaul krenu sam u
 Ramu i kad dođe do velikog bunara kod Sekua, zapita: "Gdje su Samuel i David?" I odgovoriše
 mu: "Eno ih u Najotu u Rami."²³ On odmah pođe prema Najotu u Rami. Ali i njega obuze duh
 Božji te je išao u proročkom zanosu sve dok nije došao u Najot u Rami.²⁴ Tu i on svuče svoje
 haljine jer i njega obuze zanos pred Samuelom; zatim je legao gol i ostao tako cio onaj dan i svu
 noć. Tako je nastala uzrečica: "Zar je i Šaul među prorocima?"

Chapter 20

¹ David pobježe iz Najota u Rami i dođe k Jonatanu te mu reče: "Što sam učinio? Kakva je bila
 moja krivica i što sam zgriješio tvome ocu da traži moj život?"² A on mu odgovori: "Daleko od

tebe ta misao! Ti neæeš poginuti. Eto, moj otac ne poduzima ništa, bilo veliko ili ne bilo, a da to meni ne otkrije. Zašto bi, dakle, moj otac krio od mene upravo to? Neæe to biti!"³ Ali se David zakle i reèe: "Tvoj otac dobro zna da sam ja stekao tvoju naklonost, pa misli: 'Ne treba da Jonatan išta zna o tome, da ne bude žalostan.' Ali živoga mi Jahve i života mi tvoga, ima samo jedan korak između mene i smrti."⁴ Tada Jonatan upita Davida: "Što želiš da uèinim za tebe?"⁵ A David odgovori Jonatanu: "Evo, sutra je mladi mjesec i ja bih morao jesti s kraljem za stolom; ali me ti pusti da odem, da se sakrijem u polju do veèera."⁶ Ako tvoj otac opazi da me nema, reæi æeš mu ovako: 'David me uporno molio da ga pustim da skokne u svoj grad Betlehem, jer se ondje slavi godišnja žrtva za svu njegovu obitelj.'⁷ Ako on rekne: 'Dobro!', tvoj je sluga spašen. Ako li plane gnjevom, znaj da je èvrsto naumio da me pogubi.⁸ Iskaži, dakle, milost svome sluzi kad si slugu svoga uveo sa sobom u savez Jahvin. Ali ako ima kakva krivica na meni, ubij me sam; zašto bi me vodio k svome ocu?"⁹ A Jonatan mu odgovori: "Daleko od tebe ta misao! Kad bih ja pouzdano znao da je moj otac èvrsto naumio da na tebe svali nesreæu, zar ti ja ne bih dojavio?"¹⁰ David upita Jonatana: "A tko æe mi javiti ako ti tvoj otac odgovori što zlo?"¹¹ Jonatan odgovori Davidu: "Hodi, izađimo u polje!" I izađu obojica u polje.¹² Tada Jonatan reèe Davidu: "Jahve, Bog Izraelov, neka mi bude svjedok! Ja æu iskušati svoga oca sutra u ovo doba. Ako bude dobro po Davida, a ja ne pošaljem k tebi da te obavijestim,¹³ neka Jahve uèini to zlo Jonatanu i neka mu doda drugo zlo! Ako li mome ocu bude drago da ti uèini zlo, javit æu ti i pustit æu te da odeš u miru; i Jahve neka bude s tobom kao što je bio s mojim ocem!"¹⁴ Ako ja još budem živ, moæi æeš mi iskazati milosrðe Jahvino; ako li umrem,¹⁵ ne uskrati svoje dobrote mome domu dovijeka! Kad Jahve redom iskorijeni Davidove neprijatelje s lica zemlje,¹⁶ neka ime Jonatanovo ne išèezne s domom Šaulovim, inaèe æe Jahve tražiti o tome raèun od Davida."¹⁷ Tada se Jonatan još jednom zakune Davidu ljubavlju svojom, jer ga je ljubio svom ljubavlju duše svoje.¹⁸ Potom reèe Jonatan Davidu: "Sutra je mladi mjesec i opazit æe se da te nema, jer æe tvoje mjesto biti prazno."¹⁹ Prekosutra æe se još oèitije vidjeti da te nema, a ti dođi na mjesto gdje si se bio sakrio u dan onoga događaja i sjedni kraj onoga humka što ga znaš.²⁰ A ja æu prekosutra izmetati strijele na onu stranu kao da gađam onamo.²¹ A onda æu poslati momka i reæi mu: 'Idi! Nađi strijelu!' Ako onda doviknem momku: 'Pazi, strijela je ovamo bliže od tebe, donesi je!' - ti onda dođi, jer je za tebe dobro i nema nikakve opasnosti, tako mi Jahve živoga!²² Ako li doviknem momku: 'Pazi, strijela je onamo dalje

od tebe!' - ti onda otiđi, jer te Jahve šalje odavde. ²³ A za ovaj dogovor što smo ga ugovorili ja i ti neka je Jahve svjedok između mene i tebe dovijeka!" ²⁴ Potom se David sakri u polju. Kad je došao mlađak, kralj je sjeo za stol da jede. ²⁵ Kralj sjede na svoje obično mjesto, na mjesto iza zid, Jonatan se smjesti sućelice njemu, Abner sjede kraj Šaula, a Davidovo mjesto osta prazno.

²⁶ Ali Šaul ne reče ništa onaj dan jer mišljaše: "Dogodilo mu se što god, bit će da nije čist."

²⁷ Sutradan iza mladog mjeseca, drugi dan u mjesecu, opet Davidovo mjesto osta prazno, i Šaul upita svoga sina Jonatana: "Zašto Jišajev sin nije došao na objed ni jučer ni danas?" ²⁸ A Jonatan odgovori Šaulu: "David me uporno molio da ga pustim da ide u Betlehem. ²⁹ Rekao mi je: 'Pusti me da idem jer slavimo obiteljsku žrtvu u mom gradu i moja su me braća pozvala da dođem. Ako sam, dakle, stekao tvoju naklonost, daj mi dopust da pohodim svoju braću.' Eto, zato ga nema kod kraljeva stola." ³⁰ Tada Šaul planu gnjevom na Jonatana i reče mu: "Izrode i propalico! Misliš da ne znam da si u savezu s Jišajevim sinom, na sramotu svoju i na sramotu majčinu krilu!" ³¹ Jer dokle god bude živ na zemlji Jišajev sin, nećeš biti siguran ni ti ni tvoje kraljevstvo. Zato sad pošalji po njega i dovedi ga k meni jer je osuđen na smrt." ³² A Jonatan odvrati svome ocu Šaulu i reče mu: "Zašto on mora umrijeti? Što je učinio?" ³³ Tada Šaul izmetnu koplje na sina da ga probode. Jonatan vidje da je njegov otac odlučio da ubije Davida. ³⁴ Jonatan ustade od stola sav jarostan i nije jeo ništa toga drugog dana u mjesecu jer se zabrinuo za Davida što ga je njegov otac pogrdio.

³⁵ Sutradan ujutro izađe Jonatan u polje prema dogovoru s Davidom; s njim je išao mlad momak. ³⁶ I on reče svome momku: "Ti ćeš otrčati i naći strijele koje će sada izmetnuti." I momak otrča, a Jonatan odape strijelu tako da je preletjela preko njega. ³⁷ Kad je momak došao do mjesta gdje je bila strijela koju je izbacio Jonatan, viknu Jonatan za momkom: "Nije li strijela onamo dalje od tebe?" ³⁸ Još Jonatan viknu za momkom: "Brže! Požuri se! Ne stoj!" Jonatanov momak diže strijelu i donese je svome gospodaru. ³⁹ Momak nije ništa opazio, samo su Jonatan i David znali o čemu se radi. ⁴⁰ Nato Jonatan preda oružje momku i reče mu: "Idi i odnesi to u grad!" ⁴¹ Kad je momak otišao, David iziđe iza humka, pade ničice na zemlju i pokloni se tri puta. Potom se izljubiše i plakahu zajedno dok se nisu isplakali. ⁴² Zatim Jonatan reče Davidu: "Idi u miru! Što smo se obojica zakleli Jahvinim imenom, neka Jahve bude svjedok između mene i tebe, između moga potomstva i tvoga potomstva dovijeka!"

Chapter 21

¹ Nato David usta i ode, a Jonatan se vrati u grad. ² David dođe u Nob k sveæniku Ahimeleku. Ovaj dršæuæi pođe u susret Davidu i upita ga: "Zašto si sam i nema nikoga s tobom?" ³ A David odgovori sveæniku Ahimeleku: "Kralj mi je dao nalog i rekao mi: 'Nitko neka ništa ne dozna zašto te šaljem i što sam ti zapovjedio!' A momke sam poslao da me doèekaju na tom i tom mjestu. ⁴ A sada, ako imaš pri ruci pet hljebova, daj mi ih, ili što god se nađe!" ⁵ A sveænik odgovori Davidu: "Nemam pri ruci obiènoga kruha nego samo svetoga kruha; ali samo ako su se tvoji momci uzdržali od žena." ⁶ David odgovori sveæniku ovako: "Sasvim pouzdano! Žene su nam bile uskraæene, kao uvijek kad izlazimo na vojni pohod, i tijela su u momaka èista. Iako je ovo obièan put, uistinu su danas èisti tijelom." ⁷ Tada mu sveænik dade svetoga kruha, jer nije bilo drugoga kruha ondje osim žrtvenoga, onoga koji se uklanjao ispred Jahve da se zamijeni toplim kruhom u dan kad se uzima. ⁸ Ondje je istoga dana bio jedan od Šaulovih slugu, zadržao se pred Jahvom; zvao se Doeg Edomac, a bio je nadglednik Šaulovih pastira. ⁹ David upita Ahimeleka: "A nemaš li ovdje pri ruci kakvo koplje ili maè? Nisam uzeo sa sobom ni svoga maèa ni svoga oružja, jer je kraljev nalog bio hitan." ¹⁰ A sveænik mu odgovori: "Ovdje je maè Filistejca Golijata, onoga koga si ubio u Terebintskoj dolini; zamotan je u plašt i položen iza opleæka; ako ga hoæeš uzeti, uzmi ga samo, jer drugoga osim njega nema ovdje." A David odvrati: "Takva više nema, daj mi ga!" ¹¹ Potom David ustade i pobježe onaj dan daleko od Šaula i dođe Akišu, kralju Gata. ¹² A dvorani Akiševi rekoše svome kralju: "Nije li to David, kralj zemlje? To je onaj o kome su plešuæi pjevali: 'Pobi Šaul svoje tisuæe, David na desetke tisuæa.'" ¹³ David se zamisli o tim rijeèima i silno se uplašì gatskoga kralja Akiša. ¹⁴ Tada se David poèe pretvarati pred njima kao da je umobolan i vladati se kao luðak u njihovim rukama: bubnjao je po vratima i puštao da mu teèe slina niz bradu. ¹⁵ Tada Akiš reèe svojim dvoranima: "Vidite dobro da je èovjek lud! Zašto ga dovodite k meni? ¹⁶ Zar nemam dosta budala te mi dovodite ovoga da mi dosaðuje svojim ludilom? Zar æe taj uæi u moju kuæu?"

Chapter 22

1

David ode odande i skloni se u spilju Adulam. A kad su to èula njegova braæa i sva njegova obitelj, doðoše onamo da mu se prikljuèe. ² Osim toga skupiše se oko njega svi koji bijahu u nevolji, svi zaduženi, svi nezadovoljni, i on im posta voðom. A bijaše ih oko njega do èetiri stotine ljudi.

3

Odande ode David u Mispu u zemlji moapskoj i reèe kralju moapskome: "Dopusti da se moj otac i moja mati sklonu kod vas dok ne vidim što æe Bog uèiniti sa mnom." ⁴ I ostavi ih kod kralja

5

moapskoga i oni ostadoše kod njega sve dok David bijaše u skrovištu. Ali prorok Gad reèe Davidu: "Nemoj ostati u svome skrovištu, nego idi i zaði u zemlju Judinu." I David ode i zađe u Heretsku

6

šumu. Šaul doznade da se pojavio David s ljudima koji bijahu s njim. Šaul je upravo bio u Gibei; sjedio je pod tamariskom na uzvišici, s kopljem u ruci, a oko njega stajali svi njegovi dvorani. ⁷ I reèe Šaul svojim dvoranima koji stajahu oko njega: "Poslušajte me, sinovi Benjaminovi! Hoæe li vam i Jišajev sin svima darovati njive i vinograde? Hoæe li vas sve postaviti za tisuænike i stotnike?

8

A zašto ste se onda svi urotili protiv mene? Nema nikoga da mi dojava kad moj sin sklapa savez s Jišajevim sinom, nema nikoga meðu vama da me požali i da mi otkrije kako je moj sin podjario

9

moga slugu na me, kao što se dogaða danas." Tada progovori Doeg Edomac, koji je stajao meðu Šaulovim dvoranima, i reèe: "Ja sam vidio Jišajeva sina kad je došao u Nob k Ahimeleku, Ahitubovu

10

sinu. Ovaj je zatražio za njega savjet od Jahve i dao mu hrane i predao mu maè Filistejca Golijata."

11

Šaul nato zapovjedi da pozovu sveæenika Ahimeleka, Ahitubova sina, i svu njegovu obitelj, sveæenike u Nobu. I doðoše svi pred kralja. ¹² Tada reèe Šaul: "Èuj me, Ahitubov sine!" A on

13

odgovori: "Evo me, gospodaru!" A Šaul ga upita: "Zašto ste se urotili protiv mene, ti i Jišajev sin? Ti si mu dao kruha i maè i tražio si za njega savjet od Boga da se digne protiv mene kao

14

neprijatelj, kao što se danas dogaða." Ahimelek odgovori kralju: "A tko je meðu svim tvojim slugama ravan Davidu, tako vjeran, uz to kraljev zet, glavlar tvoje tjelesne straže, èovjek koji je

15

poštovan u tvojoj kuæi? Zar sam danas prvi put tražio za njega savjet od Boga? Daleko od mene svaka druga misao! Neka kralj ništa ne okrivljuje svoga slugu i sve njegove obitelji, jer sluga njegov

16

nije znao od svega toga ništa!" Ali kralj odvrati: "Ti æeš umrijeti, Ahimeleèe, ti i sva tvoja

17

obitelj!" I kralj zapovjedi glasonošama koji stajahu oko njega: "Pristupite i pogubite sveæenike Jahvine jer su i oni pomogli Davidu: znali su da je na bijegu, a nisu mi to dojavili." Ali kraljevi

18

stražari ne htjedoše diæi ruke na Jahvine sveæenike da ih smaknu. Tada kralj zapovjedi Doegu: "Pristupi ti i smakni sveæenike!" Doeg Edomac pristupi i smaknu sveæenike: on pogubi u onaj dan

19

osamdeset i pet ljudi koji su nosili laneni opleæk. I Nob, sveæenièki grad, pohara oštricom

maèa, pobivši muškarce i žene, djecu i dojenèad, goveda, magarce i ovce.²⁰ Izbavio se samo jedan
 sin Ahimeleka, Ahitubova sina, po imenu Ebjatar i pobjegao k Davidu.²¹ Ebjatar javi Davidu da
 je Šaul poklao Jahvine sveæenike.²² A David odvrati Ebjataru: "Ja sam veæ onoga dana kad ondje
 bijaše Doeg Edomac znao da æe on zacijelo javiti to Šaulu! Ja sam kriv za živote tvoga oèinskog
 doma.²³ Ostani kod mene, ne boj se: tko bude tražio tvoj život, tražit æe moj. Kod mene æeš biti
 dobro èuvan."

Chapter 23

¹ Javiše onda Davidu: "Filistejci opsjedaju Keilu i pljaèkaju gumna." ² David tada upita Jahvu:
 "Treba li da idem na Filistejce i hoæu li ih potuæi?" A Jahve odgovori Davidu: "Idi, potuæi æeš
 Filistejce i oslobodit æeš Keilu." ³ Ali rekoše Davidu ljudi njegovi: "Gle, mi smo veæ ovdje, u
 Judi, u neprestanom strahu; što æe tek biti ako odemo u Keilu protiv filistejskih èeta!" ⁴ Zato David
 još jednom upita Jahvu, a Jahve mu odgovori ovako: "Ustani i siði u Keilu jer æu predati Filistejce
 u tvoje ruke!" ⁵ David onda krenu sa svojim ljudima u Keilu, udari na Filistejce, otjera njihovu
 stoku i zada im težak poraz. Tako je David oslobodio graðane Keile. - ⁶ Kad je ono Ebjatar,
 Ahimelekov sin, pobjegao k Davidu, on je došao u Keilu noseæi u ruci opleæak. ⁷ Kad su Šaulu
 javili da je David ušao u Keilu, reèe Šaul: "Bog ga je predao u moje ruke jer se sam uhvatio u
 zamku kad je ušao u grad s vratima i prijevornicama." ⁸ I Šaul sazva sav narod na oružje da ide na
 Keilu i da opkoli Davida i njegove ljude. ⁹ Kad je David doznao da mu Šaul snuje zlo, reèe
 sveæeniku Ebjataru: "Donesi opleæak!" ¹⁰ Nato se David pomoli: "Jahve, Bože Izraelov, tvoj je
 sluga èuo da Šaul sprema navalu na Keilu da razori grad zbog mene. ¹¹ Hoæe li Šaul doæi kao što
 je tvoj sluga èuo? Jahve, Bože Izraelov, odgovori svome sluzi!" A Jahve odgovori: "Doæi æe!"
¹² David opet upita: "Hoæe li me prvaci Keile predati, mene i moje ljude, u Šaulove ruke?" A Jahve
 odgovori: "Predat æe vas!" ¹³ Tada David ustade sa svojim ljudima, bijaše ih oko šest stotina;
 iziðoše iz Keile te lutahu kojekuda. A kad su Šaulu javili da je David utekao iz Keile, odusta od
 vojnog pohoda. ¹⁴ David se skloni u pustinju u gorska skloništa; nastani se na gori u pustinji Zifu.
 Šaul ga je neprestano tražio, ali ga Bog ne predade u njegove ruke. ¹⁵ David se bojao što je Šaul

izišao na vojnu da napadne na njegov život. Zato je David ostao u pustinji Zifu, u Horši. ¹⁶ Tada
 Šaulov sin Jonatan krenu na put i dođe k Davidu u Horšu i ohrabri ga u ime Božje. ¹⁷ Reče mu:
 "Ne boj se, jer te neće stići ruka moga oca Šaula. Ti ćeš kraljevati nad Izraelom, a ja ću biti drugi
 do tebe; i moj otac Šaul zna to dobro." ¹⁸ I sklopiše njih dvojica savez pred Jahvom. David osta u
 Horši, a Jonatan ode svojoj kući. ¹⁹ Jednoga dana dođoše Zifejci k Šaulu u Gibeu i javiše mu:
 "David se krije kod nas u gorskim skloništimu u Horši, na brdu Hakili, što je južno od Ješimona.
²⁰ Sada, kralju, kad god zaželiš sići, siđi, a naše je da ga predamo u ruke kralju." ²¹ A Šaul odgovori:
 "Blagoslovio vas Jahve što ste me požalili! ²² Idite, dakle, raspitajte se još i dobro razvidite mjesto
 kamo ga donesu njegovi hitri koraci; rekli su mi da je vrlo lukav. ²³ Zato pretražite sve rupe u koje
 se zavlači, pa se vratite k meni kad budete pouzdano znali. Tada ću ja poći s vama, pa ako bude
 gdje u zemlji, ići ću za njegovim tragom po svim Judinim rodovima." ²⁴ Tada krenuše na put i
 odoše u Zif, pred Šaulom. David je sa svojim ljudima bio u pustinji Maonu u Arabi, južno od
 Ješimona. ²⁵ Potom i Šaul pođe sa svojim ljudima da traži Davida. Kad su to javili Davidu, siđe
 on u klanac koji leži u pustinji Maonu. Šaul to doznade i krenu u potjeru za Davidom u pustinju
 Maon. ²⁶ Šaul je sa svojim ljudima išao jednom stranom planine, a David sa svojim ljudima drugom
 stranom planine. David se silno žurio da umakne Šaulu. Kad je Šaul sa svojim ljudima htio prijeći
 na drugu stranu da opkoli Davida i njegove ljude i da ih pohvata, ²⁷ dođe glasnik Šaulu s porukom:
 "Dođi brže, Filistejci provališe u zemlju!" ²⁸ Tada Šaul odusta od potjere za Davidom i okrenu se
 protiv Filistejaca. Zato se prozvalo ono mjesto "Klanac razlaza".

Chapter 24

¹ David se odande uspe i nastani u engadskim gorskim skloništimu. ² Kad se Šaul vratio iz
 potjere za Filistejcima, javiše mu ovo: "David je u Engadskoj pustinji!" ³ Tada Šaul uze tri tisuće
 odabranih ljudi iz svega Izraela i pođe da traži Davida i njegove ljude na istok od Litica divokoza.
⁴ Idući dođe k ovčjim torovima pokraj puta; ondje bijaše pećina i Šaul uđe da čuče; a David je
 sa svojim ljudima sjedio u dnu pećine. ⁵ I rekoše Davidu ljudi njegovi: "Evo dana za koji ti je
 rekao Jahve: 'Ja ću predati tvoga neprijatelja u tvoje ruke, postupaj s njim kako ti se mili!'" A David
 ustade i neprimjetno odsiječe skut od Šaulova plašta. ⁶ Ali poslije zapeče Davida savjest što je

odsjekao skut od Šaulova plašta, ⁷ pa reče svojim ljudima: "Očuvao me Jahve da takvo što učinim svome gospodaru, da dignem ruku na njega, jer je pomazanik Jahvin." ⁸ I David oštrim riječima ukori svoje ljude i ne dopusti im da ustanu na Šaula. A Šaul izađe iz pećine i pođe svojim putem.

⁹ Zatim ustade David, iziđe iz pećine i vikne za Šaulom: "Gospodaru kralju!" A kad se Šaul obazre, David se baci ničice na zemlju i pokloni mu se. ¹⁰ Tada David reče Šaulu: "Zašto slušaš ljude koji ti govore da David snuje tebi propast? ¹¹ Gle, upravo u ovaj dan tvoje su oči mogle vidjeti da te Jahve predao danas u moje ruke u ovoj pećini. Rekoše mi da te ubijem, ali te poštjedeh i rekoh: 'Neću dići svoje ruke na svoga gospodara, jer je Jahvin pomazanik.' ¹² O, moj očee, pogledaj i vidi skut od svoga plašta u mojoj ruci: odsjekao sam skut od tvoga plašta, a tebe nisam ubio; spoznaj i vidi da u mojoj ruci nema ni zlobe ni opaćine. Ja nisam zgriješio protiv tebe, a ti vrebaš na moj život da mi ga uzmeš! ¹³ Jahve neka sudi između mene i tebe, Jahve neka me osveti na tebi, ali se moja ruka neće dići na tebe. ¹⁴ Kako kaže stara poslovice: od nepravdnika dolazi nepravda, i zato se moja ruka neće dići protiv tebe. ¹⁵ Za kim je izišao izraelski kralj? Za kim ideš u potjeru? Za mrtvim psom, za običnom buhom! ¹⁶ Jahve neka bude sudac, on neka sudi između mene i tebe, neka ispita i brani moju stvar i neka mi pribavi pravdu: neka me izbavi iz tvoje ruke!" ¹⁷ Kad je David izgovorio te riječi Šaulu, odvrati Šaul: "Je li to tvoj glas, sine Davide?" I Šaul glasno zaplaka.

¹⁸ Zatim reče Davidu: "Pravedniji si od mene jer ti si meni učinio dobro, a ja sam tebi učinio zlo. ¹⁹ A danas si okrunio svoju dobrotu prema meni, jer me Jahve predao u tvoje ruke, a ti me nisi ubio. ²⁰ Kad se čovjek namjери na svoga neprijatelja, pušta li ga da ide mirno svojim putem? Neka ti Jahve naplati za ono dobro što si mi danas učinio! ²¹ Sada pouzdano znam da ćeš zacijelo biti kralj i da će se kraljevstvo nad Izraelom trajno održati u tvojoj ruci. ²² Zato mi se sada zakuni Jahvom da nećeš zatrti moga potomstva poslije mene i da nećeš izbrisati moga imena iz moga očinskoga doma!" ²³ David se zakle Šaulu, Šaul ode svojoj kući, a David se sa svojim ljudima vrati u gorska skloništa.

Chapter 25

¹ Uto umrije Samuel. Sav se Izrael skupi i oplaka ga narièuæi za njim; i pokopaše ga u njegovu zavièaju u Rami. A David usta i siđe u pustinju Paran. ² U Maonu živio èovjek koji je imao svoje gospodarstvo u Karmelu; bio je to vrlo bogat èovjek, imao je tri tisuæe ovaca i tisuæu koza. Upravo je tada strigao svoje ovce u Karmelu. ³ Taj se èovjek zvao Nabal, a njegova žena Abigajila. Žena je bila mudra i vrlo lijepa, a èovjek surov i opak: bio je Kalebovac. ⁴ David je u pustinji èuo da Nabal striže svoje ovce. ⁵ Stoga posla deset momaka naloživši im: "Idite gore u Karmel, otiđite k Nabal i pozdravite ga u moje ime. ⁶ I recite ovako mome bratu: 'Mir tebi, mir tvome domu, mir svemu što imaš! ⁷ Sada, èujem, strižeš ovce. A tvoji su pastiri bili kod nas, nismo ih dirali, ništa im nije nestalo dokle god su bili u Karmelu. ⁸ Pitaj svoje sluge i kazat æe ti. Zato neka ovi momci nađu milost pred tobom, jer smo došli u sveèan dan. Podaj svojim slugama i svome sinu Davidu što ti se nađe pri ruci.'" ⁹ Dođoše momci Davidovi i ponoviše Nabal u Davidovo ime sve ove rijeçi, a onda prièekaše. ¹⁰ Ali Nabal odgovori Davidovim slugama ovako: "Tko je David, tko je Jišajev sin? Danas ima mnogo slugu koji su pobjegli od svojih gospodara. ¹¹ Zar da uzmem svoj kruh, svoju vodu, svoju stoku koju sam poklao za svoje strigaèe pa da to poklonim ljudima o kojima ne znam ni odakle su?" ¹² Davidovi se momci okrenuše i vratiše se svojim putem. Kad su se vratili, javiše sve ove rijeçi Davidu. ¹³ A David reèe svojim ljudima: "Pripašite svaki svoj maè!" I pripasaše svaki svoj maè, i David pripasa svoj, i oko èetiri stotine ljudi krenu za Davidom, dok ih dvije stotine osta kod tovara. ¹⁴ A ženi Nabalovoj, Abigajili, javio jedan od Nabalovih slugu ovo: "Eto, David je poslao iz pustinje glasnike da pozdrave našega gospodara, a on ih potjerao. ¹⁵ A ti su ljudi bili vrlo dobri prema nama: nisu nas dirali, ništa nismo izgubili dokle god smo bili u njihovoj blizini kad smo bili u polju. ¹⁶ Noæu i danju bili su nam kao bedem u sve vrijeme dok smo bili s njima pasuæi stada. ¹⁷ Razmisli sada i vidi što æeš uèiniti, jer je gotova pogibija našem gospodaru i svemu njegovu domu; a on je opak èovjek komu se ne može ništa kazati." ¹⁸ Abigajila brzo uze dvije stotine hljebova, dva mijeha vina, pet zgotovljenih ovaca, pet mjera pržena žita, sto grozdova suhoga grožđa, dvije stotine smokovih kolaèa i sve to natovari na magarce. ¹⁹ I zapovjedi svojim slugama: "Idite preda mnom, a ja æu za vama." Svome mužu Nabalu nije kazala ništa. ²⁰ Dok je, jašuæi na magarcu, silazila iza gorskog zavoja, David je sa svojim ljudima silazio nasuprot njoj, tako da se ona susrela s njima. ²¹ A David je upravo mislio: "Uzalud sam, dakle, zaštiæivao u

pustinji sve što je taj čovjek imao i ništa mu nije nestalo od svega što je posjedovao! Sada mi vraća
zlo za dobro!²² Neka Bog učini Davidu ovo zlo i neka mu doda drugo ako Nabal do zore od

svega što ima ostavim i ono što mokri uza zid!"²³ Kad je Abigajila ugledala Davida, brzo sjaha s

magarca i pade pred Davida ničice, poklonivši se do zemlje.²⁴ Bacivši mu se tako pred noge, reče:
"Gospodaru, neka na mene padne krivica! Dopusti da službenica tvoja progovori tvojim ušima i

udostoj se poslušati riječi službenice svoje!"²⁵ Neka moj gospodar ne gleda na toga opakog čovjeka,
na Nabala, jer on s pravom nosi svoje ime: zove se Luda i ludost je s njim. A ja, službenica tvoja,

nisam vidjela momaka koje je poslao moj gospodar.²⁶ Zato sada, gospodaru, živoga mi Jahve, i
tako živ bio ti, i tako ti Jahve koji te očuvao da ne svališ na se krvnu krivicu i da ne pribaviš sebi
pravdu svojom rukom: neka prođu kao Nabal tvoji neprijatelji i oni koji snuju zlo mome gospodaru!

²⁷ A ovaj dar, što ga evo tvoja službenica nosi svome gospodaru, neka se dade momcima koji idu

za mojim gospodarom na njegovim putovima.²⁸ Oprosti službenici svojoj njezinu krivnju! Zacijelo
će Jahve osnovati trajan dom mome gospodaru, jer moj gospodar nije Jahvine bojeve i za svega

tvoga života neće se naći zlo na tebi.²⁹ Ako se tko digne da te progoni i da ti radi o glavi, neka
život moga gospodara bude pohranjen u škrinji života kod Jahve, tvoga Boga, a život tvojih

neprijatelja neka on baci kao iz praćke.³⁰ I kad Jahve učini mome gospodaru svako dobro koje ti

je obećao i kad te odredi da budeš knezom nad Izraelom,³¹ onda neka ne bude na smutnju ni na
grižnju savjesti mome gospodaru da je ni za što prolio krv i da je sebi pribavio pravdu svojom rukom.

I kad Jahve učini dobro mome gospodaru, sjeti se tada službenice svoje!"³² David odgovori

Abigajili: "Neka je blagoslovljen Jahve, Bog Izraelov, koji te danas poslao meni u susret!"³³ Neka
je blagoslovljena tvoja mudrost i blagoslovljena bila ti što si me danas zadržala da ne svalim na se

krvnu krivicu i da ne pribavim sebi pravdu svojom rukom.³⁴ Ali, tako mi živog Jahve, Boga
Izraelova, koji nije dopustio da ti učinim zlo: da mi nisi tako brzo izišla u susret, zaista ne bi Nabal

do jutra ostalo ni ono što uza zid mokri!"³⁵ Nato David primi iz njezine ruke što mu bijaše donijela

i reče joj: "Vrati se s mirom svojoj kući. Gle, uslišao sam tvoj glas i obazreo se na tebe."³⁶ Kad
se Abigajila vratila k Nabal, on je upravo imao gozbu u kući, pravu kraljevsku gozbu: Nabal

bijaše veseo i sasvim pijan; zato mu ona ne reče ništa dok nije svanulo jutro.³⁷ A ujutro, kad se
Nabal otrijeznio, pripovjedi mu njegova žena sve što se dogodilo, a njemu obamrije srce u grudima

i on osta kao da se skamenio.³⁸ A desetak dana poslije toga Jahve udari Nabala te umrije.³⁹ Kad

David ču da je umro Nabal, reče: "Neka je blagoslovljen Jahve, koji mi je ispravio nepravdu što
mi je učinio Nabal; i Jahve je očuvao svoga slugu da ne učini zla, a svalio je Nabalovu zloću na

njegovu glavu!" Potom David posla poruku Abigajili da æ je uzeti za ženu. ⁴⁰ Davidove sluge dođoše k Abigajili u Karmel i rekoše joj: "David nas je poslao k tebi da te uzme sebi za ženu."
⁴¹ A ona ustade, pokloni se do zemlje i reèe: "Evo službenice tvoje koja je spremna da bude robinja i da pere noge slugama svoga gospodara!" ⁴² Potom Abigajila brzo ustade i zajaha na magarca, a za njom pođe pet njezinih dvorkinja. Tako je otišla za Davidovim poslanicima i postala njegovom ženom. ⁴³ I Ahinoamom iz Jizreela bijaše se oženio David i obje mu bjehu žene. ⁴⁴ Jer Šaul bijaše svoju kaer Mikalu, Davidovu ženu, dao Paltiju, sinu Lajiša iz Galima.

Chapter 26

¹ Ljudi iz Zifa dođoše Šaulu i javiše mu: "David se krije na Hakilskom brdu, nasuprot Ješimonu."
² Šaul tada krenu na put i siđe u pustinju Zif, a s njim tri tisuæe izabranih Izraelaca, da traži Davida u pustinji Zifu. ³ Šaul se utabori podno Hakilskog brda, koje je nasuprot Ješimonu, kraj puta. David, koji je boravio u pustinji, opazi da je Šaul došao onamo da ga progoni. ⁴ Zato David posla uhode i sazna da je Šaul zaista došao. ⁵ David se podiže i dođe do mjesta gdje se Šaul bio utaborio. Tu David ugleda mjesto gdje su spavali Šaul i Abner, sin Nerov, njegov vojvoda: Šaul je spavao usred tabora, a vojska ležala u krugu oko njega. ⁶ David se obrati Hetitu Ahimeleku i Abišaju, sinu Sarvijinu a bratu Joabovu, i reèe im: "Tko æ sa mnom u tabor sve do Šaula?" A Abišaj odgovori: "Ja æu s tobom." ⁷ I tako David i Abišaj dopriješe noæu do vojske: i gle, Šaul ležaše i spavaše u taboru, a koplje mu kod uzglavlja zabodeno u zemlju. Abner i vojnici ležahu oko njega. ⁸ Tada Abišaj reèe Davidu: "Danas ti je Bog predao tvoga neprijatelja u tvoje ruke; zato sada dopusti da ga njegovim vlastitim kopljem pribodem za zemlju, jednim jedinim udarcem, drugoga mi neæe trebati." ⁹ Ali David odgovori Abišaju: "Nemoj ga ubijati! Jer tko æ dignuti ruku svoju na Jahvina pomazanika i ostati nekažnjen?" ¹⁰ Još nastavi David: "Živoga mi Jahve, i udarit æ ga Jahve, bilo da æ mu doæi njegov dan da umre, bilo da æ otiæi u boj i poginuti. ¹¹ Ne dao mi Jahve da dignem ruku na pomazanika Jahvina! Nego uzmi sada koplje što mu je kod uzglavlja i vrè za vodu, pa hajdemo!" ¹² I uze David koplje i vrè za vodu što su bili kod Šaulova uzglavlja i oni odoše: nitko nije ništa vidio ni opazio, nitko se nije probudio, nego su svi spavali jer bijaše na njih pao dubok san od Jahve. ¹³ David prijeđe na drugu stranu i stade na vrh gore u nekoj daljini, tako da je među

14 njima bio velik prostor. Tada viknu vojsci i Abneru, Nerovu sinu, ovako: "Zar se nećeš odazvati, Abnere?" A Abner se odazva i upita: "Tko si ti što uznemiruješ kralja?" 15 A David odgovori Abneru: "Nisi li ti junak? I tko ti je ravan u Izraelu? Pa zašto onda nisi èuvao kralja, svoga 16 gospodara? Jedan je od ratnika sišao do vas da ubije kralja, tvoga gospodara. Nije lijepo to što si uèinio. Tako mi živog Jahve, zaslužili ste smrt što niste èuvali svoga gospodara, pomazanika Jahvina. Pogledaj sada gdje je kraljevo koplje i gdje je vrè za vodu što mu bijaše do uzglavlja!" 17 Tada Šaul poznade Davidov glas i upita: "Je li to tvoj glas, sine Davide?" A David odgovori: "Jest, kralju gospodaru!" 18 I nastavi: "Zašto moj gospodar progoni svoga slugu? Što sam uèinio? 19 Kakva je krivica u mojoj ruci? Zato neka se sada moj gospodar i kralj udostoji poslušati rijeèi svoga slugu: ako te Jahve diže protiv mene, neka se prinosnicom ublaži; ako li to èine sinovi ljudski, neka su prokleti pred Jahvom jer su me izagnali, tako da ne mogu imati udjela u baštini Jahvinoj, 20 kao da su mi govorili: 'Idi, služi tuđim bogovima!' Zato neka ne padne moja krv na zemlju daleko od Jahvina lica. Jer kralj je Izraelov izišao u lov na moj život, kao kad tko goni jarebicu po planini." 21 Tada Šaul reèe: "Zgriješio sam! Vрати mi se, sine Davide, neæu ti više èiniti zla, kad je danas moj život u oèima tvojim bio tako drag. Jest, ludo sam radio i teško sam pogriješio!" 22 A David odgovori: "Evo kraljeva koplja, neka dođe jedan od momaka i neka ga uzme!" 23 A Jahve æe vratiti svakome po njegovoj pravdi i po njegovoj vjernosti: danas te Jahve bijaše predao u moje ruke, ali nisam htio diaèi ruke svoje na pomazanika Jahvina. 24 I gle, kako je danas tvoj život bio drag u mojim oèima, tako neka moj život bude drag u Jahvinim oèima! I neka me Jahve izbavi iz svake 25 nevolje!" A Šaul doviknu Davidu: "Budi mi blagoslovljen, sine Davide! Zacijelo æeš izvršiti svoje djelo i uspjet æeš!" Potom David ode svojim putem, a Šaul se vrati svojoj kuæi.

Chapter 27

1 David reèe u sebi: "Ipak æu jednoga dana poginuti od Šaulove ruke. Zato nema ništa bolje za me nego da se spasim u zemlju Filistejaca. Tada æe Šaul odustati da me dalje traži po svim krajevima Izraelovim i izbavit æu se iz njegove ruke." 2 David se dakle podiže i prijeđe, sa šest stotina ljudi koje je imao, k Akišu, sinu Maokovu, kralju Gata. 3 David se nastani kod Akiša u Gatu, on i njegovi ljudi, svaki sa svojom obitelji, a David sa svoje dvije žene, Ahinoamom Jizreelkom i Abigajilom, Nabalovom ženom iz Karmela. 4 Kad je Šaul doznao da je David pobjegao u Gat,

5 nije ga više progonio. David reče Akišu: "Ako sam našao milost u tvojim očima, neka mi dadu mjesto u jednom gradu u zemlji da se nastanim u njemu. Zašto da tvoj sluga stanuje kod tebe u kraljevskom gradu?" 6 Akiš mu još istoga dana dade Siklag. Stoga Siklag pripada do današnjega dana kraljevima Jude. 7 I osta David u filistejskoj zemlji godinu dana i četiri mjeseca. 8 David je sa svojim ljudima izlazio da pljačka Gešurce, Girzijce i Amalečane, jer su to bili stanovnici zemlje od Telama preko Šura sve do egipatske zemlje. 9 David je pustošio zemlju ne ostavljajući na životu ni čovjeka ni žene, otimao je ovce i goveda, magarce, deve i haljine i vraćao se da sve to donese Akišu. 10 Akiš bi ga pitao: "Gdje ste danas pljačkali?" A David bi odgovorio da su pljačkali u Negebu Judinu ili u Negebu Jerahmeelskom ili u Negebu Kenijskom. 11 David nije ostavljao na životu ni čovjeka ni žene da ih dovede u Gat jer mišljaše: "Mogli bi nas optužiti i reći: 'Tako je David radio.'" Takav je imao običaj za sve vrijeme dok je boravio u filistejskoj zemlji. 12 Akiš je vjerovao Davidu i govorio u sebi: "Baš se omrazio svome narodu, Izraelu! Zato će mi biti sluga dovijeka!"

Chapter 28

1 U ono vrijeme Filistejci skupiše svoje čete za rat protiv Izraela. I Akiš reče Davidu: "Znaj da ćeš ići sa mnom na vojsku, ti i tvoji ljudi!" 2 A David odgovori Akišu: "Dobro! Sad ćeš vidjeti što će učiniti tvoj sluga!" A Akiš odvrati Davidu: "Dobro! Zato ću te postaviti da budeš mojim čuvarom zauvijek." 3 Samuel bijaše umro, a sav ga Izrael bijaše oplakao naričući za njim. Ukopali su ga u njegovu gradu Rami. A Šaul bijaše istjerao iz zemlje sve zazivače duhova i vračeve. 4 Dok su se Filistejci skupljali te došli i utaborili se kod Šunema, Šaul skupi sve Izraelce te se utabori na Gilboi. 5 Kad Šaul ugleda filistejski tabor, uplaši se i srce mu snažno zadrhta. 6 Šaul upita za savjet Jahvu, ali mu Jahve ne dade odgovora - ni u snima, ni po Urimu, ni preko proroka. 7 Zato Šaul reče svojim slugama: "Potražite mi ženu koja zaziva duhove da odem k njoj i upitam je." A sluga mu odgovoriše: "Evo, u En Doru ima žena koja zaziva duhove." 8 Tada se Šaul preruši, obuče druge haljine i otputi se sa dva čovjeka. I dođe noću k onoj ženi i reče joj: "Daj mi vračej pomoću duha i dozovi mi onoga koga ti reknem." 9 A žena mu odgovori: "Ta ti znaš što je učinio Šaul i kako je istrijebio iz zemlje zazivače duhova i vračeve. Zašto postavljaš zamke mome životu da me pogubiš?" 10 A Šaul joj se zakle Jahvom govoreći: "Tako mi živog Jahve, nećeš biti ništa kriva za ovo!"

11 Tada žena zapita: "Koga da ti dozovem?" A on odgovori: "Dozovi mi Samuela!" 12 Kad žena
 ugleda Samuela, povika iza glasa, a onda reče Šaulu: "Zašto si me prevario? Ta ti si Šaul!" 13 A
 kralj joj odvrati: "Ne boj se! Nego što vidiš?" A žena odgovori Šaulu: "Vidim nešto božansko što
 se diže iz zemlje." 14 Šaul je upita: "Kakva je oblièja?" A ona odgovori: "Izlazi starac, ogrnut
 plaštem." Tada Šaul spozna da je to Samuel, pa pade licem do zemlje i pokloni se. 15 Samuel upita
 Šaula: "Zašto si pomutio moj mir dozivajuæi me gore?" A Šaul odgovori: "U velikoj sam nevolji
 jer su Filistejci zavojštili na me, a Bog se okrenuo od mene i ne odgovara mi više ni preko proroka
 ni u snima. Zato sam dozvao tebe da me pouèiš što da èinim." 16 A Samuel odvrati: "Zašto mene
 pitaš kad se Jahve odvratio od tebe i postao ti neprijateljem?" 17 Jahve ti je uèinio kako ti je kazao
 preko mene: istrgao je kraljevstvo iz tvoje ruke i dao ga tvome suparniku, Davidu, 18 jer nisi
 poslušao rijeèi Jahvinih i jer nisi izvršio njegova žestokog gnjeva na Amaleku: stoga ti je Jahve
 danas ovako uèinio. 19 Jahve æe predati, zajedno s tobom, i Izraela u filistejske ruke. Sutra æeš sa
 svojim sinovima biti sa mnom, a i tabor izraelski Jahve æe predati u filistejske ruke." 20 Šaul se
 užasnu i pade na zemlju kako je dug. Spopade ga silan strah od Samuelovih rijeèi. I ponestade mu
 snage, jer nije ništa jeo cijeli dan i cijelu noæ. 21 Kad ona žena dođe k Šaulu i opazi kako je sav
 zaplašen, reèe mu: "Gle, tvoja je službenica poslušala tvoju rijeè, stavila sam svoj život na kocku
 i poslušala tvoje zapovijedi koje si mi naložio. 22 Zato sada poslušaj i ti rijeèi službenice svoje:
 dopusti da ti pružim zalogaj kruha; jedi da ti se vrati snaga te uzmogneš poæi svojim putem." 23 Ali
 on ne htjede nego reèe: "Neæu jesti!" Ali kad ga zaokupiše njegove sluge, zajedno sa ženom, posluša
 ih, ustade sa zemlje i sjede na postelju. 24 Žena je imala kod kuæe tele u tovu. Brzo ga zakla, zatim
 uze brašna, umijesi ga i napeèe beskvasnoga kruha. 25 Potom stavi sve pred Šaula i njegove ljude.
 Pošto su jeli, ustadoše i još iste noæi krenuše natrag.

Chapter 29

1 Filistejci skupiše sve svoje èete u Afeku, a Izraelci se utaboriše kod izvora u Jizreelu.
 2 Filistejski su knezovi prolazili sa svojim stotinama i tisueama, a David i njegovi ljudi išli su
 sasvim na kraju s Akišem. 3 Filistejski knezovi zapitaše: "Što hoæe ti Hebreji ovdje?" A Akiš
 odgovori filistejskim knezovima: "Pa ovo je David, sluga izraelskoga kralja Šaula! Veæ je

godinu-dvije kod mene, ali nisam našao na njemu ništa sumnjivo od onoga dana kad je prebjegao k meni pa do današnjega dana." ⁴ Ali filistejski knezovi planuše na njega i rekoše mu: "Pošalji toga èovjeka natrag, neka se vrati na mjesto koje si mu oznaèio. Neka ne ide s nama u boj, da se ne okrene protiv nas u boju! Èime bi se on opet umilio svome gospodaru ako ne glavama ovih naših ljudi?" ⁵ To je onaj isti David o kome se pjevalo igrajuæi: 'Pobi Šaul svoje tisuæe, David na desetke tisuæa!'" ⁶ Tada Akiš dozva Davida i reèe mu: "Živoga mi Jahve, ti si pošten i meni bi drago bilo da me pratiš u pokretima moje vojske, jer nisam našao nikakva zla na tebi od onoga dana kad si došao k meni pa do današnjega dana. Ali nisi drag u oèima knezova." ⁷ Zato se sada vrati i otiði s mirom kuæi da ne ozlovoljiš filistejske knezove!" ⁸ David odvrati Akišu: "Ta što sam uèinio i što si zamjerio svome sluzi od onoga dana kad sam stupio u tvoju službu pa do današnjega dana da ne mogu iæi da se bijem s neprijateljima svoga gospodara kralja?" ⁹ A Akiš odgovori Davidu: "Ti znaš da si mi drag kao Božji anđeo, ali su filistejski knezovi rekli: 'Neka ne ide s nama u boj!'" ¹⁰ Zato ustanite rano ujutro, ti i sluge tvoga gospodara koji su došli s tobom, i otiđite na mjesto koje sam vam oznaèio. I nemoj gajiti u svom srcu nikakve mržnje jer si mi mio. Ustat æete, dakle, u rano jutro, èim svane, i otiæi æete!" ¹¹ Tako David sa svojim ljudima ustade rano i krenu odmah ujutro i vrati se u filistejsku zemlju, a Filistejci odoše u Jizreel.

Chapter 30

¹ Kad je David sa svojim ljudima treæi dan stigao u Siklag, a to Amaleèani bijahu navalili na Negeb i na Siklag; opljaèkali su Siklag i ognjem ga spalili. ² Zarobili su žene i sve koji su bili ondje, malo i veliko. Nisu ubili nikoga, nego su samo odveli roblje i otišli svojim putem. ³ Kad je, dakle, David sa svojim ljudima došao u grad, vidješe da je grad spaljen, a njihove žene, njihovi sinovi i njihove kæeri odvedeni u ropstvo. ⁴ Tada David i ljudi koji bijahu s njim podigoše glas i plakahu dok im nije ponestalo snage za plaè. ⁵ I obje Davidove žene bijahu odvedene u ropstvo - Ahinoama Jizreelka i Abigajila, Nabalova žena iz Karmela. ⁶ David se našao u velikoj nevolji jer su ljudi poèeli govoriti da æe ga kamenovati, buduæi da su svi bili ogorèeni, svaki zbog svojih sinova i zbog svojih kæeri. Ali se David ohrabri u Jahvi, svome Bogu. ⁷ David reèe sveæeniku Ebjataru, Ahimelekovu sinu: "Donesi mi ovamo opleæak!" I Ebjatar donese Davidu opleæak. ⁸ Tada David upita Jahvu za savjet govoreæi: "Hoæu li u potjeru za onim razbojnicima i hoæu li ih

stiaei?" A on mu odgovori: "Idi u potjeru jer æeš ih zacijelo stiaei i zarobljenike æeš izbaviti." I⁹
 poðe David sa šest stotina ljudi koji bijahu s njim i doðoše do potoka Besora. Odavde David sa¹⁰
 èetiri stotine ljudi nastavi potjeru, a ostadoše dvije stotine ljudi što bijahu tako umorni da nisu mogli
 prijeæi preko potoka Besora.¹¹ U polju naiðoše na nekog Egipæanina. Dovedoše ga k Davidu,
 dadoše mu kruha da jede i vode da pije.¹² Dadoše mu grudu smokava i dva grozda suhoga grožða.
 Kad je to pojeo, vratio mu se život, jer tri dana i tri noæi ne bijaše ništa jeo i ništa pio.¹³ Tada ga
 David upita: "Èiji si ti i odakle si?" A on odgovori: "Ja sam Egipæanin, sluga jednog Amaleèanina.
 Moj me gospodar ostavio jer sam se razbolio prije tri dana."¹⁴ Bili smo provalili u Negeb Keretski
 i Negeb Judejski, i u Negeb Kalebov, a Siklag smo zapalili ognjem."¹⁵ David ga upita: "Hoæeš
 li me odvesti k toj razbojnièkoj druþbi?" A on odgovori: "Zakuni mi se Bogom da me neæeš pogubiti
 i da me neæeš predati u ruke mome gospodaru, pa æu te odvesti k njima!"¹⁶ On ga, dakle, odvede,
 i gle, oni se bijahu razasuli po svem onom kraju, jeduæi, pijuæi i slaveæi slavlje zbog svega velikog
 plijena što su ga oteli iz zemlje filistejske i iz zemlje Judine.¹⁷ I David ih poèe biti i tukao ih je
 od zore do mraka, izvršujuæi na njima "herem", kletu uništenje. Nitko od njih nije izmakao, osim
 èetiri stotine momaka, koji zajahaše na deve i pobjegoše.¹⁸ Tako je David izbavio sve što su bili
 oteli Amaleèani; i obje svoje žene izbavi David.¹⁹ I ništa im nije nestalo, od najmanjih stvari do
 najveæih, od plijena sve do sinova i kæeri, sve što im bijaše oteto: sve je vratio David.²⁰ Tada
 uzeše sve ovce i goveda, dotjeraše ih pred njega vièuæi: "Ovo je plijen Davidov!"²¹ Kad je David
 došao k onim dvjema stotinama ljudi koji bijahu sustali te ne mogahu iæi za Davidom i koje on
 bijaše ostavio kod potoka Besora, iziðoše oni u susret Davidu i èeti njegovoj: približivši se Davidu
 i èeti, pozdraviše ih.²² Tada progovoriše svi zlobnici i ništarije između ljudi koji su išli s Davidom
 i rekoše: "Buduæi da nisu išli s nama, ne dajmo im ništa od plijena koji smo izbavili, nego samo
 svakome njegovu ženu i njegovu djecu, neka ih povedu sa sobom i neka idu!"²³ Ali David reèe:
 "Ne èinite tako, braæo moja, poslije onoga što nam je dao Jahve: on nas je èuvao i predao nam u
 ruke razbojnièku druþbu koja bijaše izišla protiv nas."²⁴ Ta tko æe vas poslušati u tome? Jer kakav
 je dio onome koji ide u boj, takav je dio onome koji ostaje kod tovara. Jednak dio neka imaju svi."
²⁵ Tako ostade od onoga dana unapredak. David to uèini uredbom i zakonom u Izraelu sve do
 današnjeg dana.²⁶ Kad je David došao u Siklag, posla dio plijena starješinama Jude, po pojedinim
 njihovim gradovima, s porukom: "Evo za vas dar od plijena Jahvinih neprijatelja!"²⁷ Onima u

Betulu, onima u Rami u Negebu i onima u Jatiru; ²⁸ onima u Aroeru, onima u Sifmotu i onima u Eštemoi; ²⁹ onima u Karmelu, onima u jerahmeelskim gradovima i onima u kenijjskim gradovima; ³⁰ onima u Hormi, onima u Bor Ašanu i onima u Eteru; ³¹ onima u Hebronu i u svim onima mjestima u koja je dolazio David sa svojim ljudima.

Chapter 31

¹ Filistejci su zavojštili na Izraelce, a Izraelci su pobjegli pred njima i padali pobijeni po gori Gilboi. ² Filistejci stisnuše Šaula i njegove sinove i pogubiše Šaulove sinove Jonatana, Abinadaba i Malki-Šuu. ³ Boj je postao žešæi oko Šaula. Izenadiše ga strijelci s lukovima i on pade teško ranjen od strijelaca. ⁴ Šaul tada reèe svome štitonoši: "Izvuci svoj maè i probodi me da ne doðu ti neobrezanici i ne narugaju mi se." Ali se njegov štitonoša prestravi i ne htjede toga uèiniti. Zato Šaul uze maè i baci se na nj. ⁵ Kad je štitonoša vidio da je Šaul umro, baci se i on na svoj maè i umrije s njim. ⁶ Tako onoga dana pogiboše zajedno Šaul, njegova tri sina, njegov štitonoša i svi njegovi ljudi. ⁷ Kad Izraelci koji bijahu na drugoj strani doline i na drugoj strani Jordana vidješe da su sinovi Izraelovi pobjegli i da je poginuo Šaul sa sinovima, ostaviše svoje gradove te se razbježaše. Filistejci doðuše i nastaniše se u njima. ⁸ Kad su sutradan došli Filistejci da oplijene pobijeðene, naðuše Šaula i njegova tri sina gdje leže na gori Gilboi. ⁹ Oni mu odsjekoše glavu i skidoše s njega oružje, koje poslaše po svoj filistejskoj zemlji naokolo, javljajuæi veselu vijest svojim idolima i narodu. ¹⁰ Potom oružje metnuše u Aštartin hram, a Šaulovo mrtvo tijelo pribiše na zid grada Bet Šana. ¹¹ Ali kad oni u Jabešu Gileadskom èuše što su Filistejci uèinili od Šaula, ¹² ustadoše svi hrabri ljudi i, pošto su hodili svu noæ, uzeše Šaulovo mrtvo tijelo i tjelesa njegovih sinova sa zida grada Bet Šana pa ih donesoše u Jabeš i ondje spališe. ¹³ Potom uzeše njihove kosti i ukopaše ih pod tamarisom u Jabešu i postiše sedam dana.

2 Samuel

Chapter 1

¹ Poslije Šaulove smrti David se vratio kuæi pobijedivši Amaleèane. Dva je dana proveo u
² Siklagu. Treæega dana dođe neki èovjek iz Šaulova tabora, razdrtih haljina i prahom posute glave.
 Došavši k Davidu, baci se na zemlju i pokloni mu se. ³ David ga upita: "Odakle dolaziš?" A on
 mu odgovori: "Umakao sam iz izraelskog tabora." ⁴ A David ga upita: "Što se dogodilo? Pripovijedaj
 mi!" On odvrati: "Narod je pobjegao iz boja, a mnogo je ljudi i poginulo. Mrtvi su i Šaul i njegov
⁵ sin Jonatan." Nato David upita mladoga glasonošu: "Kako znaš da je poginuo Šaul i njegov sin
 Jonatan?" ⁶ A mladi glasonoša odgovori: "Sluèajno sam došao na goru Gilbou i vidio Šaula kako
 se upro u svoje koplje, a bojna kola i konjanici natisnuli se za njim. ⁷ Šaul, obazrevši se, ugleda
 mene pa me zovnu, a ja mu se odazvah: 'Evo me!' ⁸ I upita me on: 'Tko si ti?' A ja mu odgovorih:
⁹ 'Amaleèanin sam.' Tada mi on reèe: 'Dođi ovamo k meni pa me ubij, jer me obuzeo smrtni grè,
¹⁰ a duša je još sva u meni!' Pristupih k njemu i zadadoh mu smrtni udarac, jer sam znao da neæe
 preživjeti nakon pada. Zatim uzeh kraljevski znak koji mu bijaše na glavi i narukvicu koju imaše
 na ruci i, evo, donesoh to svome gospodaru." ¹¹ Tada David zgrabi svoje haljine i razdrije ih, a
¹² tako i svi ljudi koji bijahu s njim. I naricali su, plakali i postili do veèera za Šaulom i za njegovim
¹³ sinom Jonatanom, za Jahvinim narodom i za domom Izraelovim što izginuše od maèa. Potom
 David upita mladoga glasonošu: "Odakle si ti?" A on odgovori: "Ja sam sin jednoga došljaka,
¹⁴ Amaleèanina." Tada mu reèe David: "Kako se nisi bojao diæi ruku da ubiješ pomazanika
¹⁵ Jahvina?" I dozva David jednoga od momaka i zapovjedi mu: "Dođi ovamo i smakni ga!" Udari
¹⁶ ga momak i on umrije. A David mu još doviknu: "Tvoja krv na tvoju glavu! Tvoja su usta
 posvjedoèila protiv tebe kad si rekao: 'Ja sam ubio pomazanika Jahvina.'"
¹⁷ Tada David zapjeva ovu tužaljku za Šaulom i za njegovim sinom Jonatanom. ¹⁸ Zapisana
 je u Knjizi Pravednikovoj da je uèe sinovi Judini. David reèe: ¹⁹ "Oh, kako ti slava pade, Izrael,
²⁰ izginuše div-junaci na tvom visu! O porazu vi u Gatu ne prièajte, aškelonskim ulicama ne glasite,
²¹ da se kæeri ne vesele filistejske, mlade žene da ne klièu nevjernièke. O Gilbojske gore klete,
 rosa na vas ne padala nit vas kiša s neba prala! Vaša polja ne vraæala rod za sjeme, jer kod vas je
²² osramoæen štit junaka! Štit Šaulov nije bio uljem mazan, nego krvlju ranjenika, mašæu palih!

Luk Jonate nikad nije promašio, maè Šaulov nikad bezuspješan bio!²³ Šaul i Jonata, ljupki, ponositi, ni živi se ne rastaše, ni u smrti! Od orlova bjehu brži, od lavova snagom jaèi!²⁴ Za Šaulom sad plaèite, Izraelke, jer je u kras i u grimiz vas odijevao! Uz to zlatan nakit on je na ruho vam prièvršavao.²⁵ Usred boja poginuše div-junaci! Smrt me tvoja, Jonatane, ožalosti!²⁶ Źao mi je tebe, brate, Jonatane! Kako li mi drag bijaše ti veoma! Ljubav tvoja bješe meni još od ženske èudesnija.²⁷ Oh, kako su izginuli div-junaci, i oružje bojno kako skršeno je!"

Chapter 2

¹ Poslije toga David upita Jahvu ovako: "Treba li da poðem u koji Judin grad?" A Jahve mu odgovori: "Poði!" David opet upita: "Kamo da poðem?" A odgovor bješe: "U Hebron!"² Tako David ode onamo, a s njim i njegove dvije žene, Ahinoama iz Jizreela i Abigajila, Nabalova žena iz Karmela.³ I ljudi koji bijahu s Davidom odoše s njim, svaki sa svojom obitelji, i nastaniše se u gradovima Hebrona.⁴ Tada dođoše ljudi iz Jude i pomazaše ondje Davida za kralja nad domom Judinim. Tada javiše Davidu da su ljudi iz Jabeša u Gileadu pokopali Šaula.⁵ Nato David posla glasnike k Jabešanima u Gileadu i poruèi im: "Budite blagoslovljeni od Jahve što ste izvršili to djelo ljubavi prema svome gospodaru Šaulu i što ste ga pokopali!"⁶ Zato neka vam Jahve iskaže svoju ljubav i dobrotu, a i ja æu vam uèiniti dobro zato što ste tako radili.⁷ A sada se ohrabrite i budite junaci, jer je Šaul, vaš gospodar, poginuo, a mene je Judin dom pomazao za svoga kralja."⁸ Ali Abner, sin Nerov, vojvoda Šaulove vojske, bijaše uzeo Šaulova sina Išbaala i doveo ga prijeko u Mahanajim.⁹ Ondje ga je postavio za kralja nad Gileadom, nad Ašeranima, nad Jizreelom, Efrajimom, Benjaminom i nad svim Izraelom.¹⁰ Išbaalu, sinu Šaulovu, bijaše èetrdeset godina kad je postao kraljem nad Izraelom, a kraljevaò je dvije godine. Samo je Judin dom pristao uz Davida.¹¹ A David je kraljevaò u Hebronu nad Judinim domom sedam godina i šest mjeseci.¹² Potom iziðe Abner, Nerov sin, s ljudima Šaulova sina Išbaala iz Mahanajima prema Gibeonu.¹³ Ali i Joab, Sarvijin sin, iziðe s Davidovim ljudima iz Hebrona i srete se s njima kod Gibeonskog jezera. Tu se zaustaviše, ovi s jedne strane jezera, a oni s druge strane.¹⁴ Tada Abner reèe Joabu: "Neka ustanu mladièi i neka se bore pred nama!" A Joab odgovori: "Neka ustanu!"¹⁵ I ustadoše,

pa ih izbrojiše: dvanaest od Benjamina za Išbaala, Šaulova sina, i dvanaest od Davidovih ljudi.
16

I svaki dohvati svoga protivnika za glavu i zabode mu maè u bok, tako da su svi popadali zajedno.

Zato se to mjesto prozvalo Polje bokova, a leži kod Gibeona.¹⁷ Potom se zametnu onoga dana

vrlo žestoka bitka i Davidove èete razbiše Abnera i Izraelce.¹⁸ A bijahu ondje tri Sarvijina sina:

Joab, Abišaj i Asahel; a Asahel bijaše brz u trku kao gazela u polju.¹⁹ I jurnu Asahel u potjeru za

Abnerom; u stopu je slijedio Abnera ne skreæuæi ni desno ni lijevo.²⁰ Abner se obazre i upita:

"Jesi li to ti, Asahele?" A on odgovori: "Jesam."²¹ A Abner mu reèe: "Okreni se nadesno ili nalijevo pa zgrabi jednoga od tih mladiæa i uzmi njegovu odoru!" Ali Asahel nije htio da skrene od njega.

22 Abner opet reèe Asahelu: "Ukloni se od mene! Zašto da te sastavim sa zemljom? Kako bih onda

još smio doæi na oèi tvome bratu Joabu?"²³ Ali on nikako nije htio da se ukloni. Zato ga Abner udari stražnjim krajem koplja u trbuh tako da mu je koplje izašlo kroz leđa van: on ondje pade i

umrije na mjestu. I ustavljaio se tko god je došao na ono mjesto gdje je pao i umro Asahel.²⁴ Ali Joab i Abišaj nastaviše da gone Abnera, a kad je sunce zašlo, stigoše do brežuljka Ame, koji leži

istoèno od doline, na putu prema Gebi.²⁵ Dotle se Benjaminovi sinovi skupiše za Abnerom,

sastaviše èetu i stadoše na vrh brežuljka Ame.²⁶ Tada Abner viknu Joabu: "Zar æe nas dovijeka proždirati maè? Ne znaš li da æe to svršiti nesreæom? Kad æeš napokon kazati svojim ljudima da

se okane gonjenja svoje braæe?"²⁷ A Joab odvrati: "Tako mi živog Jahve, da ti nisi progovorio,

tek bi se sutra ujutro ovi ljudi okanili gonjenja svoje braæe."²⁸ Nato Joab zatrubi u rog i sva vojska

stade: prestadoše goniti Izraela i ne nastaviše boja.²⁹ Abner i njegovi ljudi išli su kroz Arabu cijelu onu noæ; onda prijeđoše preko Jordana, nastaviše put cijelo jutro i stigoše napokon u Mahanajim.

30 Kad je Joab odustao od potjere za Abnerom i skupio svu vojsku, vidješe da između Davidovih

ljudi nema devetnaestorice, i uz to Asahela.³¹ A Davidovi su ljudi od Benjaminovih sinova,

Abnerovih vojnika, pobili tri stotine i šezdeset ljudi.³² Asahela ponesoše i pokopaše u grobu njegova oca u Betlehemu. A Joab i njegovi ljudi išli su svu noæ i veæ se bijaše zadanilo kad stigoše u Hebron.

Chapter 3

¹ Rat između Šaulove kuće i Davidove kuće potrajao je još dugo vremena, ali je David sve više jačao, a Šaulova kuća postajala sve slabija. ² Davidu se rodiše sinovi u Hebronu. Prvenac mu je bio Amnon, od Ahinoame Jizreelke; ³ drugi mu je bio Kileab, od Abigajile, žene Nabalove iz Karmela; treći Abšalom, sin Maake, kćeri gešurskoga kralja Tolmaja; ⁴ četvrti Adonija, sin Hagitin; ⁵ peti Šefatja, sin Abitalin; ⁶ šesti Jitream, od Egle, Davidove žene. Ti se Davidu rodiše u Hebronu. ⁶ Dok je trajao rat između Šaulove kuće i Davidove kuće, Abner je malo-pomalo prisvajao svu vlast u Šaulovoj kući. ⁷ A u kući bijaše Šaulova inoća po imenu Rispa, kći Ajina: nju Abner uze sebi. A Išbaal upita Abnera: "Zašto si se približio inoći moga oca?" ⁸ Na te Išbaalove riječi Abner se razgnjevi i reče: "Zar sam ja pasja glava u Judi? Do danas sam samo dobro činio domu tvoga oca Šaula, njegovoj braći i njegovim prijateljima; nisam dopustio da padneš u Davidove ruke, a ti me danas prekoravaš zbog obične žene! ⁹ Neka Abneru Bog učini ovo zlo i neka mu doda drugo ako ne izvršim kako se Jahve zakleo Davidu: ¹⁰ da će oduzeti kraljevstvo Šaulovoj kući i da će utvrditi Davidov prijesto nad Izraelom i nad Judom od Dana pa do Beer Šebe!" ¹¹ Išbaal se ne usudi odgovoriti ni riječi Abneru jer ga se bojaše. ¹² Nato Abner posla glasnike k Davidu i poručì mu: "Čija je zemlja?" Htio je reći: "Učini savez sa mnom i moja će ti ruka pomoći da okupiš oko sebe svega Izraela." ¹³ David odgovori Abneru: "Dobro! Učinit ću savez s tobom! Ali samo jedno tražim od tebe: ne smiješ mi doći na oči ako ne dovedeš sa sobom Mikalu, Šaulovu kćer, kad dođeš da vidiš moje lice." ¹⁴ Ujedno posla David glasnike i k Išbaalu, Šaulovu sinu, s porukom: "Vrati mi moju ženu Mikalu, koju sam stekao stotinom filistejskih obrezaka." ¹⁵ Išbaal posla po nju i uze je od njezina muža Paltielu, Lajiševa sina. ¹⁶ A njezin muž pođe s njom i pratio ju je plaćući sve do Bahurima. Tada mu Abner reče: "Hajde, vrati se sada kući!" I on se vrati. ¹⁷ Abner je već bio razgovarao s Izraelovim starješinama i rekao im: "Već odavno želite Davida za svoga kralja. ¹⁸ Učinite to sada, jer je Jahve rekao o Davidu ovo: 'Rukom svoga slugu Davida izbavit ću svoj narod Izraela iz ruke filistejske i iz ruku svih njegovih neprijatelja.'" ¹⁹ Tako je Abner govorio i Benjaminovim sinovima, a onda je otišao u Hebron da javi Davidu sve što se svidjelo Izraelu i domu Benjaminovu. ²⁰ Kad je Abner došao k Davidu u Hebron, i s njim dvadeset ljudi, David priredi gozbu Abneru i ljudima koji bijahu s njim. ²¹ Tada Abner reče Davidu: "Hajdemo! Ja ću skupiti svega Izraela oko gospodara moga kralja: oni će sklopiti s tobom savez i ti ćeš kraljevati

nad svim što budeš želio." David otpusti Abnera, koji ode u miru.²² I gle, Davidovi se ljudi s
 Joabom upravo vraćali sa četovanja, noseći sa sobom bogat plijen, a Abner nije više bio kod
 Davida u Hebronu, jer ga David bijaše otpustio te je on otišao u miru.²³ Kad stiže Joab i sva vojska
 što je išla s njim, javiše Joabu da je Abner, Nerov sin, bio došao kralju i da ga je kralj otpustio da
 ode u miru.²⁴ Tada Joab dođe kralju i reče mu: "Što si učinio? Abner je došao k tebi, zašto si ga
 otpustio da ode u miru?"²⁵ Zar ne znaš Abnera, Nerova sina? Došao je da te prevari, da dozna tvoje
 korake, da dozna sve što činiš!"²⁶ Potom izađe Joab od Davida i posla glasnike za Abnerom, koji
 ga vratiše, od studenca Sire, a David nije znao ništa o tome.²⁷ Kad se Abner vratio u Hebron,
 odvede ga Joab u stranu iza vrata, kao da želi s njim nesmetano govoriti, i ondje ga smrtno rani u
 slabine da se osveti za krv svoga brata Asahela.²⁸ Kad je David to poslije čuo, reče: "Ja i moje
 kraljevstvo nevini smo pred Jahvom do vijeka za krv Abnera, sina Nerova."²⁹ Neka padne na
 Joabovu glavu i na sav njegov očinski dom! Nikad ne ponestalo u Joabovu domu ljudi bolesnih od
 gnojenja ili od gube, ljudi koji se laćaju vretena ili padaju od mača, ljudi koji nemaju kruha!" -
 30
 Joab i njegov brat Abišaj ubili su Abnera jer je on pogubio njihova brata Asahela u boju kod
 Gibeona. -³¹ Nato David reče Joabu i svoj vojsci koja je bila s njim: "Razderite svoje haljine,
 obucite kostrijet i naričite za Abnerom!" I kralj David pođe za nosilima.³² Kad su ukopali Abnera
 u Hebronu, udari kralj u glasan plač na grobu Abnerovu, a plakao je i sav narod.³³ Tada kralj
 ispjeva ovu tužaljku za Abnerom: "Zar morade umrijeti Abner kako umire luda? Ruke tvoje ne
 bijahu vezane, noge tvoje ne bijahu okovane. Pao si kao što se pada od zlikovaca!" Tada sav narod
 još ljuće zaplaka za njim.³⁵ Nato pristupi sav narod nutkajući Davida da jede dok je još dana, ali
 se David zakle ovako: "Neka mi Bog učini ovo zlo i neka mi doda drugo zlo ako okusim kruha ili
 što drugo prije zalaska sunca!"³⁶ Sav je narod to čuo, i bilo mu je po volji, kao što je narod i sve
 drugo odobravao što god je kralj učinio.³⁷ Toga dana sav narod i sav Izrael spozna da kralj nije
 kriv u umorstvu Abnera, sina Nerova.³⁸ Nato kralj reče svojim dvoranima: "Ne znate li da je danas
 pao knez i velik čovjek u Izraelu?"³⁹ Ali ja sam sada još slab, iako sam pomazani kralj, a ovi ljudi,
 Sarvijini sinovi, jači su od mene. Neka Jahve plati zločinu po njegovoj zloći!"

Chapter 4

¹ Kad je Šaulov sin Išbaal èuo da je poginuo Abner u Hebronu, klonuše mu ruke i sav se Izrael zaprepasti. ² A Šaulov sin Išbaal imaše dvojicu vođa svojih èeta; jedan se zvao Baana, a drugi Rekab; bili su sinovi Rimona Beeroæanina iz Benjaminova plemena, jer se Beerot pribraja k Benjaminu. ³ A Beeroæani bijahu pobjegli u Gitajim, gdje su ostali kao došljaci do današnjeg dana. ⁴ Šaulov sin Jonatan imao je sina hroma na obje noge. Njemu je bilo pet godina kad je iz Jizreela došao glas o Šaulovoj i Jonatanovoj pogibiji. Njegova ga dadilja uze i pobježe, ali u brzini bijega dijete pade i osta hromo. Ime mu bijaše Meribaal. ⁵ Sinovi Rimona Beeroæanina, Rekab i Baana, digoše se i dođoše za najveæe dnevne vræine Išbaalu do kuæe, a on upravo spavaše podnevni poèinak. ⁶ A vratarica, èisteæi pšenicu, bijaše zadrijemala te je spavala. Rekab i njegov brat Baana prošuljaše se kraj nje. ⁷ Kad su ušli u kuæu, on je ležao na postelji u svojoj spavaonici. Oni ga ubiše, odsjekoše mu glavu i uzeše je i cijelu su onu noæ išli putem kroz Arabu. ⁸ Glavu Išbaalovu donesoše Davidu u Hebron i rekoše kralju: "Evo glave Išbaala, sina Šaulova, tvoga neprijatelja koji ti je radio o glavi. Jahve je danas krvavo osvetio moga gospodara i kralja na Šaulu i njegovu rodu." ⁹ Ali David odvrati Rekabu i njegovu bratu Baani, sinovima Rimona iz Beerota, i reèe im: "Tako mi živog Jahve koje me izbavio iz svake nevolje! ¹⁰ Onaj koji mi je javio da je poginuo Šaul mislio je da mi javlja radosnu vijest, a ja sam ga uhvatio i pogubio u Siklagu da mu platim za njegovu dobru vijest! ¹¹ Što æu tek uèiniti sa zlikovcima koji su ubili poštena èovjeka u njegovoj kuæi, na njegovoj postelji! Zar da ne tražim od vas raèun za njegovu krv i da vas ne istrijem sa zemlje?" ¹² Nato David zapovjedi vojnicima te ih pogubiše. Potom im odsjekoše ruke i noge i objesiše ih kod jezera u Hebronu. Išbaalovu glavu uzeše i pokopaše u Abnerovu grobu u Hebronu.

Chapter 5

¹ Tada se sabraše sva izraelska plemena k Davidu u Hebron i rekoše: "Evo, mi smo od tvoje kosti i od tvoga mesa. ² Još prije, dok je još Šaul bio kralj nad nama, ti si upravljao svim pokretima Izraela, a Jahve ti je rekao: "Ti æeš pasti moj izraelski narod i ti æeš biti knez nad Izraelom!" ³ Tako dođoše sve izraelske starješine kralju u Hebron, a kralj David sklopi s njima savez u Hebronu pred Jahvom; i pomazaše Davida za kralja nad Izraelom. ⁴ Trideset je godina bilo Davidu kad je postao kralj, a kraljevaio je èetrdeset godina. ⁵ U Hebronu je kraljevaio nad Judom sedam godina i šest

mjeseci, a u Jeruzalemu kraljevaše trideset i tri godine nad svim Izraelom i nad Judom. ⁶ David
 krene s ljudima na Jeruzalem protiv Jebusejaca, koji su živjeli u onoj zemlji. Ali oni poruèiše
 Davidu: "Neæeš uæi ovamo! Slijepci æe te i kljasti odbiti!" (To je imalo znaèiti: David neæe uæi
⁷ ovamo.) Ipak David osvoji Sionsku tvrðavu, to jest Davidov grad. ⁸ Onoga dana reèe David:
 "Tko god pobije Jebusejce i popne se kroz prorov ..." A kljaste i slijepe mrzi David iz sve duše.
 (Stoga se kaæe: Slijepci i kljasti neka ne ulaze u Hram.) ⁹ David se nastani u tvrðavi i prozva je
 Davidov grad. Tada David podiæe zid unaokolo od Mila pa unutra. ¹⁰ David je postajao sve silniji,
 jer Jahve, Bog nad vojskama, bijaše s njim. ¹¹ Tirski kralj Hiram posla k Davidu izaslanstvo i
 cedrova drveta, tesara i zidara, koji sagradiše dvor Davidu. ¹² Tada David spozna da ga je Jahve
 potvrdio za kralja nad Izraelom i da je vrlo uzvisio njegovo kraljevstvo radi svojega izraelskog
 naroda. ¹³ Po dolasku iz Hebrona David uze još inoèa i æena iz Jeruzalema; i rodi se Davidu još
 sinova i kæeri. ¹⁴ Evo imena djece koja mu se rodiše u Jeruzalemu: Őamua, Őobab, Natan, Salomon,
¹⁵ Jibhar, EliŐua, Nefeg, Jafija, ¹⁶ EliŐama, Beeljada i Elifelet. ¹⁷ Kad su Filistejci èuli da su Davida
 pomazali za kralja nad Izraelom, iziðoše svi da se doèepaju Davida. ÈuvŐi to, David siðe u svoj
 zaklon. ¹⁸ Filistejci doðoše i raŐiriše se po Refaimskoj dolini. ¹⁹ Tada David upita Jahvu: "Mogu
 li napasti Filistejce? HoæeŐ li ih predati meni u ruke?" Jahve odgovori Davidu: "Napadni! Predat
²⁰ æu Filistejce tebi u ruke!" Tada David doðe u Baal Perasim i ondje ih pobi. David reèe: "Jahve
 je preda mnom prodro meðu moje neprijatelje kao Őto voda prodire." Stoga se ono mjesto prozvalo
 Baal Perasim. ²¹ Ostavili su ondje svoje bogove; a David i njegovi ljudi odnesoše ih. ²² Filistejci
 opet doðoše i raŐiriše se po Refaimskoj dolini. ²³ David opet upita Jahvu, a on mu odgovori: "Ne
 idi pred njih, nego im zaði za leða i navali na njih s protivne strane Bekaima. ²⁴ Kad zaèujeŐ topot
 koraka po bekaimskim vrhovima, onda se požuri, jer æe tada Jahve iæi pred tobom da pobije
 filistejsku vojsku." ²⁵ David uèini kako mu je zapovjedio Jahve i pobi Filistejce od Gibeona sve
 do ulaza u Gezer.

Chapter 6

¹ Jednoga dana David opet skupi svu izabranu momèad u Izraelu, trideset tisuæa ljudi. ² Zatim
 David i sva vojska Őto je bila s njim krenu na put i odoše u Baalu Judinu da odande donesu Kovèeg

Božji, što nosi ime Jahve Sebaota koji stoluje nad kerubinima.³ Kovèeg Božji metnuše na nova kola, iznijevši ga iz kuæe Abinadabove, koja je stajala na brežuljku. Uza i Ahjo, Abinadabovi sinovi, pratili su kola.⁴ Uza je stupao kraj Kovèega Božjeg, a Ahjo išao pred njim.⁵ David i sav dom Izraelov igrahu pred Jahvom iz sve snage pjevajuæi uza zvuke citara, harfa, bubnjeva, udaraljki i cimbala.⁶ Kad su došli do Nakonova gumna, posegnu Uza rukom za Kovèegom Božjim da ga pridrži jer ga volovi umalo ne prevrnuše.⁷ Ali se Jahve razgnjevio na Uzu: Bog ga na mjestu udari za taj prijestup, tako da je umro ondje, kraj Kovèega Božjega.⁸ Davidu bijaše žao što je Jahve onako udario Uzu, i on prozva ono mjesto Peres Uza, kako se zove i dan-danas.⁹ Toga se dana David uplašì Jahve i reèe u sebi: "Kako bi mogao doæi k meni Kovèeg Jahvin?"¹⁰ Zato David ne htjede dovesti Kovèeg Jahvin k sebi, u Davidov grad, nego ga otpremi u kuæu Obed-Edoma iz Gata.¹¹ I ostade Jahvin Kovèeg u kuæi Obed-Edomovoj u Gatu tri mjeseca i Jahve blagoslovi Obed-Edoma i svu njegovu obitelj.¹² Kad su kralju javili da je Jahve blagoslovio Obed-Edomovu obitelj i sav njegov posjed zbog Kovèega Božjeg, ode David i ponese Kovèeg Božji iz Obed-Edomove kuæe gore u Davidov grad s velikim veseljem.¹³ Tek što su nosioci Kovèega Božjeg pokroèili šest koraka, David žrtvova vola i tovna ovna.¹⁴ David je igrao iz sve snage pred Jahvom, a bio je ogrnut samo lanenim opleækom.¹⁵ Tako su David i sav Izraelov dom nosili gore Kovèeg Jahvin klièuæi i trubeæi u rog.¹⁶ A kad je Kovèeg Jahvin ulazio u Davidov grad, Šaulova je kæi Mikala gledala kroz prozor i vidjela kralja Davida kako skaèe i vrti se pred Jahvom i prezre ga ona u svome srcu.¹⁷ Tada unesoše Kovèeg Jahvin i postaviše ga usred šatora koji mu bijaše razapeo David. Onda David prinese pred Jahvom paljenice i prièesnice.¹⁸ Pošto je prinio paljenice i prièesnice, David blagoslovi narod imenom Jahve Sebaota.¹⁹ Potom razdijeli meðu sav narod, meðu sve mnoštvo Izraelovo, ljudima i ženama, svakome po jedan kruh, komad mesa i kolaè od suhoga grožða. Zatim se raziđe sav narod, svaki svojoj kuæi.²⁰ Kad se David vratio kuæi da blagoslovi svoju obitelj, Šaulova kæi Mikala iziđe u susret Davidu i reèe mu: "Kako se èasno danas ponio Izraelov kralj kad se otkrio pred oèima sluškinja slugu svojih kao što se otkriva prost èovjek!"²¹ Ali David odgovori Mikali: "Pred Jahvom ja igram! Tako mi živoga Jahve, koji me izabrao mjesto tvog oca i mjesto svega njegova doma da me postavi za kneza nad Izraelom, narodom Jahvinim: pred Jahvom æu igrati!"²² I još æu se dublje poniziti. Bit æu neznatan u tvojim oèima,

ali pred sluškinjama o kojima govoriš, pred njima æu biti u èasti." ²³ A Mikala, Šaulova kæi, ne imade poroda do dana svoje smrti.

Chapter 7

¹ Kad se David nastanio u svojem dvoru i kad mu je Jahve pribavio mir od svih njegovih neprijatelja unaokolo, ² reèe kralj proroku Natanu: "Pogledaj! Ja, evo, stojim u dvoru od cedrovine, a Kovèeg Božji stoji pod šatorom." ³ A Natan odgovori kralju: "Idi i èini sve što ti je na srcu jer je Jahve s tobom." ⁴ Ali još iste noæi dođe Natanu ova Jahvina rijeè: ⁵ "Idi i reci mome sluzi Davidu: Ovako govori Jahve: 'Zar æeš mi ti sagraditi kuæu da u njoj prebivam?' ⁶ Nisam nikad prebivao u kuæi otkako sam izveo iz Egipta sinove Izraelove pa do današnjega dana, nego sam bio lualac pod šatorom i u prebivalištu. ⁷ Dok sam hodio sa svim Izraelovim sinovima, jesam li ijednu rijeè rekao nekomu od Izraelovih sudaca kojima sam zapovjedio da budu pastiri mojem narodu izraelskom i kazao: 'Zašto mi ne sagradite kuæu od cedrovine?' ⁸ Zato sad ovo reci mome sluzi Davidu: Ovako govori Jahve nad vojskama: Ja sam te doveo s pašnjaka, od ovaca i koza, da budeš knez nad mojim izraelskim narodom. ⁹ Bio sam s tobom kuda si god išao, iskorijenio sam sve tvoje neprijatelje pred tobom. Ja æu ti pribaviti veliko ime, kao što je velikaško ime na zemlji. ¹⁰ Odredit æu prebivalište svojem izraelskom narodu, posadit æu ga da živi na svojem mjestu i da ne luta više naokolo, niti da ga zlikovci muèe kao prije, ¹¹ onda kad sam odredio suce nad svojim izraelskim narodom. Ja æu mu pribaviti mir od svih njegovih neprijatelja. Jahve æe te uèiniti velikim. Jahve æe ti podiæi dom. ¹² I kad se ispune tvoji dani i ti poèineš kod svojih otaca, podiæi æu tvoga potomka nakon tebe, koji æe se roditi od tvoga tijela, i utvrdit æu njegovo kraljevstvo. ¹³ On æe sagraditi dom imenu mojem, a ja æu utvrditi njegovo prijestolje zauvijek. ¹⁴ Ja æu njemu biti otac, a on æe meni biti sin: ako uèini što zlo, kaznit æu ga ljudskom šibom i udarcima kako ih zadaju sinovi ljudski. ¹⁵ Ali svoje naklonosti neæu odvratiti od njega, kao što sam je odvratio od Šaula koga sam uklonio ispred tebe. ¹⁶ Tvoja æe kuæa i tvoje kraljevstvo trajati dovijeka preda mnom, tvoje æe prijestolje èvrsto stajati zasnogda." ¹⁷ Natan prenese Davidu sve te rijeèi i cijelo viđenje. ¹⁸ Nato kralj David uđe u šator i stade pred Jahvom i pomoli se: "Tko sam ja, Gospode Jahve, i što

je moj dom te si me doveo dovde? ¹⁹ Pa i to je još premalo u tvojim oèima, Gospode Jahve, te daješ svoja obeæanja kuæi svoga sluge za daleku buduænost i gledaš na me kao na ugledna èovjeka!

²⁰ Ali što bi ti David još mogao kazati, kad ti sam poznaješ svoga slugu, Gospode Jahve! ²¹ Radi svoje rijeèi i po svome srcu uèinio si sve ovo veliko djelo, obznanivši ove velièajnosti. ²² Zato si velik, Gospode Jahve; nema takvoga kakav si ti i nema Boga osim tebe, po svemu što smo ušima svojim èuli. ²³ Postoji li ijedan narod na zemlji kao tvoj izraelski narod radi kojega je Bog išao da ga izbavi sebi za narod da tako steèeš sebi ime velikim i strašnim èudesima, izgoneæi krivobožaèka plemena pred svojim narodom koji si otkupio iz Egipta? ²⁴ Tako si uèinio svoj izraelski narod svojim narodom zauvijek, a ti si mu, Jahve, postao Bogom. ²⁵ Zato sada, Gospode Jahve, ispuni zauvijek obeæanje koje si dao svome sluzi i njegovu domu i uèini kako si obrekao. ²⁶ Neka se velièa tvoje ime zauvijek i neka se govori: Jahve nad vojskama jest Bog Izraelov, a dom sluge tvoga Davida neka stoji èvrsto pred tobom. ²⁷ Jer si ti, Jahve nad vojskama, Bože Izraelov, objavio svome sluzi ovo: 'Ja æu ti podiæi dom.' Zato je tvoj sluga smogao hrabrosti da ti se pomoli ovom molitvom. ²⁸ Uistinu, Gospode Jahve, ti si Bog, tvoje su rijeèi istinite i ti daješ ovo lijepo obeæanje svome sluzi. ²⁹ Udostoj se sada blagosloviti dom svoga sluge da ostane dovijeka pred tobom. Jer kad ti, Gospode Jahve, obrekneš i blagosloviš, kuæa tvoga sluge bit æe blagoslovljena zasvagda."

Chapter 8

¹ Poslije toga David porazi Filistejce i pokori ih te ote Gat s njegovim selima iz filistejskih ruku. ² Porazi i Moapce i izmjeri ih uzicom polegavši ih po zemlji: dvije uzice odmjeri onih koje treba pogubiti, a jednu punu uzicu onih koje treba ostaviti na životu. Tako Moapci postadoše Davidovi podanici koji su mu donosili danak. ³ David je porazio i Hadadezera, Rehobova sina, sopskoga kralja, kad je izišao da proširi svoju vlast do Rijeke. ⁴ David zarobi od njega tisuæu i sedam stotina konjanika i dvadeset tisuæa pješaka; ispresijecao je petne žile svim konjima od bojnih kola; ostavio ih je samo stotinu. ⁵ Damašèanski su Aramejci došli u pomoæ Hadadezeru, sopskome kralju, ali je David pobio meðu Aramejcima dvadeset i dvije tisuæe ljudi. ⁶ Postavio je namjesnike u Damašèanskom Aramu. Tako Aramejci postadoše Davidovi podanici i moradoše mu plaæati danak. Jahve je davao pobjedu Davidu kuda je god išao. ⁷ David zaplijeni zlatne štitove što ih

imahu Hadadezerove sluge i donese ih u Jeruzalem.⁸ Iz Tebaha i iz Berotaja, Hadadezerovih gradova, donese kralj David silni tuè.⁹ Kad je èuo hamatski kralj Tou da je David porazio svu Hadadezerovu vojsku,¹⁰ poslao je svoga sina Hadorama kralju Davidu da ga pozdravi i da mu èestita što je vojevao protiv Hadadezera i porazio ga, jer je Hadadezer bio u ratu s Touom; Hadoram donese srebrnih, zlatnih i tuèanih predmeta.¹¹ I njih kralj David posveti Jahvi sa srebrom i zlatom što ga bijaše uzeo od svih naroda koje je pokorio:¹² od Aramaca, Moabaca, Amonaca, Filistejaca i od Amaleèana te od plijena Hadadezera, Rehobova sina, kralja Sobe.¹³ David steèe novu slavu kad je na povratku porazio Edomce, u Slanoj dolini, osamnaest tisuæa njih.¹⁴ I postavi upravitelje u Edomu, i svi Edomci postadoše podanici Davidovi. I kuda je god David išao, Jahve mu davaše pobjedu.¹⁵ David kraljevaše nad svim Izraelom, èineæi pravo i pravicu svemu svome narodu.

¹⁶ Joab, sin Sarvijin, zapovijedaše vojskom, a Jošafat, sin Ahiludov, bijaše ljetopisac.¹⁷ Sadok, sin Ahitubov, i Ebjatar, sin Ahimelekov, bijahu sveæenici; Seraja bijaše državni pisar;¹⁸ Benaja, sin Jojadin, zapovijedaše Kereæanima i Peleæanima; Davidovi sinovi bijahu namjesnici.

Chapter 9

¹ Jednoga dana upita David: "Ima li još koji preživjeli od Šaulove kuæe da mu uèinim milost zbog Jonatana?"² A bijaše u Šaulovoj kuæi sluga po imenu Siba: njega dozvaše pred Davida i kralj ga zapita: "Jesi li ti Siba?" A on odgovori: "Jesam, tvoj sluga!"³ A kralj nastavi: "Zar nema više nikoga od Šaulove kuæe da mu iskažem milost kao što je Božja milost?" A Siba odgovori kralju: "Ima još Jonatanov sin koji je hrom na obje noge."⁴ Kralj ga upita: "Gdje je on?" A Siba odgovori kralju: "Eno ga u kuæi Makira, sina Amielova, u Lo Debaru."⁵ Tada kralj David posla po njega u kuæu Makira, sina Amielova, iz Lo Debara.⁶ Kad je Meribaal, sin Jonatana, sina Šaulova, došao k Davidu, pade nièice i pokloni se. A David reèe: "Meribaale!" On odgovori: "Evo tvoga sluge!"⁷ A David mu reèe: "Ne boj se jer ti želim iskazati milost zbog tvoga oca Jonatana. Vratit æu ti sva polja tvoga djeda Šaula, a ti æeš svagda jesti kruh za mojim stolom."⁸ Meribaal se pokloni i reèe: "Što je tvoj sluga te iskazuješ milost mrtvome psu kao što sam ja?"⁹ Potom kralj dozva Sibua, Šaulova slugu, i reèe mu: "Sve što je pripadalo Šaulu i njegovoj kuæi, sve to dajem

10
 sinu tvoga gospodara. Ti æeš mu sa svojim sinovima i sa svojim slugama obrađivati zemlju, od nje æeš skupljati žetvu da obitelj tvoga gospodara ima kruha; a Meribaal, sin tvoga gospodara, jest æe svagda za mojim stolom." A Siba imaše petnaest sinova i dvadeset slugu. 11
 Siba odgovori kralju: "Tvoj æe sluga uèiniti sve što je moj gospodar i kralj zapovjedio svome sluzi." Meribaal je, dakle, jeo za Davidovim stolom kao jedan između kraljevih sinova. 12
 Meribaal je imao maloga sina po imenu Mika. A svi koji su živjeli u Sibinoj kuæi bijahu u službi Meribaala. 13
 A Meribaal je boravio u Jeruzalemu, jer je uvijek jeo za kraljevim stolom. Bio je hrom na obje noge.

Chapter 10

1
 Poslije toga umrije Nahaš, kralj Amonaca, a zakralji se njegov sin Hanun mjesto njega. 2
 A David reèe u sebi: "Želio bih iskazati ljubav Nahaševu sinu Hanunu, kao što je njegov otac iskazao meni." Zato David posla svoje sluge da mu izraze suæut zbog njegova oca. Ali kad su Davidove 3
 sluge došle u zemlju Amonaca, rekoše knezovi Amonaca svome gospodaru Hanunu: "Zar misliš da je David poslao ljude da ti izraze suæut zato što bi htio iskazati èast tvome ocu? Nije li možda zato David poslao svoje ljude k tebi da razvide grad da bi doznao njegovu obranu i potom ga 4
 oborio?" Tada Hanun pograbi Davidove sluge, obrija im pola brade i skрати im haljine dopola, 5
 sve do zadnjice, i posla ih natrag. Kad su to javili Davidu, posla on èovjeka pred njih, jer su ti ljudi bili teško osramoæeni, i poruèi im: "Ostanite u Jerihonu dok vam ne naraste brada, pa se onda 6
 vratite!" Tada Amonci uvidješe da su se omrazili s Davidom; zato Amonci poslaše glasnike da za plaæu unajme Aramejce iz Bet Rehoba i Aramejce iz Sobe, dvadeset tisuæa pješaka, zatim kralja 7
 Maake, tisuæu ljudi, i ljude iz Toba, dvanaest tisuæa vojnika. Kad je David to èuo, posla Joaba 8
 s vojskom i izabranim junacima. Amonci iziđoše i svrstaše se u bojni red pred gradskim vratima, dok su Aramejci iz Sobe i iz Rehoba i ljudi iz Toba i iz Maake stajali zasebno na polju. 9
 Vidjevši postavljene bojne redove prema sebi sprijeda i straga, probra Joab najvrsnije među Izraelcima i 10
 svrsta ih prema Aramejcima. Ostalu vojsku predade bratu Abišaju da je svrsta prema Amoncima. 11
 I reèe mu: "Ako Aramejci budu jaèi od mene, onda ti meni priskoèi u pomoæ; ako Amonci budu 12
 jaèi od tebe, ja æu tebi pohrliti u pomoæ. Budi hrabar i junaèki se držimo radi naroda i radi 13
 gradova svoga Boga; a Jahve neka uèini što je dobro u njegovim oèima." Tada se Joab i vojska

koja je bila s njim počeo primicati da udare na Aramejce, ali oni pobjeغوše pred njima. ¹⁴ Kad su Amonci vidjeli da su Aramejci pobjegli, umakoše i oni ispred Abišaja i povukoše se u grad. Tada Joab odustane od rata protiv Amonaca i vrati se u Jeruzalem. ¹⁵ Kad su Aramejci vidjeli gdje su ih Izraelci razbili, sabraše ponovo svoje èete. ¹⁶ Hadadezer posla glasnike i sabra Aramejce što su s one strane rijeke. Ovi dođoše u Helam pod vodstvom Šobaka, vojvode Hadadezerove vojske. ¹⁷ Pošto su to javili Davidu, on skupi sve Izraelce i, prešavši preko Jordana, dođe u Helam. Aramejci se svrstaše protiv Davida i zametnuše s njime boj. ¹⁸ Ali Aramejci udariše u bijeg ispred Izraelaca i David im pobi sedam stotina konja od bojnih kola i èetrdeset tisuæa pješaka; pogubi i njihova vojvodu Šobaka te je ondje umro. ¹⁹ A kad svi kraljevi, Hadadezerovi vazali, vidješe da ih je razbio Izrael, sklopiše mir s Izraelom i počeoše mu služiti. A Aramejci se više nisu usuđivali pomagati Amoncima.

Chapter 11

¹ U početku slijedeæe godine, u doba kad kraljevi izlaze u rat, posla David Joaba i s njim svoje ljude i svega Izraela: oni pobiše Amonce i podsjedoše Rabu. A David osta u Jeruzalemu. ² A jednoga dana predveèe usta David sa svoje postelje i prošetala se po krovu svoje palaæe. Opazi s krova ženu gdje se kupa. Ta žena bijaše izvanredno lijepa. ³ David se propita za tu ženu i rekoše mu: "Pa to je Bat-Šeba, kæi Eliamova i žena Urije Hetita!" ⁴ Nato David posla glasnika da je dovedu k njemu. Kad je došla, leže on s njom, upravo kad se bila oèistila od svoje neèistoæe. Zatim se ona vrati svojoj kuæi. ⁵ Žena zatrudnje te poruèi Davidu: "Trudna sam!" ⁶ Tada David posla poruku Joabu: "Pošalji k meni Uriju Hetita!" I Joab posla Uriju k Davidu. ⁷ Kad je Urija došao k njemu, zapita ga David kako je Joab, kako je vojska i kako napreduje rat. ⁸ Potom David reèe Uriji: "Siði u svoju kuæu i operi svoje noge!" Urija iziđe iz kraljeva dvora, a za njim ponesoše dar s kraljeva stola. ⁹ Ali Urija osta da spava pred vratima kraljeva dvora sa stražarima svoga gospodara i ne ode svojoj kuæi. ¹⁰ Javiše to Davidu govoreæi: "Urija nije otišao svojoj kuæi!" Tada David upita Uriju: ¹¹ "Zar nisi došao s puta? Zašto ne ideš svojoj kuæi?" A Urija odgovori Davidu: "Kovèeg, Izrael i Juda borave pod šatorima, moj gospodar Joab i straža moga gospodara borave na otvorenu polju, a ja da uđem u svoju kuæu da jedem i da pijem i da spavam sa svojom ženom? Živoga mi Jahve,

i tako mi tvoga života, zaista neću učiniti nešto takvo!" ¹² Tada David reče Uriji: "Ostani još danas
 ovdje, a sutra ću te otpustiti." Tako Urija osta u Jeruzalemu onaj dan. ¹³ Sutradan David pozva
 Uriju da jede i da pije pred njim i on ga opi. A uvečer Urija iziđe i leže na svoju postelju sa stražama
 svoga gospodara, ali svojoj kući nije otišao. ¹⁴ Ujutro David napisa pismo Joabu i posla ga po
 Uriji. ¹⁵ A u tom pismu pisao je ovako: "Postavite Uriju naprijed, gdje je najžešći boj, pa uzmaknite
 iza njega: neka bude pogođen i neka pogine!" ¹⁶ Zato Joab, opsjedajući grad, postavi Uriju na
 mjesto gdje je znao da stoje najhrabriji ratnici. ¹⁷ Kad su onda građani provalili van i pobili se s
 Joabom, pade nekoliko od njegove vojske, od Davidovih ljudi, a pogibe i Urija Hetit. ¹⁸ Potom
 Joab posla čovjeka i javi Davidu sve što se dogodilo u boju. ¹⁹ I zapovjedi glasniku ovako: "Kad
 pripovjediš kralju sve što se dogodilo u boju, ²⁰ možda će se kralj razljutiti pa ti kazati: 'Zašto ste
 se primakli tako blizu gradu da navalite? Zar niste znali da se obično između strijele sa zida?
 21 Tko je ubio Abimeleka, sina Jerubaalova? Nije li jedna žena bacila na njega mlinski kamen, ozgo
 sa zida, te je poginuo u Tebesu? Zašto ste se primakli tako blizu zidu?' Ako ti tako kaže, a ti mu
 reci: 'Poginuo je i tvoj sluga Urija Hetit.'" ²² Glasnik krenu na put, dođe k Davidu i pripovjedi mu
 sve što mu je naložio Joab. A David planu gnjevom na Joaba i reče glasniku: "Zašto ste se primakli
 tako blizu zidu? Tko je ubio Abimeleka, sina Jerubaalova? Nije li jedna žena bacila na njega mlinski
 kamen, ozgo sa zida, te je poginuo u Tebesu? Zašto ste se primakli tako blizu zidu?" ²³ Glasnik
 odgovori Davidu: "Ti su ljudi silovito udarali na nas i izašli su protiv nas na otvoreno polje. Mi
 smo ih potisnuli natrag do gradskih vrata, ²⁴ ali su strijelci sa zida stali izmetati strijele na tvoje
 ljude te ih je poginulo nekoliko između kraljevih slugu; tako je poginuo i tvoj sluga Urija Hetit."
 25 Tada David reče glasniku: "Ovako reci Joabu: 'Nemoj to uzimati toliko k srcu, jer mać proždire
 sad ovoga, sad onoga. Udaraj još jače na grad i obori ga!' Tako ćeš mu vratiti srećnost!" ²⁶ Kad
 je Urijina žena čula da je poginuo njezin muž Urija, žalila je za svojim mužem. ²⁷ A kad je prošlo
 vrijeme žalosti, posla David po nju i uze je u svoj dvor, i ona mu posta ženom. I rodi mu sina. Ali
 djelo koje učini David bijaše zlo u očima Jahvinim.

Chapter 12

¹ Jahve posla proroka Natana k Davidu. On uđe k njemu i reče mu: "U nekom gradu živjela
² dva èovjeka, jedan bogat, a drugi siromašan. ³ Bogati imaše ovaca i goveda u obilju. A siromah
nemaše ništa, osim jedne jedine ovèice koju bijaše kupio. Hranio ju je i ona je rasla kraj njega i s
njegovom djecom; jela je od njegova zalogaja, pila iz njegove èaše; spavala ja na njegovu krilu:
⁴ bila mu je kao kœi. I dođe putnik k bogatom èovjeku, a njemu bilo Œao uzeti od svojih ovaca ili
goveda da zgotovi gostu koji mu je došao. On ukrade ovèicu siromaha i zgotovi je za svog
pohodnika." ⁵ Tada David planu Œestokim gnjevom na toga èovjeka i reče Natanu: "Tako mi Œivog
Jahve, smrt je zasluŒio èovjek koji je to uèinio!" ⁶ Èetverostruko æe naknaditi ovcu zato Œto je uèinio
to djelo i Œto nije znao milosrđa!" ⁷ Tada Natan reče Davidu: "Ti si taj èovjek! Ovako govori Jahve,
⁸ Bog Izraelov: 'Ja sam te pomazao za kralja nad Izraelom, ja sam te izbavio iz Šaulove ruke. Predao
sam ti kuæu tvoga gospodara, poloŒio sam Œene tvoga gospodara na tvoje krilo, dao sam ti dom
⁹ Izraelov i dom Judin; a ako to nije dosta, dodat æu ti joŒ ovo ili ono. ZaŒto si prezreo Jahvu i
uèinio ono Œto je zlo u njegovim oèima? Ubio si maèm Uriju Hetita, a njegovu si Œenu uzeo za
¹⁰ svoju Œenu. Jest, njega si ubio maèm Amonaca. Zato se neæe nikada viŒe okrenuti maèm od tvoga
¹¹ doma, jer si me prezreo i jer si uzeo Œenu Urije Hetita da ti bude Œena.' Ovako govori Jahve:
'Evo ja æu podiæi na te zlo iz tvoga doma. Uzet æu tvoje Œene ispred tvojih oèiju i dat æu ih tvome
¹² bliŒnjemu, koji æe spavati s tvojim Œenama na vidiku ovome suncu. Ti si doduŒe radio tajno,
¹³ ali ja æu ovu prijetnju izvrŒiti pred svim Izraelom i pred ovim suncem!" Tada David reče Natanu:
"SagrijeŒio sam protiv Jahve!" A Natan odvrati Davidu: "Jahve ti opraŒta tvoj grijeh: neæeŒ umrijeti.
¹⁴ Ali jer si tim djelom prezreo Jahvu, neminovno æe umrijeti dijete koje ti se rodilo!" ¹⁵ Potom
Natan ode svojoj kuæi.
¹⁶ A Jahve udari dijete koje je Urijina Œena rodila Davidu i ono se teŒko razbolje. David se
molitvom obrati Bogu za dijete: postio je, vraæao se kuæi i leŒao preko noæi na goloj zemlji,
¹⁷ pokriven vreæom. A starjeŒine njegova doma stajahu oko njega da ga podignu sa zemlje, ali on
¹⁸ ne htjede i ne okusi s njima nikakva jela. A sedmi dan umrije dijete. Davidovi dvorani ne usudiŒe
se javiti mu da je dijete umrlo. Jer miŒljahu: "Dok je dijete bilo Œivo, govorili smo mu, a on nas
¹⁹ nije htio sluŒati. A kako æemo mu kazati da je dijete umrlo? Uèinit æe zlo!" A David opazi da
njegovi dvorani Œapæu meðu sobom i on shvati da je dijete umrlo. I upita David svoje dvorane: "Je
²⁰ li dijete umrlo?" A oni odgovoriŒe: "Umrlo je." Tada David usta sa zemlje, okupa se, pomaza
se i prebuèe se u druge haljine. Zatim uđe u Dom Jahvin i pokloni se. VrativŒi se potom svojoj

kuæi, zatraži da mu dadu jela; i jeo je.²¹ A njegovi dvorani upitaše ga: "Što to radiš? Dok je dijete bilo živo, postio si i plakao; a sada, kad je dijete umrlo, ustaješ i jedeš!"²² A on odgovori: "Dok je dijete bilo živo, postio sam i plakao jer sam mislio: 'Tko zna? Jahve æe se možda smilovati na me i dijete æe ostati živo!'"²³ A sada, kad je umrlo, èemu da postim? Mogu li ga vratiti? Ja æu otiæi k njemu, ali se ono neæe vratiti k meni!"²⁴ Potom David utješi svoju ženu Bat-Šebu. Dođe k njoj i leže s njom. Ona zatrudnje i rodi sina komu nadjenu ime Salomon. Jahve ga zamilova²⁵ i objavi to po proroku Natanu. Ovaj ga nazva imenom Jedidja, po rijeçi Jahvinoj.²⁶ Joab navali na Rabu sinova Amonovih i osvoji kraljevski grad.²⁷ Tada Joab posla glasnika k Davidu s porukom: "Ja sam navalio na Rabu i osvojio grad uz vodu."²⁸ Sada ti saberi ostalu vojsku, opkoli grad i osvoji ga, da ne bih ja osvojio grada i dao mu svoje ime."²⁹ I skupi David svu vojsku, krenu na Rabu, navali na grad i zauze ga.³⁰ Ondje skinu s Malkomove glave krunu, koja bijaše teška jedan zlatni talenat; u njoj je bio dragi kamen, koji posta ures na Davidovoj glavi. I vrlo bogat plijen odnese iz grada.³¹ A narod koji bijaše u njemu izvede i stavi ga da radi kod pila, željeznim pijucima i željeznim sjekirama i upotrijebi ga za rad u ciglanama. I tako je isto èinio svim gradovima sinova Amonovih. Potom se David sa svom vojskom vrati u Jeruzalem.

Chapter 13

¹ A potom se dogodi ovo: Davidov sin Abšalom imao je lijepu sestru po imenu Tamaru i u nju se zaljubio Davidov sin Amnon.² Amnon se toliko muèio da se gotovo razbolio radi svoje sestre Tamare: jer ona bijaše djevica, pa Amnon nije vidio mogućnosti da joj uèini bilo što.³ Ali imaše Amnon prijatelja po imenu Jonadaba, sina Davidova brata Šimeja; a Jonadab bijaše vrlo domišljat.⁴ I upita on Amnona: "Odakle to, kraljev sine, da si svako jutro mlitav? Ne bi li mi kazao?" A Amnon mu odgovori: "Zaljubljen sam u Tamaru, sestru svoga brata Abšaloma."⁵ A Jonadab mu reèe: "Lezi u postelju i prièini se bolestan, pa kad dođe tvoj otac da te pohodi, ti mu reci: 'Dopusti da dođe moja sestra Tamara da mi dade jesti; ako ona pred mojim oèima zgotovi jelo da to vidim, onda æu iz njezine ruke jesti.'"⁶ Amnon, dakle, leže i prièini se bolestan. Kad je došao kralj da ga pohodi, reèe Amnon kralju: "Dopusti da dođe moja sestra Tamara da pred mojim oèima zgotovi

koji kolaè i ja æu se okrijepiti iz njezine ruke." ⁷ Tada David poruèi Tamari u palaèu: "Idi u kuæu
 svoga brata Amnona i priredi mu jelo!" ⁸ Tamara ode u kuæu svoga brata Amnona. A on ležaše.
 Uze ona brašna, umijesi ga, naèini kolaèe pred njegovim oèima te ih ispeèe. ⁹ Potom uze tavu i
 istrese je preda nj, ali Amnon ne htjede jesti nego reèe: "Otpremite sve odavde!" I svi iziðoše od
 njega. ¹⁰ Tada Amnon reèe Tamari: "Donesi mi jelo u spavaonicu da se okrijepim iz tvoje ruke!"
 I Tamara uze kolaèe koje bijaše zgotovila i donese ih svome bratu Amnonu u spavaonicu. ¹¹ A
 kad mu je pružila da jede, on je uhvati rukom i reèe joj: "Doði, sestro moja, lezi sa mnom!" ¹² A
 ona mu reèe: "Nemoj, brate moj! Ne sramoti me jer se tako ne radi u Izraelu. Ne èini takve sramote!
 13 Kuda bih ja sa svojom sramotom? A i ti bi bio kao bestidnik u Izraelu! Nego govori s kraljem:
 on me neæe uskratiti tebi!" ¹⁴ Ali je on ne htjede poslušati, nego je svlada i leže s njom. ¹⁵ Nato
 je odmah zamrzi silnom mržnjom te je mržnja kojom ju je zamrzio bila veæa od ljubavi kojom ju
 je prije ljubio. I reèe joj Amnon: "Ustani! Odlazi!" ¹⁶ A ona mu odvrati: "Ne, brate moj! Ako me
 sad otjeraš, bit æe to veæe zlo od onoga koje si mi uèinio!" Ali je on ne htjede slušati, ¹⁷ nego
 dozva momka koji ga je služio i zapovjedi mu: "Otjeraj ovu od mene, izbaci je i zakljuèaj vrata za
 njom!" ¹⁸ (A ona je imala na sebi haljinu s dugim rukavima, jer su se nekoæ u takve haljine oblaèile
 kraljeve kæeri dok su bile djevojke.) Sluga je izvede van i zakljuèa vrata za njom. ¹⁹ Tada Tamara
 uze prašine i posu se njom po glavi, razdrije haljinu s dugim rukavima koju je imala na sebi, stavi
 ruku na glavu i ode vièuæi glasno dok je išla. ²⁰ A njezin je brat Abšalom upita: "Je li možda tvoj
 brat Amnon bio s tobom? Ali sada, sestro moja, šuti: brat ti je! Ne uzimaj to k srcu!" Tako je Tamara
 ostala osamljena u kuæi svoga brata Abšaloma. ²¹ Kad je kralj David èuo sve što se dogodilo, vrlo
 se razgnjevi, ali ne htjede žalostiti svoga sina Amnona, koga je ljubio jer mu bijaše prvorodenac.
 22 A Abšalom ne reèe Amnonu ni rijeèi, ni zle ni dobre, jer je Abšalom zamrzio Amnona što mu
 osramoti sestru Tamaru. ²³ A poslije dvije godine imao je Abšalom striženje ovaca u Baal Hasoru
 kod Efrajima; i Abšalom pozva svu kraljevu obitelj. ²⁴ Abšalom dođe kralju i reèe mu: "Evo, tvoj
 sluga ima striženje ovaca, pa neka se kralj i njegovi dvorani udostoje doæi svome sluzi." ²⁵ Ali
 kralj odgovori Abšalomu: "Ne, sine, neæemo doæi svi, da ti ne budemo na teret." Abšalom ustraja,
 ali kralj ne htjede iaèi, nego ga blagoslovi i otpusti. ²⁶ Ali Abšalom nastavi: "Ako ti neæeš, dopusti
 da bar moj brat Amnon pođe s nama." A kralj ga upita: "Zašto da ide s tobom?" ²⁷ Ali je Abšalom
 i dalje navaljivao te David naposljetku pusti s njim Amnona i sve kraljeve sinove. Abšalom priredi

28
 kraljevsku gozbu i zapovjedi svojim slugama ovako: "Pazite! Kad se Amnonu razveseli srce od vina i ja vam viknem: 'Ubijte Amnona!' tada ga pogubite! Ne bojte se, jer vam tako zapovijedam!

29
 Ohrabrite se i pokažite se junaci!" I Abšalomove sluge uèiniše s Amnonom kako im zapovjedi

30
 Abšalom. Tada skoèiše svi kraljevi sinovi, pojahaše svaki svoju mazgu i pobjegoše. Dok su oni još bili na putu, dođe ovakva vijest Davidu: "Abšalom je pobio sve kraljeve sinove, nije ostao od

31
 njih ni jedan jedini." Kralj ustade, razdrije svoje haljine i baci se na zemlju; i svi njegovi dvorani

32
 koji stajahu oko njega razdriješe svoje haljine. Ali Jonadab, sin Davidova brata Šimeja, progovori ovako: "Neka ne govori moj gospodar da su pobili sve mladiæe, kraljeve sinove, jer je poginuo samo Amnon: na Abšalomovu licu mogla se predviðati nesreæa od onoga dana kad je Amnon

33
 osramotio njegovu sestru Tamaru. Zato neka sada moj gospodar i kralj ne misli u srcu da su svi

34
 kraljevi sinovi poginuli. Poginuo je samo Amnon, a Abšalom je pobjegao." A momak koji bijaše na straži podiže oèi i ugleda mnoštvo naroda gdje silazi cestom od Horonajima. Stražar dođe i javi

35
 kralju: "Vidio sam ljude gdje silaze cestom od Horonajima po gorskom obronku." Tada Jonadab

36
 reèe kralju: "Evo stigoše kraljevi sinovi! Dogodilo se kako je rekao tvoj sluga." Tek što je to izrekao, a to kraljevi sinovi uðoše i zaplakaše u sav glas; a i kralj i svi njegovi dvorani plakahu.

37
 Abšalom pak bijaše pobjegao i otišao k Talmaju, sinu Amihudovu, gešurskom kralju. A David

38
 tugovaše za svojim sinom bez prestanka. A pošto je Abšalom pobjegao i otišao u Gešur, ostao

39
 je ondje tri godine. Kralj David prestao se srditi na Abšaloma jer se utješio zbog smrti Amnonove.

Chapter 14

1
 A Joab, sin Sarvijin, opazi da se kraljevo srce okreæe k Abšalomu. 2 Zato Joab pošalje u Tekou po jednu pametnu ženu i reèe joj: "Uèini se kao da si u žalosti za mrtvim, obuci žalobne haljine, nemoj se mazati uljem, nego budi kao žena koja je veæ dugo vremena u žalosti za mrtvim.

3
 Otiæi æeš kralju i govorit æeš mu ovako." I Joab je nauèi što æe govoriti. 4 Žena iz Tekoe ode

5
 kralju, pade nièice na zemlju i pokloni se, zatim reèe: "Pomozi, kralju!" Kralj je upita: "Što ti

6
 je?" A ona odgovori: "Ah, ja sam udovica. Muž mi je umro, a tvoja je službenica imala dva sina. Oni se posvadiše u polju, a nije bilo nikoga da ih razdvoji te je jedan od njih udario svoga brata i

7
 ubio ga. I sad se podiže sav rod na tvoju službenicu i reèe: 'Predaj nam toga što je ubio svoga

brata: mi æemo ga pogubiti za život njegova brata koga je ubio, a time æemo zatrti i baštinika.' Tako hoæe da ugase æeravicu koja mi je ostala, da ne ostave mome mužu ni imena ni potomstva na zemlji." ⁸ A kralj reèe ženi: "Idi svojoj kuæi, ja æu odrediti što treba za te." ⁹ A žena iz Tekoe reèe kralju: "Gospodaru kralju! Neka na me i na moj oèinski dom padne krivica; kralj i njegovo prijestolje nedužni su u tome!" ¹⁰ A kralj nastavi: "Onoga koji ti se zaprijetio dovedi k meni! Taj te neæe više dirnuti!" ¹¹ A ona reèe: "Neka se kralj udostoji spomenuti ime Jahve, svoga Boga, da krvni osvjetnik neæe umnožiti zator i da neæe pogubiti moga sina!" A on obeæa: "Tako mi živog Jahve, nijedna vlas neæe pasti s glave tvome sinu!" ¹² A žena nastavi: "Dopusti da tvoja službenica kaže jednu rijeè svome gospodaru kralju." A on odvrati: "Govori!" ¹³ A žena reèe: "Dakle, zašto je kralj - jer se izrièuæi ovakvu presudu sam priznao krivim - donio protiv naroda Božjega odluku da ne pušta kuæi onoga koga je prognao? ¹⁴ Mi smo svi osuđeni na smrt, slièni smo vodi koja se prolije na zemlju i više se ne može skupiti, i Bog ne podiže mrtvacu: neka, dakle, kralj misli na to da prognanik ne ostane izagnan daleko od njega." ¹⁵ A razlog zašto sam došla da iznesem pred svoga gospodara kralja ovu stvar bio je taj što su me zaplašili ljudi, pa je mislila tvoja službenica: moram govoriti s kraljem, možda æe kralj uèiniti ono što mu njegova službenica kaže. ¹⁶ Jer æe kralj poslušati svoju službenicu i izbaviti je iz ruku èovjeka koji hoæe da me istrijebi zajedno s mojim sinom iz Božje baštine." ¹⁷ Zato je tvoja službenica pomislila: neka mi rijeè moga gospodara i kralja bude na umirenje. Jer moj je gospodar i kralj kao Božji anđeo koji sluša dobro i zlo. Jahve, tvoj Bog, neka bude s tobom!" ¹⁸ Tada progovori kralj i reèe ženi: "Nemoj mi sada zatajiti ono što æu te pitati!" A žena odgovori: "Neka govori moj gospodar kralj!" ¹⁹ Tada kralj upita: "Nisu li Joabovi prsti s tobom u svemu tome?" A žena odgovori: "Tako bio živ, gospodaru kralju, zaista se ne može ni desno ni lijevo od svega što je kazao moj gospodar i kralj! Jest, tvoj mi je sluga Joab zapovjedio, on je nauèio tvoju službenicu sve ove rijeçi." ²⁰ Tvoj je sluga Joab to uèinio da bi svemu dao drugo lice, ali je moj gospodar mudar kao Božji anđeo, on zna sve što se zbiva na zemlji." ²¹ Tada se kralj okrenu Joabu i reèe mu: "Dobro, uèinit æu to. Idi i dovedi natrag mladiæa Abšaloma!" ²² A Joab pade licem na zemlju, pokloni se i zahvali kralju; zatim reèe Joab: "Danas vidi tvoj sluga da je našao milost u tvojim oèima, gospodaru kralju, kad je kralj ispunio molbu svoga sluge." ²³ Potom se diže Joab, ode u Gešur i dovede Abšaloma natrag u Jeruzalem. ²⁴ Ali kralj reèe: "Neka ide u svoju kuæu, a meni neka ne dolazi na oèi!" I Abšalom se povuèe u svoju kuæu i ne dođe kralju na oèi. ²⁵ U svemu Izraelu ne bijaše èovjeka tako lijepa kao Abšalom komu bi se mogle izreæi tolike pohvale: od pete do glave nije bilo na njemu mane. ²⁶ A kad bi šišao kosu

- a šišao ju je na koncu svake godine, jer mu je bila preteška pa ju je morao šišati - mjerio bi svoju kosu: bila bi teška dvije stotine šekela, po kraljevskoj mjeri. ²⁷ Abšalomu se rodiše tri sina i jedna kći po imenu Tamara; bila je to vrlo lijepa žena. ²⁸ Abšalom provede dvije godine u Jeruzalemu a da nije došao kralju na oči. ²⁹ Tada Abšalom pozva Joaba k sebi da bi ga poslao kralju, ali Joab ne htjede doći k njemu; i posla drugi put po njega, ali on opet ne htjede doći. ³⁰ Tada Abšalom zapovjedi slugama: "Znate Joabovo polje koje je pokraj mojega i na kojem raste ječam: idite i zapalite ga!" I Abšalomove sluge zapališe ono polje. ³¹ Tada se diže Joab, dođe k Abšalomu u kuću i upita ga: "Zašto su tvoje sluge zapalile moje polje?" ³² A Abšalom odgovori Joabu: "Ja sam poslao k tebi i poručio ti: 'Dođi ovamo, želio bih te poslati kralju s ovom porukom: Zašto sam se vratio iz Gešura?' Bolje bi bilo za mene da sam još ondje. Zato sad hoću da dođem kralju na oči, pa ako ima na meni kakva krivica, neka me pogubi!" ³³ Joab ode kralju i javi mu te riječi. Zatim kralj pozva Abšaloma. Dođe on pred kralja, pokloni mu se i pade ničice pred kralja. I kralj poljubi Abšaloma.

Chapter 15

¹ Poslije toga nabavi Abšalom sebi kola i konje i pedeset ljudi koji su trčali pred njim. ² Abšalom je u rano jutro stajao kraj puta koji vodi do gradskih vrata; i tko god je imao kakvu parnicu te išao kralju na sud, Abšalom bi ga dozvao k sebi i pitao: "Iz kojega si grada?" A kad bi ovaj odgovorio: "Tvoj je sluga iz toga i toga Izraelova plemena", ³ tada bi mu Abšalom rekao: "Vidiš, tvoja je stvar dobra i pravedna, ali nećeš naći nikoga koji bi te saslušao kod kralja." ⁴ Abšalom bi nastavljao: "Ah, kad bi mene postavili za suca u zemlji! Svaki bi koji ima kakvu parnicu ili sud dolazio k meni i ja bih mu pribavio pravo!" ⁵ A kad bi mu se tko približio da mu se pokloni, on bi pružio ruku, privukao ga k sebi i poljubio. ⁶ Tako je činio Abšalom svim Izraelcima koji su dolazili na sud kralju. Time je Abšalom predobivao srca Izraelaca za sebe. ⁷ Kad su prošle četiri godine, Abšalom reče kralju: "Dopusti da odem u Hebron i da izvršim zavjet kojim sam se zavjetovao Jahvi. Jer kad bijah u Gešuru u Aramu, tvoj se sluga zavjetovao ovako: 'Ako me Jahve dovede natrag u Jeruzalem, iskazat ću čast Jahvi u Hebronu.'" ⁹ A kralj mu odgovori: "Idi u miru!" I on krenu na put i ode u Hebron. ¹⁰ Abšalom razasla tajne glasnike po svim Izraelovim plemenima i poručim im:

"Kad èujete zvuk roga, tada recite: Abšalom je postao kralj u Hebronu." ¹¹ A ode s Abšalomom dvije stotine ljudi iz Jeruzalema; bijahu to uzvanici koji su bezazleno pošli ne znajuæi što se sprema.

¹² Abšalom poslao i po Gilonjanina Ahitofela, Davidova savjetnika, iz njegova grada Gilona, da pribiva prinošenju žrtava. Urota je bila jaka, a mnoštvo Abšalomovih pristaša sve je više raslo.

¹³ Tada stiže Davidu glasnik te mu javi: "Srce Izraelaca priklonilo se Abšalomu." ¹⁴ Tada David reèe svim svojim dvoranima koji bijahu s njim u Jeruzalemu: "Ustanite! Bježimo! Inaèe neæemo uteæi od Abšaloma. Pohitite brzo, da on ne bude brži i ne stigne nas, da ne obori na nas zlo i ne pobije grada oštricom maèa!" ¹⁵ A kraljevi dvorani odgovoriše kralju: "Što god odluèi naš gospodar kralj, evo tvojih slugu!" ¹⁶ I kralj iziđe pješice sa svim svojim dvorom; ipak ostavi kralj deset inoèa da èuvaju palaèu. ¹⁷ I kralj ode pješice sa svim narodom i zaustavi se kod posljednje kuæe. ¹⁸ Svi njegovi dvorani stajahu uza nj. Tada svi Kereæani, svi Peleæani, Itaj i svi Giæani koji bijahu došli s njim iz Gata, šest stotina ljudi, prodoše pred kraljem. ¹⁹ Kralj upita Itaja Giæanina: "Zašto i ti ideš s nama? Vрати se i ostani kod kralja! Ti si stranac, prognan iz svoje zemlje. ²⁰ Juèer si došao, a danas da te vodim da se potucaš s nama kad ja idem kamo me sreæa nanese. Vрати se i odvedi svoju braæu natrag sa sobom, a Jahve neka ti iskaže ljubav i vjernost!" ²¹ Ali Itaj odgovori kralju ovako: "Živoga mi Jahve i tako mi živ bio moj gospodar kralj: gdje god bude moj gospodar kralj, bilo na smrt ili na život, ondje æe biti i tvoj sluga!" ²² Tada David reèe Itaju: "Hajde, proði!" I Itaj iz Gata prođe sa svim svojim ljudima i sa svom svojom pratnjom. ²³ Svi plakahu iza glasa. Kralj je stajao na potoku Kidronu i sav je narod prolazio pred njim prema pustinji. ²⁴ Bijaše ondje i Sadok i s njim svi leviti koji su nosili Kovèeg Božji. I oni spustiše Kovèeg Božji kraj Ebjataru dok sav narod nije izišao iz grada. ²⁵ Tada kralj reèe Sadoku: "Odesi Kovèeg Božji natrag u grad. Ako naðem milost u Jahve, on æe me dovesti natrag i dopustiti mi da opet vidim njega i njegovo prebivalište. ²⁶ A ako rekne ovako: 'Nisi mi po volji!' - onda evo me, neka èini sa mnom što je dobro u njegovim oèima!" ²⁷ Još kralj reèe sveæeniku Sadoku: "Hajde, ti i Ebjatar vratite se u miru u grad, i vaša dva sina s vama, tvoj sin Ahimaas i Ebjatarov sin Jonatan. ²⁸ Evo, ja æu se zadržati na ravninama pustinje dok ne dođe od vas glas da me obavijesti." ²⁹ Nato Sadok i Ebjatar odnesoše Kovèeg Božji natrag u Jeruzalem i ostadoše ondje. ³⁰ David se uspinjao na Maslinsku goru, sve plaèuæi, pokrivene glave i bos, i sav narod koji ga je pratio iðaše pokrivene glave i plaèuæi. ³¹ Tada javiše Davidu da je i Ahitofel meðu urotnicima s Abšalomom. A David zavapi: "Obezumi

Ahitofelove savjete, Jahve!"³² Kad je David došao na vrh gore, ondje gdje se klanja Bogu, dođe mu u susret Hušaj Arèanin, prijatelj Davidov, razdrte haljine i glave posute prahom.³³ David mu reèe: "Ako pođeš sa mnom, bit æeš mi na teret."³⁴ Ali ako se vratiš u grad i kažeš Abšalomu: 'Bit æu tvoj sluga, gospodaru kralju; prije sam služio tvome ocu, a sada æu služiti tebi', moæi æeš tada okretati Ahitofelove savjete u moju korist.³⁵ S tobom æe biti i sveæenici Sadok i Ebjatar. Sve što èuješ iz palaèe, javi sveæenicima Sadoku i Ebjataru.³⁶ S njima su ondje i dva njihova sina, Ahimaas Sadokov i Jonatan Ebjatarov: po njima mi javljajte sve što èujete."³⁷ Tako se Hušaj, prijatelj Davidov, vrati u grad upravo u èasu kad je Abšalom ulazio u Jeruzalem.

Chapter 16

¹ Kad je David prešao malo preko vrha, dođe mu u susret Siba, sluga Meribaalov, sa dva osamarena magarca koja su nosila dvije stotine kruhova, sto grozdova suhog grožđa, sto voænjaèa i mijeh vina.² Kralj upita Sibua: "Što æeš s tim?" A Siba odgovori: "Magarci æe poslužiti kraljevoj obitelji za jahanje, kruh i voæe momcima za jelo, a vino za piæe onima koji se umore u pustinji."³ Kralj dalje upita: "A gdje je sin tvoga gospodara?" A Siba odgovori kralju: "Eno, ostao je u Jeruzalemu jer je mislio: 'Danas æe mi dom Izraelov vratiti kraljevstvo moga oca.'"⁴ Tada kralj reèe Sibi: "Sve što posjeduje Meribaal neka je tvoje." A Siba odgovori: "Bacam se nièice pred tobom. O, da bih i dalje bio dostojan milosti u tvojim oèima, kralju gospodaru!"⁵ Kad je kralj David došao do Bahurima, izađe odande èovjek od roda Šaulova. Zvao se Šimej, a bio je sin Gerin.⁶ Dok je izlazio, neprestano je proklinjao. Bacao je kamenje na Davida i na sve dvorane kralja Davida, premda je sva vojska sa svim junacima okruživala kralja s desne i lijeve strane.⁷ A Šimej je ovako govorio proklinjuæi: "Odlazi, odlazi, krvnièe, ništarijo!"⁸ Jahve je okrenuo na tebe svu krv Šaulova doma, kojemu si ti oduzeo kraljevstvo. Ujedno je Jahve predao kraljevstvo u ruke tvome sinu Abšalomu. Evo, sad si zapao u nevolju jer si krvnik."⁹ Tada Sarvijin sin Abišaj zapita kralja: "Zar da ovaj uginuli pas proklinje moga gospodara kralja? Dopusti da odem prijeko i da mu skinem glavu!"¹⁰ Ali kralj odgovori: "Što hoæete od mene, Sarvijini sinovi? Ako on proklinje te ako mu je Jahve zapovjedio: 'Proklinji Davida!' - tko ga smije pitati: 'Zašto èiniš tako?'"¹¹ Nato David reèe Abišaju i svim svojim dvoranima: "Eto, moj sin koji je izašao od moga tijela radi mi o

glavi, a kamoli neæe sada ovaj Benjaminovac! Pustite ga neka proklinje ako mu je Jahve to zapovjedio. ¹² Možda æe Jahve pogledati na moju nevolju te mi vratiti dobro za njegovu današnju psovku." ¹³ Zatim David sa svojim ljudima nastavi put, a Šimej iðaše gorskom stranom usporedo s njim, neprestano psujuæi, bacajuæi kamenje i dižuæi prašinu. ¹⁴ Kralj i sav narod koji ga je pratio stigoše umorni i ondje odahnuše. ¹⁵ Abšalom je međutim sa svim narodom izraelskim ušao u Jeruzalem; i Ahitofel bijaše s njim. ¹⁶ A kad je Hušaj Arèanin, Davidov prijatelj, došao k Abšalomu, reèe Hušaj Abšalomu: "Živio kralj! Živio kralj!" ¹⁷ A Abšalom upita Hušaja: "Je li to tvoja vjernost prema tvome prijatelju? Zašto nisi otišao sa svojim prijateljem?" ¹⁸ A Hušaj odgovori Abšalomu: ¹⁹ "Ne, nego koga je izabrao Jahve i ovaj narod i svi Izraelci, njegov æu biti i s njim æu ostati. A drugo: kome æu služiti? Zar ne njegovu sinu? Kako sam služio tvojemu ocu, tako æu služiti tebi." ²⁰ Potom se Abšalom obrati Ahitofelu: "Savjetuj sada: što da èinimo?" ²¹ Ahitofel odgovori Abšalomu: "Uđi k inoèama svoga oca, koje je ostavio da èuvaju palaèu: tada æe sav Izrael èuti da si u zavadi sa svojim ocem, pa æe se ohrabriti svi oni koji su pristali uz tebe." ²² Tada razapeše za Abšaloma šator na krovu i Abšalom uđe k inoèama svoga oca na oèi svemu Izraelu. ²³ A savjet što bi ga dao Ahitofel u ono vrijeme vrijedio je kao odgovor Božji; toliko je vrijedio svaki Ahitofelov savjet i kod Davida i kod Abšaloma.

Chapter 17

¹ Nato Ahitofel reèe Abšalomu: "Dopusti da izaberem dvanaest tisuæa ljudi pa da se dignem i poðem u potjeru za Davidom još noæas. ² Navalit æu na njega kad bude umoran i bez snage; plašit æu ga i razbježat æe se sav narod koji je s njim. Onda æu ubiti samoga kralja. ³ A sav æu narod dovesti natrag k tebi, kao što se mlada vraæa svome mužu: ti radiš o glavi samo jednome èovjeku, a sav æe narod onda biti miran." ⁴ Svidje se to Abšalomu i svim starješinama Izraelovim. ⁵ Ali Abšalom reèe: "Pozovimo još Hušaja Arèanina da èujemo što æe nam on kazati!" ⁶ Kad je Hušaj došao k Abšalomu, reèe mu Abšalom: "Ahitofel je svjetovao ovako. Hoæemo li uèiniti kako je on predložio? Ako ne, govori ti!" ⁷ A Hušaj odgovori Abšalomu: "Ovaj put savjet Ahitofelov nije dobar." ⁸ I nastavi Hušaj: "Ti znaš da su tvoj otac i njegovi ljudi junaci i da su ljuti kao

medvjedica kojoj su oteli njezine medvjediæe. Tvoj je otac ratnik, neæe on dopustiti da narod
⁹poèiva preko noæi. On se sada krije u kakvoj jami ili na kakvu drugom mjestu. Pa ako odmah u
 poèetku koji od naših padne, proširit æe se glas o porazu u vojsci koja je pristala uz Abšaloma.

¹⁰Tada æe i najhrabriji, u koga je srce kao u lava, izgubiti srèanost. Jer sav Izrael zna da je tvoj

otac junak i da su hrabri oni koji ga prate. ¹¹Zato ja svjetujem ovo: neka se sav Izrael, od Dana
 do Beer Šebe, okupi oko tebe, da ga bude kao pijeska na obali morskoj, a ti sam da stupaš u njihovoj

sredini. ¹²Tada æemo navaliti na njega gdje se god bude nalazio, oborit æemo se na nj kao što

rosa pada na zemlju i neæemo ostaviti živa ni njega niti ikojega od njegovih ljudi. ¹³Ako li se
 povuèe u koji grad, sav æe izraelski narod donijeti užeta pod onaj grad pa æemo ga povlaèiti do

potoka, sve dok više ni kameniæea ne bude od njega." ¹⁴Tada Abšalom i svi Izraelci rekoše: "Bolji
 je savjet Hušaja Arèanina nego savjet Ahitofelov." Jer Jahve bijaše odluèio da se osujeti izvrsna

Ahitofelova osnova, kako bi navukao nesreæu na Abšaloma. ¹⁵Potom Hušaj javi sveæenicima
 Sadoku i Ebjataru: "Ahitofel je tako i tako savjetovao Abšaloma i starješine izraelske, a ja sam

savjetovao tako i tako. ¹⁶Zato sad brzo javite to Davidu i poruèite mu: 'Nemoj noæas noæiti na
 ravnicama pustinje, nego brzo prijeði na drugu stranu da ne bude uništen kralj i sva vojska koja je

s njim." ¹⁷Jonatan i Ahimaas zadržavali se kod Rogelskog izvora; jedna je sluškinja dolazila i
 donosila im vijesti, a oni su odlazili da to jave kralju Davidu, jer se nisu smjeli odati ulazeæi u grad.

¹⁸Ali ih opazi neki momak te javi Abšalomu. Nato obojica žurno odoše i dođoše u kuæu nekoga

èovjeka u Bahurimu. U njegovu dvorištu bijaše studenac i oni se spustiše u nj. ¹⁹A žena uze i
 razastrije pokrivaè preko otvora studencu i posu po njem stuèenoga zrnja, tako da se ništa nije

moglo opaziti. ²⁰Abšalomove sluge dođoše k toj ženi u kuæu i upitaše: "Gdje su Ahimaas i
 Jonatan?" A žena im odgovori: "Otišli su dalje prema vodi." Potom su ih još tražili, ali ih ne nađoše

pa se vratiše u Jeruzalem. ²¹A kad su oni otišli, ona dvojica iziđoše iz studenca i odoše da donesu
 vijesti kralju Davidu. I rekoše mu: "Ustajte i prijeđite brže preko vode, jer je tako i tako savjetovao

protiv vas Ahitofel." ²²Tada se David i sav narod što bijaše s njim diže i prijeđe preko Jordana; u
 zoru nije više bilo nijednoga koji nije prešao preko Jordana. ²³Kad je Ahitofel vidio da se nije

izvršio njegov savjet, osamari svoga magarca, krenu na put i ode svojoj kuæi u svoj grad. Ondje
 se pobrinu za svoju kuæu, zatim se objesi i umrije. Pokopaše ga u grobu njegova oca.

²⁴David je veæ bio došao u Mahanajim kad je Abšalom prešao preko Jordana sa svim Izraelcima

koji bijahu s njim. ²⁵Abšalom bijaše postavio Amasu za zapovjednika nad vojskom namjesto
 Joaba. A Amasa je bio sin nekoga èovjeka po imenu Jitre, Jišmaelovca, koji je ušao k Abigajili,

26
 kœeri Jišajevoj i sestri Sarvije, Joabove majke. Izrael i Abšalom udariše tabor u zemlji gileadskoj.
 27
 Kad je David došao u Mahanajim, tada Šobi, sin Nahašev iz Rabe Amonske, pa Makir, sin
 Amielov iz Lo Debara, i Barzilaj, Gileađanin iz Rogelima, 28
 donesoše postelja, pokrivaèa, èaša i
 29
 zemljanog suđa, uz to pšenice, jeèma, brašna, pržena žita, boba, leæe, meda, kiseloga mlijeka i
 sira kravljeg i ovèjeg i ponudiše Davida i narod što bijaše s njim da jedu. Jer mišljahu: "Ljudi su u
 pustinji trpjeli glad, umor i žeđu."

Chapter 18

1
 Potom David pobroji narod što bijaše s njim i postavi nad njima tisuænike i stotnike. 2
 Zatim
 podijeli vojsku na tri skupine: jednu treæinu predade Joabu, drugu treæinu Abišaju, sinu Sarvijinu,
 3
 bratu Joabovu, a treæu treæinu Itaju iz Gata. Tada David reèe narodu: "I ja æu s vama u rat." Ali
 se narod usprotivi: "Ne smiješ ti iæi. Jer ako mi i pobjegnemo, neæe nitko na to obraæati pažnju,
 ili ako nas i pola izgine, neæe se na to obraæati pažnja; ali ti sam vrijediš kao nas deset tisuæa.
 4
 Osim toga, bolje je da budeš pripravan da nam iz grada pomogneš." A kralj im odgovori: "Uèinit
 æu sve što vam se èini dobro." I kralj stade kod vrata dok je vojska izlazila po stotinama i tisuæama.
 5
 A Joabu, Abišaju i Itaju dade zapovijed: "Èuvajte mi mladiæa Abšaloma!" I sav je narod èuo da
 je kralj tako zapovjedio svim vojvodama za Abšaloma. 6
 Tako vojska iziđe za boj spremna pred
 7
 Izraela i bitka se zametnu u Efrajimovoj šumi. Izraelsku vojsku potukoše Davidovi ljudi; i velik
 8
 poraz bijaše u onaj dan: dvadeset tisuæa mrtvih. Boj se proširio po svemu onom kraju i više je
 9
 ljudi onoga dana progutala šuma nego maè. Abšalom sluèajno zapade u ruke Davidovim ljudima.
 Abšalom je jahao na mazgi, a mazga naiđe pod grane velika hrasta, tako te je Abšalomu glava
 10
 zapela o grane i on osta viseæi između neba i zemlje, dok je mazga ispod njega otišla dalje. Vidje
 to neki èovjek i javi Joabu govoreæi: "Upravo sam vidio Abšaloma gdje visi o jednom hrastu."
 11
 A Joab odvrati èovjeku koji mu je to javio: "Kad si ga vidio, zašto ga na mjestu nisi sastavio sa
 12
 zemljom? Moja bi onda bila dužnost da ti dam deset srebrnih šekela i jedan pojas!" Ali èovjek
 odgovori Joabu: "I kad bi mi na dlan izbrojio tisuæu srebrnih šekela, ne bih digao ruku na kraljeva
 sina! Èuli smo na svoje uši kako je kralj zapovjedio tebi, Abišaju i Itaju govoreæi: 'Èuvajte mi
 13
 mladiæa Abšaloma!' Da sam podmuklo napao na njega izlažuæi opasnosti svoj život - jer kralju

ništa ne ostaje skriveno - onda bi se ti držao po strani." ¹⁴ A Joab odvrati: "Neæu ja ovdje dangubiti s tobom!" I uze tri sulice u ruke i zabode ih u srce Abšalomu, koji je bio još živ viseæi o hrastu.

¹⁵ Nato priđe deset momaka, štitonoša Joabovih, i dotukoše Abšaloma i usmrtiše. ¹⁶ Tada Joab

zapovjedi da zatrube u rog, i vojska prestade progoniti Izraela jer je Joab zaustavio vojsku. ¹⁷ Potom uzeše Abšaloma, baciše ga u duboku jamu usred šume i navaljaše na nj veliku gomilu kamenja.

¹⁸ Izraelci pak pobjegoše svaki svome šatoru. Abšalom bijaše još za života postavio sebi spomenik u Kraljevoj dolini jer mišljaše: "Nemam sina koji bi saèuvao spomen mome imenu." I nazvao je

taj spomenik po svome imenu te se još i danas zove "Abšalomov spomenik". ¹⁹ Ahimaas, Sadokov sin, reèe Joabu: "Idem javiti kralju veselu vijest da mu je Jahve pribavio pravdu izbavivši ga iz

ruku njegovih neprijatelja." ²⁰ Ali mu Joab reèe: "Ne možeš danas biti glasnik vesele vijesti, nego

æeš to biti koji drugi dan; danas ne možeš javiti dobru vijest jer je poginuo kraljev sin." ²¹ Zatim

Joab zapovjedi Etiopljaninu: "Idi javi kralju što si vidio!" Etiopljanin se pokloni Joabu i otrèa. ²² A Sadokov sim Ahimaas opet zamoli Joaba: "Dogodilo se što mu drago, dopusti da otrèim i ja za Etiopljaninom." A Joab upita: "Zašto bi trèao, sine moj, kad ti ta vesela vijest neæe pribaviti

nagrade?" ²³ A on ponovi: "Dogodilo se što mu drago, trèat æu!" A Joab mu odvrati: "Trèi!" I

Ahimaas otrèa putem kroz ravnicu i preteèe Etiopljanina. ²⁴ David je upravo sjedio meðu dvojim gradskim vratima, a stražar se bio uspeo na krov iznad vrata. Podigavši oèi, stražar ugleda èovjeka

kako trèi sam. ²⁵ Stražar povika i javi kralju, a kralj mu reèe: "Ako je sam, nosi dobar glas na

ustima." Èovjek je dolazio sve bliže. ²⁶ Uto stražar ugleda drugoga èovjeka gdje trèi. I povika stražar koji je bio nad vratima: "Evo još jednoga èovjeka koji trèi sam!" A kralj odvrati: "I taj nosi

dobar glas." ²⁷ Stražar nastavi: "Prepoznajem trk prvoga èovjeka: trèi kao Sadokov sin Ahimaas."

A kralj odvrati: "To je dobar èovjek, dolazi s dobrim glasom." ²⁸ Ahimaas se približi kralju i pozdravi ga: "Zdravo!" Baci se licem na zemlju pred kraljem i nastavi: "Blagoslovljen Jahve, tvoj

Bog, koji je napustio ljude što su digli ruku na moga gospodara i kralja!" ²⁹ A kralj upita: "Je li spašen mladiæ Abšalom?" A Ahimaas odgovori: "Vidio sam veliku vrevu kad je kraljev sluga Joab

slao tvoga slugu, ali ne znam što je bilo." ³⁰ Kralj mu reèe: "Odstupi i stani tamo!" On odstupi i

stade. ³¹ Uto stiže Etiopljanin i progovori: "Neka moj gospodar kralj primi veselu vijest. Jahve ti

je danas pribavio pravdu izbavivši te iz ruku svih onih koji su ustali na tebe." ³² A kralj upita Etiopljanina: "Je li spašen mladiæ Abšalom?" A Etiopljanin odgovori: "Neka neprijatelji moga gospodara i kralja i svi koji se dižu na tebe u zloj namjeri - prođu kao taj mladiæ!"

Chapter 19

¹ Kralj zadrhta, pope se u gornju odaju nad vratima i zaplaka; jecajuæi govoraše ovako: "Sine Abšalome, sine moj! Sine moj Abšalome! Oh, da sam ja umro mjesto tebe! Abšalome, sine moj, sine moj!" ² I javiše Joabu: "Eno kralj plaèe i tuguje za Abšalomom." ³ Tako se pobjeda u onaj dan pretvorila u žalost za svu vojsku, jer je vojska èula u onaj dan da kralj tuguje za svojim sinom. ⁴ I toga se dana vojskom kradom vrati u grad, kao što se kradom šulja vojska koja se osramotila bježeæi iz boja. ⁵ A kralj je pokrio svoje lice i vapio iza glasa: "Sine moj Abšalome! Abšalome, sine moj! Sine moj!" ⁶ Tada Joab dođe kralju u kuæu i reèe mu: "Postiđuješ danas lice svih svojih slugu koji su danas spasili život tebi, život tvojim sinovima i tvojim kæerima, život tvojim ženama i život inoèama tvojim, ⁷ jer iskazuješ ljubav onima koji te mrze, a mržnju onima koji te ljube. Danas si pokazao da ti ništa nije ni do vojvoda ni do vojnika, jer vidim sada da bi ti sasvim pravo bilo kad bi Abšalom bio živ, a mi svi da smo danas poginuli. ⁸ Zato sada ustani, iziđi i prijazno progovori svojim vojnicima; jer, kunem ti se Jahvom, ako ne iziđeš, nijedan èovjek neæe ostati noæas s tobom, i to æe ti biti veæa nesreæa od svih koje su te snašle od tvoje mladosti pa do sada." ⁹ Kralj ustade i sjede na vrata. Javiše to svemu narodu govoreæi: "Eno kralj sjedi na vratima." I sav narod dođe pred kralja. A Izraelci bijahu pobjegli svaki u svoj šator. ¹⁰ I sav se narod po svim Izraelovim plemenima prepirao govoreæi: "Kralj nas je izbavio iz ruku naših neprijatelja, on nas je izbavio iz ruku filistejskih, a sada je morao pobjeæi iz zemlje ispred Abšaloma. ¹¹ A Abšalom koga smo pomazali za kralja poginuo je u boju. Zašto se, dakle, kolebate dovesti kralja natrag?" ¹² Te rijeçi svega Izraela dopru do kralja u njegovu kuæu. Zato kralj David poruèi sveæenicima Sadoku i Ebjataru: "Recite starješinama judejskim ovako: "Zašto da vi budete posljednji koji æe kralja dovesti u njegovu kuæu? ¹³ Vi ste moja braæa, vi ste od moga mesa i od mojih kosti. Zašto biste, dakle, bili posljednji koji æe dovesti kralja natrag?" ¹⁴ Recite i Amasi: "Nisi li ti od mojih kosti i od moga mesa? Neka mi Bog uèini zlo i neka mi doda drugo ako mi ne budeš zauvijek vojvoda nad mojom vojskom namjesto Joaba!" ¹⁵ Tada se složiše svi ljudi Judina roda kao jedan èovjek i poruèiše kralju: "Vrati se sa svim svojim ljudima!" ¹⁶ I tako se kralj vrati i dođe do Jordana, a Judejci bijahu stigli do Gilgala dolazeæi u susret kralju da prate kralja na prijelazu preko Jordana. ¹⁷ Tada je pohitio i Šimej, sin Gerin, Benjaminovac iz Bahurima, i sišao s Judejcima u susret kralju Davidu. ¹⁸ Imao je sa sobom tisuæu ljudi od Benjaminova plemena. I Siba, sluga Šaulova doma,

sa petnaest svojih sinova i dvadeset svojih slugu, dođe do Jordana pred kralja. ¹⁹ Dovedli su splav da prevezu kraljevu èeljad i da uèine sve što bi mu bilo drago. A Gerin sin Šimej baci se pred noge kralju kad je kralj htio prijeæi preko Jordana; ²⁰ i reèe kralju: "Neka mi moj gospodar ne upiše u grijeh! Ne opominji se zla što ti ga je uèinio tvoj sluga u onaj dan kad je moj gospodar i kralj izlazio iz Jeruzalema. Neka to kralj ne uzima k srcu! ²¹ Tvoj sluga uviða da je sagriješio; zato sam, evo, došao danas prvi iz svega Josipova doma da siðem u susret svome gospodaru i kralju." ²² Ali Sarvijin sin Abišaj progovori i reèe: "Zar Šimej ne zasluðuje smrt što je proklinjao pomazanika Jahvina?" ²³ A David odgovori: "Što ja imam s vama, Sarvijini sinovi, te me danas uvodite u napast? Zar bi danas mogao tko biti pogubljen u Izraelu? TÓa sada znam da sam danas opet kralj nad Izraelom." ²⁴ Tada kralj reèe Šimeju: "Neæeš poginuti!" I kralj mu se zakle. ²⁵ I Šaulov sin Meribaal sišao je u susret kralju. On nije njegovao ni svojih nogu ni svojih ruku, nije ureðivao svoje brade, nije prao svojih haljina od onoga dana kad je otišao kralj pa sve do dana kad se opet vratio u miru. ²⁶ Kad je iz Jeruzalema došao u susret kralju, upita ga kralj: "Zašto nisi pošao sa mnom, Meribaale?" ²⁷ A on odgovori: "Kralju gospodaru! Moj me sluga prevario. Tvoj mu je sluga rekao: 'Osamari mi magaricu da je uzjašem i poðem s kraljem!' Jer tvoj je sluga hrom. ²⁸ On je oklevetao tvoga slugu pred mojim gospodarom i kraljem. Ali moj je gospodar i kralj kao Božji anđeo: zato èini što je dobro u tvojim oèima. ²⁹ Jer sav moj oèinski dom nije bio drugo zaslužio nego smrt od moga gospodara kralja, a ti si ipak primio svoga slugu meðu one koji jedu za tvojim stolom. Pa kako još imam pravo tužiti se kralju?" ³⁰ A kralj mu odgovori: "Èemu da još duljiš svoj govor? ³¹ Odreðujem: ti i Siba podijelite njive!" Meribaal reèe kralju: "Neka uzme i sve, kad se moj gospodar kralj sretno vratio u svoj dom!" ³² I Barzilaj Gileaðanin dođe iz Rogelima i nastavi s kraljem da ga isprati preko Jordana. ³³ Barzilaj bijaše vrlo star, bilo mu je osamdeset godina. ³⁴ Pribavljao je kralju opskrbu dok je boravio u Mahanajimu jer bijaše vrlo imuæan èovjek. Kralj reèe Barzilaju: "Poði sa mnom, ja æu te u tvojim starim danima uzdržavati kod sebe u Jeruzalemu." ³⁵ A Barzilaj odgovori kralju: "A koliko mi još godina života ostaje da idem s kraljem u Jeruzalem?" ³⁶ Sada mi je osamdeset godina; mogu li još razlikovati što je dobro a što zlo? Može li tvojem sluzi još goditi što jede i pije? Mogu li još slušati glas pjevaèa i pjevaèica? Zašto bi tvoj sluga bio još na teret mome gospodaru kralju? ³⁷ Tvoj æe sluga još samo prijeæi preko Jordana s kraljem, ali zašto bi mi kralj dao takvu nagradu? ³⁸ Dopusti svome sluzi da se vrati, da umrem u svom gradu kod groba svoga oca i svoje majke. Ali evo tvoga sluge Kimhama, neka ide dalje s mojim gospodarom

39 kraljem, pa njemu uèini što je dobro u tvojim oèima!" Kralj odgovori: "Neka onda Kimham ide sa mnom dalje, a ja æu mu uèiniti što bude tebi drago i što god me zamoliš sve æu mu uèiniti za tebe."
 40 Kad je sav narod prešao preko Jordana, prijeðe i kralj, poljubi Barzilaja i blagoslovi ga, potom se ovaj vrati u svoje mjesto.
 41 Kralj nastavi put u Gilgal, a Kimham iðaše s njim. Kralja je pratio sav narod Judin i polovina naroda Izraelova.
 42 Uto svi Izraelci doðu pred kralja i upitaju ga: "Zašto te naša braæa Judejci ukradoše i zašto prevedoše preko Jordana našega kralja i njegov dom i sve Davidove ljude s njim?"
 43 A Juda odgovori Izraelu: "Kralj je meni rod. Zašto si se ražestio zbog toga? Jesam li jeo na kraljev raèun? Ili sam si što prigrabio?"
 44 Tada Izrael odgovori Judi ovako: "Ja imam deset udjela na kralja i prema tebi ja sam prvoroðenac. Zašto si me, dakle, prezreo? Nije li moja rijeè bila prva kad je trebalo natrag dovesti moga kralja?" Ali govor Judin bijaše tvrði od govora Izraelova.

Chapter 20

1 Ondje se sluèajno našao opak èovjek po imenu Šeba, Bikrijevi sin, Benjaminovac. On zatrubi u rog i viknu: "Mi nemamo udjela na Davidu ni baštine na Jišajevu sinu! Svaki svome šatoru, Izraele!"
 2 Tako svi Izraelci ostaviše Davida i poðoše za Bikrijevim sinom Šebom; a Judejci prionuše uza svoga kralja i otpratiše ga od Jordana do Jeruzalema.
 3 Kad se David vratio u svoju palaèu u Jeruzalem, uze deset inoèa koje je bio ostavio da èuvaju palaèu i stavi ih da budu èuvane. Brinuo im se za uzdržavanje, ali nije više išao k njima. Tako su one živjele zatvorene do svoje smrti, kao udovice živoga muža.
 4 Potom kralj zapovjedi Amasi: "Sazovi mi Judejce do tri dana, a i ti da budeš ovdje!"
 5 Amasa ode da sazove Judejce, ali se zadržao preko vremena koje mu bijaše odredio kralj.
 6 Tada David reèe Abišaju: "Sad æe nam Bikrijevi sin Šeba biti opasniji nego Abšalom. Zato uzmi ljude svoga gospodara i poði za njim u potjeru da se ne domogne tvrdih gradova i ne izmakne nam iz oèiju!"
 7 Za Abišajem krenu na put Joab, Kereæani, Peleæani i svi junaci; oni iziðu iz Jeruzalema u potjeru za Bikrijevim sinom Šebom.
 8 Kad su bili kod velikoga kamena što je kod Gibeona, dođe Amasa prema njima. Joab imaše na sebi ratnu haljinu, a preko nje imaše pripasan maè uz bedro, u koricama; ali mu se maè iskliznu i pade.
 9 Joab pozdravi Amasu: "Jesi li mi dobro, brate?" I desnom rukom uhvati za bradu Amasu da ga poljubi.
 10 Amasa se nije obazirao na maè koji bijaše Joabu u ruci, i on ga udari njim u trbuh i prosu mu utrobu na zemlju. Nije morao ponoviti

udarac i Amasa umrije. Joab sa svojim bratom Abišajem nastavi potjeru za Bikrijevim sinom Šebom.

¹¹ Jedan od Joabovih momaka osta na straži kod Amase i tu je vikao: "Kome je mio Joab i tko je

za Davida neka slijedi Joaba!" ¹² A Amasa ležao u krvi nasred puta. Videæi onaj èovjek gdje se ustavlja sav narod, odvuèe Amasu s puta u polje i baci preko njega kabanicu jer je vidio gdje se

zaustavlja svatko tko naiđe blizu njega. ¹³ Kad je Amasa bio uklonjen s puta, svi ljudi pođoše za

Joabom da gone Bikrijeva sina Šebu. ¹⁴ Šeba je prošao kroza sva izraelska plemena sve do Abel

Bet Maake i svi Bikrani s njim. Skupiše se oni i pođoše za njim. ¹⁵ Joab dođe i opsjede ga u Abel Bet Maaki. Dade nasuti nasip oko grada. Sva vojska koja bijaše s Joabom navali potkopavati zid

da ga obori. ¹⁶ Tada se jedna mudra žena uspe na zid i povika iz grada: "Èujte! Èujte! Recite Joabu:

'Priđi ovamo, da govorim s tobom!'" ¹⁷ Kad je prišao, upita žena: "Jesi li ti Joab?" On odgovori:

"Jesam." A ona æe: "Poslušaj rijeè sluškinje svoje!" On odgovori: "Slušam." ¹⁸ Žena nastavi:

"Nekoæ se govorilo ovako: 'Treba pitati u Abelu i u Danu ¹⁹ je li svršeno s onim što su utvrdili vjernici u Izraelu.' Ti bi htio uništiti jedan grad, i to jedan od matiènih gradova u Izraelu. Zašto

zatireš baštinu Jahvinu?" ²⁰ Joab odgovori ovako: "Daleko, daleko bilo to od mene! Ne želim ni

zatirati ni razarati. ²¹ Ne radi se o tome, nego je jedan èovjek iz Efrajimove gore, po imenu Šeba, Bikrijevi sin, podigao ruku na kralja, na Davida. Predajte samo njega, pa æu otiæi od grada!" Žena

odgovori Joabu: "Dobro. Odmah æe ti njegovu glavu baciti preko zida!" ²² Žena se vrati u grad i progovori svemu narodu kako joj je govorila njezina mudrost. I odsjekoše glavu Bikrijevu sinu Šebi i baciše je Joabu. A on zapovjedi da zatrube u rog te se razidoše od grada, svaki u svoj kraj.

A Joab se vrati kralju u Jeruzalem. ²³ Joab je bio zapovjednik nad svom vojskom. Jojadin sin

Benaja bio je zapovjednik nad Kereæanima i Peleæanima. ²⁴ Adoram je bio nadglednik nad

radovima. Ahiludov sin Jošafat bio je peèatnik. ²⁵ Seraja je bio državni pisar. Sadok i Ebjatar bijahu

sveæenici. ²⁶ Uz to je Jairanin Ira bio zamjenik Davidov.

Chapter 21

¹ U dane Davidove vladše jednom glad tri godine uzastopce. David se obrati Jahvi, a Jahve mu odgovori: "Na Šaulu i njegovu domu leži krvna krivnja jer je pogubio Gibeonce." ² Tada kralj

sazva Gibeonce da ih pita. Ti Gibeonci nisu pripadali Izraelcima, nego su bili ostatak Amorejaca, kojima se Izraelci bijahu zakleli zakletvom, ali je Šaul tražio da ih uništi u svojoj revnosti za Izraelce i Judejce. ³ David, dakle, upita Gibeonce: "Što da vam uèinim i èime da vam dadem zadovoljštinu da biste blagoslovili baštinu Jahvinu?" ⁴ Gibeonci odgovoriše: "Ne tražimo mi ni srebra ni zlata od Šaula i njegova doma, niti nam je stalo da se pogubi koji èovjek u Izraelu." David æe im nato: "Što reknete uèinit æu za vas." ⁵ A oni odgovoriše kralju: "Èovjek koji nas je zatirao i koji je smišljao da nas uništi, da nas ne bude nigdje u svemu izraelskom području, ⁶ od njegovih potomaka neka nam se preda sedam ljudi da ih objesimo pred Jahvom u Gibeonu na gori Jahvinoj." Kralj odvrati: "Dat æu vam ih." ⁷ Kralj poštedje Meribaala, sina Šaulova sina Jonatana, zbog zakletve pred Jahvom koja ih je vezala, Davida i Jonatana, sina Šaulova. ⁸ Tako kralj uze oba sina Rispe, Ajine kæeri, koje je rodila Šaulu, Armonija i Meribaala, i svih pet sinova Merabe, Šaulove kæeri, koje je rodila Adrielu, sinu Barzilajevu, iz Mehole. ⁹ Njih dade u ruke Gibeoncima, a oni ih objesiše na gori pred Jahvom. Tako sva sedmorica poginuše zajedno, pogubljeni prvih dana žetve, na poèetku jeèmene žetve. ¹⁰ Rispa, Ajina kæi, uze kostrijet i prostrije je za sebe na stijeni od poèetka jeèmene žetve sve dok nije kiša s neba pala na mrtva tijela, i tako nije dala nebeskim pticama da se spuštaju na njih danju ni poljskim zvijerima noæu. ¹¹ Kad su Davidu javili što je uèinila Ajina kæi Rispa, Šaulova inoèa, ¹² ode David i uze Šaulove kosti i kosti njegova sina Jonatana od stanovnika Jabeša Gileadskog, koji ih bijahu potajno odnijeli s trga u Bet Šanu, gdje su ih objesili Filistejci u onaj dan kad su Filistejci porazili Šaula na Gilboi. ¹³ David prenese odande Šaulove kosti i kosti njegova sina Jonatana pa ih združi s kostima pogubljenih. ¹⁴ I ukopaše Šaulove kosti i kosti njegova sina Jonatana s kostima pogubljenih u zemlji Benjaminovoj, u Seli, u grobu Šaulova oca Kiša. Pošto izvršiše sve što je kralj zapovjedio, Bog se smilova zemlji. ¹⁵ Jednom opet nasto rat između Filistejaca i Izraelaca. David ode u boj sa svojim ljudima te su se borili s Filistejcima tako da se David umorio. ¹⁶ Išibenob, jedan od Rafinih potomaka, èije je koplje bilo teško tri stotine mjedenih šekela i koji o pripasu imaše nov maè, hvastao se tada da æe ubiti Davida. ¹⁷ Ali Davidu priskoèi u pomoæ Sarvijin sin Abišaj; udari on Filistejca te ga ubi. Tada se Davidovi ljudi zakleše rekavši Davidu: "Neæeš više iæi s nama u boj, da ne ugasiš svjetiljke Izraelove!" ¹⁸ Poslije toga opet izbi rat s Filistejcima u Gobu; tada je Hušanin Sibkaj pogubio Sipaja, jednoga od Rafinih potomaka. ¹⁹ Uz to nasto rat s Filistejcima u Gobu; tada je Jairov sin Elhanan iz Betlehema pogubio Golijata Gitejca, koji je imao kopljaèu kao tkalaèko vratilo. ²⁰ Potom opet izbi rat u Gatu, gdje je bio neki

čovjek visoka rasta: imao je taj na svakoj ruci i nozi po šest prstiju, dakle dvadeset i četiri; i on bijaše potomak Rafin. ²¹ Kad je počeo ružiti Izraela, ubi ga Jonatan, sin Davidova brata Šimeja. ²² Ta četvorica bijahu potomci istoga Rafe iz Gata, a poginule od ruke Davidove i od ruku njegovih slugu.

Chapter 22

¹ David upravi Jahvi riječi ove pjesme u dan kad ga je Jahve izbavio iz ruku svih njegovih neprijatelja i iz ruke Šaulove. ² Pjevao je: "Jahve, hridino moja, utvrdo moja, spase moj; ³ Bože moj, pećino moja kojoj se utječem, štite moj, spasenje moje, tvrđavo moja! Ti me izbavljaš od nasilja. ⁴ Zazvat æu Jahvu hvale predostojna i od dušmana bit æu izbavljen. ⁵ Valovi smrti okružiše mene, prestraviše me bujice pogubne, ⁶ Užad Podzemlja sputiše me, smrtonosne zamke padoše na me: ⁷ u nevolji zazvah Jahvu i Bogu svome zavapih. Iz svog Doma zov mi zaèu, i vapaj moj mu do ušiju doprije. ⁸ I zemlja se potrese i uzdrhta, uzdrmaše se temelji nebesa, pokrenuše se, jer On gnjevom planu. ⁹ Iz nosnica mu dim se diže, iz usta mu oganj liznu, ugljevlje živo od njega plamsa. ¹⁰ On nagnu nebesa i siđe, pod nogama oblaci mu mraèni. ¹¹ Na keruba stade i poletje; na krilima vjetra zaplovi. ¹² Ogrnu se mrakom kao koprenom, prekri se tamnim vodama i oblacima tmastim, ¹³ od bljeska pred licem njegovim užga se ugljevlje plameno. ¹⁴ Jahve s neba zagrmje, Svevišnjega glas se ori. ¹⁵ Odape strijele i dušmane rasu, izbaci munje i na zemlju ih obori. ¹⁶ Morska dna se pokazale, i temelji svijeta postale goli od strašne prijetnje Jahvine, od olujna daha gnjeva njegova. ¹⁷ On pruži s neba ruku i mene prihvati, iz silnih voda on me izbavi. ¹⁸ Od protivnika moænog mene oslobodi, od dušmana mojih jaèih od mene. ¹⁹ Navališe na me u dan zlosretni, ali me Jahve zaštitio, ²⁰ na polje prostrano izvede me, spasi me jer sam mu mio. ²¹ Po pravednosti mojoj Jahve mi uzvрати, po èistoæi ruku mojih on me nagradi, ²² jer èuvah putove Jahvine, od Boga se svoga ne udaljih. ²³ Odredbe njegove sve su mi pred oèima, zapovijedi njegove nisam odbacio, ²⁴ do srži odan njemu sam bio, èuвам se grijeha svakoga. ²⁵ Jahve mi po pravdi mojoj vrati, èistoæu ruku mojih vidje. ²⁶ S prijateljem ti si prijatelj, poštenu poštenjem uzvraæaš. ²⁷ S èovjekom èistim

ti si èist, a lukavca izigravaš, ²⁸ jer narodu poniženu spasenje donosiš a ponižavaš oèi ohole.
²⁹ Jahve, ti moju svjetiljku užižeš, Bože, tminu moju obasjavaš: ³⁰ s tobom udaram na èete
 dušmanske, s Bogom svojim preskaèem zidine. ³¹ Savršeni su puti Gospodnji, i rijeè je Jahvina
 ognjem kušana. on je štit svima, samo on, koji se k njemu utjeèu. ³² Jer tko je Bog osim Jahve?
 Tko li je hridina osim Boga našega? ³³ Taj Bog me snagom opasuje, stere mi put besprijekoran.
³⁴ Noge mi dade brze ko u košute i postavi me na visine sigurne, ³⁵ ruke mi za borbu uvježba i
 mišice da luk mjedeni napinju. ³⁶ Daješ mi štit svoj koji spasava, tvoja me brižljivost uzvisi.
³⁷ Pouzdanje daješ mom koraku, i noge mi više ne posræu. ³⁸ Pognah svoje dušmane i dostigoh,
 i ne vratih se dok ih ne uništih. ³⁹ Obaram ih, ne mogu se diæi, padaju, pod nogama mi leže. ⁴⁰ Ti
 me opasa snagom za borbu, a protivnike moje meni podloži. ⁴¹ Ti dušmane moje u bijeg natjera,
 i rasprših one koji su me mrzili. ⁴² Vapiju u pomoæ, nikog da pomogne, vapiju Jahvi - ne odaziva
 se. ⁴³ Smrvih ih kao prah na vjetru, zgazih ih ko blato na putu. ⁴⁴ Ti me šizbavAi od bune u mom
 narodu, postavi me glavarom pogana, puk koji ne poznavah služi mi. ⁴⁵ Svaki moj šapat pokorno
 on sluša. Sinovi tuđinci meni laskaju, ⁴⁶ sinovi tuđinski gube srèanost izlaze dršæuæ iz svojih
 utvrda. ⁴⁷ Živio Jahve! Blagoslovljena hridina moja! Neka se uzvisi Bog, spasenje moje! ⁴⁸ Bog
 koji mi daje osvetu i narode meni pokorava. ⁴⁹ Od dušmana me mojih izbavljaš i nad protivnike
 me moje izdižeš, ti mene od èovjeka silnika spasavaš. ⁵⁰ Zato te slavim, Jahve, među pucima i
⁵¹ psalam pjevam tvome Imenu: umnožio si pobjede kralju svojemu, pomazaniku svome milost si
 iskazao, Davidu i potomstvu njegovu navijeke."

Chapter 23

¹ Ovo su posljednje Davidove rijeèi: "Rijeè Davida, sina Jišajeva, rijeè èovjeka koji je bio
 visoko uzdignut, pomazanika Boga Jakovljeva, pjevaèa pjesama Izraelovih: ² Jahvin duh govori
 po meni, njegova je rijeè na mom jeziku. ³ Reèe mi Jakovljev Bog, reèe mi Izraelova hrid: Tko

vlada ljudima pravedno, i tko vlada u strahu Božjemu, ⁴ taj je kao jutarnja svjetlost kad ograne
 sunce, jutro bez oblaka, na kojem se svjetluca zemaljska trava poslije kiše. ⁵ Da, moja kuća stoji
 èvrsto pred Bogom: on je uèinio vjeèan Savez sa mnom, u svemu dobro uređen i utvrđen. Da, on
 æe dati da napreduje sve moje spasenje i svaka moja želja. ⁶ Belijalovi ljudi svi su kao trnje u
 pustinji, jer ih nitko ne hvata rukom. ⁷ Nitko ih se ne dotièe, osim gvoždem i kopljaèom, i potpuno
 se spaljuju u ognju." ⁸ Ovo su imena Davidovih junaka: Išbaal, Hakmonac, prvak meðu trojicom;
 on je zavitlao svojim kopljem protiv osam stotina i pobio ih najedanput. ⁹ Za njim dolazi Eleazar,
 sin Dodonov, Ahošanin, jedan od trojice junaka; on je bio s Davidom kod Pas Damina kad su se
 ondje skupili Filistejci za boj, a Izraelci se povukli pred njima. ¹⁰ Ali se on èvrsto držao i udarao
 Filistejce dok mu se ruka nije ukoèila i ostala kao prirasla uz maè. Jahve je dao veliku pobjedu u
 onaj dan, pa se vojska vratila za Eleazarom, ali samo da pokupi plijen. ¹¹ Za njim dolazi Šama,
 sin Elin, Hararac; kad su se Filistejci skupili u Lehiju, bijaše polje puno leæe, a vojska je bila
 pobjegla ispred Filistejaca. ¹² Tada je on stao usred polja i obranio ga i potukao Filistejce. Tako
 je Jahve dao veliku pobjedu. ¹³ Trojica izmeðu tridesetorice jednom su krenula na put i o poèetku
 žetve došla k Davidu u Adulamsku peæinu kad jedna filistejska èeta bijaše utaborena u Refaimskoj
 dolini. ¹⁴ David je tada bio u svojoj kuli, a filistejska je posada bila tada u Betlehemu. ¹⁵ David
 uzdahnu: "O, kad bi me tko napojio vodom iz betlehenskoga studenca što je kod vrata?" ¹⁶ Tada
 ta tri junaka prodriješe kroz filistejski tabor i, zahvativši vode iz betlehenskog studenca što je kod
 vrata, donesoše je i dadoše Davidu. Ali je David ne htjede piti, nego je proli kao ljevanicu Jahvi
¹⁷ govoreæi: "Ne dao mi Jahve da to uèinim! Zar da pijem krv ovih ljudi? TÓa izlažuæi život
 pogibli, donijeli su vode!" I nije htio piti. To su, eto, uèinila ta tri junaka. ¹⁸ Abišaj, Joabov brat a
 sin Sarvijin, bio je vojvoda nad tridesetoricom. On je zavitlao kopljem na tri stotine, pobio ih i
 proslavio se meðu tridesetoricom. ¹⁹ On se odlikovao meðu tridesetoricom i postao njihov glavlar,
 ali nije dostigao trojice. ²⁰ Jojadin sin Benaja, junak iz Kabseela, bogat junaèkim djelima, ubio je
 dva sina Ariela iz Moaba; on je jednoga snježnog dana sišao i ubio lava usred jame. ²¹ Ubio je i
 nekog Egipæanina, èovjeka golema stasa. Egipæanin je imao koplje u ruci, a on izišao preda nj sa
 štapom: istrgavši Egipæaninu koplje iz ruke, ubi ga njegovim kopljem. ²² To je uèinio Jojadin sin
 Benaja i proslavio se meðu tridesetoricom junaka. ²³ Bio je najznamenitiji meðu tridesetoricom,
 ali one prve trojice nije dostigao; David ga postavi za zapovjednika svoje tjelesne straže. ²⁴ Asahel,

brat Joabov, bio je među trideseticom. Zatim: Elhanan, sin Dodonov, iz Betlehema; ²⁵ Šama iz Haroda; Elika iz Haroda; ²⁶ Heles iz Peleta; Ira, sin Ikešev, iz Tekoe; ²⁷ Abiezer iz Anatota; Sibekaj iz Huše; ²⁸ Salmon iz Ahoha; Mahraj iz Netofe; ²⁹ Heled, sin Baanin, iz Netofe; Itaj, sin Ribajev, iz Gibeje sinova Benjaminovih; ³⁰ Benaja iz Pireatona; Hidaj od Gaaških potoka; ³¹ Abibaal iz Bet Haarabe; Azmavet iz Bahurima; ³² Eljahba iz Šaalbona; Jašen, sin Jonatanov; ³³ Šama iz Harara; Ahiam, sin Šararov, iz Arara; ³⁴ Elifelet, sin Ahasbajev, iz Bet Maake; Eliam, sin Ahitofelov, iz Gilona; ³⁵ Hesraj iz Karmela; Paaraj iz Araba; ³⁶ Jigeal, sin Natanov, iz Sobe; Bani iz Gada; ³⁷ Selek Amonac; Nahraj iz Beerota, štitonoša Sarvijina sina Joaba; ³⁸ Ira iz Jatira; Gareb iz Jatira; ³⁹ Urija Hetit. Svega trideset i sedam.

Chapter 24

¹ Još je jednom srdžba Jahvina planula na Izraelce te potakla Davida protiv njih govoreći: "Idi, izbroj Izraelce i Judejce!" ² I kralj zapovjedi Joabu i vojvodama koji bijahu s njim: "Obiđite sva Izraelova plemena od Dana do Beer Šebe i popišite narod da znam koliko ima naroda." ³ Joab odgovori kralju: "Neka Jahve, tvoj Bog, dade svome narodu još sto puta ovoliko koliko ga je sada i neka to još vidi svojim očima moj gospodar kralj, ali zašto moj gospodar kralj ima takvu želju?" ⁴ Ali kraljeva riječ bijaše jača od Joabove i od riječi vojvoda njegove vojske. Tako Joab i vojvode odoše ispred kralja da popišu izraelski narod. ⁵ Prijeđoše oni preko Jordana i počeše kod Aroera i kod grada što leži usred doline i krenuše odande prema Gaditima i prema Jazeru. ⁶ Potom dođoše u Gilead i u zemlju Hetita, u Kadeš; zatim stigoše u Dan, a iz Dana skrenuše prema Sidonu. ⁷ Zatim dođoše do tvrđave Tira i u sve gradove Hivijaca i Kanaanaca i završiše svoj put u Negebu Judinu, u Beer Šebi. ⁸ Prošavši svu zemlju, vratiše se poslije devet mjeseci i dvadeset dana u Jeruzalem. ⁹ Joab dade kralju popis naroda: Izraelaca bijaše osam stotina tisuća ratnika višnih mačeva, a Judejaca pet stotina tisuća ljudi. ¹⁰ Poslije toga Davida zapeče savjest što je dao brojiti narod pa reče Jahvi: "Veoma sam sagriješio što sam to učinio! Ali, Jahve, oprosti tu krivicu sluzi svome, jer sam vrlo ludo radio." ¹¹ Kad je David ujutro ustao, već je Jahvina riječ bila došla proroku Gadu, Davidovu

12
 vidiocu: "Idi i kaži Davidu: Ovako govori Jahve: 'Troje stavljam preda te, izaberi jedno od toga
 da ti uèinim!'"¹³ Gad tako dođe Davidu i javi mu ovo: "Hoæeš li da dođu tri gladne godine na
 tvoju zemlju, ili da tri mjeseca bježiš pred svojim neprijateljem koji æe te goniti, ili da bude tri
 dana kuga u tvojoj zemlji? Sada promisli i gledaj što da odgovorim onome koji me poslao!"¹⁴ David
 odgovori Gadu: "Na velikoj sam mucu! Ali neka padnemo u ruke Jahvine, jer je veliko njegovo
 milosrðe, a u ljudske ruke neka ne zapadnem!"¹⁵ David, dakle, izabra kugu. Bilo je upravo vrijeme
 pšeniène žetve. Jahve pusti kugu na Izraela od jutra pa do određenoga vremena; i pomor udari na
 narod i pomrije sedamdeset tisuæa ljudi od Dana do Beer Šebe.¹⁶ Kad je anðeo pružio svoju ruku
 na Jeruzalem da ga uništi, sažali se Jahvi zbog toga zla, pa reèe anðelu koji je ubijao narod: "Dosta
 je sada! Povuci svoju ruku!" A Jahvin je anðeo bio upravo kod gumna Araune Jebusejca.¹⁷ Kad
 David vidje anðela koji je ubijao narod, zavapi Jahvi: "Evo, ja sam sagriješio, ja sam uèinio zlo!
 A oni, ovce, što su skrivili? Neka tvoja ruka padne na mene i na moju obitelj!"¹⁸ Istoga dana dođe
 Gad k Davidu i reèe mu: "Idi i podigni Jahvi žrtvenik na gumnu Araune Jebusejca!"¹⁹ I ode David
 po Gadovoj rijeèi, kako mu je zapovjedio Jahve.²⁰ Kad Arauna pogleda, opazi kralja i njegove
 dvorane gdje idu prema njemu. Arauna iziðe i pokloni se kralju licem do zemlje.²¹ Arauna upita:
 "Zašto je moj gospodar kralj došao svome sluzi?" A David odgovori: "Da kupi od tebe ovo gumno,
 da sagradi žrtvenik Jahvi, kako bi prestao pomor u narodu."²² Arauna reèe Davidu: "Neka ga
 uzme moj gospodar kralj i neka žrtvuje ono što je u njegovim oèima dobro! Evo goveda za paljenicu,
 mlatilice, i volujske opreme za drvo!"²³ Sve to sluga moga gospodara kralja poklanja kralju!" Još
 reèe Arauna kralju: "Jahve, Bog tvoj, neka ti bude milostiv!"²⁴ Ali kralj odgovori Arauni: "Ne,
 nego hoæu da kupim od tebe i da platim; neæu prinostiti Jahvi, svome Bogu, paljenica koje su mi
 poklonjene." I tako David kupi ono gumno i goveda za pedeset srebrnih šekela.²⁵ Ondje David
 sagradi žrtvenik Jahvi i prinese paljenice i prièesnice. Tada se Jahve smilova zemlji i presta pomor
 u Izraelu.

1 Kings

Chapter 1

¹ Kralj David bijaše ostario i odmakao u godinama; premda su ga pokrivali mnogim pokrivaèima, nije se mogao ugrijati. ² Tada mu rekoše njegove sluge: "Trebalo bi potražiti za gospodara mladu djevojku koja bi dvorila kralja i služila mu: kad bude spavala na njegovu krilu, to æe ugrijati kralja gospodara." ³ Potražiše, dakle, lijepu djevojku po svojoj zemlji izraelskoj; i naðoše Abišagu Šunamku te je dovedoše kralju. ⁴ Djevojka je bila izvanredno lijepa; njegovala je kralja i služila mu, ali je on ne upozna. ⁵ Uto se Adonija, sin Hagitin, pooholi i pomisli: "Ja æu biti kralj!" Zato nabavi sebi kola i konjanika i pedeset ljudi koji su išli pred njim. ⁶ Njegov ga otac za svoga života nikad nije ukorio niti ga kad upitao: "Zašto tako èiniš?" Bio je, osim toga, stasit i lijep, a mati ga rodila poslije Abšaloma. ⁷ On se dogovarao s Joabom, sinom Sarvijinim, i sa sveæenikom Ebjatarom, pa se obojica prikljuèiše Adoniji. ⁸ Ali sveæenik Sadok i Jojadin sin Benaja, prorok Natan, Šimej i Rei i junaci Davidovi ne pristadoše uz Adoniju. ⁹ Jednom nakla Adonija ovaca, volova i tovljene teladi za žrtvu kod Zoheledskog kamena, blizu izvora Rogela, te pozva svu svoju braæu, sinove kraljeve, i sve Judejce u kraljevoj službi; ¹⁰ ali ne pozva proroka Natana, ni Benaje, ni ostalih junaka, a ni svoga brata Salomona. ¹¹ Tada reèe Natan Bat-Šebi, majci Salomonovoj: "Zar nisi èula da je Adonija, sin Hagitin, postao kraljem, a da David, naš gospodar, o tome i ne zna?" ¹² Doði da te savjetujem kako bi mogla spasiti život svoj i svoga sina Salomona. ¹³ Hajde, otiði kralju Davidu i reci mu: "Zar se nisi ti, gospodaru moj kralju, zakleo svojoj službenici govoreæi: 'Tvoj sin Salomon kraljevat æe poslije mene, i on æe sjediti na mome prijestolju! Kako sada Adonija posta kraljem?'" ¹⁴ I dok ti budeš ondje i razgovorala se s kraljem, doæi æu ja za tobom i potvrditi tvoje rijeèi." ¹⁵ Bat-Šeba ode kralju u odaje - a on je bio vrlo star i Abišaga Šunamka služila mu. ¹⁶ Pokloni mu se Bat-Šeba i pade nièice pred kraljem, a kralj upita: "Što želiš?" ¹⁷ Ona mu odgovori: "Gospodaru, ti si se zakleo službenici svojoj Jahvom, Bogom svojim: 'Tvoj sin Salomon kraljevat æe poslije mene, on æe sjesti na moje prijestolje.'" ¹⁸ A sada je, evo, Adonija postao kraljem, a ti, kralju, gospodaru moj, ništa o tome i ne znaš! ¹⁹ Naklao je on mnogo volova, tovljene teladi i ovaca za žrtvu i pozvao je sve sinove kraljeve, sveæenika Ebjatara i vojskovoðu Joaba, ali slugu tvoga Salomona nije pozvao. ²⁰ U tebe su sada, gospodaru moj i kralju, uprte oèi svega Izraela da mu ti objaviš tko æe te naslijediti na tvome prijestolju, kralju, gospodaru moj. ²¹ Inaèe, èim poèine kralj, gospodar moj, kraj svojih otaca, ja i moj sin Salomon bit æemo krivci." ²² Dok je ona još govorila

²³ s kraljem, dođe prorok Natan. ²³ Javiše kralju: "Ovdje je prorok Natan." On uđe kralju i pade ničice
²⁴ pred njim. ²⁴ Natan reče: "Gospodaru moj i kralju, jesi li ti odredio: 'Adonija æe kraljevati poslije
²⁵ mene i sjedit æe na mome prijestolju?' ²⁵ Jer evo danas je sišao i naklao volova, ugojene teladi i
ovaca za žrtvu i pozvao je sve sinove kraljeve, vojskovođe i sveæenika Ebjataru; eno ih gdje jedu
²⁶ i piju s njim i klièu: 'Živio kralj Adonija!' ²⁶ Ali mene, tvoga slugu, sveæenika Sadoka, a ni Benaju,
²⁷ sina Jojadina, ni tvoga slugu Salomona nije pozvao. ²⁷ Zar se to dogodilo s voljom gospodara moga
kralja, a da nisi obavijestio svoga vjernog slugu tko æe biti nasljednik na prijestolju gospodara
moga kralja?"
²⁸ ²⁸ Tada progovori David i reče: "Pozovite mi Bat-Šebu!" Ona dođe kralju i stupi preda nj.
²⁹ ²⁹ Kralj se tada zakle: "Tako mi Jahve živoga koji me izbavio iz svih nevolja! ³⁰ Danas æu ti
ispuniti kako sam ti se zakleo Jahvom, Bogom Izraelovim: tvoj æe sin Salomon kraljevati poslije
mene, on æe sjediti na mome prijestolju!" ³¹ ³¹ Nato se nakloni Bat-Šeba licem do zemlje, pokloni
³² se pred kraljem i reče: "Neka vjeèno živi gospodar moj kralj David!" ³² A kralj David reče: "Pozovite
³³ mi sveæenika Sadoka, proroka Natana i Benaju, sina Jojadina." I dođoše oni pred kralja, ³³ a on
im reče: "Uzmite slugu svoga gospodara sa sobom, posadite moga sina Salomona na moju mazgu
³⁴ i odvedite ga do Gihona. ³⁴ Ondje neka ga sveæenik Sadok i prorok Natan pomažu za kralja nad
Izraelom. Zatrubite tada i obznanite: 'Živio kralj Salomon!' ³⁵ ³⁵ Zatim se uspnite amo s njim i neka
uđe i sjedne na moje prijestolje i neka kraljuje mjesto mene, jer moja je volja: on neka bude glava
nad Izraelom i nad Judom." ³⁶ ³⁶ Benaja, sin Jojadin, reče kralju: "Amen - tako neka bude! To je i
³⁷ rijeè Jahve, Gospodara kraljeva! ³⁷ Kao što je Jahve bio s mojim gospodarem kraljem, tako neka
bude i sa Salomonom! Neka uzvisi prijestolje njegovo još više nego prijestolje kralja Davida,
gospodara moga!" ³⁸ ³⁸ Sveæenik Sadok, prorok Natan, Jojadin sin Benaja, Kereæani i Peleæani
³⁹ siđoše i posadiše Salomona na kraljevu mazgu i odvedoše ga na Gihon. ³⁹ Sveæenik Sadok donese
iz Šatora rog s uljem i pomaza Salomona. Tada odjeknuše trube i sav narod povika: "Živio kralj
⁴⁰ Salomon!" ⁴⁰ I sav narod pođe za njim gore i sviraše puk u svirale i klicaše tako da se sva zemlja
⁴¹ tresla. ⁴¹ Èuo to Adonija i svi njegovi uzvanici. Baš su bili pri kraju gozbe. I Joab je èuo trube pa
⁴² upita: "Èemu ta buka u gradu?" ⁴² Dok je on još govorio, stiže Jonatan, sin sveæenika Ebjataru, i
⁴³ Adonija mu reče: "Ti si valjan èovjek, zacijelo nosiš dobru vijest!" ⁴³ Jonatan odgovori: "Jest, naš

gospodar, kralj David, uèinio je Salomona kraljem!⁴⁴ Kralj je poslao s njim sveæenika Sadoka,
 proroka Natana i Jojadina sina Benaju, i Kereæane i Peleæane. Oni ga posadiše na kraljevu mazgu,
 45 i sveæenik Sadok i prorok Natan pomazaše ga na Gihonu za kralja. Zatim su sišli radosno klièuæi,
 i sav je grad uzavreo; to je buka koju ste èuli.⁴⁶ Još više: Salomon je veæ sjeo na kraljevsko
 47 prijestolje i došle su sluge kraljeve èestitati našem gospodaru kralju Davidu govoreæi: 'Neka
 Bog tvoj proslavi ime Salomonovo više od imena tvoga i prijestolje njegovo uzvisi više od tvoga.'
 Kralj se tada poklonio na svojoj postelji⁴⁸ i ovako rekao: 'Neka je blagoslovljen Jahve, Bog
 Izraelov, koji mi daje danas da mogu vidjeti svojim oèima jednoga od mojih kako sjedi na mome
 49 prijestolju.'" Svi uzvanici Adonijini, uplašeni, ustadoše od stola i razidoše se svaki svojim putem.
 50 Adonija pak, u strahu od Salomona, usta i ode te se uhvati za rogove žrtvenika.⁵¹ Javiše
 Salomonu: "Gle, Adonija se uplašio kralja Salomona i eno se drži za rogove žrtvenika govoreæi:
 'Neka mi se danas kralj Salomon zakune da neæe sluge svoga maèem pogubiti.'"⁵² Salomon reèe
 nato: "Ako se pokaže poštenim èovjekom, neæe mu ni vlas s glave pasti na zemlju; a naðe li se u
 53 zlu, poginut æe." Tada zapovjedi Salomon da ga odmaknu od žrtvenika; on doðe i pade nièice
 pred Salomonom, koji mu reèe: "Poði svome domu!"

Chapter 2

1 Kad su se dani Davidovi približavali svome svršetku, zapovjedi David svome sinu Salomonu:
 2 "Sada polazim na put sviju smrtnika. Ti budi hrabar i pokaži se èovjekom!"³ Slušaj naredbe Jahve,
 Boga svoga, idi njegovim stazama, drži se njegovih zakona, zapovijedi, naredaba i njegovih pouka,
 kako je napisano u Zakonu Mojsijevu, da bi uspio u svemu što poduzmeš i svagdje kamo se okreneš;
 4 da bi Jahve ispunio svoje obeæanje koje mi je dao: 'Ako sinovi tvoji budu pazili na svome putu,
 vjerno hodeæi preda mnom, svim srcem svojim i svom dušom svojom, uvijek æe jedan od njih
 5 sjediti na prijestolju Izraelovu.' I sam znaš što mi je uèinio Joab, sin Sarvijin, kako je uèinio
 obojici vojskovoða Izraelovih: Abneru, sinu Nerovu, i Amasi, sinu Jeterovu, kad ih je ubio i time
 prolio krv u miru kao u ratu te omastio krvlju pojas oko bokova svojih i obuæu na nogama svojim.
 6 Ti postupi po svom razboru i ne daj da mu sijeda kosa mirno poèine u Podzemlju.⁷ A sinovima
 Barzilaja Gileaðanina vrati ljubav: neka budu meðu onima koji jedu za tvojim stolom jer su mi
 8 pomogli kad sam bježao pred tvojim bratom Abšalomom. Pred sobom imaš Šimeja, sina Gerina,
 Benjaminovca iz Bahurima, koji me užasnim kletvama proklinjao onoga dana kad sam bježao u

Mahanajim. Ali mi je on sišao u susret na Jordan i zakleh mu se Jahvom: 'Neæu te pogubiti maðem.'

⁹ Ali mu ti toga ne opraštaj, jer si èovjek razborit, i veæ æeš znati kako treba da postupiš te mu sijedu kosu s krvlju u Podzemlje spremiš." ¹⁰ I potom poèinu David kraj otaca svojih i bi pokopan

u Davidovu gradu. ¹¹ David je kraljevao nad Izraelom èetrdeset godina: u Hebronu je kraljevao sedam godina, u Jeruzalemu je kraljevao trideset i tri godine. ¹² Salomon sjede na prijestolje Davida,

svoga oca, i njegova se vlast veoma uèvrsti. ¹³ Ali Adonija, sin Hagitin, dođe Bat-Šebi, majci Salomonovoj, i pade nièice pred njom. Ona ga upita: "Je li miroljubiv tvoj dolazak?" On odgovori:

"Jest, miroljubiv je." ¹⁴ I nastavi: "Imam ti nešto reæi." Ona reèe: "Govori." ¹⁵ Tada æe on: "Znaš i sama da je kraljevstvo pripadalo meni i da je sav Izrael oèekivao da æu ja biti kralj. Ali mi je kraljevstvo izmaklo i pripalo je mome bratu, jer mu ga je Jahve namijenio. ¹⁶ Ja te sada samo jedno

molim: nemoj me odbiti." Ona reèe: "Govori." ¹⁷ A on nastavi: "Reci, molim te, kralju Salomonu - jer tebe neæe odbiti - neka mi dade za ženu Abišagu Šunamku!" ¹⁸ A Bat-Šeba odgovori: "Dobro,

govorit æu kralju o tebi." ¹⁹ Kada dakle uđe Bat-Šeba kralju Salomonu da govori o Adoniji, ustade kralj i pođe joj u susret, pokloni se pred njom, zatim sjede na svoje prijestolje i zapovjedi te namjestiše sjedalicu za kraljicu majku, i ona mu sjede s desne strane. ²⁰ Tada mu reèe: "Nešto bih

zaiskala od tebe, nemoj me odbiti." Kralj joj odgovori: "Traži, majko, jer te neæu odbiti." ²¹ Ona nastavi: "Neka se dade Abišaga Šunamka tvome bratu Adoniji za ženu." ²² Kralj Salomon odgovori i reèe svojoj majci: "Zašto tražiš Abišagu Šunamku za Adoniju? Traži odmah i kraljevstvo za njega!

Jer on je moj stariji brat, a uz njega je sveæenik Ebjatar i Joab, sin Sarvijin!" ²³ Tada se kralj Salomon zakle Jahvom: "Neka mi Bog uèini ovo zlo i neka mi doda drugo ako Adonija nije to

izrekao danas po cijenu svoga života! ²⁴ Živoga mi Jahve, koji me potvrdio i posadio na prijestolje oca moga Davida i koji mi je dao dom kako je obeæao: još danas æe Adonija umrijeti." ²⁵ I kralj

Salomon posla Benaju, sina Jojadina, koji ga udari te Adonija umrije. ²⁶ Sveæeniku Ebjataru kralj zatim naredi: "Idi u Anatot na svoj posjed. Zaslužio si smrt, ali te neæu pogubiti danas jer si nosio

Jahvin Kovèeg pred ocem mojim Davidom i podijelio si sve patnje s mojim ocem." ²⁷ I Salomon iskljuèi Ebjatara iz sveæenstva Jahvina da tako ispuni Jahvinu rijeè koju je izrekao protiv doma

Elijeva u Šilu. ²⁸ Kada je glas stigao Joabu - Joab bijaše pristao uz Adoniju, premda se nije prikljuèio

Abšalomu - on uteèe u Šator Jahvin i uhvati se za rogove žrtvenika. ²⁹ I dojaviše kralju Salomonu: "Joab je pobjegao u Šator Jahvin, eno ga pokraj žrtvenika." Tada Salomon poruèi Joabu: "Što se

držiš žrtvenika?" Joab odgovori: "Uplašio sam se tebe i pobjegao sam pred Jahvu." Tada Salomon naredi Benaji, sinu Jojadinu: "Idi i ubij ga!"³⁰ Benaja ode u Šator Jahvin i reče Joabu: "Po naredbi kraljevoj: iziđi!" On odgovori: "Neću, želim ovdje umrijeti!" Benaja javi kralju: "Eto što mi je rekao Joab i što mi je odgovorio."³¹ Kralj mu reče: "Uèini kako je rekao: ubij ga, zatim pokopaj. Tako æeš danas skinuti s mene i doma oca moga nevinu krv koju je Joab prolio."³² Jahve æe uèiniti da krv njegova padne na njegovu glavu, jer je ubio dva èovjeka pravednika i bolja od sebe; ubio ih je maèem bez znanja moga oca Davida: Abnera, sina Nerova, voðu vojske Izraelove, i Amasu, sina Jeterova, vojvodu judejskoga.³³ Neka njihova krv padne na glavu Joaba i njegova potomstva do vijeka, a Davidu, njegovu potomstvu, vladalaèkoj kuæi i prijestolju neka od Jahve bude trajan mir."³⁴ I ode Benaja, sin Jojadin, obori se na Joaba i usmrtilo ga. Pokopali su Joaba u njegovu domu u pustinji.³⁵ Mjesto njega postavi kralj na èelo vojske Benaju, sina Jojadina, a na mjesto Ebjataru postavi sveæenika Sadoka.³⁶ Salomon pozva Šimeja i reče mu: "Sagradi sebi kuæu u Jeruzalemu: tu stanuj, i nikamo odatle ne izlazi."³⁷ Onoga dana kad iziðeš i prijeðeš potok Kidron, znaj dobro da æeš umrijeti. Krv tvoja na glavu tvoju."³⁸ Šimej odgovori kralju: "Dobro. Kako moj gospodar kralj kaæe, tako æe uèiniti sluga tvoj." I Šimej dugo življaše u Jeruzalemu.³⁹ Ali poslije tri godine dogodi se te Šimeju pobjegoše dvojica slugu k Akišu, sinu Maakinu, kralju gatskom. I dojavili Šimeju: "Eno ti slugu u Gat."⁴⁰ Tada usta Šimej, osedla magarca i ode u Gat, k Akišu, da traæi svoje sluge. I vratio se Šimej i doveo svoje sluge iz Gata.⁴¹ I javiše Salomonu: "Šimej otišao iz Jeruzalema u Gat i vratio se."⁴² Kralj pozva Šimeja i reče mu: "Nisam li ti se zakleo Jahvom i strogo te opomenuo: 'Onoga dana kad budeš izišao i pošao bilo kamo, znaj dobro da æeš umrijeti!' A ti si mi tada odgovorio: 'Dobra je rijeè koju sam èuo.'"⁴³ Zašto nisi održao zakletvu Jahvinu i zapovijed koju sam ti dao?"⁴⁴ Još reče kralj Šimeju: "Ti znaš sve zlo koje si uèinio mome ocu Davidu. Tvoje je srce toga svjesno. Jahve neka uèini da se tvoja zloæa obori na tvoju glavu."⁴⁵ A blagoslovljen je kralj Salomon, i prijestolje æe Davidovo biti èvrsto pred Jahvom do vijeka."⁴⁶ I zapovjedi kralj Benaji, sinu Jojadinu, te on iziðe i udari Šimeja i tako Šimej umrije. Tako se uèvrstilo kraljevstvo u ruci Salomonovoj.

Chapter 3

¹ Salomon se sprijatelji s faraonom, kraljem egipatskim: oženi se kærju faraonovom i uvede je u Davidov grad dokle ne dovrši gradnju svoga dvora, Hrama Jahvina i zidova oko Jeruzalema.

² Narod je pak priniosio žrtve na uzvišicama, jer još nije bio sagrađen do toga vremena dom imenu

³ Jahvinu. A Salomon je ljubio Jahvu: ravnao se prema naredbama svoga oca Davida, samo je

⁴ priniosio klanice i kađenice na uzvišicama. Kralj ode u Gibeon da prinese žrtvu, jer ondje bijaše

⁵ najveæa uzvišica. Salomon prinese tisuæu paljenica na tom žrtveniku. U Gibeonu se Jahve javi

⁶ Salomonu noæu u snu. Bog reèe: "Traži što da ti dadem." Salomon odgovori: "Veoma si naklon bio svome sluzi Davidu, mome ocu, jer je hodio pred tobom u vjernosti, pravednosti i poštenju srca svoga; i saèuvao si mu tu veliku milost i dao si da jedan od njegovih sinova sjedi na njegovu

⁷ prijestolju. Sada, o Jahve, Bože moj, ti si uèinio kraljem slugu svoga na mjesto moga oca Davida, a ja sam još sasvim mlad te još ne znam vladati.

⁸ Tvoj je sluga usred naroda koji si izabrao; naroda

⁹ brojnog, koji se ne da izbrojiti ni popisati. Podaj svome sluzi pronicavo srce da može suditi tvom narodu, razlikovati dobro od zla, jer tko bi mogao upravljati tvojim narodom koji je tako velik!"

¹⁰ Bijaše milo Jahvi što je Salomon to zamolio.

¹¹ Zato mu Jahve reèe: "Jer si to tražio, a nisi iskao ni duga života, ni bogatstva, ni smrti svojih neprijatelja, nego pronicavost u prosuđivanju pravice,

¹² evo æu uèiniti po rijeèima tvojim: dajem ti srce mudro i razumno, kakvo nije imao nitko prije

¹³ tebe niti æe ga imati itko poslije tebe, ali ti dajem i što nisi tražio: bogatstvo i slavu kakve nema

¹⁴ nitko meðu kraljevima. I ako budeš stupao mojim putovima i budeš se držao mojih zakona i

¹⁵ zapovijedi, kao što je èinio tvoj otac David, umnožit æu tvoje dane." Salomon se probudi, i gle:

bijaše to san. On se vrati u Jeruzalem i stade pred Kovèeg saveza Jahvina; prinese paljenice i žrtve

¹⁶ prièesnice i priredi gozbu svim slugama svojim. Tada dođoše dvije bludnice kralju i stadoše

¹⁷ preda nj. I reèe jedna žena: "Dopusti, gospodaru moj! Ja i ova žena u istoj kuæi živimo i ja sam

¹⁸ rodila kraj nje u kuæi. A treæega dana poslije moga porođaja rodi i ova žena. Bile smo zajedno

¹⁹ i nikoga stranog s nama; samo nas dvije u kuæi. Jedne noæi umrije sin ove žene jer bijaše legla

²⁰ na njega. I ustade ona usred noæi, uze moga sina o boku mojem, dok je tvoja sluškinja spavala,

²¹ i stavi ga sebi u naruèje, a svoga mrtvog sina stavi kraj mene. A kad ujutro ustadoh da podojim

²² svoga sina, gle: on mrtav! I kad sam pažljivije pogledala, razabrah: nije to moj sin koga sam ja

rodila!" Tada reèe druga žena: "Ne, nije tako. Moj je sin onaj živi, a tvoj je onaj koji je mrtav!"

A prva joj odvrati: "Nije istina! Tvoj je sin onaj koji je mrtav, a moj je onaj koji živi!" I tako se prepirahu pred kraljem. ²³ A kralj onda progovori: "Ova kaže: 'Ovaj živi moj je sin, a onaj mrtvi tvoj'; druga pak kaže: 'Nije, nego je tvoj sin mrtav, a moj je onaj živi.' ²⁴ Donesite mi maè!" naredi kralj. I donesoše maè pred kralja, ²⁵ a on reèe: "Rasijecite živo dijete nadvoje i dajte polovinu jednoj, a polovinu drugoj." ²⁶ Tada ženu, majku živog djeteta, zabolje srce za sinom i povika ona kralju: "Ah, gospodaru! Neka se njoj dade dijete, samo ga nemojte ubijati!" A ona druga govoraše: "Neka ne bude ni meni ni tebi: rasijecite ga!" ²⁷ Onda progovori kralj i reèe: "Dajte dijete prvoj, nipošto ga ne ubijajte! Ona mu je majka." ²⁸ Sav je Izrael èuo presudu koju je izrekao kralj i poštovali su kralja, jer su vidjeli da je u njemu božanska mudrost u izricanju pravde.

Chapter 4

¹ Kralj Salomon bio je kralj nad svim Izraelom, ² a evo njegovih odliènika: Azarja, sin Sadokov, sveæenik; ³ Elihoref i Ahija, sinovi Šišini, bilježnici; Jošafat, sin Ahiludov, savjetnik; ⁴ Benaja, sin Jojadin, vojskovođa; Sadok i Ebjatar, sveæenici. ⁵ Azarja, sin Natanov, bio je nad namjesnicima; Zabud, sin Natanov, prijatelj kraljev; ⁶ Ahišar, upravitelj dvora; Eliab, sin Joabov, zapovjednik vojske; Adoram, sin Abdin, nadstojnik za tlaku. ⁷ Salomon je imao po svem Izraelu dvanaest namjesnika koji su opskrbljivali kralja i njegov dom; za svakoga je dolazio red da po jedan mjesec u godini podmiruje to uzdržavanje. ⁸ Evo njihovih imena: ...sin Hurov, u gori Efrajimovoj; ⁹ ...sin Dekerov, u Makasu, Šaalbimu, Bet Šemešu, Elonu do Bet Hanana; ¹⁰ ...sin Hesedov, u Arubotu; pod njim bijaše Soho i sav kraj heferski; ¹¹ ...sin Abinadabov, nad svim okružjem dorskim; žena mu je bila Tafata, kæi Salomonova; ¹² Baana, sin Ahiludov, u Tanaku i Megidu i u svem Bet Šeanu, koji je pokraj Saretana niže Jizreela, od Bet Šeana do Abel Mekole, i preko Jokmeama. ¹³ ...sin Geberov, u Ramotu Gileadskom; njegova su bila Sela Jaira, sina Manašeova, koja su u Gileadu; imao je i područje Argob koje leži u Bašanu, šezdeset tvrdih gradova, opasanih zidovima i prijevornicama od tuèa; ¹⁴ Ahinabad, sin Idov, u Mahanajimu; ¹⁵ Ahimaas u Naftaliju; i on se oženio jednom Salomonovom kæeri - Bosmatom. ¹⁶ Baana, sin Hušajev, u Ašeru i na visoravnima; ¹⁷ Jošafat, sin Paruahov, u Jisakaru; ¹⁸ Šimej, sin Elin, u Benjaminu; ¹⁹ Geber, sin Urijin, u zemlji

Gileadu, zemlji Sihona, kralja amorejskoga, i Oga, kralja bašanskoga. Povrh toga bio je još jedan namjesnik u zemlji. ²⁰ Juda i Izrael bili su mnogobrojni, bijaše ih kao pijeska na obali morskoj. Jeli su i pili i bili sretni.

Chapter 5

¹ Salomon je proširio svoju vlast nad svim kraljevstvima od Rijeke sve do zemlje filistejske i do međe egipatske. Ona su donosila svoj danak i služila Salomonu sve dane njegova života.

² Svakoga je dana trebalo Salomonu za hranu: trideset kora finoga brašna i šezdeset kora obiènog brašna, ³ deset ugojenih volova, dvadeset volova s paše, stotinu ovaca, osim jelena, srna, divokoza i ugojene peradi. ⁴ Jer on je vladao nad svime onkraj Rijeke - od Tafse do Gaze, nad svim kraljevima s onu stranu Eufrata - i imao je mir po svim granicama naokolo. ⁵ Juda i sav Izrael živjeli su bez straha, svaki pod svojom lozom i pod svojom smokvom, od Dana sve do Beer Šebe, svega vijeka Salomonova. ⁶ Salomon je imao èetrdeset tisuæa konja za vuèu i dvanaest tisuæa za jahanje. ⁷ Ti su se namjesnici brinuli o opskrbi kralja Salomona i sviju koji su imali dijela za kraljevim stolom, svaki po mjesec dana; i nisu dopuštali da ièega ponestane. ⁸ I jeèam i slamu za konje i tegleæu marvu donosili su na mjesto gdje se zadržavao, svaki kako bi ga zapalo. ⁹ Jahve je dao Salomonu mudrost i izuzetnu razboritost i srce široko kao pijesak na obali morskoj. ¹⁰ Mudrost je Salomonova bila veæa od mudrosti svih sinova Istoka i od sve mudrosti Egipta. ¹¹ Bio je mudriji od svih ljudi, od Etana Ezrahanina, od Hemana, Kalkola i Darde, sinova Maholovih; njegovo se ime pronosilo među svim narodima unaokolo. ¹² Izrekao je tri tisuæe mudrih izreka, a njegovih je pjesama bilo tisuæu i pet. ¹³ Zborio je o drveæu: od cedra što je na Libanonu pa do izopa što klija na zidu; raspravljao je o životinjama, o pticama, o gmazovima i o ribama. ¹⁴ Dolazili su od sviju naroda da èuju mudrost Salomonovu, od svih zemaljskih kraljeva koji su èuli glas o njegovoj mudrosti.

¹⁵ Tirski kralj Hiram posla svoje sluge Salomonu, jer bijaše èuo da su ga pomazali za kralja na mjesto njegova oca, a Hiram je svagda bio prijatelj Davidov. ¹⁶ Tada Salomon poruèi Hiramu: ¹⁷ "Ti znaš dobro da moj otac David nije mogao sagraditi Doma imenu Jahve, svoga Boga, zbog ratova kojima su ga okružili neprijatelji sa svih strana, sve dok ih Jahve nije položio pod stopala

18 nogu njegovih. Sada mi je Jahve, Bog moj, dao mir posvuda unaokolo: nemam neprijatelja ni
 19 zlih udesa. Namjeravam, dakle, sagraditi Dom imenu Jahve, Boga svoga, kako je Jahve rekao
 mome ocu Davidu: "Tvoj sin koga æu mjesto tebe postaviti na tvoje prijestolje, on æe sagraditi
 20 Dom mome Imenu." Stoga sada zapovjedi da mi nasijeku cedrova na Libanonu; moje æe sluge
 biti sa slugama tvojim, i ja æu platiti nadnicu tvojim slugama prema svemu kako mi odrediš. Ti
 znaš dobro da u nas nema ljudi koji umiju sjeæi drva kao Sidonci." 21 Kada je Hiram primio
 Salomonovu poruku, veoma se obradova i reèe: "Neka je blagoslovljen danas Jahve koji je dao
 22 mudra sina Davidu, koji upravlja ovim velikim narodom." I Hiram javi Salomonu: "Primio sam
 23 tvoju poruku. Ispunit æu u svemu tvoju želju glede drva cedrova i drva èempresova. Moje æe
 ih sluge dopremiti s Libanona na more, složit æu ih u splavi i pustiti ih morem do mjesta koje æeš
 mi oznaèiti; ondje æu ih razložiti i ti æeš ih uzeti. Ti æeš pak ispuniti moju želju i dati hranu mojoj
 24 èeljadi." Hiram je davao Salomonu drva cedrova i èempresova koliko je htio, 25 a Salomon je
 davao Hiramu dvadeset tisuæa kora pšenice za hranu ljudstvu, i dvadeset tisuæa kora ulja od
 26 tiještenih maslina. Toliko je Salomon davao Hiram u godinu za godinom. Jahve je dao mudrost
 Salomonu, kako mu bijaše obeæao; između Hirama i Salomona vladao je mir te oni sklopiše savez.
 27 Tada diže kralj Salomon kuluèare iz svega Izraela; kuluèara je bilo u svemu trideset tisuæa ljudi.
 28 Slao ih je naizmjenice na Libanon, svakog mjeseca deset tisuæa ljudi: bili su mjesec dana na
 Libanonu, a dva mjeseca kod kuæe. Adoniram je bio nad svim kuluèarima. 29 Salomon je imao i
 30 sedamdeset tisuæa nosaèa tereta, osamdeset tisuæa kamenorezaca u gori, ne raèunajuæi glavara
 službenièkih koji su upravljali poslovima; njih je bilo tri tisuæe i tri stotine, a upravljali su narodom
 31 zaposlenim na radovima. Kralj je zapovjedio da lome gromade biranog kamena i da ih klešu za
 32 temelje Hrama. Graditelji Salomonovi i Hiramovi, i oni iz Gibela, tesali su i pripremali drvo i
 klesali za gradnju Hrama.

Chapter 6

1 Èetiri stotine i osamdesete godine poslije izlaska Izraelaca iz zemlje egipatske, èetvrte godine
 kraljevanja svoga nad Izraelom, mjeseca Ziva - to je drugi mjesec - poèeo je Salomon graditi Dom
 2 Jahvin. Hram što ga je kralj Salomon gradio Jahvi bio je dug šezdeset lakata, širok dvadeset, a

visok dvadeset i pet lakata.³ Trijem pred Hekalom Hrama bio je dvadeset lakata dug, prema širini Hrama, a deset lakata širok, prema dužini Hrama.⁴ Na Hramu je napravio prozore zatvorene rešetkama.⁵ Uza zid Hrama oko Hekala i Debira sagradio je prigradnju na katove, sve unaokolo.⁶ Donji kat bio je pet lakata širok, srednji šest, a treći sedam lakata, jer je zasjeke rasporedio s vanjske strane naokolo Hrama da ih ne bi morao ugrađivati u hramske zidove.⁷ Hram je građen od kamena koji je već u kamenolomu bio oklesan, tako da se za gradnje nije čuo ni čekić ni dlijeto, ni ikakvo željezno oruđe.⁸ Ulaz u donji kat bio je s desne strane Hrama, a zavojnim se stubama uspinjalo na srednji kat i sa srednjega na treći.⁹ Sagradio je tako Hram i dovršio ga; i pokrio ga cedrovim gredama i daskama.¹⁰ I sagradi još prigradnju oko cijeloga Hrama; bila je pet lakata visoka, a vezana s Hramom cedrovim gredama.¹¹ I riječ Jahvina stiže Salomonu:¹² "To je Dom što ga gradiš ... Ako budeš hodio prema naredbama mojim, ako budeš vršio naredbe moje i držao se mojih zapovijedi, tada ću ispuniti tebi obećanje što sam ga dao tvome ocu Davidu:¹³ prebivat ću među sinovima Izraelovim i nećeu ostaviti naroda svoga Izraela."¹⁴ I tako Salomon sazida Hram i dovrši ga.¹⁵ I obloži iznutra zidove Hrama cedrovim daskama - od poda do stropa obloži ih drvetom iznutra - a daskama čempresovim obloži pod Hrama.¹⁶ I načini pregradu od dvadeset lakata, od cedrovih dasaka, s poda pod strop, i odijeli taj dio Hrama za Debir, za Svetinju nad svetinjama.¹⁷ A Hekal - Svetište, dio Hrama ispred Debira - imao je četrdeset lakata.¹⁸ A po cedrovini unutar Hrama bijahu urezani ukrasi - pleteri od pupoljaka i cvijeća; sve je bilo od cedrovine i nigdje se nije vidio kamen.¹⁹ Debir je uredio unutra u Hramu da onamo smjesti Kovčeg saveza Jahvina.²⁰ Debir bijaše dvadeset lakata dug, dvadeset lakata širok i dvadeset lakata visok, a obložio ga je čistim zlatom. Napravio je i Žrtvenik od cedrovine,²¹ pred Debirom, i obložio ga čistim zlatom.²² I sav je Hram obložio zlatom, sav Hram i sav oltar koji je pred Debirom obložio je zlatom.²³ U Debiru načini dva kerubina od maslinova drveta. Bili su visoki deset lakata.²⁴ Jedno je krilo u kerubina bilo pet lakata i drugo je krilo u kerubina bilo pet lakata; deset je lakata bilo od jednoga kraja krila do drugoga.²⁵ I drugi je kerubin bio od deset lakata: jednaka mjera i jednak oblik obaju kerubina.²⁶ Visina jednog kerubina bila je deset lakata, tako i drugoga.²⁷ Smjestio je kerubine usred nutarnje prostorije; širili su svoja krila, tako da je krilo jednoga ticalo jedan zid, a krilo drugoga

ticalo drugi zid; u sredini prostorije krila im se doticahu. ²⁸ I kerubine je obložio zlatom. ²⁹ Po svim zidovima Hrama unaokolo, iznutra i izvana, urezao je likove kerubina, palma i rastvorenih cvjetova, ³⁰ zlatom je pokrio i pod Hramu iznutra i izvana. ³¹ A za ulaz u Debir naèini dvokrilna vrata od maslinova drveta; dovraci s pragom bijahu na pet uglova. ³² Oba krila na vratima od maslinova drveta ukrasi likovima kerubina, palma i rastvorenih cvjetova, i sve ih obloži zlatom; listiæima zlata oblijepi kerubine i palme. ³³ Tako i za ulaz u Hekal naèini vrata od maslinova drveta, sa èetverokutnim dovracima. ³⁴ Oba krila na vratima bijahu od èempresova drveta i oba se otvarahu na jednu i na drugu stranu. ³⁵ Urezao je na njima kerubine, palme i rastvorene cvjetove i obložio zlatom sve što bijaše urezano. ³⁶ Potom je sagradio unutrašnje predvorje od tri reda klesanog kamena i jednoga reda tesanih greda cedrovih. ³⁷ Temelji su Hramu Jahvinu bili položeni èetvrte godine, mjeseca Ziva; ³⁸ a jedanaeste godine, mjeseca Bula - to je osmi mjesec - Hram je dovršen sa svim dijelovima i sa svim što mu pripada. Salomon ga sagradi za sedam godina.

Chapter 7

¹ Salomon je sagradio i svoj dvor; u trinaest ga je godina potpuno dovršio. ² Sagradio je dvor od libanonske šume: stotinu lakata dug, pedeset širok i trideset lakata visok, na èetiri reda cedrovih stupova, a na stupovima bijahu cedrove grede. ³ Bio je pokriven cedrovinom iznad soba koje su poèivale na stupovima. Ovih je bilo èetrdeset i pet: petnaest u svakom redu. ⁴ Bila su tri reda prozora: po tri su prozora gledala jedan prema drugome. ⁵ Sva vrata s dovratnicima bila su èetverokutna i po tri su prozora stajala jedan prema drugome. ⁶ Naèinio je trijem od stupova, pedeset lakata dug i trideset širok. ⁷ Zatim je sagradio prijestolni trijem gdje je sudio; i sudaèki trijem, obložen cedrovinom od poda do stropa. ⁸ Njegovo prebivalište, u drugom dvorištu i unutar predvorja, bilo je istoga oblika. Sagradio je i kuæu, nalik na onaj trijem, faraonovoj kaeri, kojom se bijaše oženio. ⁹ Sve su te graðevine bile od biranog kamena, sjeèena po mjeri, a klesana iznutra i izvana, od temelja sve do drvenih spojnica, a vani sve do velikog predvorja. ¹⁰ Temelji su im bili od birana, velikog kamena: od deset i od osam lakata, ¹¹ a nadgradnja od birana, po mjeri klesana kamena i

¹² od cedrovine. ¹³ A tri su reda klesanog kamena i red cedrovih greda okruživali veliko predvorje, a tako i unutrašnje predvorje Doma Jahvina. ¹⁴ Salomon posla po Hirama iz Tira. ¹⁵ Bio je to sin udovice iz plemena Naftalijeva, ali mu otac bijaše iz Tira, kovaè tuèa. Bio je pun vještine, umijeæa i znanja da svašta izraðuje od tuèa. Doðe on kralju Salomonu i sav mu posao izradi. ¹⁶ Salio je dva stupa od tuèa; jedan je stup bio visok osamnaest lakata, a koncem mjerjen unaokolo imao je dvanaest lakata, isto tako i drugi. ¹⁷ I naèini dvije glavice od tuèa da se stave povrh stupova; jedna je glavica bila visoka pet lakata i druga je bila pet lakata visoka. ¹⁸ Naèini dva opleta u obliku pletera i lanèaste žice da pokriju glavice na vrhu stupova; sedam za jednu glavicu i sedam za drugu. ¹⁹ Onda izradi mogranje: bili su u dva reda oko svake mreže. ²⁰ Glavice na vrhu stupova pred trijemom imale su oblik ljiljana, od èetiri lakta. ²¹ Stajale su na oba stupa kod izboèine što je bila prema lanèancu. Dvije stotine mogranja bilo je oko prve glavice i dvije stotine oko druge. ²² Podiže stupove pred trijemom Hekala; jedan postavi na desnu stranu i nazva ga Jahin; postavi drugi stup na lijevu stranu i dade mu ime Boaz. ²³ Na samom vrhu stupova postavi izraðene ljiljane. I tako dovrši stupove. ²⁴ Tada od rastaljene kovine izli more koje je od ruba do ruba mjerilo deset lakata; bilo je okruglo naokolo, pet lakata visoko, a u opsegu, mjereno vrpcom, imalo je trideset lakata. ²⁵ Pod rubom mu bijahu uresi kao cvjetne èaške koje su ga optakale sasvim: po deset na lakat optakale su more unaokolo; cvjetne su èaške bile u dva reda i salivene s njim. ²⁶ Poèivalo je na dvanaest volova: tri su gledala na sjever, tri na zapad, tri na jug, a tri na istok; more je stajalo na njima i svi su stražnjim dijelom bili okrenuti unutra. ²⁷ Bilo je debelo pedalj, rub mu kao rub u èaše, kao cvijet, a moglo je primiti tri tisuæe bata. ²⁸ Naèinio je deset tuèanih podnožja; svako je podnožje bilo èetiri lakta dugo, èetiri lakta široko, a tri lakta visoko. ²⁹ Podnožja su bila ovako izraðena: imala su okvire, a okviri su stajali meðu preponama. ³⁰ Na okvirima meðu preponama bili su lavovi, volovi i kerubini; a na samim preponama, kako iznad lavova i volova tako i pod njima, bijahu ukrasi poput vijenaca. ³¹ Svako je podnožje imalo èetiri tuèana toèka i osovine od tuèa; èetiri su njihove noge imale držaèe; pod umivaonikom bijahu držaèi sliveni s ukrasima. ³² Gore, gdje su se držaèi sastavljali, bio je otvor podnožja; imao je lakat i pol; otvor je bio okrugao, u obliku ukrasne posude, a na njemu su bili uklesani i ukrasi; ali prepone bijahu èetvrtaste, a ne okrugle. ³³ Èetiri su toèka bila pod preponom. Osovine im izlazile na podnožju; svaki toèak bijaše visok lakat i pol. Toèkovi su bili

slièni toèkovima obiènih kola: njihove osovine, naplaci, paoci i glavèine - sve bijaše liveno. ³⁴ Bila
 su èetiri držaèa na èetiri ugla svakog podnožja; podnožje i držaèi saèinjavahu jednu cjelinu. ³⁵ Pri
 vrhu podnožja bio je sve unaokolo krug visok pol lakta; povrh podnožja bili su klinovi; prepone
 su s njima saèinjavale cjelinu. ³⁶ Po oplošjima klinova i prepona urezao je kerube, lavove i palme,
 veæ prema velièini praznog oplošja i vijenaca naokolo. ³⁷ Tako naèini deset podnožja: jednako
 salivenih, jednake velièine i oblika. ³⁸ I naèini deset umivaonika od tuèa. Svaki je umivaonik
 sadržavao èetredeset bata, a svaki je umivaonik bio od èetiri lakta; na svako od deset podnožja došao
 je po jedan umivaonik. ³⁹ Postavi pet podnožja na desnoj strani Hrama, a pet na lijevoj strani
 Hrama; a more stavi s desne strane Hrama, prema jugoistoku. ⁴⁰ Hiram naèini lonce, lopate i
 kotliæe. Dovrši on sav posao što ga je obavljao kralju Salomonu za Dom Jahvin: ⁴¹ dva stupa,
 okrugle glavice što su bile navrh stupova; dva opleta da pokriju dvije glavice što bijahu navrh
 stupova; ⁴² èetiri stotine mogranja za oba opleta; dva reda mogranja za svaki oplet da prekriju dvije
 glavice navrh stupova; ⁴³ deset podnožja i deset umivaonika na podnožjima; ⁴⁴ jedno more i
 dvanaest volova pod njim; ⁴⁵ lonce, lopate i kotliæe. Svi ti predmeti koje je Hiram naèinio kralju
 Salomonu za Dom Jahvin bili su od sjajnog tuèa. ⁴⁶ Kralj je zapovjedio da sve to lijevaju u kalupima
 od gline, u Jordanskoj dolini, između Sukota i Sartana. ⁴⁷ Na koncu je Salomon odredio da rasporede
 sve te predmete, a bijaše ih toliko da se nije mogla obraèunati težina tuèa. ⁴⁸ Salomon naèini sve
 predmete koji su bili u Domu Jahvinu: zlatni žrtvenik i zlatni stol na kojemu su stajali prineseni
 hljebovi; ⁴⁹ pet svijeænjaka s desne i pet s lijeve strane pred Debirom, od èistoga zlata; cvjetove,
 svjetiljke, usekaèe od zlata; ⁵⁰ vrèeve, noževe, kotliæe, plitice i kadionice od èistoga zlata; stožere
 za vrata nutarnje dvorane - to je Svetinja nad svetinjama - i za vrata Hekala - to jest Hrama - sve
 od zlata. ⁵¹ Tako bi priveden kraju sav posao što ga Salomon obavi za Dom Jahvin. Salomon unese
 sve svete darove oca svoga Davida - srebro, zlato i posuđe - i stavi ih u riznicu Doma Jahvina.

Chapter 8

¹ Tada Salomon sazva u Jeruzalem sve starješine Izraelove, sve knezove plemenske i glavare
 obitelji da se prenese Kovèeg saveza Jahvina iz grada, Davidova grada, to jest sa Siona. ² Svi se

ljudi Izraelovi sabraše pred kraljem Salomonom na blagdan u mjesecu Etanimu (to je sedmi mjesec).

³ I kad su došle Izraelove starješine, svećenici ponesoše Kovèeg ⁴ i Šator sastanka sa svim posvećenim priborom što bješe u Šatoru. Prenosili su ih svećenici i leviti. ⁵ Kralj Salomon i sva zajednica Izraelova koja se sabrala oko njega žrtvovali su pred Kovèegom toliko ovaca i goveda da se ne mogahu prebrojiti ni procijeniti. ⁶ Svećenici donesoše Kovèeg saveza Jahvina na njegovo mjesto, u Debir Doma, to jest u Svetinju nad svetinjama, pod krila kerubina. ⁷ Kerubini su, naime, imali raširena krila nad mjestom gdje stajaše Kovèeg i zaklanjahu odozgo Kovèeg i njegove motke.

⁸ [8a] Motke su bile tako dugačke da su im se krajevi vidjeli iz Svetišta nasuprot Debiru, ali se nisu vidjele izvana. ⁹ U Kovèegu nije bilo ništa, osim dviju kamenih ploča koje metnu Mojsije na Horebu, gdje Jahve sklopi Savez s Izraelcima pošto iziđoše iz Egipta. [8b] Ondje su ostale do danas.

¹⁰ A kad su svećenici izašli iz Svetišta, oblak ispuni Dom Jahvin, ¹¹ i svećenici ne mogoše od oblaka nastaviti službe: slava Jahvina ispuni Dom Božji! ¹² Tada reče Salomon: "Jahve odluči prebivati u tmastu oblaku, ¹³ a ja ti sagradih uzvišen Dom da u njemu prebivaš zauvijek." ¹⁴ I,

okrenuvši se, kralj blagoslovi sav izraelski zbor, a sav je izraelski zbor stajao. ¹⁵ Reče on: "Neka je blagoslovljen Jahve, Bog Izraelov, koji je svojom rukom ispunio obećanje što ga na svoja usta

dade ocu mome Davidu, rekavši: ¹⁶ 'Od dana kad izvedoh svoj narod iz zemlje egipatske, nisam izabrao grada ni iz kojega Izraelova plemena da se u njemu sagradi Dom gdje bi prebivalo moje

Ime, nego sam izabrao Davida da on zapovijeda mojim narodom Izraelom.' ¹⁷ Otac mi David naumi podići Dom Imenu Jahve, Boga Izraelova, ¹⁸ ali mu Jahve reče: 'Naumio si podići Dom

mojem Imenu, i dobro učini, ¹⁹ ali nećeš ti podići toga Doma, nego sin tvoj koji izađe iz tvoga krila, on će podići Dom mojem Imenu.' ²⁰ Jahve ispuni obećanje svoje: naslijedio sam svoga oca Davida i sjeo na prijestolje Izraelovo, kako obeća Jahve, i podigao Dom Imenu Jahve, Boga

Izraelova, ²¹ i odredio sam da ondje bude mjesto Kovèegu u kojem je Savez što ga Jahve sklopi s našim ocima kad ih je izveo iz zemlje egipatske." ²² Tada Salomon stupi, u nazočnosti svega zbora

Izraelova, pred žrtvenik Jahvin, raširi ruke prema nebu ²³ i reče: "Jahve, Bože Izraelov! Nijedan ti bog nije sličan ni na nebesima ni dolje na zemlji, tebi koji držiš Savez i ljubav svojim slugama što kroče pred tobom sa svim svojim srcem. ²⁴ Sluzi svome Davidu, mome ocu, ti si ispunio što

si mu obećao. Što si obećao na svoja usta, ispunio si svojom rukom upravo danas. ²⁵ Sada, Jahve, Bože Izraelov, ispuni svome sluzi, ocu mome Davidu, što si obećao kad si rekao: 'Neće ti preda

mnogom nestati nasljednika koji bi sjedio na izraelskom prijestolju, samo ako tvoji sinovi budu èuvali
 svoje putove hodeæi po mojem zakonu kako si ti hodio preda mnogom.' ²⁶ Sada, dakle, Jahve, Bože
 Izraelov, neka se ispuni tvoje obeæanje koje si dao svome sluzi Davidu, mome ocu! ²⁷ Ali zar æe
 Bog doista boraviti s ljudima na zemlji? TÓa nebesa ni nebesa nad nebesima ne mogu ga obuhvatiti,
 a kamoli ovaj Dom što sam ga sagradio! ²⁸ Pomno poèuj molitvu i vapaj svoga sluge, Jahve, Bože
 moj, te usliši vapaj i molitvu što je tvoj sluga tebi upuæuje! ²⁹ Neka tvoje oèi obdan i obnoæ budu
 otvorene nad ovim Domom, nad ovim mjestom za koje reèe: 'Tu æe biti moje Ime.' Usliši molitvu
 koju æe sluga tvoj izmoliti na ovome mjestu. ³⁰ I usliši molitvu sluge svoga i naroda svojega
 izraelskog koju bude upravljao prema ovome mjestu. Usliši s mjesta gdje prebivaš, s nebesa; usliši
 i oprosti. ³¹ Ako tko zgriješi protiv bližnjega i naredi mu se da se zakune, a zakletva dođe pred
 tvoj žrtvenik u ovom Domu, ³² tada je ti èuj u nebu i postupaj i sudi svojim slugama, osudi krivca
 okreæuæi njegova djela na njegovu glavu, a nevina oslobodi postupajuæi s njime po nevinosti
 njegovoj. ³³ Ako narod tvoj bude potuèen od neprijatelja jer se ogriješio o tebe, ali se ipak k tebi
 obrati i proslavi Ime tvoje i u ovom se Domu pomoli, ³⁴ onda ti èuj to s neba, oprosti grijeh svome
 narodu izraelskom i dovedi ga natrag u zemlju koju si dao njihovim oèevima. ³⁵ Kad se zatvori
 nebo i ne padne kiša jer su se ogriješili o tebe, pa ti se pomole na ovome mjestu i proslave Ime
 tvoje i obrate se od svojega grijeha kad ih ti poniziš, ³⁶ tada ti èuj na nebu i oprosti grijeh svojim
 slugama i svojem izraelskom narodu, pokazujuæi im valjan put kojim æe iæi, i pusti kišu na zemlju
 koju si svojem narodu dao u baštinu. ³⁷ Kad u zemlji zavlada glad, kuga, snijet i rða i kad navale
 skakavci, gusjenice, kad neprijatelj ovoga naroda pritisne koja od njegovih vrata, ili kad bude kakva
 druga nevolja ili boleština, ³⁸ ako koji èovjek, ili sav tvoj narod, Izrael, osjeti tjeskobu svoga srca
 pa upravi molitvu ili prošnju te raširi ruke prema ovom Hramu, ³⁹ ti èuj s neba, s mjesta gdje
 prebivaš, i oprosti i postupi; vrati svakome èovjeku prema putu njegovu, jer ti poznaješ srce njegovo
 - ti jedini poznaješ srce sviju - ⁴⁰ da te se uvijek boje sve dane dokle žive na zemlji što je ti dade
 našim oèevima. ⁴¹ Pa i tuđinca, koji nije od tvojega naroda izraelskog, nego je stigao iz daleke
 zemlje radi Imena tvoga ⁴² jer je èuo za veliko Ime tvoje, za tvoju snažnu ruku i za tvoju mišicu
 podignutu - ako dođe i pomoli se u ovom Hramu, ⁴³ usliši ga s neba gdje prebivaš, usliši sve vapaje
 njegove da bi upoznali svi zemaljski narodi Ime tvoje i bojali se tebe kao narod tvoj Izrael i da
 znaju da je tvoje Ime zazvano nad ovaj Dom koji sam sagradio. ⁴⁴ Ako narod tvoj krene na
 neprijatelja putem kojim ga ti uputiš i pomoli se Jahvi, okrenut k ovom gradu što si ga izabrao i

prema Domu koji sam podigao tvojem Imenu, ⁴⁵ usliši mu s neba molitvu i prošnju i uèini mu
 pravdu. ⁴⁶ Kad ti sagriješe, jer nema èovjeka koji ne griješi, a ti ih, rasrdiv se na njih, predaš
 neprijateljima da ih zarobe i odvedu kao roblje u daleku ili blizu zemlju, ⁴⁷ pa ako se pokaju srcem
 u zemlji u koju budu dovedeni te se obrate i poènu te moliti za milost u zemlji svojih osvajaèa
 govoreæi: 'Zgriješili smo, bili smo zli i naopaki', ⁴⁸ i tako se obrate k tebi svim srcem i svom dušom
 u zemlji svoga ropstva u koju budu dovedeni kao roblje, i pomole se okrenuti k zemlji što je ti dade
 njihovim oèevima, i prema gradu koji si izabrao, i prema Domu što sam ga podigao tvom Imenu,
⁴⁹ usliši s neba, gdje prebivaš, njihovu molbu i njihove prošnje, ⁵⁰ uèini im pravdu i oprosti svome
 narodu što je zgriješio protiv tebe, oprosti sve uvrede koje ti je nanio, uèini da mu se smiluju osvajaèi
 i da budu milostivi prema njemu, ⁵¹ jer su oni tvoj narod i baština tvoja, njih si izveo iz Egipta, iz
 užarenog kotla. ⁵² Neka oèi tvoje budu otvorene na prošnju tvoga sluge i na prošnju naroda tvoga
 Izraela da èuješ sve njihove molbe što æe ih tebi uputiti. ⁵³ Jer ti si ih odvojio od svih naroda na
 zemlji sebi za baštinu, kako si objavio po svome sluzi Mojsiju, kada si izveo oce naše iz Egipta, o
 Gospode, Jahve!" ⁵⁴ Pošto je Salomon dovršio svu ovu molitvu i prošnju pred Jahvom, diže se s
 mjesta gdje je kleèao, raširenih ruku prema nebu, pred žrtvenikom Jahvinim, ⁵⁵ pa istupi te
 blagoslovi sav zbor Izraelov govoreæi jakim glasom: ⁵⁶ "Blagoslovljen Jahve, koji je narodu svome
 Izraelu dao mir u svemu kako je obeæao; nije propalo nijedno od njegovih lijepih obeæanja koja
 je dao sluzi svome Mojsiju. ⁵⁷ Neka Jahve, Bog naš, bude s nama kao što je bio s ocima našim i
 neka nas ne napusti i ne odbaci. ⁵⁸ Neka prikloni naša srca k sebi da bismo hodili svim njegovim
 putovima i držali njegove zapovijedi, zakone i uredbe koje je dao ocima našim. ⁵⁹ Bile ove moje
 rijeèi, koje sam smjerno iznio pred Jahvu, danju i noæu nazoène pred Jahvom, Bogom našim, eda
 bi dan za danom èinio pravdu sluzi svomu i pravicu narodu svome Izraelu, ⁶⁰ ne bi li tako svi
 narodi zemlje spoznali da je Jahve jedini Bog i da nema drugoga. ⁶¹ A vaše srce neka bude potpuno
 odano Jahvi, Bogu našem, držeæi se njegovih zakona i obdržavajuæi njegove zapovijedi kao
 danas!" ⁶² Kralj i sav Izrael s njim prinesu žrtvu Jahvi. ⁶³ Kao žrtvu prièesnicu, koju je prikazao
 Jahvi, Salomon prinese dvadeset i dvije tisuæe volova i stotinu i dvadeset tisuæa ovaca; time kralj
 i svi Izraelci posvete Dom Jahvin. ⁶⁴ Toga dana posveti kralj središte predvorja, koje je ispred
 Doma Jahvina, jer ondje je prinio paljenice, prinosnice i pretiline prièesnica, jer je tuèani žrtvenik
 pred Jahvom bio premalen da primi paljenice, prinosnice, pretiline prièesnica. ⁶⁵ Tu je sveèanost
 u ono vrijeme Salomon slavio sedam dana, sa svim Izraelcima, zborom velikim od Ulaza u Hamat

do Potoka Egipatskog, pred Jahvom, Bogom našim.⁶⁶ Zatim je osmoga dana otpustio ljude; oni su blagosivljali kralja i odlazili svojim kućama, veseli i zadovoljna srca zbog svega dobra što ga je Jahve učinio svome sluzi Davidu i narodu svome Izraelu.

Chapter 9

¹ Kad je Salomon dovršio gradnju Doma Jahvina, kraljevskog dvora i svega što je namislio graditi,² javi se Jahve i drugi put Salomonu, kao što mu se bio javio u Gibeonu.³ Jahve mu reče: "Uslišio sam molitvu i prošnju koju si mi uputio. Posvetio sam ovaj Dom, koji si sagradio da u njemu prebiva Ime moje dovijeka; moje æe oèi i srce biti ovdje svagda.⁴ A ti, ako budeš hodio preda mnogom kako je hodio tvoj otac David, u nevinosti srca i pravednosti, postupao u svemu kako sam ti zapovjedio i ako budeš držao moje zakone i moje naredbe,⁵ ja æu uèvrstiti zauvijek tvoje kraljevsko prijestolje nad Izraelom, kako sam obećao tvome ocu Davidu kad sam rekao: 'Nikada ti neæe nestati nasljednika na prijestolju Izraelovu.'⁶ Ali ako me ostavite, vi i vaši sinovi, ako ne budete držali mojih zapovijedi i zakona koje sam vam dao, ako se okrenete bogovima i budete im služili i klanjali im se,⁷ tada æu istrijebiti Izraela iz zemlje koju sam mu dao; ovaj æu Dom, koji sam posvetio svome Imenu, odbaciti od sebe, i Izrael æe biti poruga i podsmijeh svim narodima.⁸ Ovaj je Dom uzvišen, ali svi koji budu uza nj prolazili bit æe zaprepašteni; zviždat æe i govoriti: 'Zašto je Jahve tako učinio s ovom zemljom i s ovim Domom?'⁹ A reæi æe im se: 'Jer su ostavili Jahvu, Boga svoga, koji je izveo oce njihove iz Egipta, a priklonili se drugim bogovima, èastili ih i služili im, zato je Jahve pustio na njih sva ova zla.'¹⁰ Poslije dvadeset godina, za kojih je Salomon sagradio obje zgrade, Dom Jahvin i kraljevski dvor,¹¹ a Hiram, kralj Tira, dobavljao mu drvo cedrovo i èempresovo i zlata koliko je god želio, dade tada kralj Salomon Hiram dvadeset gradova u zemlji galilejskoj.¹² Hiram izađe iz Tira da vidi gradove koje mu je Salomon darovao, ali mu se nisu svidjeli.¹³ I reče: "Kakvi su to gradovi što si mi ih dao, brate?" I od tada ih zovu "zemlja Kabul" do današnjega dana.¹⁴ A Hiram bijaše poslao kralju stotinu i dvadeset zlatnih talenata.¹⁵ Ovako je bilo s rabotom koju je kralj Salomon digao da sagradi Dom Jahvin, svoj dvor, Milo i zidove Jeruzalema, Hasor, Megido i Gezer.¹⁶ Faraon, kralj Egipta, krenu u vojni pohod, osvoji Gezer, popali i poubija Kanaance koji su ondje živjeli, zatim dade grad u miraz svojoj kaeri, ženi

¹⁷ Salomonovoj, a Salomon obnovi Gezer, Bet Horon Donji, ¹⁸ Baalat, Tamar u pustinji u zemlji,
¹⁹ sve gradove-skladišta koje je Salomon imao, gradove za bojna kola i gradove za konjicu, i sve
 što je Salomon želio sagraditi u Jeruzalemu, na Libanonu i u svim zemljama koje su mu bile
 podložne. ²⁰ Svim preostalim Amorejcima, Hetitima, Perizanima, Hivijcima i Jebusejcima, koji
 nisu bili Izraelci, ²¹ sinovima njihovim koji ostadoše iza njih u zemlji i koje Izraelci nisu zadržali,
 Salomon nametnu tešku tlaku do današnjega dana. ²² Sinove Izraelove nije Salomon pretvarao u
 robove, nego su mu oni bili vojnici, dvorani, vojskovođe, tridesetnici, zapovjednici njegovih bojnih
 kola i konjice. ²³ A evo nadzornika koji su upravljali Salomonovim radovima: njih pet stotina i
 pedeset koji su zapovijedali puku zaposlenu na radovima. ²⁴ Èim je faraonova kœi ušla iz Davidova
 grada u kuœu koju joj Salomon bijaše sagradio, tada on podiže Milo. ²⁵ Salomon je tri puta u godini
 prinosiso paljenice i prièesnice na žrtveniku koji je podigao Jahvi i palio je kad pred Jahvom. Tako
 je dovršio Hram. ²⁶ Kralj Salomon je sagradio brodovlje u Esjon-Geberu, koji je kralj Elata, na
 obali Crvenoga mora, u zemlji edomskoj. ²⁷ Hiram je poslao na tim lađama svoje sluge, mornare
 koji su poznavali more, sa slugama Salomonovim. ²⁸ Oni otploviše u Ofir, uzeše odande èetiri
 stotine i dvadeset talenata zlata i donesoše ih kralju Salomonu.

Chapter 10

¹ Glas koji je u Jahvinu Imenu stekao Salomon dopro je do kraljice od Sabe; zato ona dođe da
 Salomona iskuša zagonetkama. ² Došla je u Jeruzalem s golemom pratnjom, s devama koje su
 nosile mirise, nebrojeno zlato i drago kamenje. Došavši k Salomonu, porazgovori se s njim o svemu
 što joj bijaše na srcu. ³ Salomon joj odgovori na sva pitanja; nije mu bilo skriveno ništa da joj ne
 bi umio objasniti. ⁴ Kad kraljica od Sabe vidje mudrost Salomonovu, dvor koji bijaše sagradio,
⁵ jela na njegovu stolu, odaje njegove i dvorane, otmjenost njegove posluge i njihova odijela, njegove
 peharnike i paljenice koje je prinio u Domu Jahvinu, zastade joj dah. ⁶ Tada reèe kralju: "Istina je
 bila što sam u svojoj zemlji èula o tebi i o tvojoj mudrosti. ⁷ Ali nisam htjela vjerovati što se
 pripovijeda dokle god nisam došla i vidjela na svoje oèi; i doista, ni pola mi nije bilo reèeno: ti
 nadvisuješ u mudrosti i blagostanju slavu o kojoj sam èula. ⁸ Blago tvojim ženama, blago ovim

9
 tvojim slugama koji su neprestano pred tobom i slušaju tvoju mudrost! Neka je blagoslovljen
 Jahve, Bog tvoj, komu si tako omililo da te postavio na prijestolje Izraelaca; zato što Jahve uvijek
 10
 ljubi Izraela, postavio te kraljem da èiniš pravo i pravicu." Dade tada kralju stotinu i dvadeset
 zlatnih talenata, mnogo miomirisa i dragulja. Nikad više nije bilo takvih miomirisa kakve je kraljica
 11
 od Sabe dala kralju Salomonu. Pa i Hiramovo brodovlje, koje je donosilo zlato iz Ofira, dovezlo
 12
 je odande mnogo sandalovine i dragulja. Kralj je od sandalovine napravio ograde za Dom Jahvin
 i za kraljevski dvor, i citre i harfe za pjevaèe; nikada se više nije dovezlo toliko sandalova drveta
 13
 niti se vidjelo do danas. Kralj Salomon dade kraljici od Sabe što je god zaželjela i zatražila, a
 14
 povrh toga kraljevski je obdari. Potom ona krenu i sa slugama vrati se u svoju zemlju. Zlato što
 15
 je dolazilo Salomonu svake godine bilo je teško šest stotina šezdeset i šest zlatnih talenata, osim
 onoga što je dolazilo od trgovaca i prodavaèa-potukaèa i od svih arapskih kraljeva i upravitelja
 16
 zemaljskih. Kralj Salomon naèini tri stotine velikih štitova od kovanog zlata; za svaki je štit
 17
 upotrijebio šest stotina zlatnih šekela; i naèini trista štitiaea od kovanog zlata; za svaki je štitiae
 18
 utrošio tri zlatne mine. Pohranio je sve u kuæu zvanu Libanonska šuma. Kralj je još napravio
 19
 veliko prijestolje od bjelokosti i obložio ga èistim zlatom. Prijestolje je imalo šest stepenica,
 straga je na njemu bila teleæa glava, a s obje strane sjedala bile su ruèice, a kraj ruèica stajala dva
 20
 lava. Dvanaest je lavova stajalo s obje strane onih šest stepenica. Takvo što nije bilo izrađeno
 21
 ni u jednom kraljevstvu. Sve posude iz kojih je pio kralj Salomon bijahu zlatne, i sve posuđe u
 kuæi zvanj Libanonska šuma bijaše od suhoga zlata; ništa nije bilo od srebra, jer se ono smatralo
 22
 bezvrijednim u Salomonovo vrijeme. Kralj je imao taršiško brodovlje na moru zajedno s
 Hiramovim brodovljem, i svake treæe godine dolazilo je taršiško brodovlje donoseæi zlato, srebro
 23
 i slonovu kost, majmune i paune. Tako je kralj Salomon natkrilio sve zemaljske kraljeve
 24
 bogatstvom i mudrošæu. Sav je svijet želio vidjeti Salomona i èuti mudrost koju mu je Bog ulio
 25
 u srce. Svatko mu je donosio dar: srebro i zlatno posuđe, haljine, oružje, miomirise, konje i
 mazge, iz godine u godinu.
 26
 Uz to je Salomon sakupio bojnih kola i konjanika; imao je tisuæu i èetiri stotine bojnih kola
 i dvanaest tisuæa konja i rasporedio ih je po gradovima bojnih kola i kod kralja u Jeruzalemu.
 27
 Salomon je uèinio da u Jeruzalemu bude srebra kao kamenja, a cedrova kao divljih smokava što
 28
 rastu u Šefeli. Salomon je uvezio konje iz Musrija i Koe: kraljevi nabavljajæi uvozili su ih iz Koe

29
za određenu svotu. Kola se dovozila iz Egipta po šest stotina srebrnih šekela; a konj se plaćao po stotinu i pedeset. Tako ih preko nabavljača dobivahu svi kraljevi hetitski i aramejski.

Chapter 11

1 Kralj je Salomon - uz kćer faraonovu - volio mnoge žene tuđinke: Moapke, Amonke, Edomke, Sidonke i Hetitkinje, 2 od svih naroda za koje je Jahve rekao Izraelcima: "Nećete odlaziti k njima i oni neće dolaziti k vama; oni će zacijelo okrenuti vaša srca svojim bogovima." Njima se priklonio Salomon svojom ljubavlju. 3 Imao je sedam stotina kneževskih žena i tri stotine inoća. Njegove su žene zavodile njegovo srce. 4 I kada je Salomon ostario, njegove su mu žene okrenule srce prema drugim bogovima, i srce njegovo nije više potpuno pripadalo Jahvi kao što je pripadalo srce njegova oca Davida. 5 Salomon je išao za Aštartom, boginjom Sidonaca, i Milkomom, sramotom Amonaca. 6 Ćinio je ono što ne bijaše pravo u očima Jahvinim i nije se sasvim pokoravao Jahvi kao što se pokoravao njegov otac David. 7 Tako sagradi Salomon uzvišicu Kemošu, sramoti Moaba, na gori istočno od Jeruzalema, i Milkomu, sramoti Amonaca. 8 To učini za sve svoje žene tuđinke, koje su prinosile kad i žrtve svojim bogovima. 9 Jahve se razgnjevi na Salomona jer je okrenuo srce svoje od Jahve, Boga Izraelova, koji mu se bio dvaput javio 10 i koji mu je baš tada zabranio štovati druge bogove, ali on nije održao te zapovijedi. 11 Tada Jahve reče Salomonu: "Kada je tako s tobom te ne držiš moga Saveza i naredaba koje sam ti dao, ja ću sigurno oduzeti od tebe kraljevstvo i dat ću ga jednom od tvojih slugu. 12 Ali neću to učiniti za tvoga života, zbog oca tvojega Davida; uzet ću ga iz ruke tvoga sina. 13 Ipak neću od njega uzeti svega kraljevstva: ostavit ću jedno pleme tvome sinu, zbog sluge mojega Davida, zbog Jeruzalema koji izabrah." 14 Tada diže Jahve protivnika Salomonu: Edomca Hadada, iz kraljevske kuće Edomaca. 15 Jer kada je David tukao Edomce i kad je Joab, vojskovođa, otišao da pokopa ubijene i dao pogubiti sve muškarce u Edomu - 16 Joab i sav Izrael ostadoše ondje šest mjeseci dok nisu istrijebili sve muškarce u Edomu - 17 Hadad je utekao u Egipat s Edomcima koji bijahu u službi njegova oca. Hadad je bio tada mladi dječak. 18 Otišli su iz Midjana i stigli u Paran. Povelj su sa sobom ljude iz Parana i otišli u Egipat

19
pred faraona, kralja Egipta, koji mu dade kuæu, odredi mu hranu i dodijeli zemlje. Hadad je stekao veliku milost u faraona, koji mu dade sestru svoje žene, sestru velike kneginje Tafnese.

20
Sestra Tafnesina rodi mu sina Genubata, koga Tafnesa odgoji u kraljevskoj palaèi, i Genubat je

21
ostao u palaèi meðu faraonovom djetom. Kada je Hadad doznao u Egiptu da je David poèinuo kod svojih otaca i da je vojskovoða Joab umro, reèe faraonu: "Dopusti mi da odem u svoju zemlju!"

22
Faraon mu reèe: "Što ti nedostaje u mene te želiš poæi u svoju zemlju?" A on mu odgovori: "Ništa, ali me pusti da odem!" [25b] To je bilo zlo što ga je uèinio Hadad: mrzio je Izraela i vladao

23
je Edomom. Bog je protiv Salomona podigao protivnika mu Rezona, sina Elijadova, koji je

24
pobjegao od svoga gospodara Hadadezera, kralja sopskoga; Rezon je skupio ljude oko sebe i postao im èetovoða kada ih David ubijaše. Rezon zauze Damask, ondje se nastani i zavlada

25
Damaskom. [25a] On je bio protivnik Izraelov za života Salomonova. 26 Jeroboam bijaše sin Efraæanina Nebata, iz Sareda, a majka mu bijaše udovica imenom Serva. On je bio u službi

27
Salomonovoj i podigao je ruku protiv kralja. Evo razloga njegove pobune. Salomon je gradio

28
Milo da zatrpa kosinu u gradu Davida, oca svoga. Taj Jeroboam bijaše valjan èovjek; Salomon

29
opazi kako se mladi èovjek prihvaæa posla i postavi ga nad svom rabotom kuæe Josipove. Tada se dogodi te Jeroboam ode iz Jeruzalema, i na putu ga susrete prorok Ahija iz Šila, ogrnut novim

30
plaštem; bijahu sami njih dvojica u polju. Ahija uze novi plašt koji je imao na sebi i razdrije ga

31
na dvanaest komada. I reèe Jeroboamu: "Uzmi sebi deset komada, jer ovako govori Jahve, Bog

32
Izraelov: 'Evo æu istrgnuti kraljevstvo iz ruke Salomonove i dat æu tebi deset plemena. On æe imati jedno pleme, zbog sluge mojega Davida i Jeruzalema, grada koji sam izabrao između svih

33
plemena Izraelovih. To je zato što me ostavio i poklonio se Aštarti, boginji Sidonaca, Kemošu, bogu moapskom, i Milkomu, bogu Amonaca, i ne hodi više mojim putovima; ne èini što je pravo

34
u mojim oèima, niti izvršava moje zakone i naredbe kao što je èinio njegov otac David. Ali mu neæu iz ruke uzeti sve kraljevstvo, jer sam ga postavio knezom za sveg njegova života, zbog sluge

35
svoga Davida, koga sam izabrao i koji je držao moje zapovijedi i moje zakone. Ali æu uzeti

36
kraljevstvo iz ruke njegova sina i tebi æu ga dati, to jest deset plemena. A njegovu æu sinu ostaviti jedno pleme da moj sluga David ima uvijek svjetiljku preda mnom u Jeruzalemu, gradu

37
koji sam izabrao sebi da u njemu stoluje Ime moje. Tebe æu uzeti da kraljuješ nad svim što

38
budeš želio i da budeš kralj nad Izraelom. Ako budeš poslušao sve što ti zapovjedim i stupao budeš putovima mojim te èinio što je pravedno u oèima mojim držeæi moje zakone i zapovijedi

moje, kako je to èinio moj sluga David, tada æu ja biti s tobom i sagradit æu ti trajan dom, kao što sam sagradio Davidu, i dat æu ti Izraela. ³⁹ Ponizit æu potomke Davidove; ali ne zauvijek."

⁴⁰ Salomon je zato tražio da ubije Jeroboama, ali on pobježe u Egipat k Šišaku i ostade u Egiptu do smrti Salomonove. ⁴¹ Ostala povijest Salomonova, sve što je uèinio i njegova mudrost, zar nije zapisana u knjizi Povijesti Salomonove? ⁴² A kraljevaše Salomon u Jeruzalemu nad svim Izraelom èetrdeset godina. ⁴³ Onda poèinu Salomon kod otaca svojih i bi sahranjen u Davidovu gradu, a njegov sin Roboam zakralji se namjesto njega.

Chapter 12

¹ Roboam ode u Šekem, jer su u Šekem došli svi Izraelci da ga zakralje. ² Èim to èu Nebatov sin Jeroboam - koji još bijaše u Egiptu, kamo je pobjegao pred kraljem Salomonom - vrati se iz Egipta, jer ³ bijahu poslali po nj i dozvali ga. Kad dođoše Jeroboam i sav zbor Izraelov, rekoše Roboamu: ⁴ "Tvoj nam je otac nametnuo teški jaram. Ti nam sada olakšaj tešku službu svoga oca, teški jaram koji metnu na nas, pa æemo ti služiti!" ⁵ A on im odgovori: "Za tri dana dođite opet k meni." I narod ode. ⁶ Tada se kralj Roboam posavjetova sa starcima koji su služili njegovu ocu Salomonu dok je bio živ i upita ih: "Što savjetujete da odgovorim ovome narodu?" ⁷ Oni mu odgovoriše: "Ako danas udovoljiš tim ljudima, budeš im blagonaklon i odgovoriš im lijepim rijeèima, oni æe ti uvijek ostati sluge." ⁸ Ali on odbaci savjet što mu ga dadoše starci i posavjetova se s mladiæima koji su odrasli s njim i bili mu u službi. ⁹ Upita ih: "Što savjetujete da odgovorim ovome narodu koji mi reèe: 'Olakšaj jaram što nam ga nametnu tvoj otac?'" ¹⁰ Mladiæi koji bijahu s njime odrasli odgovoriše mu: "Narodu koji ti reèe: 'Tvoj nam je otac nametnuo jaram, a ti nam ga olakšaj', uzvрати ovako: 'Moj je mali prst deblji od bedara moga oca!'" ¹¹ Eto, moj vam je otac nametnuo teški jaram, a ja æu još otežati vaš jaram; moj vas je otac šibao bièevima, a ja æu vas šibati bièevima sa željeznim štipavcima." ¹² A treæi dan dođe sav narod k Roboamu, kako im bijaše zapovjedio kralj rekavši im: "Vratite se k meni treæega dana." ¹³ Kralj im oštro odgovori, odbacivši savjet koji mu dadoše stariji. ¹⁴ I reèe im po savjetu mladih: "Moj je otac otežao vaš jaram, a ja æu još dodati na nj; moj vas je otac šibao bièevima, a ja æu vas šibati bièevima sa

željeznim štipavcima." ¹⁵ Kralj dakle ne htjede poslušati naroda, jer tako uprilièi Jahve da se ispuni
 rijeè što je preko Ahije iz Šila kaza Nebatovu sinu Jeroboamu. ¹⁶ Kad Izraelci vidješe gdje se kralj
 oglušio, odgovori mu narod: "Kakav dio mi imamo s Davidom? Mi nemamo baštine s Jišajevim
 sinom. U šatore, Izraele! A sad se, Davide, brini za svoj dom!" I sav Izrael ode pod svoje šatore.
¹⁷ Roboam zavlada samo nad Izraelovim sinovima koji su živjeli po judejskim gradovima. ¹⁸ Potom
 kralj Roboam posla Adorama, nadstojnika za tlaku, ali ga Izraelci kamenovaše i on umrije; a kralj
 se Roboam brže-bolje pope na kola i pobježe u Jeruzalem. ¹⁹ Tako se Izrael odijelio od doma
 Davidova sve do danas. ²⁰ Kada su Izraelci doznali da se vratio Jeroboam, pozvaše ga u zajednicu
 i postaviše ga kraljem nad svim Izraelom. Uz kuæu Davidovu nije pristajao nitko, osim samoga
 plemena Judina. ²¹ Došavši u Jeruzalem, Roboam skupi sav dom Judin i pleme Benjaminovo, sto
 i osamdeset tisuæa vrsnih ratnika, da udare na dom Izraelov i da vrata kraljevstvo Roboamu, sinu
 Salomonovu. ²² Ali dođe Jahvina rijeè Božjem èovjeku Šemaji: ²³ "Kaži Salomonovu sinu
 Roboamu, judejskom kralju, i svem domu Judinu i Benjaminovu i ostalom narodu: ²⁴ Ovako veli
 Jahve: 'Ne idite se tuæi s braæom, djecom Izraelovom! Neka se svatko vrati svojoj kuæi, jer je ovo
 poteklo od mene.'" I oni poslušашe rijeè Jahvinu i vratiše se kako im reèe Jahve. ²⁵ Jeroboam utvrdi
 Šekem u Efrajimovoj gori i ondje se nastani. Poslije izađe odatle i utvrdi Penuel. ²⁶ Jeroboam reèe
 u svom srcu: "Sad bi se kraljevstvo moglo vratiti domu Davidovu. ²⁷ Ako ovaj narod bude nastavio
 uzlaziti u Dom Jahvin u Jeruzalemu da prinosi žrtve, srce æe se naroda vratiti svome gospodaru,
 Roboamu, kralju judejskome, i mene æe ubiti." ²⁸ Pošto se kralj posavjetovao, naèini dva zlatna
 teleta i reèe narodu: "Dosta ste uzlazili u Jeruzalem! Evo, Izraele, tvoga boga koji te izveo iz zemlje
 egipatske." ²⁹ Zatim postavi jedno tele u Betelu, a drugo smjesti u Dan. ³⁰ To je bila prigoda za
 grijeh: narod je odlazio jednome u Betel i drugome u Dan. ³¹ I podiže Jeroboam hram na uzvišicama
 i postavi iz puka sveæenike koji nisu bili sinovi Levijevi. ³² Zatim je Jeroboam uveo blagdan u
 osmom mjesecu, petnaestoga dana tog mjeseca, kao što je blagdan koji se slavi u Judeji, i uzađe k
 žrtveniku. Tako je uèinio u Betelu, žrtvujuæi teocima koje je naèinio. U Betelu je postavio i
 sveæenike uzvišica što ih bijaše podigao. ³³ I uzađe k žrtveniku koji je naèinio, petnaestoga dana
 osmog mjeseca, mjeseca koji je sam izabrao; i ustanovi blagdan za Izraelce i uzađe k žrtveniku da
 prinese kad.

Chapter 13

¹ A neki èovjek Božji dođe na rijeè Jahvinu iz Judeje u Betel kada Jeroboam stajaše pred
² žrtvenikom da prinese kad. I po Jahvinoj zapovijedi povika onaj prema žrtveniku: "Žrtvenièe,
 žrtvenièe! Ovako veli Jahve: 'Evo æe se roditi u kuæi Davidovoj sin po imenu Jošija. On æe na
 tebi žrtvovati sveæenike uzvišica, te koji na tebi prinose kad, i on æe na tebi spaliti ljudske kosti!'"
³ U isto im vrijeme dade znak: "Ovo je znak da je Jahve govorio: gle, žrtvenik æe se raspuknuti i
⁴ prosut æe se pepeo što je na njemu." Kada je kralj èuo što je èovjek Božji rekao protiv žrtvenika
 u Betelu, pruži ruku odande od žrtvenika i reèe: "Uхватite ga!" Ali se osušila ruka koju je ispružio
⁵ prema èovjeku i nije je mogao vratiti k sebi. Žrtvenik se raspuknuo i pepeo se prosuo sa žrtvenika,
⁶ prema znaku što ga je dao èovjek Božji po naredbi Jahvinoj. Kralj progovori i reèe èovjeku
 Božjem: "Umilostivi Jahvu, Boga svoga, da bih mogao vratiti ruku k sebi." Božji èovjek umilostivi
⁷ Jahvu i ruka se kraljeva vrati k njemu i bila je kao prije. Kralj onda reèe èovjeku Božjem: "Hodi
⁸ sa mnom kuæi da se okrijepiš. I dat æu ti dar." Ali èovjek Božji odgovori kralju: "Da mi dadeš
⁹ polovinu svoje kuæe, ne bih pošao s tobom. Ni jeo ni pio ne bih na ovom mjestu, jer mi je ovako
 zapovjedbno rijeèju Jahvinom: 'Ne jedi kruha i ne pij vode, niti se vraæaj istim putem kojim si
¹⁰ došao.'" I otišao je drugim putem, nije se vraæao putem kojim je došao u Betel. ¹¹ A u Betelu
 živio star prorok. Došli njemu njegovi sinovi te mu pripovjedili sve što je onoga dana uèinio èovjek
¹² Božji u Betelu; i rijeèi što ih je onaj kazao kralju pripovjediše sinovi ocu. A on ih upita: "Kojim
 je putem otišao?" Sinovi pokazaše put kojim je otišao èovjek Božji što bijaše došao iz Judeje.
¹³ Prorok æe nato sinovima: "Osamarite mi magarca!" I osamariše mu magarca, a on uzjaha.
¹⁴ Krenuo je za èovjekom Božjim i našao ga gdje sjedi pod hrastom; i upita ga: "Jesi li ti èovjek
 Božji koji je došao iz Judeje?" A on mu odgovori: "Jesam." ¹⁵ Prorok mu reèe: "Hodi sa mnom
 mome domu da štogod pojedješ." ¹⁶ Ali on odgovori: "Ne smijem se vratiti s tobom, niti smijem
¹⁷ jesti kruha ni piti vode na ovome mjestu, jer mi je Jahvinom rijeèju naređeno ovo: 'Ne jedi ondje
 kruha, ne pij vode, niti se vraæaj putem kojim si onamo pošao.'" Nato æe mu onaj: "I ja sam
 prorok kao i ti, i anđeo mi je rijeèju Jahvinom rekao: 'Povedi ga sa sobom kuæi da jede kruha i pije
¹⁹ vode.'" Slagao mu je. Božji èovjek vrati se s njim, u njegovoj je kuæi jeo kruha i pio vode.
²⁰ Dok su sjedili za stolom, dođe rijeè Jahvina proroku koji ga je natrag doveo ²¹ i povika on
 èovjeku Božjem koji je došao iz Judeje: "Ovako veli Jahve: zato što nisi poslušao zapovijedi Jahvine
²² i nisi držao naredbe koju ti je dao Jahve, Bog tvoj, nego si se vratio, jeo kruha i pio vode na

mjestu gdje sam ti rekao da ne jedeš kruha i ne piješ vode, zato tijelo tvoje neće leći u grob otaca tvojih." ²³ Pošto se onaj koga bijaše doveo najeo kruha i napio vode, osedla mu magarca. ²⁴ I ode onaj. A na putu ga zaskoèi lav i usmrti ga. I tako je mrtvo tijelo ležalo ispruženo na putu, magarac stajao kraj njega, a i lav stajao kraj tijela. ²⁵ Ljudi prolazeći vidješe mrtvo tijelo ispruženo na putu i lava gdje stoji kraj njega; i odoše i javiše to u gradu gdje je živio stari prorok. ²⁶ Kad je to èuo prorok koji bijaše onoga vratio s puta, reèe: "To je èovjek Božji koji se usprotivio rijeèi Jahvinoj! I Jahve ga je predao lavu, koji ga je napao i ubio, prema rijeèi koju je Jahve rekao." ²⁷ I reèe svojim sinovima: "Osamarite mi magarca!" I oni mu ga osamariše. ²⁸ Ode on i nađe mrtvo tijelo baèeno na putu i magarca i lava gdje stoje pokraj tijela: lav nije požderao tijelo niti je rastrgao magarca. ²⁹ Tada prorok podiže mrtvo tijelo èovjeka Božjeg i prebaci ga na magarca; i vrati se u grad gdje je živio da mrtvoga ožali i pokopa. ³⁰ Položio je mrtvo tijelo u svoju grobnicu i jecao je nad njim: "Jao, brate moj!" ³¹ A kad ga je pokopao, reèe svojim sinovima: "Poslije moje smrti sahranite me u istu grobnicu gdje je pokopan èovjek Božji; stavite moje kosti kraj njegovih. ³² Jer æe se sigurno ispuniti rijeè koju je po zapovijedi Jahvinoj objavio protiv žrtvenika u Betelu i protiv svih svetišta na uzvišicama u gradovima Samarije." ³³ Ni poslije ovoga događaja ne obrati se Jeroboam za svoga zlog puta, nego je i dalje priproste ljude postavljao za sveæenike na uzvišicama: tko je želio, davao mu je darove da postane sveæenik uzvišica. ³⁴ Takvim je postupkom padala u grijeh kuæa Jeroboamova, rušila se i nestajala s lica zemlje.

Chapter 14

¹ U ono se vrijeme razbolje Abija, sin Jeroboamov, ² i Jeroboam reèe svojoj ženi: "Ustani i preobuci se da te ne bi prepoznali da si žena Jeroboamova; i idi u Šilo. Ondje je prorok Ahija: onaj koji mi je prorokovao da æu biti kraljem ovoga naroda. ³ I ponesi deset hljebova, kolaèa i posudu meda i otiði k njemu! On æe ti reæi što æe biti s djeèakom." ⁴ I uèini tako žena Jeroboamova: ustade, ode u Šilo i uđe u kuæu Ahijinu. A on nije više vidio, oslabile mu oèi od duboke starosti. ⁵ Ali mu je Jahve rekao: "Evo dolazi žena Jeroboamova da od tebe traži savjeta za svoga sina jer je bolestan; a ti æeš joj reæi tako i tako. Kad bude ulazila, pretvarat æe se kao da je druga." ⁶ Kad Ahija èu šum njenih koraka na vratima, reèe joj: "Uði, ženo Jeroboamova! Što se pretvaraš da si

7 druga, kad imam tešku vijest za tebe? Idi, reci Jeroboamu: 'Ovako kaže Jahve, Bog Izraelov: 8 Podigao sam te isred naroda i uèinio sam te knezom nad mojim narodom Izraelom, istrgnuo sam kraljevstvo iz kuæe Davidove i dao ga tebi. Ali ti nisi bio kao moj sluga David, koji je držao moje zapovijedi i koji me slijedio svim srcem svojim i èinio samo ono što je pravedno u mojim oèima. 9 Ti si radio kudikamo gore od svojih prethodnika, otišao si i naèinio sebi druge bogove, salio si im likove da me dražiš, mene si bacio za leða. 10 Zato, evo, puštam zlo na kuæu Jeroboamovu, istrijebit æu iz obitelji Jeroboamove sve što mokri uza zid, robove i slobodnjake u Izraelu; ja æu netragom pomesti kuæu Jeroboamovu kao što se mete neèist, da ga ništa ne ostane. 11 One koji iz Jeroboamove obitelji umru u gradu, proždrijet æe psi, a one koji umru u polju, pojest æe ptice nebeske.' - Eto tako je Jahve rekao. 12 A ti ustani i poði svome domu: tek što nogama stupiš u grad, djeèak æe umrijeti. 13 Sav æe ga Izrael oplakati i pokopat æe ga. On æe biti jedini iz obitelji Jeroboamove položen u grob, jer se jedino na njemu našlo nešto što se u kuæi Jeroboamovoj svidjelo Jahvi, Bogu Izraelovu. 14 Jahve æe sebi postaviti kralja nad Izraelom i taj æe istrijebiti kuæu Jeroboamovu. Evo dana! Što? Èak i trenutka! 15 Jahve æe udariti Izraela te æe se njihati kao trska u vodi. Išèupat æe Izraela iz ove dobre zemlje koju je dao njihovim ocima i rasijat æe ih s onu stranu Rijeke, jer su naèinili sebi ašere koje srde Jahvu. 16 Odbacit æe Izraela kao smeæe, zbog grijeha što ih je uèinio Jeroboam i na koje je navodio Izraela." 17 Žena Jeroboamova ustade i ode. 18 Stigla je u Tirsu, a kad je prelazila kuæeni prag, djeèak bijaše mrtav. Pokopali su ga i sav ga je Izrael oplakao prema rijeèi koju je Jahve rekao po sluzi svome proroku Ahiji. 19 Ostala povijest Jeroboamova, kako je ratovao i kraljevao, to je zapisano u knjizi Ljetopisa kraljeva izraelskih. 20 Jeroboamovo kraljevanje trajalo je dvadeset i dvije godine, zatim je Jeroboam poèinuo kraj otaca svojih, a sin mu Nadab zakraljio se mjesto njega. 21 Roboam, sin Salomonov, bio je kralj Judejaca; bijaše mu èetrdeset i jedna godina kad je postao kraljem, a sedamnaest je godina kraljevao u Jeruzalemu, u gradu koji Jahve izabra između svih izraelskih plemena da ondje postavi svoje Ime. 22 Majka mu se zvala Naama, a bila je Amonka. I Juda uèini zlo u oèima Jahvinim. Grijesima koje su poèinili razjarili su ga više od svega što su uèinili njihovi oci. 23 Jer su i oni podigli uzvišice, stupove i ašere na svakom brežuljku i pod svakim zelenim drvetom. 24 Bilo je èak posveæenih bludnica u zemlji. Oponašao je sve grozote naroda što ih je Jahve otjerao ispred sinova Izraelovih. 25 Pete godine Roboamova kraljevanja egipatski kralj Šišak navali na Jeruzalem. 26 Opljaèka sve blago iz Doma Jahvina i riznicu kraljevskog dvora; sve je uzeo; uze i sve zlatne štitove što ih bijaše

napravio Salomon. ²⁷ Namjesto njih kralj Roboam napravi tuèane štitove i povjeri ih zapovjednicima
 straže koja je èuvala vrata kraljevskog dvora. ²⁸ Kad je god kralj išao u Jahvin Dom, stražari su ih
 uzimali, a poslije ih vraæali u stražaru. ²⁹ Ostala povijest Roboamova, sve što je uèinio, zar nije
 zapisano u knjizi Ljetopisa kraljeva judejskih? ³⁰ Za sve vrijeme bio je rat između Roboama i
 Jeroboama. ³¹ Roboam je poèinuo sa svojim ocima i bi sahranjen sa svojim ocima u Davidovu
 gradu. Majka mu se zvala Naama, a bila je Amonka. Na njegovo se mjesto zakraljio sin mu Abijam.

Chapter 15

¹ Osamnaeste godine kraljevanja Jeroboama, sina Nebatova, zakraljio se Abijam u Judeji. ² Tri
 je godine kraljevao u Jeruzalemu; njegova se majka zvala Maaka, a bila je kæi Abšalomova. ³ On
 je hodio u svim grijesima što ih je njegov otac èinio prije njega, i njegovo srce nije bilo potpuno
 odano Jahvi, Bogu svome, kao srce njegova praoca Davida. ⁴ Ipak, zbog Davida, dao mu je Jahve,
 Bog njegov, svjetiljku u Jeruzalemu, podigavši sinove njegove poslije njega i saèuvavši Jeruzalem.
⁵ Jer je David èinio sve što je pravo u oèima Jahvinim i za svega svoga života nije odstupio ni od
 èega što mu je zapovjedio, osim onog što je uèinio Uriji Hetitu. ⁶ ⁷ Ostala povijest Abijamova,
 sve što je uèinio, zar to nije zapisano u knjizi Ljetopisa kraljeva judejskih? A bijaše rat između
 Abijama i Jeroboama. ⁸ Potom je Abijam poèinuo sa svojim ocima. Sahraniše ga u Davidovu gradu;
 na njegovo se mjesto zakralji sin mu Asa. ⁹ Dvadesete godine Jeroboamova kraljevanja nad Izraelom
 postade Asa kraljem Judeje. ¹⁰ Kraljevao je èetrdeset i jednu godinu u Jeruzalemu; njegova se baka
 zvala Maaka, a bila je kæi Abšalomova. ¹¹ Asa je èinio što je pravo u oèima Jahvinim, kao i njegov
 praotac David. ¹² Protjerao je iz zemlje posveæene bludnice i uklonio sve idole koje njegovi oci
 bijahu naèinili. ¹³ Sam je uklonio svoju baku s dostojanstva velike kneginje, jer bijaše naèinila
 gada Ašeri. Asa je sasjekao njezina gada i spalio ga u potoku Kidronu. ¹⁴ Ali uzvišice nisu bile
 uklonjene; ipak je Asino srce bilo privrženo Jahvi svega njegova života. ¹⁵ Unio je u Dom Jahvin
 posveæene darove svoga oca i svoje: srebro, zlato i posuðe. ¹⁶ Bio je rat između Ase i Baše, kralja
 izraelskoga, u sve njihove dane. ¹⁷ Izraelski kralj Baša navali na Judeju i stade utvrðivati Ramu

18
da sprijeèi svako kretanje judejskom kralju Asi. Asa tada uze srebra i zlata koje je preostalo u riznicama Doma Jahvina i u riznicama kraljevskog dvora i dade ga svojim slugama te ih posla Ben-Hadadu, sinu Tabrimonovu, sinu Hezjonovu, aramejskom kralju, koji je stolovao u Damasku,

19
i poruèi mu: "Neka bude savez između mene i tebe, između moga i tvoga oca; evo, šaljem ti na dar srebra i zlata: hajde, raskini savez s izraelskim kraljem Bašom da bi otišao od mene."

20
Ben-Hadad posluša kralja Asu i posla svoje vojskovođe na izraelske gradove te oni pokoriše Ijon, Dan, Abel Bet-Maaku, sav Kineret i svu zemlju Naftali.

21
A kada to Baša dozna, presta utvrđivati Ramu i vrati se u Tirsu.

22
Kralj Asa sazva sve Judejce, bez izuzetka, i oni odnesoše kamenje i drvo kojima je Baša utvrđivao Ramu, i kralj Asa utvrdi time Gebu Benjaminovu i Mispu.

23
Ostala povijest Asina, sve njegove pobjede i sve što je uèinio i gradovi koje je utvrdio, zar to nije zapisano u knjizi Ljetopisa kraljeva judejskih? A u starosti bolovao je od nogu.

24
Asa je poèinuo sa svojim ocima i sahranjen je sa svojim ocima u gradu Davida, svoga praoca. Njegov sin Jošafat zakralji se mjesto njega.

25
Nadab, sin Jeroboamov, postade kraljem Izraela druge godine Asina kraljevanja Judejom i vladao je dvije godine Izraelom.

26
Èinio je zlo u oèima Jahvinim. Hodio je putem svoga oca i oponašao njegov grijeh na koji je navodio Izraela.

27
Baša, sin Ahijin, iz kuæe Jisakarove, uroti se protiv njega i ubi ga u Gibetonu, koji pripada Filistejcima i koji su opsjedali Nadab i sav Izrael.

28
Baša ga ubi treæe godine Asina kraljevanja Judejom i zavlada mjesto njega.

29
Kad je postao kraljem, pobi svu kuæu Jeroboamovu i ne poštedi nikoga od Jeroboamovih dokle sve ne istrijebi po rijeèi koju je Jahve rekao preko sluge svoga Ahije iz Šila.

30
Zbog grijeha što ih je uèinio i na koje je naveo Izraela i zbog gnjeva kojim je raspalio Jahvu, Boga Izraelova.

31
Ostala povijest Nadabova, i sve što je uèinio, zar to nije zapisano u knjizi Ljetopisa kraljeva izraelskih?

32
Između Ase i Izraelova kralja Baše vladao je rat u sve njihove dane.

33
Treæe godine Asina kraljevanja Judejom postade Baša, sin Ahijin, kraljem nad svim Izraelom u Tirsi i vladao je dvadeset i èetiri godine.

34
Èinio je zlo u oèima Jahvinim i hodio je putem Jeroboama i njegovih grijeha kojima je zavodio Izraelce.

Chapter 16

¹ Tada bi upućena riječ Jahvina Jehuu, sinu Hananijevu, protiv Baše: ² "Iz praha sam te podigao i postavio knezom nad mojim narodom Izraelom, ali si ti krenuo Jeroboamovim putem i navodiš narod moj Izrael na grijehe te me razjaruješ njihovim grijesima; ³ zato æu netragom pomesti Bašu i kuæu njegovu: uèinit æu s tvojom kuæom kao i s kuæom Jeroboama, sina Nebatova. ⁴ Tko iz obitelji Bašine umre u gradu, pojest æe ga psi, a tko im umre u polju, pojest æe ga ptice nebeske."

⁵ Ostala povijest Bašina, što je uèinio, njegova djela, zar sve to nije zapisano u knjizi Ljetopisa kraljeva izraelskih? ⁶ Baša je poèinuo sa svojim ocima i sahranjen je u Tirsi. Sin njegov Ela zakraljio se mjesto njega. ⁷ Ali riječ Jahvina po Jehuu proroku, sinu Hananijevu, nije bila upravljena protiv Baše i njegove kuæe samo zbog toga što je èinio zlo u oèima Jahve i ljutio ga djelima svojih ruku te bio kao i kuæa Jeroboamova nego i zbog toga što je i nju istrijebio. ⁸ Dvadeset i šeste godine kraljevanja Ase u Judeji postade Ela, sin Bašin, kraljem Izraela u Tirsi; vladao je svega dvije godine.

⁹ Njegov dvoranin Zimri, zapovjednik polovine bojnih kola, uroti se protiv njega. Kad je bio u Tirsi, opio se u kuæi Arse, upravitelja dvora u Tirsi. ¹⁰ Tada provali Zimri, udari na njega i ubi ga, dvadeset i sedme godine Asina kraljevanja Judejom, te zavlada mjesto njega. ¹¹ Èim je zavladao i sjeo na prijestolje, poubija svu obitelj Bašinu; nije mu poštedio ni što uza zid mokri, ni njegovih roðaka ni prijatelja. ¹² Tako Zimri iskorijeni svu kuæu Bašinu po rijeèi koju je Jahve rekao protiv Baše preko sluge svoga proroka Jehua, ¹³ zbog sviju grijeha što su ih èinili Baša i sin mu Ela i tako zavodili Izraela, srdeæi Jahvu, Boga Izraelova, svojim krivim bogovima. ¹⁴ Ostala povijest Elina, sve što je uèinio, zar to nije zapisano u knjizi Ljetopisa kraljeva izraelskih? ¹⁵ Dvadeset i sedme godine Asina kraljevanja Judejom postade Zimri kraljem u Tirsi i vladao je sedam dana. Narod je tada opsjedao Gibeton, koji je pripadao Filistejcima. ¹⁶ Kad je utaboreni narod èuo da se Zimri pobunio i ubio kralja, sav Izrael istoga dana u taboru proglasi kraljem nad Izraelom zapovjednika vojske Omrija. ¹⁷ Zatim Omri i sav Izrael s njime odoše od Gibetona i opsjedoše Tirsu. ¹⁸ Kad je Zimri vidio da æe grad biti osvojen, uđe u utvrdu kraljevskoga dvora, zapali nad sobom kraljevski dvor i tako pogibe. ¹⁹ To je bilo zbog grijeha koje je poèinio radeæi što je zlo u oèima Jahvinim i hodeæi putem Jeroboama i njegovih grijeha kojima je zavodio Izraela. ²⁰ Ostala povijest Zimrijeva i njegova urota koju je skovao, zar sve to nije zapisano u knjizi Ljetopisa kraljeva izraelskih?

²¹ Tada se Izraelov narod razdijelio: polovica se odluèila za Tibnija, sina Ginatova, da ga uèini kraljem, a druga polovica za Omrija. ²² Ali pristaše Omrijeve nadjaèaše pristaše Tibnija, sina

Ginatova, pa kad Tibni umrije, postade Omri kraljem.²³ Trideset i prve godine Asina kraljevanja Judejom postade Omri kraljem Izraela za dvanaest godina. U Tirsi je kraljevaio šest godina.²⁴ Tada kupi od Šemera za dva talenta srebra brdo Samariju; sagradi grad koji po imenu Šemera, vlasnika brijega, nazva Samarija.²⁵ Ali je Omri èinio zlo u oèima Jahvinim i bio je gori od svojih prethodnika.²⁶ U svemu je slijedio Jeroboama, sina Nebatova, i njegove grijehe kojima je zavodio Izraela i srdio Jahvu, Boga Izraelova, svojim lažnim bogovima.²⁷ Ostala povijest Omrijeva, sve što je uèinio, njegovi pothvati koje je izveo, zar to nije zapisano u knjizi Ljetopisa kraljeva izraelskih?

²⁸ Omri poèinu sa svojim ocima i sahranjen je u Samariji. Njegov sin Ahab postade kraljem mjesto njega.²⁹ Ahab, sin Omrijeva, postade izraelskim kraljem u trideset i osmoj godini Asina kraljevanja Judejom i vladao je dvadeset i dvije godine nad Izraelom u Samariji.³⁰ Ahab, sin Omrijeva, èinio je u oèima Jahvinim više zla od svih svojih prethodnika.³¹ I malo mu bijaše što je hodio u grijesima Jeroboama, sina Nebatova, nego se još oženi Izebelom, kærju Etbaala, kralja sidonskog, i poèe služiti Baalu i klanjati mu se;³² Baalu podiže žrtvenik u Baalovu hramu što ga bijaše sagradio u Samariji.³³ Ahab je podigao i Ašeru i uèinio druga zlodjela i razljutio Jahvu, Boga Izraelova, više od svih kraljeva izraelskih koji bijahu prije njega.³⁴ Za njegova je vremena Hiel iz Betela sagradio Jerihon; uz žrtvu svoga prvorođenca Abirama podigao je temelje, a uz žrtvu svoga mezimca Seguba postavio je gradska vrata, po rijeèi koju je Jahve rekao po svome sluzi Jošui, sinu Nunovu.

Chapter 17

¹ Ilija Tišbijac, iz Tišbe Gileadske, reèe Ahabu: "Živoga mi Jahve, Boga Izraelova, komu služim, neæe ovih godina biti ni rose ni kiše, osim na moju zapovijed."² Upuæena mu je rijeè Jahvina ovako:³ "Idi odavde i kreni na istok i sakrij se na potoku Keritu, koji je nasuprot Jordanu."⁴ Pit æeš iz potoka, a gavranima sam zapovjedio da te ondje hrane."⁵ Ode on i uèini po rijeèi Jahvinoj i nastani se na potoku Keritu, nasuprot Jordanu.⁶ Gavrani su mu jutrom donosili kruha, a veèerom mesa; iz potoka je pio.⁷ Ali poslije nekog vremena presuši potok, jer nije bilo kiše u svoj zemlji.⁸ Tada Iliji dođe rijeè Jahvina:⁹ "Ustani, idi u Sarfatu Sidonsku i ondje ostani. Evo,

ondje sam zapovjedio jednoj udovici da te hrani." ¹⁰ Ustade on i krenu u Sarfatu. Kada je stigao do gradskih vrata, neka je udovica onuda skupljala drva; on joj se obrati i reèe: "Donesi mi malo vode u vrèu da pijem!" ¹¹ Kad je pošla da donese, on viknu za njom i reèe joj: "Donesi mi i malo kruha u ruci!" ¹² Ona odgovori: "Živoga mi Jahve, tvoga Boga, ja nemam peèena kruha, nemam do pregršti brašna u æupu i malo ulja u vrèu. I evo kupim drva, pa æu otiaèi i ono pripremiti sebi i svome sinu da pojedemo i da umremo." ¹³ Ali joj Ilija reèe: "Ništa se ne boj. Idi i uradi kako si rekla; samo najprije umijesi meni kolaèiaè, pa mi donesi; a onda zgotovi za sebe i za svoga sina." ¹⁴ Jer ovako govori Jahve, Bog Izraelov: 'U æupu neæe brašna nestati ni vrè se s uljem neæe isprazniti sve dokle Jahve ne pusti da kiša padne na zemlju.'" ¹⁵ Ode ona i uèini kako je rekao Ilija; i za mnoge dane imadoše jela, ona, on i njen sin. ¹⁶ Brašno se iz æupa nije potrošilo i u vrèu nije nestalo ulja, po rijeèi koju je Jahve rekao preko svoga sluga Ilije. ¹⁷ Poslije ovih događaja razbolio se sin domaèièin i bolest se njegova jako pogoršala, tako te u njemu nije ostalo daha. ¹⁸ Tada ona reèe Iliji: "Što ja imam s tobom, èovjeèe Božji? Zar si došao k meni da me podsjetiš na moj grijeh i da mi usmrtiš sina!" ¹⁹ On joj reèe: "Daj mi svoga sina!" Tada ga uze iz njezina naruèja, odnese ga u gornju sobu gdje je stanovao i položi ga na svoju postelju. ²⁰ Tada zavapi Jahvi i reèe: "Jahve, Bože moj, zar zaista želiš udovicu koja me ugostila uvaliti u tugu umorivši joj sina?" ²¹ Zatim se tri puta pružio nad djeèakom zazivajuæi Jahvu: "Jahve, Bože, uèini da se u ovo dijete vrati duša njegova!" ²² Jahve je uslišio molbu Ilijinu, u dijete se vratila duša i ono oživje. ²³ Ilija ga uze, siđe iz gornje sobe u kuæu i dade ga njegovoj materi; i reèe Ilija: "Evo, tvoj sin živi!" ²⁴ Žena mu reèe: "Sada znam da si ti èovjek Božji i da je rijeè Jahvina u tvojim ustima istinita!"

Chapter 18

¹ Prošlo je mnogo vremena i rijeè Jahvina bi upravljena treæe godine Iliji: "Idi, pokaži se Ahabu, jer želim pustiti kišu na lice zemlje." ² I ode Ilija da se pokaže Ahabu. Kako je glad u Samariji bivala teža, ³ pozva Ahab dvorskog upravitelja Obadiju. Taj se Obadija veoma bojao Jahve; ⁴ jer kad je Izebela poubijala proroke Jahvine, on je uzeo stotinu proroka i sakrio ih po pedeset u jednu spilju, gdje ih je hranio kruhom i pojiio vodom. ⁵ I reèe Ahab Obadiji: "Hajde, obiaèi æemo svu

zemlju, sve izvore i sve potoke, možda æemo naæi trave da saèuvamo u životu konje i mazge i da nam ne propadne stoka." ⁶ Podijelili su zemlju koju æe pretražiti: Ahab je sam otišao jednim putem, a Obadija je pošao sam drugim putem. ⁷ I kad je Obadija bio na putu, eto mu u susret Ilije; poznavši ga, pade nièice i reèe: "Jesi li to ti, gospodaru Ilija!" ⁸ On mu odgovori: "Ja sam! Idi i reci svome gospodaru: 'Evo Ilije!'" ⁹ Odgovori mu Obadija: "Što sam sagriješio te slugu svojega predaješ u ruke Ahabu da me ubije?" ¹⁰ Živoga mi Jahve, tvoga Boga, nema naroda ili kraljevstva kamo moj gospodar nije slao da te traže. I kad su mu rekli: 'Nema ga!' zakleo je kraljevstvo i narod što te nisu našli. ¹¹ I sada mi naređuješ: 'Idi, reci svome gospodaru: Evo Ilije!' ¹² Ali kad ja odem od tebe, Duh Jahvin odnijet æe te ne znam kamo, a ja æu doæi i obavijestiti Ahaba. Pa kad te ne nađe, ubit æe me! A tvoj se sluga boji Jahve od mladosti svoje! ¹³ Zar nije poznato mome gospodaru što sam uèinio kad je ono Izebela poubijala proroke Jahvine? Sakrio sam stotinu proroka, po pedeset u jednu spilju, i kruhom ih uzdržavao i vodom. ¹⁴ I sada ti naređuješ: 'Idi, reci svome gospodaru: Evo Ilije!' Pa on æe me ubiti!" ¹⁵ Ilija mu odgovori: "Živoga mi Jahve Sebaota, komu služim, još æu mu se danas pokazati." ¹⁶ Obadija pođe u susret Ahabu i donese mu vijest, a Ahab pođe u susret Iliji. ¹⁷ Kad Ahab ugleda Iliju, reèe mu: "Jesi li ti onaj koji upropašæuješ Izraela?" ¹⁸ Ilija odgovori: "Ne upropašæujem ja Izraela, nego ti i tvoja obitelj, jer ste ostavili Jahvu, a ti si sljedbenik Baala. ¹⁹ Sada sakupi sav Izrael preda me na gori Karmelu i èetiri stotine pedeset proroka Baalovih koji jedu za stolom Izebelinim." ²⁰ Ahab pozva sve sinove Izraelove i sakupi proroke na gori Karmelu. ²¹ Ilija pristupi svemu narodu i reèe: "Dokle æete hramati na obje strane? Ako je Jahve Bog, slijedite ga; ako je Baal, slijedite njega." A narod mu nije ništa odgovorio. ²² Ilija nastavi: "Ja sam još jedini ostao kao prorok Jahvin, a Baalovih je proroka èetiri stotine i pedeset. ²³ Dajte nam dva junca. Neka oni izaberu sebi jednoga, neka ga sasijeku i stave na drva, ali neka ne podmeæu ognja. Ja æu spremi drugi junca i neæu podmetati ognja. ²⁴ Vi zazovite ime svoga boga, a ja æu zazvati ime Jahvino: bog koji odgovori ognjem pravi je Bog." Sav narod odgovori: "Dobro!" ²⁵ Potom reèe Ilija prorocima Baalovim: "Izaberite sebi jednoga junca i poènite, jer vas je mnogo više. ²⁶ Zazovite ime svoga boga, ali ne stavljajte ognja." Oni uzeše junca koji je njima pripao i pripremiše ga. Zazivali su ime Baalovo od jutra do podne govoreæi: "O Baale, usliši nas!" Ali nije bilo ni glasa, ni odgovora. I skakahu i prigibahu koljena pred žrtvenikom koji su naèinili. ²⁷ U podne im se Ilija naruga i reèe: "Glasnije vièite, jer on je bog; zauzet je, ili ima posla, ili je na putu; možda

spava, pa ga treba probuditi!"²⁸ A oni okrenuše vikati još glasnije i parati se noževima i sulicama,
 kako je u njih obièaj, sve dok ih nije oblila krv.²⁹ Kad je prošlo podne, pali su u bunilo i bjesnjeli
 sve dok nije bilo vrijeme da se prinese žrtva; ali nije bilo nikakva glasa ni odgovora niti znaka da
 ih tkogod sluša.³⁰ Tada Ilija reèe svemu narodu: "Priđite k meni!" I sav mu narod pristupi. On
 popravi žrtvenik Jahvin koji bijaše srušen.³¹ Ilija uze dvanaest kamenova prema broju plemena
 sinova Jakova, kome je Bog rekao: "Izrael æe biti ime tvoje!"³² I sagradi od toga kamenja žrtvenik
 Imenu Jahvinu i iskopa jarak oko žrtvenika, širok da bi se mogle posijati dvije mjere pšenice.
³³ Složi drva, rasijeèe junca i stavi ga na drva.³⁴ Tada reèe: "Napunite vodom èetiri vrèa i izlijte
 na paljenicu i na drva!" Uèiniše tako. Zapovjedi im: "Ponovite", i oni ponoviše. Tada reèe: "Uèinite
 i treæi put." Oni tako i treæi put.³⁵ Voda je tekla oko žrtvenika i jarak se ispunio vodom.³⁶ Kad
 bijaše vrijeme da se prinese žrtva, pristupi prorok Ilija i reèe: "Jahve, Bože Abrahamov, Izakov i
 Izraelov, objavi danas da si ti Bog u Izraelu, da sam ja sluga tvoj i da sam po zapovijedi tvojoj
 uèinio sve ovo.³⁷ Usliši me, Jahve; usliši me, da bi sav ovaj narod znao da si ti, Jahve, Bog i da
 æeš ti obratiti njihova srca."³⁸ I oganj Jahvin pade i proguta paljenicu i drva, kamenje i prašinu,
 èak i vodu u jarku isuši.³⁹ Sav narod se uplaši, ljudi padoše nièice i rekoše: "Jahve je Bog! Jahve
 je Bog!"⁴⁰ Ilija im reèe: "Pohvatajte proroke Baalove da nijedan od njih ne utekne!" I oni ih
 pohvataše. Ilija ih odvede do potoka Kišona i ondje ih pobi.⁴¹ Ilija reèe Ahabu: "Idi gore, jedi i
 pij, jer èujem šumor kiše."⁴² Dok je Ahab otišao gore da jede i pije, Ilija se popeo na vrh Karmela,
 prignuo se zemlji i sakrio lice meðu koljena.⁴³ Rekao je zatim svome momku: "Idi gore i pogledaj
 prema moru." On ode gore, pogleda i reèe: "Ništa nema ondje!" Ilija odgovori: "Vrati se sedam
 puta."⁴⁴ Ali sedmoga puta reèe momak: "Eno se oblak, malen kao dlan èovjeèji, diže od mora."
 Tada reèe Ilija: "Idi, kaži Ahabu: 'Upregni i silazi da te kiša ne uhvati.'"⁴⁵ Odjednom se nebo
 zamraèi od oblaka i vihora i pade jaka kiša. Ahab se pope na kola i odveze u Jizreel.⁴⁶ Ruka je
 Jahvina bila nad Ilijom te on, opasavši se, otrèa pred Ahabom sve do u blizinu Jizreela.

Chapter 19

¹ Ahab isprièa Izebeli sve što je Ilija uèinio i kako je maèem poubijao sve proroke. ² Tada Izebela posla Iliji glasnika s porukom: "Neka mi bogovi uèine sva zla i neka nadodadu, ako sutra u ovo doba ne uèinim s tvojim životom kao što si ti uèinio sa životom svakoga od njih!" ³ On se uplaši, ustade i ode da bi spasio život. Došao je u Beer Šebu, koja je u Judeji, i otpustio ondje svoga momka. ⁴ A sam ode dan hoda u pustinju; sjede ondje pod smreku, zaželje umrijeti i reèe: "Veæ mi je svega dosta, Jahve! Uzmi dušu moju, jer nisam bolji od otaca svojih." ⁵ Zatim leže i zaspao. Ali gle, anđeo ga taknu i reèe mu: "Ustani i jedi." ⁶ On pogleda, kad gle - kraj njegova uzglavlja na kamenu peèen kruh i vrè vode. Jeo je i pio, pa opet legao. ⁷ Ali se anđeo Jahvin javi i drugi put, dotaèe ga i reèe: "Ustani i jedi, jer je pred tobom dalek put!" ⁸ Ustao je, jeo i pio. Okrijepljen tom hranom, išao je èetrdeset dana i èetrdeset noæi sve do Božje gore Horeba. ⁹ Ondje je ušao u neku spilju i prenoæio u njoj. I gle, eto k njemu rijeèi Jahvine: "Što æeš ti ovdje, Ilija?" ¹⁰ On odgovori: "Revnoavao sam gorljivo za Jahvu, Boga nad vojskama, jer su sinovi Izraelovi napustili tvoj Savez, srušili tvoje žrtvenike i pobili maèem tvoje proroke. Ostao sam sam, a oni traže da i meni uzmu život." ¹¹ Glas mu reèe: "Iziði i stani u gori pred Jahvom. Evo Jahve upravo prolazi." Pred Jahvom je bio silan vihor, tako snažan da je drobio brda i lomio hridi, ali Jahve nije bio u olujnom vihoru; poslije olujnog vihora bio je potres, ali Jahve nije bio u potresu; ¹² a poslije potresa bio je oganj, ali Jahve nije bio u ognju; poslije ognja šapat laganog i blagog lahora. ¹³ Kad je to èuo Ilija, zakri lice plaštem, iziđe i stade na ulazu u peæinu. Tada mu progovori glas i reèe: "Što æeš ovdje, Ilija?" ¹⁴ On odgovori: "Revnoavao sam veoma gorljivo za Jahvu nad vojskama, jer su sinovi Izraelovi napustili tvoj Savez, srušili tvoje žrtvenike i maèem poubijali tvoje proroke. Ostadoh sam, a oni traže da i meni oduzmu život." ¹⁵ Jahve mu reèe: "Idi, vrati se istim putem u damašèansku pustinju. Kad dođeš, pomaži ondje Hazaela za kralja aramskog. ¹⁶ Pomaži Jehuu, sina Nimsijeva, za kralja izraelskoga i pomaži Elizeja, sina Šafatova, iz Abel Mehole, za proroka namjesto sebe. ¹⁷ Koji utekne od maèa Hazaelova, njega æe pogubiti Jehu; a tko utekne od Jehuova maèa, njega æe pogubiti Elizej. ¹⁸ Ali æu ostaviti u Izraelu sedam tisuæa, sve koljena koja se nisu savila pred Baalom i sva usta koja ga nisu cjelivala." ¹⁹ Ode on i na povratku naiđe na Elizeja, sina Šafatova, gdje ore: pred njim dvanaest jarmova, sam bijaše kod dvanaestoga. Ilija prođe kraj njega i baci na nj svoj plašt. ²⁰ On ostavi volove, potrèa za Ilijom i reèe: "Dopusti mi da zagrlim svoga oca i majku, pa æu poæi za tobom." Ilija mu odgovori: "Idi, vrati se, jer što sam ti uèinio?" ²¹ On ga ostavi, uze jaram volova

i žrtvova ih. Volujskim jarmom skuha meso i dade ga ljudima da jedu. Zatim ustade i pođe za Ilijom da ga poslužuje.

Chapter 20

¹ Ben-Hadad, kralj Arama, skupi svu vojsku svoju - s njim bijahu trideset i dva kralja, s konjima i bojnim kolima - i ode opsjedati Samariju i udari na nju. ² Posla u grad glasnike izraelskom kralju Ahabu ³ i reèe mu: "Ovako veli Ben-Hadad: "Tvoje srebro i tvoje zlato moje je, a žene tvoje i djeca ostaju tebi." ⁴ Izraelski kralj ovako mu odgovori: "Na tvoju zapovijed, gospodaru kralju! Tvoj sam ja sa svime što mi pripada." ⁵ Ali se glasnici vratiše i rekoše: "Ovako kaže Ben-Hadad i poruèuje ti: 'Daj mi svoje srebro i zlato, svoje žene i djecu. ⁶ Budi siguran da æu sutra u ovo doba poslati svoje sluge i oni æe pretražiti tvoju kuæu i kuæe tvojih sluga i stavit æe svoju ruku na sve što im se sviði i to æe odnijeti.'" ⁷ Izraelski kralj sazva sve starješine zemaljske i reèe: "Promislite i pogledajte! Ovaj nam sprema zlo! Traži od mene moje žene i djecu, premda mu nisam odbio svoje srebro i zlato." ⁸ Starješine mu i sav narod odgovoriše: "Nemoj poslušati! Nemoj pristati!" ⁹ Tada on ovako odgovori Ben-Hadadovim poslanicima: "Recite gospodaru kralju: 'Sve što si prvi put tražio od svoga sluge, ja æu uèiniti, ali ovo drugo ne mogu.'" I poslanici odoše i odnesoše odgovor. ¹⁰ Tada mu Ben-Hadad poruèi: "Neka mi bogovi uèine zlo i neka pridaju još toliko, ako bude dosta praha Samarije da svi oni koji me slijede dobiju po pregršt!" ¹¹ Ali mu kralj izraelski odgovori: "Kaže se: 'Neka se ne hvali koji se opasuje kao onaj koji se raspasuje!'" ¹² A kad je Ben-Hadad to èuo - upravo je pio s kraljevima pod šatorima - zapovjedi svojim slugama: "Na svoja mjesta!" I oni zauzeše svoje položaje protiv grada. ¹³ Tada potraži jedan prorok Ahaba, kralja Izraela, i reèe: "Ovako veli Jahve: 'Jesi li vidio ono silno mnoštvo? Ja æu ti ga danas evo predati u ruke i ti æeš spoznati da sam ja Jahve.'" ¹⁴ Ahab reèe: "Po kome?" On odgovori: "Ovako veli Jahve: po momcima pokrajinskih namjesnika." Ahab upita: "Tko æe poèeti boj?" On odgovori: "Ti!" ¹⁵ Ahab izvrši smotru momaka pokrajinskih upravitelja. Bijaše ih dvije stotine trideset i dva. Poslije njih izvršio je smotru sve vojske svih Izraelaca. Bijaše ih sedam tisuæa. ¹⁶ Oni iziðoše u podne, dok je Ben-Hadad pio u šatorima sa trideset i dva kralja koji mu bijahu saveznici. ¹⁷ Momci pokrajinskih upravitelja iziðoše prvi. Obavijestiše Ben-Hadada: "Izišli su ljudi iz Samarije." ¹⁸ On reèe: "Ako

su izišli radi mira, pohvatajte ih žive; ako su izišli u boj, opet ih uhvatite žive!"¹⁹ Ali kad su oni
- momci pokrajinskih upravitelja - izišli iz grada, za njima je slijedila ostala vojska²⁰ i svaki je
udario na svog protivnika. Aramejci su bježali, a Izraelci ih progonili. Ben-Hadad, aramejski kralj,
spasio se na konju zajedno s nekim konjanicima.²¹ Tada je izišao izraelski kralj; zarobio je konje
i kola i nanio Aramejcima težak poraz.²² Tada pristupi prorok izraelskom kralju i reče mu:
"Hajdemo! Ohrabri se i razmisli dobro što ti je èiniti, jer æe dogodne aramejski kralj napasti na
te."²³ Sluge su savjetovale aramejskog kralja: Njihov bog je bog gora, i zato su bili jaèi od nas.
Ali ako se pobijemo s njima u ravnici, sigurno æemo mi biti jaèi od njih.²⁴ Uèinimo dakle ovako:
makni ove kraljeve i postavi na njihovo mjesto upravitelje.²⁵ Zatim skupi sebi veliku vojsku kolika
je bila ona koju si izgubio, toliko konja i toliko kola. Tada æemo se pobiti s njima u ravnici, i
sigurno æemo ih nadvladati." On ih posluša i uèini tako.²⁶ Na poèetku godine Ben-Hadad podiže
Aramejce i pođe na Afek da vojuje s Izraelom.²⁷ Izraelci se podigoše i krenuše protiv njih. I
utaboriše se Izraelci pred njima kao dva mala stada koza, dok su Aramejci prekrili zemlju.²⁸ Tada
pristupi Božji èovjek izraelskom kralju i reče: "Ovako veli Jahve: 'Zato što Aramejci kažu za Jahvu
da je Bog bregova i da nije Bog ravnica, ja æu predati u tvoje ruke ovo silno mnoštvo da spoznate
da sam ja Jahve'."²⁹ Sedam dana bijahu utaboreni jedni suèelice drugima. Sedmoga dana zametnu
se boj i Izraelci poubijaše Aramejce, stotinu tisuæa pješaka u jedan jedini dan.³⁰ Ostatak pobježe
u Afek, u grad, ali se sruši zidina na dvadeset i sedam tisuæa ljudi koji su ostali. Pobjegao je i
Ben-Hadad. U gradu je prelazio iz jednog skrovišta u drugo.³¹ Njegove su mu sluge rekle: "Gle!
Mi smo èuli da su izraelski kraljevi milosrdni. Stavimo kostrijet oko bokova svojih i konope oko
svojih glava, pa izađimo pred kralja izraelskog: možda æe ti poštediti život."³² I svezaše kostrijeti
oko bokova svojih i konopce oko svojih glava. Otišli su pred izraelskog kralja i rekli: "Tvoj sluga
Ben-Hadad kaže: 'Ostavi me na životu!'" On odgovori: "Je li još živ? On je moj brat."³³ Ljudi su
to uzeli kao dobar znak i požurili se da ga uhvate za rijeè govoreæi: "Ben-Hadad tvoj je brat." Ahab
odgovori: "Idite! Dovedite ga!" Ben-Hadad dođe i on ga uze na kola.³⁴ Ben-Hadad reče mu tada:
"Vratit æu ti gradove koje je moj otac uzeo tvome ocu; stajat æe ti na raspolaganju èetvrti u Damasku,
kao što ih je postavio moj otac u Samariji. Pod ovim me uvjetom otpusti." Ahab sklopi s njime
savez i otpusti ga.³⁵ Neki od proroèkih sinova reče po Jahvinoj zapovijedi svome drugu: "Udari
me!" Ali èovjek ne htjede da ga tuèe.³⁶ Tada mu onaj reče: "Buduaei da nisi slušao glasa Jahvina,
evo, kad odeš od mene, lav æe te razderati." Tek što se udaljio od njega, naiđe na lava koji ga

37 razdera. Prorok nađe drugoga èovjeka i reèe: "Udari me!" Èovjek ga izudara i izrani. 38 Prorok ode, postavi se kralju na put, a preko oèiju navuèe povez da ga ne prepoznaju. 39 Kad je kralj prolazio, on povika: "Tvoj je sluga bio izišao u boj, kadli iz bojnih redova jedan istupi i dovede mi nekog èovjeka govoreæi: 'Èuvaj ovoga èovjeka! Ako nestane, tvoj æe život biti za njegov život, ili æeš platiti srebrni talenat.' 40 I dok je tvoj sluga radio ovdje-ondje, njega je nestalo." Tada mu reèe kralj Izraela: "Eto ti presude! Sam si je izrekao!" 41 Nato onaj odmah ukloni povez s oèiju i kralj izraelski vidje da je to jedan od proroka. 42 A on reèe kralju: "Ovako veli Jahve: 'Buduæi da si pustio da ti iz ruke utekne èovjek koga sam udario prokletstvom, tvoj æe život biti za njegov život, tvoj narod za njegov narod.'" 43 I kralj izraelski ode svojoj kuæi, mrk i srdit, i uđe u Samariju.

Chapter 21

1 Nakon tih događaja dogodilo se ovo: Nabot Jizreelac imao vinograd kraj palaèe Ahaba, kralja samarijskog, 2 i Ahab ovako reèe Nabotu: "Ustupi mi svoj vinograd da mi bude za povrtnjak jer je blizu moje kuæe. Ja æu ti dati za nj bolji vinograd, ili, ako to želiš, dat æu ti novca koliko vrijedi." 3 Ali Nabot reèe Ahabu: "Jahve me saèuvao od toga da ti ustupim baštinu svojih otaca!" 4 Ahab se vrati kuæi mrk i ljutit zbog rijeèi koju mu je Nabot Jizreelac rekao: "Ne dam ti baštine svojih otaca." 5 Legao je na postelju i okrenuo lice i nije htio okusiti hrane. Dođe mu njegova žena Izebela i reèe: "Zašto si zlovoljan i ne mariš za hranu?" 6 On joj odgovori: "Govorio sam Nabotu Jizreelcu i rekao mu: 'Ustupi mi svoj vinograd za novac, ili, ako ti je draže, dat æu ti drugi vinograd za taj.' Ali mi je on rekao: 'Ne dam ti svoga vinograda.'" 7 Tada mu žena Izebela reèe: "Jesi li ti onaj koji kraljuje nad Izraelom! Ustani i jedi i budi dobre volje. Ja æu ti pribaviti vinograd Nabota Jizreelca." 8 I napisala ona pisma u ime Ahabovo i zapeèati ih kraljevskim peèatom. Pisma je poslala starješinama i glavarima Nabotovim sugrađanima. 9 U tim je pismima napisala: "Proglasite post i postavite Nabota na èelo naroda. 10 Postavite prema njemu dva nitkova koji æe ga optužiti: 'Proklinjao si Boga i kralja!' Tada ga izvedite i kamenujte ga da pogine." 11 I uèiniše ljudi Nabotova grada, starješine i glavari, kako im je Izebela zapovjedila i kako je pisalo u pismima koja im je uputila. 12 Proglasiše post i Nabota postaviše na èelo naroda. 13 Tada dođoše dva nitkova, sjedoše mu nasuprot i optužiše Nabota pred narodom: "Nabot je proklinjao Boga i kralja." I tako izvedoše

¹⁴ Nabota izvan grada, zasuše ga kamenjem i on pogibe. ¹⁵ Zatim poruèiše Izebeli: "Nabot je kamenovan i umro je." ¹⁶ Pošto je Izebela èula da je Nabot kamenovan i da je umro, reèe Ahabu: "Ustani i zaposjedni vinograd što ti ga Nabot Jizreelac ne htjede ustupiti za novac. Nabot više nije živ, on je mrtav." ¹⁷ Kada je Ahab doznao da je Nabot mrtav, ustade i siđe u vinograd Nabota Jizreelca da ga zaposjedne. ¹⁸ Tada bi upuæena rijeè Jahvina Iliji Tišbijcu: "Ustani i siði u Samariju, u susret Ahabu, kralju izraelskom. Eno ga u vinogradu Nabotovu u koji je sišao da ga zaposjedne." ¹⁹ Reci mu: 'Ovako veli Jahve: Umorio si, oteo si! Zato ovako veli Jahve: Na mjestu gdje su psi lizali Nabotovu krv, lizat æe psi i tvoju.'" ²⁰ Ahab reèe Iliji: "Nađe li me, neprijatelju moj?" Ilija odgovori: "Nađoh te, jer si se prodao da èiniš što je zlo u oèima Jahvinim. ²¹ Evo, tek što nisam navukao na te nesreæu. Pomest æu tvoje potomstvo, istrijebiti Ahabu sve što mokri uza zid, robove i slobodnjake u Izraelu. ²² Uèinit æu s tvojom kuæom kao s kuæom Jeroboama, sina Nebatova, i s kuæom Baše, sina Ahijina, jer si me rasrdio i naveo Izraela na grijeh. ²³ I nad Izebelom reèe Jahve: psi æe proždrijeti Izebelu na Jizreelskom polju. ²⁴ Tko od obitelji Ahabove umre u gradu, psi æe ga izjesti, a tko umre u polju, pojest æe ga ptice nebeske." ²⁵ Doista, nitko se nije prodao tako kao Ahab da èini što je zlo u oèima Jahvinim, jer ga je zavodila njegova žena Izebela. ²⁶ Èinio je vrlo odvratna djela: išao je za idolima baš kao što su èinili Amorejci, koje je Jahve protjerao ispred Izraelaca. ²⁷ Kad je Ahab èuo te rijeèi, razdrije svoje haljine i stavi kostrijet na tijelo; i postio je, u kostrijeti je spavao i naokolo išao tiho jecajuæi. ²⁸ Tada dođe rijeè Jahvina Iliji Tišbijcu: ²⁹ "Jesi li vidio kako se Ahab preda mnom ponizio? Buduæi da se tako ponizio preda mnom, neæu zla pustiti za njegova života; u vrijeme njegova sina pustit æu zlo na kuæu njegovu."

Chapter 22

¹ Tri je godine vladao mir; nije bilo rata između Aramejaca i Izraela. ² Treæe godine Jošafat, kralj judejski, posjeti kralja izraelskoga. ³ Kralj Izraela reèe svojim dvoranima: "Znate li da je Ramot Gilead naš? A mi ne poduzimamo ništa da ga otmemo iz ruke aramejskog kralja." ⁴ Zatim reèe Jošafatu: "Hoæeš li poæi sa mnom na Ramot Gilead?" Jošafat odgovori kralju izraelskom: "Ja sam kao i ti, moj narod kao i tvoj, moji konji što i tvoji." ⁵ Tada Jošafat reèe kralju izraelskom:

⁶ "De posavjetuj se najprije s Jahvom." Tada kralj izraelski sakupi oko četiri stotine proroka i upita ih: "Mogu li zavojštiti na Ramot Gilead ili da se okanim toga?" Oni odgovoriše: "Idi, jer æ ga

⁷ Jahve predati kralju u ruke." Ali Jošafat upita: "Ima li ovdje još koji prorok Jahvin da i njega

⁸ upitamo?" Kralj izraelski odgovori Jošafatu: "Ima još jedan èovjek preko koga bismo mogli upitati Jahvu, ali ga ne podnosim jer mi ne prorokuje ništa dobro nego samo zlo; to je Mihej, sin Jimlin."

⁹ A Jošafat reèe: "Neka kralj ne govori tako!" Tada kralj izraelski dozva jednoga dvoranina i reèe

¹⁰ mu: "Brže dovedi Jimlina sina Miheja." Izraelski kralj i judejski kralj Jošafat sjedili su svaki na svome prijestolju, u sveèanim haljinama pred Samarijskim vratima, a proroci proricali pred njima.

¹¹ Kenaanin sin Sidkija napravi sebi željezne rogove i reèe: "Ovako govori Jahve: 'Njima æeš nabosti sve Aramejce dok ih ne uništiš.'"

¹² Tako su i svi drugi proroci proricali govoreæi: "Idi na

¹³ Ramot Gilead i uspjet æeš: Jahve æ ga predati kralju u ruke." Glasnik koji bijaše otišao da zove Miheja reèe mu: "Eno, svi proroci složno proriðu dobro kralju. Govori i ti kao jedan od njih i proreci

¹⁴ mu uspjeh!" Ali Mihej odvrati: "Živoga mi Jahve, govorit æu ono što mi Jahve kaže!"

¹⁵ Kad dođe pred kralja, upita ga kralj: "Miheju, da poðem u rat na Ramot Gilead ili da se okanim toga?"

¹⁶ On odgovori: "Poði! Uspjet æeš: Jahve æ ga dati u ruke kraljeve." Ali mu kralj reèe: "Koliko

¹⁷ æu te puta zaklinjati da mi kažeš samo istinu u Jahvino ime?" Tada Mihej odgovori: "Sav Izrael vidim rasut po gorama kao stado bez pastira. I Jahve veli: 'Nemaju više gospodara, neka se u miru

¹⁸ kuæi vrate.'" Tada izraelski kralj reèe Jošafatu: "Nisam li ti rekao da mi neæe proreæi dobro

¹⁹ nego zlo!" A Mihej reèe: "Zato èuj rijeè Jahvinu: vidio sam Jahvu gdje sjedi na svome prijestolju, a sva mu vojska nebeska stajaše zdesna i slijeva.

²⁰ Jahve upita: 'Tko æ zavesti Ahaba da otiðe i padne u Ramot Gileadu?' Jedan reèe ovo, drugi ono.

²¹ Tada uðe jedan duh i stade pred Jahvu. 'Ja æu ga', reèe, 'zavesti.' Jahve ga upita: 'Kako?'

²² On odgovori: 'Izaæi æu i bit æu lažljiv duh u ustima svih njegovih proroka.' Jahve reèe: 'Ti æeš ga zavesti. I uspjet æeš. Idi i uèini tako!'

²³ Tako je, evo, Jahve stavio lažljiva duha u usta svih ovih tvojih proroka, ali ti Jahve navješæuje zlo."

²⁴ Tada pristupi Kenaanin sin Sidkija i udari Miheja po obrazu pitajuæi: "Zar je Jahvin duh napustio mene da bi s tobom govorio?"

²⁵ Mihej odgovori: "Vidjet æeš onoga dana kad budeš bježao iz sobe u sobu da se sakriješ."

²⁶ Tada izraelski kralj naredi: "Uhvati Miheja i odvedi ga gradskom zapovjedniku Amonu i kraljeviæu Joašu.

²⁷ Reci im: Ovako veli kralj: 'Bacite ovoga u tamnicu i

držite ga na suhu kruhu i vodi dok se sretno ne vratim." ²⁸ Mihej reče: "Ako se doista sretno vratiš,
 onda Jahve nije govorio iz mene." I nadoda: "Èujte, svi puci!" ²⁹ Izraelski kralj i judejski kralj
 Jošafat krenuše na Ramot Gilead. ³⁰ Izraelski kralj reče Jošafatu: "Ja æu se preobuæi i onda uæi
 u boj, ali ti ostani u svojoj odjeæi!" Izraelski se kralj preobuèe i pođe u boj. ³¹ Aramejski kralj
 naredi zapovjednicima bojnih kola: "Ne napadajte ni na maloga ni na velikoga, nego jedino na
 izraelskog kralja!" ³² Kad zapovjednici bojnih kola ugledaše Jošafata, rekoše: "To je kralj izraelski!"
 I krenuše u boj prema njemu. A Jošafat povika. ³³ A kad zapovjednici bojnih kola vidješe da to
 nije izraelski kralj, okrenuše se od njega. ³⁴ Jedan nasumce odape luk i ustrijeli izraelskog kralja
 između nabora pojasa i oklopa. Kralj reče vozaðu: "Okreni, izvedi me iz boja jer mi nije dobro."
³⁵ Boj je onoga dana bio sve žešæi, ali se kralj držao uspravno na bojnim kolima prema Aramejcima.
 A naveèer umrije. Krv se iz rane izlila u kola. ³⁶ O zalasku sunèevu odjeknu glas taborom: "Svaki
 u svoj grad i svaki u svoju zemlju!" ³⁷ Kralj je poginuo!" Otišli su u Samariju i pokopali kralja u
 Samariji. ³⁸ Njegova su kola oprali u samarijskom ribnjaku, psi su lizali njegovu krv i bludnice se
 ondje kupale, po rijeçi koju je rekao Jahve. ³⁹ Ostala povijest Ahabova, sve što je uèinio, o kuæi
 od bjelokosti, o svim gradovima koje je sagradio, zar sve to nije zapisano u knjizi Ljetopisa kraljeva
 izraelskih? ⁴⁰ Ahab je poèinuo sa svojim ocima, a njegov sin Ahazja zakralji se mjesto njega.
⁴¹ Jošafat, sin Asin, postade kraljem Judeje èetvrte godine kraljevanja Ahaba, kralja izraelskoga.
⁴² Jošafatu bijaše trideset i pet godina kad se zakraljio; kraljevaò je dvadeset i pet godina u
 Jeruzalemu; mati mu se zvala Azuba, a bila je kæi Šilhijeva. ⁴³ Išao je sasvim putem oca Ase, ne
 skreæuæi s njega, nego èineæi što je pravo u oèima Jahvinim. ⁴⁴ Samo, uzvišice nisu bile uklonjene,
 narod je još prinosiso klanice i kaðenice na uzvišicama. ⁴⁵ Jošafat je bio u miru s izraelskim kraljem.
⁴⁶ Ostala povijest Jošafatova, pothvati koje je izveo i kako je vojevao, zar to nije zapisano u knjizi
 Ljetopisa kraljeva judejskih? ⁴⁷ Istrijebio je iz zemlje preostale bludnice, koje su se održale iz
 vremena njegova oca Ase. ⁴⁸ Nije bilo kralja u Edomu, nego je vladao namjesnik. ⁴⁹ Kralj Jošafat
 sagradi taršiško brodovlje da ide u Ofir po zlato, ali nije otišlo jer se brodovlje razbilo kod Esjon
 Gebera. ⁵⁰ Tada Ahazja, sin Ahabov, reče Jošafatu: "Neka moje sluge poðu s tvojim slugama na
 laðama." Ali Jošafat to ne prihvati. ⁵¹ Jošafat poèinu sa svojim ocima i sahranjen bi u gradu Davida,

svoga praoca. Na njegovo se mjesto zakraljio sin mu Joram.⁵² Ahazja, sin Ahabov, postade kraljem Izraela u Samariji sedamnaeste godine Jošafatova kraljevanja Judejom i kraljevaio je dvije godine nad Izraelom.⁵³ On je èinio što je zlo u oèima Jahvinim i hodio je putem svoga oca i putem svoje majke i putem Jeroboama, sina Nebatova, koji je navodio Izraela na grijeh.⁵⁴ Služio je Baalu i klanjao se pred njim. Srdio je Jahvu, Boga Izraelova, sasvim onako kako je èinio njegov otac.

2 Kings

Chapter 1

¹ Poslije smrti Ahabove pobuni se Moab protiv Izraela.² Kako Ahazja bijaše pao preko prozorske rešetke svoje gornje odaje u Samariji i ozlijedio se, posla glasnike kojima reèe: "Idite, pitajte Baal Zebuba, boga ekronskog, hoæu li ozdraviti od ove bolesti."³ Ali je Anðeo Jahvin rekao Iliji Tišbijcu: "Ustani! Idi u susret glasnicima samarijanskoga kralja i reci im: 'Zar nema Boga u Izraelu te se idete savjetovati s Baal Zebubom, bogom ekronskim?'"⁴ I zato veli Jahve ovako: 'Neæeš siæi s postelje u koju si se popeo; sigurno æeš umrijeti.'" I ode Ilija.⁵ Glasnici se vratiše k Ahazji, a on im reèe: "Kako to da ste se veæ vratili?"⁶ Oni mu odgovoriše: "Sreo nas neki èovjek i rekao nam: 'Idite, vratite se pred kralja koji vas je poslao i recite mu: Ovako veli Jahve: Zar nema Boga u Izraelu te si poslao po savjet k Baal Zebubu, bogu ekronskom? Zato neæeš siæi s postelje na koju si se popeo, nego æeš umrijeti.'" ⁷ On ih upita: "Kakav bijaše na oèi taj èovjek koji vas je sreio i rekao vam te rijeèi?" ⁸ A oni mu odgovoriše: "Bio je to èovjek u kožuhu i s kožnim pojasom oko bedara." On reèe: "To je Ilija Tišbijac!" ⁹ Tada mu posla pedesetnika s njegovom pedeseticom i ode taj k njemu i, našavši ga gdje sjedi na vrhu brijega, reèe mu: "Èovjeèe Božji! Kralj je naredio: Siði!" ¹⁰ Ilija odgovori i reèe pedesetniku: "Ako sam èovjek Božji, neka oganj siðe s neba i neka te proguta, tebe i tvoju pedeseticu." I oganj se spusti s neba i proguta ga, njega i njegovu pedeseticu.¹¹ Kralj mu posla drugoga pedesetnika i njegovu pedeseticu; a taj, kad doðe, reèe mu: "Èovjeèe Božji! Kralj je ovo zapovjedio: Brže siði!" ¹² Ilija odgovori i reèe mu: "Ako sam èovjek Božji, neka siðe oganj s neba i proguta tebe i tvoju pedeseticu." I spusti se oganj s neba i proguta ga, njega i njegovu pedeseticu.¹³ Kralj posla opet treæega pedesetnika i njegovu pedeseticu. Treæi pedesetnik doðe, prignu koljena pred Ilijom i zamoli ga ovako: "Èovjeèe Božji!

Neka bude dragocjen u tvojim oèima moj život i život ovih pedeset tvojih slugu!¹⁴ Oganj se spustio s neba i progutao je oba pedesetnika s njihovom pedeseticom; ali sada neka barem moj život bude dragocjen u tvojim oèima!"¹⁵ Anđeo Jahvin reèe Iliji: "Siði s njim, ne boj se!" On ustade i siđe s njim pred kralja¹⁶ i reèe mu: "Ovako veli Jahve: zato što si slao glasnike Baal Zebubu, bogu ekronskom, po savjet, neæeš siæi s postelje na koju si se popeo, nego æeš umrijeti."¹⁷ I umrije po rijeèi Jahvinoj koju je objavio Ilija. A Joram, njegov brat, zakralji se mjesto njega druge godine Jorama, sina Jošafata, judejskoga kralja, jer ovaj nije imao sinova.¹⁸ Ostala povijest Ahazje, sve što je uèinio, zar to nije zapisano u knjizi Ljetopisa kraljeva izraelskih?

Chapter 2

¹ Evo što se dogodilo kad je Jahve uznio Iliju na nebo u vihoru: Ilija i Elizej pošli iz Gilgala.
² I reèe Ilija Elizeju: "Ostani ovdje jer me Jahve šalje do Betela." Elizej odgovori: "Života mi Jahvina i tvoga: ja te neæu ostaviti!" I siðoše do Betela.³ A proroèki sinovi koji su boravili u Betelu iziðoše Elizeju u susret i rekoše mu: "Znaš li da æe danas Jahve uzeti tvoga gospodara iznad tvoje glave?"
 On reèe: "I ja to znam; tiho!"⁴ Ilija mu reèe: "Elizeju! Ostani ipak ovdje jer me Jahve šalje do Jerihona." Ali on odgovori: "Života mi Jahvina i tvoga: ja te neæu ostaviti!" I uðoše u Jerihon.
⁵ Proroèki sinovi koji su živjeli u Jerihonu priðoše Elizeju i rekoše mu: "Znaš li da æe danas Jahve uzeti tvoga gospodara iznad tvoje glave?" On reèe: "I ja to znam; tiho!"⁶ Ilija mu reèe: "Ostani ipak ovdje jer me Jahve šalje do Jordana." Ali on odgovori: "Života mi Jahvina i tvoga: ja te neæu ostaviti!" I tako poðoše obojica.⁷ I pedeset proroèkih sinova poðe i zaustavi se podalje, dok su se njih dvojica zadržala na obali Jordana.⁸ Tada Ilija uze svoj ogrtaè, smota ga i udari njime po vodi, a voda se razdijeli na dvije strane. I obojica prijeðoše po suhu.⁹ A kad prijeðoše, Ilija æe Elizeju: "Traži što da ti još uèinim prije nego što budem uznesen ispred tebe!" A Elizej odgovori: "Neka mi u dio padne obilje tvoga duha!"¹⁰ Ilija odgovori: "Mnogo tražiš: ako me budeš vidio kad budem uznesen ispred tebe, bit æe ti tako; ako pak ne budeš vidio, neæe ti biti."¹¹ I dok su tako išli i razgovarali, gle: ognjena kola i ognjeni konji stadoše meðu njih i Ilija u vihoru uziðe na nebo.
¹² Elizej je gledao i vikao: "Oèe moj, oèe moj! Kola Izraelova i konjanici njegovi!" I više ga nije

vidio. Uze tada svoje haljine i razdera ih nadvoje. ¹³ I podiže Ilijin plašt, koji bijaše pao s njega, te se vrati i zaustavi se na obali Jordana. ¹⁴ Uze onda Ilijin plašt i udari po vodi govoreći: "Gdje je Jahve, Bog Ilijin?" I kad udari po vodi, ona se razdjeli na dvije strane i Elizej prijeđe. ¹⁵ Proročki su sinovi to sa strane vidjeli pa rekoše: "Duh je Ilijin poèinuo na Elizeju!" I krenuše mu u susret, baciše se pred njim na zemlju ¹⁶ i rekoše mu: "Evo ovdje s tvojim slugama pedeset junaka. Dopusti im da idu tražiti tvoga gospodara; možda ga je Duh Jahvin uzdigao i bacio na koju goru ili u kakvu dolinu." On im odgovori: "Ne šalžite nikoga." ¹⁷ Ali kako su oni svejednako navaljivali, reèe im: "Pošaljite!" I poslaše pedesetoricu; tražili su ga tri dana, ali ga nisu našli. ¹⁸ Vратише se Elizeju, koji je ostao u Jerihonu, i on im reèe: "Nisam li vam rekao: 'Nemojte iæi!'" ¹⁹ Ljudi iz grada rekoše Elizeju: "Lijepo je u gradu, kako to može vidjeti i naš gospodar, ali je voda loša i zemlja neplodna." ²⁰ On reèe: "Donesite mi novu zdjelu i metnite soli u nju!" I oni mu je donesoše. ²¹ On tada ode na izvor, baci u nj soli i reèe: "Ovako govori Jahve: 'Ozdravljam ovu vodu. Neæe od nje više biti ni smrti ni neplodnosti.'" ²² I voda postade zdrava i takva je do današnjeg dana, po rijeèi koju je izrekao Elizej. ²³ Odatle je uzašao u Betel. Dok je išao putem, dječaci bijahu izišli iz grada i rugahu mu se govoreći: "Hodi, æelo! Hodi, æelo!" ²⁴ On se obazre, pogleda ih i prokle ih u ime Jahvino. I odmah iziđoše dva medvjeda iz šume i rastrgaše èetrdeset i dvoje djece. ²⁵ Odatle ode on na goru Karmel, a odande se vrati u Samariju.

Chapter 3

¹ Joram, sin Ahabov, zakralji se nad Izraelom u Samariji osamnaeste godine Jošafatova kraljevanja u Judeji. I vladao je dvanaest godina. ² Èinio je što je zlo u oèima Jahvinim, ali ne kao njegov otac i mati, jer je uklonio Baalov stup što ga bijaše podigao njegov otac. ³ Ali je prianjao uz grijeh kojim je Jeroboam, sin Nebatov, zavodio Izraela; i nije odstupao od njega. ⁴ Meša, kralj moapski, bio je stoèar i slao je izraelskom kralju u danak stotinu tisuæa janjaca i vunu od stotine tisuæa ovnova. ⁵ Ali kad je umro Ahab, pobuni se kralj moapski protiv izraelskog kralja. ⁶ U to je baš vrijeme kralj Joram izišao iz Samarije i izvršio smotru svih Izraelaca. ⁷ Zatim je poruèio judejskom kralju Jošafatu: "Moapski se kralj pobunio protiv mene. Hoæeš li sa mnom

u rat protiv Moabaca?" Judejski kralj odgovori: "Hoæu! Ja kao ti, moj narod kao tvoj narod, moji konji kao i tvoji konji." ⁸ I doda: "Kojim æemo putem?" A drugi mu odgovori: "Kroz Edomsku pustinju." ⁹ I tako krenu izraelski kralj s judejskim kraljem i s kraljem edomskim. Sedam su dana lutali, a nije bilo vode èetama ni stoci koja je išla za njima. ¹⁰ Tada povika kralj izraelski: "Jao, Jahve je pozvao ova tri kralja da ih preda u ruke Moapcima!" ¹¹ Ali Jošafat reèe: "Nema li tu proroka Jahvina da se preko njega posavjetujemo s Jahvom?" Tada odgovori jedan između slugu izraelskoga kralja: "Ovdje je Elizej, sin Šafatov, koji je lijevao vodu na Ilijine ruke." ¹² Jošafat reèe: "U njega je rijeè Božja." I kralj izraelski, kralj judejski i kralj edomski odoše Elizeju. ¹³ A Elizej reèe kralju izraelskom: "Što ja imam s tobom? Potraži proroke svoga oca i proroke svoje majke!" Izraelski kralj odgovori mu: "Ne! Jer Jahve je pozvao ova tri kralja da ih preda u ruke Moapcima." ¹⁴ Elizej uzvrat: "Tako mi živoga Jahve Sebaota, komu služim, kad ne bih gledao na judejskog kralja Jošafata, ne bih ti obraæao pažnje niti bih te pogledao." ¹⁵ Sada mi dovedite sviraèa." I dok je glazbenik svirao, siðe ruka Jahvina nada nj. ¹⁶ I on reèe: "Ovako veli Jahve: 'Iskopajte u ovoj dolini mnogo jama. ¹⁷ Jer ovako veli Jahve: neæete osjetiti vjetra niti æete vidjeti dažda, a ova æe se dolina napuniti vodom. I pit æete vi, vaš marva i vaša stoka.' ¹⁸ Ali to još nije ništa u oèima Jahve: on æe predati Moab u vaše ruke. ¹⁹ Vi æete zauzeti sve utvrðene gradove, posjeæi sve plodno drveæe, zatrpali sve izvore i opustošiti najbolja polja: kamenjem æete ih zasijati." ²⁰ I doista, ujutro, u vrijeme kad se prinosi žrtva, doðe voda od Edoma i preplavi svu okolinu. ²¹ Kad su Moapci èuli da su kraljevi došli s njima ratovati, pozvaše sve koji bijahu sposobni za oružje i postaviše ih na granicu. ²² Kad su ujutro ustali i kad je sunce granulo nad onom vodom, Moapcima se sa strane voda uèini crvenom kao krv. ²³ I rekoše: "To je krv! Zacijelo su se kraljevi međusobno pobili i jedan drugoga pogubili. A sada: na plijen, Moapci!" ²⁴ Ali kad su stigli do izraelskog tabora, digoše se Izraelci i potukoše Moapce, tako te ovi pobjgoše pred njima. A Izraelci pojuriše da dotuku Moapce. ²⁵ Razorili su im gradove, bacali svaki po kamen na najbolje njive da ih zaspu, zatrpali izvore i posjekli sve plodno drveæe. Konaèno, ostao je samo grad Kir Harešet; praæari su ga opkolili i tukli ga. ²⁶ Kada je moapski kralj vidio da neæe izdržati bitku, uze sa sobom sedam stotina ljudi naoružanih maèevima, pokuša se probiti i doæi do kralja edomskog, ali ne uspje. ²⁷ Tada uze svoga sina prvenca, koji ga imaše naslijediti, i prinese ga kao paljenicu na zidu. To se tako silno zgadilo Izraelcima te odoše od njih i vratili se u svoju zemlju.

Chapter 4

¹ Žena jednoga od proroèkih sinova zamoli Elizeja ovako: "Tvoj sluga, moj muž, umro je; a znaš da se tvoj sluga bojao Jahve. Sada je došao vjerovnik da mi uzme oba sina i uèini ih svojim robovima." ² Elizej joj reèe: "Što ti mogu uèiniti! Reci mi što imaš u kuæi?" Ona odgovori: "Tvoja sluškinja nema ništa u kuæi, osim vrèa ulja." ³ Tada joj reèe: "Idi i posudi od svih svojih susjeda praznih sudova, ali neka ih ne bude premalo!" ⁴ Zatim se vrati kuæi, zatvori vrata za sobom i za svojim sinovima i nalijevaj ulje u sve te sudove i pune stavlja na stranu." ⁵ I ode ona od njega, zatvori vrata za sobom i za svojim sinovima. Oni su joj dodavali sudove, a ona ih punila. ⁶ I kad se sudovi napuniše, reèe ona svome sinu: "Dodaj mi još jedan sud!" Ali joj on odgovori: "Nema više sudova." I ulje stade. ⁷ Ona ode i kaza èovjeku Božjem, a on joj reèe: "Idi, prodaj ulje i podmiri svoj dug, a od ostatka živjet æeš ti i tvoji sinovi!" ⁸ Jednoga je dana Elizej prolazio kroza Šunam. A živjela ondje ugledna žena i ona ga pozva k stolu. Odonda, kad god prolazaše onuda, uvratio bi se k njoj na jelo. ⁹ Ona reèe svome mužu: "Evo, znam i vidim da je svet onaj èovjek Božji što prolazi ovuda." ¹⁰ Naèinimo mu sobicu na krovu, stavimo mu ondje postelju, stol, stolicu i svjetiljku: kad dođe k nama, povuæi æe se onamo." ¹¹ Jednoga dana dođe on onamo, povuèe se u gornju sobu i poèinu ondje. ¹² Reèe zatim svome momku Gehaziju: "Pozovi tu Šunamku!" On je pozva te ona stade preda nj. ¹³ I još mu reèe: "Kaži joj: 'Lijepo se brineš za nas. Što možemo uèiniti za te? Treba li reæi rijeè za te kralju ili vojskovoði?'" Ali ona odgovori: "Ja živim usred svoga naroda." ¹⁴ On nastavi: "Dakle, što da uèinimo za nju?" Gehazi odgovori: "Eto, nema sina, a muž joj je vremešan." ¹⁵ A on reèe: "Pozovi je!" Pozva je, a ona stade kod ulaza. ¹⁶ "Dogodine u ovo doba", reèe joj, "zagrlit æeš sina u naruèju." A ona reèe: "Ne, gospodaru moj, ne varaj službenice svoje!" ¹⁷ Ali je žena doista zatrudnjela i rodila je sina druge godine u ono doba, kako joj je rekao Elizej. ¹⁸ Dječak je rastao. Jednoga dana ode ocu kod žetelaca. ¹⁹ I potuži se ocu: "Jao, glava, glava moja!" A otac zapovjedi jednom momku da ga odnese majci. ²⁰ On ga uze i odvede ga njegovoj majci. Na njenim je koljenima ostao do podne i onda umrije. ²¹ Ona tada ode gore i položi ga u postelju Božjega èovjeka. Izišla je zatim i zakljuèala vrata. ²² Potom je pozvala svoga muža i rekla: "Pošalji mi

jednoga od momaka i jednu magaricu; otrèat æu do èovjeka Božjeg i vratit æu se." ²³ On je upita: "Zašto da danas pođeš k njemu? Nije ni mlađak niti je subota." Ali ona odgovori: "Ostaj u miru!" ²⁴

Pošto joj je momak osamario magaricu, ona æe mu: "Povedi i pođi! Ne zadržavaj me na putu, osim ako ti naredim." ²⁵ Ode ona i dođe k èovjeku Božjem, na goru Karmel. Kada je èovjek Božji

ugleda izdaleka, reèe svome momku Gehaziju: "Evo one Šunamke." ²⁶ Otrèi pred nju i pitaj je:

"Kako si? Je li ti muž dobro? Je li ti dijete zdravo?" Ona odgovori: "Zdravi smo." ²⁷ Kada je stigla do èovjeka Božjega na gori, obujmi mu noge. Gehazi pristupi da je odmakne, ali mu èovjek Božji

reèe: "Pusti je jer joj je duša ojađena. Jahve mi krije, nije mi ništa objavio." ²⁸ A ona reèe: "Zar

sam ja tražila sina od svoga gospodara? Nisam li ti govorila da me ne zavaravaš?" ²⁹ On tada reèe Gehaziju: "Opaši se, uzmi u ruku moj štap pa idi! Ako koga susretneš, ne pozdravljaj ga; ako te

tko pozdravi, ne odzdravljaj mu. Moj štap položi na dječaka." ³⁰ Ali dječakova majka reèe: "Života

mi Jahvina i tvoga, neæu te ostaviti!" On tada ustade i pođe za njom. ³¹ Gehazi je otišao prije njih i položio štap na dječaka, ali ne bješe ni glasa ni odziva. Vрати se on pred Elizeja i javi mu: "Dječak

se nije probudio." ³² Elizej uđe u kuæu i nađe dječaka gdje mrtav leži na njegovoj postelji. ³³ Ušavši,

zatvori vrata za sobom i pomoli se Jahvi. ³⁴ Zatim se pope na postelju, leže na dječaka, položi svoja usta na njegova usta, svoje oèi na njegove oèi, svoje ruke na njegove ruke; disao je nad njim

te se ugrijalo tijelo dječakovo. ³⁵ Potom ustade i prošetala se po kuæi tamo-amo, zatim se opet pope

i disaše nad njim. A dječak tada kihnu sedam puta i otvori oèi. ³⁶ I zovnu Elizej Gehazija i reèe:

"Pozovi tu Šunamku." On je pozva. Kad je stigla preda nj, reèe joj: "Uzmi svoga sina." ³⁷ Ona,

ušavši, pade mu pred noge i pokloni se do zemlje. Zatim uze svoga sina te iziđe. ³⁸ Elizej se vrati u Gilgal, a bijaše glad u zemlji. I kad su proroèki sinovi sjedili pred njim, reèe svome momku:

"Stavi veliki lonac na vatru i skuhaj jelo sinovima proroèkim." ³⁹ Jedan od njih ode u polje da nabere zelja, ali nađe divlju povijušu i nabra s nje punu haljinu gorkih plodova. Vрати se i nareza

ih u lonac, jer nije znao kakvi su. ⁴⁰ Usuše ljudima da jedu. Ali kad su poèeli jesti, povikaše:

"Èovjeèe Božji! Smrt je u loncu!" I nisu mogli jesti. ⁴¹ Tada æe Elizej: "Donesite brašna!" I baci

ga u lonac i reèe: "Uspite ljudima neka jedu!" I ništa više nije bilo štetno u loncu. ⁴² Neki èovjek došao iz Baal Šališe i donio èovjeku Božjem kruh od prvina, dvadeset jeèemenih hljebova i kaše u

torbi. A on zapovjedi: "Daj ljudima neka jedu!" ⁴³ Ali njegov momak odgovori: "Kako to mogu

postaviti pred stotinu ljudi?" On odgovori: "Podaj ljudima i neka jedu, jer ovako veli Jahve: 'Jest æe i preostat æe.'" ⁴⁴ I postavi on pred njih. I jedoše i još preosta, prema rijeçi Jahvinoj.

Chapter 5

¹ Naaman, vojskovođa aramskoga kralja, bijaše ugledan èovjek i poštovan pred svojim gospodarom, jer je po njemu Jahve dao pobjedu Aramejcima. Ali taj vrsni ratnik bješe gubav.

² Jednom su Aramejci otišli u pljaèku i na području izraelskom zarobili mladu djevojku, koja je zatim služila ženi Naamanovoj. ³ Ona reèe svojoj gospodarici: "Ah, kad bi se samo moj gospodar

obratio proroku koji je u Samariji! On bi ga zacijelo oslobodio gube!" ⁴ Naaman ode i obavijesti svoga gospodara: "Tako je i tako rekla djevojka koja je došla iz zemlje izraelske." ⁵ Aramejski kralj odgovori: "Idi onamo! Ja æu poslati pismo kralju izraelskom." Naaman ode; ponio je deset

talenata srebra; šest tisuæa zlatnih šekela i deset sveèanih haljina. ⁶ I predade kralju izraelskom pismo što kazivaše: "Uz pismo koje ti stiže, šaljem ti, evo, svoga slugu Naamana da ga izlijeèiš od

gube." ⁷ Kad je izraelski kralj proèitao pismo, razdera haljine na sebi i reèe: "Zar sam ja Bog da mogu usmræivati i oživljavati te ga ovaj šalje k meni da ga izlijeèim od njegove gube? Gledajte

samo kako traži povoda da me napadne!" ⁸ A kad je Elizej saznao da je kralj izraelski razderao na sebi odjeæu, poruèi kralju: "Zašto si razderao haljine svoje? Neka onaj samo dođe k meni i neka

se uvjeri da ima prorok u Izraelu." ⁹ I tako Naaman stiže sa svojim konjima i kolima i stade pred vratima Elizejeve kuæe. ¹⁰ A Elizej poruèi dolazniku: "Idi i okupaj se sedam puta u Jordanu i tijelo

æe ti opet biti èisto." ¹¹ Naaman se naljuti i pođe govoreæi: "Gle, ja mišljah, iziæi æe preda me, zazvat æe ime Jahve, Boga svoga, stavit æe ruku na bolesno mjesto i odnijeti mi gubu. ¹² Nisu li rijeke u Damasku, Abana i Parpar, bolje od svih voda izraelskih? Ne bih li se mogao u njima okupati

da postanem èist?" Okrenu se i ode odande ljutit. ¹³ Ali mu pristupiše sluge njegove i rekoše: "Oèe moj, da ti je prorok odredio i teže, zar ne bi uèinio? A nekmoli kad ti je rekao: 'Okupaj se, i bit æeš

èist.'" ¹⁴ I tako siđe, opra se sedam puta u Jordanu, prema rijeçi èovjeka Božjega; i tijelo mu posta

opet kao u malog djeteta - oèistio se! ¹⁵ Vрати se on Elizeju sa svom svojom pratnjom, uđe, stade preda nj i reèe mu: "Evo, sad znam da nema Boga na svoj zemlji, osim u Izraelu. Zato te molim,

primi dar od svoga slugu." ¹⁶ Ali on odgovori: "Tako mi živog Jahve, komu služim, ne primam."

17 Naaman navaljivaše da primi, ali on ne htjede. Tada Naaman reèe: "Dobro, kad neæeš. Ali barem dopusti da meni, tvome sluzi, dadu ove zemlje koliko mogu ponijeti dvije mazge. Jer sluga tvoj
18 neæe više prinositi pomirnica ni klanica drugim bogovima nego samo Jahvi. A Jahve neka oprostí ovo sluzi tvome: kad moj gospodar poðe u hram Rimonov da se ondje pokloni, pa se nasloni na moju ruku, onda bih se i ja poklonio u hramu Rimonovu. Neka Jahve oprostí taj èin sluzi tvome."
19 A on mu reèe: "Idi s mirom." I udalji se Naaman i prijeðe dio puta. 20 Gehazi, momak Elizeja, Božjega èovjeka, pomisli: "Moj je gospodar poštedito Naamana, toga Aramejca, i nije primio ništa od onoga što mu je ponudio. Tako mi živog Jahve, potrèat æu ja za njim i uzet æu što god od njega."
21 I Gehazi pohitje za Naamanom. Kada ga je Naaman vidio da za njim trèi, skoèi mu sa svojih kola u susret i upita ga: "Je li sve dobro?" 22 On odgovori: "Dobro je. Moj gospodar šalje me da ti kažem: upravo su stigla dva mladica iz Efrajimove gore, dvojica od proroèkih sinova. Daj za njih, molim te, talenat srebra i dvoje haljine." 23 Naaman reèe: "Uzmi, molim te, dva telenta!" I navaljivaše da uzme. I zaveza dva talenta srebra u dvije kese, i dvoje haljine, i predade ih dvojici svojih momaka da ih nose pred njim. 24 Kad je Gehazi stigao do Ofela, uze ih iz njihovih ruku i pohrani ih u kuæi. Zatim otpusti ljude i oni odoše. 25 Kad je došao, stao je pred svoga gospodara. Elizej ga upita "Odakle, Gehazi?" On odgovori: "Tvoj sluga nije nikamo odlazio." 26 Ali Elizej reèe: "Nije li Duh moj bio s tobom kad je netko sišao sa svojih kola te izišao preda te? Sad si primio srebro, pa možeš kupiti maslinike, vinograde, sitno i krupno blago, sluge i sluškinje. 27 Ali æe se guba Naamanova prilijepiti za te i za tvoje potomstvo zauvijek." I Gehazi se udalji od njega, bijel od gube kao od snijega.

Chapter 6

1 Proroèki sinovi rekoše Elizeju: "Gle, tijesan nam je prostor u tebe. 2 Nego da odemo do Jordana, pa da svaki ondje uzmemo po brvno i naèinimo sebi ondje prebivalište." On odgovori: "Idite." 3 Jedan od njih reèe mu: "Udostoj se poæi sa svojim slugama." On odgovori: "Hoæu." 4 I poðe s njima. Kad su stigli do Jordana, uzeše sjeæi drva. 5 A dok je jedan od njih tesao gredu, pade mu sjekira u vodu i on povika: "Jao, gospodaru! I još je bila posuðena!" 6 A èovjek Božji upita ga: "Gdje je pala?" Onaj mu pokaza mjesto. Tada on odsijeèe komad drveta, baci ga na ono mjesto i uèini da sjekira ispliva. 7 I reèe: "Izvadi je!" I èovjek pruži ruku te je uze.

8 Aramejski kralj bio u ratu s Izraelom. Posavjetovao se sa svojim èasnicima i rekao: "Podignite
šatore na tom mjestu." 9 Ali Elizej poruèi izraelskom kralju: "Èuvaj se onoga mjesta jer su se
Aramejci ondje utaborili." 10 I kralj izraelski upozori ljude na mjesto za koje mu je rekao èovjek
Božji. On je upozoravao i kralj se èuvao; a bilo je to više puta. 11 Srce aramejskog kralja uznemiri
se zbog toga, pa on pozva svoje èasnike te ih upita: "Neæete li mi reæi tko od naših drži s kraljem
Izraelovim?" 12 Jedan od èasnika odgovori: "Ne, gospodaru kralju; Elizej, prorok Izraelov, otkriva
izraelskom kralju rijeèi koje kazuješ u svojoj spavaonici." 13 On reèe: "Idite i pogledajte gdje je,
pa æu veæ poslati da ga uhvate." I javiše mu: "Eno ga u Dotanu." 14 Tada kralj posla onamo konje,
kola i jake èete. Oni stigoše noæu i opkoliše grad. 15 Ujutro, ustavši, èovjek Božji iziđe, a to oko
grada stoji vojska s konjima i kolima! Njegov mu momak reèe: "Ah, gospodaru moj, što nam je
èiniti?" 16 A on odgovori: "Ne boj se jer ih ima više s nama nego s njima." 17 I Elizej se pomoli
ovako: "Jahve, otvori mu oèi da vidi!" I Jahve otvori oèi momku i on vidje: gora oko Elizeja sva
prekrivena ognjenim konjima i kolima! 18 Kad su Aramejci sišli prema njemu, Elizej se ovako
pomoli Jahvi: "Udari sljepoæom ove ljude!" I na rijeè Elizejevu udari ih sljepoæom. 19 Elizej im
reèe: "Nije ovo put i nije ovo grad. Pođite za mnom, ja æu vas odvesti èovjeku koga tražite." Ali
ih odvede u Samariju. 20 Kad su ulazili u Samariju, Elizej reèe: "Jahve, otvori ovima oèi da
progledaju." Jahve im otvori oèi i oni vidješe da su usred Samarije! 21 Kad ih vidje kralj Izraela,
reèe Elizeju: "Treba li ih poubijati, oèe moj?" 22 A on odgovori: "Nemoj ih ubiti. Zar æeš ubiti one
koje nisi zarobio svojim lukom i maèem? Ponudi im kruha i vode; neka jedu i piju i neka se vrate
svome gospodaru." 23 Kralj im priredi veliku gozbu. Pošto su jeli i pili, otpusti ih. I vratiše se
svome gospodaru. I tako aramejski pljaèkaši nisu više zalazili na izraelsko tlo. 24 Dogodi se poslije
toga te aramejski kralj Ben-Hadad skupi svu svoju vojsku i uzađe i opkoli Samariju. 25 I nastala
velika glad u Samariji, a opsada potraja toliko da je magareæa glava stajala osamdeset šekela srebra,
a èetvrt kaba golubinje neèisti pet šekela srebra. 26 Kada je kralj prolazio po zidinama, neka mu
žena vikne: "Pomozi, gospodaru kralju!" 27 On odgovori: "Neka ti pomogne Jahve! Kako æu ti ja
pomoæi? Neèim s gumna ili iz tijeska?" 28 Još joj kralj reèe: "Što ti je?" Ona odgovori: "Ova mi
je žena rekla: 'Daj svoga sina da ga pojedemo danas, a sutra æemo pojesti moga!' Skuhale smo
moga sina i pojele ga. A sutradan rekoš joj: 'Daj svoga sina da ga pojedemo.' Ali je ona sakrila

svoga sina." ³⁰ Kada je kralj èuo rijeèi te žene, razdrije na sebi haljine. I kad je išao po zidinama, narod vidje da mu je na tijelu kostrijet. ³¹ I reèe tada kralj: "Neka mi Bog uèini ovo zlo i doda drugo ako glava Elizeja, sina Šafatova, ostane danas na njegovim ramenima!" ³² Elizej sjedio u svojoj kuæi i starješine sjedile s njim. Kralj je ispred sebe poslao glasnika, ali Elizej reèe starješinama, prije nego što je glasnik stigao do njega: "Vidite li da je onaj krvnièki sin naredio da mi skinu glavu? Pazite: kada glasnik stigne, zatvorite vrata i odbijte ga od vrata. Ne èuje li se topot koraka njegova gospodara za njim?" ³³ Dok im je još govorio, kralj stupi preda nj i reèe mu: "Ova je nevolja, gle, od Jahve! Što da još oèekujem od Jahve?"

Chapter 7

¹ Elizej reèe tada: "Èuj rijeè Jahvinu! Ovako veli Jahve: 'Sutra æe u ovo doba na vratima Samarije biti mjera finoga brašna za šekel, a dvije mjere jeèmenog brašna za šekel.'" ² Dvorjanik, o èiju se ruku kralj oslanjao, odgovori èovjeku Božjemu: "I kad bi Jahve naèinio okna na nebu, bi li to moglo biti?" A Elizej odgovori: "Vidjet æeš svojim oèima, ali neæeš jesti." ³ A pred gradskim vratima bijahu èetiri gubavca; rekoše oni jedan drugome: "Zašto stojimo ovdje i oèekujemo smrt?" ⁴ Ako odluèimo uæi u grad, glad je u gradu te æemo ondje umrijeti; ako ostanemo ovdje, opet æemo umrijeti. Hajde! Pobjegnimo i prijeđimo u aramejski tabor: ako nas ostave na životu, živjet æemo; ako nas ubiju, pa dobro: umrijet æemo!" ⁵ U sumraèje, ustavši, krenuše odande u aramejski tabor. ⁶ Stigoše do ruba tabora, i gle - ondje nikoga! Jer je Jahve uèinio te se u taboru aramejskom èula buka kola i konja, buka goleme vojske. I govorili su meðu sobom: "Eto, kralj Izraela najmio je protiv nas kraljeve hetitske i kraljeve egipatske da krenu protiv nas." ⁷ Digli su se i pobjegli u sumraku: ostavili su svoje šatore, konje i magarce, sav tabor kakav bijaše. Pobjegli su da iznesu živu glavu. ⁸ Kad su gubavci, dakle, došli do ruba tabora, uvukoše se u jedan šator. Pošto su se najeli i napili, uzeše odande srebro, zlato i haljine pa odoše da ih sakriju. Vratuše se onda pa udoše u drugi šator: uzeše plijen iz njega te odoše i sakriše ga. ⁹ Rekoše tada jedan drugome: "Ne smijemo tako raditi. Današnji je dan pun dobrih vijesti, a mi šutimo. Ako doèekamo jutro, bit æemo krivi. Zato pođimo! Javimo dvoru novost." ¹⁰ I vratuše se, pozvaše gradsku stražu i javiše: "Otišli smo u tabor aramejski, a ondje nigdje èovjeka ni ljudskoga glasa; samo konji privezani i magarci, a šatori ostavljeni kakvi jesu." ¹¹ Stražari viknuše i dojavuše u unutrašnjost dvora. ¹² Kralj ustade noæu i reèe svojim èasnicima: "Ja æu vam objasniti što su nam uèinili Aramejci. Kako znaju da

smo gladni, izišli su iz tabora i sakrili se u polju, misleæi: veæ æe oni iziæi iz grada, a mi æemo ih
¹³ žive pohvatati i uæi u grad." A jedan između njegovih èasnika odgovori: "Neka se uzme ipak
pet od preostalih konja. S njima æe biti kao sa svim mnoštvom Izraelovim koje je ovdje preostalo.
¹⁴ Pošaljimo ih pa æemo vidjeti." I uzeše dva konja kolska i kralj posla ljude za aramejskim taborom
¹⁵ govoreæi: "Idite, izvidite!" Išli su za njima do Jordana; put bijaše sav prekriven haljinama i
¹⁶ stvarima koje su Aramejci pobacali u bijegu. Glasnici se vratiše i obavijestiše kralja. I narod
izide i uze pljaèkati aramejski tabor: i bijaše mjera finoga brašna za šekel, a dvije mjere jeèmenoga
¹⁷ za jedan šekel, prema rijeèi Jahvinoj. Kralj je postavio na gradska vrata onoga dvorjanika o èiju
se ruku oslanjao; a narod ga izgazi na vratima i on umrije, prema rijeèi što ju je rekao Božji èovjek
¹⁸ kad mu kralj bijaše došao. Dogodilo se kako je èovjek Božji rekao kralju: "Sutra u ovo doba na
vratima Samarije bit æe dvije mjere jeèmenoga brašna za šekel i mjera finoga brašna za šekel."
¹⁹ Dvorjanik je odgovorio Elizeju: "Pa da Jahve naèini i okna na nebu, bi li moglo biti što kažeš?"
²⁰ Elizej mu je odgovorio: "Vidjet æeš svojim oèima, ali neæeš jesti." I doista, tako mu se dogodilo:
izgazio ga narod na vratima te on umrije.

Chapter 8

¹ Elizej bijaše savjetovao ženi kojoj je oživio sina: "Ustani, poði sa svojom obitelji i skloni se
kao tuđinka bilo kamo, jer je Jahve pustio glad; veæ je došla u zemlju za sedam godina." ² Žena
usta i uèini kako joj je rekao èovjek Božji: otišla je, ona i njena obitelj, i ostala sedam godina u
zemlji filistejskoj. ³ Na kraju sedme godine žena se vrati iz zemlje filistejske i ode kralju da zatraži
⁴ svoju kuæu i njivu. Upravo je kralj razgovarao s Gehazijem, momkom Božjega èovjeka. Govorio
⁵ mu je: "Pripovijedaj mi o svim velikim djelima koja je Elizej uèinio." I kad je pripovijedao kralju
o uskrisenju djeteta, eto žene kojoj je Elizej oživio sina; ona se obrati kralju radi svoje kuæe i njive.
⁶ A Gezahi reèe: "Gospodaru kralju, evo one žene i evo njena sina koga je Elizej oživio." Kralj
upita ženu i ona mu sve pripovjedi. Tada joj kralj dade jednoga slugu, komu naredi: "Neka joj se
⁷ vrati sve što je njeno i svi prihodi od njive od dana kada je ostavila zemlju do danas!" Elizej dođe
u Damask. Ben-Hadad, kralj aramejski, bijaše obolio. Odmah mu javiše: "Božji èovjek došao
⁸ ovamo." Tada reèe kralj Hazaelu: "Uzmi sa sobom dar pa idi pred Božjeg èovjeka. I preko njega

se posavjetuj s Jahvom da bi saznao hoæu li se izlijeèiti od ove bolesti." ⁹ Hazael ode pred Elizeja i donese mu u dar što bijaše od ponajboljeg u Damasku, sve to natovareno na èetrdeset deva. Doðe on i stade preda nj i reèe: "Tvoj sin Ben-Hadad, kralj aramejski, šalje me k tebi i pita hoæe li ozdraviti od one bolesti." ¹⁰ Elizej mu odgovori: "Idi i reci mu: 'Ozdravit æeš, dakako!' Ali mi je Jahve pokazao da æe umrijeti." ¹¹ I èovjek Božji uprije pogled preda se, smeten, i zaplaka. ¹² Hazael reèe: "Zašto plaèeš, moj gospodaru?" Elizej odgovori: "Zato što znam sva zla koja æeš ti uèiniti Izraelcima: spalit æeš im utvrde, maèem æeš poubijati njihove ratnike, njihovu æeš djecu satirati, a trudne žene parati." ¹³ Hazael reèe: "Ali što je tvoj sluga? Zar je pas da uèini tako strašne stvari?" Elizej odgovori: "U jednoj Jahvinoj objavi vidio sam tebe kao kralja aramejskog." ¹⁴ Hazael ode od Elizeja i vrati se svome gospodaru, koji ga upita: "Što ti je rekao Elizej?" On odgovori: "Rekao mi je da æeš ozdraviti." ¹⁵ Ali sutradan uze pokrivaè, namoèi ga u vodi i pokri kralja preko lica te on umrije. A na njegovo mjesto zakralji se Hazael. ¹⁶ Pete godine kraljevanja Jorama, sina Ahabova, u Izraelu, postade judejskim kraljem Joram, sin Jošafatov. ¹⁷ Bile su mu trideset i dvije godine kad se zakraljio, a kraljevaò je osam godina u Jeruzalemu. ¹⁸ Živio je poput izraelskih kraljeva, kao i dom Ahabov, jer mu je kæi Ahabova bila žena; radio je što je zlo u Jahvinim oèima. ¹⁹ Ipak Jahve ne htjede razoriti Judeje zbog sluge svoga Davida, zato što mu obeæa da æe dati svjetiljku njemu i njegovim sinovima zauvijek. ²⁰ U njegovo se vrijeme Edomci odmetnuše ispod judejske vlasti i postaviše sebi kralja. ²¹ Joram ode u Seir i s njim sva bojna kola. Diže se noæu i pobi Edomce koji su bili opkolili njega i zapovjednike bojnih kola. Narod pobježe u svoje šatore. ²² Ipak su se Edomci oslobodili ispod judejske vlasti sve do danas. U isto se doba odmetnu i Libna. ²³ Ostala povijest Jorama, sve što je uèinio, zar to nije zapisano u knjizi Ljetopisa kraljeva judejskih? ²⁴ Joram poèinu kraj svojih otaca i bi pokopan k svojim ocima u Davidovu gradu. Njegov sin Ahazja zakralji se na mjesto njega. ²⁵ Dvanaeste godine Jorama, sina Ahabova, kralja Izraela, postade judejskim kraljem Ahazja, sin Joramov. ²⁶ Ahazji bijahu dvadeset i dvije godine kad se zakraljio, a kraljevaò je godinu dana u Jeruzalemu. Mati mu se zvala Atalija, a bila je kæi izraelskog kralja Omrija. ²⁷ I on je hodio putem obitelji Ahabove i èinio je zlo u oèima Jahvinim, kao i obitelj Ahabova, jer je s njom bio u rodu. ²⁸ On je pošao s Joramom, sinom Ahabovim, u Ramot Gilead u boj protiv Hazaela, aramskog kralja. ²⁹ Kralj Joram vratio se u Jizreel da se lijeèi od rana što mu ih zadadoše u Rami kad se borio

s aramejskim kraljem Hazaelom. Joramov sin Ahazja, judejski kralj, sišao je u Jizreel da posjeti Ahabova sina Jorama jer se Joram razbolio.

Chapter 9

¹ Prorok Elizej pozva jednoga od proroèkih sinova i reèe mu: "Opaši se, uzmi sa sobom ovu posudu s uljem pa idi u Ramot Gilead. ² Kad onamo stigneš, potraži Jehua, sina Jošafatova, sina Nimšijeva. Kad ga nađeš, izvedi ga između njegovih drugova i uvedi ga u pokrajnju sobu. ³ I uzmi posudu s uljem, izlij mu je na glavu i reci: 'Ovako veli Jahve: Pomazao sam te za kralja izraelskoga.' Zatim otvori vrata i bježi, ne oklijevaj." ⁴ Tada mladi prorok ode u Ramot Gilead. ⁵ Kad je stigao, zapovjednici vojske upravo su sjedili na okupu. On reèe: "Imam ti rijeè reæi, zapovjednièe!" Jehu upita: "Komu od nas?" On odgovori: "Tebi, zapovjednièe!" ⁶ Jehu tada ustade i uđe u kuæu. Mladi mu èovjek izli ulje na glavu i reèe mu: "Ovako veli Jahve, Bog Izraelov: 'Pomazao sam te za kralja nad Jahvinim narodom, nad Izraelom. ⁷ Ti æeš pobiti obitelj Ahaba, gospodara tvoga, a ja æu osvetiti krv svojih slugu proroka i krv sviju službenika Jahvinih na Izebeli ⁸ i na svoj obitelji Ahabovoj. Iskorijenit æu Ahabu sve što mokri uza zid, robove i slobodnjake u Izraelu. ⁹ Uèinit æu s domom Ahabovim kao s domom Jeroboama, sina Nebatova, i kao s domom Baše, sina Ahijina. ¹⁰ A Izebelu æe proždrijeti psi na polju jizreelskom i nitko je neæe pokopati.'" - Zatim otvori vrata i pobježe. ¹¹ Jehu iziđe k èasnicima svoga gospodara. Oni ga upitaše: "Je li sve u miru? Zašto je ta budala dolazila k tebi?" On im odgovori: "Znate èovjeka i besjedu njegovu." ¹² Oni rekoše: "Ne znamo! Kazuj nam!" On im reèe: "Govorio mi je tako i tako i rekao mi: 'Ovako veli Jahve: Pomazao sam te za kralja nad Izraelom.'" ¹³ Odmah oni uzeše svoje ogrtaèe i prostriješe ih pred njim po stepenicama, zatrubiše u rogove i povikaše: "Jehu je kralj!" ¹⁴ Tako Jehu, sin Jošafata, sina Nimšijeva, skova urotu protiv Jorama - Joram je tada branio Ramot Gilead sa svim Izraelcima protiv Hazaela, aramejskog kralja. ¹⁵ Ali se kralj Joram vratio u Jizreel da lijeèi rane koje su mu zadali Aramejci u boju s Hazaelom, aramejskim kraljem. - I reèe Jehu: "Ako vam je po volji, neka nitko ne utekne iz grada da odnese vijest u Jizreel." ¹⁶ Jehu se tada pope na kola i ode prema Jizreelu, jer je Joram ondje bolovao, i Ahazja, kralj judejski, došao ga posjetiti. ¹⁷ Stražar koji je stajao na kuli u Jizreelu, videæi da dolazi Jehuova èeta, javi: "Vidim nekakvu èetu." Joram naredi:

18 "Uzmi konjanika i pošalji ga pred njih da upita: je li sve s mirom." Ode konjanik preda nj i reèe: "Ovako veli kralj: je li sve s mirom?" - Jehu odgovori: "Što te briga je li s mirom! Hajde za mnom."

19 Stražar javi: "Glasnik je stigao do njih, ali se ne vraæa." Kralj posla drugoga konjanika. Taj dođe k njima i upita: "Ovako veli kralj: je li sve s mirom?" - Jehu mu odgovori: "Što te briga je li s mirom! Hajde za mnom."

20 Stražar opet javi: "Došao je do njih, ali se ne vraæa. A vožnja je kao vožnja Jehua, sina Nimšijeva: vozi kao mahnit!"

21 Joram reèe: "Preži!" I upregoše u njegova kola. Joram, kralj Izraela, i judejski kralj Ahazja iziđoše, svaki u svojim kolima, u susret Jehuu. Susretoše ga u polju Nabota Jizreelca.

22 Kad Joram ugleda Jehua, upita ga: "Je li sve u miru, Jehu?" Ovaj odgovori: "Kakvu miru dok traju bludništva tvoje majke Izebele i njena mnoga èaranja!"

23 Joram okrenu i udari u bijeg govoreæi Ahazji: "Izdaja, Ahazja!"

24 Jehu se lati luka, ustrijeli Jorama meðu pleæa: strijela mu prođe posred srca te se on sruši u kola.

25 Jehu reèe svome dvorjaniku Bidkaru: "Digni ga i baci na njivu Nabota Jizreelca. Sjeti se: kad smo ja i ti jahali za njegovim ocem Ahabom, kako Jahve izreèe protiv njega: 'Kunem se: kako sinoæ vidjeh krv Nabotovu i krv njegovih sinova,' rijeè je Jahvina, 'tako æu ti vratiti isto na ovome polju,' rijeè je Jahvina. Digni ga, dakle, i baci ga na to polje, prema rijeèi Jahvinoj."

27 Kada je to vidio judejski kralj Ahazja, pobježe prema Bet Haganu, ali ga je Jehu gonio i naredio: "Ubijte i njega!" Ranili su ga u kolima na brdu Guru, koje se nalazi kod Jibleama. Ali je umakao u Megido i ondje umrije.

28 Njegove su ga sluge u kolima prenijele u Jeruzalem i sahranile ga u grobnici kraj njegovih otaca, u Davidovu gradu.

29 Jedanaeste godine kraljevanja Jorama, sina Ahabova, Ahazja postade kralj nad Judejom. A

31 Jehu bijaše ušao u Jizreel. Kad je to èula Izebela, namaza oèi, uresi glavu i pogleda s prozora. I

32 kad je Jehu ulazio na vrata, ona reèe: "Kako je, Zimri, ubojico svoga gospodara?" Jehu okrenu lice prema prozoru i reèe: "Tko je sa mnom, tko?" I dva-tri dvoranina pogledaše prema njemu.

33 On reèe: "Bacite je dolje." I oni je baciše. Njena je krv poprskala zidove i konje, koji je pogaziše.

34 Ušao je on, jeo i pio, a zatim naredio: "Pogledajte onu prokletnicu i sahranite je, jer je bila kraljevska kæi."

35 I odoše da je sahrane, ali ne nađoše ništa od nje, osim lubanje, nogu i ruku.

36 Vратиše se i javiše, a Jehu reèe: "To je rijeè koju je Jahve objavio preko svoga sluge Ilije Tišbijca: 'U polju jizreelskom psi æe proždrijeti Izebelino tijelo. Izebelino truplo bit æe kao gnoj u polju, da se neæe moæi kazati: Ovo je Izebela.'"

Chapter 10

¹ U Samariji bijaše sedamdeset Ahabovih sinova. Jehu napisa pismo i posla ga u Samariju zapovjednicima grada, starješinama i skrbnicima Ahabove djece. Kazivaše u njemu: ² "Sada, kad vam stigne ovo pismo - vi, u kojih su sinovi vašeg gospodara, koji imate kola i konje, tvrde gradove i oružje - ³ pogledajte koji je između sinova vašeg gospodara najbolji i najdostojniji, pa ga postavite na prijestolje njegova oca i borite se za dom svoga gospodara." ⁴ Ali se oni veoma uplašiše i rekoše: "Eto, dva mu kralja nisu mogla odoljeti, kako æemo mu mi odoljeti?" ⁵ Upravitelj dvora, zapovjednik grada, starješine i skrbnici poruèiše ovo Jehuu: "Mi smo tvoje sluge, èinit æemo sve što nam budeš naredio; kraljem proglašavati neæemo nikoga. Èini što misliš da je dobro." ⁶ Jehu im napisa drugo pismo i u njemu reèe: "Ako ste za mene i želite me slušati, uzmite glave ljudi, sinova svoga gospodara, i potražite me sutra u ovo doba u Jizreelu." Sedamdeset je naime kraljevih sinova bilo kod uglednih građana koji su ih odgajali. ⁷ I kad im je stiglo ovo pismo, uzeli su kraljeve sinove i pobili ih svih sedamdeset. Njihove su glave metnuli u košare i poslali su ih njemu u Jizreel. ⁸ Glasnik dođe i javi mu: "Donijeli su glave kraljevih sinova." On reèe: "Stavite ih do sutra kod ulaznih vrata, u dvije hrpe." ⁹ Ujutro iziđe, stade i reèe svomu narodu: "Vi ste pravedni! Ja sam se urotio protiv svoga gospodara i ja sam ga ubio, ali tko pobi sve ove? ¹⁰ Znajte, dakle, da nije izostala nijedna rijeè koju reèe Jahve o obitelji Ahabovoj; nego je Jahve izvršio sve što je rekao preko sluge svoga Ilije." ¹¹ I Jehu pobi sve koji su u Jizreelu ostali iz kuæe Ahabove, sve velikaše njegove, pouzdanike i sveæenike njegove. Nije poštedio nikoga. ¹² Potom usta Jehu i pođe u Samariju. Kad je bio na cesti kod Bet Ekedada pastirskoga, ¹³ nađe braæu judejskog kralja Ahazje te ih upita: "Tko ste?" Oni mu odgovoriše: "Mi smo braæa Ahazjina, a silazimo da pozdravimo sinove kraljeve i sinove kraljièine." ¹⁴ Tada zapovjedi: "Pohvatajte ih žive!" I žive ih pohvataše i pobiše ih na studencu kod Bet Ekedada, njih èetrdeset i dvojicu. Nije ostavio ni jednoga od njih. ¹⁵ Otišavši odatle, nađe Jonadaba, sina Rekabova, koji mu je dolazio u susret. On ga pozdravi i reèe mu: "Je li tvoje srce iskreno prema mome, kao što je moje prema tvome srcu?" Jonadab odgovori: "Jest." - "Ako je tako, ¹⁶ daj mi ruku." Jonadab mu pruži ruku i Jehu ga posadi kraj sebe na kola. ¹⁶ I reèe mu: "Hodi sa mnom, divit æeš se mojoj revnosti za Jahvu." I odvede ga na svojim kolima. ¹⁷ Ušao je u Samariju i poubijao sve preživjele iz obitelji Ahabove u Samariji. Sve ih je iskorijenio po rijeèi koju Jahve bijaše rekao Iliji.

18

Jehu je sakupio sav narod i rekao mu: "Ahab je malo poštivao Baala; Jehu æe ga više poštivati.

19

Sada mi pozovite sve proroke Baalove, sve njegove sluge i sve njegove sveæenike, neka ni jedan ne izostane, jer æu žrtvovati veliku žrtvu Baalu. Tko izostane, izgubit æe život." Jehu je radio

20

lukavo, da bi uništio Baalove vjernike. Jehu reèe: "Sazovite sveèani zbor Baalu." I sazvaše ga.

21

Jehu je nato poslao glasnike po svem Izraelu i došli su svi Baalovi vjernici: nije bilo ni jednoga

22

da bi izostao. Skupili su se u Baalov hram, koji se ispunio od jednoga zida do drugoga. Jehu

23

reèe èuvaru haljina: "Iznesi haljine svim Baalovim vjernicima." I iznese im haljine. Jehu uđe u hram Baalov s Jonadabom, sinom Rekabovim, i reèe Baalovim vjernicima: "Provjerite dobro da

24

nema ovdje meðu vama Jahvina sluge nego samih Baalovih vjernika." I pođe žrtvovati klanice i paljenice. Ali je Jehu postavio vani osamdeset svojih ljudi i rekao im: "Ako koji od vas pusti da utekne i jedan od ovih ljudi što ih predajem u vaše ruke, svojim æe životom platiti njegov život."

25

Kad je Jehu završio prinos paljenice, naredi tjelesnoj straži i dvoranima: "Uđite, pobijte ih! Nitko neka ne iziđe!" Tjelesna straža i dvorani udoše, pobiše ih oštricom maèa i prodriješe sve do svetišta

26

Baalova hrama. Iznesoše Baalov lik iz hrama i spališe ga. Raskopaše žrtvenik Baalov, srušiše

28

i hram Baalov i pretvoriše ga u jame za neèist, koje su ostale do danas. Tako je Jehu istrijebio

29

Baala iz Izraela. Ali se Jehu nije okrenuo od grijeha Jeroboama, sina Nebatova, kojima je zavodio

30

Izraela, od zlatnih telaca u Betelu i Danu. Jahve je rekao Jehuu: "Zato što si dobro izvršio ono što mi je po volji i što si uèinio sve što sam nosio u srcu protiv kuæe Ahabove, tvoji æe sinovi sve

31

do èetvrtoga koljena sjediti na prijestolju Izraelovu." Ali Jehu nije vjerno i svim srcem svojim slijedio zakon Jahve, Boga Izraelova. Nije se odvratio od grijeha kojima je Jeroboam zavodio

32

Izraela. U ono je vrijeme Jahve poèeo krnjiti zemlju izraelsku, i Hazael se tukao s Izraelcima

33

na svom podruèju, od Jordana prema sunèevu izlasku, u svojoj zemlji Gileadu, u zemlji Gadovoj,

34

Rubenovoj i Manašeovoj, sve od Aroera na obali Arnona, do Gileada i Bašana. Ostala povijest Jehuova, sve što je uèinio, sva njegova djela, zar to nije zapisano u knjizi Ljetopisa kraljeva

35

izraelskih? Poèinuo je kraj svojih otaca i pokopaše ga u Samariji. Joahaz, sin njegov, zakralji

36

se mjesto njega. Jehu je vladao u Samariji nad Izraelom dvadeset i osam godina.

Chapter 11

¹ Zato Ahazjina mati Atalija, vidjevši gdje joj sin poginu, ustade i posmica sav kraljevski rod.

² Ali Jošeba, kći kralja Jorama i sestra Ahazjina, uze Ahazjina sina Joaša; ukravši ga između kraljevih sinova koje su ubijali, metnu ga s dojiljom u ložnicu. Tako ga je sakrila od Atalije te nije

³ pogubljen. Bio je sakriven u Domu Jahvinu šest godina, sve dok je zemljom vladala Atalija.

⁴ Sedme godine Jojada posla po satnike Karijaca i tjelesnu stražu i pozva ih k sebi u Dom Jahvin.

Sklopi s njima savez, zakle ih i pokaza im kraljeva sina. ⁵ I reče im: "Evo što valja da učinite:

⁶ trećina vas koji subotom ulazite u službu neka čuva stražu kod kraljevskoga dvora. Druga trećina, ona kod Surskih vrata, i treća trećina, ona kod stražnjih stražarskih vrata, neka čuvaju stražu kod

⁷ ulaza u dvor; a ostala dva vaša odreda, svi koji subotom izlaze iz službe, neka čuvaju stražu u

⁸ Domu Jahvinu kod kralja. Tako ćete okružiti kralja, svaki s oružjem u ruci. I tko god pokuša

⁹ proći kroz vaše redove, neka bude pogubljen. Budite uz kralja kamo god pođe ili izađe." Satnici su učinili sve kako im je naredio svećenik Jojada. Svaki je od njih uzeo svoje ljude koji subotom

¹⁰ ulaze u službu s onima koji subotom izlaze. I svi su došli svećeniku Jojadi. Svećenik dade

¹¹ satnicima koplja i štitove kralja Davida što su bili u Domu Jahvinu. Stražari se svrstaše, s oružjem

¹² u ruci, od južne do sjeverne strane Doma i prema žrtveniku i Domu oko kralja unaokolo. Tada Jojada izvede sina kraljeva, stavi mu krunu i dade mu Svjedočanstvo te ga pomaza za kralja. Pljeskali

¹³ su i vikali: "Živio kralj!" Kad Atalija ču vik naroda, dođe k narodu u Dom Jahvin. ¹⁴ Pogleda bolje, kad gle, kralj, po običaju, stoji na svojem mjestu, a pred kraljem zapovjednici i svirači; sav puk klikao od radosti i trubi u trube. Tad Atalija razdrije haljine i povika: "Izdaja! Izdaja!"

¹⁵ Svećenik Jojada naredi satnicima i vojnim zapovjednicima: "Izvedite je kroz redove i tko krene za njom pogubite ga mačem." Još je svećenik dodao: "Nemojte je smaknuti u Domu Jahvinu."

¹⁶ Stavio ruke na nju; a kad je kroz Konjska vrata stigla do kraljevskog dvora, ondje je pogubiše.

¹⁷ Tada Jojada sklopi savez između Jahve, kralja i naroda da narod bude narod Jahvin. ¹⁸ Potom sav narod ode u Baalov hram i razoriše ga, porušiše žrtvenike i polomiše likove; a Baalova svećenika

¹⁹ Matana ubiše pred žrtvenicima. A svećenik opet postavi straže kod Doma Jahvina. Zatim uze satnike Karijaca, stražu i sav narod. Oni izvedoše kralja iz Doma Jahvina i uvedoše ga u dvor kroz

²⁰ Vrata stražarska. I Joaš sjede na kraljevsko prijestolje. Sav se puk veselio i grad se smirio kad su Ataliju ubili mačem u kraljevskom dvoru.

Chapter 12

¹ Joašu je bilo sedam godina kad se zakraljio. ² Sedme godine Jehuova kraljevanja Joaš je postao kraljem i kraljevao je èetrdeset godina u Jeruzalemu. Majka mu se zvala Sibja i bila je iz Beer Šebe. ³ Joaš je èinio što je pravo u oèima Jahve svega svog vijeka jer ga je pouèavao sveæenik Jojada. ⁴ Ali uzvišica nisu srušili i narod je svejednako prinosiso žrtve i kad na uzvišicama. ⁵ Joaš reèe sveæenicima: "Sav novac od posveæenih darova što se donosi u Dom Jahvin, novac koji je nekomu nametnut procjenom i novac što ga tko od svoje volje donose u Dom Jahvin ⁶ neka sveæenici uzimaju svaki od svoga znanca i oni neka tim poprave Dom gdje god se nađe koje ošteæenje." ⁷ Ali u dvadeset i treæoj godini kraljevanja Joaševa sveæenici nisu još popravili Doma. ⁸ Tada kralj Joaš pozva sveæenika Jojadu i druge sveæenike i reèe im: "Zašto ne popravljate Dom? Odsad ne smijete više sebi uzimati novac od svojih znanaca nego ga morate dati za popravak Doma." ⁹ Sveæenici pristadoše da ne uzimaju novac od naroda, ali ni Doma da ne popravljaju. ¹⁰ Tada sveæenik Jojada uze kovèeg, proreza rupu na zaklopcu i stavi ga uza žrtvenik, zdesna od ulaza u Dom Jahvin. Sveæenici, èuvari praga, stavljali su u nj sav novac sabran u Domu Jahvinu. ¹¹ Kad bi se vidjelo da u kovèegu ima mnogo novaca, došao bi kraljev tajnik s velikim sveæenikom te bi prebrojili i zavezali novac koji se nalazio u Domu Jahvinu. ¹² Prebrojeni novac uruèivao se upraviteljima poslova oko popravka Doma Jahvina, a oni su isplaèivali drvodjeljama i graditeljima koji su radili u Domu Jahvinu ¹³ i zidarima i klesaèima kamena, i za nabavu drveta i tesanog kamena odreðena za popravak Doma Jahvina, ukratko: za troškove oko popravka Doma. ¹⁴ Ali u Domu Jahvinu nisu se pravile srebrne èaše, ni noževi, ni plitice, ni trube, niti bilo kakav predmet od zlata ili srebra za novac koji je darovan, ¹⁵ nego su ga davali radnicima koje su najmili za popravak Jahvina Doma. ¹⁶ Nije se tražio obraèun od ljudi kojima su predavali novac da ga daju radnicima, jer su oni radili savjesno. ¹⁷ Novac naknadnice i okajnice nije se unosio u Dom Jahvin, nego je pripao sveæenicima. ¹⁸ Tada Hazael, aramejski kralj, pođe u rat protiv Gata i osvoji ga. Zatim odluèi poæi protiv Jeruzalema. ¹⁹ Joaš, judejski kralj, uze sve posveæene darove koje su posvetili judejski kraljevi, njegovi oci: Jošafat, Joram i Ahazja, sve što je sam prikazao i sve zlato koje se našlo u riznicima Doma Jahvina i kraljevskog dvora. Sve to posla Hazaelu, aramejskom kralju, i tako se ovaj udalji od Jeruzalema. ²⁰ Ostala povijest Joaševa i sve što je uèinio, zar sve to nije zapisano u knjizi Ljetopisa kraljeva judejskih? ²¹ Njegovi èasnici ustadoše i skovaše zavjeru;

ubiše Joaša u Bet Milu kad je u nj silazio.²² Njegovi èasnici Jozakar, sin Šimatov, i Jozabad, sin Šomerov, zadaše mu smrtni udarac. Pokopali su ga kraj njegovih otaca u Davidovu gradu, a njegov sin Amasja zakralji se mjesto njega.

Chapter 13

¹ Dvadeset i treæe godine kraljevanja judejskog kralja Joaša, sina Ahazjina, postade Joahaz, sin Jehuov, izraelskim kraljem u Samariji. Kraljevao je sedamnaest godina.² On je èinio što je zlo u oèima Jahvinim i poveo se za grijesima Jeroboama, sina Nebatova, koji je zavodio Izraela. Od njih nije odstupao.³ Tada Jahve uskipje gnjevom na Izraela i predade ga u ruke aramejskog kralja Hazaela i u ruke Ben-Hadada, sina Hazaelova, za sve ono vrijeme.⁴ Ali je Joahaz ublažio lice Jahvino i Jahve ga je uslišio, jer je vidio nevolju koju je aramejski kralj nanosio Izraelu.⁵ Jahve je dao Izraelu izbavitelja koji ga je izbavio od ruke aramejske te su Izraelci živjeli u svojim šatorima kao i prije.⁶ Ali nisu odstupali od grijeha kojim Jeroboam bijaše zaveo Izraela: ustrajali su u njemu, pa i ašere ostadoše u Samariji.⁷ Jahve je ostavio Joahazu samo pedeset konjanika kao vojsku, deset bojnih kola i deset tisuæa pješaka; kralj aramejski bijaše ih uništio i zgazio ih kao prah u vršidbi.⁸ Ostala povijest Joahazova, sve što je uèinio i poduzimao, zar sve to nije zapisano u knjizi Ljetopisa kraljeva izraelskih?⁹ Joahaz je poèinuo sa svojim ocima i bi pokopan u Samariji, a njegov sin Joaš zakralji se mjesto njega.¹⁰ Trideset i sedme godine kraljevanja judejskoga kralja Joaša postade Joaš, sin Joahazov, izraelskim kraljem u Samariji; kraljevao je šesnaest godina.¹¹ Èinio je što je zlo u oèima Jahvinim. Nije odstupao od grijeha Jeroboama, sina Nebatova, koji je zaveo Izraela. Za njim se poveo.¹² Ostala povijest Joaševa, sve što je uèinio, junaštva njegova, kako je ratovao s Amasjom, judejskim kraljem, zar sve to nije zapisano u knjizi Ljetopisa kraljeva izraelskih?¹³ Joaš je poèinuo sa svojim ocima, a Jeroboam se popeo na njegovo prijestolje. Joaša pokopaše u Samariji uz izraelske kraljeve.¹⁴ Kad se Elizej razbolio od bolesti od koje mu valjade umrijeti, dođe mu izraelski kralj Joaš, rasplaka se nad njim i reèe mu: "Oèe moj, oèe moj! Kola Izraelova i konjanici njegovi!"¹⁵ Elizej mu reèe: "Uzmi luk i strijele." I on dohvati luk i strijele.¹⁶ Elizej æe tada kralju: "Nategni luk!" I on ga nateže. Elizej stavi ruke na ruke kraljeve,¹⁷ zatim reèe: "Otvori prozor prema istoku." I on ga otvori, a nato æe Elizej: "Odapni!" I on odape, a Elizej reèe:

"Pobjedonosna strijela Jahvina! Pobjednička strijela nad Aramejcima! Do nogu æeš potuæi Aramejce kod Afeka." ¹⁸ I nastavi: "Uzmi strijele!" On ih uze. Elizej tada reèe kralju: "Udri o zemlju!" On udari tri puta i stade. ¹⁹ Tada se rasrdi na njega Božji èovjek i reèe: "Pet ili šest puta trebalo je da udariš! Tada bi potpuno potukao Aramejce; ovako æeš ih pobijediti samo tri puta." ²⁰ Elizej zatim umrije i pokopaše ga. A pljaèkaške èete Moabaca napadale zemlju svake godine. ²¹ Dogodilo se te su neki, sahranjujuæi èovjeka, opazili razbojнике: baciše mtrvaca u grob Elizejev i odoše. Mrtvac, dotakavši se Elizejevih kostiju, oživje i stade na noge. ²² Aramejski kralj Hazael ugnjetavaše Izraelce svega vijeka Joahazova. ²³ Ali im se Jahve smilova i ražali se nad njima. Pogleda na njih zbog svoga Saveza koji je sklopio s Abrahamom, Izakom i Jakovom. Nije ih htio uništiti i nije ih odbacio daleko od svoga lica do danas. ²⁴ Hazael, aramejski kralj, umrije, a njegov sin Ben-Hadad zavlada namjesto njega. ²⁵ Tada Joaš, sin Joahazov, opet uze iz ruke Ben-Hadada, sina Hazaelova, gradove koje Hazael u ratu bijaše oteo njegovu ocu Joahazu. Joaš ga je tri puta potukao i vratio gradove Izraelove.

Chapter 14

¹ Druge godine kraljevanja Joaša, sina Joahazova, nad Izraelom, postade judejskim kraljem Amasja, sin Joašev. ² Bilo mu je dvadeset i pet godina kad se zakraljio, a kraljevaò je dvadeset i devet godina u Jeruzalemu. Mati mu se zvala Joadana i bila je iz Jeruzalema. ³ Èinio je što je pravo u Jahvinim oèima, ali ne sasvim kao praotac njegov David. U svemu je slijedio Joaša, svoga oca. ⁴ Ali uzvišica nije razrušio i narod je svejednako prinosio žrtve i kad na uzvišicama. ⁵ Kad je uèvrstio kraljevstvo, smakao je one èasnike koji su mu ubili oca. ⁶ Ali nije pogubio sinova onih ubojica, prema onome što je napisano u knjizi Zakona Mojsijeva, gdje Jahve zapovijeda: "Neka se oèevi ne pogubljuju za sinove ni sinovi za oèeve, nego svatko neka gine za svoj grijeh." ⁷ On je potukao Edomce u Slanoj dolini, deset tisuæa njih, i u bitki je zauzeo Selu; dao joj je ime Jokteel, koje nosi do današnjega dana. ⁸ Tada Amasja posla glasnike izraelskom kralju Joašu, sinu Jehuova sina Joahaza, i poruèi mu: "Dođi da se ogledamo!" ⁹ A izraelski kralj Joaš odvrati judejskom kralju Amasji: "Libanonski je trn jedanput poslao glasnike k libanonskom cedru: 'Daj kær mome sinu za ženu', ali su divlje zvijeri libanonske prošle i trn izgazile." ¹⁰ Potukao si Edomce, pa ti se srce

uzobijestilo i tražiš slavu! Radije ostani kod kuće. Zašto izazivaš zlo i hoćeš da propadneš ti i svi Judejci s tobom?"¹¹ Ali Amasja ne posluša. Izađe izraelski kralj Joaš te se ogledaše u boju on i judejski kralj Amasja u Bet Šemešu u Judeji.¹² Izraelci poraziše Judejce i oni pobjegoše svaki pod svoj šator.¹³ Izraelski kralj Joaš uhvati u Bet Šemešu judejskoga kralja Amasju, sina Joaševa, sina Ahazjina, i odvede ga u Jeruzalem. Tada sruši jeruzalemski zid od Efrajimovih vrata do Ugaonih vrata, u dužini od četiri stotine lakata.¹⁴ Uzevši sve zlato, srebro i posuđe što se nalazilo u Domu Jahvinu i u riznici kraljevskog dvora, povrh toga i taoce, vrati se u Samariju.¹⁵ Ostala povijest Joaševa, sve što je činio i poduzimao i kako je ratovao s Amasjom, judejskim kraljem, zar sve to nije zapisano u knjizi Ljetopisa izraelskih kraljeva?¹⁶ Joaš je počinuo sa svojim ocima i pokopan je u Samariji uz kraljeve izraelske. Sin njegov Jeroboam zakralji se mjesto njega.¹⁷ Amasja, sin Joašev, judejski kralj, živio je još petnaest godina poslije smrti izraelskog kralja Joaša, sina Joahazova.¹⁸ A ostala povijest Amasjina zar nije zapisana u knjizi Ljetopisa kraljeva judejskih?¹⁹ Protiv njega je skovana urota u Jeruzalemu. Iako je on pobjegao u Lakiš, poslaše za njim u Lakiš ljude koji ga ondje ubiše.²⁰ Odande su ga prenijeli na konjima i sahranili u Jeruzalemu kraj njegovih otaca, u Davidovu gradu.²¹ Tada sav judejski narod uze Azahju, komu bijaše šesnaest godina, i zakralji ga namjesto njegova oca Amasje.²² On opet sagradi Elat povrativši ga Judeji, pošto je kralj počinuo kod svojih otaca.²³ Petnaeste godine kraljevanja judejskog kralja Amasje, sina Joaševa, postade izraelskim kraljem u Samariji Jeroboam, sin Joašev. On je kraljevao četrdeset i jednu godinu.²⁴ Činio je što je zlo u očima Jahvinim, nije se ostavio nijednoga grijeha Jeroboama, sina Nebatova, koji je zaveo Izraela.²⁵ On je dobio natrag izraelsko područje od Ulaza u Hamat do Mrtvoga mora, prema riječi koju je Jahve, Bog Izraelov, rekao preko slugu svoga Jone, sina Amitajeva, proroka iz Gat Hahefera.²⁶ Jer je Jahve vidio ljutu nevolju Izraelovu da više nema ni slobodnih ni robova i nikoga da pomogne Izraelu.²⁷ Ali Jahve nije odlučio izbrisati ispod neba ime Izraelovo: spasio ga je rukom Jeroboama, sina Joaševa.²⁸ Ostala povijest Jeroboama, sve što je učinio i sve što je poduzimao, kako je ratovao i kako je vratio Damask Judi i Izraelu, zar sve to nije zapisano u knjizi Ljetopisa kraljeva izraelskih?²⁹ Jeroboam je počinuo sa svojim ocima. Pokopali su ga u Samariji uz kraljeve izraelske, a njegov sin Zaharija zakralji se mjesto njega.

Chapter 15

¹ Dvadeset i sedme godine kraljevanja Jeroboama, kralja izraelskog, postade judejskim kraljem Azarja, sin Amasjin. ² Bilo mu je šesnaest godina kad se zakraljio, a kraljevaio je pedeset i dvije godine u Jeruzalemu. Mati mu se zvala Jekolija, a bila je iz Jeruzalema. ³ Èinio je što je pravo u Jahvinim oèima, sasvim kao i njegov otac Amasja. ⁴ Samo uzvišica nije srušio i narod je svejednako prinosisio žrtve i kad na uzvišicama. ⁵ Ali Jahve udari kralja i ostade on gubav do smrti. Stanovao je u odvojenoj kuæi. Kraljev sin Jotam bio upravitelj dvora i sudio je puku zemlje. ⁶ Ostala povijest Azarjina i sve što je uèinio, zar sve to nije zapisano u knjizi Ljetopisa kraljeva judejskih? ⁷ Azarja je poèinuo i sahraniše ga kraj njegovih otaca u Davidovu gradu. A na njegovo se mjesto zakralji sin mu Jotam. ⁸ Trideset i osme godine Azarjina kraljevanja u Judeji postade izraelskim kraljem u Samariji za šest mjeseci Zaharija, sin Jeroboamov. ⁹ On je èinio što je zlo u oèima Jahvinim, kao što su èinili njegovi oci; nije odstupao od grijeha Jeroboama, sina Nebatova, koji je na grijeh naveo Izraela. ¹⁰ Šalum, sin Jabešov, uroti se protiv njega; udario ga je i usmrtio u Jibleamu te se zakraljio mjesto njega. ¹¹ Ostala povijest Zaharijina zapisana je u knjizi Ljetopisa izraelskih kraljeva. ¹² Ispunila se rijeè koju je Jahve rekao Jehuu: "Tvoji æ sinovi sjediti na prijestolju Izraela sve do èetvrtog koljena." I tako je bilo. ¹³ Šalum, sin Jabešov, postade kraljem trideset i devete godine kraljevanja Uzije, judejskog kralja, i kraljevaio je mjesec dana u Samariji. ¹⁴ Menahem, sin Gadijev, ode iz Tirse, uđe u Samariju te udari Šaluma, sina Jabešova, usmrti ga i zakralji se mjesto njega. ¹⁵ Ostala povijest Šalumova i urota koju je skovao, sve je zapisano u knjizi Ljetopisa kraljeva izraelskih. ¹⁶ Tada je Menahem razorio Tifnah i sve što je u njem bilo i njegovo podruèje od Tirse jer mu nisu otvorili vrata. Razorio ga je i rasporio sve trudnice u njemu. ¹⁷ Trideset i devete godine kraljevanja Azarje u Judeji postade Menahem, sin Gadijev, kraljem Izraela. Kraljevaio je deset godina u Samariji. ¹⁸ Èinio je što je zlo u oèima Jahvinim; nije odstupao od grijeha Jeroboama, sina Nebatova, koji je zaveo Izraela. U njegovo vrijeme ¹⁹ Pul, kralj Asirije, osvoji zemlju. Menahem dade Pulu tisuæu talenata srebra da mu pomogne uèvrstiti kraljevsku vlast u njegovim rukama. ²⁰ Menahem ubra taj novac od Izraela, od svih imuænih ljudi, da bi ga mogao dati asirskom kralju. Po osobi je bilo pedeset šekela srebra. Tako se asirski kralj vratio i nije ondje ostao u zemlji.

21 Ostala povijest Menahema i sve što je učinio, zar sve to nije zapisano u knjizi Ljetopisa kraljeva
 izraelskih? ²² Menahem je počinuo sa svojim ocima, a sin njegov Pekahja zakralji se na njegovo
 mjesto. ²³ Pedesete godine kraljevanja judejskog kralja Azarje postade kraljem izraelskim u Samariji
 Pekahja, sin Menahemov. Kraljevaio je dvije godine. ²⁴ On je učinio što je zlo u očima Jahvinim;
 nije odstupao od grijeha Jeroboama, sina Nebatova, koji je zaveo Izraela. ²⁵ Njegov dvoranin
 Pekah, sin Remalijin, uroti se protiv njega i ubi ga u Samariji, u kuli kraljevskog dvora, s Argobom
 i Arjeom. Imao je sa sobom pedeset ljudi iz Gileada. Ubio je kralja i zakraljio se mjesto njega.
²⁶ Ostala povijest Pekahje i sve što je učinio, sve je to zapisano u knjizi Ljetopisa izraelskih kraljeva.
²⁷ Pedeset i druge godine kraljevanja Azarje, judejskoga kralja, postade kraljem u Samariji Pekah,
 sin Remalijin. Kraljevaio je dvadeset godina. ²⁸ On je učinio što je zlo u očima Jahvinim; nije odstupao
 od grijeha Jeroboama, sina Nebatova, koji je zaveo Izraela. ²⁹ U vrijeme izraelskog kralja Pekaha
 došao je asirski kralj Tiglat Pileser i zauzeo Ijon, Abel Bet Maaku, Janoah, Kedeš, Hasor, Gilead,
 Galileju i svu zemlju Naftalijevu. I odveo je stanovništvo u Asiriju. ³⁰ Hošea, sin Elin, uroti se
 protiv Pekaha, sina Remalijina, ubi ga i zakralji mjesto njega dvadesete godine Jotama, sina Uzijina.
³¹ Ostala povijest Pekahova, sve što je učinio, sve je to zapisano u knjizi Ljetopisa izraelskih
 kraljeva. ³² Druge godine kraljevanja Pekaha, sina Remalijina, nad Izraelom, postade judejskim
 kraljem Jotam, sin Uzijin. ³³ Bilo mu je dvadeset i pet godina kad se zakraljio, a kraljevaio je
 šesnaest godina u Jeruzalemu. Materi mu bješe ime Jeruša, Sadokova kći. ³⁴ Učinio je što je pravo
 u Jahvinim očima, sasvim kao i otac mu Uzija. ³⁵ Ali ni on nije srušio uzvišica; narod je svejednako
 prinosisio žrtve i kad na uzvišicama. On je sagradio Gornja vrata na Domu Jahvinu. ³⁶ Ostala povijest
 Jotama i sve što je učinio, zar to nije sve zapisano u knjizi Ljetopisa judejskih kraljeva? ³⁷ U
 njegove je dane Jahve počeo slati protiv Judeje aramejskog kralja Resina i Pekaha, sina Remalijina.
³⁸ Tada Jotam počinu kod otaca i sahraniše ga u gradu njegova praoca Davida. A na njegovo se
 mjesto zakralji sin mu Ahaz.

Chapter 16

¹ Sedamnaeste godine vladanja Pekaha, sina Remalijina, postade judejskim kraljem Ahaz, sin Jotamov. ² Ahazu je bilo dvadeset godina kad se zakraljio, a kraljevaio je šesnaest godina u Jeruzalemu, ali nije èinio što je pravo u oèima Jahve, Boga njegova, kao što je èinio predak mu David. ³ Živio je poput izraelskih kraljeva i sam je proveo svoga sina kroz oganj po gnusnom obièaju naroda što ih je Jahve protjerao pred Izraelovim sinovima. ⁴ Prinosio je žrtve i kad po uzvišicama i brežuljcima i pod svakim zelenim drvetom. ⁵ Tada aramejski kralj Resin i Pekah, sin Remalijin, kralj Izraela, pođoše u rat protiv Jeruzalema. Opsjedoše ga, ali ga ne mogoše osvojiti. ⁶ U to vrijeme aramejski kralj Resin vrati Elat Edomcima; protjerao je Judejce iz Elata; ušli su Edomci u njega i ondje su ostali do danas. - ⁷ Tada Ahaz uputi poslanike asirskom kralju Tiglat-Pileseru da mu kažu: "Ja sam tvoj sluga i sin tvoj! Dođi i izbavi me iz ruku aramejskog kralja i kralja Izraela, koji su se digli protiv mene." ⁸ Ahaz je uzeo srebro i zlato što se nalazilo u Domu Jahvinu i u riznicama kraljevskog dvora i sve je poslao na dar asirskom kralju. ⁹ I posluša ga asirski kralj: otišao je na Damask i osvojio ga. Stanovništvo je odveo u sužanjstvo u Kir, a Resina je pogubio. ¹⁰ Kralj Ahaz otišao je u Damask u susret asirskom kralju Tiglat-Pileseru. I vidio je žrtvenik koji bijaše u Damasku. Tada kralj Ahaz posla sveæeniku Uriji mjere žrtvenika, njegov nacrt i sve pojedinosti njegove građe. ¹¹ Sveæenik Urija sagradi žrtvenik; sve je upute što ih je kralj Ahaz uputio iz Damaska izvršio sveæenik Urija prije nego što se kralj Ahaz vratio iz Damaska. ¹² Pošto je kralj Ahaz stigao iz Damaska, vidio je žrtvenik, prišao mu i popeo se na nj. ¹³ Spalio je na žrtveniku svoju paljenicu i svoju prinosnicu, izlio svoju ljevanicu i krvlju prièesnica poškropio žrtvenik. ¹⁴ A mjedeni žrtvenik, koji bijaše pred Jahvom, maknuo je ispred Hrama, gdje je bio između novoga žrtvenika i Doma Jahvina. I postavio ga je pokraj novoga žrtvenika sa sjevera. ¹⁵ Kralj Ahaz zapovjedio je sveæeniku Uriji: "Na velikom æeš žrtveniku spaljivati jutarnju paljenicu i veèernju prinosnicu, kraljevu paljenicu i njegovu prinosnicu, i paljenice, prinosnice i ljevanice svega naroda. Po njemu æeš izljevati svu krv paljenica i klanica. A o žrtveniku od mjedi još æu razmisliti." ¹⁶ Sveæenik Urija uèini sve što mu je naredio kralj Ahaz. ¹⁷ Kralj Ahaz skinuo je okvire s podnožja; s njih je skinuo i umivaonike. A mjedeno more skinuo je s volova koji su stajali pod njim i stavio ga na kameni pod. ¹⁸ Pred asirskim je kraljem uklonio iz Jahvina Doma Subotnji hodnik koji bijahu sagradili i vanjski kraljevski prilaz. ¹⁹ Ostala povijest Ahazova i sve što je uèinio, zar to nije sve zapisano u knjizi Ljetopisa judejskih kraljeva? ²⁰ Ahaz je poèinuo sa svojim ocima i sahranjen je u Davidovu gradu. Na njegovo se mjesto zakraljio sin mu Ezekija.

Chapter 17

¹ Dvanaeste godine kraljevanja Ahaza u Judeji, postao je Hošea, sin Elin, izraelskim kraljem u Samariji. Kraljeva²o je devet godina. On je èinio što je zlo u oèima Jahvinim, ali ne kao izraelski kraljevi, njegovi prethodnici.³ Asirski kralj Salmanasar pošao je protiv Hošee, koji mu se pokorio i plaæao mu danak.⁴ Ali je asirski kralj otkrio da mu Hošea sprema zavjeru: još je Hošea poslao poslanike egipatskom kralju Sou i nije platio danaka asirskom kralju kao svake godine. Tada ga asirski kralj baci u tamnicu.⁵ Asirski kralj osvoji svu zemlju i krenu opsjedati Samariju. Opsjedao ju je tri godine.⁶ Devete godine Hošeine vladavine zauze asirski kralj Samariju i odvede Izraelce u sužanjstvo u Asiriju. Naselio ih je u Helahu, i na Haboru, rijeci u Gozanu, i u gradovima medijskim.

⁷ I tako se dogodilo zato što su Izraelci sagriješili protiv Jahve, Boga svoga, koji ih je izveo iz zemlje egipatske, ispod vlasti faraona, kralja egipatskog. Štovali su druge bogove,⁸ slijedili obièaje naroda što ih je Jahve protjerao pred sinovima Izraelovim, živjeli po obièajima što su ih uveli kraljevi Izraelovi.⁹ Izraelci i njihovi kraljevi potajno su èinili neprikladna djela protiv Jahve, Boga svoga. Podigli su uzvišice u svim svojim naseljima: od stražarskih kula pa do utvrđenih gradova.

¹⁰ Podizali su stupove i ašere na svakom humku i pod svakim zelenim drvetom.¹¹ Ondje su, na svim uzvišicama, palili kad po obièaju naroda što ih je Jahve protjerao ispred njih i èinili su zla djela te izazivali gnjev Jahvin.¹² Služili su idolima, premda im Jahve bijaše rekao: "Ne èinite toga!"¹³ A Jahve opominjaše Izraelce i Judejce preko svih svojih proroka i sviju vidjelaca: "Obratite se od zlog puta svoga", govorio je, "i pokoravajte se naredbama i zapovijedima mojim prema Zakonu koji sam naložio ocima vašim i prema svemu što sam vam objavio preko slugu svojih - proroka."¹⁴ Ali oni nisu poslušali nego su ostali tvrdovrati kao i njihovi oci, koji nisu vjerovali u Jahvu, Boga svoga.¹⁵ Prezreli su njegove zakone i Savez koji je sklopio s njihovim ocima i opomene njegove koje im je upuæivao. Težili su za ispraznošæu, pa su i sami postali isprazni slijedeæi narode oko sebe, premda im je Jahve zapovjedio da ne èine kao oni.¹⁶ Odbacili su sve zapovijedi Jahve, Boga svoga, i naèinili su sebi salivene idole, dva teleta. Podigli su ašere, klanjali se svoj vojsci nebeskoj i služili Baalu.¹⁷ Provodili su svoje sinove i kæeri kroz oganj, odavali se vraæanju i gatanju, èineæi tako zlo u oèima Jahvinim i razjarujuæi ga.¹⁸ Tada se Jahve razgnjevi na Izraela i odbaci ga ispred svoga lica. Ostalo je samo pleme Judino.¹⁹ Ali ni pleme Judino nije držalo

zapovijedi Jahve, Boga svoga, i slijedilo je obièaje kojih su se držali Izraelci.²⁰ I Jahve odbaci sav rod Izraela, ponizi ga i predade ga pljaèkašima, dok ih konaèno ne odbaci daleko od svoga lica.

²¹ On je, konaèno, otrgnuo Izraelce od kuæe Davidove, a Izrael je proglasio kraljem Jeroboama, sina Nebatova. Jeroboam je odvratio Izraela od Jahve i naveo ih na veliku grehotu.²² Izraelci su

slijedili svaki grijeh koji je Jeroboam poèinio i od njega se nisu odvraæali,²³ dok konaèno Jahve nije odbacio Izraela ispred svoga lica, kako to bijaše objavio po svojim slugama, prorocima. Odveo

je Izraelce iz njihove zemlje u sužanjstvo u Asiriju, gdje su do današnjega dana.²⁴ Asirski je kralj doveo ljude iz Babilona, iz Kute, iz Ave, Hamata i iz Sefarvajima, i naselio ih u gradovima Samarije

mjesto Izraelaca. Oni su zaposjeli Samariju i nastanili se u gradovima njezinim.²⁵ U vrijeme

naseljavanja u zemlju nisu štovali Jahve i on je poslao protiv njih lavove da ih rastrgaju.²⁶ Zato su rekli asirskom kralju: "Narodi koje si preselio da ih nastaniš u gradovima Samarije ne znaju kako valja štovati Boga ove zemlje i on je na njih poslao lavove, koji ih usmræuju, jer ti narodi ne

poznaju bogoštovlja ove zemlje."²⁷ Tada je asirski kralj izdao ovu zapovijed: "Neka ide onamo jedan od sveæenika koje sam odande doveo u sužanjstvo; neka ide, neka se ondje nastani i pouèi

ih u štovanju Boga one zemlje."²⁸ Tako ode jedan od sveæenika koji su bili odvedeni iz Samarije i nastani se u Betelu. On ih je pouèio kako treba štovati Jahvu.²⁹ Svaki je narod imao likove svojih bogova i postavili su ih u hramove na uzvišicama koje su podigli Samarijanci, svaki narod u svojim

gradovima u kojima življaše.³⁰ Babilonci naèiniše Sukot Benota, Kušani Nergala, Hamaæani Ašimu;³¹ Avijci naèiniše Nibhaza i Tartaka, a Sefarvajimci spaljivahu svoju djecu na ognju u èast

Adrameleka i Anameleka, sefarvajimskih bogova.³² Oni su štovali i Jahvu i postavili su neke između sebe za sveæenike uzvišica koji su im prinosili žrtve u hramovima uzvišica.³³ Štovali su

Jahvu i služili su svojim bogovima po obièaju onih naroda između kojih su ih preselili.³⁴ Oni se još i danas drže starih obièaja. Ne štiju Jahve i ne usklađuju svojih pravila i obièaja sa Zakonom i zapovijedima što ih je Jahve naredio djeci Jakova komu je nadjenulo ime Izrael.³⁵ Jahve bijaše s njima sklopio Savez i zapovjedio im: "Ne štujte tuđih bogova niti im se klanjajte. Nemojte ih štovati

niti im žrtava prinositi."³⁶ Samo je Jahve onaj koji vas je velikom snagom svoje ispružene ruke izveo iz zemlje egipatske; njega štujte, njemu se klanjajte i njemu žrtve prinosite.³⁷ Držite se pravila i obièaja, zakona i naredaba koje vam je propisao da ih vjerno ispunjavate uvijek i ne štujte

tuđih bogova.³⁸ Nemojte zaboraviti Saveza koji sam sklopio s vama i nemojte štovati drugih

39 bogova, samo Jahvu, Boga svoga, poštuju i on æ vas izbaviti iz ruke svih vaših neprijatelja."
 40 Ali oni nisu poslušali, nego su se i dalje držali svoga starog obièaja. 41 Tako su ti narodi štovali Jahvu, a služili su i svojim idolima. Njihovi sinovi i sinovi njihovih sinova èine do dana današnjega onako kako su èinili njihovi oci.

Chapter 18

1 Treæ godine kraljevanja Hoøee, sina Elina, u Izraelu, postao je judejskim kraljem Ezekija,
 2 sin Ahazov. Bilo mu je dvadeset i pet godina kad se zakraljio. Kraljevao je dvadeset i devet godina
 u Jeruzalemu. Materi mu je bilo ime Abija, Zaharijina kæi. 3 Èinio je što je pravo u oèima Jahvinim,
 4 sasvim kao njegov otac David. On je uklonio uzviøice, sruøio je stupove, sasjekao je aøere i razbio
 zmiju od mjedi koju bijaøe naèinio Mojsije. Izraelci su joj sve do tada prinosili ærtve. Zvali su je
 5 Nehuøtan. Pouzdavao se u Jahvu, Boga Izraelova. Ni prije njega ni poslije njega ne bijaøe mu
 ravna meðu kraljevima judejskim. 6 Prionuo je uz Jahvu i nikada se nije okrenuo od njega. Dræao
 je sve zapovijedi što ih je Jahve dao preko Mojsija. 7 I Jahve bijaøe s njim, pomagaøe ga u svim
 njegovim pothvatima. Pobunio se protiv asirskog kralja i nije mu viøe bio podloæan. 8 On je potukao
 Filistejce do Gaze, opustoøio njihovo podruèje od straæarskih kula sve do utvræenih gradova.
 9 Èetvrte godine vladavine Ezekijine, a to je bila sedma godina kraljevanja izraelskog kralja Hoøee,
 sina Elina, napade asirski kralj Salmanasar Samariju i opsjede je. 10 Osvojio ju je nakon tri godine.
 Šeste godine Ezekijine vladavine, a devete godine izraelskog kralja Hoøee, pala je Samarija.
 11 Asirski je kralj odveo Izraelce u suæanjstvo u Asiriju i naselio ih u Halahu, na Haboru, rijeci
 gozanskoj, i u medijskim gradovima. 12 Bijaøe to stoga što nisu poslušali glas Jahve, Boga svoga,
 i što su prekrøili njegov Savez i sve što im je naredio Mojsije, sluga Jahvin. Nisu niøta sluøali niti
 13 vrøili. Èetnaeste godine Ezekijina kraljevanja asirski kralj Sanherib napade utvræene judejske
 gradove i osvojio ih. 14 Tada judejski kralj Ezekija poruèi asirskom kralju u Lakiø: "Pogrijeøio sam!
 Obustavi svoje napade na me. Snosit æu sve što mi nametneø." Asirski kralj zatraæi od Ezekije,
 15 judejskog kralja, tri stotine talenata srebra i trideset talenata zlata. I dade Ezekija sve srebro što
 16 se naølo u Domu Jahvinu i u riznicama kraljevskog dvora. U to je vrijeme Ezekija obio vrata i

vratnice na Svetištu Jahvinu što ih bijaše pozlatio on sam, judejski kralj Ezekija, i posla to asirskom kralju. ¹⁷ Asirski je kralj poslao iz Lakiša u Jeruzalem kralju Ezekiji vrhovnog zapovjednika vojske, velikog dvoranina i peharnika s jakom vojskom. Krenuše oni, a kad su stigli u Jeruzalem, stadoše kod vodovoda Gornjeg ribnjaka, na putu u Valjarevo polje. ¹⁸ Oni pozvaše kralja. Pred njim je izašao upravitelj dvora Elijakim, sin Hilkijin, pisar Šebna i savjetnik Joah, sin Asafov. ¹⁹ Veliki peharnik reče im: "Kažite Ezekiji: 'Ovako veli veliki kralj, kralj asirski: kakvo je to pouzdanje u koje se uzdaš?' ²⁰ Misliš li da su prazne riječi veće savjet i snaga za rat? U koga se uzdaš da si se pobunio protiv mene?' ²¹ Eto, oslanjaš se na Egipat, na slomljenu trsku koja probada i prodire dlan onomu tko se na nju nasloni. Takav je faraon, kralj egipatski, svima koji se uzdaju u njega.' ²² Možda ćete mi odgovoriti: 'Uzdamo se u Jahvu, Boga svojega.' Ali nije li njemu Ezekija uklonio uzvišice i žrtvenike i zapovjedio Judejcima i Jeruzalemu: 'Samo se pred ovim žrtvenikom u Jeruzalemu klanjajte.' ²³ Hajde, okladi se s mojim gospodarom, asirskim kraljem: dat će ti dvije tisuće konja ako mogneš naći jahače za njih!' ²⁴ Kako ćeš onda odoljeti jednome jedinom od najmanjih slugu moga gospodara? Ali se ti uzdaš u Egipat da će ti dati kola i konjanika. ²⁵ Naposljetku, zar sam ja mimo volju Jahvinu krenuo protiv ovoga mjesta da ga razorim? Sam mi je Jahve rekao: 'Idi na tu zemlju i razori je!'" ²⁶ Elijakim, Šebna i Joah rekoše velikom peharniku: "Molimo te, govori svojim slugama aramejski, jer mi razumijemo; ne govori s nama judejski da čuje narod koji je na zidinama!" ²⁷ Ali im veliki peharnik odgovori: "Zar me moj gospodar poslao da ovo kažem tvome gospodaru i tebi, a ne upravo onim ljudima koji sjede na zidinama, osuđeni da s vama jedu svoju nečist i piju svoju mokraću?" ²⁸ Tada se veliki peharnik uspravi i u sav glas povika na judejskom ove riječi: "Čujte riječ velikoga kralja, kralja asirskog!" ²⁹ Ovako veli kralj: 'Neka vas Ezekija ne zavarava, jer vas ne može izbaviti iz moje ruke. ³⁰ Neka vas Ezekija ne hrabri pouzdanjem u Jahvu govoreći: Jahve će nas sigurno izbaviti, ovaj grad neće pasti u ruke kralju asirskom.' ³¹ Ne slušajte Ezekije, jer ovako veli asirski kralj: 'Sklopite mir sa mnom, predajte mi se, pa neka svaki od vas jede plodove iz svoga vinograda i sa svoje smokve i neka pije vode iz svojega studenca ³² dok ne dođem i ne odvedem vas u zemlju kao što je vaša, u zemlju pšenice i mošta, u zemlju kruha i vinograda, u zemlju ulja i meda da biste živjeli i da ne pomrete. Ne dajte da vas Ezekija zaludi govoreći vam: Jahve će vas izbaviti.' ³³ Jesu li bogovi drugih naroda izbavili svoje zemlje iz ruku asirskoga kralja? ³⁴ Gdje su bogovi hamatski i arpadski, gdje su bogovi sefarvajimski, henski i ivski, gdje su bogovi samarijski da izbave Samariju iz ruke moje?' ³⁵ Koji su među svim bogovima

tih zemalja izbavili svoju zemlju iz moje ruke da bi Jahve izbavio Jeruzalem iz ruke moje?"³⁶ Šutjeli su i ni rijeći mu nisu odgovorili, jer kralj bijaše zapovjedio: "Ne odgovarajte mu!"³⁷ Upravitelj dvora Elijakim, sin Hilkijin, pisar Šebna i savjetnik Joah, sin Asafov, dođoše k Ezekiji, razdrijevši haljine, i saopæiše mu rijeći velikoga peharnika

Chapter 19

¹ Èuvši to, kralj Ezekija razdrije svoje haljine, obuèe kostrijet i ode u Dom Jahvin. ² Zatim posla Elijakima, upravitelja dvora, pisara Šebnu i sveæenièke starješine, odjevene u kostrijet, k proroku Izaiji, sinu Amosovu. ³ Oni mu rekoše: "Ovako veli Ezekija: 'Ovo je dan nevolje, kazne i rugla. Prispješe djeca do roðenja, a nema snage da se rode. ⁴ Možda je Jahve, Bog tvoj, èuo što je rekao veliki peharnik koga je asirski kralj, gospodar njegov, poslao da se izruguje Bogu živome i možda æe Jahve, Bog tvoj, kazniti rijeći koje je èuo! Pomoli se pobožno za Ostatak koji je još preostao.'" ⁵ Kad su sluge kralja Ezekije stigle k Izaiji, ⁶ on im reèe: "Kažite svome gospodaru: 'Ovako veli Jahve: Ne boj se rijeći koje si èuo kada su na me hulile sluge kralja asirskoga. ⁷ Udahnut æu u njega duh i kad èuje jednu vijest, vratit æe se u svoju zemlju. I uèinit æu da u svojoj zemlji pogine od maèa.'" ⁸ Veliki peharnik vrati se i naðe asirskoga kralja gdje opsjeda Libnu, jer bijaše èuo da je kralj otišao iz Lakiša. ⁹ Doèuo je, naime, vijest o Tirhaku, kralju etiopskome: "Evo, izašao je da se bori protiv tebe." Tada Sanherib ponovo uputi poslanike da kažu Ezekiji: ¹⁰ "Ovako recite judejskom kralju Ezekiji: 'Neka te ne vara tvoj Bog, u koga se uzdaš, govoreæi ti: Jeruzalem neæe pasti u ruke asirskog kralja! ¹¹ Ti znaš što su asirski kraljevi uèinili svim zemljama izruèivši ih prokletstvu! A ti, ti li æeš se spasiti? ¹² Jesu li bogovi spasili narode što su ih uništili moji oci: Gozance, Harane, Resefce i Edence, u Tel Basaru? ¹³ Gdje je kralj hamatski, kralj arpadski, kralj Sefarvajima, Hene i Ive?'" ¹⁴ Ezekija primi pismo iz ruke poslanikove i proèita ga. Zatim uðe u Dom Jahvin i razvi ga ondje pred Jahvom. ¹⁵ I pomoli se Ezekija Jahvi ovako: "Jahve, Bože Izraelov, koji stoluješ nad kerubima, ti si Bog jedini nad svim zemaljskim kraljevstvima, ti si stvorio nebo i zemlju. ¹⁶ Prikloni uho, Jahve, i poèuj, otvori oèi, Jahve, i vidi! Sanheribove èujder rijeći koje poruèi da izruga Boga živoga. ¹⁷ Istina je, o Jahve, asirski su kraljevi zatrli narode i zemlje

18 njihove; pobacali im u oganj bogove; jer ne bijahu bogovi to, veæ djela ruku ljudskih, od drveta
 i kamena; zato ih i uništiše. ¹⁹ Ali sada, Jahve, Bože naš, izbavi nas iz ruke njegove da spoznaju
 sva kraljevstva zemlje da si ti, Jahve, Bog jedini." ²⁰ Tada Izaija, sin Amosov, poruèi Ezekiji:
 "Ovako veli Jahve, Bog Izraelov: 'Uslišah molitvu koju mi uputi zbog Sanheriba, kralja asirskog.'
²¹ Evo rijeèi što je Jahve objavi protiv njega: Prezire te, ruga ti se djevica, kæi sionska; za tobom
 maše glavom kæi jeruzalemska. ²² Koga si grdio, hulio? Na koga si glasno vikao, ohol pogled
 dizao? Na Sveca Izraelova! ²³ Po slugama si svojim vrijeðao Gospoda. Govorio si: s mnoštvom
 kola ja popeh se na vrh gora, na najviše vrhunce Libanona. Posjekoh mu cedre najviše i ðempres
 ponajljepše. Dosegoh mu vrh najviši i vrt njegov šumoviti. ²⁴ Kopao sam i pio sam vode tuðe;
 stopalima tad isuših sve rijeke egipatske. ²⁵ Èuješ li dobro? Odavna to sam snovao, od iskona
 smišljao, sada to ostvarujem: na tebi je da prometneš gradove tvrde u razvaline. ²⁶ Stanovnici njini,
 nemoæni, prepadnuti i smeteni, bjehu kao trava u polju, kao mlado zelenilo, kao trava vrh krovova
 opaljena vjetrom istoènim. ²⁷ Znam kad se dižeš i kad sjedaš, kad izlaziš i kad se vraæaš. ²⁸ Jer
 bjesnio si na me i jer objijest tvoja do ušiju mi doðe, prsten æu ti provuæ' kroz nozdrve, uzde stavit'
 u žvale, vratit æu te putem kojim si i došao! ²⁹ A znak nek' ti bude ovo: Ove æe se godine jesti što
 se samo okrÄunÄi, dogodine što samo uzraste, a treæe godine sijte i žanjite, sadite vinograde, jedite
 im rod. ³⁰ Preživjeli iz kuæe Judine žilje æe pustit' u dubinu, plodom rodit' u visinu. ³¹ Jer æe iz
 Jeruzalema iziæi Ostatak, Saèuvani s gore Siona. Sve æe to uèinit' ljubomora Jahvina! ³² Zato ovo
 govori Jahve o kralju asirskom: 'U ovaj grad on uæi neæe, ovamo strijele svoje neæe izmetati, k
 njemu neæe ni štit okrenuti, niti oko njega nasipe kopati. ³³ Vratit æe se putem kojim je i došao,
 u grad ovaj neæe uæi' - Jahvina je rijeè. ³⁴ Grad æu ovaj štitit, spasiti ga, sebe radi i rad sluge svoga
 Davida." ³⁵ Te iste noæi iziðe Anðeo Jahvin i pobi u asirskom taboru stotinu osamdeset i pet tisuæa
 ljudi. Ujutro kad je valjalo ustati, gle, bijahu ondje sve sami mrtvaci. ³⁶ Sanherib podiže tabor i
 ode. Vratio se u Ninivu. ³⁷ Jednoga dana, dok se klanjao u hramu svoga boga Nisroka, njegovi ga
 sinovi Adramelek i Sareser ubiše maèem i pobjegoše u zemlju araratsku. Na njegovo se mjesto
 zakralji sin mu Asar-Hadon.

Chapter 20

¹ U ono se vrijeme Ezekija razbolje nasmrtno. Prorok Izaija, sin Amosov, dođe mu i reče: "Ovako veli Jahve: 'Uredi kuću svoju jer nećeš umrijeti; nećeš ozdraviti.'" ² Ezekija se okrenu zidu i ovako se pomoli Jahvi: ³ "Ah, Jahve! Sjeti se milostivo da sam pred tobom hodio vjerno i poštena srca i da sam èinio što je dobro u tvojim oèima." I Ezekija briznu u gorak plaè. ⁴ Izaija još ne bijaše izišao iz središnjeg predvorja kad mu je stigla rijeè Jahvina: ⁵ "Vrati se i reci Ezekiji, glavaru moga naroda. Ovako veli Jahve, Bog tvoga oca Davida: 'Uslišao sam tvoju molitvu, vidio sam tvoje suze. Izlijeèit æu te; za tri dana uziæi æeš u Dom Jahvin.' ⁶ Dodat æu tvome vijeku još petnaest godina. Izbavit æu tebe i ovaj grad iz ruku asirskoga kralja; zakrilit æu ovaj grad radi sebe i sluge svoga Davida.'" ⁷ Izaija naloži: "Uzmite oblog od smokava, privijte mu ga na èir i on æe ozdraviti." ⁸ Ezekija upita Izaiju: "Po kojem æu znaku prepoznati da æe me Jahve izlijeèiti i da æu za tri dana uziæi u Dom Jahvin?" ⁹ Izaija odgovori: "Evo ti znaka od Jahve da æe uèiniti što je rekao: hoæeš li da se sjena pomakne za deset stupnjeva naprijed ili da se vrati za deset stupnjeva?" ¹⁰ Ezekija odgovori: "Lako je sjeni pomaknuti se deset stupnjeva naprijed! Ne! Neka se sjena vrati natrag za deset stupnjeva!" ¹¹ Prorok Izaija zazva Jahvu i on uèini da se sjena vrati za deset stupnjeva. Sišla je za deset posljednjih stupnjeva na Ahazovu sunèaniku. ¹² U to vrijeme posla babilonski kralj Merodak-Baladan, sin Baladanov, pisma s darom Ezekiji, jer bijaše èuo da se razbolio i ozdravio. ¹³ Ezekija se obradova tome i pokaza poslasticima svoju riznicu - srebro, zlato, miomirise, mirisavo ulje - svoju oružanu i sve što je bilo u skladištima. Nije bilo nièega u njegovu dvoru i svemu njegovu gospodarstvu što im Ezekija nije pokazao. ¹⁴ Tada prorok Izaija dođe kralju Ezekiji i upita ga: "Što su rekli ti ljudi i odakle su došli k tebi?" Ezekija odgovori: "Došli su iz daleke zemlje, iz Babilona." ¹⁵ Izaija upita dalje: "Što su vidjeli u tvom dvoru?" Ezekija odgovori: "Vidjeli su sve što je u mojem dvoru; nema u mojim skladištima nièega što im nisam pokazao." ¹⁶ Tada Izaija reèe Ezekiji: "Èuj rijeè Jahvinu: ¹⁷ 'Evo dolaze dani kada æe sve što je u tvom dvoru, sve što su tvoji oci nakupili do danas, biti odneseno u Babilon. Ništa neæe ostati,' kaže Jahve. ¹⁸ A od sinova što poteku od tebe, što ti se rode, neke æe uzeti da budu uškopljeni dvorani u palaèi babilonskoga kralja." ¹⁹ Ezekija odgovori Izaiji: "Povoljna je rijeè koju ti je Jahve objavio." A mislio je: "Zašto ne? Ako bude mira i sigurnosti za moga života!" ²⁰ Ostala povijest Ezekijina, svi njegovi pothvati i kako je sagradio ribnjak i prorok da dovede vodu u grad, zar sve to nije zapisano u knjizi Ljetopisa

judejskih kraljeva? ²¹ Ezekija je poèinuo sa svojim ocima, a njegov sin Manaše zakralji se mjesto njega.

Chapter 21

¹ Manaše u je bilo dvanaest godina kad se zakraljio. Pedeset i pet godina kraljevaio je u Jeruzalemu. Njegova se majka zvala Hefsi-Bah. ² Èinio je što je zlo u Jahvinim oèima, povodeæi se za gnusobama naroda što ih je Jahve protjerao pred Izraelovim sinovima. ³ Obnovio je uzvišice što ih bijaše oborio otac mu Ezekija, podigao je žrtvenik Baalu, naèinio ašere kako bijaše uèinio izraelski kralj Ahab; i stao se klanjati svoj vojsci nebeskoj i služiti joj. ⁴ Podigao je žrtvenike i u Domu Jahvinu, za koji bijaše rekao Jahve: "U Jeruzalemu æe prebivati moje Ime zauvijek." ⁵ Sagradio je žrtvenike svoj nebeskoj vojsci u oba predvorja Doma Jahvina. ⁶ I sinove je svoje proveo kroz oganj. Vraèao je, gatao, stvorio bajaèe i opsjenare, uèinio je premnogo zla u oèima Jahve i razjarivao ga. ⁷ Dao je naèiniti lik Ašere i posadio ga u Domu, za koji Jahve bijaše rekao Davidu i njegovu sinu Salomonu: "U ovom Domu i u Jeruzalemu, koji sam izabrao meðu svim izraelskim plemenima, postaviti æu svoje Ime zauvijek. ⁸ Neæu više dati da noga Izraelaca uzmakne iz zemlje koju sam dao u baštinu njihovim oèevima, samo ako budu držali i provodili u djelo sve što sam im zapovjedio: Zakon što im ga je objavio moj sluga Mojsije." ⁹ Ali oni nisu poslušali, Manaše ih je zaveo te su radili još gore nego narodi što ih je Jahve iskorijenio pred Izraelovim sinovima. ¹⁰ Tada je Jahve ovako govorio preko slugu svojih proroka: ¹¹ "Zato što je judejski kralj Manaše èinio te gnusobe, zato što je uèinio više zla nego što su prije njega radili Amorejci i što je zaveo Judejce svojim idolima, ¹² ovako veli Jahve, Bog Izraelov: 'Evo, uèinit æu da dođe nevolja na Jeruzalem i Judeju, takva da æe zazujati oba uha onima koji o njoj èuju. ¹³ Nategnut æu nad Jeruzalemom isto uže kao nad Samarijom, isto mjerilo kao nad kuæom Ahabovom; zbrisat æu Jeruzalem kao što se briše zdjela pa se tad izvrne. ¹⁴ Odbacit æu ostatke svoje baštine, predat æu ih u ruke njihovih neprijatelja; služiti æe za plijen i grabež svim svojim neprijateljima ¹⁵ jer su èinili što je zlo u mojim oèima jer su izazivali moj gnjev od dana kada su njihovi oci izišli iz Egipta pa sve do danas.'" ¹⁶ I mnogo je nedužne krvi prolio Manaše, tako da se njome napunio Jeruzalem od jednoga kraja do drugoga, da se i ne spominje njegov grijeh kojim je zaveo Judu da èini što je zlo u oèima Jahvinim. ¹⁷ Ostala povijest Manašeova, njegova djela i grijesi koje je poèinio, zar sve to

nije zapisano u knjizi Ljetopisa judejskih kraljeva?¹⁸ Manaše je poèinuo kraj svojih otaca i sahranjen je u vrtu svojeg dvora, u vrtu Uzinu. Sin mu Amon zakralji se mjesto njega.¹⁹ Amonu bijahu dvadeset i dvije godine kad je zavladao, a kraljevaò je dvije godine u Jeruzalemu. Njegova se majka zvala Mešulemet, kæi Harusova, i bila je iz Jotbe.²⁰ On je èinio što je zlo u oèima Jahvinim, kao što je èinio njegov otac Manaše.²¹ U svemu je slijedio put svoga oca, služio je idolima kojima je služio i njegov otac i klanjao im se.²² On je ostavio Jahvu, Boga svojih praotaca, i nije hodio putem Jahvinim.²³ Amonovi se èasnici urotiše protiv njega i ubiše kralja u dvoru.²⁴ Ali je prosti puk pobio sve one koji se bijahu urotili protiv kralja Amona i na njegovo mjesto zakraljio sina mu Jošiju.²⁵ Ostala povijest Amonova i sve što je èinio, zar sve to nije zapisano u knjizi Ljetopisa judejskih kraljeva?²⁶ Pokopali su ga u grobnicu njegova oca, u vrtu Uzinu, a njegov sin Jošija zakralji se mjesto njega.

Chapter 22

¹ Jošiji je bilo osam godina kad se zakraljio. Kraljevaò je trideset i jednu godinu u Jeruzalemu. Mati mu se zvala Jedida, kæi Adajina, i bila je iz Boskata.² Èinio je što je pravo u Jahvinim oèima. U svemu je hodio putem svoga oca Davida, ne skreæuæi ni desno ni lijevo.³ Osamnaeste godine svoga kraljevanja Jošija posla svoga tajnika Šafana, sina Asalijahina, sina Mešulamova, u Dom Jahvin i reèe mu:⁴ "Idi velikom sveæeniku Hilkiji da ti pripremi novac koji je odnesen u Dom Jahvin i koji su èuvari praga sakupili od naroda.⁵ Neka ga uruèi poslovoðama postavljenim u Domu Jahvinu, a oni neka isplate radnike koji popravljaju Dom Jahvin,⁶ drvodjelje, graditelje i zidare, i da se kupuje drvo i kamenje klesano što je potrebno za popravak Doma.⁷ Ali neka se ne traži od njih raèun za uruèeni novac jer oni rade pošteno."⁸ Veliki sveæenik Hilkija reèe tajniku Šafanu: "Našao sam Knjigu Zakona u Domu Jahvinu." I Hilkija dade knjigu Šafanu, koji ju je proèitao.⁹ Tajnik Šafan dođe kralju te ga izvijesti: "Tvoje sluge", reèe on, "pokupile su novac koji se našao u Domu i predale su ga poslovoðama postavljenim u Domu Jahvinu."¹⁰ Tada tajnik Šafan obavijesti kralja: "Sveæenik Hilkija dade mi jednu knjigu." I Šafan je poèe èitati pred kraljem.¹¹ Èuvši rijeèi Knjige Zakona, kralj razdrije haljine svoje.¹² I naredi sveæeniku Hilkiji, Šafanovu

13
sinu Ahikamu, Mikinu sinu Akboru, tajniku Šafanu i kraljevu sluzi Asaji: "Idite i upitajte Jahvu o meni, i o narodu, i o svoj Judeji zbog ove knjige što je nađena, jer je velika Jahvina jarost što se izlila na nas zato što naši oèevi nisu slušali rijeèi ove knjige, nisu vršili što nam je u njoj napisano."

14
Sveæenik Hilkija, Ahikam, Akbor, Šafan i Asaja odoše proroèici Huldi, ženi Šaluma, sina Tikvina, sina Harkasova, èuvara odjeæe; ona je živjela u Jeruzalemu, u novom gradu. Kad joj to kazaše,

15
ona im reèe: "Ovako veli Jahve, Bog Izraelov: 'Kažite èovjeku koji vas je poslao k meni: Ovako veli Jahve: Evo, dovest æu nesreæu na ovaj grad i na njegove stanovnike, izvršit æu sve što kaže

17
knjiga koju je proèitao judejski kralj. Jer su me ostavili i prinose žrtve tuđim bogovima da bi

18
me ljutili svim djelima ruku svojih, planut æe jarost moja na to mjesto i neæe se ugasiti.' A judejskom kralju, koji vas je poslao po Jahvin savjet, recite ovo: 'Ovako veli Jahve, Bog Izraelov:

19
Rijeèi si èuo. Ali kako ti je omekšalo srce i jer si se ponizio pred Jahvom èuvši što sam objavio tome gradu i njegovim stanovnicima, koje æe pogoditi pustošenje i prokletstvo, i jer si razdro haljine

20
svoje i plakao preda mnom, zato sam te uslišio' - rijeè je Jahvina. 'Evo, sjedinit æu te s ocima tvojim i s mirom æeš leæi u grob da ne vidiš svojim oèima svu nesreæu koju æu svaliti na ovo mjesto.'" Oni odnesoše taj odgovor kralju.

Chapter 23

1
Tada kralj posla da se saberu kod njega sve judejske i jeruzalemske starješine. 2
Kralj potom uzađe u Dom Jahvin s Judejcima, Jeruzalemcima, sveæenicima i prorocima i sa svim narodom, od najmanjega do najveæega. I proèita im sve rijeèi Knjige Saveza koja je nađena u Domu Jahvinu.

3
Kralj, stojeæi na svome mjestu, obnovi pred Jahvom Savez da æe slijediti Jahvu i držati se njegovih zapovijedi, pouka i uredaba svim srcem i svom dušom da bi ispunio sve stavke toga Saveza zapisane

4
u ovoj knjizi. Sav je narod stupio u Savez. Kralj je zapovjedio velikom sveæeniku Hilkiji, sveæenicima drugog reda i èuvarima hramskog praga da iz Svetišta Jahvina iznesu sve bogoslužne predmete što bijahu naèinjeni za Baala, za Ašeru i za svu nebesku vojsku. Odredio je da sve to

5
spale izvan Jeruzalema u poljima kidronskim, a pepeo je odnio u Betel. Uklonio je lažne sveæenike koje su judejski kraljevi postavili da pale kad na uzvišicama, u gradovima judejskim i u okolici Jeruzalema; i one koji su palili kad Baalu, suncu, mjesecu, zvijezdama i svoj vojsci nebeskoj.

6
Izvan Jeruzalema iznio je iz Doma Jahvina, u dolinu kidronsku, Ašeru i spalio ju je u dolini

7
kidronskoj, satro u prah, a prah bacio na groblje sinova puèkih. Razorio je stanove posveæenih

bludnica koji su bili u Domu Jahvinu i u kojima su žene tkale haljine Ašeri. ⁸ Iz svih judejskih gradova doveo je svećenike i oskvrnuo je uzvišice gdje su ti svećenici prinosili kad, od Gebe do Beer Šebe. Zatim je srušio uzvišice pred vratima, one koje su bile na ulazu vrata Jošue, upravitelja grada, nalijevo kad se prilazi gradskim vratima. ⁹ Isto tako svećenici uzvišica nisu mogli uzlaziti žrtveniku Jahvinu u Jeruzalemu, ali su jeli kruhove bez kvasa među svojom braćom. ¹⁰ Oskvrnio je Tofet u dolini Ben Hinom, kako nitko ne bi svoga sina ili kćerku provodio kroz ogranj u čast Moleku. ¹¹ Razagnao je konje koje su judejski kraljevi prinijeli suncu na ulazu u Dom Jahvin, kraj sobe dvoranina Netan Meleka, koja se nalazila u blizini, i spalio je u ognju sunčana kola. ¹² Žrtvenike na krovu koje bijahu sagradili judejski kraljevi i one koje je sagradio Manaše u oba predvorja Hrama Jahvina, kralj je srušio, uklonio ih odatle i bacio njihov prah u dolinu kidronsku. ¹³ Uzvišice koje su bile sućelice Jeruzalemu, na južnom dijelu Maslinske gore, i koje je izraelski kralj Salomon bio sagradio Aštarti, sramoti sidonskoj, Kemošu, sramoti moapskoj, i Milkomu, nakazi amonskoj - sve ih je kralj oskvrnio. ¹⁴ Razbio je stupove, iskorijenio ašere i njihova je mjesta ispunio ljudskim kostima. ¹⁵ Isto tako i žrtvenik u Betelu, uzvišicu koju je sagradio Jeroboam, sin Nebatov, koji je naveo Izraela na grijeh, kralj je srušio, oborio žrtvenik i tu uzvišicu, satro kamenje u prah, spalio ašere. ¹⁶ A kad se Jošija okrenuo i vidio grobove koji bijahu ondje na gori, poslao da se sakupe kosti iz onih grobova i spali ih na žrtveniku. Tako ga je oskvrnuo, izvršavajući riječ Jahvinu, koju je objavio čovjek Božji (dok je Jeroboam bio na žrtveniku za vrijeme svećanosti). Okrenuvši se, Jošija baci oči na grob čovjeka Božjeg koji je objavio sve to ¹⁷ i upita: "Kakav je ono spomenik što ga vidim?" Ljudi iz grada odgovoriše mu: "To je grob čovjeka Božjeg koji je došao iz Judeje i koji je proreкао sve ovo što si ti učinio s betelskim žrtvenikom." ¹⁸ "Pustite ga na miru", reče kralj, "i neka nitko ne dira njegove kosti." Tako su ostale njegove kosti netaknute s kostima proroka koji je došao iz Samarije. ¹⁹ Jošija je jednako razorio sve hramove uzvišica koje su izraelski kraljevi sagradili po gradovima Samarije da bi srdili Jahvu i učinio je s njima kao što je učinio u Betelu. ²⁰ Sve svećenike uzvišica poklao je na žrtvenicima; na njima je spalio i ljudske kosti. Potom se vratio u Jeruzalem. ²¹ Kralj naredi svemu narodu: "Svetkujte Pashu u čast Jahve, Boga svoga, po običaju koji je zapisan u ovoj Knjizi Saveza." ²² Takva se Pasha nije svetkovala od vremena sudaca koji su sudili Izraelu i za sve vrijeme kraljeva izraelskih i judejskih. ²³ Samo je osamnaeste godine kraljevanja Jošijina svetkovana takva Pasha u čast Jahve, u Jeruzalemu. ²⁴ Osim toga, sve bajače i sve vračare, sve kućane bogove i idole i sve sramote koje se mogu vidjeti u zemlji judejskoj i Jeruzalemu - sve je to Jošija uklonio da izvrši riječi Zakona, zapisane u knjizi koju je našao Hilkiya,

²⁵ svećenik Doma Jahvina. Nije bilo prije njega takva kralja koji se obratio Jahvi svim srcem svojim, svom dušom svojom i svom snagom svojom, u svemu vjeran Zakonu Mojsijevu, a ni poslije njega nije mu bilo ravna.

²⁶ Ipak Jahve nije odustao od plamena svoga velikoga gnjeva kojim je uskipio protiv Judejaca zbog svih izazova kojima ga je Manaše ljutio.

²⁷ Jahve je odlučio: "Maknut æu Judejce ispred sebe kao što sam maknuo Izraela; odbacit æu ovaj grad koji sam izabrao, Jeruzalem, i Dom o kojem rekoh: "Tu æe biti Ime moje."

²⁸ Ostala povijest Jošijina i sve što je uèinio, zar sve to nije zapisano u knjizi Ljetopisa judejskih kraljeva?

²⁹ U njegovu je vrijeme faraon Neko, egipatski kralj, krenuo protiv asirskoga kralja na rijeci Eufratu. Kralj Jošija pošao je preda nj, ali ga on ubi u Megidu, pri prvom susretu.

³⁰ Sluge njegove prenesoše mu tijelo kolima iz Megida, odvezoše ga u Jeruzalem i sahraniše u njegovoj grobnici. Sav narod zemlje primi Joahaza, sina Jošijina; pomazaše ga i proglasiše kraljem namjesto njegova oca.

³¹ Joahazu bijahu dvadeset i tri godine kad se zakraljio. Kraljevao je tri mjeseca u Jeruzalemu. Njegova se majka zvala Hamitah, kæi Jeremije, i bila je iz Libne.

³² On je èinio što je zlo u oèima Jahvinim, sve kao što su èinili oci njegovi.

³³ Faraon Neko bacio ga je u okove u Ribli, na području Hamata, da ne vlada u Jeruzalemu i udario je na zemlju danak od stotinu talenata srebra i deset talenata zlata.

³⁴ Faraon Neko postavio je za kralja Elijakima, sina Jošijina, na mjesto njegova oca Jošije. I ime mu je promijenio u Jojakim.

³⁵ A Joahaza je uzeo i odveo u Egipat te on umrije ondje. Jojakim je dao faraonu srebro i zlato, ali je nametnuo zemlji porez da bi smogao svotu koju je faraon zahtijevao. Svakome je nametnuo

³⁶ prema njegovu stanju, uzimao srebro i zlato koje je morao davati faraonu Neku. Jojakimu je bilo dvadeset i pet godina kad je postao kraljem i kraljevao je jedanaest godina u Jeruzalemu. Materi

³⁷ mu je bilo ime Zebida, kæi Pedajina, i bila je iz Rume. On je èinio što je zlo u oèima Jahvinim, sve kao što su èinili i oci njegovi.

Chapter 24

¹ U njegovo je vrijeme došao Nabukodonozor, kralj babilonski, i Jojakim mu je bio podložan tri godine, zatim se ponovno pobunio protiv njega.

² Ovaj pak poslao protiv njega kaldejske pljaèkaške èete, aramejske, moapske i amonske, sve ih poslao protiv Judeje da je opustoše, potvrđujuæi rijeè koju je Jahve bio objavio po slugama svojim prorocima.

³ To se dogodilo Judeji prema prijetnji Jahvinoj da æe je istrijebiti ispred svoga lica zbog grijeha Manašeovih: zbog svega što je Manaše

⁴ uèinio i zbog nedužne krvi koju je prolio, natopio Jeruzalem krvlju nedužnom. Jahve nije htio
 oprostiti. ⁵ Ostala povijest Jojakimova i sve što je uèinio, zar sve to nije zapisano u knjizi Ljetopisa
 judejskih kraljeva? ⁶ Jojakim je poèinuo kraj svojih otaca, a njegov sin Jojakin zavlada mjesto
 njega. ⁷ Egipatski kralj nije više izlazio iz zemlje, jer je babilonski kralj osvojio od Egipatskog
 potoka do rijeke Eufrata sve što je pripadalo egipatskom kralju. ⁸ Jojakinu je bilo osamnaest godina
 kad se zakraljio i kraljevaò je tri mjeseca u Jeruzalemu. Materi mu je bilo ime Nehušta, kæi Elnatana,
 i bila je iz Jeruzalema. ⁹ On je èinio što je zlo u oèima Jahvinim, sve kao što je èinio i njegov otac.
¹⁰ U ono vrijeme krenu ljudstvo babilonskog kralja Nabukodonozora protiv Jeruzalema i grad je
 bio opkoljen. ¹¹ Dođe i babilonski kralj Nabukodonozor da napadne grad, dok ga je njegovo ljudstvo
 opsjedalo. ¹² Tada je judejski kralj Jojakin izišao pred babilonskoga kralja: on, njegova majka,
 njegove sluge, njegove vojskovođe i dvorani, a babilonski kralj zarobi ga - osme godine svoga
 kraljevanja. ¹³ On je odnio sve iz riznice Doma Jahvina i iz riznica kraljevskog dvora i razbio je
 sve zlatne predmete koje je Salomon, kralj Izraela, naèinio za Svetište Jahvino. Tako se ispunila
 rijeè Jahvina. ¹⁴ Odveo je u progonstvo sav Jeruzalem, sve vojskovođe i sve vrsne ratnike, oko
 deset tisuæa prognanika, sa svim kovaèima i bravarima. Jedino je preostao najsiromašniji narod
 zemlje. ¹⁵ Odveo je Jojakina u Babilon; tako isto i kraljevu majku i sve žene kraljeve, njegove
 dvorane, plemenitaše zemlje, sve ih je odveo iz Jeruzalema u progonstvo u Babilon. ¹⁶ Sve sposobne
 ljude, njih sedam tisuæa na broju; kovaèe i bravare, tisuæu na broju; sve ljude sposobne za boj, sve
 ih je kralj babilonski odveo u Babilon, u sužanjstvo. ¹⁷ Babilonski je kralj postavio za kralja mjesto
 Jojakina njegova strica Mataniju, ali mu je promijenio ime u Sidkija. ¹⁸ Sidkiji je bila dvadeset i
 jedna godina kad se zakraljio, a kraljevaò je jedanaest godina u Jeruzalemu. Materi mu bijaše ime
 Hamitala, kæi Jeremije, i bila je iz Libne. ¹⁹ Èinio je što je zlo u oèima Jahvinim, sve kao što je
 èinio Jojakin. ²⁰ To je zadesilo Jeruzalem i Judu zbog gnjeva Jahvina; Jahve ih napokon i odbaci
 ispred lica svoga. Sidkija se pobuni protiv babilonskog kralja.

Chapter 25

¹ Devete godine njegova kraljevanja, desetoga dana desetoga mjeseca, krenu sam babilonski kralj Nabukodonozor sa svom svojom vojskom na Jeruzalem. Utabori se pred gradom i opasa ga opkopom. ² Grad osta opkoljen do jedanaeste godine Sidkijina kraljevanja. ³ Devetoga dana èetvrtoga mjeseca, kad je u gradu zavladao takva glad da priprosti puk nije imao ni kruha, ⁴ neprijatelj provali u grad. Tada kralj i svi ratnici pobjegoše noæu kroz vrata između dva zida nad Kraljevim vrtom - Kaldejci bijahu opkolili grad - i krenuše putem prema Arabi. ⁵ Kaldejske èete nagnuše u potjeru za kraljem i sustigoše ga na Jerihonskim poljanama, a sva se njegova vojska razbježala. ⁶ Kaldejci uhvatiše kralja i odvedoše ga u Riblu pred kralja babilonskog, koji mu izreèe presudu. ⁷ Sidkijine sinove pokla pred njegovim oèima, Sidkiji iskopa oèi, okova ga verigama i odvede u Babilon.

⁸ Sedmoga dana petoga mjeseca - devetnaeste godine kraljevanja Nabukodonozora, kralja babilonskog - uèe u Jeruzalem Nebuzaradan, zapovjednik kraljeve tjelesne straže i èasnik babilonskog kralja. ⁹ On zapali Dom Jahvin, kraljevski dvor i sve kuæe u Jeruzalemu. ¹⁰ Kaldejske èete, pod zapovjednikom kraljevske tjelesne straže, razoriše zidine koje su okruživale Jeruzalem. ¹¹ Nebuzaradan, zapovjednik kraljeve tjelesne straže, odvede u sužanjstvo ostatak naroda koji bijaše ostao u gradu, a tako i prebjege babilonskom kralju i ostalu svjetinu. ¹² Neke od malih ljudi ostavi zapovjednik u zemlji kao vinogradare i ratare. ¹³ Kaldejci razbiše tuèane stupove u Domu Jahvinu, podnožja i mjedeno more koji su bili u Domu Jahvinu i tuèe odniješe u Babilon. ¹⁴ Uzeše i lonce, lopate, noževe, posudice i uopæe sav tuèani pribor koji se upotrebljavao za bogoslužja. ¹⁵ Zapovjednik uze i kadionice i škropionice, uopæe sve što bijaše od zlata i srebra, ¹⁶ dva stupa, jedno more i podnožja, što je Salomon dao izraditi za Dom Jahvin. Nije moguæe procijeniti koliko je tuèa bilo u svim tim predmetima. ¹⁷ Prvi stup bijaše visok osamnaest lakata, imao je glavicu od tuèa, visoku pet lakata; obavijaše je oplet i mogranji, sve od tuèa. Takav je bio i drugi stup. ¹⁸ Zapovjednik straže odveo je sveæenièkog poglavara Seraju, drugog sveæenika, Sefaniju, i tri èuvara praga. ¹⁹ Iz grada je odveo jednog dvoranina, vojnièkog zapovjednika, pet ljudi iz kraljeve pratnje koji se zatekoše u gradu, pisara zapovjednika vojske koji je novaèio puk i šezdeset puèana koji se takoðer zatekoše u gradu. ²⁰ Zapovjednik kraljevske tjelesne straže Nebuzaradan odvede ih pred kralja babilonskoga u Riblu. ²¹ I kralj babilonski zapovjedi da ih pogube u Ribli, u zemlji hamatskoj. Tako su judejski narod odveli s njegove rodne grude. ²² Narodu što je ostao u zemlji judejskoj i što ga je ostavio babilonski kralj Nabukodonozor - postavio je ovaj za upravitelja

²³ Gedaliju, sina Ahikamova, unuka Šafanova. Svi vojni zapovjednici i njihovi ljudi saznaše da je babilonski kralj postavio zemlji za namjesnika Gedaliju i dođoše pred njega u Mispu: Netanijin sin Jišmael; Kareahov sin Johanan; sin Tanhumeta iz Netofe, Seraja; Maakatijev sin Jaazanija - oni i svi njihovi ljudi. ²⁴ Gedalija se zakle njima i njihovim ljudima i reče: "Ne bojte se služiti Kaldejcima; ostanite u zemlji, budite podložni babilonskom kralju i bit će vam dobro." ²⁵ Ali sedmoga mjeseca Jišmael, sin Netanijin, unuk Elišamin, koji bijaše kraljevskog roda, i još deset ljudi s njim ubiše Gedaliju te on umrije kao i svi Judejci i Kaldejci koji bijahu s njim u Mispi. ²⁶ Tada sav narod, od maloga do velikog, i svi zapovjednici četa ustadoše i odoše u Egipat jer se bojahu Kaldejaca. ²⁷ Trideset i sedme godine otkako je zasužnjen judejski kralj Jojakin, dvadeset i sedmog dana dvanaestoga mjeseca, babilonski kralj Evil Merodak u prvoj godini svoje vladavine pomilova judejskog kralja Jojakina i pusti ga iz tamnice. ²⁸ Ljubezno je s njime razgovarao i stolicu mu postavio više nego ostalim kraljevima koji bijahu s njim u Babilonu. ²⁹ Jojakin je odložio svoje tamničke haljine i jeo s kraljem za istim stolom svega svoga vijeka. ³⁰ Do kraja njegova života babilonski mu je kralj trajno, iz dana u dan, davao uzdržavanje.

1 Chronicles

Chapter 1

¹ Adam, ² Šet, Enoš, Kenan, Mahalalel, Jared, ³ Henok, Metušalah, Lamek, ⁴ Noa, Šem, Ham i Jafet. ⁵ Sinovi Jafetovi: Gomer, Magog, Madaj, Javan, Tubal, Mešek i Tiras. ⁶ Gomerovi sinovi: Aškenaz, Rifat i Togarma. ⁷ Javanovi sinovi: Eliša, Taršiš, Kitijci i Dodanci. ⁸ Hamovi sinovi: Kuš, Misrajim, Put i Kanaan. ⁹ Kuševi sinovi: Seba, Havila, Sabta, Rama i Sabteka; Ramini sinovi: Šeba i Dedan. ¹⁰ Kušu se rodi Nimrod, koji bijaše prvi vlastodržac na zemlji. ¹¹ Od Misrajima potekli su Ludijci, Anamijci, Lehabijci, Neftuhijci, ¹² Patrušani i Kasluhijci, od kojih su potekli Filistejci i Kaftorci. ¹³ Kanaan rodi Sidona, svog prvenca, i Heta, ¹⁴ i Jebusejce, Amorejce, Girgašane, ¹⁵ Hivijce, Arkijce, Sinijce, ¹⁶ Arvadijce, Semarijce i Hamatijce. ¹⁷ Šemovi sinovi: Elam, Ašur, Arpakšad, Lud i Aram. Aramovi sinovi: Us, Hul, Geter i Mešek. ¹⁸ Arpakšadu se rodi

¹⁹ Šelah, Šelahu se rodi Eber. Eberu se rodiše dva sina: jednom bješe ime Peleg, jer se za njegova
doba razdijelila zemlja. Njegovu je bratu bilo ime Joktan. ²⁰ Od Joktana se rodiše Almodad, Šelef,
²¹ Hasarmavet, Jerah, ²² Hadoram, Uzal, Dikla, ²³ Obal, Abimael, Šeba, ²⁴ Ofir, Havila i Jobab. Svi
su to sinovi Joktanovi. ²⁵ Šem, Arpakšad, Šalah, ²⁶ Eber, Peleg, Rau, ²⁷ Serug, Nahor, Tarah,
²⁸ Abram, to jest Abraham. ²⁹ Abrahamovi sinovi: Izak i Jišmael. Ovo je njihovo rodoslovlje:
³⁰ Jišmaelov prvenac Nebajot, zatim Kedar, Adbeel, Mibsam, ³¹ Mišma, Duma, Masa, Hadad, Tema,
³² Jetur, Nafiš i Kedma. To su Jišmaelovi sinovi. ³³ Sinovi Ketur, Abrahamove inoèe: ona rodi
Zimrana, Jokšana, Medana, Midjana, Jišbaka i Šuaha. Sinovi Jokšanovi jesu: Šeba i Dedan.
³⁴ Midjanovi su sinovi bili: Efa, Efer, Henok, Abida i Eldaa. Svi su oni bili Keturini sinovi.
³⁵ Abrahamu se rodi Izak; Izakovi su sinovi bili: Ezav i Izrael. ³⁶ Ezavovi su sinovi bili: Elifaz,
³⁷ Reuel, Jeuš, Jalam i Korah. ³⁸ Elifazovi su sinovi bili: Teman, Omar, Sefi, Gatan, Kenaz, Timna
i Amalek. ³⁹ Reuelovi su sinovi bili: Nahat, Zerah, Šama i Miza. ⁴⁰ Seirovi su sinovi bili: Lotan,
⁴¹ Šobal, Sibeon, Ana, Dišon, Eser i Dišan. ⁴² Lotanovi su sinovi bili: Hori i Homam; Lotanova je
sestra bila Timna. ⁴³ Šobalovi su sinovi bili: Alvan, Manahat, Ebal, Šefi i Onam. Sibeonovi su
⁴⁴ sinovi bili: Aja i Ana. ⁴⁵ Anin je sin bio Dišon, a Dišonovi su sinovi bili: Hamram, Ešban, Jitran
i Keran. ⁴⁶ Eserovi su sinovi bili: Bilhan, Zaavan i Jaakan. Dišonovi su sinovi bili Us i Aran.
⁴⁷ Evo kraljeva koji su kraljevali u zemlji edomskoj prije nego je zavladao kralj sinova Izraelovih:
⁴⁸ Bela, sin Beorov; gradu mu je bilo ime Dinhaba. ⁴⁹ Kad je umro Bela, na njegovo se mjesto zakraljio
⁵⁰ Jobab, sin Zareha iz Bosre. ⁵¹ Kad je umro Jobab, zakraljio se na njegovo mjesto Hušam iz temanske
zemlje. ⁵² Kad je umro Hušam, zakraljio se na njegovo mjesto Bedadov sin Hadad, koji je potukao
⁵³ Midjance na Moapskom polju; gradu mu je bilo ime Avit. ⁵⁴ Kad je umro Hadad, zakraljio se na
⁵⁵ njegovo mjesto Samla iz Masreke. ⁵⁶ Kad je umro Samla, zakraljio se na njegovo mjesto Šaul iz
⁵⁷ Rehobota na Rijeci. ⁵⁸ Kad umrije Šaul, zavlada Baal Hanan, Akborov sin. ⁵⁹ Kad je umro Baal
⁶⁰ Hanan, zavladao je Hadad; gradu mu je bilo ime Pai. Žena mu se zvala Mehetabela. Bila je kći
⁶¹ Matredova iz Me Zahaba. ⁶² Kad je umro Hadad, nastali su knezovi u Edomu: knez Timna, knez

Alva, knez Jetet,⁵² knez Oholibama, knez Ela, knez Pinon,⁵³ knez Kenaz, knez Teman, knez Mibsar,⁵⁴ knez Magdiel i knez Iram. To su bili knezovi edomski.

Chapter 2

¹ Evo Izraelovih sinova: Ruben, Šimun, Levi, Juda, Jisakar i Zebulun,² Dan, Josip i Benjamin, Naftali, Gad i Ašer.³ Judini sinovi: Er, Onan i Šela. Ta mu je tri rodila Kanaanka, Šuina kæi. Ali Er, Judin prvenac, bijaše nevaljao u Jahvinim oëima i Jahve ga pogubi.⁴ Njegova nevjesta Tamara rodi mu Peresa i Zeraha. U svemu je bilo pet Judinih sinova.⁵ Peresovi su sinovi bili: Hesron i Hamul.⁶ Zerahovi su sinovi bili: Zimri, Etan, Heman, Kalkol i Dara; u svemu pet.⁷ Karmijevi su sinovi bili: Akar, koji je nanio zlo Izraelu prekršivši kletvu.⁸ A sinovi Etanovi: Azarja.⁹ Hesronovi sinovi koji mu se rodiše bijahu: Jerahmeel, Ram i Kelubaj.¹⁰ Ram rodi Aminadaba, a Aminadab rodi Nahšona, kneza Judinih sinova.¹¹ Nahšon rodi Salmu, Salma rodi Boaza.¹² Boaz rodi Obeda, Obed rodi Jišaja.¹³ Jišaj rodi prvenca Eliaba, drugog Abinadaba, treæeg Šimu,¹⁴ èetvrtog Netanela, petog Radaja,¹⁵ šestog Osema, sedmoga Davida.¹⁶ Sestre im: Sarviju i Abigajilu. Sarvijini su sinovi bili: Abišaj, Joab, Asahel, trojica.¹⁷ Abigajila je rodila Amasu, Amasin je otac bio Jišmaelac Jeter.¹⁸ Hesronov sin Kaleb imao je sa ženom Azubom i s Jeriotom sinove, a sinovi su mu bili: Ješer, Šobab i Ardon.¹⁹ Kad je umrla Azuba, uze Kaleb za ženu Efratu i ona mu rodi Hura.²⁰ Hur rodi Urija, a Uri rodi Besalelu.²¹ Potom Hesron uze kæer Makira, oca Gileadova; uzeo ju je za ženu kad mu je bilo šezdeset godina i ona mu rodi Seguba.²² Segub rodi Jaira, koji je imao dvadeset i tri grada u gileadskoj zemlji.²³ Ali su Gešurci i Aramejci osvojili od njih Jairova Sela, Kenat sa selima, šezdeset gradova. To su sve osvojili sinovi Makira, oca Gileadova.²⁴ Kad je umro Hesron u Kaleb Efrati, Hesronova žena Abija rodi mu Ašhura, oca Tekoina.²⁵ Sinovi Jerahmeela, Hesronova prvenca, bili su: prvenac Ram, pa Buna, Oren, Osem i Ahija.²⁶ Jerahmeel je imao i drugu ženu, zvala se Atara, koja je bila Onamova majka.²⁷ Sinovi Rama, Jerahmeelova prvenca, bili su Maas,

28 Jamin i Eker. Onamovi su sinovi bili: Šamaj i Jada; Šamajevi sinovi: Nadab i Abišur.
 29 Abišurova se žena zvala Abihajla, koja mu rodi Ahbana i Molida. 30 Nadabovi su sinovi bili:
 Seled i Afajim, ali je Seled umro bez djece. 31 Sinovi su Afajimovi bili: Jiši; Jišijevi sinovi: Šešan;
 Šešanov sin Ahlaj. 32 Sinovi Jade, brata Šamajeva, bili su: Jeter i Jonatan; ali je Jeter umro bez
 djece. 33 Jonatanovi su sinovi bili: Pelet i Zaza. To su bili Jerahmeelovi sinovi. 34 Šešan nije imao
 sinova, nego kæeri; ali je Šešan imao slugu Egipæanina po imenu Jarhu. 35 Zato je Šešan dao kæer
 sluzi Jarhi za ženu i ona mu rodi Ataja. 36 Ataj rodi Natana, Natan rodi Zabada. 37 Zabad rodi
 Eflala, Eflal rodi Obeda; 38 Obed rodi Jehua, Jehu rodi Azarju, 39 Azarja rodi Helesa, Heles rodi
 Elasu; 40 Elasa rodi Sismaja, Sismaj rodi Šaluma, 41 Šalum rodi Jekamju, Jekamja rodi Elišamu.
 42 Sinovi Kaleba, Jerahmeelova brata, bili su: njegov prvenac Meša, otac Zifov; sinovi oca Mareše
 bili su: Hebron. 43 Hebronovi sinovi Korah, Tapuah, Rekem i Šema. 44 Šema rodi Rahama, oca
 Jorkoamova, a Rekem rodi Šamaja. 45 Šamajev je sin bio Maon, a Maon je bio otac Bet-Sarov.
 46 Efa, Kalebova inoèa, rodila je Harana, Mosu i Gazeza; Haran je rodio Gazeza. 47 Johdajevi su
 sinovi bili: Regem, Jotam, Gešan, Felet, Efa i Šaaf. 48 Maaka, Kalebova inoèa, rodila je Šebera i
 Tirhanu. 49 Rodila je Šaafa, oca Madmanina, Ševu, oca Makbenina, i oca Gibina; a Kalebova je
 kæi bila Aksa. 50 To su bili sinovi Kalebovi. A sinovi Hura, Efratina prvenca: Šobal, otac Kirjat
 Jearimov, 51 Salma, otac Betlehemov, i Haref, otac Bet-Gaderov. 52 A sinovi Šobala, oca Kirjat
 Jearimova: Reaja, polovica Manahaæana. 53 Kirjatjearimske su porodice bile: Jitrani, Puæani,
 Šumaæani i Mišrani; od njih su potekli Soraæani i Eštaoljani. 54 Salmi su sinovi: Betlehem,
 Netofaæani, Atrot, Bet Joab i polovina Manahaæana, Saraæani. 55 Književnièke obitelji koje su
 živjele u Jabesu bile su: Tiraæani, Simeaæani, Sukaæani. To su Kinejci koji su potekli od Hamata,
 oca Rekabova doma.

Chapter 3

¹ Ovo su Davidovi sinovi koji mu se rodiše u Hebronu: prvenac Amnon od Jizreelke Ahinoame, drugi Daniel od Karmelke Abigajle, ² treæi Abšalom, sin Maake, kæeri Talmaja, gešurskoga kralja, èetvrti Adonija, sin Hagitin, ³ peti Šefatja od Abitale, šesti Jitream od njegove žene Egle. ⁴ Šest mu se sinova rodilo u Hebronu, gdje je kraljevao sedam godina i šest mjeseci; a trideset je i tri godine kraljevao u Jeruzalemu. ⁵ Ovi mu se sinovi rodiše u Jeruzalemu: Šimeja, Šobab, Natan i Salomon; èetiri od Bat-Šebe, kæeri Amielove. ⁶ Jibhar, Elišama, Elifalet, ⁷ Nogah, Nefeg, Jafija, ⁸ Elišama, Elijahada, Elifelet: devet. ⁹ Sve Davidovi sinovi osim inoèkih sinova i njihove sestre Tamare. ¹⁰ Salomonov je sin bio Roboam, njegov sin Abija, njegov sin Asa, njegov sin Jošafat, ¹¹ njegov sin Joram, njegov sin Ahazja, njegov sin Joaš, ¹² njegov sin Amasja, njegov sin Azarja, njegov sin Jotam, ¹³ njegov sin Ahaz, njegov sin Ezekija, njegov sin Manaše, ¹⁴ njegov sin Amon, njegov sin Jošija. ¹⁵ Jošijini su sinovi bili: prvenac Johanan, drugi Jojakim, treæi Sidkija, èetvrti Šalum. ¹⁶ Jojakimovi su sinovi bili: Jekonija, njegov sin, i Sidkija, njegov sin. ¹⁷ Sinovi sužnja Jekonje bili su Šealtiel, njegov sin, ¹⁸ Malkiram, Pedaja, Šenasar, Jekamja, Jošama i Neadja. ¹⁹ Pedajini su sinovi bili: Zerubabel i Šimej; Zerubabelovi sinovi: Mešulam i Hananija, i sestra im Šelomita. ²⁰ Hašuba, Ohel, Berekja, Hasadja i Jušab-Hesed, njih petorica. ²¹ Hananijini su sinovi bili: Pelatja i Jišaja, Refajini sinovi, Arnanov sin, Obadjin sin, Šekanijin sin. ²² Šekanijini su sinovi bili: Šemaja, a Šemajini su sinovi bili: Hatuš, Jigal, Barijah, Nearja i Šafat, šestorica. ²³ Nearjini su sinovi bili Elijoenaj, Ezekija i Azrikam, trojica. ²⁴ Elijoenajevi su sinovi bili Hodavja, Elijašib, Felaja, Akub, Johanan, Delaja i Anani, sedmorica.

Chapter 4

¹ Judini su sinovi bili: Peres, Hesron, Karmi, Hur i Šobal. ² Šobalov sin Reaja rodi Jahata, a Jahat rodi Ahumaja i Lahada. To su soratski rodovi. ³ Ovo su sinovi od oca Etama: Jizreel, Jišma i Jidbaš, a njihovoj je sestri bilo ime Haslelponija. ⁴ Fenuel je bio otac Gedoru, a Ezer je bio Hušin otac. To su bili sinovi Hura, prvenca Efrate, oca Betlehema. ⁵ A otac Tekoe Ašhur imao je dvije

⁶ žene, Helu i Naaru. Naara mu je rodila Ahuzama, Hefera, Temnance i Ahaštarce. To su Naarini
⁷ sinovi. Helini su sinovi bili: Seret, Sohar i Etnan. ⁸ Kos rodi Anuba i Hasobebu i porodice
⁹ Harumova sina Aharhela. Jabes je bio izvrsniji među braæom i mati mu je nadjela ime Jabes
¹⁰ govoreæi: "Rodila sam ga s bolom." Jabes je prizvao Izraelova Boga govoreæi: "Ako me odista
 blagoslivljaš, raširi moje podruèje, neka bude tvoja ruka uza me i saèuvaj me oda zla, tako da se
 ne muèim!" Ispuni mu Bog za što ga je molio. ¹¹ Šuhin brat Kelub rodi Mehira; on je bio Eštonov
¹² otac. Od Eštona poteèe Bet Rafa, Paseah i Tehina, otac Ir Nahaša. To su Rekini ljudi. ¹³ A
¹⁴ Kenazovi su sinovi bili: Otniel i Seraja. Otnielovi sinovi: Hatat i Meonotaj. Meonotaj rodi Ofru;
¹⁵ Šeraja rodi Joaba, oca onih što žive u Dolini rukotvoraca, jer bijahu rukotvorci. Sinovi Jefuneova
¹⁶ sina Kaleba bili su: Ir, Ela i Naam; Elin je sin bio Kenaz. Jehalelelovi su sinovi bili Zif, Zifa,
¹⁷ Tirja i Asrael. Ezrini sinovi: Jeter, Mered, Efer i Jalon; Jeter rodi Mirjamu, Šamaja i Jišboha,
¹⁸ Eštemoina oca. Njegova žena Judejka rodila je Jereda, Gedorova oca, Hebera, Sokova oca, i
 Jekutiela, Zanoahova oca. To su bili sinovi Bitje, faraonove kaeri koju je za ženu uzeo Mered.
¹⁹ Sinovi Hodijine žene, sestre Nahama, Keilina oca, bili su: Šimun, otac Jomama Garmijca, i
²⁰ Eštemoa Maakaæanin. Šimunovi su sinovi bili: Amnon, Rina, Ben-Hanan i Tilon. Išijevi sinovi:
²¹ Zohet i Ben-Zohet. Sinovi Judina sina Šele bili su: Er, Lekin otac, Lada, Marešin otac, i obitelji
²² platnarske kuæe u Bet Ašbeji; Jokim i ljudi iz Kozebe Joaš i Saraf, koji su vladali nad Moabom
 i vratili se u Betlehem. Ali su to stari događaji. ²³ To su bili lonèari koji su živjeli u Netajimu i u
 Gederi kod kralja i bili su ondje zaposleni u njega. ²⁴ Šimunovi su sinovi bili Nemuel, Jamin, Jarib,
²⁵ Zerah i Šaul. Njegov je sin bio Šalum, a njegov je sin Mibsam, njegov sin Mišma. ²⁶ Mišmini
 su sinovi bili: Hamuel, sin mu, i njegov sin Zakur i njegov sin Šimej. ²⁷ Šimej je imao šesnaest
 sinova i šest kaeri; njegova braæa nisu imala mnogo sinova, i sve njihove porodice nije bilo tako
 mnogo kao Judinih sinova. ²⁸ Živjeli su u Beer Šebi, Moladi i Hasar Šualu, ²⁹ u Bilhi, u Esemu,
³⁰ u Toladu, u Betuelu, u Hormi, u Siklagu, ³¹ u Bet Markabotu, u Hasar Susimu, u Bet Biriju i u
³² Šaarajimu. To su bili njihovi gradovi do Davidova kraljevanja. A njihova su naselja bila: Etam
³³ i Ajin, Rimon, Token i Ašan, pet gradova. I sva njihova naselja što su bila oko tih gradova do

Baala. To su bili njihovi stanovi i njihovi plemenski popisi. ³⁴ Mešobad, Jamlek i Amasjin sin
³⁵ Joša, ³⁶ Joel i Jehu, sin Jošibje, sina Serajina, sina Asielova, ³⁶ Elijoenaj, Jaakoba, Ješohaja, Asaja,
³⁷ Adiel, Jesimiel i Benaja, ³⁷ Ziza, sin Šifija, sina Alonova, sina Jedajeva, sina Šimrijeva, sina
³⁸ Šemajina. ³⁸ Ti su imenovani bili starješine svojim rodovima i njihove su se porodice veoma
³⁹ umnožile. ³⁹ Zato su otišli do mjesta kako se ide u Gedor do istoène strane doline da traže pašu
⁴⁰ stoci. ⁴⁰ Našli su obilatu i dobru pašu i prostranu, sigurnu i mirnu zemlju. Buduæi da su ondje prije
⁴¹ živjeli Hamovi potomci, ⁴¹ Šimunovci, poimence popisani, navališe za vremena judejskoga kralja
 Ezekije te razbiše njihove šatore i njihove zaklone koji se nađoše ondje. Baciše na njih kletvu, koja
 traje do današnjega dana, i nastaniše se na njihovo mjesto jer su ondje bili pašnjaci za njihovu stoku.
⁴² ⁴² Onda su neki među onima što su pripadali Šimunovim sinovima, njih pet stotina, izbili na planinu
 Seir, na èelu s Felatjom, Nearjom, Refajom i Uzielom, Išijevim sinovima. ⁴³ ⁴³ Oni pobiše ostatak
 koji se spasio između Amaleèana i naseliše se ondje do današnjega dana.

Chapter 5

¹ ¹ Sinovi Izraelova prvenca Rubena. On je doista bio prvenac; ali kad je oskrvnuo oèevu postelju,
 njegovo je pravo prvorodstva bilo dano sinovima Izraelova sina Josipa, ali im nije bilo upisano u
 rodovnik, ² ² jer je Juda nadvladao među braæom, a od njega se rodio knez. Ipak je pravo prvorodstva
 pripalo Josipu. ³ ³ Sinovi Izraelova prvenca Rubena bili su Henok, Falu, Hesron i Karmi. ⁴ ⁴ Joelovi
 sinovi: njegov sin Šemaja, njegov sin Gog, njegov sin Šimej, ⁵ ⁵ njegov sin Mika, njegov sin Reaja,
⁶ ⁶ njegov sin Baal, ⁶ njegov sin Beera, koga je odveo u sužanjstvo asirski kralj Tiglat Pileser; on je
 bio poglavar Rubenova plemena. ⁷ ⁷ Njegovoj braæi, po obiteljima, kad su se zapisali u plemenski
 rodovnik po naraštajima, bio je poglavar Jeiel, Zaharija, ⁸ ⁸ Bela, sin Azazov, sin Šemin, sin Joelov.
⁹ ⁹ On je živio u Aroeru i do Neba i Baal Meona. ⁹ Prema istoku njegova se zemlja prostirala do ulaza
 u pustinju, od rijeke Eufrata, jer mu se stoka umnožila u gileadskoj zemlji. ¹⁰ ¹⁰ Za Šaulovih vremena
 vojevali su s Hagrijcima koji su izginuli od njihove ruke; tako su se naselili u njihove šatore po
 svemu istoènom području od Gileada. ¹¹ ¹¹ Gadovi su sinovi živjeli blizu njih u bašanskoj zemlji do

¹² Salke. ¹³ Poglavar je bio Joel, a drugi Šafan, pa Janaj i Šafat u Bašanu. ¹⁴ Njihova su braća po svojim rodovima bila: Mihael, Mešulam, Šeba, Joraj, Jakan, Zija, Eber, sedmorica. ¹⁵ To su bili sinovi Abihajila, sina Hurija, sina Jaroaha, sina Gileada, sina Mihaela, sina Ješišaja, sina Jahdona, ¹⁶ sina Buza. ¹⁷ Ahi, sin Abdiela, Gunijeva sina, bio je poglavar njihova roda. ¹⁸ Živjeli su u Gileadu i u njihovim zaseocima te po svim šaronskim pašnjacima do njihovih krajeva. ¹⁹ Svi su bili zapisani u plemenski rodovnik za vremena judejskoga kralja Jotama i za vremena izraelskoga kralja Jeroboama. ²⁰ Rubenovih i Gadovih sinova, i polovine Manašeova plemena, hrabrih junaka koji su nosili štit i mač te zapinjali luk i bili vješti boju, bijaše četrdeset tisuća sedam stotina i šezdeset vojnika. ²¹ Ratovali su protiv Hagrijaca, Iturejaca, Nafišejaca i Nodabejaca. ²² U boju su zavapili k Bogu i on ih je uslišao jer su se pouzdali u nj: potpomognuti su protiv neprijatelja te su im predani u ruke Hagrijci sa svim njihovim saveznicima. ²³ Zaplijenili su njihovu stoku - pedeset tisuća deva, dvije stotine i pedeset tisuća ovaca i koza i dvije tisuće magaraca - i odveli u ropstvo sto tisuća ljudi. ²⁴ Pobijenih je mnogo palo, jer je taj boj bio od Boga; onda se naseliše na njihovo mjesto do sužanjstva. ²⁵ Sinovi polovine Manašeova plemena nastanili su se u toj zemlji od Bašana do Baal Hermona i Šenira i do Hermonske gore. I bijahu se umnožili. ²⁶ Ovo su bili poglavari njihovih rodova: Efer, Jiši, Eliel, Azriel, Jeremija, Hodavja i Jahdiel, hrabri junaci i ugledni muževi: poglavari u svojim rodovima. ²⁷ Ali kad su se iznevjerili Bogu svojih otaca i odali se preljubu s bogovima naroda one zemlje koje je Bog iskorijenio pred njima, ²⁸ probudio je Izraelov Bog neprijateljstvo asirskoga kralja Pula i neprijateljstvo asirskoga kralja Tiglat Pilesera. Oni su odveli u sužanjstvo Rubenovo i Gadovo pleme i polovinu Manašeova plemena. Dovedi su ih u Helah, Habor i Haru i na Gozansku rijeku do današnjega dana. ²⁹ Levijevi su sinovi bili Geršom, Kehat i Merari. ³⁰ Kehatovi sinovi: Amram, Jishar, Hebron i Uziel. ³¹ Amramovi sinovi: Aron, Mojsije i Mirjama. Aronovi sinovi: Nabad i Abihu, Eleazar i Itamar. ³² Eleazar rodi Pinhasa, Pinhas rodi Abišuu; ³³ Abišua rodi Bukija, Buki rodi Uziju; ³⁴ Uzija rodi Zerahju; Zerahja rodi Merajota. ³⁵ Merajot rodi Amarju; Amarja rodi Ahituba; ³⁶ Ahitub rodi Sadoka; Sadok rodi Ahimaasa; ³⁷ Ahimaas rodi Azarju, Azarja rodi Johanana; ³⁸ Johanana rodi Azarju, koji je bio svećenik u Hramu što ga je sagradio Salomon u Jeruzalemu. ³⁹ Azarja rodi Amarju; Amarja rodi Ahituba; ⁴⁰ Ahitub rodi Sadoka, Sadok rodi Šaluma; ⁴¹ Šalum rodi Hilkiju, Hilkija rodi Azarju; ⁴² Azarja

41
rodi Seraju; Seraja rodi Josadaka. Josadak je otišao kad je Jahve odveo u sužanjstvo Judu i Jeruzalem Nabukodonozorovom rukom.

Chapter 6

1 Levijevi su sinovi bili Geršom, Kehat i Merari. 2 Evo imena Geršomovih sinova: Libni i Šimej. 3 Kehatovi su sinovi bili: Amram, Jishar, Hebron i Uziel. 4 Merarijevi sinovi: Mahli i Muši. Ovo su rodovi Levijevaca po svojim ocima. 5 Od Geršoma: sin mu Libni, njegov sin Jahat, njegov sin Zima, 6 njegov sin Joah, njegov sin Ido, njegov sin Zerah, njegov sin Jeatraj. 7 Kehatovi sinovi: sin mu Aminadab, njegov sin Korah, njegov sin Asir, 8 njegov sin Elkana, njegov sin Ebjasaf, njegov sin Asir; 9 njegov sin Tahat, njegov sin Uriel, njegov sin Uzija, njegov sin Šaul. 10 Elkanini sinovi: Amasaj i Ahimot; 11 njegov sin Elkana, njegov sin Sufaj, njegov sin Nahat; 12 njegov sin Eliab, njegov sin Jeroham, njegov sin Elkana. Elkanini sinovi: 13 Samuel, njegov prvenac, drugi Abija. 14 Merarijevi sinovi: Mahli, njegov sin Libni, njegov sin Šimej, njegov sin Uza, 15 njegov sin Šima, njegov sin Hagija, njegov sin Asaja. 16 Ovo su oni koje je postavio David da se brinu za pjevanje u Domu Jahvinu kad je Kovèeg ondje našao svoje poèivalište; 17 oni koji su služili pred Prebivalištem, Šatorom sastanka, pjevajuæi, dok nije Salomon sagradio Dom Jahvin u Jeruzalemu i koji su obavljali službu po propisanom redosljedu. 18 Evo onih što su obavljali službu i njihovih sinova: od Kehatovih sinova: pjevaè Heman, sin Joela, sina Samuela, 19 sina Elkane, sina Jerohama, sina Eliela, sina Toaha, 20 sina Sifa, sina Elkane, sina Mahata, sina Amasaja, 21 sina Elkane, sina Joela, sina Azarje, sina Sefanije, 22 sina Tahata, sina Asira, sina Abjasafa, sina Koraha, 23 sina Jishara, sina Kehata, sina Levija, sina Izraelova. 24 Brat mu Asaf stajao je s desne strane; Asaf je bio sin Berekje, sina Šime, 25 sina Mihaela, sina Baaseja, sina Malkije, 26 sina Etnija, sina Zeraha, sina Adaje, 27 sina Etana, sina Zime, sina Šimeja, 28 sina Jahata, sina Geršoma, sina Levijeva. 29 Merarijevi sinovi, njihova braæa, stajala su mu s lijeve strane: Etan, sin Kušija, sina Abdija, sina Maluka, 30 sina Hašabje, sina Amasje, sina Hilkije, 31 sina Amsija, sina Banija, sina Šomera,

³² sina Mahlija, sina Mušija, sina Merarija, sina Levijeva. ³³ Njihova braća leviti bili su postavljeni
 za svu službu u svetom Prebivalištu, u Domu Božjem. ³⁴ Aron i njegovi sinovi prinosili su kad na
 žrtveniku za paljenice i na kadionom žrtveniku, obavljajući sav posao u Svetinji nad svetinjama i
 izvršujući obred pomirenja nad Izraelom, prema svemu što je zapovjedio Božji sluga Mojsije.
³⁵ Ovo su Aronovi sinovi: sin mu Eleazar, njegov sin Pinhas, njegov sin Abišua, ³⁶ njegov sin
 Buki, njegov sin Uzi, njegov sin Zerahja, ³⁷ njegov sin Merajot, njegov sin Amarja, njegov sin
 Ahitub, ³⁸ njegov sin Sadok, njegov sin Ahimaas. ³⁹ Ovo su im boravišta po naseljima u njihovu
 području: Aronovim sinovima od Kehatove obitelji - jer na njih je pao ždrijeb - ⁴⁰ dali su Hebron
 u judejskoj zemlji s pašnjacima oko njega. ⁴¹ Gradsko polje i njegova sela dali su Jefuneovu sinu
 Kalebu. ⁴² Dali su, dakle, Aronovim sinovima gradove-utočišta Hebron i Libnu s pašnjacima, Jatir
 i Eštemou s pašnjacima, ⁴³ Hilez s pašnjacima, Debir s pašnjacima, ⁴⁴ Ašan s pašnjacima i Bet
 Šemeš s pašnjacima. ⁴⁵ Od Benjaminova plemena: Gebu s pašnjacima, Alemet s pašnjacima i
 Anatot s pašnjacima; dakle trinaest gradova po njihovim rodovima. ⁴⁶ Ostalim Kehatovim sinovima
 prema plemenskim rodovima pripalo je ždrijebom deset gradova od polovine Manašeova plemena.
⁴⁷ Geršomovim sinovima po njihovim rodovima pripalo je od Jisakarova plemena, od Ašerova
 plemena, od Naftalijeva plemena i od Manašeova plemena u Bašanu trinaest gradova. ⁴⁸ Merarijevim
 sinovima po njihovim rodovima pripalo je ždrijebom od Rubenova plemena, od Gadova plemena
 i od Zebulunova plemena dvanaest gradova. ⁴⁹ Tako su Izraelovi sinovi dali levitima te gradove
 s pašnjacima. ⁵⁰ Dali su ždrijebom od plemena Judinih sinova, od plemena Šimunovih sinova i od
 plemena Benjaminovih sinova te gradove koje su spomenuli poimence. ⁵¹ Onima koji su bili od
 rodova Kehatovih sinova te dobili ždrijebom gradove od Efrajimova plemena ⁵² dali su kao
 gradove-utočišta Šekem s pašnjacima u Efrajimovoj gori i Gezer s pašnjacima, ⁵³ Jokmeam s
 pašnjacima, Bet Horon s pašnjacima, ⁵⁴ Ajalon s pašnjacima i Gat-Rimon s pašnjacima. ⁵⁵ Od
 polovine Manašeova plemena dali su rodovima ostalih Kehatovih sinova: Aner s pašnjacima i
 Bileam s pašnjacima. ⁵⁶ Geršomovim sinovima dali su od rodova polovine Manašeova plemena
 Golan u Bašanu s pašnjacima i Aštarot s pašnjacima. ⁵⁷ Od Jisakarova plemena Kedeš s pašnjacima,
 Dobrat s pašnjacima, ⁵⁸ Ramot s pašnjacima i Anem s pašnjacima. ⁵⁹ Od Ašerova plemena Mašal

s pašnjacima, Abdon s pašnjacima,⁶⁰ Hukok s pašnjacima i Rehob s pašnjacima.⁶¹ Od Naftalijeve
 plemena Kedeš u Galileji s pašnjacima, Hamon s pašnjacima i Kirjatajim s pašnjacima.⁶² Ostalim
 Merarijevim sinovima dali su od Zebulunova plemena Rimon s pašnjacima i Tabor s pašnjacima.
⁶³ S onu stranu Jordana, prema Jerihonu, na istočnoj strani Jordana, dali su im od Rubenova plemena
 Beser u pustinji s pašnjacima, Jahsu s pašnjacima,⁶⁴ Kedemot s pašnjacima i Mefaat s pašnjacima.
⁶⁵ Od Gadova plemena Ramot u Gileadu s pašnjacima, Mahanajim s pašnjacima,⁶⁶ Hešbon s
 pašnjacima i Jazer s pašnjacima.

Chapter 7

¹ Jisakarovi su sinovi bili Tola i Fua, Jašub i Šimron, njih četvorica. ² Tolini sinovi: Uzi, Refaja,
 Jeriel, Jahmaj, Jibsam i Samuel, glavari obitelji od Tole, hrabri junaci svrstani po srodstvu; bilo ih
 je na broju za Davidova vremena dvadeset i dvije tisuće i šest stotina. ³ Uzijevi sinovi: Jizrahja;
 Jizrahjini sinovi: Mihael, Obadja, Joel i Jišija, u svemu pet glavara. ⁴ S njima je po obiteljima
 srodnih bilo u vojnim četama za rat trideset i šest tisuća ljudi, jer su imali mnogo žena i sinova.
⁵ Njihove braće po svim Jisakarovim rodovima, hrabrih junaka, bilo je svega osamdeset i sedam
 tisuća i svi su bili popisani u plemenskim rodovnicima. ⁶ Benjaminovi sinovi: Bela, Beker i Jediael,
 njih trojica. ⁷ Belini sinovi: Esbon, Uzi, Uziel, Jerimot i Iri, pet obiteljskih glavara, hrabrih junaka;
 u plemenskom popisu bilo je zapisanih dvadeset dvije tisuće i trideset četiri. ⁸ Bekerovi sinovi:
 Zimra, Joaš, Eliezer, Elijoenaj, Omri, Jerimot, Abija, Anatot i Alamet, svi Bekerovi sinovi. ⁹ U
 plemenskom popisu po koljenima, po obiteljskim glavarima, hrabrih junaka, bilo je zapisano
 dvadeset tisuća i dvije stotine. ¹⁰ Jediaelovi sinovi: Bilhan, Bilhanovi sinovi: Jeuš, Benjamin,
 Ahud, Kenaana, Zetan, Taršiš i Ahišahar. ¹¹ Svih Jediaelovih sinova po obiteljskim glavarima,
 hrabrih junaka, bilo je sedamnaest tisuća i dvije stotine, sve za rat sposobnih. ¹² Šupim i Hupim.
 Sinovi Irovi: Hušim; njegov sin Aher. ¹³ Naftalijevi sinovi: Jahasiel, Guni, Jeser i Šalum. Bilhini
 sinovi. ¹⁴ Manašeovi sinovi: Asriel, koga je rodila Manašeova inoća Aramejka; ona je rodila i
 Makira, Gileadova oca. ¹⁵ Makir je oženio Hupima i Šupima; sestra mu se zvala Maaka; ime

drugome bilo je Selofhad, a Selofhad je imao kœeri. ¹⁶ Makirova žena Maaka rodila je sina, komu
 je nadjela ime Pereš. Bratu mu je dala ime Šareš, a njegovi su sinovi bili Ulam i Rakem. ¹⁷ Ulamovi
 sinovi: Bedan. To su sinovi Gileada, sina Makira, Manašeova sina. ¹⁸ Njegova sestra Hamoleketa
 rodila je Išhoda, Abiezera i Mahlu. ¹⁹ Šemidini su sinovi bili: Ahjan, Šekem, Likhi i Aniam.
²⁰ Efrajimovi sinovi: Šutelah, njegov sin Bered, njegov sin Tahat, njegov sin Elada, njegov sin
²¹ Tahat, njegov sin Zabad, njegov sin Šutelah, Ezer i Elad. Njih su ubili gatski građani, rođeni u
 zemlji, jer su sišli da im otmu stoku. ²² Zato je njihov otac Efrajim tugovao dugo vremena, a braæa
 su mu odlazila da ga tješe. ²³ Onda je ušao k svojoj ženi i ona je zatrudnjela i rodila sina, a on mu
 nadjenu ime Berija, jer se nesreæa dogodila u njegovoj kuæi. ²⁴ Kœi mu je bila Šeera, koja je
 sagradila Donji i Gornji Bet Horon i Uzen Šeeru. ²⁵ Sin mu je bio Refah i Rešef, njegov sin Telah,
 njegov sin Tahan, ²⁶ njegov sin Ladan, njegov sin Amihud, njegov sin Elišama, ²⁷ njegov sin Nun,
²⁸ njegov sin Jošua. Njihov posjed i njihova naselja bili su Betel i njegova sela, s istoka Naaran,
 sa zapada Gazer i njegova sela, Šekem i njegova sela do Gaze s njezinim selima. ²⁹ U rukama
 Manašeovih sinova bio je Bet Šean sa svojim selima, Tanak sa svojim selima, Megido sa svojim
 selima, Dor sa svojim selima. U njima su živjeli sinovi Izraelova sina Josipa. ³⁰ Ašerovi su sinovi
 bili: Jimna, Jišva, Jišvi i Berija, i njihova sestra Seraha. ³¹ Berijini sinovi: Heber i Malkiel; on je
 bio Birzajitov otac. ³² Heber postade otac Jafletu, Šomeru, Hotamu i njihovoj sestri Šui. ³³ Jafletovi
 su sinovi bili: Pasak, Bimhal i Ašvat; to su bili Jafletovi sinovi. ³⁴ A sinovi njegova brata Šomera:
 Rohga, Huba i Aram. ³⁵ Sinovi njegova brata Helema: Sofah, Jimna, Šeleš i Amal. ³⁶ Sofahovi
 sinovi: Suah, Harnefer, Šual, Beri, Jimra, ³⁷ Beser, Hod, Šama, Šilša, Jitran i Bera. ³⁸ Jeterovi
 sinovi: Jefune, Fispia i Ara. ³⁹ Ulini sinovi: Arah, Haniel i Risja. ⁴⁰ Svi su oni bili Ašerovi sinovi,
 obiteljski glavari, probrani hrabri junaci, glavari među knezovima; kad su bili popisani, bilo ih je
 dvadeset i šest tisuæa ljudi u bojnim ÷etama.

Chapter 8

¹ Benjamin rodi prvenca Belu, drugog Ašbela, treæeg Ahraba, ² èetvrtog Nohu i petog Rafu.
³ Belini su sinovi bili: Adar, Gera, Ehudov otac, ⁴ Abišua, Naaman, Ahoah, ⁵ Gera, Šefufan i
⁶ Huram. Oni su bili Ehudovi sinovi i bili su obiteljski glavari onima koji su živjeli u Gebi, odakle
su ih odveli u sužanjstvo u Manahat; ⁷ Naaman, Ahija i Gera; on ih je vodio u sužanjstvo i rodio
Uzu i Ahihuda. ⁸ Šaharajim, pošto je otpustio žene Hušimu i Baru, dobio je sinove u Moapskom
⁹ polju: sa svojom ženom Hodešom imao je sinove Jobaba, Sibju, Mešu, Malkama, ¹⁰ Jeusa, Sakju
i Mirmu; to su bili njegovi sinovi, obiteljski glavari. ¹¹ S Hušimom je rodio Abituba i Elpaala.
¹² Elpaalovi su sinovi bili: Eber, Mišam i Šamed; on je sagradio Ono i Lod s njihovim selima.
¹³ Zatim Beriija i Šema. Oni su bili obiteljski glavari onima koji su živjeli u Ajalonu i istjerali su
gatske stanovnike. ¹⁴ Njegov brat: Šešak. Jeremot, ¹⁵ Zabadja, Arad i Eder, ¹⁶ Mihael, Jišpa i
Joha bili su Berijini sinovi. ¹⁷ Zebadja, Mešulam, Hizki, Haber, ¹⁸ Jišmeraj, Jizlia i Jobab bili su
Elpaalovi sinovi. ¹⁹ Jakim, Zikri, Zabdi, ²⁰ Elijoenaj, Siltaj, Eliel, ²¹ Adaja, Beraja i Šimrat bili
su Šimijevi sinovi. ²² Jišpan, Eber, Eliel, ²³ Abdon, Zikri, Hanan, ²⁴ Hananija, Elam, Antotija,
²⁵ Jifdeja, Fenuel bili su Šešakovi sinovi. ²⁶ Šamšeraj, Šeharja, Atalija, ²⁷ Jaarešja, Elija i Zikri
bili su Jerohamovi sinovi. ²⁸ To su bili glavari obitelji svrstanih po koljenima. Živjeli su u
Jeruzalemu. ²⁹ U Gibeonu su živjeli: praotac Gibeon, èija se žena zvala Maaka. ³⁰ Njegov je sin
prvenac bio Abdon, pa Sur, Kiš, Baal, Nadab, ³¹ Gedor, Ahjo, Zaker, ³² i Miklot, koji je rodio
Šimu; pa su i oni živjeli kod svoje braæe u Jeruzalemu, sa svojom braæom. ³³ Ner rodi Kiša, a Kiš
rodi Šaula, Šaul rodi Jonatana, Malki-Šua, Abinadaba, Ešbaala, ³⁴ Jonatanov je sin bio Merib Baal;
Merib Baal rodi Miku. ³⁵ Mikini su sinovi bili: Piton, Melek, Tarea i Ahaz. ³⁶ Ahaz rodi Joadu;
Joadu rodi Alemeta, Azmaveta i Zimrija; Zimri rodi Mosu. ³⁷ Mosa rodi Biniju, èiji je sin bio Rafa,
a njegov sin Elasa, njegov sin Asel. ³⁸ Asel je imao šest sinova, kojima su imena: Azrikam, njegov
prvenac, Bokru, Jišmael, Šearja, Obadja i Hanan; svi su oni bili Aselovi sinovi. ³⁹ Sinovi njegova
brata Ešeka bili su: Ulam, prvenac mu, drugi Jehuš, treæi Elifelet. ⁴⁰ Ulamovi su sinovi bili hrabri
junaci koji su zapinjali luk i imali mnogo sinova i unuka, sto pedeset. Svi su oni bili od Benjaminovih
sinova.

Chapter 9

¹ Svi su Izraelci bili upisani u plemenskim rodovnicima, a zapisani su i u Knjizi izraelskih
 kraljeva. A Judejci su zbog nevjere bili odvedeni u sužanjstvo u Babilon. ² Prvi su stanovnici na
 svojem posjedu i u svojim gradovima bili Izraelci, svećenici, leviti i netinci. ³ U Jeruzalemu su
 živjeli ljudi od Judinih sinova, od Benjaminovih sinova, od Efrajimovih i Manašeovih sinova, i to:
⁴ Utaj, sin Amihuda, sina Omrija, sina Imrija, sina Banija, od sinova Judina sina Peresa. ⁵ Od
 Šilonaca: Asaja, prvenac, sa svojim sinovima. ⁶ Od Zarehovih sinova: Jeuel i njegova braća, šest
 stotina i devedeset. ⁷ Od Benjaminovih sinova Salu, sin Mešulama, sina Hodavje, Hasenuina sina;
⁸ Ibneja, Jerohamov sin, i Ela, sin Uzije, Mokrijeva sina, i Mešulam, sin Šefatje, sina Reuela, Ibnijina
 sina. ⁹ Imali su po svojim rodovima devet stotina pedeset i šestero braća. Svi su oni bili glavari,
 svaki svoga roda. ¹⁰ Od svećenika: Jedaja, Jojarib i Jakin, ¹¹ Azarja, sin Hilkije, sina Mešulama,
 sina Sadoka, sina Merajota, Ahitubova sina, predstojnik Doma Božjeg. ¹² Adaja, sin Jerohama,
 sina Pašhura, Malkijina sina, Masaj, sin Adiela, sina Jahzere, sina Mešulama, sina Mešilemita,
 Imerova sina. ¹³ Njihove braće, glava obitelji, boraca što su obavljali službu u Domu Božjem,
 bilo je tisuću sedam stotina i šezdeset. ¹⁴ Od levita Šemaja, sin Hašuba, sin Azrikama, Hašabjina
 sina, između Merarijevih sinova; ¹⁵ Bakbakar, Hereš, Galal i Matanija, sin Mike, sina Zikrija,
 Asafova sina; ¹⁶ Obadja, sin Šemaje, sina Galala, Jedutunova sina, i Berekja, sin Ase, Elkanina
 sina, koji je živio u Netofatskim selima. ¹⁷ Vratari: Šalum, Akub, Talmon i Ahiman, i njihova
 braća; Šalum je bio poglavar, ¹⁸ i dosad je bio na kraljevskim vratima prema istoku. Oni su bili
 vratari po četama levita. ¹⁹ Šalum, sin Korea, sina Abjasafa, Korahova sina, sa svojom braćom
 Korahovcima iz njihove obitelji, bili su odgovorni za bogoslužje; oni su čuvali pragove Šatora, dok
 su njihovi oci čuvali ulaz u Jahvin tabor. ²⁰ Eleazarov sin Pinhas bio je predstojnik nad njima
 nekada (Jahve bio s njim!). ²¹ Mešelemjin sin Zaharija bio je vratar na vratima Šatora sastanka.
²² Svih izabраниh vrataru pragova bilo je dvjesta i dvanaest. Bili su upisani u rodovnike u svojim
 selima. Postavili su ih u službu David i vidjelac Samuel zbog njihove vjernosti. ²³ Oni i njihovi
 sinovi čuvali su stražu na vratima Doma Jahvina, Doma Šatora. ²⁴ Vratari su stajali na četiri strane:

25 na istoku, na zapadu, na sjeveru i na jugu. Njihova braća po selima dolazila su od vremena do
 26 vremena da im se pridruže po sedam dana. Samo su četiri vratarska predstojnika bila neprestano
 27 u službi. Bili su leviti, postavljeni nad sobama i nad riznicama Božjega Doma. Noćivali su oko
 28 Božjega Doma jer im je bila dužnost da stražare i da otključavaju svako jutro. Neki su od njih
 bili odgovorni za bogoslužno posuđe. Prebrojavali su ga kad bi ga unosili i kad bi ga iznosili.
 29 Neki su se od njih brinuli za pokusstvo, sve posvećene stvari, fino brašno, vino, ulje, tamjan i
 30 miomirise; a neki od svećeničkih sinova miješali su pomast od miomirisa. Matitja, jedan od
 31 levita, prvenac Šaluma Korahovca, brinuo se za stvari koje se peku na tavi. Neki od Kehatovaca,
 32 njihove braće, bili su odgovorni za kruhove što se postavljaju svake subote. Oni su bili i pjevači,
 33 glavari levitskih obitelji. Kad su bili slobodni, živjeli su u hramskih sobama, jer su dan i noć bili
 34 na dužnosti. To su bili glavari levitskih obitelji prema svom srodstvu. Ti su poglavari živjeli u
 35 Jeruzalemu. U Gibeonu su živjeli: Gibeonov otac Jeiel, čijoj je ženi bilo ime Maaka. Sin mu
 36 je prvenac bio Abdon, pa Sur, Kiš, Baal, Ner, Nadab, Gedor, Ahjo, Zaharija i Miklot. Miklot
 37 rodi Šimeama. I oni su živjeli u Jeruzalemu, naprama svojoj braći. Ner rodi Kiša; a Kiš rodi
 38 Šaula; Šaul rodi Jonatana, Malki-Šuu, Abinadaba i Ešbaala. Jonatanov je sin bio Merib Baal.
 39 Merib Baal rodi Miku. Mikini su sinovi bili: Piton, Melek, Tahrea i Ahaz. Ahaz rodi Jaru;
 40 Jara rodi Alemeta, Azmaveta i Zimrija; Zimri rodi Mosu. Mosa rodi Binu; njegov je sin bio
 41 Rafaja, njegov sin Elasa, njegov sin Asel. Asel je imao šest sinova, kojima su imena: Azrikam,
 42 Bokru, Jišmael, Šearja, Obadja i Hanan; to su Aselovi sinovi.
 43
 44

Chapter 10

1 Filistejci su zavojštili na Izraelce. Izraelci su pobjegli pred njima i padali pobijeni po gori
 2 Gilboi. Filistejci stisnuše Šaula i njegove sinove i pogubiše Šaulove sinove Jonatana, Abinadaba
 3 i Malki-Šuu. Boj je postao žestok oko Šaula. Iznenadiše ga strijelci s lukovima i on pade ranjen
 4 od strijelaca. Tada Šaul reče svome štitonoši: "Izvuci svoj mač i probodi me da ne dođu ti
 neobrezanci i ne narugaju mi se." Ali se njegov štitonoša prestravi i ne htjede toga učiniti. Zato

Šaul uze maè i baci se na nj. ⁵ Kad je štitonoša vidio da je Šaul umro, baci se i on na svoj maè i umrije s njim. ⁶ Tako onog dana pogiboše zajedno Šaul, njegova tri sina i sav njegov dom. ⁷ Kad su svi Izraelci koji su bili u dolini vidjeli da su sinovi Izraelovi pobjegli i da je poginuo Šaul sa sinovima, ostavili su svoje gradove i razbježali se. Filistejci dođoše i nastaniše se u njima. ⁸ Kad su sutradan došli Filistejci da oplijene pobijene, našli su Šaula s njegovim sinovima gdje leže mrtvi na gori Gilboi. ⁹ Svukavši ga, uzeše mu glavu i oružje te poslaše po filistejskoj zemlji unaokolo javljajuæi veselu vijest svojim idolima i narodu. ¹⁰ Potom su oružje metnuli u hram svoga boga, a lubanju mu izložili u Dagonovu hramu. ¹¹ Kad su èuli svi Jabeš-Gileađani što su Filistejci uèinili od Šaula, ¹² ustali su svi hrabri ljudi i uzeli Šaulovo mrtvo tijelo i tjelesa njegovih sinova i, donijevši ih u Jabeš, pokopali su njihove kosti pod tamarisom u Jabešu; i postiše sedam dana. ¹³ Tako je poginuo Šaul za svoju nevjeru kojom se iznevjerio Jahvi: nije držao Jahvine zapovijedi i povrh toga je pitao za savjet bajaèicu, ¹⁴ a nije pitao Jahvu; zato ga je ubio i prenio kraljevstvo na Jišajeva sina Davida.

Chapter 11

¹ Tada se sabraše svi Izraelci k Davidu u Hebron i rekoše: "Evo, mi smo od tvoje kosti i tvog mesa. ² Još prije, dok je Šaul bio kralj, ti si upravljao svim pokretima Izraela; Jahve, tvoj Bog, rekao ti je: "Ti æeš pasti moj izraelski narod i ti æeš biti knez nad mojim narodom Izraelom." ³ Tako dođoše sve izraelske starješine kralju u Hebron, a kralj David s njima sklopi savez u Hebronu pred Jahvom i pomazaše Davida za kralja nad Izraelom, kako bijaše Jahve rekao Samuelu. ⁴ Onda je otišao David sa svim Izraelom na Jeruzalem, a to je Jebus, jer su ondje bili Jebusejci i živjeli su u onoj zemlji. ⁵ Ali su Jebusejci poruèili Davidu: "Neæeš uæi ovamo!" Ipak David osvoji Sionsku tvrðavu, to jest Davidov grad. ⁶ Jer je David rekao: "Tko prvi porazi Jebusejce, bit æe vrhovni vojvoda i knez." Prvi se popeo Sarvijin sin Joab i postao vojvoda. ⁷ Tada se David nastanio u toj tvrðavi; zato su je prozvali Davidovim gradom. ⁸ Sazidao je tada grad unaokolo, od Milona do ograde, a Joab je obnovio ostali dio grada. ⁹ David je postajao sve silniji, jer je Jahve nad vojskama bio s njim. ¹⁰ Evo vojvoda Davidovim junacima koji su junaèki radili uza nj za njegovo kraljevstvo

sa svim Izraelom da ga po Jahvinoj riječi zakralje nad Izraelom. ¹¹ Evo popisa Davidovih junaka: Hakmonijev sin Jašobam, glavar nad trideseticom; on je mahnuo svojim kopljem na tri stotine i pobio ih odjednom. ¹² Za njim Dodonov sin Eleazar, Ahošanin, jedan između tri junaka. ¹³ On je bio s Davidom u Pas Damimu, kad su se Filistejci skupili na boj, a ondje je bilo polje puno ječma; kad je narod počeo bježati ispred Filistejaca, ¹⁴ oni su stali usred toga polja i obranili ga pobivši Filistejce. Tako im Jahve dade veliku pobjedu. ¹⁵ Trojica su između tridesetorice jednom sišla do hridi k Davidu u Adulamsku pećinu kad su filistejske čete stajale u taboru u Refaimskoj dolini. ¹⁶ David je tada bio u svojoj kuli, a filistejska je posada tada bila u Betlehemu. ¹⁷ David uzdahnu: "O kad bi me tko napojio vodom iz betlehemskoga studenca što je kod vrata!" ¹⁸ Tada ta trojica prodriješe kroz filistejski tabor i, zahvativši vode iz betlehemskoga studenca što je kod vrata, donesoše je i dadoše Davidu. Ali je David ne htjede piti nego je proli kao ljevanicu Jahvi ¹⁹ govoreći: "Ne dao mi moj Bog da to učinim! Zar da pijem krv ovih ljudi? TÓa izlažući život pogibli donijeli su vode." I nije htio piti. To su, eto, učinila ta tri junaka. ²⁰ Abišaj, Joabov brat, bio je vojvoda nad trideseticom; on je vitlao kopljem na tri stotine, pobio ih i proslavio se među trideseticom. ²¹ Bio je među trojicom ugledniji od druge dvojice i bio im vojvoda, ali prve trojice nije dostigao. ²² Jojadin sin Benaja, junak iz Kabseela, bogat junačkim djelima, ubio je dva sina Ariela iz Moaba; on je jednoga snježnog dana sišao i ubio lava usred jame. ²³ Ubio je i nekog Egipćanina, čovjeka od pet lakata. Egipćanin je imao u ruci koplje kao tkalačko vratilo, a on je izišao preda nj sa štapom i, istrjavši Egipćaninu koplje iz ruke, ubio ga njegovim kopljem. ²⁴ To je učinio Jojadin sin Benaja i proslavio se imenom među ona tri junaka. ²⁵ Bio je najznamenitiji među trideseticom, ali one prve trojice nije dostigao. David ga postavi za zapovjednika svoje tjelesne straže. ²⁶ Hrabri su junaci bili: Joabov brat Asahel, Dodonov sin Elhanan iz Betlehema, ²⁷ Haroranin Šamot, Pelonjanin Heles; ²⁸ Akešov sin Ira, Tekoanin, Abiezer Anatoćanin; ²⁹ Sibkaj Hušaćanin, Ilaj Ahošanin; ³⁰ Mahraj Netofaćanin, Baanin sin Heled, Netofaćanin; ³¹ Ribajev sin Itaj iz Gibeata sinova Benjaminovih, Benaja Piratonjanin; ³² Huraj iz Gaaških potoka, Abiel Arbaćanin; ³³ Azmavet Bahurimljanin, Eljahba Šaalbonjanin. ³⁴ Sinovi Hašema Gizonjanina: Sagejin sin Jonatan, Hararanin; ³⁵ Sakarov sin Ahiam, Hararanin, Urov sin Elipal; ³⁶ Hefer Mekeranin, Ahija Pelonjanin; ³⁷ Hesro Karmelac, Ezbajev sin Naaraj; ³⁸ Natanov brat Joel,

Hagrijev sin Mibhar; ³⁹ Amonac Selek, Beroæanin Nahraj, štitonoša Sarvijina sina Joaba; ⁴⁰ Ira
 Jitrinin, Gareb Jitrinin; ⁴¹ Urija Hetit, Ahlajev sin Zabad; ⁴² Šizin sin Adina, Rubenovac, vojvoda
 Rubenova plemena, i s njime tridesetorica. ⁴³ Maakin sin Hanan i Jošafat Mitnjanin. ⁴⁴ Uzija
 Aštaræanin, Šama i Jeiel, sinovi Aroerca Hotama; ⁴⁵ Šimrijev sin Jediael i njegov brat Joha
 Tišanin. ⁴⁶ Mahavac Eliel i Elnaamovi sinovi Jeribaj i Jošavja i Moabac Jitma; ⁴⁷ Eliel i Obed i
 Mesobajanin Jaasiel.

Chapter 12

¹ Evo onih što dođoše k Davidu u Siklag dok se još uklanjao od Kiševa sina Šaula i bili su mu
 među junacima pomagaèi u boju; ² umjeli su rukovati lukom i desnicom i ljevicom i znali se služiti
 kamenjem i strijelama. Između Šaulove braæe, Benjaminovaca: ³ vojvoda Ahiezer i Joaš, sinovi
 Gibeanca Šemaje, pa Jeziel i Pelet, Azmavetovi sinovi, i Beraka i Jehu Anatoæanin; ⁴ Gibeonac
 Išmaja, junak među tridesetoricom i nad tridesetoricom, ⁵ Jeremija, Jahaziel, Johanan i Jozabad
 Gederæanin; ⁶ Eluzaj, Jerimot, Bealja, Šemarja i Šefatja Harufejac; ⁷ Elkana, Jišija, Azarel, Joezer
 i Jašobam Korhinjani, ⁸ Joel i Zebadja, sinovi Jerohama Gedorca. ⁹ Neki su Gadovci prešli k Davidu
 u tvrđavu u pustinju, hrabri junaci, ratnici vješti boju, naoružani štitom i kopljem; lica im bijahu
 kao lavovska, a brzi bijahu kao gazele po gorama; ¹⁰ vojvoda Ezer, drugi Obadja, treæi Eliab;
¹¹ èetvrti Mišmana, peti Jeremija, ¹² šesti Ataj, sedmi Eliel; ¹³ osmi Johanan, deveti Elzabad,
¹⁴ deseti Jeremija, jedanaesti Makbanaj. ¹⁵ To su bile od Gadovih sinova vojne starješine, najmanji
 nad stotinom, a najveæi nad tisuæom. ¹⁶ To su oni koji su prvoga mjeseca prešli preko Jordana
 kad se razlio preko svih svojih obala i koji su rastjerali sve stanovnike iz dubokih dolina na istok
 i na zapad. ¹⁷ Došli su i od Benjaminovih i Judinih sinova k Davidu u tvrđavu. ¹⁸ David je izašao
 pred njih i, progovorivši, rekao im: "Ako dolazite s mirom k meni da mi pomognete, moje æe se
 srce ujediniti s vama; ako li ste došli da me izdate mojim neprijateljima, neka Bog naših otaca vidi
 i neka osudi, jer nema nepravde na mojim rukama!" ¹⁹ Tada duh obuze Amasaja, vojvodu nad
 tridesetoricom, i on reèe: "Tebi, Davide! S tobom, sine Jišajev, mir! Mir s tobom, mir s onim tko
 ti pomaže, jer tvoj pomoænik jest tvoj Bog!" Tako ih je David primio i postavio ih među vojvode

²⁰ nad četama. ²¹ Od Manašeovih su sinova neki prešli k Davidu kad je išao s Filistejcima na Šaula u boj, ali im nije pomogao, jer su ga filistejski knezovi, dobro promislivši, otpustili govoreći: "Mogao bi prijeći k svome gospodaru Šaulu, a to bi nas stajalo glava." ²² Kad se, dakle, vraćao u Siklag, prešli su k njemu od Manašeova plemena: Adna, Jozabad, Jedael, Mihael, Jozabad, Elihu i Siltaj, glavari tisućnici u Manašeovu plemenu. ²³ Oni su pomagali Davidu protiv razbojničkih četa jer su svi bili hrabri junaci te su postali zapovjednici u njegovoj vojsci. ²⁴ Iz dana u dan odista su dolazili k Davidu da mu pomažu, sve dok njegov tabor ne postade divovski, kao Božji tabor.

²⁵ Evo broja ljudi naoružanih za rat koji su došli k Davidu u Hebron da Šaulovo kraljevstvo prenesu na nj po Jahvinoj zapovijedi: ²⁶ Judinih sinova, koji su nosili štit i koplje, šest tisuća i osam stotina naoružanih za rat. ²⁷ Od Šimunovih sinova, hrabrih junaka za rat, sedam tisuća i sto. ²⁸ Od Levijevih sinova četiri tisuće i šest stotina. ²⁹ Tako i Jojada, poglavar Aronovim potomcima, i s njim tri tisuće i sedam stotina; ³⁰ i mladi Sadok, hrabar junak, i od njegova roda dvadeset i dva kneza. ³¹ A od Benjaminovih sinova, Šaulove braće, tri tisuće, jer ih je dotad najveći dio još ostao vjeran Šaulovoj kući. ³² Efrajimovih sinova dvadeset tisuća i osam stotina, sve hrabrih junaka, ljudi na glasu u svojim porodicama. ³³ Od polovine Manašeova plemena osamnaest tisuća, poimence spomenutih, da dođu da zakralje Davida. ³⁴ Od Jisakarovih sinova, koji su umjeli proniknuti svoje vrijeme i spoznati što treba da učini Izrael; njihovih poglavara dvije stotine. Sva su im njihova braća bila podložna. ³⁵ Od Zebulunovih sinova, sposobnih za rat i naoružanih za boj svakojakim bojnim oružjem, pedeset tisuća, koji su se odvažna srca vrstali u bojne redove. ³⁶ Od Naftalijeva plemena tisuću knezova i s njima trideset i sedam tisuća ljudi sa štitovima i kopljima; ³⁷ od Danova plemena dvadeset i osam tisuća i šest stotina naoružanih za boj, ³⁸ a od Ašerova plemena četrdeset tisuća sposobnih za vojsku i za boj opremljenih. ³⁹ Od onih s onu stranu Jordana, od Rubenova, od Gadova i od polovine Manašeova plemena, sto i dvadeset tisuća ljudi sa svakojakim ratnim oružjem. ⁴⁰ Svi ti vojnici, svrstani u bojne redove, dođoše poštena srca u Hebron da zakralje Davida nad svim Izraelom; i svi su ostali Izraelci bili jednodušni da Davida postave za kralja. ⁴¹ Proveli su s Davidom tri dana, jedući i pijući. Braća sve spremiše za njih. Njihovi su najbliži susjedi, sve do Jisakara, Zebuluna i Naftalija, donosili hranu na magarcima, devama i mazgama, a na volovima jela: brašna, smokvenih kolača, suha grožđa, vina, ulja, krupne i sitne stoke izobila, jer je bilo veselje u Izraelu.

Chapter 13

¹ David je vijećao s tisućnicima, stotnicima i sa svim vođama. ² I reče on svemu zboru Izraelovu: "Ako vam je pravo te ako je naš Bog Jahve odlučio tako, poslat ćemo glasnike k svojoj ostaloj braći u svim izraelskim zemljama, a tako i svećenicima s njima i levitima po gradovima pašnjaka njihovih, da se ujedine s nama. ³ Prenijet ćemo k sebi Kovčeg svoga Boga, jer ga nismo doista tražili za Šaulovih dana." ⁴ Sav zbor odlučì da se tako učini, jer je to bilo pravo u očima svega naroda. ⁵ Tako je David sabrao sav narod Izraelov od Egipatskoga Šihora pa do Ulaza u Hamat da donesu Kovčeg Božji iz Kirjat Jearima. ⁶ Pošao je David sa svim Izraelom u Baalu, u Kirjat Jearim, koji je u Judi, da odande ponesu Kovčeg Božji nazvan imenom Jahve, koji stoluje nad kerubinima. ⁷ Povezli su Kovčeg Božji na novim kolima iz Abinadabove kuće; a Uza i Ahjo upravljali su kolima. ⁸ David i sav Izrael igrali su pred Bogom iz sve snage pjevajući uza zvuke citara, harfa, bubnjeva, cimbala i truba. ⁹ Kad su došli do Kidonova gumna, posegnu Uza rukom da pridrži Kovčeg jer ga volovi umalo ne prevrnuše. ¹⁰ Ali se Jahve razgnjevio na Uzu i udario ga zato što je pružio ruku prema Kovčegu. Umro je ondje pred Bogom. ¹¹ Davidu bijaše žao što je Jahve onako udario Uzu i on prozva ono mjesto Peres Uza, kako se zove i dan-danas. ¹² Toga se dana David uplaši Boga i reče: "Kako ću donijeti k sebi Kovčeg Božji?" ¹³ Nije dao svratiti Kovčega k sebi u Davidov grad nego ga skloni u kuću Obed-Edoma Gitejca. ¹⁴ I ostade Kovčeg Božji kod Obed-Edomove obitelji, u njegovoj kući, tri mjeseca. Jahve stoga blagoslovi Obed-Edomovu kuću i sve što je imao.

Chapter 14

¹ Tirski kralj Hiram posla k Davidu izaslanstvo i cedrovih drva, zidara i tesara da mu grade dvor. ² Tada David spozna da ga je Jahve potvrdio za kralja nad Izraelom i da je uzvisio njegovo kraljevstvo radi svojega izraelskog naroda. ³ David je uzeo još žena u Jeruzalemu i imao još sinova i kćeri. ⁴ Evo imena djece koja mu se rodiše u Jeruzalemu: Šamua, Šobab, Natan, Salomon, ⁵ Jibhar, Elišua, Elpalet, ⁶ Nogah, Nefeg, Jafija, ⁷ Elišama, Beeljada i Elifelet. ⁸ Kad su Filistejci

èuli da su Davida pomazali za kralja nad svim Izraelom, iziđoše svi da se doèepaju Davida. David,
 èuvši to, iziđe pred njih.⁹ Filistejci dođoše i raširiše se po Refaimskoj dolini.¹⁰ Tada David upita
 Boga: "Mogu li napasti Filistejce? Hoæeš li ih predati meni u ruke?" Jahve mu odgovori: "Napadni,
 jer æu ih predati tebi u ruke!"¹¹ Tada krenuše u Baal Perasim i David ih ondje pobi. David reèe:
 "Bog je prodro među moje neprijatelje mojom rukom, kao što voda prodire." Stoga se ono mjesto
 prozvalo Baal Perasim.¹² Ostavili su ondje svoje bogove; a David zapovjedi da ih spale.¹³ Opet
 se Filistejci raširiše po onoj dolini.¹⁴ David opet upita Boga, a Bog mu odgovori: "Ne idi za njima
 nego ih opkoli i navali na njih s protivne strane Bekaima.¹⁵ Pa kad zaèuješ topot koraka po
 bekaimskim vrhovima, onda izaði u boj, jer æe tada iæi Bog pred tobom da pobije filistejsku vojsku."
¹⁶ David uèini kako mu je zapovjedio Bog; i pobili su filistejsku vojsku od Gibeona do Gezera.
¹⁷ Davidovo se ime proèulo po svim zemljama, a Jahve uli strah od njega svim narodima.

Chapter 15

¹ Onda je David sazidao dvore u Davidovu gradu, priprazio mjesto za Kovèeg Božji i razapeo
 mu Šator.² Potom je rekao David: "Ne smije nositi Kovèeg Božji nitko osim levita, jer je njih
 izabrao Jahve da nose Kovèeg Jahvin i da mu služe dovijeka."³ David je sakupio sav Izrael u
 Jeruzalem da prenesu Kovèeg Jahvin gore na njegovo mjesto koje mu bijaše priprazio.⁴ Skupio
 je David i Aronove sinove i levite.⁵ Od Kehatovih sinova: kneza Uriela i sto dvadeset njegove
 braæe;⁶ od Merarijevih sinova: kneza Asaju i dvjesta dvadeset njegove braæe;⁷ od Geršomovih
 sinova: kneza Joela i sto trideset njegove braæe.⁸ Od Elisafanovih sinova: kneza Šemaju i dvjesta
 njegove braæe.⁹ Od Hebronovih sinova: kneza Eliela i osamdeset njegove braæe;¹⁰ od Uzielovih
 sinova: kneza Aminadaba i sto dvanaest njegove braæe.¹¹ Tada David pozva sveæenike Sadoka
 i Ebjatara i levite Uriela, Asaju, Joela, Šemaju, Eliela i Aminadaba,¹² pa im reèe: "Vi ste glavari
 levitskih porodica; posvetite sebe i svoju braæu da prenesete gore Kovèeg Jahve, Izraelova Boga,
 na mjesto koje sam mu priprazio.¹³ Jer nas je pobio Jahve, Bog naš, zato što prvi put vi niste bili
 nazoèni i što ga nismo tražili onako kako je trebalo."¹⁴ Posvetiše se tada sveæenici i leviti da

15 prenesu gore Kovèeg Jahve, Izraelova Boga. Levitski su sinovi ponijeli Božji Kovèeg, na svojim
 ramenima, o motkama, kako je zapovjedio Mojsije po Jahvinoj rijeèi. 16 Tada David reèe levitskim
 knezovima da između svoje braæe postave pjevaèe s glazbalima, s harfama, citrama i cimbalima
 da se èuje i da gromko odjekuje radosno pjevanje. 17 Leviti su postavili Joelova sina Hemana, a
 od njegove braæe Berekjina sina Asafa, i od njihove braæe, Merarijevih sinova, Kušajina sina
 Etana. 18 S njima njihovu braæu drugoga reda: Zahariju, sina Jaazielova, Šemiramota, Jehiela,
 Unija, Eliaba, Benaju, Maaseju, Matitju, Eliflehua, Mikneju, Obed Edoma i Jeiela, vratare. 19 A
 pjevaèi, Heman, Asaf i Etan gromko su udarali u mjedene cimbale. 20 A Zaharija, Uziel, Šemiramot,
 Jehiel, Uni, Eliab, Maaseja i Benaja u harfe s visokim zvucima; 21 a Matitja, Eliflehu, Mikneja,
 Obed Edom, Jeiel i Azazja u citre, u osminskoj pratnji. 22 Kenanja, knez onih levita koji su nosili
 Kovèeg, upravljao je prenošenjem jer je bio vješt u tome. 23 Berekja i Elkana bili su vratari kod
 Kovèega. 24 Šebanija, Jošafat, Netanel, Amasaj, Zaharija, Benaja i Eliezer, sveæenici, trubili su u
 trube pred Božjim Kovèegom; Obed Edom i Jehija bili su vratari kod Kovèega. 25 Tako je David
 s izraelskim starješinama i tisuæenicima radosno išao prenoseæi gore Kovèeg saveza Jahvina iz
 Obed-Edomove kuæe. 26 Kad je Bog pomogao levitima koji su nosili Kovèeg saveza Jahvina,
 žrtvovali su sedam junaca i sedam ovnova. 27 David bijaše ogrnut plaštem od tanka platna, a tako
 i svi leviti što su nosili Kovèeg, kao i pjevaèi i Kenanija koji je upravljao pjevaèima. David je imao
 na sebi lanen opleæak. 28 Tako je sav Izrael prenosio gore Kovèeg saveza Jahvina, radosno klièuæi
 uz jeku rogova, truba i cimbalu, igrajuæi uza zvuke harfe i citre. 29 Kad je Kovèeg saveza Jahvina
 ulazio u Davidov grad, Šaulova kæi Mikala, gledajuæi s prozora, vidje kralja Davida kako skaèe i
 igra i prezre ga ona u svom srcu.

Chapter 16

1 Tada unesoše Kovèeg Božji i postaviše ga usred šatora koji mu bijaše razapeo David. Onda
 su prinijeli paljenice i prièesnice pred Bogom. 2 Pošto je prinio paljenice i prièesnice, David
 blagoslovi narod Jahvinim imenom. 3 Onda razdijeli svim Izraelcima, ljudima i ženama, svakome
 po jedan okrugao kruh, komad mesa i kolaè od suhoga grožða. 4 Onda je postavio pred Jahvinim

Kovèegom službenike među levitima da uznose, slave i hvale Jahvu, Boga Izraelova, i to: ⁵ poglavara
 Asafa, a drugoga za njim Zahariju, zatim Jeiela, Šemiramota, Jehiela, Matitju, Eliaba, Benaju, Obed
 Edoma i Jeiela s harfama i citrama; Asaf je udarao u cimbale. ⁶ Sveæenici Benaja i Jahaziel bili
 su bez prijekida s trubama pred Kovèegom saveza Jahvina. ⁷ Toga dana povjeri David prvi put
 Asafu i njegovoj braæi da slave Jahvu ovom pohvalnicom: ⁸ "Hvalite Jahvu, prizivajte mu ime;
 navješæujte među narodima djela njegova! ⁹ Pjevajte mu, svirajte mu, propovijedajte sva njegova
 èudesa! ¹⁰ Dièite se svetim imenom njegovim, neka se raduje srce onih što traže Jahvu! ¹¹ Tražite
 Jahvu i njegovu snagu, tražite svagda njegovo lice! ¹² Sjetite se èudesa koja uèini, njegovih èuda
 i sudova usta njegovih. ¹³ Izraelov rod njegov je sluga, sinovi Jakovljevi njegovi izabranici. ¹⁴ On
 je Jahve, Bog naš; po svoj su zemlji njegovi sudovi! ¹⁵ Sjeæajte se uvijek njegova Saveza, Rijeèi
 koju objavi tisuæi naraštaja; ¹⁶ Saveza koji sklopi s Abrahamom i njegove zakletve Izaku.
¹⁷ Ustanovi je kao zakon Jakovu, Izraelu vjeèni Savez. ¹⁸ Govoreæi "Tebi æu dati kanaansku zemlju
 kao dio u baštinu vašu, ¹⁹ kad vas još bješe malo na broju, vrlo malo, i kad bjeste pridošlice u njoj.'
²⁰ Išli su od naroda do naroda, iz jednoga kraljevstva k drugom narodu. ²¹ Ne dopusti nikom da
 ih tlaèi, kažnjavaše zbog njih kraljeve: ²² 'Ne dirajte u moje pomazanike, ne èinite zla mojim
 prorocima!' ²³ Pjevaj Jahvi, sva zemljo, Navješæujte iz dana u dan spasenje njegovo! ²⁴ Kazujte
 poganima njegovu slavu, svim narodima èudesa njegova. ²⁵ Velik je Jahve, hvale predostojan,
 strašniji od svih bogova. ²⁶ Ništavni su svi bozi naroda. Jahve stvori nebesa. ²⁷ Slava je i velièanstvo
 pred njim, sila i radost u Svetištu njegovu. ²⁸ Dajte Jahvi, narodna plemena, dajte Jahvi slavu i
 silu! ²⁹ Dajte Jahvi slavu imena njegova, nosite prinose i dolazite pred njegovo lice! Poklonite se
 Jahvi u sjaju svetosti njegove! ³⁰ Strepi pred njim, zemljo sva! Uèvrstio je svemir da se ne poljulja.
³¹ Neka se vesele nebesa i neka klikæe zemlja; neka se govori među poganima: 'Jahve kraljuje!'
³² Neka huèi more i što je u njemu; nek' se raduje polje i što je na njemu! ³³ Neka klikæe šumsko
 drveæe pred Jahvom, jer dolazi da sudi zemlji. ³⁴ Slavite Jahvu jer je dobar, jer je vjeèna ljubav
 njegova. ³⁵ I recite: 'Spasi nas, o Bože, Spasitelju naš, i saberi nas i izbavi nas od bezbožnih naroda,

da slavimo tvoje sveto ime, da se ponosimo tvojom slavom. ³⁶ Blagoslovljen Jahve, Bog Izraelov,
 od vijeka do vijeka! Sav narod neka kaže: 'Amen! Aleluja!'" ³⁷ I ondje pred Kovèegom saveza
 Jahvina ostaviše Asafa i njegovu braæu da služe pred Kovèegom bez prestanka, koliko treba iz
 dana u dan; ³⁸ i Obed-Edoma s njegovom braæom, njih šezdeset i osam, i Obed-Edoma, Jedutunova
 sina, i Hosu, da budu vratari; ³⁹ a sveæenika Sadoka s njegovom braæom sveæenicima pred
 Jahvinim Prebivalištem na uzvišici u Gibeonu ⁴⁰ da prinose paljenice Jahvi na žrtveniku za paljenice
 bez prestanka, jutrom i veèerom, i da vrše sve što je napisano u Zakonu koji je Jahve odredio Izraelu;
⁴¹ s njima Hemana i Jedutuna i ostale izabrane, koji su bili poimence spomenuti, da slave Jahvu,
 "jer je vjeèna njegova ljubav"; ⁴² i to Hemana i Jedutuna da trube u trube i udaraju u cimbale i
 druga glazbala Bogu na èast; a Jedutunove sinove da budu vratari. ⁴³ Tada se razišao sav narod,
 svatko svojoj kuæi; a David se vratio da blagoslovi svoj dvor.

Chapter 17

¹ Kad se David nastanio u dvoru, rekao je proroku Natanu: "Pogledaj! Ja, evo, stojim u dvoru
 od cedrovine, a Kovèeg saveza Jahvina pod zavjesama!" ² Natan odgovori Davidu: "Što ti je god
 na srcu, èini, jer je Bog s tobom." ³ Ali još iste noæi dođe Natanu ova Božja rijeè: ⁴ "Idi i reci
 mome sluzi Davidu: 'Ovako govori Jahve: Ti mi neæeš sagraditi kuæe da prebivam u njoj. ⁵ Nisam
 nikad prebivao u kuæi otkako sam izveo Izraela iz Egipta pa do današnjega dana, nego sam išao
 od šatora do šatora i od prebivališta do prebivališta. ⁶ Dok sam hodio sa svim Izraelom, jesam li
 ijednu rijeè rekao nekom od Izraelovih sudaca, kojima sam zapovjedio da budu pastiri mojem
 narodu, i kazao: Zašto mi ne sagradite kuæu od cedrovine?' ⁷ Zato sad ovo reci mome sluzi Davidu:
 'Ovako govori Jahve nad vojskama: Ja sam te doveo s pašnjaka, od ovaca i koza, da budeš knez
 nad mojim izraelskim narodom. ⁸ Bio sam s tobom kuda si god išao, iskorijenio sam sve tvoje
 neprijatelje pred tobom. Ja æu ti pribaviti veliko ime, kao što je velikaško ime na zemlji. ⁹ Odredit
 æu prebivalište svome izraelskom narodu i posadit æu ga da živi na svojem mjestu i da ne luta više
 naokolo niti da ga zlikovci muèe kao prije, ¹⁰ onda kad sam odredio suce nad svojim izraelskim
 narodom. Pokorit æu sve tvoje neprijatelje i uèinit æu te velikim. Jahve æe ti podiæi dom. ¹¹ Jer

kad se ispune tvoji životni dani i dođe vrijeme da poèineš kod otaca, podiaèi æu tvoga potomka
 nakon tebe, koji æe biti između tvojih sinova, i utvrdit æu njegovo kraljevstvo. ¹² On æe mi sagraditi
 dom, a ja æu utvrditi njegovo prijestolje zauvijek. ¹³ Ja æu njemu biti otac, a on æe meni biti sin:
 svoje naklonosti neæu odvratiti od njega, kao što sam je odvratio od tvoga prethodnika. ¹⁴ Utvrdit
 æu ga u svojem domu i u svom kraljevstvu zauvijek, i prijestolje æe mu èvrsto stajati zavgda."
¹⁵ Natan prenese Davidu sve te rijeèi i cijelo viðenje. ¹⁶ Tada kralj David dođe i stade pred Jahvu
 i reèe: "Tko sam ja, o Bože Jahve, i što je moj dom te si me doveo dovdje? ¹⁷ Pa i to je bilo premalo
 u tvojim oèima, o Bože, nego si dao obeæanja domu svoga sluge i za daleku buduænost i pogledao
 si na me kako se gleda na ugledna èovjeka, o Bože Jahve! ¹⁸ Pa što da ti još David govori o slavi
 tvoga sluge; tÓa ti poznaješ svoga slugu! ¹⁹ Jahve, radi svoga sluge i po svome srcu uèinio si sve
 ovo veliko djelo, obznanivši ove velièajnosti. ²⁰ Jahve, nema takvoga kakav si ti, niti ima Boga
 osim tebe, po svemu što smo ušima svojim èuli. ²¹ Postoji li ijedan narod na zemlji kao tvoj izraelski
 narod, radi kojega je Bog išao da ga izbavi sebi za narod, da tako steèeš sebi ime velikim i strašnim
 èudesima, izgoneæi krivobožaèka plemena pred svojim narodom koji si otkupio iz Egipta? ²² Tako
 si uèinio svoj izraelski narod svojim narodom zauvijek, a ti si mu, Jahve, postao Bogom. ²³ Zato
 sada, Jahve, neka bude èvrsta dovijeka rijeè koju si dao svome sluzi i njegovu domu i uèini kako
 si obrekao. ²⁴ Neka bude èvrsta, da se velièa tvoje ime zauvijek i da se govori: Jahve nad vojskama,
 Izraelov Bog, jest Bog nad Izraelom, a dom tvoga sluge Davida neka stoji èvrsto pred tobom. ²⁵ Jer
 si ti, moj Bože, javio uhu svoga sluge da æeš mu podiaèi dom, zato je tvoj sluga smogao hrabrosti
 da se pomoli pred tobom. ²⁶ Uistinu, Jahve, ti si Bog i ti si ovo lijepo obeæanje dao svome sluzi.
²⁷ Zato se sada udostoj blagosloviti dom svoga sluge da ostane dovijeka pred tobom, jer kad ti,
 Jahve, blagosloviš, bit æe blagoslovljen zavgda."

Chapter 18

¹ Poslije toga David porazi Filistejce i pokori ih te ote Gat s njegovim selima iz filistejskih
² ruku. ³ Porazio je i Moapce i oni postadoše Davidovi podanici koji su mu donosili danak. David
 je porazio i Hadadezera, sopskoga kralja u Hamatu, kad je izišao da utvrdi svoju vlast do rijeke

⁴ Eufrata. David zarobi od njega tisuæu bojnih kola, sedam tisuæa konjanika i dvadeset tisuæa pješaka; ispresijecao je petne žile svim konjima od bojnih kola, ostavio ih je samo stotinu.

⁵ Damašèanski su Aramejci bili došli u pomoæ Hadadezeru, sopskome kralju, ali je David pobio

⁶ meðu Aramejcima dvadeset i dvije tisuæe ljudi. Postavio je namjesnike u Damašèanskom Aramu. Tako Aramejci postadoše Davidovi podanici i moradoše mu plaæati danak. Jahve je davao pobjedu

⁷ Davidu kuda je god išao. David zaplijeni zlatne štitove što ih imahu Hadadezerove sluge i donese

⁸ ih u Jeruzalem. I iz Hadadezerovih gradova Tibhata i Kuna odnio je silni tuè od kojega je Salomon

⁹ naèinio mjedeno more, stupove i tuèano posuðe. Kad je èuo hamatski kralj Tou da je David

¹⁰ porazio svu vojsku Hadadezera, sopskoga kralja, posla svoga sina Hadorama kralju Davidu da ga pozdravi i da mu èestita što je vojevao protiv Hadadezera i porazio ga, jer je Tou bio u ratu s

¹¹ Hadadezerom; i da mu odnese svakojakih zlatnih, srebrnih i tuèanih predmeta. I njih je kralj David posvetio Jahvi sa srebrom i zlatom što ga bijaše uzeo od svih naroda, od Edomaca, Moabaca,

¹² Amonaca, Filistejaca i Amaleèana. Sarvijin sin Abišaj pobio je osamnaest tisuæa Edomaca u

¹³ Slanoj dolini. David je postavio namjesnike po Edomu. Tako su svi Edomci postali Davidove sluge. I kuda je god David išao, Jahve mu davaše pobjedu.

¹⁴ David kraljevaše nad svim Izraelom èineæi pravo i pravicu svemu svome narodu.

¹⁵ Sarvijin je sin Joab bio zapovjednik vojske; Ahiludov

¹⁶ sin Jošafat bijaše tajni savjetnik. Ahitubov sin Sadok i Ahimelekov sin Ebjatar bili su sveæenici,

¹⁷ Šavša pisar. Jojadin sin Benaja bio je nad Kereæanima i Peleæanima, a Davidovi su sinovi bili prvi do kralja.

Chapter 19

¹ Poslije toga umrije Nahaš, kralj Amonaca, i zakralji mu se sin na njegovo mjesto.

² David reèe u sebi: "Iskazat æe ljubav Nahaševu sinu Hanunu jer je i njegov otac iskazao milost meni." David uputi poslanike da mu izraze suæut zbog smrti njegova oca. Kad su Davidove sluge došle u

³ zemlju Amonaca k Hanunu da mu izraze suæut, rekoše knezovi Amonaca Hanunu: "Zar misliš da je David poslao ljude da ti izraze suæut zato što bi htio iskazati èast tvome ocu? Nisu li zato

⁴ došle njegove sluge k tebi da razvide, istraže i uhode zemlju?" Tada Hanun pograbi Davidove

⁵ sluge i obrija ih, podreza im haljine dopola, do zadnjice, i posla ih natrag! Kad su to javili Davidu, posla on èovjeka pred njih, jer su bili vrlo osramoæeni, i poruèi im: "Ostanite u Jerihonu dok vam ne naraste brada pa se onda vratite." ⁶ Kad su Amonovi sinovi vidjeli da su se omrazili s Davidom, poslao je Hanun s Amonovim sinovima tisuæu srebrnih talenata da za plaæu najme bojnih kola i konjanika iz Aram Naharajima, iz Aram Maake i iz Soba. ⁷ Najmili su za plaæu trideset i dvije tisuæe bojnih kola, i kralja Maake s njegovim narodom te su oni došli i utaborili se pred Medebom. ⁸ Amonovi su se sinovi skupili iz svojih gradova i došli u boj. Kad je to èuo David, poslao je Joaba sa svom svojom junaèkom vojskom. ⁹ Amonovi sinovi iziðoše i svrstaše se u bojni red pred gradskim vratima; a kraljevi koji su došli stajali su zasebno na polju. ¹⁰ Vidjevši postavljene bojne redove prema sebi, sprijeda i straga, Joab probra najvrsnije meðu Izraelcima i svrsta ih prema Aramejcima. ¹¹ Ostalu vojsku predade bratu Abišaju da je svrsta prema Amoncima. ¹² Ireèe mu: "Ako Aramejci budu jaèi od mene, onda ti meni priskoèi u pomoæ; ako li Amonci budu jaèi od tebe, ja æu tebi pohrliti u pomoæ. ¹³ Budi hrabar i junaèki se drþimo radi naroda i radi gradova svoga Boga; a Jahve neka uèini što je dobro u njegovim oèima." ¹⁴ Tada se Joab i vojska koja je bila s njim poèeše primicati da udare na Aramejce, ali oni pobjegoše pred njima. ¹⁵ Kad su Amonci vidjeli da su Aramejci pobjegli, umakoše i oni ispred njegova brata Abišaja i povukoše se u grad. Tada se Joab vrati u Jeruzalem. ¹⁶ A Aramejci, vidjevši gdje su ih potukli Izraelci, uputili su poslanike i doveli Aramejce što su s onu stranu Rijeke, na èelu sa Šofakom, vojvodom Hadadezerove vojske. ¹⁷ Pošto su to javili Davidu, on skupi sve Izraelce i, prešavši preko Jordana, primaèe se Aramejcima i svrsta se prema njima; kad se David svrstao prema Aramejcima u bojni red, oni zametnuše s njime boj. ¹⁸ Ali Aramejci udariše u bijeg ispred Izraelaca i David im pobi sedam tisuæa konja od bojnih kola i èetrdeset tisuæa pješaka; pogubio je i vojvodu Šofaka. ¹⁹ Kad Hadadezerove sluge vidješe da ih je razbio Izrael, sklopiše mir s Davidom i poèeše mu sluþiti. A Aramejci se više nisu usuðivali pomagati Amoncima.

Chapter 20

¹ Slijedeæe godine, u doba kad kraljevi izlaze u rat, izvede Joab vojsku i poèe pustošiti zemlju amonsku. Došavši, opsjeo je Rabu; David bijaše ostao u Jeruzalemu. Joab je osvojio Rabu i razorio je. ² Tada je David uzeo njihovu kralju s glave krunu i vidio da je teška jedan zlatni talenat, a na

njoj je bilo drago kamenje. Stavili su je na glavu Davidu, koji je iz grada odnio vrlo velik plijen.

³ Narod koji bijaše u gradu izvede van i stavi ga da radi pilama, gvozdanim pijucima i sjekirama. Tako je David učinio svim gradovima Amonovih sinova. Potom se vratio sa svim narodom u

Jeruzalem. ⁴ Poslije toga opet izbi rat s Filistejcima u Gezeru; tada je Hušanin Sibkaj pogubio

Sipaja, koji je bio od Refaimovih potomaka; i bili su pokoreni. ⁵ Uz to je nastao i rat s Filistejcima, u kojem je Jairov sin Elhanan pogubio Lahmija, brata Golijata Gitejca, koji je imao kopljaču kao

tkalaču vratilo. ⁶ Potom opet izbi rat u Gatu, gdje je bio neki čovjek visoka rasta: imao je taj na

svakoj ruci i nozi po šest prstiju, dakle dvadeset i četiri; i on bijaše Rafin potomak. ⁷ Kad je počeo

ružiti Izraela, ubi ga Jonatan, sin Davidova brata Šimeja. ⁸ To su bili Rafini potomci u Gatu koji su izginuli od Davidove ruke i od ruke njegovih slugu.

Chapter 21

¹ Tada Satan ustade na Izraela i potače Davida da izbroji Izraelce. ² Kralj reče Joabu i narodnim knezovima: "Idite, izbrojte Izraelce od Beer Šebe pa do Dana, onda se vratite i kažite mi koliko ih

je na broju." ³ Joab reče: "Neka Jahve dade svome narodu još sto puta ovoliko koliko ga je sada! Nisu li, moj gospodaru kralju, svi oni sluge mome gospodaru? Zašto traži to moj gospodar? Zašto

da bude na krivicu Izraelu?" ⁴ Ali kraljeva riječ bijaše jača od Joabove. Tako je Joab otišao i počeo

obilaziti sav Izrael, a onda se, najposlije, vratio u Jeruzalem. ⁵ Joab dade Davidu popis naroda; Izraelaca bijaše milijun i sto tisuća ljudi višnih mač, a Judejaca četiri stotine i sedamdeset tisuća

višnih mač. ⁶ Ali nije pobrojio među njima ni Levijeva ni Benjaminova plemena, jer je Joabu bila

odvratna kraljeva zapovijed. ⁷ Bilo je to mrsko i u Božjim očima, pa Bog udari Izraela. ⁸ David reče Bogu: "Veoma sam sagriješio što sam to učinio. Ali oprosti krivicu svome sluzi jer sam vrlo

ludo radio!" ⁹ Jahve reče Davidovu vidiocu Gadu: ¹⁰ "Idi i kaži Davidu: 'Ovako veli Jahve: Troje

stavljam preda te; izaberi sebi jedno od toga da ti učinim!'" ¹¹ Došavši k Davidu, Gad mu reče:

"Ovako veli Jahve: 'Biraj sebi ¹² ili glad za tri godine, ili da tri mjeseca bježiš pred neprijateljima i mač tvojih neprijatelja da te stiže, ili da tri dana Jahvin mač i kuga bude na zemlji i Jahvin anđeo da ubija po svim izraelskim krajevima.' Sada promisli i gledaj što da odgovorim onome koji me

poslao!" ¹³ David reče Gadu: "Na velikoj sam mucu! Ah, neka padnem u Jahvine ruke, jer je veliko

njegovo milosrđe, a u ljudske ruke da ne zapadnem!"¹⁴ Tako je Jahve poslao kugu na Izraela te pomrije sedamdeset tisuća Izraelaca.¹⁵ Bog je poslao anđela na Jeruzalem da ga istrebljuje; a kad je počeo istrebljivati, pogledao je Jahve i sažalilo mu se zbog zla, pa je rekao anđelu zatorniku: "Dosta je sada, spusti ruku!"¹⁶ Jahvin je anđeo stajao kraj gumna Jebusejca Ornana. David, podigavši oči, vidje Jahvina anđela kako stoji između zemlje i neba držeci u ruci isukan mač koji je podigao na Jeruzalem, i on pade ničice sa starješinama obučenim u kostrijet.¹⁷ David reče Bogu: "Nisam li ja zapovjedio da se izbroji narod? Ja sam, dakle, onaj koji sam sagriješio i grdno zlo načinio, a što učiniše te ovce? Jahve, Bože moj, neka tvoja ruka dođe na me i na moju obitelj, a ne na taj narod da ga pomori!"¹⁸ Tada Jahvin anđeo reče Gadu da kaže Davidu neka uziđe i neka podigne žrtvenik Jahvi na gumnu Jebusejca Ornana.¹⁹ David je otišao po riječi koju mu je Gad rekao u Jahvino ime.²⁰ A Ornan, okrenuvši se, opazi anđela, a njegova se četiri sina sakriše. Ornan je vrhao pšenicu.²¹ Uto dođe David do Ornana, a on, pogledavši i opazivši Davida, dođe s gumna i pokloni se Davidu licem do zemlje.²² Tada David reče Ornanu: "Daj mi to gumno da sagradim na njemu žrtvenik Jahvi; za potpunu cijenu daj mi ga da bi prestao pomor u narodu!"²³ Ornan odgovori Davidu: "Neka ga uzme i neka čini moj gospodar kralj što je dobro u njegovim očima; evo, dajem ti goveda za paljenice, i mlatilice za drva, i pšenicu za prinosnicu; sve ti to poklanjam."²⁴ Kralj David reče Ornanu: "Ne, nego hoću da kupim u tebe i da platim, jer neću da prinosim Jahvi što je tvoje, da prinosim paljenice koje su mi poklonjene."²⁵ I David dade Ornanu za ono mjesto šest stotina zlatnih šekela na mjeru.²⁶ Tada sagradi ondje žrtvenik Jahvi i prinese paljenice i prièesnice; a kad je prizvao Jahvu, on ga usliša spustivši oganj s neba na žrtvenik za paljenice.²⁷ Jahve zapovjedi anđelu da vrati mač u korice.²⁸ U ono vrijeme, vidjevši da ga je Jahve uslišio na gumnu Jebusejca Ornana, David počeo prinositi žrtve ondje.²⁹ Jahvino prebivalište, koje je napravio Mojsije u pustinji, i žrtvenik za paljenice bio je u to vrijeme na uzvisini u Gibeonu.³⁰ David nije mogao ići k njemu da traži Boga jer ga je bio spopao strah od mača Jahvina anđela.

Chapter 22

¹ Zato David reče: "Ovo je Dom Jahve i ovo je žrtvenik za paljenice Izraelu!"² David zapovjedi da se skupe stranci koji su bili u izraelskoj zemlji i odredi klesare da propisno klešu kamenje za

gradnju Doma Božjeg. ³ David je pripravio mnogo željeza za èavle na vratnim krilima i za kvaèice;
 i bez mjere mnogo tuèa. ⁴ Mnogo cedrovine, jer su Sidonci i Tirci dovozili mnogo cedrovih drva
 Davidu. ⁵ Jer David mišljaše: "Moj je sin Salomon mlad i nježan, a Dom koji treba graditi Jahvi
 mora biti velièanstven, na slavu i èast po svim zemljama. Hajde da mu sve pripravim." I David je
 pripravio mnogo toga prije svoje smrti. ⁶ Potom dozva sina Salomona i zapovjedi mu da sagradi
 Dom Jahvi, Bogu Izraelovu. ⁷ Još David reèe Salomonu: "Sine! Bio sam nakanio u srcu da sagradim
 Dom imenu Jahve, svoga Boga. ⁸ Ali mi je došla Jahvina rijeè: 'Mnogo si krvi prolio i velike si
 ratove vodio; neæeš ti graditi Doma mome imenu jer si mnogo krvi prolio na zemlju preda mnom.
⁹ Gle, rodit æe ti se sin; on æe biti miroljubac i dat æu mu mir od svih njegovih neprijatelja odasvud
 unaokolo; ime æe mu biti Salomon. Mir i pokoj dat æu Izraelu za njegova vremena. ¹⁰ On æe
 sagraditi Dom mome imenu, on æe mi biti sin, a ja æu njemu biti otac i utvrdit æu njegovu kraljevsko
 prijestolje nad Izraelom zauvijek.' ¹¹ Sada, moj sine, neka bude Jahve s tobom da izvršiš i sagradiš
 Dom Jahve, svoga Boga, kao što je rekao za te. ¹² Samo neka ti Jahve poda razum i mudrost kad
 te postavi nad Izraelom zato da se držiš Zakona Jahve, svoga Boga! ¹³ Bit æeš sretan budeš li
 brižno vršio uredbe i zakone koje je Jahve preko Mojsija dao Izraelu. Budi junak i hrabar, ne boj
 se i ne plaši se! ¹⁴ Ja sam, evo, svojim trudom pripravio za Dom Jahvin sto tisuæa zlatnih talenata
 i milijun srebrnih talenata, a tuèa i željeza bez mjere, jer ga je tako mnogo. Pripravio sam i drva i
 kamenja, a i ti dodaj nešto k tomu. ¹⁵ Imaš mnogo valjanih radnika, klesara, zidara, tesara i
 svakovrsnih vještaka u svakom umijeæu; ¹⁶ zlatu, srebru, tuèu i željezu nema mjere; idi, dakle, i
 gradi, i neka Jahve bude s tobom!" ¹⁷ Tada David zapovjedi svim izraelskim knezovima da pomažu
 njegovu sinu Salomonu: ¹⁸ "Nije li s vama Jahve, Bog vaš, koji vam je dao mir odasvud unaokolo
 jer je predao u moje ruke stanovnike ove zemlje i zemlja je pokorena pred Jahvom i pred njegovim
 narodom. ¹⁹ Sada, dakle, pregnite svojim srcem i svojom dušom da tražite Jahvu, svoga Boga;
 idite i gradite Svetište Bogu Jahvi, unesite Kovèeg saveza Jahvina i Božje sveto posuđe u Dom
 koji æe se sagraditi Jahvinu imenu!"

Chapter 23

¹ Ostarjevši i nauživši se dana, postavi David svoga sina Salomona kraljem nad Izraelom.
² Potom skupi sve izraelske knezove, sveæenike i levite. ³ On izbroji levite od trideset godina
⁴ naviše, i bilo ih je po muškim glavama trideset i osam tisuæa. Izmeðu njih bilo je dvadeset i èetiri
⁵ tisuæe onih koji su upravljali poslom oko Jahvina Doma, a šest tisuæa nadzornika i sudaca, èetiri
⁶ tisuæe vratara i èetiri tisuæe onih koji su hvalili Jahvu uz glazbala što ih je napravio za hvalu.
⁷ David ih razdijeli na redove po Levijevim sinovima: Geršonu, Kehatu i Merariju. Od Geršonova
⁸ su koljena bili: Ladan i Šimej. Ladanovi sinovi: poglavari Jehiel, Zetam i Joel, njih trojica.
⁹ Šimejevi sinovi: Šelomit, Haziël i Haram, njih trojica; to su poglavari Ladanovih obitelji.
¹⁰ Šimejevi sinovi: Jahat, Zina, Jeuš i Berija. Ta su èetvorica Šimejevi sinovi. ¹¹ Jahat je bio
¹² poglavar, a drugi Ziza; a Jeuš i Berija nisu imali mnogo djece, zato su se brojili u jednu obitelj, u
¹³ jedan razred. Kehatovi sinovi: Amram, Jishar, Hebron i Uziel, èetvorica. Amramovi sinovi:
¹⁴ Aron i Mojsije. Aron je bio određen da posveæuje Svetinju nad svetinjama; on i njegovi sinovi
¹⁵ dovijeka da kade pred Jahvom, da mu služe i da blagoslivljaju u njegovo ime dovijeka. Mojsije
¹⁶ je bio Božji èovjek. Njegovi se sinovi broje u Levijevo pleme. Mojsijevi su sinovi Geršom i
¹⁷ Eliezer. Geršomovi sinovi: poglavar Šebuel. Eliezerovi su sinovi bili: poglavar Rehabja.
¹⁸ Eliezer nije imao drugih sinova, nego su se Rehabjini sinovi vrlo namnožili. Jisharovi sinovi:
¹⁹ poglavar Šelomit. Hebronovi sinovi: poglavar Jerija, drugi Amarja, treæi Jahaziël, èetvrti
²⁰ Jekamam. Uzielovi sinovi: poglavar Mika, drugi Ješija. ²¹ Merarijevi sinovi: Mahli i Muši.
²² Mahlijevi sinovi: Eleazar i Kiš. Eleazar je umro nemajuæi sinova, nego samo kæeri, koje su
²³ sebi uzeli za žene njihovi rođaci, Kiševi sinovi. Mušijevi sinovi: Mahli, Eder i Jerimot, trojica.
²⁴ To su bili Levijevi sinovi po obiteljima, poglavari porodica, koji su bili popisani poimence; oni
²⁵ su radili posao za službu Jahvina Doma u dobi od dvadeset godina naviše. David je rekao:
²⁶ "Jahve, Izraelov Bog, dao je mir svojem narodu i živjet æe u Jeruzalemu zauvijek. Zato ni leviti
²⁷ neæe više nositi Prebivališta ni svakovrsnog pribora za njegovu službu." Po posljednjim
²⁸ Davidovim rijeèima, bili su izbrojeni Levijevi sinovi od dvadeset godina naviše. Bili su određeni
²⁹ da budu kraj Aronovih sinova u službi u Jahvinu Domu, u predvorjima i u dvoranama, da èiste sve
svete stvari, da rade u službi oko Jahvina Doma, oko prinesenih hljebova, oko sitnog brašna za

prinos, oko beskvasnih kolaèa pripravljenih na tavi i u ulju zamiješenih i oko mjera za sadržaj i dužinu; ³⁰ da pristupaju svakoga jutra, da slave i hvale Jahvu; tako i veèerom. ³¹ A kad se god prinose paljenice Jahvi, subotom, za mlađaka i na blagdane, da dolaze prema svom broju, po svom redu, svagdje pred Jahvu. ³² I da vrše što treba vršiti u Šatoru sastanka, službu u Svetištu i službu za svoju braæu, Aronove sinove, u službi oko Jahvina Doma.

Chapter 24

¹ Aronovi su sinovi imali svoje redove. Sinovi Aronovi bili su: Nadab, Abihu, Eleazar i Itamar.

² Ali su Nadab i Abihu umrli prije oca i nisu imali djece; zato su sveæenièku službu vršili Eleazar i Itamar. ³ David je razdijelio na redove njih i Sadoka, od Eleazarovih sinova, i Ahimeleka, od Itamarovih sinova, po njihovu redu u njihovoj službi. ⁴ Ali se u Eleazarovih sinova našlo više muških poglavara nego u Itamarovih sinova, pa kad ih podijeliše, od Eleazarovih je sinova bilo šesnaest porodiènih poglavara, a od Itamarovih sinova samo osam porodiènih poglavara. ⁵ Zato su ih razdijelili ždrebovima, jedne i druge, jer su posveæeni knezovi i Božji knezovi bili i od Eleazarovih sinova i od Itamarovih sinova. ⁶ Popisao ih je Netanelov sin Šemaja, pisar od Levijeva plemena, pred kraljem, knezovima, sveæenikom Sadokom, Ebjatarovim sinom Ahimelekom, pred poglavarima porodica među sveæenicima i levitima, uzevši po jednu porodicu za Eleazara, a po jednu opet za Itamara. ⁷ Prvi je ždrijeb pao na Jojariba, drugi na Jedaju, ⁸ treæi na Harima, èetvrti na Seorima, ⁹ peti na Malkiju, ¹⁰ šesti na Mijamina, ¹¹ sedmi na Hakosa, osmi na Abiju, ¹² deveti na Ješuu, ¹³ deseti na Šekaniju, ¹⁴ jedanaesti na Elijašiba, ¹⁵ dvanaesti na Jakima, ¹⁶ trinaesti na Hupu, ¹⁷ èetrnaesti na Ješebaba, ¹⁸ petnaesti na Bilgu, ¹⁹ šesnaesti na Imera, ²⁰ sedamnaesti na Hezira, ²¹ osamnaesti na Hapisesa, ²² devetnaesti na Petahju, ²³ dvadeseti na Ezekiela, ²⁴ dvadeset i prvi na Jakina, ²⁵ dvadeset i drugi na Gamula, ²⁶ dvadeset i treæi na Delaju, ²⁷ dvadeset i èetvrti na Maazju.

²⁸ To je njihov red u službi kojim treba da idu u Jahvin Dom, po svom pravilu, primljenu od oca im Arona, kako mu je zapovjedio Jahve, Bog Izraelov. ²⁹ Od ostalih Levijevih sinova bio je od Amramovih sinova Šubael; od Šubaelovih sinova Jehdeja; ³⁰ od Rehabje, od Rehabjinih sinova poglavar Jišija; ³¹ od Jisharovaca Šelomot; od Šelomotovih sinova Jahat. ³² Od Jerijinih sinova:

drugi Amarja, treæi Jahaziel, èetvrti Jekaman. ²⁴ Od sinova Uzielovih Mika; od Mikinih sinova Šamir; ²⁵ Mikin brat Jišija; od Jišijinih sinova Zaharija; ²⁶ Merarijevi sinovi: Mahli i Muši; sinovi Jaazije, njegova sina. ²⁷ Merarijevi sinovi po Jaaziji, njegovu sinu: Šoham, Zakur i Ibri; ²⁸ po Mahliju Eleazar, koji nije imao djece; ²⁹ po Kišu, Kišovi sinovi, Jerahmeel. ³⁰ Mušijevi sinovi: Mahli, Eder i Jerimot. ³¹ To su bili levitski sinovi po svojim porodicama. I oni su bacali ždrebove kao njihovi rođaci, Aronovi sinovi, pred kraljem Davidom, Sadokom, Ahimelekom i porodiènim poglavarima meðu sveæenicima i levitima, i to jednako glavar obitelji kao i njegov najmlaði brat.

Chapter 25

¹ David je s vojnièkim zapovjednicima izabrao za službu Asafove, Hemanove i Jedutunove sinove koji æe zanosno pjevati hvalu uz citre, harfe i cimbale; između njih su bili izbrojeni ljudi za posao u svojoj službi: ² od Asafovih sinova: Zakur, Josip, Netanija i Asarela; Asafovi sinovi pod upravom Asafa, koji je zanosno pjevao hvalu po kraljevoj uredbi. ³ Od Jedutuna: Jedutunovih šest sinova: Gedalija, Sori, Ješaja, Šimej, Hašabja i Matitja pod upravom svog oca Jedutuna koji je zanosno pjevao hvalu uz citru slaveæi i hvaleæi Jahvu. ⁴ Od Heman: Hemanovi sinovi: Bukija, Matanija, Uziel, Šebuel, Jerimot, Hananija, Hanani, Eliata, Gidalti, Romamti-Ezer, Jošbekaša, Maloti, Hotir, Mahaziot. ⁵ Svi su oni bili sinovi kraljeva vidioca Heman koji je objavljivao Božje stvari da uzvisi njegovu moæ; a Bog je dao Hemanu èetrnaest sinova i tri kæeri. ⁶ Svi su oni pod vodstvom svoga oca Asafa te Jedutuna i Hemanu pjevali u Jahvinu Domu uz cimbale, harfe i citre za službu u Božjem Domu, po kraljevoj uredbi. ⁷ Bilo ih je, s njihovom braæom, uvježbanih u pjevanju Jahvinih pjesama, dvjesta osamdeset i osam, sve samih vještaka. ⁸ Bacili su ždrebove za svoju službenu dužnost, najmanji isto kao i najveæi, uèitelj kao i uèenik. ⁹ Prvi je ždrijev pao na Asafovca Josipa, drugi na Gedaliju s njegovom braæom i sinovima, njih dvanaest, ¹⁰ treæi na Zakura s njegovim sinovima i braæom, njih dvanaest; ¹¹ èetvrti na Jisrija s njegovim sinovima i braæom, njih dvanaest; ¹² peti na Netaniju s njegovim sinovima i braæom, njih dvanaest; ¹³ šesti na Bukiju s njegovim sinovima i braæom, njih dvanaest, ¹⁴ sedmi na Isarelu s njegovim sinovima i braæom, njih dvanaest; ¹⁵ osmi na Ješaja s njegovim sinovima i braæom, njih dvanaest; ¹⁶ deveti

na Mataniju s njegovim sinovima i braćom, njih dvanaest; ¹⁷ deseti na Šimeja s njegovim sinovima
 i braćom, njih dvanaest; ¹⁸ jedanaesti na Azarela s njegovim sinovima i braćom, njih dvanaest;
¹⁹ dvanaesti na Hašabju s njegovim sinovima i braćom, njih dvanaest; ²⁰ trinaesti na Šubaela s
 njegovim sinovima i braćom, njih dvanaest; ²¹ četrnaesti na Matitju s njegovim sinovima i braćom,
 njih dvanaest; ²² petnaesti na Jeremota s njegovim sinovima i braćom, njih dvanaest; ²³ šesnaesti
 na Hananiju s njegovim sinovima i braćom, njih dvanaest; ²⁴ sedamnaesti na Jošbekaša s njegovim
 sinovima i braćom, njih dvanaest; ²⁵ osamnaesti na Hananija s njegovim sinovima i braćom, njih
 dvanaest; ²⁶ devetnaesti na Malotija s njegovim sinovima i braćom, njih dvanaest; ²⁷ dvadeseti
 na Elijatu s njegovim sinovima i braćom, njih dvanaest; ²⁸ dvadeset i prvi na Hotira s njegovim
 sinovima i braćom, njih dvanaest; ²⁹ dvadeset i drugi na Gidaltija s njegovim sinovima i braćom,
 njih dvanaest; ³⁰ dvadeset i treći na Mahaziota s njegovim sinovima i braćom, njih dvanaest;
³¹ dvadeset i četvrti na Romanti-Ezera s njegovim sinovima i braćom, njih dvanaest.

Chapter 26

¹ Vratarski su redovi bili: od Korahovaca: Korahov sin Mešelemja između Asafovih sinova;
² a Mešelemjini sinovi: prvenac Zaharija, drugi Jediael, treći Zebadja, četvrti Jatniel; ³ peti Elam,
 šesti Johan, sedmi Elijoenaj. ⁴ Sinovi Obed-Edomovi: prvenac Šemaja, drugi Jozabad, treći
 Joah, četvrti Sakar, a peti Netanel, ⁵ šesti Amiel, sedmi Jisakar, osmi Peuletaj, jer ga je blagoslovio
 Bog, ⁶ a njegovu su se sinu Šemaji rodili sinovi koji su bili poglavari u porodici jer bijahu hrabri
 junaci. ⁷ Šemajini su sinovi bili: Otni, Rafael, Obed, Elzabad sa svojom braćom, vrsnim ljudima,
 Elihu i Semakja. ⁸ Svi su oni bili od Obed-Edomovih sinova, oni i njihovi sinovi i njihova braća,
 vrsni ljudi, sposobni za službu; bilo ih je šezdeset i dva od Obed-Edoma. ⁹ Mešelemjinih sinova i
 braće, vrsnih ljudi, bilo je osamnaest. ¹⁰ Hosini sinovi od Merarijevih sinova: poglavar Šimri, iako
 nije bio prvenac, njegov ga je otac postavio za poglavara; ¹¹ drugi Hilkija, treći Tebalija, četvrti

Zaharija; Hosinih svih sinova i braće bilo je trinaest. ¹² Ovo su vratarski redovi. Glavari ovih
 junaka bili su, kao i njihova braća, čuvari u službi Jahvina Doma. ¹³ Bacali su ždrebove, najmanji
 kao i najveći, po obiteljima za svaka pojedina vrata. ¹⁴ Ždrijeb na istok pao je Šelemji; njegov sin
 Zaharija bio je mudar savjetnik. Kad su bacili ždrebove, dopao mu je ždrijeb na sjever,
¹⁵ Obed-Edomu na jug; a njegovim sinovima na spremište; ¹⁶ Šufimu i Hosi na zapad Šaleketskim
 vratima, na putu koji vodi k usponu; straža je bila do straže. ¹⁷ S istoka šest levita, sa sjevera četiri
 na dan, s juga četiri na dan; a kod spremišta po dva. ¹⁸ Na hramskoj prigradnji, sa zapada, četiri
 na usponu, dva kod prigradnje. ¹⁹ To su vratarski redovi među Korahovim i Merarijevim sinovima.
²⁰ Leviti, njihova braća, bili su: Ahija nad blagom Božjega Doma i nad blagom posvećenih stvari.
²¹ Ladanovi sinovi, Geršonovci po Ladanu, poglavari obitelji Ladana Geršonovca, bili su Jehielovci.
²² Jehielovci Zetam i brat mu Joel bili su nadstojnici nad blagom Jahvina Doma. ²³ Od Amramovaca,
 Jisharovaca, Hebronovaca i Uzielovaca bili su: ²⁴ Šebuel, sin Mojsijeva sina Geršoma, nadstojnik
 nad blagom. ²⁵ Njegova braća po Eliezeru: Rehabja, sin mu, njegov sin Izaija, njegov sin Joram,
 njegov sin Zikri, njegov sin Šelomit. ²⁶ Taj je Šelomit sa svojom braćom bio odgovoran za sve
 blago od posvećenih stvari koje je posvetio kralj David s porodičnim poglavarima, s tisućnicima,
 stotnicima i vojnim zapovjednicima. ²⁷ Posvetili su dio ratnog plijena da se bolje ojača Jahvin
 Dom. ²⁸ Što je god bio posvetio vidjelac Samuel, Kišev sin Šaul, Nerov sin Abner i Sarvijin sin
 Joab, sve posvećeno, bilo je pod nadzorom Šelomita i njegove braće. ²⁹ Jisharovci Kenanija i
 njegovi sinovi bili su nad svjetovnim poslovima kao nadzornici i suci u Izraelu. ³⁰ Hebronovci
 Hašabja i njegova braća, tisuću i sedam stotina vrsnih ljudi, upravljali su Izraelom s ovu stranu
 Jordana na zapadu u svakom Jahvinu poslu i u kraljevskoj službi. ³¹ Poglavar Hebronovaca bio je
 Jerija. Četrdesete godine Davidova kraljevanja potražili su obiteljska rodoslovlja Hebronovaca i
 našlo se među njima vrsnih ljudi u Gileadskom Jazeru. ³² Njegove braće, vrsnih ljudi, bilo je dvije
 tisuće i sedam stotina porodičnih poglavara; kralj David postavio ih je nad Rubenovim i Gadovim
 plemenom i nad polovinom Manašeova plemena za sve Božje poslove i za kraljevske poslove.

Chapter 27

¹ Izraelovi sinovi po svome broju. Poglavari porodica, tisuænici, stotnici i nadzornici sluþili su kralju u svakom poslu. U redovima su dolazili i odlazili od mjeseca do mjeseca, u svim godišnjim mjesecima; svaki je red imao dvadeset i ðetiri tisuæe ljudi. ² Nad prvim je redom, prvoga mjeseca, bio Zabdielov sin Jaþobam. U svom je redu imao dvadeset i ðetiri tisuæe ljudi. ³ Pripadao je Peresovim sinovima i bio zapovjednik svih vojvoda u vojsci prvoga mjeseca. ⁴ Nad redom drugoga mjeseca bio je Ahoþanin Dodaj, a predstojnik u njegovu redu bio je Mikelot. U svom je redu imao dvadeset i ðetiri tisuæe ljudi. ⁵ Vojvoda treæe vojske, treæega mjeseca, bio je sin sveæenika Jojade, poglavar Benaja. U svom je redu imao dvadeset i ðetiri tisuæe. ⁶ Taj je Benaja bio junak meðu tridesetoricom i nad tridesetoricom i u njegovu je redu bio sin mu Amizabad. ⁷ Ðetvrti, ðetvrtoga mjeseca, bio je Joabov brat Asahel, a za njim sin mu Zebadja. U svom je redu imao dvadeset i ðetiri tisuæe. ⁸ Peti, petoga mjeseca, bio je vojvoda Jizrahanin Œamhut. U svom je redu imao dvadeset i ðetiri tisuæe. ⁹ Œesti, Œestoga mjeseca, bio je Ikeþov sin Ira, Tekoanac. U svom je redu imao dvadeset i ðetiri tisuæe. ¹⁰ Sedmi, sedmoga mjeseca, bio je Pelonjanin Heles od Efrajimovih sinova. U svom je redu imao dvadeset i ðetiri tisuæe. ¹¹ Osmi, osmoga mjeseca, bio je Huþaæanin Sibkaj, Zarhijevac. U svom je redu imao dvadeset i ðetiri tisuæe. ¹² Deveti, devetoga mjeseca, bio je Anatoæanin Abiezer, Benjaminovac. U svom je redu imao dvadeset i ðetiri tisuæe. ¹³ Deseti, desetoga mjeseca, bio je Netofaæanin Mahraj, Zarhijevac. U svom je redu imao dvadeset i ðetiri tisuæe. ¹⁴ Jedanaesti, jedanaestoga mjeseca, bio je Piratonjanin Benaja, Efrajimovac. U svom je redu imao dvadeset i ðetiri tisuæe. ¹⁵ Dvanaesti, dvanaestoga mjeseca, bio je Netofaæanin Heldaj, Otnielovac. U svom je redu imao dvadeset i ðetiri tisuæe. ¹⁶ Nad Izraelovim plemenima bili su knezovi: nad Rubenovim Zikrijevi sin knez Eliezer; nad Œimunovim Maakin sin Œefatja; ¹⁷ nad Levijevim Kemuelov sin Haþabja; nad Aronovim Sadok; ¹⁸ nad Judinim Elihu od Davidove braæe; nad Jisakarovim Mihaelov sin Omri; ¹⁹ nad Zebulunovim Obadjin sin Jiþmaja; nad Naftalijevim Azrielov sin Jerimot. ²⁰ Nad Efrajimovim sinovima Azazjin sin Hoþea; nad polovinom Manaþeova plemena Pedajin sin Joel, ²¹ nad drugom polovinom Manaþeova plemena u Gileadu Zaharijin sin Jido; nad Benjaminom Abnerov sin Jaasiel; ²² nad Danom Jerohamov sin Azarel. To su bili knezovi izraelskih plemena. ²³ Ali David nije dao izbrojiti onih kojima bijaþe dvadeset godina i manje, jer Jahve bijaþe rekao

da æe umnožiti Izraelce kao nebeske zvijezde.²⁴ Sarvijin je sin Joab poëeo vršiti popis, ali ga nije dovršio. Stoga je Srdžba došla na Izrael i zato taj broj nije bio primljen u brojèani izvještaj Ljetopisa kralja Davida.²⁵ Nadstojnik nad kraljevim blagom bio je Adielov sin Azmavet, a nadstojnik za blago u zemlji, u gradovima, selima i tvrđavama, bio je Uzijin sin Jonatan.²⁶ Nadstojnik nad poljskim radnicima koji su obrađivali zemlju bio je Kelubov sin Ezri.²⁷ Nadstojnik nad vinogradarima Ramaæanin Šimej. Nadstojnik nad vinogradrskim klijetima bio je Šifmejac Zabdi.²⁸ Nadstojnik nad maslinama i dudovima što su po Šefeli bio je Gederac Hanan; nadstojnik nad skladištima ulja Joaš.²⁹ Nadstojnik nad govedima što su pasla u Šaronu bio je Šaronac Šitraj. Nadstojnik nad krupnom stokom u dolinama bio je Edlajev sin Šafat.³⁰ Nadstojnik nad devama Jišmaelac Obil. Nadstojnik nad magaricama Meronoæanin Jehdeja.³¹ Nadstojnik nad ovcama i kozama Hagrijac Jaziz. Svi su oni bili nadstojnici nad imanjem kralja Davida.³² Savjetnik je bio Davidov stric Jonatan, mudar èovjek; bio je i književnik; a Hakmonijev sin Jehiel bio je s kraljevim sinovima.³³ Ahitofel je bio kraljev savjetnik, Arkijac Hušaj kraljev prijatelj.³⁴ Ahitofela su naslijedili Benajin sin Jojada i Ebjatar, kraljev je vojvoda bio Joab.

Chapter 28

¹ David sakupi u Jeruzalem sve izraelske knezove, plemenske knezove i poglavare od redova koji su služili kralja, tisuænike, stotnike i nadstojnike nad svim imanjem i blagom kraljevim i blagom njegovih sinova, zajedno s dvoranima i junacima i svim hrabrim vojnicima.² Ustavši na noge, kralj David reèe: "Èujte me, moja braæo i moj narode! Ja sam bio namislio u svom srcu da sagradim dom gdje bi poèivao Kovèeg saveza Jahvina i da bude podnožje nogama našega Boga te sam pripravo što treba za gradnju.³ Ali mi je Bog rekao: 'Neæeš ti sagraditi Doma mome imenu jer si ratnik i prolijevao si krv.'⁴ Jahve, Izraelov Bog, izabrao je mene od sveg moga roda da budem kralj nad Izraelom zauvijek; jer je Judu izabrao za kneza, a iz Judina doma dom moga oca; između sinova moga oca bilo mu je drago da mene postavi kraljem nad svim Izraelom.⁵ Tako je između mojih sinova, jer mi je mnogo sinova dao Jahve, izabrao moga sina Salomona da sjedi na prijestolju Jahvina kraljevstva nad Izraelom.⁶ I rekao mi je: 'Tvoj sin Salomon sagradit æe meni Dom i moja predvorja; jer sam njega izabrao sebi za sina i ja æu mu biti otac.'⁷ Utvrdit æu njegovo kraljevstvo

zauvijek ako bude postojano vršio moje zapovijedi i moje zakone kao danas.' ⁸ Sada, dakle, pred oèima sveg Izraela, Jahvina zbora, i pred svojim Bogom, koji nas sluša, velim: držite i tražite sve zapovijedi Jahve, svoga Boga, da biste zadržali u posjedu ovu dobru zemlju i ostavili je u baštinu svojim sinovima nakon sebe dovijeka. ⁹ A ti, sine moj Salomone, poznaj Boga, svoga oca, i služi mu èitavim srcem i spremnom dušom, jer Jahve ispituje sva srca i zna sve misli i namjere; ako ga budeš tražio, dat æe ti se da ga nađeš; ako li ga ostaviš, odbacit æe te zauvijek. ¹⁰ Uvidi sada da te Jahve izabrao da gradiš Dom za Svetište, budi junak i radi!" ¹¹ Tada David predade sinu Salomonu uzorak trijema, njegovih kuæa, riznica, gornjih soba, æelija i doma Pomirilišta; ¹² uzorak svega što bijaše smislio u duhu za predvorja Jahvina Doma, za sve sobe unaokolo, za riznicu Doma Božjega, za riznicu posveæenih stvari, ¹³ za sveæenièke i levitske redove, za svaki posao u službi oko Doma Jahvina: ¹⁴ zlato u šipkama, zlato potrebno za sve zlatno posuđe ove ili one službe; srebro u šipkama potrebno za sve srebrno posuđe, za sve posuđe ove ili one službe; ¹⁵ šipke za zlatne svijeænjake sa zlatnim svjetiljkama, prema težini svakoga svijeænjaka i njegovih svjetiljaka, i za srebrne svijeænjake prema težini svakoga svijeænjaka i njegovih svjetiljaka i prema namjeni svakog svijeænjaka; ¹⁶ zlato u šipkama za stolove na kojima æe stajati prineseni hljebovi, za svaki stol; srebro za srebrne stolove, ¹⁷ za viljuške i kotliæe, za èaše od èista zlata, za zlatne pehare, zlato u šipkama za svaki pehar; za srebrne pehare, srebro u šipkama za svaki pehar, ¹⁸ za kadioni žrtvenik žeženoga zlata u šipkama; za uzorak od kola sa zlatnim kerubinima koji æe raširenim krilima zaklanjati Jahvin Kovèeg. ¹⁹ Sve to u skladu s onim što Jahve napisao vlastitom rukom da bi razjasnio cijelo djelo za koje on pribavi uzorak. ²⁰ Tada David reèe svome sinu Salomonu: "Budi junak, hrabar, i radi! Ne boj se i ne plaši se, jer æe Jahve, Bog, moj Bog, biti s tobom! Neæe te napustiti niti te ostaviti dok ne svršiš sav posao za službu oko Jahvina Doma. ²¹ Evo sveæenièkih i levitskih redova za svaku službu u Božjem Domu; imaš uza se za svaki posao svakovrsnih ljudi, spremnih i vještih svakoj službi, knezovi i sav narod pod tvojim su zapovjedništvom."

Chapter 29

¹ Kralj David reèe svemu zboru: "Bog je izabrao moga sina Salomona, mlado i nježno momèe, a ovo je velik posao, jer neæe biti za èovjeka dvor nego za Boga Jahvu. ² Pripremio sam, koliko sam mogao, za Dom svoga Boga zlata za zlatne stvari i srebra za srebrne, tuèa za tuèane, željeza

za željezne, drva za drvene; oniksova kamenja i dragulja za ukivanje, dragulja za ukras i šarenih
 dragulja, svakojakoga dragog kamenja i izobila mramora. ³ Iz ljubavi prema Bogu dajem još i
 svoga zlata i srebra za Dom svoga Boga, osim svega što sam pripravio za sveti Dom. ⁴ Tri tisuæe
 zlatnih talenata ofirskoga zlata i sedam tisuæa talenata èistoga srebra da se oblože zidovi prostorija.
⁵ Zlato za zlatne stvari, a srebro za srebrne i za svako djelo umjetnièkih ruku. Bi li danas još tko
 htio dragovoljno što priložiti svojom rukom Jahvi?" ⁶ Tada su dragovoljno priložili knezovi obitelji
 i knezovi izraelskih plemena, tisuænici, stotnici i nadstojnici nad kraljevskim poslovima. ⁷ Dali su
 za službu u Božjem Domu zlata pet tisuæa talenata i deset tisuæa zlatnih darika, srebra deset tisuæa
 talenata, tuèa osamnaest tisuæa talenata, željeza sto tisuæa talenata. ⁸ U koga se god našlo dragulja,
 svi su darivali u riznicu Jahvina Doma na ruke Jehiela Geršonovca. ⁹ Narod se veselio što su
 dragovoljno prilagali, jer su prilagali iskrena srca Jahvi; i kralj David radovao se od srca. ¹⁰ Potom
 David blagoslovi Jahvu pred svim zborom. I reèe David: "Blagoslovljen da si, Jahve, Bože našeg
 oca Izraela, od vijeka do vijeka! ¹¹ Tvoja je, Jahve, velièina, sila, slava, sjaj i velièanstvo, jer je
 tvoje sve što je na nebu i na zemlji; tvoje je, Jahve, kraljevstvo i ti si uzvišen povrh svega, Poglavar
 svega! ¹² Od tebe je bogatstvo i slava, ti vladaš nad svim, u tvojoj je ruci sila i moæ, u tvojoj je
 vlasti da uèiniš velikim i jakim sve. ¹³ I slavimo te, Bože naš, i hvalimo tvoje dièno ime. ¹⁴ Tko
 sam ja i što je moj narod da bismo imali snage ovoliko prinijeti tebi dragovoljno? Od tebe je sve,
 i iz tvojih ruku primivši, dali smo tebi! ¹⁵ Pridošlice smo pred tobom, naseljenici kao svi naši oèevi;
 naši dani na zemlji prolaze kao sjena i nema nade. ¹⁶ Jahve, Bože naš, sve ovo mnogo blago koje
 smo pripravili za gradnju Doma tebi, tvome svetom imenu, iz tvoje je ruke i sve je tvoje! ¹⁷ Ali
 znam, o Bože moj, da ti iskušavaš srca i da ljubiš iskrenost; ja sam iskrena srca dragovoljno prinio
 sve ovo i s radošæu sam gledao tvoj narod koji je ovdje kako ti dragovoljno prinosi. ¹⁸ Jahve, Bože
 naših otaca Abrahama, Izaka i Jakova, saèuvaj dovijeka u srcu svoga naroda tu misao i namjeru i
 upravi njegovo srce k sebi! ¹⁹ A mome sinu Salomonu daj pošteno srce da bi se držao tvojih
 zapovijedi, tvojih odredaba i tvojih uredaba, da bi vršio sve i da bi sagradio dvor za koji sam sve
 spremio!"
²⁰ Tada David reèe svemu zboru: "Blagoslovite sada Jahvu, svoga Boga!" I sav je zbor
 blagoslovio Jahvu, Boga svojih otaca, i, pavši nièice, poklonio se Jahvi i kralju. ²¹ Žrtvovali su
 Jahvi klanice i prinijeli Jahvi paljenice sutradan: tisuæu junaca, tisuæu ovnova, tisuæu jaganjaca s
 njihovim ljevanicama, mnogo drugih žrtava za sav Izrael. ²² Jeli su i pili pred Jahvom onoga dana

vrlo se radujuæi. Zakraljili su po drugi put Davidova sina Salomona i pomazali ga po Jahvinoj volji za kneza, a Sadoka za sveæenika. ²³ Tako je Salomon sjeo na Jahvino prijestolje da kraljuje namjesto svoga oca Davida. Bio je sretan i slušao ga je sav Izrael. ²⁴ Svi su knezovi i junaci i svi sinovi kralja Davida pružili ruku kralju Salomonu i sveæano mu obeæali pokornost. ²⁵ Jahve je vrlo uzvisio Salomona pred oèima sveg Izraela i dao njegovu kraljevstvu velièanstvo kakvo nijedan kralj prije njega nije imao u Izraelu. ²⁶ Tako je Jišajev sin David kraljevaio nad svim Izraelom. ²⁷ Nad Izraelom je kraljevaio èetrdeset godina; u Hebronu je kraljevaio sedam godina, u Jeruzalemu je kraljevaio trideset i tri godine. ²⁸ Umro je u lijepoj starosti, nauživši se života, bogatstva i slave. Na njegovo se mjesto zakraljio sin mu Salomon. ²⁹ Djela kralja Davida, od prvog do posljednjeg, zapisana su u povijesti vidioca Samuela, u povijesti proroka Natana i u povijesti vidioca Gada, ³⁰ sa svim njegovim kraljevanjem, njegovim junaštvom i događajima što prijeðoše preko njega i Izraela i svih drugih kraljevstava zemaljskih.

2 Chronicles

Chapter 1

¹ Salomon, sin Davidov, bio se uèvrstio na prijestolju. Jahve, Bog njegov, bijaše s njim i uzvisi ga veoma. ² Salomon se tada obrati svem Izraelu, tisuæenicima, satnicima, sucima, svim knezovima izraelskim, glavama obitelji, ³ te se on i s njim sav Zbor popeše na uzvišicu koja bješe u Gibeonu, jer je ondje bio Šator sastanka što ga u pustinji podiže Mojsije, sluga Božji. ⁴ David bijaše prenio Kovèeg Božji iz Kirjat Jearima do mjesta koje je sam pripradio za nj; jer je bio podigao Šator u Jeruzalemu. ⁵ Tuèani žrtvenik što ga napravi Besalel, sin Hurova sina Urija, bijaše ondje pred Prebivalištem Jahvinim, kamo doðoše Salomon i zbor da mu se obrate. ⁶ Ondje se Salomon pred Jahvom pope na tuèani žrtvenik, koji bješe tik do Šatora sastanka, i prinese na njemu tisuæu paljenica. ⁷ Iste se noæi Bog ukaza Salomonu i reèe mu: "Traži što da ti dadem." ⁸ Salomon odgovori: "Veoma si naklon bio mome ocu Davidu i zakraljio si mene na njegovo mjesto. ⁹ Bože Jahve, neka se ispuni sada obeæanje što si ga dao mome ocu Davidu, jer si me zakraljio nad narodom kojega ima mnogo kao zemaljske prašine. ¹⁰ Daj mi sada mudrost i znanje da uzmognem upravljati ovim narodom,

jer tko æe upravljati tolikim narodom kao što je ovaj tvoj!"¹¹ Bog reèe Salomonu: "Buduæi da ti je to u srcu, a nisi iskao ni bogatstva, ni blaga, ni slave, ni smrti neprijatelja i jer nisi tražio duga života nego mudrosti i znanja kako bi upravljao mojim narodom nad kojim te zakraljih,¹² dajem ti mudrost i znanje. Ali ti dajem i bogatstva, blaga i slave kakve nije imao nijedan kralj što bješe prije tebe i kakve neæe imati ni oni koji doðu poslije tebe."¹³ Salomon s uzvišice u Gibeonu ode u Jeruzalem, podalje od Šatora sastanka, i kraljevaše nad Izraelom.¹⁴ Sakupi bojnih kola i konjanika: imao je tisuæu èetiri stotine kola i dvanaest tisuæa konjanika i razmjesti ih po gradovima gdje mu bijahu kola i kod sebe u Jeruzalemu.¹⁵ Salomon uèini da srebra i zlata bude u Jeruzalemu izobila kao kamenja, a cedrova mnogo kao dudova u Šefeli.¹⁶ Konji Salomonovi bili su uvezeni iz Musrija i Koe; kraljevski dvorani kupovahu ih u Koi za srebro.¹⁷ Dovožila su se i prodavala jedna bojna kola iz Egipta po šest stotina srebrnih šekela, a konji po sto i pedeset; to bješe isto tako za sve hetitske i aramejske kraljeve koji su ih uvozili preko njih.¹⁸ Salomon naumi sagraditi Dom - jedan Imenu Jahvinu, a drugi sebi za kraljevski dvorac.

Chapter 2

¹ Odbroji sedamdeset tisuæa nosaèa, osamdeset tisuæa kamenolomaca u gori i tri tisuæe i šest stotina poslovoða.² Tada posla ovu poruku Hiramu, tirskomu kralju: "Kao što si mome ocu Davidu slao cedrovine da gradi dvor gdje æe živjeti, tako uèini i meni.³ Kanim podiæi Dom Imenu Jahve, svojega Boga, i posvetiti mu ga da se diže pred njim miomirisni kad, da se uvijek postavljaju kruhovi, da se prinose paljenice jutrom i veèerom, subotom, na dane mlađaka i na blagdane Jahve, Boga našega; i tako da zauvijek ostane u Izraelu.⁴ Dom koji gradim bit æe velik, jer je naš Bog najveæi meðu svim bozima.⁵ TÓa tko bi imao dovoljno snage da njemu sazda Dom kad ga ni nebesa, ni nebesa nad nebesima ne mogu obuhvatiti? I tko sam ja da mu zidam Dom, osim zato da mu se kad diže pred lice?⁶ Pošalji mi èovjeka vièna obradi zlata, srebra, tuèa, željeza, grimiza, karmezina i ljubièastog baršuna, i vièna umjetnosti rezbarstva: radit æe s rukotvorcima kod mene u Judi i u Jeruzalemu, s onima što mi ih ostavi moj otac David.⁷ Pošalji mi iz Libanona cedrovine, èempresovine i sandalovine, jer znam da tvoje sluge umiju sjeæi libanonska stabla. Moje æe sluge raditi s tvojima.⁸ Morat æe mi pripremiti mnogo drva, jer æe kuæa što je mislim graditi biti velika

⁹
i veličanstvena. ⁹ Dvadeset tisuća kora pšenice, dvadeset tisuća kora ječma, dvadeset tisuća bata vina i dvadeset tisuća bata ulja za izdržavanje tvojih slugu."

¹⁰
Hiram, tirski kralj, odgovori pismom što ga posla Salomonu: "Zato što voli svoj narod, Jahve te

¹¹
zakraljio nad njim." ¹¹ Dometnu još i ovo: "Neka je blagoslovljen Jahve, Bog Izraelov, koji je stvorio nebesa i zemlju. On je kralju Davidu dao mudra, pametna i umna sina koji će jedan dom

¹²
graditi Jahvi, a drugi sebi da iz njega kraljuje. ¹² Stoga ti šaljem čovjeka mudra, vješta i razumna,

¹³
Hurama Abija, ¹³ sina jedne Danovke i oca Tirca. Umije obrađivati zlato, srebro, tuč, željezo, kamen, drvo, grimiz, ljubičasti baršun, bčez i karmezin, umije rezbariti svakovrsne rezbarije i zamisliti svako djelo koje mu se povjeri. On će raditi s tvojim umjetnicima i umjetnicima moga

¹⁴
gospodara Davida, tvoga oca. ¹⁴ Neka, dakle, sada moj gospodar svojim slugama pošalje pšenice,

¹⁵
ječma, ulja i vina kako je obećao. ¹⁵ A mi ćemo nasjeći stabala s Libanona koliko ti god treba i

¹⁶
dovest ćemo ti ih na splavima morem u Jafu, a ti ih prevezi gore u Jeruzalem." ¹⁶ Salomon pobroji sve strance koji se zatekoše u Izraelovoj zemlji poslije popisa što ga bijaše proveo njegov otac

¹⁷
David i naše ih sto pedeset tri tisuće i šest stotina. ¹⁷ Od njih odredi sedamdeset tisuća nosača, osamdeset tisuća tesara u planini, tri tisuće i šest stotina ljudi da upravljaju radom naroda.

Chapter 3

¹
Salomon tada poče graditi Dom Jahvi u Jeruzalemu, na Morijskoj gori, ondje gdje je njegov otac David imao viđenje. To je mjesto koje je pripremio David, gumno Jebusejca Ormana. ² Salomon

³
otpoče gradnju drugoga mjeseca četvrte godine svojega vladanja. ³ Ovo su temelji koje je Salomon postavio za gradnju Doma Božjega: šezdeset lakata u duljinu - po staroj mjeri lakta - a u širinu

⁴
dvadeset lakata. ⁴ Trijem, koji je bio pred Domom, imao je, po širini ovoga potonjega, u dužinu

⁵
dvadeset lakata, a visok je bio sto i dvadeset lakata. Obložio ga je iznutra čistim zlatom. ⁵ Veliku je dvoranu obložio čempresovinom, koju je prekrio čistim zlatom i postavio palme i cvjetne vijence.

⁶
Potom je potom Dvoranu blistavim draguljima; zlato je bilo zlato parvajimsko. ⁷ Prekrpio je njime

⁸
Dvoranu: grede, pragove, zidove i vratna krila te izrezao kerubine po zidovima. ⁸ Potom sazda dvoranu Svetinje nad svetinjama. Bila je, prema hramskoj širini, dvadeset lakata duga i dvadeset

⁹
lakata široka i obložio je sa šest stotina talenata suhog zlata. ⁹ Za čavle je dao na mjeru pedeset

10 zlatnih šekela. I gornje je odaje obložio zlatom. U dvorani Svetinje nad svetinjama napravi dva
 11 kerubina, liveno djelo. I njih obloži zlatom. Krila kerubina bila su dvadeset lakata duga: jedno
 krilo od pet lakata dodirivaše hramski zid, a drugo od pet lakata dotičaše krilo drugoga kerubina.
 12 Tako je i krilo drugoga kerubina, od pet lakata, dodirivalo hramski zid, a drugo mu se krilo, od
 13 pet lakata, spajalo s krilom drugoga kerubina. Raširena, krila kerubina imala su dvadeset lakata.
 14 Stajali su kerubini uspravno, lic-a okrenutih Dvorani. Napravi zastor od ljubičastog baršuna, od
 15 grimiza, karmezina i bŕoeza te na njemu izveze kerubine. Pred Dvoranom napravi dva stupa
 16 dugaèka trideset i pet lakata, a glavice im na vrhu pet lakata. U Debiru on splete vijence te ih
 17 postavi navrh stupova i napravi sto mogranja koje postavi meðu vijence. Postavi stupove pred
 Hekal, jedan zdesna, drugi slijeva, te nazva Jakin onaj zdesna, a Boaz onaj slijeva.

Chapter 4

1 Napravi tuèani žrtvenik dugaèak dvadeset lakata, širok dvadeset i visok deset. 2 Tada od
 rastaljene kovine izli more koje je od ruba do ruba mjerilo deset lakata; bilo je okruglo uokolo, pet
 3 lakata visoko, a u opsegu, mjereno vrpcom, imalo je trideset lakata. Pod njim bijahu likovi volovski
 što ga opasivahu uokrug. Po deset ih je bilo na jednom laktu te okruživahu more uokolo; dva je
 4 reda bilo tih volova, salivenih s morem. More je poèivalo na dvanaest volova; tri su gledala na
 sjever, tri na zapad, tri na jug, tri na istok: more je stajalo na njima i svi su stražnjim dijelom bili
 5 okrenuti unutra. Bilo je debelo pedalj, rub mu kao rub u èaše, kao cvijet, a moglo je primiti tri
 6 tisuæe bata. Napravi deset umivaonika i postavi ih pet zdesna, pet slijeva da se u njima pere; u
 njima su prali što je trebalo za paljenice; more je bilo namijenjeno sveæenicima da se umivaju u
 7 njemu. Napravi deset zlatnih svijeænjaka prema propisu i stavi ih u Hekal, pet s desne strane, pet
 8 s lijeve. Onda napravi deset stolova i postavi ih u Hekalu, pet zdesna, a pet slijeva. Napravi stotinu
 9 zlatnih kotliæa. Onda naèini trijem sveæenièki veliko dvorište s vratima koja prevuèe tuèem.
 10 More stavi s desne strane prema jugoistoku. 11 Huram naèini lonce, lopate i kotliæe. Dovrši sav
 12 posao što ga je obavljao kralju Salomonu za Dom Božji: dva stupa; dvije glavice što su bile
 13 navrh stupova; dva opleta da prekriju dvije glavice što bijahu navrh stupova; èetiri stotine

mogranja za oba opleta; dva reda mogranja za svaki oplet da prekriju dvije glavice navrh stupova;
 14 deset podnožja i deset umivaonika na podnožjima; 15 jedno more i dvanaest volova pod njim;
 16 lonce, lopate, viljuške i sav pribor za njih napravi od tuèa Huram Abi kralju Salomonu za Dom
 17 Jahvin. Kralj odredi da ih saliju u Jordanskoj ravnici, kod gaza Adame, između Sukota i Serede.
 18 Salomon napravi tako mnogo tih predmeta da se nije mogla izmjeriti težina tuèa. 19 Onda napravi
 sve predmete namijenjene Domu Božjemu: zlatni žrtvenik i stolove na kojima bjehu prineseni
 20 kruhovi, zlatne svijećenjake sa svjetiljkama od èistoga zlata što su se, po propisu, trebale paliti
 21 pred Debirom; cvjetove, svjetiljke i usekaèe od zlata; bilo je to èisto zlato; 22 nožice, kotliæe,
 mašice i kadionice od èistoga zlata; ulaz u Dom, nutarnja vrata - Svetinje nad svetinjama - i vrata
 Doma - Hekala - bila su zlatna.

Chapter 5

1 Tako bi priveden kraju posao što ga Salomon obavi za Dom Jahvin. Salomon unese sve svete
 darove oca svoga Davida - srebro, zlato i sve posuđe - i stavi ih u riznicu Božjega Doma. 2 Tada
 Salomon sazva u Jeruzalem sve Izraelove starješine, knezove plemenske i glavare obiteljske, da se
 prenese Kovèeg saveza Jahvina iz Davidova grada, to jest sa Siona. 3 Svi se ljudi Izraelovi sabraše
 pred kraljem na blagdan što je u sedmom mjesecu. 4 Kad se sastadoše sve Izraelove starješine,
 leviti ponesoše Kovèeg 5 i Šator sastanka sa svim posvećenim priborom što bješe u Šatoru; svećenici
 ih i leviti prenesoše. 6 Potom kralj Salomon i sva izraelska zajednica što se sabra k njemu žrtvovaše
 pred Kovèegom toliko ovaca i goveda da se ne mogahu ni prebrojiti ni procijeniti. 7 Svećenici
 donesoše Kovèeg saveza Jahvina na njegovo mjesto, u Debir Doma, to jest u Svetinju nad svetinjama,
 pod krila kerubina. 8 Kerubini su imali raširena krila nad mjestom gdje stajaše Kovèeg i zaklanjahu
 Kovèeg i njegove motke. 9 Motke su bile tako dugaèke da su im se krajevi vidjeli iz Svetišta
 nasuprot Debiru, ali se nisu vidjele izvana i ondje stoje do dana današnjega. 10 U Kovèegu nije
 bilo ništa, osim dviju ploèa koje metnu Mojsije na Horebu, gdje Jahve sklopi Savez s Izraelcima
 11 pošto iziđoše iz Egipta. Svi svećenici izađoše iz Svetišta, jer su se svi nazoèni svećenici posvetili
 12 bez obzira na redove. Svi levitski pjevaèi, Asaf, Heman, Jedutun sa sinovima i braæom, stajahu

obuèeni u bÓez, s cimbalima, harfama i citrama, istoèeno od žrtvenika, a s njima sto i dvadeset
¹³
sveæenika koji su trubili u trube. I dok su trubili i pjevali složno kao jedan i jednoglasno hvalili
i slavili Jahvu, podižuæi glas uz trube, cimbale i druga glazbala, hvaleæi Jahvu "jer je dobar i jer
je vjeèena njegova ljubav", oblak ispuni Dom Jahvin. ¹⁴ Sveæenici ne mogoše od oblaka nastaviti
službe: slava Jahvina ispuni Božji dom!

Chapter 6

¹ Tada reèe Salomon: "Jahve odluèi prebivati u tmastu oblaku, ² a ja ti sagradih uzvišen Dom
da u njemu prebivaš zauvijek." ³ I, okrenuvši se, kralj blagoslovi sav izraelski zbor, a sav je izraelski
zbor stajao. ⁴ Reèe on: "Neka je blagoslovljen Jahve, Bog Izraelov, koji svojom rukom ispuni
obeæanje što ga na svoja usta dade ocu mome Davidu, rekavši: ⁵ 'Od dana kad izvedoh svoj narod
iz egipatske zemlje nisam izabrao grada ni iz kojeg Izraelova plemena da se u njemu sagradi Dom
gdje bi prebivalo moje Ime, niti sam izabrao ikoga da vlada nad mojim narodom izraelskim. ⁶ Ali
sam izabrao Jeruzalem da u njemu obitava moje Ime i odabrao Davida da zapovijeda mojem narodu
izraelskom.' ⁷ Otac mi David naumi podiæi Dom Imenu Jahve, Boga Izraelova, ⁸ ali mu Jahve
reèe: ⁹ 'Naumio si podiæi Dom Imenu mojem, i dobro uèini, ali neæeš ti podiæi toga Doma, nego
tvoj sin koji izađe iz tvoga krila; on æe podiæi Dom Imenu mojem.' ¹⁰ Jahve ispuni obeæanje svoje:
naslijedio sam oca Davida i sjeo na prijestolje Izraelovo, kako obeæa Jahve, podigao Dom Imenu
Jahve, Boga Izraelova, ¹¹ i namjestio Kovèeg u kojem je Savez što ga Jahve sklopi sa sinovima
Izraelovim." ¹² Tada Salomon stupi, u nazoènosti svega zbora Izraelova, pred žrtvenik Jahvin i
raširi ruke. ¹³ Salomon je, naime, bio napravio tuèano podnožje, dugo pet lakata i široko pet lakata,
a visoko tri lakta, i stavio ga nasred predvorja; stavši na nj, kleknuo je pred svim zborom Izraelovim
i, raširivši ruke k nebu, ¹⁴ rekao: "Jahve, Bože Izraelov! Nijedan ti bog nije slièan ni na nebesima
ni na zemlji, tebi koji držiš Savez i ljubav svojim slugama što kroèe pred tobom sa svim svojim
srcem. ¹⁵ Sluzi svome Davidu, mojem ocu, ispunio si što si mu obeæao. Što si obeæao na svoja
usta, ispunio si svojom rukom upravo danas. ¹⁶ Jahve, Bože Izraelov, sada ispuni svome sluzi, ocu
mome Davidu, što si mu obeæao kad si rekao: 'Neæe ti preda mnom nestati nasljednika koji bi
sjedio na izraelskom prijestolju, samo ako tvoji sinovi budu èuvali svoje putove hodeæi po mojem

zakonu kako si ti hodio preda mnom.'¹⁷ Jahve, Bože Izraelov, neka se sada dakle ispuni obećanje koje si dao svome sluzi Davidu!¹⁸ Ali zar će Bog doista boraviti s ljudima na zemlji? TÓa nebesa ni nebesa nad nebesima ne mogu ga obuhvatiti, a kamoli ovaj Dom što sam ga sagradio!¹⁹ Pomno počuj molitvu i vapaj svoga sluge, Jahve, Bože moj, te usliši prošnju i molitvu što je tvoj sluga k tebi upućuje!²⁰ Neka tvoje oči obdan i obnoć budu otvorene nad ovim Domom, nad ovim mjestom za koje reče da ćeš u nj smjestiti svoje Ime. Usliši molitvu koju će sluga tvoj izmoliti na ovome mjestu.²¹ I usliši molitvu sluge svoga i naroda svojega izraelskog koju bude upravljao prema ovome mjestu. Usliši s mjesta gdje prebivaš, s nebesa, usliši i oprosti!²² Ako tko zgriješi protiv bližnjega i bude mu naređeno da se zakune i zakletva dođe pred tvoj žrtvenik u ovom Domu,²³ ti je èuj s neba, postupaj i sudi svojim slugama, osudi krivca okrećući njegova nedjela na njegovu glavu, a nevina oslobodi postupajući s njime po nevinosti njegovoj.²⁴ Ako narod tvoj poraze neprijatelji jer se ogriješio o tebe, ali se ipak k tebi obrati i proslavi Ime tvoje i u ovom se Domu pomoli i zavapije k tebi,²⁵ onda ti èuj to s neba, oprosti grijehesvojem narodu izraelskom i dovedi ga natrag u zemlju koju si dao njima i njihovim oćevima.²⁶ Ako se zatvori nebo i ne padne kiša jer su se ogriješili o tebe, pa ti se pomole na ovom mjestu i proslave Ime tvoje i obrate se od svojega grijeha kad ih ti poniziš,²⁷ tada èuj s neba i oprosti grijeh svojim slugama i svojem izraelskom narodu, pokazujući mu valjan put kojim će ići, i pusti kišu na zemlju koju si narodu svojem dao u baštinu.²⁸ Kad u zemlji zavlada glad, kuga, snijet i rđa, kad navale skakavci i gusjenice, kad neprijatelj ovoga naroda pritisne koja od njegovih vrata ili kad udari kakva druga nevolja ili boleština,²⁹ počuj svaku molitvu, svaki vapaj od kojega god èovjeka ili od cijeloga tvoga naroda izraelskog; ako svaki osjeti bol u srcu i raširi ruke k ovom Domu,³⁰ usliši im molitvu i vapaj njihov u nebu gdje boraviš i oprosti i daj svakomu po njegovim putovima, jer ti poznaješ srce njegovo; jer ti jedini prozireš srca ljudi³¹ da te se boje idući tvojim putovima dokle god žive na zemlji što je ti dade našim oćevima.³² Pa i tuđinca, koji nije od tvojega naroda izraelskog, nego je stigao iz daleke zemlje radi veličine tvoga Imena i radi tvoje snažne ruke i podignute mišice, ako dođe i pomoli se u ovom Domu,³³ usliši s neba, gdje prebivaš, usliši sve vapaje njegove da bi svi zemaljski narodi upoznali Ime tvoje i bojali te se kao narod tvoj izraelski i da znaju da je tvoje Ime prizvano nad ovaj Dom koji sam sagradio.³⁴ Kad narod tvoj krene na neprijatelja putem kojim ga ti uputiš i pomoli se tebi, okrenut gradu što si ga izabrao i prema Domu koji sam podigao tvome Imenu,³⁵ usliši mu s neba molitvu i prošnju i učini mu pravdu.³⁶ Kad ti sagriješe, jer nema èovjeka koji

ne griješi, a ti ih, rasrdiv se na njih, predaš neprijateljima da ih zarobe i odvedu kao roblje u daleku ili blizu zemlju, ³⁷ pa ako se pokaju srcem u zemlji u koju budu dovedeni te se obrate i poènu te moliti za milost u zemlji svojih osvajaèa govoreæi: 'Zgriješili smo' ³⁸ i tako se obrate tebi svim srcem i svom dušom u zemlji svoga ropstva u koju budu dovedeni kao roblje, i pomole se okrenuti k zemlji što je ti dade njihovim oèevima i prema gradu koji si odabrao i prema Domu što sam ga podigao tvom Imenu, ³⁹ usliši s neba, gdje prebivaš, njihovu molbu i njihove prošnje, uèini im pravdu i oprosti svome narodu što ti je zgriješio. ⁴⁰ Sada, Bože moj, neka tvoje oèi budu otvorene i tvoje uši pažljive na molitve na ovom mjestu! ⁴¹ Pa sada ustani, o Bože Jahve, pođi k svojem poèivalištu, ti i Kovèeg tvoje snage; neka se obuku u spasenje tvoji sveæenici, o Bože Jahve, i vjerni tvoji neka se raduju u sreæi! ⁴² Bože Jahve, ne odvрати lica od svog pomazanika, spomeni se milostAi što ih dade sluzi svome Davidu!"

Chapter 7

¹ Kad Salomon dovrši molitvu, spusti se oganj s neba i spali paljenicu i klanice i slava Jahvina ispuni Dom. ² Sveæenici ne mogoše uæi, jer slava Jahvina bješe ispunila Dom Jahvin. ³ Svi sinovi Izraelovi, videæi gdje se oganj sa slavom Jahvinom spustio na Dom, padoše nièice k zemlji do kamenog poda; pokloniv se, poèeše slaviti Jahvu "jer je dobar i jer je vjeèna njegova ljubav". ⁴ Potom kralj i èitav narod stadoše žrtvovati žrtve pred Jahvom. ⁵ Kralj Salomon prinese za žrtvu dvadeset i dvije tisuæe goveda, sto i dvadeset tisuæa ovaca; i tako posvetiše Dom Jahvin i kralj i sav narod. ⁶ Dok su sveæenici stajali na dužnostima, leviti su na glazbalima za Jahvine pjesme, što ih uèini kralj David, slavili Jahvu "jer je vjeèna njegova ljubav". Time je David preko njihovih ruku hvalio Jahvu. Pred njima su sveæenici trubili u trube, dok su Izraelci stajali. ⁷ Salomon je posvetio i sredinu predvorja koje je pred Jahvinim Domom, jer je ondje prinio paljenice i pretilinu od prièesnica, jer na tuèani žrtvenik koji bijaše napravio Salomon nisu mogle stati paljenice ni prinosi ni pretilina. ⁸ U to je doba Salomon svetkovao blagdan sedam dana i sav Izrael s njime, vrlo velik zbor, od Ulaza u Hamat pa do Egipatskoga potoka. ⁹ A osmoga su dana svetkovali sveèani zbor, jer su posvetu žrtveniku svetkovali sedam dana i blagdan sedam dana. ¹⁰ Dvadeset treæega dana sedmoga mjeseca posla ljude k njihovim šatorima i odoše vesela i zadovoljna srca zbog dobra koje je Jahve uèinio Davidu i Salomonu i svem narodu izraelskom. ¹¹ Tako je Salomon dovršio Dom Jahvin i kraljevski dvor i izveo sve što god bješe zasnovano da izvrši u Domu Jahvinu i u

¹² svojem dvoru. ¹³ Potom se Jahve ukaza Salomonu noæu i reèe mu: "Uslišao sam tvoju molitvu i izabrao to mjesto da mi bude Dom žrtve. ¹⁴ Ako zatvorim nebo da ne bude dažda, ili zapovjedim skakavcima da popasu zemlju, ili pustim kugu na svoj narod, ¹⁵ i ponizi se moj narod na koji je prizvano Ime moje i pomoli se i potraži lice moje i okani se zlih putova, ja æu ga tada uslišati s neba i oprostiti mu grijeh i izlijeèit æu mu zemlju. ¹⁶ Moje æe oèi biti otvorene i moje uši pažljive na molitvu s ovoga mjesta. ¹⁷ Sada sam, dakle, izabrao i posvetio ovaj Dom da ovdje bude Ime moje zauvijek i ovdje æe sve dane biti moje oèi i moje srce. ¹⁸ A ti, budeš li išao preda mnom kako ti je išao otac David, vršeæi sve što sam ti zapovjedio i držeæi se mojih uredaba i zakona, ¹⁹ uzdržat æu tvoje kraljevsko prijestolje kako sam obeæao tvome ocu Davidu govoreæi: 'Neæe ti ponestati nasljednika koji bi vladao u Izraelu.' ²⁰ Ali ako me ostavite i napustite uredbe i zapovijedi koje sam vam dao te otiđete i poènete služiti tuđim bogovima i klanjati im se, ²¹ istjerat æu Izraelce iz svoje zemlje koju sam im dao i odbacit æu od sebe ovaj Dom koji sam posvetio svojem Imenu i uèinit æu od njega prièu i sramotu među svim narodima. ²² Tko god prođe mimo ovaj Dom koji bijaše preslavan zaprepastit æe se od užasa i pitati: 'Zašto je Jahve tako uèinio s ovom zemljom i s ovim Domom?' ²³ I odgovorit æe mu se: 'Ostavili su Jahvu, Boga svojih otaca, koji ih je izveo iz Egipta, i okrenuli se tuđinskim bogovima, i klanjali im se, i služili im, i zato je Jahve pustio na njih sve ovo zlo.'"

Chapter 8

¹ A kad je prošlo dvadeset godina, za koliko je vremena Salomon podigao Jahvin Dom i svoj dvor, ² posagradio je Salomon gradove, koje je dao Salomonu Hiram, i naselio ondje Izraelove sinove. ³ Potom otiđe Salomon na Sopski Hamat i osvoji ga. ⁴ Sagraði Tadmor u pustinji i svakojaka mjesta za skladišta u Hamatu. ⁵ Sagraði i Gornji Bet Horon i Donji Bet Horon, tvrde gradove sa zidovima, vratima i prijevornicama; ⁶ i Baalat, i sve gradove u kojima je imao skladišta, sve gradove za bojna kola i gradove za konjanike i što je god Salomon zaželio da gradi u Jeruzalemu i na Libanonu i po svojoj zemlji svojega kraljevstva. ⁷ Svim preostalim Hetitima, Amorejcima, Perižanima, Hivijcima i Jebusejcima, koji nisu bili Izraelci, ⁸ sinovima njihovim koji ostadoše iza njih u zemlji

i koje Izraelci nisu zatrli - Salomon nametnu tlaku do današnjega dana. ⁹ Sinove Izraelove nije Salomon pretvarao u robove za posao, nego su bili vojnici, zapovjednici njegovih štitonoša i zapovjednici bojnih kola i konjice. ¹⁰ Bili su poglavari nad upravnicima, kojih je kralj Salomon imao dvjesta i pedeset, i upravljali su narodom. ¹¹ Salomon preseli i faraonovu kaer iz Davidova grada u kuæu koju joj bijaše sagradio, jer je mislio: "Neæe moja žena živjeti u dvoru izraelskoga kralja Davida, jer je svet otkako je u nj došao Kovèeg Jahvin." ¹² Tada Salomon poèe prinositi paljenice Jahvi na Jahvinu žrtveniku što ga bijaše sagradio pred trijemom, ¹³ i to koliko je trebalo iz dana u dan da prinese po Mojsijevoj zapovijedi, u subote, i na mlaðake, i na blagdane tri puta u godini, na Blagdan beskvasnih kruhova, i na Blagdan sedmica, i na Blagdan sjenica. ¹⁴ Postavio je, po uredbi oca Davida, sveæenièke redove po njihovoj službi i levitske po njihovim dužnostima da pjevaju hvale i da služe pred sveæenicima, koliko treba iz dana u dan, i vratare po njihovim redovima na svakim vratima, jer je takva bila zapovijed Božjega èovjeka Davida. ¹⁵ Nisu odstupili od kraljeve zapovijedi za sveæenike i levite ni u èemu, ni za riznice. ¹⁶ Tako se svršio sav Salomonov posao od dana kad je bio zasnovan Dom Jahvin pa dokle ga god nije dovršio. Tako bijaše dovršen Dom Jahvin. ¹⁷ Tada je Salomon otišao u Esjon-Geber i u Elat na morskoj obali u zemlji edomskoj. ¹⁸ A Hiram mu je poslao po slugama laðe i mornare viène moru te su otišli sa Salomonovim slugama u Ofir; uzeše odande èetiri stotine i pedeset talenata zlata i donesoše ih kralju Salomonu.

Chapter 9

¹ Uto kraljica od Sabe èu glas o Salomonu; hoteæi iskušati Salomona zagonetkama, doðe u Jeruzalem s mnogobrojnom pratnjom i s devama koje su nosile miomirise, mnogo zlata i dragulja. Došavši k Salomonu, porazgovori se s njim o svemu što joj bijaše na srcu. ² Salomon joj odgovori na sva pitanja; nije bilo Salomonu sakriveno ništa da joj ne bi umio objasniti. ³ Kad kraljica od Sabe vidje njegovu mudrost, dvor koji bijaše sagradio, ⁴ jela na njegovu stolu, odaje njegove i dvorane, otmjenost njegove posluge i njihova odijela, i njegove peharnike i njihova odijela, i njegove paljenice koje je prinosio u Jahvinu domu, zastade joj dah. ⁵ Tada reèe kralju: "Istina je bila što sam u svojoj zemlji èula o tebi i o tvojoj mudrosti. ⁶ Ali nisam htjela vjerovati što se pripovijeda dokle god nisam došla i vidjela na svoje oèi; i doista, ni pola mi nije bilo reèeno o tvojoj velikoj

mudrosti; nadvisio si glas koji sam slušala.⁷ Blago tvojim ljudima i tvojim slugama koji stoje pred
 tobom i slušaju tvoju mudrost!⁸ Neka je blagoslovljen Jahve, tvoj Bog, komu si tako omilio da te
 postavio na svoje prijestolje da kraljuješ umjesto Jahve, svojega Boga, jer Bog tvoj ljubi Izraela da
 bi ga održao dovijeka; i zato je postavio tebe za kralja da èiniš pravo i pravicu."⁹ Dala je tada
 kralju sto i dvadeset zlatnih talenata i mnogo miomirisa i dragulja. Nikad više nije bilo takvih
 miomirisa kakve je kraljica od Sabe dala kralju Salomonu.¹⁰ Hiramove sluge, koje su sa
 Salomonovim slugama donosile zlata iz Ofira, dovezle su također sandalovine i dragulja.¹¹ Kralj
 je napravio i citre i harfe za pjevaèe: nikad se prije nisu vidjele takve stvari u zemlji judejskoj.
¹² Kralj Salomon dade kraljici od Sabe što je zaželjela i zatražila, izuzev ono što je sama donijela
 kralju. Potom ona krenu i sa slugama ode u svoju zemlju.¹³ Zlato što je dolazilo Salomonu svake
 godine bilo je teško šest stotina šezdeset i šest zlatnih talenata,¹⁴ osim onoga što je dolazilo od
 trgovaca i putujuæih prodavaèa. I svi su arapski kraljevi i zemaljski upravitelji Salomonu donosili
 zlato i srebro.¹⁵ Kralj Salomon naèini dvjesto štitova od kovanoga zlata; za svaki je štit upotrijebio
 šest stotina šekela kovanoga zlata;¹⁶ i naèini trista štitia od kovanoga zlata; za svaki je štitia
 utrošio trista zlatnih šekela. Kralj ih je pohranio u kuæu zvanu Libanonska šuma.¹⁷ Kralj je napravio
 i veliko prijestolje od bjelokosti i obložio ga èistim zlatom.¹⁸ Prijestolje je imalo šest stepenica i
 zlatno podnožje sastavljeno s prijestoljem, i ruèice s obiju strana prijestolja, a kraj ruèica stajala
 dva lava.¹⁹ Dvanaest je lavova stajalo s obiju strana onih šest stepenica. Takvo što nije bilo izraðeno
 ni u jednom kraljevstvu.²⁰ Sve posude iz kojih je pio kralj Salomon bijahu zlatne i sve posuðe u
 kuæi zvanj Libanonska šuma bijaše od suhoga zlata; srebro se smatralo bezvrijednim u Salomonovo
 vrijeme.²¹ Kraljeve su laðe išle u Taršiš s Hiramovim slugama; svake treæe godine vraæale su se
 i dolazile taršiške laðe donoseæi zlato i srebro, slonovu kost, majmune i paune.²² Tako je kralj
 Salomon natkrilio sve zemaljske kraljeve bogatstvom i mudrošæu.²³ Svi su zemaljski kraljevi
 željeli vidjeti Salomona i èuti mudrost koju mu je Bog ulio u srce.²⁴ Svatko mu je donosio dar,
 srebrno i zlatno posuðe, haljine, oružje i miomirise, konje i mazge, iz godine u godinu.²⁵ Salomon
 je imao èetiri tisuæe konjskih jasala i bojnih kola i dvanaest tisuæa konjanika, koje je rasporedio
 po gradovima bojnih kola i kod kralja u Jeruzalemu.²⁶ Vladao je nad svim kraljevima od Rijeke
 do zemlje filistejske i do egipatske meðe.²⁷ Kralj je uèinio da u Jeruzalemu bude srebra kao

kamenja, a cedrova kao divljih smokava što rastu u Judejskoj nizini.²⁸ Salomon je uvezio konje iz Musrija i iz svih zemalja.²⁹ Ostala djela Salomonova, od prvih do posljednjih, zapisana su u povijesti proroka Natana, u proročkoj knjizi Šilonjanina Ahije i u proročkoj besjedi vidioca Adona o Nebatovu sinu Jeroboamu.³⁰ Salomon je vladao u Jeruzalemu nad svim Izraelom èetrdeset godina.³¹ Potom je poèinuo kod otaca i sahranili su ga u gradu oca mu Davida, a na njegovo se mjesto zakraljio sin mu Roboam.

Chapter 10

¹ Tada Roboam ode u Šekem, jer su u Šekem došli svi Izraelci da ga zakralje. ² Èim to èu Nebatov sin Jeroboam - koji je bio u Egiptu kamo bijaše pobjegao pred kraljem Salomonom - vrati se iz Egipta,³ jer bijahu poslali po nj i dozvali ga. Kad dođoše Jeroboam i sav zbor Izraelov, rekoše Roboamu:⁴ "Tvoj nam je otac nametnuo težak jaram, ti nam sada olakšaj tešku službu svoga oca i teški jaram koji metnu na nas, pa æemo ti služiti." ⁵ On im odgovori: "Za tri dana dođite opet k meni." I narod ode.⁶ Tada se kralj Roboam posavjetova sa starcima koji su služili njegovu ocu Salomonu dok je bio živ i upita ih: "Što savjetujete da odgovorim ovome narodu?" ⁷ A oni mu odgovoriše: "Ako udovoljiš tim ljudima, budeš im blagonaklon i odgovoriš im lijepim rijeèima, oni æe ti uvijek biti sluge."⁸ Ali on odbaci savjet što mu ga dadoše starci i posavjetova se s mladima koji su odrasli s njim i bili mu u službi.⁹ Upita ih: "Što savjetujete da odgovorim ovomu narodu koji mi reèe: 'Olakšaj jaram što nam ga nametnu tvoj otac!'" ¹⁰ Odgovoriše mu mladii koji bijahu s njim odrasli: "Narodu koji ti je rekao 'Tvoj nam je otac nametnuo jaram, a ti nam ga olakšaj', odvrati ovako: 'Moj je mali prst deblji od bedara moga oca! ¹¹ Dakle, moj vam je otac nametnuo težak jaram, a ja æu još otežati vaš jaram; moj vas je otac šibao bièevima, a ja æu vas šibati bièevima sa željeznim štipavcima."¹² Treæega dana dođe Jeroboam i sav narod k Roboamu, jer im kralj bijaše naredio: "Vratite se k meni treæega dana."¹³ Kralj im oštro odgovori; odbacivši savjet starijih,¹⁴ odvrati po savjetu mladih: "Moj je otac otežao vaš jaram, a ja æu još dometnuti na nj; moj vas je otac šibao bièevima, a ja æu vas šibati bièevima sa željeznim štipavcima."¹⁵ Kralj, dakle, ne htjede poslušati naroda, jer tako uprilièi Bog da se ispuni rijeè što je preko Šilonjanina

¹⁶ Ahije kaza Nabatovu sinu Jeroboamu. Kad Izraelci vidješe gdje se kralj oglušio, odgovori mu narod: "Kakav dio mi imamo s Davidom? Mi nemamo baštine s Jišajevim sinom! U šatore, Izraele! Sad se, Davide, brini za svoj dom!" I sav Izrael ode pod svoje šatore. ¹⁷ Roboam zavlada samo nad Izraelovim sinovima koji su živjeli po judejskim gradovima. ¹⁸ Potom kralj Roboam posla Adorama, nadstojnika za tlaku, ali ga Izraelci kamenovaše i on umrije; a kralj se Roboam brže-bolje pope na kola te pobježe u Jeruzalem. ¹⁹ Tako se Izrael odijelio od doma Davidova sve do danas.

Chapter 11

¹ Došavši u Jeruzalem, skupi sav dom Judin i Benjaminov, sto i osamdeset tisuća vrsnih ratnika, da udare na Izraela i da Roboamu vrata kraljevstvo. ² Ali dođe Jahvina riječ Božjem čovjeku Šemaji: ³ "Kaži Salomonovu sinu Roboamu, judejskomu kralju, i svim Izraelcima u Judinu i Benjaminovu plemenu: ⁴ Ovako veli Jahve: 'Ne idite se tući s braćom! Neka se svatko vrati svojoj kući, jer je ovo poteklo od mene.'" I oni poslušahu riječ Jahvinu, vratiše se i ne udariše na Jeroboama. ⁵ Roboam, stolujući u Jeruzalemu, počeo dizati tvrde gradove po Judeji. ⁶ Tako je sagradio Betlehem, Etam, Tekou, ⁷ Bet Sur, Sokon, Adulam, ⁸ Gat, Maresu, Zif, ⁹ Adorajim, Lakiš, Azeku, ¹⁰ Soru, Ajalon i Hebron, tvrde gradove u Judinu i Benjaminovu plemenu. ¹¹ Utvrdivši gradove, postavi im zapovjednike i dovuče zalihe hrane, ulja i vina; ¹² u svaki pojedini grad stavi štitova i kopalja i utvrdi ih vrlo jako. Tako je on imao Judino i Benjaminovo pleme. ¹³ Svećenici i leviti, koji su bili po svem Izraelu, pristupiše k njemu iz svih krajeva. ¹⁴ Leviti ostaviše pašnjake i posjed te otiđoše u Judeju i Jeruzalem, jer ih je bio odbacio Jeroboam i njegovi sinovi da ne obavljaju svećeničku službu Jahvi, ¹⁵ a postavio je svećenike za uzvišice, za jarce i za telad koju je napravio. ¹⁶ Za njima su iz svih izraelskih plemena dolazili u Jeruzalem da žrtvuju Jahvi, Bogu svojih otaca, oni koji su srcem tražili Jahvu, Boga Izraelova. ¹⁷ Tako su utvrdili judejsko kraljevstvo i osokolili Salomonova sina Roboama za tri godine, jer su tri godine živjeli poput Davida i Salomona. ¹⁸ Roboam je sebi uzeo za ženu Mahalatu, kćer Davidova sina Jerimota, i Abihajilu, kćer Jišajeva sina Eliaba, ¹⁹ koja mu rodi sinove: Jeuša, Šemarju i Zahama. ²⁰ A poslije nje oženio se

Abšalomovom kærju Maakom, koja mu rodi Abiju, Etaja, Zizu i Šelomita. ²¹ Roboam je ljubio Abšalomovu kær Maakom više od svih svojih žena i inoèa, iako je uzeo osamnaest žena i šezdeset inoèa i rodio dvadeset i osam sinova i šezdeset kæeri. ²² I Roboam postavi Maakina sina Abiju za poglavara i kneza nad njegovom braæom, jer ga je naumio postaviti za kralja. ²³ I, mudro radeæi, razmjesti sinove po svim judejskim i Benjaminovim krajevima, po svim tvrdim gradovima, davši im hrane izobila i poženivši ih sa mnogo žena.

Chapter 12

¹ Kad je Roboam utvrdio kraljevstvo i ojaèao, napustio je Jahvin zakon i on i sav Izrael s njim.

² Ali pete godine Roboamova kraljevanja navali egipatski kralj Šišak na Jeruzalem, koji se bijaše iznevjerio Jahvi. ³ Došao je sa tisuæu i dvjesta bojnih kola i sa šezdeset tisuæa konjanika, a narodu koji je došao s njim iz Egipta - Libijcima, Sukijcima i Etiopljanima - nije bilo broja. ⁴ Osvojivši tvrde judejske gradove, dopro je do Jeruzalema. ⁵ Tada dođe prorok Šemaja k Roboamu i judejskim knezovima, koji se bijahu skupili u Jeruzalemu bježeæi od Šišaka, i reèe im: "Ovako veli Jahve: 'Vi ste ostavili mene, pa i ja ostavljam vas u ruke Šišaku.'" ⁶ Tada se poniziše izraelski knezovi i kralj i rekoše: "Pravedan je Jahve!" ⁷ Kad ih Jahve vidje gdje se poniziše, dođe njegova rijeè Šemaji: "Ponizili su se; neæu ih uništiti, nego æu im uskoro dati spasenje te se moja srdžba neæe oboriti na Jeruzalem preko Šišaka. ⁸ Bit æe mu sluge, da vide što znaèi služiti meni, a što zemaljskim kraljevstvima." ⁹ Tako egipatski kralj Šišak navali na Jeruzalem, opljaèka blago iz Doma Jahvina i riznicu kraljeva dvora; sve je uzeo; uze i zlatne štitove što ih bijaše napravio Salomon. ¹⁰ Namjesto njih kralj Roboam napravi tuèane štitove i povjeri ih zapovjednicima straže koja je èuvala vrata kraljevskoga dvora. ¹¹ Kad je god kralj išao u Dom Jahvin, stražari su ih uzimali, a poslije ih vraæali u stražaru. ¹² Kad se, dakle, ponizio, odvratio se od njega Jahvin gnjev te ga nije sasvim uništio, jer i u Judeji bijaše dobra. ¹³ Potom se kralj Roboam utvrdi u Jeruzalemu i stade kraljevati. Roboamu je bila èetrdeset i jedna godina kad se zakraljio, a sedamnaest je godina kraljevaio u Jeruzalemu, u gradu koji Jahve izabra između svih izraelskih plemena da ondje postavi Ime svoje. ¹⁴ Majka mu se zvala Naama, a bila je Amonka. Èinio je zlo, jer nije pregnuo srcem da traži Jahvu.

15

Roboamova prva i posljednja djela - i ratovi koji su se neprestano vodili između Roboama i Jeroboama - zapisani su u povijesti proroka Šemaje i u plemenskom popisu vidioca Adona. ¹⁶ Potom Roboam poèinu sa svojim ocima i bi sahranjen u Davidovu gradu; na njegovo se mjesto zakraljio sin mu Abija.

Chapter 13

¹ Osamnaeste godine Jeroboamova kraljevanja zakralji se Abija nad Judejom. ² Tri je godine kraljevao u Jeruzalemu. Materi mu je bilo ime Mikaja, Urielova kći iz Gabe. Tada izbi rat između Abije i Jeroboama. ³ Abija je izašao u boj s hrabrim ratnicima, sa četiri stotine tisuća izabranih junaka; Jeroboam je svrstao u bojni red protiv njega osam stotina tisuća ljudi, sve biranih junaka. ⁴ Abija je stao na vrh Semarajimske gore u Efrajimovu gorju i rekao: "Èujte me, Jeroboame i sav Izraele! ⁵ Ne znate li da je Jahve, Bog Izraelov, predao Davidu kraljevstvo nad Izraelom zauvijek, njemu i njegovim sinovima, osoljenim savezom? ⁶ Ali se podigao Nebatov sin Jeroboam, sluga Davidova sina Salomona, i pobunio se protiv gospodara. ⁷ Skupili su se oko njega ljudi praznovi i nevaljalci i stali prkositi Salomonovu sinu Roboamu, koji je bio mlad i strašljiva srca te se nije umio hrabro braniti od njih. ⁸ Pa sada mislite da se možete oprijeti Jahvinu kraljevstvu što je u ruci Davidovih sinova jer vas je veliko mnoštvo i imate kod sebe zlatnu telad koju vam je napravio Jeroboam da vam budu bogovi. ⁹ Otjerali ste Jahvine svećenike, Aronove sinove i levite, i postavili sebi svećenike kao drugi zemaljski narodi. Tko je god došao s juncem i sa sedam ovnova, postao je svećenik vašim ništavim bogovima. ¹⁰ Nama je Bog Jahve, nismo ga ostavili, a svećenici koji služe Jahvi jesu Aronovi sinovi i leviti u svojem poslu. ¹¹ Pale Jahvi na kad paljenice svakoga jutra i svake večeri s mirisnim kadom, postavljaju kruhove na èist stol i upaljuju svake večeri zlatan svijeænjak sa svijeæama; jer mi držimo naredbu Jahve, svojega Boga, a vi ste ga ostavili. ¹² Zato je, evo, nama na èelu Bog i njegovi svećenici s glasnim trubama da gromko trube protiv vas. ¹³ Izraelovi sinovi, ne udarajte na Jahvu, Boga svojih otaca, jer neæete imati sreæe!" ¹⁴ Ali Jeroboam zavede zasjedu da im dođe za leđa; tako su Judejcima bili jedni sprijeda, a zasjeda straga. ¹⁵ Kad se Judejci obazreše, a ono, gle, boj im bješe sprijeda i otraga. Tada zavapiše k Jahvi, a svećenici stadoše trubiti u trube. ¹⁵ Uto Judejci snažno povikaše, a kad su poèeli vikati, Bog razbi Jeroboama

¹⁶ i sav Izrael pred Abijom i Judejcima. ¹⁶ Izraelovi sinovi pobješko pred Judejcima i Bog ih predade njima u ruke. ¹⁷ Abija je s narodom učinio velik pokolj među njima te je od Izraela palo pobijenih pet stotina tisuća izabranih ljudi. ¹⁸ Tako su sinovi Izraelovi bili poniženi u to vrijeme, a Judini su sinovi ojačali, jer su se oslonili na Jahvu, Boga svojih otaca. ¹⁹ Abija je potjerao Jeroboama i osvojio od njega gradove Betel sa selima, Ješanu sa selima i Efron sa selima. ²⁰ Jeroboam se više nije oporavio za Abijina života; Jahve ga je udario tako da je umro. ²¹ Abija se utvrdio i uzeo sebi četrnaest žena te je rodio dvadeset i dva sina i šesnaest kćeri. ²² A ostali Abijini doživljaji i njegovi pothvati i besjede zapisani su u tumačenju proroka Adona. ²³ Potom Abija počinu kraj svojih otaca. Sahraniše ga u Davidovu gradu; na njegovo se mjesto zakralji sin mu Asa. Za njegovih je dana zemlja bila mirna deset godina.

Chapter 14

¹ Asa je učinio što je dobro i pravo u očima Jahve, njegova Boga. ² Uklonio je tuđinske žrtvenike i uzvišice, polomio stupove i razbio ašere. ³ Naredio je Judejcima da traže Jahvu, Boga svojih otaca, da se drže zakona i zapovijedi. ⁴ Uklonio je iz svih judejskih gradova uzvišice i sunčane stupove, a kraljevstvo je bilo mirno za njegova vremena. ⁵ Sagradio je tvrde gradove u Judeji, jer je zemlja bila mirna. Nitko se nije zaratio na nj onih godina, jer mu je Jahve dao mir. ⁶ Zato je Asa rekao Judejcima: "Da pogradimo ove gradove i da ih opašemo zidom i kulama, vratima i prijevornicama; još je zemlja pred nama naša, jer smo tražili Jahvu, svoga Boga; tražili smo ga, i on nam je dao mir odasvud uokolo!" Tako su gradili i bili sretni. ⁷ Asa je imao vojske trista tisuća ljudi između Judejaca koji su nosili štit i koplje, a od Benjaminova plemena dvjesto i osamdeset tisuća koji su nosili štit i zapinjali luk. Svi su bili hrabri junaci. ⁸ Izašao je na njih Etiopljanin Zerah sa tisuću tisuća vojnika i tri stotine bojnih kola i došao do Mareše. ⁹ Asa je izašao preda nj; svrstali su se u bojni red u Sefatskoj dolini kod Mareše. ¹⁰ Asa zavapi k Jahvi, Bogu svome: "O Jahve, tebi je ništa pomoći silnome ili nejakome! Pomozi nam, o Jahve, Bože naš, jer se na te oslanjamo i u tvoje smo ime izišli na ovo mnoštvo! Jahve, ti si Bog naš, ne daj snažnu čovjeku protiv sebe!" ¹¹ Jahve razbi Etiopljane pred Asom i pred Judejcima te Etiopljani pobješko. ¹² Asa ih je s narodom

koji bijaše s njim potjerao sve do Gerara. Etiopljani su popadali, tako da nijedan nije ostao živ jer ih je satro Jahve i njegove èete; i one su odnijele vrlo velik plijen.¹³ Osvojile su sve gradove oko Gerara jer je Jahvin strah došao na njih; oplijenile su sve te gradove, jer je u njima bilo mnogo plijena.¹⁴ Poharale su i šatore za stoku i zaplijenile mnoštvo sitne stoke i deva; a onda su se vratile u Jeruzalem.

Chapter 15

¹ Tada duh Božji dođe na Odedova sina Azarju. ² On je izišao pred Asu i rekao mu: "Èujte me, Asa i sve Judino i Benjaminovo pleme! Jahve je s vama jer ste vi s njime; i ako ga budete tražili, naæi æete ga; ako li ga ostavite, i on æe ostaviti vas." ³ Dugo su Izraelci bili bez pravoga Boga i bez sveæenika-uèitelja i bez Zakona. ⁴ Kad su se u nevolji obratili Jahvi, Bogu Izraelovu, i stali ga tražiti, našli su ga. ⁵ U ona vremena nitko nije mogao na miru ni izlaziti ni dolaziti, jer su veliki nemiri vladali meðu svim zemaljskim stanovnicima. ⁶ Udarao je narod na narod, grad na grad, jer ih je Jahve smeo svakojakom nevoljom. ⁷ Ali vi budite hrabri i neka vam ne klonu ruke, jer ima nagrada za vaša djela." ⁸ Èuvši te rijeèi i proroèku besjedu proroka Odeda, Asa se ohrabri i ukloni idolske gadove iz cijele Judine i Benjaminove zemlje i iz gradova koje je bio osvojio u Efrajimovoj gori. Obnovio je i Jahvin žrtvenik koji je bio pred Jahvinim trijemom. ⁹ Onda je skupio sve Judino i Benjaminovo pleme i došljake koji su bili kod njih od Efrajimova, Manašeova i Šimunova plemena, jer ih je mnogo prebjeglo k njemu od Izraelaca kad su vidjeli da je s njim Jahve, njegov Bog. ¹⁰ I skupili su se u Jeruzalemu treæega mjeseca petnaeste godine Asina kraljevanja. ¹¹ Onoga su dana prinijeli Jahvi žrtve od plijena koji su dognali, sedam stotina goveda i sedam tisuæa sitne stoke. ¹² Zavjetovaše se da æe tražiti Jahvu, Boga svojih otaca, svim srcem i svom dušom. ¹³ A tko god ne bi tražio Jahvu, Izraelova Boga, da se pogubi, bio malen ili velik, èovjek ili žena. ¹⁴ Zakleli su se Jahvi iza glasa i uz gromki poklik, uz trube i rogove. ¹⁵ Svi su se Judejci radovali zbog te zakletve jer su se iz svega srca zakleli i od sve su ga svoje volje tražili i našli ga. Jahve im je dao mir odasvud uokolo. ¹⁶ I svoju mater Maaku ukloni kralj Asa s vlasti jer je bila naèinila gada Ašeri. Asa je sasjekao njezina gada, satro ga i spalio u potoku Kidronu. ¹⁷ Ali uzvišice nisu bile uklonjene iz

Izraela. Ipak je Asino srce bilo privrženo Jahvi svega njegova života. ¹⁸ Unio je u Dom Božji posvećene darove svoga oca i svoje: srebro i zlato i posuđe. ¹⁹ Nije bilo rata sve do trideset i pete godine Asina kraljevanja.

Chapter 16

¹ Trideset i šeste godine Asina kraljevanja navali izraelski kralj Baša na Judeju i stade utvrđivati Ramu da spriječi svako kretanje judejskom kralju Asi. ² Asa tada uze srebra i zlata iz riznice Doma Jahvina i kraljevskoga dvora i posla aramejskome kralju Ben-Hadadu, koji je stolovao u Damasku, i poruči mu: ³ "Neka bude savez između mene i tebe i između moga i tvoga oca; evo, šaljem ti na dar srebra i zlata, hajde, raskini savez s izraelskim kraljem Bašom da bi otišao od mene." ⁴ Ben-Hadad posluša kralja Asu i posla svoje vojskovođe na izraelske gradove te oni pokoriše Ijon, Dan, Abel Majinu i sve Naftalijeve gradove-skladišta. ⁵ A kada to Baša dozna, presta utvrđivati Ramu i obustavi posao. ⁶ Tada kralj Asa sazva sve Judejce i oni odnesoše kamenje i drvo kojima je Baša utvrđivao Ramu, pa time utvrdiše Gebu i Mispu. ⁷ U to vrijeme dođe vidjelac Hanani k judejskom kralju Asi i reče mu: "Budući da si se oslonio na aramejskoga kralja, a nisi se oslonio na Jahvu, Boga svoga, vojska aramejskoga kralja izmakla ti je iz ruke. ⁸ Nisu li Etiopljani i Libijci imali silne čete sa vrlo mnogo bojnih kola i konjanika? Pa kad si se oslonio na Jahvu, predao ti ih je u ruke. ⁹ Jer Jahve svojim očima gleda po svoj zemlji da bi se ohrabрили oni kojima je srce iskreno prema njemu. Ludo si u tome radio, zato će se od sada dizati ratovi na te." ¹⁰ Tada se Asa razgnjevi na vidioca i baci ga u tamnicu, jer se razjario na nj. U to je vrijeme Asa potlačio i neke iz naroda. ¹¹ I eto, Asina djela, od prvoga do posljednjeg, zapisana su u Knjizi o judejskim i izraelskim kraljevima. ¹² Razbolio se trideset i devete godine kraljevanja, od nogu, te mu se bolest veoma pogoršala, ali ni u bolesti nije tražio Jahvu nego liječnike. ¹³ Tako Asa počinu sa svojim ocima i umrije četrdeset i prve godine svoga kraljevanja. ¹⁴ Sahranili su ga u grobnici koju bijaše iskopao sebi u Davidovu gradu i položili ga na odar što ga bijaše napunio miomirisima i mastima, zgotovljenima mastilačkom vještinom, i spalili mu ih vrlo mnogo.

Chapter 17

¹ Onda se na njegovo mjesto zakralji sin mu Jošafat; on pokaza svoju silu protiv Izraela.

² Razmjestio je vojsku po svim utvrđenim judejskim gradovima i postavio namjesnike po judejskoj zemlji i po Efrajimovim gradovima, koje bijaše zauzeo otac mu Asa. ³ Jahve je bio s Jošafatom jer je hodio pravim putovima svoga oca Davida i nije tražio baala. ⁴ Tražio je Boga svojih otaca i hodio po njegovim zapovijedima, ne èineæi kao Izraelovi sinovi. ⁵ Zato je Jahve utvrdio kraljevstvo u njegovoj ruci, pa su svi Judejci davali Jošafatu danak, tako da je stekao veliko bogatstvo i slavu.

⁶ Njegovo se srce hrabrilo na Jahvinim putovima, pa je uklonio još i uzvišice i ašere iz Judeje.

⁷ Treæe godine kraljevanja posla knezove Ben-Hajila, Obadju, Zahariju, Netanela i Miheja da uèe po judejskim gradovima. ⁸ I s njima levite: Šemaju, Netaniju, Zebadju, Asahela, Šemiramota, Jonatana, Adoniju, Tobiju i Tob Adoniju; a s njima sveæenike Elišamu i Jorama. ⁹ Pouèavali su po Judeji noseæi sa sobom Knjigu Zakona Jahvina i obilazili sve judejske gradove uèeæi narod.

¹⁰ Jahvin je strah spopao sva zemaljska kraljevstva oko Judeje, tako da nisu smjela zaratiti na Jošafata. ¹¹ Sami su mu neki Filistejci donosili darove i novèani danak, a Arapi mu dogonili situ stoku: po sedam tisuæa i sedam stotina ovnova te sedam tisuæa i sedam stotina jaraca. ¹² Tako je Jošafat sve više napredovao dok ne postade vrlo velik. Sazidao je u Judeji kule i gradove-skladišta.

¹³ Imao je mnogo zaliha u judejskim gradovima, a hrabrih junaka u Jeruzalemu. ¹⁴ Evo njihova popisa po obiteljima: od Judina plemena tisuænici: vojvoda Adna i s njim trista tisuæa hrabrih junaka; ¹⁵ do njega vojvoda Johanan i s njim dvjesta i osamdeset tisuæa; ¹⁶ za njim Zikrijevi sin Amasja, koji se spremno stavio u Jahvinu službu, a s njim dvjesta tisuæa hrabrih junaka. ¹⁷ Od Benjaminova plemena: hrabri junak Eliada i s njim dvjesta tisuæa ljudi naoružanih lukom i štitom;

¹⁸ za njim Jehozabad i s njim sto i osamdeset tisuæa pripravnih za boj. ¹⁹ To su oni koji su služili kralju, ne brojeæi one što ih je kralj namjestio u tvrdim gradovima po svoj Judeji.

Chapter 18

¹ Jošafat je stekao veliko bogatstvo i slavu te se sprijateljio s Ahabom. ² Poslije nekoliko godina došao je k Ahabu u Samariju. Ahab nakla mnogo sitne stoke i goveda njemu i ljudima što su bili

s njim i nagovaraše ga da pođe na Ramot Gilead.³ Izraelski kralj Ahab upita judejskoga kralja Jošafata: "Hoæeš li poæi sa mnom na Ramot Gilead?" On odgovori: "Ja sam kao i ti, moj je narod kao i tvoj; s tobom æemo u rat."⁴ Jošafat još reèe kralju izraelskom: "De, posavjetuj se prije s Jahvom!"⁵ Tada kralj izraelski sakupi proroke, njih èetiri stotine, i upita ih: "Hoæemo li zavojštiti na Ramot Gilead ili da se okanim toga?" Oni odgovoriše: "Idi, jer æe ga Bog predati kralju u ruke."⁶ Ali Jošafat upita: "Ima li ovdje još koji prorok Jahvin da i njega upitamo?"⁷ Kralj izraelski odgovori Jošafatu: "Ima još jedan èovjek preko koga bismo mogli upitati Jahvu, ali ga mrzim jer mi ne prorièe dobra nego uvijek samo zlo; to je Mihej, sin Jimlin." Jošafat reèe: "Neka kralj ne govori tako!"⁸ Tada kralj izraelski dozva jednoga dvoranina i reèe mu: "Brže dovedi Jimlina sina Miheja!"⁹ Izraelski kralj i judejski kralj Jošafat sjedili su svaki na svojem prijestolju, u sveèanim haljinama, na gumnu pred Samarijskim vratima, a proroci proricali pred njima.¹⁰ Kanaanin sin Sidkija napravi sebi željezne rogove i reèe: "Ovako veli Jahve: njima æeš bosti Aramejce dokle ih god ne zatreš."¹¹ Tako su i svi drugi proroci proricali govoreæi: "Idi na Ramot Gilead, uspjet æeš: Jahve æe ga predati kralju u ruke."¹² Glasnik koji bijaše otišao da zove Miheja reèe mu: "Evo, svi proroci složno prorièu dobro kralju. Govori i ti kao jedan od njih i proreci uspjeh!"¹³ Ali Mihej odvrati: "Živoga mi Jahve, govorit æu ono što mi Bog kaæe!"¹⁴ Kad doæe pred kralja, upita ga kralj: "Miheju, da poðem u rat na Ramot Gilead ili da se okanim toga?" On odgovori: "Idite i uspjet æete, jer æe vam se predati u ruke!"¹⁵ Na to mu kralj reèe: "Koliko æu te puta zaklinjati da mi kaæeš samo istinu u Jahvino ime?"¹⁶ Tada Mihej odgovori: "Sav Izrael vidim rasut po gorama kao stado bez pastira. I Jahve veli: 'Nemaju više gospodara, neka se u miru kuæi vrate!'"¹⁷ Tada izraelski kralj reèe Jošafatu: "Nisam li ti rekao da mi neæe proreæi dobro nego zlo?"¹⁸ A Mihej reèe: "Zato èujte rijeè Jahvinu. Vidio sam Jahvu gdje sjedi na prijestolju, a sva mu vojska nebeska stajaše zdesna i slijeva."¹⁹ Jahve upita: "Tko æe zavesti izraelskoga kralja Ahaba da otiðe i padne u Ramot Gileadu?" Jedan reèe ovo, drugi ono.²⁰ Tada uðe jedan duh, stade pred Jahvu i reèe: 'Ja æu ga zavesti!' Jahve ga upita: 'Kako?'²¹ On odvrati: 'Izaæi æu i bit æu lažljiv duh u ustima svih njegovih proroka.' Jahve mu reèe: 'Ti æeš ga zavesti. I uspjet æeš. Idi i uèini tako!'²² Tako je, evo, Jahve stavio lažljiva duha u usta tvojim prorocima; ali ti Jahve navjeæuje zlo."²³ Tada pristupi Kanaanin sin Sidkija i udari Miheja po obrazu pitajuæi: "Zar je Jahvin duh mene napustio da bi

govorio s tobom?"²⁴ Mihej odvrati: "Vidjet æš onoga dana kad budeš bježao iz sobe u sobu da se sakriješ."²⁵ Tada izraelski kralj naredi: "Uхватite Miheja i odvedite ga gradskom zapovjedniku Amonu i kraljeviæu Joašu.²⁶ Recite im: 'Ovako veli kralj: Bacite ovoga u tamnicu i držite ga na suhu kruhu i vodi dok se sretno ne vratim.'"²⁷ Mihej reèe: "Ako se doista sretno vratiš, onda nije Jahve govorio iz mene!" i nadoda: "Èujte, svi puci!"²⁸ Izraelski kralj i judejski kralj Jošafat krenuše na Ramot Gilead.²⁹ Izraelski kralj reèe Jošafatu: "Ja æu se preobuæi i onda uæi u boj, a ti ostani u svojoj odjeæi!" Preobuèe se tada izraelski kralj i oni krenuše u boj.³⁰ Aramejski kralj naredi zapovjednicima bojnih kola: "Ne udarajte ni na maloga ni na velikoga nego jedino na izraelskoga kralja!"³¹ Kad zapovjednici bojnih kola ugledaše Jošafata, rekoše: "To je izraelski kralj!" I krenuše na nj da udare. Ali Jošafat povika za pomoæ te mu Jahve pomože i odvrati ih od njega.³² Kad zapovjednici bojnih kola vidješe da to nije izraelski kralj, okrenuše se od njega.³³ Jedan nasumce odape i ustrijeli izraelskoga kralja između nabora na pojasu i oklopa. Kralj reèe vozaèu: "Potegni uzdu i izvedi me iz boja jer sam ranjen."³⁴ Boj je onoga dana bio sve žešæi, ali se izraelski kralj držao uspravno na bojnim kolima prema Aramejcima sve do veèeri. Umro je o zalasku sunca.

Chapter 19

¹ Kad se judejski kralj Jošafat sretno vrati kuæi u Jeruzalem, ² iziđe preda nj Hananijev sin vidjelac Jehu i reèe kralju Jošafatu: "Zar da pomažeš bezbožniku i da ljubiš Jahvine mrzitelje? Zato i udara na te srdžba Jahvina."³ Ipak se našlo nešto dobro u tebe: uklonio si ašere iz zemlje i pregnuo svim srcem da tražiš Jahvu!"⁴ Od tada je Jošafat živio u Jeruzalemu, opet zalazio među narod od Beer Šebe do Efrajimske gore i obraæao ga Jahvi, Bogu njegovih otaca.⁵ Postavi suce u zemlji u svim tvrdim judejskim gradovima, u svakome gradu.⁶ I reèe im: "Gledajte što radite, jer ne sudite u ime èovjeka nego u ime Jahve. On je s vama dok sudite."⁷ Sada, dakle, neka bude Jahvin strah nad vama; pazite i savjesno radite, jer u Jahve, Boga našega, nema nepravde ni osobne pristranosti, niti on prima mita."⁸ Jošafat postavi levite, sveæenike i poglavare izraelskih obitelji u Jeruzalemu da izrièu Jahvine sudove i da presuđuju u sporovima. Oni su živjeli u Jeruzalemu⁹ i on im dade

naputke: "Radite u Jahvinu strahu vjerno i iskrena srca. ¹⁰ Kakav god spor iziđe pred vas od vaše braće što žive u gradovima: bilo da su posrijedi krvna osveta, Zakon, zapovijedi, uredbe ili običaji, valja sve da im rastumačite, kako ne bi sagriješili Jahvi i kako se njegova srdžba ne bi oborila na vas i na vašu braću. Tako radite pa nećete sagriješiti. ¹¹ I evo, svećenici će poglavar Amarja biti nad vama u svim Jahvinim poslovima, a Jišmaelov sin Zebadja, nadstojnik Judina doma, u svim kraljevskim poslovima. Leviti će vam služiti kao pisari. Budite jaki, i na posao! Jahve će biti s onim tko je dobar."

Chapter 20

¹ Poslije toga Moabovi i Amonovi sinovi, a s njima i neki od Meunjana, zaratiše na Jošafata. ² Ali Jošafat dobi ovu vijest: "Dolazi na te veliko mnoštvo s one strane mora, iz Edoma; i eno ga u Haseson Tamaru, to jest u En Gediju." ³ Jošafat se uplaši i stade tražiti Jahvu te oglasi post po svoj Judeji. ⁴ Skupili se Judejci da traže Jahvu: dolazili iz svih judejskih gradova da ga traže. ⁵ Tada Jošafat ustade u judejskom zboru u Jeruzalemu, u Domu Jahvinu, pred novim predvorjem ⁶ i reče: "Jahve, Bože otaca naših, ti si Bog na nebu i vladar nad svim krivobožničkim kraljevstvima. U tvojoj je ruci takva sila i jakost da se nitko ne može održati pred tobom. ⁷ Ti si, o Bože naš, istjerao stanovnike ove zemlje pred svojim izraelskim narodom i dao je zasnagda potomstvu svoga prijatelja Abrahama; ⁸ i nastanili su se u njoj i sagradili u njoj Svetište tvojem Imenu govoreći: ⁹ 'Kad navali na nas kakvo zlo, osvetni mač ili kuga, ili glad, te kad stanemo pred ovim Domom i pred tobom, jer je tvoje Ime u ovom Domu, i zavapimo k tebi iz svoje nevolje, usliši nas i spasi.' ¹⁰ Sada, evo, Amonovi i Moabovi sinovi, i oni iz Seirske gore, preko kojih nisi dao Izraelu da prođe kad je dolazio iz zemlje egipatske, nego ih je obišao i nije ih zatro - ¹¹ sada, dakle, oni nama uzvraćaju zlom, došavši da nas otjeraju s baštine koju si nam ti dao. ¹² O Bože naš, zar im nećeš suditi? Jer u nas nema sile prema tome velikom mnoštvu koje dolazi na nas niti mi znamo što da radimo, nego su nam oči uprte u te." ¹³ Svi su Judejci stajali pred Jahvom, s malom djecom, sa ženama i sinovima. ¹⁴ Tada siđe Jahvin duh usred zbora na Jahaziela, sina Zaharije, sina Benaje, sina Jeiela, sina Matanijina - levita od Asafovih sinova. ¹⁵ On reče: "Pozorno slušajte, svi Judejci, Jeruzalemcima i ti, kralju Jošafate! Ovako vam govori Jahve: 'Ne bojte se i ne plašite se toga velikog mnoštva, jer ovo nije vaš rat, nego Božji. ¹⁶ Sutra siđite na njih; oni će se penjati uz Hasiški uspon, a vi ćete

ih sresti nakraj doline prema Jeruelskoj pustinji. ¹⁷ Ne treba da se bijete; postavite se, stojte pa gledajte kako æe vam pomoæi Jahve. Oj Judo i Jeruzaleme, ne bojte se i ne plašite se; sutra iziðite pred njih, i Jahve æe biti s vama!" ¹⁸ Tada Jošafat pade nièice na zemlju i svi Judejci i Jeruzalemc

padoše pred Jahvom da mu se poklone. ¹⁹ Potom leviti od Kehatovih sinova i od Korahovih sinova ustadoše i poèeše hvaliti na sav glas Jahvu, Boga Izraelova. ²⁰ Uranivši ujutro, krenuše prema pustinji Tekoi; kad su izlazili, stade Jošafat i reèe: "Ëujte me, oj Judejci i Jeruzalemc, pouzdajte se u Jahvu svoga Boga i održat æete se; pouzdajte se u njegove proroke i budite sretni!" ²¹ Potom se posavjetova s narodom i postavi Jahvine pjevaèe i hvalitelje koji æe u svetom ruhu iæi pred naoružanim èetama i pjevati: "Slavite Jahvu jer je vjeèna ljubav njegova!" ²² Kad poèeše klicati i pjevati pjesmu pohvalnicu, Jahve podiže zasjedu na Amonce, Moapce i na one iz Seirske gore koji su došli na Judu te biše razbijeni. ²³ Jer su Amonovi sinovi i Moapci ustali na one iz Seirske gore da ih zatru i unište; a kad su svršili s onima iz Seira, stadoše udarati jedan na drugoga te se poklaše. ²⁴ Kad Judejci doðoše do stražare prema pustinji i obazreše se na mnoštvo, a ono gle, mrtva tjelesa leže po zemlji; nitko se nije spasio. ²⁵ Tada dođe Jošafat s narodom da pokupi plijen i naðoše ga mnogo: svakoga blaga, odjeæe i dragocjenih predmeta; naplijenili su toliko da više nisu mogli nositi; tri su dana pljaèkali plijen jer ga je bilo mnogo. ²⁶ Èetvrti se dan sakupiše u Dolini blagoslova: ondje su hvalili Jahvu, pa se zato ono mjesto prozvalo Emek Beraka, Dolina blagoslova, do danas. ²⁷ Potom se okrenuše svi Judejci i Jeruzalemc, s Jošafatom na èelu, da se vrate u Jeruzalem u veselju, jer ih je Jahve razveselio nad njihovim neprijateljima. ²⁸ Došli su u Jeruzalem s harfama, citrama i trubama u Dom Jahvin. ²⁹ A strah Božji ušao je u sva zemaljska kraljevstva kad su èula da je Jahve zavojštio na Izraelove neprijatelje. ³⁰ Tako je poèinulo Jošafatovo kraljevstvo, jer mu je Bog dao mir odasvud uokolo. ³¹ Jošafat je kraljevaò nad Judejcima. Bilo mu je trideset i pet godina kad se zakraljio; kraljevaò je dvadeset i pet godina u Jeruzalemu; mati mu se zvala Azuba, a bila je kæi Šilhijeva. ³² Išao je putem oca Ase ne skreæuæi s njega nego èineæi što je pravo u Jahvinim oèima. ³³ Samo, uzvišice nisu bile uklonjene, jer narod još nije bio upravio svoje srce Bogu otaca. ³⁴ Ostala Jošafatova djela, od prvih do posljednjih, zapisana su u povijesti Hananijeva sina Jehua i uvrštena su u Knjigu o izraelskim kraljevima. ³⁵ Poslije toga udružio se judejski kralj Jošafat s izraelskim kraljem Ahazjom, koji je bezbožno radio. ³⁶ Udružio se s njim zato da naprave

lađe i da odu u Taršiš; napravili su lađe u Esjon Geberu.³⁷ Dodavahuov sin Eliezer iz Mareše prorekao je protiv Jošafata: "Buduæi da si se udružio s Ahazjom, Jahve æ razoriti tvoja djela." Lađe su se razbile i nisu mogle otploviti u Taršiš.

Chapter 21

¹ Jošafat poèinu kraj svojih otaca i bi sahranjen uz njih u Davidovu gradu. Na njegovo se mjesto zakraljio sin mu Joram.² Joram je imao šestoricu braæe, Jošafatovih sinova: Azarju, Jehiela, Zahariju, Azarju, Mihaela i Šefatju. Svi su oni bili sinovi izraelskog kralja Jošafata.³ Otac im je dao mnoge darove u srebru, zlatu i dragocjenostima, s utvrđenim gradovima u Judi; kraljevstvo je dao Joram jer je bio prvenac.⁴ Stupivši na oèevo prijestolje i utvrdiv se, Joram pobi svu braæu maèem, pa i neke izraelske knezove.⁵ Joram su bile trideset i dvije godine kad se zakraljio, a kraljevaio je osam godina u Jeruzalemu.⁶ Živio je poput izraelskih kraljeva, kao i dom Ahabov, jer mu je kæi Ahabova bila žena; radio je što je zlo u Jahvinim oèima.⁷ Ipak Jahve ne htjede razoriti kuæe Davidu zbog Saveza što ga sklopi s njim i zato što mu obeæa da æ dati svjetiljku njemu i njegovim sinovima zauvijek.⁸ U njegovo se vrijeme Edomci odmetnuše ispod judejske vlasti i postaviše sebi kralja.⁹ Zato Joram pođe sa svojim vojskovođama i sa svim bojnim kolima. Diže se noæu i pobi Edomce koji bijahu opkolili njega i zapovjednike bojnih kola.¹⁰ Ipak su se Edomci oslobodili ispod judejske vlasti sve do danas. U isto se doba odmetnu i Libna da ne bude pod njegovom vlašæu, jer je on ostavio Jahvu, Boga svojih otaca.¹¹ Još je i uzvišice napravio po judejskim gorama, naveo na blud Jeruzalemce i zaveo Judejce.¹² Tada mu od proroka Ilije stiže pismo: "Ovako veli Jahve, Bog tvoga oca Davida: 'Kako nisi išao putovima oca Jošafata, ni putovima judejskoga kralja Ase,¹³ nego si išao putovima izraelskih kraljeva i naveo na blud Judejce i Jeruzalemce, kao što je uèinio dom Ahabov, a uz to si poubijao vlastitu braæu, svoju obitelj, koji bjehu bolji od tebe:¹⁴ evo, Jahve æ svaliti veliku nesreæu na tvoj narod, na tvoje sinove, tvoje žene, na sve tvoje imanje.¹⁵ Oboljet æeš od mnogih bolesti: od bolesti u crijevima, tako da æ ti crijeva izaæi od bolesti koja æ trajati dane i dane.'"¹⁶ Jahve podiže na Jorama srdžbu Filistejaca i Arapa koji žive kraj Etiopljana.¹⁷ Oni napadoše Judeju i osvojiše je, porobiše sve blago što se

našlo u kraljevu dvoru, pa i njegove sinove i njegove žene, tako da nije ostao nitko, osim najmlađega sina, Joahaza.¹⁸ Poslije svega toga udari ga Jahve neizljeèivom crijevnom bolešæu.¹⁹ Ona je trajala dane i dane, a kad su se navršile dvije godine, izašla su mu crijeva s bolešæu te je umro u strašnim mukama. Narod mu nije priredio mirisna paljenja, kao što je palio njegovim ocima.²⁰ Bile su mu trideset i dvije godine kad se zakraljio, a osam je godina kraljevao u Jeruzalemu. Preminuo je, a nitko nije požalio za njim; i sahraniše ga u Davidovu gradu, ali ne u kraljevskoj grobnici.

Chapter 22

¹ Jeruzalemtci zakraljiše na njegovo mjesto najmlađeg mu sina, Ahazju, jer sve starije bijaše poubijala èeta koja je s Arapima navalila na tabor; tako se zakraljio Ahazja, sin judejskoga kralja Jorama.² Bile su mu èetrdeset i dvije godine kad se zakraljio. Kraljevao je jednu godinu u Jeruzalemu. Materi mu je bilo ime Atalija, Omrijeva kæi.³ I on je išao putovima doma Ahabova, jer ga mati zlo svjetovaše.⁴ Èinio je što je zlo u Jahvinim oèima, kao dom Ahabov, jer mu baš oni bijahu savjetnici poslije oèeve smrti, na njegovu propast.⁵ Po njihovu je savjetu pošao s Joramom, sinom izraelskoga kralja Ahaba, u boj na aramejskoga kralja Hazaela u Ramot Gilead. Ali su Aramejci porazili Jorama.⁶ On se vratio da se lijeèi u Jizreelu od rana što mu ih zadadoše u Rami kad se borio s aramejskim kraljem Hazaelom. Joramov sin Ahazja, judejski kralj, sišao je u Jizreel da posjeti Ahabova sina Jorama jer se Joram razbolio.⁷ Ali Bog uèini da taj posjet Joramu bude na propast Ahazji. Došavši, izišao je s Joramom na Nimšijeva sina Jehua, koga je Jahve pomazao da iskorijeni Ahabovu kuæu.⁸ Dok je izvršavao osvetu nad Ahabovom kuæom, Jehu zateèe judejske knezove i sinove Ahazjine braæe koji su posluživali Ahazju i pobi ih,⁹ a onda krenu u potragu za Ahazjom. Uхватili su ga dok se krio u Samariji, doveli ga k Jehuu, koji ga smaknu. Ukopali su ga, jer su rekli: "Sin je onoga Jošafata koji je tražio Jahvu svim srcem." Tako ne ostade nitko od Ahazjine kuæe koji bi imao snage da bude kralj.¹⁰ Zato Ahazjina mati Atalija, vidjevši gdje joj sin poginu, ustade i posmica sav kraljevski rod Judina plemena.¹¹ Ali kraljeva kæi Jošeba uze Ahazjina sina Joša; ukravši ga između kraljevih sinova koje su ubijali, metnu ga s dojiljom u ložnicu. Tako ga je Jošeba, kæi kralja Jorama, žena sveæenika Jojade, sakrila od Atalije, jer je bila Ahazjina sestra, te nije bio pogubljen.¹² Bio je sakriven s njima u Domu Božjem šest godina, sve dok je zemljom vladala Atalija.

Chapter 23

¹ Sedme se godine Jojada ojunaèi i poèe tražiti satnike: Jerohamova sina Azarju, Johananova sina Jišmaela, Obedova sina Azarju, Adajina sina Maaseju, Zikrijeva sina Elišafata, i sklopi s njima savez. ² Poèeše obilaziti po Judeji i skupiše levite iz svih judejskih gradova i obiteljske glavare u Izraelu te dođoše u Jeruzalem. ³ Sav zbor sklopi savez s kraljem u Domu Božjem. Jojada im reèe: "Gle, kraljev æe sin kraljevati kao što je obeæao Jahve za Davidove sinove. ⁴ Evo što valja da uèinite: treæina vas koji subotom ulazite u službu, i sveæenici i leviti, neka budu vratari na pragovima; ⁵ treæina neka bude u kraljevskom dvoru, treæina na Jesodskim vratima, sav narod u predvorjima Doma Jahvina. ⁶ Nitko neka ne ulazi u Dom Jahvin, osim sveæenika i levita koji poslužuju; oni neka ulaze jer su posveæeni. Sav narod neka se drži Jahvine naredbe. ⁷ Leviti neka okruže kralja, svaki s oružjem u ruci, i tko god pokuša uæi u Dom neka bude pogubljen. Budite uz kralja kamo god pođe ili izađe." ⁸ Leviti i sav judejski narod uèinili su sve onako kako je naredio sveæenik Jojada. Svaki je uzeo svoje ljude koji subotom ulaze u službu s onima koji subotom izlaze. Jer sveæenik Jojada nije otpustio redova. ⁹ Sveæenik Jojada dade satnicima koplja, štitove i oklope kralja Davida što su bili u Božjemu Domu. ¹⁰ Postavio je sav narod, svakoga s kopljem u ruci, od južne do sjeverne strane Doma, prema žrtveniku i prema Domu oko kralja unaokolo. ¹¹ Tada izvedoše kraljeva sina, staviše mu krunu na glavu, dadoše mu Svjedoèanstvo i pomazaše ga za kralja. Tada Jojada i njegovi sinovi povikaše: "Živio kralj!" ¹² Kad Atalija èu viku naroda koji se skupio i hvalio kralja, dođe k narodu u Jahvin Dom. ¹³ Pogleda bolje, kad gle, kralj stoji na svojem mjestu na ulazu, a pred kraljem zapovjednici i sviraèi; sav puk klièe od radosti i trubi u trube, pjevaèi pjevaju uz glazbala i predvode hvalospjeve. Tad Atalija razdrije haljine i povika: "Izdaja, izdaja!" ¹⁴ Sveæenik Jojada naredi satnicima i vojnim zapovjednicima: "Izvedite je kroz redove napolje i tko krene za njom pogubite ga maèem!" Još je sveæenik dodao: "Nemojte je smaknuti u Jahvinu Domu!" ¹⁵ Staviše ruke na nju i kad je kroz Konjska vrata stigla do kraljevskoga dvora, ondje je pogubiše. ¹⁶ Tada Jojada sklopi savez između Jahve, naroda i kralja da narod bude Jahvin. ¹⁷ Potom sav narod otiđe u Baalov hram, razori ga skupa sa žrtvenicima i polomi likove; Baalova sveæenika Matana ubiše pred žrtvenicima. ¹⁸ Zatim Jojada postavi straže kod Jahvina Doma pod nadzorom sveæenika i levita, koje David bijaše porazdijelio za službu u Jahvinu Domu da bi Jahvi prinosili paljenice, kao što je pisano u Mojsijevu Zakonu, s veseljem i s pjesmama, kako uredi

¹⁹ David. Postavio je i vratare na vratima Jahvina Doma da ne bi ulazio èovjek neèist od bilo èega.
²⁰ Uzevši satnike, odliènike i uglednike u narodu i sav puk, izveo je kralja iz Jahvina Doma, a onda
 su ušli kroz gornja vrata u kraljevski dvor i posadili kralja na kraljevsko prijestolje. ²¹ Sav se puk
 veselio, a grad se umirio, jer su Ataliju ubili maèem.

Chapter 24

¹ Joašu je bilo sedam godina kad se zakraljio, a kraljevaò je èetrdeset godina u Jeruzalemu.
 Materi mu je bilo ime Sibja iz Beer Šebe. ² Joaš je èinio što je pravo u Jahvinim oèima dok je bio
 živ sveæenik Jojada. ³ Jojada ga je oženio dvjema ženama i on je s njima imao sinova i kæeri.
⁴ Poslije toga nakanio je u srcu obnoviti Jahvin Dom. ⁵ Skupivši sveæenike i levite, reèe im: "Zaðite
 po judejskim gradovima i kupite od svih Izraelaca novaca da se obnovi Dom vašega Boga, od
 godine do godine, a vi pohitite s tim poslom." ⁶ Ali se levitima nije htjelo. Zato kralj pozva poglavara
 Jojadu i reèe mu: "Zaðto ne tražiš od levita da donose iz Judeje i iz Jeruzalema porez koji je odredio
 Jahvin sluga Mojsije i Izraelov zbor za Šator svjedoèanstva? ⁷ Atalija i njeni sinovi bijahu poharali
 Božji Dom, i sve stvari što su bile posveæene Jahvinu Domu upotrijebili su za baale." ⁸ Potom
 kralj zapovjedi da se napravi kovèeg i stavi izvana na vrata Jahvina Doma. ⁹ Oglasiše po Judi i
 Jeruzalemu da se donosi Jahvi porez što ga bijaše odredio Božji sluga Mojsije Izraelu u pustinji.
¹⁰ Obradovaše se svi knezovi i sav narod i poèeše donositi i bacati u kovèeg dok se nije napunio.
¹¹ Leviti bi donosili kovèeg kraljevskom nadgledništvu, i kad bi se vidjelo da ima mnogo novaca,
 dolazio je kraljev tajnik i povjerenik sveæenièkog poglavara te bi ispraznili kovèeg. Onda su ga
 opet odnosili i stavljali na njegovo mjesto. Tako su èinili svaki dan i sabrali mnogo novca. ¹² Onda
 su ga kralj i Jojada davali poslovođama nad poslom oko Jahvina Doma, a oni su za plaæu unajmljivali
 klesare i drvodjelce da se obnovi Jahvin Dom, pa kovaèe i mjedare da se popravi Jahvin Dom.
¹³ Poslovođe su poslovale i popravljanje je napredovalo pod njihovom upravom; vratili su Božji
 Dom u red i obnovili ga. ¹⁴ A kad su sve svršili, donijeli su pred kralja i Jojadu novce što su ostali;
 od toga su napravili posuđe za Jahvin Dom, posuđe za posluživavanje, za paljenje, plitice i druge
 zlatne i srebrne predmete. Paljenice su se prinosile u Jahvinu Domu bez prestanka dok je god živio
 Jojada. ¹⁵ Onda je Jojada, ostarjevši i nasitivši se života, umro u sto i tridesetoj godini. ¹⁶ Sahranili

su ga u Davidovu gradu kod kraljeva, jer je èinio dobro u Izraelu i prema Bogu i njegovu Domu.

17

Poslije Jojadine smrti došli su Judini knezovi i poklonili se kralju. Tada ih kralj poèe slušati.

18

Judejci bijahu ostavili Jahvu, Boga otaca, i stali služiti ašerama i likovima; došla je Božja srdžba

19

na Judejce i na Jeruzalem za tu krivicu. Slao im je Bog proroke da ih obrate k Jahvi, oni su ih

20

opominjali, ali oni nisu htjeli slušati. Tada Božji duh napuni Jojadina sina, sveæenika Zahariju, koji, stavši poviše naroda, reèe: "Ovako veli Bog: 'Zašto kršite Jahvine zapovijedi? Zašto neæete

21

da budete sretni? Kako ste vi ostavili Jahvu, i on æe vas ostaviti.'" Ali su se oni pobunili protiv

22

njega i zasuli ga kamenjem po kraljevoj zapovijedi u predvorju Jahvina Doma. Ni kralj Joaš ne sjeti se ljubavi koju mu uèini otac Jojada, nego mu ubi sina; a on je umiruæi rekao: "Jahve neka

23

vidi i osveti!" Kad je prošla godina dana, diže se na nj aramejska vojska i, navalivši na Judu i

24

Jeruzalem, pobi sve knezove u narodu i poslao sav plijen kralju u Damask. Iako je aramejska vojska bila malena po ljudstvu, ipak joj je Jahve predao u ruke vrlo brojnu vojsku, jer ostaviše

25

Jahvu, Boga svojih otaca. Tako su se Aramejci na Joašu osvetili. Kad su otišli od njega, ostaviv ga u teškim bolestima, pobuniše se protiv njega njegovi èasnici jer bijaše ubio sina sveæenika Jojade, pa i oni njega ubiše na postelji te je poginuo; sahranili su ga u Davidovu gradu, ali ga nisu

26

ukopali u kraljevskoj grobnici. Evo onih što se urotiše protiv njega: Zabad, sin Amonke Šimeate,

27

i Jozabad, sin Moapke Šimrite. A o njegovim sinovima i o velikim proroštvima protiv njega, o obnavljanju Doma Božjega, sve je zapisano u tumaèenju Knjige o kraljevima. Na njegovo se mjesto zakraljio sin mu Amasja.

Chapter 25

1

Amasji je bilo dvadeset i pet godina kad se zakraljio; kraljevaio je dvadeset i devet godina u Jeruzalemu. Mati mu se zvala Joadana i bila je iz Jeruzalema. Èinio je što je pravo u Jahvinim

3

oèima, ali ne svim srcem. Kad je uèvrstio kraljevstvo, pogubio je èasnike koji su ubili kralja,

4

njegova oca. Ali im sinova nije pogubio, prema onome što je napisano u knjizi Zakona Mojsijeva, gdje Jahve zapovijeda: "Neka se oèevi ne pogubljuju za sinove, ni sinovi za oèeve, nego svatko

5

neka gine za svoj grijeh." Potom Amasja skupi Judejce i svega Judu i Benjamina, razvrsta ih prema obiteljima, tisuænicima i satnicima. Pošto popisa od dvadeset godina naviše, nađe trista

6 tisuæa izabranih momaka za vojsku, viènih koplju i štitu. Meðu Izraelcima najmi sto tisuæa
 7 hrabrih junaka za sto srebrnih talenata. Ali k njemu dođe èovjek Božji i reèe: "Kralju, neka ne
 8 ide s tobom izraelska vojska, jer Jahve nije s Izraelcima ni s Efrajimovim sinovima, nego idi ti
 sam, ponesi se junaèki u boju; inaèe æe te oboriti Bog pred neprijateljem, jer Bog može pomoæi i
 9 oboriti." Tada Amasja upita èovjeka Božjeg: "A što æe biti od sto talenata koje sam dao izraelskim
 10 èetama?" Božji èovjek odgovori: "Jahve ima da ti dade više od toga." Tada Amasja odvoji èete
 koje mu bijahu došle od Efrajima, da se vrata u svoje mjesto. Ali se vojnici razgnjeviše na Judejce
 11 i vratiše se u svoje mjesto plamteæi od srdžbe. A Amasja, ohrabriv se, povede narod, ode u
 12 Slanu dolinu i pobi deset tisuæa seirskih sinova. Judini su sinovi zarobili deset tisuæa živih,
 13 odveli ih na vrh hridi te ih pobacali, tako da se svi razmrškaše. Èeta koju je Amasja poslao natrag
 da ne ide s njima u boj harala je po judejskim gradovima od Samarije pa do Bet Horona i pobila u
 14 njima tri tisuæe ljudi i naplijenila silan plijen. Poslije toga, kad se Amasja vratio razbivši Edomce,
 donio je bogove seirskih sinova, postavio ih sebi za bogove i poèeo im se klanjati i kaditi im.
 15 Tada se Jahve razgnjevi na Amasju i posla k njemu proroka koji ga upita: "Zašto tražiš bogove
 toga naroda koji nisu izbavili svoga naroda iz tvoje ruke?" 16 Dok je on to govorio, kralj ga upita:
 "Jesi li postavljen kralju za savjetnika? Prestani! Zašto da te pogube?" Tada prorok ušutje, ali
 17 nadoda: "Znam da te Bog odluèio uništiti kad to èiniš a ne slušaš mojega savjeta." Tada judejski
 kralj Amasja smisli i poruèi izraelskom kralju Joašu, sinu Jehuova sina Joahaza: "Doði da se
 18 ogledamo!" A izraelski kralj Joaš odvrati judejskom kralju Amasji: "Libanonski je trn jedanput
 poslao glasnike k libanonskom cedru i poruèio: 'Daj kæer mome sinu za ženu', ali su divlje zvijeri
 19 libanonske prošle i trn izgazile. Potukao si Edomce, pa ti se srce uzobijestilo i tražiš slavu. Radije
 20 ostani kod kuæe. Zašto izazivaš zlo i hoæeš da padneš i ti i svi Judejci s tobom?" Ali Amasja
 ne posluša, jer tako bijaše odredio Bog, da ih preda u ruke Joašu zato što su pristali uz edomske
 21 bogove. Izađe izraelski kralj Joaš te se ogledaše u boju on i judejski kralj Amasja u Bet Šemešu
 u Judeji. 22 Izraelci poraziše Judejce i oni pobjegoše pod svoj šator. 23 Izraelski kralj Joaš uhvati
 u Bet Šemešu judejskog kralja Amasju, sina Joaševa, sina Joahazova, i odvede ga u Jeruzalem;
 onda sruši jeruzalemski zid od Efrajimovih vrata do Ugaonih vrata, u dužini od èetiri stotine lakata.
 24 Uzevši sve zlato, srebro i posuđe što se nalazilo u Domu Božjem kod Obed Edoma i u riznici
 kraljevskog dvora, povrh toga i taoce, vrati se u Samariju. 25 Judejski je kralj Amasja, Joašev sin,

živio još petnaest godina poslije smrti izraelskoga kralja Joaša, Joahazova sina.²⁶ Ostala Amasjina djela, od prvih do posljednjih, zapisana su u Knjizi o judejskim i izraelskim kraljevima.²⁷ Otkako je Amasja ostavio Jahvu, kovala se protiv njega urota u Jeruzalemu. Iako je pobjegao u Lakiš, poslaše za njim u Lakiš ljude koji ga ondje ubiše.²⁸ Odande su ga prenijeli na konjima i sahranili kraj njegovih otaca u Judinu gradu.

Chapter 26

¹ Tada sav judejski narod uze Uziju, komu bijaše šesnaest godina, i zakraljiše ga namjesto njegova oca Amasje. ² On je opet sagradio Elat vrativši ga Judeji, pošto je kralj poèinuo kod svojih otaca. ³ Uziji bijaše šesnaest godina kad se zakraljio, a kraljevaò je pedeset i dvije godine u Jeruzalemu. Mati mu se zvala Jekolija, a bila je iz Jeruzalema. ⁴ Èinio je što je pravo u Jahvinim oèima, sasvim kao i njegov otac Amasja. ⁵ Tražio je Boga za života Zaharije, koji ga je uèio Božjem strahu; dokle je god tražio Jahvu, davao mu je Bog sreæu. ⁶ On je izišao i zavojštio na Filistejce, srušio zid Gata, zid Jabne i zid Ašdoda; sagradio je mjesta po Ašdodu i Filisteji. ⁷ Bog mu je pomogao protiv Filistejaca i protiv Arapa, koji su živjeli u Gur Baalu, i protiv Meunjana. ⁸ Amonci su davali danak Uziji, a njegov se glas pronio do Egipta, jer se bijaše vrlo osilio. ⁹ Uzija je sagradio kule u Jeruzalemu kod Ugaonih vrata, kod Dolinskih vrata i na uglu te ih utvrdio. ¹⁰ Sagradio je i u pustinji kule i iskopao mnogo studenaca, jer je imao mnogo stoke i u Šefeli i po Ravnici, ratara i vinogradara u gorama i vrtovima, jer je volio poljodjelstvo. ¹¹ Uzija je imao vojsku vještu boju koja je išla u rat u èetama po broju kako ih je izbrojio tajnik Jeiel i nadzornik Maasja pod upravom Hananije, jednoga od kraljevih knezova. ¹² Svega je na broj bilo, obiteljskih glavara, hrabrih junaka, dvije tisuæe i šest stotina. ¹³ Pod njihovom je upravom bilo silne vojske trista sedam tisuæa i pet stotina boju viènih ratnika da pomažu kralju protiv neprijatelja. ¹⁴ Uzija je priprazio svoj vojsci štitove, koplja, kacige, oklope, lukove i kamenje za praæke. ¹⁵ Napravio je u Jeruzalemu vješto smišljene bojne sprave, iznašaðe nekoga graditelja, da stoje na kulama i na kruništima, da bacaju strijele i veliko kamenje; pronio mu se glas nadaleko jer je uživao èudesnu pomoæ sve dok se nije osilio. ¹⁶ Ali kad se osilio, uzobijestilo mu se srce dotle da se pokvario te se iznevjerio Jahvi, svome

17
 Bogu, jer je ušao u Jahvin Hekal i počeo prinositi kad na kadionom žrtveniku. Ali je za njim
 18
 ušao svećenik Azarja i s njim osamdeset Jahvinih svećenika, čestitih ljudi. Oni ustadoše na
 kralja Uziju govoreći: "Nije tvoje, Uzijo, da kadiš Jahvi, nego je to dužnost svećenika, Aronovih
 sinova, koji su posvećeni da kade. Izlazi iz Svetišta! Iznevjerio si se. I ne služi ti na čast pred
 19
 Bogom Jahvom!" Tada se Uzija rasrdi držeći u ruci kadionicu da kadi; kad se rasrdio na
 svećenike, izbi mu guba na čelu pred svećenicima u Domu Jahvinu kraj kadionog žrtvenika.
 20
 Kad ga svećenički poglavar Azarja i svi svećenici izbližega pogledaše, a ono, gle, izbila mu
 21
 guba na čelu; brže ga otjeraše odande, a i on sam pohitje da iziđe jer ga Jahve bijaše udario. Kralj
 Uzija ostade gubav do smrti i stanovaše u odvojenoj kući, jer bijaše odstranjen od Doma Jahvina;
 22
 njegov je sin Jotam bio upravitelj kraljevskoga dvora i sudio je puku zemlje. Ostala Uzijina
 23
 djela, od prvih do posljednjih, opisao je Amosov sin, prorok Izaija. Uzija je počinuo i sahranili
 su ga kraj njegovih otaca na polju kod kraljevske grobnice, rekavši: "Gubav je." Na njegovo se
 mjesto zakraljio sin mu Jotam.

Chapter 27

1
 Jotamu je bilo dvadeset i pet godina kad se zakraljio, a kraljevio je šesnaest godina u
 2
 Jeruzalemu. Materi mu je bilo ime Jeruša, Sadokova kći. Činio je što je pravo u Jahvinim očima,
 sasvim kao otac mu Uzija; samo što nije ušao u Jahvin Hekal. Narod je i dalje bio pokvaren.
 3
 Sagradio je Gornja vrata Doma Jahvina; i na Ofelskom zidu mnogo je gradio. 4
 Podigao je i
 5
 gradove po Judejskoj gori, a u šumama dvorove i kule. Vojevao je s kraljem Amonovih sinova i
 pobijedio ih. Amonovi su mu sinovi dali one godine sto srebrnih talenata i deset tisuća kora pšenice
 i deset tisuća kora ječma. Toliko su mu Amonovi sinovi priložili i druge i treće godine. 6
 Tako se
 7
 Jotam utvrdio, jer je uredio svoj život pred Jahvom, svojim Bogom. Ostala su Jotamova djela i
 8
 svi njegovi ratovi i putovi zapisani u Knjizi o izraelskim i judejskim kraljevima. Bilo mu je
 9
 dvadeset i pet godina kad se zakraljio. Kraljevio je šesnaest godina u Jeruzalemu. Tada Jotam
 počinu kod otaca i sahraniše ga u Davidovu gradu. Na njegovo se mjesto zakralji sin mu Ahaz.

Chapter 28

¹ Ahazu je bilo dvadeset godina kad se zakraljio, a kraljevaio je šesnaest godina u Jeruzalemu, ali nije èinio što je pravo u Jahvinim oèima kao što je èinio njegov otac David. ² Živio je poput izraelskih kraljeva, pa je i likove salio baalima. ³ Sam je prinosisio kad u dolini Hinomova sina i proveo vlastite sinove kroz oganj, po gnusnom obièaju krivobožaèkih naroda što ih je Jahve protjerao pred Izraelovim sinovima. ⁴ Prinosisio je žrtve i kadio po uzvišicama i brežuljcima i pod svakim zelenim drvetom. ⁵ Zato ga Jahve, njegov Bog, predade u ruke aramejskom kralju te ga on potuèe, zarobi mu veliko mnoštvo ljudi i odvede ih u Damask. Još je bio predan u ruke izraelskom kralju koji ga je hametice porazio. ⁶ Remalijin je sin Pekah pobio meðu Judejcima sto dvadeset tisuæa hrabrih junaka u jedan dan, jer su bili ostavili Jahvu, Boga svojih otaca. ⁷ A junak od Efrajimova plemena Zikri pogubio je kraljeva sina Maaseju i dvorskoga upravitelja Azrikama i Elkanu, drugoga do kralja. ⁸ Izraelovi su sinovi zarobili od svoje braæe dvjesta tisuæa žena, sinova i kæeri, a zadobili su i silan plijen od njih i odnijeli ga u Samariju. ⁹ Ondje bijaše Jahvin prorok po imenu Oded; izašao on pred vojsku što je išla u Samariju i rekao: "Gle, Jahve, Bog vaših otaca, razjario se na Judejce i zato ih je predao u vaše ruke te ste ih gnjevno pobili da je do neba doprlo. ¹⁰ A sada još mislite podjarmiti Judejce i Jeruzalemce da vam budu robovi i robinje; a ipak, niste li i vi puni krivice prema Jahvi, svome Bogu? ¹¹ Zato me poslušajte sada i vratite to roblje što ga zarobiste od svoje braæe, jer æe se izliti na vas Jahvin gnjev." ¹² Tada ustadoše neki između glavara Efrajimovih sinova, i to Johananov sin Azarja, Mešilemotov sin Berekja i Šalumov sin Ezekija, Hadlajev sin Amasa, na one što su se vraæali s vojske. ¹³ Pa im rekoše: "Nemojte dovoditi ovamo toga roblja, jer, uz krivicu koja je na nama pred Jahvom, vi mislite još dometnuti na naše grijeh e i na našu krivicu, kao da nije dosta velika naša krivica i jarosni gnjev na Izraelu." ¹⁴ Tada ostaviše ratnici roblje i plijen pred knezovima i svim zborom. ¹⁵ Onda su poimence prozvani ljudi ustali, osokolili robove, obukli sve gole u odjeæu iz plijena; a kad su ih obukli, obuli, nahranili, napojili i namazali, povel i su na magarcima sve iznemogle i odveli ih u palmov grad Jerihon do njihove braæe, a potom se vratili u Samariju. ¹⁶ U to je doba kralj Ahaz zamolio asirske kraljeve da mu pomognu. ¹⁷ Edomci bijahu opet navalili i porazili Judejce te ih odveli u roblje. ¹⁸ Filistejci se raširili po gradovima Judejske Šefele i Negeba i, zauzevši Bet-Šemeš, Ajalon, Gederot i Soko sa selima, Timnu sa selima i Gimzo sa selima, nastanili se ondje. ¹⁹ Jahve je poèeo ponižavati Judejce

zbog judejskoga kralja Ahaza, jer je Ahaz razuzdao Judejce i teško se iznevjerio Jahvi. ²⁰ Došao je na nj asirski kralj Tiglat-Pileser i pritijesnio ga umjesto da ga utvrdi. ²¹ Ahaz bijaše opljačkao Jahvin Dom, kraljevski dvor i knezove, i sve to dao asirskom kralju, ali mu ništa nije pomoglo. ²² Dok je bio u nevolji, postao je još nevjerniji Jahvi; takav je bio kralj Ahaz. ²³ Poèeo je žrtvovati damašèanskim bogovima koji su ga porazili, misleæi: "Kad bogovi aramejskih kraljeva njima pomažu, žrtvovat æu im da bi i meni pomagali." Ali su oni bili na propast njemu i svem Izraelu. ²⁴ Ahaz je pokupio posuðe iz Božjega Doma, slupao ga, zatvorio vrata Jahvina Doma i podigao žrtvenike po svim uglovima u Jeruzalemu. ²⁵ I u svakom je pojedinom judejskom gradu podigao uzvišice da kadi tuðim bogovima, dražeæi Jahvu, Boga otaca. ²⁶ Ostala su njegova djela i svi njegovi putovi, od prvih do posljednjih, zapisani u Knjizi o judejskim i izraelskim kraljevima. ²⁷ Onda je Ahaz poèinuo kod otaca. Sahranili su ga u Gradu, u Jeruzalemu, ali ga nisu unijeli u grobnicu judejskih kraljeva. Na njegovo se mjesto zakraljio sin mu Ezekija.

Chapter 29

¹ Ezekiji je bilo dvadeset i pet godina kad se zakraljio. Kraljevao je dvadeset i devet godina u Jeruzalemu. Materi mu je bilo ime Abija, kæi Zaharijina. ² Èinio je što je pravo u oèima Jahvinim, sasvim kao i njegov otac David. ³ Prve godine prvoga mjeseca svojega kraljevanja otvorio je vrata Doma Jahvina i popravio ih. ⁴ Onda je pozvao sveæenike i levite i, sabravši ih na istoèni trg, ⁵ rekao: "Èujte me, leviti! Sada se posvetite i posvetite Dom Jahve, Boga svojih otaca, i uklonite neèist iz Svetinje. ⁶ Naši su se oci iznevjerili i radili što je zlo u oèima Jahve, našega Boga. Ostavili su ga i odvratili lice od Jahvina Prebivališta, okrenuvši mu leða. ⁷ Zatvorili su trijemska vrata i potrnuli svjetiljke; nisu kadili kadom niti su prinosili paljenice u Svetištu Izraelova Boga. ⁸ Zato se Jahve rasrdio na Judejce i na Jeruzalem te je dopustio da budu zlostavljeni i da budu na užas i ruglo, kako vidite svojim oèima. ⁹ I oèevi su nam, eto, pali od maèa, a sinovi, kæeri i žene zato su nam u ropstvu. ¹⁰ Sad sam, dakle, namislio u svom srcu sklopiti Savez s Jahvom, Izraelovim Bogom, da bi se odvratio od nas njegov jarosni gnjev. ¹¹ Moja djeco, sad se nemojte lijeniti, jer vas je izabrao Jahve da stojite pred njim, da mu služite i da mu budete službenici i da mu kadite."

12

Tada ustadoše leviti: Amasajev sin Mahat i Azarjin sin Joel od Kehatovih sinova; od Merarijevih sinova: Abdijev sin Kiš i Jehalelelov sin Azarja; od Geršonovaca: Zimin sin Joah i Joahov sin Eden;

13

od Elisafanovih sinova: Šimri i Jeiel; od Asafovih sinova: Zaharija i Matanija; ¹⁴ od Hemanovih sinova: Jehiel i Šimej; od Jedutunovih sinova: Šemaja i Uziel. ¹⁵ Oni skupiše braæu, posvetiše se

i dođoše kako je bio zapovjedio kralj po Jahvinim rijeèima da oèiste Jahvin Dom. ¹⁶ Sveæenici uđoše u Jahvin Dom da ga oèiste. Poèeli su svu neèist što su je našli u Jahvinu Hekalu iznositi u

predvorje Jahvina Doma; leviti su je primali iznoseæi je napolje na potok Kidron. ¹⁷ Poèeli su posveæivati prvoga dana prvoga mjeseca, a osmoga su dana istoga mjeseca ušli u Jahvin trijem;

posveæivali su Jahvin Dom osam dana; šesnaestoga su dana prvoga mjeseca završili. ¹⁸ Onda su ušli kralju Ezekiji i rekli: "Oèistili smo sav Jahvin Dom: žrtvenik za paljenice sa svim njegovim

priborom, stol za prinesene kruhove sa svim njegovim priborom, ¹⁹ a sve posuðe koje bijaše zabacio kralj Ahaz za svojega kraljevanja i nevjere opet smo obnovili i posvetili; eno ga pred Jahvinim

žrtvenikom." ²⁰ Tada kralj Ezekija porani, skupi gradske knezove i ode u Jahvin Dom. ²¹ Dovedoše sedam mladih junaca, sedam ovnova, sedam jaganjaca, sedam jaraca za okajnicu, za kraljevstvo i za Svetište i za Judu; on zapovjedi Aronovim sinovima sveæenicima da ih prinesu za paljenicu na

Jahvinu žrtveniku. ²² Zaklavši goveda, sveæenici uzeše krv i poškropiše žrtvenik; zaklaše ovnove i krvlju poškropiše žrtvenik, zaklaše jaganjce i krvlju poškropiše žrtvenik. ²³ Dovedoše jarce za

okajnicu pred kralja i pred zbor te metnuše ruke na njih. ²⁴ Onda ih zaklaše sveæenici i prinesoše kao okajnicu njihovu krv na žrtveniku da izvrše obred pomirenja za sav Izrael, jer kralj bijaše

zapovjedio da se prinese paljenica i okajnica za sav Izrael. ²⁵ Postavio je u Jahvinu Domu levite s cimbalima, harfama i citrama, kako bijaše zapovjedio David, kraljev vidjelac Gad i prorok Natan,

jer je od Jahve dolazila zapovijed po njegovim prorocima. ²⁶ Tako su leviti stajali s Davidovim glazbalima, a sveæenici s trubama. ²⁷ Tada Ezekija zapovjedi da prinesu paljenice na žrtveniku.

Kad se stala prinositi paljenica, poèela je Jahvina pjesma uz trube i uz glazbala izraelskoga kralja Davida. ²⁸ Sav se zbor klanjao, pjevaèi pjevali, a trubaèi trubili, i to sve dok se nije svršila paljenica.

²⁹ Kad se svršilo prinošenje paljenice, kralj i svi koji bijahu s njim pobožno padoše na koljena i pokloniše se. ³⁰ Onda su kralj i knezovi zapovjedili levitima da hvale Jahvu rijeèima Davida i

vidioca Asafa; oni su poèeli hvaliti s najveæim veseljem i, pavši nièice, poklonili se. ³¹ Tada Ezekija progovori: "Sada ste posvetili ruke Jahvi; pristupite i donesite klanice i zahvalnice u Dom Jahvin." Sav je zbor donio klanice i zahvalnice. Tko je god bio spremna srca, prinio je paljenice.

32

Paljenica što ih je donio zbor bijaše na broj: sedamdeset goveda, sto ovnova, dvjesta jaganjaca, sve za paljenice Jahvi.

33

Ostalih posvećenih darova bilo je šest stotina goveda i tri tisuće grla sitne stoke.

34

Ali je svećenika bilo premalo, tako da nisu mogli oderati svih paljenica; zato su im pomagala braća leviti, dok se nije svršio posao i dok se nisu posvetili drugi svećenici, jer su leviti

35

bili gorljiviji srcem da se posvete nego svećenici. Bilo je i mnogo paljenica s pretilinom od

36

prièesnica i s ljevanicama na paljenice. Tako se opet obnovila služba u Jahvinu Domu. I Ezekija se veselio, i sav narod s njime, što je Bog spremio narodu, jer se sve to iznenada dogodilo.

Chapter 30

1

Potom Ezekija poruèi svim Izraelcima i Judejcima pa napisa i pisma Efrajimovu i Manaševu plemenu da dođu u Jahvin Dom u Jeruzalem da proslave Pashu Jahvi, Izraelovu Bogu.

2

Kralj, vijećajuæi s knezovima i sa svim zborom u Jeruzalemu, odluèi da slave Pashu drugoga mjeseca.

3

Toga nisu mogli uèiniti u pravo vrijeme jer nije bilo dosta posvećenih svećenika, i narod se ne

4

bijaše skupio u Jeruzalemu. I to je bilo prÓavo u kraljevim oèima i u oèima svega zbora,

5

pa su odredili da se oglasi po svem Izraelu od Beer Šebe pa do Dana da dođu i proslave Pashu Jahvi,

6

Izraelovu Bogu, u Jeruzalemu, jer je premnogi nisu svetkovali kako je propisano. Tako su otišli glasnici s pismima od kralja i njegovih knezova po svem Izraelu i Judi te su govorili po kraljevoj zapovijedi: "Izraelovi sinovi, obratite se Jahvi, Abrahamovu, Izakovu i Izraelovu Bogu, pa æe se

7

i on obratiti k Ostatku koji vam je ostao od ruku asirskih kraljeva. I nemojte biti kao vaši oèevi i vaša braća, koji su se iznevjerili Jahvi, Bogu svojih otaca, te ih je predao propasti, kako i sami

8

vidite. Nemojte, dakle, biti tvrdovrati kao vaši oèevi: pružite ruku Jahvi i dođite u njegovu Svetinju koju je posvetio zauvijek i služite Jahvi, svome Bogu, pa æe odvratiti od vas svoj žestoki gnjev.

9

Ako se obratite Jahvi, vaša æe braća i vaši sinovi naæi milost u onih koji su ih zarobili pa æe se vratiti u ovu zemlju; jer je Jahve, vaš Bog, milostiv i milosrdan i neæe odvratiti lica od vas ako se

10

vi obratite njemu." I tako su glasnici krenuli od grada do grada po Efrajimovoj i Manaševoj

11

zemlji pa do Zebuluna, a ljudi im se podsmijavali i rugali. Ipak su se neki od Ašerova, od

12

Manaševova i od Zebulunova plemena ponizili i došli u Jeruzalem. Na Judejce je pak sišla Božja ruka i prožela ih jednodušnošæu da èine što bijaše zapovjedio kralj i knezovi po Jahvinoj rijeèi.

13 Skupilo se u Jeruzalemu mnogo naroda da slave Blagdan beskvasnih kruhova, drugoga mjeseca; zbor je bio vrlo velik. ¹⁴ Tada su ustali i uklonili žrtvenike što su bili u Jeruzalemu, uklonili sve kadionike i bacili ih u potok Kidron. ¹⁵ Onda su stali klati Pashu èetnaestoga dana drugoga mjeseca, a sveæenici i leviti postidjeli se i, posvetiv se, poèeli unositi paljenice u Jahvin Dom. ¹⁶ Stali su na svoje mjesto po pravilu, po Zakonu Mojsija, èovjeka Božjeg; sveæenici su škropili krvlju primajuæi je iz ruku levita. ¹⁷ Kako ih bijaše mnogo u zboru koji se nisu posvetili, leviti su klali pashalne jaganjce za sve koji nisu bili èisti, da bi ih posvetili Jahvi. ¹⁸ Najveæi se dio naroda, mnogi od Efrajimova i Manašeova, Jisakarova i Zebulunova plemena, nije oèistio te je jeo Pashu nepropisno. Ali se za njih pomolio Ezekija govoreæi: "Blagi Jahve neka oèisti od grijeha svakoga ¹⁹ tko je upravio srce da traži Boga Jahvu, Boga svojih otaca, ako i nije èist kako dolikuje Svetištu!" ²⁰ Jahve je uslišio Ezekiju i oprostio narodu. ²¹ Tako su Izraelovi sinovi koji su se zatekli u Jeruzalemu svetkovali Blagdan beskvasnih kruhova sedam dana s velikim veseljem, a leviti i sveæenici hvalili Jahvu iz dana u dan uz glazbala za Jahvinu slavu. ²² Ezekija je hrabrio levite koji su pokazivali divnu privrženost Jahvi. Jeli su sveèanu žrtvu sedam dana, žrtvujuæi žrtve prièesnice i slaveæi Jahvu, Boga svojih otaca. ²³ Potom je sav zbor vijeæajuæi odluèio da svetkuje još sedam dana; svetkovali su još sedam dana s veseljem. ²⁴ Judejski kralj Ezekija darovao je zboru tisuæu mladih junaca i sedam tisuæa grla sitne stoke; a knezovi darivali zboru tisuæu mladih junaca i deset tisuæa grla sitne stoke; tada se posvetilo mnogo sveæenika. ²⁵ Tako se provešelio sav judejski zbor, i sveæenici i leviti, i sav zbor što je bio došao iz Izraela, i došljaci koji bijahu došli iz zemlje izraelske, i stanovnici u Judeji. ²⁶ Bilo je veliko veselje u Jeruzalemu, jer od vremena Davidova sina Salomona, izraelskoga kralja, nije bilo tako u Jeruzalemu. ²⁷ Onda su ustali sveæenici i leviti te blagoslovali narod: njihov je glas bio uslišan, a njihova je molitva doprla do Božjega svetog Prebivališta na nebu.

Chapter 31

¹ Kad se sve to svršilo, svi Izraelovi sinovi koji su se našli ondje zaðoše po judejskim gradovima te su razbijali stupove, sjekli ašere i obarali uzvišice i žrtvenike po svem Judinu, Benjaminovu, Efrajimovu i Manašeovu plemenu dokle god nisu završili. Onda se svi Izraelovi sinovi vratiše svaki na svoj posjed, u svoje gradove. ² Ezekija je opet uredio sveæenièke i levitske redove po njihovim

redovima, svakoga prema njegovoj službi, svećenike i levite, za paljenice i za prièesnice, da služe, slave i hvale Boga na vratima Jahvina tabora. ³ Odredio je kraljevski doprinos od svoga imanja za paljenice, za paljenice jutarnje i veèernje i za paljenice što se prinose subotom, za mlađaka i na blagdane, kako je napisano u Zakonu Jahvinu. ⁴ Zapovjedio je narodu, jeruzalemskim stanovnicima, da daju dio svećenicima i levitima da se utvrde u Zakonu Jahvinu. ⁵ Kad se to razglasilo, poèeli su Izraelovi sinovi donositi najboljega žita, novog vina, ulja i meda i svakojaka poljskog priroda i donosili su obilne desetine od svega. ⁶ Izraelovi i Judini sinovi, koji su živjeli u judejskim gradovima, također su donosili desetinu od goveda i sitne stoke i desetinu od svetih stvari posvećenih Jahvi, njihovu Bogu; donosili su i davali sve hrpu na hrpu. ⁷ Treæega su mjeseca poèeli slagati u hrpe, a sedmoga su mjeseca završili. ⁸ Onda je došao Ezekija s knezovima i, ugledavši hrpe, blagosloviše Jahvu i njegov izraelski narod. ⁹ Potom se Ezekija propitao kod svećenika i levita za hrpe. ¹⁰ Odgovarajuæi, svećenièki poglavar Azarja, od Sadokova doma, reèe: "Otkako su poèeli donositi ove prinose u Dom Jahvin, jedemo i siti smo, a mnogo i pretjeèe, jer je Jahve blagoslovio svoj narod te je preteklo ovo mnoštvo." ¹¹ Tada Ezekija zapovjedi da se uredi sobe u Jahvinu Domu; kad su ih spremili, ¹² poèeli su onamo unositi prinose, desetine i svetinje; nad tim je bio predstojnik levit Konanija i brat mu Šimej, drugi do njega. ¹³ A Jehiel, Azazja, Nahat, Asahel, Jerimot, Jozabad, Eliel, Jismakja, Mahat i Benaja biše postavljeni kao nadglednici uz Konaniju i brata mu Šimeja, po nalogu kralja Ezekije i Azarje, predstojnika u Božjem Domu. ¹⁴ Kore, sin levita Jimne, vratar Istoènih vrata, bio je nad dragovoljnim Božjim prinosima da bi prinosio Jahvine podizanice i svetinje nad svetinjama. ¹⁵ Pod njim su bili Eden, Minjamin, Ješua, Šemaja, Amarja i Šekanja po svećenièkim gradovima da savjesno dijele svojoj braæi po njihovim redovima, kako velikome tako i malome - ¹⁶ osim muškaraca starijih od trideset godina popisanih u rodovnicima - svima koji su dolazili u Dom Jahvin na svoj svakidašnji posao da obave obredne dužnosti po svojim redovima. ¹⁷ U rodovnike su bili popisani svećenici po obiteljima i leviti od dvadeset godina naviše po svojim službama, po svojim redovima. ¹⁸ U rodovnike bijahu popisana sva njihova djeca, njihove žene, njihovi sinovi i njihove kæeri, za svekoliki zbor, jer su se iskreno posvetili svetinjama. ¹⁹ Aronovi sinovi, svećenici na poljskim pašnjacima svojih gradova, u svakom pojedinom gradu, bijahu poimence određeni da daju dio svakome muškarcu među svećenicima. Sve su rodovnike sastavili leviti. ²⁰ Ezekija je uradio tako po svoj Judeji èineæi što je dobro, pravo i vjerno pred Jahvom,

²¹ svojim Bogom. U svakom poslu koji je počeo za službu Božjega Doma, i u zakonu i u zapovijedi tražeći Boga, trudio se svim svojim srcem i uspijeva.

Chapter 32

¹ Poslije tih događaja i dokaza vjernosti dođe asirski kralj Sanherib i, ušavši u Judeju, opkoli tvrde gradove misleći ih osvojiti. ² Ezekija, vidjevši gdje je došao Sanherib i kako snuje da zavojšti na Jeruzalem, ³ posavjetova se s knezovima i s junacima da zaèepi vodene izvore koji bijahu izvan grada. Oni mu podupriješe osnovu. ⁴ Sabralo se mnogo naroda te su zaèepili sva vrela i potok koji teèe posred zemlje; govorahu: "Zašto da asirski kraljevi nađu toliko vode kad dođu!" ⁵ Ezekija se osokolio, obnovio sav oboreni zid i podigao kule na njemu; izvana je sagradio drugi zid i utvrdio Milon u Davidovu gradu; napravio je mnogo kopalja i štitova, ⁶ zatim postavio vojvode nad narodom i, pozvavši ih k sebi na trg kraj gradskih vrata, ohrabri ih ovim riječima: ⁷ "Budite hrabri i junaci; ne bojte se i ne plašite se asirskoga kralja, ni svega mnoštva što je s njim, jer je s nama moćniji nego s njim: ⁸ s njim je tjelesna mišica, a s nama je Jahve, Bog naš, da nam pomaže i da bije naše bojeve." Narod se uzda u riječi judejskoga kralja Ezekije. ⁹ Poslije toga asirski je kralj Sanherib, dok bijaše kod Lakiša sa svom bojnom silom, poslao sluge u Jeruzalem k judejskome kralju Ezekiji i k svim Judejcima koji bijahu u Jeruzalemu i poručio im: ¹⁰ "Ovako veli asirski kralj Sanherib: 'U što se uzdate stojeći opsjednuti u Jeruzalemu? ¹¹ Ne zavodi li vas Ezekija da vas preda smrti od gladi i žeđi kad govori: Jahve, Bog naš, izbavit će nas iz ruke asirskoga kralja? ¹² Nije li taj Ezekija uklonio njegove uzvišice i njegove žrtvenike; i zapovjedio Judejcima i Jeruzalemcima govoreći: Pred jednim se žrtvenikom klanjajte i na njemu kadite! ¹³ Zar ne znate što sam učinio ja i moji preci od svih zemaljskih naroda? Zar su bogovi zemaljskih naroda mogli izbaviti svoje zemlje iz moje ruke? ¹⁴ Koji je među svim bogovima onih naroda što su ih sasvim uništili moji preci mogao izbaviti narod iz moje ruke, da bi mogao vaš Bog izbaviti vas iz moje ruke?' ¹⁵ Zato nemojte da vas sada Ezekija vara i da vas tako zavodi i ne vjerujte mu! Jer nijedan bog nikojega naroda ili kraljevstva nije mogao izbaviti svoga naroda iz moje ruke, ni iz ruke mojih predaka, a kamoli će vaš Bog izbaviti vas iz moje ruke!" ¹⁶ Još su više njegove sluge napadale Boga Jahvu

¹⁷ i njegova slugu Ezekiju. Napisao je i pismo ružeæi Jahvu, Izraelova Boga: "Kao što bogovi zemaljskih naroda nisu izbacili svojih naroda iz moje ruke, tako neæe ni Ezekijin Bog izbaciti svojega naroda iz moje ruke."

¹⁸ I vikahu iza glasa, na judejskom jeziku, jeruzalemskom narodu koji bijaše na zidu da ga uplaše i prepadnu kako bi osvojili grad.

¹⁹ Govorili su o jeruzalemskom Bogu kao o bogovima zemaljskih naroda, bogovima koji su djelo èovjeèjih ruku.

²⁰ Stoga se pomoli kralj Ezekija i prorok Izaija, Amosov sin, i zazvaše nebo u pomoæ.

²¹ Tada Jahve posla anđela koji uništi sve hrabre junake, zapovjednike i vojvode u vojsci asirskoga kralja, tako da se vratio posramljen u svoju zemlju. A kad je ušao u hram svoga boga, sasjekli su ga ondje maèem neki koji su se rodili iz njegova krila.

²² Tako je Jahve spasio Ezekiju i jeruzalemske stanovnike od ruke asirskoga kralja Sanheriba i iz ruku neprijatelja, te im dao mir odasvud uokolo.

²³ Mnogi su donosili darove Jahvi u Jeruzalem i dragocjenosti judejskome kralju Ezekiji. Poslije toga Ezekija se uzvisio u oèima svih naroda.

²⁴ U to se vrijeme Ezekija razbolio nasmrt, ali se pomolio Jahvi, koji mu je progovorio i uèinio èudo.

²⁵ Ali se Ezekija nije odužio dobroèinstvu koje mu je iskazano, nego se uzoholio; stoga je došla srdžba na nj, na Judu i na Jeruzalem.

²⁶ Ezekija se ponizio zato što mu se bilo uzoholilo srce, i on i Jeruzalemcima, pa tako nije došla na njih Jahvina srdžba za Ezekijina života.

²⁷ Ezekija je stekao vrlo veliko bogatstvo i slavu; napravio je riznice za srebro i zlato, za drago kamenje, za miomirise, za štitove i za svakojake dragocjene posude;

²⁸ skladište za prirod od žita, od novog vina i ulja, staje za svakojaku stoku, torove za stada.

²⁹ Podigao je i gradove, imao je mnogo blaga, sitne stoke i goveda, jer mu je Bog dao vrlo veliko imanje.

³⁰ Isti je Ezekija zaèepio gornji izvor Gihonske vode i svrnuo je pravo na zapadnu stranu Davidova grada. Ezekija je bio sretan u svakom poslu.

³¹ Samo kad su došli poslanici babilonskih knezova, poslani k njemu da se propitaju za èudo koje se dogodilo u zemlji, ostavio ga je Bog da bi ga iskušao i da bi se doznalo sve što mu je u srcu.

³² Ostala Ezekijina djela, njegova pobožnost, zapisani su u proroèkom viđenju proroka Izaije, Amosova sina, i u Knjizi o judejskim i izraelskim kraljevima.

³³ Ezekija je poèinuo kod svojih otaca. Sahranili su ga na usponu kako se ide ka grobovima Davidovih sinova. Po smrti su mu odali poèast svi Judejci i Jeruzalemcima. Na njegovo se mjesto zakraljio sin mu Manaše.

Chapter 33

¹ Manašeu je bilo dvanaest godina kad se zakraljio. Pedeset i pet godina kraljevao je u Jeruzalemu. ² Ēinio je što je zlo u Jahvinim oēima, povodeæi se za gnusobama naroda što ih je Jahve protjerao pred sinovima Izraelovim. ³ Obnovio je uzvišice što ih bijaše oborio otac mu Ezekija, podigao je žrtvenike Baalu, naēinio ašere i stao se klanjati svoj nebeskoj vojsci i služiti joj. ⁴ Podigao je žrtvenike i u Domu Jahvinu, za koji bijaše rekao Jahve: "U Jeruzalemu æe prebivati Ime moje zauvijek." ⁵ Sagradio je žrtvenike svoj nebeskoj vojsci u oba predvorja Doma Jahvina. ⁶ I sinove je svoje proveo kroz oganj u dolini Hinomova sina. Vraèao je, gatao, èarao, stvorio bajaèe i opsjenare i uopæe uēinio premnogo zla u Jahvinim oēima razjarujuæi ga. ⁷ Naēinio je idolski lik i posadio ga u Domu Božjem, za koji Bog bijaše rekao Davidu i njegovu sinu Salomonu: "U ovom Domu i u Jeruzalemu, koji sam izabrao meðu svim izraelskim plemenima, postaviti æu Ime svoje zauvijek. ⁸ Neæu više dati da noga Izraelaca uzmakne iz zemlje koju sam dao u baštinu vašim oēevima, samo ako budu držali i provodili u djelo sve što sam im zapovjedio: sav Zakon, uredbe i obièaje dane preko Mojsija." ⁹ Ali je Manaše zaveo Judejce i Jeruzalemce te su radili još gore nego narodi što ih je Jahve iskorijenio pred sinovima Izraelovim. ¹⁰ Jahve je opominjao Manašea i njegov narod, ali oni nisu poslušali. ¹¹ Stoga je Jahve doveo na njih vojskovođe asirskoga kralja. Uhvativši Manašea kukama, svezali su ga u dvoje mjedene verige i odveli u Babilon. ¹² Kad se našao u nevolji, poèeo se moliti za milost Jahvi, svome Bogu, ponizivši se veoma pred Bogom otaca. ¹³ Molio se i Bog mu se smilovao te usliša njegovu prošnju i vrati ga u Jeruzalem u kraljevstvo. Manaše tada spozna da je Jahve Bog. ¹⁴ Poslije toga sagradio je vanjski zid Davidovu gradu zapadno od Gihona, od doline pa do Ribljih vrata, i opasao zidom Ofel, izvevši ga vrlo visoko. Postavio je bojne vojvode u svim tvrdim gradovima u Judi. ¹⁵ Osim toga, uklonio je iz Jahvina Doma tuđinske bogove, onaj idolski lik i sve žrtvenike što ih bijaše posagradio na gori Jahvina Doma i u Jeruzalemu i sve ih baci izvan grada. ¹⁶ Zatim opet podiže Jahvin žrtvenik i žrtvova na njemu žrtve prièesnice i zahvalnice. Zapovjedi i Judejcima da služe Jahvi, Bogu Izraelovu. ¹⁷ Ipak je narod još žrtvovao po uzvišicama, ali samo Jahvi, svojem Bogu. ¹⁸ Ostala Manašeova djela i njegova molitva Bogu, rijeèi koje su mu govorili vidioci u ime Jahve, Izraelova Boga, zapisane su u Povijesti izraelskih kraljeva. ¹⁹ Njegova molitva i kako je bio uslišan, svi njegovi grijesi i njegova nevjera te mjesta na kojima je pogradio uzvišice, podigao ašere i idole prije nego što se ponizio - sve je to zapisano u povijesti Hozajevoj. ²⁰ Tada Manaše poèinu kraj svojih otaca. Sahranili su ga

u dvoru. Na njegovo se mjesto zakraljio sim mu Amon.²¹ Dvadeset su i dvije godine bile Amonu kad se zakraljio, a kraljevaio je dvije godine u Jeruzalemu.²² Āinio je što je zlo u Jahvinim oēima, kao i otac mu Manaše, jer je svim idolima koje bijaše naēinio njegov otac Manaše on priniosio ųrtve i služio im.²³ Ali se nije ponizio pred Jahvom kako se ponizio otac mu Manaše, nego je još i umnožio svoju krivicu.²⁴ Tada se protiv njega urotiše njegove sluge i ubiše ga u dvoru.²⁵ Ali je prosti puk pobio sve one koji se bijahu urotili protiv kralja Amona i na njegovo mjesto zakraljio sina mu Jošiju.

Chapter 34

¹ Jošiji je bilo osam godina kad se zakraljio. Kraljevaio je trideset i jednu godinu u Jeruzalemu.
² Āinio je što je pravo u Jahvinim oēima. U svemu je hodio putovima oca Davida, ne skreæuæi ni desno ni lijevo.³ Osme godine kraljevanja, dok još bijaše djeèak, poèeo je traųiti Boga oca Davida, a dvanaeste je godine stao èistiti Judeju i Jeruzalem od uzvišica, ašera, od rezanih i livenih likova.
⁴ Pred njim su oborili ųrtvenike Baalu, polomio je sunèane stupove koji bijahu na njima; izlomio je i satro ašere i rezane i livene likove, prosuo ih po grobovima onih što su im prinosili ųrtve.
⁵ Sveæenièke je kosti spalio na njihovim ųrtvenicima i tako oèistio Judeju i Jeruzalem.⁶ Isto je uèinio i po gradovima Manašeova, Efrajimova i Šimunova plemena, pa do Naftalijeva, po njihovim opustošenim mjestima unaokolo.⁷ Oborio je ųrtvenike i ašere, raskovao i satro rezane likove i isjekao sve sunèane stupove po svoj zemlji izraelskoj, a onda se vratio u Jeruzalem.⁸ Osamnaeste godine kraljevanja, oèistivši zemlju i Dom, poslao Asalijahina sina Šafana, gradskoga upravitelja Maaseju, Johazova sina Joaha, tajnika, da poprave Dom Jahve, njegova Boga.⁹ Oni su došli k velikom sveæeniku Hilkiji i predali mu novce donesene u Boųji Dom, koje bijahu sabrali leviti, èuvari hramskog praga, iz ruke Manašeovih i Efrajimovih sinova i od svega Izraelova Ostatka, od svega Judina i Benjaminova plemena, od jeruzalemskih stanovnika.¹⁰ Dali su to na ruku poslovođama, postavljenim nad Domom Jahvinim, a oni su izdavali poslenicima koji su radili u Domu Jahvinu, popravljajuæi što je bilo trošno i obnavljajuæi Hram.¹¹ Dali su drvodjeljama i graditeljima da kupuju tesnac i drvo za grede i da se pobrvnaju kuæe koje bijahu porušili judejski kraljevi.¹² Ti su ljudi savjesno obavljali posao; nad njima su bili postavljeni Jahat i Obadja, leviti od Merarijevih sinova, i Zaharija i Mešulam od Kehatovih sinova da upravljaju radom. Svi su leviti

bili vièni glazbalima. ¹³ Jedni su bili nad bremenošama i nadstojnicima svih poslenika u svakoj službi, a drugi su od levita bili pisari, nadzornici i vratari. ¹⁴ Kad su iznosili novce donesene u Jahvin Dom, našao je sveæenik Hilkija Knjigu Zakona Jahvina, danu preko Mojsija. ¹⁵ I, progovorivši, Hilkija reèe tajniku Šafanu: "Našao sam Knjigu Zakona u Domu Jahvinu." Hilkija dade knjigu Šafanu. ¹⁶ Šafan odnese knjigu kralju i izvjesti ga: "Tvoje sluge rade sve što im se povjerilo. ¹⁷ Izasuvši novce što su se našli u Domu Jahvinu, dadoše ih na ruku poslovođama i poslenicima." ¹⁸ Tada tajnik Šafan javi kralju: "Sveæenik Hilkija dade mi jednu knjigu." I Šafan je poèe èitati pred kraljem. ¹⁹ Èuvši rijeèi Zakona, kralj razdrije haljine svoje. ²⁰ I naredi Hilkiji, Šafanovu sinu Ahikamu, Mikiu sinu Abdonu, tajniku Šafanu i kraljevu sluzi Asaji: ²¹ "Idite i upitajte Jahvu o meni i Ostatku Izraela i Judeje zbog ove knjige što je nađena, jer je velika Jahvina jarost što se izlila na nas zato što naši oèevi nisu èuvali Jahvine rijeèi, nisu vršili što je pisano u knjizi." ²² Hilkija s kraljevim ljudima ode proroèici Huldi, ženi Šaluma, Tokhatova sina, sina Hasre, èuvara odjeæe; ona je živjela u Jeruzalemu, u novom gradu. Kad joj to kazaše, ²³ ona im reèe: "Ovako veli Jahve, Bog Izraelov: 'Kažite èovjeku koji vas je poslao k meni: ²⁴ Ovako veli Jahve: Evo, dovest æu nesreæu na ovaj grad i na njegove stanovnike, izvršit æu sve kletve napisane u knjizi što je proèitaše pred judejskim kraljem. ²⁵ Jer su me ostavili i kadili tuđim bogovima da bi me ljutili svim djelima ruku svojih, planut æe jarost moja na to mjesto i neæe se ugasiti. ²⁶ A judejskome kralju, koji vas je poslao po Jahvin savjet, recite ovo: Ovako govori Jahve, Bog Izraelov: ²⁷ Rijeèi si èuo. Ali kako ti je omekšalo srce i jer si se ponizio pred Bogom èuvši što sam objavio tome gradu i njegovim stanovnicima, i ponizivši se preda mnom, razdro si haljine i plakao, zato sam te uslišio - rijeè je Jahvina! ²⁸ Evo, sjedinit æu te s ocima tvojim i s mirom æeš leæi u grob da ne vidiš svu nesreæu koju æu svaliti na ovo mjesto i njegove stanovnike.'" Oni odnesoše taj odgovor kralju. ²⁹ Tada posla kralj da se saberu sve judejske i jeruzalemske starješine. ³⁰ Kralj se potom pope u Dom Jahvin, sa svim Judejcima, Jeruzalemcima, sveæenicima, levitima i sa svim narodom, od najveæega do najmanjeg. I proèita im sve rijeèi Knjige Saveza što je nađena u Domu Jahvinu. ³¹ Kralj, stojeæi na svome mjestu, obnovi pred Jahvom Savez da æe slijediti Jahvu, držati se njegovih zapovijedi, pouka i uredaba svim srcem i svom dušom da bi izvršio sve stavke toga Saveza što su napisane u knjizi. ³² I sve koji su se našli u Jeruzalemu i Benjaminovu plemenu pozva da pristupe; i Jeruzalemcu prionuše uza Savez Boga, Boga svojih otaca. ³³ Tada Jošija ukloni

sve gnusobe iz svih izraelskih krajeva i uèini te svi koji su se našli u Izraelu poèeše služiti Jahvi, svojem Bogu. Za svega njegova života nisu odstupili od Jahve, Boga svojih otaca.

Chapter 35

¹ Potom je Jošija svetkovao Pashu Jahvi u Jeruzalemu: klalo se pashalno jagnje èetrnaestoga dana prvoga mjeseca. ² Postavio je sveæenike na njihove službe, osokolivši ih na službu u Jahvinu Domu. ³ Zatim je rekao levitima koji su pouèavali sve Izraelce i bili posveæeni Jahvi: "Metnite sveti Kovèeg u Dom koji je sagradio Davidov sin Salomon, izraelski kralj; ne smijete ga više nositi na ramenima; sada služite Jahvi, svojem Bogu, i njegovu izraelskom narodu! ⁴ I pripravite se po otaèkim domovima, po redovima, kako je napisao izraelski kralj David i propisao sin mu Salomon. ⁵ Stojte u Svetinji po redovima otaèkih domova svoje braæe, obiènoga puka, i po redu levitskoga otaèkog doma. ⁶ I tako koljite pashalno janje te se posvetite i pripravite svoju braæu da svetkuju kako je zapovjedio Jahve preko Mojsija." ⁷ Jošija je darovao obiènom puku od sitne stoke jaganjaca i jariaæa, sve za Pashu, svima koji su se našli ondje, na broj trideset tisuæa, i tri tisuæe goveda, sve to s kraljeva imanja. ⁸ Njegovi su knezovi dragovoljno darovali narodu, sveæenicima i levitima, i to: Hilkija, Zaharija i Jehiel, predstojnici u Božjem Domu, dali su sveæenicima za Pashu dvije tisuæe i šest stotina jaganjaca i jariaæa i tri stotine goveda. ⁹ A Konanija, Šemaja i Netanel, njegova braæa Hašabja, Jehiel i Jozabad, levitski knezovi, darovali su levitima za Pashu pet tisuæa grla sitne stoke i pet stotina goveda. ¹⁰ A kad je bila ureðena služba, stali su sveæenici na svoje mjesto i leviti u svojim redovima po kraljevoj zapovijedi. ¹¹ Klali su Pashu, a sveæenici su škropili krvlju, dok su leviti odirali kožu. ¹² Onda su pripravili paljenice da ih dadu obiènom puku po redovima otaèkih domova da ih prinese Jahvi, kako je napisano u Mojsijevoj knjizi. Tako su uèinili i s govedima. ¹³ Pekli su Pashu na ognju po obièaju, a ostale su posveæene stvari kuhali u loncima, kotlovima i zdjelama i brzo ih raznosili svemu obiènom puku. ¹⁴ Poslije su pripravljali Pashu sebi i sveæenicima, jer su sveæenici, Aronovi sinovi, bili zaposleni prinošenjem paljenica i pretiline do noæi; zato su leviti pripravljali sebi i sveæenicima, Aronovim sinovima. ¹⁵ A pjevaèi, Asafovi sinovi, stajali su na svojem mjestu, kako je bio zapovjedio David, Asaf, Heman i kraljev vidjelac Jedutun. Vratari su stajali na svakim vratima; oni se nisu micalo od službe, nego su im njihova braæa leviti pripravljala sve. ¹⁶ Tako je bila ureðena sva Jahvina služba onoga dana da se proslavi

¹⁷ Pasha i da se prinesu paljenice na Jahvinu žrtveniku po zapovijedi kralja Jošije. Tako su Izraelovi sinovi, koji su se našli ondje, u to doba sedam dana slavili Pashu i Blagdan beskvasnih kruhova.

¹⁸ Pasha kao ova u Izraelu nije se slavila od vremena proroka Samuela niti je ijedan od izraelskih kraljeva slavio Pashu kao što ju je slavio Jošija - sa svećenima, levitima i sa svim Judejcima i

Izraelcima, koliko ih se god našlo, i s Jeruzalemcima. ¹⁹ Ta se Pasha svetkovala osamnaeste godine

Jošijina kraljevanja. ²⁰ Poslije svega toga, kad je Jošija uredio Dom, došao je egipatski kralj Neko

da se bije kod Karkemiša na Eufratu, a Jošija je izišao preda nj. ²¹ Kralj Neko poslao je Jošiji glasnike i poručio: "Što ja imam s tobom, judejski kralju? Ne idem ja danas na tebe, nego na dom s kojim sam u ratu, i Bog mi je zapovjedio da se požurim. Okani se Boga koji je sa mnom da te ne

upropastim!" ²² Ali Jošija nije odvratio lica od njega, nego se ojunao da se bije s njim; ne

poslušavši Nekovih riječi iz Božjih usta, došao je da se bije na Megidskom polju. ²³ Strijelci

ustrijeliše kralja Jošiju, a on reče slugama: "Izvedite me jer sam teško ranjen." ²⁴ Sluge ga skinuše s bojnih kola i metnuše u druga kola koja je imao, pa ga odvezoše u Jeruzalem; ondje je umro i bio

sahranjen u grobnici otaca. Sva Judeja s Jeruzalemom plakala je za Jošijom. ²⁵ I Jeremija je protužio za Jošijom. I svi pjevači i pjevačice spominju u tužbalicama Jošiju do danas; uveli su ih u običaj u

Izraelu, i eno su zapisane u Tužbalicama. ²⁶ Ostala Jošijina djela i njegova pobožnost, vršeni onako

kako piše u Jahvinu Zakonu, ²⁷ svi njegovi pothvati, od prvih do posljednjih, zapisani su u Knjizi o izraelskim i judejskim kraljevima.

Chapter 36

¹ Tada priprosti puk uze Jošijina sina Joahaza i zakralji ga u Jeruzalemu namjesto njegova oca.

² Dvadeset i tri godine bile su Joahazu kad se zakraljio. Kraljevaio je tri mjeseca u Jeruzalemu.

³ Svrgao ga je egipatski kralj u Jeruzalemu i udario na zemlju danak od sto srebrnih talenata i jedan

zlatni talenat. ⁴ Egipatski kralj postavi za kralja nad Judejom i nad Jeruzalemom njegova brata Elijakima, promijenivši mu ime na Jojakim; njegova je brata Joahaza uzeo Neko i odveo u Egipat.

⁵ Dvadeset je i pet godina bilo Jojakimu kad se zakraljio. Kraljevaio je jedanaest godina u Jeruzalemu;

èinio je što je zlo u oèima Jahve, njegova Boga. ⁶ Na nj je zaratio babilonski kralj Nabukodonozor

i, svezavši ga u dvoje mjedene verige, odveo ga u Babilon.⁷ Dio posuđa iz Jahvina Doma odnio
 je Nabukodonozor u Babilon i metnuo ga u svoj dvorac u Babilonu.⁸ Ostala Jojakimova djela i
 gnusobe koje je èinio i što se na njemu našlo, sve je zapisano u Knjizi o izraelskim i judejskim
 kraljevima. Na njegovo se mjesto zakraljio sin mu Jojakin.⁹ Osam je godina bilo Jojakinu kad se
 zakraljio, a kraljevao je tri mjeseca i deset dana u Jeruzalemu; èinio je što je zlo u Jahvinim oèima.
¹⁰ O godišnjoj je mijeni poslao kralj Nabukodonozor te su ga odveli u Babilon s dragocjenostima
 iz Jahvina Doma, a nad Judom i nad Jeruzalemom zakraljio je njegova rođaka Sidkiju.¹¹ Dvadeset
 je i jedna godina bila Sidkiji kad se zakraljio, a kraljevao je jedanaest godina u Jeruzalemu.¹² Èinio
 je što je zlo u oèima Jahve, njegova Boga; nije se ponizio pred prorokom Jeremijom, koji mu je
 govorio iz Jahvinih usta,¹³ nego se još i pobunio protiv kralja Nabukodonozora, koji ga bijaše
 zakleo Bogom; ostao je tvrdoglav i uporan u srcu da se ne obrati Jahvi, Bogu Izraelovu.¹⁴ Pa i svi
 su sveæenièki poglavari i narod gomilali nevjeru na nevjeru slijedeæi gnusna djela krivobožaèkih
 naroda, oskvrnjujuæi Dom Jahvin, posveæen u Jeruzalemu.¹⁵ Jahve, Bog njihovih otaca, slao je
 k njima zarana svoje glasnike, slao ih svejednako, jer mu bijaše žao svojega naroda i svojega
 Prebivališta.¹⁶ Ali su se oni rugali Božjim glasnicima, preziruæi njegove rijeèi i podsmjehujuæi
 se njegovim prorocima, dok se nije podigla Jahvina jarost na njegov narod te više nije bilo lijeka.
¹⁷ Doveo je na njih kaldejskoga kralja, koji okrenu pod maè njihove mladiae u domu njihova
 Svetišta, ne štedeæi ni mladiae ni djevojke, ni starca ni nemoæna. Sve mu je predao u ruke.¹⁸ Sve
 posuđe Božjega Doma, veliko i malo, blago Jahvina Doma i kraljevo blago, blago njegovih knezova,
 sve je odnio u Babilon.¹⁹ Spalili su Božji Dom, oborili jeruzalemski zid i sve su njegove
 dragocjenosti uništili.²⁰ One što izbjegoše maèu odvede Nabukodonozor u Babilon u sužanjstvo.
²¹ Postali su robovi njemu i njegovim sinovima, dokle nije nastalo perzijsko kraljevstvo. Da bi se
 ispunila rijeè koju Jahve reèe na Jeremijina usta: "Dokle se zemlja ne oduži svojim subotama,
 poèivat æe za sve vrijeme u pustoši dok se ne ispuni sedamdeset godina."²² Ali prve godine
 perzijskoga kralja Kira, da bi se ispunila rijeè Jahvina objavljena na Jeremijina usta, podiže Jahve
²³ duh perzijskoga kralja Kira te on oglasi po svemu svojem kraljevstvu usmeno i pismeno: "Ovako
 veli perzijski kralj Kir: 'Sva zemaljska kraljevstva dade mi Jahve, Bog nebeski. On mi naloži da
 mu sagrađim Dom u Jeruzalemu, u Judeji. Tko je god među vama od svega njegova naroda, Bog
 njegov bio s njim, pa neka ide onamo!'"

Ezra

Chapter 1

¹ Prve godine perzijskoga kralja Kira, da bi se ispunila riječ Jahvina objavljena na Jeremijina usta, nadahnu Jahve perzijskoga kralja Kira te on objavi po svemu svojem kraljevstvu, usmeno i pismeno: ² "Ovako veli perzijski kralj Kir: 'Sva zemaljska kraljevstva dade mi Jahve, Bog nebeski. On mi naloži da mu sagradim Dom u Jeruzalemu, u Judeji. ³ Tko je god među vama od svega njegova naroda, Bog njegov bio s njim! Neka ide u Jeruzalem u Judeji i neka gradi Dom Jahvi, Bogu Izraelovu, Bogu koji stoluje u Jeruzalemu. ⁴ I gdje god se još zadržao ostatak toga naroda, neka ga stanovništvo mjesta u kojima boravi podupre srebrom i zlatom, imanjem i stokom i dragovoljnim prinosima za Dom Božji u Jeruzalemu.'" ⁵ Tada ustadoše glavari obitelji Jude i Benjamina, svećenici i leviti, i svi kojima je Bog potaknuo duh i krenuše graditi Dom Jahvin u Jeruzalemu. ⁶ I svi su im susjedi pomagali: srebrom, zlatom, darovima u naravi, stokom, dragocjenostima mnogim, osim svega što su dragovoljno prilagali. ⁷ Kralj Kir iznese posuđe Jahvina Doma koje Nabukodonozor bijaše odnio iz Jeruzalema i stavio u hram svoga boga. ⁸ Kir, kralj perzijski, uruči ga Mitredatu, rizničaru, koji ga izbroji judejskom knezu Šešbasaru. ⁹ Evo njegova popisa. Zlatnih zdjela: trideset; srebrnih zdjela: tisuæu i dvadeset devet; ¹⁰ zlatnih ðaša: trideset; srebrnih ðaša: četiri stotine i deset; ostalog posuđa: tisuæu. ¹¹ Svega zlatnog i srebrnog posuđa: pet tisuæa i četiri stotine. Sve je to odnio Šešbasar kada se sužnji vraæahu iz Babilona u Jeruzalem.

Chapter 2

¹ Ovo su ljudi one pokrajine koji su se vratili iz sužanjstva u Babilonu, kamo ih bijaše odveo babilonski kralj Nabukodonozor. Vratili su se u Jeruzalem i Judeju, svaki u svoj grad. ² Stigli su oni i s njima Zerubabel, Ješua, Nehemija, Seraja, Reelaja, Nahamani, Mordokaj, Bilšan, Mispar, Bigvaj, Rehum i Baana. Evo popisa ljudi od naroda Izraelova: ³ sinovi Paroševi: dvije tisuæe stotinu sedamdeset i dva; ⁴ sinovi Šefatjini: tri stotine sedamdeset i dva; ⁵ Arahovi sinovi: sedam stotina

⁶ sedamdeset i pet; ⁷ sinovi Pahat-Moabovi, to jest sinovi Ješuini i Joabovi sinovi: dvije tisuæe osam
 stotina i dvanaest; ⁸ Elamovi sinovi: tisuæu dvije stotine pedeset i èetiri; ⁹ sinovi Zatuovi: devet
 stotina èetrdeset i pet; ¹⁰ Zakajevi sinovi: sedam stotina i šezdeset; ¹¹ Banijevi sinovi: šest stotina
 èetrdeset i dva; ¹² Bebajevi sinovi: šest stotina dvadeset i tri; ¹³ sinovi Azgadovi: tisuæu dvije
 stotine dvadeset i dva; ¹⁴ Adonikamovi sinovi: šest stotina šezdeset i šest; ¹⁵ sinovi Bigvajevi:
 dvije tisuæe pedeset i šest; ¹⁶ Adinovi sinovi: èetiri stotine pedeset i èetiri; ¹⁷ sinovi Aterovi, od
 Ezekije: devedeset i osam; ¹⁸ Besajevi sinovi: tri stotine dvadeset i tri; ¹⁹ sinovi Jorini: stotinu i
 dvanaest; ²⁰ Hašumovi sinovi: dvije stotine dvadeset i tri; ²¹ sinovi Gibarovi: devedeset i pet;
²² ljudi iz Betlehema: stotinu dvadeset i tri; ²³ ljudi iz Netofe: pedeset i šest; ²⁴ ljudi iz Anatota:
 stotinu dvadeset i osam; ²⁵ ljudi iz Bet Azmaveta: èetrdeset i dva; ²⁶ ljudi iz Kirjat Jearima, Kefire
 i Beerota: sedam stotina èetrdeset i tri; ²⁷ ljudi iz Rame i Gebe: šest stotina dvadeset i jedan; ²⁸ ljudi
 iz Mikmasa: stotinu dvadeset i dva; ²⁹ ljudi iz Betela i Aja: dvije stotine dvadeset i tri; ³⁰ nebonski
 sinovi: pedeset i dva; ³¹ sinovi Magbiša: stotinu pedeset i šest; ³² sinovi jednoga drugog Elama:
 tisuæu dvije stotine pedeset i èetiri; ³³ Harimovi sinovi: tri stotine i dvadeset; ³⁴ sinovi Loda,
 Hadida i Onona: sedam stotina dvadeset i pet; ³⁵ sinovi Jerihona: tri stotine èetrdeset i pet; ³⁶ sinovi
 Senajini: tri tisuæe šest stotina trideset. ³⁷ Sveæenici: Jedajini sinovi, to jest iz kuæe Ješuiine: devet
 stotina sedamdeset i tri; ³⁸ sinovi Imerovi: tisuæu pedeset i dva; ³⁹ Pašhurovi sinovi: tisuæu dvije
 stotine èetrdeset i sedam; ⁴⁰ sinovi Harimovi: tisuæu i sedamnaest. ⁴¹ Leviti: sinovi Ješuini i
 Kadmielovi od Hodavjinovaca: sedamdeset i èetiri. ⁴² Pjevaèi: sinovi Asafovi: stotinu dvadeset i
 osam. ⁴³ Vratari: sinovi Šalumovi, sinovi Aterovi, sinovi Talmonovi, sinovi Akubovi, sinovi
 Hatitini i sinovi Šobajevi: u svemu stotinu trideset i devet. ⁴⁴ Netinci - sluge hramske: Sihini sinovi,
 sinovi Hasufini, sinovi Tabaotovi, ⁴⁵ Kerosovi sinovi, Siahini sinovi, Fadonovi sinovi, ⁴⁶ sinovi
 Lebanovi, sinovi Hagabini, sinovi Akubovi, ⁴⁷ Hagabovi sinovi, Šamlajevi sinovi, Hananovi sinovi,
⁴⁸ sinovi Gidelovi, sinovi Gaharovi, sinovi Reajini, ⁴⁹ Resinovi sinovi, Nekodini sinovi, Gazamovi
 sinovi, ⁵⁰ sinovi Uzini, sinovi Faseahini, sinovi Besajevi, ⁵¹ Asnanini sinovi, Meunimovi sinovi,

Nefusimovi sinovi, ⁵¹ sinovi Bakbukovi, sinovi Hakufini, sinovi Harhurovi, ⁵² Baslutovi sinovi,
 Mehidini sinovi, Haršini sinovi, ⁵³ sinovi Barkosovi, sinovi Sistrini, sinovi Tamahovi, ⁵⁴ Nesiahovi
 sinovi, Hatifini sinovi. ⁵⁵ Sinovi slugu Salomonovih: sinovi Sotajevi, sinovi Hasoferetovi, sinovi
 Farudini, ⁵⁶ Jalini sinovi, Darkonovi sinovi, Gidelovi sinovi, ⁵⁷ sinovi Šefatjini, sinovi Hatilovi,
 sinovi Pokeret-Hasebajimovi, sinovi Amijevi. ⁵⁸ Svega netinaca i sinova slugu Salomonovih: tri
 stotine dvadeset i dva. ⁵⁹ Oni koji su pošli iz Tel Melaha, Tel Harše, Keruba, Adana, Imera, a nisu
 mogli dokazati da li je njihov dom i njihovo sjeme izraelskog podrijetla: ⁶⁰ sinovi Dalajini, sinovi
 Tobijini, sinovi Nekodini - njih šest stotina pedeset i dva. ⁶¹ A od sveæenièkih sinova: Hobajini
 sinovi, Hakosovi sinovi, sinovi Barzilaja - onoga koji je uzeo za ženu jednu kæer Barzilaja
 Gileaðanina te se prozvao tim imenom. ⁶² Oni su tražili svoje rodoslovne popise, ali ih nisu našli.
 Bili su izluèeni iz sveæeništva. ⁶³ I namjesnik im zabrani jesti od svetinja sve dok se ne pojavi
 sveæenik za Urim i Tumim. ⁶⁴ Sav je zbor brojio èetrdeset i dvije tisuæe tri stotine i šezdeset duša,
⁶⁵ ne raèunajuæi njihove sluge i sluškinje, kojih bijaše sedam tisuæa tri stotine i sedam. Bijaše i
 dvije stotine pjevaèa i pjevaèica. ⁶⁶ Njihovih je konja bilo sedam stotina trideset i šest, njihovih
 mazga dvije stotine èetrdeset i pet, ⁶⁷ deva je bilo èetiri stotine trideset i pet, a njihovih magaraca
 ukupno šest tisuæa sedam stotina i dvadeset. ⁶⁸ Stanovit broj obiteljskih glavara kad su stigli u
 Dom Jahvin, koji je u Jeruzalemu, dragovoljno su priložili darove za Dom Božji da bi se podigao
 na svome mjestu. ⁶⁹ Dali su prema svojim moguænostima u riznicu šezdeset tisuæa drahmi zlata,
 pet tisuæa mina srebra i stotinu sveæenièkih haljina. ⁷⁰ Sveæenici, leviti i dio naroda nastaniše se
 u Jeruzalemu; a vratari, pjevaèi, netinci i svi ostali Izraelci u svojim gradovima.

Chapter 3

¹ Kad je došao sedmi mjesec - sinovi su Izraelovi bili veæ u svojim gradovima - sabrao se sav
 narod kao jedan èovjek u Jeruzalemu. ² Tada Ješua, sin Josadakov, sa svojom braæom sveæenicima,
 i Zerubabel, sin Šealtielov, sa svojom braæom, poèeše graditi žrtvenik Bogu Izraelovu da bi prinosili
 paljenice, kako je pisano u Zakonu Mojsija, èovjeka Božjeg. ³ I podigoše žrtvenik na starome

mjestu - iako su bili u strahu od naroda u zemlji - i prinosisi su paljenice Jahvi, paljenice jutarnje i veèernje; ⁴ i slavili su Blagdan sjenica, kako je pisano: prinosisi su svakodnevno broj paljenica propisan za svaki dan. ⁵ Osim toga prinosisi su svakidašnje paljenice, zatim žrtve određene za mlađak i za sve blagdane Jahvine i za sve one koji su htjeli dragovoljno žrtvovati Jahvi. ⁶ Od prvoga dana u sedmom mjesecu počeli su prinositi Jahvi žrtve paljenice, premda još nisu bili položeni temelji svetišta Jahvina. ⁷ I dadoše novac kamenarima i drvodjelcima; Sidoncima i Tircima poslaše hranu i piæe i ulje da dovezu drva cedrova s Libanona do Jafe po dopuštenju perzijskoga kralja Kira. ⁸ A druge godine poslije njihova dolaska k Domu Božjemu u Jeruzalemu, drugoga mjeseca kako su Zerubabel, sin Šealtielov, i Ješua, sin Josadakov, s ostalom svojom braæom sveæenicima, levitima i sa svim narodom koji se iz ropstva vratio u Jeruzalem počeli graditi, postavili su levite ⁹ od dvadeset godina naviše da upravljaju poslovima oko Doma Jahvina. Ješua, njegovi sinovi i braæa njegova Kadmiel, Binuj i Hodavja bijahu postavljeni da kao jedan upravljaju poslenicima na gradnji Doma Božjega. ¹⁰ Kad su zidari bili postavili temelje Svetišta Jahvina, postavili su se sveæenici u sveèanim odjeæama, s trubama, a tako i leviti, sinovi Asafovi, s cimbalima da slave Jahvu prema odredbama Davida, kralja Izraelova. ¹¹ I pjevahu Jahvi hvalu i slavu: "Jer je dobar, jer je vjeèna njegova ljubav prema Izraelu." I sav je narod klicao hvaleæi Jahvu, jer je Dom Jahvin bio postavljen na svoje temelje. ¹² Zaista, mnogi sveæenici, mnogi leviti i glavari obiteljski i starješine, koji su svojim oèima vidjeli temelje prijašnjega Hrama, plakahu iza glasa, a mnogi opet ¹³ snažno klicahu od radosti. I tako nitko nije mogao razlikovati radosno klicanje od plaèa u narodu; jer je narod glasno klicao i vika se èula vrlo daleko.

Chapter 4

¹ Ali kada su èuli Judini i Benjaminovi neprijatelji da povratnici iz sužanjstva grade svetište Jahvi, Bogu Izraelovu, ² potražiše Zerubabela, Ješuu i glavare obiteljske i rekoše im: "Mi želimo s vama graditi, jer, kao i vi, tražimo Boga vašega i njemu prinosisimo žrtve od vremena Esar Hadona, asirskoga kralja, koji nas je ovamo doveo." ³ Zerubabel, Ješua i glavari izraelskih obitelji odgovoriše im: "Nije na vama da s nama gradite Dom našem Bogu: gradit æemo mi sami Jahvi, Bogu Izraelovu, kako nam je naredio Kir, kralj perzijski." ⁴ Tada je narod one zemlje plašio ljude Judeje i smetao im u gradnji. ⁵ Podmitili su savjetnike da im ometaju naum: tako je bilo za vrijeme perzijskoga kralja Kira sve do perzijskoga kralja Darija. Samarijanske smetnje za Kserksove i Artakserksove

⁶ vladavine ⁶ Za Kserksova kraljevanja, na početku njegove vladavine, sastaviše tužbu protiv stanovnika Judeje i Jeruzalema. ⁷ I za vremena Artakserksova pisali su Bišlam, Mitredat, Tabel i ostali njihovi drugovi protiv Jeruzalema perzijskom kralju Artakserksu. Podnesak je bio pisan aramejskim pismom i jezikom. ⁸ Zatim su upravitelj Rehum i tajnik Šimšaj napisali kralju Artakserksu slijedeće pismo protiv Jeruzalema - ⁹ upravitelj Rehum, tajnik Šimšaj i ostali drugovi njihovi: perzijski suci, poslanici, činovnici; Arkevajci, Babilonci, Suzanci - to jest Elamci - ¹⁰ i ostali narodi koje je veliki i slavni Asurbanipal bio odveo u sužanjstvo i naselio ih u gradove Samarije i druge krajeve s onu stranu Rijeke. ¹¹ Evo prijepisa pisma koje su mu poslali: "Kralju Artakserksu, tvoje sluge, ljudi s onu stranu Rijeke. Sada, dakle, ¹² neka zna kralj da su Judejci stigli k nama od tebe; došavši u Jeruzalem, žele ponovo sagraditi odmetnički i opaki grad; podižu zidine, a temelje se već postavili. ¹³ Neka zna kralj: ako ovaj grad bude sagrađen i zidovi podignuti, neće se više plaćati porez, ni danak, ni carina, i ovaj će grad biti na štetu kraljevske riznice. ¹⁴ Budući da jedemo dvorsku sol, ne čini nam se doličnim gledati ovu sramotu nanesenu kralju. ¹⁵ Zato, dakle, obavještavamo kralja: neka se poduzmu istraživanja u ljetopisima tvojih očeva: u tim ćeš ljetopisima naći i utvrditi da je ovaj grad odmetnički grad, nesretan za kraljeve i pokrajine i da su se u njemu od davnine dizale bune. Zato je ovaj grad bio razoren. ¹⁶ Obavješćujemo kralja da neće biti više tvoje područje preko Rijeke ako ovaj grad bude ponovo sagrađen i zidovi podignuti!" ¹⁷ Kralj je poslao ovaj odgovor: "Rehumu, upravitelju, Šimšaju, tajniku, i ostalim drugovima njihovim koji borave u Samariji i drugdje, s onu stranu Rijeke - mir! Evo, ¹⁸ podnesak koji ste mi poslali bio je preda mnom pričitao u njegovu prijevodu. ¹⁹ Po mojoj su naredbi poduzeli istraživanja i utvrdili da se taj grad dizao od davnine protiv kraljeva i da su u njemu bivali ustanci i bune. ²⁰ I moćni su kraljevi kraljevali u Jeruzalemu, koji su gospodarili svime s onu stranu Rijeke: njima se plaćao danak, porez i carina. ²¹ Zapovjedite, dakle, da se prekine pothvat onih ljudi: taj se grad neće zidati dok ja o tome ne odlučim. ²² Čuvajte se svakog propusta u postupku, da ne bi zlo poraslo na štetu kraljeva." ²³ Pošto je prijepis otpisa kralja Artakserksa pročitan pred Rehumom, upraviteljem, Šimšajem, tajnikom, i pred njihovim drugovima, oni brzo odoše u Jeruzalem k ²⁴ Judejcima te im oružanom snagom zabraniše radove. Tako su obustavljeni poslovi oko gradnje Doma Božjega u Jeruzalemu. Bili su prekinuti sve do druge godine kraljevanja Darija, perzijskoga kralja.

Chapter 5

¹ Tada su proroci Hagaj i Zaharija, sin Adonov, počeli prorokovati Judejcima u Judeji i Jeruzalemu, u ime Boga Izraelova, koji je bio nad njima; ² na to ustadoše Zerubabel, sin Šealtielov, i Ješua, sin Josadakov, i počеше zidati Dom Božji u Jeruzalemu: proroci su Božji bili s ljudima i bodrili ih. ³ U to vrijeme dođoše k njima Tatnaj, satrap s onu stranu Rijeke, Šetar Boznaj i drugovi njihovi poslanici i upitaše ih: "Tko vam je dopustio da gradite ovaj hram i da podižete ove zidove? ⁴ Kako se zovu ljudi koji su sagradili ovu zgradu?" ⁵ Ali je oko Božje bdjelo nad starješinama judejskim, te im nisu zabranili da rade dok obavijest nije otišla Dariju i stigao o tom pismeni odgovor. ⁶ Ovo je prijepis pisma koje su kralju Dariju poslali Tatnaj, satrap s one strane Rijeke, Šetar Boznaj i njihovi drugovi poslanici s one strane Eufrata. ⁷ Oni su mu uputili izvješće ovog sadržaja: "Kralju Dariju svaki mir! ⁸ Neka znade kralj da smo došli u pokrajinu Judeju k Domu Boga velikoga: grade ga od krupnog kamenja, drvetom oblažu zidove; posao se brižljivo izvodi i napreduje u njihovim rukama. ⁹ Zapitali smo njihove starješine i rekli smo im: 'Tko vam je dopustio da gradite ovaj hram i da podignete njegove zidove?' ¹⁰ Pitali smo ih i za njihova imena da bismo ti javili. Tako smo i zapisali imena onih koji zapovijedaju ljudstvu. ¹¹ A oni nam ovako odgovoriše: 'Mi smo sluge Boga neba i zemlje; gradimo Hram koji je bio sagrađen prije mnogo godina i koji je bio sagradio i podigao veliki kralj Izraela. ¹² Ali kad su naši oci rasrdili Boga neba, on ih je predao u ruke Nabukodonozora Kaldejca, babilonskog kralja, koji je razorio ovaj Hram i odveo narod u sužanjstvo u Babilon. ¹³ Ali prve godine Kira, kralja babilonskog, zapovjedio je kralj Kir da se ponovo sazida ovaj Dom Božji. ¹⁴ Još i zlatno i srebrno posuđe Doma Božjega, koje Nabukodonozor bijaše odnio iz svetišta u Jeruzalemu i prenio ga u svetište babilonsko, uzeo je kralj Kir iz svetišta u Babilonu i predao èovjeku po imenu Šešbasaru, koga je postavio upraviteljem, ¹⁵ i rekao mu je: 'Uzmi ovo posuđe, pođi i metni ga u svetište jeruzalemsko, i neka se Dom Božji zida na svome starom mjestu.' ¹⁶ Taj je Šešbasar došao, dakle, i postavio temelje Doma Božjega u Jeruzalemu. I od tada pa do danas gradi se, i još nije dovršen.' ¹⁷ Sada, dakle, ako kralj želi, neka se istraži u pismohrani kraljevoj u Babilonu je li zaista kralj Kir izdao zapovijed da se sagradi Dom Božji u Jeruzalemu. A kraljeva odluka o tome neka nam se saopæi."

Chapter 6

¹ Tada, po naredbi kralja Darija, uzeše tražiti u Babilonu, u spremištu gdje je bila pismohrana,
² i nađoše u Ekbatani, tvrđavi u medijskoj pokrajini, svitak s ovom poveljom: "Na spomen. ³ Prve
 godine kraljevanja Kira proglasio je kralj Kir: Dom Božji u Jeruzalemu. Dom neka se sagradi kao
 mjesto gdje æ se prinostiti žrtve i gdje æ se donositi prinosi za paljenje. Neka bude visok šezdeset
⁴ lakata i širok šezdeset lakata. Tri reda neka budu od velikog kamenja, a jedan od drveta. Trošak
 æ se podmiriti iz kraljevskog dvora. ⁵ Povrh toga, posuđe zlatno i srebrno iz Doma Božjeg koje
 Nabukodonozor bijaše uzeo iz svetišta u Jeruzalemu i prenio u Babilon neka se vrati i bude na
 svome mjestu u svetištu jeruzalemskom i neka se postavi u Domu Božjem." ⁶ "Sada, dakle, Tatnaju,
 satrape s onu stranu Rijeke, Šetar Boznaju i drugovi vaši poslanici s onu stranu Rijeke, udaljite se
⁷ odatle! Pustite neka taj Dom Božji grade upravitelji i starješine židovske. Dom Božji treba sagraditi
 na njegovu prvotnom mjestu. ⁸ Evo mojih naredaba o vašem držanju prema starješinama judejskim
 kako bi se ponovo sagradio taj Dom Božji: od kraljevskog blaga - to jest od danku s onu stranu
⁹ Rijeke - neka se plaæa onim ljudima brižljivo, bez prijekida, i što im bude trebalo za žrtve paljenice
 Bogu neba: junaca, ovnova i jaganjaca, i pšenice, soli, vina i ulja, neka im se redovito daje svakoga
¹⁰ dana, prema uputama sveæenika u Jeruzalemu. Neka prinose žrtve na ugodan miris Bogu neba,
¹¹ neka mole za život kralja i njegovih sinova. Naređujem osim toga: tko god prekrši ovu naredbu,
 neka mu se izvadi greda iz kuæe pa neka na njoj bude pogubljen, a kuæa da mu zato postane bunište.
¹² I Bog, koji je ondje nastanio svoje Ime, neka obori svakog kralja i narod koji bi se drznuo da
 prekrši moju naredbu i sruši Dom Božji u Jeruzalemu! Ja, Darije, izdao sam ovu zapovijed. Neka
¹³ se toèno vrši!" Tada Tatnaj, satrap s onu stranu Rijeke, Šetar Boznaj i njihovi drugovi uèiniše
¹⁴ onako kako je zapovjedio kralj Darije. A židovske su starješine nastavile uspješno graditi po
 nadahnuæu proroka Hagaja i Zaharije, sina Adonova. Dopršili su gradnju po naredbi Boga Izraelova
¹⁵ i po naredbi Kira i Darija i Artakserksa, kralja perzijskoga. Hram je zavšen dvadeset i treæeg
¹⁶ dana mjeseca Adara. Bilo je to šeste godine vladavine kralja Darija. Izraelci - sveæenici, leviti
¹⁷ i ostatak povratnika iz sužanjstva - radosno posvetiše taj Dom Božji. Žrtvovaše za posveæenje
 Doma Božjega stotinu junaca, dvije stotine ovnova, èetiri stotine janjaca i, kao žrtvu za grijehe
¹⁸ svega Izraela, dvanaest jaraca - prema broju plemena Izraelovih. Zatim postaviše sveæenike po
 njihovim redovima i levite po njihovim razredima za službu Domu Božjem u Jeruzalemu, kako je

¹⁹ propisano u knjizi Mojsijevoj. Povratnici iz sužanjstva slavili su Pashu èetрнаestog dana prvoga
²⁰ mjeseca. Svi su se leviti, kao jedan èovjek, oèistili: svi su bili èisti; žrtvovali su pashu za sve
²¹ povratnike iz ropstva, za svoju braæu sveæenike i za sebe. Blagovali su pashu Izraelci koji su
 se vratili iz ropstva i svi oni koji su im se, prekinuvši s neèistoæom naroda zemlje, pridružili da
²² traže Jahvu, Boga Izraelova. I svetkovahu radosno Blagdan beskvasnih hljebova sedam dana:
 jer ih je Jahve ispunio radošæu i obratio prema njima srce asirskog kralja da ojaèa njihove ruke u
 radovima oko Doma Boga, Boga Izraelova.

Chapter 7

¹ Poslije tih događaja, za kraljevanja Artakserksa, kralja perzijskoga, Ezra - sin Seraje, sina
 Azarje, sina Hilkiye, ² sina Šaluma, sina Sadoka, sina Ahituba, ³ sina Amarje, sina Azarje, sina
 Merajota, ⁴ sina Zerahje, sina Uzije, sina Bukija, ⁵ sina Abišue, sina Pinhasa, sina Eleazara, sina
⁶ vrhovnog sveæenika Arona - taj Ezra vrati se iz Babilona. Bio je književnik vješt Mojsijevu
 Zakonu, koji je dao Jahve, Bog Izraelov. Kako je ruka Jahve, Boga njegova, bila nad njim, kralj
 mu je dao sve što je tražio. ⁷ Stanovit broj Izraelaca, sveæenika, levita, pjevaèa, vratara i sluga
 krenuše u Jeruzalem sedme godine kralja Artakserksa. ⁸ A Ezra je došao u Jeruzalem petoga
 mjeseca: bilo je to sedme godine kraljeve. ⁹ Pošao je iz Babilona prvoga dana prvoga mjeseca, a
 stigao je u Jeruzalem prvoga dana petoga mjeseca: nad njim je bila blaga ruka Boga njegova! ¹⁰ Jer
 je Ezra nastojao svim srcem proniknuti Zakon Jahvin, vršiti ga i pouèavati Izraela u zakonima i
 obièajima. ¹¹ Evo prijepisa isprave koju je kralj Artakserkso dao sveæeniku Ezri, književniku
 vještu naredbama i zakonima što ih je Jahve dao Izraelu: ¹² "Artakserkso, kralj kraljeva, sveæeniku
 Ezri, pisaru Zakona Boga nebeskoga, potpuni mir. ¹³ Evo mojih zapovijedi: Tko god u mome
 kraljevstvu od naroda izraelskog, njegovih sveæenika ili od njegovih levita želi poæi u Jeruzalem,
 može iæi s tobom. ¹⁴ Osim toga, šalje te kralj i njegovih sedam savjetnika da pregledaš Judeju i
 Jeruzalem prema Zakonu Boga tvoga, koji ti je u ruci, ¹⁵ i da odneseš srebro i zlato koje kralj i
 njegovih sedam savjetnika dragovoljno prinose Bogu Izraelovu, koji prebiva u Jeruzalemu, ¹⁶ i
 sve srebro i zlato koje skupiš po svoj pokrajini babilonskoj s dragovoljnim prinosisima koje narod i

¹⁷ svećenici prinesu za Dom svoga Boga u Jeruzalemu. I pobrini se da tim novcem kupiš junaca, ovnova i jaganjaca, a tako i darova i naljeva koji uz to idu: to prinesi na žrtvenik Doma Boga vašega u Jeruzalemu.

¹⁸ Sa srebrom i zlatom što preostane uèinite ti i tvoja braæa kako vam se bude najviše svidjelo, vršeæi volju Boga vašega.

¹⁹ Posuðe koje si primio za službu Domu Boga tvoga ostavi pred Bogom tvojim, u Jeruzalemu.

²⁰ I što bi još trebalo za Dom Boga tvoga i što bi trebalo nabaviti primit æeš iz kraljevskih riznica.

²¹ Ja, kralj Artakserkso, još zapovijedam svim riznièarima s one strane Rijeke: sve što od vas zatraži sveæenik Ezra, pisar Zakona Boga nebeskoga, podajte odmah

²² najtoènije, do stotinu talenata srebra, stotinu kora pšenice, do stotinu bata vina, do stotinu bata ulja, a soli po želji.

²³ Sve što naredi Bog nebeski, neka se odmah izvrši u svoj gorljivosti za Dom Boga nebeskog, da gnjev njegov ne doðe na kraljevstvo kraljevo i na djecu njegovu.

²⁴ I još vam javljamo da se ne smije udariti danak, ni porez, ni carina ni na jednoga od sveæenika, levita, pjevaèa, netinaca i drugih službenika toga Doma Božjega.

²⁵ A ti, Ezra, po mudrosti Boga svoga koju imaš u rukama, postavi èinovnike i suce koji æe suditi svemu narodu s onu stranu Rijeke, to jest svima koji poznaju Zakon Boga tvoga. Tko ne zna, vi ga pouèite.

²⁶ Tko ne bude držao Zakona Boga tvoga - koji je i kraljev zakon - neka se oštro osudi: na smrt, na progonstvo, na novèanu globu ili na tamnicu."

²⁷ "Blagoslovljen neka je Jahve, Bog otaca naših, koji je nadahnuo srce kraljevo da proslavi Dom Jahvin u Jeruzalemu

²⁸ i koji je okrenuo prema meni naklonost kralja, njegovih savjetnika i svih najmoænijih kraljevskih èinovnika. A ja se osmjelih jer ruka Jahve, Boga mojega, bijaše nada mnom i sabrah glavare Izraela da poðu sa mnom."

Chapter 8

¹ Evo glavara obitelji s rodoslovljem koji su sa mnom pošli iz Babilona za vladavine kralja Artakserksa:

² Od Pinhasovih sinova: Geršom; od Itamarovih sinova: Daniel; od Davidovih sinova: Hatuš,

³ Šekanijini sinovi; od sinova Paroševih: Zaharija i s njim upisanih muškaraca stotinu i pedeset;

⁴ od Pahat-Moabovih sinova: Elijoenaj, sin Zerahjin, i s njim dvije stotine muškaraca;

⁵ od Zatuovih sinova: Šekanija, sin Jahazielov, i s njim tri stotine muškaraca;

⁶ od sinova Adinovih:

⁷
 Ebed, sin Jonatanov, i s njim pedeset muškaraca; ⁷ od Elamovih sinova: Izaija, sin Atalijin, i s njim
⁸
 sedamdeset muškaraca; ⁸ od Šefatjinih sinova: Zebadja, sin Mihaelov, i s njim osamdeset muškaraca;
⁹
⁹ od Joabovih sinova: Obadja, sin Jehielov, i s njim dvije stotine i osamnaest muškaraca; ¹⁰ od
¹¹
 sinova Banijevih: Šelomit, sin Josifjin, i s njim stotinu i šezdeset muškaraca; ¹¹ od Bebajevih
¹²
 sinova: Zaharija, sin Bebajev, i s njim dvadeset i osam muškaraca; ¹² od Azgadovih sinova: Johanan,
¹³
 sin Hakatanov, i s njim stotinu i deset muškaraca; ¹³ od posljednjih Adonikamovih sinova poimence:
¹⁴
 Elifelet, Jeiel i Šemaja, i s njima šezdeset muškaraca; ¹⁴ i od sinova Bigvajevih: Utaj, sin Zabudov,
¹⁵
 i s njim sedamdeset muškaraca. ¹⁵ Sabrao sam ih kod rijeke koja teče prema Ahavi. Utaborili smo
 se za tri dana ondje. Pregledao sam svjetovnjake i svećenike, ali nisam ondje našao ni jednog levita.
¹⁶
¹⁶ Tada sam poslao glavare Eliezera, Ariela, Šemaju, Elnatana, Jariba, Elnatana, Natana, Zahariju,
¹⁷
 Mešulama i učitelje Jojariba i Elnatana ¹⁷ i uputio sam ih Idonu, poglavaru mjesta Kasifje. Stavio
 sam u njihova usta riječi koje će reći Idonu i njegovoj braći koja su se nalazila u mjestu Kasifji
¹⁸
 da nam pribave sluge za Dom Boga našega. ¹⁸ Milostiva ruka Boga našega bijaše nad nama i oni
 nam dovedoše razumna čovjeka između sinova Mahlija, sina Levijeva, sina Izraelova: Šerebju s
¹⁹
 njegovim sinovima i braćom - njih osamnaest. ¹⁹ Još Hašabju i s njim njegova brata Izaiju, sina
²⁰
 Merarijeva, i njihove sinove: njih dvadeset. ²⁰ A od poslužitelja koje su David i glavari postavili
²¹
 levitima da im služe: dvije stotine i dvadeset poslužitelja. Svi su bili poimence zabilježeni. ²¹ Ja
 sam ondje, kraj rijeke Ahave, proglasio post: da bismo se ponizili pred Bogom svojim i od njega
²²
 izmolili sretan put sebi, svojoj djeci i svemu blagu svojem. ²² Jer bih se stidio moliti od kralja
 vojske i konjanika da nas štite putem od neprijatelja; izjavili smo, naprotiv, kralju: "Ruka je Boga
 našega ispružena da blagoslovi sve one koji ga traže; njegova snaga i gnjev njegov nad onima su
²³
 koji ga ostavljaju." ²³ I tako smo postili i molili Boga svoga na ovu nakanu, i on nas usliša.
²⁴
²⁴ Izabrao sam dvanaest glavara svećeničkih, Šerebju i Hašabju, i s njima deseticu njihove braće;
²⁵
²⁵ izmjerih im srebro, zlato i posuđe, darove koje su kralj, njegovi savjetnici, velikaši i svi Izraelci
²⁶
 darovali za Dom Boga našega. ²⁶ Izmjerih i stavih u njihove ruke šest stotina i pedeset talenata
²⁷
 srebra, stotinu srebrnih posuda od po dva talenta, stotinu talenata zlata, ²⁷ dvadeset zlatnih čaša
²⁸
 od tisuću darika i dva vrèa od dobre pozlaćene mjedi, skupocjene kao zlato. ²⁸ I rekoh im: "Vi
 ste Jahvi posvećeni; ovo je posuđe posvećeno, ovo srebro i zlato dragovoljno je darovano Jahvi,

²⁹ Bogu otaca vaših. Pazite i èuvajte ovo sve dok ne izmjerite pred glavarima sveæenièkim i pred
³⁰ levitima i glavarima obitelji Izraelovih u Jeruzalemu, u dvoranama Doma Jahvina." Sveæenici
 i leviti primiše, dakle, izmjereno srebro, zlato i posuđe da ga odnesu u Jeruzalem, u Dom Boga
³¹ našega. Dvanaestog dana prvoga mjeseca krenusmo od rijeke Ahave da pođemo u Jeruzalem:
 ruka Boga našega bijaše nad nama; on nas je na putu štitio od napada neprijatelja i od pljaèkaša.
³² Stigli smo u Jeruzalem i ondje smo se tri dana odmarali. ³³ Èetvrtoga dana izmjereno je srebro,
 zlato i posuđe u Domu Boga našega i predano je u ruke Merimotu, sinu Urijinu, s kojim je bio
³⁴ Eleazar, sin Pinhasov; a pred njima bijahu leviti: Jozabad, sin Ješuin, i Noadja, sin Binujev. Sve
³⁵ je bilo na broju i težini. Zabilježena je tada sveukupna težina. U to vrijeme oni koji su se vratili
 iz sužanjstva, povratnici, priniješe žrtvu paljenicu Bogu Izraelovu: dvanaest junaca za sav Izrael,
 devedeset i šest ovnova, sedamdeset i sedam janjaca, dvanaest jaraca za grijeh - sve to kao paljenicu
³⁶ Jahvi. Zatim predaše kraljeve naredbe kraljevskim satrapima i upraviteljima s one strane Rijeke
 i oni pomogoše narod i Dom Božji.

Chapter 9

¹ Pošto je sve to uređeno, dođoše mi glavari govoreæi: "Izraelski narod, sveæenici i leviti nisu
 se odvojili od naroda zemlje, okorjelih u njihovim gnusobama: nisu se odijelili od Kanaanaca,
 Hetita, Perizana, Jebusejaca, Amonaca, Moabaca, Egipæana i Amorejaca, ² nego su za sebe i za
 sinove svoje uzimali za žene njihove kæeri: sveti rod pomiješao se s narodima zemlje; glavari i
 savjetnici prvi su poèinili tu nevjernost." ³ Na tu vijest razderah svoju odjeæu i svoj ogrtaè, èupao
⁴ sam kosu i bradu svoju i sjedoh utuèen. Svi koji su strahovali od rijeèi Božje sakupili se oko mene
⁵ zbog nevjernosti onih povratnika. A ja sam sveudilj sjedio utuèen, sve do veèernje žrtve. A o
 veèernjoj žrtvi trgnuh se iz svoga jada i, razderane odjeæe i ogrtaèa, padoh na koljena, raširih ruke
⁶ prema Jahvi, Bogu svome, i rekoh: "Bože moj! Stid me i bojim se podiaèi svoje lice k tebi, Bože
⁷ moj! Jer su se umnožila zlodjela naša preko glave i grijesi su se naši nagomilali do neba. Od
 vremena otaca svojih pa do danas u krivnji smo velikoj i zbog zlodjela svojih bijasmo predani u
 ruke zemaljskih kraljeva: mi, kraljevi naši i sveæenici naši - pod maè, u sužanjstvo, u plijen i na
⁸ sramotu, kao što je to i danas. Ali sada, za kratko vrijeme, uèinio nam je Jahve, Bog naš, milost
 i ostavi nam Ostatak i dade nam utoèište u svome svetom mjestu: tako nam je Bog naš prosvijetlio

oèi i dao nam malo života u robovanju našem. ⁹ Jer mi smo robovi, ali nas u ropstvu našem nije nikada ostavio Bog naš: nego nam dade te našosmo milost u perzijskih kraljeva, dade nam snage da podignemo Dom Boga našega i da obnovimo njegove ruševine i pribavi nam utoèište u Judeji

i Jeruzalemu. ¹⁰ Ali sada, što možemo reæi, Bože moj, kad smo poslije svega toga odnemarili

zapovijedi tvoje ¹¹ koje si zapovjedio preko svojih slugu proroka ovim rijeèima: 'Zemlja u koju ulazite da je zaposjednete neèista je zemlja od neèistoæe naroda zemlje, od gnusoba njihovih kojima

su se napunili od jednoga kraja do drugoga. ¹² Stoga ne dajite kæeri svojih za njihove sinove i ne uzimajte njihovih kæeri za svoje sinove, ne želite nikakav njihov mir i sreæu njihovu, da biste postali snažni i jeli najbolje plodove zemlje i ostavili je zauvijek u nasljedstvo sinovima svojim.'

¹³ I poslije svega što nas je stiglo zbog zlih djela naših i zbog naše velike krivice, dobro je, o Bože naš, što si naša zlodjela smatrao manjima nego što je zloæa njihova i što si nam ostavio ovaj Ostatak!

¹⁴ Zar možemo i dalje kršiti naredbe tvoje i vezivati se s ovim gnusnim narodima? Ne bi li se ti

razgnjevio i satro nas da ni Ostataka ni ikoga spašena više ne bi bilo? ¹⁵ Jahve, Bože Izraelov, po pravednosti tvojoj mi ostadosmo Ostatak, kao što smo danas: evo nas pred tobom s grijehom svojim! Zaista ne bismo zbog njega smjeli stajati pred tobom!"

Chapter 10

¹ Dok je Ezra molio i priznavao grijehe, plaèuæi i ležeæi pred Domom Božjim, skupilo se oko njega mnoštvo Izraelaca, ljudi, žena i djece: i taj je narod gorko plakao. ² Tada Šekanija, sin Jehielov, jedan od sinova Elamovih, uzimajuæi rijeè reèe Ezri: "Mi smo izdali Boga svoga ženæi se

tuđinkama iz naroda zemlje. Ali još ima nade Izraelu. ³ Obnovimo sada Savez s Bogom svojim: obeæajmo da æemo, prema savjetu moga gospodara i onih koji osjeæaju strahopoèitanje prema zapovijedi Boga našega, otpustiti svoje žene tuđinke i djecu koju su rodile. Uèinimo dakle po

Zakonu! ⁴ Ustani, jer to je tvoja dužnost, a mi æemo biti uza te. Budi hrabar i na djelo!" ⁵ Tada ustade Ezra i zakle glavare sveæenièke, i levite, i sve Izraelce da æe uèiniti kako im bijaše rekao.

I zakleše se. ⁶ Ezra se udalji ispred Doma Božjega i uđe u dvoranu Johanana, sina Elijašibova. Ondje provede noæ i nije jeo ni kruha niti je pio vode jer tugovaše zbog nevjernosti povratnika.

⁷ Zatim je objavljeno u Judeji i Jeruzalemu svima povratnicima da se skupe u Jeruzalemu: ⁸ a tko ne bude došao u Jeruzalem za tri dana, toga æe pozvati glavari i starješine, bit æe mu zaplijenjeno

imanje i iskljuèit æe ga iz zbora povratnika. ⁹ Svi su se ljudi od Jude i Benjamina sakupili tako za

tri dana u Jeruzalemu. Bilo je to devetoga mjeseca, dvadesetoga dana u mjesecu. Sav se narod smjestio na trgu pred Domom Božjim, dršæuæi zbog svega toga i zbog jake kiše. ¹⁰ Tada, ustavši, sveæenik Ezra reèe im: "Vi ste se iznevjerili kad ste se oženili tuđinkama. Tako ste poveæali grijeh Izraelov! ¹¹ Ali podajte sada hvalu Jahvi, Bogu otaca svojih, i izvršite volju njegovu te se rastavite od naroda zemlje i od žena tuđinki." ¹² Sav je zbor odgovorio snažnim glasom: "Jest, dužnost nam je uèiniti po tvome savjetu! ¹³ Ali naroda ima mnogo i dažd nahodi: vani se ne može stajati. Osim toga, nije to posao od dan-dva, jer nas je mnogo koji smo u tome sagriješili. ¹⁴ Mogu nas na zajednièkom zboru zastupati naši glavari: svi koji su po našim gradovima oženjeni tuđinkama mogu doæi u određeno vrijeme u pratnji starješina i sudaca svakoga grada, sve dok ne budemo odvratili gnjev Boga svojega zbog ovoga." ¹⁵ Samo Jonatan, sin Asahelov, i Jahzija, sin Tikvin, bijahu se usprotivili; a podupirahu ih Mešulam i levit Šabetaj. ¹⁶ Povratnici uèiniše tako: rastaše se. Sveæenik Ezra izabra za pomoænike glavare obitelji, prema njihovim domovima, i svi su bili poimence određeni. Poèeli su zasjedati prvoga dana desetoga mjeseca da bi sve ispitali. ¹⁷ I prvoga dana prvoga mjeseca završise sa svima koji se bijahu oženili tuđinkama. ¹⁸ Među pripadnicima sveæenstva evo koji bijahu oženjeni tuđinkama: između sinova Ješue, sina Josadakova, i među njegovom braæom: Maaseja, Eliezer, Jarib i Gedalija; ¹⁹ oni dadoše svoju ruku da æe otpustiti svoje žene i da æe za svoj grijeh prinijeti ovna kao naknadnicu. ²⁰ Od sinova Imerovih: Hanani i Zebadja; ²¹ od Harimovih sinova: Maaseja, Ilija, Šemaja, Jehiel i Uzija; ²² od Pašhurovih sinova: Elijoenaj, Maaseja, Jišmael, Netanel, Jozabad i Elasa. ²³ Od levita: Jozabad, Šimej, Kelaja - nazvan Kelita - Petahja, Juda i Eliezer. ²⁴ Od pjevaèa: Elijašib i Zakur. Od vratara: Šalum, Telem i Uri. ²⁵ A između Izraelaca: od sinova Paroševih: Ramja, Jizija, Malkija, Mijamin, Eleazar, Malkija i Benaja; ²⁶ od sinova Elamovih: Matanija, Zaharija, Jehiel, Abdi, Jeremot i Ilija; ²⁷ od sinova Zatuovih: Elijoenaj, Elijašib, Matanija, Jeremot, Zabad i Aziza; ²⁸ od sinova Bebajevih: Johanan, Hananija, Zabaj i Atlaj; ²⁹ od Banijevih sinova: Mešulam, Maluk, Adaja, Jašub, Šeal i Ramot; ³⁰ od Pahat-Moabovih sinova: Adna, Kelal, Benaja, Maaseja, Matanija, Besalel, Binuj i Manaše; ³¹ od sinova Harimovih: Eliezer, Jišija, Malkija, Šemaja, Šimun, ³² Benjamin, Maluk, Semarja; ³³ od sinova Hašumovih: Matnaj, Matata, Zabad, Elifelet, Jeremaj, Manaše, Šimej; ³⁴ od sinova Banijevih: Maadaj, Amram, Joel, ³⁵ Benaja, Bedja, Kelu, ³⁶ Vanija, Meremot, Elijašib, ³⁷ Matanija, Matnaj

i Jaasaj; ³⁸ od sinova Binujevih: Šimej, ³⁹ Šelemja, Natan i Adaja; ⁴⁰ od Zakajevih sinova: Šašaj, Šaraj, ⁴¹ Azareel, Šelemja, Šemarja, ⁴² Šalum, Amarja, Josip; ⁴³ od Nebovih sinova: Jeiel, Matitja, Zabad, Zebina, Jadaj, Joel, Benaja. ⁴⁴ Svi su ovi bili oženjeni tuđinkama, ali su ih otpustili, žene i djecu.

Nehemiah

Chapter 1

¹ Povijest Nehemije, sina Hakalijina. Mjeseca Kisleva, dvadesete godine, kad sam bio u Susi, ² dođe Hanani, jedan od moje braće, s nekim ljudima iz Judeje. Ja ih zapitah o Židovima - o Ostatku što se spasio od sužanjstva i o Jeruzalemu. ³ Oni mi odgovoriše: "Ostatok, oni koji su nakon sužanjstva ostali u zemlji, u velikoj su nevolji i sramoti. Jeruzalemski je zid sav razoren, a vrata mu ognjem spaljena." ⁴ Kad sam čuo te vijesti, sjedoh i zaplakah. Tugovao sam više dana, postio i molio se pred Bogom nebeskim. ⁵ I rekoh: "O, Jahve, Bože nebeski, veliki i strašni Bože koji čuvaš Savez i naklonost onima koji te ljube i drže zapovijedi tvoje! ⁶ Neka uho tvoje bude pažljivo i oči tvoje otvorene da čuješ molitvu sluge svoga. Molim ti se sada, danju i noću, za sinove Izraelove, sluge tvoje, i ispovijedam grijeha sinova Izraelovih koje smo učinili protiv tebe; sagriješili smo i ja i kuća oca mojega! ⁷ Veoma smo zlo činili prema tebi, ne drževši naredaba tvojih, zakona i običaja koje si ti naredio po Mojsiju, sluzi svome. ⁸ Ali se opomeni riječi koje si povjerio Mojsiju, sluzi svome: 'Ako budete nevjerni, ja ću vas rasuti među narode; ⁹ ali ako se obratite meni i budete poštovali moje naredbe i držali ih, budu li neki od vas prognani i nakraj neba, ja ću vas sakupiti i odvesti na mjesto koje sam izabrao da ondje prebiva moje Ime.' ¹⁰ A, eto, oni su tvoje sluge i tvoj narod, koji si izbavio svojom velikom moći i snažnom rukom svojom. ¹¹ Ah, Gospode, neka uho tvoje bude pažljivo na molitvu sluge tvoga, na molitvu slugu tvojih, koji su spremni bojati se tvoga Imena. Smjerno te molim, udijeli danas sreću sluzi svome i učini da nađe milost pred ovim čovjekom." A ja bijah tada peharnik kraljev.

Chapter 2

¹ Mjeseca Nisana, dvadesete godine kraljevanja Artakserksova, stajalo je vino pred kraljem. Uzeh ga i ponudih kralju. Nikada pred njim nisam bio tužan. ² Tada mi kralj reče: "Što ti je tužno lice? Nisi li možda bolestan? Nije drugo nego je tuga u tvome srcu!" Ja se veoma uplaših ³ i rekoh kralju: "Neka uvijek živi kralj! Kako mi lice ne bi bilo tužno kad je grad gdje su grobovi mojih otaca razoren, a vrata mu ognjem spaljena?" ⁴ Kralj me upita: "Što, dakle, želiš?" Zazvah Boga nebeskoga ⁵ i odgovorih kralju: "Ako je kralju po volji i ako ti je mio sluga tvoj, pusti me da odem u Judeju, u grad grobova mojih otaca, da ga obnovim." ⁶ Kralj me upita pred kraljicom, koja je sjedila kraj njega: "Koliko bi trajao tvoj put? Kada æeš se vratiti?" Pošto sam utvrdio vrijeme koje je odgovaralo kralju, pusti me da odem. ⁷ Još rekoh kralju: "Ako je kralju po volji, mogao bih ponijeti pisma upraviteljima s onu stranu Rijeke da me propuste do Judeje; ⁸ i pismo Asafu, nadgledniku kraljeve šume, da mi dadne drva za gradnju vrata na tvrđi Hrama, za gradski bedem i za kuæu u kojoj æu se nastaniti." I dade mi kralj, jer dobrostiva ruka Boga moga bijaše nada ⁹ mnom. I dođoh tako k upraviteljima s onu stranu Rijeke i dadoh im kraljeva pisma. A kralj posla sa mnom èasnike i konjanike. ¹⁰ Kad to èu Sanbalat, Horonac, i sluga Tobija, Amonac, bi im vrlo mrsko što je došao èovjek da se zauzme za dobro Izraelaca. ¹¹ Stigavši u Jeruzalem, ostadoh ondje tri dana. ¹² Zatim ustah noæu, u pratnji nekoliko ljudi, nikomu ne povjerivši što mi je Bog moj nadahnuo da uèinim za Jeruzalem; a nisam imao druge životinje osim kljusetu na kojem sam jahao. ¹³ Iziđoh, dakle, noæu na Dolinska vrata i uputih se Zmajevskom izvoru, a zatim prema Smetlišnim vratima: razgledao sam jeruzalemski zid gdje je bio razoren i vrata koja su bila spaljena. ¹⁴ Nastavio sam put prema Izvorskim vratima i Kraljevskom ribnjaku, ali nisam našao prolaza za životinju na kojoj sam jahao. ¹⁵ Uspeo sam se zato noæu uz Potok, i dalje razgledajuæi zid, i ponovo sam ušao na Dolinska vrata. Tako sam se vratio, ¹⁶ a da savjetnici nisu primijetili kamo sam otišao i što sam uèinio. Sve do sada nisam ništa rekao Židovima: ni sveæenicima, ni velikašima, ni savjetnicima, ni drugima nadstojnicima. ¹⁷ Tada im rekoh: "Vidite u kakvoj smo nevolji: Jeruzalem je u ruševinama, a vrata mu spaljena. Hajte, sagradimo jeruzalemski zid da više ne budemo izloženi ruglu." ¹⁸ I objasnih im kako je dobrostiva ruka Boga moga bila nada mnom, a saopæih im i rijeçi koje mi kralj bijaše rekao. "Ustanimo", povikaše oni, "i gradimo!" I ukrijepiše im se ruke na dobro

19
djelo. Na te vijesti poèeše nam se rugati Sanbalat, Horonac, i sluga Tobija, Amonac, i Gešem,
Arapin. Prezirno su nam govorili: "Što radite ovdje? Hoæete li se pobuniti protiv kralja?"²⁰ Ali
im ja odgovorih ovim rijeèima: "Nebeski æe nam Bog dati da uspijemo. Mi, sluge njegove, ustasmo
da gradimo. A vi nemate ni dijela, ni prava, ni spomena u Jeruzalemu."

Chapter 3

 ¹ Tada usta veliki sveæenik Elijašib sa svojom braæom sveæenicima te sagradiše Ovèja vrata.
Posvetišè ih, postavišè im krila i nastavišè graditi sve do kule Meaha i do Hananelove kule.² Kraj
njih su gradili Jerihonci, a do njih je gradio Zakur, sin Imrijeva.³ Sinovi Hasnaini gradili su Riblja
vrata, stavili dovratke, utvrdili krila, stožere i prijevornice.⁴ Kraj njih je popravljao Merimot, sin
Urije, sina Hakosova; a do njega je popravljao Mešulam, sin Berekje, sina Mešezabelova; a do
njega je popravljao Sadok, sin Baanin.⁵ Kraj njih su popravljali Tekoanci, ali su njihovi plemenitaši
odbili da prignu šiju na službu svojim gospodarima.⁶ Stara vrata popravljali su Jojada, sin Paseahov,
i Mešulam, sin Besodjin. Oni su stavili dovratke, uèvrstili krila, stožere i prijevornice.⁷ A kraj njih
obnavljahu Melatja Gibeonjanin, Jadon Meronoæanin i ljudi iz Gibeona i Misper, podložnici
upravitelja s onu stranu Rijeke.⁸ A do njih je popravljao Uziel, Harhajin sin, zlatar, a do njega je
popravljao Hananija, jedan od pomastara: oni su utvrdili Jeruzalem sve do Širokog zida.⁹ Do njih
je popravljao Refaja, sin Hurov, glavar polovice jeruzalemskog okruga.¹⁰ A do njega je popravljao
Jedaja, sin Harumafov, pred svojom kuæom; a do njega je popravljao Hatuš, sin Hašabnejin.
¹¹ Malkija, sin Harimov, i Hašub, sin Pahat-Moabov, popravljali su dio sve do Peæne kule.¹² A
do njih je popravljao Šalum, sin Halohešov, glavar polovice okruga, on i njegovi sinovi.¹³ Dolinska
vrata popravljao je Hanum i stanovnici Zanoaha: sagradili su ih, uèvrstili krila, stožere i prijevornice
i postavili tisuæu lakata zida do Smetlišnih vrata.¹⁴ Smetlišna vrata popravljao je Malkija, sin
Rekabov, glavar bethakeremskog okruga, sa svojim sinovima: uèvrstili su krila, stožere i prijevornice.
¹⁵ Izvorska vrata popravljao je Šalum, sin Kol-Hozeov, glavar nad mispanskim okrugom: sagradio
ih je, pokrio ih, utvrdio vratna krila, stožere i prijevornice. On je popravio i zid kod ribnjaka Šiloaha,
koji se proteže od Kraljevskog vrta do stepenica što silaze iz Davidova grada.¹⁶ Za njim je
popravljao Nehemija, sin Azbukov, glavar nad polovicom betsurskog okruga, sve do nasuprot

¹⁷ Davidovim grobnicama i do umjetnog ribnjaka i Vojarne. Za njim su popravljali leviti: Rehum, sin Banijev; a do njega je popravljao Hašabja, glavvar nad polovicom keilskog okruga, za svoje područje.

¹⁸ Do njih su popravljala njihova braća: Bavaj, sin Henadadov, glavvar nad polovicom keilskog kotara;

¹⁹ a do njega Ezer, sin Ješuin, glavvar Misper, popravljao je drugi dio, sušelice usponu prema Oružarnici na uglu.

²⁰ Za njim je popravljao Baruk, sin Zabajev, i popravio je drugi dio, od ugla do kućnih vrata velikog svećenika Elijašiba.

²¹ Za njim je popravljao Meremot, sin Urije, sina Hakosova, drugi dio: od Elijašibova kućnog ulaza do kraja Elijašibove kuće.

²² Za njima su radili na popravcima svećenici koji su živjeli u Okružju.

²³ Za njima su pak popravljali Benjamin i Hašub sušelice svojim kućama. Za njima je popravljao Azarja, sin Ananijina sina Maaseje, nasuprot svojoj kući.

²⁴ Za njima je popravljao Binuj, sin Henadadov, drugi dio - od Azarjine kuće do ugla, do zidnog kruništa.

²⁵ Palal, sin Uzajev, popravljao je nasuprot uglu i kuli koja se uzdiže iznad Gornje kraljevske palače, a nalazi se prema dvorištu Tamnice. Za njim je

²⁶ Pedaja, sin Parošev, popravljao sve do Vodenih vrata, u smjeru istoka, i sve do pred Uzdignutu kulu.

²⁷ Za njima su popravljali Tekoanci drugi dio nasuprot velikoj Uzdignutoj kuli, sve do Ofelskog zida.

²⁸ Od Konjskih vrata popravljali su svećenici, svaki nasuprot svojoj kući.

²⁹ Za njima je Sadok, sin Imerov, popravljao nasuprot svojoj kući. Za njim je popravljao Šemaja, sin Šekanijin, čuvar Istočnih vrata.

³⁰ Za njim su Hananija, sin Šelemjin, i Hanun, šesti sin Salafov, popravljali drugi dio.

³¹ Za njima je popravljao Mešulam, sin Berekjin, nasuprot svome stanu. Za njim je Malkija, zlatar, popravljao sve do prebivališta netinaca i trgovaca, nasuprot Nadgledničkim vratima do Gornje dvorane na zidnom kruništu.

³² A zlatari su i trgovci popravljali između Gornje dvorane na zidnom kruništu do Ovćjih vrata.

³³ Kad je Sanbalat čuo da gradimo zid, razljutio se. Bio je veoma srdit, ismijavao je Židove

³⁴ i vikao je pred svojom braćom i samarijanskom vojskom: "Što poduzimaju ovi jadni Židovi? Kane li možda popraviti, žrtvovati i završiti sve u jedan dan? Zar će iz hrpe praha dozvati u život spaljeno kamenje?"

³⁵ Tobija, Amonac, koji je bio uz njega, reče: "Neka samo grade! Ali popne li se lisica, srušit će im kamene zidove."

³⁶ Euj, o Bože naš, kako nas preziru! Navrni njihove poruge na njihovu glavu. Predaj ih kao plijen u zemlju ropstva.

³⁷ Ne pokrivaj njihova bezakonja i grijeh njihov neka ne bude izbrisan pred licem tvojim jer su se

³⁸
 rugali graditeljima. Tako smo gradili zid, koji je uskoro bio završen do pola visine. Narod je imao oduševljenja za rad.

Chapter 4

¹ Kad su Sanbalat, Tobija, Arapi, Amonci i Ašdođani èuli da napreduje popravljjanje jeruzalemskih zidova - jer su se poèele zatvarati pukotine - veoma se ražestiše. ² Zakleše se svi zajedno da æe napasti Jeruzalem i da æe nas smesti. ³ Mi smo tada zazvali Boga našega i postavljali smo dnevnu i noænu stražu da bismo zaštitili grad. ⁴ A Židovi govorahu: "Snage su nosaèima klonule, a ruševina je mnogo: neæemo nikada stiæi sagraditi zida!" ⁵ A naši neprijatelji rekoše: "Uvuæi æemo se meðu njih prije nego što doznaju i opaze nas: tada æemo ih poubijati i tako osujetiti pothvat!" ⁶ A kad bi došli Židovi koji žive kraj njih, po deset bi nas puta upozoravali: "Idu protiv vas iz svih mjesta u kojima stanuju!" ⁷ Postavili smo se u nizinama, iza zida i na goletima; rasporedio sam narod po rodovima, s maèevima, kopljima i lukovima. ⁸ Kad sam vidio kako se boje, ustao sam i objavio velikašima, odliènicima i ostalom narodu ovo: "Ne bojte se ovih ljudi! Mislite na Gospoda, velikoga i strašnoga, i borite se za svoju braæu, za sinove i kæeri svoje, za žene i kuæe svoje!" ⁹ Kad su naši neprijatelji èuli da smo obaviješteni i da je Bog osujetio njihovu osnovu, mogli smo se vratiti k zidu, svaki svome poslu. ¹⁰ Ali je od toga dana samo polovica mojih momaka obavljala posao, a ostali su držali koplja, štitove, lukove i oklope, a glavari stajali iza doma Judina, ¹¹ koji je gradio zid. I nosaèi tereta držali su oružje: jednom je rukom svaki radio svoj posao, a u drugoj mu bilo oružje. ¹² Svaki je od graditelja, dok je radio, nosio maè pripasan uz bok. Trubaè je stajao kraj mene. ¹³ Rekao sam velikašima, odliènicima i ostalom narodu: "Posao je velik i zamašan, a mi se rasuli po zidu, daleko jedni od drugih: ¹⁴ skupite se oko nas na mjesto gdje èujete glas trube, a Bog naš borit æe se za nas." ¹⁵ Tako smo obavljali posao od rane zore do prvih zvijezda. Polovica je bila naoružana kopljima. ¹⁶ U to sam vrijeme još rekao narodu: "Svaki sa svojim slugom neka noæi u Jeruzalemu: po redu æemo noæu stražariti, a danju raditi." ¹⁷ Ni ja, ni moja braæa, ni moji momci, ni stražari koji su me pratili nismo skidali svojih haljina, svatko je držao pri ruci svoje oružje.

Chapter 5

¹ Velika se vika digla među ljudima i ženama protiv njihove braće Židova. ² Jedni su govorili:
 "Zalažemo svoje sinove i kćeri da bismo mogli nabaviti pšenice te jesti i živjeti." ³ Drugi su
 govorili: "Zalažemo svoja polja, vinograde svoje i kuće svoje da bismo mogli nabaviti pšenice za
 vrijeme gladi." ⁴ Drugi su opet govorili: "Moramo uzaimati novac na polja svoja i vinograde da
 bismo mogli isplatiti kraljeve namete." ⁵ Tijelo je naše kao tijelo braće naše, sinovi su naši kao i
 njihovi, a mi moramo predavati u ropstvo svoje sinove i kćeri; među našim kćerima neke su veće
 robinje! A mi ne možemo ništa jer polja naša i vinograde drže drugi." ⁶ Razljutio sam se veoma
 kad sam čuo njihovu viku i te riječi. ⁷ Pošto sam u sebi promislio, prekorio sam velikaše i odličnike
 riječima: "Vi namećete teret svojoj braći!" I sazva sam protiv njih velik zbor. ⁸ I rekao sam: "Mi
 smo, koliko smo mogli, otkupili svoju židovsku braću koja bijahu prodana poganima. A sada vi
 prodajete svoju braću da bismo ih otkupili!" Svi su šutjeli i nitko nije odgovorio. ⁹ Nastavio sam:
 "Nije dobro to što činite. Ne treba li da hodite u strahu Boga našega da se tako uklonimo ruglu
 neprijateljskih naroda?" ¹⁰ I ja, i moja braća, i moji momci davali smo im novaca i žita. Ali smo
 im dug oprostili. ¹¹ Vratite im i vi još danas njihova polja, vinograde, maslinike i kuće njihove i
 oprostite im postotak u novcu, u žitu, u vinu, u ulju, što ste im ga nametnuli." ¹² A oni odgovoriše:
 "Vratit ćemo; nećemo od njih ništa tražiti. Učinit ćemo kako si rekao." Tada pozvah svećenike
 i naredih neka se zakunu da će učiniti kako su obećali. ¹³ Zatim istresoh skute svoje odjeće
 govoreći: "Neka Bog ovako istrese iz vlastite kuće i imanja svakog čovjeka koji se ne bude držao
 ovog obećanja! Tako bio istresen i ispražnjen!" A sav zbor odgovori "Amen!" hvaleći Jahvu. I
 narod je učinio prema ovom dogovoru. ¹⁴ I od dana kad mi je kralj naredio da budem upravitelj u
 zemlji Judinoj, od dvadesete do trideset i druge godine kraljevanja Artakserksa, za dvanaest godina
 ja i moja braća nismo nikada jeli upraviteljskog kruha. ¹⁵ Ali prijašnji upravitelji, moji prethodnici,
 ugnjetavahu narod: svakoga su dana od njega uzimali četrdeset šekela srebra za kruh; i njihove su
 sluge ugnjetavale narod. A ja nisam nikada tako učinio, zbog straha Božjega. ¹⁶ Čak sam se jednako
 držao posla oko zida i nisam kupio ni jedne njive! Svi su moji momci bili ondje okupljeni na poslu.
¹⁷ Za mojim su stolom jeli Židovi i odličnici, njih stotinu i pedeset na broju, osim onih koji su k
¹⁸ nama dolazili iz okolnih naroda. Svakoga se dana o mom trošku pripremalo jedno goveće, šest
 biranih ovaca i peradi; svakih deset dana donosilo se obilje vina za sve. A opet nisam nikada tražio

upraviteljskog poreza na kruh, jer je narod već bio teško opterećen. ¹⁹ Spomeni se, Bože moj, za moje dobro svega što sam učinio ovome narodu!

Chapter 6

¹ Kad su Sanbalat, Tobija, Gešem Arapin i ostali naši neprijatelji došli da sam obnovio zid i da nije u njemu ostalo pukotine - do toga vremena nisam zapravo bio namjestio krila na vratima -
² poručio mi Sanbalat i Gešem: "Dođi da se sastanemo u Kefiri, u Dolini ononskoj." Ali su mi oni
³ zlo mislili. Zato sam im poslao glasnike s ovim odgovorom: "Zauzet sam velikim poslom i ne mogu sići: posao bi zastao kad bih ga ostavio da dođem k vama!" ⁴ Ćetiri su mi puta slali isti poziv i ja sam im odgovarao isti odgovor. ⁵ Tada, peti put, s istom nakanom, poslao mi Sanbalat svoga slugu s otvorenim pismom. ⁶ U njemu je pisalo: "Čuje se u narodima - a Gašmu potvrđuje - da se ti i Židovi spremate na bunu; zato da i gradiš zid i da želiš postati njihovim kraljem, kako vele. ⁷ I da si postavio proroke da proglase tvoj uspjeh u Jeruzalemu i da kažu: Judeja ima kralja! Sada će ti glasovi stići kralju do ušiju: zato dođi da se posavjetujemo." ⁸ Ali sam mu ja odgovorio: "Ništa nije tako kao što tvrdiš; sve je to samo izmišljotina tvoga srca." ⁹ Jer su nas oni htjeli uplašiti govoreći: "Klonut će im ruke od posla i neće ga završiti nikada." A ja sam, naprotiv, ukrijepio ruke svoje! ¹⁰ Pošao sam Šemaji, sinu Delaje, sina Mehetabelova, koji se bijaše zatvorio u svojoj kući. On mi objavi: "Nađimo se u Domu Božjemu, usred Hekala, i zatvorimo vrata Hekala jer će doći da te ubiju. Jest, još nećeš doći da te ubiju!" ¹¹ A ja odgovorih: "Zar da bježi čovjek kao što sam ja? Koji čovjek, meni sličan, može ući u Hekal i ostati živ? Ne, ja ne idem." ¹² I tada razabrah: nije ga poslao Bog, nego mi je objavio proroštvo, jer su ga Tobija i Sanbalat podmitili,
¹³ da bih, uplašen, učinio onako te sagriješio. To bi im poslužilo da me ozloglase i da mi se rugaju!
¹⁴ Sjeti se, Bože moj, Tobije i Sanbalata prema ovim njihovim djelima, a i proročice Noadje i ostalih proroka što me htjedoše uplašiti. ¹⁵ Zid je završen dvadeset i petog Elula, za pedeset i dva dana.
¹⁶ A kad su došli svi naši neprijatelji i vidjeli svi pogani oko nas, bilo je to čudo u očima njihovim, jer su shvatili da je Bog naš učinio to djelo. ¹⁷ A onih dana mnogi su židovski velikaši često slali svoja pisma Tobiji i mnoga su primali od Tobije. ¹⁸ Jer u Judeji bijahu mnogi s njime zakletvom

povezani: tÓa bio je u rodu sa Šekanjom, sinom Arahovim, i sinom njegovim Johananom, koji je
 19
 uzeo za ženu kær Mešulama, sina Berekjina. I velièali su preda mnogom njegova djela, a njemu
 prenosili moje rijeèi. Zato je Tobija i slao pisma da me uplaši.

Chapter 7

1 A kad je zid bio sagrađen i kad sam namjestio vratna krila, postavljeni su èuvari na vratima
 i pjevaèi i leviti. 2 Upravu sam Jeruzalema povjerio Hananiju, svome bratu, i Hananiji, zapovjedniku
 tvrđave, jer je ovaj bio èovjek povjerenja i bojao se Boga kao malo tko. 3 Rekao sam im:
 "Jeruzalemska vrata neka se ne otvaraju dok sunce ne ogrije; a dok ono bude još visoko, neka ih
 zatvore i prebace prijevornice. Treba postaviti straže uzete između žitelja jeruzalemskih: svakoga
 na njegovo mjesto, svakoga nasuprot njegovoj kuæi. 4 Grad je bio prostran i velik, ali je u njemu
 bilo malo stanovnika jer nije bilo sagrađenih kuæa. 5 A Bog me moj nadahnuo te sam skupio
 velikaše, odliènike i narod da se unesu u rodovnike. Tada sam našao rodovnik onih koji su se prije
 6 vratili. U njemu nađoh zapisano: Evo ljudi iz pokrajine koji su došli iz sužanjstva u koje ih bijaše
 odveo Nabukodonozor, babilonski kralj. Vratili su se u Jeruzalem i Judeju, svaki u svoj grad.
 7 Došli su sa Zerubabelom, Ješ uom, Nehemijom, Azarjom, Raamjom, Nahamanijem, Mordokajem,
 Bilšanom, Misperetom, Bigvajem, Nehumom, Baanom. Broj ljudi naroda Izraelova: 8 Paroševih
 sinova: dvije tisuæe stotinu sedamdeset i dva; 9 sinova Šefatjinih: tri stotine sedamdeset i dva;
 10 Arahovih sinova: šest stotina pedeset i dva! 11 Pahat-Moabovih sinova, to jest Ješ uinih i Joabovih
 sinova: dvije tisuæe osam stotina i osamnaest; 12 sinova Elamovih: tisuæu dvjesta pedeset i èetiri;
 13 Zatuovih sinova: osam stotina èetrdeset i pet; 14 sinova Zakajevih: sedam stotina i šezdeset;
 15 Binujevih sinova: šest stotina èetrdeset i osam; 16 sinova Bebajevih: šest stotina dvadeset i osam;
 17 Azgadovih sinova: dvije tisuæe tri stotine dvadeset i dva; 18 sinova Adonikamovih: šest stotina
 šezdeset i sedam; 19 Bigvajevih sinova: dvije tisuæe šezdeset i sedam; 20 sinova Adinovih: šest
 stotina pedeset i pet; 21 Aterovih sinova, to jest od Ezekije: devedeset i osam; 22 sinova Hašumovih:
 trista dvadeset i osam; 23 Besajevih sinova: trista dvadeset i èetiri; 24 sinova Harifovih: stotinu i
 dvanaest; 25 Gibeonovih sinova: devedeset i pet; 26 ljudi iz Betlehema i Netofe: stotinu osamdeset

²⁷ i osam; ²⁸ ljudi iz Anatota: stotinu dvadeset i osam; ljudi iz Bet Azmaveta: èetrdeset i dva;
²⁹ ljudi iz Kirjat Jearima, Kefire i Beerota: sedam stotina èetrdeset i tri; ³⁰ ljudi iz Rame i Gabe:
³¹ šest stotina dvadeset i jedan; ljudi iz Mikmasa: stotinu dvadeset i dva; ³² ljudi iz Betela i Aja:
³³ stotinu dvadeset i tri; ljudi iz Neba: pedeset i dva; ³⁴ sinova drugoga Elama: tisuæu dvjesta
³⁵ pedeset i èetiri; Harimovih sinova: trista dvadeset; ³⁶ ljudi iz Jerihona: trista èetrdeset i pet;
³⁷ ljudi iz Loda, Hadida i Onona: sedam stotina dvadeset i jedan; ³⁸ sinova Senajinih: tri tisuæe
³⁹ devet stotina i trideset. Sveæenika: sinova Jedajinih, to jest iz kuæe Ješuine: devet stotina
⁴⁰ sedamdeset i tri; Imerovih sinova: tisuæu pedeset i dva; ⁴¹ sinova Fašhurovih: tisuæu dvjesta
⁴² èetrdeset i sedam; Harimovih sinova: tisuæu i sedamnaest. ⁴³ Levita: Ješuinih sinova, to jest
⁴⁴ Kadmielovih i Hodvinih: sedamdeset i èetiri. Pjevaèa: Asafovih sinova: stotinu èetrdeset i osam.
⁴⁵ Vratara: sinova Šalumovih, sinova Aterovih, sinova Talmonovih, sinova Akubovih, Hatitinih
⁴⁶ sinova, sinova Šobajevih: stotinu trideset i osam. Netinaca: sinova Sihinih, sinova Hasufinih,
⁴⁷ sinova Tabaoovih, sinova Kerosovih, sinova Sijajevih, sinova Fadonovih, ⁴⁸ sinova Lebaninih,
⁴⁹ sinova Hagabinih, sinova Šalmajevih, sinova Hananovih, sinova Gidelovih, sinova Gaharovih,
⁵⁰ sinova Reajinih, sinova Resinovih, sinova Nekodinih, ⁵¹ sinova Gazamovih, sinova Uzinih,
⁵² sinova Fasealovih, sinova Besajevih, sinova Merinimovih, sinova Nefišesimovih, ⁵³ sinova
⁵⁴ Bakbukovih, sinova Hakufinih, sinova Harhurovih, sinova Baslitovih, sinova Mehidinih, sinova
⁵⁵ Haršinih, sinova Barkošovih, sinova Sistrinih, sinova Tamahovih, ⁵⁶ sinova Nasijahovih, sinova
⁵⁷ Hatifinih. Sinova Salomonovih slugu: sinova Sotajevih, sinova Soferetovih, sinova Feridinih,
⁵⁸ sinova Jaalinih, sinova Darkonovih, sinova Gidelovih, ⁵⁹ sinova Šefatjinih, sinova Hatilovih,
⁶⁰ sinova Pokeret-Sebajinih, sinova Amonovih. Svega netinaca i sinova Salomonovih slugu tri
⁶¹ stotine devedeset i dva. Slijedeæi ljudi koji su došli iz Tel Melaha, Tel Harše, Keruba, Adona i
⁶² Imera nisu mogli dokazati da su njihove obitelji i njihov rod izraelskog podrijetla: sinovi Delajini,
⁶³ sinovi Tobijini, sinovi Nekodini: šest stotina èetrdeset i dva. A od sveæenika: sinovi Hobajini,
sinovi Hakosovi, sinovi Barzilaja - onoga koji se oženio jednom od kæeri Barzilaja Gileađanina te

uzeo njegovo ime.⁶⁴ Ovi su ljudi tražili svoj zapis u rodovnicima, ali ga nisu mogli naći: bili su isključeni iz svećeništva⁶⁵ i namjesnik im zabrani blagovati od svetiinja sve dok se ne pojavi svećenik za Urim i Tumin.⁶⁶ Ukupno je na zboru bilo četrdeset i dvije tisuće tri stotine i šezdeset osoba,⁶⁷ ne računajući njihove sluge i sluškinje, kojih bijaše sedam tisuća tri stotine trideset i sedam. Bilo je i dvije stotine četrdeset i pet pjevača i pjevačica,⁶⁸ četiri stotine trideset i pet deva i šest tisuća sedam stotina i dvadeset magaraca.⁶⁹ Pojedini glavari obitelji dadoše priloge za gradnju. Namjesnik je položio u riznicu tisuću drahmi zlata, pedeset vrèeva, trideset svećeničkih haljina.⁷⁰ Neki su od glavara obitelji dali u poslovnu riznicu dvadeset tisuća drahmi zlata i dvije tisuće dvije stotine mina srebra.⁷¹ A darova ostalog puka bilo je do dvadeset tisuća drahmi zlata, dvije tisuće mina srebra i šezdeset i sedam svećeničkih haljina.⁷² Svećenici, leviti, vratari, pjevači, netinci i sav Izrael naseliše se svaki u svoj grad. A kada se približio sedmi mjesec, već su sinovi Izraelovi bili u svojim gradovima.

Chapter 8

¹ Tada se skupi sav narod kao jedan čovjek na trg koji je pred Vodenim vratima. Rekoše književniku Ezri da donese knjigu Mojsijeva zakona što ga je Jahve dao Izraelu.² I prvoga dana sedmoga mjeseca svećenik Ezra donese Zakon pred zbor ljudi, žena i sviju koji su bili sposobni da ga razumiju.³ Na trgu koji je pred Vodenim vratima počeo je čitati knjigu, od ranoga jutra do podneva, pred ljudima, ženama i pred onima koji su bili zreli. Sav je narod pozorno slušao knjigu Zakona.⁴ Književnik Ezra stajao je na drvenu besjedištu koje su podigli za tu zgodu. Kraj njega stajahu: s desne strane Matitja, Šema, Anaja, Urija, Hilkija i Maaseja, a s lijeve strane Pedaja, Mišael, Malkija, Hašum, Hašbadana, Zaharija i Mešulam.⁵ Ezra je otvorio knjigu na čitav svemu narodu - jer je bio poviše od svega naroda - a kad ju je otvorio, sav narod ustade.⁶ Tada Ezra blagoslovi Jahvu, Boga velikoga, a sav narod, podignutih ruku, odgovori: "Amen! Amen!" Zatim su kleknuli i poklonili se pred Jahvom, licem do zemlje.⁷ A leviti Ješua, Bani, Šerebja, Jamin, Akub, Šabtaj, Hodija, Maaseja, Kelita, Azarja, Jozabad, Hanan i Pelaja objašnjavahu Zakon narodu, a narod stajao je na svome mjestu.⁸ I čitahu iz knjige Božjeg zakona po odlomcima i razlagahu

9
 smisao da narod može razumjeti što se čita. Potom namjesnik Nehemija, i svećenik i književnik Ezra, i leviti koji poučavahu narod rekoše svemu narodu: "Ovo je dan posvećen Jahvi, Bogu vašemu! Ne tugujte, ne plaćite!" Jer sav narod plakaše slušajući riječi Zakona. 10 I još im reče Nehemija: "Pođite i jedite masna jela, i pijte slatko, i pošaljite dio onima koji nemaju ništa pripremljeno, jer ovo je dan posvećen našem Gospodu. Ne žalostite se: radost Jahvina vaša je jakost." 11 I leviti umirivahu sav narod govoreći: "Umirite se: ovaj je dan svet. Ne tugujte!" 12 I ode sav narod da jede i pije, i da šalje obroke, i da slavi veliko slavlje: jer su shvatili riječi koje su im objavljene. 13 Drugog dana skupiše se glavari obitelji svega naroda, svećenici i leviti oko književnika Ezre da pouče riječi Zakona. 14 I nađoše napisano u Zakonu što ga je Jahve naredio preko sluge Mojsija: "Sinovi Izraelovi neka borave pod sjenicama za svečanosti u sedmom mjesecu." 15 Ćim su čuli, proglasiše u svim svojim gradovima i u Jeruzalemu: "Idite u goru i donesite granja maslinova i granja divlje masline, mirtovih i palmovih grana i granja ostaloga lisnatog drveća da naćinimo sjenice, kako je propisano." 16 I ode narod i donese granja i naćiniše sjenice, svaki na svom krovu i svojim dvorištima, u predvorjima Doma Božjega, na trgu kod Vodenih vrata i na onom kod Efrajimovih vrata. 17 Sav zbor onih koji su se vratili iz sužanjstva naćini sjenice i boravili su u njima - Izraelci nisu toga ćinili od vremena Jošue, sina Nunova, sve do toga dana. I bila je veoma velika radost. 18 Ezra je čitao knjigu Zakona Božjeg svakog dana, od prvoga do posljednjega. Sedam se dana svetkovao blagdan, a osmoga je dana bio svećani zbor, kako je propisano.

Chapter 9

1 Dvadeset i četvrtoga dana toga mjeseca skupiše se Izraelci na post, u pokornićkim vrećama i posuti prašinom. 2 Rod se Izraelov odvojio od svih tućinaca: pristupili su i ispovijedali svoje grijehe i bezakonja svojih otaca. 3 Stajali su, svatko na svome mjestu, i čitali knjigu Zakona Jahve, Boga svoga, ćetvrtinu dana; za druge su ćetvrtine ispovijedali svoje grijehe i klanjali se Jahvi, Bogu svome. 4 A Ješua, Bani, Kadmiel, Šebanija, Buni, Šerebja, Bani i Kenani, popevši se na poviše mjesto za levite, vapili su snaćnim glasom Jahvi, Bogu svome. 5 I govorahu leviti Ješua, Kadmiel, Bani, Hašabneja, Šerebja, Hodija, Šebanija i Petahja: "Ustanite, blagoslivljajte Jahvu, Boga našega! Blagoslovljen da si, Jahve, Bože naš, odvijeka do vijeka! I neka je blagoslovljeno tvoje Ime slavno, iznad svakog blagoslova i hvale uzvišeno. 6 Ti si, Jahve, Jedini! Ti si stvorio nebo, i nebesa nad nebesima, i vojsku njihovu, zemlju i sve što je na njoj, mora i što je u njima. Ti sve to oćivljavaš,

i vojske se nebeske tebi klanjaju. ⁷ Ti si, Jahve, Bog, koji si Abrama izabrao, iz Ura kaldejskoga
 njega izveo i dao mu ime Abraham. ⁸ Vjerno si srce njegovo pred sobom našao i Savez s njim
 sklopio da æeš mu dati zemlju kanaansku, i hetitsku i amorejsku, i perižansku, jebusejsku i
 girgašansku, njemu i potomstvu njegovu. I svoja si obeæanja ispunio, jer si pravedan. ⁹ Nevolju
 si otaca naših u Egiptu vidio, i vapaj si njihov èuo kraj Mora crvenoga. ¹⁰ Znacima si se i èudesima
 oborio na faraona i na sve sluge njegove, i na sav narod zemlje njegove; jer znao si kolika je bila
 protiv njih drskost njihova. Sebi si ime stekao koje do danas traje. ¹¹ More si pred njima razdvojio:
 prešli su usred mora po suhu. U dubine si utopio progonitelje njihove kao kamen meðu vode silovite.
¹² Stupom oblaka danju si ih vodio, a noæu si stupom ognjenim svijetlio im po putu kojim su hodili.
¹³ Na goru si Sinajsku sišao i s neba im govorio; i dao si im pravedne naredbe, èvrste zakone,
 zapovijedi izvrsne i uredbe. ¹⁴ Ti si im objavio svoju svetu subotu, zapovijedi, naredbe i Zakon si
 im propisao po glasu sluge svoga Mojsija. ¹⁵ S neba si ih hranio kruhom za njihove gladi, za njihovu
 si žeð iz stijene vodu izveo. Ti si im zapovjedio da poðu zaposjesti zemlju za koju si se zakleo da
 æeš im dati. ¹⁶ Ali se oni i oci naši uzjoguniše, vratove ukrutiše i zapovijedi tvojih nisu slušali.
¹⁷ Poslušnost su odbili, zaboravili èudesu što si ih za njih uèinio; ukrutili su vratove, a u glavu
 uvtjeli da u ropstvo se svoje vrate, u Egipat. Ali ti si Bog praštanja, milosrdan i blag, na gnjev si
 spor, a u milosrdðu velik: i nisi ih ostavio! ¹⁸ Èak su naèinili tele saliveno, 'To bog je tvoj', rekoše,
 'koji te izveo iz Egipta!' I teško su hulili, ¹⁹ a ti u beskrajnom milosrdðu nisi ih napuštao u pustinji:
 stup se oblaka nije pred njima skrivao, danju ih je putem vodio, a stup je plameni noæu pred njima
 svijetlio putem kojim su hodili. ²⁰ Dao si im svoga Duha dobrog da ih nauèiš mudrosti, mÓane
 svoje nisi uskratio njihovim ustima, i u žeði si im vode pružio. ²¹ Èetrdeset godina krijepio si ih u
 pustinji: ništa im nije nedostajalo: niti im se odijelo deralo, niti su im noge oticale. ²² I dao si im
 kraljevstva i narode i razdijelio ih granicama: zaposjeli su zemlju Sihona, kralja hešbonskoga, i
 zemlju Oga, kralja bašanskoga. ²³ I sinove si im umnožio kao zvijezde nebeske, i u zemlju si ih
 doveo za koju si rekao njihovim ocima da æe uæi u nju i zaposjesti je. ²⁴ Sinovi su ušli i pokorili
 zemlju, a ti si pred njima svladao stanovnike zemlje, Kanaance, i predao si u ruke njihove kraljeve
 i narode zemlje da rade s njima što ih je volja; ²⁵ osvojili su gradove tvrde i zemlju plodnu i
 naslijedili kuæe pune svakog dobra, isklesane zdence, vinograde, maslinike i mnogo plodnog
 drveæa: jeli su, sitili se i debljali i užívali u velikoj dobroti tvojoj. ²⁶ Ali su se bunili i odvrkli tebe,

i Zakon su tvoj bacili za leđa, ubijali su proroke, koji su ih obrađali da se tebi vrate, i grdno su hulili. ²⁷ U ruke si ih tada predao osvajačima, koji su ih tlačili. A u vrijeme muke svoje tebi su vapili i ti si ih s neba uslišio i u velikoj dobroti svojoj slao si im izbavitelje, koji su ih iz ruku tlačitelja njihovih izbavljali. ²⁸ Ali čim bi se smirili, opet su pred tobom zlo činili, a ti si ih puštao u ruke neprijatelja njihovih, koji su ih mučili. I opet su k tebi vapili i ti si ih s neba uslišio: u milosrđu svojem mnogo si ih puta izbavio. ²⁹ Ti si ih opominjao da se vrate tvome Zakonu: ali se oni uzjoguniše, nepokorni tvojim zapovijedima; griješili su protiv naredaba tvojih, a čovjek živi kad ih obdržava. Leđa su izvlačili, šije ukrućivali i nisu slušali. ³⁰ Mnogo si godina bio strpljiv s njima i svojim si ih Duhom opominjao po službi svojih proroka; no nisu slušali. Tada si ih predao u ruke naroda zemaljskih. ³¹ U velikom milosrđu svojem ti ih nisi uništio, ni ostavio ih nisi, jer si ti Bog milostiv i pun samilosti. ³² A sada, o Bože naš, veliki Bože, jaki i strašni, koji čuvaš Savez i dobrohotnost, neka ne bude pred licem tvojim neznatna sva ova nevolja koja je snašla nas, kraljeve naše i knezove, svećenike i proroke naše, očeve naše i sav narod tvoj od vremena asirskih kraljeva pa do danas. ³³ Ti si pravedan u svemu što nas je snašlo, jer si ti pokazao vjernost, a mi zloću svoju. ³⁴ Kraljevi naši i knezovi, svećenici i oci naši nisu vršili Zakona tvoga, nisu osluškivali naredaba tvojih i opomena koje si im davao. ³⁵ Premda su bili u svom kraljevstvu, u velikim dobrima koja si im činio, u prostranoj i plodnoj zemlji koju si im dao, oni ti nisu služili i od svojih zlih djela nisu se odvraćali. ³⁶ Mi smo danas, evo, robovi i u zemlji koju si bio dao ocima našim da uživaju njene plodove i njena dobra, evo u njoj mi robujemo. ³⁷ Njeni obilni prihodi idu kraljevima koje si nam postavio zbog grijeha naših, i gospodare oni po volji svojoj tjesloma našim i stokom našom. Ah, u velikoj smo nevolji!

Chapter 10

¹ I zbog svega toga obvezujemo se pismeno na vjernost." Na zapečaćenoj ispravi stajala su imena naših knezova, levita i svećenika ... ² Na zapečaćenoj ispravi su bili: namjesnik Nehemija, sin Hakalijin, i Sidkija, ³ Seraja, Azarja, Jeremija, ⁴ Pašhur, Amarja, Malkija, ⁵ Hatuš, Šebanija, Maluk, ⁶ Harim, Meremot, Obadja, ⁷ Daniel, Gineton, Baruk, ⁸ Mešulam, Abija, Mijamin, ⁹ Maazja, Bilgaj, Šemaja - to su svećenici. ¹⁰ Zatim leviti: Ješua, sin Azanijin, Binuj, od sinova Henadadovih

¹¹ - Kadmiel, i braća njihova: Šekanija, Hodija, Kelita, Pelaja, Hanan, ¹² Mika, Rehob, Hašabja,
¹³ Zakur, Šerebja, Šebanija, ¹⁴ Hodija, Bani, Beninu. ¹⁵ Glavari naroda: Paroš, Pahat Moab, Elam,
¹⁶ Zatu, Bani, ¹⁷ Buni, Azgad, Bebaj, ¹⁸ Adonija, Bigvaj, Adin, ¹⁹ Ater, Ezekija, Azur, ²⁰ Hodija,
²¹ Hašum, Besaj, ²² Harif, Anatot, Nebaj, ²³ Magpijaš, Mešulam, Hazir, ²⁴ Mešezabel, Sadok, Jadua,
²⁵ Pelatja, Hanan, Anaja, ²⁶ Hošea, Hananija, Hašub, ²⁷ Haloheš, Pilha, Šobek, ²⁸ Rehum, Hašabna,
²⁹ Maaseja, ³⁰ Ahija, Hanan, Anan, ³¹ Maluk, Harim, Baana. ... ali i ostali narod, svećenici, leviti
- vratari, pjevači, netinci - i svi koji su se prema Zakonu Božjem odvojili od zemaljskih naroda, a
i njihove žene, sinovi i kćeri, svi koji su bili sposobni da razumiju, ³² priključili su se svojoj braći
i glavarima te su se obvezali prisegom i zakletvom da će stupati prema Zakonu Božjem, koji je
dan po rukama Mojsija, sluga Božjega, i da će držati i vršiti sve zapovijedi Jahve, Boga našega,
³³ njegove naredbe i zakone. I osobito: da nećemo davati svojih kćeri narodima zemaljskim i
njihovih kćeri nećemo uzimati svojim sinovima. ³⁴ I ako narodi zemlje donesu na prodaju robu
ili kakvo god žito u dan subotnji, mi ništa nećemo od njih kupovati u subotu ni u drugi posvećeni
dan. Svake sedme godine ostavljat ćemo zemlju da počine i otpuštati dugove svake ruke. ³⁵ Uzeli
smo kao obavezu: da ćemo svake godine davati trećinu šekela za bogoslužje u Domu Boga svojega:
³⁶ za postavljeni kruh, za trajne prinose i za svagdanje paljenice, za žrtve subotnje, mladog
mjeseca, blagdanske i za okajnice, da se pomiri Izrael; i za svaku službu u Domu Boga našega.
³⁷ Mi svećenici, leviti i narod bacili smo ždrijež za prinos drva koja treba da određenog dana svake
godine prema svojim obiteljima donosimo u Dom Boga našega za vatru na žrtveniku Jahve, Boga
našega, kako je zapisano u Zakonu; ³⁸ da ćemo svake godine donositi u Dom Jahvin prvine od
plodova zemlje i prve plodove svakoga drveta ³⁹ i prvorodne sinove i prvine svoje stoke, kako je
to pisano u Zakonu - prvine od krupne i sitne stoke neka se odnose u Dom Boga našega, jer su
određene svećenicima koji služe u Domu Boga našega. ⁴⁰ Povrh toga prvine svojih naćava, plodova
svakog drveta, novoga vina i ulja nosit ćemo svećenicima u sobe Doma Boga našega; a desetinu
od svoje zemlje levitima, jer leviti uzimaju desetinu u svim mjestima gdje radimo. ⁴¹ Svećenik,
sin Aronov, neka prati levite kad skupljaju desetinu. Leviti neka donose desetinu desetine u Dom
Boga našega, u sobe riznice, ⁴² jer su onamo dužni, Izraelci i leviti donositi prinos od žita, vina i
ulja. Ondje se nalaze posude svetišta, svećenici u službi, vratari i pjevači. Nećemo više zanemarivati
Doma Boga svojega.

Chapter 11

¹ Tada se nastaniše knezovi narodni u Jeruzalemu. Ostali je narod bacao ždrijeb da od svakih deset ljudi izađe jedan koji æ stanovati u svetom gradu Jeruzalemu, dok æ ostalih devet ostati u drugim gradovima. ² I narod je blagoslovio sve ljude koji su dragovoljno htjeli živjeti u Jeruzalemu. ³ A evo glavara pokrajinskih koji su se nastanili u Jeruzalemu i po gradovima Judeje. Izrael, sveæenici, leviti, netinci i sinovi Salomonovih slugu nastanili su se u svojim gradovima, svaki na svome posjedu. ⁴ U Jeruzalemu se nastaniše sinovi Judini i sinovi Benjaminovi. Od sinova Judinih: Ataja, sin Uzije, sina Zaharijina, sina Amarjina, sina Šefatjina, sina Mahalalelova, od sinova Faresovih; ⁵ Maaseja, sin Baruha, sina Kol-Hozea, sina Hazaje, sina Adaje, sina Jojariba, sina Zaharije, sina Šelina. ⁶ Svega je bilo Faresovih sinova u Jeruzalemu èetiri stotine šezdeset i osam ljudi sposobnih za boj. ⁷ Evo Benjaminovih sinova: Salu, sin Mešulama, sina Joedova, sina Pedajina, sina Kolajina, sina Maasejina, sina Itielova, sina Ješajina, ⁸ i braæa njegova: sposobnih za boj devet stotina dvadeset i osam. ⁹ Joel, sin Zikrijevi, bio je njihov zapovjednik, i Juda, sin Hasenuin, drugi upravitelj grada. ¹⁰ Od sveæenika: Jedaja, Jojarib, Jakin, ¹¹ Seraja, sin Hilkije, sina Mešulama, sina Sadoka, sina Merajota, sina Ahituba, predstojnik Doma Božjega, i ¹² njihova braæa koja su vršila službu u Domu: osam stotina dvadeset i dvojica; i Adaja, sin Jerohama, sina Pelalije, sina Amsija, sina Zaharije, sina Pašhura, sina Malkijina, ¹³ i njegova braæa, glavari obitelji: dvjesto èetrdeset i dvojica; i Amasaj, sin Azarela, sina Ahzaja, sina Mešilemota, sina Imerova, ¹⁴ i njihove braæe, sposobnih za boj: stotinu dvadeset i osam. Zapovjednik nad njima bio je Zabdiel, sin Hagedolimov. ¹⁵ Od levita: Šemaja, sin Hašuba, sina Azrikama, sina Hašabje, sina Bunijeva; ¹⁶ i Šabtaj i Jozabad, od glavara levitskih, za nadzor vanjskih poslova Doma Božjega; ¹⁷ i Matanija, sin Miheja, sina Zabdijeva, sina Asafova, koji je ravnao psalmima, poèinjao zahvale i molitve; i Bakbukja, drugi među svojom braæom; i Abda, sin Šamue, sina Galala, sina Jedutunova. ¹⁸ Svega je levita bilo u Svetom gradu: dvjesto osamdeset i èetiri. ¹⁹ A vratari: Akub, Talmon i njihova braæa koja su èuvala stražu na vratima: stotinu sedamdeset i dva. ²⁰ A ostali Izraelci, sveæenici i leviti, nastaniše se u svim gradovima Judeje, svaki na svojoj baštini i po naseljima u njihovim poljima. ²¹ Netinci su stanovali u Ofelu; Siha i Gišpa bijahu na èelu netinaca. ²² Predstojnik je levitima u Jeruzalemu bio Uzi, sin Banija, sina Hašabje, sina Matanije, sina Mihejina. On je bio

od sinova Asafovih, koji su bili pjevači za službu Doma Božjega. ²³ Jer je za njih bila kraljeva zapovijed i uredba za svakodnevnu službu. ²⁴ Petahja, sin Mešezabelov, od sinova Zeraha, sina Judina, bio je kraljev povjerenik za sve poslove s narodom. ²⁵ Od sinova Judinih nastanili su se u Kirjat Haarbi i njezinim zaseocima, u Dibonu i njegovim zaseocima, u Jekabseelu i njegovim naseljima, ²⁶ u Jesui, u Moladi, u Bet Peletu, ²⁷ u Hasar Šualu, u Beer Šebi i u njenim zaseocima, ²⁸ u Siklagu, u Mekoni i njenim zaseocima, ²⁹ u En Rimonu, u Sori, u Jarmutu, ³⁰ Zanoahu, Adulamu i njihovim naseljima; u Lakišu i njegovim poljima, u Azeki i njenim zaseocima: tako su se naselili od Beer Šebe sve do Hinomske doline. ³¹ Benjaminovi sinovi življahu u Gebi, Mikmasu, Aju i Betelu i u njihovim zaseocima, ³² u Anatotu, Nobu, Ananiji, ³³ Hasoru, Rami, Gitajimu, ³⁴ Hadidu, Seboimu, u Nebalatu, ³⁵ Lodu, Ononu i u Dolini ruketvoraca. ³⁶ Skupine levita nalazile su se u Judi i Benjaminu.

Chapter 12

¹ Ovo su svećenici i leviti koji su došli sa Zerubabelom, sinom Šealtielovim, i Ješ uom: Seraja, Jeremija, Ezra, ² Amarja, Maluk, Hatuš, ³ Šekanija, Rehum, Meremot, ⁴ Ido, Gineton, Abija, ⁵ Mijamin, Maadja, Bilga, ⁶ Šemaja, Jojarib, Jedaja, ⁷ Salu, Amok, Hilkija i Jedaja. To su bili glavari svećenički i njihova braća za Ješuina vremena. ⁸ A leviti: Ješua, Binuj, Kadmiel, Šerebja, Juda i Matanija - ovaj potonji i njegova braća ravnali su hvalospjevima. ⁹ Bakbukja i Uni i braća njihova izmjenjivali su se s njima u službi. ¹⁰ Ješua rodi Jojakima; Jojakim rodi Elijašiba, a Elijašib Jojadu; ¹¹ Jojada rodi Jonatana, a Jonatan rodi Jaduu. ¹² U Jojakimovo vrijeme glavari svećeničkih obitelji bijahu: Serajine obitelji Meraja; Jeremijine Hananja; ¹³ Ezrine Mešulam; Amarjine Johanan; ¹⁴ Malukove Jonatan; Šebanijine Josip; ¹⁵ Harimove Adna; Meremotove Helkaj; ¹⁶ Idove Zaharija; Ginetonove Mešulam; ¹⁷ Abijine Zikri; Minjaminove ...; obitelji Moadjine Piltaj; ¹⁸ Bilgine Šamua; Šemajine Jonatan; ¹⁹ Jojaribove Matenaj; Jedajine Uzi; ²⁰ Saluove Kelaj; Amokove Eber; ²¹ Hilkijine Hašabja; Jedajine Netanel.

22

U vrijeme Elijašiba, Jojade, Johanana i Jadue bili su popisani glavari levitskih obitelji i svećenici sve do kraljevanja Darija Perzijanca. ²³ Sinovi Levijevi: glavari obitelji bili su zabilježeni u Knjizi

ljetopisa, do vremena Johanana, sina Elijašibova. ²⁴ Glavari levitski bili su: Hašabja, Šerebja, Ješua, Binuj, Kadmiel, a njihova braća, koja su stajala prema njima da pjevaju naizmjenično pohvale

i zahvalnice prema uredbama Davida, Božjeg čovjeka, ²⁵ bijahu: Matanija, Bakbukja i Obadja. A

Mešulam, Talmon i Akub, vratari, čuvali su stražu kod skladišta blizu vrata. ²⁶ Ti su živjeli u vrijeme Jojakima, sina Ješue, sina Josadakova, i u vrijeme upravitelja Nehemije i književnika

svećenika Ezre. ²⁷ Kad je bila posveta jeruzalemskoga zida, potražili su levite svugdje gdje su stanovali da ih dovedu u Jeruzalem te proslave posvetu radošću, zahvalnicama i pjesmom uz

cimbale, harfe i citre. ²⁸ I skupiše se pjevači, sinovi Levijevi, iz kraja oko Jeruzalema, iz netofatskih

sela, ²⁹ iz Bet Hagilgala, iz Gebe i polja Azmaveta: jer su pjevači sebi sagradili sela oko Jeruzalema.

³⁰ Svećenici i leviti očistili su sebe, a zatim su očistili narod, vrata i zid. ³¹ Tada sam izveo judejske knezove na zid i sastavio dva velika zbora. Prvi je išao desno niza zid, prema Smetlišnim vratima;

³² za njima su išli Hošaja i polovina judejskih knezova - ³³ Azarja, Ezra i Mešulam, ³⁴ Juda,

Benjamin, Šemaja i Jeremija, ³⁵ a od svećeničkih sinova s trubljam: Zaharija, sin Jonatana, sina

Šemaje, sina Matanije, sina Mikaje, sina Zakura, sina Asafa, ³⁶ s braćom njihovom Šemajom, Azarelom, Milalajem, Gilalajem, Maajem, Netanelom, Judom, Hananijem, s glazbalima Davida,

Božjega čovjeka. A Ezra, književnik, išao je pred njima. ³⁷ Kod Izvorskih vrata popeli su se njima nasuprot kraj stepenica Davidova grada, zidnim usponom od Davidove palače sve do Vodenih vrata

na istoku. ³⁸ Drugi zbor, a za njim ja i polovica narodnih knezova, išao je nalijevo zidom i Pečkom

kulom sve do Tržnog zida, ³⁹ pa onda iznad Efrajimovih vrata, Starih vrata, Ribljih vrata,

Hananelove kule, kule Meaha, sve do Ovčjih vrata. Zaustavili su se kod Zatvorskih vrata. ⁴⁰ Potom

su oba zbor zauzela mjesto u Domu Božjem. Tako i ja i sa mnom polovica odličnika, ⁴¹ svećenici

Elijakim, Maaseja, Minjamin, Mikaja, Elijoenaj, Zaharija, Hananija s trubama, ⁴² zatim Maaseja, Šemaja, Eleazar, Uzi, Johanana, Malkija, Elam i Ezer. Pjevači su pjevali pod ravnanjem Jizrahjinim.

⁴³ Toga su dana prinesene velike žrtve, ljudi su dali oduška radosti, jer ih je Bog ispunio velikom

radošću, veselile se i žene i djeca. I radost Jeruzalema čula se nadaleko. ⁴⁴ U to su vrijeme postavljeni ljudi da nadziru spremišta prinosa, prvina, desetina i da s polja uz gradove sabiru dijelove

koje Zakon dodjeljuje svećenicima i levitima. Jer su se Judejci radovali svećenicima i levitima

45 koji su bili u službi. Oni su vršili službu Bogu svome i službu oèišæenja - kao i pjevaèi i vratari
 - prema odredbi Davida i njegova sina Salomona. 46 Jer od Davidovih i Asafovih dana, od davnine,
 postoje pjevaèki glavari i pjesme pohvalne i zahvalnice Bogu. 47 Zato je sav Izrael u vrijeme
 Zerubabela i u Nehemijino vrijeme dan za danom davao dijelove odreðene za pjevaèe i vratare.
 Davali su levitima posveæene darove, a leviti su davali sinovima Aronovim.

Chapter 13

1 U ono vrijeme èitala se narodu knjiga Mojsijeva i ondje se našlo zapisano da Amonac i Moabac
 ne smiju nikada uæi u zbor Božji, 2 jer nisu sinovima Izraelovima izašli u susret s kruhom i vodom,
 nego su èak najmili protiv njih Bileama da ih prokune, ali je naš Bog obratio kletvu u blagoslov.
 3 Kad su èuli Zakon, iskljuèili su iz Izraela sve strance. 4 A prije toga sveæenik Elijašib, postavljen
 nad sobama Doma Boga našega, bijaše svom roðaku Tobiji 5 uredio prostranu sobu gdje su se prije
 ostavljali prinosi, tamjan, posuðe, desetine žita, vina i ulja, odreðene za levite, pjevaèe i vratare, i
 doprinosi za sveæenike. 6 U to vrijeme nisam bio u Jeruzalemu, jer sam trideset i druge godine
 babilonskog kralja Artakserksa otišao kralju; ali poslije nekog vremena izmolio sam u kralja 7 da
 se mogu vratiti u Jeruzalem. Tada doznadoh za zlo djelo što ga uèini Elijašib uredivši Tobiji sobu
 u predvorjima Doma Božjega. 8 To me veoma rasrdilo: izbacih iz sobe sav namještaj Tobijina stana
 9 i naredih da se sobe oèiste, zatim unesoh onamo posuðe Doma Božjega, prinose i tamjan.
 10 Doznadoh i to da levitima nisu davali njihovih dijelova i da su se i leviti i pjevaèi, odreðeni za
 službu, razbježali svaki u svoje polje. 11 I prekoriah odlièenike i rekoh: "Zašto je zapušten Dom
 Božji?" 12 Zatim skupih levite i pjevaèe i vratih ih k njihovim službama. Tada je sva Judeja donosila
 u spremišta desetinu žita, vina i ulja. 13 Nad spremištima postavio sam sveæenika Šelemju,
 književnika Sadoka i levita Pedaju, a uz njih Hanana, sina Zakura, sina Matanijina. Njih su smatrali
 pouzdanima; njihova je dužnost bila da dijele svojoj braæi. 14 Zato, sjeti se mene, Bože moj: ne
 prezri mojih pobožnih djela koja uèinih za Dom Boga svoga i za službu u njemu. 15 U ono sam
 vrijeme vidio u Judeji ljude koji gaze u tiješcima u dan subotnji; drugi su nosili snopove žita, tovarili
 na magarce vino, grožðe, smokve i svakojake terete da ih u dan subotnji unesu u Jeruzalem. I

¹⁶ prekorih ljude što u taj dan prodaju živež. A Tirci koji su živjeli u Jeruzalemu donosili su onamo
¹⁷ ribu i svakovrsnu robu da je prodaju Židovima u subotu. Prekorih judejske velikaše i rekoše im:
¹⁸ "Kakvo to zlo djelo činite i skrnavite dan subotnji? Nisu li tako činili i vaši oci te je Bog naš
doveo svu ovu nesreću na nas i na ovaj grad? A zar vi želite umnažati gnjev protiv Izraela skrnaveći
¹⁹ subotu?" I zapovjedih još da uoči subote, kad se mrak spusti na jeruzalemska vrata, zatvore
njihova krila i rekoše neka se ne otvaraju do iza subote! Postavio sam nekoliko svojih momaka na
²⁰ vrata da se ne unosi nikakav tovar u dan subotnji. Jednom su ili dvaput trgovci i prodavači
²¹ svakovrsne robe proveli noć izvan Jeruzalema, ali sam ih upozorio i rekao im: "Zašto provodite
noć pod zidom? Ako to ponovite, dignut ću na vas ruku!" Od toga vremena nisu više dolazili u
²² subotu. Zapovjedio sam levitima da se očeiste i da dođu čuvati vrata, kako bi se svetkovao dan
subotnji. I za ovo se spomeni mene, Bože moj, i smiluj mi se po svome velikom milosrđu!
²³ Onih
²⁴ sam dana vidio i Židove koji se bijahu oženili Ašdođankama, Amonkama i Moapkama. Polovica
njihovih sinova govorila je ašdodski ili jezikom ovoga ili onoga naroda: više nisu znali govoriti
²⁵ židovski. Korio sam ih i proklinjao, neke sam i tukao, čupao im kose i zaklinjao ih Bogom: "Ne
dajite svojih kćeri njihovim sinovima i ne uzimajte žene od njihovih kćeri za svoje sinove, a ni za
²⁶ sebe! Nije li u tome sagriješio Salomon, kralj Izraelov? Među mnogim narodima nije bilo kralja
njemu ravna. Bio je drag Bogu svome i Gospod ga je postavio kraljem nad svim Izraelom. Ali su
²⁷ i njega tuđinke navele na grijeh! Treba li slušati kako i vi činite veliko zlo i postajete nevjerni
²⁸ Bogu našem ženeći se tuđinkama?" Jedan od sinova Jojade, sina velikog svećenika Elijašiba,
²⁹ bijaše zet Horonjaninu Sanbalatu. Njega sam otjerao od sebe. Spomeni se, Bože moj, ovih ljudi,
³⁰ jer su oskvrnuli svećeništvo i zavjet svećenički i levitski. Tako sam ih očistio od svega tuđega
³¹ i opet uspostavio službe svećenika i levita dodijelivši svakome njegov posao. Uredio sam i da
se nose drva u određene dane i prvine. Sjeti me se, Bože moj, za moje dobro!

Esther

Chapter

¹ ¹ Druge godine kraljevanja Ahasvera Velikoga, na prvi dan Nisana, Mordokaj, sin Jaira, sina Šimejeva, sina Kišova, iz Benjaminova plemena, usni san. ² Mordokaj je bio Židov koji je živio u gradu Suzi, ugledan čovjek, činovnik na kraljevom dvoru; ³ bio je jedan od onih zarobljenika što ih je Nabukodonozor, babilonski kralj, protjerao iz Jeruzalema zajedno s Jekonijom, judejskim kraljem. ⁴ Ovo je njegov san. Evo: krikovi i buka, grmljavina i potres; pometenost na zemlji. ⁵ Zatim: dva golema zmaja, oba spremna za borbu, brekæu snažno. ⁶ Na to brektanje svaki se narod pripremi za vojnu kako bi se borio protiv naroda pravednih. ⁷ Bio je dan mraka i tame, jada i pečali, čemera i velike pometenosti na zemlji. ⁸ Sav narod pravednih, smuæen od straha pred vlastitim nesreæama, spremi se na propast i zavapi k Bogu. ⁹ Od toga njihova vapaja neki malen izvor poraste u golemu rijeku, obilatu vodom. ¹⁰ Ogranu svjetlo i sunce te se poniženi uzvisiše i proždriješe moæne. ¹¹ Mordokaj, koji je usnio taj san i nazrijevao što Bog kani učiniti, pošto se probudi, zadrža to u srcu trudeæi se do noæi da svakoj pojedinosti dokuèi znaenje. i Tarom, dvojicom kraljevih eunuha koja su èuvala dvor. ¹³ Slušao je njihove razgovore. I proniknuv jednom njihove osnove, otkri da su se spremali podići ruke na kralja Ahasvera, pa ih prokaza kralju. ¹⁴ A kralj podvrgnu ispitivanju oba eunuha, koji, pošto su priznali, bijahu usmræeni. ¹⁵ Kralj odredi da se zapišu ti događaji da bi se saèuvao spomen na njih, a opisa ih i Mordokaj. ¹⁶ Kralj zbog toga imenova Mordokaja dostojanstvenikom u kraljevskoj palaèi i obdari ga poklonima. ¹⁷ Ali Haman Hamdatin, Agađanin, koji bijaše u èasti kod kralja, nastojaše da naudi Mordokaju i njegovu narodu zbog dvaju kraljevih eunuha.

Chapter 1

¹ ¹ Bilo je u vrijeme Ahasvera, onoga Ahasvera koji je vladao nad sto dvadeset i sedam pokrajina od Indije do Etiopije. ² U to vrijeme, dok je kralj Ahasver sjedio na prijestolju svoga kraljevstva u tvrđavi grada Suze, ³ treæe godine svoga kraljevanja, priredi on gozbu za sve svoje knezove i službenike. Našli su se tako pred njim zapovjednici perzijske i medijske vojske, odličnici i pokrajinski upravitelji. ⁴ Punih sto i osamdeset dana pokazivaše on bogatstvo i slavu kraljevstva svoga i

veličanstveni sjaj veličine svoje.⁵ Kad je prošlo to vrijeme, priredi kralj u vrtnom trijemu svoje palače sedmodnevnu gozbu za sav narod koji se nalazio u tvrđavi grada Suze, od najvišega pa do najnižega.⁶ Zavjese od najfinijeg lana, vune, ljubičasta skrleta bile su prièvršene vrpcama od beza i crvena grimiza o srebrne prstenove na stupovima od bijela mramora. Na podu od zelenog i bijelog mramora, sedefa i skupocjenog kamenja, nalazile se postelje od srebra i zlata.⁷ Za piæe su služili zlatni pehari, sve jedan drugaèiji od drugoga, a vina je bilo kraljevski obilno, kako i dolikuje kraljevskoj moæi.⁸ Pilo se po nekom pravilu, ali ne prisilno, jer je kralj bio naredio svim nadzirateljima svoga dvora da sa svakim postupaju prema njegovoj želji.⁹ I kraljica Vašti priredi gozbu za žene u kraljevskoj palaèi kralja Ahasvera.¹⁰ Sedmoga dana, kad srce kraljevo bijaše veselo od vina, naredi Mehumanu, Bizeti, Harboni, Bigti, Abagti, Zetaru i Karkasu, sedmorici eunuha koji su mu služili,¹¹ da dovedu preda nj kraljicu Vašti s kraljevskom krunom, da bi pokazao narodu i knezovima ljepotu njezinu. Ona je uistinu bila privlaèna.¹² Ali se kraljica Vašti ne htjede odazvati kraljevu pozivu što joj ga preneseše dvorani. Kralj se tada veoma razbjesni i njegova se srdžba rasplamsa.¹³ Onda zapita mudrace koji poznaju vremena. Jer svaki se kraljev posao tako prouèavao meðu onima koji su poznavali zakone i pravo.¹⁴ Najbliži su mu bili Karsena, Šetar, Admata, Taršiš, Mares, Marsena i Memukan, sedam knezova Perzije i Medije. Oni su smjeli gledati kraljevo lice i zauzimali su najistaknutija mjesta u kraljevstvu.¹⁵ Upita ih: "Što treba prema zakonu poduzeti protiv kraljice Vašti, koja se nije pokorila zapovijedi kralja Ahasvera koju su joj saopæili dvorani?"¹⁶ Memukan tada odgovori pred kraljem i knezovima: "Kraljica je Vašti skrivila ne samo kralju nego i svim poglavarima i svem narodu koji prebiva u svim pokrajinama kralja Ahasvera.¹⁷ Jer æe za držanje kraljièino doznati sve žene pa æe prezirati svoje muževe govoreæi: 'Kralj je Ahasver naredio da dovedu preda nj kraljicu Vašti, ali ona ne htjede doæi.'¹⁸ I žene æe knezova perzijskih i medijskih, pošto doznaju za kraljièino ponašanje, još danas pripovijedati svim poglavarima kraljevim, pa æe biti prkosa i prezira u izobilju.¹⁹ Stoga, svidi li se kralju, neka se objavi kraljevska naredba i umetne meðu zakone Perzije i Medije, tako da se više ne može opozvati, da se Vašti ne smije više pojaviti pred kraljem Ahasverom, a kralj neka preda kraljevsku èast drugoj ženi, boljoj od nje.²⁰ Kad se ta naredba koju æe kralj uèiniti proèuje po svem kraljevstvu, koje je zaista veliko, sve æe žene iskazivati poštovanje svojim muževima, od najvišega pa do najnižega."²¹ Rijeè se svidje i kralju i njegovim knezovima. Stoga on uèini kako mu je savjetovao Memukan.

22

Uputi pisma u sve kraljevske pokrajine, svakoj pokrajini pismom kojim se ona služila, a svakom narodu njegovim jezikom, da svaki muž bude gospodar u svojoj kući.

Chapter 2

¹ Poslije tih događaja, kako mu se utiša gnjev, kralj Ahasver sjeti se Vaštije, onoga što je ona učinila i što je bilo odlučeno protiv nje. ² Rekoše tada momci što služahu kralja: "Neka se potraže za kralja mlade djevojke, djevice lijepa izgleda. ³ Kralj neka odredi u svim pokrajinama svojega kraljevstva povjerenike da mu sakupe sve djevice pristala izgleda u tvrđavi grada Suze, u haremu, pod upravom Hegeja, kraljeva eunuha, čuvara žena. On će se pobrinuti za njihovu njegu. ⁴ Ona djevojka koja se najviše sviđa očima kraljevim neka kraljuje umjesto Vaštije." Bijaše to po volji kralju, i on tako uradi. ⁵ U tvrđavi grada Suze bio je neki Židov koji se zvao Mordokaj, sin Jaira, sina Šimeja, sina Kišova, iz plemena Benjaminova. ⁶ On je bio protjeran iz Jeruzalema među prognanicima koje je babilonski kralj Nabukodonozor odveo zajedno s judejskim kraljem Jekonijom. ⁷ On je odgajao Hadasu, to jest Esteru, kćerku strica svoga, jer ona ne imala ni oca ni majke. Djevojka je bila pristala i lijepa izgleda. Poslije smrti njezina oca i njezine majke Mordokaj je uze k sebi kao kćerku. ⁸ Kako se začu za kraljevu riječ i njegovu naredbu, mnogo se djevojaka sabra u tvrđavi grada Suze pod Hegejevim nadzorom. Tako dovedoše i Esteru u kraljevu palaču, pod nadzor Hegeja, čuvara žena. ⁹ Djevojka se sviđje njegovim očima, stado ona njegovu naklonost i on se pobrinu za njezino uljepšavanje i uzdržavanje. Uz to joj dade sedam najvrednijih ropkinja kraljevskog dvora i premjesti je, skupa s djevojkama, u najudobnije prostorije harema. ¹⁰ Estera ne spomenu ni naroda ni obitelji kojoj je pripadala, jer joj Mordokaj bijaše zabranio da to učini. ¹¹ Svakoga je dana Mordokaj šetao pred dvorištem harema da bi doznao kako se Estera osjeća i kako se prema njoj odnose. ¹² Svaka je djevojka morala učiti kralju kad je na nju, prema uredbi za žene, došao red, to jest nakon dvanaest mjeseci. Jer tada se završavalo razdoblje njihova uljepšavanja: šest mjeseci uljem iz mirne, a šest mjeseci balzamom i ostalim pomastima za žensku njegu. ¹³ Pa kad bi djevojka ulazila kralju, bilo joj je dopušteno da sa sobom iz harema u kraljevsku palaču ponese sve što bi zatražila. ¹⁴ Ona bi ulazila uvečer, a ujutro bi se vraćala u drugi harem, pod nadzorom Šašgaza, kraljeva eunuha, čuvara prilježnica. Više se ne bi vraćala kralju, osim ako bi je posebno zaželio i dozvao je k sebi poimence. ¹⁵ Kada dođe red na Esteru, kćerku Abihajla, koji

je bio stric Mordokaja koji ju je bio pokærerio, da uđe kralju, ona ne zatraži ništa osim onoga što joj bijaše rekao Hegej, kraljev eunuh, èuvar žena. Ipak je pobuđivala udivljenje svih koji su je gledali.¹⁶ Esteru, dakle, uvedoše kralju Ahasveru, u njegovu kraljevsku palaèu, u desetom mjesecu, mjesecu Tebetu, sedme godine njegova vladanja.¹⁷ Kralj zavolje Esteru više od svih drugih žena; više nego sve ostale djevice ona mu omilje i predobi ona njegovu naklonost. I položi on na njezinu glavu kraljevsku krunu, pa mjesto Vaštije ona posta kraljicom.¹⁸ Nakon toga priredi kralj u èast Estere veliku gozbu za svoje knezove i službenike; svim pokrajinama odredi odmor i razda darove kraljevski darežljivo.¹⁹ Kad su drugi put djevojke bile sakupljene, Mordokaj sjeđaše na vratima kraljevim.²⁰ Estera ne oda ni naroda ni obitelji iz koje je potjecala, kao što joj Mordokaj bijaše naredio. Estera se i dalje držala svih Mordokajevih uputa kao kad se nalazila pod njegovim skrbništvom.²¹ U ono vrijeme kad je Mordokaj sjedio na vratima kraljevim, Bigtan i Tereš, dva kraljeva dvoranina, èuvari praga, planuše gnjevom i poèeše snovati da podignu ruku na kralja Ahasvera.²² Za tu njihovu namjeru sazna Mordokaj. On je dojavio kraljici Esteri, a Estera je u Mordokajevo ime saopæi kralju.²³ Sve se izvidje i otkri se zavjera, pa obojica budu obješena o stup. To se pred kraljem zapisa u knjizi Ljetopisa.

Chapter 3

¹ Poslije tih događaja kralj Ahasver promaknu Hamana, Hamdatina sina, Agađanina: uzvisi ga i njegovo prijestolje postavi iznad svih ostalih dostojanstvenika koji su bili s njim.² Svi službenici kraljevi koji su se nalazili na kraljevim vratima prigrabali bi koljena i padali nièice pred Hamanom, jer je tako zapovjedio kralj. Ali Mordokaj ne bi prigruo koljeno niti bi pao nièice.³ Službenici kraljevi koji su se nalazili na vratima kraljevim rekoše Mordokaju: "Zašto prestupaš kraljevu zapovijed?"⁴ Iako su mu oni to ponavljali svaki dan, on ih ne posluša. Onda oni to dojavije Hamanu, da vide vrijedi li Mordokajevo opravdanje. Jer im bijaše rekao da je Židov.⁵ Kad Haman utvrdi da Mordokaj niti prigraba koljeno niti pada nièice pred njim, jako se razljuti.⁶ A kad dozna kojemu narodu pripada, uèini mu se premalo podiæi ruke na samog Mordokaja nego naumi s njim pobiti i sve Židove koji su živjeli u svem kraljevstvu Ahasverovu.⁷ U prvom mjesecu, to jest u mjesecu Nisanu, dvanaeste godine Ahasverova kraljevanja u nazoènosti Hamana baciše "Pur", to jest ždrijeb, da utvrde dan i mjesec. Ždrijeb pade na trinaesti dan dvanaestoga mjeseca, to jest na mjeseca Adara.

8

I Haman kaza kralju Ahasveru: "U svim pokrajinama tvoga kraljevstva ima jedan narod razasut među drugim narodima i od njih odvojen. Njegovi su zakoni drugačiji od zakona u svih ostalih

9

naroda. Oni se ne drže kraljevskih odredaba. Kralj ih zato ne smije pustiti na miru. Ako je kralju po volji, neka se raspiše da se oni zaturu; a ja ću izbrojiti deset tisuća srebrnih talenata na ruke

10

povjerenika da ih pohrane u kraljevsku riznicu." Nakon toga kralj skinu pečatni prsten s ruke i

11

preda ga Hamanu, sinu Hamdatinu, Agađaninu, neprijatelju Židova, i kaza mu: "Neka ti bude

12

novac i narod, pa učini s njim što bude dobro u tvojim očima." Trinaestoga dana prvoga mjeseca bijahu sazvani kraljevi pisari, pa o onome što je naložio Haman sastaviše pisma i upraviše ih kraljevskim namjesnicima, upraviteljima što stajahu na čelu pojedinih pokrajina, knezovima svakoga pojedinog naroda, svakoj pokrajini njezinim pismom i svakom narodu njegovim jezikom. Pisma

13

su napisana u kraljevo ime i na njima je udaren kraljev pečat. Po skorotečama razaslane su svim kraljevim pokrajinama poslanice da se svi Židovi, od dječaka do staraca, djeca i žene unište, pobiju, zaturu, a njihova dobra da se zaplijene u jednom jedinom danu, i to trinaestog dana dvanaestog mjeseca, mjeseca Adara. [13a] Ovo je prijepis poslanice: "Veliki kralj Ahasver upraviteljima sto dvadeset i sedam pokrajina od Indije do Etiopije i njima podložnim mjesnim glavarima ovako piše: [13b] Budući da imam vlast nad mnogim narodima i gospodstvo nad svim svijetom, odlučih, ne zanesen ohološću moći nego u želji da uvijek blago i čovječno vladam, dati podanicima spokojan život i pružiti kraljevstvu blagostanje i slobodu kretanja po njemu te učvrstiti mir za kojim svi ljudi žude. [13c] Pošto sam zapitao savjetnike kako bi se moglo to ostvariti, Haman, koji se među nama izdvaja razboritošću i koji se ističe prokušanom odanošću i ustrajnom vjernošću i zauzima drugo mjesto u kraljevstvu, [13d] pokazao je da se među ostale narode svijeta zavukao jedan neprijateljski narod, svojim zakonima protivan svim pucima, narod koji vječno prezire kraljeve odluke tako te se ne može učvrstiti zajedničko carstvo kojim inače besprijekorno upravljamo. [13e] Ustanovili smo dakle da je samo taj narod neprekidno u sukobu sa svim ljudima, da se ističe načinom života što odstupa od zakona, da zbog neslaganja s našim naumima počinja najgora nedjela tako te se kraljevstvo ne može učvrstiti. [13f] Stoga naređujemo da se, zajedno sa ženama i djecom, neprijateljskim mačevima bez ikakva sažaljenja i milosrđa potpuno iskorijene oni koji vam budu naznačeni u pismima Hamana, upravitelja javnih poslova i našega drugog oca, i to četrnaestoga dana dvanaestoga mjeseca, Adara, tekuće godine. [13g] Tako će se, pošto nekadašnji i današnji neprijatelji u jednom danu budu silovito strovaljeni u Podzemlje, ubuduće za sva vremena naši

14

poslovi moći odvijati postojano i nesmetano." Sadržaj ove naredbe, koja je imala postati zakonom

15

u svakoj pokrajini, bio je objavljen svim narodima da bi bili spremni za taj dan. Skoroteče žurno potekoše s kraljevskom naredbom. Zakon bi objavljen i u tvrđavi Suze, pa dok su kralj i Haman sjedili i častili se, grad je Suza bio uznemiren.

Chapter 4

¹ Mordokaj doznade za sve što se dogodilo: razdera na sebi haljine, navuèe kostrijet, posu se
 pepelom i proðe posred grada kukajuæi glasno i gorko. ² Doðe samo do kraljevih vrata, jer s onom
 kostrijeti na sebi ne mogaše kroz njih proæi. ³ U svakoj je pokrajini, svuda gdje se doznala kraljeva
 rijeè i njegov proglas, meðu Židovima zavladała žalost: postili su, plakali i jadikovali. Mnogima
 od njih kostrijet i pepeo posta ležaj. ⁴ Esterine djevojke i njezini eunusi doðoše da je o tome
 obavijeste. Kraljica se veoma uznemiri. Posla Mordokaju haljine da bi ih obukao a skinuo sa sebe
 kostrijet, ali on to odbi. ⁵ Nato Estera pozva Hataka, jednog od kraljevih eunuha koji joj je bio
 određen za službu, pa ga posla k Mordokaju da dozna od njega što se dogodilo i zbog èega je takav.
⁶ Hatak ode do Mordokaja na gradski trg, pred vrata kraljeva. ⁷ Mordokaj mu pripovjedi što mu se
 dogodilo i podrobno ga obavijesti o novcu koji je Haman obeæao položiti u kraljevu riznicu da bi
 mogao uništiti Židove. ⁸ Dade mu i prijepis naredbe o njihovu zatoru, koja je objavljena u Suzi,
 da je pokaže Esteri te da joj javi i naloži neka ide kralju: neka ga moli za milost i posreduje kod
 njega za svoj narod. [8a] "Sjeti se dana siromaštva svoga kad sam te hranio rukom svojom, jer se
 Haman, drugi èovjek kraljevstva, dogovorio s kraljem da nas usmrti. [8b] Zazivaj Boga, govori
 kralju za nas i oslobodi nas od smrti." ⁹ Hatak se vrati i donese Esteri Mordokajevu poruku. ¹⁰ Estera
 odvrati Hataku i naredi mu da saopæi Mordokaju: ¹¹ "Svi službenici kraljevi i narod kraljevih
 pokrajina znaju kako svakoga onoga, bio on muškarac ili žena, koji nepozvan uðe kralju u unutrašnje
 predvorje èeka jedan jedini zakon: smrtna kazna, osim ako kralj ne pruži takvome svoje zlatno
 žezlo i poštedi mu život. A ja veæ trideset dana nisam bila pozvana kralju." ¹² Mordokaju bjehu
 saopæene Esterine rijeçi, ¹³ pa on poruèi Esteri: "Nemoj misliti da æeš se zato što se nalaziš u
 kraljevoj palaèi spasiti jedina od svih Židova: ¹⁴ jer budeš li u ovoj prilici šutjela, doæi æe Židovima
 pomoæ i spas s druge strane, a ti æeš s kuæom svoga oca propasti. Tko zna nisi li se baš i popela
 do kraljevske èasti zbog èasa kao što je ovaj?" ¹⁵ Estera i opet poruèi Mordokaju: ¹⁶ "Hajde, sakupi
 sve Židove koji se nalaze u Suzi. Postite za me: tri dana i tri noæi ne jedite niti pijte. I ja æu tako
 postiti sa svojim djevojkama. Tako pripremljena uæi æu kralju i unatoè zakonu, pa treba li da
 poginem, poginut æu." ¹⁷ Mordokaj se onda povuèe i uèini što mu je naredila Estera. se Gospodu
 i kaza: [17b] "Gospode, Gospode, kralju koji vladaš nad svime, sve je u tvojoj vlasti i nema toga
 koji bi se mogao suprotstaviti tvojoj volji da spasiš Izraela! [17c] Ti si stvorio nebo i zemlju i sve
 što je divljenja vrijedno pod nebom. Gospodar si svega i nema toga koji se može tebi oprijeti,
 Gospodine! [17d] Tebi je sve poznato; ti znaš, Gospodine: nisam pao nièice pred bahatog Hamana,
 ali ne iz drskosti, ni iz oholosti, ni iz èastoljublja. Ti znaš da bih za spas Izraela bio voljan i tabane
 njegove cjelivati. [17e] To sam uèinio zato da ne metnem èast koja se iskazuje èovjeku iznad one
 koja se iskazuje Bogu. Neæu pasti nièice ni pred kim, nego samo pred tobom, moj Gospodine, i to

ne èinim iz oholosti. [17f] Sada, Gospodine, Bože, kralju, Bože Abrahamov, poštedi narod svoj, jer gledaju samo kako bi nas istrijebili: žele uništiti ono što je od početka bila tvoja baština. [17g] Nemoj zanemariti posjed svoj koji si oslobodio iz egipatske zemlje! [17h] Poslušaj molitvu moju, budi milostiv nasljedstvu svome i u veselje prometni plaè naš, da bismo, ostavši živi, mogli hvalospjevima slaviti ime tvoje i nemoj dopustiti da išèeznu usta onih koji te hvale, o Gospode!" [17i] I sav je Izrael vapio svom snagom svojom, jer je smrt bila pred oèima njihovim. [17k] I kraljica se Estera, obuzeta smrtnom tjeskobom, uteèe Gospodinu; pošto svuèe sa sebe sjajne haljine, navuèe odjeæu tjeskobe i žalosti, te umjesto skupocjenim mirisima posu glavu pepelom i prahom. I ponizi veoma tijelo svoje postom, a svako mjesto na kojem se u znak veselja znala ukrašavati posu uvojcima svoje kose, pomoli se Bogu Izraelovu i kaza: [17l] "Gospodine moj, kralju naš, ti si jedini! Doði u pomoæ meni koja sam sama, kojoj nema druge pomoæi do tebe, jer opasnost je moja u ruci mojoj. [17m] Ja sam od svoga djetinjstva slušala u obiteljskom rodu da si ti, Gospode, izabrao Izraela meðu svim drugim narodima: naše oèeve meðu svim njihovim precima u svoju trajnu baštinu i da si za njih uèinio sve što si im obeæao. [17n] Ali smo sad sagriješili pred tobom i ti si nas predao u ruke neprijatelja naših jer smo iskazivali počast bogovima njihovim. Pravedan si, Gospodine! [17o] I sad oni, nezadovoljni veæ gorèinom sužanjstva našega, staviše ruke svoje u ruke kumira svojih da æe poništiti odredbu usta tvojih, uništiti baštinu tvoju, zaèepiti usta onima koji te hvale i utrnuti slavu doma tvoga i žrtvenika tvoga, [17p] a otvoriti usta naroda da hvale njihove isprazne kumire i dive se jednom kralju od mesa. [17q] Nemoj predati, Gospode, žezlo svoje onima koji ne postoje. Neka se ne smiju propasti našoj, nego okreni naum njihov na njihove glave i primjerno kazni onoga koji je počeo bjesniti protiv nas. [17r] Sjeti se, Gospode! Objavi se u vrijeme naših jada i ohrabri me, o kralju bogova i vladaru svakoga gospodstva! [17s] Metni u moja usta primjerenu rijeè pred lavom, a njegovo srce zadahni mržnjom na neprijatelja našega; da zatre njega i njegove sumišljenike. [17t] A nas oslobodi rukom svojom i doði u pomoæ meni koja sam sama i nemam nego tebe, o Gospode! [17u] Sve ti je poznato pa znaš da mrzim slavu opakih i da mi je odvratna postelja neobrezanih i svakoga tuđinca. [17v] Znaš tjeskobu moju, jer ja se gnušam nad znamenjem moga visoèanstva koje se nalazi na glavi mojoj. U dane kad se s njime pojavim grstim se nad njim kao nad dronjkom mjeseènog pranja i ne nosim ga onih dana koji pripadaju samo meni. [17w] Sluškinja tvoja nije nikada jela sa stola Hamanova, nisam nikada počastila kraljevsku gozbu, niti sam pila vino ljevanica. [17x] I od dana uzdignuæa svoga do danas sluškinja tvoja nije se poveselila osim u tebi, Gospode, Bože Abrahamov. [17y] Bože, nadasve moæni, uslišaj glas beznadnih i izbavi nas iz ruku opakih, a oslobodi i mene od moga straha!"

Chapter 5

¹ Treæega dana, pošto presta moliti, svuèe molitvene haljine i zaodjenu se slavom svojom. [1a] Tako èarobna zazva Boga Svevida i Spasitelja. Onda uze dvije sluškinje. Na jednu se gotovo nježno naslanjala, a druga ju je slijedila i pridržavala njezinu odjeæu. [1b] Blistala je od vrhunske ljepote, lice joj bijaše veselo, kao rastvoreno ljubavi, a srce sapeto od straha. [1c] Kroza sva je vrata ušla pred kralja. On je sjedio na svom kraljevskom prijestolju, zaognut svim ukrasom veličanstva svoga, sav u zlatu i dragom kamenju, ulijevao je veliko strahopoštovanje. [1d] Podigavši svoje lice, sjajem

ozaren, pogleda krajnje ljutit. Kraljici pozli. Od slabosti problijedje i klonu na glavu sluškinje što je pred njom išla. [1e] Tada Bog sklonu kraljevu dušu na blagost. Zabrinut, kralj skoèi sa svoga prijestolja i uze je u naruèje dok ne dođe k sebi. Hrabrio ju je utješnim rijeèima i upitao: [1f] "Što je, Estero? Ja sam tvoj brat! Ne boji se, neæeš umrijeti - naša je uredba za obiène ljude. Priði!"² I podigavši zlatno žezlo, postavi ga na vrat Esteri, zagrlji je i reèe: "Govori mi!" [2a] Ona mu reèe: "Spazih te, gospodaru, kao anđela Božjega, pa mi se uznemiri srce od straha pred sjajem tvojim. Jer si, gospodaru, divan i lice ti je puno dražesti." [2b] Dok je još govorila, klonu od iznemoglosti. Kralj se uznemiri, a sva ju je posluga njegova hrabrila.³ Kralj joj reèe: "Što je tebi, kraljice Estero? Što želiš? Bila to i polovica kraljevstva, dobit æeš je!"⁴ Estera odgovori: "Neka kralj, ako mu je drago, dođe s Hamanom na gozbu koju sam danas priredila."⁵ Kralj odvrati: "Obavijestite odmah Hamana da bi se izvršila Esterina želja." Kralj dakle dođe s Hamanom na gozbu koju je Estera priredila.⁶ Dok su pili vino, kralj kaza Esteri: "Što god zatražiš, dobit æeš. Što god zaželiš, bila to i polovica kraljevstva, bit æe ti!"⁷ Estera odgovori: "Molba mi je i želja,⁸ ako sam našla milost u oèima kraljevim i ako se kralju sviđi dati mi što molim i uèiniti što želim, da kralj ponovo dođe s Hamanom na gozbu koju æu sutra pripremiti za njih i tad æu postupiti po rijeèi kraljevoj."⁹ Toga dana Haman iziđe sretan i zadovoljna srca, ali se rasrdi jako na Mordokaja kad vidje da na vratima kraljevim nije ustao ni maknuo se pred njim.¹⁰ Haman se ipak svlada. Ode kuæi i posla po svoje prijatelje i po ženu Zarešu.¹¹ Pripovijedao im je o sjaju svoga bogatstva, o mnoštvu svojih sinova i o svemu onome èime ga je kralj uzveličao i èime ga je uzdignuo nad sve svoje knezove i službenike.¹² Haman još dometnu: "I kraljica Estera nije uz kralja pozvala nikoga osim mene na gozbu koju je priredila. I sutra sam samo ja uz kralja njezin uzvanik."¹³ Ali me sve to ne može uèiniti sretnim dokle god gledam Židova Mordokaja kako sjedi na vratima kraljevim."¹⁴ Reèe mu Zareša, žena njegova, i svi prijatelji njegovi: "Podigni vješala visoka pedeset lakata. Sutra ujutro zatraži od kralja neka na njih objese Mordokaja. Poslije toga idi sretan s kraljem na gozbu." Savjet se Hamanu uèini dobar, pa on naredi da se podignu vješala.

Chapter 6

¹ Te noæi kralj ne mogaše usnuti. Zato naredi da mu donesu i èitaju knjigu znamenitih događaja, Ljetopise.² Tu se nađe zapisano kako je Mordokaj pokazao Bigtanu i Tereša, dva dvoranina kraljeva, èuvare praga, koji su se spremali da podignu ruke na kralja Ahasvera.³ Kralj upita: "Kakva

je èast i kakvo je odlikovanje zapalo Mordokaja za sve to?" Kraljeve sluge, dvorani koji ga slušahu, odgovoriše: "Ništa nije uèinjeno za nj." ⁴ Kralj onda zapita: "Tko je u predvorju?" A to u vanjsko predvorje kraljevske palaèe bijaše stigao Haman da traži od kralja neka objese Mordokaja na vješalima koja su veæ bila podignuta za nj. ⁵ Službenici kraljevi odgovoriše: "Eno se u predvorju nalazi Haman." "Neka uđe!" - naredi kralj. ⁶ Kako Haman uđe, kralj ga upita: "Što treba uèiniti èovjeku koga kralj hoæe da poèasti?" Haman reèe u sebi: "Koga ako ne mene kralj želi poèastiti?" ⁷ Zato odgovori kralju: "Za èovjeka koga kralj želi poèastiti ⁸ treba donijeti kraljevske haljine koje kralj sam oblaèi i dovesti konja kojega kralj jaše i položiti mu na glavu kraljevsku krunu. ⁹ Haljine i konja neka kralj preda jednome od najuglednijih kneževa kraljevih da bi taj obukao onoga koga kralj želi poèastiti i na konju ga odveo na gradski trg uzvikujuæi pred njim: "Tako biva onome koga kralj hoæe da poèasti!" ¹⁰ Kralj nato naredi Hamanu: "Uzmi odmah haljine i konja, kako si rekao, pa uèini tako Mordokaju Židovu koji sjedi na kraljevim vratima i ne propusti ništa od onoga što si rekao!" ¹¹ Haman uze haljine i konja: obuèe u haljine Mordokaja i provede ga na konju po trgu grada vièuæi pred njim: "Tako biva onome koga kralj hoæe da poèasti!" ¹² Malo zatim Mordokaj se vrati k vratima kraljevih, a Haman, tužan i zastrte glave, ode žurno kuæi ¹³ te isprièa Zareši, ženi svojoj, i svima prijateljima svojim što se dogodilo. Njegovi mu savjetnici i žena Zareša rekoše: "Ako Mordokaj, pred kojim si poèeo posrtati, pripada židovskom rodu, neæeš ga nadjaèati, nego æe te on zacijelo oboriti." ¹⁴ Još su o tom razgovarali, kad eto kraljevih dvorana. Došli su tražiti Hamana da ga žurno odvedu na gozbu koju je priredila Estera.

Chapter 7

¹ Kralj i Haman dođoše na gozbu kraljici Esteri. ² I toga drugoga dana, dok se pilo vino, reèe kralj Esteri: "Koja ti je molba, kraljice Estero? Bit æe ti udovoljena! Koja je tvoja želja? Ako je i pola kraljevstva, bit æe ti!" ³ Kraljica Estera odgovori: "Ako sam, kralju, našla milost u tvojim oèima i ako ti je s voljom, neka mi se u ime molbe pokloni život, a u ime želje moj narod! ⁴ Jer smo ja i narod moj predani za zator, klanje, uništenje. Da smo predani u roblje, šutjela bih jer nevolja ne bi bila štetna po kralja." ⁵ Ali kralj Ahasver upade kraljici Esteri u rijeè pa je upita: "Tko je taj? Gdje je taj koji je namislio takvo što uèiniti?" Estera tada odgovori: "Progonitelj i neprijatelj jest Haman, ovaj zlikovac!" ⁶ Haman se zaprepasti pred kraljem i kraljicom. ⁷ Kralj, gnjevan, ostavi vino te ode u vrt palaèe. Haman osta uz kraljicu da je moli za svoj život, jer je uvidio da je

8
njegova nesreća pred kraljem gotova. Kralj se vrati iz vrta u dvoranu gdje se pilo vino. Dotle Haman bijaše pao na poèivaljku na kojoj se nalazila Estera. "Pokušavaš još i nasilje nad kraljicom, i to u moje vlastitom domu?" - povika kralj. Tek što su te rijeèi izletjele iz kraljevih usta, pokriše
9
lice Hamanu. Tada kaza Harbona, jedan od dvorana koji su stajali u službi kraljevoj: "Eno i vješala što ih je Haman pripremio za Mordokaja koji je govorio u korist kraljevu. Nalaze se kraj Hamanove
10
kuæe i visoka su pedeset lakata." Kralj zapovjedi: "Objesite ga na njih!" Hamana objesiše na vješala koja bijaše pripremio Mordokaju, i kraljeva se srdžba utiša.

Chapter 8

1
Onoga istog dana kralj Ahasver preda kraljici Esteri kuæu Hamana, progonitelja Židova, a Mordokaj je stupio pred kraljevo lice, jer je Estera objasnila kralju što joj je on. Kralj skinu peèatni prsten, koji je veæ bio oduzeo Hamanu, i dade ga Mordokaju, a Estera postavi Mordokaja nad
2
Hamanovom kuæom. Estera tada ponovo progovori kralju. Baci mu se pred noge; rasplaka se i najvrue ga zamoli da osujeti zlo Hamana Agaðanina i naum opaki što ga bijaše zasnovao protiv
3
Židova. Kralj pruži prema Esteri zlatno žezlo. Estera se diže, stade pred kraljem i reèe: "Ako je kralju po volji, ako sam našla milost pred licem njegovim, ako je kralju pravo te ako sam mila u njegovim oèima, neka pismeno opozove sve što napisa Haman, sin Hamdatin, Agaðanin, u opakoj
4
nakani da se pobiju Židovi koji se nalaze u svim pokrajinama kraljevstva. TÓa kako bih ja mogla
5
gledati nesreæu koja bi pogodila moj narod? Kako bih mogla gledati zator roda svoga?" Kralj Ahasver odgovori kraljici Esteri i Mordokaju Židovu: "Eto, poklonio sam Esteri kuæu Hamanovu,
6
a njega sam dao objesiti jer je bio digao svoju ruku na Židove, a vi u ime kraljevo napišite o Židovima što vam se sviða i zapeèatite kraljevim prstenom. Jer neopoziv je proglas koji je u kraljevo
7
ime napisan te kraljevim peèatom zapeèaæn." Tada, dvadeset i treæeg dana treæega mjeseca, to jest mjeseca Sivana, budu sazvani pisari kraljevi i prema svemu što bijaše naredio Mordokaj
8
napisa se Židovima, namjesnicima, upravljaèima i knezovima pokrajina od Indije do Etiopije, a bijaše sto dvadeset i sedam pokrajina, svakoj pokrajini njezinim pismom, svakom narodu njegovim
9
jezikom, pa i Židovima njihovim pismom i njihovim jezikom. On napisa pisma u ime kralja Ahasvera i zapeèati ih kraljevim prstenom pa ih razasla po skoroteèama koji su jahali na konjima,
10
pastusima iz kraljevske ergele. Kralj je dopustio Židovima po svim gradovima da se mogu sastajati, braniti svoj život te uništiti, ubiti i zatrti svaku vojsku narodnu ili pokrajinsku koja bi ih
11

12

napala, ne štedeći ni djecu ni žene, a slobodno im je oplijeniti njihova dobra; sve istoga dana u svim pokrajinama kraljevstva Ahasverova: trinaestog dana dvanaestoga mjeseca, to jest mjeseca Adara. namjesnicima u sto dvadeset i sedam pokrajina od Indije do Etiopije, upravljačima pokrajina i svima svojim vjernim podanicima, pozdrav! [12c] Mnogi, koliko su više obasuti častima, poradi velike dobrodušnosti svojih dobroćinitelja, toliko se više znaju uzobijestiti zbog toga. Pa ne samo da nastoje nanijeti zlo našim podanicima nego, nesposobni da obuzdaju bahatost, namještaju zamku i samim svojim dobroćiniteljima. [12d] Oni ne samo da iskorjenjuju osjećaj harnosti nego, zaneseni nadutošću onih koji ne znaju za dobro, umišljaju da će umaknuti Bogu koji sve vidi i pravdi koja mrzi zlo. [12e] Često i mnogi od onih koji su na vlasti, kad upravu državnih poslova povjere prijateljima, pod njihovim utjecajem postanu sukrivci nevine krvi i zapletu se u nepopravljive nevolje: [12f] smicalice, licemjerje i pokvarenosti izigraju čestitu bronamjernost upravljača. [12g] To se može vidjeti ne toliko iz starijih povijesti koje su do nas doprle: istražite samo kolike je zloćine pred našim očima počela opakost nedostojnih vladara. [12h] Zato ćemo se ubuduće truditi da svim ljudima damo mirno i spokojno kraljevstvo. [12i] Uvest ćemo promjene, a što nam se na uvid podastre prosuđivat ćemo s najdobrohotnijom susretljivošću. [12k] Tako smo Hamana, sina Hamdatina, Makedonca, koji je doista stran krvi Perzijanaca i jako daleko od naše naklonosti, primili kao gosta, [12l] a on se toliko okoristio dobrohotnošću koju gajimo prema svakom narodu da je bio nazvan našim ocem i bio poštovan od svih jer je zauzimao drugo mjesto, najbliže kraljevskom prijestolju. [12m] Ali ne znajući obuzdati svoju oholost, smisli kako bi nas lišio kraljevstva i života, [12n] tražeći da mnogovrsnim spletkama uništi Mordokaja, našeg spasitelja i trajnog dobroćinitelja, i našu neporočnu družicu kraljevstva, Esteru, sa svim njihovim narodom. [12o] Mislio je da će nas tako osamljene zaskočiti i prenijeti vlast Perzijanaca u ruke Makedonaca. [12p] Ali smo mi utvrdili da Židovi koje je taj zlikovac naumio zatrti ne samo da nisu zlotvori nego su, upravljani najpravednijim zakonima, [12q] sinovi Najvišega, Najvećega, živoga Boga koji čuva nama, kao i našim djedovima, carstvo u najboljem redu. [12r] Učinit ćete, dakle, dobro ne budete li se poslužili pismima koja je uputio Haman, Hamdatov sin, jer je on, tvorac toga zloćina, već obješen sa svom obitelji pred vratima Suze: Bog, koji vlada nad svime, smjesta mu je dosudio zasluženu kaznu. [12s] Izloživši na svakom mjestu prijepis ove naredbe, pustite da se Židovi služe slobodno svojim zakonima. Pomognite im da uzmognu s uspjehom odbiti od sebe one koji bi ih napali u času nevolje trinaestoga dana dvanaestoga mjeseca, mjeseca Adara, jer je baš to dan [12t] u koji je Bog, gospodar svega, izabranom narodu donio radost mjesto uništenja. [12u] Zato i vi među svojim spomen-blagdanima svetkujte u svoj svečanosti ovaj osobiti dan da bi sada i ubuduće bio vama i Perzijancima dobre volje na spas, a našim neprijateljima spomen na propast. [12v] Svaki grad ili uopće pokrajina koja se ovoga ne bude pridržavala bit će nesmiljeno kopljem i ognjem uništena: postat će ne samo ljudima nepristupačna nego i zvijerima i pticama zauvijek mrska."

13

Prijepis pisma, koje je imalo postati zakonom u svakoj pokrajini, bijaše objavljen među svim

14

narodima, kako bi Židovi toga dana bili spremni osvetiti se svojim neprijateljima. Skoroteče, konjanici na kraljevskim pastusima, krenuše odmah i pojuriše, po kraljevoj zapovijedi. Naredba je

15

bila objavljena i u tvrđavi Suzi. Mordokaj izađe od kralja odjeven u grimiznu i lanenu kraljevsku haljinu, s velikom zlatnom krunom i s ogrtačem od fine tkanine i crvena skrleta. Grad je Suza klicao

¹⁶ i veselio se. Bio je to za Židove dan svjetla, veselja, kliktanja i slavlja. ¹⁷ U svakoj pokrajini, u svakom gradu i mjestu do kojega je dopro kraljev ukaz i zakon, zavlada među Židovima veselje, radost, gozba i blagdan, i mnogi među pucima zemlje postadoše Židovi jer ih je spopao strah od Židova.

Chapter 9

¹ Trinaestoga dana dvanaestog mjeseca, mjeseca Adara, kad je morala biti izvršena odredba kraljevog ukaza, istoga dana u koji su se neprijatelji Židova nadali zavladatai nad njima dogodi se obrnuto: Židovi zavladaše nad neprijateljima svojim. ² Židovi se sakupiše po svojim gradovima u svim pokrajinama kralja Ahasvera da udare na one koji su tražili njihovu propast. I nitko se nije usuđivao da im pruži otpor, jer je sve narode spopao strah od Židova. ³ Svi su knezovi pokrajina i namjesnici, upravljači i činovnici kraljevi štitili Židove jer ih je obuzeo strah od Mordokaja. ⁴ Jer je Mordokaj postao velik na kraljevskom dvoru, i po svim pokrajinama širio se glas da Mordokaj postaje sve moćniji. ⁵ Židovi, dakle, udariše mačem po svim svojim neprijateljima, sasjekoše ih i zatrše; sa svojim mrziteljima postupiše kako im se htjelo. ⁶ Samo u tvrđavi Suzi smakoše i zatrše Židovi pet stotina ljudi; ⁷ pogubiše Paršandatu, Dalfona, Aspata, ⁸ Poratu, Adaliju, Aridatu, ⁹ Parmaštu, Arisaja, Aridaja, Jezatu ¹⁰ i deset sinova Hamana, sina Hamdatina, progonitelja Židova. ¹¹ Ali se ne pojagmiše za plijenom. Toga istog dana, doznajući za broj ubijenih u tvrđavi Suzi, ¹² kralj reče kraljici Esteri: "U tvrđavi Suzi Židovi su smaknuli i uništili pet stotina ljudi i deset Hamanovih sinova. Što su tek onda izveli u ostalim pokrajinama kraljevim? Koja je sada molba tvoja? Bit će uslišana! Koja je tvoja želja? Bit će ispunjena!" ¹³ "Ako je kralju po volji," reče Estera, "neka se Židovima koji žive u Suzi dopusti još sutra primijeniti isti zakon kao i danas i neka se objesi deset Hamanovih sinova." ¹⁴ Kralj naredi da se tako učini: zakon bi u Suzi proglašen i deset Hamanovih sinova obješeno. ¹⁵ Tako se Židovi Suze sakupiše i četrnaestoga dana mjeseca Adara pa pobiše u Suzi još tri stotine ljudi. Ali se ni tada ne pojagmiše za plijenom. ¹⁶ Ostali Židovi, oni koji su živjeli u kraljevskim pokrajinama, sakupiše se da brane svoje živote i mir od neprijatelja: pobiše sedamdeset i pet tisuća dušmana. Ali se ni tada ne pojagmiše za plijenom. Bio je trinaesti dan mjeseca Adara. ¹⁷ Četrnaestoga dana Židovi su mirovali: to bijaše dan gozbe i veselja. ¹⁸ Židovi u Suzi koji su se sakupili trinaestoga i četrnaestoga dana mirovahu petnaestoga dana; to je bio dan

19 njihova veselja i gozbi. Zbog toga Židovi pripoljci, oni koji žive po neutvrđenim selima, blagdanski svetkuju èetnaesti dan mjeseca Adara veseleæi se i gozbujuæi i meðu sobom izmjenjujuæi darove. [19a] A koji žive u gradovima slave i petnaesti dan Adara u razdraganosti i u veselju, izmjenjujuæi meðu sobom darove.

20 Mordokaj opisa te dogaðaje i upravi pisma Židovima svih blizih i dalekih pokrajina kralja Ahasvera.

21 Naložio im je da èetnaesti i petnaesti dan mjeseca Adara svake godine slave kao dane u kojima su Židovi postigli spokoj od svojih neprijatelja i kao mjesec koji je bio pretvorio u radost njihovu tugu a u blagdan njihovo žalovanje. Neka ih slave gozbom i veseljem, izmjenjujuæi meðu sobom darove i dijeleæi poklone ubogima.

23 Židovi prihvatiše da drže ono što su veæ sami od sebe poèeli slaviti i o èemu im je pisao Mordokaj:

24 "Haman, sin Hamdatin, Agaðanin, progonitelj svih Židova, kako je bio naumio sve ih uništiti, baci 'Pur', to jest ždrijeb, za njihovo smaknuæe i zator;

25 ali kad je za njegovu zamisao doznao kralj, on pismeno naredi: 'Neka se na njegovu glavu obori opaki naum što ga bijaše zasnovao protiv Židova i neka bude obješen, on i sinovi njegovi.'"

26 Zbog toga su ti dani nazvani Purim, prema rijeçi Pur. Zato prema svem sadržaju toga pisma i prema onome što su vidjeli i što im bijaše preneseno

27 Židovi se neopozivo obvezaše i prihvatiše za se, za svoje potomke i za sve one koji se s njima budu udružili da æe svake godine slaviti ta dva dana prema tom propisu i u to vrijeme.

28 Te dane valja slaviti i njih se sjeæati od pokoljenja do pokoljenja u svakoj obitelji, pokrajini i gradu; ti dani Purima ne smiju išèeznuti ispred Židova, ni spomen na njih biti izbrisan iz njihova roda.

29 Kraljica Estera, kæi Abihailova, i Židov Mordokaj pisali su to što snažnije da tako još jednom potkrijepe pismo o Purimu.

30 Pisma su poslali svim Židovima u sto dvadeset i sedam pokrajina Ahasverova kraljevstva s porukom mira i vjernosti;

31 da obdržavaju te dane Purima u njihovo odreðeno vrijeme, kako su to odredili Židov Mordokaj i kraljica Estera, i da drže post i molitve, onako kako su to oni obvezali sebe i svoje potomke.

32 Tako Esterina naredba ozakoni ove propise Purima i to bi zapisano u knjigu.

Chapter 10

1 Kralj Ahasver udari danak na zemlju i na otoke morske.

2 Sva djela njegove moæi i hrabrosti, a tako i izvještaj o uzdignuæu Mordokaja koga je kralj uzvisio, zapisani su u Ljetopisima kraljeva Medije i Perzije:

3 kako je Židov Mordokaj bio prvi iza kralja Ahasvera, velik u oèima Židova,

voljen od mnoštva svoje subraæe kao pobornik blagostanja svoga naroda i glasnik mira za svoj rod. [3a] Mordokaj uskliknu: "Božje je to djelo! [3b] Sjeæam se, evo, sna koji sam o tom usnio - ništa nije ostalo neispunjeno: [3c] malen izvor koji posta rijeka, svjetlo, sunce i voda u izobilju. Rijeka je Estera kojom se kralj oženio i uèinio je kraljicom. [3d] Dva zmaja, to smo ja i Haman. [3e] Narodi, to su svi oni koji su se udružili da bi zatrli ime židovsko. [3f] Moj narod, to je Izrael - oni koji podigoše svoj glas k Bogu i biše spašeni. DÓa, Gospod spasi svoj narod! Gospod nas oslobodi svih onih zala! Bog izvede znakove i èudesu kakvih nema meðu poganima! [3g] Zato on baca dva ždrijeba: jedan za Božji puk, drugi za sve ostale narode. [3h] I oba ova ždrijeba izaðoše u èas, vrijeme i dan koji je dosudio Bog za sve narode. [3i] Sjetio se Bog naroda svoga i dosudio pravdu baštini svojoj. [3k] I bit æe im - narodu njegovu Izraelu - ovi dani mjeseca Adara, to jest èetrnaesti i petnaesti, dani okupljanja, radosti i veselja pred Bogom za pokoljenja do vijeka." [3l] Èetvrte godine kraljevanja Ptolemejeva i Kleopatrina, Dositej, koji se kazao kao sveæenik i levit, i njegov sin Ptolemej doniješe ovo pismo o Purimu, tvrdeæi da je vjerodostojno i da ga je preveo Lizimah, sin Ptolemejev, iz Jeruzalema.

Job

Chapter 1

¹ Bijaše nekoæ u zemlji Usu èovjek po imenu Job. Bio je to èovjek neporoèan i pravedan: bojao se Boga i klonio zla. ² Rodilo mu se sedam sinova i tri kæeri. ³ Imao je sedam tisuæa ovaca, tri tisuæe deva, pet stotina jarmova goveda, pet stotina magarica i veoma mnogo služinèadi. Èovjek taj bijaše najugledniji meðu svim istoènjacima. ⁴ Sinovi su njegovi obièavali naizmjenice prireðivati gozbe kod jednoga od njih, svaki u svoj dan, te su pozivali svoje tri sestre da jedu i piju s njima. ⁵ A kad bi se izredali s gozbama, Job bi ih pozvao na oèišæenje. Uranio bi izjutra i prinio paljenice za svakog od njih; mislio je: "Tko zna nisu li mi sinovi griješili i u srcu Boga hulili!" Tako je Job svagda èinio. ⁶ Jednoga dana doðu sinovi Božji da stanu pred Jahvu, a meðu njima pristupi i Satan. ⁷ Jahve tad upita Satana: "Odakle dolaziš?" - "Evo proðoh zemljom i obiðoh je", odgovori on. ⁸ Nato æe Jahve: "Nisi li zapazio slugu moga Joba? Njemu na zemlji nema ravna. Èovjek je to neporoèan i pravedan, boji se Boga i kloni zla!" ⁹ A Satan odgovori Jahvi: "Zar se Job uzalud Boga boji? ¹⁰ Zar nisi ogradio njega, kuæu mu i sav posjed njegov? Blagoslovio si djelo njegovih ruku, stoka mu se namnožila po zemlji. ¹¹ Ali pruži jednom ruku i dirni mu u dobra: u lice æe te prokleti!" ¹² "Neka ti bude! - reèe Jahve Satanu. - Sa svime što ima radi što ti drago; samo ruku svoju na nj

ne diži." I Satan ode ispred lica Jahvina.¹³ Jednoga dana, dok su Jobovi sinovi i kœeri jeli i pili vino u kuæi najstarijeg brata,¹⁴ dođe glasnik k Jobu i reèe: "Tvoji su volovi orali a magarice pokraj njih pasle,¹⁵ kad iznenada Sabejci navališe na njih i oteše ih, pobivši momke oštrim maèem. Jedini ja utekoh da ti ovo javim."¹⁶ Dok je on još to govorio, dođe drugi i reèe: "Oganj Božji udari s neba, spali tvoje ovce i pastire te ih proždrije. Jedini ja utekoh da ti javim."¹⁷ Dok je još govorio, dođe treæi i reèe: "Kaldejci navališe sa tri èete na tvoje deve i oteše ih, pobivši momke oštrim maèem. Jedini ja utekoh da ti javim."¹⁸ Dok je ovaj još govorio, dođe èetvrti i reèe: "Tvoji su sinovi i kœeri jeli i pili vino u kuæi najstarijeg brata.¹⁹ I gle, vjetar se silan diže iz pustinje, udari na sva èetiri ugla kuæe, obori je na djecu te ona zaglaviše. Jedini ja utekoh da ti javim."²⁰ Tad ustade Job, razdrije haljinu na sebi, obrija glavu pa nièice pade na zemlju, pokloni se²¹ i reèe: "Go iziđoh iz krila majèina, go æu se onamo i vratiti. Jahve dao, Jahve oduzeo! Blagoslovljeno ime Jahvino!"²² Uza sve to, nije sagriješio Job niti je kakvu ludost protiv Boga izustio.

Chapter 2

¹ Jednoga dana dođu opet sinovi Božji da stanu pred Jahvu, a meðu njima pristupi i Satan.
² Jahve tad upita Satana: "Odakle dolaziš?" - "Evo prođoh zemljom i obiđoh je", odgovori on.
³ Nato æe Jahve: "Nisi li zapazio slugu moga Joba? Njemu na zemlji nema ravna. Èovjek je to neporoèan i pravedan: boji se Boga i kloni zla! On je još postojan u neporoènosti, pa si me uzalud izazvao da ga upropastim."⁴ A Satan odvrati: "Koža za kožu! Sve što èovjek ima dat æe za život.
⁵ Ali pruži ruku, dotakni se kosti njegove i mesa: u lice æe te prokleti!"⁶ "Neka ti bude! - reèe Jahve Satanu. - U tvojoj je ruci; život mu samo saèuvaj!"⁷ I Satan ode ispred lica Jahvina. On udari Joba zlim prištem od tabana do tjemena.⁸ Job uze crijep da se struže njime i sjede u pepeo.
⁹ Tada mu njegova žena reèe: "Zar si još postojan u neporoènosti? Prokuni Boga i umri!"¹⁰ Job joj odgovori: "Brljaš kao luðakinja! Kad od Boga primamo dobro, zar da onda i zlo ne primimo?"
¹¹ U svemu tome Job nije sagriješio svojim usnama. U to èuše tri Jobova prijatelja za sve nevolje koje ga zadesiše; svaki se zaputi iz svoga kraja - Elifaz iz Temana, Bildad iz Šuaha, Sofar iz Naama

- i odluèiše da odu zajedno ožaliti ga i utješiti.¹² A kad su izdaleka upravili oèi na njega, nisu ga prepoznali. Tad udariše u plaè; svaki razdrije svoju haljinu i prosu prah po glavi.¹³ Potom sjedoše kraj njega na zemlju i ostadoše tako sedam dana i sedam noæi. Nijedan mu ne progovori ni rijeði, jer vidješe da je velika njegova bol.

Chapter 3

 ¹ Napokon otvori Job usta i prokle dan svoj; ² poèe svoju besjedu i reèe: ³ "O, ne bilo dana kad sam se rodio i noæi što javi: 'Zaèeo se dječak!' ⁴ U crnu tminu dan taj nek se prometne! S visina se njega Bog ne spominjao, svjetlost sunèeva ne svijetlila mu više! ⁵ Mrak i sjena smrtna o nj se otimali, posvema ga tmina gusta prekrila, pomrène dnevne stravom ga morile! ⁶ O, da bi ga tama svega presvojila, nek' se ne dodaje danima godine, nek' ne ulazi u brojenje mjeseci! ⁷ A noæ ona bila žalosna dovijeka, ne èulo se u njoj radosno klicanje! ⁸ Prokleli je oni što no dan proklinju i Levijatana probudit' su kadri! ⁹ Pomrèale zvijezde njezina svanuæa, zaludu se ona vidjelu nadala, i zorinih vjeða ne gledala nigda! ¹⁰ Što mi od utrobe ne zatvori vrata da sakrije muku od mojih oèiju! ¹¹ Što nisam mrtav od krila materina, što ne izdahnuh izlazeæ' iz utrobe? ¹² Èemu su me dva koljena prihvatila i dojke dvije da me nejaka podoje? ¹³ U miru bih vjeènom poèivao sada, spavao bih, pokoj svoj bih uživao ¹⁴ s kraljevima i savjetnicima zemlje koji su sebi pogradili grobnice, ¹⁵ ili s knezovima, zlatom bogatima, što su kuæe svoje srebrom napunili. ¹⁶ Ne bih bio - k'o nedonošee zakopano, k'o novoroðenèe što svjetla ne vidje. ¹⁷ Zlikovci se više ne objeste ondje, iznemogli tamo nalaze poèinka. ¹⁸ Sužnjeve na miru tamo ostavljaju: ne slušaju više poviku stražara. ¹⁹ Malen ondje leži zajedno s velikim, rob je slobodan od gospodara svoga. ²⁰ Èemu darovati svjetlo nesretniku i život ljudima zagorène duše ²¹ koji smrt ištu, a ona ne dolazi, i kao za blagom za njome kopaju? ²² Grobnom bi se humku oni radovali, klicali od sreæe kad bi grob svoj našli. ²³ Što æe to èovjeku kom je put sakriven, koga je Bog sa svih strana zaprijeèio? ²⁴ Zato videæ' hranu, uzdahnuti moram, k'o voda se moji razlijevaju krici. ²⁵ Obistinjuje se moje strahovanje,

snalazi me, evo, èega god se bojah. ²⁶ Pokoja ni mira meni više nema, u mukama mojim nikad mi poèinka."

Chapter 4

¹ Tad prozbori Elifaz Temanac i reèe: ² "Možeš li podnijeti da ti progovorim? Ali tko se može uzdržat' od rijeèi! ³ Eto, mnoge ljude ti si pouèio, okrijepio si iznemogle mišice; ⁴ rijeèju svojom klonule si pridizao, ojaèavao si koljena klecava. ⁵ A kad tebe stiže, klonuo si duhom, na tebe kad pade, èitav si se smeo! ⁶ Zar pobožnost tvoja nadu ti ne daje, neporoènost tvoja životu ufanje? ⁷ TÓa sjeti se: nevin - propade li kada? Kada su zatrti bili pravednici? ⁸ Iz iskustva zborim: nesreæom tko ore i nevolju sije, nju æe i požeti. ⁹ Od daha Božjega oni pogibaju, na gnjevni mu disaj nestaju sa zemlje. ¹⁰ Rika lavlja, urlik leopardov krše se k'o zubi u laviæa. ¹¹ Lav ugiba jer mu nesta plijena, rasuli se mladi lavièini. ¹² Tajna rijeè se meni objavila, šapat njen je uho moje èulo. ¹³ Noæu, kada snovi duh obuzmu i san dubok kad na ljude pada, ¹⁴ strah i trepet mene su svladali, kosti moje žestoko se stresle. ¹⁵ Dah mi neki preko lica prođe, digoše se dlake na mom tijelu. ¹⁶ Stajao je netko - lica mu ne poznah - ali likom bješe pred oèima mojim. Posvuda tišina; uto zaèuh šapat: ¹⁷ 'Zar je smrtnik koji pred Bogom pravedan? Zar je èovjek èist pred svojim Stvoriteljem? ¹⁸ Ni slugama svojim više ne vjeruje, i anđele svoje za grijeh okrivljuje - ¹⁹ kako ne bi onda goste stanova glinenih kojima je temelj u prahu zemaljskom. Gle, kao moljce njih sveudilj satiru: ²⁰ od jutra do mraka u prah pretvore, nestaju zasvagda - nitko i ne vidi. ²¹ Išèupan je kolèiæ njihova šatora, pogibaju skoro, mudrost ne spoznavši.'

Chapter 5

¹ Ded zazivlji! Zar æe ti se tko odazvat'? Kojem li se svecu misliš sad obratit'? ² Doista, budalu njegov bijes ubija, luđaka æe sasvim skonèat ljubomora. ³ Bezumnika vidjeh kako korijen pušta,

al' prokletstvo skoro na kuæu mu pade.⁴ Njegovi su sinci daleko od spasa, njih nezaštiæene na
 Vratima tlaæe.⁵ Ljetinu njihovu pojedoše gladni, sam Bog ju je njima oteo iz usta, a æedni hlepe
 za njihovim dobrima.⁶ Ne, opaæina ne izbija iz zemlje, nit' nevolja iz tla moæe niæi sama,⁷ nego
 æovjek raða muku i nevolju kao što let orlov teæi u visinu.⁸ Al' ja bih se ipak Bogu utekao i pred
 njime stvar bih svoju razloæio.⁹ Nedokuæiva on djela silna stvori, æudesu koja se izbrojit' ne mogu.
 On kišom rosi po svem licu zemljinu i vodu šalje da nam polja natapa.¹⁰ Da bi poniæene visoko
 digao, da bi ojaðene sreæom obdario,¹¹ redom ruši ono što lukavci smisle, što god zapoæeli, on
 im izjalovi.¹² On hvata mudre u njihovu lukavstvu, naume spletkara obraæa u ništa.¹³ Posred
 bijela dana zapadnu u tamu, pipaju u podne kao usred noæi.¹⁴ On iz njihovih ralja izbavlja jadnika,
 iz silniækih ruku diæe siromaha.¹⁵ Tako se pokaæe nada nevoljniku, i nepravda mora zatvoriti usta.
 Da, blago æovjeku koga Bog odbaci! Stoga ti ne prezri karanje Svesilnog!¹⁶ On ranjava, ali i
 ranu povija, udara i svojom zacjeljuje rukom.¹⁷ Iz šest æe nevolja tebe izbaviti, ni u sedmoj zlo
 te dotaknuti neæe.¹⁸ U gladi, od smrti on æe te spasiti, a u ratu, oštru æe te otet maðu.¹⁹ Biðu zla
 jezika uklonit æe tebe, ispred otimaæa bez straha æeš biti.²⁰ Suši i studeni ti æeš se smijati i od
 divljih zvijeri strahovati neæeš.²¹ Sklopit' ti æeš savez s kamenjem na njivi, zvjerad divlja s tobom
 u miru æe biti.²² U šatoru svome mir æeš uæivati, dom svoj kad pohodiš netaknut æe stajat.
 Koljeno æeš svoje gledat' gdje se mnoæi i potomstvo gdje ti kao trava raste.²³ U grob ti æeš
 leæi kada budeš zreo, kao što se æito snosi kad dozori.²⁴ Sve motrismo ovo: istina je æiva! zato
 sve za dobro svoje ti posluæaj."²⁵

Chapter 6

1 A Job progovori i reæe: 2 "O, kad bi se jad moj izmjeriti mog'o, a nevolje moje stavit' na
 3 tezulju! Teæe one jesu od sveg pijeska morskog, i stoga mi rijeæi zastraniti znaju. 4 Strijeles
 Svesilnoga u mojem su mesu, ljuti otrov njihov ispija mi dušu, Boæje se strahote oborile na me.
 5 TÓa, kraj svjeæe trave njaæe li magarac, muæe li goveæe kraj punih jasala? 6 Zar hranu bljutavu

jedemo bez soli? Zar kakove slasti ima u bjelancu? ⁷ Al' ono što mi se gadilo dotææi, to mi je sada
 sva hrana u bolesti. ⁸ O, da bi se molba moja uslišala, da mi Bog ispuni ono èem se nadam! ⁹ O,
 kada bi me Bog uništiti htio, kada bi mahnuo rukom da me satre! ¹⁰ Za mene bi prava utjeha to
 bila, klicati bih mog'o u mukama teškim što se ne protivljah odluci Svetoga. ¹¹ Zar snage imam
 da mogu èekati? Radi kakve svrhe da ja duže živim? ¹² Zar je snaga moja k'o snaga kamena, zar
 je tijelo moje od mjedi liveno? ¹³ Na što se u sebi osloniti mogu? Zar mi svaka pomoæ nije
 uskraæena? ¹⁴ Tko odbija milost bližnjemu svojemu, prezreo je strah od Boga Svesilnoga. ¹⁵ Kao
 potok me iznevjeriše braæa, kao bujice zimske svoje korito. ¹⁶ Od leda mutne vode im se nadimlju,
 'bujaju od snijega što se topit' stao; ¹⁷ al u doba sušno naskoro presahnu, od žege ishlape tada iz
 korita. ¹⁸ Karavane zbog njih skreæu sa putova, u pustinju zaðu i u njoj se gube. ¹⁹ Karavane
 temske oèima ih traže, putnici iz Šebe nadaju se njima. ²⁰ A kad do njih doðu, naðu se u èudu, jer
 su se u nadi svojoj prevarili. ²¹ U ovom ste èasu i vi meni takvi: vidjeste strahotu pa se preplašiste.
²² Rekoh li vam možda: 'Darujte mi štogod, poklonite nešto od svojega blaga; ²³ iz šake dušmanske
 izbavite mene, oslobodite me silnikova jarma?' ²⁴ Vi me pouèite, pa æu ušutjeti, u èem je moj
 prijestup, pokažite meni. ²⁵ O, kako su snažne besjede iskrene! Al' kamo to vaši smjeraju prijekori?
²⁶ Mislite li možda prekorigi rijeèi? TÓa u vjetar ide govor oèajnikov! ²⁷ Nad sirotom kocku zar
 biste bacali i sa prijateljem trgovali svojim? ²⁸ U oèi me sada dobro pogledajte, paz'te neæu li vam
 slagati u lice. ²⁹ Povucite rijeè! Kakve li nepravde! Povucite rijeè, neporoèan ja sam! ³⁰ Zar pakosti
 ima na usnama mojim? Zar nesreæu svaku okusio nisam?

Chapter 7

¹ Nije l' vojska život èovjekov na zemlji? Ne provodi l' dane poput najamnika? ² Kao što trudan
 rob za hladom žudi, poput nadnièara štono plaæu èeka, ³ mjeseci jada tako me zapadoše i noæi su
 muène meni dosuđene. ⁴ Liježuæ' mislim svagda: 'Kada æu ustati?' A dižuæ se: 'Kada veèer

doèekati!' I tako se kinjim sve dok se ne smrkne. ⁵ PÓut moju crvi i blato odjenuše, koža na meni puca i rašèinja se. ⁶ Dani moji brže od èunka proðoše, promakoše hitro bez ikakve nade. ⁷ Spomeni se: život moj je samo lahor i oèi mi neæe više vidjet' sreæe! ⁸ Prijateljsko oko neæe me gledati; pogled svoj u mene upro si te sahnem. ⁹ Kao što se oblak gubi i raspline, tko u Šeol siðe, više ne izlazi. ¹⁰ Domu svome natrag ne vraæa se nikad, njegovo ga mjesto više ne poznaje. ¹¹ Ustima ja svojim stoga brani' neæu, u tjeskobi duha govorit æu sada, u gorèini duše ja æu zajecati. ¹² Zar sam more ili neman morska, pa si stražu nada mnom stavio? ¹³ Kažem li: 'Na logu æu se smirit', ležaj æe mi olakšati muke', ¹⁴ snovima me prestravljuješ tada, prepadaš me viðenjima muènim. ¹⁵ Kamo sreæe da mi se zadavit'! Smrt mi je od patnja mojih draža. ¹⁶ Ja ginem i vjeèno živjet neæu; pusti me, tek dah su dani moji! ¹⁷ Što je èovjek da ga toliko ti cijeniš, da je srcu tvojem tako prirastao ¹⁸ i svakoga jutra da njega pohodiš i svakoga trena da ga iskušavaš? ¹⁹ Kada æeš svoj pogled skinuti sa mene i dati mi barem pljuvaèku progutat'? ²⁰ Ako sam zgriješio, što uèinih tebi, o ti koji pomno nadzireš èovjeka? Zašto si k'o metu mene ti uzeo, zbog èega sam tebi na teret ²¹ postao? Zar prijestupa moga ne možeš podnijeti i ne možeš prijeæi preko krivnje moje? Jer, malo æe proæi i u prah æu leæi, ti æeš me tražiti, al' me biti neæe."

Chapter 8

¹ Bildan iz Šuaha progovori tad i reèe: ² "Dokad æeš jošte govoriti tako, dokle æe ti rijeè kao vihor biti? ³ TÓa zar može Bog pravo pogaziti, može li pravdu izvrnut' Svesilni? ⁴ Ako mu djeca tvoja sagriješiše, preda ih zato bezakonju njinu. ⁵ Al' ako Boga potražiš iskreno i od Svesilnog milost ti izmoliš; ⁶ ako li budeš èist i neporoèan, odsad æe svagda on nad tobom bdjeti i obnovit æe kuæu pravedniku. ⁷ Bit æe malena tvoja sreæa prošla prema buduæoj što te oèekuje. ⁸ No pitaj samo prošle naraštaje, na mudrost preða njihovih pripazi. ⁹ Od juèer mi smo i ništa ne znamo, poput sjene su na zemlji nam dani. ¹⁰ Oni æe te pouèit' i reæi ti, iz srca æe svog izvuæi besjede: ¹¹ 'Izvan moèvare zar æe rogoz niæi? Zar æe bez vode trstika narasti? ¹² Zeleni se sva, al' i nekošena

usahne prije svake druge trave. ¹³ To je kob svakog tko Boga zaboravi; tako propada nada
 bezbožnika: ¹⁴ Nit je tanana njegovo uzdanje, a ufanje mu kuæa paukova. ¹⁵ Nasloni li se, ona
 mu se ljulja, prihvati li se, ona mu se ruši. ¹⁶ Zeleni se i sav na suncu buja, vrt su mu cio mladice
 prerasle. ¹⁷ Svojim korijenjem krš je isprepleo te život crpe iz živa kamena. ¹⁸ A kad ga s mjesta
 njegova istrgnu, ono ga nijeèe: 'Nikada te ne vidjeh!' ¹⁹ I evo gdje na putu sada trune dok drugo
 bilje veæ nièe iz zemlje. ²⁰ Ne, Bog neæe odbacit' neporoène, niti æ rukom poduprijet' opake.
²¹ Smijeh æ ti opet ispuniti usta, s usana æ odjeknuti klicanje. ²² Dušmane æ ti odjenut' sramota
 i šatora æ nestat' zlikovaèkog."

Chapter 9

¹ Job progovori i reèe: ² "Zaista, dobro ja znadem da je tako: kako da pred Bogom èovjek ima
 pravo? ³ Ako bi se tkogod htio prÓeti s njime, odvratio mu ne bi ni jednom od tisuæu. ⁴ Srcem on
 je mudar, a snagom svesilan, i tko bi se njemu nekažnjeno opro? ⁵ On brda premješta, a ona to ne
 znaju, u jarosti svojoj on ih preokreæe. ⁶ Pokreæe on zemlju sa njezina mjesta, iz temelja njene
 potresa stupove. ⁷ Kad zaprijeti suncu, ono se ne raða, on peèatom svojim i zvijezde peèati. ⁸ Jedini
 on je nebesa razapeo i puèinom morskom samo on hodao. ⁹ Stvorio je Medvjede i Oriona, Vlašiae
 i zvijezða na južnome nebu. ¹⁰ Tvorac on je djela silnih, nepojmljivih èudesu koja se izbrojit' ne
 mogu. ¹¹ Ide pored mene, a ja ga ne vidim; evo, on prolazi - ja ga ne opažam. ¹² Ugrabi li što, tko
 æ mu to prijeèit, i tko ga pitat smije: 'Što si uèinio?' ¹³ Bog silni srdžbu svoju ne opoziva: pred
 njim ponièu saveznici Rahaba. ¹⁴ Pa kako onda da njemu odgovorim, koju rijeè da protiv njega
 izaberem? ¹⁵ I da sam u pravu, odvratio ne bih, u suca svojega milost bih molio. ¹⁶ A kad bi se
 na zov moj i odazvao, vjerovao ne bih da on glas moj sluša. ¹⁷ Jer, za dlaku jednu on mene satire,
 bez razloga moje rane umnožava. ¹⁸ Ni èasa jednoga predahnut' mi ne da, nego mene svakom
 gorèinom napaja! ¹⁹ Ako je na snagu - tÓa on je najjaèi! Ako je na pravdu - tko æ njega na sud?

²⁰ Da sam i prav, usta bi me osudila, da sam i nevin, zlim bi me proglasila. ²¹ A jesam li nevin?
²² Ni sam ne znam više, moj je život meni sasvim omrzao! Jer, to je svejedno; i zato ja kažem:
²³ nevinina i grešnika on dokonèava. I biè smrti kad bi odjednom ubijo ... ali on se ruga nevolji
²⁴ nevinih. U zemlji predanoj u šake zlikovaca, on oèi sucima njezinim zastire. Ako on to nije, tko
²⁵ je drugi onda? Od skoroteèe su brži moji dani, bježe daleko, nigdje dobra ne videæ. ²⁶ K'o
²⁷ èamci od rogoza hitro promièu, k'o orao na plijen kada se zaleti. Kažem li: zaboravit æu
²⁸ jadikovku, razvedrit æu lice i veseo biti, od mojih me muka groza obuzima, jer znadem da me
²⁹ ti ne držiš nevinim. Ako li sam grešan, tÓa èemu onda da zalud muèim sebe. ³⁰ Kad bih i
³¹ sniježnicom sebe ja isprao, kad bih i lugom ruke svoje umio, u veæu bi me neèist opet gurnuo,
³² i moje bi me se gnušale haljine! Nije èovjek k'o ja da se s njime pravdam i na sud da idem s
³³ njim se parnièiti. Niti kakva suca ima meðu nama da ruke svoje stavi na nas dvojicu, ³⁴ da šibu
³⁵ njegovu od mene odmakne, da užas njegov mene više ne plaši! Govorit æu ipak bez ikakva
 straha, jer ja nisam takav u svojim oèima!

Chapter 10

¹ Kad mi je duši život omrznuo, nek' mi tužaljka poteèe slobodno, zborit æu u gorèini duše
² svoje. Reæu æu Bogu: Nemoj me osudit! Kaži mi zašto se na me obaraš. ³ TÓa što od toga imaš
 da me tlaèiš, da djelo ruku svojih zabacuješ, da pomažeš namjerama opakih? ⁴ Jesu li u tebe oèi
 tjelesne? Zar ti vidiš kao što èovjek vidi? ⁵ Zar su ti dani k'o dani smrtnika a kao ljudski vijek tvoje
 godine? ⁶ Zbog èega krivnju moju istražuješ i grijehe moje hoæeš razotkriti, ⁷ kad znadeš dobro
 da sam nedužan, da ruci tvojoj izmaknut ne mogu? ⁸ Tvoje me ruke sazdaše, stvoriše, zašto da me
 sada opet rašèiniš! ⁹ Sjeti se, k'o glinu si me sazdao i u prah æeš me ponovo vratiti. ¹⁰ Nisi li mene
 k'o mlijeko ulio i uèinio da se k'o sir zgrušam? ¹¹ Kožom si me i mesom odjenuo, kostima si me
¹² spleo i žilama. S milošæu si mi život darovao, brižljivo si nad mojim bdio dahom. ¹³ Al' u svom

14
 srcu ovo si sakrio, znam da je tvoja to bila namjera: da paziš budno hoæu li zgriješiti i da mi
 15
 grijeh ne proðe nekažnjeno. Ako sam grešan, onda teško meni, ako li sam prav, glavu ne smijem
 16
 diæi - shrvan sramotom, nesreæom napojen! Ispravim li se, k'o lav me nagoniš, snagu svoju
 17
 okušavaš na meni, optužbe nove na mene podižeš, jarošæu veæom na mene usplamtiš i sa svježim
 18
 se èetama obaraš. Iz utrobe što si me izvukao? O, što ne umriješ: vidjeli me ne bi, 19
 bio bih
 20
 k'o da me ni bilo nije, iz utrobe u grob bi me stavili. Mog su života dani tako kratki! Pusti me
 21
 da se još malo veselim prije nego æu na put bez povratka, u zemlju tame, zemlju sjene smrtne,
 22
 u zemlju tmine guste i meteža, gdje je svjetlost slièna noæi najcrnjoj."

Chapter 11

1 Sofar iz Naama progovori tad i reèe: 2 "Zar na rijeèi mnoge da se ne odvrati? Zar æe se
 brbljavac još i opravdati? 3 Zar æe tvoje trice ušutkati ljude, zar æe ruganje ostat' neizrugano?
 4 Rekao si: 'Nauk moj je neporoèan, u oèima tvojim èist sam i bez ljage.' 5 Ali kada bi Bog htio
 progovorit' i otvorit usta da ti odgovori 6 kada bi ti tajne mudrosti otkrio koje um nijedan ne može
 7 doumit', znao bi da ti za grijehæ raèun ište. Možeš li dubine Božje proniknuti, dokuèiti savršenstvo
 8 Svesilnoga? Od neba je više: što još da uèiniš? Od Šeola dublje: što još da mudruješ? 9 Duže je
 od zemlje - šire je od mora! 10 Ako se povuèe, ako te pograbi, ako na sud preda, tko æe mu braniti?
 11 Jer on u èovjeku prozire prijevaru, vidi opaèinu ako i ne gleda. 12 Èovjek se bezuman obraæa k
 pameti i divlji magarac uzdi se pokori. 13 Ako li srce svoje ti uspraviš i ruke svoje pružiš prema
 14 njemu, ako li zloæu iz ruku odbaciš i u šatoru svom ne daš zlu stana, 15 èisto æeš èelo moæi
 tad podiæi, èvrst æeš biti i bojati se neæeš. 16 Svojih se kušnja neæeš sjeæat' više kao ni vode koja
 je protekla. 17 Jasnije æe tvoj život sjat' no podne, tmina æe se obratit' u svanuæe. 18 U uzdanju
 19 svom živjet æeš sigurno i zaštiæen poèivat æeš u miru. Kad legneš, nitko te buniti neæe; mnogi

20
 æ tvoju tražiti naklonost. A zlikovcima ugasnut æ oèi, neæ im više biti utoèišta: izdahnut',
 bit æ jedina im nada."

Chapter 12

1 Job progovori i reèe: 2 "Uistinu, vi ste cvijet naroda, sa vama æ izumrijeti mudrost. 3 Al' i
 ja znam k'o i vi misliti, ni u èemu od vas gori nisam: tko za stvari takve ne bi znao? 4 Prijateljima
 sam svojim ja na podsmijeh što zazivam Boga da mi odgovori! Na podsmijeh ja sam - pravednik
 neporoèan! 5 Prezirat' je nesretnika - sretni misle, udariti treba onog što posræe! 6 Dotle su na miru
 šatori pljaèekaša, izazivaèi Boga žive bezbrižno kao da Boga u šaci svojoj drže! 7 Ali pitaj zvijeri,
 i pouèit æ te; ptice nebeske pitaj, i razjasnit æ te. 8 Gušteri zemlje to æ ti protumaèit', ribe u
 moru ispriljavat æ ti. 9 Od stvorenja sviju, koje ne bi znalo da je sve to Božja ruka uèinila?!
 10 U ruci mu leži život svakog biæa i dah životvorni svakog ljudskog tijela. 11 Zar uhom mi ne
 sudimo besjedu k'o što kušamo nepcem okus jela? 12 Sjedine mudrost donose èovjeku, a s vijekom
 dugim umnost mu dolazi. 13 Ali u Njemu mudrost je i snaga, u Njemu savjet je i sva razumnost.
 14 Što razgradi, sagradit neæe nitko, kog zatvori, nitko ne oslobaða. 15 Ustavi li vodu, suša nastaje;
 16 pusti li je, svu zemlju ispremetne. Jer u njemu je snaga i sva mudrost, njegov je prevareni i
 varalica. 17 On savjetnike lišava razbora, suce pametne udara bezumljem. 18 On otpasuje pojas
 kraljevima i uže tom im vezuje bokove. 19 On bosonoge tjera sveæenike i moguænike sa vlasti
 obara. 20 On diže rijeè iz usta rjeèitima i starcima pravo rasuđivanje. 21 On sasiplje prezir po
 plemiaèima i junacima bedra raspasuje. 22 On dubinama razotkriva tmine i sjenu smrtnu na svjetlo
 izvodi. 23 On diže narod pa ga uništava, umnoži ga a potom iskorijeni. 24 On zaluđuje vladare
 naroda te po bespuæu lutaju pustinjskom 25 i pipaju u tmuni bez svjetlosti glavinjajuæi poput
 pijanaca.

Chapter 13

¹ Oèima svojim sve to ja vidjeh, ušima svojim èuh i razumjeh. ² Sve što vi znate znadem to i
ja, ni u èemu od vas gori nisam. ³ Zato, zborit' moram sa Svesilnim, pred Bogom svoj razlog izložiti.
⁴ Jer, kovaèi laži vi ste pravi, i svi ste vi zaludni lijeènici! ⁵ Kada biste bar znali šutjeti, mudrost
biste svoju pokazali! ⁶ Dokaze mi ipak poslušajte, razlog mojih usana poèujte. ⁷ Zar zbog Boga
govorite laži, zar zbog njega rijeèi te prijearne? ⁸ Zar biste pristrano branit' htjeli Boga, zar biste
mu htjeli biti odvjetnici? ⁹ Zar bi dobro bilo da vas on ispita? Zar biste ga obmanuli k'o èovjeka?
¹⁰ Kaznom preteškom on bi vas pokarao poradi potajne vaše pristranosti. ¹¹ Zar vas velièanstvo
njegovo ne plaši i zar vas od njega užas ne spopada? ¹² Razlozi su vam od pepela izreke, obrana
je vaša obrana od blata. ¹³ Umuknite sada! Dajte da govorim, pa neka me poslije snađe što mu
drago. ¹⁴ Zar da meso svoje sam kidam zubima? Da svojom rukom život upropašæujem? ¹⁵ On
me ubit' može: nade druge nemam veæ da pred njim svoje držanje opravdam. ¹⁶ I to je veæ zalog
mojega spasenja, jer bezbožnik preda nj ne može stupiti. ¹⁷ Pažljivo mi rijeèi poslušajte, nek' vam
prodre u uši besjeda. ¹⁸ Gle: ja sam pripremio parnicu, jer u svoje sam pravo uvjeren. ¹⁹ Tko se
sa mnom hoæe parnièiti? - Umuknut æu potom te izdahnut'. ²⁰ Dvije mi molbe samo ne uskrati da
se od tvog lica ne sakrivam: ²¹ digni s mene tešku svoju ruku i užasom svojim ne straši me. ²² Tada
me pitaj, a ja æu odgovarat'; ili ja da pitam, ti da odgovaraš. ²³ Koliko poèinih prijestupa i grijeha?
Prekršaj mi moj pokaži i krivicu. ²⁴ Zašto lice svoje kriješ sad od mene, zašto u meni vidiš
neprijatelja? ²⁵ Zašto strahom muèiš list vjetrom progonjen, zašto se na suhu obaraš slamèicu?
²⁶ O ti, koji mi gorke pišeš presude i teretiš mene grijesima mladosti, ²⁷ koji si mi noge u klade
sapeo i koji bdiš nad svakim mojim korakom i tragove stopa mojih ispituješ! ²⁸ Život mi se k'o
trulo drvo raspada, k'o haljina što je moljci izjedaju!

Chapter 14

¹ Èovjek koga je žena rodila kratka je vijeka i pun nevolja. ² K'o cvijet je nikao i vene veæ, poput sjene bježi ne zastajuæ'. ³ Na takva, zar, ti oèi otvaraš i preda se na sud ga izvodiš? ⁴ Tko æe èisto izvuæ' iz neèista? Nitko! ⁵ Pa kad su njegovi dani odbrojani, kad mu broj mjeseci o tebi ovisi, kad mu granicu stavljaš neprijelaznu, ⁶ skini s njega pogled da poèinut' može, poput najamnika da svoj dan uživa. ⁷ TÓa ni drvu nije nada sva propala, posjeèeno, ono opet prozeleni i mladice nove iz njega izbiju. ⁸ Ako mu korijen i ostari u zemlji, ako mu se panj i sasuši u prahu, ⁹ oætjevši vodu, ono æe propupat' i pustiti grane kao stablo novo. ¹⁰ Al' kad èovjek umre, ostaje pokošen, kad smrtnik izdahne, gdje li je on tada? ¹¹ Može sva voda iz mora ispariti i presahnut' rijeke, isušit posvema', ¹² al' èovjek kad legne, ne ustaje više, dok nebesa bude, neæe se podiæi, od sna se svojega probuditi neæe. ¹³ O, kad bi me htio skriti u Šeolu, zakloniti me dok srdžba ti ne mine, dÓati mi rok kad æeš me se spomenuti, ¹⁴ - jer, kad umre èovjek, zar uskrsnut' može? - èekao bih te sve dane vojske svoje dok ne bi došao da mi smjenu dadeš. ¹⁵ Zvao bi me, a ja bih se odazvao: ¹⁶ zaželio si se djela svojih ruku. A sad nad svakim mojim vrebaš korakom, nijednog mi grijeha neæeš oprostiti, ¹⁷ u vreæi si prijestup moj zapeèatio i krivicu moju svu si zapisao. ¹⁸ Vaj! K'o što se jednom uruši planina, k'o što se hridina s mjesta svog odvali, ¹⁹ k'o što voda kamen s vremenom istroši, a pljusak bujicom zemlju svu sapere, tako uništavaš nadu u èovjeku. ²⁰ Oborio si ga - on ode za svagda, nagrđena lica, otjeran, odbaèen. ²¹ Djecu mu poštuju - o tom ništa ne zna; ako su prezrena - o tom ne razmišlja. ²² On jedino pati zbog svojega tijela, on jedino tuži zbog svojeg života."

Chapter 15

¹ Elifaz Temanac progovori tad i reèe: ² "Zar šupljom naukom odgovara mudrac i vjetrom istoènim trbuh napuhuje? ³ Zar on sebe brani rijeèima ispraznim, besjedama koje nièem ne koriste? ⁴ Još više ti èiniš: ništiš strah od Boga, pred njegovim licem pribranost ukidaš. ⁵ Tvoje rijeèi krivicu

tvoju odaju, poslužio si se jezikom lukavih, ⁶ vlastita te usta osuđuju, ne ja, protiv tebe same ti
 usne svjedoče. ⁷ Zar si prvi čovjek koji se rodio? Zar si na svijet prije bregova došao? ⁸ Zar si tajne
 Božje ti prisluškivao i mudrost čitavu za se prisvojio? ⁹ Što ti znadeš, a da i mi ne znamo, što ti
 razumiješ, a da to ne shvaćamo? ¹⁰ Ima među nama i sijedih i starih kojima je više ljeta no tvom
 ocu. ¹¹ Zar su ti utjehe Božje premalene i blage riječi upućene tebi? ¹² Što te srce tvoje tako slijepo
 goni i što tako divlje prevraća očima ¹³ kad proti Bogu jarost svoju okrećeš, a iz usta takve riječi
 ti izlaze! ¹⁴ Što je čovjek da bi čist mogao biti? Zar je itko rođen od žene pravedan? ¹⁵ Gle, ni u
 svece se On ne pouzdava, oku njegovu ni nebesa čista nisu, ¹⁶ a kamoli to biće gadno i buntovno,
 čovjek što k'o vodu pije opačinu! ¹⁷ Mene sad poslušaj, poučite' te hoću, što god sam vidjeh, ispričat'
 ti želim, ¹⁸ i ono što naučavahu mudraci ne tajae' što su primili od pređa ¹⁹ kojima je zemlja ova
 bila dana kamo tuđin nije nikada stupio. ²⁰ Zlikovac se muči cijelog svoga vijeka, nasilniku veće
 su ljeta odbrojena. ²¹ Krik strave svagda mu u ušima ječi, dok miruje, na njeg baca se razbojnik.
²² Ne nada se da će izbjeći tminama i znade dobro da je među namijenjen, ²³ strvinaru da je kao
 plijen obećan. On znade da mu se dan propasti bliži. ²⁴ Nemir i tjeskoba na njeg navaljuju, k'o
 kralj spreman na boj na nj se obaraju. ²⁵ On je protiv Boga podizao ruku, usuđivao se prkositi'
 Svesilnom ²⁶ Ohola je čela na njega srljao, iza štita debela dobro zaklonjen. ²⁷ Lice mu bijaše
 obloženo salom a bokovi pretilinom otežali. ²⁸ Razrušene je zaposjeo gradove i kućista nastanio
 napuštena. Srušiti će se ono što za sebe sazda; ²⁹ cvasti mu neće, veće rasuti se blago, sjena mu se
 neće po zemlji širiti. ³⁰ On se tami više izmaknuti neće, opržiti će oganj njegove mladice, u dahu
 plamenih usta nestat će ga. ³¹ U taštinu svoju neka se ne uzda, jer će mu ispraznost biti svom
 nagradom. ³² Prije vremena će svenuti' mu mladice, grane mu se nikad neće zazelenjeti'. ³³ Kao
 loza, grozd će stresati' svoj nezreo, poput masline pobaciti će cvatove. ³⁴ Da, bezbožničko je jalovo
 koljeno, i vatra proždire šator podmitljivca. ³⁵ Koji zlom zanesu, rađaju nesreću i prijevaru nose
 u utrobi svojoj."

Chapter 16

¹ Job progovori i reèe: ² "Koliko se takvih naslušah besjeda, kako ste mi svi vi muèni tješioci!
³ Ima li kraja tim rijeèima ispraznim? Što te goni da mi tako odgovaraš? ⁴ I ja bih mogao k'o vi
govoriti da vam je duša na mjestu duše moje; i ja bih vas mog'o zasuti rijeèima i nad sudbom vašom
tako kimat' glavom; ⁵ i ja bih mogao ustima vas hrabrit', i ne bih žalio trud svojih usana. ⁶ Al' ako
govorim, patnja se ne blaži, ako li zašutim, zar æe me minuti? ⁷ Zlopakost me sada shrvala posvema,
èitava se rulja oborila na me. ⁸ Ustao je proti meni da svjedoèi i u lice mi se baca klevetama.
⁹ Jarošæu me svojom razdire i goni, škrguæuæ' zubima obara se na me. Moji protivnici sijeku me
oèima, ¹⁰ prijeteæi, na mene usta razvaljuju, po obrazima me sramotno æuškaju, u èoporu svi tad
navaljuju na me. ¹¹ Da, zloæudnicima Bog me predao, u ruke opakih on me izruèio. ¹² Mirno
življah dok On ne zadrma mnome, za šiju me šèepa da bi me slomio. ¹³ Uze me za biljeg i strijelama
osu, nemilosrdno mi bubrege probode i mojom žuèi zemlju žednu natopi. ¹⁴ Na tijelu mi ranu do
rane otvara, kao bijesan ratnik nasræe na mene. ¹⁵ Tijelo sam golo u kostrijet zašio, zario sam èelo
svoje u prašinu. ¹⁶ Zapalilo mi se sve lice od suza, sjena tamna preko vjeða mi je pala. ¹⁷ A nema
nasilja na rukama mojim, molitva je moja bila uvijek èista. ¹⁸ O zemljo, krvi moje nemoj sakriti i
kriku mom ne daj nigdje da poèine. ¹⁹ Odsad na nebu imam ja svjedoka, u visini gore moj stoji
branitelj. ²⁰ Moja vika moj je odvjetnik kod Boga dok se ispred njega suze moje liju: ²¹ o, da me
obrani u parbi mojoj s Bogom ko što smrtnik brani svojega bližnjega. ²² No životu mom su odbrojena
ljeta, na put bez povratka meni je krenuti.

Chapter 17

¹ Daha mi nestaje, gasnu moji dani i za mene veæ se skupljaju grobari. ² Rugaèi su evo mene
dohvatili, od uvreda oka sklopiti ne mogu. ³ Stoga me zaštititi i budi mi jamcem kad mi nitko u dlan
neæe da udari. ⁴ Jer, srca si njina lišio razuma i dopustiti im neæeš da opstanu. ⁵ K'o taj što imanje

dijeli drugovima, a djeci njegovoj dotle oèi gasnu,⁶ narodima svim sam na ruglo postao, onaj kom
 u lice svatko pljunut' može.⁷ Od tuge vid mi se muti u oèima, poput sjene moji udovi postaju.
⁸ Zaèudit æe se zbog toga pravednici, na bezbožnika æe planuti èestiti;⁹ neporoèni æe na svom
 ustrajat' putu, èovjek èistih ruku ojaèat æe još više.¹⁰ Hajde, svi vi, neæete li opet poèet', tÓa meðu
 vama ja mudra ne nalazim!¹¹ Minuli su dani, propale zamisli, želje srca moga izjalovile se.¹² 'U
 noæi najcrnjoj, dan se približava; blizu je veæ svjetlo što tminu izgoni.'¹³ A meni je nada otiaei u
 Šeol i prostrijeti sebi ležaj u mrklini.¹⁴ Dovikujem grobu: 'Oèe moj rođeni!' a crve pozdravljam:
 'Mati moja, sestro!'¹⁵ Ali gdje za mene ima jošte nade? Sreæu moju tko æe ikada vidjeti?¹⁶ Hoæe
 li u Šeol ona sa mnom siaei da u prahu zajedno otpoèinemo?"

Chapter 18

¹ Bildad iz Šuaha progovori tad i reèe:² "Kada kaniš obuzdat' svoje besjede? Opameti se sad
 da razgovaramo!³ Zašto nas držiš za stoku nerazumnu, zar smo životinje u tvojim oèima?⁴ O ti,
 koji se od jarosti razdireš, hoæeš li da zemlja zbog tebe opusti da iz svoga mjesta iskoèe peæine?
⁵ Al' ugasi æe se svjetlost opakoga, i neæe mu sjati plamen na ognjištu.⁶ Potamnjet æe svjetlo u
 njegovu šatoru i nad njime æe se utrnut' svjetiljka.⁷ Krepki mu koraci postaju sputani, o vlastite
 on se spotièe namjere.⁸ Jer njegove noge vode ga u zamku, i evo ga gdje veæ koraèa po mreži.
⁹ Tanka mu je zamka nogu uhvatila, i evo, užeta èvrsto ga pritežu.¹⁰ Njega vreba omèa skrivena
 na zemlji, njega èeka klopka putem kojim hodi.¹¹ Odasvuda strahovi ga prepadaju, ustopice
 sveudilj ga proganjaju.¹² Glad je požderala svu snagu njegovu, nesreæa je uvijek o njegovu boku.
¹³ Boleština kobna kožu mu razjeda, prvenac mu smrti nagriza udove.¹⁴ Njega izvlaèe iz šatora
 njegova da bi ga odveli vladaru strahota.¹⁵ U njegovu stanu tuđinac stanuje, po njegovu domu
 prosipaju sumpor.¹⁶ Odozdo se suši njegovo korijenje, a odozgo grane sve mu redom sahnju.
¹⁷ Spomen æe se njegov zatrti na zemlji, njegovo se ime s lica zemlje briše.¹⁸ Iz svjetlosti njega
 u tminu tjeraju, izagnat' ga hoæe iz kruga zemaljskog.¹⁹ U rodu mu nema roda ni poroda, nit'

preživjela na njegovu ognjištu. ²⁰ Sudba je njegova Zapad osupnula, i èitav je Istok obuzela strepnja.
²¹ Evo, takav usud snalazi zlikovca i dom onog koji ne priznaje Boga."

Chapter 19

¹ Job progovori i reèe: ² "TÓa dokle æete muèit' dušu moju, dokle æete me rijeèima satirat'?"
³ Veæ deseti put pogrdiste mene i stid vas nije što me zlostavljate. ⁴ Pa ako sam zastranio doista, na meni moja zabluda ostaje. ⁵ Mislite li da ste me nadjaèali i krivnju moju da ste dokazali? ⁶ Znajte: Bog je to mene pritisnuo i svojom me je on stegnuo mrežom. ⁷ Vièem: 'Nasilje!' - nema odgovora; vapijem - ali za me pravde nema. ⁸ Sa svih strana put mi je zagradio, sve staze moje u tminu zavio.
⁹ Slavu je moju sa mene skinuo, sa moje glave strgnuo je krunu. ¹⁰ Podsijeca me odasvud te nestajem; k'o drvo, nadu mi je išèupao. ¹¹ Raspalio se gnjev njegov na mene i svojim me drži neprijateljem. ¹² U bojnóm redu pristižu mu èete, putove proti meni nasipaju, odasvud moj opkoljavaju šator. ¹³ Od mene su se udaljila braæa, otuðili se moji poznanici. ¹⁴ Nestade bližnjih mojih i znanaca, gosti doma mog zaboraviše me. ¹⁵ Sluškinjama sam svojim kao stranac, neznanac sam u njihovim oèima. ¹⁶ Slugu zovnem, a on ne odgovara i za milost ga moram zaklinjati. ¹⁷ Mojoj je ženi dah moj omrznuo, gadim se djeci vlastite utrobe. ¹⁸ I deranima na prezir tek služim, ako se dignem, rugaju se meni. ¹⁹ Pouzanicima sam svojim mrzak, protiv mene su oni koje ljubljah.
²⁰ Kostí mi se za kožu prilijepiše, osta mi jedva koža oko zuba. ²¹ Smilujte mi se, prijatelji moji, jer Božja me je ruka udarila. ²² Zašto da me k'o Bog sam progonite, zar se niste moga nasitili mesa?
²³ O, kad bi se rijeèi moje zapisale i kad bi se u mjed tvrdu urezale; ²⁴ kad bi se željeznim dljetom i olovom u spomen vjeèan u stijenu uklesale! ²⁵ Ja znadem dobro: moj Izbavitelj živi i posljednji æe on nad zemljom ustati. ²⁶ A kad se probudim, k sebi æe me diaèi: iz svoje æu puti tad vidjeti Boga. ²⁷ Njega ja æu kao svojega gledati, i oèima mojim neæe biti stranac: za njime srce mi èezne

28 u grudima. Kad kažete: 'Kako æemo ga goniti? Koji æemo razlog protiv njega naæi?', 29 maæa tad se bojte: grijehu maè je kazna. Saznat æete tada da imade suda!"

Chapter 20

1 Sofar iz Naamata progovori tad i reèe: 2 "Misli me tjeraju da ti odgovorim, i zato u meni vri to uzbuðenje 3 dok slušam ukore koji me sramote, al' odgovor mudar um æe moj veæ naæi. 4 Zar tebi nije od davnine poznato, otkad je èovjek na zemlju stavljen bio, 5 da je kratka vijeka radost opakoga, da kao tren proðe sreæa bezbožnièka. 6 Pa ako stasom i do neba naraste, ako mu se glava dotakne oblaka, 7 poput utvare on zauvijek nestaje; koji ga vidješe kažu: 'Gdje je sad on?' 8 Kao san bez traga on se rasplinjuje, nestaje ga kao priviðenja noænog. 9 Nijedno ga oko više gledat neæe, niti æe ga mjesto njegovo vidjeti 10 Njegovu æe djecu gonit' siromasi: rukama æe svojim vraæati oteto. 11 Kostu su njegove bujale mladošæu; gle, zajedno s njome pokošen je sada. 12 Zlo bijaše slatko njegovim ustima te ga je pod svojim jezikom skrivao; 13 sladio se pazeæ' da ga ne proguta i pod nepcem svojim zadržavao ga. 14 Ali hrana ta mu trune u utrobi, otrovom zmijskim u crijevima postaje. 15 Blago progutano mora izbljuvati. Bog æe ga istjerat' njemu iz utrobe. 16 Iz zmijske glave otrov je sisao: sada umire od jezika gujina. 17 Potoke ulja on gledat' više neæe, ni vidjet' gdje rijekom med i mlijeko teku. 18 Vratit æe dobitak ne okusivši ga, neæe užit' u plodu trgovine. 19 Jer je sirotinju gnjeo i tlaèio, otimao kuæe koje ne sazida, 20 jer ne bješe kraja požudi njegovoj, njegova ga blaga neæe izbaviti. 21 Jer mu proždrljivost ništa ne poštedi, ni sreæa njegova dugo trajat neæe. 22 Sred izobilja u škripcu æe se naæi, svom æe snagom na nj se oboriti bijeda. 23 I dok hranom bude trbuh svoj punio, Bog æe na nj pustiti jarost svoga gnjeva, sasut' dažd strelica na meso njegovo. 24 Ako i izmakne gvozdenom oružju, luk æe mjedeni njega prostrijeliti. 25 Strijelu bi izvuk'o, al' mu probi leða, a šiljak blistavi viri mu iz žuèi. Kamo god krenuo, strepnje ga vrebaju, 26 na njega tmine sve tajom oèekuju. Vatra ga ništi, ni od kog zapaljena, i proždire sve pod njegovim šatorom. 27 Gle, nebo krivicu njegovu otkriva i èitava zemlja na njega se diže. 28 Njegovu æe

kuæu raznijeti poplava, otplaviti je u dan Božje jarosti. ²⁹ Takvu sudbinu Bog priprema zlikovcu i takvu baštinu on mu dosuđuje."

Chapter 21

¹ Job progovori i reèe: ² "Slušajte, slušajte dobro što æu reæi, utjehu mi takvu barem udijelite.
³ Otrpite da rijeè jednu ja izreèem, kad završim, tad se rugajte slobodno. ⁴ Zar protiv èovjeka dižem
ja optužbu? Kako da strpljenje onda ne izgubim? ⁵ Pogledajte na me: užas æe vas spopast', rukom
æete svoja zakloniti usta; ⁶ pomislim li na to, prestravim se i sam i èitavim svojim tad potrnem
tijelom. ⁷ Zašto na životu ostaju zlikovci i, što su stariji, moæniji bivaju? ⁸ Potomstvo njihovo s
njima napreduje a izdanci im se množe pred oèima. ⁹ Strah nikakav kuæe njihove ne mori i šiba
ih Božja ostavlja na miru. ¹⁰ Njihovi bikovi plode pouzdano, krave im se tele i ne jalove se. ¹¹ K'o
jagnjad djeca im slobodno skakuæu, veselo igraju njihovi sinovi. ¹² Oni pjevaju uz harfe i bubnjeve
i vesele se uz zvukove svirale. ¹³ Dane svoje završavaju u sreæi, u Podzemlje oni silaze spokojno.
¹⁴ A govorili su Bogu: 'Ostavi nas, ne želimo znati za tvoje putove! ¹⁵ TÓa tko je Svesilni da njemu
služimo i kakva nam korist da ga zazivamo?' ¹⁶ Zar svoju sreæu u ruci ne imahu, makar do Njega
ne drže ništa oni? ¹⁷ Zar se luè opakog kada ugasila? Zar se na njega oborila nesreæa? Zar mu u
gnjevu svom On skroji sudbinu? ¹⁸ Zar je kao slama na vjetru postao, kao pljeva koju vihor svud
raznosi? ¹⁹ Hoæe l' ga kaznit' Bog u njegovoj djeci? Ne, njega nek' kazni da sam to osjeti!
²⁰ Vlastitim oèima nek' rasap svoj vidi, neka se napije srdžbe Svesilnoga! ²¹ TÓa što poslije smrti
on za dom svoj mari kad æe se presjeæ' niz njegovih mjeseci? ²² Ali tko æe Boga uèiti mudrosti,
njega koji sudi najvišim biaèima? ²³ Jedan umire u punom blagostanju, bez briga ikakvih, u
potpunom miru, ²⁴ bokova od pretiline otežalih i kostiju soène moždine prepunih. ²⁵ A drugi umire
s gorèinom u duši, nikad nikakve ne okusivši sreæe. ²⁶ Obojica leže zajedno u prahu, crvi ih jednako
prekrivaju oba. ²⁷ O, znam dobro kakve vaše su namjere, kakve zlosti protiv mene vi snujete.

28 Jer pitate: 'Gdje je kuća plemićeva, šator u kojem stanovahu opaki?' 29 Niste li na cesti putnike
 pitali, zar njihovo svjedočanstvo ne primete: 30 'Opaki je u dan nesreće pošteđen i u dan Božje
 jarosti veseo je.' 31 Al' na postupcima tko će mu predbacit' i tko će mu vratit' što je počinio? 32 A
 kad ga na kraju na groblje odnesu, na grobni mu humak postavljaju stražu. 33 Lake su mu grude
 zemlje u dolini dok za njime ide èitavo pučanstvo. 34 O, kako su vaše utjehe isprazne! Kakva su
 prijevara vaši odgovori!"

Chapter 22

1 Elifaz Temanac progovori tad i reče: 2 "Zar Bogu koristan može biti èovjek? TÓa tko je
 mudar, sebi samom koristi. 3 Zar je Svesilnom milost što si pravedan i zar mu je dobit što si
 neporočan? 4 Ili te zbog tvoje pobožnosti kara i zato se hoće s tobom parnièiti? 5 Nije l' to zbog
 zloće tvoje prevelike i zbog bezakonja kojim broja nema? 6 Od braće si brao nizašto zaloge i s
 golih si ljudi svlaèio haljine; 7 ti nisi žednoga vodom napojio, uskraćivao si kruh izgladnjelima;
 8 otimao si od siromaha zemlju da bi na njoj svog nastanio ljubimca; 9 puštao si praznih ruku udovice
 i siroèadi si satirao ruku. 10 Eto zašto te mreže sad sapinju, zašto te strahovi muèe iznenadni.
 11 Svjetlost ti mrak posta i ništa ne vidiš, vode su duboke tebe potopile. 12 Zar Bog nije u visini
 nebeskoj i zar zvijezdama tjeme on ne vidi? 13 Ali ti kažeš: 'Što Bog može znati? Kroz oblak tmasti
 zar što razabire? 14 Oblaci pogled njegov zaklanjaju, i rubom kruga on hoda nebeskog.' 15 TÓa
 kaniš li se drevnog držat' puta kojim su išli ljudi nepravedni? 16 Prije vremena nestadoše oni, bujica
 im je temelje raznijela. 17 Zborahu Bogu: 'Nas se ti ostavi! Što nam Svesilni uèiniti može?' 18 A
 on im je dom punio dobrima makar do njega ne držahu ništa. 19 Videæ' im propast, klikæu
 pravednici, neporoèeni se njima izruguju: 20 'Gle, propadoše protivnici naši, što od njih osta, vatra
 im proždrije!' 21 S Bogom ti se prijatelji i pomiri, i vraćena æe ti opet biti sreća. 22 Ded prihvati
 Zakon iz njegovih usta, u srce svoje rijeè njegovu usadi. 23 Ako se raskajan vratiš Svesilnome i

nepravdu iz svog šatora odstraniš, ²⁴ tad æš odbaciti zlato u prašinu i ofirsko blago u šljunak
 potoèni. ²⁵ Svesilni æ postat' tvoje suho zlato, on æ biti tvoje gomile srebrene. ²⁶ Da, Svesilni
 bit æ tvoje radovanje, i lice æš k Bogu dizati slobodno. ²⁷ Molit æš mu se, i uslišat æ tebe,
 ispunit æš što si mu zavjetovao. ²⁸ Što god poduzeo, sve æ ti uspjeti, i putove æ ti obasjavat'
 svjetlost. ²⁹ Jer, on ponizuje ponos oholima, dok u pomoæ smjernim oèima pritjeèe. ³⁰ Iz nevolje
 on izbavlja nevinoga; i tebe æ spasit' tvoje èiste ruke."

Chapter 23

¹ Job progovori i reèe: ² "Zar mi je i danas tužaljka buntovna? Teška mu ruka iz mene vapaj
 budi: ³ o, kada bih znao kako æu ga naæi, do njegova kako doprijeti prijestolja, ⁴ pred njim parnicu
 bih svoju razložio, iz mojih bi usta navrli dokazi. ⁵ Rad bih znati što bi meni odvratio i razumjeti
 rijeè što bi je rekao! ⁶ Zar mu treba snage velike za raspru? Ne, dosta bi bilo da me on sasluša. ⁷ U
 protivniku bi vidio pravedna, i parnica moja tad bi pobijedila. ⁸ Na istok krenem li, naæi ga ne
 mogu; poðem li na zapad, ne razabirem ga. ⁹ Išem na sjeveru, al' ga ne opažam; nevidljiv je ako
 se k jugu okrenem. ¹⁰ Pa ipak, on dobro zna put kojim kroèim! Neka me kuša: èist k'o zlato æu
 iziaèi! ¹¹ Noga mi se stopa njegovih držala, putem sam njegovim išao ne skreæuæ'; ¹² slušao sam
 nalog njegovih usana, pohranih mu rijeèi u grudima svojim. ¹³ Al' htjedne li štogod, tko æ ga
 odvratit'? Što zaželi dušom, to æ ispuniti. ¹⁴ Izvršit æ što je dosudio meni, kao i sve drugo što
 je odluèio! ¹⁵ Zbog toga pred njime sav ustravljen ja sam, i što više mislim, jaèe strah me hvata.
¹⁶ U komade Bog mi je srce smrvio, užasom me svega prožeo Svesilni, ¹⁷ premda nisam ni u
 tminama propao, ni u mraku što je lice moje zastro.

Chapter 24

¹ Zašto Svesilni ne promatra vremena, a dane njegove ne vide mu vjernici? ² Bezbožnici pomièu
 granice, otimaju stado i pasu ga. ³ Sirotama odvođe magarca, udovi u zalog vola dižu. ⁴ Siromahe
 tjeraju sa puta; skrivaju se ubogari zemlje. ⁵ K'o magarci divlji u pustinji zarana idu da plijen
 ugrabe: pustinja im hrani mališane. ⁶ Po tuđem polju oni pabirèe, paljetkuju vinograd opakog.
⁷ Goli noæe, nemaju haljine, ni pokrivaèa protiv studeni. ⁸ Oni kisnu na planinskom pljusku; bez
 skloništa uz hrid se zbijaju. ⁹ Otkidaju od sise sirotu, ubogom u zalog dijete grabe. ¹⁰ Goli hode,
 nemaju haljina; izgladnjeli, tuđe snoplje nose. ¹¹ Oni mlina za ulje nemaju; ožednjeli, gaze u
 kacama. ¹² Samrtnici hropæu iz gradova, ranjenici u pomoæ zazivlju. Al' na sve to Bog se oglašuje.
¹³ Ima onih koji mrze svjetlost: ne priznaju njezinih putova niti se staza drže njezinih. ¹⁴ Za mraka
 se diže ubojica, kolje ubogog i siromaha. U gluhoj se noæi lopov skiaæ [16a] i u tmni provaljuje
 kuæe. ¹⁵ Sumrak žudi oko preljubnika: 'Nitko me vidjet neæe', kaže on i zastire velom svoje lice.
¹⁶ [16b]Za vidjela oni se skrivaju, oni neæe da za svjetlost znaju. ¹⁷ Zora im je kao sjena smrtna:
 kad zarudi, silan strah ih hvata. ¹⁸ Prije nego svane, on veæ hitro bježi kloneæi se puta preko
 vinograda. Njegova su dobra prokleta u zemlji. ¹⁹ K'o što vruæina i žega snijeg upija, tako i
 Podzemlje proždire grešnike. ²⁰ Zaboravilo ga krilo što ga rodi, ime se njegovo više ne spominje:
 poput stabla zgromljena je opaèina. ²¹ Ženu nerotkinju on je zlostavljao, udovici nije uèinio dobra.
²² Al' Onaj što snažno hvata nasilnike, ustaje, a njima sva se nada gasi. ²³ Dade mu sigurnost, i on
 se pouzda; okom je njegove nadzirao staze. ²⁴ Dignu se za kratko, a onda nestanu, ruše se i kao
 svi drugi istrunu, posjeèeni kao glave klasovima." ²⁵ Nije li tako? Tko æe me u laž utjerat'? Tko
 moje rijeçi poništiti može?"

Chapter 25

¹ Bildad iz Šuaha progovori tad i reèe: ² "Gospodstvo i strah u njegovoj su ruci i on stvara mir
 u svojim visinama. ³ Zar se njemu èete izbrojiti mogu i svjetlo njegovo nad kim ne izlazi? ⁴ Pa
 kako da èovjek prav bude pred Bogom i od žene rođen kako da èist bude? ⁵ Eto, i mjesec pred

njime sjaj svoj gubi, njegovim očima zvijezde nisu èiste. ⁶ Što reæi onda o èovjeku, tom crvu, o sinu èovjekovu, crviæu jadnom?

Chapter 26

¹ Job progovori i reèe: ² "Kako dobro znadeš pomoæi nemoænom i mišicu iznemoglu poduprijeti! ³ Kako dobar savjet daješ neukome; baš si preveliku mudrost pokazao. ⁴ Kome li si ove uputio rijeèi i koji duh je iz tebe govorio?" ⁵ Pred Bogom mrtvi pod zemljom dolje strepe, vode morske dršæu i nemani njine. ⁶ Pred njegovim okom otkriven zja Šeol i bezdan smrti nema vela na sebi. ⁷ On povrh praznine Sjever razapinje, on drži zemlju o ništa obješenu. ⁸ On zatvara vodu u svoje oblake, a oblaci se pod njome ne prodiru. ⁹ On zastire puno lice mjeseèevo razastiruæi svoj oblak preko njega. ¹⁰ On je na vodi oznaèio kružnicu gdje prestaje svjetlost i tmine poèinju. ¹¹ Svodu se nebeskom potresu stupovi i premru od straha kada on zaprijeti. ¹² Svojom je snagom on ukrotio more i neman Rahaba smrvio mudrošæu. ¹³ Nebesa je svojim razbistrio dahom, a ruka mu je brzu zmiju probola. ¹⁴ Sve to samo djelia je djela njegovih, od kojih tek slabu jeku mi èujemo. Ali tko æe shvatit' grom njegove moæi?"

Chapter 27

¹ Job nastavi svoju besjedu i reèe: ² "Živoga mi Boga što mi pravdu krati i Svesilnog koji dušu mi zagorèa: ³ sve dok duha moga bude još u meni, dok mi dah Božji u nosnicama bude, ⁴ usne moje neæe izustiti zloæu niti æe laž kakva doæi na moj jezik. ⁵ Daleko od mene da vam dadem pravo, nedužnost svoju do zadnjeg daha branim. ⁶ Pravde svoje ja se držim, ne puštam je; zbog mojih me dana srce korit' neæe. ⁷ Neka mi dušmana kob opakog snaðe, a mog protivnika udes bezbožnikov! ⁸ Èemu se nadati može kad vapije i kada uzdiže k Bogu dušu svoju? ⁹ Hoæe li èuti Bog njegove krikove kada se na njega obori nevolja? ¹⁰ Zar æe se radovat' on u Svesilnome, zar

¹¹ æ Boga svakog èasa zazivati? Ali Božju ruku ja æu vam pokazat' i neæu vam sakrit namjere
¹² Svesilnog. Eto, sve ste sami mogli to vidjeti, što se onda u ispraznosti gubite?" ¹³ "Ovu sudbu
¹⁴ Bog dosuđuje opakom, ovo baštini silnik od Svemoguæeg. Ima li sinova mnogo, maè ih èeka,
¹⁵ a porod mu neæe imat' dosta kruha. Smrt æe sahranit' preživjele njegove i udovice ih oplakivat
¹⁶ neæe. Ako i srebra k'o praha nagomila, ako i nakupi haljina k'o blata, ¹⁷ nek' ih skuplja, odjenut
¹⁸ æ ih pravednik, ljudi æe nedužni podijeliti srebro. Od pauèine je kuæu sagradio, kolibicu kakvu
¹⁹ sebi diže èuvar: bogat je legao, al' po posljednji put; kad oèi otvori, nièeg više nema. ²⁰ Usred
²¹ bijela dana strava ga spopada, noæu ga oluja zgrabi i odnese. Istoèni ga vjetar digno i odvuèe,
²² daleko ga baca od njegova mjesta. Bez milosti njime vitla on posvuda, dok mu ovaj kuša umaæi
²³ iz ruke. Rukama plješæu nad njegovom propašæu i zvižde na njega kamo god došao.

Chapter 28

¹ "Da, srebro ima svoja nalazišta, a zlato mjesta gdje se proèišæava. ² Ruda željezna iz zemlje
 se vadi, a iz rudaèe rastaljene bakar. ³ Ljudi tami postavljaju granice i kopaju do najveæih dubina
 za kamenom u mraku zakopanim. ⁴ Èeljad iz tuđine rovove dube do kojih ljudska ne dopire noga,
 visi njišua' se, daleko od ljudi. ⁵ Krilo zemlje iz kojeg kruh nam nièe kao od vatre sve je razrovano.
⁶ Stijene njene safira su skrovišta, prašina zlatna krije se u njima. ⁷ Tih putova ne znaju grabljivice,
⁸ jastrebovo ih oko ne opaža. Zvijeri divlje njima nisu kroèile niti je kada lav njima prošao. ⁹ Ali
 na kamen diže èovjek ruku te iz korijena prevraæa planine. ¹⁰ U kamenu prokopava prolaze, oko
 mu sve dragocjeno opaža. ¹¹ Žilama vode on tok zaustavlja; stvari skrivene nosi na vidjelo. ¹² Ali
 otkuda nam Mudrost dolazi? Na kojemu mjestu Razum prebiva? ¹³ Èovjek njezina ne poznaje
 puta, u zemlji živih nisu je otkrili. ¹⁴ Bezdan govori: 'U meni je nema!' a more: 'Ne nalazi se kod
 mene!' ¹⁵ Zlatom se èistim kupiti ne može, ni cijenu njenu srebrom odmjeriti; ¹⁶ ne mjeri se ona
 zlatom ofirskim, ni oniksom skupim pa ni safirom. ¹⁷ Sa zlatom, staklom ne poređuje se, nit' se

daje za sud od suha zlata. ¹⁸ Ćemu spominjat' prozircac, koralje, bolje je steæi Mudrost no biserje.
¹⁹ Što je prema njoj topaz etiopski? Ni èistim zlatom ne procjenjuje se. ²⁰ Ali otkuda nam Mudrost
 dolazi? Na kojemu mjestu Razum prebiva? ²¹ Sakrivena je oèima svih živih; ona izmièe pticama
 nebeskim. ²² Propast paklena i Smrt izjavljuju: 'Za slavu njenu mi smo samo èuli.' ²³ Jedino je
 Bog put njen proniknuo, on jedini znade gdje se nalazi. ²⁴ Jer pogledom granice zemlje hvata i
 opaža sve pod svodom nebeskim. ²⁵ Kad htjede vjetru odredit težinu i mjerilom svu vodu izmjeriti,
²⁶ kad je zakone daždu nametnuo i oblacima gromovnim putove, ²⁷ tad ju je vidio te izmjerio,
 uèvrstio i do dna ispitao. ²⁸ A potom je rekao èovjeku: Strah Gospodnji - eto što je mudrost; 'Zla
 se kloni' - to ti je razumnost."

Chapter 29

¹ Job nastavi svoju besjedu i reèe: ² "O, da mi je prošle proživjet' mjesece, dane one kad je Bog
 nada mnom bdio, ³ kad mi je nad glavom njegov sjao žižak a kroz mrak me svjetlo njegovo vodilo,
⁴ kao u dane mojih zrelih jeseni kad s mojim stanom Bog prijateljevaše, ⁵ kada uz mene još bijaše
 Svesilni i moji me okruživahu djeèaci, ⁶ kada mi se noge u mlijeku kupahu, a potokom ulja ključaše
 mi kamen! ⁷ Kada sam na vrata gradska izlazio i svoju stolicu postavljao na trg, ⁸ vidjevši me,
 sklanjali bi se mladiæi, starci bi ustavši stojeæi ostali. ⁹ Razgovor bi prekidali uglednici i usta bi
 svoja rukom zatvarali. ¹⁰ Glavarima glas bi sasvim utihnuo, za nepce bi im se zalijepio jezik.
¹¹ Tko god me slušao, blaženim me zvao, hvalilo me oko kad bi me vidjelo. ¹² Jer, izbavljah
 bijednog kada je kukao i sirotu ostavljenju bez pomoæi. ¹³ Na meni bješe blagoslov izgubljenih,
 srcu udovice ja veselje vraæah. ¹⁴ Pravdom se ja kao haljinom odjenuh, nepristranost bje mi plaštem
 i povezom. ¹⁵ Bjeh oèi slijepcu i bjeh noge bogalju, ¹⁶ otac ubogima, zastupnik strancima. ¹⁷ Kršio
 sam zube èovjeku opaku, plijen sam èupao iz njegovih èeljusti. ¹⁸ Govorah: 'U svom æu izdahnuti
 gnijezdu, k'o palma, bezbrojne proživjevši dane.' ¹⁹ Korijenje se moje sve do vode pruža, na

²⁰ granama mojim odmara se rosa. Pomlađivat æ se svagda slava moja i luk æ mi se obnavljati
 u ruci.' ²¹ Slušali su željno što æu im kazati i šutjeli da od mene savjet èuju. ²² Na rijeèi mi ne bi
 ništa dometali i besjede su mi daždile po njima. ²³ Za mnom žudjeli su oni k'o za kišom, otvarali
 usta k'o za pljuskom ljetnim. ²⁴ Osmijeh moj bijaše njima ohrabrenje; pazili su na vedrinu moga
²⁵ lica. Njima ja sam izabirao putove, kao poglavar ja sam ih predvodio, kao kralj među svojim
 kad je èetama kao onaj koji tješi ojađene.

Chapter 30

¹ "A sada, gle, podruguju se mnome ljudi po ljetima mlađi od mene kojih oce ne bih bio metnuo
 ni s ovèarskim psima stada svojega. ² Ta što æ mi jakost ruku njihovih kad im muževna ponestane
 snaga ispijena glađu i oskudicom. ³ Glodali su u pustinji korijenje i èestar opustjelih ruševina.
⁴ Lobodu su i s grmlja lišæe brali, kao kruh jeli korijenje žukino. ⁵ Od društva ljudskog oni su
 prognani, za njima vièu k'o za lopovima. ⁶ Živjeli su po strašnim jarugama, po spiljama i u
 raspuklinama. ⁷ Urlik im se iz šikarja dizao; po trnjacima ležahu stisnuti. ⁸ Sinovi bezvrijednih,
 soj bezimernih, bièevima su iz zemlje prognani. ⁹ Rugalicom sam postao takvima i njima sada
 služim kao prièa! ¹⁰ Gnušaju me se i bježe od mene, ne ustežu se pljunut' mi u lice. ¹¹ I jer On luk
 mi slomi i satrije me, iz usta svojih izbaciše uzdu. ¹² S desne moje strane rulja ustaje, noge moje
 u bijeg oni tjeraju, put propasti prema meni nasiplju. ¹³ Stazu mi ruše da bi me satrli, napadaju i
 ne brani im nitko, ¹⁴ prolomom oni širokim naviru i kotrljaju se poput oluje. ¹⁵ Strahote sve se
 okreæu na mene, mojeg ugleda kao vjetra nesta, poput oblaka išèeznu spasenje. ¹⁶ Duša se moja
 rasipa u meni, dani nevolje na me se srušili. ¹⁷ Noæu probada bolest kosti moje, ne poèivaju boli
 što me glođu. ¹⁸ Muka mi je i halju nagrдила i stegla me k'o ovratnik odjeæe. ¹⁹ U blato me je
 oborila dolje, gle, postao sam k'o prah i pepeo. ²⁰ K Tebi vièem, al' Ti ne odgovaraš; pred Tobom
 stojim, al' Ti i ne mariš. ²¹ Prema meni postao si okrutan; rukom preteškom na me se obaraš. ²² U

vihor me dižeš, nosiš me njime, u vrtlogu me olujnom kovitlaš. ²³ Da, znadem da si me smrti
 predao, saborištu zajedničkom svih živih. ²⁴ Al' ne pruža li ruku utopljenik, ne vièe li kad padne
 u nevolju? ²⁵ Ne zaplakah li nad nevoljnicima, ne sažalje mi duša siromaha? ²⁶ Sreæi se nadah,
 a dođe nesreæa; svjetlost èekah, a gle, zavi me tama. ²⁷ Utroba vri u meni bez prestanka, svaki dan
 nove patnje mi donosi. ²⁸ Smrknut idem, al' nitko me ne tješi; ustajem u zboru - da bih kriknuo.
²⁹ Sa šakalima sam se zbratimio i nojevima postao sam drugom. ³⁰ Na meni sva je koža pocrnjela,
 i kosti mi je sažgala ognjica. ³¹ Tužaljka mi je ugodila harfu, svirala mi glas narikaèa ima.

Chapter 31

¹ Sa svojim oèima savez sam sklopio da pogledat neæu nijednu djevicu. ² A što mi je Bog
 odozgo dosudio, kakva mi je baština od Svesilnoga? ³ TÓa nije li nesreæa za opakoga, a nevolja
 za one koji zlo èine? ⁴ Ne pronièe li on sve moje putove, ne prebraja li on sve moje korake? ⁵ Zar
 sam ikad u društvu laži hodio, zar mi je noga k prijevari hitjela? ⁶ Nek' me na ispravnoj mjeri Bog
 izmjeri pa æe uvidjeti neporoènost moju! ⁷ Ako mi je korak s puta kad zašao, ako mi se srce za
 okom povelu, ako mi je ljaga ruke okaljala, ⁸ neka drugi jede što sam posijao, neka sve moje
 iskorijene izdanke! ⁹ Ako mi zavede srce žena neka, ako za vratima svog bližnjeg kad vrebah,
¹⁰ neka moja žena drugom mlin okreæe, neka s drugim svoju podijeli postelju! ¹¹ Djelo bestidno
 time bih poèinio, zloèin kojem pravda treba da presudi, ¹² užego vatru što žeže do Propasti i što
 bi svu moju sažgala ljetinu. ¹³ Ako kada prezreh pravo sluge svoga il' služavke, sa mnom kad su
 se parbili, ¹⁴ što æu uèiniti kada Bog ustane? Što æu odvratit' kad raèun zatraži? ¹⁵ Zar nas oba
 on ne stvori u utrobi i jednako sazda u krilu majèinu? ¹⁶ Ogluših li se na molbe siromaha ili rasplakah
 oèi udovièine? ¹⁷ Jesam li kada sam svoj jeo zalogaj a da ga nisam sa sirotom dijelio? ¹⁸ TÓa od
 mladosti k'o otac sam mu bio, vodio sam ga od krila materina! ¹⁹ Zar sam beskuæenika vidio bez
 odjeæe ili siromaha kog bez pokrivaèa ²⁰ a da mu bedra ne blagosloviše mene kad se runom mojih

ovaca ogrija? ²¹ Ako sam ruku na nevina podigao znajuæ' da mi je na vratima branitelj, ²² nek' se
 rame moje od pleæa odvali i neka mi ruka od lakta otpadne! ²³ Jer strahote Božje na mene bi pale,
 njegovu ne bih odolio veličanstvu. ²⁴ Zar sam u zlato pouzdanje stavio i rekao zlatu: 'Sigurnosti
 moja!' ²⁵ Zar sam se veliku blagu radovao, bogatstvima koja su mi stekle ruke? ²⁶ Zar se, gledajuæi
 sunce kako blista i kako mjesec sjajni nebom putuje, ²⁷ moje srce dalo potajno zavesti da bih rukom
 njima poljubac poslao? ²⁸ Grijech bi to bio što za sudom vapije, jer Boga višnjega bih se odrekao.
²⁹ Zar se obradovah nevolji dušmana i likovah kad ga je zlo zadesilo, ³⁰ ja koji ne dadoh griješiti
 jeziku, proklinjuæi ga i želeæi da umre? ³¹ Ne govorahu li ljudi mog šatora: 'TÓa koga nije on
 mesom nasitio'? ³² Nikad nije stranac vani noæivao, putniku sam svoja otvarao vrata. ³³ Zar sam
 grijehe svoje ljudima tajio, zar sam u grudima skrivao krivicu ³⁴ jer sam se plašio govorkanja
 mnoštva i strahovao od prezira plemenskog te sam muèao ne prelazeæ' svoga praga? ³⁵ O, kad bi
 koga bilo da mene sasluša! Posljednju sam svoju rijeè ja izrekao: na Svesilnom je sad da mi odgovori!
 Nek' mi optužnicu napiše protivnik, ³⁶ i ja æu je nosit' na svome ramenu, èelo æu njome k'o krunom
 uresit'. ³⁷ Dat æu mu raèun o svojim koracima i poput kneza pred njega æu stupiti." ³⁸ Ako je na
 me zemlja moja vikala, ako su s njom brazde njezine plakale; ³⁹ ako sam plodove jeo ne plativši
 i ako sam joj ojadio ratore, ⁴⁰ [40a] neka mjesto žita po njoj nièe korov, a mjesto jeèma nek' posvud
 kukolj raste! [40b] Konac rijeèi Jobovih.

Chapter 32

¹ Ona tri èovjeka prestadoše Jobu odgovarati, jer je on sebe smatrao nevinim. ² Nato se rasrdi
 Elihu, sin Barakeelov, iz Buza, od plemena Ramova: planu gnjevom na Joba zato što je sebe držao
 pravednim pred Bogom; ³ a planu gnjevom i na tri njegova prijatelja jer nisu više našli ništa što bi
 odgovorili te su tako Boga osudili. ⁴ Dok su oni govorili s Jobom, Elihu je šutio, jer su oni bili
 stariji od njega. ⁵ Ali kad vidje da ona tri èovjeka nisu više imala odgovora u ustima, planu od
 srdžbe. ⁶ I progovorivši, Elihu, sin Barakeelov, iz Buza, reèe: "Po godinama svojim još mlad sam

ja, a u duboku vi ste ušli starost; bojažljivo se zato ja ustezah znanje svoje pokazati pred vama.
⁷ Mišljah u sebi: 'Govorit æe starost, mnoge godine pokazat æe mudrost.' ⁸ Uistinu, dah neki u
 ljudima, duh Svesilnog mudrim èini èovjeka. ⁹ Dob poodmakla ne daje mudrosti a niti starost
 pravednosti uèi. ¹⁰ Zato vas molim, poslušajte mene da vam i ja znanje svoje izložim. ¹¹ S pažnjom
 sam vaše besjede pratio i razloge sam vaše saslušao dok ste tražili što æete kazati. ¹² Na vama
 moja sva bijaše pažnja, al' ne bi nikog da Joba pobije ni da mu od vas tko rijeèè opovrgne. ¹³ Nemojte
 reæi: 'Na mudrost smo naišli! Bog æe ga pobit jer èovjek ne može.' ¹⁴ Nije meni on besjedu upravio:
 odvratit mu neæu vašim rijeèima. ¹⁵ Poraženi, otpovrgnut ne mogu, rijeèi zapeše u grlu njihovu.
¹⁶ Èekao sam! Al', gle, oni ne zборе. Umukoše, ni rijeèè više da kažu! ¹⁷ Na meni je da progovorim
 sada, znanje æu svoje i ja izložiti. ¹⁸ Rijeèi mnoge u meni naviru dok iznutra moj duh mene nagoni.
¹⁹ Gle, nutrina mi je k'o mošt zatvoren, k'o nova æe se raspuæi mješina. ²⁰ Da mi odlane, govorit
 æu stoga, otvorit æu usne i odvratit' vama. ²¹ Nijednoj strani priklonit se neæu niti laskat ja
 namjeravam kome. ²² Laskati ja ne umijem nikako, jer smjesta bi me Tvorac moj smaknuo.

Chapter 33

¹ Èuj dakle, Jobe, što æu ti kazati, prikloni uho mojim besjedama. ² Evo, usta sam svoja otvorio,
 a jezik rijeèi pod nepcem mi stvara. ³ Iskreno æe ti zborit' srce moje, usne æe èistu izreæi istinu.
⁴ TÓa i mene je duh Božji stvorio, dah Svesilnoga oživio mene. ⁵ Ako uzmogneš, ti me opovrgni;
 spremi se da se suprotstaviš meni! ⁶ Gle, kao i ti, i ja sam pred Bogom, kao i ti, od gline bjeħ
 naèinjen; ⁷ zato ja strahom tebe motrit' neæu, ruka te moja neæe pritisnuti. ⁸ Dakle, na moje uši
 rekao si - posve sam jasno tvoje èuo rijeèi: ⁹ 'Nedužan sam i bez ikakva grijeha; prav sam i nema
 krivice na meni. ¹⁰ Al' On izlike protiv mene traži i za svojeg me drži dušmanina. ¹¹ Noge je moje
 u klade metnuo, nad svakim mojim on pazi korakom.' ¹² Ovdje, kažem ti, u pravu ti nisi, jer s
 Bogom èovjek mjerit' se ne može. ¹³ Pa zašto s njime zameæeš prepirku što ti na svaku rijeèè ne

14 odgovara? Bog zbori nama jednom i dva puta, al' èovjek na to pažnju ne obraæa. 15 U snovima,
 u viđenjima noænim, kada san dubok ovlada ljudima i na ležaju dok tvrdo snivaju, 16 tad on govori
 na uho èovjeku i utvarama plaši ga jezivim 17 da ga od djela njegovih odvрати, da u èovjeku obori
 oholost, 18 da dušu njegovu spasi od jame i život mu od puta u Podzemlje. 19 Bolešæu on ga kara
 na ležaju kad mu se kosti tresu bez prestanka, 20 kad se kruh gadi njegovu životu i ponajbolje jelo
 duši njegovoj; 21 kada mu tijelo gine naoèigled i vide mu se kosti ogoljele, 22 kad mu se duša
 približava jami a život njegov boravištu mrtvih. 23 Ako se uza nj nađe tad anđeo, posrednik jedan
 između tisuæu, da èovjeka na dužnost opomene, 24 pa se sažali nad njim i pomoli: 'Izbavi ga da u
 jamu ne ide; za život njegov nađoh otkupninu! 25 Neka mu tijelo procvate mladošæu, nek' se vrati
 u dane mladenaæke!' 26 Vapije k Bogu i Bog ga usliša: radosno On ga pogleda u lice; vrati èovjeku
 pravednost njegovu. 27 Tada èovjek pred ljudima zapjeva: 'Griješio sam i pravo izvrtao, ali mi Bog
 zlom nije uzvratio. 28 On mi je dušu spasio od jame i život mi se veseli svjetlosti.' 29 Gle, sve to
 Bog je spreman uèiniti do dva i do tri puta za èovjeka: 30 da dušu njegovu spasi od jame i da mu
 život svjetlošæu obasja. 31 Pazi dÓe, Jobe, dobro me poslušaj; šuti, jer nisam sve još izrekao.
 32 Ako rijeèi još imaš, odvрати mi, zbori - rado bih opravdao tebe. 33 Ako li nemaš, poslušaj me
 samo: pazi, rad bih te pouèit' mudrosti."

Chapter 34

1 Elihu nastavi svoju besjedu i reèe: 2 "I vi, mudraci, èujte što æu reæi, vi, ljudi umni, poslušajte
 mene, 3 jer uši nam prosuđuju besjede isto kao što nepce hranu kuša. 4 Zajedno ispitajmo što je
 pravo i razmislimo skupa što je dobro. 5 Job je utvrdio: 'Ja sam pravedan, ali Bog meni pravdu
 uskraæuje. 6 U pravu sam, a lašcem prave mene, nasmrtno prostrijeljen, a bez krivnje svoje!' 7 Zar
 gdje èovjeka ima poput Joba koji porugu pije kao vodu, 8 sa zlikovcima koji skupa hodi i s opakima
 isti dijeli put? 9 On tvrdi: 'Kakva korist je èovjeku od tog što Bogu ugoditi želi?' 10 Stoga me èujte,

vi ljudi pametni! Od Boga zlo je veoma daleko i nepravедnost od Svemoguæega, ¹¹ te on èovjeku
 plaæa po djelima, daje svakom po njegovu vladanju. ¹² Odista, Bog zla nikada ne èini, niti Svesilni
 kad izvræe pravo. ¹³ TÓa tko je njemu povjerio zemlju i vasioni svijet tko je stvorio? ¹⁴ Kad bi
 on dah svoj u se povukao, kad bi èitav svoj duh k sebi vratio, ¹⁵ sva biæa bi odjednom izdahнула
 i u prah bi se pretvorio èovjek. ¹⁶ Ako razuma imaš, slušaj ovo, prikloni uho glasu rijeèi mojih.
¹⁷ Može li vladat' koji mrzi pravo? Najpravednijeg hoæeš li osudit'? - ¹⁸ Onog koji kaže kralju:
 'Nitkove!' a odlièniku govori: 'Zlikovèe!' ¹⁹ Koji nije spram knezovima pristran i jednak mu je
 ubog i moguænik, jer oni su djelo ruku njegovih? ²⁰ Zaglave za tren, usred gluhe noæi: komešaju
 se narodi, prolaze; ni od èije ruke moæni padaju. ²¹ Jer, on nadzire pute èovjekove, pazi nad svakim
 njegovim korakom. ²² Nema toga mraka niti crne tmine gdje bi se mogli zlikovci sakriti. ²³ Bog
 nikome unaprijed ne kaže kada æe na sud pred njega stupiti. ²⁴ Bez saslušanja on satire jake i
 stavlja druge na njihovo mjesto. ²⁵ TÓa odveæ dobro poznaje im djela! Sred noæi on ih obara i
 gazi. ²⁶ Æeuškom ih bije zbog zloæe njihove na mjestu gdje ih svi vidjeti mogu. ²⁷ Jer prestadoše
 za njime hoditi, zanemariše putove njegove ²⁸ goneæ uboge da vape do njega i potlaèene da k
 njemu leleèu. ²⁹ Al' miruje li, tko da njega gane? Zastre li lice, tko ga vidjet' može? ³⁰ Nad pucima
 bdi k'o i nad èovjekom da ne zavlada tko narod zavodi. ³¹ Kada bezbožnik Bogu svome kaže:
 'Zavedoše me, više griješit neæu. ³² Ne uviðam li, ti me sad pouèi, i ako sam kad nepravdu èinio,
 ubuduæe ja èiniti je neæu!' ³³ Misliš da Bog mora njega kazniti, dok ti zamisli njegove prezireš?
 Al' kada ti odluèuješ, a ne ja, mudrost nam svoju istresi dÓe sada! ³⁴ Svi ljudi umni sa mnom æe
 se složit' i svatko razuman koji èuje mene: ³⁵ Nepromišljeno Job je govorio, u rijeèima mu neima
 mudrosti. ³⁶ Stoga, nek' se Job dokraja iskuša, jer odgovara poput zlikovaca; ³⁷ a svom grijehu
 još pobunu domeæe, meðu nama on plješæe dlanovima i hule svoje na Boga gomila."

Chapter 35

¹ Elihu nastavi svoju besjedu i reèe: ² "Zar ti misliš da pravo svoje braniš, da pravednost pred Bogom dokazuješ, ³ kada mu kažeš: 'Što ti je to važno, i ako griješim, što ti èinim time?' ⁴ Na sve to ja æu odgovorit' tebi i prijateljima tvojim ujedno. ⁵ Po nebu se obazri i promatraj! Gledaj oblake: od tebe su viši! ⁶ Ako griješiš, što si mu uradio, prijestupom svojim što si mu zadao? ⁷ Ako si prav, što si dodao njemu i što iz ruke tvoje on dobiva? ⁸ Opakost tvoja tebi sliène pogaða i pravda tvoja èovjeku koristi. ⁹ Ali kad ispod teškog stenju jarma, kad vapiju na nasilje moænika, ¹⁰ nitko ne kaže: 'Gdje je Bog, moj tvorac, koji noæ pjesmom veselom ispunja, ¹¹ umnijim nas od zvijeri zemskih èini i mudrijima od ptica nebeskih?' ¹² Tad vapiju, al' on ne odgovara poradi oholosti zlikovaca. ¹³ Ali kako je isprazno tvrditi da Bog njihove ne èuje vapaje, da pogled na njih ne svraæa Svesilni! ¹⁴ A kamoli tek kada ti govoriš: 'On ne vidi mene, parnica moja pred njime stoji, a ja na nj još èekam.' ¹⁵ Ili: 'Njegova srdžba ne kažnjava, nimalo on za prijestupe ne mari.' ¹⁶ Isprazno tada otvara Job usta i besjede gomila nerazumne."

Chapter 36

¹ Elihu nastavi i reèe: ² "Strpi se malo, pa æu te pouèit', jer još nisam sve rekao za Boga. ³ Izdaleka æu svoje iznijet' znanje da Stvoritelja svojega opravdam. ⁴ Zaista, za laž ne znaju mi rijeèi, uza te je èovjek znanjem savršen. ⁵ Gle, Bog je silan, ali ne prezire, silan je snagom razuma svojega. ⁶ Opakome on živjeti ne daje, nevoljnicima pravicu pribavlja. ⁷ S pravednika on oèiju ne skida, na prijestolje ih diže uz kraljeve da bi dovijeka bili uzvišeni. ⁸ Ako su negvam' oni okovani i ušetima nevolje sputani, ⁹ djela njihova on im napominje, kazuje im grijeh njine oholosti. ¹⁰ Tad im otvara uho k opomeni i poziva ih da se zla okane. ¹¹ Poslušaju li te mu se pokore, dani im završavaju u sreæi, u užicima godine njihove. ¹² Ne slušaju li, od koplja umiru, zaglave, sami ne znajuæi kako. ¹³ A srca opaka mržnju njeguju, ne ištu pomoæ kad ih on okuje; ¹⁴ u cvatu svoga djeèaštva umiru i venu poput hramskih milosnika. ¹⁵ Nevoljnog on bijedom njegovom spasava i

u nesreći otvara mu oči: ¹⁶ izbavit će te iz ždrijela tjeskobe k prostranstvima bezgraničnim izvesti,
 k prepunu stolu mesa pretiloga. ¹⁷ Ako sudio nisi opakima, ako si pravo krnjio siroti, ¹⁸ nek' te
 obilje odsad ne zavede i nek' te dar prebogat ne iskviri. ¹⁹ Nek' ti je gavan k'o èovjek bez zlata, a
 èovjek jake ruke poput slaba. ²⁰ Ne goni one koji su ti tuđi da rodbinu na njino mjesto staviš.
²¹ Pazi se da u nepravdu ne skreneš, jer zbog nje snađe tebe iskušenje. ²² Gle, uzvišen je Bog u
 svojoj snazi! Zar učitelja ima poput njega? ²³ Tko je njemu put njegov odredio? Tko će mu reći:
 'Radio si krivo'? ²⁴ Spomeni se veličati mu djelo što ga pjesmama ljudi opjevaše. ²⁵ S udivljenjem
 svijet èitav ga promatra, divi se èovjek, pa ma izdaleka. ²⁶ Veći je Bog no što pojmit' možemo,
 nedokučiv je broj ljeta njegovih! ²⁷ U visini on skuplja kapi vode te dažd u paru i maglu pretvara.
²⁸ Pljuskovi tada pljušte iz oblaka, po mnoštvu ljudskom dažde obilato. ²⁹ Tko li će shvatit' širenje
 oblaka, tutnjavu strašnu njegovih šatora? ³⁰ Gle, on nad sobom razastire svjetlost i dno morsko on
 vodama pokriva. ³¹ Pomoću njih on podiže narode, u izobilju hranom ih dariva. ³² On munju drži
 objema rukama i kazuje joj kamo će zgoditi. ³³ Glasom gromovnim sebe navješćuje, stiže s
 gnjevom da zgromi opačinu.

Chapter 37

¹ Da, od toga i moje srce drhti i s mjesta svoga iskočiti hoće. ² Èujte, èujte gromor glasa
 njegova, tutnjavu što mu iz usta izlazi. ³ Gle, munja lijeće preko cijelog neba - i sijevne blijesak
 s kraja na kraj zemlje - ⁴ iza nje silan jedan glas se ori: to On gromori glasom veličajnim. Munje
 mu lete, nitko ih ne prijeći, tek što mu je glas jednom odjeknuo. ⁵ Da, Bog gromori glasom
 veličajnim, djela velebna, neshvatljiva stvara. ⁶ Kad snijegu kaže: 'Zasniježi po zemlji!' i
 pljuskovima: 'Zapljuštite silno!' ⁷ svakom èovjeku zapečati ruke da svi njegovo upoznaju djelo.
⁸ U brlog se tad zvijeri sve uvuku i na svojem se šćæure ležaju. ⁹ S južne se strane podiže oluja,
 a studen vjetri sjeverni donose. ¹⁰ Već led od daha Božjega nastaje i vodena se kruti površina.

¹¹ I opet vodom puni on oblake, i sijevat' stanu oblaci munjama; ¹² kruže posvuda po volji njegovoj,
¹³ što im naloži, to æ izvršiti na licu cijelog kruga zemaljskoga. Šalje ih - ili da kazni narode, ili
¹⁴ da ih milosrđem obdari. ¹⁵ Poslušaj ovo, Jobe, umiri se i promotri djela Božja èudesna. Znaš li
¹⁶ kako Bog njima zapovijeda, kako munju iz oblaka svog pušta? Znaš li o èem vise gore oblaci?
¹⁷ Èudesna to su znanja savršenog. Kako ti gore od žege haljine u južnom vjetru kad zemlja obamre?
¹⁸ Zar si nebesa s njim ti razapeo, èvrsta poput ogledala livenog? ¹⁹ DÓe naputi me što da mu
²⁰ kažemo: zbog tmine se ne snalazimo više. Zar æeš mu reæi: 'Hoæu govoriti'? Ili na propast
²¹ vlastitu pristati? Tko, dakle, može u svjetlost gledati na nebesima što se sja blistavo kada oblake
²² rastjeraju vjetri? Sa sjevera k'o zlato je bljesnulo: velièanstvom strašnim Bog se odjenu! ²³ Da,
²⁴ Svesilnog doseæi ne možemo, neizmjeran je u moæi i sudu, velik u pravdi, nikog on ne tlaèi.
 Zato ljudi svi neka ga se boje! Na mudrost oholu on i ne gleda!"

Chapter 38

¹ Nato Jahve odgovori Jobu iz oluje i reèe: ² "Tko je taj koji rijeèima bezumnim zamraèuje
³ božanski promisao? Bokove svoje opaši k'o junak: ja æu te pitat', a ti me pouèi. ⁴ Gdje si bio kad
⁵ zemlju utemeljih? Kazuj, ako ti je znanje sigurno. Znaš li tko joj je mjere odredio i nad njom uže
⁶ mjernièko napeo? Na èemu joj poèivaju temelji? Tko joj postavi kamen ugaoni ⁷ dok su klicale
⁸ zvijezde jutarnje i Božji uzvikivali dvorjani? Tko li zatvori more vratnicama kad je navrlo iz krila
⁹ majèina; kad ga oblakom k'o haljom odjenuh i k'o pelenam' ovih maglom gustom; ¹⁰ kad sam
¹¹ njegovu odredio meðu, vrata stavio sa prijevornicama? Dotle, ne dalje, rekao sam njemu, tu
¹² nek' se lomi ponos tvog valovlja! Zar si ikad zapovjedio jutru, zar si kazao zori mjesto njeno,
¹³ da poduhvati zemlju za rubove i da iz nje sve bezbožnike strese; ¹⁴ da je pretvori u glinu peàatnu
¹⁵ i oboji je k'o kakvu haljinu. Ona uzima svjetlost zlikovcima i pesnicu im lomi uzdignutu. ¹⁶ Zar
¹⁷ si ti prodro do izvora morskih, po dnu bezdana zar si kad hodio? Zar su ti vrata smrti pokazali;

vidje li dveri kraja mrtvih sjena? ¹⁸ Zar si prostranstvo zemlje uoèio? Govori, ako ti je znano sve
 to. ¹⁹ Koji putovi u dom svjetla vode, na kojem mjestu prebivaju tmine, ²⁰ da ih odvedeš u njine
 krajeve, da im put k stanu njihovu pokažeš? ²¹ Ti znadeš to, tÓa davno ti se rodi, tvojih dana broj
 veoma je velik! ²² Zar si stigao do riznica snijega i zar si tuèe spremišta vidio ²³ što ih prièuvah
 za dane nevolje, za vrijeme boja krvava i rata? ²⁴ Kojim li se putem dijeli munja kada iskre po svoj
 zemlji prosipa? ²⁵ Tko li je jaz iskopao povodnju, tko prokrèio pute grmljavini ²⁶ da bi daždjelo
 na kraj nenastanjen, na pustinju gdje žive duše nema, ²⁷ da bi neplodnu napojio pustoš, da bi u
 stepi trava izniknula? ²⁸ Ima li kiša svoga roditelja? Tko je taj koji kapi rose rađa? ²⁹ Iz èijeg li
 mraz izlazi krila, tko slanu stvara što s nebesa pada? ³⁰ Kako èvrsnu vode poput kamena i led se
 hvata površja bezdana? ³¹ Možeš li lancem vezati Vlašiae i razdriješiti sponne Orionu, ³² u pravo
 vrijeme izvesti Danicu, vodit' Medvjeda s njegovim mladima? ³³ Zar poznaješ ti zakone nebeske
 pa da njima moæ na zemlji dodijeliš? ³⁴ Zar doviknuti možeš oblacima pa da pljuskovi tebe
 poslušaju? ³⁵ Zar na zapovijed tvoju munje lijeæu i tebi zar se odazivlju: 'Evo nas'? ³⁶ Tko je
 mudrost darovao ibisu, tko li je pamet ulio u pijetla? ³⁷ Tko to mudro prebrojava oblake i tko
 nebeske izljevja mjehove ³⁸ dok se zemlja u tijesto ne zgusne i dok se grude njezine ne slijepe?
³⁹ Zar æeš ti plijen uloviti lavici ili æeš glad utažit' laviæima ⁴⁰ na leglu svojem dok gladni èekaju
 i vrebaju na žrtvu iz zaklona? ⁴¹ Tko hranu gavranovima pribavlja kad Bogu ptiæi njegovi cijuèu
 i naokolo oblijeæu bez hrane?

Chapter 39

¹ Znaš li kako se legu divokoze? Vidje li kako se mlade košute? ² Izbroji li koliko nose mjeseci,
 znaš li u koje doba se omlade? ³ Sagnuvši se, polegu lanad svoju i breme usred pustinje odlažu,
⁴ a kad im porod ojaèa, poraste, ostave ga i ne vraæaju mu se. ⁵ Tko daje divljem magarcu slobodu
 i tko to oglav skinu njemu s glave? ⁶ U zavièaj mu dadoh ja pustinju i polja slana da ondje živi.

⁷ Buci gradova on se podruguje i ne sluša gonièevih povika. ⁸ Luta brdima, svojim pašnjacima, u
⁹ potrazi za zeleni svakakvom. Možeš li slugom uèinit' bivola, zadržat' ga noæ jednu za jaslama?
¹⁰ Možeš li njega za brazdu prikovat' da ralo vuèe po docima tvojim? ¹¹ Možeš li se osloniti na
¹² njega jer je njegova snaga prevelika i prepustit' mu težak svoj posao? Misliš li tebi da æe se
¹³ vratiti i na gumno ti dotjerati žito? Krilima svojim noj trepæe radosno, iako krila oskudnih i
¹⁴ perja. On svoja jaja na zemlji ostavlja, povjerava ih pijesku da ih grije, ¹⁵ ne mareæ' što ih
¹⁶ zgazit' može noga ili nekakva divlja zvijer zgnjeèiti. S nojiæima k'o s tuđima postupa; što mu
¹⁷ je trud zaludu, on ne mari. Jer Bog je njega lišio pameti, nije mu dao nikakva razbora. ¹⁸ Ali
¹⁹ kada na let krila raširi, tada se ruga konju i konjaniku. Zar si ti konja obdario snagom zar si mu
²⁰ ti vrat grivom ukrasio? Zar ti èiniš da skaèe k'o skakavac, da u strah svakog nagoni hrzanjem?
²¹ Kopitom zemlju veselo raskapa, neustrašivo srlja na oružje. ²² Strahu se ruga, nièeg se ne boji,
²³ ni pred maèem uzmaknuti neæe. Na sapima mu zvekeæe tobolac, koplje sijeva i ubojna sulica.
²⁴ Bijesan i nestrpljiv guta prostore; kad rog zasvira, tko æe ga zadržat': ²⁵ na svaki zvuk roga on
²⁶ zarže: Ha! Izdaleka on ljuti boj veæ njuši, viku bojnu i pokliè vojskovoða. Zar po promislu
²⁷ tvojem lijeæe soko i prema jugu krila svoja širi? Zar se na nalog tvoj diže orao i vrh timora
²⁸ gnijezdo sebi vije? Na litici on stanuje i noæÄi, na grebenima vrleti visokih. ²⁹ Odatle na plijen
³⁰ netremice vreba, oèi njegove vide nadaleko. Krvlju se hrane njegovi orliæi; gdje je ubijenih,
 tamo je i on."

Chapter 40

¹ I Jahve se obrati Jobu i reèe mu: ² "Zar æe se s Jakim preti još kudilac? Tužitelj Božji nek'
 sam odgovori!" ³ A Job odgovori Jahvi i reèe: ⁴ "Odveæ sam malen: što da odgovorim? Rukom
⁵ æu svoja zatisnuti usta. Rijeè rekoh - neæu više zapoèeti; rekoh dvije - al' neæu nastaviti." ⁶ Nato
⁷ Jahve odgovori Jobu iz oluje i reèe: "Bokove svoje opaši k'o junak, ja æu te pitat', a ti me pouèi.

⁸ Zar bi i moj sud pogaziti htio, okrivio me da sebe opravdaš? ⁹ Zar ti mišica snagu Božju ima, zar
glasom grmjet' možeš poput njega? ¹⁰ Ogrni se sjajem i veličanstvom, dostojanstvom se odjeni i
slavom. ¹¹ Plani dŃe bijesom ognja jarnoga, pogledom jednim snizi oholnika. ¹² Ponositoga
pogledaj, slomi ga, na mjestu satri svakoga zlikovca. ¹³ U zemlju sve njih zajedno zakopaj, u
mraènu ih pozatvaraj tamnicu. ¹⁴ Tada æu i ja tebi odat' hvalu što si se svojom desnicom spasio.
¹⁵ A sada, dŃe promotri Behemota! Travom se hrani poput goveèeta, ¹⁶ u bedrima je, gle, snaga
njegova, a krepkost mu u mišiæju trbušnom. ¹⁷ Poput cedra rep podignut ukruti, sva su mu stegna
ispreplele žile. ¹⁸ Mjedene cijevi kosti su njegove, zglobovi mu od željeza kvrge. ¹⁹ Prvenac on
je Božjega stvaranja; maèem ga je naoružao tvorac. ²⁰ Gore mu danak u hrani donose i sve zvijerje
što po njima se igra. ²¹ Pod lotosom on zavaljen poèiva, guštik moèvarni i glib kriju ga. ²² Sjenu
mu pravi lotosovo lišæe, pod vrbama on hladije potoènim. ²³ Nabuja li rijeka, on ne strahuje:
nimalo njega ne bi zabrinulo da mu u žvale i sav Jordan jurne. ²⁴ Tko bi za oèi uhvatio njega i tko
bi mu nos sulicom probio? ²⁵ Zar loviš Levijatana udicom? Zar æeš mu jezik zažvalit' užeatom?
²⁶ Zar mu nozdrve trskom probost' možeš ili mu kukom probiti vilicu? ²⁷ Hoæe li te on preklinjat'
za milost, hoæe li s tobom blago govoriti? ²⁸ I zar æe s tobom savez on sklopiti da sveg života tebi
sluga bude? ²⁹ Hoæeš li se s njim k'o s pticom poigrat' i vezat' ga da kæeri razveseliš? ³⁰ Hoæe li
se za nj cjenkati ribari, meðu sobom podijelit' ga trgovci? ³¹ Možeš li kopljem njemu kožu izbost
ili glavu mu probiti ostima? ³² Podigni de ruku svoju na njega: za boj se spremi - bit æe ti posljednji!

Chapter 41

¹ Zalud je nadu u njega gojiti, na pogled njegov èovjek veæ pogiba. ² Junaka nema da njega
razdraži, tko æe mu se u lice suprotstaviti? ³ Tko se sukobi s njim i živ ostade? Pod nebesima tog
èovjeka nema! ⁴ Prešutjet neæu njegove udove, ni silnu snagu, ni ljepotu stasa. ⁵ Tko mu smije
razodjenut' odjeæu, tko li kroz dvostruk prodrijeti mu oklop? ⁶ Tko æe mu ralje rastvorit' dvokrilne

kad strah vlada oko zubi njegovih? ⁷ Hrbat mu je od ljuskavih štitova, zapečaćenih pečatom
 kamenim. ⁸ Jedni uz druge tako se sljubiše da među njima dah ne bi prošao. ⁹ Tako su èvrsto
 slijepljeni zajedno: priljubljeni, razdvojiti se ne mogu. ¹⁰ Kad kihne, svjetlost iz njega zapršti, poput
 zorinih vjeđa oèi su mu. ¹¹ Zublje plamsaju iz njegovih ralja, iskre ognjene iz njih se prosiplju.
¹² Iz nozdrva mu sukljaju dimovi kao iz kotla što kipi na vatri. ¹³ Dah bi njegov zapalio ugljevlje,
 jer mu iz ralja plamenovi suèu. ¹⁴ U šiji leži sva snaga njegova, a ispred njega užas se prostire.
¹⁵ Kad se ispravi, zastrepe valovi i prema morskoj uzmièu puèini. ¹⁶ Poput peæine srce mu je tvrdo,
 poput mlinskoga kamena otporno. ¹⁷ Pregibi tusta mesa srasli su mu, èvrsti su kao da su saliveni.
¹⁸ Zgodi li ga maè, od njega se odbije, tako i koplje, sulica i strijela. ¹⁹ Poput slame je za njega
 željezo, mjed je k'o drvo iscrvotoèeno. ²⁰ On ne uzmièe od strelice s luka, stijenje iz praæke na nj
 k'o pljeva pada. ²¹ K'o slamèica je toljaga za njega, koplju se smije kad zazviždi nad njim.
²² Crepovlje oštro ima na trbuhu i blato njime ore k'o drljaèom. ²³ Pod njim vrtlog sav k'o lonac
 uskipi, uspjeni more k'o pomast u kotlu. ²⁴ Za sobom svijetlu ostavlja on brazdu, regbi, bijelo runo
 bezdan prekriva. ²⁵ Ništa slièno na zemlji ne postoji i niti je tko tako neustrašiv. ²⁶ I na najviše
 on s visoka gleda, kralj je svakome, i najponosnijim."

Chapter 42

¹ A Job ovako odgovori Jahvi: ² "Ja znadem, moæ je tvoja bezgranièna: što god naumiš, to
 izvesti možeš. ³ Tko je taj koji rijeèima bezumnim zamraèuje božanski promisao? Govorah stoga,
 ali ne razumjeh, o èudesima meni neshvatljivim. ⁴ O, poslušaj me, pusti me da zborim: ja æu te
 pitat', a ti me pouèi. ⁵ Po èuvenju tek poznavah te dosad, ali sada te oèi moje vidješe. ⁶ Sve rijeèi
 svoje zato ja porieðem i kajem se u prahu i pepelu." ⁷ Kada Jahve izgovori Jobu ove rijeèi, reèe on
 Elifazu Temancu: "Ti i tvoja dva prijatelja raspalili ste gnjev moj jer niste o meni onako pravo
⁸ govorili kao moj sluga Job. Zato uzmite sada sedam junaca i sedam ovnova i poðite k mome sluzi
 Jobu, pa prinesite za sebe paljenicu, a sluga moj Job molit æe se za vas. Imat æu obzira prema
 njemu i neæu vam uèiniti ništa nažao zato što niste o meni onako pravo govorili kao moj sluga

9
Job." Tada odoše Elifaz iz Temana, Bildad iz Šuaha i Sofar iz Naamata i uèiniše kako im je Jahve
zapovjedio. I Jahve se obazre na Joba. 10 I Jahve vrati Joba u prijašnje stanje jer se založio za svoje
prijatelje, pa mu još udvostruèi ono što je posjedovao. 11 Tad se vratiše Jobu sva njegova braæa,
i sve njegove sestre, i svi prijašnji znanci te su jeli s njim kruh u njegovoj kuæi, žaleæi ga i tješeæi
zbog svih nevolja što ih Jahve bijaše na nj poslao. Svaki mu darova po jedan srebrnik i po jedan
zlatan prsten. 12 Jahve blagoslovi novo Jobovo stanje još više negoli prijašnje. Blago mu je brojilo
èetrnaest tisuæa ovaca, šest tisuæa deva, tisuæu jarmova volova i tisuæu magarica. 13 Imao je
sedam sinova i tri kæeri. 14 Prvoj nadjenu ime Jemima, drugoj Kasija, a treæoj Keren-Hapuk. 15 U
svem onom kraju ne bijaše žena tako lijepih kao Jobove kæeri. I otac im dade jednaku baštinu kao
i njihovoj braæi. 16 Poslije toga Job doživje dob od sto èetrdeset godina i vidje djecu svoju i djecu
svoje djece do èetvrtog koljena. Potom umrije Job, star, nauživši se života.

Psalms

Chapter 1

1 Blago èovjeku koji ne slijedi savjeta opakih, ne staje na putu grešnièkom i ne sjeda u zbor
podrugljivaca, 2 veæ užíva u Zakonu Jahvinu, o Zakonu njegovu misli dan i noæ. 3 On je k'o stablo
zasaðeno pokraj voda tekuæica što u svoje vrijeme plod donosi; lišæe mu nikad ne vene, sve što
radi dobrim urodi. 4 Nisu takvi opaki, ne, nisu takvi! Oni su k'o pljeva što je vjetar raznosi. 5 Stoga
se opaki neæe održati na sudu, ni grešnici u zajednici pravednih. 6 Jer Jahve zna put pravednih, a
propast æe put opakih.

Chapter 2

1 Zašto se bune narodi, zašto puci ludosti snuju? 2 Ustaju kraljevi zemaljski, knezovi se rotæe
protiv Jahve i Pomazanika njegova: 3 "Skršimo okove njihove i jaram njihov zbacimo!" 4 Smije
se onaj što na nebu stoluje, Gospod im se podruguje. 5 Tad im veli u svom gnjevu, žestinom ih on

zbunjuje: ⁶ "TÓa ja kralja svog postavih nad Sionom, svojom svetom gorom." ⁷ Obznanjujem odluku Jahvinu: Gospodin mi reèe: "Ti si sin moj, danas te rodih. ⁸ Zatraži samo, i dat æu ti puke u baštinu, i u posjed krajeve zemaljske. ⁹ Vladat æeš njima palicom gvozdеном i razbit ih kao sud lončarski." ¹⁰ Opametite se sada, vi kraljevi, Urazumite se, suci zemaljski. ¹¹ Služite Jahvi sa strahom, s trepetom se pokorite njemu, ¹² da se ne razgnjevi te ne propadnete na putu, kad uskoro plane srdžba njegova. Blago svima koji se njemu utjeèu!

Chapter 3

¹ Psalam. Davidov. Kad je David bježao pred sinom Abšalomom. ² Jahve, koliko je tlaèitelja mojih, koliki se podižu na me! ³ Mnogi su što o meni zборе: "Nema mu spasenja u Bogu!" ⁴ Ti si ipak štit moj, Jahve; slavo moja, ti mi glavu podižeš. ⁵ Iza sveg glasa Jahvi zavapih, i on me usliša sa svete gore svoje. ⁶ Sad mogu leæ' i usnuti, i onda ustati jer me Jahve drži. ⁷ Ne bojim se tisuæa ljudi što me opsjedaju dušmanski. ⁸ Ustani, o Jahve! Spasi me, o Bože moj! Ti udaraš po obrazu sve neprijatelje moje, opakima zube razbijaš. ⁹ U Jahve je spasenje: na tvom narodu tvoj je blagoslov!

Chapter 4

¹ Zborovoði. Uz žièana glazbala. Psalam. Davidov. ² Kad zazovem, usliši me, Bože, pravdo moja, ti što me u tjeskobi izbavi: smiluj mi se, usliši moju molitvu! ³ Sinovi èovjeèji, dokle æe vam srca ostati tvrda? Zašto ispraznost ljubite, opsjenu slijedite? ⁴ Znajte: Jahve èudesno uzvisuje prijatelja svoga; Gospodin æe me uslišiti kad ga zazovem. ⁵ Promislite u srcima i ne griješite, dršæite na svojim ležajima i zanijemite. ⁶ Prinesite žrtve pravedne, u Jahvu se uzdajte! ⁷ Mnogi govore: "Tko æe nam pokazati sreæu?" Obasjaj nas, Jahve, svjetlom svoga lica! ⁸ Više si u srce moje ulio radosti nego kad obilno rode pšenica i vino. ⁹ Èim legnem, odmah u miru i usnem, jer mi samo ti, o Jahve, daješ miran poèinak.

Chapter 5

¹ Zborovođi. Uz frule. Psalam. Davidov. ² Ęuj, o Jahve, rijeèi moje, jecaje moje razaberi!
³ Osvrni se na glas mog prizivanja, o Kralju moj i Bože moj, jer tebe vruæe zazivam! ⁴ Jahve,
 zorom glas mi veæ èuješ, zorom ti veæ lijem molitve u nadi èekajuæ'. ⁵ Jer ti nisi Bog kom je
 nepravda mila: zlobniku nema boravka s tobom, ⁶ opaki ne mogu opstati pred tvojim pogledom.
 Mrziš sve što èine bezakonje ⁷ i uništavaš lažljivce. Varalica i krvopija Jahvi se gadi. ⁸ Po velikoj
 dobroti tvojoj uniaei æu u Dom tvoj; past æu nièice pred svetim Domom tvojim, Jahve, prepun
 poštovanja. ⁹ U svojoj me pravdi vodi poradi mojih dušmana, svoj put mi poravnaj pred oèima.
¹⁰ U njihovim ustima iskrenosti nema, srce im je puno zloæe; grlo im je grob otvoren, a jezikom
 laskaju. ¹¹ Kazni ih, o Bože! Nek' propadnu oni i osnove njine, otjeraj ih zbog mnogih nedjela
 njihovih; tÓa oni se digoše na tebe. ¹² Nek' se raduju svi što se utjeèu tebi, neka klièu sve dovijeka!
 Štiti ih i nek se vesele u tebi koji ljube ime tvoje, ¹³ jer pravednika, Jahve, ti blagoslivljaš, dobrotom
 ga svojom k'o štitom zaklanjaš.

Chapter 6

¹ Zborovođi. Uz žièano glazbalo. U oktavi. Psalam. Davidov. ² Jahve, nemoj me karati u srdžbi
 svojoj, ne kažnjavaj me u svojoj jarosti! ³ Smiluj mi se, Jahve, jer sam iznemog'o, Jahve, ozdravi
 me jer dršæu kosti moje. ⁴ Duboko mi je duša potresena, a ti, o Jahve - dokle æeš? ⁵ Vrati se, Jahve,
 dušu mi izbavi, spasi me rad svoje dobrote: ⁶ jer među mrtvima tko te se sjeæa, u Podzemlju tko
 ti hvale pjeva? ⁷ Iznemogoh od pusta jecanja, u noæi postelju plaèem zalijevam, suzama ležaj
 natapam. ⁸ Od žalosti oko mi gasne i slabi, jer su mnogi neprijatelji moji. ⁹ Odstupite od mene,
 svi opaki, jer je Jahve plaè moj èuo. ¹⁰ Ęuo je Jahve molbu moju, Jahve je primio moju molitvu.
¹¹ Neka se postide i užasno zbune svi moji dušmani, i puni srama neka smjesta odstupe.

Chapter 7

¹ Tužaljka. Davidova. Ispjeva je Jahvi zbog Kuša Benjaminovca. ² O Jahve, Bože moj, tebi se
 utječem, od svih progonitelja spasi me, oslobodi, ³ da mi dušu ne zgrabe kao lav što razdire, a nema
 tko da izbavi. ⁴ Jahve, Bože moj, ako to učinih, ako je nepravda na rukama mojim, ⁵ ako zlom
 uzvratih prijatelju, ili oplijenih nepravda tužitelja: ⁶ neka mi dušmanin progoni dušu i zgrabi je,
 neka mi život u zemlju satire i jetru u prašinu baci. ⁷ Ustani, Jahve, u svom gnjevu, digni se na bijes
 tlačitelja mojih. Probudi se! Sud mi sazovi! ⁸ Neka te okruži skupština narodna, nad njom sjedni
 visoko! ⁹ O Jahve, dosudi mi pravo po pravosti mojoj i po nevinosti koja je u meni. ¹⁰ Dokrajèi
 bezakonje zlotvora, pravedna podigni, pravedni Bože koji pronièeš srca i bubrege. ¹¹ Meni je štit
 Bog koji spasava èestita srca. ¹² Bog je pravedan sudac, on povazdan prijeti: ¹³ ako se ne obrate,
 maè æe naoštriti, luk æe svoj zapet' i pravo smjerit'. ¹⁴ Spremit æe za njih smrtonosno oružje,
 strijele æe svoje užariti. ¹⁵ Eto, zlotvor zaèe nepravdu, otrudnje pakošæu i podlost rodi. ¹⁶ Iskopa
 jamu i prodube; sam u jamu svoju pade! ¹⁷ Pakost æe njegova pasti njemu na glavu, njemu na
 tjeme okrenut se nasilje njegovo. ¹⁸ A ja æu hvaliti Jahvu zbog pravde njegove i pjevat æu imenu
 Jahve višnjega.

Chapter 8

¹ Zborovoði. Po napjevu "Tijesci". Psalam. Davidov. ² Jahve, Gospode naš, divno je ime tvoje
 po svoj zemlji, veličanstvom nebo natkriljuješ! ³ U ustima djece i dojenčadi hvalu si spremio protiv
 neprijatelja, da postidiš mrzitelja, zlotvora. ⁴ Gledam ti nebesa, djelo prstiju tvojih, mjesec i zvijezde
 što ih učvrsti - ⁵ pa što je èovjek da ga se spominješ, sin èovječji te ga pohodiš? ⁶ Ti ga učini malo
 manjim od Boga, slavom i sjajem njega okruni. ⁷ Vlast mu dade nad djelima ruku svojih, njemu
 pod noge sve podložni: ⁸ ovce i svakolika goveda, i zvijeri poljske k tome, ⁹ ptice nebeske i ribe

morske, i što god prolazi stazama morskim. ¹⁰ Jahve, Gospode naš, divno je ime tvoje po svojoj zemlji!

Chapter 9

¹ Zborovođi. Po napjevu "Umri za sina". Psalam. Davidov. \$ALEF ² Slavim te, Jahve, svim srcem svojim, ispovijedam sva èudesna djela tvoja. ³ Radujem se i kliëem tebi, pjevam imenu tvome, Svevišnji! \$BET ⁴ Dušmani moji natrag krenuše, padoše i pred licem tvojim pogiboše. ⁵ Jer ti se zauze za moje pravo i parbu moju, ti sjede na prijesto - sudac pravedan: \$GIMEL ⁶ ti pokara pogane, pogubi bezbošca, ime im izbrisa dovijeka. ⁷ Dušmani klonuše, smrvljeni zauvijek, ti im gradove razori - nesta im spomena. \$HE ⁸ Ali Jahve dovijeka stoluje, postavi prijesto svoj da sudi: ⁹ sam po pravdi sudi krug zemaljski, izreèe pucima osudu pravednu. \$VAU ¹⁰ Jahve je tvrðava tlaèenom, tvrðava spasa u danima tjeskobe. ¹¹ Nek' se uzdaju u te koji znaju ime tvoje, jer ne ostavljaš onih što ljube tebe, o Jahve. \$ZAJIN ¹² Pjevajte Jahvi koji prebiva na Sionu, razglašujte meðu pucima djela njegova, ¹³ jer ih se spomenu kao osvetnik krvi i siromaškog jauka ne zaboravi. \$HET ¹⁴ Smiluj mi se, Jahve: pogledaj nevolju u koju me vrgoše neprijatelji moji, od vrata smrti izbavi me ¹⁵ da naviještam sve hvale tvoje na vratima kaeri Sionske, da radostan kliëem zbog spasenja tvoga. \$TET ¹⁶ Pogani padoše u jamu koju sami iskopaše, zamka koju potajno staviše uhvati nogu njihovu. ¹⁷ Jahve se iskaza i sud odræa; grešnik se spleo u djela svoja. \$JOD ¹⁸ Nek' grešnici odu u Podzemlje, svi pogani što zaboraviše Boga. \$KAF ¹⁹ Jer siromah neæe pasti u zaborav zauvijek, ufanje ubogih neæe biti zaludu dovijeka. ²⁰ Ustani, Jahve, da se ne osili èovjek, nek' pogani budu osuðeni pred tobom! ²¹ Strah im, o Jahve, utjeraj, nek' spoznaju pogani da su smrtnici!

Chapter 10

¹ \$LAMED Zašto, Jahve, stojiš daleko, zašto se skrivaš u dane tjeskobe? ² Obijesni bezbožnik
 jadnika goni, u zamke ga hvata koje mu postavi. ³ Bezbožnik se pohlepom hvali, \$NUN lakomac
 psuje i Jahvu prezire. ⁴ Bezbožnik zbori u objijesti svojoj: "Ne, istrage nema! TÓa ni Boga nema!"
 I u tome sva mu je misao. ⁵ Puti su mu svagda uspješni, na sudove tvoje on i ne misli, sve protivnike
 svoje prezire. ⁶ U srcu veli: "Neæu posnuti! Ni u kojem koljenu neæu biti nesretan." ⁷ \$PE Usta
 mu puna kletve, lukavstva i prijevare, pod jezikom njegovim muka i nesreæa. ⁸ U zasjedi èuèi
 pokraj ograda, potajno ubija nevina, \$AJIN oèima siromaha vreba. ⁹ U zaklonu sjedi k'o lav u
 peæini, vreba da opljaèka jadnika i da ga povuèe u mrežu. ¹⁰ Pritajen èuèi na zemlji, od nasilja mu
 siromasi padaju. ¹¹ U srcu svome veli: "ZÓaboravi Gospod, odvrati lice i nikoga ne vidi!" \$KOF
¹² Ustani, Gospode Bože, podigni ruku, ne zaboravi siromaha. ¹³ Zašto da bezbožnik prezire Boga,
 zašto da kaže u srcu: "Neæe kazniti!" \$REŠ ¹⁴ Jer ti vidiš, gledaš jad i nevolju, u ruci je mjeriš.
 Siromah se tebi predaje, ubogu ti si pomoæ! \$ŠIN ¹⁵ Pakosnu grešniku satri mišicu, kazni mu
 pakost da je više ne bude! ¹⁶ Jahve je kralj u vijeke vjekova, iz zemlje njegove nestat æe pogana.
¹⁷ \$TAU Poèuj, o Jahve, èežnju siromašnih, okrijepi im srce, uho prikloni: ¹⁸ da zaštitiš pravo
 ubogih i tlaèenih, da straha više ne zadaje èovjek zemljanÄi.

Chapter 11

¹ Zborovoði. Psalam. Davidov. Jahvi se utjeèem! Zašto dakle govorite duši mojoj: "Odleti u
 goru kao ptica! ² Gle, bezbožnici veæ luk napeše, za tetivu strijelu zapeše da iz potaje ustrijele
 pravednika. ³ Kad su temelji uzljuljani, što da uèini pravednik?" ⁴ Jahve je u svom svetom Hramu,
 na nebeskom sjedi prijestolju. Oèi njegove motre, vjeðama pronièe sinove ljudske. ⁵ Jahve pronièe
 pravedna i nepravedna, iz dna duše mrzi silnika. ⁶ Na grešnike æe izlit' žeravu i sumpor, vjetar
 ognjeni bit æe dio njine sudbine. ⁷ Pravedan je Jahve i pravednost ljubi, èestiti æe gledat' lice
 njegovo.

Chapter 12

¹ Zborovođi. U oktavi. Psalam. Davidov. ² U pomoæ, Jahve, jer nestaje pobožnih, vjernosti nema više među ljudima! ³ Svatko laže svome bližnjemu, govori usnama lažljivim i srcem dvoiliènim. ⁴ Istrijebi, Jahve, sve usne lažljive i jezik hvastavi; ⁵ one što zbore: "Jezik je naša snaga, naše su usne za nas: tko nam što može?" ⁶ "Zbog nevolje tlaèenih i jauka ubogih sada æu ustati - govori Jahve - spasenje donijet' onom tko ga želi." ⁷ Rijeèi su Jahvine rijeèi iskrene, srebro prokušano, od zemlje odvojeno, sedam puta oèišæeno. ⁸ O Jahve, ti æeš bdjeti nad nama, od naraštaja ovog èuvat' nas svagda, ⁹ pa nek' se okolo vrzu zlotvori, nek' se izdižu ljudi najgori.

Chapter 13

¹ Zborovođi. Psalam. Davidov. ² TÓa dokle, Jahve, dokle æeš me zaboravljati? Dokle æeš skrivati lice od mene? ³ Dokle æu nositi bol u duši; tugu u srcu obdan i obnoæ? Dokle æe se dušmanin dizat' na me? ⁴ Pogledaj, usliši, Jahve, Bože moj! Prosvijetli mi oèi da ne zaspim nasmrta, ⁵ nek' ne kaže dušmanin: "Nadjaèah njega!" Nek' ne klièu protivnici ako posrnem! ⁶ Ja se u tvoju dobrotu uzdam, nek' mi se srce raduje spasenju tvome! Pjevat æu Jahvi koji mi uèini dobro, pjevat æu imenu Jahve Svevišnjeg!

Chapter 14

¹ Zborovođi. Davidov. Bezumnik reèe u srcu: "Nema Boga." Pokvareni rade gadosti; nitko da èini dobro. ² Jahve s nebesa gleda na sinove ljudske da vidi ima li tko razuman Boga da traži. ³ No, svi skrenuše zajedno, svi se pokvariše: nitko da èini dobro - nikoga nema. ⁴ Neæe li se urazumiti svi što bezakonje èine, koji proždiru narod moj kao da jedu kruha? Ne zazivlju ime Jahvino: ⁵ jednom æe drhtati od straha, jer je Bog s rodnom pravednim. ⁶ Želite razbiti nakane ubogog: Jahve

je utoèište njegovo. ⁷ O neka dođe sa Siona spas Izraelu! Kad Jahve promijeni udes naroda svoga, klicat æe Jakov, radovat se Izrael.

Chapter 15

¹ Psalam. Davidov. Jahve, tko smije prebivati u šatoru tvome, tko li stanovati na svetoj gori tvojoj? ² Onaj samo tko živi èestito, koji èini pravicu, i istinu iz srca zbori, ³ i ne kleveæe jezikom; koji bližnjem zla ne nanosi i ne sramoti susjeda svoga; ⁴ koji zlikovca prezire, a poštuje one što se Jahve boje; ⁵ koji se zaklinje prijatelju, a ne krši prisege, i ne daje novca na lihvu, i ne prima mita protiv nedužna. Tko tako èini, pokolebat' se neæe dovijeka.

Chapter 16

¹ Miktam. Davidov. Èuvaj me, Bože, jer se tebi utjeèem. ² Jahvi rekoh: "Ti si moj gospodar, nema mi blaženstva bez tebe!" ³ Za svetima što su u zemlji sav plamtim od èežnje! ⁴ Gomilaju patnje moje koji slijede bogove tuđe. Ja im ljevanica nalijevat' neæu, ime im spominjat' neæu usnama. ⁵ Jahve mi je baština i kalež: Ti u ruci držiš moju sudbinu. ⁶ Na divnu zemlju padoše mi konopi, vrlo mi je mila moja baština. ⁷ Blagoslivljam Jahvu koji me svjetuje te me i noæu srce opominje. ⁸ Jahve mi je svagda pred oèima; jer mi je zdesna, neæu posrnuti. ⁹ Stog' mi se raduje srce i klièe duša, i tijelo mi spokojno poèiva. ¹⁰ Jer mi neæeš ostavit' dušu u Podzemlju ni dati da pravednik tvoj truleži ugleda. ¹¹ Pokazat æeš mi stazu u život, puninu radosti pred licem svojim, sebi zdesna blaženstvo vjeèno.

Chapter 17

¹ Molitva. Davidova. Poèuj, Jahve pravedni, i vapaj mi poslušaj, usliši molitvu iz usta iskrenih! ² Od tebe nek' mi dođe presuda, tvoje oèi vide što je pravo. ³ Istraži mi srce, pohodi noæu, ognjem

me iskušaj, al' u meni neæeš naæ' bezakonja. Ne zgriješiše usta moja ⁴ kao što griješe ljudi: po rijeèima usta tvojih èuvah putove Zakona. ⁵ Korak mi èvrsto prionu za tvoje staze, ne zasta mi noga na putima tvojim. ⁶ Zazivam te, Bože, ti æeš me uslišit': prikloni mi uho i èuj rijeèi moje. ⁷ Proslavi na meni dobrotu svoju, ti koji od dušmana izbavljaš one što se utjeèu desnici tvojoj. ⁸ Èuvaj me k'o zjenicu oka, sakrij me u sjenu krila svojih ⁹ od zlotvora što na me nasræu. Dušmani me bijesni opkoljuju, ¹⁰ bešæutno srce zatvaraju i ustima zbore naduto, ¹¹ Koraci njihini sad me okružuju, smjeraju da me na zemlju obore; ¹² slièni lavu dok se, zinuv, na plijen obara i laviæu što vreba u potaji. ¹³ Ustani, Jahve, presretni ga i obori, od grešnika mi život maèem spasi, ¹⁴ a rukom od ljudi, Gospodine: od ljudi kojih je dio ovaj život, kojima želudac puniš dobrima; kojih su sinovi siti, a djeci daju što im pretekne. ¹⁵ A ja æu u pravdi gledati lice tvoje, i jednom kad se probudim, sit æu ga se nagledati.

Chapter 18

¹ Uèitelju zbora. Od Jahvina sluge Davida koji Jahvi ispjeva ovu pjesmu u onaj dan kad ga Jahve oslobodi iz ruku neprijatelja ² Ljubim te, Jahve, kreposti moja! ³ Jahve, hridino moja, utvrdo moja spase moj; Bože moj, peæino moja kojoj se utjeèem, štite moj, snago spasenja moga, tvrðavo moja! ⁴ Zazvat æu Jahvu, hvale predostojna, i od dušmana bit æu izbavljen. ⁵ Valovi smrti okružiše mene, prestraviše me bujice pogubne. ⁶ Užad Podzemlja sputiše me, smrtonosne zamke padoše na me: ⁷ u nevolji zazvah Jahvu i Bogu svome zavapih. Iz svog Hrama zov mi zaèu, i vapaj moj mu do ušiju doprije. ⁸ I zemlja se potrese i uzdrhta, uzdrmaše se temelji gora, pokrenuše se, jer On gnjevom planu. ⁹ Iz nosnica mu dim se diže, iz usta mu oganj liznu, ugljevlje živo od njega plamsa. ¹⁰ On nagnu nebesa i siðe, pod nogama oblaci mu mraèni. ¹¹ Na keruba stade i poletje; na krilima vjetra zaplovi. ¹² Ogrnu se mrakom kao koprenom, prekri se tamnim vodama i oblacima tmastim, ¹³ od bljeska pred licem njegovim užga se ugljevlje plameno. ¹⁴ Jahve s neba zagrmje, Svevišnjega glas se ori. ¹⁵ Odape strijele i dušmane rasu, izbaci munje i na zemlju ih obori. ¹⁶ Morska se dna

pokazaše, i temelji svijeta postaaše goli od strašne prijetnje Jahvine, od olujna daha gnjeva njegova.
 17 On pruži s neba ruku i mene prihvati, iz silnih voda on me izbavi. 18 Od protivnika moænog
 mene oslobodi, od dušmana mojih jaèih od mene. 19 Navališe na me u dan zlosretni, ali me Jahve
 zaštititi, 20 na polje prostrano izvede me, spasi me jer sam mu mio. 21 Po pravедnosti mojoj Jahve
 mi uzvрати, po èistoæi ruku mojih on me nagradi, 22 jer èuvah putove Jahvine, od Boga se svoga
 ne udaljih. 23 Odredbe njegove sve su mi pred oèima, zapovijedi njegove nisam odbacio, 24 do
 srži odan njemu sam bio, èuвам se grijehа svakoga. 25 Jahve mi po pravdi mojoj vrati, èistoæu
 ruku mojih vidje. 26 S prijateljem ti si prijatelj, poštenu poštenjem uzvraæaš. 27 S èovjekom èistim
 ti si èist, a lukavca izigravaš, 28 jer narodu poniženu spasenje donosiš, a ponižavaš oèi ohole.
 29 Jahve, ti moju svjetiljku užižeš, Bože, tminu moju obasjavaš: 30 s tobom udaram na èete
 dušmanske, s Bogom svojim preskaèem zidine. 31 Savršeni su puti Gospodnji, i rijeè je Božja
 ognjem kušana. On, samo on, štit je svima koji se k njemu utjeèu. 32 Jer tko je Bog osim Jahve?
 Tko li je hridina osim Boga našega? 33 Taj Bog me snagom opasuje, stere mi put besprijekoran,
 34 noge mi dade brze k'o u košute i postavi me na visine èvrste, 35 ruke mi za borbu uvježba i
 mišice da luk mjedeni napinju. 36 Daješ mi štit svoj koji spasava, tvoja me desnica drži, tvoja me
 brižljivost uzvisi. 37 Pouzdanje daješ mom koraku, i noge mi više ne posræu. 38 Pognah svoje
 dušmane i dostigoh, i ne vratih se dok ih ne uništih. 39 Obaram ih, ne mogu se diæi, padaju, pod
 nogama mi leže. 40 Ti me opasa snagom za borbu, a protivnike moje meni podloži. 41 Ti dušmane
 moje u bijeg natjera, i rasprših one koji su me mrzili. 42 Vapiju u pomoæ - nikog da pomogne;
 vapiju Jahvi - ne odaziva se. 43 Smrvih ih kao prah na vjetru, zgazih ih k'o blato na putu. 44 Ti me
 izbavi od bune u mom narodu, postavi me glavарom pogana, puk koji ne poznavah služi mi. 45 Svaki
 moj šapat pokorno on sluša, sinovi tuđinci meni laskaju; 46 sinovi tuđinski gube srèanost, izlaze
 dršæuæ' iz svojih utvrda. 47 Živio Jahve! Blagoslovljena hridina moja! Neka se uzvisi Bog, spasenje
 moje! 48 Bog koji mi daje osvetu i narode meni pokorava. 49 Od dušmana me mojih izbavljaš i
 nad protivnike me moje izdižeš, ti mene od èovjeka silnika spasavaš. 50 Zato te slavim, Jahve,

51

među pucima i psalam pjevam tvome Imenu: umnožio si pobjede kralju svojemu, pomazaniku svome milost si iskazao, Davidu i potomstvu njegovu navijeke.

Chapter 19

¹ Zborovođi. Psalam. Davidov. ² Nebesa slavu Božju kazuju, naviješta svod nebeski djelo ruku njegovih. ³ Dan danu to objavljuje, a noæ noæi glas predaje. ⁴ Nije to rijeè, a ni govor nije, nije ni glas što se može èuti, ⁵ al' po zemlji razliježe se jeka, rijeèi sve do nakraj svijeta sežu. Ondje suncu razape šator, ⁶ te ono k'o ženik iz ložnice ide, k'o div klièe kad prelijeæe stazu. ⁷ Izlazi ono od nebeskog kraja, i put mu se opet s krajem spaja, ne skriva se ništa žaru njegovu. ⁸ Savršen je Zakon Jahvin - dušu krijepi; pouzdano je Svjedoèanstvo Jahvino - neuka uèi; ⁹ prÓava je naredba Jahvina - srce sladi; èista je zapovijed Jahvina - oèi prosvjetljuje; ¹⁰ neokaljan strah Jahvin - ostaje svagda; istiniti sudovi Jahvini - svi jednako pravedni, ¹¹ dragocjeniji od zlata, od zlata èistoga, slaði od meda, meda samotoka. ¹² Sluga tvoj pomno na njih pazi, vrlo brižno on ih èuva. ¹³ Ali tko propuste svoje da zapazi? Od potajnih grijeha oèisti me! ¹⁴ Od oholosti èuvaj slugu svoga da mnome ne zavlada. Tad æu biti neokaljan, èist od grijeha velikoga. ¹⁵ Moje ti rijeèi omiljele i razmišljanje srca moga pred licem tvojim. Jahve, hridi moja, otkupitelju moj!

Chapter 20

¹ Zborovođi. Psalam. Davidov. ² Uslišio te Jahve u dan nevolje, štitilo te ime Boga Jakovljeva! ³ Poslao ti pomoæ iz Svetišta, branio te sa Siona! ⁴ Spomenuo se svih ti prinostica, bila mu mila paljenica tvoja! ⁵ Udijelio ti što ti srce želi, ispunio sve namisli tvoje! ⁶ Radovali se tvojoj pobjedi, u ime Boga svoga dizali stjegove! Ispunio Jahve svaku molbu tvoju! ⁷ Znam evo: Jahve æe pobjedu dati svom pomazaniku, uslišit ga iz svetih nebesa snagom pobjedne desnice svoje. ⁸ Jedni se hvale

kolima bojnim, drugi konjima, mi imenom Jahve, Boga našega!⁹ Oni posraeu i padaju, mi se držimo i stojimo.¹⁰ Jahve, daruj pobjedu kralju, usliši nas u dan kad te zazovemo!

Chapter 21

¹ Zborovođi. Psalam. Davidov. ² Jahve, zbog tvoje se moæi kralj veseli, zbog pomoæi tvoje radosno klièe. ³ Ti mu ispuni želju srca, ne odbi molitve usana njegovih. ⁴ Ti ga predusrete blagoslovima sretnim, na glavu mu krunu stavi od suhoga zlata. ⁵ Za život te molio, i ti mu dade premnoge dane - za vijeke vjekova. ⁶ Pomoæu tvojom slava je njegova velika, uresio si ga veličanstvom i sjajem. ⁷ Ti ga uèini blagoslovom za vjekove, veseliš ga radošæu lica svojega. ⁸ Doista, kralj se uzda u Jahvu i po dobroti Svevišnjega neæe se pokolebati. ⁹ Tvoja ruka nek' pronaðe sve dušmane tvoje, desnica tvoja neka stigne one koji te mrze! ¹⁰ Nek' budu kao u peæi ognjenoj kad se ukaže lice tvoje! Nek' ih Jahve gnjevom uništi, neka ih proguta oganj! ¹¹ Njihovo potomstvo satri sa zemlje i rod im iz sinova ljudskih. ¹² Ako li stanu zlo kovati protiv tebe, ako spremaju spletke, neæe uspjeti. ¹³ Ti æeš ih natjerati u bijeg, svoj luk æeš usmjeriti na njih. ¹⁴ Ustani, Jahve, u sili svojoj! Daj nam da pjesmama slavimo snagu tvoju!

Chapter 22

¹ Zborovođi. Po napjevu "Košuta u zoru". Psalam. Davidov. ² Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio? Daleko si od ridanja moga. ³ Bože moj, vièem danju, al'ne odvraæaš; noæu vapijem i nema mi poèinka. ⁴ A ipak, ti u Svetištu prebivaš, Nado Izraelova! ⁵ U tebe se oèevi naši uzdaše, uzdaše se, i ti ih izbavi; ⁶ k tebi su vikali i spasavali se, u tebe se uzdali, i postidjeli se nisu. ⁷ A ja, crv sam, a ne èovjek, ruglo ljudi i naroda prezir. ⁸ Koji me vode, podruguju se meni, razvlaèe usne, mašu glavom: ⁹ "U Jahvu se on uzda, neka ga sad izbavi, neka ga spasi ako mu omilje!" ¹⁰ Iz krila

majèina ti si me izveo, mir mi dao na grudima majke. ¹¹ Tebi sam predan iz materine utrobe, od
 krila majèina ti si Bog moj. ¹² Ne udaljuj se od mene, blizu je nevolja, a nikog nema da mi pomogne.
¹³ Opkoliše me junci mnogobrojni, bašanski bikovi okružiše mene. ¹⁴ Ždrijela svoja razvaljuju na
 me k'o lav koji plijen kida i rièe. ¹⁵ Kao voda razlih se, sve mi se kosti rasuše; srce mi posta poput
 voska, topi se u grudima mojim. ¹⁶ Grlo je moje kao crijep suho, i moj se jezik uz nepce slijepi: u
 prah smrtni bacio si mene. ¹⁷ Opkolio me èopor pasa, rulje me zloèinaèke okružile. Probodoše mi
 ruke i noge, ¹⁸ sve kosti svoje prebrojiti mogu, a oni me gledaju i zure na me. ¹⁹ Haljine moje
 dijele meðu sobom i kocku bacaju za odjeæu moju. ²⁰ Ali ti, o Jahve, daleko mi ne budi; snago
 moja, pohiti mi u pomoæ! ²¹ Dušu moju istrгни maèu, iz šapa pasjih život moj. ²² Spasi me iz
 ralja lavljih i jadnu mi dušu od rogova bivoljih! ²³ A sada, braæi æu svojoj naviještat' ime tvoje,
 hvalit æu te usred zбора. ²⁴ "Koji se bojite Jahve, hvalite njega! Svi od roda Jakovljeva, slavite
 njega! Svi potomci Izraelovi, njega se bojte! ²⁵ Jer nije prezreo ni zaboravio muku jadnika, i nije
 sakrio lice svoje od njega; kad ga je zazvao, on ga je èuo." ²⁶ Zato æu te hvaliti u zboru veliku,
 pred vjernicima tvojim izvršit' zavjete. ²⁷ Siromasi æe jesti i nasitit æe se, hvalit æe Jahvu koji
 traže njega: nek' živi srce vaše dovijeka! ²⁸ Spomenut æe se i Jahvi se vratit' svi krajevi zemlje;
 pred njim æe nšicÄe pasti sve obitelji pogana. ²⁹ Jer Jahvino je kraljevstvo, on je vladar pucima.
³⁰ Njemu æe se jedinom klanjati svi koji snivaju u zemlji, pred njim se sagnuti svi koji u prah silaze.
³¹ I moja æe duša za njega živjeti, njemu æe služiti potomstvo moje. O Gospodu æe se pripovijedat'
³² slijedeæem koljenu, o njegovoj pravdi naviještati narodu buduæem: "Ovo uèini Jahve!"

Chapter 23

¹ Psalam. Davidov. Jahve je pastir moj: ni u èem ja ne oskudijevam; ² na poljanama zelenim
 on mi daje odmora. Na vrutke me tihane vodi ³ i krijepi dušu moju. Stazama pravim on me upravlja
 radi imena svojega. ⁴ Pa da mi je i dolinom smrti proæi, zla se ne bojim, jer si ti sa mnom. Tvoj

štap i palica tvoja utjeha su meni. ⁵ Trpezu preda mnom prostireš na oèi dušmanima mojim. Uljem mi glavu mažeš, èaša se moja prelijeva. ⁶ Dobrota i milost pratit æe mene sve dane života moga. U Jahvinu æu domu prebivati kroz dane mnoge.

Chapter 24

¹ Psalam. Davidov. Jahvina je zemlja i sve na njoj, svijet i svi koji na njemu žive. ² On ga na morima utemelji i na rijekama uèvrsti. ³ Tko æe uziaèi na Goru Jahvinu, tko æe stajati na svetom mjestu njegovu? ⁴ Onaj u koga su ruke èiste i srce nedužno: duša mu se ne predaje ispraznosti, i ne kune se varavo. ⁵ On blagoslov prima od Jahve i nagradu od Boga, Spasitelja svoga. ⁶ Takav je naraštaj onih koji traže njega, koji traže lice Boga Jakovljeva. ⁷ "Podignite, vrata, nadvratnike svoje, dižite se, dveri vjeène, da uniđe Kralj slave!" ⁸ "Tko je taj Kralj slave?" "Jahve silan i junaèan, Jahve silan u boju!" ⁹ "Podignite, vrata, nadvratnike svoje dižite se, dveri vjeène, da uniđe Kralj slave!" ¹⁰ "Tko je taj Kralj slave?" "Jahve nad Vojskama - on je Kralj slave!"

Chapter 25

¹ Davidov. \$ALEF K tebi, Jahve, uzdižem dušu svoju, \$BET ² u tebe se uzdam, Bože moj: ne daj da se postidim, da se ne vesele nada mnom dušmani! \$GIMEL ³ Koji se u tebe uzdaju, postidjet se neæe: postidjet æe se koji se lako iznevjere. \$DALET ⁴ Pokaži mi, Jahve, svoje putove, nauèi me svojim stazama! \$HE ⁵ Istinom me svojom vodi i pouèi me, jer ti si Bog, moj Spasitelj: \$VAU u tebe se pouzdajem svagda. \$ZAJIN ⁶ Spomeni se, Jahve, svoje nježnosti i ljubavi svoje do vijeka. \$HET ⁷ Ne spominji se grijeha moje mladosti ni prijestupa, spomeni me se po svojoj ljubavi - radi dobrote svoje, o Jahve! \$TET ⁸ Jahve je sama dobrota i pravednost: grešnike on na put privodi. \$JOD ⁹ On ponizne u pravdi vodi i uèi malene putu svome. \$KAF ¹⁰ Sve su staze Jahvine istina i ljubav za onog koji èuva Savez njegov i propise. \$LAMED ¹¹ Jahve, radi svojeg imena grijeh

12
 moj mi oprosti, jer je velik. \$MEM Ima li koga da se boji Jahve? On æ ga pouèiti kojim æ
 putem krenuti. \$NUN 13 Duša æ mu u sreæi poèivati, a potomci æ njegovi zaposjesti zemlju.
 \$SAMEK 14 Prisan je Jahve s onima koji ga se boje i Savez svoj objavljuje njima. \$AJIN 15 K
 Jahvi su svagda oèi moje upravljene, jer mi nogu izvlaèi iz zamke. \$PE 16 Pogledaj na me i smiluj
 se meni, jer osamljen sam i nevoljan. \$SADE 17 Odagnaj tjeskobe srca moga, iz bojazni mojih
 izbavi me! 18 Vidi nevolju moju i muku i oprosti sve grijehæ moje! \$REŠ 19 Pogledaj dušmane
 moje: kako ih je mnogo i kakvom me mržnjom žestokom mrze. \$ŠIN 20 Èuvaj dušu moju, izbavi
 me: neæu se postidjeti, jer se tebi utekoh. \$TAU 21 Nedužnost i èestitost nek' me štite, jer u tebe
 se uzdam, o Jahve. 22 Izbavi, Bože, Izraela iz svijû tjeskoba njegovih.

Chapter 26

1 Davidov. Dosudi mi pravo, Jahve, jer hodih u nedužnosti, i uzdajuæ' se u Jahvu ja se ne
 pokolebah. 2 Ispitaj me, Jahve, iskušaj me, istraži mi bubrege i srce. 3 Jer tvoja je dobrota pred
 oèima mojim, u istini tvojoj ja hodim. 4 S ljudima opakim ja ne sjedim i ne svraæam podlima.
 5 Mrsko mi je društvo zlotvora, i s bezbošcima sjesti ne želim. 6 U nedužnosti ruke svoje perem i
 obilazim žrtvenik tvoj, Jahve, 7 da tvoju hvalu javno razglasim i pripovijedam sva divna djela tvoja.
 8 O Jahve, ljubim dom u kojem prebivaš i mjesto gdje slava tvoja stoluje. 9 Ne pogubi mi dušu s
 grešnicima ni život moj s krvolocima; 10 na rukama je njihovim zloèin, a desnica im puna mita.
 11 A ja u nedužnosti svojoj hodim: izbavi me, milostiv mi budi. 12 Noga mi stoji na pravu putu: u
 zborovima blagoslivljat æu Jahvu.

Chapter 27

1 Davidov. Jahve mi je svjetlost i spasenje: koga da se bojim? Jahve je štit života moga: pred
 kime da strepim? 2 Kad navale na me zlotvori da mi tijelo žderu, protivnici moji i dušmani, oni

³ posræu i padaju. Nek' se vojska protiv mene utabori, srce se moje ne boji; nek' i rat plane protiv mene, i tada pun sam pouzdanja. ⁴ Za jedno molim Jahvu, samo to ja tražim: da živim u Domu Jahvinu sve dane života svoga, da uživam milinu Jahvinu i Dom njegov gledam. ⁵ U sjenici svojoj on me zaklanja u dan kobni; skriva me u skrovištu Šatora svoga, na hridinu on me uzdiže. ⁶ I sada izdižem glavu iznad dušmana oko sebe. U njegovu æu Šatoru prinositi žrtve radosne, Jahvi æu pjevat' i klicati. ⁷ Slušaj, o Jahve, glas moga vapaja, milostiv mi budi, usliši me! ⁸ Moje mi srce govori: "Traži lice njegovo!" Da, lice tvoje, o Jahve, ja tražim. ⁹ Ne skrivaj lica svoga od mene. Ne odbij u gnjevu slugu svoga! Ti, Pomoæi moja, nemoj me odbaciti! I ne ostavi me, Bože, Spasitelju moj! ¹⁰ Ako me otac i mati ostave, Jahve æ me primiti. ¹¹ Nauèi me, Jahve, putu svojemu, ravnom me stazom povedi poradi protivnika mojih. ¹² Bijesu dušmana mojih ne predaj me, jer ustadoše na mene svjedoci lažni koji dašæu nasiljem. ¹³ Vjerujem da æu uživati dobra Jahvina u zemlji živih. ¹⁴ U Jahvu se uzdaj, ojanyaèi se, èvrsto nek' bude srce tvoje: u Jahvu se uzdaj!

Chapter 28

¹ Davidov. K tebi, o Jahve, vapijem, hridino moja, ne oglušì se na me: da neuslišan ne postanem kao oni koji u grob silaze. ² Èuj moje zazivanje dok tebi vapijem, dok ruke uzdižem svetomu Hramu tvojemu. ³ Ne uzmi me s bezbožnicima i s onima koji èine bezakonje, koji govore slatko s bližnjima a u srcu im je pakost. ⁴ Daj im po djelima njihovim i po zloæi njihovih nedjela! Po djelu ruku njihovih plati im, uzvрати im po njihovoj zasluži! ⁵ Jer ne mare za èine Jahvine ni za djelo ruku njegovih: nek' ih obori i više ne podigne! ⁶ Blagoslovljen Jahve što usliša zazivanje moje! Jahve mi je zaklon, on štit je moj. ⁷ U njega se srce moje pouzdalo i pomoæ mi dođe; zato mi klièe srce i pjesmom njega slavim. ⁸ Jahve je jakost narodu svome, tvrđava spasa svom pomazaniku. ⁹ Spasi narod svoj i blagoslovi svoju baštinu, pasi ih i nosi ih dovijeka!

Chapter 29

¹ Psalam. Davidov. Prinesite Jahvi, o sinovi Božji, prinesite Jahvi slavu i moæ! ² Prinesite Jahvi slavu njegova imena, poklonite se Jahvi u svetištu njegovu! ³ Èuj! Jahve nad vodama, Jahve nad vodama silnim! ⁴ Èuj! Jahve u sili, Jahve u velièanstvu! ⁵ Èuj! Jahve lomi cedre, Jahve lomi cedre libanske, ⁶ i Liban skakuæe poput teleta, a Sirion kao mlado bivolèe! ⁷ Èuj! Jahve sipa munje, Jahve sipa munje ognjene! ⁸ Èuj! Jahve potresa pustinjom, Jahve potresa pustinjom kadeškom! ⁹ Èuj! Od straha se mladÄe košute, prerano se mladÄe košute šumske. [3b] Èuj! Bog velièanstveni zagrmje, [9a] a u Hramu njegovu svi kliknuše: Slava! ¹⁰ Jahve nad valima stoluje, stoluje Jahve - kralj do vijeka! ¹¹ Jahve narodu svom daje jakost, Jahve narod svoj mirom blagoslivlje.

Chapter 30

¹ Psalam. Pjesma za posveæenje Doma. Davidov. ² Velièam te, Jahve, jer si me izbavio i nisi dao da se raduju nada mnom dušmani. ³ Jahve, Bože moj, zazvah te, i ti si me ozdravio; ⁴ Jahve, izveo si mi dušu iz Podzemlja, na rubu groba ti si me oživio. ⁵ Pjevajte Jahvi, vjernici njegovi, zahvaljujte svetom imenu njegovu! ⁶ Jer samo za tren traje srdžba njegova, a èitav život dobrota njegova. Veèer donese suze, a jutro klicanje. ⁷ U svojoj sreæi rekoh: "Neæu se pokolebati nikada!" ⁸ Dobrotom si me, o Jahve, na goru nade postavio, ali èim lice sakriješ, sav se uplašim. ⁹ Tada, Jahve, zavapih k tebi i zazvah milosrðe Boga svojega: ¹⁰ "Kakva je korist od krvi moje, kakva korist da u grob siðem? Zar æe te prašina slaviti, zar æe naviještati vjernost tvoju?" ¹¹ Slušaj, o Jahve, i smiluj se meni; Jahve, budi mi na pomoæ! ¹² Okrenuo si moj plaè u igranje, skinuo kostrijet s mene i opasao me radošæu. ¹³ Zato ti pjeva duša moja i neæe zamuknuti: Jahve, Bože moj, do vijeka æu te hvaliti!

Chapter 31

¹ Zborovođi. Psalam. Davidov. ² Tebi se, Jahve, utječem, o, da se ne postidim nikada: u svojoj
 me pravdi izbavi! ³ Prikloni k meni uho svoje, pohiti da me oslobodiš! Budi mi hrid zaštite, tvrđava
 spasenja. ⁴ Jer ti si hrid moja, tvrđava moja, radi svoga imena vodi me i ravnaj. ⁵ Izvuci me iz mreže
 koju mi zapeše, jer ti si moje utočište. ⁶ U tvoje ruke duh svoj predajem: otkupi me, Jahve, Bože
 vjerni. ⁷ Ti mrziš one koji štiju ništavne kumire, a ja se u Jahvu uzdam. ⁸ Radosno æu klicat' tvojoj
 milosti, jer si na moju bijedu pogledao, pomogao u tjeskobi duši mojoj. ⁹ Nisi me predao u ruke
 dušmana, noge si mi na prostran put izveo. ¹⁰ Smiluj mi se, Jahve, jer sam u tjeskobi, od jada slabi
 mi oko, duša i tijelo. ¹¹ Život mi se troši u gorèini, ljeta moja u jecanju. U mucu mi se iscrpila snaga
 i kosti su moje klonule. ¹² Dušmanima svojim postao sam ruglo, susjedima podsmijeh, a znancima
 strašilo; koji me vide vani, bježe od mene. ¹³ Nestalo me k'o mrtvaca iz sjeæanja ljudi, postadoh
 k'o razbijena posuda. ¹⁴ Èujem šaputanje mnogih, užas odasvud: sastaju se protiv mene i smišljaju
 kako da mi život oduzmu. ¹⁵ A ja se, Jahve, u tebe uzdam; govorim: Ti si Bog moj! ¹⁶ U tvojoj
 je ruci sudbina moja: istrgni me iz ruke dušmana i onih koji me progone! ¹⁷ Rasvijetli lice nad
 slugom svojim, po svojoj me dobroti spasi. ¹⁸ Jahve, ne bilo me stid što tebe zazvah! Neka se
 postide zlotvori, nek' u Podzemlju zamuknu. ¹⁹ Nek' zanijeme usne lažljive koje protiv pravednika
 govore drsko, oholo i prezirno. ²⁰ O, kako je velika, Jahve, tvoja dobrota, koju èuvaš za one koji
 te se boje, koju iskazuješ onima što se tebi utjeðu naoèigled sinovima èovjeèjim. ²¹ Zaklanjaš ih
 štitom lica svoga od zavjera ljudskih; u šatoru svom ih skrivaš od jezika svadljivih. ²² Blagoslovljen
 Jahve jer me obasu èudesnom dobrotom u gradu tvrdom. ²³ U tjeskobi svojoj veæ mišljah: "Odbaèen
 sam od pogleda tvoga." Ali ti si èuo glas mog zaziva dok sam tebi vapio. ²⁴ Ljubite Jahvu, svi sveti
 njegovi: èuva Jahve svoje vjernike, a po zasluži vraæa onima koji postupaju oholo. ²⁵ Budite hrabri
 i jaka srca, svi koji se u Jahvu uzdate!

Chapter 32

¹ Davidov. Pouèna pjesma. Blažen onaj kome je grijeh otpušten, kome je zloèin pokriven!
² Blago èovjeku kome Jahve ne ubraja krivnju i u èijemu duhu nema prijevare! ³ Prešutjet' sam
 htio, al' kosti mi klonuše od neprestana jecanja. ⁴ Danju i noæu ruka me tvoja tištala, snaga mi se
 trošila k'o za ljetnih žega. ⁵ Tad grijeh svoj tebi priznah i krivnju svoju više ne skrivah. Rekoh:
 "Priznat æu Jahvi prijestup svoj", i ti si mi krivnju grijeha oprostio. ⁶ Zato nek' ti se moli pobožnik
 svaki u èasu nevolje. Kad bujice silne navale, njega neæe stiaèi. ⁷ Utoèište ti si moje, od tjeskobe
 ti æeš me saèuvat', odjenut' me radošæu spasenja. ⁸ Uèit æu te, put ti kazat' kojim ti je iaèi, svjetovat
 æu te, oko æe moje bdjeti nad tobom. ⁹ Ne budite kao konj ili mazga bez razuma: divljinu im krotiš
 vođicama i uzdom, inaèe im se ne primièi! ¹⁰ Bezbožnika taru mnoge nevolje, a tko se uzda u
 Jahvu, njega okružuje milost. ¹¹ Radujte se Jahvi i klièite, pravedni, klièite svi koji ste srca èestita!

Chapter 33

¹ Pravednici, Jahvi klièite! Hvaliti ga pristoji se èestitima. ² Slavite Jahvu na harfi, na liri od
 deset žica velièajte njega! ³ Pjesmu novu zapjevajte njemu i glazbala skladna popratite poklicima.
⁴ Jer prÓava je rijeè Jahvina i vjernost su sva djela njegova. ⁵ On ljubi pravdu i pravo: puna je
 zemlja dobrote Jahvine. ⁶ Jahvinom su rijeèju nebesa sazdana i dahom usta njegovih sva vojska
 njihova. ⁷ Vodu morsku on sabire kao u mješinu i bezdane stavlja u spremišta. ⁸ Zemlja sva neka
 pred Jahvom strepi, neka ga se boje svi stanovnici svijeta! ⁹ Jer on reèe - i sve postade, naredi - i
 sve se stvori. ¹⁰ Jahve razbija nakane pucima, mrsi namjere narodima. ¹¹ Naum Jahvin dovijeka
 ostaje i misli srca njegova od koljena do koljena. ¹² Blago narodu kojemu je Jahve Bog, Narodu
 koji on odabra sebi za baštinu! ¹³ Gospodin motri s nebesa i gleda sve sinove èovjeèje. ¹⁴ Iz svoga
 prebivališta motri sve stanovnike zemaljske: ¹⁵ on je svima srca stvorio i pazi na sva djela njihova.
¹⁶ Ne spasava kralja vojska mnogobrojna, ne spasava velika sila junaka. ¹⁷ Isprazno se od konja
 nadati spasenju, jaèina njegova ne izbavlja. ¹⁸ Oko je Jahvino nad onima koji ga se boje, nad onima

koji se uzdaju u milost njegovu: ¹⁹ da im od smrti život spasi, da ih hrani u danima gladi. ²⁰ Naša se duša Jahvi nada, on je pomoć i zaštita naša. ²¹ Srce nam se u njemu raduje, u njegovo sveto ime mi se uzdamo. ²² Neka dobrota tvoja, o Jahve, bude nad nama, kao što se mi u tebe uzdamo!

Chapter 34

¹ Davidov. Kada se David pravio ludim pred Abimelekom, a on \$ALEF ² Blagoslivljat æu Jahvu u svako doba, njegova æe mi hvala biti svagda na ustima! \$BET ³ Nek' se Jahvom duša moja hvali: nek' èuju ponizni i nek' se raduju! \$GIMEL ⁴ Velièajte sa mnom Jahvu, uzvisujmo ime njegovo zajedno! \$DALET ⁵ Tražio sam Jahvu, i on me usliša, izbavi me od straha svakoga. \$HE ⁶ U njega gledajte i razveselite se, da se ne postide lica vaša. \$ZAJIN ⁷ Eto, jadnik vapi, a Jahve ga èuje, izbavlja ga iz svih tjeskoba. \$HET ⁸ Anđeo Jahvin tabor podiže oko njegovih štovalaca da ih spasi. \$TET ⁹ Kušajte i vidite kako dobar je Jahve: blago èovjeku koji se njemu utjeèe! \$JOD ¹⁰ Bojte se Jahve, vi sveti njegovi: ne trpe oskudice koji ga se boje. \$KAF ¹¹ Osiromašise moguænici i gladuju, a koji traže Jahvu ne trpe oskudice. \$LAMED ¹² Dođite, djeco, i poslušajte me, uèit æu vas strahu Gospodnjem. \$MEM ¹³ O èovjeèe, ljubiš li život? Želiš li dane mnoge uživati dobra? \$NUN ¹⁴ Jezik svoj oda zla suspreži i usne od rijeèi prijevernih! \$SAMEK ¹⁵ Zla se kloni, a èini dobro, traži mir i za njim idi! \$PE ¹⁶ Oèi Jahvine gledaju pravedne, uši mu slušaju vapaje njihove. \$AJIN ¹⁷ Lice se Jahvino okreæe protiv zloèinaca da im spomen zatre na zemlji. \$SADE ¹⁸ Pravednici zazivaju, i Jahve ih èuje, izbavlja ih iz svih tjeskoba. \$KOF ¹⁹ Blizu je Jahve onima koji su skršena srca, a klonule duše spasava. \$REŠ ²⁰ Mnoge nevolje ima pravednik, ali ga Jahve od svih izbavlja. \$ŠIN ²¹ On èuva sve kosti njegove: ni jedna mu se neæe slomiti. \$TAU ²² Opakost bezbošca ubija, platit æe koji mrze pravednika. ²³ Jahve izbavlja duše slugu svojih, i neæe platiti tko god se njemu utjeèe.

Chapter 35

¹ Davidov. Optuži, Jahve, tužitelje moje i napadni one koji mene napadaju! ² Stavi oklop, uzmi
 štiti svoj i ustani meni u pomoć! ³ Zavitlaj kopljem i presretni progonitelje moje, reci mojoj duši:
 "Ja sam tvoje spasenje." ⁴ Nek' se smetu i postide koji život moj traže, nek' uzmaknu i nek' se
 posrame koji mi propast snuju! ⁵ Nek' budu k'o pljeva na vjetru kad ih Anđeo Jahvin potjera!
⁶ Mraeni i skliski bili im putovi kad ih Anđeo Jahvin bude gonio! ⁷ Bez razloga napeše mi mrežu,
 bez razloga grob duši mojoj iskopaše. ⁸ Propast æ ih stiaei iznenada, u mrežu koju napeše sami
 æ se uhvatiti, past æ u jamu što je iskopaše! ⁹ A moja æ duše klicati u Jahvi, radovat æ se u
 spasenju njegovu. ¹⁰ Sve æ kosti moje govoriti: Tko je, Jahve, poput tebe koji ubogog spasavaš
 od silnika, jadnika i siromaha od pljaèkaša? ¹¹ Ustadoše svjedoci opaki: pitaju me za ono što ne
 znam. ¹² Vraæaju mi zlo za dobro, duša moja zapada u osamu. ¹³ U bolesti njihovoj nosio sam
 kostrijet, dušu svoju postom morio, i molitva mi se u krilo vraæala. ¹⁴ Kao za prijateljem, za bratom
 - obilažah tužan; od žalosti se pogurih kao onaj što za majkom žali. ¹⁵ A sada kad posrnuh ja, oni
 se raduju, skupiše se protiv mene da udare iznenada, i bez prestanka oni me razdiru. ¹⁶ Ruglom
 na ruglo iskušavaju me i zubima škripaju na mene. ¹⁷ O Jahve, dokle æš gledati? Istrgni mi dušu
 nasrtajima njihovim, otmi lavovima jedino dobro moje! ¹⁸ Zahvalit æu ti u velikom zboru, slaviti
 æu te među pukom brojnim. ¹⁹ Nek' se ne raduju nada mnogim dušmani nepravedni, nek' ne namiguju
 oèima oni koji me nizašto mrže! ²⁰ Jer oni ne misle o miru, veæ spletke snuju protiv mirnih u
 zemlji. ²¹ Razvaljuju svoja usta na me i govore: "Ha, ha, vidjesmo oèima svojim!" ²² Ti sve vidiš,
 o Jahve! Nemoj šutjeti! Gospode, od mene se ne udaljuj! ²³ Preni se, ustani da me obraniš, Bože
 moj, Gospode, vodi parnicu moju! ²⁴ Po svojoj me pravdi sudi, Jahve, Bože moj, nek' se ne raduju
 nada mnogim! ²⁵ Nek' ne misle u srcu: "Ispunila nam se želja!" Nek' ne reknu: "Progutali smo ga!"
²⁶ Nek' se postide i posrame svi zajedno koji se nesreæi mojoj raduju! Nek' se odjenu stidom i
 sramotom oni koji se podižu na me! ²⁷ Nek' radosno klièu kojima je pravo moje na srcu i nek'

svagda govore: "Velik je Jahve! Milo mu je spasenje sluge njegova!"²⁸ A moj æ jezik kazivati pravdu tvoju i hvalu tebi navijeke.

Chapter 36

¹ Zborovoði. Od sluge Jahvina Davida. ² Grešan je naum u srcu zlotvora, straha Božjega nema on pred oèima. ³ Sam sebi on laska suviše, grijeha svog ne vidi i ne mrzi. ⁴ Rijeèi usta njegovih prijevara su i zlodjelo, za razumnost i dobro on više ne mari. ⁵ Bezakonje smišlja na postelji svojoj, na opaku ostaje putu, od zla ne odustaje. ⁶ Do neba je, Jahve, dobrota tvoja, do oblaka vjernost tvoja. ⁷ Pravednost je tvoja k'o Božji vrhunci, a sudovi tvoji k'o duboko more: ljude i stoku ti, Jahve, spasavaš. ⁸ Kako li je dragocjena, Bože, dobrota tvoja, pod sjenu krila tvojih ljudi se sklanjaju; ⁹ site se pretilinom Doma tvojega, potocima svojih slasti ti ih napajaš. ¹⁰ U tebi je izvor životni, tvojom svjetlošæu mi svjetlost vidimo. ¹¹ Zakrili dobrotom sve koji te štuju i pravednošæu svojom sve koji su srca èestita. ¹² Neka me ne zgazi noga ohola, i ruka grešnika neka me ne goni. ¹³ Gle, padoše koji èine bezakonje: oboreni su da više ne ustanu.

Chapter 37

¹ Davidov. \$ALEF Nemoj se žestiti na opake, zavidjet nemoj pakosnicima: ² kao trava brzo se osuše, k'o mlada zelen brzo uvenu. \$BET ³ U Jahvu se uzdaj i èini dobro, da smiješ stanovati u zemlji i živjeti u miru. ⁴ Sva radost tvoja neka bude Jahve: on æ ispuniti želje tvoga srca! \$GIMEL ⁵ Prepusti Jahvi putove svoje, u njega se uzdaj i on æ sve voditi. ⁶ Pravda æ tvoja zasjati k'o svjetlost i tvoje pravo k'o sunce podnevno. \$DALET ⁷ Smiri se pred Jahvom i njemu se nadaj, ne žesti se na onog koji ima sreæe, na èovjeka koji spletke kuje. \$HE ⁸ Stišaj svoj gnjev i ostavi se srdžbe, ne žesti se da zlo ne uèiniš. ⁹ Jer æ biti satrti zlikovci, a koji se u Jahvu uzdaju, baštinit æ zemlju. \$VAU ¹⁰ Još malo i nestat æ bezbožnika: mjesto æeš njegovo tražiti, a njega više

11 nema. ¹¹ Zemlju æe posjedovati krotki, obilje mira oni æe uþivat'. \$ZAJIN ¹² Bezboþnik smiþlja
 zlo pravedniku i zubima þkrguæe na njega. ¹³ A Gospod se njemu smije jer vidi da dan njegov
 dolazi. \$HET ¹⁴ Maè poteþu bezboþci i zapinju lukove da obore jadnika i siromaha, da pokolju
 one koji hode pravim putem. ¹⁵ Maèem æe vlastito srce probiti, slomit æe se njihovi lukovi. \$TET
 16 Bolje je i malo u pravednika no golemo blago u zlotvora: ¹⁷ jer æe se ruke zlotvora slomiti, a
 Jahve je oslon pravedniku. \$JOD ¹⁸ Jahve se brine za þivot èestitih, dovijeka æe trajati baþtina
 njihova. ¹⁹ Neæe se postidjeti u vrijeme nevolje, bit æe siti u danima gladi. \$KAF ²⁰ A bezboþnici
 æe propasti, duþmani Jahvini povenut æe k'o ures livada, poput dima se rasplinuti. \$LAMED
 21 Bezboþnik zaima, ali ne vraæa, pravednik se saþaljeva i daje. ²² Oni koje Jahve blagoslovi
 baþtinit æe zemlju, a koje prokune bit æe zatrti. \$MEM ²³ Jahve vodi i uèvrþauje korake èovjeku
 i mio mu je put njegov. ²⁴ Ako i posrne, ne pada jer ga Jahve drþi za ruku. \$NUN ²⁵ Mlad bijah
 i ostarjeh, al' ne vidjeh pravednika napuþtena ili da mu djeca kruha prose. ²⁶ Uvijek je milosrdan
 i u zajam daje, na njegovu je potomstvu blagoslov. \$SAMEK ²⁷ Zla se kloni i èini dobro, i ostat
 æeþ dovijeka. ²⁸ Jer Jahve ljubi pravdu i poboþnika svojih ne ostavlja. \$AJIN Zauvijek æe biti
 zatrti zlikovci, istrijebit æe se potomstvo bezboþnika. ²⁹ Zemlju æe posjedovati pravednici i þivjet
 æe na njoj dovijeka. \$PE ³⁰ Pravednikova usta mudrost kazuju, a jezik njegov govori pravo.
 31 Zakon mu je Boþji u srcu, ne kolebaju se koraci njegovi. \$SADE ³² Bezboþnik vreba pravednoga
 i smiþlja da ga usmrti. ³³ Jahve ga neæe ostaviti u njegovoj vlasti i neæe dopustiti da ga na sudu
 osude. \$KOF ³⁴ U Jahvu se uzdaj i drþi se puta njegova: on æe te uzvisit' i baþtinit æeþ zemlju;
 radostan æeþ gledati propast bezboþnih. \$REþ ³⁵ Vidjeh obijesna zlotvora gdje se k'o cedar kroþnjat
 þiri. ³⁶ Proðoh, i gle - nema ga viþe; potraþih ga i ne naðoh. \$þIN ³⁷ Promatraj èestita i gledaj
 neporoèena: mirotvorac ima potomstvo. ³⁸ A greþnici bit æe svi iskorijenjeni, istrijebit æe se
 zlikovaèko sjeme. \$TAU ³⁹ Od Jahve dolazi spas pravednicima, on im je zaklon u vrijeme nevolje.
 40 Jahve im pomaþe, on ih izbavlja: on æe ih izbaviti od zlotvora i spasiti, jer u njemu traþe okrilje.

Chapter 38

¹ Psalam. Davidov. Za spomen. ² Jahve, u srdžbi svojoj nemoj ne karati, i nemoj me kazniti u
 svojemu gnjevu. ³ Strijele se tvoje u me zabodoše, ruka me tvoja teško pritisnu: ⁴ na tijelu mi ništa
 zdravo nema zbog gnjeva tvog, od grijeha mojih mira mi nema kostima. ⁵ Zloæe moje glavu su mi
 nadišle, kao preteško breme tište me. ⁶ Rane moje zaudaraju i gnjiju zbog bezumnosti moje.
⁷ Pogurih se sav i zgrèih, povazan lutam žalostan. ⁸ Moji bokovi puni su ognjice, na tijelu mi ništa
 zdravo nema. ⁹ Iscrpljen sam i satrven posve, stenjem od jecanja srca svojega. ¹⁰ O Gospode, sve
 su mi želje pred tobom, i vapaji moji nisu ti skriveni. ¹¹ Srce mi udara silno, snaga me ostavlja i
 svjetlost vida oèinjeg gasi se. ¹² Prijatelji i drugovi od rana mojih uzmaoše, i moji najbliži stoje
 daleko. ¹³ Namještaju mi zamke oni koji mi život vrebaju, koji mi žele nesreæu, propašæu mi
 prijete i uvijek smišljaju prijevare. ¹⁴ A ja sam kao gluh i ništa ne èujem i, kao nijem, usta ne
 otvaram. ¹⁵ Postadoh k'o èovjek koji ne èuje i koji u ustima nema odgovora. ¹⁶ Jer u tebe se, o
 Jahve, uzdam, ti æeš me uslišati, Jahve, Bože moj! ¹⁷ Rekoh: "Nek' se ne raduju nada mnom; kad
 mi noga posrne, nek' se ne uzdižu nada mnom!" ¹⁸ Jer umalo ne propadoh, i moja je bol svagda
 preda mnom. ¹⁹ Bezakonje svoje ja priznajem i pun sam žalosti zbog grijeha svojega. ²⁰ A koji
 su bez razloga protiv mene, moæni su, i mnogi su koji me mrze nepravedno. ²¹ Za dobro zlom mi
 uzvraæaju, protive mi se što tražim dobro. ²² O Jahve, ne ostavljaj me! Bože moj, ne udaljuj se od
 mene! ²³ Požuri se meni u pomoæ, Gospode, spase moj!

Chapter 39

¹ Zborovoði. Jedutunu. Psalam. Davidov. ² Oduèio sam: "Èuvat æu put svoj da ne zgriješim
 jezikom; usta æu svoja zauzdati dokle god preda mnom bude bezbožnik." ³ Zamukoh, zanijemjeh,
 glasa ne puštah, ali uzalud - bol mi postade gorèa. ⁴ U meni srce je gorjelo, na samu pomisao
 buknuo bi oganj; tad progovorih svojim jezikom: ⁵ "Objavi mi, Jahve, moj svršetak i kolika je

mjera mojih dana, da znam kako sam ništavan. ⁶ Evo, pedljam si mi dane izmjerio, život moj je kao ništa pred tobom: tek dašak je svaki èovjek. ⁷ Poput sjene èovjek prolazi tek dašak je sve bogatstvo njegovo: zgræe, a ne zna tko æe ga pokupiti." ⁸ A sada, èemu da se nadam, Gospode? Sva je nada moja u tebi! ⁹ Izbavi me svih mojih bezakonja, ne daj da ruglo budem luđaku! ¹⁰ Šutim i usta ne otvaram, jer tako si ti uèinio. ¹¹ Biè svoj otkloni od mene, jer izdišem pod težinom ruke tvoje. ¹² Ti kaznama popravljaš èovjeka i sve mu najdraže kao moljac rastaèeš: tek dašak je svaki èovjek. ¹³ Èuj, o Jahve, molitvu moju, vapaje mi poslušaj, na suze se moje ne ogluš! Jer u tebe ja sam došljak, pridošlica kao svi oci moji. ¹⁴ Odvрати pogled od mene, da odahnem prije nego odem i više ne budem!

Chapter 40

¹ Zborovođi. Psalam. Davidov. ² Uzdah se u Jahvu uzdanjem silnim, i on se k meni prignu i usliša vapaj moj. ³ Izvuèe me iz jame propasti, iz blata kalnoga; noge mi stavi na hridinu, korake moje ukrijepi. ⁴ U usta mi stavi pjesmu novu, slavopoj Bogu našem. Vidjet æe mnogi i strah æe ih obuzeti: uzdanje æe svoje staviti u Jahvu. ⁵ Blago èovjeku koji se u Jahvu uzda, koji ne ide za štovateljima lažnih bogova, za onima koji se predaju prijeveri. ⁶ Èudesna mnoga tvoriš, o Jahve, Bože moj, i namisli èudesne - ravna ti nema! Kazivat' ih i objavljivati želim, al' odveæ ih je da bi se nabrojiti mogli. ⁷ Nisu ti mile ni žrtve ni prinosi, nego si mi uši otvorio: paljenice ni okajnice ne tražiš. ⁸ Tada rekoh: "Evo dolazim! U svitku knjige piše za mene: ⁹ Milje mi je, Bože moj, vršiti volju tvoju, Zakon tvoj duboko u srcu ja nosim." ¹⁰ Tvoju æu pravdu naviještat' u velikom zboru, i usta svojih zatvoriti neæu, o Jahve, sve ti je znano. ¹¹ Tvoju pravdu neæu kriti u srcu, kazivat æu vjernost tvoju i tvoj spas. Tajit neæu dobrote tvoje, ni tvoje vjernosti velikoj skupštini. ¹² A ti, o Jahve, milosrđa mi svog ne krati, dobrota tvoja i vjernost neka me svagda èuvaju. ¹³ Jer me okružiše nesreæe nebrojene, krivice me moje sustigoše da gledat' ne mogu: više ih je no vlasi na glavi, i srce mi je stoga klonulo. ¹⁴ Bilo ti milo, o Jahve, da me izbaviš; Gospodine, u pomoæ mi pohitaj!

15 Neka se postide i smetu svi koji mi o glavi rade. Nek' uzmaknu i neka se posrame koji se nesreæi
 16 mojoj raduju! Neka se skamene u sramoti svojoj koji zlorado na me grohoæu! 17 Neka klièu i
 nek' se vesele u tebi svi koji te traže! Neka govore svagda: "Velik je Jahve!" svi koji spasenje tvoje
 18 ljube. 18 Bijedan sam ja i nevoljan, al' Jahve se brine za me. Ti si pomoæ moja i moj spasitelj; o
 Bože moj, ne kasni!

Chapter 41

1 Zborovoði. Psalam. Davidov. 2 Blago onome koji misli na uboga i slaba: u dan nevolje Jahve
 æe ga spasiti! 3 Jahve æe ga štititi i živa saèuvati, sreæu mu dati na zemlji i neæe ga predati na
 volju dušmanima. 4 Jahve æe ga ukrijepiti na postelji boli, bolest mu okrenuti u snagu. 5 Zavapih:
 "Jahve, smiluj mi se, iscijeli mi dušu jer tebi sagriješih!" 6 Neprijatelji zlo govore o meni: "Kad
 æe umrijeti i kad æe mu nestati imena?" 7 I dođe li tko da me posjeti, himbeno govori, u srcu pakosti
 skuplja i vani opada. 8 Mrzitelji moji svi složno šapuæu o meni; zlo mi dosuđuju: 9 "Pogubna se
 pošast na nj oborila." Ili: "Tko jednom leže, više ne ustaje." 10 Pa i prijatelj moj u koga se uzdah,
 koji blagovaše kruh moj, petu na me podiže. 11 A ti, Jahve, smiluj se meni i podigni me da im
 mogu uzvratiti. 12 Po tome æu znati da sam mio tebi: što se dušmanin moj neæe veseliti nada
 13 mnom. 13 A mene æeš zdrava uzdržati i pred svoje me lice staviti dovijeka. 14 Blagoslovljen Jahve,
 Bog Izraelov, od vijeka do vijeka! Tako neka bude! Amen!

Chapter 42

1 Zborovoði. Pouèna pjesma. Sinova Korahovih. 2 Kao što košuta žudi za izvor-vodom, tako
 duša moja èezne, Bože, za tobom. 3 Žedna mi je duša Boga, Boga živoga: o, kada æu doæi i lice
 Božje gledati? 4 Suze su kruh moj danju i noæu, dok me svednevice pitaju: "Gdje ti je Bog tvoj?"
 5 Duša moja gine kada se spomenem kako koraèah u mnoštvu predvodeæ' ih k Domu Božjem uz

6 radošno klicanje i hvalopojke u povorci svećanjoj. Što si mi, dušo, klonula i što jecaš u meni? U
 Boga se uzdaj, jer opet æu ga slaviti, spasenje svoje, Boga svog! 7 Tuguje duša u meni, stoga se
 tebe spominjem iz zemlje Jordana i Hermona, s brda Misara. 8 Bezdan doziva bezdan bukom
 slapova tvojih: sve vode tvoje i vali preko mene prijeđoše. 9 Nek' mi danju Jahve naklonost udijeli,
 a noæu pjesmom æu hvalit' Boga života svog. 10 Reæi æu Bogu: "Hridino moja, zašto me
 zaboravljaš? Zašto obilazim žalostan, pritisnut dušmanima?" 11 Kosti mi se lome od poruge
 neprijatelja dok me svednevice pitaju: "Gdje ti je Bog tvoj?" 12 Što si mi, dušo, klonula i što jecaš
 u meni? U Boga se uzdaj, jer opet æu ga slaviti, spasenje svoje, Boga svog!

Chapter 43

1 Dosudi mi pravo, Bože, i povedi parbu moju protiv ðeljadi bezbožne, izbavi me od ðovjeka
 zlobna i opaka! 2 Jer ti si, Bože, zaklon moj: zašto me odbacuješ? Zašto obilazim žalostan, pritisnut
 dušmanima? 3 Pošlji svjetlost svoju i vjernost: nek' me vode, nek' me dovedu na tvoju svetu goru,
 u šatore tvoje! 4 I pristupit æu Božjem žrtveniku, Bogu, radosti svojoj. Harfom æu slaviti tebe,
 Bože, o Bože moj! 5 Što si mi, dušo, klonula i što jecaš u meni? U Boga se uzdaj, jer opet æu ga
 slaviti, spasenje svoje, Boga svog!

Chapter 44

1 Zborovođi. Sinova Korahovih. Pouèna pjesma. 2 Bože, ušima svojim slušasmo, oèevi nam
 pripovijedahu naši, o djelu koje si izveo u danima njihovim - u danima davnim. 3 Rukom si svojom
 izagnao pogane, a njih posadio, iskorijenio narode, a njih raširio. 4 Maèem svojim oni zemlju ne
 zauzeše niti im mišica njihova donese pobjedu, veæ desnica tvoja i tvoja mišica i lice tvoje milosno
 jer si ih ljubio. 5 Ti, o moj Kralju i Bože moj, ti si dao pobjede Jakovu. 6 Po tebi dušmane svoje
 odbismo, u tvome imenu zgazismo one koji se na nas digoše. 7 U svoj se luk nisam pouzdavao,

8
 nit' me maè moj spasavao. Nego ti, ti si nas spasio od dušmana, ti si postidio one koji nas mrze.
 9
 Dièili smo se Bogom u svako doba i tvoje ime slavili svagda. 10 A sad si nas odbacio i posramio
 nas i više ne izlaziš, Bože, sa èetama našim. 11 Pustio si da pred dušmanima uzmaknemo, i
 opljaèkaše nas mrzitelji naši. 12 Dao si nas k'o ovce na klanje i rasuo nas meðu neznabošce. 13 U
 besćenje si puk svoj prodao i obogatio se nisi prodajom. 14 Uèinio si nas ruglom susjedima našim,
 na podsmijeh i igraèku onima oko nas. 15 Na porugu smo neznabošcima, narodi kimaju glavom
 nad nama. 16 Svagda mi je sramota moja pred oèima i stid mi lice pokriva 17 zbog pogrdne graje
 podrugljivaca, zbog osvetljiva dušmanina. 18 Sve nas to snađe iako te nismo zaboravili niti povrijedili
 Saveza tvoga, 19 niti nam se srce odmetnulo od tebe, niti nam je noga s tvoje skrenula staze, 20 kad
 si nas smrvio u boravištu šakalskom i smrtnim nas zavio mrakom. 21 Da smo i zaboravili ime Boga
 našega, da smo ruke k tuðem bogu podigli: 22 zar Bog toga ne bi saznao? TÓa on poznaje tajne
 srdaca! 23 Ali zbog tebe ubijaju nas dan za danom, i mi smo im k'o ovce za klanje. 24 Preni se!
 Što spavaš, Gospode? Probudi se! Ne odbacuj nas dovijeka! 25 Zašto lice svoje sakrivaš, zaboravljaš
 bijedu i nevolju našu? 26 Jer duša nam se u prah raspala, trbuh nam se uza zemlju prilijepio.
 27 Ustani, u pomoæ nam priteci, izbavi nas radi ljubavi svoje!

Chapter 45

1 Zborovoði. Po napjevu "Ljiljani". Sinova Korahovih. Pouèna pjesma. Svadbena pjesma. 2 Iz
 srca mi naviru rijeèi divne: pjesmu svoju ja kralju pjevam, jezik mi je k'o pisaljka hitra pisara.
 3 Lijep si, najljepši od ljudskih sinova, po usnama ti se milina prosula, stoga te Bog blagoslovio
 dovijeka. 4 Pripaši maè uz bedra, junaèe, ogrni se sjajem i velièanstvom! 5 Zajaši i kreni za istinu,
 za vjernost i pravdu, zapni luk i desnicu svoju proslavi! 6 Oštre su strelice tvoje, narodi padaju pred
 tobom i kraljeve dušmane ostavlja hrabrost. 7 Prijestolje je tvoje, Bože, u vijeke vjekova, i pravedno
 žezlo - žezlo je tvog kraljevstva! 8 Ti ljubiš pravednost, a mrziš bezakonje, stoga Jahve, Bog tvoj,

tebe pomaza uljem radosti kao nikog od tvojih drugova. ⁹ Smirnom, alojem i kasijom mirišu ti
 haljine, iz dvorova bjelokosnih harfe te vesele. ¹⁰ Kraljevske ti kæeri idu u susret, zdesna ti je
 kraljica u zlatu ofirskom. ¹¹ "Slušaj, kæeri, pogledaj, prisluhni: zaboravi svoj narod i dom oca
 svog! ¹² Zaželi li kralj ljepotu tvoju, smjerno se pokloni njemu jer je on gospodar tvoj. ¹³ Narod
 tirski dolazi s darovima, naklonost tvoju traže prvaci naroda." ¹⁴ Sva lijepa koraèa kæi kraljeva u
 haljinama zlatom vezenim. ¹⁵ U haljini od veza šarena kralju je dovode, pratnja su joj djevice,
 druge njezine. ¹⁶ S veseljem ih vode i s klicanjem u kraljeve dvore ulaze. ¹⁷ Oce tvoje naslijedit
 æe tvoji sinovi, postaviti æe ih knezovima na svoj zemlji. ¹⁸ Iz koljena u koljeno naviještati æe ime
 tvoje, hvaliti æe te narodi u vijeke vjekova.

Chapter 46

¹ Zborovoði. Sinova Korahovih. Po napjevu "Djevice". Pjesma. ² Bog nam je zaklon i utvrda,
 pomoænik spreman u nevolji. ³ Stoga, ne bojmo se kad se ljulja zemlja, kad se bregovi ruše u more.
⁴ Nek' buèe i bjesne valovi morski, nek' bregovi dršæu od žestine njihove: s nama je Jahve nad
 Vojskama, naša je utvrda Bog Jakovljevi! ⁵ Rijeka i rukavci njezini vesele Grad Božji, presveti
 šator Višnjega. ⁶ Bog je sred njega, poljuljat se neæe, od rane zore Bog mu pomaže. ⁷ Ma bješnjeli
 puci, rušila se carstva, kad glas njegov zagrmi, zemlja se rastopi: ⁸ s nama je Jahve nad Vojskama,
 naša je utvrda Bog Jakovljevi! ⁹ Dođite, gledajte djela Jahvina, strahote koje on na zemlji uèini.
¹⁰ Do nakraj zemlje on ratove prekida, lukove krši i lomi koplja, štitove ognjem sažiže. ¹¹ Prestanite
 i znajte da sam ja Bog, uzvišen nad pucima, nad svom zemljom uzvišen! ¹² S nama je Jahve nad
 Vojskama, naša je utvrda Bog Jakovljevi!

Chapter 47

¹ Zborovođi. Sinova Korahovih. Psalam. ² Narodi svi, plješæite rukama, klièite Bogu glasom
 radosnim. ³ Jer Jahve je to - svevišnji, strašan, kralj velik nad zemljom svom. ⁴ Narode je nama
 podložio, pogane stavio pod noge naše, ⁵ baštinu nam odabrao - ponos Jakova, svoga ljubimca.
⁶ Uzlazi Bog uz klicanje, Jahve uza zvuke trublje. ⁷ Pjevajte Bogu, pjevajte, pjevajte kralju našem,
 pjevajte! ⁸ Jer on je kralj nad zemljom svom, pjevajte Bogu, pjevaèi vrsni! ⁹ Bog kraljuje nad
 narodima, stoluje Bog na svetom prijestolju. ¹⁰ Prvaci se pribiru poganski k narodu Boga
 Abrahamova. Božji su svi vlastodršci zemlje, nad svima on je uzvišen.

Chapter 48

¹ Pjesma. Psalam. Sinova Korahovih. ² Velik je Jahve, hvale predostojan u gradu Boga našega.
³ Sveto brdo njegovo, brijeg velièanstven, radost je zemlji svoj. Gora Sion, na krajnjem sjeveru,
 grad je Kralja velikog. ⁴ Bog u kulama njegovim jakom se pokaza utvrdom. ⁵ Jer gle, složiše se
 kraljevi, navališe zajedno. ⁶ Èim vidješe, zapanjiše se i zbunjeni u bijeg nagnuše. ⁷ Ondje ih trepet
 obuze kao muka porodilje, ⁸ kao kad vjetar istoèni razbija brodove taršiške. ⁹ Što smo èuli, sada
 vidimo: grad Jahve nad Vojskama, grad Boga našega - Bog ga utvrdi dovijeka. ¹⁰ Spominjemo se,
 Bože, tvoje dobrote usred Hrama tvojega. ¹¹ Kao ime tvoje, Bože, tako i slava tvoja do nakraj
 zemlje doseže. Puna je pravde desnica tvoja; neka se raduje brdo sionsko! ¹² Neka klièu gradovi
 Judini zbog tvojih sudova! ¹³ Obiđite Sion i prođite njime, prebrojite kule njegove! ¹⁴ Pogledajte
 dobro bedeme njegove, promotrite mu potanko dvorove: da biste kazivali buduæem koljenu:
¹⁵ "Takav je Bog, Bog naš zasnagda i dovijeka! On neka nas vodi!"

Chapter 49

¹ Zborovođi. Sinova Korahovih. Psalam. ² Poslušajte ovo, svi narodi, èujte, svi stanovnici
 zemlje, ³ vi, djeco puka, i vi, odliènici, bogati i siromašni zajedno! ⁴ Moja æe usta zboriti mudrost,

⁵ i moje srce misli razumne. K pouènoj izreci priklonit æu uho, uz harfu æu izložit' svoju zagonetku.
⁶ Što da se bojim u danima nesreæe kad me opkoli zloba izdajica ⁷ koji se u blago svoje uzdaju i
silnim se hvale bogatstvom? ⁸ TÓa nitko sebe ne može otkupit' ni za se dati Bogu otkupninu:
⁹ životu je cijena previsoka, i nikada je neæe platiti ¹⁰ tko želi živjeti dovijeka i ne vidjeti jamu
grobnu. ¹¹ Jer, i mudri umiru, pogiba i luđak i bezumnik: bogatstvo svoje ostavlja drugima.
¹² Grobovi im kuæe zasvagda, stanovi njihovi od koljena do koljena, sve ako se zemlje nazivale
imenima njihovim. ¹³ Èovjek koji nerazumno živi slièan je stoci koja ugiba. ¹⁴ Takav je put onih
koji se ludo uzdaju, to je konac onih koji uživaju u sreæi: ¹⁵ Poput stada redaju se u Podzemlju,
smrt im je pastir, a dobri njima vladaju. Njihova æe lika brzo nestati, Podzemlje æe im biti postojbina.
¹⁶ A moju æe dušu Bog ugrabiti Podzemlju iz pandža i milostivo me primiti. ¹⁷ Ne boj se ako se
tko obogati i ako se poveæa blago doma njegova: ¹⁸ kad umre, ništa neæe ponijeti sa sobom, i
blago njegovo neæe s njime siæi. ¹⁹ Ako se u životu držao sretnim - "Govorit æe se da ti je dobro
bilo!" - ²⁰ i on æe doæi u skup otaca svojih, gdje svjetlosti više vidjeti neæe. ²¹ Èovjek koji
nerazumno živi slièan je stoci koja ugiba.

Chapter 50

¹ Psalam. Asafov. Bog nad bogovima, Jahve, govori i zove zemlju od izlaza sunèeva do zalaza.
² Sa Siona predivnog Bog zablista: ³ Bog naš dolazi i ne šuti. Pred njim ide oganj što proždire, oko
njega silna bjesni oluja. ⁴ On zove nebesa odozgo i zemlju da sudi narodu svojemu: ⁵ "Saberite mi
sve pobožnike koji žrtvom Savez sa mnom sklopiše!" ⁶ Nebesa objavljuju pravednost njegovu: on
je Bog sudac! ⁷ "Slušaj, narode moj, ja æu govoriti, o Izraelu, svjedoèit æu protiv tebe: ja, Bog -
Bog tvoj! ⁸ Ne korim te zbog žrtava tvojih - paljenice su tvoje svagda preda mnom. ⁹ Neæu od
doma tvog' uzet junca, ni jaraca iz tvojih torova: ¹⁰ tÓa moje su sve životinje šumske, tisuæe
zvjeradi u gorama mojim. ¹¹ Znam sve ptice nebeske, moje je sve što se mièe u poljima. ¹² Kad
bih ogladnio, ne bih ti rekao, jer moja je zemlja i sve što je ispunja. ¹³ Zar da ja jedem meso bikova

ili da pijem krv jaraca? ¹⁴ Prinesi Bogu žrtvu zahvalnu, ispuni Višnjemu zavjete svoje! ¹⁵ I zazovi
 me u dan tjeskobe: oslobodit æu te, a ti æeš me slaviti." ¹⁶ A grešniku Bog progovara: "Što tumaèiš
 naredbe moje, što meæeš u usta Savez moj? ¹⁷ Ti, komu stega ne prija, te rijeèi moje iza leða bacaš?
¹⁸ Kad tata vidiš, s njime se bratimiš i družiš se s preljubicima. ¹⁹ Svoja si usta predao pakosti, a
 jezik ti plete prijevaru. ²⁰ U društvu na brata govoriš i kaljaš sina matere svoje. ²¹ Sve si to èinio,
 a ja da štim? Zar misliš da sam ja tebi slièan? Pokarat æu te i stavit æu ti sve to pred oèi."
²² Shvatite ovo svi vi koji Boga zaboraviste, da vas ne pograbilim i nitko vas spasiti neæe. ²³ Pravo
 me štuje onaj koji prinosi žrtvu zahvalnu: i onomu koji hodi stazama pravim - njemu æu pokazati
 spasenje svoje.

Chapter 51

¹ Zborovoði. Psalam. Davidov. ² Kad je k Davidu došao prorok Natan poslije njegova grijeha
³ Smiluj mi se, Bože, po milosrðu svome, po velikom smilovanju izbriši moje bezakonje! ⁴ Operi
 me svega od moje krivice, od grijeha me mojeg oèisti! ⁵ Bezakonje svoje priznajem, grijeh je moj
 svagda preda mnom. ⁶ Tebi, samom tebi ja sam zgriješio i uèinio što je zlo pred tobom: pravedan
 æeš biti kad progovoriš, bez prijekora kada presudiš. ⁷ Evo, grešan sam veæ rođen, u grijehu me
 zaèe majka moja. ⁸ Evo, ti ljubiš srce iskreno, u dubini duše uèiš me mudrosti. ⁹ Poškropi me
 izopom da se oèistim, operi me, i bit æu bjelji od snijega! ¹⁰ Objavi mi radost i veselje, nek' se
 obraduju kosti satrvene! ¹¹ Odvрати lice od grijeha mojih, izbriši svu moju krivicu! ¹² Èisto srce
 stvori mi, Bože, i duh postojan obnovi u meni! ¹³ Ne odbaci me od lica svojega i svoga svetog
 duha ne uzmi od mene! ¹⁴ Vrati mi radost svoga spasenja i uèvrsti me duhom spremnim! ¹⁵ Uèit
 æu bezakonike tvojim stazama, i grešnici tebi æe se obraæati. ¹⁶ Oslobodi me od krvi prolivene,
 Bože, Bože spasitelju moj! Nek' mi jezik klièe pravednosti tvojoj! ¹⁷ Otvori, Gospodine, usne
 moje, i usta æe moja naviještati hvalu tvoju. ¹⁸ Žrtve ti se ne mile, kad bih dao paljenicu, ti je ne
 bi primio. ¹⁹ Žrtva Bogu duh je raskajan, srce raskajano, ponizno, Bože, neæeš prezreti. ²⁰ U svojoj

dobroti milostiv budi Sionu i opet sagradi jeruzalemske zidine!²¹ Tada æ ti biti mile žrtve pravedne i tad æ se prinosit' teoci na žrtveniku tvojemu.

Chapter 52

¹ Zborovođi. Pouèna pjesma. Davidova. ² Kad je Edomac Doeg Šaulu javio: "David je ušao u kuæu Abimelekovu. ³ Što se to hvališ pakošæu, silnièe nesmiljeni? ⁴ Neprestano snuješ o propasti, jezik ti je britva nabrušena, spletkaru! ⁵ Zlo voliš više nego dobro, i laž više nego pravednost! ⁶ Mili su ti pogubni govori, lažljivi jezièe! ⁷ Bog æ te zato satrti, zauvijek te ukloniti; išèupat æ te iz tvog šatora, iskorijeniti iz zemlje živih. ⁸ Pravednici æ gledati s užasom i njemu se smijati: ⁹ "Gle èovjeka koji ne uze Boga za svoju zaštitu, veæ se uzdao u veliko bogatstvo i osilio u svojim zloèinima!" ¹⁰ A ja, k'o zelena maslina u Domu Božjem, uzdam se u Božju dobrotu dovijeka. ¹¹ Hvalit æu te svagda što si to uèinio i slaviti æu tvoje ime, jer je dobrostivo, pred licem tvojih pobožnika.

Chapter 53

¹ Zborovođi. Prema napjevu "Bolest". Pouèna pjesma. Davidova. ² Bezumnik reèe u srcu: "Nema Boga!" Pokvareni rade gadosti; nitko da èini dobro. ³ Bog s nebesa gleda na sinove ljudske da vidi ima li tko razuman Boga da traži. ⁴ No svi skrenuše zajedno, svi se pokvariše: nitko da èini dobro - nikoga nema. ⁵ Neæe li se urazumiti svi što èine bezakonje, koji proždiru narod moj kao da jedu kruh? Boga oni ne zazivlju: ⁶ od straha æ drhtat' gdje straha i nema jer Bog æ rasuti kosti onih koji tebe opsjedaju, bit æ posramljeni jer æ ih Bog odbaciti. ⁷ O, neka dođe sa Siona spas Izraelu! Kad Bog promijeni udes naroda svoga, klicat æ Jakov, radovat' se Izrael.

Chapter 54

¹ Zborovođi. Uza žièana glazbala. Pouèna pjesma. Davidova. ² Kad su Zifijci došli k Šaulu govoreæi: "David se kod nas ³ Spasi me, Bože, svojim imenom i jakošæu svojom izbori mi pravdu! ⁴ Poslušaj, Bože, moju molitvu i usliši rijeði usta mojih! ⁵ Oholice ustadoše na me i moj život traže silnici: na Boga se ne osvræu. ⁶ Evo, Bog mi pomaže, Gospodin krijepi život moj. ⁷ Okreni nesreæu na dušmane moje, zatri ih u vjernosti svojoj. ⁸ Od srca rado æu ti žrtvovati, slaviti æu ti ime, Jahve, jer je dobrostivo, ⁹ jer ti me izbavi iz svake nevolje, i oko moje vidje postidene moje dušmane.

Chapter 55

¹ Zborovođi. Uza žièana glazbala. Pouèna pjesma. Davidova. ² Poèuj mi, Bože, molitvu, ne krij se molbi mojoj: ³ obazri se na me i usliši me! Muèim se u svojoj tjeskobi, ⁴ zbuni me vika dušmanska i tlaèenje grešnièko. Navališe na me nesreæom, bijesno me progone. ⁵ Srce mi je ustreptalo i strah me samrtni spopade. ⁶ Užas me i trepet hvata, groza me obuze. ⁷ Zavapih: "O, da su mi krila golubinja, odletio bih da otpoìnem! ⁸ Daleko, daleko bih letio, u pustinji se nastanio; ⁹ brzo bih si potražio sklonište od bijesne oluje i vihora." ¹⁰ Smeti ih, Gospode, podvoji im jezike, jer nasilje i svaðu vidim u gradu; ¹¹ danju i noæu zidinama kruže; bezakonja su i nevolje u njemu. ¹² Usred njega zasjede, s ulica mu nepravda i podlost ne odlaze. ¹³ Da me pogrdio dušmanin, bio bih podnio; da se digao na me koji me mrzi, pred njim bih se sakrio. ¹⁴ Ali ti, ti si to bio, meni jednak, prijatelj moj, moj pouzdanik ¹⁵ s kojim sam slatko drugovao i složno hodismo u Domu Božjemu. ¹⁶ Smrt neka ih zaskoèi, živi nek' siðu u Podzemlje jer im je pakost u stanu i srcu. ¹⁷ A ja æu Boga prizvati, i Jahve æe me spasiti. ¹⁸ Veèerom, jutrom i o podne tužan æu jecati, i on æe èuti vapaj moj. ¹⁹ Dat æe mi mira od onih koji me progone: jer mnogi su protiv mene. ²⁰ Bog æe èuti i njih poniziti, Onaj koji kraljuje odvijeka, jer se ne popravljaju, Boga se ne boje. ²¹ Podižu ruke na prijatelje, savez svoj oskrvnjuju. ²² Usta su im glaða od maslaca, a srce ratoborno; rijeði blaže od ulja, a oni - isukani maèevi. ²³ Povjeri Jahvi svu svoju brigu, i on æe te pokrijepiti: neæe

24
 dati da ikada posrne pravednik. A njih ti, o Bože, strmoglavi u jamu grobnu! Krvoloci i varalice ni polovicu dana neæe doživjeti! A ja se u tebe uzdam!

Chapter 56

1 Zborovoði. Prema napjevu "Golubica nijema u daljini". Davidov. Miktam. Kad su ga u Gatu
 uhitili Filistejci. 2 Smiluj mi se, moj Bože, jer me dušmanin hoæe zgaziti, napadaè me moj neprestano
 tlaèi. 3 Dušmani moji nasræu na me povazdan, mnogo ih je koji se na me obaraju. Svevišnji, 4 kad
 me strah spopadne, u te æu se uzdati. 5 Božje obeæanje slavim, u Boga ja se uzdam i neæu se bojati:
 što mi može uèiniti smrtnik? 6 Od jutra do veèeri obružuju me, svi naumi njihovi meni su na zlo.
 7 Sastaju se i vrebaju, paze mi na korake, o glavi mi rade. 8 Plati im prema bezakonju, u gnjevu, o
 Bože, obori pogane! 9 Ti izbroji dane mog progonstva, sabrao si suze moje u mijehu svom. Nije li
 sve zapisano u knjizi tvojoj? 10 Moji æe dušmani uzmaknuti èim te zazovem. Ovo sigurno znam:
 Bog je za mene! 11 Božje obeæanje slavim, 12 u Jahvu se uzdam i neæu se bojati: što mi može
 uèiniti èovjek? 13 Vežu me zavjeti koje uèinih tebi, o Bože: prinijet æu ti žrtve zahvalne 14 jer si
 mi dušu od smrti spasio. Ti si oèuvao noge moje od pada, da pred Bogom hodim u svjetlosti živih.

Chapter 57

1 Zborovoði. Po napjevu "Ne pogubi!" Davidov. Miktam. Kad je ispred Šaula pobjegao u
 peæinu. 2 Smiluj mi se, Bože, o smiluj se meni jer mi se duša utjeèe tebi! U sjenu tvojih krila
 zaklanjam se dok pogibao ne mine. 3 Vapijem Bogu višnjemu, Bogu koji mi èini dobro. 4 Nek'
 pošalje s nebesa i spasi me, nek' postidi one što me progone: neka Bog pošalje dobrotu svoju i
 vjernost! 5 Ležim usred lavova koji proždiru ljudske sinove. Zubi su im koplja i strijele, a jezik im
 maè je naoštren. 6 Uzvisi se, Bože, nad nebesa, slava tvoja nek' je nad svom zemljom! 7 Mrežu
 namjestiše stopama mojim, stisnuše dušu moju; iskopaše preda mnom jamu: sami nek' u nju padnu!
 8 Postojano je srce moje, Bože, postojano je srce moje; pjevat æu i svirati. 9 Probudi se, dušo moja!

10
 Probudi se, harfo i citaro! Probudit æu zoru jutarnju. Hvalit æu te, Gospode, meðu narodima,
 11
 meðu pucima pjevat æu tebi: jer do neba je dobrota tvoja, do oblaka vjernost tvoja. 12
 se, Bože, nad nebesa, slava tvoja nek' je nad svom zemljom!

Chapter 58

1 Zborovoði. Po napjevu "Ne pogubi!" Davidov. Miktam. 2 Zar doista krojite pravdu, vi moæni,
 zar sudite pravo, sinovi ljudski? 3 Ne, veæ bezakonje smišljeno èinite, po zemlji vam ruke dijele
 nepravde. 4 Na krivu su putu bezbošci od krila majèina, na krivu su putu lašci od utrobe. 5 U njima
 je otrov kao u zmije, kao u ljutice što uši zaèepljuje 6 da glas èarobnjakov ne èuje ni glas bajaèa
 vješta bajaranju. 7 O Bože, polomi im zube u ustima; razbij, o Jahve, èeljusti laviæima! 8 K'o vode
 što hitro otjeèu neka se razliju, k'o zgažena trava neka se osuše. 9 Nek' budu k'o puž koji se pužuæ'
 10
 rastoèi, k'o pometnut plot nek' sunca ne vide. Prije nego vam kotlovi trnje osjete, dok je zeleno,
 11
 neka ga vior odnese. Radostan æe biti pravednik kad ugleda odmazdu, noge æe prati u krvi
 12
 zlotvora. I reæi æe ljudi: "Pravednik plod svoj ima! Još ima Boga da sudi na zemlji!"

Chapter 59

1 Zborovoði. Po napjevu "Ne pogubi!" Davidov. Miktam. Kad je Šaul opkolio kuæu da ubije
 Davida. 2 Izbavi me od dušmana, Bože moj, zaštiti me od mojih protivnika! 3 Izbavi me od
 bezakonika, od krvoloka spasi me! 4 Jer evo: dušu moju vrebaju, na me ustadoše silnici. Nema na
 meni krivnje, o Jahve, ni grijeha: 5 bez moje krivnje na me nasræu. Probudi se! Doði mi u pomoæ
 i pogledaj, 6 Jahve, Bože nad Vojskama, Bože Izraelov! Preni se, kazni sve pogane, podlacima
 nemoj se smilovati! 7 Uveèer se vraæaju, reže poput pasa i trèe po gradu. 8 Gle, kako bljuju ustima;
 9
 kletve su im na usnama i govore: "Tko nas èuje?" No, ti im se smiješ, o Jahve, i rugaš se poganima
 10
 svima. Jakosti moja, gledat æu na te, jer ti si, Bože, zaštita moja, Bog moj, milosrðe moje.

¹¹ Bog neka mi pohiti u susret, nek' me razveseli nad dušmanima mojim! ¹² Pobij ih, Bože, da mi
 narod ne zavode, zbuni i obori ih jakošæu svojom, štite naš, Gospodine. ¹³ Grijeh je svaka rijeè
 usta njihovih: nek se uhvate u svoju oholost, u kletve i laži što ih govore! ¹⁴ Istrijebi ih u gnjevu,
 istrijebi da nestanu, nek' se zna da Bog vlada u Jakovu i do nakraj zemlje! ¹⁵ Uveèer se vraæaju,
 reže poput pasa i trèe po gradu. ¹⁶ Nek' lutaju okolo tražeæi hranu; i kad se nasite, neka zavijaju.
¹⁷ A ja æu opjevati silu tvoju i klicat æu jutrom milosrðu tvome, jer mi ti postade utoèište i sklonište
 u dan nevolje. ¹⁸ Jakosti moja, tebi æu pjevati, jer ti si, Bože, zaštita moja, Bog moj, milosrðe
 moje.

Chapter 60

¹ Zborovoði. Po napjevu "Ljiljan svjedoèanstva". Miktam. Davidov. ² Kad je David izišao
 protiv Aram Naharajima i protiv Aram Sobe i kad je Joab na povratku potukao dvanaest tisuæa
 Edomaca ³ Bože, ti nas ÓodbÄaci i bojne nam redove prÓobi, razjari se, a sad nas opet vrati!
⁴ Potrese zemlju, rasjeèe je, zatvori joj usjeline jer se poljuljala. ⁵ Zlu si kob na svoj narod navalió,
 napio nas vinom omamnim. ⁶ Al' si i stijeg dao vjernicima svojim da umaknu luku dušmanskom.
⁷ Da ti se ljubimci izbave, desnicom pomози, usliši nas! ⁸ Bog reèe u svom Svetištu: "Šekem æu
 razdijelit' klièuæi, dolinu Sukot izmjeriti. ⁹ Moj je Gilead, moj Manaše, Efrajim mi kaciga, Judeja
 žezlo moje! ¹⁰ Moab je sud iz kojeg se umivam, na Edom æu baciti obuæu, nad Filistejcem slavit'
 pobjedu!" ¹¹ Tko æe me dovesti do utvrðena grada, tko æe me dovesti do Edoma? ¹² Zar neæeš
 ti, o Bože, što nas odbaci? Zar više neæeš, Bože, s èetama našim? ¹³ Pomози nam protiv dušmana,
 jer ljudska je pomoæ ništavna! ¹⁴ S pomoæu Božjom hrabro æemo se boriti, a on æe zgaziti naše
 dušmane.

Chapter 61

¹ Zborovođi. Uza žièana glazbala. Davidov. ² O Bože, vapaj mi poslušaj, budi pomnjiv na molitvu moju! ³ S kraja zemlje vapijem k tebi jer mi srce klonu. Dignut æeš me na liticu i pokoj mi dati, ⁴ jer ti si moje sklonište, utvrda èvrsta protiv dušmana. ⁵ O, da mi je stanovati uvijek u tvom šatoru, da se sklanjat' mogu pod okrilje tvoje! ⁶ Jer ti, Bože, usliši molbe moje, dade mi baštinu onih što ime ti štiju. ⁷ Kraljevim danima pridometni danÄa, kroz koljena mnoga nek' mu ljeta traju, ⁸ nek' pred Bogom uvijek vlada; dobrotu i vjernost pošalji da ga èuvaju! ⁹ Ovako æu pjevat svagda tvom imenu, dan za danom vršit' zavjete svoje.

Chapter 62

¹ Zborovođi. Po Jedutunu. Psalam. Davidov. ² Samo je u Bogu mir, dušo moja, samo je u njemu spasenje. ³ Samo on je moja hrid i spasenje, utvrda moja: neæu se pokolebati. ⁴ Dokle æete na bijednika nasrtati, obarat' ga svi zajedno, k'o zid ruševan il' ogradu nagnutu? ⁵ Urotiše se da me s visa mog obore, u laži uživaju; ustima blagoslivlju, a u srcu proklinju. ⁶ Samo je u Bogu mir, dušo moja, samo je u njemu nada moja. ⁷ Samo on je moja hrid i spasenje, utvrda moja: neæu se pokolebati. ⁸ U Boga je spasenje moje i slava; Bog mi je hridina silna, utoèište. ⁹ U nj se, narode, uzdaj u svako doba; pred njim srca izlijevajte: Bog je naše utoèište! ¹⁰ Sinovi su ljudski samo dašak, laž su djeca èovjeèja: svi da stanu na tezulju, od daha bi lakši bili. ¹¹ U grabež se ne uzdajte nit' se otetim tašto hvalite; umnoži l' se blago, nek' vam srce za nj ne prione. ¹² Bog rekao jedno, a ja dvoje èuo: ¹³ "U Boga je snaga! U tebe je, Gospode, dobrota! Ti uzvraæaš svakom po djelima."

Chapter 63

¹ Psalam. Davidov. Dok David bijaše u Judejskoj pustinji. ² O Bože, ti si Bog moj: gorljivo tebe tražim; tebe žeða duša moja, tebe želi tijelo moje, kao zemlja suha, žedna, bezvodna. ³ U Svetištu sam tebe motrio gledajuæ' ti moæ i slavu. ⁴ Ljubav je tvoja bolja od života, moje æe te

⁵ usne slavit'. Tako æu te slavit' za života, u tvoje æu ime ruke dizati. ⁶ Duša æe mi biti kao sala i
 mrsa sita, hvalit æu te kliktavim ustima. ⁷ Na postelji se tebe spominjem, u bdjenjima noænim
 mislim na tebe. ⁸ Ti postade meni pomoæ, klièem u sjeni krila tvojih. ⁹ Duša se moja k tebi privija,
 desnica me tvoja drži. ¹⁰ Oni što dušu u propast guraju neka siðu u dubinu zemlje, ¹¹ nek' vlasti
 maèa predani budu, nek' postanu plijen šakalima. ¹² A kralj æe se radovat' u Bogu, slavit æe se
 tko se kune njime, jer æe lašcima biti zaèepljena usta.

Chapter 64

¹ Zborovoði. Psalam. Davidov. ² Poslušaj, Bože, moje žalbe glas; od strašna dušmanina život
 mi èuvaj! ³ Štiti me od mnoštva opakih, sakrij od bjesnila zlotvora ⁴ koji bruse jezike k'o maèeve,
 otrovne rijeèi izbacuju kao strijele, ⁵ da iz potaje rane nedužna, da ga rane iznenada ne bojeæ' se
 nièega. ⁶ Spremni su na djelo pakosno, snuju kako æe kradom zamke staviti i govore: "Tko æe nas
 vidjeti?" ⁷ Snuju zlodjela, smišljene osnove kriju: pamet i srce èovjeèje bezdan su duboki. ⁸ No
 Bog ih ranjava strijelom, odjednom ih rane prekriju. ⁹ Vlastiti jezik propast im donosi, kimaju
 glavom oni što ih vide: ¹⁰ svi se boje, Božje djelo slave i misle o onom što on uèini. ¹¹ Pravednik
 se raduje u Jahvi, njemu se utjeèe, i klièu svim srcem èestiti.

Chapter 65

¹ Zborovoði. Psalam. Davidov. Pjesma. ² Bože, tebi dolikuje hvalospjev sa Sionu, tebi se
 ispunja zavjet - ³ ti molitve uslišuješ. Svaka pÓut dolazi k tebi ⁴ pod teretom grijeha. Naši nas
 prijestupi taru, ti ih pomiruješ. ⁵ Blažen kog izabra i k sebi uze: on boravi u dvorima tvojim. Daj
 da se nasitimo dobrima Doma tvoga i svetošæu tvoga Hrama. ⁶ Èudesno nas uslišuješ u pravednosti
 svojoj, o Bože, spasenje naše, nado svih krajeva svijeta i mora dalekih. ⁷ Uèvršæuješ bregove
 jakošæu svojom silom opasÄan. ⁸ Krotiš huku mora, huku valova i buku naroda. ⁹ Oni što žive

nakraj svijeta boje se znamenja tvojih; dveri jutra i večeri radošæu napunjaš.¹⁰ Ti pÓohodÄi
zemlju i ti je nÓatopÄi, ÓobogatÄi nju veoma. Božja se rijeka vodom napuni, ti pripravi ljudima
žito. Ovako pripremi zemlju:¹¹ brazde joj natopi, grude joj poravna; kišom je omekša, usjeve joj
blagoslovi.¹² Ti okruni godinu dobrotom svojom, plodnost nièe za stopama tvojim.¹³ Pustinjski
pašnjaci kaplju od obilja, brežuljci se pašu radošæu.¹⁴ Njive se kite stadima, doline se pokrivaju
žitom: svagdje klicanje, pjesma.

Chapter 66

¹ Zborovoði. Pjesma. Psalam. ² Klièi Bogu, zemljo sva, opjevaj slavu imena njegova, podaj
mu hvalu dostojnu. ³ Recite Bogu: "Kako su potresna djela tvoja! Zbog velike sile tvoje dušmani
ti laskaju. ⁴ Sva zemlja nek' ti se klanja i nek' ti pjeva, neka pjeva tvom imenu!" ⁵ Dođite i gledajte
djela Božja: èuda uèini meðu sinovima ljudskim. ⁶ On pretvori more u zemlju suhu te rijeku
pregaziše. Stog' se njemu radujmo! ⁷ Dovijeka vlada jakošæu svojom, oèi mu paze na narode da
se ne izdignu ljudi buntovni. ⁸ Blagoslivljajte, narodi, Boga našega, razglašujte hvalu njegovu!
⁹ Našoj je duši darovao život i ne dade da nam posrne noga. ¹⁰ Iskušavao si nas teško, Bože,
iskušavao ognjem kao srebro. ¹¹ Pustio si da u zamku padnemo, stisnuo lancima bokove naše.
¹² Pustio si da nam zajašu za vrat: prošli smo kroz ogranj i vodu, onda si pustio da odahnemo. ¹³ S
paljenicama æu u Dom tvoj uæi, zavjete ispuniti pred tobom ¹⁴ što ih obeæaše usne moje, što ih
usta moja u tjeskobi obrekoše. ¹⁵ Prinijet æu ti paljenice s kadom ovnova, žrtvovati volove i jarad.
¹⁶ Dođite, poèujte, koji se Boga bojite, pripovjedit æu što uèini duši mojoj! ¹⁷ Na svoja sam usta
njega zvao, jezikom ga hvalio. ¹⁸ Da sam u srcu na zlo mislio, ne bi uslišio Gospod. ¹⁹ No Bog
me uslišio: obazro se na glas molitve moje. ²⁰ Blagoslovljen Bog koji mi molitvu ne odbi, naklonosti
ne odvrati od mene!

Chapter 67

¹ Zborovođi. Uza žièana glazbala. Psalam. Pjesma. ² Smilovao nam se Bog i blagoslovio nas, obasjao nas licem svojim, ³ da bi sva zemlja upoznala putove tvoje, svi puci tvoje spasenje! ⁴ Neka te slave narodi, Bože, svi narodi neka te slave! ⁵ Nek' se vesele i klièu narodi, jer sudiš pucima pravedno i narode vodiš na zemlji. ⁶ Neka te slave narodi, Bože, svi narodi neka te slave! ⁷ Zemlja plodom urodila! Bog nas blagoslovio, Bog naš! ⁸ Bog nas blagoslovio! Neka ga štiju svi krajevi svjetski!

Chapter 68

¹ Zborovođi. Davidov. Psalam. Pjesma. ² Bog nek' ustane! Razbježali se dušmani njegovi! Svi mrzitelji njegovi pobjegli pred njim! ³ Kao što dim išèezava, i njih neka nestane! Kako se vosak topi na ognju, nek' nestane grešnika pred licem Božjim! ⁴ Pravedni neka se raduju, neka klikæu pred Bogom, neka klièu od radosti. ⁵ Pjevajte Bogu, slavite mu ime! Poravnajte put onome koji ide pustinjom - kojemu je ime Jahve - i klièite pred njim! ⁶ Otac sirota, branitelj udovica, Bog je u svom svetom šatoru. ⁷ Napuštene okuæit æe Jahve, sužnjima pružit' sretnu slobodu: buntovnici samo ostaše u sažganoj pustinji. ⁸ Kad si stupao, Bože, pred narodom svojim, dok si prolazio pustinjom, ⁹ tresla se zemlja, nebo se rosilo pred Bogom, Sinaj drhtao pred Bogom, Bogom Izraela. ¹⁰ Blagoslovljen dažd pustio si, Bože, na baštinu svoju, okrijepio je umornu. ¹¹ Stado se tvoje nastani u njoj, u dobroti, Bože, ti je spremi siromahu. ¹² Jahve rijeè zadaje, veliko je mnoštvo radosnih vjesnika: ¹³ kraljevi vojska bježe te bježe, domaæice plijen dijele. ¹⁴ Dok vi poèivaste među stadima, krila golubice zablistaše srebrom, a njeno perje žuækastim zlatom: ¹⁵ ondje Svemoguæi razbijaše kraljeve, a ona poput snijega zablista na Salmonu. ¹⁶ Božanska je gora gora bašanska vrletna. ¹⁷ Zašto vi, gore vrletne, zavidno gledate na goru gdje se svidje Bogu prebivati? Jahve æe na njoj boraviti svagda! ¹⁸ Božja su kola bezbrojna, tisuæu tisuæa: Jahve sa Sinaja u Svetište dolazi! ¹⁹ Na visinu uzaðe vodeæi sužnje, na dar si ljude primio, pa i one što ne žele

prebivati kod Boga.²⁰ Blagoslovljen Jahve dan za danom, nosi nas Bog, naš Spasitelj.²¹ Bog naš
 jest Bog koji spasava, Jahve od smrti izbavlja.²² Zaista, Bog æe satrti glave dušmana svojih,
 kuštravo tjeme onog što hodi u grijesima.²³ Reèe Gospodin: "Iz Bašana æu ih dovesti, dovest æu
 ih iz dubine mora,²⁴ da okupaš nogu u krvi, da jezici tvojih pasa imadnu dio od dušmana."
²⁵ Ulazak ti, Bože, gledaju, ulazak moga Boga i Kralja u Svetište:²⁶ sprijeda pjevaèi, za njima
 sviraèi, u sredini djevojke s bubnjiæima.²⁷ "U sveèanim zborovima slavite Boga, slavite Jahvu,
 sinovi Izraelovi!"²⁸ Predvodi ih najmlaði, Benjamin, koji ide pred njima, ondje su knezovi Judini
 sa èetama svojim, knezovi Zebulunovi i knezovi Naftalijevi.²⁹ Pokaži, Bože, silu svoju, silu kojom
 se, Bože, boriš za nas³⁰ iz Hrama svojega u Jeruzalemu! Nek' ti kraljevi darove donose!³¹ Ukroti
 neman u trsci, stado bikova s teladi naroda! Neka se prostru pred tobom sa srebrnim žezlima: rasprši
 narode koji se ratu vesele!³² Nek' doðu velikani iz Egipta, Etiopija nek' pruži ruke Bogu!³³ Sva
 kraljevstva svijeta, pjevajte Bogu, slavite Jahvu,³⁴ koji se vozi po nebu, po nebu iskonskom! Èuj,
 glasom grmi, glasom svojim silnim:³⁵ "Priznajte silu Božju!" Nad Izraelom velièanstvo njegovo,
 u oblacima sila njegova!³⁶ Strašan je Bog iz svojega Svetišta. Bog Izraelov daje moæ i silu narodu
 svojemu. Blagoslovljen Bog!

Chapter 69

¹ Zborovoði. Po napjevu "Ljiljani". Davidov.² Spasi me, Bože: vode mi doðoše do grla!³ U
 duboko blato zapadoh i nemam kamo nogu staviti; u duboku tonem vodu, pokrivaju me valovi.
⁴ Iznemogoh od vikanja, grlo mi je promuklo, oèi mi klonuše Boga mog èekajuæ'.⁵ Brojniji su od
 vlasi na glavi mojoj oni koji me mrze nizašto. Tvrði su od kostiju mojih oni što mi se nepravedno
 protive: zar mogu vratiti što nisam oteo?⁶ Bože, ti znadeš bezumnost moju, moji ti grijesi nisu
 sakriti.⁷ Nek' se ne postide zbog mene koji se u te uzdaju, Gospode, Jahve nad Vojskama! Neka
 se ne posrame zbog mene koji traže tebe, Bože Izraelov!⁸ Jer zbog tebe podnesoh pogrdu, i stid
 mi pokri lice.⁹ Tuđinac postadoh braæi i stranac djeci majke svoje.¹⁰ Jer me izjela revnost za
 Dom tvoj i poruge onih koji se rugaju tebi padoše na me.¹¹ Dušu sam postom muèio, okrenulo

mi se u ruglo. ¹² Uzeh kostrijet za haljinu, i postah im igraèka. ¹³ Koji sjede na vratima protiv
 mene govore, vinopije mi rugalice poju. ¹⁴ No tebi se molim, Jahve, u vrijeme milosti, Bože; po
 velikoj dobroti svojoj ti me usliši po svojoj vjernoj pomoæi! ¹⁵ Izvuci me iz blata da ne potonem,
 od onih koji me mrze izbavi me - iz voda dubokih. ¹⁶ Nek' me ne pokriju valovi, nek' me ne proguta
 dubina, nek' bezdan ne zatvori usta nada mnom! ¹⁷ Usliši me, Jahve, jer je dobrostiva milost tvoja,
 po velikom milosrðu pogledaj na me! ¹⁸ Ne sakrivaj lica pred slugom svojim; jer sam u stisci,
 usliši me brzo! ¹⁹ Približi se duši mojoj i spasi je; zbog dušmana mojih oslobodi me! ²⁰ Ti mi
 znadeš porugu, stid i sramotu, pred tvojim su oèima svi koji me muèe. ²¹ Ruganje mi slomilo srce
 i klonuh; èekao sam da se tko sažali nada mnom, ali ga ne bi; i da me tko utješi, ali ga ne nađoh.
²² U jelo mi žuèi umiješase, u mojoj me žeði octom napojiše. ²³ Nek' im stol bude zamka, a žrtvene
 gozbe stupica! ²⁴ Nek' im potamne oèi da ne vide, nek' im bokovi zasvagda oslabe! ²⁵ Izlij na njihov
 ljutinu, žar tvoga gnjeva nek' ih zahvati! ²⁶ Njihova kuæa nek' opusti, u njihovu šatoru nek' nitko
 ne stanuje! ²⁷ Jer su progonili koga ti pokara, bol poveæaše onomu koga ti rani. ²⁸ Na njihovu
 krivnju krivnju još dodaj, ne opravdali se pred tobom! ²⁹ Nek' budu izbrisani iz knjige živih, meðu
 pravednike neka se ne broje! ³⁰ A ja sam jadnik i bolnik - nek' me štiti tvoja pomoæ, o Bože!
³¹ Božje æu ime hvaliti popijevkom, hvalit æu ga zahvalnicom. ³² Bit æe to milije Jahvi no bik
 žrtveni, milije nego junac s papcima i rozima. ³³ Gledajte, ubogi, i radujte se, nek' vam oživi srce,
 svima koji Boga tražite. ³⁴ Jer siromahe Jahve èuje, on ne prezire sužanja svojih. ³⁵ Neka ga hvale
 nebesa i zemlja, mora i sve što se u njima mièe. ³⁶ Jer Bog æe spasiti Sion - on æe sagradit' gradove
 Judine - tu æe oni stanovat', imati baštinu. ³⁷ Baštinit æe ga potomci slugu njegovih; prebivat æe
 u njemu oni što ljube ime Božje.

Chapter 70

¹ Zborovoði. Davidov. Za spomen. ² O Bože, spasi me, Jahve, u pomoæ mi pohitaj! ³ Nek' se
 postide i smetu svi koji mi o glavi rade! Nek' odstupe i nek' se posrame koji se nesreæi mojoj raduju!

⁴ Nek' uzmaknu u sramoti svojoj koji zlurado na me grohoæu! ⁵ Neka klièu i nek' se vesele u tebi svi koji tebe traže! Neka govore svagda: "Velik je Bog!" svi koji spasenje tvoje ljube! ⁶ A bijedan sam ja i nevoljan, o Bože, u pomoæ mi pohitaj! Ti si pomoæ moja i spasitelj; Jahve, ne kasni!

Chapter 71

¹ Tebi si, Jahve, utjeèem, ne daj da se ikada postidim! ² U pravdi me svojoj spasi i izbavi, prikloni uho k meni i spasi me! ³ Budi mi hrid utoèišta i èvrsta utvrda spasenja: jer ti si stijena i utvrda moja. ⁴ Bože moj, istrгни me iz ruke zlotvora, iz šake silnika i tlaèitelja: ⁵ jer ti si, o Gospode, ufanje moje, Jahve, uzdanje od moje mladosti! ⁶ Na te se oslanjam od utrobe; ti si mi zaštitnik od majèina krila: u te se svagda uzdam. ⁷ Mnogima postadoh èudo, jer ti si mi bio silna pomoæ. ⁸ Usta mi bijahu puna tvoje hvale, slaviše te svaki dan! ⁹ Ne zabaci me u starosti: kad mi malakšu sile, ne zapusti me! ¹⁰ Jer govore o meni moji dušmani, i koji me vrebaju složno se svjetuju: ¹¹ "Bog ga je napustio; progonite ga i uhvatite jer nema tko da ga spasi!" ¹² O Bože, ne stoj daleko od mene, Bože moj, pohitaj mi u pomoæ! ¹³ Neka se postide i propadnu koji traže moj život; nek' se sramotom i stidom pokriju koji mi žele nesreæu! ¹⁴ A ja æu se uvijek uzdati, iz dana u dan hvaleæ' te sve više. ¹⁵ Ustima æu naviještati pravednost tvoju, povazdan pomoæ tvoju: jer im ne znam broja. ¹⁶ Kazivat æu silu Jahvinu, Gospode, slaviti æu samo tvoju pravednost. ¹⁷ Bože, ti mi bijaše uèitelj od mladosti moje, i sve do sada naviještam èudesa tvoja. ¹⁸ Ni u starosti, kad posijedim, Bože, ne zapusti me, da kazujem mišicu tvoju naraštaju novom i svima buduæima silu tvoju, ¹⁹ i pravednost tvoju, Bože, koja seže do neba, kojom uèini velika djela. Bože, tko je kao ti! ²⁰ Trpljenja mnoga i velika bacio si na me: ali ti æeš me opet oživiti i opet me podiaèi iz dubine zemlje. ²¹ Poveæaj dostojanstvo moje i opet me utješ: ²² A ja æu uz harfu slaviti tvoju vjernost, o Bože, svirat æu ti u citaru, Sveèe Izraelov! ²³ Moje æe usne klicati pjevajuæ' tebi i moja duša koju si spasio. ²⁴ I moj æe jezik svagda slaviti pravdu tvoju, jer su postiđeni i posramljeni oni što traže moju nesreæu.

Chapter 72

¹ Salomonov. Bože, sud svoj daj kralju i svoju pravdu sinu kraljevu. ² Nek' puku tvojem sudi
 pravedno, siromasima po pravici! ³ Nek' bregovi narodu urode mirom, a brežuljci pravdom. ⁴ Sudit
 æ pravo ubogim puèanima, djeci siromaha donijet æ spasenje, a tlaèitelja on æ smrviti. ⁵ I živjet
 æ dugo kao sunce i kao mjesec u sva pokoljenja. ⁶ Siæi æ kao rosa na travu, kao kiša što natapa
 zemlju! ⁷ U danima njegovim cvjetat æ pravda i mir velik - sve dok bude mjeseca. ⁸ I vladat æ
 od mora do mora i od Rijeke do granica svijeta. ⁹ Dušmani æ njegovi preda nj kleknuti i protivnici
 lizati prašinu. ¹⁰ Kraljevi Taršiša i otoka nosit æ dare, vladari od Arabije i Sabe danak donositi.
¹¹ Klanjat æ mu se svi vladari, svi æ mu narodi služiti. ¹² On æ spasiti siromaha koji uzdiše,
 nevoljnika koji pomoænika nema; ¹³ smilovat æ se ubogu i siromahu i spasit æ život nevoljniku:
¹⁴ oslobodit æ ih nepravde i nasilja, jer je dragocjena u njegovim oèima krv njihova. ¹⁵ Stog' neka
 živi! Neka ga daruju zlatom iz Arabije, nek' mole za njega svagda i neka ga blagoslivljaju! ¹⁶ Nek'
 bude izobila žita u zemlji, po vrhuncima klasje neka šušti k'o Libanon! I cvjetali stanovnici gradova
 kao trava na livadi. ¹⁷ Bilo ime njegovo blagoslovljeno dovijeka! Dok je sunca, živjelo mu ime!
 Njim se blagoslivljala sva plemena zemlje, svi narodi nazivali blaženima! ¹⁸ Blagoslovljen Jahve,
 Bog Izraelov, koji jedini tvori èudes! ¹⁹ I blagoslovljeno slavno mu ime dovijeka! Sva se zemlja
 napunila slave njegove! Tako neka bude. Amen! ²⁰ Time se završavaju molitve Jišajeva sina
 Davida.

Chapter 73

¹ Psalam. Asafov Kako je dobar Bog èestitima, Bog onima koji su èista srca! ² A meni umalo
 noge ne posnuše, zamalo koraci ne okliznuše, ³ jer zloèincima zavidjeh motreæi sreæu grešnika.
⁴ Nikakvu patnju ne snose, pretilo je tijelo njihovo. ⁵ Ne žive u mukama smrtnika, ljudske ih nevolje
 ne biju. ⁶ Stoga je oholost ogrlica vratu njihovu, a nasilje haljina koja ih pokriva. ⁷ Iz pretila srca

izlazi opakost njihova, srca im se prelijevaju ispraznim tlapnjama. ⁸ Podsmjehuju se i zlobno
 govore, nasiljem prijete odozgo. ⁹ Ustima na nebo nasræu, a jezik se njihov obara na zemlju.
¹⁰ Zato moj narod za njima leti i sræe obilne vode ¹¹ pa veli: "Kako da dozna Bog? Spoznaje li
 Svevišnji?" ¹² Eto, takvi su grešnici: uvijek spokojni, bogatstvo zgræu. ¹³ Jesam li, dakle, samo
 ja uzalud èuvao srce èisto i u nedužnosti prao ruke ¹⁴ kad sam primao udarce svaki dan i kaznu
 jutro za jutrom? ¹⁵ Da sam kazao: "Govorit æu kao i oni", izdao bih rod sinova tvojih. ¹⁶ Promišljah
 tada da bih spoznao: al' mi se uèini muèno u oèima mojim ¹⁷ sve dok ne naðoh ulaz u Božje svetinje
 pa prozreh kakav im je svršetak. ¹⁸ Zaista, na klizavu stazu ti ih postavljaš, u propast ih obaraš.
¹⁹ Kako uèas propadoše, nestашe, užas ih izjede! ²⁰ Kao što èovjek prezire san kad se probudi, tako
 æeš, Gospode, prezreti lik im kada ustaneš. ²¹ Kad mi duša bijaše ojađena, a bubrezi probodeni,
²² bezumnik bijah bez razbora, k'o živinèe pred tobom. ²³ Al' æu odsad uvijek biti s tobom, jer ti
 prihvati desnicu moju: ²⁴ vodit æeš me po naumu svojem da me zatim uzmeš u slavu svoju. ²⁵ Koga
 ja imam u nebu osim tebe? Kad sam s tobom, ne veselim se zemlji. ²⁶ Malaksalo mi tijelo i srce:
 okrilje srca moga, i baštino moja, o Bože, dovijeka! ²⁷ Doista, propast æe oni koji se udaljuju od
 tebe, istrebljuješ svakog tko ti se iznevjeri. ²⁸ A meni je milina biti u Božjoj blizini, imati sklonište
 svoje u Jahvi. Pripovijedat æu sva tvoja djela na vratima Kæeri sionske.

Chapter 74

¹ Pouèna pjesma. Asafova. Zašto si, Bože, posve zabacio, zašto kiptiš gnjevom na ovce paše
 svoje? ² Sjeti se zajednice koju si davno stekao, plóemena koje namaèe kao svoju baštinu i brda
 Siona gdje si šator svoj udario! ³ Korakni k ruševinama vjeènim - sve je u Svetištu razorio neprijatelj.
⁴ Protivnici tvoji vikahu posred skupštine tvoje, znakove svoje postaviše k'o pobjedne znakove.
⁵ Bijahu kao oni koji mašu sjekirom po guštari, ⁶ sjekirom i maljem vrata mu razbijali. ⁷ Ognju
 predadoše Svetište tvoje, do zemlje oskrvnuše Prebivalište tvoga imena. ⁸ Rekoše u srcu: "Istrijebimo

ih zajedno; spalite sva svetišta Božja na zemlji!"⁹ Ne vidimo znakova svojih, proroka više nema,
i nitko među nama ne zna dokle ...¹⁰ Dokle æ se još, o Bože, dušmanin rugati? Hoæ li protivnik
dovijeka prezirati ime tvoje?¹¹ Zašto povlaèiš ruku, zašto u krilu sakrivaš desnicu svoju?¹² No
Bog je moj kralj od davnine, on koji posred zemlje spasava!¹³ Ti svojom silom rasjeèe more,
smrska glave nakazama u vodi.¹⁴ Ti si Levijatanu glave zdrobio, dao ga za hranu nemanima
morskim.¹⁵ Ti si dao da provre izvor i bujica, ti si presušio rijeke nepresušne.¹⁶ Tvoj je dan i
noæ je tvoja, ti uèvrsti mjesec i sunce;¹⁷ ti sazda sve granice zemlji, ti stvori ljeto i zimu.
¹⁸ Spomeni se ovoga: dušmanin ti se rugaše, Jahve, i bezumni narod pogrdi ime tvoje.¹⁹ Ne predaj
jastrebu život grlice svoje, i život svojih siromaha ne zaboravi zauvijek!²⁰ Pogledaj na Savez svoj,
jer svi su zakuci zemlje puni tmina i nasilja.²¹ Ne daj da jadnik otiđe postiđen: neka siromah i
ubog hvale ime tvoje!²² Ustani, Bože, zauzmi se za svoju parnicu, spomeni se pogrde koju ti
bezumnik svaki dan nanosi.²³ Ne zaboravi vike neprijatelja svojih: buka buntovnika još se diže
k tebi!

Chapter 75

¹ Zborovoði. Po napjevu "Ne razori!" Psalam. Asafov. Pjesma. ² Slavimo te, Bože, slavimo i
zazivamo ime tvoje, pripovijedamo èudesu tvoja. ³ "Kad odredim vrijeme, sudit æu po pravu. ⁴ Pa
neka se strese zemlja sa stanovnicima svojim, ja sam uèvrstio stupove njezine." ⁵ Drznike
opominjem: "Ne budite drski!" bezbožnike: "Ne budite tako rogati!" ⁶ Ne dižite roga svog protiv
Neba, nemojte govoriti drsko na Boga! ⁷ Jer niti sa istoka niti sa zapada, niti iz pustinje niti sa
bregova ... ⁸ Bog je koji sudi: ovoga snizuje, onog uzvisuje! ⁹ Jer je u Jahvinoj ruci pehar pun vina
pjenušava, zaèinjena mirisnim travama; iz njega on napaja, do taloga æ ga iskapiti i ispiti svi
zlotvori svijeta. ¹⁰ A ja æu klicati dovijeka, pjevat æu Bogu Jakovljevu. ¹¹ Rogove æu polomiti
bezbožniku, a pravednik æu podiaei glavu.

Chapter 76

¹ Zborovođi. Uza žièana glazbala. Psalam. Asafov. Pjesma. ² Na glasu je Bog u Judeji, u Izraelu veliko je ime njegovo! ³ U Šalemu je Šator njegov, na Sionu boravište. ⁴ Tu polomi strijele lukovima, štitove, maèeve, sve oružje. ⁵ Blistav si od svjetla, velièanstveniji od bregova drevnih. ⁶ Opljaèkani su oni koji bijahu jaki srcem, i san svoj snivaju - klonuše ruke svim hrabrima. ⁷ Od prijetnje tvoje, Bože Jakovljeve, skameniše se kola i konji. ⁸ Strašan si ti, i tko da opstane kraj žestine gnjeva tvoga. ⁹ S neba reèe presudu - od straha zemlja zadrhta i zanijemje ¹⁰ kad se diže Bog da sudi, da spasi uboge na zemlji. ¹¹ Jer æe te i bijes Edoma slaviti, i preživjeli iz Hamata štovat æe te. ¹² Zavjetujte i izvršite zavjete Jahvi, Bogu svojemu, svi oko njega neka donose darove Strašnome ¹³ koji obuzdava oholost knezova, koji je strašan kraljevima zemlje.

Chapter 77

¹ Zborovođi. Po Jedutunu. Asafov. Psalam. ² Glasom svojim Bogu vapijem, glas mi se Bogu diže i on me èuje. ³ U dan nevolje tražim Gospodina, noæu mi se ruka neumorno pruža k njemu, ne može se utješit' duša moja. ⁴ Spominjem se Boga i uzdišem; kad razmišljam, daha mi nestane. ⁵ Vjeđe moje držiš, potresen sam, ne mogu govoriti. ⁶ Mislim na drevne dane i sjeæam se davnih godina; ⁷ razmišljam noæu u srcu, mislim, i duh moj ispituje: "Hoæ li Gospodin odbaciti zauvijek i hoæ li ikad još biti milostiv? ⁹ Je li njegova dobrota minula zauvijek, njegovo obeæanje propalo za sva pokoljenja? ¹⁰ Zar Bog je zaboravio da se smiluje, ili je gnjevan zatvorio smilovanje svoje?" ¹¹ I govorim: "Ovo je bol moja: promijenila se desnica Višnjega." ¹² Spominjem se djela Jahvinih, sjeæam se tvojih pradavnih èudesu. ¹³ Promatram sva djela tvoja, razmatram ono što si uèinio. ¹⁴ Svet je tvoj put, o Bože: koji je bog tako velik kao Bog naš? ¹⁵ Ti si Bog koji èudesu stvaraš, na pucima si pokazao silu svoju. ¹⁶ Mišicom si izbavio narod svoj, sinove Jakovljeve i Josipove. ¹⁷ Vode te ugledaše, Bože, ugledaše te vode i ustuknuše, bezdani se uzburkaše. ¹⁸ Oblaci prosuše

vode, oblaci zatutnjiše gromom i tvoje strijele poletješe.¹⁹ Grmljavina tvoja u vihoru zaori, munje
 rasvijetliše krug zemaljski, zemlja se zatrese i zadrhta.²⁰ Kroz more put se otvori tebi i tvoja staza
 kroz vode goleme, a tragova tvojih nitko ne vidje.²¹ Ti si svoj narod vodio kao stado rukama
 Mojsija i Arona.

Chapter 78

¹ Pouèna pjesma. Asafova. Poslušaj, narode moj, moju nauku, prikloni uho rijeèima usta mojih!
² Otvorit æu svoja usta na pouku, iznijet æu tajne iz vremena davnih.³ Ono što èusmo i saznamo,
 što nam kazivahu oci,⁴ neæemo kriti djeci njihovoj, predat æemo buduæem koljenu: slavu Jahvinu
 i silu njegovu i djela èudesna što ih uèini.⁵ Svjedoèanstvo podiže on u Jakovu, Zakon postavi u
 Izraelu, da ono što naredi ocima našim oni djeci svojoj objave,⁶ da sazna buduæi naraštaj, i sinovi
 koji æe se roditi da djeci svojoj kazuju⁷ da u Boga ufanje svoje stave i ne zaborave djela Božjih,
 veæ da vrše zapovijedi njegove,⁸ kako ne bi bili, kao oci njihovi, naraštaj buntovan, prkosan -
 naraštaj srcem nestalan i duhom Bogu nevjeran.⁹ Sinovi Efrajimovi, ratnici s lukom, u dan bitke
 okrenuše leða.¹⁰ Saveza s Bogom ne održaše i ne htjedoše hoditi po Zakonu njegovu.¹¹ Zaboraviše
 na djela njegova, na èudesa koja im pokaza.¹² Pred njihovim ocima èinio je znakove u Egiptu, u
 Soanskom polju.¹³ On more razdijeli i njih prevede, vode kao nasip uzdiže.¹⁴ Danju ih vodio
 oblakom, a svu noæ ognjem blistavim.¹⁵ U pustinji hrid prolomi i napoji ih obilno kao iz bezdana.
¹⁶ Iz stijene izbi potoke te izvede vode k'o velike rijeke.¹⁷ A oni jednako griješiše, prkosiše Višnjem
 u pustinji.¹⁸ Boga su kušali u srcima svojim ištuæ' jela svojoj pohlepnosti.¹⁹ Prigovarali su Bogu
 i pitali: "Može li Gospod stol u pustinji prostrti?"²⁰ Eno, udari u hrid, i voda poteèe i provreše
 potoci: a može li dati i kruha, i mesa pružiti svome narodu?"²¹ Kad to zaèu Jahve, gnjevom
 usplamtje: oganj se raspali protiv Jakova, srdžba se razjari protiv Izraela,²² jer ne vjerovaše Bogu
 niti se u njegovu pomoæ uzdaše.²³ Pa ozgo naredi oblaku i otvori brane nebeske,²⁴ k'o kišu prosu

na njih mÓanu da jedu i nahrani ih kruhom nebeskim. ²⁵ Èovjek blagovaše kruh Jakih; on im dade
 hrane do sitosti. ²⁶ Probudi na nebu vjetar istoèni i svojom silom južnjak dovede. ²⁷ Prosu na njih
 mesa k'o prašine i ptice krilatice k'o pijeska morskoga. ²⁸ Padoše usred njihova tabora i oko šatora
 njihovih. ²⁹ Jeli su i nasitili se, želju njihovu on im ispuni. ³⁰ Još nisu svoju utažili pohlepu i jelo
 im još bješe u ustima, ³¹ kad se srdžba Božja na njih raspali: pokosi smræu prvake njihove i mladiæe
 pobi Izraelove. ³² Uza sve to griješiše dalje i ne vjerovali u èudesna djela njegova. ³³ I skonèa
 im dane jednim dahom i njihova ljeta naglim svršetkom. ³⁴ Kad ih ubijaše, tražiše ga i opet pitahu
 za Boga; ³⁵ spominjahu se da je Bog hridina njihova i Svevišnji njihov otkupitelj. ³⁶ Ali ga opet
 ustima svojim varahu i jezikom svojim lagahu njemu. ³⁷ Njihovo srce s njime ne bijaše, nit' bijahu
 vjerni Savezu njegovu. ³⁸ A on im milosrdno grijeh praštao i nije ih posmicao; èesto je gnjev svoj
 susprezao da ne plane svom jarošæu. ³⁹ Spominjao se da su pÓut i dah koji odlazi i ne vraæa se
 više. ⁴⁰ Koliko mu prkosiše u pustinji i žalostiše ga u samotnom kraju! ⁴¹ Sve nanovo iskušavahu
 Boga i vrijeðahu Sveca Izraelova ⁴² ne spominjuæ' se ruke njegove ni dana kad ih od dušmana
 izbavi, ⁴³ ni znakova njegovih u Egiptu, ni èudesnih djela u polju Soanskom. ⁴⁴ U krv im pretvori
 rijeke i potoke, da ne piju. ⁴⁵ Posla na njih obade da ih žderu i žabe da ih more. ⁴⁶ I predade
 skakavcu žetvu njihovu, i plod muke njihove žderaèu. ⁴⁷ Vinograde im tuèom udari, a mrazom
 smokvike njihove. ⁴⁸ I predade grÓadu njihova goveda i munjama stada njihova. ⁴⁹ Obori na njih
 svu žestinu gnjeva svog, jarost, bijes i nevolju: posla na njih anðele nesreæe. ⁵⁰ I put gnjevu svojem
 otvori: ne poštedje im život od smrti, životinje im izruèi pošasti. ⁵¹ Pobi u Egiptu sve prvoroðeno,
 prvence u šatorju Hamovu. ⁵² I povede narod svoj kao ovce i voðaše ih kao stado kroz pustinju.
⁵³ Pouzdano ih je vodio te se nisu bojali, a more je prekrilo dušmane njihove. ⁵⁴ U Svetu zemlju
 svoju on ih odvede, na bregove što mu ih osvoji desnica. ⁵⁵ Pred njima istjera pogane, konopom
 im podijeli baštinu, pod šatorjem njihovim naseli plemena izraelska. ⁵⁶ A oni iskušavali i gnjevili
 Boga Višnjega i nisu držali zapovijedi njegovih. ⁵⁷ Otpadoše, iznevjeriše se k'o oci njihovi, k'o
 luk nepouzdan oni zatajiše. ⁵⁸ Na gnjev ga nagnaše svojim uzvišicama, na ljubomor navedoše

kumirima svojim. ⁵⁹ Bog vidje i gnjevom planu, odbaci posve Izraela. ⁶⁰ I napusti boravište svoje
 u Šilu, Šator u kojem prebivaše s ljudima. ⁶¹ Preda u ropstvo snagu svoju i svoju diku u ruke
 dušmanske. ⁶² Narod svoj prepusti maèu, raspali se na svoju baštinu. ⁶³ Mladiæe njihove oganj
 proguta, ne udaše se djevice njihove. ⁶⁴ Sveæenici njihovi padoše od maèa, ne zaplakaše Óudove
 njihove. ⁶⁵ Tad se k'o oda sna trgnu Gospodin, k'o ratnik vinom savladan. ⁶⁶ Udari otraga dušmane
 svoje, sramotu im vjeèitu zadade. ⁶⁷ On odbaci šator Josipov i Efrajimovo pleme ne odabra, ⁶⁸ veæ
 odabra pleme Judino i goru Sion koja mu omilje. ⁶⁹ Sagradi Svetište k'o nebo visoko, k'o zemlju
 utemelji ga dovijeka. ⁷⁰ Izabra Davida, slugu svojega, uze ga od torova ovèjih; ⁷¹ odvede ga od
 ovaca dojljica da pase Jakova, narod njegov, Izraela, baštinu njegovu. ⁷² I pasao ih je srcem èestitim
 i brižljivim rukama vodio.

Chapter 79

¹ Psalam. Asafov. Bože, pogani, evo, provališe u baštinu tvoju, tvoj sveti Hram oskvrnuše,
 pretvoriše Jeruzalem u ruševine. ² Trupla tvojih slugu dadoše za hranu pticama nebeskim, meso
 tvojih pobožnika zvijerima zemaljskim. ³ Krv im k'o vodu prolijevahu oko Jeruzalema i ne bijaše
 nikoga da ih pokopa. ⁴ Postadosmo sramota susjedima svojim, podsmijeh i ruglo svima oko nas.
⁵ Dokle još, Jahve? Zar æeš se svagda srditi? Zar æe ljubomora tvoja poput ognja gorjeti? ⁶ Izlij
 gnjev na pogane koji te ne priznaju i na kraljevstva što ne zazivlju ime tvoje! ⁷ Jer izjedoše Jakova
 i opustošiše boravište njegovo. ⁸ Ne spominji se, protiv nas, grijeha otaca; neka nas pretekne
 smilovanje tvoje jer smo jadni i nevoljni. ⁹ Pomozi nam, Bože, pomoæi naša, zbog slave imena
 svojega, oslobodi nas i otpusti nam grijeha zbog imena svoga! ¹⁰ Zašto da pogani govore: "TÓa
 gdje je njihov Bog?" Nek' se na poganima pokaže, pred oèima našim, kako osveæuješ prolivenu
 krv slugu svojih! ¹¹ Nek' do tebe dopru uzdasi sužanja, snagom svoje mišice poštedi predane smrti!
¹² A našim susjedima vrati sedmerostruko u krilo pogrdu koju naniješ tebi, o Jahve! ¹³ A mi, tvoj
 puk i ovce paše tvoje, slaviti æemo te dovijeka, kazivat æemo od koljena do koljena hvalu tvoju!

Chapter 80

¹ Zborovođi. Po napjevu "Ljiljan svjedočanstva". Asafov. ² Pastiru Izraelov, poèuj, ti što vodiš Josipa k'o stado ovaca! Ti što sjediš nad kerubima, zablistaj ³ pred Efrajimom, Benjaminom, Manašeom: probudi silu svoju, priteci nam u pomoć! ⁴ Bože, obnovi nas, razvedri lice svoje i spasi nas! ⁵ Jahve, Bože nad Vojskama, dokle æeš plamtjeti, premda se moli narod tvoj? ⁶ Dokle æeš nas hraniti kruhom suza i obilno pojititi suzama? ⁷ Dokle æe se oko nas svađat' susjedi i rugat' nam se naši dušmani? ⁸ Bože nad Vojskama, obnovi nas, razvedri lice svoje i spasi nas! ⁹ Ti prenese èokot iz Egipta, pogane istjera, a njega zasadi. ¹⁰ Ti mu tlo pripravi, i on pusti korijenje i napuni zemlju. ¹¹ Sjena mu prekri bregove, lozje mu k'o Božji cedrovi. ¹² Mladice svoje ispruži do mora i svoje ogranke do Rijeke. ¹³ Zašto si mu srušio ogradu da ga beru svi što putem prolaze, ¹⁴ da ga pustoši vepar iz šume, da ga pasu poljske zvijeri? ¹⁵ Vrati se, Bože nad Vojskama, pogledaj s neba i vidi, obiđi ovaj vinograd: ¹⁶ zakrili što zasadi desnica tvoja, sina kog za se odgoji! ¹⁷ Oni koji ga spališe i posjekoše nek' izginu od prijetnje lica tvojega! ¹⁸ Tvoja ruka nek' bude nad èovjekom desnice tvoje, nad sinom èovjeèjim kog za se odgoji! ¹⁹ Neæemo se više odmetnuti od tebe; poživi nas, a mi æemo zazivati ime tvoje. ²⁰ Jahve, Bože nad Vojskama, obnovi nas, razvedri lice svoje i spasi nas!

Chapter 81

¹ Zborovođi. Po napjevu "Tijesci". Asafov. ² Kliknite Bogu, našoj jakosti, klièite Bogu Jakovljevu! ³ Nek' zazvuèe žice, nek' se èuje bubanj, svirajte u milozvuènu harfu s citarom! ⁴ Zatrubite u rog za mlađaka, za uštapa, na svetkovinu našu! ⁵ Jer to je propis Izraelu, zapovijed Boga Jakovljeva. ⁶ Takav je zakon dao Josipu kad je izlazio iz zemlje Egipta. ⁷ Šapat tajnovit èuh: ⁸ "Oslobodih od tereta rame njegovo, ruke su mu slobodne od košare. U tjeskobi si zavapio i ja te izbavih; iz gromovna oblaka odgovorih tebi, iskušah te kod voda meripskih. ⁹ Slušaj, puèe moj, i

ja æu te opomenuti: o, da me poslušáš, Izraele!¹⁰ Nek' ne bude u tebe drugog boga i ne klanjaj se
 bogu tuðem!¹¹ Ja sam Jahve, Bog tvoj koji te izvedoh iz Egipta: otvori svoja usta da ih napunim!"
¹² "Ali moj narod ne slušaðe glasa moga, Izrael me ne poslušað. ¹³ Zato ga pustih okorjelom srcu
 njegovu: neka hodi kako mu se hoæe!¹⁴ O, kad bi me narod moj slušaðo, kad bi Izrael putovima
 mojim hodio,¹⁵ brzo bih pokorio dušmane njegove, ruku bih svoju okrenuo na protivnike njegove.
¹⁶ Oni što ga sada mrze dodvarali bi mu se i njihov bi udes bio zapeæaðen zauvijek. ¹⁷ A svoj
 narod hranio bih pšenicom najboljom i sitio ga medom iz peæine.

Chapter 82

¹ Psalam. Asafov. Bog ustaje u skupštini "bogova", usred "bogova" sud održava. ² "Dokle æete
 sudit' krivo, iæ' na ruku bezbožnima?³ Štitite slaba i sirotu, vratite pravicu jadniku i siromahu!
⁴ Izbavite potlaæenog i ubogog: istrgnite ga iz ruku bezbožnih!" ⁵ Ne shvaæaju nit' razumiju, po
 mraku hodaju: poljuljani su svi temelji zemlje. ⁶ Rekoh doduše: "Vi ste bogovi i svi ste sinovi
 Višnjega!⁷ Ali æete k'o svi ljudi umrijeti, past æete kao svatko od velikih!" ⁸ Ustani, Bože, i sudi
 zemlju, jer si s pravom gospodar svih naroda.

Chapter 83

¹ Pjesma. Psalam. Asafov. ² Ne šuti, Jahve, ne budi nijem i nemoj mirovati, Bože! ³ Jer evo:
 dušmani tvoji buæe, i mrzitelji tvoji glave podižu. ⁴ Protiv naroda se tvoga rote i svjetuju se protiv
 štiaænika tvojih. ⁵ Govore: "Dođite, zatriimo ih da ne budu narod, nek' se ime Izrael više ne
 spominje!" ⁶ Zaista, jednodušno se svjetuju i protiv tebe savez sklopiše: ⁷ šatori edomski i Jišmaelci,
 Moapci i Hagrijci, ⁸ Gebal i Amon i Amalek, Filisteja sa stanovnicima Tira. ⁹ I Asirci se s njima
 udružiše, pružiše ruke potomcima Lotovim. ¹⁰ Uæini njima k'o Midjancima, k'o Siseri i Jabinu na
 potoku Kišonu: ¹¹ koji padoše blizu En-Dora i postaše gnojivo njivi. ¹² K'o Oreb i Zeb neka budu

knezovi njihovi, kao Zebah i Salmuna nek' budu sve vođe njihove ¹³ koji jednodušno vikahu:
 "Osvojimo krajeve Božje!" ¹⁴ Daj, o Bože, da budu kao kovitlac, kao pljeva koju nosi vjetar.
¹⁵ Kao što oganj proždire šumu, kao što plamen sažiže bregove, ¹⁶ tako ih goni olujom svojom,
 prestravi ih svojom žestinom! ¹⁷ Pokrij im lice sramotom, da traže tvoje ime, Jahve! ¹⁸ Neka se
 stide i plaše navijek, neka se posrame i neka izginu! ¹⁹ Nek' znaju: ti si komu je ime Jahve, jedini
 Višnji nada svom zemljom.

Chapter 84

¹ Zborovođi. Po napjevu "Tijesci". Sinova Korahovih. ² Kako su mili stanovi tvoji, Jahve nad
 Vojskama! ³ Duša mi gine i ðezne za dvorima Jahvinim. Srce moje i moje tijelo klièu Bogu živomu.
⁴ I vrabac sebi log nalazi, i lastavica gnjezdašce gdje æe položiti mlade svoje: ⁵ a ja žrtvenike tvoje,
 Jahve nad Vojskama, Kralju moj i Bože moj! Blaženi koji prebivaju u Domu tvome slaveæ' te bez
 prestanka! ⁶ Blažen komu je pomoæ u tebi dok se sprema na svete putove! ⁷ Prolaze li suhom
 dolinom, u izvor je vode promiseæu i prva je kiša u blagoslov odijeva. ⁸ Snaga im raste od èasa do
 èasa: dok ne ugledaju Boga na Sionu. ⁹ Jahve, Bože nad Vojskama, èuj molitvu moju, poslušaj,
 Bože Jakovljevi! ¹⁰ Pogledaj, štite naš, Bože, pogledaj lice pomazanika svoga! ¹¹ Zaista, jedan je
 dan u dvorima tvojim bolji od tisuæu drugih. Volim biti na pragu Doma Boga svoga nego boraviti
 u šatorima grešnika. ¹² Jahve, Bog, sunce je i štit: on daje milost i slavu. Ne uskraèuje Jahve dobara
 onima koji idu u nedužnosti. ¹³ Jahve nad Vojskama, blago onom tko se u te uzda.

Chapter 85

¹ Zborovođi. Sinova Korahovih. Psalam. ² Zavolje opet, Jahve, zemlju svoju, na dobro okrenu
 udes Jakovljevi. ³ Otpusti krivnju narodu svome, pokri sve grijehе njegove. ⁴ Suspregnu svu ljutinu
 svoju, odusta od žestine gnjeva svoga. ⁵ Obnovi nas, Bože, Spasitelju naš, i odbaci zlovolju prema

⁶ nama! ⁷ Zar æš se dovijeka gnjeviti na nas, prenositi srdžbu svoju od koljena na koljeno? ⁸ Zar
 nas neæš opet oživiti da se narod tvoj raduje u tebi? ⁹ Pokaži nam, Jahve, milosrðe svoje i daj
 nam svoje spasenje. ¹⁰ Da poslušam što mi to Jahve govori: Jahve obeæava mir narodu svomu,
 vjernima svojim, onima koji mu se svim srcem vrata. ¹¹ Zaista, blizu je njegovo spasenje onima
 koji ga se boje, i slava æ njegova živjeti u zemlji našoj. ¹² Ljubav æ se i Vjernost sastati, Pravda
 i Mir zagrliti. ¹³ Vjernost æ nicat' iz zemlje, Pravda æ gledat' s nebasa. ¹⁴ Jahve æ dati blagoslov
 i sreæu, i zemlja naša urod svoj. ¹⁵ Pravda æ stupati pred njim, a Mir tragom stopa njegovih.

Chapter 86

¹ Molitva. Davidova. Prigni uho svoje, Jahve, i usliši me jer sam bijedan i ubog. ² Èuvaj dušu
 moju jer sam posveæen tebi; spasi slugu svoga koji se uzda u te! Ti si moj Bog; ³ o Gospode, smiluj
 mi se jer povazan vapijem k tebi. ⁴ Razveseli dušu sluge svoga jer k tebi, Jahve, dušu uzdižem.
⁵ Jer ti si, Gospode, dobar i rado praštaš, pun si ljubavi prema svima koji te zazivaju. ⁶ Slušaj, Jahve,
 molitvu moju i pazi na glas vapaja mog. ⁷ U dan tjeskobe vapijem k tebi jer æš me uslišati. ⁸ Nema
 ti ravna meðu bozima, Gospode, nema djela kakvo je tvoje. ⁹ Svi narodi što ih stvori doæi æ i
 klanjat' se tebi, o Jahve, i slavit æ ime tvoje. ¹⁰ Jer ti si velik i èiniš èudesu: ti si jedini Bog. ¹¹ Uèi
 me, Jahve, svojemu putu da hodim vjeran tebi, usmjeri srce moje da se boji imena tvojega! ¹² Hvalit
 æu te, Gospode, Bože moj, svim srcem svojim, slavit æu ime tvoje dovijeka, ¹³ jer tvoje ljubavi
 prema meni ima izobila, istrkao si moju dušu iz dubine Podzemlja. ¹⁴ O Bože, oholice se digoše
 na me, mnoštvo silnika život mi vrebalo i nemaju tebe pred oèima. ¹⁵ No ti si, Gospode Bože,
 milosrdan i blag, spor na srdžbu - sama ljubav i vjernost. ¹⁶ Pogledaj na me i smiluj se meni; daj
 svome sluzi snage svoje i spasi sina sluškinje svoje! ¹⁷ Daj mi milostivo znak naklonosti svoje, da
 vide moji mrzitelji i da se postide, jer si mi ti, o Jahve, pomogao, ti me utješio.

Chapter 87

¹ Sinova Korahovih. Psalam. Pjesma. Zdanje svoje na svetim gorama ² ljubi Jahve; draža su mu vrata sionska nego svi šatori Jakovljevi. ³ Divote se govore o tebi, grade Božji! ⁴ "Rahab i Babilon brojit æu k onima što me štiju; Filisteja i Tir i narod etiopski - i oni su rođeni ondje." ⁵ O Sionu se govori: "Ovaj i onaj u njemu je rođen! Svevišnji ga utemelji!" ⁶ Gospodin æe zapisati u knjigu naroda: "Ovi su rođeni ondje." ⁷ I pjevat æe igrajuæi kolo: "Svi su izvori moji u tebi!"

Chapter 88

¹ Pjesma. Psalam. Sinova Korahovih. Zborovođi. Po napjevu "Bolest". Za pjevanje. Pouèna pjesma. Ezrahijca Hemana. ² Jahve, Bože moj, vapijem danju, a noæu narièem pred tobom. ³ Neka dopre do tebe molitva moja, prigni uho k vapaju mome. ⁴ Jer mi je duša zasiæena patnjama, moj se život bliži Podzemlju. ⁵ Broje me k onima što u grob silaze, postadoh slièan nemoæniku. ⁶ Među mrtvima moj je ležaj, poput ubijenih što leže u grobu kojih se više ne spominješ, od kojih si ustegao ruku. ⁷ Smjestio si me u jamu duboku, u tmine, u bezdan. ⁸ Teško me pritišæe ljutnja tvoja i svim me valima svojim prekrivaš. ⁹ Udaljio si od mene znance moje, Óuèini da im gnusan budem: zatvoren sam, ne mogu izaæi. ¹⁰ Od nevolje oèi mi gasnu: vapijem tebi, Jahve, iz dana u dan, za tobom ruke pružam. ¹¹ Zar na mrtvima èiniš èudesu? Zar æe sjene ustati i hvaliti tebe? ¹² Zar se u grobu pripovijeda o tvojoj dobroti? O vjernosti tvojoj u Propasti? ¹³ Zar se u tmuni objavljuju èudesu tvoja i tvoja pravda u Zaboravu? ¹⁴ Ipak ja vapijem tebi, Jahve, prije jutra molitvom te pretjeèem. ¹⁵ Zašto, Jahve, odbacuješ dušu moju? Zašto sakrivaš lice od mene? ¹⁶ Bijedan sam i umirem veæ od djeèaštva, klonuh noseæi tvoje strahote. ¹⁷ Preko mene prijeđoše vihori tvogjega gnjeva, strahote me tvoje shrvaše, ¹⁸ okružuju me kao voda sveudilj, optjeèu me svi zajedno. ¹⁹ Udaljio si od mene prijatelja i druga: mrak mi je znanac jedini.

Chapter 89

¹ Pouèna pjesma. Ezrahijca Etana. ² O ljubavi Jahvinoj pjevat æu dovijeka, kroza sva koljena
³ vjernost æu tvoju naviještati. Ti reèe: "Zavijeke je sazdana ljubav moja!" U nebu utemelji vjernost
⁴ svoju: "Savez sklopìh s izabranikom svojim, zakleh se Davidu, služi svome: ⁵ tvoje potomstvo
održat æu dovijeka, za sva koljena sazdat æu prijestolje tvoje." ⁶ Nebesa velièaju èudesu tvoja,
⁷ Jahve, i tvoju vjernost u zboru svetih. TÓa tko je u oblacima ravan Jahvi, tko li je Jahvi slièan
⁸ meðu sinovima Božjim? Bog je strahovit u zboru svetih, velik i strašan svima oko sebe. ⁹ Jahve,
¹⁰ Bože nad Vojskama, tko je kao ti? Silan si, Jahve, i vjernost te okružuje. Ti zapovijedaš buènome
¹¹ moru, obuzdavaš silu valova njegovih; ti sasjeèe Rahaba i zgazi, snažnom mišicom rasu dušmane
¹² svoje. Tvoja su nebesa i tvoja je zemlja, zemljin krug ti si sazdao i sve što je na njemu; ¹³ sjever
i jug ti si stvorio, Tabor i Hermon klièu imenu tvojemu. ¹⁴ Tvoja je mišica snažna, ruka èvrsta,
¹⁵ desnica dignuta. Pravda i Pravednost temelj su prijestolja tvoga, Ljubav i Istina koraèaju pred
¹⁶ tobom. Blago narodu viènu svetom klicanju, on hodi u sjaju lica tvogega, Jahve, ¹⁷ u tvom se
¹⁸ imenu raduje svagda i tvojom se pravdom ponosi. Jer ti si ures moæi njegove, po tvojoj milosti
¹⁹ raste snaga naša. Jer Jahve je štit naš, Svetac Izraelov kralj je naš. ²⁰ Nekoæ si u viđenju govorio
²¹ pobožnima svojim: "Junaku stavih krunu na glavu, izabranika iz naroda izdigoh; naðoh Davida,
²² slugu svoga, svetim ga svojim uljem pomazah, da ruka moja svagda ostane s njime i moja mišica
²³ da ga krijepi. Neæe ga nadmudriti dušmanin, niti oboriti sin bezakonja. ²⁴ Razbit æu pred njim
²⁵ protivnike njegove, pogubit æu mrzitelje njegove. Vjernost moja i dobrota bit æe s njime i u
²⁶ mome imenu rast æe mu snaga. Pružit æu njegovu ruku nad more, do Rijeke desnicu njegovu.
²⁷ On æe me zvati: 'Oèe moj! Bože moj i hridi spasa mojega.' ²⁸ A ja æu ga prvorodencem uèiniti,
²⁹ najvišim meðu kraljevima svijeta. Njemu æu saèuvati dovijeka naklonost svoju i Savez svoj
³⁰ vjeran. Njegovo æu potomstvo uèiniti vjeènim i prijestolje mu kao dan nebeski. ³¹ Ako li mu
³² sinovi Zakon moj ostave i ne budu hodili po naredbama mojim, ako li prestupe odredbe moje i

ne budu èuvali zapovijedi mojih; ³³ šibom æu kazniti nedjelo njihovo, udarcima ljutim krivicu
 njihovu, ³⁴ ali mu naklonosti svoje oduzeti neæu niti æu prekršiti vjernosti svoje. ³⁵ Neæu povrijediti
 Saveza svojega i neæu poreæi obeæanja svoga. ³⁶ Jednom se zakleh svetošæu svojom: Davida
 prevariti neæu: ³⁷ potomstvo æe njegovo ostati dovijeka, prijestolje njegovo preda mnogom kao
 sunce, ³⁸ ostatak æe dovijeka kao mjesec, vjerni svjedok na nebu." ³⁹ A sada ti ga odbi i odbaci,
 silno se razgnjevi na pomazanika svoga. ⁴⁰ Prezre Savez sa slugom svojim i krunu njegovu do
 zemlje ponizi. ⁴¹ Razvali sve zidine njegove, njegove utvrde u ruševine baci. ⁴² Pljaèkaju ga svi
 što naiðu, na ruglo je susjedima svojim. ⁴³ Podiže desnicu dušmana njegovih i obradova protivnike
 njegove. ⁴⁴ Otupi oštricu maèa njegova, u boju mu ne pomože. ⁴⁵ Njegovu sjaju kraj uèini, njegovo
 prijestolje na zemlju obori. ⁴⁶ Skratio si dane mladosti njegove, sramotom ga pokrio. ⁴⁷ TÓa dokle
 æeš, Jahve? Zar æeš se uvijek skrivati? Hoæe li gnjev tvoj k'o oganj gorjeti? ⁴⁸ Sjeti se kako je
 kratak život moj, kako si ljude prolazne stvorio! ⁴⁹ Tko živ smrti vidjeti neæe? Tko æe od ruke
 Podzemlja dušu saèuvati? ⁵⁰ Gdje li je, Jahve, tvoja dobrota iskonska kojom se Davidu zakle na
 vjernost svoju? ⁵¹ Sjeti se, Jahve, sramote slugu svojih: u srcu nosim svu mržnju pogana ⁵² s kojom
 nasraeu dušmani tvoji, Jahve, s kojom nasraeu na korake pomazanika tvoga. ⁵³ Blagoslovljen Jahve
 dovijeka! Tako neka bude. Amen!

Chapter 90

¹ Molitva. Mojsija, sluge Božjega. Jahve, ti nam bijaše okrilje od koljena do koljena. ² Prije
 nego se rodiše bregovi, prije nego postade kopno i krug zemaljski, od vijeka do vijeka, Bože, ti
 jesi! ³ Smrtnike u prah vraæaš i veliš: "Vratite se, sinovi ljudski!" ⁴ Jer je tisuæu godina u oèima
 tvojim k'o juèerašnji dan koji je minuo i kao straža noæna. ⁵ Razgoniš ih k'o jutarnji san, kao trava
 su što se zeleni: ⁶ jutrom cvate i sva se zeleni, a uveèer - veæ se suši i vene. ⁷ Zaista, izjeda nas
 tvoja srdžba i zbunjuje ljutina tvoja. ⁸ Naše si grijehe stavio pred svoje oèi, naše potajne grijehe
 na svjetlost lica svojega. ⁹ Jer svi naši dani proðuše u gnjevu tvojemu, kao uzdah dovršismo godine

¹⁰ svoje. Zbroj naše dobi sedamdeset je godina, ako smo snažni, i osamdeset; a većina od njih
 muka je i ništavost: jer prolaze brzo i mi letimo odavle. ¹¹ Tko æe mjeriti žestinu gnjeva tvojega,
 tko proniknuti srdžbu tvoju? ¹² Nauèi nas dane naše brojiti, da steknemo mudro srce. ¹³ Vrati se
 k nama, Jahve! TÓa dokle æeš? Milostiv budi slugama svojim! ¹⁴ Jutrom nas nasiti smilovanjem
 svojim, da klièemo i da se veselimo u sve dane! ¹⁵ Obraduj nas za dane kad si nas šibao, za ljeta
 kad smo stradali! ¹⁶ Neka se na slugama tvojim pokaže djelo tvoje i tvoja slava na djeci njihovoj!
¹⁷ Dobrota Jahve, Boga našega, nek' bude nad nama daj da nam uspije djelo naših ruku, djelo ruku
 naših nek' uspije.

Chapter 91

¹ Ti što prebivaš pod zaštitom Višnjega, što poèivaš u sjeni Svemoguæega, ² reci Jahvi: "Zaklone
 moj! Utvrdo moja! Bože moj u koga se uzdam!" ³ Jer on æe te osloboditi od zamke ptiæarske, od
 kuge pogubne. ⁴ Svojim æe te krilima zaštititi i pod njegova æeš se krila skloniti: Vjernost je
 njegova štit i obrana! ⁵ Neæeš se bojati strašila noænoga ni strelice što leti danju, ⁶ ni kuge što se
 šulja kroz tmine, ni pošasti što hara o podne. ⁷ Pa nek' padaju tisuæe kraj tebe, deseci tisuæa s desne
 tvoje, tebi se neæe primaæi! ⁸ Tek što okom pogledaš, veæ æeš vidjeti plaæu grešnika. ⁹ Jer Jahve
 je zaklon tvoj, Višnjega odabra sebi za okrilje. ¹⁰ Neæe te snaæi nesreæa, nevolja se neæe prikuèiti
 šatoru tvojemu. ¹¹ Jer anđelima svojim zapovjedi da te èuvaju na svim putima tvojim. ¹² Na rukama
 æe te nositi da se ne spotakneš o kamen. ¹³ Nogom æeš gaziti lava i ljuticu, zgazit æeš laviæa i
 zmiju. ¹⁴ Izbavit æu ga jer me ljubi, zakrilit ga jer poznaje ime moje. ¹⁵ Zazvat æe me, a ja æu ga
 uslišiti, s njim æu biti u nevolji, spasit æu ga i proslaviti. ¹⁶ Nasitit æu ga danima mnogim, pokazat'
 mu spasenje svoje."

Chapter 92

¹ Psalam. Pjesma. Za dan subotnji. ² Dobro je slaviti Jahvu, pjevati imenu tvome, Svevišnji;
³ naviještati jutrom ljubav tvoju i noæu vjernost tvoju, ⁴ uz harfu od deset žica i liru, s pjesmom uz
citaru. ⁵ Obradovao si me djelima svojim, o Jahve, klièem zbog djela ruku tvojih. ⁶ Kako su silna
djela tvoja, o Jahve, i duboki naumi tvoji! ⁷ Bezuman èovjek ne spoznaje, luðak ne shvaæa. ⁸ Sve
ako bi bezbošci nicali k'o trava i cvali svi što zlo èine, određeni su za vjeènu propast; ⁹ a ti, Jahve,
dovijeka uzvišen ostaješ. ¹⁰ Doista, dušmani tvoji, o Jahve, tvoji æe dušmani propasti; raspršit æe
se svi što èine zlo. ¹¹ Rog si mi digao k'o u bivola, pomazao me uljem preèistim; ¹² i oko mi s
visoka gleda dušmane i uho mirno sluša o onima što na me ustaju. ¹³ K'o palma cvate pravednik
i raste k'o cedar libanonski. ¹⁴ Zasaðeni u Domu Jahvinu, cvatu u dvorima Boga našega. ¹⁵ Rod
donose i u starosti, soèni i puni svježine: ¹⁶ da navijeste kako je pravedan Jahve, Hrid moja, onaj
na kome nema nepravde.

Chapter 93

¹ Jahve kraljuje, u sjaj zaodjeven, Jahve zaodjeven moæi i opasan. Èvrsto stoji krug zemaljski,
neæe se poljuljati. ² Èvrsto je prijestolje tvoje odiskona, ti si od vjeènosti! ³ Rijeke podižu, Jahve,
rijeke podižu glase svoje, rijeke podižu svoj buèni huk. ⁴ Jaèi od glasova voda golemih, silniji od
bijesnoga mora: silan je Jahve u visinama. ⁵ Tvoja su obeæanja vjere predostojna, svetost je ures
Doma tvojega, Jahve, u sve dane!

Chapter 94

¹ Bože osvetnièe, Jahve, Bože osvetnièe, pokaži se. ² Ustani ti što sudiš zemlju, po zasluzi plati
oholima! ³ Dokle æe bezbošci, Jahve, dokle æe se bezbošci hvastati? ⁴ Dokle æe brbljati, drsko
govoriti, dokle æe se bezakonici hvastati? ⁵ Tlaèe narod tvoj, Jahve, i baštinu tvoju pritišæu; ⁶ kolju
udovicu i pridošlicu, sirotama život oduzimlju ⁷ i govore: "Jahve ne vidi! Ne opaža Bog Jakovljevi!"

⁸ Shvatite, lude u narodu: bezumni, kad æete se urazumiti? ⁹ Onaj što uho zasadi da ne òuje? Koji
 stvori oko da ne vidi? ¹⁰ Onaj što odgaja narode da ne kazni - Onaj što ljude uèi mudrosti? ¹¹ Jahve
 poznaje namisli ljudske: one su isprazne. ¹² Blago onom koga ti pouèavaš, Jahve, i uèiš Zakonu
 svojemu: ¹³ da mu mir udijeliš od nesretnih dana, dok se grob kopa zlikovcu. ¹⁴ Jer neæe Jahve
 odbaciti naroda svojega i svoje baštine neæe napustiti; ¹⁵ jer æe se pravo dosuditi pravednosti i za
 njom æe iæi svi òestiti srcem. ¹⁶ Tko æe ustati za me protiv zlotvora? Tko æe se zauzeti za me
 protiv zloèinaca? ¹⁷ Da mi Jahve ne pomaže, brzo bih sišao u mjesto tišine. ¹⁸ Èim pomislim:
 "Noga mi posræe", dobrota me tvoja, o Jahve, podupire. ¹⁹ Kad se skupe tjeskobe u srcu mome,
 tvoje mi utjehe dušu vesele. ²⁰ Zar je bezbožno sudište u savezu s tobom kad nevolje stvara pod
 izlikom zakona? ²¹ Nek' samo pritišæu dušu pravednog, nek' osuđuju krv nedužnu: ²² Jahve mi
 je utvrda, Bog - hrid utoèišta moga. ²³ Platit æe im bezakonje njihovo, njihovom æe ih zloæom
 istrijebiti, istrijebit æe ih Jahve, Bog naš.

Chapter 95

¹ Dođite, klièimo Jahvi, uzvikujmo Hridi, Spasitelju svome! ² Pred lice mu stupimo s hvalama,
 klièimo mu u pjesmama! ³ Jer velik je Jahve, Bog naš, Kralj veliki nad svim bogovima. ⁴ U njegovoj
 su ruci zemaljske dubine, njegovi su vrhunci planina. ⁵ Njegovo je more, on ga je stvorio, i kopno
 koje naèiniše ruke njegove. ⁶ Dođite, prignimo koljena i padnimo nice, poklonimo se Jahvi koji
 nas stvori! ⁷ Jer on je Bog naš, a mi narod paše njegove, ovce što on ih òuva. O, da danas glas mu
 poslušate: ⁸ "Ne budite srca tvrda kao u Meribi, kao u dan Mase u pustinji ⁹ gdje me iskušavahu
 oèevi vaši premda vidješe djela moja. ¹⁰ Èetrdeset ljeta jadio me naraštaj onaj, pa rekoh: 'Narod
 su nestalna srca i ne promièu moje putove.' ¹¹ Stog se zakleh u svom gnjevu: 'Nikad neæe uæi u
 moj pokoj!'"

Chapter 96

¹ Pjevajte Jahvi pjesmu novu! Pjevaj Jahvi, sva zemljo! ² Pjevajte Jahvi, hvalite ime njegovo!
 Navješajite iz dana u dan spasenje njegovo, ³ kazujte poganima njegovu slavu, svim narodima
 èudesu njegova. ⁴ Velik je Jahve, hvale predostojan, strašniji od svih bogova! ⁵ Ništavni su svi
 bozi naroda. Jahve stvori nebesa! ⁶ Slava je i veličanstvo pred njim, sila i sjaj u Svetištu njegovu.
⁷ Dajte Jahvi, narodna plemena, dajte Jahvi slavu i silu! ⁸ Dajte Jahvi slavu imena njegova! Prinosite
 žrtvu i uđite u dvorove njegove, ⁹ poklonite se Jahvi u sjaju svetosti njegove. Strepi pred njim,
 zemljo sva! ¹⁰ Nek' se govori među poganima: "Jahve kraljuje!" Svijet on uèvrsti da se ne pomakne,
 narodima pravedno upravlja. ¹¹ Raduj se, nebo, i klièi, zemljo! Neka huèi more i što je u njemu!
¹² Nek' se raduje polje i što je na njemu, neka klikæ šumsko drveæe ¹³ pred Jahvom, jer dolazi,
 jer dolazi suditi zemlji. Sudit æe svijetu u pravdi i narodima u istini svojoj.

Chapter 97

¹ Jahve kraljuje: neka klièe zemlja, nek' se vesele otoci mnogi! ² Oblak i tama ovijaju njega,
 pravda i pravo temelji su prijestolja njegova. ³ Oganj ide pred njim i sažiže okolo dušmane njegove.
⁴ Munje mu svijet osvjetljuju; zemlja to vidi i strepi. ⁵ Brda se tope pred Jahvom k'o vosak, pred
 vladarom zemlje sve. ⁶ Nebesa navješajuju pravednost njegovu, svi narodi gledaju mu slavu. ⁷ Nek'
 se postide svi što likove štiju i koji se hvale kumirima. Poklonite mu se, svi bozi! ⁸ Sion radostan
 sluša, gradovi Judini klièu zbog tvojih sudova, o Jahve! ⁹ Jer ti si, o Jahve, Svevišnji - nad svom
 zemljom, visoko, visoko nad bozima svima. ¹⁰ Jahve ljubi one koji mrze na zlo, on èuva duše
 pobožnika svojih, izbavlja ih iz ruku opakih. ¹¹ Svjetlost sviæe pravedniku i radost èestitima u
 srcu. ¹² Radujte se, pravednici, u Jahvi, slavite sveto ime njegovo!

Chapter 98

¹ Psalam. Pjevajte Jahvi pjesmu novu, jer uèini djela èudesna. Pobjedu mu pribavi desnica njegova i sveta mišica njegova. ² Jahve obznani spasenje svoje, pred poganima pravednost objavi. ³ Spomenu se dobrote i vjernosti prema domu Izraelovu. Svi krajevi svijeta vidješe spasenje Boga našega. ⁴ Sva zemljo, poklikni Jahvi, raduj se, klièi i pjevaj! ⁵ Zapjevajte Jahvi uz citaru, uz citaru i uza zvuke harfe; ⁶ uz trublje i zvuke rogova: klièite Jahvi kralju! ⁷ Neka huèi more i što je u njemu, krug zemaljski i stanovnici njegovi! ⁸ Rijeke nek' plješæu rukama, zajedno s njima neka se brda raduju! ⁹ Jer Jahve dolazi, dolazi suditi zemlji. Vladat æe krugom zemaljskim po pravdi i pucima po pravici.

Chapter 99

¹ Jahve kraljuje - nek' zadršæu narodi; sjedi nad kerubima - zemlja nek' se potrese! ² Velik je Jahve na Sionu, uzvišen nada sve narode. ³ Nek' slave ime tvoje veliko i strašno: ono je sveto! ⁴ Ti kralj si moæan koji ljubiš što je pravo, pravednost ti si utvrdio, pravo i pravednost vrliš u Jakovu. ⁵ Uzvisujte Jahvu, Boga našega, padnite pred podnožje njegovo: ono je sveto. ⁶ Mojsije i Aron meðu sveæenicima njegovim i Samuel meðu onima koji zazivaju ime njegovo: zazivahu Jahvu, i ⁷ on ih usliša. Iz stupa od oblaka govoraše njima: slušahu zapovijedi njegove i odredbe što ih dade. ⁸ Jahve, Bože naš, ti si ih uslišivao; Bože, milostiv si bio njima premda si kažnjavao grijehe njihove. ⁹ Uzvisujte Jahvu, Boga našega, padnite pred svetu goru njegovu: jer svet je Jahve, Bog naš.

Chapter 100

¹ Psalam. Zahvalnica. Klièi Jahvi, zemljo sva! ² Služite Jahvi u veselju! Pred lice mu dođite s radosnim klicanjem! ³ Znajte da je Jahve Bog: on nas stvori, i mi smo njegovi, njegov smo narod i ovce paše njegove. ⁴ Uđite s hvalama na vrata njegova, u dvore njegove s pjesmama; hvalite ga, ime mu slavite! ⁵ Jer dobar je Jahve, dovijeka je ljubav njegova, od koljena do koljena vjernost njegova.

Chapter 101

¹ Davidov. Psalam. Da zapjevam o dobroti i pravdi, tebi, Jahve, da zasviram! ² Razmatrat æu put savršenstva: kad li æeš k meni doæi? Hodit æu u nedužnosti srca u domu svojemu. ³ Neæu stavljati pred oèi svoje ništa opako. Mrzim èovjeka koji èini zlo: on neæe biti uza me. ⁴ Opako æe srce biti daleko od mene; o zlu neæu da znadem. ⁵ Tko kleveæe bližnjeg u potaji, toga æu pogubiti. Èovjeka oholih oèiju i srca naduta ja ne podnosim. ⁶ Pogled upravljam k vjernima na zemlji da sa mnogom stanuju. Tko hodi putem nedužnim taj æe mi služiti. ⁷ Neæe prebivati u kuæi mojoj tko spletke snuje. Tko govori laži, neæe opstati pred mojim oèima. ⁸ Svaki æu dan istrebljivati sve zlikovce u zemlji; iskorijenit æu iz grada Jahvina sve koji èine bezakonje.

Chapter 102

¹ Molitva nevoljnika koji je klonuo pa svoju tugu izljevaju ² Jahve, usliši molitvu moju, i vapaj moj k tebi da dođe! ³ Nemoj sakrivati lice od mene u dan moje nevolje! Prigni k meni uho svoje: kad te prizovem, brzo me usliši! ⁴ Jer moji dani nestaju poput dima, a moje kosti gore kao oganj. ⁵ Srce mi se suši kao pokošena trava i kruh svoj zaboravljam jesti. ⁶ Od snažnih jecaja mojih kosti mi uz kožu prionuše. ⁷ Slièan sam èaplji u pustinji, postah k'o æuk na pustoj razvalini. ⁸ Ne nalazim sna i uzdišem k'o samotani vrabac na krovu. ⁹ Svagda me grde dušmani moji; mnome se proklinju što bjesne na me. ¹⁰ Pepeo jedem poput kruha, a piæe svoje miješam sa suzama ¹¹ zbog tvoje ljutine i gnjeva, jer si me digao i bacio. ¹² Moji su dani k'o oduljena sjena, a ja se, gle, sušim poput trave. ¹³ A ti, o Jahve, ostaješ dovijeka i tvoje ime kroza sva koljena. ¹⁴ Ustani, smiluj se Sionu: vrijeme je da mu se smiluješ - sada je èas! ¹⁵ Jer milo je slugama tvojim kamenje njegovo, žale ruševine njegove. ¹⁶ Tad æe se pogani bojati, Jahve, imena tvogoga i svi kraljevi zemlje slave tvoje ¹⁷ kad Jahve opet sazda Sion, kad se pokaže u slavi svojoj, ¹⁸ kad se osvrne na prošnju ubogih i ne prezre molitve njihove. ¹⁹ Nek' se zapiše ovo za buduæi naraštaj, puk što nastane neka hvali

²⁰ Jahvu. Jer Jahve gleda sa svog uzvišenog svetišta, s nebesa na zemlju gleda ²¹ da èuje jauke
 sužnjeva, da izbavi smrti predane, ²² da se na Sionu navijesti ime Jahvino i njegova hvala u
 Jeruzalemu ²³ kad se narodi skupe i kraljevstva da služe Jahvi. ²⁴ Putem je istrošio sile moje,
 skratio mi dane. ²⁵ Rekoh: "Bože moj, nemoj me uzeti u sredini dana mojih! Kroza sva koljena
 traju godine tvoje. ²⁶ U poèetku utemelji zemlju, i nebo je djelo ruku tvojih. ²⁷ Propast æe, ti æeš
 ostati, sve æe ostarjeti kao odjeæa. Mijenjaš ih poput haljine i nestaju: ²⁸ ti si uvijek isti - godinama
 tvojim nema kraja. ²⁹ Djeca æe tvojih slugu živjeti u miru i potomstvo æe njihovo trajati pred
 tobom.

Chapter 103

¹ Davidov. Blagoslivljaj Jahvu, dušo moja, i sve što je u meni, sveto ime njegovo! ² Blagoslivljaj
 Jahvu, dušo moja, i ne zaboravi dobroèinstva njegova: ³ on ti otpušta sve grijehе tvoje, on iscjeljuje
 sve slabosti tvoje; ⁴ on ti od propasti èuva život, kruni te dobrotom i ljubavlju; ⁵ život ti ispunja
 dobrima, k'o orlu ti se mladost obnavlja. ⁶ Jahve èini pravedna djela i potlaèenima vraæa pravicu,
⁷ Mojsiju objavi putove svoje, sinovima Izraelovim djela svoja. ⁸ Milosrdan i milostiv je Jahve,
 spor na srdžbu i vrlo dobrostiv. ⁹ Jarostan nije za vjeèna vremena niti dovijeka plamti srdžba
 njegova. ¹⁰ Ne postupa s nama po grijesima našim niti nam plaæa po našim krivnjama. ¹¹ Jer kako
 je nebo visoko nad zemljom, dobrota je njegova s onima koji ga se boje. ¹² Kako je istok daleko
 od zapada, tako udaljuje od nas bezakonja naša. ¹³ Kako se otac smiluje djeèici, tako se Jahve
 smiluje onima što ga se boje. ¹⁴ Jer dobro zna kako smo sazdani, spominje se da smo prašina.
¹⁵ Dani su èovjekovi kao sijeno, cvate k'o cvijetak na njivi; ¹⁶ jedva ga dotakne vjetar, i veæ ga
 nema, ne pamti ga više ni mjesto njegovo. ¹⁷ Al' ljubav Jahvina vjeèna je nad onima što ga se boje
 i njegova pravda nad sinovima sinova, ¹⁸ nad onima što njegov Savez èuvaju i pamte mu zapovijedi
 da ih izvrše. ¹⁹ Jahve u nebu postavi prijestolje svoje, i kraljevska vlast svemir mu obuhvaæa.

20 Blagoslivljajte Jahvu, svi anđeli njegovi, vi jaki u sili, što izvršujete naredbe njegove, poslušni
 riječi njegovoj! 21 Blagoslivljajte Jahvu, sve vojske njegove, sluge njegove koje činite volju njegovu!
 22 Blagoslivljajte Jahvu, sva djela njegova, na svakome mjestu vlasti njegove: blagoslivljaj Jahvu, dušo moja!

Chapter 104

1 Blagoslivljaj Jahvu, dušo moja, Jahve, Bože moj, silno si velik! Odjeven veličanstvom i
 ljepotom, 2 svjetlošću ogrnut kao plaštem! Nebo si razapeo kao šator, 3 na vodama sagradio dvorove
 svoje. Od oblaka praviš kola svoja, na krilima vjetrova putuješ. 4 Vjetrove uzimaš za glasnike, a
 žarki oganj za slugu svojega. 5 Zemlju si stavio na stupove njene: neće se poljuljati u vijeke vjekova,
 6 pokrio si je vodama bezdanim k'o haljinom, iznad bregova stajahu vode; 7 na tvoju se prijetnju
 povukoše, od tvoje grmljavine zadrhtaše. 8 Bregovi se digoše, doline spustiše na mjesto koje si im
 odredio. 9 Odredio si granicu koju ne smiju prijeći, da opet ne pokriju zemlju. 10 Izvore svraćaš
 u potoke što žubore među brdima. 11 Oni poje sve živine poljske, divlji magarci žeđ gase u njima.
 12 Uz njih se gnijezde ptice nebeske i pjevaju među granama. 13 Ti natapaš bregove iz dvorova
 svojih, zemlja se nasćuje plodom tvojih ruku. 14 Ti daješ te niće trava za stoku i bilje na korist
 čovjeku da izvede kruh iz zemlje 15 i vino što razvedruje srce čovječje; da uljem lice osvježi i da
 kruh okrijepi srce čovjeku. 16 Stabla se Jahvina napajaju hranom, cedri libanonski koje on zasadi.
 17 Ondje se ptice gnijezde, u čempresu dom je rođin. 18 Visoki bregovi daju kozorogu a pećine
 jazavcu sklonište. 19 Ti si stvorio mjesec da označuje vremena i sunce znade kada ima začeti. 20 Kad
 razastreš tmine i noć se spusti, tad se šuljaju u njoj životinje šumske. 21 Lavići riću za plijenom
 i od Boga hranu traže. 22 Kad sunce ograne, nestaju i liježu na ležaje. 23 Tad čovjek izlazi na
 dnevni posao i na rad do večeri. 24 Kako su brojna tvoja djela, o Jahve! Sve si to mudro učinio:
 25 puna je zemlja stvorenja tvojih. Eno mora, velika i široka, u njemu vrve gmazovi bez broja,

²⁶ životinje male i velike. ²⁷ Onud prolaze nemani, Levijatan kojeg stvori da se igra u njemu. ²⁸ I
 sva ova biæa željno ðekaju da ih nahraniš na vrijeme. ²⁹ Daješ li im, tada sabiru: otvaraš li ruku,
 nasite se dobrima. ³⁰ Sakriješ li lice svoje, tad se rastuže; ako dah im oduzmeš, ugibaju i opet se
 u prah vraæaju. ³¹ Pošalješ li dah svoj, opet nastaju, i tako obnavljaš lice zemlje. ³² Neka dovijeka
 traje slava Jahvina: nek' se raduje Jahve u djelima svojim! ³³ On pogleda zemlju i ona se potrese,
 dotakne bregove, oni se zadime. ³⁴ Pjevat æu Jahvi dokle god živim, svirat æu Bogu svome dokle
 god me bude. ³⁵ Bilo mu milo pjevanje moje! Ja æu se radovati u Jahvi. ³⁵ Nek' zloèinci sa zemlje
 nestanu i bezbožnika nek' više ne bude! Blagoslivljaj Jahvu, dušo moja! Aleluja!

Chapter 105

¹ Hvalite Jahvu, prizivajte mu ime, navješæujte meðu narodima djela njegova! ² Pjevajte mu,
 svirajte mu, pripovijedajte sva njegova ðudesu! ³ Dièite se svetim imenom njegovim, neka se raduje
 srce onih što traže Jahvu! ⁴ Tražite Jahvu i njegovu snagu, tražite svagda njegovo lice! ⁵ Sjetite se
 ðudesu koja uèini, njegovih ðuda i sudova usta njegovih! ⁶ Abrahamov rod sluga je njegov, sinovi
 Jakovljevi njegovi izabranici! ⁷ On je Jahve, Bog naš; po svoj su zemlji njegovi sudovi! ⁸ On se
 uvijek sjeæa svojega Saveza, rijeèi koju dade tisuæi naraštaja: ⁹ Saveza koji sklopi s Abrahamom
 i zakletve svoje Izaku. ¹⁰ Ustanovi je kao zakon Jakovu, Izraelu vjeèni Savez, ¹¹ govoreæi: "Tebi
 æu dati kanaansku zemlju kao dio u baštinu vašu." ¹² Kad ih još bješe malo na broju, vrlo malo, i
 kad bjehu pridošlice u njoj, ¹³ išli su od naroda do naroda, iz jednoga kraljevstva k drugom narodu,
¹⁴ ali ne dopusti nikom da ih tlaèi, kažnjavaše zbog njih kraljeve: ¹⁵ "Ne dirajte u moje pomazanike,
 ne nanosite zla mojim prorocima!" ¹⁶ I on pozva glad na zemlju, sve zalihe uništi krušne. ¹⁷ Pred
 njima ðovjeka posla: Josip u ropstvo bijaše prodan. ¹⁸ Sputaše uzama noge njegove, u gvoždje mu
 vrat staviše, ¹⁹ dok se ne ispuni proroštvo njegovo, Jahvina ga rijeè potvrdi. ²⁰ Kralj naredi da ga
 driješe, narÄodÄa poglavar oslobodi njega. ²¹ Za domaæina ga stavi kuæi svojoj, za nadstojnika

sveg imanja svoga, ²² da velikaše njegove po volji uèi i starce njegove mudrosti da vodi. ²³ Tad
 Izrael u Egipat uèe, Jakov došljak bješe u Kamovoj zemlji. ²⁴ Narod svoj umnoži veoma, uèini ga
 jaèim od dušmana. ²⁵ Okrenu im srce da zamrže narod njegov, da slugama njegovim opaki budu.
²⁶ Mojsija posla, slugu svoga, Arona, kog odabra. ²⁷ Èinjahu meðu njima znake njegove i èudes
 u Kamovoj zemlji. ²⁸ Posla tmine, i smrknu se, al' prkosiše oni rijeèima njegovim. ²⁹ U krv im
 vode prometnu i pobi ribe njihove. ³⁰ Zemljom im žabe provrvješe, prodriješe i u dvore kraljevske.
³¹ Reèe, i muha roj doletje i komarci u sve kraje njine. ³² Mjesto kiše grÓad im dade, ognjene
 munje po njihovoj zemlji. ³³ Udari im lozu i smokve, polomi stabla u krajima njihovim. ³⁴ Reèe, i
 skakavci dođoše i bezbrojne gusjenice s njima. ³⁵ U zemlji im proždriješe svu bilinu, proždriješe
 rod njihovih njiva. ³⁶ Pobi sve prvorođene u njihovoj zemlji, sve prvine snage njihove. ³⁷ Izvede
 ih sa srebrom i zlatom; u plemenima njihovim bolesnih ne bješe. ³⁸ Odlasku njihovu Egipat se
 obradova, jer ga od njih strah spopade. ³⁹ Rasprostro je oblak kao pokrov i oganj da se obnoæ sja.
⁴⁰ Zamoliše, i dovede prepelice, nebeskim ih kruhom tad nahrani. ⁴¹ Hrid rascijepi, i provri voda,
 pustinjom poteèe kao rijeka. ⁴² Tad se sjeti svete rijeèi svoje što je zada služi svome Abrahamu.
⁴³ Puk svoj s klicanjem izvede i s veseljem izabrane svoje. ⁴⁴ I dade im zemlje poganske, trud
 naroda baštiniše, ⁴⁵ da èuvaju naredbe njegove i zakone da mu paze. Aleluja!

Chapter 106

¹ Aleluja! Hvalite Jahvu jer je dobar, jer je vjeèna ljubav njegova! ² Tko æe izreæ' djela moæi
 Jahvine, tko li mu iskazat' sve pohvale? ³ Blaženi što drže naredbe njegove i èine pravo u svako
 doba! ⁴ Sjeti me se, Jahve, po dobroti prema svome puku, pohodi me spasenjem svojim ⁵ da uživam
 sreæu izabranih tvojih, da se radujem radosti naroda tvoga, da tvojom se baštinom ponosim.
⁶ Zgriješismo kao oci naši, èinismo bezakonje, bezbožno radismo. ⁷ Oci naši u Egiptu, nehajni za
 èudesu tvoja, ne spominjahu se velike ljubavi tvoje, veæ na Svevišnjeg digoše se na Crvenom moru.
⁸ Al' on ih izbavi rad' imena svoga da pokaže silu svoju. ⁹ Zapovjedi Crvenome moru, i presahnu

ono, provede ih izmed val¹⁰ kao kroz pustinju. Iz ruku mrzitelja njih izbavi, oslobodi iz ruku
 dušmana. ¹¹ I prekriše vode neprijatelje njine, ne ostade nijednoga od njih. ¹² Vjerovahu riječima
 njegovim i hvale mu pjevahu. ¹³ Zaboraviše brzo djela njegova, ne uzdaše se u volju njegovu.
¹⁴ Pohlepi se daše u pustinji, iskušavahu Boga u samoći. ¹⁵ I dade im što iskahu, al' u duše njine
 on groznicu posla. ¹⁶ Zavidješe tada Mojsiju u taboru, Aronu, kog posveti Jahve. ¹⁷ Otvori se
 zemlja, Datana proždrije, Abiramovo pokri mnoštvo. ¹⁸ Oganj pade na sve mnoštvo njino i zlotvore
 plamen sažga. ¹⁹ Naèiniše tele na Horebu, klanjahu se liku od zlata slivenu. ²⁰ Zamijeniše Slavu
 svoju likom bika što proždire travu. ²¹ Zaboraviše Boga, koji ih izbavi u Egiptu znamenja èineći
²² i èudesa u Kamovoj zemlji i strahote na Crvenome moru. ²³ Veæ namisli da ih satre, al' Mojsije,
 izabranik njegov, zauze se za njih da srdžbu mu odvrati, te ih ne uništi. ²⁴ Prezreše oni zemlju
 željkovanu ne vjerujuæ' njegovoj rijeçi. ²⁵ Mrmljahu pod šatorima svojim, ne poslušашe glasa
 Jahvina. ²⁶ Zakle se tada podignutom rukom: sve æe ih pokosit' u pustinji, ²⁷ potomstvo njino
 međ' narode razbacat', njih razasut' po zemljama. ²⁸ Posvetiše se Baal Peoru i jedoše žrtve bogova
 mrtvih. ²⁹ Razjariše ga nedjelima svojim, i on na njih pošast baci. ³⁰ Al' se Pinhas diže, sud izvrši
 i pošasti nesta tada. ³¹ U zasluge to mu uđe u sva pokoljenja dovijeka. ³² Razjariše ga opet kraj
 voda meripskih, i Mojsija zlo pogodi zbog njih, ³³ jer mu duh veæ ogorèiše, nesmotrenu rijeè
 izusti. ³⁴ I ne istrijebiše naroda za koje im Jahve bješe naredio. ³⁵ S poganima miješahu se, nauèiše
 djela njina. ³⁶ Štovahu likove njihove, koji im postaaše zamka. ³⁷ Žrtvovahu sinove svoje i svoje
 kæeri zlodusima. ³⁸ Prolijevahu krv nevinu, krv sinova i kæeri svojih, koje žrtvovahu likovima
 kanaanskim. Zemlja bješe krvlju okaljана, ³⁹ djelima se svojim uprljaše, uèiniše preljub svojim
 nedjelima. ⁴⁰ Na svoj narod Jahve srdžbom planu, zgadi mu se njegova baština. ⁴¹ Predade ih u
 ruke pogana te vladahu njima mrzitelji njini. ⁴² Muèili ih neprijatelji i tlaèili rukom svojom.
⁴³ Preèesto ih izbavljaše, al' ga razjariše naumima svojim: pokošeni bjehu za bezakonja svoja.
⁴⁴ On pogleda opet na nevolju njinu kad njihove molitve zaèu ⁴⁵ i sjeti se svog Saveza s njima,
 sažali se na njih u velikom milosrđu svome. ⁴⁶ Uèini da nađu milost u onih što ih bjehu zarobili.

47 Spasi nas, Jahve, Bože naš, i saberi nas od bezbožnih naroda da slavimo tvoje sveto ime, da se
 48 tvojom slavom ponosimo. Blagoslovljen Jahve, Bog Izraelov, od vijeka do vijeka! I sav narod
 neka kaže: "Amen! Aleluja!"

Chapter 107

1 Hvalite Jahvu jer je dobar, jer je do vijeka ljubav njegova! 2 Tako nek' reknu svi otkupljenici
 koje Jahve otkupi iz ruke dušmanske 3 i koje skupi iz svih zemalja, s istoka i sa zapada, sa sjevera
 i s juga. 4 Lutahu pustinjom, u samoœi pustoj, puta ne nalazeæ' do naseljena grada. 5 Gladni su
 bili, žeðu izmoreni, duša je klonula u njima. 6 Tada zavapiše Jahvi u svojoj tjeskobi, i on ih istrže
 iz svih nevolja. 7 Pravim ih putem pÓovede da stignu ka gradu naseljenu. 8 Neka hvale Jahvu za
 dobrotu njegovu, za èudesu njegova sinovima ljudskim! 9 Jer gladnu dušu on nasiti, dušu izgladnjelu
 on napuni dobrima. 10 U mraku sjeðahu i u tmuni, sputani bijedom i gvoždima, 11 jer su prkosili
 besjedama Božjim i prezreli naum Svevišnjega. 12 Srce im stoga skrši patnjama: posrtahu, a ne
 bješe nikog da im pomogne. 13 Tada zavapiše Jahvi u svojoj tjeskobi i on ih istrže iz svih nevolja.
 14 Izvede ih iz tmina i mraka, raskide okove njihove. 15 Neka hvale Jahvu za dobrotu njegovu, za
 èudesu njegova sinovima ljudskim! 16 Jer razbi vrata mjedena i gvozdene polomi zasune. 17 Zbog
 svojih bezakonja bolovahu oni, ispaštajuæ' svoje opaèine: 18 svako se jelo gadilo duši njihovoj,
 do vrata smrti oni doðoše. 19 Tada zavapiše Jahvi u svojoj tjeskobi i on ih istrže iz svih nevolja.
 20 Rijeè svoju posla da ih ozdravi i život im spasi od jame grobne. 21 Neka hvale Jahvu za dobrotu
 njegovu, za èudesu njegova sinovima ljudskim! 22 Nek' prinose žrtve zahvalnice i klièuæi nek'
 djela njegova kazuju! 23 Oni koji lađama zaploviše morem da po vodama silnim trguju: 24 oni
 vidješe djela Jahvina, èudesu njegova na puèini. 25 On reèe i olujni se vjetar uzvitla što u visinu
 diže valove mora. 26 Do neba se dizahu, u bezdan se spuštahu, u nevolji duša im ginula. 27 Teturahu
 i posrtahu kao pijani, sva ih je mudrost izdala. 28 Tada zavapiše Jahvi u svojoj tjeskobi i on ih istrže

iz svih nevolja. ²⁹ Smiri oluju u tih povjetarac, valovi morski umukoše. ³⁰ Obradovaše se tišini,
 u željenu luku on ih povede. ³¹ Neka hvale Jahvu za dobrotu njegovu, za èudesu njegova sinovima
 ljudskim! ³² Neka ga uzvisuju u narodnom zboru, neka ga hvale u vijeæu staraca! ³³ On pretvori
 rijeke u pustinju, a izvore vodene u žednu zemlju; ³⁴ plodonosnu zemlju u slanu pustaru zbog
 zloæe žitelja njezinih. ³⁵ On obrati pustinju u jezero, a zemlju suhu u vodene izvore ³⁶ i naseli
 ondje izgladnjele te podigoše grad gdje æe živjeti. ³⁷ Zasijaše njive, posadiše vinograde što im
 doniješe obilnu ljetinu. ³⁸ I on ih blagoslovi te se namnožiše silno i stada im se ne smanjiše.
³⁹ Prorijeđeni bjehu i prezreni pod teretom patnja i nevolja. ⁴⁰ Onaj što izlijeva prezir na knezove
 pusti ih da po bespuæu pustom lutaju. ⁴¹ Iz nevolje pÓodiže ubogog i obitelji k'o stada ÓumnožĀi.
⁴² Videæ' to, èestiti neka se raduju, a zloæa neka sebi usta zaèepi! ⁴³ Tko je mudar nek' o svemu
 tom razmišlja i nek' uvidi dobrotu Jahvinu!

Chapter 108

¹ Pjesma. Psalam. Davidov. ² Moje je srce sigurno, Bože, sigurno je srce moje: pjevat æu i
 svirati. ³ Probudi se, dušo moja! Probudi se, harfo i citaro! Probudit æu zoru jutarnju. ⁴ Hvalit æu
 te, Jahve, među narodima, među pucima tebi æu pjevati, ⁵ jer do neba je dobrotu tvoja, do oblaka
 tvoja vjernost. ⁶ Uzvisi se, Bože, nad nebese, slava tvoja nek' je nad svom zemljom! ⁷ Da ti se
 ljubimci izbave, desnicom pomози, usliši nas! ⁸ Bog reèe u svom Svetištu: "Šekem æu razdijelit'
 klièuæi, dolinu æu Sukot izmjeriti. ⁹ Moj je Gilead, moj Manaše, Efrajim mi kaciga, Judeja žezlo
 moje! ¹⁰ Moab je sud iz kojeg se umivam, na Edom æu baciti obuæu, nad Filistejcem slaviti
 pobjedu!" ¹¹ Tko æe me dovesti do utvrđena grada, tko æe me dovesti do Edoma? ¹² Zar neæeš
 ti, o Bože, što nas odbaci? Zar neæeš više, Bože, sa èetama našim? ¹³ Pomozi nam protiv dušmana,
 jer je ljudska pomoæ ništavna! ¹⁴ S Božjom pomoæu hrabro æemo se boriti, Bog æe zgaziti naše
 dušmane.

Chapter 109

¹ Zborovođi. Psalam. Davidov. Bože, diko moja, nemoj šutjeti! ² Usta bezbožna i prijevarna
na me se otvaraju, govore mi jezikom lažljivim, ³ riječima me mržnje okružuju, bezrazložno me
napadaju. ⁴ Za moju me ljubav oni optužuju, a ja se samo molim. ⁵ Uzvræaju mi zlo za dobro,
mržnju za ljubav moju. ⁶ "Digni protiv njega bezbožnika i tužitelj nek' mu stane zdesna! ⁷ Kad mu
se bude sudilo, nek' bude osuđen, i molitva mu se za grijeh uzela! ⁸ Dani njegovi nek' budu
malobrojni, njegovu službu nek' dobije drugi! ⁹ Djeca njegova nek' postanu siroèad, a njegova žena
udovica! ¹⁰ Nek' mu djeca budu skitnice, prosjaci, nek' budu baèena iz opustjelih domova! ¹¹ Nek'
mu lihvar prigrabi sav posjed, tuđinci nek' razgrabe plod muke njegove! ¹² Nitko ne imao prema
njemu samilosti, nitko se ne smilovao siroèadi njegovoj! ¹³ Neka mu se zatre potomstvo, u drugome
koljenu neka se utrne ime njegovo! ¹⁴ Spominjao se Jahve grijeha njegovih, i grijeh njegove majke
nek' se ne izbriše: ¹⁵ nek' budu svagda Jahvi pred oèima! Neka se sa zemlje izbriše spomen njihov!"
¹⁶ Jer se ne spomenu da èini milosrðe, veæ proganjaše bijedna i uboga i u smrt gonjaše èovjeka
srca shrvana. ¹⁷ Prokletstvo je ljubio, pa neka ga stigne; blagoslova ne htjede, daleko nek' je od
njega! ¹⁸ Prokletstvom nek' se odjene kao haljinom, neka kao voda uđe u njega i kao ulje u kosti
njegove. ¹⁹ Bilo mu haljinom kojom se pokriva, pojas kojim se svagda paše! ²⁰ Tako nek' plati
Jahve tužiteljima mojim koji zlo govore protiv duše moje! ²¹ A ti, Jahve, Gospode, rad imena svog
zauzmi se za me, spasi me jer je dobrotiva ljubav tvoja! ²² Jer bijedan sam i ubog, i srce je moje
ranjeno u meni. ²³ K'o sjena što se naginje ja nestajem, progone me kao skakavca. ²⁴ Od posta mi
koljena klecaju i tijelo moje omrša. ²⁵ Ruglom sam njima postao, kimaju glavom kad me vide.
²⁶ Pomozi mi, Jahve, Bože moj, po doborti me svojoj spasi! ²⁷ Nek' upoznaju da je ovo ruka tvoja
i da si ti ovo uèinio, Jahve! ²⁸ Oni nek' proklinju, ti blagoslivljaj; nek' se postide koji se na me
podizuju, a sluga tvoj nek' se raduje! ²⁹ Stidom nek' se odjenu tužitelji moji i sramotom svojom nek'
se k'o plaštem pokriju! ³⁰ Slavit æu Jahvu iz svega grla i hvalit' ga u velikom mnoštvu ³¹ jer stoji s
desne siromahu da mu dušu spasi od sudaca.

Chapter 110

¹ Psalam. Davidov. Rijeè Jahvina Gospodinu mojemu: "Sjedi mi zdesna dok ne položim dušmane za podnožje tvojim nogama!" ² Žezlo tvoje moæi protegnut æe Jahve sa Siona: vladaj posred svojih neprijatelja! ³ Spreman je tvoj narod u svetim odorama za dan tvog junaštva: kao rosa iz krila zorina uza te su mladi ratnici." ⁴ Zakleo se Jahve i neæe se pokajati: "Dovijeka ti si sveæenik po redu Melkisedekovu!" ⁵ Gospodin ti je zdesna, on æe oboriti kraljeve u dan gnjeva svojega. ⁶ On æe sudit' narodima: bit æe trupla na gomile, po svoj zemlji raskoljenih glava. ⁷ Na putu æe se napit' iz potoka, visoko æe dignuti glavu.

Chapter 111

¹ Aleluja! \$ALEF Hvalit æu Jahvu svim srcem svojim \$BET u zboru pravednika, u zajednici njihovoj. \$GIMEL ² Silna su djela Jahvina, \$DALET nek' razmišljaju o njima svi koji ih ljube. \$HE ³ Sjajno je i veličanstveno djelo njegovo, \$VAU i pravda njegova ostaje dovijeka. \$ZAJIN ⁴ Ēudesima svojim spomen postavi, \$HET blag je Jahve i milosrdan. \$TET ⁵ Hranu daje štovateljima svojim, \$JOD dovijeka se sjeæa svoga Saveza. \$KAF ⁶ Silna djela svoja objavi svom narodu, \$LAMED u posjed im daje zemlju pogana. \$MEM ⁷ Djela ruku njegovih vjernost su i pravednost, \$NUN stalne su sve naredbe njegove, \$SAMEK ⁸ utvrđene za sva vremena, dovijeka, \$AJIN ⁹ sazdane na istini i na pravdi. \$PE ⁹ On posla spasenje svom narodu, \$SADE Savez svoj postavi zauvijek: \$KOF sveto je i èasno ime njegovo! \$REŠ ¹⁰ Poèetak mudrosti strah Gospodnji! \$ŠIN Mudro èine koji ga poštuju. \$TAU Slava njegova ostaje dovijeka!

Chapter 112

¹ Aleluja! \$ALEF Blago èovjeku koji se boji Jahve \$BET i koji uživa u naredbama njegovim: \$GIMEL ² moæno æe mu biti na zemlji potomstvo, \$DALET na pravednu æe pokoljenju poèivati

blagoslov. \$HE³ Blagostanje i bogatstvo bit æ u domu njegovu, \$VAU njegova pravednost ostaje
 dovijeka. \$ZAJIN⁴ Ėestitima sviæe k'o svjetlost u tami: \$HET blag, milosrdan i pravedan Jahve.
 \$TET⁵ Dobro je òovjeku koji je milostiv i daje u zajam, \$JOD koji poslove svoje obavlja pravedno.
 \$KAF⁶ Dovijeka neæe on posrnuti: \$LAMED u vjeènome æe spomenu biti pravednik. \$MEM⁷
⁷ Žalosne se vijesti neæe bojati, \$NUN mirno je njegovo srce uzdajuæ' se u Jahvu. \$SAMEK⁸
⁸ Hrabro mu je srce, nièeg se ne boji, \$AJIN neprijatelje svoje prezire. \$PE⁹ On prosipa, daje
 sirotinji: \$SADE pravednost njegova ostaje dovijeka, \$KOF njegovo æe se òelo slavno uzdiæi.
 \$REŠ¹⁰ Ljutito æe to gledati bezbožnik, \$ŠIN škrgutat æe zubima i venuti, \$TAU propast æe želja
 opakih.

Chapter 113

¹ Aleluja! Hvalite, sluge Jahvine, hvalite ime Jahvino! ² Blagoslovljeno ime Jahvino sada i
 dovijeka! ³ Od istoka sunca do zalaska hvaljeno bilo ime Jahvino! ⁴ Uzvišen je Jahve nad sve
 narode, slava njegova nebesa nadvisuje. ⁵ Tko je kao Jahve, Bog naš, koji u visinama stoluje ⁶ i
 gleda odozgo nebo i zemlju? ⁷ Podiže iz prašine uboga, iz gliba vadi siromaha ⁸ da ga posadi s
⁹ prvacima, s prvacima svoga naroda. Nerotkinji daje da u domu stanuje kao radosna majka djece
 brojne.

Chapter 114

¹ Aleluja! Kad izađe Izrael iz Egipta i kuæa Jakovljeva iz naroda barbarskog, ² Judeja mu posta
 svetište, a Izrael kraljevstvo njegovo. ³ Vidje more i uzmaèe, a Jordan ustuknu. ⁴ Bregovi skakahu
 poput ovnova i brežuljci poput jaganjaca. ⁵ Što ti je, more, da uzmièeš? Jordane, zašto natrag
 okreæeš? ⁶ Bregovi, zašto skaèete poput ovnova i vi, brežuljci, poput jaganjaca? ⁷ Dršæi, zemljo,
⁸ pred licem Gospodnjim, pred licem Boga Jakovljeva. On hrid pretvara u slap vodeni i stijenu u
 izvor vode.

Chapter 115

¹ Ne nama, o Jahve, ne nama, veæ svom imenu slavu daj zbog ljubavi i vjernosti svoje. ² Zašto
 da govore pogani: "TÓa gdje je Bog njihov?" ³ Naš je Bog na nebesima, sve što mu se sviđi to
 uèini. ⁴ Idoli su njihovi srebro i zlato, ljudskih su ruku djelo. ⁵ Usta imaju, a ne govore, oèi imaju,
 a ne vide. ⁶ Uši imaju, a ne èuju, nosnice, a ne mirišu. ⁷ Ruke imaju, a ne hvataju, noge imaju, a
 ne hodaju; glas im iz grla ne izlazi. ⁸ Takvi su i oni koji ih napraviše i svi koji se u njih uzdaju.
⁹ Dome Izraelov, u Jahvu se uzdaj! - On je štit i pomoænik njihov. ¹⁰ Dome Aronov, u Jahvu se
 uzdaj! - On je štit i pomoænik njihov. ¹¹ Štovatelji Jahvini, u Jahvu se uzdajte! - On je štit i
 pomoænik njihov. ¹² Jahve æe se nas spomenut' i on æe nas blagoslovit': blagoslovit æe dom
 Izraelov, blagoslovit æe dom Aronov, ¹³ blagoslovit æe one koji se Jahve boje - i male i velike.
¹⁴ Umnožio vas Jahve, vas i vaše sinove! ¹⁵ Blagoslovio vas Jahve koji stvori nebo i zemlju!
¹⁶ Nebo je nebo Jahvino, a zemlju dade sinovima èovjeèjim. ¹⁷ Ne, Jahvu mrtvi ne hvale, nitko od
 onih što siðu u Podzemlje. ¹⁸ Mi živi, mi Jahvu slavimo sada i do vijeka. Aleluja.

Chapter 116

¹ Ljubim Jahvu jer èuje vapaj molitve moje: ² uho svoje prignu k meni u dan u koji ga zazvah.
³ Užeta smrti sapeše me, stegoše me zamke Podzemlja, snašla me muka i tjeskoba. ⁴ Tada zazvah
 ime Jahvino: "O Jahve, spasi život moj!" ⁵ Dobrostitv je Jahve i pravedan, pun suæuti je Bog naš.
⁶ Jahve èuva bezazlene: u nevolji bijah, on me izbavi. ⁷ Vрати se, dušo moja, u svoj pokoj, jer Jahve
 je dobrotvor tvoj. ⁸ On mi život od smrti izbavi, oèi moje od suza, noge od pada. ⁹ Hodit æu pred
 licem Jahvinim u zemlji živih. ¹⁰ Ja vjerujem i kada kažem: "Nesretan sam veoma." ¹¹ U smetenosti
 svojoj rekoh: "Svaki je èovjek lažac!" ¹² Što da uzvratim Jahvi za sve što mi je uèinio? ¹³ Uzet
 æu èašu spasenja i zazvat æu ime Jahvino. ¹⁴ Izvršit æu Jahvi zavjete svoje pred svim pukom
 njegovim. ¹⁵ Dragocjena je u oèima Jahvinim smrt pobožnika njegovih. ¹⁶ Jahve, tvoj sam sluga,

tvoj sluga, sin sluškinje tvoje: ti si razriješio okove moje. ¹⁷ Tebi æu prinijeti žrtve zahvalne, zazvat æu ime Jahvino. ¹⁸ Izvršit æu Jahvi zavjete svoje pred svim pukom njegovim, ¹⁹ u predvorjima Doma Jahvina, posred tebe, Jeruzaleme!

Chapter 117

¹ Aleluja! Hvalite Jahvu, svi puci, slavite ga, svi narodi! ² Silna je prema nama ljubav njegova, i vjernost Jahvina ostaje do vijeka!

Chapter 118

¹ Aleluja! Zahvaljujte Jahvi jer je dobar, jer je vječna ljubav njegova! ² Neka rekne dom Izraelov: "Vječna je ljubav njegova!" ³ Neka rekne dom Aronov: "Vječna je ljubav njegova!" ⁴ Svi koji se Jahve boje neka reknu: "Vječna je ljubav njegova!" ⁵ Iz tjeskobe Jahvu ja zazvah: on me usliša i oslobodi. ⁶ Jahve je sa mnom i ja ne strahujem: što mi tko može? ⁷ Jahve je sa mnom, pomoæ moja, i zbunjene gledam dušmane. ⁸ Bolje se Jahvi uteæi nego se uzdat' u èovjeka. ⁹ Bolje se Jahvi uteæi nego se uzdat' u moguænike. ¹⁰ Pogani me okružiše: imenom ih Jahvinim uništih. ¹¹ Opkoliše me odasvud: imenom ih Jahvinim uništih. ¹² Opkoliše me poput pèela, ubod im žeže kao trnje zapaljeno: imenom ih Jahvinim uništih. ¹³ Gurahu me, gurahu, da me obore, ali mi Jahve pomože. ¹⁴ Jahve je moja snaga i pjesma, on mi je spasitelj. ¹⁵ Èuj! Radost i spasenje odzvanja šatorima pravednika: Jahvina se proslavi desnica, ¹⁶ Jahvina me uzdigne desnica, Jahvina se proslavi desnica! ¹⁷ Ne, umrijeti neæu nego živjeti i kazivat æu djela Jahvina. ¹⁸ Kaznom teškom kaznio me Jahve, ali me smrti ne preda. ¹⁹ Otvorite mi širom vrata pravde: uæi æu, Jahvi zahvalit'! ²⁰ "Ovo su vrata Jahvina, na njih ulaze pravedni!" ²¹ Zahvalit æu ti što si me uslišio i moj postao spasitelj. ²² Kamen što ga odbaciše graditelji postade kamen zaglavni. ²³ Jahvino je to djelo: kakvo èudo u oèima našim! ²⁴ Ovo je dan što ga uèini Jahve: klièimo i radujmo se njemu! ²⁵ O Jahve, spasenje

nam daj! Jahve, sreću nam daj! ²⁶ Blagoslovljen koji dolazi u imenu Jahvinu! Blagoslivljamo vas
 iz Doma Jahvina! ²⁷ Obasjao nas Bog Jahve! Složite povorku s granicama u ruci sve do rogova
 žrtvenika. ²⁸ Ti si Bog moj - tebi zahvaljujem: Bože moj, tebe ja uzvisujem. ²⁹ Zahvaljujte Jahvi
 jer je dobar, jer je vječna ljubav njegova!

Chapter 119

¹ \$ALEF Blaženi oni kojih je put neokaljan, koji hode po Zakonu Jahvinu! ² Blaženi oni koji
 èuvaju propise njegove, èitavim srcem njega traže; ³ koji ne èine bezakonje, veæ hode putovima
 njegovim. ⁴ Naredbe si svoje dao da se brižno èuvaju. ⁵ O, kad bi èvrsti bili putovi moji da tvoja
 èuvam pravila! ⁶ Neæu se postidjeti tada kad budem pazio na zapovijedi tvoje. ⁷ Slaviti æu te u
 èestitosti srca kad nauèim sudove pravde tvoje. ⁸ Tvoja æu pravila èuvati: ne zapusti me nikada!
 \$BET ⁹ Kako æe mladiæ èistim saèuvati put svoj? Èuvajuæi rijeèi tvoje. ¹⁰ Svim srcem svojim
 tebe tražim; ne daj da zastranim od zapovijedi tvojih. ¹¹ U srce pohranih rijeèi tvoju da protiv tebe
 ne sagriješim. ¹² Blagoslovljen si, o Jahve, nauèi me svojim pravilima. ¹³ Usnama svojim
 navješæujem sudove usta tvojih. ¹⁴ Putu se propisa tvojih radujem više no svemu bogatstvu.
¹⁵ Razmišljati æu o naredbama tvojim i putove æu tvoje razmatrat'. ¹⁶ Uživati æu u pravilima tvojim,
 rijeèi tvojih neæu zaboravit'. \$GIMEL ¹⁷ Milostiv budi meni, služi svojem, da živim i tvoje rijeèi
 èuvam. ¹⁸ Otvori oèi moje da gledam divote tvoga Zakona! ¹⁹ Ja sam došljak na zemlji, zapovijedi
 svoje nemoj od mene skrivati! ²⁰ Duša mi gine u svako doba žudeæi za tvojim odlukama.
²¹ Oholima ti si zaprijetio: prokleti koji odstupaju od zapovijedi tvojih. ²² Uzmi s mene rug i
 sramotu, jer tvoje ja èuvam propise. ²³ Pa nek' se sastaju knezovi i proti meni govore, tvoj sluga
 razmišlja o pravilima tvojim. ²⁴ Jer tvoja su svjedoèanstva užívanje moje, tvoja su pravila moji
 savjetnici. \$DALET ²⁵ Moja duša leži u prašini: po rijeèi svojoj vrati mi život. ²⁶ Kazivao sam ti
 svoje putove i ti si me èuo: pravilima me svojim nauèi. ²⁷ Pokaži mi put odredaba svojih i o

èudesima æu tvojim razmišljat'.²⁸ Suze roni duša moja od žalosti: po rijeèi svojoj ti me podigni!
²⁹ Daleko me drži od puta zablude i Zakonom me svojim obdari!³⁰ Put istine ja sam odabrao, pred
 oèi sam stavio odluke tvoje.³¹ Uz propise tvoje ja èvrsto prianjam, o Jahve, nemoj me postidjeti!
³² Ja kroèim putem zapovijedi tvojih jer si mi prosvijetlio srce. \$HE³³ Pokaži mi, Jahve, stazu
 pravila svojih i ja æu je èuvati do kraja.³⁴ Pouèi me da se tvoga držim Zakona i èuvat æu ga svim
 srcem.³⁵ Uputi me stazom svojih zapovijedi, jer ja u njoj uživam.³⁶ Prikloni mi srce propisima
 svojim, a ne k pohlepi!³⁷ Odvрати moje oèi da ne vide ništavost, život mi èuvaj na putu svojem!
³⁸ Ispuni svom sluzi obeæanje koje si onima dao što te se boje.³⁹ Ukloni sramotu od koje strahujem,
 jer divni su tvoji sudovi.⁴⁰ Evo, èeznem za naredbama tvojim: pravdom me svojom poživim. \$VAU
⁴¹ Nek' milost tvoja, o Jahve, dođe na mene i spasenje tvoje po tvom obeæanju.⁴² Odgovorit æu
 onima koji me ruže, jer se uzdam u rijeè tvoju.⁴³ Od mojih usta ne oduzmi rijeè istine, jer se uzdam
 u sudove tvoje.⁴⁴ Tvoj æu Zakon èuvati uvijek i dovijeka.⁴⁵ Hodit æu putem prostranim, jer
 naredbe tvoje istražujem.⁴⁶ Pred kraljevima o tvojim æu propisima govorit' i zbunit' se neæu.
⁴⁷ U zapovijedima tvojim moja je naslada jer ih ljubim.⁴⁸ Prema zapovijedima tvojim ja podižem
 ruke i o tvojim odredbama razmišljam. \$ZAJIN⁴⁹ Spomeni se svoje rijeèi sluzi svojem kojom si
 mi dao nadu.⁵⁰ U nevolji sva mi je utjeha što mi život èuva rijeè tvoja.⁵¹ Oholice me napadaju
 žestoko, ali ja od tvog Zakona ne odstupam.⁵² Sjeæam se, o Jahve, davnih sudova tvojih i to me
 tješim.⁵³ Bijes me hvata zbog grešnika koji tvoj Zakon napuštaju.⁵⁴ Tvoje su mi naredbe pjesma
 u zemlji kojom putujem.⁵⁵ Noæu se spominjem, Jahve, imena tvojega i tvoj èuвам Zakon.⁵⁶ Evo
 što je želja moja: èuvati tvoje odredbe. \$HET⁵⁷ Dio je moj, o Jahve - rekoх - da tvoje èuвам rijeèi.
⁵⁸ Svim srcem lice tvoje ganuti hoæu: smiluj mi se po svom obeæanju.⁵⁹ Promislio sam putove
 svoje i k tvojem sam svjedoèanstvu upravio noge.⁶⁰ Hitam i ne oklijevam da zapovijedi tvoje
 èuвам.⁶¹ Opletoše me užeta grešnika, ali tvoga Zakona ja ne zaboravljam.⁶² U ponoæi ustajem
 da te slavim zbog pravednih tvojih odluka.⁶³ Prijatelj sam svima koji te se boje i koji tvoje èuvaju
 naredbe.⁶⁴ Dobrote tvoje, Jahve, puna je zemlja; nauèi me odredbama svojim. \$TET⁶⁵ Uèinio

si dobro svom sluzi, Jahve, po rijeèi svojoj. ⁶⁶ Nauèi me razumu i znanju, jer u zapovijedi tvoje
 vjerujem. ⁶⁷ Prije nego bjeħ ponižen, lutao sam, ali sada tvoju èuвам rijeè. ⁶⁸ Ti si tako dobar i
 dobrotiv: nauèi me pravilima svojim. ⁶⁹ Oholi na me prijekare smišljaju, ali se ja svim srcem
 držim naredaba tvojih. ⁷⁰ Srce im je poput sala bešæutno, a ja uživam u tvom Zakonu. ⁷¹ Dobro
 mi je što sam ponižen da biħ tvoja nauèio pravila. ⁷² Draži mi je zakon usta tvojih no tisuæe zlatnika
 i srebrnika. \$JOD ⁷³ Tvoje me ruke stvoriše i oblikovaše; prosvijetli me da nauèim zapovijedi
 tvoje. ⁷⁴ Štovatelji tvoji videæ' me vesele se, jer se u rijeè tvoju ja pouzdam. ⁷⁵ Zna dem, o Jahve,
 da su ti sudovi pravedni i da si me s pravom ponizio. ⁷⁶ Tvoja ljubav nek' mi bude tješiteljicom
 po obeæanju koje si dao sluzi svom. ⁷⁷ Nek' dođe na me milosrđe tvoje da poživim, jer Zakon tvoj
 moja je naslada. ⁷⁸ Nek' se smetu oholi, jer me tlaèe nizašto, a ja æu o naredbama tvojim razmišljat'.
⁷⁹ Nek' mi se priklone štovatelji tvoji i koji znaju tvoje zapovijedi. ⁸⁰ Nek' mi srce savršeno bude
 u tvojim pravilima da ne budem postiđen. \$KAF ⁸¹ Duša moja gine za tvojim spasenjem rijeè tvoju
 željno èekam. ⁸² Oèi mi èeznu za tvojom besjedom: kad æeš mi donijeti utjehu? ⁸³ Kao mijeh u
 dimu postadoħ, ali pravila tvojih ne zaboraviħ. ⁸⁴ Koliko dana ima sluga tvoj? Kad æeš suditi
 progonitelje moje? ⁸⁵ Oholnici mi jame iskopaše: oni ne rade po Zakonu tvojemu. ⁸⁶ Sve zapovijedi
 tvoje istina su sama: nekriva me gone, pomoz mi. ⁸⁷ Umalo me smrviše u zemlji, ali naredaba
 tvojih ja ne ostavljam. ⁸⁸ Po svojoj me milosti poživi i èuvat æu svjedoèanstvo tvojih usta. \$LAMED
⁸⁹ Dovijeka, o Jahve, rijeè tvoja ostaje, stalna poput nebesa. ⁹⁰ od koljena do koljena tvoja je
 vjernost; uèvrstio si zemlju i ona stoji. ⁹¹ Po tvojim zakonima stoje zauvijek jer sve tebi služi.
⁹² Da nije tvoj Zakon užitvanje moje, propao biħ u nevolji svojoj. ⁹³ Naredaba tvojih neæu zaboravit'
 dovijeka, jer po njima ti me oživljavaš. ⁹⁴ Tvoj sam, Gospodine: spasi me, jer tvoje ja išem naredbe.
⁹⁵ Bezbožni vrebaju da me upropaste, ali ja na tvoje pazim propise. ⁹⁶ Svakom savršenstvu vidim
 granicu, a zapovijed tvoja nema granica. \$MEM ⁹⁷ O, kako ljubim Zakon tvoj, po cio dan o njemu
 razmišljam. ⁹⁸ Tvoja me zapovijed mudrijim uèini od dušmana mojih jer ona je sa mnom vjeèito.
⁹⁹ Umniji sam od svih svojih uèitelja jer razmišljam o svjedoèanstvima tvojim. ¹⁰⁰ Razumniji sam

i od staraca jer tvoje èuvam naredbe. ¹⁰¹ Zla puta klone mi se noge da rijeè tvoju saèuvam. ¹⁰² Od
 tvojih sudova ne odstupam, jer ti si me pouèio. ¹⁰³ Kako su slatke nepcu mom rijeèi tvoje, od meda
 su slaðe ustima mojim. ¹⁰⁴ Po tvojim naredbama postajem razuman, stoga mrzim sve putove lažne.
 \$NUN ¹⁰⁵ Tvoja rijeè nozi je mojoj svjetiljka i svjetlo mojoj stazi. ¹⁰⁶ Kunem se i èvrsto odlueujem,
 i rijeè æu održati: pravedne æu tvoje slijedit' odluke. ¹⁰⁷ U nevolji sam velikoj, Jahve, po rijeèi
 me svojoj poživi. ¹⁰⁸ Prinose usta mojih primi, Jahve, uèi me sudovima svojim. ¹⁰⁹ Źivot mi je
 u pogibelji neprestanoj, ali tvog Zakona ja ne zaboravljam. ¹¹⁰ Grešnici mi postaviše zamku, ali
 ne skreæem od tvojih naredaba. ¹¹¹ Svjedoèanstva tvoja vjeèna su mi baština, ona su radost mome
 srcu. ¹¹² Prignuh srce da vrši naredbe tvoje uvijek i do kraja. \$SAMEK ¹¹³ Ja mrzim one koji su
 dvostruka srca, a ljubim Zakon tvoj. ¹¹⁴ Ti si moj štit i moj zaklon, u tvoju se rijeè ja uzdam.
¹¹⁵ Odstupite od mene, zlikovci: držat æu zapovijedi Boga svoga. ¹¹⁶ Podrži me po svom obeæanju
 i živjet æu; nemoj da se u svojoj nadi postidim. ¹¹⁷ Pomozi mi i spasit æu se, na tvoja æu pravila
 svagda paziti. ¹¹⁸ Ti prezireš one koji odstupaju od pravila tvojih jer je lažna misao njihova.
¹¹⁹ K'o hrðu zlotvore zemlje uklanjaš, zato ljubim tvoje propise. ¹²⁰ Moje tijelo dršæe od straha
 pred tobom, sudova tvojih ja se bojim. \$AJIN ¹²¹ Èinim što je pravo i pravedno, ne predaj me
 tlaèiteljima mojim. ¹²² Založi se za slugu svojega da me ne satru oholice! ¹²³ Moje oèi ginu od
 èežnje za spasenjem tvojim, za tvojom rijeèi pravednom. ¹²⁴ Uèini sluzi svom po svojoj dobroti i
 nauèi me pravilima svojim. ¹²⁵ Ja sam sluga tvoj: prosvijetli me da upoznam tvoje propise. ¹²⁶ Èas
 je, o Jahve, da se javiš: oskvrnuše Zakon tvoj. ¹²⁷ Stoga ljubim zapovijedi tvoje više no zlato, zlato
 žeženo. ¹²⁸ Zato hodim po odredbama tvojim, mrski su mi svi lažni putovi. \$PE ¹²⁹ Divna su
 tvoja svjedoèanstva, stoga ih èuva duša moja. ¹³⁰ Objava rijeèi tvojih prosvjetljuje, bezazlene
 urazumljuje. ¹³¹ Otvaram usta svoja zadahtan u Źudnji jer èeznem za zapovijedima tvojim.
¹³² Obrati se k meni i milostiv mi budi kao onima koji ljube ime tvoje. ¹³³ Korake mi upravljaj
 po svom obeæanju da nikakva opaèina ne ovlada mnome. ¹³⁴ Izbavi me od nasilja ljudskog, i
 naredbe tvoje ja æu èuvati. ¹³⁵ Licem svojim obasjaj slugu svog i nauèi me pravilima svojim!

136 Potoci suza potekoše mi iz oèiju jer se Zakon tvoj ne èuva. \$SADE 137 Pravedan si, Jahve, i
 pravi su sudovi tvoji. 138 Dao si Zakon pravedan i vjeran veoma. 139 Revnost me moja izjeda jer
 moji tlaèitelji zaboravljaju rijeèi tvoje. 140 Tvoje su rijeèi prokušane veoma, zato ih tvoj sluga
 ljubi. 141 Malen sam i prezren, ali naredaba tvojih ne zaboravljam. 142 Pravda je tvoja pravda
 vjeèita i Zakon tvoj sama istina. 143 Tjeskoba me i nevolja snaðe, al' tvoje su zapovijedi uþivanje
 moje. 144 Vjeèna je pravda tvog svjedoèanstva, prosvijetli me i þivjet æu. \$KOF 145 Iz svega
 srca vapijem, Jahve, usliši me: tvoja æu pravila èuvati. 146 K tebi vapijem, spasi me, tvog æu se
 drþat' svjedoèanstva. 147 Pretjeèem zoru i molim za pomoæ, u tvoje se rijeèi uzdam. 148 Oèi moje
 straþe noæne pretjeèu da razmišljam o besjedi tvojoj. 149 Po svojoj dobroti, Jahve, glas mi poslušaj,
 i po svojoj odluci poþivi me. 150 Primièu se koji me podlo progone, daleko su oni od Zakona
 tvog. 151 A ti si blizu, Jahve, i vjerne su sve zapovijedi tvoje. 152 Odavno znam za tvoje propise
 da si ih sazdao zasvagda. \$REŠ 153 Pogledaj na nevolju moju, izbavi me, jer Zakona tvog ne
 zaboravih. 154 Parnicu moju brani, po svom obeæanju poþivi me! 155 Daleko je spasenje od
 grešnika jer za pravila tvoja ne mare. 156 Veliko je, o Jahve, tvoje smilovanje: po odlukama svojim
 poþivi me. 157 Mnogi me progone i tlaèe, od tvojih svjedoèanstava ja ne odstupam. 158 Otpadnike
 vidjeh i zgadiše mi se jer tvojih rijeèi ne èuvaju. 159 Gle, naredbe tvoje ljubim, o Jahve: po dobroti
 svojoj poþivi me. 160 Srþ je rijeèi tvoje istina, vjeèan je sud pravde tvoje. \$ŠIN 161 Moguænici
 me progone nizašto, al' samo pred tvojim rijeèima srce mi dršæe. 162 Radujem se besjedama tvojim
 kao onaj koji se domogao velika plijena. 163 Mrzim na laþ, grsti mi se ona, a ljubim tvoj Zakon.
 164 Sedam puta na dan tebe hvalim zbog pravednih sudova tvojih. 165 Koji tvoj Zakon ljube, velik
 mir uþivaju, ni o što se oni ne spotièu. 166 Pomoæ tvoju èekam, o Jahve, tvoje zapovijedi izvršavam.
 167 Moja duša èuva propise tvoje i ljubi ih veoma. 168 Èuvam tvoje naredbe i svjedoèanstvo tvoje,
 jer svi su putovi moji pred tobom. \$TAU 169 Vapaj moj, Jahve, nek' do tebe dopre, po svojoj me
 rijeèi prosvijetli. 170 Nek' molitva moja doðe pred lice tvoje, po svojoj me rijeèi izbavi. 171 Usne
 moje nek' zapjevaju pohvalnu pjesmu jer si me nauèio pravilima svojim. 172 Nek' mi pjeva jezik

o riječi tvojoj, jer zapovijedi su tvoje sve pravedne. ¹⁷³ Nek' mi ruka tvoja na pomoć bude jer
 odabrah tvoje naredbe. ¹⁷⁴ Jahve, za tvojim spasenjem žeznem, uživam u tvom Zakonu. ¹⁷⁵ Nek'
 živi duša moja i neka te hvali, a tvoji sudovi nek' mi na pomoć budu! ¹⁷⁶ K'o ovca izgubljena ja
 zalutah: o, potraži slugu svojega jer zapovijedi tvoje ja ne zaboravih.

Chapter 120

¹ Hodočasnička pjesma Kad bijah u nevolji, Jahvi zavapih i on me usliša. ² Jahve, izbavi dušu
 moju od usana prijevarnih, od zlobna jezika! ³ Kojim zlom da te prokunem, zlobni jeziče?
⁴ Strelicama ostrim iz ratničke ruke i ugljevljem žarkim. ⁵ Jao meni što mi je boraviti u Mešek u
 stanovati u šatorima kedarskim! ⁶ Predugo mi duša mora živjeti s mrziteljima mira. ⁷ Kada o miru
 govorim, oni sile na rat.

Chapter 121

¹ Hodočasnička pjesma. K brdima oči svoje uzdižem: odakle će mi doći pomoć? ² Pomoć
 je moja od Jahve koji stvori nebo i zemlju. ³ Tvojim nozi on posrnuti ne da i neće zadrijemati on,
 èuvar tvoj. ⁴ Ne, ne drijema i ne spava on, èuvar Izraelov. ⁵ Jahve je èuvar tvoj, Jahve je zasjen
 tvoj s desne tvoje! ⁶ Neće ti sunce nauditi danju ni mjesec noću. ⁷ Èuvao te Jahve od zla svakoga,
 èuvao dušu tvoju! ⁸ Èuvao Jahve tvoj izlazak i povratak odsada dovijeka.

Chapter 122

¹ Hodočasnička pjesma. Davidova. Obradovah se kad mi rekoše: "Hajdemo u Dom Jahvin!"
² Eto, noge nam već stoje na vratima tvojim, Jeruzaleme. ³ Jeruzaleme, grade èvrsto sazdana i kao
 u jedno saliveni! ⁴ Onamo uzlaze plemena, plemena Jahvina, po Zakonu Izraelovu, da slave ime

Jahvino. ⁵ Ondje stoje sudaèke stolice, stolice doma Davidova. ⁶ Molite za mir Jeruzalemov! Blago onima koji tebe ljube! ⁷ Neka bude mir u zidinama tvojim i pokoj u tvojim palaèama! ⁸ Radi braæe i prijatelja svojih klicat æu: "Mir tebi!" ⁹ Radi Doma Jahve, Boga našega, za sreæu tvoju ja æu moliti.

Chapter 123

¹ Hodoèasnièka pjesma. Oèi svoje uzdižem k tebi koji u nebesima prebivaš. ² Evo, kao što su uprte oèi slugu u ruke gospodara i oèi sluškinje u ruke gospodarice tako su oèi naše uprte u Jahvu, Boga našega, dok nam se ne smiluje. ³ Smiluj nam se, Jahve, smiluj se nama jer se do grla nasitismo prezira. ⁴ Presita nam je duša podsmijeha obijesnih, poruga oholih.

Chapter 124

¹ Hodoèasnièka pjesma. Davidova. Da nije Jahve za nas bio - neka slobodno rekne Izrael - ² da nije Jahve za nas bio: kad se ljudi digoše proti nama, ³ žive bi nas progutali. Kad je uskipio bijes njihov na nas, ⁴ voda bi nas podavila; bujica bi nas odnijela, ⁵ vode pobješnjele sve nas potopile. ⁶ Blagoslovljen Jahve koji nas ne daje za plijen zubima njihovim! ⁷ Duša je naša poput ptice umakla iz zamke lovaca: raskinula se zamka, a mi umakosmo! ⁸ Pomoæ je naša u imenu Jahve koji stvori nebo i zemlju.

Chapter 125

¹ Hodoèasnièka pjesma. Tko se uzda u Jahvu, on je kao brdo Sion: ne pomièe se, ostaje dovijeka. ² Bregovi okružuju Jeruzalem: Jahve okružuje narod svoj odsada i dovijeka. ³ I neæe vladati žezlo bezbožnièko nad udesom pravednih, da ne bi pravedni ruke za bezakonjem pružili. ⁴ Uèini, Jahve,

dobro dobrima i òestitima u srcu. ⁵ A koji na krive skreæu putove nek' ih istrijebi Jahve sa zloèincima! Mir nad Izraelom!

Chapter 126

¹ Hodoèasnièka pjesma. Kad Jahve vraæaše sužnjeve sionske, bilo nam je k'o da snivamo.
² Usta nam bjehu puna smijeha, a jezik klicanja. Među poganima tad se govorilo: "Velika im djela Jahve uèini!" ³ Velika nam djela uèini Jahve: opet smo radosni! ⁴ Vрати, o Jahve, sužnjeve naše k'o potoke negepske! ⁵ Oni koji siju u suzama, žanju u pjesmi. ⁶ Išli su plaèuæi noseæi sjeme sjetveno: vraæat æe se s pjesmom, noseæi snoplje svoje.

Chapter 127

¹ Hodoèasnièka pjesma. Salomonova. Ako Jahve kuæu ne gradi, uzalud se muèe graditelji. Ako Jahve grad ne èuva, uzalud stražar bdi. ² Uzalud vam je ustat prije zore i dugo u noæ sjediti, vi što jedete kruh muke: miljenicima svojim u snu on daje. ³ Evo: sinovi su Jahvin dar, plod utrobe njegova je nagrada. ⁴ Strelica u ruci ratnika - to su sinovi mladosti. ⁵ Blago èovjeku koji njima napuni tobolac, neæe se postidjeti kad se prÓeo bude s dušmanom na vratima.

Chapter 128

¹ Hodoèasnièka pjesma. Blago svakome koji se Jahve boji, koji njegovim hodi stazama! ² Plod ruku svojih ti æeš uživati, blago tebi, dobro æe ti biti. ³ Žena æe ti biti kao plodna loza u odajama tvoje kuæe; sinovi tvoji k'o mladice masline oko stola tvojega. ⁴ Eto, tako æe biti blagoslovljen èovjek koji se Jahve boji! ⁵ Blagoslovio te Jahve sa Siona, uživao sreæu Jeruzalema sve dane života svog! ⁶ Vidio djecu svojih sinova, mir nad Izraelom!

Chapter 129

¹ Hodoèasnièka pjesma. "Mnogo su me od mladosti tlaèili" - neka rekne sad Izrael! ² "Mnogo su me od mladosti tlaèili, ali me ne svladaše. ³ Po leđima su mojim oraèi orali, duge brazde povlaèili. ⁴ Al' Jahve pravedni isijeèe užeta zlikovcima!" ⁵ Nek' se postide i uzmaknu svi koji mrze Sion! ⁶ Nek' budu k'o trava na krovu što povene prije nego je poèupaju. ⁷ Žetelac njome ne napuni ruku ni naruèje onaj koji veže snopove. ⁸ A prolaznici nek' ne reknu: "Blagoslov Jahvin nad vama! Blagoslivljamo vas imenom Jahvinim!"

Chapter 130

¹ Hodoèasnièka pjesma. Iz dubine, Jahve, vapijem tebi: ² Gospodine, èuj glas moj! Neka pazi uho tvoje na glas moga vapaja! ³ Ako se, Jahve, grijeha budeš spominjao, Gospodine, tko æe opstati? ⁴ Al' u tebe je praštanje, da bi te se bojali. ⁵ U Jahvu ja se uzdam, duša se moja u njegovu uzda rijeè. ⁶ Duša moja èeka Gospodina više no zoru straža noæna; više no zoru straža noæna ⁷ nek' Izrael èeka Jahvu. Jer je u Jahve milosrðe i obilno je u njega otkupljenje; ⁸ on æe otkupiti Izraela od svih grijeha njegovih.

Chapter 131

¹ Hodoèasnièka pjesma. Davidova. O Jahve, ne gordi se moje srce niti se oèi uznose. Ne idem za stvarima velikim ni za èudima što su iznad mene. ² Ne, ja sam se smirio i upokojio dušu svoju; kao dojenèe na grudima majke, kao dojenèe duša je moja u meni. ³ U Jahvu se, Izraele, uzdaj odsada do vijeka.

Chapter 132

¹ Hodoèasnièka pjesma. ² Spomeni se, o Jahve, Davida i sve revnosti njegove: kako se Jahvi zakleo, zavjetovao Snazi Jakovljevoj: ³ "Neæu uæi u šator doma svog nit' uzaæi na ležaj svoje postelje, ⁴ neæu pustit' snu na oèi nit' poèinka dati vjeðama, ⁵ dok Jahvi mjesto ne naðem, boravište Snazi Jakovljevoj." ⁶ Eto, èusmo za nj u Efrati, naðosmo ga u Poljima jaarskim. ⁷ Uðimo u stan njegov, pred noge mu padnimo! ⁸ "Ustani, o Jahve, poði k svom poèivalištu, ti i Kovèeg sile tvoje! ⁹ Sveæenici tvoji nek' se obuku u pravednost, pobožnici tvoji nek' radosno klièu! ¹⁰ Poradi Davida, sluge svojega, ne odvрати lica od svog pomazanika!" ¹¹ Jahve se zakle Davidu zakletvom tvrdom od koje neæe odustati: ¹² "Potomka tvoje utrobe posadit æu na prijestolje tvoje. ¹³ Budi li ti sinovi Savez moj èuvali i naredbe kojima ih uèim, i sinovi æe njihini dovijeka sjedit' na tvom prijestolju." ¹⁴ Jer Jahve odabra Sion, njega zaželje sebi za sjedište. ¹⁵ "Ovo mi je poèivalište vjeèno, boravit æu ovdje jer tako poželjeh. ¹⁶ Žitak æu njegov blagosloviti, siromahe nahraniti kruhom. ¹⁷ Sveæenike njegove u spas æu odjenuti, sveti æe njegovi klikatati radosno. ¹⁸ Uèinit æu da ondje za Davida rog izraste, pripravit æu svjetiljku za svog pomazanika. ¹⁹ U sram æu mu obuæi dušmane, a na njemu æe blistat' vijenac moj."

Chapter 133

¹ Hodoèasnièka pjesma. Davidova. Gle, kako je dobro i kako je milo kao braæa zajedno živjeti: ² kao na glavi ulje dragocjeno što slazi na bradu, bradu Aronovu, što slazi na skute haljina njegovih; ³ kao rosa s Hermona što slazi na brdo Sion. Ondje Jahve daje svoj blagoslov i život dovijeka.

Chapter 134

¹ Hodoèasnièka pjesma. Sad, blagoslivljajte Jahvu, sve sluge Jahvine što stojite u Domu Jahvinu, u noænim satima! ² Dižite svoje ruke prema Svetištu i Jahvu blagoslivljajte! ³ "Blagoslovio te sa Siona Jahve koji stvori nebo i zemlju!"

Chapter 135

¹ Aleluja! Hvalite ime Jahvino, hvalite, sluge Jahvine ² koji u Domu Jahvinu stojite u
³ predvorjima Doma Boga našega! Hvalite Jahvu jer dobar je Jahve, pjevajte imenu njegovu jer je
⁴ ljupko! Jer Jahve sebi odabra Jakova, Izraela za dragu svojinu. ⁵ Znam da je velik Jahve, da
⁶ je nad bozima svim gospodar. Što god se Jahvi sviđi, to èini na nebu i na zemlji, na moru i u
⁷ bezdanima. Oblake diže s kraja zemlje; stvara kiši munje, vjetar izvodi iz skrovišta njegovih.
⁸ On Egiptu pobi prvorodence, ljude i stoku podjednako. ⁹ On uèini znamenja i èudesu usred tebe,
¹⁰ Egipte, protiv Faraona i svih slugu njegovih. On pobi narode mnoge i pogubi kraljeve moæne:
¹¹ Sihona, kralja amorejskog, i Oga, kralja bašanskog, i sva kraljevstva kanaanska. ¹² I dade njihovu
¹³ zemlju u baštinu, u baštinu Izraelu, narodu svom. Ime tvoje, o Jahve, ostaje dovijeka i spomen
¹⁴ na te, o Jahve, od koljena do koljena. Jer Jahve štiti narod svoj, slugama svojim on je milostiv.
¹⁵ Kumiri poganski, srebro i zlato, ljudskih su ruku djelo: ¹⁶ usta imaju, a ne govore; oèi imaju, a
¹⁷ ne vide; uši imaju, a ne èuju; i nema daha u ustima njihovim. ¹⁸ Takvi su i oni koji ih napraviše
¹⁹ i svi koji se u njih uzdaju. Dome Izraelov, Jahvu blagoslivljaj! Dome Aronov, Jahvu blagoslivljaj!
²⁰ Dome Levijev, Jahvu blagoslivljaj! Štovatelji Jahvini, Jahvu blagoslivljajte! ²¹ Blagoslovljen
 sa Siona Jahve koji prebiva u Jeruzalemu!

Chapter 136

¹ Aleluja! Hvalite Jahvu jer je dobar: vjeèna je ljubav njegova! ² Hvalite Boga nad bogovima:
³ vjeèna je ljubav njegova! Hvalite Gospodara nad gospodarima: vjeèna je ljubav njegova! ⁴ Jedini
⁵ on uèini èuda velika: vjeèna je ljubav njegova! Mudro sazda on nebesa: vjeèna je ljubav njegova!
⁶ On utvrdi zemlju nad vodama: vjeèna je ljubav njegova! ⁷ On naèini svjetlila velika: vjeèna je
⁸ ljubav njegova! Sunce da vlada danom: vjeèna je ljubav njegova! ⁹ Mjesec i zvijezde da vladaju
¹⁰ noæu: vjeèna je ljubav njegova! ¹¹ On pobi prvorodence Egiptu: vjeèna je ljubav njegova! Izvede

Izraela iz njega: vjeèna je ljubav njegova!¹² Mišicom jakom, rukom ispruženom: vjeèna je ljubav
 njegova!¹³ On Crveno more razdvoji: vjeèna je ljubav njegova!¹⁴ Proveo Izraela posred voda:
 vjeèna je ljubav njegova!¹⁵ I vrgnu Faraona i vojsku mu u Crveno more: vjeèna je ljubav njegova!
¹⁶ On narod svoj vođaše pustinjom: vjeèna je ljubav njegova!¹⁷ On udari kraljeve velike: vjeèna
 je ljubav njegova!¹⁸ I pogubi kraljeve moæne: vjeèna je ljubav njegova!¹⁹ Sihona, kralja
 amorejskog: vjeèna je ljubav njegova!²⁰ Oga, kralja bašanskog: vjeèna je ljubav njegova!²¹ I
 njihovu zemlju dade u baštinu: vjeèna je ljubav njegova!²² U baštinu Izraelu, služi svome: vjeèna
 je ljubav njegova!²³ On se spomenu nas u poniženju našem: vjeèna je ljubav njegova!²⁴ Od
 dušmana nas naših oslobodi: vjeèna je ljubav njegova!²⁵ On daje hrane svakom tijelu: vjeèna je
 ljubav njegova!²⁶ Hvalite Boga nebeskog: vjeèna je ljubav njegova!

Chapter 137

¹ Na obali rijeka babilonskih sjeđasmo i plakasmo spominjuæi se Siona; ² o vrbe naokolo harfe
 svoje bijasmo povješali. ³ I tada naši tamniæari zaiskaše od nas da pjevamo, porobljivaæi naši
 zaiskaše da se veselimo: "Pjevajte nam pjesmu sionsku!" ⁴ Kako da pjesmu Jahvinu pjevamo u
 zemlji tuđinskoj! ⁵ Nek' se osuši desnica moja, Jeruzaleme, ako tebe zaboravim! ⁶ Nek' mi se jezik
 za nepce prilijepi ako spomen tvoj smetnem ja ikada, ako ne stavim Jeruzalem vrh svake radosti
 svoje! ⁷ Ne zaboravi, Jahve, sinovima Edoma kako su u dan kobni Jeruzalemov vikali oni: "Rušite!
 Srušite ga do temelja!" ⁸ Kæeri babilonska, pustošiteljice, blažen koji ti vrati milo za drago za sva
 zla što si nam ih nanijela! ⁹ Blažen koji zgrabi i smrska o stijenu tvoju dojenèad!

Chapter 138

¹ Davidov. Zahvaljujem ti, Jahve, iz svega srca jer si èuo rijeèi mojih usta. Pred licem anđela
 pjevam tebi, ² bacam se nice prema svetom Hramu tvojemu. Zahvaljujem imenu tvojemu za tvoju

dobrotu i vjernost, jer si nada sve uzveličao obećanje svoje.³ Kad sam te zazvao, uslišio si me,
 dušu si moju pokrijepio.⁴ Nek' ti zahvaljuju, Jahve, svi kraljevi zemlje kad ěuju rijeĉi usta tvojih,
⁵ nek' pjevaju putove Jahvine: "Zaista, velika je slava Jahvina!"⁶ Zaista, uzvišen je Jahve, ali gleda
 na ponizna, a oholicu izdaleka poznaje.⁷ Kroz nevolje kad budem kroĉio, život mi ěuvaj, pruži
 ruku proti gnjevu mojih dušmana; nek' me tvoja spasi desnica!⁸ Jahve, što ja poěeh, ti dovrši!
 Jahve, vjeĉna je ljubav tvoja: djelo ruku svojih ne zapusti!

Chapter 139

¹ Zborovoĉi. Davidov. Jahve, proniĉeš me svega i poznaješ,² ti znaš kada sjednem i kada
 ustanem, izdaleka ti veæ misli moje poznaješ.³ Hodam li ili leŹim, sve ti vidiš, znani su ti svi moji
 putovi.⁴ Rijeĉ mi još nije na jezik došla, a ti, Jahve, sve veæ znadeš.⁵ S leđa i s lica ti me
 obuhvaæaš, na mene si ruku svoju stavio.⁶ Znanje to odveæ mi je ěudesno, previsoko da bih ga
 dokuĉio.⁷ Kamo da idem od duha tvojega i kamo da od tvog lica pobjegnem?⁸ Ako se na nebo
 popnem, ondje si, ako u Podzemlje legnem, i ondje si.⁹ Uzmem li krila zorina pa se naselim moru
 na kraj¹⁰ i ondje bi me ruka tvoja vodila, desnica bi me tvoja drŹala.¹¹ Rekнем li: "Nek' me
 barem tmine zakriju i nek' me noæ umjesto svjetla okruŹi!" -¹² ni tmina tebi neæe biti tamna: noæ
 sjaji kao dan i tama kao svjetlost.¹³ Jer ti si moje stvorio bubrege, satkao me u krilu majĉinu.
¹⁴ Hvala ti što sam stvoren tako ěudesno, što su djela tvoja predivna. Dušu moju do dna si poznavao,
¹⁵ kosti moje ne bjehu ti sakrite dok nastajah u tajnosti, otkan u dubini zemlje.¹⁶ Oĉi tvoje veæ
 tada gledahu djela moja, sve veæ bješe zapisano u knjizi tvojoj: dani su mi odreĉeni dok još ne
 bješe ni jednoga.¹⁷ Kako su mi, BoŹe, naumi tvoji nedokuĉivi, kako li je neprocjenjiv zbroj njihov.
¹⁸ Da ih brojim? Više ih je nego pijeska! Doĉem li im do kraja, ti mi preostaješ!¹⁹ De, istrijebi,
 BoŹe, zlotvora, krvoloci nek' odstupe od mene!²⁰ Jer podmuklo se bune protiv tebe, uzalud se
 diŹu tvoji dušmani.²¹ Jahve, zar da ne mrzim tvoje mrzitelje? Zar da mi se ne gade protivnici
 tvoji?²² MrŹnjom dubokom ja ih mrzim i drŹim ih svojim neprijateljima.²³ Pronikni me svega,

Bože, srce mi upoznaj, iskušaj me i upoznaj misli moje: ²⁴ pogledaj, ne idem li putem pogubnim i povedi me putem vjeènim!

Chapter 140

¹ Zborovoði. Psalam. Davidov. ² Izbavi me, Jahve, od èovjeka zlobna, zaštiti me od èovjeka nasilna: ³ od onih koji pakosti u srcu smišljaju i èitav dan zaèinju kavge. ⁴ Kao zmiije bruse jezike svoje, pod usnama im je otrov ljutièn. ⁵ Spasi me, Jahve, od ruku zlotvora, èuvaj me od èovjeka nasilna koji hoæe da mi noga posrne. ⁶ Oholice mi potajno nastavljaju zamku, užitima mrežu pletu, kraj puta klopke mi stavljaju. ⁷ Zavapih Jahvi: "Ti si Bog moj! Poslušaj, o Jahve, krik mojih molitava! ⁸ Jahve, Gospode moj, spasitelju silni moj, u dan boja zakloni mi glavu!" ⁹ Ne daj da se ispune želje zlotvora, ne daj da svoje on izvrši namjere! ¹⁰ Nek' glavu ne podignu oni koji me opkoliše, nek' na njih padne zloba njihovih usana! ¹¹ Nek' daždi po njima ugljevlje ognjeno, nek' se strovale u jamu da više ne ustanu! ¹² Opadaè se neæe održat' na zemlji, silnika æe odjednom zgrabiti nesreæa. ¹³ Znam da æe Jahve dati pravo ubogu i pravicu siromasima. ¹⁴ Zaista, pravedni æe tvoje ime slaviti, pred tvojim æe licem boraviti èestiti.

Chapter 141

¹ Psalam. Davidov. Prizivljem te, Jahve, k meni pohitaj! Slušaj glas moj kojim tebi vapijem! ² Nek' mi se uzdigne molitva kao kad pred lice tvoje, podizanje mojih ruku nek' bude k'o prinos veèernji! ³ Na usta mi, Jahve, stražu postavi i stražare na vrata usana mojih! ⁴ Ne daj da mi se srce zlu prikloni, da bezbožno poèinim djela opaka; i u društvu zlotvora da ne blagujem poslastica njihovih! ⁵ Nek' me samo udari pravednik, ljubav je što me kara, al' ulje grešnièko neæe mi glavu pomazat'; zloæi njihovoj oprijet æu se uvijek svojom molitvom. ⁶ Kad strovale niz hridinu suce njihove, razumjet æe kako blage bjehu rijeèi moje. ⁷ Kao kad oraè ore i para zemlju, tako æe im

se na rubu Podzemlja kosti rasuti.⁸ U te su, Jahve, uprte oèi moje, k tebi se utjeèem, ne daj da mi duša propadne!⁹ Èuvaj me od stupice koju postaviše meni, od zamki zloèinaca!¹⁰ Nek' u vlastite zamke upadnu zlotvori, a ja neka im umaknem!

Chapter 142

 ¹ Pouèna pjesma. Davidova. Kad bijaše u spilji. Molitva. ² Iz svega glasa vapijem Jahvi, iz svega glasa Jahvu zaklinjem. ³ Pred njim svoju izlijevam tužaljku, tjeskobu svoju pred njim razastirem. ⁴ Ako duh moj i klone u meni, ti put moj poznaješ. Na putu kojim prolazim potajnu mi zamku staviše. ⁵ Obazrem li se nadesno i pogledam: nitko ne zna za mene. Nemam kamo pobjeæi, nitko za život moj ne mari. ⁶ K tebi, Jahve, vapijem; govorim: ti si mi utoèište, ti si dio moj u zemlji živih. ⁷ Poslušaj moje vapaje jer sam veoma nevoljan. Izbavi me od gonitelja mojih jer od mene oni su moæniji. ⁸ Izvedi iz tamnice dušu moju da zahvaljujem imenu tvojemu. Oko mene æe se okupiti pravednici zbog dobra što si ga iskazao meni.

Chapter 143

¹ Psalam. Davidov. Jahve, slušaj moju molitvu, u vjernosti svojoj prikloni uho mojim vapajima, u pravednosti me svojoj usliši! ² Ne idi na sud sa slugom svojim, jer nitko živ nije pravedan pred tobom! ³ Dušmanin mi dušu progoni, o zemlju pritisnu život moj; u tmine me baci da stanujem kao oni koji su davno umrli. ⁴ Duh moj veæ zamire u meni, srce mi trne u grudima. ⁵ Spominjem se dana minulih, mislim o svim djelima tvojim, o djelima ruku tvojih razmišljam. ⁶ Ruke svoje za tobom pružam, duša moja k'o suha zemlja za tobom žeða. ⁷ Usliši me brzo, o Jahve, dah moj veæ je na izmaku! Lica svojeg preda mnom ne skrivaj, da ne postanem kao oni koji u grob silaze! ⁸ Objavi mi jutrom dobrotu svoju jer se uzdam u tebe. Put mi kaži kojim æu krenuti jer k tebi dušu uzdižem. ⁹ Izbavi me, Jahve, od mojih dušmana, tebi ja se utjeèem. ¹⁰ Nauèi me da vršim volju

11
 tvoju jer ti si Bog moj. Duh tvoj dobri nek' me po ravnu putu vodi! Zbog imena svog, Jahve,
 12
 poživi me, zbog svoje pravednosti dušu mi izvedi iz tjeskobe! Po svojoj dobroti satri moje
 dušmane, uništi sve moje tlaèitelje, jer ja sam sluga tvoj!

Chapter 144

1 Davidov. Blagoslovljen Jahve, hridina moja: ruke mi uèi boju a prste ratu. 2 On je ljubav
 moja i tvrðava moja, zaštita moja, izbavitelj moj, štít moj za koji se sklanjam; on mi narode stavlja
 3 pod noge! Što je èovjek, o Jahve, da ga poznaješ, što li èedo ljudsko da ga se spominješ? 4 Poput
 5 daška je èovjek, dani njegovi kao sjena nestaju. Jahve, nagni svoja nebesa i siði, takni bregove:
 6 i zadimit æe se! Sijevni munjom i rasprši dušmane, odapni strijele i rasprši ih! 7 Ruku pruži iz
 8 visina, istrгни me i spasi iz voda beskrajnih, iz šaka sinova tuðinskih: laži govore usta njihova, a
 9 desnica krivo priseže. Pjevat æu ti, Bože, pjesmu novu, na harfi od deset žica svirat æu. 10 Ti
 11 daješ pobjedu kraljevima, koji si spasio Davida, slugu svojega. Od pogubna maèa spasi mene,
 12 oslobodi me iz ruke tuðinske; laži govore usta njihova, a desnica krivo priseže. Daj da nam
 13 sinovi budu kao biljke što rastu od mladosti svoje; a kæeri naše kao stupovi ugaoni, krasne poput
 14 hramskog stupovlja; da nam žitnice budu pune svakog obilja, s plodovima svakojakim u izobilju;
 15 ovce naše plodile se na tisuæe, plodile se beskrajno na našim poljima; stoka naša neka bude
 tovana! U zidinama nam ne bilo proboja ni ropstva ni plaèa na ulicama našim! Blago narodu
 kojem je tako, blago narodu kojem je Jahve Bog!

Chapter 145

1 Hvalospjev. Davidov. \$ALEF Slavít æu te, o Bože, kralju moj, ime æu tvoje blagoslivljat'
 2 uvijek i dovijeka. \$BET Svaki æu dan tebe slaviti, ime æu tvoje hvaliti uvijek i dovijeka. \$GIMEL
 3 Velik je Jahve i svake hvale dostojan, nedokuèiva je velièina njegova! \$DALET 4 Naraštaj naraštaju
 5 kazuje djela tvoja i silu tvoju naviješta. \$HE Govore o blistavoj slavi tvoga velièanstva i èudesu

tvoja objavljuju. \$VAU⁶ Kazuju strahovitu silu djela tvojih, veličinu tvoju pripovijedaju. \$ZAJIN
⁷ Razglašuju spomen velike dobrote tvoje i pravednosti tvojoj kliču. \$HET⁸ Milostiv je Jahve i
 milosrdan, spor na srdžbu, bogat dobrotom. \$TET⁹ Gospodin je dobar svima, milosrdan svim
 djelima svojim. \$JOD¹⁰ Nek' te slave, Jahve, sva djela tvoja i tvoji sveti nek' te blagoslivlju! \$KAF
¹¹ Neka kazuju slavu tvoga kraljevstva, neka o sili tvojoj govore \$LAMED¹² da objave ljudskoj
 djeci silu tvoju i slavu divnoga kraljevstva tvoga. \$MEM¹³ Kraljevstvo tvoje kraljevstvo je vječno,
 tvoja vladavina za sva pokoljenja. \$NUN Vjeran je Jahve u svim riječima svojim i svet u svim
 svojim djelima. \$SAMEK¹⁴ Jahve podupire sve koji posræu i pognute on uspravlja. \$AJIN¹⁵ Oèi
 sviju u tebe su uprte, ti im hranu daješ u pravo vrijeme. \$PE¹⁶ Ti otvaraš ruku svoju, do mile volje
 sitiš sve živo. \$SADE¹⁷ Pravedan si, Jahve, na svim putovima svojim i svet u svim svojim djelima.
 \$KOF¹⁸ Blizu je Jahve svima koji ga prizivlju, svima koji ga zazivaju iskreno. \$REŠ¹⁹ On ispunja
 želje štovatelja svojih, sluša njihove vapaje i spasava ih. \$ŠIN²⁰ Jahve štiti one koji njega ljube,
 a zlotvore sve æe zatrti. \$TAU²¹ Nek' usta moja kazuju hvalu Jahvinu i svako tijelo nek' slavi
 sveto ime njegovo - uvijek i dovijeka.

Chapter 146

¹ Aleluja! Hvali, dušo moja, Jahvu! ² Hvalit æu Jahvu sveg života svojeg. Dok me bude, Bogu
 svom æu pjevati. ³ Ne uzdajte se u knezove, u èovjeka od kog nema spasenja! ⁴ Iziđe li duh iz
 njega, u zemlju svoju on se vraæa i propadaju sve misli njegove. ⁵ Blago onom kome je pomoænik
 Bog Jakovljevi, kome je ufanje u Jahvi, Bogu njegovu, ⁶ koji stvori nebo i zemlju, more i sve što
 je u njima; koji ostaje vjeran dovijeka, ⁷ potlaèenima vraæa pravicu, a gladnima kruh daje. Jahve
 oslobađa sužnje, ⁸ Jahve slijepcima oèi otvara. Jahve uspravlja prignute, Jahve ljubi pravedne.
⁹ Jahve štiti tuđince, sirote i udovice podupire, a grešnicima mrsi putove. ¹⁰ Jahve æe kraljevati
 dovijeka, tvoj Bog, Sione, od koljena do koljena. Aleluja!

Chapter 147

¹ Aleluja! Hvalite Jahvu jer je dobar, pjevajte Bogu našem jer je sladak; svake hvale on je
dostojan! ² Jahve gradi Jeruzalem, sabire raspršene Izraelce. ³ On lijeèi one koji su srca skršena i
povija rane njihove. ⁴ On određuje broj zvijezda, svaku njezinim imenom naziva. ⁵ Velik je naš
Gospodin i svesilan, nema mjere mudrosti njegovoj. ⁶ Jahve pridiže ponizne, zlotvore do zemlje
snizuje. ⁷ Pjevajte Jahvi pjesmu zahvalnu, svirajte na citari Bogu našem! ⁸ Oblacima on prekriva
nebesa i zemlji kišu sprema; daje da po bregovima raste trava i bilje na službu èovjeku. ⁹ On stoci
hranu daje i mladim gavranima kada grakæu. ¹⁰ Za konjsku snagu on ne mari nit' mu se mile bedra
èovjeèja. ¹¹ Mili su Jahvi oni koji se njega boje, koji se uzdaju u dobrotu njegovu. ¹² Slavi Jahvu,
Jeruzaleme, hvali Boga svoga, Sione! ¹³ On uèvrsti zasune vrata tvojih, blagoslovi u tebi tvoje
sinove. ¹⁴ On daje mir granicama tvojim, pšenicom te hrani najboljom. ¹⁵ Besjedu svoju šalje na
zemlju, brzo trèi rijeè njegovu. ¹⁶ Kao vunu snijeg razbacuje, prosipa mraz poput pepela. ¹⁷ On
sipa grÓad kao zalogaje, voda mrzne od njegove studeni. ¹⁸ Rijeè svoju pošalje i vode se tope;
dunu vjetrom i vode otjeèu. ¹⁹ Rijeè svoju on objavi Jakovu, odluke svoje i zakone Izraelu. ²⁰ Ne
uèini tako nijednom narodu: nijednom naredbe svoje ne objavi! Aleluja!

Chapter 148

¹ Aleluja! Hvalite Jahvu s nebesa, hvalite ga u visinama! ² Hvalite ga, svi anđeli njegovi, hvalite
ga, sve vojske njegove! ³ Hvalite ga, sunce i mjesecèe, hvalite ga, sve zvijezde svjetlosne! ⁴ Hvalite
ga, nebesa nebeska, i vode nad svodom nebeskim! ⁵ Neka hvale ime Jahvino jer on zapovjedi i
postadoše. ⁶ Postavi ih zauvijek i dovijeka po zakonu koji neæe proæi. ⁷ Hvalite Jahvu sa zemlje,
nemani morske i svi bezdani! ⁸ Ognju i grÓade, sniježe i maglo, olujni vjetre, što rijeè njegovu
izvršavaš! ⁹ Gore i svi brežuljci, plodonosna stabla i svi cedrovi! ¹⁰ Zvijeri i sve životinje, gmizavci
i ptice krilate! ¹¹ Zemaljski kraljevi i svi narodi, knezovi i suci zemaljski! ¹² Mladiæi i djevojke,

starci s djecom zajedno: ¹³ nek' svi hvale ime Jahvino, jer jedino je njegovo ime uzvišeno! Njegovo
 veličanstvo zemlju i nebo nadvisuje, ¹⁴ on podiže snagu svom narodu, on proslavlja svete svoje,
 sinove Izraelove - narod njemu blizak. Aleluja!

Chapter 149

¹ Aleluja! Pjevajte Jahvi pjesmu novu i u zboru svetih hvalu njegovu! ² Nek' se raduje Izrael
 Stvoritelju svojem! Kralju svom neka klikæu sinovi Siona! ³ Neka u kolu hvale ime njegovo,
 bubnjem i citarom neka ga slave! ⁴ Jer Jahve ljubi narod svoj, spasenjem ovjenèava ponizne!
⁵ Neka se sveti raduju u slavi, neka klièu s ležaja svojih! ⁶ Nek' im pohvale Božje budu na ustima,
 maèevi dvosjekli u rukama ⁷ da nad pucima izvrše odmazdu i kaznu nad narodima; ⁸ da im kraljeve
 bace u lance, a odlièenike u okove gvozdene; ⁹ da na njima izvrše sud davno napisan - nek' bude na
 èast svim svetima njegovim! Aleluja!

Chapter 150

¹ Aleluja! ² Hvalite Boga u Svetištu njegovu, slavite ga u veličanstvu svoda nebeskog! ³ Hvalite
 ga zbog silnih djela njegovih, slavite ga zbog beskrajne veličine njegove! ⁴ Hvalite ga zvucima
 roga, slavite ga harfom i citarom! ⁵ Hvalite ga igrom i bubnjem, slavite ga glazbalima zvonkim i
 frulom! Hvalite ga cimbalima zvuènim, slavite ga cimbalima gromkim! Sve što god diše Jahvu
 neka slavi! Aleluja!

Proverbs

Chapter 1

¹ Mudre izreke Salomona, sina Davidova, kralja izraelskog: ² da se spozna mudrost i pouka,
da se shvate razumne riječi; ³ da se primi umna pouka, pravda i pravica i nepristranost; ⁴ da se
dade pamet neiskusnima, mladima znanje i umijeće; ⁵ kad mudar čuje, da umnoži znanje, a razuman
steže mudrije misli; ⁶ da razumije izreke i prisporobe, riječi mudraca i njihove zagonetke. ⁷ Strah
je Gospodnji početak spoznaje, ali ljudi preziru mudrost i pouku. ⁸ Poslušaj, sine moj, pouku oca
svoga i ne odbacuj naputka svoje majke! ⁹ Jer će ti biti ljupki vijenac na glavi i ogrlica oko tvoga
vrata. ¹⁰ Sine moj, ako te grešnici mame, ne pristaj; ¹¹ ako bi rekli: "Hodi s nama, da vrebamo
krv, čekamo u zasjedi nevinina ni za što; ¹² da ih progutamo žive kao carstvo smrti i cijele kao one
koji silaze u grob; ¹³ naplijenit ćemo svakojaka blaga, napuniti svoje kuće plijenom; ¹⁴ bacat ćemo
s nama svoj ždrijeb, svi ćemo zajedno imati jednu kesu." ¹⁵ Sine moj, ne idi s njima na put, makni
nogu od njihove staze. ¹⁶ Jer na zlo trče svojim nogama i hite prolijevati krv. ¹⁷ Jer uzalud je
razapinjati mrežu pred očima svima pticama. ¹⁸ A oni vrebaju vlastitu krv, postavljaju zasjedu
svojemu životu. ¹⁹ Takva je sudba svih lakomih na ružan dobitak: on ih života stane. ²⁰ Mudrost
glasno uzvikuje na ulici, na trgovima diže svoj glas; ²¹ propovijeda po bučnim uglovima, na
otvorenim gradskim vratima govori svoje riječi: ²² "Dokle ćete, vi glupi, ljubiti glupost i dokle
će podsmjehovima biti milo podsmijevanje, i dokle će bezumnici mrziti znanje? ²³ Poslušajte
moju opomenu! Gle, svoj duh pred vas izlijevam, hoću vas poučiti svojim riječima. ²⁴ Koliko sam
vas zvala, a vi ste odbijali; pružala sam ruku, ali je nitko ne opazi. ²⁵ Nego ste odbacili svaki moj
savjet i niste poslušali moje opomene; ²⁶ zato ću se i ja smijati vašoj propasti, rugat ću se kad vas
obuzme tjeskoba: ²⁷ kad navali na vas strah kao nevrijeme i zgrabi vas propast kao vihor, kad
navali na vas nevolja i muka. ²⁸ Tada će me zvati, ali se ja neće odazvati; tražit će me, ali me
neće naći. ²⁹ Jer su mrzili spoznaju i nisu izabrali Gospodnjeg straha ³⁰ niti su poslušali moj
savjet, nego su prezreli svaku moju opomenu. ³¹ Zato će jesti plod svojeg vladanja i nasititi se
vlastitih savjeta. ³² Jer glupe će ubiti njihovo odbijanje, a nemar će upropastiti bezumne. ³³ A
tko sluša mene, bezbrižan ostaje i spokojno živi bez straha od zla."

Chapter 2

¹ Sine moj, ako primiš moje riječi i pohraniš u sebi moje zapovijedi, ² i uhom svojim osluhneš
 mudrost i obratiš svoje srce razboru; ³ jest, ako prizoveš razum i zavapiš za razborom; ⁴ ako ga
 potražiš kao srebro i tragaš za njim kao za skrivenim blagom - ⁵ tada ćeš shvatiti strah Gospodnji
 i naći ćeš Božje znanje. ⁶ Jer Jahve daje mudrost, iz njegovih usta dolazi znanje i razboritost.
⁷ On pravednicima pruža svoju pomoć, štiti je onih koji hode u bezazlenosti. ⁸ Jer on štiti staze
 pravde i čuva pute svojih pobožnika. ⁹ Tada ćeš shvatiti pravdu, pravicu, pravednost i sve staze
 dobra, ¹⁰ jer će mudrost ući u tvoje srce i spoznaja će obradovati tvoju dušu. ¹¹ Oprez će paziti
 na te i razboritost će te čuvati: ¹² da te izbavi od zla puta, od varava čovjeka, ¹³ od onih koji
 ostavljaju staze poštenja te idu mračnim putovima; ¹⁴ koji se vesele činiti zlo i likuju u opačinama
 zloće; ¹⁵ kojih su staze krive i koji su opaki na svojim putovima; ¹⁶ da te izbavi od preljubnice i
 od tuđinke koja laska riječima; ¹⁷ koja ostavlja prijatelja svoje mladosti i zaboravlja zavjet svoga
 Boga ¹⁸ jer joj kuća tone u smrt i njezini putovi vode mrtvima. ¹⁹ Tko god zalazi k njoj ne vraća
 se nikad i ne nalazi više putove života. ²⁰ Zato idi putem čestitih i drži se staza pravedničkih!
²¹ Jer samo će pravedni nastavati zemlju i bezazleni će ostati na njoj. ²² A opake će zbrisati sa
 zemlje i bogohulnike iščupati iz nje.

Chapter 3

¹ Sine moj, ne zaboravljaj moje pouke, i tvoje srce neka čuva moje zapovijedi, ² jer će ti
 produljiti dane i životne godine i podariti spokojstvo. ³ Neka te ne ostavljaju dobrota i vjernost,
 objesi ih sebi oko vrata, upiši ih na ploču srca svoga. ⁴ Tako ćeš steći ugled i uspjeti pred Božjim
 i ljudskim očima. ⁵ Uzđaj se u Jahvu svim srcem i ne oslanjaj se na vlastiti razbor. ⁶ Misli na nj
 na svim svojim putovima i on će ispraviti tvoje staze. ⁷ Ne umišljaj da si mudar: boj se Jahve i
 kloni se zla. ⁸ To će biti lijek tvome tijelu i okrepa tvojim kostima. ⁹ Časti Jahvu svojim blagom

i prvinama svega svojeg prirasta.¹⁰ I tvoje æe žitnice biti prepune i tvoje æe se kace prelijevati
 novim vinom.¹¹ Sine moj, ne odbacuj Jahvine opomene i nemoj da ti omrzne njegov ukor.¹² Jer
 koga Jahve ljubi onoga i kori, kao otac sina koga voli.¹³ Blago èovjeku koji je stekao mudrost i
 èovjeku koji je zadobio razboritost.¹⁴ Jer bolje je steæi nju nego steæi srebro, i veæi je dobitak
 ona i od zlata.¹⁵ Skupocjenija je od bisera, i što je god tvojih dragocjenosti, s njome se porediti
 ne mogu;¹⁶ dug joj je život u desnoj ruci, a u lijevoj bogatstvo i èast.¹⁷ Njezini su putovi putovi
 miline i sve su njene staze pune spokoja.¹⁸ Životno je drvo onima koji se nje drže i sretan je onaj
 tko je zadrži.¹⁹ Jahve je mudrošæu utemeljio zemlju i umom utvrdio nebesa;²⁰ njegovim su se
 znanjem otvorili bezdani i oblaci osuli rosom.²¹ Sine moj, ne gubi to iz oèiju, saèuvaj razbor i
 oprez.²² I bit æe život tvojoj duši i ures vratu tvome.²³ Bez straha æeš tada kroèiti svojim putem
 i noga ti se neæe spoticati.²⁴ Kad legneš, neæeš se plašiti, i kad zaspiš, slatko æeš snivati.²⁵ Ne
 boj se nenadne strahote ni nagle propasti kad stigne bezbožnike.²⁶ Jer æe ti Jahve biti uzdanje i
 èuvat æe nogu tvoju od zamke.²⁷ Ne uskrati dobroèinstva potrebitim kad god to možeš uèiniti.
²⁸ Ne reci svome bližnjemu: "Idi i doði opet, sutra æu ti dati", kad možeš veæ sada.²⁹ Ne kuj zla
 svome bližnjemu dok on bez straha kod tebe boravi.³⁰ Ne pravdaj se ni s kim bez razloga ako ti
 nije uèinio nikakva zla.³¹ Nemoj zavidjeti nasilniku niti slijediti njegove pute,³² jer su Jahvi
 mrski pokvarenjaci, a prislan je s pravednima.³³ Jahvino je prokletstvo na domu bezbožnika, a
 blagoslov u stanu pravednika.³⁴ S podsmjevaèima on se podsmijeva, a poniznima dariva milost.
³⁵ Mudri æe baštiniti èast, a bezumnici snositi sramotu.

Chapter 4

¹ Slušajte, djeco, pouku oèevu i pazite kako biste spoznali mudrost, ² jer dobar vam nauk dajem:
 ne prezrite moga naputka. ³ I ja sam bio sin u svoga oca i nježan jedinac u svoje matere; ⁴ i mene
 je on uèio i govorio mi: "Zadrži moje rijeèi u svojem srcu, poštuj moje zapovijedi i živjet æeš.

⁵ Steci mudrost, steci razbor, ne smeæi ih s uma i ne odstupi od rijeèi mojih usta. ⁶ Ne ostavljaj je
i òuvat æ te; ljubi je i obranit æ te. ⁷ Poòetak je mudrosti: steci sebi mudrost i svim svojim imanjem
steci razboritost. ⁸ Velièaj je i uzvisit æ te; donijet æ ti èast kad je prigriš. ⁹ Stavit æ ti ljupki
vijenac na glavu, i obdarit æ te krasnom krunom." ¹⁰ Poslušaj, sine moj, primi moje rijeèi i umnožit
æ se godine tvogjeg života. ¹¹ Pouèih te putu mudrosti, navratih te na prave staze; ¹² neæe ti se
zapletati koraci kad staneš hoditi; potreš li, neæeš posrnuti. ¹³ Èvrsto se drži pouke, ne puštaj je,
òuvaj je, jer ona ti je život. ¹⁴ Ne idi stazom opakih i ne stupaj putem zlikovaca. ¹⁵ Ostavi ga, ne
hodi njime; kloni ga se i zaobiði ga. ¹⁶ Jer oni ne spavaju ako ne uèine zla, i san im ne dolazi ako
koga ne obore. ¹⁷ Jer jedu kruh opaèine i piju vino nasilja. ¹⁸ A pravednièka je staza kao svjetlost
svanuæa, koja je sve jasnija do potpunog dana. ¹⁹ A put je opakih kao mrkli mrak: ne znaju o što
æ se spotaknuti. ²⁰ Sine moj, pazi na moje rijeèi, prigni uho svoje mojim besjedama. ²¹ Ne gubi
ih nikad iz oèiju, pohrani ih usred srca svoga. ²² Jer su život onima koji ih nalaze i ozdravljenje
svemu tijelu njihovu. ²³ A svrh svega, òuvaj svoje srce, jer iz njega izvire život. ²⁴ Drži daleko od
sebe lažna usta i udalji od sebe usne prijevarne. ²⁵ Nek' tvoje oèi gledaju u lice i neka ti je pogled
uvijek prav. ²⁶ Pazi na stazu kojom kroèiš i neka ti svi putovi budu pouzdani. ²⁷ Ne skreæi ni
desno ni lijevo, drži svoj korak daleko oda zla.

Chapter 5

¹ Sine moj, òuj moju mudrost, prigni uho mojoj razboritosti ² da saòuvaš oprez, da ti usne
zadrže znanje. ³ Jer s usana žene preljubnice kaplje med i nepce joj je glaðe od ulja, ⁴ ali je ona
naposljetku gorka kao pelin, oštra kao dvosjekli maè. ⁵ Njene noge silaze k smrti, a koraci vode u
Podzemlje. ⁶ Ona ne pazi na put života, ne mari što su joj staze kolebljive. ⁷ Zato me sada poslušaj,
sine, i ne odstupaj od rijeèi mojih usta. ⁸ Neka je put tvoj daleko od nje i ne približuj se vratima
njezine kuæe, ⁹ da drugima ne bi dao svoju slavu i okrutnima svoje godine; ¹⁰ da se ne bi tuðinci

nasitili tvoga dobra i da tvoja zaslužba ne ode u tuđu kuæu; ¹¹ da ne ridaš na koncu kad ti nestane
 tijela i ¹² puti i da ne kažeš: "Oh, kako sam mrzio pouku i kako mi je srce preziralo ukor!" ¹³ I ne
 slušah glasa svojih učitelja, niti priklonih uho onima što me poučavahu. ¹⁴ I umalo ne zapadoh u
 svako zlo, usred zbora i zajednice!" ¹⁵ Pij vodu iz svoje nakapnice i onu što teče iz tvoga studenca.
¹⁶ Moraju li se tvoji izvori razlijevati i tvoji potoci teći ulicama? ¹⁷ Nego neka oni budu samo
 tvoji, a ne i tuđinaca koji su uza te. ¹⁸ Neka je blagoslovljen izvor tvoj i raduj se sa ženom svoje
 mladosti: ¹⁹ neka ti je kao mila košuta i ljupka gazela, neka te grudi njene opajaju u svako doba,
 njezina ljubav zatravljuje bez prestanka! ²⁰ TÓa zašto bi se, sine moj, zanosio preljubnicom i grlio
 tuđinki njedra? ²¹ Jer pred Jahvinim su očima čovjekovi putovi i on motri sve njegove staze.
²² Opakoga će uhvatiti njegova zloća i sapet će ga užad njegovih grijeha. ²³ Umrijet će jer nema
 pouke, propast će zbog svoje goleme gluposti.

Chapter 6

¹ Sine moj, kad jamčiš bližnjemu svojem i daš svoju ruku drugome, ² vezao si se vlastitim
 usnama, uhvatio se riječima svojih usta; ³ učini onda ovo, sine moj: oslobodi se! Jer si dopao u
 ruke bližnjemu svojem; idi, baci se preda nj i salijeći bližnjega svoga. ⁴ Ne daj sna svojim očima
 ni drijema svojim vjeđama; ⁵ otmi se kao gazela iz mreže i kao ptica iz ruku ptičaru. ⁶ Idi k mravu,
 lijenčino, promatraj njegove pute i budi mudar: ⁷ on nema vođe, nadzornika, ni nadstojnika, ⁸ ljeti
 se sebi brine za hranu i prikuplja jelo u doba žetve. ⁹ A ti, dokle ćeš, lijenčino, spavati? Kad ćeš
 se dići oda sna svoga? ¹⁰ Još malo odspavaj, još malo odrijemaj, još malo podvij ruke za počinak
¹¹ i doći će tvoje siromaštvo kao skitač i tvoja oskudica kao oružanik. ¹² Nevaljalac i opak čovjek
 hodi s lažljivim ustima; ¹³ namiguje očima, lupka nogama, pokazuje prstima; ¹⁴ prijevare su mu
 u srcu, snuje zlo u svako doba, zameće svađe. ¹⁵ Zato će mu iznenada doći propast, i učas će se
 slomiti i neće mu biti lijeka. ¹⁶ Šest je stvari koje Gospod mrzi, a sedam ih je gnusoba njegovu

¹⁷ biau: ohole oèi, lažljiv jezik, ruke koje proljevaju krv nevinu, ¹⁸ srce koje smišlja grešne misli,
¹⁹ noge koje hitaju na zlo, lažan svjedok koji širi laži, i èovjek koji zameæe svaðe meðu braæom.
²⁰ Sine moj, èuvaj zapovijedi oca svoga i ne odbacuj nauka matere svoje. ²¹ Priveži ih sebi na srce
zauvijek, ovij ih oko svoga grla; ²² da te vode kada hodiš, da te èuvaju kada spavaš i da te
razgovaraju kad se probudiš. ²³ Jer je zapovijed svjetiljka, pouka je svjetlost, opomene stege put
su života; ²⁴ da te èuvaju od zle žene, od laskava jezika tuðinke. ²⁵ Ne poželi u svom srcu njezine
ljepote i ne daj da te osvoji trepavicama svojim, ²⁶ jer bludnici dostaje i komad kruha, dok
preljubnica lovi dragocjeni život. ²⁷ Može li tko nositi ogranj u njedrima a da mu se odjeæa ne
upali? ²⁸ Može li tko hoditi po živom ugljeglju a svojih nogu da ne ožeže? ²⁹ Tako biva onomu
tko ide k ženi svoga bližnjega: neæe ostati bez kazne tko god se nje dotakne. ³⁰ Ne sramote li
lupeža sve ako je krao da gladan utoli glad: ³¹ uhvaæen, on sedmerostruko vraæa i plaæa svim
imanjem kuæe svoje. ³² Nerazuman je, dakle, tko se upušta s preljubnicom; dušu svoju gubi koji
tako èini. ³³ Bruke i sramote dopada i rug mu se nikad ne briše. ³⁴ Jer bijesna je ljubomornost u
muža: on ne zna za milost u osvetni dan; ³⁵ ne pristaje ni na kakav otkup i ne prima ma kolike mu
darove dao.

Chapter 7

¹ Èuvaj, sine, rijeèi moje i pohrani moje zapovijedi kod sebe. ² Èuvaj moje zapovijedi, i bit
æeš živ, i nauk moj kao zjenicu oka svoga. ³ Priveži ih sebi na prste, upiši ih na ploèi srca svoga;
⁴ reci mudrosti: "Moja si sestra" i razboritost nazovi "sestriènom", ⁵ da te èuva od žene preljubnice,
od tuðinke koja laskavo govori. ⁶ Kad bijah jednom na prozoru svoje kuæe i gledah van kroz
rešetku, ⁷ vidjeh meðu lakovjernima, opazih meðu momcima nerazumna mladiæa: ⁸ prolazio je
ulicom kraj njezina ugla i koracao putem k njezinoj kuæi ⁹ u sumraku između dana i veèeri kad se
hvata noæna tmina; ¹⁰ i gle, susrete ga žena, bludno odjevena i s prijevarom u srcu. ¹¹ Jogunasta

bijaše i razuzdana, noge joj se nisu mogle u kuæi zadržati; ¹² bila je èas na ulici, èas na trgovima
 i vrebala kod svakog ugla; ¹³ i uhvati ga i poljubi i reèe mu bezobrazna lica: ¹⁴ "Bila sam dužna
 žrtvu prièesnicu, i danas izvrših svoj zavjet; ¹⁵ zato sam ti izašla u susret, da te tražim, i nađoh te.
¹⁶ Svoju sam postelju nastrla sagovima, vezenim pokrivaèima misirskim; ¹⁷ svoj sam krevet
 namirisala smirnom, alojem i cimetom. ¹⁸ Hajde da se opijamo nasladom do jutra i da se radujemo
 užitcima ljubavi. ¹⁹ Jer muža mi nema kod kuæe: otišao je na dalek put; ²⁰ uzeo je sa sobom novèani
 tobolac; a vratit æe se kuæi tek o uštapu." ²¹ Tako ga zavede svojim viènim nagovorom, odvuèe
 ga svojim glatkim usnama. ²² I ludo on pođe za njom, kao što vol ide na klaonicu i kao što jelen
 zapleten u mrežu èeka ²³ dok mu strijela ne probije jetra, i kao ptica što ulijeæe u zamku, i ne
 znajuæi da æe ga to života stajati. ²⁴ Zato me, sine moj, poslušaj i èuj rijeèi mojih usta. ²⁵ Nek' ti
 srce ne zastranjuje na njezine putove i ne lutaj po njezinim stazama. ²⁶ Jer je mnoge smrtno ranila
 i oborila, i mnogo je onih što ih je pobila. ²⁷ U Podzemlje vode putovi kroz njenu kuæu, dolje u
 odaje smrti.

Chapter 8

¹ Ne propovijeda li mudrost i ne diže li razboritost svoj glas? ² Navrh brda, uza cestu, na
 raskršæima stoji, ³ kod izlaza iz grada, kraj ulaznih vrata, ona glasno vièe: ⁴ "Vama, o ljudi,
 propovijedam i upravljam svoj glas sinovima ljudskim. ⁵ Shvatite mudrost, vi neiskusni, a vi
 nerazumni, urazumite srce. ⁶ Slušajte, jer æu zboriti o važnim stvarima, i moje æe usne otkriti što
 je pravo. ⁷ Jer moje nepce zbori istinu i zloæa je mojim usnama mrska. ⁸ Sve su rijeèi mojih usta
 praviène, u njima nema ništa ni krivo ni prijetvorno. ⁹ Sve su one jasne razboritomu i pravedne
 onomu tko je stekao spoznaju. ¹⁰ Primajte radije moju pouku no srebro i znanje požudnije od zlata.
¹¹ Jer mudrost je vrednija od biserja i nikakve se dragocjenosti ne mogu porediti s njom. ¹² Ja,
 mudrost, boravim s razboritošæu i posjedujem znanje umna djelovanja. ¹³ Strah Gospodnji mržnja

je na zlo. Oholost, samodostatnost, put zloæe i usta puna laži - to ja mrzim. ¹⁴ Moji su savjet i
 razboritost, ja sam razbor i moja je jakost. ¹⁵ Po meni kraljevi kraljuju i velikaši dijele pravdu.
¹⁶ Po meni knezuju knezovi i odliènici i svi suci zemaljski. ¹⁷ Ja ljubim one koji ljube mene i nalaze
 me koji me traže. ¹⁸ U mene je bogatstvo i slava, postojano dobro i pravednost. ¹⁹ Moj je plod
 bolji od èista i žežena zlata i moj je prihod bolji od èistoga srebra. ²⁰ Ja kroèim putem pravde, sred
 praviènih staza, ²¹ da dadem dobra onima koji me ljube i napunim njihove riznice. ²² Jahve me
 stvori kao poèelo svoga djela, kao najraniji od svojih èina, u pradoba; ²³ oblikovana sam još od
 vjeènosti, odiskona, prije nastanka zemlje. ²⁴ Rodih se kad još nije bilo pradubina, dok nije bilo
 izvora obilnih voda. ²⁵ Rodih se prije nego su utemeljene gore, prije brežuljaka. ²⁶ Kad još ne
 bijaše naèinio zemlje, ni poljana, ni poèetka zemaljskom prahu; ²⁷ kad je stvarao nebesa, bila sam
 nazoèna, kad je povlaèio krug na licu bezdana. ²⁸ Kad je u visini utvrđivao oblake i kad je odredio
 snagu izvoru pradubina; ²⁹ kad je postavljao moru njegove granice da mu se vode ne preliju preko
 obala, kad je polagao temelje zemlji, ³⁰ bila sam kraj njega, kao graditeljica, bila u radosti, iz dana
 u dan, igrajuæi pred njim sve vrijeme: ³¹ igrala sam po tlu njegove zemlje, i moja su radost djeca
 èovjekova. ³² Tako, djeco, poslušajte me, blago onima koji èuvaju moje putove. ³³ Poslušajte
 pouku - da steèete mudrost i nemojte je odbaciti. ³⁴ Blago èovjeku koji me sluša i bdi na mojim
 vratima svaki dan i koji èuva do vratnike moje. ³⁵ Jer tko nalazi mene, nalazi život i stjeèe milost
 od Jahve. ³⁶ A ako se ogriješi o mene, udi svojoj duši: svi koji mene mrze ljube smrt."

Chapter 9

¹ Mudrost je sazidala sebi kuæu, i otesala sedam stupova. ² Poklala je svoje klanice, pomiješala
 svoje vino i postavila svoj stol. ³ Poslala je svoje djevojke da objave svrh gradskih visina: ⁴ "Tko
 je neiskus, neka se svrati ovamo!" A nerazumnima govori: ⁵ "Hodite, jedite od mojega kruha i
 pijte vina koje sam pomiješala. ⁶ Ostavite ludost, da biste živjeli, i hodite putem razboritosti."

7 Tko pouèava podrugljivca, prima pogrdu, i tko prekora opakoga, prima ljagu. 8 Ne kori podsmjevaèa, da te ne zamrzi; kori mudra, da te zavoli. 9 Pouèi mudroga, i bit æe još mudriji; uputi pravednoga, i uveæat æe se njegovo znanje. 10 Gospodnji strah poèetak je mudrosti, a razboritost je spoznaja Presvetog. 11 "Po meni ti se umnožavaju dani i množe ti se godine života. 12 Ako si mudar, sebi si mudar; budeš li podsmjevaè, sam æeš snositi." 13 Gospoða ludost puna je strasti, prosta je i ne zna ništa. 14 I sjedi na vratima svoje kuæe na stolici, u gradskim visinama, 15 te poziva one koji prolaze putem, koji ravno idu svojim stazama: 16 "Tko je neiskus, neka se svrati ovamo!" I nerazumnomu govori: 17 "Kradena je voda slatka i ugodno je potajno jesti kruh." 18 A on ne zna da su Sjene ondje, da uzvanici njezini poèivaju u Podzemlju.

Chapter 10

1 Mudar sin veseli oca, a lud je sin žalost majci svojoj. 2 Ne koristi krivo steèeno blago, dok pravednost izbavlja od smrti. 3 Ne dopušta Jahve da gladauje duša pravednika, ali odbija pohlepu opakih. 4 Lijena ruka osiromašuje èovjeka, a marljiva ga obogaæuje. 5 Tko sabira ljeti, razuman je sin, a tko hrèe o žetvi, navlaèi sramotu. 6 Blagoslovi su nad glavom pravedniku, a usta opakih kriju nasilje. 7 Pravednikov je spomen blagoslovljen, a opakom se ime proklinje. 8 Tko je mudra srca, prima zapovijedi, dok brbljava luda propada. 9 Tko nedužno živi, hodi bez straha, a tko ide krivim putovima, poznat æe se. 10 Tko žmirka okom, zadaje tugu, a tko ludo zbori, propada. 11 Pravednikova su usta izvor života, a opakomu usta kriju nasilje. 12 Mržnja izaziva svaðu, a ljubav pokriva sve pogreške. 13 Na usnama razumnoga nalazi se mudrost, a batina je za leða nerazumna èovjeka. 14 Mudri kriju znanje, a luðakova su usta blizu propasti. 15 Blago je bogatomu tvrdi grad, a ubogima je propast njihovo siromaštvo. 16 Pravednik priraðuje za život, a opaki priraðuje za grijeh. 17 Tko se naputka drži, na putu je života, a zabluda tko se na ukor ne osvræe. 18 Lažljive usne kriju mržnju, a tko klevetu širi, bezuman je! 19 Obilje rijeèi ne biva bez grijeha,

a tko zauzdava svoj jezik, razuman je. ²⁰ Pravednikov je jezik odabrano srebro, a razum opakoga malo vrijedi. ²¹ Pravednikove su usne hrana mnogima, a luđaci umiru s ludosti svoje. ²² Gospodnji blagoslov obogaćuje i ne prati ga nikakva muka. ²³ Bezumniku je radost učiniti sramotno djelo, a razumno čovjeku biti mudar. ²⁴ Čega se opaki boji, ono će ga stići, a pravednička se želja ispunjava. ²⁵ Kad oluja prohuja, opakoga nestane, a pravednik ima temelj vječni. ²⁶ Kakav je ocat zubima i dim očima, takav je ljenivac onima koji ga šalju. ²⁷ Strah Gospodnji umnaža dane, a opakima se prekraćuju godine. ²⁸ Pravedničko je ufanje puno radosti, a opakima je nada uprazno. ²⁹ Gospodnji je put okrilje bezazlenu, a propast onima koji čine zlo. ³⁰ Pravednik se neće nikad pokolebati, a opakih će nestati s lica zemlje. ³¹ Pravednikova usta rađaju mudročau, a opak jezik čupa se s korijenom. ³² Pravednikove usne znaju što je milo, dok usta opakih poznaju zloau.

Chapter 11

¹ Lažna je mjera mrska Jahvi, a puna mjera mila mu je. ² S ohološau dolazi sramota, a u smjernih je mudrost. ³ Pravednike vodi nevinost njihova, a bezbožnike upropašauje njihova opačina. ⁴ Ne pomaže bogatstvo u dan Božje srdžbe, a pravednost izbavlja od smrti. ⁵ Nedužnomu pravda njegova put utire, a zao propada od svoje zloae. ⁶ Poštene izbavlja pravda njihova, a bezbožnici se hvataju u svoju lakomost. ⁷ Kad zao čovjek umre, nada propada i ufanje u imetak ruši se. ⁸ Pravednik se od tjeskobe izbavlja, a opaki dolazi na mjesto njegovo. ⁹ Bezbožnik ustima ubija svoga bližnjega, a pravednici se izbavljaju znanjem. ¹⁰ Sa sreće pravedničke grad se raduje i klikuje zbog propasti opakoga. ¹¹ Blagoslovom pravednika grad se diže, a ustima opakih razara se. ¹² Nerazumnik prezire svoga bližnjega, dok čovjek uman šuti. ¹³ Tko s klevetom hodi, otkriva tajnu, a čovjek pouzdana duha čuva se. ¹⁴ Gdje vodstva nema, narod propada, jer spasenje je u mnogim savjetnicima. ¹⁵ Veoma zlo prolazi tko jamči za drugoga, a bez straha je tko mrzi na jamstvo. ¹⁶ Ljupka žena stječe slavu, a jaki muževi bogatstvo. ¹⁷ Dobroćiv čovjek sam sebi

dobro èini, a okrutnik muèi vlastito tijelo. ¹⁸ Opak èovjek pribavlja isprazan dobitak, a tko sije
 pravdu, ima sigurnu nagradu. ¹⁹ Tko je èvrst u pravednosti, ide u život, a tko za zlom trèi, na smrt
 mu je. ²⁰ Mrski su Jahvi srcem opaki, a mili su mu životom savršeni. ²¹ Zaista, zao èovjek neæe
 proæi bez kazne, a rod æe se pravednièki izbaviti. ²² Zlatan je kolut na rilu svinjskom: žena lijepa,
 a bez razuma. ²³ Pravednièka je želja samo na sreæu, a nada je opakih prolazna. ²⁴ Tko dijeli
 obilato, sve više ima, a tko škrtari, sve je siromašniji. ²⁵ Podašna duša nalazi okrepu, i tko napaja
 druge, sam æe se napojiti. ²⁶ Tko ne da žita, kune ga narod, a blagoslov je nad glavom onoga koji
 ga prodaje. ²⁷ Tko traži dobro, nalazi milost, a tko za zlom ide, ono æe ga snaæi. ²⁸ Tko se uzda
 u bogatstvo, propada, a pravednici uspijevaju kao zeleno lišæe. ²⁹ Tko vlastitu kuæu zapusti, vjetar
 žanje, a luđak je sluga mudromu. ³⁰ Plod je pravednikov drvo života, i mudrac je tko predobiva
 žive duše. ³¹ Ako se pravedniku plaæa na zemlji, još æe se više opakomu i grešniku.

Chapter 12

¹ Tko ljubi pouku, ljubi znanje, a tko mrzi ukor, lud je. ² Dobar dobiva milost od Jahve, a
 podmukao osudu. ³ Zloæom se èovjek ne utvrđuje, a korijen se pravedniku ne pomiæe. ⁴ Kreposna
 je žena vijenac mužu svojemu, a sramotna mu je kao gnjilež u kostima. ⁵ Pravednièke su misli
 praviène, spletke opakih prijeverne. ⁶ Rijeèi opakih pogubne su zamke, a pravedne izbavljaju usta
 njihova. ⁷ Opaki se ruše i nema ih više, a kuæa pravednika ostaje. ⁸ Èovjek se hvali po oštrini svoga
 razuma, a prezire se tko je opak srcem. ⁹ Bolje je biti malen i imati samo jednog slugu nego se
 hvastati a nemati ni kruha. ¹⁰ Pravednik pazi i na život svog živinèeta, dok je opakomu srce okrutno.
¹¹ Tko obrađuje svoju zemlju, sit je kruha, a tko trèi za ništavilom, nerazuman je. ¹² Èežnja je
 opakoga mreža od zala, a korijen pravednika daje ploda. ¹³ Opakomu je zamka grijeh njegovih
 usana, a pravednik se izbavlja od tjeskobe. ¹⁴ Od ploda svojih usta nasitit æe se svatko obilno, a
 ono što je rukama uèinio vratit æe mu se. ¹⁵ Luđaku se èini pravim njegov put, a mudar èovjek

¹⁶ sluša savjete. ¹⁷ Luđak odmah odaje svoj bijes, a pametan pokriva sramotu. ¹⁸ Tko govori istinu, otkriva što je pravo, a lažljiv svjedok prijevaru. ¹⁹ Nesmotren govori kao da mačem probada, a jezik je mudrih iscjeljenje. ²⁰ Istinita usta traju dovijeka, a lažljiv jezik samo za èas. ²¹ Prijevara je u srcu onih koji snuju zlo, a veselje u onih koji dijele miroljubive savjete. ²² Pravednika ne stiže nikakva nevolja, a opaki u zlu grcaju. ²³ Mрске su Jahvi usne lažljive, a mili su mu koji zборе istinu. ²⁴ Promišljen èovjek prikriva svoje znanje, a srce bezumnièko razglašuje svoju ludost. ²⁵ Marljiva ruka vlada, a nemar vodi u podložnost. ²⁶ Briga u srcu pritiskuje èovjeka, a blaga rijeè veseli ga. ²⁷ Pravednik vodi svojeg prijatelja, a opake zavodi njihov put. ²⁸ Nemaran ne ulovi svoje lovine, a marljivost je èovjeku blago dragocjeno. ²⁹ Na stazi pravice stoji život i na njezinu putu nema smrti.

Chapter 13

¹ Mudar sin sluša napatuk oèev, a podsmjevaè ne sluša ukora. ² Od ploda usta svojih uživa èovjek sreæu, a srce je nevjernika puno nasilja. ³ Tko èuva usta svoja, èuva život svoj, a tko nesmotreno zbori, o glavu mu je. ⁴ Uzaludna je žudnja lijenèine, a ispunit æe se želja marljivih. ⁵ Pravednik mrzi na lažljivu rijeè, a opaki goji mržnju i sramotu. ⁶ Pravda èuva pobožna, a opake grijeh obara. ⁷ Netko se gradi bogatim, a ništa nema, netko se gradi siromašnim, a ima veliko bogatstvo. ⁸ Otkup života bogatstvo je èovjeku; a siromah ne sluša opomene. ⁹ Svjetlost pravednièka blistavo sja, a svjetiljka opakih gasi se. ¹⁰ Oholost rađa samo svađu, a mudrost je u onih koji primaju savjet. ¹¹ Naglo steèeno bogatstvo išèezava, a tko sabire pomalo, biva bogat. ¹² Predugo oèekivanje ubija srce, a ispunjena želja drvo je života. ¹³ Tko rijeè prezire, taj propada, a tko poštiva zapovijedi, plaæu dobiva. ¹⁴ Pouka mudraèeva izvor je životni, ona izbavlja od zamke smrti. ¹⁵ Uvid u dobro pribavlja milost, a put bezbožnika hrapav je. ¹⁶ Svatko pametan djeluje promišljeno, a bezumnik se hvališe svojom ludošæu. ¹⁷ Zao glasnik zapada u zlo, a vjeran poslanik donosi spasenje.

18 Siromaštvo i sramota onomu tko odbija pouku, a tko ukor prima, doæi æe do èasti. 19 Slatka je duši ispunjena želja, a bezumnicima je mrsko kloniti se oda zla. 20 Druži se s mudrima, i postat æeš mudar, a tko se drži bezumnika, postaje opak. 21 Grešnika progoni zlo, a dobro je nagrada pravednima. 22 Valjan èovjek ostavlja baštinu unucima, a bogatstvo se grešnikovo èuva pravedniku. 23 Izobilje je hrane na krèevini siromaškoj, a ima i tko propada s nepravde. 24 Tko štedi šibu, mrzi na sina svog, a tko ga ljubi, na vrijeme ga opominje. 25 Pravednik ima jela do sitosti, a trbuh opakih poznaje oskudicu.

Chapter 14

1 Ženska mudrost sagradi kuæu, a ludost je rukama razgrađuje. 2 Tko živi s poštenjem, boji se Jahve, a tko ide stranputicom, prezire ga. 3 U luđakovim je ustima šiba za oholost njegovu, a mudre štite vlastite usne. 4 Gdje nema volova, prazne su jasle, a obilna je žetva od snage bikove. 5 Istinit svjedok ne laže, a krivi svjedok širi laž. 6 Podsmjevaè traži mudrost i ne nalazi je, a razumni lako dolazi do znanja. 7 Idi od èovjeka bezumna jer neæeš upoznati usne što zbore znanje. 8 Mudrost je pametna èovjeka u tom što pazi na svoj put, a bezumnièka ludost prijevara je. 9 Luđacima je grijeh šala, a milost je Božja s poštenima. 10 Srce poznaje svoj jad, i veselje njegovo ne može dijeliti nitko drugi. 11 Dom opakih propast æe, a šator æe pravednika procvasti. 12 Neki se put uèini èovjeku prav, a na koncu vodi k smrti. 13 I u smijehu srce osjeæa bol, a poslije veselja dolazi tuga. 14 Otpadnik se siti svojim prestupcima, a dobar èovjek svojim radom. 15 Glupan vjeruje svakoj rijeçi, a pametan pazi na korak svoj. 16 Mudar se boji i oda zla se uklanja, a bezuman se raspaljuje i bez straha je. 17 Nagao èovjek èini ludosti, a razborit ih podnosi. 18 Glupaci baštine ludost, a mudre ovjenèava znanje. 19 Zli padaju nièice pred dobrima i opaki pred vratima pravednikovim. 20 I svom prijatelju mrzak je siromah, a bogataš ima mnogo ljubitelja. 21 Griješi tko prezire bližnjega svoga, a blago onomu tko je milostiv ubogima. 22 Koji snuju zlo, ne hode li

stranputicom, a zar nisu dobrota i vjernost s onima koji snuju dobro? ²³ U svakom trudu ima
 probitka, a pusto brbljanje samo je na siromaštvo. ²⁴ Mudrima je vijenac bogatstvo njihovo, a
 bezumnima kruna - njihova ludost. ²⁵ Istinit svjedok izbavlja duše, a tko laži širi, taj je varalica.
²⁶ U strahu je Gospodnjem veliko pouzdanje i njegovim je sinovima utočište. ²⁷ Strah Gospodnji
 izvor je života: on izbavlja od zamke smrti. ²⁸ Mnoštvo je naroda ponos kralju, a bez puka knez
 propada. ²⁹ Tko se teško srdi, velike je razboritosti, a nabusit duhom pokazuje ludost. ³⁰ Mirno
 je srce život tijelu, a ljubomor je gnjilež u kostima. ³¹ Tko tlači siromaha huli na stvoritelja, a časti
 ga tko je milostiv ubogomu. ³² Opaki propada zbog vlastite pakosti, a pravednik i u samoj smrti
 nalazi utočište. ³³ U razumnu srcu mudrost poeiva, a što je u bezumnome, to se i pokaže.
³⁴ Pravednost uzvisuje narod, a grijeh je sramota pucima. ³⁵ Kralju je mio razborit sluga, a na
 sramotna se srdi.

Chapter 15

¹ Blag odgovor ublažava jarost, a riječ osorna uvećava srdžbu. ² Jezik mudrih ljudi proslavlja
 znanje, a usta bezumnih prosipaju ludost. ³ Oči su Jahvine na svakome mjestu i budno motre i zle
 i dobre. ⁴ Blaga je besjeda drvo života, a pakosna je rana duhu. ⁵ Luđak prezire pouku oca svog,
 a tko ukor prima, pametno èini. ⁶ U pravednikovoj je kući mnogo blaga, a opaki zarađuje propast
 svoju. ⁷ Usne mudrih siju znanje, a srce je bezumnika nepostojano. ⁸ Žrtva opakog mrska je Jahvi,
 a mila mu je molitva pravednika. ⁹ Put opakih Jahvi je mrzak, a mio mu je onaj koji ide za pravicom.
¹⁰ Oštra kazna èeka onog tko ostavlja pravi put, a umrijet æe tko mrzi ukor. ¹¹ I Šeol i Abaddon
 stoje pred Jahvom, a nekmoli srca sinova ljudskih. ¹² Podsmjevaè ne ljubi onog tko ga kori: on se
 ne druži s mudrima. ¹³ Veselo srce razvedrava lice, a bol u srcu tjeskoba je duhu. ¹⁴ Razumno
 srce traži znanje, a bezumnièka se usta bave ludošæu. ¹⁵ Svi su dani bijednikovi zli, a komu je srce
 sretno, na gozbi je bez prestanka. ¹⁶ Bolje je malo sa strahom Gospodnjim nego veliko blago i s

¹⁷ njime nemir. Bolji je obrok povrća gdje je ljubav nego od utovljena vola gdje je mržnja.
¹⁸ Gnjevljiv èovjek zameće svađu, a ustrpljiv utišava raspru. ¹⁹ Put je ljenivèev kao glogov trnjak,
²⁰ a utrta je staza pravednika. Mudar sin veseli oca, a bezumnik prezire majku svoju. ²¹ Ludost je
 veselje nerazumnomu, a razuman èovjek pravo hodi. ²² Ne uspijevaju nakane kad nema vijećanja,
 a ostvaruju se gdje je mnogo savjetnika. ²³ Èovjek se veseli odgovoru usta svojih, i rijeè u pravo
 vrijeme - kako je ljupka! ²⁴ Razumnu èovjeku put života ide gore, da izmakne carstvu smrti koje
 je dolje. ²⁵ Jahve ruši kuću oholima, a postavlja među udovici. ²⁶ Mрске su Jahvi zle misli, a
 dobrotive rijeèi mile su mu. ²⁷ Tko se grabežu oda, razara svoj dom, a tko mrzi mito, živjet će.
²⁸ Pravednikovo srce smišlja odgovor, a opakomu usta govore zlobom. ²⁹ Daleko je Jahve od
 opakih, a uslišava molitvu pravednih. ³⁰ Bistar pogled razveseli srce i radosna vijest oživi kosti.
³¹ Uho koje poslušá spasonosan ukor prebiva među mudracima. ³² Tko odbaci pouku, prezire
 vlastitu dušu, a tko poslušá ukor, stječe razboritost. ³³ Strah je Gospodnji škola mudrosti, jer pred
 slavom ide poniznost.

Chapter 16

¹ Èovjek snuje u srcu, a od Jahve je što će jezik odgovoriti. ² Èovjeku se svi njegovi putovi
 èine èisti, a Jahve ispituje duhove. ³ Prepusti Jahvi svoja djela, i tvoje će se namisli ostvariti.
⁴ Jahve je sve stvorio u svoju svrhu, pa i opakoga za dan zli. ⁵ Mrzak je Jahvi svatko ohola duha:
 takav zaista ne ostaje bez kazne. ⁶ Ljubavlju se i vjernošću pomiruje krivnja, i strahom se
 Gospodnjim uklanja zlo. ⁷ Kad su Jahvi mili putovi èovjeèji, i neprijatelje njegove miri s njim.
⁸ Bolje je malo s pravednošću nego veliki dohoci s nepravdom. ⁹ Srce èovjeèje smišlja svoj put,
 ali Jahve upravlja korake njegove. ¹⁰ Proroèanstvo je na usnama kraljevim: u osudi se njegova
 usta neće ogriješiti. ¹¹ Mjere i tezulje pripadaju Jahvi; njegovo su djelo i svi utezi. ¹² Msrko je
 kraljevima poèiniti opaèinu, jer se pravdom utvrđuje prijestolje. ¹³ Mile su kraljevima usne pravedne

i oni ljube onog koji govori pravo. ¹⁴ Jarost je kraljeva vjesnik smrti ali je mudar èovjek ublaži.
¹⁵ U kraljevu je vedru licu život, i njegova je milost kao oblak s kišom proljetnom. ¹⁶ Probitaènije
 je steæi mudrost nego zlato, i stjecati razbor dragocjenije je nego srebro. ¹⁷ Životni je put pravednih:
 kloniti se zla, i tko pazi na svoj put, èuva život svoj. ¹⁸ Pred slomom ide oholost i pred padom
 uznositost. ¹⁹ Bolje je biti krotak s poniznima nego dijeliti plijen s oholima. ²⁰ Tko pazi na rijeè,
 nalazi sreæu, i tko se uzda u Jahvu, blago njemu. ²¹ Mudar srcem naziva se razumnim i prijazne
 usne uveæavaju znanje. ²² Izvor je životni razum onima koji ga imaju, a ludima je kazna njihova
 ludost. ²³ Mudraèev duh urazumljuje usta njegova, na usnama mu znanje umnožava. ²⁴ Saæe meda
 rijeèi su ljupke, slatke duši i lijek kostima. ²⁵ Neki se put èini èovjeku prav, a na kraju vodi k smrti.
²⁶ Radnikova glad radi za nj; jer ga tjeraju usta njegova. ²⁷ Bezoènik pripravlja samo zlo i na
 usnama mu je oganj plameni. ²⁸ Himben èovjek zameæe svaðu i klevetnik razdor meðu prijatelje.
²⁹ Nasilnik zavodi bližnjega svoga i navodi ga na rðav put. ³⁰ Tko oèima namiguje, himbu smišlja,
 a tko usne stišæe, veæ je smislio pakost. ³¹ Sijede su kose prekrasna kruna, nalaze se na putu
 pravednosti. ³² Tko se teško srdi, bolji je od junaka, i tko nad sobom vlada, bolji je od osvojitelja
 grada. ³³ U krilo plašta baca se kocka, ali je od Jahve svaka odluka.

Chapter 17

¹ Bolji je zalogaj suha kruha s mirom nego sa svaðom kuæa puna žrtvene peèenke. ² Razuman
 sluga vlada nad sinom sramotnim i s braæom æe dijeliti baštinu. ³ Taljika je za srebro i peæ za
 zlato, a srca iskušava Jahve sam. ⁴ Zloèinac rado sluša usne prijeverne, i lažac spremno prisluškuje
 pogubnu jeziku. ⁵ Tko se ruga siromahu, podruguje se Stvoritelju njegovu, i tko se veseli nesreæi,
 ne ostaje bez kazne. ⁶ Unuci su vijenac starcima, a sinovima ures oci njihovi. ⁷ Ne dolikuje budali
 uzvišena besjeda, a još manje odlièniku usne lažljive. ⁸ Dar je èarobni kamen u oèima onoga koji
 ga daje: kamo se god okrene, uspijeva. ⁹ Tko prikriva prijestup, traži ljubav, a tko glasinu širi,

razgoni prijatelje. ¹⁰ Razumna se ukor jaèe doima nego bezumna stotina udaraca. ¹¹ Opak èovjek
 ide samo za zlom, ali se okrutan glasnik šalje na nj. ¹² Bolje je nabasati na medvjedicu kojoj
 ugrabiše mlade nego na bezumnika u njegovoj ludosti. ¹³ Tko dobro zlom uzvraæa neæe ukloniti
 nesreæu od doma svojeg. ¹⁴ Zametnuti svaðu isto je kao pustiti poplavu: stoga prije nego svaða
 izbije, udalji se! ¹⁵ Tko opravdava krivoga i tko osuðuje pravoga, obojica su mrski Jahvi. ¹⁶ Èemu
 novac u ruci bezumnomu? Da njime mudrost kupi, kad nema razbora! ¹⁷ Prijatelj ljubi u svako
 vrijeme, a u nevolji i bratom postaje. ¹⁸ Nerazuman èovjek daje ruku i jamèi pred svojim bližnjim.
¹⁹ Grijeh ljubi tko ljubi svaðu, i tko visoko diže svoja vrata, traži propast. ²⁰ Opak srcem ne nalazi
 sreæe, i komu je jezik zao, zapada u nesreæu. ²¹ Tko rodi bezumna, na tugu mu je; a nije veseo ni
 otac budale. ²² Veselo je srce izvrstan lijek, a neveseo duh suši kosti. ²³ Opaki prima dar iz njedara
 da bi iskrivio putove pravici. ²⁴ Razuman ima mudrost pred sobom, a bezumniku su oèi na kraj
 zemlje. ²⁵ Briga je ocu bezuman sin i žalost roditeljki svojoj. ²⁶ Ne valja kaŕnjavati pravednika,
 a nije pravo ni tuæi odliènike. ²⁷ Tko usteže svoje rijeèi, razumije mudrost, i razuman je èovjek
 mirna duha. ²⁸ I luðak se smatra mudrim kada šuti i razumnim kad susteže svoje usne.

Chapter 18

¹ Vlastitoj poŕudi popušta onaj tko zastranjuje, i svaða se usprkos svakom razboru.
² Bezumnomu nije mio razum; stalo mu je dati srcu oduška. ³ Kad dolazi opaèina, dolazi i prezir i
 bruka sa sramotom. ⁴ Duboke su vode rijeèi iz usta neèijih, izvor mudrosti bujica što se razlijeva.
⁵ Ne valja se obazirati na opaku osobu, da se pravedniku nanese nepravda na sudu. ⁶ Bezumnikove
 se usne upuštaju u svaðu i njegova usta izazivlju udarce. ⁷ Bezumnomu su propast vlastita usta i
 usne su mu zamka životu. ⁸ Klevetnikove su rijeèi kao poslastice: spuštaju se u dno utrobe. ⁹ Tko
 je nemaran u svom poslu, brat je onomu koji rasipa. ¹⁰ Tvrda je kula ime Jahvino: njemu se
 pravednik utjeèe i nalazi utoèišta. ¹¹ Bogatstvo je bogatašu njegova tvrðava i kao visok zid u mašti

njegovoj. ¹² Pred slomom se oholi srce èovjeèje, a pred slavom ide poniznost. ¹³ Tko odgovara
 prije nego što sasluša, na ludost mu je i sramotu. ¹⁴ Kad je èovjek bolestan, njegov ga duh podiže,
 a ubijen duh tko æe podiæi? ¹⁵ Razumno srce stjeèe znanje i uho mudrih traži znanje. ¹⁶ Dar
 èovjeku otvara put i vodi ga pred velikaše. ¹⁷ Prvi je pravedan u svojoj parnici, a kad dođe njegov
 protivnik, opovrgne ga. ¹⁸ Ždrijeb poravna svađe, pa i meðu moænicima odluèuje. ¹⁹ Uvrijeđen
 brat jaèi je od tvrda grada i svađe su kao prijevornice na tvrðavi. ²⁰ Svatko siti trbuh plodom usta
 svojih, nasiæuje se rodnom usana svojih. ²¹ Smrt i život u vlasti su jeziku, a tko ga miluje, jede od
 ploda njegova. ²² Tko je našao ženu, našao je sreæu i stekao milost od Jahve. ²³ Ponizno moleæi
 govori siromah, a grubo odgovara bogataš. ²⁴ Ima prijatelja koji vode u propast, a ima i prijatelja
 privrženijih od brata.

Chapter 19

¹ Bolji je siromah koji živi u nedužnosti nego èovjek opakih usana i k tomu bezuman. ² Revnost
 bez razboritosti nije dobra, i tko brzo hoda, spotièe se. ³ Ludost èovjeku kvvari život, a srce mu se
 ljuti na Jahvu! ⁴ Bogatstvo pribavlja mnoge prijatelje, a siromaha i njegov prijatelj ostavlja. ⁵ Lažljiv
 svjekok ne ostaje bez kazne, i tko širi laži, neæe uteæi. ⁶ Mnogi laskaju licu odliènikovu i svatko
 je prijatelj èovjeku darežljivu. ⁷ Na siromaha mrze sva braæa njegova, još više se udaljuju od njega
 prijatelji njegovi: on hlepi za dobrim rijeèima, ali ih ne nalazi! ⁸ Tko stjeèe razboritost, ljubi sebe,
 a tko èuva razum, nalazi sreæu. ⁹ Lažljiv svjedok ne ostaje bez kazne, i tko širi laži, propada. ¹⁰ Ne
 dolikuje bezumnomu živjeti raskošno, a još manje služi vlast nad knezovima. ¹¹ Um èovjeka usteže
 od srdžbe, a èast mu je oprostiti krivicu. ¹² Kraljev je gnjev kao rika lavlja, a njegova milost kao
 rosa bilju. ¹³ Nesreæa je ocu svojemu bezuman sin, i neprestano prokišnjavanje svađe su ženine.
¹⁴ Kuæa se i bogatstvo baštine od otaca, a od Jahve je žena razumna. ¹⁵ Lijenost navlaèi èovjeku
 dubok san i nemarna duša gladuje. ¹⁶ Tko se drži zapovijedi, èuva život svoj, a tko ne pazi putove

17 svoje, umire. Jahvi pozaima tko je siromahu milostiv, i on æ mu platiti dobroèinstvo.
 18 Kažnjavaj sina svoga dok ima nade, ali ne idi za tim da ga ubiješ. 19 Tko je jarostan, plaæa globu,
 i kad ga štediš, samo uveæavaš njegov gnjev. 20 Slušaj savjet i primaj pouku, kako bi naposljetku
 postao mudar. 21 Mnogo je namisli u srcu èovjeèjem, ali što Jahve naumi, to i bude. 22 Dražest je
 èovjekova u dobroti njegovoj, i bolji je siromah od lažljivca. 23 Strah Gospodnji daje život, i tko
 se njime ispuni, zlo ga ne pohodi. 24 Lijenèina umaæe ruku u zdjelu, ali je ustima svojim ne prinosi.
 25 Udari podsmjehivaæa, i lud se opameti; ukori razumnog, i shvatit æ znanje. 26 Sin je sramotan
 i pokvaren tko zlostavlja oca i odgoni majku. 27 Prestani, sine moj, slušati naputke koji odvođe od
 rijeèi spoznaje! 28 Nevaljao se svjedok podruguje pravdi i usta opakih gutaju nepravdu.
 29 Pripravljene su kazne podsmjjevaèima i udarci za leða bezumnika.

Chapter 20

1 Vino je podsmjjevaè, žestoko piæe bukaè, i tko se njima odaje neæe steæi mudrosti. 2 Kraljev
 je gnjev kao rika lavlja: tko ga izaziva, griješi protiv sebe samog. 3 Èast je èovjeku ustegnuti se od
 raspre, a tko je bezuman poèinje svađu. 4 Lijenèina u jesen ne ore: u doba žetve on traži, i ništa
 nema. 5 Savjet je u srcu èovjeèjem voda duboka i razuman æ je èovjek iscrpsti. 6 Mnogi se naziva
 dobrim èovjekom, ali tko æ naæi vjerna èovjeka? 7 Pravednik hodi u bezazlenosti svojoj: blago
 sinovima njegovim poslije njega! 8 Kralj koji sjedi na stolici sudaèkoj istražuje svako zlo svojim
 oèima. 9 Tko može reæi: "Oèistih srce svoje, oprah se od grijeha svoga?" 10 Dvojaki utezi i dvojaka
 mjera mrski su Jahvi podjednako. 11 I dijete se poznaje po onome što èini, je li èisto i pravedno
 djelo njegovo. 12 I uho koje èuje i oko koje vidi, oboje je Jahve naèinio. 13 Ne ljubi sna, da ne
 osiromašiš; otvori oèi svoje i nasitit æeš se kruha. 14 "Loše, loše", govori kupac, a kad ode, hvali
 se dobrom kupovinom. 15 Ima zlata i mnogih bisera, ali su mudre usne najdragocjeniji nakit.
 16 Uzmi haljinu onomu tko je jamèio za drugoga; oplijeni njega umjesto tuđinca. 17 Sladak je

èovjeku kruh prijearare, ali mu se usta poslije napune pijeskom. ¹⁸ Naumi se provode savjetom:
 zato dobro razmisli pa vodi boj! ¹⁹ Tko okoòlo klevetæe, otkriva tajne: zato se ne miješaj s onim
 komu su usne uvijek otvorene. ²⁰ Tko kune oca svoga i majku svoju svjetiljka mu se gasi usred
 tmine. ²¹ Od poèetka brzo steèeno imanjanje na koncu nije blagoslovljeno. ²² Nemoj govoriti: "Osvetit
 æu se za zlo"; èekaj Jahvu, i on æe te spasiti. ²³ Minski su Jahvi dvojaki utezi, i kriva mjera ne valja.
²⁴ Od Jahve su koraci èovjeèji, i kako da èovjek razumije svoj put? ²⁵ Zamka je èovjeku nesmotreno
 reæi: "Ovo je sveto", a poslije promišljati što je zavjetovao. ²⁶ Mudar kralj umije izluèiti opake i
 stavlja ih pod toèkove. ²⁷ Svjetiljka je Gospodnja duh èovjeèji: ona istražuje sve do dna utrobe.
²⁸ Dobrota i vjernost èuvaju kralja, jer dobrotom utvrðuje prijestol svoj. ²⁹ Ljepota je mladiciaima
 njihova snaga, a starcima je ures sijeda kosa. ³⁰ Krvave masnice oèiste zlo i udarci proèiste odaje
 utrobe.

Chapter 21

¹ Kraljevo je srce u ruci Jahve kao voda tekuaica; vodi ga kuda god hoæe. ² Svaki je put
 èovjeku pravedan u vlastitim oèima, a Jahve ispituje srca. ³ Da se vrši pravda i èini pravo, draže
 je Jahvi nego žrtva. ⁴ Ponosite oèi i oholo srce i svjetiljka opakih - to je grijeh. ⁵ Namisli marljivoga
 samo su na korist, a nagloga samo na siromaštvo. ⁶ Blago steèeno jezikom lažljivim nestalna je
 ispraznost onih koji traže smrt. ⁷ Opake æe odnijeti nasilje njihovo jer ne žele èiniti pravice.
⁸ Zapleten je put zloèinca, a pravo je djelo èista èovjeka. ⁹ Bolje je živjeti pod rubom krova nego
 u zajednièkoj kuæi sa ženom svadljivom. ¹⁰ Duša opakoga želi zlo: u njega nema samilosti ni za
 bližnjega. ¹¹ Kad se podsmjevaè kazni, neiskusani postaje mudar, a mudri iz pouke crpe znanje.
¹² Na kuæu opakoga pazi Svepravedni i opake strovaljuje u nesreæu. ¹³ Tko zatvori uho svoje pred
 vikom siromaha, i sam æe vikati, ali ga neæe nitko uslišati. ¹⁴ Potajan dar utišava srdžbu, a poklon
 ispod ruke i žestoku jarost. ¹⁵ Sud pravièan radost je pravedniku a užas zloèincima. ¹⁶ Èovjek koji

17
 skreæe s puta razbora poèivat æe u zboru mrtvaèkom. Tko ljubi veselje, postaje siromah, i tko
 18
 ljubi vino i mirisno ulje, ne obogati se. Opak èovjek otkup je za pravednika, i bezbožnik stupa
 19
 na mjesto pravednog. Bolje je živjeti u pustinji nego sa ženom svadljivom i gnjevljivom.
 20
 Krasno je blago i ulje u stanu mudroga, a bezuman ih èovjek rasipa. Tko teži za pravdom i
 21
 dobrohotnošæu, nalazi život i èast. 22 Mudrac nadvladava i grad pun ratnika i krši silu u koju su
 se uzdali. 23 Tko èuva usta i jezik svoj, èuva sebe od nevolje. 24 Drzovitom i oholici ime je
 "podsmjevaè"; on sve radi s prekomjernom drskošæu. 25 Lijenèinu ubija želja njegova jer mu ruke
 26
 bježe od posla. Opak po cio dan živo želi, a pravednik daje i ne škrtari. 27 Mrska je žrtva opakih,
 28
 osobito kad se požudno prinosi. Lažljiv svjedok propada, a èovjek koji sluša, opet æe govoriti.
 29
 Opaki pokazuju drsko lice, a poštenjak uèvršæuje put svoj. 30 Nema mudrosti i nema razuma i
 31
 nema savjeta protiv Jahve. Konj se oprema za dan boja, ali Jahve daje pobjedu.

Chapter 22

1
 Dobro je ime bolje od velika bogatstva, i bolja je naklonost od srebra i zlata. 2 Bogataš se i
 3
 siromah sreæu: obojicu ih Jahve stvori. Pametan èovjek vidi zlo i skriva se, a glupaci idu bezbrižno
 4
 i trpe kaznu. Nagrada je poniznosti strah Gospodnji, bogatstvo, èast i život. 5 Trnje i zamke su
 na putu varalici: tko èuva život svoj, daleko je od oboga. 6 Upuæuj dijete prema njegovu putu, pa
 7
 kad i ostari, neæe odstupiti od njega. Bogataš vlada nad siromasima, a dužnik je sluga vjervniku.
 8
 Tko sije nepravdu, žanje nesreæu, i šiba njegova gnjeva udarit æe njega samog. 9 Milostivo se
 10
 oko blagoslivlje, jer daje od svog kruha siromahu. Otjeraj podsmjevaèa i prestat æe svađe i
 11
 nestat æe nesloga i pogrda. Jahve ljubi èisto srce, i tko je ljubeznih usana, kralj mu je prijatelj.
 12
 Pogled Jahvin èuva znanje, Jahve pomuæuje rijeèi bezbožnika. 13 Lijenèina veli: "Lav je vani,
 14
 nasred trga poginuo bih." Duboka jama usta su preljubnice, i na koga se Jahve srdi, pada onamo.
 15
 Ludost prianja uza srce djetinje: šiba pouke otklanja je od njega. 16 Tko tlaèi siromaha, taj mu

koristi; tko daje bogatašu, samo mu šteti. ¹⁷ Riječi mudraca: Prigni uho svoje i čuj riječi moje i
 upravi svoje srce mojem znanju, ¹⁸ jer milina je ako ih čuvaš u nutrini svojoj, i kad ti budu sve
 spremne na usnama tvojim. ¹⁹ Da bi uzdanje tvoje bilo u Jahvi, upućujem danas i tebe. ²⁰ Napisah
 ti trideset što savjeta što pouka ²¹ da te poučim riječima istine, da uzmogneš pouzdanim riječima
 odgovoriti onomu tko te zapita. ²² Nemoj pljačkati siromaha zato što je siromah i ne gazi ubogoga
 na sudu. ²³ Jer će Jahve parbiti parbu njihovu i otet će život onima koji ga njima otimlju. ²⁴ Ne
 druži se sa srditim i ne idi s čovjekom jedljivim ²⁵ da se ne bi privikao na staze njegove i namjestio
 zamku duši svojoj. ²⁶ Ne budi među onima koji daju ruku, koji jamče za dugove: ²⁷ ako nemaš
 čime nadoknaditi, zašto da ti oduzmu i postelju ispod tebe? ²⁸ Ne pomiči prastare međe koju su
 postavili oči tvoji. ²⁹ Jesi li vidio čovjeka viena poslu svom: takav ima pristup kraljevima i ne služi
 prostacima.

Chapter 23

¹ Kad sjedneš blagovati s moćnikom, dobro pazi što je pred tobom; ² stavljaš nož sebi pod
 grlo ako si proždrljivac; ³ ne poželi slastica njegovih jer su jelo prijearno. ⁴ Ne trudi se stjecati
 bogatstvo; okani se takve misli; ⁵ usmjeriš li oči prema njemu, njega veće nema jer načini sebi krila
 kao orao i odleti u nebo. ⁶ Ne jedi jela zavidnikova, ne čezni za slasticama njegovim, ⁷ jer on je
 onakav kako u sebi misli: "Jedi i pij", veli ti, ali mu srce nije s tobom. ⁸ Zalogaj koji si pojeo
 izbljuvat ćeš, uzalud ćeš prosut' svoje ljupke riječi. ⁹ Pred bezumnikom nemoj govoriti jer prezire
 tvoje umne riječi. ¹⁰ Ne pomiči prastare međe i ne prodiri u polje siročadi, ¹¹ jer je moćan njihov
 osvjetnik: branit će njihovo pravo protiv tebe. ¹² Obrati pouci srce svoje i uho svoje riječima
 mudrim. ¹³ Ne uskraćuj djetetu opomene, jer, udariš li ga šibom, neće umrijeti: ¹⁴ biješ ga šibom,
 ali mu dušu iz Podzemlja izbavljaš. ¹⁵ Sine moj, kad ti je mudro srce, i ja se od srca veselim; ¹⁶ i
 kliče sva nutrina moja kad ti usne govore što je pravo. ¹⁷ Neka ti srce ne zavidi grešnicima, nego

18
 neka ti uvijek bude u strahu Gospodnjem, jer imat æeš buduænost i tvoja nada neæe propasti.
 19
 Slušaj, sine moj, i mudar budi i ravnim putem vodi srce svoje. Ne druži se s vinopijama ni sa
 20
 žderaèima mesa, 21 jer pijanica i izjelica osiromaše i pospanac se oblaèi u krpe. 22 Slušaj svoga
 oca, svoga roditelja, i ne prezri majku kad ostari. 23 Pribavi istinu i ne prodaji je, steci mudrost,
 pouku i razbor. 24 Radovat æe se otac pravednikov, i roditelj æe se mudroga veseliti. 25 Neka se
 veseli otac tvoj i majka tvoja, i neka se raduje roditeljka tvoja. 26 Daj mi, sine moj, srce svoje, i
 neka oèi tvoje raduju putovi moji. 27 Jer bludnica je jama duboka i tuđinka tijesan zdenac. 28 Ona
 i vreba u zasjedi kao lupež i uveæava broj bezbožnika meðu ljudima. 29 Komu: ah? komu: jao?
 komu: svađe? komu: uzdasi? komu: rane nizašto? komu: zamuæene oèi? 30 Onima što kasno sjede
 kod vina, koji su došli kušati vino zaèinjeno. 31 Ne gledaj na vino kad rujno iskri, kad se u èaši
 svjetlucavo prelijeva: pije se tako glatko, 32 a na kraju ujeda kao zmija i žaca kao guja ljutica.
 33 Oèi æe ti gledati tlapnje i srce govoriti ludosti. 34 I bit æe ti kao da ležiš na puèini morskoj ili
 kao da ležiš navrh jarbola. 35 "Izbiše me, ali me ne zabolje; istukoše me, ali ne osjetih; kad se
 otrijeznim, još æu tražiti."

Chapter 24

1 Ne zavidi opakim ljudima niti želi da budeš s njima. 2 Jer im srce smišlja nasilje i usne govore
 o nedjelu. 3 Mudrošæu se zida kuæa i razborom utvrđuje, 4 i po znanju se pune klijeti svakim
 blagom dragocjenim i ljupkim. 5 Bolji je mudar od jakoga i èovjek razuman od silne ljudine. 6 Jer
 s promišljanjem se ide u boj i pobjeda je u mnoštvu savjetnika. 7 Previsoka je bezumnomu mudrost:
 zato na sudu ne otvara usta svojih! 8 Tko smišlja zlo zove se uèitelj podmukli. 9 Ludost samo grijeh
 snuje, i podrugljivac je mrzak ljudima. 10 Kloneš li u dan bijede, bijedna je tvoja snaga. 11 Izbavi
 one koje vode u smrt; i spasavaj one koji posræuæi idu na stratište. 12 Ako kažeš: "Nismo za to
 znali", ne razumije li onaj koji ispituje srca? I ne znade li onaj koji ti èuva dušu? I ne plaæa li on
 svakomu po njegovim djelima? 13 Jedi med, sine moj, jer je dobar, i saæe je slatko nepcu tvome.

14 Takva je, znaj, i mudrost tvojoj duši: ako je nađeš, našao si buduænost i nada tvoja neæe propasti.
 15 Ne postavljaljaj, opaki, zasjede stanu pravednikovu, ne èini nasilja boravištu njegovu; ¹⁶ jer padne
 li pravednik i sedam puta, on ustaje, a opaki propadaju u nesreæi. ¹⁷ Ne veseli se kad padne
 neprijatelj tvoj i ne klièi srcem kada on posræe, ¹⁸ da ne bi vidio Jahve i za zlo uzeo i obratio srdžbu
 svoju od njega. ¹⁹ Nemoj se srditi zbog zloèinaca, nemoj zavidjeti opakima, ²⁰ jer zao èovjek nema
 buduænosti, svjetiljka opakih gasi se. ²¹ Boj se Jahve, sine moj, i kralja: i ne buni se ni protiv
 jednoga ni protiv drugoga. ²² Jer iznenada provaljuje nesreæa njihova i tko zna kad æe doæi propast
 njihova. ²³ I ovo je od mudraca: Ne valja biti pristran na sudu. ²⁴ Tko opakomu veli: "Pravedan
 si", proklinju ga narodi i kunu puci; ²⁵ a oni koji ga ukore nalaze zadovoljstvo, i na njih dolazi
 blagoslov sreæe. ²⁶ U usta ljubi tko odgovara pošteno. ²⁷ Svrši svoj posao vani i uredi svoje polje,
 potom i kuæu svoju zidaj. ²⁸ Ne svjedoèi lažno na blišnjega svoga: zar æeš varati usnama svojim?
 29 Ne reci: "Kako je on meni uèinio, tako æu i ja njemu; platit æu tom èovjeku po djelu njegovu!"
 30 Prolazio sam mimo polje nekog lijenèine i mimo vinograd nekog luðaka, ³¹ i gle, sve bijaše
 zaraslo u koprive, i sve pokrio èkalj, i kamena ograda porušena. ³² Vidjeh to i pohranih u srcu,
 promotrih i uzeh pouku: ³³ "Još malo odspavaj, još malo odrijemaj, još malo podvij ruke za poèinak,
 34 i doæi æe tvoje siromaštvo kao skitaè i oskudica kao oružanik!"

Chapter 25

1 I ovo su mudre izreke Salomonove; sabrali ih ljudi Ezekije, kralja judejskog. ² Slava je Božja
 sakrivati stvar, a slava kraljevska istraživati je. ³ Neistražljivo je nebo u visinu, zemlja u dubinu i
 srce kraljevsko. ⁴ Ukloni trosku od srebra, i uspjat æe posao zlataru. ⁵ Ukloni opakoga ispred kralja,
 i utvrdit æe se pravicom prijestol njegov. ⁶ Ne velièaj se pred kraljem i ne sjedaj na mjesto velikaško,
 7 jer je bolje da ti se kaže: "Popni se gore" nego da te ponize pred odliènikom. ⁸ Što su ti oèi vidjele
 ne iznosi prebrzo na raspru; jer što æeš uèiniti na koncu kad te opovrgne blijnji tvoj? ⁹ Kad si u

10
 parbi s bližnjim svojim, ne otkrivaj tuđe tajne, da te ne izgrdi tko èuje i da ti se kleveta ne vrati.
 11
 12
 Rijeèi kazane u pravo vrijeme zlatne su jabuke u srebrnim posudama. Mudrac koji kori uhu
 je poslušnu zlatan prsten i ogrlica od tanka zlata. 13
 Vjeran je glasnik onomu tko ga šalje kao ledena
 studen u doba žetve: on krijepi dušu svoga gospodara. 14
 Tko se dièi lažljivim darom, on je kao
 oblak i vjetar bez kiše. 15
 Strpljivošæu se ublažava sudac, mek jezik i kosti lomi. 16
 Kad naiđeš
 na med, jedi umjereno, kako se ne bi prejeo i pojedeno izbljuvao. 17
 Rijetko zalazi u kuæu bližnjega
 svoga, da te se ne zasiti i ne zamrzi na te. 18
 Èovjek koji svjedoèi lažno na bližnjega svoga on je
 kao bojni malj i maè i oštra strijela. 19
 Uzdanje u bezbožnika na dan nevolje - krnjav je zub i noga
 klecava. 20
 Kao onaj koji skida haljinu u zimski dan ili ocat lije na ranu, takav je onaj tko pjeva
 pjesmu turobnu srcu. 21
 Ako je gladan neprijatelj tvoj, nahrani ga kruhom, i ako je žedan, napoji
 ga vodom. 22
 Jer mu zgræeš ugljevlje na glavu i Jahve æe ti platiti. 23
 Sjeverni vjetar donosi dažd,
 a himben jezik srdito lice. 24
 Bolje je stanovati pod rubom krova nego u zajednièkoj kuæi sa ženom
 svadljivom. 25
 Kao studena voda žednu grlu, takva je dobra vijest iz zemlje daleke. 26
 Kao zatrpan
 izvor i vrelo zamuæeno, takav je pravednik koji kleca pred opakim. 27
 Jesti mnogo meda nije dobro
 niti tražiti pretjerane èasti. 28
 Grad razvaljen i bez zidova - takav je èovjek koji nema vlasti nad
 sobom.

Chapter 26

1
 Kao snijeg ljeti ili kiša o žetvi, tako pristaju poèasti bezumnomu. 2
 Kao vrabac kad prhne i
 lastavica kad odleti, tako se i bezrazložna kletva ne ispunja. 3
 Biè konju, uzda magarcu, a šiba
 leđima bezumnika. 4
 Ne odgovaraj bezumniku po njegovoj ludosti, da mu i sam ne postaneš jednak.
 5
 Odgovori bezumniku po ludosti njegovoj, da se ne bi uèinio sam sebi mudar. 6
 Odsijeca noge
 sebi i gorèinu pije tko po bezumnom poruke šalje. 7
 Klecava bedra u hromoga - mudra je izreka u
 ustima bezumnièkim. 8
 Kamen za praæku vezuje tko bezumnom iskazuje èast. 9
 Trnovita grana u

¹⁰ ruci pijanice: mudra izreka u ustima bezumnika. ¹⁰ Strijelac koji ranjava sve prolaznike: takav je
¹¹ onaj tko unajmljuje bezumnika. ¹¹ Bezumnik se vraæa svojoj ludosti kao što se pas vraæa na svoju
¹² bljuvotinu. ¹² Vidiš li èovjeka koji se sam sebi mudrim èini? Znaj, i od bezumnika ima više nade
¹³ nego od njega! ¹³ Lijenèina veli: "Zvijer je na putu, i lav je na ulicama." ¹⁴ Kao što se vrata okreæu
¹⁵ na stožerima svojim, tako i lijenèina na postelji svojoj. ¹⁵ Lijenèina umaèe ruku u zdjelu, ali je ne
¹⁶ može prinijeti ustima. ¹⁶ Lijenèina se èini sebi mudrijim od sedmorice koji umno odgovaraju.
¹⁷ ¹⁷ Psa za uši hvata tko se, u prolazu, umiješa u raspru koja ga se ne tièe. ¹⁸ Kao bjesomuènik koji
¹⁹ baca zublje, strelice i sije smrt, ¹⁹ takav je èovjek koji vara bližnjega svoga i veli: "Samo se našalih."
²⁰ ²⁰ Kad nestane drva, ogranj se gasi, i kad više nema klevetnika, prestaje svaða. ²¹ Ugljen je za
²² žeravnicu i drvo za ogranj, a svadljivac da raspaljuje svaðu. ²² Klevetnikove su rijeèi kao slastice:
²³ spuštaju se u dno utrobe. ²³ Srebrna gleða preko zemljana suða: laskave usne i opako srce.
²⁴ ²⁴ Mrzitelj hini usnama svojim, a u sebi nosi prijevaru; ²⁵ ne vjeruj mu kad ljupkim glasom govori,
²⁶ jer u srcu mu je sedam grdila; ²⁶ ako himbom skriva mržnju, njegova æe se opaèina otkriti na
²⁷ zboru. ²⁷ Tko jamu kopa, sam u nju pada, i tko kamen valja, na njega se prevaljuje. ²⁸ Lažljiv
²⁸ jezik mrzi svoje žrtve, laskava usta propast spremaju.

Chapter 27

¹ ¹ Ne hvali se danom sutrašnjim jer ne znaš što danas može donijeti. ² ² Neka te hvali drugi, a ne
³ tvoja usta, tuđinac, a ne tvoje usne. ³ Težak je kamen i pijesak je težak, ali je od obojega teži
⁴ bezumnikov bijes. ⁴ Jarost je okrutna i srdžba žestoka a tko æe odoljeti ljubomoru? ⁵ ⁵ Bolji je javni
⁶ ukor nego lažna ljubav. ⁶ Èestiti su udarci prijateljevi, a lažni poljupci neprijateljevi. ⁷ ⁷ Sito grlo
⁸ prezire i med samotok, a gladnu je i sve gorko - slatko. ⁸ Kao ptica daleko od gnijezda svog, takav
⁹ je èovjek daleko od svojeg zavièaja. ⁹ Kao što ulje i kad vesele srce, tako i slatkoæa prijateljstva
¹⁰ tješi dušu. ¹⁰ Ne ostavljaj prijatelja svoga ni prijatelja oèeva i ne dolazi u kuæu bratovu kad si u

nesreæi; bolji je susjed blizu nego brat daleko.¹¹ Budi mudar, sine moj, i obraduj mi srce da mogu
 odgovoriti onome koji me grdi.¹² Pametan èovjek opazi zlo i skriva se, a glupaci idu bezbrižno i
 trpe kaznu.¹³ Uzmi haljinu onomu tko je jamèio za drugoga i oplijeni ga mjesto tuðinca.¹⁴ Tko
 pozdravlja svoga prijatelja naglas, a rano ujutro, prima mu se blagoslov za kletvu.¹⁵ Streha što
 prokišnja za žestoke kiše i svadljiva žena - jedno su te isto.¹⁶ Tko nju zaustavlja, zaustavlja
 vjetar i desnicom hvata ulje.¹⁷ Željezo se željezom oštiri i èovjek oštiri jedan drugoga.¹⁸ Tko èuva
 smokvu, jede od njena ploda, i tko èuva svoga gospodara, poštiva se.¹⁹ Kao što se u vodi razlièito
 odražava lice od lica, tako i u srcu èovjek od èovjeka.²⁰ Carstvo Smrti i Propast ne mogu se zasititi,
 tako ni oèi èovjeèe.²¹ Taljika je za srebro i peæ za zlato, a èovjek se poznaje po ustima koja ga
 hvale.²² Da bezumnika stuèeš tuèkom u stupi, ne bi ga ostavila ludost njegova.²³ Brižno pazi na
 stoku svoju i srcem se brini o stadima,²⁴ jer blago ne traje dovijeka; i baštini li se kruna od koljena
 do koljena?²⁵ Kad trava nikne i zelen se pokaže i bilje se kupi planinsko,²⁶ tad su ti janjci za
 odijelo i jarci za kupovinu polja;²⁷ tad imaš izobilje kozjega mlijeka sebi za jelo, i za hranu kuæi
 svojoj i za prehranu sluškinjama svojim.

Chapter 28

1 Opaki bježe i kad ih nitko ne progoni, a pravednici su neustrašivi kao mladi lav. 2 Kad se u
 zemlji griješi, mnogi su joj knezovi, a s èovjekom razumnim i umnim uprava je postojana. 3 Èovjek
 opak koji tlaèi ubogoga - kiša je razorna poslije koje kruha nema. 4 Koji zapuštaju Zakon, velièaju
 opake, a koji se drže Zakona, protive im se. 5 Zli ljudi ne razumiju pravice, a koji traže Jahvu,
 razumiju sve. 6 Bolji je siromah koji živi bezazleno nego bogataš koji kroèi krivim putem. 7 Tko
 se drži Zakona, razuman je sin, a tko se druži s izbjeglicama, sramoti oca svoga. 8 Tko umnožava
 bogatstvo svoje lihvom i pridom, skuplja ga onomu tko je milostiv ubogima. 9 Tko uklanja uho
 svoje da ne sluša Zakona, i molitva je njegova mrska. 10 Tko zavodi poštene na put zao, past æe

u jamu svoju, a pošteni æ baštiniti sreæu. ¹¹ Bogat se èovjek èini sebi mudrim, ali æ ga razuman
 siromah raskrinkati. ¹² Velika je slava kad se raduju pravednici, a kad se dižu opaki, ljudi se kriju.
¹³ Tko skriva svoje grijehe, nema sreæe, a tko ih ispovijeda i odrièe ih se, milost nalazi. ¹⁴ Blago
 èovjeku uvijek bojaznu, jer èovjek okorjela srca zapada u nesreæu. ¹⁵ Lav koji rièe i gladan medvjed:
 takav je opak vladalac siromašnu narodu. ¹⁶ Nerazuman knez èini mnoga nasilja, a koji mrzi
 lakomost, dugo živi. ¹⁷ Onaj koga tišti krvna krivica, do groba bježi: ne zaustavljajte ga. ¹⁸ Spasava
 se tko živi pravedno, tko se koleba između dva puta, propada na jednom od njih. ¹⁹ Tko obrađuje
 svoju zemlju, nasitit æ se kruha, a tko trèi za tlapnjama, nasitit æ se siromaštva. ²⁰ Èestit èovjek
 stjeèe blagoslov, a tko hrli za bogatstvom, ne ostaje bez kazne. ²¹ Ne valja biti pristran na sudu,
 jer i za zalogaj kruha èovjek èini zlo. ²² Pohlepnik hrli za bogatstvom, a ne zna da æ ga stiæi
 oskudica. ²³ Tko kori èovjeka, nalazi poslije veæu milost nego onaj koji laska jezikom. ²⁴ Tko
 pljaèka oca svoga i majku svoju i veli: "Nije grijeh", drug je razbojniku. ²⁵ Lakomac zameæe
 svađu, a tko se uzda u Jahvu, uspjet æ. ²⁶ Bezuman je tko se uzda u svoje srce, a spasava se tko
 živi mudro. ²⁷ Tko daje siromahu, ne trpi oskudicu; a tko odvraæa oèi svoje, bit æ proklet. ²⁸ Kad
 se dižu opaki, ljudi se kriju, a kad propadaju, tad se množe pravednici.

Chapter 29

¹ Èovjek koji, po opomeni, ostaje tvrdoglav, u tren æ se slomiti, i neæe mu biti spasa. ² Narod
 se veseli kad se množe pravednici, a puk uzdiše kad zavlada opaki. ³ Èovjek koji ljubi mudrost,
 veseli oca svoga, a koji se druži s bludnicama, rasipa imetak. ⁴ Kralj pravicom održava državu, a
 ruši je èovjek koji nameæe daæe. ⁵ Èovjek koji laska bližnjemu svome razapinje mrežu stopama
 njegovim. ⁶ U grijehu je zamka zlu èovjeku, a pravednik likuje i veseli se. ⁷ Pravednik razumije
 pravo malenih, a opaki ne shvaæa spoznaju. ⁸ Podsmjevaèi uzbunjuju grad, a mudri stišavaju
 srdžbu. ⁹ Kad se mudrac parbi s bezumnikom, il' se srdio, il' se smijao, svejednako mira nema.

¹⁰ Krvopije mrze poštenoga, a pravednici mu se za život brinu. ¹¹ Bezumnik izlijeva sav svoj gnjev, a mudrac susteže svoju srdžbu. ¹² Ako vladalac poslušà rijeè lažljivu, sve mu sluge postaju opake. ¹³ Siromah se i gulikoža susreæu: Jahve obojici prosvjetljuje oèi. ¹⁴ Kralj koji sudi siromasima po istini ima prijesto èvrst dovijeka. ¹⁵ Šiba i ukor podaruju mudrost, a razuzdan mladiaè sramoti majku svoju. ¹⁶ Kad se množe opaki, množi se i grijeh, ali pravednici promatraju propast njihovu. ¹⁷ Ukori sina svoga, i zadovoljit æe te i dati radost duši tvojoj. ¹⁸ Kad objave nema, narod se razuzda, a blago onome tko se drži Zakona! ¹⁹ Samim se rijeèima sluga ne popravlja, jer se ne pokorava iako umom shvaæa. ²⁰ Jesi li vidio èovjeka brza na rijeèima? I bezumnik ima više nade nego on. ²¹ Tko mazi slugu svoga od djetinjstva bit æe mu poslije neposlušan. ²² Gnjevljiv èovjek zameæe svaðu, a naprasit èovjek poèini mnoge grijeha. ²³ Oholost ponizuje èovjeka, a ponizan duhom postiže èasti. ²⁴ Tko s lupežom plijen dijeli, mrzi sebe samog: èuje proklinjanje i ništa ne otkriva. ²⁵ Strah èovjeku postavlja zamku, a tko se uzda u Jahvu, nalazi okrilje. ²⁶ Mnogi traže milost vladaoèevu, ali Jahve dijeli pravdu svakome. ²⁷ Nepravednik je mrzak pravednicima, a pravednik je mrzak opakima.

Chapter 30

¹ Rijeèi Agura, sina Jakeova, iz Mase; proroèanstvo njegovo za Itiela, za Itiela i Ukala. ² Da, preglup sam da bih bio èovjek i nemam razbora èovjeèjeg. ³ Ne stekoh mudrosti i ne poznajem znanosti svetih! ⁴ Tko uzaðe na nebo i siðe? Tko uhvati vjetar u šake svoje? Tko sabra vode u plašt svoj? Tko postavi krajeve zemaljske? Kako se zove i kako mu se zove sin? Znaš li? ⁵ Svaka je Božja rijeè prokušana, štit onima koji se u nj uzdaju. ⁶ Ne dodaji ništa njegovim rijeèima, da te ne prekori i ne smatra lažljivim. ⁷ Za dvoje te molim, ne uskrati mi, dok ne umrem: ⁸ udalji od mene licemjernu i lažnu rijeè; ne daj mi siromaštva ni bogatstva: hrani me kruhom mojim dostatnim; ⁹ inaèe bih, presitivši se, zatajio tebe i rekao: "Tko je Jahve?" Ili bih, osiromašivši, krao i oskvrnio ime Boga svojega. ¹⁰ Ne klevetaj sluge gospodaru njegovu, jer bi te mogao kleti i ti morao okajati.

11 Ima izrod koji kune oca svoga i ne blagoslivlje majke svoje! 12 Izrod koji za se misli da je èist,
 a od kala svojeg nije opran! 13 Izrod uznositih oèiju koji visoko diže svoje trepavice! 14 Izrod
 komu su zubi maèevi i oènjaci noževi da proždiru nesretnike na zemlji i siromahe među ljudima!
 15 Pijavica ima dvije kaeri: "Daj! Daj!" Postoje tri stvari nezasitne i èetiri koje ne kažu: "Dosta!"
 16 Carstvo smrti, jalova utroba, zemlja nikad gasna vode i vatra koja nikad ne kaže: "Dosta!" 17 Oko
 koje se ruga ocu i odrièe posluh majci iskljuvat æ potoèni gavrani i izjesti mladi orlovi. 18 Troje
 mi je nedokuèivo, a èetvrto ne razumijem: 19 put orlov po nebu, put zmijin po stijeni, put lađin
 posred mora i put muškarèev djevojci. 20 Takav je put preljubnice: najede se, obriše usta i veli:
 "Nisam sagriješila." 21 Od troga se zemlja ljulja, a èetvrtoga ne može podnijeti: 22 od roba kad
 postane kralj i kad se prostak kruha nasiti, 23 od puštenice kad se uda i sluškinje kad istisne svoju
 gospodaricu. 24 Èetvero je maleno na zemlji, ali mudrije od mudraca: 25 mravi, nejadi stvorovi,
 koji sebi ljeti spremaju hranu; 26 jazavci, stvorovi bez moæi, što u stijeni grade sebi stan;
 27 skakavci, koji nemaju kralja, a svi idu u poretku; 28 gušter, što se rukama hvata, a prodire u
 kraljevske palaèe. 29 Troje ima lijep korak, a èetvero lijepo hodi: 30 lav, junak među zvijerima,
 koji ni pred kim ne uzmièe; 31 pijetao što se odvažno šeaèe među kokošima; jarac koji vodi stado;
 i kralj sa svojom vojskom. 32 Ako si ludovao oholeæi se ili to svjesno èinio, stavi ruku na usta.
 33 Kad se mlijeko metæe, izlazi maslac; kad se nos pritisne, poteèe krv; kad se srdžba potisne,
 dobiva se spor.

Chapter 31

1 Rijeè Lemuela, kralja Mase, kojima ga je uèila majka njegova. 2 Ne, sine moj! Ne, sine srca
 mog! Ne, sine zavjeta mojih! 3 Ne daj snage svoje ženama ni putova svojih zatiraèima kraljeva.
 4 Nije za kraljeve, Lemuele, ne pristaje kraljevima vino piti, ni glavarama piæe opojno, 5 da u piæu
 ne zaborave zakona i prevrnu pravo nevoljnicima. 6 Dajte žestoko piæe onomu koji æ propasti i
 vino èovjeku komu je gorèina u duši: 7 on æ piti i zaboraviti svoju bijedu i neæe se više sjeæati

⁸ svoje nevolje. ⁹ Otvaraj usta svoja za nijemoga i za pravo sviju nesretnika što propadaju. ¹⁰ Otvaraj
 usta svoja, sudi pravedno i pribavi pravo siromahu i nevoljniku. ¹¹ Tko æe naæi ženu vrsnu? Više
 vrijedi ona nego biserje. ¹² Muževljevo se srce uzda u nju i blagom neæe oskudijevati. ¹³ Ona mu
 èini dobro, a ne zlo, u sve dane vijeka svojeg. ¹⁴ Pribavlja vunu i lan i vješto radi rukama marnim.
¹⁵ Ona je kao laða trgovaèka: izdaleka donosi kruh svoj. ¹⁶ Još za noæi ona ustaje, hrani svoje
 ukuæane i određuje posao sluškinjama svojim. ¹⁷ Opazi li polje, kupi ga; plodom svojih ruku sadi
 vinograd. ¹⁸ Opasuje snagom bedra svoja i živo mièe rukama. ¹⁹ Vidi kako joj posao napreduje:
 noæu joj se ne gasi svjetiljka. ²⁰ Rukama se maša preslice i prstima drži vreteno. ²¹ Siromahu dlan
 svoj otvara, ruke pruža nevoljnicima. ²² Ne boji se snijega za svoje ukuæane, jer sva èeljad ima
 po dvoje haljine. ²³ Sama sebi šije pokrivaèe, odijeva se lanom i purpurom. ²⁴ Muž joj je slavan
 na Vratima, gdje sjedi sa starješinama zemaljskim. ²⁵ Platno tka i prodaje ga i pojase daje trgovcu.
²⁶ Odjevena je snagom i dostojanstvom, pa se smije danu buduæem. ²⁷ Svoja usta mudro otvara i
 pobožan joj je nauk na jeziku. ²⁸ Na vladanje pazi ukuæana i ne jede kruha besposlice. ²⁹ Sinovi
 njezini podižu se i sretnom je nazivaju, i muž njezin hvali je: ³⁰ "Mnoge su žene bile vrsne, ali ti
 ih sve nadmašuješ." ³¹ Lažna je ljupkost, tašta je ljepota: žena sa strahom Gospodnjim zaslučuje
 hvalu. ³¹ Plod joj dajte ruku njezinih i neka je na Vratima hvale djela njezina!

Ecclesiastes

Chapter 1

¹ Misli Propovjednika, Davidova sina, kralja u Jeruzalemu. ² Ispraznost nad ispraznošæu, veli
 Propovjednik, ispraznost nad ispraznošæu, sve je ispraznost! ³ Kakva je korist èovjeku od svega
 truda njegova kojim se trudi pod suncem? ⁴ Jedan naraštaj odlazi, drugi dolazi, a zemlja uvijek
 ostaje. ⁵ Sunce izlazi, sunce zalazi i onda hiti svojem mjestu odakle izlazi. ⁶ Vjetar puše na jug i

okreæe se na sjever, kovitla sad ovamo sad onamo i vraæa se u novom vrtlogu. ⁷ Sve rijeke teku
 u more i more se ne prepunja; odakle teku rijeke, onamo se vraæaju da ponovo poènu svoj tok.
⁸ Sve je muèno. Nitko ne može reæi da se oèi nisu do sita nagledale i uši dovoljno naslušale. ⁹ Što
 je bilo, opet æe biti, i što se èinilo, opet æe se èiniti, i nema ništa novo pod suncem. ¹⁰ Ima li išta
 o èemu bi se moglo reæi: "Gle, ovo je novo!" Sve je veæ davno prije nas postojalo. ¹¹ Samo, od
 prošlosti ne ostade ni spomena, kao što ni u budućnosti neæe biti sjeæanja na ono što æe poslije
 doæi. ¹² Ja, Propovjednik, bijah kralj nad Izraelom u Jeruzalemu. ¹³ I trudih se da mudrošæu
 istražim i dokuèim sve što biva pod nebom; o, kako muènu zadaæu zadade Bog sinovima ljudskim.
¹⁴ Vidjeh sve što se èini pod suncem: kakve li ispraznosti i puste tlapnje! ¹⁵ Što je krivo, ne može
 se ispraviti; èega nema, izbrojiti se ne može. ¹⁶ Rekoh onda sam sebi: "Gle, stekao sam veæu
 mudrost nego bilo tko od mojih prethodnika u Jeruzalemu. Duh moj sabrao je golemu mudrost i
 znanje." ¹⁷ Mudrost pomnjivo prouèih, a tako i glupost i ludost, ali sam spoznao da je to pusta
 tlapnja. ¹⁸ Mnogo mudrosti - mnogo jada; što više znanja, to više boli.

Chapter 2

¹ Tad rekoh u srcu svom: "Daj da okušam užitak i vidim što naslada pruža" - ali gle: i to je
 ispraznost! ² O smijehu rekoh: "Ludost je"; o užitku: "Èemu valja?" ³ Odluèih tijelo krijepiti vinom,
 a srce posvetiti mudrosti; poželjeh prigrliti i ludost, kako bih spoznao usreæava li ljude ono što pod
 nebesima èine za izbrojenih dana svojega života. ⁴ Uèinih velika djela: sazidah sebi palaèe, zasadih
 vinograde; ⁵ uredih perivoje i voænjake, nasadih u njima voæke svakojake. ⁶ Naèinih jezera da
 plodna sadišta natapam. ⁷ Nakupovah robova i robinja, imadoh i sluge domaæe, a tako i stada
 krupne i sitne stoke više no itko prije mene u Jeruzalemu. ⁸ Nagomilah srebro i zlato i blago kraljeva
 i pokrajina, nabavih pjevaèe i pjevaèice i svakoga raskošja ljudskog, sve škrinju na škrinji. ⁹ I
 postadoh tako velik, veæi no bilo tko prije mene u Jeruzalemu; a nije me ni mudrost moja ostavila.
¹⁰ I što god su mi oèi poželjele, nisam im uskratio, niti branih srcu svojemu kakva veselja, veæ se
 srce moje veselilo svakom trudu mojem, i takva bi nagrada svakom mojem naporu. ¹¹ A onda
 razmotrih sva svoja djela, sve napore što uložih da do njih doðem - i gle, sve je to opet ispraznost

¹² i pusta tlapnja! I ništa nema valjano pod suncem. Okrenuh zatim misao svoju mudrosti, gluposti
¹³ i ludosti. Što, na priliku, èini kraljev nasljednik? Ono što je veæ uèinjeno. I spoznah da je
¹⁴ bolja mudrost od ludosti, kao što je svjetlost bolja od tame. Mudracu su oèi u glavi, a bezumnik
¹⁵ luta u tami. Ali takoðer znam da obojicu stiže ista kob. Zato rekoh u sebi: "Kakva je sudbina
 luðaku, takva je i meni. Èemu onda žudjeti za mudrošæu?" I rekoh u srcu: "I to je ispraznost!"
¹⁶ Jer trajna spomena nema ni mudru ni bezumniku: obojicu æe poslije nekog vremena prekriti
¹⁷ zaborav! I, jao, mudrac mora umrijeti kao i bezumnik. Omrznuh život, jer mi se uèini muènim
¹⁸ sve što se zbiva pod suncem: sve je ispraznost i pusta tlapnja. Zamrzih sve za što sam se pod
¹⁹ suncem trudio i što sad ostavljam svome nasljedniku. Tko zna hoæe li on biti mudar ili lud? Pa
 ipak on æe biti gospodar sve moje muke u koju uložih sav svoj napor i mudrost pod suncem. I to
²⁰ je ispraznost. I stao sam srcem oèajavati zbog velikog napora kojim sam se trudio pod suncem.
²¹ Jer èovjek se trudi mudro i umješno i uspješno, pa sve to mora ostaviti u baštinu drugomu koji
²² se oko toga nije uopæe trudio. I to je ispraznost i velika nevolja. Jer što on dobiva za sav svoj
²³ napor i trud koji je pod suncem podnio? Jer svi su njegovi dani doista mukotrpní, poslovi mu
²⁴ puni brige; èak ni noæu ne miruje srce njegovo. I to je ispraznost. Nema èovjeku druge sreæe
²⁵ veæ jesti i piti i biti zadovoljan svojim poslom. I to je, vidim, dar Božje ruke. Jer tko bi mogao
²⁶ jesti, tko li nezadovoljan biti, osim po njemu. Mudrost, spoznaju, radost on daruje onom tko mu
 je po volji, a grešniku nameæe zadaæu da sabira i skuplja za onoga tko je po volji Bogu. I to je
 ispraznost i pusta tlapnja.

Chapter 3

¹ Sve ima svoje doba i svaki posao pod nebom svoje vrijeme. ² Vrijeme raðanja i vrijeme
 umiranja; vrijeme saðenja i vrijeme èupanja posaðenog. ³ Vrijeme ubijanja i vrijeme lijeðenja;
 vrijeme rušenja i vrijeme graðenja. ⁴ Vrijeme plaèa i vrijeme smijeha; vrijeme tugovanja i vrijeme
 plesanja. ⁵ Vrijeme bacanja kamenja i vrijeme sabiranja kamenja; vrijeme grljenja i vrijeme kad
 se ostavlja grljenje. ⁶ Vrijeme traženja i vrijeme gubljenja; vrijeme èuvanja i vrijeme odbacivanja.

⁷ Vrijeme deranja i vrijeme ššijenja; vrijeme šutnje i vrijeme govorenja. ⁸ Vrijeme ljubljenja i vrijeme mržnje; vrijeme rata i vrijeme mira. ⁹ Koja je poslaniku korist od njegovih napora? ¹⁰ Razmišljam o muènoj zadaæi što je Bog zadade sinovima ljudskim. ¹¹ Sve što on èini prikladno je u svoje vrijeme; ali iako je dopustio èovjeku uvid u vjekove, èovjek ne može dokuèiti djela koja Boga èini od poèetka do kraja. ¹² Znam da nije druge sreæe èovjeku osim da se veseli i èini dobro za svojega života. ¹³ I kad èovjek jede i pije i uživa u svojem radu, i to je Božji dar. ¹⁴ I znam da sve što Bog èini, èini za stalno. Tome se ništa dodati ne može niti mu se može oduzeti; a Bog èini tako da ga se boje. ¹⁵ Što biva, veæ bijaše, i što æe biti, veæ je bilo; a Bog obnavlja što je prohujalo. ¹⁶ Još vidim kako pod suncem umjesto pravice vlada nepravda i umjesto pravednika zloèinac. ¹⁷ Zato rekoh u sebi: "Bog æe suditi i pravedniku i zloèincu, jer ovdje ima vrijeme za svaku namjeru i èin." ¹⁸ Još rekoh u sebi: "Ljudi se ponašaju tako da Bog može pokazati kakvi su uistinu, da su jedni drugima poput zvijeri." ¹⁹ Jer zaista, kob ljudi i zvijeri jedna je te ista. Kako ginu oni, tako ginu i one; i dišu jednakim dahom, i èovjek nièim ne nadmašuje zvijer, jer sve je ispraznost. ²⁰ I jedni i drugi odlaze na isto mjesto; svi su postali od praha i u prah se vraæaju. ²¹ Tko zna da li dah ljudski uzlazi gore, a dah zvijeri silazi dolje k zemlji? ²² Uviðam da èovjeku druge sreæe nema osim radosti u svome djelu, jer to je ljudska sudbina. A tko æe ga dovesti do toga da dozna što æe biti poslije njega?

Chapter 4

¹ Opet stadoh promatrati sva nasilja koja se èine pod suncem, i gle, suze potlaèenih, i nikog nema da ih utre; i nasilje iz tlaèiteljske ruke, a zaštitnika niotkuda. ² Zato sretnima smatram mrtve koji su veæ pomrli; sretniji su od živih što još žive. ³ A od obojih je sretniji onaj koji još nije postao, koji nije vidio zlih djela što se èine pod suncem. ⁴ Nadalje iskusih da svaki napor i svaki uspjeh pribavlja èovjeku zavist njegova bližnjeg. I to je ispraznost i pusta tlapnja. ⁵ Bezumnik prekriži ruke i izjeda sebe. ⁶ Bolja je puna šaka u miru nego obje pregršti muèna rada i puste tlapnje. ⁷ I još jednu opazih ispraznost pod suncem: ⁸ Èovjek potpun samac - bez sina, bez brata, i opet nema

kraja njegovu trudu; oèi mu se ne mogu nasititi blaga; a ne misli: za koga se muèim i uskraæujem dobro sebi? I to je ispraznost i zla briga. ⁹ Bolje je dvojici nego jednome, jer imaju bolju plaæu za svoj trud. ¹⁰ Padne li jedan, drugi æe ga podiæi; a teško jednomu! Ako padne, nema nikoga da ga podigne. ¹¹ Pa ako se i spava udvoje, toplije je; a kako æe se samac zagrijati? ¹² I ako tko udari na jednoga, dvojica æe mu se oprijeti; i trostruko se uže ne kida brzo. ¹³ Bolji je mladiæ siromašan a mudar nego kralj star a lud, koji više ne zna za savjet. ¹⁴ Jer mladiæ može iziæi iz tamnice i postati kraljem, iako se rodio kao prosjak u svom kraljevstvu. ¹⁵ Opazih kako svi koji žive i hode pod suncem pristaju uz mladiæa, uz nastupnika koji ga naslijedi. ¹⁶ On stupa na èelo bezbrojnih podanika i kasniji se naraštaji ne mogahu zbog njega radovati. I to je zacijelo ispraznost i pusta tlapnja. ¹⁷ Kad odlaziš u Božji dom, pazi na korake svoje. Priði da mogneš èuti - žrtva je valjanija nego prinos luðaka, jer oni i ne znaju da èine zlo.

Chapter 5

¹ Ne nagli ustima svojim i ne žuri se s rijeèima pred Bogom, jer je Bog na nebu, a ti si na zemlji; zato štedi svoje rijeèi. ² San dolazi od mnogih briga, a lud govor od mnoštva rijeèi. ³ Kad zavjetuješ što god Bogu, odmah to izvrši, jer njemu nisu mili bezumnici. Zato ispuni svaki svoj zavjet. ⁴ Bolje je ne zavjetovati, nego zavjetovati a ne izvršiti zavjeta. ⁵ Ne daj ustima svojim da te navode na grijeh i ne reci kasnije pred anđelom da je bilo nehotice. Zašto pružati Bogu priliku da se srdi na rijeè tvoju i uništi djelo tvojih ruku? ⁶ Koliko sanja, toliko i ispraznosti; mnogo rijeèi - isprazna tlapnja. Zato boj se Boga. ⁷ Ako vidiš gdje tlaèe siromaha i gaze pravo i pravicu u zemlji, ne èudi se tomu, jer nad visokim straži viši, a nad njim najviši. ⁸ Korist zemlje je nada sve; i kralj ovisi o zemljištu. ⁹ Tko novce ljubi, nikad ih dosta nema; tko bogatstvo ljubi, nikad mu dosta probitka. I to je ispraznost. ¹⁰ Gdje je mnogo bogatstva, mnogo je i gotovana, pa kakva je korist od toga gospodaru, osim što ga oèima gleda? ¹¹ Sladak je dan radiši, jeo malo ili mnogo, dok bogatstvo ne da bogatašu zaspati. ¹² I vidjeh teško zlo pod suncem: skupljeno blago što je na propast svojemu vlasniku. ¹³ Jer zlom nezgodom propadne takvo bogatstvo te sinu što mu se rodi ne ostane ništa.

14 Gol je izašao iz utrobe majke svoje i tako æe gol i otiæi kakav je i došao; ništa nema od svega
 svojeg truda da ponese. ¹⁵ I to je teško zlo što tako odlazi kako je i došao; pa kakva mu je korist
 što se u vjetar muèio. ¹⁶ Sve svoje dane živi u tami, nevolji, brizi, bolesti i srdžbi. ¹⁷ Ovo, stoga,
 zaključujem: prava je sreæa èovjeku jesti i piti i biti zadovoljan sa svim svojim trudom kojim se
 muèi pod suncem za kratka vijeka koji mu je dao Bog, jer takva mu je sudbina dosuðena. ¹⁸ Pa
 ako je èovjeku Bog dao bogatstvo i imanje da ih uživa i bude zadovoljan svojim djelom - i to je
 dar od Boga. ¹⁹ Jer tada barem ne misli mnogo na dane svog života, kad mu Bog daje da mu se
 srce veseli.

Chapter 6

¹ I vidjeh: ima još jedno zlo pod suncem i teško tišti ljude. ² Nekomu Bog udijeli bogatstvo i
 blago i poèasti te ima sve što mu duša poželi, ali mu ne udijeli da to i uživa, nego uživa tuðinac.
 To je ispraznost i grdna nevolja. ³ I velim: bolje je nedonošæe od onoga koji bi rodio stotinu djece
 i živio mnogo godina, a sam se ne bi naužio dobra niti bi imao pogreba; ⁴ jer je nedonošæe uzalud
 došlo i u tamu otišlo i ime mu je tamom pokriveno; ⁵ sunca æak ne vidje niti spozna - a spokojnije
 je od onoga. ⁶ Pa kad bi takav živio i dvije tisuæe godina, a svojeg dobra ne bi uživao, zar ne odlaze
 obojica jednako na isto mjesto? ⁷ Èovjek se trudi samo da bi jeo, a želudac njegov nikad da se
 nasiti. ⁸ Jer po èemu je mudrac bolji od luðaka i što reæi o siromahu koji se umije držati pred
 ljudima? ⁹ Bolje je oèima vidjeti nego duhom lutati. I to je ispraznost i pusta tlapnja. ¹⁰ Što je veæ
 bilo, ime ima; i zna se što je èovjek; i on se ne može parbiti s jaèim od sebe. ¹¹ Što više rijeèi, to
 veæa ispraznost svega, i koja je od toga korist èovjeku? ¹² Tko zna što je dobro èovjeku u životu
 njegovu, za ono malo dana koje tako isprazno živi, koji mu prolaze kao sjena? Tko æe kazati èovjeku
 što æe biti poslije njega pod suncem?

Chapter 7

¹ Bolji je dobar glas nego skupocjeno ulje, i smrtni dan nego dan rođenja. ² Bolje je iæi u kuæu gdje je žalost nego u kuæu gdje je gozba, jer ondje je kraj svakoga èovjeka, i tko je živ, nek' primi k srcu! ³ Bolji je jad nego smijeh, jer pod žalosnim licem srce je radosno. ⁴ Srce je mudrih ljudi u kuæi žalosti, a srce bezumnih u kuæi veselja. ⁵ Bolje je poslušati ukor mudra èovjeka negoli slušati hvalospjev luđaka. ⁶ Jer kao prasak trnja ispod kotla, takav je smijeh luđaka, i to je ispraznost. ⁷ Jer smijeh od mudraca èini luđaka i veselje kvari srce. ⁸ Bolji je svršetak stvari nego njezin poèetak i bolja je strpljivost od oholosti. ⁹ Ne nagli u srdžbu, jer srdžba poèiva u srcu luđaka. ¹⁰ Ne pitaj zašto su negdašnja vremena bila bolja od ovih, jer to nije mudro pitanje. ¹¹ Mudrost je dragocjena baština i probitak onima na koje sunce sja. ¹² Jer kao što je novac zaštita, tako je i mudrost; a prednost je mudrosti u tome što izbavlja onoga tko je ima. ¹³ Pogledaj djela Božja; tko može ispraviti što je on iskrivio? ¹⁴ U sretan dan uživaj sreæu, a u zao dan razmišljaj: Bog je stvorio jedno kao i drugo - da èovjek ne otkrije ništa od svoje buduænosti. ¹⁵ Svašta vidjeh u svojem ništavnom životu: pravednik propada unatoè svojoj pravednosti, a bezbožnik i dalje živi unatoè svojoj bezbožnosti. ¹⁶ Ne budi prepravedan i ne budi premudar; zašto da se uništavaš? ¹⁷ Ne budi preopak i ne budi lud; zašto bi umro prije vremena? ¹⁸ Dobro je da držiš jedno, ali ni drugo ne puštaj iz ruke, jer tko se boji Boga, izbavlja se od svega. ¹⁹ Mudrost mudraca veæu moæ daje gradu nego deset moguænika. ²⁰ Na zemlji nema pravednika koji, èineæi dobro, ne bi nikad sagriješio. ²¹ I još jedno: nemoj se obazirati na govorkanje; èut æeš možda da te sluga tvoj proklinjao; ²² a zna tvoje srce kako si i ti èesto druge proklinjao. ²³ Sve sam to mudrošæu iskušao. Mislio sam da sam mudar, ali mi je mudrost bila nedokuèiva. ²⁴ Ono što jest, daleko je i duboko, tako duboko - tko da i pronaðe? ²⁵ I još jednom pokušah istražiti i shvatiti mudrost i smisao, da spoznam opaèinu kao ludost, a ludost kao bezumlje. ²⁶ Otkrih da ima nešto gorèe od smrti - žena, ona je zamka, srce joj je mreža, a ruke okovi; tko je Bogu drag, izmièe joj, a grešnik je njezin sužanj. ²⁷ Eto, to sam sve u svemu otkrio, veli Propovjednik. ²⁸ I još sam tražio, ali bez uspjeha. Naðoh èovjeka - jednog od tisuæu, a žene ne naðoh meðu svima nijedne. ²⁹ Otkrih ovo: Bog stvori èovjeka jednostavnim, a on snuje nebrojene spletke.

Chapter 8

¹ Tko je kao mudrac? Tko još umije tumačiti stvari? Mudrost èovjeku razvedruje lice i mijenja njegov namršteni lik. ² Zato velim: slušaj kraljevu zapovijed zbog Božje zakletve. ³ Ne nagli da je prekršiš: ne budi tvrdoglav kad razlog nije dobar, jer on èini kako mu odgovara. ⁴ Jer kraljeva je rijeè najjaèa, i tko ga smije pitati: "Što èiniš?" ⁵ Tko se drži zapovijedi, ne poznaje nevolju, i mudrac zna za vrijeme i sud. ⁶ Jer postoji vrijeme i sud za sve, i èovjeka veoma tereti nedjelo njegovo ⁷ jer on ne zna što æe biti; a tko mu može kazati kad æe što biti? ⁸ Vjetar nitko ne može svladati, niti gospodariti nad danom smrtnim, niti ima odgode u ratu; niti opaèina izbavlja onoga koji je èini. ⁹ Sve ovo vidjeh pazeæi na sve što se èini pod suncem, kad èovjek vlada nad èovjekom na njegovu nesreæu. ¹⁰ Dalje vidjeh kako opake nose na groblje, i ljudi iz svetog mjesta izlaze da ih slave zbog toga što su tako èinili. I to je ispraznost. ¹¹ Kad nema brze osude za zlo djelo, ljudsko je srce sklono èiniti zlo. ¹² I grešnik koji èini zlo i sto puta, dugo živi. Ja ipak znam da æe biti sretni oni koji se boje Boga jer ga se boje. ¹³ Ali opak èovjek neæe biti sretan i neæe produljivati svoje dane ni kao sjena jer se ne boji Boga. ¹⁴ Ali je na zemlji ispraznost te pravednike stiže sudbina opakih, a opake sudbina pravednika. Velim: i to je ispraznost. ¹⁵ Zato slavim veselje, jer nema èovjeku sreæe pod suncem nego u jelu, pilu i nasladi. I to neka ga prati u njegovoj mucij za života koji mu Bog daje pod suncem. ¹⁶ Poslije svih napora da dokuèim mudrost, pokušah spoznati što se radi na zemlji. Uistinu, èovjek ne nalazi spokojstva ni danju ni noæu. ¹⁷ Promatram cjelokupno djelo Božje: i odista - nitko ne može dokuèiti ono što se zbiva pod suncem. Jer ma koliko se èovjek trudio da otkrije, nikad ne može otkriti. Pa ni mudrac to ne može otkriti, iako misli da zna.

Chapter 9

¹ Razmišljah o svemu tome i shvatih kako su i pravednici i mudraci, sa djelima svojim, u Božjoj ruci; i èovjek ne razumije ni ljubavi ni mržnje, i njemu su obje ispraznost. ² Svima je ista kob, pravednomu kao i opakom, èistomu i neèistomu, onomu koji žrtvuje kao i onomu koji ne žrtvuje; jednako dobru kao i grešniku, onomu koji se zaklinje kao i onomu koji se boji zakletve. ³ Najgore

je od svega što biva pod suncem ovo: ista je kob svima, ljudsko je srce puno zla, ludost je u srcima ljudi dok žive, a potom se pridružuju mrtvima. ⁴ Jer onaj tko je među živima, ima nade: i živ pas više vrijedi nego mrtav lav. ⁵ Živi barem znaju da æe umrijeti, a mrtvi ne znaju ništa niti imaju više nagrade, jer se zaboravlja i spomen na njih. ⁶ Davno je nestalo i njihove ljubavi, i mržnje, i zavisti, i više nemaju udjela ni u èem što biva pod suncem. ⁷ Zato s radošæu jedi svoj kruh i vesela srca pij svoje vino, jer se Bogu veæ prije svidjelo tvoje djelo. ⁸ U svako doba nosi haljine bijele i ulja nek' ne ponestane na tvojoj glavi. ⁹ Uživaj život sa ženom koju ljubiš u sve dane svojega ispraznog vijeka koji ti Bog daje pod suncem, jer to je tvoj udio u životu i u trudu kojim se trudiš pod suncem. ¹⁰ I što god nakaniš uèiniti, uèini dok možeš, jer nema ni djela, ni umovanja, ni spoznaje, ni mudrosti u Podzemlju u koje ideš. ¹¹ Osim toga, vidjeh pod suncem: ne dobivaju trku hitri, ni boj hrabri; nema kruha za mudraca, ni bogatstva za razumne, ni milosti za uèene, jer vrijeme i kob sve ih dostiže. ¹² Èovjek ne zna svoga èasa: kao ribe ulovljene u podmukloj mreži, i kao ptice u zamku uhvaæene, tako se hvataju sinovi ljudski u vrijeme nevolje koja ih iznenada spopada. ¹³ Još vidjeh pod suncem i ovu "mudrost" koja mi se uèini velikom: ¹⁴ Bi jedan malen grad i u njem malo ljudi, a na nj udari velik kralj, opkoli ga i podiže oko njega velike opsadne tornjeve. ¹⁵ Ali se u njemu nađe èovjek siromah mudar koji spasi grad svojom mudrošæu, a poslije se nitko nije sjeæao toga èovjeka. ¹⁶ Ipak ja velim: bolja je mudrost nego jakost, ali se ne cijeni mudrost siromaha i ne slušaju njegove rijeði. ¹⁷ Blage se rijeði mudraca bolje èuju nego vika zapovjednika nad luðacima. ¹⁸ Mudrost više vrijedi nego bojno oružje, ali jedan jedini grešnik pokvari mnogo dobra.

Chapter 10

¹ Uginula muha usmrđi mirisno ulje, a i malo ludosti jaèe je od mudrosti i èasti. ² Mudrac kroèi pravim putem, a luðak krivim. ³ Dovoljno je da luðak pođe putem: kako razbora nema, svakomu pokazuje da je lud. ⁴ Ako se na te digne vladaoèev gnjev, ne ostavljaj svoga mjesta, jer blagost spreèava velike grijeh. ⁵ Ima zlo što ga vidjeh pod suncem kao prestupak koji dolazi od vladaoca: ⁶ ludost se podiže na najviša mjesta, a veliki zauzimaju niske položaje. ⁷ Vidjeh sluge na konjima,

⁸
 a knezove gdje idu pješice kao sluge. Tko jamu kopa, u nju pada; i tko ruši zid, ujeda ga zmija.
⁹ Tko lomi kamenje, ono ga ranjava; tko cijepa drva, može nastradati. ¹⁰ Kad zatupi željezo i oštrica
 mu nije nabrušena, tada treba više snage; a nagrada mudrosti je uspjeh. ¹¹ Ako zmija ujede prije
 èaranja, ništa onda opèaratelj ne koristi. ¹² Pune su miline rijeèi iz usta mudraca, a bezumnika
 upropašæuju njegove usne. ¹³ On poèinje svoje besjede ludošæu i svršava ih potpunim bezumljem.
¹⁴ Luðak previše govori: èovjek ne poznaje buduaenost, i tko mu može kazati što æe poslije njega
 biti? ¹⁵ Luðake mori njihov trud; tko ne zna puta, ne može u grad. ¹⁶ Jao tebi, zemljo, kad ti je
 kralj premlad i knezovi se veæ ujutro goste. ¹⁷ Blago tebi, zemljo, kad ti je kralj plemenit i knezovi
 ti u svoje vrijeme blaguju da se okrijepe, a ne da se opiju. ¹⁸ S lijenosti se ugiblju grede, zbog
 nebrige prokišnjava kuæa. ¹⁹ Ali su gozbe radi zabave i vino uveseljava život, a novci pribavljaju
 sve. ²⁰ Ni u svojoj misli ne kuni kralja, ni u svojoj ložnici ne kuni bogataša, jer æe ptice odnijeti
 glas i kleveta lako okrilati.

Chapter 11

¹ Baci kruh svoj na vodu i naæi æeš ga poslije mnogo vremena. ² Podijeli sedmorici ili osmorici,
 jer ne znaš kakvo æe zlo zadesiti zemlju. ³ Kad se oblaci napune kišom, prosiplju je na zemlju, a
 padne li drvo na jug ili na sjever, svejedno: gdje padne, ondje i ostaje. ⁴ Tko pazi na vjetar, ne sije,
 i tko gleda na oblake, ne žanje. ⁵ Kao što ne znaš koji je put vjetru ni kako postaju kosti u utrobi
 trudne žene, tako ne znaš ni djela Boga koji sve tvori. ⁶ Ujutro sij svoje sjeme, a naveèer nek' ti
 ruka ne poèiva. Jer ne znaš da li æe biti bolje ovo ili ono, ili æe oboje biti jednako dobro. ⁷ Ljupka
 je svjetlost i ugodno je oèima vidjeti sunce. ⁸ Ali ako èovjek živi i mnogo godina, neka se uvijek
 veseli, a neka se sjeti da æe tamnih dana biti mnogo. Ispraznost je sve što æe doæi. ⁹ Zato se raduj,
 mladiæu, za svoje mladosti, i veseli se u danima svoga mladenaštva; idi putovima svoga srca i
 slijedi želje svojih oèiju; ali znaj da æe ti za sve to suditi Bog. ¹⁰ Ukloni dakle jad iz svoga srca i
 udalji bol od svojega tijela. Ali je isprazna i mladost i doba tamnih kosa.

Chapter 12

¹ I sjeæaj se svoga Stvoritelja u danima svoje mladosti prije nego doðu zli dani i prispiju godine
 kad æeš reæi: "Ne mile mi se." ² Prije nego potamni sunce i svjetlost, mjesec i zvijezde, i vrate se
 oblaci iza kiše. ³ U dan kad zadrhte ÷uvari kuæe i pognu se junaci, i dosađuju se mlinarice jer ih
 je premalo, i potamne oni koji gledaju kroz prozore; ⁴ kad se zatvore ulièna vrata, oslabi šum mlina,
 kad utihne pjev ptice i zamru zvuci pjesme. ⁵ Kad je put uzbrdo muka i svaki izlazak prijjetnja; a
 badem je u cvatu, i skakavac ne skaæe više, i koprov plot puca, jer ÷ovjek ide u svoj vjeèni dom!
 A narikaæe veæ se kreæu ulicama. ⁶ Prije nego se prekine srebrna vrpca i zlatna se svjetiljka razbije
 i razlupa se vrè na izvoru i slomi toèak na bunaru; ⁷ i vrati se prah u zemlju kao što je iz nje i došao,
 a duh se vrati Bogu koji ga je dao. ⁸ Ispraznost nad ispraznostima, veli Propovjednik, sve je
 ispraznost. ⁹ A osim toga što je sam Propovjednik bio mudar, on je i narod uèio mudrosti te je
 odmjerio, ispitaio i sastavio mnogo mudrih izreka. ¹⁰ Ujedno se Propovjednik trudio pronaæi
 prikladne rijeèi i izravno izraziti istinu. ¹¹ Besjede su mudrih ljudi kao ostani i kao pobodeni kolci:
 pastir se njima služi na dobro svojega stada. ¹² I na kraju, sine moj, znaj da je neizmjereno mnogo
 truda potrebno da se napiše knjiga i da mnogo uèenje umara tijelo. ¹³ Ëujmo svemu završnu rijeè:
 "Boj se Boga, izvršuj njegove zapovijedi, jer - to je sav ÷ovjek." ¹⁴ Jer sva æe skrivena djela, bila
 dobra ili zla, Bog izvesti na sud.

Song of Solomon

Chapter 1

¹ Salomonova Pjesma nad pjesmama ² Poljubi me poljupcem usta svojih, ljubav je tvoja slaða
 od vina. ³ Miris najboljih mirodija, ulje razlito ime je tvoje, zato te ljube djevojke. ⁴ Povuci me za
 sobom, bježimo! Kralj me uveo u odaje svoje. Igrat æemo se i radovati zbog tebe, slaviti æemo
 ljubav tvoju više nego vino. Pravo je da te ljube. ⁵ Crna sam ali lijepa, kæeri jeruzalemske, kao

⁶ šatori kedarski, kao zavjese Salomonove. Ne gledajte što sam garava, to me sunce opalilo. Sinovi
 majke moje rasrdili se na mene, postavili me da òuvam vinograde; a svog vinograda, koji je u meni,
⁷ nisam òuvala. Reci mi, ti koga ljubi duša moja, gdje paseš, gdje se u podne odmaraš, da ne lutam,
⁸ tražeæi te, oko stada tvojih drugova. Ako ne znaš, o najljepša meðu ženama, izaði i slijedi tragove
⁹ stada i pasi kozliæe svoje oko pastirskih koliba. Usporedio bih te s konjima pod kolima faraonovim,
¹⁰ o prijateljice moja. Lijepi su obrazi tvoji meðu naušnicama, vrat tvoj pod ogrlicama. ¹¹ Uèinit
¹² æemo za tebe zlatne naušnice s privjescima srebrnim. - Dok se kralj odmara na svojim dušecima,
¹³ (tada) nard moj miriše. Dragi mi je moj struèak smirne što mi meðu grudima poèiva. ¹⁴ Dragi
¹⁵ mi je moj grozd ciprov u vinogradima engedskim. - Gle, kako si lijepa, prijateljice moja, gle,
¹⁶ kako si lijepa, imaš oèi kao golubica. - Gle, kako si lijep, dragi moj, gle, kako si mio. Zelenilo
¹⁷ je postelja naša. - Grede kuæa naših cedri su, a natkrovlje èempresi.

Chapter 2

¹ - Ja sam cvijet šaronski, ljiljan u dolu. ² - Što je ljiljan meðu trnjem, to je prijateljica moja
 meðu djevojkama. ³ - Što je jabuka meðu šumskim stablima, to je dragi moj meðu mladicia; bila
 sam željna hlada njezina i sjedoh, plodovi njeni slatki su grlu mome. ⁴ Uveo me u odaje vina i
⁵ pokrio me zastavom ljubavi. Okrijepite me kolaèima, osvježite jabukama, jer sam bolna od ljubavi.
⁶ Njegova mi je lijeva ruka pod glavom, a desnom me grli. ⁷ - Kæeri jeruzalemske, zaklinjem vas
 srnama i košutama poljskim, ne budite, ne budite ljubav moju dok sama ne bude htjela! ⁸ Glas
 dragoga moga! Evo ga, dolazi, prelijeæe brda, preskakuje brežuljke. ⁹ Dragi je moj kao srna, on
 je kao jelenèe. Evo ga za našim zidom, gleda kroz prozore, zaviruje kroz rešetke. ¹⁰ Dragi moj
 podiže glas i govori mi: "Ustani, dragano moja, ljepoto moja, i doði, ¹¹ jer evo, zima je veæ minula,
¹² kiša je prošla i nestala. Cvijeæe se po zemlji ukazuje, vrijeme pjevanja dođe i glas se grlièin
¹³ èuje u našem kraju. Smokva je izbacila prve plodove, vinograd, u cvatu, miriše. Ustani, dragano

moja, ljepoto moja i dođi. ¹⁴ Golubice moja, u spiljama kamenim, u skrovištima vrletnim, daj da ti vidim lice i da ti òujem glas, jer glas je tvoj ugodan i lice je tvoje krasno." ¹⁵ Pohvatajte lisice, male lisice što ošteæuju vinograde, naše vinograde u cvatu. ¹⁶ Dragi moj pripada meni, a ja njemu, on pase meðu ljiljanima. ¹⁷ Prije nego dan izdahne i sjene se spuste, vrati se, dragi moj: budi lagan kao srna, kao lane na gori Beteru.

Chapter 3

¹ Po ležaju svome, u noæima, tražila sam onoga koga ljubi duša moja, tražila sam ga, ali ga nisam našla. ² Ustat æu dakle i oprèati grad, po ulicama i trgovima tražit æu onoga koga ljubi duša moja: tražila sam ga, ali ga nisam našla. ³ Sretoše me òuvari koji grad obilaze: "Vidjeste li onoga koga ljubi duša moja?" ⁴ Tek što pođoh od njih, nađoh onoga koga ljubi duša moja. Uhvatila sam ga i neæu ga pustiti, dok ga ne uvedem u kuæu majke svoje, u ložnicu roditeljke svoje. ⁵ Zaklinjem vas, kæeri jeruzalemske, srnama i košutama poljskim, ne budite, ne budite ljubav moju dok sama ne bude htjela! ⁶ Što se to diže iz pustinje kao stup dima iz kada smirne i tamjana i svih prašaka mirodijskih? ⁷ Gle, to je nosiljka Salomonova, oko nje šezdeset kršnih momaka između najkršnijih u Izraelu. ⁸ Svi su vièni maèevima, za rat su izvježbani, svakome je sablja o boku zbog opasnosti noænih. ⁹ Sebi je prijestolje naèinio kralj Salomon od drveta libanskoga. ¹⁰ Stupove je napravio od srebra, naslon od zlata, sjedište od grimiza, unutra je sve ukrašeno ljubavlju kæeri jeruzalemskih. ¹¹ Izađite, kæeri sionske, i vidite kralja Salomona pod dijademom kojim ga mati ovjenèala na dan svadbe njegove, na dan radosti njegova srca.

Chapter 4

¹ Kako si lijepa, prijateljice moja, kako si lijepa! Imaš oèi kao golubica (kad gledaš) ispod koprene. Kosa ti je kao stado koza što izađoše na brdo Gilead. ² Zubi su ti kao stado ovaca ostrizenih kad s kupanja dolaze: idu dvije i dvije kao blizanke i nijedna nije osamljena. ³ Usne su tvoje kao

trake od grimiza i riječi su tvoje dražesne, kao kriške mogranja tvoji su obrazi pod koprenom
 4
 tvojom. Vrat ti je kao kula Davidova, za obranu sagrađena: tisuæu štitova visi na njoj, sve oklopi
 5
 junački. Tvoje su dvije dojke kao dva laneta, blizanca košutina, što pasu među ljljanima. 6
 Prije
 nego dan izdahne i sjene se spuste, poæi æu na brdo smirne, na brežuljak tamjana. 7
 Sva si lijepa,
 prijateljice moja, i nema mane na tebi. 8
 Pođi sa mnom s Libana, nevjesto, pođi sa mnom s Libana.
 9
 Siđi s vrha Amane, s vrha Senira i Hermona, iz lavljih spilja, s planina leopardskih. Srce si mi
 ranila, sestro moja, nevjesto, srce si mi ranila jednim pogledom svojim, jednim samim biserom
 10
 kolajne svoje. Kako je slatka ljubav tvoja, sestro moja, nevjesto! Slađa je ljubav tvoja od vina,
 a miris ulja tvojih ugodniji od svih mirisa. 11
 S usana tvojih, nevjesto, saæe kapa, pod jezikom ti
 je med i mlijeko, a miris je haljina tvojih kao miris libanski. 12
 Ti si vrt zatvoren, sestro moja,
 nevjesto, vrt zatvoren i zdenac zapeæaæn. 13
 Mladice su tvoje vrt mogranja pun biranih plodova:
 14
 nard i šafran, mirisna trska i cimet, sa svim stabljikama tamjanovim, smirna i aloj s najboljim
 15
 mirisima. Zdenac je u mom vrtu, izvor žive vode koja teèe s Libana. 16
 Ustani, sjevernjaèe,
 duni, južni vjetre, duni nad vrtom mojim, neka poteku njegovi mirisi. Neka dragi moj dođe u vrt
 svoj, neka jede najbolje plodove u njemu.

Chapter 5

1
 Došao sam u vrt svoj, o sestro moja, nevjesto, berem smirnu svoju i balzam svoj, jedem med
 svoj i saæe svoje, pijem vino svoje i mlijeko svoje. Jedite, prijatelji, pijte i opijte se, mili moji! 2
 Ja
 spavam, ali srce moje bdi. Odjednom glas! Dragi moj mi pokuca: "Otvori mi, sestro moja, prijateljice
 moja, golubice moja, savršena moja, glava mi je puna rose a kosa noænih kapi." 3
 "Svukla sam
 odjeæu svoju, kako da je odjenem? Noge sam oprala, kako da ih okaljaj?" 4
 Dragi moj promoli
 ruku kroz otvor, a sva mi utroba uzdrhta. 5
 Ustadoh da otvorim dragome svome, a iz ruke mi
 prokapa smirna i poteèe niz prste na ruèku zavora. 6
 Otvorih dragome svome, ali on se veæ bijaše
 udaljio i nestao. Ostala sam bez daha kad je otišao. Tražila sam ga, ali ga nisam našla, zvala sam,
 7
 ali nije se odazvao. Sretoše me èuvari koji grad obilaze, tukli su me, ranili i plašt mi uzeli èuvari
 zidina. 8
 Zaklinjem vas, kæeri jeruzalemske, ako nađete dragoga moga, što æete mu reæi? Da sam

bolna od ljubavi. ⁹ Što je tvoj dragi bolji od drugih, o najljepša među ženama, što je tvoj dragi bolji
 od drugih te nas toliko zaklinješ? ¹⁰ Dragi je moj bijel i rumen, istièe se među tisuæama. ¹¹ Glava
 je njegova kao zlato, zlato èisto, uvojci kao palmove mladice, crne poput gavrana. ¹² Oèi su njegove
 kao golubi nad vodom potoènom; zubi mu kao mlijekom umiveni, u okvir poredani. ¹³ Obrazi su
 njegovi kao lijehe mirisnog bilja, kao cvijeæe ugodno, usne su mu ljiljani iz kojih smirna teèe.
¹⁴ Ruke su mu zlatno prstenje puno dragulja, prsa su njegova kao èista bjelokost pokrta safirima.
¹⁵ Noge su mu stupovi od mramora na zlatnom podnoþju. Stas mu je kao Liban, vitak poput cedra.
¹⁶ Govor mu je sladak i sav je od ljupkosti. Takav je dragi moj, takav je prijatelj moj, o kæeri
 jeruzalemske.

Chapter 6

¹ Kamo je otišao dragi tvoj, o najljepša među ženama? Kuda je zamakao dragi tvoj, da ga
 traþimo s tobom? ² Dragi je moj sišao u svoj vrt k lijehama mirisnog bilja da pase po vrtovima i
 da bere ljiljane. ³ Ja pripadam dragome svome, dragi moj pripada meni, on pase među ljiljanima.
⁴ Lijepa si, prijateljice moja, kao Tirsa, krasna si kao Jeruzalem, strašna kao vojska pod zastavama.
⁵ Odvрати oèi svoje od mene jer me zbunjuju. Kosa je tvoja kao stado koza koje silaze s Gileada.
⁶ Zubi su ti kao stado ovaca ostriženih kada s kupanja dolaze: idu dvije i dvije kao blizanke i nijedna
 nije osamljena. ⁷ Kao kriške mogranja tvoji su obrazi pod koprenom tvojom. ⁸ Ima šezdeset kraljica,
 osamdeset inoèa, a djevojaka ni broja se ne zna. ⁹ Ali je samo jedna golubica moja, savršena moja,
 jedina u majke, izabrana u roditeljke svoje. Vidjele su je djevojke i nazvale je blaženom, a kraljice
 i inoèe hvale su joj izrekle. ¹⁰ Tko je ova koja dolazi kao što zora sviæe, lijepa kao mjesec, sjajna
 kao sunce, strašna kao vojska pod zastavama? ¹¹ Siđoh kroz nasade oraha da vidim mladice u
 dolinama, da pogledam pupaju li vinogradi, cvatu li mogranji. ¹² Ne znam kako, tek želja moja
 pope me na kola naroda mog kneževskog.

Chapter 7

¹ Vрати se, Sulamko, vrati se, vrati se da te gledamo! Što æete vidjeti na Sulamki koja pleše u
² dva zbora? Kako su krasni koraci tvoji u sandalama, kæeri kneževska! Pregibi su bokova tvojih
kao grivne stvorene rukom umjetnika. ³ Pupak ti je kao okrugla òaša koja nikad nije bez piæa.
Trbuh ti je kao stog pšenice ograđen ljljanima. ⁴ Dvije su dojke tvoje dva laneta, blizanca košutina.
⁵ Vrat je tvoj kao kula bjelokosna. Oèi su tvoje kao ribnjaci u Hešbonu kod vrata batrabimskih. Nos
ti je kao kula libanska što gleda prema Damasku. ⁶ Glava je tvoja kao brdo Karmel, a kosa na glavi
kao purpur i kralj se zapleo u njene pletenice. ⁷ Kako si lijepa i kako si ljupka, o najdraža, meðu
milinama! ⁸ Stas je tvoj kao palma, grudi su tvoje grozdovi. ⁹ Rekoh: popet æu se na palmu da
dohvatim vrške njezine, a grudi æe tvoje biti kao grozdovi na lozi, miris daha tvoga kao jabuke.
¹⁰ Usta su tvoja kao najbolje vino. Koje odlazi ravno dragome mome kao što teèe na usnama usnulih.
¹¹ Ja pripadam dragome svome i on je željan mene. ¹² Doði, dragi moj, iæi æemo u polja, noæivat
æemo u selima. ¹³ Jutrom æemo iæi u vinograde da vidimo pupa li loza, zameæe li se grožðe, jesu
li procvali mogranji. Tamo æu ti dati ljubav svoju. ¹⁴ Mandragore šire miris, u našim kuæama ima
svakog voæa, novoga i starog, za te sam ga èuvala, o najdraži moj!

Chapter 8

¹ O, da si mi brat, da si sisao prsa majke moje, našla bih te vani, poljubila bih te i nitko me zato
ne bi prezirao. ² Povala bih te i uvela u kuæu majke svoje koja me odgojila, pojila bih te najboljim
vinom i sokom od mogranja. ³ Njegova mi je lijeva ruka pod glavom, a desnom me grli. ⁴ Zaklinjem
vas, kæeri jeruzalemske, ne budite, ne budite ljubav mojuš dok sama ne bude htjela! ⁵ Tko je ta
što dolazi iz pustinje, naslonjena na dragoga svoga? Probudio sam te pod jabukom gdje te mati
rodila, gdje te na svijet dala roditeljka tvoja. ⁶ Stavi me kao znak na srce, kao peèat na ruku svoju,
jer ljubav je jaka kao smrt, a ljubomora tvrda kao grob. Žar je njezin žar vatre i plamena Jahvina.
⁷ Mnoge vode ne mogu ugasiti ljubav niti je rijeke potopiti. Da netko daje za ljubav sve što u kuæi

ima, taj bi navukao prezir na sebe. ⁸ Imamo malu sestru koja još nema grudi, što æemo èiniti sa
 svojom sestrom kad bude rijeè o njoj? ⁹ Ako bude poput zida, sagradit æemo na njemu krunište
 od srebra; ako bude poput vrata, utvrdit æemo ih cedrovim daskama. ¹⁰ Ja sam zid i grudi su moje
 kule: tako postadoh u oèima njegovim kao ona što nađe smirenje. ¹¹ Salomon ima vinograd u Baal
 Hamonu, dao ga je èuvarima i svaki mora donijeti za urod tisuæu srebrnjaka. ¹² Moj vinograd je
 preda mnom: tebi, Salomone, tisuæa, a dvjesta onima što èuvaju plodove. ¹³ O ti, koja boraviš u
 vrtovima, drugovi slušaju glas tvoj, daj da ga i ja èujem! ¹⁴ Pohitaj, mili moj, budi kao srna i kao
 jelenèe na gorama mirisnim!

Isaiah

Chapter 1

¹ Viđenje Izaije, sina Amosova, koje je imao o Judeji i Jeruzalemu u dane Uzije, Jotama, Ahaza
 i Ezekije, kraljeva judejskih. ² Èujte, nebesa, poslušaj, zemljo, jer Jahve govori: "Sinove sam ti
 odgojio, podigao, al' se oni od mene odvrgoše. ³ Vo poznaje svog vlasnika, a magarac jasle
 gospodareve - Izrael ne poznaje, narod moj ne razumije." ⁴ Jao, grešna li naroda, puka u zlu ogrezla,
 roda zlikovaèkog, pokvarenih sinova! Jahvu ostaviše, prezreše Sveca Izraelova, njemu su okrenuli
 leđa. ⁵ TÓa gdje da vas još udarim, odmetnici tvrdokorni? Sva je glava bolna, srce iznemoglo;
⁶ od pete do glave nidje zdrava mjesta, veæ ozljede, modrice, otvorene rane, ni oèišæene, ni povijene,
 ni uljem ublažene. ⁷ Zemlja vam opustje, gradove oganj popali, njive vam na oèi haraju tuđinci -
 pustoš k'o kad propade Sodoma. ⁸ Kæi sionska ostade kao koliba u vinogradu, kao pojata u polju
 krastavaca, kao grad opsjednut. ⁹ Da nam Jahve nad Vojskama ne ostavi Ostatak, bili bismo k'o
 Sodoma, Gomori slièni. ¹⁰ Èujte rijeè Jahvinu, glavari sodomski, poslušaj zakon Boga našega,
 narode gomorski! ¹¹ "Što æe mi mnoštvo ųrtava vaših?" - govori Jahve. - "Sit sam ovnujskih
 paljenica i pretiline gojne teladi. I krv mi se ogadi bikova, janjaca i jaradi. ¹² Kad mi lice vidjet'

dolazite, tko od vas ište da gazite mojim predvorjima?¹³ Prestanite mi nositi ništavne prinose, kad
 mi omrznu. Mlađaka, subote i sazive - ne podnosim zborovanja i opaèine.¹⁴ Mlađake i svetkovine
 vaše iz sve duše mrzim - teški su mi, podnijet' ih ne mogu!¹⁵ Kad na molitvu ruke širite, je od vas
 oèi odvraæam. Molitve samo množite, ja vas ne slušam. Ruke su vam u krvi ogrezle,¹⁶ operite
 se, oèistite. Uklonite mi s oèiju djela opaka, prestanite zlo èiniti!¹⁷ Uèite se dobrim djelima: pravdi
 težite, ugnjetenom pritecite u pomoæ, siroti pomozite do pravde, za udovu se zauzmite."¹⁸ "Hajde,
 dakle, da se pravdamo," govori Jahve. "Budu l' vam grijesi kao grimiz, pobijeljet æe poput snijega;
 kao purpur budu li crveni, postat æe kao vuna."¹⁹ Htjednete l' me poslušati, uživat æete plodove
 zemaljske.²⁰ U buntovništvu ako ustrajete, proždrijet æe vas maè." Tako usta Jahvina govorahu.
 21
 Kako li posta bludnicom tvrđa vjerna? Bješe puna praviènosti, pravda u njoj stolovala, a sad -
 ubojice.²² Srebro ti se u trosku obratilo, vino ti se razvodnjelo.²³ Knezovi se tvoji odmetnuli, s
 tatima se pobratili. Svi za mitom hlepe, za darovima lete. Siroti pravdu uskraæuju, udovièka parnica
 ne stiže k njima.²⁴ Stog ovako govori Jahve, Gospod nad Vojskama, Junak Izraelov: "Ah, kad se
 iskalim na protivnicima i osvetim dušmanima!²⁵ Kada na te ruku pružim, da lužinom tvoju trosku
 oèistim, da iz tebe uklonim olovo!²⁶ Da ti opet postavim suce kao negda, savjetnike kao u poèetku,
 pa da te zovu Gradom pravednim, Tvrđom vjernosti."²⁷ Sud pravedni otkupit æe Sion, a pravda
 obraæenike njegove.²⁸ Otpadnici i grešnici skršit æe se zajedno, a oni što Jahvu napuštaju poginut
 æe.²⁹ Da, stidjet æete se zbog hrastova što ih sad obožavate i crvenjet æete zbog gajeva u kojima
 sad uživete.³⁰ Jer, bit æete poput hrasta osušena lišæa i poput gaja u kojem vode nema.³¹ Junak
 æe biti kuèina, a iskra djelo njegovo, zajedno æe izgorjeti, a nikoga da ugasi.

Chapter 2

1 Viðenje Izaije, sina Amosova, o Judeji i Jeruzalemu: 2 Dogodit æe se na kraju dana: Gora
 Doma Jahvina bit æe postavljena vrh svih gora, uzvišena iznad svih bregova. K njoj æe se stjecati
 3 svi narodi, nagnut æe mnoga plemena i reæi: "Hajde, uziđimo na Goru Jahvinu, pođimo u Dom
 Boga Jakovljeva! On æe nas nauèiti svojim putovima, hodit æemo stazama njegovim. Jer æe iz

Siona Zakon doæi, iz Jeruzalema rijeè Jahvina." ⁴ On æ biti sudac narodima, mnogim æ sudit' plemenima, koji æ maèeve prekovati u plugove, a koplja u srpove. Neæe više narod dizat' maèa protiv naroda nit' se više uèit' ratovanju. ⁵ Hajde, dome Jakovljevi, u Jahvinoj hodimo svjetlosti!
⁶ Da, ti si svoj odbacio narod, dom Jakovljevi, jer je pun vraèeva s istoka i gatara kao Filistejci, bratime se s tuðincima. ⁷ Zemlja mu je puna srebra i zlata i blagu mu kraja nema; zemlja mu je puna konja, kolima mu broja nema. ⁸ Zemlja mu je prepuna kumira i oni se klanjaju pred djelom ruku svojih, pred onim što njihovi naèiniše prsti. ⁹ Smrtnik æ se poviti, èovjek sniziti; ne praštaj im. ¹⁰ Uði meðu peæine, skrij se u prašinu, pred užasom Jahvinim, pred sjajem velièanstva njegova, kad ustane da potrese zemlju. ¹¹ Ohol pogled bit æ skršen i bahatost ljudska ponižena. Jahve æ se uzvisiti, on jedini - u dan onaj. ¹² Da, bit æ to dan Jahve nad Vojskama, protiv svih oholih i bahatih, protiv sviju što se uzvisiše, da ih obori; ¹³ protiv svih cedrova libanonskih i svih hrastova bašanskih; ¹⁴ protiv svih gora uznositih i svih bregova uzdignutih; ¹⁵ protiv svake visoke tvrðe i svih tvrdih zidina; ¹⁶ protiv sveg brodovlja taršiškog i svih brodova raskošnih. ¹⁷ Oholost ljudska skršit æ se i bahatost ljudska poniziti. Jahve æ se uzvisiti, on jedini - u dan onaj, ¹⁸ i kumiri æ netragom nestati. ¹⁹ Uðite u rupe meðu peæinama i u spilje zemaljske pred užasom Jahvinim, pred sjajem velièanstva njegova, kad ustane da potrese zemlju. ²⁰ U dan onaj: bacit æ svaki svoje srebro i zlatne kumire koje sebi naèini da im se klanja, ²¹ kad uteèe u šupljine peæina i u raspukline stijena pred užasom Jahvinim, pred sjajem velièanstva njegova, kad ustane da potrese zemlju. ²² Èuvajte se, dakle, èovjeka koji ima samo jedan dah u nosnicama: jer što vrijedi?

Chapter 3

¹ Gle, Gospod, Jahve nad Vojskama, oduzima Jeruzalemu i Judeji svaku potporu, pomoæ u kruhu i pomoæ u vodi, ² junaka i ratnika, suca i proroka, vraèa i starješinu, pedesetnika i odliènika, ³ savjetnika i mudra gatara i onoga što se bavi èaranjem. ⁴ "A za glavare postavljam im djecu, dajem deranima da njima vladaju." ⁵ Ljudi se glože jedan s drugim i svaki s bližnjim svojim; dijete nasræe

⁶ na starca, prostak na odliènika te svatko brata hvata u oèinskoj kuæi: "Ti imaš plašt, budi nam
glavarom, uzmi u ruke ovo rasulo!" ⁷ A on æ se, u dan onaj, braniti: "Neæu da budem vidar, nema
u mene ni kruha ni plašta: ne stavljajte me narodu za glavara." ⁸ Jeruzalem se ruši i pada Judeja,
jer im se jezik i djela Jahvi protive te prkose pogledu Slave njegove. ⁹ Lice njihovo protiv njih
svjedoèi, razmeæu se grijehom poput Sodome i ne kriju ga, jao njima, sami sebi propast spremaju.
¹⁰ Kažite: "Blago pravедniku, hranit æ se plodom djela svojih!" ¹¹ Jao opakome, zlo æ mu biti,
na nj æ pasti djela ruku njegovih." ¹² Deran tlaèi narod moj i žene njime vladaju. O narode moj,
vladaoci te tvoji zavode i raskapaju put kojim hodiš. ¹³ Ustade Jahve da se popravda s narodom
svojim, ¹⁴ Jahve dolazi na sud sa starješinama i glavarima svog naroda: "Vinograd ste moj opustošili,
u vašim je kuæama što oteste siromahu. ¹⁵ S kojim pravom narod moj tlaèite i gazite lice siromaha?"
- rijeè je Jahve, Gospoda nad Vojskama. ¹⁶ I reèe Jahve: "Što se to ohole kæeri sionske te ispružena
vrata hode, okolo okom namiguju, koracima sitnim koracaju, grivnama na nozi zveckaju?
¹⁷ Oæelavit æ Gospod tjeme kæeri sionskih, obnažit æ Jahve golotinju njihovu." ¹⁸ U onaj æ
dan Gospod strgnuti sve èime se ona ponosi: ukosnice i mjeseèiæe, ¹⁹ naušnice, narukvice i koprene,
²⁰ poveze, lanèiæe, pojaseve, boèice s miomirisima i privjese, ²¹ prstenje i nosne prstenove,
²² skupocjene haljine i plašteve, prijevjese i torbice, ²³ zrcala i košuljice, povezaèe i rupce. ²⁴ Mjesto
miomirisa, smrad; mjesto pojasa, konopac; mjesto kovrèa, tjeme obrijano; mjesto gizdave halje,
kostrijet; mjesto ljepote, žig. ²⁵ Muževi tvoji od maèa æ pasti, junaci tvoji u kreševu. ²⁶ Vrata
æ tvoja kukat' i tugovati, na zemlji æeš sjedit' napuštena.

Chapter 4

¹ I sedam æ se žena jagmiti za jednoga èovjeka - u dan onaj: "Svoj æemo kruh jesti," reæi æe,
"i u halje se svoje oblaèiti, daj nam samo da tvoje nosimo ime, skini sa nas svu sramotu našu." ² U
onaj æe dan izdanak Jahvin biti na diku i na slavu, a plod zemlje na ponos i ures spašenima u Izraelu.
³ Koji ostanu na Sionu i prežive u Jeruzalemu, zvat æ se "sveti" i bit æe upisani da u Jeruzalemu
⁴ žive. Kad Gospod spere ljagu kæeri sionskih i obriše s Jeruzalema krv prolivenu dahom suda i

dahom što spaljuje, ⁵ sazdat æ Jahve nad svom Gorom sionskom i nad svima što ondje budu zborovali oblak s dimom danju, a noæu sjaj ognja žarkoga. Jer, vrh svega Slava æ biti zaklon ⁶ i sjenica da zasjenjuje danju od pripeke, štit i utoèište od pljuska i oluje.

Chapter 5

¹ Zapjevat æu svojemu dragome, pjesmu svog ljubljenog njegovu vinogradu. Moj je dragi imao vinograd na brežuljku rodnome. ² Okopa ga, iskrèi kamenje, posadi ga lozom plemenitom. Posred njega kulu on podiže i u nj tijesak metnu. Nadaše se da æ uroditi groždem, a on izrodi vinjagu. ³ Sad, žitelji jeruzalemski i ljudi Judejci, presudite između' mene i vinograda mojega. ⁴ Što još mogoh uèiniti za svoj vinograd a da nisam uèinio? Nadah se da æ uroditi groždem, zašto vinjagu izrodi? ⁵ No sad æu vam reæi što æu uèiniti od svog vinograda: plot æu mu soriti da ga opustoše, zidinu razvaliti da ga izgaze. ⁶ U pustoš æu ga obratiti, ni obrezana ni okopana, nek' u draè i trnje sav zaraste; zabranit æu oblacima da dažde nad njime. ⁷ Vinograd Jahve nad Vojskama dom je Izraelov; izabrani nasad njegov ljudi Judejci. Nadao se pravdi, a eto nepravde, nadao se praviènosti, a eto vapaja. ⁸ Jao vama koji kuæu kuæi primièete i polje s poljem sastavljate, dok sve mjesto ne zauzmete te postanete jedini u zemlji. ⁹ Na uši moje reèe Jahve nad Vojskama: "Doista, mnoge æe kuæe opustjeti, velike i lijepe, bit æe bez žitelja. ¹⁰ Deset rali vinograda dat æe samo baèvicu, mjera sjemena dat æe samo mjericu." ¹¹ Jao onima što veæ jutrom na uranku žestokim se piæem zalijevaju i kasno noæu sjede vinom raspaljeni. ¹² Na gozbama im harfe i citare, bubnjevi i frule uz vino, a za djelo Jahvino ne mare, ne gledaju djelo ruku njegovih. ¹³ Stoga æe u ropstvo narod moj odvesti, jer nema razumnosti, odliènici njegovi od gladi æe umirati, puk njegov od žeði æe gorjeti. ¹⁴ Da, Podzemlje æe razvaliti ždrijelo, razjapit æe ralje neizmjerne da se u njih strmoglave odliènici mu i mnoštvo sa svom grajom i veseljem! ¹⁵ Smrtnik æe nikom poniknuti, ponizit' se èovjek, oborit æe se pogled silnih. ¹⁶ Jahve nad Vojskama uzvisit æe se sudom, i Bog æe sveti otkrit' svetost svoju. ¹⁷ Jaganjci æe pasti kao na pašnjacima, a jarci æe brstiti po ruševinama bogataškim. ¹⁸ Jao onima koji na se krivnju vuku volovskom užadi i grijeh kolskim konopcem - ¹⁹ onima što govore: "Neka pohiti, neka poteèe s djelom svojim da bismo ga vidjeli, neka se približi i završi naum Sveca

Izraelova da bismo znali!"²⁰ Jao onima koji zlo dobrom nazivaju, a dobro zlom, koji od tame
 svjetlost prave, a od svjetlosti tamu, koji gorko slatkim èine, a slatko gorkim!"²¹ Jao onima koji su
 mudri u svojim oèima i pametni sami pred sobom!"²² Jao onima koji su jaki u vinu i junaci u
 miješanju jakih piæa;²³ onima koji za mito brane krivca, a pravedniku uskraæuju pravdu!"²⁴ Zato,
 kao što plameni jezici proždiru slamu i kao što nestaje suha trava u plamenu, tako æe korijen njihov
 istrunuti, poput praha razletjet' se pupoljak njihov, jer odbaciše Zakon Jahve nad Vojskama i prezreše
 rijeè Sveca Izraelova.²⁵ Zato se raspali gnjev Jahvin protiv njegova naroda, i on diže ruku na nj i
 udari ga te se potresoše gore: trupla njihova leže k'o smeæe po ulicama, ali gnjev se njegov još ne
 smiri, ruka mu je sveðer podignuta.²⁶ On podiže stijeg ratni narodu dalekom, zazviždi mu na kraj
 zemlje, i gle: brzo, spremno hita.²⁷ U njemu nema trudna ni sustala, ni dremljiva niti snena, oko
 boka pojas ne otpasuje, na obuæi ne driješi remena.²⁸ Strijele su mu dobro zašiljene, lukovi mu
 svi zapeti, kremen su kopita konja njegovih, vihor su toèkovi bojnih mu kola.²⁹ Rika mu je k'o u
 lava i rièe k'o lavovi mladi, reži, grabi plijen i odnosi, a nikoga da mu ga istrgne.³⁰ U dan onaj
 režat æe na njega k'o što more buèi. Pogledaš li zemlju - sve tmina, tjeskoba, svjetlost proguta tmina
 oblaèna.

Chapter 6

¹ One godine kad umrije kralj Uzija, vidjeh Gospoda gdje sjedi na prijestolju visoku i uzvišenu.
 Skuti njegova plašta ispunjahu Svetište.² Iznad njega stajahu serafi; svaki je imao po šest krila:
 dva krila da zakloni lice, dva da zakrije noge, a dvama je krilima letio.³ I klicahu jedan drugome:
 "Svet! Svet! Svet Jahve nad Vojskama! Puna je sva zemlja Slave njegove!"⁴ Od gromka glasa
 onih koji klicahu stresošè se dovraci na pragovima, a Dom se napuni dimom.⁵ Rekoh: "Jao meni,
 propadoh, jer èovjek sam neèistih usana, u narodu neèistih usana prebivam, a oèi mi vidješe Kralja,
 Jahvu nad Vojskama!"⁶ Jedan od serafa doletje k meni: u ruci mu žerava koju uze kliještima sa
 žrtvenika;⁷ dotaèe se njome mojih usta i reèe: "Evo, usne je tvoje dotaklo, krivica ti je skinuta i
 grijeh oprošten."⁸ Tad èuh glas Gospodnji: "Koga da pošaljem? I tko æe nam poæi?" Ja rekoh:
 "Evo me, mene pošalji!"⁹ On odgovori: "Idi i reci tom narodu: 'Slušajte dobro, al' neæete razumjeti,

gledajte dobro, al' neæete spoznati.' ¹⁰ Otežaj salom srce tom narodu, ogluš i mu uši, zaslijepi oèi, da oèima ne vidi, da ušima ne èuje i srcem da ne razumije kako bi se obratio i ozdravio." ¹¹ Ja rekoh: "Dokle, o Gospode?" On mi odgovori: "Dok gradovi ne opuste i ne ostanu bez žitelja, dok kuæe ne budu bez ikoga živa, i zemlja ne postane pustoš, ¹² dok Jahve daleko ne protjera ljude. Haranje veliko pogodit æe zemlju, ¹³ i ostane li u njoj još desetina, i ona æe biti zatrta poput duba kad ga do panja posijeku. Panj æe njihov biti sveto sjeme."

Chapter 7

¹ U dane judejskoga kralja Ahaza, sina Jotamova, sina Uzijina, aramski kralj Rason i izraelski kralj Pekah, sin Remalijin, zavojštiše na Jeruzalem, ali ga ne mogoše zauzeti. ² Tada dojaviše domu Davidovu: "Aramci se utaborili u Efrajimu." Na tu vijest uzdrhta srce kraljevo i srce svega naroda, kao što u šumi drveæe ustrepti od vjetra. ³ I Jahve reèe Izaiji: "Iziđi pred Ahaza, ti i sin tvoj Šear Jašub, do nakraj vodovoda gornjeg ribnjaka na putu u Valjarevo polje. ⁴ Reci mu: 'Pazi, smiri se, ne boj se, i nek' ti ne premire srce od ovih dvaju ugaraka zadimljenih, od raspaljenog bijesa Rasona aramskog i sina Remalijina, ⁵ jer Aram, Efrajim i sin Remalijin smisliše tvoju propast.' ⁶ Pođimo, rekoše, na Judeju, uplašimo je i osvojimo da u njoj zakraljimo sina Tabelova. ⁷ Ovako govori Jahve Gospod: 'To se neæe zbiti: toga biti neæe! ⁸ [8a] Damask je glava Aramcima, a Damasku je glava Rason; ⁹ Samarija je glava Efrajimcima, a Samariji glava je Remalija. [8b] Još šezdeset i pet godina, i Efrajim, razoren, neæe više biti narod. [9b] Ako se na me ne oslonite, održat' se neæete!'" ¹⁰ Jahve opet progovori Ahazu i reèe mu: ¹¹ "Zaišti od Jahve, Boga svoga, jedan znak za sebe iz dubine Podzemlja ili gore iz visina." ¹² Ali Ahaz odgovori: "Ne, neæu iskati i neæu iskušavati Jahvu." ¹³ Tada reèe Izaija: "Èujte, dome Davidov. Zar vam je malo dodijavati ljudima, pa i Bogu mom dodijavate! ¹⁴ Zato, sam æe vam Gospodin dati znak: Evo, zaèet æe djevica i roditi sina i nadjenut æe mu ime Emanuel! ¹⁵ Vrhnjem i medom on æe se hraniti dok ne nauèi odbacivat' zlo i birati dobro. ¹⁶ Jer prije nego dječak nauèi odbacivat' zlo i birati dobro, opustjet æe zemlja, zbog koje strepiš, od dvaju kraljeva. ¹⁷ Protiv tebe i protiv tvog naroda i protiv kuæe oca tvojega dovest

18 æ Jahve dane kakvih ne bijaše otkad se Efrajim odvoji od Jude - kralja asirskoga. U dan onaj
 zazviždat æ Jahve muhama na ušæu egipatskih rijeka i pèelama u zemlji asirskoj 19 da dođu i
 20 popadaju po strmim dolovima, po rasjelinama stijena, po svim trnjacima i svim pojilištima. U
 dan onaj Gospod æ obrijati britvom najmljenom s onu stranu Eufrata - kraljem asirskim - kosu s
 21 glave, dlake s nogu i bradu s obraza. U dan onaj svatko æ hraniti po kravu i dvije ovce 22 i od
 obilja mlijeka koje æ mu dati hranit æ se vrhnjem; vrhnjem i medom hranit æ se koji god u
 23 zemlji preostanu. U dan onaj gdje god bijaše tisuæu èokota, vrijednih tisuæu srebrnika, izrast
 24 æ draè i trnje. Onamo æ polaziti sa strijelom i lukom, jer sva æ zemlja u draè i trnje zarasti.
 25 A po svim gorama gdje se motikom kopalo nitko više neæe iæi, strašeæi se trnja i draèa: onuda
 æ goveda pasti i gaziti ovce."

Chapter 8

1 Reèe Jahve: "Uzmi veliku ploèu i napiši na njoj ljudskim pismom: Maher Šalal Haš Baz -
 Brz grabež - hitar plijen." 2 Potom uzeh vjerne svjedoke, sveæenika Uriju i Zahariju, sina Berekjina.
 3 Približih se proroèici te ona zaèe i rodi sina. Jahve mi reèe: "Nazovi ga Maher Šalal Haš Baz,
 4 jer prije no što dijete poène tepati 'tata' i 'mama', nosit æ se pred kralja asirskog sve bogatstvo
 Damaska i plijen Samarije." 5 I opet mi reèe Jahve: 6 "Jer narod ovaj odbacuje mirne tekuæice
 Šiloaha, a dršæe pred Rasonom i pred sinom Remaljinim, 7 navest æ Gospod na vas vodu Eufrata,
 silnu i veliku - kralja asirskog i svu slavu njegovu - i ona æ iziæi iz rukava svoga, preleti se preko
 8 svih obala; provalit æ u Judeju, razlit' se i poplaviti je, popeti se do grla njezina; i krila æ svoja
 raširiti preko cijele tvoje zemlje, o Emanuele." 9 Udružite se samo, narodi, al' bit æete smrvljeni!
 10 Poslušajte, vi kraljevi daleki, pašite se, bit æete smrvljeni, pašite se, bit æete smrvljeni! Kujte
 11 naum - bit æ uništen, dogovarajte se samo, bit æ uzalud, jer s nama je Bog! Jer, ovako mi reèe
 12 Jahve, kad me rukom uhvatio i opomenuo da ne idem putem kojim narod ovaj ide: "Ne zovite
 13 urotom sve što narod ovaj urotom zove; ne bojte se èega se on boji i nemajte straha. Jahve nad
 Vojskama - on jedini nek' vam svet bude; jedino se njega bojte, strah od njega nek' vas prožme.

14 On æ vam biti zamka i kamen spoticanja i stijena posrtanja za obje kuæ Izraelove, zamka i mreža svim Jeruzalemcima. ¹⁵ Mnogi æ od njih posrnuti, pasti, razbiti se, zaplesti se, uhvatiti." ¹⁶ Pohrani ovo svjedoèanstvo, zapeèati ovu objavu meðu uèenicima svojim: ¹⁷ Èekat æu Jahvu koji je lice svoje sakrio od doma Jakovljeva - u njega ja se uzdam. ¹⁸ Evo, ja i djeca koju mi Jahve dade Izraelu smo znak i znamenje od Jahve nad Vojskama što prebiva na Gori sionskoj. ¹⁹ Reknu li vam: "Duhove pitajte i vraèe koji šapæu i mrljaju" - dakako, narod mora pitati svoje "bogove" i za žive u mrtvih se raspitivati! - ²⁰ Uza Zakon! Uza svjedoèanstvo! Tko ne rekne tako, zoru neæe doèekati. ²¹ Lutat æ zemljom potlaèen i gladan, izgladnjela bijes æ ga spopasti, proklinjat æ svoga kralja i svog Boga. Okrene l' se k nebu, ²² pogleda l' po zemlji, gle, svuda samo mrak i strava, svuda tmina tjeskobna. Ali æ se tama raspršiti, ²³ jer više neæe biti mraka gdje je sad tjeskoba. ²⁴ U prvo vrijeme on obescijeni zemlju Zebulunovu i zemlju Naftalijevu, al' u vrijeme posljednje on æ proslaviti Put uz more, s one strane Jordana - Galileju pogansku.

Chapter 9

¹ Narod koji je u tmuni hodio svjetlost vidje veliku; one što mrklju zemlju obitavahu svjetlost jarka obasja. ² Ti si radost umnožio, uveæao veselje, i oni se pred tobom raduju kao što se ljudi raduju žetvi, k'o što klièu kad se dijeli plijen. ³ Teški jaram njegov, preèku što mu pleæa pritiskaše, šibu njegova gonièa slomi kao u dan midjanski. ⁴ Da, sva bojna obuæa, svaki plašt krvlju natopljen izgorjet æ i bit æ ognju hrana. ⁵ Jer, dijete nam se rodilo, sina dobismo; na pleæima mu je vlast. Ime mu je: Savjetnik divni, Bog silni, Otac vjeèni, Knez mironosni. ⁶ Nadaleko vlast æ mu se sterat' i miru neæe biti kraja nad prijestoljem Davidovim, nad kraljevstvom njegovim: uèvrstit æ ga i utvrdit u pravu i pravednosti. Od sada i do vijeka uèinit æ to privržena ljubav Jahve nad Vojskama. ⁷ Gospod posla rijeè protiv Jakova i ona pade na Izraela. ⁸ Sazna je sav narod njegov, Efrajim i stanovnici Samarije koji govorahu naduta i ohola srca: ⁹ "Opeke nam popadaše, gradit æemo od tesanika; sasjekoše nam divlje smokve, cedre æemo posaditi." ¹⁰ Al' Jahve podiže na brdo Sion njegove protivnike i podbada neprijatelje njegove: ¹¹ Aram s istoka, Filistejce sa zapada,

da svim ustima proždiru Izraela. Na sve to gnjev se njegov neæe smiriti, ruka æe mu ostat' ispružena.
¹² Ali se narod nije obratio onom koji ga je bšio, ne tražiše Jahvu nad Vojskama. ¹³ Zato Jahve
odsijeèe Izraelu glavu i rep, palmu i rogoz u jednom danu. ¹⁴ Starješina i odliènik - to je glava;
prorok, uèitelj laži - to je rep. ¹⁵ Oni što vode narod taj - zavode ga, a koji se vodit' daju - propali
su. ¹⁶ Stog' mu Gospod neæe poštedjet' mladiæa, sirotama njegovim i udovicama smilovat' se
neæe. Sav je taj narod bezbožan i zao, na sva usta bezumno govori. Na sve to gnjev se njegov neæe
smiriti, ruka æe mu ostat' ispružena. ¹⁷ Da, bezbožnost se k'o oganj razmahala, draè i trnje proždire,
pa upali šumsku guštaru, stupovi se dima podižu. ¹⁸ Plamti zemlja od gnjeva Jahvina, narod ognju
hrana postaje. Nitko ni brata svog ne štedi, [19b] svatko jede meso svog susjeda. ¹⁹ [19a] Proždire
zdesna, i opet je gladan; guta slijeva, i opet sit nije: ²⁰ Manaše Efrajima, Efrajim Manašea, obojica
zajedno Judu. Na sve to gnjev se njegov neæe smiriti, ruka æe mu ostat' ispružena.

Chapter 10

¹ Jao onima koji izdaju odredbe nepravedne, koji ispisuju propise tlaèiteljske; ² koji uskraæuju
pravdu ubogima i otimlju pravo sirotinji mog naroda, da oplijene udovice, da opljaèkaju sirote!
³ Što æete èiniti u dan kazne kad izdaleka propast dođe? Kom æete se za pomoæ uteæi, gdje ostaviti
blago svoje ⁴ da se ne morate meðu roblje pognuti, pasti meðu poklanima? Na sve to gnjev se
njegov neæe smiriti, ruka æe mu ostat' ispružena. ⁵ Jao Asiru, šibi gnjeva mojega, prutu kojim
srdžba moja zamahuje! ⁶ Na puk ga poslao nevjeran, na narod što me razjari, da ga oplijeni i
opljaèka, da ga izgazi k'o blato na ulici. ⁷ Ali on nije tako mislio i u srcu nije tako sudio, veæ u
srcu zasnova zator, istrebljenje mnogih naroda. ⁸ Govoraše: "Nisu li svi knezovi moji kraljevi?
⁹ Nije li Kalno kao Karkemiš? Nije li Hamat kao Arpad, Samarija kao Damask? ¹⁰ Kao što mi ruka
dosegnu kraljevstva kumira, bogatija kipovima od Jeruzalema i Samarije, ¹¹ kao što uèinili sa
Samarijom i kumirim njenim, neæu li uèiniti s Jeruzalemom i s likovima njegovim?" ¹² I kad
dovrši Gospod sve djelo svoje na gori Sionu i u Jeruzalemu, kaznit æe plod ohola srca kralja asirskog
i drskost njegovih ponositih oèiju. ¹³ Jer reèe: "Uèinili snagom svoje ruke i mudrošæu svojom, jer
sam uman; uklonili međe narodima i blaga njihova opljaèkani, kao junak oborih one što sjede na

¹⁴ prijestoljima. Ruka moja kao gnijezda zgrabi bogatstva naroda. Kao što se kÓupe ostavljena
¹⁵ jaja, zemlju svu sam pokupio i nikog ne bi krilima da zalepeæe, kljun otvori, zapijuèe." Zar se
 hvali sjekira povrh onog koji njome sijeèe? Hoæe li se oholit' pila povrh onog koji njome pili? K'o
¹⁶ da šiba maše onim koji je podiže, il' štap diže onog koji drvo nije; Jahve nad Vojskama poslat
 æ stoga gojaznima njegovim skonèanje, slavu æ mu ognjem potpaliti, kao što se vatra potpiruje.
¹⁷ Svjetlost Izraelova bit æ poput ognja, Svetac njegov kao plamen koji æ zapalit' i proždrijeti
¹⁸ draè njegov i trnje njegovo u jednome danu. I krasotu njegovih šuma i voænjaka uništiti æ od
¹⁹ srèike do kore, ona æ biti k'o bolesnik što se trne; ostatak stabala šumskih bit æ lako izbrojiti
²⁰ - dijete æ ih lako popisati. U onaj dan: Ostatak Izraelov i preživjeli iz kuæe Jakovljeve neæe
 se više oslanjati na onoga koji ih bije, veæ æ se iskreno oslanjati na Jahvu, Sveca Izraelova.
²¹ Ostatak æ se vratiti, ostatak Jakovljeve Bogu jakome. ²² Zaista, o Izraele, sve da naroda tvoje
 ima kao pijeska u moru, samo æ se Ostatak njegov vratiti. Odreðeno je uništenje, pravda se prelila,
²³ Jahve, Gospod nad Vojskama, poharat æ, kako odredi, svu zemlju. ²⁴ Zato ovako govori Jahve
 nad Vojskama: "O narode moj što prebivaš na Sionu, ne boj se Asira kad te šibom tuèe, kad štap
²⁵ diže na tebe. Jer, još malo, vrlo malo, i gnjev moj æ prestati, moja æ ih jarost uništiti." ²⁶ Na
 nj æ Jahve nad Vojskama bièem zamahnuti, kao kad udari Midjan na stijeni Orebu, i štap æ diæi
²⁷ nad more k'o na putu egipatskom. U onaj dan: s leða æ ti breme pasti i jaram njegov s vrata
²⁸ æ ti nestat'. Ide on od Rimona, dolazi na Ajat, prelazi Migron, u Mikmasu breme odlaže.
²⁹ Prelaze klance, u Gebi im je noæište; Rama dršæe, Gibea Šaulova bježi. ³⁰ Vièi iza glasa, Bat
³¹ Galime! Slušaj ga, Lajšo! Odgovori mu, Anatote! Madmena pobježe, utekoše stanovnici gebimski.
³² Još danas zaustavit æ se u Nobu, rukom prijeti gori Kæeri sionske, Brijegu jeruzalemskom.
³³ Gle, Jahve, Gospod nad Vojskama, kreše grane silom strahovitom: najviši su vršci posjeèeni,
³⁴ ponajviši sniženi. Pod sjekirom pada šumska guštara, sa slavom svojom pada Libanon.

Chapter 11

¹ Isklijat æ mladica iz panja Jišajeva, izdanak æ izbit' iz njegova korijena. ² Na njemu æ
 duh Jahvin poèivat', duh mudrosti i umnosti, duh savjeta i jakosti, duh znanja i straha Gospodnjeg.

³ Prodahnut æ ga strah Gospodnji: neæ suditi po viđenju, presuđivati po èuvenju, ⁴ veæ po pravdi æ sudit' ubogima i sud prav izricat' bijednima na zemlji. Šibom rijeèi svoje ošanut æ silnika, a dahom iz usta ubit' bezbožnika. ⁵ On æ pravdom opasati bedra, a vjernošæu bokove. ⁶ Vuk æ prebivati s jagnjetom, ris ležati s kozliæem, tele i laviaæ zajedno æ pasti, a djetešce njih æ vodit'. ⁷ Krava i medvjedica zajedno æ pasti, a mladunèad njihova skupa æ ležati, lav æ jesti slamu k'o govedo. ⁸ Nad rupom gujinom igrat æ se dojenèe, sisanèe æ ruku zavlàèiti u leglo zmijinje. ⁹ Zlo se više neæ èiniti, neæ se pustošiti na svoj svetoj gori mojoj: zemlja æ se ispuniti spoznajom Jahvinom kao što se vodom pune mora. ¹⁰ U dan onaj: Jišajev izdanak, dignut kao stijeg narodima, puci æ željno tražiti. I prebivalište njegovo bit æ slavno. ¹¹ U dan onaj: Jahve æ drugi put ruku pružiti da otkupi Ostatak svoga naroda, one što ostanu iz Asira i iz Egipta, iz Patrosa, Kuša i Elama, iz Šineara, Hamata i s morskih otoka. ¹² Podignut æ stijeg narodima, sabrat æ Izraelu prognanike i skupiti Judi raspršene sa sva èetiri kraja zemlje. ¹³ Ljubomor æ nestat' Efrajimov, bit æ istrijebljeni dušmani Judini; Efrajim neæe više zavidjeti Judi, a Juda neæe biti neprijatelj Efrajimu. ¹⁴ Filistejcima na zapadu za vrat æ sjesti, zajedno æ plijeniti sinove Istoka; ruku æ svoju pružit' na Edom i Moab, bit æ im pokorni sinovi Amonovi. ¹⁵ Jahve æ isušit' zaljev mora egipatskog, zamahnut æ rukom protiv Eufrata; snagom daha razbit æ ga na sedam potoka da se u obuæi može prelaziti: ¹⁶ i bit æ cesta Ostatku njegova naroda, koji preživio bude iz Asira, kao što bijaše Izraelcima kad iziđoše iz zemlje egipatske.

Chapter 12

¹ Reæi æeš u dan onaj: Hvalim te, Jahve, razgnjevi se ti na mene, ali se odvratio gnjev tvoj i ti me utješì! ² Evo, Bog je spasenje moje, uzdam se, ne bojim se više, jer je Jahve snaga moja i pjesma, on je moje spasenje. ³ I s radošæu æete crpsti vodu iz izvora spasenja. ⁴ Reæi æete u dan onaj: Hvalite Jahvu prizivajte ime njegovo! Objavite narodima djela njegova, razglašujte uzvišenost imena njegova! ⁵ Pjevajte Jahvi, jer stvorì divote, neka je to znano po svoj zemlji! ⁶ Klièite i radujte se, stanovnici Siona, jer je velik meðu vama Svetac Izraelov!

Chapter 13

¹ Proroštvo o Babilonu koje vidje Izaija, sin Amosov. ² Na goletnu brdu dignite zastavu, vièite
 im iz sveg grla. Mašite rukom neka dođu na vrata kneževska. ³ Zapovijed dadoh svetim svojim
 ratnicima, gnjevu svom pozvah svoje junake koji slave veličanstvo moje. ⁴ Ęuj! Źagor na gorama
 kao od silna naroda. Ęuj! Buka kraljevstava, sakupljenih naroda. To Jahve nad Vojskama za boj
 vojsku pregleda. ⁵ Iz daleka kraja, s granica neba dolaze oni - Jahve i oruđa gnjeva njegova - da
 svu zemlju poharaju. ⁶ Kukajte, jer je blizu Jahvin dan, k'o pohara dolazi od Svemoænog. ⁷ I sve
 ruke stog' malakšu ... Svako ljudsko srce klone, ⁸ strava ih je obrvala, trudovi boli veæ ih spopadaju
 i grèe se k'o roditelja. U prepasti jedan drugog motre, lica su im poput plamena. ⁹ Dolazi nesmiljeni
 Jahvin dan - gnjev i jarost - da u pustoš zemlju prometne, da istrijebi iz nje grešnike. ¹⁰ Jer nebeske
 zvijezde a ni Štapci neæe više sjati svjetlošæu, pomrèat æe sunce ishodeæi i mjesec neæe više
 svijetliti. ¹¹ Kaznit æu svijet za zloæu, bezbožnike za bezakonje, dokrajèit æu ponos oholih, poniziti
 nadutost silnika. ¹² Rjeði æe biti èovjek neg' žeženo zlato, rjeði samrtnik od zlata ofirskog. ¹³ Nebesa
 æu potresti, maknut æe se zemlja s mjesta od srdžbe Jahve nad Vojskama u dan kad se izlije gnjev
 njegov. ¹⁴ I tada, kao gazela preplašena, kao ovce koje nitko ne prikuplja, svatko æe se vratit' svom
 narodu, svatko æe u zemlju svoju pobjeæi. ¹⁵ Koga stignu, probost æe ga: koga uhvate, maèem
 æe sasjeæi; ¹⁶ pred oèima smrskat æe im dojenèad, opljaèkati kuæe, silovati žene. ¹⁷ Gle, podižem
 na njih Medijce što ne cijene srebra i preziru zlato. ¹⁸ Svi æe mladiæi biti pokošeni, sve djevojke
 zatrte. Na plod utrobe neæe se smilovati, nad djecom im se oko neæe sažaliti. ¹⁹ Babilon, ures
 kraljevstava, ures i ponos kaldejski, bit æe k'o Sodoma i Gomora kad ih Bog zatrije. ²⁰ Nikad se
 više neæe naseliti, od koljena do koljena ostat æe nenapuèen. Arapin ondje neæe dizati šatora, nit'
 æe pastiri ondje poèivati. ²¹ Poèivat æe ondje zvijeri pustinjske, sove æe im napuniti kuæe, nojevi
 æe ondje stanovati, jarci plesati. ²² Hijene æe zavijati iz njegovih palaèa, a èagljji iz raskošnih
 dvorova... Vrijeme se njegovo bliži, dani mu se neæe produžiti.

Chapter 14

¹ Da, smilovat æ se Jahve Jakovu i opet izabrali Izraela, dati mu da poèine u svojoj zemlji.
² Pridružit æ im se došljak i prikljuèiti se domu Jakovljevu. Sami æ narodi po njih doæi i odvesti ih u njihov kraj, a njih æ Dom Izraelov baštiniti u Jahvinoj zemlji kao sluge i sluškinje. I zarobit æ one koji njih bijahu zarobili i gospodovat æ nad svojim tlaèiteljima.
³ U dan kad ti Jahve dade da poèineš od svojih stradanja, nemira i teškog robovanja kojima te pritisnuše,
⁴ zapjevat æeš ovu rugalicu kralju babilonskom: Kako nestade silnika? Kako nestade tlaèenja?
⁵ Jahve slomi štap zlikovaèki i žezlo vladarsko
⁶ što je bijesno bšilo narode udarcima bez kraja i konca, što je gnjevno vladalo narodima progoneæ' ih nemilice.
⁷ Poèiva, miruje sva zemlja klièuæi od radosti.
⁸ Nad tobom se raduju èempresi i cedri libanonski: "Otkako si pao, ne dolaze nas više sjeæi!"
⁹ Zbog tebe se uzbuði Podzemlje da te doèeka kada dođeš. U tvoju èast ono budi sjene, sve zemaljske moguænike, ono diže s prijestolja sve kraljeve naroda.
¹⁰ Svi ti oni progovaraju: "I ti si skršen k'o i mi, nama si slièan postao."
¹¹ Oholost se tvoja sruši u Podzemlje i buka tvojih harfa; pod tobom je ležaj od truleži, a crvi tvoj su pokrivaè.
¹² Kako pade sa nebesa, Svjetlonošo, sine Zorin? Kako li si oboren na zemlju, ti, vladaru naroda?
¹³ U svom si srcu govorio: 'Uspet æu se na nebesa, povrh zvijezda Božjih prijesto æu sebi diæi. Na zornoj æu stolovati gori na krajnom sjeveru.'
¹⁴ Uzaæi æu u visine oblaène, bit æu jednak Višnjemu.'
¹⁵ A sruši se u Podzemlje, u dubine provalije!"
¹⁶ Koji te vide, motre te i o tebi razmišljaju: "Je li to èovjek koji je zemljom tresao i drmao kraljevstvima,
¹⁷ koji je u pustinju svijet obraæao i sa zemljom sravnjivao gradove, koji sužnjeva svojih nikad nije kuæi otpuštao?"
¹⁸ Kraljevi naroda svi u èasti poèivaju, svaki u svojoj grobnici.
¹⁹ A ti si iz groba izbaèen kao smeæe odvratno, pokriven poklanima, maèem probodenima, koji su na ploèe grobne pobacani k'o strvina zgažena!
²⁰ Neæeš se združiti s njima u grobu, jer si zemlju svoju uništio i narod svoj poklao. I nikad se više neæe spominjati pleme zlikovaèko.
²¹ Spremite pokolj djeci za bezakonje otaca njihovih, da se više ne dignu da osvajaju zemlju i da ne pokriju lice svijeta!"
²² Ustat æu na njih - rijeè je Jahve nad Vojskama - i zatrt æu Babilonu ime i ostatak, rod i porod - rijeè je Jahvina.
²³ Dat æu ga u posjed ježevima i moèvarama. Pomest æu ga metlom zatornom - rijeè je Jahve nad Vojskama.
²⁴ Zakleo se Jahve nad Vojskama: "Što zamislih, zbit æe se, što naumih, izvršit æe se!"
²⁵ Skršit æu Asur u svojoj zemlji, zgazit æu ga na svojim gorama. Jaram njegov s

njih æe spasti, spast æe im s pleæa breme njegovo." ²⁶ Takva je odluka stvorena protiv èitave
 zemlje; takva je ruka pružena protiv svih naroda! ²⁷ A kad Jahve nad Vojskama odluèi, tko da se
 usprotivi? Kada ruku ispruži, tko da je odvrati? ²⁸ One godine kad je umro kralj Ahaz, bi objavljeno
 ovo proroštvo: ²⁹ Ne raduj se, sva Filistejo, što se slomi štap koji te udarao, jer æe iz korijena
 zmijinjeg izaæi ljutica što æe izleæi zmaja krilatoga. ³⁰ Ubogi æe pasti na mojim pašnjacima i u
 pouzdanju poèivati siromasi; glađu æu pomoriti rod tvoj i pobiti što od tebe ostane. ³¹ Kukajte,
 vrata! Zapomaži, grade! Strepi, sva Filistejo! Jer sa sjevera dim dolazi i èete njegove ne napušta
 nitko! ³² Što æe se tad odgovoriti glasnicima naroda? "Jahve zasnova Sion, i u njem su zaštiæeni
 siromasi njegova naroda."

Chapter 15

¹ Proroštvo o Moabu. Obnoæ opustošen, šaptom pade Ar Moab! Obnoæ opustošen, šaptom
 pade Kir Moab! ² Uspinju se u hram dibonski, na uzvišice da plaèu; nad Nebom i nad Medebom
 Moab narièe! Sve su glave ostrižene, a sve brade obrijane; ³ na ulicama oblaèe vreæe, na njegovim
 krovovima leleèu! Na njegovim trgovima svi narièu i suze prolijevaju. ⁴ Jauèu Hešbon i Eleala,
 do Jahasa jauk se èuje. Zato dršæu bokovi Moabu, strepi duša njegova; ⁵ srce Moabovo jeca,
 bjegunci mu idu do Soara. Da, uz brdo Luhit uspinju se plaèuæi; putem horonajimskim razliježe
 se jauk nad propašæu. ⁶ Da! Vode nimrimske postadoše pustinja: trava usahla, bilja nestalo, zelenila
 više nema. ⁷ Zato steèevinu koju stekoše i ono što prištedješe nose preko Potoka vrba. ⁸ Da! Jauk
 se razliježe po kraju moapskom: kukanje mu do Eglajima, kukanje mu do Beer Elima. ⁹ Da! Vode
 dimonske krvi su pune, i još jednu nesreæu dodajem Dimonu: jednog lava na moapske bjegunce i
 na preživjele u zemlji.

Chapter 16

¹ Šaljite jaganjce vladaru zemlje, od Stijene prema pustinji do gore Kæeri sionske. ² Kao
 razbjegle ptice, kao raspršeno gnijezdo bit æ kæeri moapske na arnonskim gazovima. ³ Daj nam
 savjet, stvori odluku! Sred podneva sjenu svoju kao noæ razastri. Sakrij izagnane, ne izdaj bjegunca.
⁴ Daj da kod tebe borave prognanici moapski, budi im okriljem pred pustošnikom. Kad se skonèa
 tlaèitelj, kad nestane pustošnika, kad ugnjetaè išèezne iz zemlje, ⁵ uèvrstit æ se prijesto u blagosti
 i na njemu æ vjerno stolovati, u šatoru Davidovu, sudac koji pravo ište i pravdu èini. ⁶ Èuli smo
 za nadutost Moaba, nadutost preveliku, za ponos, oholost i uznositost; isprazno je njegovo hvastanje.
⁷ Zato kuka Moab, nad Moabom svi jauèu, za kolaèima grožđanim iz Kir Heresa jauèu posve
 slomljeni. ⁸ Jer uvenuše nasadi hešbonski, trsje sibmansko, i lišæe su mu pomlatili gospodari
 naroda. Sezaše do Jazera, zamicaše u pustinju; izdanci mu dosezahu sve do mora. ⁹ Zato plaèem
 za trsjem sibmanskim kao što plaèe Jazer, suzama te ja zalijevam, Hešbone i Elealo! Nad plodovima
 tvojim, nad jematvom, krik se zaèu; ¹⁰ nestade iz voænjaka veselja i radosti. U vinogradima ne
 pocikuje se, ne klièe se od radosti; ne mastÄi se vino u kaci, zamuknu podvikivanje. ¹¹ Zato utroba
 moja za Moabom poput harfe dršæe, a grudi mi za Kir Herešom. ¹² Zaludu se pokazuje Moab,
 umara se na uzvišicama dolazeæi u svetište da se moli: ništa postiaæi neæe. ¹³ Ovo je rijeè koju
 nekoæ reèe Jahve protiv Moaba. ¹⁴ A sada govori Jahve ovako: "Za tri godine, godine najamnièke,
 slava æ Moabova, sa svim velikim mnoštvom njegovim, potamnjeti, a što od nje ostane, bit æ
 maleno, slabo i nemoæno."

Chapter 17

¹ Proroštvo o Damasku. Gle, prestat æ Damask biti gradom i postat æ hrpom ruševina;
² njegovi gradiæi, do vijek napušteni, bit æ pašnjak stadima; ležat æe u njima i nitko ih neæe tjerati.
³ Izgubit æ Efrajim utvrde, a Damask kraljevstvo; ostatku Arama zbit æ se što i slavi sinova
 Izraelovih - rijeè je Jahve nad Vojskama. ⁴ U onaj dan smanjit æ se slava Jakovljeva, spast æ
 salo tijela njegova. ⁵ Bit æ k'o kad žetelac žito hvata, a ruka mu žanje klasje, kao kad se pabirèe
 klasovi u refajimskoj dolini - ⁶ ostat æe samo pabirci; ili kao kad se otesa maslina: dvije-tri uljike

sasvim na vrhu, četiri ili pet na granama drveta - riječ je Jahve, Boga Izraelova. ⁷ U onaj dan čovjek
 će pogledati na svog Stvoritelja i upraviti oči k Svecu Izraelovu. ⁸ Neće više gledati žrtvenika,
 djela svojih ruku, neće više gledati onoga što njegovi prsti stvoriše: ašere i sunčane stupove. ⁹ U
 onaj će dan gradovi tvoji biti napušteni, kao što bjehu napušteni hivijski i amorejski kad ih ostaviše
 pred Izraelcima, i opustjet će, ¹⁰ jer si zaboravio Boga svog spasenja i nisi se spomenuo Stijene
 svoje snage. Stog' i sadiš ljupke biljke i strane presađuješ mladice; ¹¹ u dan kad ih posadiš, one
 izrastu, a ujutro procvatu tvoje sadnice, al' propada žetva u dan nevolje, u dan boli neizlječive.
¹² Jao, buka naroda mnogobrojnih; buće kao što bući more; šum naroda koji šume k'o što šumore
 silne vode. ¹³ Šume narodi kao što silne vode šumore, al' kad On im zaprijeti, bježe daleko, po
 gorama razvijani kao pljeva na vjetru, k'o prašina u vihoru. ¹⁴ Navečer eto straha; prije svanuća
 više ga nema: to je sudba onih koji nas plijene i kob onih što nas pljačkaju.

Chapter 18

¹ Jao zemlji krilatih kukaca s one strane rijeka kuških, ² tebi koja šalješ morem glasnike i vodom
 u čamcima rogozrim. Idite, brze skoroteče, k narodu stasitu, tamnoputu, k narodu kog se boje
 odvajkada, narodu žilavu, zavojevaču, čija je zemlja rijekama izbrazdana. ³ Svi stanovnici kruga
 zemaljskoga, i vi, žitelji zemlje, kad se zastava na brdu digne, gledajte; kad rog zatrubi, slušajte.
⁴ Jer ovako mi govori Jahve: "Mirno će gledati s mjesta svojega, k'o prozirna žega podnevna, k'o
 rosan oblak za vrhove žetvene. ⁵ Prije berbe, kad loza ocvate i cvijet u grozdove dozri, nožima
 će posjeći mladice, povezati, ukloniti grane. ⁶ Svi će biti ostavljeni grabljivicama gorskim i
 zvijerima zemaljskim. Grabljivice će na njima ljetovati, zvijeri zemaljske zimovati." ⁷ U ono će
 vrijeme narod stasit i tamnoputan, narod kojega se boje odvajkada, narod žilav i zavojevački, čija
 je zemlja izbrazdana rijekama, donositi darove Jahvi nad Vojskama, k mjestu imena Jahve nad
 Vojskama - na goru Sion.

Chapter 19

¹ Proroštvo o Egiptu. Gle, Jahve sjedi na brzu oblaku, u Egipat dolazi. Dršæu pred njim idoli egipatski, u njedrima premire srce Egipæana. ² Podbost æu Egipæane protiv Egipæana, i brat æe se s bratom svojim boriti, drug s drugom, grad s gradom, a kraljevstvo s kraljevstvom. ³ Egiptu se pamet muti, ja spreðavam njegove naume; oni traže idole i vraæe, opsjenare i gatare. ⁴ Egipæane ja predajem u ruke gospodaru okrutnu, kralj silovit njima æe vladati - rijeè je Jahve nad Vojskama. ⁵ Nestat æe vode iz mora, presahnut æe i presušiti Rijeka, ⁶ zaudarat æe prokopi, spast æe rukavci Rijeke egipatske i presušiti. Uvenut æe trska i sita, ⁷ sva zelen pokraj Nila; usahnut æe na Nilu svi usjevi, propast æe, raspršit' se, išèeznuti. ⁸ Tužit æe ribari, kukat æe svi što u Nil udicu bacaju; jadikovat æe oni što u vodi mrežu razapinju. ⁹ Postidjet æe se lanari, grebenari i tkaèi bijela tkanja. ¹⁰ Snuždit æe se tkalci, rastužiti radnici. ¹¹ Pravi su luðaci knezovi soanski, mudri savjetnici faraonovi glupo svjetuju; kako se usuðujete reæi faraonu: "Uèenik sam mudraca, uèenik drevnih kraljeva?" ¹² TÓa gdje su tvoji mudraci? Nek' ti dojava i obznane što je Jahve nad Vojskama nakanio s Egiptom. ¹³ Ludi su knezovi taniški, prevareni knezovi memfiški, oni zavode Egipat, glavare njegovih plemena. ¹⁴ U njih je ulio Jahve duh vrtoglavi te zavode Egipat u svakom mu èinu da tetura k'o pijanac kada bljuje. ¹⁵ U Egiptu više ne može uspjeti ništa od onog što èine glava i rep, palma i sita. ¹⁶ U onaj æe dan Egipæani postati kao žene, drhtat æe i strepiti od zamaha ruke Jahve nad Vojskama kojom æe zamahnuti na njih. ¹⁷ Zemlja æe Judina biti na užas Egiptu; kad god je se sjeti, strah æe ga obuzeti zbog onoga što je Jahve nad Vojskama protiv njega naumio. ¹⁸ U onaj æe se dan u zemlji egipatskoj pet gradova što govore kanaanskim jezikom zakleti Jahvi nad Vojskama; jedan æe se od njih zvati Ir Hahres. ¹⁹ U onaj æe dan biti žrtvenik Jahvin usred zemlje egipatske i stup posveæen Jahvi blizu granice njegove. ²⁰ To æe Jahvi nad Vojskama biti znak i svjedoèanstvo u egipatskoj zemlji. Kad zazovu Jahvu protiv tlaèitelja, on æe im poslati spasitelja i voðu da ih izbavi. ²¹ I objavit æe se Jahve Egipæanima, i u onaj æe dan Egipæani spoznati Jahvu; služit æe mu žrtvama i prinosima, zavjetovat æe se i izvršavati zavjete. ²² Jahve æe teško udariti Egipæane, ali æe ih iscijeliti; obratit æe se oni Jahvi i on æe ih uslišiti i iscijeliti. ²³ U onaj æe dan iæi cesta od Egipta do Asirije. Asirci æe dolaziti u Egipat, a Egipæani u Asiriju. ²⁴ Egipat i Asirija služit æe Jahvi. U onaj æe dan Izrael, treæi s Egiptom i Asirijom, biti blagoslovljen

25
 usred zemlje. Jahve nad Vojskama blagoslovit æ ga: "Nek' je blagoslovljen", reæi æe, "moj narod egipatski, djelo mojih ruku Asirija i baština moja Izrael."

Chapter 20

¹ U godini kad je vrhovni vojskovođa, koga bijaše poslao Sargon, kralj asirski, došao u Ašdod, napao ga i zauzeo, ² u to vrijeme reèe Jahve po Izaiji, sinu Amosovu: "Hajde, skini kostrijet s bokova i obuæu izuj s nogu." On to uèini te iđaðe gol i bos. ³ Tada reèe Jahve: "Kao što je sluga moj Izaija tri godine išao gol i bos kao znak i znamenje Egiptu i Kušu, ⁴ tako æe kralj asirski odvesti sužnje iz Egipta i izgnanike iz Kuša, mlade i stare, gole i bose, otkrivenih zadnjica, sramote Egipta. ⁵ Zbunit æe se tad i posramiti zbog Kuša, svoje uzdanice, i Egipta, svojega ponosa. ⁶ I reæi æe u onaj dan stanovnici ovog primorja: 'Eto, to je uzdanica naša kojoj se utjecasmo da nam pomogne i spasi nas od kralja asirskoga. A kako da se mi spasimo?'"

Chapter 21

¹ Proroštvo primorskoj pustinji. Kao što vihori, hujeæi nad Negebom, dolaze iz pustinje, kraja strahotna ² - otkri mi se u strašnom viđenju - tako pljaèkaš pljaèka, pustošnik pustoši. "Navali, Elame, opsjedni, Medijo! Dokrajèit æu sve jauke." ³ Zato bedra moja probadaju grèevi; bolovi me spopadaju k'o trudovi porodilju; od smuæenosti ogluših, od straha obnevidjeh. ⁴ Srce mi dršæe, groza me obuze, sumrak za kojim èeznuh postade mi užas. ⁵ Postavljaju stol, prostiru stolnjak, jede se i pije ... Ustajte, knezovi, mažite štit! ⁶ Jer Gospod mi ovako reèe: "Idi, postavi stražara! Što vidi, nek' javi. ⁷ Vidi li konjanike, jahaèe udvojene, jahaèe na magarcima, jahaèe na devama, neka dobro pazi s pažnjom napetom!" ⁸ A stražar viknu: "Povazdan, Gospodaru, stojim na stražarnici, èitavu noæ na straži prostojim." ⁹ I gle, dolaze konjanici, jahaèi udvojeni. Oni mi viknuše, oni rekoše: "Pade, pade Babilon! Svi kipovi njegovih bogova o zemlju se razbiše." ¹⁰ Omlaæeno žito, èedo gumna moga, što èuh od Jahve nad Vojskama, Boga Izraelova, objavih vam! ¹¹ Proroštvo o

Edomu. Vièu mi iz Seira: "Stražaru, koje je doba noæi? Stražaru, koje je doba noæi?"¹² Stražar
odgovori: "Dolazi jutro, a zatim opet noæ. Hoæete li pitati, pitajte, vratite se, dođite!"¹³ Proroštvo
o Arapima. U šikarama pustinjskim poèivate, dedanske karavane.¹⁴ Vodu iznesite pred žedne,
stanovnici zemlje temske, iziđite s kruhom pred bjegunca.¹⁵ Pred maèevima bježe oni, pred maèem
trgnutim, pred lukom zapetim, pred bojem žestokim.¹⁶ Da, ovako mi reèe Gospod: "Još jedna
godina, godina nadnièarska, i nestat æe sve slave Kedrove.¹⁷ A od mnogobrojnih strijelaca meðu
hrabrim sinovima Kedrovim malo æe ih ostati." Tako je govorio Jahve, Bog Izraelov.

Chapter 22

¹ Proroštvo o Dolini viđenja: Što ti je da uzlaziš sav na krovove, ² grade pun vreve, grade buèni,
grade razigrani? Pobjijeni tvoji ne padoše od maèa, nit' u boju poginuše mrtvi tvoji; ³ glavari svi ti
zajedno pobjegoše, u ropstvo padoše luka ne napevši. Zasužnjeni su svi tvoji knezovi, zalud umakoše
daleko.⁴ Zato velim: "Ostavite me, zaplakat æu gorko; nemojte me tješiti zbog uništenja naroda
moga."⁵ Jer ovo je dan pometnje i rasula od Jahve, Gospoda nad Vojskama. U Dolini viđenja zid
se ruši, vapaj za pomoæ diže se u goru.⁶ Elam tobolac uzima, Aram konja jaše, a Kir štit otkriva.
⁷ Krasne doline tvoje pune su bojnih kola, konjanici stižu pred vrata.⁸ Tako pada Judi zaštita. U
onaj dan svrnuo si pogled na oružje u Šumskoj kuæi.⁹ Vidjeste da u gradu Davidovu ima mnogo
pukotina. Sabraste vodu iz Donjega ribnjaka.¹⁰ Prebrojiste kuæe jeruzalemske, porušiste kuæe da
zid uèvrstite.¹¹ Izmeðu dva zida naèiniste spremište za vodu iz starog ribnjaka. Ali se ne obazreste
na Tvorca, nit' vidjeste onog što davno sve smisli.¹² Gospod, Jahve nad Vojskama, pozivaše vas
u dan onaj da plaèete i tugujete, da obrijete glave i pripašete kostrijet.¹³ A gle: radost i veselje,
ubijaju goveda i kolju ovce; jedu meso i piju vino: "Jedimo i pijmo, jer sutra nam je mrijeti."¹⁴ Ali
Jahve nad Vojskama objavi mi: "Dok ne umrete, grijeh taj neæe vam se oprostiti", reèe Jahve,
Gospod nad Vojskama.¹⁵ Ovako govori Jahve, Gospod nad Vojskama: "Hajde, idi k onom
dvorjaninu, k Šibni, nadstojniku dvora,¹⁶ koji kleše sebi grob na uzvisini i u stijeni sebi prebivalište

usijeca: 'Što tu posjeduješ i koga tu imaš da sebi klešeš grobnicu?'¹⁷ Gle, Jahve æ te baciti daleko
 udarcem jednim jedinim, snažno æ te uhvatiti,¹⁸ smotat æ te u klupko, kao loptu te baciti po
 zemlji širokoj! Ondje ti æeš umrijeti, s kolima što ti bijahu na slavu, ti, sramoto dvoru svoga
 gospodara!"¹⁹ Lišit æu te tvoje službe, otjerat te sa tvog mjesta;²⁰ i pozvat æu svoga slugu
 Elijakima, sina Hilkiijina.²¹ Obuæi æu mu tvoju haljinu, tvojim æu ga pojasom opasat', tvoju æu
 mu vlast predati u ruke te æe biti otac žiteljima jeruzalemskim i kuæi Judinoj.²² Metnut æu mu
 na pleæa kljuè od kuæe Davidove: kad otvori, nitko neæe zatvoriti, kad zatvori, nitko neæe otvoriti.
²³ Kao klin zabit æu ga na tvrdu mjestu; i postat æe prijesto slave domu oca svojega.²⁴ O njega
 æe se vješati sva slava njegova doma oèinskog, izdanci i potomstvo, sve malo posuðe, od zdjelica
 do æupova.²⁵ U onaj dan - rijeè je Jahve nad Vojskama - izvuæi æe se klin zabijen na tvrdu mjestu,
 slomit æe se i pasti. I sav teret što je visio na njemu razbit æe se, jer je Jahve govorio.

Chapter 23

¹ Proroštvo o Tiru. Kukajte, laðe taršiške, jer vaša je tvrða razorena! Javljeno im je dok se iz
 kitimske vraæahu zemlje.² Umuknite, stanovnici primorja, trgovci sidonski, kojih su glasnici
 brodili morem po vodi velikoj.³ Sjetva Nila, žetva Rijeke, bijaše njegovo bogatstvo. On bijaše
 sajmište narodima.⁴ Stidi se, Sidone, jer more govori: "Ne hvataju me trudovi niti raðam, ne
 odgajam momaka nit' podižem djevojaka."⁵ Uzdrhtat æe Egipæani kad o Tiru vijest èuju.⁶ Otplovite
 u Taršiš, kukajte, stanovnici primorja.⁷ Je li to vaš grad veseli što postoji od davnih davnina i noge
 ga daleko nosile da se ondje naseli?⁸ Tko li je to odluèio protiv Tira okrunjenog, kojeg trgovci
 bijahu knezovi a prekupci odliènici zemlje?⁹ Jahve nad Vojskama odluèi tako da osramoti ponosnu
 slavu, da ponizi sve odliènike zemlje.¹⁰ obraðuj zemlju, kæeri taršiška, tvoje luke više nema!
¹¹ Ruku svoju Gospod diže na more i kraljevstvima zadrma. Zapovjedi Jahve da se razore tvrðave
 kanaanske.¹² Rekao je: "Neæeš više klikovati, okaljana djevice, kæeri sidonska!" Ustani i idi u
 Kitim; ni ondje neæeš imati mira.¹³ Evo zemlje kitimske ... podižu se kule opsadne, razaraju
 utvrde, sve je ruševina.¹⁴ Kukajte, brodovi taršiški, razorena je vaša tvrðava!¹⁵ Dogodit æe se,

u onaj dan, da æ Tir biti zaboravljen sedamdeset godina, kao dani jednoga kralja. A poslije sedamdeset godina Tiru æ biti kao bludnici iz pjesme: ¹⁶ "Uzmi gitaru i skiaæi se gradom, bludnice zaboravljena! Sviraj lijepo, pjevaj mnogo, da te se spomenu!" ¹⁷ Poslije sedamdeset godina pohodit æ Jahve Tir. I grad æ opet dobivati svoju plaæu bludniæku. Podavat æ se bludu sa svim kraljevstvima svijeta na licu zemlje. ¹⁸ Ali æ njegova dobit i plaæa biti posveæena Jahvi; neæe se zgrtati ni èuvati, nego æ njegova dobit biti za one koji prebivaju pred Jahvom da imaju hrane do sita i doliènu odjeæu.

Chapter 24

¹ Gle, Jahve razvaljuje zemlju, razara je, nakazi joj lice, rasprûuje stanovnike njene. ² Sveæenik æ biti k'o i narod, gospodar k'o i sluga, gospodarica k'o i sluûkinja, prodavaæ k'o i kupac, zajmodavac k'o i zajmoprimac, vjerovnik k'o i duûnik. ³ Opustoûena æ biti zemlja, opljaækana sasvim, jer je Jahve odluèio. ⁴ Zemlja tuûi, vene, svijet gine, gasne, nebo sa zemljom propada. ⁵ Oskvrnjena je zemlja pod ûiteljima svojim, jer prestupiûe Zakon, pogaziûe odredbu, Savez vjeèni razvrgoûe. ⁶ Zato prokletstvo proûdire zemlju, okajavaju stanovnici njeni. Zato su saûgani ûitelji zemljini i malo je ljudi preostalo. ⁷ Vino tuguje, loza vene, uzdiûu svi ûto bijahu srca vesela. ⁸ Prestalo je veselje uz bubnje, zamrla je graja razigrana; umukla je glazba gitara. ⁹ Ne pije se viûe vino uz pjesmu, ogrknu piaæ silovito. ¹⁰ Razoren je grad niûtavila, zatvoren ulaz svim kuæama. ¹¹ Jauk po ulicama zbog vina, nesta svakog veselja, radost je iz zemlje prognana. ¹² Tek pustoû ostade u gradu, u trijeske smrskana su vrata. ¹³ Jer tako se zbiva na zemlji, meûu narodima, kao kad se oberu masline il' paljetkuje groûûe nakon berbe. ¹⁴ Oni glas podiûu, klièu od radosti; uznose s mora velièajnost Jahvinu. ¹⁵ I na istoku ime Jahve slave oni, na otocima mora ime Jahve, Boga Izraelova. ¹⁶ S kraja zemlje èujemo pjesme: "Slava Pravedniku!" Ali ja kaûem: "Propadoh! Propadoh! Jao meni! Vjerolomci se iznevjeriûe, nevjerom se, vjerolomci, iznevjeriûe." ¹⁷ Strava, jama, zamka tebi, ûitelju zemlje: ¹⁸ tko pred glasom strave uteèe u jamu æ upasti; tko se iz jame izvuèe zamka æ ga uhvatit'. Da, otvorit æ se ustave u visini i zatresti zemlji temelji. ¹⁹ Zemlja æ se grozno razbiti, zemlja æ se straûno raspuæi, zemlja æ se silno uzdrmati, ²⁰ zemlja æ zateturati poput pijanca,

zanjihat se poput kolibe; toliko æe joj otežati bezakonje njeno da æe pasti i neæe više ustati.²¹ I dogodit æe se u onaj dan: Jahve æe kazniti u visini Vojsku nebesku, a na zemlji sve kraljeve zemaljske;²² bit æe sakupljeni i zaslužnjeni u jami, zatvoreni u tamnicu i nakon mnogih dana kažnjeni.²³ Pocrvenjet æe mjesec, postidjet se sunce, jer æe kraljevati Jahve nad Vojskama na gori Sionu i u Jeruzalemu i Slava æe mu sjati pred starješinama.

Chapter 25

¹ Jahve, ti si Bog moj, uznosim te, tvoje ime slavim, jer si proveo èudesan naum, smišljen od davnine, istinit i vjeran,² jer grad si pretvorio u hrpu kamenja, a mjesto utvrđeno u ruševine. Tvrđa neprijateljska više nije grad, do vijeka se više obnoviti neæe.³ Zato te slavi narod snažan, grad moænih plemena tebe se boji;⁴ jer ti si utoèište nevoljnom, utoèište ubogom u nevolji; ti si skrovište od pljuska i od žege zaklon, jer æud je silnièka kao pljusak zimski;⁵ kao žega nad zemljom sušnom ti gušiš graju neprijatelja; kao žega sjenom oblaka prekinu se silniku pjesma pobjednièka.⁶ I Jahve nad Vojskama spremi æe svim narodima na ovoj gori gozbu od pretiline, gozbu od izvrsna vina, od pretiline soène, od vina staložena.⁷ Na ovoj gori on æe raskinuti zastor što zastiraše sve narode, pokrivaè koji sva plemena pokrivaše⁸ i uništiti æe smrt zasvagda. I suzu æe sa svakog lica Jahve, Gospod, otrti - sramotu æe svog naroda na svojoj zemlji skinuti: tako Jahve reèe.⁹ I reæi æe se u onaj dan: "Gle, ovo je Bog naš, u njega se uzdasmo, on nas je spasio; ovo je Jahve u koga se uzdasmo! Klièimo i veselimo se spasenju njegovu,¹⁰ jer ruka Jahvina na ovoj gori poèiva!" Moab je izgažen na svome mjestu kao što se gazi slama na buništu;¹¹ ondje on razmahuje rukama kao što ih razmahuje plivaè kada pliva. Ali Jahve obara njegovu ponositost i propinjanja ruku njegovih.¹² Visoku tvrðu tvojih zidina on razvaljuje, na zemlju baca, u prah ruši.

Chapter 26

¹ U onaj dan pjevat æu ovu pjesmu u zemlji Judinoj: "Tvrđ grad mi imamo: za obranu nam On
 podiže zidove i predziđa. ² Otvorite vrata! Nek' uđe narod pravedni koji æuva vjernost, ³ æiji je
 znaèaj èvrst, koji æuva mir jer se u te uzda. ⁴ Uzdajte se u Jahvu do vijeka, jer Jahve je Stijena
 vjeèna; ⁵ on obara one koji obitavahu visoko, razvaljuje tvrđu visoku, ruši u prah, savnjuje sa
 zemljom, ⁶ te je gaze noge, noge ubogih i koraci nevoljnih." ⁷ Put je pravednikov prav, ti ravniš
 stazu pravednom. ⁸ Da, na stazi tvojih sudova željno te, Jahve, æekamo; ime tvoje i spomen tvoj
 duša nam žudi. ⁹ Dušom svojom žudim tebe noæu i duhom svojim u sebi te tražim. Jer kad se na
 zemlji pojave tvoji sudovi, uèe se pravdi stanovnici kruga zemaljskoga. ¹⁰ Ako se pomiluje opaki,
 on se ne uèi pravednosti. U zemlji pravednosti on èini bezakonje i ne obazire se na velièanstvo
 Jahvino. ¹¹ Jahve, ruka je tvoja podignuta, a oni je ne vide. Nek' vide i postide se, nek' ih proguta
 revnost za narod, nek' ih proždre oganj pripravljen dušmanima tvojim. ¹² Jahve, ti mir nama daješ,
 jer ti si tvorac svih djela naših. ¹³ Jahve, Bože naš, gospodarili su nama osim tebe drugi gospodari,
 ali tebe jedinog, ime tvoje, æastimo. ¹⁴ Mrtvi neæe oživjeti, sjene neæe uskrsnuti, jer ti si ih kaznio
 i uništio i zatro svaki spomen na njih! ¹⁵ Umnožio si narod, Jahve, umnožio si narod, proslavio se,
 proširio sve granice zemlje! ¹⁶ Jahve, tražili su te u nevolji; izlivali tihu molitvu, kad ih je stigla
 tvoja kazna. ¹⁷ Kao što se trudna žena pred porođajem grèi i vièe u bolovima, takvi smo, Jahve,
 pred tobom. ¹⁸ Zatrudnjeli smo, u mukama smo kao da rađamo, nismo donijeli duha spasenja
 zemlji nit' se rodiše stanovnici svijeta. ¹⁹ Tvoji æe mrtvi oživjeti, uskrsnut æe tijela. Probudite se
 i klièite, stanovnici praha! Jer rosa je tvoja - rosa svjetlosti, i zemlja æe sjene na svijet dati. ²⁰ Hajde,
 narode moj, uđi u sobe i vrata za sobom zatvori. Sakrij se æaskom dok jarost ne prođe. ²¹ Jer, gle,
 iziæi æe Jahve iz svog prebivališta da stanovnike zemljine kazni što se o njegov' ogriješiše. Izbacit
 æe zemlja svu krv što je na njoj prolivena i neæe više kriti onih koji su na njoj poklani.

Chapter 27

¹ U onaj dan kaznit æ Jahve maðem ljutim, velikim i jakim Levijatana, zmiju hitru, Levijatana, zmiju vijugavu, i ubit æ zmaja morskoga. ² U onaj dan pjevajte mu, vinogradu vinorodnom: ³ Ja, Jahve, njega èuvam, svaki èas ga zalijevam, i da ga tko ne ošteti, danju i noæu stražim. ⁴ Nema gnjeva u meni! Nek' se trnje i draè samo pojavi, protiv njega ustat æu u boj, svega æu ga sažgati! ⁵ Ili u moje nek' dođe okrilje, neka sklopi mir sa mnom, mir neka sklopi sa mnom! ⁶ Dolaze dani kad æe se ukorijeniti Jakov, razgranit' se i procvasti Izrael, i sav svijet plodovima napuniti. ⁷ Je li ga udario kako udari one koji njega udarahu? Je li ga ubio kako ubi one koji njega ubiše? ⁸ Za kaznu ga potjera, izagna, odnese ga silnim dahom svojim u dan istoènjaka. ⁹ Tako æe se okajati bezakonje Jakovljevo; a ovo je sve plod oproštenja grijeha njegovog. Neka se smrve svi kamenovi žrtvenika kao što se u prah drobi kreèno kamenje! Nek' se više ne dižu ašere i sunèani stupovi! ¹⁰ Jer opustje tvrdi grad, naselje je poharano, napušteno kao pustinja. Telad ondje pase - leži ondje, grmlje brsti. ¹¹ Kad mu se osuše grane, lome ih, dolaze žene i oganj pale. Jer to je narod nerazuman, zato ga neæe žaliti Stvoritelj, Tvorac mu se neæe smilovati. ¹² Jahve æe u dan onaj klasje vrijeæi od Eufrata do Potoka egipatskog, i bit æete pobrani jedan po jedan, djeco Izraelova. ¹³ U onaj dan zatrubit æe velika trublja, i doæi æe izgubljeni u zemlji asirskoj, i koji bijahu izgnani u zemlju egipatsku, i poklonit æe se Jahvi na Svetoj gori, u Jeruzalemu.

Chapter 28

¹ Teško gizdavu vijencu pijanica Efrajimovih, uvelu cvijetu blistava mu nakita - onima što uvrh plodnog dola leže vinom opijeni! ² Evo, od Gospoda jaki i moæni, kao pljusak s tuèom, kao vikor razorni, prolom oblaka i povodanj, i svom ih snagom na zemlju baca. ³ Bit æe izgažen nogama gizdav vijenac pijanica Efrajimovih ⁴ i uveo cvijet blistava mu nakita uvrh plodnih dolina; bit æe kao rana smokva prije ljeta: èim je tko spazi, odmah je ubere. ⁵ U onaj dan Jahve nad Vojskama postat æe kruna slave i sjajan vijenac Ostatku svoga naroda - ⁶ duh pravde onome koji sjedi na stolici sudaèkoj i srèanost onome koji odbija napad na vrata. ⁷ Oni posræu od vina, teturaju od žestoka piæa: sveæenici i proroci od žestoka piæa posræu; omami ih vino; teturaju od žestoka piæa, posræu u viðenjima, ljuljaju se sudeæi. ⁸ Svi su stolovi puni gnusnih bljuvotina, nigdje èista mjesta

9 nema! "Koga on to uèi mudrosti, koga on upuæuje u objavu? Zar djecu odviknutu od mlijeka
 odbijenu od prsiju? 10 Sav la-sav, sav la-sav, kav la-kav, kav la-kav, zeer šam, zeer šam." 11 Da,
 mucavim usnama i na stranom jeziku govorit æ se ovom narodu. 12 On im reèe: "Evo poèinka,
 dajte umornom da otpoèine! Evo odmora!" Ali ne htjedoše poslušati. 13 Zato æ im Jahve ovako
 govoriti: "Sav la-sav, sav la-sav, kav la-kav, kav la-kav, zeer šam, zeer šam", da hodeæi padnu
 nauznak, da se razbiju, zapletu i uhvate. 14 Stoga èujte rijeè Jahvinu, vi podsmjevaèi, vi što vladate
 narodom ovim koji je u Jeruzalemu. 15 Vi velite: "Sklopismo savez sa smræu i s Podzemljem
 uèinismo sporazum. Kad proðe biè razorni, ne, neæe nas dohvatiti, jer od laži naèinismo sebi
 sklonište i od obmane skrovište." 16 Stog ovako govori Jahve Gospod: "Evo, postavljam na Sion
 kamen odabrani, dragocjen kamen ugaoni, temeljac. Onaj koji u nj vjeruje neæe propasti. 17 I uzet
 æu pravo za mjeru, a pravdu za tezulju." I tuèa æe vam zastrti sklonište od laži, a voda otplaviti
 skrovište; 18 propast æe savez vaš sa smræu, vaš sporazum s Podzemljem održat' se neæe. Kada
 biè razorni proðe, satrt æe vas; 19 kad god proðe, dohvatit æe vas; prolazit æe svako jutro, danju i
 noæu. Samo æe vas strah uputit u objavu. 20 Prekratka æe bit' postelja da se èovjek pruži, preuzak
 pokrivaè da se umota. 21 Da, kao na gori Perasimu, Jahve æe ustati, kao u Dolini gibeonskoj, on
 æe se razjariti, da izvrši djelo svoje, djelo èudnovato, da ispuni naum svoj, naum tajnoviti.
 22 Podsmijevanja se okanite, da vas jaèe okovi ne stegnu; jer èuh da je od Gospoda, Jahve nad
 Vojskama, zemlji ovoj dosuðeno uništenje. 23 Poslušajte i èujte glas moj, prisluhnite pomno moju
 besjedu. 24 Ore li oraè svakog dana, brazdi, brana njivu svoju? 25 A kad joj poravna površinu, ne
 sije li grahor, ne sipa li kumin? Pšenicu gdje treba, proso i jeèam, i napokon raž po rubovima?
 26 Bog ga njegov upuæuje, on ga uèi djelu pravom. 27 Ne mlati se grahor cijepom, neæeš toèkom
 po kuminu, veæ se grahor štapom mlati, a kumin se prutom lupa. 28 A da li se žito tare? Ne, neæeš
 ga dovijeka mlatiti: po njem æeš pognat kolski toèak i konje, ali ga zdrobiti neæeš. 29 I to dolazi
 od Jahve nad Vojskama, savjetom divnog, mudrošæu velikog.

Chapter 29

¹ Teško Arielu! Arielu, gradu što ga opkoli David! Nek' se niže godina na godinu, nek' se
² izredaju blagdani, ³ pa æu pritisnuti Ariel i nastat æe jauk i lelek. Za mene æeš biti Ariel, ⁴ opkolit
 æu te kao David, rovovima okružiti, suprot tebi nasipe æu diæi. Oboren govorit æeš sa zemlje,
 iz praha mucat' rijeèju prigušenom, glas æe ti se iz zemlje dizat' kao pokojnikov, iz praha æeš šaptati
⁵ besjedu. Kao sitna prašina bit æe mnoštvo tvojih dušmana, kao pljeva razvijana - rulja silnika: i
⁶ odjednom, u tren oka: pohodit æe te Jahve nad Vojskama grmljavinom, tutnjem, bukom velikom,
⁷ vihorom, olujom i plamenim ognjem što proždire. Bit æe k'o san, utvara noæna: mnoštvo svih
 naroda što vojuje s Arielom i svih onih koji zavojštiše na nj i na utvrde njegove i koji ga odasvud
⁸ pritijesniše. Bit æe kao kad gladan sanja da jede, a probudi se prazna želuca; i kao kad žedan
 sanja da pije, pa se, iznemogao, suha grla probudi. Tako æe se dogoditi mnoštvu naroda koji vojuju
⁹ protiv Gore sionske. Stanite, skamenite se od èuda, oslijepite i obnevidite! Pijani su, ali ne od
¹⁰ vina, posræu, ali ne od silna piæa. Jahve je izlio na vas duh obamrlosti, zatvorio je oèi vaše -
¹¹ proroke, zastro glave vaše - vidioce. Zato æe vam svako viđenje biti kao rijeèi u zapeèaæenoj
 knjizi: dade li se kome tko zna èitati govoreæi: "De, èitaj to!" - on æe odgovoriti: "Ne mogu jer je
¹² zapeèaæena." A dade li se kome tko ne zna èitati govoreæi: "Èitaj to!" - on æe odvratiti: "Ne
¹³ znam èitati." Jahve reèe: "Jer mi narod ovaj samo ustima pristupa i samo me usnama èasti, a
¹⁴ srce mu je daleko od mene i njegovo štovanje nauèena ljudska uredba, zato æu, evo, i dalje
 èudno postupati s ovim narodom - èudno i preèudno: i propast æe mudrost njegovih mudraca,
¹⁵ pomraèit se umnost njegovih umnika." Teško onima koji se od Jahve kriju da bi svoje sakrili
¹⁶ namjere i koji u mraku djeluju i zbore: "Tko nas vidi i tko nas pozna?" Kolike li naopakosti
 vaše! Cijeni li se glina kao lonèar, pa da djelo rekne svome tvorcu: "Ni je me on naèinio"? Ili lonac
¹⁷ da rekne lonèaru: "On ne razumije ništa"? Neæe li se naskoro Libanon u voænjak pretvoriti, a
¹⁸ voænjak izroditi u šumu? I èut æe u onaj dan gluhi rijeèi knjige; oslobođene mraka i tmine, oèi
¹⁹ æe slijepih vidjeti. A siromasi æe se opet radovati u Jahvi, najbjedniji æe klicat' Svecu Izraelovu,
²⁰ jer neæe više biti silnika, nestat æe podsmjevaèa, istrijebit æe se svi koji zlo snuju: oni koji
²¹ rijeèju druge okrivljuju, oni koji na vratima sucu postavljaju zamku i nizašto obaraju pravednika.
²² Zato ovako govori Jahve, Bog kuæe Jakovljeve, koji otkupi Abrahama: "Neæe se odsad više
²³ stidjeti Jakov i više mu neæe lice blijedjeti, jer kad vidi usred sebe djelo mojih ruku, svetit æe

ime moje." Svetit æ Sveca Jakovljeva, bojat æ se Boga Izraelova. ²⁴ Zabludjeli duhom urazumit æ se, a oni što mrmljaju primit æ pouku.

Chapter 30

¹ Teško sinovima odmetnièkim! - rijeè je Jahvina. Oni provode osnove koje nisu moje, sklapaju saveze koji nisu po mom duhu i grijeh na grijeh gomilaju. ² Zaputiše se u Egipat, ne pitajuæi usta moja, da se uteku faraonovu zaklonu i da se zaštite u sjeni Egipta. ³ Zaklon faraonov bit æ na sramotu, i na ruglo zaštita u sjeni Egipta. ⁴ Eno mu knezova veæ u Soanu, podanici stigoše u Hanes: ⁵ svi æ se oni razoèarati u narodu beskorisnom, neæ im biti na pomoæ ni na korist, veæ na sramotu i porugu. ⁶ Proroštvo o negepskim životinjama. Kroza zemlju nevolje i bijede, lavice i lava koji rièu, ljutice i zmaja krilatog, nose oni blago na leðima magaraca i bogatstvo na grbi deva, nose ga narodu beskorisnom. ⁷ Jer prazna je i ništavna pomoæ Egipta, zato ga i zovemo: Rahab - danguba. ⁸ Ded napiši na ploèu i zapiši u knjigu da vremenima buduæim svjedoèanstvo ostane. ⁹ Ovo je narod odmetnièki, sinovi lažljivi, sinovi koji neæ da slušaju Zakon Jahvin. ¹⁰ Vidovitima oni govore: "Okanite se viðenja!" a vidiocima: "Ne prorokujte istinu! Govorite nam što je ugodno, opsjene nam prorokujte!" ¹¹ Skrenite s puta, zastranite sa staze, uklonite nam s oèiju Sveca Izraelova!" ¹² Stog' ovako zbori Svetac Izraelov: "Jer rijeè ovu odbacujete, a uzdate se u opaèinu i prijevaru i na njih se oslanjate, ¹³ grijeh æ vam taj biti poput pukotine, visoko na zidu izboèene, koja prijeti rušenjem. ¹⁴ Da se sruši k'o što se glinen sud razbije, slupan nemilice, te mu se meðu krhotinama ne naðe ni rbine, žerave da uzmeš s ognjišta il' zagrabiš vode iz studenca." ¹⁵ Jer ovako govori Jahve Gospod, Svetac Izraelov: "Mir i obraæenje - spas vam je, u smirenu uzdanju snaga je vaša. ¹⁶ Ali vi ne htjedoste. Rekoste: 'Ne! Pobjeæi æemo na konjima!' - i zato, bježat æete! 'Na brzim æemo konjima jahati!' - i zato, bit æ brži vaši neprijatelji!" ¹⁷ Pobjeæi æ vas tisuæa kad jedan zaprijeti, zaprijete li petorica, u bijeg æete nagnut' dok vas ne preostane k'o kopljaèa na vrhu gore il' na brijegu zastava. ¹⁸ Al' Jahve èeka èas da vam se smiluje, i stog izglaèda da vam milost iskaže, jer Jahve je Bog pravedan - blago svima koji njega èekaju. ¹⁹ Da, puèe sionski koji živiš u Jeruzalemu, više ne plaèi! Èim zaèuje vapaj tvoj, odmah æ ti se smilovati; èim te èuje, uslišit æ

²⁰ te. Hranit æ vas Gospod kruhom tjeskobe, pojiti vodom nevolje, al' se više neæe kriti tvoji
²¹ Uèitelj - oèi æ ti gledati Uèitelja tvoga. I uši æ tvoje èuti rijeè gdje iza tebe govori: "To je put,
²² njime idite", bilo da vam je krenuti nadesno ili nalijevo. Smatrat æeš neèistima svoje srebrne
²³ kumire i pozlatu svojih kipova; odbacit æeš ih kao neèist i reæi im: "Napolje!" A on æ dati
kišu tvojem sjemenu što ga posiješ u zemlju, i kruh kojim zemlja urodi bit æ obilat i hranjiv. Stoka
²⁴ æ tvoja pasti u onaj dan po prostranim pašnjacima. Volovi i magarci što obraðuju zemlju jest
²⁵ æ osoljenu krmu, ovijanu lopatom i vijaèom. I na svakoj gori i na svakome povišenom brijegu
²⁶ bit æ potoka i rjeèica - u dan silnoga pokolja kad se kule budu rušile. Tada æ svjetlost mjeseèeva
biti kao svjetlost sunèana, a svjetlost æ sunèana postati sedam puta jaèa, kao svjetlost sedam dana
²⁷ - u dan kad Jahve iscijeli prijelom svojemu narodu, izlijeèi rane svojih udaraca. Gle, ime Jahve
izdaleka dolazi, gnjev njegov gori, dim je neizdrživ. Usne su mu pune jarosti, jezik mu oganj što
²⁸ proždire. Dah mu je kao potok nabujali što do grla seže. On dolazi da prosije narode rešetom
²⁹ zatornim, da stavi uzde zavodljive u èeljusti naroda. Tad æ vama pjesma biti kao u noæima
blagdanskim, kad su srca vesela kao u onoga koji uza zvuke frule hodoèasti na Goru Jahvinu, k
³⁰ Stijeni Izraelovoj. Jahve æ zagrmjet glasom velièajnim i pokazat ruku svoju što udara u jarosnu
³¹ gnjevu, sred ognja zatornog, iz olujna pljuska i krupæe kamene. Od glasa Jahvina prepast æ
³² se Asur, šibom ošinut. I kad god ga udari šiba kaznena, kojom æ ga Jahve išibati, nek' se oglase
³³ bubnjevi i citare - u sav jek boja on s njima ratuje! Odavna je pripravljen Tofet za Moleka -
lomaèa visoka, široka, mnogo ognja, mnogo drvlja. Dah gnjeva Jahvina, kao potok sumporni, njega
æ spaliti.

Chapter 31

¹ Teško onima što slaze u Egipat po pomoæ i nadu u konje polažu te se uzdaju u mnoga kola
i u mnoštvo konjanika, ne gledajuæ' s uzdanjem u Sveca Izraelova i od Jahve savjeta ne tražeæ'.
² Al' i on je mudar i navalit æ zlo, i neæe poreæ' svojih prijjetnja; on æ ustat' na dom zlikovaèki
³ i na pomoæ zloèinaèku. Egipæanin je èovjek, a ne Bog; konji su mu meso, a ne duh; kada Jahve
⁴ rukom mahne, posrnut æ pomagaè i past æ onaj komu pomaže - svi æ zajedno propasti. Da,

ovako mi reèe Jahve: Kao što lav ili lavia nad plijenom reži, pa i kad se strèi na njega mnoštvo pastira, on se ne prepada vike njihove, nit' za njihovu graju mari - tako æe Jahve nad Vojskama siai da vojuje za goru Sion, za visinu njezinu.⁵ Kao ptice što lepršaju krilima, Jahve nad Vojskama zaklanjat æe Jeruzalem, zaklanjat' ga, izbaviti, poštedjet' ga i spasiti.⁶ Vratite se onome od kog otpadoste tako duboko, sinovi Izraelovi.⁷ Da, u onaj æe dan svatko prezreti svoje kumire srebrne i zlatne što ih rukama sebi za grijeh naèiniste.⁸ Asur neæe pasti od maèa ljudskoga: proždrijet æe ga maè, ali ne èovjeèji. Od maèa æe bježat', al' æe mu satnici pod tlaku pasti.⁹ Užasnut, ostavit æe svoju hridinu, prestravljeni, knezovi od svoje æe bježat' zastave - rijeè je Jahve, èiji je oganj na Sionu i èija je peæ u Jeruzalemu.

Chapter 32

¹ Evo po pravdi kralj kraljuje, po pravici vladaju knezovi: ² svaki je kao zavjetrina, utoèište od nevremena, kao u sušnoj zemlji potoci, kao sjena u žednoj pustari.³ Oèi vidovitih neæe više biti slijepi, uši onih što èuju slušat æe pozorno; ⁴ srce nerazumnih shvaæat æe mudrost, mucavci æe govorit' okretno i razgovijetno; ⁵ pokvarenjaka neæe više zvati plemenitim, varalicu neæe više držat' odliènikom.⁶ Jer, pokvarenjak govori ludosti i srce mu bezakonje snuje, da poèini zlodjela, da o Jahvi oholo govori; da gladnoga ostavi prazna želuca, da žednome napitak uskrati.⁷ U varalice pakosno je oružje; on spletke samo kuje, da lažima upropasti uboge, pa i kad nevoljnik pravo dokazuje.⁸ U plemenita nakane su plemenite i plemenito on djeluje.⁹ Ustajte, žene nehajne, slušajte moj glas; kæeri lakoumne, èujte mi besjedu.¹⁰ Za godinu i nekoliko dana drhtat æete, lakoumnice, jer jematve neæe biti, plodovi se neæe brati.¹¹ Dršæite, nehajnice, strepite, lakoumnice, svucite se, obnažite, oko bedara kostrijet opašite!¹² Bijte se u prsa zbog ljupkih polja, plodnih vinograda; ¹³ zbog njiva naroda mojega što rađaju trnjem i draèem; zbog svih kuæa veselih, grada razigranog. ¹⁴ Jer, napuštena bit æe palaèa, opustjet æe buèni grad; Ofel i kula postat æe brlog dovijeka - bit æe radost divljim magarcima, paša stadima,¹⁵ dok se na nas ne izlije duh iz visina. Tad æe pustinja postat' voænjak, a voænjak se u šumu pretvorit'.¹⁶ U pustinji æe se nastaniti pravo, i pravda æe

17
 prebivati u voænjaku. Mir æe biti djelo pravde, a plod pravednosti - trajan pokoj i uzdanje.
 18
 Narod æe moj prebivati u nastambama pouzdanim, u bezbrižnim poèivalištima. 19
 A šuma æe
 20
 biti oborena, grad æe biti snižen. Blago vama: sijat æete kraj svih voda, puštajuæi vola i magarca
 da slobodno idu!

Chapter 33

1
 Teško tebi koji nepustošen pustošiš, koji pljaèkaš nepljaèkan, kad prestaneš, tebe æe opustošiti,
 opljaèkat' te kad prestaneš pljaèkati. 2
 Jahve, smiluj nam se, u te se uzdamo! Budi mišica naša
 svako jutro, naš spas u doba nevolje. 3
 Od silna tutnja pobjegoše narodi, ti ustade, raspršiše se puci
 4
 i plijen se skuplja kao što se kupe šaške, na nj æe navaliti kao jato skakavaca. 5
 Uzvišen je Jahve
 jer u visini stoluje, on puni Sion pravom i pravednošæu. 6
 Pouzdan je tvoj vijek: mudrost i znanje
 spasonosno su blago - a strah Gospodnji njegovo bogatstvo. 7
 Gle, stanovništvo Arielovo kuka po
 ulicama, glasnici mironosni plaèu gorko. 8
 Opustješe ceste, s putova nesta putnika; raskidaju se
 savezi, preziru se svjedoci, ni prema kome nema obzira. 9
 Gine zemlja u žalosti, u stidu vene
 Libanon. Šaron je kao stepa, Bašan i Karmel ogolješe. 10
 "Sada æu ustati", veli Jahve, "sada æu
 se diæi, sada uzvisiti. 11
 Zaèeste sijeno, rodit æete slamu; dah moj proždrijet æe vas kao oganj.
 12
 Narodi æe biti sažgani u vapno, kao posjeèeno trnje što gori u vatri. 13
 Èujte, vi koji ste daleko,
 što sam uèinio, a vi koji ste blizu poznajte mi snagu!" 14
 Na Sionu strepe grešnici, trepet spopada
 bezbožnika: "Tko æe od nas opstati pred ognjem zatornim, tko æe od nas opstati pred žarom
 vjeènim?" 15
 Onaj koji hodi u pravdi i pravo govori, koji prezire dobit od prinude, koji otresa ruku
 da ne primi mito, koji zatiskuje uši da ne èuje o krvoproliæu, koji zatvara oèi da ne vidi zlo: 16
 on
 æe prebivati u visinama, tvrðe na stijenama bit æe mu utoèište, imat æe dosta kruha i vode æe mu
 17
 svagda dotjecati. Oèi æe ti gledati kralja u njegovoj ljepoti, promatrat æe zemlju nepreglednu.
 18
 Srce æe ti u strahu misliti: Gdje li je onaj što je brojio, gdje li onaj što je mjerio, gdje li onaj što
 je prebrajao mladiæe? 19
 Neæeš više vidjeti divljega naroda, naroda nerazumljiva i neshvatljiva

govora, jezika strana što ga nitko ne razumije. ²⁰ Pogledaj na Sion, grad blagdana naših: oèi æe ti Jeruzalem vidjeti, prebivalište zaštiæeno, šator što se ne prenosi, kojem se kolèiæi nikad ne vade, nit' mu se ijedno uže otkida. ²¹ Ondje nam je Jahve silni, umjesto rijeka i širokih rukavaca: neæe onud proæi nijedna laða s veslima niti æe koji bojni brod projedriti. ²² Jer Jahve je sudac naš, Jahve naš vojvoda, Jahve je kralj naš - on æe nas spasiti. ²³ Užad ti je popustila, ne može držati jarbola ni razviti stijega, pa se dijeli golemo blago oteto - kljasti æe se naplijeniti plijena! ²⁴ I nijedan građanin neæe reæi: "Bolestan sam!" Narodu što živi ondje krivnja æe se oprostiti.

Chapter 34

¹ Pristupite, puci, da èujete, pomno slušajte, narodi; èuj, zemljo, i sve što te ispunja, kruže zemaljski i sve što raste po tebi! ² Jer razgnjevi se Jahve na sve narode, razjari se na svu vojsku njihovu. Izruèi ih uništenju, pokolju ih predade. ³ Leže njihovi pobijeni, smrad se diže od trupla mnogih, krv gorama proteèe, ⁴ raspade se sva vojska nebeska. Nebesa se sviše kao knjiga i pada sva njihova vojska k'o što lozov list otpada, k'o što se trusi lišæe smokovo. ⁵ Jer na nebu je opijeni maè moj: gle, na Edom on se obara da kazni narod što ga prokleh. ⁶ Maè Jahvin krvlju je opijen, omašæen pretilinom, krvlju janjeæom i jareæom, pretilinom bubrega ovnujskih. Jer Jahvi se u Bosri žrtva prinosi, veliko klanje u zemlji edomskoj. ⁷ S njima æe biti poklani bivoli i junad s bikovima. Zemlja æe se njihovom napojiti krvlju, i prašina njihova omastit' pretilinom, ⁸ jer Jahvi je ovo dan odmazde, godina naplate da Sion osveti. ⁹ Potoci se njegovi obræu u smolu, prašina njegova u sumpor, i zemlja æe mu postat smola goreæa. ¹⁰ Ni noæu ni danju ugazit' se neæe, dim æe joj se dizati dovijeka, iz koljena u koljeno pusta æe ostati, za vjekove vjekova nitko neæe prolaziti njome. ¹¹ Zaposjest æe je jež i èaplja, sova i gavran prebivat æe u njoj. Rastegnut æe nad njom uže pustoši i visak praznine. ¹² Ondje æe se nastaniti jarci, neæe biti više plemiæa njezinih, ondje se više neæe proglašavat' kraljevi, svi æe joj knezovi biti uništeni. ¹³ Niæi æe trnje u njenim dvorcima, u tvrðavama kopriva i strièak, ona æe biti jazbina èagljima, ležaj nojevima. ¹⁴ Ondje æe se sretat divlje maèke s hijenama, jarci æe dozivati jedan drugoga; ondje æe se odmarati Lilit našav

poèivalište. ¹⁵ Ondje æ se gnijezditi guja, odlagati jaja, ležat' na njima, u sjeni ih tvojoj izleæi; onamo æ slijetati jastrebovi jedan za drugim. ¹⁶ Istražujte u knjizi Jahvinoj i èitajte, nijedno od tog ne izosta, jer usta njegova tako narediše i duh njegov njih sakupi. ¹⁷ Jer on im je ždrijeb bacio i ruka im njegova uže tom zemlju odmjeri: dovijeka æ je oni posjedovati, od koljena do koljena nju æ obitavati.

Chapter 35

¹ Nek' se uzraduje pustinja, zemlja sasušena, neka klièe stepa, nek' ljljan procvjeta. ² Nek' bujno cvatom cvate, da, neka od veselja klièe i nek' se raduje. Dana joj je slava Libanona, divota Karmela i Šarona; oni æ vidjeti slavu Jahvinu, divotu Boga našega. ³ Ukrijepite ruke klonule, uèvrstite koljena klecava! ⁴ Recite preplašenim srcima: "Budite jaki, ne bojte se! Evo Boga vašega, odmazda dolazi, Božja naplata, on sam hita da nas spasi!" ⁵ Sljepaèke æ oèi progledati, uši æ se gluhih otvoriti, ⁶ tad æ hromi skakati k'o jelen, njemakov æ jezik klicati. Jer æ u pustinji provreti voda, i u stepi potoci, ⁷ sažgana æ zemlja postat' jezero, a tlo žedno - izvori. U brlozima gdje ležahu èagljji izrast æ rogoz i trska. ⁸ Bit æ ondje èista cesta, a zvat æ se Sveti put: nitko neèist njime neæe proæi, bezumnici njime neæe lutati. ⁹ Ondje neæe više biti lÓava, nit' æ onud zvijer prolaziti, veæ æ hodit' samo otkupljeni, ¹⁰ vraæati se otkupljenici Jahvini. Doæi æ u Sion klièuæ' od radosti, s veseljem vjeènim na èelima; pratit æ ih radost i veselje, pobjeæi æ bol i jauci.

Chapter 36

¹ Èetrnaeste godine Ezekijina kraljevanja asirski kralj Sanherib napade sve utvrđene judejske gradove i osvoji ih. ² Tada pošalje asirski kralj iz Lakiša u Jeruzalem kralju Ezekiji velikoga peharnika s jakom vojskom. On stade kod vodovoda Gornjeg ribnjaka, na putu u Valjarevo polje. ³ K njemu iziđe upravitelj dvora Elijakim, sin Hilkijin, pisar Šebna i savjetnik Joah, sin Asafov. ⁴ Veliki im peharnik reèe: "Kažite Ezekiji: Ovako govori veliki kralj, kralj asirski: 'Kakvo je to

⁵ uzdanje u koje se uzdaš? Misliš li da su prazne riječi veæ i savjet i snaga za rat? U koga se uzdaš
⁶ da si se pobunio protiv mene? Eto, oslanjaš se na Egipat, na slomljenu trsku koja prodi i probada
 dlan onomu tko se na nju nasloni. Takav je faraon, kralj egipatski, svima koji se uzdaju u njega.'
⁷ Možda æete mi odgovoriti: 'Uzdamo se u Jahvu, Boga svojega.' Ali nije li njemu Ezekija uklonio
 uzvišice i žrtvenike i zapovjedio Judejcima i Jeruzalemu: 'Samo se pred ovim žrtvenikom klanjajte!'
⁸ Hajde, okladi se s mojim gospodarom, kraljem asirskim: dat æu ti dvije tisuæe konja ako mogneš
⁹ naæi jahaæe za njih. Kako æeš onda odoljeti jednome jedinom od najmanjih slugu moga gospodara?
¹⁰ Ali ti se uzdaš u Egipat da æe ti dati kola i konjanike! Naposljetku, zar sam ja mimo volju
 Jahvinu krenuo protiv ove zemlje da je razorim? Sam mi je Jahve rekao: 'Idi na tu zemlju i razori
 je!'"
¹¹ Elijakim, Šebna i Joah rekoše velikom peharniku: "Molimo te, govori svojim slugama
 aramejski, jer mi razumijemo; ne govori s nama judejski da æuje narod koji je na zidinama." ¹² Ali
 im veliki peharnik odgovori: "Zar me moj gospodar poslao da ovo kaŹem tvojem gospodaru i tebi,
 a ne upravo onim ljudima koji sjede na zidinama, osuđeni da s vama jedu svoju neæist i piju svoju
 mokraæu?" ¹³ Tada se veliki peharnik uspravi i u sav glas povika na judejskom ove rijeçi: "Æujte
 rijeçè velikoga kralja, kralja asirskoga!" ¹⁴ Ovako veli kralj: 'Neka vas Ezekija ne zavarava, jer vas
 ne moŹe izbaviti iz moje ruke. ¹⁵ Neka vas Ezekija ne hrabri pouzdanjem u Jahvu govoreæi: Jahve
 æe nas sigurno izbaviti: ovaj grad neæe pasti u ruke kralju asirskom. ¹⁶ Ne slušajte Ezekije, jer
 ovako veli asirski kralj: Sklopite mir sa mnom, predajte mi se, pa neka svaki od vas jede plodove
 iz svoga vinograda i sa svoje smokve i neka pije vode iz svojega studenca ¹⁷ dok ne dođem i ne
 odvedem vas u zemlju kao što je vaša, u zemlju pšenice i mošta, u zemlju kruha i vinograda. ¹⁸ Ne
 dajte da vas Ezekija zaludi govoreæi vam: Jahve æe vas izbaviti. Jesu li bogovi drugih naroda
 izbavili svoje zemlje iz ruku asirskoga kralja? ¹⁹ Gdje su bogovi hamatski i arpadski, gdje su bogovi
 sefarvajimski, gdje su bogovi samarijski da izbave Samariju iz moje ruke? ²⁰ Koji su među svim
 bogovima tih zemalja izbavili svoju zemlju iz moje ruke, da bi Jahve izbavio Jeruzalem iz ruke
 moje?" ²¹ Šutjeli su i ni rijeçi mu nisu odgovorili, jer kralj bijaše zapovjedio: "Ne odgovarajte
 mu!" ²² Upravitelj dvora Elijakim, sin Hilkijin, pisar Šebna i savjetnik Joah, sin Asafov, dođoše
 k Ezekiji, razdrijevši haljine, i saopæiše mu rijeçi velikoga peharnika.

Chapter 37

¹ Èuvši to, kralj Ezekija razdrije svoje haljine, obuèe kostrijet i ode u Dom Jahvin. ² Zatim posla Elijakima, upravitelja dvora, kraljevskog pisara Šebnu i sveæenièke starješine, odjevene u kostrijet, k proroku Izaiji, sinu Amosovu. ³ Oni mu rekoše: "Ovako veli Ezekija: 'Ovo je dan nevolje, kazne i rugla: prispješe djeca do poroðaja, a nema snage da se rode. ⁴ Možda je Jahve, Bog tvoj, èuo rijeèi velikog peharnika koga je kralj asirski, gospodar njegov, poslao da se izruguje Bogu živome, i možda æe Jahve, Bog tvoj, kazniti rijeèi koje je èuo! Pomoli se pobožno za Ostatak koji je još preostao!'" ⁵ Kad su sluge kralja Ezekije stigle k Izaiji, ⁶ on im reèe: "Kažite svome gospodaru: ⁷ 'Ovako veli Jahve: Ne boj se rijeèi koje si èuo kada su na me hulile sluge kralja asirskoga. Udahnut æu u njega duh, i kad èuje jednu vijest, vratit æe se u svoju zemlju. I uèinit æu da u svojoj zemlji pogine od maèa.'" ⁸ Veliki peharnik vrati se i naðe asirskoga kralja gdje opsjeda Libnu, jer bijaše èuo da je kralj otišao iz Lakiša. ⁹ Doèuo je, naime, da je Tirhaka, etiopski kralj, zavojštio na njega. Tada Sanherib ponovo uputi poslanike da kažu Ezekiji: ¹⁰ "Ovako recite judejskom kralju Ezekiji: 'Neka te ne vara tvoj Bog, u koga se uzdaš, govoreæi ti: Jeruzalem neæe pasti u ruke asirskog kralja. ¹¹ Ti znaš što su kraljevi asirski uèinili svim zemljama izruèivši ih prokletstvu! A ti, ti li æeš se spasiti? ¹² Jesu li bogovi spasili narode koje su uništili moji oci: Gozance, Harance, Resefce i Edence, u Tel Basaru? ¹³ Gdje je kralj hamatski, kralj arpadski, kralj Sefarvajima, Hene i Ive?'" ¹⁴ Ezekija primi pismo iz ruke poslanikove i proèita ga. Zatim uðe u Dom Jahvin i razvi ga ondje pred Jahvom. ¹⁵ I pomoli se Ezekija Jahvi ovako: ¹⁶ "Jahve nad Vojskama, Bože Izraelov, koji stoluješ nad kerubima, ti si Bog jedini nad svim kraljevstvima na zemlji, ti si stvorio nebo i zemlju. ¹⁷ Prikloni uho, Jahve, i poèuj! Otвори oèi, Jahve, i vidi! Sanheribove èujder rijeèi koje poruèi da izrugua Boga živoga. ¹⁸ Istina je, o Jahve, asirski su kraljevi zatrli sve narode i zemlje njihove; ¹⁹ pobacali im u oganj bogove, jer ne bijahu bogovi to, veæ djela ruku ljudskih, od drva i kamena; zato ih i uništiše. ²⁰ Ali sada, Jahve, Bože naš, izbavi nas iz ruke njegove, da spoznaju sva kraljevstva zemlje da si ti, Jahve, Bog jedini!" ²¹ Tad Izaija, sin Amosov, poruèi Ezekiji: "Ovako veli Jahve, Bog Izraelov: 'Uslišah molitvu koju mi uputi zbog Sanheriba, kralja asirskoga.' ²² Evo rijeèi što je Jahve objavi protiv njega: Prezire te, ruga ti se, djevica, Kæi sionska; za tobom maše glavom

²³ kœi jeruzalemska. ²³ Koga si grdio, hulio? Na koga si glasno vikao, ohol pogled dizao? Na Sveca
²⁴ Izraelova! ²⁴ Po slugama si svojim vrijeđao Gospoda. Govorio si: s mnoštvom kola ja popeh se na
 vrh gorÄaa, na najviše vrhunce Libanona. Posjekoh mu ja cedre najviše i èemprese ponajljepše.
²⁵ Dosegoh mu vrh najviši, i vrt njegov šumoviti. ²⁵ Kopao sam i pio sam vode tuđe; stopalima tad
²⁶ isuših sve rijeke egipatske. ²⁶ Èuješ li dobro? Odavna to sam snovao, odiskona smišljao, sada to
²⁷ ostvarujem: na tebi je da prometneš gradove tvrde u razvaline; ²⁷ stanovnici njini, nemoœni,
 prepadnuti i smeteni, bjehu kao trava u polju kao mlado zelenilo, kao trava vrh krovova opaljena
²⁸ vjetrom istoènim. ²⁸ Znam kad se dižeš i kad sjedaš, kad izlaziš i kad se vraœaš. ²⁹ Jer bjesnio si
 na me i jer obijest tvoja do ušiju mi dođe, prsten æu ti provuæi kroz nozdrve, uzde stavit' u žvale,
³⁰ vratit æu te putem kojim si došao! ³⁰ A znak nek' ti bude ovo: ove æe se godine jesti što se samo
 okrÄunÄi, dogodine što samo uzraste, a treæe godine sijte i žanjite, sadite vinograde, jedite im rod.
³¹ ³¹ Preživjeli iz kuæe Judine, žilje æe pustit' u dubinu, plodom rodit' u visinu. ³² Jer æe iz Jeruzalema
³³ izaæi Ostatak. Saèuvani s gore Siona. Sve æe to uèinit' ljubomora Jahve nad Vojskama. ³³ Zato
 ovo govori Jahve o kralju asirskom: U ovaj grad on uæi neæe, ovamo strijele svoje neæe izmetati,
³⁴ k njemu neæe ni štit okrenuti, niti oko njega nasipe kopati. ³⁴ Vratit æe se putem kojim je i došao,
³⁵ u grad ovaj neæe uæi - rijeè je Jahvina. ³⁵ Grad æu ovaj štitit, zakriliti ga, sebe radi i rad sluge
 svoga Davida." ³⁶ ³⁶ Tad iziđe Anđeo Jahvin i pobi u asirskom taboru sto osamdeset i pet tisuæa
³⁷ ljudi. Ujutru, kad je valjalo ustati, gle, bijahu ondje sve sami mrtvaci. ³⁷ Sanherib podiže tabor i
³⁸ ode. Vratio se u Ninivu. ³⁸ Jednoga dana, dok se klanjao u hramu svoga boga Nimroka, njegovi
 ga sinovi Adramelek i Sareser ubiše maèem i pobjegoše u zemlju araratsku. Na njegovo se mjesto
 zakralji sin mu Asar-Hadon.

Chapter 38

¹ U ono se vrijeme Ezekija razbolje nasmrtno. Prorok Izaija, sin Amosov, dođe mu i reèe: "Ovako
 veli Jahve: 'Uredi kuæu svoju, jer æeš umrijeti, neæeš ozdraviti.'" ² Ezekija se okrenu zidu i ovako
³ se pomoli Jahvi: "Ah, Jahve, sjeti se da sam pred tobom hodio vjerno i poštena srca i uèinio što
 je dobro u tvojim oèima." I Ezekija briznu u gorak plaè. ⁴ Tada dođe rijeè Jahvina Izaiji: ⁵ "Idi i

reci Ezekiji: Ovako kaže Jahve, Bog oca tvoga Davida: 'Uslišao sam tvoju molitvu, vidio tvoje suze. Izlijeèit æu te; za tri dana uziaæi æeš u Dom Jahvin. Dodat æu tvome vijeku petnaest godina.

⁶ Izbavit æu tebe i ovaj grad iz ruku asirskoga kralja. Jest, zakrilit æu ovaj grad!" ⁷ Izaija odgovori:

"Evo ti znaka od Jahve da æe uèiniti što je rekao: ⁸ sjenu koja je sišla po stupnjevima Ahazova sunèanika vratit æu za deset stupnjeva natrag." I vrati se sunce deset stupnjeva natrag po stupnjevima

po kojima bijaše veæ sišlo. ⁹ Pjesan Ezekije, kralja judejskoga, kada se razbolio pa ozdravio od

svoje bolesti: ¹⁰ "Govorio sam: U podne dana svojih ja moram otiaæi. Na vratima Podzemlja mjesto

mi je dano za ostatak mojih ljeta. ¹¹ Govorio sam: Vidjet više neæu Jahve na zemlji živih, vidjet

više neæu nikoga od stanovnika ovog svijeta. ¹² Stan je moj razvrgnut, baèen daleko, kao šator pastirski; poput tkalca moj si život namotao da bi me otkinuo od osnove. Od jutra do noæi skonèat

æeš me, ¹³ vièem sve do jutra; kao što lav mrska kosti moje, od jutra do noæi skonèat æeš me.

¹⁴ Poput laste ja pijueðem, zapomažem kao golubica, uzgor mi se okreæu oèi, zauzmi se, jamèi za

me. ¹⁵ Kako æu mu govoriti i što æu mu reæi? TÓa on je koji djeluje. Slavit æu te sva ljeta svoja,

premda s gorèinom u duši. ¹⁶ Gospodine, za tebe živjet æe srce moje i živjet æe moj duh. Ti æeš

me izlijeèiti i vratiti mi život, ¹⁷ bolest æe mi se pretvorit' u zdravlje. Ti si spasio dušu moju od

jame uništenja, za leða si bacio sve moje grijehe. ¹⁸ Jer Podzemlje ne slavi te, ne hvali te Smrt;

oni koji padnu u rupu u tvoju se vjernost više ne uzdaju. ¹⁹ Živi, živi, jedino on te slavi kao ja

danas. Otac nauèava sinovima tvoju vjernost. ²⁰ U pomoæ mi, Jahve priteci, i mi æemo pjevati uz

harfe sve dane svojega života pred Hramom Jahvinim." ²¹ Izaija naloži: "Donesite oblog od

smokava, privijte mu ga na èir i on æe ozdraviti." ²² Ezekija upita: "Po kojem æu znaku prepoznati

da æu uziaæi u Dom Jahvin?"

Chapter 39

¹ U to vrijeme posla babilonski kralj Merodak Baladan, sin Baladanov, pisma s darom Ezekiji,

jer bijaše èuo da se razbolio i ozdravio. ² Ezekija se obradova tome i pokaza poslanicima svoju riznicu - srebro, zlato, miomirise i mirisavo ulje - svoju oružanu i sve što je bilo u skladištima. Nije

bilo nièega u njegovu dvoru i u svemu njegovu gospodarstvu što im Ezekija nije pokazao. ³ Tada

prorok Izaija dođe kralju Ezekiji i upita ga: "Što su rekli ti ljudi i odakle su došli k tebi?" Ezekija odgovori: "Došli su iz daleke zemlje, iz Babilona." ⁴ Izaija upita dalje: "Što su vidjeli u tvom dvoru?" Ezekija odgovori: "Vidjeli su sve što je u mojem dvoru; nema u mojim skladištima nièega što im nisam pokazao." ⁵ Tad Izaija reèe Ezekiji: "Èuj rijeè Jahve nad Vojskama: ⁶ 'Evo dolaze dani kada æe sve što je u tvom dvoru, sve što su tvoji oci nakupili do danas, biti odneseno u Babilon. Ništa neæe ostati,' kaže Jahve. ⁷ 'A od sinova koji poteku od tebe, koji ti se rode, neke æe uzeti da budu uškopljeni dvorani babilonskoga kralja.'" ⁸ Ezekija odgovori Izaiji: "Povoljna je rijeè koju ti je Jahve objavio." A mislio je: "Bit æe barem mira i sigurnosti za moga života."

Chapter 40

¹ "Tješite, tješite moj narod, govori Bog vaš. ² Govorite srcu Jeruzalema, vièite mu da mu se ropstvo okonèa, da mu je krivnja okajana, jer iz Jahvine ruke primi dvostruko za sve grijehe svoje."

³ Glas vièe: "Pripravite Jahvi put kroz pustinju. Poravnajte u stepi stazu Bogu našem. ⁴ Nek' se povisi svaka dolina, nek' se spusti svaka gora i brežuljak. Što je neravno, nek' se poravna, strmine nek' postanu ravni. ⁵ Otkrit æe se tada Slava Jahvina i svako æe je tijelo vidjeti, jer Jahvina su usta govorila." ⁶ Glas nalaže: "Vièi!" Odgovorih: "Što da vièem?" - "Svako je tijelo k'o trava, k'o cvijet poljski sva mu dražest. ⁷ Sahnje trava, vene cvijet, kad dah Jahvin preko njih proðe. Doista, narod je trava. ⁸ Sahnje trava, vene cvijet, ali rijeè Boga našeg ostaje dovijeka." ⁹ Na visoku se uspni goru, glasnièe radosne vijesti, Sione! Podigni snažno svoj glas, glasnièe radosne vijesti, Jeruzaleme! Podigni ga, ne boj se, reci judejskim gradovima: "Evo Boga vašega!" ¹⁰ Gle, Gospod Jahve dolazi u moæi, mišicom svojom vlada! Evo s njim naplata njegova, a ispred njega njegova nagrada. ¹¹ Kao pastir pase stado svoje, u ruke uzima jaganjce, nosi ih u svome naruèju i brižljivo njeguje do jilice."

¹² Tko je šakom izmjerio more i nebesa premjerio pedljem? Tko je mjericom izmjerio zemlju i planine na mjerila, a tezuljom bregove? ¹³ Tko je pokrenuo duh Jahvin, koji ga je uputio savjetnik? ¹⁴ S kim se on posvjetova, tko je njemu mudrost ulio, nauèio ga putovima pravde? Tko li ga je nauèio znanju, pokazao mu put k umnosti? ¹⁵ Gle, narodi su kao kap iz vjedra, vrijeđe kao prah na tezulji. Otoci, gle, lebde poput truna! ¹⁶ Libanon je malen za lomaèu, a zvijeri njegovih nema

¹⁷ dosta za paljenicu. Svi narodi k'o ništa su pred njim, ništavilo su njemu i praznina. ¹⁸ S kime
 æete prisposodbit' Boga? I s kakvim ga likom usporedit'? ¹⁹ Ljevaè lijeva idol, zlatar ga pozlaæuje
 i lijeva od srebra lanèiæe. ²⁰ Siromah za prinosa bira drvo koje ne trune; i vješta traži umjetnika.
 da mu naèini kip nepomièan. ²¹ Zar ne znate? Zar niste èuli? Nije li vam odiskona otkriveno? Zar
 niste shvatili tko zasnova zemlju? ²² On stoluje vrh kruga zemaljskoga kom su stanovnici poput
 skakavaca. Kao zastor nebesa je razastro, kao šator za stan razapeo. ²³ On obraæa u ništa knezove,
 uništava suce zemaljske. ²⁴ Tek što su zasaðeni, tek što su posijani, tek što im stabljika u zemlju
 korijen pruži, on puhne na njih i oni posahnu, vihor ih k'o pljevu raznese. ²⁵ "S kime æete mene
 prisposodbit', tko mi je ravan?" - kaže Svetac. ²⁶ Podignite oèi i gledajte: tko je to stvorio? Onaj
 koji na broj izvodi vojsku njihovu i koji ih sve zove po imenu. ²⁷ Zašto kažeš, Jakove, i ti, Izraele,
 govoriš: "Moj put sakriven je Jahvi, Bogu mom izmièe moja pravica?" ²⁸ Zar ne znaš? Zar nisi
 èuo? Jahve je Bog vjeèni, krajeva zemaljskih stvoritelj. On se ne umara, ne sustaje, i um je njegov
 neizmjerljiv. ²⁹ Umornome snagu vraæa, jaèa nemoænoga. ³⁰ Mladiæi se more i malakšu, iznemogli,
³¹ momci posraeu. Al' onima što se u Jahvu uzdaju snaga se obnavlja, krila im rastu kao orlovima,
 trèe i ne sustaju, hode i ne more se.

Chapter 41

¹ Umuknite preda mnom, otoci, nek' novu snagu narodi priberu. Nek' se primaknu i progovore;
 zajedno pristupimo k sudu. ² "Tko je podigao s Istoka onog kog ukorak prati Pobjeda? Tko mu
 izruèuje narode i kraljeve podlaže? Prah su pod maèem njegovim, k'o pljevu ih njegov luk raspršuje.
³ Goni ih, napreduje pouzdano, noge mu se ceste ne dotièu. ⁴ Tko je to uèinio i izvršio? Onaj koji
 odiskona zove naraštaje, ja, Jahve, koji sam prvi i bit æu ovaj isti s posljednjima!" ⁵ Otoci gledaju
 i strah ih obuzima, dršæu krajevi zemaljski, oni se bliže i veæ su tu. ⁶ Svatko pomaže svome drugu
 i bratu svom zbori: "Hrabro!" ⁷ Ljevaè bodri zlatara, onaj koji gladi èekiaem bodri onog koji kuje
 na nakovnju. On govori o spajanju: "Dobro je", i èavlina kip uèvršæuje da se ne pomièe. ⁸ Ti,

Izraele, slugo moja, Jakove, kog sam izabrao, potomèe Abrahama, mojega ljubimca! ⁹ Ti koga
 uzeh s krajeva zemlje i pozvah s rubova njenih, ti kome rekoh: "Ti si sluga moj, izabrao sam te i
 nisam te odbacio." ¹⁰ Ne boj se jer ja sam s tobom; ne obaziri se plaho jer ja sam Bog tvoj. Ja te
 krijepim i pomažem ti, podupirem te pobjednièkom desnicom. ¹¹ Gle, postidjet æ se i smesti svi
 koji su na tebe bjesnjeli, bit æ uništeni i propast æ oni što se s tobom parbiše! ¹² Tražit æeš svoje
 protivnike, ali ih neæeš naèi. Bit æ uništeni, svedeni na ništa oni koji protiv tebe vojuju. ¹³ Jer
 ja, Jahve, Bog tvoj, krijepim desnicu tvoju i kažem ti: "Ne boj se, ja ti pomažem." ¹⁴ Ne boj se,
 Jakove, crviaèu, Izraele, lièinko, ja sam pomoæ tvoja - rijeè je Jahvina - Svetac Izraelov tvoj je
 otkupitelj. ¹⁵ Gle, èinim te mlatilom oštrim, novim, dvostrukih zubaca; mlatit æeš i satirati brda,
 u prah æeš pretvoriti bregove. ¹⁶ Vijat æeš ih, vjetar æ ih odnijeti, vihor æ ih raspršiti. A ti æeš
 klikatati u Jahvi, dièit æeš se Svecem Izraelovim. ¹⁷ Ubogi i bijedni vodu traže, a nje nema! Jezik
 im se osuši od žeði. Ja, Jahve, njih æu uslišiti, ja, Bog Izraelov, ostavit' ih neæu. ¹⁸ U goleti bregova
 otvorit æu rijeke i posred dolova izvore. Pustinju æu pretvoriti u moèvaru, a u vrela sušnu zemlju.
¹⁹ Posadit æu u pustinji cedar, bagrem, mirtu i maslinu. Stepu æu pošumiti èempresom, brijestom
 i šimširom zajedno. ²⁰ Nek' svi vide i nek' znaju, nek' promise i nek' shvate: ruka Jahvina to uèini,
 Svetac Izraelov stvori sve. ²¹ "Iznesite svoj spor, kaže Jahve, predoèite dokaze, kaže kralj Jakovljevi.
²² Nek' pristupe i nek' nam objave ono što æ se zbiti. TÓa što su nam otkrili o onom što bijaše,
 što se ispunilo, da o tom mislimo? Il' objavite što æ biti, da doznamo ono što dolazi. ²³ Otkrijte
 nam što æ se poslije zbiti, i poznat æemo da ste bogovi. Uèinite nešto, dobro ili zlo, da se zaèudimo
 i prepadnemo zajedno. ²⁴ Ali vi niste ništa i djela su vam ništavna, gnusan je koji vas izabere."
²⁵ Podigoh ga sa sjevera da dođe, zazvah ga po imenu s istoka. Kao blato gazio je namjesnike, kao
 što po glini lonèar gazi. ²⁶ Tko je to odiskona objavio da bismo znali, unaprijed prorekao da bismo
 rekli: istina je? Ali nikog nema tko bi objavio, niti koga da bi navijestio, niti koga da èuje rijeèi
 vaše. ²⁷ Ja prvi rekoh Sionu: "Gle, evo ih"; prvi Jeruzalemu poslah glasnika vijesti radosne.
²⁸ Gledao sam, ali ne bješe nikoga, ni jednoga od njih da savjet dade, da ih pitam i da odgovore.
²⁹ Svi zajedno ništa su, ništavna su djela njihova, vjetar i ispraznost njihovi kipovi.

Chapter 42

¹ Evo Sluge mojega koga podupirem, mog izabranika, miljenika duše moje. Na njega sam
 svoga duha izlio da donosi pravo narodima. ² On ne vièe, on ne diže glasa, niti se èuti može po
 ulicama. ³ On ne lomi napuknutu trsku niti gasi stijenj što tinja. Vjerno on donosi pravdu, ⁴ ne
 sustaje i ne malakše dok na zemlji ne uspostavi pravo. Otoci žude za njegovim naukom. ⁵ Ovako
 govori Jahve, Bog, koji stvori i razastrije nebesa, koji rasprostrije zemlju i njeno raslinje, koji dade
 dah narodima na njoj i dah biæima što njome hode. ⁶ Ja, Jahve, u pravdi te pozvah, èvrsto te za
 ruku uzeh; oblikovah te i postavih te za Savez narodu i svjetlost pucima, ⁷ da otvoriš oèi slijepima,
 da izvedeš sužnje iz zatvora, iz tamnice one što žive u tami. ⁸ Ja, Jahve mi je ime, svoje slave
 drugom ne dam, niti èasti svoje kipovima. ⁹ Što prije prorekoh, evo, zbi se, i nove događaje ja
 naviještam, i prije negoli se pokažu, vama ih objavljujem. ¹⁰ Pjevajte Jahvi pjesmu novu, i s kraja
 zemlje hvalu njegovu, neka ga slavi more sa svim što je u njem, otoci i njihovi žitelji! ¹¹ Nek' digne
 glas pustinja i njeni gradovi, nek' odjeknu naselja gdje žive Kedarci! Nek' podvikuju stanovnici
 Stijene, neka klièu s gorskih vrhova! ¹² Nek' daju èast Jahvi i hvalu mu naviještaju po otocima!
¹³ Kao junak izlazi Jahve, kao ratnik žar svoj podjaruje. Uz bojni poklik i viku ratnu ide junaèki
 na svog neprijatelja. ¹⁴ "Šutjeh dugo, gluh se èinjah, svladavah se; sad vièem kao žena kada rađa,
 dašæem i uzdišem. ¹⁵ Isušit æu brda i bregove, sparušiti svu zelen po njima, rijeke æu u stepe
 pretvoriti i moèvare isušiti. ¹⁶ Vodit æu slijepce po cestama, uputit' ih putovima. Pred njima æu
 tamu u svjetlost obratit', a neravno tlo u ravno. To æu uèiniti i neæu propustiti. ¹⁷ Uzmaknut æe u
 golemu stidu koji se uzdaju u kipove, koji ljevenim likovima govore: "Vi ste naši bogovi." ¹⁸ Èujte,
 gluhi! Progledajte, slijepi, da vidite! ¹⁹ Tko je slijep ako ne moj sluga, tko je gluh kao glasnik koga
 šaljem? Tko je slijep kao prijatelj, tko je gluh kao sluga Jahvin? ²⁰ Mnogo si vidio, ali nisi mario,
 uši ti bjehu otvorene, ali nisi èuo! ²¹ Jahvi se svidjelo zbog njegove pravednosti da uzvelièa i
 proslavi Zakon svoj. ²² A narod je ovaj opljaèkan i oplijenjen, mladiæi mu stavljeni u klade, vrgnuti
 u zatvore. Plijene ih, a nikoga da ih izbavi; robe ih, a nitko da kaže: "Vrati!" ²³ Tko od vas mari

za to? Tko pazi i sluša unapredak? ²⁴ Tko je pljaèkašu izruèio Jakova i otimaèima Izraela? Nije li Jahve, protiv koga smo grijekali, èijim putima ne htjedosmo hoditi, èiji Zakon nismo slušali? ²⁵ Zato izli na Izraela žarki gnjev svoj i strahote ratne: plamen ga okruži odasvud, al' on ni to nije shvatio; sažeže ga, al' on ni to k srcu ne uze.

Chapter 43

¹ Sada ovako govori Jahve, koji te stvorio, Jakove, koji te sazdao, Izraele: "Ne boj se, jer ja sam te otkupio; imenom sam te zazvao: ti si moj!" ² Kad preko vode prelaziš, s tobom sam; ili preko rijeke, neæ te preplaviti. Poðeš li kroz vatru, neæeš izgorjeti, plamen te opaliti neæ. ³ Jer ja sam Jahve, Bog tvoj, Svetac Izraelov, tvoj spasitelj. Za otkupninu tvoju dajem Egipat, mjesto tebe dajem Kuš i Šebu. ⁴ Jer dragocjen si u mojim oèima, vrijedan si i ja te ljubim. Stog i dajem ljude za tebe i narode za život tvoj. ⁵ Ne boj se jer ja sam s tobom. S istoka æu ti dovest' potomstvo i sabrat æu te sa zapada. ⁶ Reæi æu sjeveru: 'Daj mi ga!' a jugu 'Ne zadržavaj ga!' Sinove mi dovedi izdaleka i kæeri moje s kraja zemlje, ⁷ sve koji se mojim zovu imenom i koje sam na svoju slavu stvorio, koje sam sazdao i naèinio." ⁸ Izvedi narod slijep, premda oèi ima, i gluh, premda uši ima. ⁹ Neka se saberu sva plemena i neka se skupe narodi. Tko je od njih to prorekao i davno navijestio? Nek' dovedu svjedoke da se opravdaju, neka se èuje da se može reæi: "Istina je!" ¹⁰ Jer vi ste mi svjedoci, rijeè je Jahvina, i moje sluge koje sam izabrao, da biste znali i vjerovali i uvidjeli da sam to ja. Prije mene nijedan bog nije bio naèinjen i neæe poslije mene biti. ¹¹ Ja, ja sam Jahve, osim mene nema spasitelja. ¹² Ja sam prorekao, spasio i navijestio, i nema meðu vama tuðinca! Vi ste mi svjedoci, rijeè je Jahvina, a ja sam Bog ¹³ od vjeènosti - ja jesam! I nitko iz ruke moje ne izbavlja; što uèinim, tko izmijeniti može? ¹⁴ Ovako govori Jahve, otkupitelj vaš, Svetac Izraelov: "Radi vas poslah protiv Babilona, oborit æu prijevornice zatvorima i Kaldejci æe udarit u kukanje. ¹⁵ Ja sam Jahve, Svetac vaš, stvoritelj Izraelov, kralj vaš!" ¹⁶ Ovako govori Jahve, koji put po moru naèini i stazu po vodama silnim; ¹⁷ koji izvede bojna kola i konje, vojsku i junake, i oni padoše da više ne ustanu, zgasnuše, kao stijenj se utrnuše. ¹⁸ Ne spominjite se onog što se zbilo, nit' mislite na ono što je

19 prošlo. Evo, èinim nešto novo; veæ nastaje. Zar ne opažete? Da, put æu napraviti u pustinji, a
 20 staze u pustoši. Slavit æe me divlje zvijeri, èaglj i nojevi, jer vodu æu stvorit' u pustinji, rijeke
 21 u stepi, da napojim svoj narod, izabranika svoga. I narod koji sam sebi sazdao moju æe kazivati
 22 hvalu! Ali me ti, Jakove, nisi zazvao, niti si se zamorio oko mene, Izraele! 23 Nisi mi prinosio
 ovce za paljenicu, nisi me èastio žrtvama. A ja te silio nisam na prinose, nisam ti dodijavao ištuæi
 24 kada. Nisi mi kupovao za novac trsku, nisi me sitio salom svojih žrtava; nego si me grijesima
 25 svojim muèio, bezakonjem svojim dosađivao mi. A ja, ja radi sebe opaèine tvoje brišem i grijeha
 26 se tvojih ne spominjem. Podsjeti me, zajedno se sporimo, govori ti da se opravdaš. 27 Prvi je
 28 otac tvoj sagriješio, posrednici tvoji od mene se odmetnuli, knezovi su tvoji oskvrnuli Svetište.
 Tad izruèih Jakova prokletstvu, i poruzi Izraela.

Chapter 44

1 Sad èuj, Jakove, slugo moj, Izraele, kog sam izabrao. 2 Ovako kaže Jahve, koji te stvorio,
 koji te od utrobe sazdao i pomaže ti: "Ne boj se, Jakove, slugo moja, Ješurune, kog sam izabrao.
 3 Jer na žednu æu zemlju vodu izliti i po tlu sušnome potoke. Izlit æu duh svoj na tvoje potomstvo
 4 i blagoslov na tvoja pokoljenja. Rast æe kao trava pokraj izvora, kao vrbe uz vode tekuaice.
 5 Jedan æe reæi: 'Ja sam Jahvin', drugi æe se zvati imenom Jakovljevim. Treæi æe sebi na ruci
 6 napisati: 'Jahvin' i nazvat æe se imenom Izraelovim." Ovako govori kralj Izraelov i otkupitelj
 7 njegov, Jahve nad Vojskama: "Ja sam prvi i ja sam posljednji: osim mene Boga nema. Tko je
 kao ja? Nek' ustane i govori, nek' navijesti i nek' mi razloži! Tko je od vjeènosti otkrio što se zbilo?
 8 Nek' nam navijesti što æe još doæi! Ne plašite se, ne bojte se: nisam li vam to odavna navijestio
 9 i otkrio? Vi ste mi svjedoci: ima li Boga osim mene? Ima li Stijene? Ja ne znam!" Tko god pravi
 10 kipove, ništavan je, i dragocjenosti njegove ne koriste nièemu. Svjedoci njihovi ništa ne vide i ništa
 11 ne znaju, da im budu na sramotu. Tko pravi boga i lijeva kip da od toga korist ne oèekuje?
 12 Gle, svi æe štovatelji likova biti osramoæeni, izrađivaèi njihovi više od bilo koga. Nek' se saberu
 svi i pojave: prepast æe se i postidjeti odjednom. Kovaè ga izrađuje na živu ugljendlju, èekiaæem

ga oblikuje, snažnom ga rukom obrađuje. Gladan je i iznemogao; ne pije vode, iscrpljuje se.
13

Drvodjelja uzima mjeru, pisaljkom lik ocrta, ostruže ga dljetom, šestarom ga zaokruži i izdjelja
14
ga po uzoru na lik ljudski, kao lijepo ljudsko oblièje, da stoji u hramu. Bijaše sebi nasjekao
cedre, uzeo èempres ili hrast koje je za se njegovao meðu šumskim drveæem; ili je posadio bor

koji raste od kiše. 15 Èovjeku su dobra za vatru; uzima ih da se ogrije; pali ih da ispeèe kruh. Ali

od njih djelja i boga pred kojim pada nièice, pravi kip i klanja mu se. 16 Polovinom od toga naloži,
dakle, oganj, peèe meso na žeravi, jede peèenku i siti se: grije se i govori: "Ah, grijem se i uživam

uz vatru." 17 Ali od onoga što preostane pravi sebi boga, svog kumira, pada pred njim nièice i

klanja mu se i moli: "Spasi me, jer si ti moj bog." 18 Ne znaju oni i ne razumiju: zaslijepljene su

im oèi pa ne vide, i srce pa ne shvaæaju. 19 Takav ne razmišlja, nema u njega znanja ni razbora da
sebi kaže: "Polovinom od ovoga naložio sam oganj, na žeravici ispekao kruh, ispržio meso koje

sam pojeo, pa zar æu od ostatka naèiniti gnusobu? Zar æu se komadu drveta klanjati?" 20 On voli
pepeo, zavodi ga prevareno srce. Neæe spasti svog života i nikad neæe reæi: "Nije li varka ovo u

mojoj desnici?" 21 Sjeti se toga, Jakove, i ti, Izraele, jer si sluga moj! Ja sam te stvorio i sluga si

mi, Izraele, neæu te zaboraviti! 22 Kao maglu rastjerao sam tvoje opaèine i grijehe tvoje poput

oblaka. Meni se obrati jer ja sam te otkupio. 23 Klièite, nebesa, jer je Jahve uèinio! Orite se, dubine
zemljine! Odjekujte radošæu, planine, i vi, šume, sa svim svojim drveæem! Jer Jahve je otkupio

Jakova, proslavio se u Izraelu! 24 Ovako govori Jahve, otkupitelj tvoj i tvorac tvoj od utrobe: "Ja
sam Jahve koji sam sve stvorio, koji sam nebesa sam razapeo i uèvrstio zemlju bez pomoæi ièije.

25 Ja osujeæujem znamenja vraèa, i èarobnjake u luðake promeæem; silim mudrace da ustuknu i

mudrost im obraæam u bezumlje, 26 ali potvrðujem rijeè sluge svojega, ispunjam naum svojih
glasnika. Ja govorim Jeruzalemu: 'Naseli se!' I gradovima judejskim: 'Sagradite se!' Iz razvalina ja

ih podižem. 27 Ja govorim moru: 'Presahni! Presušujem ti rijeke.' 28 Ja govorim Kiru: 'Pastiru moj!'
I on æe sve želje moje ispuniti govoreæi Jeruzalemu: 'Sagradi se!' i Hramu: 'Utemelji se!'"

Chapter 45

1
Ovako govori Jahve o Kiru, pomazaniku svome: "Primih ga za desnicu da pred njim oborim
narode i raspašem bokove kraljevima, da rastvorim pred njim vratnice, da mu nijedna vrata ne budu

zatvorena. ² Ja æu hoditi pred tobom da poravnam uzvisine, da razbijem mjedene vratnice, da
 slomim željezne prijevornice. ³ Dajem ti tajna blaga i skrivena bogatstva, da bi spoznao da sam ja
 Jahve koji te zovem po imenu, Bog Izraelov. ⁴ Radi sluge svog Jakova i Izraela, svog izabranika,
 po imenu ja te pozvah, imenovah te premda me znao nisi. ⁵ Ja sam Jahve i nema drugoga; osim
 mene Boga nema. Iako me ne poznaš, naoružah te: ⁶ nek' se znade od istoka do zapada da izvan
 mene sve je ništavilo." Ja sam Jahve i nema drugoga; ⁷ ja tvorim svjetlost i stvaram tamu. Ja stvaram
 sreæu i dovodim nesreæu, ja, Jahve, èinim sve to. ⁸ Rosite, nebesa, odozgo, i oblaci, daždite
 pravednošæu. Neka se rastvori zemlja da procvjeta spasenje, da proklija izbavljenje! Ja, Jahve,
 stvaram sve. ⁹ Jao onome tko raspravlja s tvorcem svojim, a sud je meðu glinenim sudovima! Kaže
 li glina lonèaru: "Što radiš?" ili djelo njegovo: "Kljast si!" ¹⁰ Jao onom koji kaže ocu: "Što si
 rodio?" Ili ženi: "Što si na svijet dala?" ¹¹ Ovako govori Jahve, Svetac Izraelov, njegov tvorac:
 "Zar je vaše da me o mojoj djeci pitate i da mi nad djelom ruku mojih zapovijedate? ¹² Ja sam
 naèinio zemlju i èovjeka na njoj stvorio; svojim sam rukama razapeo nebesa i zapovijedam svim
 vojskama njihovim. ¹³ Ja sam ga podigao da pobijedi i poravnao sam mu sve putove. On æe obnoviti
 moj Grad i sužnje moje vratiti bez otkupnine i naknade." Tako kaže Jahve nad Vojskama. ¹⁴ Ovako
 govori Jahve: "Ratari Egipta i trgovci Kuša, i Sebejci, ljudi rasta visoka, prijeæi æe tebi i tvoji æe
 biti; za tobom æe iæi okovani, tebi æe se klanjati i molit æe ti se: 'Jedino je kod tebe Bog, nema
 drugoga; ništavni su bogovi.'" ¹⁵ Doista ti si Bog skriveni, Bog Izraelov, Spasitelj. ¹⁶ Postidjet æe
 se i poniknut æe svi zajedno, otiaæi æe u ruglu oni koji prave kipove. ¹⁷ A Jahve æe vjeènim
 spasenjem spazit' Izraela. Neæete se postidjeti i neæete poniknuti dovijeka. ¹⁸ Da, ovako govori
 Jahve, nebesa Stvoritelj - on je Bog - koji je oblikovao i sazdao zemlju, koji ju je uèvrstio i nije je
 stvorio pustu, veæ ju je uoblièio za obitavanje: "Ja sam Jahve i nema drugoga. ¹⁹ Nisam govorio
 u tajnosti, u zakutku mraène zemlje. Nisam rekao potomstvu Jakovljevu: 'Tražite me u pustoši.' Ja,
 Jahve, govorim pravo i naviještam èestito." ²⁰ "Saberite se i dođite, pristupite zajedno, svi preživjeli
 od naroda! Neznalice puke oni su što nose kip izrađen od drveta i mole boga koji ih spazit' ne može.
²¹ Objavite, iznesite svoje dokaze, svjetujte se zajedno: tko je to od davnine navijestio i od tada
 prorekao? Nisam li ja, Jahve? Nema drugoga boga do mene; Boga pravednog i Spasitelja osim
 mene nema. ²² Obratite se k meni da se spasite, svi krajevi zemlje, jer ja sam Bog i nema drugoga!

²³ Sobom se samim kunem, iz mojih usta izlazi istina, rijeè neopoziva, da æ se preda mnom prignuti svako koljeno, mnome æ se svaki jezik zaklinjati ²⁴ govoreæi: 'Jedino je u Jahvi pobjeda i snaga!'"
 K njemu æ doæi, postiðeni, svi što na nj su bjesnjeli. ²⁵ U Jahvi æ pobijediti i proslavit se sve potomstvo Izraelovo!

Chapter 46

¹ Pade Bel! Sruši se Nebo! Prte svoje kipove na životinje i stoku, nose ih kao breme, teret što zamara. ² Padaju, ruše se svi zajedno, ne mogu spasiti one što ih nose, nego i sami u ropstvo odlaze.
³ "Slušajte me, kuæo Jakovljeva, i svi koji ostadoste od kuæe Izraelove! Ja sam vas ponio tek što se rodiste, i nosio vas od krila materina. ⁴ Do starosti vaše ja æu ostat' isti, do vaših sjedina podupirat æu vas. To sam èinio; nosit æu vas i dalje, pomagati vas, izbavljati. ⁵ S kime biste me usporedili i izjednaèili, s kime prispodobili: komu da sam slièan? ⁶ Vade zlato iz kese i tezuljom mjere srebro, pa naimlju zlatara da od njegov boga naèini te pred njim padaju nièice i klanjaju se. ⁷ Dižu ga na rame i nose ga, onda ga stavljaju na njegovo mjesto; on stoji i ne mièe se s njega. Prizivaju li ga, on ne odgovara i nikog ne spasava od nevolje njegove. ⁸ Sjetite se toga i budite ljudi, uzmite to k srcu, otpadnici, ⁹ sjetite se prošlosti pradavne: ja sam Bog i nema drugoga; Bog, nitko mi slièan nije! ¹⁰ Onaj sam koji od poèetka svršetak otkriva i unaprijed javlja što još se nije zbilo! Ja kažem: Odluka æ se moja ispuniti, izvršit æu sve što mi je po volji. ¹¹ S istoka zovem grabljivicu, iz daleke zemlje zovem èovjeka svog nauma. Rekao sam - ispunit æu, naumio sam - izvršit æu.
¹² Slušajte me, vi koji gubite srèanost i koji ste daleko od pobjede. ¹³ Primièem svoju pobjedu, nije više daleko, spasenje moje zakasniti neæe. Na Sion æu spas staviti, u Izraela svoju slavu."

Chapter 47

¹ Spusti se, sjedni u prašinu, djevice, kæeri babilonska! Sjedni na zemlju, bez prijestolja, kæeri kaldejska! Jer, neæe te više zvati nježnom i tankoæutnom. ² Uzmi mlin i melji brašno! Skini

prijevjes, podigni skut, razgali bedra, prijeđi preko rijeke! ³ Nek' se golotinja tvoja otkrije, nek' se sramota tvoja pokaže! Ja æu se osvetiti, odvraæat' me nitko neæe. ⁴ Otkupitelj naš, ime mu je Jahve nad Vojskama, Svetac Izraelov, kaže: ⁵ "Sjedi šutke, u mrak se povuci, kæeri kaldejska. Jer, neæe te više zvati vladaricom kraljevstava. ⁶ Razgnjevih se na svoj narod, oskvrnuh svoju baštinu. Tebi ih u ruke izruèih, a ti im ne iskaza milosti. Na starce si stavljala jaram svoj preteški. ⁷ Govorila si: ⁸ 'Dovijeka gospodaricom æu ostati.' Nikad nisi to k srcu uzela ni pomislila kako æe se završiti. A sad poslušaj, razvratnice, koja sjediš bezbrižno i u srcu svom govoriš: 'Ja, i nitko drugi! Nikad neæu obudovjeti, neæu djece izgubiti!' ⁹ Stiaæi æe te oboje, za tren, u isti dan! Izgubit æeš djecu, obudovjet æeš! Punom æe te mjerom snaæi oboje, pokraj svega tvojeg vraæanja i mnoŹine tvojih zaklinjanja! ¹⁰ U zloæu si se svoju uzdala, govorila si: 'Nitko me ne vidi!' Mudrost tvoja i znanje zavedoše te. U svom si srcu govorila: 'Ja i nitko drugi!' ¹¹ Zlo æe te snaæi - neæeš ga presresti; oborit æe se na te nesreæa - neæeš je odvratiti; doæi æe na te propast iznenada - neæeš je predvidjeti. ¹² Ustraj, dakle, u svojim zaklinjanjima i u tolikim svojim èaranjima, oko kojih si se trudila od mladosti. Možda æe ti biti od koristi? Možda æeš s njima strah utjerati? ¹³ Izmoriše te mnogi tvoji savjetnici! Nek' ustanu samo da te spase oni koji premjeravaju nebesa, koji promatraju zvijezde i koji svakog mjeseca proriðu ono što æe te snaæi. ¹⁴ Gle, oni æe biti poput pljeve, oganj æe ih saŹeæi. Ni sami sebe neæe izbaviti iz zagrljaja plamenoga. Neæe ostat' ni Źerave da se tko ogrije, ni ognjišta da uza nj posjedne! ¹⁵ Takvi æe ti biti vraèi tvoji, oko kojih si se trudila od mladosti! Poæi æe svaki svojim putem, i nikog neæe biti da te spasi."

Chapter 48

¹ Èujte ovo, kuæo Jakovljeva, vi koji se zovete imenom Izraelovim i koji ste izišli iz voda Judinih! Vi koji se Jahvinim imenom kunete i slavite Boga Izraelova, ali ne u istini i pravdi. ² Jer vi se nazivate po Svetome gradu i oslanjate se na Boga Izraelova, Jahve nad Vojskama njemu je ime. ³ Dogoðaje prošle odavna sam navijestio, iz mojih su izišli usta i ja sam ih objavio, uèinih brzo, i zbi se. ⁴ Jer znao sam da si tvrdokoran, da ti je šija Źila gvozdena i èelo da ti je mjedeno. ⁵ Zato sam ti veæ onda navijestio, javio ti prije nego što se zbilo, da ne bi rekao: "Moj kip uèini to,

rezani moj lik i ljeveni kip zapovjediše tako!" ⁶ Èuo si i vidio sve to; zar ne priznaješ? A sada navijestit æu ti nešto novo, otajno, što još ne znaš; ⁷ ovog je trena stvoreno, a ne odavna, o tome dosad nisi ništa èuo, da ne bi rekao: "Znao sam." ⁸ Nisi o tome èuo ni znao, niti se uho tvoje prije otvorilo, jer znadoh da æeš se iznevjeriti i da te od utrobe majèine zovu otpadnikom. ⁹ Radi imena svoga odgađah svoj gnjev, radi èasti svoje susprezah se da te ne uništım. ¹⁰ Gle, proèistio sam te poput srebra, iskušao te u talioniku nevolje. ¹¹ Sebe radi èinih tako, sebe radi! TÓa zar da se ime moje obešèasti? Slave svoje drugome ne dam! ¹² Èuj me, Jakove, Izraele, koga sam pozvao: Ja jesam, ja sam prvi, ja sam i posljednji. ¹³ Ruka moja zemlju utemelji, desnica mi razape nebesa. Pozovem ih samo, i odmah dolaze. ¹⁴ Saberite se svi i èujte: tko je od njih to prorekao? "Onaj koga Jahve ljubi ispunit æe volju koju nad Babilonom i nad potomstvom kaldejskim." ¹⁵ Ja rekoh i pozvah ga, vodih ga i pomogoh u naumu. ¹⁶ Pristupite k meni i poèujte ovo: "Od poèetka nisam vam govorio tajno, i kad se zbivalo, bijah ondje." - "A sada me Gospod Jahve šalje s duhom svojim." ¹⁷ Ovako govori Jahve, otkupitelj tvoj, Svetac Izraelov: "Ja, Jahve, Bog tvoj, tvojem dobru te uèım, vodim te putem kojim ti je iæi. ¹⁸ O, da si pazio na zapovijedi moje, kao rijeka sreæa bi tvoja bila, a pravda tvoja kao morski valovi! ¹⁹ Potomstva bi tvojeg bilo kao pijeska, a poroda utrobe tvoje kao njegovih zrnaca! Nikad ti se ime ne bi zatrlo niti izbrisalo preda mnom!" ²⁰ Izađite iz Babilona, bježite iz Kaldeje! Glasno klièuæi, kazujte, objavljujte, do nakraj zemlje razglasite! Govorite: ²¹ "Jahve je otkupio slugu svoga Jakova! Nisu žeđali dok ih je kroz pustinju vodio; iz stijene je za njih vodu izbio, rascijepio je peæinu i potekla je voda." ²² "Nema mira opakima," każe Jahve.

Chapter 49

¹ Èujte me, otoci, slušajte pomno, narodi daleki! Jahve me pozvao od krila materina, od utrobe majke moje spomenuo se moga imena. ² Od usta mojih britak maè je naèinio, sakrio me u sjeni ruke svoje, od mene je oštru naèinio strijelu, sakrio me u svome tobolcu. ³ Rekao mi: "Ti si Sluga moj, Izraele, u kom æu se proslaviti!" ⁴ A ja rekoh: "Zaludu sam se muèio, nizašto naprezao snagu."

Ipak, kod Jahve je moje pravo, kod mog Boga nagrada je moja. A sad govori Jahve, koji me od
 utrobe Slugom svojim naèini, da mu vratim natrag Jakova, da se sabere Izrael. ⁵ Proslavih se u
 oèima Jahvinim, Bog moj bijaše mi snaga. ⁶ I reèe mi: "Premalo je da mi budeš Sluga, da podigneš
 plemena Jakovljeva i vratiš Ostatak Izraelov, nego æu te postaviti za svjetlost narodima, da spas
 moj do nakraj zemlje doneseš." ⁷ Ovako govori Jahve, otkupitelj Izraelov, Svetac njegov, onome
 kog preziru i odbacuju narodi, sluzi silnièkome: "Kad vide, diai æe se kraljevi, bacit æe se nièice
 knezovi, zbog Jahve, koji je vjernost svoju pokazao, Sveca Izraelova, koji te izabrao." ⁸ Ovako
 govori Jahve: "U vrijeme milosti ja æu te uslišiti, u dan spasa ja æu ti pomoæi. Sazdao sam te i
 postavio za Savez narodu, da zemlju podignem, da nanovo razdijelim baštinu opustošenu, ⁹ da
 kažeš zaslužjenima: 'Iziđite!' a onima koji su u tami: 'Dođite na svjetlo!' Oni æe pasti uzduž svih
 putova, i paša æe im biti po svim goletima. ¹⁰ Neæe više gladovat' i žeđati, neæe ih muèiti žega
 ni sunce, jer vodit æe ih onaj koji im se smiluje, dovest æe ih k izvorima vode. ¹¹ Sve gore svoje
 obratit æe u putove, i ceste æe se moje povisiti." ¹² Gle, jedni dolaze izdaleka, drugi sa sjevera i
 sa zapada, a neki iz zemlje sinimske. ¹³ Klièite, nebesa, veseli se, zemljo, podvikujte, planine, od
 veselja; jer Jahve tješi narod svoj, on je milosrdan nevoljnima. ¹⁴ Sion reèe: "Jahve me ostavi,
 Gospod me zaboravi." ¹⁵ "Može li žena zaboravit' svoje dojenèe, ne imat' suæuti za èedo utrobe
 svoje? Pa kad bi koja i zaboravila, tebe ja zaboraviti neæu. ¹⁶ Gle, u dlanove sam te svoje urezao,
 zidovi tvoji svagda su mi pred oèima. ¹⁷ Obnovitelji tvoji hitaju, rušioc i pustošitelji odlaze
 od tebe. ¹⁸ Obazri se oko sebe i pogledaj: sabiru se svi i dolaze k tebi. Života mi moga" - rijeè je
 Jahvina - "svima æeš se njima zaodjenuti k'o nakitom, i njima æeš se k'o nevjesta ukrasiti! ¹⁹ Jest,
 tvoje ruševine, tvoje razvaline i tvoja zemlja poharana pretijesna æe biti žiteljima tvojim kad se
 udalje oni što te zatirahu. ²⁰ Opet æe na tvoje uši reæi sinovi kojih si bila lišena: 'Pretijesno mi je
 mjesto ovo, makni se da se mogu smjestiti.' ²¹ I ti æeš se u srcu svom zapitati: 'Tko mi rodi sve
 ove? Bijah bez djece, neplodna, prognana i odbaèena, pa tko ih podiže? Bijah, eto, sama ostala, a
 oni gdje su bili?'" ²² Ovako govori Gospod Jahve: "Evo, dajem rukom znak narodima i zastavu
 svoju dižem plemenima. Vratit æe ti u naruèju sinove, nosit æe ti kæeri na pleæima. ²³ Kraljevi
 æe biti tvoji skrbnici, a kneginje im tvoje dojkinje. Klanjat æe ti se licem do zemlje i prah æe lizat
 s tvojih nogu. I znat æeš da sam ja Jahve: koji se u me uzdaju, neæe se posramiti." ²⁴ Može li se

otet plijen junaku? Može li sužanj pobjeæ pobjedniku? ²⁵ Da, ovako govori Jahve: "Bit æ oduzet sužanj junaku, pobjeæi æ plijen pobjedniku! S onima koji se s tobom spore ja æu se sporiti, tvoju djecu ja æu izbaviti; ²⁶ tlaèiteljima æu tvojim dati njihovo meso za jelo i svojom krvlju opit æe se kao moštom. I znat æe svako tijelo da sam ja Jahve, Spasitelj tvoj, i da je tvoj okupitelj Silni Jakovljevi."

Chapter 50

¹ Ovako govori Jahve: "Gdje je otpusno pismo vaše matere kojim sam je otpustio? Ili tko je od mojih vjervnika taj komu sam vas prodao? Zbog bezakonja ste svojih prodani, zbog nevjere je mati vaša otpuštena. ² Zašto ne nađoh nikoga kad sam došao? Zašto se ne odazva nitko kad sam zazvao? Zar mi je ruka prekratka da izbavi, ili u meni snage nema da oslobodim? Gle, prijetnjom svojom isušujem more, u pustinje rijeke pretvaram; njihove se ribe raspadaju jer vode nema i od žeði ugibaju. ³ Nebesa oblaèim u tminu i kostrijet im dajem za pokrivaè!" ⁴ Gospod Jahve dade mi jezik vješt da znam rijeèju krijepiti umorne. Svako jutro on mi uho budi da ga slušam kao uèenici. ⁵ Gospod Jahve uši mi otvori: ne protivih se niti uzmicah. ⁶ Leđa podmetnuh onima što me udarahu, a obraze onima što mi bradu èupahu, i lica svojeg ne zaklonih od uvreda ni od pljuvanja. ⁷ Gospod mi Jahve pomaže, zato se neæu smesti. Zato uèinih svoj obraz k'o kremen i znam da se neæu postidjeti. ⁸ Blizu je onaj koji mi pravo daje. Tko æe se pravdati sa mnom? Iziđimo zajedno! Tko je protivnik moj u parnici? Nek' mi se približi! ⁹ Gle, Gospod mi Jahve pomaže, tko æe me osuditi? Svi æe se oni k'o haljina izlizati, moljac æe ih razjesti. ¹⁰ "Tko god se od vas Jahve boji, nek' posluša glas Sluge njegovog! Tko u tmini hodi, bez traèka svjetlosti, nek' se uzda u ime Jahvino, nek' se na Boga svog osloni. ¹¹ Ali svi vi oganj palite, raspirujete žeravicu. Idite u plamenove ognja svojega i u žeravu koju raspiriste. Tako æe vam moja uèiniti ruka: ležat æete u mukama."

Chapter 51

¹ Èujte me, vi koji za pravdom težite, koji Jahvu tražite; pogledajte stijenu iz koje ste isjeèeni i jamu duboku iz koje ste izvađeni. ² Pogledajte oca svoga Abrahama i Saru koja vas prodi! Jest,

sam bijaše kad sam ga pozvao, al' sam ga blagoslovio i umnožio." ³ Jest, Jahvi se sažalio Sion, sažalile mu se njegove razvaline. Pustaru æ njegovu uèiniti poput Edena, a stepu poput Vrta

Jahvina. Klicanje i radost njim æ odjekivat', i zahvalnice i glas hvalospjeva. ⁴ "Pomno me slušaj,

puèe moj, poèujte me, narodi! Jer od mene Zakon dolazi i moje pravo za svjetlo narodima. ⁵ Brzo æ stiæi pravda moja, moje æ spasenje doæi kao svjetlost. Moja æ mišica suditi narodima. Mene

oèekuju otoci i u moju se mišicu uzdaju. ⁶ K nebu oèi podignite, na zemlju dolje pogledajte. K'o dim æ se rasplinut' nebesa, zemlja æ se k'o haljina istrošit', kao komarci nestat æ joj žitelji. Ali

æ spasenje moje trajati dovijeka, i pravdi mojoj neæe biti kraja. ⁷ Poslušajte me, vi koji poznajete

pravo, narode kojima je moj Zakon u srcu. Ne bojte se poruge ljudske, ne plašite se uvreda! ⁸ Jer moljac æ ih razjesti kao haljinu, crv æ ih rastoèiti kao vunu. Ali æ pravda moja trajati dovijeka

i spas moj od koljena do koljena." ⁹ Probudi se! Probudi se! Opaši se snagom, mišice Jahvina! Probudi se, kao u dane davne, za drevnih naraštaja. Nisi li ti rasjekla Rahaba i probola Zmaja?

¹⁰ Nisi li ti isušila more, vodu velikog bezdana, i od dubine morske put naèinila da njime prolaze

otkupljeni? ¹¹ Vratit æ se oni što ih je oslobodio Jahve i s radosnim kricima doæi æ na Sion.

Vjeèna æ sreæa biti nad glavama, pratit æ ih klicanje i radost, nestat æ tuge i jecaja. ¹² Ja, ja

sam tješitelj vaš. Tko si ti da se bojiš smrtna èovjeka i sina èovjeèjeg, koji je kao trava? ¹³ Zaboravio si Jahvu, svoga Stvoritelja, koji razastrije nebesa i koji zemlju utemelji; sveudilj strepiš, svaki dan,

od tlaèiteljeve jarosti. Kao da je pregnuo da te uništi. Ali gdje je sad jarost tlaèiteljeva? ¹⁴ Doskora

æ biti slobodan sužanj, neæe umrijeti u jami, niti æ mu kruha nedostajati. ¹⁵ Jer, ja sam Jahve,

Bog tvoj, koji burkam more da mu valovi buèe, ime mi je Jahve nad Vojskama. ¹⁶ Svoje sam ti rijeèi stavio u usta, u sjenu svoje ruke sakrio sam te kad sam razastro nebesa, utemeljio zemlju i

rekao Sionu: "Ti si narod moj!" ¹⁷ Probudi se, probudi se, ustani, Jeruzaleme! Ti koji si pio iz ruke

Jahvine èašu gnjeva njegova. Ispio si pehar opojni, do dna ga iskapio. ¹⁸ Od svih sinova koje je

rodio ne bješe nikog da ga vodi; od svih sinova koje je podigao ne bješe nikog da ga pridrži. ¹⁹ Ovo

te dvoje pogodilo - tko da te požali? - pohara i rasap, glad i maè - tko da te utješi? ²⁰ Sinovi ti leže obamrli po uglovima svih ulica, kao antilopa u mreži, puni gnjeva Jahvina, prijjetnje Boga tvojega.

²¹ Zato èuj ovo, bijednièe, pijan, ali ne od vina. ²² Ovako govori Jahve, Gospod tvoj, tvoj Bog, branitelj tvoga naroda: "Iz ruke ti, evo, uzimam èašu opojnu, pehar gnjeva svojega: neæeš ga više

²³
 piti. Stavit æu je u ruke tvojim tlaèiteljima, onima koji su ti govorili: 'Prigni se da prijeðemo!'
 I ti si im leða kao tlo podmetao, kao put za prolaznike.

Chapter 52

¹
 Probudi se! Probudi se! Odjeni se snagom, Sione! Odjeni se najsajnijim haljinama, Jeruzaleme,
 grade sveti, jer više neæe k tebi ulaziti neobrezani i neèisti. ² Otrisi prah sa sebe, ustani, izgnani
 Jeruzaleme! Skini okov sa svog vrata, izgnana kæeri sionska." ³ Jest, ovako govori Jahve: "Bili ste
 prodani nizašto i bit æete otkupljeni bez novaca." ⁴ Jest, ovako govori Gospod Jahve: "Moj je narod
 sišao nekoæ u Egipat da se ondje nastani kao stranac, potom ga Asirci nizašto potlaèiše. ⁵ Ali sada,
 èemu sam ja ovdje - rijeè je Jahvina - kad je moj narod bio bez razloga porobljen, a gospodari
 njegovi likuju - rijeè je Jahvina - i bez prestanka se danomice ime moje huli. ⁶ Zato æe narod moj
 poznati moje ime i shvatit æe u onaj dan da sam ja koji govorim: 'Evo me!'" ⁷ Kako su ljupke po
 gorama noge glasonoše radosti koji oglašava mir, nosi sreæu, i spasenje naviješta govoreæ Sionu:
 "Bog tvoj kraljuje!" ⁸ Èuj, stražari ti glas podižu, zajedno svi klièu od radosti, jer na svoje oèi vide
 gdje se na Sion vraæa Jahve. ⁹ Radujte se, klièite, razvaline jeruzalemske, jer je Jahve utješio narod
 svoj i otkupio Jeruzalem. ¹⁰ Ogolio je Jahve svetu svoju mišicu pred oèima svih naroda, da svi
 krajevi zemaljski vide spasenje Boga našega. ¹¹ Odlazite, odlazite, iziðite odatle, ne dotièite ništa
 neèisto! Iziðite iz njegove sredine! Oèistite se, vi koji nosite posude Jahvine! ¹² Jer neæete iziæi
 u hitnji, niti æete iæi bježeæi, jer æe vam prethodnica biti Jahve, a zalaznica Bog Izraelov! ¹³ Gle,
 uspjët æe Sluga moj, podignut æe se, uzvisit' i proslavit! ¹⁴ Kao što se mnogi užasnuše vidjevši
 ga - tako mu je lice bilo neljudski iznakaženo te oblièjem više nije nalièio na èovjeka - ¹⁵ tako æe
 on mnoge zadiviti narode i kraljevi æe pred njim usta stisnuti videæ' ono o èemu im nitko nije
 govorio, shvaæajuæ' ono o èemu nikad èuli nisu:

Chapter 53

¹ "Tko da povjeruje u ono što nam je objavljeno, kome se otkri ruka Jahvina?" ² Izrastao je pred njim poput izdanka, poput korijena iz zemlje sasušene. Ne bijaše na njem ljepote ni sjaja da bismo se u nj zagledali, ni ljupkosti da bi nam se svidio. ³ Prezren bješe, odbačen od ljudi, èovjek boli, vièan patnjama, od kog svatko lice otklanja, prezren bješe, odvrnut. ⁴ A on je naše bolesti ponio, naše je boli na se uzeo, dok smo mi držali da ga Bog bije i ponižava. ⁵ Za naše grijehе probodoše njega, za opaèine naše njega satriješe. Na njega pade kazna - radi našeg mira, njegove nas rane iscijeliše. ⁶ Poput ovaca svi smo lutali i svaki svojim putem je hodio. A Jahve je svalio na nj bezakonje nas sviju. ⁷ Zlostavljahu ga, a on puštaše, i nije otvorio usta svojih. K'o jagnje na klanje odvedoše ga; k'o ovca, nijema pred onima što je strižu, nije otvorio usta svojih. ⁸ Silom ga se i sudom riješiše; tko se brine za njegovu sudbinu? Da, iz zemlje živih ukloniše njega, za grijehе naroda njegova nasmrt ga izbiše. ⁹ Ukop mu odrediše među zloèincima, a grob njegov bi s bogatima, premda nije poèinio nepravde nit' su mu usta laži izustila. ¹⁰ Al' se Jahvi svidje da ga pritisne bolima. Źrtvuje li život svoj za naknadnicu, vidjet æe potomstvo, produžit' sebi dane i Jahvina æe se volja po njemu ispuniti. ¹¹ Zbog patnje duše svoje vidjet æe svjetlost i nasititi se spoznajom njezinom. Sluga moj pravedni opravdat æe mnoge i krivicu njihovu na sebe uzeti. ¹² Zato æu mu mnoštvo dati u baštinu i s moguænicima plijen æe dijeliti, jer sam se ponudio na smrt i među zlikovce bio ubrojen, da grijehе mnogih ponese na sebi i da se zauzme za zloèince.

Chapter 54

¹ Klièi, nerotkinjo, koja nisi raðala; podvikuj od radosti, ti što ne znaš za trudove! Jer osamljena više djece ima negoli udata, kaže Jahve. ² Raširi prostor svog šatora, razastri, ne štedi platna svog prebivališta, produži mu užeta, kolèiaæ uèvrsti! ³ Jer proširit æeš se desno i lijevo. Tvoje æe potomstvo zavladat' narodima i napuèit æe opustjele gradove. ⁴ Ne boj se, neæeš se postidjeti; na srami se, neæeš se crvenjeti. Zaboravit æeš sramotu svoje mladosti i više se neæeš spominjati rugla udovištva svoga. ⁵ Jer suprug ti je tvoj Stvoritelj, ime mu je Jahve nad Vojskama; tvoj je Otkupitelj Svetac Izraelov, Bog zemlje svekolike on se zove. ⁶ Jest, k'o ženu ostavljenu, u duši uciviljenu, Jahve te pozvao. Zar se smije otpustiti žena svoje mladosti, pita Bog tvoj. ⁷ "Za kratak trenutak

ostavih tebe, al' u suæuti velikoj opet æu te prigrliti. ⁸ U provali srdžbe sakrih naèas od tebe lice svoje, al' u ljubavi vjeènoj smilovah se tebi," govori Jahve, tvoj Otkupitelj. ⁹ "Bit æ mi k'o za Noinih dana, kad se zakleh da vode Noine neæe više preplaviti zemlju; tako se zaklinjem da se više neæu na tebe srditi nit' æu ti prijetiti. ¹⁰ Nek' se pokrenu planine i potresu brijezi, al' se ljubav moja neæe odmaæ' od tebe, nit' æe se pokolebati moj Savez mira," kaže Jahve koji ti se smilovao. ¹¹ "O nevoljnice, vihorom vitlana, neutješna, gle, postavit æu na smaragd tvoje kamenje i na safir tvoje temelje. ¹² Od rubina diai æu ti kruništa, vrata tvoja od prozirca, ograde ti od dragulja. ¹³ Svi æe ti sinovi Jahvini biti uèenici, i velika æe biti sreæa djece tvoje. ¹⁴ Na pravdi æeš biti zasnovana. Odbaci tjeskobu, nemaš se èega bojati, odbaci strah jer ti se neæe primaæi. ¹⁵ Ako li te napadnu, neæe doæi od mene; tko se na te digne, zbog tebe æe pasti. ¹⁶ Gle, ja sam stvorio kovaèa koji raspaljuje žeravu i vadi iz nje oružje da ga kuje. Ali stvorih i zatornika da uništava. ¹⁷ Neæe uspjeti oružje protiv tebe skovano. Dokazat æeš da je zao svaki jezik što na te udari na sudu. To je baština slugu Jahvinih, to im je pobjeda od mene" - rijeè je Jahvina.

Chapter 55

¹ "O svi vi koji ste žedni, dođite na vodu; ako novaca i nemate, dođite. Bez novaca i bez naplate kupite vina i mlijeka! ² Zašto da trošite novac na ono što kruh nije i nadnicu svoju na ono što ne siti? Mene poslušajte, i dobro æete jesti i soèna æete uživati jela. ³ Priklonite uho i k meni dođite, poslušajte, i duša æe vam živjeti. Sklopit æu s vama Savez vjeèan, Savez milosti Davidu obeæanih." ⁴ Evo, uèinih te svjedokom pucima, knezom i zapovjednikom narodima. ⁵ Evo, pozvat æeš narod koji ne poznaješ, i narod koji te ne zna dohrlit æe k tebi radi Jahve, Boga tvojega, i Sveca Izraelova, jer on te proslavio. ⁶ Tražite Jahvu dok se može naæi, zovite ga dok je blizu! ⁷ Nek' bezbožnik put svoj ostavi, a zlikovac naume svoje. Nek' se vrati Gospodu, koji æe mu se smilovati, k Bogu našem jer je velikodušan u praštanju. ⁸ "Jer misli vaše nisu moje misli i puti moji nisu vaši puti," rijeè je Jahvina. ⁹ "Visoko je iznad zemlje nebo, tako su puti moji iznad vaših putova, i misli moje iznad vaših misli." ¹⁰ "Kao što daždi i sniježi s neba bez prestanka dok se zemlja ne natopi, oplodi i ozeleni da bi dala sjeme sijaèu i kruha za jelo, ¹¹ tako se rijeè koja iz mojih usta izlazi ne vraæa k

meni bez ploda, nego èini ono što sam htio i obistinjuje ono zbog èega je poslah." ¹² Da, s radošæu æete otiaei i u miru æete biti voðeni. Gore æe i brda klicati od radosti pred vama i sva æe stabla u polju pljeskati. ¹³ Umjesto trnja rast æe èempresi, umjesto koprive mirta æe nicati. I bit æe to Jahvi na slavu, kao znak vjeèan, neprolazan.

Chapter 56

¹ Ovako govori Jahve: "Držite se prava i èinite pravdu, jer æe uskoro doæi moj spas i objaviti se moja pravednost." ² Blago èovjeku koji èini tako i sinu èovjeèjem što se toga pridržava: koji poštuje subotu da je ne oskvrni i koji ruke svoje èuva od svakoga zla djela. ³ Neka sin tuðinèev koji je prionuo uz Jahvu ne govori: "Jamaèno æe me Jahve odvojiti od svojega naroda." Neka uškopljenik ne govori: "Ja sam, evo, tek suho drvo." ⁴ Jer ovako govori Jahve: "S uškopljenicima koji obdržavaju subotu, koji izabiru što je meni drago i ostanu postojani u Savezu mome - ⁵ podiaei æu u kuæi svojoj i meðu svojim zidovima spomenik i ime, bolje nego sinovima i kæerima, dat æu im vjeèno ime koje neæe biti iskorijenjeno. ⁶ A sinove tuðinske koji pristadoše uz Jahvu da mu služe i da ljube ime Jahvino i da mu budu službenici, koji poštuju subotu i ne oskvrnjuju je i postojani su u Savezu mome, ⁷ njih æu dovesti na svoju svetu goru i razveseliti u svojem Domu molitve. Njihove žrtve paljenice i klanice bit æe ugodne na mojem žrtveniku, jer æe se Dom moj zvati Dom molitve za sve narode." ⁸ Rijeè je Gospoda Jahve koji sabire raspršene Izraelce: "Sabrat æu ih još povrh onih koji su veæ sabrani." ⁹ Sve zvijeri poljske, dođite jesti, i sve vi, zvijeri šumske! ¹⁰ Svi su mu stražari slijepi, i ništa ne shvaæaju. Svi su oni psi nijemi, ne mogu lajati. Sanjaju i drijemlju, najmilije im spavati. ¹¹ Psi su to proždrljivi, nezasitni; pastiri su to bez razbora: svaki svojim putem okreæe, svaki za dobitkom svojim. ¹² "Dođite, donijet æu vina; napit æemo se piæa žestoka, i sutra æe biti kao danas, izobilje veliko, preveliko!"

Chapter 57

¹ Pravednik gine, i nitko ne mari. Uklanjaju ljude pobožne, i nitko ne shvaæa. Da, zbog zla uklonjen je pravednik ² da bi ušao u mir. Tko god je pravim putem hodio poèiva na svom ležaju.

³ Pristupite sad, sinovi vraèarini, leglo preljubnièko i bludnièko! ⁴ S kim se podrugujete, na koga razvaljujete usta i komu jezik plazite? Niste li vi porod grešan i leglo lažljivo? ⁵ Vi koji se raspaljujete meðu hrašæem, pod svakim zelenim drvetom, ųrtvujuæi djecu u dolinama i u rasjelinama stijena!

⁶ Dio je tvoj meðu oblucima potoènim, oni, oni su baština tvoja. Njima izlijevaš ljevanicu, njima prinosiš darove! Zar da se time ja utješim? ⁷ Na gori visokoj, uzdignutoj, svoj si ležaj postavila i popela se onamo da prinosiš ųrtvu klanicu. ⁸ Za vrata i dovratke metnula si spomen svoj; daleko od mene svoj ležaj raskrivaš, penješ se na nj i širiš ga. Pogađala si se s onima s kojima si voljela lijegati, sve si više bludnièila s njima gledajuæ' im mušku snagu. ⁹ S uljem za Molekom trèiš, s pomastima mnogim, nadaleko posla glasnike svoje, strovali ih u Podzemlje. ¹⁰ Iscrpljena si od tolikih lutanja, al' nisi rekla: "Beznadno je!" Snagu si svoju nanovo našla te nisi sustala. ¹¹ Koga si se uplašila i pobjala da si se iznevjerila, da se više nisi mene spominjala, niti si me k srcu uzimala? ųutio sam, zatvarao oèi, zato me se nisi bojala. ¹² Ali æu objavit' o tvojoj pravdi i djela

ti tvoja neæe koristiti. ¹³ Kad uzmeš vikati, nek' te izbave kipovi koje si skupila, sve æe ih vjetar raznijeti, vior æe ih otpuhnuti. A tko se u me uzda, baštinit æe zemlju i zapsjest æe svetu goru moju. ¹⁴ Govorit æe se: Naspite, naspite, poravnajte put! Uklonite zapreke s puta mog naroda!

¹⁵ Jer ovako govori Višnji i Uzvišeni, koji vjeèno stoluje i ime mu je Sveti: "U prebivalištu visokom i svetom stolujem, ali ja sam i s potlaèenim i poniženim, da oživim duh smjernih, da oživim srca skrušenih. ¹⁶ Jer neæu se prepirati dovijeka ni vjeèno se ljutiti: preda mnom bi podlegao duh i duše

što sam ih stvorio. ¹⁷ Zbog grijeha lakomosti njegove razgnjevih se, udarih ga i sakrih se rasrđen.

Ali on okrenu za srcem svojim ¹⁸ i vidjeh putove njegove. Izlijeèit æu ga, voditi i utješit' one što s njime tuguju - ¹⁹ stavit æu hvalu na usne njihove. Mir, mir onom tko je daleko i tko je blizu,"

govori Jahve, "ja æu te izlijeèiti." ²⁰ Al' opaki su poput mora uzburkanog koje se ne može smiriti,

valovi mu mulj i blato izmeæu. ²¹ "Nema mira grešnicima!" govori Bog moj.

Chapter 58

¹ Vièi iz sveg grla, ne suspeži se! Glas svoj poput roga podigni. Objavi mom narodu njegove
 zloèine, domu Jakovljevu grijehèe njegove. ² Dan za danom oni mene traže i žele znati moje putove,
 kao narod koji vrši pravdu i ne zaboravlja pravo Boga svoga. Od mene ištu pravedne sudove i žude
 da im se Bog približi: ³ "Zašto postimo ako ti ne vidiš, zašto se trapimo ako ti ne znaš?" Gle, u dan
 kad postite poslove nalazite i na posao gonite radnike svoje. ⁴ Gle, vi postite da se prepirete i svađate
 i da pesnicom bijete siromahe. Ne postite više kao danas, i èut æe vam se glas u visini! ⁵ Zar je
 meni takav post po volji u dan kad se èovjek trapi? Spuštati kao rogoz glavu k zemlji, sterati poda
 se kostrijet i pepeo, hoæeš li to zvati postom i danom ugodnim Jahvi? ⁶ Ovo je post koji mi je po
 volji, rijeè je Jahve Gospoda: Kidati okove nepravedne, razvezivat' spone jarmene, puštati na
 slobodu potlaèene, slomiti sve jarmove; ⁷ podijeliti kruh svoj s gladnima, uvesti pod krov svoj
 beskuænike, odjenuti onog koga vidiš gola i ne kriti se od onog tko je tvoje krvi. ⁸ Tad æe sinut'
 poput zore tvoja svjetlost, i zdravlje æe tvoje brzo procvasti. Pred tobom æe iæi tvoja pravda, a
 Slava Jahvina bit æe ti zalaznicom. ⁹ Vikneš li, Jahve æe ti odgovorit, kad zavapiš, reæi æe: "Evo
 me!" Ukloniš li iz svoje sredine jaram, ispružen prst i besjedu bezbožnu, ¹⁰ dadeš li kruha gladnome,
 nasitiš li potlaèenog, tvoja æe svjetlost zasjati u tmìni i tama æe tvoja kao podne postati, ¹¹ Jahve
 æe te vodit' bez prestanka, sitit æe te u sušnim krajevima. On æe krijepit' kosti tvoje i bit æeš kao
 vrt zaljeven, kao studenac kojem voda nikad ne presuši. ¹² I ti æeš gradit' na starim razvalinama,
 diai æeš temelje buduæih koljena. Zvat æe te popravljaèem pukotina i obnoviteljem cesta do naselja.
¹³ Zadržiš li nogu da ne pogaziš subotu i u sveti dan ne obavljaš poslove; nazoveš li subotu milinom
 a èasnim dan Jahvi posveæen; èastiš li ga odustajuæ' od puta, bavljenja poslom i pregovaranja -
¹⁴ tad æeš u Jahvi svoju milinu naæi, i ja æu te provesti po zemaljskim visovima, dat æu ti da užiavaš
 u baštini oca tvog Jakova, jer Jahvina su usta govorila.

Chapter 59

¹ Ne, nije ruka Jahvina prekratka da spasi, niti mu je uho otvrdlo da ne bi èuo, ² nego su opaèine
 vaše jaz otvorile između vas i Boga vašega. Vaši su grijesi lice njegovo zastrli, i on vas više ne
 sluša. ³ Jer ruke su vaše u krvi ogrezle, a vaši prsti u zloèinima. Usne vam izgovaraju laž, a jezik
 podlost mrmlja. ⁴ Nitko s pravom tužbu ne podiže, niti koga sude po istini. U ništavilo se uzdaju,

5
 laŝ kazuju, zaèinju zloæu, a raðaju bezakonje. Legu jaja gujina, tkaju mreŝu paukovu; pojede li
 tko njihovo jaje, umire, razbije li ga, iz njega ljutica izlazi. 6 Njihovim tkanjem nemoguæe se
 odjenuti, ne moŝeš se pokriti njihovom rukotvorinom. Rukotvorine su njihove djela zloèinaèka,
 rukama svojim èine nasilje. 7 Noge njihove u zlo hitaju i brze su da krv nevinu proliju. Misli su im
 misli zloèinaèke, pustoš i propast na njinim su putima. 8 Put mira oni ne poznaju, na stazama
 njihovim nema pravice. Iskrivili su svoje putove, tko njima kreæe mira ne poznaje. 9 Stog' se pravo
 od nas udaljilo, zato pravda ne dopire do nas. Nadasmo se svjetlosti, a ono tama; i vidjelu, a ono u
 tmini hodimo. 10 Pipamo kao slijepci duŝ zida, tapkamo kao bez oèiju. Spotièemo se u podne k'o
 u sumraku, sasvim zdravi, kao da smo mrtvi. 11 Svi mumljamo kao medvjedi i guèemo tuŝno kao
 golubovi. Oèekivasko Sud, a njega nema, i spasenje - od nas je daleko. 12 Jer mnogo je naŝih
 opaèina pred tobom i grijesi naŝi protiv nas svjedoèe. Doista, prijestupi su naŝi pred nama, mi
 znamo svoju krivicu; 13 pobunili smo se i zanijekali Jahvu, odmetnuli se od Boga svojega,
 govorili podlo, odmetnièki, mrmljali u srcu rijeèi laŝljive. 14 Tako je potisnuto pravo, i pravda
 mora stajati daleko. Jer na trgu posrnu istina i poŝtenju nema viŝe pristupa. 15 Vjernosti je ponestalo,
 a tko izbjegava zlo, bude opljaèkan. Jahve vidje, i ne bi mu milo ŝto nema pravice. 16 Vidje da
 nema èovjeka, zaèudi se ŝto nema posrednika. Tad mu pomoŝe njegova miŝica i njegova ga pravda
 poduprije. 17 Pravednost je obukao k'o oklop, stavio na glavu kacigu spasenja. Osvetom se odjenuo
 k'o haljom, ogrnu se revnoŝæu kao plaŝtem. 18 Vratit æe svakome po njegovim djelima: gnjev
 svojim protivnicima, odmazdu duŝmanima. 19 Sa zapada vidjet æe ime Jahvino i Slavu njegovu s
 istoka sunèanog. Jer doæi æe kao uska rijeka koju goni dah Jahvin. 20 Ali doæi æe Otkupitelj Sionu,
 i onima od sinova Jakovljevih koji se obrate od svog otpadniŝtva, rijeè je Jahvina. 21 "A ovo je
 moj Savez s njima," govori Jahve. "Duh moj koji je na tebi i rijeèi moje koje stavih u tvoja usta
 neæe iziaèi iz usta tvojih ni usta tvojega potomstva, ni iz usta potomstva tvojih potomaka, od sada
 pa dovijeka," veli Jahve.

Chapter 60

¹ Ustani, zasini, jer svjetlost tvoja dolazi, nad tobom blista Slava Jahvina. ² A zemlju, evo, tmina pokriva, i mrklina narode! A tebe obasjava Jahve, i Slava se njegova javlja nad tobom. ³ K tvojoj svjetlosti koraèaju narodi, i kraljevi k istoku tvoga sjaja. ⁴ Podigni oèi, obazri se: svi se sabiru, k tebi dolaze. Sinovi tvoji dolaze izdaleka, kaeri ti nose u naruèju. ⁵ Gledat æeš tad i sjati radošæu, igrat æe srce i širit' se, jer k tebi æe poteæi bogatstvo mora, blago naroda k tebi æe pritjecati. ⁶ Mnoštvo deva prekrit æe te, jednogrbe deve iz Midjana i Efe. Svi æe iz Šebe doæi donoseæi zlato i tamjan i hvale Jahvi pjevajuæi. ⁷ Sva stada kedarska u tebi æe se sabrati, ovnovi nebajotski bit æe ti na službu. Penjat æe se k'o ugodna žrtva na moj žrtvenik, proslavit æu Dom Slave svoje! ⁸ Tko su oni što lebde poput oblaka, k'o golubovi prema golubinjacima svojim? ⁹ Da, to se zbog mene sabiru brodovi, lađe su taršiške pred njima da izdaleka dovezu tvoje sinove, a s njima srebro njihovo i zlato, zbog imena Jahve, Boga tvojega, zbog Sveca Izraelova koji te proslavi. ¹⁰ Zidine æe tvoje obnoviti stranci i kraljevi njihovi služit æe ti. U svojoj srdžbi ja sam te udario, al' u svojoj naklonosti opet ti se smilovah. ¹¹ Vrata æe tvoja biti otvorena svagda, ni danju ni noæu neæe se zatvarati, da propuste k tebi bogatstva naroda s kraljevima koji ih vode. ¹² Jer propast æe narod i kraljevstvo koje ti ne bude htjelo služiti, i ti æe se narodi sasvim zatrti. ¹³ K tebi æe doæi slava Libanona, èempresi, jele i brijestovi skupa, da ukrase prostor mojega Svetišta, podnožje æe moje proslaviti! ¹⁴ K tebi æe, sagnuti, dolaziti sinovi tvojih tlaèitelja, pred noge ti padat' koji te prezirahu. Nazivat æe te Gradom Jahvinim, Sionom Sveca Izraelova. ¹⁵ Zato što si bio ostavljen, omražen, izbjegavan, uèinit æu te vjeènim ponosom, radošæu od koljena do koljena. ¹⁶ Ti æeš sisati mlijeko naroda, sisat æeš grudi kraljeva. I znat æeš da sam ja, Jahve, Spasitelj tvoj, Silni Jakovljevi, tvoj Otkupitelj. ¹⁷ Mjesto mjedi, donijet æu zlato; mjesto željeza, donijet æu srebro; mjesto drva, mjed; mjesto kamena, željezo. Za glavara tvoga postavit æu Mir, Pravdu za vladara. ¹⁸ Više se neæe slušat' o nasilju u tvojoj zemlji ni o pustošenju i razaranju na tvomem podruèju. Zidine æeš svoje nazivati Spasom, Slavom svoja vrata. ¹⁹ Neæe ti više sunce biti svjetlost danju nit' æe ti svijetlit' mjeseèina, nego æe Jahve biti tvoje vjeèno svjetlo i tvoj æe Bog biti tvoj sjaj. ²⁰ Sunce tvoje neæe više zalaziti nit' æe ti mjesec pomrèati, jer æe Jahve biti tvoje vjeèno svjetlo, i okonèat æe se dani tvoje žalosti. ²¹ Svi u tvom narodu bit æe pravednici i posjedovat æe zemlju dovijeka, mog nasada izdanci, mojih ruku djelo, da bih se u njima proslavio. ²² Od najmanjega postat æe tisuæa, od nezatnoga moæan narod. Ja, Jahve, govorio sam; u pravo æu vrijeme izvršiti.

Chapter 61

¹ Duh Jahve Gospoda na meni je, jer me Jahve pomaza, posla me da radosnu vijest donesem ubogima, da iscijelim srca slomljena; da zarobljenima navijestim slobodu i oslobođenje sužnjevima;
² da navijestim godinu milosti Jahvine i dan odmazde Boga našega; da razveselim ožalošæene na Sionu
³ i da im dadem vijenac mjesto pepela, ulje radosti mjesto ruha žalosti, pjesmu zahvalnicu mjesto duha oèajna. I zvat æ ih Hrastovima pravde, Nasadom Jahvinim - na slavu njegovu.
⁴ Oni æ nanovo diæi drevne razvaline, sazdati opet mjesta poharana, ruševine prošlih pokoljenja.
⁵ Tuđinci æ doæi da vam stada pasu, stranci æ vam biti ratari i vinogradari.
⁶ A vas æ zvati "Sveæenici Jahvini", nazivat æ vas "Službenici Boga našega". Uživat æete bogatstva naroda, blagom se njihovim dièiti.
⁷ Dvostruka bijaše njihova sramota - rug i prezir bijahu im baština - zato æ u zemlji svojoj baštinit' dvostruko, njihova æ biti radost vjeèita.
⁸ Jer ja, Jahve, ljubim pravdu, a mrzim grabež nepravedni. Vjerno æu ih nagraditi i sklopiti s njima Savez vjeèni.
⁹ Slavno æ im biti sjeme meðu pucima i potomstvo meðu narodima. Tko god ih vidi, prepoznat æ da su sjeme što ga Jahve blagoslovi.
¹⁰ Radošæu silnom u Jahvi se radujem, duša moja klièe u Bogu mojemu, jer me odjenu haljinom spasenja, zaogrnu plaštem pravednosti, kao ženik kad sebi vijenac stavi il' nevjesta kad se uresi nakitom.
¹¹ Kao što zemlja tjera svoje klice, kao što u vrtu nièe sjemenje, uèinit æ Gospod da iznikne pravda i hvala pred svim narodima.

Chapter 62

¹ Sionu za ljubav neæu šutjeti, Jeruzalema radi neæu mirovati dok pravda njegova ne zasine k'o svjetlost, dok njegovo spasenje ne plane k'o zublja.
² I puci æ vidjet' tvoju pravednost, i tvoju slavu svi kraljevi; prozvat æ te novim imenom što æ ga odrediti usta Jahvina.
³ U Jahvinoj æeš ruci biti kruna divna i kraljevski vijenac na dlanu Boga svog.
⁴ Neæ te više zvati Ostavljenom ni zemlju tvoju Opustošenom, nego æ te zvati Moja milina, a zemlju tvoju Udata, jer ti si milje Jahvino i zemlja æ tvoja imat' supruga.
⁵ Kao što se mladiæ ženi djevicom, tvoj æ se graditelj tobom oženiti; i kao što se ženik raduje nevjesti, tvoj æ se Bog tebi radovati.
⁶ Na zidine tvoje, Jeruzaleme, stražare sam postavio: ni danju ni noæu ne smiju zašutjeti. O, vi koji podsjeæate Jahvu,

vama nema poèinka!⁷ I ne dajte mu mira dok ne obnovi Jeruzalem, dok ga opet slavom na zemlji ne uèini.⁸ Zakle se Gospod desnicom i mišicom svojom snažnom: "Neæu više dati žita tvoga za hranu neprijateljima. Neæe više tuđinci piti tvoga vina o kojem si teško radio.⁹ Neka ga jedu oni koji su ga želi i neka hvale Jahvu, neka ga piju oni što su ga trgali u predvorju mojega Svetišta!"¹⁰ Prođite, prođite kroz vrata, poravnajte put narodu! Nasipajte, nasipajte cestu, uklonite s nje kamenje. Podignite stijeg narodima!¹¹ Evo, Jahve oglasuje do nakraj zemlje: "Recite kæeri sionskoj: Evo, dolazi tvoj spasitelj. Evo, s njim naplata njegova i njegova nagrada ispred njega!¹² Oni æe se zvati 'Sveti narod', 'Otkupljenici Jahvini'. A tebe æe zvati 'Traženi' - 'Grad neostavljeni'."

Chapter 63

¹ Tko je taj što dolazi iz Edoma, iz Bosre, u haljinama crvenim? Tko je taj što velièanstveno odjenut pun snage koraèa? - Ja sam to koji nauèavam pravdu, velik kad spasavam!² - Zašto je crvena tvoja haljina i odijelo kao u onog koji gazi u kaci?³ - U kaci sam sam gazio, od narodÄa nikog ne bijaše. U gnjevu ih svom izgazih i zgnjeèih u svojoj jarosti. Krv mi njihova poprska haljine, iskaljah svu odjeæu svoju.⁴ Jer dan osvete bijaše mi u srcu, došla je godina mojeg otkupljenja.⁵ Ogledah se, al' ne bješe pomoænika! Zaèudih se, al' ne bješe potpore. Tada mi je moja mišica pomogla i moja me srdžba poduprla.⁶ U gnjevu svom satrijeh narode, u bijesu sve ih izgazih i zemlju polih krvlju njihovom!⁷ Slaviti æu ljubav Jahvinu, slavna djela njegova - za sve što nam Jahve uèini, za veliku dobrotu domu Izraelovu što nam je iskaza u svojoj samilosti, u obilju svoje ljubavi.⁸ Reèe: "Dosta, oni su narod moj, sinovi koji se neæe iznevjeriti!" I on im posta Spasiteljem u svim njihovim tjeskobama.⁹ Nije slao poslanika ni anđela nego ih je sam spasio. U svojoj ljubavi i samilosti sam ih je otkupio, podigao ih i nosio u sve dane od davnine.¹⁰ Ali se oni odmetnuše, ožalostiše sveti Duh njegov. Zato im je postao neprijatelj i sam je na njih zavojštio.¹¹ Spomenuše se tad davnih dana i sluge njegova Mojsija: "Gdje li je onaj koji izvuèe iz vode pastira stada svojega? Gdje je onaj koji udahnu u njega Duh svoj sveti?"¹² Koji je Mojsijevu desnicu vodio velièanstveno svojom mišicom, koji vodu pred njima razdvoji i steèe sebi ime vjeèno;¹³ koji ih provede dnom

bezdana kao konja po pustinji i nisu se spoticali?¹⁴ Poput stoke što silazi u dolinu, Duh Jahvin
 vodio ih poèivalištu. Tako si ti vodio narod svoj i slavno ime sebi stekao.¹⁵ Pogledaj s nebesa i
 vidi iz prebivališta svoga svetog i slavnog. Gdje li je ljubomora tvoja i snaga? Zar se susteglo
 ganuæe tvog srca i samilost tvoja prema meni? Ah, suæuti nam svoje ne ustegni,¹⁶ jer Otac si naš!
 Abraham nas ne poznaje i ne spominje nas se Izrael; Jahve, ti si naš Otac, Otkupitelj naš - ime ti
 je oduvijek.¹⁷ Zašto, o Jahve, zašto nas puštaš da lutamo daleko od tvojih putova, zašto si dao da
 nam srce otvrdne da se tebe više ne bojimo? Vрати se, radi slugu svojih i radi plemenÄa što su tvoja
 baština!¹⁸ Zašto bezbožnici gaze tvoje Svetište, a neprijatelji naši blate tvoju svetinju?¹⁹ Odavna
 postadosmo kao oni kojima više ne vladaš i koji tvoje ime više ne nose. O, da razdreš nebesa i
 siðeš, da ime svoje objaviš neprijateljima: pred licem tvojim tresla bi se brda, pred tobom bi drhtali
 narodi,

Chapter 64

¹ kao kad oganj suho granje zapali i vatra vodu zakuha!² Èineæ' djela strahotna, neoèekivana,
 silazio si i brda su se tresla pred tobom!³ Odvijeka se èulo nije, uho nijedno nije slušalo, oko
 nijedno nije vidjelo, da bi koji bog, osim tebe, takvo što èinio onima koji se uzdaju u njega.
⁴ Pomažeš onima što pravdu èine radosno i tebe se spominju na putima tvojim; razgnjevismo te,
 griješismo, od tebe se odmetnusmo.⁵ Tako svi postasmo neèisti, a sva pravda naša k'o haljine
 okaljane. Svi mi k'o lišæe otpadosmo i opaèine naše k'o vjetar nas odnose.⁶ Nikog nema da tvoje
 ime prizove, da se probudi i osloni o tebe. Jer lice si svoje od nas sakrio i predao nas u ruke zloèinima
⁷ našim. Pa ipak, naš si otac, o Jahve: mi smo glina, a ti si naš lonèar - svi smo mi djelo ruku tvojih.
⁸ Ne srdi se, Jahve, odveæ žestoko, ne spominji se bez prestanka naše krivice. De pogledaj - tÓa
⁹ svi smo mi narod tvoj! Opustješe sveti gradovi tvoji, Sion pustinja posta, i pustoš Jeruzalem.
¹⁰ Dom, svetinja naša i ponos naš, u kom te oci naši slavljahu, ognjem izgori i sve su nam
 dragocjenosti opljaèkane.¹¹ Zar æeš se na sve to, Jahve, sustezati, zar æeš šutjet' i ponižavati nas
 odveæ žestoko?

Chapter 65

¹ Potražiše me koji ne pitahu za me, nađoše me koji me ne tražahu; rekoh: "Evo me! Evo me!"
narodu koji ne prizivaše ime moje. ² Svagda sam pružao ruku narodu odmetnièkom, koji hodi
putem zlim, za mislima svojim, ³ narodu koji me bez prestanka u lice srdi: žrtvuju po vrtovima,
kad prinose na opekama, ⁴ na grobovima stanuju i noæe na skrovitim mjestima, jedu svinjetinu,
meæu u zdjele jela neèista. ⁵ I još govore: "Ukloni se! Ne prilazi mi da te ne posvetim." Oni su mi
dim u nosu, oganj što gori povazan. ⁶ Evo, sve je napisano preda mnom: neæu uštjet' dok im ne
platim, dok im ne platim u njedra, ⁷ za bezakonja vaša i vaših otaca, sva zajedno - govori Jahve.
Koji su prinosili kad na gorama i pogrđivali me na brežuljcima - izmjerit æu im u krilo plaæu za
djela prijašnja. ⁸ Ovako govori Jahve: "Kao što o soku u grozdu vele: 'Ne uništavajte ga, u njemu
je blagoslov!' tako æu uèiniti i ja radi slugu svojih, neæu sve uništiti. ⁹ Izvest æu iz Jakova
potomstvo, a iz Jude baštinika gora svojih; baštinit æe ih odabranici moji, i moje æe se sluge ondje
naseliti. ¹⁰ Šaron æe postati pašnjak ovčama, a nizina akorska poèivalište govedima - narodu mojem
koji mene traži. ¹¹ A vi koji ste Jahvu ostavili, koji ste zaboravili Svetu goru moju, koji pripremate
stol Gadu, koji Meniju naljev lijevate, ¹² za maè sam vas odredio - past æete nièice da vas kolju.
Jer zvaò sam vas, a vi se niste odazvali, govorio sam, a vi niste slušali, nego ste èinili što je zlo u
oèima mojim, izabirali ste što mi nije po volji." ¹³ Stog ovako Jahve Gospod govori: "Evo, sluge
æe moje jesti, a vi æete gladovati. Evo, sluge æe moje piti, a vi æete žeðati. Evo, sluge æe se moje
veseliti, a vi æete se stidjeti. ¹⁴ Evo, sluge æe se moje radovati od sreæe u srcu, a vi æete vikati od
boli u srcu i kukati duše slomljene! ¹⁵ Ime æete svoje ostaviti za kletvu mojim izabranicima: 'Tako
te ubio Jahve!' A sluge svoje on æe zvati drugim imenom. ¹⁶ Tko se u zemlji bude blagoslivljao,
nek' se blagoslivlje Bogom vjernim. I tko se u zemlji bude kleo, nek' se kune Bogom vjernim. Jer
prijašnje æe nevolje biti zaboravljene, od oèiju mojih bit æe sakrivene. ¹⁷ Jer, evo, ja stvaram nova
nebesa i novu zemlju. Prijašnje se više neæe spominjati niti æe vam na um dolaziti. ¹⁸ Veselite se
i dovijeka klièite zbog onoga što ja stvaram; jer, evo, od Jeruzalema stvaram klicanje, od naroda
njegova radost. ¹⁹ I klicat æu nad Jeruzalemom, radovat' se nad svojim narodom. U njemu više
neæe èuti ni plaèa ni vapaja. ²⁰ U njemu više neæe biti novoroðenèeta koje živi malo dana ni starca

koji ne bi godina svojih navršio: najmlađi æe umrijet' kao stogodišnjak, a tko ne doživi stotinu godina prokletim æe se smatrati. ²¹ Gradit æe kuæe i stanovat' u njima, saditi vinograde i uživati rod njihov. ²² Neæe se više graditi da drugi stanuju ni saditi da drugi uživa: vijek naroda moga bit æe k'o vijek drveta, izabranici moji dugo æe uživati plodove ruku svojih. ²³ Neæe se zalud muèiti i neæe rađati za smrt preranu, jer æe oni s potomcima svojim biti rod blagoslovljenika Jahvinih. ²⁴ Prije nego me zazovu, ja æu im se odazvat'; još æe govoriti, a ja æu ih veæ uslišiti. ²⁵ Vuk i jagnje zajedno æe pasti, lav æe jesti slamu k'o govodo; al' æe se zmija prahom hraniti. Nitko neæe èiniti zla ni štete na svoj Svetoj gori mojoj" - govori Jahve.

Chapter 66

¹ Ovako govori Jahve: "Nebesa su moje prijestolje, a zemlja podnožje nogama! Kakvu kuæu da mi sagradite i gdje da bude mjesto mog prebivališta? ² TÓa sve je moja ruka naèinila i sve je moje" - rijeè je Jahvina. "Ali na koga svoj pogled svraæam? Na siromaha i èovjeka duha ponizna koji od moje rijeèi dršæe. ³ Ima ih koji kolju bika, ali i ljude ubijaju; žrtvuju ovcu, ali i psu vrat lome. Netko prinosi žrtvu, ali i krv svinjsku; prinose kad, ali èaste i kipove. Kao što oni izabraše svoje putove i duši im se mile gnusobe njihove, ⁴ tako æu i ja izabrati za njih nevolje nesmiljene, pustit æu na njih ono èega se plaše. Jer zvaó sam, a nitko se ne odazva, govorio sam, a nitko ne posluša, nego su èinili što je zlo u oèima mojim, izabrali ono što mi nije po volji." ⁵ Poslušajte rijeè Jahvinu, vi koji od njegove rijeèi dršæete. "Govore braæa vaša koja na vas mrze i odbacuju vas radi moga imena: 'Neka se proslavi Jahve, pa da radost vašu vidimo.' Ali oni æe biti postiđeni." ⁶ Èuj! Buka iz grada, glas iz Hrama! Glas je to Jahve koji uzvraæa svojim neprijateljima. ⁷ Prije neg' bolove oæutje, eto je rodila. Prije neg' trudove osjeti, porodi djeèaka. ⁸ Tko je takvo što èuo, tko je takvo što vidio? Može li se zemlja u jednom danu napuèiti? Može li se narod odjednom roditi? A tek što je osjetila trudove, Sionka rodi sinove! ⁹ "Zar bih ja otvorio krilo materino a da ono ne rodi?" - govori Jahve. "Zar bih ja, koji dajem rađanje, zatvorio maternicu?" - kaže Bog tvoji. ¹⁰ Veselite se s Jeruzalemom, klièite zbog njega svi koji ga ljubite! Radujte se, radujte s njime svi koji ste nad njim tugovali! ¹¹ Nadojite se i nasitite na dojkama utjehe njegove da se nasišete i nasladite na grudima krepèine njegove. ¹² Jer ovako govori Jahve: "Evo, mir æu na njih kao rijeku svratiti i kao potok nabujali bogatstvo naroda. Dojenèad æu njegovu na rukama nositi i milovati

¹³ na koljenima. Kao što mati tješi sina, tako æu i ja vas utješiti - utješit æete se u Jeruzalemu."
¹⁴ Kad to vidite, srce æe vam se radovati i procvast æe vam kosti k'o mlada trava. Oèitovat æe se
¹⁵ ruka Jahvina na njegovim slugama i gnjev nad neprijateljima njegovim. Jer, evo, dolazi Jahve
s ognjem - bojna su mu kola poput vihora - da u jarosti gnjev svoj iskali i prijetnje svoje u ognju
¹⁶ žarkome. Da, sudit æe Jahve ognjem i maèem svakom smrtniku: pobijenih Jahvinih mnoštvo
¹⁷ æe biti. Oni koji se posveæuju i èiste u vrtovima iza onog jednog u sredini, koji jedu svinjetinu,
neèisto i miševe - svi æe zajedno izginuti, rijeè je Jahvina. ¹⁸ Ja dobro poznajem njihova djela i
namjere njihove. "Dolazim da saberem sve puke i jezike, i oni æe doæi i vidjeti moju Slavu!
¹⁹ Postavit æu im znak i poslat æu preživjele od njih k narodima u Taršiš, Put, Lud, Mošek, Roš,
Tubal i Javan - k dalekim otocima koji nisu èuli glasa o meni ni vidjeli moje Slave - i oni æe
²⁰ naviještati Slavu moju narodima. I dovest æe svu vašu braæu između svih naroda kao prinos
Jahvi - na konjima, na bojnim kolima, nosilima, na mazgama i jednogrbim devama - na Svetu goru
svoju u Jeruzalemu" - govori Jahve - "kao što sinovi Izraelovi prinose prinos u èistim posudama u
²¹ Domu Jahvinu. I uzet æu sebi između njih sveæenike, levite" - govori Jahve. ²² "Jer, kao što
æe nova nebesa i zemlja nova, koju æu stvoriti, trajati preda mnom" - rijeè je Jahvina - "tako æe
²³ vam ime i potomstvo trajati. Od mlađaka do mlađaka, od subote do subote, dolazit æe svi ljudi
da se poklone pred licem mojim" - govori Jahve. ²⁴ Izlazeæi, gledat æu trupla ljudi koji se od mene
odmetnuše: crv njihov neæe umrijeti i njihov se oganj neæe ugasiti - bit æe na gadost svim ljudima.

Jeremiah

Chapter 1

¹ Rijeèi Jeremije, sina Hilkišina, sveæenika iz Anatota, u zemlji Benjaminovoj. ² Njemu dođe
³ rijeè Jahvina, u dane Jošije, sina Amonova, kralja Judina, trinaeste godine vladanja njegovog: zatim
u dane Jojakima, sina Jošijina, kralja Judina, do svršetka jedanaeste godine Sidkije, sina Jošijina,
⁴ kralja Judeje sve do Jeruzalema, u petom mjesecu izgnanstva. Dođe mi rijeè Jahvina: ⁵ "Prije
nego što te oblikovah u majèinoj utrobi, ja te znadoh; prije nego što iz krila majèina izađe, ja te
⁶ posvetih, za proroka svim narodima postavih te." A ja rekoh: "Ah, Gospode Jahve, gle, ja ne

umijem govoriti: dijete sam." ⁷ A Jahve mi odvrati: "Ne govori: 'Dijete sam!' Veæ idi k onima kojima te šaljem i reci sve ono što æu ti narediti. ⁸ Ne boj ih se: jer ja sam s tobom da te izbavim," rijeè je Jahvina. ⁹ I tada Jahve pruži ruku, dotaèe se usta mojih i reèe: "Evo, u usta tvoja stavljam rijeèi svoje. ¹⁰ Gle: postavljam te danas nad narode i kraljevstva, da istrebljuješ i rušiš, da zatireš i ništiš, da gradiš i sadiš." ¹¹ I dođe mi rijeè Jahvina: "Što vidiš, Jeremija?" A ja æu: "Vidim granu bademovu." ¹² Tada mi Jahve reèe: "Dobro vidiš, jer ja bdim nad rijeèima svojim da ih ispunim!" ¹³ I dođe mi rijeè Jahvina: "Što vidiš?" A ja æu: "Vidim uzavrio lonac, a otvor mu gleda na sjever." ¹⁴ I Jahve mi reèe: "Sa sjevera buknuæ æo zlo protiv svih stanovnika ove zemlje. ¹⁵ Jer evo, ja æu sazvati sva sjeverna kraljevstva" - rijeè je Jahvina. "I ona æo doæi: svako æo od njih staviti svoje prijestolje pred ulaz vrata Jeruzalema, protiv svih zidina njegovih, i protiv svih gradova judejskih. ¹⁶ I sudit æu im za sve opaèine njihove; zato što me ostaviše, zato što kadiše drugim bogovima i klanjahu se djelima ruku svojih. ¹⁷ Ti bedra svoja sad opaši, ustaj, pa æeš im govoriti sve što æu tebi zapovjediti. Ne dršæi pred njima, da ne bih morao uèiniti da uzdršæeš pred njima. ¹⁸ Danas te, evo, postavljam kao grad utvrðeni, kao stup željezni, k'o zidinu bronèanu protiv sve zemlje: protiv kraljeva i knezova judejskih, sveæenika i naroda ove zemlje. ¹⁹ I borit æe se s tobom, al' te neæe nadvladati, jer ja sam s tobom da te izbavim," rijeè je Jahvina.

Chapter 2

¹ I dođe mi rijeè Jahvina: ² "Idi i vièi u uši Jeruzalemu: Ovako govori Jahve: Spominjem se mladosti tvoje privræene, ljubavi tvoje vjerenièke: ti pođe za mnom u pustinju, po zemlji gdje se ne sije. ³ Izrael bijaše Jahvi svetinja, prvina plodova njegovih; tko god od njih jeðaše, bijaše kaænjen; zlo ga snađe" - rijeè je Jahvina. ⁴ "Èujte rijeè Jahvinu, dome Jakovljevi, i svi rodovi doma Izraelova. ⁵ Ovako govori Jahve: 'Kakvu nepravdu naðoše oci vaši na meni te se udaljiše od mene? Za ispraznošæu poðoše, te sami isprazni postadoše. ⁶ Ne pitahu: Gdje je Jahve koji nas izvede iz zemlje egipatske te nas voðaše kroz pustinju, po zemlji pustoje, jedva prohodnoj, po zemlji suhoj i mraènoj, po zemlji kojom nitko ne prolazi, nit' se tko nastanjuje?' ⁷ U zemlju vinograda i maslinika ja vas dovedoh, da se hranite plodom i dobrotom njezinom. Ali tek što uðoste, zemlju moju oskvrnuste i

baštinu moju u gnusobu pretvoriste. ⁸ Sveæenici ne govorahu: 'Gdje je Jahve?' Tumaèi Zakona mene ne upoznaše, pastiri otpadoše od mene, a proroci prorokovahu u ime Baalovo i iðahu za onima što im pomoæi ne mogoše. ⁹ Zato æu još parnicu voditi s vama - rijeè je Jahvina - i parbit æu se sa sinovima sinova vaših. ¹⁰ Poðite, dakle, na otoke kitimske, da vidite, ili u Kedar pošljite izvidnice te dobro promislite i provjerite je li se igda što slièno zbilo. ¹¹ Je li koji narod mijenjao bogove - oni èak i nisu bogovi! A narod moj Slavu svoju zamijeni za one što ne pomažu! ¹² Zapanjite se nad tim, nebesa, zgranite se i zaprepastite," rijeè je Jahvina. ¹³ "Jer dva zla narod moj uèini: ostavi mene, Izvor vode žive, te iskopa sebi kladence, kladence ispucane što vode držati ne mogu. ¹⁴ Je li Izrael rob il' sluga u kuæi roðen? Zašto plijenom posta? ¹⁵ Lavovi su na nj rikali, podizali glas svoj. U pustoš pretvoriše zemlju njegovu, gradove popališe, nema im žitelja. ¹⁶ Èak i oni iz Memfisa i Tafnisa brijahu ti tjeme. ¹⁷ Nisi li to sam sebi uèinio otpavši od Jahve, Boga svojega? ¹⁸ A sad, zašto kreæeš u Egipat da piješ vode iz Nila? Zašto kreæeš u Asiriju da piješ vode iz Rijeke? ¹⁹ Opaèina te tvoja kašnjava, otpadništvo te tvoje osuðuje. Shvati i vidi kako je teško i gorko što ostavi Jahvu, Boga svojega, što više nema straha mog u tebi" - rijeè je Gospoda Jahve nad Vojskama. ²⁰ "Da, odavna ti slomi jaram svoj, raskide veze što te vezahu i reèe: 'Neæu da robujem.' Pa ipak, na svakom povišem humu, pod svakim drvetom zelenim lijegao si k'o bludnica. ²¹ A ja te zasadih kao lozu izabranu, k'o sadnicu plemenitu. Kako li mi se samo prometnu u jalov izrod, u lozu divlju! ²² Da se i lužinom opereš, napravljenom od mnogo pepela, ostat æe mrlja bezakonja tvoga preda mnom" - rijeè je Jahve Gospoda. ²³ "Kako samo možeš reæi: 'Nisam se uprljala, za baalima nisam trèala.' Pogledaj tragove svoje u Dolini, upoznaj što si uèinila. Deva brza što krstari stazama svojim, ²⁴ magarica divlja navikla na pustinju, u pohoti svojoj požudno dašæe, tko da je ukroti u vrijeme gonjenja? Tko god je traži, neæe se umoriti, naæi æe je u mjesecu njezinu. ²⁵ Èuvaj se da ti noga ne obosi, grlo se ne osuši. A ti kažeš: 'Ne, uzalud je! Jer volim strance, i za njima æu iæi.' ²⁶ Kao što se lupež zastidi kad ga uhvate, tako æe se zastidjeti sinovi - dom Izraelov, oni, kraljevi, knezovi, sveæenici i proroci njihovi ²⁷ koji govore drvetu: 'Ti si otac moj!' a kamenu: 'Ti si me rodio!' jer mi leða okreæu, a ne lice, ali u nevolji svojoj zapomažu: 'Ustani, spasi nas!' ²⁸ Gdje su bogovi što ih ti sam naèini? Nek' ustanu ako te mogu spasiti u nevolji tvojoj! Jer imaš, o Judejo, bogova koliko ²⁹ i gradova! Koliko Jeruzalem ima ulica, toliko Baal ima žrtvenika. Zašto hoæete da se sa mnom

parbite? Svi se od mene odmetnuste" - rijeè je Jahvina. ³⁰ "Zaludu sam udarao sinove vaše: vi iz toga ne uzeste pouke: maèevi vaši rastrgaše vaše proroke kao lav zatornik. ³¹ Kakva li ste roda? Èujte rijeè Jahvinu: Zar bijah pustinja Izraelu, il' zemlja mraèna? Zašto moj narod govori: 'Slobodu hoæemo, neæemo više k tebi!' ³² Zaboravlja li djevica svoj nakit il' nevjesta pojas svoj? A narod moj mene zaboravi, bezbroj je tomu veæ dana. ³³ O, kako li dobro znaš svoj put kad tragaš za ljubavlju! Zato si i na zlo putove svoje navikla. ³⁴ Èak su i ruke tvoje omašæene krvlju siromaha nevinih: nisi ih zatekla kako provaljuju vrata tvoja. Da, za sve njih ti æeš odgovarati. ³⁵ A govoriš: 'Nevina sam, gnjev se njegov odvratio od mene.' Evo me da ti sudim jer govoriš: 'Nisam zgriješila.'

³⁶ Kako si jadna u zabludjelosti svojoj! I Egipæani æe te posramiti kao što te posramiše Asirci.

³⁷ I odavde æeš morati otiaèi s rukama nad glavom svojom, jer Jahve odbaci one u koje se uzdaš; ti neæeš biti sretna s njima."

Chapter 3

¹ "Ako muž otpusti ženu svoju i ona ide od njega te se uda za drugoga, ima li još pravo da se vrati njemu? Nije li ta žena sasvim oskvrnuta? A ti si bludnièila s mnogim milosnicima, pa da se meni vratiš?" - rijeè je Jahvina. ² Podigni oèi na goleti i pogledaj: gdje te to nisu oskvrnuli? Na putovima si ih doèekivala kao Arapin u pustinji. Ti si oskvrnula zemlju bludom i opaèinom svojom, ³ zato i kiše prestadoše i kasni daždjevi ne padoše. Èelo ti je kao u bludnice: ni zacrvenjela se nisi.

⁴ Ne dovikuješ li mi sada: 'Oèe moj, ti si prijatelj mladosti moje!' ⁵ Hoæe li zauvijek plamtjeti, vjeèno tinjati gnjev tvoj?' Tako govoriš, a èiniš i dalje zla koliko god možeš." ⁶ Jahve mi reèe u dane kralja Jošije: "Vidje li što uèini odmetnica Izrael? Ona odlazi na svaku visoku goru i pod svako zeleno stablo i ondje se podaje bludu. ⁷ A ja mišljah: 'Poslije svega što uèini vratit æe se k meni.' Ali se ona ne vraæa. I to vidje sestra njena, nevjernica Judeja. ⁸ A vidje i kako otpustih odmetnicu Izraela zbog svih preljuba i dadoh joj knjigu otpusnu. Ali sestra joj, nevjernica Judeja, nimalo se ne poboja, pa i ona okrenu u blud. ⁹ I svojim lakoumnim bludom obešæasti zemlju; èinila je preljub s kamenjem i drvljem. ¹⁰ I nakon svega toga nije se vratila k meni nevjernica sestra njezina, Judeja, svim srcem svojim, veæ samo prijetvorno" - rijeè je Jahvina. ¹¹ I reèe mi Jahve:

¹²
 "Odmetnica Izrael pravednija je od Judeje nevjernice. Idi i viđi prema Sjeveru ove riječi. Reci: Vрати se, odmetnice, Izraele, riječ je Jahvina. Ne gnjevi se više lice moje na vas, jer sam milostiv
¹³
 - riječ je Jahvina - neću se gnjeviti dovijeka. Samo priznaj svoju krivnju da si se odvrkla od Jahve, Boga svojega, i odlutala k tuđincima, pod svako drvo zeleno i nisi slušala glasa mojega -
¹⁴
 riječ je Jahvina. Vratite se, sinovi odmetnici - riječ je Jahvina - jer ja sam vaš Gospodar. Uzet
¹⁵
 ću vas, po jednoga iz svakoga grada, po dvojicu od svakoga roda, da vas odvedem na Sion. I
¹⁶
 dat ću vam pastire po srcu svojemu koji će vas pasti razumno i mudro. A kad se u one dane
 namnožite i narodite u zemlji - riječ je Jahvina - više se neće govoriti: 'Kovčeg Jahvina Saveza' i
¹⁷
 nitko neće na nj misliti, nitko ga se neće sjećati ni za njim težnuti, niti ga ponovo graditi. U
 to će se vrijeme Jeruzalem zvati 'Prijestolje Gospodnje'; i svi će se narodi u njemu sabrati u ime
¹⁸
 Jahvino, i nijedan se više neće tvrdoglavo povoditi za pokvarenim srcem svojim. U one dane
 slagat će se dom Judin s domom Izraelovim; i zajedno će krenuti iz Zemlje sjeverne u zemlju koju
¹⁹
 ocima vašim dadoh u baštinu." A ja rekoh: "Kako da te ubrojim među sinove i dam ti zemlju
 slasti, baštinu, najljepši biser među narodima! Pomislih: Ti ćeš me zvati 'Oče moj!' i nećeš se više
²⁰
 odvratiti od mene." "Ali kao što se žena iznevjeri mužu svome, tako se i vi iznevjeriste meni,
 dome Izraelov" - riječ je Jahvina.
²¹
 Ćuj! Po goletima plače se čuje, zapomaganje djece Izraelove,
²²
 jer skrenuše s puta svojega. Jahvu, Boga svoga, zaboraviše. - Vratite se, sinovi, što se odvratiste,
²³
 izliječit ću odmetništva vaša! - Evo nas, dolazimo k tebi, jer ti si Jahve, Bog naš! Doista,
²⁴
 prijevorni su visovi, graja po brdima. Odista, u Jahvi, Bogu našem, spasenje je Izraelovo! Baal
 je proždri trud naših otaca još od mladosti naše: ovce njihove i govoda, njihove kœeri i sinove.
²⁵
 Lezimo u sramotu svoju, nek' nas pokrije ruglo naše! Jer Jahvi, Bogu svome, sagriješismo mi i
 oci naši, od mladosti svoje do dana današnjeg, i ne slušamo glasa Jahve, Boga svojega.

Chapter 4

¹
 "Ako se, Izraele, želiš vratiti - riječ je Jahvina - k meni se vrati; ukloniš li grozote svoje, više
²
 ne moraš bježati od mene. Ako se zakuneš: 'Živoga mi Jahve!' istinito, pravo i pravedno, narodi
³
 će se blagoslivljati u tebi i tobom se dičiti." Jer ovako govori Jahve Judejcima i Jeruzalemcima:

⁴
 "Prokrèite sebi prljuše, ne sijte po trnjacima. Obrežite se Jahvi, skinite obrezak sa srca svojega, Judejci i Jeruzalemcu, jer æe bijes moj buknuti kao vatra i gorjet æe, a nikog da ugasi, zbog zlodjela i opaèina što ih poèiniste. ⁵ Objavite u Judeji, razglasite u Jeruzalemu! Trubite u rog širom zemlje, vièite punim glasom i recite: 'Svi na okup! Zavucimo se u gradove svoje utvrðene!' ⁶ Dižite znak prema Sionu! Bježite! Nemojte zastajati! Jer dovodim nesreæu sa Sjevera, veliku propast. ⁷ Lav se podiže iz èestara svoga, zatornik naroda izađe iz svog mjesta, krenu da zemlju tvoju opustoši: gradove æe tvoje razoriti, nestat æe im žitelja. ⁸ Zato se u kostrijet ogrnite, kukajte, narièite, jer rasplamtjela jarost Jahvina nas nije mimoišla. ⁹ U dan onaj - rijeè je Jahvina - klonut æe srce kralju i knezovima. Sveæenici æe se zapanjiti, proroci umuknuti. ¹⁰ I reæi æe: 'Ah, Jahve, Gospodine, zaista nas teško prevari kad reèe: 'Uživat æete mir' a sad nam je maè pod grlom.' ¹¹ U to æe se vrijeme reæi narodu ovom i Jeruzalemu: Vruæ vjetar s pustinjskih sipina puše prema kæeri naroda moga; ali ne da hladi i da proèisti! ¹² Doæi æe mi vjetar pun prijatnje, i ja æu im tada izreæi sud! ¹³ Gle: diže se k'o oblaèine, kola mu slièna vihoru, konji brži od orlova. Jao nama! Propadosmo! ¹⁴ Operi opaèinu sa srca svoga, Jeruzaleme, da bi se spasio. Dokle æe se u grudima tvojim misli zloèinaèke gniježditi? ¹⁵ Jer glas naviješta od Dana, s gore Efrajimove najavljuje nesreæu. ¹⁶ Opomenite, razglasite po Judeji, obznanite Jeruzalemu: neprijatelji dolaze iz daleke zemlje i poklike izvikuju protiv gradova judejskih; ¹⁷ poput èuvara poljskih okružuju Jeruzalem, jer se odmetnu od mene" - rijeè je Jahvina. ¹⁸ Put tvoj i djela tvoja to ti uèiniše. To je tvoja nesreæa! Kako je gorka, kako li pogaða u srce! ¹⁹ Utrobo moja! Utrobo moja, bolujem, srce mi se razdire! ²⁰ Dršæe mi duša! Ne mogu šutjeti, jer èujem glas roga, poklike bojne. Javljaaju slom za slomom, sva je zemlja poharana, moji su šatori iznenada opustošeni, u tren oka sva skloništa moja uništena. ²¹ Dokle æu gledati bojne znakove, slušati pozive roga? ²² Da, bezuman je moj narod, ne poznaju me, djeca su oni nerazumna, ništa ne shvaæaju, mudri su tek za zlodjela, al' èiniti dobro ne umiju. ²³ Gledam zemlju: pusta je, evo, i prazna, nebesa: svjetlost im išèezla. ²⁴ Gledam brda: gle, tresu se, a svi se humci uzdrnali. ²⁵ Gledam: evo èovjeka nema, ptice nebeske sve su odletjele. ²⁶ Gledam: plodno polje, evo, opustje, sve gradove razori Jahve žestinom gnjeva svoga. ²⁷ Da, ovako govori Jahve: "Sva æe zemlja biti poharana, ja æu joj zadati posljednji udarac. ²⁸ Na to æe

se zemlja u crno zaviti, a nebesa, gore, potamnjeti. Jer rekoh, i neæu se raskajati, odluèih i neæu odustati. ²⁹ Pred vikom 'Konjanici i strijelci!' sva se zemlja u bijeg dade: bježe u šipražje, penju se na hridi: svi su gradovi napušteni: nigdje više žive duše. ³⁰ A ti, opustošena, što æeš uèiniti? Da se i grimizom zaodjeneš, nakitom zlatnim ukrašiš i oèi lièilom izraniš, uzalud se uljepšavaš! ³¹ Ljubavnici tvoji tebe preziru: traže glavu tvoju. Da, jauk kao u bolesnice èujem, vrisak kao u one što prvi put rađa; èuj, to kæi sionska jeca i pruža ruke: 'Jao meni! Duša mi zamire pod udarcima ubojica!'

Chapter 5

¹ Prođite ulicama jeruzalemskim, pogledajte dobro i raspitajte se, tražite po njegovim trgovima, pa ako nađete ijednoga èovjeka koji èini pravo i traži istinu, oprostite æu ovom gradu" - rijeè je Jahvina. ² Pa kad i govore: "Živoga mi Jahve!" doista se krivo zaklinju. ³ Jahve, nisu li oèi tvoje upravljene k istini? Biješ ih, ali njih ne boli; zatireš ih, al' oni odbijaju pouku tvoju. Èelo im je tvrðe od litice, odbijaju da se obrate. ⁴ Rekoh: "Samo siromasi tako ludo postupaju, jer ne znaju puta Jahvina ni pravo Boga svojega. ⁵ Poæi æu, dakle, velikima i njima æu govoriti, jer oni poznaju put Jahvin i pravo Boga svojega." Ali oni svi složno razbiše jaram i sve veze pokidaše. ⁶ I zato ih šumski lav napada, vuk pustinjski razdire, leopardi vrebaju gradove njihove, tko god iziđe iz njih bit æe rastrgan. Jer su grijesi njihovi mnogobrojni, mnogostruki otpadi njihovi. ⁷ "Zašto da ti oprostim? Sinovi me tvoji napustiše, zaklinju se lažnim bogovima. Ja ih nasitih, oni preljub uèiniše, u bludnièinu kuæu nagrnuše. ⁸ Oni su k'o ugojeni, sileni konji: ržu za ženom bližnjega svoga. ⁹ Pa da to ne kaznim - rijeè je Jahvina - narodu takvu da se ne osvetim? ¹⁰ Popnite se na zidove! Razarajte! Uništite, ali ne posvema! Išèupajte sve èokote jer nisu Jahvini. ¹¹ Da, podlo me izdadoše dom Izraelov i dom Judin" - rijeè je Jahvina. ¹² Zanijekaše Jahvu, rekoše: "Nema ga! Zlo nas neæe snaæi, neæemo iskusiti ni gladi ni maèa! ¹³ [13a] A proroci su poput vjetra, govornika nema među njima!" ¹⁴ Zato ovako govori Jahve, Bog nad Vojskama: "Zato što su tako govorili, [13b] evo što æe im se zbiti: U oganj æu pretvoriti svoje rijeèi u tvojim ustima, a narod ovaj u drvo da ga oganj proždre. ¹⁵ Evo, dovest æu na vas narod izdaleka, dome Izraelov - rijeè je Jahvina. Narod nepobjediv, narod drevan, narod kojega jezik neæeš znati, ni razumjeti što govori. ¹⁶ Tobolac mu je razjapljen

grob. Svi su oni po izboru junaci. ¹⁷ On æ proždrijet' tvoju žetvu, tvoj kruh, sinove i kæeri tvoje, ovce i goveda tvoja, grožđe i smokve tvoje, razorit æ ti gradove tvrde u koje se sada uzdaš."

¹⁸ "Ali ni tada - rijeè je Jahvina - neæu te posve uništiti. ¹⁹ A kad budu pitali: 'Zašto nam Jahve, Bog naš, uèini sve ovo?' ti æeš im odgovoriti: 'Jer ste mene ostavili da biste služili tuđim bogovima u svojoj zemlji, služit æete tuđincu u zemlji koja nije vaša!'" ²⁰ "Objavite ovo domu Jakovljevu i obznanite po Judeji: ²¹ Èujte, dakle, ovo, narode ludi i nerazumni: oèi imaju, a ne vide, uši imaju, a ne èuju! ²² Zar se mene neæete bojati - rijeè je Jahvina - zar neæete drhtati preda mnom koji sam stavio pijesak moru za granicu, za vjeènu meðu koje nikad neæe prijeæi: ono se biba, al' je nemoæno, valovi mu huèe, ali prijeæi neæe. ²³ No, u naroda ovog srce je prkosno, nepokorno; oni se udaljiše - to je snaga njihova! ²⁴ Ne rekoše u srcu svome: 'Bojmo se Jahve, Boga svojega, koji nam u pravi èas šalje dažd rani i kišu kasnu i koji nam èuva tjedne odreðene za žetvu.' ²⁵ Vaša bezakonja narušiše ovo, vaši vam grijesi uništiše blagostanje. ²⁶ Da, u mome narodu ima zlikovaca: kao ptièari vrebaju iz zasjede, postavljaju zamke, hvataju ljude. ²⁷ Kao što je krletka puna ptica, tako su njihove kuæe pune grabeža; postadoše tako veliki i bogati, ²⁸ tusti i ugojeni. Da, prevršila se mjera zla, ne brane prava, prava sirote ne sreæu, ne mare za pravo sirotinje. ²⁹ Pa da to ne kaznim - rijeè je Jahvina - narodu takvu da se ne osvetim? ³⁰ Strahote i grozote zbivaju se u ovoj zemlji: ³¹ proroci laž prorièu, a sveæenici pouèavaju na svoju ruku. A mojem narodu to omilje! Al' što æete raditi na kraju?

Chapter 6

¹ Bježite, sinovi Benjaminovi, isred Jeruzalema! U Tekoi zatrubite u rog, na Bet Hakeremu podignite bojni stijeg! Jer sa Sjevera se nadvija nesreæa, propast velika. ² Može li se Kæi sionska uspredit' s nježnom tratinom? ³ K njoj dolaze pastiri sa stadima. Svud oko nje razapeše šatore, svaki pase na dijelu svome. ⁴ S njome zametnite sveti boj! Na noge! Navalimo usred dana! Jao nama, jer se dan naginje k zapadu, a veèernje sjene duljaju! ⁵ Na noge! Navalimo usred noæi, razrušimo dvore njene!" ⁶ Jer ovako zbori Jahve nad Vojskama: "Oborite stabla njena, podignite

nasip oko Jeruzalema, to je grad laži, u njemu je sve samo tlaćenje.⁷ Kao što iz studenca izvire voda, tako iz njega opaèina izvire. U njemu se èuje samo nasilje i pustošenje, preda mnogom su svagda bolesti i rane.⁸ Popravi se, Jeruzaleme, da mi se duša od tebe ne odvрати, da te ne pretvorim u pustoš, u zemlju nenastanjenu."⁹ Ovako govori Jahve nad Vojskama: "Paljetkuj, paljetkuj kao lozu Ostatak Izraelov! Poput beraèa pruži ruke meðu èokote!"¹⁰ Komu treba da govorim, koga da opomenem da me saslušaju? Gle, uho im je neobrezano stog ne mogu èuti. Gle, rijeè Jahvina postade im porugom, nije im mila.¹¹ Prepun sam gnjeva Jahvina, ne mogu više izdržati! - Izlij ga, dakle, po djeci na ulici i na skupove mladica. Sve æ ih obuzeti: muža i ženu, starca i èovjeka zrele dobi.¹² Njihove æ kuæ pripasti drugima, a tako i polja i žene im. "Da, ispružit æu ruku svoju - govori Jahve - na stanovnike ove zemlje,¹³ jer od najmanjega do najveæeg svi gramze za plijenom, od proroka do sveæenika svi su varalice."¹⁴ I olako lijeèe ranu naroda moga, vièuæi: 'Mir! Mir!' Ali mira nema.¹⁵ Nek' se postide što gnusobu poèiniše, no oni više ne znaju što je stid, ne umiju se više crvenjeti. I zato æ popadati s onima što padaju, srušit æ se kad stanem kažnjavati" - govori Jahve.¹⁶ Ovako govori Jahve: "Stanite na negdašnje putove, raspitajte se za iskonske staze: Koji put vodi k dobru? Njime pođite i naæi æete spokoj dušama svojim! Al' oni rekoše: 'Ne idemo!' I postavih im stražare: 'Pazite na glas roga!' Al' oni rekoše: 'Neæemo paziti!'"¹⁷ Zato èujte, narodi, i vi pastiri stada njihovih!¹⁸ Èuj, zemljo! Gle, dovodim zlo na ovaj narod, plod njihove pobune, jer oni ne slušahu rijeèi moje, Zakon moj odbaciše.¹⁹ Što æ mi tamjan koji dolazi iz Šebe i trska mirisna iz zemlje daleke? Vaše mi paljenice nisu drage, nisu mi po volji klanice vaše."²⁰ Zato ovako govori Jahve: "Evo postavljam narodu ovome prepreke o koje æ se spotaæi, oci i djeca zajedno, poginut æe susjed zajedno s prijateljem."²¹ Ovako govori Jahve: "Evo dolazi narod iz zemlje sjeverne, puk velik diže se s krajeva zemlje:²² u ruci im luk i koplje, okrutni su, nemilosrdni; graja im buèi kao more, jašu na konjima, kao jedan za boj spremni protiv tebe, Kæeri sionska.²³ Kad saznasmo novost, ruke nam klonuše, strava nas obuze, bol kao porodilju."²⁴ Ne izlazite u polja, ne idite na putove, jer maèevi dušmanski prijete, užas sve uokolo.²⁵ Kæeri mog naroda, kostrijet pripaši, pospi se pepelom, narièi k'o za jedincem tužaljku pregorku. Jer æ doæi nenadano na nas pustošnik.²⁶ Postavih te za ispitivaèa naroda mojeg da spoznaš i ispitaš putove njegove.²⁷ Svi su oni odmetnici najgori, okolo kleveæu i mjed i željezo, svi su pokvareni.²⁸ Mijeh sopæe

da bi vatra proždrla olovo, zalud se lijevaè trudi da ga rastopi: šljaka se ne da izluèiti." ³⁰ "Srebro odbaèeno", tako ih zovu, jer ih Jahve odbaci!

Chapter 7

¹ Ovo je rijeè što dođe Jeremiji od Gospodina: ² "Stani pred vrata Doma Jahvina, objavi ondje ovu rijeè. Reci: Èujte rijeè Jahvinu, svi Judejci koji ulazite na ova vrata da se poklonite Jahvi.

³ Ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: 'Popravite svoje putove i djela svoja, pa æu boraviti s vama na ovome mjestu. ⁴ Ne uzdajte se u lažne rijeèi: 'Svetište Jahvino! Svetište Jahvino!

Svetište Jahvino!' ⁵ Ali ako zaista popravite svoje putove i djela svoja i ako zaista budete èinili što je pravo, svatko prema bližnjemu svome, ⁶ ako ne budete tlaèili stranca, sirote i udovice i ne budete proljevali krvi nedužne na ovome mjestu, ako ne budete trèali za tuđim bogovima na svoju nesreæu

- ⁷ boravit æu s vama na ovome mjestu, u zemlji koju sam dao vašim ocima zauvijek. ⁸ Ali se vi uzdate u lažne i beskorisne rijeèi! ⁹ Zar da kradete, ubijate, èinite preljub, krivo se zaklinjete, palite

tamjan Baalu i trèite za tuđim bogovima kojih ne poznajete, ¹⁰ a onda da dolazite i stojite preda mnom u Domu ovome koji nosi moje ime i govorite: 'Spašeni smo!' i da nakon toga opet èinite

nedjela i opaèine? ¹¹ Zar je Dom ovaj, koji se zove mojim imenom, u vašim oèima peæina razbojnièka? Ali ja dobro vidim" - rijeè je Jahvina. ¹² "Pođite, dakle, na moje mjesto koje je u Šilu, gdje nekoæ nastanih ime svoje, i pogledajte što od njega uèinili zbog opaèina naroda svoga

izraelskoga. ¹³ Kako èinite sva ona ista nedjela - rijeè je Jahvina - i premda vas neumorno opominjem, vi ne slušate, a kad vas zovem, vi se ne odazivate: ¹⁴ od ovoga Doma što se zove mojim imenom, u koje se vi uzdate, i od ovoga mjesta što ga dadoh vama i ocima vašim uèinit æu

isto što sam uèinio i od Šila. ¹⁵ Odbacit æu vas od lica svojega kao što odbacih svu braæu vašu, sve potomstvo Efrajimovo." ¹⁶ "A ti ne moli milosti za narod ovaj, ne diži glasa za njih i ne moli, ne navaljuj na me jer te neæu uslišiti. ¹⁷ Ne vidiš li što èine po gradovima judejskim i po ulicama

jeruzalemskim? ¹⁸ Djeca kupe drva, oci pale vatru, žene mijese tijesto da ispeku kolaèe 'kraljici neba' i lijevaju ljevanice tuđim bogovima da me pogrde. ¹⁹ Zar mene tim pogrđuju - rijeè je Jahvina - a ne sebe na svoju sramotu?" ²⁰ I stoga ovako govori Jahve Gospod: "Evo, gnjev svoj i jarost

svoju izlit æu na ovo mjesto, na ljude i na stoku, na poljsko drveæe i na plodove zemlje, rasplamtjet æe se i neæe se ugasiti." ²¹ Ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: "Paljenicama dometnite još i klanice, i jedite meso. ²² Ja ništa ne rekoħ ocima vašim o paljenicama i klanicama, niti im što o tom zapovjedih kad ih izvedoh iz zemlje egipatske. ²³ Ovo im ja zapovjedih: 'Slušajte glas moj, pa æu ja biti vaš Bog, a vi æete biti moj narod. Idite putem kojim vam zapovjedih, da vam dobro bude.' ²⁴ A oni ne poslušaðe, uho svoje ne prignuše, veæ pođoše po savjetu i okorjelosti zloga srca svojega; okrenuše mi leđa, a ne lice. ²⁵ Od dana kad oci vaši iziđoše iz zemlje egipatske pa do dana današnjeg slao sam vam tolike sluge svoje, proroke, iz dana u dan, neumorno. ²⁶ Ali me oni nisu slušali, uho svoje nisu prignuli, nego otvrdnuše, gori od otaca svojih. ²⁷ Možeš im sve to reæi, ali te neæe poslušati; zovi ih, neæe ti se odazvati. ²⁸ Zato im reci: 'Ovo je narod koji ne sluša glasa Jahve, Boga svojega, i ne prima opomenæe. Nestade istine, nestade je iz usta njihovih.'" ²⁹ Ostriži svoju dugu kosu, baci je. Po goletima protuži tužaljkom, jer Jahve odbaci i odvrgnu rod na koji se razgnjevio. ³⁰ "Da, sinovi Judini èine što je zlo u oèima mojim" - rijeè je Jahvina. "Postaviše grozote u Dom koji se mojim zove imenom, da ga oskvrnu; ³¹ podigoše uzvišice tofetske u Dolini Ben Hinomu i spaljuju vatrom svoje sinove i kaeri - što im ja nikad ne zapovjedih niti mi to ikada na um pade. ³² Stoga evo dolaze dani - rijeè je Jahvina - kad se više neæe reæi Tofet ni Dolina Ben Hinom, nego Dolina klanja. U Tofetu æe se pokapati mrtvi, jer drugdje neæe biti mjesta. ³³ A mrtva tijela ovoga naroda bit æe hrana pticama nebeskim i zvjeradi zemaljskoj, i nitko se neæe naæi da ih poplaši i otjera. ³⁴ Uklonit æu iz gradova judejskih i s ulica jeruzalemskih radost i veselje: jer æe se zemlja ta pretvoriti u pustinju."

Chapter 8

¹ "U ono vrijeme - rijeè je Jahvina - povadit æe iz grobova kosti kraljeva judejskih, kosti knezova njezinih, kosti sveæenika, kosti proroka i kosti žitelja jeruzalemskih. ² I razasut æe ih prema suncu, prema mjesecu i prema svoj vojsci nebeskoj, koje ljubljahu, kojima služahu, koje slijeđahu, koje za savjet pitahu i kojima se klanjahu. I neæe ih pokupiti i sahraniti; ostat æe kao gnoj po zemlji. ³ Tada æe svima onima što preostanu od tih zlih plemena, po svim mjestima kuda ih rasprših, smrt

biti milija od života" - rijeè je Jahve nad Vojskama. ⁴ "Reci im: Ovako govori Jahve: 'Padne li tko, neæe li opet ustati, zaluta li, neæe li se opet vratiti?' ⁵ Zašto onda taj narod luta uporno i neprekidno? Èvrsto se drže laži, neæe da se obrate. ⁶ Pazio sam i osluškivao: Ne govore kako valja. Nitko se ne kaje zbog pakosti svoje, i ne govori 'Što uèinih?' Svatko je skrenuo trku svoju kao konj kad u boj nagne. ⁷ Èak i roda pod nebom zna svoje vrijeme, grlica, lastavica i ždral drže se vremena kad se moraju vratiti. A moj narod ne poznaje suda Jahvina. ⁸ Kako možete tvrditi: 'Mi smo mudri, u nas je Zakon Jahvin!' Zaista, u laž ga je pretvorila lažljiva pisaljka pisara! ⁹ Mudraci æe biti osramoæeni, prestravljeni i uhvaæeni u zamku. Gle, oni prezreše rijeè Jahvinu! A njihova mudrost - što im koristi? ¹⁰ Zato æu žene njihove dati strancima, a vaša polja osvajaèima. Jer od najmanjeg do najveæega svi gramze za plijenom, od proroka do sveæenika svi su varalice. ¹¹ I olako lijeèe ranu naroda mojega vièuæi: 'Mir! Mir!' Ali mira nema. ¹² Neka se postide što gnusobu poèiniše, no oni više ne znaju što je stid, ne umiju se više crvenjeti. Zato æe popadati s onima što padaju, srušit æe se kad stanem kažnjavati" - govori Jahve. ¹³ "Htjedoh u berbu k njima - rijeè je Jahvina - a ono ni grozda na trsu, ni smokve na smokvi; èak je i lišæe uvelo. Zato ih predah onima što prolaze kraj njih. ¹⁴ 'Zašto još èekamo? Na okup! Zavucimo se u tvrde gradove da ondje izginemo, jer nas Jahve, Bog naš, zatire, napaja nas vodom otrovanom, jer zgriješismo protiv Jahve. ¹⁵ Nadarmo se miru, ali dobra nema, èekasmo vrijeme ozdravljenja, al' evo užasa! ¹⁶ Iz Dana dopire njištanje konja njegovih, od rzanja njegovih pastuha dršæe zemlja sva. Dolaze da proždru zemlju i što je napunja, grad i žitelje u njemu.' ¹⁷ I gle, puštam na vas otrovnice protiv kojih nema èarolija; ujedat æe vas - rijeè je Jahvina - ¹⁸ lijeka biti neæe." Bol me spopada, srce mi iznemoglo. ¹⁹ Evo zapomažu kæeri naroda moga iz zemlje daleke: "Zar Jahve nije više na Sionu? Kralj njegov? Zašto me razjariše svojim kipovima, ništavilima tuđinskim? ²⁰ Žetva proðe, minu ljeto, a mi nismo spašeni!" ²¹ Satrven sam što je kæi naroda mojega satrvena, žalostan sam, stravom obuzet. ²² Zar u Gileadu nema balzama? Nema li ondje lijeèenika? TÓa zašto ne dolazi ozdravljenje kæeri naroda mojega? ²³ O, tko bi glavu moju pretvorio u vrelo, a oèi moje u vrutak suza, danju i noæu da plaèem nad poginulima kæeri svoje, naroda svojega!

Chapter 9

¹ "Da imam u pustinji obitavalište, ostavio bih narod svoj i daleko od njih otišao. Jer svi su oni preljubnici, rulja izdajnička. ² Kao luk napinju jezik, laž, a ne istina, prevladava na zemlji. Iz zla u zlo srljaju, mene ne poznaju" - riječ je Jahvina! ³ "Nek se svatko èuva prijatelja, a brat bratu neka ne vjeruje, jer brat svaki nasljeđuje Jakova, a svaki prijatelj raznosi klevete. ⁴ Jedan drugoga varaju, istine ne govore, privikoše jezik da govori laži; izopaèeni, ne mogu se više ⁵ vratiti. Nasilje na nasilje! Prijevara za prijevarom! Neæe da spoznaju mene" - riječ je Jahvina. ⁶ Stog ovako govori Jahve nad Vojskama: "Evo, pretopit æu ih i ispitati, tÓa kako da i postupaju prema kæeri naroda moga? ⁷ Jezik im je strijela ubojita, na ustima riječ prijevarna. 'Mir s tobom', pozdravljaju blišnjega, ali mu u srcu zamku spremaju. ⁸ Pa da ih zbog toga ne kaznim - riječ je Jahvina - narodu takvu da se ne osvetim?" ⁹ "Zaplaèite, tugujte nad brdima, nad ispašama pustinjskim narièite! Jer izgorješe, nitko ne prolazi, glas stada više se ne èuje. Od ptice nebeske do stoke sve pobježe, svega nestade. ¹⁰ Od Jeruzalema uèinit æu gomilu kamenja, brlog èagaljski, gradove judejske pretvorit æu u pustoš gdje nitko ne stanuje." ¹¹ Tko je mudar da bi to razumio, kome su usta Jahvina govorila da objavi zašto zemlja izgorje kao pustinja i nitko njome više ne prolazi? ¹² I reèe Jahve: "Jer ostaviše Zakon moj koji im dadoh i jer ne slušahu glasa mojega, niti ga slijeđahu, ¹³ nego slijeđahu okorjelo srce svoje i baale kojima ih oci njihovi nauèiše, ¹⁴ ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: Evo, nahranit æu narod ovaj pelinom i napojiti ga vodom zatrovanom. ¹⁵ I raspršit æu ih među narode kojih ne poznavahu oni ni oci njihovi. A za njima æu poslati maè da ih zatre." Ovako govori Jahve nad Vojskama: ¹⁶ "Pazite! Pozovite narikaèe! Neka dođu! Pošaljite po najvjestije! Neka dođu! ¹⁷ Neka pohite da zapjevaju tužbalicu nad nama! Da suze poteku iz oèiju naših, da voda poteèe s trepavica naših! ¹⁸ Sa Siona dopire tužbalica: 'O, kako smo upropašteni, osramoæeni veoma! Jer moramo zemlju ostaviti i stanove svoje napustiti.'" ¹⁹ I zato, o žene, èujte riječ Jahvinu, ²⁰ i neka uho vaše primi riječ iz usta njegovih. Uèite kæeri svoje jadati, jedna drugu naricati: "Smrt se ušulja kroz prozore naše, uđe u dvore naše, djecu pokosi nasred ulice, mladiæe nasred trgova. ²¹ I mrtva tjelesa leže kao gnoj po oranicama, kao snoplje za žeteocem, a nikoga da ih skupi." ²² Ovako govori Jahve: "Mudri neka se ne hvale mudrošæu, ni junak neka se ne hvali hlabrošæu, ni bogati neka se ne hvali bogatstvom. ²³ A tko se hvaliti hoæe, neka se hvali time što ima mudrost

da mene spozna. Jer ja sam Jahve koji tvori dobrotu, pravo i pravdu na zemlji, jer to mi je milo" -
²⁴rijeè je Jahvina. "Evo, bliže se dani" - rijeè je Jahvina - "kaznit æu sve koji su obrezani na tijelu:
²⁵Egipat, Judeju, Edom, sinove Amonove i Moab i sve one što briju zaliske i prebivaju u pustinji.
 Jer svi su ti narodi neobrezani i sav dom Izraelov neobrezana je srca!"

Chapter 10

¹ Slušajte rijeè koju vam govori Jahve, dome Izraelov. ² Ovako govori Jahve: "Ne privikavajte
 se putu bezbožnom i ne dršæite pred znacima nebeskim, jer pred njima dršæu samo bezbošci. ³ Jer
 su strašila tih naroda puka ništavnost, samo drvo posjeèeno u šumi, djelo ruku tesarovih, ⁴ ukrašeno
 srebrom i zlatom, prièvršæeno èavlîma i èekiaèima da se ne klima. ⁵ Nalik su na ptièja strašila u
 vrtu: ne znaju govoriti. Treba ih nositi, jer ne umiju hodati. Njih se ne bojte, jer ne mogu zla èiniti,
 ali ni dobra uèiniti ne mogu." ⁶ Nitko nije kao ti, Jahve, ti si velik i silno je ime tvoje. ⁷ Tko da se
 tebe ne boji, kralju naroda? Zaista, tebi to pripada, jer meðu svim mudracima naroda i u svim
 njihovim kraljevstvima tebi nema ravna! ⁸ Èime vatru lože, to ih zaluðuje! Zakon im isprazan -
⁹obièno drvo, ¹⁰ tankolisto srebro dovezeno iz Taršîša, zlato iz Ofira, rad kipara i rukotvorina zlatara,
 sva djela umješna, ogrnuta ljubièastim i crvenim grimizom. ¹¹ A Jahve je pravi Bog. Živi je on
 Bog i Kralj vjeèni. Od njegova gnjeva zemlja se tresne. Narodi ne mogu podnijeti jarosti njegove.
¹² Evo što æete o kipovima reæi: "Bogovi koji nisu stvorili neba ni zemlje moraju nestati s lica
 zemlje i ispod neba." ¹³ On stvori zemlju snagom svojom, mudrošæu svojom uspostavi krug
 zemaljski i umom svojim razape nebesa. ¹⁴ Kad mu glas zaori, huèe vode na nebesima, oblake
 diže s kraja zemlje; stvara kiši munje, vjetar izvodi iz skrovišta njegovih. ¹⁵ Svakom èovjeku pamet
 stane, svaki se zlatar zastidi svoga kipa, jer svi su mu kipovi samo varka, nema u njima duha!
¹⁶ Isprazni su oni, smiješne tvorevine, propast æe u dan kazne. ¹⁷ 'Jakovljevi dio' nije kao oni: jer
 je on sve stvorio, Izrael pleme je baštine njegove, Jahve nad Vojskama ime je njegovo." ¹⁸ Skupi
 prnje svoje sa zemlje, ti koja stanuješ u utvrdi! ¹⁹ Jer ovako govori Gospod: "Gle, ovaj put daleko
 æu odbaciti stanovnike ove zemlje, pritijesniti ih da me naðu." ²⁰ "Jao meni zbog ozljede moje,
 rana je moja neiscjeljiva." A ja rekoh: "Ipak, bolest je moja, nosit æu je! Šator je moj obÄaljen,

sva užeta pokidana. Djeca me ostaviše: nema ih. Nema ga tko bi opet razapeo šator moj i podigao krila šatorska." ²¹ Da, pastiri pamet izgubiše: ne tražiše Jahve. Zato ih sreća ne prati i sva se stada raspršiše. ²² Ćujte vijest! Primiće se, evo, buka strašna iz zemlje sjeverne, da gradove judejske pretvori u pustinju, u brlog èagalja. ²³ Znam, Jahve, da put èovjeka nije u njegovoj vlasti, da èovjek koji hodi ne može upravljati korake svoje! ²⁴ Kazni me, Jahve, ali po pravici, ne u gnjevu, da nas ne zatreš. ²⁵ Izlij gnjev na narode koji te ne priznaju i na plemena koja ne zazivlju imena tvoga! Jer oni su poždrli Jakova, izjeli ga, opustošili naselje njegovo.

Chapter 11

¹ Rijeè koju je Jahve uputio Jeremiji: ² "Govori Judejcima i Jeruzalemcima. ³ Reci im: Ovako veli Jahve, Bog Izraelov: 'Proklet bio èovjek koji ne posluša rijeèi Saveza ovoga, ⁴ rijeèi koje sam zapovjedio ocima vašim kad sam ih izveo iz zemlje egipatske, iz one peæi ražarene, govoreæi: Poslušajte glas moj i èinite sve što vam zapovjedim: tada æete biti narod moj, a ja vaš Bog, ⁵ da bih ispunio zakletvu kojom sam se zakleo ocima vašim da æu im dati zemlju u kojoj teèe mlijeko i med - kao što je danas.'" A ja odgovorih i rekoh: "Tako je, Jahve." ⁶ I dalje mi reèe Jahve: "Objavi rijeèi ove po gradovima judejskim i po ulicama jeruzalemskim: 'Poslušajte rijeèi Saveza ovoga, te ih izvršavajte. ⁷ Jer sam ozbiljno opominjao oèeve vaše kad sam ih izvodio iz zemlje egipatske i do danas ih neumorno opominjem: Poslušajte glas moj! ⁸ Ali oni ne slušahu i ne prignuše uha svojega, nego se povedoše za okorjelošæu zloga srca svoga. Zato dopustih da se na njima ispune sve rijeèi Saveza ovoga za koji im zapovjedih da ga se pridržavaju, ali ga se oni ne pridržavahu.'" ⁹ I reèe mi Jahve: "Zavjera je meðu Judejcima i Jeruzalemcima. ¹⁰ Vратиše se bezakonjima svojih otaca koji se oglušiše na moje rijeèi, pa trèahu za tuđim bogovima da im služe. Dom Izraelov i dom Judin prekršiše Savez moj koji sam sklopio s ocima njihovim." ¹¹ Zato ovako govori Jahve: "Evo, dovest æu na njih zlo kojemu neæe umaæi; vapit æe k meni, ali ih ja neæu slušati. ¹² Onda neka gradovi judejski i žitelji jeruzalemski vapiju k bogovima kojima kade, ali im oni neæe pomoæi u vrijeme nevolje! ¹³ Jer imaš, o Judejo, bogova koliko i gradova! I koliko ima ulica u Jeruzalemu, toliko žrtvenika podigoste da kadite Baalu. ¹⁴ Ti, dakle, ne moli milosti za taj narod, ne diži glasa za njih i ne moli, jer ih neæu uslišiti kad me zazovu u nevolji svojoj." ¹⁵ Što li æe draga moja u

Domu mome? Kuje zle osnove. Hoæe li pretilina i meso posveæeno ukloniti zlo od tebe? Mogu li te stoga proglasiti èistom? ¹⁶ "Zelena maslina lijepa uzrasta", tako te Jahve nazva. A sada uz prasak veliki plamenom sažiže njeno lišæe; spaljene su grane njene. ¹⁷ Jahve nad Vojskama, koji te bijaše posadio, nesreæu ti namijeni zbog zloèina što ga uèini dom Izraelov i dom Judin kadeæi Baalu da bi mene razgnjevili. ¹⁸ Jahve mi objavi te znam! Tada mi ti, Jahve, razotkri njihove spletke. ¹⁹ A ja bijah kao jagnje krotko što ga vode na klanje i ne slutih da protiv mene snuju pakosne naume. "Uništimo drvo još snažno, iskorijenimo ga iz zemlje živih, da mu se ime nikad više ne spominje!" ²⁰ Ali ti, Jahve nad Vojskama, koji pravedno sudiš, koji ispituješ srca i bubrege, daj da vidim kako se njima osveæuješ, jer tebi povjerih parnicu svoju. ²¹ Zato Jahve nad Vojskama govori protiv ljudi u Anatotu koji mi rade o glavi i govore: "Ne prorokuj više u ime Jahvino, da ne pogineš od ruke naše!" ²² Ovako govori Jahve nad Vojskama: "Evo, ja æu ih kazniti. Njihovi æe mladiæi od maèa poginuti, sinovi i kæeri pomrijet æe od gladi. ²³ Ni ostatka neæe ostati kad donesem nesreæu ljudima u Anatotu u godini kazne njihove."

Chapter 12

¹ Prepravedan si, Jahve, da bih se mogao s tobom parbiti. Samo bih jedno s tobom raspravio: Zašto je put zlikovaca uspješan? Zašto podmuklice uživaju mir? ² Ti si ih posadio, i oni se ukorijeniše, rastu i plod donose. Al' si bliz samo ustima njihovim, a daleko im od srca. ³ No ti, Jahve, mene poznaješ i vidiš; ispitao si srce moje, ono je s tobom. Odvedi ih kao jagnjad na klanje, saèuvaj ih za dan pokolja. ⁴ Dokle æe zemlja tugovati, dokle æe trava na svem polju sahnuti? Zbog opaèine njezinih stanovnika ugiba stoka i ptice! Jer govore: Bog ne vidi naših putova. ⁵ Ako s pješacima træeæi sustaješ, kako æeš se s konjima utrkivati? Kad ni u mirnoj zemlji nemaš uzdanja, kako æeš onda kroz guštare jordanske? ⁶ Jer su i braæa tvoja i obitelj tvoja licemjerni prema tebi! I oni te iza leða ocrnjuju na sva usta. Ne vjeruj im kad ti zbore umilno. ⁷ Ostavih dom svoj, napustih baštinu svoju; miljenicu srca svoga dadoh u ruke dušmana njenih. ⁸ Baština moja postade za me kao lav u šumi. Zarikao je na me, zato ga zamrzih. ⁹ Zar je baština moja šarena ptica oko koje odasvud druge slijeæu? Hajde, skupite se, sve divlje zvijeri, dođite žderati. ¹⁰ Mnogi pastiri opustošiše moj vinograd, zgaziše nasljedstvo moje; dragu mi baštinu

¹¹ pretvoriše u голу pustinju, ¹¹ pretvoriše u pustoš, žalosna je pustoš preda mnom. Sva je zemlja
¹² pusta jer nikog u srce ne dira. ¹² Preko svih goleti pustinjskih nagrnuše pustošnici. Jer u Jahve je
¹³ maè što proždire: s jednog kraja zemlje do drugog nema mira nijednome tijelu. ¹³ Sijahu pšenicu,
¹⁴ a požеше trnje: iscrpli se bez koristi. Stide se uroda svoga sve zbog jarosti Jahvine. ¹⁴ Ovako govori
 Jahve: "Sve zle susjede svoje, koji su dirnuli u baštinu što sam je dao narodu svome Izraelu, ja æu
¹⁵ išèupati iz zemlje njihove. Ali dom Judin išèupat æu isred njih. ¹⁵ A kad ih išèupam, ponovo æu
¹⁶ im se smilovati i povesti natrag, svakoga na baštinu i zemlju njegovu. ¹⁶ Pa ako doista nauèe putove
 naroda mojega i stanu se zaklinjati imenom mojim - 'Živoga mi Jahve' - kao što su uèili moj narod
¹⁷ da se zaklinje Baalom, tada æe se opet nastaniti usred naroda moga. ¹⁷ Ako pak ne poslušaju, onda
 æu takav narod potpuno išèupati i zatrti" - rijeè je Jahvina.

Chapter 13

¹ Ovako mi govori Jahve: "Idi i kupi sebi lanen pojas i opaši bokove. Ali ga u vodu ne umaèi."
² I kupih pojas po rijeèi Jahvinoj i opasah bokove. ³ I dođe mi drugi put rijeè Jahvina: ⁴ "Uzmi
 pojas što si ga kupio i njime se opasao, digni se, idi do rijeke Eufрата i sakrij ga ondje u pukotinu
⁵ peæine." ⁵ I odoh i sakrih ga kraj Eufрата, kako mi Jahve zapovjedi. Poslije mnogo dana reèe mi
⁶ Jahve: ⁶ "Ustaj, idi na Eufрат pa izvuci odande pojas za koji ti zapovjedih da ga ondje sakriješ."
⁷ Odoh na Eufрат, izvukoh i uzeh pojas s mjesta gdje ga bijah sakrio, i gle: pojas istrunuo, ne bijaše
⁸ više nizašto. ⁸ Tada mi dođe rijeè Jahvina: ⁸ Reci kralju i kraljici-majci: "Sjednite duboko dolje,
⁹ jer vijenac slave pade s vaših glava. ⁹ "Ovako govori Jahve: Tako æu uništiti silnu oholost Judeje
¹⁰ i Jeruzalema. ¹⁰ Narod taj opaki koji ne sluša mojih rijeèi, nego slijedi okorjelo srce svoje i trèi za
 drugim bogovima da im služi i da im se klanja, postat æe kao tvoj pojas koji nije više nizašto.
¹¹ Jer kao što pojas prijanja uz bedra èovjekova, tako sam htio da sav dom Izraelov i sav dom Judin
 prijanja uza me - rijeè je Jahvina - da budu moj narod, moj dobar glas, moj ponos, moja slava i èast.
¹² Ali nisu poslušali!" ¹² Reci tom narodu: "Svaki se vrè puni vinom." A oni æe ti prigovoriti: "Zar
¹³ možda ne znamo da se svaki vrè puni vinom?" ¹³ Reci im tada: "Ovako govori Jahve: evo, napunit
 æu pijanošæu sve stanovnike ove zemlje, kraljeve što sjede na prijestolju Davidovu, i sveæenike,

i proroke, i sve Jeruzalemce. ¹⁴ I porazbijat æu ih jednog o drugoga, oèeve zajedno sa sinovima -
 rijeè je Jahvina. Uništít æu ih bez samilosti, bez milosrða i bez smilovanja." ¹⁵ Poslušajte, dobro
 èujte, okanite se oholosti: Jahve sad govori! ¹⁶ Dajte slavu Jahvi, Bogu svojemu, prije nego što se
 smrkne, prije nego što se noge vaše spotaknu po planinama mraènim. Vi se nadate svjetlosti, a on
 æe je u mrak pretvoriti, prometnuti u crnu tamu! ¹⁷ Ako ovo ne poslušate, potajno æe mi duša
 plakati zbog oholosti vaše, suze æe roniti, oko æe mi suze prolijevati, jer Jahvino stado u izgnanstvo
 odlazi. ¹⁹ Gradovi Negeba zatvoreni su, i nikoga nema da ih otvori. Sva je Judeja izgnana, sasvim
 izgnana!" ²⁰ Podigni oèi, Jeruzaleme, i pogledaj one što nadiru sa Sjevera. Gdje je stado tebi
 povjereno, slavne ovce tvoje? ²¹ Što æeš reæi kada ti se nametnu kao gospodari tvoji oni koje si
 sam nauèio da te kao ljubavnici vode. Neæe li te bolovi spopasti kao porodilju? ²² Možda æeš se
 tad upitati: "Zašto me to snašlo?" Zbog mnoštva bezakonja tvojih otkriše ti skute, nasilje nad tobom
 uèiniše. ²³ Može li Etiopljanin promijeniti kožu svoju? Ili leopard krzno svoje? "A vi, možete li
 èiniti dobro, navikli da zlo èinite? ²⁴ Zato æu vas raspršiti k'o pljevu koju raznosi pustinjski vjetar.
²⁵ To je sudba tvoja i dio tebi odmjeren - rijeè je Jahvina - jer si mene zaboravio i u laž se uzdao.
²⁶ Sam æu ti halju do lica podiæi da se tvoja golotinja vidi. ²⁷ Sve preljube tvoje, tvoje vriskanje
 i bestidno tvoje bludnièenje, na humcima, u poljima, vidio sam tvoje grozote. Jao tebi, Jeruzaleme!
 Još se ne oèisti i dokle æe to još trajati ...?"

Chapter 14

¹ Rijeè Jahvina Jeremiji o velikoj suši: ² Judeja je tugom obrvana i ginu njeni gradovi, sumorno
 leže na zemlji, krik Jeruzalema do neba se vije. ³ Odliènici šalju sluge po vodu: dolaze do studenaca,
 ali vode ne nalaze, vraæaju se praznih vrèeva, postiðeni, posramljeni, pokriše glavu svoju. ⁴ Zemlja
 je sva ispucala jer kiše nema. Ratari se postidješe, pokriše glave. ⁵ Pa i košuta u polju ostavlja
 mlado jer trave nema. ⁶ Divlji magarci, stojeæ' na goletima, dašæu kao èagalj, oèi im malaksale
 jer nema zelenila. ⁷ Bezakonja naša protiv nas svjedoèe, smiluj se, o Jahve, rad' imena svoga! Jer
 otpadosmo od tebe, tebi sagriješismo, ⁸ o nado Izraelova, spasitelju njegov u danima nevolje! Zašto

si kao stranac u ovoj zemlji, kao putnik što se uvrati da prenoæi? ⁹ Zašto si kao prestravljen èovjek, kao junak koji ne može pomoæi? TÓa ti si među nama, o Jahve, mi se tvojim zovemo imenom - nemoj nas ostaviti! ¹⁰ Ovako govori Jahve o narodu ovome: Jest, oni vole tumarati i ne štete svojih nogu, i zato ih Jahve ne voli. I sada se spominje bezakonja njihova i kažnjava grijeh njihove. ¹¹ I reèe mi Jahve: "Ne traži milosti za ovaj narod. ¹² Ako æe i postiti, neæu uslišiti njihovih vapaja. Ako æe i prinijeti paljenicu i prinos, neæe mi omiljeti. Jer maèem, glaðu i kugom ja æu ih zatrti." ¹³ Tada rekoh: "Ah, Jahve Gospode! Eno, proroci im govore: 'Neæete vidjeti maèa, niti æe vam biti gladi, nego æu vam dati postojan mir na ovome mjestu.'" ¹⁴ A Jahve mi reèe: "Laž prorokuju ti proroci u moje ime; niti ih poslah niti im nalog kakav dadoh - ja im i nisam govorio. Oni vam prorokuju lažna viđenja, isprazna gatanja i snove srca svoga." ¹⁵ Zato ovako govori Jahve: "Proroci ti što u moje ime prorokuju, a ja ih nisam poslao, te govore da neæe biti ni maèa ni gladi u zemlji ovoj, sami æe od maèa i gladi poginuti. ¹⁶ A narod ovaj kojemu prorokuju ležat æe po ulicama jeruzalemskim, pokošen maèem i glaðu, i neæe biti èovjeka da ga pokopa - njih, žene njihove, sinove i kæeri njihove. Tako æu na njih izliti zloæu njihovu." ¹⁷ A ti im reci ovako: Nek' oèi moje suze rone danju i noæu, i neka ne prestanu, jer je strašno slomljena djevica, kæi naroda moga, ranom neobièno ljutom. ¹⁸ Poðem li u polje, evo maèem pobijenih! Vratim li se u grad, evo od gladi iznemoglih! Èak i proroci i sveæenici lutaju po zemlji i ništa ne znaju. ¹⁹ TÓa zar si Judeju sasvim odbacio? Zar ti duši omrznu Sion? Zašto nas tako biješ te nam više nema lijeka? Nadasmo se miru, ali dobra nema, èekasmo vrijeme ozdravljenja, al' evo užasa! ²⁰ O Jahve, bezbožnost svoju priznajemo, bezakonje otaca svojih; doista, tebi sagriješismo! ²¹ Ne odbaci nas, rad' imena svoga, ne sramoti prijesto Slave svoje, spomeni se i nemoj razvræi Saveza svog s nama! ²² Zar ispraznost bezbožnika dažda daje? Ili zar nebesa sama kiše? Zar ne daješ ti to, Jahve, Bože naš? Zato se u te uzdamo, jer ti sve to èiniš.

Chapter 15

¹ I reèe mi Jahve: "Kad bi i Mojsije i Samuel stali pred lice moje, ne bi mi se duša obratila narodu tome. Otjeraj ih ispred lice mojega, neka idu od mene! ² Ako te upitaju: 'Kamo da idemo?' odgovori im: 'Ovako govori Jahve: Tko je za smrt, u smrt! Tko je za maè, pod maè! Tko je za glad,

u glad! Tko je za izgnanstvo, u izgnanstvo!"³ Poslat æu na njih èetiri nevolje - rijeè je Jahvina: maè da ih ubija, pse da ih rastrgaju, ptice nebeske i zvjerad da ih žderu i zatiru.⁴ I uèinit æu ih užasom svim kraljevstvima zemaljskim, i to zbog Manašea, sina Ezekijina, kralja judejskoga - za sva zla što ih poèini u Jeruzalemu."⁵ "Tko da se smiluje tebi, Jeruzaleme, tko da te požali? Tko li æe se svratit' da te zapita kako ti je?"⁶ Ti me odbaci - rijeè je Jahvina - i leða mi okrenu. I zato na te digoh ruku zatornicu. Dojadi mi da ti uvijek praštam!"⁷ Zato æu ih izvijati vijaèom na vratima zemlje ove. Narod svoj æu lišit' djece i istrijebit' ga, jer se ne obraæaju sa svojih putova.⁸ Bit æe u njih više udovica negoli pijeska morskoga. Na majke mladih ratnika dovest æu zatornika, usred podneva, i pustit æu na njih iznenada užas i strahotu.⁹ Onesvijestila se roditeljka sedmero djece, dušu ispustila. Sunce joj zaèe još za dana: postiðena, osramoæena je. A što od njih ostane, pod maè æu vræi pred njihovim dušmanima" - rijeè je Jahvina.¹⁰ Jao meni, majko, što si me rodila, da svaðam se i prepirem sa svom zemljom. Nikom ne uzajmih, ni od koga zajma ne uzeh, a ipak svi me proklinju.¹¹ Uistinu, o Jahve, nisam li ti služio za njihovo dobro, nisam li tražio milost u tebe za neprijatelja svoga, u doba nevolje, u danima tjeskobe njegove? Ti to dobro znaš!"¹² Može l' se željezo slomiti, željezo sa Sjevera i mjed?"¹³ Tvoje bogatstvo i blago tvoje pljaèki æu predati. Tako æeš platiti za sva bezakonja svoja po svoj zemlji.¹⁴ Uèinit æu te robljem neprijatelja u zemlji koju ne poznaješ, jer gnjev moj planu ognjem koji æe vas sažgati, koji æe protiv vas buknuti.¹⁵ Jahve, spomeni me se i pohodi me i kazni progonitelje moje. Ne daj da propadnem zbog sporosti srdžbe tvoje! Spomeni se da tebe radi podnosim sramotu.¹⁶ Kad mi doðoše rijeèi tvoje, ja sam ih gutao: rijeèi tvoje ushitiše i obradovaše srce moje. Jer sam se tvojim zvaò imenom, o Jahve, Bože nad Vojskama.¹⁷ Nikad sjedio nisam u društvu veseljaka da se razveselim. Pod težinom ruke tvoje samotan živim, jer ti me jarošæu prože.¹⁸ Zašto je bol moja bez prebola? Zašto je rana moja neiscjeljiva i nikako da zaraste? Ah! Hoæeš li meni biti kao potok nestalan, vodama nepouzdan?"¹⁹ Zato ovako govori Jahve: "Ako se vratiš, pustit æu te da mi opet služiš; ako odvojiš dragocjeno od bezvrijedna, bit æeš usta moja. Oni æe se okrenuti k tebi, al' ti se zato ne smiješ okrenuti k njima!"²⁰ Uèinit æu od tebe za ovaj narod zid od mjedi, neosvojiv. Borit æe se protiv tebe, al' te neæe nadvladati, jer ja sam s tobom, da te spasim i izbavim" - rijeè je Jahvina.²¹ "Izbavit æu te iz ruku zlikovaca i otkupiti te iz ruku silnika."

Chapter 16

¹ I dođe mi riječ Jahvina i reče: ² "Ne uzimaj sebi žene; i nemaj ni sinova ni kćeri na ovome
³ mjestu. Jer ovako govori Jahve o kćerima i sinovima koji će se roditi na ovome mjestu i o
 majkama koje će ih rađati i o oćevima koji će ih imati u ovoj zemlji: ⁴ Oni će umrijeti smrću
 prebolnom, nitko ih neće oplakivati, niti će ih sahraniti. Pretvorit će se u gnoj za oranice, izginut
 će od mača i gladi, a njihova će trupa biti hrana pticama nebeskim i zvijerima zemaljskim." ⁵ Da,
 ovako govori Jahve: "Ne smiješ ući u kuću žalosti, ne idi naricati niti ih sažaljevati. Jer ja sam
 tom narodu uskratio mir svoj - riječ je Jahvina - ljubav i samilost. ⁶ Pomrijet će veliko i malo u
 ovoj zemlji i nitko ih neće pokopati. Nitko neće naricati nad njima, niti će zbog njih praviti ureza,
 niti kose šišati. ⁷ Za onog u žalosti neće kruh lomiti, da ga utješe zbog pokojnika, niti će mu tko
 pružiti pehar utjehe zbog smrti njegovca oca ili majke njegove. ⁸ Ne ulazi u kuću slavljati da s njima
 sjediš i gostiš se." ⁹ Jer ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: "Evo, ućinit ću da s ovog
 mjesta i pred vašim oćima i u ovim danima išćeznu poklici radosti i veselja i glasovi zarućnika i
 zarućnice. ¹⁰ A kad objaviš tom narodu sve ove rijeći, pa te upitaju: 'Zašto nam Jahve zaprijeti
 svom ovom golemom nesrećom; u ćemu je zloćinstvo naše i u ćemu su grijesi naši što ih poćinismo
 protiv Jahve, Boga našega?' - ¹¹ onda im odgovori: 'U tom što me ostaviš oći vaši - riječ je Jahvina
 - i trćaš za tućim bogovima da im služe i da im se klanjaju, a mene ostaviš i Zakona se moga ne
 drćaš. ¹² A vi još gore ućiniste nego oći vaši, jer evo, svaki se povodi za okorjelošću zloga srca
 svoga, a mene ne sluša. ¹³ Zato ću vas istjerati iz ove zemlje u zemlju koja vam je neznana, kao
 što bijaš i oćima vašim. Ondje ćete služiti tućim bogovima danju i noću: jer neću vam se više
 smilovati!" ¹⁴ "Zato, evo, dolaze dani - riječ je Jahvina - kad se više neće govoriti: 'Živoga mi
 Jahve koji sinove Izraelove izvede iz Egipta', ¹⁵ nego: 'Živoga mi Jahve koji sinove Izraelove
 izvede iz zemlje sjeverne i iz svih zemalja kamo ih bijaš prognao.' Vratit ću ih u zemlju njihovu
 koju dadoh oćima njihovim. ¹⁶ Evo, poslat ću mnoga ribara - riječ je Jahvina - koji će ih uloviti.
 A zatim ću dovesti mnoge lovce koji će ih goniti sa svih gora, i sa svih brežuljaka, i iz svih
 pećinskih rasjeklina. ¹⁷ Jer moje oći prate sve njihove putove: neće mi izmaći, niti se bezakonje
 njihovo može sakriti od oćiju mojih. ¹⁸ Dvostruko ću naplatiti njihovo bezakonje i grijehe njihove,
 jer su truplima svojih grozota oskvrnuli moju zemlju i moju baštinu ispunili gnusobama." ¹⁹ Jahve,
 snago moja i moja utvrdo, utoćište moje u danima nevolje! K tebi ću doći narodi s krajeva zemlje.

I govorit æe: Samu nam laž oci namriješe, Ništavost i Nemoæ. ²⁰ TÓa stvara li èovjek sam sebi bogove, to nikako nisu bogovi. ²¹ Uèinit æu, evo, da osjete, da ovaj put zaista oæute moju ruku i snagu moju, i znat æe da mi je ime Jahve.

Chapter 17

¹ Judin grijeh upisan je željeznom pisaljkom, urezan dijamantnim vrškom u ploèicu njihova srca i u rogove njihovih žrtvenika, ² kao spomen sinovima njihovim na žrtvenike njihove i ašere njihove oko zelenog drveæa na visokim brežuljcima, ³ na brdima i usred polja. Tvoje bogatstvo i sve blago tvoje pljaèki æu predati. Tako æeš platiti za grijeh svoj po svoj zemlji. ⁴ Morat æeš pustiti baštinu koju sam tebi poklonio. Uèinit æu te robljem neprijatelja u zemlji koju ne poznaješ. Jer gnjev moj planu ognjem koji æe vjeèno gorjeti. ⁵ Ovako govori Jahve: "Proklet èovjek koji se uzdaje u èovjeka, i slabo tijelo smatra svojom mišicom, i èije se srce od Jahve odvraæa. ⁶ Jer on je kao draè u pustinji: ne osjeæa kad je sreæa na domaku, tavori dane u usahloj pustinji, u zemlji slanoj, nenastanjenoj. ⁷ Blagoslovljen èovjek koji se uzdaje u Jahvu i kome je Jahve uzdanje. ⁸ Nalik je na stablo zasaðeno uz vodu što korijenje pušta k potoku: ne mora se nièeg bojati kad doðe žega, na njemu uvijek zelenilo ostaje. U sušnoj godini brigu ne brine, ne prestaje donositi plod. ⁹ Podmuklije od svega je srce. Jedva popravljivo, tko da ga pronikne? ¹⁰ Ja, Jahve, istražujem srca i ispitujem bubrege, da bih dao svakom po njegovu vladanju, prema plodu ruku njegovih. ¹¹ Prepelica što leži na jajima a ne leže jest onaj što nepravdom stjeèe bogatstvo: usred dana svojih ostavit' ga mora i na kraju ostaje lÓuda. ¹² Slavan prijestol dignut od davnina, to je naše sveto mjesto. ¹³ O Jahve, nado Izraela, svi koji te ostave postidjet æe se, koji se odmetnu od tebe bit æe u prah upisani, jer ostaviše Izvor žive vode. ¹⁴ Iscijeli me, Jahve, i bit æu zdrav, spasi me, i bit æu spašen, jer ti si pjesma moja. ¹⁵ Evo ih što mi govore: Gdje je rijeè Jahvina? Neka se ispuni! ¹⁶ Ta ja se nisam vrzao oko tebe za njihovu nesreæu niti sam želio kobni Dan! - ti to znaš, sve što je izlazilo iz usta mojih pred tobom je. ¹⁷ Ne budi mi na užas, ti, utoèište moje, u Dan nesretni. ¹⁸ Progonitelji moji nek' se postide, ne ja, njih smeti, ne mene. Na njih dovedi Dan nesretni, zatri ih dvogubim zatorom! ¹⁹ Ovako mi reèe Jahve: "Idi i stani na vrata Sinova naroda na koja ulaze i

izlaze kraljevi judejski i na sva vrata jeruzalemska. ²⁰ Reci im: Èujte rijeè Jahvinu, vi, kraljevi judejski i svi Judejci i Jeruzalemcima koji prolazite kroz ova vrata. ²¹ Ovako govori Jahve: 'Èuvajte se ako vam je život mio i ne nosite tereta u dan subotnji, i ne unosite ga na vrata jeruzalemska. ²² I ne nosite bremena iz kuæe u dan subotnji, i nikakva posla ne radite, nego svetkujte dan subotnji, kao što sam zapovjedio vašim ocima. ²³ Oni me ne poslušashe i ne prikloniše uha svojega, nego tvrdovrato ne poslušashe i ne prihvatishu nauka. ²⁴ A vi, ako me poslušate - rijeè je Jahvina - i ako ne budete nosili bremena na vrata ovoga grada, nego budete svetkovali dan subotnji, ne radeæi nikakva posla, ²⁵ tada æe na vrata ovoga grada ulaziti kraljevi koji sjede na prijestolju Davidovu, koji se voze kolima i jašu na konjima, oni i njihovi èasnici, Judejci i Jeruzalemcima, i ovaj æe grad ostati dovijeka. ²⁶ I dolazit æe iz gradova judejskih, iz okolice Jeruzalema, iz zemlje Benjaminove i iz Šefele, iz Gorja i iz Negeba, da prinesu paljenice, klanice, prinosnice i kad i da prinesu žrtvu zahvalnicu u Domu Jahvinu. ²⁷ Ali ako me ne poslušate te ne budete svetkovali dan subotnji, i ako budete nosili bremena ulazeæi na vrata jeruzalemska u dan subotnji, tada æu potpaliti oganj na vratima njegovim: i plamen æe proždrijeti dvore jeruzalemske, i neæe se ugasiti.'"

Chapter 18

¹ Ovo je rijeè koju Jahve uputi Jeremiji: ² "Ustani i siði u kuæu lonèarovu - ondje æu ti objaviti svoje rijeçi." ³ Siðoh, dakle, u kuæu lonèarovu, upravo je radio na lonèarskom kolu. ⁴ I kako bi se koji sud što bi ga naèinio od ilovaèe u ruci lonèarovoj pokvario, on bi opet od nje pravio drugi - veæ kako se lonèaru svidjelo da napravi. ⁵ I doðe mi rijeè Jahvina: ⁶ "Ne mogu li i ja s vama èiniti kao ovaj lonèar, dome Izraelov? - rijeè je Jahvina. Evo, kao ilovaèa u ruci lonèarovoj, i vi ste u mojoj ruci, dome Izraelov. ⁷ Objavim li jednom kojem narodu ili kojem kraljevstvu da æu ga iskorijeniti, uništiti i razoriti, ⁸ i taj se narod, protiv kojeg sam govorio, obrati od opaèina i zloæa, tada æu se ja pokajati za zlo koje mu bijah namijenio. ⁹ Objavim li kojem narodu, ili kojem kraljevstvu, da æu ga izgraditi i posaditi, ¹⁰ a on stane èiniti što je zlo u mojim oèima, ne slušajuæi glasa mojega, pokajat æu se za dobro koje sam im obeæao. ¹¹ Zato sada reci Judejcima i Jeruzalemcima: 'Ovako govori Jahve: Evo, spremam vam zlo i snujem protiv vas osnove. Vratite se, dakle, svaki sa svoga zlog puta i popravite svoje putove i svoja djela.' ¹² Ali oni vele: 'Uzalud!

Mi æemo radije provoditi svoje osnove i èiniti svaki po okorjelosti zlog srca svojega." ¹³ Ovako govori Jahve: "Propitajte se po narodima: je li itko takvo što èuo? Toliku grozotu uèini djevica Izraelova. ¹⁴ Nestaje li s gorske vrleti snijeg libanonski? Mogu li presušiti vode daleke što studene teku? ¹⁵ A narod moj mene zaboravi! Kad prinose ništavnosti, posrnuše na putovima svojim, na stazama drevnim, i hode stazama i putem neprohodnim. ¹⁶ I tako su zemlju u pustoš obratili, na vjeènu porugu, da se nad njom zgraža svaki prolaznik glavom mašuæi. ¹⁷ Razvitlat æu ih pred neprijateljem, kao istoènjak; leða, a ne lice, ja æu im pokazati u dan njine propasti." ¹⁸ I rekoše: "Hajdemo da se urotimo protiv Jeremije, jer sveæeniku ne može nestati Zakona, ni mudrome savjeta, ni proroku besjede. Hajde, udarimo ga njegovim jezikom i pazimo budno na svaku rijeè njegovu." ¹⁹ Poslušaj me, o Jahve, i èuj što govore moji protivnici. ²⁰ TÓa zar se dobro uzvraæa zlim? A oni mi jamu kopaju! Sjeti se kako stajah pred licem tvojim da u tebe milost tražim za njih, da odvratim od njih jarost tvoju. ²¹ Zato im djecu izruèi gladi, maèu ih predaj! Neka im žene ostanu jalove i udovice, neka im kuga pobije muževe, a mladiæi neka od maèa u boju poginu. ²² Neka se prolomi vapaj iz kuæa njihovih kad iznenada na njih dovedeš èete pljaèkaša. Jer oni iskopaše jamu da me uhvate, nogama mojim u potaji zamke namjestiše. ²³ Ti, o Jahve, znadeš sav njihov naum ubilaèki protiv mene. Ne oprosti im bezakonja njihova, ne izbriši im grijeha pred sobom. Neka padnu pred licem tvojim, obraèunaj s njima u dan gnjeva svoga!

Chapter 19

¹ Ovako mi reèe Jahve: "Idi i kupi vrè glineni. Povedi sa sobom nekoliko starješina narodnih i sveæenièkih. ² Poði u Dolinu Ben Hinom, na ulazu Vrata lonèarskih. Ondje proglasi rijeèi koje æu ti kazati. ³ Reci im: Èujte rijeè Jahvinu, kraljevi judejski i stanovnici jeruzalemski. Ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: 'Evo dovodim nesreæu na ovo mjesto te æe svima koji to èuju u ušima zazujati. ⁴ Zato što su me ostavili i otuðili ovo mjesto prinoseæi kad tuðim bogovima kojih ne poznavahu oci njihovi ni kraljevi judejski; i zato što su mjesto ovo natopili krvlju nevinih; ⁵ i zato što pogradiše uzvišice Baalove da mu spaljuju sinove kao žrtve, a to im ja nikada ne naredih niti zapovjedih, niti mi je takvo što na um palo. ⁶ Stoga, evo, dolaze dani - rijeè je Jahvina - kad se ovo mjesto neæe više zvati Tofet ni Dolina Ben Hinom nego Dolina klanja. ⁷ Izjalovit æu na

ovom mjestu naum Judeje i Jeruzalema i uèiniti da svi poginu od neprijateljskog maèa, od ruku onih što im rade o glavi. A trupla æu njihova dati za hranu pticama nebeskim i zvijerima poljskim.

8

A grad æu ovaj uèiniti ruglom i užasom: svaki koji proðe mimo nj zgrozit æe se i zviždati zbog

9

svih nesreæa njegovih. I dat æu im da jedu meso sinova i kæeri svojih. Da, svaki æe jesti meso bližnjega svoga zbog preteške nevolje kojom æe ih pritisnuti njihovi neprijatelji što im rade o glavi.'

10

11

Razbij vrè pred oèima svojih pratilaca i reci im: Ovako govori Jahve nad Vojskama: 'Tako æu razbiti ovaj narod i ovaj grad, kao što se razbija sud lonèarski, te se više ne da popraviti. U

12

Tofetu æe se ukapati, jer inaèe neæe biti mjesta za ukapanje. Tako æu postupiti s ovim mjestom

13

- rijeè je Jahvina - i sa stanovnicima njegovim. I uèinit æu grad ovaj sliènim Tofetu. I sve kuæe jeruzalemske i kuæe kraljeva judejskih bit æe oneèišæene kao mjesto Tofet: sve kuæe kojima se

14

na krovovima kad prinosi svoj vojsci nebeskoj i lijevaju ljevanice tuðim bogovima.'" Kad se Jeremija vratio iz Tofeta, kamo ga Jahve bijaše poslao da prorokuje, stade u predvorju Doma Jahvina

15

te uze govoriti svemu narodu: "Ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: 'Evo, dovest æu na ovaj grad i na sve njegove gradiæe sve zlo kojim sam im prijeto, jer ukrućiše vratove svoje ne slušajuæi rijeèi mojih.'" "

Chapter 20

1

A sveæenik Pašhur, sin Imerov, vrhovni nadzornik Doma Jahvina, èu kako Jeremija prorokuje

2

te rijeèi. I Pašhur dade Jeremiju batinati i baci ga u klade što se nalaze kod gornjih vrata

3

Benjaminovih, a u Domu su Jahvinu. A kad sutradan Pašhur pusti Jeremiju iz klada, reèe mu

4

Jeremija: "Jahve te više ne zove Pašhur veæ 'Užas odasvud'. Jer ovako govori Jahve: 'Evo, predajem te užasu, tebe i sve prijatelje tvoje, i poginut æe od maèa neprijatelja svojih, svojim æeš oèima vidjeti. I svu Judeju dat æu u ruke kralju babilonskom. On æe ih odvesti u izgnanstvo u Babilon i

5

maèem pobiti. I sve bogatstvo ovoga grada, sav njegov trudom steèeni imetak i sve dragocjenosti te sve blago kraljeva judejskih predat æu u ruke neprijateljima. Oni æe sve opljaèkati, ugrabiti i u

6

Babilon odnijeti.' A ti æeš se, Pašhure, sa svim svojim ukuæanima seliti u Babilon. Da, u Babilon

7

æeš doæi i ondje umrijeti i biti pokopan, ti i svi tvoji prijatelji kojima si laži prorokovao." Ti me zavede, o Jahve, i dadoh se zavesti, nadjaèao si me i svladao me. A sada sam svima na podsmijeh

8

iz dana u dan, svatko me ismijava. Jer kad god progovorim, moram vikati, naviještati moram:

⁹ "Nasilje! Propast!" Doista, riječ mi Jahvina postade na ruglo i podsmijeh povazan. I rekoah u sebi: neću više na nj misliti niti ću govoriti u njegovo ime. Al' tad mi u srcu bi kao rasplamtjeli ogranj, zapretan u kostima mojim: uzalud se trudih da izdržim, ne mogoh više. ¹⁰ Ćuh klevete mnogih: "Užas odasvud! Prijavite! Mi ćemo ga prijaviti." Svi koji mi bijahu prijatelji čekahu moj pad. "Možda ga zavedemo, pa ćemo njim ovladati i njemu se osvetiti!" ¹¹ Sa mnom je Jahve kao snažan junak! Zato će progonitelji moji posrnuti i neće nadvladati, postidjet će se veoma zbog poraza, zbog nezaboravne vječne sramote. ¹² O Jahve nad Vojskama, koji proničeš pravednika i vidiš mu bubrege i srce, daj da vidim kako im se osvećuješ, jer tebi povjerih parnicu svoju. ¹³ Pjevajte Jahvi, hvalite Jahvu, jer on izbavi dušu sirote iz ruku zlikovaca. ¹⁴ Proklet bio dan kad se rodih, dan kad me rodi majka moja ne bio blagoslovljen! ¹⁵ Proklet bio čovjek koji ocu mom dojavu: "Rodio ti se sin, muškarac!" i time mi oca obradova. ¹⁶ Tom čovjeku bilo kao gradovima što ih Jahve nemilice razvali; već u cik zore čuo zapomaganje i poklike bojne u podne, ¹⁷ jer me ne pogubi u majčinoj utrobi da bi majka bila moj grob, da bi joj utroba dovijeka ostala trudna! ¹⁸ O, zašto izađoh iz majčina krila? Da vidim jad i nevolju i u sramoti da dokončam dane!

Chapter 21

¹ Riječ koju Jahve uputi Jeremiji kad kralj Sidkija posla k njemu Pašhura, sina Malkijina, i svećenika Sefaniju, sina Maasejina, s porukom: ² "Hajde, upitaj Jahvu za nas, jer je Nabukodonozor, kralj babilonski, zavojštio na nas; možda će Jahve opet učiniti s nama čudo, pa će se neprijatelj povući pred nama." ³ Jeremija im reče: "Ovako recite Sidkiji: ⁴ Ovako govori Jahve, Bog Izraelov: 'Povući će oružje koje je u vašim rukama, kojim se borite protiv kralja babilonskoga i Kaldejaca što vas napadaju izvan zidina, i skupiti ga usred ovoga grada. ⁵ I sam ću se boriti protiv vas ispruženom rukom i snažnom mišicom, u srdžbi i gnjevu i velikoj jarosti. ⁶ I strašnom kugom udarit ću stanovnike ovoga grada, ljude i životinje, i pomrijet će. ⁷ Poslije toga ću - riječ je Jahvina - Sidkiju, kralja judejskoga, i njegove sluge i narod, i sve one koji preostadoše u tom gradu nakon pošasti, mača i gladi, predati u ruke Nabukodonozora, kralja babilonskoga, u ruke njihovih neprijatelja i u ruke onih koji im rade o glavi; on će ih sasjecati oštricom mača bez samilosti, bez milosrđa i bez smilovanja.' ⁸ A ovom narodu reci: 'Ovako govori Jahve: Evo stavljam pred vas put

9
 života i put smrti. Tko ostane u ovom gradu, poginut æe od maèa, gladi i kuge. A tko izađe, te
 se preda Kaldejcima koji vas opsjedaju, spasit æe život - život æe mu ostati kao plijen. 10
 Jer, okrenuh lice svoje ovomu gradu na zlo, a ne na dobro - rijeè je Jahvina - i bit æe izruèen u ruke
 kralja babilonskoga, i on æe ga vatrom spaliti." 11 Kraljevskom domu Judeje. Èujte rijeè Jahvinu,
 12
 dome Davidov! Ovako govori Jahve: "Svako jutro sudite pravedno, izbavite potlaèene iz ruku
 tlaèitelja, ili æe moj gnjev planut' poput vatre, raspalit' se neugasivo zbog vaših opaèina. 13
 Evo me protiv tebe koji stanuješ na Peæini dolinskoj - rijeè je Jahvina - protiv vas koji kažete: 'Tko
 može na nas navaliti, tko u naše nastambe prodrijeti?' 14 Al' ja æu vam platiti prema plodu djela
 vaših - rijeè je Jahvina. - Oganj æu podmetnuti šumi njegovoj i proždrijet æe sve oko nje!"

Chapter 22

1
 Ovako govori Jahve: "Siði u palaèu kralja judejskoga i objavi ondje ovu rijeè. 2 Reci: Slušaj
 rijeè Jahvinu, kralju judejski, koji sjediš na prijestolju Davidovu, ti i tvoje sluge i tvoj narod koji
 ulaze na ova vrata. 3 Ovako govori Jahve: Èinite pravo i pravicu, izbavite potlaèene iz ruku tlaèitelja!
 Ne èinite krivo strancu, siroti, udovici, ne tlaèite ih i ne proljevajte krvi nedužne na ovome mjestu.
 4
 Jer budete li se istinski vladali po rijeèi ovoj, na vrata ovog dvora ulazit æe kraljevi što sjede na
 prijestolju Davidovu, voze se na kolima i jašu na konjima - oni, njihove sluge i njihov narod. 5 Ako
 pak ne poslušate ovih rijeèi, zaklinjem se sobom - rijeè je Jahvina - da æu taj dvor pretvoriti u
 ruševinu!" 6 Jer ovako govori Jahve o dvoru kralja judejskoga: "Ti si za me Gilead, vrh libanonski.
 Ali, uistinu, pretvorit æu te u pustinju, u grad nenastanjen. 7 Spremit æu protiv tebe zatiraèe, svakoga
 s oružjem njegovim, nek' posijeku izabrane ti cedrove i u vatru ih pobacaju." 8 Mnoštvo æe naroda
 prolaziti mimo taj grad i pitat æe jedan drugoga: "Zašto je Jahve tako postupio s ovim velikim
 gradom?" 9 Odgovorit æe im: "Jer su ostavili Savez Jahve, Boga svoga, klanjali se drugim bogovima
 i služili im." 10 Ne oplakujte mrtvoga, ne jadikujte za njim. Radije plaèite za onim koji odlazi, jer
 se nikad više neæe vratiti ni rodne grude vidjeti. 11 Jer ovako govori Jahve o Šalumu, sinu Jošijinu,
 kralju judejskomu, koji kraljevaše mjesto oca svoga i morade otiaèi iz ovoga mjesta: "Nikad se više
 neæe vratiti, 12 nego æe umrijeti u mjestu kamo ga izagnaše, a ovu zemlju nikad više neæe vidjeti."

13 Jao onom koji kuæu gradi nepravедno i gornje odaje diže bez prava; koji bližnjega tjera na tlaku i plaæu mu ne isplaæuje; ¹⁴ koji kaže: "Sagradit æu sebi kuæu prostranu i prozraène gornje odaje!" koji probija prozore, oblaže ih cedrovinom crveno obojenom. ¹⁵ Jesi li zato kralj što se cedrom razmeæeš? Nije li ti i otac jeo i pio, ali je èinio pravo i pravicu i zato mu bješe dobro. ¹⁶ Branio je pravo siromaha i jadnika, i zato mu bješe dobro. Zar ne znaèi to mene poznavati? - rijeè je Jahvina.

17 Ali tvoje oèi i srce idu samo za dobitkom, da krv nevinu prolijevaš, da nasilje èiniš i krivdu.

18 Zato ovako govori Jahve o Jojakimu, sinu Jošijinu, kralju judejskom: "Za njim neæe naricati: 'Jao, brate moj! Jao, sestro moja!' Za njim neæe naricati: 'Jao, gospodaru! Jao, velièanstvo!'"

19 Pokopat æe ga k'o magarca, izvuæi ga i baciti izvan vrata Jeruzalema." ²⁰ "Popni se na Libanon i vièi, po Bašanu nek' se ori glas, s Abarima buèi, jer svi su tvoji prijatelji slomljeni! ²¹ Lijepo sam te svjetovao u danima mirnim, al' ti mi reèe: 'Neæu slušati!' Tako se vladaš od mladosti: ne slušaš glasa mojega. ²² Sve æe tvoje pastire vjetar popasti, a ljubavnici æe tvoji u izgnanstvo. Tada æeš se stidjet' i sramiti zbog sve pakosti svoje. ²³ Ti što prebivaš na Libanonu, ti što se gnijezdiš po cedrovima, kako li æeš stenjati kad bolovi te spopadnu, trudovi porodilje. ²⁴ Života mi moga - rijeè je Jahvina - kad bi Konija, sin Jojakimov, kralj judejski, bio peèatnjak na mojoj desnici, ja bih ga strgao s prsta. ²⁵ Dat æu te u ruke onima koji ti rade o glavi, u ruke onima pred kojima dršæeš, u ruke Nabukodonozora, kralja babilonskog, i u ruke Kaldejaca. ²⁶ I bacit æu tebe i majku koja te rodila u drugu zemlju gdje se niste rodili; tamo æete umrijeti. ²⁷ Ali u zemlju u koju èeznu da se vrate neæe se vratiti!" ²⁸ TÓa zar je taj èovjek Konija sud prezren, razbijen? Il' posuda što nikom se ne sviða? Zašto bjehu protjerani on i potomstvo, prognani u zemlju koja im je posve neznana?

29 Zemljo, zemljo, zemljo, poslušaj rijeè Jahvinu. ³⁰ Ovako govori Jahve: "Upišite za ovoga èovjeka: 'Bez djece. Život mu se nije posreæio. Nitko od potomstva njegova neæe sjesti na prijesto Davidov ni vladati Judejom.'"

Chapter 23

1 "Jao pastirima koji upropašæuju i raspršuju ovce paše moje" - rijeè je Jahvina. ² Stoga ovako govori Jahve, Bog Izraelov, protiv pastira koji pasu narod moj: "Vi ste raspršili ovce moje, rastjerali

ih, niste se brinuli za njih. Zato æu se ja sada pobrinuti za vas zbog zlodjela vaših - rijeè je Jahvina.

3

I sam æu skupiti ostatak svojih ovaca iz svih zemalja kamo sam ih raspršio i vratiti ih na ispaše njihove: bit æe plodne i množit æe se. I podiaèi æu im pastire da ih pasu te se nièega više neæe

4

bojati ni plašiti, niti æe se gubiti" - rijeè je Jahvina. ⁵ "Evo dolaze dani - rijeè je Jahvina - podiaèi æu Davidu izdanak pravedni. On æe vladati kao kralj i biti mudar i èinit æe pravo i pravicu u zemlji.

5

6

U njegove æe dane Judeja biti spašena i Izrael æe živjeti spokojno. I evo imena kojim æe ga nazivati: 'Jahve, Pravda naša.' ⁷ Zato, evo, dolaze dani - rijeè je Jahvina - kad se više neæe govoriti:

7

'Živoga mi Jahve koji sinove Izraelove izvede iz zemlje egipatske', ⁸ nego: 'Živoga mi Jahve koji potomstvo doma Izraelova izvede i dovede iz zemlje sjeverne i iz svih zemalja kamo ih bijaše

8

prognao, tako da obitavaju u zemlji svojoj.'" ⁹ Prorocima. Srce je u meni skrhanu, dršæu mi kosti, slièan sam pijancu, èovjeku kojim vino ovlada, pred licem Jahvinim i njegovim svetim rijeèima:

9

10 "Jer zemlja je puna preljubnika; zbog tih se ljudi zemlja u crno zavila, a ispaše u pustinji sagorješe.

Njihova je trka zloba, a moæ im je nepravda. ¹¹ Da, i prorok i sveæenik zlikovci su, èak i u Domu

11

svome naðoh im pakost" - rijeè je Jahvina. ¹² Stog' æe im se puti prometnuti u tlo klizavo: u mraku æe posrtati i padati. Jer ja æu na njih svaliti nesreæu u godine kazne njihove" - rijeè je Jahvina.

12

13 "I u proroka Samarije vidjeh mnoge ludosti: prorokuju u Baalovo ime i zavode narod moj izraelski.

14

Ali u proroka jeruzalemskih vidjeh strahote: preljub, prijeverne putove, jaèaju ruke zloèincima, te se nitko od zloèina svojih ne obraæa. Svi su mi oni kao Sodoma, a žitelji kao Gomora!" ¹⁵ I zato

15

Jahve nad Vojskama ovako govori o prorocima: "Evo, nahranit æu ih pelinom i napojiti vodom zatrovanom, jer od proroka jeruzalemskih potjeèe pokvara u svoj zemlji." ¹⁶ Ovako govori Jahve

16

nad Vojskama: "Ne slušajte rijeèi proroka: oni vas obmanjuju, objavljuju viđenja srca svoga, a ne

17

što dolazi iz usta Jahvinih; govore onima što preziru rijeè Jahvinu: 'Bit æe s vama mir!' a onima

što slijede glas svog srca okorjelog: 'Nikakvo vas zlo neæe snaèi!'" ¹⁸ TÓa tko bijaše na vijeæanju

18

Jahvinu, tko je vidio, tko slušao rijeè njegovu? Tko ju je shvatio te je može objaviti? ¹⁹ Gle, nevrijeme Jahvino: jarost provaljuje, razmahuje se vihor silan i svaljuje na glave bezbožnièke.

19

20

Jahvin se gnjev neæe stišati, dok on ne izvrši i ne ispuni naume srca svojega. U dane posljednje

jasno æete to razumjeti. ²¹ "Ne poslah ti proroka, a ipak trèe! Ne govorih im, a ipak prorokuju!

21

22

Jest, da bijahu na mom vijeæanju, moje bi rijeèi narodu mom obznanili, i kušali ih svrnuti sa zla

puta njihova i od zlodjela njihovih! ²³ TÓa, zar sam ja Bog samo iz blizine - rijeè je Jahvina - zar iz daljine nisam više Bog? ²⁴ Može li se tko skriti u skrovištima da ga ja ne vidim? - rijeè je Jahvina. Ne ispunjam li ja nebo i zemlju? - rijeè je Jahvina. ²⁵ Èuo sam što govore proroci koji prorokuju laži u ime moje i tvrde: 'Usnio sam! Usnio sam!' ²⁶ Dokle æe meðu prorocima biti onih koji prorokuju laž i objavljuju prijevaru srca svojega? ²⁷ Misle da æe svojim snima što ih jedan drugom pripovijedaju postiaæi da narod moj zaboravi ime moje, kao što veæ oci njihovi zaboraviše ime moje uz Baala! ²⁸ Prorok koji je usnio san neka samo pripovijeda svoj san, a u koga je rijeè moja, neka po istini objavljuje rijeè moju!" "Što je zajednièko slami i žitu? - rijeè je Jahvina. ²⁹ Nije li rijeè moja poput vatre - rijeè je Jahvina - i nije li slièna malju što razbija peæinu? ³⁰ Evo me stoga protiv proroka - rijeè je Jahvina - koji jedan drugome krađu moje rijeèi. ³¹ Evo me protiv proroka - rijeè je Jahvina - koji mlata jezikom i proroštva kuju. ³² Evo me protiv proroka - rijeè je Jahvina - koji prorokuju izmišljene snove i pripovijedajuæi ih zavode narod moj izmišljotinama svojim i lažima. A ja ih nisam poslao, niti sam im što zapovjedio, niti su narodu ovome od kakve koristi - rijeè je Jahvina. ³³ A ako te ovaj narod, ili prorok, ili sveæenik, zapita: 'Što je breme Jahvino?' odgovori im: 'Vi ste breme Jahvino i ja vas odbacujem' - rijeè je Jahvina. ³⁴ A reèe li koji prorok ili sveæenik, ili tko iz naroda: 'Breme Jahvino', kaznit æu toga èovjeka i dom njegov. ³⁵ Ovako morate govoriti svaki svome bližnjemu i svaki svome bratu: 'Što je Jahve odgovorio?' ili 'Što je Jahve rekao?' ³⁶ Ali 'Breme Jahvino' da više niste spomenuli, jer je breme svakome rijeè njegov." Jer vi iskrivljujete rijeèi Boga živoga, Jahve nad Vojskama, našega Boga! ³⁷ Ovako reci proroku: "Što ti je Jahve odgovorio?" ili "Što je Jahve rekao?" ³⁸ Ali ako kažete "Breme Jahvino", ovako govori Jahve: ³⁹ "Zato što se služite rijeèju 'Breme Jahvino', premda sam vam poruèio da je ne izgovarate, ⁴⁰ ja æu visoko podiaæi i odbaciti od lica svojega vas i vaš grad što ga dadoh vama i ocima vašim! I svalit æu na vas vjeènu sramotu i vjeènu porugu koja se neæe zaboraviti."

Chapter 24

¹ Jahve mi pokaza, i gle: dvije kotarice smokava stajahu pred Domom Jahvinim, pošto Nabukodonozor, kralj babilonski, odvede iz Jeruzalema i izagna u Babilon Jekoniju, sina Jojakimova,

kralja judejskoga, zajedno s knezovima judejskim, kovaèima i bravarima.² U jednoj kotarici bijahu izvrsne smokve, kakve veæ jesu rane smokve; a u drugoj bijahu pokvarene smokve, tako rðave da se ne mogahu jesti.³ I Jahve me upita: "Jeremija, što vidiš?" A ja odgovorih: "Smokve! Dobre su vrlo dobre, a loše su vrlo loše - tako loše da nisu za jelo."³ Od trinaeste godine Jošije, sina Amonova, kralja judejskoga, sve do dana današnjeg, ove dvadeset i tri godine, dolazila mi je rijeè Jahvina i ja sam vam jednako govorio, ali me niste slušali.⁴ I dođe mi rijeè Jahvina:⁴ I Jahve je svejednako slao k vama sve sluge svoje, proroke, ali vi niste slušali i niste prignuli uši svoje da èujete.⁵ Ovako govori Jahve, Bog Izraelov: "Kao na ove dobre smokve, tako æu milostivo pogledati na sužnje judejske koje sam s ovoga mjesta prognao u zemlju kaldejsku.⁵ I govorahu vam: "Vratite se svaki sa zla puta svojega i od zlih djela svojih i ostanite u zemlji koju Jahve daje vama i ocima vašim za sva vremena;⁶ I milostivo æu svrnuti oèi na njih i vratiti ih u ovu zemlju. Ponovo æu ih podiæi i neæu ih više uništiti; opet æu ih posaditi i neæu ih više išèupati.⁶ i ne idite za tuđim bogovima da im služite i da im se klanjate; i ne gnjevite me djelima ruku svojih, pa vam neæu ništa nažao uèiniti.⁷ I dat æu im srce da me poznaju da sam ja Jahve, da budu narod moj, a ja Bog njihov, jer æe se oni svim srcem svojim opet k meni obratiti.⁷ Ali me niste poslušali - rijeè je Jahvina - nego me razgnjeviste djelima ruku svojih, na svoju nesreæu!"⁸ Ali kao s lošim smokvama koje su tako loše da nisu za jelo - da, rijeè je Jahvina - tako æu postupiti i sa Sidkijom, kraljem judejskim, s njegovim knezovima i sa svim Jeruzalemcima što preostadoše u ovoj zemlji i s onima što se u Egiptu nastaniše.⁸ Zato ovako govori Jahve nad Vojskama:⁹ "Jer niste poslušali mojih rijeèi, Uèinit æu da budu na užas svim kraljevstvima zemaljskim, na sramotu i porugu, na ruglo i kletvu posvuda kamo ih protjeram.⁹ evo, ja æu poslati i podignuti sve narode sa sjevera - rijeè je Jahvina - i slugu svoga Nabukodonozora, kralja babilonskoga, i dovest æu ih na ovu zemlju i na njene stanovnike i na sve okolne narode; izruèit æu ih kletom uništenju i uèinit æu ih užasom i ruglom, vjeènim razvalinama.¹⁰ I poslat æu na njih maè, glad i kugu dok se ne istrijebe sa zemlje koju dadoh njima i ocima njihovim." Ç25Rijeè upuæena Jeremiji o svem narodu judejskom, èetvrte godine Jojakima, sina kralja judejskog - to je prve godine Nabukodonozora, kralja babilonskog. ô2ôProrok¹⁰ I ugušit æu meðu njima svaki glas radosti i veselja, klicanje zaruènika i zaruènice i klopot žrvnja i svjetlost svjetiljke.¹¹ Sva æe se zemlja pretvoriti u pustoš i pustinju i svi æe narodi služiti kralju babilonskom sedamdeset godina.¹² Ali kad se navrší sedamdeset godina, kaznit æu kralja babilonskog i narod onaj - rijeè je Jahvina - za bezakonje njihovo i zemlju kaldejsku i pretvorit æu ih u vjeène razvaline.

13 Dovest æu na tu zemlju sve što sam protiv nje rekao - sve je to napisano u ovoj knjizi, što
 prorokova Jeremija za sve narode." 14 "I oni æe služiti mnogim narodima i velikim kraljevima i
 platit æu im po njihovim èinima i po djelima ruku njihovih." 15 Ovako mi reèe Jahve, Bog Izraelov:
 "Uzmi ovaj pehar vina iz moje ruke i napoji njime sve narode kojima æu te poslati. 16 Neka piju
 dok ne zateturaju i dok se ne izbezume zbog maèa što æu ga meðu njih poslati." 17 I uzeh pehar
 iz ruke Jahvine i napojih njime sve narode kojima me Jahve bijaše poslao: 18 Jeruzalem i gradove
 judejske s njihovim kraljevima i knezovima, neka budu razvalina, pustoš, ruglo i prokletstvo, kao
 što su i danas; 19 faraona, kralja egipatskoga, s njegovim slugama i knezovima i narodom njegovim
 20 i svu onu mješavinu naroda: sve kraljeve zemlje Usa, sve kraljeve zemlje filistejske, Aškelon,
 Gazu, Ekron i ono što ostade od Ašdoda; 21 Edom, Moab i sinove Amonove; 22 sve kraljeve Tira,
 sve kraljeve Sidona, kraljeve otoka onkraj mora; 23 Dedan, Temu, Buz i sve one ostriženih zalizaka,
 24 sve kraljeve Arabije, sve kraljeve mješavine naroda koji obitavaju u pustinji; 25 sve kraljeve
 Zimrija, sve kraljeve Elama i sve kraljeve Medije; 26 sve kraljeve Sjevera, blize i daleke, jednog
 za drugim, i sva kraljevstva na licu zemlje. A kralj Šešak pit æe poslije njih. 27 I reci im: "Ovako
 govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: 'Pijte! Opijte se! Bljujte! Padnite da se više ne dignete
 od maèa koji æu pustiti meðu vas.' 28 Ako ne bi htjeli uzeti pehar iz tvoje ruke da piju, reci im:
 'Ovako govori Jahve nad Vojskama: Morate piti! 29 Jer, evo, ja sam poèeo kažnjavati grad koji se
 zove mojim imenom. A vi zar da proðete bez kazne? Ne, neæete ostati nekažnjeni, jer æu sam
 dozvati maè da udari na sve stanovnike zemlje' - rijeè je Jahve nad Vojskama. 30 Ti im, dakle,
 prorokuj sve rijeèi ove i reci im: 'Jahve reèe sa visine, iz svetoga stana grmi glasom, rièe iza glasa
 protiv pašnjaka svoga, podvikuje kao oni što grožde gaze. Do svih stanovnika zemlje 31 dopire
 bojni klik - do nakraj svijeta - jer Jahve se parbi s narodima, izlazi na sud sa svakim tijelom,
 bezbožnike æe maèu izruèiti - rijeè je Jahvina. 32 Ovako govori Jahve nad Vojskama: Evo, nesreæa
 veæ zahvaæa narod za narodom; nevrjeme strašno veæ se prolama s krajeva zemlje.'" 33 U onaj
 dan bit æe pobijenih Jahvinih s jednoga kraja svijeta do drugoga. Za njima nitko neæe naricati, niti
 æe ih tko pokupiti i sahraniti; ostat æe kao gnoj po zemlji. 34 Kukajte, pastiri, i vièite, valjajte se
 po prašini, vodièi stada, jer vam se ispuniše dani za klanje, popadat æete ko ovnovi izabrani. 35 Više

nema utoèišta pastirima, niti spasa vodièima stada. ³⁶ Èuj, kako vapiju pastiri, kako kukaju vodièi stada, jer Jahve pustoši pašnjak njihov, ³⁷ mirna su pasišta poharana od jarosna gnjeva Jahvina. ³⁸ Lav ostavlja guštaru jer æe zemlja njihova opustjeti od maèa pustošnièkog, od jarosnog gnjeva Jahvina.

Chapter 26

¹ U poèetku kraljevanja Jojakima, sina Jošijina, kralja Judina, dođe mi rijeè Jahvina. ² Ovako govori Jahve: "Stani u predvorju Doma Jahvina i svim gradovima judejskim koji dolaze da se poklone u Domu Jahvinu naviještaj sve rijeèi koje sam ti zapovjedio da im kažeš. I ne izostavi ni jedne jedine. ³ Možda æe poslušati i vratiti se svaki sa zla puta svoga, pa æu se pokajati za zlo koje naumih uèiniti zbog zlodjela njihovih. ⁴ Reci im: 'Ovako govori Jahve: Ako me ne poslušate da hodite po Zakonu što ga stavih pred vas, ⁵ slušajuæi rijeèi slugu mojih proroka koje vam neumorno šaljem, premda ih do sada niste slušali, ⁶ postupit æu s ovim Domom kao sa Šilom i uèinit æu da ovaj grad bude prokletstvo za sve narode na zemlji.'" ⁷ I sveæenici i proroci i sav narod slušahu Jeremiju kako naviješta te rijeèi u Domu Jahvinu. ⁸ A kad Jeremija izreèe sve ono što mu je Gospod zapovjedio da naviješta svemu narodu, zgrabiše ga sveæenici i proroci govoreæi: "Platit æeš glavom! ⁹ Zašto si u ime Jahvino prorokovao: 'Postupit æu s ovim Domom kao sa Šilom i ovaj æe grad biti opustošen te nitko više u njemu neæe stanovati?'" I sav se narod skupi na Jeremiju u Domu Jahvinu. ¹⁰ Èuvši to, starješine judejske dođoše iz kraljevskog dvora u Dom Jahvin i sjedoše pred Nova vrata Doma Jahvina. ¹¹ Tada sveæenici i proroci rekoše starješinama i svemu narodu: "Ovaj je èovjek zaslužio smrt jer je prorokovao protiv ovoga grada, kao što ste èuli na svoje uši." ¹² Tada Jeremija reèe starješinama i svemu narodu: "Jahve me posla da prorokujem protiv ovoga Doma i ovoga grada sve ono što ste èuli. ¹³ Popravite, dakle, putove svoje i djela svoja i slušajte glas Jahve, Boga svoga: i pokajat æe se za zlo kojim vam se zaprijetio. ¹⁴ Ja sam, evo, u vašim rukama. Uèinite sa mnom što vam se èini dobro i pravo. ¹⁵ Ali dobro znajte: ako me pogubite, krv nedužnu navalit æete na sebe, na ovaj grad i na njegove stanovnike. Jer, zaista, Jahve me posla k vama da u vaše uši govorim sve ove rijeèi." ¹⁶ Tada rekoše starješine i sav narod sveæenicima i prorocima: "Ovaj

èovjek nipošto ne zaslužuje smrt, jer nam je govorio u ime Jahve, Boga našega." ¹⁷ Nato ustadoše
 i neki od najuglednijih u zemlji te rekoše svemu mnoštvu naroda što se ondje okupilo: ¹⁸ "Mihej
 Morešæanin prorokovaše u dane Ezekije, kralja judejskog, i govoraše svemu narodu judejskom:
 'Ovako govori Jahve nad Vojskama: Sion æe biti polje preorano, Jeruzalem ruševina, a Goru Doma
 ovog šuma æe prekriti.' ¹⁹ Je li ga zato pogubio Ezekija, kralj judejski, i sva Judeja? Nisu li se
 pobojali Jahve i nastojali da Jahvu umilostive, te se Jahve pokaja za zlo kojim im se bijaše zaprijetio?
 A mi, zar da na duše svoje navalimo tako velik zloèin?" ²⁰ Bijaše ondje još neki koji prorokovaše
 u ime Jahvino, Urija, sin Šemajin, rodom iz Kirjat Jearima. I on prorokovaše protiv ovoga grada i
 zemlje ove kao i Jeremija. ²¹ A kad je kralj Jojakim sa svim ratnicima i zapovjednicima èuo te
 rijeèi, tražio je da ga smakne. Èuvši to, Urija se prestraši i pobježe u Egipat. ²² Ali kralj Jojakim
 posla u Egipat Elnatana, sina Akborova, s nekoliko ljudi; ²³ dovedoše oni Uriju iz Egipta i odvedoše
 ga kralju Jojakimu, koji ga maèem pogubi, a truplo njegovo baci na groblje prostoga puka. ²⁴ Ali
 Ahikam, sin Šafanov, zaštititi Jeremiju te ga ne predaše u ruke narodu da ga pogube.

Chapter 27

¹ U poèetku kraljevanja Sidkije, sina Jošije, kralja judejskoga, uputi Jahve Jeremiji ovu rijeè.
² Ovako mi reèe Jahve: "Naèini sebi užad i jaram i stavi ga sebi na vrat. ³ Zatim poruèi kralju
 edomskom, kralju moapskom, kralju amonskom, kralju tirkom i kralju sidonskom, po njihovim
 izaslanicima koji su došli u Jeruzalem kralju judejskom Sidkiji. ⁴ Naredi im da poruèe svojim
 gospodarima: 'Ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov! Ovako poruèite svojim
 gospodarima: ⁵ Ja sam snagom svojom svesilnom i rukom ispruženom stvorio zemlju, ljude i
 životinje na zemlji. I ja to dajem kome hoæu. ⁶ Sada, dakle, sve te zemlje dajem u ruke
 Nabukodonozoru, kralju babilonskom, sluzi svojemu; dajem mu i poljsko zvijerje da mu služi. ⁷ I
 svi æe narodi služiti njemu i njegovu sinu, i sinu njegova sina, dok i njegovoj zemlji ne kucne èas
 te i njega ne upokore moæni narodi i veliki kraljevi. ⁸ Ako koji narod, ili kraljevstvo, ne htjedne
 služiti Nabukodonozora, kralja babilonskoga, ne hoteæ' se upregnuti u jaram kralja babilonskog,
 taj æu narod kazniti maèem, glađu i kugom - rijeè je Jahvina - dok ga sasvim ne zatrem rukom
⁹ njegovom. Ne slušajte, dakle, svojih proroka, gatalaca, sanjara, zvjezdara svojih i èarobnjaka koji

vam govore: 'Ne, vi neæete sluŹiti kralju babilonskom!' ¹⁰ Jer vam oni laŹ prorokuju samo da vas
 udalje iz vaŹe zemlje, da vas otjeram pa da propadnete. ¹¹ Ali narod koji se upregne u jaram kralja
 babilonskoga da mu sluŹi ostavit æu na miru u zemlji njegovoj - rijeè je Jahvina - da je obraðuje i
 u njoj Źivi." ¹² Sve sam to rekao Sidkiji, kralju judejskom, govoreæi: "Upregnite se u jaram kralja
 babilonskoga i pokorite se njemu i narodu njegovu da ostanete Źivi. ¹³ ZaŹto da poginete, ti i narod
 tvoj, od maèa, gladi i kuge, kao Źto se Jahve zaprijetio narodu koji se ne podvrgne kralju
 babilonskom? ¹⁴ Ne sluŹajte, dakle, rijeèi onih proroka koji vam govore: 'Vi neæete sluŹiti kralju
 babilonskom.' Oni vam laŹ prorokuju. ¹⁵ 'Jer nisam ih ja poslao da vam prorokuju - rijeè je Jahvina
 - nego vam oni laŹ prorokuju u moje ime, da vas otjeram iz vaŹe zemlje, pa da propadnete - vi i
 proroci koji vam prorokuju.'" ¹⁶ I sveæenicima i svemu ovom narodu rekao sam: "Ovako govori
 Jahve: 'Ne sluŹajte rijeèi svojih proroka koji vam ovako prorokuju: Evo, posuðe Doma Jahvina bit
 æe uskoro vraæeno iz Babilona.' Oni vam laŹi prorokuju. ¹⁷ Ne sluŹajte ih! Pokorite se kralju
 babilonskom da ostanete Źivi! ZaŹto da ovaj grad postane ruŹevina? ¹⁸ Ako su oni zaista proroci,
 te ako je u njima rijeè Jahvina, neka mole Jahvu nad Vojskama da i posuðe Źto joŹ ostade u Domu
 Jahvinu i u dvoru kraljeva judejskih i u Jeruzalemu ne dospije u Babilon! ¹⁹ Jer ovako govori Jahve
 o stupovima, moru, podnoŹjima i o preostalom posuðu Źto joŹ ostade u ovome gradu - ²⁰ Źto joŹ
 Nabukodonozor, kralj babilonski, ne uze sa sobom onda kad odvede u izgnanstvo iz Jeruzalema u
 Babilon Jekoniju, sina Jojakimova, kralja judejskoga, i sve odliènike judejske i jeruzalemske.
²¹ Da, ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov, o posuðu koje preostade u Domu Jahvinu,
 u dvoru kralja judejskog, i u Jeruzalemu: ²² 'U Babilon æe ih odnijeti i ondje æe ostati sve do dana
 kad ja odem po njih - rijeè je Jahvina. I ja æu sve to donijeti i postaviti na ovo mjesto!'"

Chapter 28

¹ Iste godine, u poèetku kraljevanja Sidkije, kralja judejskoga, èetvrte godine, petog mjeseca,
 Hananija, sin Azurov, prorok rodnom iz Gibeona, reèe mi u Domu Jahvinu pred svim sveæenicima
 i svim narodom: ² "Ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: 'SkrŹit æu jaram kralja
 babilonskoga. ³ Do dvije godine vratit æu na ovo mjesto sve posuðe Doma Jahvina koje je
 Nabukodonozor, kralj babilonski, odavde uzeo i odnio u Babilon. ⁴ A tako i Jekoniju, sina

Jojakimova, kralja judejskoga, i sve izgnanike judejske, koji dospješe u Babilon, također æu vratiti na ovo mjesto - rijeè je Jahvina - jer æu skršiti jaram kralja babilonskoga." ⁵ Tada prorok Jeremija odgovori proroku Hananiji pred sveæenicima i pred svim narodom koji bijahu u Domu Jahvinu.

⁶ Reèe prorok Jeremija: "Amen! Uèinio Jahve tako! Ispunio Jahve rijeèi koje si prorokovao i vratio ovamo sve posuðe iz Doma Jahvina i sve izgnanike iz Babilona." ⁷ Ali èujder i ovu rijeè koju æu

kazati na tvoje uši i na uši svega naroda. ⁸ Proroci koji su bili prije mene i tebe, odiskona

prorokovahu mnogim moænim zemljama i velikim kraljevstvima rat, glad, kugu. ⁹ Ali o proroku koji prorièe mir možeš istom kad se ispuni njegova proroèka rijeè znati da ga je zaista Jahve poslao."

¹⁰ Tada prorok Hananija skide jaram s vrata proroka Jeremije i skrši ga. ¹¹ I reèe Hananija pred svim narodom: "Ovako govori Jahve: 'Evo, ovako æu - za dvije godine - skršiti jaram Nabukodonozora, kralja babilonskoga, s vrata svih naroda!'" Tada prorok Jeremija ode svojim

putem. ¹² A kad prorok Hananija skrši jaram s vrata proroka Jeremije, dođe rijeè Jahvina Jeremiji:

¹³ "Idi i ovako reci Hananiji: 'Ovako govori Jahve: Ti si skršio drveni jaram, ali æu ja mjesto njega

naèiniti željezni.' ¹⁴ Jer ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: 'Željezni æu jaram staviti oko vrata svih ovih naroda da ih podvrgnem Nabukodonozoru, kralju babilonskom, i služiti æe mu,

jer ja sam njemu podložio èak i poljsku zvjerad!'" ¹⁵ I prorok Jeremija reèe proroku Hananiji: "Èuj

me dobro, Hananija! Tebe nije poslao Jahve, a ti si u narodu pobudio varave nade. ¹⁶ Zato ovako govori Jahve: 'Gle, brišem te s lica zemlje! Umrijet æeš još ove godine, jer si propovijedao pobunu

protiv Jahve!'" ¹⁷ I umrije prorok Hananija te godine u sedmom mjesecu.

Chapter 29

¹ Evo, ovo su rijeèi poslanice koju prorok Jeremija iz Jeruzalema posla Ostatku izgnanstva - starješinama, sveæenicima i prorocima i svemu preostalom narodu što ga Nabukodonozor iz

Jeruzalema bijaše odveo u Babilon, ² pošto kralj Jekonija i kraljica-majka, dvorjanici, odliènici

judejski i jeruzalemski, kovaèi i bravari ostaviše Jeruzalem. ³ Poslanica je poslana po Elasi, sinu Šafanovu, i Gemarji, sinu Hilkijinu, koje Sidkija, kralj judejski, posla u Babilon Nabukodonozoru,

kralju babilonskom. Evo sadržaja: ⁴ "Ovako govori Jahve nad Vojskama, kralj Izraelov: 'Svima

izgnanicima koje odvedoh iz Jeruzalema u Babilon! ⁵ Gradite kuæe i nastanite se, sadite vrtove i

uživajte urod njihov! ⁶ Ženite se i rađajte sinove i kœeri! Ženite svoje sinove i udajte svoje kœeri
 da i oni rađaju sinove i kœeri! Množite se da se ne smanjite! ⁷ Ištite mir zemlji u koju vas izagnah,
 molite se za nju Jahvi, jer na njezinu miru poèiva i vaš mir! ⁸ Ovako govori Jahve nad Vojskama,
 Bog Izraelov: 'Ne dajte da vas obmanjuju vaši proroci koji su među vama, vaši gataoci! Ne povodite
 se za snovima koje oni sanjaju! ⁹ Jer oni vam laž prorokuju u moje ime, a ja ih nisam poslao' - rijeè
 je Jahvina." ¹⁰ Jer ovako govori Jahve: 'Istom kad se Babilonu ispuni onih sedamdeset godina, ja
 æu vas pohoditi te vam ispuniti dobro obeæanje da æu vas vratiti na ovo mjesto. ¹¹ Jer ja znam
 svoje naume koje s vama namjeravam - rijeè je Jahvina - naume mira, a ne nesreæe: da vam dadnem
 buduænost i nadu. ¹² Tada æete me zazivati, dolaziti k meni, moliti mi se i ja æu vas uslišati.
¹³ Tražit æete me i naæi me jer æete me tražiti svim srcem svojim. ¹⁴ I pustit æu da me nađete -
 rijeè je Jahvina. Izmijenit æu udes vaš i sabrati vas iz svih naroda i sa svih mjesta kamo vas odagnah
 - rijeè je Jahvina. I vratit æu vas na mjesto odakle vas u izgnanstvo odvedoh. ¹⁵ Istina, vi velite:
 'Jahve nam podiže proroke u Babilonu.' ¹⁶ Ovako govori Jahve kralju koji sjedi na prijestolju
 Davidovu, i svemu narodu koji živi u ovome gradu - braæi vašoj što ne moradoše s vama u
 izgnanstvo. ¹⁷ Ovako govori Jahve nad Vojskama: "Evo šaljem na njih maè, glad i kugu; uèinit
 æu da budu kao pokvarene smokve, tako loše da nisu za jelo. ¹⁸ I gonit æu ih maèem, glađu i
 kugom i uèinit æu ih užasom svim kraljevstvima zemaljskim, prokletstvom, strahotom, ruglom i
 sramotom svim narodima kamo ih otjeram. ¹⁹ Jer ne poslušashe rijeèi mojih - rijeè je Jahvina -
 premda sam im svejednako slao sluge svoje proroke, ali ih oni ne poslušashe - rijeè je Jahvina. ²⁰ Ali
 vi, izgnanici, koje poslah iz Jeruzalema u Babilon, poslušajte svi rijeè Jahvinu!" ²¹ Ovako govori
 Jahve nad Vojskama, kralj Izraelov, o Ahabu, sinu Kolajinu, i o Sidkiji, sinu Maasejinu, koji vam
 laž prorokuje u moje ime: "Evo, predajem ih u ruke Nabukodonozora, kralja babilonskoga, da ih
 pogubi vama na oèi. ²² I njima æe se kao kletvom proklinjati svi izgnanici koji su u Babilonu:
 'Neka Jahve uèini s tobom kao sa Sidkijom i Ahabom koje kralj babilonski ispeèe na vatri ²³ jer u
 Izraelu poèiniše sramotu èineæi preljub sa ženama svojih bližnjih i govoreæi u moje ime lažne
 rijeèi koje im ja nisam zapovjedio. Ja to znam, i svjedok sam tome' - rijeè je Jahvina!"
²⁴ ²⁵ - A Šemaji æeš Nehelamcu poruèiti: "Ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov:
 Ti si u svoje ime poslao pisma svemu narodu koji je u Jeruzalemu, i sveæeniku Sefaniji, sinu
 Maasejinu, i svim ostalim sveæenicima: ²⁶ 'Jahve te postavi sveæenikom namjesto sveæenika
 Jojade da paziš u Domu Jahvinu na svakog luðaka koji se gradi prorokom i da ga baciš u klade, sa

²⁷ željezom oko vrata. ²⁸ Zašto, dakle, nisi spriječio Jeremiju iz Anatota, koji se među vama gradi prorokom? ²⁹ Tada on nam je poslao poruku u Babilon: Dugo će još trajati: Gradite kuće i nastanite se! Sadite vrtove i uživajte urod njihov!" ³⁰ Svećenik Sefanija pročitao pismo proroku Jeremiji. ³¹ Tada dođe riječ Jahvina Jeremiji: "Pošalji svim izgnanicima ovu vijest: 'Ovako govori Jahve o Šemaji Nehelamcu: Jer vam Šemaja prorokuje te vam budi varave nade, premda ga ja nisam poslao, ³² ovako govori Jahve: Kaznit ću Šemaju Nehelamca, njega i potomstvo njegovo: nitko mu neće preostati usred ovoga naroda da doživi sreću koju spremam narodu svojemu - riječ je Jahvina - jer je propovijedao pobunu protiv Jahve.'"

Chapter 30

¹ Riječ koju Jahve upravi Jeremiji: ² Ovako govori Jahve, Bog Izraelov: "Upiši u knjigu sve ove riječi koje ti govorim. ³ Jer evo dolaze dani - riječ je Jahvina - i promijenit ću udes naroda svoga Izraela i Judeje" - govori Jahve - "i vratit ću ih u zemlju koju u baštinu dadoh ocima njihovim." ⁴ Evo riječi što ih Jahve reče o Izraelu i o Judeji: ⁵ Ovako govori Jahve: "Eujem krik užasa: strava je to, a ne mir. ⁶ Hajde, propitajte se i pogledajte: je li ikad muškarac rodio? A svi se muškarci za bedra hvataju kao porodilje! Zašto su sva lica izobličena i probljedjela? ⁷ Jao, jer velik je dan ovaj, slična mu neće biti! Vrijeme je nevolje za Jakova, al' će se izbaviti iz nje. ⁸ Onoga dana - riječ je Jahve nad Vojskama - slomit ću jaram na njihovu vratu i lance ću njihove raskinuti. Više neće služiti tuđinu, ⁹ već će služiti Jahvi, Bogu svojemu, i Davidu, kralju svome, koga ću im podići. ¹⁰ Ne boj se, Jakove, slugo moja - riječ je Jahvina - ne plaši se, Izraele! Jer evo, spasit ću te izdaleka i potomstvo tvoje iz zemlje izgnanstva. Jakov će se opet smiriti, spokojno će živjeti i nitko ga neće plašiti - riječ je Jahvina - ¹¹ jer ja sam s tobom da te izbavim. Zatrt ću narode među koje te prognah, a tebe neću sasvim uništiti; al' ću te kazniti po pravici, ne smijem te pustiti nekažnjena." ¹² Uistinu, ovako govori Jahve: "Neiscjeljiva je rana tvoja, neprebolan polom tvoj. ¹³ Nema lijeka rani tvojoj i nikako da zaraste. ¹⁴ Zaboraviše te svi ljubavnici, više za te i ne pitaju! Jer po tebi ja udarih k'o što udara neprijatelj, kaznom krutom za bezakonje i za mnoge grijeha tvoje. ¹⁵ Zašto kukaš zbog rane svoje? Zar je neizlječiva tvoja bol? Zbog mnoštva bezakonja i grijeha silnih tvojih

16
to ti uèinih. Al' i oni što te žderu bit æ prožderani, u ropstvo æ svi dušmani tvoji; pljaèkaši
tvoji bit æ opljaèkani, i koji te plijeniše bit æ oplijenjeni. ¹⁷ [17b] Zvahu te 'Protjeranom' i
'Sionkom za koju nitko ne pita'. [17a] Al' ja æu te iscijeliti, rane ti zalijeèiti" - rijeè je Jahvina.
18
Ovako govori Jahve: "Evo, izmijenit æu udes šatora Jakovljevih, smilovat æu se na stanove
njegove: na razvalinama njegovim bit æ opet grad sazidan, i dvori æ stajati na starome mjestu.
19
Iz njih æ se èuti hvalospjev, i glasovi radosni. Umnožit æu ih i više im se neæe smanjiti broj,
ugled æu im dati i više ih neæe prezirati. ²⁰ Sinovi njihovi bit æ mi kao nekoæ, zajednica njina
preda mnom æ èvrsto stajati, a kaznit æu sve njihove ugnjetaèe. ²¹ Glavar njihov iz njih æ niknuti,
vladar njihov isred njih æ izaæi. Pustit æu ga k sebi da mi se približi - jer tko da se usudi sam
preda me!" - rijeè je Jahvina. ²² "I vi æete biti moj narod, a ja vaš Bog. ²³ Gle, nevrjeme Jahvino,
jarost provaljuje, razmahuje se vihor silan, i svaljuje na glave bezbožnièke. ²⁴ Jahvin se gnjev neæe
stišati dok on ne izvrši i ne ispuni naume srca svojega. U dane posljednje jasno æete to razumjeti.

Chapter 31

¹ "U ono vrijeme - rijeè je Jahvina - bit æu Bog svim plemenima Izraelovim i oni æe biti narod
moj." ² Ovako govori Jahve: "Naðe milost u pustinji narod koji uteèe maèu: Izrael ide u svoje
prebivalište. ³ Iz daljine mu se Jahve ukaza: Ljubavlju vjeènom ljubim te, zato ti saèuvah milost.
⁴ Opet æu te sazdati, i bit æeš sazdana, djevice Izraelova. Opet æeš se resit' bubnjiæima, u veselo
kolo hvatati. ⁵ Opet æeš saditi vinograde na brdima Samarije: koji nasade posade, oni æe i trgati.
⁶ Jer dolazi dan te æ stražari vikati na brdu efracijskom: 'Na noge! Na Sion se popnimo, k Jahvi,
Bogu svojemu!'" ⁷ Jer ovako govori Jahve: "Klièite od radosti Jakovu, pozdravite burno prvaka
naroda! Neka se ori vaš glas! Objavite slavopojkom: Jahve spasi narod svoj, Ostatak Izraelov!
⁸ Evo, ja ih vodim iz zemlje sjeverne, skupljam ih s krajeva zemlje: s njima su slijepi i hromi,
trudnice i rodilje: vraæa se velika zajednica. ⁹ Evo, u suzama poðoše, utješene sad ih vraæam!
Vodit æu ih kraj potoènih voda, putem ravnim kojim neæe posrnuti, jer ja sam otac Izraelu, Efracijim
je moj prvenac." ¹⁰ Èujte, o narodi, rijeè Jahvinu, objavite je širom dalekih otoka: "Onaj što rasprši
Izraela, opet ga sabire i èuva ga k'o pastir stado svoje!" ¹¹ Jer Jahve oslobodi Jakova, izbavi ga iz

12 ruku jaèeg od njega. I oni æe, radosno klièuæi, na vis sionski da se naužiju dobara Jahvinih: žita, ulja, mladog vina, jagnjadi i teladi, duša æe im biti kao vrt navodnjen, nikad više neæe ginuti.

13 Djevojke æe se veselit' u kolu, mlado i staro zajedno, jer æu im tugu u radost pretvoriti, utješit æu ih i razveselit' nakon žalosti. 14 Pretilinom æu im okrijepiti sveæenstvo i narod svoj nasititi

dobrima" - rijeè je Jahvina. 15 Ovako govori Jahve: "Èuj! U Rami se kukanje èuje i gorak plaè: Rahela oplakuje sinove svoje, i neæe da se utješi za djecom, jer njih više nema." 16 Ovako govori

Jahve: "Prestani kukati, otari suze u oèima! Patnje æe tvoje biti nagrađene: oni æe se vratiti iz zemlje neprijateljske. 17 Ima nade za tvoje potomstvo - rijeè je Jahvina - sinovi tvoji vratit æe se

u svoj kraj. 18 Dobro èujem Efrajimov jecaj: 'Ti me pokara, i ja se popravih kao june još neukroæeno.

Obrati me, da se obratim, jer ti si, Jahve, Bog moj. 19 Odvratih se od tebe, ali se pokajah, uvijek, i sad se u slabine tuèem. Stidim se i crvenim, jer nosim sramotu mladosti svoje!" 20 "Zar mi je

Efrajim sin toliko drag, dijete najmilije? Jer koliko god mu prijetim, bez prestanka živo na njega mislim i srce mi dršæe za njega od nježne samilosti" - rijeè je Jahvina. 21 "Postavi putokaze, podigni stupove! Sjeti se ceste, puta kojim si prošla. I vrati se, djevice Izraelova, vrati se u gradove svoje!

22 Dokle æeš još oklijevati, kaèeri odmetnice? Jer Jahve stvori nešto novo na zemlji: Žena æe okružiti

Muža." 23 Ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: "U zemlji Judinoj, kad promijenim njezinu sudbinu, u njezinim æe se gradovima ovako govoriti: 'Blagoslovio te Jahve, prebivalište

Pravednosti, Goro sveta!" 24 "I u njoj æe se opet nastaniti Judeja sa svim svojim gradovima, ratari

i oni što idu za stadima, 25 jer ja æu okrijepiti dušu iscrpljenu, obilno nahraniti dušu klonulu.

26 Kao ono: 'Èim se probudih, pogledah: sladak li bijaše sanak moj!" 27 "Evo dolaze dani - rijeè je Jahvina - kad æu u domu Izraelovu i u domu Judinu posijati sjeme èovjeèje i sjeme životinjsko.

28 I kao što sam nekoæ bdio da ih išèupam, razvalim, istrijebim, zatrem i nesreæu na njih svalim,

tako æu sada brižno bdjeti da ih podignem i posadim. 29 U one dane neæe se više govoriti: 'Oci

jedoše kiselo grožđe, a sinovima zubi trnu.' 30 Nego æe svatko umrijeti zbog vlastite krivice. I

onomu koji bude jeo kiselo grožđe zubi æe trnuti." 31 "Evo dolaze dani - rijeè je Jahvina - kad æu

s domom Izraelovim i s domom Judinim sklopiti Novi savez. 32 Ne Savez kakav sam sklopio s ocima njihovim u dan kad ih uzeh za ruku da ih izvedem iz zemlje egipatske, Savez što ga oni

razvrgoše premda sam ja gospodar njihov - rijeè je Jahvina. 33 Nego, ovo je Savez što æu ga sklopiti

s domom Izraelovim poslije onih dana - rijeè je Jahvina: Zakon æu svoj staviti u duðu njihovu i upisati ga u njihovo srce. I bit æu Bog njihov, a oni narod moj. ³⁴ I neæe više uèiti drug druga ni brat brata govoreæi: 'Spoznajte Jahvu!' nego æe me svi poznavati, i malo i veliko - rijeè je Jahvina - jer æu oprostiti bezakonje njihovo i grijeha se njihovih neæu više spominjati." ³⁵ Ovako govori Jahve, koji daje da sunce sjaje danju, a mjesec i zvijezde da svijetle noæu, koji burka more da mu valovi buèe - ime mu je Jahve nad Vojskama: ³⁶ "Ako se ikad ti zakoni poremete preda mnom - rijeè je Jahvina - onda æe i potomstvo Izraelovo prestati da bude narod pred licem mojim zauvijek! ³⁷ Ako se mogu izmjeriti nebesa gore, i dolje istražiti temelji zemlje, onda æu i ja odbaciti potomstvo Izraelovo zbog svega što poèiniše" - rijeè je Jahvina. ³⁸ "Evo dolaze dani - rijeè je Jahvina - kada æe grad Jahvin biti opet sazidan, od Kule Hananelove do Vrata ugaonih. ³⁹ I još æe se dalje ⁴⁰ protegnuti mjernièko uže, pravo do brežuljka Gareba, a onda okrenuti prema Goi. I sva dolina trupla i pepela, i sva polja do potoka Kidrona, do ugla Konjskih vrata na istoku, bit æe svetinja Jahvina. I neæe više biti razaranja ni prokletstva."

Chapter 32

¹ Rijeè koju Jahve uputi Jeremiji desete godine Sidkije, kralja judejskoga, to jest osamnaeste godine Nabukodonozorove. ² U to vrijeme vojska kralja babilonskoga opsjedaše Jeruzalem, a prorok Jeremija bijaše zatvoren u tamnièkom dvorištu u dvoru judejskoga kralja. ³ Sidkija, kralj judejski, bijaše ga ondje zatvorio, prigovoriv mu: "Zašto si prorokovao: 'Ovako govori Jahve: Gle, grad æu ovaj predati u ruke kralju babilonskom da ga osvoji; ⁴ a Sidkija, kralj judejski, neæe umaæi sili kaldejskoj, nego æe biti predan u ruke kralja babilonskoga - usta u usta s njim æe govoriti, oèi u oèi njega vidjeti. ⁵ Sidkiju æe odvesti u Babilon i ondje æe ostati dok ga ne pohodim - rijeè je Jahvina! I ako se budete borili protiv Kaldejaca, neæete uspjeti!'" ⁶ Tada reèe Jeremija: "Dođe mi rijeè Jahvina: ⁷ 'Uskoro æe doæi k tebi Hanamel, sin tvoga strica Šaluma, da ti kaže: Kupi njivu moju u Anatotu; ti imaš rodbinsko pravo da je kupiš!' ⁸ Kako je Jahve navijestio, k meni dođe moj strièeviaè Hanamel u tamnièko dvorište i reèe mi: 'De kupi moju njivu u Anatotu, jer ti imaš pravo ⁹ na posjed i rodbinsko pravo da je kupiš! Kupi je!' I tada spoznah da to bijaše rijeè Jahvina. Kupih, dakle, tu njivu od strièeviaèa Hanamela iz Anatota te mu izmjerih u novcu sedamnaest šekela srebra.

10 Napišem ugovor, udarim pečat, pozovem svjedoke i izmjerim novac na tezulji. 11 Zatim uzmem
 kupovni ugovor, zapečaćen prema propisu i uredbama, 12 predam kupovni ugovor Baruhu, sinu
 Mahsejeva sina Nerije. Nazoèni su bili: moj strieviaè Hanamel, svjedoci što su potpisali kupovni
 ugovor i svi Judejci koji su se našli u tamnièkom dvorištu. 13 Tada pred njima zapovjedim Baruhu:
 14 'Ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: Uzmi ove isprave, ovaj kupovni ugovor,
 zapečaćeni i otvoreni, i stavi ih u glinenu posudu da se zadugo saèuvaju. 15 Jer ovako govori Jahve
 nad Vojskama, Bog Izraelov: Još æ se u ovoj zemlji kupovati i kuæe, i njive, i vinogradi!" 16 Pošto
 kupovni ugovor predadoh Nerijinu sinu Baruhu, pomolih se Jahvi: 17 "O, Jahve, Gospode! Ti stvori
 nebo i zemlju snagom velikom, rukom uzdignutom! Ništa tebi nije nemoguæe! 18 Tisuæama
 iskazuješ milost, a krivnju otaca osveæuješ na djeci, potomcima njihovim. Bože veliki i moæni,
 19 kome je ime Jahve nad Vojskama! Velik si u svojim naumima, silan u svojim djelima! Oèi tvoje
 bde nad svim putovima ljudskim da naplatiš svakome prema putu njegovu i prema plodu djela
 njegovih! 20 Ti koji si èinio znamenja i èudesu u zemlji egipatskoj i u Izraelu, i meðu svim ljudima
 sve do danas, 21 ti si izveo svoj narod izraelski iz zemlje egipatske znamenjima i èudesima, rukom
 moænom i mišicom podignutom, strahotama velikim. 22 Zatim im dade svu ovu zemlju koju si
 zakletvom obeæao ocima njihovim, zemlju u kojoj teèe med i mlijeko. 23 I oni je zaposjedoše; ali
 nisu slušali glasa tvojega niti su hodili putem Zakona tvojega. Ništa ne uèiniše od onog što im ti
 naredi; zato si dozvao na njih sve ove nevolje. 24 Gle, nasipi se veæ primakoše gradu, i bit æ
 osvojen, i grad æ pasti u ruke Kaldejcima koji na nj navaljuju maèem, glaðu i kugom. Èime si
 prijetio, evo dolazi. I sam vidiš. 25 A ti mi, Jahve Gospode moj, reèe: 'Kupi novcem njivu i pozovi
 svjedoke', a grad je veæ predan u ruke Kaldejcima!" 26 Tada mi dođe rijeè Jahvina: 27 "Gle, ja
 sam Jahve, Bog svakoga tijela! Meni ništa nije nemoguæe! 28 Zato - veli Jahve - grad ovaj predajem
 u ruke Kaldejaca i u ruke kralja babilonskoga, koji æ ga zauzeti. 29 Uæi æ u nj Kaldejci koji se
 bore protiv ovoga grada, ognjem æ ga uništiti i spaliti ga zajedno s kuæama kojima su na krovovima
 Baalu palili tamjan i lijevali ljevanice tuđim bogovima, mene gnjeveæi. 30 Jer sinovi Izraelovi i
 sinovi Judini od mladosti èine samo zlo pred mojim oèima. Doista, sinovi Izraelovi bez prestanka
 me gnjeve djelima ruku svojih - rijeè je Jahvina. 31 Grad ovaj, doista, samo mi je na gnjev i srdžbu
 otkako je sagrađen pa do dana današnjega te ga moram ukloniti ispred lica svojega 32 zbog svega

bezakonja što ga sinovi Izraelovi i sinovi Judini poèiniše, gnjeveæi me - oni i kraljevi njihovi,
 knezovi i sveæenici i proroci, Judejci i Jeruzalemcii. ³³ Okretahu mi leða, a ne lice svoje, iako se
 neumorno trudih da ih pouèim, ali me ne slušaše niti nauk moj primiše. ³⁴ Postaviše grozote u
 Dom koji se mojim zove imenom da ga oskvrnu. ³⁵ Baalu podigoše uzvišice u Dolini Ben Hinomu,
 i sinove i kæeri svoje Moleku kroz oganj provodiše - što im ja nikad ne zapovjedih; ni na um mi
 ne pade da bi èinili takve gadosti niti da bih Judu pustio u takav grijeh." ³⁶ Ipak, ovako govori
 Jahve, Bog Izraelov, o tom gradu za koji vi velite da æe od maèa, gladi i kuge pasti u ruke kralju
 babilonskom: ³⁷ "Evo, ja æu ih sabrati iz svih zemalja u koje ih prognah - u gnjevu i jarosti svojoj
 - i vratit æu ih na ovo mjesto da ovdje spokojno žive. ³⁸ I oni æe biti narod moj, a ja, ja æu biti
 Bog njihov. ³⁹ I dat æu im srce jedno i put jedan, da bi me se bojali u sve dane, na sreæu svoju i
 djece svoje. ⁴⁰ I sklopit æu s njima Savez vjeèan, nikad se više neæu odvratiti od njih i uvijek æu
 im èiniti dobro; usadit æu im u srce svoj strah, da se nikad više ne odmetnu od mene. ⁴¹ I radovat
 æu se èineæi im dobro; i èvrsto æu ih zasaditi u ovoj zemlji, svim srcem svojim, svom dušom
 svojom." ⁴² Jer ovako govori Jahve: "Kao što sam na ovaj narod doveo svu ovu strašnu nesreæu,
 tako æu na njih dovesti svu sreæu koju im obrekoh. ⁴³ Da, opet æe se kupovati njive u ovoj zemlji
 o kojoj vi velite: 'Ova je pustinja, bez èovjeka i živinèeta, predana na milost i nemilost Kaldejcima!'
⁴⁴ Njive æe se za novac kupovati, pisat æe se i peèatiti kupovni ugovori, pozivat æe se svjedoci u
 zemlji Benjaminovoj i u okolici Jeruzalema. U gradovima Judinim i u gradovima Gorja, Šefele,
 Negeba, jer æu promijeniti udes njihov" - rijeè je Jahvina.

Chapter 33

¹ Dok je Jeremija bio još zatvoren u tamnièkom dvorištu, i drugi mu put dođe rijeè Jahvina:
² "Ovako govori Jahve, koji stvorio zemlju, oblikovao je i uèvrstio - ime mu je Jahve! ³ Zazovi me, i
 odazvat æu ti se i objavit æu ti velike i nedokuèive tajne o kojima ništa ne znaš. ⁴ Jer ovako govori
 Jahve, Bog Izraelov, o kuæama ovoga grada i o dvorima kraljeva judejskih, porušenim zbog nasipa
 i maèa, ⁵ i o onima što zameæu borbu s Kaldejcima da napune svoje kuæe tjelesima ljudi koje
 pobih u srdžbi i jarosti svojoj, i odvratih lice svoje od ovoga grada zbog njihove opakosti. ⁶ Evo,

ja æu zalijeèiti njihovu ranu, ja æu ih iscijeliti i ozdraviti i pružiti im obilje istinskoga mira.

7

Promijenit æu udes zemlje Judine i Jeruzalema i podiæi æu ih da budu kao nekoæ. Oèistit æu ih od svakoga grijeha kojim sagriješiš protiv mene i oprostit æu im sve krivice koje mi skriviše

8

odmetnuv se od mene. I Jeruzalem æe mi biti na radost, na hvalu i èast pred svim narodima svijeta: kad èuju za sve dobro kojim æu ih nadijeliti, divit æe se i èuditi svoj onoj sreæi i miru što æu im

9

ja dati." Ovako govori Jahve: "Na ovome mjestu o kojemu vi velite: 'To je pustinja bez èovjeka i bez živinèeta' - u gradovima judejskim i po opustošenim ulicama jeruzalemskim opet æe se oriti

10

11 poklici radosti, poklici zaruènika i zaruènice, poklici onih koji æe u Domu Jahvinu prinostiti žrtve zahvalnice pjevajuæi: 'Hvalite Jahvu nad Vojskama, jer je dobar Jahve - vjeèna je ljubav njegova!'

12

Jer ja æu obnoviti zemlju da bude kao nekoæ" - rijeè je Jahvina. Ovako govori Jahve nad Vojskama: "Na ovome mjestu koje je sada pusto, bez èovjeka i bez živinèeta, i u svim gradovima

13

opet æe biti pašnjaci za pastire što odmaraju stada svoja. U gradovima Gorja, i u gradovima Šefele, i u gradovima Negeba, u kraju Benjaminovu, u okolici Jeruzalema i u gradovima Judinim

14

opet æe prolaziti ovce ispod ruke pastira koji æe ih brojiti" - rijeè je Jahvina. "Evo, dolaze dani - rijeè je Jahvina - kad æu ispuniti dobro obeæanje što ga dadoh domu Izraelovu i domu Judinu:

15

U one dane i u vrijeme ono podiæi æu Davidu izdanak pravedni; on æe zemljom vladati po pravu

16

i pravici. U one dane Judeja æe biti spašena, Jeruzalem æe živjeti spokojno. A grad æe se zvati:

17

'Jahve, Pravda naša.' Jer ovako govori Jahve: "Nikada Davidu neæe nestati potomka koji æe

18

sjediti na prijestolju doma Izraelova. I nikada neæe levitima i sveæenicima nestati potomaka koji æe služiti preda mnom i prinostiti paljenice, kaditi prinosnice i prikazivati klanice u sve dane."

19

20

I dođe rijeè Jahvina Jeremiji: Ovako govori Jahve: "Ako možete razvræi savez moj s danom

21

i savez moj s noæi, tako da ni dana ni noæi više ne bude u pravo vrijeme, moæi æe se raskinuti i Savez moj sa slugom mojim Davidom te više neæe imati sina koji bi kraljevao na prijestolju

22

njegovu i s levitima i sveæenicima koji mi služe. Kao što se vojska nebeska ne može izbrojiti ni izmjeriti pijesak morski, tako æu umnožiti potomstvo sluge svojega Davida i levite i sveæenike

23

24

koji mi služe." I dođe rijeè Jahvina Jeremiji: "Nisi li opazio što ovi ljudi govore: 'Jahve je odbacio obadva plemena koja je bio sebi izabrao?' I s prezirom porieù narod moj kao da mi više

25

nije narod." Ovako govori Jahve: "Da ne sklopih saveza svojega s danom i noæi i da ne postavim

26

zakone nebu i zemlji, mogao bih odbaciti potomstvo Jakova i Davida, sluge svojega, da više ne uzimam potomka njihova za vladara nad potomstvom Abrahamovim, Izakovim i Jakovljevim, kad promijenim udes njihov i kad im se smilujem."

Chapter 34

¹ Rijeè koju Jahve uputi Jeremiji kad Nabukodonozor, kralj babilonski, i sva njegova vojska, i sva kraljevstva pod njegovom vlašæu, i svi narodi navališe na Jeruzalem i na sve gradove njegove.

² Ovako govori Jahve, Bog Izraelov: "Idi i govori sa Sidkijom, kraljem judejskim, i reci mu: Ovako govori Jahve: 'Evo, predajem ovaj grad u ruke kralja babilonskoga da ga on ognjem spali. ³ Ni ti neæeš ruci njegovoj umaæi. Da, bit æeš uhvaæen i predat æe te u njegove ruke; oèi u oèi gledat æeš kralja babilonskoga, usta u usta on æe s tobom govoriti i bit æeš odveden u Babilon.' ⁴ Ali èuj rijeè Jahvinu, Sidkija, kralju judejski! Ovo ti poruèuje Jahve: 'Neæeš od maèa poginuti, ⁵ umrijet æeš u miru! I kao što su tvoje oèeve i kraljeve tvoje prethodnike okadili, i tebe æe okaditi i naricat æe za tobom: 'Jao Gospodaru!' Ja ti to govorim' - rijeè je Jahvina. ⁶ I prorok Jeremija poruèi sve ove rijeèi Sidkiji, kralju judejskom u Jeruzalemu, ⁷ dok je vojska kralja babilonskoga navaljivala na Jeruzalem i na preostale gradove Judine - na Lakiš i Azeku, jer još samo oni preostadoše od judejskih utvrðenih gradova. ⁸ Rijeè koju Jahve uputi Jeremiji, pošto je kralj Sidkija sa svekolikim narodom jeruzalemskim sklopio savez da im proglasi slobodu, ⁹ da svaki pusti na slobodu svoga roba Hebreja i svoju robinju Hebrejku te da više ni u koga ne bude Hebrej, brat njegov, kao rob. ¹⁰ I svi odliènici i sav narod koji uðoše u ovaj savez pristadoše te svaki pusti na slobodu roba svoga i svoju ropkinju da im više ne robuju. Pristadoše, dakle, i pustiše ih. ¹¹ A potom se okrenuše i uzeše opet svoje robove i ropkinje koje bijahu oslobodili pa ih prisiliše da im opet robuju. ¹² Tada Jahve uputi rijeè Jeremiji govoreæi: ¹³ Ovako govori Jahve, Bog Izraelov: "Ja sam sklopio Savez s ocima vašim u dan kada ih izvedoh iz Egipta, iz zemlje ropstva, govoreæi: 'Nakon sedam godina neka svaki od vas pusti na slobodu brata svoga Hebreja koji mu se prodao i šest godina kao rob služio.' ¹⁴ Ali me vaši oci ne poslušaðe i ne htjedoše me èuti. ¹⁵ A vi se bijaste obratili i uèinili što je pravo u oèima mojim, proglasivši slobodu za svakoga bližnjega svoga i preda mnom ste sklopili savez u Domu koji se zove mojim imenom. ¹⁶ A zatim se okrenuste i oskvrnuste ime moje, jer je svaki od vas opet uveo svoga roba i ropkinju koje ste veæ bili oslobodili, i ponovo ste ih prisilili da vam robuju." ¹⁷ Zato ovako govori Jahve: "Vi me ne poslušaste da proglasite slobodu subratu svojemu i bližnjemu. I zato, evo, i ja proglašavam protiv vas slobodu - rijeè je Jahvina - maèu, kugi i gladi, i uèinit æu vas strašilom svim kraljevstvima zemlje. ¹⁸ A s ljudima koji razvrgoše Savez moj i ne ispuniše saveza obeæana pred mojim licem postupit æu kao s teletom što ga nadvoje rasjekoše te

19 između tih pola prođoše. Knezove Judeje i Jeruzalema, dvorjane, svećenike i sav narod zemlje
 što prođoše između pola telećih 20 predat æu u ruke dušmana koji im rade o glavi, a njihova trupla
 bit æe hrana pticama nebeskim i zvijerima zemaljskim. 21 Sidkiju, kralja judejskoga, i njegove
 knezove predat æu u ruke dušmana koji im rade o glavi i u ruke vojske kralja babilonskoga, koja
 se od vas bila povukla. 22 Evo, ja æu im zapovjediti - rijeè je Jahvina - i vratit æu ih na ovaj grad,
 i navalit æe na nj, osvojiti ga i ognjem spaliti. A gradove judejske obratit æu u pustinju nenastanjenu."

Chapter 35

1 Jahve uputi rijeè Jeremiji u dane Jojakima, sina Jošijina, kralja judejskoga: 2 "Idi u zajednicu
 Rekabovaca, govori s njima i dovedi ih u Dom Jahvin, u jednu od dvorana, i daj im vina." 3 Tada
 dovedoh Jaazaniju, sina Habasinijina sina Jeremije, njegovu braæu i sve sinove njegove i sav dom
 Rekabovaca 4 i dovedoh ih u Dom Jahvin, u dvoranu èovjeka Božjega Ben Johanana, sina Jigdalijina,
 koja je kraj dvorane kneževske, a nad dvoranom vratara Maaseje, sina Šalumova. 5 Zatim stavih
 pred sinove doma Rekabova krèage pune vina i èaše te im rekoh: "Pijte vina!" 6 Ali oni odgovoriše:
 "Ne pijemo vina, jer nam je otac naš Jonadab, sin Rekabov, zapovjedio: 'Ne smijete nikada piti
 vina, ni vi ni sinovi vaši. 7 Niti smijete graditi kuæÄa, niti sijati sjemena ni saditi vinogradÄa, niti
 ih posjedovati, nego provodite sav život pod šatorima, da dugo živite u zemlji gdje kao stranci
 boravite.' 8 I mi poslušasmo glas oca Jonadaba, sina Rekabova, u svem što nam je zapovjedio: da
 nikad vina ne pijemo, ni mi ni žene naše, niti sinovi naši, ni kæeri naše, 9 da ne gradimo kuæa, ni
 da posjedujemo vinograda ni polja zasijanih, 10 da stanujemo pod šatorima i držimo se poslušno
 svega što nam zapovjedi naš otac Jonadab. 11 Samo kada je Nabukodonozor, kralj babilonski,
 krenuo protiv ove zemlje, rekosmo: 'Hajdemo, pođimo u Jeruzalem da izbjegnemo vojsku kaldejsku
 i vojsku aramejsku!' I tako sada živimo u Jeruzalemu." 12 Tada dođe rijeè Jahvina Jeremiji: 13 Ovako
 govori Jahve nad Vojskama, kralj Izraelov: "Idi i objavi Judejcima i Jeruzalemcima: 'Zar neæete
 primiti nauka moga i poslušati rijeèi moje?' - rijeè je Jahvina. - 14 'Ispunjuju se rijeèi Jonadaba,
 sina Rekabova, koji je sinovima svojim zabranio da piju vina, i do dana današnjega nitko ga nije
 15 pio, jer oni slušaju rijeè svoga oca. A ja sam vam jednako govorio, ali me niste slušali. I slao
 sam bez prestanka k vama sluge svoje, proroke, da vam propovijedaju: 'Vratite se svaki sa svoga

opakog puta, popravite djela svoja i ne trèite za tuđim bogovima da im služite, pa æete ostati u zemlji koju dadoh vama i ocima vašim'; ali ne prikloniste uha svojega i ne poslušaste me.¹⁶ Sinovi Jonadaba, sina Rekabova, držahu se zapovijedi koju im dade otac njihov. Ali mene ovaj narod ne sluša.¹⁷ Zato govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: 'Evo, navuæi æu na sve Jeruzalemce sve one nevolje kojima sam im zaprijetio, jer sam im govorio, a oni me ne slušahu, dozivao ih, ali se oni ne odazivahu.'¹⁸ Zajednici Rekabovaca Jeremija reèe: "Ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: 'Jer ste slušali zapovijedi svoga oca Jonadaba i držali se svih naredaba i èinili sve što vam je on zapovjedio,¹⁹ zato - ovako govori Jahve nad Vojskama, kralj Izraelov - Jonadabu, sinu Rekabovu, nikad neæe ponestati potomka koji æe stajati pred licem mojim u sve dane.'"

Chapter 36

¹ Èetvrte godine Jojakima, sina Jošijina, kralja judejskoga, uputi Jahve Jeremiji ovu rijeè: ² "Uzmi svitak i zapiši na nj sve rijeèi koje ti kazah o Jeruzalemu, Judeji i svim narodima, od dana kad ti poèeh govoriti, od dana Jošijinih do dana današnjega.³ Možda æe èuti dom Judin o svim nesreæama što sam ih naumio oboriti na njih te æe se vratiti svaki sa svoga zlog puta, a ja æu im oprostiti krivicu i grijeh njihov."⁴ Tada Jeremija dozva Baruha, sina Nerijina, i Baruh napisao na svitak, po kazivanju Jeremijinu, sve rijeèi koje mu Jahve bijaše objavio.⁵ Tada Jeremija naredi Baruhu: "Meni nije slobodno te ne mogu poæi u Dom Jahvin.⁶ Idi ti te na dan posta u Domu Jahvinu èitaj narodu rijeèi Jahvine iz svitka što si ga po mojem kazivanju napisao. Proèitaj ih i svim Judejcima koji su došli iz svojih gradova.⁷ Možda æe se vapaji njihovi vinuti k Jahvi i možda æe se obratiti svatko sa zloga puta svojega; jer je velik bijes i srdžba kojima Jahve prijeti ovom narodu."⁸ I Baruh, sin Nerijin, uèini sve kako mu prorok Jeremija bijaše zapovjedio da proèita rijeèi Jahvine u Domu Jahvinu.⁹ U petoj godini Jojakima, sina Jošijina, kralja judejskoga, mjeseca devetoga, pozvaše na post pred Jahvu sav narod jeruzalemski i sav narod što mogaše stiæi iz gradova judejskih u Jeruzalem.¹⁰ Baruh svemu narodu proèita rijeèi Jeremije iz svitka u Domu Jahvinu, u dvorani Gemarje, sina pisara Šafana, u gornjem predvorju pred Novim vratima Jahvina Doma.¹¹ A kad Mikaj, sin Šafanova sina Gemarje, èu iz knjige sve Jahvine rijeèi,¹² siđe u kraljevski dvor u sobu pisarovu, gdje upravo sjeđahu svi dostojanstvenici: pisar Elišama, Delaja, sin Šemajin, Elnatan,

sin Akborov, Gemarja, sin Šafanov, Sidkija, sin Hananijin, i svi drugi dostojanstvenici. ¹³ Mikaj
 im kaza sve riječi što ih bijaše čuo kad ih je Baruh narodu čitao iz knjige. ¹⁴ Tada dostojanstvenici
 poslaše Jehudija, sina Netanijina, i Šelemju, sina Kušijeva, Baruhu da mu kažu: "Uzmi u ruke svitak
 iz kojega si čitao narodu i dođi!" Tada Baruh, sin Nerijin, uze svitak u ruke i dođe k njima. ¹⁵ Oni
 mi rekoše: "Hajde, sjedi i pročitaj nam!" I Baruh im pročita. ¹⁶ Kad čuše sve one riječi, uplašeno
 se pogledaše i rekoše Baruhu: "Moramo sve to kazati kralju." ¹⁷ I upitaše Baruha: "Hajde, objasni
 nam kako ti napisa sve te riječi." ¹⁸ Baruh æ njima: "Jeremija mi je sve te riječi u pero kazivao,
 a ja sam ih crnilom u knjigu zapisao." ¹⁹ Tada dostojanstvenici rekoše Baruhu: "Idi i sakrijte se,
 ti i Jeremija; nitko da ne zna gdje ste." ²⁰ I, pohranivši svitak u dvorani pisara Elišame, pođoše
 kralju u dvorsko predvorje i sve mu ispriповjediše. ²¹ Kralj posla Jehudija da donese svitak: on ga
 donese iz sobe pisara Elišame i pročita ga kralju i dostojanstvenicima koji stajahu oko njega.
²² Kralj je sjedio u zimskim odajama - bijaše to u devetom mjesecu - a pred njim stajaše ražarena
 žeravnica. ²³ I kako bi Jehudi pročitao tri-četiri stupca, kralj bi ih rezao pisarskim perorezom i
 bacao u vatru na žeravnice sve dok cio svitak ne bi uništen u vatri žeravnice. ²⁴ Ni kralj ni njegove
 sluge ne prestrašise se niti razderaše haljina kad čuše te riječi, ²⁵ pa ipak Elnatan, Delaja i Gemarja
 moljahu kralja da ne spali svitak, ali on ih ne poslušao. ²⁶ Tada kralj zapovjedi kraljeviæu Jerahmeelu
 i Seraji, sinu Azrielovu, i Šelemji, sinu Abdeelovu, da uhvate pisara Baruha i proroka Jeremiju.
²⁷ Ali ih Jahve bijaše sakrio. Pošto je dakle kralj spalio svitak s riječima što ih Baruh bijaše zapisao
 po Jeremijinu kazivanju, dođe riječ Jahvina Jeremiji: ²⁸ "Uzmi drugi svitak i upiši u nj sve one
 riječi što bijahu na prvom svitku koji je Jojakim, kralj judejski, spalio. ²⁹ A protiv Jojakima, kralja
 judejskoga, ovako reci: Ovako govori Jahve: Spalio si svitak govoreæi: 'Zašto si u njemu napisao
 da æ doæi kralj babilonski koji æ opustošiti zemlju ovu i istrijebiti i ljude i stoku?' ³⁰ Zato ovako
 govori Jahve protiv Jojakima, kralja judejskoga: 'On neæ imati potomka da sjedne na prijestolje
 Davidovo, a njegovo mrtvo tijelo bit æ bačeno na pripeku danju i noæni mraz. ³¹ Kaznit æu njega,
 i potomstvo njegovo, i sluge njegove zbog njihova bezakonja, i svalit æu na Jeruzalemce i na Judejce
 sve zlo kojim sam im prijetio, a nisu me slušali." ³² Tada Jeremija uze drugi svitak, dade ga pisaru
 Baruhu, sinu Nerijinu, i on po kazivanju Jeremijinu upisa sve riječi knjige koju je Jojakim, kralj
 judejski, na žeravnici spalio. I k njima je dopisano još mnogo onakvih riječi.

Chapter 37

¹ Nakon Konije, sina Jojakimova, zakralji se Sidkija, sin Jošijin. Nabukodonozor, kralj babilonski, postavi ga za kralja u zemlji judejskoj. ² Ali ni on ni sluge njegove ni narod zemlje ne slušahu riječi što ih je Jahve govorio na usta proroka Jeremije. ³ Kralj Sidkija posla Jehukala, sina Šelemjina, i svećenika Sefaniju, sina Maasejina, k proroku Jeremiji s porukom: "Daj, pomoli se za nas Jahvi, Bogu našem!" ⁴ Jeremija u ono vrijeme još zalažao među narod i još ga ne bijahu bacili u tamnicu. ⁵ A vojska je faraonova nadirala iz Egipta: čuvši to, Kaldejci, koji opsjedahu Jeruzalem, udaljiše se od grada. ⁶ Tada se javi riječ Jahvina proroku Jeremiji: ⁷ Ovako govori Jahve, Bog Izraelov: "Kralju judejskomu, koji vas posla k meni da me pitate, ovako recite: 'Evo, vojska faraonova, koja vam priteče u pomoć, vratit će se u svoju zemlju Egipat. ⁸ Kaldejci će opet napasti ovaj grad, osvojiti ga i spaliti.' ⁹ Ovako govori Jahve: 'Ne zanosite se mišlju: 'Kaldejci će otići od nas', jer oni neće otići! ¹⁰ Pa i da razbijete svu vojsku kaldejsku koja se bori s vama, tako da bi od nje ostali samo ranjenici, oni bi, svaki iz svoga šatora, opet poustajali da požarom unište ovaj grad.'" ¹¹ Kad je vojska kaldejska zbog vojske faraonove morala prekinuti opsadu Jeruzalema, ¹² i Jeremija htjede otići iz Jeruzalema da ode u zemlju Benjaminovu te ondje od rođaka dobije dio. ¹³ Ali kad stiže do Benjaminovih vrata, ondje bijaše zapovjednik straže Jirijaj, sin Hananijina sina Šelemje. On zaustavi proroka Jeremiju povikavši: "Ti hoćeš prebjeći Kaldejcima!" Jeremija odgovori: ¹⁴ "Nije istina, ne želim prebjeći Kaldejcima!" Ali i ne slušajući Jeremiju, Jirijaj ga uhvati i odvede dostojanstvenicima. ¹⁵ Dostojanstvenici se razljutiše na Jeremiju te ga istukoše i zatvoriše u kuću pisara Jonatana, koju bijahu pretvorili u tamnicu. ¹⁶ Tako Jeremija dospje u nadsvođen podrum. Ondje Jeremija ostade mnogo vremena. ¹⁷ Tada kralj Sidkija posla po njega. I nasamo, u dvoru, kralj ga upita: "Ima li riječi od Jahve?" A na to će Jeremija: "Dakako!" I dometne: ¹⁸ "Bit ćeš predan u ruke kralja babilonskoga!" Onda Jeremija kaza kralju Sidkiji: "Što skrivih tebi, tvojim slugama i ovom narodu te me baciste u tamnicu?" ¹⁹ Gdje su sada vaši proroci koji vam prorekoše: 'Kralj babilonski neće udariti na vas ni na ovu zemlju?' ²⁰ A sada, hajde, čuj mene, gospodaru moj i kralju, usliši molbu moju! Nemoj da me opet vrgnu u kuću pisara Jonatana, da ondje ne umrem!" ²¹ Tada kralj Sidkija naredi i Jeremiju odvedoše u tamničko dvorište te mu

davahu svaki dan pogaèu kruha iz Pekarske ulice, sve dok nije ponestalo kruha u gradu. I tako Jeremija ostade u tamnièkom dvorištu.

Chapter 38

¹ Šefatja, sin Matanov, i Gedalija, sin Pašhurov, i Jukal, sin Šelemjin, i Pašhur, sin Malkijin, èuše tada za rijeèi što ih Jeremija kaza svemu narodu: ² "Ovako govori Jahve: 'Tko ostane u ovome gradu, poginut æe od maèa, gladi i kuge. A tko izađe pred Kaldejce, spasit æe život - život æe mu ostati kao plijen, ostat æe živ.' ³ Jer ovako govori Jahve: 'Ovaj æe grad odista pasti u ruke vojsci kralja babilonskoga i ona æe ga zauzeti!'" ⁴ Tada dostojanstvenici rekoše kralju: "Ovoga èovjeka valja ubiti: on zaista obeshrabruje ratnike koji su još ostali u gradu i sav narod kad takve rijeèi pred njima govori. Pa taj èovjek ne traži dobrobit ovoga naroda, nego njegovu propast." ⁵ A kralj Sidkija odgovori: "Eto, on je u vašim rukama, jer kralj ionako više nema nikakve vlasti nad vama." ⁶ Tada pograbiše Jeremiju i baciše ga u èatrnju kraljeviæa Malkije, što je bila u tamnièkom dvorištu, i oni ga spustiše na ušetima. Ali u èatrnji ne bijaše vode, veæ samo glib, tako da Jeremija propade u glib. ⁷ Ali Kušit Ebed-Melek, dvorjanin koji bijaše u kraljevskom dvoru, doðu da su Jeremiju bacili u èatrnju dok je kralj upravo sjedio kod Benjaminovih vrata. ⁸ Tada Ebed-Melek izađe iz kraljevskog dvora te ovako reèe kralju: ⁹ "Gospodaru, kralju moj, zlo èine ovi ljudi kad tako postupaju s prorokom Jeremijom: bacili su ga u èatrnju, gdje æe od gladi umrijeti, jer nema kruha u gradu." ¹⁰ Nato kralj zapovjedi Kušitu Ebed-Meleku: "Povedi trojicu ljudi te izvuci proroka Jeremiju iz èatrnje dok nije umro." ¹¹ I Ebed-Melek povede ljude, uđe u kraljevski dvor, pod riznicu: uze ondje nešto iznošenih i poderanih dronjaka te ih na ušetu spusti Jeremiju u èatrnju. ¹² Kušit Ebed-Melek reèe Jeremiji: "Podmetni iznošene i poderane dronjke pod pazuha i pod užad." Jeremija uèini tako. ¹³ Tada na ušetima izvukoše Jeremiju iz èatrnje. Otada Jeremija ostade u tamnièkom dvorištu. ¹⁴ Kralj Sidkija posla po proroka Jeremiju te ga pozva da dođe k njemu na treæi ulaz što vodi u Dom Jahvin. Kralj reèe Jeremiji: "Htio bih te nešto upitati, nemoj mi ni rijeèi zatajiti!" ¹⁵ Jeremija odgovori Sidkiji: "Ako ti kažem, neæeš li me pogubiti? Ako te pak posvjjetujem, neæeš me poslušati!" ¹⁶ Tada se kralj Sidkija u tajnosti zakle Jeremiju ovim rijeèima: "Živoga mi Jahve, koji nam daje ovaj život, neæu te pogubiti i neæu te predati onima što ti rade o glavi." ¹⁷ Jeremija, dakle, reèe

Sidkiji: "Ovako govori Jahve, Bog nad Vojskama, Bog Izraelov: 'Ako izađeš pred vojskovođe kralja babilonskoga, spasit ćeš glavu i ovaj grad neće biti uništen požarom; živjet ćete ti i tvoj dom.

18

Ako pak ne izađeš pred vojskovođe kralja babilonskoga, ovaj će grad pasti u ruke Kaldejaca i oni će ga spaliti, a ti se nećeš spasiti iz ruku njihovih."

19

A kralj Sidkija odgovori Jeremiji: "Bojim se Judejaca koji su prebjegli Kaldejcima: mogli bi mene predati njima da mi se izruguju."

20

Jeremija odvrati: "Oni to neće učiniti. Poslušaj glas Jahvin prema kojem sam ti govorio, bit će ti dobro i spasit ćeš život svoj. Ali ako ne htjedneš iz grada, evo riječi koju mi Jahve objavi:

21

22

'Gle, sve žene koje su još ostale u dvoru kralja judejskoga bit će odvedene k vojskovođama kralja babilonskoga i govorit će: Zaveli te, svladali te vjerni prijatelji tvoji! Kad ti noge u kal

23

propadaju, oni te napuštaju!' Da, sve će žene tvoje i djecu tvoju odvesti Kaldejcima, a ni ti sam nećeš umaći rukama njihovim: dospjet ćeš u ruke kralju babilonskom, a grad će ovaj biti spaljen."

24

Sidkija reče Jeremiji: "Nitko živ ne smije o tome što saznati, inače ćeš umrijeti. Ako, dakle, dostojanstvenici doznaju da sam s tobom razgovarao te dođu k tebi i kažu: 'TÓa oèituj nam što

25

26

kralj kaza tebi, a ti njemu; ne krij ništa pred nama, inače ćemo te ubiti', odgovori im: 'Molio sam kralja da me više ne vrati u kuću Jonatanovu, da ondje ne umrem!'"

27

I doista, dođoše dostojanstvenici k Jeremiji te ga ispitivahu. Ali im on odgovori upravo onako kako mu kralj bijaše

28

naredio. Tada ga se okaniše, jer se ništa nije proèulo o onom razgovoru. Jeremiju, dakle, ostaviše u tamnièkom dvorištu sve do dana kad neprijatelj zauze Jeruzalem. Kad Jeruzalem zauzeše, on bijaše ondje.

Chapter 39

1

Devete godine kralja Sidkije, kralja judejskoga, desetoga mjeseca, Nabukodonozor, kralj babilonski, krenu sa svom vojskom na Jeruzalem te ga opsjede.

2

Jedanaeste godine kralja Sidkije, èetvrtoga mjeseca, dana devetoga u mjesecu, provališe u grad.

3

Uđoše sve vojskovođe kralja babilonskoga te se smjeste kod Srednjih vrata: Nergal Sar-Eser, knez Sin-Magira, vrhovni zapovjednik, Nebušasban, visoki dostojanstvenik, i sve druge vojskovođe kralja babilonskoga.

4

Kad ih vidješe Sidkija, kralj judejski, i svi ratnici njegovi, dadoše se u bijeg na vrata između dva

5

zida, noæu iziđoše iz grada prema Kraljevu vrtu i krenuše k dolini Arabi. Ali ih èete kaldejske gonjahu i sustigoše Sidkiju u Poljanama jerihonskim. Uhvatiše ga, odvedoše u Riblu, u zemlju

hamatsku, pred Nabukodonozora, kralja babilonskoga, koji mu izreče sud.⁶ I kralj babilonski dade u Ribli pred očima kralja Sidkije zaklati djecu njegovu. A dade kralj babilonski pogubiti i sve odličnike judejske.⁷ Sidkiji iskopa oči, stavi ga u okove da ga odvede u Babilon.⁸ Kaldejci zapališe kraljev dvor i kuće naroda i porušiše bedeme jeruzalemske.⁹ Ostatak pučanstva koje još ostade u gradu, izbjeglice što su mu se predale i sav ostali narod, izagna u Babilon Nebuzaradan, zapovjednik tjelesne straže.¹⁰ A od siromašnoga puka koji nije ništa posjedovao, Nebuzaradan, zapovjednik tjelesne straže, ostavi neke u zemlji judejskoj i porazdijeli im vinograde i polja.¹¹ O Jeremiji Nabukodonozor, kralj babilonski, zapovjedi Nebuzaradanu, zapovjedniku tjelesne straže:¹² "Uzmi ga i oko tvoje neka bdi nad njim. Ne čini mu nikakva zla, nego postupaj s njime kako on bude želio."¹³ Tada Nebuzaradan, zapovjednik tjelesne straže, Nebušazdan, visoki dostojanstvenik, Nergal Sar-Eser, vrhovni zapovjednik, i sve vojskovođe kralja babilonskoga¹⁴ poslaše ljude da izvedu Jeremiju iz tamničkoga dvorišta i pustiše ga na slobodu. I tako on osta među narodom.¹⁵ Dok je Jeremija bio zatvoren u tamničkom dvorištu, dođe mu riječ Jahvina:¹⁶ "Idi i reci Kušitu Ebed-Meleku: Ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: 'Evo, učinit ću da se ispune moje riječi protiv ovoga grada, na nesreću, ne na spas njegov. I kad se u onaj dan na tvoje oči obistine,¹⁷ ja ću te u onaj dan spasiti - riječ je Jahvina - i nećeš biti predan u ruke ljudima pred kojima dršćeš,¹⁸ jer ja ću te pouzdano spasiti te nećeš od mača poginuti, nego ćeš dobiti život kao plijen, jer si se u me pouzdao' - riječ je Jahvina."

Chapter 40

¹ Ovo je riječ koju Jahve uputi Jeremiji pošto ga Nebuzaradan, zapovjednik tjelesne straže, bijaše pustio iz Rame. Odvojio ga je kad je veo, u lance okovan, bio među svim jeruzalemskim i judejskim izgnanicima koje vođahu u Babilon.² Odvojivši ga, dakle, zapovjednik tjelesne straže reče mu: "Jahve, Bog tvoj, zaprijetio je nesrećom ovome mjestu.³ Izvršio je i učinio kako bijaše zaprijetio, jer ste griješili protiv Jahve i niste slušali glasa njegova. Zato vas je i snašlo ovo zlo.⁴ Evo, sada drijеšim okove s ruku tvojih. Ako ti je po volji da ideš sa mnom u Babilon, pođi sa mnom i oko će moje bdjeti nad tobom. Ako ti nije volja ići sa mnom u Babilon, ti ostani. Gle, sva⁵ je zemlja pred tobom: možeš ići kamo ti oko želi i gdje će ti biti dobro. Ako, dakle, hoćeš ostati, možeš poći Gedaliji, sinu Šafanova sina Ahikama, koga je kralj babilonski postavio nad gradovima

judejskim, i ostati kod njega usred naroda, ili pak možeš iæi kamo ti drago." Zatim mu zapovjednik tjelesne straže dade hrane i k tomu dar te ga otpusti. ⁶ Tada se Jeremija otputi u Mispu, Gedaliji, sinu Ahikamovu, te osta kod njega među narodom koji je ostao u zemlji. ⁷ Svi vojni zapovjednici i njihovi ljudi uokolo saznaše da je kralj babilonski postavio zemlji za namjesnika Ahikamova sina Gedaliju te mu povjerio muževe, žene i djecu i siromahe koji još ne bijahu odvedeni u babilonsko sužanjstvo. ⁸ I dođoše pred Gedaliju u Mispu: Netanijin sin Jišmael, Kareahov sin Johanan; Tanhumetov sin Seraja, Zatim sinovi Efaja Netofljanina, Makatijev sin Jaazanija - oni i njihovi ljudi. ⁹ Gedalija, sin Šafanova sina Ahikama, zakle se njima i njihovim ljudima i reèe: "Ne bojte se služiti Kaldejcima, ostanite u zemlji, budite odani babilonskom kralju i bit æe vam dobro. ¹⁰ A ja æu, evo, ostati u Mispi na službu Kaldejcima koji dolaze k nama. Vi pak potrgajte grožðe, poberite voæe i masline, pohranite u sudove i ostanite u gradovima što ih zaposjedoste." ¹¹ I svi Judejci što se zatekoše u Moabu, kod sinova Amonovih, i u Edomu, po svim zemljama, saznadoše da je kralj babilonski ostavio ostatak u Judeji i da je postavio nad njim Gedaliju, sina Šafanova sina Ahikama. ¹² I onda se vratiše svi Judejci iz svih mjesta kamo ih bijahu raspršili, vratiše se u zemlju judejsku Gedaliji u Mispu te nabraše veoma mnogo grožða i drugoga voæa. ¹³ A Johanan, sin Kareahov, i svi vojni zapovjednici pođoše Gedaliji u Mispu ¹⁴ te mu rekoše: "A znaš li ti da je amonski kralj Baalis poslao Jišmaela, sina Netanijina, da te ubije?" Ali im Gedalija, sin Ahikamov, ne povjerova. ¹⁵ Tada reèe Johanan, sin Kareahov, potajno Gedaliji u Mispi: "Idem da ubijem Jišmaela, sina Netanijina, tako da nitko neæe doznati. Zašto da on tebe ubije i da se opet rasprše svi Judejci što se oko tebe skupiše? I zašto da propadne ostatak Judejaca?" ¹⁶ Ali Gedalija, sin Ahikamov, uzvрати Johananu, sinu Kareahovu: "Nemoj toga raditi! Jer je laž što govoriš o Jišmaelu."

Chapter 41

¹ Ali u sedmom mjesecu dođe Jišmael, sin Elišamina sina Netanije, roda kraljevskoga, sa deset ljudi i potraži Gedaliju, sina Ahikamova, u Mispi. I dok su se ondje, u Mispi, zajedno gostili, ² diže se Jišmael, sin Netanijin, sa svojom deseticom i maèem smakoše Gedaliju, sina Ahikamova. I tako ubi èovjeka koga kralj babilonski bijaše postavio nad zemljom. ³ A i sve Judejce koji bijahu s njim u Mispi, i Kaldejce, vojnike što se tu nađoše - Jišmael dade pogubiti. ⁴ Sutradan, pošto Gedalija bi ubijen, dok još nitko nije znao što se zbilo, ⁵ dođoše ljudi iz Šekema, Šila i Samarije,

njih osamdeset, obrijane brade, poderanih haljina i s urezima po tijelu, noseæi u rukama prinose i tamjan da ih prinesu u Domu Jahvinu. ⁶ Jišmael, sin Netanijin, iziðe im iz Mispe u susret, dok su oni, plaèuæi, išli svojim putem. Kad ih stiže, reèe im: "Doðite Gedaliji, sinu Ahikamovu!" ⁷ A kad stigoše usred grada, Jišmael, sin Netanijin, i njegovi ljudi poklaše ih i baciše u èatrnju. ⁸ A meðu njima bijaše deset ljudi koji rekoše Jišmaelu: "Nemoj nas ubiti, jer imamo u poljima zakopanih zaliha pšenice, jeèma, ulja i meda." On tada odusta i ne ubi ih s braæom njihovom. ⁹ A èatrnja u koju je Jišmael pobacao sva tjelesa pobijenih ljudi, velika èatrnja, bijaše ona ista koju je kralj Asa naèinio protiv Baše, kralja izraelskoga. I sad ju je Jišmael, sin Netanijin, napunio pobijenim ljudima. ¹⁰

Tada Jišmael odvede ostatak naroda iz Mispe, zajedno s kærerima kraljevim koje je Nebuzaradan, zapovjednik tjelesne straže, povjerio Gedaliji, sinu Ahikamovu: u cik zore krenu Jišmael, sin Netanijin, i zaputi se da prijeðe u zemlju Amonovih sinova. ¹¹ Ali kad Johanan, sin Kareahov, i svi vojni zapovjednici koji bijahu s njim saznadoše za sva zlodjela što ih Jišmael, sin Netanijin, bijaše poèinio, ¹² uzeše sve svoje vojnike te krenuše u boj na Jišmaela, sina Netanijina. Naðoše ga uz veliku vodu u Gibeonu. ¹³ Èim oni ljudi što bijahu kod Jišmaela ugledaše Johanana, sina Kareahova, i sve vojne zapovjednike koji bijahu s njime, obradovaše se, ¹⁴ i sav narod što ga je Jišmael odveo iz Mispe okrenu se i potrèa Johananu, sinu Kareahovu. ¹⁵ Ali Jišmael, sin Netanijin, sa osam ljudi, pobježe od Johanana i ode k sinovima Amonovim. ¹⁶ Tada Johanan, sin Kareahov, i svi vojni zapovjednici koji bijahu s njim uzeše sav preostali narod što ga Jišmael, sin Netanijin, pošto ubi Gedaliju, sina Ahikamova, bijaše doveo iz Mispe: muškarce, žene i djecu i dvorjane koje dovede iz Gibeona. ¹⁷ Krenuše, a kod Svrtišta Kimhama, koje je kraj Betlehema, oni se odmarahu da bi mogli nastaviti put i stiaæi u Egipat, ¹⁸ što dalje od Kaldejaca, kojih se bojahu: jer je Jišmael, sin Netanijin, ubio Gedaliju, sina Ahikamova, koga kralj babilonski bijaše postavio za namjesnika u zemlji.

Chapter 42

¹ Nato svi vojni zapovjednici, osobito Johanan, sin Kareahov, i Azarja, sin Hošajin, i sav narod, malo i veliko, pristupiše ² i rekoše proroku Jeremiji: "Pomno poèuj molbu našu! Zagovaraj nas pred Jahvom, Bogom svojim, za sav ovaj ostatak, jer nas, kako i sam vidiš, ostade još samo malo od velikoga broja koliko nas je nekoæ bilo. ³ Neka nam Jahve, Bog tvoj, objavi kuda da krenemo

i što valja da èinimo." ⁴ Prorok im Jeremija odgovori: "Pristajem. Pomolit æu se, kao što rekoste, Jahvi, Bogu vašemu, i javit æu vam sve što on odgovori, ni rijeèi vam neæu zatajiti." ⁵ Oni pak rekoše Jeremiji: "Neka Jahve bude istinit i vjerodostojan svjedok protiv nas ako ne postupimo sasvim po rijeèima koje æe nam Jahve, Bog tvoj, po tebi objaviti. ⁶ Bio povoljan ili nepovoljan glas Jahve, Boga našega, komu te šaljemo, mi æemo ga slušati da nam dobro bude što poslušasmo glas Jahve, Boga svojega." ⁷ Poslije deset dana dođe rijeè Jahvina Jeremiji. ⁸ Tada on pozva Johanana, sina Kareahova, sve vojne zapovjednike koji bijahu s njim i sav narod, malo i veliko, ⁹ te im reèe: "Ovako govori Jahve, Bog Izraelov, kojemu ste me poslali da izlijem preda nj molbu vašu: ¹⁰ 'Ako budete mirno živjeli u zemlji ovoj, podiæi æu vas i neæu vas više razoriti; posadit æu vas, a ne iskorijeniti. Jer se kajem za zlo koje sam vam nanio. ¹¹ Ne bojte se kralja babilonskoga od koga strahujete. Ne bojte ga se - rijeè je Jahvina - jer ja sam s vama da vas spasim i izbavim iz ruku njegovih. ¹² I ja æu vam pribaviti milost da vam se smiluje i pusti vas da u zemlji svojoj živite.' ¹³ Ako pak kažete: 'Neæemo ostati u ovoj zemlji', ne pokoravajuæi se glasu Jahve, Boga svoga, ¹⁴ ako kažete: 'Ne, u Egipat idemo, rata više da ne vidimo, glasa bojnog roga više da ne èujemo, da ne moramo biti više gladni kruha; da, onamo idemo', ¹⁵ onda èujte rijeè Jahvinu, vi koji ste Ostatak Judeje: Ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: 'Ako ste odluèili krenuti u Egipat da ondje živite, ¹⁶ maè kojega se plašite u zemlji æe vas egipatskoj dostiæi; glad od koje strahujete, u Egiptu æe vam biti za petama: i ondje æete umrijeti! ¹⁷ I svi oni koji odluèe da odu u Egipat i da se ondje nasele, poginut æe od maèa, gladi i kuge: nitko živ neæe umaæi nesreæi koju æu na njih svaliti.' ¹⁸ Jer ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: 'Kao što se srdžba moja i bijes moj oboriše na Jeruzalemce, tako æe se gnjev moj izliti i na vas ako pođete u Egipat: postat æete prokletstvo, užas, kletva i poruga, a ovoga mjesta nikad više neæete ugledati.' ¹⁹ Vama, koji ste Ostatak Judeje, Jahve poruèuje da ne idete u Egipat. Dobro znajte da sam danas bio svjedok protiv vas. ²⁰ Jer sami sebe obmanjujete. TÓa vi ste me poslali k Jahvi, Bogu svome rekavši: 'Zagovaraj nas pred Jahvom, Bogom našim, i saopæi nam sve što ti on objavi, i mi æemo to uèiniti.' ²¹ A danas sam vam objavio, ali vi ne slušate više glasa Jahve, Boga svojega, koji me k vama posla. ²² Znajte, dakle, dobro: od maèa, gladi i kuge poginut æete na mjestu kamo hoæete da odete da se ondje naselite."

Chapter 43

¹ Kad je Jeremija svemu narodu kazao sve riječi Jahve, Boga njihova, sve one riječi radi kojih
 ga je Jahve, Bog njihov, k njima poslao, ² Azarja, sin Hošajin, i Johanan, sin Kareahov, i svi oni
 drski ljudi odgovoriše Jeremiji: "Laži nam govoriš. Nije te poslao Jahve da nam govoriš: 'Ne idite
 u Egipat da se ondje nastanite', ³ nego Baruh, sin Nerijin, podgovori te da nas predaš u ruke
 Kaldejcima koji će nas pogubiti ili odvesti u sužanjstvo babilonsko!" ⁴ I Johanan, sin Kareahov,
 i svi zapovjednici i sav narod ne poslušаше glasa Jahvina da ostanu u zemlji judejskoj. ⁵ Nego
 Johanan, sin Kareahov, i vojni zapovjednici povedoše sav ostatak Judin, one što se vratiše iz zemalja
 kamo bijahu izagnani, da se nastane u zemlji judejskoj: ⁶ muševе, žene i djecu i sve kraljevske
 kćeri i sve ljude koje je Nebuzaradan, zapovjednik tjelesne straže, ostavio kod Gedalije, sina
 Šafanova sina Ahikama, pa i proroka Jeremiju, i Baruha, sina Nerijina, ⁷ te se oni iseliše u Egipat,
 jer ne slušahu glasa Jahvina. I tako dođoše u Tafnis. ⁸ U Tafnisu dođe riječ Jahvina Jeremiji:
⁹ "Uzmi u ruke velikoga kamenja i ugradi ga, pred svim Judejcima, meljtom u pločnik što je pred
 ulazom u faraonov dvor. ¹⁰ I reci im: Ovako govori Jahve nad Vojskama, kralj Izraelov: 'Evo
 šaljem po slugu svojega Nabukodonozora, kralja babilonskoga. On će postaviti prijestolje na ovo
 kamenje što sam ga ugradio i nad njim će razapeti svoju nebnicu. ¹¹ Da, doći će i udarit će na
 zemlju egipatsku: Tko je za smrt, u smrt! Tko za izgnanstvo, u izgnanstvo! Tko za mač, pod mač!
¹² On će vatrom sažeti hramove bogova egipatskih, spalit će i izagnati bogove, očistit će zemlju
 egipatsku kao što pastir svoj plašt otrijebi od buha. I onda će, nesmetan, odavde otići. ¹³ Porazbijat
 će spomenike hrama Sunca koji je u Heliopolu, a hramove bogova egipatskih ognjem će spaliti.'"

Chapter 44

¹ Riječ koja se javi Jeremiji za sve Judejce što življahu u zemlji egipatskoj, što življahu u
 Migdolu, u Tafnisu, u Memfisu i u zemlji Patrosu. ² Ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog
 Izraelov: "I sami vidjeste svu nesreću koju sam svalio na Jeruzalem i na sve gradove judejske: evo
 danas su to gomile ruševina, a u njima nitko više ne živi, ³ zbog nedjela njihovih što ih učiniše da
 bi mene vrijeđali, polazeći drugim bogovima kojih nisu poznavali ni oni, ni vi, ni oci vaši, da im

⁴ kade i da im služe. A ja sam vam jednako slao svoje sluge proroke da vam kažu: 'Ne èinite tih
⁵ gnusoba koje su mi ogavne!' Ali me oni nisu slušali, niti su uho svoje priklonili da se okane zloæe
⁶ svoje i prestanu kaditi tuđim bogovima. Zato se izli gnjev moj i srdžba moja i rasplamtje se u
gradovima judejskim i po ulicama jeruzalemskim, te se pretvoriše u pustoš i razvaline, kao što su
⁷ danas. Zašto sami svaljujete na se tako golemu nesreæu" - govori Jahve, Bog nad Vojskama, Bog
Izraelov - "te sami do korijena istrebljujete iz Judeje sve muško i žensko, djecu i dojenèad, te vam
⁸ ni ostatka ostati neæe, jer me vrijeðate djelima ruku svojih, kadeæi tuđim bogovima u zemlji
egipatskoj, u koju ste došli prebivati, a bit æete iskorijenjeni i postat æete kletva i ruglo meðu svim
⁹ narodima na zemlji? Jeste li zaboravili bezakonja otaca svojih, bezakonja kraljeva judejskih,
bezakonja knezova svojih i žena njihovih i bezakonja svoja, bezakonja žena svojih, poèinjena u
¹⁰ zemlji judejskoj i po ulicama jeruzalemskim? Do dana današnjega nisu se pokajali, nisu se bojali,
nisu živjeli po Zakonu mojemu ni po odredbama mojim, koje dadoh vama i ocima vašim." ¹¹ Zato
ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: "Evo, okreæem svoje lice vama, na nesreæu vašu,
¹² da zatrem svu zemlju judejsku. Odnijet æu ostatak Judeje koji je odluèio da ide u zemlju egipatsku
da se ondje stani; svi æe izginuti u zemlji egipatskoj, past æe od maèa, od gladi æe pogibati, poginut
æe svi, malo i veliko, pomrijet æe od maèa i gladi, i bit æe prokletstvo, užas, kletva i poruga.
¹³ Kaznit æu sve koji budu u zemlji egipatskoj, kao što sam kaznio Jeruzalem: maèem, glaðu i
¹⁴ kugom. A od ostatka Judeje koji je došao da se stani u Egiptu, nitko neæe uteæi ni preživjeti da
bi se mogao vratiti u zemlju judejsku za kojom im duše èeznu, da se u nju vrate i ondje nastane.
¹⁵ Jer se nitko neæe vratiti, osim izbjeglica." I tada svi muškarc i koji su znali da im žene kade
tuđim bogovima, i sve nazoène žene, u velikom mnoštvu, i sav narod što življaše u zemlji egipatskoj
¹⁶ i u Patrosu odgovoriše Jeremiji: "Rijeèi koje si u ime Jahvino nama objavio mi ne slušamo;
¹⁷ naprotiv, i dalje æemo se držati zadane rijeèi: kadit æemo nebeskoj kraljici i lijevati ljevanice,
kao što smo i mi i oci naši, naši kraljevi i knezovi èinili u gradovima judejskim i po ulicama
¹⁸ jeruzalemskim: tada imadosmo kruha izobila, bijasmo sretni i ne trpjesmo nikakvih nesreæa. Ali
otkako prestadosmo kaditi nebeskoj kraljici i lijevati joj ljevanice, u svemu smo oskudijevali i od
¹⁹ maèa i gladi pogibali." A žene rekoše: "Kad kadimo kraljici nebeskoj i lijevamo joj ljevanice,
zar joj bez znanja svojih muževa peèemo kolaèe u obliku lika njezina i lijevamo ljevanice?" ²⁰ Tada
²¹ Jeremija svemu narodu, muškarcima i ženama, i svim ljudima koji su mu tako govorili reèe: "Nije
li se Jahve spomenuo i nije li ga u srce dirnuo tamjan što ste ga palili po ulicama jeruzalemskim,

vi i oci vaši, vaši kraljevi, knezovi i puk zemaljski?²² Jahve više nije mogao podnositi zlodjela vaših i gnusoba koje poèiniste, i zato se zemlja vaša pretvorila u pustoš i ruševine, u prokletstvo, bez stanovnika, kao što je i danas.²³ Zbog toga što ste, prinoseæi tamjan, zgriješili Jahvi, što Jahvina glasa ne slušaste i Jahvina se Zakona i njegovih se naredaba i svjedoèanstava ne držaste, snaðe vas ova nevolja, kakva je danas."²⁴ Zatim reèe Jeremija svemu narodu, osobito ženama:²⁵ "Èujte rijeè Jahvinu, svi Judejci koji ste u zemlji egipatskoj: Ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: 'Vi žene, ono što vaša usta obeæaju, to vaše ruke moraju i izvršiti. Rekoste: 'Mi æemo se tvrdo držati zavjeta što ih uèinismo: kaditi kraljici nebeskoj i lijevati joj ljevanice.' Držite se samo svojih zavjeta i lijevajte revno ljevanice!²⁶ Ali èujte zato rijeè Jahvinu, svi vi Judejci nastanjeni u zemlji egipatskoj! Evo, zaklinjem se velikim imenom svojim,' govori Jahve. 'U svoj zemlji egipatskoj nijedna usta judejska neæe više izustiti mojega imena; nitko neæe reæi: 'Živoga mi Jahve!'²⁷ Evo, bdim nad njima, na nesreæu, a ne na dobro njihovo: svi ljudi judejski što su u zemlji egipatskoj poginut æe od maèa i gladi do potpunog istrebljenja.²⁸ I bit æe malo onih koji æe izbjeæi maèu i vratiti se iz egipatske zemlje u zemlju judejsku. Onda æe sav ostatak judejski, svi koji doðoše u zemlju egipatsku da ondje žive, spoznati èija rijeè vrijedi, moja ili njihova.²⁹ A ovo neka vam bude znamenje - rijeè je Jahvina - da æu vas kazniti na ovome mjestu, da biste znali da æe se vama na nesreæu ispuniti prijetnje moje protiv vas.'³⁰ Ovako govori Jahve: 'Gle, predat æu faraona Hofru, kralja egipatskoga, u ruke njegovim neprijateljima i u ruke onih koji mu rade o glavi, baš kao što sam Sidkiju, kralja Judejskoga, predao u ruke Nabukodonozora, kralja babilonskoga, neprijatelja njegova, koji mu je radio o glavi.'"

Chapter 45

¹ Rijeè koju uputi Jeremija proroku Baruhu, sinu Nerijinu, dok je on te rijeèi iz usta Jeremijinih pisao u knjigu, èetvrte godine Jojakima, sina Jošijina, kralja judejskoga:² Ovako govori Jahve, Bog Izraelov, za tebe, Baruše:³ "Jer si rekao: 'Jao meni jer mi Jahve dodaje nevolju na nevolju. Sustadoh uzdišuæi i ne mogu naæi mira!'"⁴ Ovako govori Jahve: 'Evo, što sam sagradio, porušit æu, što sam zasadio, išèupat æu - po svoj zemlji!⁵ A ti tražiš za se èudesa! Ne traži toga! Jer, gle, svalit æu zlo na sve živo - rijeè je Jahvina. A tebi æu kao plijen pokloniti život tvoj na svim mjestima kamo doðeš.'"

Chapter 46

¹ Rijeè koju Jahve uputi proroku Jeremiji protiv naroda. ² Još o Egiptu. Protiv vojske faraona Neka, kralja egipatskoga, što bijaše kod rijeke Eufrata, u Karkemišu, i kralj Nabukodonozor ga potuèe, èetvrte godine Jojakima, sina Jošijina, kralja judejskoga. ³ Pripremite štitove i oklope! Naprijed, u boj! ⁴ Upregnite konje! Na kola, vozaèi! Postavite se pod kacigama! Naperite koplja! Navucite oklope! ⁵ Što vidim? Zaprepašteni, uzmièu? Junaci njihovi, poraženi, u bijeg udariše glavom bez obzira! Užas odasvud - rijeè je Jahvina. ⁶ Ni najbrži ne umaèe, ni najhrabriji ne uteèe! Na sjeveru, na obali Eufrata, posræu i padaju. ⁷ Tko se to diže poput Nila, èije vode šume, k'o brzaci nabujaše? ⁸ To Egipat se diže poput Nila, k'o brzaci vode mu nabujaše. I govori: diæi æu se, poplaviti zemlju, opustošiti gradove i puèanstvo! ⁹ Konji, naprijed! Poletite, kola bojna! Navalite, ratnici! Kušiti, Putijci, štitom zaštiæeni, i Ludijci, što lukom strijeljate! ¹⁰ Ovo je dan Jahve nad Vojskama - dan osvete da se dušmanima svojim osveti: maè æe se nažderati, nasititi, glad utoliti krvlju njihovom! Jer Gospod, Jahve nad Vojskama, ima žrtveno klanje u sjevernoj zemlji uz obalu Eufrata. ¹¹ Popni se na Gilead, balzama potraži, djevice, kæeri egipatska! Uzalud lijekovi mnogi: nema tebi ozdravljenja! ¹² Narodi èuše za tvoju sramotu, vapaji tvoji napuniše zemlju. Jer se junak o junaka spotièe i obojica padaju. ¹³ Rijeè koju Jahve uputi proroku Jeremiji kad Nabukodonozor, kralj babilonski, dođe da udari na zemlju egipatsku. ¹⁴ Navijestite Egiptu, objavite u Migdolu, obznanite u Memfisu: "Svrstaj se! Spremi se! Jer maè veæ ždere sve oko tebe! ¹⁵ Što? Zar Apis pobježe? Tvoj se Bik ne odrva?" Da, Jahve ga obori! ¹⁶ On uèini te mnogi posrnuše, popadaše jedan na drugoga. I gle, govore: "Na noge! Vratimo se svom narodu, rodnoj grudi svojoj, pred maèem koljaèkim!" ¹⁷ Faraonu, kralju egipatskom, ime nadjenite: "Graja što pravi èas promaši." ¹⁸ "Tako, života mi moga" - govori Kralj, komu je ime Jahve nad Vojskama - "ono æe doæi kao Tabor posred gora, kao Karmel iznad mora. ¹⁹ Spremi izgnanièki zavežljaj, udomljena kæeri egipatska, jer Memfis æe biti u pustoš pretvoren, poharan i nenastanjen. ²⁰ Egipat bijaše lijepa junica, ali ide, ide na nju obad sa Sjevera. ²¹ A i plaæenici egipatski što k'o gojna telad usred nje življahu, i oni se okrenuše, u bijeg udariše, ne mogu se odhrvati jer ih stiže Dan propasti, dođe vrijeme da se kazne. ²² Slušaj! K'o da zmija sikæe, sa svom silom dolaze, sjekirama na nju navaljuju,

²³ baš k'o drvosjeèe. ²³ Posjeæi æe šumu - rijeè je Jahvina - iako je neprohodna. Više ih je nego
²⁴ skakavaca, broja njima nema. ²⁴ Osramoæena je zemlja egipatska, predana je narodu Sjevera."
²⁵ Govori Jahve nad Vojskama, kralj Izraelov: "Evo, kaznit æu Amona Tebskoga, faraona i Egipat,
²⁶ i sve njegove bogove, kraljeve, faraona i sve koji se u nj uzdaju. ²⁶ Predat æu ih u ruke onima što
im rade o glavi, u ruke Nabukodonozora, kralja babilonskoga, i u ruke slugu njegovih. A poslije
²⁷ æe Egipat biti opet naseljen, kao u stara vremena" - rijeè je Jahvina. ²⁷ "Ne boj se, Jakove, slugo
moja, ne plaši se, Izraele! Jer, evo, spasit æu te izdaleka i potomstvo tvoje iz zemlje izgnanstva.
²⁸ Jakov æe se opet smiriti, spokojno æe živjet' i nitko ga neæe plašiti. ²⁸ Ne boj se, Jakove, slugo
moja - rijeè je Jahvina - jer ja sam s tobom. Zatrt æu narode meðu koje te prognah, a tebe neæu
sasvim uništiti: ali æu te kaznit' po pravici, ne smijem te pustit' nekažnjena."

Chapter 47

¹ Rijeè koju Jahve uputi proroku Jeremiji o Filistejcima prije nego što faraon osvoji Gazu.
² Ovako reèe Jahve: "Evo, vode se dižu sa Sjevera i kao nabujali brzaci poplavljuju zemlju i sve
što je na njoj, gradove i sve njihovo puèanstvo. I ljudi vapiju, i kukaju svi žitelji zemlje, ³ uz tutanj
kopita njegove ždrebadi, uza štropot kola i tresku toèkova. Oci više ne mare za djecu svoju jer su
im ruke klonule ⁴ zbog dana što osvanu da Filistejce istrijebi, da zatre Tiru i Sidonu sve do
posljednjeg pomagaèa. Jer Jahve istrebljuje Filistejce, i sav ostatak otoèja kaftorskog. ⁵ Gazi æe
biti obrijana glava, razoren Aškelon. A ti, Ašdode, ostaæe Anakovaca, dokle æe te tuga razdirati?
⁶ Jao, maèu Jahvin, kad li æeš se smiriti? Vрати se u korice, stani i poèini!" ⁷ Ali kako da se smiri,
kad Jahvina ruka njime zapovijeda: na Aškelon i na morski žal on ga isuka.

Chapter 48

¹ O Moabu. Ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: "Jao brdu Nebu jer je opustošeno,
postiđen je Kirjatajim i osvojen, tvrða posramljena, razorena, ² nema više dike moapske. U Hešbonu
mu propast skovaše: 'Hajde da ga istrijebimo iz naroda!' A ti, Madmene, bit æeš razoren, maè veæ
ide za tobom! ³ Slušaj! Jauci se èuju iz Horonajima: 'Pohara, propast strašna!' ⁴ 'Moab je smlavljen!'

5 èuje se vrištanje mališa njegovih. Da, uz brdo Luhit uspinju se plaèuæi. Da, niz obronke
 Horonajima razliježe se jauk nad propašæu. 6 'Bježite, spasavajte život, ugledajte se u pustinjsku
 magarad!' 7 Jer si se pouzdao u svoje utvrde, bit æeš i ti osvojen. Kemoš odlazi u izgnanstvo sa
 sveæenicima i knezovima svojim. 8 Pustošnik æe doæi u svaki grad, nijedan mu neæe izmaæi:
 Dolina æe biti poharana, Visoravan opustošena," govori Jahve! 9 Stavite Moabu nadgrobni kamen,
 jer je do temelja srušen; njegovi su gradovi pustare, u njima nitko ne obitava. 10 Proklet bio tko
 nemarno obavlja poslove Jahvine! Proklet bio tko krvlju maè svoj ne omasti! 11 Od mladosti svoje
 mir užiavaše Moab, ležaše na droždini svojoj, nikad ga nisu pretakali iz baève u baèvu, nikad u
 izgnanstvo išao nije: zato mu okus ostade svež, miris nepromijenjen. 12 "Ali, evo, dolaze dani" -
 govori Jahve - "i ja æu mu poslati tlaèitelje koji æe ga pretakati, isprazniti njegove baève i sudove
 njegove porazbijati. 13 I tada æe se Moab postidjeti zbog Kemoša, kao što se dom Izraelov postidio
 zbog Betela u koji se uzdao." 14 Kako možete reæi: "Mi smo junaci, hrabri ratnici." 15 Pustošnik
 Moabov navaljuje na nj; cvijet mladosti njegove u klanice silazi, rijeè je Kraljeva, Jahve nad
 Vojskama njemu je ime. 16 Bliži se propast Moabova, nesreæa njegova hiti. 17 Źalite ga, svi susjedi
 njegovi, i svi koji znate ime njegovo. Recite: "Kako li se slomi èvrsta palica, Źezlo velièanstveno!"
 18 Siði sa slave svoje, sjedni u blato, Źitelju, kaeri dibonska! Jer pustošnik Moaba navali na te,
 19 poruši sve utvrde tvoje. Stani na cestu i promatraj, o Źitelju Aroera! Pitaj bjegunce i preŹivjele,
 20 pitaj ih: "Što se to dogodi?" "Moab se stidi jer je slomljen. Plaèite, jecajte! Objavite na Arnonu
 da je Moab poharan." 21 Sud stiže nad Visoravan i nad Holon, Jahsu i Mefaoth, 22 nad Dibon, Nebo,
 23 Bet Diblatajim, Kirjatajim, Bet Gamul, Bet Meon, 24 Kerijot, Bosru i nad sve gradove zemlje
 moapske, daleke i blize. 25 "Moabu je rog odbijen, ruka mu je slomljena." 26 "Opijte ga jer se
 htjede uzvisiti nad Jahvu: neka se Moab sada valja u bljuvotini svojoj te i on neka bude na podsmijeh.
 27 Nije li tebi bio Izrael na podsmijeh? Jesu li ga možda zatekli u kraði te mašeš glavom kad god
 o njemu govoriš?" 28 "Ostavite gradove, Źivite u peæinama, stanovnici Moaba! Budite kao golubovi
 što se gnijezde na litici onkraj razjapljena bezdana!" 29 Èuli smo za nadutost Moaba, nadutost
 preveliku, ponos njegov, hvastanje, uznositost, za oholost srca njegova! 30 "Poznajem ja objijest
 njegovu - rijeè je Jahvina - laŹ njegovih rijeèi, laŹ djela njegovih! 31 Zato moram jaukati nad

Moabom, plakati nad svim Moapcima, jecati zbog ljudi Kir Heresa. ³² Više nego nad Jazerom, plakat æu nad tobom, o lozje sibmansko, kojem se mladice pružahu preko mora, sezahu sve do Jazera. Na tvoje berbe i žetve pade sada pustošnik. ³³ Išèeznu radost i veselje iz voænjacka i zemlje moapske. Nesta vina u kacama, mastioci više grožđa ne maste, veseli zvuci više nisu veseli." ³⁴ Urlanje Hešbona i Elalea èuje se sve do Jahasa. Vièu od Soara do Horonajima i Eglat Šelišije, jer se i vode nimrimske pretvoriše u pustaru. ³⁵ "U Moabu æu uèiniti - rijeè je Jahvina - da se ne uzlazi na uzvišice i kadi bogovima njegovim. ³⁶ Stoga mi srce poput frule dršæe za Moabom, srce moje poput frule dršæe za ljudima Kir Heresa: jer propade steèevina koju stekoše! ³⁷ Sve su glave obrijane i brade podrezane; po svim rukama urezi, oko bokova kostrijet. ³⁸ Na svim krovovima Moaba i na njegovim trgovima samo zapomaganje, jer smrskah Moab kao krèag koji se nikomu ne mili" - rijeè je Jahvina. ³⁹ Kako li je smrskan! Kako li sramotno Moab udari u bijeg! Moab postade ruglo i strašilo svim susjedima. ⁴⁰ Jer ovako govori Jahve: "Gle, poput orla lebdi, nad Moabom širi krila. ⁴¹ Gradovi su zauzeti, osvojene tvrđave. Srce moapskih junaka bit æe toga dana kao srce žene u trudovima. ⁴² Izbrisan je Moab iz naroda jer se uzvisi nad Jahvu. ⁴³ Strava, jama i zamka tebi, žitelju Moaba! - rijeè je Jahvina. ⁴⁴ Tko stravi umakne, u jamu æe pasti; tko se iz jame izvuèe, u zemlju æe pasti. Da, to æu svaliti na Moab u danima kazne njegove" - rijeè je Jahvina. ⁴⁵ "U sjeni se hešbonskoj ustavljaju iscrpljeni bjegunci. Al' vatra izlazi iz Hešbona, plamen liže iz dvora sihonskog i proždire sljepooènice Moabu i tjeme sinova nemirnièkih. ⁴⁶ Jao tebi, Moabe! Umišljen si, narode Kemošev! Jer sinove tvoje u izgnanstvo odvedoše, kæeri tvoje u progonstvo. ⁴⁷ Ali æu promijeniti udes Moabov u buduænosti" - rijeè je Jahvina. Dovde suđenje Moabu.

Chapter 49

¹ O sinovima Amonovim. Ovako govori Jahve: "Izrael nema sinova, nema nasljednika? Zašto je Milkom baštinio Gad i narod se njegov nastanio u njegovim gradovima? ² Zato, evo, dolaze dani - rijeè je Jahvina - i uèinit æu da se zaore ratni krikovi u Rabi sinova Amonovih, i ona æe biti humak poharani, i naseobine njene ognjem popaljene. Tada æe Izrael opljaèkati svoje pljaèkaše" - govori ³ Jahve. "Plaèi, Hešbone, jer Ar je opustošen, zapomažite kæeri rapske. Opašite kostrijet, tužbalice

povedite, obilazite s urezima. Jer Milkom mora u izgnanstvo sa sveæenicima i knezovima. ⁴ Što se dièiš dolinom svojom, kæeri odmetnice, koja se uzdaš u bogatstvo svoje i govoriš: 'Tko se usuđuje ustati protiv mene?' ⁵ Evo, svaljujem na te stravu odasvud uokolo: bit æete raspršeni, svak' na svoju stranu, i nitko bjegunce neæe skupiti. ⁶ Ali uto æu opet promijeniti udes sinova Amonovih" - rijeè je Jahvina. ⁷ O Edomu. Ovako govori Jahve nad Vojskama: "Zar nema više mudrosti u Temanu, zar u razumnih nesta svjšeta, zar se izvjetрила mudrost njihova? ⁸ Bježite, gubite se i duboko se sakrijte, stanovnici Dedana, jer Ezavu propast nosim, vrijeme kazne njegove. ⁹ Doðu li trgaèi k tebi, ni pabirka neæe ostaviti; doðu li kradljivci noæni, opljaèkat æe sve što žele. ¹⁰ Jer ja sam onaj što æe Ezava pretražiti i skrovišta mu otkriti da se ne mogne sakriti. Pleme je njegovo opustošeno: nema ga više! Nitko ne kaže: ¹¹ 'Ostavi siroèad svoju, ja æu je prehraniti i neka se udovice tvoje u me pouzdaju!'" ¹² Jer ovako govori Jahve: "Gle, oni koji odista ne bi morali piti èašu moraju je iskapiti, i zar upravo ti da ostaneš nekažnjen? Ne, ti neæeš ostati nekažnjen, morat æeš èašu ispiti! ¹³ Jer samim se sobom zakleh - rijeè je Jahvina: Bosra æe postati ruglo i sramota, pustinja i prokletstvo; a svi njezini gradovi bit æe vjeène razvaline." ¹⁴ Jahve mi vijest uputi, glasnik bi poslan k narodima: "Skupite se! Krenite na nj, krenite! Ustajte! U boj! ¹⁵ Jer, gle, uèinit æu te malim meðu narodima, prezrenim meðu ljudima. ¹⁶ Strah te tvoj zaveo, uznositost srca tvoga, ti koji živiš u peæinama kamenim i držiš se visova planinskih te viješ gnijezdo na timoru, k'o orlovi, odande æu te strovaliti" - rijeè je Jahvina. ¹⁷ "Edom æe postati pustoš; tko god njime proðe, zaprepastit æe se i zviždati zbog svih rana njegovih. ¹⁸ Razorit æe ga kao Sodomu i Gomoru i susjede njihove" - govori Jahve. Èovjek ondje neæe stanovati, sin èovjeèji neæe u njem boraviti. ¹⁹ "Gle, kao lav on izlazi iz guštare jordanske na pašnjake vjeèno zelene. Ali æu ga uèas otjerati i smjestiti ondje svog izabranika. Jer tko je meni ravan? I tko æe mene na raèun pozvati? I koji æe mi pastir odoljeti?" ²⁰ Zato èujte što je Jahve naumio uèiniti Edomu, èujte što je nakanio protiv stanovnika Temana: i najsitniju jagnjad on æe odvuæi, i sam njihov pašnjak zgrozit æe se nad njima. ²¹ Od lomljave pada njina zemlja æe se potresti, razlijegat æe se vapaj do Crvenog mora! ²² Gle, poput orla on se diže i lebdi, nad Bosrom širi krila. U dan onaj srce æe junaka edomskih biti kao srce žene u trudovima. ²³ O Damasku. Smeteni su Hamat i Arpad jer zlu vijest èuše. Srce im se steže od užasa i smirit se ne može. ²⁴ Obeshrabren je Damask, u bijeg udario, strah ga spopao,

tjeskoba i bolovi obuzeli ga kao porodilju. ²⁵ Kako? Napušten je slavni grad, grad radosti moje!
²⁶ Zato æe mladiæi njegovi popadati po trgovima, svi æe ratnici poginuti u onaj dan - rijeè je Jahve
 nad Vojskama. ²⁷ "Potpalit æu vatrom zidine Damaska: plamen æe proždrijeti dvor Ben-Hadadov."
²⁸ O Kedaru i kraljevstvima hasorskim koje je potukao Nabukodonozor, kralj babilonski. Ovako
 govori Jahve: ²⁹ "Ustajte, na Kedar navalite, uništite sinove Istoka! Nek' im se oduzmu šatori i
 stada, šatorska krila i sva im oprema! Neka im se deve odvedu, i nek' vièu na njih: 'Strava odasvud!'
³⁰ Bježite glavom bez obzira, duboko se skrijte, žitelji Hasora - rijeè je Jahvina. Jer Nabukodonozor,
 kralj babilonski, snuje naum protiv vas, navalu smišlja: ³¹ 'Ustajte, udarite na mirni narod što živi
 bez straha - rijeè je Jahvina - što nema vrata ni zasuna, što u osami prebiva! ³² Deve njihove bit
 æe plijen, mnoštvo ovaca otimaèina!' I raspršit æu ih na sve strane, one ljude obrijanih zalizaka, i
 dovest æu odasvud na njih nesreæu - rijeè je Jahvina. ³³ Hasor æe postati brlog èagaljski i pustinja
 vjeèna. Èovjek ondje neæe prebivati, neæe se ondje nastaniti sin èovjeèji." ³⁴ Rijeè koju Jahve
 uputi proroku Jeremiji o Elamu, u poèetku kraljevanja Sidkije, kralja judejskoga. ³⁵ Ovako govori
 Jahve nad Vojskama: ³⁶ "Lomim, evo, luk Elamov, srž snage njegove. Èetiri æu vjetra dognati na
 Elam sa èetiri kraja neba i raspršit Elamce u sva èetiri vjetra, i neæe biti naroda kamo neæe stiæi
 bjegunci elamski. ³⁷ Utjerat æu Elamcima strah u kosti pred njihovim dušmanima. Pustit æu na
 njih nesreæu, oganj gnjeva svojega. Poslat æu maè za njima dok ne budu sasvim uništeni. ³⁸ I
 postavit æu u Elamu prijesto svoj i zatrt æu ondje kralja i sve knezove" - rijeè je Jahvina. ³⁹ Ali
 æu okrenut' udes Elama" - rijeè je Jahvina.

Chapter 50

¹ Rijeè koju Jahve reèe protiv Babilona, protiv zemlje kaldejske: ² "Objavite narodima!
 Razglasite, ne tajite, recite: Zauzet je Babilon! Bel je postiđen: Marduk razbijen! Posramljeni su
 kipovi njegovi, razmrskani njegovi likovi. ³ Jer sa sjevera na nj se diže narod koji æe mu zemlju
 prometnuti u pustinju; nitko više neæe u njoj živjeti, i ljudi i stoka pobjeæi æe i otiaæi. ⁴ U one dane
 i u vrijeme ono - rijeè je Jahvina - vratit æe se sinovi Izraelovi, iaæi æe plaèuæ' i tražeæi Jahvu,
 Boga svojega. ⁵ Pitat æe za put na Sion, onamo æe pogled upravljati: 'Hodite, prionimo uz Jahvu

Savezom vjeènim, nezaboravnim!⁶ K'o izgubljene ovce bijaše narod moj, pastiri ih zavedoše te
 zalutaše po brdima: moradoše s brda na brežuljke, zaboraviše gdje su im torovi.⁷ Tko ih nađe,
 proždire ih, neprijatelji njini zborahu: 'Nismo mi krivi, jer zgriješiše Jahvi, pašnjaku pravde, Jahvi,
 nadi otaca svojih!⁸ Bježite iz Babilona! Izađite iz zemlje kaldejske! Budite poput ovnova pred
 stadom.⁹ Jer evo æu diæi i dovesti na Babilon mnoštvo velikih naroda; u zemlji sjevernoj svrstat
 æe se protiv njega - odanle æe biti osvojen. Strijele su im k'o u sretna junaka, prazne se ne vraæaju.
 10 Kaldeja æe biti oplijenjena, do mile volje nju æe pljaèkati" - rijeè je Jahvina.¹¹ "Da! Radujte
 se samo i klikujte, vi pljaèkaši moje baštine! Poskakujte k'o june na paši! Ržite kao ždrebad!¹² Mati
 vaša teško se osramoti, postidi se roditeljka vaša. Evo, posljednja je meðu narodima: pustinja,
 zemlja prljuša.¹³ Zbog gnjeva Jahvina bit æe bez življa, sva æe opustjeti. Tko god prođe mimo
 Babilon, zgrozit æe se i zviždat æe nad njegovim ranama.¹⁴ Svrstajte se protiv Babilona, opkolite
 ga. Strijelci, strijeljajte na nj, ne žalite strelica - Jahvi je zgriješio.¹⁵ Sa svih strana nek' zaore
 poklici bojni. On se predaje! Stupovi mu padaju, bedemi se ruše: to Jahvina je osveta! Osvetite se
 Babilonu, vratite mu milo za drago!¹⁶ Istrijebite Babilonu i sijaèa i žeteoca što srpom zamahuje
 u dane žetvene! Pred maèem silnièkim nek' svak' se vrati svome narodu, neka bježi zemlji svojoj."
 17 Izrael bijaše stado razagnano, lavovi ga raspršiše. Prvi ga kralj asirski proždrije, a onda mu
 Nabukodonozor, kralj babilonski, kosti polomi.¹⁸ Zato ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog
 Izraelov: "Evo, kaznit æu kralja babilonskoga i zemlju njegovu, kao što kaznih kralja asirskoga.
 19 I vratit æu Izraela pašnjaku njegovu da pase po Karmelu, Bašanu, brdima efrajimskim i u Gileadu,
 da se sit najede.²⁰ U one dane, u vrijeme ono - rijeè je Jahvina - tražit æe grijeh Izraelov, ali ga
 više neæe biti; tražit æe opaèine judejske, ali ih neæe naæi. Jer oprostih svima koje saèuvah."
 21 "Na zemlju meratajmsku! Kreni na nju i na stanovnike Pekoda, zatri ih do temelja, uništi
 iza njih sve - rijeè je Jahvina - izvrši sve kako ti zapovjedih!"²² Ratna se vika èuje u zemlji, poraz
 strašan.²³ O, kako li je skršen, razbijen malj cijele zemlje! Kako li Babilon posta strašilo narodima!
 24 Zamku ti metnuh, Babilone, ti se uhvati i ne vidje. Zateèen si i uhvaæen, jer se s Jahvom zarati!
 25 Jahve otvori svoju oružnicu, izvuèe oružje gnjeva svojega, jer ima posla za Jahvu nad Vojskama
 u zemlji kaldejskoj.²⁶ Udarite na nju sa svih strana, otvorite žitnice njene, slažite je kao snoplje,
 zatrite Babilon kletim uništenjem, da od njega ne ostane ništa.²⁷ Pokoljite svu junad njegovu, u

28
 klaonicu neka siđu! Jao njima, došao je njihov dan, vrijeme kazne njihove! Āujder glasa onih
 što pobjegoše, što utekoše iz zemlje babilonske da jave na Sionu osvetu Jahve, Boga našega, osvetu
 29
 Hrama njegova! Sazovite na Babilon strijelce, sve što zapinju lukove, opkolite ga sa svih strana:
 nitko da ne uteèe! Platite mu po zasluži, vratite mu milo za drago, jer bi se oholio na Jahvu, Sveca
 30
 Izraelova. Zato æe mu svi mladiæi popadati po trgovima i svi æe mu ratnici u onaj dan izginuti
 31
 - rijeè je Jahvina. "Evo me na te, Oholice!" - rijeè je Gospoda Jahve nad Vojskama - "došao je
 32
 dan tvoj, vrijeme pohoda na te. Oholica æe posrnuti, pasti, i nitko ga neæe podiæi. Oganj æu
 33
 podmetnuti gradovima njegovim i proždrijet æe sve uokolo." Ovako govori Jahve nad Vojskama:
 "Potlaèeni su sinovi Izraelovi, zajedno sa sinovima Judinim. Oni što ih zarobiše, drže ih èvrsto i
 34
 neæe da ih puste. Ali, moæan je njihov Otkupitelj, ime mu Jahve nad Vojskama. On æe obraniti
 35
 parnicu njihovu - zemlji mir donijeti i smesti puèanstvo Babilona." Maè na Kaldejce - rijeè je
 36
 Jahvina - na puèanstvo Babilona, na knezove i mudrace njegove! Maè na brbljavce njegove,
 37
 neka polude! Maè na njegove ratnike, neka se prestrave! Maè na njegove konje i bojna kola i
 na svu gomilu posred njega: nek postanu kao žene! Maè na njihove riznice; nek ih opljaèkaju!
 38
 Maè na vode njihove, neka presahnu! Jer to je zemlja idola, zaludiše ih kipovi, strašila njihova.
 39
 Zato æe se ondje nastaniti risovi s èagljima, i nojevi æe ondje obitavat. Dovijeka æe ostat' mjesto
 40
 bez življa, nitko ondje neæe živjeti od koljena do koljena. Razorit æe ga kao što Bog razori
 Sodomu i Gomoru i susjede njihove - rijeè je Jahvina. Èovjek ondje neæe stanovati, sin èovjeèji
 41
 neæe u njem' boraviti. Evo dolazi narod sa Sjevera, puk velik i mnogi kraljevi, i dižu se s krajeva
 42
 zemlje. U ruci im luk i koplje, okrutni su, nemilosrdni. Graja im buèi poput mora, jašu na
 43
 konjima, kao jedan za boj spremni protiv tebe, kæeri babilonska. Kralj babilonski èu vijest o
 44
 njima: i ruke mu klonuše, muka ga spopade, bolovi ga obuzeše kao porodilju. "Gle, kao lav on
 izlazi iz guštare jordanske na pašnjake vjeèno zelene. Al' ja æu ga uèas otjerati i smjestiti ondje
 svog izabranika. Jer, tko je meni ravan? I tko æe mene na raèun pozvati? I koji æe mi pastir odoljeti?"
 45
 Zato, èujte što je Jahve naumio da uèini Babilonu, èujte što je nakanio protiv zemlje kaldejske:
 46
 i najsitniju jagnjad on æe odvuæi; i sam njihov pašnjak zgrozit æe se nad njima. Na glas da je
 pao Babilon zemlja æe se potresti: razlijegat æe se vapaj meðu narodima.

Chapter 51

¹ Ovako govori Jahve: "Gle, ja podižem protiv Babilona i protiv puèanstva kaldejskog vjetar
² zatornièki. Poslat æu na Babilon vijaèe da ga viju i prorešetaju zemlju njegovu. Kad ga sa svih
³ strana opkole u kobni dan, nek' strijelac luka ne odlaže, nek' ne skida oklopa! Ne štedite mladiæa
⁴ njihovih, svu mu vojsku kletu uništite! Pobijeni æe padati po zemlji kaldejskoj, probodeni po
⁵ ulicama njegovim." Ne, Izrael - Judeja - nije udovica Boga svojega, Jahve nad Vojskama, iako
⁶ je zemlja njihova puna krivice protiv Sveca Izraelova. Bježite iz Babilona, nek' svak' spasi život
⁷ svoj, da ne izginete s njegova bezakonja, jer ovo je vrijeme Jahvine odmazde, svakom plaæa po
⁸ zasluzi! Babilon bijaše pehar zlatni u ruci Jahvinoj, pehar koji opi svijet cijeli. Vinom tim se puci
⁹ opiše, i zato se puci obezumiše. Iznenada pade Babilon, razmrskan: zakukajte nad njim! Potražite
¹⁰ balzama rani njegovoj: možda æe ozdravit'! Lijeèili smo Babilon, al' se ne izlijeèi. Pustimo ga,
¹¹ vratimo se svaki u svoj kraj! Jer do neba dopire njegova osuda i diže se pod oblake. Jahve je
¹² iznio pravdu našu! Hajde da Sionu objavimo djelo Jahve, Boga našega. Naoštrite strelice,
¹³ napunite tobolce! Jahve potaèe duh kraljeva medijskih jer naumi zatrti Babilon, Jahvina je to osveta,
¹⁴ osveta za Hram njegov. Razvijte stijeg, zidine babilonske! Pojaèajte straže! Postavite stražare!
¹⁵ Razmjestite zasjede! Jer Jahve što naumi to sad izvodi, kako je rekao protiv Babilona. O, ti što
¹⁶ prebivaš na velikim vodama i bogat blagom svakojakim! Sad ti svršetak dođe, kraj tvojoj lakomosti.
¹⁷ Životom svojim zakle se Jahve nad Vojskama: "Napunit æu te ljudstvom kao skakavcima, zaorit
¹⁸ æe protiv tebe vika bojna." On snagom svojom stvori zemlju, mudrošæu svojom uspostavi krug
¹⁹ zemaljski i umom svojim razape nebesa. Kad mu glas zaori, huèe vode na nebesima, oblake
²⁰ diže s kraja zemlje: stvara kiši munje, vjetar izvodi iz skrovišta njegovih. Svakom èovjeku pamet
²¹ stane, svaki se zlatar zastidi svoga kipa, jer svi su mu kipovi samo varka, nema u njima duha.
²² Isprazni su oni, smiješne tvorevine, propast æe u dan kazne. 'Jakovljevi dio' nije kao oni: jer
²³ on je sve stvorio, Izrael pleme je baštine njegove. Jahve nad Vojskama ime je njegovo. Ti si mi
²⁴ bio malj, oružje ratno. Pomlatih tobom narode, razmrskah tobom kraljevstva. Pomlatih tobom
²⁵ konja i konjanika, pomlatih tobom bojna kola i vozaèa. Pomlatih tobom èovjeka i ženu, pomlatih

tobom starca i dijete. Pomlatih tobom mladića i djevojku, pomlatih tobom pastira i stado.

23

Pomlatih tobom ratara i zapregu njegovu, pomlatih tobom namjesnike i upravljače. Ali na vaše oči sada plaća Babilonu i svim Kaldejcima za sve zlo koje učiniše Sionu - riječ je Jahvina.

25

"Evo me na te, Goro zatornice - riječ je Jahvina - zatornice svega svijeta! Zamahnut æu rukom protiv tebe, svalit æu te s litice, pretvorit æu te u goru spaljenu. Iz tebe više neæe klesati kamen

26

ugaoni ni kamen temeljac, bit æeš vječna pustinja" - riječ je Jahvina. Podignite stijeg u zemlji, zatrubite u rog meðu narodima! Pripremite na nj narode, sazovite na nj kraljevstva - Ararat, Mini,

27

Aškenaz! Postavite protiv njega pozivnike, nek' nasrnu konji k'o dlakavi skakavci! Spremite na

28

nj narode, kraljeve medijske, vojvode i namjesnike njihove i svu zemlju kojom vladaju. Zemlja æe se tresti, drhtati, kad se stanu uspinjati k Babilonu svi naumi Jahvini da pretvori zemlju babilonsku

29

u pustinju nenastanjenu. Nebojše babilonske odustaje od borbe, u utvrdama posjedaše, nesta

30

sile njihove: postadoše kao žene. Spaljeni su domovi njihovi, polomljeni zasuni na vratima. Tekliè teklièa prestiže, glasnik juri za glasnikom, da jave kralju babilonskom da mu je grad sa svih strana

31

zauzet, prijelazi zaposjednuti, tvrðave ognjem popaljene, a ratnici prestrašeni. Jer ovako govori Jahve, Bog Izraelov: "Kæi je babilonska kao gumno u vrijeme kad se po njem gazi; još

32

33

malo, i doæi æe joj vrijeme žetve." Izjeo me, satro babilonski kralj, odgurnuo me kao prazan

34

pladanj, k'o zmaj me on progutao, napunio trbušinu, iz mog me istjerao Edena. "Nasilje i patnje

35

moje na Babilon!" govore stanovnici Siona. "Krv moja na Kaldejce!" govori Jeruzalem. Zato ovako govori Jahve: "Gle, ja æu braniti parnicu tvoju i krvavo te osvetiti. Sasužit æu more njegovo

36

i presahnut æu izvore njegove. Babilon æe biti hrpa ruševina, brlog èagljima, užas i ruglo, kraj

37

nenastanjen. Svi zajedno rièu k'o lavovi, zavijaju kao laviæi. Kad se ugriju, priredit æe im pijanku, napojiti ih da se provesele, da zaspe vjeènim snom, da se više ne probude - riječ je Jahvina.

38

39

40 Odvest æu ih k'o janjce na klanje, kao jarce i ovnove." "Kako li je zauzet, kako osvojen taj

41

ponos zemlje sve? Kako li Babilon posta strašilo narodima? Uzdiglo se more protiv Babilona,

42

prekrilo ga valovlje njegovo. Gradovi mu pustoš postali, zemlja suha, pustara: èovjek u njoj ne

43

stanuje, niti njom prolazi sin èovjeèji." "Kaznit æu Bela babilonskog, iz ralja mu otet što je

44

progutao. Neæe više k njemu hrliti narodi, sružit æe se babilonske zidine. Izaði iz njega, narode

45

moj! Nek' svaki spasi život svoj od jarosnoga gnjeva Jahvina! Neka vam srce ne klone! Ne bojte se glasÅa što se zemljom šire, jedne godine ovakvi, druge onakvi, i što u zemlji vlada nasilje, te

46

silnik za silnikom ustaje. ⁴⁷ Jer evo dolaze dani kada æu kazniti kipove babilonske, i sva æe mu
 se zemlja postidjeti, i svi æe mu pobijeni ležat' posred grada. ⁴⁸ Tada æe nad Babilonom klicati
 nebo i zemlja i sve što je na njima, jer æe sa sjevera navaliti na grad, zatornici njegovi - rijeè je
⁴⁹ Jahvina! I Babilon mora pasti za pobijene Izraelce, kao što su za Babilon padali pobijeni po
⁵⁰ svem svijetu. Vi što umakoste maèu, idite, ne ostajte ovdje. Spominjite se Jahve u zemlji dalekoj,
⁵¹ i neka vam Jeruzalem bude na srcu: 'Stidjeli smo se slušajuæ' sramotu, rumenilo nam prekrilo
⁵² lice kad ono tuðinci nahrupiše u Svetište Doma Jahvina.' Zato, evo, dolaze dani - rijeè je Jahvina
⁵³ - kad æu kazniti kipove njegove i po svoj æe mu zemlji stenjat' ranjenici. Da se Babilon popne
 do neba, da se utvrdi na visu nedostupnu, na moju æe zapovijed na nj navalit' pustošnici" - rijeè je
⁵⁴ Jahvina. Èujte vapaj iz Babilona, i strašan poraz iz zemlje kaldejske! ⁵⁵ Jer sam Jahve pustoši
 Babilon, on stišava strašnu buku njegovu: buèili su vali njegovi k'o vode velike, razlijegala se huka
⁵⁶ njihova. Jest, pustošnik dođe na Babilon, uhvaæeni su ratnici njegovi, lukovi im polomljeni.
⁵⁷ Zaista, Jahve je Bog osvetnik koji plaæa po zasluži! "Opojti æu mu knezove i mudrace, vojvode,
 namjesnike i ratnike: da zaspe vjeènim snom pa se više ne probude" - govori Kralj, ime mu je Jahve
⁵⁸ nad Vojskama. Ovako govori Jahve nad Vojskama: "Široke zidine babilonske bit æe do temelja
 razvaljene, a visoka trava njegova bit æe ognjem spaljena. Narodi se zalud trudili, puci se za oganj
⁵⁹ muèili!" Evo zapovijedi što je prorok Jeremija dade Seraji, sinu Mahsejina sina Nerije, kad je
 Seraja krenuo u Babilon sa Sidkijom, kraljem judejskim, èetvrte godine njegova vladanja. Seraja
⁶⁰ bijaše veliki komornik. Jeremija je u jednu knjigu bio zapisao svu nesreæu koja je morala doæi
 na Babilon - sva ona proroštva napisana protiv Babilona. ⁶¹ Jeremija reèe Seraji: "Kad dođeš u
 Babilon, išti prigodu da obznaniš sve ove rijeèi. ⁶² I reci: 'Jahve, ti sam reèe da æeš zatrti ovo
 mjesto te u njemu nièega više neæe biti, ni èovjeka ni živinèeta, nego æe postati vjeèna pustinja.'
⁶³ Kad proèitaš ovu knjigu, zaveži je za kamen i baci uEuftrat. ⁶⁴ I reci: 'Ovako æe potonuti Babilon
 i neæe se više podiæi iz nesreæe koju æu na nj svaliti.'" To su rijeèi Jeremijine.

Chapter 52

¹ Sidkiji je bila dvadeset i jedna godina kad se zakraljio, a kraljevaio je jedanaest godina u Jeruzalemu. Materi mu bijaše ime Hamitala, kærka Jeremije, i bila je iz Libne. ² Èinio je što je zlo u oèima Jahvinim, sve kao što je èinio Jojakin. ³ To je zadesilo Jeruzalem zbog gnjeva Jahvina; Jahve ih napokon i odbaci ispred lica svoga. Sidkija se pobunio protiv babilonskog kralja. ⁴ Devete godine njegova kraljevanja, desetoga dana desetoga mjeseca, krenu sam babilonski kralj Nabukodonozor sa svom svojom vojskom na Jeruzalem. Utabori se pred gradom i opasa ga opkopom. ⁵ Grad osta opkoljen sve do jedanaeste godine Sidkijina kraljevanja. ⁶ Devetoga dana èetvrtoga mjeseca, kad je u gradu zavladao takva glad da priprosti puk nije imao ni kruha, ⁷ neprijatelj provali u grad. Tada kralj i svi ratnici pobjegoše noæu kroz vrata između dva zida nad Kraljevskim vrtom - Kaldejski bijahu opkolili grad - i krenuše putem prema Arabi. ⁸ Kaldejske èete nagnuše za njim u potjeru i sustigoše Sidkiju na Jerihonskim poljanama, a sva se njegova vojska razbježala. ⁹ I Kaldejski uhvatiše kralja i odvedoše ga u Riblu, u zemlji hamatskoj, pred kralja babilonskog, koji mu izreèe presudu. ¹⁰ Pokla Sidkijine sinove pred njegovim oèima, pobi u Ribli sve Judine knezove; ¹¹ Sidkiji iskopa oèi i okova ga verigama i odvede u Babilon, gdje ga je držao u tamnici sve do smrti njegove. ¹² Desetoga dana petoga mjeseca - devetnaeste godine kraljevanja Nabukodonozora, kralja babilonskog - uèe u Jeruzalem Nebuzaradan, zapovjednik tjelesne straže. ¹³ On zapali Dom Jahvin, kraljevski dvor i sve kuæe u Jeruzalemu, osobito kuæe uglednika; ¹⁴ kaldejske èete, pod zapovjednikom tjelesne straže, razoriše zidine oko Jeruzalema. ¹⁵ Nebuzaradan, zapovjednik tjelesne straže, odvede u sužanjstvo ostatak naroda koji bijaše ostao u gradu, a tako i prebjege babilonskom kralju i ostalu svjetinu. ¹⁶ Neke od malih ljudi Nebuzaradan ostavi u zemlji kao vinogradare i ratare. ¹⁷ Kaldejski razbiše tuèane stupove u Domu Jahvinu, podnožja i mjedeno more u Domu Jahvinu, i tuèe odnijehu u Babilon. ¹⁸ Uzeše i lonce, lopate, noževe, posudice i uopæe sav tuèani pribor koji se upotrebljavao za bogoslužja. ¹⁹ Zapovjednik uze i umivaonice, kadionice, škropionice, lonce, svijeænjake, zdjele, žrtvene pehare, uopæe sve što bijaše od zlata i srebra, ²⁰ dva stupa, jedno more i dvanaest tuèanih volova pod morem, podnožja što je kralj Salomon dao izraditi za Dom Jahvin. Nije moguæe procijeniti koliko je tuèa bilo u svim tim predmetima. ²¹ Prvi stup bijaše visok osamnaest lakata - obuhvatiti ga je mogao konop od dvanaest lakata - bijaše èetiri prsta debeo, a šupalj. ²² Imao je glavicu od tuèa, visoku pet lakata; i obavijaše je oplet i mogranji,

a sve od tuèa. Takav je bio i drugi stup.²³ A devedeset i šest šipaka slobodno je visjelo. Sve u
 svemu bijaše oko sto šipaka u tom opletu.²⁴ Zapovjednik je straže odveo sveæenièkog poglavara
 Seraju, drugog sveæenika, Sefaniju, i tri èuvara praga.²⁵ Iz grada je odveo jednog dvorjanina,
 vojnièkog zapovjednika, sedam ljudi iz kraljeve pratnje koji se zatekoše u gradu, pisara zapovjednika
 vojske koji je novaèio puk te šezdeset puèana koji se takoðer zatekoše u gradu.²⁶ Zapovjednik
 tjelesne straže Nebuzaradan odvede ih pred kralja babilonskog u Riblu.²⁷ I kralj babilonski
 zapovjedi da ih pogube u Ribli, u zemlji hamatskoj. Tako su judejski narod odveli s njegove rodne
 grude.²⁸ Evo broja ljudstva što ga Nabukodonozor odvede u sužanjstvo: sedme godine tri tisuæe
 i dvadeset tri Judejca;²⁹ osamnaeste godine Nabukodonozorove osamsto trideset i dvije osobe iz
 Jeruzalema;³⁰ dvadeset i treæe godine Nabukodonozorove, Nebuzaradan, zapovjednik tjelesne
 straže, odvede sedam stotina èetrdeset i pet Judejaca. U svemu: èetiri tisuæe i šest stotona osoba.
³¹ A trideset i sedme godine otkako je zaslužnjen judejski kralj Jojakin, dvadeset i petoga dana
 dvanaestoga mjeseca, babilonski kralj Evil Merodak u prvoj godini svoje vladavine pomilova
 judejskoga kralja Jojakina i pusti ga iz tamnice.³² Ljubezno je s njim razgovarao i stolicu mu
 postavio više nego drugim kraljevima koji bijahu s njim u Babilonu.³³ Jojakin je odložio svoje
 tamnièke haljine i jeo s kraljem za istim stolom svega svoga vijeka.³⁴ Do kraja njegova života,
 sve do smrti, babilonski mu je kralj trajno, iz dana u dan, davao uzdržavanje.

Lamentations

Chapter 1

¹ Kako osamljena sjedi prijestolnica, nekoæ naroda puna; postade kao udovica, nekoæ velika
 meðu narodima. Vladarica nad pokrajinama, na tlaku sad ide.² Noæi provodi gorko plaèuæi,
 suzama pokriva obraze. Nikog nema da je utješi, od svih koji su je ljubili. Svi je prijatelji iznevjeriše
 i postaše joj neprijatelji.³ Izagnan je Juda, u nevolji je i u progonstvu teškom. Sad živi meðu
 poganima, ne nalazi poèinka. Svi ga gonitelji sustižu u tjesnacima.⁴ Putovi sionski tuguju jer nitko
 ne dolazi na svetkovine. Sva su vrata razvaljena, sveæenici uzdišu, ucviljene su djevice njegove,

a on je pun gorèine.⁵ Tlaèitelj njegovi sada gospodare, neprijatelji likuju: Jahve ga ucveli zbog
 grijeha njegovih premnogih. Djeca mu otišla u izgnanstvo pred tlaèiteljem.⁶ Povukla se od Kæeri
 sionske sva slava njezina. Knezovi joj postadoše k'o ovnovi koji paše ne nalaze; nemoæni vrludaju
 ispred gonièa.⁷ Jeruzalem se spominje danÄa bijede i lutanja, kad mu narod dušmanu u ruke pade
 a nitko mu pomoæi ne pruži. Tlaèitelj ga gledahu smijuæi se njegovoj propasti.⁸ Teško sagriješi
 Jeruzalem, postade kao neèistoæa ženina. Svi što ga štovahu, sada ga preziru: jer vidješe golotinju
 njegovu. On samo plaèe i natrag se okreæe.⁹ Skuti su mu uprljani, nije ni sanjao što ga èeka.
 Duboko je pao, a nikog da ga tješi. "Pogledaj, Jahve, moju nevolju: jer neprijatelj likuje."
¹⁰ Neprijatelj poseže rukom za svim dragocjenostima njegovim. Gledao je gdje pogani provaljuju
 u njegovo Svetište, oni kojima si zabranio i pristup u svoj zbor.¹¹ Sav narod njegov jeca, tražeæi
 kruha; svi daju dragulje za hranu da bi ponovo živnuli. Evo, Jahve, pogledaj kako sam prezren.
¹² Svi vi što putem prolazite, pogledajte i vidite ima li boli kakva je bol kojom sam ja pogođen,
 kojom me Jahve udari u dan žestokog gnjeva svoga!¹³ S visine pusti oganj, utjera ga u kosti moje.
 Pred noge mrežu mi razape i tako me nauznak obori; ucveli me, ožalosti za sva vremena.¹⁴ Natovario
 me mojim grijesima, rukom ih svojom pritegnuo; na vrat mi ih navalio, snagu mi oduzeo. Predao
 me Gospod u ruke njihove, ne mogu se uspraviti.¹⁵ Sve junake iz moje sredine Gospod odbaci:
 digao je zbor protiv mene da uništi uzdanicu moju. U tjesku izgazi Gospod mene, djevicu, kæerku
 Judinu.¹⁶ Zato moram plakati, oèi mi suze liju, jer daleko je od mene moj tješitelj da mi duh
 povrati. Sinovi su moji poraženi, odveæ silan bijaše neprijatelj.¹⁷ Sion pruža ruke: nema mu
 tješitelja. Jahve je protiv Jakova sa svih strana pozvao tlaèitelje; i tako Jeruzalem postade među
 njima strašilo.¹⁸ Jahve, on je pravedan; jer rijeèi se njegovoj protivih. Oh, èujte, narodi svi, gledajte
 moju bol: djevice moje, moji mladiæi, svi odoše u izgnanstvo!¹⁹ Pozvah sve ljubavnike svoje, ali
 me oni prevariše. Moji sveæenici i starješine pogiboše u gradu tražeæi hrane da bi ponovo živnuli.
²⁰ Pogledaj, Jahve, u kakvoj sam tjeskobi, moja utroba strepi, srce mi se u grudima grèi jer bijah
 opako prkosan! Vani maè pokosi moje sinove, a unutra - smrt.²¹ Èuj kako stenjem: nema mi
 tješitelja! Svi neprijatelji èuju za moju nesreæu i likuju što si to uèinio! Daj da dođe dan što si ga
 objavio, da njima bude kao meni.²² Neka se pokaže sva njina zloæa pred licem tvojim, a onda
 postupaj s njima kao što si sa mnom postupio za sve grijeha moje! Jer samo uzdišem, a srce moje
 tuguje.

Chapter 2

¹ Kako mrakom zastrije Gospod u svom gnjevu Kæer sionsku. S neba na zemlju baci slavu
 Izraelovu! I ne sjeti se podnožja svoga u dan gnjeva svojega! ² Bez milosti Gospod satrije sve
 stanove Jakovljeve, u svom gnjevu razori tvrđave kæeri Judine; sa zemljom je sravnio i prokleo
 kraljevstvo i njegove knezove. ³ U rasplamtjelom gnjevu svojem razbi svu snagu Izraelovu, povuče
 svoju desnicu pred neprijateljem; u Jakovu raspiri plamen ognjeni koji sve uokolo proždire.
⁴ Nategao je luk k'o neprijatelj, kao dušman ispružio desnicu, ubijajuæi sve što mu drago bijaše.
 Na šator Kæeri sionske sasu k'o oganj gnjev svoj jarosni. ⁵ K'o neprijatelj Gospod bijaše: razorio
 je Izraela, razorio sve dvore njegove, porušio njegove utvrde, umnožio kæeri Judinoj uzdisaje i
 jecaje. ⁶ Kao vrtu razvali mu sjenicu, razori mjesto sastanka. Baci Jahve u zaborav svetkovine i
 subote na Sionu; u gnjevu svojem prezre kralja i sveæenika. ⁷ Svoj oltar je Gospod odbacio, zgadilo
 mu se Svetište njegovo. U ruke neprijatelja je predao bedeme svoje i dvorove. Buèili su u Domu
 Jahvinu, kao u dan blagdanji. ⁸ Jahve naumi razvaliti zidove Kæeri sionske. Nape uže mjernièko,
 ne ustegnu ruku od rušenja. Predziđe, zidine zavi u tugu: oronuše zajedno. ⁹ Vrata njina utonuše
 u zemlju, on im je razbio zasune; kralj i knezovi su meðu pucima, Zakona nema! Ni u prorokÄa
 više se ne nalaze viđenja Jahvina. ¹⁰ Starješine Kæeri sionske na zemlji sjede i šute, posiplju glavu
 prašinom, kostrijet pripasuju. K zemlji glave obaraju djevice jeruzalemske. ¹¹ Išèilješe mi oèi od
 suza, utroba moja ustreptala, jetra mi se na zemlju prosula zbog sloma kæeri naroda mojega, jer
 djeca i dojenèad umiru po trgovima Grada. ¹² Govore majkama svojim: "Gdje je žito i vino?" dok
 obamiru kao ranjeni po trgovima Grada, dok ispuštaju dušu svoju na grudima matera svojih. ¹³ S
 èime da te prispodobim? Na koga si nalik, Kæeri jeruzalemska? S kime da te usporedim, kako
 utješim, djevice, Kæeri sionska? Jer kao more tvoja je nesreæa neizmjerne. Tko æe te iscijeliti?
¹⁴ Viđenja tvojih proroka bijahu varka i laž, oni nisu objavili krivnju tvoju da te od izgnanstva
 odvrata. Varali su te utvarama lažnim i zamamnim. ¹⁵ Nad tobom plješæu rukama svi koji putem
 prolaze, zvižde i vrte glavom zbog Kæeri jeruzalemske: "Je li to grad na glasu ljepotom, radost
 svemu svijetu?" ¹⁶ Na tebe otvaraju usta svi neprijatelji tvoji, zvižde, škrguæu zubima i govore:
 "Proždrijesmo je! To je dan za kojim èeznusmo, doživjesmo, vidjesmo!" ¹⁷ Jahve izvrši naum svoj,
 održa svoju rijeè koju naredi u davnim danima: nemilice te razorio. Neprijatelj likuje zbog tebe,
¹⁸ tvoj protivnik rog svoj podiže. U sav glas vièi Gospodu, jecaj, Kæeri sionska! Neka k'o potok

19
 teku tvoje suze danju i noæu. Ne daj poèinka sebi, neka se zjenica oka tvoga ne odmori. Ustani,
 vièi noæu za svake promjene straže. K'o vodu izlij srce pred licem Gospodnjim, k njemu podiži
 20
 ruke i traži milost za svoju nejaèad koja od glada obamire po uglovima ulica. Pogledaj, Jahve,
 i vidi kome si to uèinio. Zar žene da jedu porod svoj, djecu što njišu u naruèju? Zar moradoše biti
 21
 poklani u Svetištu Gospodnjem sveæenici i proroci? U uliènoj prašini leže djeca i starci; moje
 djevice i moji mladiæi od maèa padoše. Ti ih pomori u dan gnjeva svojega, ti ih pokla nemilice.
 22
 Ti si, kao na dan sveèani, sa svih strana sazvaò uže moje. U dan gnjeva Jahvina nitko nije
 preživio, nitko se nije spasio. One koje sam odnjihala i odgojila neprijatelj moj sve je istrijebio.

Chapter 3

1
 Ja sam èovjek što upozna bijedu pod šibom gnjeva njegovog. 2 Mene je odveo i natjerao da
 hodam u tmìni i bez svjetlosti. 3 I upravo mene bije i udara bez prestanka njegovog ruka. 4 Iscijedio
 je moje meso, kožu moju, polomio kosti moje. 5 Naèinio mi jaram, glavu obrubio tegobama.
 6 Pustio me da živim u tminama kao mrtvaci vjeèiti. 7 Zazidao me, i ja ne mogu izaæi, otežao je
 moje okove. 8 Kada sam vikao i zapomagao, molitvu je moju odbijao. 9 Zazidao mi ceste tesanim
 kamenom, zakrèio je putove moje. 10 Meni on bijaše medvjed koji vreba, lav u zasjedi. 11 U
 bespuæa me vodio, razdirao, ostavljao me da umirem. 12 Napinjao je luk svoj i gađao me kao metu
 za svoje strelice. 13 U slabine mi sasuo strelice, sinove svoga tobolca. 14 Postao sam smiješan
 svome narodu, rugalica svakidašnjeg. 15 Gorèinom me hranio, pelinom me napajao. 16 Puštao me
 da zube kršim kamen grizuæi, zakapao me u pepeo. 17 Duši je mojoj oduzet mir i više ne znam što
 je sreæa! 18 Rekoh: Dotrajao je život moj i nada koja mi od Jahve dolazi. 19 Spomeni se bijede
 moje i stradanja, pelina i otrova! 20 Bez prestanka na to misli i sahnje duša u meni. 21 To nosim u
 srcu i gojim nadu u sebi. 22 Dobrota Jahvina nije nestala, milosrðe njegovo nije presušilo. 23 Oni
 se obnavljaju svako jutro: tvoja je vjernost velika! 24 "Jahve je dio moj", veli mi duša, "i zato se u
 nj pouzdajem." 25 Dobar je Jahve onom koji se u nj pouzdaje, duši koja ga traži. 26 Dobro je u
 miru èekati spasenje Jahvino! 27 Dobro je èovjeku da nosi jaram za svoje mladosti. 28 Neka sjedi

29 u samoœi i ŕuti, jer mu On to nametnu; neka usne priljubi uz prašinu, možda još ima nade!
 30 Neka pruži obraz onome koji ga bije, neka se zasiti porugom. 31 Jer Gospod ne odbacuje nikoga
 zauvijek: 32 jer ako i rastuži, on se smiluje po svojoj velikoj ljubavi. 33 Jer samo nerado on ponižava
 i rascvili sinove èovjeka. 34 Kad se gaze nogama svi zemaljski sužnjevi, 35 kad se izvræe pravica
 èovjeku pred licem Svevišnjeg, 36 kad se krivica nanosi èovjeku u parnici, zar Gospod ne vidi?
 37 Tko je rekao nešto i zbilo se? Nije li Gospod to zapovjedio? 38 Ne dolazi li iz usta Svevišnjega
 i dobro i zlo? 39 Na što se tuže živi ljudi? Svatko na svoj grijeh. 40 Ispitajmo, pretražimo pute
 svoje i vratimo se Jahvi. 41 Dignimo svoje srce i ruke svoje k Bogu koji je na nebesima. 42 Da, mi
 smo se odmetali, bili nepokorni, a ti, ti nisi prašao! 43 Obasrt gnjevom svojim, gonio si nas, ubijao
 i nisi štedio. 44 Oblakom si se obastro da molitva ne prodre do tebe. 45 Naèinio si od nas smeæe
 i odmet među narodima. 46 Razjapili usta na nas svi neprijatelji naši. 47 Užas i jama bila nam
 sudbina, propast i zator! 48 Potoci suza teku iz oèiju mojih zbog propasti Kæeri naroda mojega.
 49 Moje oèi liju suze bez prestanka, jer prestanka nema 50 dok ne pogleda i ne vidi Jahve s nebesa.
 51 Moje mi oko bol zadaje zbog kæeri svih mojega grada. 52 Uporno me k'o pticu progone svi što
 me mrze, a bez razloga. 53 U jamu baciše moj život i zatrpæe je kamenjem. 54 Voda mi dođe
 preko glave, rekoh sam sebi: "Pogiboh!" 55 I tada zazvah ime tvoje, Jahve, iz najdublje jame. 56 Ti
 oèu moj glas: "Ne zaèepluj uši svoje na vapaje moje." 57 Bliz meni bijaše u dan vapaja mog,
 govoraše: "Ne boj se!" 58 Ti si, Gospode, izborio pravdu za dušu moju, ti si život moj izbavio.
 59 Ti, Jahve, vidje kako me tlaèe, dosudi mi pravdu. 60 Ti vidje svu osvetu njinu, sve podvale protiv
 mene. 61 Èuo si, Jahve, podrugivanje njihovo, sve podvale protiv mene. 62 Usne protivnika mojih
 i misli njine protiv mene su cio dan. 63 Kad sjede, kad ustaju, pogledaj samo: ja sam im
 pjesma-rugalice. 64 Vрати im, Jahve, milo za drago, po djelu ruku njihovih. 65 Uèini da srca im
 otvrdnu, udari ih prokletstvom svojim. 66 Goni ih gnjevno i sve ih istrijebi pod nebesima svojim,
 Jahve!

Chapter 4

¹ Jao, potamnje zlato, to suho zlato! Sveto se kamenje prosu na uglovima svih ulica. ² Sinovi sionski, nekoæ cijenjani kao najèišæe zlato, ah, sada ih cijene kao sudove glinske, kao djelo ruku lonèarevih! ³ Èak i šakali pružaju dojke i doje mladunèad, ali kæeri naroda moga postaše okrutne kao nojevi u pustinji. ⁴ Jezik dojenèeta za nepce se lijepi od žeði. Djeca vape za kruhom, a nikog da im ga pruži. ⁵ Oni što se nekoæ sladiše biranim jelima ginu po ulicama; nekoæ nošeni u grimizu, sada se valjaju po buništu. ⁶ Veæi bijaše zloèin Kæeri naroda moga od grijeha Sodome, što u tren oka bi razorena, a nièija se ruka ne diže na nju. ⁷ Njeni mladiæi bijahu nekoæ èišæi od snijega, bjelji od mlijeka, od koralja rumenija bijahu im tijela, lice glatko k'o safir. ⁸ Sad im je obraz crniji od èaðe, ne prepoznaju se više na ulici. Koža im se lijepi za kosti, suha kao drvo. ⁹ Kako su sretni oni što ih maè probode, sretniji od onih koje pomori glad; koji padaju, iscrpljeni, jer im nedostaju plodovi zemljini. ¹⁰ Žene, tako nježne, kuhaše djecu svoju, njima se hraniše za propasti Kæeri naroda moga. ¹¹ Jahve je utolio svoj bijes, izlio jarosnu srdžbu svoju, na Sionu raspirio požar što sažiže i same temelje njegove. ¹² Nisu vjerovali kraljevi zemaljski ni svekoliko stanovništvo zemlje da æe ugnjetaè i neprijatelj uæi na vrata jeruzalemska - ¹³ zbog grijeha svojih prorokÄa, zbog bezakonja sveæenikÄa koji usred grada prolijevahu krv pravednikÄa! ¹⁴ K'o slijepi teturahu ulicama, omašteni krvlju, te nitko nije smio da se takne odjeæe njihove. ¹⁵ "Natrag, neèisti!" - vièu im. "Natrag! Ne dirajte!" I tada pobjegoše poganima, al' ne smjedoše ondje ostati. ¹⁶ Raspršilo ih lice Jahvino, on ih više nije gledao. Ne poštuju više sveæenikÄa, ne sažaljuju staraca. ¹⁷ Veæ nam oèi išèilješe išèekujuæi pomoæ, ali uzalud; s kula naših zureæ' u daljinu oèekivasmo narod koji nas ne može spasiti. ¹⁸ Vrebaju nam na korake da ne hodamo po trgovima svojim. Bliži nam se kraj, navršili nam se dani, naš konac dolazi. ¹⁹ Naši gonitelji bijahu brži od orlova na nebu; u planini nas ganjahu, u pustinji doèekivahu u zasjedi. ²⁰ Naš životni dah, Jahvin pomazanik, pade u njihove jame - on za koga govorasmo: "U sjeni njegovoj živjet æemo meðu narodima." ²¹ Raduj se i veseli se, Kæeri edomska, ti koja živiš u zemlji Usu: doæi æe i do tebe èaša, opit æeš se i razgoliti. ²² Tvoj grijeh je iskupljen, Kæeri sionska, neæe te više u izgnanstvo voditi. Kaznit æe opaèinu tvoju, Kæeri edomska, razotkriti grijeha tvoje.

Chapter 5

¹ Spomeni se, Jahve, što nas je snašlo, pogledaj, vidi sramotu našu! ² Baština naša pade u ruke
 strancima, domovi naši pripadoše tuđincima. ³ Siroèad smo: oca nemamo, majke su nam kao
 udovice. ⁴ Vodu što pijemo plaæamo novcem, i za drvo valja nam platiti. ⁵ Jaram nam je o vratu,
 gone nas, iscrpljeni smo, ne daju nam predahnuti. ⁶ Pružamo ruke k Egiptu i Asiriji da se kruha
 nasitimo. ⁷ Oci naši zgriješise i više ih nema, a mi nosimo krivice njihove. ⁸ Robovi nama
 zapovijedaju, a nitko da nas izbavi iz ruku njihovih. ⁹ Kruh svoj donosimo izlažuæi život maèu u
 pustinji. ¹⁰ Koža nam gori kao peæ užarena, ognjicom od plamena gladi. ¹¹ Oskvrnuli su žene na
 Sionu i djevice u gradovima judejskim. ¹² Svojim su rukama vješali knezove, ni lica staraèka nisu
 poštivali. ¹³ Mladiæi su nosili žrvnjeve, djeca padala pod bremenom drva. ¹⁴ Starci su ostavili
 vrata, mladiæi više ne sviraju na lirama. ¹⁵ Radosti nesta iz naših srdaca, naš ples se pretvori u
 tugovanje. ¹⁶ Pao je vijenac s naše glave, jao nama što zgriješismo! ¹⁷ Evo zašto nam srce boluje,
 evo zašto nam oèi se zastiru: ¹⁸ zato što Gora sionska opustje i po njoj se šuljaju šakali. ¹⁹ Ali ti,
 Jahve, ostaješ zauvijek, tvoj je prijesto od koljena do koljena. ²⁰ Zašto da nas zaboraviš zauvijek,
 da nas ostaviš za mnoge dane? ²¹ Vrati nas k sebi, Jahve, obratit æemo se, obnovi dane naše kao
 što nekoæ bijahu. ²² Il' nas hoæeš sasvim zabaciti i na nas se beskrajno srditi?

Ezekiel

Chapter 1

¹ Godine tridesete, èetvrtoga mjeseca, petoga dana, kad bijah meðu izgnanicima na rijeci Kebaru,
 otvoriše se nebesa i ja ugledah božanska viđenja. ² Petoga dana istoga mjeseca - godine pete otkako
 odvedoše u izgnanstvo kralja Jojakima - ³ rijeè Jahvina dođe Ezekielu, sinu Buzijevu, sveæniku
 u zemlji kaldejskoj, na rijeci Kebaru. Spusti se na me ruka Jahvina. ⁴ Pogledah, kad ono sa sjevera

udario silan vihor, velik oblak, buktaæi oganj obavijen sjajem; usred njega, usred ognja, nešto nalik
 na sjajnu kovinu. ⁵ Usred toga nešto kao èetiri biæa, oblièjem slièna èovjeku; ⁶ svako od njih sa
 èetiri obraza, u svakoga èetiri krila. ⁷ Noge im ravne, a stopala kao u teleta; sijevahu poput glatke
⁸ mjedi. Ispod krila imahu na sve èetiri strane ruke èovjeèje. I svako od njih èetvero imaše svoj
 obraz i svoja krila. ⁹ Krila im se spajahu jedno s drugim. Iduæi, ne okretahu se: svako se naprijed
¹⁰ kretaše. I u sva èetiri bijaše lice èovjeèje; u sva èetiri zdesna lice lavlje; u sva èetiri slijeva lice
¹¹ volujsko; i lice orlovsko u sva èetiri. Krila im bijahu gore raskriljena. Svako imaše dva krila što
¹² se spajahu i dva krila kojim tijelo pokrivalu. I svako iðaše samo naprijed. A iðahu onamo kamo
¹³ ih je duh gonio. I ne okretahu se iduæi. A posred tih biæa vidjelo se kao neko užareno ugljevlje,
¹⁴ kao goruæe zublje koje se meðu njima kretahu; iz ognja sijevaše i munje bljeskahu. Biæa trèahu
¹⁵ i opet se vraæahu poput munje. Dok ja promatrah, gle: na zemlji uza svako od èetiri biæa po
¹⁶ jedan toèak. Toèkovi bijahu slièni krizolitu, sva èetiri istoga oblika; oblikom i napravom bijahu
¹⁷ kao da je jedan toèak u drugome. U kretanju mogli su iæi u sva èetiri smjera a nisu se morali
¹⁸ okretati. Naplatnice im bijahu visoke, a kad bolje promotrih, gle, na sve strane pune oèiju.
¹⁹ Kad bi biæa krenula, krenuli bi s njima i toèkovi; kad bi se biæa sa tla podigla, i toèkovi se
²⁰ podizahu. Kuda ih je duh gonio, onuda se kretahu, a zajedno se s njima i toèkovi podizali, jer
²¹ duh biæa bijaše u toèkovima. Pa kad su biæa krenula, i toèkovi bi krenuli, a kad bi se ona
 zaustavila, ustavljali se i toèkovi; kad se ona sa tla dizahu, i toèkovi se s njima podizahu, jer duh
²² biæa bijaše u toèkovima. Nad glavama biæa bijaše nešto kao svod nebeski, nalik na sjajan
²³ prozirac, uzdignut nad njihovim glavama. A pod svodom raskriljena krila, jedno prema drugome:
²⁴ svakome po dva krila pokrivalu tijelo. Èuh lepet njihovih krila kao huk velikih voda, kao glas
²⁵ Svesilnog, kao silan vihor, kao graju u taboru. Kad bi se biæa zaustavila, spustila bi krila. Sa
²⁶ svoda nad njihovim glavama èula se grmljavina. Ispod svoda nad njihovim glavama bijaše nešto
²⁷ kao kamen safir, poput prijestolja: na tom kao prijestolju, gore na njemu, kao neki èovjek. I
 vidjeh kao sjajnu kovinu, iznutra i uokolo kao oganj; od njegovih bokova naviše i od njegovih
²⁸ bokova naniže nešto poput ognja i bljeska na sve strane. Taj bljesak na sve strane bijaše poput

duge što se za kišnih dana javlja u oblaku. To bijaše nešto kao slava Jahvina. Vidjeh, padoh nièice i èuh glas koji mi govoraše.

Chapter 2

¹ I reèe mi: "Sine èovjeèji, na noge se, da s tobom govorim!" ² OI uèe u me duh, kako mi progovori, te me podiže na noge i ja èuh glas onoga koji mi govoraše. ³ I reèe mi: "Sine èovjeèji, šaljem te k sinovima Izraelovim, k narodu odmetnièkom što se odvrže od mene. Oni i oci njihovi grijeshili su protiv mene sve do dana današnjega. ⁴ Šaljem te k sinovima tvrdokorna pogleda i okorjela srca. Reci im: Ovako govori Jahve Gospod! ⁵ I poslušali oni ili ne poslušali - rod su odmetnièki - neka znaju da je prorok meðu vama. ⁶ A ti, sine èovjeèji, ne boj ih se i ne plaši se rijeèi njihovih: 'Trnje te okružuje i sjediš meðu samim skorpionjama.' Ne plaši se rijeèi njihovih i ne boj se nimalo njihova pogleda jer oni su rod odmetnièki. ⁷ Govori im moje rijeèi, poslušali oni ili ne poslušali, jer rod su odmetnièki. ⁸ A ti, sine èovjeèji, poslušaj što æu ti sada reæi: Ne budi odmetnik kao što su oni rod odmetnièki! Otвори usta i progutaj što æu ti sada dati!" ⁹ I pogledah, ¹⁰ a to ruka k meni ispružena i u njoj, gle, svitak knjige. I razvi se knjiga preda mnom: bijaše ispisana izvana i iznutra, a u njoj napisano: "Naricanje! Jecanje! Jauk!"

Chapter 3

¹ I reèe mi: "Sine èovjeèji, progutaj što je pred tobom! Pojedi taj svitak, te idi i propovijedaj domu Izraelovu!" ² Otvorih usta, a on mi dade da progutam svitak ³ i reèe: "Sine èovjeèji, nahrani trbuh i nasiti utrobu svitkom što ti ga dajem!" I pojedoh ga, i bijaše mi u ustima sladak kao med. ⁴ Reèe mi: "Sine èovjeèji, idi domu Izraelovu i prenesi mu moju poruku. ⁵ Ne šaljem te k narodu nepoznata jezika i nerazumljiva govora, veæ te šaljem domu Izraelovu. ⁶ Ne šaljem te k mnogim narodima nepoznata jezika i nerazumljiva govora koje ti ne bi mogao razumjeti. A kad bih te k njima i poslao, oni bi te poslušali. ⁷ A dom te Izraelov neæe poslušati, jer ni mene ne sluša, jer dom je Izraelov tvrde glave i okorjela srca. ⁸ Evo, zato æu sada otvrdnuti tvoje lice kao što je i njihovo

i glavu æu tvoju uèiniti tvrdoglavom kao što je njihova. ⁹ I ne boj ih se i ne plaši, jer oni su rod
 odmetnièki!" ¹⁰ Reèe mi: "Sine èovjeèji, sve rijeèi što æu ti reæi uzmi k srcu i poslušaj ih svojim
 ušima. ¹¹ I hajde izgnanicima, sinovima svojega naroda, i reci im: Ovako govori Jahve Gospod! -
 poslušali ili ne poslušali!" ¹² Uto me duh podiže i ja za sobom èuh silnu tutnjavu. Slava se Jahvina
 podigla sa svojega mjesta. ¹³ Èuh lepet krila onih biæa - udarahu jedno o drugo - i snažnu škripu
 toèkova što se s njima kretahu i zaglušnu jeku jakoga glasa. ¹⁴ Tada me duh prihvati i ponese. I ja
 iðah ogorèen i gnjevna srca, a ruka me Jahvina èvrsto pritisla. ¹⁵ Tako stigoh u Tel Abib, k
 izgnanicima koji življahu na rijeci Kebaru - onamo gdje se bijahu nastanili - te ostadoh meðu njima
 sedam dana kao omamljen. ¹⁶ Poslije sedam dana dođe mi opet rijeè Jahvina: ¹⁷ "Sine èovjeèji,
 postavljam te za èuvara doma Izraelova. I ti æeš rijeèi iz mojih usta slušati i opominjat æeš ih u
 moje ime. ¹⁸ Kad bezbožniku rekнем: 'Umrijet æeš', a ti ga ne opomeneš i ne odvратиš od zla puta
 njegova kako bi mu život spasio, on æe umrijeti sa svojega bezakonja, ali æu ja od tebe tražiti raèun
 za krv njegovu. ¹⁹ A kad opomeneš bezbožnika, a on se ne odvрати od bezakonja i od zla puta
 svojega, on æe umrijeti zbog svoje krivice, a ti æeš spasiti svoj život. ²⁰ Isto tako, odvрати li se
 pravednik od svoje pravednosti i stane èiniti nepravdu, postaviti æu mu zamku i umrijet æe jer ga
 ti ne opomenu zbog njegova grijeha; umrijet æe, i njegova se pravedna djela više neæe spominjati,
 ali æu od tebe tražiti raèun za krv njegovu. ²¹ Ako li ti pravednika opomeneš da ne griješi, i on
 zaista prestane griješiti, živjet æe jer je prihvatio opomenu, a i ti æeš spasiti život svoj." ²² Ondje
 me opet zahvati ruka Jahvina i on mi reèe: "Ustani i siði u dolinu da ondje s tobom govorim!"
²³ Ustadoh tada i siðoh u dolinu, i gle: Slava Jahvina stajaše ondje, slièna Slavi koju vidjeh na rijeci
 Kebaru te padoh nièice. ²⁴ Jahvin duh uđe u me, osovi me na noge i reèe: "Idi i zatvori se u domu
 svojemu! ²⁵ Na te æu, evo, sine èovjeèji, staviti užad i svezati te i više neæeš izlaziti. ²⁶ I jezik
 æu ti zalijepiti za nepce te æeš onijemjeti i neæeš ih više karati, jer su rod odmetnièki. ²⁷ A kad ti
 ja progovorim, otvorit æu ti usta i ti æeš im reæi: Ovako govori Jahve Gospod! I tko hoæe slušati,
 neka sluša, a tko neæe, neka ne sluša, jer su rod odmetnièki.

Chapter 4

¹ A ti, sine èovjeèji, uzmi opeku, postavi je preda se i nacrtaj na njoj grad Jeruzalem. ² Oko njega postavi opsadu, sagradi prema njemu utvrdu, podigni nasip, iskopaj oko njega opkop, razvrstaj vojsku i porazmjesti zidodere uokolo. ³ Zatim uzmi gvozdenu ploèu i postavi je kao gvozden bedem između sebe i grada te k njemu okreni lice, i bit æe opsjednut. Pritisni ga! To je znak domu Izraelovu! ⁴ Zatim lezi na svoju lijevu stranu i stavi na se grijeh doma Izraelova: koliko dana budeš tako ležao, toliko æeš dana nositi njihov grijeh. ⁵ Dajem ti po dan za godine grijeha njihovih: sto i devedeset dana nosit æeš grijeh doma Izraelova. ⁶ A kad to završiš, èetrdeset æeš dana ležati na desnoj strani da nosiš grijeh doma Judina; dajem ti po dan za svaku godinu. ⁷ Tad okreni lice prema opsjedanom Jeruzalemu, pruži golu desnicu i prorokuj protiv njega. ⁸ A ja æu te užitima vezati da se ne možeš okretati s jedne strane na drugu dok ne navršiš dane svoje opsade. ⁹ Uzmi pšenice, jeèma, boba, leæe, prosa i raži, stavi to u jednu posudu i pripravi od toga sebi kruh. Jest æeš ga onoliko dana koliko budeš ležao na svojoj strani: sto i devedeset dana. ¹⁰ Jelo što æeš ga jesti bit æe izmjereno; dvadeset šekela na dan; a jest æeš ga u odreèeno vrijeme. ¹¹ I vodu æeš piti na mjeru: šestinu hina. Pit æeš je u odreèeno vrijeme. ¹² A jest æeš pogaèu od jeèma što æeš je pred njima ispeæi na ljudskim izmetinama." ¹³ I reèe: "Tako æe sinovi Izraelovi jesti svoj neèisti kruh među narodima među koje æu ih izagnati." ¹⁴ Ja mu odgovorih: "Jao, Jahve Gospode, gle, moja duša nije okaljana, jer se od djetinjstva još ne okusih nièega uginulog ni rastrganog niti u moja usta ikad uèe meso neèisto." ¹⁵ A on æe: "Gle, dajem ti kravlju balegu umjesto ljudskih izmetina da na njoj ispeèeš kruh!" ¹⁶ Još mi reèe: "Sine èovjeèji, uništiti æu u Jeruzalemu posljednju prièuvu kruha, i jest æe kruh na mjeru i s tjeskobom, i pit æe vodu na mjeru i sa zebnjom. ¹⁷ Neka im nestane kruha i vode, neka usahnu zbog bezakonja svojega i jedan za drugim neka poginu!"

Chapter 5

¹ A ti, sine èovjeèji, uzmi maè naoštren, uzmi ga kao britvu brijaèku i obrij glavu i bradu. Zatim uzmi mjerice i porazdijeli. ² Treæinu spali posred grada ognjem kad se navršèe dani tvoje opsade; treæinu uzmi i sasijeci maèem oko grada; treæinu baci u vjetar - i svoj æu maè trgnuti na njih. ³ Uzmi malo i zaveži u skute haljine. ⁴ Od toga opet nešto uzmi, baci u vatru i spali: odatle æe se

razgorjeti vatra svemu domu Izraelovu!"⁵ Ovako govori Jahve Gospod: "Ovo je Jeruzalem! Postavih ga u središte naroda, okružen ga zemljama!"⁶ Ali se on odupro mojim naredbama veoma nego pogani, zakonima mojim veoma nego zemlje koje ga okružuju."⁷ Stoga ovako govori Jahve Gospod: "Buntovnici ste od naroda koji vas okružuju, ne hodite po mojim zakonima i ne vršite ni mojih naredaba ni naredaba okolnih naroda."⁸ Zato ovako govori Jahve Gospod: "Evo i mene protiv tebe! Izvršit æu sud svoj nad tobom na oèi svih naroda."⁹ Zbog tvojih gadosti uèinit æu s tobom što još ne uèinili nikada nit æu ikad uèiniti:¹⁰ posred tebe oèevi æe jesti sinove, a sinovi oèeve; izvršit æu sud svoj nad tobom i sav ostatak tvoj predati svim vjetrovima!"¹¹ Života mi moga! - rijeè je Jahve Gospoda - svakojakim grozotama i gadostima ti uistinu oskrvnu moje Svetište. I ja æu sada brijati i oko se moje neæe sažaliti i neæu se smilovati:¹² treæina æe tvojih žitelja posred tebe od kuge skonèati i od gladi umrijeti; treæina æe oko tebe od maèa pasti; treæinu æu predati vjetrovima - i maè æu svoj trgnuti na njih!"¹³ Tako æu iskaliti gnjev svoj i smirit æe se jarost moja kad im se osvetim. I kad iskalim jarost svoju nad njima, spoznat æe da sam to ja, Jahve, u ljubomori svojoj bio rekao.¹⁴ Opustošit æu te, izvrgnut æu te ruglu naroda koji te okružuju, na oèi svim prolaznicima.¹⁵ Da, bit æeš na ruglo i sramotu, opomena i užas okolnim narodima kad izvršim protiv tebe sve svoje sudove kažnjavajuæi gnjevno, jarosno. Ja, Jahve, rekoh!"¹⁶ I kad na vas pustim ljute strijele gladi što zatiru, koje æu pustiti na vas da vas uništim i glaðu zatrem - uništiti æu vam i posljednju prièuvu kruha.¹⁷ A povrh gladi pustiti æu na vas i divlje zvijeri koje æe ti djecu rastrgati; kuga æe te i krv preplaviti: pod maè æu te svoj okrenuti. Ja, Jahve, rekoh!"

Chapter 6

¹ Tada mi dođe rijeè Jahvina i reèe:² "Sine èovjeèji, okreni lice prema gorama Izraelovim i prorokuj protiv njih."³ Reci: 'Gore Izraelove, èujte rijeè Jahve Gospoda! Ovako govori Jahve Gospod: Gore i brežuljci, jaruge i doline, evo, spustiti æu maè na vas i oboriti æu uzvišice vaše!'⁴ Opustjet æe žrtvenici vaši i porušiti æe se stupovi vaši, a vaše poginule pred kumire æu vam baciti.⁵ Pobacati æu trupla sinova Izraelovih pred kumire njihove i rasijati æu kosti vaše oko žrtvenika vaših!"⁶ Gdje god boravili, gradovi æe vaši biti opustošeni, uzvišice poharane, žrtvenici æe vam

opustjeti i biti uništeni, kumiri æe vaši biti oboreni i nestat æe ih, stupovi æe vaši biti smrvljeni,
 sva æe djela vaša propasti. ⁷ Među vas æe padati poginuli, i znat æete da sam ja Jahve! ⁸ Ali æu
 ipak poštediti neke od vas: ti æe među narodima uteæi maèu kad se raspršite po zemljama. ⁹ Tada
 æe se preživjeli među vama spomenuti mene među narodima kamo budu odvedeni u izgnanstvo,
 kad im slomim srce preljubnièko što se odmetnulo od mene i kad im iskopam preljubnièke oèi što
 poðoše za kumirima njihovim. I tada æe sami sebi omrznuti zbog nedjela što ih poèiniše gadostima
¹⁰ svojim. I spoznat æe da sam ja Jahve: nisam im zaludu govorio da æu ih udariti svim tim zlom."
¹¹ Ovako govori Jahve Gospod: "Pljesni rukama i lupni nogama, te reci: Jao! zbog svih gadnih
 nedjela dom æe Izraelov pasti od maèa, gladi i kuge! ¹² Tko bude daleko, od kuge æe umrijeti; tko
 bude blizu, od maèa æe pasti, i tko bude opkoljen, od gladi æe izdahnuti! Tako æu gnjev iskaliti
¹³ na njima i spoznat æe da sam ja Jahve kad im poginuli budu ležali među kumirima oko žrtvenika
 na svakome povišem brežuljku, nad svim vrhovima planinskim, pod svakim stablom zelenim, pod
 svakim hrastom granatim, gdje se god prinosisio ugodan miris kumirima njihovim. ¹⁴ Ruku æu
 podiaèi na njih i svu æu im zemlju pretvoriti u pustoš, od pustinje do Rible, posvuda gdje borave!
 I spoznat æe da sam ja Jahve!"

Chapter 7

¹ Opet mi dođe rijeè Jahvina i reèe: ² "Ti, sine èovjeèji, reci: Ovako govori Jahve Gospod
 zemlji Izraelovoj: 'Primièe se kraj: bliži se konac zemlji na sve èetiri strane svijeta! ³ Sada je i tebi
 kraj: gnjev æu svoj na te izliti, sudit æu ti prema putovima tvojim i na te æu oboriti sve gadosti
 tvoje! ⁴ I moje te oèi neæe požaliti, neæu ti se smilovati, nego æu te nagraditi prema putovima
 tvojim, tvoje æe gadosti u tebi ostati. I znat æete da sam ja Jahve.'" ⁵ Ovako govori Jahve: "Jedna
 nesreæa, evo, dolazi! ⁶ Kraj dolazi, dolazi ti kraj, evo, dolazi! ⁷ Kolo ti udesa dolazi, stanovnièe
 zemlje! Dolazi tvoj èas, bliži se dan: strava je, a ne radost u gorama. ⁸ Eto, uskoro æu na te izliti
 gnjev i iskalit æu na tebi srdžbu svoju! Sudit æu ti prema putovima tvojim i oborit æu na te sve
 gadosti tvoje. ⁹ I moje te oèi neæe požaliti, neæu ti se smilovati, nego æu ti platiti prema putovima
 tvojim i tvoje æe gadosti u tebi ostati! I spoznat æete da sam ja Jahve koji bije. ¹⁰ Evo, evo dolazi,
¹¹ kolo ti udesa dolazi, prut veæ cvjeta i oholost pupa, a nasilje se podiže kao žezlo bezbožnosti!
 I nitko neæe ostati od njih, nitko od njihova mnoštva. Ništa od njihove buke, nema u njima

vrijednosti. ¹² Ide vrijeme, bliži se dan! Tko kupuje, neka se ne raduje, a tko prodaje, neka ne
 tuguje, jer se gnjev izlijeva na sve bogatstvo njegovo. ¹³ Jer tko proda, neæe više dobiti što je
 prodao, i nitko neæe bezakonjem ojaæati život! ¹⁴ Trube trublje i sve je spremno, ali nitko ne kreæe
 u boj, jer gnjev se moj izlijeva na sve buèno mnoštvo. ¹⁵ Vani - maè, a unutra - kuga i glad! I tko
 je u polju, od maèa æe poginuti, a tko u gradu, glad æe ga i kuga uništiti. ¹⁶ Koji uteku, sklonit æe
 se u gore kao dolinski golubovi, a ja æu ih sve istrijebiti, svakoga zbog bezakonja njegova, ¹⁷ i
 sve æe ruke klonuti, a koljena æe svima malaksati. ¹⁸ U kostrijet æe se odjenuti, trepet æe ih
 obuzeti, sva æe lica sramota pokriti, sve æe im glave oæelavjeti! ¹⁹ Srebro svoje pobacat æe na
 ulice, a zlato æe smatrati izmetom: u dan srdžbe Jahvine ni srebro ni zlato neæe ih izbaviti, duše
 im neæe moæi nasititi ni trbuha napuniti, jer se o to spotakoše na grijeh. ²⁰ Uzoholiše se zbog
 divnoga nakita svojega; od njega napraviše kumire - grozote i gadosti svoje: zato im ga pretvorih
 u izmet. ²¹ Dat æu ga u ruke tuđincima da oplijene, razgrabe i oskrvnu. ²² Odvratit æu od njih lice
 svoje: i neka se samo oskrvrnjuje moja dragocjenost, neka u nju uđu provalnici i neka je oskrvnu!
²³ Spremaj lance, jer je zemlja puna krvi i zloèina koji zaslužuju smrt i grad prepun nasilja! ²⁴ Zato
 æu dovesti najgore narode da baštine njihove domove. Slomit æu oholost nasilnika, i svetišta njihova
 bit æe oskrvnjena. ²⁵ Dolazi tjeskoba! Tražit æe mir, a mira biti neæe! ²⁶ Dolazit æe nevolja za
 nevoljom, jedna zla vijest za drugom! I tražit æe se viðenje u proroka; u sveæenika neæe više biti
²⁷ Zakona ni u starješina savjeta! Kralj æe protužiti, a kneza æe spopasti užas i ruke æe puku
 zadrhtati, jer æu ih nagraditi prema putovima njihovim i sudit æu im prema sudovima njihovim. I
 znat æe da sam ja Jahve."

Chapter 8

¹ Godine šeste, šestoga mjeseca, petoga dana, dok sjeđah u svojoj kuæi, a preda mnom starješine
 judejske, spusti se na me ruka Jahvina. ² Pogledah, i gle: tu kao neki èovjek; od njegovih kao
 bokova naniže oganj, a od njegovih kao bokova naviše bljeskanje, nešto poput usijane kovine.
³ Ispruži nešto nalik na ruku i uhvati me za kosu na glavi. Uto me duh podiže između zemlje i neba
 i ponese me u božanskome viðenju u Jeruzalem, na ulaz unutrašnjih vrata, što su okrenuta prema
 sjeveru gdje stoji kumir, ljubomora koja izaziva ljubomoru. ⁴ I gle, ondje bijaše Slava Boga

5
 Izraelova, kao što je vidjeh u dolini. I reèe mi: "Sine èovjeèji, podigni oèi prema sjeveru!" I podigoh oèi prema sjeveru. I gle, kumir, ljubomora, bijaše i na sjeveru, kraj vrata žrtvenika, na strani prema ulazu. 6
 I reèe mi: "Sine èovjeèji, vidiš li što oni ovdje èine? Velike su to gnusobe što ih dom Izraelov ovdje èini, samo da me udalji iz mojega Svetišta. A vidjet æeš i gorih gnusoba!" 7
 I povede me do vrata predvorja. Pogledah, i gle: u zidu pukotina. 8
 I reèe mi: "Sine èovjeèji, probij taj zid!" Probih zid, a ono - ulaz! 9
 I reèe mi: "Uđi i pogledaj strahovite gadosti što se ovdje èine!" 10
 Uđoh i pogledah. I gle, svakojake slike gmazova i gnusnih životinja - sve kumiri doma Izraelova, našarani na zidu, svuda uokolo. 11
 A pred tim kumirima sedamdesetorica ljudi od starješina doma Izraelova, i među njima i Šafanov sin Jaazanja. I svakome od njih u ruci kadionica iz koje se podiže oblak kada miomirisnoga. 12
 I reèe mi: "Sine èovjeèji, vidiš li što u toj tami rade starješine doma Izraelova, svatko u svojoj oslikanoj komori? I još govore: Jahve nas ne vidi jer je Jahve napustio zemlju!" 13
 I reèe mi još: "A vidjet æeš i gorih gnusoba što se ovdje èine!" 14
 I povede me do vrata Doma Jahvina što su okrenuta prema sjeveru. I gle, ondje sjeđahu žene i oplakivahu Tamuza. 15
 I reèe mi: "Vidiš li, sine èovjeèji? A vidjet æeš i gorih gnusoba od ovih!" 16
 I povede me u unutrašnje predvorje Doma Jahvina. Ondje, na ulazu u Hekal Jahvin, između trijema i žrtvenika, bijaše oko dvadeset i pet ljudi, okrenutih leđima Hekalu Jahvinu, a licem prema istoku, i ondje se prema istoku klanjahu suncu. 17
 I reèe mi: "Vidiš li to, sine èovjeèji? Malo li je domu Judinu svih ovih gnusoba što ih ovdje èine, nego mi još zemlju pune i nasiljem, i ponovo me izazivaju i granama pred nosom mašu? 18
 Zato æu i ja sada postupiti s njima jarnosno i oèi se moje više neæe sažaliti i neæu im se smilovati. I kad stanu iza glasa vikati na moje uši, neæu ih uslišiti."

Chapter 9

1
 Tada zagrmje na moje uši i reèe: "Kazne grada! Priđite svaka sa svojim zatornim oružjem u ruci!" 2
 I gle, dođoše šestorica ljudi s gornjih vrata, što su okrenuta k sjeveru, svaki sa svojim zatornim oružjem u ruci. Među njima bijaše i jedan odjeven u lan, s pisarskim priborom za pojasom. Uđoše oni i stadoše uz tuèani žrtvenik. 3
 A Slava Boga Izraelova vinu se s kerubina, nad kojima lebdijaše, prema pragu Doma. I pozva èovjeka odjevena u lan, koji imaše za pojasom pisarski pribor, 4
 te mu reèe: "Prođi gradom Jeruzalemom i znakom 'tau' obilježi èela sviju koji tuguju i

5
 plaèu zbog gnusoba što se u njemu èine!" A drugima reèe na moje uši: "Pođite za njim gradom
 i ubijajte bez milosrđa. Oèi vaše neka se ne sažale i nemajte smilovanja. 6
 Pobijte starce, mladiæe, djevojke, djecu i žene; istrijebite ih sve do posljednjega. Ali na kome bude znak 'tau', njega ne
 dirajte. Poènite od mojega Svetišta!" I oni poèeše od starješina koji stajahu pred Domom. 7
 I reèe im: "Oskvrnite Dom moj i napunite mu predvorje truplima! Krenite!" I oni iziđoše te zaredaše
 8
 ubijati gradom. Dok su oni klali, ja ostadoh, bacih se nièice i zavapih: "Jao, Jahve Gospode! Zar
 æeš zaista uništiti sve što preostade od Izraela da iskališ svoj gnjev nad Jeruzalemom?" Reèe mi:
 "Veoma je veliko bezakonje doma Izraelova i doma Judina; zemlja je puna krvi, a grad krcat zloèina.
 9
 Govore: 'Jahve je ostavio zemlju! Ne vidi Jahve!' 10 I zato se moje oèi neæe sažaliti i neæu im se
 smilovati: djela æu im njihova oboriti na glavu!" 11 I gle, èovjek odjeven u lan, koji imaše za
 11
 pojasom pisarski pribor, javi vijesti: "Uèinih kako si mi zapovjedio!"

Chapter 10

1
 Pogledah, i gle: na svodu nad glavama kreubinÄa pojavi se nešto kao kamen safir, kao nekakvo
 2
 prijestolje. I prozbori èovjeku odjevenom u lan: "Uđi među toèkove pod kerubinima, uzmi pune
 pregršti žeravice između kerubina i prospi je nad gradom!" - I on na moje oèi uđe među kerubine.
 3
 A kerubini stajahu s desne strane Doma kad èovjek uđe među njih. I oblak ispuni sve unutrašnje
 4
 predvorje, a Slava Jahvina vinu se s kerubinÄa prema pragu Doma. Dom se ispuni oblakom, a
 predvorje napuni svjetlost Slave Jahvine. 5 Huka kerubinskih krila razliježe se do vanjskoga
 predvorja, kao kad zagrmi glas Svevišnjega. 6 A kad on zapovjedi èovjeku odjevenom u lan: "Uzmi
 7
 ognja između toèkova što su pod kerubinima", èovjek uđe i stade kraj toèkova. Jedan kerubin
 pruži ruku prema ognju što bijaše među kerubinima, uze ga i stavi u ruke èovjeku odjevenom u
 8
 lan. On ga primi i iziđe. A ispod kerubinskih krila ukaza se nešto kao ruka èovjeèja. 9 Pogledah,
 i gle: uz kerubine èetiri toèka, po jedan uza svakoga. A toèkovi bijahu nalik na kamen krizolit;
 10
 sva èetiri istog oblika i kao da je jedan toèak u drugome. 11 U kretanju mogahu iæi u sva èetiri
 smjera, sve bez zakretanja. Kamo bi se glava usmjerila, onamo bi krenuli, a da se, kreæuæi se, nisu
 12
 morali okretati. Cijelo tijelo u kerubinÄa - leđa, ruke, krila i sva èetiri toèka njihova - sve im

bijaše posvud naokolo puno oèiju. ¹³ A toèkovi, koliko sam èuo, zвахu se "Kovitlac". ¹⁴ Svaki imaše po èetiri lica: lice prvoga kerubinsko, lice drugoga èovjeèje, a u treæega lice lavlje, u èetvrtoga orlovsko. ¹⁵ Tada se kerubini podigoše u visine. Bijahu to ista biaæa što ih vidjeh na rijeci Kebaru. ¹⁶ Kad bi kerubini krenuli, krenuli bi i toèkovi uz njih, kad bi kerubini krilima mahnuli da se od zemlje podignu, toèkovi se ne bi od njih odmicali. ¹⁷ Kad bi se zaustavili, i toèkovi bi stali; a kad bi se sa zemlje podigli, i toèkovi se podizahu, jer duh biaæa bijaše u njima. ¹⁸ Uto se Slava Jahvina vinu s praga Doma i stade nad kerubinima. ¹⁹ Tada kerubini raširiše krila i podigoše se sa zemlje pred mojim oèima. A kad oni krenuše, i toèkovi za njima krenuše. I zaustaviše se nad istoènim vratima Doma Jahvina, a Slava Boga Izraelova bijaše nad njima. ²⁰ Bijahu to ista biaæa što ih vidjeh pred Bogom Izraelovim na rijeci Kebaru. I tako spoznah da ono bijahu kerubini. ²¹ U svakoga po èetiri lica i po èetiri krila, a pod krilima nešto kao ruka èovjeèja. ²² Lica im ista kao ona što ih vidjeh na rijeci Kebaru. I svako se naprijed kretaše.

Chapter 11

¹ Tada se duh podiže i ponese me do istoènih vrata Doma Jahvina, što su okrenuta k istoku. I gle: na ulazu vrata dvadeset i pet ljudi, meðu kojima vidjeh i Jaazaniju, sina Azurova, i Pelatju, sina Benajina, knezove narodne. ² I reèe mi: "Sine èovjeèji, evo ljudi koji smišljaju opaèine i koji u ovom gradu daju zle savjete: ³ 'Nije li èas da gradimo domove? Ovaj je grad kotao, a mi smo meso.' ⁴ Zato prorokuj protiv njih, prorokuj, sine èovjeèji!" ⁵ I duh Jahvin siđe nada me i kaza mi: "Reci: Ovako veli Jahve Gospod: 'Ne govoriš li tako, dome Izraelov? Ali ja poznajem misli vašega srca! ⁶ Množite ubojstva u ovome gradu i njegove ulice punite truplima.' ⁷ Zato ovako govori Jahve Gospod: 'Oni koje vi probodoste i razbacaste po gradu - oni su meso, a grad je kotao. Zato æu vas ja izvesti sada iz njega. ⁸ Od maèa strahujete, i maè æu na vas dovesti - rijeè je Jahve Gospoda! ⁹ Izvest æu vas iz grada i predati vas u ruke tuðincima, i sud æu svoj izvršiti nad vama: ¹⁰ od maèa æete pasti! Na meði Izraelovoj sudit æu vam, i tada æete znati da sam ja Jahve! ¹¹ A ovaj grad više vam neæe biti kotao i vi neæete biti meso njegovo. Na meði Izraelovoj sudit æu vam, ¹² i tada æete znati da sam ja Jahve po èijim uredbama ne živjeste i èijih zakona ne izvršavaste, nego živjeste po

zakonima okolnih naroda!"¹³ Dok ja tako prorokovah, umrije Pelatja, sin Benajin. I ja padoh nièice te zavapih iz svega glasa: "Jao, Jahve Gospode, zar æeš doista uništiti sav Ostatak doma Izraelova?"¹⁴ I dođe mi rijeè Jahvina:¹⁵ "Sine èovjeèji, tvojoj braæi, i tvojim rođacima, i svem domu Izraelovu Jeruzalemci govore: 'Daleko ste od Jahve! Nama je ova zemlja dana u posjed!'¹⁶ Zato im reci: Ovako govori Jahve Gospod: 'Ako ih i odagnah među daleke narode, ako ih i rasprših po zemljama, ja æu im sam uskoro biti Svetište u zemljama u kojima se nalaze.'¹⁷ Stoga im reci: Ovako govori Jahve Gospod: 'Sabrat æu vas iz narodÄa, vratit æu vas iz zemalja u kojima ste bili raspršeni i dat æu vam opet zemlju Izraelovu!¹⁸ I kad se u nju vrate, istrijebit æe iz nje sve grozote i gadosti.¹⁹ I ja æu im dati novo srce i nov æu duh udahnuti u njih: išèupat æu iz njih njihovo kameno srce i stavit æu u njih srce od mesa,²⁰ da hode po mojim naredbama i da èuvaju i vrše sve moje zakone. I bit æe oni moj narod, a ja Bog njihov!²¹ A onima kojima srce hodi za grozotama i gadostima oborit æu na glavu njihov put' - rijeè je Jahve Gospoda."²² Kerubini podigoše krila i toèkovi se digoše za njima, a Slava Boga Izraelova lebdijaše nad njima.²³ Slava se Jahvina vinu iz grada i zaustavi se na gori, istoèeno od grada.²⁴ A mene duh podiže i ponese duhom Božjim k izgnanicima u zemlju kaldejsku. I išèeznu viđenje koje gledah.²⁵ I pripovjedih izgnanicima sve što mi Jahve bijaše objavio.

Chapter 12

¹ Opet mi dođe rijeè Jahvina:² "Sine èovjeèji! Ti boraviš u rodu odmetnièkom koji ima oèi, a ne vidi, uši ima, a ne èuje, jer su rod odmetnièki.³ Zato, sine èovjeèji, spremi izgnanièki zavežljaj i njima na oèi obdan se seli: seli se iz svojega mjesta u drugo, ne bi li uvidjeli da su rod odmetnièki.⁴ Obdan, njima na oèi, iznesi zavežljaj, zavežljaj izgnanièki, a iziði obnoæ na njihove oèi kao što se odlazi u izgnanstvo.⁵ Njima na oèi prokopaj zid i kroza nj izaði.⁶ I njima na oèi vrgni zavežljaj na ramena i po mrkloj noæi iziði. Pokrij lice da ne vidiš zemlju, jer te postavih kao znamenje domu Izraelovu!"⁷ Uèinih kako mi bijaše zapovjeđeno: obdan iznesoh zavežljaj, zavežljaj izgnanièki, a obnoæ prokopah zid rukama i njima na oèi po mrkloj noæi vrgoh zavežljaj na ramena.⁸ Ujutro mi dođe rijeè Jahvina:⁹ "Sine èovjeèji, zapita li te dom Izraelov, dom odmetnièki: 'Što to radiš?'¹⁰ ti

mu reci: 'Ovako govori Jahve Gospod! Ovo je proroštvo knezu jeruzalemskom i svemu domu Izraelovu koji je u Jeruzalemu.' ¹¹ Reci: 'Ja sam vam znamenje! Kako ja uradih, tako æe biti njima: svi æete se morati seliti u izgnanstvo! ¹² Knez njihov morat æe vræi zaveŕljaj na ramena i po mrkloj noæi izaæi. Prokopat æe zid da izaæe kroza nj i lice æe pokriti rukama da oèima ne vidi zemlje. ¹³ Ja æu mu razapeti mrežu, i uhvatit æe se u moju zamku, i odvest æu ga u Babilon, u zemlju kaldejsku. Ali je on neæe ugledati i ondje æe život ostaviti. ¹⁴ A sve one oko njega, pomagaæe i èete, raspršit æu u sve vjetrove i svoj maè æu trgnuti na njih. ¹⁵ A kad ih raspršim meðu narode i rasijem po zemljama, znat æe da sam ja Jahve. ¹⁶ Ipak, ostavit æu nekolicinu koji æe umaæi maèu, gladi i kugi, da meðu narodima kamo prispiju pripovijedaju svoje gadosti; neka se zna da sam ja Jahve.'" ¹⁷ I doæe mi rijeè Jahvina: ¹⁸ "Sine èovjeèji, jedi kruha zabrinuto i pij vode sa zebnjom i sa strepnjom! ¹⁹ I reci puku zemlje: 'Ovako govori Jahve Gospod Jeruzalemcima u zemlji Izraelovoj: Zabrinuto æe jesti kruha i sa strepnjom piti vode, jer æe im zemlja opustjeti i ostat æe bez igdje ièega s bezakonja ŕitelja svojih. ²⁰ I svi gradovi, sada napuèeni, bit æe poharani, a sva zemlja opustošena. I znat æe da sam ja Jahve!'" ²¹ I doæe mi rijeè Jahvina: ²² "Sine èovjeèji, kakve su vam to prièe o zemlji Izraelovoj? Govori se: 'Gle, prolaze dani, a od proroštva ništa!' ²³ Zato im reci: Ovako govori Jahve Gospod: 'Dokonèat æu te prièe i neæe se više ponavljati u Izraelu.' Reci im: 'Bliže se veæ dani i sva æe se proroštva moja ispuniti! ²⁴ Jer neæe više biti u domu Izraelovu varavih viðenja, ni laŕnih proroštava kojima ljude bijahu zavodili. ²⁵ Jer što ja, Jahve Gospod, govorim, to æe i biti, i rijeè se neæe odgoditi! Da! Još za vaŕih dana, rode odmetnièki, rijeè æu izgovoriti i izvrŕiti.' Tako govori Jahve Gospod!" ²⁶ I doæe mi rijeè Jahvina: ²⁷ "Sine èovjeèji! Evo što se govori u domu Izraelovu: 'Viðenje što ga ovaj ugleda za dane je daleke! Prorokuje za daleka vremena!' ²⁸ Zato im reci: Ovako govori Jahve Gospod: 'Nijedna rijeè moja neæe se više odgoditi! Što rekoh, reèeno je, i sve æe se ispuniti!' - rijeè je Jahve Gospoda."

Chapter 13

¹ I opet mi doæe rijeè Jahvina: ² "Sine èovjeèji! Prorokuj protiv onih koji se grade prorocima u Izraelu! ³ Reci tim prorocima koji prorokuju po svojoj glavi: 'Èujte rijeè Jahvinu! Ovako govori

Jahve Gospod: Jao prorocima bezumnim koji duh svoj slijede a ništa ne vide!⁴ Ti su tvoji proroci,
 Izraele, kao lisice usred ruševina.⁵ Vi se ne popeste na proboje i ne zidaste zida oko doma Izraelova
 da se održi u boju u dan Jahvin.⁶ Viđenja su njihova isprazna, i lažna su njihova proricanja. Govore
 'Rijeè Jahvina!' - a Jahve ih nije poslao. I još oèekuju da æe im se rijeèi ispuniti.⁷ Zar ne vidite da
 su vam viđenja isprazna i da su vam lažna proricanja kad govorite 'Rijeè Jahvina!' - a ja nisam
 govorio.⁸ Stoga ovako govori Jahve Gospod: 'Zato što govorite isprazno i laž vidite, evo me protiv
 vas' - rijeè je Jahve Gospoda!⁹ Evo, ruka moja bit æe protiv proroka koji vide isprazno i laž priorièu:
 neæe više biti u zboru mojega naroda, neæe biti upisani u knjigu doma Izraelova, nikad više neæe
 stupiti na tlo Izraelovo! I znat æe da sam ja Jahve Gospod!¹⁰ Jer narod moj obmanjuju govoreæi
 'Mir' kad mira nema. I dok jedni hoæe da se zid utvrdi, oni hoæe da se samo ožbuka.¹¹ Reci onima
 koji hoæe da se samo ožbuka: 'Past æe!' Udarit æe silan pljusak, oborit æu na nj grÓad kao kamenje,
 bjesnjet æe olujni vihori.¹² Evo, zid æe pasti! Neæe li vas tada pitati: 'Gdje vam je sada žbuka
 kojom ste ga ožbukali?'¹³ Zato ovako govori Jahve Gospod: 'U svojoj jarosti razbjesnit æu olujne
 vihore, u srdžbi æu svojoj udariti silnim pljuskom da ga zatrem, u gnjevu æu na nj oboriti grÓad
 kao kamenje.¹⁴ Obalit æu zid što ga vi žbukom ožbukaste, na zemlju æu ga oboriti da mu se
 razgole temelji. Past æe zid, i vi æete pod njim izginuti! Tada æete znati da sam ja Jahve!¹⁵ Tako
 æu iskaliti gnjev nad zidom i nad onima koji ga žbukom ožbukaše. A vama æu reæi: Nema više
 zida! Nema onih koji ga žbukom ožbukaše.¹⁶ Nema izraelskih proroka koji Jeruzalemu proricahu
 i koji mu mir vidješe kad mira ne bijaše.' Tako govori Jahve Gospod."¹⁷ "Sine èovjeèji, okreni
 lice protiv kæeri svojega naroda koje prorokuju po svojoj glavi! Prorokuj protiv njih:¹⁸ Ovako
 govori Jahve Gospod: 'Jao onima koje vezu poveze za svaèije ruke i koje prave prijevjesa za glave
 svake velièine da ulove duše! Mislite li uloviti sve duše mojega naroda a svoje duše saèuvati žive?
 19 Obešæašæujete me pred mojim narodom za šaku jeèma, za zalogaj kruha, ubijajuæi duše koje
 ne bi trebale da umru, a spasavajuæi one koje ne bi trebale da žive; i obmanjujete tako narod moj
 koji rado sluša vaše laži.'²⁰ Zato ovako govori Jahve Gospod: 'Evo me protiv vaših poveza kojima
 lovite duše kao ptice! Rastrgat æu sve to na vašim rukama i oslobodit æu duše koje time hvatate
 kao ptice!²¹ Poderat æu vaše prijevjesa i oslobodit æu svoj narod da ne bude više plijen vaših
 ruku. I znat æete da sam ja Jahve!²² Jer vi lažju ražalostiste srce pravednika, koje ja ražalostiti ne
 htjedoh, a okrijepiste ruke bezbožnika da se ne obrati od zla puta bezbožnièkog pa da život spasi.

23

Zato neæete više vidjeti isprazno niti æete laž proricati: ja æu osloboditi narod svoj iz vaših ruku. I znat æete da sam ja Jahve!"

Chapter 14

¹ Uto k meni doðoše neki od starješina Izraelovih i sjedoše preda me. ² I dođe mi rijeè Jahvina:

³ "Sine èovjeèji! Ti ljudi nose kumire u srcu i upiru oèi u ono što ih na grijeh potièe. Pa zar da trpim

da u mene traže savjeta? ⁴ Zato im reci: Ovako govori Jahve Gospod: 'Tko god iz doma Izraelova nosi u srcu kumire i upire oèi u ono što ga na grijeh potièe, a dolazi k proroku, ja, Jahve, odgovorit

æu mu prema mnoštvu njegovih kumira, ⁵ da uhvatim za srce dom Izraelov koji se zbog idola

svojih odmetnu od mene.' ⁶ Zato reci domu Izraelovu: Ovako govori Jahve Gospod: 'Obratite se,

odvratite se od kumira svojih! Odvratite lice od gnusoba svojih! ⁷ Jer tko se god iz doma Izraelova i od došljaka koji se nastaniše u Izraelu odmetne od mene i u srcu nosi kumire i upire oèi u ono što ga potièe na grijeh, pa unatoè tome dođe k proroku da preko njega u mene traži savjeta, njemu æu

ja, Jahve, sam odgovoriti; ⁸ okrenut æu se protiv njega i uèinit æu od njega poslovièan primjer:

iskorijenit æu ga iz svojega naroda! I znat æete da sam ja Jahve. ⁹ Ako li se prorok dadne zavesti i progovori, bilo bi to kao da sam ja, Jahve, zaveo toga proroka: ruku æu podiæi na njega i iskorijenit

æu ga iz svojega naroda izraelskoga. ¹⁰ Obojica æe podjednako snositi grijeh svoj: grijeh prorokov

jednak je grijehu onoga koji je u njega tražio savjeta. ¹¹ I tako se dom Izraelov više neæe odmetati od mene i neæe se više kaljati svojim opaèinama: on æe biti narod moj, a ja æu biti njegov Bog' -

rijeè je Jahve Gospoda." ¹² I dođe mi rijeè Jahvina: ¹³ "Sine èovjeèji, zgriješi li koja zemlja protiv mene nevjerom i ja podignem ruku na nju te joj uništím i posljednju prièuvu kruha i pustim na nju

glad da zatrem u njoj sve ljude i stoku; ¹⁴ preostanu li u njoj samo tri èovjeka - Noa, Daniel i Job

- ti æe se svojom pravednošæu spasiti - rijeè je Jahve Gospoda. ¹⁵ Takoðer, ako na tu zemlju pustim divlje zvijeri da joj djecu unište a nju pretvore u pustinju, kojom se zbog zvijeri više nitko neæe

usuditi proæi; ¹⁶ preostanu li u njoj samo ta tri èovjeka, života mi moga - rijeè je Jahve Gospoda - oni neæe spasiti ni sinova ni kæeri nego samo sebe, a zemlja æe njihova postati prava pustinja.

¹⁷ Ili, ako ja trgnem maè na tu zemlju govoreæi: 'Maèu, proði ovom zemljom!' da istrijebim u njoj

sve ljude i stoku, ¹⁸ a u njoj se naðu samo ona tri èovjeka, života mi moga - rijeè je Jahve Gospoda

19
 - oni neæe spasiti ni sinova ni kæeri nego samo sebe. Ili, ako ja pošaljem na tu zemlju kugu te
 20
 izlijem na nju gnjev i pokolj da zatrem u njoj sve ljude i stoku, a u njoj preostanu samo ona tri
 èovjeka, Noa, Daniel i Job, života mi moga - rijeè je Jahve Gospoda - oni neæe spasiti ni sinova ni
 21
 kæeri nego samo sebe svojom pravednošæu." Ovako govori Jahve Gospod: "Ipak, ako na
 Jeruzalem pustim sva svoja èetiri ljuta bièa - maè, glad, divlju zvjerad i kugu - da zatrem u njemu
 22
 sve ljude i stoku, u njemu æe ipak preživjeti Ostatak koji æe spasiti sinove i kæeri. I evo, oni
 æe doæi k vama da vidite njihovo vladanje i njihova djela i da se utješite, jer æete upoznati: što
 23
 god poduzeh protiv Jeruzalema, ne uèinih bez razloga. Da, kad vidite njihovo vladanje i njihova
 djela, utješit æete se, jer æete upoznati da ne uèinih bez razloga što god poduzeh protiv Jeruzalema
 - rijeè je Jahve Gospoda."

Chapter 15

1
 I dođe mi rijeè Jahvina: 2 "Sine èovjeèji! U èemu je trs loze bolji od drugih šumskih drveta?
 3
 Služi li da se od njega štogod naèini? Djelja li se od njega klin da se o njega što objesi? 4 Gle,
 baca se u oganj da izgori: kad mu oganj sažeže oba kraja i sredinu spali, može li još èemu poslužiti?
 5
 Eto, ni onda kad bijaše èitav ništa se od njega ne mogaše naèiniti. Pa kako æe, dakle, èemu poslužiti
 kad ga plamen sažga?" 6 Zato ovako govori Jahve Gospod: "Kao što sam trs loze, među drugim
 7
 drvetima, bacio u oganj da izgori, tako æu postupati i s Jeruzalemcima! Upravit æu lice svoje na
 njih, i kada se iz jednog ognja izbave, drugi æe ih proždrijeti. I spoznat æete da sam ja Jahve kad
 8
 lice svoje upravim na njih i svu im zemlju opustošim jer mi bijahu nevjerni! - rijeè je Jahve
 Gospoda."

Chapter 16

1
 I dođe mi rijeè Jahvina: 2 Sine èovjeèji! Pokaži Jeruzalemu sve gadosti njegove! 3 Reci:
 Ovako Jahve Gospod govori Jeruzalemu, nevjernici: 'Podrijetlom i rodnom iz zemlje si kanaanske,
 4
 otac ti Amorejac, mati Hetitkinja. Kad si svijet ugledala, na dan rođenja tvojega pupka ti ne
 5
 odrezaše niti te vodom oprawe da te oèiste; solju te ne osoliše niti te povojima poviše. Nijedno se

oko na te ne sažali niti se tko smilova da ti to uèini, nego te na dan rođenja tvogjega gadnu baciše napolje. ⁶ A ja prođoh kraj tebe i vidjeh gdje se koprcas u krvi. I rekoh ti dok si još u krvi bila: 'Živi!' U krvi ti tvojoj rekoh: 'Živi!' ⁷ Razrasti se kao izdanak u polju!' I umnožih te, i ti se razraste i velika postade, i dođe vrijeme da sazreš. Dojke ti se raspupale, kosa ti narasla, ali si još gola i naga bila. ⁸ Prođoh kraj tebe i u te se zagledah: i gle, dob tvoja - dob je ljubavi! Raširih na te skute svoje i pokrih ti golotinju. Prisegoh ti i sklopih Savez s tobom - rijeè je Jahve Gospoda - i ti moja postade. ⁹ Okupah te u vodi, krv saprah s tebe i uljem te pomazah. ¹⁰ Obukoh te u šarene haljine, na noge ti obuh sandale od fine kože; opasah te bezom i pokrih te prijevjesom svilenim. ¹¹ Uresih te nakitima: na ruke ti stavih narukvice, oko vrata ogrlice; ¹² prstenom ti nos uresih, uši naušnicama, a glavu ti ovjenèah vijencem najljepšim. ¹³ I tako se sva u srebru i zlatu pojavi, u haljini od beza, svilom izvezenoj. Za hranu ti dadoh najfinije brašno, med i ulje. Bila si tako lijepa, prelijepa, za kraljicu podobna! ¹⁴ Glas o ljepoti tvojoj puèe među narodima, jer ti bijaše tako lijepa u nakitu mojem što ga djenuh na tebe - rijeè je Jahve Gospoda. ¹⁵ Ali te ljepota tvoja zanijela, zbog glasa se svojega bludu podade: blud si svoj nudila obilno svakom prolazniku, njegova si bila. ¹⁶ Od haljina si svojih šarene uzvišice pravila i na njima se bludu odavala ... ¹⁷ I nakite uze zlatne i srebrne, kojima te ja bijah uresio, i od njih naèini sebi muške likove da s njima bludnièiš. ¹⁸ Uze šarene, vezene haljine da njima odjeneš kumire svoje i njima si prinosila moje ulje i moj kad. ¹⁹ A hranu što ti je dadoh - najfinije brašno, med i ulje kojima te hranjah - pred njih si stavljala na ugodan miris. Da, tako to bijaše - rijeè je Jahve Gospoda! ²⁰ Sinove si svoje i kœeri uzimala koje meni porodi i njima ih za hranu klala. Malo ti bijaše tvoga bludnièenja, ²¹ pa si èak i djecu moju davala da se njima na èast kroz oganj provedu! ²² U svim tim gnusobama i bludu svojemu ne spomenu se dana mladosti svoje, kad si se gola i naga u krvi svojoj koprcala. ²³ I povrh svega zla - Jao! Jao! rijeè je Jahve Gospoda - ²⁴ sagradi sebi humke, posvud diže uzvišice. ²⁵ Na svim raskršæima podiže uzvišice i na njima blatiš svoju ljepotu, nudiš se svakom prolazniku množeæ' svoje bludnièenje. ²⁶ Bludu se podade sa sinovima Egipta, snažna tijela, bludnièenje si množila da me razjariš. ²⁷ Zato, evo, ruku digoh na te, smanjivši ti obrok hrane i predavši te bijesu tvojih mrziteljica, kœeri filistejskih, koje se stide sramotnoga tvogjega vladanja. ²⁸ Tjerala si blud i sa sinovima Asira

i nisi se zasitila; i s njima si blud tjerala, ali se nisi zasitila. ²⁹ Umnožila si bludnièenje svoje i sa
 zemljom kanaanskom, sa zemljom kaldejskom, ali se ni onda nisi zasitila. ³⁰ O, kako li slabo bijaše
 tvoje srce - rijeè je Jahve Gospoda - kad èinjaše ono što rade bludnice najrazvratnije. ³¹ Na svim
 raskrsnicama humak sebi podiže, posvuda sagradi sebi uzvišice. Ali ne kao druge bludnice, jer si
 prezirala plaæu bludnièku, ³² nego kao preljubnica: mjesto muža, strance si primala. ³³ Svima se
 bludnicama plaæa, a ti si sama ljubavnike svoje plaæala i još si ih u bludnosti svojoj darovima
 mamila da ti dođu odasvuda. ³⁴ Ti bijaše bludnica kakvih nema: nitko za tobom nije trèao da s
 tobom blud provodi, nego si sama davala plaæu bludnièku, a nisu je tebi plaæali. Toliko si bila
 opaka! ³⁵ Stoga, razvratnice, èuj rijeè Jahvinu: ³⁶ Ovako govori Jahve Gospod: Jer si svlaèila svoju
 sramotu i u bludu golotinju otkrivala pred svima svojim ljubavnicima i gnusnim kumirima, i zbog
 krvi svojih sinova što si ih njima prinosila, ³⁷ evo, skupit æu sve tvoje ljubavnike s kojima si se
 naslađivala, sve koje si voljela i koje si mrzila, skupit æu ih odasvud protiv tebe i razotkriti im tvoju
 golotinju, neka vide sramotu tvoju. ³⁸ Sudit æu ti kao što se sudi preljubnicama i krvnicama i
 predati te bijesu njihovu. ³⁹ Predat æu te u ruke njihove da poruše tvoje humke, da razore uzvišice
 tvoje. I zderat æe sa tebe haljine, oteti nakit i ostaviti te голу, sasvim nagu. ⁴⁰ A zatim æe na te
 dovesti svjetinu da te kamenuje i da te sasijeèe maèevima. ⁴¹ Kuæe æe ti ognjem spaliti i naoèigled
 svim ženama izvršiti pravdu nad tobom. Tako æu dokrajèiti tvoje bludnièenje, neæeš više davati
 plaæu bludnièku. ⁴² Iskalit æu gnjev svoj nad tobom i povuæi æu svoju ljubomoru od tebe. Smirit
 æu se i neæu se više gnjeviti. ⁴³ I jer se ne spomenu svoje mladosti, veæ me svim tim izazivaše,
 oborit æu ti na glavu sve postupke tvoje - rijeè je Jahve Gospoda: neæeš više dodavati bestidnosti
 na sve svoje gadosti! ⁴⁴ I sastavljaèe poslovice narugat æe ti se poslovicom: 'Kakva mati, takva
 kæi.' ⁴⁵ Prava si kæi svoje matere, koja ostavi muža i djecu; sestra si sestara svojih, koje ostaviše
 muževe svoje i djecu: Hetitkinja vam mati bijaše, otac Amorejac: ⁴⁶ Samarija, sestra tvoja starija,
 sa svojim kæerima tebi slijeva stoji; Sodoma, tvoja mlađa sestra, sa kæerima svojim zdesna ti stoji.
⁴⁷ A ti ne samo da si njihovim putem hodila i èinila njihove gadosti - to bi tebi bilo premalo - veæ
 bijaše od njih pokvarenija na svojim putovima. ⁴⁸ Života mi mojega - rijeè je Jahve Gospoda -
 tvoja sestra Sodoma sa svojim kæerima ne uèini što si ti poèinila zajedno sa kæerima svojim.
⁴⁹ Evo opaèina sestre tvoje Sodome: gizdavo, u izobilju kruha i bezbrižno življaše ona i kæeri
 njezine, a sirotinju i bijednike ne pomagahu. ⁵⁰ Uzoholiše se i gadosti pred oèima mojim èinjahu,

i zato ih zatrijeh, kao što vidje!⁵¹ A sestra ti Samarija ne poèini ni polovicu grijeha tvojih, i tako
 ti poèini više gadosti nego one obje zajedno, opravdavši sestre svoje svojim gadostima.⁵² Zato
 snosi sad sramotu grijeha kojima si sestre svoje opravdala; zbog grijeha kojima se više od njih
 nagrdi, one izađoše pravednije. Postidi se, dakle, i snosi sramotu svoju kojom sestre opravda.⁵³ A
 ja æu okrenuti udes njihov, udes Sodome i kæeri njenih, udes Samarije i kæeri njenih; i tvoj æu
 udes okrenuti među njima,⁵⁴ da snosiš sramotu svoju i da se postidiš za sve što si poèinila, njima
 na utjehu.⁵⁵ Sestra tvoja Sodoma i kæeri njene vratit æe se u stanje prijašnje; sestra tvoja Samarija
 i kæeri njene vratit æe se u stanje prijašnje; ali i ti i kæeri tvoje vratit æete se u stanje prijašnje.
 56 Zar se nije spominjala sestra tvoja Sodoma dok ti bijaše ponosita,⁵⁷ prije negoli se golotinja
 tvoja otkrila? Budi sada za ruglo kæerima edomskim, susjedama njenim i kæerima filistejskim koje
 ti se sa svih strana rugaju.⁵⁸ Snosi, dakle, svoju sramotu i svoje gadosti - rijeè je Jahve Gospoda!
 59 Jer ovako govori Jahve Gospod: 'Postupit æu s tobom onako kako ti uèini kad pogazi zakletvu
 i raskinu Savez.⁶⁰ Ali æu se ja ipak spomenuti svojega Saveza s tobom što ga sklopih u dane
 mladosti tvoje i uspostaviti æu s tobom Savez vjeèan.⁶¹ I ti æeš se opomenuti svojih putova i
 postidjet æeš se kad primiš svoje sestre, stariju i mlađu, koje æu ti dati za kæeri, ali ne snagom tvog
 Saveza.⁶² Sklopit æu s tobom savez svoj i znat æeš da sam ja Jahve,⁶³ da se opomeneš i da se
 postidiš i da od sramote više ne otvoriš usta kad ti oprostim sve što uèini! To je rijeè Jahve Gospoda.'"

Chapter 17

1 Dođe mi rijeè Jahvina:² "Sine èovjeèji, smisli zagonetku i iznesi prispodobu domu Izraelovu!
 Reci:³ 'Ovako govori Jahve Gospod: Velik orao, velikih krila, duga perja, gusta, šarena paperja,
 doletje na Libanon i zgrabi cedrov vrh;⁴ odlomi mu najvišu granèicu, odnese je u zemlju trgovaca
 i spusti je u grad prodavaèa.⁵ Onda uze izdanak iz zemlje, u plodnu ga njivu posadi, kraj obilnih
 voda stavi, kao vrbu usadi.⁶ Izdanak proklija, bujan izbi èekot, onizak izraste, mladice mu k orlu
 segnuše, a pod njim mu žilje bješe; u bujan se razvi èekot, potjera izdanke, mladice razgrana.
 7 Bijaše i drugi orao, velik i velikih krila, gusta perja. I gle, èekot k njemu žilje pruži, k njemu upravi
 granèice svoje da ga natapa bolje od tla u koje bi zasađen.⁸ Na plodnoj njivi, kraj obilnih voda,

bješe zasađen: mogao je tjerat' mladice, uroditi rodом, k'o veličanstveni trs izrasti.' ⁹ Reci: 'Ovako govori Jahve Gospod: Hoæe l' uspijevati? Neæe l' mu orao sve žilje izguliti? Neæe l' mu sve plodove potrgati? Neæe l' mu sve mladice, èim izbiju, sasušiti? Da, i bez snažne mišice, i bez mnoštva naroda, išèupat æe ga iz korijena! ¹⁰ Gle, zasađen je! Hoæe l' uspijevati? Èim ga takne istoènjak, neæe l' sav usahnuti? Da, na lijevama iz kojih nièe uvenut æe.'" ¹¹ Dođe mi rijeè Jahvina: ¹² "Reci domu odmetnièkome: 'Zar ne znate što ovo znaèi?' Reci im: 'Eto, dođe kralj babilonski u Jeruzalem, zarobi mu kralja i sve knezove, odvede ih k sebi u Babilon. ¹³ Odvede i izdanak iz kraljevskoga koljena, sklopi s njima savez i zakletvom se obveza, pošto odvede sve moguænike iz zemlje, ¹⁴ da æe kraljevstvo ostati nezatno i da se neæe dizati, nego æe èuvati i držati savez s njime. ¹⁵ Ali se on od njega odmetnu; poslanike uputi u Egipat, tražeæi od njega konje i jaku vojsku. Hoæe li uspjeti? Može li umaæi onaj tako radi? Raskinu savez, pa da umakne? ¹⁶ Života mi moga, rijeè je Jahve Gospoda: jer prezre zakletvu kralja koji ga na prijestolje posadi i razvrže savez s njime, u njegovoj æe zemlji umrijeti, usred Babilona! ¹⁷ Svojom silnom vojskom i mnoštvom naroda faraon mu neæe pomoæi u boju kad onaj digne nasipe i sagradi kule opsadne da mu zatre mnogo ljudstvo. ¹⁸ Prezreo je zakletvu, razvrgao savez. Da, iako ruku bijaše dao, sve to uèini! Ne, neæe umaæi!' ¹⁹ Stoga ovako govori Jahve Gospod: 'Života mi moga, zakletvu što je prezre i savez što ga razvrže oborit æu na glavu njegovu! ²⁰ Mrežu æu nad njim razapeti i uhvatit æe se u moju zamku, pa æu ga odvesti u Babilon i ondje mu suditi zbog nevjere kojom mi se iznevjeri. ²¹ Cvijet vojske njegove od maèa æe pasti, a ostatak se raspršiti u sve vjetrove. I spoznat æete da ja, Jahve, tako rekoh.' ²² Ovako govori Jahve Gospod: 'S vrha cedra velikoga, s vrška mladih grana njegovih, odlomit æu granèicu i posadit' je na gori visokoj, najvišoj. ²³ Na najvišoj gori izraelskoj nju æu zasaditi: razgranat æe se ona, plodom uroditi. ²⁴ I sve æe poljsko drveæe znati da ja sam Jahve koji visoko drvo ponizujem, a nisko uzvisujem; zeleno drvo sušim, a drvu suhu dajem da rodi. Ja, Jahve, rekoh i uèinit æu!'"

Chapter 18

¹ Dođe mi rijeè Jahvina: ² "Što vam je te o Izraelu ponavljate poslovicu: 'Oci jedoše kiselo groždje, sinovima trnu zubi!' ³ Života mi moga, rijeè je Jahve Gospoda: nitko od vas neæe više u

4
 Izraelu ponavljati tu poslovicu; jer, svi su životi moji, kako život oèev tako i život sinovlji. I evo,
 onaj koji zgriješi, taj æe umrijeti. 5 Tko je pravedan i poštuje zakon i pravdu 6 i ne blaguje po
 gorama i oèiju ne podiže kumirima doma Izraelova, ne oskvrnjuje žene bližnjega svoga i ne prilazi
 7
 ženi dok je neèista; nikomu ne nanosi nasilja, vraæa što je u zalog primio i ništa ne otima; kruh
 svoj dijeli s gladnim, gologa odijeva, 8 ne posuđuje uz dobit i ne uzima pridavka, ruku usteže od
 nedjela, po istini presuđuje, 9 po mojim naredbama hodi i èuva moje zakone, postupajuæi po istini
 - taj je zaista pravedan i taj æe živjeti, rijeè je Jahve Gospoda. 10 Ali, porodi li on sina nasilnika,
 koji krv proljeva ili bratu takvo što uèini, 11 a ne radi kao njegov roditelj, nego blaguje po gorama,
 oskvrnjuje ženu bližnjega; 12 ubogu i bijednu nanosi nasilje, otima, ne vraæa što je u zalog primio,
 oèi podiže kumirima èineæi gadosti; 13 posuđuje uz dobit i uzima pridavak - ne, takav sin neæe
 živjeti! Uèinio je te gadosti i umrijet æe, a krv æe njegova na njega pasti. 14 A porodi li on sina
 koji uvidi sve grijeha što ih njegov otac poèini, uvidi ih i tako više ne uèini; 15 ne blaguje po gorama,
 oèiju ne podiže kumirima doma Izraelova, ne oskvrnjuje žene bližnjega; 16 nikomu ne nanosi
 nasilja, ne prisvaja zaloga, ništa ne otima, kruh svoj dijeli s gladnim, gologa odijeva; 17 ruku usteže
 od nedjela, ne uzima dobiti ni pridavka, vrši moje zakone i hodi po mojim naredbama - ne, taj neæe
 umrijeti zbog grijeha oèeva, on æe živjeti. 18 A njegov otac, koji je nemilice tlaèio i pljaèkao
 bližnjega, èineæi u narodu što ne valja, zbog svojega æe grijeha umrijeti. 19 Ali vi kažete: 'Zašto
 da sin ne snosi oèev grijeh?' Zato što sin vrši zakon i pravdu, èuva i vrši sve moje naredbe, živjet
 æe. 20 Onaj koji zgriješi, taj æe i umrijeti. Sin neæe snositi grijeha oèeva, ni otac grijeha sinovljega.
 Na pravedniku æe biti pravda njegova, a na bezbožniku bezbožnost njegova. 21 Ako se bezbožnik
 odvratiti od svih grijeha što ih poèini, i bude èuvao sve moje naredbe i vršio zakon i pravdu, živjet
 æe i neæe umrijeti. 22 Sva njegova nedjela što ih poèini bit æe zaboravljena: zbog pravednosti što
 je èini, živjet æe. 23 Jer, zar je meni do toga da umre bezbožnik - rijeè je Jahve Gospoda - a ne da
 se odvratiti od svojih zlih putova i da živi? 24 Ako li se pravednik odvratiti od svoje pravednosti i
 stane èiniti nepravdu i sve gadosti koje radi bezbožnik - hoæe li živjeti? Sva pravedna djela koja
 bijaše èinio zaboravit æe se, a zbog svoje nevjere kojom se iznevjerio i zbog grijeha što ih poèini,
 umrijet æe. 25 A vi velite: 'Put Jahvin nije pravedan!' Èuj, dome Izraelov: Moj put da nije pravedan?

Nisu li vaši putovi nepravedni? ²⁶ Ako li se pravednik odvrati od svoje pravednosti i stane èiniti
 nepravdu, pa zbog toga umre, umrijet æe zbog nepravde što je poèini. ²⁷ A ako se bezbožnik odvrati
 od svoje bezbožnosti što je bijaše èinio, pa stane vršiti moj zakon i pravdu, živjet æe i neæe umrijeti.
²⁸ Jer je uvidio i odvratio se od svojih nedjela što ih bijaše poèinio, živjet æe i neæe umrijeti. ²⁹ Ali
 dom Izraelov kaže: 'Put Gospodnji nije pravedan!' Putovi moji da nisu pravedni, dome Izraelov?
³⁰ Nisu li vaši putovi nepravedni? Dome Izraelov, ja æu suditi svakome po njegovim putovima -
 rijeè je Jahve Gospoda. Obratite se, dakle, i povratite od svih svojih nedjela, i grijeh vam vaš neæe
³¹ biti na propast! Odbacite od sebe sva nedjela koja ste èinili i naèinite sebi novo srce i nov duh!
³² Zašto da umirete, dome Izraelov? Ja ne želim smrti nikoga koji umre - rijeè je Jahve Gospoda.
 Obratite se, dakle, i živite!

Chapter 19

¹ A ti, sine èovjeèji, protuži tužaljkom za knezovima izraelskim. ² Reci: Što bijaše tvoja mati?
 Lavica među lavovima, ležala je među lavieima, hraneæi mladunèad svoju. ³ I othrani jedno mlado,
 koje lavom posta. Nauèiv se plijen derati, stade ljude proždirati! ⁴ Narodi se protiv njega udružiše,
 lav upade u jamu njihovu, na lancu ga odvedoše u zemlju egipatsku. ⁵ A kad mati vidje da uzalud
 èeka i da joj nada propade, uze drugo mlado i od njega lava uèini. ⁶ Živeæ' tako među lavovima,
 i on lavom posta. Nauèiv se plijen derati, stade ljude proždirati, ⁷ utvrde im rušiti, pustošiti gradove.
 Uzdrhta zemlja i sve na njoj od silne rike njegove. ⁸ Ali se ljudi iz okolnih mjesta protiv njega
 podigoše i zamke mu postavili; i lav se uhvati u jamu njihovu. ⁹ Okovana u kavez ga zatvoriše,
 odvedoše kralju babilonskom, ondje ga u kulu zatoèiše, da mu se više ne èuje rika po gorama
 izraelskim. ¹⁰ Mati tvoja bješe kao loza pokraj vode zasađena, rodna i granata od obilja vode!
¹¹ Imala je jaku granu za palicu vladalaèku: uzdiže se nad krošnjju, naoèita visinom, mnoštvom
 granèica. ¹² Al' u gnjevu bješe išèupana i na zemlju bađena. Istoènjak joj rod sasuši: polomi se i
 uvenu jaka grana njezina i vatra je svu proguta. ¹³ U pustinju bje presađena, u zemlju suhu,
¹⁴ bezvodnu. Al' liznu oganj iz pruta njezina i spali joj grane i plodove! I nema više na njoj grane
 jake za palicu vladalaèku." To je, evo tužaljka, i ostat æe tužaljka.

Chapter 20

¹ Godine sedme, petoga mjeseca, desetoga dana, dođoše k meni neke od starješina izraelskih
da se s Jahvom svjetuju. Posjedaše preda me. ² I dođe mi riječ Jahvina: "Sine èovjeèji! Govori
starješinama Izraelovim! ³ Reci im: Ovako govori Jahve Gospod: 'Došli ste me pitati za savjet?
Života mi moga, neæete me pitati!' - riječ je Jahve Gospoda. ⁴ Hoæeš li im suditi, hoæeš li suditi,
sine èovjeèji? Pokaži im gadosti otaca njihovih. ⁵ Reci im: Ovako govori Jahve Gospod: 'Onoga
dana kad izabrah Izraela i ruku stavih na potomstvo doma Jakovljeva te im se objavih u zemlji
egipatskoj, zakleh im se: Ja sam Jahve, Bog vaš! ⁶ Toga im se dana rukom podignutom zakleh da
æu ih izvesti iz zemlje egipatske u zemlju koju za njih izabrah, u zemlju kojom teèe med i mlijeko,
od svih zemalja najljepšu. ⁷ I rekoh im: Odbacite od sebe sve gadosti što vam oèi privlaèe i ne
kaljajte se kumirima egipatskim jer - ja sam Jahve, Bog vaš!' ⁸ Ali se oni odvrgoše od mene i ne
htjedoše me poslušati: nijedan ne odbaci gadosti koje mu oèi zaniješe i ne okani se kumira egipatskih.
Tad odluèih izliti gnjev svoj na njih i iskaliti srdžbu na njima u zemlji egipatskoj. ⁹ Ali radi imena
svojega - da se ne kalja na oèi naroda meðu kojima obitavahu i pred kojima im bijah objavio da
æu ih izvesti - ¹⁰ izvedoh ih iz zemlje egipatske i odvedoh ih u pustinju; ¹¹ i dadoh im svoje uredbe
i objavih svoje zakone, koje svatko mora vršiti da bi živio; ¹² dadoh im i svoje subote, kao znak
izmeðu sebe i njih, neka znaju da sam ja Jahve koji ih posveæujem. ¹³ Ali se i u pustinji dom
Izraelov odmetnu od mene: nisu hodili po mojim uredbama; odbaciše moje zakone, koje svatko
mora vršiti da bi živio; subote moje oskrvnjivahu. I zato odluèih u pustinji gnjev svoj na njih izliti
da ih zatrem. ¹⁴ Ali ni toga ne uèinih radi svojeg imena, da se ono ne kalja pred narodima kojima
ih naoèigled izvedoh. ¹⁵ Ali im se zakleh u pustinji da ih neæu uvesti u zemlju koju sam im bio
dao, u zemlju kojom teèe med i mlijeko, od svih zemalja najljepšu, ¹⁶ jer odbaciše moje zakone,
i ne hodiše po mojim uredbama, i subote moje oskrvnjivahu, a srce im iðaše za njihovim kumirima.
¹⁷ Oèi se moje ipak sažališe da ih ne zatrem. I tako ih u pustinji ne uništih, ¹⁸ nego rekoh sinovima
njihovim u pustinji: 'Ne hodite po uredbama svojih otaca, ne èuvajte zakona njihovih i ne kaljajte
se kumirima njihovim! ¹⁹ Ja sam Jahve, Bog vaš! Po uredbama mojim hodite, èuvajte i vršite moje
zakone ²⁰ i svetkujte moje subote, neka one budu znak izmeðu mene i vas, kako bi se znalo da sam
ja Jahve, Bog vaš!' ²¹ Ali se i sinovi odmetnuše od mene: po mojim uredbama nisu hodili i nisu

èuvali ni vršili mojih zakona, koje svatko mora vršiti da bi živio, a subote su moje oskvrnjivali. I
 zato odluèih gnjev svoj izliti i iskaliti srdžbu svoju na njima u pustinji. ²² Ali opet ruku svoju
 sustegoh radi svojeg imena, da se ono ne kalja pred narodima kojima ih naoèigled izvedoh. ²³ No
 zakleh se u pustinji da æu ih raspršiti meðu narode i rasijati po zemljama, ²⁴ jer nisu vršili mojih
 zakona i jer prezreše moje uredbe i jer subote moje oskvrnjivahu i oèi upirahu u kumire svojih
 otaca. ²⁵ I zato im dadoh uredbe koje ne bijahu dobre, zakone koji usmræuju: ²⁶ da se oskvrnjuju
 svojim prinosisima, provodeæi kroz oganj svoju prvoroðenèad. Htjedoh tako da ih zastrašim, neka
 znaju da sam ja Jahve. ²⁷ Sine èovjeèji, reci domu Izraelovu: 'Ovako govori Jahve Gospod! I ovim
 me oci vaši još uvrijediše: nevjerom mi se iznevjeriše! ²⁸ Kad ih uvedoh u zemlju koju im se zakleh
 dati, gdje god bi ugledali povišen brežuljak ili stablo krošnjato, prinosili bi žrtve, donosili izazovne
 prinose, metali mirise ugodne, nalijevali ljevanice. ²⁹ Upitah ih: što li znaèi ta uzvišica na koju se
 penjete?' I tako osta ime 'bama', uzvišica, do dana današnjega. ³⁰ Zato reci domu Izraelovu: 'Ovako
 govori Jahve Gospod: Ne kaljate li se i vi kao oci vaši, ne provodite li i vi blud s gadostima njihovim?
³¹ Kaljate se prinoseæi im darove, provodeæi kroz oganj svoje sinove u èast svim kumirima svojim
 sve do dana današnjega. I da me onda za savjet pitaš, dome Izraelov! Života mi moga - rijeè je
 Jahve Gospoda - neæete me za savjet pitati! ³² I neæe se zbiti o èemu sanjate kad govorite: 'Bit
 æemo kao drugi narodi, kao narodi ostalih zemalja što služe drveæu i kamenju.' ³³ Života mi moga
 - rijeè je Jahve Gospoda - vladat æu vama rukom krepkom i mišicom uzdignutom, u svoj žestini
 svoje jarosti. ³⁴ Izvest æu vas iz naroda, skupiti vas iz svih zemalja u koje bijaste raspršeni rukom
 krepkom i mišicom uzdignutom, u svem plamu jarosti moje! ³⁵ Odvest æu vas u pustinju naroda
 i ondje vam licem u lice suditi! ³⁶ Kao što sudih ocima vašim u pustinji zemlje egipatske, i vama
 æu suditi - rijeè je Jahve Gospoda! ³⁷ Provest æu vas ispod štapa svojega, podvræi vas brojenju:
³⁸ razluèit æu izmeðu vas sve koji se pobuniše i odvrgoše od mene: izvest æu ih iz zemlje u kojoj
 kao došljaci borave, ali - u zemlju Izraelovu nikad uæi neæe! I znat æete da sam ja Jahve!' ³⁹ 'A
 vi, dome Izraelov' - ovako govori Jahve Gospod - 'samo idite i dalje služite svaki svom kumiru!
 Jednom æete, kunem vas se, poslušati i neæete više kaljati moje sveto ime svojim prinosisima i
 kumirima: ⁴⁰ na Svetoj gori mojoj, na visokoj gori Izraelovoj - rijeè je Jahve Gospoda - služit æe
 mi sav dom Izraelov, u svojoj zemlji. Ondje æe mi oni omiljeti i ondje æu iskati vaše podizanice i
 prinose vaših prvina sa svim svetinjama. ⁴¹ Omiljet æete mi kao miris ugodan kad vas izvedem iz
 narodÄa i skupim iz zemalja u kojima bjeste rasijani. I na vama æu oèitovati svetost svoju naoèigled

svih naroda.⁴² Tada æete znati da sam ja Jahve, kada vas dovedem u zemlju Izraelovu, u zemlju koju se zakleh dati oèevima vašim.⁴³ Ondje æete se spomenuti svih svojih putova i nedjela kojima se okaljaste: sami æete sebi omrznuti zbog nedjela što ih poèiniste.⁴⁴ I tada æete spoznati da sam ja Jahve kad, radi imena svojega, ne postupim s vama po zloæi vaših putova ni po vašim pokvarenim djelima, dome Izraelov! Tako govori Jahve Gospod!"

Chapter 21

¹ I dođe mi rijeè Jahvina: ² "Sine èovjeèji, okreni lice k jugu i prospi besjedu prema jugu te prorokuj protiv šume u kraju negepskom.³ Reci šumi negepskoj: 'Poslušaj rijeè Jahvinu! Ovako govori Jahve Gospod: Evo, zapalit æu usred tebe oganj i on æe proždrijeti u tebi svako drvo, zeleno i suho! Razgorjeli se oganj neæe utrnuti dok sve ne izgori od sjevera do juga.⁴ I svi æe vidjeti da sam ja, Jahve, zapalio taj oganj i neæe se ugasiti.'" ⁵ Rekoh na to: "Jao, Jahve Gospode, tÓa oni æe za mene reæi: 'Evo opet prièalice s prièama!'" ⁶ I dođe mi rijeè Jahvina: ⁷ "Sine èovjeèji, okreni lice prema Jeruzalemu i prospi besjedu protiv njegova Svetišta i prorokuj protiv zemlje Izraelove.⁸ Reci zemlji Izraelovoj: 'Ovako govori Jahve Gospod: Evo me na te! Trgnut æu maè iz korica, istrijebit æu iz tebe sve - i pravedna i bezbožna!⁹ Da iz tebe istrijebim pravedna i bezbožna, trgnut æu evo maè iz korica na svako tijelo, od sjevera do juga.¹⁰ I svako æe tijelo spoznati da sam ja, Jahve, isukao maè svoj iz korica i da ga više neæu u njih vratiti!¹¹ A ti, sine èovjeèji, kukaj kao da su ti sva rebra polomljena, kukaj gorko, njima na oèi!¹² Ako li te zapitaju: 'Što toliko kukaš?' reci im: 'Zbog vijesti koja stiže, od koje æe sva srca zamrijeti i sve ruke klonuti, svaki duh biti utuèen i svako koljeno klecati. Evo, dolazi, veæ je tu!' Tako govori Jahve Gospod."¹³ I dođe mi rijeè Jahvina: ¹⁴ "Sine èovjeèji, prorokuj! Ovako govori Jahve Gospod. Reci: 'Maè! Maè! Naoštren i osvjetlan!¹⁵ Za klanje naoštren, osvjetlan da sijeva.¹⁶ Osvjetlan da ga ruka prihvati, maè naoštren, osvjetlan da se stavi u ruke ubojici.¹⁷ A ti, sine èovjeèji, plaèi, narièi! Jer, evo, maè je veæ na narod moj isukan, maè na izraelske knezove: svi su oni s mojim narodom maèu izruèeni! Udri se stoga u slabine!' ¹⁸ Dođe kušnja, i odbaèenoga žezla više biti neæe - rijeè je Jahve Gospoda.¹⁹ A ti, sine èovjeèji, prorokuj i rukama plješæi. Neka se udvostruèi, neka se utrostruèi taj maè pokolja,

maè pokolja golema što ih odasvud okružuje. ²⁰ Da zadržæu srca, da bude ųrtava nebrojenih, na
 svaka sam vrata postavio maè, pripravljen da k'o munja sijeva, za pokolje naoštren. ²¹ Natrag!
 Desno! Naprijed! Lijevo! ²² I ja æu pljeskati rukama, iskaliti gnjev svoj na njima! Ja, Jahve, rekoh!"
²³ I dođe mi rijeè Jahvina: ²⁴ "Sine èovjeèji, zacrtaj dva puta kuda da pođe maè kralja babilonskoga.
 Neka oba puta izlaze iz iste zemlje! Na raskršæu puta ka gradu stavi putokaz. ²⁵ Zacrtaj maèu put
 da dođe u Rabat Bene Amon i u Judeju, u utvrđeni Jeruzalem. ²⁶ Jer kralj babilonski stoji na poèetku
 puta, na raspuæu dvaju putova, i pita znamenja - miješa strijele, ispituje terafime i motri jetru.
²⁷ Znamenja mu u desnici kažu: na Jeruzalem; da ondje namjesti zidodere, da naredi pokolj, da
 podigne zidodere protiv vrata, da naspe nasip i sagradi opsadne kule. ²⁸ Ali æe se njima uèiniti da
 je znamenje lažno, jer mu se zakleše na vjernost. Ali æe ih on tada podsjetiti na njihovo vjerolomstvo
 u koje se uloviše. ²⁹ Zato, ovako govori Jahve Gospod: 'Jer bez prestanka podsjeæate na svoja
 bezakonja otkrivajuæi opaèine i pokazujuæi grijehe u svim svojim djelima - da, jer bez prestanka
 na njih podsjeæate, u njih æete se uloviti. ³⁰ A tebi, neèasni i bezboųnièki kneže izraelski, tebi
 dođe dan i èas posljednjega zloèina.' ³¹ Ovako govori Jahve Gospod: 'Skinu mitru s glave i odloųi
 kraljevski vijenac! Jer sve se mijenja: tko bi dolje, bit æe uzvišen, a tko bi gore, bit æe ponižen.
³² Ruševine, ruševine, ruševine æu postaviti kakvih nije bilo, dok ne dođe onaj koji ima suditi, jer
 ja æu mu predati sud.' ³³ Sine èovjeèji, prorokuj: Ovako govori Jahve Gospod sinovima Amonovim
 o njihovoj sramoti. Reci: 'Maè! Maè za pokolj isukan i naoštren da sijeèe, da kao munja sijeva,
³⁴ a tebi dotle isprazno viđaju, laų prorièu - da se stavi pod vrat zlikovcima zloglasnim, kojima,
 eto, dođe dan i èas posljednjega zloèina! ³⁵ Ali vrati maè u korice! U mjestu gdje si nastao i u
 zemlji gdje si se rodio ja æu ti suditi. ³⁶ Ondje æu na te gnjev svoj izliti i raspiriti protiv tebe plamen
 srdųbe svoje i predati te u ruke okrutnim ljudima, vještima zatornicima. ³⁷ I bit æeš hrana ognju, a
 krv æe tvoja zemljom protjecati. I nitko te ųiv više neæe spominjati! Jer ja, Jahve, tako rekoh.'"

Chapter 22

¹ I dođe mi rijeè Jahvina: ² "Sine èovjeèji, hoæeš li suditi, hoæeš li suditi gradu krvnièkom?
 Pokaųi mu sve gnusobe njegove! ³ Reci: 'Ovako govori Jahve Gospod: Grade što u sebi krv toliku

proljevaš i što svuda sebi kumire praviš da se okaljaš, kucnu èas tvoj: ⁴ krvlju što je proli ti sagriješi
 i kumirima koje napravi ti se okalja, skrativši tako dane svoje i ubrzavši svoje godine. I zato æu te
 sada uèiniti sramotom meðu narodima, ruglom po svim zemljama. ⁵ I koji su ti blizu i koji su ti
 daleko, podrugivat æe se tebi: 'O sramotno ime, grade pokvareni!' ⁶ Eto, knezovi izraelski - svaki
 na svoju ruku - u tebi krv proljevaju. ⁷ I u tebi se više ne poštuje ni otac ni majka, došljake tlaèe,
 siroèad i udovice u tebi zlostavljaju! ⁸ Svetinje moje prezireš, ⁹ subote oskvrnjuješ. U tebi su
 klevetnici zbog kojih se krv proljeva; u tebi se po gorama blaguje, posred tebe èine sramote. ¹⁰ U
 tebi se raskriva sramota oèeva, u tebi siluju žene dok su neèiste. ¹¹ Jedan èini gadost sa ženom
 susjeda svoga, drugi djelom sramotnim oskvrnjuje snahu svoju, a treæi u tebi siluje sestru, kærku
 oca svoga. ¹² Ima ih koji i mito primaju da krv prolju. Uzimaš ujam i pridatak, od blišnjega silom
 otimaš, a mene zaboravljaš - rijeè je Jahve Gospoda. ¹³ Zato, evo, ja rukama plješæem nad plijenom
 što ga ti napljaèka i nad krvlju što se lije u tebi. ¹⁴ Jer, hoæe li srce tvoje izdržati i hoæe li ruke
 tvoje odoljeti u dane kad ja na te ustanem? Ja, Jahve, rekoh i uèinit æu! ¹⁵ Zato æu te raspršiti
 meðu narode, rasijat' te po zemljama, da uklonim iz tebe svu neèistoæu! ¹⁶ I bit æeš opet moja
 baština naoèigled naroda. I znat æeš da sam ja Jahve!" ¹⁷ Dođe mi rijeè Jahvina: ¹⁸ "Sine èovjeèji,
 dom Izraelov troska mi postade: bakar, srebro, kositar, željezo i olovo u peæi - svi su oni troska!
¹⁹ Stoga ovako govori Jahve Gospod: 'Jer mi troska postadoste, skupit æu vas, evo, u Jeruzalemu.
²⁰ Kao što se skuplja srebro, bakar, željezo, olovo i kositar u peæi te se okolo oganj potpiri da se
 sve rastali, tako æu i ja vas skupiti u svojem gnjevu i u svojoj jarosti, složiti vas i rastaliti. ²¹ Jest,
 skupit æu vas i potpiriti oko vas oganj svoje jarosti da se usred grada rastalite. ²² Kao što se srebro
 u peæi topi, tako æete se i vi u njemu rastopiti. I znat æete da ja, Jahve, gnjev svoj na vas izlijevam!"
²³ Dođe mi rijeè Jahvina: ²⁴ "Sine èovjeèji, reci još: 'Ti si zemlja još neoèišæena, koju još ne opra
²⁵ kiša dana jarosnoga! Knezovi njezini, poput lavova što rièu i plijen razdiru, ljude proždiru,
 otimlju im blago i dragocjenosti, množeæi udovice usred nje. ²⁶ Sveæenici njezini ne poštuju mog
 Zakona i oskvrnjuju moje svetinje, ne razlikujuæi sveto od nesvetoga, ne uèeæi se luèiti neèisto od
 èistoga. Zanemarili su subote moje, bez èasti sam u njihovoj sredini. ²⁷ Starješine njezine, poput
 vukova što plijen razdiru i krv proljevaju, upropašæuju ljude, lakomi na dobitak. ²⁸ A proroci

njezini sve to premazuju bjelilom i prekrivaju ispraznim viđenjima i lažnim proricanjima zboreći:
²⁹ 'Ovako govori Jahve Gospod!' - a Jahve to ne reče. Imuænici pak èine svakojaka nasilja i
³⁰ otimaèine, siromaha i bijednika ugnjetavaju, a došljaka bespravno tlaèe. Tražio sam među njima
nekoga da podigne zidine i stane na proboje preda me u obranu zemlje, da je ne zatrem, i ne nađoh
³¹ nikoga. I zato izlih na njih gnjev svoj pa ih zatrijeh ognjem svoje jarosti; putove im njihove na
glavu oborih' - rijeè je Jahve Gospoda."

Chapter 23

¹ Dođe mi rijeè Jahvina: ² "Sine èovjeèji, bile dvije žene, kæeri jedne matere. ³ I odaše se bludu
u Egiptu, blud èiniše u mladosti: ondje su im grudi stiskali, djevojaèke dojke gnjeèili. ⁴ Starijoj
bijaše ime Ohola, a sestri joj Oholiba. Obje moje postadoše i rodiše mi sinove i kæeri. Evo im
imenãa: Samarija je Ohola, Jeruzalem Oholiba. ⁵ Ohola, iako meni pripadaše, bludu se odala;
uspalila se za ljubavnicima, za Asircima, susjedima svojim, ⁶ u modri baršun odjevenima, sve
samim vojvodama i namjesnicima, pristalim momcima, vješt看 konjanicima. ⁷ I oda se bludu s
njima, sve poizbor sinovima asirskim; i usplamtjev za njima, okalja se svim njihovim kumirima.
⁸ A ne okani se ni bluda s Egipæanima, koji s njome ležahu od njezine mladosti, koji su joj djevojaèke
dojke gnjeèili i na nju blud svoj izlivali. ⁹ I zato je predah u ruke njenim ljubavnicima, u ruke
Asircima za kojima se uspalila. ¹⁰ I oni je razgoliše, zarobiše joj sinove i kæeri, a nju samu maèem
pogubiše. I postade tako primjer svim ženama kako na njoj bi sud izvršen. ¹¹ Vidje to sestra joj
Oholiba, ali se još gore uspali i gori blud èinjaše. ¹² Za sinovima se asirskim uspaljivala, sve samim
vojvodama i namjesnicima, svojim susjedima, raskošno odjevenim, vješt看 konjanicima, poizbor
momcima. ¹³ I vidjeh kako se okaljala: obje su istim putem pošle. ¹⁴ Ali se ova još gore bludu
odala: kad bi ugledala muškarca na zidu naslikana, likove Kaldejaca crvenilom nacrtane, ¹⁵ bedara
pasom opasanih, sa spušenim povezima na glavama - sve junake, prave Babilonce, rodом iz zemlje
kaldejske - ¹⁶ tek što bi ugledala priliku njihovu, sva bi se za njima uspalila te im slala poslanike
u zemlju kaldejsku. ¹⁷ Sinovi babilonski k njoj bi dohrlili na ljubavnu postelju da je bludом kaljaju.
¹⁸ A kad bi se s njima okaljala, zgadili bi joj se. Ali se razglasilo njezino bludništvo, otkrila se

njena golotinja, i duša se moja od nje odvrtila, kao što se bješe odvrtila od sestre njene. ¹⁹ Jer
 ona se još gorem bludu predala, opominjuæi se dana svoje mladosti kad se u Egiptu bludu odavala,
²⁰
 uspaljujuæi se za razvratnicima kojima muška snaga bijaše kao u magaraca, a izljev kao u pastuha.
²¹
 Tako se opet vrati sramoti svoje mladosti, kad su joj u Egiptu grudi pritiskivali, djevièanske
²²
 dojke gnjeèili. ²² Zato, Oholibo, ovako govori Jahve Gospod: 'Gle, dignut æu na te tvoje ljubavnike,
²³
 koji ti se duši ogadiše, i dovest æu ih odasvud na tebe: ²³ Babilonce, sve Kaldejce, Pekoðane,
 Šoance i Koance, a s njima sve sinove asirske - sve poizbor momke, vojvode i namjesnike, na glasu
²⁴
 junake, vješte konjanike. ²⁴ I doæi æe na te sa sjevera sila bojnih kola i toèkova s mnoštvom naroda
 i svrstat' se odasvud protiv tebe sa štitovima, štitiaima i oklopima. Njima æu te na sud predati, i
²⁵
 svojim æe ti sudom suditi. ²⁵ Oborit æu na te svu svoju ljubomoru, neka s tobom jarosno postupe:
 nos i uši neka ti odsijeku, a ostatak tvoj da od maèa padne; sinove i kæeri da ti odvedu, a ostatak
²⁶ ²⁷
 tvoj da oganj proguta. ²⁶ I zderat æe s tebe tvoje haljine i oteti sve tvoje nakite. ²⁷ Tako æu okonèati
 svu tvoju sramotu i bludnièenje, sve tamo od Egipta: neæeš više k njima oèi dizati i neæeš se više
²⁸
 spominjati Egipta!' ²⁸ Jer, ovako govori Jahve Gospod: 'Evo me! Predat æu te u ruke onima koji
²⁹
 ti omrznuše, koji ti se duši ogadiše. ²⁹ Neka iskale na tebi svoju mržnju, neka ti svu muku preotmu,
 a tebe nek' ostave голу i nugu! Neka se obnaži sva golotinja tvoje bludnosti i besramnosti, tvojeg
³⁰
 bludnièenja. ³⁰ Sve æe te to stiæi zbog tvojeg bludnièenja s narodima i jer si se okaljala njihovim
³¹ ³²
 kumirima. ³¹ Putem si sestre svoje hodila: dat æu ti u ruku èašu njezinu: ³² Ovako govori Jahve
 Gospod: Èašu sestre svoje ispit æeš, èašu široku, duboku, i bit æeš na podsmijeh i ruglo - mnogo
³³
 u nju stane! - ³³ napunit æeš se pijanstva i žalosti! Èaša je to pustošenja, užasa - èaša sestre tvoje
³⁴
 Samarije. ³⁴ Pit æeš je, do dna iskapiti, zatim u komade razbiti, grudi svoje izraniti. Jer, ja tako
³⁵
 rekoh' - rijeè je Jahve Gospoda! ³⁵ Stoga ovako govori Jahve Gospod: 'Jer ti mene zaboravi i leða
³⁶
 mi okrenu, snosi sada svu svoju sramotu i bestidnost!'" ³⁶ I još mi reèe Jahve: "Sine èovjeèji, hoæeš
³⁷
 li suditi Oholi i Oholibi, pokazati im njihove gadosti? ³⁷ Preljub poèiniše, ruke su im okrvavljene,
 s kumirima svojim preljub uèiniše, djecu koju mi rodiše provedoše kroz oganj da ih proguta.
³⁸ ³⁹
 Još mi i ovo uèiniše: onoga dana obešèastiše moje Svetište i subote moje oskrvnuše. ³⁸ Jer istoga
 dana kad djecu svoju kumirima klaše, u Svetište moje doðoše da ga obešèaste. Eto, tako uradiše
⁴⁰
 usred Doma mojega. ⁴⁰ Slale su èak po muškarce izdaleka, i oni bi im pohrlili èim bi glasnici k
⁴¹
 njima stigli. A ti se za njih kupala, oèi svoje mazala i nakitom se kitila. ⁴¹ A potom bi sjedala na

42 raskošnu postelju pred kojom stol prostrt bijaše na koji si stavljala moj tamjan i moje ulje. Tu
 se èulo pocikivanje bezbrižnog društva zbog velikog mnoštva dovedena sa svih strana pustinje;
 43 stavljali su ženama na ruke narukvice i na glavu vijence prekrasne. I rekoh: 'Sa ženom ogrezlom
 44 u preljubu još blud tjeraju, i sama se ona još bludu odaje!' Prilaze joj kao kakvoj bludnici! Da,
 45 prilazili su k Oholi i Oholibi, pokvarenicama. Zato æe im pravednici suditi kao što se sudi
 46 preljubnicama i onima koji krv prolijevaju, jer - one su preljubnice, ruke su im okrvavljene. Jer
 ovako govori Jahve Gospod: 'Neka se protiv njih zbor sazove da ih izvrgnem zlostavljanju i pljaèki.
 47 Zbor neka ih kamenuje i maèevima raskomada; sinove i kæeri neka im pokolje, a domove ognjem
 48 spali. Tako æu iz zemlje istrijebiti sramotu, da se druge žene opomenu i ne èine djela vaših
 49 sramotnih. A na vas æu oboriti svu vašu bestidnost, ispaštati æete grijeh e idolopoklonstva. I znat
 æete da sam ja Jahve Gospod.'"

Chapter 24

1 Godine devete, devetoga mjeseca, desetoga dana, dođe mi rijeè Jahvina: 2 "Sine èovjeèi,
 3 zapiši ovaj dan: upravo danas kralj babilonski zaposjede Jeruzalem. Pripovijedaj domu
 odmetnièkom prispodobu. Reci im: Ovako govori Jahve Gospod: 'Pristavi lonac, pristavi i nalij
 4 vode u nj! Baci u nj komade, sve najbolje komade mesa, but i pleæe! Napuni ga ponajboljim
 5 kostima! Uzmi najbolje od stada. Pod loncem vatru naloži. Neka dobro uzavri, neka se u njemu
 6 skuhamu i kosti.' Jer ovako govori Jahve Gospod: 'Jao gradu krvnièkom, zahrđalu loncu s kojega
 7 se hrđa ne skida! A zatim komad po komad iz njega izvadi, ali za nj ne bacaj kÓockæe! Jer krv
 je njegova u njemu - na голу je kamenu ostavi, po zemlji je ne razlij gdje bi je prašina mogla prekriti!
 8 Da se gnjev moj raspali, da mu odmazdim, ostavih krv njegovu na kamenu golom, da se ne pokrije.'
 9 Stoga ovako govori Jahve Gospod: 'Jao gradu krvnièkome, jer æu veliku lomaèu naložiti! 10 Skupi
 11 drva, vatru potpali, skuham meso, primiješaj zaèina, nek' izgore i kosti! A zatim ga prazna na
 žeravicu pristavi da mjed mu se usija i neèistoæa njegova sva se rastopi, da se uništi hrđa na njemu!
 12 Grdne li muke! Ali se velika hrđa ne daje s njega skinuti: i vatri odolje. 13 Sramotan je grijeh
 tvoj: htjedoh te oèistiti, ali se ti ne htjede od grijeha oèistiti; i zbog toga se više neæeš oèistiti dok

¹⁴
 nad tobom ne iskalim gnjev svoj! Ja, Jahve, rekoh! I rijeè æu ispuniti; neæu popustiti: I neæu se smilovati niti æu se pokajati! Sudit æu te po putovima tvojim i po djelima tvojim! - rijeè je Jahve Gospoda." ¹⁵ I dođe mi rijeè Jahvina: ¹⁶ "Sine èovjeèji, evo, nenadanom smræu oduzet æu ti radost oèinju! Ne tuguj, ne plaèi i ne roni suza! ¹⁷ Jecaj tiho, ali ne žali kao što se za mrtvima žali! I povij oko glave povez, a na noge obuj sandale. Ne prekrivaj brade i ne jedi žalobnièke pogaèe." ¹⁸ Ujutro tako prorokovah narodu, a uveèe mi žena umrije te sutradan uradih kao što mi bijaše zapovjeđeno. ¹⁹ Narod me na to zapita: "Neæeš li nam reæi što znaèi za nas to što ti radiš?" ²⁰ Ja im odgovorih: ²¹ "Dođe mi rijeè Jahvina: "Reci domu Izraelovu: Ovako govori Jahve Gospod: Evo, oskvrnut æu svoje Svetište, vaš ponos snažni, radost vam oèinju i èežnju duše vaše! I sinovi i kæeri koje ostaviste, od maèa æe pasti! ²² Tada æete uraditi kao što i ja uradih: neæete prekrivati brade i neæete jesti žalobnièke pogaèe! ²³ Povit æete povez oko glave i obuti na noge sandale! I neæete više tugovati ni plakati, nego æete èiljeti zbog svojih nedjela i jecati jedan za drugim! ²⁴ A Ezekiel æe vam biti primjer: uèinit æete sve što je i on èinio. Kad se to zbude, spoznat æete da sam ja Jahve!" ²⁵ A ti, sine èovjeèji, doista u dan kad im oduzmem snagu, diènu radost njihovu, radost im oèinju, slast duše njihove, sinove i kæeri njihove - ²⁶ u taj æe dan k tebi stiaèi bjegunac da ti to dojav! ²⁷ U taj æe se dan tvoja usta otvoriti, i ti æeš tom bjeguncu progovoriti; neæeš više biti nijem. I tako æeš im biti znak. I oni æe spoznati da sam ja Jahve!"

Chapter 25

¹ I dođe mi rijeè Jahvina: ² "Sine èovjeèji, okreni lice k sinovima Amonovim te prorokuj protiv njih! ³ Reci sinovima Amonovim: 'Poslušajte rijeè Jahve Gospoda! Ovako govori Jahve Gospod: Zato što vi klicaste 'ha, ha!' nad mojim Svetištem kad ono bijaše oskvrnuto, i nad zemljom Izraelovom kad ona bijaše opustošena, i nad domom Judinim kad odlažaše u izgnanstvo, ⁴ predat æu vas, evo, u posjed sinovima Istoka da usred vas razapnu svoje šatore, udare svoja prebivališta. Oni neka jedu tvoje plodove i piju mlijeko tvoje! ⁵ Od Rabe æu pašnjake za deve naèiniti, a u zemlji Amonovih sinova torove æu za ovce podiaèi. I znat æete da sam ja Jahve!" ⁶ Jer ovako govori Jahve Gospod: 'Zato što si pljeskao rukama i udarao nogama i svom se dušom radovao nad zemljom Izraelovom, ⁷ ja æu, evo, ruku na te podiaèi i kao plijen te predati narodima! Istrijebit æu te iz

narodÄa, iskorijeniti iz zemalja! Zatrijet æu te! I znat æeš da sam ja Jahve!⁸ Ovako govori Jahve
 Gospod: 'Zato što Moab i Seir govorahu: 'Gle, dom je Judin poput svih naroda',⁹ otkrit æu, evo,
 obronke moapske, da s kraja na kraj ostane bez gradova što bijahu ukras zemlje: Bet Haješimot,
 Baal Meon i Kirjatajim.¹⁰ Dat æu ih u posjed sinovima Istoka, neprijateljima Amonaca, da se
 sinovi Amonovi meðu narodima više ne spominju!¹¹ Tako æu izvršiti sud nad Moabom. I znat
 æe da sam ja Jahve!¹² Ovako govori Jahve Gospod: 'Zato što se Edom osveti domu Judinu i tom
 se osvetom teško ogriješi,¹³ ovako govori Jahve Gospod: Podiæi æu ruku na Edom, istrijebit æu
 iz njega ljude i životinje! Pretvorit æu ga u pustinju: od Temana do Dedana svi æe od maèa izginuti.
¹⁴ Tako æu se osvetiti Edomu rukom svojega naroda izraelskog. Oni æe postupiti s Edomom prema
 mojem gnjevu i mojoj srdžbi. I spoznat æe moju osvetu!' - rijeè je Jahve Gospoda.¹⁵ Ovako govori
 Jahve Gospod: 'Zato što Filistejci izvršise odmazdu, krvavo se osveæujuæi s mržnjom u srcu,
 razarajuæi sve zbog svojeg neprijateljstva,¹⁶ ovako govori Jahve Gospod: Evo, podižem ruku na
 Filistejce, istrijebit æu Kereæane, uništiti æu sve što preostane na morskoj obali!¹⁷ Tako æu im se
 strašno osvetiti kaznama jarnosnim. I kad im se osvetim, znat æe da sam ja Jahve.'"

Chapter 26

¹ Godine jedanaeste, prvoga dana u mjesecu, dođe mi rijeè Jahvina: ² "Sine èovjeèji, jer Tir
 nad Jeruzalemom klicaše: 'Ha, ha! Razbiše se ta vrata narÄodÄa, i k meni se okrenuše; obogatit
 æu se: on je opustošen' -³ stoga ovako govori Jahve Gospod: 'Evo me protiv tebe, Tire, diæi æu
 na te silne narode, kao što more valove diže!⁴ Poružit æe zidine tirske i razoriti sve kule njegove.
 A ja æu mu i prašinu pomesti, naèinit' od njega peæinu golu!⁵ Bit æe sušilište mreža. Jer ja reko!
 - rijeè je Jahve Gospoda. I narodima plijen æe postati.⁶ A sve kæeri njegove od maèa æe pasti u
 polju! Znat æe da sam ja Jahve!' ⁷ Jer ovako govori Jahve Gospod: 'Gle, dovest æu na Tir sa sjevera
 Nabukodonozora, kralja babilonskoga, kralja nad kraljevima, s konjima i bojnim kolima, s
 konjanicima, èetama i mnoštvom naroda!⁸ Kæeri æe tvoje u polju maèem posjeæi! Protiv tebe
 diæi æe kule opsadne, nasuti protiv tebe nasipe i podiæ' protiv tebe štitove.⁹ Na zidove æe tvoje
 upraviti zidodere i tvoje æe kule kukama oborit!' ¹⁰ Od nebrojenih konja njegovih svega æe te

prašina prekriti, a od štopota konjanika i točkova i bojnih kola njihovih zadrhtat æ zidine tvoje,
 kad bude prolazio kroz vrata tvoja, k'o što se prolazi kroz grad osvojen. ¹¹ Kopitima svojih konja
 zgazit æ ti sve ulice; narod tvoj maèem æ pobiti i srušiti stupovlje tvoje. ¹² Poplijenit æ bogatstvo
 tvoje, tvoje æ razgrabiti blago! Razorit æ tvoje zidine i kuæe tvoje divne srušiti! Kamenje, drvo,
 prašinu tvoju u more æ pobacati! ¹³ A ja æu prekinuti jeku tvojih pjesama, i zvuk se tvojih harfa
 više neæe èuti! ¹⁴ Pretvorit æu te u peæinu golu, postat æeš sušilište mrežãa. Više se nikad neæeš
 podiaèi, jer ja, Jahve, rekoh!" - to rijeè je Jahve Gospoda." ¹⁵ Ovako Jahve Gospod govori Tiru: "A
 neæe li od trijeska pada tvojega i jecanja tvojih ranjenika, kad nastane u tebi pokolj nemili, zadrhtati
 svi otoci? ¹⁶ I neæe li tada svi morski knezovi siæi s prijestolja svojih, odbaciti svoje plašteve, i
 skinuti vezene haljine, u strah se zaodjeti, na zemlju posjedati, dršæuæi bez prestanka, užasnuti
 tvojim udesom? ¹⁷ A zatim æ nad tobom zakukati i reæi ti: 'Kamo li propade? Kamo li s mora
 nestade, grade proslavljeni, što bijaše tako moæan na moru, ti i žitelji tvoji, koji strah zadavahu
 zemlji svoj? ¹⁸ Sada na dan pada tvojega otoci æ zadrhtati, otoci u moru prestravit æ se zbog
 propasti tvoje!' ¹⁹ Jer ovako govori Jahve Gospod: 'Kad te pretvorim u pusti grad, kakvi su gradovi
 u kojima više nitko ne boravi, i kada na tebe dovedem bezdane da te velike vode prekriju, ²⁰ spustit
 æu te s onima koji su sišli u grob, k narodu pradavnom, i smjestit æu te u najdublje zemljine predjele,
 u vjeènu samoæu, s onima što u grob siðoše, da se više ne vratiš u zemlju živih. ²¹ Pretvorit æu te
 u užas i više te neæe biti. Tražit æe te, ali te više nikad neæe naæi!" - rijeè je Jahve Gospoda."

Chapter 27

¹ I dođe mi rijeè Jahvina: ² "A ti sine èovjeèji, udari u tužaljku nad Tirom ³ i reci Tiru što leži
 na ulazu u more i trguje s narodima bezbrojnih otoka: 'Ovako govori Jahve Gospod: Tire što
 govoraše: Ja sam laða prekrasna, izvanredne ljepote. ⁴ Tvoje međe sežu u more duboko, graditelji
 tvoji besprimjerno te lijepa naèiniše. ⁵ Od senirskih èempresa oplata ti sagradiše, cedar libanonski
 uzeše, jarbole ti podigoše; ⁶ od bašanskih hrastova istesaše ti vesla, od bjelokosti i šimšira s
 kitijimskog otoèja palubu ti naèiniše! ⁷ Od vezena lana egipatskog bijahu ti jedra da ti budu zastava!
 A grimiz i skrlet s eliških otoka staviše ti za krovišta. ⁸ Žitelji Sidona i Arvada bjehu ti veslaèi, a

mudraci tvoji, Tire, bijahu ti kormilari! ⁹ Starješine gebalske i vještaci popravljahu kvarove tvoje.
 Sve morske lađe i mornari bijahu tvoji i s tobom trgovahu! ¹⁰ Perzijanci, Ludijci i Putijci u tvojoj
 vojsci bijahu ratnici, u tebi vješahu štitove i kacige; oni ti sjaj davahu. ¹¹ Sinovi arvadski s vojnicima
 na bedemima tvojim uokrug èuvahu ti kule. O zidove ti uokolo štitove vješahu da uzveličaju
 jedinstvenu ljepotu tvoju! ¹² Zbog bogatstva tvoga golemog èak i Taršiš s tobom trgovaše, plaćajuæi
 srebrom i gvoždem, olovom i kositrom trg tvoj. ¹³ Javan i Tubal i Mešek s tobom trgovahu: davahu
 ljude i suđe mjedeno za trg tvoj. ¹⁴ Oni iz Bet Togarme davahu konje, trkaæe konjiæe i mazge.
¹⁵ I sinovi Dedanovi s tobom trgovahu. Mnogi ti otoci bijahu podložni: plaćahu ti daæu u bjelokosti
 i ebanovini. ¹⁶ Zbog obilja robe tvoje Edom s tobom trgovaše. Davahu ti za trg dragulje, purpur i
 vezivo, koralje, rubine i bez; ¹⁷ i Judeja i zemlja Izraelova trgovahu s tobom: minitskim žitom,
 voskom, medom, uljem i balzamom trg tvoj plaćahu! ¹⁸ Zbog obilja trga tvojeg, silnoga ti blaga,
 i Damask s tobom trgovaše za helbonsko vino i saharsku vunu. ¹⁹ I Dan i Javan iz Uzala za trg
 tvoj prekaljeno gvožde mijenjahu, cimet i slatku trsku. ²⁰ Dedan s tobom trgovaše prostirkama
 jahaèkim. ²¹ Arapi i kedarski knezovi mijenjahu se s tobom, trg ti plaćajuæi jaganjcima, jarcima
 i ovnovima. ²² Trgovci iz Šebe i Rame trgovahu s tobom, za trg ti davahu najbolje dragulje i zlato.
²³ Haran, Kane i Eden, trgovci Šebe, Asirije i Kišmada trgovahu s tobom. Mijenjahu za trg tvoj
²⁴ skupocjene halje, purpurne i vezene plašteve, sagove šarene i užad èvrsto pletenu. ²⁵ Taršiške
 su lađe nakrcane prevozile robu tvoju! Bješe tako puna i teška veoma. ²⁶ Na puèinu morsku, na
 mnoga te mora izvedoše veslaèi. Istoèni te vjetar razbi na puèini morskoj! ²⁷ Tvoje blago i trg ti,
 rukodjela tvoja, lađari tvoji i krmilari, popravljaju pukotina, mjenjaèi trga tvojeg, svi ratnici na tebi
 i sve mnoštvo posred tebe potonut æe na dno morsko na dan tvoga brodoloma! ²⁸ Na vapaj ti
 krmilara obale æe zadrhtati. ²⁹ I siaæi æe s lađa svojih svi veslaèi, svi lađari i svi krmilari i ostat æe
 na kopnu. ³⁰ Za tobom æe glasno naricati i kukati gorko. Pepelom æe posut glave, i valjat se u
 prašini; ³¹ zbog tebe æe glave obrijati, kostrijet æe pripasati, ojađene duše za tobom naricati, i
 kukati gorko. ³² U žalosti æe ti tužbalicu zapjevati, nad tobom æe protužiti: 'Koji grad k'o Tir
 ponosan bješe posred mora?' ³³ Jer kad bi on blago iskrcao, mnoge bi narode njima nasitio! Obiljem

bogatstva i trga mnoge bi kraljeve zemaljske usreæio.³⁴ A sada te, evo, valovi smrskaše, potonu
u dubine morske! Blago tvoje i sva posada potonuše s tobom.³⁵ Svi žitelji otoèki zbog tebe se
prestraviše. Kraljevi se njihini naježiše, glave pokunjiše.³⁶ Trgovci narodÄa zviždahu za tobom, jer
ti strašilo posta i nestade zauvijek!"

Chapter 28

¹ I dođe mi rijeè Jahvina: ² "Sine èovjeèji, kaži knezu tirkome: 'Ovako govori Jahve Gospod:
Tvoje se srce uzoholi, ti reèe: 'Ja sam bog! Na božjem prijestolju sjedim u srcu morskom.' Iako
èovjek, a ne Bog, ti srce svoje izjednaèi s Božjim.³ Bješe, eto, od Daniela mudriji, nijedna ti tajna
ne bje skrivena!⁴ Mudrošæu svojom i razborom nateèe bogatstva, riznicu napuni srebrom i zlatom!
⁵ Mudar li bijaše trgovac, bogatstvo svoje namnoži! Al' ti se s bogatstva srce uzoholi.'⁶ Stog ovako
govori Jahve Gospod: 'Jer svoje srce s Božjim izjednaèi,⁷ dovest æu, evo, na te tuđince najnasilnije
među narodima. Isukat æe maèeve na mudrost ti divnu, i ljepotu æe ti okaljati,⁸ bacit æe te u jamu
da umreš nasilnijom smræu od onih što umiru na puèini morskoj!⁹ Hoæeš li tada pred krvnikom
reæi: 'Ja sam bog'? Èovjek si, a ne bog, u ruci svojih ubojica.¹⁰ Umrijet æeš smræu neobrezanih
od ruke tuđinske! Jer ja, Jahve, rekoh to' - rijeè je Jahve Gospoda."¹¹ I dođe mi rijeè Jahvina:
¹² "Sine èovjeèji, zakukaj tužaljku nad tirkim kraljem. Reci mu: 'Ovako govori Jahve Gospod:
Gle, ti bješe uzor savršenstva, pun mudrosti i èudesno lijep!¹³ U Edenu, vrtu Božjem, ti življaše,
resio te dragulj svaki, sard, topaz i dijamant, krizolit, oniks i jaspis, safir, smaragd i zlato. Naèinjeni
bjehu bubnjevi i frule, na dan ti rođenja bjehu pripravljeni.¹⁴ Postavih te kao raskriljena keruba
zaštitnika: bio si na svetoj gori Božjoj, hodio si posred ognjena kamenja.¹⁵ Savršen bješe na putima
svojim od dana svojega rođenja dok ti se u srcu ne zaèe opaèina.¹⁶ Obilno trgujuæi, napuni se
nasiljem i sagriješi. Zato te zbacih s gore Božje, istrghoh te, kerube zaštitnièe, isred ognjenoga
kamenja.¹⁷ Srce ti se uzoholi zbog ljepote tvoje, mudrost svoju odnemari zbog svojega blaga! Na
zemlju te bacih i predah te zemaljskim kraljevima da te prezirno gledaju.¹⁸ Mnoštvom svog
bezakonja, nepoštenim trgovanjem oskrvnu svoja svetišta! Pustih oganj posred tebe da te proždre.

19 Pretvorih te na zemlji u pepeo na oèi onih što te motre. Svi koji te poznaju među narodima
 20 zgroziše se nad tobom! Jer ti strašilo posta, nestade zauvijek." I dođe mi rijeè Jahvina: 21 "Sine
 22 èovjeèji, okreni lice k Sidonu, prorokuj protiv njega. Reci: 'Ovako govori Jahve Gospod: Evo
 me protiv tebe, Sidone, proslavit æu se usred tebe! I znat æe se da sam ja Jahve kada nad njim sud
 23 izvršim i svetost svoju pokažem u njemu. I poslat æu na nj kugu i krv po ulicama njegovim; i
 mrtvi æe posred njega padati od maèa, koji ti odasvud prijeti, i znat æe se tada da sam ja Jahve.
 24 I više neæe biti domu Izraelovu trna što ranjava nit' žaoke što razdire među svima uokolo koji
 25 ga preziru! I znat æe se da sam ja Jahve!'" Ovako govori Jahve Gospod: "A kad skupim sav dom
 Izraelov između naroda po kojima su razasuti, oèitovat æu u njima svoju svetost pred oèima narodÄa.
 26 I nastanit æe se u svojoj zemlji što je dadoh služi svome Jakovu. I u njoj æe živjeti u miru, gradit
 æe domove i saditi vinograde. Živjet æe u pouzdanju dok budem izvršivao svoj sud nad svima koji
 ih naokolo prezirahu. I znat æe da sam ja Jahve, Bog njihov."

Chapter 29

1 Godine desete, desetoga mjeseca, dvanaestoga dana, dođe mi rijeè Jahvina: 2 "Sine èovjeèji,
 3 okreni lice faraonu, kralju egipatskom, i prorokuj protiv njega i protiv sveg Egipta. Govori i reci:
 'Ovako govori Jahve Gospod: Evo me protiv tebe, faraone, kralju egipatski, golemi krokodile što
 4 ležiš usred rijeka svojih. Ti reèe: 'Rijeke su moje, sebi sam ih naèinio.' I zato æu ti kuke zarit' u
 gubicu i sve ribe rijeka tvojih zalijepiti na krljušti tvoje. Izvuæi æu te isred rijeka tvojih sa svim
 5 ribama rijeka tvojih zalijepljenim na tvoje krljušti. Bacit æu u pustinju tebe i sve ribe iz rijeka
 tvojih. Na tlo æeš poljsko pasti, nitko te neæe podiaè' ni sahraniti, zvijerima zemaljskim i nebeskim
 6 pticama dat æu te za hranu! I znat æe svi stanovnici Egipta da sam ja Jahve. Jer ti bješe trska za
 7 oslonac domu Izraelovu! Kad te u ruku uhvatiše, ti se slomi i rane im otvori; a kad se na te osloniše,
 8 ti prepuèe i bedra im sva izrani.' Stog ovako govori Jahve Gospod: 'Gle, dovest æu maè svoj na
 9 te, istrijebit æu iz tebe i ljude i stoku! Sva æe zemlja egipatska pustoš biti i razvalina, i oni æe
 10 znati da sam ja Jahve!' Jer ti reèe: 'Rijeka je moja, sebi je naèinih.' 'Zato evo me na te i na rijeke
 tvoje da pretvorim zemlju egipatsku u pustinju i pustoš od Migdola do Sevana i do granice etiopske!
 11 Neæe njome više prolaziti noga ljudska ni noga životinjska, ostat æe nenaseljena èetrdeset godina.

12

Od zemlje æu egipatske naèiniti pustoš sred zemalja opustošenih, a gradovi njezini bit æe èetrdeset godina ruševine meðu razvaljenim gradovima. I raspršit æu Egipæane meðu narode i rasijat æu ih

po zemljama.' ¹³ Jer, ovako govori Jahve Gospod: 'Kad mine èetrdeset godina, sakupit æu opet

sve Egipæane izmeðu naroda kamo bijahu raspršeni. ¹⁴ Vratit æu izgnanike egipatske, vratit æu

ih opet u zemlju Patros, domovinu njihovu, da osnuju ondje slabo kraljevstvo. ¹⁵ Ono æe biti najmanje od svih kraljevstava, da se više nikad ne digne nad druge narode. Smanjit æu ga da više

nikad ne podjarmi drugih naroda ¹⁶ i da više ne bude uzdanje domu Izraelovu. Nek' mu u pamet doziva grijehe koje bijaše poèinio okreæuæi se za njima. I oni æe spoznati da sam ja Jahve.'"

¹⁷ Godine dvadeset i sedme, prvoga dana prvoga mjeseca, dođe mi rijeè Jahvina: ¹⁸ "Sine èovjeèji, kralj babilonski Nabukodonozor krenu s vojskom na velik pohod protiv grada Tira. I svaka glava ogolje i svako se rame odadrije. Ali ni on ni vojska mu ne imahu nikakve dobiti od toga što krenuše

na Tir. ¹⁹ Stoga ovako govori Jahve Gospod: 'Gle, predat æu Nabukodonozoru, kralju babilonskome, zemlju egipatsku. Odnijet æe joj blago, nagrabiti plijena i opljaèkati je. To æe biti plaæa vojsci

njegovoj. ²⁰ Za trud što na Tir krenu dat æu mu svu zemlju egipatsku, jer za me bijaše radio' - rijeè

je Jahve Gospoda. ²¹ 'U onaj æu dan uèiniti da izraste rog domu Izraelovu, a tebi æu usta otvoriti meðu njima. I znat æe da sam ja Jahve.'"

Chapter 30

¹ I dođe mi rijeè Jahvina: ² "Sine èovjeèji, prorokuj i reci: 'Ovako govori Jahve Gospod: Kukajte:

'Jao dana!' ³ Jer se bliži dan, bliži se dan Jahvin! Dan oblaèan, vrijeme narodima odreðeno. ⁴ I maè æe uæi u Egipat, a strah æe ophrvati Etiopiju kad mrtvi stanu padati po Egiptu i kad se razgrabi

njegovo blago te kad mu temelje sve sruše. ⁵ Kuš, Put i Lud, sva Arabija i Libija, i sinovi zemlje

Krete s njima od maèa æe izginuti!' ⁶ Ovako govori Jahve Gospod: 'Past æe koji podupiru Egipat i srozat æe se ponos njegove moæi. Od Migdola do Sevana sve æe u njemu od maèa pasti - rijeè

je Jahve Gospoda. ⁷ On æe biti pustoš meðu opustošenim zemljama, a njegovi gradovi ruševine

meðu razrušenim gradovima. ⁸ I znat æe da sam ja Jahve kad zapalim svoj oganj u Egiptu i zatrem

sve pomagaèe njegove. ⁹ U onaj æe dan glasnici od mene na laðama isploviti da zastraše bezbrižnu

Etiopiju. I strah æe je ophrvati u dan egipatski. Jer, evo, bliži se!' ¹⁰ Ovako govori Jahve Gospod:

¹¹ 'Uništiti æu mnoštvo egipatsko rukom Nabukodonozora, kralja babilonskoga! On i njegov narod
s njime - najokrutniji među narodima - bit æe dovedeni da zemlju zatru. I oni æe isukati maè na
¹² Egipat i svu æe mu zemlju truplima ispuniti. A ja æu isušiti rijeke i zemlju predati u ruke
¹³ silnicima, opustošiti æu zemlju i što je u njoj - rukom tuđinaca. Ja, Jahve, rekoh!' Ovako govori
Jahve Gospod: 'Razorit æu kumire i ništavila istrijebiti iz Memfisa, i neæe više biti knezova u
¹⁴ egipatskoj zemlji, a strah æu posijati u zemlji egipatskoj. Opustošiti æu Patros, zapaliti Soan,
¹⁵ izvršiti sud na Tebi. Iskaliti æu gnjev nad Sinom, tvrdom egipatskom, istrijebit æu mnoštvo u
¹⁶ Tebi. Zapaliti æu oganj pod Egiptom: Sin æe uzdrhtati od strave, Teba æe biti osvojena, a Memfis
¹⁷ u tjeskobi dan za danom. Mladiæi Heliopola i Pi-Beseta od maèa æe pasti. A oni æe biti odvedeni
¹⁸ u ropstvo! Nad Tafnisom pomrèat æe dan kad ondje slomim jaram egipatski i kad se dokonèa
ponos moæi u njemu! Nad njim æe se nadвити oblak, i njegove æe kæeri biti odvedene u ropstvo!
¹⁹ Tako æu izvršiti sud nad Egiptom, i znat æe da sam ja Jahve.'" ²⁰ Godine jedanaeste, prvoga
²¹ mjeseca, sedmoga dana dođe mi rijeè Jahvina: "Sine èovjeèji, gle, slomih mišicu faraonu, kralju
egipatskom! I evo, nisu je ni povili: nisu metnuli lijekove niti su je povojima obavili da je okrijepe
²² kako bi se opet mogla prihvatiti maèa. Stoga ovako govori Jahve Gospod: 'Evo me protiv faraona,
kralja egipatskoga, da mu slomim obje ruke, i zdravu i slomljenu, i da mu maè izbijem iz ruke!
²³ Razagnat æu Egipæane među narode i rasijati ih po zemljama! ²⁴ Ojaèat æu ruke kralju
babilonskom i maè æu svoj staviti u njegovu ruku; a faraonu æu slomiti ruke te æe stenjati pred
²⁵ neprijateljem kao ranjenik. Da, ojaèat æu ruke kralju babilonskom, a ruke æe faraonove klonuti.
I znat æe se da sam ja Jahve kad metnem maè svoj u ruke kralju babilonskom i on ga zavitla nad
²⁶ zemljom egipatskom. Raspršiti æu Egipæane među narode i rasijati ih po zemljama. I znat æe
da sam ja Jahve.'"

Chapter 31

¹ Jedanaeste godine, treæega mjeseca, prvoga dana, dođe mi rijeè Jahvina: ² "Sine èovjeèji,
kaži faraonu, kralju egipatskom, i mnoštvu njegovu: 'Na koga nalièiš velièinom svojom? ³ Usporediti
æu te, evo, s cedrom libanonskim, lijepih grana, gusta lišæa i debla visoka: vrh mu do oblaka seže.
⁴ Voda ga othrani i uzvisi bezdan; rijekama mu svojim nasad oblijevaše, rukave svoje slaše k svem

⁵ drveæu poljskom. I zato rastom on nadvisi sve poljsko drveæe. Grane mu se namnožiše, hvoje
 mu se razgranaše od obilne vode što mu dotjecашe; ⁶ ptice mu nebeske na granama gnijezda savijahu.
 Ispod hvoja njegovih legošе se divlje zvijeri. A u hladu njegovu svi veliki narodi sjedahu. ⁷ Lijep
 on bijaše veličinom i širinom svojih grana; do dubokih voda žilje mu sezaše! ⁸ Ne bijahu mu ravni
 ni cedrovi u vrtu Božjem, ni čempresi se ne mogahu usporediti s granama njegovim, a platane ni
 kao hvoje njegove ne bijahu! Nijedno stablo u vrtu Božjem ne bješe mu po ljepoti ravno. ⁹ Ukraših
 ga mnoštvom grana, i zaviđашe mu sve edensko drveæe u vrtu Božjem.' ¹⁰ Stoga ovako govori
 Jahve Gospod: 'Jer se s rasta uzoholio što mu vrh do oblaka sezaše i srce mu visina zanese,
¹¹ predadoh ga u ruke najmoćnijemu od svih naroda da učini s njime po zloći njegovoj, i odbacih
 ga. ¹² Tuđinci, najokrutniji od naroda, posjekošе ga i oboriše, grane mu padahu po gorama i svim
 dolinama, hvoje mu se po svim uvalama polomiše, svi se narodi zemlje od njegova hlada udaljiše,
¹³ ostaviše ga! Na njegovo oboreno stablo sve ptice nebeske sletješe! Među njegovim se granama
¹⁴ sve divlje zvijeri nastaniše! Da se rastom svojim nijedno stablo pokraj vode više ne uzvisi i da
 vrh svoj među oblake ne uzdigne! I da se nijedno stablo koje pije vode u visinu svoju ne uzdaje!
 Jer su svi predani smrti, bačeni u podzemne krajeve, posred sinova ljudskih, s onima što slaze u
¹⁵ jamu!' Ovako govori Jahve Gospod: 'U dan kad on siđe u Podzemlje, u znak žalosti, zatvorih
 nad njim ponor i zaustavih rijeke njegove. I velike vode presahnuše te sav Libanon zbog njega u
¹⁶ tugu zaogrnuh i sve se poljsko drveæe zbog njega osuši! Gromotom pada njegova potresoh
 narode kad ga strmoglavih u Podzemlje s onima što u jamu siđošе! I u podzemnom se kraju utješi
¹⁷ sve drveæe edensko, najizabranije i najljepše u Libanonu, sve što je vodu ispijalo. I ono, mišica
 njegova, i oni među narodima koji u hladu njegovu sjedahu, siđošе s njim u Podzemlje, k onima
¹⁸ što mačem bijahu probodeni. Na koga, dakle, među drveæem edenskim, naličiš svojom moći,
 slavom i veličinom? A sad si s njima oboren u podzemni kraj i s neobrezanima ležiš među onima
 što mačem bijahu probodeni. To je faraon i sve njegovo mnoštvo' - riječ je Jahve Gospoda."

Chapter 32

¹ Godine dvanaeste, dvanaestoga mjeseca, prvoga dana, dođe mi riječ Jahvina: ² "Sine èovjèèji,
 zaplaèi nad faraonom, kraljem egipatskim, i kaži mu: 'Laviæu naroda, propao si! Ti bješe kao
 krokodil u vodi, buèio si u rijekama svojim, nogama si vodu mutio, valove joj podizao!' ³ Ovako

govori Jahve Gospod: 'Gle, razapet æu mrežu nad tobom sa skupom mnogih naroda: oni æe te u
mojoj mreži izvuæi. ⁴ Ostavit æe te na zemlji, tresnuti tobom o tlo. Sve ptice nebeske na te æu
pustiti i zvijeri zemaljske tobom æu nahraniti! ⁵ Meso æu ti razbacat' po gorama, doline æu prekriti
strvinom tvojom. ⁶ Istekom iz tebe zemlju æu napojiti, krvlju tvojom po gorama, i korita rijeèna
njome napuniti. ⁷ A kada te utrnem, nebesa æu potamniti i zvijezde na njima ugasiti! Oblakom æu
sunce zastrijeti, i mjesec svjetlošæu neæe svijetliti. ⁸ Sva æu svjetlila na nebu zbog tebe utrnuti i
mrak æu nad zemljom razastrijeti!' - rijeè je Jahve Gospoda. ⁹ 'Ucvilit æu srca mnogih naroda kad
izgnanike tvoje odvedem u zemlje tebi nepoznate. ¹⁰ Narode æe mnoge strava uhvatiti, a njihovi
æe se kraljevi nad tobom užasnuti njima naoèigled. I na dan pada tvojega svatko æe za svoj život
neprestano strepiti.' ¹¹ Jer ovako govori Jahve Gospod: 'Maè kralja babilonskoga na te æe se spustiti.
¹² Tvoje æu mnoštvo pobiti maèevima junaka, najljuæi od svih naroda opustošit æe ponos Egipta
i sve mnoštvo njegovo zatrijeti. ¹³ Svu æu stoku njegovu uništiti pokraj voda obilnih. Ljudska ih
noga više neæe gaziti niti æe ih životinjski papak mutiti. ¹⁴ Onda æu im vode opet stišati i uèinit
æu da im rijeke kao ulje teku!' - rijeè je Jahve Gospoda. ¹⁵ 'Kad zemlju egipatsku opustošim, kad
bude opljaèkano što je na njoj, kad udarim sve žitelje njezine, znat æe da sam ja Jahve. ¹⁶ Tužaljka
je to koja æe se naricati. Naricat æe je kæeri naroda. Naricat æe je nad Egiptom i nad svim njegovim
mnoštvom' - rijeè je Jahve Gospoda." ¹⁷ Godine dvanaeste, prvoga mjeseca, petnaestoga dana,
dođe mi rijeè Jahvina: ¹⁸ "Sine èovjeèji, narièi za egipatskim mnoštvom, gurni ga, njega i kæeri
naroda slavnih, u podzemni kraj, k onima što siđoše u jamu. ¹⁹ Od koga si bolji? Siði i poèini s
neobrezanima. ²⁰ Oni æe pasti meðu one što ih maè pokosi. Ležaj æe dobiti sa svim mnoštvom.
²¹ Najhrabriji junaci govorit æe mu iz srca Podzemlja: 'Ti i pomoænici tvoji siđite i poèinite s
neobrezanima, maèem pokošenima!' ²² Ondje je i Asirac i sva njegova gomila oko groba njegova
- svi pobijeni, maèem pokošeni. ²³ Grobovi im leže na dnu jame i sva mu je gomila oko grobova
njegova - svi, nekoæ užas u zemlji živih, sada pobijeni, maèem pokošeni. ²⁴ Ondje Elam i sve
mnoštvo njegovo oko groba njegova - svi pobijeni, maèem pokošeni, neobrezani u podzemni kraj
mrtvih siđoše: nekoæ užas u zemlji živih, snose sad sramotu svoju s onima što u jamu siđoše.
²⁵ Usred pobijenih ležaj smjestiše njemu i mnoštvu oko groba njegova - sve neobrezani, maèem

probodeni: nekoæ užas u zemlji živih, snose sad sramotu svoju s onima što u jamu siđoše, među
 pobijene položeni. ²⁶ Ondje je Mešek i Tubal i sve mnoštvo njegovo, s grobovima oko groba
 njegova - svi neobrezani, maèem probodeni, nekoæ užas u zemlji živih. ²⁷ Ne leže s junacima
 davno palima, u Podzemlje siđoše s oružjem, s maèem pod glavom i sa štitom na kostima, jer bijahu
 užas junacima u zemlji živih. ²⁸ I ti æeš ležati usred neobrezanih, maèem pokošenih. ²⁹ Ondje je
 Edom i svi njegovi kraljevi i knezovi: unatoè svojemu junaštvu, i oni leže zajedno s onima što su
 maèem pokošeni, s neobrezanima, s onima koji u jamu siđoše. ³⁰ Ondje su knezovi sjevera i svi
 Sidonci, i oni siđoše među probodene. Unatoè užasu svojega junaštva, leže neobrezani, s maèem
 probodenima, snoseæi svoju sramotu s onima što u jamu siđoše. ³¹ Vidjet æe ih faraon i utješit æe
 se zbog svog mnoštva - faraon i sva vojska njegova maèem pokošena, rijeè je Jahve Gospoda!
³² Jer je zadavao strah u zemlji živih, faraon i sve mnoštvo njegovo leže s neobrezanima, s maèem
 pokošenima - rijeè je Jahve Gospoda."

Chapter 33

¹ Dođe mi rijeè Jahvina: ² "Sine èovjeèji, govori sinovima naroda svojega! Reci: 'Ako ja na
 neku zemlju dovedem maè, a narod te zemlje uzme jednoga između sebe i postavi ga za stražara,
³ a on - videæi da maè dolazi na zemlju - zadrubi u rog i opomene sav narod: ⁴ ako se tada onaj koji
 èuje glas roga ne da opomenuti te maè dođe i pogubi ga - krv njegova past æe na glavu njegovu:
⁵ jer, èuo je glas roga, ali se ne dade opomenuti - krv njegova past æe na njega. Da se dao opomenuti,
⁶ spasio bi život. A opet, ako stražar - videæi da maè dolazi na zemlju - ne zadrubi u rog i ne opomene
 narod te maè dođe i pogubi koga od njih: taj je, doduše, poginuo zbog svoga grijeha, ali æu ja krv
 njegovu tražiti iz stražarove ruke.' ⁷ I tebe sam, sine èovjeèji, postavio za stražara domu Izraelovu:
⁸ kad èuješ rijeè iz mojih usta, opomeni ih u moje ime. Rekнем li bezbožniku: 'Bezbožnièe, umrijet
 æeš!' - a ti ne progovoriš i ne opomeneš bezbožnika da se vrati od svojega zloga puta, bezbožnik
⁹ æe umrijeti zbog svojega grijeha, ali krv njegovu tražit æu iz tvoje ruke. Ali ako bezbožnika
 opomeneš da se vrati od svojega zloga puta, a on se ne vrati sa svojega puta: on æe umrijeti zbog
¹⁰ svojega grijeha, a ti si spasio život svoj. Sine èovjeèji, reci domu Izraelovu: Vi govorite: 'Prijestupi
¹¹ i grijesi naši pritišæu nas i zbog njih propadamo! I da još živimo?' Odgovori im: 'Života mi
 moga - rijeè je Jahve Gospoda - nije meni do smrti bezbožnikove, nego da se odvrati od zloga puta

svojega i da živi! Obratite se, dakle, obratite od zloga puta svojega! Zašto da umrete, dome Izraelov!' ¹²

Sine èovjeèji, reci sinovima naroda svoga: 'Pravednika neæe izbaviti pravednost njegova u dan kad sagriješi niti æe bezbožnik stradati zbog svoje bezbožnosti u dan kad se od nje odvrti, kao što

ni pravednik neæe moæi ostati na životu u dan kad sagriješi. ¹³ Rekнем li ja prevedniku: 'Živjet æeš!' a on se pouzda u svoju pravednost i stane èiniti nepravdu, zaboravit æu svu njegovu pravednost,

i on æe umrijeti zbog nepravde što je poèini! ¹⁴ A rekнем li bezbožniku: 'Umrijet æeš!' a on se

odvrti od grijeha svojega i stane raditi po zakonu i pravdi, ¹⁵ vrati zalog, plati oteto i stane živjeti

po zakonima života, ne èineæi bezakonja - živjet æe, neæe umrijeti! ¹⁶ I svi grijesi njegovi što ih

bijaše poèinio bit æe mu zaboravljeni. Radi po zakonu i pravdi, živjet æe!' ¹⁷ Ali sinovi naroda

tvoga govore: 'Jahvin put nije pravedan!' Njihov put nije pravedan! ¹⁸ Ako se pravednik odvrti

od svoje pravednosti i stane èiniti nepravdu, on æe stoga umrijeti. ¹⁹ A ako se bezbožnik odvrti

od svoje bezbožnosti i stane raditi po zakonu i pravdi, on æe zbog toga živjeti. ²⁰ A vi velite: 'Jahvin

put nije pravedan!' Svakome æu od vas suditi prema putovima njegovim, dome Izraelov!" ²¹ Godine dvanaeste, desetoga mjeseca, petoga dana našeg izgnanstva, dođe k meni bjegunac iz Jeruzalema

i reèe: "Pade grad!" ²² Ruka se Jahvina spustila na me uveèe, prije dolaska toga bjegunca, i otvorila

mi usta prije negoli on dođe k meni ujutro! Otvoriše mi se, dakle, usta i ja više ne bijah nijem. ²³ I

dođe mi rijeè Jahvina: ²⁴ "Sine èovjeèji, oni koji žive u ovim ruševinama zemlje Izraelove govore:

'Jedan bijaše Abraham i baštini ovu zemlju, a nas je mnogo - nama je zemlja dana u posjed!' ²⁵ Stoga im reci: 'Ovako govori Jahve Gospod: Vi blagujete po gorama, oèi podižete kumirima svojim, krv

prolijevate - i još da posjedujete ovu zemlju?' ²⁶ Na svoj se maè oslanjate, èinite gadosti, oskvrnjujete

ženu bližnjega - i još da posjedujete ovu zemlju?' ²⁷ Ovo im reci: 'Ovako govori Jahve Gospod: Života mi moga, oni koji su u ruševinama od maèa æe pasti; one koji su u polju dat æu zvijerima

da ih proždru; a koji su u utverdama i po peæinama od kuge æe poginuti! ²⁸ Tako æu zemlju ovu razoriti i opustošiti i nestat æe zauvijek drskoga njezina ponosa. Opustjet æe gore Izraelove i nitko

više neæe njima prolaziti. ²⁹ I znat æe da sam ja Jahve kad zemlju njihovu razorim i opustošim

zbog svih gadosti što ih poèiniše.' ³⁰ A o tebi, sine èovjeèji, sinovi naroda tvoga kazuju uza zidove i na kuænim vratima i govore jedan drugom: 'Hajde da èujemo kakva je to rijeè došla od Jahve!'

³¹ I hrle k tebi kao na zbor narodni; i narod moj sjeda preda te i sluša tvoje rijeèi, ali ih ne izvršuje:

naslađuju se njima u ustima, a srce im ide za nepravедnim dobitkom. ³² I gle, ti si za njih kao slatka pjesma uz glazbu otpjevana glasom umilnim: rijeđi ti slušaju, ali ih ne izvršuju. ³³ Ali kad sve ovo dođe - gle, veæ dolazi - znat æe da prorok bijaše među njima!"

Chapter 34

¹ I dođe mi rijeđ Jahvina: ² "Sine òvjeđi, prorokuj protiv Izraelovih pastira, prorokuj im i reci: 'Ovako govori Jahve Gospod: Jao pastirima Izraelovim koji napasaju sami sebe! Ne moraju li pastiri napasati stado? ³ Mlijekom se hranite, vunom odijevate, ovnove tovne koljete, a stada ne pasete. ⁴ Nemoænih ne krijepite, bolesnih ne lijeđite, ranjenih ne povijate, zalutalih natrag ne dovodite, izgubljenih ne tražite, nego nasilno i okrutno njima gospodarite. ⁵ I tako se ovce raspršiše nemajuæ' pastira, i raspršene postadoše plijen zvijerima. ⁶ Ovce lutaju po svim gorama i visokim bregovima; po svoj su zemlji raspršene ovce moje i nitko za njih ne pita, nikoga nema da ih traži.'

⁷ Zato, pastiri, òjte rijeđ Jahvinu: ⁸ 'Tako mi života, rijeđ je Jahve Gospoda: zato što ovce moje postadoše plijen i hrana zvijerima, nemajuæ' pastira, dok pastiri moji ovaca mojih ne traže nego sami sebe pasu, a ne pasu stada mojega - ⁹ zato, pastiri, òjte rijeđ Jahvinu: ¹⁰ Ovako govori Jahve Gospod: 'Evo me na pastire! Ovce svoje tražit æu iz ruku njihovih i neæu im dati da mi više stado pasu ni da sami sebe pasu: istrgnut æu ovce iz usta njihovih, neæe im više biti hrana.' ¹¹ Jer ovako govori Jahve Gospod: 'Evo me, sam æu potražiti ovce svoje i sam æu ih pasti! ¹² Kao što se pastir brine za ovce svoje kad se nađe uza stado raspršeno, i ja æu se pobrinuti za svoje ovce i skupit' ih iz svih mjesta u koje se raspršiše u dan oblaka i mraka. ¹³ Izvest æu ih iz naroda, skupit æu ih iz zemalja i dovesti ih u zemlju njihovu da ih pasem na gorama izraelskim, po svim dolinama i travnjacima. ¹⁴ Past æu ih na izvrsnim pašama, ovèinjaci æe im biti na visokim gorama izraelskim; ondje æe poèivati u dobrim ovèinjacima i past æe na soènim pašama, po gorama izraelskim. ¹⁵ Sam æu pasti ovce svoje i sam æu im dati poèinka - rijeđ je Jahve Gospoda. ¹⁶ Potražit æu izgubljenju, dovesti natrag zalutalu, povit æu ranjenu i okrijepiti nemoænu, bdjeti nad pretilom i jakom - past æu ih pravedno.' ¹⁷ A vama, ovce moje, ovako govori Jahve Gospod: 'Evo me da sudim između ovce i ovce, između ovnova i jaraca! ¹⁸ Zar vam je malo pasti na dobroj paši te ostatak paše nogama

gazite? Malo vam je piti bistru vodu te ostatak nogama mutite?¹⁹ A moje ovce moraju pasti što
vi nogama izgaziste, piti što vi nogama zamutiste.'²⁰ Stoga ovako govori Jahve Gospod: 'Evo me
da sudim između ovce pretile i mršave!²¹ Jer bokovima i plećima, bodući rogovima, slabe ovce
guraste dok ih ne izguraste.²² Ja æu izbaviti ovce svoje da više ne budu plijenom i sudit æu između
ovce i ovce.²³ Postavit æu im jednoga pastira koji æe ih pasti, slugu svoga Davida: on æe ih sam
pasti i bit æe im pastir,²⁴ a ja, Jahve, bit æu njihov Bog, i moj sluga David bit æe im knez. Ja,
Jahve, rekoh!²⁵ I sklopit æu s njima Savez mira i uklonit æu iz zemlje sve divlje zvijeri, i živjet
æe mirno u pustinji i spavati po šumama.²⁶ Njih i sve oko brda svojega uèinit æu blagoslovom i
dat æu im na vrijeme kišu, i bit æe to kiša blagoslova.²⁷ I drveæe æe poljsko donositi plodove, a
zemlja æe dati rod svoj. I oni æe mirno živjeti u svojoj zemlji i znat æe da sam ja Jahve kad slomim
palice jarma njihova i kad ih izbavim iz ruku onih što ih podjarmiše.²⁸ I neæe više biti plijenom
narodima, i zvijeri ih više neæe žderati, nego æe mirno živjeti i nitko ih neæe plašiti.²⁹ I uèinit
æu da im probuja slavni nasad, i glad ih više neæe zatirati, u zemlji više neæe podnositi rug narodÄa.
³⁰ I znat æe da sam ja, Jahve, Bog njihov, s njima i da su oni, dom Izraelov, narod moj - rijeè je
Jahve Gospoda.³¹ Vi, ovce moje, vi ste stado paše moje, a ja sam Bog vaš' - rijeè je Jahve Gospoda."

Chapter 35

¹ I dođe mi rijeè Jahvina: ² "Sine èovjeèji, okreni lice k Seirskoj gori i prorokuj protiv nje!
³ Reci joj: 'Ovako govori Jahve Gospod: Evo me na te, Goro seirska! Ruku æu podiæi na te i
pretvoriti te u pustoš i pustinju.⁴ Gradove æu tvoje razvaliti i postat æeš pustinjom. I znat æeš da
sam ja Jahve!⁵ Vjeènu si mržnju gojila i maèu predavala sinove Izraelove kad bi ih nesreæa pogodila
i kad bi im kucnuo èas posljednjega grijeha.⁶ Zato, života mi moga - rijeè je Jahve Gospoda - krvi
æu te predati i krv æe te progoniti: od krvi nisi prezala, krv æe te progoniti!⁷ Od Gore seirske
uèinit æu pustoš i pustinju, istrijebit æu iz nje polaznika i povratnika.⁸ Gore njezine napunit æu
truplima: po tvojim brežuljcima, po tvojim dolinama i po tvojim uvalama padat æe maèem pokošeni.

9
 Uèinit æu od tebe vjeènu pustinju, gradovi se tvoji neæe napuèiti. I znat æete da sam ja Jahve!
 10
 Ti reèe: 'Ova dva naroda i ove dvije zemlje bit æe moji; mi æemo ih zaposjesti, ako i jest Jahve
 11
 bio ondje!' 'Zato, života mi moga - rijeè je Jahve Gospoda - postupit æu s tobom prema gnjevu
 i ljubomori s kojom ti postupi u svojoj mržnji s njima! Upoznat æeš me po tome kako æu ti suditi!
 12
 I znat æeš da sam ja, Jahve, èuo sve tvoje hule što ih izreèe na gore Izraelove govoreæi: 'Opustješe,
 13
 nama su dane za hranu!' Razmetali ste se, protiv mene govorili i gomilali protiv mene rijeði;
 14
 èuo sam ja!' Ovako govori Jahve Gospod: 'Na radost sve zemlje, od tebe æu uèiniti pustoš.
 15
 Kako si se ti radovala što opustje baština doma Izraelova, tako æu uèiniti s tobom: opustjet æeš,
 Goro seirska, a s tobom i sav Edom! I znat æe se da sam ja Jahve!'"

Chapter 36

1
 Sine èovjeèji, prorokuj gorama Izraelovim i reci: "O gore Izraelove, èujte rijeè Jahvinu:
 2
 Ovako govori Jahve Gospod: Neprijatelji vaši govore o vama: 'Ha! Ha! Visine vjeène postat æe
 3
 naš posjed!' I zato prorokuj i reci: 'Ovako govori Jahve Gospod: Sa svih vas strana pustoše i
 4
 plijene da budete posjed ostalim narodima i na jezike doðoste svjetini klevetnièkoj. Zato, gore
 Izraelove, èujte rijeè Jahvinu! Ovako govori Jahve Gospod gorama i brežuljcima, uvalama i dolinama,
 opustošenim razvalinama i napuštenim gradovima koji postadoše plijen i ruglo ostalim narodima
 5
 uokolo - ovako, dakle, govori Jahve Gospod: Zaista sam govorio o ognju ljubomore svoje protiv
 ostalih naroda, protiv sveg Edoma, koji s radošæu u srcu i s mržnjom u duši sebi prisvoji u posjed
 6
 zemlju moju da je oplijeni i opljaèka.' Zato prorokuj o zemlji Izraelovoj! Reci gorama i brežuljcima,
 uvalama i dolinama: 'Ovako govori Jahve Gospod! Evo, govorim u ljubomori i jarosti jer moradoste
 7
 podnositi rug naroda.' Zato ovako govori Jahve Gospod: 'Evo, dižem ruku i kunem se: narodi
 8
 koji su oko vas snosit æe sami svoju sramotu! A vi, gore Izraelove, razgranajte se i donesite rod
 9
 narodu koji æe skoro doæi. Jer, evo me k vama! K vama se okrenuh, i gajit æu vas i zasijati!
 10
 Razmnožit æu ljude po vama - sav dom Izraelov - gradove vam napuèiti, razvaline vaše opet
 11
 podiaèi! Razmnožit æu po vama ljude i stoku, oni æe se namnožiti i naploditi - te æu vas napuèiti
 12
 kao nekoæ i obasuti vas dobrima više nego prije! I znat æete da sam ja Jahve! Doveset æu k vama

ljude, narod svoj, Izraela, i zaposjest æe te i bit æeš im baština i neæeš im više djecu otimati."¹³

Ovako govori Jahve Gospod: "A što se o tebi govori: 'Ti si zemlja koja ljude proždire i svojem narodu djecu otima' -¹⁴ ti više neæeš ljude proždirati ni narodu svome djece otimati - rijeè je Jahve

Gospoda.¹⁵ Ne dam da više slušaš rug pogana, ne dam da više budeš na sramotu narodima: neæeš

više narodu svojem djece otimati" - rijeè je Jahve Gospoda.¹⁶ Dođe mi rijeè Jahvina:¹⁷ "Sine èovjeèji, kad dom Izraelov još živiljaše u svojoj zemlji, oskvrnu je svojim nedjelima i svojim

putovima. Putovi njihovi bijahu preda mnom kao neèistoæa žene neèiste.¹⁸ I zato na njih izlih

gnjev svoj zbog krvi što je proliše i zbog kumira kojima je oskvrnuše.¹⁹ Rasprših ih među narode

i rasijah po zemljama. Sudio sam im prema putovima i nedjelima njihovim.²⁰ Ali u narodima među koje dođoše, među svim narodima u koje dospješe, oskvrnjivahu moje sveto ime, jer o njima

se govorilo: 'To je Jahvin narod, a morade otiaei iz zemlje Jahvine!'²¹ I meni se sažali moje sveto

ime što ga dom Izraelov obešæasti u narodima među koje dođe.²² Reci zato domu Izraelovu: 'Ovako govori Jahve Gospod: Što èinim, ne èinim radi vas, dome Izraelov, nego radi svetoga imena

svojega, koje vi oskvrnuste među narodima u koje dođoste.²³ Ja æu posvetiti ime svoje veliko koje vi oskvrnuste posred narodÄa u koje dođoste! I znat æe narodi da sam ja Jahve - rijeè je Jahve

Gospoda - kad na vama, njima naoèigled, pokažem svetost svoju.²⁴ Tada æu vas sabrati iz svih

naroda i skupiti iz svih zemalja, natrag vas dovesti u vašu zemlju.²⁵ Poškropit æu vas vodom

èistom da se oèistite. Oèistit æu vas od svih vaših neèistoæa i od svih kumira vaših.²⁶ Dat æu vam novo srce, nov duh udahnut æu u vas! Izvadit æu iz tijela vašega srce kameno i dat æu vam srce

od mesa.²⁷ Duh svoj udahnut æu u vas da hodite po mojim zakonima i da èuvate i vršite moje

naredbe.²⁸ I nastanit æete se u zemlji koju dadoh vašim ocima, i bit æete moj narod, a ja æu biti

vaš Bog.²⁹ Izbavit æu vas od svih vaših neèistoæa i dozvat æu žito i umnožiti ga, i nikad vas više

neæu izvræi gladi.³⁰ Umnožit æu plod drveæa i rod njiva da ne podnosite više zbog gladi sramotu

među narodima.³¹ I tada æete se spomenuti zlih putova i nedjela svojih, i sami æete sebe omrznuti

zbog bezakonja i gadosti svojih.³² A što èinim, znajte dobro, ne èinim radi vas - rijeè je Jahve

Gospoda! Postidite se i posramite zbog putova svojih, dome Izraelov!'³³ Ovako govori Jahve Gospod: 'A kad vas oèistim od svih bezakonja vaših, napuèit æu opet vaše gradove i sagraditi

razvaline;³⁴ opustjela zemlja, nekoæ pustinja naoèigled svakom prolazniku, bit æe opet obrađena.

35

Tada æ se reæi: 'Evo zemlje što bijaše pusta, a postade kao vrt edenski! Gle gradova što bijahu pusti, same razvaline i ruševine, a sada su utvrđeni i napuèeni!' I narodi oko vas koji preostanu

36

znat æ da ja, Jahve, razvaljeno opet gradim, i što bi opustošeno, opet sadim. Ja, Jahve, rekoh i

uèinit æu!' ³⁷

Ovako govori Jahve Gospod: Još æ ovo moliti dom Izraelov: da im ljudstvo namnožim kao stada. ³⁸ Kao svetim stadima, kao stadima blagdanskih dana u Jeruzalemu, gradovi, nekoæ razvaline, napuèit æ se ljudstvom. I znat æ da sam ja Jahve."

Chapter 37

1

I spusti se na me ruka Jahvina i Jahve me u svojem duhu izvede i postavi usred doline pune kostiju. ² Provede me kroz njih, svuda oko njih, i gle, bijaše ih u dolini veoma mnogo i bijahu

sasvim suhe! ³ Reèe mi: "Sine èovjeèji, mogu li ove kosti oživjeti?" Ja odgovorih: "Jahve Gospode,

to samo ti znaš!" ⁴ Tad mi reèe: "Prorokuj ovim kostima i reci im: 'O suhe kosti, èujte rijeè Jahvinu!'

⁵ Ovako govori Jahve Gospod ovim kostima: 'Evo, duh æu svoj udahnuti u vas i oživjet æete!

⁶ Žilama æu vas ispreplesti, mesom obložiti, kožom vas obaviti i duh svoj udahnuti u vas i oživjet

æete - i znat æete da sam ja Jahve!'" ⁷ I ja stadoh prorokovati kao što mi bješe zapovjeđeno. I dok

sam prorokovao, nastade šuškanje i pomicanje i kosti se stadoše pribirati. ⁸ Pogledah, i gle, po

njima narasle žile i meso; kožom se presvukoše, ali duha još ne bijaše u njima. ⁹ I reèe mi: "Prorokuj

duhu, sine èovjeèji, prorokuj i reci: 'Ovako govori Jahve Gospod: Od sva èetiri vjetra dođi, duše,

i dahni u ova trupla da ožive!'" ¹⁰ I stadoh prorokovati kao što mi zapovjedi, i duh uđe u njih i

oživješe i stadoše na noge - vojska vrlo, vrlo velika. ¹¹ Reèe mi: "Sine èovjeèji, te kosti - to je sav

dom Izraelov. Evo, oni vele: 'Usahnuše nam kosti i propade nam nada, pogibosmo!' ¹² Zato prorokuj

i reci im. 'Ovako govori Jahve Gospod: Ja æu otvoriti vaše grobove, izvesti vas iz vaših grobova,

narode moj, i odvesti vas u zemlju Izraelovu! ¹³ I znat æete da sam ja Jahve kad otvorim grobove

vaše i kad vas izvedem iz vaših grobova, moj narode! ¹⁴ I duh svoj udahnut æu u vas da oživite, i dovest æu vas u vašu zemlju, i znat æete da ja, Jahve govorim i èinim' - rijeè je Jahve Gospoda."

¹⁵ I dođe mi rijeè Jahvina: ¹⁶ "Sine èovjeèji, uzmi drvo i napiši na njemu: 'Juda i sinovi Izraelovi, njegovi saveznici!' Onda uzmi drugo drvo i napiši na njemu: 'Josip - drvo Efrajimovo - i sav dom

Izraelov, njegov saveznik.' ¹⁷ I sastavi ih u jedno drvo da budu kao jedno u tvojoj ruci! ¹⁸ A kad
 te sinovi tvojega naroda zapitaju: 'Hoæeš li nam objasniti što to znaèi?' - ¹⁹ reci im: 'Ovako govori
 Jahve Gospod: Evo, uzet æu drvo Josipovo, što je u ruci Efrajimovoj, drvo Josipovo i Izraelovih
 plemena, njegovih saveznika, i sastavit æu ga s drvetom Judinim te æu od njih naèiniti jedno; oba
 æe biti jedno u mojoj ruci.' ²⁰ Oba drveta na koja to napišeš neka ti budu u ruci, njima naoèigled.
²¹ I reci im: 'Ovako govori Jahve Gospod: Evo, skupit æu sinove Izraelove iz naroda u koje doðoše,
 skupit æu ih odasvud i odvesti ih u zemlju njihovu. ²² I naèinit æu od njih jedan narod u zemlji, u
 gorama Izraelovim, i bit æe im svima jedan kralj, i oni više neæe biti dva naroda i neæe više biti
 razdijeljeni na dva kraljevstva. ²³ I neæe se više kaljati svojim kumirima, ni svojim grozotama, ni
 opaèinama. Izbavit æu ih od svih njihovih nevjera kojima zgriješiše i oèistit æu ih, i oni æe biti
 moj narod, a ja njihov Bog. ²⁴ I sluga moj David bit æe im kralj i svima æe im biti jedan pastir.
²⁵ Źivjet æe po mojim zakonima, èuvajuæi i vršeæi moje naredbe. Boravit æe u zemlji koju dadoh
 sluzi svome Jakovu, u kojoj živiljahu oci vaši: u njoj æe stanovati oni i njihovi sinovi, i sinovi sinova
 njihovih dovijeka. I moj sluga David bit æe im knez dovijeka. ²⁶ Sklopit æu s njima savez mira;
 bit æe to Savez vjeèan s njima. Utvrdit æu ih i razmnožiti i postaviti æu Svetište svoje zauvijek
 meðu njih. ²⁷ Moj æe Šator biti meðu njima i ja æu biti Bog njihov, a oni narod moj! ²⁸ I kad
 Svetište moje bude zauvijek meðu njima, znat æe svi narodi da sam ja Jahve, koji posveæujem
 Izraela.'"

Chapter 38

¹ I doðe mi rijeè Jahvina: ² "Sine èovjeèji, okreni lice ka Gogu, u zemlji Magogu, velikom
 knezu Mešeka i Tubala, prorokuj protiv njega. ³ Reci: 'Ovako govori Jahve Gospod: Evo me na
 te, Gože, veliki kneže Mešeka i Tubala! ⁴ Namamit æu te i metnut æu ti žvale u èeljasti, izvest æu
 tebe i svu tvoju vojsku - konje i konjanike, silno mnoštvo u potpunoj opremi - sve u oklopima i sa
 štitovima, sve viène maèu. ⁵ S njima je i Perzija, Etiopija i Put - svi sa štitovima i pod kacigama;
⁶ zatim Gomer i sve èete njegove, Bet Togarma s krajnjega sjevera i sve èete njezine - silan narod
 s tobom! ⁷ Dobro se spremi ti i sve mnoštvo što se oko tebe skupilo i stani mu na èelo! ⁸ Poslije
 mnogo dana dobit æeš zapovijed; poslije mnogo godina navalit æeš na zemlju, izbavljenu od maèa
 i skupljenu iz mojih naroda, na gore Izraelove, nekoæ zadugo puste: otkako ih izvedoh iz naroda,

9 svi spokojno žive. Diæi æeš se, doæi kao nevrijeme, kao oblak što prekrije zemlju, ti i tvoje èete,
 a s vama sila naroda! 10 Ovako govori Jahve Gospod: 'U onaj æe ti se dan misli rojiti u srcu i
 skovat æeš zao naum. 11 Reæi æeš: 'Hajde da se dignem na zemlju nebranjenu, da navalim na
 miran narod koji spokojno živi bez zidina i bez prijevornica i bez vrata: 12 pa da se plijena naplijenim
 i pljaèke napljaèkam - da ruku stavim na razvaline opet napuèene i na narod iz narÄodÄa sakupljen,
 koji se bavi stadima i imanjem i živi u središtu zemlje.' 13 Šeba, Dedan i trgovci taršiški i svi njihovi
 laviaei pitat æe te: 'Zar zato dolaziš plijeniti? I zar si radi pljaèke toliku gomilu skupio da odneseš
 srebro i zlato, da otmeš stoku i imanje i da se plijena velikoga naplijeniš?' 14 Zato prorokuj, sine
 èovjeèji, i reci Gogu: 'Ovako govori Jahve Gospod: U onaj dan kad narod moj izraelski bude
 spokojno živio, ti æeš se podiaei! 15 Doæi æeš iz svoga sjedišta, s krajnjega sjevera, ti i s tobom
 mnogo naroda, sve samih konjanika, silno mnoštvo, golema vojska. 16 Navalit æeš na Izraela,
 narod moj, kao oblak kad pokrije zemlju. U posljednje dane dovest æu te na svoju zemlju da me
 narodi upoznaju, kad na tebi, Gože, njima naoèigled, pokažem svetost svoju.' 17 Ovako govori
 Jahve Gospod: 'Nisi li ti onaj o kome sam govorio, u davne dane, preko slugu svojih, proroka
 Izraelovih, koji u ono vrijeme prorokovaše da æu te na njih dovesti?' 18 U onaj dan kad Gog navali
 na zemlju Izraelovu - rijeè je Jahve Gospoda - gnjev æe mi iz nosa planuti. 19 U ljubomori svojoj
 i u ognju jarosti svoje odluèih: U onaj dan bit æe silan potres u zemlji Izraelovoj. 20 I trest æe se
 poda mnog ribe morske i ptice nebeske, poljske zvijeri i gmazovi što gmižu po zemlji i svi ljudi
 što žive na njoj. Planine æe se razvaliti, vrleti popadati i sve se zidine porušiti! 21 I po svim svojim
 gorama pozvat æu na njega maè - rijeè je Jahve Gospoda - s maèem æe se brat na brata diaei!
 22 Sudit æu mu kugom i krvlju. I spustit æu silan pljusak, i kamenje tÓuèe, oganj i sumpor na nj,
 na njegove èete i na mnogi narod koji bude s njime. 23 I uzvelièat æu se, posvetiti i objaviti pred
 svim narodima, i znat æe da sam ja Jahve.'

Chapter 39

1 Sine èovjeèji, prorokuj protiv Goga i reci: 'Ovako govori Jahve Gospod: Evo me na te, Gože,
 veliki kneže Mešeka i Tubala! 2 Namamit æu te i povesti, podiaei te s krajnjega sjevera i dovesti

³ na gore Izraelove. Izbit æu ti luk iz lijeve ruke i prosuti strijele iz tvoje desnice. ⁴ Na gorama æeš Izraelovim pasti, ti i sve tvoje èete i narodi koji budu s tobom: pticama grabljivicama, svemu krilatom, i zvijerima dadoh te za hranu. ⁵ Na otvorenom æeš polju pasti, jer ja tako rekoh - rijeè je Jahve Gospoda. ⁶ Poslat æu oganj na Magog i na sve koji spokojno žive na otocima - i znat æe da sam ja Jahve. ⁷ A svoje sveto ime objavit æu posred naroda svoga izraelskoga i neæu dati da se više oskvrnjuje moje sveto ime! I znat æe svi narodi da sam ja, Jahve, Svetac Izraelov. ⁸ Evo dolazi i biva - rijeè je Jahve Gospoda! ⁹ To je dan o kojem sam govorio! Iziæi æe stanovnici izraelskih gradova, naložiti vatru i spaliti oružje, štitove, štitiaæe, lukove i strelice, koplja i sulice - ložit æe njima vatru sedam godina. ¹⁰ Neæe nositi drva iz polja ni sjeæi u šumama, nego æe vatru oružjem ložiti. I oplijenit æe one koji su njih plijenili, opljaèkati one koji su njih pljaèkali - rijeè je Jahve Gospoda. ¹¹ U onaj æu dan dati Gogu za grob glasovito mjesto u Izraelu: dolinu Abarim, istoèno od Mora, koja zatvara put prolaznicima; ondje æe pokopati Goga i sve njegovo mnoštvo. I dolina æe se prozvati Hamon-Gog. ¹² I ukopavat æe ih dom Izraelov, sedam mjeseci, da oèisti svu zemlju; ¹³ pokapat æe ih sav narod zemlje. I bit æe im slavan dan u koji se proslavim, rijeè je Jahve Gospoda. ¹⁴ Izabrat æe ljude da neprestano prolaze zemljom pa da s prolaznicima pokapaju one koji preostaše po zemlji, da je tako oèiste. ¹⁵ I kad koji, prolazeæi zemljom, vidi ljudske kosti, podignut æe kraj njih nadgrobnik dok ih grobari ne ukopaju u dolini Hamon-Gog. ¹⁶ Hamona je ime i gradu. I tako æe oèistiti zemlju. ¹⁷ Sine èovjeèji, ovako govori Jahve Gospod: Reci pticama, svemu krilatom i svemu zvijerju: skupite se i dođite! Saberite se odasvud na žrtvu moju koju koljem za vas, na veliku gozbu po izraelskim gorama, da se najedete mesa i napijete krvi. ¹⁸ Najedite se mesa od junaka i napijte se krvi zemaljskih knezova, ovnova, janjaca, jaraca, junaca, ugojene stoke bašanske! ¹⁹ Najedite se do sita pretiline i napijte se krvi mojih klanica koje sam vam naklao. ²⁰ Nasitite se za mojim stolom konja i konjanika, junaka i ratnika! - rijeè je Jahve Gospoda. ²¹ Tako æu se proslaviti meðu narodima, i svi æe narodi vidjeti sud koji æu izvršiti i ruku što æu je na njih podiaei. ²² Znat æe dom Izraelov da sam ja, Jahve, Bog njihov - od toga dana zauvijek. ²³ I znat æe narodi da dom Izraelov bijaše odveden u ropstvo zbog svojih nedjela: iznevjerio mi se, pa sakrih lice svoje od njih i predadoh ih njihovim neprijateljima u ruke da od maèa poginu. ²⁴ Postupih s njima po neèistoæi njihovoj i nedjelima te sakrih lice svoje od njih. ²⁵ Stoga ovako govori Jahve Gospod:

'Sad æu vratiti roblje Jakovljevo i pomilovati sav dom Izraelov - ljubomorani na ime svoje sveto,
²⁶ oprostite æu im svu sramotu i nevjeru kojom mi se iznevjeriše dok još spokojno življahu u zemlji
i nikoga ne bijaše da ih straši. ²⁷ A kad ih dovedem iz naroda i skupim iz zemalja dušmanskih i na
njima, naočigled mnogih naroda, svetost svoju pokažem, ²⁸ znat æe da sam ja Jahve, Bog njihov,
koji ih u izgnanstvo među narode odvedoh i koji ih opet skupljam u njihovu zemlju, ne ostavivši
²⁹ ondje nijednoga od njih. I nikada više neæu kriti lica od njih, jer æu duh svoj izliti na dom
Izraelov' - rijeè je Jahve Gospoda."

Chapter 40

¹ Godine dvadeset i pete za našega izgnanstva, poèetkom godine, prvoga mjeseca, desetoga
dana, a èetnaest godina otkako pade Grad, upravo onoga dana spusti se na me ruka Jahvina. ² I
odvede me u božanskom viđenju u zemlju Izraelovu te me postavi na veoma visoku goru: Na njoj,
s južne strane, bijaše nešto kao sazidan grad. ³ Povede me onamo, i gle: èovjek, sjajan kao mjed,
stajao na vratima, s lanenim uжетom i mjeraèkom trskom u ruci. ⁴ I taj mi èovjek reèe: "Sine
èovjeèi, gledaj svojim oèima i slušaj svojim ušima, popamti sve što æu ti pokazati, jer si doveden
⁵ ovamo da ti pokažem. Objavi domu Izraelovu sve što ovdje vidiš." I gle, zdanje sve uokolo
opasano zidom. Èovjek držao u ruci mjeraèku trsku od šest lakata, a svaki lakat bijaše za jedan
⁶ dlan duži od obiènoga lakta. On izmjeri zdanje. Širina: jedna trska, visina: jedna trska. Zatim
pođe k vratima što bijahu okrenuta k istoku. Uspe se uza stepenice i izmjeri prag vrata. Širina: jedna
⁷ trska. A svaka klijet jednu trsku dugaèka i jednu trsku široka. Izmeðu klijeti: pet lakata. Prag
vrata sa strane njihova trijema, iznutra, jedna trska. ⁸ Izmjeri trijem vrata iznutra: bijaše osam lakata
⁹ širok, a njegovi polustupovi dva lakta. Trijem vrata bijaše s nutarnje strane. ¹⁰ Na svakoj strani
istoènih vrata bijahu po tri klijeti. I sve tri bijahu iste mjere. Tako i polustupovi: s obje strane bijahu
¹¹ iste mjere. Zatim izmjeri vrata: bijahu deset lakata široka i trinaest lakata visoka. ¹² Pred klijetima
bijaše s jedne i s druge strane ograda od jednog lakta. Svaka klijet: šest lakata s jedne i šest lakata
¹³ s druge strane. A zatim izmjeri vrata od stražnje strane jedne klijeti do stražnje strane nasuprotne
¹⁴ klijeti, u širinu: bijaše dvadeset i pet lakata; otvor pred otvorom. Izmjeri i trijem: dvadeset lakata.
¹⁵ Predvorje bijaše sve uokolo trijema vrata. Od ulaznog proèelja vrata do nasuprotne strane njihova

¹⁶ trijema bijaše pedeset lakata. Na klijetima i njihovim dovracima, s unutrašnje strane sve uokolo, a tako i u trijemu, bijahu prozori s rešetkama. Takvi su prozori bili iznutra, sve naokolo, a na

¹⁷ polustupovima palme. Zatim me povede u vanjsko predvorje Doma. I gle, sve oko predvorja

¹⁸ prostorije i ploènik. Trideset prostorija na ploèniku. Ploènik bijaše sa svake strane vrata i

¹⁹ odgovaraše razini vrata. To je donji ploènik. On izmjeri širinu predvorja od donjih vrata do

²⁰ unutrašnjega predvorja, s vanjske strane: sto lakata na istok i na sjever. Sjevernim vratima

²¹ vanjskoga predvorja izmjeri širinu i dužinu. I ta su imala po tri klijeti sa svake strane, a stupovi

²² im i trijemovi istih mjera kao u prvih vrata: pedeset lakata u dužinu i dvadeset i pet lakata u širinu.

Prozori im, trijemovi i palme bijahu iste mjere kao na istoènim vratima, a na prilazu im sedam

²³ stepenica; trijem im bijaše s unutrašnje strane. Unutrašnje predvorje imaše vrata što bijahu

²⁴ nasuprot sjevernim vratima; kao i istoèna. On izmjeri: između jednih i drugih vrata bijaše sto lakata.

²⁵ Zatim me povede na jug, i gle: i ondje vrata. Izmjeri ondje klijeti, polustupove i trijemove: bijahu

²⁶ iste mjere. Ona, kao i njihovi trijemovi, imahu sve uokolo prozore što bijahu kao i oni prvi.

²⁷ Dužina je i tu iznosila pedeset lakata, a širina dvadeset i pet. K vratima je vodilo sedam stuba;

²⁸ trijem im je bio s unutrašnje strane, a na stupovima imahu po jednu palmu sa svake strane.

²⁹ Unutrašnje predvorje imaše jedna vrata i s južne strane. On izmjeri: od tih vrata do južnih vrata

³⁰ - sto lakata. Zatim me na južna vrata uvede u unutrašnje predvorje. I izmjeri južna vrata: bijahu

³¹ istih mjera. Klijeti, stupovi i trijemovi bijahu istih mjera. Vrata i njihov trijem imahu svud

³² unaokolo prozore. Pedeset lakata bijaše tu u dužinu, dvadeset i pet lakata u širinu. A sve uokolo

³³ trijemovi: dvadeset i pet lakata dugi, a pet lakata široki. Trijemovi su se pružili prema vanjskom

³⁴ predvorju. Na polustupovima njihovim palme, a stubište im je imalo osam stuba. Zatim me

³⁵ povede k istoènim vratima unutrašnjega predvorja. I izmjeri vrata: bijahu istih mjera. Klijeti im,

³⁶ polustupovi i trijemovi bijahu također istih mjera. Vrata i njihov trijem imahu svud naokolo prozore.

³⁷ U dužinu bijaše pedeset lakata, u širinu dvadeset i pet. Trijem im se pružao prema vanjskom

³⁸ predvorju. Na njihovim polustupovima s ove i s one strane bijahu palme. Stubište im imaše osam

³⁹ stuba. Zatim me povede k sjevernim vratima. I izmjeri ih: bijahu istih mjera. Klijeti im,

⁴⁰ polustupovi i trijemovi bijahu također istih mjera. Vrata i njihov trijem imahu svud uokolo prozore.

⁴¹ Pedeset je lakata tu bilo u dužinu, a dvadeset i pet u širinu. Trijem je sezao do vanjskoga

predvorja. Na polustupovima s ove i one strane bijahu palme. Stubište imaše osam stuba. ³⁸ Uz trijemove vrata bijaše prostor s posebnim ulazom. Ondje su se ispirale žrtve paljenice. ³⁹ U trijemu vrata s jedne i s druge strane bijahu po dva stola za klanje paljenicÄa, okajnicÄa i naknadnicÄa. ⁴⁰ I s vanjske strane onomu tko ulazi na ulaz sjevernih vrata bijahu dva stola; i s druge strane, prema trijemu vrata, dva stola. ⁴¹ Èetiri stola, dakle, s jedne, a èetiri stola s druge strane vrata: u svemu osam stolova, na kojima se klahu žrtve. ⁴² Osim toga, èetiri stola za paljenice, od klesanoga kamena. Bili su po lakat i pol široki i lakat visoki. Na njima je stajao pribor za klanje žrtava paljenica i klanica. ⁴³ Stolovi bijahu sve uokolo obrubljeni žljebiæima od jednoga dlana, zavrnutima unutra. Na stolove se stavljalo žrtveno meso. ⁴⁴ Zatim me povede u unutrašnje predvorje. U unutrašnjem predvorju bijahu dvije prostorije: jedna bijaše sa strane sjevernih vrata, okrenuta prema jugu, a druga sa strane južnih vrata, okrenuta prema sjeveru. ⁴⁵ I on mi reèe: "Ta prostorija što je okrenuta na jug određena je za sveæenike koji obavljaju službu u Domu. ⁴⁶ A prostorija što je okrenuta na sjever jest za sveæenike koji obavljaju službu na žrtveniku. To su sinovi Sadokovi, oni između sinova Levijevih koji smiju priæi k Jahvi da mu služe!" ⁴⁷ On izmjeri predvorje. Dužina: sto lakata, širina: sto lakata; bijaše èetverouglasto. Pred Domom stajaše žrtvenik. ⁴⁸ A zatim me povede k trijemu. Izmjeri polustupove trijema: bijaše pet lakata na jednoj i pet lakata na drugoj strani. Vrata bijahu široka tri lakta s jedne i tri lakta s druge strane. ⁴⁹ Trijem bijaše dugaèak dvadeset lakata, a širok dvanaest lakata. Deset je stepenica vodilo onamo. Na dovratnicima s jedne i s druge strane stajaše po jedan stup.

Chapter 41

¹ Zatim me povede u Hekal. Izmjeri mu polustupove: bijahu široki šest lakata s jedne i šest lakata s druge strane. ² Vrata bijahu široka deset lakata: sa svake strane po jedno krilo od pet lakata. A zatim izmjeri Hekal: bijaše dugaèak èetrdeset, a širok dvadeset lakata. ³ Onda uèe i izmjeri polustupove vrata: dva lakta; zatim vrata: šest lakata; pa širinu vrata: sedam lakata. ⁴ Izmjeri zatim unutrašnji prostor: dužina dvadeset lakata, širina ispred Hekala dvadeset lakata. I reèe mi: "To je Svetinja nad svetinjama." ⁵ Potom izmjeri zid Doma: šest lakata. Poboène prostorije bijahu široke

⁶ četiri lakta, sve oko Doma. Poboène prostorije bijahu jedna nad drugom, bijaše ih trideset na tri bÓoja. U hramskom zidu bijahu, sve uokolo, zasjeci da prihvate poboène prostorije. Tako one ne

⁷ bijahu ugrađene u hramski zid. Širina se prostorija poveæavala od boja do boja, jer su one sve uokolo, na bojeve, okruživale Dom, a Dom je, kako se uzlazilo, ostavljao sve širi prostor. S najdonjeg

⁸ se boja uzlazilo na najgornji kroza srednji. Onda vidjeh sve oko Doma neku uzvisinu. Osnove

⁹ poboènih prostorija: cijela trska, šest lakata. Debljina vanjskoga zida poboènih klijeti: pet lakata.

¹⁰ Prolaz između poboènih prostorija Doma i klijeti bijaše, sve uokolo Doma, dvadeset lakata

¹¹ širok. Iz poboène prostorije izlažahu na prolaz jedna vrata prema sjeveru i jedna prema jugu.

¹² Prolaz bijaše širok pet lakata svud uokolo. Zdanje što zatvaraše ograđeni prostor sa zapada bijaše široko sedamdeset lakata, a zid te graðevine posvud uokolo bijaše debeo pet lakata i dugaèak

¹³ devedeset lakata. On izmjeri Dom: bijaše dugaèak stotinu lakata. Ograđeni prostor, zdanje mu

¹⁴ i zidovi, stotinu lakata dužine. Širina proèelja Doma s ograđenim prostorom prema istoku: sto

¹⁵ lakata. On izmjeri dužinu zdanja duž ograđenog prostora što bijaše straga i hodnike s jedne i s

¹⁶ druge strane: stotinu lakata. Unutrašnjost Hekala, trijemovi predvorja, pragovi, prozori s rešetkama i hodnici na sve tri strane uokolo, nasuprot pragovima, bijahu sve uokolo drvetom obloženi od

¹⁷ zemlje do prozora. Prozori su bili zastrti. Od ulaza sve do unutrašnjosti Doma, a tako i izvana

¹⁸ te po svem zidu uokolo, iznutra i izvana, bijahu likovi kerubina i palma. Po jedna palma između

¹⁹ dva kerubina, a svaki kerubin imaše dva lica: prema palmi s jedne strane lice èovjeèje, a prema

²⁰ palmi s druge strane lice lavlje. Tako bijaše po svemu Domu sve uokolo: od zemlje do ponad

²¹ vrata bijahu izdjeljani kerubini i palme, a tako i po zidu Hekala. Dovratnici Hekala bijahu

²² èetverouglasti. Pred Svetištem nešto kao žrtvenik od drveta: tri lakta visok, dva lakta dugaèak i dva lakta širok. Uglovi mu, podnožje i stranice bijahu od drveta. I èovjek mi reèe: "Evo stola koji

²³ je pred licem Jahvinim!" I Hekal i Svetište imahu po dvojna vrata,

²⁴ a svaka vrata po dva krila

²⁵ što se obrtahu: dva krila u jednih i dva krila u drugih vrata. A na vratima Hekala bijahu izdjeljani kerubini i palme, kao što bijahu izdjeljani i po zidovima. Izvana pred trijemom bijaše drvena

²⁶ nadstrešnica. Prozori s rešetkama i palme bijahu s jedne i s druge strane na trijemu, u poboènim prostorijama Doma i na nadstrešnici.

Chapter 42

¹ A zatim me povede na sjever, u vanjsko predvorje, i dovede me do prostorija nasuprot ograđenom prostoru, nasuprot zdanju prema sjeveru. ² Proèelje im sa sjeverne strane bijaše dugo sto lakata, a široko pedeset lakata. ³ Nasuprot vratima unutrašnjeg predvorja i nasuprot ploèniku vanjskoga predvorja bijahu hodnici jedan prema drugome na tri boja. ⁴ Pred prostorijama bijaše prolaz prema unutrašnjosti - deset lakata širok i sto lakata dugaèak. Vrata im bijahu okrenuta na sjever. ⁵ Gornje prostorije, jer im prostor oduzimahu hodnici, bijahu manje od donjih i srednjih. ⁶ Jer bijahu na tri boja, ali ne imahu stupova kao u predvorju. Zato gornje prostorije bijahu uže od donjih i srednjih. ⁷ Vanjski zid, duž klijeti, prema vanjskom predvorju, ispred klijeti, bijaše dugaèak pedeset lakata. ⁸ Jer dužina klijetima vanjskoga predvorja bijaše pedeset lakata, a onima pred Hekalom sto lakata. ⁹ U tih prostorija bijaše ulaz s istoka onomu tko im prilazi iz vanjskog predvorja. ¹⁰ Po širini zida predvorja prema istoku, pred ograđenim prostorom i pred samim zdanjem, bijaše još prostorijaa. ¹¹ Pred njima bijaše prolaz kao ispred klijeti smještenih prema sjeveru: jednake dužine i jednake širine; i svi im izlazi, raspored i vrata bijahu jednaki. ¹² Bili su kao ulazi u klijeti što bijahu prema jugu: ulaz na poèetku svakog prolaza, nasuprot zidu zdanja, prema istoku onomu tko bi u njih ulazio. ¹³ I reèe mi: "Sjeverne i južne prostorije ispred ograđenog prostora jesu prostorije Svetišta: ondje sveæenici koji prilaze Jahvi blaguju najveæe svetinje. Oni æe ovdje odlagati najveæe svetinje, prinose, okajnice i naknadnice, jer je to mjesto sveto. ¹⁴ A kad sveæenici budu ulazili, neæe izlaziti iz Svetišta u vanjsko predvorje, nego æe tu ostavljati odjeæu u kojoj bijahu službu služili, jer je sveta, i oblaèiti drugu odjeæu da bi se mogli približiti mjestu odreðenu za narod." ¹⁵ Izmjerivši unutrašnjost Doma, izvede me na istoèna vrata i izmjeri sve uokolo. ¹⁶ Mjeraèkom trskom izmjeri istoènu stranu: bijaše pet stotina trska, mjeraèkih trska, ¹⁷ a zatim se okrenu i izmjeri sjevernu stranu: bijaše pet stotina trska, mjeraèkih trska. ¹⁸ Tada se okrenu na južnu stranu i izmjeri: pet stotina trska, mjeraèkih trska. ¹⁹ Potom se okrenu na zapadnu stranu i izmjeri: pet stotina trska, mjeraèkih trska. ²⁰ On izmjeri zid na sve èetiri strane uokolo: bijaše pet stotina trska dugaèak i pet stotina širok. Odvajao je sveto mjesto od nesvetoga.

Chapter 43

¹ Zatim me povede k vratima što gledaju na istok. ² I gle, Slava Boga Izraelova dolazi od istoka;
³ šum joj kao šum velikih voda: i zemlja se sjala od slave njegove. To viđenje koje gledah bijaše
kao viđenje što ga vidjeh kad dođoh da uništím grad i kao viđenje koje vidjeh na rijeci Kebaru.
⁴ Padoh nièice. A Slava Jahvina uđe u Dom na vrata koja gledaju na istok. ⁵ Tada me duh podiže
i odvede u unutrašnje predvorje. I gle: Dom bijaše pun Slave Jahvine. ⁶ I èuh glas koji mi iz Doma
govori, a kraj mene netko stajaše. ⁷ I reèe mi: "Sine èovjeèji, ovo je mjesto mojega prijestolja, ovo
je mjesto stopa mojih nogu: ovdje æu, posred sinova Izraelovih, prebivati zauvijek. Izraelov dom
neæe više oskvrnjivati moje sveto ime - ni oni ni njihovi kraljevi - svojim bludništvom i truplima
⁸ svojih kraljeva: stavili su svoj prag do moga, svoje dovratnike do mojih, tako da je bio samo zid
izmeðu mene i njih, i oskvrnjivali su moje sveto ime gnusobama koje poèiniše. I zato ih zatrijeh u
⁹ svojem gnjevu. Sada æe oni ukloniti daleko od mene svoje bludništvo i trupla svojih kraljeva, a
¹⁰ ja æu zauvijek prebivati posred njih. Sine èovjeèji, pokaži domu Izraelovu ovaj Dom da se
¹¹ posrame sa svojih bezakonja. Neka mu izmjere razmjere. Ako se posrame zbog svega što uèiniše,
opiši im Dom i njegove razmjere, njegove izlaze i ulaze, sve njegovo oblièje, sve propise i sve
zakone; upoznaj ih i nacrtaj im da vide i da èuvaju i provedu sve njegovo oblièje i sve propise o
¹² njemu. A ovo je zakon za Dom: navrh gore, sav prostor uokolo, bit æe najsvetija svetinja. ¹³ Ovo
su mjere žrtvenika, na laktove - a lakat je ovdje jedan lakat i pedalj: podnožje žrtvenika lakat dugo,
¹⁴ lakat široko; obrub kojim je obrubljen uokolo - jedan pedalj. Visina žrtvenika: od podnožja na
zemlji do donjega pojasa žrtvenika - dva lakta, a u širinu jedan lakat; od manjeg pojasa do veæega
¹⁵ èetiri lakta, a u širinu jedan lakat. A samo žrtvište: èetiri lakta visoko. A sa žrtvišta dižu se uvis
¹⁶ èetiri roga. Žrtvište: dvanaest lakata dugo, dvanaest lakata široko, èetvorina, na sve èetiri strane.
¹⁷ A pojas: èetrnaest lakata dug i èetrnaest lakata širok, na èetiri strane; njegov rub uokolo pol lakta,
a podnožje oko njega uokolo jedan lakat; stepenice mu gledaju na istok." ¹⁸ I reèe mi: "Sine èovjeèji,
ovako govori Jahve Gospod: 'Ovo su propisi žrtveni po kojima se u svoje vrijeme mora podiæi
¹⁹ žrtvenik da se na njemu prinose paljenice i da se po njemu škropi krvlju. Sveæenicima levitima,
potomcima Sadokovim, koji pristupaju k meni da mi služe - rijeè je Jahve Gospoda - dat æeš june
²⁰ za žrtvu okajnicu. Uzet æeš njegove krvi i njome pomazati èetiri roga žrtvišta i èetiri ugla pojasa
²¹ i obrub sve uokolo da okajnicom pomiriš žrtvenik. Zatim uzmi june i spali ga na odijeljenom

²² mjestu Doma, izvan Svetišta. ²³ Sutradan prinesi jarca bez mane kao okajnicu, neka se njime okaje
 žrtvenik kao što je okajan junetom. ²⁴ A kad ga okaješ, prinesi junca bez mane i ovna bez mane
 iz stada: ²⁵ prikaži ih pred Jahvom, a sveæenici neka ih pospu solju i neka ih prinesu kao paljenicu
 Jahvi. ²⁶ Sedam dana svaki dan prinesi jednog jarca za grijeh; i neka se prinese june i ovan iz stada,
 oba bez mane. ²⁷ Sedam dana neka se pomiruje žrtvenik i neka se èisti i posveæuje. ²⁸ Pošto se
 navrše ti dani, od osmoga dana unapredak neka sveæenici žrtvuju na žrtveniku vaše paljenice i
 prièesnice; i omiljet æete mi' - rijeè je Jahve Gospoda."

Chapter 44

¹ Potom me odvede natrag k izvanjskim vratima Svetišta, koja gledaju na istok: bijahu zatvorena.
² I reèe mi Jahve: "Ova æe vrata biti zatvorena; neka se ne otvaraju i nitko neka ne ulazi na njih,
 jer ja, Jahve, Bog Izraelov, kroz njih proðoh - zato neka budu zatvorena. ³ Samo knez, jer je knez,
 smije sjesti tu i blagovati pred Jahvom; tada neka uðe kroz trijem vrata i istim putem neka izaðe."
⁴ Zatim me odvede k sjevernim vratima pred Dom. Pogledah, i gle: Slava Jahvina bijaše napunila
 Dom Jahvin. ⁵ Padoh nièice. Jahve mi reèe: "Sine èovjeèji, pomno pripazi, dobro gledaj i pažljivo
 poslušaj što æu ti reæi o svim uredbama Doma Jahvina i o svim njegovim zakonima. Dobro pazi
 tko smije uæi u Dom i tko je iz Svetišta odijeljen. ⁶ Reci rodu odmetnièkom, domu Izraelovu:
 'Ovako govori Jahve Gospod: Previše je veæ vaših gnusoba, dome Izraelov! ⁷ Uvodili ste tuðince,
 neobrezana srca i neobrezana tijela, te su ušli u moje Svetište i oskvrnuli moj Dom dok ste vi
 prinosili moj kruh i pretilinu i krv; i tako ste raskinuli moj Savez svim tim gnusobama. ⁸ Niste sami
 èuvali moje svetinje, nego ste njih namjestili namjesto sebe kao èuvare u mojem Svetištu.' ⁹ Ovako
 govori Jahve Gospod: 'Nijedan tuðinac, neobrezana srca i neobrezana tijela, da više ne ulazi u moje
 Svetište - nijedan tuðinac koji živi meðu sinovima Izraelovim. ¹⁰ A leviti koji su se udaljili od
 mene, kad je ono Izrael odlutao od mene za svojim kumirima, snosit æe svoje bezakonje. ¹¹ Služit
 æe u Svetištu samo kao stražari na vratima Doma i kao posluga Domu: klat æe narodu paljenice i
 druge žrtve i bit æe mu na službu. ¹² Služili su im pred njihovim kumirima i tako naveli Dom
 Izraelov na bezakonje. Zato podigoh ruku na njih - rijeè je Jahve Gospoda - da snose svoje bezakonje.

13 Više neæe pristupati k meni da mi sluþe kao sveæenici i neæe više prilaziti mojim najsvetijim
svetinjama, nego æe snositi svoju sramotu i gnusobe koje poèiniše. ¹⁴ Postavit æu ih da u Domu
rade svaki posao i sve što treba u njemu svršiti. ¹⁵ Sveæenici leviti, potomci Sadokovi, koji su mi
vjerno sluþili u mojem Svetištu kad su ono sinovi Izraelovi odlutali od mene - oni smiju pristupati
k meni da mi sluþe: sluþit æe preda mnom prinoseæi mi pretilinu i krv - rijeè je Jahve Gospoda.
16 Oni smiju ulaziti u moje Svetište i pristupati k mojem stolu da mi sluþe i da vrše sluþbu. ¹⁷ Kad
budu ulazili na vrata unutrašnjega predvorja, neka obuku lanene haljine: neka ne bude na njima
ništa vuneno kad sluþe na vratima unutrašnjega predvorja i Doma. ¹⁸ Na glavama neka nose lanene
kape, oko bokova gaæe lanene: neka se ne pašu nièim od èega bi se znojili. ¹⁹ Kad izlaze u vanjsko
predvorje k narodu, neka svuku haljine u kojima su sluþili i neka ih ostave u prostorijama Svetišta,
a neka obuku druge haljine, da ne posvete puk svojim haljinama. ²⁰ I neka ne briju glave, a ni bujne
kose neka ne puštaju, nego neka strigu kosu. ²¹ I nijedan sveæenik, kad mu je poæi u unutrašnje
predvorje, neka ne pije vina. ²² Neka se ne þene udovicom ili puštenicom nego samo djevojkom
iz roda Izraelova ili udovicom sveæenikovom. ²³ Neka mi narod uèe razlikovati sveto od nesvetoga,
luèiti neèisto od èistoga. ²⁴ U parnicama oni neka budu suci: neka sude po mojim zakonima; i neka
èuvaju zakone i uredbe o svim mojim blagdanima i neka svetkuju moje subote. ²⁵ K mrtvacu neka
ne prilaze da se ne okaljaju; samo za ocem i za majkom, za sinom i kæerju, za bratom i sestrom
još neudatom smiju se okaljati. ²⁶ Pošto se nakon toga koji oèisti, neka mu se broji sedam dana:
27 a onda kad uðe u Svetište, u unutrašnje predvorje da sluþi u Svetištu, neka prinese þrtvu okajnicu
- rijeè je Jahve Gospoda. ²⁸ Njima ne pripada nikakva baština - ja sam njihova baština; i zato im
ne dajte nikakva posjeda u Izraelu - ja sam posjed njihov. ²⁹ Hranit æe se od þrtava prinostica,
okajnica i naknadnica, i sve zavjetovano u Izraelu njima pripada. ³⁰ Najbolje od svih vaših prvina
i od svih vaših prinosa koje æete prinostiti pripada sveæenicima; njima æete davati i najbolje brašno,
da blagoslov poèiva na vašim domovima. ³¹ Sveæenici ne smiju jesti mesa od uginulih i razderanih
þivotinja - bilo od ptica ili stoke.

Chapter 45

¹ Kad budete zemlju ždrijebom dijelili u baštinu, prinesite kao prinos pridržan Jahvi jedan sveti dio zemlje, dugaèak dvadeset i pet tisuæa lakata, širok deset tisuæa; to neka bude sveto područje uzduž i poprijeko. ² Od toga neka bude za Svetište èetvorina od pet stotina lakata i èistina od deset lakata uokolo. ³ Od toga područja izmjeri u dužinu dvadeset i pet tisuæa lakata, a u širinu deset tisuæa: tu neka bude Svetište - Svetinja nad svetinjama. ⁴ Taj sveti dio zemlje pripada sveæenicima koji služe u Svetištu i koji pristupaju k Jahvi da mu služe: tu neka im bude mjesto za kuæe; i to neka je sveto mjesto koje pripada Svetištu. ⁵ Dvadeset i pet tisuæa u dužinu i deset tisuæa u širinu neka bude levitima koji služe Domu: neka ondje sagrađe gradove u kojima æe stanovati. ⁶ Za posjed gradu dodijelite pet tisuæa lakata u širinu i dvadeset i pet tisuæa lakata u dužinu usporedo sa svetim područjem: to æe pripadati svemu domu Izraelovu. ⁷ Knezu pripada dio s obje strane svetoga područja i gradskoga posjeda - duž svetoga područja i duž gradskoga posjeda - od zapadne strane prema zapadu i od istoène strane prema istoku, a dužina neka bude jednaka svakom tom dijelu, od zapadne do istoène granice. ⁸ To neka bude njegova zemlja, posjed u Izraelu, da knezovi više ne tlaèe narod moj i da zemlju dadu domu Izraelovu po plemenima.' ⁹ Ovako govori Jahve Gospod: 'Dosta je, knezovi Izraelovi! Okanite se nasilja i pljaèke i vršite zakon i pravdu; izbavite narod moj od svojih tražbina - rijeè je Jahve Gospoda. ¹⁰ Mjerite pravom mjerom: pravom efom i pravim batom. ¹¹ Efa i bat neka jednako hvataju: bat neka iznosi desetinu homera i efa desetinu homera - neka im mjera bude prema homeru. ¹² Šekel neka bude dvadeset gera; mina neka vam bude dvadeset šekela, dvadeset i pet šekela i petnaest šekela. ¹³ Ovo je prinos koji æete prinositi: šestinu efe od svakoga homera pšenice i šestinu efe od svakoga homera jeèma. ¹⁴ A za ulje ova je uredba: desetina bata od svakoga kora - deset bata jedan je kor. ¹⁵ Od svakoga stada od dvije stotine ovaca sa soènih izraelskih pašnjaka po jednu ovcu za žrtvu prinosnicu, paljenicu i prièesnicu - vama za pomirenje - rijeè je Jahve Gospoda. ¹⁶ Sav narod zemlje duguje ovaj prinos knezu Izraelovu. ¹⁷ A knez je dužan davati žrtve paljenice, prinosnice i ljevanice za svetkovine i za mlađake, za subote i blagdane doma Izraelova: on neka se postara za okajnicu, za pomirnicu, prinosnicu, paljenicu i prièesnicu za pomirenje doma Izraelova.' ¹⁸ Ovako govori Jahve Gospod: 'Prvoga mjeseca, prvoga dana u mjesecu, uzmi june bez mane i okaj njime Svetište. ¹⁹ Sveæenik neka uzme krvi te žrtve okajnice i neka njome pomaže dovratnike Doma i sva èetiri ugla pojasa žrtvenièkoga i dovratnike vrata unutrašnjega predvorja. ²⁰ Tako neka uèini i sedmoga dana istoga mjeseca za svakoga koji je

sagriješio iz slabosti i neznanja. Tako æete dovršiti pomirenje Doma.²¹ Prvoga mjeseca, èetnaestoga dana u mjesecu, svetkujte Pashu, sedmodnevni blagdan, kad se blaguju beskvasni hljebovi.²² Toga dana neka knez za se i za sav puk zemlje prinese june za okajnicu.²³ Sedam dana blagdana neka prinosi za paljenicu Jahvi sedam junèiaæa i sedam ovnova bez mane - svaki dan tih sedam dana - i svaki dan jarca kao okajnicu.²⁴ A kao prinosnicu neka prinese efu po svakom juncu i efu po ovnu i hin ulja na svaku efu.²⁵ Sedmoga mjeseca, petnaestoga dana u mjesecu, neka o blagdanu isto toliko prinosi sedam dana: isto toliko okajnica, paljenica, prinosnica i ulja.'

Chapter 46

¹ Ovako govori Jahve Gospod: 'Vrata unutrašnjega predvorja, koja gledaju na istok, neka budu zatvorena šest radnih dana, a neka se otvaraju u dan subotnji; i u dan mlaðaka neka se otvaraju.
² Knez neka ulazi kroz njihov trijem i neka stane kod dovratnika; sveæenici æe tada prinijeti njegovu paljenicu i prièesnicu, a on æe se pokloniti na pragu vrata i izaæi. Neka se vrata ne zatvaraju do veèeri.
³ Na ulazu istih vrata subotom i na mlaðake klanjat æe se Jahvi puk zemlje.⁴ Paljenica koju æe knez subotom prinositi Jahvi neka bude: šest jaganjaca bez mane, ovan bez mane.⁵ A prinosnica neka bude efa po ovnu, a po jaganjcu koliko i kako tko moøe i hin ulja po efi.⁶ Na dan mlaðaka neka se prinese june bez mane, šest jaganjaca i ovan bez mane.⁷ A za prinosnicu neka se prinese efa po junetu, efa po ovnu, a po jaganjcu koliko tko moøe i hin ulja po efi.⁸ Kad knez bude ulazio, neka ulazi kroz trijem vrata i istim putem neka izlazi.⁹ A kad puk zemlje o blagdanima dolazi pred Jahvu, onaj koji na sjeverna vrata uðe da se pokloni neka izaðe na južna, a tko uðe na južna neka izaðe na sjeverna: neka se ne vraæa na vrata na koja je ušao, nego neka izaðe na suprotna.
¹⁰ I knez neka bude s njima: kad oni ulaze, neka i on uðe i neka izaðe kad oni izlaze.¹¹ O blagdanima i svetkovinama neka se kao prinosnica prinese efa po juncu i efa po ovnu, a po jaganjcu koliko tko moøe i hin ulja po efi.¹² Kad knez øeli prinijeti dobrovoljnu paljenicu ili dobrovoljnu prièesnicu Jahvi, neka mu se otvore vrata koja gledaju na istok, pa neka prinese paljenicu i svoju prièesnicu kao na dan subotnji; potom neka iziðe, a kad iziðe, neka se zatvore vrata.¹³ Svaki dan prinijet æeš Jahvi za paljenicu janje od godine, bez mane; prinijet æeš ga svako jutro.¹⁴ A kao prinosnicu na nj prinesi svako jutro šestinu efe i treæinu hina ulja da se poškropi najfinije brašno; to neka bude

15
 svagdašnji prinos Jahvi po vječnoj uredbi. Treba dakle prinijeti jagnje, prinosnicu i ulje svako
 16
 jutro kao svagdašnju žrtvu paljenicu.' Ovako govori Jahve Gospod: 'Dadne li knez dar komu
 17
 svom sinu od svoje baštine, taj æ dar pripasti njima u posjed kao baština. Ako li od svoje baštine
 dade dar komu svom sluzi, tome æ to pripadati do otpusne godine, a potom neka se vrati knezu;
 18
 baština pripada samo kneževim sinovima. Knez ne smije prisvojiti ništa od baštine naroda,
 pljačkajući narodni posjed. Sinovima svojim neka dade baštinu od svojega posjeda, da se ne raspe
 19
 narod potjeran sa svojega posjeda.'" Zatim me odvede kroz ulaz kraj vrata, u sveæenièke prostorije
 20
 Svetišta što gledaju na sjever. I gle: ondje, u dnu, prema zapadu, jedan prostor! I reèe mi: "Ovo
 je mjesto gdje æ sveæenici kuhati žrtve naknadnice i okajnice i žrtvu pomirnicu, gdje æ peæi
 21
 prinosnice da ih ne iznose u vanjsko predvorje te ne posvete naroda." Potom me izvede u vanjsko
 predvorje i provede kraj èetiri ugla predvorja, i gle, u svakom uglu predvorja bijaše malo predvorje.
 22
 Ta mala predvorja u èetiri ugla predvorja bijahu èetrdeset lakata dugaèka, trideset široka - sva
 23
 èetiri istih razmjera; sva èetiri zidom opasana, a pod zidom sve uokolo bijahu sagraðena ognjišta.
 24
 I reèe mi: "To su kuhinje gdje æ sluge Doma kuhati puku žrtve."

Chapter 47

1
 Zatim me odvede natrag k vratima Doma. I gle: voda izvivala ispod praga Doma, prema istoku
 - jer proèelje Doma bijaše prema istoku - i voda otjecala ispod desne strane Doma, južno od
 2
 žrtvenika. Zatim me izvede na sjeverna vrata i provede me uokolo vanjskim putem k vanjskim
 3
 vratima koja gledaju na istok. I gle, voda izvivala s desne strane. Èovjek poðe prema istoku s
 4
 uèetom u ruci, izmjeri tisuæu lakata i prevede me preko vode, a voda mi sezaše do gležanja. Ondje
 opet izmjeri tisuæu lakata i provede me preko vode, a voda bijaše do koljena. I opet izmjeri tisuæu
 5
 lakata i prevede me preko vode što bijaše do bokova. Opet izmjeri tisuæu lakata, ali ondje bijaše
 potok koji ne mogoh prijeæi jer je voda nabujala te je trebalo plivati: bijaše to potok koji se ne
 6
 može prijeæi. I upita me: "Vidiš li, sine èovjeèji?" I odvede me natrag, na obalu potoka. I kad
 7
 se vratih, gle, na obali s obje strane mnoga stabla. I reèe mi: "Ova voda teèe u istoèni kraj, spušta
 8
 se u Arabu i teèe u more; a kad se u more izlije, vode mu ozdrave. I kuda god potok protjeèe, sve
 9
 se u Arabu i teèe u more; a kad se u more izlije, vode mu ozdrave. I kuda god potok protjeèe, sve

živo što se mièe oživi; i bit æ vrlo mnogo riba, jer kamo god dođe ova voda, sve ozdravi i oživi -
¹⁰
 kuda god protjeèe ovaj potok. I ribari æ ribariti duž mora: od En Gedija do En Eglajima sušit
¹¹
 æ se mreže; i bit æ vrlo mnogo svakovrsnih riba kao u Velikom moru. A moèvare onoga mora
¹²
 i njegove bare neæe ozdraviti: bit æ za sol. Duž potoka na obje strane rast æ svakovrsne voæke:
 lišæe im neæe otpadati i s njih neæe nestajati ploda; svakog æ mjeseca roditi novim plodom jer
¹³
 im voda dotjeèe iz Svetišta. Plod æ njihov biti za jelo, a lišæe za lijek'. Ovako govori Jahve
 Gospod: 'Ovo su granice u kojima æete podijeliti zemlju u baštinu među dvanaest plemena Izraelovih
¹⁴
 - Josipu dva dijela. Svakom æ od vas pripasti podjednako od zemlje koju se zakleh dati vašim
¹⁵
 ocima, a vama æ pripasti u baštinu. Ovo su, dakle, granice zemlje: na sjeveru, od Velikoga
¹⁶
 mora put Hetlona do Ulaza u Hamat: Sedad, Berota, Sibrajim, između kraja damašèanskog i
¹⁷
 hamatskoga, i Haser Enon, prema granici hauranskoj. Granica æ se, dakle, protezati od mora
¹⁸
 do Haser Enona, kojemu je na sjeveru kraj damašèanski i hamatski - sjeverna strana. Istoèna
 strana: između Haurana i Damaska, između Gileada i zemlje izraelske, pa Jordanom kao granicom
¹⁹
 prema istoènomu moru do Tamara - istoèna strana. Južna strana: prema jugu od Tamara do
²⁰
 Meripskih voda i Kadeša pa potokom prema Velikom moru - južna strana, prema jugu. A
²¹
 zapadna strana: granica je Veliko more pa do nadomak Ulaza u Hamat - zapadna strana. Tu
²²
 zemlju razdijelite među sobom po plemenima Izraelovim. Razdijelit æete je ždrijebom u baštinu
 između sebe i između došljaka koji žive među vama i koji među vama djecu narodiše: i njih æete
 smatrati domorocima među Izraelovim sinovima, da i oni dobiju ždrijebom baštinu među Izraelovim
²³
 sinovima. Svakome tom došljaku dodijelite baštinu u plemenu u kojem živi - rijeè je Jahve
 Gospoda.

Chapter 48

¹
 A ovo su imena plemenÄa: od krajnjega sjevera put Hetlona prema Ulazu u Hamat i Haser
 Enon, od damašèanskoga kraja na sjeveru duž Hamata, od istoka do zapada - dio Danov. ² Uz
 podruèje Danovo, od istoka do zapada - dio Ašerov. ³ Uz podruèje Ašerovo, od istoka do zapada
 - dio Naftalijev. ⁴ Uz podruèje Naftalijevo, od istoka do zapada - dio Manaševov. ⁵ Uz podruèje

⁶ Manašeovo, od istoka do zapada - dio Efrajimov. Uz područje Efrajimovo, od istoka do zapada
⁷ - dio Rubenov. Uz područje Rubenovo, od istoka do zapada - dio Judin. ⁸ Uz područje Judino,
 od istoka do zapada neka bude pridržano područje koje æete Jahvi prinijeti: dvadeset i pet tisuæa
 lakata u širinu, a u dužinu kao svaki drugi dio, od istoka do zapada. U sredini neka bude Svetište.
⁹ To pridržano područje koje æete Jahvi prinijeti neka bude dugaèko dvadeset i pet tisuæa lakata,
¹⁰ široko deset tisuæa. To sveto, prineseno područje za sveæenike neka bude na sjeveru dvadeset
 i pet tisuæa lakata; prema zapadu široko deset tisuæa, prema istoku široko deset tisuæa; prema jugu
¹¹ dugaèko dvadeset i pet tisuæa. U sredini neka bude Jahvino Svetište. A posveæenim sveæenicima,
 potomcima Sadokovim, koji su mi vjerno služili i nisu, kao leviti, zastranili kad su ono zastranili
¹² sinovi Izraelovi: njima æe pripasti dio od toga najsvetijeg područja zemlje, uz područje levitsko.
¹³ A levitima, baš kao i području sveæenièkom: dvadeset i pet tisuæa lakata u dužinu i deset tisuæa
 lakata u širinu - ukupno dvadeset i pet tisuæa lakata u dužinu, deset tisuæa u širinu. ¹⁴ Od toga se
 ništa ne smije prodati ni zamijeniti; ne smije se ni na koga prenijeti ta prvina zemlje, jer je Jahvi
¹⁵ posveæena. Pet tisuæa lakata u širinu, što ostane od onih dvadeset i pet tisuæa, neka bude opæe
 područje: za grad, za naselje i za èistinu. Grad neka bude u sredini. ¹⁶ Evo mjerÄa: sa sjevera èetiri
 tisuæe i pet stotina lakata; s juga èetiri tisuæe i pet stotina; s istoka èetiri tisuæe i pet stotina; sa
¹⁷ zapada èetiri tisuæe i pet stotina. A èistina oko grada: dvije stotine i pedeset lakata prema sjeveru,
 dvije stotine i pedeset prema jugu, dvije stotine i pedeset prema istoku, dvije stotine i pedeset prema
¹⁸ zapadu. Što ostane u dužinu, duž svetoga područja - deset tisuæa lakata prema istoku i deset
 tisuæa prema zapadu, duž svetoga područja - to neka bude za uzdržavanje onih koji služe gradu.
¹⁹ Ti koji služe gradu uzimat æe se iz svih plemena Izraelovih. ²⁰ Sve, dakle, pridržano područje
 - dvadeset i pet tisuæa lakata sa dvadeset i pet tisuæa, u èetverokut - prinijet æete Jahvi: i sveto
²¹ područje i posjed gradski. Knezu pripada što preostane: s obje strane svetoga područja i posjeda
 gradskoga - prema istoku dvadeset i pet tisuæa lakata, prema istoènoj strani, i prema zapadu dvadeset
 i pet tisuæa lakata, prema zapadnoj strani, usporedo s drugim područjima - sve je to kneževo. A u
²² sredini je sveto područje i Svetište Doma. Od levitskoga posjeda i od posjeda gradskoga - koje
²³ je usred kneževa - i između Judina i Benjaminova područja: kneževo je. Ostala plemena: od
²⁴ istoka do zapada - dio Benjaminov. Uz područje Benjaminovo, od istoka do zapada - dio Šimunov.
²⁵ uz područje Šimunovo, od istoka do zapada - dio Jisakarov. ²⁶ Uz područje Jisakarovo, od istoka
²⁷ do zapada - dio Zebulunov. Uz područje Zebulunovo, od istoka do zapada - dio Gadov. ²⁸ Uz

područje Gadovo, na južnoj strani, prema jugu, ide granica od Tamara do Meripskih voda i Kadeša, pa potokom prema Velikome moru. ²⁹ To je zemlja koju æete ždrijebom razdijeliti u baštinu plemenima Izraelovim, to su njihovi dijelovi - riječ je Jahve Gospoda. ³⁰ [30a] A ovo su gradska ³¹ vrata [31a] koja æe se zvati po Izraelovim plemenima. [30b] Na sjevernoj strani - četiri tisuæe i pet stotina lakata u dužinu - [31b] troja vrata: Vrata Rubenova, Vrata Judina, Vrata Levijeva. ³² Na istočnoj strani - četiri tisuæe i pet stotina lakata u dužinu - troja vrata: Vrata Josipova, Vrata Benjaminova, Vrata Danova. ³³ Na južnoj strani - četiri tisuæe i pet stotina lakata u dužinu - troja vrata: Vrata Šimunova, Vrata Jisakarova, Vrata Zebulunova. ³⁴ Sa zapadne strane - četiri tisuæe i ³⁵ pet stotina lakata u dužinu - troja vrata: Vrata Gadova, Vrata Ašerova, Vrata Naftalijeva. Sve uokolo: osamnaest tisuæa lakata. A ime æe gradu unapredak biti: 'Jahve je ovdje.'"

Daniel

Chapter 1

¹ Treæe godine kraljevanja Jojakima, kralja Judeje, dođe Nabukodonozor, kralj Babilona, na Jeruzalem te ga opsjede. ² Gospodin mu dade u ruke Jojakima, kralja judejskog, i dio predmeta iz Doma Božjega; on ih dopremi u zemlju Šinear i pohrani predmete u riznici svojih bogova. ³ Kralj naredi Ašfenazu, starješini svojih dvorjanika, da dovede od Izraelaca nekoliko dječaka kraljevskoga ili velikaškog roda: ⁴ neka budu bez nedostatka, lijepi, vrsni u svakoj mudrosti, dobro pouèeni i bistri, prikladni da stoje na kraljevu dvoru; Ašfenaz neka ih nauèi pismu i jeziku Kaldejaca. ⁵ Kralj im odredi dnevni obrok od kraljevskih jela i od vina sa svoga stola. Neka se odgajaju tri godine, a ⁶ poslije toga imali bi stajati pred kraljem. Među njima bijahu Judejci: Daniel, Hananija, Mišael i Azarja. ⁷ Dvorjanièki starješina nadjene im imena: Daniel æe se zvati Baltazar, Hananija Šadrak, Mišael Mešak, Azarja Abed Nego. ⁸ Daniel je u srcu odlučio da se neæe okaljati kraljevim jelima i vinom s njegova stola, pa zamoli dvorjanièkog starješinu da ga poštedi te se ne okalja. ⁹ Bog dade Danielu te naðe dobrohotnost i smilovanje u dvorjanièkog starješine. ¹⁰ Starješina reèe Danielu: "Bojim se svoga gospodara kralja; on vam je odredio jelo i pilo, pa ako vidi da su vam lica mršavija

nego u drugih dječaka vaše dobi, ja æu zbog vas biti kriv pred kraljem." ¹¹ Tada reèe Daniel òuvaru
 koga bijaše dvorjanièki starješina odredio Danielu, Hananiji, Mišaelu i Azarji: ¹² "Molim te, pokušaj
 sa svojim slugama deset dana: neka nam se daje povræe za jelo i voda za pilo. ¹³ Vidjet æeš onda
 kakvi æemo biti mi a kakvi dječaci koji jedu od kraljevih jela, pa uèini sa svojim slugama po onome
 što budeš vidio." ¹⁴ On pristade i stavi ih na kušnju deset dana. ¹⁵ A nakon deset dana oni bijahu
 ljepši i ugojeniji nego svi dječaci koji jeðahu od kraljevih jela. ¹⁶ Od tada òuvar dokinu njihova
 jela i obrok vina što su imali piti te im davaše povræa. ¹⁷ Ovoj èetvorici dječaka dade Bog znanje
 i razumijevanje svih knjiga i mudrosti. Daniel razumijevaše viðenja i sne. ¹⁸ Pošto se navršilo
 vrijeme odreðeno od kralja da mu ih dovedu, dvorjanièki starješina uvede ih pred Nabukodonozora.
¹⁹ Kralj razgovaraše s njima i meðu svima ne naðe se nijedan kao Daniel, Hananija, Mišael i Azarja.
²⁰ I tako oni ostadoše pred kraljem. I u svemu mudrom i umnom o èemu ih ispitivaše kralj naðe
 da su deset puta vrsniji od svih èarobnika i gatalaca što ih bijaše u svem njegovu kraljevstvu.
²¹ Daniel ostade ondje do prve godine kralja Kira.

Chapter 2

¹ Druge godine Nabukodonozorova kraljevanja usni Nabukodonozor sanje: njegov se duh zbog
 toga uznemiri, a san ga ostavi. ² Kralj naredi da se pozovu èarobnici i gataoci, zaklinjaèi i zvjezdari
 da protumaèe kralju njegove sanje. ³ Doðoše dakle te stadoše pred kralja. Kralj im reèe: "Usnih
 jednu sanju i moj se duh uznemiri od želje da razumijem sanju." ⁴ Kaldejci odgovoriše kralju
 (aramejski): "O kralju, živ bio dovijeka! Pripovjedi svoju sanju slugama svojim, a mi æemo ti otkriti
 njezino znaènje." ⁵ Kralj odgovori i reèe zvjezdarima: "Moja je odluka neopoziva: ako mi ne
 kažete što sam snio i što san znaèi, bit æete rastrgani u komade, a vaše æe kuæe postati smetišta.
⁶ No ako mi otkrijete moju sanju i njezino znaènje, dobit æete od mene darove i poklone i velike
 èasti. Otkrijte mi dakle što sam snio i što san znaèi." ⁷ Oni opet odgovoriše: "Neka kralj rekne
 svoju sanju slugama svojim, a mi æemo mu otkriti njezino znaènje." ⁸ A kralj: "Dobro ja znam
 da želite dobiti na vremenu jer znate da je moja odluka neopoziva. ⁹ Ako mi ne kažete što sam
 snio, znaèi da me namjeravate obmanjivati varavim rijeèima i izmišljotinama dok nekako ne proðe

vrijeme. Stoga, recite mi moj san, pa æu znati da li mi možete kazati i njegovo znaenje!"

¹⁰

Zvezdari odgovoriše pred kraljem: "Nema na svijetu èovjeka koji bi takvo što mogao otkriti kralju. I stoga nijedan kralj, ma kako velik i moæan, takvo što ne traži od èarobnika, gataoca ili

¹¹ zvezdara. Što tražiš, kralju, teško je, i nema ga tko bi to mogao otkriti kralju osim bogova, koji

¹² ne borave meðu smrtnicima." Tada se kralj silno razgnjevi i razbjესni te naredi da se pogube

¹³ svi mudraci babilonski. Pošto je objavljena naredba da se ubiju mudraci, potražiše i Daniela i

¹⁴ njegove drugove da ih pogube. No Daniel se mudrim i umnim rijeèima obrati na Arjoka,

¹⁵ zapovjednika kraljevskih straža, koji bijaše izišao da pogubi mudrace babilonske. On reèe

Arjoku, zapovjedniku kraljevu: "Zašto je kralj izdao tako strogu naredbu?" Arjok pripovjedi Danielu,

¹⁶ a Daniel otiđe kralju i zamoli da mu dade vremena te æe kralju otkriti što san znaèi. Daniel

¹⁸ uđe u svoju kuæu te sve kaza Hananiji, Mišaelu i Azarji, svojim drugovima, da mole milosrđe

u Boga Nebeskoga radi te tajne, da Daniel i njegovi drugovi ne poginu s drugim mudracima

¹⁹ babilonskim. I objavi se tajna Danielu u noænom viđenju. A Daniel blagoslovi Boga Nebeskoga.

²⁰ Daniel prihvati rijeè i reèe: "Bilo ime Božje blagoslovljeno odvijeka do vijeka, njegova je mudrost

²¹ i sila. On mijenja doba i vremena, ruši i postavlja kraljeve, daje mudrost mudrima a znanje

²² pronicavima. On otkriva dubine i tajne, zna što je u tminama i svjetlost prebiva u njega. Tebe,

²³ o Bože otaca mojih, slavim i hvalim što si mi dao mudrost i jakost! Evo, objavio si mi ono što smo

²⁴ te molili, objavio si nam što kralj traži." Daniel ode k Arjoku, kome bijaše kralj naredio da

smakne mudrace babilonske. Uđe i reèe mu: "Ne ubijaj mudraca babilonskih! Odvedi me kralju,

²⁵ pa æu mu otkriti što san znaèi." Arjok žurno odvede Daniela kralju i reèe: "Našao sam meðu

²⁶ izgnanicima judejskim èovjeka koji æe kralju kazati što san znaèi." Kralj reèe Danielu (koji se

²⁷ zvaše Baltazar): "Jesi li kadar kazati mi san koji sam usnio i što znaèi?" Daniel odgovori pred

²⁸ kraljem: "Tajnu koju istražuje kralj ne mogahu kralju otkriti mudraci, èarobnici, gataoci i zaklinjaèi;

ali ima na nebu Bog koji objavljuje tajne i on je saopæio kralju Nabukodonozoru ono što æe biti

²⁹ na svršetku dana. Evo tvoje sanje i onoga što ti se prividjelo na postelji: O kralju, na tvojoj ti

³⁰ postelji dođoše misli o tome što æe se dogoditi kasnije, a Otkrivaatelj tajna saopæio ti je ono što æe

³¹ biti. Iako nemam mudrosti više nego ostali smrtnici, ta mi je tajna objavljena samo zato da

njezino znaenje saopæim kralju i da upoznaš misli svoga srca. Ti si, o kralju, imao viđenje:

gle, kip, golem kip, vrlo blistav, stajaše pred tobom, strašan za oèi. ³² Tome kipu glava bijaše od
 èistog zlata, prsa i ruke od srebra, trbuh i bedra od mjedi, ³³ gnjati od željeza, a stopala dijelom od
 željeza, dijelom od gline. ³⁴ Ti si promatrao: iznenada se odvali kamen a da ga ne dodirnu ruka,
 pa udari u kip, u stopala od željeza i gline te ih razbi. ³⁵ Tada se smrvi najednom željezo i glina,
 mjed, srebro i zlato, i sve postade kao pljeva na gumnu ljeti i vjetar sve odnese bez traga. A kamen
 koji bijaše u kip udario postade veliko brdo te napuni svu zemlju. ³⁶ To bijaše sanja; a njezino
 æemo znaèenje reæi pred kraljem." ³⁷ "Ti, o kralju, kralju kraljeva, komu Bog Nebeski dade
 kraljevstvo, silu moæ i slavu - ³⁸ i u èije je ruke stavio, gdje god se našli, sinove ljudske, životinje
 poljske, ptice nebeske i postavio te gospodarom nad svim time - ti si glava od zlata. ³⁹ Poslije tebe
 ustat æe drugo kraljevstvo, slabije od tvoga, pa treæe, od mjedi, koje æe gospodariti svom zemljom.
⁴⁰ A èetvrto kraljevstvo bit æe tvrdo poput željeza, poput željeza koje sve satire i mrvi; kao željezo
 koje razbija, skršit æe i razbit sva ona kraljevstva. ⁴¹ Stopala koja si vidio, dijelom glina a dijelom
 željezo, jesu podijeljeno kraljevstvo; imat æe nešto od èvrstoæe željeza prema onome što si vidio
 željezo izmiješano s glinom. ⁴² Prsti stopala, dijelom željezo a dijelom glina: kraljevstvo æe biti
 dijelom èvrsto a dijelom krhko. ⁴³ A što si vidio željezo izmiješano s glinom: oni æe se miješati
 ljudskim sjemenom, ali se neæe držati zajedno, kao što se ni željezo ne da pomiješati s glinom.
⁴⁴ U vrijeme ovih kraljeva Bog Nebeski podiæi æe kraljevstvo koje neæe nikada propasti i neæe
 prijeæi na neki drugi narod. Ono æe razbiti i uništiti sva ona kraljevstva, a samo æe stajati dovijeka
⁴⁵ - kao što si vidio da se kamen s brijega odvalio a da ga ne dodirnu ruka te smrvio željezo, mjed,
 glinu, srebro i zlato. Veliki je Bog saopæio kralju što se ima dogoditi. Sanja je istinita, a tumaèenje
 joj pouzdano." ⁴⁶ Nato kralj Nabukodonozor pade nièice i pokloni se pred Danielom. Naredi da
 mu prinesu dar i kad. ⁴⁷ I reèe kralj Danielu: "Zaista, vaš je bog Bog nad bogovima i gospodar nad
 kraljevima, Otkrivaatelj tajna, kad si mogao otkriti ovu tajnu." ⁴⁸ Kralj uzvisi Daniela i dariva ga
 mnogim blistavim darovima. Postavi ga upraviteljem sve pokrajine babilonske i starješinom svih
 mudraca babilonskih. ⁴⁹ Daniel zamoli kralja da odredi za upravitelje pokrajine babilonske Šadraka,
 Mešaka i Abed Nega, a Daniel ostade na kraljevu dvoru.

Chapter 3

¹ Kralj Nabukodonozor odredi da se naèini zlatni kip, visok šezdeset lakata i širok šest, i da ga
 postave u ravnici Duri, u pokrajini babilonskoj. ² Kralj Nabukodonozor pozva satrape, namjesnike,
 upravitelje, savjetnike, rizničare, suce i zakonoznance i sve namjesnike pokrajina da dođu na posvetu
 kipa što ga podiže kralj Nabukodonozor. ³ Tada se sakupiše satrapi, namjesnici, upravitelji,
 savjetnici, rizničari, suci i zakonoznanci i svi namjesnici pokrajinske vlasti na posvetu kipa što ga
 podiže kralj Nabukodonozor. I stadoše pred kip što podiže Nabukodonozor. ⁴ Glasnik proglasi: "O
 narodi, plemena i jezici, evo što vam se naređuje: ⁵ u èasu kad zaèujete zvuke roga, frule, citre,
 sambuke, psaltira, gajda i svakovrsnih drugih glazbala, bacite se na tlo i poklonite se zlatnome kipu
 što ga podiže kralj Nabukodonozor! ⁶ Tko se ne baci na tlo i ne pokloni, bit æe smjesta baèen u
 peæ užarenu." ⁷ Zato, èim zaèuše zvuk roga, frule, citre, sambuke, psaltira, gajda i svakovrsnih
 drugih glazbala, baciše se na tlo svi narodi, plemena i jezici klanjajuæi se zlatnome kipu što ga
 podiže kralj Nabukodonozor. ⁸ Uto dođoše neki Kaldejci i optužiše Judejce. ⁹ Rekoše kralju
 Nabukodonozoru: "O kralju, živ bio dovijeka! ¹⁰ Ti si, kralju, naredio svakom èovjeku koji zaèuje
 zvuke roga, frule, citre, sambuke, psaltira, gajda i svakovrsnih drugih glazbala da se baci na tlo i
 da se pokloni zlatnome kipu; ¹¹ a tko se ne baci na tlo i ne pokloni, da bude baèen u peæ užarenu.
¹² A evo, ovdje su Judejci koje si postavio za upravitelje pokrajine babilonske: Šadrak, Mešak i
 Abed Nego. Ti ljudi ne mare za te, o kralju; oni ne štuju tvojih bogova i nisu se poklonili zlatnome
 kipu što si ga podigao." ¹³ Nabukodonozor, bijesan i gnjevan, pozva Šadraka, Mešaka i Abed Nega.
¹⁴ Odmah ih dovedoše pred kralja. A Nabukodonozor im reèe: "Je li istina, Šadraèe, Mešaèe i
 Abed Nego, da vi ne štujete mojih bogova i da se ne klanjate zlatnome kipu što ga podigoh? ¹⁵ Jeste
 li voljni, èim zaèujete zvuk roga, frule, citre, sambuke, psaltira, gajda i svakovrsnih drugih glazbala,
 baciti se na tlo i pokloniti se kipu što ga naèinih? Ako li mu se ne poklonite, bit æete smjesta baèeni
 u peæ užarenu; i koji je taj bog koji bi vas izbavio iz ruke moje?" ¹⁶ Šadrak, Mešak i Abed Nego
 odgovoriše kralju Nabukodonozoru: "Ne treba da ti odgovorimo na to. ¹⁷ Bog naš, kome služimo,
 može nas izbaviti iz užarene peæi i od ruke tvoje, kralju; on æe nas i izbaviti. ¹⁸ No ako toga i ne
 uèini, znaj, o kralju: mi neæemo služiti tvojemu bogu niti æemo se pokloniti kipu što si ga podigao."
¹⁹ Na te rijeèi kralj Nabukodonozor uskipje bijesom, a lice mu se iznakazi na Šadraka, Mešaka i
 Abed Nega. ²⁰ On naredi da se peæ ugrije sedam puta jaèe no inaèe i jakim ljudima iz svoje vojske
 zapovjedi da svežu Šadraka, Mešaka i Abed Nega i bace u peæ punu žarkoga ognja. ²¹ Svezaše

ih, dakle, i u plaštevima, obuæi i kapama baciše u zažarenu peæ. ²² Kako kraljeva zapovijed bijaše žurna a peæ preko mjere užarena, plamen ubi ljude koji su bacali Šadraka, Mešaka i Abed Nega.

²³ A tri èovjeka - Šadrak, Mešak i Abed Nego - padoše svezani u zažarenu peæ. ²⁴ Tada se kralj Nabukodonozor zaprepasti i brzo ustade. Zapita svoje savjetnike: "Nismo li bacili ova tri èovjeka svezana u oganj?" Oni odgovoriše: "Jesmo, kralju!" ²⁵ Stavši Azarja otvori usta i pomoli se usred ognja ovako: ²⁵ On reèe: "Ali ja vidim èetiri èovjeka, odriješeni šeæu po vatri i ništa im se zlo ne dogaða; èetvrti je slièan sinu Božjemu." ²⁶ "Blagoslovljen i hvaljen budi, Gospode, Bože otaca naših, i neka ime tvoje bude slavljeno dovijeka! ²⁶ Nabukodonozor priđe vratima užarene peæi i viknu: "Šadraèe, Mešaèe i Abed Nego, sluge Boga Višnjega, iziđite i dođite ovamo!" Tada iziđoše iz ognja Šadrak, Mešak i Abed Nego. ²⁷ Pravedan si u svemu što uèini nama, sva su tvoja djela istinita, svi tvoji putovi pravi, svi tvoji sudovi istina. ²⁷ Sakupiše se satrapi, starješine, upravitelji i kraljevi savjetnici da vide te ljude: oganj ne bijaše audio njihovu tijelu, kosa im na glavi neopaljena, plaštevima im neošteæeni, nikakav se zadah ognja ne bijaše uhvatio njih. ²⁸ Po pravdi si presudio u svemu što si poslao na nas i na sveti grad otaca naših, Jeruzalem: zbog naših si grijeha ovako postupio s nama, u istini i pravednosti. ²⁸ Nabukodonozor viknu: "Blagoslovljen bio Bog Šadrakov, Mešakov i Abed Negov, koji je poslao svog anđela i izbavio svoje sluge, one koji se uzdah u njega te se ne pokoriše kraljevoj naredbi, veæ radije predadoše svoje tijelo ognju negoli da štuju ili se klanjaju drugome osim svome Bogu! ²⁹ Zgriješili smo i poèinili bezakonje odmetnuvši se od tebe, sagriješili teško; ne slušasmo naredbe tvoje. ²⁹ Naređujem dakle: O narodi, plemena i jezici, svatko između vas tko bi pogrdio Boga Šadrakova, Mešakova i Abed Negova neka bude raskomadano, a njegova kuæa pretvorena u smetlište, jer nema boga koji bi mogao izbaviti kao ovaj." ³⁰ Nismo ih èuvali i nismo vršili što nam bijaše naređeno za naše dobro. ³⁰ Tada kralj uzvisi Šadraka, Mešaka i Abed Nega na visoke položaje u pokrajini babilonskoj. ³¹ Sve što si poslao na nas, sve što si nam uèinio, pravedno si uèinio. ³¹ Nabukodonozor, kralj, svim plemenima, narodima i jezicima po svoj zemlji: Obilovali mirom! ³² Kad si nas predao u ruke bezakonika, dušmana naših, najgorih odmetnika, i kralju nepravednom, najgorem na zemlji, ³² Svidjelo mi se obznaniti vam znakove i èudesne što ih na meni uèini Bog Svevišnji. ³³ te danas ne smijemo otvoriti usta: sramota i ruglo pokrivaju one koji ti služe i tebi se klanjaju. ³³ Znakovi njegovi kako su veliki! Èudesne njegove kako silne! Kraljevstvo njegovo - kraljevstvo vjeèno! Vlast njegova za sva pokoljenja! ³⁴ O, ne

zapusti nas zauvijek, zbog imena svoga, i ne razvrgni Saveza svoga, ³⁵ ne uskrati nam svoje milosrđe
 zbog Abrahama, miljenika svoga; zbog Izaka, sluge svojega; zbog Izraela, sveca svojega, ³⁶ kojima
 si obećao umnožit' potomstvo kao zvijezde nebeske i kao pijesak na obali morskoj. ³⁷ Gospode,
 postadosmo najmanji među narodima, prezreni po svoj zemlji poradi grijeha svojih. ³⁸ Nemamo
 sada vojvode, proroka, kneza, paljenice, klanice, prinosa, kada, ni mjesta gdje da prinesemo prvence
 tebi ³⁹ Ći da nađemo milosrđe. No primi nas slomljene duše, duha ponizna! ⁴⁰ Kao paljenice
 ovnova i bikova, kao tisuće pretilih janjaca - takva nek' bude žrtva naša pred tobom danas da nas
 pomiri s tobom - jer se neće postidjeti oni koji se u te uzdaju. ⁴¹ Odsada ćemo svim srcem slijediti
 tebe, tebe se bojati i tražiti lice tvoje. ⁴² Ne postidi nas, već postupaj s nama po blagosti svojoj,
 po velikoj ljubavi svojoj! ⁴³ Izbavi nas, kao nekoć, ěudesima svojim, proslavi ime svoje, Gospode!
⁴⁴ Neka se postide oni koji zlo ěine slugama tvojim: neka se postide svoga nasilja i neka im sila
 skršena bude! ⁴⁵ Nek' znaju da si ti jedini Bog i Gospod, slavan po svoj zemlji!" Anđeo Gospodnji
 u užarenoj peći ⁴⁶ Kraljeve sluge koje ih bijahu bacile u peć neprestano poticahu oganj zemnim
 uljem, smolom, kućinama i vinjagom, ⁴⁷ tako te plamen lizaše ěetrdeset i devet lakata iznad peći.
⁴⁸ Buknuvši, spali Kaldejce koji se nađoše oko peći. ⁴⁹ No Anđeo Gospodnji siđe u peć k Azarji
 i njegovim drugovima; izagna plamen ognja iz peći ⁵⁰ te usred peći puhaše kao rosni lahor, a
 oganj ih ne dodirnu niti im zadade bol ili kakvu neugodnost. Pjesma triju mladića ⁵¹ Tada sva
 trojica zapjevaše u peći jednim glasom, slaveći i blagoslivljajući Boga: ⁵² "Blagoslovljen budi,
 Gospodine, Bože otaca naših, hvaljen i uzvisivan dovijeka! Blagoslovljeno, slavno i sveto ime
 tvoje, hvaljeno i uzvisivano dovijeka! ⁵³ Blagoslovljen budi u Domu svete slave svoje, hvaljen i
 slavljén dovijeka! ⁵⁴ Blagoslovljen budi na prijestolju kraljevstva svoga, hvaljen i uzvisivan
 dovijeka! ⁵⁵ Blagoslovljen, ti što istražuješ bezdane i sjediš nad kerubima, hvaljen i uzvisivan
 dovijeka! ⁵⁶ Blagoslovljen budi na svodu nebeskom, hvaljen i slavljén dovijeka! ⁵⁷ Sva djela
 Gospodnja, blagoslivljajte Gospoda: hvalite i uzvisujte ga dovijeka! ⁵⁸ Anđeli Gospodnji,
 blagoslivljajte Gospoda: hvalite i uzvisujte ga dovijeka! ⁵⁹ Nebesa, blagoslivljajte Gospoda: hvalite
 i uzvisujte ga dovijeka! ⁶⁰ Sve vode nad nebesima, blagoslivljajte Gospoda: hvalite i uzvisujte ga

61 dovijeka! Sve sile Gospodnje, blagoslivljajte Gospoda: hvalite i uzvisujte ga dovijeka! 62 Sunce
 i mjeseèe, blagoslivljajte Gospoda: hvalite i uzvisujte ga dovijeka! 63 Zvijezde nebeske,
 blagoslivljajte Gospoda: hvalite i uzvisujte ga dovijeka! 64 Sve kiše i rose, blagoslivljajte Gospoda:
 hvalite i uzvisujte ga dovijeka! 65 Svi vjetrovi, blagoslivljajte Gospoda: hvalite i uzvisujte ga
 dovijeka! 66 Ognju i žare, blagoslivljajte Gospoda: hvalite i uzvisujte ga dovijeka! 67 Studeni i
 vruæino, blagoslivljajte Gospoda: hvalite i uzvisujte ga dovijeka! 68 Rose i mrazovi, blagoslivljajte
 Gospoda: hvalite i uzvisujte ga dovijeka! 69 Lede i studeni, blagoslivljajte Gospoda: hvalite i
 uzvisujte ga dovijeka! 70 Tuèe i snijezi, blagoslivljajte Gospoda: hvalite i uzvisujte ga dovijeka!
 71 Noæi i dani, blagoslivljajte Gospoda: hvalite i uzvisujte ga dovijeka! 72 Svjetlo i tmino,
 blagoslivljajte Gospoda: hvalite i uzvisujte ga dovijeka! 73 Munje i oblaci, blagoslivljajte Gospoda:
 hvalite i uzvisujte ga dovijeka! 74 Zemlja neka blagoslivlje Gospoda: neka ga hvali i uzvisuje
 dovijeka! 75 Bregovi i brežuljci, blagoslivljajte Gospoda: hvalite i uzvisujte ga dovijeka! 76 Sve
 raslinstvo na zemlji, blagoslivljajte Gospoda: hvalite i uzvisujte ga dovijeka! 77 Izvori, blagoslivljajte
 Gospoda: hvalite i uzvisujte ga dovijeka! 78 Mora i rijeke, blagoslivljajte Gospoda: hvalite i uzvisujte
 ga dovijeka! 79 Kitovi i sve što se mièe u vodama, blagoslivljajte Gospoda: hvalite i uzvisujte ga
 dovijeka! 80 Ptice nebeske, blagoslivljajte Gospoda: hvalite i uzvisujte ga dovijeka! 81 Sve divlje
 i pitome životinje, blagoslivljajte Gospoda: hvalite i uzvisujte ga dovijeka! 82 Sinovi ljudski,
 blagoslivljajte Gospoda: hvalite i uzvisujte ga dovijeka! 83 Izraele, blagoslivljajte Gospoda: hvali i
 uzvisuj ga dovijeka! 84 Sveæenici Gospodnji, blagoslivljajte Gospoda: hvalite i uzvisujte ga
 dovijeka! 85 Sluge Gospodnje, blagoslivljajte Gospoda: hvalite i uzvisujte ga dovijeka! 86 Dusi i
 duše pravednih, blagoslivljajte Gospoda: hvalite i uzvisujte ga dovijeka! 87 Sveti i ponizni srcem,
 blagoslivljajte Gospoda: hvalite i uzvisujte ga dovijeka! 88 Hananijo, Azarjo, Mišaele, blagoslivljajte
 Gospoda: hvalite i uzvisujte ga dovijeka! Jer on nas je spasio od Podzemlja, on nas je istrgao iz
 ruke smrti, on nas je izbavio iz peæi užarene, on nas je izbavio iz plamena. 89 Slavite Gospoda jer
 je dobar, jer je vjeèna ljubav njegova! 90 Svi štovatelji Gospodnji, blagoslivljajte Boga nad
 bogovima, hvalite i zahvaljujte, jer vjeèna je ljubav njegova!"

Chapter 4

¹ Ja, Nabukodonozor, življah mirno u svojoj kući i sretno u svojoj palači, ² kad vidjeh sanju
 koja me uplašila. Utvare i viđenja što su mi se na mom ležaju vrzla po glavi uznemiriše me. ³ I
 naredih: neka mi pozovu sve mudrace babilonske da mi kažu što sanja znači. ⁴ Dođoše gataoci,
 čarobnici, zvjezdari i tumači znakova: ja im rekoh svoju sanju, a oni mi ne znadoše reći njezino
 značenje. ⁵ Tada dođe preda me Daniel, koji je nazvan Baltazar prema imenu moga boga, i u komu
 prebiva duh Boga Svetoga. Ja mu pripovjedih svoju sanju: ⁶ "Baltazare, starješino gatalaca, znam
 da u tebi prebiva duh Boga Svetoga i da ti nijedna tajna nije preteška: evo sanje što je imah: daj mi
 njezino značenje. ⁷ Evo viđenja što mi se na postelji vrzlo po glavi: Pogledam, kad evo jedno stablo
 usred zemlje vrlo veliko. ⁸ Stablo poraste, postade snažno, visina mu doseže nebo, vidjelo se s
 krajeva zemlje. ⁹ Krošnja mu bijaše lijepa, plodovi obilni; na njemu je bilo hrane za sve, u njegovoj
 sjeni počivaše zvijerje poljsko, na njegovim se granama gnijezdile ptice nebeske i svako se tijelo
 hranilo od njega. ¹⁰ Ja promatrah viđenja što su mi se na mojoj postelji vrzla po glavi kad, evo,
¹¹ Stražar, Svetac, silazi s neba, silnim glasom viče: 'Posijecite stablo, okrešite mu grane, počupajte
 mu lišće, pobacajte plodove! Neka se životinje razbjegnu ispod njega i ptice s grana njegovih!
¹² U zemlji ostavite panj i korijenje u gvozdanim i mjedenim okovima, u travi poljskoj! Neka ga
 pere rosa nebeska, i travu zemaljsku neka dijeli sa zvijerjem poljskim! ¹³ Neka mu se promijeni
¹⁴ srce čovječje, srce životinjsko nek' mu se dade! Sedam vremena neka prođe nad njim! Tako su
 presudili Stražari, tako su odlučili Sveci, da sve živo upozna kako Svevišnji ima vlast nad
¹⁵ kraljevstvom ljudskim: on ga daje kome hoće i postavlja nad njim najnižega od ljudi! Ovo je
 sanja što je vidjeh ja, kralj Nabukodonozor. A ti, Baltazare, reci mi njezino značenje, jer mi nijedan
¹⁶ od mudraca moga kraljevstva to ne može reći; ti možeš, jer u tebi je duh Boga Svetoga." Tada
 se Daniel, nazvan Baltazar, načas smete i prestraši u svojim mislima. Kralj reče: "Baltazare, ne daj
 se zbuniti ovom sanjom i njezinim značenjem!" Baltazar odgovori: "Gospodaru moj, ova sanja
¹⁷ neka bude tvojim dušmanima i njezino značenje tvojim mrziteljima! Stablo koje si vidio, veliko
¹⁸ i snažno, koje seže sve do neba i vidi se po svojoj zemlji, krošnje lijepe i plodova obilnih na kojem
 bijaše hrane za sve i pod kojim počiva zvijerje poljsko, a na njegovim se granama gnijezde ptice
¹⁹ nebeske: to si ti, o kralju, koji si velik i moćan, veličina ti se povećala i dosegla do neba, a tvoja

20 vlast do krajeva zemlje. A što je vidio kralj kako Stražar, Svetac, silazi s neba te govori: 'Posijecite stablo, raskomadajte ga, no njegov panj i korijenje ostavite u zemlji, u gvozdanim i mjedenim okovima, u travi poljskoj, neka ga pere rosa nebeska i dio neka mu bude sa zvijerjem poljskim dok

21 ne prođe sedam vremena nad njim' - ovo je značenje, o kralju, odluka Svevišnjega što će se

22 ispuniti na mom gospodaru kralju: Izgnat će te iz društva ljudi i sa životinjama ćeš poljskim boraviti; hranit ćeš se travom kao goveda, tebe će prati rosa nebeska; sedam će vremena proći nad tobom dok ne upoznaš da Svevišnji ima vlast nad kraljevstvom ljudskim i da ga daje kome on

23 hoće. A što se reklo 'Ostavite panj i korijenje stabla' - tvoje će se kraljevstvo obnoviti čim

24 spoznaš da Nebesa imaju svu vlast. Zato, kralju, neka ti bude mio moj savjet: iskupi svoje grijeh

25 pravednim djelima i svoja bezakonja milosrdem prema siromasima, da bi ti potrajala sreća." Sve

26 se to dogodi kralju Nabukodonozoru. Dvanaest mjeseci kasnije, šetajući babilonskim kraljevskim

27 dvorom, kralj govoraše: "Nije li to taj veliki Babilon što ga ja sagradih da mi bude kraljevskom

28 prijestolnicom - snagom svoje moći, na slavu svoga veličanstva?" Još bijahu te riječi u ustima

29 njegovim kad s neba dođe glas: "Tebi se objavljuje, kralju Nabukodonozore! Kraljevstvo ti se

30 oduzelo; bit ćeš izgnan iz društva ljudi, sa životinjama ćeš poljskim boraviti; hranit ćeš se travom kao goveda, i sedam će vremena proći nad tobom dok ne spoznaš da Svevišnji ima vlast

31 nad kraljevstvom ljudskim, i da ga on daje kome hoće." I smjesta se riječ izvrši na Nabukodonozoru: bi izgnan iz društva ljudi, jeđao travu kao goveda, prala ga rosa nebeska; vlasi

32 mu narastoše poput orlova perja, a njegovi nokti kao ptičje pandže. "Pošto se navršio određeni

33 dani, ja, Nabukodonozor, podigoh oči prema nebu, razum mi se vrati, tada blagoslovih Svevišnjega hvaleći i uzvisujući onoga koji živi dovijeka: njegovo je kraljevstvo - kraljevstvo vječno, njegova

34 je vlast za sva pokoljenja. Stanovnici zemlje - upravo kao da ih i nema: po svojoj volji postupa on s vojskom nebeskom i sa žiteljima zemaljskim. Nitko ne može zaustaviti njegovu ruku ili mu

35 kazati: 'Što to radiš?' U isti čas razum mi se vrati, i na slavu moje kraljevske časti vrati mi se veličanstvo i sjaj; moji me savjetnici i velikaši potražiše, bih uspostavljen u kraljevsku čast i moja

36 veličina još poraste. Sada ja, Nabukodonozor, hvalim, uzvisujem i slavim Kralja nebeskoga, čija su sva djela istina, svi putovi pravda i koji može poniziti one koji hode u oholosti."

Chapter 5

¹ Kralj Baltazar priredi veliku gozbu tisuæi svojih velikaša; s njima je pio vino. ² Opijen vinom, Baltazar naredi da se donese zlatno i srebrno suđe koje njegov otac Nabukodonozor bijaše oteo iz jeruzalemskog Svetišta, pa da iz njega pije kralj, njegovi velikaši, njegove žene i suložnice.

³ Donesoše dakle zlatno i srebrno suđe oteto iz Božjega doma u Jeruzalemu i stadoše piti iz njega kralj i njegovi velikaši, njegove žene i suložnice. ⁴ Pili su vino i slavili svoje bogove od zlata i srebra, mjedi i željeza, drva i kamena. ⁵ Iznenada se pojaviše prsti òovjeèje ruke koji stadoše pisati, nasuprot velikom svijeænjaku, po okreèenu zidu kraljevskog dvora, i kralj vidje dlan ruke koja pisaše. ⁶ Kralj probljedje, misli ga uznemiriše, zglobovi njegovih kukova popustiše i koljena mu stadoše udarati jedno o drugo. ⁷ Glasno dozva èarobnike, zvjezdare i gataoce. I reèe kralj mudracima babilonskim: "Tko proèita ovo pismo i otkrije mi njegov smisao, bit æe obuèen u grimiz, oko vrata nosit æe zlatan lanac i bit æe treæi u kraljevstvu." ⁸ Pristupe svi mudraci kraljevi, ali ne mogoše proèitati pismo niti mu otkriti znaèenje. ⁹ Kralj se Baltazar zbog toga silno uplaši, probljedje, a njegovi velikaši ostadoše zbunjeni. ¹⁰ Kraljica, èuvši rijeèi kralja i velikaša, uđe u gozbenu dvoranu i reèe: "Kralju, živ bio dovijeka! Neka se tvoje misli ne uznemiruju i tvoje lice neka ne blijedi!"

¹¹ Ima u tvome kraljevstvu òovjek u kome prebiva duh Boga Svetoga. Još za vremena tvoga oca nađe se u njemu svjetlo, razum i mudrost slièna mudrosti bogova. I zato ga kralj Nabukodonozor, otac tvoj, imenova starješinom èarobnika, gatalaca, zvjezdara i mudraca. ¹² Buduæi da se u tom Danielu - koga kralj bijaše nazvao Baltazarom - našao duh izvanredan, znanje, bistrina, vještina da tumaèi sanje, da rješava zagonetke i da razrješuje teškoæe, pozovi stoga Daniela i on æe ti kazati znaèenje." ¹³ Dovedoše Daniela pred kralja, a kralj ga upita: "Jesi li ti Daniel, jedan od izgnanika judejskih koje dovede iz Judeje kralj moj otac?" ¹⁴ Èujem da duh Božji prebiva na tebi i da je u tebi svjetlo, razum i mudrost izvanredna. ¹⁵ Dovedoše mi mudrace i èarobnike da proèitaju ovo pismo i da mi reknu njegovo znaèenje, ali oni nisu kadri otkriti mi njegov smisao. ¹⁶ A èujem da si ti kadar dati tumaèenja i da razrješuješ teškoæe. Ako si dakle kadar proèitati ovo pismo i reæi mi njegovo znaèenje, bit æeš odjeven u grimiz i nosit æeš zlatan lanac oko vrata i bit æeš treæi u kraljevstvu." ¹⁷ Daniel prihvati rijeèi i odgovori kralju: "Tvoji darovi neka ti ostanu, i svoje poklone daj drugima! A ja æu proèitati ovo pismo kralju i kazat æu mu njegovo znaèenje." ¹⁸ O kralju, Bog je Svevišnji dao kraljevstvo, velièinu, velièanstvo i slavu Nabukodonozoru, ocu tvome. ¹⁹ Zbog velièine koju mu bijaše dao drhtahu od straha pred njim narodi, plemena i jezici: on ubijaše po svojoj volji, ostavljaše na životu koga je htio, uzdizaše koga je htio, ponizivaše koga je htio. ²⁰ No

kad mu se srce uzdiglo i duh uzobijestio do drskosti, tada bi oboren sa svoga kraljevskog prijestolja
²¹ i slava mu bijaše oduzeta. ²¹ Bi izagnan iz ljudskog društva i srce mu posta slično životinjskom:
 prebivaše s divljim magarcima; poput goveda jeđala travu; nebeska je rosa prala njegovo tijelo,
 dok ne spozna da Svevišnji Bog ima vlast nad kraljevstvom ljudskim i stavlja mu na čelo onoga
²² koga on hoće. ²² No ti, Baltazare, sine njegov, nisi ponizio srce svoje, iako si znao sve ovo: ²³ ti
 si se podigao protiv Gospoda Nebeskoga, dao si da ti donesu suđe iz njegova Doma i pili ste vino
 iz njega ti, tvoji velikaši, tvoje žene i tvoje suložnice, hvaleći bogove od zlata i srebra, od mjedi i
 željeza, od drva i kamena, koji ne vide, ne čuju niti razumiju, a nisi dao slavu Bogu koji u svojoj
²⁴ ruci drži dah tvoj i sve tvoje putove. ²⁴ I zato on posla ovu ruku koja napisala ovo pismo." ²⁵ "A
 evo što je napisano: Mene, Mene, Tekel, Parsin. ²⁶ A te riječi znae: Mene: izmjerio je Bog tvoje
 kraljevstvo i učinio mu kraj; ²⁷ Tekel: bio si vagnut na tezlji i nađen si prelagan; ²⁸ Parsin:
 razdijeljeno je tvoje kraljevstvo i predano Medijcima i Perzijancima." ²⁹ Tada Baltazar naredi da
 Daniela obuku u grimiz, da mu oko vrata objese zlatan lanac i da ga proglase trećim u kraljevstvu.
³⁰ Iste te noći kaldejski kralj Baltazar bi ubijen.

Chapter 6

¹ A Darije Medijac preuze kraljevstvo, star već šezdeset i dvije godine. ² Svidjelo se Dariju
 da postavi nad svojim kraljevstvom stotinu i dvadeset satrapa da budu nad svim kraljevstvom.
³ Njima na čelo stavi tri pročelnika - Daniel bijaše jedan od njih - kojima će satrapi polagati račun
 da se ne bi dosađivalo kralju. ⁴ Daniel se toliko isticao svojim izvanrednim duhom iznad pročelnika
 i satrapa te kralj mislijaše da ga postavi nad svim kraljevstvom. ⁵ Tada pročelnici i satrapi stadoše
 tražiti povod, što god oko državne uprave, zbog čega bi mogli optužiti Daniela; ali ne mogoše na
 njemu naći ništa takvo, ništa zbog čega bi ga prekorili, jer bijaše vjeran, na njemu ni nemara ni
 ograđenja. ⁶ Ti ljudi rekoše tada: "Nećemo naći nikakva povoda protiv Daniela, osim da nađemo
 nešto protiv njega u zakonu njegova Boga." ⁷ Tada pročelnici i satrapi navališe na kralja te mu
 rekoše: ⁸ "O kralju Darije, živ bio do vijeka! Svi pročelnici kraljevstva, predstojnici i satrapi,
 savjetnici i namjesnici složili se u tome da bi trebalo da kralj izda naredbu i zabranu: svaki onaj
 koji bi u roku od trideset dana upratio molbu bilo na kojega boga ili čovjeka, osim na tebe, o kralju,
⁹ bit će bačen u lavsku jamu. O kralju, potvrdi tu zabranu i potpiši naredbu da bude neopoziva

10 prema nepromjenljivom medijsko-perzijskom zakonu!" Nato kralj Darije potpisao pismo i zabranu.
11

Saznavši Daniel da je spis potpisan, otiđe u svoju kuću. Prozori gornje sobe bijahu otvoreni prema Jeruzalemu. Tu je on tri puta na dan padao na koljena blagoslivljajući, moleći i hvaleći

12 Boga, kako je uvijek činio. Oni ljudi nahrupiše i nađoše Daniela gdje moli i zaziva svoga Boga.
13

Tada odoše i pred kraljem se pozvaše na kraljevsku zabranu: "Zar ti nisi potpisao zabranu prema kojoj će svaki onaj koji bi u vremenu od trideset dana upravio molbu na nekoga boga ili čovjeka, osim na tebe, o kralju, biti bačen u lavsku jamu?" Kralj odgovori: "Tako je odlučeno po

14 nepromjenljivom medijsko-perzijskom zakonu." Tada rekoše kralju: "Daniel, onaj od izgnanika judejskih, ne mari za tebe, o kralju, ni za tvoju zabranu koju si potpisao: tri puta na dan obavlja

15 svoju molitvu." Čuvši te riječi, kralj se vrlo ražalosti i odlučì spasiti Daniela. Sve do sunčeva

16 zalaza nastojalo ga spasi. Ali oni ljudi navališe na kralja govoreći: "Znaj, o kralju, da prema

17 medijsko-perzijskom zakonu nijedna kraljevska zabrana ili odluka ne može biti opozvana!" Tada kralj naredi da dovedu Daniela i da ga bace u lavsku jamu. Kralj reče Danielu: "Bog tvoj, kome

18 tako postojano služiš, neka te izbavi." Donesoše kamen i staviše ga jami na otvor. Kralj ga

19 zapečati prstenom svojim i prstenom svojih velikaša, da se ništa ne mijenja za Daniela. Kralj se vratio u svoj dvor i proveo noć ne okusivši jela i ne dopustivši da mu dovedu suložnice. Nije

20 mogao usnuti. Kralj ustade u ranu zoru, kad se danilo, i pođe brzo k lavskoj jami. Kad se 21 primače blizu, viknu žalosnim glasom Danielu: "Daniele, slugo Boga živoga, je li te Bog, kome

22 postojano služiš, mogao izbaviti od lavova?" Daniel odgovori: "O kralju, živ bio dovijeka!

23 Moj je Bog poslao svog Anđela; zatvorio je raje lavovima te mi ne nudiše, jer sam nedužan

24 pred njim. Pa i pred tobom, o kralju, ja sam bez krivice." Kralj se vrlo obradova i naredi da Daniela izvade iz jame. Izvadiše Daniela iz jame neozlijeđena, jer se bijaše uzdao u svoga Boga.

25 Kralj zapovjedi da dovedu one ljude koji bijahu optužili Daniela i da ih bace u lavsku jamu - njih, njihove žene i njihovu djecu: i prije nego dodirnuše tlo, lavovi ih zgrabiše i smrviše im kosti.

26 Nato kralj Darije napisao svim plemenima, narodima i jezicima što stanuju po svoj zemlji:

27 "Obilovali mirom! Evo naredbe koju donosim: u svemu mojem kraljevstvu neka se ljudi boje i neka drže pred Bogom Danielovim: On je Bog živ, on ostaje dovijeka! Njegovo kraljevstvo neće

28 propasti, njegovoj vlasti nema kraja! On izbavlja i spasava, čini znake i čudesna na nebesima i

29 na zemlji! On je spasio Daniela iz šapa lavljih!" Daniel bijaše sretan za vladanja Darija i za vladanja Kira Perzijanaca.

Chapter 7

¹ Prve godine Baltazara, kralja babilonskoga, usni Daniel san: utvare mu se na postelji vrzle glavom. Sažeto zapisa što je usnio. ² Kazivaše ovako: Noæu u viđenju pogledah, kad eno: èetiri vjetra nebeska uzbibaše veliko more. ³ Èetiri goleme nemani iziðoše iz mora, svaka drukèija. Prva bijaše kao lav, a krila joj orlovska. ⁴ Dok je promatrah, krila joj se išèupaše, diže se ona sa zemlje i uspravi na noge kao èovjek, i bijaše joj dano srce èovjeèje. ⁵ Kad eno druga neman: gle, sasvim drukèija: kao medvjed, s jedne strane uspravljena, tri joj rebra u raljama, meðu zubima. I bijaše joj reèeno: "Ustani, nažderi se mesa!" ⁶ Gledah dalje, i evo: treæa neman kao leopard, na leðima joj èetiri ptièja krila: imaše èetiri glave, i dana joj je moæ. ⁷ Zatim, u noænim viðenjima, pogledah, kad eno: èetvrta neman, strahovita, užasna, izvanredno snažna: imaše velike gvozdene zube; ona žderaše, mrvljaše, a što preostade, gazila je nogama. Razlikovala se od prijašnjih nemani i imaše ⁸ deset rogova. Promatrah joj rogove, i gle: meðu njima poraste jedan mali rog; i pred tim se rogom išèupaše tri prijašnja roga. I gle, na tome rogu oèi kao oèi èovjeèje i usta koja govorahu velike hule. ⁹ Gledao sam: Prijestolja bjehu postavljena i Pradavni sjede. Odijelo mu bijelo poput snijega; vlasi na glavi kao èista vuna. Njegovo prijestolje kao plamenovi ognjeni i toèkovi kao žarki ogranj. ¹⁰ Rijeka ognjena tekla, izviralala ispred njega. Tisuæu tisuæa služahu njemu, mirijade stajahu pred njim. Sud sjede, knjige se otvoriše. ¹¹ Ja gledah tada, zbog buke velikih hula što ih govoraše rog, i dok gledah, neman bi ubijena, njezino tijelo raskomadano i predano ognju. ¹² Ostalim nemanima vlast bi oduzeta, ali im duljina života bi na jedno vrijeme i rok. ¹³ Gledah u noænim viðenjima i gle, na oblacima nebeskim dolazi kao Sin èovjeèji. On se približi Pradavnome i dovedu ga k njemu. ¹⁴ Njemu bi predana vlast, èast i kraljevstvo, da mu služe svi narodi, plemena i jezici. Vlast njegova vlast je vjeèna i nikada neæe proæi, kraljevstvo njegovo neæe propasti. ¹⁵ Meni, Danielu, smete se zbog toga sav duh, viðenja mi se vrzoše glavom, svega me prestraviše. ¹⁶ Pristupih jednome od onih koji stajahu ondje i zamolih ga da mi rekne istinu o svemu tome. On mi odgovori i kaza mi znaèenje: ¹⁷ "One èetiri goleme nemani jesu èetiri kralja koji æe se diæi na zemlji. ¹⁸ Ali æe od njih kraljevstvo preuzeti Sveci Svevišnjega i oni æe ga posjedovati za vijeke vjekova." ¹⁹ Zaželjeh tada saznati istinu o èetvrtoj nemani, onoj koja se razlikovaše od svih drugih, bila izvanredno strašna, imala gvozdene zube i mjedene pandže i koja

je žderala i mrvila i nogama gazila što preostajaše; ²⁰ i o deset rogova što bijahu na njezinoj glavi, i o drugom rogu koji poraste dok tri prva otpadoše - o rogu koji imaše oèi i usta što govorahu velike hule i koji bijaše veæi nego drugi rogovi. ²¹ I gledao sam kako ovaj rog ratuje protiv Svetaca te ih nadvladava, ²² dok ne dođe Pradavni, koji dosudi pravdu Svecima Svevišnjega, i dok ne dođe vrijeme kad Sveci zaposjedoše kraljevstvo. ²³ On reèe: "Èetvrta neman bit æe èetvrto kraljevstvo na zemlji, razlièito od svih kraljevstava. Progutat æe svu zemlju, zgazit' je i smrviti. ²⁴ A deset rogova: Od ovoga kraljevstva nastat æe deset kraljeva, a iza njih æe se podiaæi jedan drugi razlièit od onih prvih - i oborit æe tri kralja. ²⁵ On æe huliti na Svevišnjega, zatirati Svece Svevišnjega; pomišljat æe da promijeni blagdane i Zakon, i Sveci æe biti predani u njegove ruke na jedno vrijeme i dva vremena i polovinu vremena. ²⁶ Tada æe sjesti Sud, vlast mu oduzeti, razoriti, sasvim uništiti. ²⁷ A kraljevstvo, vlast i velièanstvo pod svim nebesima dat æe se puku Svetaca Svevišnjega. ²⁸ Kraljevstvo njegovo kraljevstvo je vjeèno, i sve vlasti služit æe mu i pokoravati se njemu." Ovdje se završava izvještaj. Ja, Daniel, bijah vrlo potresen u svojim mislima i lice mi probljedje, ali sve ovo saèuvah u srcu svojemu.

Chapter 8

¹ Treæe godine kralja Baltazara ukaza se meni, Danielu, viðenje poslije onoga koje mi se ukazalo prije. ² Gledah viðenje, i dok gledah, naðoh se u Šušanu, èvrstu gradu u pokrajini Elamu; i u viðenju se vidjeh na rijeci Ulaju. ³ Podigoh oèi, i gle: ovan stajaše kraj rijeke. Imaše dva roga: oba roga visoka, no jedan viši nego drugi, a onaj viši narastao poslije. ⁴ Gledah kako ovan bode na zapad, na sjever i jug. Nijedna mu se životinja ne mogaše oprijeti, ništa mu ne mogaše izbjeæi. ⁵ Èinio je što je htio, osilio se. Dok sam promatrao, gle: jarac dolazi sa zapada povrh sve zemlje, ne dodirujuæi tla; jarac imaše silan rog meðu oèima. ⁶ Približi se dvorogom ovnu kojega bijah vidio gdje stoji kraj rijeke i potrèa na njega u svoj žestini svoje snage. ⁷ Vidjeh kako se približi ovnu: bijesno udari na ovna i slomi mu oba roga, a ovan nije imao snage da mu se opre; obori ga jarac na zemlju i stade ga nogama gaziti; nikoga ne bijaše da spasi ovna. ⁸ Jarac osili veoma, ali kad osili, veliki se rog slomi, a na njegovu mjestu izrastoše èetiri velika roga prema èetiri vjetra

⁹ nebeska. Iz jednoga od njih izbi malen rog, ali taj silno poraste prema jugu i istoku, prema Divoti.
¹⁰ On poraste sve do Nebeske vojske, obori na zemlju neke iz Vojske i od zvijezda pa ih zgazi
nogama. ¹¹ Poraste sve do Zapovjednika Vojske, oduze mu svagdašnju žrtvu i razori mu njegovo
Sveto mjesto. ¹² Vojska se digla na žrtvu svagdašnju zbog opaèine, na zemlju oborila istinu i uspje
u svemu što èinjaše. ¹³ Tada èuh gdje jedan Svetac govori, a drugi Svetac upita onoga koji govoraše:
"Dokle æe trajati ovo viđenje o svagdašnjoj žrtvi i o opaèini što pustoši i gazi Svetište i Vojsku?"
¹⁴ Odgovori: "Još dvije tisuæe i tri stotine veèeri i jutara; tada æe Svetište biti oèišæeno." ¹⁵ Kad
sam ja, Daniel, gledajuæi ovo viđenje, tražio da ga razumijem, gle, preda me stade kao neki èovjek.
¹⁶ Zaèuh glas èovjeèji gdje vièe preko Ulaja: "Gabriele, objasni mu to viđenje!" ¹⁷ On poðe onamo
gdje stajah i kad mi se približi, strah me obuze i padoh na lice. On mi reèe: "Sine èovjeèji, razumij:
jer ovo je viđenje za vrijeme posljednje." ¹⁸ On još govoraše, a ja se onesvijestih, padoh na zemlju.
¹⁹ On me dotaèe i uspravi na mom mjestu. I reèe: "Evo, kazat æu ti što æe doæi na kraju gnjeva,
²⁰ najavljeni svršetak. Ovan što si ga vidio - njegova dva roga - to su kraljevi Medije i Perzije.
²¹ Rutavi jarac jest kralj Grèke; veliki rog meðu njegovim oèima jest prvi kralj; ²² slomljeni rog i
èetiri roga što izbiše na njegovu mjestu, to su èetiri kraljevstva što æe iziæi iz njegova naroda, ali
neæe imati njegovu moæ. ²³ I potkraj njihova kraljevanja, kad bezakonici navrše mjeru, ustat æe
²⁴ kralj, drzak i lukav. Njegova æe moæ porasti, ali ne svojom snagom; nemišljeno æe pustošiti,
²⁵ uspijevat æe u svojim pothvatima, zatirat' junake i narod Svetaca. Zbog njegove lukavosti
prijevara æe uspijevati u njegovoj ruci. On æe se uznijeti u svome srcu, iz èista mira upropastit æe
²⁶ mnoge. Suprotstavit æe se Knezu nad knezovima, ali æe - ne rukom - biti skršen. Viđenje o
veèerima i jutrima o kojem je bilo govora istinito je; no ti ga zapeèati, jer je za daleke dane."
²⁷ Tada ja, Daniel, obnemogoh i bijah bolestan više dana. Zatim ustadoh da vršim kraljevske poslove.
Bijah smeten zbog viđenja, no nitko to nije dokuèio.

Chapter 9

¹ Prve godine Darija, sina Artakserksova, iz roda Medijaca, koji vladaše kraljevstvom kaldejskim,
² prve dakle godine njegova kraljevanja, ja, Daniel, istraživah u Pismima broj godina koje se -

prema riječi koju Jahve uputi proroku Jeremiji - imaju ispuniti nad ruševinama Jeruzalema:
³ sedamdeset godina. Ja obratih svoje lice prema Gospodinu Bogu nastojeći moliti se i zaklinjati
⁴ u postu, kostrijeti i pepelu. Ja se moljah Jahvi, Bogu svome, priznavajući: "Ah, Gospodine moj,
 Bože veliki i strahoviti, koji čuvaš Savez i naklonost onima koji tebe ljube i čuvaju zapovijedi
⁵ tvoje! Mi sagriješismo, mi bezakonje počinismo, zlo učinismo, odmetnusmo se i udaljismo od
⁶ zapovijedi i naredaba tvojih. Nismo slušali sluge tvoje, proroke koji govorahu u tvoje ime našim
⁷ kraljevima, našim knezovima, našim očevima, svemu puku zemlje. U tebe je, Gospodine,
 pravednost, a u nas stid na obrazu, kao u ovaj dan, u nas Judejaca, Jeruzalemaca, svega Izraela,
 blizu i daleko, u svim zemljama kuda si ih rastjerao zbog nevjernosti kojom ti se iznevjeriše.
⁸ Jahve, stid na obraz nama, našim kraljevima, našim knezovima, našim očevima, jer sagriješismo
⁹ protiv tebe! U Gospoda je Boga našega smilovanje i oprostjenje jer smo se odmetnuli od njega
¹⁰ i nismo slušali glas Jahve, Boga našega, da slijedimo njegove zakone što nam ih dade po svojim
¹¹ slugama, prorocima. Sav je Izrael prestupio Zakon tvoj, odmetnuo se ne slušajući tvoj glas.
 Zato se na nas izlila kletva i prokletstvo, kako je zapisano u Zakonu Mojsija, sluge Božjega - jer
¹² sagriješismo protiv Njega. Izvršio je prijetnje kojima je zaprijetio nama i sucima koji su nam
¹³ sudili: svalio je na nas tešku nesreću te se ne dogodi pod nebom što se dogodi u Jeruzalemu. Sva
 ova nesreća, kao što je zapisano u Zakonu Mojsijevu, došla je na nas, a mi nismo umilostivili lice
¹⁴ Jahve, Boga svojega: nismo se obratili od svojih bezakonja pa da prionemo uz istinu tvoju. Jahve
 je bdio nad nesrećom, on je dovede na nas. Jer je pravedan Jahve, Bog naš, u svim djelima koja
¹⁵ učini, a mi nismo slušali glas njegov. A sada, Gospode, Bože naš, koji si moćnom svojom rukom
 izveo narod svoj iz zemlje egipatske - i time sebi stekao ime koje traje do danas: mi sagriješismo,
¹⁶ mi zlo učinismo. Gospode, po svoj pravednosti svojoj odvрати svoj gnjev i svoju jarost od
 Jeruzalema, grada svojega, Svete gore svoje, jer zbog naših grijeha i zlodjela naših otaca Jeruzalem
 i tvoj narod ruglo su svima koji nas okružuju."
¹⁷ "A sada poslušaj, o Bože naš, molitvu sluge svoga i usrdne molbe njegove. Neka tvoje lice
¹⁸ zasja nad svetištem tvojim opustošenim - zbog tebe, Gospode! Prikloni uho svoje, Bože moj, i
 slušaj! Otvori oči te pogledaj našu pustoš i grad koji se tvojim zove imenom! Jer mi te ne molimo
¹⁹ zbog svoje pravednosti, već zbog velikih smilovanja tvojih. Gospode, čuj! Gospode, oprosti!
 Gospode, poslušaj i čini! Ne oklijevaj - zbog sebe, Bože moj, jer se tvojim imenom zove grad tvoj
²⁰ i narod tvoj!" Ja sam još govorio, moleći se i priznavajući grijeha svoje i grijeha svog naroda

Izraela i usrdno zaklinjuæi Jahvu, svoga Boga, za Svetu goru Boga svoga.²¹ Dok sam dakle ja još govorio moleæi se, onaj èovjek Gabriel, koga vidjeh na poèetku viðenja, doletje u brzu letu, dotaèe me se u vrijeme veèernjeg prinosa²² i pouèi me: "Daniele, evo me: doðoh da te pouèim.²³ Od poèetka tvoje molitve izišla je rijeè, i ja doðoh da ti je navijestim. Ti si miljenik. Pazi dobro na rijeè, razumij viðenje."²⁴ "Sedamdeset je sedmica odreðeno tvom narodu i tvom svetom gradu da se dokrajèi opaèina, da se stavi peèat grijehu, da se zadovolji za bezakonje, da se uvede vjeèna pravednost, da se stavi peèat viðenju i prorocima, da se pomaže Sveti nad svetima.²⁵ Znaj i razumij: Od èasa kad izaðe rijeè 'Neka se vrate i neka opet sagrađe Jeruzalem' pa do Kneza Pomazanika: sedam sedmica, a onda šezdeset i dvije sedmice, i bit æe opet sagraðeni trg i opkop, i to u teško vrijeme.²⁶ A poslije šezdeset i dvije sedmice bit æe Pomazanik pogubljen, ali ne za sebe. Narod jednog kneza koji æe doæi razorit æe Grad i Svetište: svršetak im je u propasti, a do svršetka rat i odreðena pustošenja.²⁷ I sklopit æe savez s mnogima za jednu sedmicu: a u polovici sedmice prestat æe ųrtva i prinos: na vrhu Hrama bit æe grozota pustoši sve do svršetka, dok se odreðeno pustošenje ne obori na pustošnika."

Chapter 10

¹ Treæe godine Kira, kralja perzijskoga, Danielu, prozvanome Baltazar, bi objavljena rijeè - rijeè istinita: velik rat. On je nastojao razumjeti rijeè, i razumijevanje bi mu dano u viðenju.² U te dane ja, Daniel, ųalovao sam tri sedmice:³ nisam jeo teènih jela; meso ni vino nije ulazilo u moja usta i nisam se mazao uljem dok ne proðoše te tri sedmice.⁴ Dvadeset i èetvrtoga dana prvog mjeseca bijah na obali velike rijeke Tigrisa;⁵ podigoh oèi da vidim, i gle: Èovjek odjeven u lanene haljine, oko pasa mu pojas od zlata ofirskoga,⁶ tijelo mu poput krizolita, lice kao munja, oèi kao baklje ognjene, ruke i noge poput mjedi uglaðene, zvuk rijeèi njegovih kao ųamor mnoštva.⁷ Jedini ja, Daniel, gledah ovo viðenje, ljudi koji bijahu sa mnom ne vidješe ga, ali ih spopade silan strah te pobjegoše da se sakriju.⁸ Ostadoh sam gledajuæi to veliko viðenje; onemoæah, lice mi problijedje, iznakazi se, snaga me ostavi.⁹ Zaèuh glas njegovih rijeèi, i kad razabrah glas, onesvijestih se i padoh licem na zemlju.¹⁰ I gle: ruka me dotaèe i pomože mi da se uprem na koljena i na dlanove.¹¹ On mi reèe: "Daniele, miljenieè, pripazi na rijeèi koje æu ti kazati! Ustani, jer ja sam evo k tebi

poslan." To reèe, a ja ustadoh dršæuæi. ¹² I kaza mi: "Ne boj se, Daniele, jer od prvoga dana kad si odlueio da se poniziš pred svojim Bogom da bi razumio, tvoje su rijeèi uslišane i ja sam došao zbog tvojih rijeèi. ¹³ Knez kraljevstva perzijskoga protivio mi se dvadeset i jedan dan, ali Mihael, jedan od prvih Knezova, dođe mi u pomoæ. ¹⁴ Ostavih ga nasuprot Knezu perzijskome, a ja dođoh da ti kažem što æe zadesiti tvoj narod na svršetku dana. Jer još æe jedno viđenje biti za one dane." ¹⁵ Pošto mi to reèe, ja oborih pogled na zemlju, bez rijeèi. ¹⁶ I gle: onaj, slièan sinu èovjeèjem dotaèe se mojih usana. Otvorih usta da govorim te rekoh onome koji stajaše preda mnom: "Gospodaru moj, zbog ovog viđenja obuzeše me tjeskobe i onemoæah. ¹⁷ I kako æe sluga Gospodina svoga govoriti s Gospodinom kad posve onemoæah i dah me ostavi?" ¹⁸ Tada me se opet dotaèe onaj što bijaše kao èovjek te me okrijepi. ¹⁹ On reèe: "Ne boj se, miljenieè! Mir tebi! Budi jak! Ohrabri se!" I dok mi to govoraše, ja se ohrabrih pa rekoh: "Govori, Gospodine, jer si me ohrabrio!" ²⁰ Tada æe on: "Znaš li zašto sam došao k tebi? Sad æu se vratiti da se borim protiv Kneza Perzije; a èim svršim, doæi æe Knez Grèke. ²¹ Ali æu ti prije otkriti što je zapisano u Knjizi istine. Nema nikoga tko bi se sa mnom protiv njih borio, osim Mihaela, Kneza vašega,

Chapter 11

¹ moje potpore i moga okrilja. ² A sada æu ti otkriti istinu. Evo: još æe tri kralja ustati za Perziju: èetvrti æe biti bogatiji od svih ostalih, pa kad se zbog svoga bogatstva osili, sve æe podiaèi protiv kraljevstva grèkoga. ³ Ustat æe junaèki kralj, vladat æe silnom moæu i èiniti što ga bude volja. ⁴ A èim se ustane, njegovo æe se kraljevstvo raspasti i bit æe razdijeljeno na èetiri vjetra nebeska, ali ne meðu njegove potomke; i neæe više biti tako moæno kao za njegove vladavine, jer æe njegovo kraljevstvo biti razoreno i predano drugima, a ne njima. ⁵ Kralj æe Juga postati moæan; jedan æe od njegovih zapovjednika biti moæniji od njega i zavladat æe veæom moæu nego što je njegova. ⁶ Nekoliko godina kasnije oni æe se udružiti, a kæi kralja Juga doæi æe kralju Sjevera da sklope ugovor. Ali ona tim neæe saèuvati snagu svoje mišice i njezino se potomstvo neæe održati: bit æe predana ona, i njezina pratnja, i njezino dijete, i njezin pomagaè u tim vremenima. ⁷ No jedan æe se izdanak njezina korijena podiaèi na njezino mjesto, navalit æe na vojsku, prodrijet æe u tvrđavu kralja Sjevera, postupati s njima po miloj volji i pobijediti ih. ⁸ Pa i njihove bogove, njihove kipove i njihovo dragocjeno suđe, srebrno i zlatno, odnijet æe kao plijen u Egipat. Nekoliko godina bit æe

jaèi od kralja Sjevera,⁹ koji æe onda prodrijeti u kraljevstvo kralja Juga, odakle æe se vratiti u
 svoju zemlju.¹⁰ Ali æe se onda njegovi sinovi naoružati, skupit æe silnu vojsku, odlučeno æe navaliti
 i poput poplave proæi, zatim æe se opet zametnuti rat sve do njegove utvrde.¹¹ Tada æe se kralj
 Juga razgnjeviti i zavojštiti na kralja Sjevera; podiæi æe silnu vojsku i nadvladati vojsku njegovu.
¹² Mnoštvo æe biti uništeno, a on æe se zbog toga uzoholiti; pobit æe desetke tisuæa, ali se neæe
 održati:¹³ kralj æe Sjevera opet diæi vojsku veæu nego prije, i poslije nekoliko godina navalit æe
 s velikom, dobro opremljenom vojskom.¹⁴ U to vrijeme mnogi æe se podiæi protiv kralja Juga;
 ustat æe i nasilnici iz tvog naroda da se ispuni viđenje, ali æe propasti.¹⁵ Doæi æe kralj Sjevera:
 podiæi æe nasipe da zauzme jedan utvrđeni grad. Mišice Juga neæe odoljeti, pa ni izabrane èete
 neæe imati snage da se odupru.¹⁶ Onaj æe navaliti protiv njega i uèinit æe s njime kako mu se
 prohtije - nitko mu se neæe oprijeti: zaustavit æe se u Divoti, uništenje je u njegovim rukama.
¹⁷ Èvrsto odlučivši da se pošto-poto domogne svega njegova kraljevstva, sklopit æe s njim ugovor
 dajuæi mu jednu kæer za ženu da ga upropasti, ali mu neæe uspjeti, neæe se to zbiti.¹⁸ Zatim æe
 se okrenuti prema otocima i mnoge æe osvojiti, ali æe jedan zapovjednik dokrajèiti tu sramotu,
 sramotu mu sramotom vratiti.¹⁹ Brže æe nagnuti prema utverdama svoje zemlje, ali æe posrnuti,
 pasti, više ga neæe biti.²⁰ Na njegovo æe mjesto doæi jedan koji æe u diku kraljevstva poslati
 poreznika, ali æe u kratko vrijeme poginuti bez gnjeva i boja.²¹ Na njegovo æe se mjesto uzdiæi
 nitkov kome ne pripada kraljevska èast. Ali on æe iznenada doæi i spletkama se domoæi kraljevstva.
²² Pred njim æe biti preplavljene i skršene navalne snage i sam knez Saveza.²³ Unatoè sporazumu
 s njime, izdajnièki æe navaliti i svladati ga s malo ljudi.²⁴ Iznenada æe upasti u bogate pokrajine
 i postupat æe kako nisu postupali njegovi oèevi ni oèevi njegovih otaca, rasipajuæi meðu svoje
 plijen, pljaèku i bogatstvo, smišljat æe osnove protiv tvrdih gradova, ali samo za neko vrijeme.
²⁵ Pokrenut æe, s velikom vojskom, svoju snagu i hrabrost protiv kralja Juga. Kralj Juga krenut æe
 u rat s mnogom i moænom vojskom, ali neæe izdržati, jer æe se protiv njega skovati spletke.²⁶ I
 oni koji jeđahu za njegovim stolom skršit æe ga: njegova æe vojska biti uništena i mnogi æe
 posjeèeni popadati.²⁷ Oba æe kralja smišljati zlo; sjedeæi za istim stolom, govorit æe laži jedan
 drugome: ali neæe uspjeti, jer je svršetak odložen do određenog vremena.²⁸ Vratit æe se on u
 svoju zemlju s velikim blagom; srcem protiv svetoga Saveza, uèinit æe svoje i vratiti se u svoju
 zemlju.²⁹ U odreðeno vrijeme opet æe krenuti protiv Juga, ali sada neæe biti kao prvi put.

30

Kitimski æ brodovi navaliti na njega, i on æ se uplašiti. Vratit æ se, bjesnjeti protiv svetoga Saveza i opet æ se sporazumjeti s onima koji napustiše sveti Savez. ³¹ Èete æ njegove doæi i

oskvrnuti svetište-tvrðu, dokinut' svagdašnju žrtvu i ondje postaviti grozotu pustoši. ³² Svojim æ spletkama navesti na otpad one koji se ogrešuju o Savez, ali ljudi koji ljube Boga ostat æ postojani

i vršit æ svoje. ³³ Umnici u narodu pouèavat æ mnoštvo, ali æ ih jedno vrijeme zatirati maèem

i ognjem, izgnanstvom i pljaèkanjem. ³⁴ Dok ih budu zatirali, samo æ im nekolicina pomagati, a

mnogi æ im se pridružiti prijeverno. ³⁵ Od umnika neki æ pasti, da se prokušaju, probrani, èisti

do vremena svršetka, jer još nije došlo određeno vrijeme. ³⁶ Kralj æ raditi što god mu se prohtije, uznoseæi i uzdižuæi sebe iznad svih bogova: protiv Boga nad bogovima govorit æ hule i uspijevat

æ dok se gnjev ne navrši - jer ono što je određeno, to æ se ispuniti. ³⁷ Neæ mariti za bogove svojih otaca ni za Miljenika ženÅa niti za kojega drugog boga: samog æ sebe izdizati iznad sviju.

38

Mjesto njih èastit æ boga tvrðava, boga koga nisu poznavali njegovi oèevi, èastiti ga zlatom i

srebrom, dragim kamenjem i drugim dragocjenostima. ³⁹ Navalit æ na tvrðave gradova pomoæu stranog boga: one koji njega priznaju obasut æ poèastima i dat æ im vlast nad mnoštvom i dijelit

æ im zemlju za nagradu. ⁴⁰ U vrijeme svršetka kralj æ se Juga zaratiti s njime; kralj æ Sjevera navaliti na nj svojim kolima, svojim konjanicima i svojim mnogim brodovima. Provalit æ u zemlje

i proæi njima poput poplave. ⁴¹ Prodrijet æ u Divotu i mnogi æ pasti. Njegovim æ rukama

izmaæi Edom i Moab i glavnina sinova Amonovih. ⁴² Pružit æ svoju ruku za zemljama: Egipat

mu neæ izmaæi. ⁴³ On æ se domoæi zlatnog i srebrnog blaga i svih dragocjenosti Egipta. Pratic

æ ga Libijci i Etiopljani. ⁴⁴ Ali æ ga uznemiriti vijesti s istoka i sa sjevera te æ poæi vrlo gnjevan

da uništi i zatre mnoštvo. ⁴⁵ Postavit æ svoje dvorske šatore između mora i Svete gore Divote. Ali æ i njemu doæi kraj, i nitko mu neæ pomoæi.

Chapter 12

1

U ono æ vrijeme ustati Mihael, veliki knez koji štiti sinove tvog naroda. Bit æ to vrijeme tjeskobe kakve ne bijaše otkako je ljudi pa do toga vremena. U ono vrijeme tvoj æ se narod spasiti

- svi koji se nađu zapisani u Knjizi. ² Tada æ se probuditi mnogi koji snivaju u prahu zemljinu;

jedni za vjeèni život, drugi za sramotu, za vjeènu gadost. ³ Umnici æe blistati kao sjajni nebeski
 svod, i koji su mnoge uèili pravednosti, kao zvijezde navijeke, u svu vjeènost. ⁴ A ti, Daniele, drži
 u tajnosti ove rijeèi i zapeèati ovu knjigu do vremena svršetka! Mnogi æe tumarati, i bezakonja æe
 rasti." ⁵ Ja, Daniel, pogledah, kad eno: druga dvojica stajahu jedan s jedne, drugi s druge strane
 rijeke. ⁶ Jedan upita èovjeka odjevena u lanene haljine koji stajaše iznad voda rijeke: "Kada æe
 doæi kraj tim èudesima?" ⁷ Zaèuh èovjeka odjevena u lanene haljine, koji stajaše iznad voda rijeke;
 on podiže k nebu desnicu i ljevicu, kunuæi se Vjeèno živim. "Nakon jednog vremena, dva vremena
 i pola vremena - kada dođe kraj rasulu snage svetoga naroda - sve æe se to svršiti." ⁸ Ja slušah, ali
 ne razumjeh, pa upitah: "Gospodaru, kako æe to svršiti?" ⁹ On reèe: "Idi, Daniele, ove su rijeèi
 tajne i zapeèaæene do vremena svršetka. ¹⁰ Mnogi æe se oèistiti, ubijeliti i prokušati; a bezbožnici
 æe i dalje biti bezbožni; bezbožnici se neæe urazumjeti, a umnici æe razumjeti. ¹¹ Od èasa kad
 bude dokinuta svagdašnja žrtva i postavljena grozota pustoši: tisuæu dvjesta i devedeset dana.
¹² Blago onomu koji doèeka i dosegne tisuæu trista trideset i pet dana! ¹³ A ti idi i otpoèini; ustat
 æeš da primiš svoju baštinu na kraju dana."

Chapter 13

¹ U Babilonu življaše neki èovjek po imenu Jojakim. ² On se oženi Suzanom, kærju Hilkijinom,
 veoma lijepom i bogobojaznom. ³ Njezini roditelji bijahu pravednici i odgojiše svoju kær po
 Zakonu Mojsijevu. ⁴ Jojakim bijaše vrlo bogat: uz kuæu imaše vrt. Judejci se skupljahu kod njega
 jer bijaše poštovaniji od svih. ⁵ One godine izabraše za suce dva starca iz naroda. O takvima reèe
 Gospod: "Bezakonje izađe iz Babilona po starješinama, sucima koji su se smatrali upravljajæima
 naroda." ⁶ Ovi posjeæivahu kuæu Jojakimovu, i svi koji imahu kakvu parnicu obraæahu se njima.
⁷ Kad bi se narod, oko podneva, razišao, Suzana bi dolazila šetati u vrt svog muža. ⁸ Ona je dva
 starca svaki dan promatralu gdje ulazi i šeta, pa je poželješe. ⁹ Izgubiše od toga razum, odvrtiše
 svoje oèi od Neba i zaboraviše njegove pravedne sudove. ¹⁰ Obojica njome ranjena, skrivahu jedan
 od drugoga svoju muku, ¹¹ jer su se stidjeli priznati svoju pohotu za njom, ¹² ali su živo nastojali

da je svaki dan vide. ¹³ Jednom se rastadoše rekavši: "Hajdemo kuæi, doba je ruèku." I svaki ode
 na svoju stranu, ¹⁴ ali se vratiše i naðoše na istom mjestu. Ispitujuæi se za povod, priznaše pohotu
 za njom, i tada ugovoriše priliku kad bi mogli zateæi Suzanu samu. ¹⁵ I dok su tako vrebali zgodan
 dan, uðe ona jednom, kao i minulih dana, samo sa dvije djevojke: htjede se okupati u vrtu, jer bijaše
 vruæe. ¹⁶ Ondje ne bijaše nikoga: osim ona dva starca, koji je, skriveni, vrebahu. ¹⁷ Ona reèe
 djevojkama: "Donesite mi ulja i pomasti pa zakljuèajte vrtna vrata da se okupam!" ¹⁸ One uèine
 kako im zapovjedi: zakljuèaše vrtna vrata te iziðoše na pokrajna vrata da donesu što im je
 zapovjedila; ništa nisu znale o starcima, jer bijahu skriveni. ¹⁹ Èim djevojke izaðoše, oni ustadoše
 i pritrèaše k njoj. ²⁰ "Evo, rekoše, vrtna su vrata zakljuèana, nitko nas ne vidi. Mi te se poželjesmo,
 podaj nam se i budi naša!" ²¹ Ako li neæeš, mi æemo protiv tebe svjedoèiti da je neki mladiæ bio
 s tobom i da si zbog toga udaljila od sebe svoje djevojke." ²² Suzana zastenja: "Odasvud sam
 pritisnuta: uèinim li to, smrt me èeka; ne uèinim li, neæu vam ruci umaæi. ²³ Milije mi je da nedužna
 padnem u vaše ruke nego da sagriješim pred Gospodom." ²⁴ I povika iza glasa. Okrenuše vikati i
 oba starca na nju, ²⁵ a jedan potrèa i otvori vrtna vrata. ²⁶ Kad ukuæani èuše krikove u vrtu, dotrèaše
 na pokrajna vrata da vide što se dogodilo. ²⁷ Pošto starci ispriповjediše svoju pripovijest, postidješe
 se sluge veoma, jer se o Suzani takvo što nikad ne èu. ²⁸ Sutradan se narod sabra kod Jojakima,
 njezina muža. Doðoše onamo starci, puni bezbožne namjere da Suzanu usmrte. ²⁹ Rekoše skupljenu
 narodu: "Pošaljite po Suzanu, kaer Hilkijinu, ženu Jojakimovu!" Poslaše po nju. ³⁰ Ona doðe sa
 svojim roditeljima, djecom i svim roðacima. ³¹ A Suzana bijaše veoma ljupka i ljepolika. ³² Kako
 bijaše pod koprenom, oni bezakonici narediše da skine koprenu da bi se nasitili njezine ljepote.
³³ Svi njezini plakahu, a tako i svi koji je gledahu. ³⁴ Oba starca ustadoše usred naroda i staviše
 joj ruke na glavu. ³⁵ Ona plaèuæi, srca zaufana u Gospoda, pogleda prema nebu. ³⁶ Starci rekoše:
 "Dok mi šetasmu sami po vrtu, uðe ona sa dvije djevojke, zakljuèa vrtna vrata i otpusti djevojke.
³⁷ Priðe k njoj mladiæ koji bijaše skriven i leže s njom. ³⁸ Mi bijasmo u kutu vrta; videæi to
 bezakonje, potrèasmo k njima. ³⁹ Vidjesmo ih zajedno, ali ne mogosmo uhvatiti mladiæa jer bijaše
 jaèi od nas pa otvori vrata i pobježe. ⁴⁰ Ali ovu uhvatismo i zapitasmo tko ono bijaše. ⁴¹ Ne htjede
 nam kazati. Za to svjedoèimo." Povjerova im zbor - tÓa oni bijahu starješine narodne, suci, i osudiše

⁴² je na smrt. Suzana povika iza glasa: "Bože vjeèni, ti koji poznaješ tajne, koji znaš sve prije
⁴³ negoli se zbude, ti znadeš da su lažno svjedoèili protiv mene. I evo umrijet' mi je, a da ne uèinih
⁴⁴ ništa od onoga što je njihova pakost izmislila protiv mene." Gospod usliši njezin vapaj. ⁴⁵ Dok
⁴⁶ su je vodili u smrt, probudi Bog sveti duh mladog momèiæa Daniela. On povika iza glasa: "Ja
⁴⁷ sam èist od krvi njezine!" Sav se narod okrenu prema njemu i zapita: "Što si to kazao?" ⁴⁸ Stade
⁴⁹ posred njih i reèe: "Tako li ste ljudi, sinovi Izraelovi? Bez istrage i bez uvida u istinu osudiste kær
⁵⁰ Izraelovu? Vratite se u sudnicu, jer lažno ovi svjedoèiše protiv nje." Sav se narod brzo vrati,
⁵¹ a starješine mu rekoše: "Doði, sjedni meðu nas i reci nam, jer tebi Bog dade starješinstvo!" Tada
⁵² im reèe Daniel: "Rastavite daleko jednoga od drugoga, i ja æu ih ispitati." Rastaviše ih, pa Daniel
⁵³ dozva jednoga od njih i reèe mu: "Stari zlikovèe, sada doðoše na te grijesi koje nekoæ uèini,
⁵⁴ donoseæi nepravedne presude, osuðujuæi nedužne i oslobaðuæi krivce, dok Gospod govori:
⁵⁵ 'Nedužna i pravedna da nisi ubio.' Sada, dakle, ako si ovu doista vidio, reci nam: pod kojim si
⁵⁶ ih drvetom vidio zajedno?" On odgovori: "Pod jednom trišljom." Daniel reèe: "Zaista, slagao
⁵⁷ si na svoju glavu. Evo, Anðeo je Božji veæ dobio od Boga zapovijed da te rasijeèe po sredini."
⁵⁸ I otpusti ovoga, a dade dovesti drugoga te mu reèe: "Sjeme Kanaanovo, a ne Judino, ljepota te
⁵⁹ zaludila, strast ti srce okrenula! Ovako ste radili sa kærima Izraelovim, a one su vam se od
⁶⁰ straha podavale. Ali se kær Judina ne podloži vašem bezakonju. Reci mi dakle pod kojim si ih
⁶¹ drvetom zatekao zajedno!" On odgovori: "Pod jasikom." Daniel mu reèe: "Pravo si i ti lagao na
⁶² svoju glavu. Anðeo Božji èeka s maèem u ruci da te rasijeèe po sredini te vas obojicu zatre." Tada
⁶³ sav zbor stade iza glasa vikati i blagoslivljati Boga koji spasava one što se u nj uzdaju. I okrenuše
⁶⁴ se protiv one dvojice staraca kojima je Daniel iz njihovih usta dokazao lažno svjedoèenje. I
uèiniše njima kako u svojoj pakosti oni smisliše bližnjemu: pogubiše ih prema zakonu Mojsijevu.
Tako onoga dana bi spašena jedna nedužna krv. Hilkija i njegova žena dadoše hvalu Bogu za
svoju kær Suzanu, a tako i Jojakim, muž njezin, i svi njezini rođaci, što se na njoj ne nađe ništa
sramotno. I od onoga dana Daniel postade velik u oèima naroda.

Chapter 14

¹ Kralj Astijag bi pridružen svojim ocima, a naslijedi ga Kir Perzijanac. ² Daniel življaše kod
 kralja, koji ga poštivaše više nego bilo kojega od svojih prijatelja. ³ A imali su u Babilonu kumira
 imenom Bela i prinostili mu svaki dan po dvanaest artaba najboljeg brašna, èetrdeset ovaca i šest
 metreta vina. ⁴ I kralj ga je štovao i svaki dan išao da mu se klanja. A Daniel se klanjaše svome
 Bogu. ⁵ Stoga mu reèe kralj: "Zašto se ti ne klanjaš Belu?" On odgovori: "Jer ne štujem rukotvorenih
 kumira, nego Boga živoga, koji stvori nebo i zemlju i koji gospodari svakim tijelom!" ⁶ Tada æe
 kralj: "Ti dakle misliš da Bel nije živi bog? Zar ne vidiš što sve pojede i popije svaki dan?" I reèe
 Daniel smiješæi se: "Ne varaj se, kralju; iznutra je od gline, izvana od mjedi; nikada taj još nije
 ni jeo ni pio." ⁸ Kralj, bijesan, dozva Belove sveæenike te im reèe: "Ako mi ne reknete tko jede
 ovu hranu, umrijet æete; no ako dokažete da to Bel jede, umrijet æe Daniel što pogrdi Bela." I
 reèe Daniel kralju: "Neka bude po tvojoj rijeçi!" A sveæenika Belovih bijaše sedamdeset, ne brojeæi
 žene i djecu. ¹⁰ Kralj tako uðe s Danielom u hram Belov. ¹¹ Sveæenici mu Belovi rekoše: "Mi
 æemo iziæi, a ti, o kralju, naredi da se postave jela i donese miješano vino: zatim zakljuèaj vrata i
 zapeèati ih svojim prstenom; ako ujutro doðeš i ne naðeš da je Bel sve pojeo, neka umremo - mi
 ili Daniel, naš klevetnik." ¹² Nisu se bojali, jer bijahu naèinili pod stolom tajni ulaz kojim bi svaki
 dan dolazili i trošili jelo. ¹³ Ali kad oni izaðoše i kralj dade postaviti jela Belu, ¹⁴ Daniel naredi
 svojim slugama da donesu pepela i njime pospu sav hram pred oèima kraljevim. Tada iziðoše,
 zakljuèaše vrata, zapeèatiše ih kraljevim prstenom te otiðoše. ¹⁵ Sveæenici, po obièaju, doðoše
 noæu sa ženama i djecom: sve izjedoše i popiše. ¹⁶ Kralj sutradan urani, a tako i Daniel. ¹⁷ I kralj
 ga zapita: "Daniele, jesu li peèati nepovrijeðeni?" - "Nepovrijeðeni su, kralju", odgovori Daniel.
¹⁸ Èim se otvoriše vrata, kralj pogleda na stol i povika iza glasa: "Velik li si, Bele, i nema nikakve
 prijekare u tebe!" ¹⁹ Daniel se nasmija; zadrža kralja da ne uðe, pa mu reèe: "Pogledaj pod, istraži
 èije su ovo stope!" ²⁰ "Vidim stope muškaraca, žena i djece" reèe kralj. ²¹ I bijesan, dade uhvatiti
 sveæenike, žene i djecu njihovu. Tada mu pokazaše tajna vrata na koja su ulazili i trošili ono što
 bijaše na stolu. ²² Kralj ih dade pogubiti, a Bela predade Danielu, koji razori njega i njegov hram.
²³ A bijaše i velik zmaj koga štovahu Babilonci. ²⁴ Kralj reèe Danielu: "Hoæeš reæi da je mjeden?
 Gle! Živi, jede, pije: neæeš valjda kazati da ovo nije živi bog. Pokloni mu se!" ²⁵ Daniel odgovori:
 "Ja se klanjam Gospodu Bogu svome; on je Bog živi. A ti, kralju, daj mi vlast, i ja æu ubiti ovu
 zmiju bez maèa i bez toljage." ²⁶ I reèe kralj: "Dajem ti!" ²⁷ Tada Daniel uze smole, masti i dlaka,

sve to ispeèe, naèini od toga kuglice te ih baci zmaju u ždrijelo. Zmaj proguta i rasprsnu se. A Daniel reèe: "Gledajte èemu se klanjate!"²⁸ Kad to èuše Babilonci, silno se razbjesnješe i pobuniše se protiv kralja. Rekoše: "Kralj postade Židov: Bela sruši, zmaja ubi, sveæenike pokla."²⁹ Navališe dakle kralju i rekoše: "Predaj nam Daniela, inaèe æemo ubiti tebe i tvoj dom!"³⁰ I vidje kralj da žestoko navaljuju; prisiljen, preda im Daniela.³¹ Oni ga baciše u lavlju jamu: i ostade ondje šest dana.³² U jami bijaše sedam lavova kojima davahu svaki dan po dva trupla i dvije ovce: tada im ne dadoše ništa da bi proždrli Daniela.³³ A prorok Habakuk bijaše u Judeji: upravo bijaše skuhao kašu i nadrobio kruha u posudu te pošao da odnese žeteocima u polje.³⁴ I Anđeo Gospodnji reèe Habakuku: "Odnese ruèak koji imaš u Babilon, Danielu u lavljoj jami!"³⁵ Habakuk odgovori: "Gospodine, Babilon ne vidjeh i za jamu ne znam!"³⁶ Anđeo ga Gospodnji uhvati za vrh glave i noseæi za kiku spusti ga u Babilonu povrh jame hitrinom svoga duha.³⁷ I povika Habakuk: "Daniele, Daniele, uzmi ruèak što ti ga šalje Bog!"³⁸ A Daniel reèe: "Spomenuo si se mene, Bože, i nisi zapustio one koji tebe ljube."³⁹ I ustade Daniel i blagova, a Anđeo Gospodnji odmah vrati Habakuka u njegovu zemlju.⁴⁰ Sedmoga dana dođe kralj da oplaeè Daniela; priđe jami, pogleda, kad ono: Daniel sjedi.⁴¹ Tada kralj povika iza glasa: "Velik si, Gospode Bože Danielov, i nema drugoga Boga osim tebe!"⁴² I zapovjedi da Daniela izvade iz jame i da onamo bace one koji su njega htjeli upropastiti: lavovi ih uèas požderaše pred njegovim oèima.

Hosea

Chapter 1

¹ Rijeè Jahvina koja dođe Hošei, sinu Beerijevu, u dane Uzije, Jotama, Ahaza i Ezekije, kraljeva judejskih, u dane Jeroboama, sina Joaševa, kralja izraelskog.² Poèetak rijeèi Jahvinih Hošei. Jahve reèe Hošei: "Idi, oženi se bludnicom i izrodi djecu bludnièku, jer se zemlja bludu odala, odmetnuvši se od Jahve!"³ I on ode, uze Gomeru, kæer Diblajimovu, koja zaèe i rodi mu sina.⁴ Jahve mu reèe: "Nadjeni mu ime Jizreel, jer još samo malo i kaznit æu pokolje jizreelske na domu Jehuovu

5
i dokonèat æu kraljevstvo doma Izraelova. I u taj dan slomit æu luk Izraelov u Dolini jizreelskoj."
6
I ona opet zaèe i rodi kæer. I reèe mu Jahve: "Nadjeni joj ime Nemila, jer mi odsad neæe biti mila
7
kuæa Izraelova, od nje æu se povuæi; a omiljet æe mi kuæa Judina, spasit æu je Jahvom, Bogom
8
njihovim, a neæu je spasiti lukom, maèem ni kopljem, ni konjima ni konjanicima." Kad odoji
9
Nemilu, zaèe opet i rodi sina. I reèe Jahve: "Nadjeni mu ime Ne-narod-moj, jer više niste narod
moj i ja vama nisam više Onaj koji jest."

Chapter 2

1
"A djece Izraelove bit æe brojem k'o pijeska u moru što se izmjerit' ne može ni izbrojit'.
Umjesto da im govore: 'Vi niste moj narod,' zvat æe ih: 'Sinovi Boga živoga.' 2 Ujedinit æe se
sinovi Judini i sinovi Izraelovi, postavit æe sebi jednoga glavara i otiaæi æe iz zemlje; jer velik æe
3
biti dan jizreelski. Recite braæi svojoj: 'Narode moj,' sestrama svojim: 'Mila.' 4 Podignite tužbu,
podignite, protiv majke svoje, jer ona mi nije više žena, a ja joj muž više nisam. Nek' odbaci od
5
sebe bludnièenja i preljube izmeð' svojih dojki, da je golu ne svuèem te uèinim da bude k'o na
6
dan roðenja; da je ne obratim u pustinju, da je u zemlju suhu ne obratim i žeðu ne umorim. Ja joj
7
djece neæu milovati, jer djeca su to bludnièka. Da, bludu se odala mati njihova, sramotila se ona
koja ih zaèe. Da, rekla je: 'Trèat æu za svojim milosnicima, za njima koji mi daju kruh moj i vodu,
8
vunu moju i lan, ulje i piaæe moje.' Stoga æu put joj trnjem zagradi, zidom opkoliti, da ne naðe
9
više svojih staza. I trèat æe za milosnicima, ali ih stiaæi neæe, tražit æe ih, al' ih neæe pronaæi.
10
Tada æe reæi: 'Idem se vratiti prvome mužu, jer sretnija bijah prije nego sada.' I ona nije razumjela
da joj ja davah i žito i mošt i ulje, da je ja obasipah srebrom i zlatom od kojega naèiniše baale.
11
Stoga æu uzeti natrag svoje žito u svoje vrijeme i svoj mošt u pravi èas; oduzet æu svoju vunu
12
i svoj lan kojima je imala pokriti golotinju svoju; sad æu joj otkriti sramotu na oèi njenih
13
milosnika, i nitko je iz moje neæe izbaviti ruke. Uèinit æu kraj svim njenim veseljima,
14
svetkovinama, mlaðacima, subutama i svim blagdanima njezinim. Opustošit æu joj èokote i
smokve za koje je govorila: 'To je plaæa što mi je dadoše moji milosnici.' Obratit æu ih u šikarje,
15
i životinje æe ih poljske obrstiti. Kaznit æu je za dane Baalove kojima je kad palila, kitila se

grivnom i kolajnom i trèala za svojim milosnicima; a mene je zaboravljala - rijeè je Jahvina.
¹⁶ Stoga æu je, evo, primamiti, odvesti je u pustinju i njenu progovorit' srcu. ¹⁷ I vratit æu joj ondje njene vinograde, i od Doline æu akorske uèiniti vrata nade. Ondje æe mi odgovarat' ona kao u dane svoje mladosti, kao u vrijeme kada je izišla iz Egipta. ¹⁸ U onaj dan - rijeè je Jahvina - ti æeš me zvati: 'Mužu moj', a neæeš me više zvati: 'Moj Baale.' ¹⁹ Uklonit æu joj iz usta imena baalska i neæe im više ime spominjati. ²⁰ U onaj dan, uèinit æu za njih savez sa životinjama u polju, sa pticama nebeskim i gmazovima zemskim; luk, maè i boj istrijebit æu iz zemlje da mirno u njoj poèiva. ²¹ Zaruèit æu te sebi dovijeka; zaruèit æu te u pravdi i u pravu, u nježnosti i u ljubavi; ²² zaruèit æu te sebi u vjernosti i ti æeš spoznati Jahvu. ²³ U onaj dan - rijeè je Jahvina - odazvat æu se nebesima, a ona æe se zemlji odazvati; ²⁴ zemlja æe se odazvati žitu, moštu i ulju, a oni æe se odazvati Jizreelu. ²⁵ I posijat æu ga u zemlji, zamilovat æu Nemilu, Ne-narodu mom reæi æu: 'Ti si narod moj!' a on æe reæi: 'Bože moj!'"

Chapter 3

¹ Potom mi Jahve reèe: "Idi opet, ljubi ženu koja drugog ljubi i èini preljub, kao što Jahve ljubi djecu Izraelovu dok se oni k drugim bogovima okreæu i žude za kolaèima od grožða." ² Ja je tad kupih za petnaest srebrnika, za homer i letek jeèma, ³ i rekoh joj: "Za mnogo dana ostat æeš mi povuèena, neæeš se odavati bludu ni podavati nikojem èovjeku, a ni ja neæu k tebi prilaziti." ⁴ Jer mnogo æe dana sinovi Izraelovi ostati bez kralja i bez kneza, bez žrtve i bez stupa, bez opleæka i bez kumira. ⁵ Poslije toga, sinovi æe se Izraelovi vratiti; tražit æe Jahvu, Boga svoga, i Davida, svoga kralja; sa strahom æe pristupiti k Jahvi i k njegovim dobrima, na kraju dana.

Chapter 4

¹ Èujte rijeè Jahvinu, sinovi Izraelovi, jer Jahve se parbi sa stanovnicima zemlje. ² Nema više vjernosti, nema ljubavi, nema znanja Božjega u zemlji, veæ proklinjanje i laž, ubijanje i kraða, preljub i nasilje, jedna krv drugu stiže. ³ Stoga tuguje zemlja i ginu svi stanovnici s poljskim

zvijerima i pticama nebeskim te ugibaju i ribe u moru. ⁴ Ipak neka se nitko ne parbi, neka nitko ne
 kori! Ali s tobom se moram parbiti, sveæenièe. ⁵ Danju ti posræeš, a noæu s tobom posræe i prorok;
 pogubit æu mater tvoju. ⁶ Moj narod gine: nema znanja; jer si ti znanje odbacio, i ja odbacujem
 tebe iz sveæenstva svoga; jer si Zakon svoga Boga zaboravio, i ja æu tvoje zaboraviti sinove. ⁷ Što
 ih je više bivalo, više su protiv mene griješili, Slavu su svoju Sramotom zamijenili. ⁸ Grijesima
 mog naroda oni se hrane, duša im hlepi za bezakonjem njegovim. ⁹ I sa sveæenikom bit æe k'o i s
 narodom; kaznit æu ga za njegove putove i naplatit æu mu za njegova djela. ¹⁰ Jest æe, ali se nasititi
 neæe; bludnièit æe, ali se neæe množiti, jer oni su prestali štovati Jahvu - ¹¹ blud, mošt i vino
 zarobiše im srce. ¹² Narod moj savjet traži od drva, palica mu njegova daje odgovore: jer duh
 razvratni njih zavodi te se od Boga svoga bludu odaju. ¹³ Oni žrtvuju na gorskim vrhuncima i na
 bregovima pale kad, pod hrastom, jablanom i dubom; jer je tako lagodno pod njihovom sjenom. I
 zato, odaju li se vaše kæeri bludu, èine li preljub vaše nevjeste, ¹⁴ neæu vam kazniti kæeri što
 bludnièe niti nevjeste vaše što preljub èine; jer oni sami idu nasamo s bludnicama i žrtvuju s
 milosnicama hramskim. Tako, bez razuma narod u propast srlja! ¹⁵ Ako li se ti bludu odaješ,
 Izraele, neka bar Juda ne griješi! I ne idite u Gilgal, ne penjite se u Bet Aven, ne kunite se "živoga
 mi Jahve." ¹⁶ Jer poput junice tvrdoglave Izrael tvrdoglav postade, pa kako da ga Jahve sad pase
 k'o janje na prostranoj livadi? ¹⁷ Efrajim se udružio s kumirima: pusti ga! ¹⁸ A kad završe pijanku,
 bluda se prihvaæaju, Sramotu vole više nego Slavu svoju. ¹⁹ Vihor æe ih svojim krilima stegnuti
 i njihovi æe ih osramotit' žrtvenici.

Chapter 5

¹ Poslušajte ovo, sveæenici, pazi, dome Izraelov, dome kraljev, de posluhni, jer vaš je sud! Vi
 ste bili zamka u Mispi i mreža napeta na Taboru. ² Jamu su duboko iskopali prestupnici, ali æu ih
 sve kazniti. ³ Poznajem ja Efrajima, Izrael mi nije sakriven: da, Efrajime, bludu si se odao, okaljao
 si se, Izraele. ⁴ Ne daju im djela njihova da se Bogu svome vrate, jer je duh bluda među njima; oni
 Jahve ne poznaju. ⁵ Ponos Izraelov svjedoèi protiv njega; svojom krivnjom posrnu Efrajim, posrnut

⁶
 æ i Juda s njim. Iæi æ s ovcama i govedima Jahvu tražiti ali ga naæi neæe - povukao se od njih!
⁷
 Jahvu su iznevjerili: rodili su kopilad; vjetar æ žarki proždrijeti polja njihova. ⁸ Zasvirajte u rog
 u Gibej, u trublju u Rami, uzbunite Bet Aven: za petama su ti, Benjamine! ⁹ Opustošit æ Efrajima
 u dan kazne: među plemenima Izraelovim objavljujem ono što je sasvim pouzdano. ¹⁰ Knezovi
 judejski postadoše poput onih što razmièu međe; na njih æu k'o vodu gnjev svoj izliti. ¹¹ Efrajim
 je tlaèitelj, on pravdu gazi jer mu se svidjelo iæi za ništavilom. ¹² A ja æu biti poput moljca Efrajimu,
 kao gnjilež kuæi Judinoj. ¹³ Tad je Efrajim svoju bolest vidio, a Juda ranu svoju; i pođe Efrajim
 u Asiriju, obrati se Juda velikome kralju; al' on vas neæe iscijeliti niti vam ranu vašu zalijeèiti.
¹⁴
 Jer k'o lav æu biti Efrajimu, kao laviaè domu Judinu; ja, ja æu razderati i otiaèi, odnijet æu i nitko
 neæe spasiti. ¹⁵ Poæi æu, vratit æu se na svoje mjesto, dok krivnju ne priznaju i lice moje ne potraže;
 kad u nevolji budu, iskat æ me.

Chapter 6

¹
 "Hajde, vratimo se Jahvi! On je razderao, on æ nas iscijeliti: on je udario, on æ nam poviti
²
 rane; poslije dva dana oživit æ nas, treæeg æ nas dana podignuti i mi æemo živjeti pred njim.
³
 Težimo da upoznamo Jahvu: k'o zora pouzdan mu dolazak. On æ nam doæi poput dažda jesenskog,
 poput kiše proljetne što natapa zemlju." ⁴ Što za tebe mogu uèiniti, Efrajime? Što za tebe mogu
 uèiniti, Judo? K'o oblak jutarnji ljubav je vaša, k'o rana rosa koje nestaje. ⁵ Zato sam ih preko
 proroka sjekao i ubijao rijeèima usta svojih; al' sud æ tvoj izaæi k'o svjetlost. ⁶ Jer ljubav mi je
 mila, ne žrtve, poznavanje Boga, ne paljenice. ⁷ Al' oni su kod Adama prekršili Savez i ondje mene
 iznevjerili. ⁸ Gilead je grad zlikovaèki, pun krvavih tragova. ⁹ Družba je sveæenièka kao zasjeda
 razbojnièka: ubijaju na šekemskom putu; odista, sramotu poèinjaju! ¹⁰ Strahotu vidjeh u domu
 Izraelovu; Efrajim se ondje bludu odaje i skvrni se Izrael. ¹¹ I tebi sam, Judo, žetvu odredio kad
 okrenem udes naroda svoga.

Chapter 7

¹ Kad hoæu Izraela lijeèiti, otkriva se bezakonje Efrajimovo i zloæa Samarije; prijevarom se bave oni: tat u kuæu provaljuje, a vani napadaju razbojnici. ² I u srcu svome oni ne kažu da ja pamtim svu zlopakost njihovu! Ali djela su ih njihova sad opkolila, pred licem mojim ona stoje. ³ Svojom zloæom razveseljuju kralja, a knezove podlošæu svojom. ⁴ Svi su oni preljubnici, kao peæ su ražarena koju pekar više ne potpaljuje kad zamijesi tijesto pa dok ne ukisne. ⁵ U dan kralja našega knezovi obolješe od žestine vina, a on ruku pruža pijanima. ⁶ U zavjeri srce im se žari poput peæi; svu noæ njihova jarost drijema, ujutru se razgara k'o plam ognjeni; ⁷ poput peæi svi se raspalili te proždiru svoje suce. Padoše svi njihovi kraljevi, a nijedan od njih zazvao me nije. ⁸ Efrajim se miješa s narodima, Efrajim je pogaèa što je ne prevrnuše. ⁹ Tuđinci proždiru snagu njegovu, a on toga i ne zna! Sjedine mu pobijeliše glavu, a on toga i ne zna! ¹⁰ Naprasitost Izraelova protiv njih samih svjedoèi; i oni se ne vraæaju Jahvi, Bogu svome, i uza sve to oni ga ne traže! ¹¹ Efrajim je kao golubica plaha i bez razuma; oni pozivaju Egipat, idu u Asiriju. ¹² Kamo god otišli, na njih æu razapeti svoju mrežu, oborit æu ih kao ptice nebeske, za njihovu ih kazniti zloæu. ¹³ Teško njima jer od mene odbjegoše! Propast na njih jer se pobuniše protiv mene! Otkupit' ih hoæu, a oni protiv mene lažu. ¹⁴ Oni me ne prizivlju iz srca kada kukaju na svojim ležajima; razdiru svoje lice zbog žita i mošta, ali protiv mene se bune. ¹⁵ Dok sam im ja mišicu krijepio, oni su zlosti smišljali protiv mene! ¹⁶ Okreæu se prema ništavostima, oni su poput varljiva luka. Poradi razbješnjela jezika knezovi æe im od maèa pasti, bit æe im to na ruglo u zemlji egipatskoj!

Chapter 8

¹ Trublju na usta, poput stražara na Domu Jahvinu; jer oni moj Savez prestupiše, otpadoše od moga Zakona. ² Meni vièu: "Poznajemo te, Bože Izraelov." ³ Ali je Izrael odbacio dobro, dušman æe ga progoniti. ⁴ Kraljeve su postavljali bez mene, knezove birali bez znanja moga. Od srebra svog i zlata naèiniše sebi kumire da budu uništeni. ⁵ Odbacih tvoje tele, Samarijo, na njih se gnjev moj rasplamtio. Dokle æe ostati neèisti sinovi Izraelovi? ⁶ Umjetnik ga je neki naèinio, i ono Bog

nije. Prometnut æ se u komadiæ tele samarijsko. ⁷ Posijali su vjetar, i požet æ oluju; žito im neæe proklijati, neæe brašna dati; ako ga i dade proždrijet æ ga tuđinci.

⁸ Progutan je Izrael, evo ga među narodima poput nevrijedne posude; ⁹ jer otiđoše k Asircu, divljem magarcu što sam živi! Efrajim obdaruje milosnike. ¹⁰ Neka ih samo obdaruje, među narode æ ih sada razasuti: i doskora æ uzdrhtati pod teretom kralja knezova. ¹¹ Žrtvenike je umnožio

Efrajim, za grijeh su mu oni poslužili. ¹² Da mu i tisuæu zakona svojih napišem, oni ih smatraju tuđima. ¹³ Nek' žrtvuju klanice što mi ih prinose, nek' samo jedu meso! Jahvi se ne mile. Odsad

æ se spominjati bezakonja njihova i njihove æ kazniti grijehe: u Egipat æ se oni vratiti. ¹⁴ Izrael je zaboravio tvorca svoga i sebi dvorove sagradio; Juda je namnožio gradove tvrde. Oganj æ pustiti na gradove njegove; vatra æ mu dvorove progutati.

Chapter 9

¹ Ne raduj se, Izraele, ne klièi k'o drugi narodi; bludu se oda, jer, ostavivši Boga svoga, zavolio si plaæu bludnièku po svim gumnima žitnim. ² Ni gumno ni kaca neæe ih hraniti, i mlado æ ih

vino prevariti. ³ Neæe više živjeti u zemlji Jahvinoj, Efrajim æ se vratiti u Egipat i neèista æ jela

jesti u Asuru. ⁴ Neæe više Jahvi lijevati vina, nit' æ mu prinostiti žrtve svoje; kruh æ im biti kao kruh žalosti, i neèist æ biti tko ga bude jeo; jer njihov je kruh samo za njih, neæe uæi u Dom

Jahvin. ⁵ Što æete èiniti na dan blagdanski, na dan svetkovine Jahvine? ⁶ Jer, evo gdje odoše pred pustošenjem; prihvatit æ ih Egipat, sahraniti Memfis, srebrna im blaga kopriva æ baštiniti, šatore

æ njihove obrasti trnje. ⁷ Dođoše dani kazne! Dođoše dani odmazde! Nek' znade Izrael! Lud je prorok, nadahnuti bunca! Zbog velikog bezakonja tvoga i silnog buntovništva. ⁸ Efrajim uhodi

šator prorokov, stavljaju mu zamke po svim putovima, odmazda je u kuæi Boga njegova. ⁹ U duboku su pali pokvarenost kao u dane Gibeje; spomenut æ se Jahve bezakonja njihova i grijehe

æ njihove kazniti. ¹⁰ Kao grožđe u pustinji nađoh ja Izraela, kao rani plod na smokvi vidjeh oce vaše; oni dođoše u Baal Peor, posvetiše se sramoti i postadoše grozote kao ljubimci njihovi.

¹¹ Odletje poput ptice slava Efrajimova: od rođenja, od utrobe, od zaèeæa. ¹² Ako i podignu svoje

sinove, oduzet æ ih prije dobi muževne, da, teško njima kada ih ostavim! ¹³ Efrajim je k'o da

gledam Tir na njivi posađen, al' æ Efrajim djecu svoju voditi na klanje. ¹⁴ Daj im, o Jahve! A što da im dadeš? Daj im krilo jalovo, dojke usahle. ¹⁵ U Gilgalu sva je njihova zloæa, ondje sam ih zamrzio. Zbog njihovih djela opakih iz kuæe svoje æu ih izagnati, voljeti ih više neæu, svi su im knezovi odmetnici. ¹⁶ Pogođen je Efrajim, korijen mu je usahnuo; roda neæe imati. Ako im se i rodi djece, ubit æu im mili plod utrobe. ¹⁷ Odbacit æ ih Bog moj jer ga nisu poslušali; i potucat æ se među narodima.

Chapter 10

¹ Bujna je loza bio Izrael, rod bogat ona je nosila. I što mu je više rodilo plodova, to je više umnažao žrtvenike; što mu je bogatija zemlja bila, to je kiæenije dizao stupove. ² Srce je njihovo prijevarno, okajat æ to oni! Porušit æ im On žrtvenike, polomiti stupove njihove. ³ Kazat æ tada: "Mi kralja nemamo jer se Jahve bojali nismo. TÓa ðemu bi nam bio kralj?" ⁴ Rijeçi prosiplju, lažno se kunu, sklapaju saveze; a pravo cvate k'o otrovno bilje u brazdama polja. ⁵ Za tele betavensko strepe stanovnici Samarije; da, zbog njega tuguje narod njegov, sveæenici njegovi kukaju nad njim, nad slavom njegovom jer je od njega prognana. ⁶ A njega samog odvuæi æ u Asiriju na dar velikome kralju. Efrajima stid æ spopasti, crvenjet æ se Izrael zbog svoje odluke. ⁷ Uništena je Samarija. Njen kralj tek trunak je vodi na površju. ⁸ Bit æ razorene sramne uzvišice, grijeh Izraelov; trnje æ i èiæk rasti po žrtvenicima njihovim. Tad æ govoriti brdima: "Pokrijte nas!" i bregovima: ⁹ "Padnite na nas!" Veæma no u dane gibejske griješio si, Izraele! A da se i ondje zaustaviše, ne bi li ih zatekao rat kao bezakonike gibejske? ¹⁰ Kako mi se sviđi, kaznit æu ih: sabrat æ se protiv njih narodi da ih za dvostruko kazne bezakonje. ¹¹ Efrajim je junica dobro nauèena koja rado vrše; šiju æu joj lijepu ujarmiti, upregnut æu Efrajima. Juda æ orati, Jakov branat'. ¹² Sijte pravednost, požet æete ljubav; krèite zemlje nove: vrijeme je da Jahvu tražite dok ne dođe i podaždi vam pravdom. ¹³ Orali ste bezbožnost, želi bezakonje, jeli plod prijevare. Pouzdao si se u kola svoja i u mnoštvo svojih ratnika, ¹⁴ zato æ se vika bojna razlijegati tvojim gradovima i sve æ ti tvrđe biti razorene k'o što Šalman razori Bet Arbel u dan ratni, kada mater smrskaše na sinovima. ¹⁵ Evo što vam Betel uèini jer ste u zlu ogrezli: u zoru æ zavijek nestati kralja Izraelova!

Chapter 11

¹ Dok Izrael bijaše dijete, ja ga ljubljah, iz Egipta dozvah sina svoga. ² Al' što sam ih više zvao, sve su dalje od mene odlazili; baalima su žrtvovali, kadili kumirima. ³ A ja sam Efrajima hodati uèio, držeæi ga za ruke njegove; al' oni ne spoznaše da sam se za njih brinuo. ⁴ Užima za ljude privlaèio sam ih, konopcima ljubavi; bijah im k'o onaj koji u èeljustima njihovim žvale opušta; nad njega se saginjah i davah mu jesti. ⁵ U zemlju egipatsku on æ se vratiti, Asirac æ mu kraljem biti, jer se ne htjede vratiti k meni. ⁶ Maè æ bješnjeti njegovim gradovima, uništiti prijevornice njegove, proždirat æ zbog spleta njegovih. ⁷ Narod je moj sklon otpadu; i premda ga k Višnjem dozivlju, nitko da ga podigne. ⁸ Kako da te dadem, Efrajime, kako da te predam, Izraele! Kako da te dadem kao Admu, da uèinim s tobom kao Sebojimu? Srce mi je uznemireno, uzavrela mi sva utroba: ⁹ neæu više gnjevu dati maha, neæu opet zatirati Efrajima, jer ja sam Bog, a ne èovjek: Svetac posred tebe - neæu više gnjevan dolaziti! ¹⁰ Za Jahvom æ iæi on, k'o lav on æ rikati; a kad zarikao bude, sinovi æ mu veselo dohrliti sa zapada; ¹¹ k'o ptice æ dohrliti iz Egipta, k'o golubica iz zemlje asirske, i naseleit æ ih po kuæama njihovim - rijeè je Jahvina.

Chapter 12

¹ Opkolio me lažju Efrajim i prijevarom Izraelov dom. A i Juda još je nestalan Bogu, Svecu vjernome. ² Efrajim pase vjetar, za vjetrom istoènim trèi cio dan, sve više je laži njegovih i nasilja. Savez sklapaju s Asirijom, ulje nose u Egipat. ³ S Izraelom ima Jahve parnicu, kaznit æ Jakova prema postupcima, vratit æ mu po djelima njegovim. ⁴ Veæ u krilu materinu brata je potisnuo, u snazi muževnoj s Bogom se borio. ⁵ S Anđelom se borio i nadvladao ga, plakao je i zaklinjao ga. Našao ga je u Betelu i ondje mu je govorio. ⁶ Da, Jahve, Bog nad Vojskama, Jahve je ime njegovo. ⁷ Ti se dakle Bogu svojem vrati, èuvaj ljubav i pravednost i u Boga se svoga uzdaj svagda! ⁸ U ruci je Kanaanu kriva tezulja, on voli zakidati. ⁹ I reèe Efrajim: "Samo sam se obogatio, blago sam nagomilao." ¹⁰ Ali ništa mu od sveg dobitka neæe ostati, jer se ogriješio bezakonjima. ¹⁰ Ja sam

Jahve, Bog tvoj, sve od zemlje egipatske, još æu ti dati da stanuješ pod šatorima kao u dane Sastanka;
¹¹ govorit æu prorocima, umnožit æu viđenja i po prorocima prispodobom uèiti. ¹² Gilead je puko bezakonje, ispraznost sama; u Gilgali žrtvuju bikove; zato æe im oltari biti k'o hrpe kamenja u brazdama poljskim. ¹³ Jakov pobježe u kraj aramski, za ženu služaše Izrael, za ženu jednu stada èuvaše. ¹⁴ Al' po Proroku izvede Jahve Izraela iz Egipta, i po Proroku on ga je èuvao. ¹⁵ Pregorko ga Efrajim uvrijedi: stoga æe krv njegovu na nj svaliti, platit æe mu Gospod njegov za pogrde.

Chapter 13

¹ Kad je Efrajim govorio, strah je zadavao, jer bijaše on prvak u Izraelu, al' ogriješi se Baalom i poginu. ² I sad još griješe oni od srebra praveæ' sebi kipove, kumire po svojoj mašti; svi su oni djelo rukotvorca! Tima - vele - žrtvuje, ljudi neka cjelivaju teoce! ³ Zato, bit æe oni kao oblak jutarnji, kao rosa koje brzo nestaje, kao pljeva raznesena s gumna, kao dim što kroz otvor izlazi. ⁴ A ja sam Jahve, Bog tvoj sve od zemlje egipatske: drugog Boga osim mene ne ljubi! Osim mene nema spasitelja. ⁵ Ja te ljubljah u pustinji, u zemlji suhoj. ⁶ Ja ih pasoh, i siti bijahu; nasiaenima srce se uzoholi; i tako me zaboraviše. ⁷ Stoga æu im biti kao lav, kao leopard što na putu vreba; ⁸ kao medvjedica kojoj ugrabiše mlade, ja æu se na njih baciti, rastrgat' im grudi do srca; k'o lav æu proždrijeti meso njihovo, zvijeri æe ih poljske rastrgati. ⁹ Uništiti æu te, Izraele, i tko æe ti pomoæi? ¹⁰ TÓa gdje ti je kralj da te spasi, gdje tvoji knezovi da te brane - oni za koje si govorio: "Daj mi kralja i knezove!" ¹¹ U gnjevu svom kralja ti dadoh i u srdžbi ti ga uzimam. ¹² Dobro se èuva bezakonje Efrajimovo, grijeh je njegov dobro pohranjen. ¹³ Dođoše na nj trudovi porodiljski, ali on je ludo èedo, ne izlazi na vrijeme iz utrobe materine! ¹⁴ Ja æu ih izbaviti od vlasti Podzemlja, od smrti æu ih spasiti! Gdje je tvoja kuga, o smrti, gdje pomor tvoj, Podzemlje! Samilost se sakri od mojih oèiju! ¹⁵ Tako je rodan među braæom Efrajim, ali æe doæi vjetar istoèni, vjetar Jahvin iz pustinje: isušit æe mu izvore, presahnuti studence, opljaèkat mu riznicu, blago odnijeti.

Chapter 14

¹ Ispaštat æe Samarija jer se protiv Boga svoga pobunila. Od maèa past æe oni, djecu æe njihovu smrskati, žene trudne rasporiti. ² Vрати se, Izraele, Jahvi Bogu svome, jer zbog svojeg si bezakonja posrnuo. ³ Uzmite sa sobom rijeèi i Jahvi se vratite. Recite mu: "Skini sa nas bezakonje i dobrohotno primi da ti prinesemo plod svojih usana. ⁴ Asirac nas neæe izbavljati i neæemo konje više jahati niti æemo djelu ruku svojih govoriti: 'Bože naš!' - jer u tebe sirota milost nalazi." ⁵ Iscijelit æu ih od njihova otpada, od svega æu ih srca ljubiti; jer gnjev se moj odvratio od njih. ⁶ Bit æu kao rosa Izraelu; kao ljljan on æe cvasti, pustit æe korijen poput jablana, ⁷ nadaleko pružat æe izdanke. Ljepota æe mu biti kao u masline, miris poput libanonskog. ⁸ Opet æe u mojoj sjeni boraviti, uzgajat æe svoju pšenicu, vinograde gajit' što æe steæi ime vina helbonskog. ⁹ Efrajime, što ti imaš još s kumirima? Ja sam ga uslišao i pogledao. Ja sam poput zelena èempresa: po meni si rodan plodovima. ¹⁰ Tko je mudar neka shvati ovo, i èovjek razuman neka spozna! Jer pravi su putovi Jahvini: pravednici hode po njima, grešnici na njima posræu.

Joel

Chapter 1

¹ Rijeè Jahvina koja dođe Joelu, sinu Petuelovu. ² Èujte ovo, starci, poèujte, svi žitelji zemlje! Je li ovakvo što ikad bilo u vaše dane il' u dane vaših otaca? ³ Recite ovo svojim sinovima, vaši sinovi svojim sinovima, a njihovi sinovi potonjem koljenu. ⁴ Što ostavi šaška, proždrije skakavac, što ostavi skakavac, proždrije gusjenica, što ostavi gusjenica, proždrije ljupilac. ⁵ Probudite se, pijanice, i plaèite! Sve vinopije, tužite za novim vinom: iz usta vam je oteto. ⁶ Jer prekri moju zemlju narod moæan i bezbrojan; zubi su mu kao zubi lavlji, oènjaci mu kao u lavice. ⁷ Opustoši mi lozu vinovu i polomi smokve moje; oguli ih i razbaca, grane su im pobijeljele. ⁸ Plaèite k'o djevica odjevena u kostrijet za zaruènikom svojim. ⁹ Nestade prinostice i ljevanice iz Doma Jahvina. Tuže sveæenici, sluge Jahvine. ¹⁰ Opustošeno polje, zemlja poharana. Poharano žito, vino propade,

¹¹ presahnu ulje. Tugujte, težaci, kukajte, vinogradari, za pšenicom i za ječmom, jer propade žetva
¹² poljska. Loza usahnu, uvenu smokva, mogranj, palma i jabuka: svako se drvo poljsko sasuši.
¹³ Da, nestade radosti između sinova ljudskih. Svećenici, opašite kostrijet i tužite! Službenici
 žrtvenika, naričite! Dođite, prenošite u kostrijeti, službenici Boga mojeg! Jer iz Doma Boga našeg
¹⁴ nesta prinosnice i ljevanice! Naredite sveti post, proglasite zbor svećani; starješine, saberite sve
 stanovnike zemlje u kuću Jahve, Boga svojeg. Zavapijte Jahvi: ¹⁵ "Jao dana!" Jer Jahvin dan je
¹⁶ blizu i dolazi k'o pohara od Svevišnjeg. Ne išeznu li hrana pred našim oćima? Nije li nestalo
 radosti i sreće iz Doma Boga našega? ¹⁷ Istrunu zrnje pod grudama; puste su žitnice, porušene
¹⁸ spreme jer žita nesta. Kako li stoka uzdiše! Krda goveda podivljala lutaju jer im nema pašē. Āak
¹⁹ i stada ovaca kaznu podnose. Tebi, Jahve, vapijem: oganj popali pašnjake pustinjske, plamen
²⁰ sažga sva stabla poljska. Āak i zvijeri ěznu za tobom, jer presušišē potoci, oganj popali pašnjake
 pustinjske.

Chapter 2

¹ Trubite u trubu na Sionu! Dižite uzbunu na svetoj mi gori! Neka svi stanovnici zemlje dršæu,
 jer dolazi Jahvin dan. Da, on je blizu. ² Dan pun mraka i tmine, dan oblaćen i crn. K'o zora po
 gorama se prostire narod jak i mnogobrojan, kakva ne bje nikad prije, niti æe ga igda biti do vremena
³ najdaljih. Pred njim oganj proždire, za njim plamen guta. Zemlja je k'o vrt rajski pred njim, a za
 njim pustinja tužna. Ništa mu ne umiēe. ⁴ Nalik su na konje, jure poput konjanika. ⁵ Buēe kao
 bojna kola, po gorskim vrhuncima skaēu, pucketaju k'o plamen ognjeni kad strnjiku proždire, kao
 vojska jaka u bojnome redu. ⁶ Pred njima narodi dršæu i svako lice probljedi. ⁷ Skaēu k'o junaci,
⁸ k'o ratnici se na zidove penju. Svaki ide pravo naprijed, ne odstupa od svog puta. Ne tiskaju jedan
⁹ drugog, veæ svak' ide svojom stazom. Padaju od strijela ne kidajuæ' redova. Na grad navaljuju,
¹⁰ na zidine skaēu, penju se na kuæe i kroz okna ulaze poput lupeža. Pred njima se zemlja trese,
¹¹ nebo podrhtava, sunce, mjesec mrēaju, zvijezdama se trne sjaj. I Jahve glas svoj šalje pred vojsku
 svoju. I odista, tabor mu je silno velik, zapovijedi njegove moæan izvršitelj. Da, velik je Jahvin

dan i vrlo strašan. Tko æ ga podnijeti?¹² "Al' i sada - rijeè je Jahvina - vratite se k meni svim
 srcem svojim postæ', plaèuæ' i kukajuæ'."¹³ Razderite srca, a ne halje svoje! Vratite se Jahvi,
 Bogu svome, jer on je nježnost sama i milosrðe, spor na ljutnju, a bogat dobrotom, on se nad zlom
 ražali.¹⁴ Tko zna neæe li se opet ražaliti, neæe li blagoslov ostaviti za sobom! Prinose i ljevanice
 Jahvi, Bogu našem!¹⁵ Trubite u trubu na Sionu! Sveti post naredite, oglasite zbor sveèani,
 16 narod saberite, posvetite zbor. Saberite starce, sakupite djecu, èak i nejaè na prsima. Neka ženik
 iziðe iz svadbene sobe a nevjesta iz odaje.¹⁷ Izmeðu trijema i žrtvenika neka tuže sveæenici, sluge
 Jahvine. Neka mole: "Smiluj se, Jahve, svojem narodu! Ne prepusti baštine svoje sramoti, poruzi
 naroda. Zašto da se kaže meðu narodima: Gdje im je Bog?"¹⁸ Tad Jahve, ljubomorán na zemlju
 svoju, smilova se svom narodu.¹⁹ Odgovori Jahve svojem narodu: "Šaljem vam, evo, žita, vina i
 ulja da se njime nasitite. Nikad više neæu pustiti da budete na sramotu narodima.²⁰ Protjerat æu
 Sjevernjaka od vas daleko, odagnat ga u zemlju suhu i pustu, prethodnicu u Istoèno more, zalaznicu
 u Zapadno more. Diæi æe se njegov smrad, dizat æe se trulež njegova." (Jer uèini stvari velike.)
 21 O zemljo, ne boj se! Budi sretna, raduj se, jer Jahve uèini djela velika.²² Zvijeri poljske, ne
 bojte se; pašnjaci u pustinji opet se zelene, voæke daju rod, smokva i loza nose izobila.²³ Sinovi
 sionski, radujte se, u Jahvi se veselite, svojem Bogu; jer vam daje kišu jesensku u pravoj mjeri, izli
 na vas kišu, jesensku i proljetnu kišu kao nekoæ.²⁴ Gumna æe biti puna žita, kace æe se prelijevati
 od vina i ulja.²⁵ "Nadoknadi æu vam godine koje izjedoše skakavac, gusjenica, ljupilac i šaška,
 silna vojska moja što je poslao na vas."²⁶ Jest æete izobila, jest æete do sita, slaviti æete ime Jahve,
 svojeg Boga, koji je s vama èudesno postupao. ("Moj se narod neæe postidjeti nikad više.")²⁷ "Znat
 æete da sam posred Izraela, da sam ja Jahve, vaš Bog, i nitko više. Moj se narod neæe postidjeti
 nikad više."

Chapter 3

¹ "Poslije ovoga izlit æu Duha svoga na svako tijelo, i proricat æe vaši sinovi i kæeri, vaši æe
 starci sanjati sne, a vaši mladiæi gledati viðenja.² Èak æu i na sluge i sluškinje izliti Duha svojeg
 u dane one.³ Pokazat æu znamenja na nebu i zemlji, krv i oganj i stupove dima."⁴ Sunce æe se

prometnut' u tminu a mjesec u krv, prije nego svane Jahvin dan, velik i strašan.⁵ Svi što prizivaju ime Jahvino spašeni æe biti, jer æe na brdu Sionu i u Jeruzalemu biti spasenje, kao što Jahve reèe, a meðu preživjelima oni koje Jahve pozove.

Chapter 4

¹ "Jer, gle, u one dane i u ono vrijeme, kad okrenem udes Judeji i Jeruzalemu,² sakupit æu sve narode i povesti ih u dolinu Jošafat. Ondje æu im suditi zbog Izraela, naroda mog i moje baštine, koju rastjeraše meðu narode i razdijeliše moju zemlju meðu se.³ Baciše ždrijeb za moj narod; davali su djeèake za bludnice, djevojke prodavali za vino i pili."⁴ "I vi, Tire i Sidone, što hoæete od mene? I vi, filistejski kraljevi? Źelite li mi se osvetiti? Ako se budete svetili meni, osveta æe brzo na vaše glave.⁵ Na vas što mi oteste srebro i zlato, što odnesoste bogate mi riznice u svoje hramove,⁶ na vas koji prodavaste Grcima sinove Jude i Jeruzalema da biste ih otjerali od domovine njihove.⁷ Gle, ja ih kanim diæi s mjesta gdje god ih prodaste, i uèinit æu da vam zloèin vaš padne na glave.⁸ Prodat æu vaše sinove i kæeri sinovima Judinim, a oni æe ih prodat' Sabejcima, daleku narodu. Jer Jahve reèe!"⁹ Razglasite ovo meðu narodima! Posvetite se za rat! Dižite junake! Naprijed, navalite, svi ratnici!¹⁰ Prekujte raonike u maèeve, kosire u koplja, nek' slabiaæ kaže: "Junak sam!"¹¹ Pohitajte i dođite, svi okolni narodi, i ondje se saberite! (Jahve, onamo pošalji svoje junake!)¹² "Budite se, narodi, stupajte u Dolinu Jošafat, jer æu ondje sjesti da sudim svim okolnim narodima.¹³ Hvatajte se srpa: ljetina je zrela. Ustanite, siđite: tijesak je pun, prelijevaju se kace, jer je velika zloæa njihova."¹⁴ Mnoštvo, mnoštvo u Dolini Odluke! Da, blizu je dan Jahvin u Dolini Odluke!¹⁵ Sunce i mjesec pomræaše, zvijezde potamnješe.¹⁶ Jahve grmi sa Siona, glas diže iz Jeruzalema; nebo se i zemlja tresu. Ali je Jahve utoèište svome narodu i zaštita sinovima Izraela.¹⁷ "Znat æete tada da sam ja Jahve vaš Bog što stoluje na Sionu, svetoj gori svojoj. Jeruzalem æe biti svetište, tuđinac više neæe kroza nj proæi."¹⁸ Kad dođe taj dan, kapat æe gore moštom, iz bregova æe brizgati mlijeko, kroza sva korita rijeèna u Judeji voda æe proteæi. Vrelo æe šiknuti iz kuæe Jahvine da natopi Dolinu sitimsku.¹⁹ Egipat æe opustjeti, Edom æe postati beživotna pustinja zbog nasilja uèinjena sinovima Judinim, jer proliše krv nevinu u njihovoj zemlji.²⁰ Judeja æe

dovijek biti naseljena i Jeruzalem u sva koljena. ²¹ "Osvetit æu krv njihovu za koju se nisam još osvetio." Jahve æe diæi Dom svoj na Sionu.

Amos

Chapter 1

¹ Rijeçi Amosa, pastira iz Tekoe. Njegova viðenja o Izraelu u doba judejskoga kralja Uzije i Jeroboama, sina Joaša, izraelskoga kralja, dvije godine prije potresa. ² Veli on: "Jahve grmi sa Siona, iz Jeruzalema glas mu se ori; stoèarski pašnjaci tuže i suši se vrh Karmela." ³ Ovako govori Jahve: "Za tri zloèina Damaska, za èetiri zloèina, odluka je neopoziva: jer su vrhli Gilead cijepom željeznim, ⁴ pustit æu oganj na dom Hazaelov da sažeže Ben-Hadadove dvorce; ⁵ polomit æu zasune Damaska, istrijebiti živalj Bikat Avena i žezlonošu iz Bet Edena; narod æe aramski u ropstvo u Kir," veli Jahve Gospod. ⁶ Ovako govori Jahve: "Za tri zloèina Gaze, za èetiri zloèina, odluka je neopoziva: jer odvedoše sve u izgnanstvo i Edomu predadoše, ⁷ pustit æu oganj na zidine Gaze da dvorce joj sažeže. ⁸ Istrijebit æu žitelje ašdodske i žezlonošu iz Aškelona. Pružit æu ruku na Ekron da ostatak filistejski pogine," veli Jahve Gospod. ⁹ Ovako govori Jahve: "Za tri zloèina Tira, za èetiri zloèina, odluka je neopoziva: jer predade sve izgnanike Edomu i nisu se sjetili bratskog saveza, ¹⁰ pustit æu oganj na zidove Tira da sažeže njihove dvorce." ¹¹ Ovako govori Jahve: "Za tri zloèina Edoma, za èetiri zloèina, odluka je neopoziva: jer gonjaše brata maèem prigušujuæ' samilost svoju, jer gnjev svoj potpirivaše jednako, jer poticaše bijes svoj, ¹² pustit æu oganj na Teman da sažeže dvorce u Bosri." ¹³ Ovako govori Jahve: "Za tri zloèina Amonovih sinova, za èetiri zloèina, odluka je neopoziva: jer parahu trudnice gileadske da rašire granice svoje, ¹⁴ potpalit æu oganj na zidinama Rabe da dvorce joj sažeže, s bojnóm grajom u dan rata, s burama u dan vihora, ¹⁵ a kralj æe im otiaæ' u izgnanstvo, on i knezovi njegovi s njime," veli Jahve Gospod.

Chapter 2

¹ Ovako govori Jahve: "Za tri zločina Moaba, za četiri zločina, odluka je neopoziva: jer kosti edomskoga kralja spališe u vapno, ² pustit æu oganj na Moab da dvorce kerijotske sažeže, a Moab æe umrijet u metežu, s bojnomo grajom i sa zvukom trube; ³ oborit æu suca u njemu i poklati sve knezove s njime," veli Jahve Gospod. ⁴ Ovako govori Jahve: "Za tri zločina Judina, za četiri zločina, odluka je neopoziva: jer odbaciše Zakon Jahvin i njegovih se odredaba ne držahu; zavedoše ih lažni bozi za kojima išahu oèevi njihovi, ⁵ pustit æu oganj na Judu, da sažeže dvorce jeruzalemske."
⁶ Ovako govori Jahve: "Za tri zločina Izraela, za četiri zločina, odluka je neopoziva: jer prodavahu pravednika za srebro i nevoljnika za sandale; ⁷ jer gaze po glavi siromahu i sirotinju na zlo vode; sin i otac k istoj djevojci idu da oskrvnu moje sveto ime; ⁸ i na haljinama u zalog uzetima leže kraj svakoga žrtvenika; i piju vino oglobljenih u Domu Boga svojega. ⁹ Ja pred njima istrijebih Amorejce visoke k'o cedar, jake poput hrašæa, ja uništih i plod na njima i korijen pod njima. ¹⁰ Ja vas izvedoh iz zemlje egipatske i èetrdeset vas godina vodih po pustinji da zaposjednete zemlju amorejsku.
¹¹ Ja podigoh proroke između' vaših sinova i nazirejce među vašim mladima. Nije li tako, sinovi Izraelovi? - rijeè je Jahvina. ¹² Al' vi nagnaste nazirejce da vino piju, a prorocima zapovjediste: 'Ne prorokujte!' ¹³ Gle, ja vas prignjeèujem o tlo pod vama, k'o što vršalice gnjeèe klasje; ¹⁴ neæe biti bijega brzu, jaka neæe uèvrstiti snaga, junak se neæe spasiti, ¹⁵ strijelac se neæe održati, hitri trkaè pobjeæ' neæe, nit' æe jahaè umaæi, ¹⁶ najsrèaniji æe ratnici bježat' nagi onog dana" - rijeè je Jahvina.

Chapter 3

¹ Poèujte, sinovi Izraelovi, ovu rijeè koju Jahve zbori protiv vas, protiv svakoga roda što ga izvedoh iz zemlje egipatske: ² "Među svim plemenima zemaljskim samo vas poznah, zato æu vas kazniti za sve grijehove vaše." ³ Idu li dvojica zajedno da se ne dogovore? ⁴ Rièe li lav u šumi ako plijena nema? Reži li laviaè u brlogu ako ništa ne ulovi? ⁵ Pada l' ptica na zemlju ako na njoj zamke nema? Diže li se mreža sa zemlje ako se ništa ne uhvati? ⁶ Trubi li truba po gradu da se narod ne

uzbuni? Hoæ li kob pogoditi grad ako je Jahve ne pošalje? ⁷ Ništa ne èini Jahve Gospod a da
osnove svoje ne otkrije slugama svojim prorocima. ⁸ Lav rièe: tko da se ne prestravi? Gospod Jahve
govori: tko da ne prorokuje? ⁹ Proglasite ovo po dvorcima asirskim i po dvorcima u zemlji
egipatskoj; recite: "Skupite se na planini Samarije, pogledajte velik nered u njoj i tlaèenje posred
¹⁰ nje." Jer ne znaju èiniti pravo - rijeè je Jahvina - u dvorcima gomilaju nasilje i tlaèenje. ¹¹ Stog
ovako govori Jahve Gospod: "Neprijatelj æe opkoliti zemlju, utvrde æe tvoje razvaliti, tvoje dvorce
¹² oplijeniti." Ovako govori Jahve: "Kao kad pastir istrgne dvije golijeni ili komadiæ uha iz lavljih
ralja, tako æe se istrgnuti sinovi Izraelovi koji sjede u Samariji na rubu poèivaljke i na divanima."
¹³ Èujte i posvjedoèite protiv doma Jakovljeva - rijeè je Jahve Gospoda, Boga nad Vojskama:
¹⁴ "Onoga dana kad kaznim Izraela za zloèine, kaznit æu i žrtvenike betelske; žrtvenièki æe se rozi
¹⁵ odlomiti i na tlo popadati. Razorit æu zimsku kuæu i ljetnu kuæu, propast æe kuæe bjelokosne.
Mnogih æe kuæa nestati" - rijeè je Jahvina.

Chapter 4

¹ Poèujte ovu rijeè, krave bašanske, što boravite na samarijskoj gori, tlaèite potrebite, ugnjetavate
siromahe, govorite muževima: "Donesi da pijemo!" ² Zakle se Jahve Gospod svetošæu svojom:
"Dolaze vam, evo, dani kad æe vas izvlaèiti kukama, a posljednju od vas ostima. ³ Kroz pukotine
æete izlaziti, ne obziræ' se nikamo, i biti baèene prema Hermonu" - rijeè je Jahvina. ⁴ "Idite samo
u Betel i griješite, u Gilgal i množite grijehe svoje! Prinosite svakog jutra žrtve, i desetine svaki
treæi dan. ⁵ Palite tijesto uskislo na žrtvu zahvalnicu, oglasite žrtve dragovoljne, razglasite ih, jer
to volite, sinovi Izraelovi" - rijeè je Jahve Gospoda. ⁶ "Zato dadoh da vam zubi èisti ostanu u svim
gradovima vašim, ostavim vas bez kruha u svim selima vašim; pa ipak se ne obratiste k meni" -
rijeè je Jahvina. ⁷ "Uskratih vam i kišu tri mjeseca prije žetve; pustih da kiši na jedan grad, al' ne
i na drugi; jedno bi se polje nakvasilo, a drugo bi se - na koje ne pustih kiše - sasušilo. ⁸ Dva-tri
grada lutahu tako u treæi da piju vode, ali se ne mogoše napiti, pa ipak se ne obratiste k meni" -
rijeè je Jahvina. ⁹ "Udarah vas snijeæu i medljikom, sasuših vam vrtove i vinograde, proždriješe
vam skakavci smokve i masline, pa ipak se ne obratiste k meni" - rijeè je Jahvina. ¹⁰ "Poslah na

vas kugu poput kuge egipatske; mladiæe vaše poklah maæem, a konji vam bjehu k'o plijen odvedeni; napunih vam nosnice smradom iz tabora vašega, pa ipak se ne obratiste k meni" - rijeè je Jahvina.

11

"Obarah vas k'o što Bog obori Sodomu i Gomoru, bijaste k'o glavnja iz ognja istrgnuta, pa ipak

se ne obratiste k meni" - rijeè je Jahvina. ¹² "Stog æu, Izraele, ovako s tobom postupiti, i jer æu

tako s tobom postupiti, pripravi se, Izraele, da susretneš Boga svoga!" ¹³ Jer, gle, on sazda planine i stvori vjetar, otkriva èovjeku misao svoju, on tvori zoru i mrak, i penje se na vrh visova zemaljskih, Jahve, Bog nad Vojskama, njegovo je ime.

Chapter 5

1

Poèujte ovu rijeè što je iznosim protiv vas, naricaljku, dome Izraelov: ² Pade i više neæe

ustati djevica izraelska. Na tlu svojem ona leži, nikog da je digne. ³ Jer ovako govori Jahve Gospod domu Izraelovu: u gradu iz kojeg izlažaše tisuæa, ostat æe stotina, iz kojeg izlažaše stotina, ostat

æe ih deset. ⁴ Jer ovako govori Jahve domu Izraelovu: "Tražite i živjet æete. ⁵ Ne tražite Betela, ne idite u Gilgal, ne putujte u Beer Šebu, jer æe Gilgal bit odveden u izgnanstvo, a Betel æe se

prometnuti u ništa. ⁶ Tražite Jahvu i živjet æete, il' æe ko' oganj zahvatiti kuæu Josipovu i sažeæ'

je, a u Betelu nikog da plamen ugasi." ⁷ Jao onima koji pravdu pretvaraju u pelin, u prah bacaju

poštenje! ⁸ On napravi Vlašiae i Štapce, on obræe mrak u zoru, a dan u najglušu noæ. On saziva

morske vode i valja ih preko lica zemlje. Jahve mu je ime. ⁹ Nenadano šalje pustoš na tvrðavu i

utvrdi propast nosi. ¹⁰ Mrze èovjeka što na vratima pravdu dijeli i grde onog što zbori pošteno.

11

Stoga, jer gazite siromaha, dižuæi od njega porez u žitu - u kuæama što ih sazdaste od tesanika

nikad živjet' neæete; iz ljupkih vinograda što ih posadiste nikad neæete piti vina. ¹² Jer znam mnoge vaše zloèine, i vaše grijehe pregoleme: tlaèite pravednika i primete mito, odbijajuæ' siromaha na

gradskim vratima. ¹³ Mudrac šuti u ovo vrijeme, jer vremena su tako zla. ¹⁴ Tražite dobro, a ne zlo, da biste živjeli, i da Jahve, Bog nad Vojskama, odista s vama bude kao što velite da jest.

15

Mrzite zlo, ljubite dobro, držite pravicu na gradskim vratima, pa æe se možda Jahve, Bog nad

Vojskama, smilovat' ostatku Josipovu. ¹⁶ Stog ovako govori Jahve, Bog nad Vojskama, Gospod: "Na svakom æe trgu biti kuknjava, po svim æe ulicama zapomagati: 'Jao! Jao!' Težake æe sazvat'

da jauðu, narikaèe da nariðu, ¹⁷ bit æe jauk u svakom vinogradu, jer æu proæi posred tebe" - veli

18
 Jahve. "Jao vama što žudite za danom Jahvinim! Što æe vam biti dan Jahvin? Tama, a ne svjetlost.
 19
 Bit æe vam k'o onom što uteðe lavljim raljama, a sretne ga medvjed; koji uðe u kuæu i stavi ruku
 20
 na zid, a ujede ga zmija. Neæe li dan Jahvin biti tama, a ne svjetlost? Mrklina, a ne sunèan sjaj?
 21
 Mrzim i prezirem vaše blagdane i nisu mi mile vaše sveèanosti. 22
 Paljenice kad mi prinosite,
 23
 prinosnice mi vaše nisu mile, na prièesnice se od ugojenih telaca vaših i ne osvræem. Uklonite
 24
 od mene dreku svojih pjesama, neæu da slušam zvuke vaših harfa. Pravda nek' poteèe kao voda
 25
 i pravica k'o bujica silna. Prinosiste li mi žrtve i prinos u pustinji èetrdeset godina, dome Izraelov?
 26
 Nosit æete Sikuta, svoga kralja, i Kevana, boga svoga, likove što ih sebi napraviste, dok vas 27
 budem odvodio onkraj Damaska," govori Jahve - Bog nad Vojskama njemu je ime.

Chapter 6

1
 Jao bezbrižnima na Sionu i spokojnima na samarijskoj gori, nazvanima "prvina naroda",
 kojima se obraæa dom Izraelov. 2
 Krenite u Kalnu i vidite, idite odande u Veliki Hamat, siðite u
 Gat filistejski. Jeste li bolji od tih kraljevstava? Je li im podruèje veæe od vašega? 3
 Mislite: daleko
 je kobni dan, a primièete vlast nasilja. 4
 Ležeæi na bjelokosnim posteljama, na poèivaljkama
 izvaljeni, jedu janjad iz stada i telad iz staje; 5
 deru se uza zvuk harfe, izumljuju glazbala k'o David,
 6
 piju vino iz vrèeva i mažu se najfinijim uljem, al' za slom Josipov ne mare. 7
 Stog æe prvi sad
 biti prognani; umuknut æe veselje raskošnika. 8
 Zakle se Gospod Jahve samim sobom - rijeð je
 Jahve, Boga nad Vojskama: "Gnušam se oholosti Jakovljeve i mrzim dvorce njegove, predat æu
 9
 grad i sve u njemu." Ako i deset ljudi ostane u jednoj kuæi, umrijet æe. 10
 Roðak æe i spaljivaè
 prionuti da iznesu kosti iz kuæe; ako bi tko upitao onog u kutu kuæe: "Je li još tko ostao s tobom?"
 on æe odvratiti: "Ne! Pst! Jahvino se ime ne smije spomenuti." 11
 Jer, gle, Jahve zapovjedi, i velika
 se kuæa ruši u komade, mala se kuæa ori u komadiæe. 12
 Jure li konji po litici, ore li se more
 volovima, da vi pretvarate pravdu u otrov a plod pravednosti u pelin? 13
 Vi se radujete Lo Dabaru
 kad velite: "Nismo li svojom snagom zauzeli Karnajim?" 14
 "Ha, evo, dome Izraelov, dižem na te

- rijeè je Jahve, Boga nad Vojskama - narod što æe vas tlaèiti od Ulaza hamatskoga do Pustinjskog potoka."

Chapter 7

¹ Evo što mi pokaza Jahve Gospod: gle, sazda skakavce kad otava poèe nicati, otava nakon kraljevske kosidbe. ² Kad izjedoše sav zemaljski usjev, rekoh: "Jahve Gospode, oprosti, molim te! Kako æe Jakov preživjeti onako malen?" ³ I Jahve se stoga pokaja: "Neæe biti", reèe Jahve. ⁴ Evo što mi pokaza Jahve Gospod: Gle, Jahve Gospod pozva oganj da kažnjava; veæ proždrije veliki Bezdán i uprav poèe gutati polje. ⁵ A ja æu: "Stani, Jahve Gospode, molim te! Kako æe Jakov preživjeti onako malen?" ⁶ I Jahve se stog pokaja: "Ni ovoga neæe biti", reèe Jahve Gospod. ⁷ Evo što mi Jahve Gospod pokaza: gle, èovjek stoji na zidu, u ruci mu visak. ⁸ "Što vidiš, Amose?" - upita me Jahve. "Visak", rekoh. Tada Gospod reèe: "Evo, izmjerit æu viskom svoj narod izraelski; neæu ga više štedjeti. ⁹ Razorit æe se uzvišice Izakove, opustjeti svetišta izraelska, i s maèem æu ustati na kuæu Jeroboamovu." ¹⁰ Amasja, sveæenik betelski, poruèi izraelskom kralju Jeroboamu: "Amos se urotio protiv tebe usred doma Izraelova; zemlja ne može više podnijeti njegovih rijeèi. ¹¹ Jer ovako on govori: 'Jeroboam æe poginuti od maèa, a Izrael æe iz svoje zemlje u izgnanstvo.'" ¹² Amasja reèe Amosu: "Odlazi, vidioèe! Bježi u zemlju Judinu, ondje jedi kruh i ondje prorokuj! ¹³ Ali u Betelu da više nisi prorokovao, jer ovo je kraljevsko svetište, kraljevski hram." ¹⁴ "Nisam bio prorok ni proroèki sin" - odgovori Amos Amasji - "bio sam stoèar i gajio sam divlje smokve: ¹⁵ ali me Jahve uze od stada i Jahve mi reèe: 'Idi, prorokuj mojemu narodu Izraelu.' ¹⁶ Sada èuj rijeè Jahvinu. Ti veliš: 'Ne prorokuj protiv Izraela, ne prorièi protiv doma Izakova.' ¹⁷ Zato ovako govori Jahve: 'Tvoja æe žena bludnièit' po gradu, sinovi tvoji i kæeri od maèa æe pasti, tvoja æe se zemlja užeatom razdijeliti, a ti æeš umrijeti na neèistu tlu, i Izrael æe otiaèi u izgnanstvo iz svoje zemlje.'"

Chapter 8

¹ Evo što mi pokaza Jahve Gospod: gle, kotarica zrela ploda: ² "Što vidiš, Amose?" - upita me. "Kotaricu zrela ploda", rekoh. Tada mi Jahve reče: "Moj narod izraelski dozreo je za propast; neæu ga više štedjeti. ³ I hramske æe pjevaèice jaukati toga dana - rijeè je Jahve Gospoda - bit æe mnoštvo trupla, svuda æe se bacati." ⁴ Slušajte ovo, vi što gazite potrebnika i satirete uboge u zemlji! ⁵ Kažete: "Kad li æe mlađak proæi, da prodamo žito, i subota, da tržimo pšenicu. Smanjujuæ' efu, poveævajuæi šekel, da varamo krivim mjerama: ⁶ da kupimo siromaha za novac, potrebita za sandale, i da prodajemo oتراžak od žita. ⁷ Zakle se Jahve Ponosom Jakovljevim: "Dovijeka neæu zaboraviti nijednoga vašeg djela." ⁸ Neæe l' se od toga zemlja potresti, protužiti svi njeni stanovnici, neæe li se sva podiæi kao Nil, spustiti kao Rijeka egipatska? ⁹ "Toga æu dana - rijeè je Jahve Gospoda - uèiniti da sunce zapadne u podne, i pomraèit æu zemlju u po bijela dana. ¹⁰ Okrenut æu svetkovine vaše u kuknjavu i sve vaše pjevanje u tužaljku; obuæi æu u kostrijet svako bedro, oæelavit æu svaku glavu. Bit æe kao kad se tuži za jedincem, i što ostane, bit æe kao dan gorèine." ¹¹ "Evo, dani dolaze - rijeè je Jahve Gospoda - kad æu poslati glad na zemlju, ne glad kruha ni žeđ vode, veæ slušanja rijeèi Jahvine. ¹² Tumarat æe od mora do mora, od sjevera do istoka potucati se ištuæi rijeè Jahvinu, ali je neæe naæi. ¹³ U onaj æe dan obamirati od žeđi lijepa djevojke i mladiæi. ¹⁴ Koji se kunu Grijehom samarijskim i zaklinju se: 'Tako živ bio bog tvoj, Dane!' i: 'Tako živ bio Ljubimac tvoj, Beer Šebo!' oni æe pasti i nikad ustati neæe."

Chapter 9

¹ Vidjeh Gospoda gdje stoji kraj žrtvenika i govori: "Udari u glavice stupova, neka se pragovi zatresu! Svima æu sattri glave, što ostane, pod maè æu udariti. Nijedan neæe uteæi, nitko se neæe spasiti. ² Zariju li se i u Podzemlje, išèupat æe ih ruka moja. Popnu li se i na nebo, odande æu ih skinuti. ³ Ako se sakriju i navrh Karmela, naæi æu ih i pohvatati. Ako se od mog pogleda na dno morsko skriju, zapovjedit æu Zmaju da ih proždre. ⁴ Ako i u izgnanstvo odu pred neprijateljem, naredit æu maèu da ih sasijeèe; upravit æu oèi na njih, ali na nesreæu, ne na dobro." ⁵ Jahve, Gospod nad Vojskama... on dodirne zemlju i ona se potrese, svi joj stanovnici protuže; diže se sva poput

Nila i spušta k'o Rijeka egipatska. ⁶ On sazda sebi prijesto na nebesima, i svod svoj na zemlji
 osnova; on poziva morske vode i lijeva ih zemlji preko lica - Jahve mu je ime. ⁷ "Sinovi Izraelovi,
 niste li za me kao i Kušani" - riječ je Jahvina. "Ne izvedoh li ja Izraela iz zemlje egipatske, kao
 Filistejce iz Kaftora i Aramejce iz Kira?" ⁸ Gle, oči Jahve Gospoda uprte su na grešno kraljevstvo,
 izbrisat će ga s lica zemlje. "Ipak neću sasvim zatrti dom Jakovljevi" - riječ je Jahvina. ⁹ "Jer, gle,
 zapovijed ću dati i rastresti dom Izraelov među sve narode, k'o što se trese žito u rešetku, da ni zrnice
 na zemlju ne padne. ¹⁰ Svi grešnici naroda moga od mača će pasti, svi koji kažu: 'Nije blizu i neću
 nas stići nesreća.'" ¹¹ "U dan ću onaj podići raspalu kolibu Davidovu, zatvorit' joj pukotine,
 popraviti mjesta ruševna, opet je sazidati k'o u stara vremena, ¹² da osvoje ostatak Edoma i svih
 naroda nad kojima je zazvano ime moje" - riječ je Jahve Gospoda, tvorca svega toga. ¹³ "Evo
 dolaze dani - riječ je Jahvina - kada će orač stizat' žeteoca, mastilac grožđa sijača, kad će planine
 procuriti mladim vinom i svi se bregovi prelijevati njime. ¹⁴ Okrenut ću sudbinu naroda moga
 Izraela: obnovit' će gradove srušene i živjeti u njima, saditi vinograde i vino im piti, zasaditi vrtove
 i jesti njihov rod. ¹⁵ Posadit' ću ih u zemlju njihovu i nikad se više neću iščupati iz zemlje koju
 im dadoh" - veli Jahve, Bog tvoj.

Obadiah

Chapter 1

¹ Viđenje Obadijino. Ovako govori Jahve Gospod Edomu! Èuli smo vijest od Jahve, glasnik
 bi poslan k narodima: "Ustajte! Na nj u boj krenimo!" ² "Jer gle, učinit' ću te najmanjim među
 narodima, prezrenim veoma. ³ Uznositost srca tvoga zavela te, tebe što živiš u pećinama kamenim,
 u visoku stanu svojemu, i u srcu svome zboriš: 'Tko li će me na zemlju skinuti?' ⁴ Da se vineš k'o
 orao, gnijezdo sviješ među zvijezdama, i odande skinut' ću te" - riječ je Jahvina. ⁵ "Dođu li k tebi
 lupeži il' kradljivci noćni, kako li ćeš biti oplijenjen! Neće li te okraști po miloj volji? Dođu li
 trgači k tebi, zar će i pabirka ostaviti? ⁶ Kako li Edom bješe pretresen, skrivena mu skrovišta
 pretražena! ⁷ Do granica te potjeraše, svi te saveznici tvoji prevariše, nadvladaše te tvoji prijatelji!

Oni što kruh tvoj jedu zamku ti staviše: 'Sasvim je bez uma!' ⁸ Neæu li u dan onaj - rijeè je Jahvina
 - uništiti' mudraca u Edomu i razum iz gore Ezavljeve? ⁹ Ratnike tvoje, Temane, užas æe spopasti,
 i posljednji æe biti istrijebljen na gori Ezavljevoj." "Za pokolj ¹⁰ i nasilje nad bratom svojim
 Jakovom sram æe te pokriti i nestat æeš zasnagda. ¹¹ U dan onaj kad stajaše postrance, dok mu
 tuđinci blago odvodiše, dok stranci ulažahu na vrata njegova i ždrijež bacahu za Jeruzalem, ti bijaše
 kao jedan od njih. ¹² Ne naslađuj se bratu u dan nesreæe njegove! Ne likuj nad sinovima judejskim
 u dan propasti njine! Ne razvaljuj usta u dan tjeskobni! ¹³ Ne provaljuj na vrata naroda moga u
 dan nesreæe njegove! Ne naslađuj se njegovom propašæu u dan nesreæe njegove! Ne pružaj ruke
 na imanje njegovo u dan nesreæe njegove! ¹⁴ Ne stoj na raskršæima da pobiješ njegove bjegunce!
 Ne izdaji preživjelih njegovih u dan tjeskobni!" ¹⁵ Jer blizu je Jahvin dan svima narodima! Dat æe
 ti se milo za drago, tvoja æe djela na tvoju glavu pasti. ¹⁶ "Jest, kako vi piste na svetoj mi gori, pit
 æe svi narodi bez oduška, pit æe i iskapiti - i bit æe k'o da ih nigda bilo nije. ¹⁷ Al' na gori Sionu
 bit æe spasenici - postat æe sveta - i dom æe Jakovljeve baštiniti svoju baštinu. ¹⁸ Dom æe Jakovljeve
 biti oganj, dom Josipov plamen, dom Ezavljev strnjika. Potpalit æe ga i proždrijeti, i od doma
 Ezavljeva nitko neæe ostati" - rijeè je Jahvina. ¹⁹ Žitelji negepski baštinit æe goru Ezavljevu, žitelji
 Šefeze zemlju filistejsku; baštinit æe kraj Efrajimov i kraj samarijski, a Benjamin æe baštiniti Gilead.
²⁰
 A izgnana nekoæ vojska sinova Izraelovih baštinit æe Kanaan sve do Sarfate; izgnanici
 jeruzalemski što su u Sefaradu baštinit æe gradove negepske. ²¹ Izbavitelji æe uzaæi na goru Sion
 da sude gori Ezavljevoj. I tada æe nastat' kraljevstvo Jahvino.

Jonah

Chapter 1

¹ Rijeè Jahvina dođe Joni, sinu Amitajevu: ² "Ustani," reèe mu, "idi u Ninivu, grad veliki, i
 propovijedaj u njemu, jer se zloæa njihova popela do mene." ³ A Jona ustade da pobjegne u Taršiš,
 daleko od Jahve. Siđe u Jafu i nađe lađu što je plovila u Taršiš. Plati vozarinu i ukrca se da otplovi
 s njima u Taršiš, daleko od Jahve. ⁴ Ali Jahve podiže na moru silan vjetar i nastade nevrijeme

5
veliko na moru te mišljahu da æ se laða razbiti. Uplašiše se mornari; svaki zazva svoga boga, i da bi je olakšali, stadoše iz lađe bacati tovar što bijaše u njoj. Jona pak bijaše sišao na dno lađe, legao i zaspao tvrdim snom. 6
Zapovjednik lađe pristupi mu i reèe: "Što spavaš kao zaklan? Ustaj i prizivlji Boga svojega! Možda æ nas se sjetiti Bog taj da ne poginemo." 7
Potom rekoše jedni drugima: "Hajde da bacimo ždrijeb da vidimo od koga nam dođe ovo zlo." Baciše ždrijeb i pade ždrijeb na Jonu. 8
Oni mu onda rekoše: "Kaži nam: zbog koga nas ovo zlo snađe, kojim se poslom baviš, odakle dolaziš, iz koje si zemlje i od kojega naroda?" 9
On im odgovori: "Ja sam Hebrej, i štujem Jahvu, Boga nebeskoga, koji stvori more i zemlju." 10
Ljudi se uplašiše veoma i rekoše mu: "Što si to uèinio!" Jer bijahu doznali da on bježi od Jahve - sam im je to pripovjedio. 11
Oni ga zapitaše: "Što da uèinimo s tobom da nam se more smiri?" Jer se more sve bješnje dizalo. 12
On im odgovori: "Uzmite me i bacite u more, pa æ vam se more smiriti, jer znam da se zbog mene diglo na vas ovo veliko nevjeme." 13
Ljudi uzeše veslati ne bi li se primakli kopnu, jer se more sve bješnje dizalo protiv njih. 14
Tad zazvaše Jahvu i rekoše: "Ah, Jahve, ne daj da poginemo zbog života ovoga èovjeka i ne svali na nas krv nevinu, jer ti si Jahve: èiniš kako ti je milo." 15
I uzevši Jonu, baciše ga u more - i more presta bjesnjeti. 16
Tada velik strah Jahvin obuze ljude te prinesoše žrtvu Jahvi i uèiniše zavjete.

Chapter 2

1
Jahve zapovjedi velikoj ribi da proguta Jonu. Tri dana i tri noæi ostade Jona u ribljoj utrobi. 2
Iz utrobe riblje stade Jona moliti Jahvu, Boga svojega. 3
On reèe: "Iz nevolje svoje zavapih Jahvi, i on me usliša; iz utrobe Podzemlja zazvah, i ti si mi èuo glas. 4
Ti me baci moru u dubine, i voda me opteèe. Sve poplave tvoje i valovi oboriše se na me. 5
Pomislih: odbaèen sam ispred oèiju tvojih. Al' ipak oèi upirem svetom Hramu tvojem. 6
Vode me do grla okružiše, bezdan me opkoli. Trave mi glavu omotaše, 7
siđoh do korijena planina. Nada mnom se zatvoriše zauvijek zasuni zemljini. Al' ti iz jame izvadi život moj, o Jahve, Bože moj. 8
Samo što ne izdahnuh kad se spomenuh Jahve, i molitva se moja k tebi vinula, prema svetom Hramu tvojemu. 9
Oni koji štuju isprazna ništavila

milost svoju ostavljaju. ¹⁰ A ja æu ti s pjesmom zahvalnicom žrtvu prinijeti. Što se zavjetovah, ispunit æu. Spasenje je od Gospoda." ¹¹ Tada Jahve zapovjedi ribi i ona izbljuva Jonu na obalu.

Chapter 3

¹ Rijeè Jahvina dođe Joni drugi put: ² "Ustani," reèe mu, "idi u Ninivu, grad veliki, propovijedaj u njemu što æu ti reæi." ³ Jona ustade i ode u Ninivu, kako mu Jahve zapovjedi. Niniva bijaše grad velik do Boga - tri dana hoda. ⁴ Jona prođe gradom dan hoda, propovijedajuæi: "Još èetrdeset dana i Niniva æe biti razorena." ⁵ Ninivljani povjerovaše Bogu; oglašiše post i obukoše se u kostrijet, svi od najveæega do najmanjega. ⁶ Glas doprije do kralja ninivskoga: on ustade s prijestolja, skide plašt sa sebe, odjenu se u kostrijet i sjede u pepeo. ⁷ Tada se po odredbi kralja i njegovih velikaša oglašio i objavi u Ninivi: "Ljudi i stoka, goveda i ovce da ne okuse ništa, ni da pasu, ni da vodu piju. ⁸ Nego i ljudi i stoka da se pokriju kostrijeæu, da glasno Boga zazivlju i da se obrati svatko sa svojega zlog puta i nepravde koju je èinio. ⁹ Tko zna, možda æe se povratiti Bog, smilovati se i odustati od ljutoga svog gnjeva da ne izginemo?" ¹⁰ Bog vidje što su èinili: da se obratiše od svojega zlog puta. I sažali se Bog zbog nesreæe kojom im bijaše zaprijetio i ne uèini.

Chapter 4

¹ Jona bi veoma krivo i rasrdi se. ² I ovako se pomoli Jahvi: "Ah, Jahve, nisam li ja to slutio dok još u svojoj zemlji bijah? Zato sam htio prije pobjeæi u Taršiš; jer znao sam da si ti Bog milostiv i milosrdan, spor na gnjev i bogat milosrðem i da se nad nesreæom brzo sažališ. ³ Sada, Jahve, uzmi moj život, jer mi je bolje umrijeti nego živjeti." ⁴ Jahve odgovori: "Srdiš li se ti s pravom?" ⁵ Jona iziđe iz grada i sjede s istoka gradu; naèini ondje kolibu i sjede pod njom u hlad da vidi što æe biti od grada. ⁶ A Jahve Bog uèini da izraste bršljan nad Jonom i pruži sjenu njegovoj glavi te da ga izlijeèi od zlovolje. Jona se bršljanu veoma obradova. ⁷ Ali sutradan, u osvit zore, Bog

zapovjedi crvu da podgrize bršljan, i on usahnu.⁸ Kad je ogranulo sunce, posla Bog vruæ istoèni vjetar; sunce je palilo glavu Joninu te je sasvim klonuo. Poželje umrijeti i reèe: "Bolje mi je umrijeti nego živjeti."⁹ Bog upita Jonu: "Srdiš li se s pravom zbog bršljana?" On odgovori: "Da, s pravom sam ljut nasmrtn."¹⁰ Jahve mu reèe: "Tebi je žal za bršljana oko kojega se nisi trudio, nego je u jednu noæ nikao i u jednu noæ usahnuo."¹¹ A meni da ne bude žal Ninive, grada velikoga, u kojem ima više od sto i dvadeset tisuæa ljudi koji ne znaju razlikovati desno i lijevo, a uz to i mnogo životinja!"

Micah

Chapter 1

¹ Rijeè Jahvina, upuæena Miheju Morešeæaninu u vrijeme Jotama, Ahaza i Ezekije, kraljeva judejskih. Njegova viđenja o Samariji i o Jeruzalemu.² Èujte, narodi, vi svi! Slušaj, zemljo, i sve što te ispunja!³ Gospod Jahve protiv vas æe svjedoèiti - Gospod iz svetoga Hrama svojega! Jer evo: Jahve izlazi iz svetoga mjesta svojega, silazi i hodi po visovima zemaljskim.⁴ Gore se rastapaju pod njegovim koracima i doline rasijedaju kao vosak pred ognjem, kao voda što se razlijeva niz obronak.⁵ Sve je to za zloèinstvo Jakovljevo i za grijeh doma Izraelova. Koje je zloèinstvo Jakovljevo? Nije li Samarija? Što su uzvišice Judine? Nije li Jeruzalem?⁶ "Uèinit æu od Samarije kamenu gomilu u polju, ledinu za vinograd. Zavaljat æu kamenje njezino u dolinu, otkrit æu joj temelje."⁷ Razbit æe se svi njeni kipovi, sva æe joj se plaæa bludnièka ognjem spaliti, raskomadat æu sve njene idole, jer su od bludnièke plaæe nakupljeni, i opet æe postati plaæom bludnièkom."⁸ "Zato æu zakukati i zaridati, iæi æu gol i bos, zavijat æu kao šakali, urlikat æu kao nojevi."⁹ Jer njenoj rani nema lijeka, sve do Jude dopire, dotièe Vrata moga naroda, sve do Jeruzalema!¹⁰ Ne objavljujte toga u Gatu, u Akonu nemojte plakati! U Bet Leafri valjajte se u prašini!¹¹ Odlazi sramotno, stanovnice šafirski! Iz svoga grada nije izašla stanovnica saananska! Bet Haesel išèupan je iz temelja, iz svojih èvrstih osnova.¹² Kako se može nadati sreæi stanovnica marotska? Jer nesreæa silazi od Jahve sve do vrata jeruzalemskih.¹³ Upregni brze konje u bojna kola, stanovnice lakiška! To je bio poèetak grijeha Kæeri sionske, jer su se u tebi našla zloèinstva Izraelova.¹⁴ Zato

æš dati otpusnicu Morešet Gatu, domovi æ akzipski razoèarati kraljeve izraelske. ¹⁵ Još æu ti dovesti osvajaèa, stanovnice mareška, stiæi æe do Adulama slava Izraelova. ¹⁶ Èupaj kosu i ostriži se za milom djecom svojom! Postani æelava kao orao lešinar, jer su izgnana daleko od tebe."

Chapter 2

¹ Teško onima koji smišljaju nedjelo i snuju zlo na posteljama svojim! Kad svane dan, oni ga izvrše, jer je sila u njihovoj ruci. ² Zažele li polja, otimaju ih, i kuæe, uzimaju ih; èine nasilje èovjeku i kuæi njegovoj, vlasniku i posjedu njegovu. ³ Zato ovako govori Jahve: "Evo tome rodu smišljam zlo iz kojega neæete izvuæi vratova, niti æete hoditi ponosito, jer æe biti zlo vrijeme. ⁴ U onaj æe vam se dan složiti rugalica, zapjevati tužaljka i reæi: 'Propalo je! Posve smo opustošeni, baština je naroda moga otuðena i nitko da mu je vrati, naša polja podijeljena su odmetniku.' ⁵ Zato neæe biti nikoga tko bi bacio kocku za dio tvoj u zboru Jahvinu." ⁶ "Ne balite!" - bale oni - "Tako se ne bali! Sramota na nas neæe pasti! ⁷ Zar æe biti proklet dom Jakovljevi? Zar je Jahve izgubio strpljivost? Zar on tako postupa? Nisu li rijeði njegove ugodne Izraelu, narodu njegovu?" ⁸ Vi se sami dižete kao neprijatelji narodu mojemu. Èovjeku nezazornu vi otimate kabanicu, onome koji bez straha putuje ratne strahote dosuðujete. ⁹ Vi izgonite žene moga naroda iz njihovih milih domova; djeci njihovoj zauvijek oduzimate slavu koju sam im dao: ¹⁰ "Ustanite, idite! Ovo nije poèivalište! Zbog neèistoæe teško vas uže svezalo." ¹¹ Kad bi mogao biti nadahnut èovjek koji izmišlja ovu opsjenu: "Prorokujem ti vino i piæe", on bi bio prorok narodu ovome. ¹² Svega æu te sabrati, Jakove, sakupit æu Ostatak Izraelov! Smjestit æu ih zajedno kao ovce u toru, kao stado ¹³ na paši - neæe se bojati nikoga. Pred njima stupa rušilac: oni æe se porušiti i uæi, kroz vrata æe proæi i izaæi; pred njima æe iæi njihov kralj, Jahve æe biti na èelu.

Chapter 3

¹ Potom rekoh: "Èujte sada, glavari kuæe Jakovljeve, suci doma Izraelova! Nije li na vama da znate što je pravo? Ali vi mrzite dobro, a ljubite zlo!" ² Vi ljudima derete kožu s tijela i meso s kosti njihovih. ³ Oni proždiru tijelo moga naroda i deru mu kožu, lome kosti. Oni ih komadaju kao u loncu, kao meso u punom kotlu! ⁴ Zato, oni æe Jahvu zazivati, a on im neæe odgovoriti. Sakrit æe, u ono vrijeme, lice od njih zbog zloèina koje su poèinili." ⁵ Ovako govori Jahve protiv prorokÄa koji moj narod zavode: "Ako imaju zalogaj u zubima, proglašuju: 'Mir!' Ali protiv onoga koji im ništa ne stavlja u usta naviještaju sveti rat. ⁶ Zato æete imati noæ mjesto vaših viđenja i tminu mjesto proricanja. Zaæi æe sunce tim prorocima i dan æe za njih pomrèati. ⁷ Tada æe se posramiti vidovnjaci i zblaniti vraèari. Svi æe oni pokriti gubice, jer odgovora Božjeg neæe biti. ⁸ Ali ja sam pun snage i duha Jahvina, pun pravde i jakosti da objavim Jakovu opaèinu njegovu, Izraelu njegov grijeh. ⁹ Èujte dakle ovo, glavari kuæe Jakovljeve, suci doma Izraelova, vi kojima se pravda gadi te izvraete sve što je ispravno! ¹⁰ Vi koji gradite Sion u krvi i Jeruzalem u zloèinu! ¹¹ Glavari njegovi sude prema mitu, sveæenici njegovi pouèavaju radi zarade, proroci njegovi bale za novac. A na Jahvu se oni pozivaju i govore: 'Nije li Jahve u našoj sredini? Neæe na nas zlo navaliti.' ¹² Poradi vas i vaše krivnje Sion æe biti polje preorano, Jeruzalem ruševina, a Goru Doma prekrit æe šuma."

Chapter 4

¹ Dogodit æe se na kraju danÄa: Gora Doma Jahvina bit æe postavljena vrh svih gora, uzvišena iznad svih bregova. ² K njoj æe se stjecat svi narodi, nagrnut æe mnoga plemena i reæi: "Hajde, uziđimo na goru Jahvinu, u Dom Boga Jakovljeva! On æe nas nauèit' svojim putovima, i hodit æemo stazama njegovim. Jer æe sa Siona Zakon izaæi, rijeè Jahvina iz Jeruzalema." ³ On æe upravljati mnogim puèanstvima i bit æe sudac moænim narodima. Svoje æe maðeve prekovati u ralice, a svoja koplja u radne srpove. Narod na narod neæe maèa dizati niti æe se više za rat vježbati. ⁴ Svaki æe mirno živjeti pod lozom vinovom, pod smokvom svojom, i nitko ga neæe plašiti. To rekoše usta Jahve nad Vojskama. ⁵ Jer svi narodi idu, svaki u ime boga svojega, a mi, mi idemo u imenu Jahve, Boga našega, uvijek i dovijeka. ⁶ "U onaj dan - rijeè je Jahvina - sabrat æu hrome,

okupiti raspršene i sve kojima sam zlo učinio.⁷ Od hromih æu Ostatak učiniti, moæan narod od onih što su izgnani." Tada æe Jahve nad njima kraljevati na gori Sionu od sada i do vijeka.⁸ I ti Kulo stadÅa, Ofele Kæeri sionske, opet æe se tebi vratiti prijašnja vlast, kraljevstvo Kæeri jeruzalemske.⁹ Zašto sada kukaš kuknjavom? Nema li kralja u tebi? Zar su savjetnici tvoji propali da te obuzimlju bolovi kao porodilju?¹⁰ Savijaj se od boli i krièi, Kæeri sionska, kao žena koja porađa, jer æeš sada iz grada iziæi i stanovati na polju. Do Babilona ti æeš otiæi, ondje æeš se osloboditi, ondje æe te Jahve otkupiti iz šaka tvojih dušmana.¹¹ A sada se mnogi narodi protivu tebe sabraše. Oni govore: "Neka se obešæasti, neka se naše oèi nasite Siona!"¹² Ali zamisli Jahvine oni ne znaju i ne razumiju namjere njegove: kao snoplje na gumnu on ih je sabrao.¹³ Ustani! Ovrši žito, Kæeri sionska, jer ti pravim gvozden rog i mjedena kopita. I satrt æeš mnoge narode; zavjetovat æeš Jahvi blago njihovo i bogatstvo njihovo Gospodaru sve zemlje.¹⁴ Utvrdi se sada, Tvrđavo! Opkoljeni smo i opsjednuti, palicom po licu udaraju Suca Izraelova.

Chapter 5

¹ A ti, Betleheme Efrato, najmanji među kneževstvima Judinim, iz tebe æe mi izaæi onaj koji æe vladati Izraelom; njegov je iskon od davnina, od vjeènih vremena.² Zato æe ih Jahve ostaviti dok ne rodi ona koja ima roditi. Tada æe se Ostatak njegove braæe vratiti djeci Izraelovoj.³ On æe se uspraviti, na pašu izvodit' svoje stado silom Jahvinom, veličanstvom imena Boga svojega. Oni æe u miru živjeti, jer æe on rasprostrijeti svoju vlast sve do krajeva zemaljskih.⁴ On - on je mir! Ako Asirci provale u našu zemlju, ako stupe u naše dvore, podiæi æemo na njih sedam pastira, osam narodnih knezova.⁵ Zemlju asirsku oni æe maèem opasti, zemlju Nimrodovu sabljama. I on æe nas osloboditi od Asiraca ako provale u našu zemlju, ako stupe na naše tlo.⁶ Tada æe Ostatak Jakovljevi, među brojnim narodima, biti kao rosa koja od Jahve dolazi, kao kapljice kiše na travi koja ne èeka na èovjeka niti išèekuje sina èovjeèjeg.⁷ Tada æe Ostatak Jakovljevi, među brojnim narodima, biti kao lav među šumskim zvijerima, kao laviaæ među ovèjim stadima: svaki put kad prolazi, on gazi nogama, razdire, i nitko da od njega izbavi.⁸ Tvoja ruka neka se podigne na protivnike, svi tvoji neprijatelji bit æe zatrti!⁹ "U onaj dan - rijeè je Jahvina - potamanit æe sve

10
 tvoje konje, uništiti tvoja bojna kola; razorit æu po tvojoj zemlji svako naselje, porušiti sve tvoje
 tvrde gradove. ¹¹ Zatrt æu iz tvoje ruke bakanje, vraæara više neæeš imati; ¹² i zatrt æu u tebi sve
 kipove i stupove kamene. I ti se više neæeš klanjati pred djelom ruku svojih. ¹³ Iskorijenit æu ašere
 iz tebe i razorit æu tvoje gradove. ¹⁴ U gnjevu, u bijesu, izvršit æu osvetu na narodima koji nisu
 slušali."

Chapter 6

¹ Èujte, dakle, rijeè koju govori Jahve: "Ustani! Povedi parnicu pred gorama, i neka bregovi
 èuju tvoj glas!" ² Slušajte, gore, parnicu Jahvinu, èujte, temelji zemaljski, jer Jahve se parbi s
 narodom svojim, on se parnièi s Izraelom: ³ "Narode moj, što sam ti uèinio? Èime sam te zamorio?
 Odgovori mi. ⁴ Ja sam tebe izveo iz zemlje egipatske, izbavio te iz kuæe ropstva; poslao sam pred
 tobom Mojsija, Arona i Mirjamu. ⁵ Narode moj, sjeti se sada: Što je bio naumio Balak, kralj
 moapski? Što je njemu odgovorio Bileam, sin Beorov? ...od Šitima do Gilgala, da poznaš pravedna
 djela Jahvina." ⁶ "S èime æu doæi pred Jahvu, hoæu li pasti nièice pred Bogom Svevišnjim? Hoæu
 li doæi preda nj sa žrtvom paljenicom, s teocima od jedne godine? ⁷ Hoæu li mu biti mile tisuæe
 ovnova, tisuæe tisuæa potokÄa ulja? Treba li prinijeti sina prvorođenog zbog svoga zloèina, plod
 svoje utrobe zbog grijeha koji sam poèinio?" ⁸ "Objavljeno ti je, èovjeèe, što je dobro, što Jahve
 traži od tebe: samo èiniti pravicu, milosrðe ljubiti i smjerno sa svojim Bogom hoditi." ⁹ Jahvin glas
 vièe gradu: "Slušajte, vi plemenjaci i sabore gradski! ¹⁰ Zar mogu podnositi krivo steèeno blago i
 patvorenu efu prokletu? ¹¹ Mogu li opravdati onoga koji se služi mjerom krivom, vreæom
 krivotvorenih utega? ¹² Bogataši vaši puni su okrutnosti, stanovnici vaši laž govore, varljiv je jezik
 u njihovim ustima! ¹³ Zato sam te i ja poèeo udarati, tamaniti zbog grijeha tvojih. ¹⁴ Jest æeš, a
 neæeš se nasititi, gladan æeš ostati; stavljat æeš na stranu, a ništa neæeš saèuvati; ako što i saèuvaš,
 ja æu maèu predati. ¹⁵ Sijat æeš, ali neæeš žeti; tijestit æeš maslinu, a ulja neæe biti; gazit æeš
 mošt, a vina neæeš piti. ¹⁶ Držiš se zakona Omrijevih i svih djela doma Ahabova, živiš po osnovama
 njihovim: uèinit æu od tebe pustinju, od žitelja tvojih porugu, da nosite sramotu mnogih naroda."

Chapter 7

¹ Teško meni! Postao sam kao žetelac ljeti, kao trgaè poslije jematve: nema bobice grožđa da
je pozobljem, nema smokve ranke za kojom žudim! ² Vjernici su išezli iz zemlje: nijednog
pravednika među ljudima! Svi vrebaju za krvoproliæem, svaki svome bratu mrežu postavlja.
³ Njihove ruke za zlo su sposobne: glavara traži dar, sudac sudi prema poklonu, velikaš po svome
hiru odlueuje. ⁴ I najbolji među njima je kao trn, najpravedniji kao draèa živica. Iskušenje njihovo
danas sa Sjevera dolazi, dolazi ura strave njihove. ⁵ Ne pouzdavajte se u bližnjega, ne vjerujte u
prijatelja; pred onom koja s tobom dijeli postelju pazi da usta ne otvoriš. ⁶ Jer sin svoga oca
zlostavlja, kaerka na majku ustaje, snaha na svoju svekrvu, svakome je dušmanin njegov ukuæanin.
⁷ A ja, prema Jahvi ja sam zagledan, èekam na Boga koji spasava, Bog moj mene æe uslišati. ⁸ Ne
raduj se mome zlu, dušmanko moja, ako sam pao, ustat æu; ako boravim u tminama, Jahve je
svjetlost moja. ⁸ Tko je Bog kao ti koji prašta krivnju, koji grijeh oprašta i prelazi preko prekršaja
Ostatka baštine svoje, koji ne ustraje dovijeka u svome gnjevu, nego užiiva u pomilovanju? ⁹ Moram
podnositi srdžbu Jahvinu, jer sam protiv njega sagriješio, sve dok on ne prosudi spor moj i izrekne
pravdu; izvest æe me na svjetlost, gledat æu pravednost njegovu. ¹⁰ Kada ga moja dušmanka
ugleda, od stida æe se pokriti ona koja mi je govorila: "Gdje je on, Jahve, tvoj Bog?" Moje æe se
oèi naslađivati kad je ugledam: ona æe biti zgažena kao blato na putu.
¹¹ Dolazi dan kad æe se sazidati tvoji bedemi! Toga dana nadaleko æe se prostirati tvoje granice!
¹² Toga dana dolazit æe k tebi od zemlje asirske do Egipta, od Tira do Rijeke, od mora do mora,
od gore do gore. ¹³ Zemlja æe postat' pustinja zbog stanovnika svojih, zbog djela njihovih. ¹⁴ Pasi
svoj narod svojom palicom, stado svoje baštine, koje osamljeno živi u šikarju, usred plodnih
voænjaka. Neka pase u Bašanu i Gileadu, kao u davne dane! ¹⁵ Kao u dane kad si izašao iz Egipta,
pokaži nam èudesu! ¹⁶ Narodi æe ih vidjeti i bit æe posramljeni uza svu silu svoju; stavit æe ruku
na usta i uši æe im oglušiti. ¹⁷ Lizat æe prašinu kao zmija, kao gmazovi koji gmižu po zemlji. Iziaèi
æe dršæuæi iz svojih jazbina, prestravljeni i ustrašeni pred tobom. ¹⁹ Još jednom, imaj milosti za
nas! Satri naše opaèine, baci na dno mora sve grijeha naše! ²⁰ Udijeli Jakovu vjernost svoju, dobrotu
svoju Abrahamu, kako si se zakleo ocima našim od dana iskonskih.

Nahum

Chapter 1

¹ Proroèanstvo nad Ninivom. Knjiga viđenja Nahuma Elkošanina. ² Jahve je Bog ljubomoran i osvjetnik! Jahve se osveæuje, gospodar srdžbe! Jahve se osveæuje svojim protivnicima, ustrajan u gnjevu na neprijatelje. ³ Jahve je spor u gnjevu, ali silan u moæi. Ne, Jahve neæe pustiti krivca nekažnjena. U vihoru i oluji put je njegov, oblaci su prašina koju podižu njegovi koraci. ⁴ Prijeti moru i isušuje ga, presušuje sve rijeke. ...Bašan i Karmel uvenuti su, povenuli su pupoljci Libana! ⁵ Pred njim se gore potresaju, bregovi se ljuljaju, zemlja se pod njim provaljuje, krug zemaljski i sve što na njem stanuje. ⁶ Tko može izdržati pred bijesom njegovim? Tko æe odoljeti pred gnjevnom srdžbom njegovom? Jarost se njegova kao vatra izljuje i litice se pred njim kidaju. ⁷ Jahve je dobar onima koji se u njeg' uzdaju, on je okrilje u dan nevolje, poznaje one koji se njemu utjeðu ⁸ kada potopne vode poplave. Uništiti æe one koji se protiv njega podižu, progoniti æe svoje dušmane u najmrkliji mrak. ⁹ Što vi snujete protiv Jahve? On uništava do kraja; nevolja se neæe dva puta ¹⁰ podiaei. Kao trnovita šikara i kao pijanci na pijanki, k'o suha slama bit æe potpuno smlavljeni. ¹¹ Iz tebe je potekao onaj koji snuje zlo protiv Jahve, savjetnik Belijala. ¹² Jahve ovako govori: "Neka su spremni, neka mnogobrojni, bit æe pokošeni, uništeni. Ako sam te ponizio, neæu te odsada ¹³ ponižavati. A sada, razbit æu jaram koji te steže, raskidat æu tvoje okove." ¹⁴ Protiv tebe Jahve nareðuje: "Neæe više biti roda tvoga imena, iz hrama tvojih bogova istrijebit æu likove rezane i livene, a od tvog groba ruglo æu uèiniti."

Chapter 2

¹ Gledajte, preko gora hrli glasnik, on naviješta: "Spasenje!" Svetkuj svoje blagdane, Judo, ispuni svoje zavjete, jer Belijal više neæe prolaziti po tebi, on je sasvim zatr. ² Protiv tebe dolazi rušitelj. Postavi stražu na bedeme, gledaj na put, opaši bedra, saberi sve svoje snage. ³ Da, Jahve æe obnoviti vinograd Jakovljevi i vinograd Izraelov. Pljaèkaši ih opljaèkali, mladice im potrli. ⁴ Štitovi njegovih junaka crvene se, njegovi su ratnici u grimizu; ognjem blista èelik na njihovim

bojnim kolima kad krenu u boj; konji im se propinju. ⁵ Po ulicama bjesne bojna kola, lete preko
 trgova; na pogled su baklje goruæe; kao munje, samo sijeavaju. ⁶ Pozivaju se borci odabrani, bacaju
 se u rovove, hrle brzo na bedeme, veæ je zaklon postavljen. ⁷ Vrata koja gledaju na Rijeku otvaraju
 se, strava je u palaèi. ⁸ Podižu, u izgnanstvo odvode Gospodaricu, robinjice njene cvile, tuguju kao
 golubice, u prsa se udaraju. ⁹ Niniva je nabujalo jezero, oni bježe pred vodom njezinom. "Zaustavite
 se, stanite!" Ali se nitko ne okreæe. ¹⁰ "Grabite srebro! Grabite zlato!" Blagu kraja nema, obilje
 dragocjenosti! ¹¹ Pljaèkanje, haranje, razaranje! Srce zamire, koljena klecaju, u bedrima drhtavica,
 svima su lica poblijedjela. ¹² Gdje je skrovište lavovima i log laviæima? Kad je lav izlazio, lavica
 je ostajala i lavovi mališani; plašio ih nitko nije. ¹³ Lav je grabio za svoje laviæe, davio je za svoje
 lavice; svoje spilje punio je plijenom, svoja skrovišta lovinom. ¹⁴ "Evo me! Tebi!" - rijeè je Jahve
 nad Vojskama. "Pretvorit æu u dim tvoja bojna kola, maè æe poklati tvoje laviæe. Istrijebit æu sa
 zemlje tvoja pljaèkanja, i neæe se više èuti povik tvojih glasnika."

Chapter 3

¹ Teško gradu krvnièkom, pun je laži, prepun grabeža, s pljaèkanjem on ne prestaje! ² Slušajte!
 Pucaju bièem! Slušajte! Štropot toèkova! Konji upropanj, kola poskakuju. ³ Konjanici u stremenu,
 maèevi sjaju, koplja sijeavaju ... gomile ranjenih, snopovi mrtvih, trupla unedogled, svuda se o truplo
 spotièe! ⁴ Eto plaæe za razvrat bludnice, ljupke ljubaznice, vješte èarobnice koja je zavodila narode
 svojim razvratom i plemena svojim èaranjima. ⁵ "Evo me! Tebi!" - rijeè je Jahve nad Vojskama.
 "Na tvoje lice podignut æu skute tvoje haljine, tvoju golotinju pokazat æu narodima, tvoju sramotu
 kraljevstvima. ⁶ Bacit æu na tebe smeæe, osramotit æu te, izložiti na stup sramote. ⁷ Svaki koji te
 vidi, bježat æe od tebe. Reæi æe: 'Niniva! Kakva razvalina!' Tko je može požaliti? Gdje joj naæi
 tješitelje?" ⁸ Jesi li tvrða od Tebe Amonove koja sjedi na rukavima Rijeke? Njezino predzièe bilo
 je more, njezini bedemi bile su vode. ⁹ Njezina snaga bila je Etiopija, Egipat; nije imala granica.
 Narodi Puta i Libije bili su joj pomoænici. ¹⁰ A i ona je otišla u progonstvo, morala je iæi u
 sužanjstvo; njezina nejaka djeca bila su razmrskana po svim raskršæima; za ugledne ljude njezine
 bacali su ždrijeb, svi njezini velikani okovani su lancima. ¹¹ Tako æeš i ti biti slomljena, bit æeš

svladana; tako æeš i ti morati tražiti utoèište pred dušmaninom.¹² Tvoje utvrde sve su kao smokvino stablo s urodom mladih smokava; kad se potrese stablo, smokve padaju u usta svakome koji ih želi jesti.¹³ Gledaj svoj narod: sve je žensko u domu tvome; vrata tvoje zemlje širom se otvaraju neprijatelju; oganj je sažgao tvoje prijevornice.¹⁴ Nacrpi vode za opsadu, utvrdi svoje bedeme, gnjeèi blato, gazi ilovaèu, uzmi kalup za opeku.¹⁵ A ipak æe te oganj sažeæi i maè potamaniti. Namnoži se kao kukci, namnoži se kao skakavci;¹⁶ [16a] umnoži svoje trgovce da ih bude više nego zvijezda na nebu,¹⁷ [17a] tvoje posade neka bude kao skakavaca, a tvojih pisara kao kobilica. Borave po zidovima kad je hladan dan. Sunce grane: [16b] kukci razvijaju krilašca i lete, [17b] i odlaze tko zna kamo.¹⁸ Jao! Kako su zaspali tvoji pastiri, kralju asirski? Tvoji izabrani vojnici drijemaju, narod se tvoj raspršio po gorama, nitko ga više ne može sakupiti.¹⁹ Tvojim rani nema lijeka! Neizljeèiva je tvoja ozljeda. Svi koji to saznaju plješæu tvojoj razvalini. Tko nije bez sanki i prestanka osjeæao na sebi tvoju okrutnost?

Habakkuk

Chapter 1

¹ Proroštvo koje vidje prorok Habakuk. ² Dokle æu, Jahve, zapomagati, a da ti ne èuješ? Vikati k tebi "Nasilje!" a da ti ne spasiš? ³ Zašto mi nepravdu iznosiš pred oèi, zašto gledaš ugnjetavanje? Pljaèka je i nasilje preda mnom. Raspra je, razmirica bjesni! ⁴ Zakon je izgubio snagu, a pravda se ni naèas ne pomalja. Da, zlikovac progoni pravednika, pravo je stoga izopaèeno. ⁵ Obazrite se na narode, pogledajte, èudite se, zapanjite! Jer u vaše dane èinim djelo u koje ne biste vjerovali da vam ga tko isprièa. ⁶ Da! Evo dižem Kaldejce, narod divlji i naprasit što nadire širom zemlje da obitavališta otme tuđa. ⁷ On je strašan i jezovit, od njega samog izlazi njegovo pravo i njegov ponos. ⁸ Konji su mu brži od leoparda, hitriji od vukova uveèer; jahaèi mu poskakuju, stižu izdaleka, ustremljeni k'o orlovi da plijen proždru. ⁹ Svi æe doæi rad' grabeža, lica im žegu k'o istoèni vjetar, grabe roblje kao pijesak! ¹⁰ Taj se narod kraljevima ruga, podsmjehuje knezovima,

poigrava se svim utvrdama, nasipa zemlju i zauzima ih.¹¹ Tad se k'o vjetar okrenu i ode, zlikovac komu je snaga bog postala.

¹² Nisi li od davnih vremena, Jahve, Bože moj, Sveèe moj? Ti koji ne umireš! Ti si, Jahve podigao ovaj narod radi pravde, postavio ga, Stijeno, da kažnjava.¹³ Preèiste su tvoje oèi da bi zloæu gledale. Ti ne možeš motriti tlaèenja. Zašto gledaš vjerolomce, šutiš kad zlikovac ništi

pravednijeg od sebe?¹⁴ Postupaš s ljudima k'o s morskim ribama, k'o s gmazovima što nemaju

gospodara!¹⁵ On ih sve lovi na udicu, izvlaèi ih mrežom, preðom ih skuplja i tako se raduje i

likuje.¹⁶ Stog žrtvuje mreži svojoj, pali tamjan svojoj preði jer mu pribavljaju zalogaj slastan,

hranu pretilu.¹⁷ Valja li, dakle, da neprestano poteže maè i kolje narod nemilice?

Chapter 2

¹ Stat æu na stražu svoju, postaviti se na bedem, paziti što æe mi reæi, kako odgovoriti na moje tužbe.² Tada Jahve odgovori i reèe: "Zapiši viðenje, ureži ga na ploèice, da ga èitaè lako èita."

³ Jer ovo je viðenje samo za svoje vrijeme: ispunjenju teži, ne vara; ako stiže polako, èekaj, jer odista æe doæi i neæe zakasniti!⁴ Gle: propada onaj èija duša nije pravedna, a pravednik živi od

svoje vjere.⁵ Bogatstvo je odista podmuklo! Ohol je i ne može poèinuti tko ždrijelo razvaljuje k'o

Podzemlje, tko je kao smrt nezasitan, tko sabire za se sve narode, tko kupi za se sva plemena!⁶ Zar mu se neæe svi podrugivati, rugalicu i zagonetku spjevat' protiv njega? Reæi æe: Jao onom tko

množi što nije njegovo (a dokle æe?) i optereæuje se zalogama!⁷ Neæe li naglo ustati vjerovnici tvoji, neæe li se probuditi ljuti tvoji tlaèitelji? Tada æeš im plijen biti!⁸ Jer si opljaèkao mnoge narode, sav ostatak naroda opljaèkat æe tebe, jer si prolio krv ljudsku, poharao zemlju, grad i sve

mu žitelje.⁹ Jao onom tko otimaèinu zgræe nepravednu kuæi svojoj, da visoko svije gnijezdo svoje

i otkloni ruku zla!¹⁰ Nanese sramotu kuæi svojoj: zatiruæi mnoga plemena, griješiš protiv sebe.

¹¹ Jer iz samih zidova kamen krièi, a krovna mu greda odgovara.¹² Jao onom tko grad diže krvlju

i tvrðavu zasnuje na nepravdi!¹³ Nije li to, gle, od Jahve nad Vojskama da se narodi za oganj

trude, puci nizašto muèe?¹⁴ Jer æe se zemlja napuniti znanja o slavi Jahvinoj kao što vode prekrivaju

15 more. ¹⁵ Jao onom tko bližnjeg navodi na piæe, ulijeva otrov dok on pije da bi promatrao njegovu
¹⁶ nagost! ¹⁶ Ti si pijan od sramote, ne od slave! Pij samo i pokazuj kapicu. Dolazi ti pehar iz desnice
¹⁷ Jahvine i sramota na slavu tvoju! ¹⁷ Nasilje nad Libanomom tebe æe prestraviti, pokolj zvijeri, jer
¹⁸ si ljudsku krv prolio, poharao zemlju, grad i njegove žitelje. ¹⁸ Èemu koristi tesan lik da ga umjetnik
teše? Èemu lijevan lik, lažno proroštvo, da se tvorac njegov u nj pouzdaje oblikujuæ' nijeme kipove?
¹⁹ 19 Jao onom tko komadu drva kaæe: "Probudi se!" Kamenu nijemom: "Preni se!" On da prorokuje?
²⁰ 20 Optoèen može biti i zlatom i srebrom, ali nikakva daha životnog nema u njemu. ²⁰ Ali je Jahve u
svojem svetom Hramu: nek' zemlja sva zašuti pred njime!

Chapter 3

¹ 1 Molitva. Od proroka Habakuka. Na naèin tužbalice. ² 2 Jahve, èuo sam za slavu tvoju, Jahve,
tvoje mi djelo ulijeva jezu! Ponovi ga u naše vrijeme! Otkrij ga u naše vrijeme! U gnjevu se svojem
³ smilovanja sjeti! ³ Bog stiæe iz Temana, a Svetac s planine Parana! Velièanstvo njegovo zastire
⁴ nebesa, zemlja mu je puna slave. ⁴ Sjaj mu je k'o svjetlost, zrake sijevaju iz njegovih ruku, ondje
⁵ mu se krije sila. ⁵ Kuga pred njim ide, groznica ga sustopice prati. ⁶ 6 On stane, i zemlja se trese, on
pogleda, i dršæu narodi. Tad se raspadoše vjeène planine, bregovi stari propadoše, njegove su staze
⁷ od vjeènosti. ⁷ Prestrašene vidjeh kušanske šatore, èadore što dršæu u zemlji midjanskoj. ⁸ 8 Jahve,
planu li tvoj gnjev na rijeke ili jarost tvoja na more te jezdiš na svojim konjima, na pobjednièkim
⁹ bojnim kolima? ⁹ Otkrivaš svoj luk i otrovnim ga strijelama sitiš. Bujicama rasijecaš tlo, ¹⁰ 10 planine
dršæu kad te vide, navaljuje oblaka prolom, bezdan diæe svoj glas. ¹¹ 11 Sunce uvis diæe ruke, mjesec
u obitavalištu svojem popostaje, pred blijeskom tvojih strijela, pred blistavim sjajem koplja tvoga.
¹² 12 Jarosno po zemlji koraèað, srdito gaziš narode. ¹³ 13 Iziðe da spasiš narod svoj, da spasiš svog
pomazanika; sori vrh kuæe bezboænikove, ogoli joj temelje do stijene. ¹⁴ 14 Kopljima si izbo voðu
ratnika njegovih, koji navališe da nas s radošæu satru, kao da æe potajice proždrijet' ubogoga.
¹⁵ 15 Gaziš po moru s konjima svojim, po puèini silnih voda! ¹⁶ 16 Èuo sam! Sva se moja utroba trese,
podrhtavaju mi usne na taj zvuk, truleæ prodire u kosti moje, noge klecaju poda mnom. Poèinut æu
¹⁷ kada dan tjeskobni svane narodu što nas sad napada. ¹⁷ Jer smokvino drvo neæe više cvasti niti
æe na lozi biti ploda, maslina æe uskratiti rod, polja neæe donijeti hrane, ovaca æe nestati iz tora,

u oborima neæe biti ni goveda. ¹⁸ Ali ja æu se radovati u Jahvi i kliktat æu u Bogu, svojem Spasitelju. ¹⁹ Jahve, moj Gospod, moja je snaga, on mi daje noge poput košutinih i vodi me na visine. Zborovoði. Na žièanim glazbalima.

Zephaniah

Chapter 1

¹ Rijeè Jahvina upuæena Sefaniji, sinu Kušija, sina Gedalijina, sina Amarjina, sina Ezekijina, u vrijeme Jošije, sina Amonova, kralja judejskoga. ² "Da, sve æu zbrisati s lica zemlje" - rijeè je Jahvina! ³ "Izbrisat æu ljude i zvijeri, ptice nebeske i ribe morske, uèinit æu da padnu bezbožnici, istrijebit æu ljude s lica zemlje" - rijeè je Jahvina! ⁴ "Podignut æu ruku na Judu i na sve stanovnike Jeruzalema i istrijebit æu iz ovoga mjesta ostatak Baalov, ime služitelja idolskih sa sveæenicima njegovim; ⁵ one koji se klanjaju na krovovima vojsci nebeskoj, one koji se klanjaju pred Jahvom a zaklinju se Milkomom; ⁶ one koji su se odmetnuli od Jahve, koji ne traže Jahvu i nimalo za nj ne mare." ⁷ Tišina pred Jahvom Gospodom, jer je dan Jahvin blizu! Da, Jahve je pripremio žrtvu, posvetio je svoje uzvanike. ⁸ "U dan žrtve Jahvine, kaznit æu knezove, sinove kraljeve, i sve koji se oblaèe na naèin tuđinski. ⁹ Kaznit æu u taj dan sve koji preko praga poskakuju, koji Dom Gospodara svojega pune nasiljem i prijevarom." ¹⁰ "U onaj dan" - rijeè je Jahvina - "vapaj æe se podiaèi od Ribljih vrata, urlici iz novog dijela grada, silna lomljivina sa brežuljaka. ¹¹ Kukajte, stanovnici makteški, jer je satrt sav narod kanaanski, zbrisani su svi mjeraèi srebra. ¹² I u to vrijeme pretražit æu Jeruzalem sa zublama i pohodit æu kaznom ljude koji miruju na svojoj vinskoj droždini i u svom srcu govore: 'Jahve ne može uèiniti ni dobro ni zlo.'" ¹³ Blago njihovo bit æe prepušteno pljaèki, njihove kuæe pustošenju. Oni su gradili kuæe - neæe u njima stanovati; sadili su vinograde - iz njih vina neæe piti. ¹⁴ Blizu je dan Jahvin, veliki! Blizu je i žurno dolazi! Gorak je glas dana Jahvina: tada æe i junak zajaukati. ¹⁵ Dan gnjeva, onaj dan! Dan tjeskobe i nevolje! Dan užasa i pustošenja! Dan pomrèine i naoblake! Dan tmina i magluština! ¹⁶ Dan trubljavine i bojne vike na

gradove utvrđene i na visoka kruništa. ¹⁷ "Prepustit æu ljude nevoljama i vrludat æ kao slijepci (jer su protiv Jahve sagriješili), krv æ se njihova prosuti kao prašina, njihova trupla bit æ baèena kao smeæ. ¹⁸ Ni njihovo srebro ni njihovo zlato neæ ih spasiti." U dan gnjeva Jahvina oganj njegove revnosti svu æ zemlju sažeæi. Jer on æ uništiti, zatrti sve stanovnike zemlje.

Chapter 2

¹ Saberite se, skupite, narode bestidni ² prije nego budete izgnani kao pljeva koja se u dan rasprši, prije nego stigne na vas plamen i gnjev Jahvin, prije nego stigne na vas dan gnjeva Jahvina.

³ Tražite Jahvu, svi skromni na zemlji, svi koji izvršavate odredbe njegove! Tražite pravdu, tražite poniznost: vi æete možda biti zaštiæeni u dan gnjeva Jahvina. ⁴ Da, Gaza æ postati pustinja, Aškelon pustoš. Ašdod u puklo podne bit æ izgnan, Ekron iz temelja išèupan. ⁵ Teško stanovnicima obale morske, narodu kretskome! Evo rijeèi Jahvine protivu vas: "Ja æu te poniziti, zemljo Filistejaca, uništiti æu te, istrijebit æu sve tvoje stanovnike! ⁶ I postat æeš ispaša, pasište pastirsko i ograda za stado." ⁷ I taj kraj pripast æ u dio Ostatku doma Judina; tu æ oni izvoditi blago na pašu; uveèer se odmarati u kuæama aškelonskim, jer æ ih pohoditi Jahve, Bog njihov, i on æ promijeniti sudbinu njihovu. ⁸ Èuo sam uvredu Moabovu i podrugivanja sinova Amonovih kad su vrijeðali moj narod i ponosili se zemljištem svojim. ⁹ "Zato, života mi moga!" - rijeè je Jahve nad Vojskama, Boga Izraelova: "Moab æ postati kao Sodoma i sinovi Amonovi kao Gomora: polje obraslo koprivom, hrpa soli pustoš do vijeka. Ostatak moga naroda oplijenit æ ih, preostatak moga naroda zaposjest æ ih." ¹⁰ To æ biti cijena za njihovu oholost jer su se uznosili i rugali narodu Jahve nad Vojskama. ¹¹ Za njih æ Jahve biti strašan: kad uništi sve bogove zemaljske, pred njim æ se pokloniti - svaki na svojoj zemlji - svi otoci naroda. ¹² I vi, Etiopljani: "Vi æete biti probijeni mojim maèem." ¹³ Zatim æ svoju ruku diæi protiv Sjevera i razrušiti æ zemlju asirsku, od Ninive æ pustoš uèiniti, suhu pustoš kao pustinja. ¹⁴ Usred nje æ stado ležati, zvijeri svakojake; èaplje i pelikani poèivat æ noæu na glavicama stupova, sova æ hukati na prozoru, gavran graktati na pragu. ¹⁵ To li je veseli grad koji je stolovao u miru, koji je u svom srcu govorio: "Ja, i jedino ja!" Gledaj! Postade razvalina, brlog zvjerinji! Svi koji pokraj njega prolaze zvižde i mašu rukama.

Chapter 3

¹ Teško nepokornom, okaljanom, nasilničkom gradu! ² On nikada nije èuo poziva, nikada nije
 prihvatio pouku; Jahvi on se nikada nije povjerio; svome Bogu nije se nikada približio. ³ Njegovi
 su knezovi usred njega - lavovi koji rièu; njegovi su suci - vuci veèernji koji do jutra nisu kosti
 glodali; ⁴ proroci su njegovi - razmetljivci, puki lažljivci, sveæenici njegovi skvrne Svetište, krše
 Zakon. ⁵ Usred njega, Jahve je pravedan - on ne èini nepravde; svako jutro iznosi svoju pravicu,
 u praskozorje ne izostaje; ali bezbožnik srama ne poznaje. ⁶ "Uništio sam narode, razorena su
 kruništa kula njihovih, poharao sam njihove ulice: nema više prolaznika! Razoreni su njihovi
 gradovi: nema ljudi, nema stanovnika! ⁷ Govorio sam: 'Ti æeš se mene ipak bojati, prigrlit æeš
 pouku; u njihovim oèima ne mogu nestati toliki moji pohodi.' Ali ne! - oni su žurno pokvarili sva
 djela svoja. ⁸ Zato mene èekajte - rijeè je Jahvina - do dana kad ustanem kao tužilac; jer ja sam
 odredio da se sakupe narodi, da se saberu kraljevstva, da na vas gnjev svoj izlijem, svu gorèinu
 svoje srdžbe: u vatri moje ljubomore bit æe sva zemlja sažgana. ⁹ Dat æu narodima èiste usne, da
 svi mogu zazivati ime Jahvino i služiti mu jednodušno. ¹⁰ S druge obale rijeka etiopskih prinosit
 æe mi žrtvene darove moji štovaoci. ¹¹ U onaj dan neæeš se sramiti svih svojih nedjela koja si
 protiv mene poèinio, jer æu ukloniti iz tebe tvoje ohole hvalisavce; i neæeš se više šepiriti na Svetoj
 gori mojoj, ¹² jer æu pustiti da u tebi opstane samo skroman i èedan narod, i u imenu Jahvinu tražit
 æe okrilje ¹³ Ostatak Izraelov. Oni neæe više èiniti nepravdu, neæe više govoriti laži; u njihovim
 ustima neæe se više naæi jezik prijeverni. Moæi æe pasti i odmarati se, i nitko im neæe smetati."
¹⁴ Klikæi od radosti, Kæeri sionska, vièi od veselja, Izraele! Veseli se i raduj se iz sveg srca, Kæeri
 jeruzalemska! ¹⁵ Jahve te riješio tvoje osude, neprijatelje tvoje uklonio! Jahve, kralj Izraelov, u
 sredini je tvojoj! Ne boj se više zla! ¹⁶ U onaj dan reæi æe se Jeruzalemu: "Ne boj se, Sione! Neka
 ti ne klonu ruke! ¹⁷ Jahve, Bog tvoj, u sredini je tvojoj, silni spasitelj! On æe se radovati tebi pun
 veselja, obnovit æe ti svoju ljubav, kliktat æe nad tobom radosno ¹⁸ kao u dan sveèani. Odvratio
 sam od tebe nevolju da na sebi više ne nosiš sramotu. ¹⁹ Evo svladavam sve tvoje tlaèitelje. U ono
 vrijeme izbavit æu sve hrome, sabrat æu prognane, pribavit im hvalu i diku po svoj zemlji gdje ih
 sramota bijaše dopala. ²⁰ U ono vrijeme ja æu vas dovesti, u ono vrijeme ja æu vas sabrati! Tada

æu vam dati hvalu i diku meðu narodima zemlje, kad okrenem vašu sudbinu pred vašim oèima" - govori Jahve.

Haggai

Chapter 1

¹ Druge godine kralja Darija, šestoga mjeseca, prvoga dana u mjesecu, dođe rijeè Jahvina preko proroka Hagaja Zerubabelu, sinu Šealtielovu, namjesniku judejskom, i Jošui, sinu Josadakovu, velikom sveæeniku: ² "Ovako govori Jahve nad Vojskama. Narod ovaj govori: 'Nije još došlo vrijeme da se opet sazda Dom Jahvin!' ³ Zato je došla rijeè Jahvina preko proroka Hagaja: ⁴ A vama je vrijeme da stanujete u pokrivenim kuæama, dok je ovaj Dom razvaljen. ⁵ I zato, ovako sada govori Jahve nad Vojskama: Razmotrite svoje putove! ⁶ Sijete mnogo, malo dovozite; jedete, a niste siti; pijete, a napojit' se ne možete; odijevate se, a nije vam toplo. Poslenik zaraðuje plaæu, a stavlja je u prodrt tobolac!" ⁷ Ovako govori Jahve nad Vojskama: "Razmotrite svoje putove! ⁸ Idite na goru, dovezite drva i podignite opet Dom; bit æe mi to milo i proslavit æu se" - govori Jahve. ⁹ "Nadaste se obilju, a gle, malo je; što dovezete kuæi, ja otpuhnem. A zašto?" - rijeè je Jahve nad Vojskama. "Zato što je Dom moj razvaljen, dok se svaki od vas brine za dom svoj. ¹⁰ Stog' je nebo uskratilo rosu, a zemlja uskratila usjeve. ¹¹ Ja dozvah sušu na zemlju i gore, na žito i vino, na ulje i na sve što zemlja raða, na ljude i stoku i na svaki trudno steèen plod." ¹² A Zerubabel, sin Šealtielov, i Jošua, sin Josadakov, veliki sveæenik, i sav ostali narod poslušaðe glas Jahve, Boga svojega, i rijeèi proroka Hagaja u onome radi èega ga Jahve njima posla: i narod se poboja Jahve. ¹³ Tada Hagaj, glasnik Jahvin, po Jahvinu nalogu ovako reèe narodu: "Ja sam s vama" - rijeè je Jahvina. - ¹⁴ Jahve probudi duh Zerubabelu, sinu Šealtielovu, namjesniku judejskom, i duh Jošui, sinu Josadakovu, velikom sveæeniku, i duh svemu ostalom narodu te oni doðuše i prionuše na posao u Domu Jahve nad Vojskama, Boga svojega. ¹⁵ Bijaše to dvadeset i èetvrtoga dana šestog mjeseca.

Chapter 2

¹ Druge godine kralja Darija, sedmoga mjeseca, dvadeset i prvoga dana u mjesecu, dođe rijeè
 Jahvina preko proroka Hagaja: ² "Reci ovako Zerubabelu, sinu Šealtielovu, namjesniku judejskom,
 i Jošui, sinu Josadakovu, velikom sveæeniku, i ostalom narodu: ³ 'Ima li još koga među vama koji
 vidje ovaj Dom u njegovoj staroj slavi? A kakva ga sada vi vidite? Prema onome, nije li to k'o ništa
 u vašim oèima? ⁴ Budi, dakle, junak, Zerubabele - rijeè je Jahvina - budi junak, Jošua, sine
 Josadakov, veliki sveæenièe! Budi junak, narode sve zemlje - rijeè je Jahvina. Na posao! Jer, ja
 sam s vama! - rijeè je Jahve nad Vojskama! ⁵ Po obeæanju što ga vama dadoh kad izađoste iz
 Egipta, duh moj posred vas ostaje. Ne bojte se! ⁶ Jer ovako govori Jahve nad Vojskama: 'Zamalo,
 i ja æu potresti nebesa i zemlju, i more i kopno. ⁷ Potrest æu sve narode da dođe blago svih naroda,
 i slavom æu napunit ovaj Dom' - kaže Jahve nad Vojskama. ⁸ 'Moje je zlato, moje je srebro' - rijeè
 je Jahve nad Vojskama. ⁹ 'Slava ovoga drugog Doma bit æe veæa nego prvoga' - rijeè je Jahve nad
 Vojskama. 'I na ovom æu mjestu dati mir' - rijeè je Jahve nad Vojskama." ¹⁰ Dvadeset i èetvrtoga
 dana devetoga mjeseca, druge godine kralja Darija, dođe rijeè Jahvina preko proroka Hagaja:
¹¹ Ovako govori Jahve nad Vojskama. "Pitaj sveæenike što kaže Zakon i reci: ¹² 'Kad bi tko u
 skutu svoje haljine nosio posveæeno meso, ili bi se skutom dotakao kruha, jela, vina, ulja ili kakve
 god hrane, bi li to postalo sveto?'" Sveæenici odgovoriše: "Ne!" ¹³ Hagaj dalje upita: "Kad bi netko
 koji se oneèistio dodirnuvši mrtvacu dotakao nešto od onoga, bi li to postalo neèisto?" Sveæenici
 odgovoriše: "Bilo bi neèisto." ¹⁴ Onda Hagaj ovako reèe: "Takav je i ovaj puk, takav je ovaj narod
 preda mnom - rijeè je Jahvina - takvo je svako djelo ruku njihovih, i sve što ovdje prinose: sve je
 neèisto!" ¹⁵ "A sada, promislite u srcu, od današnjega dana unapredak: Prije negoli se poèe stavljati
 kamen na kamen u Jahvinu Svetištu, ¹⁶ kakvi ono bijaste? Dolažaste hrpi od dvadeset mjerica, a
 bješe ih samo deset! Dolažaste kaci da zahvatite pedeset mjerica, a bješe ih samo dvadeset! ¹⁷ Udarao
 sam snijeæu, medljikom i grÓadom svako djelo vaših ruku, ali nikoga nema k meni" - rijeè je
 Jahvina. ¹⁸ "Stoga dobro pripazite od današnjeg dana unapredak - od dvadeset i èetvrtoga dana
 devetoga mjeseca, kad se stao graditi Hram Jahvin, pripazite dobro ¹⁹ ima li još žita u žitnici? Ni
 vinova loza ni smokva, ni mogranj ni maslina nisu rađali! Al' od ovog dana ja æu blagosloviti."
²⁰ Dvadeset i èetvrtoga dana istoga mjeseca dođe rijeè Jahvina Hagaju drugi put: ²¹ "Reci ovako
 Zerubabelu, namjesniku judejskom: ²² 'Ja æu potresti nebesa i zemlju! Oborit æu prijestolja
 kraljevstvima i uništiti æu moæ kraljevima naroda. Prevrnut æu bojna kola i one na njima, konji i

konjanici njihovi bit æ oboreni, past æ od maèa brata svojega." ²³ "Toga dana" - rijeè je Jahve nad Vojskama - "uzet æu te, Zerubabele, sine Šealtielov, slugo moja" - rijeè je Jahvina - "i stavit æu te kao peèatnjak, jer tebe izabrah" - rijeè je Jahve nad Vojskama.

Zechariah

Chapter 1

¹ Osmoga mjeseca druge godine Darijeve dođe rijeè Jahvina proroku Zahariji, sinu Berekjinu, sinu Idonovu. ² "Jahve se teško razgnjevio na oce vaše!" ³ Zatim im reci: 'Ovako govori Jahve nad Vojskama: Vratite se meni, i ja æu se vratiti vama' - rijeè je Jahve nad Vojskama. ⁴ 'Ne budite poput svojih otaca koje su pozivali negdašnji proroci.' Ovako govori Jahve nad Vojskama: 'Vratite se sa zlih putova svojih i od zlih djela. Ali oni nisu slušali ni pazili na mene' - govori Jahve. ⁵ Gdje su sad oci vaši? Zar æe do vijeka živjeti proroci? ⁶ Ali moje rijeèi i odredbe, koje sam naložio slugama svojim prorocima, nisu li stigle vaše oce? Oni se obratiše i priznaše: 'Jahve nad Vojskama uèinio je s nama kako bijaše namislio uèiniti prema našim putovima i našim djelima.'" ⁷ Dvadeset i èetvrtog dana, jedanaestoga mjeseca, a to je mjesec Šebat, druge godine Darijeve, dođe rijeè Jahvina proroku Zahariji, sinu Berekjinu, sinu Idonovu. ⁸ Imao sam noæu viðenje. Gle, na riðanu èovjek jaše meðu mirtama koje imaju duboko korijenje, a iza njega konji riði, smeði i bijeli. ⁹ Upitah: "Koji su ovi, gospodaru?" Anđeo koji je sa mnom govorio reèe mi: "Ja æu ti pokazati koji su." ¹⁰ Èovjek koji stajaše meðu mirtama odgovori: "Ovo su oni koje je poslao Jahve da obilaze zemlju." ¹¹ Oni se obratiše anđelu Jahvinu, koji stajaše meðu mirtama, i kazaše: "Obišli smo zemlju, i gle: sva zemlja poèiva i miruje." ¹² Tada progovori anđeo Jahvin i reèe: "Jahve nad Vojskama, kada æeš se veæ jednom smilovati Jeruzalemu i gradovima judejskim na koje se veæ sedamdeset godina ljuto srdiš?" ¹³ A Jahve anđelu koji je govorio sa mnom odgovori utješnim rijeèima. ¹⁴ I anđeo koji je govorio sa mnom reèe mi: "Objavi ovo: 'Ovako govori Jahve nad Vojskama: Ljubavlju ljubomornom gorim za Jeruzalem i za Sion, ¹⁵ a velikim gnjevom plamtim na ohole narode, jer kad se ono malo rasrdih, oni prijeðoše mjeru.' ¹⁶ Zato ovako govori Jahve: 'Vraæam se Jeruzalemu s milosrðem; opet æe u njemu sagraditi Dom moj' - rijeè je Jahve nad Vojskama - 'i opet æe se u

Jeruzalemu protezati uže mjeraèko.' ¹⁷ I ovo poruèi: 'Ovako govori Jahve nad Vojskama: Moji æe se gradovi opet prelijevati obiljem, i Jahve æe utješiti Sion, izabрати Jeruzalem.'"

Chapter 2

¹ Podigoh oèi i vidjeh. I gle: èetiri roga. ² Upitah anđela koji je govorio sa mnom: "Što je ovo?" On mi odgovori: "To su rogovi koji su raznijeli Judu, Izraela i Jeruzalem." ³ Onda mi Jahve pokaza èetiri kovaèa. ⁴ A ja upitah: "Što su došli ovi raditi?" On mi odgovori: "Ono su rogovi koji su raznijeli Judu te se nitko više ne usuđuje diæi glavu; a ovi su došli da ih zastraše i da slome robove narodima koji podizahu rog na zemlju Judinu kako bi je raznijeli." ⁵ Podigoh oèi i vidjeh. I gle: èovjek, a u ruci mu mjeraèko uže. ⁶ Upitah ga: "Kamo ideš?" Odgovori mi: "Da izmjerim Jeruzalem i da vidim koliko je širok a koliko dug." ⁷ I gle, anđeo koji je govorio sa mnom stajaše nepomièno, a drugi mu iziđe u susret ⁸ i reèe mu: "Trèi, reci onome mladiaèu ovako: Jeruzalem æe biti kao otvoren grad radi mnoštva ljudi i stoke koji æe biti u njemu. ⁹ A ja æu mu - rijeè je Jahvina - biti ognjen zid unaokolo i Slava njegova sred njega." ¹⁰ "Hej! Hej! Bježite iz zemlje sjeverne" - rijeè je Jahvina - "jer u sva èetiri vjetra nebeska razasuo sam vas" - rijeè je Jahvina! ¹¹ "Hej, Sione, koji živiš kod kæeri babilonske, spasi se!" ¹² Ovako govori Jahve nad Vojskama, èija me Slava izaslala k narodima koji su vas opljaèkali: ¹³ "Tko vas dira, dira mi zjenicu oka. Gle, ruku dižem na njih da plijenom budu svojim robovima." Znat æete tako da me posla Jahve nad Vojskama! ¹⁴ "Klièi i raduj se, kæeri sionska, jer evo, dolazim usred tebe prebivat' - rijeè je Jahvina. ¹⁵ U onaj dan mnogi æe narodi uz Jahvu prionuti i bit æe narod moj, a ja æu prebivati usred tebe." Znat æeš tako da me tebi posla Jahve nad Vojskama. ¹⁶ I Judeja æe biti baština Jahvina, njegov dio u Svetoj zemlji, i on æe opet izabрати Jeruzalem. ¹⁷ Tiho, ljudi svi, pred Jahvom, jer, evo, on ustaje iz svetoga Prebivališta svojega!

Chapter 3

¹ Potom mi pokaza Jošuu, velikog sveæenika, koji stajaše pred anđelom Jahvinim, i Satana, koji mu stajaše zdesna da ga tuži. ² Anđeo Jahvin reèe Satanu: "Suzbio te Jahve, Satane! Suzbio te Jahve koji izabra Jeruzalem! Nije li on glavnja iz ognja izvuèena?" ³ A Jošua bijaše obuèen u prljave haljine dok stajaše pred anđelom Jahvinim. ⁴ Anđeo se obrati onima koji pred njim stajahu i reèe im: "Skinite s njega te prljave haljine!" I reèe mu: "Evo, skidam s tebe tvoju krivicu i odijevam te u dragocjenu haljinu!" ⁵ I nastavi: "Stavite mu èist povez oko glave!" Oni mu staviše èist povez oko glave i odjenuše ga u dragocjene haljine u nazoènosti anđelovoj. ⁶ I anđeo Jahvin upozori Jošuu: ⁷ "Ovako govori Jahve nad Vojskama: 'Ako budeš mojim putovima hodio i mojih se pridržavao naredaba, ti æeš biti upravitelj u Domu mojemu, èuvat æeš moja predvorja i dat æu ti pristup meðu one koji ondje stoje. ⁸ Poslušaj, dakle, Jošua, veliki sveæenièe, ti i drugovi tvoji koji su oko tebe, jer vi ste ljudi znamenja! Evo, ja æu dovesti Izdanak, Slugu svojega, i uklonit æu opaèinu ove zemlje u jedan dan. ⁹ Jer evo kamena koji stavljam pred Jošuu: na tom je kamenu sedam oèiju i u nj æu urezati natpis' - rijeè je Jahve nad Vojskama. ¹⁰ 'U dan onaj' - rijeè je Jahve nad Vojskama - 'pozivat æete jedan drugoga pod lozu i pod smokvu.'"

Chapter 4

¹ Anđeo koji je govorio sa mnom vrati se tad i probudi me kao èovjeka koji se oda sna budi. ² "Što vidiš?" - upita. Ja odgovorih: "Vidim, evo, svijeænjak, sav od zlata, s posudom za ulje vrh njega; i sedam je žižaka na svijeænjaku, sa sedam lijevaka za sedam žižaka što su na njemu. ³ Dvije su masline kraj njega, jedna njemu zdesna, druga slijeva." ⁴ Obratih se anđelu koji je govorio sa mnom i upitah ga: "Što je to, gospodaru?" ⁵ Anđeo koji je govorio sa mnom odgovori mi: "Zar ne znaš što je to?" Ja rekoh: "Ne, gospodaru." ⁶ [6a] On mi tad odgovori ovako: [6b]Evo rijeèi Jahvine Zerubabelu: "Ne silom niti snagom, veæ duhom mojim!" - rijeè je Jahve nad Vojskama. ⁷ Što si ti, goro velika? Pred Zreubabelom postaješ ravnica! On æe izvuæi krunišni kamen uz poklike: ⁸ "Hvala! Hvala za njega!" ⁹ Dođe mi potom rijeè Jahvina: Zerubabelove su ruke ovaj Dom utemeljile, njegove æe ga ruke završiti. I vi æete znati da me k vama poslao Jahve nad Vojskama. ¹⁰ [10a] Jer, tko je prezreo dan skromnih poèetaka? Radovat æe se kad vide olovni visak u ruci

Zerubabelovoj. [10b] "Ovih sedam oèi su Jahvine što strijeljaju po svoj zemlji." ¹¹ Tad progovorih i zapitah ga: "Što su one dvije masline desno i lijevo od svijeænjaka?" ¹² Progovorih opet i upitah ga: "Što su one dvije maslinove granèice koje kroz dvije zlatne cijevi dolijevaju ulje?" ¹³ On mi odgovori: "Zar ne znaš što je to?" Odvratih: "Ne, gospodaru!" ¹⁴ On reèe: "To su dva Pomazanika koji stoje pred Gospodarem sve zemlje."

Chapter 5

¹ Podigoh opet oèi i vidjeh: leti svitak knjige. ² Anðeo me upita: "Što vidiš?" Odgovorih: "Vidim svitak knjige gdje leti: dužina joj je dvadeset lakata, a širina deset." ³ On mi tad reèe: "To je prokletstvo koje æe zahvatiti svu zemlju; odsad, svaki koji krade bit æe po njem izgnan odavde i svaki koji krivo priseže bit æe po njem odavde protjeran. ⁴ Ja æu ga izvesti - rijeè je Jahve nad Vojskama - da uðe u kuæu lupežu i u kuæu onome koji se krivo kune mojim imenom te da boravi usred njegove kuæe i uništi je skupa s njenim drvljem i kamenjem." ⁵ Anðeo koji je govorio sa mnom iziðe i reèe mi: "Podigni oèi i pogledaj što se to pojavljuje." ⁶ Ja ga upitah: "Što je to?" On reèe: "To se pojavljuje efa." I nastavi: "To je opæa pokvarenost na zemlji." ⁷ I gle, podiže se olovan poklopac i jedna žena sjedi usred efe. ⁸ On reèe: "To je zloæa." I gurnu je u efu i baci joj na otvor olovni poklopac. ⁹ Podigavši oèi, vidjeh: dvije žene izlaze s vjetrom u krilima, a krila im bijahu kao krila rode; one podigoše efu između zemlje i neba. ¹⁰ Upitah tad anðela koji je govorio sa mnom: "Kamo odnose efu?" ¹¹ On mi odgovori: "Da joj sagrade hram u zemlji šinearskoj i da joj pripreme postolje na koje æe je postaviti."

Chapter 6

¹ I podigoh oèi i vidjeh: gle, ðetvera bojna kola izlaze između dviju gora; a gore bijahu od mjedi. ² U prvim kolima bijahu riði konji; u drugim kolima crni konji; ³ u treæim kolima bijeli konji, a u ðetvrtim kolima konji šareni. ⁴ Obratih se anðelu koji je govorio sa mnom i upitah ga:

"Što je to, gospodaru?" ⁵ Anđeo mi odgovori ovako: "Ti kreæu u èetiri vjetra nebeska pošto su stajali pred Gospodarem sve zemlje. ⁶ Riđani kreæu u zemlju istoènu; vraci u zemlju sjevernu; bijelci kreæu u zemlju zapadnu, a šarci kreæu u zemlju južnu." ⁷ Krepko oni stupaju, nestrpljivi da obiđu zemlju. On im reèe: "Idite, obiđite zemlju!" I oni krenuše obilaziti zemljom. ⁸ On me zovnu i reèe mi: "Vidi, oni koji su krenuli u sjevernu zemlju umirit æe gnjev moj u zemlji sjevernoj." ⁹ I dođe mi rijeè Jahvina: ¹⁰ "Uzmi prinose od izgnanika - od Heldaja, Tobije i Jedaje - i pođi danas i uđi u dom Jošije, sina Sefanijina, koji je došao iz Babilona. ¹¹ Uzmi srebra i zlata, naèini krunu i stavi na glavu Jošui, sinu Josadakovu, velikom sveæeniku. ¹² I reci mu: 'Ovako govori Jahve nad Vojskama: Evo èovjeka komu je ime Izdanak; ispod njega æe proklijati i on æe sazdati Svetište Jahvino. ¹³ On æe sazdati Svetište Jahvino i proslaviti se. On æe sjediti i vladati na prijestolju. A do njega æe na prijestolju biti sveæenik. Sklad savršen bit æe među njima. ¹⁴ A kruna neka ostane u Jahvinu Svetištu za spomen Heldaju, Tobiji, Jedaji i Jošiji, sinu Sefanijinu. ¹⁵ I oni koji su daleko doæi æe i sazdat æe Svetište Jahvino. Znat æete tako da me Jahve nad Vojskama k vama poslao.' To æe se zbiti ako zaista poslušate glas Jahve, Boga svojega."

Chapter 7

¹ Èetvrte godine kralja Darija, èetvrtoga dana devetoga mjeseca, Kisleva, dođe rijeè Jahvina Zahariji. ² Betel je naime poslao Sar-Esera i Regem-Meleka s njihovim ljudima da mole lice Jahvino ³ i da pitaju sveæenike u Domu Jahve nad Vojskama i proroke: "Hoæemo li plakati petoga mjeseca i postiti, kao što èinimo veæ tolike godine?" ⁴ Tada mi dođe rijeè Jahve nad Vojskama: "Reci svemu puku zemlje i sveæenicima: ⁵ 'Kad postite i narièete petoga i sedmoga mjeseca veæ sedamdeset godina, zar meni postite? ⁶ A kad jedete i pijete, zar sebi ne jedete i pijete? ⁷ Nisu li to propisi koje je Jahve objavio preko negdašnjih proroka kada Jeruzalem bijaše naseljen i miran kao i gradovi oko njega i kada bijaše napuèen Negeb i Šefela?" ⁸ Rijeè Jahvina dođe Zahariji: ⁹ "Ovako govori Jahve nad Vojskama: 'Sudite istinito i budite dobrostivi i milosrdni jedni drugima. ¹⁰ Ne tlaèite udovu ni sirotu, ni došljaka ni uboga, i ne snujte u srcu pakosti jedan prema drugom.'

11 Ali oni ne htjedoše poslušati, veæ prkosno okrenuše leða; zatisnuše uši da ne bi èuli; 12 otvrdnuše srcem kao kremen, da ne bi èuli Zakon i rijeèi koje im je slao Jahve nad Vojskama, svojim duhom, preko drevnih proroka. I Jahve nad Vojskama silno se tad razgnjevi. 13 I zato, kao što je on zvao a oni ga ne slušaše, tako su sad oni zvali a ja ih nisam slušao - rijeè je Jahve nad Vojskama. 14 I razmeo sam ih meðu sve narode kojih ne poznavahu, a zemlja iza njih bi opustošena, te nitko nije njome prolazio niti se vraæao. Tako su zemlju blagostanja obratili u pustoš!"

Chapter 8

1 I dođe mi rijeè Jahvina: 2 "Ovako govori Jahve nad Vojskama: 'Ljubavlju ljubomornom za Sion izgaram i gnjevom velikim plamtim za nj! Vraæam se u Sion, prebivati hoæu sred Jeruzalema.' 3 Ovako govori Jahve nad Vojskama: 'Jeruzalem æe se zvati Gradom vjernosti i Gorom Jahve nad Vojskama, Gorom svetosti.' 4 Ovako govori Jahve nad Vojskama: 'Starci i starice opet æe posjedati po trgovima jeruzalemskim, svatko sa štapom u ruci zbog starosti prevelike. 5 A gradski æe se trгови ispuniti djeèacima i djevojèicama koji æe se igrati na njegovim trgovima.' 6 Ovako govori Jahve nad Vojskama: 'Ako to bude èudo u oèima Ostatka u dane one, zar æe to biti èudo i u mojim oèima' - rijeè je Jahve nad Vojskama. 7 Ovako govori Jahve nad Vojskama: 'Evo spasit æu svoj narod iz zemlje istoène i iz zemlje sunèanog zapada. 8 Ja æu ih dovesti da se nastane usred Jeruzalema. I bit æe mi narod a ja æu im biti Bog u vjernosti i pravdi.' 9 Ovako Govori Jahve nad Vojskama: 'Neka ojaèaju ruke vama koji ovih dana slušate rijeèi ove iz usta proroka koji prorokuje od dana kada bjehu položeni temelji Domu Jahve nad Vojskama da bi se opet sagradilo Svetište. 10 Jer, prije ovih dana ne bijaše nadnice za èovjeka niti nadnice za živinèe; niti bijaše mira od neprijatelja onome koji je izlazio ni onome koji je dolazio; puštao sam ljude jedne protiv drugih. 11 Ali sada, neæu biti prema Ostatku ovog naroda kao minulih dana - rijeè je Jahve nad Vojskama 12 - nego æu posijati mir: loza æe roditi groždem, zemlja æe davati usjeve, a nebo æe davati rosu svoju. Sve æu to dati Ostatku ovoga naroda. 13 I kao što bijaste prokletstvo meðu narodima, dome Judin i dome Izraelov, tako æu vas spasiti da budete blagoslovom! Ne bojte se, nek' vam jake budu ruke!' 14 Jer ovako govori Jahve nad Vojskama: 'Kao što bijah namislio unesreæiti vas kada su me razgnjevili oci vaši - govori Jahve nad Vojskama - i nisam se pokajao, 15 tako, promijenivši naum,

u ove dane mislim usreæiti Jeruzalem i dom Judin. Ne bojte se!¹⁶ A ovo vam je èiniti: Govorite istinu jedan drugom; sudite istinito i miroljubivo na vratima gradskim!¹⁷ Ne snujte jedan drugome zlo u srcu; ne ljubite lažnu kletvu. Jer sve to ja mrzim' - rijeè je Jahvina!"¹⁸ Dođe mi rijeè Jahve nad Vojskama:¹⁹ "Ovako govori Jahve nad Vojskama: Post èetvrtoga, post petoga, post sedmoga i post desetoga mjeseca postat æ za Dom Jahvin radost, veselje i veseli blagdani. Ali ljubite istinu i mir!"²⁰ "Ovako govori Jahve nad Vojskama: Još æ dolaziti narodi i stanovnici mnogih gradova.²¹ Stanovnici jednoga grada iæi æ u drugi govoreæi: 'Hajde da idemo moliti lice Jahvino i tražiti Jahvu nad Vojskama!' Iæi æu i ja!"²² I doæi æe mnogi puk i moæni æe narodi tražiti Jahvu nad Vojskama u Jeruzalemu i moliti lice Jahvino.²³ Ovako govori Jahve nad Vojskama! U one æe dane deset ljudi od naroda svih jezika hvatati jednog Židova za skut govoreæi: 'Idemo s vama, jer èusmo da je s vama Bog.'"

Chapter 9

¹ Proroštvo. Rijeè Jahvina. Jahve prolazi zemljom Hadraka, Damask mu je poèivalište; jer Jahvini su gradovi Arama i sva plemena Izraela.² Hamat također, koji s njim granièi,³ i Tir i Sidon, tako mudar. Tir podiže tvrde bedeme, zgrnu srebra kao prašine i zlata kao blata s ulica.⁴ Al' evo, Gospod æe ga osvojiti, survati u more moæ njegovu, a njega æe progutati oganj.⁵ Vidjet æe to Aškelon i prestrašiti se, a Gaza sva æe uzdrhtati, i Ekron, jer ga nada prevari: nestat æe kralja iz Gaze, Aškelon æe pust ostati,⁶ u Ašdodu stanovat æe kopilad!⁷ Zatrt æu ponos Filistejaca, uklonit æu im krv iz usta i gnusobu iz zuba. I oni æe pripasti Bogu našem i bit æe kao jedna obitelj u Judeji, a Ekron æe biti kao Jebusejac.⁸ Uz Dom svoj utaborit æu se kao straža, protiv onih koji odlaze i dolaze; tlaèitelj neæe više ovud prolaziti, jer njegovu sam uvidio bijedu.⁹ Klikni iz sveg grla, Kæeri sionska! Vièi od radosti, Kæeri jeruzalemska! Tvoj kralj se evo tebi vraæa: pravièan je i pobjedonosan, ponizan jaše na magarcu, na magaretu, mladetu magarièinu.¹⁰ On æe istrijebit' kola iz Efrajima i konje iz Jeruzalema; on æe istrijebit' luk ubojni. On æe navijestit' mir narodima; vlast æe mu se proširit' od mora do mora i od Rijeke do rubova zemlje.¹¹ A i tebi, zbog krvi tvoga Saveza, vratit æu sužnje tvoje iz jama bezvodnih.¹² Vratite se u Tvrđavu, izgnanici puni nade, još

¹³
 danas - ja navješæujem - dvostruko æu ti uzvratiti. Jer, Judu sam kao luk napeo, a Efrajimom
 luk naoružao: tvoje æu, o Sione, zavitlat' sinove - protiv sinova tvojih, o Javane - i uèinit æu te kao
¹⁴
 maè junaka. Nad njima tad æe se pojaviti Jahve i kao munja letjet æe mu strijela. Jahve Gospod
¹⁵
 u rog æe zatrubit', hodit æe na južnim vihorima. Jahve nad Vojskama zakrilit æe ih i oni æe
 gaziti nogama kamenje praæaka, pit æe krv kao da je vino, napojit' se kao škropilo, kao uglovi na
¹⁶
 žrtveniku. Jahve Bog njihov spasit æe ih u dan onaj; kao stado on æe pasti narod svoj; kao drago
¹⁷
 kamenje krune oni æe blistat' u zemlji njegovoj. Ah, kako li æe sretan, kako lijep biti! Od žita
 æe rasti mladiaei, a od slatkog vina djevice.

Chapter 10

¹
 Tražite od Jahve dažda u vrijeme proljetno! Jahve stvara munje i daje kišu; èovjeku kruh daje,
²
 a stoci travu. Lažno bajaju kumiri, prijevaru vide gatari, obmanu govore snovi, varljivu utjehu
³
 daju, zato kao stado blude ljudi, lutaju jer nemaju pastira. Moj je gnjev planuo na pastire, i ja æu
 kaznom pohodit jarce. Da, Jahve nad Vojskama pohodit æe stado svoje, dom Judin. I uèinit æe da
⁴
 budu k'o gizdav konj u boju: od njega æe poteæi kamen zaglavni, klin šatorski, od njega ubojit
⁵
 luk, od njega sve voðe. Bit æe zajedno kao junaci što u boju gaze kao po blatu uliènom; vojevat
 æe, jer Jahve je s njima, i osramotit æe one koji konje jašu. ⁶ "Ojaèat æu dom Judin, spasiti dom
 Josipov. Opet æu ih naseliti, žao mi ih, i bit æe kao da ih nisam odbacio, jer ja sam Jahve, Bog
⁷
 njihov - uslišat æu ih." Efrajimci bit æe kao junaci i radostit æe im se srce kao od vina: vidjet æe
⁸
 sinove svoje i veseliti se, u Jahvi æe klicati srce njihovo. "Zazviždat æu im i sabrati ih, jer ja sam
⁹
 ih izbavio, bit æe opet brojni kao što bjehu. Rasijao sam ih među narode, ali æe se oni u zemljama
¹⁰
 dalekim spomenuti mene, pouèit æe svoje sinove, i oni æe se vratiti. Vratit æu ih iz zemlje
 egipatske, sabrat æu ih iz Asirije i dovest ih u zemlju gileadsku i na Libanon, i neæe biti dosta
¹¹
 mjesta za njih." Prijeæi æe more egipatsko, jer on æe udariti valove morske, sve dubine Nila
¹²
 presahnut æe. Bit æe oboren ponos Asirije, oduzeto žezlo Egiptu. U Jahvi æe biti snaga njihova,
 njegovim æe se oni proslavit imenom - rijeè je Jahvina.

Chapter 11

¹ Otvori vrata, Libanone, nek' ti oganj sažeže cedrove! ² Kukaj, èempresu, jer pade cedar, jer su moguænici upropašteni! Kukajte, hrastovi bašanski, jer posjeèena je šuma najgušæa. ³ Èuj jauk pastira, opustošen je sjaj njihov! Èuj riku laviæa, opustošen je ponos jordanski! ⁴ Ovako mi reèe Jahve: ⁵ "Pasi ovce klanice! Kupci ih njihovi kolju nekažnjeno, a koji ih prodaju, govore: 'Blagoslovljen bio Jahve, obogatio sam se!' i pastiri ih njihovi ne štede. ⁶ Ni ja više neæu štedjeti žitelja zemlje - rijeè je Jahve nad Vojskama - nego: predajem, evo, svakoga u ruke njegova bližnjega i u ruke kralja njegova; i oni æe pustošiti zemlju, a ja neæu izbavljati iz ruku njihovih." ⁷ Stadoh pasti ovce klanice za trgovce ovcama te uzeh dva štapa: jedan nazvah Naklonost, drugi Sveza. Tako sam pasao stado. ⁸ I u jednom mjesecu odbacih tri pastira. Ali mi i ovce dojadiše, omrznuh im. ⁹ Tad rekoh: "Neæu vas više pasti! Koja mora uginuti, nek' uginе! Koja mora nestati, nek' nestane! A koje ostanu, neka jedna drugoj meso prožderu!" ¹⁰ Tad uzeh svoj štap Naklonost i slomih ga da raskinem Savez svoj što ga bijah sklopio sa svim narodima. ¹¹ I on se raskinu onog dana, i trgovci ovcama koji su to gledali doznaše da je to bila rijeè Jahvina. ¹² Rekoh im tad: "Ako vam je to dobro, dajte mi plaæu; ako nije, nemojte." Oni mi odmjeriše plaæu: trideset srebrnika. ¹³ A Jahve mi reèe: "Baci u riznicu tu lijepu cijenu kojom su me procijenili!" Ja uzeh trideset srebrnika i bacih u riznicu u Domu Jahvinu. ¹⁴ Onda slomih i svoj drugi štap, Svezu - da raskinem bratstvo između Jude i Izraela. ¹⁵ I reèe mi Jahve: "Uzmi još opremu bezumna pastira, ¹⁶ jer, evo, podiæi æu jednoga bezumnog pastira u ovoj zemlji: za izgubljene on se neæe brinuti, zalutale neæe tražiti, ranjene neæe vidati, iscrpljene neæe nositi, nego æe jesti meso od pretilih i papke im otkidati. ¹⁷ Teško pastiru opakom koji stado ostavlja! Neka mu maè stigne ruku i desno oko! Nek' mu desnica sasvim usahne, oko desno sasvim potamni!"

Chapter 12

¹ Proroštvo. Besjeda Jahvina o Izraelu. Govori Jahve koji razape nebesa, utemelji zemlju i stvori dah èovjeku u grudima: ² "Evo, uèinit æu Jeruzalem èašom opojnom svim narodima uokolo

³ - za opsade Jeruzalema. U onaj dan uèinit æu Jeruzalem teškim kamenom svim narodima: svi koji ga budu dizali teško æe se izraniti, a skupit æe se na nj svi narodi zemlje. ⁴ U onaj dan - rijeè je Jahvina - udarit æu sve konje strahom, a njine jahaèe mahnitošæu. Ali nad domom Judinim otvorit æu oèi, a sljepilom æu udariti sve konje narodÄa. ⁵ Tada æe u srcu reæi plemena Judina: 'Snaga je Jeruzalemaca u Jahvi nad Vojskama, Bogu njihovu!' ⁶ U onaj dan uèinit æu da plemena Judina budu kao žeravnica užarena na drvlju, kao baklja upaljena na snoplju: i proždirat æe zdesna i slijeva sve narode uokolo. A Jeruzalem æe i dalje stajati na svome mjestu." ⁷ Jahve æe najprije spasiti Judine šatore da se ponos doma Davidova i ponos Jeruzalemaca ne izdigne iznad Jude. ⁸ U onaj dan Jahve æe zakriliti Jeruzalemce: najsustaliji meðu njima bit æe u onaj dan kao David, a dom Davidov bit æe kao božanstvo, kao Anđeo Jahvin pred njima. ⁹ "U onaj dan pregnut æu da uništım sve narode koji dođu na Jeruzalem. ¹⁰ A na dom Davidov i na Jeruzalemce izlit æu duh milosni i molitveni. I gledat æe na onoga koga su proboli; naricat æe nad njim kao nad jedincem, gorko ga oplakivati kao prvenca. ¹¹ U onaj dan plaè velik æe nastati u Jeruzalemu, poput plaèa hadad-rimonskog u ravnici megidonskoj. ¹² I plakat æe zemlja, svaka porodica napose, i žene njihove napose; porodica doma Davidova napose, i žene njihove napose; porodica doma Natanova napose, i žene njihove napose; ¹³ porodica doma Levijeva napose, i žene njihove napose; porodica Šimejeva napose, i žene njihove napose; ¹⁴ i sve ostale porodice, svaka porodica za sebe, i žene njihove napose.

Chapter 13

¹ U onaj dan otvorit æe se izvor domu Davidovu i Jeruzalemcima da se operu od grijeha i neèistoæe. ² U onaj dan - rijeè je Jahve nad Vojskama - iskorijenit æu iz zemlje imena kumirÄa da se više ne spominju; uklonit æu iz zemlje i proroke i duh neèistoæe. ³ Ako netko još bude prorokovao, otac i mati koji su ga rodili reæi æe mu: 'Neæeš više živjeti, jer laž govoriš u ime Jahvino!' Otac i mati koji su ga rodili probost æe ga kada bude prorokovao. ⁴ U onaj dan svaki æe se prorok stidjeti svoga viđenja; neæe se više ogrtati plaštem od kostrijeti da bi lagali, ⁵ nego æe govoriti: 'Nisam ja prorok; ja sam ratar, zemlja je moje dobro od mladosti!' ⁶ Ako li ga tko upita:

'Kakve su ti to rane po tijelu?' on æe odgovoriti: 'Izranjen sam kod prijateljÄa.' ⁷ Probudi se, maèu, protiv mog pastira, protiv èovjeka, moga srodnika - rijeè je Jahve nad Vojskama. Udari pastira, i ovce æe se razbjeæi! Okrenut æe ruku protiv slabiaæa, ⁸ i u svoj æe zemlji - rijeè je Jahvina - dvije treæine biti istrijebljene, a treæina ostavljena. ⁹ Tu æe treæinu kroz oganj provesti, proèistit æe ih kao što se proèišæuje srebro, iskušat' ih kao što se srebro iskušava. I on æe zazivati ime moje, a ja æe mu se odazvati; i reæi æe: 'Moj je to narod!' a on æe reæi: 'Jahve je Bog moj!'"

Chapter 14

¹ Gle, dolazi dan Jahvin kada æe se podijeliti plijen usred tebe. ² I sabrat æe sve narode u Jeruzalem u borbu. I zaposjest æe grad, opljaèkati kuæe i silovati žene. Polovina æe grada otiaæi u izgnanstvo, ali Ostatak neæe biti istrijebljen iz grada. ³ Tada æe Jahve izaæi i boriti se protiv tih naroda kako on zna ratovati u dan ratni. ⁴ Noge æe mu, u dan onaj, stajati na Gori maslinskoj koja je nasuprot Jeruzalemu na istoku. I raskolit æe se Gora maslinska po srijedi, između istoka i zapada, u golemu dolinu: jedna æe se polovina pomaknuti na sjever, druga na jug. ⁵ Dolina Gore moje bit æe ispunjena od Goe pa do Jasola i bit æe zakrèena kao što je bila zakrèena poslije potresa u dane Uzije, kralja judejskog. Tada æe doæi Jahve, Bog tvoj, i svi sveci s njim. ⁶ U dan onaj neæe više biti ni studeni ni leda. ⁷ Bit æe to dan èudesan - znade ga Jahve - ni dan ni noæ; i u vrijeme veèeribit æe svjetlo. ⁸ U onaj dan žive æe vode poteæi iz Jeruzalema, pola k moru istoènom, pola k moru zapadnom. Bit æe tako ljeti i zimi. ⁹ I Jahve æe biti kralj nad svom zemljom. ¹⁰ Sva æe se zemlja pretvoriti u ravnicu, od Gebe do Rimona negepskog. A Jeruzalem æe se uzvisiti na svom mjestu; i bit æe nastanjen - od Vrata Benjaminovih do Prvih vrata, to jest do Vrata ugaonih, i od Kule Hananeelove do Kraljeva tijeska. ¹¹ Opet æe se stanovati u njemu, i više neæe biti prokletstva; Jeruzalem æe živjeti u miru. ¹² A evo kojom æe ranom Jahve udariti sve narode koji budu zavojštili na Jeruzalem: meso æe im se raspadati dok budu na nogama; oèi æe im trunuti u dupljama, jezik gnjiti u ustima. ¹³ U dan onaj nastat æe meðu njima silan metež od Jahve: jedan æe drugoga za ruku hvatati, i ruka æe se jednoga dizati na drugoga. ¹⁴ I Juda æe se boriti u Jeruzalemu. Tu æe se sakupiti bogatstva svih okolnih naroda: zlato, srebro, odjeæa u velikoj množini. ¹⁵ A slièna æe rana pasti na konje, mazge, deve i magarce, i na svu stoku koja se nađe u tome taboru. ¹⁶ Tko

preživi od svih naroda koji dođu na Jeruzalem, uzlazit æe godimice da se pokloni pred Kraljem, Jahvom nad Vojskama, i da slave Blagdan sjenica. ¹⁷ Ako koje pleme zemlje ne uzađe u Jeruzalem da se pokloni pred Kraljem, Jahvom nad Vojskama, neæe biti kiše za njega. ¹⁸ Ako li pleme egipatsko ne uzađe i ne dođe, stiæi æe ga isti udarac kojim æe Jahve udariti narode koji ne bi uzašli svetkovati Blagdan sjenica. ¹⁹ Takva æe biti kazna Egiptu i svim narodima koji ne budu uzašli da svetkuju Blagdan sjenica. ²⁰ U onaj dan stajat æe na konjskim praporcima 'Jahvi posveæen'; a u Domu Jahvinu bit æe lonci kao žrtvene èaše pred žrtvenikom; (21) i svaki æe lonac u Jeruzalemu i u Judeji biti posveæen Jahvi nad Vojskama - svi koji budu htjeli žrtvovati uzimat æe ih i kuhati u njima. I u dan onaj neæe više biti trgovaca u Domu Jahve nad Vojskama.

Malachi

Chapter 1

¹ Proroštvo. Rijeè Gospodnja Izraelu po Malahiji. ² Ljubio sam vas - govori Jahve, a vi pitate: "Po èemu si nas ljubio?" Ne bijaše li Ezav brat Jakovljevi? - rijeè je Jahvina - ³ ali Jakova sam zavolio, a Ezav mi omrznu: gradove mu u pustoš pretvorih, a baštinu njegovu dadoh pustinjskim šakalima. ⁴ Jer, rekne li Edom: Bili smo smrvljeni, ali æemo opet podiæi ruševine!" ovako kaže Jahve nad Vojskama: Neka grade oni, a ja æu razgraditi! Zvat æe ih zemljom bezbožnièkom i narodom na koji se Jahve srdi dovijeka! ⁵ Vaše æe oèi vidjeti, i reæi æete: "Velik je Jahve preko granica zemlje izraelske." ⁶ Sin èasti oca, a sluga gospodara. Ali, ako sam ja otac, gdje je èast moja? Ako sam gospodar, gdje je strah od mene? To govori Jahve nad Vojskama vama, sveæenici, koji moje ime prezirete, a pitate: "Èime smo prezreli ime tvoje?" ⁷ Oskvrnjen kruh na mome prinosite žrtveniku i još pitate: "Èime te oskvrnismo?" Time što kažete "Stol je Jahvin stvar nevažna!" ⁸ A kada za žrtvu slijepu stoku prinosite, zar to nije zlo? I kad prinosite hromo i bolesno, zar to nije zlo? Donesi takvo što svome namjesniku, hoæe li biti zadovoljan i dobro te primiti? - govori Jahve nad Vojskama. ⁹ Sada umilostivite lice Božje da nam se smiluje. To donose ruke vaše, hoæe li vas dobro primiti? - govori Jahve nad Vojskama. ¹⁰ O kada bi tko od vas zatvorio vrata da mi zaludu ne palite ognja na žrtveniku! Niste mi mili - govori Jahve nad Vojskama - i ne primam žrtve iz ruke vaše. ¹¹ Jer od istoka do zapada veliko je ime moje meðu narodima, i na svakom mjestu prinosi

se kad i žrtva èista Imenu mojemu, jer veliko je Ime moje meðu narodima - govori Jahve nad Vojskama. ¹² Ali vi ga skvrnite kada govorite: "Stol je Gospodnji okaljan i hrana na njemu ni za što nije!" ¹³ Kažete još: "Gle, šteta truda!" i prezirete ga - govori Jahve nad Vojskama. Kada dovodite stoku otetu, hromu i bolesnu, te je prinosite kao dar žrtveni, zar da to iz vaše ruke milostivo primim? - govori Jahve nad Vojskama. ¹⁴ Proklet bio varalica koji u stadu ima ovna što mi ga je zavjetovao, a žrtvuje mi ovcu jalovicu. Jer ja sam velik kralj - govori Jahve nad Vojskama - i strašno je Ime moje meðu narodima.

Chapter 2

¹ A sad vas opominjem, sveæenici! ² Ako ne budete poslušali, ako ne budete k srcu uzeli da proslavite Ime moje - govori Jahve nad Vojskama - kletvu æu na vas svaliti i proklet æu vaš blagoslov. I veæ ga prokeh jer to niste k srcu uzeli. ³ I slomit æu vam ruku, bacit æu vam u lice izmetine, izmetine vaših svetkovina, i s njima æu vas splaviti. ⁴ Po tom æete znati: to je bila moja opomena da ostane Savez moj s Levijem - govori Jahve nad Vojskama. ⁵ A moj Savez s njim, to bijaše život i mir - ja sam mu ih dao: bijaše to strah - i on me se bojao, Imena se moga plašio. ⁶ Zakon istine bijaše u njegovim ustima i pakost mu ne kaljaše usana; u miru i praviènosti hodio je sa mnom i mnoge je od grijeha odvratio. ⁷ Da, usne sveæenikove treba da èuvaju znanje, a iz njegovih usta treba tražiti Zakon: ta on je glasnik Jahve nad Vojskama. ⁸ Ali vi ste s puta zašli, uèinili ste da se mnogi o Zakon spotièu, raskinuli ste Savez Levijev - govori Jahve nad Vojskama. ⁹ Zato uèinili da vas preziru i ponizuju svi narodi jer se putova mojih vi držali niste, nego ste bili pristrani primjenjujuæ Zakon. ¹⁰ Nemamo li svi jednog Oca? Nije li nas jedan Bog stvorio? Zašto smo onda jedan drugome nevjerni te skvrnimo Savez svojih otaca? ¹¹ Iznevjerio se Juda: uèinili su sramotu u Izraelu i Jeruzalemu, jer Juda je oskvrnuo Svetinju, Jahvi dragu, i ženi se kærju tuðega božanstva. ¹² Svakog tko tako uèini, ma tko bio on, nek iskorijeni Jahve iz šatora Jakovljevih i izmeð onih koji prinosе žrtvu Jahvi nad Vojskama! ¹³ I ovo još vi èinite: zalijevate suzama Jahvin žrtvenik tužeæi i ridajuæi, jer on više neæe da se žr tvi prikloni, iz ruke mu vaše ona nije ugodna. ¹⁴ I vi pitate: "Zašto?" Zato što je Jahve bio svjedok izmeðu tebe i žene mladosti tvoje kojoj si nevjeran premda ti drugarica bijaše i žena tvoga saveza. ¹⁵ Nije li On naèinio jedno jedino biaæe

dahom životnim obdareno? A što to jedino biæe traži? Božanski naraštaj! Poštuj dakle život svoj
 i ne budi nevjeran ženi svoje mladosti. ¹⁶ Jer ja mrzim otpuštanje žena - govori Jahve, Bog Izraelov
 - i onog koji nevjerom haljine svoje kalja - govori Jahve nad Vojskama! Poštujte dakle život svoj,
 ne budite nevjerni! ¹⁷ Dosađujete Jahvi svojim riječima, a pitate: "U èemu mu dosađujemo?" Time
 što govorite: "Svi koji zlo èine dobro su viđeni u oèima Jahvinim i takvi su mu mili!" ili: "Gdje je
 Bog pravde?"

Chapter 3

¹ Evo šaljem glasnika da put preda mnom pripravi. I doæi æe iznenada u Hram svoj Gospod
 koga vi tražite i anđeo Saveza koga žudite. Evo ga, dolazi veæ - govori Jahve nad Vojskama. ² Ali
 tko æe podnijeti dan njegova dolaska i tko æe opstati kad se on pojavi? Jer on je kao oganj ljevaèev
 i kao lužina bjelioèeva. ³ I zasjest æe kao onaj što topi srebro i proèišæava. Oèistit æe sinove
 Levijeve i proèistit æe ih kao zlato i srebro, da prinose Jahvi žrtvu u pravедnosti. ⁴ Tad æe biti
 draga Jahvi žrtva Judina i jeruzalemska kao u drevne dane i kao prvih godina. ⁵ Doæi æu k vama
 na sud i bit æu spreman svjedok protiv vraèeva i preljubnika, protiv onih koji se lažno kunu, protiv
 onih koji zakidaju plaæu radniku, udovici i siroti, protiv onih koji gaze pravo stranaca i mene se
 ne boje - govori Jahve nad Vojskama. ⁶ Jer ja, Jahve, ne mijenjam se, a vi se, sinovi Jakovljevi,
 mijenjate bez prestanka! ⁷ Od vremena svojih otaca odstupate od mojih uredaba i ne èuvate ih.
 Vratite se meni, a ja æu se vratiti vama - govori Jahve nad Vojskama. Pitate: "Kako da se vratimo?"
⁸ Smije li èovjek prikraèivati Boga? A vi mene prikraèujete. I pitate: "U èemu te prikratismo?" U
 desetini i u prinosu. ⁹ Udareni ste prokletstvom jer me prikraèujete vi, sav narod! ¹⁰ Donesite
 èitavu desetinu u riznicu da u mojoj kuæi bude hrane. Tada me iskušajte - govori Jahve nad Vojskama
 - neæu li vam otvoriti ustave nebeske i neæu li izliti na vas punom mjerom blagoslov, ¹¹ neæu li
 zbog vas zaprijetit skakavcu da vam više ne kvari usjeva i da vam ne bude nerodna loza u polju -
 govori Jahve nad Vojskama. ¹² Svi æe vas narodi tad držati sretnima, jer æete biti zemlja blaženstva
 - govori Jahve nad Vojskama. ¹³ Teške su besjede vaše protiv mene - govori Jahve. ¹⁴ Vi ipak
 pitate: "Što smo između sebe govorili protiv tebe?" Govorili ste: "Zaludu je Bogu služiti i kakva
 je korist što njegove èuvamo propise i žalosni hodimo pred Jahvom nad Vojskama. ¹⁵ Odsad æemo
 sretnim zvati oholice: napreduju oni koji zlo èine, i premda Boga iskušavaju, izvuku se!" ¹⁶ Ali

kad se razgovaraju oni koji se Boga boje, Jahve pazi, sluša ih, i to se pred njim piše u knjigu
 spomenicu u korist onih koji se boje Jahve i štuju Ime njegovo. ¹⁷ Moji æe biti, moja steèevina -
 govori Jahve nad Vojskama. U Dan koji spremam bit æu im milostiv kao što je milostiv otac sinu
 koji mu služi. ¹⁸ I tada æete opet razlikovati pravednika od grešnika, onoga koji služi Bogu od
 onoga koji mu ne služi. ¹⁹ Jer evo dan dolazi poput peæi użaren; oholi i zlikovci bit æe kao strnjika:
 dan koji se bliži spalit æe ih - govori Jahve nad Vojskama - da im neæe ostati ni korijena ni granèice.
²⁰ A vama koji se Imena moga bojite sunce pravde æe ogranuti sa zdravljem u zrakama, i vi æete
 izlaziti poskakujuæi kao telad na pašu. ²¹ I gazit æete bezboţnike kao prah pod nogama u dan koji
 spremam" - govori Jahve nad Vojskama. ²² "Spomenite se Zakona Mojsija, sluge moga, kome sam
 na Horebu propisao zakone i uredbe za sav Izrael. ²³ Evo, poslat æu vam proroka Iliju prije nego
 dođe Dan Jahvin, dan velik i strašan. ²⁴ On æe obratiti srce otaca k sinovima, a srce sinova k ocima,
 da ne dođem i ne udarim prokletstvom zemlju."

New Testament

Matthew

Chapter 1

¹ Rodoslovlje Isusa Krista, sina Davidova, sina Abrahamova. ² Abrahamu se rodi Izak. Izaku se rodi Jakov. Jakovu se rodi Juda i njegova braæa. ³ Judi Tamara rodi Peresa i Zeraha. Peresu se rodi Hesron. Hesronu se rodi Ram. ⁴ Ramu se rodi Aminadab. Aminadabu se rodi Nahšon. Nahšonu se rodi Salma. ⁵ Salmi Rahaba rodi Boaza. Boazu Ruta rodi Obeda. Obedu se rodi Jišaj. ⁶ Jišaju se rodi David kralj. Davidu bivša žena Urijina rodi Salomona. ⁷ Salomonu se rodi Roboam. Roboamu se rodi Abija. Abiji se rodi Asa. ⁸ Asi se rodi Jozafat. Jozafatu se rodi Joram. Joram se rodi Ahazja. ⁹ Ahazji se rodi Jotam. Jotamu se rodi Ahaz. Ahazu se rodi Ezekija. ¹⁰ Ezekiji se rodi Manaše. Manaše se rodi Amon. Amonu se rodi Jošija. ¹¹ Jošiji se rodi Jehonija i njegova braæa u vrijeme progonstva u Babilon. ¹² Poslije progonstva u Babilon Jehoniji se rodi Šealtiel. Šealtielu se rodi Zerubabel. ¹³ Zerubabelu se rodi Abiud. Abiudu se rodi Elijakim. Elijakimu se rodi Azor. ¹⁴ Azoru se rodi Sadok. Sadoku se rodi Akim. Akimu se rodi Elijud. ¹⁵ Elijudu se rodi Eleazar. Eleazaru se rodi Matan. Matanu se rodi Jakov. ¹⁶ Jakovu se rodi Josip, muž Marije, od koje se rodio Isus koji se zove Krist. ¹⁷ U svemu dakle: od Abrahama do Davida èetnaest naraštaja; od Davida do progonstva u Babilon èetnaest naraštaja; poslije progonstva u Babilon do Krista èetnaest naraštaja. ¹⁸ A roðenje Isusa Krista zbilo se ovako. Njegova majka Marija, zaruèena s Josipom, prije nego se sastadoše, naðe se trudna po Duhu Svetom. ¹⁹ A Josip, muž njezin, pravedan, ne htjede je izvrgnuti sramoti, nego naumi da je potajice napusti. ²⁰ Dok je on to snovao, gle, anðeo mu se Gospodnji ukaza u snu i reèe: "Josipe, sine Davidov, ne boj se uzeti k sebi Mariju, ženu svoju. Što je u njoj zaèeto, doista je od Duha Svetoga. ²¹ Rodit æe sina, a ti æeš mu nadjenuti ime Isus jer æe on spasiti narod svoj od grijeha njegovih." ²² Sve se to dogodilo da se ispuni što Gospodin reèe po proroku: ²³ Evo, Djevica æe zaèeti i roditi sina i nadjenut æe mu se ime Emanuel - što znaèi: S nama Bog!

- 24 Kad se Josip probudi oda sna, uèini kako mu naredi anđeo Gospodnji: uze k sebi svoju ženu.
 25 I ne upozna je dok ne rodi sina. I nadjenu mu ime Isus.

Chapter 2

1 Kad se Isus rodio u Betlehemu judejskome u dane Heroda kralja, gle, mudraci se s Istoka
 2 pojaviše u Jeruzalemu raspitujuæi se: "Gdje je taj novorođeni kralj židovski? Vidjesmo gdje izlazi
 3 zvijezda njegova pa mu se dođosmo pokloniti." Kada to doðu kralj Herod, uznemiri se on i sav
 4 Jeruzalem s njime. Sazva sve glavare sveæenièke i pismoznance narodne pa ih ispitivaše gdje se
 5 Krist ima roditi. Oni mu odgovoriše: "U Betlehemu judejskome jer ovako piše prorok: 6 A ti,
 6 Betleheme, zemljo Judina! Nipošto nisi najmanji među kneževstvima Judinim jer iz tebe æe izaæi
 7 vladalac koji æe pasti narod moj - Izraela! Tada Herod potajno dozva mudrace i razazna od njih
 8 vrijeme kad se pojavila zvijezda. Zatim ih posla u Betlehem: "Pođite, reèe, i pomno se raspitajte
 9 za dijete. Kad ga nađete, javite mi da i ja pođem te mu se poklonim." Oni saslušavši kralja, pođoše.
 I gle, zvijezda kojoj vidješe izlazak iđaše pred njima sve dok ne stiže i zaustavi se povrh mjesta
 10 gdje bijaše dijete. Kad ugledaše zvijezdu, obradovaše se radošæu veoma velikom. 11 Uđu u
 kuæu, ugledaju dijete s Marijom, majkom njegovom, padnu nièice i poklone mu se. Otvore zatim
 12 svoje blago i prinesu mu darove: zlato, tamjan i smirnu. Upuæeni zatim u snu da se ne vraæaju
 13 Herodu, otiđoše drugim putem u svoju zemlju. A pošto oni otiđoše, gle, anđeo se Gospodnji u
 14 snu javi Josipu: "Ustani, reèe, uzmi dijete i majku njegovu te bježi u Egipat i ostani ondje dok ti
 15 ne rekнем jer æe Herod tražiti dijete da ga pogubi. On ustane, uzme noæu dijete i majku njegovu
 16 te krene u Egipat. I osta ondje do Herodova skonèanja - da se ispuni što Gospodin reèe po
 17 proroku: Iz Egipta dozvah Sina svoga. Vidjevši da su ga mudraci izigrali, Herod se silno rasrdi
 18 i posla poubijati sve djeèake u Betlehemu i po svoj okolici, od dvije godine naniže - prema vremenu
 19 što ga razazna od mudraca. Tada se ispuni što je reèeno po proroku Jeremiji: 20 U Rami se glas
 20 èuje, kuknjava i plaè gorak: Rahela oplakuje sinove svoje i neæe da se utješi jer više ih nema.
 Nakon Herodova skonèanja, gle, anđeo se Gospodnji javi u snu Josipu u Egiptu: "Ustani,
 reèe, uzmi dijete i njegovu majku te pođi u zemlju izraelsku jer su umrli oni koji su djetetu o glavi

radili." ²¹ On ustane, uzme dijete i njegovu majku te uđe u zemlju izraelsku. ²² Ali saznajući da Arhelaj vlada Judejom namjesto svoga oca Heroda, bojao se poći onamo pa, upućen u snu, ode u kraj galilejski. ²³ Dođe i nastani se u gradu zvanu Nazaret - da se ispuni što je rečeno po prorocima: Zvat će se Nazarećanin.

Chapter 3

 ¹ U one dane pojavi se Ivan Krstitelj propovijedajući u Judejskoj pustinji: ² "Obratite se jer približilo se kraljevstvo nebesko!" ³ Ovo je uistinu onaj o kom proreče Izaija prorok: Glas viče u pustinji: Pripravite put Gospodinu, poravnite mu staze! ⁴ Ivan je imao odjeću od devine dlake i kožnat pojas oko bokova; hranom mu bijahu skakavci i divlji med. ⁵ Grnuo k njemu Jeruzalem, sva Judeja i sva okolica jordanska. ⁶ Primali su od njega krštenje u rijeci Jordanu ispovijedajući svoje grijeh. ⁷ Kad ugleda mnoge farizeje i saduceje gdje mu dolaze na krštenje, reče im: "Leglo gujinje! Tko li vas je samo upozorio da bježite od skore srdžbe?" ⁸ Donosite dakle plod dostojan obraćenja. ⁹ I ne usudite se govoriti u sebi: 'Imamo oca Abrahama!' Jer, kažem vam, Bog iz ovoga kamena može podići djecu Abrahamovu. ¹⁰ Već je sjekira položena na korijen stablima. Svako dakle stablo koje ne donosi dobra roda, sijeće se i u oganj baca." ¹¹ "Ja vas, istina, krstim vodom na obraćenje, ali onaj koji za mnom dolazi jači je od mene. Ja nisam dostojan obuće mu nositi. On će vas krstiti Duhom Svetim i ognjem. ¹² U ruci mu vijača, proćistit će svoje gumno i skupiti žito u svoju žitnicu, a pljevu spaliti ognjem neugasivim." ¹³ Tada dođe Isus iz Galileje na Jordan Ivanu da ga on krsti. ¹⁴ Ivan ga odvrataše: "Ti mene treba da krstiš, a ti da k meni dolaziš?" ¹⁵ Ali mu Isus odgovori: "Pusti sada! Ta dolikuje nam da tako ispunimo svu pravednost!" Tada mu popusti. ¹⁶ Odmah nakon krštenja izađe Isus iz vode. I gle! Otvoriše se nebesa i ugleda Duha Božjega gdje silazi kao golub i spušta se na nj. ¹⁷ I eto glasa s neba: "Ovo je Sin moj, Ljubljeni! U njemu mi sva milina!"

Chapter 4

¹ Duh tada odvede Isusa u pustinju da ga đavao iskuša. ² I propostivši èetrdeset dana i èetrdeset
 noæi, napokon ogladnje. ³ Tada mu pristupi napasnik i reèe: "Ako si Sin Božji, reci da ovo kamenje
 postane kruhom." ⁴ A on odgovori: "Pisano je: Ne živi èovjek samo o kruhu, nego o svakoj rijeèi
 što izlazi iz Božjih usta." ⁵ Đavao ga tada povede u Sveti grad, postavi ga na vrh Hrama ⁶ i reèe
 mu: "Ako si Sin Božji, baci se dolje! Ta pisano je: Anđelima æe svojim zapovjediti za tebe i na
 rukama æe te nositi da se gdje nogom ne spotakneš o kamen." ⁷ Isus mu kaza: "Pisano je također:
 Ne iskušavaj Gospodina, Boga svojega!" ⁸ Đavao ga onda povede na goru vrlo visoku i pokaza
 mu sva kraljevstva svijeta i slavu njihovu ⁹ pa mu reèe: "Sve æu ti to dati ako mi se nièice pokloniš."
¹⁰ Tada mu reèe Isus: "Odlazi, Sotono! Ta pisano je: Gospodinu, Bogu svom se klanjaj i njemu
 jedinom služi!" ¹¹ Tada ga pusti đavao. I gle, anđeli pristupili i služili mu. ¹² A èuvši da je Ivan
 predan, povuèe se u Galileju. ¹³ Ostavi Nazaret te ode i nastani se u Kafarnaumu, uz more, na
 podruèju Zebulunovu i Naftalijevu ¹⁴ da se ispuni što je reèeno po proroku Izaiji: ¹⁵ Zemlja
 Zebulunova i zemlja Naftalijeva, Put uz more, s one strane Jordana, Galileja poganska - ¹⁶ narod
 što je sjedio u tmimi svjetlost vidje veliku; onima što mrkli kraj smrti obitavahu svjetlost jarka
 osvanu. ¹⁷ Otada je Isus poèeo propovijedati: "Obratite se jer približilo se kraljevstvo nebesko!"
¹⁸ Prolazeæi uz Galilejsko more, ugleda dva brata, Šimuna zvanog Petar i brata mu Andriju, gdje
 bacaju mrežu u more; bijahu ribari. ¹⁹ I kaže im: "Hajdete za mnom, uèinit æu vas ribarima ljudi!"
²⁰ Oni brzo ostave mreže i pođu za njim. ²¹ Pošavši odande, ugleda druga dva brata, Jakova
 Zebedejeva i brata mu Ivana: u lađi su sa Zebedejem, ocem svojim, krpali mreže. Pozva i njih.
²² Oni brzo ostave lađu i oca te pođu za njim. ²³ I obilazio je Isus svom Galilejom nauèavajuæi po
 njihovim sinagogama, propovijedajuæi Evanđelje o Kraljevstvu i lijeèeæi svaku bolest i svaku
 nemoæ u narodu. ²⁴ I glas se o njemu pronese svom Sirijom. I donosili su mu sve koji bolovahu
 od najrazlièitijih bolesti i patnja - opsjednute, mjeseèare, uzete - i on ih ozdravljaše. ²⁵ Za njim je
 pohrlio silan svijet iz Galileje, Dekapola, Jeruzalema, Judeje i Transjordanije.

Chapter 5

¹ Ugledavši mnoštvo, uziđe na goru. I kad sjede, pristupe mu učenici. ² On progovori i stane
 ih naučavati: ³ "Blago siromasima duhom: njihovo je kraljevstvo nebesko! ⁴ Blago ožalošćenima:
 oni će se utješiti! ⁵ Blago krotkima: oni će baštiniti zemlju! ⁶ Blago gladnima i žednima pravednosti:
 oni će se nasititi! ⁷ Blago milosrdnima: oni će zadobiti milosrđe! ⁸ Blago èistima srcem: oni će
 Boga gledati! ⁹ Blago mirotvorcima: oni će se sinovima Božjim zvati! ¹⁰ Blago progonjenima
 zbog pravednosti: njihovo je kraljevstvo nebesko!" ¹¹ "Blago vama kad vas - zbog mene - pogrde
 i prognaju i sve zlo slažu protiv vas! ¹² Radujte se i klièite: velika je plaća vaša na nebesima! Ta
 progonili su tako proroke prije vas!" ¹³ "Vi ste sol zemlje. Ali ako sol obljutavi, èime će se ona
 osoliti? Nije više ni za što, nego da se baci van i da ljudi po njoj gaze." ¹⁴ "Vi ste svjetlost svijeta.
 Ne može se sakriti grad što leži na gori. ¹⁵ Niti se užije svjetiljka da se stavi pod posudu, nego na
 svijećnjak da svijetli svima u kući. ¹⁶ Tako neka svijetli vaša svjetlost pred ljudima da vide vaša
 dobra djela i slave Oca vašega koji je na nebesima." ¹⁷ "Ne mislite da sam došao ukinuti Zakon
 ili Proroke. Nisam došao ukinuti, nego ispuniti. ¹⁸ Zaista, kažem vam, dok ne prođe nebo i zemlja,
 ne, ni jedno slove, ni jedan poteziæ iz Zakona neæe proæi, dok se sve ne zbude. ¹⁹ Tko dakle
 ukine jednu od tih, pa i najmanjih zapovijedi i tako nauçi ljude, najmanji će biti u kraljevstvu
 nebeskom. A tko ih bude vršio i druge uèio, taj će biti velik u kraljevstvu nebeskom." ²⁰ "Uistinu
 kažem vam: ne bude li pravednost vaša veæa od pravednosti pismoznanaca i farizeja, ne, neæete
 uæi u kraljevstvo nebesko." ²¹ "Èuli ste da je reèeno starima: Ne ubij! Tko ubije, bit će podvrgnut
 sudu. ²² A ja vam kažem: Svaki koji se srdi na brata svoga, bit će podvrgnut sudu. A tko bratu
 rekne 'Glupane!', bit će podvrgnut Vijeæu. A tko reèe: 'Luđaæe!', bit će podvrgnut ognju
 paklenomu." ²³ "Ako dakle prinosiš dar na žrtvenik pa se ondje sjetiš da tvoj brat ima nešto protiv
 tebe, ²⁴ ostavi dar ondje pred žrtvenikom, idi i najprije se izmiri s bratom, a onda doði i prinesi
 dar." ²⁵ "Nagodi se brzo s protivnikom dok si još s njim na putu, da te protivnik ne preda sucu, a
 sudac tamničaru, pa da te ne bace u tamnicu. ²⁶ Zaita, kažem ti, neæeš iziæi odande dok ne isplatiš
 do posljednjeg novèia." ²⁷ "Èuli ste da je reèeno: Ne èini preljuba! ²⁸ A ja vam kažem: Tko god
 s požudom pogleda ženu, veæ je s njome uèinio preljub u srcu. ²⁹ Ako te desno oko sablažnjava,
 iskopaj ga i baci od sebe. Ta bolje je da ti propadne jedan od udova, nego da ti cijelo tijelo bude

³⁰ baèeno u pakao. Ako te desnica tvoja sablažnjava, odsijeci je i baci od sebe. Ta bolje je da ti propadne jedan od udova, nego da ti cijelo tijelo ode u pakao." ³¹ "Reèeno je takoðer: Tko otpusti svoju ženu, neka joj dade otpusnicu. ³² A ja vam kaŕem: Tko god otpusti svoju ženu - osim zbog bludništva - navodi je na preljub i tko se god otpuštenom oŕeni, èini preljub." ³³ "Èuli ste još da je reèeno starima: Ne zaklinji se krivo, nego izvrši Gospodinu svoje zakletve. ³⁴ A ja vam kaŕem: Ne kunite se nikako! Ni nebom jer je prijestolje Boŕje. ³⁵ Ni zemljom jer je podnoŕje njegovim nogama. Ni Jeruzalemom jer grad je Kralja velikoga! ³⁶ Ni svojom se glavom ne zaklinji jer ni jedne vlasi ne moŕeš uèiniti bijelom ili crnom. ³⁷ Vaša rijeè neka bude: 'Da, da, - ne, ne!' Što je više od toga, od Zloga je." ³⁸ "Èuli ste da je reèeno: Oko za oko, zub za zub! ³⁹ A ja vam kaŕem: Ne opirite se Zlomu! Naprotiv, pljusne li te tko po desnom obrazu, okreni mu i drugi. ⁴⁰ Onomu tko bi se htio s tobom parnièiti da bi se domogao tvoje donje haljine prepusti i gornju. ⁴¹ Ako te tko prisili jednu milju, poði s njim dvije. ⁴² Tko od tebe što zaište, podaj mu! I ne okreni se od onoga koji hoæe da mu pozajmiš." ⁴³ "Èuli ste da je reèeno: Ljubi svoga bliŕnjega, a mrzi neprijatelja. ⁴⁴ A ja vam kaŕem: Ljubite neprijatelje, molite za one koji vas progone ⁴⁵ da budete sinovi svoga oca koji je na nebesima, jer on daje da sunce njegovo izlazi nad zlima i dobrima i da kiša pada pravednicima i nepravednicima. ⁴⁶ Jer ako ljubite one koji vas ljube, kakva li vam plaæa? Zar to isto ne èine i carinici? ⁴⁷ I ako pozdravljate samo braæu, što osobito èinite? Zar to isto ne èine i pogani?" ⁴⁸ "Budite dakle savršeni kao što je savršen Otac vaš nebeski!"

Chapter 6

¹ "Pazite da svoje pravednosti ne èinite pred ljudima da vas oni vide. Inaèe, nema vam plaæe u vašeg Oca koji je na nebesima. ² Kada dakle dijeliš milostinju, ne trubi pred sobom, kako to u sinagogama i na ulicama èine licemjeri da bi ih ljudi hvalili. Zaista, kaŕem vam, primili su svoju plaæu. ³ Ti naprotiv, kada daješ milostinju - neka ti ne zna ljevica što èini desnica, ⁴ da tvoja milostinja bude u skrovitosti. I Otac tvoj, koji vidi u skrovitosti, uzvratit æe ti!" ⁵ "Tako i kad

molite, ne budite kao licemjери. Vole moliti stojeæi u sinagogama i na raskræima ulica da se pokažu ljudima. Zaista, kaæem vam, primili su svoju plaæu. ⁶ Ti naprotiv, kad moliš, uði u svoju sobu, zatvori vrata i pomoli se svomu Ocu, koji je u skrovitosti. I Otac tvoj, koji vidi u skrovitosti, uzvratit æe ti." ⁷ "Kad molite, ne blebeæite kao pogani. Misle da æe s mnoštva rijeæi biti uslišani. ⁸ Ne nalikujte na njih. Ta zna vaš Otac što vam treba i prije negoli ga zaištete. ⁹ Vi, dakle, ovako molite: 'Oèe naš, koji jesi na nebesima! Sveti se ime tvoje! ¹⁰ Doði kraljevstvo tvoje! Budi volja tvoja kako na nebu tako i na zemlji! ¹¹ Kruh naš svagdanji daj nam danas! ¹² I opusti nam duge naæe kako i mi otpustismo duænicima svojim! ¹³ I ne uvedi nas u napast, nego izbavi nas od Zloga!'" ¹⁴ "Doista, ako vi otpustite ljudima njihove prijestupke, otpustit æe i vama Otac vaš nebeski. ¹⁵ Ako li vi ne otpustite ljudima, ni Otac vaš neæe otpustiti vaših prijestupaka." ¹⁶ "I kad postite, ne budite smrknuti kao licemjери. Izoblièuju lica da pokažu ljudima kako poste. Zaista, kaæem vam, primili su svoju plaæu. ¹⁷ Ti naprotiv, kad postiš, pomaæi glavu i umij lice ¹⁸ da ne zapaze ljudi kako postiš, nego Otac tvoj, koji je u skrovitosti. I Otac tvoj, koji vidi u skrovitosti, uzvratit æe ti." ¹⁹ "Ne zgraèite sebi blago na zemlji, gdje ga moljac i rða nagrizaju i gdje ga kradljivci potkapaju i kraðu. ²⁰ Zgraèite sebi blago na nebu, gdje ga ni moljac ni rða ne nagrizaju i gdje kradljivci ne potkapaju niti kraðu. ²¹ Doista, gdje ti je blago, ondje æe ti biti i srce." ²² "Oko je tijelu svjetiljka. ²³ Ako ti je dakle oko bistro, sve æe tijelo tvoje biti svijetlo. Ako ti je pak oko nevaljalo, sve æe tijelo tvoje biti tamno. Ako je dakle svjetlost koja je u tebi - tamna, kolika æe istom tama biti?" ²⁴ "Nitko ne moæe sluæiti dvojici gospodara. Ili æe jednoga mrziti, a drugoga ljubiti; ili æe uz jednoga prianjati, a drugoga prezirati. Ne moæete sluæiti Bogu i bogatstvu." ²⁵ "Zato vam kaæem: Ne budite zabrinuti za æivot svoj: što æete jesti, što æete piti; ni za tijelo svoje: u što æete se obuæi. Zar æivot nije vredniji od jela i tijelo od odijela?" ²⁶ "Pogledajte ptice nebeske! Ne siju, ne æanju niti sabiru u æitnice, pa ipak ih hrani vaš nebeski Otac. Zar niste vi vredniji od njih?" ²⁷ A tko od vas zabrinutošæu moæe svome stasu dodati jedan lakat? ²⁸ I za odijelo što ste zabrinuti? Promotrite poljske ljljane, kako rastu! Ne muèe se niti predu. ²⁹ A kaæem vam: ni Salomon se u svoj svojoj slavi ne zaodjenu kao jedan od njih. ³⁰ Pa ako travu poljsku, koja danas jest a sutra se u peæ baca, Bog tako odijeva, neæe li još viæe vas, malovjerni?" ³¹ "Nemojte dakle zabrinuto govoriti: 'Što

æemo jesti?' ili: 'Što æemo piti?' ili: 'U što æemo se obuæi?'³² Ta sve to pogani ištu. Zna Otac vaš
 nebeski da vam je sve to potrebno.³³ Tražite stoga najprije Kraljevstvo i pravednost njegovu, a
 sve æe vam se ostalo dodati.³⁴ Ne budite dakle zabrinuti za sutra. Sutra æe se samo brinuti za se.
 Dosta je svakom danu zla njegova."

Chapter 7

¹ "Ne sudite da ne budete suđeni!² Jer sudom kojim sudite bit æete suđeni. I mjerom kojom
 mjerite mjerit æe vam se.³ Što gledaš trun u oku brata svojega, a brvna u oku svome ne opažaš?
⁴ Ili kako možeš reæi bratu svomu: 'De da ti izvadim trun iz oka', a eto brvna u oku tvom?
⁵ Licemjere, izvadi najprije brvno iz oka svoga pa æeš onda dobro vidjeti izvaditi trun iz oka
 bratova!"⁶ "Ne dajte svetinje psima! Niti svoga biserja bacajte pred svinje da ga ne pogaze nogama
 pa se okrenu i rastrgaju vas."⁷ "Ištite i dat æe vam se! Tražite i naæi æete! Kucajte i otvorit æe
 vam se!⁸ Doista, tko god ište, prima; i tko traži, nalazi; i onomu koji kuca otvorit æe se.⁹ Ta ima
 li koga meðu vama da bi svojemu sinu, ako ga zaište kruha, kamen dao?¹⁰ Ili ako ribu zaište, zar
 æe mu zmiju dati?¹¹ Ako dakle vi, iako zli, znate dobrim darima darivati djecu svoju, koliko li
 æe više Otac vaš, koji je na nebesima, dobrima obdariti one koji ga zaištu!"¹² "Sve, dakle, što
 želite da ljudi vama èine, èinite i vi njima. To je, doista, Zakon i Proroci."¹³ "Uđite na uska vrata!
 Jer široka su vrata i prostran put koji vodi u propast i mnogo ih je koji njime idu.¹⁴ O kako su uska
 vrata i tijesan put koji vodi u Život i malo ih je koji ga nalaze!"¹⁵ "Èuvajte se lažnih proroka koji
 dolaze k vama u ovèjem odijelu, a iznutra su vuci grabežljivi.¹⁶ Po njihovim æete ih plodovima
 prepoznati. Bere li se s trnja grožđe ili s bodljike smokve?¹⁷ Tako svako dobro stablo rađa dobrim
 plodovima, a nevaljalo stablo rađa plodovima zlim.¹⁸ Ne može dobro stablo donijeti zlih plodova
 niti nevaljalo stablo dobrih plodova.¹⁹ Svako stablo koje ne rađa dobrim plodom sijeèe se i u oganj
 baca.²⁰ Dakle: po plodovima æete ih njihovim prepoznati."²¹ "Neæe u kraljevstvo nebesko uæi
 svaki koji mi govori: 'Gospodine, Gospodine!', nego onaj koji vrši volju Oca mojega, koji je na

nebesima. ²² Mnogi æ me u onaj dan pitati: 'Gospodine, Gospodine! Nismo li mi u tvoje ime prorokovali, u tvoje ime ðavle izgonili, u tvoje ime mnoga èudesà èinili?' ²³ Tada æu im kazati: 'Nikad vas nisam poznavao! Nosite se od mene, vi bezakonici!'" ²⁴ "Stoga, tko god sluša ove moje rijeði i izvršava ih, bit æ kao mudar èovjek koji sagradi kuæu na stijeni. ²⁵ Zapljušti kiša, navale bujice, duhnu vjetrovi i sruèe se na tu kuæu, ali ona ne pada. Jer - utemeljena je na stijeni." ²⁶ "Naprotiv, tko god sluša ove moje rijeði, a ne vrši ih, bit æ kao lud èovjek koji sagradi kuæu na pijesku. ²⁷ Zapljušti kiša, navale bujice, duhnu vjetrovi i sruèe se na tu kuæu i ona se sruši. I bijaše to ruševina velika." ²⁸ Kad Isus završi ove svoje besjede, mnoštvo osta zaneseno njegovim naukom. ²⁹ Ta uèio ih kao onaj koji ima vlast, a ne kao njihovi pismoznanci.

Chapter 8

¹ Kad je Isus sišao s gore, pohrli za njim silan svijet. ² I gle, pristupi neki gubavac, pokloni mu se do zemlje i reèe: "Gospodine, ako hoæeš, možeš me oèistiti." ³ Isus pruži ruku i dotakne ga se govoreæi: "Hoæu, oèisti se!" I odmah se oèisti od gube. ⁴ Kaže mu Isus: "Pazi, nikomu ne kazuj, nego idi, pokaži se sveæeniku i prinesi dar što ga propisa Mojsije, njima za svjedoèanstvo." ⁵ Kad uðe u Kafarnaum, pristupi mu satnik pa ga zamoli: ⁶ "Gospodine, sluga mi leži kod kuæe uzet, u strašnim mukama." ⁷ Kaže mu: "Ja æu doæi izlijeèiti ga." ⁸ Odgovori satnik: "Gospodine, nisam dostojan da uðeš pod krov moj, nego samo reci rijeè i izlijeèen æ biti sluga moj. ⁹ Ta i ja, premda sam èovjek pod vlašæu, imam pod sobom vojnike pa rekнем jednomu: 'Idi!' - i ode, drugomu: 'Doði!' - i doðe, a služi svomu: 'Uèini to' - i uèini." ¹⁰ Èuvši to, zadivi se Isus i reèe onima koji su išli za njim: ¹¹ "Zaista, kažem vam, ni u koga u Izraelu ne naðoh tolike vjere. A kažem vam: Mnogi æ s istoka i zapada doæi i sjesti za stol s Abrahamom, Izakom i Jakovom u kraljevstvu nebeskom, ¹² a sinovi æ kraljevstva biti izbaèeni van u tamu. Ondje æ biti plaè i škrgut zubi." ¹³ I reèe Isus satniku: ¹⁴ "Idi, neka ti bude kako si vjerovao!" I ozdravi sluga u taj èas. ¹⁵ Ušavši u kuæu Petrovu, Isus ugleda njegovu punicu koja ležaše u ognjici. ¹⁵ Dotaèe joj se ruke i pusti je ognjica. Ona ustade

i posluživaše mu. ¹⁶ A uveèer mu doniješe mnoge opsjednute. On izagna duhove rijeèju i sve
 bolesnike ozdravi - ¹⁷ da se ispuni što je reèeno po Izaiji proroku: On slabosti naše uze i boli ponese.
¹⁸ Kad Isus vidje mnoštvo oko sebe, zapovjedi da se prijeđe prijeko. ¹⁹ I pristupi jedan pismoznanac
 te mu reèe: "Uèitelju, za tobom æu kamo god ti pošao." ²⁰ Kaže mu Isus: "Lisice imaju jazbine i
 ptice nebeske gnijezda, a Sin Èovjeèji nema gdje bi glavu naslonio." ²¹ Drugi mu od uèenika reèe:
 "Gospodine, dopusti mi da prije odem i pokopam svoga oca." ²² Isus mu kaže: "Hajde za mnom i
 pusti neka mrtvi pokapaju svoje mrtve." ²³ Kad uđe u lađu, pođoše za njim njegovi uèenici. ²⁴ I
 gle, žestok vihor nastala na moru tako da lađu prekrivahu valovi. A on je spavao. ²⁵ Oni pristupiše
 i probudiše ga govoreæi: "Gospodine, spasi, pogibosmo!" ²⁶ Kaže im: "Što ste plašljivi, malovjerni?"
²⁷ Tada ustade i zaprijeti vjetrovima i moru te nastala velika utiha. A ljudi su u èudu pitali: "Tko je
 taj da mu se i vjetrovi i more pokoravaju?" ²⁸ I kada dođe prijeko, u gadarski kraj, eto mu u susret
 dvaju opsjednutih: izlazili su iz grobnica, silno goropadni, te nitko nije mogao proæi onim putem.
²⁹ I gle, povikaše: "Što ti imaš s nama, Sine Božji? Došao si ovamo prije vremena muèiti nas?"
³⁰ A podalje od njih paslo je veliko krdo svinja. ³¹ Zlodusi ga zaklinjahu: "Ako nas istjeraš, pošalji
 nas u ovo krdo svinja." ³² On im reèe: "Idite!" Oni iziđoše i uđoše u svinje. I gle, sve krdo jurnu
 niz obronak u more i podavi se u vodama. ³³ A svinjari pobjegoše, odoše u grad te razglasiše sve,
 napose o opsjednutima. ³⁴ I gle, sav grad iziđe u susret Isusu. Kad ga ugledaše, zamole ga da ode
 iz njihova kraja.

Chapter 9

¹ I ušavši u lađu, preplovi i dođe u svoj grad. ² Kad gle, doniješe mu uzetoga koji je ležao na
 nosiljci. Vidjevši njihovu vjeru, reèe Isus uzetomu: "Hrabro, sinko, otpuštaju ti se grijesi!" ³ A gle,
 neki od pismoznanaca rekoše u sebi: "Ovaj huli!" ⁴ Prozrevši njihove misli, Isus reèe: "Zašto snujete
 zlo u srcima? ⁵ Ta što je lakše reæi: 'Otpuštaju ti se grijesi' ili reæi: 'Ustani i hodi'? ⁶ Ali da znate:
 vlastan je Sin Èovjeèji na zemlji otpuštati grijeh!" Tada reèe uzetomu: "Ustani, uzmi nosiljku i

7 pođi kuæi!" I on usta te ode kuæi. 8 Kad mnoštvo to vidje, zaprepasti se i poda slavu Bogu koji
 takvu vlast dade ljudima. 9 Odlazeæi odande, ugleda Isus èovjeka zvanog Matej gdje sjedi u
 carinarnici. I kaže mu: "Pođi za mnom!" On usta i pođe za njim. 10 Dok je Isus bio u kuæi za
 stolom, gle, mnogi carinici i grešnici dođoše za stol s njime i njegovim uèenicima. 11 Vidjevši to,
 farizeji stanu govoriti: "Zašto vaš uèitelj jede s carinicima i grešnicima?" 12 A on, èuvši to, reèe:
 "Ne treba zdravima lijeènika, nego bolesnima. 13 Hajdete i prouèite što znaèi: Milosrðe mi je milo,
 a ne žrtva. Ta ne dođoh zvati pravednike, nego grešnike." 14 Tada pristupe k njemu Ivanovi uèenici
 govoreæi: "Zašto mi i farizeji postimo, a uèenici tvoji ne poste?" 15 Nato im Isus reèe: "Mogu li
 svatovi tugovati dok je s njima zaruènik? Doæi æe veæ dani kad æe im se ugrabiti zaruènik, i tada
 æe postiti!" 16 "A nitko ne stavlja krpe od sirova sukna na staro odijelo, jer zakrpa vuèe s odijela
 pa nastane još veæa rupa." 17 "I ne ulijeva se novo vino u stare mješine. Inaèe se mješine proderu,
 vino prolije, a mješine propadnu. Nego, novo se vino ulijeva u nove mješine pa se oboje saèuva."
 18 Dok im on to govoraše, gle, pristupi neki glavavar, pokloni mu se do zemlje i reèe: "Kæi mi, evo,
 umrije, ali dođi, stavi ruku na nju, i oživjet æe." 19 Isus usta te s uèenicima pođe za njim. 20 I gle,
 neka žena koja bolovaše dvanaest godina od krvarenja priðe odostraga i dotaknu se skuta njegove
 haljine. 21 Mislila je: "Dotaknem li se samo njegove haljine, spasit æu se." 22 A Isus se okrenu i
 vidjevši je reèe: "Hrabro, kæeri, vjera te tvoja spasila." I žena bi spašena od toga èasa. 23 I uðe Isus
 u kuæu glavarovu. Ugleda sviraèe i buèno mnoštvo pa 24 reèe: "Odstupite! Djevojka nije umrla,
 nego spava." Oni mu se podsmjehivahu. 25 A kad je svijet bio izbaèen, uðe on, primi djevojku za
 ruku i ona bi uskrišena. 26 I razglasi se to po svem onom kraju. 27 Kad je Isus odlazio odande,
 pođu za njim dva slijepca vièuæi: "Smiluj nam se, Sine Davidov!" 28 A kad uðe u kuæu, pristupe
 mu slijepci. Isus im kaže: "Vjerujete li da mogu to uèiniti?" Kažu mu: "Da, Gospodine!" 29 Tada
 se dotaèe njihovih oèiju govoreæi: "Neka vam bude po vašoj vjeri." 30 I otvoriše im se oèi. A Isus
 im poprijeti: "Pazite da nitko ne dozna!" 31 Ali oni, izišavši, razniješe glas o njemu po svem onom
 kraju. 32 Tek što oni iziðoše, gle, doniješe mu njemaka opsjednuta. 33 Pošto izagna đavla, progovori
 njemak. Mnoštvo se èudom èudilo i govorilo: "Nikada se takvo što ne vidje u Izraelu!" 34 A farizeji

govorahu: "Po poglavici đavolskome izgoni đavle." ³⁵ I obilazio je Isus sve gradove i sela uèeæi po njihovim sinagogama, propovijedajuæi Evanđelje o Kraljevstvu i lijeèeæi svaku bolest i svaku nemoæ. ³⁶ Vidjevši mnoštvo, sažali mu se nad njim jer bijahu izmuèeni i ophrvani kao ovce bez pastira. ³⁷ Tada reèe svojim uèenicima: "Žetve je mnogo, a radnika malo. ³⁸ Molite dakle gospodara žetve da pošalje radnike u žetvu svoju."

Chapter 10

¹ Dozva dvanaesticu svojih uèenika i dade im vlast nad neèistim dusima: da ih izgone i da lijeèe svaku bolest i svaku nemoæ. ² A ovo su imena dvanaestorice apostola: prvi Šimun, zvani Petar, i Andrija, brat njegov; i Jakov, sin Zebedejev, i Ivan brat njegov; ³ Filip i Bartolomej; Toma i Matej carinik; Jakov Alfejev i Tadej; ⁴ Šimun Kananaj i Juda Iškariotski, koji ga izda. ⁵ Tu dvanaesticu posla Isus uputivši ih: "K poganima ne idite i ni u koji samarijski grad ne ulazite! ⁶ Pođite radije k izgubljenim ovcama doma Izraelova! ⁷ Putom propovijedajte: 'Približilo se kraljevstvo nebesko!' ⁸ Bolesne lijeèite, mrtve uskrisujte, gubave èistite, zloduhe izgonite! Besplatno primiste, besplatno dajte! ⁹ Ne stjeèite zlata, ni srebra, ni mjedi sebi u pojase, ¹⁰ ni putne torbe, ni dviju haljina, ni obuæe, ni štapa. Ta vrijedan je radnik hrane svoje." ¹¹ "U koji god grad ili selo uđete, razvidite tko je u njemu dostojan: ondje ostanite sve dok ne odete. ¹² Ulazeæi u kuæu, zaželite joj mir. ¹³ Bude li kuæa dostojna, neka mir vaš siđe na nju. Ne bude li dostojna, neka se mir vaš k vama vrati. ¹⁴ Gdje vas ne prime i ne poslušaju rijeèi vaših, iziđite iz kuæe ili grada toga i prašinu otresite sa svojih nogu. ¹⁵ Zaista, kaŕem vam, lakše æe biti zemlji sodomskoj i gomorskoj na Dan sudnji negoli gradu tomu." ¹⁶ "Evo, ja vas šaljem kao ovce među vukove. Budite dakle mudri kao zmije, a bezazleni kao golubovi! ¹⁷ Èuvajte se ljudi, jer æe vas predavati vijeæima i po svojim æe vas sinagogama bièevati. ¹⁸ Pred upravitelje i kraljeve vodit æe vas poradi mene, za svjedoèanstvo njima i poganima. ¹⁹ Kad vas predadu, ne budite zabrinuti kako ili što æete govoriti. Dat æe vam se u onaj èas što æete govoriti. ²⁰ Ta ne govorite to vi, nego Duh Oca vašega govori

u vama!" ²¹ "Brat æ brata predavati na smrt i otac dijete. Djeca æ ustajati na roditelje i ubijati
²² ih. Svi æ vas zamrziti zbog imena moga. Ali tko ustraje do svršetka, bit æ spašen." ²³ "Kad
 vas stanu progoniti u jednom gradu, bježite u drugi. Zaista, kažem vam, neæete obiæi gradova
 izraelskih prije nego što dođe Sin Èovjeèji." ²⁴ "Nije uèenik nad uèiteljem niti sluga nad gospodarom
²⁵ svojim. Dosta je da uèenik bude kao njegov uèitelj i sluga kao njegov gospodar. Ako su domaæina
 Beelzebulom nazvali, koliko æ više njegove ukuæane?" ²⁶ "Ne bojte ih se dakle. Ta ništa nije
²⁷ skriveno što se neæe otkriti ni tajno što se neæe doznati. Što vam govorim u tami, recite na
²⁸ svjetlu; i što na uho èujete, propovijedajte na krovovima." "Ne bojte se onih koji ubijaju tijelo,
²⁹ ali duše ne mogu ubiti. Bojte se više onoga koji može i dušu i tijelo pogubiti u paklu." "Ne
 prodaju li se dva vrapca za novèiæ? Pa ipak ni jedan od njih ne pada na zemlju bez Oca vašega.
³⁰ A vama su i vlasi na glavi sve izbrojene. ³¹ Ne bojte se dakle! Vredniji ste nego mnogo vrabaca."
³² "Tko god se, dakle, prizna mojim pred ljudima, priznat æu se i ja njegovim pred Ocem, koji je
³³ na nebesima. A tko se odreèe mene pred ljudima, odreæi æu se i ja njega pred svojim Ocem,
 koji je na nebesima." ³⁴ "Ne mislite da sam došao mir donijeti na zemlju. Ne, nisam došao donijeti
³⁵ mir, nego maè. Ta došao sam rastaviti èovjeka od oca njegova i kæer od majke njezine i snahu
 od svekrve njezine; ³⁶ i neprijatelji æ èovjeku biti ukuæani njegovi. ³⁷ "Tko ljubi oca ili majku
 više nego mene, nije mene dostojan. Tko ljubi sina ili kæer više nego mene, nije mene dostojan.
³⁸ Tko ne uzme svoga križa i ne pođe za mnom, nije mene dostojan. ³⁹ Tko nađe život svoj, izgubit
 æ ga, a tko izgubi svoj život poradi mene, naæi æ ga." ⁴⁰ "Tko vas prima, mene prima; a tko
⁴¹ prima mene, prima onoga koji je mene poslao. Tko prima proroka jer je prorok, primit æ plaæu
⁴² proroèku; tko prima pravednika jer je pravednik, primit æ plaæu pravednièku. Tko napoji
 jednoga od ovih najmanjih samo èašom hladne vode zato što je moj uèenik, zaista, kažem vam,
 neæe mu propasti plaæa."

Chapter 11

¹ Pošto Isus završi upućivati dvanaesticu učenika, ode odande naučavati i propovijedati po njihovim gradovima. ² A kad Ivan u tamnici dođe za djela Kristova, posla svoje učenike ³ da ga upitaju: "Jesi li ti Onaj koji ima doći ili drugoga da dođemo?" ⁴ Isus im odgovori: "Pođite i javite Ivanu što ste čuli i vidjeli: ⁵ Slijepi progledaju, hromi hode, gubavi se čiste, gluhi čuju, mrtvi ustaju, siromasima se navješćuje Evanđelje. ⁶ I blago onom tko se ne sablazni o mene." ⁷ Kad oni odoše, počeo Isus govoriti mnoštvu o Ivanu: "Što ste izišli u pustinju gledati? Trsku koju vjetar ljulja? ⁸ Ili što ste izišli vidjeti? Čovjeka u mekušasto odjevena? Eno, oni što se mekušasto nose po kraljevskim su dvorima. ⁹ Ili što ste izišli? Vidjeti proroka? Da, kažem vam, i više nego proroka. ¹⁰ On je onaj o kome je pisano: Evo, ja šaljem glasnika svoga pred licem tvojim da pripravi put pred tobom. ¹¹ Zaista, kažem vam, između rođenih od žene ne usta veći od Ivana Krstitelja. A ipak, i najmanji u kraljevstvu nebeskom veći je od njega! ¹² A od dana Ivana Krstitelja do sada kraljevstvo nebesko silom se probija i siloviti ga grabe. ¹³ Uistinu, svi proroci i Zakon prorokovahu do Ivana. ¹⁴ Zapravo ako hoćete: on je Ilija koji ima doći." ¹⁵ "Tko ima uši, neka čuje." ¹⁶ "A komu da prisposobim ovaj naraštaj? Nalik je djeci što sjede na trgovima pa jedni drugima dovikuju: ¹⁷ 'Zasvirasmo vam i ne zaigraste, zakukasmo i ne zaplakaste.'" ¹⁸ "Doista, dođe Ivan. Nije jeo ni pio, a govori se: 'Đavla ima.' ¹⁹ Dođe Sin Čovječiji koji jede i pije, a govori se: 'Gle, izjelice i vinopije, prijatelja carinika i grešnika!' Ali opravda se Mudrost djelima svojim." ²⁰ Tada stane prekoravati gradove u kojima se dogodilo najviše njegovih čudesa, a oni se ne obratiše: ²¹ "Jao tebi, Korozaine! Jao tebi, Betsaido! Da su se u Tiru i Sidonu zbila čudesa koja su se dogodila u vama, odavna bi se veći oni u kostrijeti i pepelu bili obratili. ²² Ali kažem vam: Tiru i Sidonu bit će na Dan sudnji lakše negoli vama." ²³ "I ti, Kafarnaume! Zar ćeš se do neba uzvisiti? Do u Podzemlje ćeš se strovaliti! ²⁴ Doista, da su se u Sodomi zbila čudesa koja su se dogodila u tebi, ostala bi ona do danas. ²⁵ Ali kažem vam: Zemlji će sodomskoj biti na Dan sudnji lakše nego tebi." ²⁶ U ono vrijeme reče Isus: "Slavim te, Oče, Gospodaru neba i zemlje, što si ovo sakrio od mudrih i umnih, a objavio malenima. ²⁷ Da, Oče, tako se tebi svidjelo. ²⁸ Sve je meni predao Otac moj i nitko ne pozna Sina doli Otac niti tko pozna Oca doli Sin i onaj kome Sin hoće objavit." ²⁸ "Dođite k meni svi koji ste izmoreni

i opterećeni i ja æu vas odmoriti.²⁹ Uzmite jaram moj na sebe, uèite se od mene jer sam krotka i ponizna srca i naæi æete spokoj dušama svojim.³⁰ Uistinu, jaram je moj sladak i breme moje lako."

Chapter 12

¹ U ono vrijeme prolazio je Isus subotom kroz usjeve. Uèenici su njegovi ogladnjeli te poèeli trgati klasje i jesti.² Vidjevši to, farizeji mu rekoše: "Gle, uèenici tvoji èine što nije dopušteno èiniti subotom."³ On im reèe: "Niste li èitali što uèini David kad ogladnje on i njegovi pratioci?⁴ Kako uđe u Dom Božji te pojedošè prinesene kruhove, a to ne bijaše slobodno jesti ni njemu ni njegovim pratiocima, nego samo sveæenicima?⁵ Ili zar niste èitali u Zakonu da subotom sveæenici u Hramu krše subotu, a bez krivnje su?⁶ A velim vam: veæe od Hrama jest ovdje!⁷ I kad biste razumjeli što ono znaèi: Milosrðe mi je milo, a ne žrtva, ne biste osudili ove nekrive.⁸ Ta Sin Èovjeèji gospodar je subote!"⁹ Otišavši odande, dođe u njihovu sinagogu,¹⁰ kad gle èovjeka s usahlom rukom. A oni upitaše Isusa da bi ga mogli optužiti: "Je li dopušteno subotom lijeèiti?"¹¹ On im reèe: "Tko to od vas jedinu ovcu koju ima ne bi subotom prihvatio i izvadio kad bi mu upala u jamu?"¹² A koliko je èovjek vredniji od ovce! Tako, slobodno je subotom èiniti dobro!"¹³ Tada reèe èovjeku: "Ispruži ruku!" On je ispruži, i - ruka mu zdrava kao i druga!¹⁴ A farizeji iziðošè i održaše vijeeanje protiv njega, kako da ga pogube.¹⁵ Kad Isus to dozna, ukloni se odande. Za njim je išlo mnoštvo. On ih sve ozdravi¹⁶ i poprijeti im da ga ne prokazuju -¹⁷ da se ispuni što je reèeno po Izaiji proroku:¹⁸ Evo Sluge mojega, koga sebi izabrah: mog ljubimca, miljenika duše moje! Stavit æu Duha svoga na njega: naviještati æe pravo narodima;¹⁹ preti se neæe, neæe buèiti, glas mu se neæe èuti po trgovima;²⁰ trske stuèene prelomiti neæe, stijenja što tek tinja neæe ugasiti - sve dok do pobjede ne izvede pravo.²¹ Ime njegovo nada je narodima!²² Tada mu donesoše opsjednuta, slijepa i nijema. I ozdravi ga te njemak progovori i progleda.²³ I sve ono mnoštvo zapanjeno govoraše: "Da ovo nije Sin Davidov?"²⁴ A farizeji èuvši to rekoše: "Ne može

ovaj izgoniti đavle osim po Beelzebulu, poglavici đavolskom." ²⁵ A on, znajući njihove misli, reče im: "Svako kraljevstvo u sebi razdijeljeno opustjet će i svaki grad ili kuća u sebi razdijeljena neće opstati. ²⁶ Ako Sotona Sotonu izgoni, u sebi je razdijeljen. Kako će dakle opstati kraljevstvo njegovo? ²⁷ I ako ja po Beelzebulu izgonim đavle, po kome ih sinovi vaši izgone? Zato će vam oni biti suci. ²⁸ Ali ako ja po Duhu Božjem izgonim đavle, zbilja je došlo k vama kraljevstvo Božje." ²⁹ "Ili kako bi tko mogao uči u kuću jakoga i oplijeniti mu pokustvo ako prije ne sveže jakoga? Tada će mu kuću oplijeniti." ³⁰ "Tko nije sa mnom, protiv mene je, i tko ne sabire sa mnom, rasipa." ³¹ "Zato kažem vam: svaki će se grijeh i bogohulstvo oprostiti ljudima, ali rekne li tko bogohulstvo protiv Duha, neće se oprostiti. ³² I rekne li tko riječ protiv Sina Ćovječjega, oprostit će mu se. Ali tko rekne protiv Duha Svetoga, neće mu se oprostiti ni na ovom svijetu ni u budućem." ³³ "Ili uzmite: dobro stablo i plod mu je dobar. Ili uzmite: trulo stablo i plod mu je truo. Ta po plodu se stablo poznaje. ³⁴ Leglo gujinje! Kako možete govoriti dobro kad ste opaki. Ta iz obilja srca usta govore! ³⁵ Dobar čovjek iz riznice dobre vadi dobro, a zao čovjek iz riznice zle vadi zlo. ³⁶ A kažem vam: za svaku bezrazložnu riječ koju ljudi reknu dat će račun na Dan sudnji. ³⁷ Doista, tvoje će te riječi opravdati i tvoje će te riječi osuditi." ³⁸ Jednom zapodjenuše s njime razgovor neki pismoznanci i farizeji: "Učitelju, htjeli bismo od tebe vidjeti znak." ³⁹ A on im odgovori: "Naraštaj opak i preljubnički znak traži, ali mu se znak neće dati doli znak Jone proroka. ⁴⁰ Doista, kao što Jona bijaše u utrobi kitovoj tri dana i tri noći, tako će i Sin Ćovječji biti u srcu zemlje tri dana i tri noći. ⁴¹ Ninivljani će ustati na Sudu zajedno s ovim naraštajem i osuditi ga jer se oni na propovijed Joninu obratiše, a evo, ovdje je i više od Jone! ⁴² Kraljica će Juga ustati na Sudu zajedno s ovim naraštajem i osuditi ga jer je s krajeva zemlje došla čuti mudrost Salomonovu, a evo, ovdje je i više od Salomona!" ⁴³ "A kad nečisti duh iziđe iz čovjeka, luta bezvodnim mjestima tražeći spokoja, ali ne nalazi! ⁴⁴ Tada rekne: 'Vratit ću se u kuću odakle iziđoh.' I došavši, nađe je praznu, pometenu i uređenu. ⁴⁵ Tada ode i uzme sa sobom sedam drugih duhova, gorih od sebe, te uđu i nastane se ondje. Na kraju bude s onim čovjekom gore nego na početku. Tako će biti i s ovim opakim naraštajem." ⁴⁶ Dok on još govoraše mnoštvu, eto majke i braće njegove. Stajahu vani tražeći da s njime govore. ⁴⁷ Reče mu netko: "Evo majke tvoje i

braæe tvoje, vani stoje i traæe da s tobom govore." ⁴⁸ Tomu koji mu to javi on odgovori: "Tko je majka moja, tko li braæa moja?" ⁴⁹ I pruæi ruku prema uèenicima: "Evo, reèe, majke moje i braæe moje!" ⁵⁰ Doista, tko god vrši volju Oca mojega, koji je na nebesima, taj mi je brat i sestra i majka."

Chapter 13

¹ Onoga dana Isus iziðe iz kuæe i sjede uz more. ² I nagrnu k njemu silan svijet te je morao uæi u laðu: sjede, a sve ono mnoštvo stajaše na obali. ³ I zborio im je mnogo u prispodobama: "Gle, iziðe sijaè sijati. ⁴ I dok je sijao, nešto zrnja pade uz put, doðoše ptice i pozobaše ga. ⁵ Nešto opet pade na kamenito tlo, gdje nemaše dosta zemlje, i odmah izniknu jer nemaše duboke zemlje. ⁶ A kad sunce ogranu, izgorje i jer nemaše korijena, osuši se. ⁷ Nešto opet pade u trnje, trnje uzraste i uguši ga. ⁸ Nešto napokon pade na dobru zemlju i davaše plod: jedno stostruk, drugo šezdesetostruk, treæe tridesetostruk." ⁹ "Tko ima uši, neka èuje!" ¹⁰ I pristupe uèenici pa ga zapitaju: "Zašto im zboriš u prispodobama?" ¹¹ On im odgovori: "Zato što je vama dano znati otajstva kraljevstva nebeskoga, a njima nije dano. ¹² Doista, onomu tko ima dat æe se i obilovat æe, a onomu tko nema oduzet æe se i ono što ima. ¹³ U prispodobama im zborim zato što gledajuæi ne vide i slušajuæi ne èuju i ne razumiju." ¹⁴ "Tako se ispunja na njima proroštvo Izaijino koje govori: Slušat æete, slušati - i neæete razumjeti; gledat æete, gledati - i neæete vidjeti! ¹⁵ Jer usalilo se srce naroda ovoga: uši zaèepiše, oèi zatvoriše da oèima ne vide, ušima ne èuju, srcem ne razumiju te se ne obrate pa ih izlijeèim. ¹⁶ A blago vašim oèima što vide, i ušima što slušaju. ¹⁷ Zaista, kaæem vam, mnogi su proroci i pravednici æeljeli vidjeti što vi gledate, ali nisu vidjeli; i èuti što vi slušate, ali nisu èuli." ¹⁸ "Vi, dakle, poslušajte prispodobu o sijaèu. ¹⁹ Svakomu koji sluša Rijeè o Kraljevstvu, a ne razumije, dolazi Zli te otima što mu je u srcu posijano. ²⁰ To je onaj uz put zasijan. A zasijani na tlo kamenito - to je onaj koji èuje Rijeè i odmah je s radošæu prima, ²¹ ali nema u sebi korijena, nego je nestalan: kad zbog Rijeèi nastane nevolja ili progonstvo, odmah se pokoleba. ²² Zasijani u trnje - to je onaj koji sluša Rijeè, ali briga vremenita i zavodljivost bogatstva uguše Rijeè, te ona ostane bez ploda. ²³ Zasijani na dobru zemlju - to je onaj koji Rijeè sluša i razumije, pa onda,

dakako, urodi i daje: jedan stotruko, jedan šezdesetotruko, a jedan tridesetotruko." ²⁴ Drugu im
 prisposobu iznese: "Kraljevstvo je nebesko kao kad èovjek posije dobro sjeme na svojoj njivi.
²⁵ Dok su njegovi ljudi spavali, dođe njegov neprijatelj, posije posred žita kukolj i ode. ²⁶ Kad
 usjev uzraste i isklasa, tada se pokaza i kukolj. ²⁷ Sluge pristupe domaćinu pa mu reku: 'Gospodaru,
 nisi li ti dobro sjeme posijao na svojoj njivi? Odakle onda kukolj?' ²⁸ On im odgovori: 'Neprijatelj
 èovjek to uèini.' Nato mu sluge kažu: 'Hoæeš li, dakle, da odemo pa da ga pokupimo?' ²⁹ A on
 reèe: 'Ne! Da ne biste sabiruæi kukolj išèupali zajedno s njim i pšenicu. ³⁰ Pustite nek oboje raste
 do žetve. U vrijeme žetve reæi æu žeteocima: Pokupite najprije kukolj i svežite ga u snopove da
 se spali, a žito skupite u moju žitnicu.'" ³¹ I drugu im prisposobu iznese: "Kraljevstvo je nebesko
 kao kad èovjek uze gorušièino zrno i posija ga na svojoj njivi. ³² Ono je doduše najmanje od svega
 sjemenja, ali kad uzraste, veæe je od svega povræa. Razvije se u stablo te dolaze ptice nebeske i
 gnijezde mu se po granama." ³³ I drugu im kaza prisposobu: "Kraljevstvo je nebesko kao kad žena
 uze kvasac i zamijesi ga u tri mjere brašna dok sve ne uskisne." ³⁴ Sve je to Isus mnoštvu zborio
 u prisposobama. I ništa im nije zborio bez prisposoba - ³⁵ da se ispuni što je reèeno po proroku:
 Otvorit æu u prisposobama usta svoja, iznijet æu što je sakriveno od postanka svijeta. ³⁶ Tada
 otpusti mnoštvo i uđe u kuæu. Pristupe mu uèenici govoreæi: "Razjasni nam prisposobu o kukolju
 na njivi." ³⁷ On odgovori: "Sijaè dobrog sjemena jest Sin Èovjeèji. ³⁸ Njiva je svijet. Dobro sjeme
 sinovi su Kraljevstva, a kukolj sinovi Zloga. ³⁹ Neprijatelj koji ga posija jest đavao. Žetva je
 svršetak svijeta, a žeteoci anđeli. ⁴⁰ Kao što se kukolj sabire i ognjem sažiže, tako æe biti na svršetku
 svijeta. ⁴¹ Sin æe Èovjeèji poslati svoje anđele da pokupe iz njegova kraljevstva sve zavodnike i
 bezakonike ⁴² i bace ih u peæ ognjenu, gdje æe biti plaè i škrgut zubi. ⁴³ Tada æe pravednici zasjati
 poput sunca u kraljevstvu Oca svojega." "Tko ima uši, neka èuje!" ⁴⁴ "Kraljevstvo je nebesko kao
 kad je blago skriveno na njivi: èovjek ga pronađe, sakrije, sav radostan ode, proda sve što ima i
 kupi tu njivu." ⁴⁵ "Nadalje, kraljevstvo je nebesko kao kad trgovac traga za lijepim biserjem:
⁴⁶ pronađe jedan dragocjeni biser, ode, rasproda sve što ima i kupi ga." ⁴⁷ "Nadalje, kraljevstvo je
 nebesko kao kad mreža baèena u more zahvati svakovrsne ribe. ⁴⁸ Kad se napuni, izvuku je na
 obalu, sjednu i skupe dobre u posude, a loše izbace. ⁴⁹ Tako æe biti na svršetku svijeta. Iziæi æe

anđeli, odijeliti zle od pravednih ⁵⁰ i baciti ih u peæ ognjenu, gdje æe biti plaè i škrkut zubi."
⁵¹ "Jeste li sve ovo razumjeli?" Odgovore mu: "Jesmo." ⁵² A on æe im: "Stoga svaki pismoznanc
 upuæen u kraljevstvo nebesko slièan je èovjeku domaæinu koji iz svoje riznice iznosi novo i staro."
⁵³ Kad Isus završi sve ove prispodobe, ode odande. ⁵⁴ I dođe u svoj zavièaj. Nauèavaše ih u njihovoj
 sinagogi te zapanjeni govorahu: "Odakle ovomu ta mudrost i te èudesne sile? ⁵⁵ Nije li ovo
 drvodjeljin sin? Nije li mu majka Marija, a braæa Jakov, i Josip, i Šimun, i Juda? ⁵⁶ I sestre mu
 nisu li sve meðu nama? Odakle mu sve to?" ⁵⁷ I sablažnjavahu se o njega. A Isus im reèe: "Nije
 prorok bez èasti doli u svom zavièaju i u svom domu." ⁵⁸ I ne uèini ondje mnogo èudesu zbog
 njihove nevjere.

Chapter 14

¹ U ono vrijeme doèu Herod tetrah za Isusa ² pa reèe svojim slugama: "To je Ivan Krstitelj!
 On uskrsnu od mrtvih i zato èudesne sile djeluju u njemu." ³ Herod doista bijaše uhitio Ivana te ga
 svezana bacio u tamnicu zbog Herodijade, žene brata svoga Filipa. ⁴ Jer Ivan mu govoraše: "Ne
 smiješ je imati!" ⁵ Htjede ga ubiti, ali se bojao naroda jer su ga smatrali prorokom. ⁶ Na Herodov
 rođendan zaplesa kæi Herodijadina pred svima i svidje se Herodu. ⁷ Zato se zakle dati joj što god
 zaište. ⁸ A ona nagovorena od matere: "Daj mi, reèe, ovdje na pladnju glavu Ivana Krstitelja."
⁹ Ražalosti se kralj, ali zbog zakletve i sustolnika zapovjedi da se dade. ¹⁰ Posla odrubiti glavu
 Ivanu u tamnici. ¹¹ I doniješe glavu njegovu na pladnju, dadoše djevojci, a ona je odnije materi.
¹² A uèenici njegovi dođu, uzmu njegovo tijelo i pokopaju ga pa odu i jave Isusu. ¹³ Kad je Isus
 to èuo, povuèe se odande lađom na samotno mjesto, u osamu. Doèuo to narod pa pohrli pješice za
 njim iz gradova. ¹⁴ Kad on iziđe, vidje silan svijet, sažali mu se nad njim te izlijeèi njegove
 bolesnike. ¹⁵ Uveèer mu pristupe uèenici pa mu reknu: "Pust je ovo kraj i veæ je kasno. Otpusti
 dakle svijet: neka odu po selima kupiti hrane." ¹⁶ A Isus im reèe: "Ne treba da idu, dajte im vi
 jesti." ¹⁷ Oni mu kažu: "Nemamo ovdje ništa osim pet kruhova i dvije ribe." ¹⁸ A on æe im:

¹⁹ "Donesite mi ih ovamo." I zapovjedi da mnoštvo posjeda po travi. On uze pet kruhova i dvije
 ribe, pogleda na nebo, izreče blagoslov pa razlomi i dade kruhove uèenicima, a uèenici mnoštvu.
²⁰ I jeli su svi i nasitili se. Od preteklih ulomaka nakupiše dvanaest punih košara. ²¹ A blagovalo
 je oko pet tisuæa muškaraca, osim žena i djece. ²² I odmah prisili uèenike da uðu u laðu i da se
 prebace prijeko dok on otpusti mnoštvo. ²³ A pošto otpusti mnoštvo, uziđe na goru, nasamo, da
 se pomoli. Uveèer bijaše ondje sam. ²⁴ Laða se veæ mnogo stadija bila ostisla od kraja, šibana
 valovima. Bijaše protivan vjetar. ²⁵ O èetvrtoj noænoj straži dođe on k njima hodeæi po moru.
²⁶ A uèenici ugledavši ga kako hodi po moru, prestrašeni rekoše: "Utvara!" I od straha kriknuše.
²⁷ Isus im odmah progovori: "Hrabro samo! Ja sam! Ne bojte se!" ²⁸ Petar prihvati i reèe:
 "Gospodine, ako si ti, zapovjedi mi da doðem k tebi po vodi!" ²⁹ A on mu reèe: "Doði!" I Petar
 siđe s lađe te, hodeæi po vodi, pođe k Isusu. ³⁰ Ali kad spazi vjetar, poplaši se, poène tonuti te
 krikne: "Gospodine, spasi me!" ³¹ Isus odmah pruži ruku, dohvati ga i kaže mu: "Malovjerni, zašto
 si posumnjao?" ³² Kad uðuše u laðu, utihnu vjetar. ³³ A oni na laði poklone mu se nièice govoreæi:
 "Uistinu, ti si Sin Božji!" ³⁴ Pošto preploviše, doðu na kraj, u Genezaret. ³⁵ I ljudi ga onoga kraja
 prepoznaju pa razglase po svoj onoj okolici. I donošahu mu sve bolesnike ³⁶ te ga moljahu da se
 samo dotaknu skuta njegove haljine. I koji bi se dotakli, ozdravili bi.

Chapter 15

¹ Tada pristupe Isusu farizeji i pismoznanci iz Jeruzalema govoreæi: ² "Zašto tvoji uèenici
 prestupaju predaju starih? Ne umivaju ruku prije jela!" ³ On im odgovori: "A zašto vi prestupate
 zapovijed Božju radi svoje predaje? ⁴ Ta reèe Bog: Poštuj oca i majku! I: Tko prokune oca ili
 majku, smræu neka se kazni! ⁵ A vi velite: 'Rekne li tko ocu ili majci: Pomoæ koja te od mene ide
 neka bude sveti dar, ⁶ ne treba da poštuje oca svoga ni majku svoju.' Tako dokinuste rijeè Božju
 radi svoje predaje. ⁷ Licemjeri, dobro prorokova o vama Izaija: ⁸ Narod me ovaj usnama èasti, a
 srce mu je daleko od mene. ⁹ Uzalud me štiju nauèavajuæi nauke - uredbe ljudske." ¹⁰ Tada dozove

množstvo i reèe: "Slušajte i razumijte!"¹¹ Ne oneišæuje èovjeka što ulazi u usta, nego što iz usta
 izlazi - to èovjeka oneišæuje."¹² Tada pristupe k njemu uèenici i kažu mu: "Znaš li da su se
 farizeji sablaznili kad su èuli tu rijeè?"¹³ On im odgovori: "Svaki nasad koji ne posadi Otac moj
 nebeski iskorijenit æe se."¹⁴ Pustite ih! Slijepi su, voðe slijepaca! A ako slijepac slijepca vodi,
 obojica æe u jamu pasti."¹⁵ Petar prihvati i reèe mu: "Protumaèi nam tu prispodobu!"¹⁶ A on
 reèe: "I vi još uvijek ne razumijete?"¹⁷ Ne shvaæate li: sve što ulazi na usta, ide u trbuh te se izbacuje
 u zahod."¹⁸ Naprotiv, što iz usta izlazi, iz srca izvire i to oneišæuje èovjeka."¹⁹ Ta iz srca izviru
 opake namisli, ubojstva, preljubi, bludništva, kraðe, lažna svjedoèanstva, psovke."²⁰ To oneišæuje
 èovjeka; a jesti neopranih ruku ne oneišæuje èovjeka."²¹ Isus zatim ode odande i povuèe se u
 krajeve tirske i sidonske."²² I gle: žena neka, Kanaanka iz onih krajeva, iziðe vièuæi: "Smiluj mi
 se, Gospodine, Sine Davidov! Kæi mi je teško opsjednuta!"²³ Ali on joj ne uzvрати ni rijeèi. Pristupe
 mu na to uèenici te ga moljahu: "Udovolji joj jer vièe za nama."²⁴ On odgovori: "Poslan sam samo
 k izgubljenim ovcama doma Izraelova."²⁵ Ali ona priðe, pokloni mu se nièice i kaže: "Gospodine,
 pomoz mi!"²⁶ On odgovori: "Ne prilièi uzeti kruh djeci i baciti ga psiæima."²⁷ A ona æe: "Da,
 Gospodine! Ali psiæi jedu od mrvica što padaju sa stola njihovih gospodara!"²⁸ Tada joj Isus reèe:
 "O ženo! Velika je vjera tvoja! Neka ti bude kako želiš."²⁹ I ozdravi joj kæi toga èasa. Otišavši
 odande, doðe Isus do Galilejskog mora, uziðe na goru i sjede ondje."³⁰ Tada nagrnu k njemu silan
 svijet s hromima, kljastima, slijepima, nijemima i mnogima drugima. Polože mu ih do nogu, a on
 ih izlijeèi."³¹ Gledajuæi kako su nijemi progovorili, kljasti ozdravili, hromi prohodali, slijepi
 progledali, divilo se množstvo i slavilo Boga Izraelova."³² A Isus dozva svoje uèenike pa im reèe:
 "Žao mi je naroda jer su veæ tri dana uza me, a nemaju što jesti. Otpraviti ih gladne neæu da ne
 klonu putem."³³ Kažu mu uèenici: "Odakle nam u pustinji toliko kruha da nahranimo toliko
 množstvo?"³⁴ A Isus im reèe: "Koliko kruhova imate?" Oni æe: "Sedam, i malo riba."³⁵ Nato
 zapovjedi množtvu da posjeda po zemlji,³⁶ uze sedam kruhova i ribe, zahvali, razlomi i davaše
 uèenicima, a uèenici množtvu."³⁷ I jeli su i nasitili se. A od preteklih ulomaka nakupiše sedam

38 punih košara. A blagovalo je četiri tisuće muškaraca, osim žena i djece. 39 Tada otpusti mnoštvo, uđe u lađu i ode u kraj magadanski.

Chapter 16

1 Pristupe k njemu farizeji i saduceji. Iskušavajući ga, zatraže da im pokaže kakav znak s neba.
 2 On im odgovori: "Uvečer govorite: 'Bit će vedro, nebo se žari.' 3 A ujutro: 'Danas će nevrijeme, nebo se tamno zacrvenjelo.' Lice neba znadete rasuditi, a znakove vremena ne znate. 4 Naraštaj opak i preljubnički znak traži, ali mu se znak neće dati doli znak Jonin." Tada ih ostavi i ode.
 5 Učenici dođoše prijeko, a zaboraviše ponijeti kruha. 6 A Isus im reče: "Pazite, čuvajte se kvasca farizejskog i saducejskog!" 7 Oni zamišljeni među sobom govorahu: "Kruha ne ponijesmo."
 8 Zamijetio to Isus pa reče: "Što ste zamišljeni, malovjerni, da kruha nemate? 9 Zar još ne shvaćate, ne sjećate li se onih pet kruhova na pet tisuća i koliko košara nakupiste? 10 I onih sedam kruhova na četiri tisuće i koliko košara nakupiste? 11 Kako onda ne shvaćate da vam to ne rekoš o kruhu? Nego, čuvajte se kvasca farizejskog i saducejskog." 12 Tada razumješe kako im ne reče da se čuvaju kvasca krušnoga, nego nauka farizejskog i saducejskoga. 13 Kad Isus dođe u krajeve Cezareje Filipove, upita učenike: "Što govore ljudi, tko je Sin Ćovječiji?" 14 Oni rekoše: "Jedni da je Ivan Krstitelj; drugi da je Ilija; treći opet da je Jeremija ili koji od proroka." 15 Kaže im: "A vi, što vi kažete, tko sam ja?" 16 Šimun Petar prihvati i reče: "Ti si Krist-Pomazanik, Sin Boga živoga."
 17 Nato Isus reče njemu: "Blago tebi, Šimune, sine Jonin, jer ti to ne objavi tijelo i krv, nego Otac moj, koji je na nebesima. 18 A ja tebi kažem: Ti si Petar-Stijena i na toj stijeni sagradit ću Crkvu svoju i vrata paklena neće je nadvladati. 19 Tebi ću dati ključeve kraljevstva nebeskoga, pa što god svežeš na zemlji, bit će svezano na nebesima; a što god odriješiš na zemlji, bit će odriješeno na nebesima." 20 Tada zaprijeti učenicima neka nikomu ne reknu da je on Krist. 21 Otada počeo Isus upućivati učenike kako treba da pođe u Jeruzalem, da mnogo pretrpi od starješina, glavara svećeničkih i pismoznanaca, da bude ubijen i treći dan da uskrsne. 22 Petar ga uze na stranu i počeo odvracati: "Bože sačuvaj, Gospodine! Ne, to se tebi ne smije dogoditi!" 23 Isus se okrene i reče

Petru: "Nosi se od mene, sotonu! Sablazan si mi jer ti nije na pameti što je Božje, nego što je ljudsko!"²⁴ Tada Isus reče svojim učenicima: "Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka uzme svoj križ i neka ide za mnom."²⁵ Tko hoće život svoj spasiti, izgubit će ga, a tko izgubi život svoj poradi mena, naći će ga.²⁶ Ta što će koristiti čovjeku ako sav svijet stekne, a životu svojemu naudi? Ili što će čovjek dati u zamjenu za život svoj?²⁷ Doći će, doista, Sin Čovječji u slavi Oca svoga s anđelima svojim i tada će naplatiti svakomu po djelima njegovim."²⁸ "Zaista, kažem vam, neki od ovdje nazočnih neće okusiti smrti dok ne vide Sina Čovječjega gdje dolazi sa svojim kraljevstvom."

Chapter 17

¹ Nakon šest dana uze Isus sa sobom Petra, Jakova i Ivana, brata njegova, te ih povede na goru visoku, u osamu,² i preobrazi se pred njima. I zasja mu lice kao sunce, a haljine mu postadoše bijele kao svjetlost.³ I gle: ukazao se Mojsije i Ilija te razgovarahu s njime.⁴ A Petar prihvati i reče Isusu: "Gospodine, dobro nam je ovdje biti. Ako hoćeš, načini tu ovdje tri sjenice, tebi jednu, Mojsiju jednu i Iliji jednu."⁵ Dok je on još govorio, gle, svijetao ih oblak zasjeni, a glas iz oblaka govoraše: "Ovo je Sin moj, Ljubljeni! U njemu mi sva milina! Slušajte ga!"⁶ Čuvši glas, učenici padoše licem na zemlju i silno se prestrašiše.⁷ Pristupi k njima Isus, dotakne ih i reče: "Ustanite, ne bojte se!"⁸ Podigoše oči, ali ne vidješe nikoga doli Isusa sama.⁹ Dok su silazili s gore, zapovjedi im Isus: "Nikomu ne kazujte viđenje dok Sin Čovječji od mrtvih ne uskrsne."¹⁰ Upitaše ga učenici: "Što dakle pismoznanci govore da prije treba da dođe Ilija?"¹¹ On im odgovori: "Ilija će doduše doći i sve obnoviti."¹² No velim vam: Ilija je već došao, ali ga ne upoznaše, već učiniše s njim što im se prohtjelo. Tako je i Sinu Čovječjemu trpjeti od njih."¹³ Tada razumješe učenici da im to reče o Ivanu Krstitelju.¹⁴ Kada dođoše k mnoštvu, pristupi mu čovjek, padne pred njim na koljena¹⁵ i reče: "Gospodine, smiluj se sinu mojemu jer je mjesečar i zlo mu je. Često doista pada u oganj i često u vodu."¹⁶ Dovedoh ga tvojim učenicima i ne mogoše ga izliječiti."¹⁷ A Isus odgovori: "O rode nevjerni i opaki! Dokle mi je biti s vama! Dokle li vas

18
 podnositi! Dovedite mi ga ovamo!" I zaprijeti Isus zloduhu te on iziđe iz njega. I ozdravi dječak
 19
 toga časa. Tada učeniци pristupiše nasamo k Isusu i rekoše: "Zašto ga mi ne mogosmo izagnati?"
 20
 Kaže im: "Zbog vaše malovjernosti. Zaista, kažem vam, ako imadnete vjere koliko je zrno
 gorušičino te reknete ovoj gori: 'Premjesti se odavde onamo!', premjestit će se i ništa vam neće
 21 22
 biti nemoguće." # A kad su se skupili u Galileji, reče im Isus: "Sin Ćovječji ima biti predan
 23
 ljudima u ruke i ubit će ga, ali on će treći dan uskrsnuti." I ožalostiše se silno. 24
 Kad stigoše
 u Kafarnaum, pristupe Petru oni što ubiru dvodrahme pa mu rekoše: "Učitelj vaš ne plaća
 25
 dvodrahme?" "Plaća", odgovori. A kad on uđe u kuću, pretekne ga Isus: "Što ti se čini, Šimune?
 26
 Kraljevi zemaljski od koga ubiru carinu ili porez? Od svojih sinova ili od tuđih?" Kad on
 27
 odgovori: "Od tuđih!", reče mu Isus: "Sinovi su, dakle, oslobođeni. Ali da ih ne sablaznimo,
 pođi k moru, baci udicu i prvu ribu koja naiđe uzmi, otvori joj usta i nađi čes stater. Uzmi ga pa
 im ga podaj za me i za se."

Chapter 18

1
 U onaj čas pristupe učeniци Isusu pa ga zapitaju: "Tko je, dakle, najveći u kraljevstvu
 nebeskom?" 2
 On dozove dijete, postavi ga posred njih 3
 i reče: "Zaista, kažem vam, ako se ne
 4
 obratite i ne postanete kao djeca, neće ući u kraljevstvo nebesko. Tko god se dakle ponizi kao
 5
 ovo dijete, taj je najveći u kraljevstvu nebeskom. I tko primi jedno ovakvo dijete u moje ime,
 6
 mene prima." "Onomu, naprotiv, tko bi sablaznio jednoga od ovih najmanjih što vjeruju u mene
 7
 bilo bi bolje da mu se o vrat objesi mlinski kamen pa da potone u dubinu morsku." "Jao svijetu
 8
 od sablazni! Neizbježno dolaze sablazni, ali jao čovjeku po kom dolazi sablazan. Pa ako te ruka
 ili noga sablažnjava, odsijeci je i baci od sebe. Bolje ti je ući u život kljastu ili hromu, nego s obje
 9
 ruke ili s obje noge biti bačen u oganj vječni. I ako te oko sablažnjava, izvadi ga i baci od sebe.
 10
 Bolje ti je jednooku u život ući, nego s oba oka biti bačen u pakao ognjeni." "Pazite da ne
 prezrete ni jednoga od ovih najmanjih jer, kažem vam, anđeli njihovi na nebu uvijek gledaju lice
 11 12
 Oca mojega, koji je na nebesima." # "Što vam se čini? Ako neki čovjek imadne sto ovaca i
 jedna od njih zaluta, neće li on ostaviti onih devedeset i devet u gorama i poći u potragu za

zalutom? ¹³ Posreæi li mu se te je naæe, zaista, kaæem vam, raduje se zbog nje više nego zbog
 onih devedeset i devet koje nisu zalutale. ¹⁴ Tako ni Otac vaæ, koji je na nebesima, neæe da propadne
 ni jedan od ovih malenih." ¹⁵ "Pogrijeæi li tvoj brat, idi i pokaraj ga nasamo. ¹⁶ Ako te posluæa,
 stekao si brata. Ne posluæa li te, uzmi sa sobom joæ jednoga ili dvojicu, neka na iskazu dvojice ili
 trojice svjedoka poèiva svaka tvrdnja. ¹⁷ Ako ni njih ne posluæa, reci Crkvi. Ako pak ni Crkve ne
 posluæa, neka ti bude kao poganin i carinik." ¹⁸ "Zaista, kaæem vam, æto god sveæete na zemlji, bit
 æe svezano na nebu; i æto god odrijeæite na zemlji, bit æe odrijeæeno na nebu." ¹⁹ "Nadalje, kaæem
 vam, ako dvojica od vas na zemlji jednoduæno zaiætu æto mu drago, dat æe im Otac moj, koji je na
 nebesima. ²⁰ Jer gdje su dvojica ili trojica sabrana u moje ime, tu sam i ja meðu njima." ²¹ Tada
 pristupi k njemu Petar i reæe: "Gospodine, koliko puta da oprostim bratu svomu ako se ogrijeæi o
 mene? Do sedam puta?" ²² Kaæe mu Isus: "Ne kaæem ti do sedam puta, nego do sedamdeset puta
 sedam." ²³ "Stoga je kraljevstvo nebesko kao kad kralj odluæi urediti raèune sa slugama. ²⁴ Kad
 zapoèe obraèunavati, dovedoæe mu jednoga koji mu dugovaæe deset tisuæa talenata. ²⁵ Kako nije
 imao odakle vratiti, zapovjedi gospodar da se proda on, æena mu i djeca i sve æto ima te se podmiri
 dug. ²⁶ Nato sluga padne nièice preda nj govoreæi: 'Strpljenja imaj sa mnom, i sve æu ti vratiti.'
²⁷ Gospodar se smilova tomu sluzi, otpusti ga i dug mu oprost." ²⁸ "A kad taj isti sluga izaæe,
 naiæe na jednoga svoga druga koji mu dugovaæe sto denara. Uhvati ga i stane ga daviti govoreæi:
 'Vrati æto si duæan!' ²⁹ Drug padne preda nj i stane ga zaklinjati: 'Strpljenja imaj sa mnom i vratit
 æu ti.' ³⁰ Ali on ne htjede, nego ode i baci ga u tamnicu dok mu ne vrati duga." ³¹ "Kad njegovi
 drugovi vidjeæe æto se dogodilo, silno raæaloææeni odoæe i sve to dojaviæe gospodaru. ³² Tada ga
 gospodar dozva i reæe mu: 'Slugo opaki, sav sam ti onaj dug oprostio jer si me zamolio. ³³ Nije li
 trebalo da se i ti smilujeæ svome drugu, kao æto sam se i ja tebi smilovao?' ³⁴ I gospodar ga, rasræen,
 preda muèiteljima dok mu ne vrati svega duga. ³⁵ Tako æe i Otac moj nebeski uèiniti s vama ako
 svatko od srca ne oprost svomu bratu."

Chapter 19

¹ Kad Isus završi ove besjede, ode iz Galileje i dođe u judejski kraj s onu stranu Jordana. ² Za njim je išao silan svijet. Ondje ih izlijeèi. ³ Pristupe mu tada farizeji pa, da ga iskušaju, kažu: "Je li dopušteno otpustiti ženu s kojega god razloga?" ⁴ On odgovori: "Zar niste èitali: Stvoritelj od poèetka muško i žensko stvori ih ⁵ i reèe: Stoga æe èovjek ostaviti oca i majku da prione uza svoju ženu; i dvoje njih bit æe jedno tijelo? ⁶ Tako više nisu dvoje, nego jedno tijelo. Što, dakle, Bog združi, èovjek neka ne rastavlja." ⁷ Kažu mu: "Zašto onda Mojsije zapovjedi dati otpusno pismo i - otpustiti?" ⁸ Odgovori im: "Zbog tvrdoæe srca vašega dopusti vam Mojsije otpustiti žene, ali od poèetka ne bijaše tako. ⁹ A ja vam kažem: Tko otpusti svoju ženu - osim zbog bludništva - pa se oženi drugom, èini preljub." ¹⁰ Kažu mu uèenici: "Ako je tako između muža i žene, bolje je ne ženiti se." ¹¹ A on im reèe: "Ne shvaæaju toga svi, nego samo oni kojima je dano. ¹² Doista, ima za ženidbu nesposobnih koji se takvi iz utrobe materine rodiše. Ima nesposobnih koje ljudi onesposobiše. A ima nesposobnih koji sami sebe onesposobiše poradi kraljevstva nebeskoga. Tko može shvatiti, neka shvati." ¹³ Tada mu doniješe djeèicu da na njih stavi ruke i pomoli se. A uèenici im branili. ¹⁴ Nato æe im Isus: "Pustite djeèicu i ne prijeèite im k meni jer takvih je kraljevstvo nebesko!" ¹⁵ I položi ruke na njih pa krene odande. ¹⁶ I gle, pristupi mu netko i reèe: "Uèitelju, koje mi je dobro èiniti da imam život vjeèeni?" ¹⁷ A on mu reèe: "Što me pitaš o dobrome? Jedan je samo dobar! Ali ako hoæeš u život uæi, èuvaj zapovijedi." ¹⁸ Upita ga: "Koje?" A Isus reèe: Ne ubij! Ne èini preljuba! Ne ukradi! Ne svjedoèi lažno! ¹⁹ Poštuj oca i majku! I ljubi svoga blišnjega kao sebe samoga!" ²⁰ Kaže mu mladiæ: "Sve sam to èuvao. Što mi još nedostaje?" ²¹ Reèe mu Isus: "Hoæeš li biti savršen, idi, prodaj što imaš i podaj siromasima pa æeš imati blago na nebu. A onda doði i idi za mnom." ²² Na tu rijeè ode mladiæ žalostan jer imaðe velik imetak. ²³ A Isus reèe svojim uèenicima: "Zaista, kažem vas, teško æe bogataš u kraljevstvo nebesko. ²⁴ Ponovno vam velim: Lakše je devi kroz uši iglene nego bogatašu u kraljevstvo Božje." ²⁵ Èuvši to, uèenici se silno snebivahu govoreæi: "Tko se onda može spasiti?" ²⁶ A Isus upre u njih pogled pa im reèe: "Ljudima je to nemoguæe, ali Bogu je sve moguæe." ²⁷ Tada Petar prihvati pa upita: "Evo, mi sve ostavimo i pođosmo za tobom. Što æemo za to dobiti?" ²⁸ Reèe im Isus: "Zaista, kažem vam, vi koji pođoste za mnom, o preporodu, kad Sin Èovjeèji sjedne na prijestolje svoje slave, i vi æete

29
 sjediti na dvanaest prijestolja i suditi dvanaest plemena Izraelovih. I tko god ostavi kuæe, ili braæu, ili sestre, ili oca, ili majku, ili ženu, ili djecu, ili polja poradi imena mojega, stostruko æe primiti i život vjeèni baštiniti." 30 "A mnogi prvi bit æe posljednji, i posljednji prvi."

Chapter 20

1 "Kraljevstvo je nebesko kao kad domaæin rano ujutro izađe najmiti radnike u svoj vinograd.
 2 Pogodi se s radnicima po denar na dan i pošalje ih u svoj vinograd. 3 Izađe i o treæoj uri i vidje
 druge gdje stoje na trgu besposleni 4 pa i njima reèe: 'Idite i vi u moj vinograd pa što bude pravo,
 dat æu vam.' 5 I oni odoše. Izađe opet o šestoj i devetoj uri te uèini isto tako. 6 A kad izađe o
 jedanaestoj uri, nađe druge gdje stoje i reèe im: 'Zašto ovdje stojite vazdan besposleni?' 7 Kažu
 mu: 'Jer nas nitko ne najmi.' Reèe im: 'Idite i vi u vinograd.'" 8 "Uveèer kaže gospodar vinograda
 svojemu upravitelju: 'Pozovi radnike i podaj im plaæu poèevši od posljednjih pa sve do prvih.'
 9 Doðu tako oni od jedanaeste ure i prime po denar. 10 Pa kada doðu oni prvi, pomisle da æe primiti
 više, ali i oni prime po denar. 11 A kad primiše, poèeše mrmljati protiv domaæina: 12 'Ovi posljednji
 jednu su uru radili i izjednaèio si ih s nama, koji smo podnosili svu tegobu dana i žegu.'" 13 "Nato
 on odgovori jednomu od njih: 'Prijatelju, ne èinim ti krivo. Nisi li se pogodio sa mnom po denar?
 14 Uzmi svoje pa idi. A ja hoæu i ovomu posljednjemu dati kao i tebi. 15 Nije li mi slobodno èiniti
 sa svojim što hoæu? Ili zar je oko tvoje zlo što sam ja dobar?'" 16 "Tako æe posljednji biti prvi, a
 prvi posljednji." 17 Dok je Isus uzlazio u Jeruzalem, uze dvanaestoricu nasamo te im putem reèe:
 18 "Evo, uzlazimo u Jeruzalem i Sin Èovjeèji bit æe predan glavarima sveæenièkim i pismoznancima.
 19 Osudit æe ga na smrt i predati poganima da ga izrugaju, izbièuju i razapnu, ali on æe treæi dan
 uskrsnuti." 20 Tada mu pristupi mati sinova Zebedejevih zajedno sa sinovima, pade nièice da od
 njega nešto zaište. 21 A on æe joj: "Što želiš?" Kaže mu: "Reci da ova moja dva sina u tvome
 kraljevstvu sjednu uza te, jedan tebi zdesna, drugi slijeva." 22 Isus odgovori: "Ne znate što ištete.
 23 Možete li piti èašu koju æu ja piti?" Kažu mu: "Možemo!" A on im reèe: "Èašu æete moju
 doduše piti, ali sjesti meni zdesna ili slijeva - to nisam ja vlastan dati, to je onih kojima je pripravo"

24
 moj Otac." Kada su to èula ostala deseterica, razgnjeve se na dva brata. 25 Zato ih Isus dozva
 i reèe: "Znate da vladari gospoduju svojim narodima i velikaši njihovi drže ih pod vlašæu. 26 Neæe
 tako biti meðu vama! Naprotiv, tko hoæe da meðu vama bude najveæi, neka vam bude poslužitelj.
 27 I tko god hoæe da meðu vama bude prvi, neka vam bude sluga." 28 "Tako i Sin Èovjeèji nije
 došao da bude služen, nego da služi i život svoj daje kao otkupninu za mnoge." 29 Kad su izlazili
 iz Jerihona, pođe za njim silan svijet. 30 I gle, dva slijepca sjedahu kraj puta. Èuvši da Isus prolazi,
 povikaše: "Gospodine, smiluj nam se, Sine Davidov!" 31 Mnoštvo ih ušutkivalo, ali oni još jaèe
 viknuše: "Gospodine, smiluj nam se, Sine Davidov!" 32 Isus se zaustavi, dozove ih i reèe: "Što
 hoæete da vam uèinim?" 33 Kažu mu: "Gospodine, da nam se otvore oèi." 34 Isus se ganut dotaèe
 njihovim oèiju i oni odmah progledaše. I pođoše za njim.

Chapter 21

1 Kad se približiše Jeruzalemu te dođoše u Betfagu, na Maslinskoj gori, posla Isus dvojicu
 uèenika 2 govoreæi: "Pođite u selo pred vama i odmah æete naæi privezanu magaricu i uz nju
 magare. Odriješite ih i dovedite k meni. 3 Ako vam tko što rekne, recite: 'Gospodinu trebaju', i
 odmah æe ih pustiti." 4 To se dogodi da se ispuni što je reèeno po proroku: 5 Recite kæeri Sionskoj:
 Evo kralj ti tvoj dolazi, krotak, jašuæ na magarcu, na magaretu, mladetu magarièinu. 6 Uèenici odu
 i uèine kako im naredi Isus. 7 Dovedu magaricu i magare te stave na njih haljine i Isus uzjaha na
 njih. 8 Silan svijet prostrije svoje haljine po putu, a drugi rezahu grane sa stabala i sterahu ih po
 putu. 9 Mnoštvo pak pred njim i za njim klicaše: "Hosana Sinu Davidovu! Blagoslovljen Onaj koji
 dolazi u ime Gospodnje! Hosana u visinama!" 10 Kad uđe u Jeruzalem, uskomešao se sav grad i
 govorio: "Tko je ovaj?" 11 A mnoštvo odgovaraše: "To je Prorok, Isus iz Nazareta galilejskoga."
 12 Isus uđe u Hram i izagna sve koji su prodavali i kupovali u Hramu. Mjenjaèima isprevrta stolove
 i prodavaèima golubova klupe. 13 Kaže im: "Pisamo je: Dom æe se moj zvati Dom molitve, a vi
 od njega èinite peæinu razbojnièku." 14 U Hramu mu priđoše slijepi i hromi i on ih ozdravi. 15 A

kad glavari sveæenièki i pismoznanci vidješe èudesa koja uèini i djecu što vièu Hramom: "Hosana
 Sinu Davidovu!", gnjevni ¹⁶ mu rekoše: "Èuješ li što ovi govore?" Kaže im Isus: "Da! A niste li
 èitali: Iz usta djece i dojenèadi sebi si pripravio hvalu?" ¹⁷ On ih ostavi, pođe iz grada u Betaniju
 te ondje prenoæi. ¹⁸ Ujutro se vraæao u grad i ogladnje. ¹⁹ Ugleda smokvu kraj puta i priđe k njoj,
 ali ne nađe na njoj ništa osim lišæa pa joj kaže: "Ne bilo više ploda s tebe do vijeka!" I smokva
 umah usahnu. ²⁰ Vidjevši to, uèenici se zaèude: "Kako umah smokva usahnu!" ²¹ Isus im odvrati:
 "Zaista, kaŕem vam, ako budete imali vjeru i ne posumnjate, èinit æete ne samo ovo sa smokvom,
 nego - reknete li i ovoj gori: 'Digni se i baci u more!', bit æe tako. ²² I sve što zaištete u molitvi
 vjerujuæi, primit æete." ²³ I uđe u Hram. Dok je nauèavao, pristupiše mu glavari sveæenièki i
 starješine narodne te ga upitaše: "Kojom vlašæu to èiniš? Tko ti daje tu vlast?" ²⁴ Isus im odgovori:
 "I ja æu vas jedno upitati. Ako mi na to odgovorite, ja æu vama kazati kojom vlašæu ovo èinim.
²⁵ Krst Ivanov odakle li bijaše? Od Neba ili od ljudi?" A oni umovahu meðu sobom: "Reknemo li
 'Od Neba', odvratit æe nam: 'Zašto mu, dakle, ne povjerovaste?' ²⁶ A reknemo li 'Od ljudi', strah
 nas je mnoštva. Ta svi Ivana smatraju prorokom." ²⁷ Zato odgovore Isusu: "Ne znamo." I on njima
 reèe: "Ni ja vama neæu kazati kojom vlašæu ovo èinim." ²⁸ "A što vam se èini? Èovjek neki imao
 dva sina. Priđe prvomu i reèe: 'Sinko, hajde danas na posao u vinograd!' ²⁹ On odgovori: 'Neæu!'
 No poslije se predomisli i ode. ³⁰ Priđe i drugomu pa mu reèe isto tako. A on odgovori: 'Evo me,
 gospodaru!' i ne ode. ³¹ Koji od te dvojice izvrši volju oèevu?" Kažu: "Onaj prvi." Nato æe im
 Isus: "Zaista, kaŕem vam, carinici i bludnice pretekoše vas u kraljevstvo Boŕje! ³² Doista, Ivan
 dođe k vama putom pravednosti i vi mu ne povjerovaste, a carinici mu i bludnice povjerovaše. Vi
 pak, makar to vidjeste, ni kasnije se ne predomisliste da mu povjerujete." ³³ "Drugu prispodobu
 èujte! Bijaše neki domaæin koji posadi vinograd, ogradi ga ogradom, iskopa u njemu tijasak i
 podiže kulu pa ga iznajmi vinogradarima i oputova. ³⁴ Kad se pribliŕilo vrijeme plodova, posla
 svoje sluge vinogradarima da uzmu njegov urod. ³⁵ A vinogradari pograbe njegove sluge pa jednoga
 istukoše, drugog ubiše, a treæega kamenovaše. ³⁶ I opet posla druge sluge, više njih nego prije, ali
 oni i s njima postupiše jednako." ³⁷ "Naposljetku posla k njima sina svoga misleæi: 'Poštovat æe
 mog sina.' ³⁸ Ali kad vinogradari ugledaju sina, rekoše meðu sobom: 'Ovo je baštini! Hajde da

ga ubijemo i imat æemo baštinu njegovu!"³⁹ I pograbe ga, izbace iz vinograda i ubiju."⁴⁰ "Kada dakle dođe gospodar vinograda, što æe uèiniti s tim vinogradarima?"⁴¹ Kažu mu: "Opake æe nemilo pogubiti, a vinograd iznajmiti drugim vinogradarima što æe mu davati urod u svoje vrijeme."⁴² Kaže im Isus: "Zar nikada niste èitali u Pismima: Kamen što ga odbaciše graditelji postade kamen zaglavni. Gospodnje je to djelo - kakvo èudo u oèima našim!"⁴³ Zato æe se - kažem vam - oduzeti od vas kraljevstvo Božje i dat æe se narodu koji donosi njegove plodove! (⁴⁴ I tko padne na taj kamen, smrskat æe se, a na koga on padne, satrt æe ga.)"⁴⁵ Kad su glavari sveæenièki i farizeji èuli te njegove prispodobe, razumjeli su da govori o njima.⁴⁶ I tražili su da ga uhvate, ali se pobojaše mnoštva jer ga je smatralo prorokom.

Chapter 22

¹ Isus im ponovno prozbori u prispodobama: ² "Kraljevstvo je nebesko kao kad neki kralj pripravi svadbu sinu svomu. ³ Posla sluge da pozovu uzvanike na svadbu. No oni ne htjedoše doæi. ⁴ Opet posla druge sluge govoreæi: 'Recite uzvanicima: Evo, objed sam ugotovio. Junci su moji i tovljenici poklani i sve pripravljeno. Dođite na svadbu!'" ⁵ "Ali oni ne mareæi odoše - jedan na svoju njivu, drugi za svojom trgovinom. ⁶ Ostali uhvate njegove sluge, zlostave ih i ubiju. ⁷ Nato se kralj razgnjevi, posla svoju vojsku i pogubi one ubojice, a grad im spali." ⁸ "Tada kaže slugama: 'Svadba je, evo, pripravljena ali uzvanici ne bijahu dostojni. ⁹ Pođite stoga na raskršæa i koga god nađete, pozovite na svadbu!'" ¹⁰ "Sluge iziðoše na putove i sabraše sve koje naðoše - i zle i dobre. I svadbena se dvorana napuni gostiju. ¹¹ Kad kralj uðe pogledati goste, spazi ondje èovjeka koji ne bijaše odjeven u svadbeno ruho. ¹² Kaže mu: 'Prijatelju, kako si ovamo ušao bez svadbenoga ruha?' A on zanijemi. ¹³ Tada kralj reèe poslužiteljima: 'Svežite mu ruke i noge i bacite ga van u tamu, gdje æe biti plaè i škrgut zubi.' ¹⁴ Doista, mnogo je zvanih, malo izabranih." ¹⁵ Tada farizeji odoše i održaše vijeæe kako da Isusa uhvate u rijeði. ¹⁶ Pošalju k njemu svoje uèenike s herodovcima da ga upitaju: "Uèitelju! Znamo da si istinit te po istini putu Božjem uèiš i ne mariš tko je tko jer

nisi pristran. ¹⁷ Reci nam, dakle, što ti se èini: je li dopušteno dati porez caru ili nije?" ¹⁸ Znajuaèi njihovu opakost, reèe Isus: "Zašto me iskušavate, licemjери? ¹⁹ Pokažite mi porezni novac!" Pružiše mu denar. ²⁰ On ih upita: "Èija je ovo slika i natpis?" ²¹ Odgovore: "Carev." Kaže im: "Podajte dakle caru carevo, a Bogu Božje." ²² Èuvši to, zadive se pa ga ostave i odu. ²³ Toga dana pristupiše k njemu saduceji, koji vele da nema uskrsnuæa, i upitaše ga: ²⁴ "Uèitelju, Mojsije reèe: Umre li tko bez djece, neka se njegov brat oženi njegovom ženom te podigne porod bratu svomu. ²⁵ Bijaše tako u nas sedmero braæe. Prvi se oženi i umrije bez poroda ostavivši ženu svom bratu. ²⁶ Tako i drugi i treæi, sve do sedmoga. ²⁷ A nakon svih umrije i žena. ²⁸ Kojemu æe dakle od te sedmorice biti žena o uskrsnuæu? Jer sva su je sedmorica imala." ²⁹ Odgovori im Isus: "U zabludi ste jer ne razumijete Pisama ni sile Božje. ³⁰ Ta u uskrsnuæu niti se žene niti udavaju, nego su kao anđeli na nebu. ³¹ A što se tièe uskrsnuæa mrtvih, zar niste èitali što vam reèe Bog: ³² Ja sam Bog Abrahamov, Bog Izakov i Bog Jakovljevi? Nije on Bog mrtvih, nego živih!" ³³ Èuvši to, mnoštvo osta zaneseno njegovim naukom. ³⁴ A kad su farizeji èuli kako ušutka saduceje, ³⁵ a jedan od njih, zakonoznanac, da ga iskuša, upita: ³⁶ "Uèitelju, koja ja zapovijed najveæa u Zakonu?" ³⁷ A on mu reèe: "Ljubi Gospodina Boga svojega svim srcem svojim, i svom dušom svojom, i svim umom svojim. ³⁸ To je najveæa i prva zapovijed. ³⁹ Druga, ovoj slièna: Ljubi svoga bližnjega kao sebe samoga. ⁴⁰ O tim dvjema zapovijedima visi sav Zakon i Proroci." ⁴¹ Kad se farizeji skupiše, upita ih Isus: ⁴² "Što mislite o Kristu? Èiji je on sin?" Kažu mu: "Davidov." ⁴³ A on æe njima: "Kako ga onda David u Duhu naziva Gospodinom, kad veli: ⁴⁴ Reèe Gospod Gospodinu mojemu: 'Sjedi mi zdesna dok ne položim neprijatelje tvoje za podnožje nogama tvojim?' ⁴⁵ Ako ga dakle David naziva Gospodinom, kako mu je sin?" ⁴⁶ I nitko mu nije mogao odgovoriti ni rijeèi, niti se od toga dana tko usudio upitati ga bilo što.

Chapter 23

¹ Tada Isus prozbori mnoštvu i svojim učenicima: ² "Na Mojsijevu stolicu zasjedoše pismoznanci i farizeji. ³ Ćinite dakle i obdržavajte sve što vam kažu, ali se nemojte ravnati po njihovim djelima jer govore, a ne ěine. ⁴ Vežu i ljudima na pleæa toware teška bremena, a sami ni da bi ih prstom makli. ⁵ Sva svoja djela ěine zato da ih ljudi vide. Doista, proširuju zapise svoje i produljuju rese. ⁶ Vole proěelja na gozbama, prva sjedala u sinagogama, ⁷ pozdrave na trgovima i da ih ljudi zovu 'Rabbi'. ⁸ Vi pak ne dajte se zvati 'Rabbi', jer jedan je učitelj vaš, a svi ste vi braæa. ⁹ Ni ocem ne zovite nikoga na zemlji jer jedan je Otac vaš - onaj na nebesima. ¹⁰ I ne dajte da vas vođama zovu, jer jedan je vaš vođa - Krist. ¹¹ Najveæi među vama neka vam bude poslužitelj. ¹² Tko se god uzvisuje, bit æe ponižen, a tko se ponizuje, bit æe uzvišen." ¹³ "Jao vama, pismoznanci i farizeji! Licemjeri! Zakljuěavate kraljevstvo nebesko pred ljudima; sami ne ulazite, a ne date uæi ni onima koji bi htjeli." ¹⁴ # ¹⁵ "Jao vama, pismoznanci i farizeji! Licemjeri! Obilazite morem i kopnom da pridobijete jednog sljedbenika. A kad ga pridobijete, promeæete ga u sina paklenoga dvaput goreg od sebe." ¹⁶ "Jao vama! Slijepe vođe! Govorite: 'Zakune li se tko Hramom, nije ništa. Ali ako se zakune hramskim zlatom, veže ga zakletva.' ¹⁷ Budale i slijepci! Ta što je veæe: zlato ili Hram što posveæuje zlato? ¹⁸ Nadalje: 'Zakune li se tko žrtvenikom, nije ništa. Ali ako se zakune darom što je na njemu, veže ga zakletva.' ¹⁹ Slijepci! Ta što je veæe: dar ili žrtvenik što dar posveæuje? ²⁰ Tko se dakle zakune žrtvenikom, kune se njime i svime što je na njemu. ²¹ I tko se zakune Hramom, kune se njime i Onim koji u njemu prebiva. ²² I tko se zakune nebom, kune se prijestoljem Božjim i Onim koji na njemu sjedi." ²³ "Jao vama, pismoznanci i farizeji! Licemjeri! Namirujete desetinu od metvice i kopra i kima, a propuštate najvažnije u Zakonu: pravednost, milosrěe, vjernost. Ovo je trebalo ěiniti, a ono ne propuštati. ²⁴ Slijepe vođe! Cijedite komarca, a gutate devu!" ²⁵ "Jao vama, pismoznanci i farizeji! Licemjeri! Ćistite ěašu i zdjelu izvana, a iznutra su pune grabeža i pohlepe. ²⁶ Farizeju slijepi! Oěisti najprije nutrinu ěaše da joj i vanjština bude ěista." ²⁷ Jao vama pismoznanci i farizeji! Licemjeri! Nalik ste na obijeljene grobove. Izvana izgledaju lijepi, a iznutra su puni mrtvaěkih kostiju i svakojake neěistoæe. ²⁸ Tako i vi izvana ljudima izgledate pravedni, a iznutra ste puni licemjerja i bezakonja." ²⁹ "Jao vama, pismoznanci i farizeji! Licemjeri! Gradite grobnice prorocima i kitite spomenike pravednicima ³⁰ te govorite: 'Da smo mi živjeli u dane otaca

svojih, ne bismo bili njihovi sudionici u proljevanju krvi proroèke.³¹ Tako sami protiv sebe
 svjedoèite da ste sinovi ubojica proroka.³² Dopunite samo mjeru otaca svojih!"³³ "Zmije! Leglo
 gujinje! Kako æete uteæi osudi paklenoj?³⁴ Zato evo ja šaljem vama proroke i mudrace i
 pismoznance. Jedne æete od njih ubiti i raspeti, druge bièevati po svojim sinagogama i progoniti
 od grada do grada³⁵ da tako na vas doæe sva pravedna krv, prolivena na zemlji od krvi Abela
 pravednoga pa do krvi Zaharije, sina Barahijina, kojega ubiste između Hrama i žrtvenika.³⁶ Zaista,
 kaæem vam, sve æe to doæi na ovaj naraštaj!"³⁷ "Jeruzaleme, Jeruzaleme, koji ubijaš proroke i
 kamenuješ one što su tebi poslani! Koliko li puta htjedoh okupiti djecu tvoju kao što kvoèka okuplja
 piliæe pod krila, i ne htjedoste.³⁸ Evo, napuštena vam kuæa.³⁹ Doista, kaæem vam, odsada me
 neæete vidjeti dok ne reknete: Blagoslovljen Onaj koji dolazi u ime Gospodnje!"

Chapter 24

¹ Isus iziðe iz Hrama. Putom mu pristupiše uèenici pokazujuæi mu hramsko zdanje.² A on im
 reèe: "Ne vidite li sve ovo? Zaista, kaæem vam, ne, neæe se ovdje ostaviti ni kamen na kamenu
 nerazvaljen."³ Dok je zatim na Maslinskoj gori sjedio, pristupiše k njemu uèenici nasamo govoreæi:
 "Reci nam kada æe to biti i koji æe biti znak tvojega Dolaska i svršetka svijeta?"⁴ Isus im odgovori:
 "Pazite da vas tko ne zavede!⁵ Mnogi æe doista doæi u moje ime i govoriti: 'Ja sam Krist!' I mnoge
 æe zavesti."⁶ "A èut æete za ratove i za glasove o ratovima. Pazite, ne uznemirujte se. Doista treba
 da se to dogodi, ali to još nije svršetak.⁷ Narod æe ustati protiv naroda i kraljevstvo protiv
 kraljevstva; bit æe gladi i potresa po raznim mjestima.⁸ Ali sve je to samo poèetak trudova."
⁹ "Tada æe vas predavati na muke i ubijati vas. I svi æe vas narodi zamrziti zbog imena moga.
¹⁰ Mnogi æe se tada sablazniti, izdavati æe jedni druge i mrziti se meðu sobom.¹¹ Ustat æe mnogi
 laæni proroci i mnoge zavesti.¹² Razmahat æe se bezakonje i ohladnjeti ljubav mnogih.¹³ Ali tko
 ustraje do svršetka, bit æe spašen."¹⁴ "I propovijedat æe se ovo evanðelje Kraljevstva po svem
 svijetu za svjedoèanstvo svim narodima. Tada æe doæi svršetak."¹⁵ "Kada dakle vidite da grozota
 pustoši, po proroštvu Daniela proroka, stoluje na svetome mjestu - tko èita, neka razumije:¹⁶ koji

17 se tada zateknu u Judeji, neka bježe u gore; tko bude na krovu, neka ne silazi uzeti što iz kuće;
 18 i tko bude u polju, neka se ne okreće natrag da uzme haljinu!" 19 "A jao trudnicama i dojiljama
 u one dane!" 20 "I molite da bijeg vaš ne bude zimi ili subotom 21 jer tada će biti velika tjeskoba
 kakve ne bijaše od početka svijeta sve do sada, a neće je ni biti." 22 "I kad se ne bi skratili dani
 oni, nitko se ne bi spasio. No poradi izabranih skratit će se dani oni." 23 "Ako vam tada tko rekne:
 'Gle, evo Krista!' ili: 'Eno ga!' - ne povjerujte! 24 Ustat će, doista, lažni kristi i lažni proroci i iznijeti
 znamenja velika i čudesna da, bude li moguće, zavedu i izabrane." 25 "Eto, prorekao sam vam."
 26 "Reknu li vam dakle: 'Evo, u pustinji je!', ne izlazite; 'Evo ga u ložnicama!', ne vjerujte. 27 Jer
 kao što munja izlazi od istoka i bljesne do zapada, tako će biti i s dolaskom Sina Ćovjeèjega."
 28 "Gdje bude strvine, ondje će se skupljati orlovi." 29 "A odmah nakon nevolje onih dana sunce
 će pomrèati i mjesec neće više svijetljeti i zvijezde će s neba padati i sile će se nebeske poljuljati."
 30 "I tada će se pojaviti znak Sina Ćovjeèjega na nebu. I tada će proplakati sva plemena zemlje. I
 ugledat će Sina Ćovjeèjega gdje dolazi na oblacima nebeskim s velikom moći i slavom. 31 I
 razaslat će anđele svoje s trubljom velikom i sabrat će mu izabranike s četiri vjetra, s jednoga kraja
 neba do drugoga." 32 "A od smokve se naučite prisposdobi! Kad joj grana veće omekša i lišće
 potjera, znate: blizu je ljeto. 33 Tako i vi kad sve to ugledate, znajte: blizu je, na vratima!" 34 "Zaista,
 kažem vam, ne, neće uminuti naraštaj ovaj dok se sve to ne zbude. 35 Nebo će i zemlja uminuti,
 ali riječi moje ne, neće uminuti." 36 "A o onom danu i času nitko ne zna, pa ni anđeli nebeski, ni
 Sin, nego samo Otac. 37 Kao u dane Noine, tako će biti i Dolazak Sina Ćovjeèjega. 38 Kao što su
 u dane one - prije potopa - jeli i pili, ženili se i udavali do dana kad Noa uđe u korablju 39 i ništa
 nisu ni slutili dok ne dođe potop i sve odnije - tako će biti i Dolazak Sina Ćovjeèjega. 40 Dvojica
 će tada biti u polju: jedan će se uzeti, drugi ostaviti. 41 Dvije će mljeti u mlinu: jedna će se uzeti,
 druga ostaviti." 42 "Bdijte dakle jer ne znate u koji dan Gospodin vaš dolazi. 43 A ovo znajte: kad
 bi domačin znao o kojoj straži kradljivac dolazi, bdio bi i ne bi dopustio potkopati kuću. 44 Zato
 i vi budite pripravnji jer u čas kad i ne mislite Sin Ćovjeèji dolazi." 45 "Tko li je onaj vjerni i razumni
 sluga što ga gospodar postavi nad svojim ukućanima da im izda hranu u pravo vrijeme? 46 Blago

47
 onome sluzi kojega gospodar kada dođe nađe da tako radi! Zaista, kažem vam, postavit æe ga
 nad svim imanjem svojim." 48 "No rekne li taj zli sluga u srcu: 'Okasnit æe gospodar moj' 49 pa
 50
 stane tuæi sudrugove, jesti i piti s pijanicama, doæi æe gospodar toga sluge u dan u koji mu se
 51
 ne nada i u èas u koji i ne sluti; rasjeæi æe ga i dodijeliti mu udes meðu licemjerima. Ondje æe
 biti plaè i škrgut zubi."

Chapter 25

1
 "Tada æe kraljevstvo nebesko biti kao kad deset djevice uzeše svoje svjetiljke i iziðoše u
 susret zaruèniku. 2 Pet ih bijaše ludih, a pet mudrih. 3 Lude uzeše svjetiljke, ali ne uzeše sa sobom
 4 ulja. Mudre pak zajedno sa svjetiljkama uzeše u posudama ulja." 5 "Buduaèi da je zaruènik okasnio,
 sve one zadrijemaše i pozaspaše. 6 O ponoæi nastava vika: 'Evo zaruènika! Iziðite mu u susret!'
 7 Tada ustadoše sve one djevice i urediše svoje svjetiljke. 8 Lude tada rekoše mudrima: 'Dajte nam
 9 od svoga ulja, gase nam se svjetiljke!' Mudre im odgovore: 'Nipošto! Ne bi doteklo nama i vama.
 10 Poðite radije k prodavaèima i kupite!'" "Dok one odoše kupiti, dođe zaruènik: koje bijahu
 11 pripravne, uðoše s njim na svadbu i zatvore se vrata. Poslije doðu i ostale djevice pa stanu
 12 dozivati: 'Gospodine! Gospodine! Otvori nam!' A on im odgovori: 'Zaista kažem vam, ne poznajem
 13 vas!' Bdižite dakle jer ne znate dana ni èasa!" 14 "Doista, kao kad ono èovjek, polazeæi na put,
 15 dozva sluge i dade im svoj imetak. Jednomu dade pet talenata, drugomu dva, a treæemu jedan
 16 - svakomu po njegovoj sposobnosti. I otputova. Onaj koji je primio pet talenata odmah ode,
 17 upotrijebi ih i stekne drugih pet. Isto tako i onaj sa dva stekne druga dva. 18 Onaj naprotiv koji
 19 je primio jedan ode, otkopa zemlju i sakri novac gospodarov." "Nakon dugo vremena dođe
 20 gospodar tih slugu i zatraži od njih raèun. Pristupi mu onaj što je primio pet talenata i donese
 drugih pet govoreæi: 'Gospodaru! Pet si mi talenata predao. Evo, drugih sam pet talenata stekao!'
 21 Reèe mu gospodar: 'Valjaš, slugo dobri i vjerni! U malome si bio vjeran, nad mnogim æu te
 22 postaviti! Uði u radost gospodara svoga!'" "Pristupi i onaj sa dva talenta te reèe: 'Gospodaru!

23
 Dva si mi talenta predao. Evo, druga sam dva talenta stekao!" Reèe mu gospodar: "Valjaš, slugo
 dobri i vjerni! U malome si bio vjeran, nad mnogim æu te postaviti! Uđi u radost gospodara svoga."
 24
 "A pristupi i onaj koji je primio jedan talenat te reèe: 'Gospodaru! Znadoh te: èovjek si strog,
 25
 žanješ gdje nisi sijao i kupiš gdje nisi vijao. Pobjah se stoga, odoh i sakrih talenat tvoj u zemlju.
 26
 Evo ti tvoje!' A gospodar mu reèe: 'Slugo zli i lijeni! Znao si da žanjem gdje nisam sijao i kupim
 27
 gdje nisam vijao! Trebalo je dakle da uložiš moj novac kod novèara i ja bih po povratku izvadio
 28
 svoje s dobitkom.'" "Uzmite stoga od njega talenat i podajte onomu koji ih ima deset. 29 Doista,
 onomu koji ima još æe se dati, neka ima u izobilju, a od onoga koji nema oduzet æe se i ono što
 30
 ima. A beskorisnoga slugu izbacite van u tamu. Ondje æe biti plaè i škrgut zubi." 31 "Kad Sin
 32
 Èovjeèji dođe u slavi i svi anđeli njegovi s njime, sjest æe na prijestolje slave svoje. I sabrat æe
 se pred njim svi narodi, a on æe ih jedne od drugih razluèiti kao što pastir razluèuje ovce od jaraca.
 33
 34
 Postavit æe ovce sebi zdesna, a jarce slijeva." "Tada æe kralj reæi onima sebi zdesna: 'Dođite,
 blagoslovljeni Oca mojega! Primite u baštinu Kraljevstvo pripravljeno za vas od postanka svijeta!
 35
 36
 Jer ogladnjih i dadoste mi jesti; ožednjih i napojiste me; stranac bijah i primiste me; gol i
 37
 zaogrnušte me; oboljeh i pohodiste me; u tamnici bijah i dođoste k meni.'" "Tada æe mu
 pravednici odgovoriti: 'Gospodine, kada te to vidjesmo gladna i nahranismo te; ili žedna i napojismo
 38
 te? Kada te vidjesmo kao stranca i primismo; ili gola i zaogrnušmo te?' 39 Kada te vidjesmo
 40
 bolesna ili u tamnici i dođosmo k tebi?' A kralj æe im odgovoriti: 'Zaista, kažem vam, što god
 41
 uèiniste jednomu od ove moje najmanje braæe, meni uèiniste!'" "Zatim æe reæi i onima slijeva:
 42
 'Odlazite od mene, prokleti, u oganj vjeèni, pripravljen đavlu i anđelima njegovim!' 43 Jer ogladnjih
 44
 i ne dadoste mi jesti; ožednjih i ne dadoste mi piti; stranac bijah i ne primiste me; gol i ne
 45
 zaogrnušte me; bolestan i u tamnici i ne pohodiste me!'" "Tada æe mu i oni odgovoriti:
 'Gospodine, a kada te to vidjesmo gladna, ili žedna, ili stranca, ili gola, ili bolesna, ili u tamnici, i
 46
 ne poslužismo te?' Tada æe im on odgovoriti: 'Zaista, kažem vam, što god ne uèiniste jednomu
 od ovih najmanjih, ni meni ne uèiniste.'" "I otiaèi æe ovi u muku vjeènu, a pravednici u život
 vjeèni."

Chapter 26

¹ I kad Isus završi sve te besjede, reče svojim učenicima: ² "Znate da je za dva dana Pasha, i Sin Āovjeđi predaje se da se razapne." ³ Uto se sabraše glavari svećenički i starješine narodne u dvoru velikoga svećenika imenom Kajfe ⁴ i zaključiše Isusa na prijevaru uhvatiti i ubiti. ⁵ Jer se govorilo: "Nikako ne o Blagdanu da ne nastane pobuna u narodu." ⁶ Kad je Isus bio u Betaniji, u kući Šimuna Gubavca, ⁷ pristupi mu neka žena s alabastrenom posudicom skupocjene pomasti i polije ga po glavi, dok je on bio za stolom. ⁸ Vidjevši to, učenici negodovahu: "Āemu ta rasipnost? ⁹ Moglo se to skupo prodati i dati siromasima." ¹⁰ Zapazio to Isus pa im reče: "Što dodijavate ženi? ¹¹ Dobro djelo učini prema meni. ¹² Ta siromaha svagda imate uza se, a mene nemate svagda. ¹³ Izlila je tu pomast na moje tijelo - za ukop mi to učini. ¹⁴ Zaista, kažem vam, gdje se god bude propovijedalo ovo evanđelje, po svem svijetu, navješćivat će se i ovo što ona učini - njoj na spomen." ¹⁵ Tada jedan od dvanaestorice, zvan Juda Iškariotski, pođe glavarima svećeničkim ¹⁶ i reče: "Što ćete mi dati i ja ću vam ga predati." A oni mu odmjeriše trideset srebrnjaka. ¹⁷ Otada je tražio priliku da ga preda. ¹⁸ Prvog dana Beskvasnih kruhova pristupiše učenicima Isusu i upitaše: "Gdje hoćeš da ti pripravimo te blaguješ pashu?" ¹⁹ On reče: "Idite u grad tomu i tomu i recite mu: 'Učitelj veli: Vrijeme je moje blizu, kod tebe slavim pashu sa svojim učenicima.'" ²⁰ I učine učenicima kako im naredi Isus i priprave pashu. ²¹ Uvečer bijaše Isus za stolom s dvanaesticom. ²² I dok su blagovali, reče: "Zaista, kažem vam, jedan će me od vas izdati." ²³ Silno ožalošćeni, stanu mu jedan za drugim govoriti: "Da nisam ja, Gospodine?" ²⁴ On odgovori: "Onaj koji umoći sa mnom ruku u zdjelu, taj će me izdati. ²⁵ Sin Āovjeđi, istina, odlazi kako je o njemu pisano, ali jao Āovjeku onomu koji predaje Sina Āovjeđjega. Tomu bi Āovjeku bolje bilo da se ni rodio nije." ²⁶ A Juda, izdajnik, prihvati i reče: "Da nisam ja, učitelju?" Reče mu: "Ti kaza." ²⁷ I dok su blagovali, uze Isus kruh, izreče blagoslov pa razlomi, dade svojim učenicima i reče: "Uzmite i jedite! Ovo je tijelo moje!" ²⁸ I uze čašu, zahvali i dade im govoreći: "Pijte iz nje svi! ²⁹ Ovo je krv moja, krv Saveza koja se za mnoge proljeva na otpuštenje grijeha. ³⁰ A kažem vam: ne, neću od sada piti od ovog roda trsova do onoga dana kad ću ga - novoga - s vama piti u kraljevstvu Oca svojega."

30 Otpjevavši hvalospjeve, zaputiše se prema Maslinskoj gori. 31 Tada im reče Isus: "Svi æete se
 vi još ove noæi sablazniti o mene. Ta pisano je: Udarit æe pastira i stado æe se razbjeæi. 32 Ali
 kad uskrsnem, iæi æu pred vama u Galileju." 33 Nato æe mu Petar: "Ako se i svi sablazne o tebe,
 ja se nikada neæu!" 34 Reèe mu Isus: "Zaista, kaæem ti, još ove noæi, prije negoli se pijetao oglasi,
 triput æeš me zatajiti!" 35 Kaæe mu Petar: "Bude li trebalo i umrijeti s tobom, ne, neæu te zatajiti."
 Tako rekoše i svi uèenici. 36 Tada doæe Isus s njima u predio zvan Getsemani i kaæe uèenicima:
 "Sjednite ovdje dok ja odem onamo pomoliti se." 37 I povede sa sobom Petra i oba sina Zebedejeva.
 Spopade ga æalost i tjeskoba. 38 Tada im reèe: "Duša mi je nasmrt æalosna. Ostanite ovdje i bdijte
 sa mnom!" 39 I ode malo dalje, pade nièice moleæi: "Oèe moj! Ako je moguæe, neka me mimoiðe
 ova æaša. Ali ne kako ja hoæu, nego kako hoæeš ti." 40 I doæe uèenicima i naðe ih pozaspale pa
 reèe Petru: "Tako, zar niste mogli jedan sat probdjeti sa mnom? 41 Bdiyte i molite da ne padnete u
 napast! Duh je, istina, voljan, no tijelo je slabo." 42 Opet, po drugi put, ode i pomoli se: "Oèe moj!
 Ako nije moguæe da me æaša mine da je ne pijem, budi volja tvoja!" 43 I ponovno doæe i naðe ih
 pozaspale, oèi im se sklapale. 44 Opet ih ostavi, poðe i pomoli se po treæi put ponavljajuæi iste
 rijeçi. 45 Tada doæe uèenicima i reèe im: "Samo spavajte i poèivajte! Evo, pribliæio se æas! Sin
 Èovjeèji predaje se u ruke grešnièke! 46 Ustanite, hajdemo! Evo, pribliæio se moj izdajica." 47 Dok
 je on još govorio, gle, doæe Juda, jedan od dvanaestorice, i s njime silna svjetina s maèevima i
 toljagama poslana od glavara sveæenièkih i starješina narodnih. 48 A izdajica im dao znak: "Koga
 poljubim, taj je, njega uhvatite!" 49 I odmah pristupi Isusu i reèe: "Zdravo, Uèitelju!" I poljubi ga.
 50 A Isus mu reèe: "Prijatelju, zašto ti ovdje!" Tada pristupe, podignu ruke na Isusa i uhvate ga.
 51 I gle, jedan od onih koji bijahu s Isusom maši se rukom, trgnu maè, udari slugu velikoga sveæenika
 i odsijeèe mu uho. 52 Kaæe mu tada Isus: "Vrati maè na njegovo mjesto jer svi koji se maèa laæaju
 od maèa i ginu. 53 Ili zar misliš da ja ne mogu zamoliti Oca svojega i eto umah uza me više od
 dvanaest legija anðela? 54 No kako bi se onda ispunila Pisma da tako mora biti?" 55 U taj æas reèe
 Isus svjetini: "Kao na razbojnika iziðoste s maèevima i toljagama da me uhvatite? Danomice sjeðah
 u Hramu nauèavajuæi i ne uhvatiste me." 56 A sve se to dogodilo da se ispune Pisma proroèka.

57 Tada ga svi uèenici ostave i pobjegnu. Nato uhvatiše Isusa i odvedoše ga velikomu sveæeniku
 Kajfi, kod kojega se sabraše pismoznanci i starješine. 58 A Petar je išao za njim izdaleka do dvora
 velikog sveæenika; i ušavši unutra, sjedne sa stražarima da vidi svršetak. 59 A glavari sveæenièki
 i cijelo Vijeæe tražili su kakvo lažno svjedoèanstvo protiv Isusa da bi ga mogli pogubiti. 60 Ali ne
 nađoše premda pristupiše mnogi lažni svjedoci. Napokon pristupe dvojica 61 i reknu: "Ovaj reèe:
 'Mogu razvaliti Hram Božji i za tri ga dana sagraditi.'" 62 Usta nato veliki sveæenik i reèe mu: "Zar
 ništa ne odgovaraš? Što to ovi protiv tebe svjedoèe?" 63 Isus je šutio. Reèe mu veliki sveæenik:
 "Zaklinjem te Bogom živim: Kaži nam jesi li ti Krist, Sin Božji?" 64 Reèe mu Isus: "Ti kaza!
 Štoviše, kaŹem vam: Odsada æete gledati Sina Èovjeèjega gdje sjedi zdesna Sile i dolazi na oblacima
 nebeskim." 65 Nato veliki sveæenik razdrije haljine govoreæi: "Pohulio je! Što nam još trebaju
 svjedoci! Evo, sada ste èuli hulu! 66 Što vam se èini?" Oni odgovoriše: "Smrt zasluŹuje!" 67 Tada
 su mu pljuvali u lice i udarali ga, a drugi ga pljuskali 68 govoreæi: "Proreci nam, Kriste, tko te
 udario?" 69 A Petar je sjedio vani u dvorištu. I pristupi mu jedna sluškinja govoreæi: "I ti bijaše s
 Isusom Galilejcem." 70 On pred svima zanijeka: "Ne znam što govoriš." 71 Kad iziđe u predvorje,
 spazi ga druga i kaŹe nazoèenima: "Ovaj bijaše s Isusom Nazareæaninom." 72 On opet zanijeka sa
 zakletvom: "Ne znam toga èovjeka." 73 Malo zatim nazoèni pristupiše Petru i rekoše: "Doista, i ti
 si od njih! Ta govor te tvoj izdaje!" 74 On se tada stane zaklinjati i preklinjati: "Ne znam toga
 èovjeka." I odmah se oglasi pijetao. 75 I spomenu se Petar rijeèi koju mu Isus reèe: "Prije nego se
 pijetao oglasi, triput æeš me zatajiti." I iziđe te gorko zaplaka.

Chapter 27

1 A kad objutri, svi su glavari sveæenièki i starješine narodne održali vijeæanje protiv Isusa da
 ga pogube. 2 I svezana ga odveli i predali upravitelju Pilatu. 3 Kada Juda, njegov izdajica, vidje
 da je Isus osuđen, pokaja se i vrati trideset srebrnjaka glavarima sveæenièkim i starješinama
 4 govoreæi: "Sagriješih predavši krv neduŹnu!" Odgovoriše: "Što se to nas tièe? To je tvoja stvar!"

⁵ I bacivši srebrnjake u Hram, ode te se objesi. ⁶ Glavari sveæenièki uzeše srebrnjake i rekoše:
⁷ "Nije dopušteno staviti ih u hramsku riznicu jer su krvarina." Posavjetuju se i kupe za njih lonèarovu
⁸ njivu za ukop stranaca. ⁹ Stoga se ona njiva zove "Krvava njiva" sve do danas. Tada se ispuni
što je reèeno po proroku Jeremiji: Uzeše trideset srebrnjaka - cijenu Necrocjenjivoga kojega
¹⁰ procijeniše sinovi Izraelovi - i dadoše ih za njivu lonèarovu kako mi naredi Gospodin.
¹¹ Dovedoše dakle Isusa pred upravitelja. Upita ga upravitelj: "Ti li si kralj æidovski?" On odgovori:
¹² "Ti kaæeš." I dok su ga glavari sveæenièki i starješine narodne optuæivale, ništa nije odgovarao.
¹³ Tada mu reèe Pilat: "Ne èuješ li što protiv tebe svjedoèe?" ¹⁴ I ne odgovori mu ni na jednu
rijeè te se upravitelj silno èudio. ¹⁵ A o Blagdanu upravitelj je obièavao svjetini pustiti jednoga
¹⁶ uznika, koga bi veæ htjeli. Tada upravo bijaše u njih poznati uznik zvani Baraba. ¹⁷ Kad se
dakle sabraše, reèe im Pilat: "Koga hoæete da vam pustim: Barabu ili Isusa koji se zove Krist?"
¹⁸ Znao je doista da ga predadoše iz zavisti. ¹⁹ Dok je sjedio na sudaèkoj stolici, poruèi nu njegova
æena: "Mani se ti onoga pravедnika jer sam danas u snu mnogo pretrpjela zbog njega." ²⁰ Meðutim,
²¹ glavari sveæenièki i starješine nagovore svjetinu da zaište Barabu, a Isus da se pogubi. Upita ih
²² dakle upravitelj: "Kojega od ove dvojice hoæete da vam pustim?" A oni rekoše: "Barabu!" Kaæe
²³ im Pilat: "Što dakle da uèinim s Isusom koji se zove Krist?" Oni æe: "Neka se razapne." A on
²⁴ upita: "A što je zla uèinio?" Vikahu još jaèe: "Neka se razapne!" Kad Pilat vidje da ništa ne
koristi, nego da biva sve veæi meteæ, uzme vodu i opere ruke pred svjetinom govoreæi: "Nevin
²⁵ sam od krvi ove! Vi se pazite!" Sav narod nato odvrati: "Krv njegova na nas i na djecu našu!"
²⁶ Tada im pusti Barabu, a Isusa, izbièevana, preda da se razapne. ²⁷ Onda vojnici upraviteljevi
²⁸ uvedoše Isusa u dvor upraviteljev i skupiše oko njega cijelu èetu. Svukoše ga pa zaogrnuše
²⁹ skrletnim plaštem. Spletoše zatim vijenac od trnja i staviše mu na glavu, a tako i trsku u desnicu.
³⁰ Prigibajuæi pred njim koljena, izrugivahu ga: "Zdravo, kralju æidovski!" Onda pljujuæi po njemu,
³¹ uzimahu trsku i udarahu ga njome po glavi. Pošto ga izrugaše, svukoše mu plašt, obukoše mu
³² njegove haljine pa ga odvedoše da ga razapnu. Izlazeæi naðu nekoga èovjeka Cirenca, imenom
³³ Šimuna, i prisile ga da mu ponese kriæ. I doðoše na mjesto zvano Golgota, to jest Lubanjsko

mjesto, ³⁴ dadoše mu piti vino sa žuèi pomiješano. I kad okusi, ne htjede piti. ³⁵ A pošto ga
 razapeše, razdijeliše među se haljine njegove bacivši kocku. ³⁶ I sjedeæi ondje, èuvahu ga. ³⁷ I
 staviše mu ponad glave krivicu napisanu: "Ovo je Isus, kralj židovski." ³⁸ Tada razapeše s njime
 dva razbojnika, jednoga zdesna, drugoga slijeva. ³⁹ A prolaznici su ga pogrđivali mašuæi glavama:
⁴⁰ "Ti koji razvaljuješ Hram i za tri ga dana sagradiš, spasi sam sebe! Ako si Sin Božji, siði s križa!"
⁴¹ Slièno i glavari sveæenièki s pismoznancima i starješinama, rugajuæi se, govorahu: ⁴² "Druge
 je spasio, sebe ne može spasiti! Kralj je Izraelov! Neka sada siđe s križa pa æemo povjerovati u nj!"
⁴³ Uzdao se u Boga! Neka ga sad izbavi ako mu omilje! Ta govorio je: 'Sin sam Božji!'" ⁴⁴ Tako
 ga vrijeðahu i s njim raspeti razbojnici. ⁴⁵ Od šeste ure nastala tama po svoj zemlji - do ure devete.
⁴⁶ O devetoj uri povikao Isus iza glasa: "Eli, Eli, lema sabahtani?" To æe reæi: "Bože moj, Bože
 moj, zašto si me ostavio?" ⁴⁷ A neki od nazoènih, èuvši to, govorahu: "Ovaj zove Iliju." ⁴⁸ I odmah
⁴⁹ pritrèa jedan od njih, uze spužvu, natopi je octom, natakne je na trsku i pruži mu piti. A ostali
 rekoše: "Pusti da vidimo hoæe li doæi Ilija da ga spasi." ⁵⁰ A Isus opet povikao iz glasa i ispusti
⁵¹ duh. I gle, zavjesa se hramska razdrije odozgor dodolje, nadvoje; zemlja se potrese, peæine se
 raspukoše, ⁵² grobovi otvoriše i tjelesa mnogih svetih preminulih uskrsnuše ⁵³ te iziðoše iz grobova
 nakon njegova uskrsnuæa, uðoše u sveti grad i pokazaše se mnogima. ⁵⁴ A satnik i oni koji su s
 njime èuvali Isusa vidješe potres i što se zbiva, silno se prestrašiše i rekoše: "Uistinu, Sin Božji
 bijaše ovaj." ⁵⁵ A bijahu ondje i izdaleka promatrali mnoge žene što su iz Galileje išle za Isusom
 poslužujuæi mu; ⁵⁶ među njima Marija Magdalena i Marija, Jakovljeva i Josipova majka, i majka
 sinova Zebedejevih. ⁵⁷ Uveèer dođe neki bogat èovjek iz Arimateje, imenom Josip, koji i sam
 bijaše uèenik Isusov. ⁵⁸ On pristupi Pilatu i zaiska tijelo Isusovo. Tada Pilat zapovjedi da mu se
 dadne. ⁵⁹ Josip uze tijelo, povi ga u èisto platno ⁶⁰ i položi u svoj novi grob koji bijaše isklesao u
 stijeni. Dokotrlja velik kamen na grobna vrata i otiđe. ⁶¹ A bijahu ondje Marija Magdalena i druga
 Marija: sjedile su nasuprot grobu. ⁶² Sutradan, to jest dan nakon Priprave, sabraše se glavari
 sveæenièki i farizeji kod Pilata ⁶³ te mu rekoše: "Gospodaru, sjetismo se da onaj varalica još za
 života kaza: 'Nakon tri dana uskrsnut æu.'" ⁶⁴ Zapovjedi dakle da se grob osigura sve do treæega

dana da ne bi možda došli njegovi učenici, ukrali ga pa rekli narodu: 'Uskrsnuo je od mrtvih!' I bit
 æe posljednja prijevara gora od prve." ⁶⁵ Reèe im Pilat: "Imate stražu! Idite i osigurajte kako znate!"
⁶⁶ Nato oni odu i osiguraju grob: zapeèate kamen i postave stražu.

Chapter 28

¹ Po suboti, u osvit prvoga dana u tjednu, dođe Marija Magdalena i druga Marija pogledati
 grob. ² I gle, nastade žestok potres jer anđeo Gospodnji siđe s neba, pristupi, otkotrlja kamen i
 sjede na nj. ³ Lice mu bijaše kao munja, a odjeæa bijela kao snijeg. ⁴ Od straha pred njim zadrhtaše
 stražari i obamriješe. ⁵ A anđeo progovori ženama: "Vi se ne bojte! Ta znam: Isusa Raspetoga
 tražite! ⁶ Nije ovdje! Uskrsnu kako reèe. Hajde, vidite mjesto gdje je ležao ⁷ pa pođite žurno i
 javite njegovim učenicima da uskrsnu od mrtvih. I evo, ide pred vama u Galileju. Ondje æete ga
 vidjeti. Evo, rekoh vam." ⁸ One otiđoše žurno s groba te sa strahom i velikom radošæu otrèaše
 javiti njegovim učenicima. ⁹ Kad eto im Isusa u susret! Reèe im: "Zdravo!" One polete k njemu,
 obujme mu noge i nièice mu se poklone. ¹⁰ Tada im Isus reèe: "Ne bojte se! Idite, javite mojoj
 braæi da pođu u Galileju! Ondje æe me vidjeti!" ¹¹ Dok su one odlazile, gle, neki od straže dođoše
 u grad i javiše glavarima sveæenièkim sve što se dogodilo. ¹² Oni se sabraše sa starješinama na
 vijeæanje, uzeše mnogo novaca i dadoše vojnicima ¹³ govoreæi: "Recite: 'Noæu dok smo mi
 spavali, dođoše njegovi učenici i ukradoše ga.' ¹⁴ Ako to doðuje upravitelj, mi æemo ga uvjeriti i
 sve uèiniti da vi budete bez brige." ¹⁵ Oni uzeše novac i uèiniše kako bijahu pouèeni. I razglasilo
 se to meðu Židovima - sve do danas. ¹⁶ Jedanaestorica pođoše u Galileju na goru kamo im je
 naredio Isus. ¹⁷ Kad ga ugledaše, padoše nièice preda nj. A neki posumnjaše. ¹⁸ Isus im pristupi
 i prozbori: "Dana mi je sva vlast na nebu i na zemlji! ¹⁹ Pođite dakle i uèinite mojim učenicima
 sve narode krsteæi ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga ²⁰ i uèeæi ih èuvati sve što sam vam
 zapovjedio!" "I evo, ja sam s vama u sve dane - do svršetka svijeta."

Mark

Chapter 1

¹ Poèetak Evanđelja Isusa Krista Sina Božjega. ² Pisano je u Izaiji proroku: Evo šaljem glasnika
 svoga pred licem tvojim da ti pripravi put. ³ Glas vièe u pustinji: Pripravite put Gospodinu, poravnite
 mu staze! ⁴ Tako se pojavi Ivan: krstio je u pustinji i propovijedao krst obraæenja na otpuštenje
 grijeha. ⁵ Grnula k njemu sva judejska zemlja i svi Jeruzalemci: primali su od njega krštenje u
 rijeci Jordanu ispovijedajuæi svoje grijeha. ⁶ Ivan bijaše odjeven u devinu dlaku, s kožnatim pojasom
 oko bokova; hranio se skakavcima i divljim medom. ⁷ I propovijedao je: "Nakon mene dolazi jaèi
 od mene. Ja nisam dostojan sagnuti se i odriješiti mu remenje na obuæi. ⁸ Ja vas krstim vodom, a
 on æe vas krstiti Duhom Svetim." ⁹ Onih dana dođe Isus iz Nazareta galilejskoga i primi u Jordanu
 krštenje od Ivana. ¹⁰ I odmah, èim izađe iz vode, ugleda otvorena nebesa i Duha poput goluba gdje
 silazi na nj, ¹¹ a glas se zaori s nebesa: Ti si Sin moj, Ljubljeni! U tebi mi sva milina! ¹² I odmah
 ga Duh nagna u pustinju. ¹³ I bijaše u pustinji èetrdeset dana, gdje ga je iskušavao Sotona; bijaše
 sa zvijerima, a anđeli mu služahu. ¹⁴ A pošto Ivan bijaše predan, otiđe Isus u Galileju. Propovijedao
 je evanđelje Božje: ¹⁵ "Ispunilo se vrijeme, približilo se kraljevstvo Božje! Obratite se i vjerujte
 evanđelju!" ¹⁶ I prolazeæi uz Galilejsko more, ugleda Šimuna i Andriju, brata Šimunova, gdje
 ribare na moru; bijahu ribari. ¹⁷ I reèe im Isus: "Hajdete za mnom i uèinit æu vas ribarima ljudi!"
¹⁸ Oni odmah ostaviše mreže i pođoše za njim. ¹⁹ Pošavši malo naprijed, ugleda Jakova Zebedejeva
 i njegova brata Ivana: u laði su krpali mreže. ²⁰ Odmah pozva i njih. Oni ostave oca Zebedeja u
 laði s nadnièarima i otiðu za njim. ²¹ I stignu u Kafarnaum. Odmah u subotu uđe on u sinagogu i
 poèe nauèavati. ²² Bijahu zaneseni njegovim naukom. Ta uèio ih je kao onaj koji ima vlast, a ne
 kao pismoznanci. ²³ A u njihovoj se sinagogi upravo zatekao èovjek opsjednut neèistim duhom.
²⁴ On povika: "Što ti imaš s nama, Isuse Nazareæanine? Došao si da nas uništiš? Znam tko si:
 Svetac Božji!" ²⁵ Isus mu zaprijeti: "Umukni i iziði iz njega!" ²⁶ Nato neèisti duh potrese njime

pa povika iz svega glasa i iziđe iz njega.²⁷ Svi se zaprepastiše te se zapitkivahu: "Što li je ovo? Nova li i snažna nauka! Pa i samim neèistim dusima zapovijeda, i pokoravaju mu se."²⁸ I proèulo se odmah o njemu posvuda, po svoj okolici galilejskoj.²⁹ I odmah pošto iziđoše iz sinagoge, uđe s Jakovom i Ivanom u kuæu Šimunovu i Andrijinu.³⁰ A punica Šimunova ležala u ognjici. I odmah mu kažu za nju.³¹ On pristupi, prihvati je za ruku i podiže. I pusti je ognjica. I posluživaše im.³² Uveèer, kad sunce zađe, donošahu preda nj sve bolesne i opsjednute.³³ I sav je grad nagnuo k vratima.³⁴ I on ozdravi bolesnike - a bijahu mnogi i razne im bolesti - i zloduhe mnoge izagna. I ne dopusti zlodusima govoriti jer su ga znali.³⁵ Rano ujutro, još za mraka, ustane, iziđe i povuèe se na samotno mjesto i ondje se moljaše.³⁶ Potražiše ga Šimun i njegovi drugovi.³⁷ Kad ga nađoše, rekoše mu: "Svi te traže."³⁸ Kaže im: "Hajdemo drugamo, u obližnja mjesta, da i ondje propovijedam! Ta zato sam došao."³⁹ I prođe svom Galilejom: propovijedao je u njihovim sinagogama i zloduhe izgonio.⁴⁰ I dođe k njemu neki gubavac, klekne i zamoli: "Ako hoæeš, možeš me oèistiti!"⁴¹ Isus ganut pruži ruku, dotaèe ga se pa æe mu: "Hoæu, budi èist!"⁴² I odmah nesta s njega gube i oèisti se.⁴³ Isus se otrese na nj i odmah ga otpravi rijeèima:⁴⁴ "Pazi, nikomu ništa ne kazuj, nego idi, pokaži se sveæeniku i prinesi za svoje oèišæenje što propisa Mojsije, njima za svjedoèanstvo."⁴⁵ Ali èim iziđe, stane on uvelike pripovijedati i razglašavati događaj tako da Isus više nije mogao javno uæi u grad, nego se zadržavao vani na samotnim mjestima. I dolazahu k njemu odasvud.

Chapter 2

¹ I pošto nakon nekoliko dana opet uđe u Kafarnaum, proèulo se da je u kuæi.² I skupiše se mnogi te više nije bilo mjesta ni pred vratima. On im navješæivaše Rijeè.³ I dođu noseæi k njemu uzetoga. Nosila ga èetvorica.⁴ Buduæi da ga zbog mnoštva nisu mogli unijeti k njemu, otkriju krov nad mjestom gdje bijaše Isus. Naèinivši otvor, spuste postelju na kojoj je uzeti ležao.⁵ Vidjevši njihovu vjeru, kaže Isus uzetome: "Sinko! Otpuštaju ti se grijesi."⁶ Sjedjeli su ondje neki

pismoznanci koji počeoš mudrovati u sebi: ⁷ "Što to ovaj govori? Huli! Ta tko može grijeha otpuštati
 doli Bog jedini?" ⁸ Isus duhom odmah proniknu da tako mudruju u sebi, pa æe im: "Što to mudrujete
 u sebi? ⁹ Ta što je lakše? Reæi uzetomu: 'Otpuštaju ti se grijesi' ili reæi: 'Ustani, uzmi svoju postelju
 i hodi?' ¹⁰ Ali da znate: vlastan je Sin Èovjeèji na zemlji otpuštati grijeha!" I reèe uzetomu: ¹¹ "Tebi
 zapovijedam, ustani, uzmi postelju i poði kuæi!" ¹² I on usta, uze odmah postelju i iziđe na oèigled
 svima. Svi su zaneseni slavili Boga govoreæi: "Takvo što nikad još ne vidjesmo!" ¹³ Isus ponovno
 iziđe k moru. Sve je ono mnoštvo grnulo k njemu i on ih pouèavaše. ¹⁴ Prolazeæi ugleda Levija
 Alfejeva gdje sjedi u carinarnici. I kaže mu: "Poði za mnom!" On usta i pođe za njim. ¹⁵ Kada
 zatim Isus bijaše za stolom u njegovoj kuæi, nađoše se za stolom s njime i njegovim uèenicima i
 mnogi carinici i grešnici. Bilo ih je uistinu mnogo. A slijedili su ga ¹⁶ i pismoznanci farizejske
 sljedbe pa vidjevši da jede s grešnicima i carinicima rekoše njegovim uèenicima: "Zašto jede s
 carinicima i grešnicima?" ¹⁷ Èuvši to, Isus im reèe: "Ne treba zdravima lijeènika, nego bolesnima!
 Ne dođoh zvati pravednike, nego grešnike." ¹⁸ Ivanovi su uèenici i farizeji postili. I dođu neki i
 kažu mu: "Zašto uèenici Ivanovi i uèenici farizejski poste, a tvoji uèenici ne poste?" ¹⁹ Nato im
 Isus reèe: "Mogu li svatovi postiti dok je zaruènik s njima? Dokle god imaju zaruènika sa sobom,
 ne mogu postiti. ²⁰ Doæi æe veæ dani kad æe im se ugrabiti zaruènik i tada æe postiti u onaj dan!"
²¹ "Nitko ne prišiva krpe od sirova sukna na staro odijelo. Inaèe nova zakrpa vuèe sa starog odijela
 pa nastane još veæa rupa." ²² "I nitko ne ulijeva novo vino u stare mješine. Inaèe æe vino poderati
 mješine pa propade i vino i mješine. Nego - novo vino u nove mješine!" ²³ Jedne je subote prolazio
 kroz usjeve. Njegovi uèenici počeoše putem trgati klasje. A farizeji mu rekoše: ²⁴ "Gle! Zašto èine
 što subotom nije dopušteno?" ²⁵ Isus im odgovori: "Zar nikad niste èitali što uèini David kad
 ogladnje te se nađe u potrebi on i njegovi pratioci?" ²⁶ Kako za velikog sveæenika Ebjataru uđe u
 Dom Božji i pojede prinesene kruhove kojih ne smije jesti nitko osim sveæenika; a on dade i svojim
 pratiocima?" ²⁷ I govoraše im: "Subota je stvorena radi èovjeka, a ne èovjek radi subote. ²⁸ Tako,
 Sin Èovjeèji gospodar je subote!"

Chapter 3

¹ Uđe ponovno u sinagogu. Bio je ondje òvjek usahle ruke. ² A oni vrebahu hoæe li ga Isus
 u subotu izlijeèiti, da ga optuže. ³ On kaže òvjeku usahle ruke: "Stani na sredinu!" ⁴ A njima æe:
⁵ "Je li subotom dopušteno èiniti dobro ili èiniti zlo, život spasiti ili pogubiti?" No oni su šutjeli. A
 on, ražalošæen okorjelošæu srca njihova, srdito ih ošinu pogledom pa reèe tom òvjeku: "Ispruži
 ruku!" On ispruži - i ruka mu zdrava! ⁶ Farizeji iziðu i dadnu se odmah s herodovcima na vijeæanje
 protiv njega kako da ga pogube. ⁷ Isus se s uèenicima povuèe k moru. Za njim je išao silan svijet
 iz Galileje. I iz Judeje, ⁸ iz Jeruzalema, iz Idumeje, iz Transjordanije i iz okolice Tira i Sidona -
 silno je mnoštvo èulo što èini i nagrnulo k njemu. ⁹ Stoga reèe uèenicima neka mu se zbog mnoštva
 pripravi laðica da ga ne bi zgnjeli. ¹⁰ Jer mnoge je ozdravio pa su se svi koji bijahu pogoðeni
 kakvim zlom bacali na nj da bi ga se dotakli. ¹¹ A neèisti duhovi, èim bi ga spazili, padali bi preda
 nj i vikali: "Ti si Sin Božji!" ¹² A on im se oštro prijetio da ga ne prokazuju. ¹³ Uziðe na goru i
 pozove koje sam htjede. I doðoše k njemu. ¹⁴ I ustanovi dvanaesticu da budu s njime i da ih šalje
 propovijedati ¹⁵ s vlašæu da izgone ðavle. ¹⁶ Ustanovi dakle dvanaesticu: Šimuna, kojemu
 nadjenu ime Petar, ¹⁷ i Jakova Zebedejeva i Ivana, brata Jakovljeva, kojima nadjenu ime Boanerges,
 to jest Sinovi groma, ¹⁸ i Andriju i Filipa i Bartolomeja i Mateja i Tomu i Jakova Alfejeva i Tadeja
 i Šimuna Kananajca ¹⁹ i Judu Iškariotskoga, koji ga izda. ²⁰ I doðe Isus u kuæu. Opet se skupi
 toliko mnoštvo da nisu mogli ni jesti. ²¹ Èuvši to, doðoše njegovi da ga obuzdaju jer se govorilo:
 "Izvan sebe je!" ²² I pismoznanci što siðoše iz Jeruzalema govorahu: "Beelzebula ima, po poglavici
 ðavolskom izgoni ðavle." ²³ A on ih dozva pa im u prispodobama govoraše: "Kako može Sotona
 Sotonu izgoniti? ²⁴ Ako se kraljevstvo u sebi razdijeli, ono ne može opstati. ²⁵ Ili: ako se kuæa u
 sebi razdijeli, ona ne može opstati. ²⁶ Ako je dakle Sotona sam na sebe ustao i razdijelio se, ne
 može opstati, nego mu je kraj. ²⁷ Nitko, dakako, ne može u kuæu jakoga uæi i oplijeniti mu
 pokuæstvo ako prije jakoga ne sveže. Tada æe mu kuæu oplijeniti!" ²⁸ Doista, kažem vam, sve æe
 se oprostiti sinovima ljudskima, koliki god bili grijesi i hule kojima pohule. ²⁹ No pohuli li tko na
 Duha Svetoga, nema oprostjenja do vijeka; krivac je grijeha vjeènoga." ³⁰ Jer govorahu: "Duha

neèistoga ima." ³¹ I doðu majka njegova i braæa njegova. Ostanu vani, a k njemu pošalju neka ga pozovu. ³² Oko njega je sjedjelo mnoštvo. I reknu mu: "Eno vani majke tvoje i braæe tvoje, traže te!" ³³ On im odgovori: "Tko je majka moja i braæa moja?" ³⁴ I okruži pogledom po onima što su sjedjeli oko njega u krugu i kaže: "Evo majke moje, evo braæe moje!" ³⁵ Tko god vrši volju Božju, on mi je brat i sestra i majka."

Chapter 4

¹ I poèe opet pouèavati uz more. I zgrnu se k njemu silan svijet te on uđe u lađu i sjede na moru, a sve ono mnoštvo bijaše uz more, na kopnu. ² Pouèavao ih je u prispodobama mnogoèemu. Govorio im u pouci: ³ "Poslušajte! Gle, iziđe sijaè sijati. ⁴ I dok je sijao, poneko zrno pade uz put, dođoše ptice i pozobaše ga. ⁵ Neko opet pade na kamenito tlo gdje nemaše dosta zemlje. Odmah izniknu jer nemaše duboke zemlje. ⁶ Ali kad ogranu sunce, izgorje; i jer nemaše korijenja, osuši se. ⁷ Neko opet pade u trnje i trnje uzraste i uguši ga te ploda ne donese. ⁸ Neko napokon pade u dobru zemlju i dade plod, razraste se i razmnoži, te donese: jedno tridesetostruko, jedno šezdesetostruko, jedno stostruko." ⁹ I doda: "Tko ima uši da èuje, neka èuje!" ¹⁰ Kad bijaše nasamo, oni oko njega zajedno s dvanaesticom pitahu ga o prispodobama. ¹¹ I govoraše im: "Vama je dano otajstvo kraljevstva Božjega, a onima vani sve biva u prispodobama: ¹² da gledaju, gledaju - i ne vide, slušaju, slušaju - i ne razumiju, da se ne obrate pa da im se otpusti." ¹³ I kaže im: "Zar ne znate tu prispodobu? Kako æete onda razumjeti prispodobe uopæe? ¹⁴ Sijaè sije Rijeè. ¹⁵ Oni uz put, gdje je Rijeè posijana, jesu oni kojima, netom èuju, odmah dolazi Sotona i odnosi Rijeè u njih posijanu. ¹⁶ Zasijani na tlo kamenito jesu oni koji kad èuju Rijeè, odmah je s radošæu prime, ¹⁷ ali nemaju u sebi korijena, nego su nestalni: kad nastane nevolja ili progonstvo zbog Rijeèi, odmah se sablazne. ¹⁸ A drugi su oni u trnje zasijani. To su oni koji poslušaju Rijeè, ¹⁹ ali nadošle brige vremenite, zavodljivost bogatstva i ostale požude uguše Rijeè te ona ostane bez ploda. ²⁰ A zasijani na dobru zemlju jesu oni koji èuju i prime Rijeè te urode: tridesetostruko, šezdesetostruko, stostruko. ²¹ I

govoraše im: "Unosi li se svjetiljka da se pod posudu stavi ili pod postelju? Zar ne da se stavi na svijećnjak?"²² Ta ništa nije zastrto, osim zato da se oèituje; i ništa skriveno, osim zato da dođe na vidjelo!"²³ Ima li tko uši da èuje, neka èuje."²⁴ I govoraše im: "Pazite što slušate. Mjerom kojom mjerite mjerit æe vam se. I nadodat æe vam se."²⁵ Doista, onomu tko ima dat æe se, a onomu tko nema oduzet æe se i ono što ima."²⁶ I govoraše im: "Kraljevstvo je Božje kao kad èovjek baci sjeme u zemlju."²⁷ Spavao on ili bdio, noæu i danju sjeme klija i raste - sam ne zna kako;²⁸ zemlja sama od sebe donosi plod: najprije stabljiku, onda klas i napokon puno zrnja na klasu."²⁹ A èim plod dopusti, brže se on laæa srpa jer eto žetve."³⁰ I govoraše: "Kako da prisposobimo kraljevstvo nebesko ili u kojoj da ga prisposobi iznesemo?"³¹ Kao kad se gorušièino zrno posije u zemlju. Manje od svega sjemenja na zemlji,³² jednoæ posijano, naraste i postane veæe od svega povræa pa potjera velike grane te se pod sjenom njegovom gnijezde ptice nebeske."³³ Mnogim takvim prisposobama navješæivaše im Rijeè, kako veæ mogahu slušati."³⁴ Bez prisposobe im ne govoraše, a nasamo bi svojim uèenicima sve razjašnjavao."³⁵ Uveèer istoga dana kaže im: "Prijeđimo prijeko!"³⁶ Oni otpuste mnoštvo i povezu Isusa kako veæ bijaše u laði. A pratile su ga i druge lađe.³⁷ Najednom nastaje žestoka oluja, na lađu navale valovi te su je veæ gotovo napunili."³⁸ A on na krmu spavaše na uzglavku. Probude ga i kažu mu: "Uèitelju! Zar ne mariš što ginemo?"³⁹ On se probudi, zaprijeti vjetru i reèe moru: "Utihni! Umukni!" I smiri se vjetar i nastaje velika utiha."⁴⁰ Tada im reèe: "Što ste bojažljivi? Kako nemate vjere?"⁴¹ Oni se silno prestrašise pa se zapitkivahu: "Tko li je ovaj da mu se i vjetar i more pokoravaju?"

Chapter 5

¹ Stigoše na onu stranu mora, u kraj gerazenski.² Èim iziđe iz lađe, odmah mu iz grobnica pohiti u susret neki èovjek s neèistim duhom.³ Obitavalište je imao u grobnicama. I nitko ga više nije mogao svezati ni lancima⁴ jer je veæ èesto bio i okovima i lancima svezan, ali je raskinuo okove i iskidao lance i nitko ga nije mogao ukrotiti."⁵ Po cijele bi noæi i dane u grobnicama i po

brdima vikao i bio se kamenjem. ⁶ Kad izdaleka opazi Isusa, dotrèi i pokloni mu se, ⁷ a onda u sav glas povika: "Što ti imaš sa mnom, Isuse, Sine Boga Svevišnjega? Zaklinjem te Bogom, ne muèi me!" ⁸ Jer Isus mu bijaše rekao: "Iziði, duše neèisti, iz ovoga èovjeka!" ⁹ Isus ga nato upita: "Kako ti je ime?" Kaže mu: "Legija mi je ime! Ima nas mnogo!" ¹⁰ I uporno zaklinjaše Isusa da ih ne istjera iz onoga kraja. ¹¹ A ondje je pod brdom paslo veliko krdo svinja. ¹² Zaklinjahu ga dakle: "Pošalji nas u ove svinje da u njih uðemo!" ¹³ I on im dopusti. Tada iziðoše neèisti duhovi i uðoše u svinje. I krdo od oko dvije tisuæe jurnu niz obronak u more i podavi se u moru. ¹⁴ Svinjari pobjegoše i razglasiše gradom i selima. A ljudi poðoše vidjeti što se dogodilo. ¹⁵ Doðu Isusu. Ugledaju opsjednutoga: sjedio je obuèen i zdrave pameti - on koji ih je imao legiju. I prestraše se. ¹⁶ A oèevici im razlagahu kako je to bilo s opsjednutim i ono o svinjama. ¹⁷ Tada ga stanu moliti da ode iz njihova kraja. ¹⁸ Kad je ulazio u laðu, onaj što bijaše opsjednut molio ga da bude uza nj. ¹⁹ No on mu ne dopusti, nego mu reèe: "Poði kuæi k svojim pa im javi što ti je uèinio Gospodin, kako ti se smilovao." ²⁰ On ode i poèe razglašavati po Dekapolu što mu uèini Isus. I svi su se divili. ²¹ Kad se Isus laðom ponovno prebacio prijeko, zgrnu se k njemu silan svijet. ²² Stajao je uz more. I dođe, gle, jedan od nadstojnika sinagoge, imenom Jair. Ugledavši ga, padne mu pred noge ²³ pa ga usrdno moljaše: "Kæerkica mi je na umoru! Doði, stavi ruke na nju da ozdravi i ostane u životu!" ²⁴ I pođe s njima. A za njim je išao silan svijet i pritiskao ga. ²⁵ A neka je žena dvanaest godina bolovala od krvarenja, ²⁶ mnogo pretrpjela od pustih lijeènika, razdala sve svoje i ništa nije koristilo; štoviše, bivalo joj je sve gore. ²⁷ Èuvši za Isusa, priđe mu meðu mnoštvom odostraga i dotaknu se njegove haljine. ²⁸ Mislila je: "Dotaknem li se samo njegovih haljina, bit æu spašena." ²⁹ I odmah prestane njezino krvarenje te osjeti u tijelu da je ozdravila od zla. ³⁰ Isus odmah u sebi osjeti da je iz njega izišla sila pa se okrenu usred mnoštva i reèe: "Tko se to dotaknu mojih haljina?" ³¹ A uèenici mu rekoše: "Ta vidiš kako te mnoštvo odasvud pritišæe i još pitaš: "Tko me se to dotaknu?"" ³² A on zaokruži pogledom da vidi onu koja to uèini. ³³ Žena, sva u strahu i trepetu, svjesna onoga što joj se dogodilo, pristupi i baci se preda nj pa mu kaza sve po istini. ³⁴ On joj reèe: "Kæeri, vjera te tvoja spasila! Poði u miru i budi zdrava od svojega zla!" ³⁵ Dok je Isus još govorio, eto nadstojnikovih s porukom. "Kæi ti je umrla. Èemu dalje muèiti uèitelja?" ³⁶ Isus je èuo taj razgovor,

pa æ nadstojniku: "Ne boj se! Samo vjeruj!"³⁷ I ne dopusti da ga itko drugi prati osim Petra i
 Jakova i Ivana, brata Jakovljeva.³⁸ I doðu u kuæu nadstojnikovu. Ugleda buku i one koji plakahu
 i naricahu u sav glas.³⁹ Uðe i kaþe im: "Što buèite i plaèete? Dijete nije umrlo, nego spava."⁴⁰ A
 oni mu se podsmjehivahu. No on ih sve izbaci, uzme sa sobom djetetova oca i majku i svoje pratioc
 pa uðe onamo gdje bijaše dijete.⁴¹ Primi dijete za ruku govoreæi: "Talita, kum!" što znaèi:
 "Djevojko! Zapovijedam ti, ustani!"⁴² I djevojka odmah usta i poèe hodati. Bijaše joj dvanaest
 godina. I u tren ostadoše zapanjeni, u èudu veliku.⁴³ On im dobro poprijeti neka toga nitko ne
 dozna; i reèe da djevojci dadnu jesti.

Chapter 6

¹ I otišavši odande, doðu u svoj zavièaj. A doprate ga uèenici.² I kada doðu subota, poèe uèiti
 u sinagogi. I mnogi što su ga slušali preneraþeni govorahu: "Odakle to ovome? Kakva li mu je
 mudrost dana? I kakva se to silna djela dogaðaju po njegovim rukama?"³ Nije li ovo drvodjelja,
 sin Marijin, i brat Jakovljev, i Josipov, i Judin, i Šimunov? I nisu li mu sestre ovdje meðu nama?"
 I sablaþnjavahu se o njega.⁴ A Isus im govoraše: "Nije prorok bez èasti doli u svom zavièaju i
 meðu rodbinom i u svom domu."⁵ I ne mogaše ondje uèiniti ni jedno èudo, osim što ozdravi
 nekoliko nemoænika stavivši ruke na njih.⁶ I èudio se njihovoj nevjeri. Obilazio je selima uokolo
 i nauèavao.⁷ Dozva dvanaestoricu te ih poèe slati dva po dva dajuæi im vlast nad neèistim dusima.
⁸ I zapovjedi im da na put ne nose ništa osim štapa: ni kruha, ni torbe, ni novaca o pojasu,⁹ nego
 da nose samo sandale i da ne oblaèe dviju haljina.¹⁰ I govoraše im: "Kad uðete gdje u kuæu, u
 njoj ostanite dok ne odete odande."¹¹ Ako vas gdje ne prime te vas ne poslušaju, iziðite odande i
 otresite prah ispod svojih nogu njima za svjedoèanstvo."¹² Otišavši, propovijedali su obraæenje,
¹³ izgonili mnoge zloduhe i mnoge su nemoænike mazali uljem i oni su ozdravljali.¹⁴ Doðu to i
 kralj Herod jer se razglasilo Isusovo ime te se govorilo: "Ivan Krstitelj uskrsnuo od mrtvih i zato
 èudesne sile djeluju u njemu."¹⁵ A drugi govorahu: "Ilija je!" Treæi opet: "Prorok, kao jedan od
 proroka."¹⁶ Herod pak na to govoraše: "Uskrsnu Ivan kojemu ja odrubih glavu."¹⁷ Herod doista
 bijaše dao uhititi Ivana i svezati ga u tamnici zbog Herodijade, þene brata svoga Filipa, kojom se

18 bio oženio. ¹⁸ Buduæi da je Ivan govorio Herodu: "Ne smiješ imati žene brata svojega!",
¹⁹ Herodijada ga mrzila i htjela ga ubiti, ali nije mogla ²⁰ jer se Herod bojao Ivana; znao je da je
 on èovjek pravedan i svet pa ga je štitio. I kad god bi ga slušao, uvelike bi se zbunio, a rado ga je
²¹ slušao. I dođe zgodan dan kad Herod o svom rođendanu priredi gozbu svojim velikašima,
 èasnicima i prvacima galilejskim. ²² Uđe kæi Herodijadina i zaplesa. Svidje se Herodu i
 sustolnicima. Kralj reèe djevojci: "Zaišti od mene što god hoæeš i dat æu ti!" ²³ I zakle joj se: "Što
²⁴ god zaišteš od mene, dat æu ti, pa bilo to i pol mojega kraljevstva." Ona iziđe pa æe svojoj
 materi: "Što da zaištem?" A ona æe: "Glavu Ivana Krstitelja!" ²⁵ I odmah žurno uđe kralju te zaište:
²⁶ "Hoæu da mi odmah dadeš na pladnju glavu Ivana Krstitelja!" Ožalosti se kralj, ali zbog zakletve
²⁷ i sustolnika na htjede je odbiti. Kralj odmah posla krvnika i naredi da donese glavu Ivanovu.
²⁸ On ode, odrubi mu glavu u tamnici, donese je na pladnju i dade je djevojci, a djevojka materi.
²⁹ Kad za to doèuše Ivanovi uèenici, dođu, uzmu njegovo tijelo i polože ga u grob. ³⁰ Uto se apostoli
³¹ skupe oko Isusa i izvijeste ga o svemu što su èinili i nauèavali. I reèe im: "Hajdete i vi u osamu
 na samotno mjesto, i otpoèinite malo." Jer mnogo je svijeta dolazilo i odlazilo pa nisu imali kada
³² ni jesti. Otploviše dakle lađom na samotno mjesto, u osamu. ³³ No kad su odlazili, mnogi ih
³⁴ vidješe i prepoznaše te se pješice iz svih gradova strèaše onamo i pretekoše ih. Kad iziđe, vidje
³⁵ silan svijet i sažali mu se jer bijahu kao ovce bez pastira pa ih stane pouèavati u mnogoèemu. A
³⁶ u kasni veæ sat pristupe mu uèenici pa mu reknu: "Pust je ovo kraj i veæ je kasno. Otpusti ih
³⁷ da odu po okolnim zaseocima i selima i kupe sebi što za jelo." No on im odgovori: "Podajte im
³⁸ vi jesti." Kažu mu: "Da pođemo i kupimo za dvjesta denara kruha pa da im damo jesti?" A on
³⁹ æe im: "Koliko kruhova imate? Idite i vidite!" Pošto izvidješe, kažu: "Pet, i dvije ribe." I zapovjedi
⁴⁰ im da sve, u skupinama, posjedaju po zelenoj travi. I pružiše se po sto i po pedeset na svaku
⁴¹ lijehu. On uze pet kruhova i dvije ribe, pogleda na nebo, izreèe blagoslov pa razlomi kruhove i
⁴² davaše uèenicima da posluže ljude. Tako i dvije ribe razdijeli svima. I jeli su svi i nasitili se.
⁴³ I od ulomaka nakupiše dvanaest punih košara, a i od riba. ⁴⁴ A jelo je pet tisuæa muškaraca.
⁴⁵ On odmah prisili uèenike da uđu u lađu i da se prebace prijeko, prema Betsaidi, dok on otpusti

⁴⁶ mnoštvo. I pošto se rasta s ljudima, otiđe u goru da se pomoli. ⁴⁷ Uvečer pak lađa bijaše posred mora, a on sam na kraju. ⁴⁸ Vidjevši kako se muče veslajuæi, jer im bijaše protivan vjetar, oko èetvrte noæne straže dođe k njima hodeæi po moru. I htjede ih mimoiaæi. ⁴⁹ A oni, vidjevši kako hodi po moru, pomisliše da je utvara pa kriknuše. ⁵⁰ Jer svi su ga vidjeli i prestrašili se. A on im odmah progovori: "Hrabro samo! Ja sam! Ne bojte se!" ⁵¹ I uziđe k njima u lađu, a vjetar utihnu. I veoma se, prekomjerno, snebivahu; ⁵² još ne shvatiše ono o kruhovima, nego im srce bijaše stvrđnuto. ⁵³ Pošto doploviše na kraj, dođu u Genezaret i pristanu. ⁵⁴ Kad iziđu iz lađe, ljudi ga odmah prepoznaju ⁵⁵ pa oblete sav onaj kraj. I poènu donositi na nosilima bolesnike onamo gdje bi èuli da se on nalazi. ⁵⁶ I kamo bi god ulazio - u sela, u gradove, u zaseoke - po trgovima bi stavljali bolesnike i molili ga da se dotaknu makar skuta njegove haljine. I koji bi ga se god dotakli, ozdravljali bi.

Chapter 7

¹ Skupe se oko njega farizeji i neki od pismoznanaca koji dođoše iz Jeruzalema. ² I opaze da neki njegovi uèenici jedu kruh neèistih, to jest neopranih ruku. ³ A farizeji i svi Židovi ne jedu ako prije temeljito ne operu ruke; drže se predaje starih. ⁴ Niti s trga što jedu ako prije ne operu. Mnogo toga još ima što zbog predaje drže: pranje èaša, vrèeva i lonaca. ⁵ Zato farizeji i pismoznanci upitaju Isusa: "Zašto tvoji uèenici ne postupaju po predaji starih, nego neèistih ruku blaguju?" ⁶ A on im reèe: "Dobro prorokova Izaija o vama, licemjeri, kad napisao: Ovaj me narod usnama èasti, a srce mu je daleko od mene. ⁷ Uzalud me štiju nauèavajuæi nauke - uredbe ljudske. ⁸ Napustili ste zapovijed Božju, a držite se predaje ljudske." ⁹ Još im govoraše: "Lijepo! Dokidate Božju zapovijed da biste saèuvali svoju predaju. ¹⁰ Mojsije doista reèe: Poštuj oca svoga i majku svoju. I: Tko prokune oca ili majku, smræu neka se kazni. ¹¹ A vi velite: 'Rekne li tko ocu ili majci: Pomoæ koja te od mene ide neka bude 'korban', to jest sveti dar', ¹² takvome više ne dopuštate ništa uèiniti za oca ili majku. ¹³ Tako dokidate rijeè Božju svojom predajom, koju sami sebi predadoste. I još

štošta tomu slièno èinite." ¹⁴ Tada ponovno dozove mnoštvo i stane govoriti: "Poslušajte me svi i
 razumijte! ¹⁵ Ništa što izvana ulazi u èovjeka ne može ga oneèistiti, nego što iz èovjeka izlazi - to
 ga oneèišæuje. ¹⁶ Tko ima uši da èuje, neka èuje!" ¹⁷ I kad od mnoštva uđe u kuæu, upitaše ga
 uèenici za prispodobu. ¹⁸ I reèe im: "Tako? Ni vi ne razumijete? Ne shvaæate li da èovjeka ne
 može oneèistiti što u nj ulazi ¹⁹ jer mu ne ulazi u srce, nego u utrobu te izlazi u zahod?" Tako on
 oèisti sva jela. ²⁰ Još dometnu: "Što iz èovjeka izlazi, te oneèišæuje èovjeka. ²¹ Ta iznutra, iz srca
 èovjeèjega, izlaze zle namisli, bludništva, kraðe, ubojstva, ²² preljubi, lakomstva, opakosti, prijevara,
 razuzdanost, zlo oko, psovka, uznositost, bezumlje. ²³ Sva ta zla iznutra izlaze i oneèišæuju èovjeka."
²⁴ Odande otiðe u kraj tirske. I uđe u neku kuæu. Htio je da nitko ne sazna, ali se nije mogao sakriti,
²⁵ nego odmah doðu žena koje kærkica imaše duha neèistoga. Ona dođe i pade mu pred noge.
²⁶ A žena bijaše Grkinja, Sirofenièanka rodom. I moljaše ga da joj iz kæreri istjera zloduha. ²⁷ A
 on joj govoraše: "Pusti da se prije nasite djeca! Ne prilièi uzeti kruh djeci i baciti ga psiæima."
²⁸ A ona æe mu: "Da, Gospodine! Ali i psiæi ispod stola jedu od mrvica djeèjih." ²⁹ Reèe joj:
 "Zbog te rijeèi idi, izišao je iz tvoje kæreri zloduh." ³⁰ I ode kuæi te naðe dijete gdje leži na postelji,
 a zloduh je bio izišao. ³¹ Zatim se ponovno vrati iz krajeva tirske pa preko Sidona dođe Galilejskom
 moru, u krajeve dekapolske. ³² Donesu mu nekoga gluhog mucavca pa ga zamole da stavi na nj
 ruku. ³³ On ga uzme nasamo od mnoštva, utisne svoje prste u njegove uši, zatim pljune i dotakne
 se njegova jezika. ³⁴ Upravi pogled u nebo, uzdahne i kaþe mu: "Effata!" - to æe reæi: "Otvori se!"
³⁵ I odmah mu se otvoriše uši i razdriješi spona jezika te stade govoriti razgovijetno. ³⁶ A Isus im
 zabrani da nikome ne kazuju. No što im je on više branio, oni su to više razglašavali ³⁷ i preko
 svake mjere zadivljeni govorili: "Dobro je sve uèinio! Gluhima daje èuti, nijemima govoriti!"

Chapter 8

¹ Onih se dana opet skupio silan svijet. Buduæi da nisu imali što jesti, dozva Isus uèenike pa
 im reèe: ² "Žao mi je naroda jer su veæ tri dana uza me i nemaju što jesti. ³ Ako ih otpravim gladne

njihovim kruhama, klonut æe putom. A neki su od njih došli iz daleka." ⁴ Uèenici mu odgovore: "Otkuda bi ih tko ovdje u pustinji mogao nahraniti kruhom?" ⁵ On ih zapita: "Koliko kruhova imate?" Oni odgovore: "Sedam." ⁶ Nato zapovjedi mnoštvu da posjeda po zemlji. I uze sedam kruhova, zahvali, razlomi i davaše svojim uèenicima da posluže. I poslužiše mnoštvu. ⁷ A imali su i malo ribica. Blagoslovi i njih te reèe da i to posluže. ⁸ I jeli su i nasitili se. A od preteklih ulomaka odniješe sedam košara. ⁹ Bilo ih je oko èetiri tisuæe. Tada ih otpusti, ¹⁰ a sam sa svojim uèenicima odmah uđe u lađu i ode u kraj dalmanutski. ¹¹ Tada istupiše farizeji i poèeše raspravljati s njime. Iskušavajuæi ga, zatraže od njega znak s neba. ¹² On uzdahnu iz sve duše i reèe: "Zašto ovaj naraštaj traži znak? Zaista, kažem vam, ovome se naraštaju neæe dati znak." ¹³ Tada ih ostavi, ponovno uđe u lađu pa otiđe prijeko. ¹⁴ A zaboraviše ponijeti kruha; imali su samo jedan kruh sa sobom na laði. ¹⁵ Nato ih Isus opomenu: "Pazite, èuvajte se kvasca farizejskog i kvasca Herodova!" ¹⁶ Oni, zamišljeni, meðu sobom govorahu: "Kruha nemamo." ¹⁷ Zamijetio to Isus pa im reèe: "Zašto ste zamišljeni što kruha nemate? Zar još ne shvaæate i ne razumijete? Zar vam je srce stvrđnuto?" ¹⁸ Oèi imate, a ne vidite; uši imate, a ne èujete? Zar se ne sjeæate?" ¹⁹ Kad sam ono razlomio pet kruhova na pet tisuæa, koliko punih košara ulomaka odnijeste?" Kažu mu: "Dvanaest." ²⁰ "A kada razlomih sedam na èetiri tisuæe, koliko punih košara ulomaka odnijeste?" Odgovore: "Sedam." ²¹ A on æe njima: "I još ne razumijete?" ²² Dođu u Betsaidu, dovedu mu slijepca pa ga zamole da ga se dotakne. ²³ On uhvati slijepca za ruku, izvede ga iz sela, pljunu mu u oèi, stavi na nj ruke i zapita ga: "Vidiš li što?" ²⁴ Slijepac upilji pogled i reèe: "Opažam ljude; vidim nešto kao drveæe ... hodaju." ²⁵ Tada mu Isus opet stavi ruke na oèi i slijepac progleda i ozdravi te je mogao sve jasno na daleko vidjeti. ²⁶ Tada ga posla kuæi i reèe mu: "Ne ulazi u selo." ²⁷ I krenu Isus i njegovi uèenici u sela Cezareje Filipove. Putem on upita uèenike: "Što govore ljudi, tko sam ja?" ²⁸ Oni mu rekoše: "Da si Ivan Krstitelj, drugi da si Ilija, treæi opet da si neki od proroka." ²⁹ On njih upita: "A vi, što vi kažete, tko sam ja?" Petar prihvati i reèe: "Ti si Pomazanik - Krist!" ³⁰ I zaprijeti im da nikomu ne kazuju o njemu. ³¹ I poèe ih pouèavati kako Sin Èovjeèji treba da mnogo pretrpi, da ga starješine, glavari sveæenièki i pismoznanci odbace, da bude ubijen i nakon tri dana da ustane. ³² Otvoreno im to govoraše. Petar ga uze u stranu i poèe odvræati. ³³ A on se

okrenu, pogleda svoje učenike pa zaprijeti Petru: "Nosi se od mene, sotonu, jer ti nije na pameti što je Božje, nego što je ljudsko!"³⁴ Tada dozva narod i učenike pa im reče: "Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka uzme svoj križ i neka ide za mnom."³⁵ Tko hoće život svoj spasiti, izgubit će ga; a tko izgubi život svoj poradi mene i evanđelja, spasit će ga.³⁶ Ta što koristi èovjeku steći sav svijet, a životu svojem ugoditi?³⁷ Ta što da èovjek dadne u zamjenu za život svoj?³⁸ Doista, tko se zastidi mene i mojih riječi u ovom preljubničkom i grešničkom naraštaju - njegaj će se stidjeti i Sin Èovječiji kada dođe u slavi Oca svoga zajedno sa svetim anđelima."

Chapter 9

¹ Još im govoraše: "Zaista, kažem vam, neki od ovdje nazoènih neæe okusiti smrti dok ne vide da je kraljevstvo Božje došlo u sili."² Nakon šest dana uze Isus sa sobom Petra, Jakova i Ivana i povede ih na goru visoku, u osamu, same, i preobrazi se pred njima.³ I haljine mu postadoše sjajne, bijele veoma - nijedan ih bjelilac na zemlji ne bi mogao tako izbijeliti.⁴ I ukaza im se Ilija s Mojsijem te razgovarahu s Isusom.⁵ A Petar prihvati i reče Isusu: "Uèitelju, dobro nam je ovdje biti! Naèinimo tri sjenice: tebi jednu, Mojsiju jednu i Iliji jednu."⁶ Doista nije znao što da kaže jer bijahu prestrašeni.⁷ I pojavi se oblak i zasjeni ih, a iz oblaka se zaèu glas: "Ovo je Sin moj, Ljubljeni! Slušajte ga!"⁸ I odjednom, obazrevši se uokolo, nikoga uza se ne vidješe doli Isusa sama.⁹ Dok su silazili s gore, naloži im da nikomu ne pripovijedaju što su vidjeli dok Sin Èovječiji od mrtvih ne ustane.¹⁰ Oni održaše tu riječ, ali se među sobom pitahu što znaèi to njegovo "od mrtvih ustati"¹¹ pa ga upitaju: "Zašto pismoznanci govore da prije treba da dođe Ilija?"¹² A on im reče: "Ilija æe, doduše, prije doæi i sve obnoviti. Pa kako ipak piše o Sinu Èovječijem da æe mnogo pretrpjeti i biti prezren?"¹³ Ali, velim vam: Ilija je veæ došao i oni uèiniše s njim što im se prohtjelo, kao što piše o njemu."¹⁴ Kada dođoše k uèenicima, ugledaše oko njih silan svijet i pismoznance kako raspravljaju s njima.¹⁵ Èim ga sve ono mnoštvo ugleda, iznenaðeno brže pohrli pozdraviti ga.¹⁶ A on ih upita: "Što to raspravljaste s njima?"¹⁷ Odvrativši netko iz mnoštva: "Uèitelju, dovedoh k tebi svoga sina koji ima nijemoga duha."¹⁸ Gdje ga god zgrabi, obara ga, a on pjeni, škripi zubima

i koèi se. Rekoh tvojim uèenicima da ga izagnaju, ali ne mogoše." ¹⁹ On im odvrati: "O rode
 nevjerni! Dokle mi je biti s vama? Dokle li vas podnositi? Dovedite ga k meni!" ²⁰ I dovedoše ga
 k njemu. Èim zloduh ugleda Isusa, potrese djeèakom i on se, oboren na zemlju, stane valjati i pjeniti.
²¹ Isus upita njegova oca: "Koliko je vremena kako mu se to dogaða?" On reèe: "Od djetinjstva!
²² A èesto ga znade baciti i u vatru i u vodu da ga upropasti. Nego, ako što možeš, pomози nam,
 imaj samilosti s nama!" ²³ Nato mu Isus reèe: "Što? Ako možeš? Sve je moguæe onomu koji
²⁴ vjeruje!" Djeèakov otac brže povika: "Vjerujem! Pomози mojoj nevjeri!" ²⁵ Vidjevši da svijet
 odasvud grne, Isus zaprijeti neèistomu duhu: "Nijemi i gluhi duše, ja ti zapovijedam, iziði iz njega
 i da nisi više u nj ušao!" ²⁶ Zloduh nato zavièe, žestoko strese djeèaka te iziđe, a on osta kao mrtav
 te su mnogi govorili da je umro. ²⁷ No Isus ga dohvati za ruku, podiže ga i on ustade. ²⁸ Kad Isus
 uđe u kuæu, upitaše ga uèenici nasamo: "Kako to da ga mi ne mogosmo izagnati?" ²⁹ Odgovori
 im: "Ovaj se rod nièim drugim ne može izagnati osim molitvom i postom." ³⁰ Otišavši odande,
 prolažahu kroz Galileju. On ne htjede da to itko sazna. ³¹ Jer pouèavaše svoje uèenike. Govoraše
 im: "Sin Èovjeèji predaje se u ruke ljudima. Ubit æe ga, ali æe on, ubijen, nakon tri dana ustati."
³² No oni ne razumješe te besjede, a bojahu ga se pitati. ³³ I dođoše u Kafarnaum. I veæ u kuæi
 upita ih: "Što ste putem raspravljali?" ³⁴ A oni umukoše jer putem meðu sobom razgovarahu o
 tome tko je najveæi. ³⁵ On sjede i dozove dvanaestoricu te im reèe: "Ako tko želi biti prvi, neka
 bude od svih posljednji i svima poslužitelj!" ³⁶ I uzme dijete, postavi ga posred njih, zagrli ga i
 reèe im: ³⁷ "Tko god jedno ovakvo dijete primi u moje ime, mene prima. A tko mene prima, ne
 prima mene, nego onoga koji mene posla." ³⁸ Reèe mu Ivan: "Uèitelju, vidjesmo jednoga kako u
 tvoje ime izgoni zloduhe. Mi smo mu branili jer ne ide s nama." ³⁹ A Isus reèe: "Ne branite mu!
 Jer nitko ne može uèiniti nešto silno u moje ime pa me ubrzo zatim pogrditi. ⁴⁰ Tko nije protiv
 nas, za nas je." ⁴¹ "Uistinu, tko vas napoji èašom vode u ime toga što ste Kristovi, zaista, kažem
 vam, neæe mu propasti plaæa." ⁴² "Onomu naprotiv tko bi sablaznio jednoga od ovih najmanjih
 što vjeruju, daleko bi bolje bilo da s mlinskim kamenom o vratu bude baèen u more." ⁴³ "Pa ako
 te ruka sablažnjava, odsijeci je. Bolje ti je sakatu uæi u život, nego s obje ruke otiæi u pakao, u
 oganj neugasivi. ⁴⁴ # ⁴⁵ I ako te noga sablažnjava, odsijeci je. Bolje ti je hromu uæi u život, nego

s obje noge bit baèen u pakao. ⁴⁶ # ⁴⁷ I ako te oko sablažnjava, iskopaj ga. Bolje ti je jednooku
uæi u kraljevstvo Božje, nego s oba oka biti baèen u pakao, ⁴⁸ gdje crv njihov ne gine niti se oganj
gasi. ⁴⁹ Uistinu, ognjem æe svaki od njih biti posoljen. ⁵⁰ Dobra je sol. Ali ako sol postane neslana,
èime æete nju zaèiniti? Imajte sol u sebi, a mir meðu sobom!"

Chapter 10

¹ Krenuvši odande, dođe u judejski kraj i na onu stranu Jordana. I opet mnoštvo nagru k njemu,
a on ih po svojem obièaju ponovno pouèavaše. ² A pristupe farizeji pa, da ga iskušaju, upitaše: "Je
li mužu dopušteno otpustiti ženu?" ³ On im odgovori: "Što vam zapovjedi Mojsije?" ⁴ Oni rekoše:
"Mojsije je dopustio napisati otpusno pismo i - otpustiti." ⁵ A Isus æe im: "Zbog okorjelosti srca
vašega napisava vam on tu zapovijed. ⁶ Od poèetka stvorenja muško i žensko stvori ih. ⁷ Stoga æe
èovjek ostaviti oca i majku da prione uza svoju ženu; ⁸ i dvoje njih bit æe jedno tijelo. Tako više
nisu dvoje, nego jedno tijelo. ⁹ Što dakle Bog združi, èovjek neka ne rastavlja!" ¹⁰ U kuæi su ga
uèenici ponovno o tome ispitivali. ¹¹ I reèe im: "Tko otpusti svoju ženu pa se oženi drugom, èini
prema prvoj preljub. ¹² I ako žena napusti svoga muža pa se uda za drugoga, èini preljub."
¹³ Donosili mu djeèicu da ih se dotakne, a uèenici im branili. ¹⁴ Opazivši to, Isus se ozlovolji i
reèe im: "Pustite djeèicu neka dolaze k meni; ne prijeèite im jer takvih je kraljevstvo Božje!
¹⁵ Zaista, kažem vam, tko ne primi kraljevstva Božjega kao dijete, ne, u nj neæe uæi." ¹⁶ Nato ih
zagrla pa ih blagoslivljaše polažuæi na njih ruke. ¹⁷ I dok je izlazio na put, dotrèi netko, klekne
preda nj pa ga upita: "Uèitelju dobri, što mi je èiniti da baštinim život vjeèni?" ¹⁸ Isus mu reèe:
"Što me zoveš dobrim? Nitko nije dobar doli Bog jedini! ¹⁹ Zapovijedi znadeš: Ne ubij! Ne èini
preljuba! Ne ukradi! Ne svjedoèi lažno! Ne otmi! Poštuj oca svoga i majku!" ²⁰ On mu odgovori:
"Uèitelju, sve sam to èuvao od svoje mladosti." ²¹ Isus ga nato pogleda, zavoli ga i rekne mu:
"Jedno ti nedostaje! Idi i što imaš, prodaj i podaj siromasima pa æeš imati blago na nebu. A onda
doði i idi za mnom." ²² On se na tu rijeè smrkne i ode žalostan jer imaše velik imetak. ²³ Isus

zaokruži pogledom pa æe svojim uèenicima: "Kako li æe teško imuænici u kraljevstvo Božje!"
²⁴ Uèenici ostadoše zapanjeni tim njegovim rijeèima. Zato im Isus ponovi: "Djeco, kako je teško
 u kraljevstvo Božje!"²⁵ Lakše je devi kroz ušice iglene nego bogatašu u kraljevstvo Božje."²⁶ Oni
 se još veæma snébivahu te æe jedan drugome: "Pa tko se onda može spasiti?"²⁷ Isus upre u njih
 pogled i reèe: "Ljudima je nemoguæe, ali ne Bogu! Ta Bogu je sve moguæe!"²⁸ Petar mu poèe
 govoriti: "Evo, mi sve ostavismo i poðosmo za tobom."²⁹ Reèe Isus: "Zaista, kažem vam, nema
 ga tko ostavi kuæu, ili braæu, ili sestre, ili majku, ili oca, ili djecu, ili polja poradi mene i poradi
 evanðelja,³⁰ a da ne bi sada, u ovom vremenu, s progonstvima primio stostruko kuæa, i braæe, i
 sestara, i majki, i djece, i polja - i u buduæem vijeku život vjeèni."³¹ A mnogi prvi bit æe posljednji
 i posljednji prvi."³² Putovali su tako uzlazeæi u Jeruzalem. Isus je išao pred njima te bijahu
 zaprepašteni, a oni koji su išli za njima, prestrašeni. Tada Isus opet uze dvanaesticu i poèe im
 kazivati što æe ga zadesiti:³³ "Evo, uzlazimo u Jeruzalem i Sin Èovjeèji bit æe predan glavarima
 sveæenièkim i pismoznancima. Osudit æe ga na smrt, predati poganima,³⁴ izrugati i popljuvati.
 Izbièevat æe ga, ubit æe ga, ali on æe nakon tri dana ustati."³⁵ I pristupe mu Jakov i Ivan, sinovi
 Zebedejevi, govoreæi mu: "Uèitelju, htjeli bismo da nam uèiniš što te zaištemo."³⁶ A on æe im:
 "Što hoæete da vam uèinim?"³⁷ Oni mu rekoše: "Daj nam da ti u slavi tvojoj sjednemo jedan
 zdesna, a drugi slijeva."³⁸ A Isus im reèe: "Ne znate što ištete. Možete li piti èašu koju ja pijem,
 ili krstiti se krstom kojim se ja krstim?"³⁹ Oni mu rekoše: "Možemo." A Isus æe im: "Èašu koju
 ja pijem pit æete i krstom kojim se ja krstim bit æete kršteni,⁴⁰ ali sjesti meni zdesna ili slijeva
 nisam ja vlastan dati - to je onih kojima je pripravljeno."⁴¹ Kad su to èula ostala desetorica, poèeše
 se gnjeviti na Jakova i Ivana.⁴² Zato ih Isus dozva i reèe im: "Znate da oni koji se smatraju
 vladarima gospoduju svojim narodima i velikaši njihovi drže ih pod vlašæu."⁴³ Nije tako meðu
 vama! Naprotiv, tko hoæe da meðu vama bude najveæi, neka vam bude poslužitelj!"⁴⁴ I tko hoæe
 da meðu vama bude prvi, neka bude svima sluga.⁴⁵ Jer ni Sin Èovjeèji nije došao da bude služen,
 nego da služi i život svoj daje kao otkupninu za mnoge."⁴⁶ Doðu tako u Jerihon. Kad je Isus s
 uèenicima i sa silnim mnoštvom izlazio iz Jerihona, kraj puta je sjedio slijepi prosjak Bartimej, sin
 Timejev.⁴⁷ Kad je èuo da je to Isus Nazareæanin, stane vikati: "Sine Davidov, Isuse, smiluj mi

se!"⁴⁸ Mnogi ga uštkivahu, ali on još jaèe vikaše: "Sine Davidov, smiluj mi se!"⁴⁹ Isus se zaustavi i reèe: "Pozovite ga!" I pozovu slijepca sokoleæi ga: "Ustani! Zove te!"⁵⁰ On baci sa sebe ogrtaè, skoèi i dođe Isusu.⁵¹ Isus ga upita: "Što hoæeš da ti uèinim?" Slijepac mu reèe: "Uèitelju moj, da progledam."⁵² Isus æe mu: "Idi, vjera te tvoja spasila!" I on odmah progleda i uputi se za njim.

Chapter 11

¹ Kad se približe Jeruzalemu, Betfagi i Betaniji, do Maslinske gore, pošalje dva uèenika² i kaže im: "Hajdete u selo pred vama. Èim u nj uèete, naæi æete privezano magare koje još nitko nije zajahao. Odriješite ga i vodite."³ Ako vam tko reèe: 'Što to radite?' recite: 'Gospodinu treba', i odmah æe ga ipak ovamo pustiti."⁴ Otiðoše i naðoše magare privezano uz vrata vani na cesti i odriješe ga.⁵ A neki od nazoènih upitaše: "Što radite? Što driješite magare?"⁶ Oni im odvrte kako im reèe Isus. I pustiše ih.⁷ I dovedu magare Isusu, prebace preko njega svoje haljine i on zajaha na nj.⁸ Mnogi prostriješe svoje haljine po putu, a drugi narezaše zelenih grana po poljima.⁹ I oni pred njim i oni za njim klicahu: "Hosana! Blagoslovljen Onaj koji dolazi u ime Gospodnje!¹⁰ Blagoslovljeno kraljevstvo oca našega Davida koji dolazi! Hosana u visinama!"¹¹ I uđe u Jeruzalem, u Hram. I sve uokolo razgleda, pa kako veæ bijaše kasno, pođe s dvanaesticom u Betaniju.¹² Sutradan su izlazili iz Betanije, a on ogladnje.¹³ Ugleda izdaleka lisnatu smokvu i priđe ne bi li na njoj što našao. Ali došavši bliže, ne nađe ništa osim lišæa jer ne bijaše vrijeme smokvama.¹⁴ Tada reèe smokvi: "Nitko nikada više ne jeo s tebe!" Èuli su to njegovi uèenici.¹⁵ Stignu tako u Jeruzalem. On uđe u Hram i stane izgoniti one koji su prodavali i kupovali u Hramu. Mjenjaèima isprevrta stolove i prodavaèima golubova klupe.¹⁶ I ne dopusti da itko išta pronese kroz Hram.¹⁷ Uèio ih je i govorio: "Nije li pisano: Dom æe se moj zvati Dom molitve za sve narode? A vi od njega naèinili peæinu razbojnièku!"¹⁸ Kada su za to doèuli glavari sveæenièki i pismoznanci, tražili su kako da ga pogube. Uistinu, bojahu ga se jer je sav narod bio oèaran njegovim naukom.¹⁹ A kad se uveèerilo, izlazili su iz grada.²⁰ Kad su ujutro prolazili mimo one smokve,

²¹ opaze da je usahla do korijena. ²² Petar se prisjeti pa æ Isusu: "Uèitelju, pogledaj! Smokva koju si prokleo usahnu." ²³ Isus im odvrati: "Imajte vjeru Božju. ²⁴ Zaista, kažem vam, rekne li tko ovoj gori: 'Digni se i baci u more!' i u srcu svome ne posumnja, nego vjeruje da æ se dogoditi to što kaže - doista, bit æ mu!" ²⁵ Stoga vam kažem: Sve što god zamolite i zaištete, vjerujte da ste postigli i bit æ vam! ²⁶ No kad ustanete na molitvu, otpustite ako što imate protiv koga da i vama Otac vaš, koji je na nebesima, otpusti vaše prijestupke." ²⁷ # ²⁸ I dođu opet u Jeruzalem. Dok je obilazio Hramom, dođu k njemu glavari sveæenièki, pismoznanci i starješine. ²⁹ I govorahu mu: "Kojom vlašæu to èiniš? Ili tko ti dade tu vlast da to èiniš?" ³⁰ A Isus im reèe: "Jedno æu vas upitati. Odgovorite mi, pa æu vam kazati kojom vlašæu ovo èinim. ³¹ Krst Ivanov bijaše li od Neba ili od ljudi? Odgovorite mi!" ³² A oni umovahu meðu sobom: "Reknemo li 'od Neba', odvratit æ 'Zašto mu dakle ne povjerovaste?' ³³ Nego, da reknemo 'od ljudi!'" - Bojahu se mnoštva. Ta svi Ivana smatrahu doista prorokom. ³⁴ I odgovore Isusu: "Ne znamo." A Isus æ im: "Ni ja vama neæu kazati kojom vlašæu ovo èinim."

Chapter 12

¹ I uze im zboriti u prisposodobama: Èovjek vinograd posadi, ogradom ogradi, iskopa tijesak i kulu podiže pa ga iznajmi vinogradarima i otputova. ² I u svoje vrijeme posla vinogradarima slugu da od njih uzme dio uroda vinogradarskoga. ³ A oni ga pograbiše, istukoše i otposlaše praznih ruku. ⁴ I opet posla k njima drugog slugu: i njemu razbiše glavu i izružiše ga. ⁵ Treæega takoðer posla: njega ubiše. Tako i mnoge druge: jedne istukoše, druge pobiše." ⁶ "Još jednoga imaše, sina ljubljenoga. Njega naposljetku posla k njima misleæi: 'Poštovat æ sina moga.' ⁷ Ali ti vinogradari meðu sobom rekoše: 'Ovo je baštinik! Hajde da ga ubijemo i baština æ biti naša.' ⁸ I pograbe ga, ubiju i izbace iz vinograda." ⁹ "Što li æ uèiniti gospodar vinograda? Doæi æ i pobiti te vinogradare i dati vinograd drugima. ¹⁰ Niste li èitali ovo Pismo: Kamen što ga odbaciše graditelji, postade kamen zaglavni. ¹¹ Gospodnje je to djelo - kakvo èudo u oèima našim!" ¹² I tražili su da ga uhvate,

ali se pobojaše mnoštva. Razumješe da je protiv njih izrekao prispodobu pa ga ostave i odu. ¹³ I
 pošalju k njemu neke od farizeja i herodovaca da ga uhvate u riječi. ¹⁴ Oni dođu i kažu mu: "Učitelju,
 znamo da si istinit i ne mariš tko je tko jer nisi pristran, nego po istini učiš putu Božjemu. Je li
 dopušteno dati porez caru ili nije? Da damo ili da ne damo?" ¹⁵ A on im reče prozirući njihovo
 licemjerje: "Što me iskušavate? Donesite mi denar da vidim!" ¹⁶ Oni donijеше. I reče im: "Èija je
 ovo slika i natpis?" A oni æe mu: "Carev." ¹⁷ A Isus im reče: "Caru podajte carevo, a Bogu Božje!"
 I divili su mu se. ¹⁸ Dođu k njemu saduceji, koji vele da nema uskrsnuæa, i upitaju ga: ¹⁹ "Učitelju,
 Mojsije nam napisao: Umre li èiji brat i ostavi ženu, a ne ostavi djeteta, neka njegov brat uzme tu
 ženu te podigne porod bratu svomu. ²⁰ Sedmero braæe bijaše. Prvi uze ženu i umrije ne ostavivši
 poroda. ²¹ I drugi je uze te umrije ne ostavivši poroda. I treæi jednako tako. ²² I sedmorica ne
 ostaviše poroda. Najposlije i žena umrije. ²³ Komu æe biti žena o uskrsnuæu, kad uskrsnu? Jer
 sedmorica su je imala za ženu." ²⁴ Reče im Isus: "Niste li u zabludi zbog toga što ne razumijete
 Pisama ni sile Božje? ²⁵ Ta kad od mrtvih ustaju, niti se žene niti udavaju, nego su kao anđeli na
 nebesima. ²⁶ A što se tiæe mrtvih, da ustaju, niste li èitali u knjizi Mojsijevoj ono o grmu, kako
 Mojsiju reče Bog: Ja sam Bog Abrahamov i Bog Izakov i Bog Jakovljevi? ²⁷ Nije on Bog mrtvih,
 nego živih. Uvelike se varate." ²⁸ Tada pristupi jedan od pismoznanaca koji je slušao njihovu
 raspravu. Vidjevši da im je dobro odgovorio, upita ga: "Koja je zapovijed prva od sviju?" ²⁹ Isus
 odgovori: "Prva je: Slušaj, Izraele! Gospodin Bog naš Gospodin je jedini. ³⁰ Zato ljubi Gospodina
 Boga svojega iz svega srca svojega, i iz sve duše svoje, i iz svega uma svoga, i iz sve snage svoje!"
³¹ "Druga je: Ljubi svoga bližnjega kao sebe samoga. Nema druge zapovijedi veæe od tih." ³² Nato
 æe mu pismoznamac: "Dobro, učitelju! Po istini si kazao: On je jedini, nema drugoga osim njega."
³³ Njega ljubiti iz svega srca, iz svega razuma i iz sve snage i ljubiti bližnjega kao sebe samoga -
 više je nego sve paljenice i žrtve." ³⁴ Kad Isus vidje kako je pametno odgovorio, reče mu: "Nisi
 daleko od kraljevstva Božjega!" I nitko se više nije usuđivao pitati ga. ³⁵ A nauèavajuæi u Hramu,
 uze Isus govoriti: "Kako pismoznanci kažu da je Krist sin Davidov? ³⁶ A sam David reče u Duhu
 Svetome: Reče Gospod Gospodinu mojemu: 'Sjedni mi zdesna dok ne položim neprijatelje tvoje
 za podnožje nogama tvojim!' ³⁷ Sam ga David zove Gospodinom. Kako mu je onda sin?" Silan ga

je svijet s užitkom slušao.³⁸ A on im u pouci svojoj govoraše: "Èuvajte se pismoznanaca, koji rado idu u dugim haljinama, vole pozdrave na trgovima,³⁹ prva sjedala u sinagogama i proèelja na gozbama;⁴⁰ proždiru kuæe udovièke, još pod izlikom dugih molitava. Stiæi æe ih to oštريا osuda!"⁴¹ Potom sjede nasuprot riznici te promatraše kako narod baca sitniš u riznicu. Mnogi bogataši bacahu mnogo.⁴² Dođe i neka siromašna udovica i baci dva novèiaæa, to jest jedan kvadrant.⁴³ Tada dozove svoje uèenike i reèe im: "Doista, kaæem vam, ova je sirota udovica ubacila više od svih koji ubacuju u riznicu."⁴⁴ Svi su oni zapravo ubacili od svoga suviška, a ona je od svoje sirotinje ubacila sve što je imala, sav svoj æitak."

Chapter 13

¹ Kad je izlazio iz Hrama, rekne mu jedan od njegovih uèenika: "Uèitelju, gledaj! Kakva li kamenja, kakvih li zdanja!"² Isus mu odvrati: "Vidiš li ta velièanstvena zdanja? Ne, neæe se ostaviti ni kamen na kamenu nerazvaljen."³ Dok je zatim na Maslinskoj gori sjedio suèelice Hramu, upitaju ga nasamo Petar, Jakov, Ivan i Andrija:⁴ "Reci nam kada æe to biti i na koji se znak sve to ima svršiti?"⁵ Tada im Isus poèe govoriti: "Pazite da vas tko ne zavede."⁶ Mnogi æe doæi u moje ime i govoriti: Ja sam! I mnoge æe zavesti.⁷ Kada pak èujete za ratove i za glasove o ratovima, ne uznemirujte se. Treba da se to dogodi, ali to još nije svršetak."⁸ "Narod æe ustati protiv naroda, kraljevstvo protiv kraljevstva. Bit æe potresa po raznim mjestima, bit æe gladi. To je poèetak trudovala."⁹ "Vi pak pazite sami na sebe. Predavat æe vas vijeæima i tuæi vas u sinagogama, pred upraviteljima i kraljevima stajat æete zbog mene, njima za svjedoèanstvo."¹⁰ A treba da se najprije svim narodima propovijeda evanðelje."¹¹ "Kad vas budu vodili na izruèenje, ne brinite se unaprijed što æete govoriti, nego govorite što vam bude dano u onaj èas. Ta niste vi koji govorite, nego Duh Sveti."¹² Predavat æe na smrt brat brata i otac sina. Djeca æe ustajati na roditelje i ubijati ih."¹³ Svi æe vas zamrziti zbog imena moga. Ali tko ustraje do svršetka, bit æe spašen."¹⁴ "I kad vidite da grozota pustoši stoluje gdje joj nije mjesto - tko èita, neka razumije - koji se tada zateknu u Judeji, neka bjeæe u gore!"¹⁵ Tko bude na krovu, neka ne silazi i ne ulazi u kuæu da iz nje što uzme."¹⁶ I

tko bude u polju, neka se ne okreæe natrag da uzme ogrtaè!"¹⁷ "Jao trudnicama i dojiljama u one dane!"¹⁸ A molite da to ne bude zimi¹⁹ jer æe onih dana biti tjeskoba kakve ne bi od poèetka stvorenja, koje stvori Bog, sve do sada, a neæe je ni biti.²⁰ I kad Gospodin ne bi skratio dane one, nitko se ne bi spasio. No poradi izabranih, koje on sebi izabra, skratio je on te dane."²¹ Ako vam tada tko rekne: 'Evo Krista ovdje! Eno ondje!' - ne vjerujte.²² Ustat æe doista lažni kristi i lažni proroci i tvorit æe znamenja i èudesu da, bude li moguæe, zavedu izabrane.²³ Vi dakle budite na oprezu! Evo, prorekao sam vam sve!"²⁴ Nego, u one dane, nakon one nevolje, sunce æe pomrèati i mjesec neæe više svijetljati²⁵ a zvijezde æe s neba padati i sile æe se nebeske poljuljati.²⁶ Tada æe ugledati Sina Èovjeèjega gdje dolazi na oblacima s velikom moæi i slavom.²⁷ I razaslat æe anđele i sabrati svoje izabranike s èetiri vjetra, s kraja zemlje do na kraj neba."²⁸ A od smokve se nauèite prisposdobi! Kad joj grana veæ omekša i lišæe potjera, znate: ljeto je blizu.²⁹ Tako i vi kad vidite da se to zbiva, znajte: blizu je, na vratima!³⁰ Zaista, kaŕem vam, ne, neæe uminuti naraštaj ovaj dok se sve to ne zbude.³¹ Nebo æe i zemlja uminuti, ali rijeèi moje ne, neæe uminuti."³² "A o onom danu i èasu nitko ne zna, pa ni anđeli na nebu, ni Sin, nego samo Otac."³³ "Pazite! Bdijte jer ne znate kada je èas."³⁴ Kao kad ono èovjek neki polazeæi na put ostavi svoju kuæu, upravu povjeri slugama, svakomu svoj posao, a vrataru zapovjedi da bdije.³⁵ Bdijte, dakle, jer ne znate kad æe se domaæin vratiti - da li uveèer ili o ponoæi, da li za prvih pijetlova ili ujutro -³⁶ da vas ne bi našao pozaspale ako iznenada dođe."³⁷ "Što vama kaŕem, svima kaŕem: Bdijte!"

Chapter 14

¹ Za dva dana bijaše Pasha i Beskvasni kruhovi. Glavari sveæenièki i pismoznanci traŕili su kako da ga na prijevaru uhvate i ubiju.² Jer se govorilo: "Nikako ne na Blagdan da ne nastane pobuna naroda."³ I kad je u Betaniji, u kuæi Šimuna Gubavca, bio za stolom, dođe neka ŕena s alabastrenom posudicom prave skupocjene nardove pomasti. Razbi posudicu i poli ga po glavi.

⁴ A neki negodovahu te æe jedan drugomu: "Èemu to rasipanje pomasti? ⁵ Mogla se pomast prodati za više od tristo denara i dati siromasima." I otresahu se na nju. ⁶ A Isus reèe: "Pustite je, što joj dodijavate? Dobro djelo uèini na meni. ⁷ Ta siromaha svagda imate uza se i kad god hoæete moæete im dobro èiniti, a mene nemate svagda. ⁸ Uèinila je što je mogla: unaprijed mi pomaza tijelo za ukop. ⁹ Zaista, kaæem vam, gdje se god bude propovijedalo evanðelje, po svem svijetu, navješæivat æe se i ovo što ona uèini - njoj na spomen." ¹⁰ A Juda Iškariotski, jedan od dvanaestorice, ode glavarima sveæenièkim da im ga preda. ¹¹ Kad su oni to èuli, obradovali su se i obeæali mu dati novca. I traæio je zgodu da ga preda. ¹² Prvoga dana Beskvasnih kruhova, kad se ærtvovala pasha, upitaju uèenici Isusa: "Gdje hoæeæ blagovati pashu, da odemo i pripravimo?" ¹³ On pošalje dvojicu uèenika i rekne im: "Idite u grad i namjerit æete se na èovjeka koji nosi krèag vode. Poðite za njim ¹⁴ pa gdje on uðe, recite domaæinu: 'Uèitelj pita: Gdje mi je svratiæte u kojem bih blagovao pashu sa svojim uèenicima?' ¹⁵ I on æe vam pokazati na katu veliko blagovaliæte, prostrto i spremljeno. Ondje nam pripravite." ¹⁶ Uèenici odu, doðu u grad i naðu kako im on reèe te priprave pashu. ¹⁷ A uveèer doðe on s dvanaestoricom. ¹⁸ I dok bijahu za stolom te blagovahu, reèe Isus: "Zaista, kaæem vam, jedan æe me od vas izdati - koji sa mnom blaguje." ¹⁹ Oæaloæeni, stanu mu govoriti jedan za drugim: "Da nisam ja?" ²⁰ A on im reèe: "Jedan od dvanaestorice koji umaèe sa mnom u zdjelicu. ²¹ Sin Èovjeèji, istina, odlazi kako je o njemu pisano, ali jao èovjeku onomu koji ga predaje. Tomu bi èovjeku bolje bilo da se ni rodio nije!" ²² I dok su blagovali, on uze kruh, izreèe blagoslov pa razlomi, dade im i reèe: "Uzmite, ovo je tijelo moje." ²³ I uze èaðu, zahvali i dade im. I svi su iz nje pili. ²⁴ A on im reèe: "Ovo je krv moja, krv Saveza, koja se za mnoge proljeva. ²⁵ Zaista, kaæem vam, ne, neæu više piti od ovoga roda trsova do onoga dana kad æu ga - novoga - piti u kraljevstvu Boæjem." ²⁶ Otpjevavæi hvalospjeve, zaputiæe se prema Maslinskoj gori. ²⁷ I reèe im Isus: "Svi æete se sablazniti. Ta pisano je: Udarit æu pastira i ovce æe se razbjeæi. ²⁸ Ali kad uskrsnem, iæi æu pred vama u Galileju." ²⁹ Nato æe mu Petar: "Ako se i svi sablazne, ja neæu!" ³⁰ A Isus mu reèe: "Zaista, kaæem ti, baæ ti, danas, ove noæi, prije nego se pijetao dvaput oglasi, triput æeæ me zatajiti." ³¹ Ali on je upornije uvjeravao: "Bude li trebalo i umrijeti s tobom - ne,

neæu te zatajiti." A tako su svi govorili.³² I doðu u predio imenom Getsemani. I kaæe Isus svojim
 uèenicima: "Sjednite ovdje dok se ne pomolim."³³ I povede sa sobom Petra, Jakova i Ivana.
 Spopade ga uæas i tjeskoba³⁴ pa im reèe: "Duæa mi je nasmrta æalosna! Ostanite ovdje i bdijte!"
³⁵ Ode malo dalje i ruæeæi se na zemlju molio je da ga, ako je moguæe, mimoiðe ovaj æas.
³⁶ Govoraæe: "Abba! Oèe! Tebi je sve moguæe! Otkloni æaðu ovu od mene! Ali ne æto ja hoæu,
 nego æto hoæeæ ti!"³⁷ I doðu, naðu ih pozaspale pa reèe Petru: "Æimune, spavaæ? Jedan sat nisi
 mogao probdjeti?"³⁸ Bdijte i molite da ne padnete u napast. Duh je, istina, voljan, no tijelo je slabo."
³⁹ Opet ode i pomoli se istim rijeðima.⁴⁰ Ponovno doðu i naðu ih pozaspale. Oèi im se sklapale i
 nisu znali æto da mu odgovore.⁴¹ Doðu i treæi put i reèe im: "Samo spavajte i poèivajte! Gotovo
 je! Doðu æas! Evo, predaje se Sin Èovjeðu u ruke greænièke!"⁴² Ustanite, hajdemo! Evo, izdajica
 se moj pribliæio!"⁴³ Uto, dok je on joæ govorio, stiæe Juda, jedan od dvanaestorice, i s njime svjetina
 s maèevima i toljagama, poslana od glavara sveæenièkih, pismoznanaca i starjeæina.⁴⁴ A izdajica
 im njegov dade znak: "Koga poljubim, taj je! Uхватite ga i oprezno odvedite!"⁴⁵ I kako doðu,
 odmah pristupi k njemu i reèe: "Uèitelju!" I poljubi ga.⁴⁶ Oni podignu na nj ruke i uhvate ga.
⁴⁷ A jedan od nazoènih trgnu maè, udari slugu velikoga sveæenika i odsijeèe mu uho.⁴⁸ Isus im
 prozbori: "Kao na razbojnika iziðuoste s maèevima i toljagama da me uhvatite."⁴⁹ Danomice bijah
 vam u Hramu, nauèavah i ne uhvatiste me. No neka se ispune Pisma!"⁵⁰ I svi ga ostave i pobjegnu.
⁵¹ A jedan je mladiæ iæao za njim, ogrnut samo plahtom. I njega htjedoæe uhvatiti,⁵² no on ostavi
 plahtu i gol pobjeæe.⁵³ Zatim odvedoæe Isusa velikom sveæeniku. I skupe se svi glavari sveæenièki,
 starjeæine i pismoznanci.⁵⁴ Petar je izdaleka iæao za njim do u dvor velikog sveæenika. Tu je sjedio
 sa straæarima i grijao se uz vatru.⁵⁵ A glavari sveæenièki i cijelo Vijeæe, da bi mogli pogubiti
 Isusa, traæili su protiv njega kakvo svjedoèanstvo, ali nikako da ga naðu.⁵⁶ Mnogi su doduæe laæno
 svjedoèili protiv njega, ali im se svjedoèanstva ne slagahu.⁵⁷ Ustali su neki i laæno svjedoèili protiv
 njega:⁵⁸ "Mi smo ga èuli govoriti: 'Ja æu razvaliti ovaj rukotvoreni Hram i za tri dana sagraditi
 drugi, nerukotvoreni!'"⁵⁹ Ali ni u tom im svjedoèanstvo ne bijaæe sloæno.⁶⁰ Usta nato veliki

sveæenik na sredinu i upita Isusa: "Zar ništa ne odgovaraš? Što to ovi svjedoèe protiv tebe?"⁶¹ A on je šutio i ništa mu nije odgovarao. Veliki ga sveæenik ponovo upita: "Ti li si Krist, Sin Blagoslovljenoga?"⁶² A Isus mu reèe: "Ja jesam! I gledat æete Sina Èovjeèjega gdje sjedi zdesna Sile i dolazi s oblacima nebeskim."⁶³ Nato veliki sveæenik razdrije haljine i reèe: "Što nam još trebaju svjedoci?"⁶⁴ Èuli ste hulu. Što vam se èini?" Oni svi presudiše da zasluæuje smrt.⁶⁵ I neki stanu pljuvati po njemu, zastirati mu lice i udarati ga govoreæi: "Proreci!" I sluge ga stadoše pljuskati.⁶⁶ I dok je Petar bio dolje u dvoru, doæe jedna sluškinja velikoga sveæenika;⁶⁷ ugledavši Petra gdje se grije, upre u nj pogled i reèe: "I ti bijaše s Nazareæaninom, Isusom."⁶⁸ On zanijeka: "Niti znam niti razumijem što govoriš." I iziðe van u predvorje, a pijetao se oglasi.⁶⁹ Sluškinja ga ugleda i poèe opet govoriti nazoènima: "Ovaj je od njih!"⁷⁰ On opet nijekaaše. Domalo nazoèni opet stanu govoriti Petru: "Doista, i ti si od njih! Ta Galilejac si!"⁷¹ On se tada stane kleti i preklinjati: "Ne znam èovjeka o kom govorite!"⁷² I odmah se po drugi put oglasi pijetao. I spomenu se Petar one besjede, kako mu ono Isus reèe: "Prije nego se pijetao dvaput oglasi, triput æeš me zatajiti." I briznu u plaè.

Chapter 15

¹ Odmah izjutra glavari sveæenièki zajedno sa starješinama i pismoznancima - cijelo Vijeæe - uprilièili su vijeæanje pa Isusa svezali, odveli i predali Pilatu.² I upita ga Pilat: "Ti li si kralj židovski?" On mu odgovori: "Ti kaæeš."³ I glavari ga sveæenièki teško optuæivahu.⁴ Pilat ga opet upita: "Ništa ne odgovaraš? Gle, koliko te optuæuju."⁵ A Isus ništa više ne odgovori te se Pilat èudio.⁶ O Blagdanu bi im pustio uznika koga bi zaiskali.⁷ A zajedno s pobunjenicima koji u pobuni poèiniše umorstvo bijaše u okove baèen èovjek zvani Baraba.⁸ I uziðe svjetina te poèe od Pilata iskati ono što im obièavaše èiniti.⁹ A on im odgovori: "Hoæete li da vam pustim kralja židovskoga?"¹⁰ Znao je doista da ga glavari sveæenièki bijahu predali iz zavisti.¹¹ Ali glavari sveæenièki podjare svjetinu da traæi neka im radije pusti Barabu.¹² Pilat ih opet upita: "Što dakle da uèinim s ovim kojega zovete kraljem židovskim?"¹³ A oni opet povikaše: "Raspni ga!"¹⁴ Reèe

im Pilat: "Ta što je zla učinio?" Povikaše još jače: "Raspni ga!"¹⁵ Hoteći ugoditi svjetini, Pilat
 im pusti Barabu, a Isusa izbičeva i preda da se razapne.¹⁶ Vojnici ga odvedu u unutarnjost dvora,
 to jest u pretorij, pa sazovu cijelu četu¹⁷ i zaognu ga grimizom; spletu trnov vijenac i stave mu
 na glavu¹⁸ te ga stanu pozdravljati: "Zdravo, kralju židovski!"¹⁹ I udarahu ga trskom po glavi,
 pljuvahu po njemu i klanjahu mu se prigrbajući koljena.²⁰ A pošto ga izrugашe, svukoše mu grimiz
 i obukoše mu njegove haljine. I izvedu ga da ga razapnu.²¹ I prisile nekog prolaznika koji je
 dolazio s polja, Šimuna Cirenca, oca Aleksandrova i Rufova, da mu ponese križ.²² I dovuku ga
 na mjesto Golgotu, što znači Lubanjsko mjesto.²³ I nuđahu mu piti namirisana vina, ali on ne uze.
²⁴ Kad ga razapeše, razdijele među se haljine njegove bacivši za njih kocku - što će tko uzeti.²⁵ A
 bijaše treća ura kad ga razapeše.²⁶ Bijaše napisan i natpis o njegovoj krivici: "Kralj židovski."
²⁷ A zajedno s njime razapnu i dva razbojnika, jednoga njemu zdesna, drugoga slijeva.²⁸ #
²⁹ Prolaznici su ga pogrđivali mašući glavama: "Ej, ti, koji razvaljuješ Hram i sagradiš ga za tri
 dana,³⁰ spasi sam sebe, siđi s križa!"³¹ Slièno i glavari svećenički s pismoznancima rugajući se
 govorahu jedni drugima: "Druge je spasio, sebe ne može spasiti!"³² Krist, kralj Izraelov! Neka sad
 siđe s križa da vidimo i povjerujemo!"³³ Vrijeđahu ga i oni koji bijahu s njim raspeti. A o šestoj
 uri tama nastaje po svoj zemlji - sve do ure devete.³⁴ O devetoj uri povika Isus iza glasa: "Eloi, Eloi
 lama sabahtani?" To znači: "Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?"³⁵ Neki od nazoènih čuvši
 to govorahu: "Gle, Iliju zove."³⁶ A jedan otrèa, natopi spužvu octom, natakne na trsku i pruži mu
 piti govoreći: "Pustite da vidimo hoće li doći Ilija da ga skine."³⁷ A Isus zavapi jakim glasom i
 izdahnu.³⁸ I zavjesa se hramska razdrije nadvoje, odozgor dodolje.³⁹ A kad satnik koji stajaše
 njemu nasuprot vidje da tako izdahnu, reče: "Zaista, ovaj čovjek bijaše Sin Božji!"⁴⁰ Izdaleka
 promatrahu i neke žene: među njima Marija Magdalena i Marija, majka Jakova Mlađega i Josipa,
 i Saloma -⁴¹ te su ga pratile kad bijaše u Galileji i posluživale mu - i mnoge druge koje uziđoše s
 njim u Jeruzalem.⁴² A uvečer, budući da je bila Priprava, to jest predvečerje subote,⁴³ dođe Josip
 iz Arimateje, ugledan vijećnik, koji također išekivaše kraljevstvo Božje: odvaži se, uđe k Pilatu
 i zaiska tijelo Isusovo.⁴⁴ Pilat se začudi da je već umro pa dozva satnika i upita ga je li odavna

45 umro. Kad sazna od satnika, darova Josipu tijelo. 46 Josip kupi platno, skine tijelo i zavije ga u platno te položi u grob, koji bijaše izduben iz stijene. I dokotrlja kamen na grobna vrata. 47 A Marija Magdalena i Marija Josipova promatrahu kamo ga polažu.

Chapter 16

1 Kad prođe subota, Marija Magdalena i Marija Jakovljeva i Saloma kupiše miomirisa da odu pomazati Isusa. 2 I prvoga dana u tjednu, veoma rano, o izlasku sunèevu, dođu na grob. 3 I razgovarahu među sobom: "Tko æe nam otkotrljati kamen s vrata grobnih?" 4 Pogledaju, a ono kamen otkotrljan. Bijaše doista veoma velik. 5 I ušavši u grob, ugledaju mladica zaogrnutu bijelom haljinom gdje sjedi zdesna. I preplaše se. 6 A on æe im: "Ne plašite se! Isusa tražite, Nazareæanina, Raspetoga? Uskrsnu! Nije ovdje! Evo mjesta kamo ga položiše. 7 Nego idite, recite njegovim uèenicima i Petru: Ide pred vama u Galileju! Ondje æete ga vidjeti, kamo vam reèe!" 8 One iziðu i stanu bježati od groba: spopade ih strah i trepet. I nikomu ništa ne rekoše jer se bojahu. 9 Uskrsnuvši dakle rano prvog dana u tjednu, ukaza se najprije Mariji Magdaleni iz koje bijaše istjerao sedam zloduha. 10 Ona ode i dojadi njegovima, tužnima i zaplakanima. 11 Kad su oni èuli da je živ i da ga je ona vidjela, ne povjerovalaše. 12 Nakon toga ukazao se u drugome oblièju dvojici od njih na putu dok su išli u selo. 13 I oni odu i dojave drugima. Ni njima ne povjerovalaše. 14 Napokon se ukaza jedanaestorici dok bijahu za stolom. Prekora njihovu nevjeru i okorjelost srca što ne povjerovalaše onima koji ga vidješe uskrsnu od mrtvih. 15 I reèe im: "Pođite po svem svijetu, propovijedajte evanđelje svemu stvorenju. 16 Tko uzvjeruje i pokrsti se, spasi æe se, a tko ne uzvjeruje, osudi æe se. 17 A ovi æe znakovi pratiti one koji uzvjeruju: u ime æe moje izganjati zloduhe, novim æe jezicima zboriti, 18 zmije uzimati; i popiju li što smrtonosno, ne, neæe im nauditi; na nemoænike æe ruke polagati, i bit æe im dobro." 19 I Gospodin Isus, pošto im to reèe, bude uzet na nebo i sjede zdesna Bogu. 20 Oni pak odoše i propovijedahu posvuda, a Gospodin suraðivalaše i utvrđivalaše Rijeè popratnim znakovima.

Luke

Chapter 1

¹ Kad već mnogi poduzeše sastaviti izvješće o događajima koji se ispuniše među nama -
² kako nam to predadoše oni koji od početka bijahu oćevici i sluge Rijeći - ³ pošto sam sve, od
 početka, pomno ispitao, naumih i ja tebi, vrli Teofile, sve po redu napisati ⁴ da se tako osvjedoiš
 o pouzdanosti svega u čemu si poučen. ⁵ U dane Heroda, kralja judejskoga, bijaše neki svećenik
 imenom Zaharija iz razreda Abijina. Žena mu bijaše od kćeri Aronovih, a ime joj Elizabeta. ⁶ Oboje
 bijahu pravedni pred Bogom: živjeli su besprijeckorno po svim zapovijedima i odredbama
 Gospodnjim. ⁷ No nisu imali djeteta jer Elizabeta bijaše nerotkinja, a oboje već podmakle dobi.
⁸ Dok je Zaharija jednom po redu svoga razreda obavljao svećeničku službu pred Bogom,
⁹ ždrijebom ga zapade po bogoslužnom običaju da uđe u Svetište Gospodnje i prinese kad. ¹⁰ Za
 vrijeme kađenice sve je ono mnoštvo naroda vani molilo. ¹¹ A njemu se ukaza anđeo Gospodnji.
 Stajao je s desne strane kadionoga žrtvenika. ¹² Ugledavši ga, Zaharija se prepade i strah ga spopade.
¹³ No anđeo mu reče: "Ne boj se, Zaharija! Uslišana ti je molitva: žena će ti Elizabeta roditi sina.
¹⁴ Nadjenut ćeš mu ime Ivan. Bit će ti radost i veselje i rođenje će njegovo mnoge obradovati.
¹⁵ Bit će doista velik pred Gospodinom. Ni vina ni drugoga opojnog pića neće piti. Duha Svetoga
¹⁶ bit će pun već od majčine utrobe. Mnoge će sinove Izraelove obratiti Gospodinu, Bogu njihovu.
¹⁷ Ići će pred njim u duhu i sili Ilijinoj da obrati srce otaca k sinovima i nepokorne k razumnosti
 pravednih te spremi Gospodinu narod pripravan." ¹⁸ Nato Zaharija reče anđelu: "Po čemu ću ja
 to razaznati. Ta star sam i žena mi podmakle dobi." ¹⁹ Anđeo mu odgovori: "Ja sam Gabriel koji
²⁰ stojim pred Bogom. Poslan sam da govorim s tobom i da ti donesem ovu radosnu poruku. I evo,
 budući da nisi povjerovao mojim riječima, koje će se ispuniti u svoje vrijeme, zanijemjet ćeš i
 nećeš moći govoriti do dana dok se to ne zbude." ²¹ Narod je iščekivao Zahariju i čudio se što se
 toliko zadržao u Svetišću. ²² Kad je napokon izašao, nije im mogao ništa reći pa zaključio je da je
 u Svetišću imao viđenje. Nastojao im se doduše izraziti znakovima, ali osta nijem. ²³ Kad se navršio

24 dani njegove službe, otiđe kuæi. Nakon tih dana zatrudnje Elizabeta, njegova žena. Krila se pet
 25 mjeseci govoreæi: "Evo, to mi je uèinio Gospodin u dane kad mu se svidje skinuti s mene sramotu
 26 meðu ljudima." U šestome mjesecu posla Bog anðela Gabriela u galilejski grad imenom Nazaret
 27 k djevici zaruèenoj s mužem koji se zvao Josip iz doma Davidova; a djevica se zvala Marija.
 28 Anðeo uðe k njoj i reèe: "Zdravo, milosti puna! Gospodin s tobom!" 29 Na tu se rijeè ona smete
 i stade razmišljati kakav bi to bio pozdrav. 30 No anðeo joj reèe: "Ne boj se, Marijo! Ta našla si
 31 milost u Boga. Evo, zaèet æeš i roditi sina i nadjenut æeš mu ime Isus. 32 On æe biti velik i zvat
 æe se Sin Svevišnjega. Njemu æe Gospodin Bog dati prijestolje Davida, oca njegova, 33 i kraljevat
 æe nad domom Jakovljevim uvijek i njegovu kraljevstvu neæe biti kraja." 34 Nato æe Marija
 35 anðelu: "Kako æe to biti kad ja muža ne poznajem?" Anðeo joj odgovori: "Duh Sveti siai æe
 36 na te i sila æe te Svevišnjega osjeniti. Zato æe to èedo i biti sveto, Sin Božji. A evo tvoje roðakinje
 Elizabete: i ona u starosti svojoj zaèe sina. I njoj, nerotkinjom prozvanoj, ovo je veæ šesti mjesec.
 37 Ta Bogu ništa nije nemoguæe!" 38 Nato Marija reèe: "Evo službenice Gospodnje, neka mi bude
 39 po tvojoj rijeèi!" I anðeo otiđe od nje. Tih dana usta Marija i pohiti u Gorje, u grad Judin. 40 Uðe
 41 u Zaharijinu kuæu i pozdravi Elizabetu. Èim Elizabeta zaèu Marijin pozdrav, zaigra joj èedo u
 42 utrobi. I napuni se Elizabeta Duha Svetoga i povika iz svega glasa: "Blagoslovljena ti meðu
 43 ženama i blagoslovljen plod utrobe tvoje! Ta otkuda meni da mi dođe majka Gospodina mojega?
 44 Gledaj samo! Tek što mi do ušiju doprije glas pozdrava tvojega, zaigra mi od radosti èedo u
 45 utrobi. Blažena ti što povjerova da æe se ispuniti što ti je reèeno od Gospodina!" 46 Tada Marija
 47 reèe: "Velièa duša moja Gospodina, klikæe duh moj u Bogu, mome Spasitelju, 48 što pogleda
 49 na neznatnost službenice svoje: odsad æe me, evo, svi naraštaji zvati blaženom. Jer velika mi
 50 djela uèini Svesilni, sveto je ime njegovo! Od koljena do koljena dobrota je njegova nad onima
 51 što se njega boje. Iskaza snagu mišice svoje, rasprši oholice umišljene. 52 Silne zbaci s prijestolja,
 53 a uzvisi neznatne. Gladne napuni dobrima, a bogate otpusti prazne. 54 Prihvati Izraela, slugu
 55 svoga, kako obeæa ocima našim: spomenuti se dobrote svoje prema Abrahamu i potomstvu

njegovu dovijeka." ⁵⁶ Marija osta s Elizabetom oko tri mjeseca, a onda se vrati kući. ⁵⁷ Elizabeti se međutim navršilo vrijeme da rodi. I porodi sina. ⁵⁸ Kad su njezini susjedi i rođaci čuli da joj Gospodin obilno iskaza dobrotu, radovahu se s njome. ⁵⁹ Osmoga se dana okupe da obrežu dječaka. Htjedoše ga prozvati imenom njegova oca - Zaharija, ⁶⁰ no mati se njegova usprotivi: "Nipošto, nego zvat će se Ivan!" ⁶¹ Rekoše joj na to: "Ta nikoga nema od tvoje rodbine koji bi se tako zvao." ⁶² Tada znakovima upitaju oca kojim ga imenom želi prozvati. ⁶³ On zaista pločicu i napisu "Ivan mu je ime!" Svi se začude, ⁶⁴ a njemu se umah otvoriše usta i jezik te progovori blagoslivljajući Boga. ⁶⁵ Strah obuze sve njihove susjede, a po svem su se Gorju judejskom razglašavali svi ti događaji. ⁶⁶ I koji su god čuli, razmišljahu o tome pitajući se: "Što li će biti od ovoga djeteta?" Uistinu, ruka Gospodnja bijaše s njime. ⁶⁷ A Zaharija, otac njegov, napuni se Duha Svetoga i stade prorokovati: što pohodi i otkupi narod svoj! ⁶⁹ Podiže nam snagu spasenja u domu Davida, slugu svojega, ⁷⁰ kao što obeća na usta svetih proroka svojih odvijeka: ⁷¹ spasiti nas od neprijatelja naših i od ruke sviju koji nas mrze; ⁷² iskazati dobrotu ocima našim i sjetiti se svetog Saveza svojega, ⁷³ zakletve kojom se zakle Abrahamu, ocu našem: da će nam dati ⁷⁴ te mu, izbavljeni iz ruku neprijatelja, služimo bez straha ⁷⁵ u svetosti i pravednosti pred njim u sve dane svoje. ⁷⁶ A ti, dijete, prorok ćeš se Svevišnjega zvati jer ćeš ići pred Gospodinom da mu pripraviš putove, ⁷⁷ da pružiš spoznaju spasenja narodu njegovu po otpuštenju grijeha njihovih, ⁷⁸ darom milosrdnog srca Boga našega po kojem će nas pohoditi Mlado sunce s visine ⁷⁹ da obasja one što sjede u tmini i sjeni smrtnoj, da upravi noge naše na put mira." ⁸⁰ Dječak je međutim rastao i duhom jačao. Boravio je u pustinji sve do dana svoga javnog nastupa pred Izraelom.

Chapter 2

¹ U one dane izađe naredba cara Augusta da se provede popis svega svijeta. ² Bijaše to prvi popis izvršen za Kvirinijeva upravljanja Sirijom. ³ Svi su išli na popis, svaki u svoj grad. ⁴ Tako i Josip, budući da je bio iz doma i loze Davidove, uziđe iz Galileje, iz grada Nazareta, u Judeju -

u grad Davidov, koji se zove Betlehem - ⁵ da se podvrgne popisu zajedno sa svojom zaruènicom
 Marijom koja bijaše trudna. ⁶ I dok se bili ondje, navršilo joj se vrijeme da rodi. ⁷ I porodi sina
 svoga, prvorođenca, povi ga i položi u jaslje jer za njih nije bilo mjesta u svratištu. ⁸ A u tom kraju
 bijahu pastiri: pod vedrim su nebom èuvali noænu stražu kod svojih stada. ⁹ Anđeo im Gospodnji
 pristupi i slava ih Gospodnja obasja! Silno se prestrašise. ¹⁰ No anđeo im reèe: "Ne bojte se! Evo
 javljam vam blagovijest, veliku radost za sav narod!" ¹¹ Danas vam se u gradu Davidovu rodio
 Spasitelj - Krist, Gospodin. ¹² I evo vam znaka: naæi æete novoroðenèe povijeno gdje leži u
 jaslama." ¹³ I odjednom se anđelu pridruži silna nebeska vojska hvaleæi Boga i govoreæi: ¹⁴ "Slava
 na visinama Bogu, a na zemlji mir ljudima, miljenicima njegovim!" ¹⁵ Èim anđeli otiðoše od njih
 na nebo, pastiri stanu poticati jedni druge: "Hajdemo dakle do Betlehema. Pogledajmo što se to
 dogodilo, dogaðaj koji nam obznani Gospodin." ¹⁶ I pohite te pronaðu Mariju, Josipa i novoroðenèe
 gdje leži u jaslama. ¹⁷ Pošto sve pogledaše, ispriповijediše što im bijaše reèeno o tom djetetu.
¹⁸ A svi koji su to èuli divili se tome što su im pripovijedali pastiri. ¹⁹ Marija u sebi pohranjivaše
 sve te dogaðaje i prebiraše ih u svome srcu. ²⁰ Pastiri se zatim vratiše slaveæi i hvaleæi Boga za
 sve što su èuli i vidjeli kako im je bilo reèeno. ²¹ Kad se navršilo osam dana da bude obrezan,
 nadjenuše mu ime Isus, kako ga je bio prozvaò anđeo prije njegova zaèeæa. ²² Kad se zatim po
 Mojsijevu Zakonu navršise dani njihova èišæenja, poniješe ga u Jeruzalem da ga prikažu Gospodinu
²³ - kao što piše u Zakonu Gospodnjem: Svako muško prvoroðenèe neka se posveti Gospodinu! -
²⁴ i da prinesu žrtvu kako je reèeno u Zakonu Gospodnjem: dvije grlice ili dva golubiaæa. ²⁵ Živio
 tada u Jeruzalemu èovjek po imenu Šimun. Taj èovjek, pravedan i bogobožazan, išèekivaše Utjehu
 Izraelovu i Duh Sveti bijaše na njemu. ²⁶ Objavio mu Duh Sveti da neæe vidjeti smrti dok ne vidi
 Pomazanika Gospodnjega. ²⁷ Ponukan od Duha, dođe u Hram. I kad roditelji uniješe dijete Isusa
 da obave što o njemu propisuje Zakon, ²⁸ primi ga on u naruèje, blagoslovi Boga i reèe: ²⁹ "Sad
 otpuštaš slugu svojega, Gospodaru, po rijeèi svojoj, u miru!" ³⁰ Ta vidješe oèi moje spasenje tvoje,
³¹ koje si priprazio pred licem svih naroda: ³² svjetlost na prosvjetljenje naroda, slavu puka svoga
 izraelskoga." ³³ Otac njegov i majka divili se što se to o njemu govori. ³⁴ Šimun ih blagoslovi i
 reèe Mariji, majci njegovoj: "Ovaj je evo postavljen na propast i uzdignuæe mnogima u Izraelu i

za znak osporavan - ³⁵ a i tebi æe samoj maèe probosti duðu - da se razotkriju namisli mnogih
 srdaca!" ³⁶ A bijaše neka proroèica Ana, kaèi Penuelova, iz plemena Aøerova, žena veoma odmakla
 u godinama. Nakon djevojaštva živjela je s mužem sedam godina, ³⁷ a sama kao udovica do
 osamdeset i èetvrte. Nije napuštala Hrama, nego je postovima i molitvama danju i noæu služila
 Bogu. ³⁸ Upravo u taj èas nadođe. Hvalila je Boga i svima koji išèekivahu otkupljenje Jeruzalema
 pripovijedala o djetetu. ³⁹ Kad obaviše sve po Zakonu Gospodnjem, vratiše se u Galileju, u svoj
 grad Nazaret. ⁴⁰ A dijete je raslo, jaèalo i napunjalo se mudrosti i milost je Božja bila na njemu.
⁴¹ Njegovi su roditelji svake godine o blagdanu Pashe išli u Jeruzalem. ⁴² Kad mu bijaše dvanaest
 godina, uziðoše po obièaju blagdanskome. ⁴³ Kad su minuli ti dani, vraæahu se oni, a dječak Isus
 osta u Jeruzalemu, a da nisu znali njegovi roditelji. ⁴⁴ Uvjereni da je meðu suputnicima, odoše dan
 hoda, a onda ga stanu tražiti meðu rodbinom i znancima. ⁴⁵ I kad ga ne naðu, vrate se u Jeruzalem
 tražeæi ga. ⁴⁶ Nakon tri dana naðoše ga u Hramu gdje sjedi posred uèitelja, sluša ih i pita. ⁴⁷ Svi
 koji ga slušahu bijahu zaneseni razumnošæu i odgovorima njegovim. ⁴⁸ Kad ga ugledaše, zapanjiše
 se, a majka mu njegova reèe: "Sinko, zašto si nam to uèinio? Gle, otac tvoj i ja žalosni smo te
 tražili." ⁴⁹ A on im reèe: "Zašto ste me tražili? Niste li znali da mi je biti u onome što je Oca
 mojega?" ⁵⁰ Oni ne razumješe rijeèi koju im reèe. ⁵¹ I siðe s njima, dođe u Nazaret i bijaše im
 poslušan. A majka je njegova brižno èuvala sve ove uspomene u svom srcu. ⁵² A Isus napredovaše
 u mudrosti, dobi i milosti kod Boga i ljudi.

Chapter 3

¹ Petnaeste godine vladanja cara Tiberija, dok je upravitelj Judeje bio Poncije Pilat, tetrah
 Galileje Herod, a njegov brat Filip tetrah Itureje i zemlje trahonitidske, i Lizanije tetrah Abilene,
² za velikog sveæenika Ane i Kajfe, dođe rijeè Božja Ivanu, sinu Zaharijinu, u pustinji. ³ On obiðe
 svu okolicu jordansku propovijedajuæi obraæenièko krštenje na otpuštenje grijeha ⁴ kao što je
 pisano u Knjizi besjeda Izaije proroka: Glas vièe u pustinji: Pripravite put Gospodinu, poravnite
 mu staze! ⁵ Svaka dolina neka se ispuni, svaka gora i brežuljak neka se slegne! Što je krivudavo,

neka se izravna, a hrapavi putovi neka se izglađe!⁶ I svako æe tijelo vidjeti spasenje Božje.

⁷ Govoraše dakle mnoštvu koje je dolazilo da se krsti: "Leglo gujinje! Tko vas samo upozori da bježite od skore srdžbe?"⁸ Donosite dakle plodove dostojne obrađenja. I nemojte početi u sebi govoriti: 'Imamo oca Abrahama!' Jer, kažem vam: Bog iz ovog kamena može podići djecu Abrahamovu.⁹ Već je sjekira položena na korijen stablima: svako dakle stablo koje ne donosi dobra roda sijeće se i u oganj baca."¹⁰ Pitalo ga mnoštvo: "Što nam je dakle èiniti?"¹¹ On im odgovaraše: "Tko ima dvije haljine, neka podijeli s onim koji nema. U koga ima hrane, neka učini isto tako."¹² Dođoše krstiti se i carinici pa ga pitahu: "Učitelju, što nam je èiniti?"¹³ Reče im: "Ne utjerujte više nego što vam je određeno."¹⁴ Pitahu ga i vojnici: "A nama, što je nama èiniti?" I reče im: "Nikome ne èinite nasilja, nikoga krivo ne prijavljujte i budite zadovoljni svojom plaćom."¹⁵ Narod bijaše u iščekivanju i svi se u srcu pitahu o Ivanu nije li on možda Krist.¹⁶ Zato im Ivan svima reče: "Ja vas, istina, vodom krstim. Ali dolazi jači od mene. Ja nisam dostojan odriješiti mu remenje na obući. On æe vas krstiti Duhom Svetim i ognjem."¹⁷ U ruci mu vijača da proèisti gumno svoje i sabere žito u žitnicu svoju, a pljevu æe spaliti ognjem neugasivim."¹⁸ I mnogim je drugim pobudama Ivan narodu navješćivao evanđelje.¹⁹ A Heroda je tetrarha Ivan prekorio zbog Herodijade, žene njegova brata i zbog svih njegovih zlodjela.²⁰ Svemu tome nadoda Herod još i ovo: zatvori Ivana u tamnicu.²¹ Kad se krstio sav narod, krstio se i Isus. I dok se molio, rastvori se nebo,²² siđe na nj Duh Sveti u tjelesnom oblièju, poput goluba, a glas se s neba zaori: "Ti si Sin moj, Ljubljeni! U tebi mi sva milina!"²³ Kad je Isus nastupio, bilo mu je oko trideset godina.

Bijaše - kako se smatralo - sin Josipov, Elijev,²⁴ Matatov, Levijev, Malkijev, Janajev, Josipov.²⁵ Matatijin, Amosov, Naumov, Heslijev, Nagajev,²⁶ Mahatov, Matatijin, Šimijev, Josehov, Jodin,²⁷ Johananov, Resin, Zerubabelov, Šealtielov, Nerijev,²⁸ Malkijev, Adijev, Kosamov, Elmadamov, Erov,²⁹ Jošuin, Eliezerov, Jorimov, Matatov, Levijev,³⁰ Šimunov, Judin, Josipov, Jonamov, Elijakimov,³¹ Melejin, Menin, Matatin, Natanov, Davidov,³² Jišajev, Obedov, Boazov, Salin, Nahšonov,³³ Aminadabov, Adminov, Arnijev, Hesronov, Peresov, Judin,³⁴ Jakovljevi, Izakov, Abrahamov, Terahov, Nahorov,³⁵ Serugov, Reuov, Pelegov, Eberov, Šelahov,³⁶ Kenanov,

Arpakšadov, Šemov, Noin, Lamekov, ³⁷ Metušalahov, Henokov, Jeredov, Mahalalelov, Kenanov, ³⁸ Enošev, Šetov, Adamov, Božji.

Chapter 4

¹ Isus se, pun Duha Svetoga, vratio s Jordana i Duh ga èetrdeset dana vodio pustinjom, ² gdje ga je iskušavao đavao. Tih dana nije ništa jeo, te kad oni istekoše, ogladnje. ³ A đavao mu reèe: "Ako si Sin Božji, reci ovom kamenu da postane kruhom." ⁴ Isus mu odgovori: "Pisano je: Ne živi èovjek samo o kruhu." ⁵ I povede ga đavao na visoko, pokaza mu odjednom sva kraljevstva zemlje ⁶ i reèe mu: "Tebi æu dati svu ovu vlast i slavu njihovu jer meni je dana i komu hoæu, dajem je. ⁷ Ako se dakle pokloniš preda mnom, sve je tvoje." ⁸ Isus mu odgovori: "Pisano je: Klanjaj se Gospodinu, Bogu svomu, i njemu jedinomu služi!" ⁹ Povede ga u Jeruzalem i postavi na vrh Hrama i reèe mu: "Ako si Sin Božji, baci se odavde dolje!" ¹⁰ Ta pisamo je: Anđelima æe svojim zapovjediti za tebe da te èuvaju. ¹¹ I: Na rukama æe te nositi da se gdje nogom ne spotakneš o kamen." ¹² Odgovori mu Isus: "Reèeno je: Ne iskušavaj Gospodina, Boga svojega!" ¹³ Pošto iscrpi sve kušnje, đavao se udalji od njega do druge prilike. ¹⁴ A Isus se u snazi Duha vrati u Galileju te glas ¹⁵ o njemu puèe po svoj okolici. ¹⁶ I slavljen od sviju, nauèavaše po njihovim sinagogama. ¹⁷ I dođe u Nazaret, gdje bijaše othranjen. I uđe po svom obièaju na dan subotni u sinagogu te ustane èitati. ¹⁸ Pruže mu Knjigu proroka Izaije. On razvije knjigu i nađe mjesto gdje stoji napisano: ¹⁹ Duh Gospodnji na meni je jer me pomaza! On me posla blagovjesnikom biti siromasima, proglasiti sužnjima oslobođenje, vid slijepima, na slobodu pustiti potlaèene, ²⁰ proglasiti godinu milosti Gospodnje. ²¹ Tada savi knjigu, vrati je poslužitelju i sjede. Oèi sviju u sinagogi bijahu uprte u njega. ²² On im progovori: "Danas se ispunilo ovo Pismo što vam još odzvanja u ušima." ²³ I svi su mu povlađivali i divili se milini rijeèi koje su tekle iz njegovih usta. Govorahu: "Nije li ovo sin Josipov?" ²⁴ A on im reèe: "Zacijelo æete mi reæi onu prispodobu: Lijeènièe, izlijeèi sam sebe! Što smo èuli da se dogodilo u Kafarnaumu, uèini i ovdje, u svom zavièaju." I nastavi: "Zaista,

kažem vam, nijedan prorok nije dobro došao u svom zavičaju.²⁵ Uistinu, kažem vam, mnogo
 bijaše udovica u Izraelu u dane Ilijine kad se na tri godine i šest mjeseci zatvorilo nebo pa zavlada
 velika glad po svoj zemlji.²⁶ I ni k jednoj od njih nije bio poslan Ilija doli k ženi udovici u Sarfati
 sidonskoj.²⁷ I mnogo bijaše gubavaca u Izraelu za proroka Elizeja. I nijedan se od njih ne oèisti
 doli Naaman Sirac."²⁸ Èuvši to, svi se u sinagogi napune gnjevom,²⁹ ustanu, izbace ga iz grada
 i odvedu na rub brijega na kojem je sagrađen njihov grad da ga strmoglave.³⁰ No on prođe između
 njih i ode.³¹ I siđe u Kafarnaum, grad galilejski. I poučavaše ih subotom³² te bijahu zaneseni
 njegovim naukom jer silna bijaše riječ njegova.³³ A zatekao se u sinagogi èovjek s duhom neèistoga
 đavla. On povika u sav glas:³⁴ "Hej, što ti imaš s nama, Isuse Nazarećanine? Došao si da nas
 uništiš! Znam ja tko si ti: Svetac Božji."³⁵ Isus mu zaprijeti: "Umukni i iziđi iz njega!" Nato đavao
 èovjeka obori u sredinu te iziđe iz njega ne naživ mu ništa.³⁶ I nastao opæ zaprepaštenje te se
 među sobom razgovarahu: "Kakve li riječi! S vlašću i snagom zapovijeda neèistim dusima te
 izlaze!"³⁷ I glas se o njemu širio po svim okolnim mjestima.³⁸ Ustavši iz sinagoge, uđe u kuću
 Šimunovu. A Šimunovu je punicu mučila velika ognjica. I zamole ga za nju.³⁹ On se nadvi nad
 nju, zaprijeti ognjici i ona je pusti. I odmah ustade i posluživaše im.⁴⁰ O zalazu sunca svi koji su
 imali bolesnike od raznih bolesti dovedoše ih k njemu. A on bi na svakoga od njih stavljao ruke i
 ozdravljao ih.⁴¹ A iz mnogih su izlazili i zlodusi vičući: "Ti si Sin Božji!" On im se prijetio i nije
 im dao govoriti jer su znali da je on Krist.⁴² Kad osvanu dan, iziđe i pođe na samotno mjesto. I
 mnoštvo ga tražilo. Dođoše k njemu i zadržavahu ga da ne ode od njih.⁴³ A on im reče: "I drugim
 gradovima treba da navješćujem evanđelje o kraljevstvu Božjem. Jer za to sam poslan."⁴⁴ I
 naučavaše po sinagogama judejskim.

Chapter 5

¹ Dok se jednom oko njega gurao narod da èuje riječ Božju, stajaše on pokraj Genezaretskog
 jezera.² Spazi dvije lađe gdje stoje uz obalu; ribari bili izašli iz njih i ispirali mreže.³ Uđe u jednu
 od tih lađa; bila je Šimunova pa zamoli Šimuna da malo otisne od kraja. Sjedne te iz lađe poučavaše

⁴ mnoštvo. Kada dovrši pouku, reče Šimunu: "Izvezi na puèinu i bacite mreže za lov." ⁵ Odgovori Šimun: "Uèitelju, svu smo se noæ trudili i ništa ne ulovismo, ali na tvoju rijeè bacit æu mreže."

⁶ Uèiniše tako te uhvatiše veoma mnogo riba; mreže im se gotovo razdirale. ⁷ Mahnuše drugovima na drugoj laði da im doðu pomoæi. Oni doðuše i napuniše obje lađe, umalo im ne potonuše.

⁸ Vidjevši to, Šimun Petar pade do nogu Isusovih govoreæi: "Idi od mene! Grešan sam èovjek,

⁹ Gospodine!" ¹⁰ Zbog lovine riba što ih uloviše bijaše se zapanjio on i svi koji bijahu s njime, a tako i Jakov i Ivan, Zebedejevi sinovi, drugovi Šimunovi. Isus reče Šimunu: "Ne boj se! Odsada

¹¹ æeš loviti ljude!" ¹² Oni izvukoše lađe na kopno, ostaviše sve i poðuše za njim. I dok bijaše u jednom gradu, gle èovjeka puna gube! Ugledavši Isusa, padne nièice i zamoli ga: "Gospodine, ako

¹³ hoæeš, možeš me oèistiti." Isus pruži ruku i dotakne ga se govoreæi: "Hoæu, oèisti se!" I odmah

¹⁴ nesta gube s njega. I zapovjedi mu: "Nikome ni rijeèi, nego otiði, pokaži se sveæeniku i prinesi

¹⁵ za svoje oèišæenje kako propisa Mojsije, njima za svjedoèanstvo." Glas se o njemu sve više

¹⁶ širio i silan svijet grnuo k njemu da ga sluša i da ozdravi od svojih bolesti. A on se sklanjao na

¹⁷ samotna mjesta da moli. I jednog je dana on nauèavao. A sjeðuahu ondje farizeji i uèitelji Zakona koji bijahu došli iz svih galilejskih i judejskih sela i Jeruzalema. A sila ga je Gospodnja nukala da

¹⁸ lijeèi. I gle, ljudi doniješe na nosiljci èovjeka koji bijaše uzet. Tražili su da ga unesu i stave preda

¹⁹ nj. Buduæi da zbog mnoštva nisu našli kuda bi ga unijeli, popnu se na krov te ga između crepova

²⁰ s nosiljkom spuste u sredinu pred Isusa. Vidjevši njihovu vjeru reče on: "Èovjeèe, otpušteni su

²¹ ti grijesi!" Pismoznanci i farizeji poèeše mudrovati: "Tko je ovaj što huli? Tko može grijeh

²² otpušitati doli Bog jedini?" Proniknuvši njihovo mudrovanje, upita ih Isus: "Što mudrujete u

²³ sebi? Što je lakše? Reæi: 'Otpušteni su ti grijesi' ili reæi: 'Ustani i hodi?' ²⁴ Ali da znate: Vlastan je Sin Èovjeèji na zemlji otpušitati grijeh!" I reče uzetomu: "Tebi zapovijedam: ustani, uzmi nosiljku

²⁵ i idi kuæi!" I on odmah usta pred njima, uze na èemu ležaše i ode kuæi slaveæi Boga. ²⁶ A sve

²⁷ obuze zanos te su slavili Boga i puni straha govorili: "Danas vidjesmo nešto neviðeno!" Nakon toga iziđe i ugleda carinika imenom Levija gdje sjedi u carinarnici. I reče mu: "Poði za mnom!"

²⁸ On sve ostavi, usta i pođe za njim. ²⁹ I Levi mu u svojoj kuæi priredi veliku gozbu. A s njime

³⁰ bijaše za stolom veliko mnoštvo carinika i drugih. Farizeji i pismoznanci njihovi negodovahu i

³¹ govorahu njegovim uèenicima: "Zašto s carinicima i grešnicima jedete i pijete?" Isus im odgovori:

³² "Ne treba zdravima lijeènika, nego bolesnima. Nisam došao zvati pravedne, nego grešnike na
³³ obraæenje." A oni mu rekoše: "Uèenici Ivanovi, a tako i farizejski, poèesto poste i obavljaju
³⁴ molitve, tvoji pak jedu i piju." Reèe im Isus: "Ne možete svatove prisiliti da poste dok je zaruènik
³⁵ s njima. Doæi æe veæ dani: kad im se ugrabi zaruènik, tada æe postiti, u one dane!" A kazivao
³⁶ im je i prispodobu: "Nitko neæe otparati krpe s novog odijela da je stavi na staro odijelo. Inaèe æe
³⁷ i novo rasparati, a starom neæe pristajati krpa s novoga." "I nitko ne ulijeva novo vino u stare
³⁸ mješine. Inaèe æe novo vino proderati mješine pa æe se i ono proliti i mješine æe propasti. Nego,
³⁹ novo vino neka se ulijeva u nove mješine!" "I nitko pijuæ staro, ne zaželi novoga. Ta veli se:
 'Valja staro!'"

Chapter 6

¹ Jedne je subote prolazio kroz usjeve. Uèenici su njegovi trgali klasje, trli ga rukama i jeli.
² A neki farizeji rekoše: "Zašto èinite što subotom nije dopušteno?" ³ Odgovori im Isus: "Zar niste
 èitali što uèini David kad ogladnje on i njegovi pratioci? ⁴ Kako uđe u Dom Božji, uze, pojede i
 svojim pratiocima dade prinesene kruhove kojih ne smije jesti nitko, nego samo sveæenici?" ⁵ I
 govoraše im: "Sin Èovjeèji gospodar je subote!" ⁶ Druge subote uđe u sinagogu i stane nauèavati.
 Bio je ondje èovjek kome desnica bijaše usahla. ⁷ Pismoznanci i farizeji vrebahu na nj da li subotom
 lijeèi kako bi našli u èemu da ga optuže. ⁸ A on je znao njihove namjere pa reèe èovjeku s usahlom
 rukom: "Ustani i stani na sredinu!" On usta i stade. ⁹ A Isus im reèe: "Pitam ja vas: je li subotom
 dopušteno èiniti dobro ili èiniti zlo? Život spasiti ili upropastiti?" ¹⁰ Sve ih ošinu pogledom pa reèe
 èovjeku: "Ispruži ruku!" On uèini tako - i ruka mu zdrava. ¹¹ A oni se, izbezumljeni, poènu
 dogovarati što da poduzmu protiv Isusa. ¹² Onih dana iziđe na goru da se pomoli. I provede noæ
 moleæi se Bogu. ¹³ Kad se razdanilo, dozva k sebi uèenike te između njih izabra dvanaesticu,
 koje prozva apostolima: ¹⁴ Šimuna, koga prozva Petrom, i Andriju, brata njegova, i Jakova, i Ivana,
 i Filipa, i Bartolomeja, ¹⁵ i Mateja, i Tomu, i Jakova Alfejeva, i Šimuna zvanoga Revnitelj, ¹⁶ i

17 Judu Jakovljeva, i Judu Iškariotskoga, koji posta izdajica. Isus siđe s njima i zaustavi se na ravnu. I silno mnoštvo njegovih učenika i silno mnoštvo naroda iz cijele Judeje i Jeruzalema, iz primorja
 18 tirske i sidonske nagruše da ga slušaju i da ozdrave od svojih bolesti. I ozdravljali su oni
 19 koje su mučili nečisti dusi. Sve je to mnoštvo tražilo da ga se dotakne jer je snaga izlazila iz
 20 njega i sve ozdravljala. On podigne oči prema učenicima i govoraše: "Blago vama, siromasi:
 21 vaše je kraljevstvo Božje! Blago vama koji sada gladujete: vi ćete se nasititi! Blago vama koji
 22 sada plačete: vi ćete se smijati! Blago vama kad vas zamrže ljudi i kad vas izopæe i pogrde te
 23 izbace ime vaše kao zločinačko zbog Sina Āovjeđega! Radujte se u dan onaj i poskakujte: evo,
 24 plaæa vaša velika je na nebu. Ta jednako su ěinili prorocima oci njihovi!" "Ali jao vama, bogataši:
 25 imate svoju utjehu! Jao vama koji ste sada siti: gladovati ćete! Jao vama koji se sada smijete:
 26 jadikovati ćete i plakati! Jao vama kad vas svi budu hvalili! Ta tako su ěinili lažnim prorocima
 27 oci njihovi." "Nego, velim vama koji slušate: Ljubite svoje neprijatelje, dobro ěinite svojim
 28 mrziteljima, blagoslivljajte one koji vas proklinju, molite za one koji vas zlostavljaju." "Onomu
 29 tko te udari po jednom obrazu pruži i drugi, i onomu tko ti otima gornju haljinu ne krati ni donje.
 30 Svakomu tko od tebe ište daji, a od onoga tko tvoje otima ne potražuj." "I kako želite da ljudi
 31 vama ěine, tako ěinite i vi njima." "Ako ljubite one koji vas ljube, kakvo li vam uzdarje? Ta i
 32 grešnici ljube ljubitelje svoje. Jednako tako, ako dobro ěinite svojim dobroěiniteljima, kakvo li
 33 vam uzdarje? I grešnici to isto ěine. Ako pozajmljujete samo onima od kojih se nadate dobiti,
 34 kakvo li vam uzdarje? I grešnici grešnicima pozajmljuju da im se jednako vrati." "Nego, ljubite
 35 neprijatelje svoje. ěinite dobro i pozajmljujte ne nadajuæ se odatle niěemu. I bit æe vam plaæa
 36 velika, i bit æete sinovi Svevišnjega jer je on dobronamjiv i prema nezahvalnicima i prema opakima."
 37 "Budite milosrdni kao što je Otac vaš milosrdan." "Ne sudite i neæete biti suđeni. Ne osuđujte
 38 i neæete biti osuđeni. Praštajte i oprostite æe vam se. Dajte i dat æe vam se: mjera dobra, nabijena,
 39 natresena, preobilna dat æe se u krilo vaše jer mjerom kojom mjerite vama æe se zauzvrat mjeriti."
 40 A kaza im i prisodobu: "Može li slijepac slijepca voditi? Neæe li obojica u jamu upasti? Nije
 41 učenik nad učiteljem. Pa i tko je posve douěen, bit æe samo kao njegov učitelj." "Što gledaš
 42 trun u oku brata svojega, a brvna u oku svome ne opažaš? Kako možeš kazati bratu svomu:

'Brate, de da izvadim trun koji ti je u oku', a sam u svom oku brvna ne vidiš? Licemjere! Izvadi najprije brvno iz oka svoga pa æeš onda dobro vidjeti izvaditi trun što je u oku bratovu." ⁴³ "Nema dobra stabla koje bi raðalo nevaljalim plodom niti stabla nevaljala koje bi raðalo dobrim plodom. ⁴⁴ Ta svako se stablo po svom plodu poznaje. S trnja se ne beru smokve niti se s gloaga groðže trga." ⁴⁵ "Dobar èovjek iz dobra blaga srca svojega iznosi dobro, a zao iz zla iznosi zlo. Ta iz obilja srca usta mu govore." ⁴⁶ "Što me zovete 'Gospodine, Gospodine!', a ne èinite što zapovijedam? ⁴⁷ Tko god dolazi k meni te sluša moje rijeði i vrši ih, pokazat æu vam kome je slièan: ⁴⁸ slièan je èovjeku koji gradi kuæu pa iskopa u dubinu i postavi temelj na kamen. A kad bude poplava, nahrupi bujica na tu kuæu, ali je ne može uzdrmati jer je dobro sagraðena. ⁴⁹ A koji èuje i ne izvrši, slièan je èovjeku koji sagradi kuæu na tlu bez temelja; nahrupi na nju bujica i umah se sruši te bude od te kuæe razvalina velika."

Chapter 7

¹ Pošto dovrši sve te svoje bešjede narodu, uðe u Kafarnaum. ² Nekomu satniku bijaše bolestan sluga, samo što ne izdahnu, a bijaše mu veoma drag. ³ Kad je satnik èuo za Isusa, posla k njemu starješine židovske moleæi ga da doðe i ozdravi mu slugu. ⁴ Kad oni doðoše Isusu, usrdno ga moljahu: "Dostojan je da mu to uèiniš ⁵ jer voli naš narod, i sinagogu nam je sagraðio." ⁶ Isus se uputi s njima. I kad bijaše veæ kuæi nadomak, posla satnik prijatelje s porukom: "Gospodine, ne muèi se. Nisam dostojan da uðeš pod krov moj. ⁷ Zato se i ne smatrah dostojnim doæi k tebi. Nego - reci rijeð da ozdravi sluga moj. ⁸ Ta i ja, premda sam vlasti podreðen, imam pod sobom vojnike pa rekнем jednomu: 'Idi' - i ode, drugomu: 'Doði' - i doðe, a služi svomu: 'Uèini to' - i uèini." ⁹ Èuvši to, zadivi mu se Isus pa se okrenu mnoštvu koje je išlo za njim i reèe: "Kažem vam, ni u Izraelu na naðoh tolike vjere." ¹⁰ Kad se oni koji su bili poslani vratiše kuæi, naðoše slugu zdrava. ¹¹ Nakon toga uputi se Isus u grad zvani Nain. Pratili ga njegovi uèenici i silan svijet. ¹² Kad se približi gradskim vratima, gle, upravo su iznosili mrtvaca, sina jedinca u majke, majke udovice. ¹³ Pratilo ju mnogo naroda iz grada. Kad je Gospodin ugleda, sažali mu se nad njom i reèe joj: "Ne plaèi!" ¹⁴ Pristupi zatim, dotaèe se nosila; nosioci stadoše, a on reèe: "Mladiæu, kažem ti,

¹⁵ ustani!" I mrtvac se podiže i progovori, a on ga dade njegovoj majci. ¹⁶ Sve obuze strah te
 slavljahu Boga govoreći: "Prorok velik usta među nama! Pohodi Bog narod svoj!" I proširi se ¹⁷
 taj glas o njemu po svoj Judeji i po svoj okolici. Sve to dojaviše Ivanu njegovi učenici. On dozva ¹⁸
 dvojicu svojih učenika ¹⁹ i posla ih Gospodinu da ga pitaju: "Jesi li ti Onaj koji ima doći ili drugoga
 da čekamo?" ²⁰ Došavši k njemu, rekoše ti ljudi: "Ivan Krstitelj posla nas k tebi da pitamo: 'Jesi
 li ti Onaj koji ima doći ili drugoga da čekamo?'" ²¹ Upravo u taj čas Isus je ozdravio mnoge od
 bolesti, muka i zlih duhova i mnoge je slijepo podario vidom. ²² Tada im odgovori: "Pođite i javite
 Ivanu što ste vidjeli i čuli: Slijepi progledaju, hromi hode, gubavi se čiste, gluhi čuju, mrtvi ustaju,
 siromasima se navješćuje evanđelje. I blago onom tko se ne sablazni o mene." ²⁴ Kad Ivanovi
 glasnici odoše, počeo Isus govoriti mnoštvu o Ivanu: "Što ste izašli u pustinju gledati? Trsku koju
 vjetar ljulja? ²⁵ Ili što ste izašli vidjeti: Ćovjeka u mekušaste haljine odjevena? Eno, oni u sjajnoj
 odjeći i raskošju po kraljevskim su dvorima. ²⁶ Ili što ste izašli vidjeti? Proroka? Uistinu, kažem
 vam, i više nego proroka! ²⁷ On je onaj o kome je pisano: Evo, šaljem glasnika svoga pred licem
 tvojim da pripravi put pred tobom. ²⁸ Kažem vam: među rođenima od žene nitko nije veći od
 Ivana. A ipak, i najmanji u kraljevstvu Božjem veći je od njega." ²⁹ Sav narod koji ga je slušao,
 pa i carinici, uvidješe pravednost Božju: pokrstiše se Ivanovim krstom. ³⁰ Naprotiv, farizeji i
 zakonoznanci ometoše što je Bog s njima naumio jer ne htjedoše da ih Ivan krsti. ³¹ "S kime dakle
 da prisporodim ljude ovog naraštaja? Komu su nalik? Nalik su djeci što sjede na trgu pa jedni
 drugima po poslovcu dovikuju: 'Zasvirasmo vam i ne zaigraste! Zakukasmo i ne zaplakaste!'
³³ Doista, došao je Ivan Krstitelj. Nije kruha jeo ni vina pio, a velite: 'Đavla ima!' ³⁴ Došao je Sin
 Ćovječji koji jede i pije, a govorite: 'Evo izjelice i vinopije, prijatelja carinika i grešnika!' ³⁵ Ali
 opravda se Mudrost pred svom djecom svojom." ³⁶ Neki farizej pozva Isusa da bi blagovao s njime.
 On uđe u kuću farizejevu i priđe stolu. ³⁷ Kad eto neke žene koja bijaše grešnica u gradu. Dozna
 da je Isus za stolom u farizejevoj kući pa ponese alabastrenu posudicu pomasti ³⁸ i stade odostrag
 kod njegovih nogu. Sva zaplakana počeo mu suzama kvasiti noge: kosom ih glave svoje otirala,
 cjelivala i mazala pomašću. ³⁹ Kad to vidje farizej koji ga pozva, pomisli: "Kad bi ovaj bio Prorok,
 znao bi tko i kakva je to žena koja ga se dotiče: da je grešnica." ⁴⁰ A Isus, da mu odgovori, reče:

"Šimune, imam ti nešto reæi." A on æe: "Uèitelju, reci!" A on: ⁴¹ "Neki vjerovnik imao dva dužnika. Jedan mu dugovaše pet stotina denara, drugi pedeset. ⁴² Buduæi da nisu imali odakle vratiti, otpusti obojici. Koji æe ga dakle od njih više ljubiti?" ⁴³ Šimun odgovori: "Predmnijevam, onaj kojemu je više otpustio." Reèe mu Isus: "Pravo si prosudio." ⁴⁴ I okrenut ženi reèe Šimunu: "Vidiš li ovu ženu? Uđoh ti u kuæu, nisi mi vodom noge polio, a ona mi suzama noge oblila i kosom ih svojom otrla. ⁴⁵ Poljupca mi nisi dao, a ona, otkako uđe, ne presta mi noge cjelivati. ⁴⁶ Uljem mi glave nisi pomazao, a ona mi pomašæu noge pomaza. ⁴⁷ Stoga, kažem ti, oprosteni su joj grijesi mnogi jer ljubljaše mnogo. Komu se malo oprašta, malo ljubi." ⁴⁸ A ženi reèe: "Oprosteni su ti grijesi." ⁴⁹ Sustolnici poèeli nato među sobom govoriti: "Tko je ovaj da i grijeha oprašta?" ⁵⁰ A on reèe ženi: "Vjera te tvoja spasila! Idi u miru!"

Chapter 8

¹ Zatim zareda obilaziti gradom i selom propovijedajuæi i navješæujuæi evanđelje o kraljevstvu Božjemu. Bila su s njim dvanaestorica ² i neke žene koje bijahu izlijeèene od zlih duhova i bolesti: Marija zvana Magdalena, iz koje bijaše izagnao sedam đavola; ³ zatim Ivana, žena Herodova upravitelja Huze; Suzana i mnoge druge. One su im posluživale od svojih dobara. ⁴ Kad se skupio silan svijet te iz svakoga grada nagrnuše k njemu, prozbori u prispodobi: ⁵ "Iziđe sijaè sijati sjeme. Dok je sijao, jedno pade uz put, bi pogaženo i ptice ga nebeske pozobaše. ⁶ Drugo pade na kamen i, tek što je izniklo, osuši se jer ne imaše vlage. ⁷ Drugo opet pade među trnje i trnje ga preraste i uguši. ⁸ Drugo napokon pade u dobru zemlju, nikne i urodi stotrukim plodom." Rekavši to, povika: ⁹ "Tko ima uši da èuje, neka èuje!" Upitaše ga uèenici kakva bi to bila prispodoba. ¹⁰ A on im reèe: "Vama je dano znati otajstva kraljevstva Božjega, a ostalima u prispodobama - da gledajuæi ne vide i slušajuæi ne razumiju." ¹¹ "A ovo je prispodoba: Sjeme je Rijeè Božja. ¹² Oni uz put slušatelji su. Zatim dolazi đavao i odnosi Rijeè iz srca njihova da ne bi povjerovali i spasili se. ¹³ A na kamenu - to su oni koji kad èuju, s radošæu prime Rijeè, ali korijena nemaju: ti neko vrijeme vjeruju, a u vrijeme kušnje otpadnu. ¹⁴ A što pade u trnje - to su oni koji poslušaju, ali poneseni

brigama, bogatstvom i nasladama života, uguše se i ne dorode roda. ¹⁵ Ono pak u dobroj zemlji -
 to su oni koji u plemenitu i dobrom srcu slušaju Riječ, zadrže je i donose rod u ustrajnosti." ¹⁶ "Nitko
 ne užije svjetiljke da je pokrije posudom ili stavi pod postelju, nego je stavlja na svijećnjak da oni
 koji ulaze vide svjetlost. ¹⁷ Ta ništa nije tajno što se neće očitovati; ništa skriveno što se neće
 saznati i na vidjelo doći." ¹⁸ "Pazite dakle kako slušate. Doista, onomu tko ima dat će se, a onomu
 tko nema oduzet će se i ono što misli da ima." ¹⁹ A majka i braća njegova htjedoše k njemu, ali
 ne mogoše do njega zbog mnoštva. ²⁰ Javiše mu: "Majka tvoja i braća tvoja stoje vani i žele te
 vidjeti." ²¹ A on im odgovori: "Majka moja, braća moja - ovi su koji riječ Božju slušaju i vrše."
²² Jednoga dana uđe u lađu on i učenici njegovi. I reče im: "Prijeđimo na onu stranu jezera." I
 otisnuše se. ²³ Dok su plovili, on zaspa. I spusti se oluja na jezero. Voda stane nadirati te bijahu u
 pogibli. ²⁴ Oni pristupiše i probudiše ga govoreći: "Učitelju, učitelju, propadosmo!" On se probudi,
 zaprijeti vjetru i valovlju; i oni se smire te nasta utiha. ²⁵ A on će im: "Gdje vam je vjera?" A oni
 se prestrašeni u čudu zapitkivahu: "Tko li je ovaj da i vjetrovima zapovijeda i vodi, i pokoravaju
 mu se?" ²⁶ Doploviše u gergezenski kraj koji je nasuprot Galileji. ²⁷ Ćim iziđe na kopno, eto mu
 iz grada u susret nekog čovjeka koji imaše zloduhe. Već dugo vremena nije se uopće odijevao niti
 stanovao u kući, nego po grobnicama. ²⁸ Kad opazi Isusa, zastenja, pade ničice preda nj i u sav
 glas povika: "Što ti imaš sa mnom, Isuse, Sine Boga Svevišnjega? Molim te, ne muči me!" ²⁹ Jer
 bijaše zapovjedio nečistom duhu da iziđe iz toga čovjeka. Da, dugo ga je već vremena držao u
 vlasti i makar su ga lancima vezali i u verigama čuvali, on bi raskidao spona i zloduh bi ga odagnao
 u pustinju. ³⁰ Isus ga nato upita: "Kako ti je ime?" On reče: "Legija", jer u nj uđoše mnogi zlodusi.
³¹ I zaklinjahu ga da im ne naredi vratiti se u Bezdani. ³² A ondje u gori paslo je poveliko krdo
 svinja. Zaklinjahu ga dakle da im dopusti ući u njih. I on im dopusti. ³³ Tada zlodusi iziđoše iz
 čovjeka i uđoše u svinje. Krdo jurnu niz obronak u jezero i podavi se. ³⁴ Vidjevši što se dogodilo,
 svinjari pobjgoše i razglasiše gradom i selima. ³⁵ A ljudi iziđoše vidjeti što se dogodilo. Dođoše
 Isusu i nađoše čovjeka iz kojega bijahu izašli zlodusi gdje do nogu Isusovih sjedi, obučen i zdrave
 pameti. I prestraše se. ³⁶ A oćevici im ispriповijediše kako je opsjednuti ozdravio. ³⁷ I zamoli ga
 sve ono mnoštvo iz okolice gergezenske da ode od njih jer ih strah velik spopade. On uđe u lađu i
 vrati se. ³⁸ A moljaše ga čovjek iz koga iziđoše zlodusi da može ostati s njim, ali ga on otpusti

govoreæi: ³⁹ "Vrati se kuæi i pripovijedaj što ti uèini Bog." On ode razglašujuæi po svem gradu
 što mu uèini Isus. ⁴⁰ Na povratku Isusa doèeka mnoštvo jer su ga svi željno išèekivali. ⁴¹ I gle,
 dođe èovjek, ime mu Jair, koji bijaše predstojnik sinagoge. Baci se Isusu pred noge i stane ga moliti
 da dođe u njegovu kuæu. ⁴² Imaše kær jedinicu, otprilike od dvanaest godina, koja umiraše. Dok
 je onamo išao, mnoštvo ga guralo odasvud. ⁴³ A neka žena koja je veæ dvanaest godina bolovala
 od krvarenja, sve svoje imanje potrošila na lijeènike i nitko je nije mogao izlijeèiti, ⁴⁴ priđe odostrag
 i dotaknu se skuta njegove haljine i umah joj se zaustavi krvarenje. ⁴⁵ I reèe Isus: "Tko me se to
 dotaknu?" Svi se branili, a Petar æe: "Uèitelju, mnoštvo te gura i pritišæe." ⁴⁶ A Isus: "Netko me
 se dotaknuo. Osjetio sam kako snaga izlazi iz mene." ⁴⁷ A žena, vidjevši da se ne može kriti, sva
 u strahu pristupi i baci se preda nj te pred svim narodom ispriповjedi zašto ga se dotakla i kako je
 umah ozdravila. ⁴⁸ A on joj reèe: "Kæeri, vjera te tvoja spasila. Idi u miru!" ⁴⁹ Dok je on još
 govorio, eto jednog od nadstojnikovih s porukom: "Umrla ti kæi, ne muèi više Uèitelja." ⁵⁰ Èuo
 to Isus pa mu reèe: "Ne boj se! Samo vjeruj i ona æe se spasiti!" ⁵¹ Uđe u kuæu, ali nikomu ne
 dopusti da s njim uđe osim Petra, Ivana, Jakova i djetetova oca i majke. ⁵² A svi plakahu i žalovahu
 za njom. A on im reèe: "Ne plaèite! Nije umrla, nego spava!" ⁵³ No oni mu se podsmjehivahu
 znajuæi da je umrla. ⁵⁴ On je uhvati za ruku i povika: "Dijete, ustani!" ⁵⁵ I povrati joj se duh i
 umah ustade, a on naredi da joj dadu jesti. ⁵⁶ Njezini se roditelji zaèudiše, a on zapovjedi da nikome
 ne reknu što se dogodilo.

Chapter 9

¹ Sazva dvanaestoricu i dade im moæ i vlast nad svim zlodusima i da lijeèe bolesti. ² I posla
 ih propovijedati kraljevstvo Božje i lijeèiti bolesnike. ³ I reèe im: "Ništa ne uzimajte na put: ni
 štapa, ni torbe, ni kruha, ni srebra! I da niste imali više od dvije haljine! ⁴ U koju god kuæu uđete,
 ondje ostanite pa odande dalje pođite. ⁵ Gdje vas ne prime, iziđite iz toga grada i stresite prašinu
 s nogu za svjedoèanstvo protiv njih." ⁶ Oni krenuše: obilazili su po selima, navješæivali evanđelje

i lijeèili posvuda. ⁷ Doèuo Herod tetrah sve što se dogaða te se nađe u nedoumici jer su neki
 govorili: "Ivan uskrsnu od mrtvih"; ⁸ drugi: "Pojavio se Ilija"; treæi opet: "Ustao je neki od drevnih
 proroka." ⁹ A Herod reèe: "Ivanu ja odrubih glavu. Tko je onda ovaj o kom toliko òujem?" I tražio
 je priliku da ga vidi. ¹⁰ Apostoli se vrte i isripovjede što su uèinili. Isus ih povede sa sobom i
 povuèe se nasamo u grad zvani Betsaida. ¹¹ Saznalo to mnoštvo po pođe za njim. On ih primi te
 im govoraše o kraljevstvu Božjem i ozdravljaše sve koji su trebali ozdravljenja. ¹² Dan bijaše na
 izmaku. Pristupe dakle dvanaestorica pa mu reknu: "Otpusti svijet, neka pođu po okolnim selima
 i zaseocima da se sklone i nađu jela jer smo ovdje u pustu kraju." ¹³ A on im reèe: "Podajte im vi
 jesti!" Oni rekoše: "Nemamo više od pet kruhova i dvije ribe, osim da odemo kupiti hrane za sav
 ovaj narod." ¹⁴ A bijaše oko pet tisuæa muškaraca. Nato æe on svojim uèenicima: "Posjedajte ih
 po skupinama, otprilike po pedeset." ¹⁵ I uèine tako: sve ih posjedaju. ¹⁶ A on uze pet kruhova i
 dvije ribe, pogleda na nebo, blagoslovi ih i razlomi pa davaše uèenicima da posluže mnoštvo.
¹⁷ Jeli su i svi se nasitili. I od preteklih ulomaka nakupilo se dvanaest košara. ¹⁸ Dok je jednom u
 osami molio, bijahu s njim samo njegovi uèenici. On ih upita: "Što govori svijet, tko sam ja?"
¹⁹ Oni odgovoriše: "Da si Ivan Krstitelj, drugi: da si Ilija, treæi opet: da neki od drevnih proroka
 usta." ²⁰ A on im reèe: "A vi, što vi kažete, tko sam ja?" Petar prihvati i reèe: "Krist - Pomazanik
 Božji!" ²¹ A on im zaprijeti da toga nikomu ne kazuju. ²² Reèe: "Treba da Sin Èovjeèji mnogo
 pretrpi, da ga starješine, glavari sveæenièki i pismoznanci odbace, da bude ubijen i treæi dan da
 uskrsne." ²³ A govoraše svima: "Hoæe li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka danomice
 uzima križ svoj i neka ide za mnom. ²⁴ Tko hoæe život svoj spasiti, izgubit æe ga; a tko izgubi
 život svoj poradi mene, taj æe ga spasiti. ²⁵ Ta što koristi èovjeku ako sav svijet zadobije, a sebe
 samoga izgubi ili sebi naudi?" ²⁶ "Doista, tko se zastidi mene i mojih rijeèi, toga æe se i Sin Èovjeèji
 stidjeti kada dođe u slavi svojoj i Oèevoj i svetih anđela." ²⁷ "A kašem vam uistinu: neki od nazoènih
 neæe okusiti smrti dok ne vide kraljevstva Božjega." ²⁸ Jedno osam dana nakon tih besjeda povede
 Isus sa sobom Petra, Ivana i Jakova te uziđe na goru da se pomoli. ²⁹ I dok se molio, izgled mu se
 lica izmijeni, a odjeæa sjajem zablista. ³⁰ I gle, dva èovjeka razgovarahu s njime. Bijahu to Mojsije
 i Ilija. ³¹ Ukazali se u slavi i razgovarali s njime o njegovu Izlasku, što se doskora imao ispuniti u

³² Jeruzalemu. ³³ No Petra i njegove drugove bijaše svladao san. Kad se probudiše, ugledaše njegovu slavu i dva èovjeka koji stajahu uza nj. ³⁴ I dok su oni odlazili od njega, reèe Petar Isusu: "Uèitelju, dobro nam je ovdje biti. Naèinimo tri sjenice: jednu tebi, jednu Mojsiju, jednu Iliji." Nije znao što govori. ³⁵ Dok je on to govorio, pojavi se oblak i zasjeni ih. Ušavši u oblak, oni se prestrašiše. ³⁶ A glas se zaèu iz oblaka: "Ovo je Sin moj, Izabranik! Njega slušajte!" ³⁷ I upravo kad se zaèu glas, osta Isus sam. Oni su šutjeli i nikomu onih dana nisu kazivali što su vidjeli. ³⁸ A kad su sutradan sišli s gore, pohiti mu u susret silan svijet. ³⁹ I gle, èovjek neki iz mnoštva povika: "Uèitelju, molim te pogledaj mi sina: jedinac mi je, ⁴⁰ a gle, duh ga spopada te on odmah udari u krik; trza njime i on se pjeni te jedva da od njega odstupi dok ga nije posve satro. ⁴¹ Molio sam tvoje uèenike da ga izagnaju, ali ne mogoše." ⁴² Isus odvrati: "O rode nevjerni i opaki, dokle mi je biti s vama i podnositi vas? Dovedi ovamo svoga sina!" ⁴³ I dok je prilazio, obori ga zloduh i potrese. A Isus zaprijeti neèistom duhu te izlijeèi dječaka i preda ga njegovu ocu. ⁴⁴ Svi se zapanjiše zbog velièanstva Božjega. Dok su se svi divili svemu što je èinio, reèe on uèenicima: ⁴⁵ "Uzmite k srcu ove rijeèi: Sin Èovjeèji doista ima biti predan ljudima u ruke." ⁴⁶ Ali oni nerazumješe te besjede, bijaše im skrivena te ne shvatiše, a bojahu se upitati ga o tome. ⁴⁷ U njima se rodi misao tko bi od njih bio najveæi. ⁴⁸ Znajuæi tu misao njihova srca, uzme Isus dijete, postavi ga uza se i reèe im: "Tko god primi ovo dijete u moje ime, mene prima. A tko mene prima, prima onoga koji me je poslao. Doista, tko je najmanji meðu vama svima, taj je velik!" ⁴⁹ Prihvati Ivan i reèe: "Uèitelju, vidjesmo jednoga koji u tvoje ime izgoni zloduhe. Mi smo mu branili, jer ne ide za nama." ⁵⁰ Reèe mu Isus: "Ne branite! Ta tko nije protiv vas, za vas je!" ⁵¹ Kad su se navršili dani da bude uznesen, krenu Isus sa svom odluènošæu prema Jeruzalemu. ⁵² I posla glasnike pred sobom. Oni odoše i udoše u neko samarijansko selo da mu priprave mjesto. ⁵³ No ondje ga ne primiše jer je bio na putu u Jeruzalem. ⁵⁴ Kada to vidješe uèenici Jakov i Ivan, rekoše: "Gospodine, hoæeš li da kažemo neka oganj siđe s neba i uništi ih?" ⁵⁵ No on se okrenu i prekori ih. ⁵⁶ I odoše u drugo selo. ⁵⁷ Dok su išli putom, reèe mu netko: "Za tobom æu kamo god ti pošao." ⁵⁸ Reèe mu Isus: "Lisice imaju jazbine, ptice nebeske gnijezda, a Sin Èovjeèji nema gdje bi glavu naslonio." ⁵⁹ Drugomu nekom

reèe: "Poði za mnom!" A on æ mu: "Dopusti mi da prije odem i pokopam oca." ⁶⁰ Reèe mu: "Pusti neka mrtvi pokapaju svoje mrtve, a ti idi i navješæuj kraljevstvo Božje." ⁶¹ I neki drugi reèe: "Za tobom æu, Gospodine, ali dopusti mi da se prije oprostim sa svojim ukuæanima." ⁶² Reèe mu Isus: "Nitko tko stavi ruku na plug pa se obazire natrag, nije prikladan za kraljevstvo Božje."

Chapter 10

¹ Nakon toga odredi Gospodin drugih sedamdesetdvojicu uèenika i posla ih po dva pred sobom u svaki grad i u svako mjesto kamo je kanio doæi. ² Govorio im je: "Žetva je velika, ali radnika malo. Molite dakle gospodara žetve da radnike pošalje u žetvu svoju. ³ Idite! Evo, šaljem vas kao janjce među vukove. ⁴ Ne nosite sa sobom ni kese, ni torbe, ni obuæe. I nikoga putem ne pozdravljajte. ⁵ U koju god kuæu uđete, najprije recite: 'Mir kuæi ovoj!' ⁶ Bude li tko ondje prijatelj mira, poèinut æ na njemu mir vaš. Ako li ne, vratit æ se na vas. ⁷ U toj kuæi ostanite, jedite i pijte što se kod njih nađe. Ta vrijedan je radnik plaæe svoje. Ne prelazite iz kuæe u kuæu." ⁸ "Kad u koji grad uđete pa vas prime, jedite što vam se ponudi ⁹ i lijeèite bolesnike koji su u njemu. I kazujte im: 'Približilo vam se kraljevstvo Božje!' ¹⁰ A kad u neki grad uđete pa vas ne prime, iziđite na njegove ulice i recite: ¹¹ 'I prašinu vašega grada, koja nam se nogu uhvatila, stresamo vam sa sebe! Ipak znajte ovo: Približilo se kraljevstvo Božje!' ¹² Kažem vam: Sodomcima æ u onaj dan biti lakše negoli tomu gradu." ¹³ "Jao tebi, Korozaine! Jao tebi, Betsaido! Da su se u Tiru i Sidonu zbila èudesu koja su se dogodila u vama, odavna bi veæ, sjedeæ u kostrijeti i pepelu, èinili pokoru. ¹⁴ Ali Tiru i Sidonu bit æ na Sudu lakše negoli vama. ¹⁵ I ti Kafarnaume! Zar æeš se do neba uzvisiti? Do u Podzemlje æeš se strovaliti. ¹⁶ Tko vas sluša, mene sluša; tko vas prezire, mene prezire. A tko mene prezire, prezire onoga koji mene posla." ¹⁷ Vратиše se zatim sedamdesetdvojica radosni govoreæi: "Gospodine, i zlodusi nam se pokoravaju na tvoje ime!" ¹⁸ A on im reèe: "Promatrah Sotonu kako poput munje s neba pade. ¹⁹ Evo, dao sam vam vlast da gazite po zmijama i štipavcima i po svoj sili neprijateljevoj i ništa vam neæe naškoditi. ²⁰ Ali ne radujte se što vam

se duhovi pokoravaju, nego radujte se što su vam imena zapisana na nebesima." ²¹ U taj isti čas uskliknu Isus u Duhu Svetom: "Slavim te, Oèe, Gospodaru neba i zemlje, što si ovo sakrio od mudrih i umnih, a objavio malenima. Da, Oèe! Tako se tebi svidjelo." ²² Sve mi preda Otac moj i nitko ne zna tko je Sin - doli Otac; niti tko je Otac - doli Sin i onaj kome Sin hoæe da objavi."

²³ Tada se okrene uèenicima pa im nasamo reèe: "Blago oèima koje gledaju što vi gledate! ²⁴ Kažem vam: mnogi su proroci i kraljevi htjeli vidjeti što vi gledate, ali nisu vidjeli; i èuti što vi slušate, ali nisu èuli!" ²⁵ I gle, neki zakonoznanac usta i, da ga iskuša, upita: "Uèitelju, što mi je èiniti da život vjeèni baštini?" ²⁶ A on mu reèe: "U Zakonu što piše? Kako èitaš?" ²⁷ Odgovori mu onaj: Ljubi Gospodina Boga svojega iz svega srca svoga, i svom dušom svojom, i svom snagom svojom, i svim umom svojim; i svoga bližnjega kao sebe samoga!" ²⁸ Reèe mu na to Isus: "Pravo si odgovorio. To èini i živjet æeš." ²⁹ Ali hoteæi se opravdati, reèe on Isusu: "A tko je moj bližnji?" ³⁰ Isus prihvati i reèe: "Èovjek neki silazio iz Jeruzalema u Jerihon. Upao meðu razbojnike koji ga svukoše i izraniše pa odoše ostavivši ga polumrtva." ³¹ Sluèajno je onim putem silazio neki sveæenik, vidje ga i zaobiðe." ³² A tako i levit: prolazeæi onuda, vidje ga i zaobiðe." ³³ Neki Samarijanac putujuæi doðe do njega, vidje ga, sažali se ³⁴ pa mu pristupi i povije rane zalivši ih uljem i vinom. Zatim ga posadi na svoje živinèe, odvede ga u gostinjac i pobrinu se za nj." ³⁵ Sutradan izvadi dva denara, dade ih gostionièaru i reèe: 'Pobrine se za njega. Ako što više potrošiš, isplatit æu ti kad se budem vraæao.'" ³⁶ "Što ti se èini, koji je od ove trojice bio bližnji onomu koji je upao meðu razbojnike?"

³⁷ On odgovori: "Onaj koji mu iskaza milosrðe." Nato mu reèe Isus: "Idi pa i ti èini tako!" ³⁸ Dok su oni tako putovali, uðe on u jedno selo. Žena neka, imenom Marta, primi ga u kuæu." ³⁹ Imala je sestru koja se zvala Marija. Ona sjede do nogu Gospodinovih i slušaše rijeè njegovu." ⁴⁰ A Marta bijaše sva zauzeta posluživanjem pa pristupi i reèe: "Gospodine, zar ne mariš što me sestra samu ostavila posluživati? Reci joj dakle da mi pomogne." ⁴¹ Odgovori joj Gospodin: "Marta, Marta! Brineš se i uznemiruješ za mnogo, ⁴² a jedno je potrebno. Marija je uistinu izabrala bolji dio, koji joj se neæe oduzeti."

Chapter 11

¹ Jednom je Isus na nekome mjestu molio. Èim presta, reèe mu jedan od uèenika: "Gospodine, nauèi nas moliti kao što je i Ivan nauèio svoje uèenike." ² On im reèe: "Kad molite, govorite: 'Oèe! Sveti se ime tvoje! Doði kraljevstvo tvoje!' ³ Kruh naš svagdanji daji nam svaki dan! ⁴ I otpusti nam grijehe naše: ta i mi otpuštamo svakom dužniku svojem! I ne uvedi nas u napast!'" ⁵ I reèe im: "Tko to od vas ima ovakva prijatelja? Pođe k njemu o ponoæi i rekne mu: 'Prijatelju, posudi mi tri kruha.' ⁶ Prijatelj mi se s puta svratio te nemam što staviti preda nj!' ⁷ A onaj mu iznutra odgovori: 'Ne dosađuj mi! Vrata su veæ zatvorena, a djeèica sa mnom u postelji. Ne mogu ustati da ti dadnem...'⁸ Kažem vam: ako i ne ustane da mu dadne zato što mu je prijatelj, ustat æe i dati mu što god treba zbog njegove bezoènosti." ⁹ "I ja vama kažem: Ištite i dat æe vam se! Tražite i naæi æete! Kucajte i otvorit æe vam se! ¹⁰ Doista, tko god ište, prima; i tko traži, nalazi; i onomu tko kuca, otvorit æe se." ¹¹ "A koji je to otac među vama: kad ga sin zaište ribu, zar æe mu mjesto ribe zmiyu dati? ¹² Ili kad zaište jaje, zar æe mu dati štipavca? ¹³ Ako dakle vi, iako zli, znate dobrim darima darivati djecu svoju, koliko li æe više Otac s neba obdariti Duhom Svetim one koji ga zaištu!" ¹⁴ I istjerivaše đavla koji bijaše nijem. Kad iziđe đavao, progovori njemak. I mnoštvo se divilo. ¹⁵ A neki od njih rekoše: "Po Beelzebulu, poglavici đavolskom, izgoni đavle!" ¹⁶ A drugi su iskušavajuæi ga, tražili od njega kakav znak s neba. ¹⁷ Ali on, znajuæi njihove misli, reèe im: "Svako kraljevstvo u sebi razdijeljeno opustjet æe i kuæa æe na kuæu pasti. ¹⁸ Ako je dakle Sotona u sebi razdijeljen, kako æe opstati kraljevstvo njegovo? Jer vi kažete da ja po Beelzebulu izgonim đavle. ¹⁹ Ako dakle ja po Beelzebulu izgonim đavle, po kome ih vaši sinovi izgone? Zato æe vam oni biti suci. ²⁰ Ali ako ja prstom Božjim izgonim đavle, zbilja je došlo k vama kraljevstvo Božje." ²¹ "Dokle god jaki i naoružani èuva svoj stan, u miru je sav njegov posjed. ²² Ali ako dođe jaèi od njega, svlada ga i otme mu sve njegovo oružje u koje se uzdao, a plijen razdijeli." ²³ "Tko nije sa mnom, protiv mene je. I tko sa mnom ne sabire, rasipa." ²⁴ "Kad neèisti duh iziđe iz èovjeka, luta bezvodnim mjestima tražeæi spokoja. Kad ga ne nađe, rekne: 'Vratit æu se u kuæu odakle iziđoh.' ²⁵ Došavši, nađe je pometenu i uređenu. ²⁶ Tada ode i uzme sa sobom sedam drugih duhova, gorih od sebe, te uđu i nastane se ondje. Na kraju bude onomu èovjeku gore nego na poèetku." ²⁷ Dok je on to govorio, povika neka žena iz mnoštva: "Blažena utroba koja te nosila i

28 prsi koje si sisao!" On odgovori: "Još blaženiji oni koji slušaju riječ Božju i čuvaju je!" 29 Kad je nagrnulo mnoštvo, počeo im Isus govoriti: "Naraštaj ovaj naraštaj je opak. Znak traži, ali mu se
 30 znak neće dati doli znak Jonin. Doista, kao što je Jona bio znak Ninivljanima, tako će biti i Sin
 31 čovječiji ovomu naraštaju." "Kraljica će Juga ustati na Sudu s ljudima ovog naraštaja i osuditi ih jer je s krajeva zemlje došla čuti mudrost Salomonovu, a evo ovdje i više od Salomona!
 32 Ninivljani će ustati na Sudu s ovim naraštajem i osuditi ga jer se obratiše na propovijed Joninu,
 33 a evo ovdje i više od Jone!" "Nitko ne užije svjetiljku da je stavi u zakutak ili pod posudu, nego
 34 na svijećnjak da oni koji ulaze vide svjetlost. Oko je svjetiljka tvomu tijelu. Kad ti je oko bistro,
 35 sve ti je tijelo svijetlo. A kad je ono nevaljalo, i tijelo ti je tamno. Pazi dakle da svjetlost koja
 36 je u tebi ne bude tamna. Ako ti dakle sve tijelo bude svijetlo, bez djelića tame, bit će posve
 37 svijetlo, kao kad te svjetiljka svojim sjajem rasvjetljuje." Dok je on govorio, pozva ga neki
 38 farizej k sebi na objed. On uđe i priđe k stolu. Vidjevši to, farizej se začudi što se Isus prije
 39 objeda ne opra. A Gospodin mu reče: "Da, vi farizeji činite vanjštinu čaše u zdjele, a nutrina
 40 vam je puna grabeža i pakosti. Bezumnici! Nije li onaj koji načini vanjštinu načinio i nutrinu.
 41 Nego, dajte za milostinju ono iznutra i gle - sve vam je čisto." 42 "Ali jao vama, farizeji! Namirujete desetinu od metvice i rutvice i svake vrste povrća, a ne marite za pravednost i ljubav
 43 Božju. Ovo je trebalo činiti, a ono ne zanemariti." "Jao vama farizeji! Volite prvo sjedalo u
 44 sinagogama i pozdrave na trgovima. Jao vama! Vi ste kao nezamjetljivi grobovi po kojima ljudi
 45 ne znajući hode." Nato će neki zakonoznanac: "Učitelju, tako govoreći i nas vrijeđaš." 46 A
 on reče: "Jao i vama, zakonoznanci! Tovarite na ljude terete nepodnosive, a sami ni da ih se jednim
 47 prstom dotaknete." "Jao vama! Podižete spomenike prorocima, a vaši ih oci ubiše. 48 Zato ste
 49 svjedoci i sumišljenici djela svojih otaca: oni ih ubiše, a vi spomenike podižete! Zbog toga i
 50 kaza Mudrost Božja: 'Poslat ću k njima proroke i apostole. Neke će poubijati i prognati - da se
 51 od ovog naraštaja zatraži krv svih proroka prolivena od postanka svijeta, od krvi Abelove do
 krvi Zaharije, koji je pogubljen između žrtvenika i svetišta.' Da, kažem vam, tražit će se od ovoga
 52 naraštaja!" "Jao vama, zakonoznanci! Uzeste ključ znanja: sami ne učoste, a spriječiste one koji

htjedoše uæi." ⁵³ Kad Isus izađe odande, stadoše pismoznanci i farizeji žestoko na nj navaljivati i postavljati mu mnoga pitanja ⁵⁴ vrebajuæi na nj, ne bi li štogod ulovili iz njegovih usta.

Chapter 12

¹ Kad se uto skupilo mnoštvo, tisuæe i tisuæe, te su jedni druge gazili, poæe Isus govoriti najprije svojim uèenicima: "Èuvajte se kvasca farizejskoga, to jest licemjerja. ² Ništa nije skriveno što se neæe otkriti ni tajno što se neæe saznati. ³ Naprotiv, sve što u tami rekoste, na svjetlu æe se èuti; i što ste po skrovištima u uho šaptali, propovijedat æe se po krovovima." ⁴ "A kaŕem vama, prijateljima svojim: ne bojte se onih koji ubijaju tijelo, a nakon toga nemaju više što uèiniti. ⁵ Pokazat æu vam koga vam se bojati: onoga se bojte koji pošto ubije, ima moæ baciti u pakao. Da, velim vam, njega se bojte! ⁶ Ne prodaje li se pet vrapèiaæa za dva novèiaæa? Pa ipak ni jednoga od njih Bog ne zaboravlja. ⁷ A vama su i vlasi na glavi sve izbrojene. Ne bojte se! Vredniji ste nego mnogo vrabaca!" ⁸ "A kaŕem vam: tko se god prizna mojim pred ljudima, i Sin Èovjeèji priznat æe se njegovim pred anđelima Boŕjim. ⁹ A tko mene zanijeèe pred ljudima, bit æe zanijekan pred anđelima Boŕjim." ¹⁰ "I tko god rekne rijeè na Sina Èovjeèjega, oprostit æe mu se. Ali tko pohuli protiv Duha Svetoga, neæe mu se oprostiti." ¹¹ "Nadalje, kad vas budu dovodili pred sinagoge i poglavarstva i vlasti, ne budite zabrinuti kako æete se ili èime braniti, što li reæi! ¹² Ta Duh Sveti pouèit æe vas u taj èas što valja reæi." ¹³ Tada mu netko iz mnoštva reèe: "Uèitelju, reci mome bratu da podijeli sa mnom baštinu." ¹⁴ Nato mu on reèe: "Èovjeèe, tko me postavio sucem ili djeliocem nad vama?" ¹⁵ I dometnu im: "Klonite se i èuvajte svake pohlepe: koliko god netko obilovao, život mu nije u onom što posjeduje." ¹⁶ Kaza im i prispodobu: "Nekomu bogatu èovjeku obilno urodi zemlja ¹⁷ pa u sebi razmišljaše: 'Što da uèinim? Nemam gdje skupiti svoju ljetinu.' ¹⁸ I reèe: 'Evo što æu uèiniti! Srušit æu svoje ŕitnice i podignuti veæe pa æu ondje zgrnuti sve ŕito i dobra svoja. ¹⁹ Tada æu reæi duši svojoj: dušo, evo imaš u zalihi mnogo dobara za godine mnoge.

Poèivaj, jedi, pij, uživaj!²⁰ Ali Bog mu reèe: 'Bezumnièe! Veæ noæas duša æe se tvoja zaiskati
 od tebe! A što si pripravio, èije æe biti?'²¹ Tako biva s onim koji sebi zgræe blago, a ne bogati se
 u Bogu."²² Zatim reèe svojim uèenicima: "Zato vam kaæem: ne budite zabrinuti za život: što æete
 jesti; ni za tijelo: u što æete se obuæi.²³ Ta život je vredniji od jela i tijelo od odijela.²⁴ Promotrite
 gavrane! Ne siju niti žanju, nemaju spremišta ni žitnice, pa ipak ih Bog hrani. Koliko li ste vi
 vredniji od ptica!²⁵ A tko od vas zabrinutošæu može svojemu stasu dodati lakat?²⁶ Ako dakle
 ni ono najmanje ne možete, što ste onda za ostalo zabrinuti?²⁷ Promotrite ljiljane, kako niti predu
 niti tkaju, a kaæem vam: ni Salomon se u svoj svojoj slavi ne zaodjenu kao jedan od njih.²⁸ Pa ako
 travu koja je danas u polju, a sutra se u peæ baca Bog tako odijeva, koliko li æe više vas, malovjerni!"
²⁹ "Zato i vi: ne traæite što æete jesti, što piti. Ne uznemirujte se!³⁰ Ta sve to traæe pogani ovoga
 svijeta. Otac vaš zna da vam je sve to potrebno.³¹ Nego, traæite kraljevstvo njegovo, a to æe vam
 se nadodati!"³² "Ne boj se, stado malo: svidjelo se Ocu vašemu dati vam Kraljevstvo."³³ "Prodajte
 što god imate i dajte za milostinju! Naèinite sebi kese koje ne stare, blago nepropadljivo na nebesima,
 kamo se kradljivac ne pribliæava i gdje moljac ne rastaèe.³⁴ Doista, gdje vam je blago, ondje æe
 vam i srce biti."³⁵ "Neka vam bokovi budu opasani i svjetiljke upaljene,³⁶ a vi slièni ljudima što
 èekaju gospodara kad se vraæa sa svadbe da mu odmah otvore èim stigne i pokuca.³⁷ Blago onim
 slugama koje gospodar, kada doæe, naæe budne! Zaista, kaæem vam, pripasat æe se, posaditi ih za
 stol pa æe pristupiti i posluæivati ih.³⁸ Pa doæe li o drugoj ili o treæoj straæi i naæe ih tako, blago
 njima!"³⁹ "A ovo znajte: kad bi domaæin znao u koji èas kradljivac dolazi, ne bi dao prokopati
 kuæe.⁴⁰ I vi budite pripravniji jer u èas kad i ne mislite Sin Èovjeèji dolazi."⁴¹ Nato æe Petar:
 "Gospodine, govoriš li tu prispodobu samo za nas ili i za sve?"⁴² Reèe Gospodin: "Tko li je onaj
 vjerni i razumni upravitelj što æe ga gospodar postaviti nad svojom poslugom da im u pravo vrijeme
 daje obrok?"⁴³ Blago onome sluzi kojega gospodar kada doæe, naæe da tako radi.⁴⁴ Uistinu, kaæem
 vam, postaviti æe ga nad svim imanjem svojim."⁴⁵ "No rekne li taj sluga u srcu: 'Okasnit æe
 gospodar moj' pa stane tuæi sluge i sluškinje, jesti, piti i opijati se,⁴⁶ doæi æe gospodar toga sluge
 u dan u koji mu se ne nada i u èas u koji i ne sluti; rasjeæi æe ga i dodijeliti mu udes meðu
 nevjernicima."⁴⁷ "I onaj sluga što je znao volju gospodara svoga, a nije bio spreman ili nije uèinio

⁴⁸ po volji njegovoj, dobit æ mnogo udaraca. A onaj koji nije znao, ali je uèinio što zasluþuje udarce, dobit æ malo udaraca. Kome je god mnogo dano, od njega æ se mnogo iskati. Kome je mnogo povjereno, više æ se od njega iskati." ⁴⁹ "Oganj doðoh baciti na zemlju pa što hoæu ako je veæ planuo!" ⁵⁰ Ali krstom mi se krstiti i kakve li muke za me dok se to ne izvrši!" ⁵¹ "Mislite li da sam došao mir dati na zemlji? Nipošto, kaþem vam, nego razdjeljenje. ⁵² Ta bit æ odsada petorica u jednoj kuæi razdijeljena: razdijelit æ se trojica protiv dvojice i dvojica protiv trojice - ⁵³ otac protiv sina i sin protiv oca, mati protiv kæeri i kæi protiv matere, svekrva protiv snahe i snaha protiv svekrve." ⁵⁴ Zatim je govorio mnoštvu: "Kad opazite da se oblak diþe na zapadu, odmah kaþete: 'Kiša æ!' I bude tako. ⁵⁵ Kad zapuše juþnjak, kaþete: 'Bit æ vruæine!' I bude. ⁵⁶ Licemjeri! Lice zemlje i neba umijete rasuditi, kako onda ovo vrijeme ne rasuðujete?" ⁵⁷ "Zašto sami od sebe ne sudite što je pravo? ⁵⁸ Kad s protivnikom ideš glavaru, na putu sve uloþi da ga se oslobodiš pa te ne odvuèe k sucu. Sudac æ te predati izvršitelju, a izvršitelj baciti u tamnicu. ⁵⁹ Kaþem ti: neæeš iziaæi odande dok ne isplatiš do posljednjega novèiaæa."

Chapter 13

¹ Upravo u taj èas doðoše neki te mu javiše što se dogodilo s Galilejcima kojih je krv Pilat pomiješao s krvlju njihovih þrtava. ² Isus im odgovori: "Mislite li da ti Galilejci, jer tako postradaše, bijahu grešniji od drugih Galilejaca? ³ Nipošto, kaþem vam, nego ako se ne obratite, svi æete slièno propasti! ⁴ Ili onih osamnaest na koje se srušila kula u Siloamu i ubila ih, zar mislite da su oni bili veæi duþnici od svih Jeruzalemaca? ⁵ Nipošto, kaþem vam, nego ako se ne obratite, svi æete tako propasti." ⁶ Nato im pripovjedi ovu prisporobu: "Imao netko smokvu zasaðenu u svom vinogradu. Doðe traþeæ ploda na njoj i ne naðe ⁷ pa reèe vinogradaru: 'Evo, veæ tri godine dolazim i traþim ploda na ovoj smokvi i ne nalazim. Posijeci je. Zašto da iscrpljuje zemlju?' ⁸ A on mu odgovori: 'Gospodaru, ostavi je još ove godine dok je ne okopam i ne pognojim. ⁹ Moþda æ ubuduæe ipak uroditi. Ako li ne, posjeæi æeš je.'" ¹⁰ Jedne je subote nauèavao u nekoj sinagogi. ¹¹ Kad eto þene

koja je osamnaest godina imala duha bolesti. Bila je zgrbljena i nikako se nije mogla uspraviti.

¹² Kad je Isus opazi, dozva je i reče joj: "Ženo, oslobođena si svoje bolesti!" ¹³ I položi na nju ruke, a ona se umah uspravi i poče slaviti Boga. ¹⁴ Nadstojnik sinagoge - ozlovoljen što je Isus u subotu izliječio - govoraše mnoštvu: "Šest je dana u koje treba raditi! U te dakle dane dolazite i liječite se, a ne u dan subotni!" ¹⁵ Odgovori mu Gospodin: "Licemjeri! Ne driješi li svaki od vas u subotu svoga vola ili magarca od jasala da ga vodi na vodu?" ¹⁶ Nije li dakle i ovu kćer Abrahamovu, koju Sotona sveza evo osamnaest je već godina, trebalo odriješiti od tih spona u dan subotni?" ¹⁷ Na te njegove riječi postidješe se svi protivnici njegovi, a sav se narod radovaše zbog svega čime se on proslavio. ¹⁸ Govoraše dakle: "Čemu je slično kraljevstvo Božje? Čemu da ga prisposodobim?" ¹⁹ Ono je kao kad čovjek uze gorušičino zrno i baci ga u svoj vrt. Uzraste i razvi se u stablo te mu se ptice nebeske gnijezde po granama." ²⁰ I opet im reče: "Čemu da prisposodobim kraljevstvo Božje?" ²¹ Ono je kao kad žena uze kvasac i zamijesi ga u tri mjere brašna dok sve ne uskisne." ²² Putujući tako u Jeruzalem, prolazio je i naučavao gradovima i selima. ²³ Reče mu tada netko: "Gospodine, je li malo onih koji se spasavaju?" A on im reče: ²⁴ "Borite se da uđete na uska vrata jer mnogi će, velim vam, tražiti da uđu, ali neće moći." ²⁵ "Kada gospodar kuće ustane i zaključa vrata, a vi stojete vani poćnete kucati na vrata: 'Gospodine, otvori nam!', on će vam odgovoriti: 'Ne znam vas odakle ste!' ²⁶ Tada ćete početi govoriti: 'Pa mi smo s tobom jeli i pili, po našim si trgovima naučavao!' ²⁷ A on će vam reći: 'Kažem vam: ne znam odakle ste. Odstupite od mene, svi zlotvori!'" ²⁸ "Ondje će biti plač i škrgut zubi kad ugledate Abrahama i Izaka i Jakova i sve proroke u kraljevstvu Božjem, a sebe vani, izbaćene." ²⁹ I doći će s istoka i zapada, sa sjevera i juga i sjesti za stol u kraljevstvu Božjem. ³⁰ Evo, ima posljednjih koji će biti prvi, ima i prvih koji će biti posljednji." ³¹ U taj čas pristupe neki farizeji i reknu mu: "Otiđi, otputuj odavde jer te Herod hoće ubiti." ³² A on će njima: "Idite i kažite toj lisici: 'Evo, izgonim đavle i liječim danas i sutra, a treći dan dovršujem.' ³³ Ali danas, sutra i prekosutra moram nastaviti put jer ne prići da prorok pogine izvan Jeruzalema." ³⁴ "Jeruzaleme, Jeruzaleme, koji ubijaš proroke i kamenuješ one što su tebi poslani! Koliko li puta htjedoh skupiti djecu tvoju kao kvočka

35
 piliæe pod krila i ne htjedoste! Evo, napuštena vam kuæa. A kaŒem vam, neæete me vidjeti dok ne doæe æas te reknete: "Blagoslovljen Onaj koji dolazi u ime Gospodnje!"

Chapter 14

1 Jedne subote doæe on u kuæu nekoga prvaka farizejskog na objed. A oni ga vrebahu. 2 Kad
 evo: pred njim neki òovjek koji je imao vodenu bolest. 3 Nato Isus upita zakonoznance i farizeje:
 "Je li dopušteno subotom lijeèiti ili nije?" 4 A oni mukom ponikoše. On ga dotaknu, izlijeèi i otpusti.
 5 A njima reèe: "Ako komu od vas sin ili vol padne u bunar, neæe li ga brŒe bolje izvuæi i u dan
 subotni?" 6 I ne mogoše mu na to odgovoriti. 7 Promatrajuæi kako uzvanici biraju prva mjesta,
 kaza im prispodobu: 8 "Kada te tko pozove na svadbu, ne sjedaj na prvo mjesto da ne bi moŒda
 bio pozvan koji æasniji od tebe, 9 te ne doæe onaj koji je pozvao tebe i njega i ne rekne ti: 'Ustupi
 mjesto ovome.' Tada æeš, postiæen, morati zauzeti posljednje mjesto. 10 Nego kad budeš pozvan,
 idi i sjedni na posljednje mjesto pa, kada doæe onaj koji te pozvao, da ti rekne: 'Prijatelju, pomakni
 se naviše!' Bit æe ti to tada na æast pred svim sustolnicima, 11 jer - svaki koji se uzvisuje, bit æe
 poniŒen, a koji se ponizuje, bit æe uzvišen." 12 A i onome koji ga pozva, kaza: "Kad prireðuješ
 objed ili veèeru, ne pozivaj svojih prijatelja, ni braæe, ni rodbine, ni bogatih susjeda, da ne bi moŒda
 i oni tebe pozvali i tako ti uzvratili. 13 Nego kad prireðuješ gozbu, pozovi siromahe, sakate, hrome,
 slijepe. 14 Blago tebi jer oni ti nemaju òime uzvratiti. Uzvratit æe ti se doista o uskrsnuæu
 pravednih." 15 Kad je to èuo jedan od sustolnika, reèe mu: "Blago onome koji bude blagovao u
 kraljevstvu BoŒjem!" 16 A on mu reèe: "Òovjek neki priredi veliku veèeru i pozva mnoge. 17 I
 18 posla slugu u vrijeme veèere da rekne uzvanicima: 'Doðite! Veæ je pripravljeno!' A oni se odreda
 poèeli isprièavati. Prvi mu reèe: 'Njivu sam kupio i valja mi poæi pogledati je. Molim te, isprièaj
 me.' 19 Drugi reèe: 'Kupio sam pet jarmova volova pa idem okušati ih. Molim te, isprièaj me.'
 20 Treæi reèe: 'OŒenio sam se i zato ne mogu doæi.'" 21 "Sluga se vrati i javi to domaæinu. Tada
 domaæin, gnjevan, reèe sluzi: 'Iziði brzo na trgove gradske i ulice pa dovedi ovamo prosjake, sakate,
 slijepe i hrome.' 22 I sluga reèe: 'Gospodar, uèinjeno je što si naredio i još ima mjesta.' 23 Reèe

gospodar sluzi: 'Iziđi na putove i među ograde i prisili neka uđu da mi se napuni kuća.'²⁴ A kažem vam: nijedan od onih pozvanih neće okusiti moje večere."²⁵ S njim je zajedno putovalo silno mnoštvo. On se okrene i reče im:²⁶ "Dođe li tko k meni, a ne mrzi svog oca i majku, ženu i djecu, braću i sestre, pa i sam svoj život, ne može biti moj učenik!"²⁷ I tko ne nosi svoga križa i ne ide za mnom, ne može biti moj učenik!"²⁸ "Tko od vas, nakan graditi kulu, neće prije sjesti i proračunati troškove ima li èime dovršiti:²⁹ da ga ne bi - pošto već postavi temelj, a ne mogne dovršiti - počeli ismjevivati svi koji to vide:³⁰ 'Ovaj èovjek počeo graditi, a ne može dovršiti!'³¹ Ili koji kralj kad polazi da se zarati s drugim kraljem, neće prije sjesti i promisliti da li s deset tisuća može presresti onoga koji na nj dolazi s dvadeset tisuća?³² Ako ne može, dok je onaj još daleko, poslat će poslanstvo da zaište mir."³³ "Tako dakle nijedan od vas koji se ne odrekne svega što posjeduje, ne može biti moj učenik."³⁴ "Dobra je sol. Ali ako i sol obljutavi, èime će se ona zaèiniti?³⁵ Nije prikladna ni za zemlju ni za gnojište. Van se baca. Tko ima uši da èuje, neka èuje!"

Chapter 15

¹ Okupljahu se oko njega svi carinici i grešnici da ga slušaju.² Stoga farizeji i pismoznanci mrmrljahu: "Ovaj prima grešnike, i blaguje s njima."³ Nato im Isus kaza ovu prisporodu:⁴ "Tko to od vas, ako ima sto ovaca pa izgubi jednu od njih, ne ostavi onih devedeset i devet u pustinji te pođe za izgubljenom dok je ne nađe?⁵ A kad je nađe, stavi je na ramena sav radostan⁶ pa došavši kući, sazove prijatelje i susjede i rekne im: 'Radujte se sa mnom! Nađoh ovcu svoju izgubljenju.'⁷ Kažem vam, tako će na nebu biti većea radost zbog jednog obraèena grešnika nego li zbog devedeset i devet pravednika kojima ne treba obraèenja."⁸ "Ili koja to žena, ima li deset drahma pa izgubi jednu drahmu, ne zapali svjetiljku, pomete kuću i brižljivo pretraži dok je ne nađe?⁹ A kad je nađe, pozove prijateljice i susjede pa će im: 'Radujte se sa mnom! Nađoh drahmu što je bijah izgubila.'¹⁰ Tako, kažem vam, biva radost pred anđelima Božjim zbog jednog obraèena grešnika."¹¹ I nastavi: "Èovjek neki imao dva sina.¹² Mlađi reče ocu: 'Oèe, daj mi dio dobara koji mi pripada.' I razdijeli im imanje."¹³ Nakon nekoliko dana mlađi sin pokupi sve, otputova u

daleku zemlju i ondje potрати svoja dobra živeæi razvratno." ¹⁴ "Kad sve potroši, nastaje ljuta glad u onoj zemlji te on poèe oskudijevati. ¹⁵ Ode i pribi se kod jednoga žitelja u onoj zemlji. On ga posla na svoja polja pasti svinje. ¹⁶ Želio se nasititi rogaèima što su ih jele svinje, ali mu ih nitko nije davao." ¹⁷ "Došavši k sebi, reèe: 'Koliki najamnici oca moga imaju kruha napretek, a ja ovdje umirem od gladi!' ¹⁸ Ustat æu, poæi svomu ocu i reæi mu: 'Oèe, sagriješih protiv Neba i pred tobom!' ¹⁹ Nisam više dostojan zvati se sinom tvojim. Primi me kao jednog od svojih najamnika.'" ²⁰ "Usta i pođe svom ocu. Dok je još bio daleko, njegov ga otac ugleda, ganu se, potrèa, pade mu oko vrata i izljubi ga. ²¹ A sin æe mu: 'Oèe! Sagriješih protiv Neba i pred tobom! Nisam više dostojan zvati se sinom tvojim.' ²² A otac reèe slugama: 'Brzo iznesite haljinu najljepšu i obucite ga! Stavite mu prsten na ruku i obuæu na noge!' ²³ Tele ugojeno dovedite i zakoljite, pa da se pogostimo i proveselimo ²⁴ jer sin mi ovaj bijaše mrtav i oživje, izgubljen bijaše i nađe se!' I stadoše se veseliti." ²⁵ "A stariji mu sin bijaše u polju. Kad se na povratku približio kuæi, zaèu svirku i igru ²⁶ pa dozva jednoga slugu da se raspita što je to. ²⁷ A ovaj æe mu: 'Došao tvoj brat pa otac tvoj zakla tele ugojeno što sina zdrava doèeka.' ²⁸ A on se rasrdi i ne htjede uæi. Otac tada iziđe i stane ga nagovarati. ²⁹ A on æe ocu: 'Evo toliko ti godina služim i nikada ne prestupih tvoju zapovijed, a nikad mi ni jareta nisi dao da se s prijateljima proveselim.' ³⁰ A kada dođe ovaj sin tvoj koji s bludnicama proždrije tvoje imanje, ti mu zakla ugojeno tele.' ³¹ Nato æe mu otac: 'Sinko, ti si uvijek sa mnom i sve moje - tvoje je. ³² No trebalo se veseliti i radovati jer ovaj brat tvoj bijaše mrtav i oživje, izgubljen i nađe se!'"

Chapter 16

¹ Govoraše i svojim uèenicima: "Bijaše neki bogat èovjek koji je imao upravitelja. ² Ovaj je bio optužen pred njim kao da mu rasipa imanje. On ga pozva pa mu reèe: 'Što to èujem o tebi? Položi raèun o svom upravljanju jer više ne možeš biti upravitelj!' ³ Nato upravitelj reèe u sebi: 'Što da uèinim kad mi gospodar moj oduzima upravu? Kopati? Nemam snage. Prošiti? Stidim se.' ⁴ Znam što æu da me prime u svoje kuæe kad budem maknut s uprave.'" ⁵ "I pozva dužnike svoga

gospodara, jednog po jednog. Upita prvoga: 'Koliko duguješ gospodaru mojemu?' On reèe: 'Sto
 bata ulja.' ⁶ A on æe mu: 'Uzmi svoju zadužnicu, sjedni brzo, napiši pedeset.' ⁷ Zatim reèe drugomu:
 'A ti, koliko ti duguješ?' On odgovori: 'Sto kora pšenice.' Kaže mu: 'Uzmi svoju zadužnicu i napiši
 osamdeset.'" ⁸ "I pohvali gospodar nepoštenog upravitelja što snalažljivo postupi jer sinovi su
 ovoga svijeta snalažljiviji prema svojim od sinova svjetlosti." ⁹ "I ja vama kažem: napravite sebi
 prijatelje od nepoštena bogatstva pa kad ga nestane da vas prime u vjeène šatore." ¹⁰ "Tko je vjeran
 u najmanjem, i u najveæem je vjeran; a tko je u najmanjem nepošten, i u najveæem je nepošten.
¹¹ Ako dakle ne bijaste vjerni u nepoštenom bogatstvu, tko li æe vam istinsko povjeriti? ¹² I ako
 u tuðem ne bijaste vjerni, tko li æe vam vaše dati?" ¹³ "Nijedan sluga ne može služiti dvojici
 gospodara. Ili æe jednoga mrziti, a drugoga ljubiti; ili æe uz jednoga prianjati, a drugoga prezirati.
 Ne možete služiti Bogu i bogatstvu." ¹⁴ Sve su to slušali farizeji, srebroljupci, i rugali mu se. ¹⁵ On
 im reèe: "Vi se pravite pravedni pred ljudima, ali zna Bog srca vaša. Jer što je ljudima uzvišeno,
 odvratnost je pred Bogom." ¹⁶ "Zakon i Proroci do Ivana su, a otada se navješæuje kraljevstvo
 Božje i svatko se u nj silom probija." ¹⁷ Lakše æe nebo i zemlja proæi, negoli propasti i jedan
 poteziæ Zakona." ¹⁸ "Tko god otpusti svoju ženu pa se oženi drugom, èini preljub. I tko se god
 oženi otpuštenom, èini preljub." ¹⁹ "Bijaše neki bogataš. Odijevao se u grimiz i tanani lan i danomice
 se sjajno gostio." ²⁰ A neki siromah, imenom Lazar, ležao je sav u èirevima pred njegovim vratima
²¹ i priželjkivao nasititi se onim što je padalo s bogataševa stola. Èak su i psi dolazili i lizali mu
 èireve." ²² "Kad umrije siromah, odnesoše ga anđeli u krilo Abrahamovo. Umrije i bogataš te bude
 pokopan." ²³ Tada u teškim mukama u paklu, podiže svoje oèi te izdaleka ugleda Abrahama i u
 krilu mu Lazara ²⁴ pa zavapi: 'Oèe Abrahame, smiluj mi se i pošalji Lazara da umoèi vršak svoga
 prsta u vodu i rashladi mi jezik jer se strašno muèim u ovom plamenu.' ²⁵ Reèe nato Abraham:
 'Sinko! Sjeti se da si za života primio dobra svoja, a tako i Lazar zla. Sada se on ovdje tješi, a ti se
 muèiš.' ²⁶ K tome između nas i vas zjapi provalija golema te koji bi i htjeli prijeæi odavde k vama,
 ne mogu, a ni odatle k nama prijelaza nema." ²⁷ "Nato æe bogataš: 'Molim te onda, oèe, pošalji
 Lazara u kuæu oca moga.' ²⁸ Imam petero braæe pa neka im posvjedoèi da i oni ne doðu u ovo
 mjesto muka.' ²⁹ Kaže Abraham: 'Imaju Mojsija i Proroke! Njih neka poslušaju!' ³⁰ A on æe: 'O

ne, oèe Abrahame! Nego dođe li tko od mrtvih k njima, obratit æe se.' ³¹ Reèe mu: 'Ako ne slušaju Mojsija i Proroka, neæe povjerovati sve da i od mrtvih tko ustane.'"

Chapter 17

¹ I reèe svojim uèenicima: "Nije moguæe da ne dođu sablazni, no jao onome po kom dolaze;
² je li s mlinskim kamenom o vratu strovaljen u more, korisnije mu je, nego da sablazni jednoga
od ovih malenih. ³ Èuvajte se!" "Pogriješi li tvoj brat, prekori ga; ako se obrati, oprosti mu. ⁴ Pa
ako se sedam puta na dan ogriješi o tebe i sedam se puta obrati tebi govoreæi: 'Žao mi je!', oprosti
mu." ⁵ Apostoli zamole Gospodina: "Umnoži nam vjeru!" ⁶ Gospodin im odvrati: "Da imate vjere
koliko je zrno gorušièino, rekli biste ovom dudu: 'Išèupaj se s korijenom i presadi se u more!' I on
bi vas poslušao." ⁷ "Tko æe to od vas reæi sluzi svomu, oraèu ili pastiru, koji se vrati s polja: 'Dođi
brzo i sjedni za stol?' ⁸ Neæe li mu naprotiv reæi: 'Pripravi što æu veèerati pa se pripaši i poslužuj
mi dok jedem i pijem; potom æeš ti jesti i piti?' ⁹ Zar duguje zahvalnost sluzi jer je izvršio što mu
je naređeno? ¹⁰ Tako i vi: kad izvršite sve što vam je naređeno, recite: 'Sluge smo beskorisne!
Uèinismo što smo bili dužni uèiniti!'" ¹¹ Dok je tako putovao u Jeruzalem, prolazio je između
Samarije i Galileje. ¹² Kad je ulazio u neko selo, eto mu u susret deset gubavaca. Zaustave se
podaleko ¹³ i zavape: "Isuse, Uèitelju, smiluj nam se!" ¹⁴ Kad ih Isus ugleda, reèe im: "Idite,
pokažite se sveæenicima!" I dok su išli, oèistiše se. ¹⁵ Jedan od njih vidjevši da je ozdravio, vrati
se slaveæi Boga u sav glas. ¹⁶ Baci se nièice k Isusovim nogama zahvaljujuæi mu. A to bijaše neki
Samarijanac. ¹⁷ Nato Isus primijeti: "Zar se ne oèistiše desetorica? ¹⁸ A gdje su ona devetorica?
Ne nađe li se nijedan koji bi se vratio i podao slavu Bogu, osim ovoga tuđinca?" ¹⁹ A njemu reèe:
"Ustani! Idi! Tvoja te vjera spasila!" ²⁰ Upitaju ga farizeji: "Kad æe doæi kraljevstvo Božje?"
Odgovori im: "Kraljevstvo Božje ne dolazi primjetljivo. ²¹ Niti æe se moæi kazati: 'Evo ga ovdje!'
ili: 'Eno ga ondje!' Ta evo - kraljevstvo je Božje među vama!" ²² Zatim reèe uèenicima: "Doæi æe
dani kad æete zaželjeti vidjeti i jedan dan Sina Èovjèejega, ali ga neæete vidjeti. ²³ Govorit æe

vam: 'Eno ga ondje, evo ovdje!' Ne odlazite i ne pomamite se!²⁴ Jer kao što munja sijevne na jednom kraju obzorja i odbljesne na drugom, tako æ biti i sa Sinom Èovjeèjim u Dan njegov.
²⁵ No prije treba da on mnogo pretrpi i da ga ovaj naraštaj odbaci."²⁶ "I kao što bijaše u dane
 Noine, tako æ biti i u dane Sina Èovjeèjega:²⁷ jeli su, pili, ženili se i udavali do dana kad Noa
 uđe u korablju. I dođe potop i sve uništi.²⁸ Slièno kao što bijaše u dane Lotove: jeli su, pili,
 kupovali, prodavali, sadili, gradili.²⁹ A onog dana kad Lot iziđe iz Sodome, zapljušti s neba oganj
 i sumpor i sve uništi.³⁰ Tako æ isto biti u dan kad se Sin Èovjeèji objavi."³¹ "U onaj dan tko
 bude na krovu, a stvari mu u kuæi, neka ne siđe da ih uzme.³² I tko bude u polju, neka se ne okreæe
 natrag. Sjetite se žene Lotove!³³ Tko god bude nastojao život svoj saèuvati, izgubit æ ga; a tko
 ga izgubi, živa æ ga saèuvati."³⁴ "Kažem vam, one æ noæi biti dvojica u jednoj postelji: jedan
 æ se uzeti, drugi ostaviti.³⁵ Dvije æ mljeti zajedno: jedna æ se uzeti, druga ostaviti."³⁶ #
³⁷ Upitaše ga na to: "Gdje to, Gospodine?" A on im reèe: "Gdje bude trupla, ondje æ se okupljati
 i orlovi."

Chapter 18

¹ Kaza im i prispodobu kako valja svagda moliti i nikada ne sustati:² "U nekom gradu bio
 sudac. Boga se nije bojao, za ljude nije mario.³ U tom gradu bijaše i neka udovica. Dolazila k
 njemu i molila: 'Obrani me od mog tužitelja!'⁴ No on ne htjede zadugo. Napokon reèe u sebi: 'Iako
 se Boga ne bojim nit za ljude marim, ipak,⁵ jer mi udovica ova dodijava, obranit æu je da vjeèno
 ne dolazi muèiti me.'"⁶ Nato reèe Gospodin: "Èujte što govori nepravedni sudac!⁷ Neæe li onda
 Bog obraniti svoje izabrane koji dan i noæ vape k njemu sve ako i odgađa stvar njihovu?⁸ Kažem
 vam, ustat æ žurno na njihovu obranu. Ali kad Sin Èovjeèji dođe, hoæe li naæi vjere na zemlji?"
⁹ Nekima pak koji se pouzdavahu u sebe da su pravednici, a druge potcjenjivahu, reèe zatim ovu
 prisodobu:¹⁰ "Dva èovjeka uziđoše u Hram pomoliti se: jedan farizej, drugi carinik.¹¹ Farizej
 se uspravan ovako u sebi molio: 'Bože, hvala ti što nisam kao ostali ljudi: grabežljivci, nepravednici,
 preljubnici ili - kao ovaj carinik.'¹² Postim dvaput u tjednu, dajem desetinu od svega što steknem.'

13 A carinik, stojeći izdaleka, ne usudi se ni oèiju podignuti k nebu, nego se udaraše u prsa govoreći:
 'Bože milostiv budi meni grešniku!' 14 Kažem vam: ovaj siđe opravdan kući svojoj, a ne onaj!
 Svaki koji se uzvisuje, bit će ponižen; a koji se ponizuje, bit će uzvišen." 15 A donosili mu i
 dojenčad da ih se dotakne. Vidjevši to, uèenici im branili. 16 A Isus ih dozva i reèe: "Pustite dječicu
 neka dolaze k meni i ne prijeđite im jer takvih je kraljevstvo Božje." 17 "Zaista, kažem vam, tko
 ne primi kraljevstva Božjega kao dijete, ne, u nj neće ući." 18 I upita ga neki uglednik: "Uèitelju
 dobri, što mi je èiniti da baštinim život vjeèni?" 19 Reèe mu Isus: "Što me zoveš dobrim? Nitko
 nije dobar, doli Bog jedini. 20 Zapovijedi znaš: Ne èini preljuba! Ne ubij! Ne ukradi! Ne svjedoçi
 lažno! Poštuj oca svoga i majku!" 21 A onaj æe: "Sve sam to èuvao od mladosti." 22 Èuvši to, Isus
 mu reèe: "Još ti jedno preostaje: sve što imaš prodaj i razdaj siromasima pa æeš imati blago na
 nebu. A onda dođi i idi za mnom." 23 Kad je on to èuo, ražalosti se jer bijaše silno bogat. 24 Vidjevši
 ga, reèe Isus: "Kako li je teško imuènicima u kraljevstvo Božje! 25 Lakše je devi kroz uši iglene
 nego bogatašu u kraljevstvo Božje." 26 Koji su to èuli, rekoše: "Pa tko se onda može spasiti?" 27 A
 on æe: "Što je nemoguæe ljudima, moguæe je Bogu." 28 Nato reèe Petar: "Evo, mi ostavimo svoje
 i pođosmo za tobom." 29 Isus æe im: "Zaista, kažem vam, nema ga tko bi ostavio kuæu, ili ženu,
 ili braæu, ili roditelje, ili djecu poradi kraljevstva Božjega, 30 a da ne bi primio mnogostruko veæ
 u ovom vremenu, i u buduæem vijeku život vjeèni." 31 I uzevši sa sobom dvanaesticu, reèe im:
 "Evo uzlazimo u Jeruzalem i na Sinu Èovjeèjem ispunit æe se sve što su napisali proroci: 32 doista,
 bit æe predan poganima, izrugan, zlostavljan i popljuvan; 33 i pošto ga izbièuju, ubit æe ga, ali on
 æe treæi dan ustati." 34 No oni ništa od toga ne razumješe. Te im rijeçi bijahu skrivene i ne shvaæahu
 što bijaše reèeno. 35 A kad se približavao Jerihonu, neki slijepac sjedio kraj puta i prosio. 36 Èuvši
 gdje mnoštvo prolazi, raspitivao se što je to. 37 Rekoše mu: "Isus Nazareæanin prolazi." 38 Tada
 povika: "Isuse, Sine Davidov, smiluj mi se!" 39 Oni ga sprijeda ušutkivali, ali on je još jaèe vikao:
 "Sine Davidov, smiluj mi se!" 40 Isus se zaustavi i zapovjedi da ga dovedu k njemu. Kad se on
 približi, upita ga: 41 "Što hoæeš da ti uèinim?" A on æe: "Gospodine, da progledam." 42 Isus æe

mu: "Progledaj! Vjera te tvoja spasila." ⁴³ I umah progleda i uputi se za njim slaveæi Boga. I sav narod koji to vidje dade hvalu Bogu.

Chapter 19

¹ I uðe u Jerihon. Dok je njime prolazio, ² eto èovjeka imenom Zakej. Bijaše on nadcarinik, i to bogat. ³ Želio je vidjeti tko je to Isus, ali ne mogaše od mnoštva jer je bio niska stasa. ⁴ Potrèa naprijed, pope se na smokvu da ga vidi jer je onuda imao proæi. ⁵ Kad Isus doðe na to mjesto, pogleda gore i reèe mu: "Zakeju, žurno siði! Danas mi je proboraviti u tvojoj kuæi." ⁶ On žurno siðe i primi ga sav radostan. ⁷ A svi koji to vidješe stadoše mrmljati: "Èovjeku se grešniku svratio!" ⁸ A Zakej usta i reèe Gospodinu: "Evo, Gospodine, polovicu svog imanja dajem siromasima! I ako sam koga u èemu prevario, vraæam èetverostruko." ⁹ Reèe mu na to Isus: "Danas je došlo spasenje ovoj kuæi jer i on je sin Abrahamov! ¹⁰ Ta Sin Èovjeèji doðe potražiti i spasiti izgubljeno!" ¹¹ Kako su oni to slušali, dometnu on prispodobu - zato što bijaše nadomak Jeruzalemu i oni mislili da æe se umah pojaviti kraljevstvo Božje. ¹² Reèe dakle: "Neki je ugledan èovjek imao otputovati u daleku zemlju da primi svoje kraljevstvo pa da se vrati. ¹³ Dozva svojih deset slugu, dade im deset mna i reèe: 'Trgujte dok ne doðem.' ¹⁴ A njegovi ga graðani mrzili te poslaše za njim poslanstvo s porukom: 'Neæemo da se ovaj zakralji nad nama.'" ¹⁵ "Kad je on primio kraljevstvo i vratio se, naredi da mu dozovu one slugu kojima je predao novac da sazna što su zaradili." ¹⁶ "Pristupi prvi i reèe: 'Gospodaru, tvoja mna donije deset mna.' ¹⁷ Reèe mu: 'Valjaš, slugo dobri! U najmanjem si bio vjeran, vladaj nad deset gradova!' ¹⁸ Doðe i drugi govoreæi: 'Mna je tvoja, gospodaru, donijela pet mna.' ¹⁹ I tomu reèe: 'I ti budi nad pet gradova!'" ²⁰ "Treæi, opet doðe govoreæi: 'Gospodaru, evo ti tvoje mne. Držao sam je pohranjenu u rupcu. ²¹ Bojao sam te se jer si èovjek strog: uzimaš što nisi pohranio, žanješ što nisi posijao.'" ²² "Kaže mu: 'Iz tvojih te usta sudim, zli slugo! Znao si da sam èovjek strog, da uzimam što nisam pohranio i žanjem što nisam posijao?' ²³ Zašto onda nisi uložio moj novac u novèarnicu? Ja bih ga po povratku podigao s dobitkom.'" ²⁴ Nato reèe nazoènima:

'Uzmite od njega mnu i dajte onomu koji ih ima deset.'²⁵ Rekoše mu: 'Gospodaru, ta veæ ima deset mna!'²⁶ Kažem vam: svakomu koji ima još æe se dati, a od onoga koji nema oduzet æe se i ono što ima.²⁷ A moje neprijatelje - one koji me ne htjedoše za kralja - dovedite ovamo i smaknite ih pred mojim oèima!'"²⁸ Rekavši to, nastavi put uzlazeæi u Jeruzalem.²⁹ Kad se približi Betfagi i Betaniji, uz goru koja se zove Maslinska, poslao dvojicu uèenika³⁰ govoreæi: "Hajdete u selo pred vama. Èim uđete u nj, naæi æete privezano magare koje još nitko nije zajahao. Odriješite ga i dovedite."³¹ Upita li vas tko: 'Zašto driješite?', ovako recite: 'Gospodinu treba.'"³² Oni koji bijahu poslani otiðoše i naðoše kako im bijaše rekao.³³ I dok su driješili magare, rekoše im gospodari: "Što driješite magare?"³⁴ Oni odgovore: "Gospodinu treba."³⁵ I dovedoše ga Isusu i staviše svoje haljine na magare te posjednuše Isusa.³⁶ I kuda bi on prolazio, prostirali bi po putu svoje haljine.³⁷ A kad se veæ bio približio obronku Maslinske gore, sve ono mnoštvo uèenika, puno radosti, poèe iza glasa hvaliti Boga za sva silna djela što ih vidješe:³⁸ "Blagoslovljen Kralj, Onaj koji dolazi u ime Gospodnje! Na nebu mir! Slava na visinama!"³⁹ Nato mu neki farizeji iz mnoštva rekoše: "Uèitelju, prekori svoje uèenike."⁴⁰ On odgovori: "Kažem vam, ako ovi ušute, kamenje æe vikati!"⁴¹ Kad se približi i ugleda grad, zaplaka nad njim⁴² govoreæi: "O kad bi i ti u ovaj dan spoznao što je za tvoj mir!"⁴³ Ali sada je sakriveno tvojim oèima. Doæi æe dani na tebe kad æe te neprijatelji tvoji opkoliti opkopom, okružiti æe te i pritijesniti odasvud.⁴⁴ Smrskati æe o zemlju tebe i djecu tvoju u tebi. I neæe ostaviti u tebi ni kamena na kamenu zbog toga što nisi upoznao èasa svoga pohoðenja."⁴⁵ Ušavši u Hram, stane izgoniti prodavaæe.⁴⁶ Kaže im: "Pisano je: Dom moj bit æe Dom molitve, a vi od njega naèiniste peæinu razbojnièku!"⁴⁷ I danomice nauèavaše u Hramu. A glavari su sveæenièki i pismoznanci tražili kako da ga pogube, a tako i prvaci narodni,⁴⁸ ali nikako naæi što da uèine jer je sav narod visio o njegovoj rijeèi.

Chapter 20

¹ Jednog dana dok je naučavao narod u Hramu i naviještao evanđelje, ispriječè se glavari sveæenièki i pismoznanci sa starješinama ² pa mu dobace: "Reci nam kojom vlašæu to èiniš ili ti dade tu vlast?" ³ On odgovori: "Upitat æu i ja vas. Recite mi: ⁴ krst Ivanov bijaše li od Neba ili od ljudi?" ⁵ A oni smišljahu meðu sobom: "Reknemo li 'od Neba', odvratit æe 'Zašto mu ne povjerovaste?' ⁶ A reknemo li 'od ljudi', sav æe nas narod kamenovati. Ta uvjeren je da je Ivan prorok." ⁷ I odgovore da ne znaju odakle. ⁸ I Isus reèe njima: "Ni ja vama neæu kazati kojom vlašæu ovo èinim." ⁹ Zatim uze narodu kazivati ovu prispodobu: "Èovjek posadi vinograd, iznajmi ga vinogradarima i otputova na dulje vrijeme." ¹⁰ "Kada dođe doba, posla slugu vinogradarima da mu dadnu od uroda vinogradskoga. No vinogradari ga istukoše i otposlaše praznih ruku. ¹¹ Nato on posla drugoga slugu. Ali oni i toga istukoše, izružiše i otposlaše praznih ruku. ¹² Posla i treæega. A oni i njega izraniše i izbaciše." ¹³ "Nato reèe gospodar vinograda: 'Što da uèinim? Poslat æu im sina svoga ljubljenoga. Njega æe valjda poštovati.' ¹⁴ Ali kada ga vinogradari ugledaju, stanu meðu sobom umovati: 'Ovo je baštinik. Ubijmo ga da baština bude naša.' ¹⁵ Izbaciše ga iz vinograda i ubiše." "Što æe dakle uèiniti s njima gospodar vinograda? ¹⁶ Doæi æe i pogubiti te vinogradare i dati vinograd drugima." Koji ga slušahu rekoše: "Bože saèuvaj!" ¹⁷ A on ih ošinu pogledom i reèe: ¹⁸ "A što ono piše: Kamen što ga odbaciše graditelji postade kamen zaglavni? ¹⁹ Tko god padne na taj kamen, smrskat æe se, a na koga on padne, satrt æe ga." Pismoznanci i glavari sveæenièki gledahu da istog èasa stave ruke na nj, ali se pobojaše naroda. Dobro razumješe da o njima kaza tu prispodobu. ²⁰ Vrebajuæi na nj, poslaše uhode koji su se pravili pravednicima da ga uhvate u rijeèi pa da ga predaju oblasti i vlasti upraviteljevoj. ²¹ Upitaše ga dakle: "Uèitelju, znamo da pravo zboriš i naučavaš te nisi pristran, nego po istini uèiš putu Božjem. ²² Je li nam dopušteno dati porez caru ili nije?" ²³ Pronièuæi njihovu lukavost, reèe im: ²⁴ "Pokažite mi denar." "Èiju ima sliku i natpis?" ²⁵ A oni æe: "Carevu." On im reèe: "Stoga dajte caru carevo, a Bogu Božje." ²⁶ I ne mogoše ga uhvatiti u rijeèi pred narodom, nego umuknuše zadivljeni njegovim odgovorom. ²⁷ Pristupe mu neki od saduceja, koji nijeðu uskrsnuæe. Upitaše ga: ²⁸ "Uèitelju! Mojsije nam napisa: Umre li bez djece èiji brat koji imaše ženu, neka njegov brat uzme tu ženu te podigne porod

²⁹ bratu svomu. ³⁰ Bijaše tako sedmero braæe. Prvi se oženi i umrije bez djece. ³¹ Drugi uze njegovu ženu, ³² onda treæi; i tako redom sva sedmorica pomriješe ne ostavivši djece. ³³ Naposljetku umrije i žena. ³⁴ Kojemu æe dakle od njih ta žena pripasti o uskrsnuæu? Jer sedmorica su je imala za ženu." ³⁵ Reèe im Isus: "Djeca se ovog svijeta žene i udaju. ³⁶ No oni koji se naðoše dostojni onog svijeta i uskrsnuæa od mrtvih niti se žene niti udaju. ³⁷ Zaista, ni umrijeti više ne mogu: anđelima su jednaki i sinovi su Božji jer su sinovi uskrsnuæa." ³⁸ "A da mrtvi ustaju, naznaèi i Mojsije kad u odlomku o grmu Gospodina zove Bogom Abrahamovim, Bogom Izakovim i Bogom Jakovljevim. ³⁹ A nije on Bog mrtvih, nego živih. Ta svi njemu žive!" ⁴⁰ Neki pismoznanci primijete: "Uèitelju! Dobro si rekao!" ⁴¹ I nisu se više usuđivali upitati ga bilo što. ⁴² A on im reèe: "Kako kažu da je Krist sin Davidov? ⁴³ Ta sam David veli u Knjizi psalama: Reèe Gospod Gospodinu mojemu: 'Sjedi mi zdesna ⁴⁴ dok ne položim neprijatelje tvoje za podnožje nogama tvojim!' ⁴⁵ David ga dakle naziva Gospodinom. Kako mu je onda sin?" ⁴⁶ I pred svim narodom reèe svojim uèenicima: ⁴⁷ "Èuvajte se pismoznanaca, koji rado hodaju u dugim haljinama, vole pozdrave na trgovima, prva sjedala u sinagogama i proèelja na gozbama, ⁴⁸ proždiru kuæe udovièke, još pod izlikom dugih molitava. Stiaèi æe ih to oštrija osuda."

Chapter 21

¹ Pogleda i vidje kako bogataši bacaju u riznicu svoje darove. ² A ugleda i neku ubogu udovicu kako baca onamo dva novèia. ³ I reèe: "Uistinu, kažem vam: ova je sirota udovica ubacila više od sviju. ⁴ Svi su oni zapravo meðu darove ubacili od svog suviška, a ona je od svoje sirotinje ubacila sav žitak što ga imaše." ⁵ I dok su neki razgovarali o Hramu, kako ga resi divno kamenje i zavjetni darovi, reèe: ⁶ "Doæi æe dani u kojima se od ovoga što motrite neæe ostaviti ni kamen na kamenu nerazvaljen." ⁷ Upitaše ga: "Uèitelju, a kada æe to biti? I na koji se znak to ima dogoditi?" ⁸ A on reèe: "Pazite, ne dajte se zavesti. Mnogi æe doista doæi u moje ime i govoriti: 'Ja sam' i: ⁹ 'Vrijeme se približilo!' Ne idite za njima. A kad èujete za ratove i pobune, ne prestrašite se. Doista

treba da se to prije dogodi, ali to još nije odmah svršetak." ¹⁰ Tada im каза: "Narod æe ustati protiv
 naroda i kraljevstvo protiv kraljevstva." ¹¹ I bit æe velikih potresa i po raznim mjestima gladi i
 pošasti; bit æe strahota i velikih znakova s neba." ¹² "No prije svega toga podignut æe na vas ruke
 i progoniti vas, predavati vas u sinagoge i tamnice. Vuæi æe vas pred kraljeve i upravitelje zbog
 imena mojega." ¹³ Zadesit æe vas to radi svjedoèenja." ¹⁴ "Stoga uzmite k srcu: nemojte unaprijed
 smišljati obranu! ¹⁵ Ta ja æu vam dati usta i mudrost kojoj se neæe moæi suprotstaviti niti oduprijeti
 nijedan vaš protivnik." ¹⁶ A predavat æe vas èak i vaši roditelji i braæa, roðaci i prijatelji. Neke æe
 od vas i ubiti." ¹⁷ "Svi æe vas zamrziti zbog imena mojega." ¹⁸ Ali ni vlas vam s glave neæe propasti.
¹⁹ Svojom æete se postojanošæu spasiti." ²⁰ "Kad ugledate da vojska opkoljuje Jeruzalem, tada
 znajte: približilo se njegovo opustošenje." ²¹ Koji se tada zateknu u Judeji, neka bježe u gore; a koji
 u Gradu, neka ga napuste; koji pak po poljima, neka se u nj ne vraæaju ²² jer to su dani odmazde,
 da se ispuni sve što je pisano." ²³ "Jao trudnicama i dojiljama u one dane jer bit æe jad velik na
 zemlji i gnjev nad ovim narodom." ²⁴ Padat æe od oštrice maèa, odvodit æe ih kao roblje po svim
 narodima. I Jeruzalem æe gaziti pogani sve dok se ne navršèe vremena pogana." ²⁵ "I bit æe znaci
 na suncu, mjesecu i zvijezdama, a na zemlji bezizlazna tjeskoba naroda zbog huke mora i valovlja.
²⁶ Izdisat æe ljudi od straha i išèekivanja onoga što prijeti svijetu. Doista, sile æe se nebeske
 poljuljati." ²⁷ Tada æe ugledati Sina Èovjeèjega gdje dolazi u oblaku s velikom moæi i slavom.
²⁸ Kad se sve to stane zbivati, uspravite se i podignite glave jer se približuje vaše otkupljenje." ²⁹ I
 reèe im prispodobu: "Pogledajte smokvu i sva stabla." ³⁰ Kad veæ propupaju, i sami vidite i znate:
 blizu je veæ ljeto." ³¹ Tako i vi kad vidite da se to zbiva, znajte: blizu je kraljevstvo Božje." ³² Zaista,
 kažem vam, ne, neæe uminuti naraštaj ovaj dok se sve ne zbude." ³³ Nebo æe i zemlja uminuti, ali
 moje rijeði ne, neæe uminuti." ³⁴ "Pazite na se da vam srca ne otežaju u proždrljivosti, pijanstvu
 i u životnim brigama te vas iznenada ne zatekne onaj Dan" ³⁵ jer æe kao zamka nadoæi na sve žitelje
 po svoj zemlji." ³⁶ "Stoga budni budite i u svako doba molite da uzmognete umaæi svemu tomu
 što se ima zbiti i stati pred Sina Èovjeèjega." ³⁷ Danju je uèio u Hramu, a noæu bi izlazio i noæio
 na gori zvanj Maslinska." ³⁸ A sav bi narod rano hrljio k njemu u Hram da ga sluša.

Chapter 22

¹ Bližio se Blagdan beskvasnih kruhova zvan Pasha. ² Glavari sveæenièki i pismoznanci tražili su kako da Isusa smaknu jer se bojahu naroda. ³ A Sotona uđe u Judu zvanog Iškariotski koji bijaše iz broja dvanaestorice. ⁴ On ode i ugovori s glavarima sveæenièkim i zapovjednicima kako da im ga preda. ⁵ Oni se povešele i ugovore da æe mu dati novca. ⁶ On pristade. Otada je tražio priliku da im ga preda mimo naroda. ⁷ Kada dođe Dan beskvasnih kruhova, u koji je trebalo žrtvovati pashu, ⁸ posla Isus Petra i Ivana i reče: "Hajdete, pripravite nam da blagujemo pashu." ⁹ Rekoše mu: "Gdje hoæeš da pripravimo?" ¹⁰ On im reče: "Evo, èim uđete u grad, namjerit æete se na èovjeka koji nosi krèag vode. Pođite za njim u kuæu u koju uniđe ¹¹ i recite domaæinu te kuæe: 'Uèitelj veli: Gdje je svratište u kojem bih blagovao pashu sa svojim uèenicima?' ¹² I on æe vam pokazati na katu veliko blagovalište prostrto: ondje pripravite." ¹³ Oni odu, nađu kako im je rekao i priprave pashu. ¹⁴ Kada dođe èas, sjede Isus za stol i apostoli s njim. ¹⁵ I reče im: "Svom sam dušom èeznuo ovu pashu blagovati s vama prije svoje muke. ¹⁶ Jer kaŕem vam, neæu je više blagovati dok se ona ne završi u kraljevstvu Boŕjem." ¹⁷ I uze èašu, zahvali i reče: "Uzmite je i razdijelite među sobom. ¹⁸ Jer kaŕem vam, ne, neæu više piti od roda trsova dok kraljevstvo Boŕje ne dođe." ¹⁹ I uze kruh, zahvali, razlomi i dade im govoreæi: "Ovo je tijelo moje koje se za vas predaje. Ovo èinite meni na spomen." ²⁰ Tako i èašu, pošto veèeraše, govoreæi: "Ova èaša novi je Savez u mojoj krvi koja se za vas proljeva." ²¹ "A evo, ruka mog izdajice sa mnom je na stolu. ²² Sin Èovjeèji, istina, ide kako je odreðeno, ali jao èovjeku onomu koji ga predaje." ²³ I oni se poèeše ispitivati tko bi od njih mogao takvo što uèiniti. ²⁴ Uto nastala među njima prepirka tko bi od njih bio najveæi. ²⁵ A on im reče: "Kraljevi gospoduju svojim narodima i vlastodršci nazivaju sebe dobrotvorima. ²⁶ Vi nemojte tako! Naprotiv, najveæi među vama neka bude kao najmlaði; i predstojnik kao posluŕitelj. ²⁷ Ta tko je veæi? Koji je za stolom ili koji posluŕuje? Zar ne onaj koji je za stolom? A ja sam posred vas kao onaj koji posluŕuje." ²⁸ "Da, vi ste sa mnom ustrajali u

29
 mojim kušnjama. Ja vam stoga u baštinu predajem kraljevstvo što ga je meni predao moj Otac:
 30
 da jedete i pijete za mojim stolom u kraljevstvu mojemu i sjedite na prijestoljima sudeći dvanaest
 31
 plemena Izraelovih." "Šimune, Šimune, evo Sotona zaiska da vas prorešeta kao pšenicu. Ali 32
 ja sam molio za tebe da ne malakše tvoja vjera. Pa kad k sebi dođeš, uèvrsti svoju braæu." 33
 Petar
 mu reèe: "Gospodine, s tobom sam spreman i u tamnicu i u smrt." 34
 A Isus æe mu: "Kažem ti,
 35
 Petre, neæe se danas oglasiti pijetao dok triput ne zatajiš da me poznaš." I reèe: "Kad sam vas
 36
 poslao bez kese i bez torbe i bez sandala, je li vam što nedostajalo?" Oni odgovore: "Ništa." Nato
 æe im: "No sada tko ima kesu, neka je uzme! Isto tako i torbu! A koji nema, neka proda svoju
 37
 haljinu i neka kupi sebi maè jer kažem vam, ono što je napisano treba se ispuniti na meni: Među
 38
 zlikovce bi ubrojen. Uistinu, sve što se odnosi na mene ispunja se." Oni mu rekoše: "Gospodine,
 39
 evo ovdje dva maèa!" Reèe im: "Dosta je!" Tada iziðe te se po obièaju zaputi na Maslinsku
 40
 goru. Za njim poðoše i njegovi uèenici. Kada doðe onamo, reèe im: "Molite da ne padnete u
 41
 napast!" I otrgnu se od njih koliko bi se kamenom dobacilo, pade na koljena pa se molio:
 42
 "Oèe! Ako hoæeš, otkloni ovu èašu od mene. Ali ne moja volja, nego tvoja neka bude!" 43
 A
 ukaza mu se anðeo s neba koji ga ohrabri. A kad je bio u smrtnoj mucu, usrdnije se molio. 44
 I
 bijaše znoj njegov kao kaplje krvi koje su padale na zemlju. 45
 Usta od molitve, doðe uèenicima i
 46
 naðe ih snene od žalosti pa im reèe: "Što spavate? Ustanite! Molite da ne padnete u napast!"
 47
 Dok je on još govorio, eto svjetine, a pred njom jedan od dvanaestorice, zvani Juda. On se približi
 48
 Isusu da ga poljubi. Isus mu reèe: "Juda, poljupcem Sina Èovjeèjeg predaješ?" 49
 A oni oko
 njega, vidjevši što se zbiva, rekoše: "Gospodine, da udarimo maèem?" 50
 I jedan od njih udari
 51
 slugu velikoga sveæenika i odsijeðe mu desno uho. Isus odgovori: "Pustite! Dosta!" Onda se
 52
 dotaèe uha i zacijeli ga. Nato Isus reèe onima koji se digoše na nj, glavarima sveæenièkim,
 zapovjednicima hramskim i starješinama: "Kao na razbojnika iziðoste s maèevima i toljagama!
 53
 Danomice bijah s vama u Hramu i ne digoste ruke na me. No ovo je vaš èas i vlast Tmina."
 54
 Uhvatiše ga dakle, odvedoše i uvedoše u dom velikoga sveæenika. Petar je išao za njim izdaleka.
 55
 A posred dvorišta naložiše vatru i posjedaše uokolo. Među njih sjedne Petar. 56
 Ugleda ga neka

sluškinja gdje sjedi kraj vatre, oštro ga pogleda i reče: "I ovaj bijaše s njim!"⁵⁷ A on zanijska: "Ne znam ga, ženo!"⁵⁸ Malo zatim opazi ga netko drugi i reče: "I ti si od njih!" A Petar reče: "Èovjeèe, nisam!"⁵⁹ I nakon otprilike jedne ure drugi neki navaljivaše: "Doista, i ovaj bijaše s njim! Ta Galilejac je!"⁶⁰ A Petar æe: "Èovjeèe, ne znam što govoriš!" I umah, dok je on još govorio, oglasi se pijetao.⁶¹ Gospodin se obazre i upre pogled u Petra, a Petar se spomenu rijeèi Gospodinove, kako mu ono reče: "Prije nego se danas pijetao oglasi, zatajit æeš me tri puta."⁶² I iziðe te gorko zaplaka.⁶³ A ljudi koji su Isusa èuvali udarajuæi ga poigravali se njime⁶⁴ i zastiruæi mu lice, zapitkivali ga: "Proreci tko te udario!"⁶⁵ I mnogim se drugim pogrđama nabacivali na nj.⁶⁶ A kad se razdanilo, sabra se starješinstvo narodno, glavari sveæenièki i pismoznanci te ga dovedoše pred svoje Vijeæe⁶⁷ i rekoše: "Ako si ti Krist, reci nam!" A on æe im: "Ako vam rekнем, neæete vjerovati;⁶⁸ ako vas zapitam, neæete odgovoriti."⁶⁹ No od sada æe Sin Èovjeèji sjedjeti zdesna Sile Božje."⁷⁰ Nato svi rekoše: "Ti si, dakle, Sin Božji!" On im reče: "Vi velite! Ja jesam!"⁷¹ Nato æe oni: "Što nam još svjedoèanstvo treba? Ta sami smo èuli iz njegovih usta!"

Chapter 23

¹ I ustade sva ona svjetina. Odvedoše ga Pilatu² i stadoše ga optuživati: "Ovoga naðosmo kako zavodi naš narod i brani davati caru porez te za sebe tvrdi da je Krist, kralj."³ Pilat ga upita: "Ti li si kralj židovski?" On mu odgovori: "Ti kažeš!"⁴ Tada Pilat reče glavarima sveæenièkim i svjetini: "Nikakve krivnje ne nalazim na ovom èovjeku!"⁵ No oni navaljivahu: "Buni narod nauèavajuæi po svoj Judeji, poèevši od Galileje pa dovde!"⁶ Èuvši to, Pilat propita da li je taj èovjek Galilejac.⁷ Saznavši da je iz oblasti Herodove, poslao ga Herodu, koji i sam bijaše onih dana u Jeruzalemu.⁸ A kad Herod ugleda Isusa, veoma se obradova jer ga je veæ odavna želio vidjeti zbog onoga što je o njemu slušao te se nadao od njega vidjeti koje èudo.⁹ Postavljao mu je mnoga pitanja, ali mu Isus uopæe nije odgovarao.¹⁰ A stajahu ondje i glavari sveæenièki i pismoznanci optužujuæi ga žestoko.¹¹ Herod ga zajedno sa svojom vojskom prezre i ismija: obuèe ga u bijelu

haljinu i posla natrag Pilatu. ¹² Onoga se dana Herod i Pilat sprijateljiše, jer prije bijahu neprijatelji.
¹³ A Pilat dade sazvati glavare sveæenièke, vijeænike i narod ¹⁴ te im reèe: "Doveli ste mi ovoga
 èovjeka kao da buni narod. Ja ga evo ispitah pred vama pa ne naðoh na njemu ni jedne krivice za
 koju ga optuþujete. ¹⁵ A ni Herod jer ga posla natrag nama. Evo, on nije poèinio ništa èime bi
 zasluþio smrt. ¹⁶ Kaznit æu ga dakle i pustiti." ¹⁷ # ¹⁸ I povikaše svi uglas: "Smakni ovoga, a pusti
 nam Barabu!" ¹⁹ A taj bijaše baèen u tamnicu zbog neke pobune u gradu i ubojstva. ²⁰ Pilat im
 stoga ponovno progovori hoteæi osloboditi Isusa. ²¹ Ali oni vikahu: "Raspni, raspni ga!" ²² On
 im treæi put reèe: "Ta što je on zla uèinio? Ne naðoh na njemu smrtne krivice. Kaznit æu ga dakle
 i pustiti." ²³ Ali oni navaljivahu iza glasa ištuæi da se razapne. I vika im bivala sve jaèa. ²⁴ Pilat
 presudi da im bude što ištu. ²⁵ Pusti onoga koji zbog pobune i ubojstva bijaše baèen u tamnicu,
 koga su iskali, a Isusa preda njima na volju. ²⁶ Kad ga odvedoše, uhvatiše nekog Šimuna Cirenca
 koji je dolazio s polja i stave na nj kriþ da ga nosi za Isusom. ²⁷ Za njim je išlo silno mnoštvo
 svijeta, napose žena, koje su plakale i naricale za njim. ²⁸ Isus se okrenu prema njima pa im reèe:
 "Kæeri Jeruzalemske, ne plaèite nada mnom, nego plaèite nad sobom i nad djecom svojom. ²⁹ Jer
 evo idu dani kad æe se govoriti: 'Blago nerotkinjama, utrobama koje ne rodiše i sisama koje ne
 dojiše.' ³⁰ Tad æe poèeti govoriti gorama: 'Padnite na nas!' i bregovima: 'Pokrijte nas!' ³¹ Jer ako
 se tako postupa sa zelenim stablom, što li æe biti sa suhim?" ³² A vodili su i drugu dvojicu, zloèince,
 da ih s njime pogube. ³³ I kada doðoše na mjesto zvano Lubanja, ondje razapeše njega i te zloèince,
 jednoga zdesna, drugoga slijeva. ³⁴ A Isus je govorio: "Oèe, oprosti im, ne znaju što èine!" I
 razdijeliše meðu se haljine njegove bacivši kocke. ³⁵ Stajao je ondje narod i promatrao. A
 podrugivali se i glavari govoreæi: "Druge je spasio, neka spasi sam sebe ako je on Krist Boþji,
 Izabranik!" ³⁶ Izrugivali ga i vojnici, prilazili mu i nudili ga octom ³⁷ govoreæi: "Ako si ti kralj
 þidovski, spasi sam sebe!" ³⁸ A bijaše i natpis ponad njega: "Ovo je kralj þidovski." ³⁹ Jedan ga
 je od obješenih zloèinaca pogrðivao: "Nisi li ti Krist? Spasi sebe i nas!" ⁴⁰ A drugi ovoga
 prekoravaše: "Zar se ne bojiš Boga ni ti, koji si pod istom osudom? ⁴¹ Ali mi po pravdi jer primamo
 što smo djelima zasluþili, a on - on ništa opako ne uèini." ⁴² Onda reèe: "Isuse, sjeti me se kada
 dodeš u kraljevstvo svoje." ⁴³ A on æe mu: "Zaista ti kaþem: danas æeš biti sa mnom u raj!"

⁴⁴ Bijaše veæ oko šeste ure kad nasto tama po svoj zemlji - sve do ure devete, ⁴⁵ jer sunce pomrèa, a hramska se zavjesa razdrije po sredini. ⁴⁶ I povika Isus iza glasa: "Oèe, u ruke tvoje predajem duh svoj!" To rekavši, izdahnu. ⁴⁷ Kad satnik vidje što se zbiva, stane slaviti Boga: "Zbilja, èovjek ovaj bijaše pravednik!" ⁴⁸ I kad je sav svijet koji se zgrnuo na taj prizor vidio što se zbiva, vraæao se bijuæi se u prsa. ⁴⁹ Stajahu podalje i gledahu to svi znanci njegovi i žene koje su za njim išle iz Galileje. ⁵⁰ I dođe èovjek imenom Josip, vijeænik, èovjek èestit i pravedan; ⁵¹ on ne privoli njihovoj odluci i postupku. Bijaše iz Arimateje, grada judejskoga i išèekivaše kraljevstvo Božje. ⁵² Taj dakle pristupi Pilatu i zaiska tijelo Isusovo. ⁵³ Zatim ga skinu, povi u platno i položi u grob isklesan u koji još ne bijaše nitko položen. ⁵⁴ Bijaše dan Priprave; subota je svitala. ⁵⁵ A pratile to žene koje su s Isusom došle iz Galileje: motrile grob i kako je položeno tijelo njegovo. ⁵⁶ Zatim se vrato i priprave miomirise i pomasti. U subotu mirovahu po propisu.

Chapter 24

¹ Prvoga dana u tjednu, veoma rano, dođoše one na grob s miomirisima što ih pripraviše. ² Kamen nađoše otkotrljan od groba. ³ Uđoše, ali ne nađoše tijela Gospodina Isusa. ⁴ I dok su stajale zbunjene nad tim, gle, dva èovjeka u blistavoj odjeæi stadoše do njih. ⁵ Zastrašene obore lica k zemlji, a oni æe im: "Što tražite Živoga među mrtvima?" ⁶ Nije ovdje, nego uskrsnu! Sjetite se kako vam je govorio dok je još bio u Galileji: ⁷ "Treba da Sin Èovjeèji bude predan u ruke grešnika, i raspet, i treæi dan da ustane." ⁸ I sjetiše se one rijeèi njegovih, ⁹ vratiše se s groba te javiše sve to jedanaestorici i svima drugima. ¹⁰ A bile su to: Marija Magdalena, Ivana i Marija Jakovljeva. I ostale zajedno s njima govorahu to apostolima, ¹¹ ali njima se te rijeèi prièiniše kao tlapnja, te im ne vjerovahu. ¹² A Petar usta i potrèa na grob. Sagnuvši se, opazi samo povoje. I vrati se kuæi èudeæi se tome što se zbilo. ¹³ I gle, dvojica su od njih toga istog dana putovala u selo koje se zove Emaus, udaljeno od Jeruzalema šezdeset stadija. ¹⁴ Razgovarahu međusobno o svemu što se

dogodilo. ¹⁵ I dok su tako razgovarali i raspravljali, približi im se Isus i pođe s njima. ¹⁶ Ali prepoznati ga - bijaše uskraæeno njihovim oèima. ¹⁷ On ih upita: "Što to putem pretresate meðu sobom?" Oni se snuædeni zaustave ¹⁸ te mu jedan od njih, imenom Kleofa, odgovori: "Zar si ti jedini stranac u Jeruzalemu te ne znaš što se u njemu dogodilo ovih dana?" ¹⁹ A on æe: "Što to?" Odgovore mu: "Pa ono s Isusom Nazareæaninom, koji bijaše prorok - silan na djelu i na rijeèi pred Bogom i svim narodom: ²⁰ kako su ga glavari sveæenièki i vijeænici naši predali da bude osuæen na smrt te ga razapeli. ²¹ A mi se nadasmo da je on onaj koji ima otkupiti Izraela. Ali osim svega toga ovo je veæ treæi dan što se to dogodilo. ²² A zbuniše nas i žene neke od naših: u praskozorje bijahu na grobu, ²³ ali nisu našle njegova tijela pa doðoše te rekoše da su im se ukazali anđeli koji su rekli da je on živ. ²⁴ Odoše nato i neki naši na grob i naðoše kako žene rekoše, ali njega ne vidješe." ²⁵ A on æe im: "O bezumni i srca spora da vjerujete što god su proroci navijestili! ²⁶ Nije li trebalo da Krist sve to pretrpi te uđe u svoju slavu?" ²⁷ Poèevši tada od Mojsija i svih proroka, protumaèi im što u svim Pismima ima o njemu. ²⁸ Uto se približe selu kamo su išli, a on kao da htjede dalje. ²⁹ No oni navaljivahu: "Ostani s nama jer zamalo æe veèer i dan je na izmaku!" I uniðe da ostane s njima. ³⁰ Dok bijaše s njima za stolom, uze kruh, izreèe blagoslov, razlomi te im davaše. ³¹ Uto im se otvore oèi te ga prepoznaše, a on im išèeznu s oèiju. ³² Tada rekoše jedan drugome: "Nije li gorjelo srce u nama dok nam je putem govorio, dok nam je otkrivao Pisma?" ³³ U isti se èas digoše i vratiše u Jeruzalem. Naðoše okupljenu jedanaestoricu i one koji bijahu s njima. ³⁴ Oni im rekoše: "Doista uskrsnu Gospodin i ukaza se Šimunu!" ³⁵ Nato oni pripovjede ono s puta i kako ga prepoznaše u lomljenju kruha. ³⁶ Dok su oni o tom razgovarali, stane Isus posred njih i reèe im: "Mir vama!" ³⁷ Oni, zbunjeni i prestrašeni, pomisliše da vide duha. ³⁸ Reèe im Isus: "Zašto se prepadoste? Zašto vam sumnje obuzimaju srce? ³⁹ Pogledajte ruke moje i noge! Ta ja sam! Opipajte me i vidite jer duh tijela ni kostiju nema kao što vidite da ja imam." ⁴⁰ Rekavši to, pokaza im ruke i noge. ⁴¹ I dok oni od radosti još nisu vjerovali, nego se èudom èudili, on im reèe: "Imate li ovdje što za jelo?" ⁴² Oni mu pruže komad peèene ribe. ⁴³ On uzme i pred njima pojede. ⁴⁴ Nato im reèe: "To je ono što sam vam govorio dok sam još bio s vama: treba da se ispuni

sve što je u Mojsijevu Zakonu, u Prorocima i Psalmima o meni napisano." ⁴⁵ Tada im otvori pamet
 da razumiju Pisma ⁴⁶ te im reče: "Ovako je pisano: 'Krist æe trpjeti i treæi dan ustati od mrtvih,
⁴⁷ i u njegovo æe se ime propovijedati obraæenje i otpuštenje grijeha po svim narodima poæevši
 od Jeruzalema.' ⁴⁸ Vi ste tomu svjedoci. ⁴⁹ I evo, ja šaljem na vas Obeæanje Oca svojega. Ostanite
 zato u gradu dok se ne obuèete u Silu odozgor." ⁵⁰ Zatim ih izvede do Betanije, podiže ruke pa ih
 blagoslovi. ⁵¹ I dok ih blagoslivljaše, rasta se od njih i uznesen bi na nebo. ⁵² Oni mu se nièice
 poklone pa se s velikom radosti vrate u Jeruzalem ⁵³ te sve vrijeme u Hramu blagoslivljahu Boga.

John

Chapter 1

¹ U poèetku bijaše Rijeè i Rijeè bijaše u Boga i Rijeè bijaše Bog. ² Ona bijaše u poèetku u
 Boga. ³ Sve postade po njoj i bez nje ne postade ništa. Svemu što postade ⁴ u njoj bijaše život i
 život bijaše ljudima svjetlo; ⁵ i svjetlo u tami svijetli i tama ga ne obuze. ⁶ Bi èovjek poslan od
 Boga, ime mu Ivan. ⁷ On dođe kao svjedok da posvjedoèi za Svjetlo da svi vjeruju po njemu. ⁸ Ne
 bijaše on Svjetlo, nego - da posvjedoèi za Svjetlo. ⁹ Svjetlo istinsko koje prosvjetljuje svakog
 èovjeka dođe na svijet; ¹⁰ bijaše na svijetu i svijet po njemu posta i svijet ga ne upozna. ¹¹ K
 svojim dođe i njegovi ga ne primiše. ¹² A onima koji ga primiše podade moæ da postanu djeca
 Božja: onima koji vjeruju u njegovo ime, ¹³ koji su rođeni ne od krvi, ni od volje tjelesne, ni od
 volje muževlje, nego - od Boga. ¹⁴ I Rijeè tijelom postade i nastani se meðu nama i vidjesmo slavu
 njegovu - slavu koju ima kao Jedinorođenac od Oca - pun milosti i istine. ¹⁵ Ivan svjedoèi za njega.
 Vièe: "To je onaj o kojem rekoh: koji za mnom dolazi, preda mnom je jer bijaše prije mene!"
¹⁶ Doista, od punine njegove svi mi primismo, i to milost na milost. ¹⁷ Uistinu, Zakon bijaše dan
 po Mojsiju, a milost i istina nastala po Isusu Kristu. ¹⁸ Boga nitko nikada ne vidje: Jedinorođenac -
 Bog - koji je u krilu Oèevu, on ga obznani. ¹⁹ A evo svjedoèanstva Ivanova. Kad su Židovi iz

Jeruzalema poslali k njemu svećenike i levite da ga upitaju: "Tko si ti?",²⁰ on prizna; ne zanijska, nego prizna: "Ja nisam Krist."²¹ Upitaše ga nato: "Što dakle? Jesi li Ilija?" Odgovori: "Nisam." "Jesi li Prorok?" Odgovori: "Ne."²² Tada mu rekoše: "Pa tko si da dadnemo odgovor onima koji su nas poslali? Što kažeš sam o sebi?"²³ On odgovori: "Ja sam glas koji viče u pustinji: Poravnite put Gospodnji! - kako reče prorok Izaija."²⁴ A neki izaslanici bijahu farizeji.²⁵ Oni prihvatitše riječ i upitaše ga: "Zašto onda krstiš kad nisi Krist, ni Ilija, ni Prorok?"²⁶ Ivan im odgovori: "Ja krstim vodom. Među vama stoji koga vi ne poznate -²⁷ onaj koji za mnom dolazi, komu ja nisam dostojan odriješiti remenje na obući."²⁸ To se dogodilo u Betaniji s onu stranu Jordana, gdje je Ivan krstio.²⁹ Sutradan Ivan ugleda Isusa gdje dolazi k njemu pa reče: "Evo Jaganjca Božjega koji odnosi grijeh svijeta!"³⁰ To je onaj o kojem rekoh: Za mnom dolazi čovjek koji je preda mnom jer bijaše prije mene!"³¹ "Ja ga nisam poznavao, ali baš zato dođoh i krstim vodom da se on očituje Izraelu."³² I posvjedoči Ivan: "Promatrao sam Duha gdje s neba silazi kao golub i ostaje na njemu.³³ Njega ja nisam poznavao, ali onaj koji me posla vodom krstiti reče mi: 'Na koga vidiš da Duh silazi i ostaje na njemu, to je onaj koji krsti Duhom Svetim.'³⁴ I ja sam to vidio i svjedočim: on je Sin Božji."³⁵ Sutradan opet stajaše Ivan s dvojicom svojih učenika.³⁶ Ugleda Isusa koji je onuda prolazio i reče: "Evo Jaganjca Božjega!"³⁷ Te njegove riječi čula ona dva njegova učenika pa pođoše za Isusom.³⁸ Isus se obazre i vidjevši da idu za njim, upita ih: "Što tražite?" Oni mu rekoše: "Rabbi" - što znači: "Učitelju - gdje stanuješ?"³⁹ Reče im: "Dođite i vidjet ćete." Pođoše dakle i vidješe gdje stanuje i ostadoše kod njega onaj dan. Bila je otprilike deseta ura.⁴⁰ Jedan od one dvojice, koji su čuvši Ivana pošli za Isusom, bijaše Andrija, brat Šimuna Petra.⁴¹ On najprije nađe svoga brata Šimuna te reče mu: "Našli smo Mesiju!" - što znači "Krist - Pomazanik".⁴² Dovede ga Isusu, a Isus ga pogleda i reče: "Ti si Šimun, sin Ivanov! Zvat ćeš se Kefa!" - što znači "Petar - Stijena".⁴³ Sutradan naumi Isus poći u Galileju. Nađe Filipa i reče mu: "Pođi za mnom!"⁴⁴ Filip je bio iz Betsaide, iz grada Andrijina i Petrova.⁴⁵ Filip nađe Natanaela i javi mu: "Našli smo onoga o kome je pisao Mojsije u Zakonu i Proroci: Isusa, sina Josipova, iz Nazareta."⁴⁶ Reče mu Natanael:

"Iz Nazareta da može biti što dobro?" Kaže mu Filip: "Dođi i vidi." ⁴⁷ Kad Isus ugleda gdje Natanael dolazi k njemu, reče za njega: "Evo istinitog Izraelca u kojem nema prijevare!" ⁴⁸ Kaže mu Natanael: "Odakle me poznaješ?" Odgovori mu Isus: "Vidjeh te prije negoli te Filip pozva, dok si bio pod smokvom." ⁴⁹ Nato æe mu Natanael: "Uèitelju, ti si Sin Božji! Ti kralj si Izraelov!" ⁵⁰ Odgovori mu Isus: "Stoga što ti rekoh: 'Vidjeh te pod smokvom', vjeruješ. I više æeš od toga vidjeti!" ⁵¹ I nadoda: "Zaista, zaista, kaŕem vam: gledat æete otvoreno nebo i anđele Boŕje gdje uzlaze i silaze nad Sina Èovjeèjega."

Chapter 2

¹ Treæeg dana bijaše svadba u Kani Galilejskoj. Bila ondje Isusova majka. ² Na svadbu bijaše pozvan i Isus i njegovi uèenici. ³ Kad ponesta vina, Isusu æe njegova majka: "Vina nemaju." ⁴ Kaže joj Isus: "Ŗeno, što ja imam s tobom? Još nije došao moj èas!" ⁵ Nato æe njegova mati posluŕiteljima: "Što god vam rekne, uèinite!" ⁶ A bijaše ondje Ŗidovima za èišæenje šest kamenih posuda od po dvije do tri mjere. ⁷ Kaže Isus posluŕiteljima: "Napunite posude vodom!" I napune ih do vrha. ⁸ Tada im reèe: "Zagrabite sada i nosite ravnateljju stola." Oni odnesu. ⁹ Kad okusi vodu što posta vinom, a nije znao odakle je - znale su sluge koje zagradiše vodu - ravnatelj stola pozove zaruènika ¹⁰ i kaže mu: "Svaki èovjek stavlja na stol najprije dobro vino, a kad se ponapiju, gore. Ti si èuvao dobro vino sve do sada." ¹¹ Tako, u Kani Galilejskoj, uèini Isus prvo znamenje i objavi svoju slavu te povjerovaše u njega njegovi uèenici. ¹² Nakon toga siđe sa svojom majkom, s braæom i sa svojim uèenicima u Kafarnaum. Ondje ostadoše nekoliko dana. ¹³ Blizu bijaše Ŗidovska Pasha. Stoga Isus uziđe u Jeruzalem. ¹⁴ U Hramu nađe prodavaèe volova, ovaca i golubova i mjenjaèe gdje sjede. ¹⁵ I naèini biè od uŕeta te ih sve istjera iz Hrama zajedno s ovcama i volovima. Mjenjaèima rasu novac i stolove isprevrta, ¹⁶ a prodavaèima golubova reèe: "Nosite to odavde i ne èinite od kuæe Oca mojega kuæu trgovaèku." ¹⁷ Prisjetiše se njegovi uèenici da je pisano: Izjeda me revnost za Dom tvoj. ¹⁸ Nato se umiješaju Ŗidovi i upitaju ga: "Koje nam znamenje moŕeš pokazati da to smiješ èiniti?" ¹⁹ Odgovori im Isus: "Razvalite ovaj hram i ja æu ga u tri dana podiæi." ²⁰ Rekoše

mu nato Židovi: "Èetrdeset i šest godina gradio se ovaj Hram, a ti da æeš ga u tri dana podiæi?"
²¹ No on je govorio o hramu svoga tijela. ²² Pošto uskrsnu od mrtvih, prisjetiše se njegovi uèenici
da je to htio reæi te povjerovaše Pismu i besjedi koju Isus reèe. ²³ Dok je boravio u Jeruzalemu o
blagdanu Pashe, mnogi povjerovaše u njegovo ime promatrajuæi znamenja koja je èinio. ²⁴ No
sam se Isus njima nije povjeravao jer ih je sve dobro poznavao ²⁵ i nije trebalo da mu tko daje
svjedoèanstvo o èovjeku: ta sam je dobro znao što je u èovjeku.

Chapter 3

¹ Bijaše meðu farizejima èovjek imenom Nikodem, ugledan Židov. ² On dođe Isusu obnoæ i
reèe mu: "Rabbi, znamo da si od Boga došao kao uèitelj jer nitko ne može èiniti znamenja kakva
ti èiniš ako Bog nije s njime." ³ Odgovori mu Isus: "Zaista, zaista, kaŕem ti: tko se ne rodi nanovo,
odozgor, ne može vidjeti kraljevstva Boŕjega!" ⁴ Kaŕe mu Nikodem: "Kako se èovjek može roditi
kad je star? Zar može po drugi put uæi u utrobu majke svoje i roditi se?" ⁵ Odgovori Isus: "Zaista,
zaista, kaŕem ti: ako se tko ne rodi iz vode i Duha, ne može uæi u kraljevstvo Boŕje. ⁶ Što je od
tijela rođeno, tijelo je; i što je od Duha rođeno, duh je. ⁷ Ne èudi se što ti rekoh: 'Treba da se rodite
nanovo, odozgor.' ⁸ Vjetar puše gdje hoæe; èuješ mu šum, a ne znaš odakle dolazi i kamo ide. Tako
je sa svakim koji je rođen od Duha." ⁹ Upita ga Nikodem: "Kako se to može zbiti?" ¹⁰ Odgovori
mu Isus: "Ti si uèitelj u Izraelu pa to da ne razumiješ? ¹¹ Zaista, zaista, kaŕem ti: govorimo što
znamo, svjedoèimo za ono što vidjesmo, ali svjedoèanstva našega ne primate. ¹² Ako vam rekoh
zemaljsko pa ne vjerujete, kako æete vjerovati kad vam budem govorio nebesko? ¹³ Nitko nije
uzašao na nebo doli onaj koji siđe s neba, Sin Èovjeèji. ¹⁴ I kao što je Mojsije podigao zmiyu u
pustinji tako ima biti podignut Sin Èovjeèji ¹⁵ da svaki koji vjeruje u njemu ima život vjeèni.
¹⁶ Uistinu, Bog je tako ljubio svijet te je dao svoga Sina Jedinorođenca da nijedan koji u njega
vjeruje ne propadne, nego da ima život vjeèni. ¹⁷ Ta Bog nije poslao Sina na svijet da sudi svijetu,
nego da se svijet spasi po njemu. ¹⁸ Tko vjeruje u njega, ne osuđuje se; a tko ne vjeruje, veæ je

¹⁹ osuđen što nije vjerovao u ime jedinorođenoga Sina Božjega. A ovo je taj sud: Svjetlost je došla
²⁰ na svijet, ali ljudi su više ljubili tamu nego svjetlost jer djela im bijahu zla. Uistinu, tko god èini
²¹ zlo, mrzi svjetlost i ne dolazi k svjetlosti da se ne razotkriju djela njegova; a tko èini istinu,
²² dolazi k svjetlosti nek bude bjelodano da su djela njegova u Bogu uèinjena." Poslije toga ode
²³ Isus sa svojim uèenicima u Judejsku zemlju. Tu je boravio s njima i krstio. A krstio je i Ivan, u
²⁴ Enonu blizu Salima, jer ondje bijaše mnogo vode. Ljudi su dolazili i krstili se. Jer Ivan još nije
²⁵ bio baèen u tamnicu. Izmeðu Ivanovih uèenika i nekog Židova nastade tako prepirka o èišæenju.
²⁶ Doðoše Ivanu i rekoše mu: "Uèitelju, onaj koji s tobom bijaše s onu stranu Jordana i za kojega
²⁷ si ti svjedoèio - on eno krsti i svi hrle k njemu." Ivan odgovori: "Nitko ne može sebi uzeti ništa
²⁸ ako mu nije dano s neba. Vi ste mi sami svjedoci da sam rekao: 'Nisam ja Krist, nego poslan
²⁹ sam pred njim.' Tko ima zaruènicu, zaruènik je. A prijatelj zaruènikov, koji stoji uza nj i sluša
³⁰ ga, klikæe od radosti na glas zaruènikov. Ta se moja radost upravo ispunila. On treba da raste,
³¹ a ja da se umanjujem. Tko odozgor dolazi, on je iznad sviju; tko je sa zemlje, zemaljski je i
³² zemaljski govori. Tko dolazi s neba, on je iznad sviju: što je vidio i èuo - za to svjedoèi, a
³³ svjedoèanstva njegova nitko ne prima. Tko primi njegovo svjedoèanstvo, potvrðuje da je Bog
³⁴ istinit. Uistinu, onaj koga Bog posla Božje rijeèi govori jer Bog Duha ne daje na mjeru. Otac
³⁵ ljubi Sina i sve je predao u ruku njegovu. Tko vjeruje u Sina, ima vjeèni život; a tko neæe da
³⁶ vjeruje u Sina, neæe vidjeti života; gnjev Božji ostaje na njemu."

Chapter 4

¹ Kad Gospodin dozna da su farizeji doèuli kako on, Isus, okuplja i krsti više uèenika nego
² Ivan - iako zapravo nije krstio sam Isus, nego njegovi uèenici - ³ ode iz Judeje i ponovno se vrati
⁴ u Galileju. Morao je proæi kroza Samariju. ⁵ Doðe dakle u samarijski grad koji se zove Sihar,
⁶ blizu imanja što ga Jakov dade svojem sinu Josipu. Ondje bijaše zdenac Jakovljev. Isus je umoran

od puta sjedio na zdencu. Bila je otprilike šesta ura. ⁷ Dođe neka žena Samarijanka zahvatiti vode.
 Kaže joj Isus: "Daj mi piti!" ⁸ Njegovi učenici bijahu otišli u grad kupiti hrane. ⁹ Kaže mu na to
 Samarijanka: "Kako ti, Židov, išteš piti od mene, Samarijanke?" Jer Židovi se ne družu sa
 Samarijancima. ¹⁰ Isus joj odgovori: "Kad bi znala dar Božji i tko je onaj koji ti veli: 'Daj mi piti',
 ti bi u njega zaiskala i on bi ti dao vode žive." ¹¹ Odvratila mu žena: "Gospodine, ta nemaš ni čime
 bi zahvatio, a zdenac je dubok. Otkuda ti dakle voda živa?" ¹² Zar si ti možda veći od oca našeg
 Jakova koji nam dade ovaj zdenac i sam je iz njega pio, a i sinovi njegovi i stada njegova?"
¹³ Odgovori joj Isus: "Tko god pije ove vode, opet će ožednjati. ¹⁴ A tko bude pio vode koju ću
 mu ja dati, ne, neće ožednjati nikada: voda koju ću mu ja dati postat će u njemu izvorom vode
 koja struji u život vječni." ¹⁵ Kaže mu žena: "Gospodine, daj mi te vode da ne žeđam i da ne moram
 dolaziti ovamo zahvaćati." ¹⁶ Nato joj on reče: "Idi i zovi svoga muža pa se vrati ovamo."
¹⁷ Odgovori mu žena: "Nemam muža." Kaže joj Isus: "Dobro si rekla: 'Nemam muža!' ¹⁸ Pet si
 doista muževa imala, a ni ovaj koga sada imaš nije ti muž. To si po istini rekla." ¹⁹ Kaže mu žena:
 "Gospodine, vidim da si prorok. ²⁰ Naši su se očevi klanjali na ovome brdu, a vi kažete da je u
 Jeruzalemu mjesto gdje se treba klanjati." ²¹ A Isus joj reče: "Vjeruj mi, ženo, dolazi čas kad se
 nećete klanjati Ocu ni na ovoj gori ni u Jeruzalemu. ²² Vi se klanjate onome što ne poznate, a mi
 se klanjamo onome što poznamo jer spasenje dolazi od Židova. ²³ Ali dolazi čas - sada je! - kad
 će se istinski klanjatelji klanjati Ocu u duhu i istini jer takve upravo klanjatelje traži Otac. ²⁴ Bog
 je duh i koji se njemu klanjaju, u duhu i istini treba da se klanjaju." ²⁵ Kaže mu žena: "Znam da
 ima doći Mesija zvani Krist - Pomazanik. Kad on dođe, objavit će nam sve." ²⁶ Kaže joj Isus: "Ja
 sam, ja koji s tobom govorim!" ²⁷ Uto dođu njegovi učenici pa se začude što razgovara sa ženom.
 Nitko ga ipak ne zapita: "Što tražiš?" ili: "Što razgovaraš s njom?" ²⁸ Žena ostavi svoj krèag pa
 ode u grad i reče ljudima: ²⁹ "Dođite da vidite čovjeka koji mi je kazao sve što sam počinila. Da
 to nije Krist?" ³⁰ Oni iziđu iz grada te se upute k njemu. ³¹ Učenici ga dotle nudili: "Učitelju,
 jedi!" ³² A on im reče: "Hraniti mi se valja jelom koje vi ne poznajete." ³³ Učenici se nato
 zapitkivahu: "Da mu nije tko donio jesti?" ³⁴ Kaže im Isus: "Jelo je moje vršiti volju onoga koji

me posla i dovršiti djelo njegovo.³⁵ Ne govorite li vi: 'Još četiri mjeseca i evo žetve?' Gle, kažem
 vam, podignite oči svoje i pogledajte polja: veæ se bjelasaju za žetvu.³⁶ Žetelac veæ prima plaæu,
 sabire plod za vjeèni život da se sijaè i žetelac zajedno raduju.³⁷ Tu se obistinjuje izreka: 'Jedan
 sije, drugi žanje.'³⁸ Ja vas poslah žeti ono oko èega se niste trudili; drugi su se trudili, a vi ste ušli
 u trud njihov."³⁹ Mnogi Samarijanci iz onoga grada povjerovali su u njega zbog rijeèi žene koja je
 svjedoèila: "Kazao mi je sve što sam poèinila."⁴⁰ Kad su dakle Samarijanci došli k njemu, moljahu
 ga da ostane u njih. I ostade ondje dva dana.⁴¹ Tada ih je još mnogo više povjerovalo zbog njegove
 rijeèi⁴² pa govorahu ženi: "Sada više ne vjerujemo zbog tvoga kazivanja; ta sami smo èuli i znamo:
 ovo je uistinu Spasitelj svijeta."⁴³ Nakon dva dana ode odande u Galileju.⁴⁴ Sam je Isus doduše
 izjavio da prorok nema èasti u svom zavièaju.⁴⁵ Kad je dakle stigao u Galileju, Galilejci ga lijepo
 primiše jer bijahu vidjeli što je sve uèinio u Jeruzalemu za blagdana. Jer su i oni bili uzišli na
 blagdan.⁴⁶ Dođe dakle ponovno u Kanu Galilejsku, gdje bijaše pretvorio vodu u vino. Ondje bijaše
 neki kraljevski službenik koji je imao bolesna sina u Kafarnaumu.⁴⁷ Kad je èuo da je Isus došao
 iz Judeje u Galileju, ode k njemu pa ga moljaše da siđe i ozdravi mu sina jer veæ samo što nije
 umro.⁴⁸ Nato mu Isus reèe: "Ako ne vidite znamenja i èudesa, ne vjerujete!"⁴⁹ Kaže mu kraljevski
 službenik: "Gospodine, siði dok mi ne umre dijete."⁵⁰ Kaže mu Isus: "Idi, sin tvoj živi!" Povjerova
 èovjek rijeèi koju mu reèe Isus i ode.⁵¹ Dok je on još silazio, pohite mu u susret sluga s viješæu
 da mu sin živi.⁵² Upita ih dakle za uru kad mu je krenulo nabolje. Rekoše mu: "Juèer oko sedme
 ure pustila ga ognjica."⁵³ Tada razabra otac da je to bilo upravo onog èasa kad mu Isus reèe: "Sin
 tvoj živi." I povjerova on i sav dom njegov.⁵⁴ Bijaše to drugo znamenje što ga uèini Isus po
 povratku iz Judeje u Galileju.

Chapter 5

¹ Nakon toga bijaše židovski blagdan pa Isus uziđe u Jeruzalem. ² U Jeruzalemu se kod Ovèjih
 vrata nalazi kupalište koje se hebrejski zove Bethzatha, a ima pet trijemova. ³ U njima je ležalo

mnoštvo bolesnika - slijepih, hromih, uzetih: èekali su da izbije voda..⁴ Anđeo bi Gospodnji, naime, silazio od vremena do vremena u ribnjak i pokrenuo vodu: tko bi prvi ušao pošto je voda izbila, ozdravio bi makar bolovao od bilo kakve bolesti.⁵ Bijaše ondje neki èovjek koji je trpio od svoje bolesti trideset i osam godina.⁶ Kad ga Isus opazi gdje leži i kada dozna da je veæ dugo u tome stanju, kaže mu: "Želiš li ozdraviti?"⁷ Odgovori mu bolesnik: "Gospodine, nikoga nemam tko bi me uronio u kupalište kad se voda uzbiba. Dok ja stignem, drugi veæ prije mene siđe."⁸ Kaže mu Isus: "Ustani, uzmi svoju postelju i hodi!"⁹ Èovjek odmah ozdravi, uzme svoju postelju i prohoda. Toga dana bijaše subota.¹⁰ Židovi su stoga govorili ozdravljenomu: "Subota je! Ne smiješ nositi postelju svoju!"¹¹ On im odvrati: "Onaj koji me ozdravi reèe mi: 'Uzmi svoju postelju i hodi!'"¹² Upitaše ga dakle: "Tko je taj èovjek koji ti je rekao: 'Uzmi i hodi?'"¹³ No ozdravljenik nije znao tko je taj jer je Isus nestao u mnoštvu što se ondje nalazilo.¹⁴ Nakon toga nađe ga Isus u Hramu i reèe mu: "Eto, ozdravio si! Više ne griješi da te što gore ne snađe!"¹⁵ Èovjek ode i javi Židovima da je Isus onaj koji ga je ozdravio.¹⁶ Zbog toga su Židovi poèeli Isusa napadati što to radi subotom.¹⁷ Isus im odgovori: "Otac moj sve do sada radi pa i ja radim."¹⁸ Zbog toga su Židovi još više gledali da ga ubiju jer je ne samo kršio subotu nego i Boga nazivao Ocem svojim izjednaèujuæi sebe s Bogom.¹⁹ Isus nato odvrati: "Zaista, zaista, kažem vam: Sin ne može sam od sebe èiniti ništa, doli što vidi da èini Otac; što on èini, to jednako i Sin èini."²⁰ Jer Otac Ljubi Sina i pokazuje mu sve što sam èini. Pokazat æe mu i veæa djela od ovih te æete se èudom èuditi.²¹ Uistinu, kao što Otac uskrisuje mrtve i oživljava tako i Sin oživljava koje hoæe.²² Otac doista ne sudi nikomu: sav je sud predao Sinu²³ da svi èaste Sina kao što èaste Oca. Tko ne èasti Sina, ne èasti ni Oca koji ga posla."²⁴ "Zaista, zaista, kažem vam: tko sluša moju rijeè i vjeruje onomu koji me posla, ima život vjeèni i ne dolazi na sud, nego je prešao iz smrti u život."²⁵ Zaista, zaista, kažem vam: dolazi èas - sada je! - kad æe mrtvi èuti glas Sina Božjega i koji èuju, živjet æe.²⁶ Doista, kao što Otac ima život u sebi tako je i Sinu dao da ima život u sebi;²⁷ i ovlasti ga da sudi jer je Sin Èovjeèji.²⁸ Ne èudite se tome jer dolazi èas kad æe svi koji su u grobovima, èuti njegov glas.²⁹ I iziæi æe: koji su dobro èinili - na uskrsnuæe života, a koji su radili zlo - na uskrsnuæe osude.³⁰ Ja sam od

sebe ne mogu učiniti ništa: kako ću jem, sudim, i sud je moj pravedan jer ne tražim svoje volje, nego volju onoga koji me posla." ³¹ "Ako ja svjedočim sam za sebe, svjedočanstvo moje nije istinito. ³² Drugi svjedoči za mene i znam: istinito je svjedočanstvo kojim on svjedoči za mene. ³³ Vi ste poslali k Ivanu i on je posvjedočio za istinu. ³⁴ Ja ne primam svjedočanstva od čovjeka, već govorim to da se vi spasite. ³⁵ On bijaše svjetiljka što gori i svijetli, a vi se htjedoste samo za čas naslađivati njegovom svjetlosti. ³⁶ Ali ja imam svjedočanstvo već od Ivanova: djela koja mi je dao izvršiti Otac, upravo ta djela koja činim, svjedoče za mene - da me poslao Otac. ³⁷ Pa i Otac koji me posla sam je svjedočio za mene. Niti ste glasa njegova ikada čuli niti ste lica njegova ikada vidjeli, ³⁸ a ni riječ njegova ne prebiva u vama jer ne vjerujete onomu kojega on posla. ³⁹ Vi istražujete Pisma jer mislite po njima imati život vječni. I ona svjedoče za mene, ⁴⁰ a vi ipak nećete da dođete k meni da život imate. ⁴¹ Slave od ljudi ne tražim, ⁴² ali vas dobro upoznah: ljubavi Božje nemate u sebi. ⁴³ Ja sam došao u ime Oca svoga i vi me ne primate. Dođe li tko drugi u svoje ime, njega ćete primiti. ⁴⁴ Ta kako biste vi vjerovali kad tražite slavu jedni od drugih, a slave od Boga jedinoga ne tražite! ⁴⁵ Ne mislite da ću vas ja tužiti Ocu. Vaš je tužitelj Mojsije u koga se uzdate. ⁴⁶ Uistinu, kad biste vjerovali Mojsiju, i meni biste vjerovali: ta o meni je on pisao. ⁴⁷ Ali ako njegovim pismima ne vjerujete, kako da mojim riječima vjerujete?"

Chapter 6

¹ Nakon toga ode Isus na drugu stranu Galilejskog, Tiberijadskog mora. ² Slijedilo ga silno mnoštvo jer su gledali znamenja što ih je činio na bolesnicima. ³ A Isus uziđe na goru i ondje sjedjaše sa svojim učenicima. ⁴ Bijaše blizu Pasha, židovski blagdan. ⁵ Isus podigne oči i ugleda kako silan svijet dolazi k njemu pa upita Filipa: "Gdje da kupimo kruha da ovi blaguju?" ⁶ To reče kušajući ga; jer znao je što će učiniti. ⁷ Odgovori mu Filip: "Za dvjesta denara kruha ne bi bilo dosta da svaki nešto malo dobije." ⁸ Kaže mu jedan od njegovih učenika, Andrija, brat Šimuna Petra: ⁹ "Ovdje je dječak koji ima pet ječmenih kruhova i dvije ribice! Ali što je to za tolike?"

10 Reèe Isus: "Neka ljudi posjedaju!" A bilo je mnogo trave na tome mjestu. Posjedaše dakle
 muškarci, njih oko pet tisuæa. ¹¹ Isus uze kruhove, izreèe zahvalnicu pa razdjeli onima koji su
 posjedali. A tako i od ribica - koliko su god htjeli. ¹² A kad se nasitiše, reèe svojim uèenicima:
 "Skupite preostale ulomke da ništa ne propadne!" ¹³ Skupili su dakle i napunili dvanaest košara
 ulomaka što od pet jeèmenih kruhova pretekoše onima koji su blagovali. ¹⁴ Kad su ljudi vidjeli
 znamenje što ga Isus uèini, rekoše: "Ovo je uistinu Prorok koji ima doæi na svijet!" ¹⁵ Kad Isus
 spozna da kane doæi, pograbit ga i zakraljiti, povuèe se ponovno u goru, posve sam. ¹⁶ Kad nast
 veèer, siðoše njegovi uèenici k moru, ¹⁷ uðoše u laðicu i krenuše na onu stranu mora, u Kafarnaum.
 Veæ se i smrklo, a Isusa još nikako k njima. ¹⁸ More se uzburkalo od silnog vjetra što je zapuhao.
 19 Pošto su dakle isplovili oko dvadeset i pet do trideset stadija, ugledaju Isusa gdje ide po moru i
 približava se laðici. Prestraše se, ²⁰ a on æe njima: "Ja sam! Ne bojte se!" ²¹ Htjedoše ga uzeti u
 laðicu, kadli se laðica odmah naðe na obali kamo su se zaputili. ²² Sutradan mnoštvo, koje osta s
 onu stranu mora, zapazi da ondje bijaše samo jedna laðica i da Isus nije bio ušao zajedno sa svojim
 uèenicima u laðicu, nego da oni odoše sami. ²³ Iz Tiberijade pak stigoše druge laðice blizu onog
 mjesta gdje jedoše kruh pošto je Gospodin izrekao zahvalnicu. ²⁴ Kada dakle mnoštvo vidje da
 ondje nema Isusa ni njegovih uèenika, uðu u laðice i odu u Kafarnaum tražeæi Isusa. ²⁵ Kad ga
 naðoše s onu stranu mora, rekoše mu: "Uèitelju, kad si ovamo došao?" ²⁶ Isus im odgovori: "Zaista,
 zaista, kažem vam: tražite me, ali ne stoga što vidjeste znamenja, nego stoga što ste jeli od onih
 kruhova i nasitili se. ²⁷ Radite, ali ne za hranu propadljivu, nego za hranu koja ostaje za život
 vjeèni: nju æe vam dati Sin Èovjeèji jer njega Otac - Bog - opeèati." ²⁸ Rekoše mu dakle: "Što
 nam je èiniti da bismo radili djela Božja?" ²⁹ Odgovori im Isus: "Djelo je Božje da vjerujete u
 onoga kojega je on poslao." ³⁰ Rekoše mu onda: "Kakvo ti znamenje èiniš da vidimo pa da ti
 vjerujemo? Koje je tvoje djelo?" ³¹ Oèevi naši blagovaše manu u pustinji, kao što je pisano: Nahrani
 ih kruhom nebeskim." ³² Reèe im Isus: "Zaista, zaista, kažem vam: nije vam Mojsije dao kruh s
 neba, nego Otac moj daje vam kruh s neba, kruh istinski; ³³ jer kruh je Božji Onaj koji silazi s neba
 i daje život svijetu." ³⁴ Rekoše mu nato: "Gospodine, daj nam uvijek toga kruha." ³⁵ Reèe im Isus:

"Ja sam kruh života. Tko dolazi k meni, neæe ogladnjeti; tko vjeruje u mene, neæe oæednjeti nikada.
³⁶ No rekoh vam: vidjeli ste me, a opet ne vjerujete. ³⁷ Svi koje mi daje Otac doæi æe k meni, i
onoga tko doæe k meni neæu izbaciti; ³⁸ jer siðoh s neba ne da vršim svoju volju, nego volju onoga
koji me posla. ³⁹ A ovo je volja onoga koji me posla: da nikoga od onih koje mi je dao ne izgubim,
nego da ih uskrisim u posljednji dan. ⁴⁰ Da, to je volja Oca mojega da tko god vidi Sina i vjeruje
u njega, ima život vjeèni i ja da ga uskrisim u posljednji dan." ⁴¹ Židovi nato mrmljahu protiv njega
što je rekao: "Ja sam kruh koji je sišao s neba." ⁴² Govorahu: "Nije li to Isus, sin Josipov? Ne
poznajemo li mu oca i majku? Kako sada govori: 'Sišao sam s neba?'" ⁴³ Isus im odvrati: "Ne
mrmljajte među sobom! ⁴⁴ Nitko ne može doæi k meni ako ga ne povuèe Otac koji me posla; i ja
æu ga uskrisiti u posljednji dan. ⁴⁵ Pisano je u Prorocima: Svi æe biti uèenici Božji. Tko god èuje
od Oca i pouèi se, dolazi k meni. ⁴⁶ Ne da bi tko vidio Oca, doli onaj koji je kod Boga; on je vidio
Oca. ⁴⁷ Zaista, zaista, kaæem vam: tko vjeruje, ima život vjeèni. ⁴⁸ Ja sam kruh života. ⁴⁹ Oèevi
vaši jedoše u pustinji manu i pomriješe. ⁵⁰ Ovo je kruh koji silazi s neba: da tko od njega jede, ne
umre. ⁵¹ Ja sam kruh živi koji je s neba sišao. Tko bude jeo od ovoga kruha, živjet æe uvijek.
Kruh koji æu ja dati tijelo je moje - za život svijeta." ⁵² Židovi se nato među sobom prepirahu:
"Kako nam ovaj može dati tijelo svoje za jelo?" ⁵³ Reèe im stoga Isus: "Zaista, zaista, kaæem vam:
ako ne jedete tijela Sina Èovjeèjega i ne pijete krvi njegove, nemate života u sebi! ⁵⁴ Tko blaguje
tijelo moje i pije krv moju, ima život vjeèni; i ja æu ga uskrisiti u posljednji dan. ⁵⁵ Tijelo je moje
jelo istinsko, krv je moja piæe istinsko. ⁵⁶ Tko jede moje tijelo i pije moju krv, u meni ostaje i ja
u njemu. ⁵⁷ Kao što je mene poslao živi Otac i ja živim po Ocu, tako i onaj koji mene blaguje živjet
æe po meni. ⁵⁸ Ovo je kruh koji je s neba sišao, ne kao onaj koji jedoše oèevi i pomriješe. Tko jede
ovaj kruh, živjet æe uvijek." ⁵⁹ To reèe Isus nauèavajuæi u sinagogi u Kafarnaumu. ⁶⁰ Mnogi od
njegovih uèenika èuvši to rekoše: "Tvrda je to besjeda! Tko je može slušati?" ⁶¹ A Isus znajuæi
sam od sebe da njegovi uèenici zbog toga mrmljaju, reèe im: "Zar vas to sablažnjava? ⁶² A što ako
vidite Sina Èovjeèjega kako uzlazi onamo gdje je prije bio?" ⁶³ "Duh je onaj koji oživljuje, tijelo

ne koristi ništa. Riječi koje sam vam govorio duh su i život su." ⁶⁴ "A ipak, ima ih među vama koji ne vjeruju." Jer znao je Isus od početka koji su oni što ne vjeruju i tko je onaj koji će ga izdati.

⁶⁵ I doda: "Zato sam vam i rekao da nitko ne može doći k meni ako mu nije dano od Oca." ⁶⁶ Otada mnogi učenici odstupiše, više nisu išli s njime. ⁶⁷ Reče stoga Isus dvanaestorici: "Da možda i vi ne kanite otići?" ⁶⁸ Odgovori mu Šimun Petar: "Gospodine, kome da idemo? Ti imaš riječi života vječnoga!" ⁶⁹ I mi vjerujemo i znamo: ti si Svetac Božji." ⁷⁰ Odgovori im Isus: "Nisam li ja vas dvanaesticu izabrao? A ipak, jedan je od vas đavao." ⁷¹ Govoraše to o Judi, sinu Šimuna Iškariotskoga, jednom od dvanaestorice, jer on ga je imao izdati.

Chapter 7

¹ Nakon toga Isus je obilazio po Galileji; nije htio u Judeju jer su Židovi tražili da ga ubiju.

² Bijaše blizu židovski Blagdan sjenica. ³ Rekoše mu stoga njegova braća: "Otiđi odavle i pođi u Judeju da i tvoji učenici vide djela što činiš. ⁴ Ta tko želi biti javno poznat, ne čini ništa u tajnosti. Ako već činiš sve to, očituj se svijetu." ⁵ Jer ni braća njegova nisu vjerovala u njega. ⁶ Reče im nato Isus: "Moje vrijeme još nije došlo, a za vas je vrijeme svagda pogodno. ⁷ Vas svijet ne može mrziti, ali mene mrzi jer ja svjedočim protiv njega: da su mu djela opaka. ⁸ Vi samo uzimate na blagdan. Ja još ne uzlazim na ovaj blagdan jer moje se vrijeme još nije ispunilo." ⁹ To im reče i ostade u Galileji. ¹⁰ Ali pošto njegova braća uzidoše na blagdan, uziđe i on, ne javno, nego potajno.

¹¹ A Židovi su ga tražili o blagdanu pitajući: "Gdje je onaj?" ¹² I među mnoštvom o njemu se mnogo šaptalo. Jedni govorahu: "Dobar je!" Drugi pak: "Ne, nego zavodi narod." ¹³ Ipak nitko nije otvoreno govorio o njemu zbog straha od Židova. ¹⁴ Usred blagdana uziđe Isus u Hram i stade naučavati. ¹⁵ Židovi se u čudu pitahu: "Kako ovaj znade Pisma, a nije učio?" ¹⁶ Nato im Isus odvrati: "Moj nauk nije moj, nego onoga koji me posla. ¹⁷ Ako tko hoće vršiti volju njegovu, prepoznat će da li je taj nauk od Boga ili ja sam od sebe govorim. ¹⁸ Tko sam od sebe govori, svoju slavu traži, a tko traži slavu onoga koji ga posla, taj je istinit i nema u njemu nepravdnosti.

19 Nije li vam Mojsije dao Zakon? Pa ipak nitko od vas ne vrši Zakona." "Zašto tražite da me ubijete?"²⁰ Odgovori mnoštvo: "Zloduha imaš! Tko traži da te ubije?"²¹ Uzvratili im Isus: "Jedno djelo učinili i svi se čudite."²² Mojsije vam dade obrezanje - ne, ono i nije od Mojsija, nego od otaca - i vi u subotu obrezujete čovjeka."²³ Ako čovjek može primiti obrezanje u subotu da se ne prekrši Mojsijev zakon, zašto se ljutite na mene što sam svega čovjeka ozdravio u subotu?"²⁴ Ne sudite po vanjštini, nego sudite sudom pravednim!"²⁵ Rekoše tada neki Jeruzalemljani: "Nije li to onaj koga traže da ga ubiju?"²⁶ A evo, posve otvoreno govori i ništa mu ne kažu. Da nisu možda i glavari doista upoznali da je on Krist?"²⁷ Ali za njega znamo odakle je, a kad Krist dođe, nitko neće znati odakle je!"²⁸ Nato Isus, koji je ušao u Hramu, povika: "Da! Poznajete me i znate odakle sam! A ipak ja nisam došao sam od sebe: postoji jedan istiniti koji me posla. Njega vi ne znate."²⁹ Ja ga znam jer sam od njega i on me poslao."³⁰ Židovi su otad vrebali da ga uhvate. Ipak nitko ne stavi na nj ruke jer još nije bio došao njegov čas."³¹ A mnogi iz mnoštva povjerovali su u nj te govorahu: "Zar će Krist, kada dođe, činiti više znamenja nego što ih ovaj učinio?"³² Došli farizeji da se to u mnoštvu o njemu šapću. Stoga glavari svećenički i farizeji poslaše stražare da ga uhvate."³³ Tada Isus reče: "Još sam malo vremena s vama i odlazim onomu koji me posla."³⁴ Tražit ćete me i nećete me naći; gdje sam ja, vi ne možete doći."³⁵ Rekoše nato Židovi među sobom: "Kamo to ovaj kani da ga mi nećemo naći? Da ne kani poći raseljenima među Grcima i naučavati Grke?"³⁶ Što li znači besjeda koju reče: "Tražit ćete me i nećete me naći; gdje sam ja, vi ne možete doći?"³⁷ U posljednji, veliki dan blagdana Isus stade i povika: "Ako je tko žedan, neka dođe k meni! Neka pije"³⁸ koji vjeruje u mene! Kao što reče Pismo: 'Rijeke će živu vodu potaći iz njegove utrobe!'"³⁹ To reče o Duhu kojega su imali primiti oni što vjeruju u njega. Tada doista ne bijaše još došao Duh jer Isus nije bio proslavljen."⁴⁰ Kad su neki iz naroda čuli te riječi, govorahu: "Ovo je uistinu Prorok."⁴¹ Drugi govorahu: "Ovo je Krist." A bilo ih je i koji su pitali: "Pa zar Krist dolazi iz Galileje?"⁴² Ne kaže li Pismo da Krist dolazi iz potomstva Davidova, i to iz Betlehema, mjesta gdje bijaše David?"⁴³ Tako je u narodu nastala podvojenost zbog njega."⁴⁴ Neki ga čak htjedoše uhvatiti, ali nitko ne stavi na nj ruke."⁴⁵ Dođoše dakle stražari glavarima

sveæenièkim i farizejima, a ovi im rekoše: "Zašto ga ne dovedoste?"⁴⁶ Stražari odgovore: "Nikada nitko nije ovako govorio."⁴⁷ Nato æe im farizeji: "Zar ste se i vi dali zavesti?"⁴⁸ Je li itko od glavara ili farizeja povjerovao u njega?⁴⁹ Ali ta svjetina koja ne pozna Zakona - to je prokleta!"⁵⁰ Kaže im Nikodem - onaj koji ono prije dođe k Isusu, a bijaše jedan od njih: "Zar naš Zakon sudi èovjeku ako ga prije ne sasluša i ne dozna što èini?"⁵² Odgovoriše mu: "Da nisi i ti iz Galileje? Istraži pa æeš vidjeti da iz Galileje ne ustaje prorok."⁵³ I otiđoše svaki svojoj kuæi.

Chapter 8

¹ A Isus se uputi na Maslinsku goru. ² U zoru eto ga opet u Hramu. Sav je narod hrlio k njemu. On sjede i stade pouèavati. ³ Uto mu pismoznanci i farizeji dovedu neku ženu zateèenu u preljubu. Postave je u sredinu ⁴ i kažu mu: "Uèitelju! Ova je žena zateèena u samom preljubu. ⁵ U Zakonu nam je Mojsije naredio takve kamenovati. Što ti na to kažeš?" ⁶ To govorahu samo da ga iskušaju pa da ga mogu optužiti. Isus se sagne pa stane prstom pisati po tlu. ⁷ A kako su oni dalje navaljivali, on se uspravi i reèe im: "Tko je od vas bez grijeha, neka prvi na nju baci kamen." ⁸ I ponovno se sagnuvši, nastavi pisati po zemlji. ⁹ A kad oni to èuše, stadoše odlaziti jedan za drugim, poèevši od starijih. Osta Isus sam - i žena koja stajaše u sredini. ¹⁰ Isus se uspravi i reèe joj: "Ženo, gdje su oni? Zar te nitko ne osudi?" ¹¹ Ona reèe: "Nitko, Gospodine." Reèe joj Isus: "Ni ja te ne osuđujem. Idi i odsada više nemoj griješiti." ¹² Isus im zatim ponovno progovori: "Ja sam svjetlost svijeta; tko ide za mnom, neæe hoditi u tami, nego æe imati svjetlost života." ¹³ Farizeji mu nato rekoše: "Ti svjedoèiš sam za sebe: svjedoèanstvo tvoje nije istinito!" ¹⁴ Odgovori im Isus: "Ako ja i svjedoèim sam za sebe, svjedoèanstvo je moje istinito jer znam odakle dođoh i kamo idem. A vi ne znate ni odakle dolazim ni kamo idem. ¹⁵ Vi sudite po tijelu; ja ne sudim nikoga; ¹⁶ no ako i sudim, sud je moj istinit jer nisam sam, nego - ja i onaj koji me posla, Otac. ¹⁷ Ta i u vašem zakonu piše da je svjedoèanstvo dvojice istinito. ¹⁸ Ja svjedoèim za sebe, a svjedoèi za mene i onaj koji

me posla, Otac." ¹⁹ Nato ga upitaju: "Gdje je tvoj Otac?" Odgovori Isus: "Niti mene poznajete niti Oca mojega. Kad biste poznavali mene, i Oca biste moga poznavali." ²⁰ Te riječi rekao je Isus u riznici dok je naučavao u Hramu. I nitko ga ne uhvati jer još ne bijaše došao njegov čas. ²¹ Reče im ponovno Isus: "Ja odlazim, a vi ćete me tražiti i u svojem ćete grijehu umrijeti. Kamo ja odlazim, vi ne možete doći." ²² Židovi se nato stanu pitati: "Da se možda ne kani ubiti kad govori: 'Kamo ja odlazim, vi ne možete doći?'" ²³ A Isus nastavi: "Vi ste odozdol, ja sam odozgor. Vi ste od ovoga svijeta, a ja nisam od ovoga svijeta." ²⁴ Stoga vam i rekoh: 'Umrijet ćete u grijesima svojim.' Uistinu, ako ne povjerujete da Ja jesam, umrijet ćete u grijesima svojim." ²⁵ Nato mu oni rekoše: "A tko si ti?" Odvratu Isus: ²⁶ "Ta što da vam s početka opet zborim? Mnogo toga imam o vama zboriti i suditi; no onaj koji me posla istinit je, i što sam čuo od njega, to ja zborim svijetu." ²⁷ Ne shvatiše da im govori o Ocu. ²⁸ Isus im nato reče: "Kad uzdignete Sina Ćovječjega, tada ćete upoznati da Ja jesam i da sam od sebe ne činim ništa, nego da onako zborim kako me naučio Otac." ²⁹ Onaj koji me posla sa mnom je i ne ostavi me sama jer ja uvijek činim što je njemu milo." ³⁰ Na te njegove riječi mnogi povjerovali su u njega. ³¹ Tada Isus progovori Židovima koji mu povjerovali su: "Ako ostanete u mojoj riječi, uistinu, moji ste učenički; ³² upoznat ćete istinu i istina će vas osloboditi." ³³ Odgovore mu: "Potomstvo smo Abrahamovo i nikome nikada nismo robovali. Kako to ti govoriš: 'Postat ćete slobodni?'" ³⁴ Odgovori im Isus: "Zaista, zaista, kažem vam: tko god čini grijeh, rob je grijeha. ³⁵ Rob ne ostaje u kući zauvijek, a sin ostaje zauvijek. ³⁶ Ako vas dakle Sin oslobodi, zbilja ćete biti slobodni. ³⁷ Znam: potomstvo ste Abrahamovo, a ipak tražite da me ubijete jer moja riječ nema mjesta u vama. ³⁸ Ja govorim što vidjeh kod Oca, a vi činite što čujete od svog oca." ³⁹ Odgovoriše mu: "Naš je otac Abraham". Kaže im Isus: "Da ste djeca Abrahamova, djela biste Abrahamova činili. ⁴⁰ A eto, tražite da ubijete mene, mene koji sam vam govorio istinu što sam je od Boga čuo. Takvo što Abraham nije učinio! ⁴¹ Vi činite djela oca svojega." Rekoše mu: "Mi se nismo rodili iz preljuba, jedan nam je Otac - Bog." ⁴² Reče im Isus: "Kad bi Bog bio vaš Otac, ljubili biste mene jer sam ja od Boga izišao i došao; nisam sam od sebe došao, nego on me posla. ⁴³ Zašto moje besjede ne razumijete? Zato što niste kadri slušati moju riječ. ⁴⁴ Vama je otac đavao i hoće vam se vršiti prohtjeve oca svoga. On bijaše Ćovjekoubojica od početka i ne

stajao u istini jer nema istine u njemu: kad govori laž, od svojega govori jer je lažac i otac laži.
⁴⁵ A meni, jer istinu govorim, meni ne vjerujete. ⁴⁶ Tko æ mi od vas dokazati grijeh? Ako istinu
govorim, zašto mi ne vjerujete? ⁴⁷ Tko je od Boga, rijeçi Božje sluša; vi zato ne slušate jer niste
od Boga." ⁴⁸ Odgovoriše mu Židovi: "Ne kažemo li pravo da si ti Samarijanac i da imaš zloduha?"
⁴⁹ Odgovori Isus: "Ja nemam zloduha, nego èastim svoga Oca, a vi me obešèašæujete. ⁵⁰ No ja ne
tražim svoje slave; ima tko traži i sudi. ⁵¹ Zaista, zaista, kažem vam: ako tko oèuva moju rijeç,
neæe vidjeti smrti dovijeka." ⁵² Rekoše mu Židovi: "Sada vidimo da imaš zloduha. Abraham
umrije, tako i proroci, a ti kažeš: 'Ako tko èuva moju rijeç, neæe okusiti smrti dovijeka.' ⁵³ Zar si
ti veæi od oca našega Abrahama, koji je umro? Pa i proroci pomriješe. Kime se to praviš?"
⁵⁴ Odgovori Isus: "Ako ja sam sebe slavim, slava moja nije ništa. Ima koji me slavi - Otac moj, a
vi velite da je on vaš Bog, ⁵⁵ no ne poznajete ga, a ja ga znam. Ako vam rekнем da ga ne znam,
bit æu lažac jednak vama. No znam ga i rijeç njegovu èuvam. ⁵⁶ Abraham, otac vaš, usklikta što
æ vidjeti moj Dan. I vidje i obradova se." ⁵⁷ Rekoše mu nato Židovi: "Ni pedeset ti još godina
nije, a vidio si Abrahama?" ⁵⁸ Reèe im Isus: "Zaista, zaista, kažem vam: prije negoli Abraham
posta, Ja jesam!" ⁵⁹ Nato pograbiše kamenje da bace na nj. No Isus se sakri te iziđe iz Hrama.

Chapter 9

¹ Prolazeæi ugleda èovjeka slijepa od rođenja. ² Zapitaše ga njegovi uèenici: "Uèitelju, tko li
sagriješi, on ili njegovi roditelji te se slijep rodio?" ³ Odgovori Isus: "Niti sagriješi on niti njegovi
roditelji, nego je to zato da se na njemu oèituju djela Božja." ⁴ "Dok je dan, treba da radimo djela
onoga koji me posla. Dolazi noæ, kad nitko ne može raditi. ⁵ Dok sam na svijetu, svjetlost sam
svijeta." ⁶ To rekavši, pljune na zemlju i od pljuvaèke naèini kal pa mu kalom premaza oèi. ⁷ I
reèe mu: "Idi, operi se u kupalištu Siloamu!" - što znaèi "Poslanik." Onaj ode, umije se pa se vrati
gledajuæi. ⁸ Susjedi i oni koji su ga prije viðali kao prosjaka govorili su: "Nije li to onaj koji je
sjedio i prosio?" ⁹ Jedni su govorili: "On je." Drugi opet: "Nije, nego mu je slièan." On je sam

tvrdio: "Da, ja sam!"¹⁰ Nato ga upitaše: "Kako su ti se otvorile oèi?"¹¹ On odgovori: "Èovjek koji se zove Isus naèini kal, premaza mi oèi i reèe mi: 'Idi u Siloam i operi se.' Odoh dakle, oprah se i progledah."¹² Rekoše mu: "Gdje je on?"¹³ Odgovori: "Ne znam." Tada odvedoše toga bivšeg slijepca farizejima.¹⁴ A toga dana kad Isus naèini kal i otvori njegove oèi, bijaše subota.¹⁵ Farizeji ga poèeše iznova ispitivati kako je progledao. On im reèe: "Stavio mi kal na oèi i ja se oprah - i evo vidim."¹⁶ Nato neki između farizeja rekoše: "Nije taj èovjek od Boga: ne pazi na subotu." Drugi su pak govorili: "A kako bi jedan grešnik mogao èiniti takva znamenja?" I nastade među njima podvojenost.¹⁷ Zatim ponovno upitaju slijepca: "A što ti kažeš o njemu? Otvorio ti je oèi!" On odgovori: "Prorok je!"¹⁸ Židovi ipak ne vjerovahu da on bijaše slijep i da je progledao dok ne dozvaše roditelje toga koji je progledao¹⁹ i upitaše ih: "Je li ovo vaš sin za kojega tvrdite da se slijep rodio? Kako sada vidi?"²⁰ Njegovi roditelji odvrata: "Znamo da je ovo naš sin i da se slijep rodio.²¹ A kako sada vidi, to mi ne znamo; i tko mu je otvorio oèi, ne znamo. Njega pitajte! Punoljetan je: neka sam o sebi govori!"²² Rekoše tako njegovi roditelji jer su se bojali Židova. Židovi se doista veæ bijahu dogovorili da se iz sinagoge ima izopæiti svaki koji njega prizna Kristom.²³ Zbog toga rekoše njegovi roditelji: "Punoljetan je, njega pitajte!"²⁴ Pozvaše stoga po drugi put èovjeka koji bijaše slijep i rekoše mu: "Podaj slavu Bogu! Mi znamo da je taj èovjek grešnik!"²⁵ Nato im on odgovori: "Je li grešnik, ja ne znam. Jedno znam: slijep sam bio, a sada vidim."²⁶ Rekoše mu opet: "Što ti uèini? Kako ti otvori oèi?"²⁷ Odgovori im: "Veæ vam rekoh i ne poslušaste me. Što opet hoæete èuti? Da ne kanite i vi postati njegovim uèenicima?"²⁸ Nato ga oni izgrdiše i rekoše: "Ti si njegov uèenik, a mi smo uèenici Mojsijevi."²⁹ Mi znamo da je Mojsiju govorio Bog, a za ovoga ne znamo ni odakle je."³⁰ Odgovori im èovjek: "Pa to i jest èudnovato da vi ne znate odakle je, a meni je otvorio oèi."³¹ Znamo da Bog grešnike ne uslišava; nego je li tko bogobožazan i vrši li njegovu volju, toga uslišava."³² Odvijeka se nije èulo da bi tko otvorio oèi slijepcu od rođenja.³³ Kad ovaj ne bi bio od Boga, ne bi mogao èiniti ništa".³⁴ Odgovore mu: "Sav si se u grijesima rodio, i ti nas da uèiš?" i izbaciš ga."³⁵ Doèuo Isus da su onoga izbacili pa ga nađe i reèe mu: "Ti vjeruješ u Sina Èovjeèjega?"³⁶ On odgovori: "A tko je taj, Gospodine, da vjerujem u njega?"³⁷ Reèe mu Isus: "Vidio si ga! To je onaj koji govori s

tobom!"³⁸ A on reèe: "Vjerujem, Gospodine!" I baci se nièice preda nj.³⁹ Tada Isus reèe: "Radi suda dođoh na ovaj svijet: da progledaju koji ne vide, a koji vide, da oslijepi!"⁴⁰ Èuli to neki od farizeja koji su bili s njime pa ga upitaju: "Zar smo i mi slijepi?"⁴¹ Isus im odgovori: "Da ste slijepi, ne biste imali grijeha. No vi govorite: 'Vidimo' pa grijeh vaš ostaje."

Chapter 10

¹ "Zaista, zaista, kaŕem vam: tko god u ovèinjak ne ulazi na vrata, nego negdje drugdje preskaèe, kradljivac je i razbojnik.² A tko na vrata ulazi, pastir je ovaca.³ Tome vratar otvara i ovce slušaju njegov glas. On ovce svoje zove imenom pa ih izvodi.⁴ A kad sve svoje izvede, pred njima ide i ovce idu za njim jer poznaju njegov glas.⁵ Za tuđincem, dakako, ne idu, veæ bjeŕe od njega jer tuđinèeva glasa ne poznaju."⁶ Isus im kaza tu poredbu, ali oni ne razumješe što im htjede time kazati.⁷ Stoga im Isus ponovno reèe: "Zaista, zaista, kaŕem vam: ja sam vrata ovacama.⁸ Svi koji dođoše prije mene, kradljivci su i razbojnici; ali ih ovce ne poslušaše.⁹ Ja sam vrata. Kroza me tko uđe, spasit æe se: i ulazit æe i izlaziti i pašu nalaziti.¹⁰ Kradljivac dolazi samo da ukrade, zakolje i pogubi. Ja dođoh da život imaju, u izobilju da ga imaju."¹¹ "Ja sam pastir dobri. Pastir dobri život svoj polaŕe za ovce.¹² Najamnik - koji nije pastir i nije vlasnik ovaca - kad vidi vuka gdje dolazi, ostavlja ovce i bjeŕi, a vuk ih grabi i razgoni:¹³ najamnik je i nije mu do ovaca.¹⁴ Ja sam pastir dobri i poznajem svoje i mene poznaju moje,¹⁵ kao što mene poznaje Otac i ja poznajem Oca i život svoj polaŕem za ovce.¹⁶ Imam i drugih ovaca, koje nisu iz ovog ovèinjaka. I njih treba da dovedem i glas æe moj èuti i bit æe jedno stado, jedan pastir.¹⁷ Zbog toga me i ljubi Otac što polaŕem život svoj da ga opet uzmem.¹⁸ Nitko mi ga ne oduzima, nego ja ga sam od sebe polaŕem. Vlast imam položiti ga, vlast imam opet uzeti ga. Tu zapovijed primih od Oca svoga."¹⁹ Među ŕidovima ponovno nastaje podvojenost zbog tih rijeèi.²⁰ Mnogi su od njih govorili: "Zloduha ima pa mahnita! Što ga slušate?"²¹ Drugi su govorili: "Nisu to rijeèi opsjednuta. Zar zloduh moŕe

slijepima oèi otvoriti?"²² Svetkovao se tada u Jeruzalemu Blagdan posveæenja. Bila je zima.
²³ Isus je obilazio Hramom po trijemu Salomonovu.²⁴ Okružili ga Židovi i govorili mu: "Dokle
 æeš nam dušu držati u neizvjesnosti? Ako si ti Krist, reci nam otvoreno!"²⁵ Isus im odgovori:
 "Rekoh vam pa ne vjerujete. Djela što ih ja èinim u ime Oca svoga - ona svjedoèe za mene."²⁶ Ali
 vi ne vjerujete jer niste od mojih ovaca.²⁷ Ovce moje slušaju glas moj; ja ih poznajem i one idu
 za mnom.²⁸ Ja im dajem život vjeèni te neæe propasti nikada i nitko ih neæe ugrabiti iz moje ruke.
²⁹ Otac moj, koji mi ih daje, veæi je od svih i nitko ih ne može ugrabiti iz ruke Oèeve.³⁰ Ja i Otac
 jedno smo."³¹ Židovi ponovno pograbiše kamenje da ga kamenuju.³² Isus im odgovori: "Mnoga
 vam dobra djela Oèeva pokazah. Za koje me od tih djela kamenujete?"³³ Odgovoriše mu Židovi:
 "Zbog dobra te djela ne kamenujemo, nego zbog hule: što ti - èovjek - sebe Bogom praviš."
³⁴ Odgovori im Isus: "Nije li pisano u vašem Zakonu: Ja rekoh: bogovi ste!"³⁵ Ako bogovima nazva
 one kojima je rijeè Božja upravljena - a Pismo se ne može dokinuti -³⁶ kako onda vi onome kog
 Otac posveti i posla na svijet možete reæi: 'Huliš!' - zbog toga što rekoh: 'Sin sam Božji!'³⁷ Ako
 ne èinim djela Oca svoga, nemojte mi vjerovati.³⁸ Ali ako èinim, sve ako meni i ne vjerujete,
 djelima vjerujte pa uvidite i upoznajte da je Otac u meni i ja u Ocu."³⁹ Nato ga ponovno nastojahu
 uhvatiti, ali im on izmaknu iz ruku.⁴⁰ I ode ponovno na onu stranu Jordana - na mjesto gdje je
 prije Ivan krstio. I osta ondje.⁴¹ A mnogi doðoše k njemu i rekoše mu: "Ivan doduše ne uèini
 nijednog znamenja, ali se sve obistinilo što je rekao o ovome."⁴² Mnogi ondje povjerovaše u njega.

Chapter 11

¹ Bijaše neki bolesnik, Lazar iz Betanije, iz sela Marije i sestre joj Marte.² Marija bijaše ono
 pomazala Gospodina pomašæu i otrla mu noge svojom kosom. Njezin dakle brat Lazar bijaše
 bolestan.³ Sestre stoga poruèiše Isusu: "Gospodine, evo onaj koga ljubiš, bolestan je."⁴ Èuvši to,
 Isus reèe: "Ta bolest nije na smrt, nego na slavu Božju, da se po njoj proslavi Sin Božji."⁵ A Isus
 ljubljaaše Martu i njezinu sestru i Lazara.⁶ Ipak, kad je èuo za njegovu bolest, ostade još dva dana

7
 u onome mjestu gdje se nalazio. Istom nakon toga reče učenicima: "Pođimo opet u Judeju!"
 8
 Kažu mu učenici: "Učitelju, Židovi su sad tražili da te kamenuju, pa da opet ideš onamo?"
 9
 Odgovori Isus: "Nema li dan dvanaest sati? Hodi li tko danju, ne spotièe se jer vidi svjetlost ovoga
 10 svijeta. Hodi li tko noæu, spotièe se jer nema svjetlosti u njemu." 11 To reče, a onda im dometnu:
 "Lazar, prijatelj naš, spava, no idem probuditi ga." 12 Rekoše mu nato učenici: "Gospodine, ako
 13 spava, ozdravit æe." No Isus to reče o njegovoj smrti, a oni pomisliše da govori o spavanju, o
 14 snu. Tada im Isus reče posve otvoreno: "Lazar je umro." 15 Ja se radujem što ne bijah ondje, i
 16 to poradi vas - da uzvjerujete. Nego pođimo k njemu!" Nato Toma zvani Blizanac reče
 17 suuèenicima: "Hajdemo i mi da umremo s njime!" Kad je dakle Isus stigao, nađe da je onaj veæ
 18 èetiri dana u grobu. 19 Betanija bijaše blizu Jeruzalema otprilike petnaest stadija. A mnogo
 20 Židova bijaše došlo tješiti Martu i Mariju zbog brata njihova. Kad Marta doèu da Isus dolazi,
 21 pođe mu u susret dok je Marija ostala u kuæi. Marta reče Isusu: "Gospodine, da si bio ovdje,
 22 brat moj ne bi umro. Ali i sada znam: što god zaišteš od Boga, dat æe ti." 23 Kaza joj Isus:
 24 "Uskrsnut æe brat tvoj!" A Marta mu odgovori: "Znam da æe uskrsnuti o uskrsnuæu, u posljednji
 25 dan." 26 Reče joj Isus: "Ja sam uskrsnuæe i život: tko u mene vjeruje, ako i umre, živjet æe. I
 27 tko god živi i vjeruje u mene, neæe umrijeti nikada. Vjeruješ li ovo?" Odgovori mu: "Da,
 28 Gospodine! Ja vjerujem da si ti Krist, Sin Božji, Onaj koji dolazi na svijet!" Rekavši to ode,
 29 zovnu svoju sestru Mariju i reče joj krišom: "Učitelj je ovdje i zove te." A ona, èim doèu, brzo
 30 ustane i pođe k njemu. Isus još ne bijaše ušao u selo, nego je dotada bio na mjestu gdje ga je
 31 Marta susrela. Kad Židovi, koji su s Marijom bili u kuæi i tješili je, vidješe kako je brzo ustala
 32 i izišla, pođoše za njom; mišljahu da ide na grob plakati. A kad Marija dođe onamo gdje bijaše
 Isus i kad ga ugleda, baci mu se k nogama govoreæi: "Gospodine, da si bio ovdje, brat moj ne bi
 33 umro." Kad Isus vidje kako plaèe ona i Židovi koji je dopratiše, potresen u duhu i uzbuđen
 34 upita: "Kamo ste ga položili?" Odgovoriše mu: "Gospodine, dođi i pogledaj!" 35 I zaplaka Isus.
 36 Nato su Židovi govorili: "Gle, kako ga je ljubio!" 37 A neki između njih rekoše: "Zar on, koji

je slijepcu otvorio oèi, nije mogao uèiniti da ovaj ne umre?"³⁸ Isus onda, ponovno potresen, pođe grobu. Bila je to peæina, a na nju navaljen kamen.³⁹ Isus zapovjedi: "Odvalite kamen!" Kaže mu pokojnikova sestra Marta: "Gospodine, veæ zaudara. Ta èetvrti je dan."⁴⁰ Kaže joj Isus: "Nisam li ti rekao: budeš li vjerovala, vidjet æeš slavu Božju?"⁴¹ Odvališe dakle kamen. A Isus podiže oèi i reèe: "Oèe, hvala ti što si me uslišao."⁴² Ja sam znao da me svagda uslišavaš; no rekoh to zbog nazoènog mnoštva: da vjeruju da si me ti poslao."⁴³ Rekavši to povika iza glasa: "Lazare, izlazi!"⁴⁴ I mrtvac iziđe, noge mu i ruke bile povezane povojima, a lice omotano ruènikom. Nato Isus reèe: "Odriješite ga i pustite neka ide!"⁴⁵ Tada mnogi Židovi koji bijahu došli k Mariji, kad vidješe što Isus uèini, povjerovalaše u nj.⁴⁶ A neki od njih odu farizejima i pripovjede im što Isus uèini.⁴⁷ Stoga glavari sveæenièki i farizeji sazvalaše Vijeæe. Govorili su: "Što da radimo? Ovaj èovjek èini mnoga znamenja."⁴⁸ Ako ga pustimo tako, svi æe povjerovati u nj pa æe doæi Rimljani i oduzeti nam ovo mjesto i narod!"⁴⁹ A jedan od njih - Kajfa, veliki sveæenik one godine - reèe im: "Vi ništa ne znate."⁵⁰ I ne mislite kako je za vas bolje da jedan èovjek umre za narod, nego da sav narod propadne!"⁵¹ To ne reèe sam od sebe, nego kao veliki sveæenik one godine prorokova da Isus ima umrijeti za narod; ali ne samo za narod nego i zato da raspršene sinove Božje skupi u jedno.⁵² Toga dana dakle odluèe da ga ubiju.⁵³ Zbog toga se Isus više nije javno kretao meðu Židovima, nego je odatle otišao u kraj blizu pustinje, u grad koji se zove Efrajim. Tu se zadržavao s uèenicima.⁵⁴ Bijaše blizu židovska Pasha i mnogi iz toga kraja uziðoše prije Pashe u Jeruzalem da se oèiste.⁵⁵ Iskahu dakle Isusa te se stojeæi u Hramu zapitkivahu: "Što vam se èini? Zar on ne kani doæi na Blagdan?"⁵⁶ A glavari sveæenièki i farizeji izdadoše naredbu: ako tko sazna gdje je, neka dojaviti da ga uhvate.⁵⁷

Chapter 12

¹ Šest dana prije Pashe dođe Isus u Betaniju gdje bijaše Lazar koga je Isus uskrisio od mrtvih.
² Ondje mu prirediše veèeru. Marta posluživalaše, a Lazar bijaše jedan od njegovih sustolnika.³ Tada Marija uzme libru prave dragocjene nardove pomasti, pomaže Isusu noge i otare ih svojom kosom.

I sva se kuæa napuni mirisom pomasti.⁴ Nato reèe Juda Iškariotski, jedan od njegovih uèenika,
 onaj koji ga je imao izdati:⁵ "Zašto se ta pomast nije prodala za trista denara i razdala siromasima?"
⁶ To ne reèe zbog toga što mu bijaše stalo do siromaha, nego što bijaše kradljivac: kako je imao
 kesu, kradom je uzimao što se u nju stavljalo.⁷ Nato Isus odvrati: "Pusti je! Neka to izvrši za dan
 mog ukopa!⁸ Jer siromahe imate uvijek uza se, a mene nemate uvijek."⁹ Silno mnoštvo Židova
 dozna da je Isus ondje pa se okupi, ne samo zbog Isusa, veæ i zato da vide Lazara kojega on bijaše
 uskrisio od mrtvih.¹⁰ A glavari sveæenièki odluèiše i Lazara ubiti¹¹ jer su zbog njega mnogi
 Židovi odlazili i vjerovali u Isusa.¹² Kad je sutradan silan svijet koji dođe na Blagdan èuo da Isus
 dolazi u Jeruzalem,¹³ uze palmove granèice i iziđe mu u susret. Vikahu: "Hosana! Blagoslovljen
 Onaj koji dolazi u ime Gospodnje! Kralj Izraelov."¹⁴ A Isus nađe magarèiæa i sjede na nj kao što
 je pisano:¹⁵ Ne boj se, kæeri Sionska! Evo, kralj tvoj dolazi jašuæ na mladetu magarièinu!¹⁶ To
 uèenici njegovi isprva ne razumješe. Ali pošto je Isus bio proslavljen, prisjetiše se da je to bilo o
 njemu napisano i da mu baš to uèiniše.¹⁷ Mnoštvo koje bijaše s njime kad Lazara pozva iz groba
 i uskrisi od mrtvih pronosilo je svjedoèanstvo o tome.¹⁸ Stoga mu je i izišao u susret silan svijet:
 proèulo se da je on uèinio to znamenje.¹⁹ Farizeji nato rekoše meðu sobom: "Vidite da ništa ne
 postižete. Eno, svijet ode za njim!"²⁰ A meðu onima koji su se došli klanjati na Blagdan bijahu i
 neki Grci.²¹ Oni pristupe Filipu iz Betsaide galilejske pa ga zamole: "Gospodine, htjeli bismo
 vidjeti Isusa."²² Filip ode i kaže to Andriji pa Andrija i Filip odu i kažu Isusu.²³ Isus im odgovori:
 "Došao je èas da se proslavi Sin Èovjeèji.²⁴ Zaista, zaista, kažem vam: ako pšenièno zrno, pavši
 na zemlju, ne umre, ostaje samo; ako li umre, donosi obilat rod.²⁵ Tko ljubi svoj život, izgubit æe
 ga. A tko mrzi svoj život na ovome svijetu, saèuvat æe ga za život vjeèni.²⁶ Ako mi tko hoæe
 služiti, neka ide za mnom. I gdje sam ja, ondje æe biti i moj služitelj. Ako mi tko hoæe služiti,
 poèastit æe ga moj Otac." i što da kažem? Oèe, izbavi me iz ovoga èasa? No, zato dođoh u ovaj
 èas!²⁸ Oèe, proslavi ime svoje!" Uto dođe glas s neba: "Proslavio sam i opet æu proslaviti!"
²⁹ Mnoštvo koje je ondje stajalo i slušalo govoraše: "Zagrmjelo je!" Drugi govorahu: "Anđeo mu
 je zborio."³⁰ Isus na to reèe: "Ovaj glas nije bio poradi mene, nego poradi vas."³¹ "Sada je sud
 ovomu svijetu, sada æe knez ovoga svijeta biti izbaèen.³² A ja kad budem uzdignut sa zemlje, sve

æu privuæi k sebi." ³³ To reèe da oznaèi kakvom æ smræu umrijeti. ³⁴ Nato mu mnoštvo odgovori:
 "Mi smo iz Zakona èuli da Krist ostaje zauvijek. Kako onda ti govoriš da Sin Èovjeèji treba da
 bude uzdignut? Tko je taj Sin Èovjeèji?" ³⁵ Isus im nato reèe: "Još je malo vremena svjetlost među
 vama. Hodite dok imate svjetlost da vas ne obuzme tama. Tko hodi u tami, ne zna kamo ide. ³⁶ Dok
 imate svjetlost, vjerujte u svjetlost da budete sinovi svjetlosti!" To Isus doreèe, a onda ode i sakri
 se od njih. ³⁷ Iako je Isus pred njima uèinio tolika znamenja, oni ne povjerovali u njega, ³⁸ da se
 ispuni rijeè koju kaza prorok Izaija: Gospodine! Tko povjerova našoj poruci? Kome li se otkri ruka
 Gospodnja? ³⁹ Stoga i ne mogahu vjerovati, jer Izaija dalje kaže: ⁴⁰ Zaslijepi im oèi, stvrđnu srca;
 da oèima ne vide, srcem ne razumiju te se ne obrate pa ih ozdravim. ⁴¹ Reèe to Izaija jer je vidio
 slavu njegovu te o njemu zborio. ⁴² Ipak, mnogi su i od glavara vjerovali u njega, ali zbog farizeja
 nisu to priznavali: da ne budu izopæeni iz sinagoge. ⁴³ Jer više im je bilo do slave ljudske, nego
 do slave Božje. ⁴⁴ A Isus povika: "Tko u mene vjeruje, ne vjeruje u mene, nego u onoga koji me
 posla; ⁴⁵ i tko vidi mene, vidi onoga koji me posla. ⁴⁶ Ja - Svjetlost - dođoh na svijet da nijedan
 koji u mene vjeruje u tami ne ostane. ⁴⁷ I sluša li tko moje rijeèi, a ne èuva ih, ja ga ne sudim. Ja
 nisam došao suditi svijetu, nego svijet spasiti. ⁴⁸ Tko mene odbacuje i rijeèi mojih ne prima, ima
 svoga suca: rijeè koju sam zborio - ona æ mu suditi u posljednji dan. ⁴⁹ Jer nisam ja zborio sam
 od sebe, nego onaj koji me posla - Otac - on mi dade zapovijed što da kažem, što da zborim. ⁵⁰ I
 znam: zapovijed njegova jest život vjeèni. Što ja dakle zborim, tako zborim kako mi je rekao Otac."

Chapter 13

¹ Bijaše pred blagdan Pashe. Isus je znao da je došao njegov èas da prijeđe s ovoga svijeta Ocu,
 buduæi da je ljubio svoje, one u svijetu, do kraja ih je ljubio. ² I za veèerom je ðavao veæ bio ubacio
 u srce Judi Šimuna Iškariotskoga da ga izda. ³ A Isus je znao da mu je Otac sve predao u ruke i da
 je od Boga izišao te da k Bogu ide pa ⁴ usta od veèere, odloži haljine, uze ubrus i opasa se. ⁵ Nalije
 zatim vodu u praonik i poène uèenicima prati noge i otirati ih ubrusom kojim je bio opasan. ⁶ Dođe
 tako do Šimuna Petra. A on æ mu: "Gospodine! Zar ti da meni pereš noge?" ⁷ Odgovori mu Isus:

"Što ja èinim, ti sada ne znaš, ali shvatit æeš poslije." ⁸ Reèe mu Petar: "Neæeš mi prati nogu nikada!" Isus mu odvrati: "Ako te ne operem, neæeš imati dijela sa mnom." ⁹ Nato æe mu Šimun Petar: "Gospodine, onda ne samo noge, nego i ruke i glavu!" ¹⁰ Kaže mu Isus: "Tko je okupan, ne treba drugo da opere nego noge - i sav je èisti! I vi ste èisti, ali ne svi!" ¹¹ Jer znao je tko æe ga izdati. Stoga je i rekao: "Niste svi èisti." ¹² Kad im dakle oprao noge, uze svoje haljine, opet sjede i reèe im: "Razumijete li što sam vam uèinio?" ¹³ Vi me zovete Uèiteljem i Gospodinom. Pravo velite jer to i jesam! ¹⁴ Ako dakle ja - Gospodin i Uèitelj - vama oprah noge, treba da i vi jedni drugima perete noge. ¹⁵ Primjer sam vam dao da i vi èinite kao što ja vama uèinih." ¹⁶ Zaista, zaista, kažem vam: nije sluga veæi od gospodara niti poslanik od onoga koji ga posla. ¹⁷ Ako to znate, blago vama budete li tako i èinili!" ¹⁸ "Ne govorim o svima vama! Ja znam koje izabrah! Ali - neka se ispuni Pismo: Koji blaguje kruh moj, petu na me podiže." ¹⁹ "Veæ vam sada kažem, prije negoli se dogodi, da kad se dogodi vjerujete da Ja jesam. ²⁰ Zaista, zaista, kažem vam: Tko primi onoga kojega ja šaljem, mene prima. A tko mene primi, prima onoga koji je mene poslao." ²¹ Rekavši to, potresen u duhu Isus posvjedoèi: "Zaista, zaista, kažem vam: jedan æe me od vas izdati!" ²² Uèenici se zgliedahu meðu sobom u nedoumici o kome to govori. ²³ A jedan od njegovih uèenika - onaj kojega je Isus ljubio - bijaše za stolom Isusu do krila. ²⁴ Šimun Petar dade mu znak i reèe: "Pitaj tko je taj o kome govori." ²⁵ Ovaj se privine Isusu uz prsa i upita: "Gospodine, tko je taj?" ²⁶ Isus odgovori: "Onaj je kome ja dadnem umoèen zalogaj." ²⁷ Tada umoèi zalogaj, uze ga i dade Judi Šimuna Iškariotskoga. Nakon zalogaja uèe u nj Sotona. Nato mu Isus reèe: "Što èiniš, uèini brzo!" ²⁸ Nijedan od sustolnika nije razumio zašto mu je to rekao. ²⁹ Buduæi da je Juda imao kesu, neki su mislili da mu je Isus rekao: "Kupi što nam treba za blagdan!" - ili neka poda nešto siromasima. ³⁰ On dakle uzme zalogaj i odmah iziðe. A bijaše noæ. ³¹ Pošto Juda iziðe, reèe Isus: "Sada je proslavljen Sin Èovjeèji i Bog se proslavio u njemu!" ³² Ako se Bog proslavio u njemu, i njega æe Bog proslaviti u sebi, i uskoro æe ga proslaviti! ³³ Djeèice, još sam malo s vama. Tražit æete me, ali kao što rekoh Židovima, kažem sada i vama: kamo ja odlazim, vi ne možete doæi. ³⁴ Zapovijed vam novu dajem: ljubite jedni druge; kao što sam ja ljubio vas tako i vi ljubite jedni druge. ³⁵ Po ovom æe svi znati da ste moji uèenici: ako budete imali ljubavi jedni za druge."

³⁶ Kaže mu Šimun Petar: "Gospodine, kamo to odlaziš?" Isus mu odgovori: "Kamo ja odlazim, ti zasad ne možeš poæi za mnom. No poæi æeš poslije." ³⁷ Nato æe mu Petar: "Gospodine, a zašto sada ne bih mogao poæi za tobom? Život æu svoj položiti za tebe!" ³⁸ Odgovori Isus: "Život æeš svoj položiti za mene? Zaista, zaista, kaŕem ti: Pijetao neæe zapjevati dok me triput ne zatajiš."

Chapter 14

¹ "Neka se ne uznemiruje srce vaše! Vjerujte u Boga i u mene vjerujte! ² U domu Oca mojega ima mnogo stanova. Da nema, zar bih vam rekao: 'Idem pripravit vam mjesto'? ³ Kad odem i pripravim vam mjesto, ponovno æu doæi i uzeti vas k sebi da i vi budete gdje sam ja. ⁴ A kamo ja odlazim, znate put." ⁵ Reèe mu Toma: "Gospodine, ne znamo kamo odlaziš. Kako onda moŕemo put znati?" ⁶ Odgovori mu Isus: "Ja sam Put i Istina i Život: nitko ne dolazi Ocu osim po meni. ⁷ Da ste upoznali mene, i Oca biste moga upoznali. Od sada ga i poznajete i vidjeli ste ga." ⁸ Kaŕe mu Filip: "Gospodine, pokaŕi nam Oca i dosta nam je!" ⁹ Nato æe mu Isus: "Filipe, toliko sam vremena s vama i još me ne poznaš?" "Tko je vidio mene, vidio je i Oca. Kako ti onda kaŕeš: 'Pokaŕi nam Oca'? ¹⁰ Ne vjeruješ li da sam ja u Ocu i Otac u meni? Rijeèi koje vam govorim, od sebe ne govorim: Otac koji prebiva u meni èini djela svoja. ¹¹ Vjerujte mi: ja sam u Ocu i Otac u meni. Ako ne inaèe, zbog samih djela vjerujte. ¹² Zaista, zaista, kaŕem vam: Tko vjeruje u mene, èinit æe djela koja ja èinim; da veæa æe od njih èiniti jer ja odlazim Ocu. ¹³ I što god zaištete u moje ime, uèinit æu, da se proslavi Otac u Sinu. ¹⁴ Ako me što zaištete u moje ime, uèinit æu." ¹⁵ "Ako me ljubite, zapovijedi æete moje èuvati. ¹⁶ I ja æu moliti Oca i on æe vam dati drugoga Branitelja da bude s vama zauvijek: ¹⁷ Duha Istine, kojega svijet ne moŕe primiti jer ga ne vidi i ne poznaje. Vi ga poznajete jer kod vas ostaje i u vama je. ¹⁸ Neæu vas ostaviti kao siroèad; doæi æu k vama. ¹⁹ Još malo i svijet me više neæe vidjeti, no vi æete me vidjeti jer ja ŕivim i vi æete ŕivjeti. ²⁰ U onaj æete dan spoznati da sam ja u Ocu svom i vi u meni i ja u vama. ²¹ Tko ima moje zapovijedi i èuva ih, taj me ljubi; a tko mene ljubi, njega æe ljubiti Otac moj, i ja æu ljubiti njega i njemu se

oèitovati." ²² Kaže mu Juda, ne Išariotski: "Gospodine, kako to da æeš se oèitovati nama, a ne svijetu?" ²³ Odgovori mu Isus: "Ako me tko ljubi, èuvat æe moju rijeè pa æe i Otac moj ljubiti njega i k njemu æemo doæi i kod njega se nastaniti." ²⁴ Tko mene ne ljubi, rijeèi mojih ne èuva. A rijeè koju slušate nije moja, nego Oca koji me posla. ²⁵ To sam vam govorio dok sam boravio s vama. ²⁶ Branitelj - Duh Sveti, koga æe Otac poslati u moje ime, pouèavat æe vas o svemu i dozivati vam u pamet sve što vam ja rekoh. ²⁷ Mir vam ostavljam, mir vam svoj dajem. Dajem vam ga, ali ne kao što svijet daje. Neka se ne uznemiruje vaše srce i neka se ne straši. ²⁸ Èuli ste, rekoh vam: 'Odlazim i vraæam se k vama.' Kad biste me ljubili, radovali biste se što idem Ocu jer Otac je veæi od mene. ²⁹ Kazao sam vam to sada, prije negoli se dogodi, da vjerujete kad se dogodi. ³⁰ Neæu više s vama mnogo govoriti jer dolazi knez svijeta. Protiv mene ne može on ništa. ³¹ Ali neka svijet upozna da ja ljubim Oca i da tako èinim kako mi je zapovjedio Otac. Ustanite, poðimo odavde!"

Chapter 15

¹ "Ja sam istinski trs, a Otac moj - vinogradar. ² Svaku lozu na meni koja ne donosi roda on sijeèe, a svaku koja rod donosi èisti da više roda donese. ³ Vi ste veæ oèišæeni po rijeèi koju sam vam zborio. ⁴ Ostanite u meni i ja u vama. Kao što loza ne može donijeti roda sama od sebe, ako ne ostane na trsu, tako ni vi ako ne ostanete u meni. ⁵ Ja sam trs, vi loze. Tko ostaje u meni i ja u njemu, taj donosi mnogo roda. Uistinu, bez mene ne možete uèiniti ništa. ⁶ Ako tko ne ostane u meni, izbace ga kao lozu i usahne. Takve onda skupe i bace u oganj te gore. ⁷ Ako ostanete u meni i rijeèi moje ako ostanu u vama, što god hoæete, ištite i bit æe vam. ⁸ Ovim se proslavlja Otac moj: da donosite mnogo roda i da budete moji uèenici. ⁹ Kao što je Otac ljubio mene tako sam i ja ljubio vas; ostanite u mojoj ljubavi. ¹⁰ Budete li èuvali moje zapovijedi, ostat æete u mojoj ljubavi; kao što sam i ja èuvaò zapovijedi Oca svoga te ostajem u ljubavi njegovoj. ¹¹ To sam vam govorio da moja radost bude u vama i da vaša radost bude potpuna. ¹² Ovo je moja zapovijed: ljubite jedni druge kao što sam ja vas ljubio! ¹³ Veæe ljubavi nitko nema od ove: da tko život svoj položi za

¹⁴ svoje prijatelje. ¹⁵ Vi ste prijatelji moji ako èinite što vam zapovijedam. ¹⁶ Više vas ne zovem slugama jer sluga ne zna što radi njegov gospodar; vas sam nazvao prijateljima jer vam priopæih sve što sam èuo od Oca svoga. ¹⁷ Ne izabrate vi mene, nego ja izabrah vas i postavih vas da idete i rod donosite i rod vaš da ostane te vam Otac dadne što ga god zaištete u moje ime. ¹⁸ Ovo vam zapovijedam: da ljubite jedni druge." ¹⁹ "Ako vas svijet mrzi, znajte da je mene mrzio prije nego vas. ²⁰ Kad biste bili od svijeta, svijet bi svoje ljubio; no buduæi da niste od svijeta, nego sam vas ja izabrao iz svijeta, zbog toga vas svijet mrzi. ²¹ Sjeæajte se rijeèi koju vam rekoh: 'Nije sluga veæi od svoga gospodara.' Ako su mene progonili, i vas æe progoniti; ako su moju rijeè èuvali, da vašu æe èuvati. ²² A sve æe to poduzimati protiv vas poradi imena moga jer ne znaju onoga koji mene posla. ²³ Da nisam došao i da im nisam govorio, ne bi imali grijeha; no sada nemaju izgovora za svoj grijeh. ²⁴ Tko mene mrzi, mrzi i Oca mojega. ²⁵ Da nisam uèinio meðu njima djela kojih nitko drugi ne èini, ne bi imali grijeha; a sada vidješe pa ipak zamrziše i mene i Oca mojega. ²⁶ No neka se ispuni rijeè napisana u njihovu Zakonu: Mrze me nizašto. ²⁷ A kada dođe Branitelj koga æu vam poslati od Oca - Duh Istine koji od Oca izlazi - on æe svjedoèiti za mene. ²⁸ I vi æete svjedoèiti jer ste od poèetka sa mnom.

Chapter 16

¹ To sam vam govorio da se ne sablaznite. ² Izopæavat æe vas iz sinagoga. Štoviše, dolazi èas kad æe svaki koji vas ubije misliti da služi Bogu. ³ A to æe èiniti jer ne upознаše ni Oca ni mene. ⁴ Govorio sam vam ovo da se, kada dođe vrijeme, sjetite da sam vam rekao." "S poèetka vam ne rekoh ovo jer bijah s vama. ⁵ A sada odlazim k onome koji me posla i nitko me od vas ne pita: ⁶ 'Kamo ideš?' ⁷ Naprotiv, žalošæu se ispunilo vaše srce što vam ovo kazah. ⁸ No kažem vam istinu: bolje je za vas da ja odem: jer ako ne odem, Branitelj neæe doæi k vama; ako pak odem, poslat æu ga k vama. ⁹ A kad on dođe, pokazat æe svijetu što je grijeh, što li pravednost, a što osuda: ¹⁰ grijeh je što ne vjeruju u mene; ¹¹ pravednost - što odlazim k Ocu i više me ne vidite; ¹² a osuda - što je knez ovoga svijeta osuđen. ¹³ Još vam mnogo imam kazati, ali sada ne možete nositi. ¹⁴ No kada

dođe on - Duh Istine - upuæivat æe vas u svu istinu; jer neæe govoriti sam od sebe, nego æe govoriti što èuje i navješæivat æe vam ono što dolazi. ¹⁴ On æe mene proslavljati jer æe od mojega uzimati i navješæivati vama. ¹⁵ Sve što ima Otac, moje je. Zbog toga vam rekoh: od mojega uzima i - navješæivat æe vama." ¹⁶ "Malo, i više me neæete vidjeti; i opet malo, pa æete me vidjeti." ¹⁷ Nato se neki od uèenika zapitkivahu: "Što je to što nam kaže: 'Malo, i neæete me vidjeti, i opet malo, pa æete me vidjeti' i 'Odlazim Ocu'?" ¹⁸ Govorahu dakle: "Što je to što kaže 'Malo'? Ne znamo što govori." ¹⁹ Isus spozna da su ga htjeli pitati pa im reèe: "Pitate se meðu sobom o tome što kazah: 'Malo, i neæete me vidjeti; i opet malo, pa æete me vidjeti'? ²⁰ Zaista, zaista, kažem vam: vi æete plakati i jaukati, a svijet æe se veseliti. Vi æete se žalostiti, ali žalost æe se vaša okrenuti u radost. ²¹ Žena kad rađa, žalosna je jer je došao njezin èas; ali kad rodi djetesce, ne spominje se više muke od radosti što se èovjek rodio na svijet. ²² Tako dakle i vi: sad ste u žalosti, no ja æu vas opet vidjeti; i srce æe vam se radovati i radosti vaše nitko vam oteti neæe. ²³ U onaj me dan neæete ništa više pitati. Zaista, zaista, kažem vam: što god zaištete u Oca, dat æe vam u moje ime. ²⁴ Dosad niste iskali ništa u moje ime. Ištite i primit æete da radost vaša bude potpuna!" ²⁵ "To sam vam govorio u poredbama. Dolazi èas kad vam više neæu govoriti u poredbama, nego æu vam otvoreno navješæivati Oca. ²⁶ U onaj dan iskat æete u moje ime i ne velim vam da æu ja moliti Oca za vas. ²⁷ Ta sam vas Otac ljubi jer vi ste mene ljubili i vjerovali da sam ja od Boga izišao. ²⁸ Izišao sam od Oca i došao na svijet. Opet ostavljam svijet i odlazim Ocu." ²⁹ Kažu mu uèenici: "Evo, sad otvoreno zboriš i nikakvon se poredbom ne služiš. ³⁰ Sada znamo da sve znaš i ne treba da te tko pita. Stoga vjerujemo da si izišao od Boga." ³¹ Odgovori im Isus: "Sada vjerujete? ³² Evo dolazi èas i veæ je došao: raspršit æete se svaki na svoju stranu i mene ostaviti sama. No ja nisam sam jer Otac je sa mnom. ³³ To vam rekoh da u meni mir imate. U svijetu imate muku, ali hrabri budite - ja sam pobijedio svijet!"

Chapter 17

¹ To Isus doreèe, a onda podiže oèi k nebu i progovori: "Oèe, došao je èas: proslavi Sina svoga da Sin proslavi tebe ² i da vlašæu koju si mu dao nad svakim tijelom dade život vjeèni svima koje

si mu dao.³ A ovo je život vjeèni: da upoznaju tebe, jedinoga istinskog Boga, i koga si poslao -
 Isusa Krista.⁴ Ja tebe proslavih na zemlji dovršivši djelo koje si mi dao izvršiti.⁵ A sada ti, Oèe,
 proslavi mene kod sebe onom slavom koju imadoh kod tebe prije negoli je svijeta bilo.⁶ Objavio
 sam ime tvoje ljudima koje si mi dao od svijeta. Tvoji bijahu, a ti ih meni dade i rijeè su tvoju
 saèuvali.⁷ Sad upoznaše da je od tebe sve što si mi dao⁸ jer rijeèi koje si mi dao njima predadoh
 i oni ih primiše i uistinu spoznaše da sam od tebe izišao te povjerovali da si me ti poslao.⁹ Ja za
 njih molim; ne molim za svijet, nego za one koje si mi dao jer su tvoji.¹⁰ I sve moje tvoje je, i
 tvoje moje, i ja se proslavih u njima.¹¹ Ja više nisam u svijetu, no oni su u svijetu, a ja idem k tebi.
 Oèe sveti, saèuvaj ih u svom imenu koje si mi dao: da budu jedno kao i mi.¹² Dok sam ja bio s
 njima, ja sam ih èuvao u tvom imenu, njih koje si mi dao; i štitio ih, te nijedan od njih ne propade
 osim sina propasti, da se Pismo ispuni.¹³ A sada k tebi idem i ovo govorim u svijetu da imaju
 puninu moje radosti u sebi.¹⁴ Ja sam im predao tvoju rijeè, a svijet ih zamrzi jer nisu od svijeta
 kao što ni ja nisam od svijeta.¹⁵ Ne molim te da ih uzmeš sa svijeta, nego da ih oèuvaš od Zloga.
 Oni nisu od svijeta kao što ni ja nisam od svijeta.¹⁶ Posveti ih u istini: tvoja je rijeè istina.
 Kao što ti mene posla u svijet tako i ja poslah njih u svijet.¹⁷ I za njih posveæujem samog sebe
 da i oni budu posveæeni u istini.¹⁸ Ne molim samo za ove nego i za one koji æe na njihovu rijeè
 vjerovati u mene:¹⁹ da svi budu jedno kao što ti, Oèe, u meni i ja u tebi, neka i oni u nama budu
 da svijet uzvjeruje da si me ti poslao.²⁰ I slavu koju si ti dao meni ja dadoh njima: da budu jedno
 kao što smo mi jedno -²¹ ja u njima i ti u meni, da tako budu savršeno jedno da svijet upozna da
 si me ti poslao i ljubio njih kao što si mene ljubio.²² Oèe, hoæu da i oni koje si mi dao budu gdje
 sam ja, da i oni budu sa mnom: da gledaju moju slavu, slavu koju si mi dao jer si me ljubio prije
 postanka svijeta.²³ Oèe pravedni, svijet te nije upoznao, ja te upoznah; a i ovi upoznaše da si me
 ti poslao.²⁴ I njima sam oèitovao tvoje ime, i još æu oèitovati, da ljubav kojom si ti mene ljubio
 bude u njima - i ja u njima."²⁵

Chapter 18

¹ To rekavši, zaputi se Isus sa svojim uèenicima na drugu stranu potoka Cedrona. Ondje bijaše
² vrt u koji uđe Isus i njegovi uèenici. A poznaše to mjesto i Juda, njegov izdajica, jer se Isus tu
³ èesto sastajao sa svojim uèenicima. Juda onda uze èetu i od sveæenièkih glavara i farizeja sluge
⁴ te dođe onamo sa zubljamama, svjetiljkama i oružjem. Znajuæi sve što æe s njim biti, istupi Isus
⁵ naprijed te ih upita: "Koga tražite?" Odgovore mu: "Isusa Nazareæanina." Reèe im Isus: "Ja sam!"
⁶ A stajaše s njima i Juda, njegov izdajica. Kad im dakle reèe: "Ja sam!" - oni ustuknuše i popadaše
⁷ na zemlju. Ponovno ih tada upita: "Koga tražite?" Oni odgovore: "Isusa Nazareæanina." Isus
⁸ odvrati: "Rekoh vam da sam ja. Ako dakle mene tražite, pustite ove da odu" -
⁹ da se ispuni rijeè koju reèe: "Ne izgubih ni jednoga od onih koje si mi dao." A Šimun Petar isuèe maè koji je imao
¹⁰ uza se pa udari slugu velikoga sveæenika i odsijeèe mu desno uho. Sluga se zvao Malho. Nato
¹¹ Isus reèe Petru: "Djeni maè u korice! Èašu koju mi dade Otac zar da ne pijem?" Tada èeta,
¹² zapovjednik i židovski sluge uhvatiše Isusa te ga svezaše. Odvedoše ga najprije Ani jer on bijaše
¹³ tast Kajfe, velikoga sveæenika one godine. Kajfa pak ono svjetova Židove: "Bolje da jedan
¹⁴ èovjek umre za narod." Za Isusom su išli Šimun Petar i drugi uèenik. Taj uèenik bijaše poznat
¹⁵ s velikim sveæenikom pa s Isusom uđe u dvorište velikoga sveæenika. Petar osta vani kod vrata.
¹⁶ Tada taj drugi uèenik, znanac velikoga sveæenika, iziđe i reèe vratarici te uvede Petra. Nato æe
¹⁷ sluškinja, vratarica, Petru: "Da nisi i ti od uèenika toga èovjeka?" On odvrati: "Nisam!" A stajahu
¹⁸ ondje sluge i stražari, raspirivahu žeravicu jer bijaše studeno i grijahu se. S njima je stajao i Petar
¹⁹ i grijao se. Veliki sveæenik zapita Isusa o njegovim uèenicima i o njegovu nauku. Odgovori
²⁰ mu Isus: "Ja sam javno govorio svijetu. Uvijek sam nauèavao u sinagogi i u Hramu gdje se skupljaju
²¹ svi Židovi. Ništa nisam u tajnosti govorio. Zašto mene pitaš? Pitaj one koji su slušali što sam
²² im govorio. Oni eto znaju što sam govorio." Na te njegove rijeèi jedan od nazoènih slugu pljusne
²³ Isusa govoreæi: "Tako li odgovaraš velikom sveæeniku?" Odgovori mu Isus: "Ako sam krivo
²⁴ rekao, dokaži da je krivo! Ako li pravo, zašto me udaraš?" Ana ga zatim poslala svezana Kajfi,
²⁵ velikom sveæeniku. Šimun Petar stajao je ondje i grijao se. Rekoše mu: "Da nisi i ti od njegovih
²⁶ uèenika?" On zanjeka: "Nisam!" Nato æe jedan od slugu velikog sveæenika, roðak onoga komu

je Petar bio odsjekao uho: "Nisam li te ja vidio u vrtu s njime?"²⁷ I Petar opet zaniijeka, a pijetao odmah zapjeva.²⁸ Nato odvedoše Isusa od Kajfe u dvor upraviteljev. Bilo je rano jutro. I oni ne uđoše da se ne okaljaju, veæ da mognu blagovati pashu.²⁹ Pilat tada iziđe pred njih i upita: "Kakvu tužbu iznosite protiv ovoga èovjeka?"³⁰ Odgovore mu: "Kad on ne bi bio zloèinac, ne bismo ga predali tebi."³¹ Reèe im nato Pilat: "Uzмите ga vi i sudite mu po svom zakonu." Odgovoriše mu Židovi: "Nama nije dopušteno nikoga pogubiti" -³² da se ispuni rijeè Isusova kojom je oznaèio kakvom mu je smræu umrijeti.³³ Nato Pilat uđe opet u dvor, pozove Isusa i upita ga: "Ti li si židovski kralj?"³⁴ Isus odgovori: "Govoriš li ti to sam od sebe ili ti to drugi rekoše o meni?"³⁵ Pilat odvrati: "Zar sam ja Židov? Tvoj narod i glavari sveæenièki predadoše te meni. Što si uèinio?"³⁶ Odgovori Isus: "Kraljevstvo moje nije od ovoga svijeta. Kad bi moje kraljevstvo bilo od ovoga svijeta, moje bi se sluge borile da ne budem predan Židovima. Ali kraljevstvo moje nije odavde."³⁷ Nato mu reèe Pilat: "Ti si dakle kralj?" Isus odgovori: "Ti kažeš: ja sam kralj. Ja sam se zato rodio i došao na svijet da svjedoèim za istinu. Tko je god od istine, sluša moj glas."³⁸ Reèe mu Pilat: "Što je istina?"³⁹ Rekavši to, opet iziđe pred Židove i reèe im: "Ja ne nalazim na njemu nikakve krivice. A u vas je obièaj da vam o Pashi nekoga pustim. Hoæete li dakle da vam pustim kralja židovskoga?"⁴⁰ Povikaše nato opet: "Ne toga, nego Barabu!" A Baraba bijaše razbojnik.

Chapter 19

¹ Tada Pilat uze i izbièeva Isusa. ² A vojnici spletoše vijenac od trnja i staviše mu ga na glavu; i zaognuše ga grimiznim plaštem. ³ I prilazili su mu i govorili: "Zdravo kralju židovski!" I pljuskali su ga. ⁴ A Pilat ponovno iziđe i reèe im: "Evo vam ga izvodim da znate: ne nalazim na njemu nikakve krivice." ⁵ Iziđe tada Isus s trnovim vijencem, u grimiznom plaštu. A Pilat im kaže: "Evo èovjeka!" ⁶ I kad ga ugledaše glavari sveæenièki i sluge, povikaše: "Raspni, raspni!" Kaže im Pilat: "Uzмите ga vi i raspnite jer ja ne nalazim na njemu krivice." ⁷ Odgovoriše mu Židovi: "Mi imamo Zakon i po Zakonu on mora umrijeti jer se pravio Sinom Božjim." ⁸ Kad je Pilat èuo te rijeèi, još

9 se više prestraši pa ponovno uđe u dvor i kaže Isusu: "Odakle si ti?" No Isus mu ne daje odgovora.
 10 Tada mu Pilat reče: "Zar meni ne odgovaraš? Ne znaš li da imam vlast da te pustim i da imam
 11 vlast da te razapnem?" Odgovori mu Isus: "Ne bi imao nada mnom nikakve vlasti da ti nije dano
 12 odozgor. Zbog toga ima veći grijeh onaj koji me predao tebi." Od tada ga je Pilat nastojao
 pustiti. No Židovi vikahu: "Ako ovoga pustiš, nisi prijatelj caru. Tko se god pravi kraljem, protivi
 13 se caru." Ćuvši te riječi, Pilat izvede Isusa i posadi na sudačku stolicu na mjestu koje se zove
 14 Litostrotos - Ploènik, hebrejski Gabata - a bijaše upravo priprava za Pashu, oko šeste ure - i kaže
 15 Židovima: "Evo kralja vašega!" Oni na to povikaše: "Ukloni! Ukloni! Raspni ga!" Kaže im Pilat:
 "Zar kralja vašega da razapnem?" Odgovoriše glavari svećenički: "Mi nemamo kralja osim cara!"
 16 Tada im ga preda da se razapne. Uzeše dakle Isusa. 17 I noseći svoj križ, iziđe on na mjesto
 18 zvano Lubanjsko, hebrejski Golgota. Ondje ga razapeše, a s njim i drugu dvojicu, s jedne i druge
 19 strane, a Isusa u sredini. A napisu Pilat i natpis te ga postavi na križ. Bilo je napisano: "Isus
 20 Nazarećanin, kralj židovski." Taj su natpis čitali mnogi Židovi jer mjesto gdje je Isus bio raspet
 21 bijaše blizu grada, a bilo je napisano hebrejski, latinski i grčki. Nato glavari svećenički rekoše
 22 Pilatu: "Nemoj pisati: 'Kralj židovski', nego da je on rekao: 'Kralj sam židovski.'" Pilat odgovori:
 23 "Što napisah, napisah!" Vojnici pak, pošto razapeše Isusa, uzeše njegove haljine i razdijeliše ih
 24 na četiri dijela - svakom vojniku po dio. A uzeše i donju haljinu, koja bijaše nešivena, otkana u
 25 komadu odozgor dodolje. Rekoše zato među sobom: "Ne derimo je, nego bacimo za nju kocku
 pa komu dopane" - da se ispuni Pismo koje veli: Razdijeliše među se haljine moje, za odjeću moju
 26 baciše kocku. I vojnici učiniše tako. Uz križ su Isusov stajale majka njegova, zatim sestra njegove
 27 majke, Marija Kleofina, i Marija Magdalena. Kad Isus vidje majku i kraj nje učenika kojega je
 ljubio, reče majci: "Ženo! Evo ti sina!" Zatim reče učniku: "Evo ti majke!" I od toga časa uze
 28 je učenik k sebi. Nakon toga, kako je Isus znao da je sve dovršeno, da bi se ispunilo Pismo, reče:
 29 "Žedan sam." A ondje je stajala posuda puna octa. I natakloše na izopovu trsku spužvu natopljenu
 30 octom pa je primakloše njegovim ustima. Ćim Isus uze ocat, reče: "Dovršeno je!" I prignuvši
 31 glavu, preda duh. Kako bijaše Priprava, da ne bi tijela ostala na križu subotom, jer velik je dan
 bio one subote, Židovi zamoliše Pilata da se raspetima prebiju golijeni i da se skinu. 32 Dođoše

dakle vojnici i prebiše golijeni prvomu i drugomu koji su s Isusom bili raspeti.³³ Kada dođoše do
 Isusa i vidješe da je već umro, ne prebiše mu golijeni,³⁴ nego mu jedan od vojnika kopljem
 probode bok i odmah poteče krv i voda.³⁵ Onaj koji je vidio svjedoči i istinito je svjedočanstvo
 njegovo. On zna da govori istinu da i vi vjerujete³⁶ jer se to dogodilo da se ispuni Pismo: Nijedna
 mu se kost neće slomiti.³⁷ I drugo opet Pismo veli: Gledat će onoga koga su proboli.³⁸ Nakon
 toga Josip iz Arimateje, koji je - kriomice, u strahu od Židova - bio učenik Isusov, zamoli Pilata
 da smije skinuti tijelo Isusovo. I dopusti mu Pilat. Josip dakle ode i skinu Isusovo tijelo.³⁹ A dođe
 i Nikodem - koji je ono prije bio došao Isusu noću - i donese sa sobom oko sto libara smjese smirne
 i aloja.⁴⁰ Uzmu dakle tijelo Isusovo i poviju ga u povoje s miomirisima, kako je u Židova običaj
 za ukop.⁴¹ A na mjestu gdje je Isus bio raspet bijaše vrt i u vrtu nov grob u koji još nitko ne bijaše
 položen.⁴² Ondje dakle zbog židovske Priprave, jer grob bijaše blizu, polože Isusa.

Chapter 20

¹ Prvog dana u tjednu rano ujutro, još za mraka, dođe Marija Magdalena na grob i opazi da je
 kamen s groba dignut.² Otrčala stoga i dođe k Šimun Petru i drugom učeniku, kojega je Isus ljubio,
 pa im reče: "Uzeše Gospodina iz groba i ne znamo gdje ga staviše."³ Uputiše se onda Petar i onaj
 drugi učenik i dođoše na grob.⁴ Trčahu obojica zajedno, ali onaj drugi učenik prestignu Petra i
 stiže prvi na grob.⁵ Sagne se i opazi povoje gdje leže, ali ne uđe.⁶ Uto dođe i Šimun Petar koji je
 išao za njim i uđe u grob. Ugleda povoje gdje leže⁷ i ubrus koji bijaše na glavi Isusovoj, ali nije
 bio uz povoje, nego napose svijen na jednome mjestu.⁸ Tada uđe i onaj drugi učenik koji prvi stiže
 na grob i vidje i povjerova.⁹ Jer oni još ne upoznaše Pisma da Isus treba da ustane od mrtvih.
¹⁰ Potom se učenici vratiše kući.¹¹ A Marija je stajala vani kod groba i plakala.¹² Zaplakana
 zaviri u grob i ugleda dva anđela u bjelini kako sjede na mjestu gdje je ležalo tijelo Isusovo - jedan
 kod glave, drugi kod nogu.¹³ Kažu joj oni: "Ženo, što plačeš?" Odgovori im: "Uzeše Gospodina
 mojega i ne znam gdje ga staviše."¹⁴ Rekavši to, obazre se i ugleda Isusa gdje stoji, ali nije znala

¹⁵ da je to Isus. ¹⁶ Kaže joj Isus: "Ženo, što plaèeš? Koga tražiš?" Misleæi da je to vrtlar, reèe mu ona: "Gospodine, ako si ga ti odnio, reci mi gdje si ga stavio i ja æu ga uzeti." ¹⁷ Kaže joj Isus: "Marijo!" Ona se okrene te æe mu hebrejski: "Rabbuni!" - što znaèi: "Uèitelju!" ¹⁸ Kaže joj Isus: "Ne zadržavaj se sa mnom jer još ne uziđoh Ocu, nego idi mojoj braæi i javi im: Uzlazim Ocu svomu i Ocu vašemu, Bogu svomu i Bogu vašemu." ¹⁹ Ode dakle Marija Magdalena i navijesti uèenicima: "Vidjela sam Gospodina i on mi je to rekao." ²⁰ I uveèer toga istog dana, prvog u tjednu, dok su uèenici u strahu od Židova bili zatvorili vrata, dođe Isus, stane u sredinu i reèe im: "Mir vama!" ²¹ To rekavši, pokaza im svoje ruke i bok. I obradovaše se uèenici vidjevši Gospodina. ²² Isus im stoga ponovno reèe: "Mir vama! Kao što mene posla Otac i ja šaljem vas." ²³ To rekavši, dahne u njih i kaže im: "Primitè Duha Svetoga. ²⁴ Kojima otpustite grijehè, otpuštaju im se; kojima zadržite, zadržani su im." ²⁵ Ali Toma zvani Blizanac, jedan od dvanaestorice, ne bijaše s njima kad dođe Isus. ²⁶ Govorili su mu dakle drugi uèenici: "Vidjeli smo Gospodina!" On im odvrati: "Ako ne vidim na njegovim rukama biljeg èavala i ne stavim svoj prst u mjesto èavala, ako ne stavim svoju ruku u njegov bok, neæu vjerovati." ²⁷ I nakon osam dana bijahu njegovi uèenici opet unutra, a s njima i Toma. Vrata bijahu zatvorena, a Isus dođe, stade u sredinu i reèe: "Mir vama!" ²⁸ Zatim æe Tomi: "Prinesi prst ovamo i pogledaj mi ruke! Prinesi ruku i stavi je u moj bok i ne budi nevjeran nego vjeran." ²⁹ Odgovori mu Toma: "Gospodin moj i Bog moj!" ³⁰ Reèe mu Isus: "Buduæi da si me vidio, povjerovao si. Blaženi koji ne vidješe, a vjeruju!" ³¹ Isus je pred svojim uèenicima uèinio i mnoga druga znamenja koja nisu zapisana u ovoj knjizi. A ova su zapisana da vjerujete: Isus je Krist, Sin Božji, i da vjerujuæi imate život u imenu njegovu.

Chapter 21

¹ Poslije toga oèitova se Isus ponovno uèenicima na Tiberijadskome moru. Oèitova se ovako: ² Bijahu zajedno Šimun Petar, Toma zvani Blizanac, Natanael iz Kane Galilejske, zatim Zebedejevi i još druga dva njegova uèenika. ³ Kaže im Šimun Petar: "Idem ribariti." Rekoše: "Idemo i mi s tobom." ⁴ Izađoše i uđoše u lađu, ali te noæi ne uloviše ništa. Kad je veæ svanulo, stade Isus na

kraju, ali uèenici nisu znali da je to Isus. ⁵ Kaže im Isus: "Djeèice, imate li što za prismok?"
 Odgovoriše mu: "Nemamo." ⁶ A on im reèe: "Bacite mrežu na desnu stranu lađe i naèi æete."
 Baciše oni i više je ne mogoše izvuæi od mnoštva ribe. ⁷ Tada onaj uèenik kojega je Isus ljubio
 kaže Petru: "Gospodin je!" Kad je Šimun Petar èuo da je to Gospodin, pripaše si gornju haljinu,
 jer bijaše gol, te se baci u more. ⁸ Ostali uèenici dođoše s lađicom vukuæi mrežu s ribom jer ne
 bijahu daleko od kraja, samo kojih dvjesta lakata. ⁹ Kad iziđu na kraj, ugledaju pripravlvenu žeravicu
 i na njoj pristavljenu ribu i kruh. ¹⁰ Kaže im Isus: "Donesite riba što ih sada uloviste." ¹¹ Nato se
 Šimun Petar popne i izvuèe na kraj mrežu punu velikih riba, sto pedeset i tri. I premda ih je bilo
 toliko, mreža se ne raskinu. ¹² Kaže im Isus: "Hajde, doruèkujte!" I nitko se od uèenika ne usudi
 upitati ga: "Tko si ti?" Znali su da je Gospodin. ¹³ Isus pristupi, uzme kruh i dade im, a tako i ribu.
¹⁴ To se veæ treæi put oèitova Isus uèenicima pošto uskrsnu od mrtvih. ¹⁵ Nakon doruèka upita
 Isus Šimuna Petra: "Šimune Ivanov, ljubiš li me više nego ovi?" Odgovori mu: "Da, Gospodine,
 ti znaš da te volim." ¹⁶ Kaže mu: "Pasi jaganjce moje!" Upita ga po drugi put: "Šimune Ivanov,
 ljubiš li me?" Odgovori mu: "Da, Gospodine, ti znaš da te volim!" Kaže mu: "Pasi ovce moje!"
¹⁷ Upita ga treæi put: "Šimune Ivanov, voliš li me?" Ražalosti se Petar što ga upita treæi put: "Voliš
 li me?" pa mu odgovori: "Gospodine, ti sve znaš! Tebi je poznato da te volim." Kaže mu Isus: "Pasi
 ovce moje!" ¹⁸ "Zaista, zaista kažem ti: Dok si bio mlaði, sam si se opasivao i hodio kamo si htio;
 ali kad ostariš, raširit æeš ruke i drugi æe te opasivati i voditi kamo neæeš." ¹⁹ A to mu reèe
 nagovješæujuæi kakvom æe smræu proslaviti Boga. Rekavši to doda: "Idi za mnom!" ²⁰ Petar se
 okrene i opazi da ga slijedi onaj uèenik kojega je Isus ljubio i koji se za veèere bijaše privio Isusu
 uz prsa i upitao ga: "Gospodine, tko æe te to izdati?" ²¹ Vidjevši ga, Petar kaže Isusu: "Gospodine,
 a što s ovim?" ²² Odgovori mu Isus: "Ako hoæu da on ostane dok ne dođem, što je tebi do toga?
 Ti idi za mnom!" ²³ Stoga se pronese meðu braæom glas da onaj uèenik neæe umrijeti. No Isus
 mu nije rekao: "Neæe umrijeti", nego: "Ako hoæu da on ostane dok ne dođem, što je tebi do toga?"
²⁴ Taj uèenik za ovo svjedoèi i ovo napisao. I znamo da je istinito svjedoèanstvo njegovo. ²⁵ A ima
 još mnogo toga što uèini Isus i kad bi se sve redom popisalo, sav svijet, mislim, ne bi obuhvatio
 knjiga koje bi se napisale.

Acts

Chapter 1

¹ Prvu sam knjigu, Teofile, sastavio o svemu što je Isus èinio i uèio ² do dana kad je uznesen
 pošto je dao upute apostolima koje je izabrao po Duhu Svetome. ³ Njima je poslije svoje muke
 mnogim dokazima pokazao da je živ, èetrdeset im se dana ukazivao i govorio o kraljevstvu Božjem.
⁴ I dok je jednom s njima blagovao, zapovjedi im da ne napuštaju Jeruzalema, nego neka èekaju
 Obeæanje Oèevo "koje èuste od mene: ⁵ Ivan je krstio vodom, a vi æete naskoro nakon ovih dana
 biti kršteni Duhom Svetim." ⁶ Nato ga sabrani upitaše: "Gospodine, hoæeš li u ovo vrijeme Izraelu
 opet uspostaviti kraljevstvo?" ⁷ On im odgovori: "Nije vaše znati vremena i zgode koje je Otac
 podredio svojoj vlasti. ⁸ Nego primit æete snagu Duha Svetoga koji æe siæi na vas i bit æete mi
 svjedoci u Jeruzalemu, po svoj Judeji i Samariji i sve do kraja zemlje." ⁹ Kada to reèe, bi uzdignut
 njima naoèigled i oblak ga ote njihovim oèima. ¹⁰ I dok su netremice gledali kako on odlazi na
 nebo, gle, dva èovjeka stadoše kraj njih u bijeloj odjeæi ¹¹ i rekoše im: "Galilejci, što stojite i
 gledate u nebo? Ovaj Isus koji je od vas uznesen na nebo isto æe tako doæi kao što ste vidjeli da
 odlazi na nebo." ¹² Onda se vratiše u Jeruzalem s brda zvanoga Maslinsko, koje je blizu Jeruzalema,
 udaljeno jedan subotni hod. ¹³ I pošto uðu u grad, uspnu se u gornju sobu gdje su boravili: Petar i
 Ivan i Jakov i Andrija, Filip i Toma, Bartolomej i Matej, Jakov Alfejev i Šimun Revnitelj i Juda
 Jakovljevi - ¹⁴ svi oni bijahu jednodušno postojani u molitvi sa ženama, i Marijom, majkom
 Isusovom, i braæom njegovom. ¹⁵ U one dane ustade Petar meðu braæom - a bijaše sakupljenog
 naroda oko sto i dvadeset duša - i reèe: ¹⁶ "Braæo! Trebalo je da se ispuni Pismo što ga na usta
 Davidova proreèe Duh Sveti o Judi koji bijaše voða onih što uhvatiše Isusa. ¹⁷ A Juda se ubrajao
 meðu nas i imao udio u ovoj službi. ¹⁸ On, eto, steèe predio cijenom nepravедnosti pa se stropošta,
 raspuèe po sredini i razli mu se sva utroba. ¹⁹ I svim je Jeruzalemcima znano da se onaj predio
 njihovim jezikom zove Akeldama, to jest Predio smrti. ²⁰ Pisano je doista u Knjizi psalama: Njegova
 kuæa nek opusti, nek ne bude stanovnika u njoj! Njegovo nadgledništvo nek dobije drugi! ²¹ Jedan

dakle od ovih ljudi što bijahu s nama za sve vrijeme što je među nama živio Gospodin Isus -
²² poèevši od krštenja Ivanova pa sve do dana kad bi uzet od nas - treba da bude svjedokom njegova
 uskrsnuæa. ²³ I postaviše dvojicu: Josipa koji se zvao Barsaba a prozvao se Just, i Matiju. ²⁴ Onda
 se pomoliše: "Ti, Gospodine, poznavaoèe svih srdaca, pokaži koga si od ove dvojice izabrao ²⁵ da
 primi mjesto ove apostolske službe kojoj se iznevjeri Juda da ode na svoje mjesto." ²⁶ Onda baciše
 kocke i kocka pade na Matiju; tako bi pribrojen jedanaestorici apostola.

Chapter 2

¹ Kad je napokon došao dan Pedesetnice, svi su bili zajedno na istome mjestu. ² I eto iznenada
 šuma s neba, kao kad se digne silan vjetar. Ispuni svu kuæu u kojoj su bili. ³ I pokažu im se kao
 neki ognjeni razdijeljeni jezici te siðe po jedan na svakoga od njih. ⁴ Svi se napuniše Duha Svetoga
 i poèeše govoriti drugim jezicima, kako im veæ Duh davaše zboriti. ⁵ A u Jeruzalemu su boravili
 Židovi, ljudi pobožni iz svakog naroda pod nebom. ⁶ Pa kad nastade ona huka, stræa se mnoštvo i
 smetæe jer ih je svatko èuo govoriti svojim jezikom. ⁷ Svi su bili izvan sebe i divili se govoreæi:
 "Gle! Nisu li svi ovi što govore Galilejci? ⁸ Pa kako to da ih svatko od nas èuje na svojem
 materinskom jeziku? ⁹ Parti, Međani, Elamljani, žitelji Mezopotamije, Judeje i Kapadocije, Ponta
 i Azije, ¹⁰ Frigije i Pamfilije, Egipta i krajeva libijskih oko Cirene, pridošlice Rimljani, ¹¹ Židovi
 i sljedbenici, Kreæani i Arapi - svi ih mi èujemo gdje našim jezicima razglašuju velièanstvena djela
 Božja." ¹² Svi su izvan sebe zbunjeno jedan drugog pitali: "Što bi to moglo biti?" ¹³ Drugi su pak,
 podrugujuæi se, govorili: "Slatkog su se vina ponapili!" ¹⁴ A Petar zajedno s jedanaesticom
 ustade, podiže glas i prozbori: "Židovi i svi što boravite u Jeruzalemu, ovo znajte i rijeèi mi
 poslušajte: ¹⁵ Nisu ovi pijani, kako vi mislite - ta istom je treæa ura dana - ¹⁶ nego to je ono što
 je reèeno po proroku Joelu: ¹⁷ "U posljednje dane, govori Bog: Izliti æu Duha svoga na svako tijelo
 i proricat æe vaši sinovi i kæeri, vaši æe mladiæi gledati viðenja, a starci vaši sne sanjati. ¹⁸ Èak
 æu i na sluge i sluškinje svoje izliti Duha svojeg u dane one i proricat æe. ¹⁹ Pokazat æu èudesu
 na nebu gore i znamenja na zemlji dolje, krv i oganj i stupove dima. ²⁰ Sunce æe se prometnut u

tminu, a mjesec u krv prije nego svane Dan Gospodnji velik i slavan. ²¹ I tko god prizove ime
 Gospodnje bit æe spašen." ²² "Izraelci, òujte ove rijeçi: Isusa Nazareæanina, òovjeka kojega Bog
 pred vama potvrdi silnim djelima, òudesima i znamenjima koja, kao što znate, po njemu uèini meðu
 vama - ²³ njega, predana po odluèenu naumu i promislu Božjem, po rukama bezakonika razapeste
 i pogubiste. ²⁴ Ali Bog ga uskrisi oslobodivši ga grozote smrti jer ne bijaše moguæe da ona njime
 ovlada. ²⁵ David doista za nj kaže: Gospodin mi je svagda pred oèima jer mi je zdesna da ne
 posrnem. ²⁶ Stog mi se raduje srce i klièe jezik, pa i tijelo mi spokojno poèiva. ²⁷ Jer mi neæeš
 ostaviti dušu u Podzemlju ni dati da pravednik tvoj truleži ugleda. ²⁸ Pokazat æeš mi stazu života,
 ispuniti me radošæu lica svoga. ²⁹ Braæo, dopustite da vam otvoreno kažem: praotac je David
 umro, pokopan je i eno mu meðu nama groba sve do današnjeg dana. ³⁰ Ali kako je bio prorok i
 znao da mu se zakletvom zakle Bog plod utrobe njegove posaditi na prijestolje njegovo, ³¹ unaprijed
 je vidio i navijestio uskrsnuæe Kristovo: Nije ostavljen u Podzemlju niti mu tijelo truleži ugleda.
³² Toga Isusa uskrisi Bog! Svi smo mi tomu svjedoci. ³³ Desnicom dakle Božjom uzvišen, primio
 je od Oca Obeæanje, Duha Svetoga, i izlio ga kako i sami gledate i slušate. ³⁴ Ta David nije bio
 uznesen na nebesa, a veli: Reèe Gospodin Gospodinu mojemu: 'Sjedi mi zdesna' ³⁵ dok ne položim
 neprijatelje tvoje za podnožje nogama tvojim! ³⁶ Pouzdano dakle neka znade sav dom Izraelov da
 je toga Isusa kojega vi razapeste Bog uèinio i Gospodinom i Kristom." ³⁷ Kad su to èuli, duboko
 potreseni rekoše Petru i drugim apostolima: "Što nam je èiniti, braæo?" ³⁸ Petar æe im: "Obratite
 se i svatko od vas neka se krsti u ime Isusa Krista da vam se oprostite grijesi i primit æete dar, Duha
 Svetoga. ³⁹ Ta za vas je ovo obeæanje i za djecu vašu i za sve one izdaleka, koje pozove Gospodin
 Bog naš." ⁴⁰ I mnogim je drugim rijeèima još svjedoèio i hrabrio ih: "Spasite se od naraštaja ovog
 opakog!" ⁴¹ I oni prigrliše rijeè njegovu i krstiše se te im se u onaj dan pridruži oko tri tisuæe duša.
⁴² Bijahu postojani u nauku apostolskom, u zajedništvu, lomljenju kruha i molitvama.
⁴³ Strahopoštovanje obuzimaše svaku dušu: apostoli su èinili mnoga òudesu i znamenja. ⁴⁴ Svi koji
 prigrliše vjeru bijahu združeni i sve im bijaše zajednièko. ⁴⁵ Sva bi imanja i dobra prodali
 porazdijelili svima kako bi tko trebao. ⁴⁶ Svaki bi dan jednodušno i postojano hrlili u Hram, u

kuæama bi lomili kruh te u radosti i prostodušnosti srca zajednièki uzimali hranu ⁴⁷ hvaleæi Boga i uþivajuæi naklonost svega naroda. Gospodin je pak danomice zajednici pridruþivao spasenike.

Chapter 3

¹ Petar i Ivan uzlazili su u Hram na devetu molitvenu uru. ² Upravo su donosili nekog òovjeka, hroma od majèine utrobe; njega bi svaki dan postavljali kod hramskih vrata, zvanih Divna, da prosi milostinju od onih koji ulaze u Hram. ³ On ugleda Petra i Ivana upravo kad zakoraèiše u Hram te zamoli milostinju. ⁴ Petar ga zajedno s Ivanom prodorno pogleda i reèe: "Pogledaj u nas!" ⁵ Dok ih je moleæivo motrio oèekujuæi od njih nešto dobiti, ⁶ reèe mu Petar: "Srebra i zlata nema u mene, ali što imam - to ti dajem: u ime Isusa Krista Nazareæanina hodaj!" ⁷ I uhvativši ga za desnu ruku, ⁸ pridiþe ga: umah mu omoæaše noge i gleþnjevi pa skoèi, uspravi se, stane hodati te uðe s njima u Hram hodajuæi, poskakujuæi i hvaleæi Boga. ⁹ Sav ga narod vidje kako hoda i hvali Boga.

¹⁰ Razabraše da je to on - onaj koji je na Divnim vratima Hrama prosio milostinju - i ostadoše zapanjeni i izvan sebe zbog onoga što se s njim dogodilo. ¹¹ Kako se pak on drþao Petra i Ivana, sav se narod zapanjen strèa k njima u trijem zvanu Salomonov. ¹² Kada to vidje Petar, obrati se narodu: "Izraelci, što se ovomu èudite? Ili što nas gledate kao da smo svojom snagom ili poboþnošæu postigli da ovaj prohoda? ¹³ Bog Abrahamov, Izakov i Jakovljev, Bog otaca naših, proslavi slugu svoga, Isusa kojega vi predadoste i kojega se odrekoste pred Pilatom kad veæ bijaše odluèio pustiti ga. ¹⁴ Vi se odrekoste Sveca i Pravednika, a izmoliste da vam se daruje ubojica. ¹⁵ Zaèetnika života ubiste. Ali Bog ga uskrisi od mrtvih, èemu smo mi svjedoci." ¹⁶ "I po vjeri u njegovo ime, to je ime dalo snagu ovomu kojega gledate i poznate: vjera u Njega vratila je ovomu potpuno ¹⁷ zdravlje naoèigled vas sviju." "I sada, braæo, znam da ste ono uradili iz neznanja kao i glavari ¹⁸ vaši. Ali Bog tako ispuni što unaprijed navijesti po ustima svih proroka: da æe njegov Pomazanik ¹⁹ trpjeti. Pokajte se dakle i obratite da se izbrišu grijesi vaši ²⁰ pa od Gospodina doðu vremena ²¹ rashlade te on pošalje vama unaprijed namijenjenog Pomazanika, Isusa." Njega treba da nebo pridrþi do vremena uspostave svega što obeæa Bog na usta svetih proroka svojih odvijeka." ²² "Mojsije tako reèe: Proroka poput mene od vaše braæe podignut æe vam Gospodin, Bog vaš.

Njega slušajte u svemu što vam god reče.²³ I svaka duša koja ne posluša toga proroka, neka se iskorijeni iz naroda."²⁴ "I svi Proroci koji su - od Samuela dalje - govorili, također su navijestili ove dane."²⁵ "Vi ste sinovi proroka i Saveza koji sklopi Bog s ocima vašim govoreći Abrahamu: Potomstvom će se tvojim blagoslivljati sva plemena zemlje."²⁶ Vama najprije podiže Bog Slugu svoga i posla ga blagoslivljati vas da se svatko obrati od opačina svojih."

Chapter 4

¹ Dok su oni još govorili narodu, priđu im svećenici, hramski zapovjednik i saduceji,
² ozlovoljeni što uče narod i navješćuju - u Isusu - uskrsnuće od mrtvih;³ pogra-be ih i bace u tamnicu do sutra jer već bijaše večer.⁴ Ipak mnogi od onih koji su čuli Riječ, povjerovali su te broj vjernika poraste nekako do pet tisuća.⁵ Sutradan se sastadoše u Jeruzalemu glavari, starješine i pismoznanci -⁶ i veliki svećenik Ana, i Kajfa, i Ivan, i Aleksandar, i svi od roda velikosvećeničkoga.⁷ Izvedoše apostole preda se pa ih stadoše ispitivati: "Kojom snagom ili po kojem imenu vi to učinite?"⁸ Onda Petar pun Duha Svetoga reče: "Glavari narodni i starješine!
⁹ Zar mi danas odgovaramo zbog dobra djela učinjena bolesnu čovjeku? Po kome je ovaj spašen?
¹⁰ Neka bude znano svima vama i svemu narodu Izraelovu: po imenu Isusa Krista Nazarećanina,
¹¹ kojega ste vi raspeli, a kojega Bog uskrisi od mrtvih! Po njemu ovaj stoji pred vama zdrav!"¹² On je onaj kamen koji vi graditelji odbaciste, ali koji postade kamen zaglavni. I nema ni u kome drugom spasenja. Nema uistinu pod nebom drugoga imena dana ljudima po kojemu se možemo spasiti."¹³ Kad vidješe neustrašivost Petrovu i Ivanovu, a znajući da su to ljudi nepismeni i neuki, bijahu u čudu; znali su ih, da bijahu s Isusom, ali¹⁴ videći gdje s njima stoji izliječeni čovjek, nisu mogli ništa protusloviti.¹⁵ Stoga zapovjediše da izađu iz vijećnice pa stadoše raspravljati:¹⁶ "Što ćemo s tim ljudima? Ta učinili su očit znak, poznat svim Jeruzalemcima, ne možemo ga nijekati;
¹⁷ ali da se još više ne razglasi u narod, zaprijetimo im da nikomu živom o tom Imenu više ne govore."¹⁸ Pozvaše ih i zapovjediše im da podnipošto ne zborne niti naučavaju u ime Isusovo.

19 Ali im Petar i Ivan odgovoriše: "Sudite je li pred Bogom pravo slušati radije vas nego Boga.
 20 Mi doista ne možemo ne govoriti što vidjesmo i čujemo." ²¹ Ali oni ne našavši kako da ih kazne, opet im zaprijetu pa ih otpuste poradi naroda jer su svi slavili Boga zbog onoga što se dogodilo.
 22 Jer čovjeku na kom se dogodi čudo ozdravljenja bijaše više od četrdeset godina. ²³ Otpušteni, odoše svojima i javiše što im rekoše veliki svećenici i starješine. ²⁴ Kad su oni to čuli, jednodušno podigoše glas k Bogu i rekoše: "Gospodine, ti si stvorio nebo i zemlju i more i sve što je u njima!
 25 Ti si na usta oca našega, slugu svoga Davida, po Duhu Svetom rekao: Zašto se bune narodi, zašto puci ludosti snuju? ²⁶ Ustaju kraljevi zemaljski, Knezovi se rotnu protiv Gospodina i protiv Pomazanika njegovoga. ²⁷ Rotnu se, uistinu, u ovome gradu na svetog Slugu tvoga Isusa, kog pomaza, rotnu se Herod i Poncije Pilat zajedno s narodima i pucima izraelskim ²⁸ da učine što tvoja ruka i tvoja volja predodredi da se zbude. ²⁹ I evo sada, Gospodine, promotri prijetnje njihove i daj slugama svojim sa svom smjelošću navješćivati riječ tvoju! ³⁰ Pruži ruku svoju da bude ozdravljenja, znamenja i čudesna po imenu svetoga Sluge tvoga Isusa." ³¹ I pošto se pomoliše, potrese se mjesto gdje bijahu sabrani, i svi se napuniše Duha Svetoga te stanu navješćivati riječ Božju smjelo. ³² U mnoštva onih što prigriše vjeru bijaše jedno srce i jedna duša. I nijedan od njih nije svojim zvao ništa od onoga što je imao, nego im sve bijaše zajedničko. ³³ Apostoli pak velikom silom davahu svjedočanstvo o uskrsnuću Gospodina Isusa i svi uživahu veliku naklonost. ³⁴ Doista, nitko među njima nije oskudijevao jer koji bi god posjedovali zemljišta ili kuće, prodavali bi ih i utržak donosili ³⁵ i stavljali pred noge apostolima. A dijelilo se svakomu koliko je trebao. ³⁶ A Josip, od apostola prozvan Barnaba, što znači Sin utjehe, levit, rodom Cipranin, ³⁷ posjedovaše jednu njivu; proda je pa donese novac i postavi pred noge apostolima.

Chapter 5

1 Neki pak čovjek po imenu Ananija, zajedno sa svojom ženom Safirom proda imanje ² pa u dogovoru sa ženom odvoji nešto od utrška, a samo jedan dio donese i postavi pred noge apostolima.
 3 Petar mu reče: "Ananija, zašto ti Sotona ispuni srce te si slagao Duhu Svetomu i odvojio od utrška imanja? ⁴ Da je ostalo neprodano, ne bi li tvoje ostalo; i jedno je prodano, nije li u tvojoj vlasti?"

Zašto si se na takvo što odlučio? Nisi slagao ljudima, nego Bogu!"⁵ Kako Ananija će te rijeći, sruši se i izdahnu. I silan strah spopade sve koji su to čuli.⁶ Nato ustanu mladići, poviju ga, iznesu i pokopaju.⁷ Nakon otprilike tri sata uđe njegova žena ne znajući što se dogodilo.⁸ Petar joj reče: "Reci mi, jeste li za toliko dali imanje?" Ona odgovori: "Da, za toliko."⁹ A Petar će joj: "Što vam bi da se složiste iskušati Duha Gospodnjega? Eto na vratima nogu onih koji ti pokopaše muža! I tebe će iznijeti!"¹⁰ Ona se umah sruši do njegovih nogu i izdahnu. Oni mladići uđu, nađu je mrtvu, iznesu je i pokopaju uz muža.¹¹ I silan strah spopade cijelu Crkvu i sve koji su to čuli.¹² Po rukama se apostolskim događala mnoga znamenja i čudesna u narodu. Svi su se jednodušno okupljali u Trijemu Salomonovu.¹³ Nitko se drugi nije usuđivao pridružiti im se, ali ih je narod veličao.¹⁴ I sve se više povećavalo mnoštvo muževa i žena što vjerovahu Gospodinu¹⁵ tako da su na trgove iznosili bolesnike i postavljali ih na ležaljka i posteljama ne bi li, kad Petar bude prolazio, bar sjena njegova osjenila kojega od njih.¹⁶ A slijegalo bi se i mnoštvo iz gradova oko Jeruzalema: donosili bi bolesnike i opsjednute od nečistih duhova, i svi bi ozdravljali.¹⁷ Onda se podiže veliki svećenik i sve njegove pristaše - sljedba saducejska.¹⁸ Puni zavisti, pohvataju apostole i strpaju ih u javnu tamnicu.¹⁹ Ali anđeo Gospodnji noću otvori vrata tamnice, izvede ih i reče:²⁰ "Pođite i postojano u Hramu navješćujte narodu sve rijeći Života ovoga."²¹ Poslušni, u praskozorje su ušli u Hram te naučavali. Uto stiže veliki svećenik i njegove pristaše, sazovu Vijeće i sve starješinstvo sinova Izraelovih pa pošalju u zatvor da ih dovedu.²² Kad stražari stigoše onamo, ne našoše ih u tamnici pa se vrate i javu:²³ "Zatvor smo našli sa svom pomnjom zatvoren i čuvare na straži pred vratima, ali kad smo otvorili, nikoga unutra ne našosmo."²⁴ Kad su hramski zapovjednik i veliki svećenici čuli te rijeći, u nedoumici su se pitali što bi to moglo biti.²⁵ Nato netko pristigne i dojavu im: "Eno, ljudi koje baciste u tamnicu, u Hramu stoje i uče narod."²⁶ Tada zapovjednik sa stražarima ode te ih dovede - ne na silu jer se bojahu da ih narod ne kamenjuje.²⁷ Dovedoše ih i privedoše pred Vijeće. Veliki ih svećenik zapita:²⁸ "Nismo li vam strogo zabranili učiti u to Ime? A vi ste eto napunili Jeruzalem svojim naukom i hoćete na nas navući krv toga čovjeka."²⁹ Petar i apostoli odvrata: "Treba se veoma pokoravati Bogu negoli ljudima!"³⁰ Bog otaca naših uskrisi Isusa kojega vi smakoste objesivši ga na drvo.³¹ Njega Bog desnicom svojom

uzvisi za Zaèetnika i Spasitelja da obraæenjem podari Izraela i oproštenjem grijeha.³² I mi smo svjedoci tih događaja i Duh Sveti kojega dade Bog onima što mu se pokoravaju."³³ Nato se oni razgnjeviše i htjedoše ih ubiti.³⁴ Ali ustade u Vijeæu neki farizej imenom Gamaliel, zakonoznanac, kojega je poštovao sav narod. On zapovjedi da ljude naèas izvedu³⁵ pa æe vijeænicima: "Izraelci, dobro promislite što æete s tim ljudima.³⁶ Ta prije nekog vremena podiže se Teuda tvrdeæi da je netko, i uza nj prista oko èetiri stotine ljudi. Bi smaknut i sve mu se pristaše razbjegoše i netragom ih nesta.³⁷ Nakon toga se u dane popisa podiže Juda Galilejac i odvuèe narod za sobom. I on propade i sve mu se pristaše raspršiše.³⁸ I sad evo kanite se, velim vam, tih ljudi i otpustite ih. Jer ako je taj naum ili to djelo od ljudi, propast æe;³⁹ ako li je pak od Boga, neæete ga moæi uništiti - da se i s Bogom u ratu ne nađete." Poslušaju ga⁴⁰ pa dozovu apostole, išibaju ih, zapovjede im da ne govore u ime Isusovo pa ih otpuste.⁴¹ Oni pak odu ispred Vijeæa radosni što bijahu dostojni podnijeti pogrde za Ime.⁴² I svaki su dan u Hramu i po kuæama neprestance uèili i navješæivali Krista, Isusa.

Chapter 6

¹ U one dane, kako se broj uèenika množio, Židovi grèkog jezika stadoše mrmljati protiv domaæih Židova što se u svagdanjem služenju zanemaruju njihove udovice.² Dvanaestorica nato sazvaše mnoštvo uèenika i rekoše: "Nije pravo da mi napustimo rijeè Božju da bismo služili kod stolova.³ De pronađite, braæo, između sebe sedam muževa na dobru glasu, punih Duha i mudrosti. Njih æemo postaviti nad ovom službom,⁴ a mi æemo se posvetiti molitvi i posluživanju Rijeèi."⁵ Prijedlog se svidje svemu mnoštvu pa izabraše Stjepana, muža puna vjere i Duha Svetoga, zatim Filipa, Prohora, Nikanora, Timona, Parmenu te antiohijskog pridošlicu Nikolu.⁶ Njih postave pred apostole, a oni pomolivši se, polože na njih ruke.⁷ I rijeè je Božja rasla, uvelike se množio broj uèenika u Jeruzalemu i veliko je mnoštvo sveæenika prihvaæalo vjeru.⁸ Stjepan je pun milosti i snage èinio velika èudesa i znamenja u narodu.⁹ Nato se digoše neki iz takozvane sinagoge

Slobodnjaka, Cirenaca, Aleksandrinaca te onih iz Cilicije i Azije pa počeo raspravljati sa Stjepanom,
¹⁰ ali nisu mogli odoljeti mudrosti i Duhu kojim je govorio. ¹¹ Onda podmetnuše neke ljude koji
rekoše: "Euli smo ga govoriti pogrdne riječi protiv Mojsija i Boga." ¹² Podjare i narod, starješine
i pismoznance pa priđu, zgrabe ga i odvuku u Vijeće. ¹³ Ondje namjestiše lažne svjedoke koji
rekoše: "Ovaj čovjek neprestance govori protiv svetog Mjesta i Zakona. ¹⁴ Euli smo ga doista
govoriti: 'Isus Nazarećanin razvalit će ovo Mjesto i izmijeniti običaje koje nam predade Mojsije'."
¹⁵ A svi koji su sjedili u Vijeću upriješe pogled u Stjepana te opaziše - lice mu kao u anđela.

Chapter 7

¹ Veliki svećenik upita: "Je li to tako?" ² Stjepan odgovori: "Braćo i oci, čujte! Bog slave
ukaza se ocu našem Abrahamu dok bijaše u Mezopotamiji, prije negoli se nastani u Haranu, ³ i
reče mu: Iziđi iz zemlje svoje, iz zavičaja svoga, hajde u zemlju koju ću ti pokazati. ⁴ On nato
iziđe iz zemlje kaldejske i nastani se u Haranu. Odande ga nakon smrti oca njegova Bog preseli u
ovu zemlju u kojoj vi sada boravite. ⁵ U njoj mu ne dade ni stope baštine, nego obećao dati je u
posjed njemu i potomstvu njegovu nakon njega, premda još nije imao djeteta. ⁶ Bog isto tako reče
da će potomci njegovi biti pridošlice u zemlji tuđoj, da će ih porobljavati i tlačiti četiri stotine
godina. ⁷ Ali narod kojemu budu robovali ja ću suditi, reče Bog. A nakon toga iziđi će i iskazati
mi štovanje na ovome mjestu. ⁸ Dade mu i Savez obrezanja. Tako rodi Izaka i obreza ga osmi dan,
Izak Jakova, Jakov dvanaest rodočlanika." ⁹ "Rodočlanici pak, iz zavisti, Josipa predadoše u
Egipat. Ali Bog bijaše s njim ¹⁰ te ga izbavljao iz svih nevolja, podari ga naklonošću i mudrošću
pred faraonom, kraljem egipatskim koji ga postavi za upravitelja nad Egiptom i nad cijelim dvorom
svojim. ¹¹ Onda u cijeloj zemlji egipatskoj i kanaanskoj nastala glad i nevolja velika: oci naši ne
mogahu naći hrane. ¹² Kad Jakov dođe da u Egiptu ima žita, poslao onamo najprije oca naše.
¹³ Drugi se put Josip očitova braći svojoj pa faraon dozna za podrijetlo Josipovo. ¹⁴ Josip tada
posla po Jakova, oca svoga, i svu rodbinu, sedamdeset i pet duša. ¹⁵ Jakov tako siđe u Egipat. I
umrije on i oci naši. ¹⁶ Preneseni su u Sihem i položeni u grob koji je Abraham za srebro kupio

od sinova Hamorovih u Sihemu." ¹⁷ "Kako se bližilo vrijeme obećanja koje Bog obeće Abrahamu,
 rastao je u Egiptu narod i množio se ¹⁸ dok ondje ne zavlada drugi kralj koji nije poznao Josipa.
¹⁹ Lukav prema rodu našem, tlačio je on oce naše da bi djecu svoju izlagali da ne ostanu na životu.
²⁰ U taj se čas rodi Mojsije. Bijaše božanski lijep. Tri je mjeseca hranjen u kući oćinskoj, ²¹ a
 onda, kad je bio izložen, prigrlu ga kći faraonova i othrani sebi za sina. ²² Tako Mojsije, odgojen
 u svoj mudrosti egipatskoj, bijaše silan na riječima i djelima." ²³ "Kad mu bijaše èetrdeset godina,
 ponuka ga srce da pohodi braću svoju, sinove Izraelove. ²⁴ I kad vidje kako je jednomu nanesena
 nepravda, suprotstavi se i osveti zlostavljenoga ubivši Egipćanina. ²⁵ Mislio je da æ braća njegova
 shvatiti kako æ im Bog po njegovoj ruci pružiti spasenje, ali oni ne shvatiše. ²⁶ Sutradan se pojavi
 pred onima koji su se tukli te ih stade nagovarati da se izmire: 'Ljudi, braća ste! Zašto zlostavljate
 jedan drugoga?' ²⁷ Ali ga onaj što je zlostavljao svoga blišnjega odbi riječima: Tko te postavi
 glavarem i sucem nad nama? ²⁸ Kaniš li ubiti i mene kao što si jučer ubio onog Egipćanina? ²⁹ Na
 te riječi pobježe Mojsije i skloni se u zemlju midjansku, gdje mu se rodiše dva sina." ³⁰ "Nakon
 èetrdeset godina ukaza mu se Anđeo u pustinji brda Sinaja u rasplamtjeloj vatri jednoga grma.
³¹ Opazivši to, zadivi se Mojsije viđenju. Dok je prilazio da bolje promotri, eto glasa Gospodnjega:
³² Ja sam Bog Otaca tvojih, Bog Abrahamov, Izakov i Jakovljevi. Sav preplašen, Mojsije se ne usudi
 pogledati. ³³ A Gospodin æ mu: Izuj obuću s nogu! Jer mjesto na kojem stojiš, sveto je tlo.
³⁴ Vidio sam, vidio nevolju naroda svoga u Egiptu i uzdisaj mu èuo pa siđoh izbaviti ga. I sad hajde!
 Šaljem te u Egipat!" ³⁵ "Toga Mojsija - kojega su se odrekli rekavši: Tko te postavi glavarem i
 sucem? - toga im Bog kao glavara i otkupitelja posla po Anđelu koji mu se ukaza u grmu. ³⁶ On
 ih izvede uèinivši èudesu i znamenja u zemlji egipatskoj, u Crvenome moru i u pustinji kroz èetrdeset
 godina. ³⁷ To je onaj Mojsije koji reče sinovima Izraelovim: Proroka poput mene od vaše braće
 podići æ vam Bog. ³⁸ To je onaj koji za skupa u pustinji bijaše između Anđela što mu govoraše
 na brdu Sinaju i otaca naših; onaj koji je primio riječi životne da ih nama preda. ³⁹ Njemu se ne
 htjedoše pokoriti oci naši, nego ga odbiše i u srcima se svojim vratuše u Egipat ⁴⁰ rekavši Aronu:
 'Napravi nam bogove koji æ ići pred nama! Ta ne znamo što se dogodi s tim Mojsijem koji nas
 izvede iz zemlje egipatske.' ⁴¹ Tele naèiniše u dane one, prinesoše žrtvu tom kumiru i veseljahu

⁴² se djelima ruku svojih. Bog se pak odvrati i prepusti ih da èaste vojsku nebesku, kao što piše u Knjizi proroèkoj: Prinosiste li mi žrtve i prinose èetrdeset godina u pustinji, dome Izraelov?
⁴³ Poprimiste šator Molohov i zvijezdu boga Refana - likove koje napraviste da biste im se klanjali. Odvest æu vas stoga u progonstvo onkraj Babilona!" ⁴⁴ "Oci naši imahu u pustinji Šator svjedoèanstva kako odredi Onaj koji reèe Mojsiju da se on naèini po praliku koji je vidio. ⁴⁵ Taj su Šator preuzeli oci naši i pod Još uom ga unijeli u posjed s kojega Bog pred licem njihovim rastjera narode. Tako bijaše sve do dana Davida, ⁴⁶ koji je našao milost pred Bogom te molio da nađe boravište Bogu Jakovljevu. ⁴⁷ Istom Salomon izgradi mu Dom. ⁴⁸ Ali Svevišnji u rukotvorinama ne prebiva, kao što veli prorok: ⁴⁹ Nebesa su moje prijestolje, a zemlja podnožje nogama. Kakav dom da mi sagradite, govori Gospodin, i gdje da bude mjesto mog poèinka? ⁵⁰ Nije li ruka moja naèinila sve to? ⁵¹ Tvrdo vrati i neobrezanih srdaca i ušiju, vi se uvijek opirete Duhu Svetomu: kako oci vaši tako i vi! ⁵² Kojega od proroka nisu progonili oci vaši? I pobiše one koji su unaprijed navijestili dolazak Pravednika èiji ste vi sada izdajice i ubojice, ⁵³ vi koji po anđeoskim uredbama primiste Zakon, ali ga se niste držali." ⁵⁴ Kad su to èuli, uskipješe u srcima i poèeše škripati zubima na njega. ⁵⁵ Ali on, pun Duha Svetoga, uprije pogled u nebo i ugleda slavu Božju i Isusa gdje stoji zdesna Bogu ⁵⁶ pa reèe: "Evo vidim nebesa otvorena i Sina Èovjeèjega gdje stoji zdesna Bogu." ⁵⁷ Vi èuæi iza glasa, oni zatisnuše uši i navališe jednodušno na njega. ⁵⁸ Izbaciše ga iz grada pa ga kamenovahu. Svjedoci odložiše haljine do nogu mladiæa koji se zvao Savao. ⁵⁹ I dok su ga kamenovali, Stjepan je zazivao: "Gospodine Isuse, primi duh moj!" ⁶⁰ Onda se baci na koljena i povika iza glasa: "Gospodine, ne uzmi im ovo za grijeh!" Kada to reèe, usnu.

Chapter 8

¹ Savao je pristao da se Stjepan smakne. U onaj dan navali velik progon na Crkvu u Jeruzalemu. Svi se osim apostola raspršiše po krajevima judejskim i samarijskim. ² Bogobožni su ljudi pokopali Stjepana i održali veliko žalovanje za njim. ³ Savao je pak pustošio Crkvu: ulazio je u kuæe,

odvlaèio muþeve i þene i predavao ih u tamnicu. ⁴ Oni dakle što su se raspršili obilazili su navješæujuæi Rijeè. ⁵ Filip tako siðe u grad samarijski i stade im propovijedati Krista. ⁶ Mnoštvo je jednodušno prihvaæalo što je Filip govorio slušajuæi ga i gledajuæi znamenja koja je èinio. ⁷ Doista, iz mnogih su opsjednutih izlazili neèisti duhovi vièuæi iza glasa, a ozdravljali su i mnogi uzeti i hromi. ⁸ Nasta tako velika radost u onome gradu. ⁹ Èovjek se neki, imenom Šimun, u gradu veæ duþe bavio èarobnjaštvom i opèaravao narod tvrdeæi da je neki veliki. ¹⁰ Priklanjalo mu se sve, malo i veliko, te govorilo: "Ovaj je Snaga Boþþja, zvana Velika." ¹¹ A priklanjahu mu se jer ih je duþe vremena opèaravao svojim vradþbinama. ¹² Ali kad povjerovaše Filipu koji navješæivaše evanðelje o kraljevstvu Boþþjemu i o imenu Isusa Krista, krštavahu se - muþevi i þene. ¹³ Povjerovali i Šimun te se krsti i osta uz Filipa: bio je zanesen promatrajuæi znamenja i èudesa koja su se dogaðala. ¹⁴ Kad su apostoli u Jeruzalemu èuli da je Samarija prigrlila rijeè Boþþju, poslaše k njima Petra i Ivana. ¹⁵ Oni siðoše i pomoliše se za njih da bi primili Duha Svetoga. ¹⁶ Jer još ni na koga od njih ne bijaše sišao; bijahu samo kršteni u ime Gospodina Isusa. ¹⁷ Tada polagahu ruke na njih i oni primahu Duha Svetoga. ¹⁸ Kad Šimun vidje da se polaganjem ruku apostolskih daje Duh, ponudi apostolima novaca ¹⁹ govoreæi: "Dajte i meni tu moæ da svatko na koga položim ruke primi Duha Svetoga." ²⁰ Petar mu odvrati: "Novac tvoj zajedno s tobom propao kad si mislio dar Boþþji novcima steæi! ²¹ Nema tebi ovdje dijela ni udjela jer tvoje srce nije pravo pred Bogom! ²² Obrati se od te opakosti svoje i moli Gospodina ne bi li ti se kako oprostila namisao srca tvoga. ²³ Ta gledam te: þuèju si gorak i nepravdom okovan." ²⁴ Šimun odgovori: "Molite i vi za me Gospodina da me ne snaðe ništa od toga što rekoste!" ²⁵ Oni pak pošto posvjedoèiše i dorekoše rijeè Gospodnju, vratiše se u Jeruzalem navješæujuæi evanðelje mnogim selima samarijskim. ²⁶ Anðeo se Gospodnji obrati Filipu: "Ustani i poði na jug putom što iz Jeruzalema silazi u Gazu; on je pust." ²⁷ On usta i poðe. Odjednom eto nekog Etiopljanina, dvoranina, visokog dostojanstvenika kandake, kraljice etiopske koji bijaše nad svom njezinom riznicom. ²⁸ Vraæao se iz Jeruzalema, kamo je bio pošao pokloniti se; sjedaše na svojim kolima i èitaše proroka Izaiju. ²⁹ Duh reèe Filipu: "Poði i pridruþi se tim kolima!" ³⁰ Filip pritrèa i èu gdje onaj èita Izaiju proroka pa æe mu: "Razumiješ li što èitaš?" ³¹ On odvrati: "Kako bih mogao ako me tko ne uputi?" Onda

zamoli Filipa da se usigne i sjedne uz nj. ³² A čitao je ovaj odlomak Pisma: Ko ovcu na klanje odvedoše ga, ko janje nijemo pred onim što ga striže on ne otvara svojih usta. ³³ U poniženju sud mu je uskraćen. Naraštaj njegov tko da opiše? Da, uklonjen je sa zemlje život njegov. ³⁴ Dvoranin se obrati Filipu pa æ mu: "Molim te, o kome to prorok govori? O sebi ili o kome drugom?" ³⁵ Filip prozbori te mu, pošavši od toga Pisma, navijesti evanđelje: Isusa. ³⁶ Putujući tako, stigoše do neke vode pa æ dvoranin: "Evo vode! Što prijeći da se krstim?" ³⁷ # ³⁸ Zapovjedi da kola stanu pa obojica, Filip i dvoranin, siđoše u vodu te ga Filip krsti. ³⁹ A kad iziđoše iz vode, Duh Gospodnji ugrabi Filipa te ga dvoranin više ne vidje. On radosno nastavi svojim putom, ⁴⁰ a Filip se nađe u Azotu. I kako je prolazio, navješćivaše evanđelje svim gradovima dok ne stiže u Cezareju.

Chapter 9

¹ Savao pak, sveudilj zadahnut prijetnjom i pokoljem prema učenicima Gospodnjim, pođe k velikomu svećeniku, ² zaista od njega pisma za sinagoge u Damasku, da sve koje nađe od ovoga Puta, muževe i žene, okovane dovede u Jeruzalem. ³ Kad se putujući približi Damasku, iznenada ga obasja svjetlost s neba. ⁴ Sruši se na zemlju i začu glas što mu govoraše: "Savle, Savle, zašto me progoniš?" ⁵ On upita: "Tko si, Gospodine?" A on æ: "Ja sam Isus kojega ti progoniš!" ⁶ Nego ustani, uđi u grad i reći æ ti se što ti je èiniti." ⁷ Njegovi suputnici ostadoše bez rijeći: èuli su doduše glas, ali ne vidješe nikoga. ⁸ Savao usta sa zemlje. Otvorenih oèiju nije ništa vidio pa ga povedu za ruku i uvedu u Damask. ⁹ Tri dana nije vidio, nije jeo ni pio. ¹⁰ U Damasku bijaše neki uèenik imenom Ananija. Njemu u viđenju reèe Gospodin: "Ananija!" On se odazva: "Evo me, Gospodine!" ¹¹ A Gospodin æ mu: "Ustani, pođi u ulicu zvanu Ravna i u kući Judinoj potraži Taržanina imenom Savla. Eno, moli se; ¹² i u viđenju vidje èovjeka imenom Ananiju gdje ulazi i polaže na nj ruke da bi progledao." ¹³ Ananija odgovori: "Gospodine, od mnogih sam èuo o tom èovjeku kolika je zla tvojim svetima učinio u Jeruzalemu. ¹⁴ On ima od velikih svećenika i punomoæ okovati sve koji prizivlju ime tvoje." ¹⁵ Gospodin mu odvrati: "Pođi jer on mi je oruđe

izabrano da ponese ime moje pred narode i kraljeve i sinove Izraelove. ¹⁶ Ja æu mu uistinu pokazati
 koliko mu je za ime moje trpjeti." ¹⁷ Ananija ode, uæe u kuæu, položi na nj ruke i reèe: "Savle,
 brate! Gospodin, Isus koji ti se ukaza na putu kojim si išao, posla me da progledaš i napuniš se
 Duha Svetoga." ¹⁸ I odmah mu s oèiju spade nešto kao ljske te on progleda pa usta, krsti se ¹⁹ i
 uzevši hrane, okrijepi se. Nekoliko dana provede s uèenicima u Damasku. ²⁰ te odmah stade po
 sinagogama propovijedati Isusa, da je on Sin Božji. ²¹ Koji ga god slušahu, izvan sebe govorahu:
 "Nije li ovo onaj koji je u Jeruzalemu istrebljivao sve koji Ime ovo prizivlju, pa i ovamo zato došao
 da ih okovane odvede pred velike sveæenike?" ²² Savao pak, sve silniji, zbunjivaše Židove koji
 prebivahu u Damasku dokazujuæi: "Ovo je Krist!" ²³ Pošto je minulo podosta vremena, odluèe
 Židovi pogubiti ga, ²⁴ ali Savao dozna za njihov naum. Nadzirahu i vrata danju i noæu da bi ga
 pogubili, ²⁵ ali ga uèenici noæu uzeše i preko zidina oprezno spustiše u košari. ²⁶ Kad je Savao
 došao u Jeruzalem, gledao se pridružiti uèenicima, ali ga se svi bojahu: nisu vjerovali da je uèenik.
²⁷ Tada ga Barnaba uze i povede k apostolima te im pripovjedi kako je Savao na putu vidio
 Gospodina koji mu je govorio i kako je u Damasku smjelo propovijedao u ime Isusovo. ²⁸ Od tada
 se s njima slobodno kretao po Jeruzalemu i smjelo propovijedao u ime Gospodnje. ²⁹ Govorio je
 i raspravljao sa Židovima grèkog jezika pa i oni snovahu pogubiti ga. ³⁰ Saznala to braæa pa ga
 odvedoše u Cezareju i uputiše u Tarz. ³¹ Crkva je po svoj Judeji, Galileji i Samariji uživala mir,
 izgrađivala se i napredovala u strahu Gospodnjem te rasla utjehom Svetoga Duha. ³² Jednom Petar,
 obilazeæi posvuda, siðe i k svetima u Lidi. ³³ Ondje naðe nekog èovjeka imenom Eneja, koji je
 osam godina ležao na postelji: bijaše uzet. ³⁴ Reèe mu Petar: "Eneja, ozdravlja te Isus Krist! Ustani
 i prostri sam sebi!" On umah usta. ³⁵ Vidješe to svi žitelji Lide i Šarona te se obratiše Gospodinu.
³⁶ U Jopi pak bijaše uèenica imenom Tabita, što prevedeno znaèi Košuta. Bijaše ona bogata dobrim
 djelima i milostinjama što ih je dijelila. ³⁷ Upravo u one dane obolje i umrije. Pošto je operu, izlože
 je u gornjoj sobi. ³⁸ A kako je Lida blizu Jope, uèenici èuše da je Petar ondje i poslaše k njemu
 dva èovjeka s molbom: "Doði k nama, ne oklijevaj!" ³⁹ Petar usta i krenu s njima. Èim stiže,
 odvedoše ga u gornju sobu. Okružiše ga sve udovice te mu plaèuæi pokazivahu haljine i odijela
 što ih je Košuta izrađivala dok je još bila s njima. ⁴⁰ Petar sve istjera van, kleknu, pomoli se pa se

okrenu prema tijelu i reèe: "Tabita, ustani!" Ona otvori oèi, pogleda Petra i sjede.⁴¹ On joj pruži ruku i pridiže je. Onda pozove svete i udovice pa im je pokazala živu.⁴² Dozna se za to po svoj Jopi te mnogi povjerovaše u Gospodina.⁴³ Petar osta neko vrijeme u Jopi u nekog Šimuna kožara.

Chapter 10

 ¹ U Cezareji bijaše neki èovjek imenom Kornelije, satnik takozvane italske èete, ² pobožan i bogobožan sa svim svojim domom. Dijelio je mnoge milostinje narodu i bez prestanka se molio Bogu.³ U viđenju negdje oko devete ure dana ugleda on jasno anđela Božjega gdje dolazi k njemu i veli mu: "Kornelije!"⁴ Zagleda se u nj pa mu prestrašen reèe: "Što je, Gospodine?" A on njemu: "Molitve su tvoje i milostinje uzišle kao žrtva podsjetnica pred Boga."⁵ Zato sada pošalji ljude u Jopu i dozovi Šimuna koji se zove Petar.⁶ On je gost u nekog Šimuna kožara èija je kuæa uz more."⁷ Èim ode anđeo koji mu je govorio, pozove on dvojicu slugu i jednoga pobožna, privržena vojnika,⁸ sve im ispriповjedi i posla ih u Jopu.⁹ Sutradan, dok su oni putovali i približavali se gradu, oko šeste ure uziđe Petar na krov moliti.¹⁰ Ogladnje i zaželje se jela. Dok mu pripremahu, pade on u zanos.¹¹ Gleda on nebo rastvoreno i posudu neku poput velika platna: uleknuta s èetiri okrajka, silazi na zemlju.¹² U njoj bijahu svakovrsni èetveronošci, gmazovi zemaljski i ptice nebeske.¹³ I glas æe mu neki: "Ustaj, Petre! Kolji i jedi!"¹⁴ Petar odvrati: "Nipošto, Gospodine! Ta nikad još ne okusih ništa okaljano i neèisto".¹⁵ A glas æe mu opet, po drugi put: "Što Bog oèisti, ti ne zovi okaljanim!"¹⁶ To se ponovi do tripud, a onda je posuda ponesena na nebo.¹⁷ Dok se Petar dvoumio što bi imalo znaèiti viđenje koje vidje, eto ljudi koje je poslao Kornelije: pošto se raspitaše za Šimunovu kuæu, pojave se na vratima,¹⁸ zovnu te upitaju je li ondje ugošæen neki Šimun, nazvan Petar.¹⁹ Dok je Petar sveudilj razmišljao o viđenju, reèe mu Duh: "Evo, neka te trojica traže."²⁰ De ustani, siði i poði s njima ne skanjujuæi se jer ja sam ih poslao."²¹ Petar siđe k ljudima i reèe: "Evo me! Ja sam onaj kojega tražite! Zbog èega ste došli?"²² Oni odgovore: "Satnik Kornelije, muž pravedan i bogobožan, za kojega svjedoèi sav narod židovski, primi od svetog anđela naputak

da te dozove u dom svoj i èuje od tebe rijeèi." ²³ Tada ih Petar pozva unutra i ugosti. Sutradan usta
 i krenu s njima; pratila ga neka braæa iz Jope. ²⁴ Drugi dan stiže u Cezareju. Kornelije ih je èekao
 saznavši rodbinu i prisne prijatelje. ²⁵ Kad je Petar ulazio, pohrli mu Kornelije u susret, padne mu
 k nogama i pokloni se. ²⁶ Petar ga pridigne govoreæi: "Ustani! I ja sam èovjek." ²⁷ I razgovarajuæi
 s njime, uðe i naðe sabrane mnoge ²⁸ te im reèe: "Vi znate kako je Źidovu zabranjeno druŹiti se
 sa strancem ili k njemu ulaziti, ali meni Bog pokaza da nikoga ne zovem okaljanim ili neèistim.
²⁹ Stoga, pozvan, i doðoh bez pogovora. Da èujemo dakle zbog èega me pozvaste!" ³⁰ Kornelije
 reèe: "Prije èetiri dana baš u ovo doba, o devetoj uri, molio sam se u kuæi kad gle: èovjek neki u
 sjajnoj odjeæi stane preda me ³¹ i reèe: 'Kornelije, uslišana ti je molitva i milostinje su tvoje
 spomenute pred Bogom! ³² Pošalji dakle u Jopu i dozovi Šimuna koji se zove Petar. On je gost u
 kuæi Šimuna koŹara uz more.' ³³ Odmah sam dakle poslao k tebi, a ti si dobro uèinio što si došao.
 Evo nas dakle sviju pred Bogom da èujemo sve što ti zapovjedi Gospodin!" ³⁴ Petar tada prozbori
 i reèe: "Sad uistinu shvaæam da Bog nije pristran, ³⁵ nego - u svakom je narodu njemu mio onaj
 koji ga se boji i èini pravdu. ³⁶ Rijeè posla sinovima Izraelovim navješæujuæi im evanðelje: mir
 po Isusu Kristu; on je Gospodar sviju. ³⁷ Vi znate što se dogaðalo po svoj Judeji, poèevši od
 Galileje, nakon krštenja koje je propovijedao Ivan: ³⁸ kako Isusa iz Nazareta Bog pomaza Duhom
 Svetim i snagom, njega koji je, jer Bog bijaše s njime, prošao zemljom èineæi dobro i ozdravljajuæi
 sve kojima bijaše ovladao ðavao." ³⁹ "Mi smo svjedoci svega što on uèini u zemlji judejskoj i
 Jeruzalemu. I njega smakoše, objesivši ga na drvo! ⁴⁰ Bog ga uskrisi treæi dan i dade mu da se
 oèituje - ⁴¹ ne svemu narodu, nego svjedocima od Boga predodreðenima - nama koji smo s njime
 zajedno jeli i pili pošto uskrsnu od mrtvih." ⁴² "On nam i naloŹi propovijedati narodu i svjedoèiti:
 Ovo je onaj kojega Bog postavi sucem Źivih i mrtvih!" ⁴³ "Za nj svjedoèe svi proroci: da tko god
 u nj vjeruje, po imenu njegovu prima oprostjenje grijeha." ⁴⁴ Dok je Petar još govorio te rijeèi, siðe
 Duh Sveti na sve koji su slušali tu besjedu. ⁴⁵ A vjernici iz obrezanja, koji doðoše zajedno s Petrom,
 zaèudiše se što se i na pogane izlio dar Duha Svetoga. ⁴⁶ Jer èuli su ih govoriti drugim jezicima i
 velièati Boga. Tada Petar reèe: ⁴⁷ "Može li tko uskratiti vodu da se ne krste ovi koji su primili

Duha Svetoga kao i mi?"⁴⁸ I zapovjedi da se krste u ime Isusa Krista. Tada ga zamole da ostane ondje nekoliko dana.

Chapter 11

¹ Doèuli apostoli i braæa po Judeji da i pogani primiše rijeè Božju ² pa kad Petar uziđe u Jeruzalem, uzeše mu obrezanici prigovarati: ³ "Ušao si, dobacivahu, k ljudima neobrezanima i jeo s njima!" ⁴ Onda zapoèe Petar te im izloži sve po redu: ⁵ "Molio sam se, reèe, u Jopi kadli u zanosu ugledam viđenje: posudu neku poput velika platna, uleknuta s èetiri okrajka, gdje silazi s neba i dolazi do mene. ⁶ Zagledah se, promotrih je i vidjeh èetvoronošce zemaljske, zvijeri i gmazove te ptice nebeske. ⁷ Zaèuh i glas koji mi govoraše: 'Ustaj, Petre! Kolji i jedi!' ⁸ Ja odvratih: 'Nipošto, Gospodine! Ta nikad mi još ništa okaljano ili neèisto ne uđe u usta.' ⁹ A glas æe s neba po drugi put: 'Što Bog oèisti, ti ne zovi neèistim.' ¹⁰ To se ponovi do triput, a onda se sve opet povuèe na nebo." ¹¹ "I odmah se, evo, pred kuæom u kojoj bijah pojavise tri èovjeka poslana iz Cezareje k meni. ¹² A Duh mi reèe da poðem s njima ništa ne premišljajuæi. Sa mnom poðoše i ova šestorica braæe te uðosmo u kuæu tog èovjeka. ¹³ On nam pripovjedi kako je u svojoj kuæi vidio anđela koji je stao preda nj i rekao: 'Pošalji u Jopu i dozovi Šimuna nazvanog Petar; ¹⁴ on æe ti navijestiti rijeèi po kojima æeš se spasiti ti i sav dom tvoj.'" ¹⁵ "I kad poèeh govoriti, siđe na njih Duh Sveti kao ono na nas u poèetku. ¹⁶ Sjetih se tada rijeèi Gospodnje: 'Ivan je, govoraše on, krstio vodom, a vi æete biti kršteni Duhom Svetim.' ¹⁷ Ako im je dakle Bog dao isti dar kao i nama koji povjerasmo u Gospodina Isusa Krista, tko sam ja da bih se smio oprijeti Bogu?" ¹⁸ Kad su to èuli, umiriše se te stadoše slaviti Boga govoreæi: "Dakle i poganima Bog daje obraæenje na život!" ¹⁹ Oni dakle što ih rasprši nevolja nastala u povodu Stjepana dopriješe do Fenicije, Cipra i Antiohije, nikomu ne propovijedajuæi Rijeèi doli samo Židovima. ²⁰ Neki su od njih bili Ciprani i Cirenci. Kad stigoše u Antiohiju, propovijedahu i Grcima navješæujuæi evanđelje: Gospodina, Isusa. ²¹ Ruka Gospodnja bijaše s njima te velik broj ljudi povjerovala i obrati se Gospodinu. ²² Vijest o tome doprije do Crkve u Jeruzalemu pa poslaše Barnabu u Antiohiju. ²³ Kad on stiže i vidje milost

Božju, obradova se te potaknu sve da u odlučnosti srca ostanu uz Gospodina.²⁴ Ta bijaše to muž
 èestit, pun Duha Svetoga i vjere. Znatno se mnoštvo prikloni Gospodinu.²⁵ Barnaba se zatim
 zaputi u Tarz potražiti Savla.²⁶ Kad ga nađe, odvede ga u Antiohiju. Punu su se godinu dana
 sastajali u toj Crkvi i poučavali poveæe mnoštvo te se u Antiohiji uèenici najprije prozvaše
 kršæanima.²⁷ U one dane dođoše u Antiohiju neki proroci iz Jeruzalema.²⁸ Jedan od njih, imenom
 Agab, usta i po Duhu pretkaza da æe uskoro nastati velika glad po svem svijetu. Ona i nastala za
 Klaudija.²⁹ Stoga æe svatko od uèenika, odlučite, koliko smogne poslati da se posluži braæi u
 Judeji.³⁰ To i uèinite te poslaše starješinama po Barnabi i Savlu.

Chapter 12

U to vrijeme uze Herod zlostavljati neke od Crkve.¹ Maæem pogubi Jakova, brata Ivanova.²
 Kad vidje da je to drago Židovima, uhvati i Petra (bijahu upravo Dani beskvasnih kruhova).³ Uhiti
 ga, baci u tamnicu i dade da ga èuvaju èetiri vojnièke èetverostraže, nakan izvesti ga nakon Pashe
 pred narod.⁴ Petra su dakle èuvali u tamnici, a Crkva se svesrdno moljaše Bogu za njega.⁵ One
 noæi kad ga je Herod kanio privesti, spavao je Petar između dva vojnika, okovan dvojim verigama,
 a stražari pred vratima èuvahu stražu.⁶ Kad eto: pojavi se anđeo Gospodnji te svjetlost obasja
 æeliju. Anđeo udari Petra u rebra, probudi ga i reèe: "Ustaj brzo!" I spadoše mu verige s ruku.
 Anđeo mu reèe: "Opaši se i priveži obuæu!" On uèini tako. Onda æe mu anđeo: "Zaogrni se i
 hajde za mnom!"⁷ Petar izađe, pođe za njim, a nije znao da je zbilja što se događa po anđelu: èinilo
 mu se da gleda viðenje.⁸ Prošavši prvu stražu, i drugu, dođoše do željeznih vrata koja vode u
 grad. Ona im se sama otvore te oni izaðu, proðu jednu ulicu, a onda anđeo odjednom odstupi od
 njega.⁹ Petar pak, došavši k sebi, reèe: "Sad uistinu znam da je Gospodin poslao anđela svoga i
 izbavio me iz Herodove ruke i od svega što je oèekivao židovski narod."¹⁰ Kad je to uoèio, zaputi
 se kuæi Marije, majke Ivana nazvanog Marko. Ondje se mnogi bijahu sabrali i molili.¹¹ Kad Petar
 pokuca na dvorišna vrata, dođe prisluhnuti sluškinja imenom Ruža.¹² Kad prepozna Petrov glas,
 od radosti i ne otvori vrata, nego utrèa i javi da je Petar pred vratima.¹³ Oni joj rekoše: "Mahnitaš!"
 Ali je ona uporno tvrdila da je tako. Nato æe oni: "Bit æe njegov anđeo!"¹⁴ Petar nastavi kucati.¹⁵
¹⁶

¹⁷
 Kad napokon otvoriše i ugledaše ga, ostadoše izvan sebe. On im rukom mahnu neka šute pa im pripovjedi kako ga Gospodin izvede iz tamnice te dometnu: "Javite to Jakovu i braćei!" Onda izađe
¹⁸
 i ode u drugo mjesto. Kad se razdani, nastala među vojnicima uzbuna nemalena što li se s Petrom
¹⁹
 dogodilo. Herod ga stade tražiti, a kad ga ne nađe, saslušala stražare i naredi da se smaknu. Onda
²⁰
 siđe iz Judeje u Cezareju i ondje osta. A bio je u žestoku sukobu s Tircima i Sidoncima. Oni zajednički dođoše k njemu i pošto pridobiše kraljevskoga komornika Blasta, zaiskaše mir, jer je
²¹
 njihova zemlja dobivala živuž od kraljeve. U određeni dan sjede Herod odjeven u kraljevsko
²²
 ruho na prijestol i stade im govoriti. Narod izvikivaše: "Božji glas, a ne ljudski!" Umah ga,
²³
 zbog toga što ne dade slavu Bogu, udari anđeo Gospodnji te on rascrvotoèen izdahnu. Rijeè je
²⁴
 pak Božja rasla i širila se. Barnaba i Savao, pošto obavije služenje u Jeruzalemu, vratiše se
²⁵
 uzevši sa sobom Ivana zvanog Marko. **MISLIJSKO PUTOVANJE**

Chapter 13

¹
 U antiohijskoj je Crkvi bilo proroka i uèitelja: Barnaba, Šimun zvani Niger, Lucije Cirenac,
²
 Manahen, suothranjenik Heroda èetverovlasnika, i Savao. Dok su jednom obavljali službu Božju
³
 i postili, reèe Duh Sveti: "De mi odluèite Barnabu i Savla za djelo na koje sam ih pozvao." Onda
⁴
 su postili, molili, položili na njih ruke i otpustili ih. Poslani od Svetoga Duha siđu u Seleuciju, a
⁵
 odande odjedre na Cipar. Kad se nađoše u Salamini, navješæivahu rijeè Božju u židovskim
⁶
 sinagogama. Imali su i Ivana za poslužitelja. Pošto pak prođoše sav otok do Pafa, nađoše nekog
⁷
 vraèara, nazoviproroka, Židova, imenom Barjesu. On bijaše uz namjesnika Sergija Pavla, èovjeka
⁸
 razborita. Sergije dozva Barnabu i Savla te zaiska èuti rijeè Božju, ali im se usprotivi Elim, Vraèar
⁹
 - tako mu se ime prevodi - nastojeæi odvratiti namjesnika od vjere. Savao pak, zvan i Pavao, pun
¹⁰
 Duha Svetoga, ošinu ga pogledom i reèe: "Pun svake lukavosti i prevrtljivosti, sine đavolski,
 neprijatelju svake pravednosti, zar nikako da prestaneš iskrivljavati ravne putove Gospodnje?
¹¹
 Evo stoga sada ruke Gospodnje na tebi: oslijepljet æeš i neko vrijeme neæeš gledati sunca!"
¹²
 Odmah pade na nj mrak i tama te on glavinjajuæi stade tražiti ruke vodilje. Videæi što se dogodilo,

povjerova tada namjesnik, zanesen naukom Gospodnjim. ¹³ Pošto se Pavao i oni oko njega otisnuše
 od Pafa, stigoše u Pergu pamfilijsku. Ivan ih napusti te se vrati u Jeruzalem. ¹⁴ Oni pak krenuše iz
 Perge i stigoše u Antiohiju pizidijsku. U dan subotni ušli su u sinagogu i sjeli. ¹⁵ Nakon èitanja
 Zakona i Proroka pošalju nadstojnici sinagoge k njima: "Braæo, rekoše, ima li u vas koja rijeè
 utjehe za narod, govorite!" ¹⁶ Nato usta Pavao, dadne rukom znak i reèe: "Izraelci i vi koji se Boga
 bojite, èujte! ¹⁷ Bog naroda ovoga, Izraela, izabra oce naše i uzdiže narod za boravka u zemlji
 egipatskoj te ga ispruženom rukom izvede iz nje. ¹⁸ Oko èetrdeset ga je godina na rukama nosio
 u pustinji ¹⁹ pa pošto zatre sedam naroda u zemlji kanaanskoj, ubaštini ga u zemlji njihovoj ²⁰ za
 kakve èetiri stotine i pedeset godina. Nakon toga dade im suce - do Samuela proroka. ²¹ Onda
 zaiskaše kralja pa im Bog za èetrdeset godina dade Šaula, sina Kiševa, iz plemena Benjaminova.
²² Pošto svrgnu njega, podiže im za kralja Davida za kojega posvjedoèi: Naðoh Davida, sina Jišajeva,
 èovjeka po svom srcu, koji æe ispuniti sve moje želje. ²³ Iz njegova potomstva izvede Bog po
 svom obeæanju Izraelu Spasitelja, Isusa. ²⁴ Pred njegovim je dolaskom Ivan propovijedao krštenje
 obraæenja svemu narodu izraelskomu. ²⁵ A kad je Ivan dovršavao svoju trku, govorio je: 'Nisam
 ja onaj za koga me vi držite. Nego za mnom evo dolazi onaj komu ja nisam dostojan odriješiti
 obuæe na nogama.'" ²⁶ "Braæo, sinovi roda Abrahamova, vi i oni koji se meðu vama Boga boje,
 nama je upravljena ova Rijeè spasenja. ²⁷ Doista, žitelji Jeruzalema i glavari njihovi ne upoznaše
 njega ni rijeèi proroèkih što se èitaju svake subote pa ih, osudivši ga, ispuniše. ²⁸ Premda ne naðoše
 nikakva razloga smrti, zatražiše od Pilata da ga smakne. ²⁹ Pošto pak izvršiše sve što je o njemu
 napisano, skinuše ga s drveta i položiše u grob. ³⁰ Ali Bog ga uskrisi od mrtvih. ³¹ On se mnogo
 dana ukazivao onima koji s njim bijahu uzašli iz Galileje u Jeruzalem. Oni su sada njegovi svjedoci
 pred narodom." ³² "I mi vam navješæujemo evanðelje: obeæanje dano ocima ³³ Bog je ispunio
 djeci, nama, uskrisivši Isusa, kao što je i pisano u Psalmu drugom: Ti si Sin moj, danas te rodih.
³⁴ Da ga pak uskrisi od mrtvih te se on više nikad neæe vratiti u trulež, rekao je ovime: Dat æu
 vama svetinje Davidove, pouzdane. ³⁵ Zato i na drugome mjestu kaže: Neæeš dati da Svetac tvoj
 ugleda truleži. ³⁶ David doista, pošto u svom naraštaju posluži volji Božjoj, preminu, pridruži se
 ocima svojim i vidje trulež, ³⁷ a Onaj koga Bog uskrisi ne vidje truleži. ³⁸ / ³⁹ Neka vam dakle

braæo, znano bude: po Ovome vam se navješæuje oproštenje grijeha! Po Ovome se tko god vjeruje,
 opravdava od svega od èega se po Mojsijevu zakonu niste mogli opravdati! ⁴⁰ Pazite da se ne zbude
 što je reèeno u Prorocima: ⁴¹ Obazrite se, preziratelji, snebijte se i nestanite! Jer djelo èinim u dane
 vaše, djelo u koje ne biste vjerovali da vam ga tko isprièa." ⁴² Na izlasku su ih molili da im iduæe
 subote o tome govore. ⁴³ A pošto se skup raspustio, mnogi Židovi i bogobojazne pridošlice pođoše
 za Pavlom i Barnabom koji su ih nagovarali ustrajati u milosti Božjoj. ⁴⁴ Iduæe se subote gotovo
 sav grad zgrnu èuti rijeè Gospodnju. ⁴⁵ Kad su Židovi ugledali mnoštvo, puni zavisti psujuæi
 suprotstavljali su se onomu što je Pavao govorio. ⁴⁶ Na to im Pavao i Barnaba smjelo rekoše:
 "Trebalo je da se najprije vama navijesti rijeè Božja. Ali kad je odbacujete i sami sebe ne smatrate
 dostojnima života vjeènoga, obraæamo se evo poganima. ⁴⁷ Jer ovako nam je zapovjedio Gospodin:
 Postavih te za svjetlost poganima, da budeš na spasenje do nakraj zemlje. ⁴⁸ Pogani koji su slušali
 radovali su se i slavili rijeè Gospodnju te povjerovali oni koji bijahu određeni za život vjeèni.
⁴⁹ Rijeè se pak Gospodnja pronese po svoj onoj pokrajini. ⁵⁰ Ali Židovi potakoše ugledne
 bogobojazne žene i prvake gradske te zametnuše progon protiv Pavla i Barnabe pa ih izbaciše iz
 svoga kraja. ⁵¹ Oni pak stresu prašinu s nogu protiv njih pa odu u Ikonij. ⁵² A uèenici su se ispunjali
 radošæu i Duhom Svetim.

Chapter 14

¹ U Ikoniju isto tako uđoše u židovsku sinagogu i govorahu tako da povjerova veliko mnoštvo
 Židova i Grka. ² Ali nepokorni Židovi razdražiše i podjariše pogane protiv braæe. ³ Oni se ipak
 zadržali duže vremena, smjeli u Gospodinu koji je svjedoèio za Rijeè milosti svoje, davao da se
 po njihovim rukama događaju znamenja i èudesa. ⁴ Mnoštvo se gradsko podvoji: jedni bijahu za
 Židove, drugi za apostole. ⁵ Pogani i Židovi sa svojim glavarima navališe da zlostave i kamenuju
 apostole. ⁶ Kada to opaziše, prebjegoše oni u likaonske gradove Listru i Derbu i okolicu. ⁷ Ondje
 su navješæivali evanđelje. ⁸ U Listri je sjedio neki èovjek uzetih nogu, hrom od majèine utrobe;
 nikada nije hodao. ⁹ Èuo je Pavla gdje govori. ¹⁰ Pavao ga pronikne pogledom, vidje da ima vjeru
 u spasenje pa mu iza glasa reèe: "Uspravi se na noge!" On skoèi i prohoda. ¹¹ Kad mnoštvo ugleda

što uèini Pavao, povika likaonski: "Bogovi u ljudskom oblièju siðoše k nama!"¹² I nazvaše Barnabu Zeusom, a Pavla Hermesom jer je Pavao vodio rijeè.¹³ A sveæenik Zeusa Predgradskoga dovede pred vrata bikove i vijence te u zajednici s narodom htjede žrtvovati.¹⁴ Kada su to doèuli apostoli Barnaba i Pavao, razdriješe haljine i uletješe u narod vièuæi:¹⁵ "Ljudi, što to radite? I mi smo smrtnici, baš kao i vi! Navješæujemo vam da se od tih ispraznosti obratite k Bogu živomu koji stvori nebo i zemlju, more i sve što je u njima."¹⁶ On je u prošlim naraštajima pustio da svi pogani poðu svojim putovima.¹⁷ Ipak ne ostavi sebe neposvjedoèena: dobroèinstva iskazuje, s neba vam kišu daje i vremena plodonosna, napunja hranom i radošæu srca vaša."¹⁸ I tako govoreæi, jedva sklonuše mnoštvo da im ne žrtvuje.¹⁹ Uto iz Antiohije i Ikonija nadoðu neki Židovi, pridobiju svjetinu te kamenuju Pavla i odvuku ga izvan grada misleæi da je mrtav.²⁰ Kad ga pak okružiše uèenici, usta on i uđe u grad. Sutradan ode s Barnabom u Derbu.²¹ Pošto navijestiše evanðelje tomu gradu i mnoge uèiniše uèenicima, vratiše se u Listru, u Ikonij i u Antiohiju.²² Uèvršæivali su duše uèenika bodreæi ih da ustraju u vjeri jer da nam je kroz mnoge nevolje uæi u kraljevstvo Božje.²³ Postavljali su im po crkvama starješine te ih, nakon molitve i posta, povjeravahu Gospodinu u kojega su povjerovali.²⁴ Pošto su prešli Pizidiju, stigoše u Pamfiliju.²⁵ U Pergu navijestiše Rijeè pa siðu u Ataliju.²⁶ Odande pak odjedriše u Antiohiju, odakle ono bijahu povjereni milosti Božjoj za djelo koje izvršiše.²⁷ Kada stigoše, sabraše Crkvu i pripovjediše što sve uèini Bog po njima: da i poganima otvori vrata vjere.²⁸ I proveli su nemalo vremena s uèenicima.

Chapter 15

¹ Uto neki siðoše iz Judeje i poèeše uèiti braæu: "Ako se ne obrežete po obièaju Mojsijevu, ne možete se spasiti."² Kad između njih te Pavla i Barnabe nastala prepirka i raspra nemalena, odrediše da Pavao i Barnaba i još neki drugi između njih uzaðu u Jeruzalem k apostolima i starješinama poradi tog pitanja.³ Oni su dakle, ispraæeni od Crkve, prolazili kroz Feniciju i Samariju pripovijedajuæi o obraæenju pogana i donoseæi svoj braæi veliku radost.⁴ Kada pak stigoše u

Jeruzalem, primi ih Crkva, apostoli i starješine. Ispriповjediše što sve Bog učini po njima.⁵ Onda ustanu neki od onih što iz farizejske sljedbe bijahu prigrlili vjeru pa reknu: "Treba ih obrezati i zapovjediti im da opslužuju Zakon Mojsijev."⁶ Nato se apostoli i starješine sastanu da to razmotre.

⁷ Nakon duge raspre ustade Petar i reče im: "Braćo, vi znate kako me Bog od najprvih dana između vas izabra da iz mojih usta pogani čuju riječ evanđelja i uzvjeruju.⁸ I Bog, Poznavatelj srdaca, posvjedoči za njih: dade im Duh Svetoga kao i nama.⁹ Nikakve razlike nije pravio između nas i njih: vjerom očisti njihova srca.¹⁰ Što dakle sada iskušavate Boga stavljajući učenicima na vrat jaram kojeg ni oči naši ni mi nismo mogli nositi?¹¹ Vjerujemo, naprotiv: po milosti smo Gospodina Isusa spašeni, baš kao i oni."¹² Nato sve mnoštvo umuknu. Slušali su Barnabu i Pavla koji pripovjedahu kolika je znamenja i čudesa Bog po njima učinio među poganima.¹³ Kad oni ušutješe, progovori Jakov: "Poslušajte me, braćo!¹⁴ Šimun je izložio kako se Bog već na početku pobrinu između pogana uzeti narod imenu svojemu.¹⁵ S time su u skladu riječi Proroka. Ovako je doista pisano:¹⁶ Nakon toga vratit će se i opet podići pali šator Davidov, iz ruševina ga podići, opet ga sazidati¹⁷ da preostali ljudi potraže Gospodina i svi pogani na koje je zazvano ime moje, govori Gospodin, koji to¹⁸ obznanjuje odvijeka.¹⁹ Zato smatram da ne valja dodijavati onima koji se s poganstva obraćaju k Bogu,²⁰ nego im poručiti da se uzdržavaju od mesa okaljano idolima, od bludništva, od udavljenoga i od krvi.²¹ Ta Mojsije od pradavnih naraštaja ima po gradovima propovjednike koji ga u sinagogama svake subote čitaju."²² Tad apostoli i starješine zajedno sa svom Crkvom zaključivše izabrati neke muževe između sebe i poslati ih u Antiohiju s Pavlom i Barnabom. Bijahu to Juda zvani Barsaba, i Sila, muževi vodeći među braćom.²³ Po njima pošalju ovo pismo: "Apostoli i starješine, braćo, braći iz poganstva po Antiohiji, Siriji i Ciliciji - pozdrav!"²⁴ "Budući da smo čuli kako vas neki od naših, ali bez našega naloga, nekakvim izjavama smetoše i duše vam uznemiriše,²⁵ zaključismo jednodušno izabrati neke muževe i poslati ih k vama zajedno s našim ljubljenim Barnabom i Pavlom,²⁶ ljudima koji su svoje živote izložili za ime Gospodina našega Isusa Krista.²⁷ Šaljemo vam dakle Judu i Silu. Oni će vam i usmeno priopćiti to isto.²⁸ Zaključismo Duh Sveti i mi ne nametati vam nikakva tereta osim onoga što je potrebno:

29
 održavati se od mesa žrtvovana idolima, od krvi, od udavljenoga i od bludništva. Budete li se
 toga držali, dobro æete uèiniti. Živjeli!"³⁰ Oni su se dakle oprostili i sišli u Antiohiju; sabrali su
 mnoštvo i predali pismo.³¹ Kad ga proèitaše, svi se obradovaše zbog ohrabrenja.³² Juda i Sila, i
 sami proroci, mnogim rijeèima ohrabriše i utvrdiše braæu.³³ Neko se vrijeme zadrže pa se onda
 s mirom od braæe vrata onima koji ih poslaše.³⁴ #³⁵ A Pavao i Barnaba ostadoše u Antiohiji
 nauèavajuæi i navješæujuæi zajedno s mnogima drugima rijeè Gospodnju. **EVANĐELJE U**
EVROPI³⁶ Nakon nekog vremena reèe Pavao Barnabi: "Vratimo se i pohodimo braæu po svim
 gradovima u kojima smo navješæivali rijeè Gospodnju, da vidimo kako su!"³⁷ Barnaba je htio
 povesti i Ivana zvanog Marko.³⁸ Pavao pak nije smatrao uputnim sa sobom voditi onoga koji se
 u Pamfiliji odvojio od njih te nije s njima pošao na djelo.³⁹ Spopade ih takva ogorèenost da se
 razidoše: Barnaba povede Marka i otplovi na Cipar,⁴⁰ a Pavao sebi izabra Silu pa od braæe povjeren
 milosti Gospodnjoj⁴¹ proputova Siriju i Ciliciju, utvrđujuæi Crkve.

Chapter 16

¹ Stiže tako u Derbu i Listru. Ondje, gle, bijaše uèenik neki imenom Timotej, sin neke pokrštene
 Židovke i oca Grka.² Uživao je dobar glas meðu braæom u Listri i Ikoniju.³ Pavao htjede da on
 pođe s njime pa ga uze i obreza zbog Židova koji bijahu u onim mjestima. Jer svi su znali da mu
 je otac Grk.⁴ I kako su prolazili gradovima, predavali su im za opsluživanje odredbe koje su apostoli
 i starješine utvrdili u Jeruzalemu.⁵ Tako se Crkve uèvršæivahu u vjeri i broj im se danomice
 poveæavao.⁶ Prodoše Frigiju i galacijski kraj jer ih je Duh Sveti sprijeèio propovijedati rijeè u
 Aziji.⁷ Kad su došli do Mizije, htjedoše u Bitiniju, ali im ne dopusti Duh Isusov.⁸ Onda prodoše
 Miziju i siðoše u Troadu.⁹ Noæu je Pavao imao viðenje: Makedonac neki stajaše i zaklinjaše ga:
 "Prijeði u Makedoniju i pomози nam!"¹⁰ Nakon viðenja nastojasmo odmah otputovati u Makedoniju,
 uvjereni da nas Bog zove navješæivati im evanđelje.¹¹ Otplovismo iz Troade i zaputismo se ravno
 u Samotraku pa sutradan u Neapol,¹² a odande u naseobinu Filipe - grad prvog dijela Makedonije.

U tom se gradu zadržasmo nekoliko dana.¹³ U dan subotni iziđosmo izvan gradskih vrata k rijeci,
 gdje smo mislili da æe biti bogomolja. Sjedosmo i stadosmo govoriti okupljenim ženama.¹⁴ Slušala
 je tako i neka bogobojazna žena imenom Lidija, prodavaèica grimiza iz grada Tijatire. Gospodin
 joj otvori srce, te ona prihvati što je Pavao govorio.¹⁵ Pošto se pak krsti ona i njezin dom, zamoli:
 "Ako smatrate da sam vjerna Gospodinu, uđite u moj dom i ostanite u njemu." I prisili nas.
¹⁶ Jednom nas na putu u bogomolju sretne neka ropkinja koja je imala duha vraèarskoga i gatajuæi
 donosila veliku dobit svojim gospodarima.¹⁷ Pošla je za Pavlom i za nama te vikala: "Ovi su ljudi
 sluge Boga Svevišnjega; navješæuju vam put spasenja."¹⁸ To je èinila mnogo dana. Pavlu to
 napokon dodija pa se okrenu i reèe duhu: "Zapovijedam ti u ime Isusa Krista: iziði iz nje!" I iziđe
 toga èasa.¹⁹ Kad njezini gospodari vidješe da im nesta nade u dobit, pograbiše Pavla i Silu te ih
 odvukoše na trg pred glavare.²⁰ Privedoše ih pretorima i rekoše: "Ovi ljudi uznemiruju naš grad.
 Židovi su²¹ te šire obièaje kojih mi Rimljani ne smijemo ni prihvatiti ni držati."²² Nato svjetina
 nahrupi na njih, a pretori trgoše s njih odijelo i zapovjediše da se išibaju.²³ Pošto ih izudaraše,
 bace ih u tamnicu i zapovjede tamnièaru da ih pomno èuva.²⁴ Primivši takvu zapovijed, uze ih on
 i baci u nutarnju tamnicu, a noge im stavi u klade.²⁵ Oko ponoæi su Pavao i Sila molili pjevajuæi
 hvalu Bogu, a uznici ih slušali.²⁶ Odjednom nasto potres velik te se poljuljaše temelji zatvora,
 umah se otvoriše sva vrata, i svima spadoše okovi.²⁷ Tamnièar se prenu oda sna pa kad ugleda
 tamnièka vrata otvorena, trgnu maè i samo što se ne ubi misleæi da su uznici pobjegli.²⁸ Ali Pavao
 povika iza glasa: "Ne èini sebi nikakva zla! Svi smo ovdje!"²⁹ Onaj nato zaiska svjetlo, uleti i
 dršæuæi baci se pred Pavla i Silu;³⁰ izvede ih i upita: "Gospodo, što mi je èiniti da se spasim?"
³¹ Oni æe mu: "Vjeruj u Gospodina Isusa i spasit æeš se - ti i dom tvoj!"³² Onda navijestiše rijeè
 Gospodnju njemu i svima u domu njegovu.³³ Te iste noæne ure uze ih, oprao im rane pa se odmah
 krsti - on i svi njegovi.³⁴ Onda ih uvede u dom, prostre stol te se zajedno sa svim domom obradova
 što je povjerovao Bogu.³⁵ Kad se razdani, poslaše pretori liktore s porukom: "Pusti te ljude!"
³⁶ Tamnièar to priopæi Pavlu: "Pretori, reèe, poruèiše da vas pustim. Iziđite dakle sad i pođite u
 miru!"³⁷ Nato im Pavao odvrati: "Javno su nas neosuđene išibali, nas rimske građane, i bacili u

tamnici. A sada da nas potajno izbace? Nipošto, nego neka oni sami dođu i izvedu nas!"³⁸ Liktori
to jave pretorima. Oni su se uplašili kada doznaše da su Rimljani.³⁹ Zato dođu da ih nagovore pa
ih izvedu i zamole da odu iz grada.⁴⁰ Izišavši iz tamnice, oni pođu k Lidiji, pogledaju i obodre
braću pa odu.

Chapter 17

¹ Prošavši kroz Amfipol i Apoloniju, stigoše u Solun, gdje bijaše židovska sinagoga.² Po
običaju uđe Pavao onamo. Tri je subote s njima raspravljao na temelju Pisama.³ Tumačio je i
izlagao: "Trebalo je da Krist trpi i uskrsne od mrtvih. Taj Krist jest Isus koga vam ja navješćujem."
⁴ Neki se od njih uvjeriše pa se pridružiše Pavlu i Sili; tako i veliko mnoštvo bogobojaznih Grka i
nemalo uglednih žena.⁵ Židove nato spopade zavist pa pridobiše neke opake uličnjake, potakoše
ih i pobuniše grad te nahrupiše u kuću Jasonovu tražeći da se Pavao i Sila izvedu pred narod.
⁶ Kako ih ne nađoše, odvukoše Jasona i neke od braće pred gradske glavare vičući: "Evo i ovdje
onih koji pobuniše sav svijet."⁷ Jason ih je ugostio. Svi oni rade protiv carskih odredaba: tvrde da
postoji drugi kralj - Isus."⁸ Time uzbuniše svjetinu i glavare koji su to čuli.⁹ Te oni od Jasona i
ostalih uzeše jamčevinu pa ih pustiše.¹⁰ Braća su pak brže-bolje noću odaslala Pavla i Silu u
Bereju. Kad su stigli, odoše u židovsku sinagogu.¹¹ Ovi su Židovi bili plemenitiji od solunskih:
primili su Riječ sa svom spremnošću i danomice istraživali Pisma, da li je to tako.¹² Mnogi od
njih stoga povjerovali su, a tako i nemalo uglednih grčkih žena i muževa.¹³ Ali kad su solunski
Židovi doznali da Pavao i u Bereji navješćuje riječ Božju, odoše te i ondje podjariše i uzbuniše
svjetinu.¹⁴ Braća tada brže-bolje uputiše Pavla k moru. Sila pak i Timotej ostadoše ondje.
¹⁵ Pratioci dovedoše Pavla do Atene pa se vratiše noseći Sili i Timoteju zapovijed da što prije dođu
k njemu.¹⁶ Dok ih je u Ateni iščekivao, ogorèi se Pavao u duši promatrajući kako je grad
pokumiren.¹⁷ Međutim raspravljao je u sinagogi sa Židovima i bogobojaznima, a na trgu svaki dan
s onima koji bi se ondje zatekli.¹⁸ Dobacivahu mu i neki od epikurejskih i stoičkih filozofa. Jedni
su govorili: "Što bi htjela reći ta čavka?" Drugi pak: "Navješćuje, čini se, neke tuđe bogove." Jer

¹⁹ navještaše Isusa i uskrsnuše. ²⁰ Onda su ga uzeli i odveli na Areopag i upitali: "Bismo li mogli znati kakav to nov nauk naučavaš? ²¹ Ćudnovatim nam nekim tvrdnjama uši puniš. Željeli bismo stoga znati što bi to imalo biti." ²² Nijedan Atenjanin ni doseljeni stranac ni na što drugo ne trati vrijeme nego na pripovijedanje i slušanje novosti. ²³ Tada Pavao stade posred Areopaga i reče: "Atenjani! U svemu ste, vidim, nekako veoma bogoljubni. ²⁴ Doista, prolazeći i promatrajući vaše svetinje nađoh i žrtvenik s natpisom: Nepoznatom Bogu. Što dakle ne poznajete, a štujete, to vam ja navještaujem." ²⁵ "Bog koji stvori svijet i sve na njemu, on, neba i zemlje Gospodar, ne prebiva u rukotvorenim hramovima; ²⁶ i ne poslužuju ga ljudske ruke, kao da bi što trebao, on koji svima daje život, dah i - sve. ²⁷ Od jednoga sazda cijeli ljudski rod da prebiva po svem licu zemlje; ustanovi određena vremena i međe prebivanja njihova ²⁸ da traže Boga, ne bi li ga kako napipali i našli. Ta nije daleko ni od koga od nas. ²⁹ U njemu doista živimo, mičemo se i jesmo, kao što i neki od vaših pjesnika rekoše: "Njegov smo čak i rod!" ³⁰ "Ako smo dakle rod Božji, ne smijemo smatrati da je božanstvo slično zlatu, srebru ili kamenu, liku isklesanu umijećem i maštom ljudskom." ³¹ "I ne obazirući se na vremena neznanja, nutka sada Bog ljude da se svi i posvuda obrate ³² jer ustanovi Dan u koji će suditi svijetu po pravdi, po Ćovjeku kojega odredi, pred svima ovjerovi uskrisivši ga od mrtvih." ³³ Kad Ćuše "uskrsnuće od mrtvih", jedni se stadoše rugati, a drugi rekoše: "Još ćemo te o tom slušati!" ³⁴ Tako se Pavao povuče od njih. Neki ipak prionuše uza nj i povjerovaše; među njima i Dionizije Areopagit, neka žena imenom Damara i drugi s njima.

Chapter 18

¹ Nakon toga napusti Pavao Atenu i ode u Korint. ² Ondje nađe nekog Židova imenom Akvilu, rodom iz Ponta, koji netom bijaše došao iz Italije sa svojom ženom Priscilom jer je Klaudije naredio da svi Židovi napuste Rim. Pohodio ih je ³ i, kako bijahu istog zanimanja, ostao kod njih i radio. Po zanimanju bijahu šatorari. ⁴ Svake je pak subote raspravljao u sinagogi i uvjeravao Židove i Grke. ⁵ Kad iz Makedonije pristigoše Sila i Timotej, Pavao se potpuno posveti Rijeći svjedočujući Židovima da Isus jest Krist. ⁶ Kako se pak oni stadoše protiviti i huliti, otrese on haljine i reče im:

"Krv vaša na glave vaše! Ja sam nedužan. Od sada idem k poganima." ⁷ I ode odande te prijede u kuæu nekoga bogobojazna èovjeka, imenom Ticija Justa, èija kuæa bijaše tik do sinagoge. ⁸ A nadstojnik sinagoge Krisp povjerova Gospodinu zajedno sa svim svojim domom. I mnogi od Korinæana koji su to slušali povjerovali i pokrstiše se. ⁹ Jedne noæi reèe Gospodin Pavlu u viđenju: "Ne boj se, nego govori i ne daj se ušutkati!" ¹⁰ Ta ja sam s tobom i nitko se neæe usuditi da ti naudi. Jer mnogo je naroda mojega u ovome gradu." ¹¹ Tako se zadržao godinu i šest mjeseci nauèavajuæi meðu njima rijeè Božju. ¹² Ali dok je Galion bio prokonzul Ahaje, navališe Židovi jednodušno na Pavla, dovukoše ga u sudnicu ¹³ i rekoše: "Ovaj potièe ljude da protiv zakona štiju Boga." ¹⁴ Pavao samo što nije zaustio kadli Galion reèe Židovima: "Da je posrijedi zloèin kakav ili nedjelo opako, saslušao bih vas, Židovi, kako je pravo; ¹⁵ je li pak raspra o rijeèi i imenima i o nekom vašem zakonu, proviðajte sami; u tome ja ne želim biti sudac." ¹⁶ I otpremi ih iz sudnice. ¹⁷ A oni svi pograbiše nadstojnika sinagoge Sostena i stadoše ga šibati pred sudnicom. Galion nije za to ništa mario. ¹⁸ Pavao osta još podosta vremena, a onda se oprostio s braæom pa pošto se u Kenhrejima ošišao jer imao je zavjet, zaplovi prema Siriji, a s njime i Priscila i Akvila. ¹⁹ Stigoše u Efez. Tu ih ostavi, a on ude u sinagogu i stade raspravljati sa Židovima. ²⁰ Oni ga zamole da ostanu duže vremena, ali on ne pristade, ²¹ nego se oprostio: "Još æu se, reèe, vratiti k vama, bude li Božja volja." I otplovi iz Efeza. ²² Kad stiže u Cezareju, uziđe pozdraviti Crkvu pa onda siđe u Antiohiju. ²³ Neko se vrijeme zadržao pa onda ode i zareda galacijskim podruèjem i Frigijom utvrðujuæi sve uèenike. ²⁴ Uto neki Židov imenom Apolon, rodom Aleksandrijac, èovjek rjeèit i upuæen u Pisma, stiže u Efez. ²⁵ On bijaše upuæen u Put Gospodnji pa je vatrene duše govorio i nauèavao pomno o Isusu, premda je znao samo za Ivanovo krštenje. ²⁶ Poèe on tako smjelo govoriti u sinagogi. ²⁷ Èuše ga Priscila i Akvila, uzeše ga k sebi i pomnije mu izložiše Put Božji. A kad je nakanio otiæi u Ahaju, ohrabriše ga braæa i napisahu uèenicima da ga prime. Kad je stigao onamo, uvelike je koristio vjernicima po milosti ²⁸ jer je snažno pobijao Židove javno pokazujuæi iz Pisama da Isus jest Krist.

Chapter 19

¹ Dok je Apolon bio u Korintu, Pavao, pošto prođe gornje krajeve, dođe u Efez, nađe neke
² učenike pa ih upita: "Jeste li primili Duha Svetoga kad ste povjerovali?" Oni æe mu: "Ta ni èuli
³ nismo da ima Duh Sveti." Nato æe on: "Kako ste onda kršteni?" "Krštenjem Ivanovim", odvrte
⁴ oni. Nato æe Pavao: "Ivan je krstio krštenjem obraæenja govoreæi narodu da vjeruje u Onoga
⁵ koji za njim dolazi, to jest u Isusa." Èuvši to, krste se u ime Gospodina Isusa, ⁶ pa kad Pavao
⁷ položi na njih ruke, dođe Duh Sveti na njih te stanu govoriti drugim jezicima i prorokovati. Bijaše
⁸ u svemu dvanaestak muþeva. Onda Pavao uđe u sinagogu te je tri mjeseca hrabro raspravljao i
⁹ uvjeravao o kraljevstvu Boþjem. Ali kako neki, okorjeli i nepokorni, ocrnjivahu ovaj Put pred
¹⁰ mnoštvom, odstupi od njih, odvoji učenike i danomice raspravljaše u školi nekog Tirana. Trajalo
¹¹ je to dvije godine, tako da su svi azijski þitelji, Židovi i Grci, èuli rijeè Boþju. Bog je pak èinio
¹² èudesu nesvakidašnja po rukama Pavlovima tako da bi na bolesnike stavljali rupce ili rublje s
¹³ Pavlova tijela pa bi s njih nestajalo bolesti i zli duhovi iz njih izlazili. Zato i neki Židovi
¹⁴ zaklinjaoci-potukaèi pokušaše zazvati ime Gospodina Isusa nad one koji imahu zle duhove. Govorili
¹⁵ su: "Zaklinjem vas Isusom koga Pavao propovijeda." To èinjaše sedam sinova nekog Skeve,
¹⁶ židovskoga velikog sveæenika. Zli im duh odvrati: "Isusa poznajem i Pavla znam, ali tko ste
¹⁷ vi?" I èovjek u kome bijaše zli duh, nasrnu na njih i nadjaèa ih te oni goli i izranjeni pobjegoše
¹⁸ iz one kuæe. Doznaše to svi þitelji efeški, Židovi i Grci, pa ih sve obuze strah te se stade velièati
¹⁹ ime Gospodina Isusa. Mnogi pak od onih koji su povjerovali dolazili su ispovijedati i oèitovati
²⁰ svoja djela. I podosta onih koji su se bavili praznovjerjem donosili su knjige i spaljivali ih pred
²¹ svima. Procijeniše ih te naðoše da vrijede pedeset tisuæa srebrnjaka. Tako se snagom
²² Gospodnjom Rijeè širila i jaèala. Pošto se to ispuni, naumi Pavao preko Makedonije i Ahaje
²³ otiæi u Jeruzalem te reèe: "Pošto budem ondje, trebat æe da i Rim vidim." Onda posla u
²⁴ Makedoniju dvojicu svojih posluþitelja, Timoteja i Erasta, a on provede još neko vrijeme u Aziji.
 Nekako u ono doba nastala pobuna protiv ovog Puta. Neki srebrar, imenom Demetrije,

izrađivao je srebrne hramiæe Artemidine i namicao obrtnicima nemalu dobit. ²⁵ Skupi on njih i sve koji su se bavili takvim poslom te im reèe: "Ljudi, vi znate, u ovom je umijeæu naše blagostanje. ²⁶ A vidite i èujete da je taj Pavao ne samo u Efezu nego gotovo i u svoj Aziji uvjerio i preokrenuo poveliko mnoštvo govoreæi da nema bogova rukama izdjeljanih. ²⁷ Tako prijeti opasnost ne samo da na zao glas doðe naše zanimanje, nego i to da se ništa neæe držati do hrama velike božice Artemide te æe nestati velièanstva one koju štuje sva Azija i sav svijet." ²⁸ Èuvši to, razgnjeve se pa povièu: "Velika je Artemida efeška!" ²⁹ Sav se grad uskomeša; jednodušno nahrupe u kazalište vukuæi sa sobom Makedonce Gaja i Aristarha, suputnike Pavlove. ³⁰ Kad je Pavao htio meðu narod, ne dopustiše mu uèenici. ³¹ Èak i neki azijarsi, njegovi prijatelji, poslaše k njemu i zamoliše da ne dolazi u kazalište. ³² Jedni su izvikivali jedno, drugi drugo jer je skup bio uskomešan te mnogi nisu ni znali zašto su se strèali. ³³ Neki iz svjetine uputiše nekog Aleksandra jer su ga Židovi gurali naprijed. Aleksandar pak mahnu rukom i htjede se obraniti pred narodom. ³⁴ Ali kada doznaše da je Židov, udarahu gotovo dva sata svi u jedan glas: "Velika je Artemida efeška!" ³⁵ Onda tajnik umiri svjetinu pa reèe: "Efežani! Tko to od ljudi ne zna da je grad Efez èuvar hrama velike Artemide i kipa s neba palog?" ³⁶ Buduæi dakle da je to neporecivo, valja da budete mirni te ništa brzopleto ne èinite. ³⁷ Dovedi ste ove ljude, a nisu ni svetokradice ni hulitelji naše božice. ³⁸ Ako pak Demetrije i njegovi obrtnici imaju protiv koga kakvu tužbu, sudovi se sastaju, a tu su i prokonzuli. Neka se tuže! ³⁹ Ištete li pak što drugo, u zakonitu æe se skupu riješiti. ⁴⁰ Ta izlažemo se opasnosti da za ovo današnje budemo optuženi s pobune jer nema nikakva razloga kojim bismo mogli opravdati ovu strku." To rekavši, raspusti skup.

Chapter 20

¹ Kad se sleže metež, posla Pavao po uèenike, ohrabri ih, pozdravi i otputova u Makedoniju. ² Prešavši one krajeve, hrabreæi braæu besjedom mnogom, doðe u Grèku ³ i provede ondje tri mjeseca. Upravo kad je htio otploviti u Siriju, postaviše mu Židovi zasjedu pa odluèi vratiti se preko Makedonije. ⁴ Pratili su ga: Sopater Pirov, Berejac, Solunjani Aristarh i Sekund, Gaj Derbanin, Timotej i Azijci Tihik i Trofim. ⁵ Oni odoše prije te nas doèekaše u Troadi. ⁶ Mi pak nakon dana

Beskvasnih kruhova otplovismo iz Filipa i nakon pet dana dođosmo k njima u Troadu gdje
 proboravismo sedam dana. ⁷ U prvi dan tjedna, kad se sabrasmo lomiti kruh, Pavao im govoraše i
 kako je sutradan kanio otputovati, probesjedi sve do ponoći. ⁸ U gornjoj sobi gdje smo se sabrali
 bijaše dosta svjetiljaka. ⁹ Na prozoru je sjedio neki mladić imenom Eutih. Kako je Pavao dulje
 govorio, utone on u dubok san. Svladan snom, pade s trećeg kata dolje. Digoše ga mrtva. ¹⁰ Pavao
 siđe, nadnese se nad dječaka, objumi ga i reče: "Ne uznemirujte se! Duša je još u njemu!" ¹¹ Zatim
 se pope pa pošto razlomi kruh i blagova, dugo je još zborio, sve do zore. Tad otputova. ¹² Mladića
 odvedoše živa, neizmjereno utješeni. ¹³ Mi pak pođosmo naprijed lađom: otplovismo u As. Odande
 smo imali povesti Pavla - tako je odredio kad se spremao poći pješice. ¹⁴ Kad nam se u Asu
 pridruži, uzesmo ga i stigismo u Mitilenu. ¹⁵ Odande odjedrismo sutradan i stigismo nadomak
 Hija, prekosutra krenusmo u Sam, a idućeg dana stigismo u Milet. ¹⁶ Jer Pavao je odlučio mimoći
 Efez da se ne bi zadržao u Aziji: žurio se da, uzmogne li, na dan Pedesetnice bude u Jeruzalemu.
¹⁷ Ipak iz Mileta posla u Efez po starješine Crkve. ¹⁸ Kad stigoše, reče im: "Vi znate kako sam se
 sve vrijeme, od prvog dana kada stupih u Aziju, ponašao među vama: ¹⁹ služio sam Gospodinu sa
 svom poniznošću u suzama i kušnjama koje me zadesiše zbog zasjeda židovskih; ²⁰ ništa korisno
 nisam propustio navijestiti vam i naučiti vas - javno i po kućama; ²¹ upozoravao sam Židove i
 Grke da se obrate k Bogu i da vjeruju u Gospodina našega Isusa." ²² "A sad, evo, okovan Duhom
 idem u Jeruzalem. Što će me u njemu zadesiti, ne znam, ²³ osim što mi Duh Sveti u svakom gradu
 jamči da me čekaju okovi i nevolje. ²⁴ Ali ni najmanje mi nije do života, samo da dovršim trku
 svoju i službu koju primih od Gospodina Isusa: svjedočiti za evanđelje milosti Božje." ²⁵ "I sad,
 evo, znam: nećete više vidjeti lica moga, svi vi posred kojih prođoh propovijedajući Kraljevstvo.
²⁶ Zato vam u ovaj dan današnji jamčim: čist sam od krvi sviju ²⁷ jer nisam propustio navijestiti
 vam ništa od svega nauma Božjega." ²⁸ "Pazite na sebe i na sve stado u kojem vas Duh Sveti
 postavi nadglednicima, da pasete Crkvu Božju koju stećete krvlju svojom." ²⁹ "Ja znam da će nakon
 mog odlaska među vas uljesti vuci okrutni koji ne štete stada, ³⁰ a između vas će samih ustati
 ljudi koji će iskrivljavati nauk da bi odvukli učenike za sobom. ³¹ Zato bdijte imajući na pameti

da sam tri godine bez prestanka noæu i danju suze lijevajuæi urazumljivao svakoga od vas." ³² "I sada vas povjeravam Bogu i Rijeði milosti njegove koja je kadra izgraditi vas i dati vam baštinu među svima posveæenima." ³³ "Ni za èijim srebrom, zlatom ili ruhom nisam hlepio." ³⁴ Sami znate: za potrebe moje i onih koji su sa mnom zasluživale su ove ruke. ³⁵ U svemu vam pokazah: tako se trudeæi treba se zauzimati za nemoæne i na pameti imati rijeði Gospodina Isusa jer on reèe: 'Blaženije je davati nego primati.'" ³⁶ Kada to doreèe, klekne te se zajedno sa svima njima pomoli. ³⁷ Tad svi briznuše u velik plaè, obisnuše Pavlu oko vrata i stadoše ga cjelivati, ³⁸ ražalošæeni nadasve rijeðu koju im reèe: da više neæe vidjeti lica njegova. Zatim ga ispratiše na laðu.

Chapter 21

¹ Pošto se otrgosmo od njih, zaplovismo. Jedreæi ravno, stigosmo na Kos, a sutradan na Rod pa odande u Pataru. ² Kad naðosmo laðu za Feniciju, popesmo se i otplovismo. ³ Kad bijasmo napomol Cipru, ostavismo ga slijeva jedreæi prema Siriji. Pristadosmo u Tiru jer je ondje laða imala iskrcati tovar. ⁴ Pronaðosmo uèenike i ostadosmo ondje sedam dana. Oni po Duhu nagovarahu Pavla da ne uzlazi u Jeruzalem. ⁵ Ali kad nam istekoše dani, ipak otputovasmo. Ispratiše nas svi, sa ženama i djecom, do izvan grada. Na žalü klekosmo i pomolismo se. ⁶ Pozdravismo se, popesmo se na laðu, a oni se vratili kuæi. ⁷ Tako dovršismo plovidbu. Iz Tira stigosmo u Ptolemaidu. Pozdravili smo braæu i ostali jedan dan u njih. ⁸ Sutradan otputovasmo i stigosmo u Cezareju. Uðosmo u kuæu Filipa evanðelista, jednog od sedmorice, i ostadosmo kod njega. ⁹ On je imao èetiri kæeri djevice koje su prorokovale. ¹⁰ Kako smo se zadržali mnogo dana, siðe iz Judeje neki prorok imenom Agab, ¹¹ doðe k nama, uze Pavlov pojas, sveza sebi noge i ruke te reèe: "Ovo govori Duh Sveti: Èovjeka èiji je ovo pojas ovako æe svezati Źidovi u Jeruzalemu i predati u ruke pogana." ¹² Kada smo to èuli, stadosmo mi i mještani zaklinjati Pavla da ne uzlazi u Jeruzalem. ¹³ Nato on odvrati: "Što plaèete i parate mi srce? Ta spreman sam ne samo biti svezan nego i umrijeti u Jeruzalemu za ime Gospodina Isusa." ¹⁴ A kako se nije dao nagovoriti, ušutjesmo rekavši: "Gospodnja budi volja!" ¹⁵ Nakon tih dana spremismo se i uzaðosmo u Jeruzalem. ¹⁶ S nama poðoše i uèenici iz Cezareje pa nas odvedoše k nekomu Mnasonu Cipraninu, starom uèeniku, da

u njega odsjednemo. ¹⁷ Kad stigismo u Jeruzalem, primiše nas braća radosno. ¹⁸ Sutradan ode Pavao zajedno s nama k Jakovu. Nađoše se ondje i sve starješine. ¹⁹ Pošto ih pozdravi, stade im potanko izlagati što uèini Bog među poganima po njegovoj službi. ²⁰ Pošto su ga oni poslušali, dadoše slavu Bogu pa mu rekoše: "Vidiš, brate: deseci su tisuća Židova povjerovali i svi su revnitelji Zakona. ²¹ A o tebi im je dojavljeno da sve Židove koji su među poganima upućuješ na otpad od Mojsija uèeći ih da ne obrezuju djece i ne žive po obièajima. ²² Što dakle? Èu ti æe svakako da si došao. ²³ Uèini stoga što ti kaŕemo. U nas su èetiri èovjeka koji imaju zavjet. ²⁴ Njih uzmi, s njima se zajedno posveti, plati za njih da se ošišaju pa æe svi spoznati da nema ništa od onoga što im je o tebi dojavljeno, nego da si i ti na pravu putu i da opsluŕuješ Zakon. ²⁵ A što se tièe pogana koji povjerovaše - poslali smo što odluèismo: da se klone mesa ŕrtvovana idolima, krvi, udavljenoga i bludništva." ²⁶ Nato Pavao uze one ljude, sutradan se s njima zajedno posveti, uèe u Hram, oglašivši svršetak dana posveæenja nakon kojih æe se za svakoga od njih prinijeti prinos. ²⁷ Kad se upravo navršavalo tih sedam dana, neki ga Židovi iz Azije opaze u Hramu, uzbune sav narod pa podignu na nj ruke ²⁸ vièući: "Izraelci, u pomoć! Evo èovjeka koji sve posvuda pouèava protiv naroda, Zakona i ovoga mjesta pa je još i Grke uveo u Hram i oskrvnuo ovo sveto mjesto." ²⁹ Jer prije su s njime u Gradu vidjeli Trofima Efeŕanina i mislili da je Pavao njega uveo u Hram. ³⁰ Sav se grad uskomeša, nastala strka naroda. Pograbe Pavla i odvuku ga izvan Hrama pa odmah pozatvaraju vrata. ³¹ Dok su mu o glavi radili, dođe do tisuænika èete glas da je sav Jeruzalem uzavreo. ³² On odmah uze vojnike i satnike pa otrèa dolje k njima. Oni pak kako ugledaše tisuænika i vojnike, prestadoše udarati Pavla. ³³ Onda se tisuænik pribliŕi, uhvati ga, zapovjedi da ga okuju dvojjim verigama pa stade ispitivati tko je i što je uèinio. ³⁴ Iz svjetine su jedni izvikivali ovo, drugi ono. Kako zbog graje nije mogao saznati ništa pouzdano, zapovjedi da se odvede u vojarnu. ³⁵ Kad se Pavao pojavio na stubama, morali su ga vojnici nositi zbog silovitosti svjetine. ³⁶ Jer mnoštvo je naroda išlo za njima i vikalo: "Smakni ga!" ³⁷ Upravo na ulazu u vojarnu reèe Pavao tisuæniku: "Smijem li nešto reći?" On ga upita: "Zar znaš grèki? ³⁸ Ti dakle nisi onaj Egipæanin koji je prije nekoliko dana pobunio i u pustinju odveo one èetiri tisuæe bodeŕara?" ³⁹ Pavao odvrati: "Ja sam Židov iz Tarza cilicijskoga, graðanin grada znamenitoga. Molim te, dopusti mi progovoriti narodu." ⁴⁰ Kad mu

on dopusti, Pavao stojiæi na stubama mahnu rukom narodu pa kad nastaje velika tišina, prozbori hebrejskim jezikom:

Chapter 22

¹ "Braæo i oci, poslušajte što æu vam sad u svoju obranu reæi." ² Kad èuše da im govori hebrejskim jezikom, još veæma utihnuše. On nastavi: ³ "Ja sam Židov, rođen u Tarzu cilicijskom, ali odrastao u ovom gradu, do nogu Gamalielovih odgojen toèno po otaèkom Zakonu; bijah revnitelj Božji kao što ste svi vi još danas. ⁴ Ovaj sam Put na smrt progonio, u okove bacao i predavao u tamnice muževe i žene, ⁵ kako mi to može posvjedoèiti i veliki sveæenik i sve starješinstvo. Od njih sam i pisma dobio za braæu u Damasku pa se zaputio da i one ondje okovane dovedem u Jeruzalem da se kazne." ⁶ "Dok sam tako putovao i približavao se Damasku, s neba me oko podneva iznenada obasja svjetlost velika. ⁷ Sruših se na tlo i zaèuh glas što mi govoraše: 'Savle, Savle, zašto me progoniš?' ⁸ Ja odgovorih: 'Tko si, Gospodine?' Reèe mi: 'Ja sam Isus Nazareæanin koga ti progoniš.' ⁹ Oni koji bijahu sa mnom svjetlost doduše primijetiše, ali ne èuše glasa Onoga koji mi govoraše. ¹⁰ Rekoh nato: 'Što mi je èiniti, Gospodine?' Gospodin æe mi: 'Ustani, pođi u Damask i ondje æe ti se reæi što ti je određeno uèiniti.' ¹¹ Kako od sjaja one svjetlosti obnevidjeh, pratioci me povedoše za ruku te stigoh u Damask." ¹² "Neki Ananija, èovjek po Zakonu pobožan i na dobru glasu u Židova ondje nastanjenih - ¹³ dođe k meni, pristupi mi i reèe: 'Savle, brate, progledaj!' I ja se u taj èas zagledah u nj. ¹⁴ A on æe: 'Bog otaca naših predodredi te da upoznaš volju njegovu, da vidiš Pravednika i èuješ glas iz usta njegovih ¹⁵ jer bit æeš mu pred svim ljudima svjedokom onoga što si vidio i èuo. ¹⁶ I što sad oklijevaš? Ustani, krsti se i operi grijehe svoje, prizivljuæi Ime njegovo!'" ¹⁷ "Pošto se vratih u Jeruzalem, dok sam se jednom molio u Hramu, padoh u zanos ¹⁸ i vidjeh Gospodina gdje mi govori: 'Pohiti, žurno izađi iz Jeruzalema jer neæe primiti tvoga svjedoèanstva o meni.' ¹⁹ Ja rekoh: 'Gospodine, oni znaju da sam ja u tamnice bacao i bièevao po sinagogama one koji vjeruju u te. ²⁰ I dok se proljevala krv Stjepana, svjedoka tvoga, i ja sam ondje stajao i odobravao te èuvao haljine onih koji ga ubijahu.' ²¹ Nato mi reèe: 'Pođi jer æu te

poslati daleko k poganima!"²² Slušali su ga sve do te riječi, a tada podigoše glas: "Ukloni takva sa zemlje! Nije pravo da živi!"²³ Kako oni stadoše bućiti, odbacivati haljine i vitlati prašinu u zrak,²⁴ zapovjedi tisuænik da Pavla uvedu u vojarnu pa odredi da ga bièevima ispitaju kako bi doznao zašto tako vièu protiv njega.²⁵ Kad ga remenjem rastegoše, reèe on nazoènom satniku: "Rimskoga graðanina, i još neosuðena, smijete bièevati?"²⁶ Kad je to èuo satnik, priðe tisuæniku i dojavu mu: "Što si to nakanio? Ovaj je èovjek Rimljanin!"²⁷ Tisuænik tada priðe Pavlu pa mu reèe: "Reci mi, jesi li Rimljanin!" On odvrati: "Da."²⁸ Tisuænik dometnu: "Ja stekoh to graðanstvo za skupe novce." Pavao nato reèe: "Ja sam se pak s njim i rodio."²⁹ Brže stoga odstuje od njega oni koji su ga imali ispitivati. I tisuænik se preplaši kad sazna da je Pavao Rimljanin, a on ga bijaše okovao.³⁰ Sutradan pak kad je htio toèno saznati za što ga Židovi optužuju, odriješi ga pa zapovjedi da se sastanu veliki sveæenici i sve Vijeæe te privede Pavla i postavi ga pred njih.

Chapter 23

¹ Pavao uprije pogled u Vijeæe i reèe: "Braæo, ja sam posve mirne savjesti živio pred Bogom sve do dana današnjega."² Nato veliki sveæenik Ananija naredi onima što stajahu uza nj da ga udare po ustima.³ Onda mu Pavao reèe: "Udarit æe Bog tebe, zide obijeljeni! Ti li sjediš da me po Zakonu sudiš, a protuzakonito zapovijedaš da me biju?"⁴ Oni što su ondje stajali rekoše nato: "Zar velikog sveæenika Božjega da pogrđuješ?"⁵ Pavao odvrati: "Nisam znao, braæo, da je veliki sveæenik. Ta pisano je: Glavara naroda svoga ne proklinji." ⁶ Pavao je znao da su oni dijelom saduceji, a dijelom farizeji pa povika u Vijeæu: "Braæo, ja sam farizej, sin farizeja. Sudi mi se zbog nade, uskrsnuæa mrtvih."⁷ Tek što je on to rekao, nastala razmirica između farizeja i saduceja i mnoštvo se razdijeli.⁸ Jer saduceji vele da nema uskrsnuæa, ni anđela, ni duha, a farizeji sve to priznaju.⁹ Nastala velika graja te ustadoše neki pismoznanci farizejske stranke i zaoštre boj govoreæi: "Ništa zlo ne nalazimo na tom èovjeku! A što ako mu je duh govorio, ili anđeo?"¹⁰ Kad razmirica postala još veæom, poboja se tisuænik da Pavla ne rastrgaju pa zapovjedi da vojska siðe, otme ga ispred njih i povede u vojarnu.¹¹ Iduæe noæi pristupi mu Gospodin i reèe: "Hrabro samo! Jer kao

što si za me svjedočio u Jeruzalemu tako treba da i u Rimu posvjedočiš!"¹² Kad osvanu dan,
 skovaše Židovi urotu i zakleše se da neće ni jesti ni piti dok ne ubiju Pavla.¹³ Bilo je više od
 èetrdeset onih koji su skovali tu zavjeru.¹⁴ Oni odu k velikim sveæenicima i starješinama pa reknu:
 "Zakletvom se zaklesmo ništa ne okusiti dok ne ubijemo Pavla."¹⁵ Stoga vi sada zajedno s Vijeæem
 predoèite tisuæniku neka vam ga dovede kao da kanite toènije razaznati njegov sluèaj. A mi smo
 spremni pogubiti ga prije negoli se i približi."¹⁶ Ali sin Pavlove sestre doðu za zavjeru, približi
 se i uđe u vojarnu dojaviti Pavlu.¹⁷ Pavao pak pozove jednog satnika i reèe mu: "Ovog mladiæa
 odvedi k tisuæniku: ima mu nešto dojaviti."¹⁸ On ga uze, odvede k tisuæniku i reèe mu: "Uznik
 me Pavao pozva i zaiska da ovog mladiæa privedem k tebi; ima ti nešto reæi."¹⁹ Tisuænik ga
 prihvati za ruku, povede nasamo pa ga upita: "Što mi imaš dojaviti?"²⁰ "Židovi su se, reèe on,
 dogovorili da te zamole da im sutra Pavla dovedeš u Vijeæe kao da se kane toènije raspitati o njemu.
²¹ Ne vjeruj im! U zasjedi ga èeka više od èetrdeset onih koji se zakleše da neće jesti ni piti dok
 ga ne smaknu. Veæ su spremni, samo èekaju tvoju privolu."²² Tisuænik onda otpusti mladiæa i
 zapovjedi mu: "Nikomu ne kazuj da si mi to dojavio."²³ Zatim dozva dva satnika i reèe im:
 "Pripravite dvjesta vojnika, sedamdeset konjanika i dvjesta strijelaca da nakon treæe noæne ure
 poðu u Cezareju."²⁴ Neka se pripravi živina na koju æe se posaditi Pavao te živ i zdrav dovesti k
 upravitelju Feliksu."²⁵ Napisa i pismo ovoga sadržaja:²⁶ "Klaudije Lizija vrlom upravitelju
 Feliksu - pozdrav!²⁷ Ovoga èovjeka Židovi uhvatiše i tek što ga ne smakoše kadli s vojskom
 pritrèah i istrgeh im ga kada doznah da je Rimljanin."²⁸ Htjedoh saznati za što ga okrivljuju pa ga
 dovedoh u njihovu Vijeæe.²⁹ Utvrdih da ga okrivljuju za nešto prijeporno u njihovu zakonu i da
 nema nikakve krivnje kojom bi zaslužio smrt ili okove."³⁰ Kad mi pak dojaviše da su protiv njega
 skovali zavjeru, poslah ga k tebi, a tužitelje uputih neka se tebi obrate protiv njega."³¹ Vojnici
 dakle, po primljenoj naredbi uzeše Pavla i odvedoše ga noæu u Antipatridu.³² Sutradan ostave
 konjanike da s njime poðu dalje, a oni se vratiše u vojarnu.³³ Kad konjanici stigoše u Cezareju,
 uruèiše upravitelju pismo i privedoše mu Pavla.³⁴ Pošto upravitelj proèita pismo, zapita iz koje
 je pokrajine. Kad sazna da je iz Cilicije:³⁵ "Saslušat æu te, reèe, kad pristignu i tužitelji tvoji."
 Onda zapovjedi èuvati ga u dvoru Herodovu.

Chapter 24

¹ Nakon pet dana siđe veliki svećenik Ananija s nekim starješinama i odvjetnikom, nekim
 Tertulom te izniješe upravitelju tužbu protiv Pavla. ² Pošto dozvaše Pavla, poče ga Tertul optuživati:
 "Veliki mir što ga po tebi, vrli Felikse, uživamo i boljitak što tvojom providnošću narodu ovomu
 nastaje, ³ u svemu i posvuda primamo sa svom zahvalnošću. ⁴ Ali, da ti dulje ne dodijavam, molim
 te da nas u svojoj blagonaklonosti ukratko poslušaj. ⁵ Utvrdismo da je ovaj čovjek kuga, da pokreće
 bune među svim Židovima po svijetu, da je kolovođa nazaretske sljedbe, ⁶ da je čak i Hram pokušao
 oskvrnuti pa ga uhitismo. ⁷ # ⁸ Od njega, ako ga o svemu tomu ispitaš, možeš saznati za što ga mi
 optužujemo." ⁹ Podržao ga i Židovi tvrdeći da je tako. ¹⁰ Nato Pavao odvrati pošto mu upravitelj
 kimnu da govori: "Kako znam da si već mnogo godina sudac narodu ovomu, mirne se duše branim.
¹¹ Ta možeš se osvjedočiti da nema više od dvanaest dana otkad uzađoh u Jeruzalem da se poklonim.
¹² A nisu me našli ni u Hramu da s kim raspravljam ili bunu podižem, ni u sinagogama, ni po gradu.
¹³ I ne mogu ti dokazati ono za što me sada optužuju." ¹⁴ "Jamem ti, naprotiv, ovo: Putom koji
 nazivaju sljedbom služim otačkom Bogu vjerujući u sve što je u Zakonu i u Prorocima napisano,
¹⁵ uzdajući se u Boga da će uskrsnuti pravednici i nepravednici, što oni i sami očekuju. ¹⁶ Zato
 se i ja trudim uvijek imati savjest besprijekornu pred Bogom i pred ljudima." ¹⁷ "Nakon više godina
 dođoh da donesem milostinju za svoj narod i prinose; ¹⁸ dok sam ih prinosio, nađoše me posvećena
 u Hramu, a ne sa svjetinom ni u metežu. ¹⁹ Ali neki Židovi iz Azije - da, trebalo bi da se oni pojave
 pred tobom i optuže me ako što imaju protiv mene. ²⁰ Ili neka ovi sami kažu: koji su zločini na
 meni našli kad sam stajao pred Vijećem, ²¹ osim možda one jedne riječi koju doviknuh među
 njima stojeći: Zbog uskrsnuća mrtvih sudi mi se danas pred vama!" ²² Nato Feliks, koji je točno
 znao sve o ovom Putu, odgodi njihovu parnicu rekavši: "Kada dođe tisućnik Lizija, riješit će vaš
 spor." ²³ Satniku pak naredi da se Pavao čuva, ali da uživa olakšice i da se nikomu od njegovih ne
 brani posluživati ga. ²⁴ Nakon nekoliko dana stigne i Feliks sa svojom ženom Druzilom koja bijaše
 Židovka; posla po Pavla i poslušao ga o vjeri u Isusa Krista. ²⁵ Kad Pavao stade raspravljati o
 pravednosti, uzdržljivosti i budućem Sudu, Feliks uplašen reče: "Zasad idi, a kad nađem vremena,
 pozvat ću te." ²⁶ Ujedno se nadao da će mu Pavao dati novaca. Zato ga je češće pozivao i s njim

razgovarao.²⁷ Nakon dvije godine dobi Feliks za nasljednika Porcija Festa. Hoteæi ugoditi Židovima, ostavi Feliks Pavla u okovima.

Chapter 25

¹ Fest dakle tri dana nakon dolaska u provinciju uziðe iz Cezareje u Jeruzalem. ² Veliki mu sveæenici i prvaci židovski izniješe tužbu protiv Pavla te ga zaklinjahu ³ ištuæi milost protiv Pavla: da ga pošalje u Jeruzalem. Jer spremali su zasjedu da ga putom smaknu. ⁴ Ali Fest odvrati kako Pavao treba da ostane zatvoren u Cezareji, a i on da æe uskoro onamo. ⁵ "Ovlašteni dakle među vama, reèe, neka sa mnom siðu pa ako na tom èovjeku ima krivnje, neka ga tuže." ⁶ Pošto se u njih zadrži najviše osam ili deset dana, siðe u Cezareju. Sutradan sjede na sudaèku stolicu i zapovjedi da se dovede Pavao. ⁷ Kad se on pojavi, okružiše ga Židovi koji su sišli iz Jeruzalema i izniješe protiv njega mnoge i teške optužbe kojih ne mogahu dokazati. ⁸ Pavao se branio: "Nièim se nisam ogriješio ni o židovski Zakon, ni o Hram, ni o cara." ⁹ Nato Fest hoteæi ugoditi Židovima, odvrati Pavlu: "Hoæeš li u Jeruzalem da ti se ondje za to sudi preda mnom?" ¹⁰ A Pavao æe: "Stojim pred sudom carevim, gdje treba da mi se sudi. Židovima ništa ne skrivih, kao što i ti veoma dobro znaš. ¹¹ Ako sam pak doista što skrivio i uèinio štogod što zavreðuje smrt, ne izmièem smrti; ako li pak ne stoji ono za što me ovi tuže, nitko me ne može njima izruèiti. Na cara se prizivljem!" ¹² Tada se Fest posavjetova s vijeæem pa odgovori: "Na cara si se prizvao, pred cara æeš iæi!" ¹³ Nekoliko dana poslije doðu kralj Agripa i Berenika u Cezareju da pozdrave Festa. ¹⁴ Kako se ondje zadržaše nekoliko dana, izloži Fest kralju to o Pavlu: "Ima neki èovjek, reèe, što ga je Feliks ostavio uznikom. ¹⁵ Kad bijah u Jeruzalemu, izniješe veliki sveæenici i starješine protiv njega tužbu i zatražiše osudu. ¹⁶ Odgovorih im da u Rimljana nije obièaj izruèivati kojega èovjeka prije negoli se, optužen, suoèi s tužiteljima i dobije prigodu da se brani od optužbe. ¹⁷ Pošto zajedno doðosmo ovamo, bez ikakva odgaðanja sjedoh ja sutradan na sudaèku stolicu i zapovjedih dovesti toga èovjeka. ¹⁸ Tužitelji ga okružiše, ali ne izniješe tužbe ni za jedno od zlodjela koja sam ja nasluæivao, ¹⁹ nego su protiv njega imali nešto prijeporno o svojoj vjeri i o nekom Isusu koji je umro, a Pavao tvrdi da je živ.

20 Ne snalazeæi se u takvoj raspravi, upitah bi li htio u Jeruzalem da mu se ondje za to sudi.
 21 Buduæi da se Pavao prizivom podložio presudi njegova Velièanstva, zapovjedih da ga èuvaju dok ga ne pošaljem caru." ²² Na to æe Agripa Festu: "Htio bih i ja èuti toga èovjeka." "Sutra æeš ga, reèe, èuti." ²³ Sutradan dakle doðu Agripa i Berenika s velikim sjajem te uðu u dvoranu zajedno s tisuaenicima i najuglednijim gradskim muževima. Kad na zapovijed Festovu dovedu Pavla, ²⁴ reèe Fest: "Agripa, kralju, i vi svi ovdje s nama nazoèni, gledajte ovoga èovjeka! Zbog njega me sav narod židovski salijetao i u Jeruzalemu i ovdje vièuæi da on ne smije više živjeti. ²⁵ Ali ja naðoh da nije uèinio ništa èime bi zaslužio smrt pa kad se on sam prizvao na njegovo Velièanstvo, odluèih poslati mu ga. ²⁶ Ja nemam ništa pouzdano o njemu napisati Gospodaru. Zato ga izvedoh pred vas, ponajpaèe preda te, kralju Agripa, da bih nakon ove istrage imao što napisati. ²⁷ Èini mi se doista besmislenim poslati uznika, a ne naznaèiti optužbu protiv njega."

Chapter 26

¹ Nato Agripa reèe Pavlu: "Dopušta ti se o sebi govoriti." Pavao ispruži ruku i stade se braniti:
² "Smatram se sretnim što se u svemu za što me Židovi optužuju mogu, evo, danas braniti pred tobom, kralju Agripa, ³ jer ti najbolje poznaješ židovske obièaje i zadjevice. Zato me, molim, velikodušno poslušaj." ⁴ "Dakle, život moj od najranije mladosti proveden u narodu mojem, u Jeruzalemu, znaju svi Židovi. ⁵ Poznaju me odavna te mogu, ako samo hoæe, svjedoèiti da sam po najstrožoj sljedbi naše vjere živio kao farizej. ⁶ I sada stojim pred sudom zbog nade u obeæanje koje Bog daje ocima našim ⁷ i kojemu se dovinuti nada dvanaest plemena naših, svesrdno noæu i danju služeæi Bogu. Za tu me nadu, kralju, tuže Židovi. ⁸ Zašto nevjerojatnim smatrate da Bog mrtve uskrisuje?" ⁹ "Pa i ja sam nekoæ smatrao da mi se svim silama boriti protiv imena Isusa Nazareæanina. ¹⁰ To sam i èinio u Jeruzalemu: mnoge sam svete, pošto od velikih sveæenika dobih punomoæ, u tamnice zatvorio, dao svoj glas kad su ih ubijali ¹¹ i po svim ih sinagogama èesto muèenjem prisiljavao psovati i, prekomjerno bijesan na njih, progonio sam ih èak i u tuđim gradovima." ¹² "Radi toga poðoh u Damask s punomoæi i ovlaštenjem velikih sveæenika ¹³ kadli

u pol bijela dana na putu vidjeh, kralju, kako s neba svjetlost od sunca sjajnija obasja mene i moje
suputnike. ¹⁴ Pošto popadasmo na zemlju, začuh glas što mi govoraše hebrejskim jezikom: 'Savle,
Savle, zašto me progoniš? Teško ti se protiv ostana praæakati.' ¹⁵ Ja odvratih: 'Tko si, Gospodine?'
Gospodin æ mi: 'Ja sam Isus koga ti progoniš!' ¹⁶ Nego ustani, na noge se jer zato ti se ukazah da
te postavim za poslužitelja i svjedoka onoga što si vidio i što æu ti pokazati. ¹⁷ Izbavit æu te od
naroda i od pogana kojima te šaljem ¹⁸ da im otvoriš oèi pa se obrate od tame k svjetlosti, od vlasti
Sotonine k Bogu te po vjeri u mene prime oprostjenje grijeha i baštinu meðu posveæenima.'" ¹⁹
"Otada, kralju Agripa, ne bijah neposlušan nebeskom viðenju. ²⁰ Nego najprije onima u Damasku
pa onda i u Jeruzalemu, svoj zemlji židovskoj i poganima navješæivah da se pokaju i obrate k Bogu
i èine djela dostojna obraæenja. ²¹ Zbog toga me Židovi uhvatiše u Hramu i pokušaše ubiti. ²² Ali
s pomoæu Božjom sve do dana današnjega svjedoèim, evo, malu i veliku, ne govoreæi ništa osim
onoga što Proroci govorahu i Mojsije da se ima zbiti: ²³ da æ Krist trpjeti i da æ on, prvouskršli
od mrtvih, svjetlost navješæivati narodu i poganima." ²⁴ Dok se on tako branio, Fest æ mu u sav
glas: "Mahnitaš, Pavle! Veliko ti znanje mozgom zavrnilo." ²⁵ "Ne mahnitam, vrli Feste, odvrati
Pavao, nego rijeèi istine i razbora kazujem. ²⁶ Ta znade za to kralj komu s pouzdanjem govorim.
Ništa mu od toga, uvjeren sam, nije nepoznato; jer nije se to dogodilo u kakvu zakutku. ²⁷ Vjeruješ
li, kralju Agripa, Prorocima? Znam da vjeruješ!" ²⁸ Agripa æ Pavlu: "Zamalo pa me uvjeri te
kršæaninom postah!" ²⁹ Pavao pak: "Dao Bog te i za malo i za mnogo, ne samo ti nego i svi koji
me danas slušaju postali ovakvima kakav sam ja, osim ovih okova!" ³⁰ Nato usta kralj, upravitelj,
Berenika i oni koji su s njima zasjedali. ³¹ Udaljujuæi se govorili su meðu sobom: "Ovaj èovjek
ne èini ništa èime bi zaslužio smrt ili okove." ³² Agripa pak reèe Festu: "Ovaj bi èovjek mogao
biti pušten da se nije prizvao na cara."

Chapter 27

¹ Kad je odluèeno da odjedrimo u Italiju, predadoše i Pavla i neke druge uznike satniku carske
èete, imenom Juliju. ² Popesmo se na neku adramitsku laðu koja je imala ploviti u azijska mjesta

pa otplovismo. S nama je bio Aristarh Makedonac, Solunjanin.³ Sutradan doplovismo u Sidon. Julije, koji je s Pavlom èovjeèeno postupao, dopusti mu poæi k prijateljima da se pobrinu za nj.
⁴ Odande smo otplovili, jedrili uz Cipar - jer su nam vjetrovi bili protivni -⁵ pa preplovili more duæ Cilicije i Pamfilije i stigli u Miru licijsku.⁶ Ondje satnik naæe neku aleksandrijsku laðu za Italiju i ukrca nas na nju.⁷ Više smo dana plovili sporo i jedva doprli do Knida. Kako nam vjetar ne dade pristati, doplovismo pod Kretu kod Salmone⁸ pa jedva jedvice ploveæi uza nju, stigismo na neko mjesto zvano Dobra pristaništa, blizu kojega je grad Laseja.⁹ Kad je nakon duljeg vremena plovidba veæ postala pogibeljna jer je Post veæ bio izminuo, opominjaše Pavao:¹⁰ "Ljudi, govorio im je, vidim da æe plovidba biti nezgodna i na veliku štetu ne samo za tovar i laðu nego i za naše živote."¹¹ Ali je satnik više vjerovao kormilaru i brodovlasniku negoli Pavlovim rijeèima.¹² A kako luka nije bila prikladna za zimovanje, veæina je predlagala da odande otplove ne bi li kako doprli do kretske luke Feniksa, što gleda prema jugozapadu i sjeverozapadu, pa ondje prezimili.
¹³ Uto duhne blagi juænjak i oni, misleæi da bi mogli ostvariti naum, digoše sidro i zaploviše tik uz Kretu.¹⁴ Ali nedugo zatim razbjesni se æestok vjetar zvan sjeveroistoènjak.¹⁵ Zahvati laðu te mu nije mogla odoljeti pa se prepustismo da nas nosi.¹⁶ Prolazeæi ispod nekog otoèiaæa zvanog Kauda, jedva uspjesmo dohvatiti èamac.¹⁷ Podigoše ga pa upotrijebiše snast da potpašu laðu. Bojeæi se pak da se ne nasuèu u Sirti, spustiše prvenjaèu. Tako ih je nosilo.¹⁸ Buduæi da nas je oluja silovito udarala, sutradan se riješiše tovara,¹⁹ a treæi dan svojim rukama izbaciše brodsku opremu.²⁰ Kako se pak više dana nije pomaljalo ni sunce ni zvijezde, a oluja bjesnjela nemalena, bila je veæ propala svaka nada da æemo se spasiti.²¹ Ni jelo se veæ dugo nije. Onda usta Pavao posred njih i reèe: "Trebalo je, ljudi, poslušati me, ne se otiskivati od Krete i izbjeæi ovu nepogodu i štetu."²² Sada vas pak opominjem: razvedrite se jer ni æiva duša izmeðu vas neæe stradati, nego samo laða.²³ Noæas mi se ukaza anæeo Boga èiji sam i komu sluæim²⁴ te reèe: 'Ne boj se, Pavle! Pred cara ti je stati i evo Bog ti daruje sve koji plove s tobom.'²⁵ Zato razvedrite se, ljudi! Vjerujem Bogu: bit æe kako mi je reèeno.²⁶ Ali treba da se nasuèemo na neki otok."²⁷ Bijaše veæ èetnaesta noæ što smo bili tamo-amò gonjani po Jadranu kad oko ponoæi naslutiše mornari da im se primièe neka zemlja.²⁸ Bacivši olovnicu, naæoše dvadeset hvati dubine; malo poslije baciše je opet i naæoše

ih petnaest. ²⁹ Kako se bojahu da ne naletimo na grebene, baciše s krme četiri sidra iščekujući da se razdani. ³⁰ Kad su mornari bili naumili uteći iz lađe i počeli spuštati čamac u more pod izlikom da s pramca kane spustiti sidra, ³¹ reče Pavao satniku i vojnicima: "Ako ovi ne ostanu na lađi, vi se spasiti ne možete!" ³² Nato vojnici presjekoše užad čamca i pustiše da padne. ³³ Do pred svanuće nutkao je Pavao sve da uzmu hrane: "Četrnaesti je danas dan, reče, što bez jela čekate, ništa ne okusivši. ³⁴ Stoga vas molim: založite nešto jer to je za vaš spas. Ta nikome od vas ni vlas s glave neće propasti." ³⁵ Rekavši to, uze kruh, pred svima zahvali Bogu, razlomi i stade jesti. ³⁶ Svi se razvedre te i oni uzmu hrane. ³⁷ A svih nas je u lađi bilo dvjesta sedamdeset i šest duša. ³⁸ Jednom nasičeni, stanu rastereivati lađu bacajući žito u more. ³⁹ Kad osvanu, mornari ne prepoznaše zemlje; razabraše neki zaljev ravne obale pa odluču, bude li moguće, u nj zavesti lađu. ⁴⁰ Odriješe sidra i ostave ih u moru. Istodobno popuste i spone kormila, razapnu prvenjaču prema vjetru pa udare k obali. ⁴¹ Ali naletješe na pliaek i nasukaše brod: pramac, nasađen, osta nepomičan, a krmu razdiraše žestina valova. ⁴² Tada vojnici naumiše poubijati sužnje da ne bi koji isplivao i pobjegao, ⁴³ ali im satnik, hoteći spasiti Pavla, omete naum: zapovjedi da oni koji znaju plivati najprvi poskaču i izađu na kraj, ⁴⁴ a ostali će, tko na daskama, tko na olupinama lađe. Tako svi živi i zdravi prispješe na kopno.

Chapter 28

¹ Jednom spašeni, doznasmo da se otok zove Malta. ² Urođenici nam iskazivahu nesvakidašnje èovjekoljublje. Zapališe krijes i okupiše nas oko njega jer je počela kiša i bilo zima. ³ Pavao nakupi naramak granja i baci na krijes kadli zbog vrućine izađe zmija i pripije mu se za ruku. ⁴ Kad su urođenici vidjeli gdje mu životinja visi o ruci, govorili su među sobom: "Ovaj je èovjek zacijelo ubojica: umakao je moru i Pravda mu ne da živjeti." ⁵ Ali on otrese životinju u vatru i ne bi mu ništa; ⁶ a oni očekivahu da će oteći i umah se srušiti mrtav. Pošto su dugo čekali i vidjeli da mu se ništa neobično nije dogodilo, promijeniše mišljenje te stadoše govoriti da je bog. ⁷ U okolici onoga mjesta bilo je imanje prvaka otoka, imenom Publija. On nas je primio i tri dana uljudno

8
 gostio. A Publijeva je oca uhvatila ognjica i srdobolja pa je ležao. Pavao uđe k njemu, pomoli
 se, stavi na nj ruke i izlijeđi ga. 9
 Nakon toga su dolazili i drugi koji na otoku bijahu bolesni te
 ozdravljali. 10
 Oni nas mnogim poèastima poèastiše i na odlasku nam priskrbiše što je potrebno.
 11
 Nakon tri mjeseca otplovismo aleksandrijskom lađom koja je prezimila na otoku i imala za znak
 Dioskure. 12
 Doplovismo u Sirakuzu i ostadosmo ondje tri dana. 13
 Odande ploveæi uz obalu,
 stigismo u Regij. Sutradan okrenu južnjak te za dva dana stigismo u Puteole. 14
 Ondje nađosmo
 braæu koja nas zamoliše da ostanemo u njih sedam dana. Tako stigismo u Rim. 15
 Kada su tamošnja
 braæa èula za nas, iziđoše nam u susret do Apijeva trga i Triju gostionica. Kad ih Pavao ugleda,
 zahvali Bogu i ohrabri se. 16
 A kad uđosmo u Rim, Pavlu su dopustili stanovati zasebno, zajedno
 s vojnikom koji ga je èuvao. 17
 Nakon tri dana sazva on židovske prvake. Kad se sabraše, reèe im:
 "Ja, braæo, ne uèinih ništa protiv naroda ni obièaja otaèkih, a ipak me okovana u Jeruzalemu
 predadoše u ruke Rimljana. 18
 Oni me nakon istrage htjedoše pustiti jer nije na meni bilo ništa
 èime bih bio zaslužio smrt. 19
 Kako se Židovi tome opriješe, bio sam prisiljen prizvati se na cara;
 ne dakle stoga što bih imao bilo za što tužiti svoj narod. 20
 S toga dakle razloga zamolih vidjeti
 vas i obratiti vam se jer zbog nade Izraelove nosim ove verige." 21
 Oni mu odvrata: "Mi o tebi
 nismo primili nikakva pisma iz Judeje niti nam je tko od pristigle braæe o tebi što zlo javio ili rekao.
 22
 Nego htjeli bismo od tebe èuti što misliš jer o toj sljedbi znamo samo da joj se posvuda proturjeđi."
 23
 Nato urekoše dan pa dođoše mnogi k njemu u stan. Izlagao im je i svjedoèio o kraljevstvu
 Božjemu te ih od jutra do veèeri iz Mojsijeva Zakona i Proroka uvjeravao o Isusu. 24
 I jedne uvjeriše
 njegove rijeđi, a drugi nisu vjerovali. 25
 Nesložni tako među sobom, stadoše se razilaziti kadli im
 Pavao reèe još jednu rijeè: "Lijepo Duh Sveti po Izaiji proroku reèe ocima vašim: 26
 Idi k tomu
 narodu i reci mu: Slušat æete, slušati - i neæete razumjeti; gledat æete, gledati - i neæete vidjeti!
 27
 Jer usalilo se srce naroda ovoga: uši zaèepiše, oèi zatvoriše da oèima ne vide, ušima ne èuju,
 srcem ne razumiju te se ne obrate pa ih izlijeðim. 28
 Neka vam je dakle svima znano: poganima je
 poslano ovo spasenje Božje; oni æe poslušati!" 29 30
 # Pavao osta pune dvije godine u svom
 unajmljenom stanu gdje je primao sve koji su dolazili k njemu, 31
 propovijedao kraljevstvo Božje
 i nauèavao o Gospodinu Isusu Kristu sa svom slobodom, nesmetano.

Romans

Chapter 1

¹ Pavao, sluga Krista Isusa, pozvan za apostola, odlučèn za evanđelje Božje - ² koje Bog unaprijed obećavaše po svojim prorocima u Pismima svetim ³ o Sinu svome, potomku Davidovu po tijelu, ⁴ postavljenu Sinom Božjim, u snazi, po Duhu posvetitelju uskrsnuæem od mrtvih, o Isusu Kristu, Gospodinu našem, ⁵ po komu primismo milost i apostolstvo da na slavu imena njegova k poslušnosti vjere privodimo sve pogane ⁶ među kojima ste i vi pozvanici Isusa Krista: ⁷ svima u Rimu, miljenicima Božjim, pozvanicima, svetima. Milost vam i mir od Boga, Oca našega, i Gospodina Isusa Krista. ⁸ Ponajprije zahvaljujem Bogu mojemu po Isusu Kristu za sve vas: što se vaša vjera navješæuje po svem svijetu. ⁹ Doista, svjedok mi je Bog - komu duhom svojim služim u evanđelju Sina njegova - da vas se ¹⁰ u svojim molitvama neprekidno spominjem i uvijek molim ne bi li mi se veæ jednom s voljom Božjom nekako posreæilo doæi k vama. ¹¹ Jer æeznem vidjeti vas da vam predam nešto dara duhovnoga te se ojaèate, zapravo - ¹² da se zajedno s vama ohrabrim zajednièkom vjerom, vašom i mojom. ¹³ A ne bih htio, braæo, da ne znate: æesto sam bio nakanio doæi k vama - i sve dosad bio sprijeèen - da i među vama uberem koji plod kao i među drugim narodima. ¹⁴ Dužnik sam Grcima i barbarima, mudracima i nezalicama. ¹⁵ Odatle moja nakana da i vama u Rimu navijestim evanđelje. ¹⁶ Ne stidim se, uistinu, evanđelja: ono je snaga Božja na spasenje svakomu tko vjeruje - Židovu najprije, pa Grku. ¹⁷ Jer pravednost se Božja od vjere k vjeri u njemu otkriva kao što je pisano: Pravednik æe od vjere živjeti. ¹⁸ Otkriva se doista s neba gnjev Božji na svaku bezbožnost i nepravednost ljudi koji istinu sputavaju nepravednošæu. ¹⁹ Jer što se o Bogu može spoznati, oèito im je: Bog im oèitova. ²⁰ Uistinu, ono nevidljivo njegovo, vjeèna njegova moæ i božanstvo, onamo od stvaranja svijeta, umom se po djelima razabire tako da nemaju isprike. ²¹ Jer premda upoznaše Boga, ne iskazaše mu kao Bogu ni slavu ni zahvalnost, nego ishlapiše u mozganjima svojim te se pomraèi bezumno srce njihovo. ²² Gradeæi se mudrima, poludješe i ²³ zamijeniše slavu neraspadljivog Boga likom, oblièjem raspadljiva æovjeka, i ptica,

i četveronožaca, i gmazova.²⁴ Zato ih je Bog po pohotama srdaca njihovih predao neistosti te
 sami obeščašuju svoja tijela,²⁵ oni što su Istinu - Boga zamijenili lažju, èastili i štovali stvorenje
 umjesto Stvoritelja, koji je blagoslovljen u vjekove. Amen.²⁶ Stoga ih je Bog predao sramotnim
 strastima: njihove žene zamijeniše naravno opæenje protunaravnim,²⁷ a tako su i muškarci napustili
 naravno opæenje sa ženom i raspalili se pohotom jedni za drugima te muškarci s muškarcima
 sramotno èine i sami na sebi primaju zasluženu plaæu svoga zastranjenja.²⁸ I kako nisu smatrali
 vrijednim držati se spoznaje Boga, predade ih Bog nevaljanu umu te èine što ne dolikuje,²⁹ puni
 svake nepravde, pakosti, lakomosti, zloæe; puni zavisti, ubojstva, svaðe, prijevare, zlonamjernosti;
 došaptavaèi,³⁰ klevetnici, mrzitelji Boga, drznici, oholice, preuzetnici, izmišljaèi zala, roditeljima
 neposlušni,³¹ nerazumni, nevjerni, bešæutni, nemilosrdni.³² Znaju za odredbu Božju - da smrt
 zaslužuju koji takvo što èine - a oni ne samo da to èine nego i povlaðuju onima koji èine.

Chapter 2

¹ Zato nemaš isprike, èovjeèe koji sudiš, tko god ti bio. Jer time što drugoga sudiš, sebe osuðuješ:
 ta to isto èiniš ti što sudiš.² Znamo pak: Bog po istini sudi one koji takvo što èine.³ Misliš li da
 æeš izbjeæi sudu Božjemu, ti èovjeèe što sudiš one koji takvo što èine, a sam to isto èiniš?⁴ Ili
 prezireš bogatstvo dobrote, strpljivosti i velikodušnosti njegove ne shvaæajuæi da te dobrota Božja
 k obraæenju privodi?⁵ Tvrdochornošæu svojom i srcem koje neæe obraæenja zgræeš na se gnjev
 za Dan gnjeva i objavljenja pravedna suda Boga⁶ koji æe uzvratiti svakom po djelima:⁷ onima
 koji postojanošæu u dobrim djelima ištu slavu, èast i neraspadljivost - život vjeèni;⁸ buntovnicima
 pak i nepokornima istini, a pokornima nepravdi - gnjev i srdžba!⁹ Nevolja i tjeskoba na svaku
 dušu èovjeèju koja èini zlo, na Židova najprije, pa na Grka;¹⁰ a slava, èast i mir svakomu koji èini
 dobro, Židovu najprije, pa Grku!¹¹ Ta u Boga nema pristranosti.¹² Uistinu koji bez Zakona
 sagriješiše, bez Zakona æe i propasti; i koji pod Zakonom sagriješiše, po Zakonu æe biti suðeni.
¹³ Ne, pred Bogom nisu pravedni slušatelji Zakona, nego - izvršitelji æe Zakona biti opravdani.
¹⁴ Ta kad se god pogani, koji nemaju Zakona, po naravi drže Zakona, i nemajuæi Zakona, oni su

15 sami sebi Zakon: ¹⁵ pokazuju da je ono što Zakon nalaže upisano u srcima njihovim. O tom svjedoči
i njihova savjest, a i prosuđivanja kojima se među sobom optužuju ili brane. ¹⁶ To æ se oèitovati
na Dan u koji æ, po mojem evanđelju, Bog po Isusu Kristu suditi ono što je skriveno u ljudima.
17 Ako pak ti koji se Židovom nazivaš, koji mirno poèivaš na Zakonu i dièiš se Bogom, ¹⁸ koji
poznaješ Volju i iz Zakona pouèen razluèuješ što je bolje ¹⁹ te si uvjeren da si vođa slijepih, svjetlo
onih u tami, ²⁰ odgojitelj nerazumnih, uèitelj nejaèadi jer u Zakonu imaš olièenje znanja i istine;
21 ti, dakle, koji drugoga uèiš, sam sebe ne uèiš! Ti koji propovijedaš da se ne krade, kradeš! ²² Ti
koji zabranjuješ preljub, preljub poèinjaš! Ti komu su odvratni kumiri, pljaèkaš hramove! ²³ Ti
koji se Zakonom dièiš, kršenjem toga Zakona Boga obešèašæuješ! ²⁴ Doista, kako je pisano, ime
se Božje zbog vas huli među narodima. ²⁵ Da, obrezanje koristi ako vršiš Zakon; ako pak kršiš
Zakon, obrezanje tvoje postalo je neobrezanje. ²⁶ Ako dakle neobrezani opslužuje propise Zakona,
neæ li se njegovo neobrezanje smatrati obrezanjem? ²⁷ I onaj koji je podrijetlom neobrezanik, a
ispunja Zakon, suditi æ tebi koji si, uza sve slovo i obrezanje, prijestupnik Zakona. ²⁸ Ta nije
Židov tko je Židov naizvana i nije obrezanje ono izvana, ²⁹ na tijelu, nego pravi je Židov u nutrini
i pravo je obrezanje u srcu, po duhu, ne po slovu. Pohvala mu nije od ljudi, nego od Boga.

Chapter 3

1 Koja je dakle prednost Židova? Ili kakva korist od obrezanja? ² Velika u svakom pogledu.
Ponajprije: povjerena su im obeæanja Božja. ³ Da, a što ako su se neki iznevjerili? Neæ li njihova
nevjernost obeskrjepiti vjernost Božju? ⁴ Nipošto! Nego neka Bog bude istinit, a svaki èovjek
lažac, kao što je pisano: Da pravedan budeš po obeæanjima svojim i pobijediš kada te sudili budu.
5 Ako pak naša nepravednost istièe Božju pravednost, što æemo na to reæi? Nije li onda - po ljudsku
govorim - nepravedan Bog koji daje maha gnjevu? ⁶ Nipošto! Ta kako æ inaèe Bog suditi svijet?
7 Ako je, doista, istina Božja po mojoj lažljivosti obilno zasjala njemu na slavu, zašto da ja još
budem suđen kao grešnik? ⁸ I zar da ne "èinimo zlo da dođe dobro", kako nas kleveæu i kako neki

9 kažu da govorimo? Sud ih pravedni èeka! Što dakle? Imamo li prednost? Ne baš! Jer upravo
 10 optužismo sve, i Židove i Grke, da su pod grijehom, kao što je pisano: Nema pravedna ni jednoga,
 11 nema razumna, nema ga tko bi Boga tražio. 12 Svi skrenuše, svi se zajedno pokvariše, nitko da
 13 èini dobro - nijednoga nema. Grob otvoren grlo je njihovo, jezikom lažno laskaju, pod usnama
 14 im je otrov ljutièin, usta im puna kletve i grkosti; 15 noge im hitre da krv proliju, 16 razvaline
 17 i nevolja na njihovim su putima, put mira oni ne poznaju, 18 straha Božjega nemaju pred oèima.
 19 A znamo: što god Zakon veli, govori onima pod Zakonom, da svaka usta umuknu i sav svijet
 20 bude krivac pred Bogom. Zato se po djelima Zakona nitko neæe opravdati pred njim. Uistinu,
 21 po Zakonu - samo spoznaja grijeha! Sada se pak izvan Zakona oèitovala pravednost Božja,
 22 posvjedoèena Zakonom i Prorocima, pravednost Božja po vjeri Isusa Krista, prema svima koji
 23 vjeruju. Ne, nema razlike! Svi su zaista sagriješili i potrebna im je slava Božja; 24 opravdani
 25 su besplatno, njegovom milošæu po otkupljenju u Kristu Isusu. Njega je Bog izložio da krvlju
 26 svojom bude Pomirilište po vjeri. Htio je tako oèitovati svoju pravednost kojom je u svojoj božanskoj
 27 strpljivosti propuštao dotadašnje grijeh; htio je oèitovati svoju pravednost u sadašnje vrijeme
 - da bude pravedan i da opravdava onoga koji je od vjere Isusove. 27 Gdje je dakle hvastanje?
 28 Iskljuèeno je. Po kojem zakonu? Po zakonu djela? Ne, nego po zakonu vjere. Smatramo zaista
 29 da se èovjek opravdava vjerom bez djela Zakona. Ili je Bog samo Bog Židova? Nije li i pogana?
 30 Da, i pogana. Jer jedan je Bog: on æe opravdati obrezane zbog vjere i neobrezane po vjeri.
 31 Obeskrepljujemo li dakle Zakon po vjeri? Nipošto! Naprotiv, Zakon utvrđujemo.

Chapter 4

1 Što æemo dakle reæi? Što je Abraham, otac naš, našao po tijelu? 2 Doista, ako je Abraham
 3 po djelima opravdan, ima se èime dièiti - ali ne pred Bogom. Ta što veli Pismo? Povjerovala
 4 Abraham Bogu i uraèuna mu se u pravednost. Onomu tko radi ne raèuna se plaæa kao milost,

nego kao dug. ⁵ Onomu tko ne radi, a vjeruje u Onoga koji opravdava bezbožnika, vjera se uračunava
 u pravednost, ⁶ kao što i David blaženim proglašuje čovjeka kojemu Bog uračunava pravednost
 bez djela: ⁷ Blaženi oni kojima je zločin otpušten, kojima je grijeh pokriven! ⁸ Blago čovjeku komu
 Gospodin ne ubraja krivnju. ⁹ Ide li dakle ovo blaženstvo samo obrezane ili i neobrezane? Ta
 velimo: Vjera se Abrahamu uračuna u pravednost. ¹⁰ A kako mu se uračuna? Već obrezanu ili još
 neobrezanu? Ne obrezanu, nego neobrezanu! ¹¹ I znak obrezanja primi kao pečat pravednosti koju
 je po vjeri zadobio još neobrezan, da bude ocem svih vjernika: neobrezanih - te im se uračuna
 pravednost - ¹² i ocem obrezanih, ne onih koji su samo obrezani, nego onih koji uz to idu stopama
 vjere još neobrezana oca našeg Abrahama. ¹³ Doista, obećanje da će biti baštinik svijeta nije
 Abrahamu ili njegovu potomstvu dano na temelju nekog zakona, nego na temelju pravednosti vjere.
¹⁴ Jer ako su baštinici oni iz Zakona, prazna je vjera, jalovo obećanje. ¹⁵ Ta Zakon rađa gnjev;
 gdje pak nema Zakona, nema ni prekršaja. ¹⁶ Zato - zbog vjere da bude po milosti to obećanje
 zajamčeno svemu potomstvu, ne potomstvu samo po Zakonu, nego i po vjeri Abrahama, koji je
 otac svih nas - ¹⁷ kao što je pisano: Ocem mnoštva naroda ja te postavljam - pred Onim komu
 povjerova, pred Bogom koji oživljuje mrtve i zove da bude ono što nije. ¹⁸ U nadi protiv svake
 nade povjerova Abraham da postane ocem naroda mnogih po onom što je rečeno: Toliko će biti
 tvoje potomstvo. ¹⁹ Nepokolebljivom vjerom promotri on tijelo svoje već obamrlo - bilo mu je
 blizu sto godina - i obamrlost krila Sarina. ²⁰ Ali pred Božjim obećanjem nije nevjeran dvoumio,
 nego se vjerom ojačao dajući slavu Bogu, ²¹ posve uvjeren da on može učiniti što je obećao. ²² Zato
 mu se i uračuna u pravednost. ²³ Ali nije samo za nj napisano: Uračuna mu se, ²⁴ nego i za nas
 kojima se ima uračunati, nama što vjerujemo u Onoga koji od mrtvih uskrisi Isusa, Gospodina
 našega, ²⁵ koji je predan za opačine naše i uskrisen radi našeg opravdanja.

Chapter 5

¹ Opravdani dakle vjerom, u miru smo s Bogom po Gospodinu našem Isusu Kristu. ² Po njemu
 imamo u vjeri i pristup u ovu milost u kojoj stojimo i dišimo se nadom slave Božje. ³ I ne samo

to! Mi se dièimo i u nevoljama jer znamo: nevolja raða postojanošæu,⁴ postojanost prokušanošæu, prokušanost nadom.⁵ Nada pak ne postiðuje. Ta ljubav je Božja razlivena u srcima našim po Duhu Svetom koji nam je dan!⁶ Doista, dok mi još bijasmo nemoæni, Krist je, veæ u to vrijeme, za nas bezbožnike umro.⁷ Zbilja, jedva bi tko za pravedna umro; možda bi se za dobra tko i odvažio umrijeti.⁸ A Bog pokaza ljubav svoju prema nama ovako: dok još bijasmo grešnici, Krist za nas umrije.⁹ Koliko li æemo se više sada, pošto smo opravdani krvlju njegovom, spasiti po njemu od srdžbe?¹⁰ Doista, ako se s Bogom pomirismo po smrti Sina njegova dok još bijasmo neprijatelji, mnogo æemo se više, pomireni, spasiti životom njegovim.¹¹ I ne samo to! Dièimo se u Bogu po Gospodinu našem Isusu Kristu po kojem zadobismo pomirenje.¹² Zbog toga, kao što po jednom Èovjeku uðe u svijet grijeh i po grijehu smrt, i time što svi sagriješiše, na sve ljude prijeðe smrt...¹³ Doista, do Zakona bilo je grijeha u svijetu, ali se grijeh ne ubraja kad nema zakona.¹⁴ Da, ali smrt je od Adama do Mojsija doista kraljevala i nad onima koji ne sagriješiše prekršajem sliènim kao Adam, koji je pralik Onoga koji ima doæi.¹⁵ Ali s darom nije kao s grijehom. Jer ako su grijehom jednoga mnogi umrli, mnogo se obilatije na sve razlila milost Božja, milost darovana u jednom èovjeku, Isusu Kristu.¹⁶ I dar - to nije kao kad je ono jedan sagriješio: jer presuda nakon jednoga grijeha posta osudom, a dar nakon mnogih grijeha - opravdanjem.¹⁷ Uistinu, ako grijehom jednoga smrt zakraljeva - po jednome, mnogo æe više oni koji primaju izobilje milosti i dara pravednosti kraljevati u životu - po Jednome, Isusu Kristu.¹⁸ Dakle, grijeh jednoga - svim ljudima na osudu, tako i pravednost Jednoga - svim ljudima na opravdanje, na život!¹⁹ Doista, kao što su neposluhom jednoga èovjeka mnogi postali grešnici tako æe i posluhom Jednoga mnogi postati pravednici.²⁰ A zakon nadoðe da se umnoži grijeh. Ali gdje se umnožio grijeh, nadmoæno izobilova milost:²¹ kao što grijeh zakraljeva smræu, da tako i milost kraljuje pravednošæu za život vjeèni po Isusu Kristu Gospodinu našem.

Chapter 6

¹ Što æemo dakle reæi? Da ostanemo u grijehu da milost izobiluje?² Nipošto! Jednom umrli grijehu, kako da još živimo u njemu?³ Ili zar ne znate: koji smo god kršteni u Krista Isusa, u smrt

⁴ smo njegovu krštenju. Krštenjem smo dakle zajedno s njime ukopani u smrt da kao što Krist slavom
 Očevom bi uskrišen od mrtvih, i mi tako hodimo u novosti života. ⁵ Ako smo doista s njime srasli
 po sličnosti smrti njegovoj, očit ćemo srasli i po sličnosti njegovu uskrsnuću. ⁶ Ovo znamo: naš
 je stari čovjek zajedno s njim raspet da onemoguća ovo grešno tijelo te više ne robujemo grijehu.
⁷ Ta tko umre, opravdan je od grijeha. ⁸ Pa ako umrijesmo s Kristom, vjerujemo da ćemo i živjeti
 zajedno s njime. ⁹ Znamo doista: Krist uskrišen od mrtvih, više ne umire, smrt njime više ne
 gospoduje. ¹⁰ Što umrije, umrije grijehu jednom zauvijek; a što živi, živi Bogu. ¹¹ Tako i vi:
 smatrajte sebe mrtvima grijehu, a živima Bogu u Kristu Isusu! ¹² Neka dakle ne kraljuje grijeh u
 vašem smrtnom tijelu da slušate njegove požude; ¹³ i ne predajte grijehu udova svojih za oružje
 nepravde, nego sebe, od mrtvih oživjele, predajte Bogu i udove svoje dajte Bogu za oružje
 pravednosti. ¹⁴ Valjda grijeh neće vama gospodovati! Ta niste pod Zakonom nego pod milošću!
¹⁵ Što dakle? Da griješimo jer nismo pod Zakonom nego pod milošću? Nipošto! ¹⁶ Ne znate li:
 ako se komu predate za robove, na poslušnost, robovi ste onoga koga slušate: bilo grijeha - na smrt,
 bilo poslušnosti - na pravednost. ¹⁷ Bijaste robovi grijeha, ali ste, hvala Bogu, od srca poslušali
 ono pravilo nauka kojemu ste povjereni; ¹⁸ da, oslobođeni grijeha, postadoste sluge pravednosti.
¹⁹ Po ljudsku govorim zbog vaše ljudske slabosti: kao što nekoć predadoste udove svoje za robove
 nečistoći i bezakonju - do bezakonja, tako sada predajte udove svoje za robove pravednosti - do
 posvećenja. ²⁰ Uistinu, kad bijaste robovi grijeha, "slobodni" bijaste od pravednosti. ²¹ Pa kakav
 ste plod onda imali? Onoga se sada stidite jer svršetak je tomu - smrt. ²² Sada pak pošto ste
 oslobođeni grijeha i postali sluge Božje, imate plod svoj za posvećenje, a svršetak - život vječni.
²³ Jer plaća je grijeha smrt, a dar Božji jest život vječni u Kristu Isusu, Gospodinu našem.

Chapter 7

¹ Ili zar ne znate, braćo - poznavateljima zakona govorim - da zakon gospodari čovjekom samo
 za vrijeme njegova života. ² Doista, udana je žena vezana zakonom dok joj muž živi; umre li joj
 muž, riješena je zakona o mužu. ³ Dakle: dok joj muž živi, zvat će se, očit, preljubicom pođe li

za drugoga. Ako li joj pak muž umre, slobodna je od zakona te nije preljubnica pođe li za drugoga.

⁴ Tako, braæo moja, i vi po tijelu Kristovu umrijeste Zakonu da pripadnete drugomu, Onomu koji je od mrtvih uskrišen, te plodove donosimo Bogu. ⁵ Doista, dok bijasmo u tijelu, grešne su strasti, Zakonom izazvane, djelovale u našim udovima te smrti donosile plodove; ⁶ sada pak umrijevši onomu što nas je sputavalo, riješeni smo Zakona te služimo u novosti Duha, a ne u stareži slova.

⁷ Što æemo dakle reæi? Je li Zakon grijeh? Nipošto! Nego: grijeha ne spoznah doli po Zakonu jer za požudu ne bih znao da Zakon nije govorio: Ne poželi! ⁸ A grijeh je, uhvativši priliku, po zapovijedi u meni prouzroèio svakovrsnu požudu. Ta bez zakona grijeh je mrtav. ⁹ Da, ja sam nekoæ živio bez zakona. Ali kad je došla zapovijed, grijeh oživje. ¹⁰ Ja pak umrijeh i ustanovi se: zapovijed dana za život bi mi na smrt. ¹¹ Doista grijeh, uhvativši priliku, zapovijeðu me zavede, njome me i ubi. ¹² Tako: Zakon je svet, i zapovijed je sveta, i pravedna, i dobra. ¹³ Pa zar se to dobro meni u smrt prometnu? Nipošto! Nego: grijeh, da se grijehom oèituje, po tom dobru uzrokuje mi smrt - da grijeh po zapovijedi postane najveæim grešnikom. ¹⁴ Zakon je, znamo, duhovan; ja sam pak tjelesan, prodan pod grijeh. ¹⁵ Zbilja ne razumijem što radim: ta ne èinim ono što bih htio, nego što mrzim - to èinim. ¹⁶ Ako li pak èinim što ne bih htio, slažem se sa Zakonom, priznajem da je dobar. ¹⁷ Onda to ne èinim više ja, nego grijeh koji prebiva u meni. ¹⁸ Doista znam da dobro ne prebiva u meni, to jest u mojem tijelu. Uistinu: htjeti mi ide, ali ne i èiniti dobro. ¹⁹ Ta ne èinim dobro koje bih htio, nego zlo koje ne bih htio - to èinim. ²⁰ Ako li pak èinim ono što ne bih htio, nipošto to ne radim ja, nego grijeh koji prebiva u meni. ²¹ Nalazim dakle ovaj zakon: kad bih htio èiniti dobro, nameæe mi se zlo. ²² Po nutarnjem èovjeku s užitkom se slažem sa Zakonom Božjim, ²³ ali opažam u svojim udovima drugi zakon koji vojuje protiv zakona uma moga i zarobljuje me zakonom grijeha koji je u mojim udovima. ²⁴ Jadan li sam ja èovjek! Tko æe me istrgnuti iz ovoga tijela smrtonosnoga? ²⁵ Hvala Bogu po Isusu Kristu Gospodinu našem! Ja, dakle, umom ja služim zakonu Božjemu, a tijelom zakonu grijeha.

Chapter 8

¹ Nikakve dakle sada osude onima koji su u Kristu Isusu! ² Ta zakon Duha života u Kristu
 Isusu oslobodi me zakona grijeha i smrti. ³ Uistinu, što je bilo nemoguće Zakonu, jer je zbog tijela
 onemogućeno, Bog je učinio: poslavši Sina svoga u obličju grešnoga tijela i s obzirom na grijeh, osudi
 grijeh u tijelu ⁴ da se pravednost Zakona ispuni u nama koji ne živimo po tijelu nego po Duhu.
⁵ Da, oni koji žive po tijelu, teže za onim što je tjelesno; a koji po Duhu, za onim što je Duhovo:
⁶ težnja je tijela smrt, a težnja Duha život i mir. ⁷ Jer težnja je tijela protivna Bogu: zakonu se
 Božjemu ne podvrgava, a i ne može. ⁸ Oni pak koji su u tijelu, ne mogu se Bogu svidjeti. ⁹ A vi
 niste u tijelu, nego u Duhu, ako Duh Božji prebiva u vama. A nema li tko Duha Kristova, taj nije
 njegov. ¹⁰ I ako je Krist u vama, tijelo je doduše mrtvo zbog grijeha, ali Duh je život zbog
 pravednosti. ¹¹ Ako li Duh Onoga koji uskrisi Isusa od mrtvih prebiva u vama, Onaj koji uskrisi
 Krista od mrtvih oživit će i smrtna tijela vaša po Duhu svome koji prebiva u vama. ¹² Dakle,
 braćo, dužnici smo, ali ne tijelu da po tijelu živimo! ¹³ Jer ako po tijelu živite, umrijeti vam je,
 ako li pak Duhom usmrćujete tjelesna djela, živjet ćete. ¹⁴ Svi koje vodi Duh Božji sinovi su
 Božji. ¹⁵ Ta ne primiste duh robovanja da se opet bojite, nego primiste Duha posinstva u kojem
 kličemo: "Abba! Oče!" ¹⁶ Sam Duh susvjedok je s našim duhom da smo djeca Božja; ¹⁷ ako pak
 djeca, onda i baštinici, baštinici Božji, a subaštinici Kristovi, kada doista s njime zajedno trpimo,
 da se zajedno s njime i proslavimo. ¹⁸ Smatram, uistinu: sve patnje sadašnjega vremena nisu ništa
 prema budućej slavi koja se ima očekivati u nama. ¹⁹ Doista, stvorenje sa svom žudnjom iščekuje
 ovo objavljenje sinova Božjih: ²⁰ stvorenje je uistinu podvrgnuto ispraznosti - ne po svojoj volji,
 nego zbog onoga koji ga podvrgnu - ali u nadi. ²¹ Jer i stvorenje će se osloboditi robovanja
 pokvarljivosti da sudjeluje u slobodi i slavi djece Božje. ²² Jer znamo: sve stvorenje zajedno uzdiše
 i muči se u porođajnim bolima sve do sada. ²³ Ali ne samo ono! I mi koji imamo prvine Duha, i
 mi u sebi uzdišemo iščekujući posinstvo, otkupljenje svoga tijela. ²⁴ Ta u nadi smo spašeni! Nada
 pak koja se vidi nije nada. Jer što tko gleda, kako da se tomu i nada? ²⁵ Nadamo li se pak onomu
 čega ne gledamo, postojano to iščekujemo. ²⁶ Tako i Duh potpomaže našu nemoć. Doista ne znamo
 što da molimo kako valja, ali se sam Duh za nas zauzima neizrecivim uzdasima. ²⁷ A Onaj koji

28
 pronièe srca zna koja je želja Duha - da se on po Božju zauzima za svete. Znamo pak da Bog u
 svemu na dobro surađuje s onima koji ga ljube, s onima koji su odlukom njegovom pozvani. 29
 Jer koje predvidje, te i predodredi da budu suoblièeni slici Sina njegova te da on bude prvorođenac
 među mnogom braæom. 30 Koje pak predodredi, te i pozva; koje pozva, te i opravda; koje opravda,
 te i proslavi. 31 Što æemo dakle na to reæi? Ako je Bog za nas, tko æe protiv nas? 32 Ta on ni
 svojega Sina nije poštedio, nego ga je za sve nas predao! Kako nam onda s njime neæe sve darovati?
 33 Tko æe optužiti izabranike Božje? Bog opravdava! 34 Tko æe osuditi? Krist Isus umrije, štoviše
 i uskrsnu, on je i zdesna Bogu - on se baš zauzima za nas! 35 Tko æe nas rastaviti od ljubavi
 Kristove? Nevolja? Tjeskoba? Progonstvo? Glad? Golotinja? Pogibao? Maè? 36 Kao što je pisano:
 Poradi tebe ubijaju nas dan za danom i mi smo im ko ovce za klanje. 37 U svemu tome nadmoæno
 pobjeđujemo po onome koji nas uzljubi. 38 Uvjeren sam doista: ni smrt ni život, ni anđeli ni vlasti,
 ni sadašnjost ni buduænost, ni sile, 39 ni dubina ni visina, ni ikoji drugi stvor neæe nas moæi
 rastaviti od ljubavi Božje u Kristu Isusu Gospodinu našem.

Chapter 9

1 Istinu govorim u Kristu, ne lažem; susvjedok mi je savjest moja u Duhu Svetom: 2 silna mi
 je tuga i neprekidna bol u srcu. 3 Da, htio bih ja sam proklet biti, odvojen od Krista, za braæu svoju,
 sunarodnjake svoje po tijelu. 4 Oni su Izraelci, njihovo je posinstvo, i Slava, i Savezi, i
 zakonodavstvo, i bogoštovlje, i obeæanja; 5 njihovi su i oci, od njih je, po tijelu, i Krist, koji je
 iznad svega, Bog blagoslovljen u vjekove. Amen. 6 Ali ne kao da se izjalovila rijeè Božja. Jer nisu
 Izrael svi koji potjeèu od Izraela; 7 i nisu svi djeca Abrahamova zato što su njegovo potomstvo,
 nego po Izaku æe ti se nazivati potomstvo; 8 to jest: djeca tijela nisu i djeca Božja, nego - djeca
 obeæanja raèunaju se u potomstvo. 9 Evo doista rijeèi obeæanja: U ovo æu doba doæi i Sara æe
 imati sina. 10 Ali ne samo to! I Rebeka je s jednim, s Izakom, ocem našim, zanjela. 11 Pa kad još
 blizanci ne bijahu rođeni niti uèiniše što dobro ili zlo - da bi trajnom ostala odluka Božja o izabranju:
 12 ne po djelima, nego po onome tko poziva - reèeno joj je: Stariji æe služiti mlađemu, 13 kako je

pisano: Jakova sam zavolio, a Ezav mi omrznu. ¹⁴ Što æemo dakle reæi? Možda da u Boga ima
 nepravde? Nipošto! ¹⁵ Ta Mojsiju veli: Smilovat æu se komu hoæu da se smilujem; sažalit æu se
 nad kim hoæu da se sažalim. ¹⁶ Nije dakle do onoga koji hoæe ni do onoga koji trèi, nego do Boga
 koji se smiluje. ¹⁷ Jer Pismo veli faraonu: Zato te upravo podigoh da na tebi pokažem svoju moæ
 i da se razglasi ime moje po svoj zemlji. ¹⁸ Tako dakle: smiluje se komu hoæe, a otvrdnjuje koga
 hoæe. ¹⁹ Da, reæi æeš mi: Što se onda još tuži? Ta tko se to volji njegovoj odupro? ²⁰ Èovjeèe,
 tko si ti zapravo da se pravdaš s Bogom? Zar da djelo rekne tvorcu: "Što si me ovakvim naèinio?"
²¹ Ili zar lonèar nema vlasti nad glinom da od istoga tijesta naèini posudu sad èasnu, sad neèasnu.
²² A što ako je Bog, hoteæi oèitovati gnjev i obznaniti svoju moæ u silnoj strpljivosti podnosio
 posude gnjeva, dozrele za propast, ²³ da obznani bogatstvo slave svoje na posudama milosrða,
 koje unaprijed pripravi za slavu, ²⁴ na nama koje pozva ne samo između Židova nego i između
 pogana? ²⁵ Tako i u Hošèji veli: Ne-narod moj prozvat æu narodom mojim i Neljubljenu ljubljenom.
²⁶ Na mjestu gdje im je reèeno: Vi niste moj narod prozvat æe se sinovi Boga živoga. ²⁷ Izaija pak
 proglašuje o Izraelu: Zaista, sinova æe Izraelovih brojem biti kao pijeska morskog - Ostatak æe se
 spasiti; ²⁸ jer rijeè æe ispuniti i uskoro izvršiti Gospodin na zemlji. ²⁹ Tako je Izaija i prorekao:
 Da nam Gospodin nad Vojskama ne ostavi sjeme, ko Sodoma bismo bili i Gomori nalik. ³⁰ Što
 æemo dakle reæi? Da pogani koji nisu tražili pravednosti stekoše pravednost, pravednost po vjeri.
³¹ Izrael pak koji je tražio neki zakon pravednosti, nije do zakona dopro. ³² Zašto? Jer nije tražio
 po vjeri, nego kao po djelima. Spotakoše se o kamen spoticanja, ³³ kao što je pisano: Evo postavljam
 na Sionu kamen spoticanja i stijenu posrtanja. Ali tko u nj vjeruje, neæe se postidjeti.

Chapter 10

¹ Braæo! Želja je srca moga i molitva Bogu za njih: da se spase. ² Svjedoèim doista za njih:
 imaju revnosti Božje, ali ne u pravom razumijevanju. ³ Ne priznajuæi, doista, Božje pravednosti i
 tražeæi uspostaviti svoju, pravednosti se Božjoj ne podložiše. ⁴ Jer dovršetak je Zakona Krist - na
 opravdanje svakomu tko vjeruje. ⁵ Da, Mojsije piše o onoj pravednosti iz Zakona: Tko je vrši, naæi

⁶ æ život u njoj. A pravednost iz vjere ovako veli: Nemoj reæi u srcu svom: Tko æ se popeti na
 nebo - to jest Krista svesti? ⁷ Ili: Tko æ siæi u bezdan - to jest izvesti Krista od mrtvih? ⁸ Nego
 što veli? Blizu ti je Rijeè, u ustima tvojim i u srcu tvome - to jest Rijeè vjere koju propovijedamo.
⁹ Jer ako ustima ispovijedaš da je Isus Gospodin, i srcem vjeruješ da ga je Bog uskrisio od mrtvih,
 bit æeš spašen. ¹⁰ Doista, srcem vjerovati opravdava, a ustima ispovijedati spasava. ¹¹ Jer veli
 Pismo: Tko god u nj vjeruje, neæe se postidjeti. ¹² Nema uistinu razlike između Židova i Grka jer
 jedan je Gospodin sviju, bogat prema svima koji ga prizivlju. ¹³ Jer: Tko god prizove ime Gospodnje,
 bit æe spašen. ¹⁴ Ali kako da prizovu onoga u koga ne povjerovaše? A kako da povjeruju u onoga
 koga nisu èuli? Kako pak da èuju bez propovjednika? ¹⁵ A kako propovijedati bez poslanja? Tako
 je pisano: Kako li su ljupke noge onih koji donose blagovijest dobra. ¹⁶ Ali nisu svi poslušali
 blagovijesti - evanđelja! Zaista, Izaija veli: Gospodine, tko povjerova našoj poruci? ¹⁷ Dakle: vjera
 po poruci, a poruka rijeèju Kristovom. ¹⁸ Nego pitam: Zar nisu èuli? Dapaèe! Po svoj zemlji
 razliježe se jeka, rijeèi njihove sve do nakraj svijeta. ¹⁹ Onda pitam: Zar Izrael nije shvatio? Najprije
 Mojsije veli: Ja æu vas na ljubomor izazvati pukom ništavnim, razdražit æu vas glupim nekim
 narodom. ²⁰ Izaija pak hlabro veli: Nađoše me koji me ne tražahu, objavih se onima koji me ne
 pitahu. ²¹ A Izraelu veli: Cio dan pružah ruku narodu nepokornom i buntovnom.

Chapter 11

¹ Pitam dakle: Zar je Bog odbacio narod svoj? Nipošto? Ta i ja sam Izraelac, iz potomstva
 Abrahamova, plemena Benjaminova. ² Nije Bog odbacio naroda svojega koga predvidje. Ili zar
 ne znate što veli Pismo, ono o Iliji - kako se tuži Bogu na Izraela: ³ Gospode, proroke tvoje pobiše,
 žrtvenike tvoje porušiše; ja ostadoh sam i još mi o glavi rade. ⁴ Pa što mu veli Božji glas? Ostavim
 sebi sedam tisuæa ljudi koji ne prignuše koljena pred Baalom. ⁵ Tako dakle i u sadašnje vrijeme
 postoji Ostatak po milosnom izboru. ⁶ Ako pak po milosti, nije po djelima; inaèe milost nije više
 milost! ⁷ Što dakle? Što Izrael ište, to nije postigao, ali izabrani postigoše. Ostali pak otvrdnuše,

8 kao što je pisano: Dade im Bog duh obamrlosti, oèi da ne vide, uši da ne èuju sve do dana
 9 današnjega. I David veli: Nek im stol pred njima bude zamkom, i mrežom, i stupicom, i plaæom.
 10 Nek im potamne oèi da ne vide i leđa im zauvijek pogni! 11 Pitam dakle: jesu li posrnuli da
 propadnu? Nipošto! Naprotiv: po njihovu posrtaju spasenje poganima da se tako oni, Židovi, izazovu
 12 na ljubomor. Pa ako je njihov posrtaj bogatstvo za svijet, i njihovo smanjenje bogatstvo za
 pogane, koliko li æe više to biti njihov puni broj? 13 Vama pak, poganima, velim: ja kao apostol
 14 pogana službu svoju proslavljam ne bih li na ljubomor izazvao njih, tijelo svoje, i spasio neke
 15 od njih. Jer ako je njihovo odbaæenje izmirenje svijeta, što li æe biti njihovo prihvaæanje ako
 16 ne oživljenje od mrtvih? Ako li su prvine svete, sveto je i tijesto; ako li je korijen svet, svete su
 17 i grane. Pa ako su neke grane odlomljene, a ti, divlja maslina, pricijepljen umjesto njih, postao
 18 suzajednièar korijena, soènosti masline, ne uznosi se nad grane. Ako li se hoæeš uznositi - ne
 19 nosiš ti korijena, nego korijen tebe. Reæi æeš na to: grane su odlomljene da se ja pricijepim.
 20 Dobro! Oni su zbog nevjere odlomljeni, a ti po vjeri stojiš. Ne uznosi se, nego strahuj! 21 Jer
 22 ako Bog ne poštediti prirodni grana, ni tebe neæe poštediti. Promotri dakle dobrotu i strogost
 Božju: strogost na palima, a dobrotu Božju na sebi ako ostaneš u toj dobroti, inaèe æeš i ti biti
 23 odsjeèen. A i oni, ako ne ostanu u nevjeri, bit æe pricijepljeni; ta moæan je Bog da ih opet
 24 pricijepi. Doista, ako si ti, po naravi divlja maslina, odsjeèen pa mimo narav pricijepljen na
 25 pitomu maslinu, koliko li æe lakše oni po naravi biti pricijepljeni na vlastitu maslinu! Jer ne bih
 htio, braæo, da budete sami po sebi pametni, a da ne znate ovo otajstvo: djelomièno je otvrdnuæe
 26 zadesilo Izraela dok punina pogana ne uðe. I tako æe se cio Izrael spasiti, kako je pisano: Doæi
 27 æe sa Siona Otkupitelj, odvratit æe bezbožnost od Jakova. I to æe biti moj Savez s njima, kad
 28 uklonim grijeh njihove. U pogledu evanđelja oni su, istina, protivnici poradi vas, ali u pogledu
 29 izabranja oni su ljubimci poradi otaca. Ta neopozivi su dari i poziv Božji! 30 Doista, kao što vi
 31 nekoæe bijaste neposlušni Bogu, a sada po njihovoj neposlušnosti zadobiste milosrðe tako i oni
 32 sada po milosrðu vama iskazanu postadoše neposlušni da i oni sada zadobiju milosrðe. Jer Bog
 33 je sve zatvorio u neposlušnost da se svima smiluje. O dubino bogatstva, i mudrosti, i spoznanja

Božjega! Kako li su nedokučivi sudovi i neistraživi putovi njegovi! ³⁴ Doista, tko spozna misao
 Gospodnju, tko li mu bi savjetnikom? ³⁵ Ili: tko ga darom preteče da bi mu se uzvratiti moralo?
³⁶ Jer sve je od njega i po njemu i za njega! Njemu slava u vjekove! Amen.

Chapter 12

¹ Zaklinjem vas, braćo, milosrđem Božjim: prikažite svoja tijela za žrtvu živu, svetu, Bogu
 milu - kao svoje duhovno bogoslužje. ² Ne suobličujte se ovomu svijetu, nego se preobrazujte
 obnavljanjem svoje pameti da možete razabirati što je volja Božja, što li je dobro, Bogu milo,
 savršeno. ³ Da, po milosti koja mi je dana svakomu između vas velim: ne precjenjujte se više no
 što se treba cijeniti, nego cijenite se razumno, kako je već komu Bog odmjerio mjeru vjere. ⁴ Jer
 kao što u jednom tijelu imamo mnogo udova, a nemaju svi isto djelovanje, ⁵ tako smo i mi, mnogi,
 jedno tijelo u Kristu, a pojedinci udovi jedan drugomu. ⁶ Dare pak imamo različite po milosti koja
 nam je dana: je li to prorokovanje - neka je primjereno vjeri; ⁷ je li služenje - neka je u služenju;
 je li poučavanje - u poučavanju; ⁸ je li hrabrenje - u hrabrenju; tko dijeli, neka je darežljiv; tko je
 predstojnik - revan; tko iskazuje milosrđe - radostan! ⁹ Ljubav nehinjena! Zazirite oda zla, prijanjajte
 uz dobro! ¹⁰ Srdačno se ljubite pravim bratoljubljem! Pretječite jedni druge poštovanjem! ¹¹ U
 revnosti budite hitri, u duhu gorljivi, Gospodinu služite! ¹² U nadi budite radosni, u nevolji strpljivi,
 u molitvi postojani! ¹³ Pritječite u pomoć svetima u nuždi, gajite gostoljubivost! ¹⁴ Blagoslivljajte
 svoje progonitelje, blagoslivljajte, a ne proklinjite! ¹⁵ Radujte se s radosnima, plačite sa zaplakanima!
¹⁶ Budite istomišljenici među sobom! Neka vas ne zanosi što je visoko, nego privlači što je ponizno.
 Ne umišljajte si da ste mudri! ¹⁷ Nikome zlo za zlo ne vraćajte; zauzimajte se za dobro pred svim
 ljudima! ¹⁸ Ako je moguće, koliko je do vas, u miru budite sa svim ljudima! ¹⁹ Ne osvećujte se,
 ljubljeni, nego dajte mjesta Božjem gnjevu. Ta pisano je: Moja je odmazda, ja ću je vratiti, veli
 Gospodin. ²⁰ Naprotiv: Ako je gladan neprijatelj tvoj, nahrani ga, i ako je žedan, napoj ga! Ćiniš

li tako, ugljevlje mu ražareno zgræeš na glavu.²¹ Ne daj se pobijediti zlom, nego dobrim svladavaj
zlo.

Chapter 13

¹ Svaka duša neka se podlaže vlastima nad sobom. Jer nema vlasti doli od Boga: koje postoje,
od Boga su postavljene.² Stoga tko se suprotstavlja vlasti, Božjoj se odredbi protivi; koji se pak
protive, sami æe na se navuæi osudu.³ Vladari doista nisu strah i trepet zbog dobra, nego zbog zla
djela. Hoæeš li se ne bojati vlasti? Dobro èini pa æeš imati pohvalu od nje!⁴ Ta Božji je ona
poslužitelj - tebi na dobro. Ako li zlo èiniš, strahuj! Ne nosi uzalud maèa! Božji je ona poslužitelj:
gnjev njegov iskaljuje na onome koji zlo èini.⁵ Treba se stoga podlagati, ne samo zbog gnjeva
nego i zbog savjesti.⁶ Zato i poreze plaæate: ta službenici su Božji oni koji se time bave.⁷ Dajte
svakomu što mu pripada: komu porez - porez, komu carina - carina, komu poštovanje - poštovanje,
komu èast - èast.⁸ Nikomu ništa ne dugujte, osim da jedni druge ljubite. Jer tko drugoga ljubi,
ispunio je Zakon.⁹ Uistinu: Ne èini preljuba! Ne ubij! Ne ukradi! Ne poželi! i ima li koja druga
zapovijed, sažeta je u ovoj rijeèi: Ljubi svoga blišnjega kao sebe samoga.¹⁰ Ljubav blišnjemu zla
ne èini. Punina dakle Zakona jest ljubav.¹¹ To tim više što shvaæate ovaj èas: vrijeme je veæ da
se oda sna prenememo jer nam je sada spasenje bliže nego kad povjerovasmo.¹² Noæ poodmaèe, dan
se približi! Odložimo dakle djela tame i zaodjenimo se oružjem svjetlosti.¹³ Kao po danu pristojno
hodimo, ne u pijankama i pijanèevanjima, ne u priležništvima i razvratnostima, ne u svaði i
ljubomoru,¹⁴ nego zaodjenite se Gospodinom Isusom Kristom i, u brizi za tijelo, ne pogodujte
požudama.

Chapter 14

¹ Slaboga u vjeri prigrlite, ali ne da se prepirete o mišljenjima.² Netko vjeruje da smije sve
jesti, slabi opet jede samo povræe.³ Tko jede, neka ne prezire onoga tko ne jede; tko pak ne jede,

neka ne sudi onoga tko jede. Ta Bog ga je prigrlio. ⁴ Tko si ti da sudiš tuđega slugu? Svojemu Gospodaru i stoji i pada! A stajat æ jer moæan je Gospodin da ga podrži. ⁵ Netko razlikuje dan od dana, nekome je opet svaki dan jednak. Samo nek je svatko posve uvjeren u svoje mišljenje.

⁶ Tko na dan misli, poradi Gospodina misli; i tko jede, poradi Gospodina jede: zahvaljuje Bogu. I tko ne jede, poradi Gospodina ne jede i - zahvaljuje Bogu. ⁷ Jer nitko od nas sebi ne živi, nitko sebi ne umire. ⁸ Doista, ako živimo, Gospodinu živimo, i ako umiremo, Gospodinu umiremo. Živimo li dakle ili umiremo - Gospodinovi smo. ⁹ Ta Krist zato umrije i oživje da gospodar bude i mrtvima i živima. ¹⁰ A ti, što sudiš brata svoga? Ili ti, što prezireš brata svoga? Ta svi æemo stati pred sudište Božje. ¹¹ Jer pisano je: Života mi moga, govori Gospodin, prignut æ se preda mnom svako koljeno i svaki æ jezik priznati Boga. ¹² Svaki æ dakle od nas za sebe Bogu dati raèun. ¹³ Dakle, ne sudimo više jedan drugoga, nego radije sudite o tome da ne valja postavljati bratu stupice ili spoticala. ¹⁴ Znam i uvjeren sam u Gospodinu: ništa samo od sebe nije neèisto. Samo je onomu neèisto tko to smatra neèistim. ¹⁵ Doista, ako je poradi hrane tvoj brat ražalošæen, veæ nisi na putu ljubavi. Ne upropašæuj tom svojom hranom onoga za koga je Krist umro! ¹⁶ Nemojte da se pogrđuje vaše dobro! ¹⁷ Ta kraljevstvo Božje nije jelo ili piæe, nego pravednost, mir i radost u Duhu Svetome.

¹⁸ Da, tko tako Kristu služi, mio je Bogu i cijene ga ljudi. ¹⁹ Nastojmo stoga promicati mir i uzajamno izgrađivanje! ²⁰ Ne razaraj djela Božjega poradi hrane! Sve je, istina, èisto, ali je zlo za onoga tko na sablazan jede. ²¹ Dobro je ne jesti mesa i ne piti vina i ne uzimati ništa o što se tvoj brat spotièe. ²² Ti imaš uvjerenje. Za sebe ga imaj pred Bogom. Blago onomu tko samoga sebe ne osuđuje u onom na što se odluèuje! ²³ Jede li tko dvoumeæi, osudio se jer ne radi iz uvjerenja. A sve što nije iz uvjerenja, grijeh je.

Chapter 15

¹ Mi jaki treba da nosimo slabosti slabih, a ne da sebi ugađamo. ² Svaki od nas neka ugađa bližnjemu na dobro, na izgrađivanje. ³ Ta ni Krist nije sebi ugađao, nego kao što je pisano: Poruge

onih koji se rugaju tebi padoše na me. ⁴ Uistinu, što je nekoæ napisano, nama je za pouku napisano
 da po postojanosti i utjesi Pisama imamo nadu. ⁵ A Bog postojanosti i utjehe dao vam da meðusobno
 budete složni po Kristu Isusu ⁶ te jednodušno, iz jednoga grla, slavite Boga i Oca Gospodina našega
 Isusa Krista. ⁷ Prigrlijte jedni druge kao što je Krist prigrlio vas na slavu Božju. ⁸ Krist je, velim,
 postao poslužitelj obrezanika za istinu Božju da ispuni obeæanja dana ocima, ⁹ a pogani da za
 milosrðe proslave Boga, kao što je pisano: Zato æu te slaviti meðu pucima i psalam pjevati tvome
 imenu. ¹⁰ I još veli: Klièite, puci, s njegovim narodom. ¹¹ I još: Hvalite, svi puci, Gospodina,
 slavili ga svi narodi! ¹² Izaija opet veli: Pojavit æe se Jišajev izdanak, dignut da vlada narodima,
 u njemu je nada narodima. ¹³ A Bog nade napunio vas svakom radošæu i mirom u vjeri da izobilujete
 u nadi snagom Duha Svetoga. ¹⁴ Ja sam, braæo moja, uvjeren: vi ste i sami puni èestitosti, ispunjeni
 svakim znanjem, sposobni jedni druge urazumljivati. ¹⁵ Ipak vam djelomièno smionije napisah da
 vas na poznato nekako podsjetim poradi milosti koja mi je dana od Boga - ¹⁶ da budem bogoslužnik
 Krista Isusa meðu poganima, sveæenik evanðelja Božjega te prinos pogana postane ugodan,
 posveæen Duhom Svetim. ¹⁷ Imam se dakle èime dièiti u Kristu Isusu s obzirom na ono što je
 Božje. ¹⁸ / ¹⁹ Jer ne bih se usudio govoriti o neèemu što Krist rijeèju i djelom, snagom znamenja
 i èudesu, snagom Duha nije po meni uèinio da k poslušnosti privede pogane. Tako sam od Jeruzalema
 pa uokolo sve do Ilirika pronio evanðelje Kristovo, ²⁰ i to tako da sam se trsio navješæivati evanðelje
 ne gdje se veæ spominjao Krist - da ne bih gradio na temeljima drugih - ²¹ nego, kako je pisano:
 Vidjet æe ga oni kojima nije naviješten, shvatiti oni koji za nj nisu èuli. ²² Time sam ponajèešæe
 i bio sprijeèen doæi k vama. ²³ Sad mi pak više nema mjesta u ovim krajevima, a živa mi je želja,
 ima veæ mnogo godina, doæi k vama ²⁴ kad poðem u Španjolsku. Nadam se doista da æu vas na
 proputovanju posjetiti i da æete me onamo otpraviti pošto mi se najprije bar donekle ispuni želja
 biti s vama. ²⁵ Ali sad idem u Jeruzalem da poslužim svetima. ²⁶ Makedonija i Ahaja odluèiše
 oèitovati neko zajedništvo prema siromašnim svetima u Jeruzalemu. ²⁷ Da, odluèiše, a i dužnici
 su im. Jer ako su pogani postali sudionicima njihovih duhovnih dobara, dužni su im u tjelesnima
 poslužiti. ²⁸ Pošto dakle to obavim - ovaj im plod zapeææen uruèim - uputit æu se u Španjolsku
 i usput k vama. ²⁹ A kada doðem k vama, doæi æu, znam, s puninom blagoslova Kristova. ³⁰ Ali

zaklinjem vas, braæo, Gospodinom Isusom Kristom i ljubavlju Duha: suborci mi budite u molitvama Bogu upravljenima za me, ³¹ da umaknem onim nevjernima u Judeji i da moja pomoæ Jeruzalemu bude po volji svetima ³² te s Božjom voljom radosno doðem k vama i s vama zajedno odahnem. ³³ Bog mira sa svima vama! Amen.

Chapter 16

¹ Preporučujem vam Febu, sestru našu, poslužiteljicu Crkve u Kenhreji: ² primite je u Gospodinu kako dolikuje svetima i priskoèite joj u pomoæ u svemu što od vas ustreba jer je i ona bila zaštitnicom mnogima i meni samomu. ³ Pozdravite Prisku i Akvilu, suradnike moje u Kristu Isusu. ⁴ Oni su za moj život podmetnuli svoj vrat; zahvaljujem im ne samo ja nego i sve Crkve pogana. ⁵ Pozdravite i Crkvu u njihovoj kuæi. Pozdravite ljubljenog mi Epeneta koji je prvina Azije za Krista. ⁶ Pozdravite Mariju koja se mnogo trudila za vas. ⁷ Pozdravite Andronika i Juniju, roðake i suuznike moje; oni su ugledni meðu apostolima i prije mene bili su u Kristu. ⁸ Pozdravite Amplijata, ljubljenoga moga u Gospodinu. ⁹ Pozdravite Urbana, suradnika moga u Kristu, i ljubljenog mi Staha. ¹⁰ Pozdravite Apela, prokušanoga u Kristu. ¹¹ Pozdravite Aristobulove. ¹² Pozdravite Herodiona, roðaka moga. Pozdravite Narcisove koji su u Gospodinu. ¹³ Pozdravite Trifenu i Trifozu koje se trude u Gospodinu. ¹⁴ Pozdravite ljubljenu Persidu koja se mnogo trudila u Gospodinu. ¹⁵ Pozdravite Rufa, izabranika u Gospodinu, i majku njegovu i moju. ¹⁶ Pozdravite Asinkrita, Flegonta, Herma, Patrobu, Hermu i braæu koja su s njima. ¹⁷ Pozdravite Filologa i Juliju, Nereja i njegovu sestru, i Olimpu, i sve svete koji su s njima. ¹⁸ Pozdravite jedni druge cjelovom svetim. Pozdravljaju vas sve Crkve Kristove. ¹⁹ Zaklinjem vas, braæo, èuvajte se onih koji siju razdore i sablazni mimo nauk u kojem ste pouèeni, i klonite ih se. ²⁰ Jer takvi ne služe Gospodinu našem Kristu, nego svom trbuhu te lijepim i laskavim rijeèima zavode srca nedužnih. ²¹ Doista, vaša je poslušnost doprla do sviju. ²² Zbog vas se dakle radujem i htio bih da budete mudri za dobro, a bezazleni za zlo. ²³ Bog mira satrt æe ubrzo Sotonu pod vašim nogama. Milost Gospodina Isusa s vama! ²⁴ Pozdravlja vas

Timotej, suradnik moj, i Lucije, Jason i Sosipater, rođaci moji. ²² Pozdravljam vas u Gospodinu
ja, Tercije, koji napisah ovu poslanicu. ²³ Pozdravlja vas Gaj, gostoprimac moj i cijele Crkve.
Pozdravlja vas Erast, gradski blagajnik, i brat Kvart. ²⁴ # ²⁵ Onomu koji vas može uèvrstiti - po
mojem evanđelju i propovijedanju Isusa Krista, po objavljenju Otajstva prešuaenog drevnim
vremenima, ²⁶ a sada oèitovanog i po proroèkim pismima odredbom vjeènoga Boga svim narodima
obznanjenog za poslušnost, vjeru - ²⁷ jedinomu Mudromu, Bogu, po Isusu Kristu: Njemu slava u
vijeke! Amen. **UVOD**

1 Corinthians

Chapter 1

¹ Pavao, po Božjoj volji pozvan za apostola Krista Isusa, i brat Sosten ² Crkvi Božjoj u Korintu
- posveaenima u Kristu Isusu, pozvanicima, svetima, sa svima što na bilo kojemu mjestu prizivlju
ime Isusa Krista, Gospodina našega, njihova i našega. ³ Milost vam i mir od Boga, Oca našega, i
Gospodina Isusa Krista! ⁴ Zahvaljujem Bogu svojemu svagda za vas zbog milosti Božje koja vam
je dana u Kristu Isusu: ⁵ u njemu se obogatiste u svemu - u svakoj rijeèi i svakom spoznanju.
⁶ Kako li se svjedoèanstvo o Kristu utvrdilo u vama ⁷ te ne oskudijevate ni na jednom daru èekajuæi
Objavljenje Gospodina našega Isusa Krista! ⁸ On æe vas uèiniti i postojanima do kraja,
besprigovornima u Dan Gospodina našega Isusa Krista. ⁹ Vjeran je Bog koji vas pozva u zajedništvo
Sina svojega Isusa Krista, Gospodina našega. ¹⁰ Zaklinjem vas, braæo, imenom Gospodina našega
Isusa Krista: svi budite iste misli; neka ne bude meðu vama razdora, nego budite savršeno istog
osjeæanja i istog mišljenja. ¹¹ Jer Klojini mi, braæo moja, o vama rekoše da meðu vama ima svaða.
¹² Mislim to što svaki od vas govori: "Ja sam Pavlov", "A ja Apolonov", "A ja Kefin", "A ja Kristov".
¹³ Zar je Krist razdijeljen? Zar je Pavao rasset za vas? Ili ste u Pavlovo ime kršteni? ¹⁴ Hvala Bogu
što ne krstih nikoga od vas, osim Krispa i Gaja; ¹⁵ da ne bi tko rekao da ste u moje ime kršteni.
¹⁶ A da, krstih i Stefanin dom. Inaèe ne znam krstih li koga drugoga. ¹⁷ Jer ne posla me Krist krstiti,

nego navješćivati evanđelje, i to ne mudrošću besjede, da se ne obeskrjepi križ Kristov. ¹⁸ Uistinu,
 besjeda o križu ludost je onima koji propadaju, a nama spašenicima sila je Božja. ¹⁹ Ta pisano je:
 Upropastit će mudrost mudrih, i odbacit će umnost umnih. ²⁰ Gdje je mudrac? Gdje je književnik?
 Gdje je istraživač ovoga svijeta? Zar ne izludi Bog mudrost svijeta? ²¹ Doista, kad svijet u mudrosti
 Božjoj Boga ne upozna mudrošću, svidjelo se Bogu ludošću propovijedanja spasiti vjernike. ²² Jer
 i Židovi znake ištu i Grci mudrost traže, ²³ a mi propovijedamo Krista raspetoga: Židovima sablazan,
 poganima ludost, ²⁴ pozvanima pak - i Židovima i Grcima - Krista, Božju snagu i Božju mudrost.
²⁵ Jer ludo Božje mudrije je od ljudi i slabo Božje jače je od ljudi. ²⁶ Ta gledajte, braćo, sebe,
 pozvane: nema mnogo mudrih po tijelu, nema mnogo snažnih, nema mnogo plemenitih. ²⁷ Nego
 lude svijeta izabra Bog da posrami mudre, i slabe svijeta izabra Bog da posrami jake; ²⁸ i
 neplemenite svijeta i prezrene izabra Bog, i ono što nije, da uništi ono što jest, ²⁹ da se nijedan
 smrtnik ne bi hvalio pred Bogom. ³⁰ Od njega je da vi jeste u Kristu Isusu, koji nama posta mudrost
 od Boga, i pravednost, i posvećenje, ³¹ da bude kako je pisano: Tko se hvali, u
 Gospodu neka se hvali.

Chapter 2

¹ I ja kada dođoh k vama, braćo, ne dođoh s uzvišenom besjedom ili mudrošću navješćivati
 vam svjedočanstvo Božje ² jer ne htjedoh među vama znati što drugo osim Isusa Krista, i to
 raspetoga. ³ I ja priđoh k vama slab, u strahu i u veliku drhtanju. ⁴ I besjeda moja i propovijedanje
 moje ne bijaše u uvjerljivim riječima mudrosti, nego u pokazivanju Duha i snage ⁵ da se vjera vaša
 ne temelji na mudrosti ljudskoj nego na snazi Božjoj. ⁶ Mudrost doduše navješćujemo među
 zrelima, ali ne mudrost ovoga svijeta, ni knezova ovoga svijeta koji propadaju, ⁷ nego navješćujemo
 Mudrost Božju, u Otajstvu, sakrivenu; onu koju predodredi Bog prije vjekova za slavu našu, ⁸ a
 koje nijedan od knezova ovoga svijeta nije upoznao. Jer da su je upoznali, ne bi Gospodina slave
 razapeli. ⁹ Nego, kako je pisano: Što oko ne vidje, i uho ne ču, i u srce čovječje ne uđe, to pripravi

¹⁰ Bog onima koji ga ljube. A nama to Bog objavi po Duhu jer Duh sve pronièe, i dubine Božje.
¹¹ Jer tko od ljudi zna što je u èovjeku osim duha èovjeèjega u njemu? Tako i što je u Bogu, nitko
 ne zna osim Duha Božjega. ¹² A mi, mi ne primismo duha svijeta, nego Duha koji je od Boga da
 znamo èime nas je obdario Bog. ¹³ To i navješæujemo, ne nauèenim rijeèima èovjeèje mudrosti,
 nego naukom Duha izlažuæi duhovno duhovnima. ¹⁴ Naravan èovjek ne prima što je od Duha
 Božjega; njemu je to ludost i ne može spoznati jer po Duhu valja prosuđivati. ¹⁵ Duhovan pak
 prosuđuje sve, a njega nitko ne prosuđuje. ¹⁶ Jer tko spozna misao Gospodnju, tko da ga pouèi?
 A mi imamo misao Kristovu.

Chapter 3

¹ I ja, braæo, nisam mogao govoriti vama kao duhovnima, nego kao tjelesnima, kao nejaèadi
 u Kristu. ² Mlijekom vas napojih, ne jelom: još ne mogoste, a ni sada još ne možete ³ jer još ste
 tjelesni. Doista, dok je meðu vama zavist i prepiranje, zar niste tjelesni, zar po ljudsku ne postupate?
⁴ Jer kad jedan govori: "Ja sam Pavlov", a drugi: "Ja Apolonov", niste li odveæ ljudi? ⁵ Ta što je
 Apolon? Što je Pavao? Poslužitelji po kojima povjеровaste - kako veæ komu Gospodin daje. ⁶ Ja
 zasadih, Apolon zali, ali Bog daje rasti. ⁷ Tako niti je što onaj tko sadi ni onaj tko zalijeva, nego
 Bog koji daje rasti. ⁸ Tko sadi i tko zalijeva, jedno su; a svaki æe po svome trudu primiti plaæu.
⁹ Jer Božji smo suradnici: Božja ste njiva, Božja graðevina. ¹⁰ Po milosti Božjoj koja mi je dana
 ja kao mudri graditelj postavih temelj, a drugi naziðuje; ali svaki neka pazi kako naziðuje. ¹¹ Jer
 nitko ne može postaviti drugoga temelja osim onoga koji je postavljen, a taj je Isus Krist. ¹² Naziðuje
 li tko na ovom temelju zlatom, srebrom, dragim kamenjem, drvom, sijenom, slamom - ¹³ svaèije
 æe djelo iziæi na svjetlo. Onaj æe Dan pokazati jer æe se u ognju oèitovati. I kakvo je èije djelo,
 oganj æe iskušati. ¹⁴ Ostane li djelo, primit æe plaæu onaj tko ga je nazidao. ¹⁵ Izgori li èije djelo,
 taj æe štetovati; ipak, on æe se sam spasiti, ali kao kroz oganj. ¹⁶ Ne znate li? Hram ste Božji i
 Duh Božji prebiva u vama. ¹⁷ Ako tko upropašæuje hram Božji, upropastit æe njega Bog. Jer hram

je Božji svet, a to ste vi.¹⁸ Nitko neka se ne vara. Ako tko misli da je mudar među vama na ovome svijetu, neka bude lud da bude mudar.¹⁹ Jer mudrost ovoga svijeta ludost je pred Bogom. Ta pisano je: On hvata mudre u njihovu lukavstvu.²⁰ I opet: Gospodin poznaje namisli mudrih, one su isprazne.²¹ Zato neka se nitko ne hvasta ljudima jer sve je vaše.²² Bio Pavao, ili Apolon, ili Kefa, bio svijet, ili život, ili smrt, ili sadašnje, ili buduæe: sve je vaše,²³ vi Kristovi, a Krist Božji.

Chapter 4

¹ Tako, neka nas svatko smatra službenicima Kristovim i upraviteljima otajstava Božjih.² A od upravitelja iziskuje se napokon da budu vjerni.³ Meni pak nije nimalo do toga da me sudite vi ili bilo koji ljudski sud; a ni ja sam sebe ne sudim.⁴ Doista, nièega sebi nisam svjestan, no time nisam opravdan: moj je sudac Gospodin.⁵ Zato ne sudite ništa prije vremena dok ne dođe Gospodin koji æe iznijeti na vidjelo što je sakriveno u tami i razotkriti nakane srdaca. I tada æe svatko primiti pohvalu od Boga.⁶ Time, braæo, smjerah na sebe i Apolona radi vas: da na nama nauèite onu "Ne preko onoga što je pisano" te se ne nadimate jednim protiv drugoga.⁷ Ta tko tebi daje prednost? Što imaš da nisi primio? Ako si primio, što se hvastaš kao da nisi primio?⁸ Veæ ste siti, veæ se obogatiste, bez nas se zakraljiste! Kamo sreæe da se zakraljiste da i mi s vama zajedno kraljujemo!⁹ Jer Bog je, èini mi se, nas apostole prikazao posljednje, kao na smrt osuðene, jer postali smo prizor svijetu, i anđelima, i ljudima -¹⁰ mi ljudi poradi Krista, vi mudri u Kristu; mi slabi, vi jaki; vi èašæeni, mi prezreni;¹¹ sve do ovoga èasa i gladujemo, i žeðamo, i goli smo, i pljuskaju nas, i beskuænici smo,¹² i patimo se radeæi svojim rukama. Proklinjani blagoslivljamo, proganjani ustrajavamo,¹³ pogrðivani tješimo. Kao smeæe svijeta postasmo, svaèiji izmet sve do sada.¹⁴ Ne pišem ovoga da vas postidim, nego da vas kao ljubljenu svoju djecu urazumim.¹⁵ Jer da imate u Kristu i deset tisuæa uèitelja, ipak ne biste imali više otaca. Ta u Kristu Isusu po evanđelju ja vas rodih!¹⁶ Zaklinjem vas, dakle: nasljedovatelji moji budite.¹⁷ Zato upravo poslah k vama Timoteja, koji mi je dijete ljubljeno i vjerno u Gospodinu, da vas podsjeti na napatke moje, u Kristu, kako posvuda u svakoj crkvi uèim.¹⁸ Neki se uzniješe kao da ja neæu doæi k vama.¹⁹ Ipak, eto me

ubrzo k vama, ako Gospodin htjedne, i rasudit æu ne rijeèi onih nadutih, nego krepost. ²⁰ Ta nije u rijeèi kraljevstvo Božje, nego u kreposti. ²¹ Što želite? Da k vama dođem sa šibom ili s ljubavlju i duhom blagosti?

Chapter 5

¹ Opæenito se ÷uje o bludnosti među vama, i to takvoj bludnosti kakve nema ni među poganima: da netko ima oèevu ženu. ² I vi mi se uznijeli, mjesto da žalujete pa da se iskorijeni iz vaše sredine onaj koji takvo djelo poèini. ³ A ja, i nenazoèan tijelom, ali nazoèan duhom, veæ sam presudio kao nazoèan onoga koji je takvo što poèinio. ⁴ Pošto se u ime Gospodina našega Isusa Krista okupite vi i moj duh, snagom Gospodina našega Isusa, ⁵ neka se takav preda Sotoni na propast tijela da bi se spasio duh u Dan Gospodina Isusa. ⁶ Ne valja vam hvastanje! Zar ne znate da malo kvasca sve tijesto ukvasa? ⁷ Oèistite stari kvasac da budete novo tijesto, kao što i jeste beskvasni jer veæ je žrtvovana Pasha naša, Krist. ⁸ Zato svetkujmo, ne sa starim kvascem ni s kvascem zloæe i pakosti, nego s beskvasnim kruhovima èistoæe i istine. ⁹ Napisah vam u poslanici da se ne miješate s bludnicima - ¹⁰ ne opæenito s bludnicima ovoga svijeta, ili lakomcima, ili razbojnicima, ili idolopoklonicima jer biste inaèe morali iz svijeta iziaei. ¹¹ Napisah vam zapravo da se ne miješate s nazovibratom koji bi bio bludnik, ili lakomac, ili idolopoklonik, ili pogrđivaè, ili pijanica, ili razbojnik. S takvim ni za stol! ¹² Što spada na me suditi one vani? Ne sudite li vi one koji su unutra? ¹³ A one vani sudit æe Bog. Iskorijenite opakoga iz svoje sredine.

Chapter 6

¹ Tko bi se od vas u sporu s drugim usudio parnièiti se pred nepravедnima, a ne pred svetima? ² Ili zar ne znate da æe sveti suditi svijet? Pa ako æete vi suditi svijet, zar niste vrijedni suditi sitnice? ³ Ne znate li da æemo suditi anđele, kamo li ne ono svagdanje? ⁴ A vi, kad imate sprove o

svagdanjem, sucima postavljate one do kojih Crkva ništa ne drži!⁵ Vama na sramotu govorim. Tako? Zar nema među vama ni jednoga mudra koji bi mogao rasuditi među braæom?⁶ Nego brat se s bratom parnièi, i to pred nevjernicima?⁷ Zapravo, veæ vam je to nedostatak što se parnièite među sobom. Zašto radije ne trpite nepravdu? Zašto se radije ne pustite oplijeniti?⁸ Nego vi èinite nepravdu i plijenite, i to braæu.⁹ Ili zar ne znate da nepravednici neæe baštiniti kraljevstva Božjega? Ne varajte se! Ni bludnici, ni idolopoklonici, ni preljubnici, ni mekoputnici, ni muškoložnici,¹⁰ ni kradljivci, ni lakomci, ni pijanice, ni psovaèi, ni razbojnici neæe baštiniti kraljevstva Božjega.¹¹ To evo, bijahu neki od vas, ali oprali ste se, ali posvetili ste se, ali opravdali ste se u imenu Gospodina našega Isusa Krista i u Duhu Boga našega.¹² "Sve mi je dopušteno!" Ali - sve ne koristi. "Sve mi je dopušteno!" Ali - neæu da mnome išta vlada.¹³ "Jela trbuhu, a trbuh jelima; Bog æe i jedno i drugo uništiti." Ali ne tijelo bludnosti, nego Gospodinu, i Gospodin tijelu!¹⁴ Ta Bog koji je Gospodina uskrisio i nas æe uskrisiti snagom njegovom.¹⁵ Ne znate li da su tijela vaša udovi Kristovi? Hoæu li dakle uzeti udove Kristove i uèiniti ih udovima bludnièinim? Nipošto!¹⁶ Ili zar ne znate: tko uz bludnicu prione, jedno je tijelo? Jer veli se: Bit æe njih dvoje jedno tijelo.¹⁷ A tko prione uz Gospodina, jedan je duh.¹⁸ Bježite od bludnosti! Svaki grijeh koji uèini èovjek, izvan tijela je, a bludnik griješi protiv svojega tijela.¹⁹ Ili zar ne znate? Tijelo vaše hram je Duha Svetoga koji je u vama, koga imate od Boga, te niste svoji.²⁰ Jer kupljeni ste otkupninom. Proslavite dakle Boga u tijelu svojem!

Chapter 7

¹ Sada o onome što ste mi pisali. Dobro je èovjeku ne dotaæi ženu.² Ipak, zbog bludnosti, neka svaki ima svoju ženu i svaka neka ima svoga muža.³ Muž neka vrši dužnost prema ženi, a tako i žena prema mužu.⁴ Žena nije gospodar svoga tijela, nego muž, a tako ni muž nije gospodar svoga tijela, nego žena.⁵ Ne uskraæujte se jedno drugome, osim po dogovoru, povremeno, da se posvetite molitvi pa se opet združite da vas Sotona ne bi napastovao zbog vaše neizdržljivosti.⁶ Ali to velim

kao dopuštenje, ne kao zapovijed. ⁷ A htio bih da svi ljudi budu kao i ja; ali svatko ima svoj dar
 od Boga, ovaj ovako, onaj onako. ⁸ Neoženjenima pak i udovicama velim: dobro im je ako ostanu
 kao i ja. ⁹ Ako li se ne mogu uzdržati, neka se žene, udaju. Jer bolje je ženiti se negoli izgarati.
¹⁰ A oženjenima zapovijedam, ne ja, nego Gospodin: žena neka se od muža ne rastavlja - ¹¹ ako
 se ipak rastavi, neka ostane neudana ili neka se s mužem pomiri - i muž neka ne otpušta žene.
¹² Ostalima pak velim - ja, ne Gospodin: ima li koji brat ženu nevjernicu i ona privoli stanovati s
 njime, neka je ne otpušta. ¹³ I žena koja ima muža nevjernika te on privoli stanovati s njome, neka
 ne otpušta muža. ¹⁴ Ta muž nevjernik posvećen je ženom i žena nevjernica posvećena je bratom.
 Inače bi djeca vaša bila nečista, a ovako - sveta su. ¹⁵ Ako li se nevjernik hoće rastaviti, neka se
 rastavi; brat ili sestra u takvim prilikama nisu vezani: ta na mir nas je pozvao Bog. ¹⁶ Jer što znaš,
 ženo, hoćeš li spasiti muža? Ili što znaš, mužu, hoćeš li spasiti ženu? ¹⁷ U drugome svatko neka
 živi kako mu je Gospodin dodijelio, kako ga je Bog pozvao. Tako određujem po svim crkvama.
¹⁸ Je li tko pozvan kao obrezan, neka ne prepravlja obrezanja. Ako je pozvan kao neobrezan, neka
 se ne obrezuje. ¹⁹ Obrezanje nije ništa i neobrezanje nije ništa, nego - držanje Božjih zapovijedi.
²⁰ Svatko neka ostane u onom zvanju u koje je pozvan. ²¹ Jesi li pozvan kao rob? Ne brini! Nego,
 ako i možeš postati slobodan, radije se okoristi. ²² Jer tko je u Gospodinu pozvan kao rob, slobodnjak
 je Gospodnji. Tako i tko je pozvan kao slobodnjak, rob je Kristov. ²³ Otkupninom ste kupljeni: ne
 budite robovi ljudima. ²⁴ Svatko u čemu je pozvan, braće, u tome neka i ostane pred Bogom. ²⁵ O
 djevicama nemam zapovijedi, nego dajem savjet kao čovjek po milosrđu Gospodnjem vrijedan
 povjerenja. ²⁶ Smatram dakle: dobro je to zbog sadašnje nevolje, dobro je čovjeku tako biti. ²⁷ Jesi
 li vezan za ženu? Ne traži rastave. Jesi li slobodan od žene? Ne traži žene. ²⁸ Ali ako se i oženiš,
 nisi sagriješio; i djevica ako se uda, nije sagriješila. Ali takvi će imati tjelesnu nevolju, a ja bih vas
 rado poštudio. ²⁹ Ovo hoću reći, braće: Vrijeme je kratko. Odsele i koji imaju žene, neka budu
 kao da ih nemaju; ³⁰ i koji plaču, kao da ne plaču; i koji se vesele, kao da se ne vesele; i koji kupuju,
 kao da ne posjeduju; ³¹ i koji uživaju ovaj svijet, kao da ga ne uživaju, jer - prolazi obliće ovoga
 svijeta. ³² A rado bih da budete bezbrižni. Neoženjen se brine za Gospodnje, kako da ugodni
 Gospodinu. ³³ A oženjen se brine za svjetovno, kako da ugodni ženi, ³⁴ pa je razdijeljen. I žena

neudana i djevica brine se za Gospodnje, da bude sveta i tijelom i duhom; a udana se brine za svjetovno, kako da ugodí mužu. ³⁵ Ovo pak govorim vama na korist, ne da vam postavim zamku, nego da primjerno i nesmetano budete privržení Gospodinu. ³⁶ Misli li tko da je neprilièan prema svojoj djevici kad je preživotan i s njome mora biti, neka èini što je nakanio, ne griješi: neka se uzmu. ³⁷ Tko je pak nepokolebljivo stalan u srcu te nema potrebe, a u vlasti mu je volja pa to odluèi u svom srcu - èuvati svoju djevicu - dobro èini. ³⁸ Tako, tko se oženi svojom djevicom, dobro èini, a tko se ne oženi, bolje èini. ³⁹ Žena je vezana dokle živi muž njezin. Umre li muž, slobodna je: neka se uda za koga hoæe, samo u Gospodinu. ⁴⁰ Bit æe ipak blaženija ostane li onako, po mojem savjetu. A mislim da i ja imam Duha Božjega.

Chapter 8

¹ U pogledu mesa žrtvovana idolima, znamo, svi posjedujemo znanje. Ali znanje nadima, a ljubav izgrađuje. ² Ako tko misli da što zna, još ne zna kako treba znati. ³ A ljubi li tko Boga, Boga poznaje. ⁴ Dakle, u pogledu blagovanja mesa žrtvovana idolima, znamo: nema idola na svijetu i nema Boga do Jednoga. ⁵ Jer sve kad bi i bilo nazovibogova ili na nebu ili na zemlji - kao što ima mnogo "bogova" i mnogo "gospodara"! - ⁶ nama je jedan Bog, Otac, od koga je sve, a mi za njega; i jedan Gospodin, Isus Krist, po kome je sve, i mi po njemu. ⁷ Ali nemaju svi toga znanja. Neki, navikli na idole, još jedu meso kao idolima žrtvovano i njihova se savjest kalja jer je nejaka. ⁸ A k Bogu nas ne privodi jelo. Niti što gubimo ako ne jedemo; niti što dobivamo ako jedemo. ⁹ A pazite da ne bi možda ta vaša sloboda bila spoticaj nejakima. ¹⁰ Jer vidi li tko tebe koji imaš znanje za stolom u hramu idolskomu, neæe li se njegova savjest, jer je nejaka, "izgraditi" da jede žrtvovano idolima? ¹¹ I s tvoga znanja propada nejaki, brat za kojega je Krist umro. ¹² Tako griješeæi protiv braæe i ranjavajuæi njihovu nejaku savjest, protiv Krista griješite. ¹³ Zato ako jelo sablažnjava brata moga, ne, neæu jesti mesa dovijeka da brata svoga ne sablaznim.

Chapter 9

¹ Nisam li ja slobodan? Nisam li apostol? Nisam li vidio Isusa, Gospodina našega? Niste li vi
 djelo moje u Gospodinu? ² Ako drugima nisam apostol, vama svakako jesam. Ta vi ste peèat mojega
 apostolstva u Gospodinu. ³ Moj odgovor mojim tužiteljima jest ovo: ⁴ Zar nemamo prava jesti i
 piti? ⁵ Zar nemamo prava ženu vjernicu voditi sa sobom kao i drugi apostoli i braæa Gospodnja i
 Kefa? ⁶ Ili samo ja i Barnaba nemamo prava ne raditi? ⁷ Tko ikada vojuje o svojem trošku? Tko
 sadi vinograd pa roda njegova ne jede? Ili tko pase stado pa od mlijeka stada ne jede? ⁸ Zar to
 govorim po ljudsku? Ne kaže li to i Zakon? ⁹ Jer u Mojsijevu zakonu piše: Ne zavezuj usta volu
 koji vrši! Zar je Bogu do volova? ¹⁰ Ne govori li on baš radi nas? Doista, radi nas je napisano, jer
 tko ore, u nadi treba da ore; i tko vrši, u nadi da æe dobiti dio. ¹¹ Ako smo mi vama sijali dobra
 duhovna, veliko li je nešto ako vam požanjemo tjelesna? ¹² Ako drugi sudjeluju u vašim dobrima,
 zašto ne bismo mi mogli još veæma. Ali nismo se poslužili tim pravom, nego sve teglimo da ne
 bismo postavili kakvu zapreku evanđelju Kristovu? ¹³ Ne znate li: koji obavljaju svetinje, od
 svetišta se hrane; i koji žrtveniku služe, sa žrtvenikom dijele? ¹⁴ Tako je i Gospodin onima koji
 evanđelje navješæuju odredio od evanđelja živjeti. ¹⁵ No ja se nièim od toga nisam poslužio. A i
 ne napisah toga da bi se tako postupilo prema meni. Radije umrijeti, nego... Te mi slave nitko neæe
 oduzeti! ¹⁶ Jer što navješæujem evanđelje, nije mi na hvalu, ta dužnost mi je. Doista, jao meni ako
 evanđelja ne navješæujem. ¹⁷ Jer ako to èinim iz vlastite pobude, ide me plaæa; ako li ne iz vlastite
 pobude - služba je to koja mi je povjerena. ¹⁸ Koja mi je dakle plaæa? Da propovijedajuæi pružam
 evanđelje besplatno ne služeæi se svojim pravom u evanđelju. ¹⁹ Jer premda slobodan od sviju,
 sam sebe svima uèinim slugom da ih što više steknem. ²⁰ Bijah Židovima Židov da Židove steknem;
 onima pod Zakonom, kao da sam pod Zakonom - premda ja nisam pod Zakonom - da one pod
 Zakonom steknem; ²¹ onima bez Zakona, kao da sam bez zakona - premda nisam bez Božjega
 zakona, nego u Kristovu zakonu - da steknem one bez Zakona; ²² bijah nejakima nejak da nejake
 steknem. Svima bijah sve da pošto-poto neke spasim. ²³ A sve èinim poradi evanđelja da bih i ja
 bio suzajednièar u njemu. ²⁴ Ne znate li: trkaèi u trkalištu svi doduše trèe, ali jedan prima nagradu?
 Tako trèite da dobijete. ²⁵ Svaki natjecatelj sve moguæe izdržava; oni da dobiju raspadljiv vijenac,

mi neraspadljiv. ²⁶ Ja dakle tako trèim - ne kao besciljno, tako udaram šakom - ne kao da mlatim vjetar, ²⁷ nego krotim svoje tijelo i zarobljavam da sam ne budem iskljuèen pošto sam drugima propovijedao.

Chapter 10

¹ Jer ne bih, braæo, htio da budete u neznanju: oci naši svi bijahu pod oblakom, i svi prijeðoše kroz more, ² i svi su se na Mojsija krstili u oblaku i u moru, ³ i svi su isto duhovno jelo jeli, ⁴ i svi su isto duhovno piæe pili. A pili su iz duhovne stijene koja ih je pratila; stijena bijaše Krist. ⁵ Ali većina njih nije bila po volji Bogu: ta poubijani su po pustinji. ⁶ To bijahu pralikovi naši: da ne žudimo za zlima kao što su žudjeli oni. ⁷ I ne budite idolopoklonici kao neki od njih, kako je pisano: Posjeda narod da jede i pije pa ustadoše da igraju. ⁸ I ne podajimo se bludu kao što se neki od njih bludu podaše i padoše u jednom danu dvadeset i tri tisuæe. ⁹ I ne iskušavajmo Gospodina kao što su ga neki od njih iskušavali te od zmija izginuli. ¹⁰ I ne mrmljajte kao što neki od njih mrmljahu te izgiboše od Zatornika. ¹¹ Sve se to, kao pralik, dogaðalo njima, a napisano je za upozorenje nama, koje su zapala posljednja vremena. ¹² Tko dakle misli da stoji, neka pazi da ne padne. ¹³ Nije vas zahvatila druga kušnja osim ljudske. Ta vjeran je Bog: neæe pustiti da budete kušani preko svojih sila, nego æe s kušnjom dati i ishod da možete izdržati. ¹⁴ Zato, ljubljeni moji, bježite od idolopoklonstva. ¹⁵ Kao razumnima velim: sudite sami što govorim. ¹⁶ Èaša blagoslovna koju blagoslivljamo nije li zajedništvo krvi Kristove? Kruh koji lomimo nije li zajedništvo tijela Kristova? ¹⁷ Buduæi da je jedan kruh, jedno smo tijelo mi mnogi; ta svi smo dionici jednoga kruha. ¹⁸ Gledajte Izraela po tijelu! Koji blaguju žrtve nisu li zajednièari žrtvenika? ¹⁹ Što dakle hoæu reæi? Idolska žrtva da je nešto? Ili idol da je nešto? ²⁰ Naprotiv, da pogani vrazima žrtvuju, ne Bogu. A neæu da budete zajednièari vražji. ²¹ Ne možete piti èašu Gospodnju i èašu vražju. Ne možete biti sudionici stola Gospodnjega i stola vražjega. ²² Ili da izazivamo ljubomor Gospodnji? Zar smo jaèi od njega? ²³ "Sve je slobodno!" Ali - sve ne koristi. "Sve je dopušteno!" Ali - sve ne saziðuje.

²⁴ Nitko neka ne traži svoje, nego dobro drugoga. ²⁵ Sve što se prodaje na tržnici, jedite ništa ne
 ispitujuæi poradi savjesti. ²⁶ Ta Gospodnja je zemlja i sve na njoj! ²⁷ Pozove li vas koji nevjernik
 i želite se odazvati, jedite što vam se ponudi ništa ne ispitujuæi poradi savjesti. ²⁸ Ako vam tko
 reèe: "To je žrtvovano", ne jedite poradi onoga koji vas je upozorio, i savjesti. ²⁹ Savjesti mislim,
 ne svoje, nego onoga drugoga. Ta zašto da moju slobodu druga savjest sudi? ³⁰ Ako sa zahvalom
 sudjelujem, zašto da me grde zbog onoga za što zahvaljujem? ³¹ Dakle, ili jeli, ili pili, ili drugo
 što èinili, sve na slavu Božju èinite. ³² Ne budite na sablazan ni Židovima, ni Grcima, ni Crkvi
 Božjoj, ³³ kao što i ja svima u svemu ugađam ne tražeæi svoju korist, nego što koristi mnogima
 na spasenje.

Chapter 11

¹ Nasljedovatelji moji budite, kao što sam i ja Kristov. ² Hvalim vas što me se u svemu sjeæate
 i držite se predaja kako vam predadoh. ³ Ali htio bih da znate: svakomu je mužu glava Krist, glava
 ženi muž, a glava Kristu Bog. ⁴ Svaki muž koji se moli ili prorokuje pokriveno glave sramoti glavu
 svoju. ⁵ Svaka pak žena koja se moli ili prorokuje gologlava sramoti glavu svoju. Ta to je isto kao
 da je obrijana. ⁶ Jer ako se žena ne pokriva, neka se šiša; ako li je pak ružno ženi šišati se ili brijati,
 neka se pokrije. ⁷ A muž ne mora pokrivati glave, ta slika je i slava Božja; a žena je slava muževa.
⁸ Jer nije muž od žene, nego žena od muža. ⁹ I nije stvoren muž radi žene, nego žena radi muža.
¹⁰ Zato žena treba da ima "vlast" na glavi poradi anđela. ¹¹ Ipak, u Gospodinu - ni žena bez muža,
 ni muž bez žene! ¹² Jer kao što je žena od muža, tako je i muž po ženi; a sve je od Boga. ¹³ Sami
 sudite dolikuje li da se žena gologlava Bogu moli? ¹⁴ Ne uèi li nas i sama narav da je mužu sramota
 ako goji kosu? ¹⁵ A ženi je dika ako je goji jer kosa joj je dana mjesto prijevjesa. ¹⁶ Ako je kome
 do prepirke, takva obièaja mi nemamo, a ni Crkve Božje. ¹⁷ Kad veæ dajem ta upozorenja, ne
 mogu pohvaliti što se ne sastajete na bolje, nego na gore. ¹⁸ Ponajprije èujem, djelomièno i vjerujem:

kad se okupite na Sastanak, da su među vama razdori. ¹⁹ Treba doista da i podjela bude među vama
 da se oèituju prokušani među vama. ²⁰ Kad se dakle tako zajedno sastajete, to nije blagovanje
 Gospodnje veèere: ²¹ ta svatko se pri blagovanju prihvati svoje veèere te jedan gladije, a drugi se
 opija. ²² Zar nemate kuæa da jedete i pijete? Ili Crkvu Božju prezirete i postiđujete one koji nemaju?
 Što da vam kaŕem? Da vas pohvalim? U tom vas ne hvalim. ²³ Doista, ja od Gospodina primih
 što vama predadoh: Gospodin Isus one noæi kad bijaše predan uze kruh, ²⁴ zahvalivši razlomi i
 reèe: "Ovo je tijelo moje - za vas. Ovo èinite meni na spomen." ²⁵ Tako i èašu po veèeri govoreæi:
 "Ova èaša novi je Savez u mojoj krvi. Ovo èinite kad god pijete, meni na spomen." ²⁶ Doista, kad
 god jedete ovaj kruh i pijete èašu, smrt Gospodnju navješæujete dok on ne dođe. ²⁷ Stoga, tko god
 jede kruh ili pije èašu Gospodnju nedostojno, bit æe krivac tijela i krvi Gospodnje. ²⁸ Neka se
 dakle svatko ispita pa tada od kruha jede i iz èaše pije. ²⁹ Jer tko jede i pije, sud sebi jede i pije
 ako ne razlikuje Tijela. ³⁰ Zato su među vama mnogi nejaki i nemoæni, i spavaju mnogi. ³¹ Jer
 kad bismo sami sebe sudili, ne bismo bili suđeni. ³² A kad nas sudi Gospodin, odgaja nas da ne
 budemo sa svijetom osuđeni. ³³ Zato, braæo moja, kad se sastajete na blagovanje, prièekajte jedni
 druge. ³⁴ Je li tko gladan, kod kuæe neka jede da se ne sastajete na osudu. Drugo æu urediti kada
 dođem.

Chapter 12

¹ O darima Duha ne bih, braæo, htio da budete u neznanju. ² Znaete kako ste se dok bijaste
 pogani, zavedeni, zanosili nijemim idolima. ³ Zato vam obznanjujem: nitko tko u Duhu Božjem
 govori ne kaŕe: "Prokletstvo Isusu". I nitko ne moŕe reæi: "Gospodin Isus" osim u Duhu Svetom.
⁴ Razlièiti su dari, a isti Duh; ⁵ i razlièite sluŕbe, a isti Gospodin; ⁶ i razlièita djelovanja, a isti Bog
 koji èini sve u svima. ⁷ A svakomu se daje oèitovanje Duha na korist. ⁸ Doista, jednomu se po
 Duhu daje rijeè mudrosti, drugomu rijeè spoznanja po tom istom Duhu; ⁹ drugomu vjera u tom
 istom Duhu, drugomu dari lijeèenja u tom jednom Duhu; ¹⁰ drugomu èudotvorstva, drugomu

prorokovanje, drugomu razlučivanje duhova, drugomu različiti jezici, drugomu tumačenje jezika.

¹¹ A sve to djeluje jedan te isti Duh dijeleći svakomu napose kako hoće. ¹² Doista, kao što je tijelo ¹³ jedno te ima mnogo udova, a svi udovi tijela iako mnogi, jedno su tijelo - tako i Krist. Ta u jednom Duhu svi smo u jedno tijelo kršteni, bilo Židovi, bilo Grci, bilo robovi, bilo slobodni. I svi smo jednim Duhom napojeni. ¹⁴ Ta ni tijelo nije jedan ud, nego mnogi. ¹⁵ Rekne li noga: "Nisam ruka, nisam od tijela", zar zbog toga nije od tijela? ¹⁶ I rekne li uho: "Nisam oko, nisam od tijela", zar zbog toga nije od tijela? ¹⁷ Kad bi sve tijelo bilo oko, gdje bi bio sluh? Kad bi sve bilo sluh, gdje bi bio njuh? ¹⁸ A ovako, Bog je rasporedio udove, svaki od njih u tijelu, kako je htio. ¹⁹ Kad bi svi bili jedan ud, gdje bio bilo tijelo? ²⁰ A ovako, mnogi udovi - jedno tijelo! ²¹ Ne može oko reći ruci: "Ne trebam te", ili pak glava nogama: "Ne trebam vas." ²² Naprotiv, mnogo su potrebniji udovi tijela koji izgledaju slabiji. ²³ A udove koje smatramo nečasnijima, okružujemo većom pažnjom. I s nepristojnima se pristojnije postupa, ²⁴ a pristojni toga ne trebaju. Nego, Bog je tako sastavio tijelo da je posljednjem udu dao izobilniju čast ²⁵ da ne bude razdora u tijelu, nego da se udovi jednako brinu jedni za druge. ²⁶ I ako trpi jedan ud, trpe zajedno svi udovi; ako li se slavi jedan ud, raduju se zajedno svi udovi. ²⁷ A vi ste tijelo Kristovo i, pojedinačno, udovi. ²⁸ I neke postavi Bog u Crkvi: prvo za apostole, drugo za proroke, treće za učitelje; onda čudesna, onda darivanje; zbrinjavanja, upravljanja, razni jezici. ²⁹ Zar su svi apostoli? Zar svi proroci? Zar svi učitelji? Zar svi čudotvorci? ³⁰ Zar svi imaju dare liječenja? Zar svi govore jezike? Zar svi tumače? ³¹ Čeznite za višim darima! A evo vam puta najizvrsnijega!

Chapter 13

¹ Kad bih sve jezike ljudske govorio i anđeoske, a ljubavi ne bih imao, bio bih mjesto što ječati ili cimbal što zvečati. ² Kad bih imao dar prorokovanja i znao sva otajstva i sve spoznanje; i kad bih imao svu vjeru da bih i gore premještao, a ljubavi ne bih imao - ništa sam! ³ I kad bih razdao sav svoj imetak i kad bih predao tijelo svoje da se sažuje, a ljubavi ne bih imao - ništa mi ne bi koristilo. ⁴ Ljubav je velikodušna, dobrotivna je ljubav, ne zavidi, ljubav se ne hvasta, ne nadima se; ⁵ nije

nepristojna, ne traži svoje, nije razdražljiva, ne pamti zlo; ⁶ ne raduje se nepravdi, a raduje se istini;
⁷ sve pokriva, sve vjeruje, svemu se nada, sve podnosi. ⁸ Ljubav nikad ne prestaje. Prorokovanja?
 Uminut æe. Jezici? Umuknut æe. Spoznanje? Uminut æe. ⁹ Jer djelomièno je naše spoznanje, i
 djelomièno prorokovanje. ¹⁰ A kada dođe ono savršeno, uminut æe ovo djelomièno. ¹¹ Kad bijah
 nejaèe, govorah kao nejaèe, mišljah kao nejaèe, rasuđivah kao nejaèe. A kad postadoh zreo èovjek,
 odbacih ono nejaèko. ¹² Doista, sada gledamo kroza zrcalo, u zagonetki, a tada - licem u lice! Sada
 spoznajem djelomièno, a tada æu spoznati savršeno, kao što sam i spoznat! ¹³ A sada: ostaju vjera,
 ufanje i ljubav - to troje - ali najveæa je meðu njima ljubav.

Chapter 14

¹ Težite za ljubavlju, èeznite za darima Duha, a najveæma da prorokujete. ² Jer tko govori
 drugim jezikom, ne govori ljudima nego Bogu: nitko ga ne razumije jer Duhom govori stvari
 tajanstvene. ³ Tko pak prorokuje, ljudima govori: izgrađuje, hrabri, tješi. ⁴ Tko govori drugim
 jezikom, sam sebe izgrađuje, a tko prorokuje, Crkvu izgrađuje. ⁵ A htio bih da vi svi govorite
 drugim jezicima, ali veæma da prorokujete. Jer veæi je tko prorokuje, negoli tko govori drugim
 jezicima, osim ako protumaèi Crkvi radi izgrađivanja. ⁶ A sada, braæo, kad bih došao k vama
 govoreæi drugim jezicima, što bi vam koristilo kad vam ne bih priopæio bilo otkrivenje, bilo
 spoznanje, bilo proroštvo, bilo nauk? ⁷ Ako neživa glazbala, svirala ili citra, ne daju razgovijetna
 glasa, kako æe se razabrati što se to izvodi na svirali ili citri? ⁸ Ili ako trublja daje nejasan glas, tko
 æe se spremi na boj? ⁹ Tako i vi, ako jezikom ne budete jasno zborili, kako æe se razabrati što se
 govori? Govorit æete u vjetar. ¹⁰ Toliko, recimo, ima na svijetu vrsta glasova i - nijedan bez
 znaèenja. ¹¹ Ako dakle ne znam znaèenja glasa, bit æu sugovorniku tuđinac, a sugovornik tuđinac
 meni. ¹² Tako i vi, buduæi da èeznete za darima Duha, nastojte njima obilovati radi izgrađivanja
 Crkve. ¹³ Stoga tko govori drugim jezikom, neka se moli da može protumaèiti. ¹⁴ Jer ako se drugim
 jezikom molim, moj se duh moli, ali um je moj neplodan. ¹⁵ Što dakle? Molit æu se duhom, molit
 æu se i umom; pjevat æu hvalospjeve duhom, ali pjevat æu ih i umom. ¹⁶ Jer ako Boga blagoslivljaš

duhom, kako æe neupuæen reæi "Amen" na tvoju zahvalnicu? Ne zna što govoriš. ¹⁷ Ti doduše
 lijepo zahvaljuješ, ali se drugi ne izgrađuje. ¹⁸ Hvala Bogu, ja govorim drugim jezicima veæma
 nego svi vi. ¹⁹ Ali draže mi je u Crkvi reæi pet rijeèi po svojoj pameti, da i druge pouèim, negoli
 deset tisuæa rijeèi drugim jezikom. ²⁰ Braæo, ne budite djeca pameæu, nego nejaèad pakošæu, a
 zreli pameæu! ²¹ U Zakonu je pisano: Drugim jezicima i drugim usnama govorit æu ovomu narodu
 pa me ni tako neæe poslušati, govori Gospodin. ²² Tako drugi jezici nisu znak vjernicima, nego
 nevjernicima; a prorokovanje vjernicima, ne nevjernicima. ²³ Ako se dakle skupi sva Crkva zajedno
 i svi govore drugim jezicima, a uðu neupuæeni ili nevjernici, neæe li reæi da mahnitaste? ²⁴ Ako
 pak svi prorokuju, a uđe koji nevjernik ili neupuæen, sve ga prekorava, sve ga osuđuje. ²⁵ Tajne
 se njegova srca oèituju te æe pasti nièice i pokloniti se Bogu priznajuæi: Zaista, Bog je u vama.
²⁶ Što dakle braæo? Kad se skupite te poneki ima hvalospjev, poneki ima nauk, ima otkrivenje,
 ima jezik, ima tumaæenje - sve neka bude radi izgrađivanja. ²⁷ Ako tko govori drugim jezikom -
 dvojica, najviše trojica, i to jedan za drugim - jedan neka tumaèi; ²⁸ ako pak ne bi bilo tumaèa,
 neka šuti u Crkvi, neka govori sam sebi i Bogu. ²⁹ Od proroka pak neka govore dvojica ili trojica,
 drugi neka rasuđuju. ³⁰ Ali ako drugomu uza nj bude što objavljeno, prvi neka šuti. ³¹ A možete
 jedan po jedan svi prorokovati da svi budu pouèeni i svi ohrabreni. ³² Proroèki su duhovi prorocima
 podložni ³³ jer Bog nije Bog nesklada, nego Bog mira. Kao u svim Crkvama svetih, žene na
 Sastancima neka šute. ³⁴ Nije im dopušteno govoriti, nego neka budu podložne, kako i Zakon
 govori. ³⁵ Žele li što saznati, neka kod kuæe pitaju svoje muževe jer ružno je da žena govori na
 Sastanku. ³⁶ Ili zar je rijeè Božja od vas proizašla, zar je samo k vama došla? ³⁷ Smatra li tko da
 je prorok ili duhom obdaren, neka zna: što vam pišem, Gospodnja je zapovijed. ³⁸ Tko to ne prizna,
 ne priznaje se. ³⁹ Zato, braæo moja, težite prorokovati i ne prijeèite da se govori drugim jezicima!
⁴⁰ A sve neka bude dostojno i uredno.

Chapter 15

¹ Dozivljam vam, braæo, u pamet evanðelje koje vam navijestih, koje primiste, u kome stojite,
² po kojem se spasavate, ako držite što sam vam navijestio; osim ako uzalud povjerovaste. ³ Doista,
 predadoh vam ponajprije što i primih: Krist umrije za grijehе naše po Pismima; ⁴ bi pokopan i
 uskrišen treæi dan po Pismima; ⁵ ukaza se Kefi, zatim dvanaestorici. ⁶ Potom se ukaza braæi, kojih
 bijaše više od pet stotina zajedno; veæina ih još i sada živi, a neki usnuše. ⁷ Zatim se ukaza Jakovu,
 onda svim apostolima. ⁸ Najposlije, kao nedonošetu, ukaza se i meni. ⁹ Da, ja sam najmanji među
 apostolima i nisam dostojan zvati se apostolom jer sam progonio Crkvu Božju. ¹⁰ Ali milošæu
 Božjom jesam što jesam i njegova milost prema meni ne bijaše zaludna; štoviše, trudio sam se više
 nego svi oni - ali ne ja, nego milost Božja sa mnom. ¹¹ Ili dakle ja ili oni: tako propovijedamo,
 tako vjerujete. ¹² No ako se propovijeda da je Krist od mrtvih uskrsnuo, kako neki među vama
 govore da nema uskrsnuæa mrtvih? ¹³ Ako nema uskrsnuæa mrtvih, ni Krist nije uskrsnuo. ¹⁴ Ako
 pak Krist nije uskrsnuo, uzalud je doista propovijedanje naše, uzalud i vjera vaša. ¹⁵ Zatekli bismo
 se i kao lažni svjedoci Božji što posvjedoðismo protiv Boga: da je uskrisio Krista, kojega nije
 uskrisio, ako doista mrtvi ne uskršavaju. ¹⁶ Jer ako mrtvi ne uskršavaju, ni Krist nije uskrsnuo.
¹⁷ A ako Krist nije uskrsnuo, uzaludna je vjera vaša, još ste u grijesima. ¹⁸ Onda i oni koji usnuše
 u Kristu, propadoše. ¹⁹ Ako se samo u ovom životu u Krista ufamo, najbjedniji smo od svih ljudi.
²⁰ Ali sada: Krist uskrsnu od mrtvih, prvina usnulih! ²¹ Doista po èovjeku smrt, po Èovjeku i
 uskrsnuæe od mrtvih! ²² Jer kao što u Adamu svi umiru, tako æe i u Kristu svi biti oživljeni. ²³ Ali
 svatko u svom redu: prvina Krist, a zatim koji su Kristovi, o njegovu Dolasku; ²⁴ potom - svršetak,
 kad preda kraljevstvo Bogu i Ocu, pošto obeskrjepi svako Vrhovništvo, svaku Vlast i Silu. ²⁵ Doista,
 on treba da kraljuje dok ne podloži sve neprijatelje pod noge svoje. ²⁶ Kao posljednji neprijatelj
 bit æe obeskrijepljena Smrt ²⁷ jer sve podloži nogama njegovim. A kad veli: Sve je podloženo,
 jasno - sve osim Onoga koji mu je sve podložio. ²⁸ I kad mu sve bude podloženo, tada æe se i on
 sam, Sin, podložiti Onomu koji je njemu sve podložio da Bog bude sve u svemu. ²⁹ Što onda èine
 oni koji se krste za mrtve? Ako mrtvi uopæe ne uskršavaju, što se krste za njih? ³⁰ Što se onda i
 mi svaki èas izlažemo pogiblima? ³¹ Dan za danom umirem, tako mi slave vaše, braæo, koju imam

u Kristu Isusu, Gospodinu našem!³² Ako sam se po ljudsku borio sa zvijerima u Efezu, kakva mi korist? Ako mrtvi ne uskršavaju, jedimo i pijmo jer sutra nam je umrijeti.³³ Ne varajte se: "Zli razgovori kvare dobre obièaje."³⁴ Otriježite se kako valja i ne grijšite jer neki, na sramotu vam kažem, ne znaju za Boga.³⁵ Ali reæi æe netko: Kako uskršavaju mrtvi? I s kakvim li æe tijelom doæi?³⁶ Bezumnièe! Što siješ, ne oživljuje ako ne umre.³⁷ I što siješ, ne siješ tijelo buduæe, veæ golo zрно, pšenice - recimo - ili èega drugoga.³⁸ A Bog mu daje tijelo kakvo hoæe, i to svakom sjemenu svoje tijelo.³⁹ Nije svako tijelo isto tijelo; drugo je tijelo èovjeèje, drugo tijelo stoke, drugo tijelo ptièje, a drugo riblje.⁴⁰ Ima tjelesa nebeskih i tjelesa zemaljskih, ali drugi je sjaj nebeskih, a drugi zemaljskih.⁴¹ Drugi je sjaj sunca, drugi sjaj mjeseca i drugi sjaj zvijezda; jer zvijezda se od zvijezde razlikuje u sjaju.⁴² Tako i uskrsnuæe mrtvih: sije se u raspadljivosti, uskršava u neraspadljivosti;⁴³ sije se u sramoti, uskršava u slavi; sije se u slabosti, uskršava u snazi;⁴⁴ sije se tijelo naravno, uskršava tijelo duhovno. Ako ima tijelo naravno, ima i duhovno.⁴⁵ Tako je i pisano: Prvi èovjek, Adam, postade živa duša, posljednji Adam - duh životvorni.⁴⁶ Ali ne bi najprije duhovno, nego naravno pa onda duhovno.⁴⁷ Prvi je èovjek od zemlje, zemljan; drugi èovjek - s neba.⁴⁸ Kakav je zemljani takvi su i zemljani, a kakav je nebeski takvi su i nebeski.⁴⁹ I kao što smo nosili sliku zemljanoga, nosit æemo i sliku nebeskoga.⁵⁰ A ovo, braæo, tvrdim: tijelo i krv ne mogu baštiniti kraljevstva Božjega i raspadljivost ne baštini neraspadljivosti.⁵¹ Evo otajstvo vam kazujem: svi doduše neæemo usnuti, ali svi æemo se izmijeniti.⁵² Odjednom, u tren oka, na posljednju trublju - jer zatrubit æe - i mrtvi æe uskrsnuti neraspadljivi i mi æemo se izmijeniti.⁵³ Jer ovo raspadljivo treba da se obuèe u neraspadljivost i ovo smrtno da se obuèe u besmrtnost.⁵⁴ A kad se ovo raspadljivo obuèe u neraspadljivost i ovo smrtno obuèe u besmrtnost, tada æe se obistiniti rijeè napisana: Pobjeda iskapi smrt.⁵⁵ Gdje je, smrti, pobjeda tvoja? Gdje je, smrti, žalac tvoj?⁵⁶ Žalac je smrti grijeh, snaga je grijeha Zakon.⁵⁷ A hvala Bogu koji nam daje pobjedu po Gospodinu našem Isusu Kristu!⁵⁸ Tako, braæo moja ljubljena, budite postojani, nepokolebljivi, i obilujte svagda u djelu Gospodnjem znajuæi da trud vaš nije neplodan u Gospodinu.

Chapter 16

¹ U pogledu sabiranja za svete, i vi èinite kako odredih crkvama galacijskim. ² Svakoga prvog dana u tjednu neka svaki od vas kod sebe na stranu stavlja i skuplja što uzmogne da se ne sabire istom kada doðem. ³ A kada doðem, poslat æu s preporuènicom one koje odaberete da odnesu vašu ljubav u Jeruzalem. ⁴ Bude li vrijedno da i ja poðem, poæi æe sa mnom. ⁵ A k vama æu doæi kad proðem Makedoniju; Makedonijom æu samo proæi, ⁶ a kod vas æu se možda zadržati ili èak zimovati da me otpratite kamo god poðem. ⁷ Ne bih vas doista htio tek na prolazu vidjeti jer se nadam neko vrijeme proboraviti kod vas, dopusti li Gospodin. ⁸ U Efezu æu ostati do Pedesetnice ⁹ jer vrata mi se otvoriše velika i uspješna, a protivnika mnogo. ¹⁰ Ako dođe Timotej, gledajte da bude kod vas bez bojazni jer radi djelo Gospodnje kao i ja. ¹¹ Neka ga dakle nitko ne prezre. A ispratite ga u miru da dođe k meni jer ga s braæom išëekujem. ¹² A što se tièe brata Apolona: mnogo sam ga nagovarao da ode k vama s braæom. I nikako mu ne bijaše s voljom da sada dođe, no doæi æe kad mu bude zgodno. ¹³ Bdižite postojani u vjeri, muževni budite, èvrsti. ¹⁴ Sve vaše neka bude u ljubavi! ¹⁵ Zaklinjem vas, braæo - znate dom Stefanin, da je prvina Ahaje i da se posvetiše posluživanju svetih - ¹⁶ da se i vi pokoravate takvima i svakomu tko surađuje i trudi se. ¹⁷ Radujem se s dolaska Stefanina i Fortunatova i Ahajikova jer oni nadoknadiše vašu nenazoènost: ¹⁸ umiriše duh moj i vaš. Cijenite dakle takve. ¹⁹ Pozdravljaju vas crkve azijske. Pozdravljaju vas mnogo u Gospodinu Akvila i Priska zajedno s Crkvom u njihovu domu. ²⁰ Pozdravljaju vas sva braæa. Pozdravite jedni druge cjelovom svetim. ²¹ Pozdrav mojom rukom, Pavlovom. ²² Ako tko ne ljubi Gospodina, neka bude proklet. Marana tha! ²³ Milost Gospodina Isusa s vama! ²⁴ Ljubav moja sa svima vama u Kristu Isusu!

2 Corinthians

Chapter 1

¹ Pavao, po volji Božjoj apostol Krista Isusa, i brat Timotej: Crkvi Božjoj u Korintu sa svima
 svetima u svoj Ahaji. ² Milost vam i mir od Boga, Oca našega, i Gospodina Isusa Krista!
³ Blagoslovljen Bog i Otac Gospodina našega Isusa Krista, Otac milosrđa i Bog svake utjehe! ⁴ On
 nas tješi u svakoj našoj nevolji da bismo i mi sve koji su u nevolji mogli tješiti onom utjehom kojom
 nas same tješi Bog. ⁵ Jer kao što su obilate patnje Kristove u nama, tako je po Kristu obilata i utjeha
 naša. ⁶ Bili mi nevoljama pritisnuti za vašu je to utjehu i spasenje; bili utješeni, za vašu je utjehu
 - djelotvornu: da strpljivo podnesete iste patnje koje i mi podnosimo. ⁷ I tako je stamena nada naša
 o vama jer znamo: kao što ste zajednièari patnja tako ste i utjehe. ⁸ Ne bismo doista htjeli, braæo,
 da ne znate za nevolju koja nas je snašla u Aziji. Bijasmo prekomjerno, preko snage, optereæeni
 te smo veæ strepili i za život. ⁹ Ali u sebi prihvatismo i smrtnu osudu da se ne bismo uzdali u same
 sebe, nego u Boga koji uskrisuje mrtve. ¹⁰ On nas je od takve smrti izbavio i izbavit æe nas; u
 njega se uzdamo, on æe nas i dalje izbavljati. ¹¹ A i vi æete nam pomagati molitvom da bi mnogi
 za nas zahvaljivali Bogu na milosti koja nam je darovana posredovanjem mnogih. ¹² A ovo je naša
 slava: svjedoèanstvo naše savjesti da smo u svijetu živjeli - osobito prema vama - u svetosti i iskrenosti
 Božjoj, ne u mudrosti tjelesnoj, nego u Božjoj milosti. ¹³ Ta i ne pišemo vam drugo doli ovo što
 èitate i razumijete; a nadam se da æete i do kraja razumjeti, ¹⁴ kao što nas djelomièno i razumjeste:
 da smo mi vaša slava kao i vi naša u Dan Gospodina našega Isusa. ¹⁵ U tom uvjerenju namjeravao
 sam najprije doæi k vama ¹⁶ i preko vas prijeæi u Makedoniju pa se opet, da biste imali i drugu
 milost, iz Makedonije vratiti k vama da me vi otpratite u Judeju. ¹⁷ Pa jesam li možda bio lakomislen
 kad sam to namjeravao? Ili što namjeravam, po tijelu namjeravam te je u mene istodobno "Da, da!"
 i "Ne, ne!?" ¹⁸ Bog je svjedok: naša rijeè vama nije "Da!" i "Ne!" ¹⁹ jer Sin Božji, Isus Krist, koga
 mi - ja i Silvan i Timotej - vama navijestismo nije bio "Da!" i "Ne!" nego u njemu bijaše "Da!".
²⁰ Doista, sva obeæanja Božja u njemu su "Da!". I stoga po njemu i naš "Amen!" Bogu na slavu!
²¹ A Bog je onaj koji nas zajedno s vama utvrðuje za Krista; on nas i pomaza, ²² on nas i zapeèati
 i u srca naša dade zalog - Duha. ²³ A ja prizivljem Boga za svjedoka: duše mi, da vas poštedim,
 nisam više dolazio u Korint. ²⁴ Ta mi nismo gospodari vaše vjere, nego suradnici vaše radosti. Ta
 u vjeri ste postojani.

Chapter 2

¹ Odluèih dakle u sebi da neæu k vama opet sa žalošæu. ² Jer ako ja vas ražalostim, a tko æe mene obradovati ako ne onaj koga ja žalostim? ³ Zato vam to i napisah da me, kada doðem, ne ražaloste oni koji bi mi imali biti na radost. Uzdram se doista u sve vas, da je moja radost - radost svih vas. ⁴ Pisah vam uistinu uz mnoge suze, iz velike nevolje i tjeskobe srca, ne da se ražalostite, nego da upoznate moju preveliku ljubav prema vama. ⁵ Ako me tko ražalostio, nije ražalostio mene, nego u neku ruku - da ne pretjeram - sve vas. ⁶ Dosta je takvu ona kazna od veæine ⁷ pa ga vi radije pomilujte i utješite da ga pretjerana žalost ne shrva. ⁸ Zato vas molim, iskažite mu ljubav. ⁹ Ta zato vam i pisah da vidim jeste li prokušani, jeste li u svemu poslušni. ¹⁰ Komu dakle vi što oprostite, tomu i ja; jer i ja, ako kome što oprostih, oprostih poradi vas - pred Kristom, ¹¹ da nas ne nadmudri Sotona. Ta znamo njegove namjere! ¹² Kada doдох u Troadu poradi evanðelja Kristova, premda mi se otvoriše vrata u Gospodinu, ¹³ ne bijaše mi duši spokoja što ne naдох Tita, brata svoga; oprostih se stoga s njima i poдох u Makedoniju. ¹⁴ Ali hvala Bogu koji nas u Kristu uvijek proslavlja te širi po nama na svakome mjestu miris svoga spoznanja. ¹⁵ Da, Kristov smo miomiris Bogu i među onima koji se spasavaju i među onima koji propadaju: ¹⁶ ovima miris iz smrti za smrt, onima miris iz života za život. A tko je za to podoban? ¹⁷ Uistinu, mi nismo kao mnogi koji trguju rijeèju Božjom, nego iskreno - kao od Boga pred Bogom - u Kristu govorimo.

Chapter 3

¹ Poèinjemo li opet sami sebe preporučivati? Ili trebamo li, kao neki, preporučena pisma na vas ili od vas? ² Vi ste pismo naše, upisano u srcima vašim; znaju ga i èitaju svi ljudi. ³ Vi ste, oèito, pismo Kristovo kojemu mi poslužismo, napisano ne crnilom, nego Duhom Boga živoga; ne na ploèama kamenim, nego na ploèama od mesa, u srcima. ⁴ Takvo pouzdanje imamo po Kristu u Boga. ⁵ Ne kao da smo sami sobom, kao od sebe, sposobni što pomisliti, nego naša je sposobnost od Boga. ⁶ On nas osposobi za poslužitelje novoga Saveza, ne slova, nego Duha; jer slovo ubija,

⁷ a Duh oživljuje. Pa ako je smrtonosna služba, slovima uklesana u kamenju, bila tako slavna da
 sinovi Izraelovi nisu mogli pogledati u lice Mojsijevo zbog prolazne slave lica njegova, ⁸ koliko
 li æe slavnija biti služba Duha. ⁹ Jer ako je služba osude bila slavna, mnogo je slavnija služba
 pravednosti. ¹⁰ I zbilja, nije ni bilo proslavljeno ono što je u toj mjeri proslavljeno, ako se usporedi
 s uzvišenijom slavom. ¹¹ Jer ako je ono prolazno bilo slavno, mnogo je slavnije ovo što ostaje.
¹² Imajuæi dakle takvo pouzdanje, nastupamo sa svom otvorenosæu, ¹³ a ne kao Mojsije koji je
 stavljao prijevjes na lice da sinovi Izraelovi ne vide svršetak prolaznoga. ¹⁴ Ali otvrdnu im pamet.
 Doista, do dana današnjega zastire taj prijevjes èitanje Staroga zavjeta: nije im otkriveno da je u
 Kristu pretao. ¹⁵ Naprotiv, kad god se èita Mojsije, do danas prijevjes zastire srce njihovo. ¹⁶ Ali
 kad se Izrael obrati Gospodinu, skinut æe se prijevjes. ¹⁷ Gospodin je Duh, a gdje je Duh Gospodnji,
¹⁸ ondje je sloboda. A svi mi, koji otkrivenim licem odrazujemo slavu Gospodnju, po Duhu se
 Gospodnjem preobražavamo u istu sliku - iz slave u slavu.

Chapter 4

¹ Zato, buduæi da po milosrðu imamo ovu službu, ne malakšemo. ² Ali odrekosmo se
 sramotnoga prikrivanja: ne nastupamo lukavo niti izopaèujemo rijeè Božju, nego se objavljivanjem
 istine preporučujemo svakoj savjesti ljudskoj pred Bogom. ³ Ako je i zastrto evanđelje naše, u
 onima je zastrto koji propadaju: ⁴ u onima kojima bog ovoga svijeta oslijepi pameti nevjernièke
 da ne zasvijetli svjetlost evanđelja slave Krista koji je slika Božja. ⁵ Jer ne propovijedamo same
 sebe, nego Krista Isusa Gospodinom, a sebe slugama vašim poradi Isusa. ⁶ Ta Bog koji reèe: Neka
 iz tame svjetlost zasine!, on zasvijetli u srcima našim da nam spoznanje slave Božje zasvijetli na
 licu Kristovu. ⁷ To pak blago imamo u glinenim posudama da izvanredna ona snaga bude oèito
 Božja, a ne od nas. ⁸ U svemu pritisnuti, ali ne pritiješnjeni; dvoumeæi, ali ne zdvajajuæi;
⁹ progonjeni, ali ne napušteni; obarani, ali ne oboreni - ¹⁰ uvijek umiranje Isusovo u tijelu pronosimo
 da se i život Isusov u tijelu našem oèituje. ¹¹ Doista, mi se živi uvijek na smrt predajemo poradi
 Isusa da se i život Isusov oèituje u našem smrtnom tijelu. ¹² Tako smrt djeluje u nama, život u

13 vama. A buduæi da imamo isti duh vjere kao što je pisano: Uzvjerovalah, zato besjedim, i mi
 14 vjerujemo pa zato i besjedimo. Ta znamo: onaj koji je uskrisio Gospodina Isusa i nas æe s Isusom
 uskrisiti i zajedno s vama uza se postaviti. 15 A sve je to za vas: da milost - umnožena -
 zahvaljivanjem mnogih izobiluje Bogu na slavu. 16 Zato ne malakšemo. Naprotiv, ako se naš izvanji
 17 èovjek i raspada, nutarnji se iz dana u dan obnavlja. Ta ova malenkost naše èasovite nevolje
 donosi nam obilato, sve obilatije, breme vjeène slave 18 jer nama nije do vidljivog nego do
 nevidljivog: ta vidljivo je privremeno, a nevidljivo - vjeèno.

Chapter 5

1 Znamo doista: ako se razruši naš zemaljski dom, šator, imamo zdanje od Boga, dom
 nerukotvoren, vjeèan na nebesima. 2 U ovome doista stenjemo i èeznemo da se povrh njega
 zaodjenemo svojim nebeskim obitavalištem; 3 dakako, ako se naðemo obuèeni, ne goli. 4 Da, i mi
 koji smo u ovom šatoru, stenjemo optereæeni jer neæemo da budemo svuèeni, nego da se još
 5 obuèemo da život iskapi što je smrtno. A zato nas je sazdao Bog - on koji nam daje zalog Duha.
 6 Uvijek smo stoga puni pouzdanja makar i znamo: naseljeni u tijelu, iseljeni smo od Gospodina.
 7 Ta u vjeri hodimo, ne u gledanju. 8 Da, puni smo pouzdanja i najradije bismo se iselili iz tijela i
 9 naselili kod Gospodina. Zato se i trsimo da mu omilimo, bilo naseljeni, bilo iseljeni. 10 Jer svima
 nam se pojaviti pred sudištem Kristovim da svaki dobije što je kroz tijelo zaradio, bilo dobro, bilo
 11 zlo. Prožeti dakle strahom Gospodnjim uvjeravamo ljude; razotkriveni smo Bogu, a nadam se
 12 - i vašim savjestima. Ne preporuèujemo vam opet sami sebe, nego vam dajemo prigodu ponositi
 13 se nama, da imate odgovor za one koji se dièe licem, a ne srcem. Doista, ako bijasmo "izvan
 14 sebe" - Bogu bijasmo; ako li "pri sebi" - vama bijasmo. Jer ljubav nas Kristova obuzima kad
 15 promatramo ovo: jedan za sve umrije, svi dakle umriješe; i za sve umrije da oni koji žive ne
 16 žive više sebi, nego onomu koji za njih umrije i uskrsnu. Stoga mi od sada nikoga ne poznajemo
 17 po tijelu; ako smo i poznavali po tijelu Krista, sada ga tako više ne poznajemo. Dakle, je li tko

u Kristu, nov je stvor. Staro uminu, novo, gle, nastal¹⁸ A sve je od Boga koji nas sa sobom pomiri
 po Kristu i povjeri nam službu pomirenja.¹⁹ Jer Bog je u Kristu svijet sa sobom pomirio ne
 ubrajajuæi im opaèina njihovih i polažuæi u nas rijeè pomirenja.²⁰ Kristovi smo dakle poslanici;
 Bog vas po nama nagovara. Umjesto Krista zaklinjemo: dajte, pomirite se s Bogom!²¹ Njega koji
 ne okusi grijeha Bog za nas grijehom uèini da mi budemo pravednost Božja u njemu.

Chapter 6

¹ Kao suradnici opominjemo vas da ne primite uzalud milosti Božje.² Jer on veli: U vrijeme
 milosti usliših te i u dan spasa pomogoh ti. Evo sad je vrijeme milosno, evo sad je vrijeme spasa.
³ Ni u èemu ne dajemo nikakve sablazni da se ne kudi ova služba,⁴ nego se u svemu iskazujemo
 kao poslužitelji Božji: velikom postojanošæu u nevoljama, u potrebama, u tjeskobama,⁵ pod
 udarcima, u tamnicama, u bunama, u naporima, u bdjenjima, u postovima,⁶ u èistoæi, u spoznanju,
 u velikodušnosti, u dobroti, u Duhu Svetomu, u ljubavi nehinjenoj,⁷ u rijeèi istinitoj, u snazi Božjoj;
 oružjem pravde zdesna i slijeva;⁸ slavom i sramotom; zlim i dobrim glasom; kao zavodnici, a
 istiniti;⁹ kao nepoznati, a poznati; kao umiruæi, a evo živimo; kao kažnjeni, a ne ubijeni;¹⁰ kao
 žalosni, a uvijek radosni; kao siromašni, a mnoge obogaæujemo; kao oni koji ništa nemaju, a sve
 posjeduju.¹¹ Usta su naša otvorena vama, Korinæani, srce naše rašireno.¹² Nije vam tijesno u
 nama, ali je tijesno u vašim grudima.¹³ Za uzdarje - kao djeci govorim - raširite se i vi.¹⁴ Ne
 ujamrljajte se s nevjernicima. Ta što ima pravednost s bezakonjem? Ili kakvo zajedništvo svjetlo
 s tamom?¹⁵ Kakvu slogu Krist s Belijarom? Ili kakav dio vjernik s nevjernikom?¹⁶ Kakav
 sporazum hram Božji s idolima? Jer mi smo hram Boga živoga, kao što reèe Bog: Prebivat æu u
 njima i hoditi među njima; i bit æu Bog njihov, a oni narod moj.¹⁷ Zato iziđite iz njihove sredine
 i odvojite se, govori Gospodin, i ništa neèisto ne dotièite i ja æu vas primiti.¹⁸ I bit æu vam otac
 i vi æete mi biti sinovi i kæeri, veli Gospodin Svemoguæi.

Chapter 7

¹ Dakle, buduæi da imamo ta obeæanja, oèistimo se, ljubljени, od svake ljage tijela i duha te dovršimo posveæenje u strahu Božjemu. ² Shvatite nas! Nikomu nismo nanijeli nepravde, nikoga nismo upropastili, nikoga zakinuli. ³ Ne govorim da osudim. Ta rekoh veæ: u srcima ste našim te umiremo i živimo zajedno. ⁴ Veliko je moje pouzdanje u vas, uvelike se vama ponosim. Pun sam utjehe, obilujem radošæu uza svu nevolju našu. ⁵ Doista, i kada dođosmo u Makedoniju, nikakva spokoja nije imalo tijelo naše, nego nevolje odasvud: izvana borbe, iznutra strepnje. ⁶ Ali Bog, tješitelj poniznih, utješi nas dolaskom Titovim. ⁷ Ne samo dolaskom njegovim, nego i utjehom kojom se utješi zbog vas: obavijesti nas o vašoj èežnji, vašem jadikovanju, vašoj žarkoj ljubavi prema meni tako da se još veæma obradovah. ⁸ Doista, ako sam vas i ožalostio onom poslanicom, nije mi žao; ako mi i bijaše žao - vidim uistinu da vas je ta poslanica makar i naèas ožalostila - ⁹ sad se radujem, ne što ste se ožalostili, nego što ste se ožalostili na obraæenje. Jer ožalostili ste se po Božju te zbog nas ni u èemu niste štetovali. ¹⁰ Jer žalost po Božju rađa neopozivo spasonosnim obraæenjem, a žalost svjetovna rađa smræu. ¹¹ Gle, doista baš to što ste se po Božju ožalostili, kolikom gorljivošæu urodi meðu vama, pa opravdavanjem, pa ogorèenjem, pa strahom, pa èežnjom, pa revnošæu, pa kažnjavanjem. Svime ste time pokazali da ste u onome nedužni. ¹² Ako sam vam dakle pisao, nisam to zbog uvreditelja ni zbog uvrijeđenoga, nego zbog toga da vam se oèituje vaša gorljivost za nas pred Bogom. ¹³ To nas je utješilo. A povrh te naše utjehe još se mnogo više obradovasmo zbog radosti Titove jer svi vi okrijepiste duh njegov. ¹⁴ Doista, ako sam mu se što vama pohvalio, ne postidjeh se, nego kao što smo po istini vama govorili, tako je istina bila i pohvala naša pred Titom. ¹⁵ I njegovo je srce prema vama još nježnije kad se sjeti poslušnosti svih vas, kako ga sa strahom i trepetom primiste. ¹⁶ Radujem se što se u svemu mogu pouzdati u vas. **ZA CRKVU U JERUZALEMU**

Chapter 8

¹ Priopæujemo vam, braæo, milost Božju koja je dana crkvama makedonskim: ² unatoè mnogim kušnjama i nevoljama izobilna njihova radost i skrajnje siromaštvo preli se u bogatstvo darežljivosti. ³ Svjedoèim uistinu: oni su nas dragovoljno - po svojim moguænostima i preko moguænosti -

⁴ veoma usrdno molili za milost zajedništva u ovom posluživanju svetih. ⁵ I to ne samo kako se nadamo, nego same sebe predadoše najprvo Gospodinu, a onda nama, po volji Božjoj. ⁶ Zato zamolismo Tita da kao što je započeo, tako i dovrši među vama i to djelo darežljivosti. ⁷ Stoga kao što se u svemu odlikujete - u vjeri, i riječi, i spoznanju, i svakoj gorljivosti, i u ljubavi svojoj prema nama - odlikujte se i u ovoj darežljivosti. ⁸ Ne zapovijedam, nego gorljivošću drugih prokušavam istinitost vaše ljubavi. ⁹ Ta poznate darežljivost Gospodina našega Isusa Krista! Premda bogat, ¹⁰ radi vas posta siromašan, da se vi njegovim siromaštvom obogatite. Time dajem samo savjet: to doista dolikuje vama koji već prošle godine prvi to započeste, ne samo činom nego i odlukom. ¹¹ Sada dovršite to djelo da kao što spremno odlučiste, tako prema mogućnostima i dovršite. ¹² Jer ima li spremnosti, mila je po onom što ima, a ne po onom čega nema. ¹³ Ne dakako: drugima olakšica, vama oskudica, nego - jednakost! ¹⁴ U sadašnjem trenutku vaš suvišak za njihovu oskudicu da jednom njihov suvišak bude za vašu oskudicu - te bude jednakost, ¹⁵ kao što je pisano: Nije ništa preteklo onome koji bijaše nakupio mnogo, a niti je nedostajalo onome koji bijaše nakupio manje. ¹⁶ A hvala Bogu koji je stavio jednaku gorljivost za vas u srce Titovo. ¹⁷ On je prihvatio i molbu, ali budući da je veoma revan, otiđe k vama i dragovoljno. ¹⁸ S njime pak šaljem brata kojega s evanđelja slave sve crkve. ¹⁹ Štoviše, crkve ga izabraše za našeg suputnika u ovom djelu darežljivosti kojemu služimo - na slavu samoga Gospodina i na našu želju ²⁰ kako bismo izbjegli da nas tko ne prekori zbog ovog obilja kojim raspolažemo. ²¹ Doista, revno nastojimo oko dobra ne samo pred Gospodinom nego i pred ljudima. ²² Šaljemo s njima i našega brata koji je, kako smo u mnogome često iskusili, gorljiv, a sada je još mnogo gorljiviji zbog velikoga pouzdanja u vas. ²³ A Tito? Moj je drug i suradnik za vas. A braća naša? Poslanici su crkava, slava Kristova. ²⁴ Pružite im dakle pred crkvama dokaz svoje ljubavi i toga da se s pravom vama ponosimo.

Chapter 9

¹ A o posluživanju svetih suvišno je da vam pišem. ² Ta poznajem vašu spremnost s koje se vama ponosim pred Makedoncima: "Ahaja je spremna od prošle godine." I vaša gorljivost potaknu

³ mnoge. Ipak šaljem braæu da se u tome pogledu ne opovrgne što se vama ponosimo; da budete spremni kao što sam tvrdio te se - ⁴ ako sa mnom doðu Makedonci i naðu vas nespremne - ne osramotimo s preuzetnosti mi, da ne kaæemo vi. ⁵ Smatrao sam dakle potrebnim zamoliti braæu da unaprijed poðu k vama i da pripreme vaš još prije obeæani dar te bude pripravan - kao dar dareæljivosti, a ne ækrtosti. ⁶ Ta eno: tko sije oskudno, oskudno æe i æeti; a tko sije obilato, obilato æe i æeti. ⁷ Svatko neka daæe kako je srcem odluèio; ne sa æalošæu ili na silu jer Bog ljubi vesela darivatelja. ⁸ A Bog vas moæe obilato obdariti svakovrsnim darom da u svemu svagda imate svega dovoljno za se i izobilno za svako dobro djelo - ⁹ kao što je pisano: Rasipno dijeli, daje sirotinji, pravednost njegova ostaje dovijeka. ¹⁰ A onaj koji pribavlja sjeme sijaæu i kruh za jelo, pribavit æe i umnoæiti sjeme vaæe i poveæati plodove pravednosti vaæe. ¹¹ Tako æete se u svemu obogatiti za svakovrsnu dareæljivost koja se, našim posredovanjem, izvija u zahvalnicu Bogu. ¹² Jer ovo bogosluæno posluæivanje ne samo da podmiruje oskudicu svetih nego se i obilno prelijeva u mnoge zahvalnice Bogu. ¹³ Osvjedoæeni ovim posluæivanjem, slave Boga zbog vaæega pokornog ispovijedanja evanðelja Kristova i zbog velikoduænog zajedništva prema njima i prema svima. ¹⁴ A moleæi se za vas, æeznu za vama zbog preobilne milosti Boæje na vama. ¹⁵ Hvala Bogu na njegovu neizrecivom daru!

Chapter 10

¹ Ja, Pavao, osobno vas zaklinjem blagoæu i obazrivoæu Kristovom - ja koji sam licem u lice meðu vama "skroman", a nenazoèan prema vama "odvaæan" - ² molim da, jednom nazoèan, ne moram biti odvaæan smionoæu kojom se kanim osmjeliti protiv nekih što smatraju da mi po tijelu živimo. ³ Jer iako živimo u tijelu, ne vojujemo po tijelu. ⁴ Ta oruæje našega vojevanja nije tjelesno, nego boæanski snaæno za rušenje utvrda. Obaramo mudrovanja ⁵ i svaku oholost koja se podiæe protiv spoznanja Boga i zarobljujemo svaki um na pokornost Kristu; ⁶ i spremni smo kazniti svaku nepokornost æim bude savršena vaæa pokornost. ⁷ Gledajte što je oèito! Ako je tko uvjeren da je "Kristov", neka sam ponovno promisli ovo: kako je on Kristov, tako smo i mi. ⁸ Kad bih se doista i malo više pohvalio našom vlašæu - koju nam Gospodin daæe za vaæe izgraðivanje, a ne rušenje -

9 ne bih se morao stidjeti. Samo da se ne bi èinilo kao da vas zastrašujem poslanicama! 10 Jer
 "poslanice su, kaže, stroge i snažne, ali tjelesna nazoènost nemoæna i rijeè bezvrijedna". 11 Takav
 neka promisli ovo: kakvi smo nenazoèni rijeèju u poslanicama, takvi smo i nazoèni djelom. 12 Ne
 usuđujemo se, doista, izjednaèiti ili usporediti s nekima koji sami sebe preporuèuju, ali nisu razumni
 jer sami sebe sobom mjere i sami sebe sa sobom uspoređuju. 13 Mi se pak neæemo hvaliti u
 bezmjerje, nego po mjeri, mjerilu što nam ga odmjeri Bog kao mjeru: doprijeti sve do vas. 14 Jer
 mi ne posežemo preko svoga, kao da još nismo stigli do vas. Ta prvi doista doprijesmo do vas s
 evanđeljem Kristovim. 15 Ne hvalimo se u bezmjerje, tuđim naporima. A nadamo se da æemo s
 uzrastom vaše vjere među vama i mi - po našem mjerilu - prerasti u izobilje: 16 i preko vaših granica
 navijestiti evanđelje, a ne hvastati se onim što je veæ uèinjeno na tuđem području. 17 Tko se hvali,
 u Gospodinu neka se hvali. 18 Ta nije prokušan tko sam sebe preporuèuje, nego koga preporuèuje
 Gospodin.

Chapter 11

1 O kad biste podnijeli nešto malo bezumlja mojega! Da, podnesite me! 2 Ljubomoran sam
 doista na vas Božjim ljubomorom: ta zaruèih vas s jednim mužem, kao èistu djevicu privedoh vas
 Kristu. 3 Ali se bojim da se - kao što zmija zavede Evu svojom lukavštinom - misli vaše ne pokvare
 i odmetnu od iskrenosti prema Kristu. 4 Uistinu, ako tko dođe i propovijeda drugog Isusa, kojega
 mi nismo propovijedali - ili ako drugoga Duha primate, kojega niste primili; ili drugo evanđelje,
 koje niste prigrlili - takva lijepo podnosÄite. 5 Smatram, eto, da ni u èemu nisam manji od
 "nadapostola". 6 Jer ako sam i nevješt u govoru, nisam u znanju; naprotiv, u svemu vam ga i pred
 svima oèitovasmu. 7 Ili sam grijeh poèinio što sam vam - ponizujuæi sebe da se vi uzvisite -
 besplatno navješæivao Božje evanđelje? 8 Druge sam crkve plijenio, od njih primao potporu da
 bih mogao vama služiti. I dok bijah u vas, premda u oskudici, nikomu nisam bio na teret. 9 U
 oskudici su mi pomogla braæa koja dođoše iz Makedonije. U svemu sam se èuvao da vam ne budem
 težak, a i èuvat æu se. 10 Istine mi Kristove u meni, ove mi hvale nitko neæe oduzeti u ahajskim
 krajevima. 11 Zašto? Jer vas ne ljubim? Bog znade! 12 A što èinim, i dalje æu èiniti da izbijem

izliku onima koji izliku traže ne bi li se s nama izjednačili u onom èime se hvastaju. ¹³ Jer takvi
 su ljudi lažni apostoli, himbeni radnici, prerušuju se u apostole Kristove. ¹⁴ I nikakvo èudo! Ta
 sam se Sotona prerušuje u anđela svjetla. ¹⁵ Ništa osobito dakle ako se i službenici njegovi prerušuju
 u službenike pravednosti. Svršetak æe im biti po djelima njihovim. ¹⁶ Opet velim: da me tko ne
 bi smatrao bezumnim! Uostalom, primite me makar i kao bezumna da se i ja nešto malo pohvalim.
¹⁷ Što govorim, ne govorim po Gospodnju, nego kao u bezumlju, u ovoj hvalisavoj smionosti.
¹⁸ Buduæi da se mnogi hvale po ljudsku, i ja æu se hvaliti. ¹⁹ Ta rado podnosÄite bezumne, vi
²⁰ umni! Da, podnosÄite ako vas tko zarobljava, ako vas tko proždire, ako tko otima, ako se tko
²¹ uznosi, ako vas tko po obrazu bije. Na sramotu govorim: bili smo, biva, slabi! Ipak, èime se god
²² tko osmjeljuje - u bezumlju govorim - osmjeljujem se i ja! Hebreji su? I ja sam! Izraelci su? I
²³ ja sam! Potomstvo su Abrahamovo? I ja sam! Poslužitelji su Kristovi? Kao mahnit govorim: ja
 još više! U naporima - preobilno; u tamnicama - preobilno; u batinama - prekomjerno; u smrtnim
²⁴ pogiblima - èesto. Od Židova primio sam pet puta po èetrdeset manje jednu. ²⁵ Triput sam bio
²⁶ šiban, jednom kamenovan, triput doživio brodolom, jednu noæ i dan proveo sam u bezdanu. Èesta
 putovanja, pogibli od rijeka, pogibli od razbojnika, pogibli od sunarodnjaka, pogibli od pogana,
²⁷ pogibli u gradu, pogibli u pustinji, pogibli na moru, pogibli od lažne braæe; u trudu i naporu,
²⁸ èesto u nespavanju, u gladu i žeði, èesto u postovima, u studeni i golotinji! Osim toga, uz drugo,
²⁹ salijetanje svakodnevno, briga za sve crkve. Tko je slab, a ja da ne budem slab? Tko se
³⁰ sablažnjuje, a ja da ne izgaram? Treba li se hvaliti, svojom æu se slabošæu hvaliti. ³¹ Bog i
³² Otac Gospodina Isusa, blagoslovljen u vijeke, zna da ne lažem. U Damasku namjesnik kralja
³³ Arete èuvaše grad damašèanski hoteæi me uhvatiti. Ali kroz prozor spustiše me u košari preko
 zida te umakoh njegovim rukama.

Chapter 12

¹ Hvaliti se treba? Ne koristi doduše ali - dolazim na viđenje i objave Gospodnje. ² Znam
 èovjeka u Kristu: prije èetrnaest godina - da li u tijelu, ne znam; da li izvan tijela, ne znam, Bog

zna - taj je bio ponesen do treæeg neba. ³ I znam da je taj èovjek - da li u tijelu, da li izvan tijela,
 ne znam, Bog zna - ⁴ bio ponesen u raj i èuo neizrecive rijeèi, kojih èovjek ne smije govoriti.
⁵ Time æu se hvaliti, a samim se sobom neæu hvaliti osim slabostima svojim. ⁶ Uistinu, kad bih se
 i htio hvaliti, ne bih bio bezuman; istinu bih govorio. Ali se uzdržavam da ne bi tko mislio o meni
 više nego što vidi na meni ili što èuje od mene. ⁷ I da se zbog uzvišenosti objava ne bih uzoholio,
 dan mi je trn u tijelu, anðeo Sotonin, da me udara da se ne uzoholim. ⁸ Za to sam triput molio
 Gospodina, da odstupi od mene. A on mi reèe: ⁹ "Dosta ti je moja milost jer snaga se u slabosti
 usavrðuje." Najradije æu se dakle još više hvaliti svojim slabostima da se nastani u meni snaga
 Kristova. ¹⁰ Zato uživam u slabostima, uvredama, poteškoæama, progonstvima, tjeskobama poradi
 Krista. Jer kad sam slab, onda sam jak. ¹¹ Postao sam bezuman! Vi me natjeraste. Ta trebalo je da
 me vi preporuèite jer ni u èemu nisam manji od "nadapostola", premda nisam ništa. ¹² Znamenja
 apostolstva moga ostvorena su meðu vama u posvemašnjoj postojanosti: znakovima i èudesima i
 silnim djelima. ¹³ Ta u èemu ste to manji od drugih crkava, osim što vam ja nisam bio na teret?
 Oprostite mi ovu "nepravdu". ¹⁴ Evo, spremam se treæi put doæi k vama i neæu vam biti na teret
 jer ne ištem vaše, nego vas. Djeca doista nisu dužna stjecati roditeljima, nego roditelji djeci. ¹⁵ A
 ja æu najradije trošiti i istrošiti se za duše vaše. Ako vas više ljubim, zar da budem manje ljubljen?
¹⁶ Ali neka! Ja vas nisam optereæivao, nego, "lukav" kako jesam, "na prijevaru vas uhvatih". ¹⁷ Da
 vas možda nisam zakinuo po kome od onih koje poslah k vama? ¹⁸ Zamolio sam Tita i poslao s
 njime brata. Da vas možda Tit nije u èemu zakinuo? Zar nismo hodili u istom duhu? I istim stopama?
¹⁹ Odavna smatrate da se pred vama branimo. Pred Bogom u Kristu govorimo: sve je to, ljubljeni,
 za vaše izgraðivanje. ²⁰ Bojim se doista da vas kada doðem, možda neæu naæi kakve bih htio i da
 æete vi mene naæi kakva ne biste htjeli: da ne bi možda bilo svaða, zavisti, žestina, spletkarenja,
 klevetanja, došaptavanja, nadimanja, buna; ²¹ da me opet kada doðem, ne bi ponizio Bog moj kod
 vas kako ne bih morao oplakivati mnoge koji su prije sagriješili, a nisu se pokajali za neèistoæu i
 bludnost i razvratnost koju poèiniše.

Chapter 13

¹ Evo treæi put idem k vama. Svaka presuda neka poèiva na iskazu dvojice ili trojice svjedoka.
² Onima koji su prije sagriješili i svima drugima rekoh veæ i opet - kao onda drugi put nazoèan, tako i sada nenazoèan - unaprijed velim: ako opet doðem, neæu štedjeti. ³ Jer vi tražite dokaz da u meni govori Krist koji prema vama nije nemoæan, nego je snažan meðu vama. ⁴ I raspet bi, istina, po slabosti, ali živi po snazi Božjoj. I mi smo, istina, slabi u njemu, ali æemo po snazi Božjoj živjeti s njime za vas. ⁵ Same sebe ispitujte, jeste li u vjeri! Same sebe provjeravajte! Zar ne spoznajete sami sebe: da je Isus Krist u vama? Inaèe niste pravi. ⁶ A spoznat æete, nadam se, da smo mi pravi.
⁷ Molimo se Bogu da ne èinite nikakva zla; ne da se mi pokažemo pravi, nego da vi dobro èinite, pa izašli mi i kao nepravi. ⁸ Ta ništa ne možemo protiv istine, nego samo za istinu. ⁹ Da, radujemo se kad smo mi slabi, a vi jaki. Za to se i molimo, za vaše usavršavanje. ¹⁰ To vam nenazoèan pišem zato da nazoèan ne bih morao oštro nastupiti vlašæu koju mi Gospodin daje za izgraðivanje, a ne za rušenje. ¹¹ Uostalom, braæo, radujte se, usavršujte se, tješite se, složni budite, mir njegujte i Bog ljubavi i mira bit æe s vama. ¹² Pozdravite jedni druge svetim cjelovom. Pozdravljaju vas svi sveti. ¹³ Milost Gospodina Isusa Krista, ljubav Boga i zajedništvo Duha Svetoga sa svima vama!

Galatians

Chapter 1

¹ Pavao, apostol - ne od ljudi ni po kojem èovjeku, nego po Isusu Kristu i Bogu Ocu koji ga uskrisi od mrtvih - ² i sva braæa koja su sa mnom: Crkvama u Galaciji. ³ Milost vam i mir od Boga, Oca našega, i Gospodina Isusa Krista, ⁴ koji sam sebe daje za grijehæ naše da nas istrgne iz sadašnjega svijeta opakoga kao što je volja Boga i Oca našega, ⁵ komu slava u vijekæ vjekova! Amen. ⁶ Èudim se da od Onoga koji vas pozva na milost Kristovu tako brzo prelazite na neko drugo evanðelje, ⁷ koje uostalom i ne postoji. Postoje samo neki koji vas zbunjuju i hoæe prevratiti evanðelje Kristovo. ⁸ Ali kad bismo vam mi, ili kad bi vam anðeo s neba navješæivao neko evanðelje

mimo onoga koje vam mi navijestismo, neka je proklet!⁹ Što smo već rekli, to sad i ponavljam:
 navješćuje li vam tko neko evanđelje mimo onoga koje primiste, neka je proklet.¹⁰ Doista, nastojim
 li ovo pridobiti ljude ili Boga? Ili idem li za tim da ljudima ugodim? Kad bih sveudilj nastojao
 ljudima ugađati, ne bih bio Kristov sluga.¹¹ Obznanjujem vam, braćo: evanđelje koje sam
 navješćivao nije od ljudi,¹² niti ga ja od kojeg čovjeka primih ili naučih, nego objavom Isusa
 Krista.¹³ Ta čuli ste za moje negdašnje ponašanje u židovstvu: preko svake sam mjere progonio
 i pustošio Crkvu Božju¹⁴ te sam u židovstvu, prerevno odan otačkim predajama, nadmašio mnoge
 vršnjake u svojem narodu.¹⁵ Ali kad se Onomu koji me odvoji već od majčine utrobe i pozva
 milošću svojom, svidjelo¹⁶ otkriti mi Sina svoga da ga navješćujem među poganima, odmah, ne
 posavjetovah se s tijelom i krvlju¹⁷ i ne uziđoh u Jeruzalem k onima koji bijahu apostoli prije
 mene, nego odoh u Arabiju pa se opet vratih u Damask.¹⁸ Onda nakon tri godine uziđoh u Jeruzalem
 potražiti Kefu i ostadoh kod njega petnaest dana.¹⁹ Od apostola ne vidjeh nikoga drugog osim
 Jakova, brata Gospodinova.²⁰ Što vam pišem, Bog mi je svjedok, ne lažem.²¹ Zatim dođoh u
 krajeve sirijske i cilicijske.²² Osobno pak bijah nepoznat Kristovim crkvama u Judeji.²³ One su
 samo čule: "Negdašnji naš progonitelj sada navješćuje vjeru koju je nekoč pustošio"²⁴ i slavile
 su Boga zbog mene.

Chapter 2

¹ Zatim nakon četrnaest godina opet uziđoh u Jeruzalem s Barnabom, a povedoh sa sobom i
 Tita.² Uziđoh po objavi i izložih im - napose uglednijima - evanđelje koje propovijedam među
 poganima da ne bih možda, ili da nisam, trčao uzalud.³ Čak ni Tit, pratilac moj, premda Grk, nije
 bio prisiljen obrezati se,⁴ i to radi uljeza, lažne braće, koja se ušuljaše da vrebaju slobodu koju
 imamo u Kristu Isusu, ne bi li nas učinili robovima.⁵ Ne, ni načas im nismo popustili, nismo se
 podložili: da istina evanđelja ostane kod vas!⁶ A oni koji štogod znače - bili oni što bili, nije mi
 do toga, Bog ne gleda tko je tko - ti uglednici, uistinu, ništa nisu pridometnuli.⁷ Nego naprotiv,

vidjevši da mi je povjereno evanđelje za neobrezane, kao Petru za obrezane - ⁸ jer Onaj koji je bio
 na djelu po Petrovu apostolstvu među obrezanima, bio je na djelu i po meni među poganima - ⁹ i
 spoznavši milost koja mi je dana, Jakov, Kefa i Ivan, smatrani stupovima, pružiše meni i Barnabi
 desnice zajedništva: mi æemo među pogane, a oni među obrezane! ¹⁰ Samo neka se sjeæamo
 siromaha, što sam revno i èinio. ¹¹ A kad Kefa stiže u Antiohiju, u lice mu se usprotivih jer je
 zavrijedio osudu: ¹² doista, prije nego stigoše neki od Jakova, blagovao je zajedno s poganima; a
 kad oni dođoše, poèeo se povlaèiti i odvajati bojeæi se onih iz obrezanja. ¹³ Za njim se povedoše
 i ostali Židovi te je i Barnaba zaveden tom prijetvornošæu. ¹⁴ Ali kad vidjeh da ne hode ravno, po
 istini evanđelja, rekoh Kefi pred svima: "Ako ti, Židov, poganski živiš, a ne židovski, kako možeš
 siliti pogane da se požidove?" ¹⁵ Mi smo podrijetlom Židovi, a ne "grešnici iz poganstva". ¹⁶ Ali
 znamo: èovjek se ne opravdava po djelima Zakona, nego vjerom u Isusa Krista. Zato i mi u Krista
 Isusa povjerasmo da se opravdamo po vjeri u Krista, a ne po djelima Zakona jer se po djelima
 Zakona nitko neæe opravdati. ¹⁷ Ako se pak po tome što zaiskasmo opravdati se u Kristu oèitovalo
 da smo i mi grešnici, nije li onda Krist u službi grijeha? Nipošto! ¹⁸ Doista, ako ponovno gradim
 što sam bio srušio, pokazujem da sam prijestupnik. ¹⁹ Ta po Zakonu ja Zakonu umrijev da Bogu
 živim. S Kristom sam razapet. ²⁰ Živim, ali ne više ja, nego živi u meni Krist. A što sada živim u
 tijelu, u vjeri živim u Sina Božjega koji me ljubio i predao samoga sebe za mene. ²¹ Ne dokidam
 milosti Božje! Doista, ako je opravdanje po Zakonu, onda je Krist uzalud umro.

Chapter 3

¹ O bezumni Galæani, tko li vas opèara? A pred oèima vam je Isus Krist bio ocrtan kao Raspeti.
² Ovo bih samo htio doznati od vas: jeste li primili Duha po djelima Zakona ili po vjeri u Poruku?
³ Tako li ste bezumni? Zapoèeli ste u Duhu pa da sada u tijelu dovršite? ⁴ Zar ste toliko toga uzalud
 doživjeli? A kad bi doista bilo uzalud! ⁵ Onaj dakle koji vam daje Duha i èini među vama silna
 djela, èini li to zbog djela Zakona ili zbog vjere u Poruku? ⁶ Tako Abraham povjerova Bogu i
 uraèuna mu se u pravednost. ⁷ Shvatite dakle: oni od vjere, to su sinovi Abrahamovi. ⁸ A Pismo,
 predvidjevši da Bog po vjeri opravdava pogane, unaprijed navijesti Abrahamu: U tebi æe

9
 blagoslovljeni biti svi narodi. Tako: oni od vjere blagoslivlju se s vjernikom Abrahamom.
 10
 Doista, koji su god od djela Zakona, pod prokletstvom su. Ta pisano je: Proklet tko se god ne
 drži i tko ne vrši svega što je napisano u Knjizi Zakona. 11 A da se pred Bogom nitko ne opravdava
 Zakonom, oèito je jer: Pravednik æe od vjere živjeti. 12 Zakon pak nije od vjere, nego veli: Tko
 ga vrši, u njemu æe naæi život. 13 Krist nas otkupi od prokletstva Zakona, postavši za nas
 prokletstvom - jer pisano je: Proklet je tko god visi na drvetu - 14 da u Kristu Isusu na pogane dođe
 blagoslov Abrahamov: da Obeæanje, Duha, primimo po vjeri. 15 Braæo, po ljudsku govorim: veæ
 i ljudski valjan savez nitko ne poništava niti mu što dodaje. 16 A ova su obeæanja dana Abrahamu
 i potomstvu njegovu. Ne veli se: "i potomcima" kao o mnogima, nego kao o jednomu: I potomstvu
 17
 tvom, to jest Kristu. Ovo hoæu kazati: Saveza koji je Bog valjano sklopio ne obeskrepkuje
 Zakon, koji je nastao èetiri stotine i trideset godina poslije, i ne dokida obeæanja. 18 Doista, ako
 se baština zadobiva po Zakonu, ne zadobiva se po obeæanju. A Abrahama je Bog po obeæanju
 19
 obdario. Èemu onda Zakon? Dometnut je poradi prekršaja dok ne dođe potomstvo komu je
 namijenjeno obeæanje; sastavljen je po anđelima preko posrednika. 20 Posrednika pak nema gdje
 je samo jedan. A Bog je jedan. 21 Zar je dakle Zakon protiv obeæanja Božjih? Nipošto! Jer da je
 dan Zakon koji bi mogao oživljavati, pravednost bi doista proizlazila iz Zakona. 22 Ali je Pismo
 sve zatvorilo pod grijeh da se, po vjeri u Isusa Krista, obeæano dade onima koji vjeruju. 23 Prije
 dolaska vjere, pod Zakonom zatvoreni, bili smo èuvani za vjeru koja se imala objaviti. 24 Tako
 nam je Zakon bio nadzirateljem sve do Krista da se po vjeri opravdamo. 25 A otkako je nadošla
 vjera, nismo više pod nadzirateljem. 26 Uistinu, svi ste sinovi Božji, po vjeri u Kristu Isusu.
 27
 Doista, koji ste god u Krista kršteni, Kristom se zaodjenuste. 28 Nema više: Židov - Grk! Nema
 29
 više: rob - slobodnjak! Nema više: muško - žensko! Svi ste vi Jedan u Kristu Isusu! Ako li ste
 Kristovi, onda ste Abrahamovo potomstvo, baštinici po obeæanju.

Chapter 4

¹ Hoæu reæi: sve dok je baštini² maloljetan, ništa se ne razlikuje od roba premda je gospodar
svega: pod skrbnicima je i upraviteljima sve do dana koji je odredio otac. Tako i mi: dok bijasmo
maloljetni, robovasmo poèelima svijeta. A kada dođe punina vremena, odasla Bog Sina svoga:
od žene bi rođen, Zakonu podložan ⁴ da podložnike Zakona otkupi te primimo posinstvo. A
buduæi da ste sinovi, odasla Bog u srca vaša Duha Sina svoga koji klièe: "Abba! Oèe!" Tako više
nisi rob nego sin; ako pak sin, onda i baštini⁸ po Bogu. Onda dok još niste poznavali Boga, služili
ste bogovima koji po naravi to nisu. Ali sada kad ste spoznali Boga - zapravo, kad je Bog spoznao
vas - kako se sad opet vraæate k nemoænim i bijednim poèelima i opet im, ponovno, hoæete
robovati? Dane pomno opslužujete, i mjesece, i vremena, i godine! Sve se bojim za vas! Da
se možda nisam uzalud trudio oko vas! Postanite, braæo, molim vas, kao ja jer i ja postadoh kao
vi. Nièim me niste povrijedili. Znete: prvi sam vam put za bolesti navješæivao evanðelje.
Svoju kušnju, moje tijelo, niste ni prezreli ni odbacili, nego ste me primili kao anðela Božjega,
kao Krista Isusa. Gdje je sada ono vaše blaženstvo? Svjedoèim vam doista: kad bi bilo moguæe,
oèi biste svoje bili iskopali i dali mi ih. Tako? Postadoh li vam neprijateljem propovijedajuæi
vam istinu? Oni revnuju za vas, ne èasno, nego - odvojiti vas hoæe da onda vi za njih revnujete.
Dobro je da se za vas revnuje u dobru uvijek, a ne samo kad sam nazoèan kod vas, djeèice
moja, koju ponovno u trudovima raðam dok se Krist ne oblikuje u vama. Htio bih sada biti kod
vas, pa i jezik promijeniti, jer ne znam što bih s vama. Recite mi vi, koji želite biti pod Zakonom,
zar ne èujete Zakona? Ta pisano je da je Abraham imao dva sina, jednoga od ropkinje i jednoga
od slobodne. Ali onaj od ropkinje rođen je po tijelu, a onaj od slobodne snagom obeæanja. To
je slika. Doista, te žene dva su Saveza: jedan s brda Sinaja, koji raða za ropstvo - to je Hagara.
Jer Hagara znaèi brdo Sinaj u Arabiji i odgovara sadašnjem Jeruzalemu jer robuje zajedno sa
svojom djecom. Onaj pak Jeruzalem gore slobodan je; on je majka naša. Pisano je doista:
Klièi, nerotkinjo, koja ne raðaš, podvikuj od radosti, ti što ne znaš za trudove! Jer osamljena više
djece ima negoli udana. Vi ste, braæo, kao Izak, djeca obeæanja. I kao što je onda onaj po
tijelu rođeni progonio onoga po duhu rođenoga, tako je i sada. Nego, što veli Pismo? Otjeraj

sluškinju i sina njezina jer sin sluškinje ne smije biti baštinik sa sinom slobodne. ³¹ Zato, braæo, nismo djeca ropkinje nego slobodne.

Chapter 5

¹ Za slobodu nas Krist oslobodi! Držite se dakle i ne dajte se ponovno u jaram ropstva! ² Evo ja, Pavao, velim vam: ako se obrežete, Krist vam ništa neæe koristiti. ³ I ponovno jamëim svakom èovjeku koji se obreže: dužan je opsluživati sav Zakon. ⁴ Prekinuli ste s Kristom vi koji se u Zakonu mislite opravdati; iz milosti ste ispali. ⁵ Jer mi po Duhu iz vjere oèekujemo pravednost, nadu svoju. ⁶ Uistinu, u Kristu Isusu ništa ne vrijedi ni obrezanje ni neobrezanje, nego - vjera ljubavlju djelotvorna. ⁷ Dobro ste trèali; tko li vas je samo sprijeèio da se više ne pokoravate istini? ⁸ Ta pobuda nije od Onoga koji vas zove! ⁹ Malo kvasca cijelo tijesto ukvasa. ¹⁰ Ja se uzdam u vas u Gospodinu: vi neæete drukèije misliti. A tko vas zbunjuje, snosit æe osudu, tko god bio. ¹¹ A ja, braæo, ako sveudilj propovijedam obrezanje, zašto me sveudilj progone? Onda je obeskrijepljena sablazan križa! ¹² Uškopili se oni koji vas podbunjuju! ¹³ Doista vi ste, braæo, na slobodu pozvani! Samo neka ta sloboda ne bude izlikom tijelu, nego - ljubavlju služite jedni drugima. ¹⁴ Ta sav je Zakon ispunjen u jednoj jedinoj rijeèi, u ovoj: Ljubi bližnjega svoga kao sebe samoga! ¹⁵ Ako li pak jedni druge grizete i gloðete, pazite da jedni druge ne proždrete. ¹⁶ Hoæu reæi: po Duhu živite pa neæete ugaðati požudi tijela! ¹⁷ Jer tijelo žudi protiv Duha, a Duh protiv tijela. Doista, to se jedno drugomu protivi da ne èinite što hoæete. ¹⁸ Ali ako vas Duh vodi, niste pod Zakonom. ¹⁹ A oèita su djela tijela. To su: bludnost, neèistoæa, razvratnost, ²⁰ idolopoklonstvo, vraæanje, neprijateljstva, svaða, ljubomor, srdžbe, spletkarenja, razdori, stranèarenja, ²¹ zavisti, pijanèevanja, pijanke i tome slièno. Unaprijed vam kažem, kao što vam veæ rekoh: koji takvo što èine, kraljevstva Božjega neæe baštiniti. ²² Plod je pak Duha: ljubav, radost, mir, velikodušnost, uslužnost, dobrotâ, vjernost, ²³ blagost, uzdržljivost. Protiv tih nema zakona. ²⁴ Koji su Kristovi, razapeše tijelo sa strastima i požudama. ²⁵ Ako živimo po Duhu, po Duhu se i ravnajmo! ²⁶ Ne hlepimo za taštom slavom! Ne izazivajmo jedni druge, ne zavidaajmo jedni drugima!

Chapter 6

¹ Braæo, ako se tko i zatekne u kakvu prijestupu, vi, duhovni, takva ispravljajte u duhu blagosti. A pazi na samoga sebe da i ti ne podlegneš napasti. ² Nosite jedni bremena drugih i tako æete ispuniti zakon Kristov! ³ Jer misli li tko da jest što god, a nije ništa, sam sebe vara. ⁴ Svatko neka ispita sam svoje djelo pa æe onda u samom sebi imati èime se dièiti, a ne u usporedbi s drugim. ⁵ Ta svatko æe nositi svoj teret. ⁶ Koji se uèi Rijeèi, neka sva dobra dijeli sa svojim uèiteljem. ⁷ Ne varajte se: Bog se ne da izrugivati! ⁸ Što tko sije, to æe i žeti! Doista, tko sije u tijelo svoje, iz tijela æe žeti raspadljivost, a tko sije u duh, iz duha æe žeti život vjeèni. ⁹ Neka nam ne dozlogrdi èiniti dobro: ako ne sustanemo, u svoje æemo vrijeme žeti! ¹⁰ Dakle, dok imamo vremena, èinimo dobro svima, ponajpaèe domaæima u vjeri. ¹¹ Gledajte kolikim vam slovima pišem svojom rukom. ¹² Svi koji se hoæe praviti važni tijelom, sile vas na obrezanje, samo da zbog križa Kristova ne bi trpjeli progonstvo. ¹³ Ta ni sami obrezani ne opslužuju Zakona, ali hoæe da se vi obrežete da bi se mogli ponositi vašim tijelom. ¹⁴ A ja, Bože saèuvaj da bih se ièim ponosio osim križem Gospodina našega Isusa Krista po kojem je meni svijet rasset i ja svijetu. ¹⁵ Uistinu, niti je što obrezanje niti neobrezanje, nego - novo stvorenje. ¹⁶ A na sve koji se ovoga pravila budu držali, i na sveg Izraela Božjega - mir i milosrðe! ¹⁷ Ubuduæe neka mi nitko ne dodijava jer ja na svom tijelu nosim biljege Isusove! ¹⁸ Milost Gospodina našega Isusa Krista s duhom vašim, braæo! Amen

Ephesians

Chapter 1

¹ Pavao, po volji Božjoj apostol Krista Isusa: svetima koji su u Efezu i vjernima u Isusu Kristu. ² Milost vam i mir od Boga, Oca našega, i Gospodina Isusa Krista! ³ Blagoslovljen Bog i Otac Gospodina našega Isusa Krista, on koji nas blagoslovi svakim blagoslovom duhovnim u nebesima, ⁴ u Kristu. Tako: u njemu nas sebi izabra prije postanka svijeta da budemo sveti i bez mane pred

⁵ njim; u ljubavi nas predodredi za posinstvo, za sebe, po Isusu Kristu, dobrohotnošæu svoje volje,
⁶ na hvalu Slave svoje milosti. Njome nas zamilova u Ljubljenome ⁷ u kome, njegovom krvlju,
⁸ imamo otkupljenje, otpuštenje prijestupa po bogatstvu njegove milosti. Nju preobilno u nas uli
⁹ zajedno sa svom mudrošæu i razumijevanjem obznanivši nam otajstvo svoje volje po dobrohotnom
¹⁰ naumu svojem što ga prije u njemu zasnova da se provede punina vremena: uglaviti u Kristu
¹¹ sve - na nebesima i na zemlji. U njemu, u kome i nama - predodređenima po naumu Onoga koji
¹² sve izvodi po odluci svoje volje - u dio pade da budemo na hvalu Slave njegove - mi koji smo
¹³ se veæ prije nadali u Kristu. U njemu ste i vi, pošto ste èuli Rijeè istine - evanðelje spasenja
¹⁴ svoga - u njemu ste, prigrlivši vjeru, opeææeni Duhom obeæanim, Svetim, koji je zalog naše
¹⁵ baštine: otkupljenja, posvojenja - na hvalu Slave njegove. Zato i ja, otkad sam èuo za vašu vjeru
¹⁶ u Gospodinu Isusu i za ljubav prema svima svetima, ne prestajem zahvaljivati za vas i sjeæati
¹⁷ vas se u svojim molitvama: Bog Gospodina našega Isusa Krista, Otac Slave, dao vam Duha
¹⁸ mudrosti i objave kojom æete ga spoznati; prosvijetlio vam oèi srca da upoznate koje li nade u
¹⁹ pozivu njegovu, koje li bogate slave u baštini njegovoj meðu svetima i koje li prekomjerne
²⁰ njegove koju na djelu pokaza u Kristu, kad ga uskrisi od mrtvih i posjede sebi zdesna na nebesima
²¹ iznad svakog Vrhovništva i Vlasti i Moæi i Gospodstva i svakog imena imenovana ne samo na
²² ovom svijetu nego i u buduæemu. Sve mu podloži pod noge, a njega postavi - nad svime -
²³ Glavom Crkvi, koja je Tijelo njegovo, punina Onoga koji sve u svima ispunja.

Chapter 2

¹ I vi bijaste mrtvi zbog prijestupa i grijeha ² u kojima ste nekoæ živjeli po Eonu ovoga svijeta,
 po Knezu vlasti zraka, po tomu duhu koji sada djeluje u sinovima neposlušnima. ³ Meðu njima
 smo i mi nekoæ živjeli u požudama tijela svoga, udovoljavajuæi prohtjevima tijela i æudi, te po
⁴ naravi bijasmo djeca gnjeva kao i drugi. Ali Bog, bogat milosrðem, zbog velike ljubavi kojom

⁵
 nas uzljubi, nas koji bijasmo mrtvi zbog prijestupa, oživi zajedno s Kristom - milošæu ste spašeni!
⁶
 - te nas zajedno s njim uskrisi i posadi na nebesima u Kristu Isusu: ⁷ da u dobrohotnosti prema
 nama u Kristu Isusu pokaže buduæim vjekovima preobilno bogatstvo milosti svoje. ⁸ Ta milošæu
 ste spašeni po vjeri! I to ne po sebi! Božji je to dar! ⁹ Ne po djelima, da se ne bi tko hvastao.
¹⁰
 Njegovo smo djelo, stvoreni u Kristu Isusu za dobra djela, koja Bog unaprijed pripravi da u njima
¹¹
 živimo. Spominjite se stoga da nekoæ bijaste neznabošci u tijelu - neobrezanicima su vas zvali
 oni koji se zovu obrezani, rukom, na tijelu - ¹² i da u ono vrijeme bijaste izvan Krista, udaljeni od
 građanstva izraelskoga, tuđi Savezima obeæanja, bez nade bijaste i neznabošci na svijetu. ¹³ Sada
 pak, u Kristu Isusu, vi koji nekoæ bijaste daleko, dođoste blizu - po Krvi Kristovoj. ¹⁴ Doista, on
 je mir naš, on koji od dvoga uèini jedno: pregradu razdvojnici, neprijateljstvo razori u svome tijelu.
¹⁵
 Zakon zapovijedi s propisima obeskrijepi da u sebi, uspostavljajuæi mir, od dvojice sazda jednoga
¹⁶
 novog èovjeka te obojicu u jednome Tijelu izmiri s Bogom po križu, ubivši u sebi neprijateljstvo.
¹⁷
 I dođe te navijesti mir vama daleko i mir onima blizu, ¹⁸ jer po njemu jedni i drugi u jednome
 Duhu imamo pristup Ocu. ¹⁹ Tako dakle više niste tuđinci ni pridošlice, nego sugrađani ste svetih
 i ukuæani Božji ²⁰ nazidani na temelju apostola i proroka, a zaglavni je kamen sam Krist Isus.
²¹
 U njemu je sva građevina povezana i raste u hram svet u Gospodinu. ²² U njemu ste i vi ugrađeni
 u prebivalište Božje u Duhu.

Chapter 3

¹
 Radi toga ja, Pavao, sužanj Krista Isusa za vas pogane... ² Zacijelo ste èuli za rasporedbu
 milosti Božje koja mi je dana za vas: ³ objavom mi je obznanjeno otajstvo, kako netom ukratko
 opisah. ⁴ Èitajuæi to, možete dokuèiti kako ja shvaæam Kristovo otajstvo, ⁵ koje nije bilo obznanjeno
 sinovima ljudskim drugih naraštaja. Ono je sada u Duhu objavljeno svetim njegovim apostolima i
 prorocima: ⁶ da su pogani subaštinci i "sutijelo" i sudionici obeæanja u Kristu Isusu - po evanđelju,
⁷
 kojega postadoh poslužiteljem darom milosti Božje koja mi je dana djelotvornošæu snage njegove.

8
 Meni, najmanjemu od svih svetih, dana je ova milost: poganima biti blagovjesnikom neistraživog
 bogatstva Kristova⁹ i osvijetliti rasporedbu otajstva, pred vjekovima skrivena u Bogu, koji sve
 stvori,¹⁰ da sada - po Crkvi - Vrhovništvima i Vlastima na nebesima bude obznanjena mnogolika
 mudrost Božja¹¹ zasnovana - po naumu o vjekovima - u Kristu Isusu Gospodinu našem.¹² U
 njemu, s pouzdanjem po vjeri u njega, imamo slobodan pristup.¹³ Zato ne klonite, molim, s nevolja
 mojih za vas! One su slava vaša!¹⁴ Zato prigibam koljena pred Ocem,¹⁵ od koga ime svakom
 oèinstvu na nebu i na zemlji:¹⁶ neka vam dadne po bogatstvu Slave svoje ojaèati se po Duhu
 njegovu u snazi za unutarnjeg èovjeka¹⁷ da po vjeri Krist prebiva u srcima vašim te u ljubavi
 ukorijenjeni i utemeljeni¹⁸ možete shvatiti sa svima svetima što je Dužina i Širina i Visina i
 Dubina¹⁹ te spoznati nadspoznatljivu ljubav Kristovu da se ispunite do sve Punine Božje.²⁰ Onomu
 pak koji snagom u nama djelatnom može uèiniti mnogo izobilnije nego li mi moliti ili zamisliti -
 21
 Njemu slava u Crkvi i u Kristu Isusu za sva pokoljenja vijeka vjekovjeènoga! Amen.

Chapter 4

1
 Zaklinjem vas dakle ja, sužanj u Gospodinu: sa svom poniznošæu i blagošæu, sa strpljivošæu
 živite dostojno poziva kojim ste pozvani!² Podnosite jedni druge u ljubavi;³ trudite se saèuvati
 jedinstvo Duha svezom mira!⁴ Jedno tijelo i jedan Duh - kao što ste i pozvani na jednu nadu svog
 poziva!⁵ Jedan Gospodin! Jedna vjera! Jedan krst!⁶ Jedan Bog i Otac sviju, nad svima i po svima
 i u svima!⁷ A svakomu je od nas dana milost po mjeri dara Kristova.⁸ Zato veli: Na visinu uzaðe
 vodeæi sužnje, dade dare ljudima.⁹ Ono "uzaðe" - što drugo znaèi doli to da i siðe u donje krajeve,
 na zemlju?¹⁰ Koji siðe, isti je onaj koji i uzaðe ponad svih nebesa da sve ispuni.¹¹ On i "dade"
 jedne za apostole, druge za proroke, jedne opet za evanðeliste, a druge za pastire i uèitelje¹² da
 opremi svete za djelo služenja, za izgraðivanje Tijela Kristova¹³ dok svi ne prispijemo do jedinstva
 vjere i spoznaje Sina Božjega, do èovjeka savršena, do mjere uzrasta punine Kristove:¹⁴ da više
 ne budemo nejaèad kojom se valovi poigravaju i koje goni svaki vjetar nauka u ovom kockanju

ljudskom, u lukavosti što put krèi zabludi.¹⁵ Nego, istinujuæi u ljubavi da poradimo te sve uzraste
 u Njega, koji je Glava, Krist,¹⁶ od kojega sve Tijelo, usklaðeno i povezano svakovrsnim zglobom
 zbrinjavanja po djelotvornosti primjerenoj svakomu pojedinom dijelu, promièe svoj rast na
 saziðivanje u ljubavi.¹⁷ Ovo govorim i zaklinjem u Gospodinu: ne živite više kao što pogani žive
 - u ispraznosti pameti njihove:¹⁸ zamraèena uma, udaljeni od života Božjega, sve zbog neznanja
 koje je u njima, zbog okorjelosti srca njihova.¹⁹ Sami su sebe otupili i podali se razvratnosti da
 bi u pohlepi poèinjali svaku neèistoæu.²⁰ Vi pak ne nauèiste tako Krista,²¹ ako ste ga doista èuli
 i u njemu bili pouèeni kako je istina u Isusu:²² da vam je odložiti prijašnje ponašanje, starog
 èovjeka, koga varave požude vode u propast,²³ a obnavljati se duhom svoje pameti²⁴ i obuæi
 novog èovjeka, po Bogu stvorena u pravednosti i svetosti istine.²⁵ Zato odložite laž i govorite
 istinu jedan drugomu jer udovi smo jedni drugima.²⁶ Srdite se, ali ne griješite! Sunce nek ne zaðe
 nad vašom srdžbom²⁷ i ne dajite mjesta ðavlu.²⁸ Tko je krao, neka više ne krade, nego neka se
 radije trudi svojim rukama priskrbljivati da ima što podijeliti s potrebnim.²⁹ Nikakva nevaljala
 rijeè neka ne izlazi iz vaših usta, nego samo dobra, da prema potrebi saziðuje i milost iskaže
 slušateljima.³⁰ I ne žalostite Duha Svetoga, Božjega, kojim ste opeèaæeni za Dan otkupljenja!
³¹ Daleko od vas svaka gorèina, i srdžba, i gnjev, i vika, i hula sa svom opakošæu!³² Naprotiv!
 Budite jedni drugima dobrotivi, milosrdni; praštajte jedni drugima kao što i Bog u Kristu nama
 oprostí.

Chapter 5

¹ Budite dakle nasljedovatelji Božji kao djeca ljubljena² i hodite u ljubavi kao što je i Krist
 ljubio vas i sebe predao za nas kao prinos i žrtvu Bogu na ugodan miris.³ A bludnost i svaka
 neèistoæa ili pohlepa neka se i ne spominje meðu vama, kako dolikuje svetima!⁴ Ni prostota, ni
 ludorija, ni dvosmislica, što se ne prilièi, nego radije zahvaljivanje!⁵ Jer dobro znajte ovo: nijedan
 bludnik, ili bestidnik, ili pohlepnik - taj idolopoklonik - nema baštine u kraljevstvu Kristovu i
 Božjemu.⁶ Nitko neka vas ispraznim rijeèima ne zavarava: zbog toga dolazi gnjev Božji na sinove

neposlušne. ⁷ Nemaite dakle ništa s njima! ⁸ Da, nekoæ bijaste tama, a sada ste svjetlost u
 Gospodinu: kao djeca svjetlosti hodite - ⁹ plod je svjetlosti svaka dobrota, pravednost i istina - ¹⁰ i
 odluèite se za ono što je milo Gospodinu. ¹¹ A nemaite udjela u jalovim djelima tame, nego ih
 dapaèe raskrinkavajte, ¹² jer što potajno èine, sramota je i govoriti. ¹³ A sve što se raskrinka, pod
 svjetlošæu postaje sjajno; što je pak sjajno, svjetlost je. ¹⁴ Zato veli: "Probudi se, ti što spavaš,
 ustani od mrtvih i zasvijetljet æe ti Krist." ¹⁵ Razmotrite dakle pomno kako živite! Ne kao ljudi,
 nego kao mudri! ¹⁶ Iskupljuje vrijeme jer dani su zli! ¹⁷ Zato ne budite nerazumni, nego shvatite
 što je volja Gospodnja! ¹⁸ I ne opijajte se vinom u kojem je razuzdanost, nego - punitè se Duhom!
¹⁹ Razgovarajte meðu sobom psalmima, hvalospjevima i duhovnim pjesmama! Pjevajte i slavite
 Gospodina u svom srcu! ²⁰ Svagda i za sve zahvaljujte Bogu i Ocu u imenu Gospodina našega
 Isusa Krista! ²¹ Podložni budite jedni drugima u strahu Kristovu! ²² Žene svojim muževima kao
 Gospodinu! ²³ Jer muž je glava žene kao i Krist Glava Crkve - On, Spasitelj Tijela. ²⁴ Pa kao što
 se Crkva podlaže Kristu, tako i žene muževima u svemu! ²⁵ Muževi, ljubite svoje žene kao što je
 Krist ljubio Crkvu te sebe predao za nju ²⁶ da je posveti, oèistivši je kupelji vode uz rijeè ²⁷ te
 sebi predvede Crkvu slavnu, bez ljage i nabora ili èega takva, nego da bude sveta i bez mane.
²⁸ Tako treba da i muževi ljube svoje žene kao svoja tijela. Tko ljubi svoju ženu, sebe ljubi. ²⁹ Ta
 nitko nikada ne mrzi svoga tijela, nego ga hrani i njeguje kao i Krist Crkvu. ³⁰ Doista, mi smo
 udovi njegova Tijela! ³¹ Stoga æe èovjek ostaviti oca i majku da prione uza svoju ženu; dvoje njih
 bit æe jedno tijelo. ³² Otajstvo je to veliko! Ja smjeram na Krista i na Crkvu. ³³ Dakle, neka svaki
 od vas ljubi svoju ženu kao samog sebe, a žena neka poštuje svog muža.

Chapter 6

¹ Djeco, slušajte svoje roditelje u Gospodinu jer to je pravedno. ² Poštuj oca svoga i majku -
 to je prva zapovijed s obeæanjem: ³ da ti dobro bude i da dugo živiš na zemlji. ⁴ A vi, oèevi, ne
 srdite djece svoje, nego ih odgajajte stegom i urazumljivanjem Gospodnjim! ⁵ Robovi, slušajte

svoje zemaljske gospodare kao Krista - sa strahom i trepetom, u jednostavnosti srca. ⁶ Ne naoko,
 kao oni koji se ulaguju ljudima, nego kao sluge Kristove koje zdušno vrše volju Božju; ⁷ dragovoljno
 služe - kao Gospodinu, a ne ljudima, ⁸ znajući da æe svatko, bio on rob ili slobodnjak, uèini li što
 dobro, za to dobiti plaæu od Gospodina. ⁹ I vi, gospodari, isto se tako vladajte prema njima: kanite
 se prijetnje, znajući da je i njihov i vaša Gospodar na nebesima i da u njega nema pristranosti.
¹⁰ Ubuduæe jaèajte se u Gospodinu i u silnoj snazi njegovoj. ¹¹ Obucite svu opremu Božju da se
 mognete oduprijeti lukavstvima ðavlovim. ¹² Jer nije nam se boriti protiv krvi i mesa, nego protiv
 Vrhovništava, protiv Vlasti, protiv upravljaèa ovoga mraènoga svijeta, protiv zlih duhova po
 nebesima. ¹³ Zbog toga posegnite za svom opremom Božjom da uzmognete odoljeti u dan zli i
 održati se kada sve nadvladate. ¹⁴ Držite se dakle! Opašite bedra istinom, obucite oklop pravednosti,
¹⁵ potpašite noge spremnošæu za evanðelje mira! ¹⁶ U svemu imajte uza se štit vjere: njime æete
 moæi ugasiti ognjene strijele Zloga. ¹⁷ Uzmite i kacigu spasenja i maè Duha, to jest Rijeè Božju.
¹⁸ Svakovrsnom se molitvom i prošnjom u svakoj prigodi u Duhu molite. Poradi toga i bdijte sa
 svom ustrajnošæu i molitvom za sve svete, ¹⁹ i za me, da mi se otvore usta i dade rijeè hrabro
 obznaniti otajstvo evanðelja ²⁰ kojeg sam poslanik u okovima, da se ohrabrim o njemu kako treba
 govoriti. ²¹ A da i vi znate što je sa mnom, kako mi je, o svemu æe vas obavijestiti Tihik, ljubljeni
 brat i vjerni poslužitelj u Gospodinu. ²² Njega šaljem k vama baš zato da znate kako smo i da
 ohrabri srca vaša. ²³ Mir braæi i ljubav, s vjerom, od Boga Oca i Gospodina Isusa Krista! ²⁴ Milost
 sa svima koji ljube Gospodina našega Isusa Krista - u neraspadljivosti.

Philippians

Chapter 1

¹ Pavao i Timotej, sluge Krista Isusa, svima svetima u Kristu Isusu koji su u Filipima, s
 nadglednicima i poslužiteljima. ² Milost vam i mir od Boga, Oca našega, i Gospodina Isusa Krista!
³ Zahvaljujem Bogu svomu kad vas se god sjetim. ⁴ Uvijek se u svakoj svojoj molitvi za vas s

radošæu molim⁵ zbog vašeg udjela u evanđelju od onoga prvog dana sve do sada -⁶ uvjeren u
 ovo: Onaj koji otpoèe u vama dobro djelo, dovršit æe ga do Dana Krista Isusa.⁷ I pravo je da tako
 osjeæam o svima vama! Ta ja vas nosim u srcu jer u okovima mojim i u obrani i utvrđivanju
 evanđelja svi ste vi suzajednièari moje milosti.⁸ Bog mi je doista svjedok koliko žudim za svima
 vama srcem Isusa Krista!⁹ I molim za ovo: da ljubav vaša sve više i više raste u spoznanju i potpunu
 pronicanju¹⁰ te mognete prosuditi što je najbolje da budete èisti i besprijekorni za Dan Kristov,
¹¹ puni ploda pravednosti po Isusu Kristu - na slavu i hvalu Božju.¹² A hoæu da znate, braæo:
 ovaj se moj udes paèe okrenuo u napredovanje evanđelja¹³ tako da se moji okovi u Kristu razglasiše
 u svem pretoriju i među svima drugima,¹⁴ a veæina braæe u Gospodinu, ohrabrena mojim okovima,
 još se više usuđuje neustrašivo zboriti Rijeè.¹⁵ Neki, istina, propovijedaju Krista iz zavisti i
 nadmetanja, a neki iz dobre volje:¹⁶ ovi iz ljubavi jer znaju da sam ovdje za obranu evanđelja;
¹⁷ oni pak Krista navješæuju iz suparništva, neiskreno - misleæi da æe tako otežati nevolju mojih
 okova.¹⁸ Pa što onda? Samo se na svaki naèin, bilo himbeno, bilo istinito, Krist navješæuje. I tome
 se radujem, a i radovat æu se.¹⁹ Jer znadem: po vašoj molitvi i pomoæi Duha Isusa Krista to æe
 mi biti na spasenje,²⁰ kako željno i oèekujem i nadam se da se ni zbog èega neæu smesti, nego da
 æe se mojom posvemašnjom odvažnošæu - kako uvijek tako i sada - Krist uzvelieati u mom tijelu,
 bilo životom, bilo smræu.²¹ Ta meni je živjeti Krist, a umrijeti dobitak!²² A ako mi živjeti u
 tijelu omoguæuje plodno djelovanje, što da odaberem? Ne znam!²³ Pritiješnjen sam od ovoga
 dvoga: želja mi je otieati i s Kristom biti jer to je mnogo, mnogo bolje;²⁴ ali ostati u tijelu potrebnije
 je poradi vas.²⁵ U to uvjeren, znam da æu ostati i biti uz vas sve, za vaš napredak i na radost vjere,
²⁶ da ponos vaš mnome poraste u Kristu Isusu kad opet doðem k vama.²⁷ Samo se ponašajte
 dostojno evanđelja Kristova, pa - došao ja i vidio vas ili nenazoèan slušao što je s vama - da mogu
 utvrditi kako ste postojani u jednome duhu i jednodušno se zajednièki borite za evanðeosku vjeru
²⁸ ne plašeæi se ni u èemu protivnika. To je njima najava njihove propasti, a vašega spasenja, i to
²⁹ od Boga. Jer vama je dana milost: "za Krista", ne samo u njega vjerovati nego za njega i trpjeti,
³⁰ isti boj bijuæi koji na meni vidjeste i sada o meni èujete.

Chapter 2

¹ Ima li dakle u Kristu kakve utjehe, ima li kakva ljubazna bodrenja, ima li kakva zajedništva
 Duha, ima li kakva srca i samilosti, ² ispunite me radošæu: složni budite, istu ljubav njegujte,
 jednodušni, jedne misli budite; ³ nikakvo suparništvo ni umišljenost, nego - u poniznosti jedni
 druge smatrajte višima od sebe; ⁴ ne starajte se samo svaki za svoje, nego i za ono što se tièe drugih!
⁵ Neka u vama bude isto mišljenje kao i u Kristu Isusu: ⁶ On, trajni lik Božji, nije se kao plijena
 držao svoje jednakosti s Bogom, ⁷ nego sam sebe "oplijeni" uzevši lik sluge, postavši ljudima
 sličan; obličjem èovjeku nalik, ⁸ ponizi sam sebe, poslušan do smrti, smrti na križu. ⁹ Zato Bog
 njega preuzvisi i darova mu ime, ime nad svakim imenom, ¹⁰ da se na ime Isusovo prigne svako
 koljeno nebesnika, zemnika i podzemnika. ¹¹ I svaki æe jezik priznati: "Isus Krist jest Gospodin!"
¹² - na slavu Boga Oca. Tako, ljubljani moji, poslušni kako uvijek bijaste, ne samo kao ono za
 moje nazoènosti nego mnogo više sada, za moje nenazoènosti, sa strahom i trepetom radite oko
 svoga spasenja! ¹³ Da, Bog u svojoj dobrohotnosti izvodi u vama i htjeti i djelovati. ¹⁴ Sve èinite
 bez mrmljanja i oklijevanja ¹⁵ da budete besprijekorni i èisti, djeca Božja neporoèna posred poroda
 izopaèena i lukava u kojem svijetlite kao svjetlila u svijetu ¹⁶ držæei rijeè Života meni na ponos
 za Dan Kristov, što nisam zaludu trèao niti se zaludu trudio. ¹⁷ Naprotiv, ako se ja i izlijevam za
 žrtvu i bogoslužje, za vjeru vašu, radostan sam i radujem se sa svima vama. ¹⁸ A tako i vi budite
 radosni i radujte se sa mnom. ¹⁹ Nadam se u Gospodinu Isusu da æu vam uskoro poslati Timoteja
 da mi odlane kad saznam što je s vama. ²⁰ Nikoga doista nemam tako srodne duše tko bi se kao
 on svojski za vas pobrinuo ²¹ jer svi traže svoje, a ne ono što je Isusa Krista. ²² A prokušanost
 vam je njegova poznata: kao dijete s ocem služio je sa mnom evanđelju. ²³ Njega se dakle nadam
 poslati tek što razvidim što je sa mnom. ²⁴ A uvjeren sam u Gospodinu da æu i sam uskoro doæi.
²⁵ Smatrao sam potrebnim poslati k vama Epafrodita, brata, suradnika i suborca moga kojega ste
 poslali da mi poslužuje u potrebi. ²⁶ Jer je èeznuo za svima vama i bio zabrinut što ste saznali da
 je obolio. ²⁷ I doista je gotovo na smrt bio obolio, ali Bog mu se smilovao, ne samo njemu nego i

meni, da me ne zadesi žalost na žalost.²⁸ Brže ga dakle poslah da se, pošto ga vidite, opet obradujete,
i ja da budem manje žalostan.²⁹ Primite ga dakle u Gospodinu sa svom radosti i poštujujte takve
30 jer se za djelo Kristovo smrti sasvim približio, životnoj se pogibli izložio da nadopuni ono u
èemu me vi ne mogoste poslužiti.

Chapter 3

 ¹ Uostalom, braæo moja, radujte se u Gospodinu! Pisati vam jedno te isto meni nije dosadno,
a za vas je sigurnije.² Èuvajte se tih pasa, èuvajte se tih opakih radnika, èuvajte se te osakaæenosti!
³ Jer mi smo obrezanje, mi koji u Duhu Božjemu obavljamo bogoslužje i dièimo se Kristom Isusom,
a ne pouzdajemo se u tijelo,⁴ iako bih se ja mogao pouzdati i u tijelo. Smatra li tko drugi da se
može uzdati u tijelo, ja još više:⁵ obrezan osmog dana, od roda sam Izraelova, plemena
Benjaminova, Hebrej od Hebreja; po Zakonu farizej,⁶ po revnosti progonitelj Crkve, po pravednosti
zakonskoj besprijekoran.⁷ Ali što mi god bijaše dobitak, to poradi Krista smatram gubitkom.
⁸ Štoviše, èak sve gubitkom smatram zbog onoga najizvrsnijeg, zbog spoznanja Isusa Krista,
Gospodina mojega, radi kojega sve izgubih i otpadom smatram: da Krista steknem⁹ i u njemu se
naðem - ne svojom pravednošæu, onom od Zakona, nego pravednošæu po vjeri u Krista, onom od
Boga, na vjeri utemeljenoj -¹⁰ da upoznam njega i snagu uskrsnuæa njegova i zajedništvo u
patnjama njegovim,¹¹ ne bih li kako, suoblièen smrti njegovoj, prispio k uskrsnuæu od mrtvih.
¹² Ne kao da sam veæ postigao ili dopro do savršenstva, nego - hitim ne bih li kako dohvatio jer
sam i zahvaæen od Krista.¹³ Braæo, ja nipošto ne smatram da sam veæ dohvatio. Jedno samo: što
je za mnom, zaboravljam, za onim što je preda mnom, prežem,¹⁴ k cilju hitim, k nagradi višnjeg
poziva Božjeg u Kristu Isusu.¹⁵ Koji smo god zreli, ovako mislimo! I ako što drukèije mislite,
Bog æe vam ovako objaviti.¹⁶ Samo, držimo se onoga do èega smo stigli!¹⁷ Braæo! Nasljedovatelji
moji budite i promatrajte one koji žive po uzoru koji imate u nama.¹⁸ Jer èesto sam vam govorio,
a sada i plaèuæi govorim: mnogi žive kao neprijatelji križa Kristova.¹⁹ Svršetak im je propast,

bog im je trbuh, slava u sramoti - jer misle na zemaljsko. ²⁰ Naša je pak domovina na nebesima,
 odakle iščekujemo Spasitelja, Gospodina našega Isusa Krista: ²¹ snagom kojom ima moæ sve sebi
 podložiti on æ preobraziti ovo naše bijedno tijelo i suoblièiti ga tijelu svomu slavnomu.

Chapter 4

¹ Stoga, braæo moja ljubljena i željkovana, radosti moja i vijenèe moj, tako - èvrsto stojte u
 Gospodinu. ² Evodiju zaklinjem, i Sintihu zaklinjem da budu složne u Gospodinu. ³ Da, molim i
 tebe, èestiti druže, pomaži im jer su se one u evanðelju borile zajedno sa mnom, i s Klementom i
 ostalim mojim suradnicima, kojih su imena u knjizi Života. ⁴ Radujte se u Gospodinu uvijek!
 Ponavljam: radujte se! ⁵ Blagost vaša neka je znana svim ljudima! Gospodin je blizu! ⁶ Ne budite
 zabrinuti ni za što, nego u svemu - molitvom i prošnjom, sa zahvaljivanjem - oèitujte svoje molbe
 Bogu. ⁷ I mir Božji koji je iznad svakog razuma èuvat æ srca vaša i vaše misli u Kristu Isusu.
⁸ Uostalom, braæo, što je god istinito, što god èasno, što god pravedno, što god èisto, što god
 ljubazno, što god hvalevrijedno; je li što krepost, je li što pohvala - to nek vam je na srcu! ⁹ Što ste
 nauèili, i primili, i èuli, i vidjeli na meni - to èinite i Bog mira bit æ s vama! ¹⁰ Uvelike se obradovah
 u Gospodinu što ste napokon procvali te mislite na me; mislili ste i prije, ali niste imali prigode.
¹¹ Govorim to ne zbog oskudice, ta nauèen sam u svakoj prigodi biti zadovoljan. ¹² Znam i
 oskudijevati, znam i obilovati! Na sve sam i na svašta navikao: i sit biti i gladovati, i obilovati i
 oskudijevati. ¹³ Sve mogu u Onome koji me jaèa! ¹⁴ Ipak, lijepo je od vas što sa mnom podijeliste
 moju nevolju. ¹⁵ A i vi, Filipljani, znate: u poèetku evanðelja, kad otputovah iz Makedonije, nijedna
 mi se Crkva nije pridružila u pogledu izdataka i primitaka, doli vi jedini. ¹⁶ Èak ste mi i u Solun i
 jednom, i dvaput, za potrebe poslali. ¹⁷ Ne, ne tražim dara; tražim samo plod izobilan u vašu korist.
¹⁸ Imam svega i u izobilju; namiren sam otkad po Epafroditu primih ono od vas, miris ugodan,
 žrtvu milu, ugodnu Bogu. ¹⁹ A Bog moj ispunit æ svaku vašu potrebu po bogatstvu svome,
 velièanstveno, u Kristu Isusu. ²⁰ Bogu pak, Ocu našem, slava u vijeke vjekova! Amen.
²¹ Pozdravite svakoga svetog u Kristu Isusu. Pozdravljaju vas braæa koja su sa mnom.

²² Pozdravljaju vas svi sveti, ponajpače oni iz careva dvora. ²³ Milost Gospodina Isusa Krista s duhom vašim!

Colossians

Chapter 1

¹ Pavao, po volji Božjoj apostol Krista Isusa, i brat Timotej: ² Kološanima, svetoj i vjernoj braći u Kristu. Milost vam i mir od Boga, Oca našega! ³ Zahvaljujemo Bogu, Ocu Gospodina našega Isusa Krista, svagda za vas moleći. ⁴ Jer èuli smo za vašu vjeru u Kristu Isusu i za ljubav koju gajite prema svima svetima ⁵ poradi nade koja vam je pohranjena u nebesima. Za nju ste već èuli u Riječi istine - ⁶ evanđelju koje je do vas doprlo te plodove nosi i raste, kao što po svem svijetu, tako i među vama od dana kad ste èuli i spoznali milost Božju po istini, ⁷ kako ste naučili od ljubljenog Epafre, sluge zajedno s nama; on je umjesto nas, vjeran poslužitelj Kristov, ⁸ on nas je i obavijestio o vašoj ljubavi u Duhu. ⁹ Zato i mi, od dana kada to èusmo, neprestano za vas molimo i ištemo da se ispuniti spoznajom volje Njegove u svojoj mudrosti i shvaćanju duhovnome: ¹⁰ da živite dostojno Gospodina i posve mu ugodite, plodni svakim dobrim djelom i rastući u spoznaji Božjoj; ¹¹ osnaženi svakom snagom, po sili Slave njegove, za svaku postojanost i strpljivost; ¹² s radošću zahvaljujući Ocu koji vas osposobi za dioništvo u baštini svetih u svjetlosti. ¹³ On nas izbavi iz vlasti tame i prenese u kraljevstvo Sina, ljubavi svoje, ¹⁴ u kome imamo otkupljenje, otpuštenje grijeha. ¹⁵ On je slika Boga nevidljivoga, Prvorođenac svakog stvorenja. ¹⁶ Ta u njemu je sve stvoreno na nebesima i na zemlji, vidljivo i nevidljivo, bilo Prijestolja, bilo Gospodstva, bilo Vrhovništva, bilo Vlasti - sve je po njemu i za njega stvoreno: ¹⁷ on je prije svega i sve stoji u njemu. ¹⁸ On je Glava Tijela, Crkve; on je Poèetak, Prvorođenac od mrtvih, da u svemu bude Prvak. ¹⁹ Jer svidjelo se Bogu u njemu nastaniti svu Puninu ²⁰ i po njemu - uspostavivši mir krvlju križa njegova - izmiriti sa sobom sve, bilo na zemlji, bilo na nebesima. ²¹ I vas, nekoæ po zlim djelima udaljene i neprijateljski raspoložene, ²² sada u ljudskom tijelu Kristovu, po smrti, sa sobom

izmiri da vas k sebi privede svete, bez mane i besprigovorne. ²³ Samo ako ostanete u vjeri utemeljeni, stalni i nepoljuljani u nadi evanđelja koje èuste, koje se propovijeda svakom stvorenju pod nebom, a ja mu, Pavao, postadoh poslužiteljem. ²⁴ Radujem se sada dok trpim za vas i u svom tijelu dopunjam što nedostaje mukama Kristovim za Tijelo njegovo, za Crkvu. ²⁵ Njoj ja postadoh poslužiteljem po rasporedbi Božjoj koja mi je dana za vas da potpuno pronesem Rijeè Božju - ²⁶ otajstvo pred vjekovima i pred naraštajima skriveno, a sada oèitovano svetima njegovim. ²⁷ Njima Bog htjede obznaniti kako li je slavom bogato to otajstvo među poganima: to jest Krist u vama, nada slave! ²⁸ Njega mi navješæujemo, opominjuæi svakoga èovjeka, pouèavajuæi svakoga èovjeka u svoj mudrosti da bismo svakoga èovjeka doveli do savršenstva u Kristu. ²⁹ Za to se i trudim i borim njegovom djelotvornošæu koja u meni snažno djeluje.

Chapter 2

¹ Htio bih uistinu da znate koliko mi se boriti za vas, za one u Laodiceji i za sve koji me nisu vidjeli licem u lice: ² da se ohrabre srca njihova, povezana u ljubavi, te se vinu do svega bogatstva, punine shvaæanja, do spoznanja otajstva Božjega - Krista, ³ u kojem su sva bogatstva mudrosti i spoznaje skrivena. ⁴ To govorim zato da vas tko ne prevari zavodljivim rijeèima. ⁵ Jer ako sam tijelom nenazoèan, duhom sam ipak s vama: s radošæu promatram vaš red i èvrstoæu vaše vjere u Krista. ⁶ Kao što primiste Krista Isusa, Gospodina, tako u njemu živite: ⁷ ukorijenjeni i nazidani na njemu i uèvršæeni vjerom kako ste pouèeni, obilujte zahvaljivanjem. ⁸ Pazite da vas tko ne odvuèe mudrovanjem i ispraznim zavaravanjem što se oslanja na predaju ljudsku, na "poèela svijeta", a ne na Krista. ⁹ Jer u njemu tjelesno prebiva sva punina božanstva; te ste i vi ¹⁰ ispunjeni u njemu, koji je glava svakoga Vrhovništva i Vlasti. ¹¹ U njemu ste i obrezani obrezanjem nerukotvorenim - svukoste tijelo puteno - obrezanjem Kristovim: ¹² s njime suukopani u krštenju, u njemu ste i suuskrsli po vjeri u snagu Boga koji ga uskrisi od mrtvih. ¹³ On i vas, koji bijaste mrtvi zbog prijestupa i neobrezanosti svoga tijela, i vas on oživi zajedno s njime. Milostivo nam je oprostio sve prijestupe, ¹⁴ izbrisao zadužnicu koja propisima bijaše protiv nas, protivila nam se. Nju on ukloni pribivši je na križ. ¹⁵ Skinu Vrhovništva i Vlasti, javno to pokaza: u pobjednièkoj

ih povorci s njime vodi. ¹⁶ Neka vas dakle nitko ne sudi po jelu ili po piæu, po blagdanima, mlađacima ili subotama. ¹⁷ To je tek sjena onoga što dolazi, a zbiljnost jest - tijelo Kristovo. ¹⁸ Nitko neka vas ne podcjenjuje zato što on sam uživa u "poniznosti i štovanju anđela", zadubljuje se u svoja viđenja, bezrazložno se nadima tjelesnom pameæu svojom, ¹⁹ a ne drži se Glave, Njega od kojeg sve Tijelo, zglobovima i svezama zbrinuto i povezano, raste rastom Božjim. ²⁰ Ako ste s Kristom umrli za počela svijeta, zašto se, kao da još u ovom svijetu živite, dajete pod propise: ²¹ "Ne diraj, ne kušaj, ne dotièi"? ²² Sve æe to uporabom propasti. Uredbe i nauci ljudski! ²³ Po samozvanu bogoštovlju, poniznosti i trapljenju tijela sve to doduše slovi kao mudrost, ali nema nikakve vrijednosti, samo zasieuje tijelo.

Chapter 3

¹ Ako ste suuskrsli s Kristom, tražite što je gore, gdje Krist sjedi zdesna Bogu! ² Za onim gore težite, ne za zemaljskim! ³ Ta umrijeste i život je vaš skriven s Kristom u Bogu! ⁴ Kad se pojavi Krist, život vaš, tada æete se i vi s njime pojaviti u slavi. ⁵ Umrtvite dakle udove svoje zemaljske: bludnost, neèistoæu, strasti, zlu požudu i pohlepu - to idolopoklonstvo! ⁶ Zbog toga dolazi gnjev Božji na sinove neposlušne. ⁷ Tim ste putom i vi nekoæ hodili, kad ste u tome živjeli. ⁸ Ali sada i vi odložite sve! Gnjev, srdžba, opakost, hula, prostota van iz vaših usta! ⁹ Ne varajte jedni druge! Jer svukoste staroga èovjeka s njegovim djelima ¹⁰ i obukoste novoga, koji se obnavlja za spoznanje po slici svoga Stvoritelja! ¹¹ Tu više nema: Grk - Židov, obrezanje - neobrezanje, barbar - skit, rob - slobodnjak, nego sve i u svima - Krist. ¹² Zaodjenite se dakle - kao izabranici Božji, sveti i ljubljeni - u milosrdno srce, dobrotivost, poniznost, blagost, strpljivost ¹³ te podnosite jedni druge praštajuæi ako tko ima protiv koga kakvu pritužbu! Kao što je Gospodin vama oprostio, tako i vi! ¹⁴ A povrh svega - ljubav! To je sveza savršenstva. ¹⁵ I mir Kristov neka upravlja srcima vašim - mir na koji ste pozvani u jednom tijelu! I zahvalni budite! ¹⁶ Rijeè Kristova neka u svem bogatstvu prebiva u vama! U svakoj se mudrosti pouèavajte i urazumljajte! Psalmima, hvalospjevima, pjesmama duhovnim od srca pjevajte hvalu Bogu! ¹⁷ I sve što god rijeèju ili djelom èinite, sve èinite u imenu

Gospodina Isusa, zahvaljujæi Bogu Ocu po njemu!¹⁸ Žene, pokoravajte se svojim muževima
kao što dolikuje u Gospodinu!¹⁹ Muževi, ljubite svoje žene i ne budite osorni prema njima.
²⁰ Djeco, slušajte roditelje u svemu, ta to je milo u Gospodinu!²¹ Oðevi, ne ogorèujte svoje djece
da ne klonu duhom.²² Robovi, slušajte u svemu svoje zemaljske gospodare! Ne naoko, kao oni
koji se ulaguju ljudima, nego u jednostavnosti srca, bojeæi se Gospodina.²³ Što god radite, zdušno
èinite, kao Gospodinu, a ne ljudima,²⁴ znajuæi da æete od Gospodina primiti nagradu, baštinu.
Gospodinu Kristu služite.²⁵ Doista, nepravedniku æe se uzvratiti što je nepravedno uèinio. Ne,
nema pristranosti!

Chapter 4

¹ Gospodari, pružajte svojim robovima što je pravo i pravièno, znajuæi da i vi imate Gospodina
na nebu!² U molitvi ustrajte, bdijte u njoj u zahvaljivanju!³ Molite ujedno i za nas: da nam Bog
otvori vrata rijeèi te propovijedamo otajstvo Kristovo, za koje sam i okovan;⁴ da ga oèitujem
propovijedajuæi kako treba.⁵ Mudro se ponašajte prema onima vani: iskupljajte vrijeme!⁶ Rijeè
neka vam je uvijek ljubazna, solju zaèinjena: znajte svakomu odgovoriti kako treba.⁷ Što je sa
mnom - o svemu æe vas obavijestiti Tihik, ljubljeni brat, vjerni poslužitelj i sa mnom sluga u
Gospodinu.⁸ Njega šaljem k vama baš zato da znate kako smo i da ohrabri srca vaša.⁹ Šaljem ga
s Onezimom, vjernim i ljubljenim bratom, koji je vaš zemljak: oni æe vam priopæiti kako je ovdje.
¹⁰ Pozdravlja vas Aristarh, suuznik moj. I Marko, neæk Barnabin, o kome primiste naredbe: doðe
li k vama, lijepo ga primite.¹¹ Pozdravlja vas i Isus, zvani Just. Od onih koji su iz obrezanja samo
su mi ovi suradnici na kraljevstvu Božjemu, oni mi bijahu utjehom.¹² Pozdravlja vas Epafra, vaš
zemljak, sluga Krista Isusa; on se uvijek bori za vas u molitvama: da se održite, savršeni i ispunjeni,
u posvemašnjoj volji Božjoj.¹³ Svjedoèim doista za nj: mnogo se trudi za vas i za one u Laodiceji
i one u Hierapolu.¹⁴ Pozdravlja vas Luka, ljubljeni lijeènik, i Dema.¹⁵ Pozdravite braæu u
Laodiceji, i Nimfu i Crkvu u njezinoj kuæi.¹⁶ A kad se ova poslanica proèita kod vas, pobrinite
se da se proèita i u Laodicejskoj crkvi, i vi da proèitate onu iz Laodiceje.¹⁷ I recite Arhipu: "Pazi

na službu koju si primio u Gospodinu: ispuni je!"¹⁸ Pozdrav mojom rukom, Pavlovom! Spominjite se mojih okova! Milost s vama!

1 Thessalonians

Chapter 1

 ¹ Pavao, Silvan i Timotej Crkvi Solunjana u Bogu Ocu i Gospodinu Isusu Kristu. Milost vam i mir! ² Zahvaljujemo uvijek Bogu za sve vas i bez prestanka vas se sjećamo u svojim molitvama ³ spominjući se vaše djelotvorne vjere, zauzete ljubavi i postojane nade u Gospodinu našem Isusu Kristu, pred Bogom i Ocem našim. ⁴ Svjesni smo, braćo od Boga ljubljena, vašeg izabranja ⁵ jer evanđelje naše nije k vama došlo samo u riječi nego i u snazi, u Duhu Svetome i mnogostrukoj punini. Takvi smo, kao što znate, poradi vas među vama bili. ⁶ I vi postadoste nasljedovatelji naši i Gospodinovi: sve u nevolji mnogoj prigrliste Riječ s radošću Duha Svetoga ⁷ tako da postadoste uzorom svim vjernicima u Makedoniji i Ahaji. ⁸ Od vas je doista ne samo riječ Gospodnja odjeknula po Makedoniji i Ahaji, nego se i vaša vjera u Boga posvuda tako proširila te nije potrebno da o tome govorimo. ⁹ Oni sami o nama pripovijedaju: kako dođosmo k vama, kako se od idola obratiste k Bogu da biste služili Bogu živomu i istinskomu ¹⁰ i iščekivali s nebesa Sina njegova koga uskrisi od mrtvih, Isusa koji nas izbavlja od gnjeva što dolazi.

Chapter 2

¹ Sami doista znate, braćo: naš dolazak k vama nije bio uzaludan. ² Naprotiv, i pošto smo, kako znate, u Filipima trpjeli i bili pogrdeni, odvažismo se u Bogu našem iznijeti vam, uz tešku borbu, evanđelje Božje. ³ Uistinu, naše poticanje ne proistječe iz zablude, ni nečistoće, ni prijevare, ⁴ nego kako je Bog prosudio povjeriti nam evanđelje, tako ga i navješćujemo - ne kao da želimo ugoditi ljudima, nego Bogu koji prosuđuje srca naša. ⁵ Nikada se zaista kako znate, ne poslužismo ni laskavom riječju ni - Bog nam je svjedok - prikrivenom pohlepom. ⁶ Niti smo od ljudi iskali

slavu - ni od vas, ni od drugih - ⁷ premda smo se mogli nametnuti kao Kristovi apostoli. Ali bili
 smo među vama nježni kao majka što hrani i njeguje svoju djecu. ⁸ Tako, puni ljubavi prema vama,
 htjedosmo vam predati ne samo evanđelje Božje nego i naše duše jer ste nam omiljeli. ⁹ Sjeæate
 se doista, braæo, našega truda i napora. Propovijedali smo vam evanđelje Božje i radili noæu i
 danju da ne bismo opteretili koga od vas. ¹⁰ Svjedoci ste vi i Bog kako smo se sveto, pravedno i
 besprijeckorno vladali prema vama, vjernicima. ¹¹ Kao što znate, svakoga smo od vas kao otac
 svoju djecu, ¹² poticali, sokolili i zaklinjali da živite dostojno Boga koji vas pozva u svoje kraljevstvo
 i slavu. ¹³ Zato, eto, i mi bez prestanka zahvaljujemo Bogu što ste, kad od nas primiste rijeè poruke
 Božje, primili ne rijeè ljudsku, nego kakva uistinu jest, rijeè Božju koja i djeluje u vama, vjernicima.
¹⁴ Doista, vi ste, braæo, postali nasljedovatelji crkava Božjih koje su u Judeji u Kristu Isusu: i vi
 isto trpite od svojih suplemenika što i oni od Židova, ¹⁵ koji su i Gospodina Isusa i proroke ubili,
 i nas progonili, te Bogu ne ugađaju i svim se ljudima protive ¹⁶ kad nam prijeè propovijedati
 poganima da se spase, da bi tako u svako vrijeme navršili mjeru zlodjela svojih. Ali sruèio se na
 njih konaèni gnjev. ¹⁷ A mi, braæo, pošto smo za kratko vrijeme ostali bez vas - licem, ne srcem
 - brže se bolje, u silnoj èežnji, požurismo ugledati vaše lice. ¹⁸ Zaista, htjedosmo k vama - ja,
 Pavao, i jednom i dvaput - ali nas je sprijeèio Sotona. ¹⁹ Ta tko li æe biti naša nada, radost ili
 vijenac dièni - zar možda ne i vi? - pred Gospodinom našim Isusom o njegovu Dolasku? ²⁰ Vi ste
 doista slava naša i radost!

Chapter 3

¹ Zato kad više ne mogosmo izdržati, pristadosmo ostati u Ateni sami ² te poslasmo Timoteja,
 brata našega i suradnika Božjega u Kristovu evanđelju, da vas uèvrsti i ohrabri u vjeri ³ da se nitko
 ne pokoleba u tim nevoljama. Ta i sami znate da smo za to odreðeni: ⁴ doista, kad smo bili kod
 vas, pretkazivali smo kako nas imaju zadesiti nevolje, što se, kako znate, i dogodilo. ⁵ Zbog toga
 i ja, ne mogavši više izdržati, poslah da saznam o vašoj vjeri, da vas možda Zavodnik nije zaveo
 te je naš trud postao uzaludan. ⁶ A sada kad se Timotej od vas k nama vratio i donio nam radosnu
 vijest o vašoj vjeri i ljubavi, i da nas se sveudilj ugodno sjeæate i èeznete vidjeti nas, kao i mi vas

7
- zbog toga smo, braćo, nad vama, vašom vjerom, bili utješeni uza svu svoju tjeskobu i nevolju.
8
Da, sada živimo kada ste vi postojani u Gospodinu! 9 I kojom bismo zahvalom mogli Bogu
uzvratiti za vas, za svu radost kojom se zbog vas radujemo pred Bogom svojim, 10 dok noæu i
danju najusrdnije molimo da vidimo vaše lice i nadoknadimo manjkavosti vaše vjere? 11 A sam
Bog i Otac naš i Gospodin naš Isus upravio naš put prema vama! 12 Vama pak Gospodin dao te
jedni prema drugima i prema svima rasli i obilovali ljubavlju kakva je i naša prema vama. 13 Uèvrstio
vam srca da budu besprijekorno sveta pred Bogom i Ocem našim o Dolasku Gospodina našega
Isusa i svih svetih njegovih s njime.

Chapter 4

1
Uostalom, braćo, molimo vas i zaklinjemo u Gospodinu Isusu: primili ste od nas kako treba
da živite da biste ugodili Bogu. Vi tako i živite pa sve više napredujete! 2 Ta znate koje smo vam
zapovijedi dali u Gospodinu Isusu. 3 Doista, ovo je volja Božja: vaše posveæenje - da se uzdržavate
od bludnosti, 4 da svatko od vas zna svoje tijelo posjedovati u svetosti i poštovanju, 5 a ne u pohotnoj
strasti kao pogani koji ne poznaju Boga, 6 pa time ne prikraævati i varati svoga brata. Jer Gospodin
je osvetnik za sve to, kao što vam veæ rekosmo i posvjedoèismo. 7 Bog nas, doista, nije pozvao
na neèistoæu, nego na svetost. 8 Prema tome, tko to odbacuje, ne odbacuje èovjeka nego Boga koji
svoga Duha Svetoga udahnjuje u vas. 9 A o bratoljublju vam nije potrebno pisati. Ta i sami ste od
Boga nauèili ljubiti jedni druge, 10 a to doista i èinite prema svoj braæi u cijeloj Makedoniji. Samo
vas, braćo, potièemo da u tom još više uznapredujete 11 pa da se trsite mirno živjeti, svoje èiniti
i raditi svojim rukama, kako smo vam zapovijedili, 12 te tako èasno živite prema onima vani i
nikoga ne trebate. 13 Neæemo da budete u neznanju, braćo, o onima koji su usnuli, da ne tugujete
kao drugi koji nemaju nade. 14 Doista, ako vjerujemo da je Isus umro i uskrsnuo, onda æ Bog i
one koji usnuše u Isusu, privesti zajedno s njime. 15 Ovo vam uistinu velimo po rijeèi Gospodnjoj:
mi živi, preostali za Dolazak Gospodnji, neæemo preteæi onih koji su usnuli. 16 Jer sam æ Gospodin

- na zapovijed, na glas arkanđelov, na zov trublje Božje - siæi s neba. I najprije æe uskrsnuti mrtvi u Kristu,¹⁷ a zatim æemo mi živi, preostali, zajedno s njima biti poneseni na oblacima u susret Gospodinu, u zrak. I tako æemo uvijek biti s Gospodinom.¹⁸ Tješite se dakle uzajamno ovim riječima!

Chapter 5

 ¹ A o vremenima i trenucima nije, braæo, potrebno pisati vam. ² Ta i sami dobro znate da Dan Gospodnji dolazi baš kao kradljivac u noæi. ³ Dok još budu govorili: "Mir i sigurnost", zadesit æe ih iznenadna propast kao trudovi trudnicu i neæe umaæi. ⁴ Ali vi, braæo, niste u tami, da bi vas Dan mogao zaskoèiti kao kradljivac: ⁵ ta svi ste vi sinovi svjetlosti i sinovi dana. Nismo doista od noæi ni od tame. ⁶ Onda i ne spavajmo kao ostali, nego bdijmo i trijezni budimo. ⁷ Jer koji spavaju, noæu spavaju; i koji se opijaju, noæu se opijaju. ⁸ A mi koji smo od dana, budimo trijezni, obucimo oklop vjere i ljubavi i stavimo kacigu, nadu spasenja! ⁹ Ta Bog nas nije odredio za gnjev, nego da imamo spasenje po Gospodinu našem Isusu Kristu, ¹⁰ koji je za nas umro da - bdjeli ili spavali - zajedno s njime živimo. ¹¹ Zato, tješite se uzajamno i izgrađujte jedan drugoga, kako i èinite. ¹² Molimo vas, braæo: priznajte one koji se trude među vama, koji su vam predstojnici u Gospodinu i opominju vas; ¹³ s ljubavlju ih nadasve cijenite poradi njihova djela! Gajite mir među sobom! ¹⁴ Potièemo vas, braæo: opominjite neuredne, sokolite malodušne, podržavajte slabe, budite velikodušni prema svima! ¹⁵ Pazite da tko komu zlo zlom ne uzvрати, nego uvijek promièite dobro jedni prema drugima i prema svima. ¹⁶ Uvijek se radujte! ¹⁷ Bez prestanka se molite! ¹⁸ U svemu zahvaljujte! Jer to je za vas volja Božja u Kristu Isusu. ¹⁹ Duha ne trnite, ²⁰ proroštava ne prezirite! ²¹ Sve provjeravajte: dobro zadržite, ²² svake se sjene zla klonite! ²³ A sam Bog mira neka vas posvema posveti i cijelo vaše biæe - duh vaš i duša i tijelo - neka se besprijekornim, savršenim saèuva za Dolazak Gospodina našega Isusa Krista. ²⁴ Vjeran je Onaj tko vas poziva: on æe to i uèiniti. ²⁵ Braæo, molite i za nas! ²⁶ Pozdravite svu braæu cjelovom svetim. ²⁷ Zaklinjem vas u

Gospodinu: neka se ova poslanica proèita svoj braæi. ²⁸ Milost Gospodina našega Isusa Krista s vama!

2 Thessalonians

Chapter 1

¹ Pavao, Silvan i Timotej Crkvi Solunjana u Bogu Ocu našem i Gospodinu Isusu Kristu.
² Milost vam i mir od Boga Oca i Gospodina Isusa Krista! ³ Zahvaljivati moramo Bogu uvijek za vas, braæo, kao što dolikuje jer izvanredno raste vaša vjera i množi se ljubav svakoga od vas prema drugima, ⁴ tako da se mi sami po crkvama Božjim vama ponosimo zbog vaše postojanosti i vjere u svim progonstvima i nevoljama koje podnosite. ⁵ One su najava pravednog Suda Božjega: da æete se naæi dostojni kraljevstva Božjega za koje i trpите. ⁶ Jer pravo je da Bog vašim muèiteljima mukom, ⁷ a vama, muèenima, zajedno s nama spokojem uzvrati kad se Gospodin Isus objavi s nama, zajedno s anđelima svoje moæi, ⁸ u ognju žarkome i osveti se onima koji ne poznaju Boga i ne pokoravaju se evanđelju Gospodina našega Isusa. ⁹ Oni æe biti kažnjeni vjeènom propašæu, daleko od lica Gospodnjega i od slave njegova veličanstva, ¹⁰ kada - u onaj Dan - dođe da se proslavi u svojim svetima i da se prodièi u svima koji povjeroše. Jer povjerovalo se svjedoèanstvu našem meðu vama. ¹¹ Zato i molimo uvijek za vas da vas Bog uèini dostojnima poziva i snažno dovede do punine svako vaše nastojanje oko dobra i djelo vaše vjere ¹² te da se proslavi ime Gospodina našega Isusa u vama i vi u njemu - po milosti Boga našega i Gospodina Isusa Krista.

Chapter 2

¹ A što se tièe Dolaska Gospodina našega Isusa Krista i našeg okupljanja oko njega, molimo vas, braæo: ² ne dajte se brzo pokolebati u svom shvaæanju niti uznemiriti ni nekim duhom, ni nekom rijeèju, ni nekim tobože našim pismom, kao da æe sad-na Dan Gospodnji. ³ Neka vas nitko ne zavede ni na koji naèin. Jer ako prije ne dođe onaj otpad i ne otkrije se Èovjek bezakonja, Sin

⁴ propasti, ⁴ Protivnik, onaj koji uzdiže sebe protiv svega što se zove Bog ili svetinja, dotle da i u
 Božji hram zasjedne gradeći se Bogom... ⁵ Ne sjećate li se, to sam vam govorio dok sam još bio
 među vama? ⁶ I sada znate što ga zadržava da bi se pojavio tek u svoje vrijeme. ⁷ Doista, otajstvo
 bezakonja već je na djelu, samo ima tko da ga sada zadržava dok ne bude uklonjen. ⁸ Tada će se
 otkriti Bezakonik. Njega će Gospodin Isus pogubiti dahom usta i uništiti pojavkom Dolaska svoga
⁹ - njega koji djelovanjem Sotoninim dolazi sa svom silom, lažnim znamenjima i čudesima ¹⁰ i sa
 svim nepravednim zavaravanjem onih koji propadaju poradi toga što ne prihvatiše ljubavi prema
 istini da bi se spasili. ¹¹ I zato im Bog šalje djelovanje zavodničko da povjeruju laži ¹² te budu
 osuđeni svi koji nisu povjerovali istini, nego su se odlučili za nepravednost. ¹³ Mi pak moramo
 uvijek zahvaljivati Bogu za vas, braćo od Gospodina ljubljena, što vas je od početka odabrao za
 spasenje, posvećenjem u Duhu i vjerom u istinu. ¹⁴ Da, na to vas pozva po našem evanđelju - na
 posjedovanje slave Gospodina našega Isusa Krista. ¹⁵ Stoga braćo, čvrsto stojte i držite se predaja
 u kojima ste poučeni bilo našom riječju, bilo pismom. ¹⁶ A sam Gospodin naš Isus Krist i Bog,
 Otac naš, koji nas uzljubi i koji nam po milosti dade trajno ohrabrenje i dobru nadu, ¹⁷ neka ohrabri
 vaša srca i neka ih učvrsti u svakom dobrom djelu i riječi!

Chapter 3

¹ Uostalom, molite, braćo, za nas da riječ Gospodnja trèi i proslavlja se kao i u vas ² i da se
 oslobodimo nezgodnih i opakih ljudi. Jer nemaju svi vjere! ³ Ali, vjeran je Gospodin koji će nas
 učvrstiti i sačuvati od Zloga. ⁴ A uzdamo se, u Gospodinu, u vas: da vršite i da ćete vršiti ono što
 vam zapovijedamo. ⁵ A Gospodin neka upravi srca vaša k ljubavi Božjoj i postojanosti Kristovoj.
⁶ Zapovijedamo vam, braćo, u ime Gospodina Isusa Krista da se klonite svakoga brata što živi
 neuredno i ne po predaji koju primiste od nas. ⁷ Ta sami znate kako nas treba nasljedovati. Jer dok
 bijasmo među vama, nismo živjeli neuredno: ⁸ nièiji kruh nismo badava jeli, nego smo u trudu i
 naporu noću i danju radili da ne bismo opteretili koga od vas. ⁹ Ne što ne bismo imali prava, nego
 da vam sebe damo za uzor koji ćete nasljedovati. ¹⁰ Doista, dok bijasmo u vas, ovo vam

zapovijedamo: Tko neæe da radi, neka i ne jede!¹¹ A èujemo da neki od vas žive neuredno: ništa
 ne rade, nego dangube.¹² Takvima zapovijedamo i zaklinjemo ih u Gospodinu Isusu Kristu: neka
 s mirom rade i svoj kruh jedu.¹³ Vama pak, braæo, neka ne dodija èiniti dobro.¹⁴ Ako li se tko
 ne pokorava našoj rijeèi u ovoj poslanici, zabilježite ga, ne drugujte s njime, da se postidi,¹⁵ ali
 ga ne smatrajte neprijateljem, nego ga urazumljajte kao brata.¹⁶ A sam Gospodin mira dao vam
 mir zauvijek i na svaki naèin! Gospodin sa svima vama!¹⁷ Pozdrav mojom rukom, Pavlovom.
 Ovo je znak u svakoj poslanici: ovako pišem.¹⁸ Milost Gospodina našega Isusa Krista sa svima
 vama!

1 Timothy

Chapter 1

¹ Pavao, apostol Krista Isusa po nalogu Boga, Spasitelja našega, i Krista Isusa, nade naše,
² Timoteju, pravomu sinu u vjeri: milost, milosrðe i mir od Boga Oca i Krista Isusa, Gospodina
 našega!³ Kao što sam te zamolio kad sam odlazio u Makedoniju, ostani u Efezu da zapovijediš
 nekima neka ne nauèavaju drugih nauka⁴ i neka se ne zanose beskrajnim bajkama i rodoslovljima,
 koja više pogoduju rasprama negoli rasporedbi Božjoj po vjeri.⁵ Svrha je te zapovijedi ljubav iz
 èista srca, dobre savjesti i vjere neprijetvorne.⁶ To su neki promašili i zastranili u praznorjeèje;
⁷ htjeli bi biti uèitelji Zakona, a ne razumiju ni što govore ni što tvrde.⁸ A mi znamo da je Zakon
 dobar ako se tko njime služi zakonito,⁹ svjestan toga da je Zakon tu ne za pravednika nego za
 bezakonike i nepokornike, nepobožnike i grešnike, bezbožnike i svetogrdnike, ocoubojice i
 materoubojice, koljaèe,¹⁰ bludnike, muškoložnike, trgovce ljudima, varalice, krivokletnike, i ima
 li još što protivno zdravom nauku -¹¹ po evanðelju Slave blaženoga Boga koje je meni povjereno.
¹² Zahvalan sam Onome koji mi dade snagu - Kristu Isusu, Gospodinu našem - jer me smatrao
 vrijednim povjerenja, kad u službu postavi mene¹³ koji prije bijah hulitelj, progonitelj i nasilnik.

Ali pomilovan sam jer sam to u neznanju uèinio, još u nevjeri. ¹⁴ I milost Gospodina našega
 preobilovala je zajedno s vjerom i ljubavlju, u Kristu Isusu. ¹⁵ Vjerodostojna je rijeè i vrijedna da
 se posve prihvati: Isus Krist dođe na svijet spasiti grešnike, od kojih sam prvi ja. ¹⁶ A pomilovan
 sam zato da na meni prvome Isus Krist pokaže svu strpljivost i pruži primjer svima koji æe
 povjerovati u njega za život vjeèni. ¹⁷ A Kralju vjekova, besmrtnome, nevidljivome, jedinome
 Bogu èast i slava u vijeke vjekova. Amen. ¹⁸ Taj ti zadatak predajem, sine Timoteju, u skladu s
 proroštvima nekoæ nad tobom izreèenima: na njih oslonjen, bij boj plemeniti ¹⁹ imajuæi vjeru i
 dobru savjest, koju su neki odbacili i doživjeli brodolom vjere. ²⁰ Među njima je Himenej i
 Aleksandar, koje sam predao Sotoni da nauèe ne huliti.

Chapter 2

¹ Dakle, preporuèujem prije svega da se obavljaju prošnje, molitve, molbenice i zahvalnice za
 sve ljude, ² za kraljeve i sve koji su na vlasti, da provodimo miran i spokojan život u svojoj
 bogoljubnosti i ozbiljnosti. ³ To je dobro i ugodno pred Spasiteljem našim Bogom, ⁴ koji hoæe da
 se svi ljudi spase i dođu do spoznanja istine. ⁵ Jer jedan je Bog, jedan je i posrednik između Boga
 i ljudi, èovjek - Krist Isus, ⁶ koji sebe samoga daje kao otkup za sve. To je u svoje vrijeme dano
 svjedoèanstvo, ⁷ za koje sam ja postavljen propovjednikom i apostolom - istinu govorim, ne lažem
 - uèiteljem naroda u vjeri i istini. ⁸ Hoæu dakle da muškarci mole na svakome mjestu, podižuæi
 èiste ruke bez srdžbe i raspre; ⁹ isto tako žene - u doliènu držanju: neka se rese stidljivošæu i
 razborom, ne pletenicama i zlatom ili biserjem ili skupocjenim odijelom, ¹⁰ nego - dobrim djelima,
 kako dolikuje ženama koje ispovijedaju bogoljubnost. ¹¹ Žena neka u miru prima pouku sa svom
 podložnošæu. ¹² Pouèavati pak ženi ne dopuštam, ni vladati nad mužem, nego - neka bude na miru.
¹³ Jer prvi je oblikovan Adam, onda Eva; ¹⁴ i Adam nije zaveden, a žena je, zavedena, uèinila
 prekršaj. ¹⁵ A spasit æe se rađanjem djece ako ustraje u vjeri, ljubavi i posveæivanju, s razborom.

Chapter 3

¹ Vjerodostojna je riječ: teži li tko za nadgledništvom, èasnu službu želi. ² Treba stoga da nadglednik bude besprijekoran, jedne žene muž, trijezan, razuman, sređen, gostoljubiv, sposoban pouèavati, ³ ne vinu sklon, ne nasilan nego popustljiv, ne ratoboran, ne srebroljubac; ⁴ da svojom kuæom dobro upravlja i sinove drži u pokornosti sa svom ozbiljnošæu - ⁵ a ne zna li netko svojom kuæom upravljati, kako æe se brinuti za Crkvu Božju? - ⁶ ne novoobraæenik da se ne bi uzoholio i pao pod osudu ðavlovu. ⁷ A treba da ima i lijepo svjedoèanstvo od onih vani, da ne bi u rug upao i zamku ðavlovu. ⁸ Ðakoni isto tako treba da budu ozbiljni, ne dvolièni, ne odani mnogom vinu ni prljavu dobitku - ⁹ imajuæi otajstvo vjere u èistoj savjesti. ¹⁰ I neka se najprije iskušavaju, pa onda, budu li besprigovorni, neka obavljaju službu. ¹¹ Žene isto tako neka budu ozbiljne, ne klevetnice nego trijezne, vjerne u svemu. ¹² Ðakoni neka budu jedne žene muževi, neka dobro upravljaju djecom i svojim kuæama. ¹³ Jer oni koji dobro obavljaju službu, stjeèu èastan položaj i veliku smjelost u vjeri, vjeri u Isusu Kristu. ¹⁴ Ovo ti pišem u nadi da æu ubrzo doæi k tebi, ¹⁵ a okasnim li, da znaš kako se treba vladati u kuæi Božjoj, koja je Crkva Boga živoga, stup i uporište istine. ¹⁶ Da, po sveopæem uvjerenju, veliko je Otajstvo pobožnosti: On, oèitovan u tijelu, opravdan u Duhu, viđen od anđela, propovijedan meðu narodima, vjerovan u svijetu, uznesen u slavu.

Chapter 4

¹ Duh izrièito govori da æe u posljednja vremena neki otpasti od vjere i prikloniti se prijevernim duhovima i zloduhovskim naucima. ² A sve to pod utjecajem himbe lažljivaca otupjele savjesti ³ koji zabranjuju ženiti se i nameæu uzdržavati se od jela što ih je Bog stvorio da ih sa zahvalnošæu uzimaju oni koji vjeruju i znaju istinu. ⁴ Doista, svako je Božje stvorenje dobro i ne valja odbaciti ništa što se uzima sa zahvalnošæu ⁵ jer se posveæuje rijeèju Božjom i molitvom. ⁶ To izlaži braæi i bit æeš dobar poslužitelj Krista Isusa, hranjen rijeèima vjere i dobroga nauka za kojim postojano ideš. ⁷ Svjetovne pak i bablje prièe odbijaj! Vježbaj se u pobožnosti! ⁸ Uistinu, tjelesno vježbanje

malo èemu koristi, a pobožnost je svemu korisna jer joj je obeæan život - sadašnji i buduæi.
⁹ Vjerodostojna je to rijeè i vrijedna da se posve prihvati. ¹⁰ Ta za to se trudimo i borimo jer se
 pouzdajemo u Boga živoga koji je Spasitelj svih ljudi, ponajpaèe vjernika. ¹¹ Zapovijedaj to i
 nauèavaj! ¹² Nitko neka ne prezire tvoje mladosti, nego budi uzor vjericima u rijeèi, u vladanju,
 u ljubavi, u vjeri, u èistoæi. ¹³ Dok ne doðem, posveti se èitanju, poticanju, pouèavanju. ¹⁴ Ne
 zanemari milosnog dara koji je u tebi, koji ti je dan po proroštvu zajedno s polaganjem ruku
 starješinstva. ¹⁵ Oko toga nastoj, sav u tom budi da tvoj napredak bude svima oèit. ¹⁶ Pripazi na
 samog sebe i na pouèavanje! Ustraj u tome! Jer to vršeæi, spasit æeš i sebe i one koji te slušaju.

Chapter 5

¹ Na starca se ne otrešaj, nego ga nagovaraj kao oca, mladiae kao braæu, ² starice kao majke,
 djevojke kao sestre - u svoj èistoæi. ³ Udovice poštuj - one koje su zaista udovice. ⁴ Ako li ipak
 koja udovica ima djecu ili unuke, neka najprije oni znaju oèitovati svoju pobožnost prema vlastitom
 domu i uzdarjem uzvraæati roditeljima jer to je ugodno Bogu. ⁵ A ona koja je zaista udovica, posve
 sama, pouzdaje se u Boga, odana prošnjama i molitvama noæ i dan; ⁶ ona, naprotiv, koja provodi
 lagodan život, živa je veæ umrla. ⁷ I to naglašuj da budu besprijekorne. ⁸ Ako li se tkogod za svoje,
 navlastito za ukuæane, ne stara, zanijekao je vjeru i gori je od nevjernika. ⁹ U popis neka se unosi
 udovica ne mlaða od šezdeset godina, jednog muža žena, ¹⁰ koja ima svjedoèanstvo dobrih djela:
 da je djecu odgojila, da je bila gostoljubiva, da je svetima noge prala, da je nevoljnima pomagala,
 da se svakom dobru djelu posveæivala. ¹¹ Mlaðe pak udovice odbijaj jer kad ih požuda odvrati od
 Krista, hoæe se udati, ¹² pa zasluže osudu što su pogazile prvotnu vjernost. ¹³ A uz to se, obilazeæi
 po kuæama, nauèe biti besposlene, i ne samo besposlene, nego i brbljave i nametljive, govoreæi
 što ne bi smjele. ¹⁴ Hoæu dakle da se mlaðe udaju, djecu raðaju, da budu kuæevne te ne daju
 protivniku nikakva povoda za pogrðivanje. ¹⁵ Jer veæ su neke zastranile za Sotonom. ¹⁶ Ako koja
 vjernica ima udovica, neka im pomaže, a neka se ne optereæuje Crkva, da uzmogne pomoæi onima
 koje su zaista udovice. ¹⁷ Starješine koji su dobri predstojnici dostojni su dvostruke èasti, ponajpaèe
 oni koji se trude oko Rijeèi i pouèavanja. ¹⁸ Pismo doista veli: Volu koji vrši ne zavezuje usta! I:

Vrijedan je radnik plaće svoje.¹⁹ Protiv starješine ne primaj tužbe, osim na osnovi dvaju ili triju svjedoka.²⁰ One koji griješe, pred svima ukori da i drugi imaju straha!²¹ Zaklinjem te pred Bogom i Kristom Isusom i izabranim anđelima da se toga držiš bez predrasude i ništa ne èiniš po naklonosti.²² Ruku prebrzo ni na koga ne polaži i ne budi dionikom tuđih grijeha! Sebe èestim èuvaj!²³ Ne pij više samo vode, nego uzimaj malo vina poradi želuca i èestih svojih slabosti.²⁴ Grijesi nekih ljudi oèiti su i prije suda, nekih pak samo nakon njega.²⁵ Tako su i dobra djela oèita, a bila i drukèija, ne mogu se sakriti.

Chapter 6

¹ Koji su pod jarmom, robovi, neka svoje gospodare smatraju svake èasti dostojnima da se ne bi pogrđivalo ime Božje i nauk.² A oni kojima su gospodari vjernici, neka ih ne cijene manje zato što su braæa, nego neka im još više služe jer ti koji primaju njihovo dobroèinstvo vjernici su i ljubljena braæa. To nauèavaj i preporuèuj!³ A tko drukèije nauèava i ne prianja uza zdrave rijeèi, rijeèi Gospodina našega Isusa Krista, i nauk u skladu s pobožnošæu,⁴ nadut je, puka neznalica, samo boluje od raspra i rjeèeborstava, od kojih nastaje zavist, svađa, pogrde, zla sumnjièenja,⁵ razraèunavanja ljudi pokvarene pameti i lišenih istine, što pobožnost smatraju dobitkom.⁶ Pa i jest dobitak velik pobožnost, zadovoljna onim što ima!⁷ Ta ništa nismo donijeli na svijet te iz njega ništa ni iznijeti ne možemo!⁸ Imamo li dakle hranu i odjeæu, zadovoljimo se time.⁹ Jer oni koji se hoæe bogatiti, upadaju u napast, zamku i mnoge nerazumne i štetne požude što ljude strovaljuju u zator i propast.¹⁰ Zaista, korijen svih zala jest srebro! ljublje; njemu odani, mnogi odlutaše od vjere i sami sebe isprobadaše mukama mnogima.¹¹ A ti se, Božji èovjeèe, toga kloni! Teži za pravednošæu, pobožnošæu, vjerom, ljubavlju, postojanošæu, krotkošæu!¹² Bij dobar boj vjere, osvoji vjeèni život na koji si pozvan i radi kojega si dao ono lijepo svjedoèanstvo pred mnogim svjedocima!¹³ Zapovijedam pred Bogom koji svemu život daje i pred Kristom Isusom koji pred Poncijem Pilatom posvjedoèi lijepo svjedoèanstvo:¹⁴ èuvaj Zapovijed, neokaljano i besprijekorno, do Pojavka Gospodina našega Isusa Krista.¹⁵ Njega æe u svoje vrijeme pokazati On, Blaženi i jedini Vladar, Kralj kraljeva i Gospodar gospodara,¹⁶ koji jedini ima besmrtnost, prebiva u svjetlu

nedostupnu, koga nitko od ljudi ne vidje niti ga vidjeti može. Njemu èast i vlast vjekovjeèna! Amen.

¹⁷ Onima koji su u sadašnjem svijetu bogati zapovijedaj neka ne budu bahati i neka se ne uzdaju u nesigurno bogatstvo, nego u Boga koji nam sve bogato daje na užívanje; ¹⁸ neka dobro èine, neka se bogate dobrim djelima, neka budu darežljivi, zajednièari - ¹⁹ prikupljajuæi sebi lijepu glavnicu za buduænost da osvoje onaj pravi život. ²⁰ Timoteju, poklad èuvaj kloneæi se svjetovnoga praznoglasja i proturjeèja nekog nazovispoznanja, ²¹ koje su neki ispovijedali pa od vjere zastranili. Milost s vama

2 Timothy

Chapter 1

¹ Pavao, apostol Krista Isusa voljom Božjom, po obeæanju života, života u Kristu Isusu, ² Timoteju, ljubljenom sinu: milost, milosrðe i mir od Boga Oca i Krista Isusa, Gospodina našega. ³ Zahvalan sam Bogu, kojemu onamo od predaka èiste savjesti služim, dok te se neprestano spominjem u svojim molitvama noæ i dan. ⁴ Sjetim se tvojih suza i zaželim vidjeti te da se napunim radosti ⁵ imajuæi na pameti neprijetvornu vjeru koja je u tebi - onu vjeru koja je najprije prebivala u tvojoj baki Loidi i tvojoj majci Euniki, a uvjeren sam, i u tebi. ⁶ Poradi toga podsjeæam te: raspiruj milosni dar Božji koji je u tebi po polaganju mojih ruku. ⁷ Jer nije nam Bog dao duha bojažljivosti, nego snage, ljubavi i razbora. ⁸ Ne stidi se stoga svjedoèanstva za Gospodina našega, ni mene, sužnja njegova. Nego zlopata se zajedno sa mnom za evanðelje, po snazi Boga ⁹ koji nas je spasio i pozvao pozivom svetim - ne po našim djelima, nego po svojem naumu i milosti koja nam je dana u Kristu Isusu prije vremena vjekovjeènih, ¹⁰ a oèitovana je sada pojavkom Spasitelja našega Krista Isusa, koji obeskrjepi smrt i uèini da zasja život i neraspadljivost - po evanðelju ¹¹ za koje sam ja postavljen propovjednikom, apostolom i uèiteljem. ¹² Poradi toga i ovo trpim, ali se ne stidim jer znam komu sam povjerovao i uvjeren sam da je on moæan poklad moj saèuvati za onaj Dan. ¹³ Uzorom neka ti budu zdrave rijeèi koje si od mene èuo u vjeri i ljubavi u Kristu Isusu. ¹⁴ Lijepi

poklad òuvaj po Duhu Svetom koji prebiva u nama. ¹⁵ Napustiše me, to znaš, svi u Aziji, među njima i Figel i Hermogen. ¹⁶ Neka Gospodin milosrðem podari Oneziforov dom jer me èesto osvježivao i nije se stidio mojih okova, ¹⁷ nego kad je bio u Rimu, brižljivo me potražio i našao. ¹⁸ Dao mu Gospodin naæi milosrðe u Gospodina u onaj Dan! A koliko je usluga u Efezu iskazao, to ti najbolje znaš.

Chapter 2

¹ Ti se dakle, dijete moje, jaèaj milošæu u Kristu Isusu ² i što si od mene po mnogim svjedocima èuo, to predaj vjernim ljudima koji æe biti podobni i druge pouèiti. ³ S njima se zlopatai kao dobar vojnik Krista Isusa. ⁴ Tko vojuje, ne zapleæe se u svagdanje poslove kako bi se vojskovoði svidio. ⁵ I natjeèe li se tko, ne ovjenèava se ako se zakonito ne natjeèe. ⁶ Ratar koji se trudi treba da prvi primi od uroda. ⁷ Shvati što govorim! Ta dat æe ti Gospodin razum u svemu. ⁸ Spominji se Isusa Krista, uskrsla od mrtvih, od potomstva Davidova - po mojem evanðelju. ⁹ Za nj se ja zlopatic sve do okova, kao zloèinac. Ali rijeè Božja nije okovana! ¹⁰ Stoga sve podnosim radi izabranih, da i oni postignu spasenje, spasenje u Kristu Isusu, zajedno s vjeènom slavom. ¹¹ Vjerodostojna je rijeè: Ako s njime umrijesmo, s njime æemo i živjeti. ¹² Ako ustrajemo, s njime æemo i kraljevati. Ako ga zanijeèemo, i on æe zanijekati nas. ¹³ Ako ne budemo vjerni, on vjeran ostaje. Ta ne može sebe zanijekati! ¹⁴ Na to podsjeæaj zaklinjuæi pred Bogom neka ne bude rjeèoborstva: nièemu ne koristi, a na propast je onima koji slušaju. ¹⁵ Uznastoj da kao prokušan staneš pred Boga kao radnik koji se nema èega stidjeti, koji ispravno reže rijeè istine. ¹⁶ Svjetovnih se pak praznorjeèja kloni: sve æe više provaljivati prema bezbožnosti ¹⁷ i rijeè æe njihova kao rak-rana izgrizati. Od njih su Himenej i Filet, ¹⁸ koji zastraniše od istine tvrdeæi da je uskrsnuæe veæ bilo te nekima prevraæaju vjeru. ¹⁹ Ipak èvrsti temelj Božji stoji - pod ovim je peèatom: Poznaje Gospodin one koji su njegovi i neka se kloni zloæe tko god imenuje ime Gospodnje. ²⁰ Pa u velikoj kuæi ima posuda ne samo

zlatnih i srebrnih, nego i drvenih i glinenih; i jedne su èasne, druge pak neèasne. ²¹ Oèisti li se dakle tko od toga, bit æe posuda èasna, posveæena, korisna Gospodaru, za svako dobro djelo prikladna. ²² A mladenaèkih se strastvenosti kloni! Teži za pravednošæu, vjerom, ljubavlju, mirom sa svima koji iz èista srca prizivlju Gospodina. ²³ Lude pak i neobuzdane raspre odbijaj znajuæi da rađaju svađama. ²⁴ A sluga Gospodnji treba da se ne svađa, nego da bude nježan prema svima, sposoban pouèavati, zlo podnositi, ²⁵ da s blagošæu preodgaja protivnike, ne bi li ih Bog podario obraæenjem te spoznaju istinu ²⁶ i ponovno budu trijezni izvan zamke đavla koji ih drži robljem svoje volje.

Chapter 3

¹ A ovo znaj: u posljednjim danima nastat æe teška vremena. ² Ljudi æe doista biti sebeljupci, srebroljupci, preuzetnici, oholice, hulitelji, roditeljima neposlušni, nezahvalnici, bezbožnici, ³ bešæutnici, nepomirljivci, klevetnici, neobuzdanici, goropadnici, neljubitelji dobra, ⁴ izdajice, brzopletnici, naduti, ljubitelji užitka više nego ljubitelji Boga. ⁵ Imaju oblièje pobožnosti, ali snage su se njezine odrekli. I njih se kloni! ⁶ Od njih su doista oni što se uvlaèe u kuæe i zarobljuju ženice, natovarene grijesima, vodane najrazlièitijim strastima: ⁷ one uvijek uèe, a nikako ne mogu doæi do spoznaje istine. ⁸ Kao što se Janes i Jambres suprotstaviše Mojsiju, tako se i ovi, ljudi pokvarena uma, u vjeri neprokušani, suprotstavljaju istini. ⁹ Ali neæe više napredovati jer bezumlje æe ovih postati oèito, kako se to i onima dogodilo. ¹⁰ A ti si pošao za nmom u pouèavanju, u ponašanju, u naumu, u vjeri, u strpljivosti, u ljubavi, u postojanosti; ¹¹ u progonstvima, u patnjama koje su me zadesile u Antiohiji, u Ikoniju, u Listri. Kakva li sam progonstva podnio! I iz svih me izbavio Gospodin! ¹² A i svi koji hoæe živjeti pobožno u Kristu Isusu, bit æe progonjeni. ¹³ Zli pak ljudi i vraèari napredovat æe sve više u zlu - kao zavodnici i zavedeni. ¹⁴ Ti, naprotiv, ostani u onome u èemu si pouèen i èemu si vjeru dao, svjestan od koga si sve pouèen ¹⁵ i da od malena poznaješ Sveta pisma koja su vrsna uèiniti te mudrim tebi na spasenje po vjeri, vjeri u Kristu Isusu. ¹⁶ Sve

Pismo, bogoduh, korisno je za poučavanje, uvjeravanje, popravljanje, odgajanje u pravednosti,
¹⁷ da èovjek Božji bude vrstan, za svako dobro djelo podoban.

Chapter 4

¹ Zaklinjem te pred Bogom i Kristom Isusom, koji æe suditi žive i mrtve, zaklinjem te pojavkom
 njegovim i kraljevstvom njegovim: ² propovijedaj Rijeè, uporan budi - bilo to zgodno ili nezgodno
 - uvjeravaj, prijeti, zapovijedaj sa svom strpljivošæu i poukom. ³ Jer doæi æe vrijeme kad ljudi
 neæe podnositi zdrava nauka nego æe sebi po vlastitim požudama nagomilavati uèitelje kako im
 godi ušima; ⁴ od istine æe uho odvraæati, a bajkama se priklanjati. ⁵ Ti, naprotiv, budi trijezan u
 svemu, zlopati se, djelo izvrši blagovjesnièko, služenje svoje posve ispuni! ⁶ Jer ja se veæ prinosim
 za žrtvu ljevanicu, prispjelo je vrijeme moga odlaska. ⁷ Dobar sam boj bio, trku završio, vjeru
 saèuvao. ⁸ Stoga, pripravljen mi je vijenac pravednosti kojim æe mi u onaj Dan uzvratiti Gospodin,
 pravedan sudac; ne samo meni, nego i svima koji s ljubavlju èekaju njegov pojavak. ⁹ Nastoj što
 prije doæi k meni! ¹⁰ Jer Dema me, zaljubljen u sadašnji svijet, napustio i otišao u Solun; Krescencije
 u Galaciju, Tit u Dalmaciju. ¹¹ Luka je jedini sa mnom. Marka uzmi i dovedi sa sobom jer mi je
 koristan za služenje. ¹² Tihika sam poslao u Efez. ¹³ Kabanicu koju ostavih u Troadi kod Karpa,
 kada dođeš, donesi. I knjige, osobito pergamene. ¹⁴ Aleksandar kovaè nanio mi je mnogo zla.
 Uzvratio mu Gospodin po njegovim djelima! ¹⁵ Njega se i ti èuvaj jer se veoma usprotivio našim
 rijeèima. ¹⁶ Za prve moje obrane nitko ne bijaše uza me, svi me napustiše. Ne uraèunalo im se!
¹⁷ Ali Gospodin je stajao uza me, on me krijepio da se po meni potpuno razglasi Poruka te je èuju
 svi narodi; i izbavljen sam iz usta lavljih. ¹⁸ Izbavit æe me Gospodin od svakoga zla djela i spasiti
 za svoje nebesko kraljevstvo. Njemu slava u vijeke vjekova! Amen! ¹⁹ Pozdravi Prisku i Akvilu
 i Oneziforov dom! ²⁰ Erast osta u Korintu, a Trofima ostavih u Miletu bolesna. ²¹ Nastoj doæi
 prije zime. Pozdravlja te Eubul, Pudencije, Lino, Klaudija i sva braæa. ²² Gospodin s duhom tvojim.
 Milost s vama!

Titus

Chapter 1

¹ Pavao, sluga Božji i apostol Isusa Krista poradi vjere izabranika Božjih i spoznanja istine
 usmjerene k pobožnosti ² u nadi života vječnoga što ga, prije vremena vjekovječnih, obeća Bog,
 On koji ne laže, ³ a u svoje doba očitova riječ svoju u propovijedanju koje je meni povjereno po
 odredbi Spasitelja našega, Boga: ⁴ Titu, pravomu sinu po zajedničkoj vjeri, milost i mir od Boga
 i Krista Isusa, Spasitelja našega! ⁵ Poradi toga ostavih te na Kreti da urediš preostalo te po gradovima
 postaviš starješine kako sam ti ja odredio: ⁶ je li tko besprigovorani, jedne žene muž, jesu li mu
 djeca vjernici i ne pod optužbom raskalašenosti ili nepokorna... ⁷ Jer nadstojnik kao Božji upravitelj
 treba da bude besprigovorani: ne samoživ, ne jedljiv, ne vinu sklon, ni nasilju, ni prljavu dobitku,
⁸ nego gostoljubiv, ljubitelj dobra, razuman, pravedan, svet, uzdržljiv, ⁹ priljubljen uz vjerodostojnu
 riječ nauka da može i hrabriti u zdravom nauku i uvjeravati protivnike. ¹⁰ Jer mnogi su nepokorni,
 praznorječni i zavodnici, ponajprije oni iz obrezanja. ¹¹ Njima treba zaepiti usta jer cijele domove
 prevraćaju naučavajući što ne bi smjeli, i to poradi prljava dobitka. ¹² Reče netko od njih, njihov
 vlastiti prorok: "Krećani uvijek lašci, opake zvijeri, trbusi dangubni." ¹³ Svjedočanstvo je to istinito.
 Zato ih karaj oštro da budu zdravi u vjeri, ¹⁴ da ne prianjaju uza židovske bajke i propise ljudi koji
 se odvrću od istine. ¹⁵ Sve je isto istima; okaljanima pak i nevjernima ništa isto, nego su im
 okaljani i razum i savjest. ¹⁶ Ispovijedaju da Boga poznaju, ali djelima ga nijeću - odvrtni,
 neposlušni i za koje god dobro djelo nepodesni.

Chapter 2

¹ Ti, naprotiv, govori što se priliči zdravu nauku: ² starci da budu trijezni, ozbiljni, razumni,
 zdrave vjere, ljubavi, postojanosti; ³ starice isto tako - vladanja kakvo dolikuje svetima: ne
 klevetnice, ne ropkinje mnogog vina, nego učiteljice dobra ⁴ da urazumljuju mlađe neka ljube svoje

⁵ muševne, djecu, neka budu razumne, èiste, kuæevne, dobre, podložne svojim muševima da se rijeè
 Božja ne bi pogrđivala. ⁶ Mladiæe isto tako potièi da budu razumni. ⁷ U svemu se pokaži uzorom
 dobrih djela: u pouèavanju - nepokvarljivost, ozbiljnost, ⁸ rijeè zdrava, besprigovorna da se onaj
 nasuprot postidi nemajuæi o nama reæi ništa zlo. ⁹ Robovi neka se svojim gospodarima u svemu
 podlažu, ugađaju im, ne proturjeèe, ¹⁰ ne pronevjeruju, nego neka im iskazuju svaku dobru vjernost
 da u svemu budu ures nauku Spasitelja našega, Boga. ¹¹ Pojavila se doista milost Božja, spasiteljica
 svih ljudi; ¹² odgojila nas da se odrekemo bezbožnosti i svjetovnih požuda te razumno, pravedno
 i pobožno živimo u sadašnjem svijetu, ¹³ išèekujuæi blaženu nadu i pojavak slave velikoga Boga
 i Spasitelja našega Isusa Krista. ¹⁴ On sebe dade za nas da nas otkupi od svakoga bezakonja i oèisti
 sebi Narod izabrani koji revnuje oko dobrih djela. ¹⁵ To govori, zapovijedaj, karaj sa svom vlašæu.
 Nitko neka te ne prezire.

Chapter 3

¹ Podsjeæaj ih da se podlažu poglavarstvima, vlastima, da slušaju, da budu spremni na svako
 dobro djelo, ² nikoga da ne pogrđuju, da budu neratoborni, popustljivi, da oèituju svaku blagost
 prema svim ljudima. ³ Jer i mi nekoæ bijasmo nerazumni, nepokorni, lualice, robovi raznih požuda
 i naslada, živjeli smo u zlu i zavisti, odvratni bili, mrzili jedni druge. ⁴ Ali kad se pojavila
 dobrostivost i èovjekoljublje Spasitelja našega, Boga, ⁵ on nas spasi ne po djelima što ih u
 pravednosti mi uèinismo, nego po svojem milosrđu: kupelji novoga rođenja i obnavljanja po Duhu
 Svetom ⁶ koga bogato izli na nas po Isusu Kristu, Spasitelju našem, ⁷ da opravdani njegovom
 milošæu budemo, po nadi, baštinici života vjeènoga. ⁸ Vjerodostojna je ovo rijeè i hoæu da to
 uporno tvrdiš te da oni koji su povjerovali Bogu uznastoje prednjaèiti dobrim djelima. To je dobro
 i korisno ljudima. ⁹ A ludih se raspra, i rodoslovlja, i svađa, i sukoba zakonskih kloni: beskorisni
 su i isprazni. ¹⁰ S krivovjercem nakon prvoga i drugog upozorenja prekini ¹¹ znajuæi da je izopaèen
 i da griješ: on sam sebe osuđuje. ¹² Kad pošaljem k tebi Artemu ili Tihika, požuri se k meni u

Nikopol jer sam odlučio ondje prezimiti.¹³ Zenu, pravnika, i Apolona brižljivo opremi da im ništa ne ponestane.¹⁴ A i naši neka se uče prednjačiti dobrim djelima u životnim potrebama da ne budu neplodni.¹⁵ Pozdravljaju te svi koji su sa mnom. Pozdravi one koji nas ljube u vjeri. Milost sa svima vama!

Philemon

Chapter 1

¹ Pavao, sužanj Isusa Krista, i brat Timotej: ljubljenom Filemonu, suradniku našem,² i sestri Apiji, i Arhipu, suborcu našem, i Crkvi u tvojoj kući.³ Milost vam i mir od Boga, Oca našega, i Gospodina Isusa Krista!⁴ Zahvaljujem svagda Bogu svojem u spominjući te se u svojim molitvama⁵ jer ćujem za tvoju ljubav i vjeru koju imaš prema Gospodinu Isusu Kristu i prema svima svetima.⁶ Nek zajedništvo tvoje vjere bude djelotvorno u spoznanju svakoga mogućeg dobra među vama poradi Krista!⁷ Uvelike si me doista obradovao i utješio svojom ljubavlju jer si, brate, okrijepio srca svetih.⁸ Stoga, premda imam punu slobodu u Kristu da ti zapovjedim što ti je činiti,⁹ poradi ljubavi radije molim, kakav već jesam, Pavao, starac, a sada i sužanj Krista Isusa.¹⁰ Molim te za svoje dijete koje rodih u okovima, za Onezima,¹¹ negda tebi nekorisna, a sada i tebi i meni veoma korisna.¹² Šaljem ti ga - njega, srce svoje.¹³ Htjedoh ga zadržati kod sebe da mi mjesto tebe posluži u okovima evanđelja.¹⁴ Ali ne htjedoh preko tvoje volje da ne bi tvoja dobrota bila od nevolje, nego od dobre volje.¹⁵ Možda baš zato bi za čaš odijeljen da ga dobiješ zauvijek -¹⁶ ne kao roba, nego više od roba, kao brata ljubljenoga, osobito meni, a koliko više tebi, i po tijelu i po Gospodinu.¹⁷ Smatraš li me dakle drugom, primi ga kao mene.¹⁸ Ako ti je u čemu skrivio ili ti je što dužan, to meni upiši.¹⁹ Ja, Pavao, potpisujem svojom rukom: ja ću platiti. Da ti ne rekнем da mi i samoga sebe duguješ!²⁰ Hajde, brate, da se tobom okoristim u Gospodinu: okrijepi srce moje u Kristu!²¹ Uzdužući se u tvoju poslušnost, napisah ti uvjeren da ćeš još više učiniti, nego

te molim. ²² K tome, pripravi mi obitavalište jer se nadam da æu vam po vašim molitvama biti
 darovan. ²³ Pozdravlja te Epafra, moj suuznik u Kristu Isusu, Marko, Aristarh, Dema i Luka, moji
 suradnici. ²⁴ Milost Gospodina našega Isusa Krista s duhom vašim!

Hebrews

Chapter 1

¹ Više puta i na više načina Bog nekoæ govoraše ocima po prorocima; ² konaèno, u ove dane, progovori nama u Sinu. Njega postavi baštinikom svega; Njega po kome sazda svjetove. ³ On, koji je odsjaj Slave i otisak Biæa njegova te sve nosi snagom rijeçi svoje, pošto oèisti grijeh, sjede zdesna Veliðanstvu u visinama; ⁴ postade toliko moæniji od anđela koliko je uzvišenije nego oni baštiniio ime. ⁵ Ta kome od anđela ikad reèe: Ti si sin moj, danas te rodih; ili pak: Ja æu njemu biti otac, a on æe meni biti sin. ⁶ A opet, kad uvodi Prvorođenca u svijet, govori: Nek pred njim nice padnu svi anđeli Božji. ⁷ Za anđele veli: Anđele èini vjetrovima, sluge svoje plamenom ognjenim, ⁸ ali za Sina: Prijestolje je tvoje, Bože, u vijek vjekova, i pravedno žezlo - žezlo je tvog kraljevstva. ⁹ Ti ljubiš pravednost, a mrziš bezakonje, stoga Bog, Bog tvoj, tebe pomaza uljem radosti kao nikog od tvojih drugova. ¹⁰ I: Ti u poèetku, Gospodine, utemelji zemlju i nebo je djelo ruku tvojih. ¹¹ Propast æe, ti æeš ostati, sve æe ostarjeti kao odjeæa. ¹² Mijenjaš ih poput haljine, kao odjeæu, i nestaju. A ti si uvijek isti - godinama tvojim nema kraja. ¹³ Za koga pak od anđela ikad reèe: ¹⁴ Sjedi mi zdesna dok ne položim neprijatelje tvoje za podnožje nogama tvojim! Svi ti zar nisu služnièki duhovi što se šalju služiti za one koji imaju baštiniti spasenje?

Chapter 2

¹ Zato treba da mi svesrdnije prianjamo uz ono što èusmo da ne bismo promašili. ² Jer ako je
 rijeè po anđelima izreèena bila èvrsta te je svaki prijestup i neposluh primio pravednu plaæu, ³ kako
 li æemo mi umaæi ako zanemarimo toliko spasenje? Spasenje koje je poèeo propovijedati Gospodin,
 koje su nam potvrdili slušatelji, ⁴ a suposvjedoèio Bog znamenjima i èudesima, najrazlièitijim
 silnim djelima i darivanjima Duha Svetoga po svojoj volji. ⁵ Nije doista anđelima podložio buduæi
 svijet o kojem govorimo. ⁶ Netko negdje posvjedoèi: Što je èovjek da ga se spominješ, sin èovjeèji
 te ga pohađaš. ⁷ Ti ga tek za malo uèini manjim od anđela, slavom i èasti njega ovjenèa, ⁸ njemu
 pod noge sve podloži. Kad mu, doista, sve podloži, ništa ne ostavi što mu ne bi bilo podloženo.
⁹ Sad još ne vidimo da mu je sve podloženo, ali Njega, za malo manjeg od anđela, Isusa, vidimo
 zbog pretrpljene smrti slavom i èasti ovjenèana da milošæu Božjom bude svakome na korist što je
 on smrt okusio. ¹⁰ Dolikovalo je doista da Onaj radi kojega je sve i po kojemu je sve - kako bi
 mnoge sinove priveo k slavi - po patnjama do savršenstva dovede Poèetnika njihova spasenja.
¹¹ Ta i Posvetitelj i posveæeni - svi su od jednoga! Zato se on i ne stidi zvati ih braæom, ¹² kad
 veli: Braæi æu svojoj naviještati ime tvoje, hvaliti æu te usred zbora. ¹³ I još: Ja æu se u njega uzdati,
 i još: Evo, ja i djeca koju mi Bog dade. ¹⁴ Pa buduæi da djeca imaju zajednièku krv i meso, i sam
 on tako postade u tome sudionikom da smræu obescrijepi onoga koji imaše moæ smrti, to jest
¹⁵ ðavla, pa oslobodi one koji - od straha pred smræu - kroza sav život bijahu podložni ropstvu.
¹⁶ Ta ne zauzima se dašto za anđele, nego se zauzima za potomstvo Abrahamovo. ¹⁷ Stoga je
 trebalo da u svemu postane braæi slièan, da milosrdan bude i ovjerovljen Veliki sveæenik u odnosu
 prema Bogu kako bi okajavao grijeha naroda. ¹⁸ Doista, u èemu je iskušan trpio, može iskušavanima
 pomoæi.

Chapter 3

¹ Stoga, braæo sveta, sudionici nebeskoga poziva, promotrite Apostola i Velikoga sveæenika
 naše vjere - Isusa: ² on je ovjerovljen kod Onoga koji ga postavi kao ono i Mojsije u svoj kuæi
 njegovoj. ³ Dostojan je doista toliko veæe slave od Mojsija koliko veæu èast od kuæe ima onaj tko
 ju je sagradio. ⁴ Jer svaku kuæu tkogod gradi, a sve je sagradio Bog. ⁵ Da, i Mojsije bijaše

ovjerovljen u svoj kuæi njegovoj kao sluŹnik da posvjedoèi za ono Źto je imalo biti reèeno,⁶ ali Krist - kao Sin, nad kuæom njegovom. Njegova smo kuæa mi ako saèuvamo smjelost i ponos nade.
⁷ Zato, kao Źto veli Duh Sveti: Danas ako glas mu èujete,⁸ ne budite srca tvrda kao u Pobuni, kao
⁹ u dan iskuŹenja u pustinji gdje me kuŹnjom iskuŹavahu oèevi vaŹi premda gledahu djela moja
¹⁰ èetrdeset godina. Zato mi dodija naraŹtaj onaj pa rekoh: Uvijek su nestalna srca i ne pronieù
¹¹ moje putove. Tako se zakleh u svom gnjevu: Nikad neæe uæi u moj poèinak!¹² Pazite, braæo,
¹³ da ne bi u koga od vas srce bilo opako, nevjerno, odmetnulo se od Boga Źivoga. Paèe hrabrite
¹⁴ jedni druge dan za danom dok joŹ odjekuje ono Danas da ne otvrdne tko od vas zaveden grijehom.
¹⁵ Doista, sudionici smo Kristovi postali ako, dakako, ono prvo imanje stalnim saèuvamo kad
¹⁶ je reèeno: Danas ako glas mu èujete, ne budite srca tvrda kao u Pobuni! Jer, koji su to èuli pa
¹⁷ se pobunili? Zar ne svi koji su pod Mojsijem izaŹli iz Egipta? Koji li mu dodijavahu èetrdeset
¹⁸ godina? Zar ne oni koji sagrijeŹiŹe, kojih mrtva tijela popadaŹe u pustinji? Kojima se zakle da
¹⁹ neæe uæi u njegov poèinak, ako li ne nepokornima? I vidimo da ne mogoŹe uæi zbog nevjere.

Chapter 4

¹ Bojmo se dakle da se, dok ostaje obeæanje o ulasku u njegov Poèinak, za koga od vas ne bi
² utvrdilo kako je zakasnio. Jer nama je navijeŹtjena blagovijest kao i njima, ali njima Rijeè poruke
³ nije uskoristila jer se vjerom nisu pridruŹili onima koji su posluŹali. U Poèinak doista ulazimo
⁴ mi koji povjerasmo, prema onom Źto je rekao: Tako se zakleh u svom gnjevu: Nikad neæe uæi
⁵ u moj poèinak, premda su djela od postanka svijeta dovrŹena. Rekao je doista negdje o sedmom
⁶ danu ovako: I poèinu Bog sedmoga dana od svih djela svojih. A ovdje opet: Nikad neæe uæi u
⁷ moj poèinak. Preostaje dakle da neki imaju u nj uæi, a oni koji su prvi primili blagovijest ne uðoŹe
⁸ zbog nepokornosti. Zato Bog ponovno odreðuje jedan dan, Danas, u Davidu nakon toliko vremena
⁹ govoreæi, kako je veæ reèeno: Danas ako glas mu èujete, ne budite srca tvrda. Zbilja, da je JoŹua
⁹ njih u Poèinak uveo, ne bi Bog nakon toga govorio o drugome danu. Dakle: preostaje neki subotni

¹⁰ poèinak narodu Božjemu! ¹¹ Zaista, tko uđe u njegov poèinak, poèinuo je od djela svojih kao ono
 i Bog od svojih. ¹² Pohitimo dakle uæi u taj Poèinak da nitko ne padne po uzoru na takvu
 nepokornost. ¹³ Živa je, uistinu, Rijeè Božja i djelotvorna; oštrija je od svakoga dvosjekla maèa;
 prodire dotle da dijeli dušu i duh, zglobove i moždinu te prosuđuje nakane i misli srca. ¹⁴ Nema
 stvorenja njoj skrivena. Sve je, naprotiv, golo i razgoljeno oèima Onoga komu nam je dati raèun.
¹⁵ Imajuæi dakle velikoga Velikog sveæenika koji prodrije kroz nebesa - Isusa, Sina Božjega -
¹⁶ èvrsto se držimo vjere. Ta nemamo takva Velikog sveæenika koji ne bi mogao biti supatnik u
 našim slabostima, nego poput nas iskušavana svime, osim grijehom. ¹⁷ Pristupajmo dakle smjelo
 Prijestolju milosti da primimo milosrđe i milost nađemo za pomoæ u pravi èas!

Chapter 5

¹ Svaki veliki sveæenik, zaista, od ljudi uzet, za ljude se postavlja u odnosu prema Bogu da
 prinosi darove i žrtve za grijeh. ² On može primjereno suosjeæati s onima koji su u neznanju i
 zabludi jer je i sam zaogrnut slabošæu. ³ Zato mora i za narod i za sebe prinositi okajnice. ⁴ I nitko
 sam sebi ne prisvaja tu èast, nego je prima od Boga, pozvan kao Aron. ⁵ Tako i Krist ne proslavi
 sam sebe postavši sveæenik, nego ga proslavi Onaj koji mu reèe: Ti si sin moj, danas te rodih, ⁶ po
 onome što pak drugdje veli: Zauvijek ti si sveæenik po redu Melkisedekovu. ⁷ On je u dane svoga
 zemaljskog života sa silnim vapajem i suzama prikazivao molitve i prošnje Onomu koji ga je mogao
 spasiti od smrti. I bi uslišan zbog svoje predanosti: ⁸ premda je Sin, iz onoga što prepati, naviknu
 slušati ⁹ i, postigavši savršenstvo, posta svima koji ga slušaju zaèetnik vjeènoga spasenja -
¹⁰ proglašen od Boga Velikim sveæenikom po redu Melkisedekovu. ¹¹ O tome nas èeka besjeda
 velika, ali teško ju je rijeèima izložiti jer ste tvrdih ušiju. ¹² Pa trebalo bi doista da nakon toliko
 vremena veæ budete uèitelji, a ono treba da tkogod vas ponovno pouèava poèetnièka poèela kazivanja
 Božjih. Takvi ste: mlijeka vam treba, a ne tvrde hrane. ¹³ Doista, tko je god još pri mlijeku, ne zna
¹⁴ ništa o nauku pravednosti jer - nejaèe je. A za zrele je tvrda hrana, za one koji imaju iskustvom
 izvježbana èula za rasuđivanje dobra i zla.

Chapter 6

¹ Stoga mimo i diđimo poetnički nauk o Kristu i uzdignimo se k savršenome ne postavljajući
 iznovice temelja: obraćenje od mrtvih djela i vjera u Boga, ² naučavanje o krštenjima i polaganje
 ruku, uskrsnuće mrtvih i vječni sud. ³ To ćemo pak učiniti, dakako, ako Bog da. ⁴ Zaista, onima
 koji su jednom prosvijetljeni, i okusili dar nebeski, i postali dionici Duha Svetoga, ⁵ i okusili Lijepu
 riječ Božju i snage budućega svijeta, ⁶ pa otpali, nemoguće je opet se obnoviti na obraćenje kad
 oni sami ponovno razapinju Sina Božjega i ruglu ga izvrgavaju. ⁷ Jer zemlja koja se napije kiše
 što na nju često pada i rađa raslinjem korisnim onima za koje se i obrađuje, prima blagoslov od
 Boga; ⁸ ona pak koja donosi trnje i drač, odbačena je, blizu prokletstvu a svršetak joj je: "U oganj!"
⁹ A uvjereni smo, ljubljani, sve ako tako i govorimo, da je s vama dobro i da ste na putu spasenja.
¹⁰ Ta Bog nije nepravedan da bi zaboravio vaše djelo i ljubav što je iskazaste njegovu imenu
 posluživši i poslužujući svetima. ¹¹ Želimo ipak da svatko od vas sve do svršetka pokazuje tu istu
 gorljivost za ispunjenje nade ¹² te ne omlitavite, nego budete nasljedovatelji onih koji po vjeri i
 strpljivosti baštine obećano. ¹³ Doista, kad je Bog Abrahamu davao obećanje, jer se nije imao
 kime većim zakleti, zakle se samim sobom: ¹⁴ Uistinu, blagosloviti, blagoslovit će te i umnožiti,
 umnožit će te. ¹⁵ I tako Abraham, strpljiv, postiže obećano. ¹⁶ Ljudi se doista kunu onim tko je
 već i zakletva im je, kao potkrepa, kraj svake raspre. ¹⁷ Tako i Bog: htio je baštinicima obećanja
 obilatije pokazati nepromjenljivost svoje odluke pa zato zajamči zakletvom ¹⁸ da bismo po dva
 nepromjenljiva čina - u kojima je nemoguće da bi Bog prevario - mi pribjeglice imali snažno
 ohrabrenje da se držimo ponuđene nade. ¹⁹ Ona nam je kao pouzdano i čvrsto sidro duše što ulazi
 u unutrašnjost iza zavjese, ²⁰ kamo je kao preteča za nas ušao Isus postavši zauvijek Veliki svećenik
 po redu Melkisedekovu. ÷**MELKISEDEKOVU**

Chapter 7

¹ Doista, taj Melkisedek, kralj šalemski, svećenik Boga Svevišnjega što je izašao u susret Abrahamu koji se vraćao s poraza kraljeva i blagoslovio ga, ² i komu Abraham odijeli desetinu od svega; on koji u prijevodu znači najprije "kralj pravednosti", a zatim i kralj šalemski, to jest "kralj mira"; ³ on, bez oca, bez majke, bez rodoslovlja; on, kojemu dani nemaju početka ni život kraja - sličan Sinu Božjemu, ostaje svećenik završnog. ⁴ Pa promotrite koliki li je taj komu Abraham, rodozačetnik, dade desetinu od najboljega. ⁵ Istina, i oni sinovi Levijevi, koji primaju svećeništvo imaju zakonsku zapovijed da ubiru desetinu od naroda, to jest od svoje braće premda su i ona izašla iz boka Abrahamova. ⁶ Ali on, koji nije iz njihova rodoslovlja, ubra desetinu od Abrahama i blagoslovi njega, nosioca obećanja! ⁷ A posve je neprijeporno: veći blagoslovlja manjega. ⁸ K tome, ovdje desetinu primaju smrtni ljudi, a ondje onaj, za kojega se svjedoči da živi. ⁹ I u Abrahamu se, tako reći, ubire desetina i od Levija koji inače desetinu prima ¹⁰ jer još bijaše u boku očevu kad mu u susret iziđe Melkisedek. ¹¹ Da se dakle savršenstvo postiglo po levitskom svećeništvu - jer na temelju njega narod je dobio Zakon - koja bi onda bila potreba da se po redu Melkisedekovu postavi drugi svećenik i da se ne imenuje po redu Aronovu? ¹² Doista kad se mijenja svećeništvo, nužno se mijenja i Zakon. ¹³ Jer onaj o kojemu se to veli pripadao je drugom plemenu, od kojega se nitko nije posvetio žrtveniku. ¹⁴ Poznato je da je Gospodin naš potekao od Jude, plemena za koje Mojsije ništa ne reče s obzirom na svećenike. ¹⁵ To je još očitije ako se drugi svećenik postavlja po sličnosti s Melkisedekom: ¹⁶ postao je svećenikom ne po Zakonu tjelesne uredbe, nego snagom neuništiva života. ¹⁷ Ta svjedoči se: Zauvijek ti si svećenik po redu Melkisedekovu. ¹⁸ Dokida se dakle prijašnja uredba zbog njezine nemoći i beskorisnosti - ¹⁹ jer Zakon nije ništa priveo k savršenstvu - a uvodi se bolja nada, po kojoj se približujemo Bogu. ²⁰ I to se nije zbilo bez zakletve. Jer oni su bez zakletve postali svećenicima, ²¹ a on sa zakletvom Onoga koji mu reče: Zakleo se Gospodin i neće se pokajati: "Zauvijek ti si svećenik". ²² Utoliko je Isus i postao jamac boljega Saveza. ²³ K tomu, mnogo je bilo svećenika jer ih je smrt priječila trajno ostati. ²⁴ A on, jer ostaje dovijeka, ima neprolazno svećeništvo. ²⁵ Zato i može do kraja spasavati one koji po njemu pristupaju k Bogu - uvijek živ da se za njih zauzima. ²⁶ Takav nam Veliki svećenik

i bijaše potreban - svet, nedužan, neokaljan, odijeljen od grešnika i uzvišeniji od nebesa - ²⁷ koji ne treba da kao oni veliki svećenici danomice prinosi žrtve najprije za svoje grijehе, a onda za grijehе naroda. To on učini jednom prinijevši samoga sebe. ²⁸ Zakon doista postavi za velike svećenike ljude podložne slabosti, a riječ zakletve - nakon Zakona - Sina zauvijek usavršena.

÷ISUSA

Chapter 8

¹ A glavno u ovom izlaganju jest: takva imamo Velikog svećenika koji sjede zdesna prijestolja Veličanstva na nebesima ² kao bogoslužnik Svetinje i Šatora istinskoga što ga podiže Gospodin, a ne čovjek. ³ Doista, svaki se veliki svećenik postavlja da prinosi darove i žrtve. Odatle je potrebno da i on ima što bi prinio. ⁴ Svakako, da je na zemlji, ne bi bio svećenik jer postoje oni koji po Zakonu prinosе darove. ⁵ Oni služe slici i sjeni onoga nebeskoga, kako je upućen Mojsije kad se spremao praviti šator: Pazi, veli doista, načini sve po praliku koji ti je pokazan na brdu. ⁶ Ovako mu pak dopalo uzvišenije bogoslužjenje koliko je Posrednik boljega Saveza, koji je uzakonjen na boljim obećanjima. ⁷ Da je, zbilja, onaj prvi bio besprijekoran, ne bi se drugome tražilo mjesto. ⁸ Doista, kudeći ih veli: Evo dolaze dani - govori Gospodin - kad ću s domom Izraelovim i s domom Judinim dovršiti novi Savez. ⁹ Ne Savez kakav učinih s ocima njihovim u dan kad ih uzeh za ruku da ih izvedem iz zemlje egipatske jer oni ne ustrajahu u mom Savezu pa i ja zanemarih njih - govori Gospodin. ¹⁰ Nego, ovo je Savez kojim ću se svezati s domom Izraelovim nakon ovih dana - govori Gospodin: Zakone ću svoje staviti u dušu njihovu i upisati ih u njihova srca. I bit ću Bog njihov, a oni narod moj. ¹¹ I neće više nitko učiti sugrađanina i nitko brata svoga govoreći: "Spoznaј Gospodina", ta svi će me poznavati, malo i veliko, ¹² jer ću se smilovati bezakonjima njihovim i grijehа se njihovih neće više spominjati. ¹³ Kad veli novi, ostari onaj prvi. Što pak stari i dotrajava, blizu je nestanku.

Chapter 9

¹ I onaj prvi je, svakako, imao bogoštovne uredbe i Svetinju, ali ovosvjetsku. ² Šator je uistinu bio uređen: prvi, u kojem bijaše svijećnjak, stol i prinos kruhova, a zove se Svetinja; ³ iza druge pak zavjese bio je Šator zvan Svetinja nad svetinjama - ⁴ u njoj zlatni kadionik i Kovčeg saveza, sav optočen zlatom, a u njemu zlatna posuda s manom i štap Aronov, koji je ono procvao, i ploče Saveza; ⁵ povrh njega pak kerubi Slave što osjenjuju Pomirilište. O tom ne treba sada potanko govoriti. ⁶ Pošto je to tako uređeno, u prvi Šator stalno ulaze svećenici obavljati bogoslužje, ⁷ a u drugi jednom godišnje samo veliki svećenik, i to ne bez krvi koju prinosi za sebe i za nepažnje naroda. ⁸ Time Duh Sveti oèituje da još nije otkriven put u Svetinju dok još postoji prvi Šator. ⁹ To je slika za sadašnje vrijeme: prinose se darovi i žrtve koje ne mogu u savjesti usavršiti bogoslužnika - ¹⁰ sve same na iæima i piæima i raznim pranjima utemeljene tjelesne uredbe, nametnute do èasa ispravka. ¹¹ Krist se pak pojavi kao Veliki svećenik buduæih dobara pa po veæem i savršenijem Šatoru - nerukotvorenu, koji nije od ovoga stvorenja - ¹² i ne po krvi jaraca i junaca, nego po svojoj ude jednom zauvijek u Svetinju i naðe vjeèno otkupljenje. ¹³ Doista, ako veæ poškropljena krv jaraca i bikova i pepeo junièin posveæuje oneèišæene, daje tjelesnu èistoæu, ¹⁴ koliko æe više krv Krista - koji po Duhu vjeènom samoga sebe bez mane prinese Bogu - oèistiti savjest našu od mrtvih djela, na službu Bogu živomu! ¹⁵ A radi ovoga je Posrednik novoga Saveza: da po smrti za otkupljenje prekršaja iz starog Saveza pozvani zadobiju obeæanu vjeènu baštinu. ¹⁶ Jer gdje je posrijedi savez-oporuka, potrebno je dokazati smrt oporuèitelja. ¹⁷ Oporuka je doista valjana tek nakon smrti: nikad ne vrijedi dok oporuèitelj živi. ¹⁸ Stoga ni onaj prvi Savez nije bez krvi ustanovljen. ¹⁹ Pošto je svemu narodu priopæio svaku zapovijed zakonsku, uze Mojsije krv junaca i jaraca s vodom i grimiznom vunom i izopom te samu Knjigu i sav narod poškropi ²⁰ govoreæi: Ovo je krv Saveza koji vam odredi Bog; ²¹ a onda krvlju slièno poškropi i Šator i sve bogoslužno posuðe. ²² I gotovo se sve po zakonu èisti krvlju i bez prolijevanja krvi nema oprostjenja. ²³ Ako se dakle time èiste slike onoga što je na nebu, potrebno je da se samo to nebesko èisti žrtvama od tih uspješnijima. ²⁴ Krist doista ne ude u rukotvorenu Svetinju, protulik one istinske, nego u samo nebo: da se sada pojavi pred licem Božjim za nas. ²⁵ Ne da mnogo puta prinosi samoga sebe kao što veliki svećenik svake godine ulazi u Svetinju s tuðom krvlju; ²⁶ inaèe bi bilo trebalo da

trpi mnogo puta od postanka svijeta. No sada se pojavio, jednom na svršetku vjekova, da grijeh dokine žrtvom svojom. ²⁷ I kao što je ljudima jednom umrijeti, a potom na sud, ²⁸ tako i Krist: jednom se prinese da grijehe mnogih ponese, a drugi æe se put - bez obzira na grijeh - ukazati onima koji ga išëekuju sebi na spasenje.

Chapter 10

¹ Buduæi da Zakon ima tek sjenu buduæih dobara, a ne sam lik zbiljnosti, on uistinu žrtvama koje se - iz godine u godinu iste - neprestano prinose ne može nikada usavršiti one što pristupaju.

² Ta ne bi li se prestale prinostiti kad bogoslužnici, jednom oëišæeni, ne bi više imali nikakve svijesti grijeha? ³ Ali po njima se iz godine u godinu podsjeæa na grijehe. ⁴ Jer krv bikova i jaraca nikako

ne može odnijeti grijeha. ⁵ Zato On ulazeæi u svijet veli: Žrtva i prinos ne mile ti se, nego si mi tijelo pripravio; ⁶ paljenice i okajnice ne sviđaju ti se. ⁷ Tada rekoh: "Evo dolazim!" U svitku knjige

piše za mene: "Vršiti, Bože, volju tvoju!" ⁸ Pošto gore reèe: Žrtve i prinosi, paljenice i okajnice - koje se po Zakonu prinose - ne mile ti se i ne sviđaju, ⁹ veli zatim: Evo dolazim vršiti volju tvoju!

Dokida prvo da uspostavi drugo. ¹⁰ U toj smo volji posveæeni prinosom tijela Isusa Krista jednom zauvijek. ¹¹ I svaki je sveæenik dan za danom u bogoslužju te uèestalo prinosi iste žrtve, koje

nikako ne mogu odnijeti grijeha. ¹² A ovaj, pošto je prinio jednu jedincatu žrtvu za grijehe, zauvijek sjede zdesna Bogu ¹³ èekajuæi otad dok se neprijatelji ne podlože za podnožje nogama njegovim.

¹⁴ Jednim uistinu prinosom završava usavrši posveæene. ¹⁵ A to nam svjedoèi i Duh Sveti. Pošto je doista rekao: ¹⁶ "Ovo je Savez kojim æu se svezati s njima nakon ovih dana", Gospodin govori:

"Zakone æu svoje staviti u njihova srca i upisati ih u dušu njihovu. ¹⁷ I grijeha se njihovih i bezakonja njihovih neæu više spominjati." ¹⁸ A gdje su grijesi oprošteni, nema više prinosa za

njih. ¹⁹ Imamo dakle, braæo, slobodan ulaz u Svetinju po krvi Isusovoj - ²⁰ put nov i živ što nam ga On otvori kroz zavjesu, to jest svoje tijelo; ²¹ imamo i Velikog sveæenika nad kuæom Božjom.

²² Pristupajmo stoga s istinitim srcem u punini vjere, srdaca škropljenjem oëišæenih od zle savjesti i tijela oprana èistom vodom. ²³ Èuvajmo nepokolebljivu vjeru nade jer je vjeran Onaj koji daje

²⁴ obećanje. I pazimo jedni na druge da se potičemo na ljubav i dobra djela ²⁵ te ne propuštamo svojih sastanaka, kako je u nekih običaj, nego se hrabrimo, to više što više vidite da se bliži Dan.

²⁶ Jer ako svojevolumno griješimo pošto primismo spoznanje istine, nema više žrtve za grijehe,

²⁷ nego strašno isčekivanje suda i bijesa ognja što će proždrijeti protivnike. ²⁸ Je li tko prekršio

Zakon Mojsijev, bez milosrđa biva pogubljen na osnovi dvojice ili trojice svjedoka. ²⁹ Zamislite koliko li će goru kaznu zavrijediti tko Sina Božjega pogazi, i neistom smatra krv Saveza kojom

je posvećen, i Duha milosti pogrdi? ³⁰ Ta poznajemo Onoga koji je rekao: Moja je odmazda, ja

ću je vratiti; i još: Sudit će Gospodin svome puku. ³¹ Strašno je upasti u ruke Boga živoga. ³² A

spomenite se onih prvih dana kada ste, tek prosvijetljeni, izdržali veliku patničku borbu: ³³ ovamo javno izvrgnuti porugama i nevoljama, onamo postavši zajedničari onih s kojima se tako postupalo.

³⁴ I doista, sa sužnjevima ste suosjećali i s radošću prihvatili otimanje dobara znajući da imate

bolji, trajan posjed. ³⁵ Ne gubite dakle pouzdanja! Pripada mu velika plaća! ³⁶ Postojanosti vam

uistinu treba da biste vršeći volju Božju zadobili obećano. ³⁷ Jer još malo, sasvim malo, i Onaj

koji dolazi doći će i neće zakasniti ³⁸ A pravednik će moj od vjere živjeti, ako li pak otpadne,

ne mili se on duši mojoj. ³⁹ A mi nismo od onih koji otpadaju, sebi na propast, nego od onih koji vjeruju na spas duše.

Chapter 11

¹ A vjera je već neko imanje onoga čemu se nadamo, uvjerenost u zbiljnosti kojih ne vidimo.

² Zbog nje stari primiše svjedočanstvo. ³ Vjerom spoznajemo da su svjetovi uređeni riječju Božjom

tako te ovo vidljivo ne postaje od nečega pojavnoga. ⁴ Vjerom Abel prinese Bogu bolju žrtvu nego Kain. Po njoj primi svjedočanstvo da je pravedan - Bog nad njegovim darovima posvjedoči - po

njoj i mrtav još govori. ⁵ Vjerom Henok bi prenesen da ne vidi smrti te išeznu jer ga je prenio

Bog. Doista, prije prijenosa primio je svjedočanstvo da omilje Bogu. ⁶ A bez vjere nemoguće je omiljeti Bogu jer tko mu pristupa, vjerovati mora da postoji i da je platac onima koji ga traže.

⁷ Vjerom Noa, upućen u ono što još ne bijaše vidljivo, predano sagradi korablju na spasenje svoga

doma. Time osudi svijet i postade baštinikom vjerničke pravednosti. ⁸ Vjerom pozvan, Abraham

poslušā i zaputi se u kraj koji je imao primiti u baštinu, zaputi se ne znajuæi kamo ide. ⁹ Vjerom se kao pridošlica naseli u obeæanoj zemlji kao u tuđini, prebivajuæi pod šatorima s Izakom i Jakovom, subaštinicima istog obeæanja, ¹⁰ jer išèekivaše onaj utemeljeni Grad kojemu je graditelj i tvorac Bog. ¹¹ Vjerom i Sara unatoè svojoj dobi zadobi moæ da zaène jer vjernim smatraše Onoga koji joj dade obeæanje. ¹² Zato od jednoga, i to obamrla, nastā mnoštvo poput zvijezda na nebu i pijeska nebrojena na obali morskoj. ¹³ U vjeri svi su oni umrli, a da nisu zadobili obeæanja, veæ su ih samo izdaleka vidjeli i pozdravili priznavši da su stranci i pridošlice na zemlji. ¹⁴ Doista, koji tako govore, jasno oèituju da domovinu traže. ¹⁵ Dakako, da su mislili na onu iz koje su izišli, imali bi još prilike vratiti se u nju. ¹⁶ Ali sada oni èeznu za boljom, to jest nebeskom. Stoga se Bog ne stidi zvati se Bogom njihovim: ta pripraviio im je Grad. ¹⁷ Vjerom Abraham, kušan, prikaza Izaka. Jedinca prikazivaše on koji je primio obeæanje, ¹⁸ kome bi reèeno: Po Izaku æe ti se nazivati potomstvo! - ¹⁹ uvjeren da Bog može i od mrtvih uskrisiti. Zato ga u predslci i ponovno zadobi. ²⁰ Vjerom baš u pogledu buduænosti Izak blagoslovi Jakova i Ezava. ²¹ Vjerom Jakov, umiruæi, blagoslovi oba sina Josipova i duboko se prignu oslonjen na vrh svojega štapa. ²² Vjerom Josip na umoru napomenu ono o izlasku sinova Izraelovih i dade zapovijed o svojim kostima. ²³ Vjerom su Mojsija netom rođena tri mjeseca krili njegovi roditelji jer vidješe da je djetešce lijepo i nisu se bojali kraljeve naredbe. ²⁴ Vjerom Mojsije, veæ odrastao, odbi zvati se sinom kæeri faraonove. ²⁵ Radije izabra biti zlostavljan zajedno s Božjim narodom, nego se èasovito okoristiti grijehom. ²⁶ Veæim je bogatstvom od blaga egipatskih smatrao muku Kristovu jer je gledao na plaæu. ²⁷ Vjerom napusti Egipat, ne bojeæi se bijesa kraljeva, postojan kao da Nevidljivoga vidi. ²⁸ Vjerom je obavio pashu i škropljenje krvlju da Zatornik ne dotakne prvenaca Izraelovih. ²⁹ Vjerom prođoše Crvenim morem kao po suhu, što i Egipæani pokušaše, ali se potopiše. ³⁰ Vjerom zidine jerihonske padoše nakon sedmodnevnoga ophoda. ³¹ Vjerom Rahaba, bludnica, ne propade zajedno s nepokornicima jer s mirom primi uhode. ³² I što još da kažem? Ta ponestat æe mi vremena, poènem li raspredati o Gideonu, Baraku, Samsonu, Jiftahu, Davidu, pa Samuelu i prorocima, ³³ koji su po vjeri osvojili kraljevstva, odjelotvorili pravednost, zadobili obeæano, zaèepili ralje lavovima,

³⁴ pogasili žestinu ognja, umakli oštrici maèa, oporavili se od slabosti, ojaèali u boju, odbili navale
 tuđinaca. ³⁵ Žene su po uskrsnuæu ponovno zadobile svoje pokojne. Drugi pak, stavljeni na muke,
 ne prihvatiše oslobođenja da bi ih zapalo bolje uskrsnuæe. ³⁶ Drugi su opet iskusili izrugivanja i
 bièeve, pa i okove i tamnicu. ³⁷ Kamenovani su, piljeni, poubijani oštricom maèa, potucali se u
 runima, u kozjim kožusima, u oskudici, potlaèeni, zlostavljani - ³⁸ svijet ih ne bijaše dostojan -
 vrludali po pustinjama, gorama, peæinama i pukotinama zemaljskim. ³⁹ I svi oni po vjeri, istina,
 primiše svjedoèanstvo, ali ne zadobiše obeæano ⁴⁰ jer Bog je za nas predvidio nešto bolje da oni
 bez nas ne doðu do savršenstva.

Chapter 12

¹ Zato i mi, okruženi tolikim oblakom svjedoka, odložimo svaki teret i grijeh koji nas sapinje
 te postojano trèimo u borbu koja je pred nama! ² Uprimo pogled u Poèetnika i Dovršitelja vjere,
 Isusa, koji umjesto radosti što je stajala pred njim podnese križ, prezrevši sramotu te sjedi zdesna
 prijestolja Božjega. ³ Doista pomno promotrite njega, koji podnese toliko protivljenje grešnika
 protiv sebe, da - premoreni - ne klonete duhom. ⁴ Ta još se do krvi ne oduprijeste u borbi protiv
 grijeha. ⁵ Pa zar ste zaboravili opomenu koja vam je kao sinovima upravljena: Sine moj, ne
 omalovažavaj stega Gospodnje i ne kloni kad te on ukori. ⁶ Jer koga Gospodin ljubi, onoga i stegom
 odgaja, šiba sina koga voli. ⁷ Poradi vašega odgajanja trpite. Bog s vama postupa kao sa sinovima:
 a ima li koji sin kojega otac stegom ne odgaja? ⁸ Pa ako niste pod stegom, na kojoj su svi imali
 udjela, onda ste kopilad, a ne djeca. ⁹ Zatim, tjelesne smo oce imali odgojiteljima i poštovali ih.
 Pa neæemo li se kudikamo više podlagati Ocu duhova te živjeti? ¹⁰ Oni su nas doista nešto malo
 dana stegom odgajali kako se njima èinilo, a On - nama na korist, da postanemo sudionici njegove
 svetosti. ¹¹ Isprva se doduše èini da nijedno odgajanje nije radost, nego žalost, ali onima koji su
 njime uvježbani poslije donosi mironosni plod pravednosti. ¹² Zato uspravite ruke klonule i koljena
 klecava, ¹³ poravnite staze za noge svoje da se hromo ne išeaši, nego, štoviše, da ozdravi. ¹⁴ Nastojte

oko mira sa svima! I oko posvećenja bez kojega nitko neće vidjeti Gospodina!¹⁵ Pripazite da se tko ne sustegne od milosti Božje, da kakav gorki korijen ne proklija pa ne unese zabunu i ne zarazi mnoge,¹⁶ da tko ne postane bludnik ili svetogrdnik kao Ezav, koji za jedan jedini obrok proda svoje prvorodstvo.¹⁷ Ta znate da je i poslije, kad je htio baštiniti blagoslov, odbačen jer nije našao mogućnosti promjene premda ju je sa suzama tražio.¹⁸ Jer niste pristupili opipljivoj gori i usplamtjelu ognju, ni mraku, tami i vihoru,¹⁹ ni ječanju trublje i tutnjavi riječi. - Koji su je slušali, zamoliše da im se više ne govori²⁰ jer nisu podnosili naredbe: Ako se ma i živine dotakne brda, neka se kamenuje!²¹ I prizor bijaše tako strašan da Mojsije reče: "Strah me je i dršćem!" - Nego,²² vi ste pristupili gori Sionu i gradu Boga živoga, Jeruzalemu nebeskom, neprojenim tisućama anđela, svećenom skupu,²³ Crkvi prvorodenaca zapisanih na nebu, Bogu, sucu sviju, dusima savršenih pravednika²⁴ i Posredniku novog Saveza - Isusu - i krvi škropljeničkoj što snažnije govori od Abelove.²⁵ Pazite da ne odbijete Onoga koji vam govori! Jer ako ne umakoše oni što su odbili onoga koji je na zemlji davao upute, kudikamo ćemo manje mi ako se okrenemo od Onoga koji ih daje s nebesa.²⁶ Njegov glas tada zemlju uzdrma, sada pak obećava: Još jednom ja ću potresti ne samo zemlju nego i nebo.²⁷ Ono "još jednom" pokazuje da će, kao stvoreno, uminuti ono uzdrmano da ostane ono neuzdrmljivo.²⁸ Zato jer smo primili kraljevstvo neuzdrmljivo, iskazujmo zahvalnost iz koje služimo Bogu kako je njemu milo, s predanjem i strahopoštovanjem.²⁹ Jer Bog je naš oganj što proždire.

Chapter 13

¹ Bratoljublje neka je trajno! ² Gostoljublja ne zaboravljajte: njime neki, i ne znajući, ugostiše anđele! ³ Sjećajte se uznika kao suznici; zlostavljanih - ta i sami ste u tijelu! ⁴ Ženidba neka bude u èasti u sviju i postelja neokaljana! Jer bludnicima će i preljubicima suditi Bog. ⁵ U življenju ne budite srebroljupci, zadovoljni onim što imate! Ta on je rekao: Ne, neću te zapustiti i neću te ostaviti. ⁶ Zato možemo pouzdano reći: Gospodin mi je pomoćnik, ja ne strahujem: što mi tko može? ⁷ Spominjite se svojih glavara koji su vam nevješćivali riječ Božju: promatrajući kraj

njihova života, nasljedujte njihovu vjeru. ⁸ Isus Krist juèer i danas isti je - i uvijek. ⁹ Ne dajte se
 zanijeti različitim tuđim naucima! Jer bolje je srce utvrđivati milošæu nego jelima, koja nisu koristila
 onima što su ih obdržavali. ¹⁰ Imamo žrtvenik s kojega nemaju pravo jesti služitelji Šatora. ¹¹ Jer
 tijela životinja, kojih krv veliki sveæenik unosi za grijeh u Svetinju, spaljuju se izvan tabora. ¹² Zato
 i Isus, da bi vlastitom krvlju posvetio narod, trpio je izvan vrata. ¹³ Stoga iziđimo k njemu izvan
 tabora noseæi njegovu muku ¹⁴ jer nemamo ovdje trajna grada, nego onaj buduæi tražimo. ¹⁵ Po
 njemu dakle neprestano prinosimo Bogu žrtvu hvalbenu, to jest plod usana što ispovijedaju ime
 njegovo. ¹⁶ Dobrotvornosti i zajedništva ne zaboravljajte jer takve su žrtve mile Bogu! ¹⁷ Poslušni
 budite svojim glavarima i podložni jer oni bdiju nad vašim dušama kao oni koji æe polagati raèun;
 neka to èine s radošæu, a ne uzdišuæi jer vam to ne bi bilo korisno. ¹⁸ Molite za nas! Uvjereni smo
 doista da imamo dobru savjest i u svemu se želimo dobro ponašati. ¹⁹ Usrdnije vas pak molim:
 uèinite to kako bih vam se što brže vratio. ²⁰ A Bog mira, koji po krvi vjeènoga Saveza od mrtvih
 izvede velikoga Pastira ovaca, Gospodina našega Isusa, ²¹ osposobio vas za svako dobro djelo da
 vršite volju njegovu, èinio u nama što je njemu milo, po Isusu Kristu, komu slava u vijeke vjekova.
 Amen. ²² Molim vas, braæo, podnesite ovu rijeè ohrabrenja: ta samo vam ukratko napisah!
²³ Znajte: naš je brat Timotej oslobođen. Ako uskoro stigne, s njime æu vas pohoditi. ²⁴ Pozdravite
 sve svoje glavare i sve svete! Pozdravljaju vas ovi iz Italije. ²⁵ Milost sa svima vama!

James

Chapter 1

¹ Jakov, sluga Boga i Gospodina Isusa Krista: dvanaestorna plemena Raseljeništa pozdrav.
² Pravom radošæu smatrajte, braæo moja, kad upadnete u razne kušnje ³ znajuæi da prokušanost
 vaše vjere rađa postojanošæu. ⁴ Ali neka postojanost bude na djelu savršena da budete savršeni i
 potpuni, bez ikakva nedostataka. ⁵ Nedostaje li komu od vas mudrosti, neka ište od Boga, koji
 svima daje rado i bez negodovanja, i dat æe mu se. ⁶ Ali neka ište s vjerom, bez ikakva kolebanja.

Jer kolebljivac je slièan morskome valovlju, uzburkanu i gonjenu.⁷ Neka takav ne misli da æe primiti što od Gospodina -⁸ èovjek duše dvoumne, nepostojan na svim putovima svojim.⁹ Neka se brat niska soja ponosi svojim uzvišenjem,¹⁰ a bogataš svojim poniženjem. Ta proæi æe kao cvijet trave:¹¹ sunce ogranu žarko te usahnu trava i cvijet njezin uvenu; dražest mu lica propade. Tako æe i bogataš na stazama svojim usahnuti.¹² Blago èovjeku koji trpi kušnju: prokušan, primit æe vijenac života koji je Gospodin obeæao onima što ga ljube.¹³ Neka nitko u napasti ne rekne: "Bog me napastuje." Ta Bog ne može biti napastovan na zlo, i ne napastuje nikoga.¹⁴ Nego svakoga napastuje njegova požuda koja ga privlaèi i mami.¹⁵ Požuda zatim, zatrudnjevši, rađa grijehom, a grijeh izvršen rađa smræu.¹⁶ Ne varajte se, braæo moja ljubljena!¹⁷ Svaki dobar dar, svaki savršen poklon odozgor je, silazi od Oca svjetlila u kome nema promjene ni sjene od mijene.¹⁸ Po svom naumu on nas porodi rijeèju Istine da budemo prvina neka njegovih stvorova.¹⁹ Znajte, braæo moja ljubljena! Svatko neka bude brz da sluša, spor da govori, spor na srdžbu.²⁰ Jer srdžba èovjekova ne èini pravde Božje.²¹ Zato odložite svaku prljavštinu i preostalu zloæu i sa svom krotkošæu primite usađenu rijeè koja ima moæ spasiti duše vaše.²² Budite vršitelji rijeèi, a ne samo slušatelji, zavaravajuæi sami sebe.²³ Jer ako je tko slušatelj rijeèi, a ne i izvršitelj, slièan je èovjeku koji motri svoje rođeno lice u zrcalu:²⁴ promotri se, ode i odmah zaboravi kakav bijaše.²⁵ A koji se oglÄedÄa u savršenom zakonu slobode i uza nj prione, ne kao zaboravan slušatelj nego djelotvoran izvršitelj, blažen æe biti u svem djelovanju svome.²⁶ Smatra li se tko bogoljubnim, a ne obuzdava svoga jezika, nego zavarava srce svoje, isprazna je njegova bogoljubnost.²⁷ Bogoljubnost èista i neokaljana jest: zauzimati se za sirote i udovice u njihovoj nevolji, èuvati se neokaljanim od ovoga svijeta.

Chapter 2

¹ Braæo moja, vjeru Gospodina našega Isusa Krista slavnoga ne miješajte s pristranošæu!
² Dođe li na vaš sastanak èovjek sa zlatnim prstenjem, u sjajnoj odjeæi, a dođe i siromah u bijednoj

³ odjeæi i vi se zagledate u onoga što nosi sjajnu odjeæu te reknete: "Ti lijepo ovdje sjedni!", a siromahu reknete: "Ti stani - ili sjedni - ondje, podno podnožja moga!", ⁴ niste li u sebi pristrano sudili te postali suci što naopako sude? ⁵ Èujte, braæo moja ljubljena: nije li Bog one koji su svijetu siromašni izabrao da budu bogataši u vjeri i baštinici Kraljevstva što ga je obeæao onima koji ga ⁶ ljube? A vi prezreste siromaha! Ne tlaèe li vas upravo bogataši? Ne vuku li vas baš oni na sudove? ⁷ Ne psuju li oni lijepo Ime na vas zazvano? ⁸ Ako doista izvršujete kraljevski zakon po Pismu: ⁹ Ljubi bližnjega svoga kao sebe samoga, dobro èinite; ako li ste pristrani, grijeh èinite i Zakon ¹⁰ vas osuđuje kao prijestupnike. Ta tko sav Zakon ušèuva, a u jednome samo posrne, postao je ¹¹ krivac svega. Jer tko reèe: Ne èini preljuba, reèe i: Ne ubij. Ako dakle i ne èiniš preljuba, a ¹² ubiješ, postao si prijestupnik Zakona. Tako govorite i tako èinite kao oni koji imaju biti suđeni ¹³ po zakonu slobode. Jer nemilosrdan je sud onomu tko ne èini milosrđa; a milosrđe likuje nad ¹⁴ sudom. Što koristi, braæo moja, ako tko rekne da ima vjeru, a djela nema? Može li ga vjera ¹⁵ spasiti? Ako su koji brat ili sestra goli i bez hrane svagdanje ¹⁶ pa im tkogod od vas rekne: ¹⁷ "Hajdete u miru, grijte se i sitite", a ne dadnete im što je potrebno za tijelo, koja korist? Tako i ¹⁸ vjera: ako nema djela, mrtva je u sebi. Inaèe, mogao bi tko reæi: "Ti imaš vjeru, a ja imam djela. ¹⁹ Pokaži mi svoju vjeru bez djela, a ja æu tebi djelima pokazati svoju vjeru. Ti vjeruješ da je jedan ²⁰ Bog? Dobro èiniš! I ðavli vjeruju, i dršæu." Hoæeš li spoznati, šuplja glavo, da je vjera bez djela ²¹ jalova? Zar se Abraham, otac naš, ne opravda djelima, kad na žrtvenik prinese Izaka, sina svoga? ²² Vidiš: vjera je surađivala s djelima njegovim i djelima se vjera usavršila ²³ te se ispunilo Pismo koje veli: Povjerova Abraham Bogu i uraèuna mu se u pravednost pa prijatelj Božji posta. ²⁴ Gledajte: èovjek se opravdava djelima, a ne samom vjerom. ²⁵ Ne opravda li se slièno, djelima, ²⁶ i Rahaba bludnica kad primi glasnike i drugim ih putom izvede? Jer kao što je tijelo bez duha mrtvo, tako je i vjera bez djela mrtva.

Chapter 3

¹ Neka vas, braæo moja, ne bude mnogo uèitelja! Ta znate: bit æemo strože suðeni. ² Doista, svi mnogo griješimo. Ako tko u govoru ne griješi, savršen je èovjek, vrstan zauzdati i cijelo tijelo. ³ Ubacimo li uzde u usta konjima da ih sebi upokorimo, upravljamo i cijelim tijelom njihovim. ⁴ Evo i laða: tolike su i silni ih vjetrovi gone, a nezatno ih kormilo upravlja kamo kormilarova volja hoæe. ⁵ Tako i jezik: malen je ud, a velikim se može ponositi. Evo: kolicna vatra koliku šumu zapali! ⁶ I jezik je vatra, svijet nepravda jezik je meðu našim udovima, kalja cijelo tijelo te, zapaljen od pakla, zapaljuje kotaè života. ⁷ Doista, sav rod zvijeri i ptica, gmazova i morskih životinja dade se ukrotiti, i rod ih je ljudski ukrotio, ⁸ a jezik - zlo nemirno, pun otrova smrtonosnog - nitko od ljudi ne može ukrotiti. ⁹ Njime blagoslivljamo Gospodina i Oca, njime i proklinjemo ljude na sliku Božju stvorene: ¹⁰ iz istih usta izlazi blagoslov i prokletstvo. Ne smije se, braæo moja, tako dogaðati! ¹¹ Zar vrelo na isti otvor šiklja slatko i gorko? ¹² Može li, braæo moja, smokva roditi maslinama ili trs smokvama? Ni slan izvor ne može dati slatke vode. ¹³ Je li tko mudar i razborit meðu vama? Neka dobrim življenjem pokaže svoja djela u mudroj blagosti. ¹⁴ Ako u srcu imate gorku zavist i svadljivost, ne uznosite se i ne lažite protiv istine! ¹⁵ Nije to mudrost koja odozgor silazi, nego zemaljska, ljudska, ðavolska. ¹⁶ Ta gdje je zavist i svadljivost, ondje je nered i svako zlo djelo. ¹⁷ A mudrost odozgor ponajprije èista je, zatim mirotvorna, milostiva, pouèljiva, puna milosrða i dobrih plodova, postojana, nehinjena. ¹⁸ Plod se pak pravednosti u miru sije onima koji tvore mir.

Chapter 4

¹ Odakle ratovi, odakle borbe meðu vama? Zar ne odavde: od pohota što vojuju u udovima vašim? ² Źudite, a nemate; ubijate i hlepitate, a ne možete postiaei; borite se i ratujete. Nemate jer ne ištete. ³ Ištete, a ne primete jer rðavo ištete: da u pohotama svojim potratite. ⁴ Preljubnici! Ne znate li da je prijateljstvo sa svijetom neprijateljstvo prema Bogu? Tko god dakle hoæe da bude prijatelj svijeta, promeæe se u neprijatelja Božjega. ⁵ Ili mislite da Pismo uzalud veli: Ljubomorno èezne za duhom što ga nastani u nama? ⁶ A daje on i veæu milost. Zato govori: Bog se oholima

⁷ protiv, a poniznima daje milost. ⁸ Podložite se dakle Bogu! Oduprite se đavlu i pobjeći æe od
⁹ vas! ¹⁰ Približite se Bogu i on æe se približiti vama! Oèistite ruke, grešnici! Oèistite srca, dvoživci!
¹¹ Zakukajte, protužite, proplaèite! Smijeh vaš nek se u plaè obrati i radost u žalost! ¹² Ponizite se
 pred Gospodinom i on æe vas uzvisiti! ¹³ Ne ogovarajte, braæo, jedni druge! Tko ogovara ili sudi
 brata svoga, ogovara i sudi Zakon. A sudiš li Zakon, nisi vršitelj nego sudac Zakona. ¹⁴ Jedan je
 Zakonodavac i Sudac: Onaj koji može spasiti i pogubiti. A tko si ti da sudiš bližnjega? ¹⁵ De sada,
 vi što govorite: "Danas ili sutra otiæi æemo u taj i taj grad, provesti ondje godinu, trgovati i zaraditi",
¹⁶ a ne znate što æe sutra biti. Ta što je vaš život? Dašak ste što se naæs pojavi i zatim nestane!
¹⁷ Umjesto da govorite: "Htjedne li Gospodin, živjet æemo i uèiniti ovo ili ono", ¹⁸ vi se razmeæete
 svojim hvastanjima! Svako je takvo hvastanje opako. ¹⁹ Znati dakle dobro èiniti, a ne èiniti - grijeh
 je.

Chapter 5

¹ De sada, bogataši, proplaèite i zakukajte zbog nevolja koje æe vas zadesiti! ² Bogatstvo vam
 istrunu, haljine vaše postadoše hrana moljcima, ³ zlato vam i srebro zarða i rða æe njihova biti
 svjedoèanstvo protiv vas te æe kao vatra izjesti tijela vaša! Zgrnuste blago u posljednje dane! ⁴ Evo:
 plaæa kosaca vaših njiva - koju im uskratiste - vièe i vapaji žetelaca dopriješe do ušiju Gospoda
 nad Vojskama. ⁵ Raskošno ste na zemlji i razvratno živjeli, utoviste srca svoja za dan klanja!
⁶ Osudiste i ubiste pravednika: on vam se ne suprotstavlja! ⁷ Strpite se dakle, braæo, do Dolaska
 Gospodnjega! Evo: ratar išèekuje dragocjeni urod zemlje, strpljiv je s njime dok ne dobije kišu
 ranu i kasnu. ⁸ Strpite se i vi, oèvrsnite srca jer se Dolazak Gospodnji približio! ⁹ Ne tužite se jedni
 na druge da ne budete osuđeni! Evo: sudac stoji pred vratima! ¹⁰ Za uzor strpljivosti i podnošenja
 zala uzmite, braæo, proroke koji su govorili u ime Gospodnje. ¹¹ Eto: blaženima nazivamo one
 koji ustrajaše. Za postojanost Jobovu èuste i nakanu Gospodnju vidjeste jer milostiv je Gospodin
 i milosrdan! ¹² Prije svega, braæo moja, ne zaklinjite se ni nebom ni zemljom, ni ikojom drugom
 zakletvom. Vaše "da" neka bude "da", i "ne" - "ne", da ne padnete pod sud. ¹³ Pati li tko među

vama? Neka moli! Je li tko radostan? Neka pjeva hvalospjeve!¹⁴ Boluje li tko među vama? Neka dozove starješine Crkve! Oni neka mole nad njim mažuæi ga uljem u ime Gospodnje¹⁵ pa æe molitva vjere spasiti nemoænika; Gospodin æe ga podiaæi, i ako je sagriješio, oprostiti æe mu se.¹⁶ Ispovijedajte dakle jedni drugima grijehe i molite jedni za druge da ozdravite! Mnogo može žarka molitva pravednikova.¹⁷ Ilija bijaše èovjek baš kao i mi; usrdno se pomoli da ne bude kiše i kiše nije bilo na zemlji tri godine i šest mjeseci.¹⁸ Zatim se ponovno pomoli te nebo dade kišu i zemlja iznese urod svoj.¹⁹ Braæo moja, odluta li tko od vas od istine pa ga tkogod vrati,²⁰ znajte: tko vrati grešnika s lutalaèkog puta njegova, spasiti æe dušu njegovu od smrti i pokriti mnoštvo grijeha.

1 Peter

Chapter 1

¹ Petar, apostol Isusa Krista: putnicima Raseljeništa u Pontu, Galaciji, Kapadociji, Aziji i Bitiniji,² po predznanju Boga Oca, posveæenjem Duha izabranima da budu poslušni te poštropljeni krvlju Isusa Krista. Punina vam milosti i mira!³ Blagoslovljen Bog i Otac Gospodina našega Isusa Krista koji nas po velikom milosrðu svojem u uskrsnuæem Isusa Krista od mrtvih nanovo rodi za životnu nadu,⁴ za baštinu neraspadljivu, neokaljanu i neuvelu, pohranjenu na nebesima za vas,⁵ vas koje snaga Božja po vjeri èuva za spasenje, spremno da se objavi u posljednje vrijeme.⁶ Zbog toga se radujte, makar se sada možda trebalo malo i žalostiti zbog razlièitih kušnja:⁷ da prokušanost vaše vjere - dragocjenija od propadljivog zlata, koje se ipak u vatri kuša - stekne hvalu, slavu i èast o Objavljenju Isusa Krista.⁸ Njega vi ljubite iako ga ne vidjeste; u njega, iako ga još ne gledate, vjerujete te klikæete od radosti neizrecive i proslavljene⁹ što postigoste svrhu svoje vjere: spasenje duša.¹⁰ To su spasenje istraživali i pronicali proroci koji prorokovahu o milosti vama namijenjenoj.¹¹ Pronicali su na koje ili kakvo je vrijeme smjerao Duh Kristov u njima koji je unaprijed svjedoèio o Kristovim patnjama te slavama što su nakon njih imale doæi:¹² bi im objavljeno da ne sebi nego vama poslužuju ono što vam sada u Duhu Svetom s neba poslanom navijestiše vaši blagovjesnici,

¹³ a nada što se i anđeli žude nadviti. Zato opašite bokove pameti svoje, trijezni budite i savršeno
¹⁴ se pouzdajte u milost koju vam donosi Objavljenje Isusa Krista. Kao poslušna djeca ne suprilièujte
¹⁵ se prijašnjim požudama iz doba neznanja. Naprotiv, kao što je svet Onaj koji vas pozva, i vi
¹⁶ budite sveti u svemu življenju. Ta pisano je: Budite sveti jer sam ja svet. ¹⁷ Ako dakle Ocem
 nazivate njega koji nepristrano svakoga po djelu sudi, vrijeme svoga proputovanja proživite u
¹⁸ bogobožnosti. Ta znate da od svog ispraznog naèina života, što vam ga oci namriješe, niste
¹⁹ otkupljeni neèim raspadljivim, srebrom ili zlatom, nego dragocjenom krvlju Krista, Jaganjca
²⁰ nevinia i bez mane. On bijaše doduše predviđen prije postanka svijeta, ali se oèitova na kraju
²¹ vremena radi vas koji po njemu vjerujete u Boga koji ga uskrisi od mrtvih te mu dade slavu da
²² vjera vaša i nada bude u Bogu. Pošto ste posluhom istini oèistili duše svoje za nehinjeno
²³ bratoljublje, od srca žarko ljubite jedni druge. Ta nanovo ste rođeni, ne iz sjemena raspadljiva
²⁴ nego neraspadljiva: rijeèju Boga koji živi i ostaje. Doista, svako je tijelo kao trava, sva mu slava
²⁵ ko cvijet poljski: sahne trava, vene cvijet, ali Rijeè Gospodnja ostaje dovijeka. Ta pak rijeè jest
 evanđelje koje vam je naviješteno.

Chapter 2

¹ Odložite dakle svaku zloæu i svaku prijevaru, himbe i zavisti i sva klevetanja. ² Kao
 novorođenèad žudite za duhovnim, nepatvorenim mlijekom da po njemu uzrastete za spasenje,
³ ako ste doista okusili kako je dobar Gospodin. ⁴ Pristupite k njemu, Kamenu živomu što ga, istina,
⁵ ljudi odbaciše, ali je u oèima Božjim izabran, dragocjen, pa se kao živo kamenje ugrađujte u
 duhovni Dom za sveto sveæenstvo da prinosite žrtve duhovne, ugodne Bogu po Isusu Kristu.
⁶ Stoga stoji u Pismu: Evo postavljam na Sionu kamen odabrani, dragocjeni kamen ugaoni: Tko u
⁷ nj vjeruje, ne, neæe se postidjeti. Vama dakle koji vjerujete - èast! A onima koji ne vjeruju -
⁸ kamen koji odbaciše graditelji postade kamen zaglavni i kamen spoticanja, stijena posrtanja; oni
⁹ se o nj spotièu, neposlušni Rijeèi, za što su i određeni. A vi ste rod izabrani, kraljevsko sveæenstvo,
 sveti puk, narod steèeni da naviještate silna djela Onoga koji vas iz tame pozva k divnom svjetlu

svojemu; ¹⁰ vi, nekoæ Ne-narod, a sada Narod Božji; vi Ne-mili, a sada Mili. ¹¹ Ljubljeni! Zaklinjem
 vas da se kao pridošlice i putnici klonite putenih požuda koje vojuju protiv duše; ¹² življenje vaše
 među poganima neka bude uzorno da upravo onim za što vas sada potvaraju kao zloèince, pošto
 promotre vaša dobra djela, proslave Boga u dan pohoda. ¹³ Pokoravajte se svakoj ljudskoj ustanovi
 radi Gospodina: bilo kralju kao vrhovniku, ¹⁴ bilo upraviteljima jer ih on šalje da kazne zloèince,
 a pohvale one koji dobro èine. ¹⁵ Doista, ovo je Božja volja: da èineæi dobro ušutkate neznanje
 bezumnika. ¹⁶ Kao slobodni ljudi - ali ne kao oni kojima je sloboda tek pokrivalom zloæe, veæ
 kao Božje sluge - ¹⁷ sve poštujte, bratstvo ljubite, Boga se bojte, kralja èastite! ¹⁸ Sluge, budite
 sa svim poštovanjem pokorni gospodarima, ne samo dobrima i blagima nego i naopakima. ¹⁹ To
 je uistinu milost ako tko radi savjesti, radi Boga podnosi nevolje trpeæi nepravedno. ²⁰ Kakve li
 slave doista ako za grijehе udarani strpljivo podnosite? No ako dobro èineæi trpite pa strpljivo
 podnosite, to je Bogu milo. ²¹ Ta na to ste pozvani jer i Krist je trpio za vas i ostavio vam primjer
 da idete stopama njegovim. ²² On koji grijeha ne uèini nit mu usta prijevaru izustiše; ²³ on koji
 na uvredu nije uvredom uzvraæao i muèen nije prijetio, prepuštajuæi to Sucu pravednom; ²⁴ on
 koji u tijelu svom grijehе naše ponese na drvo da umrijevši grijesima pravednosti živimo; on èijom
 se modricom izlijeèiste. ²⁵ Doista, poput ovaca lutaste, ali se sada obratiste k pastiru i èuvaru duša
 svojih.

Chapter 3

¹ Tako i vi, žene, pokoravajte se svojim muževima: ako su neki od njih možda neposlušni
 Rijeèi, da i bez rijeèi budu pridobiveni življenjem vas žena, ² pošto promotre vaše bogoljubno i
 èisto življenje. ³ Vaš nakit neka ne bude izvanjski - pletenje kose, kiæenje zlatom ili oblaèenje
 haljina. ⁴ Nego: èovjek skrovita srca, neprolazne ljepote, blaga i smirena duha. To je pred Bogom
 dragocjeno. ⁵ Tako su se doista i nekoæ svete žene, zaufane u Boga, resile: pokoravale su se
 muževima. ⁶ Sara se tako pokori Abrahamu te ga nazva gospodarom. Njezina ste djeca ako èinite
 dobro ne bojeæi se nikakva zastrašivanja. ⁷ Tako i vi, muževi, obazrivo živite sa svojim ženama,

kao sa slabijim spolom, te im iskazujte èast kao subaštinicima milosti Života da ne sprijeèite svojih
 molitava. ⁸ Napokon, budite svi jednodušni, puni suosjeæanja i bratske ljubavi, milosrdni, ponizni!
⁹ Ne vraæajte zlo za zlo ni uvredu za uvredu! Naprotiv, blagoslivljajte jer ste na to i pozvani da
 baštinite blagoslov! ¹⁰ Doista, tko želi ljubiti život i naužit se dana sretnih, nek suspregne jezik
 oda zla i usne od rijeèi prijevarnih; ¹¹ zla nek se kloni, a èini dobro, mir neka traži i za njim ide:
¹² jer oèi Gospodnje gledaju pravedne, uši mu slušaju vapaje njihove, a lice se Gospodnje okreæe
 protiv zloèinaca. ¹³ Pa tko da vam naudi ako revnujete za dobro? ¹⁴ Nego, morali i trpjeti zbog
 svoje pravednosti, blago vama! No ne bojte se njihova zastrašivanja i ne plašite se! ¹⁵ Naprotiv,
 Gospodin - Krist neka vam bude svet, u srcima vašim, te budite uvijek spremni na odgovor svakomu
 koji od vas zatraži obrazloženje nade koja je u vama, ¹⁶ ali blago i s poštovanjem, dobre savjesti
 da oni koji ozloglašuju vaš dobar život u Kristu, upravo onim budu postidženi za što vas potvaraju.
¹⁷ Ta uspješnije je trpjeti, ako je to Božja volja, èineæi dobro, nego èineæi zlo. ¹⁸ Doista, i Krist
 jednom za grijeh umrije, pravedan za nepravedne, da vas privede k Bogu - ubijen doduše u tijelu,
 ali oživljen u duhu. ¹⁹ U njemu otiðe i propovijedati duhovima u tamnici ²⁰ koji bijahu nekoæ
 nepokorni, kad ih ono Božja strpljivost išèekivaše, u vrijeme Noino, dok se gradila korablja u kojoj
 nekolicina, to jest osam duša, bi spašena vodom. ²¹ Njezin protulik, krštenje - ne odlaganje tjelesne
 neèistoæe, nego molitva za dobru savjest upravljena Bogu - i vas sada spasava po uskrsnuæu Isusa
 Krista ²² koji, uzašavši na nebo, jest zdesna Bogu, pošto mu bijahu pokoreni anđeli, vlasti i sile.

Chapter 4

¹ Dakle, buduæi da je Krist trpio u tijelu, i vi se oboružajte istim mišljenjem - jer tko trpi u
 tijelu okanio se grijeha - ² da vrijeme što vam u tijelu još preostaje proživite ne više po ljudskim
 požudama nego po Božjoj volji. ³ Dosta je uistinu što ste u prošlom vremenu vršili volju pogana,
 hodeæi u razvratnostima, požudama, pijanèevanjima, pijankama, opijanjinama i bezakonièkim
 idolopoklonstvima. ⁴ Stoga se èude što se ne slijevate u tu istu rijeku raskalašenosti te proklinju.
⁵ Polagat æe oni raèun Onomu tko je veæ spreman suditi žive i mrtve. ⁶ Zato je i mrtvima naviješteno
 evanđelje da osuđeni doduše po ljudsku, u tijelu, žive po Božju - u duhu. ⁷ Približio se svršetak

8
 svega! Osvijestite se i otrijeznite za molitvu! Prije svega imajte žarku ljubav jedni prema drugima
 9
 jer ljubav pokriva mnoštvo grijeha! Gostoljubivo primajte jedni druge bez mrmljanja! 10
 Jedni
 druge poslužujte - svatko po primljenom daru - kao dobri upravitelji razlièitih Božjih milosti!
 11
 Govori li tko? Neka govori kao rijeèi Božje! Poslužuje li tko? Neka poslužuje kao snagom koju
 daje Bog da se u svemu slavi Bog po Isusu Kristu, komu slava i vlast u vijeke vijekova! Amen.
 12
 Ljubljeni! Ne èudite se požaru što bukti meðu vama da vas iskuša, kao da vam se dogaða što god
 13
 neobièno! Naprotiv, radujte se kao zajednièari Kristovih patnja da i o Objavljenju njegove slave
 14
 mognete radosno klicati. Pogrdju li vas zbog imena Kristova, blago vama, jer Duh Slave, Duh
 15
 Božji u vama poèiva. Tek neka nitko od vas ne trpi kao ubojica, ili kradljivac, ili zloèinac, ili
 16
 makar i kao nametljivac; ako li kao kršæanin, neka se ne stidi, nego slavi Boga zbog tog imena.
 17
 Ta vrijeme je da zapoène Sud - od doma Božjega. No ako veæ od vas zapoèinje, kakav je onda
 18
 svršetak onih što nisu poslušni Božjem evanđelju? I ako se pravednik jedva spasava, opak i
 19
 grešnik gdje da se pojavi? Stoga oni koji po volji Božjoj trpe, neka dobrim djelima povjere duše
 svoje vjernom Stvoritelju.

Chapter 5

1
 Starješine dakle meðu vama opominjem, ja sustarješina i svjedok Kristovih patnja, a zato i
 zajednièar slave koja se ima oèitovati: 2
 pasite povjereno vam stado Božje, nadgledajte ga - ne
 prisilno, nego dragovoljno, po Božju; ne radi prljava dobitka, nego oduševljeno; 3
 i ne kao gospodari
 Baštine nego kao uzori stada. 4
 Pa kad se pojavi Natpastir, primit æete neuveli vijenac slave. 5
 Tako
 i vi, mladiaei, podložite se starješinama; svi se jedni prema drugima pripašite poniznošæu jer Bog
 se oholima protivi, a poniznima daruje milost. 6
 Ponizite se dakle pod snažnom rukom Božjom da
 vas uzvisi u pravo vrijeme. 7
 Svu svoju brigu povjerite njemu jer on se brine za vas. 8
 Otrijeznite
 se! Bdižite! Protivnik vaš, ðavao, kao rièuæi lav obilazi tražeæi koga da proždre. 9
 Oprite mu se
 10
 stameni u vjeri znajuæi da takve iste patnje podnose vaša braæa po svijetu. A Bog svake milosti,
 koji vas pozva na vjeènu slavu u Kristu, on æe vas, pošto malo potrpíte, usavršiti, uèvrstiti, ojaèati,

11 utvrditi. Njemu vlast u vijekove vjekova! Amen. 12 Pišem vam ukratko, po Silvanu, koga smatram bratom vjernim, da vas ohrabrim i posvjedoëm kako je ovo istinska milost Božja. Nje se držite!
13 Pozdravlja vas suizabranica u Babilonu i Marko, sin moj. 14 Pozdravite jedni druge cjelovom ljubavi! Mir svima vama koji ste u Kristu!

2 Peter

Chapter 1

1 Šimun Petar, sluga i apostol Isusa Krista, onima koje pravednošæu Boga našega i Spasitelja Isusa Krista zapade ista dragocjena vjera kao i nas. 2 Punina vam milosti i mira po spoznaji Boga i Isusa, Gospodina našega! 3 Doista, po spoznaji njega, koji nas pozva slavom svojom i krepošæu, božanska nas je snaga njegova obdarila svime za život i pobožnost. 4 Time smo obdareni dragocjenim, najveæim obeæanjima da po njima postanete zajednièari božanske naravi umakavši pokvarenosti koja je u svijetu zbog požude. 5 Zbog toga svim marom prionite: vjerom osigurajte krepost, krepošæu spoznaje, 6 spoznanjem uzdržljivost, uzdržljivošæu postojanost, postojanošæu pobožnost, 7 pobožnošæu bratoljublje, bratoljubljem ljubav. 8 Jer ako to imate i u tom napredujete, neæete biti besposleni i neplodni za spoznanje Isusa Krista. 9 A tko toga nema, slijep je, kratkovidan; zaboravio je da je oèišæen od svojih prijašnjih grijeha. 10 Zato, braæo, to revnije uznastojte uèvrstiti svoj poziv i izabranje: to èineæi - ne, neæete posrnuti nikada! 11 Tako æe vam se bogato osigurati ulazak u vjeèno kraljevstvo Gospodina našega i Spasitelja Isusa Krista. 12 Zato æu vas uvijek na to podsjeæati premda to znate i utvrðeni ste u primljenoj istini. 13 Pravo je, mislim, da vas dok sam u ovom šatoru, budim opomenom, 14 svjestan da æu brzo napustiti svoj šator, kako mi i Gospodin naš Isus Krist oèitova. 15 A pobrinut æu se da se i nakon mojeg izlaska uvijek toga sjeæate. 16 Ta nismo vam navijestili snagu i Dolazak Gospodina našega Isusa Krista slijedeæi izmudrene prièe, nego kao oèevici njegova velièanstva. 17 Od Oca je doista primio èast i slavu kad mu ono od uzvišene Slave doprije ovaj glas: Ovo je Sin moj, Ljubljeni moj, u njemu mi sva milina! 18 Taj

glas, koji s neba dopiraše, èusmo mi koji bijasmo s njime na Svetoj gori.¹⁹ Tako nam je potvrđena proroèka rijeè te dobro èinite što uza nju prianjate kao uza svjetiljku što svijetli na mrklu mjestu - dok Dan ne osvane i Danica se ne pomoli u srcima vašim.²⁰ Ponajprije znajte ovo: nijedno se proroštvo Pisma ne može tumaèiti samovoljno²¹ jer nikada proroštvo ne bi ljudskom voljom doneseno, nego su Duhom Svetim poneseni ljudi od Boga govorili.

Chapter 2

¹ Bilo je u narodu i lažnih proroka, kao što æe i meðu vama biti lažnih uèitelja, onih koji æe prokrijumèariti pogubna krivovjerja, zanijekati Gospodina koji ih otkupi, i navuæi na se brzu propast.² I mnogi æe se povesti za njihovim razvratnostima. Zbog njih æe se kuditi put istine.³ U svojoj æe vas lakomosti kupovati izmišljotinama. Njihova osuda veæ odavna nije dokona i propast im ne drijema.⁴ Doista, ako Bog anđela koji sagriješiše nije poštedio nego ih je sunovratio u Tartar i predao mraènom bezdanu da budu èuvani za sud;⁵ ako staroga svijeta ne poštedje, nego saèuva - osmoga - Nou, glasnika pravednosti, sruèivši potop na svijet bezbožni;⁶ ako gradove Sodomu i Gomoru u pepeo pretvori, osudi i za primjer buduæim bezbožnicima postavi;⁷ ako pravednog Lota, premorena razvratnim življenjem onih razularenika, oslobodi -⁸ pravedniku se doista dan za danom duša razdirala dok je gledao i slušao bezakonièka djela onih meðu kojima je boravio -⁹ umije Gospod i pobožnike iz napasti izbaviti, a nepravednike za kaznu na Dan sudnji saèuvati,¹⁰ ponajpaèe one koji u prljavoj požudi idu za puti i preziru Velièanstvo. Preuzetnici, drznici i ne trepnu pogrđujuæi Slave,¹¹ dok anđeli, iako jakošæu i snagom od njih veæi, ne izrièu protiv njih pred Gospodinom pogrdna suda.¹² Oni pak kao nerazumne životinje, po naravi rođene za lov i istrebljenje, pogrđuju što ne poznaju. Istim æe istrebljenjem i oni biti istrebljeni;¹³ zadesit æe ih nepravda, plaæa nepravednosti. Užitkom smatraju razvratnost u pol bijela dana. Ljage i sramote! Naslađuju se prijevarama svojim dok se s vama goste.¹⁴ Oèi su im pune preljubnice, nikako da se nasite grijeha; mame duše nepostojane, srce im je uvježbano u lakomstvu, prokleti sinovi!¹⁵ Zabludiše, napustivši ravan put, te pođoše putom Bosorova sina Bileama, koji prigrlji plaæu nepravednosti,¹⁶ ali primi i ukor za svoje nedjelo: nijemo živinèe ljudskim glasom prozbori i

¹⁷ sprijeèi prorokovo bezumlje. Oni su izvori bezvodni, oblaci vjetrom gonjeni; za njih se èuva
¹⁸ mrkla tmina. Naklapajuæi naduvene ispraznosti, požudama putenim, razvratnostima mame one
¹⁹ što netom odbjgoše od onih koji žive u zabludi. Obeæavaju im slobodu, a sami su robovi
²⁰ pokvarenosti. Jer svatko robuje onomu tko ga svlada. Doista, pošto su po spoznaji Gospodina
našega i Spasitelja Isusa Krista odbjegli od prljavština svijeta, ako se opet u njih upleæu i daju se
²¹ svladati, ovo im je potonje gore od onoga prvoga. Bilo bi im doista bolje da nisu spoznali puta
pravednosti, negoli, pošto ga spoznaše, okrenuti leđa svetoj zapovijedi koja im je predana.
²² Dogodilo im se što veli istinita izreka: "Pas se vraæa svojoj bljuvotini i okupana svinja valjanju
u blatu."

Chapter 3

¹ Ljubljeni, pišem evo veæ drugu poslanicu. U objema opomenom budim vaš zdrav razbor
² da se sjetite rijeèi što ih prorekoše sveti proroci i zapovijedi apostola vaših, zapovijedi Gospodinove
i Spasiteljeve. ³ Znajte ponajprije ovo: u posljednje æe se dane pojaviti podrugljivi izrugivaèi;
povoditi æe se za svojim požudama ⁴ i pitati: "Što je s obeæanjem njegova Dolaska? Jer i otkad
⁵ Oci pomriješe, sve ostaje kao što bijaše od poèetka stvorenja." Ta oni naumice zaboravljaju da
nebesa bijahu odavna i da zemlja na Božju rijeè posta iz vode i po vodi. ⁶ Na isti naèin ondašnji
svijet propade vodom potopljen. ⁷ A sadašnja nebesa i zemlja istom su rijeèju pohranjena za oganj
i èuvaju se za Dan suda i propasti bezbožnih ljudi. ⁸ Jedno, ljubljene, ne smetnite s uma: jedan je
dan kod Gospodina kao tisuæu godina, a tisuæu godina kao jedan dan. ⁹ Ne kasni Gospodin ispuniti
obeæanje, kako ga neki sporim smatraju, nego je strpljiv prema vama jer neæe da tko propadne,
nego hoæe da svi prispiju k obraæenju. ¹⁰ Kao tat æe doæi Dan Gospodnji u koji æe nebesa trijeskom
uminuti, poèela se, užarena, raspasti, a zemlja i djela na njoj razotkriti. ¹¹ Kad se sve tako ima
raspasti, kako li treba da se svi vi istièete u svetu življenju i pobožnosti ¹² išèekujuæi i pospješujuæi
dolazak Dana Božjega u koji æe se nebesa, zapaljena, raspasti i poèela, užarena, rastaliti. ¹³ Ta po
obeæanju njegovu išèekujemo nova nebesa i zemlju novu, gdje pravednost prebiva. ¹⁴ Zato,

ljubljeni, dok to iščekujete, uznastojte da mu budete neokaljani i besprijekorni, u miru. ¹⁵ A strpljivost Gospodina našega spasenjem smatrajte, kako vam i ljubljani brat naš Pavao napisa po mudrosti koja mu je dana. ¹⁶ Tako u svim poslanicama gdje o tome govori. U njima ima ponešto nerazumljivo, što neupućeni i nepostojani iskrivljuju, kao i ostala Pisma - sebi na propast. ¹⁷ Vi dakle, ljubljani pošto ste upozoreni, čuvajte se da ne biste, zavedeni bludnjom razularenika, otpali od svoje postojanosti. ¹⁸ A rastite u milosti i spoznanju Gospodina našega i Spasitelja Isusa Krista! Njemu slava i sada i do u dan vječnosti! Amen!

1 John

Chapter 1

¹ Što bijaše od početka, što smo čuli, što smo vidjeli očima svojim, što razmotrimo i ruke naše opipaše o Riječi, Životu - ² da, Život se očitova, i vidjeli smo i svjedočimo, i navješćujemo vam Život vječni, koji bijaše kod Oca i očitova se nama - ³ što smo vidjeli i čuli, navješćujemo i vama da i vi imate zajedništvo s nama. A naše je zajedništvo s Ocem i sa Sinom njegovim Isusom Kristom. ⁴ I to vam pišemo da radost naša bude potpuna. ⁵ A ovo je navještaj koji smo čuli od njega i navješćujemo vama: Bog je svjetlost i tame u njemu nema nikakve! ⁶ Rekneli smo li da imamo zajedništvo s njim, a u tami hodimo, lažemo i ne činimo istine. ⁷ Ako u svjetlosti hodimo, kao što je on u svjetlosti, imamo zajedništvo jedni s drugima i krv Isusa, Sina njegova, čisti nas od svakoga grijeha. ⁸ Rekneli smo li da grijeha nemamo, sami sebe varamo i istine nema u nama. ⁹ Ako priznamo grijehe svoje, vjeran je on i pravedan: otpustit će nam grijehe i očistiti nas od svake nepravde. ¹⁰ Rekneli smo li da nismo zgriješili, pravimo ga lašcem i riječi njegove nema u nama.

Chapter 2

¹ Dječice moja, ovo vam pišem da ne griješite. Ako tko i sagriješi, zagovornika imamo kod Oca - Isusa Krista, Pravednika. ² On je pomirnica za grijeha naše, i ne samo naše, nego i svega

³ svijeta. I po ovom znamo da ga poznajemo: ako zapovijedi njegove èuvamo. ⁴ Tko veli: "Poznajem ga", a zapovijedi njegovih ne èuva, lažac je, u njemu nema istine. ⁵ A tko èuva rijeè njegovu, u njemu je zaista savršena ljubav Božja. Po tom znamo da smo u njemu. ⁶ Tko veli da u njemu ostaje, valja mu iæi putom kojim je on hodio. ⁷ Ljubljeni, pišem vam ne novu zapovijed, nego staru zapovijed, koju ste imali od poèetka. Ta stara zapovijed jest rijeè koju ste èuli. ⁸ A opet, novu vam zapovijed pišem - obistinjuje se u njemu i vama - jer tama prolazi, svjetlost istinita veæ svijetli. ⁹ Tko veli da je u svjetlosti, a mrzi brata svojega, u tami je sve do sada. ¹⁰ Tko ljubi brata svojega, u svjetlosti ostaje i sablazni u njemu nema. ¹¹ A tko mrzi brata svojega, u tami je, u tami hodi i ne zna kamo ide jer mu tama zaslijepi oèi. ¹² Pišem vama, djeèice, jer su vam grijesi oprošteni po njegovu imenu. ¹³ Pišem vama, oci, jer upoznaste onoga koji je od poèetka. Pišem vama, mladiæi, jer ste pobijedili Zloga. ¹⁴ Napisah vama, djeco, jer upoznaste Oca. Napisah vama, oci, jer upoznaste onoga koji je od poèetka. Napisah vama, mladiæi, jer ste jaki i rijeè Božja u vama ostaje i pobijedili ste Zloga. ¹⁵ Ne ljubite svijeta ni što je u svijetu. Ako tko ljubi svijet, nema u njemu ljubavi Oèeve. ¹⁶ Jer što je god svjetovno - požuda tijela, i požuda oèiju, i oholost života - nije od Oca, nego od svijeta. ¹⁷ Svijet prolazi i požuda njegova, a tko èini volju Božju, ostaje do vijeka. ¹⁸ Djeco, posljednji je èas! I, kako ste èuli, dolazi Antikrist. I sad su se veæ mnogi antikristi pojavili. Odatle znamo da je posljednji èas. ¹⁹ Od nas iziðoše, ali ne bijahu od nas. Jer kad bi bili od nas, ostali bi s nama; ali neka se oèituje da nisu od nas. ²⁰ A vi imate Pomazanje od Svetoga, i znanje svi imate. ²¹ Ne pisah vam zato što ne biste znali istine, nego jer je znate i jer znate da nikakva laž nije od istine. ²² Tko je lažac, ako ne onaj koji tvrdi da Isus nije Krist? Antikrist je onaj ²³ tko nijeèe Oca i Sina. Svaki koji nijeèe Sina, nema ni Oca, a tko priznaje Sina, ima i Oca. ²⁴ A vi - što èuste od poèetka, u vama nek ostanu. Ako u vama ostanu što èuste od poèetka, i vi æete ostati u Sinu i Ocu. ²⁵ A ovo je obeæanje koje nam on obeæa: život vjeèni. ²⁶ Ovo vam napisah o onima koji vas zavode. ²⁷ A vi - Pomazanje koje primiste od njega u vama ostaje i ne treba da vas itko pouèava. Nego njegovo vas Pomazanje uèi o svemu, a istinito je i nije laž, pa kao što vas je ono nauèilo, ²⁸ ostanite u Njemu. I sada, djeèice, ostanite u njemu da budemo puni pouzdanja kad se pojavi te

se ne postidimo pred njim o njegovu dolasku. ²⁹ Ako znate da je on Pravednik, znate i da je svaki koji èini pravdu od njega rođen.

Chapter 3

¹ Gledajte koliku nam je ljubav darovao Otac: djeca se Božja zovemo, i jesmo. A svijet nas ne poznaje zato što ne poznaje njega. ² Ljubljeni, sad smo djeca Božja i još se ne oèitova što æemo biti. Znamo: kad se oèituje, bit æemo njemu slièni, jer vidjet æemo ga kao što jest. ³ I tko god ima tu nadu u njemu, èisti se kao što je on èist. ⁴ Tko god èini grijeh, èini i bezakonje; ta grijeh je bezakonje. ⁵ I znate: on se pojavi da odnese grijehe i grijeha nema u njemu. ⁶ Tko god u njemu ostaje, ne griješi. Tko god griješi, nije ga vidio nit upoznao. ⁷ Djeèice, nitko neka vas ne zavede! Tko èini pravdu, pravedan je kao što je On pravedan. ⁸ Tko èini grijeh, od đavla je jer đavao griješi od poèetka. Zato se pojavi Sin Božji: da razori djela đavolska. ⁹ Tko god je rođen od Boga, ne èini grijeha jer njegovo sjeme ostaje u njemu; ne može griješiti jer je rođen od Boga. ¹⁰ Po ovom se raspoznaju djeca Božja i djeca đavolska: tko god ne èini pravde i tko ne ljubi brata, nije od Boga. ¹¹ Jer ovo je navještaj koji èuste od poèetka: da ljubimo jedni druge. ¹² Ne kao Kajin, koji bijaše od Zloga i ubi brata svog. A zašto ga ubi? Jer mu djela bijahu zla, a bratova pravedna. ¹³ Ne èudite se, braæo ako vas svijet mrzi. ¹⁴ Mi znamo da smo iz smrti prešli u život jer ljubimo braæu; tko ne ljubi, ostaje u smrti. ¹⁵ Tko god mrzi brata svoga, ubojica je. A znate da nijedan ubojica nema u sebi trajnoga, vjeènoga života. ¹⁶ Po ovom smo upoznali Ljubav: on je za nas položio život svoj. I mi smo dužni živote položiti za braæu. ¹⁷ Tko ima dobra ovoga svijeta i vidi brata svoga u potrebi pa zatvori pred njim srce - kako ljubav Božja ostaje u njemu? ¹⁸ Djeèice, ne ljubimo rijeèju i jezikom, veæ djelom i istinom. ¹⁹ Po tom æemo znati da smo od istine. I umirit æemo pred njim srce svoje ²⁰ ako nas ono bilo u èem osuđuje. Jer Bog je veæi od našega srca i znade sve. ²¹ Ljubljeni, ako nas srce ne osuđuje, možemo zaufano k Bogu. ²² I što god ištemo, primamo od njega jer zapovijedi njegove èuvamo i èinimo što je njemu drago. ²³ I ovo je zapovijed njegova:

da vjerujemo u ime Sina njegova Isusa Krista i da ljubimo jedni druge kao što nam je dao zapovijed.
24

I tko èuva zapovijedi njegove, u njemu ostaje, i On u njemu. I po ovom znamo da on ostaje u nama: po Duhu kojeg nam je dao.

Chapter 4

¹ Ljubljeni, ne vjerujte svakom duhu, nego provjeravajte duhove jesu li od Boga, jer su mnogi
lažni proroci izišli u svijet. ² Po ovom prepoznajete Duha Božjega: svaki duh koji ispovijeda da je
Isus Krist došao u tijelu, od Boga je. ³ A nijedan duh koji ne ispovijeda takva Isusa, nije od Boga:
on je Antikristov, a za nj ste èuli da dolazi i sad je veæ na svijetu. ⁴ Vi ste, djeèice, od Boga i
pobijedili ste ih jer je moæniji Onaj koji je u vama nego onaj koji je u svijetu. ⁵ Oni su od svijeta,
zato iz svijeta govore i svijet ih sluša. ⁶ Mi smo od Boga. Tko poznaje Boga, nas sluša, a tko nije
od Boga, ne sluša nas. Po tom prepoznajemo Duha istine i duha zablude. ⁷ Ljubljeni, ljubimo jedni
druge jer ljubav je od Boga; i svaki koji ljubi, od Boga je rođen i poznaje Boga. ⁸ Tko ne ljubi, ne
upozna Boga jer Bog je ljubav. ⁹ U ovom se oèitova ljubav Božja u nama: Bog Sina svoga
jedinorođenoga posla u svijet da živimo po njemu. ¹⁰ U ovom je ljubav: ne da smo mi ljubili Boga,
nego - on je ljubio nas i poslao Sina svoga kao pomirnicu za grijehе naše. ¹¹ Ljubljeni, ako je Bog
tako ljubio nas, i mi smo dužni ljubiti jedni druge. ¹² Boga nitko nikada ne vidje. Ako ljubimo
jedni druge, Bog ostaje u nama, i ljubav je njegova u nama savršena. ¹³ Po ovom znamo da ostajemo
u njemu i on u nama: od Duha nam je svoga dao. ¹⁴ I mi smo vidjeli i svjedoèimo da je Otac poslao
Sina kao Spasitelja svijeta. ¹⁵ Tko ispovijeda da je Isus Sin Božji, Bog ostaje u njemu, i on u Bogu.
¹⁶ I mi smo upoznali ljubav koju Bog ima prema nama i povjerovali joj. Bog je ljubav i tko ostaje
u ljubavi, u Bogu ostaje, i Bog u njemu. ¹⁷ U ovom je savršenstvo naše uzajamne ljubavi: imamo
pouzdanje na Sudnji dan jer kakav je on, takvi smo i mi u ovom svijetu. ¹⁸ Straha u ljubavi nema,
nego savršena ljubav izgoni strah; jer strah je muka i tko se boji, nije savršen u ljubavi. ¹⁹ Mi
ljubimo jer on nas prije uzljubi. ²⁰ Rekne li tko: "Ljubim Boga", a mrzi brata svog, lažac je. Jer

tko ne ljubi svoga brata kojega vidi, Boga kojega ne vidi ne može ljubiti. ²¹ I ovu zapovijed imamo od njega: Tko ljubi Boga, da ljubi i brata svoga.

Chapter 5

¹ Tko god vjeruje: "Isus je Krist", od Boga je rođen. I tko god ljubi roditelja, ljubi i rođenoga.
² Po ovom znamo da ljubimo djecu Božju: kad Boga ljubimo i zapovijedi njegove vršimo. ³ Jer ljubav je Božja ovo: zapovijedi njegove èuvati. A zapovijedi njegove nisu teške. ⁴ Jer sve što je od Boga rođeno, pobjeđuje svijet. I ovo je pobjeda što pobijedi svijet: vjera naša. ⁵ Ta tko to pobjeđuje svijet ako ne onaj tko vjeruje da je Isus Sin Božji? ⁶ On, Isus Krist, dođe kroz vodu i krv. Ne samo u vodi nego - u vodi i krvi. I Duh je koji svjedoèi jer Duh je istina. ⁷ Jer troje je što svjedoèi: ⁸ Duh, voda i krv; i to je troje jedno. ⁹ Ako primamo svjedoèanstvo ljudi, svjedoèanstvo je Božje veæe. Jer ovo je svjedoèanstvo Božje, kojim je svjedoèio za Sina svoga: ¹⁰ Tko vjeruje u Sina Božjega, ima to svjedoèanstvo Božje u sebi. Tko ne vjeruje Bogu, uèinio ga je lašcem jer nije vjerovao u svjedoèanstvo kojim je svjedoèio Bog za Sina svoga. ¹¹ I ovo je svjedoèanstvo: Bog nam je dao život vjeèni; i taj je život u Sinu njegovu. ¹² Tko ima Sina, ima život; tko nema Sina Božjega, nema života. ¹³ To napisah vama koji vjerujete u ime Sina Božjega da znate da imate život vjeèni. ¹⁴ I ovo je pouzdanje koje imamo u njega: ako što ištemo po volji njegovoj, uslišava nas. ¹⁵ I znamo li da nas uslišava u svemu što ištemo, znamo da veæ imamo što smo od njega iskali. ¹⁶ Vidi li tko brata svojega gdje èini grijeh koji nije na smrt, neka ište i dat æe mu život - onima koji èine grijeh što nije na smrt. Ima grijeh što je na smrt; za nj ne velim da moli. ¹⁷ Svaka je nepravda grijeh. A postoji grijeh koji nije na smrt. ¹⁸ Znamo: tko god je rođen od Boga, ne griješi; nego Rođeni od Boga èuva ga i Zli ga se ne dotièe. ¹⁹ Znamo: od Boga smo, a sav je svijet pod Zlim. ²⁰ Znamo: Sin je Božji došao i dao nam razum da poznamo Istinitoga. I mi smo u Istinitom, u Sinu njegovu, Isusu Kristu. On je Bog istiniti i Život vjeèni. ²¹ Djeèice, klonite se idola!

2 John

Chapter 1

¹ Starješina izabranoj Gospođi i djeci njezinoj koju ja ljubim u Istini - a ne samo ja nego i svi koji upознаše Istinu - ² radi Istine koja ostaje u nama i bit će s nama do vijeka. ³ Bila s nama milost, milosrđe i mir od Boga Oca i od Sina Očeva Isusa Krista u istini i ljubavi! ⁴ Obradovah se veoma što sam među tvojom djecom našao takve koji hode u istini, kao što primismo zapovijed od Oca. ⁵ I sada te molim, Gospođo, ne kao da ti novu zapovijed pišem, nego onu koju smo imali od početka: da ljubimo jedni druge. ⁶ A ovo je ta ljubav: da živimo po zapovijedima njegovim. To je zapovijed, kao što čuše od početka, da u njoj živite. ⁷ Jer iziđoše na svijet mnogi zavodnici koji ne ispovijedaju Isusa Krista koji dolazi u tijelu. To je zavodnik i Antikrist. ⁸ Čuvajte se da ne izgubite što ste stekli, nego da primite potpunu blaženost. ⁹ Tko god pretjera i ne ostane u nauku Kristovu, nema Boga. Tko ostaje u nauku, ima i Oca i Sina. ¹⁰ Ako tko dolazi k vama i ne donosi tog nauka, ne primajte ga u kuću i ne pozdravljajte ga. ¹¹ Jer tko ga pozdravlja, sudjeluje u njegovim zlim djelima. ¹² Mnogo bih vam imao pisati, ali ne htjedoh na papiru i crnilom, nego se nadam da ću doći k vama i iz usta u usta govoriti da radost vaša bude potpuna. ¹³ Pozdravljaju te djeca tvoje izabrane sestre.

3 John

Chapter 1

¹ Starješina ljubljenom Gaju koga ljubim u Istini. ² Ljubljeni! Želim ti u svemu dobro i da budeš zdrav, kao što je dobro tvojoj duši. ³ Veoma se obradovah kada dođoše braćo i posvjedočiše za tvoju istinu: kako ti živiš po Istini. ⁴ Čuti da moja djeca po Istini žive! - nema mi veće radosti od toga. ⁵ Ljubljeni, pravi si vjernik u svemu što činiš za braću, i to za došljake. ⁶ Oni posvjedočiše tvoju ljubav pred Crkvom i dobro ćeš učiniti ako ih ispratiš Boga dostojno. ⁷ Jer poradi Imena

⁸ iziđoše i ne primaju ništa od pogana. Mi smo dakle dužni takve primati da budemo suradnici
⁹ Istine. Pisao sam nešto Crkvi: ali Diotref, koji hoæe da bude prvi među njima, ne prima nas.
¹⁰ Zato ako dođem, spoèitnut æu mu djela koja èini naklapajuæi zlobne rijeði o nama. Ni to mu
nije dosta, nego ne prima braæe, a onima koji bi to htjeli, brani i izgoni ih iz Crkve. ¹¹ Ljubljeni!
¹² Ne nasljeduj zlo, nego dobro. Tko dobro èini, od Boga je; tko zlo èini, nije vidio Boga. Za
Demetrija svjedoèe svi, i sama Istina, a i mi svjedoèimo. A znaš da je naše svjedoèanstvo istinito.
¹³ Mnogo bih ti imao pisati, ali neæu da ti pišem crnilom i perom. ¹⁴ Nadam se da æu te uskoro
¹⁵ vidjeti pa æemo iz usta u usta govoriti. Mir tebi! Pozdravljaju te prijatelji. Pozdravi prijatelje
poimence.

Jude

Chapter 1

¹ Juda, sluga Isusa Krista, brat Jakovljevi: ljubljenima u Bogu, Ocu, èuvanima za Isusa Krista
- pozvanima. ² Obilovali milošæu, mirom i ljubavlju! ³ Ljubljeni! Dok sam u svojoj brižljivosti
kanio pisati vam o našem zajednièkom spasenju, osjetio sam potrebu da vas pismom potaknem da
⁴ vojujete za vjeru koja je jednom zauvijek predana svetima. Jer ušuljali se neki, odavna veæ
zapisani za ovaj sud, bezbožnici koji milost Boga našega promeæu u razuzdanost i nijeðu jedinoga
⁵ gospodara i Gospodina našega Isusa Krista. Želim vas podsjetiti, premda jednom zauvijek sve
⁶ znate, kako je Gospodin izbavio narod iz Egipta, a zatim uništio nevjerne. I anđele, koji nisu
èuvali svojeg dostojanstva nego su ostavili svoje prebivalište, saèuvao je za sud velikoga Dana,
⁷ okovane u mraku vjeènim okovima; kao Sodoma i Gomora i okolni gradovi, koji su se poput njih
⁸ podali bludu i otišli za drugom pÓuti, stoje za primjer, ispaštajuæi kaznu u vjeènom ognju. Uza
⁹ sve to i ovi sanjari jednako skvrne tijelo, zabacuju Velièanstvo, pogrđuju Slave. Kad se Mihael
arkanđeo s đavlom prepirao za tijelo Mojsijevo, nije se usudio izreæi pogrđan sud protiv njega,
¹⁰ nego reèe: "Sprijeèio te Gospodin!" A ovi pogrđuju ono što ne poznaju; a što po naravi kao
¹¹ nerazumne životinje poznaju, u tom trunu. Jao njima! Putom Kajinovim pođoše, i zabludi se

Bileamovoj za plaæu podaše, i propadoše od pobune Korahove.¹² Oni su ljage na vašim agapama, bezobzirno se s vama gosteæi i napasajuæi se; oblaci bezvodni što ih vjetrovi raznose, stabla besplodna u kasnoj jeseni, dvaput usahla, iskorijenjena,¹³ bijesno morsko valovlje što ispjenjuje svoje sramote, zvijezde lualice kojima je spremljena crna tmina dovijeka.¹⁴ O njima prorokova sedmi od Adama, Henok: "Gle, dođe Gospodin sa Desttisæama svojim¹⁵ suditi svima i pokarati sve bezbožnike za sva njihova bezbožna djela kojima bezbožno sagriješiše i za sve drzovite rijeçi koje grešni bezbožnici izrekoše protiv njega."¹⁶ To su rogoborni nezadovoljnici koji putom svojih požuda, usta im zборе naduto, ulaguju se u lice radi dobitka.¹⁷ A vi, ljubljani, sjetite se rijeçi što ih prorekoše apostoli Gospodina našega Isusa Krista.¹⁸ Oni vam govorahu: "U posljednje æe vrijeme biti podrugljivaca koji æe se povoditi za bezbožnim požudama svojim."¹⁹ To su sijaçi razdora, sjetilnici koji nemaju Duha.²⁰ A vi, ljubljani, naziðujte se na presvetoj vjeri svojoj moleæi se u Duhu Svetom,²¹ ušeuavajte se u ljubavi Božjoj, išeekujuæi milosrðe Gospodina našega Isusa Krista za vjeèni život.²² I jedne, svadljivce, karajte,²³ druge spasavajte otimajuæi ih ognju, treæima se pak smilujte sa strahom, mrzeæi i haljinu puti okaljano.²⁴ Onomu koji vas može oèuvati od pada i besprijekorne postaviti pred svoju Slavu u klicanju -²⁵ jedinomu Bogu, Spasitelju našem, po Isusu Kristu, Gospodinu našem: slava, velièanstvo, vlast i moæ i prije svakoga vijeka, i sada, i u sve vijeke. Amen.

Revelation

Chapter 1

¹ Otkrivenje Isusa Krista: njemu ga dade Bog da on pokaže slugama svojim ono što se ima dogoditi ubrzo. I on to oznaçi poslavši svog anðela sluzi svomu Ivanu² koji posvjedoçi za rijeç Božju i za svjedoèanstvo Isusa Krista - za sve što vidje.³ Blago onomu koji èita i onima što slušaju rijeçi ovog proroštva te èuvaju što je u njem napisano. Jer vrijeme je blizu!⁴ Ivan sedmerim crkvama u Aziji. Milost vam i mir od Onoga koji jest i koji bijaše i koji dolazi i od sedam duhova što su

⁵ pred Prijestoljem njegovim i od Isusa Krista, Svjedoka vjernoga, Prvorođenca od mrtvih, Vladara nad kraljevima zemaljskim. Njemu koji nas ljubi, koji nas krvlju svojom otkupi od naših grijeha
⁶ te nas uèini kraljevstvom, sveæenicima Bogu i Ocu svojemu: Njemu slava i vlast u vijeke vjekova!
⁷ Amen! Gle, dolazi s oblacima i gledat æe ga svako oko, svi koji su ga proboli, i naricat æe nad njim sva plemena zemaljska. Da! Amen.
⁸ Ja sam Alfa i Omega, govori Gospodin Bog - Onaj koji jest i koji bijaše i koji dolazi, Svevladar.
⁹ Ja, Ivan, brat vaš i suzajednièar u nevolji, kraljevstvu i postojanosti, u Isusu: bijah na otoku zvanu Patmos radi rijeèi Božje i svjedoèanstva Isusova.
¹⁰ Zanijeh se u duhu u dan Gospodnji i zaèuh iza sebe jak glas, kao glas trublje.
¹¹ Govoraše: "Što vidiš, napiši u knjigu i pošalji sedmerim crkvama: U Efez, Smirnu, Pergam, Tijatiru, Sard, Filadelfiju, Laodiceju."
¹² Okrenuh se da vidim glas koji govoraše sa mnom. I okrenuvši se, vidjeh sedam zlatnih svijeænjaka,
¹³ a posred svijeænjaka netko kao Sin Èovjeèji, odjeven u dugu haljinu, oko prsiju opasan zlatnim pojasom;
¹⁴ glava mu i vlasi bijele poput bijele vune, poput snijega, a oèi mu kao plamen ognjeni;
¹⁵ noge mu nalik mjedi uglaðenoj, kao u peæi užarenoj, a glas mu kao šum voda mnogih;
¹⁶ u desnici mu sedam zvijezda, iz usta mu izlazi maè dvosjeèan, oštar, a lice mu kao kad sunce sjaji u svoj svojoj snazi.
¹⁷ Kad ga vidjeh, padoh mu k nogama kao mrtav. A on stavi na me desnicu govoreæi: "Ne boj se! Ja sam Prvi i Posljednji,
¹⁸ i Živi! Mrtav bijah, a evo živim u vijeke vjekova te imam kljuèe Smrti, i Podzemlja.
¹⁹ Napiši dakle što si vidio: ono što jest i što se ima dogoditi poslije.
²⁰ Glede tajne onih sedam zvijezda koje vidje u mojoj desnici i sedam zlatnih svijeænjaka: sedam zvijezda anđeli su sedam crkava, sedam svijeænjaka sedam je crkava."

Chapter 2

¹ Anđelu Crkve u Efezu napiši: "Ovo govori Onaj koji drži sedam zvijezda u desnici, Onaj koji stupa posred sedam zlatnih svijeænjaka:
² Znam tvoja djela, tvoj trud i postojanost tvoju i da ne možeš podnijeti opakih. Iskušao si one koji se prave apostolima, a nisu, i otkrio si da su lažljivci.
³ Postojan si, podnio si za ime moje i nisi smalaksao.
⁴ Ali imam protiv tebe: prvu si ljubav svoju ostavio.
⁵ Spomeni se dakle odakle si pao, obrati se i èini prva djela. Inaèe dolazim k tebi i - uklonit

æu tvoj svijeænjak s mjesta njegova ako se ne obratiš.⁶ Ali ovo imaš: mrziš nikolaitiska djela koja
 i ja mrzim."⁷ "Tko ima uho, nek poslušaj što Duh govori crkvama! Pobjedniku æu dati jesti od
 stabla života koje je u raji Božjem."⁸ I anđelu Crkve u Smirni napiši: "Ovo govori Prvi i Posljednji,
 Onaj koji bijaše mrtav i oživje:⁹ Znam tvoju nevolju i siromaštvo - ali ti si bogat! - i pogrde od
 onih koji se nazivaju Židovima, a nisu, nego su sinagoga Sotonina.¹⁰ Ne boj se onoga što ti je
 trpjeti! Evo, Sotona, æe neke od vas baciti u tamnicu da budete iskušani. Bit æete u nevolji deset
 dana. Budi vjeran do smrti i dat æu ti vijenac života."¹¹ "Tko ima uho, nek poslušaj što Duh govori
 crkvama! Pobjedniku neæe nauditi druga smrt."¹² I anđelu Crkve u Pergamu napiši: "Ovo govori
 Onaj u koga je maè dvosjek, oštar:¹³ Znam gdje prebivaš - ondje gdje je Sotonino prijestolje - a
 èvrsto se držiš moga imena te nisi zanijekao moje vjere ni u one dane kad je Antipa, moj svjedok,
 vjerni moj, ubijen kod vas - gdje Sotona prebiva.¹⁴ Ali imam nešto malo protiv tebe: imaš ondje
 nekih što drže nauk Bileama što pouèi Balaka da stupicu stavi sinovima Izraelovim te blaguju od
 mesa žrtvovana idolima i bludu se podadu.¹⁵ Tako i ti imaš takvih koji drže nauk nikolaitiski.
¹⁶ Obrati se dakle! Inaè dolazim ubrzo k tebi da ratujem s njima maèem usta svojih."¹⁷ "Tko ima
 uho, nek poslušaj što Duh govori crkvama! Pobjedniku æu dati mane sakrivene i bijel æu mu kamen
 dati, a na kamenu napisano ime novo koje nitko ne zna doli onaj koji ga prima."¹⁸ I anđelu Crkve
 u Tijatiri napiši: "Ovo govori Sin Božji, Onaj u koga su oèi kao plamen ognjeni, a noge mu nalik
 na mjed uglaðenu:¹⁹ Znam tvoja djela: tvoju ljubav, i vjeru, i služenje, i postojanost - i tvoja
 posljednja djela obilatija od prvašnjih.²⁰ Ali imam protiv tebe: puštaš ženu Jezabelu, koja se pravi
 proroèicom, da uèi i zavodi moje sluge te se bludu podaju i blaguju od mesa žrtvovana idolima.
²¹ Dadoh joj vremena za obraæenje, ali ona neæe da se obrati od bludnosti svoje.²² Evo, bacam
 je na postelju, a bludne drugare njene u veliku nevolju ako se ne odvrte od njezinih djela;²³ i
 djecu æu joj smræu pobiti. I znat æe sve crkve: Ja sam Onaj koji istražuje bubreg i srca - i dat æu
 vam svakomu po djelima.²⁴ Vama pak velim - vama drugim u Tijatiri koji ne drže ovog nauka te
 ne upoznaše takozvanih dubina sotonskih: Ne stavljam na vas drugoga bremena²⁵ nego - što imate,
 èvrsto držite dok ne doðem."²⁶ "Pobjedniku, onomu što do kraja bude vršio moja djela, dat æu
 vlast nad narodima²⁷ i vladat æe njima palicom gvozdenu, kao posuðe glineno satirati ih -²⁸ kao

što i ja to primih od Oca svoga. I dat æu mu zvijezdu Danicu.²⁹ Tko ima uho, nek poslušaj što Duh govori crkvama!"

Chapter 3

¹ I anđelu Crkve u Sardu napiši: "Ovo govori Onaj koji ima sedam duhova Božjih i sedam zvijezda: Znam tvoja djela: imaš ime da živiš, a mrtav si.² Budan budi i utvrdi ostatak koji tek što ne umre. Doista, ne nađoh da su ti djela pred Bogom mojim savršena.³ Spomeni se dakle: kako si primio Riječ i poslušao, tako je i ÷uvaj - i obrati se. Ne budeš li dakle budan, doæi æu kao tat, a neæeš znati u koji æu èas doæi na te.⁴ Ali imaš u Sardu nekolicinu imena što ne okaljaše svojih haljina; oni æe hoditi sa mnom u bjelini jer su dostojni."⁵ "Tako æe pobjednik biti odjeven u bijele haljine i neæu izbrisati imena njegova iz knjige života i priznat æu ime njegovo pred Ocem svojim i anđelima njegovim."⁶ "Tko ima uho, nek poslušaj što Duh govori crkvama!"⁷ I anđelu Crkve u Filadelfiji napiši: "Ovo govori Sveti, Istiniti, Onaj koji ima kljuè Davidov i kad otvori, nitko neæe zatvoriti; kad zatvori, nitko neæe otvoriti:⁸ Znam tvoja djela. Evo, otvorio sam pred tobom vrata kojih nitko zatvoriti ne može. Doista, malena je tvoja snaga, a oèuvao si moju rijeè i nisi zatajio mog imena.⁹ Evo, dovest æu neke iz sinagoge Sotonine - koji sebe zovu Židovi, a nisu, nego lažu - evo, prisilit æu ih da doðu da ti se do nogu poklone te upoznaju da te ja ljubim.¹⁰ Buduæi da si oèuvao moju rijeè o postojanosti, i ja æu oèuvati tebe od èasa kušnje koji ima doæi na sav svijet da se iskušaju svi pozemljari.¹¹ Dolazim ubrzo. Èvrsto drži što imaš da ti nitko ne ugrabi vijenca."¹² "Pobjednika æu postaviti stupom u hramu Boga moga i odande on više neæe iziæi i napisat æu na njemu ime Boga svoga i ime grada Boga svoga, novog Jeruzalema koji siðe s neba od Boga mojega, i ime moje novo."¹³ "Tko ima uho, nek poslušaj što Duh govori crkvama!"¹⁴ I anđelu Crkve u Laodiceji napiši: "Ovo govori Amen, Svjedok vjerni i istiniti, Poèetak Božjeg stvorenja:¹⁵ Znam tvoja djela: nisi ni studen ni vruæ. O da si studen ili vruæ!¹⁶ Ali jer si mlak, ni vruæ ni studen, povratit æu te iz usta.¹⁷ Govoriš: 'Bogat sam, obogatih se, ništa mi ne treba!' A ne znaš da si nevolja i bijeda, i ubog, i slijep, i gol.¹⁸ Savjetujem ti: kupi od mene zlata u vatri žežena da se obogatiš i bijele haljine da se odjeneš da se ne vidi tvoja sramotna golotinja; i pomasti da oèi pomažeš i vidiš.¹⁹ Ja korim i odgajam one koje ljubim. Revan budi i obrati se!²⁰ Evo, na vratima

stojim i kucam; poslušaj li tko glas moj i otvori mi vrata, unišću te k njemu i vešerati s njim i on sa mnom." ²¹ "Pobjednika te posjesti sa sobom na prijestolje svoje, kao što i ja, pobijedivši, sjedoh s Ocem svojim na prijestolje njegovo." ²² "Tko ima uho, nek poslušaj što Duh govori crkvama!"

Chapter 4

¹ Nakon toga vidjeh: gle, vrata otvorena na nebu! A onaj prijašnji glas, što ga ono začuh kao glas trublje što govoraše sa mnom, reče: "Uziđi ovamo i pokazat te ti što se ima dogoditi nakon ovoga!" ² I odmah se u duhu zanijeh kad gle: prijestolje stajaše na nebu i na prijestolje Netko sjede. ³ Taj što sjede bijaše nalik na jaspis i sard. A uokolo prijestolja duga slična smaragdu. ⁴ Uokolo prijestolja dvadeset i četiri prijestolja, a na prijestolja sjedoše dvadeset i četiri starješine, obučene u bijele haljine, sa zlatnim vijencima na glavi. ⁵ Od prijestolja izlaze munje, i glasovi, i gromovi; pred prijestoljem gori sedam ognjenih zubalja, to jest sedam duhova Božjih, a pred prijestoljem kao neko stakleno more, nalik na prozirac. U sredini prijestolja, oko prijestolja, četiri bijaše, sprijeda ⁶ i straga puna očiju: ⁷ prvo bijaše slično lavu, drugo bijaše slično juncu, treće bijaše s licem kao čovječjim, četvrto bijaše slično letućem orlu. ⁸ Ta su četiri bijaše - u svakoga po šest krila - sve naokolo i iznutra puna očiju. Bez predaha dan i noć govore: "Svet! Svet! Svet Gospodin, Bog Svevladar, Onaj koji bijaše i koji jest i koji dolazi!" ⁹ I kad god bijaše dadu slavu i čast pohvalnicu Onomu koji sjedi na prijestolju, Živomu u vijeke vjekova, ¹⁰ dvadeset i četiri starješine padnu ničice pred Onim koji sjedi na prijestolju i poklone se njemu - Živomu u vijeke vjekova. I stavljaju svoje vijence pred prijestolje govoreći: ¹¹ "Dostojan si, Gospodine, Bože naš, primiti slavu i čast i moć! Jer ti si sve stvorio, i tvojom voljom sve postade i bi stvoreno!"

Chapter 5

¹ I vidjeh: na desnici Onoga koji sjedi na prijestolju - knjiga, iznutra i izvana ispisana, zapečaćena sa sedam pečata! ² I vidjeh snažna anđela gdje iza glasa proglašuje: "Tko je dostojan otvoriti knjigu i opečatiti pečate njezine?" ³ I nitko - ni na nebu, ni na zemlji, ni pod zemljom -

nije mogao otvoriti knjige i pogledati u nju.⁴ Briznem u plaè jer se nitko ne nađe dostojan otvoriti knjigu i pogledati u nju.⁵ A jedan od starješina reèe: "Ne plaèi! Evo, pobijedi Lav iz plemena Judina, Korijen Davidov, on æe otvoriti knjigu i sedam peèata njezinih.⁶ I vidjeh: posred prijestolja i èetiriju biæa i posred starješina stoji, kao zaklan, Jaganjac sa sedam rogova i sedam oèiju, to jest sedam duhova Božjih, po svoj zemlji poslanih.⁷ On pristupi te iz desnice Onoga koji sjedi na prijestolju uzme knjigu.⁸ A kad on uze knjigu, èetiri biæa i dvadeset i èetiri starješine padoše nièice pred Jaganjca. U svakoga bijahu citre i zlatne posudice pune kada, to jest molitava svetaèkih.⁹ Pjevaju oni pjesmu novu: "Dostojan si uzeti knjigu i otvoriti peèate njezine jer si bio zaklan i otkupio, krvlju svojom, za Boga ljude iz svakoga plemena i jezika, puka i naroda;¹⁰ uèinio si ih Bogu našem kraljevstvom i sveæenicima i kraljevat æe na zemlji."¹¹ I vidjeh, i zaèuh glas anđela mnogih uokolo prijestolja, i biæa i starješina. Bijaše ih na mirijade mirijada i tisuæe tisuæa.¹² Klicahu iza glasa: "Dostojan je zaklani Jaganjac primiti moæ, i bogatstvo, i mudrost, i snagu, i èast, i slavu, i blagoslov!"¹³ I zaèujem: sve stvorenje, i na nebu, i na zemlji, i pod zemljom, i u moru - sve na njima i u njima govori: "Onomu koji sjedi na prijestolju i Jaganjcu blagoslov i èast, i slava i vlast u vijeke vjekova!"¹⁴ I èetiri biæa ponavljahu: "Amen!" A starješine padnu nièice i poklone se.

Chapter 6

¹ I vidjeh: kad Jaganjac otvori prvi od sedam peèata, zaèujem gdje prvo od èetiri biæa govori glasom kao gromovnim: "Doði!"² Pogledam, a ono konj bijelac i u njegova konjanika luk. I dan mu je vijenac te kao pobjednik pođe da pobijedi.³ Kad Jaganjac otvori drugi peèat, zaèujem drugo biæe gdje govori: "Doði!"⁴ I iziđe drugi konj, riđan. I njegovu je konjaniku dano dignuti mir sa zemlje da se ljudi meðu sobom pokolju. I dan mu je maè velik.⁵ Kad Jaganjac otvori treæi peèat, zaèujem treæe biæe gdje govori: "Doði!" Pogledam, a ono konj vranac i njegovu konjaniku u ruci tezulja.⁶ Tada zaèujem kao neki glas isred èetiriju biæa gdje govori: "Mjera pšenice za denar! Tri mjere jeèma za denar! A ulju i vinu ne udi!"⁷ Kad Jaganjac otvori èetvrti peèat, zaèujem glas èetvrtoga biæa gdje govori: "Doði!"⁸ Pogledam, a ono konj sivac; konjaniku njegovu ime je "Smrt"

i prati ga Podzemlje. Dana im je vlast nad četvrtinom zemlje: ubijati mačem i glađu i smræu i
⁹zvijerima zemaljskim. Kad Jaganjac otvori peti peèat, vidjeh pod žrtvenikom duše zaklanih zbog
¹⁰rijeèi Božje i zbog svjedoèanstva što ga imahu. Vikahu iza glasa: "Ta dokle, Gospodaru sveti i
¹¹istiniti! Zar neæeš suditi i osvetiti krv našu na pozemljariima?" I svakome je od njih dana bijela
haljina i reèeno im je neka se strpe još malo vremena dok se ne ispuni broj njihovih sudrugova u
¹²službi i braæe njihove koja imaju biti pobijena kao i oni. I vidjeh: kad Jaganjac otvori šesti peèat,
¹³potres velik nastaje. I sunce pocrnje kao dlakava kostrijet, sav mjesec postaje kao krv. I zvijezde
¹⁴padoše s neba na zemlju kao što smokva smokvice stresa kad je potrese žestok vjetar. Nebo
¹⁵išèeznu kao savijena knjiga, a sve se planine i otoci pokrenuše s mjesta. Kraljevi zemaljski, i
¹⁶velikaši, i vojvode, i bogataši, i moguænici, rob i slobodnjak - svi se sakriše u spilje i peæine gorske
govoreæi gorama i peæinama: "Padnite na nas i sakrijte nas od lica Onoga koji sjedi na prijestolju
¹⁷i od srdžbe Jaganjæeve. Jer doðe Dan onaj veliki srdžbe njihove i tko æe opstati!"

Chapter 7

¹Nakon toga vidjeh: èetiri anđela stoje na èetiri kraja zemlje zadržavajuæi èetiri vjetra zemaljska
da nikakav vjetar ne puše ni zemljom ni morem nit ikojim drveæem. ²I vidjeh drugoga jednog
anđela gdje uzlazi od istoka sunèeva s peèatom Boga živoga. On povika iza glasa onoj èetvorici
anđela kojima bi dano nauditi zemlji i moru: ³"Ne udite ni zemlji ni moru ni drveæu dok ne
opeèatimo sluge Boga našega na èelima!" ⁴I zaèujem broj opeèaæenih - sto èetrdeset i èetiri tisuæe
⁵opeèaæenih iz svih plemena sinova Izraelovih: iz plemena Judina dvanaest tisuæa opeèaæenih,
⁶iz plemena Rubenova dvanaest tisuæa, iz plemena Gadova dvanaest tisuæa, iz plemena Ašerova
dvanaest tisuæa, iz plemena Naftalijeva dvanest tisuæa, iz plemena Manašeova dvanaest tisuæa,
⁷iz plemena Šimunova dvanaest tisuæa, iz plemena Levijeva dvanaest tisuæa, iz plemena Jisakarova
⁸dvanaest tisuæa, iz plemena Zebulunova dvanaest tisuæa, iz plemena Josipova dvanaest tisuæa,
⁹iz plemena Benjaminova dvanaest tisuæa opeèaæenih. Nakon toga vidjeh: eno velikoga mnoštva,
što ga nitko ne mogaše izbrojiti, iz svakoga naroda, i plemena, i puka, i jezika! Stoje pred prijestoljem
¹⁰i pred Jaganjcem odjeveni u bijele haljine; palme im u rukama. Vièu iz glasa: "Spasenje Bogu

našemu koji sjedi na prijestolju i Jaganjcu!"¹¹ I svi anđeli, što stajahu uokolo prijestolja i starješina i četiriju biæa, padoše pred prijestoljem nièice, na svoja lica,¹² i pokloniše se Bogu govoreæi: "Amen! Blagoslov i slava, i mudrost, i zahvalnica, i èast, i moæ i snaga Bogu našem u vijeke vjekova. Amen."¹³ I jedan me od starješina upita: "Ovi odjeveni u bijele haljine, tko su i odakle doðoše?"¹⁴ Odgovorih mu: "Gospodine moj, ti to znaš." A on æe mi: "Oni doðoše iz nevolje velike i oprali su haljine svoje i ubijelili ih u krvi Jaganjèevoj."¹⁵ Zato su pred prijestoljem Božjim i služe mu dan i noæ u hramu njegovu, i Onaj koji sjedi na prijestolju razapet æe Šator svoj nad njima.¹⁶ Neæe više gladovati ni žeðati, neæe ih više paliti sunce nit ikakva žega¹⁷ jer - Jaganjac koji je posred prijestolja bit æe pastir njihov i vodit æe ih na izvore voda života. I otr æe Bog svaku suzu s oèiju njihovih."

Chapter 8

¹ Kad Jaganjac otvori sedmi peèat, nastaje muk na nebu oko pola sata.² I vidjeh: sedmorici anđela što stoje pred Bogom dano je sedam trubalja.³ I drugi jedan anđeo pristupi i sa zlatnom kadionicom stane na žrtvenik. I dano mu je mnogo kada da ga s molitvama svih svetih prinese na zlatni žrtvenik pred prijestoljem.⁴ I vinu se dim kadni s molitvama svetih iz ruke anđelove pred lice Božje.⁵ Anđeo uze kadionicu, napuni je vatrom sa žrtvenika i prosu na zemlju. I udariše gromovi, i glasovi, i munje, i potres.⁶ A sedam anđela sa sedam trubalja pripremiše se da zatrupe.⁷ Prvi zatrubi. I nastadoše tuèa i oganj, pomiješani s krvlju, i budu baèeni na zemlju. I treæina zemlje izgorje, i treæina stabala izgorje, i sva zelena trava izgorje.⁸ Drugi anđeo zatrubi. I nešto kao gora velika, ognjem zapaljena, baèeno bi u more. I treæina se mora pretvori u krv⁹ te izginu treæina stvorenja što u moru žive i treæina laða propade.¹⁰ Treæi anđeo zatrubi. I pade s neba zvijezda velika - gorjela je kao zublja - pade na treæinu rijeka i na izvore voda.¹¹ Zvijezdi je ime Pelin. I treæina se voda pretvori u pelin te mnoštvo ljudi poginu od zagorèenih voda.¹² Èetvrti anđeo zatrubi. I bi udarena treæina sunca i treæina mjeseca i treæina zvijezda te pomrèaše za treæinu. I dan izgubi treæinu svoga sjaja, a tako i noæ.¹³ I vidjeh i zaèuh orla: letio posred neba i vikao iza

glasa: "Jao! Jao! Jao pozemljariima od novih glasova trubalja preostale trojice anđela koji æe sad-na zatrubiti!"

Chapter 9

¹ Peti anđeo zatrubi. I vidjeh: zvijezda je s neba na zemlju pala i dani su joj ključeri zjala Bezdanova. ² Ona otvori zjalo Bezdanovo i vinu se iz zjala dim kao dim iz peći goleme te pomrèa sunce i zrak od dima iz zjala. ³ Iz dima pak iziđoše na zemlju skakavci i dana im je moæ kakvu imaju štipavci zemaljski. ⁴ I zapovjeđeno im je da ne ude travi zemaljskoj nit ikojem zelenilu nit ikojem stablu, nego samo ljudima koji nemaju pečata Božjega na èelu. ⁵ I dano im je ne da ih ubijaju, nego samo da ih muèe pet mjeseci, a muka njihova da bude kao muka od uboda štipavaca. ⁶ U one æe dane ljudi iskati smrt, ali je neæe naæi; poželjet æe umrijeti, ali smrt æe bježati od njih. ⁷ Skakavci bijahu izgledom nalik na konje za boj spremne. Na glavama im kao neki zlatni vijenci, lica im kao u ljudi, ⁸ kose kao u žena, a zubi kao u lavova. ⁹ Imahu oklope kao od željeza, a šum krila njihovih kao štropot bojnih kola s mnogo konja što u boj jure. ¹⁰ Repovi im kao u štipavaca, sa žalcima, a u repovima im moæ da ude ljudima pet mjeseci. ¹¹ Nad njima je kralj, anđeo Bezdana, hebrejski mu ime Abadon, grèki Apolion - Upropastitelj. ¹² Prvi Jao prođe. Evo, za njim dolaze još dva druga Jao. ¹³ Šesti anđeo zatrubi. I zaèujem neki glas iz rogova zlatnoga žrtvenika pred Bogom. ¹⁴ Govoraše šestom anđelu koji je držao trublju: "Odriješi ona èetiri anđela svezana na Rijeci velikoj, Eufratu." ¹⁵ I odriješena bijahu èetiri anđela, spremna za taj èas i dan i mjesec i godinu, da pobiju treæinu ljudi. ¹⁶ A broj èeta konjanièkih, kako sam èuo, bijaše dvije mirijade mirijada. ¹⁷ Ovako u viđenju vidjeh konje i njihove jahaæe: imahu oklope ognjene, plavetne i sumporne boje; glave im kao u lavova, iz usta im sukljao oganj, dim i sumpor. ¹⁸ Od ovih triju zala poginu treæina ljudi - od ognja, dima i sumpora što sukljahu konjima iz usta. ¹⁹ Doista, snaga je ovim konjima u ustima i repovima: repovi im kao u zmija, s glavama kojima ude. ²⁰ Ipak, preostali ljudi, što ne poginuše od tih zala, ne obratiše se od djela ruku svojih, da se više ne klanjaju zlodusima i kumirima - ni zlatnima, ni srebrnima, ni mjedjenima, ni kamenima ni drvenima koji

niti vide niti èuju nit hodaju - ²¹ i ne obratiše se od svojih ubojstava ni od svojih èaranja ni od svoga bluda niti od svojih kraða.

Chapter 10

¹ I vidjeh drugoga jednog, snažnog anđela: silazio s neba ogrnut oblakom, na glavi mu duga, lice mu kao sunce, a noge kao ognjeno stupovlje; ² u ruci drži otvorenu knjižicu. I zakoraèi desnom nogom na more, lijevom na zemlju pa povika iza glasa kao kad lav rièe. ³ I kad povika, ogласi se sedam gromova tutnjavom. ⁴ A kad se ogласi sedam gromova, htjedoh pisati, ali zaèujem glas s neba: "Zapeèati to što prozbori sedam gromova! Toga ne piši!" ⁵ I onaj anđeo što ga vidjeh gdje stoji na moru i zemlji, podiže k nebu desnicu ⁶ i zakle se Živim u vijeke vjekova, koji stvori nebo i sve što je na njemu, zemlju i sve što je na njoj, more i sve što je u njemu: "Neæe više biti vremena!" ⁷ Nego - u dane kad se ogласi sedmi anđeo, èim zatrubi, dovršit æe se otajstvo Božje kao što on to navijesti slugama svojim prorocima." ⁸ I glas što ga zaèuh s neba opet prozbori sa mnom: "Idi, uzmi otvorenu knjigu iz ruke anđela što stoji na moru i na zemlji!" ⁹ Pristupim k anđelu i zamolim ga da mi dade knjižicu. A on æe mi: "Uzmi je i progutaj! Zagorèit æe ti utrobu, ali æe ti u ustima biti slatka kao med." ¹⁰ Uzeh knjižicu iz ruke anđelove i progutah je. I bijaše mi u ustima kao med slatka, ali kad je progutah, zagorèi mi utrobu. ¹¹ I reèeno mi je: "Treba da ponovno prorokuješ proti pucima i narodima i kraljevima mnogim!"

Chapter 11

¹ I dana mi je trska slièna palici i reèeno mi je: "Ustani i izmjeri hram Božji i žrtvenik i poklonike u njemu!" ² Vanjsko dvorište hrama mimoiði, ne mjeri ga jer je dano poganima: gazit æe svetim gradom èetrdeset i dva mjeseca. ³ I ja æu poslati dva svoja svjedoka da, obuèeni u kostrijet, prorokuju tisuæu dvjesta i šezdeset dana. ⁴ Oni su dvije masline i dva svijeænjaka što stoje pred Gospodarom zemlje. ⁵ Ako im tko hoæe nauditi, ogranj suèe iz usta njihovih i proždire njihove neprijatelje.

Doista, htjedne li im tko nauditi, tako treba da pogine.⁶ Oni imaju vlast zaključiti nebo da ne pada kiša dok prorokuju; imaju vlast pretvoriti vode u krv i udariti zemlju kojim god zlom kad god htjednu.⁷ A kada dovrše svoje svjedočanstvo, Zvijer koja izlazi iz Bezdana zaratit će s njima, pobijediti ih i ubiti.⁸ I njihova će trupla ležati na trgu grada velikoga koji se duhovno zove Sodoma i Egipat, gdje je i Gospodin njihov raspet.⁹ Ljudi iz svih puka i plemena i jezika i naroda gledat će njihova trupla tri i pol dana i neće dopustiti da im se trupla u grob polože.¹⁰ Pozemljari će se radovati i veseliti zbog njihove nesreće i darivati jedan drugoga jer su ta dva proroka zadavala muku pozemljarima.¹¹ Ali nakon tri i pol dana duh životni od Boga uđe u njih i stadoše na noge te strah velik obuze one koji ih promatrahu.¹² I začuše glas s neba silan: "Uziđite ovamo!" I uziđoše na oblaku u nebo na oćigled svojih neprijatelja.¹³ U taj ćas nastala velik potres: pade desetina grada, a u potresu poginu sedam tisuća ljudi. Preživjele spopade strah te proslaviše Boga nebeskoga.¹⁴ Drugi Jao prođe. Evo, treći Jao dolazi ubrzo!¹⁵ I sedmi anđeo zatrubi. I na nebu odjeknuše silni glasovi: "Uspostavljeno je nad svijetom kraljevstvo Gospodara našega i Pomazanika njegova i kraljevat će u vijekove vjekova!"¹⁶ Tada dvadeset i četiri starješine, što pred Bogom sjedoše na prijestolja,¹⁷ padoše nićice i pokloniše se Bogu govoreći. "Zahvaljujemo ti, Gospodaru, Bože, Svevladaru, koji jesi i koji bijaše, zato što uze u ruke moć svoju veliku i zakralji se!¹⁸ Gnjevili se narodi, ali dođe srdžba tvoja i ćas da se sudi mrtvima i naplata dade slugama tvojim prorocima i svetima i svima koji se boje imena tvojega, malima i velikima; i da se unište oni koji kvare zemlju."¹⁹ I otvori se hram Božji na nebu i pokazala se Kovćeg saveza njegova u hramu njegovu te udare munje i glasovi i gromovi i potres i tuća velika.

Chapter 12

¹ I znamenje veliko pokazala se na nebu: Žena odjevena suncem, mjesec joj pod nogama, a na glavi vijenac od dvanaest zvijezda.² Trudna viće u poroćajnim bolima i mukama raćanja.³ I pokazala se drugo znamenje na nebu: gle, Zmaj velik, ognjen, sa sedam glava i deset rogova; na glavama mu sedam kruna,⁴ a rep mu povlaći trećinu zvijezda nebeskih - i obori ih na zemlju. Zmaj stade pred Ženu koja imaše roditi da joj, ćim rodi, proćdre Dijete.⁵ I ona porodi sina, muškića, koji će vladati svim narodima palicom gvoćenom. I Dijete njeno bi uzeto k Bogu i prijestolju

⁶ njegovu. A Žena pobježe u pustinju gdje joj Bog pripravi sklonište da se ondje hrani tisuæu
⁷ dvjesta i šezdeset dana. I nasta rat na nebu: Mihael i njegovi anđeli zarate se sa Zmajem. Zmaj
⁸ uđe u rat i anđeli njegovi, ali ne nadvlada. I ne bijaše im više mjesta na nebu. ⁹ Zbaèen je Zmaj
 veliki, Stara zmija - imenom Đavao, Sotona, zavodnik svega svijeta. Baèen je na zemlju, a s njime
¹⁰ su baèeni i anđeli njegovi. I zaèujem glas na nebu silan: "Sada nasto spasenje i snaga i kraljevstvo
 Boga našega i vlast Pomazanika njegova! Jer zbaèen je tužitelj braæe naše koji ih je dan i noæ
¹¹ optuživao pred Bogom našim. Ali oni ga pobijediše krvlju Jaganjèevom i rijeèju svojega
¹² svjedoèanstva: nisu ljubili života svoga - sve do smrti. Zato veselite se, nebesa i svi nebesnici!
 A jao vama, zemljo i more, jer Đavao siđe k vama, gnjevan veoma, znajuæi da ima malo vremena!"
¹³ Kad Zmaj vidje da je zbaèen na zemlju, stade progoniti Ženu koja rodi muškiæa. ¹⁴ No Ženi
 bijahu dana dva velika krila orlujska da odleti u pustinju, u svoje sklonište gdje se, sklonjena od
¹⁵ Zmije, hrani jedno vrijeme i dva vremena i polovicu vremena. I Zmija iz usta pusti za Ženom
¹⁶ vodu poput rijeke da je rijeka odnese. Ali zemlja priteèe u pomoæ Ženi: otvori usta i popi rijeku
¹⁷ što je Zmaj pusti iz usta. I razgnjevi se Zmaj na Ženu pa ode i zarati se s ostatkom njezina
¹⁸ potomstva, s onima što èuvaju Božje zapovijedi i drže svjedoèanstvo Isusovo. I stade na morski
 žal.

Chapter 13

¹ I vidjeh: iz mora Zvijer izlazi sa deset rogova i sedam glava; na rogovima joj deset kruna, na
 glavama bogohulna imena. ² Ta Zvijer što je vidjeh bijaše nalik na leoparda, noge joj kao medvjede,
 usta kao usta lavlja. Zmaj joj dade svoju silu i prijestolje i vlast veliku. ³ Jedna joj glava bijaše kao
 na smrt zaklana, ali joj se smrtna rana zalijeèila. Sva se zemlja, zaèuðena, zaniжела za Zvijeri ⁴ i
 svi se pokloniše Zmaju koji dade takvu vlast Zvijeri. Pokloniše se i Zvijeri govoreæi: "Tko je kao
⁵ Zvijer! Tko bi smio ratovati s njom?" I dana su joj usta da govori drskosti i hule i dana joj je vlast
⁶ da to èini èetrdeset i dva mjeseca. I ona otvori usta da huli Boga, da huli ime njegovo, njegov
⁷ šator i nebesnike. I dano joj je da se zarati sa svecima i da ih pobijedi. Dana joj je vlast nad svakim
⁸ plemenom i pukom i jezikom i narodom: da joj se poklone svi pozemljari, oni kojima ime nije

zapisano u knjizi života zaklanog Jaganjca, od postanka svijeta. ⁹ Tko ima uho, nek poslušaj! ¹⁰ Je li tko za progonstvo, u progonstvo æe iæi! Je li tko za maè, da bude pogubljen, maèem æe biti pogubljen! U tom je postojanost i vjera svetih. ¹¹ I vidjeh: druga jedna Zvijer uzlazi iz zemlje, ima dva roga poput jaganjca, a govori kao Zmaj. ¹² Vršu svu vlast one prve Zvijeri, u njenoj nazoènosti. Prisiavlja zemlju i sve pozemljare da se poklone prvoj Zvijeri kojoj ono zacijeli smrtna rana. ¹³ Èini znamenja velika: i ogranj spušta s neba na zemlju naoèigled ljudi. ¹⁴ Tako zavodi pozemljare znamenjima koja joj je dano èiniti u nazoènosti Zvijeri: svjetuje pozemljarima da naèine kip Zvijeri koja bijaše udarena maèem, ali preživje. ¹⁵ I dano joj je udahnuti život kipu Zvijeri te kip Zvijeri progovori i poubija sve koji se god ne klanjaju kipu Zvijeri. ¹⁶ Ona postiže da se svima - malima i velikima, bogatima i ubogima, slobodnjacima i robovima - udari žig na desnicu ili na èelo, ¹⁷ i da nitko ne mogne kupovati ili prodavati osim onog koji nosi žig s imenom Zvijeri ili s brojem imena njezina. ¹⁸ U ovome je mudrost: u koga je uma, nek odgoneta broj Zvijeri. Broj je to jednog èovjeka, a broj mu je šest stotina šezdeset i šest.

Chapter 14

¹ I vidjeh: gle, Jaganjac stoji na gori Sionu, a s njime sto èetrdeset i èetiri tisuæe - na èelima im napisano ime njegovo i ime Oca njegova! ² I zaèujem s neba glas, kao šum voda mnogih i tutnjavu silna groma; glas taj koji zaèuh bijaše kao glas citraša što sviraju na citrama. ³ Pjevali su pjesmu novu pred prijestoljem i pred èetiri biæa i pred starješinama. Nitko ne mogaše nauèiti te pjesme doli one sto èetrdeset i èetiri tisuæe - otkupljeni sa zemlje. ⁴ Ti se ne okaljaše sa ženama, djevci su! Oni prate Jaganjca kamo god pođe. Otkupljeni su od ljudi kao prvine Bogu i Jaganjcu; ⁵ na ustima se njihovim laž ne nađe, neporoèni su. ⁶ I vidjeh: drugi jedan anđeo leti posred neba s evanđeljem vjeènim da ga proglasi svim pozemljarima, svakom narodu i plemenu i jeziku i puku. ⁷ Vièe iza glasa: "Bojte se Boga i dajte mu slavu jer dođe èas suda njegova! I poklonite se njemu koji stvori nebo i zemlju i more i izvore voda!" ⁸ Za njim eto drugog anđela koji govori: "Pade, pade Babilon, veliki koji vinom gnjeva i bluda svojega opi sve narode!" ⁹ Za njima eto i treæeg anđela koji vikaše iza glasa: "Tko god se klanja Zvijeri i kipu njezinu te primi žig na èelo ili ruku,

10

pit æ vino gnjeva Božjega, nerazvodnjeno, natočeno veæ u èaši srdžbe njegove! I bit æ udaren

na muke u ognju i sumporu svetim anđelima naočigled i naočigled Jaganjcu. ¹¹ Dim muke njihove
suklja u vijeke vjekova. Ni danju ni noæu nemaju poèinka oni koji se klanjaju Zvijeri i kipu njezinu

i tko god primi žig s imenom njezinim." ¹² U tom je postojanost svetih - onih što èuvaju zapovijedi

Božje i vjeru Isusovu. ¹³ I zaèujem glas s neba: "Piši! Od sada blaženi mrtvi koji umiru u Gospodinu!

Da, govori Duh, neka otpoèinu od svojih trudova! Jer prate ih djela njihova!" ¹⁴ I vidjeh: gle, bijel

oblak, a na oblak sjede Netko kao Sin Èovjeèji; na glavi mu zlatan vijenac, u ruci oštar srp. ¹⁵ I

drugi jedan anđeo iziđe iz hrama vièuæi iza glasa onomu što sjedi na oblaku: "Mahni srpom i žanji

jer dođe èas žetvi, zrela je žetva zemaljska!" ¹⁶ I onaj što sjedi na oblaku baci srp na zemlju i zemlja

bi požnjevena. ¹⁷ I drugi jedan anđeo iziđe iz hrama nebeskoga. I on imaše oštar srp. ¹⁸ I od

žrtvenika iziđe drugi anđeo - onaj koji ima vlast nad ognjem - pa povika iza glasa onomu, s ostrim

srpom: "Mahni ostrim srpom i poberi grozdove u vinogradu zemaljskom jer sazri grožde!" ¹⁹ I

anđeo baci srp na zemlju i obra vinograd zemaljski, a obrano baci u veliku kacu gnjeva Božjega.

20

Gazila se kaca izvan grada te poteèe krv iz kace konjima do uzda, tisuæu i šest stotina stadija

uokolo.

Chapter 15

1

I vidjeh drugo znamenje na nebu, veliko i èudesno: sedam anđela sa sedam zala posljednjih

- s njima se navršuje gnjev Božji. ² I vidjeh kao neko more od prozirca pomiješano s ognjem. Oni
koji pobijediše Zvijer i kip njezin i broj imena njezina stoje u moru od prozirca s citrama Božjim

u ruci. ³ Pjevaju pjesmu Mojsija, sluge Božjega, i pjesmu Jaganjèevu: "Velika su i èudesna djela

tvoja, Gospodine, Bože, Svevladaru! Pravedni su i istiniti putovi tvoji, Kralju naroda! ⁴ Tko da te

se ne boji, Gospodine, tko da ne slavi ime tvoje! Ti si jedini svet! I zato svi æ narodi doæi i klanjati

se pred tobom jer se oèitovahu pravedna djela tvoja!" ⁵ Nakon toga vidjeh: otvori se hram Šatora

svjedoèanstva na nebu! ⁶ Iziđe sedam anđela sa sedam zala iz hrama; odjeveni bijahu u blistav

bijeli lan, oko prsiju opasani zlatnim pojasom. ⁷ Jedno od èetiri biæa dade sedmorici anđela sedam

zlatnih èaša, punih gnjeva Boga koji živi u vijeke vjekova. ⁸ I hram se napuni dimom od Slave

Božje i od njegove snage te nitko ne mogaše uæi u hram dok se ne navrši sedam zala sedmorice anđela.

Chapter 16

¹ I zaèujem iz hrama jak glas koji viknu sedmorici anđela: "Hajdete, izlijte sedam èaša gnjeva Božjega na zemlju!" ² Ode prvi i izli svoju èašu na zemlju. I pojavi se èir, koban i bolan, na ljudima što nose žig Zvijerin i klanjaju se kipu njezinu. ³ Drugi izli svoju èašu na more. I ono posta krv kao krv mrtvaèeva te izginu sve živo u moru. ⁴ Treæi izli svoju èašu na rijeke i izvore voda. I postadoše krv. ⁵ I zaèujem anđela voda gdje govori: "Pravedan si, Ti koji jesi i koji bijaše, Sveti, što si tako dosudio!" ⁶ Oni su prolili krv svetih i proroka i stoga ih krvlju napajaš! Zavrijedili su!" ⁷ I zaèujem žrtvenik kako govori: "Da, Gospode, Bože, Svevladaru! Istiniti su i pravedni sudovi tvoji!" ⁸ Èetvrti izli svoju èašu na sunce. I suncu je dano da pali ljude ognjem. ⁹ I silna je žega palila ljude te su hulili ime Boga koji ima vlast nad tim zlima, ali se ne obratiše da mu slavu dadu. ¹⁰ Peti izli svoju èašu na prijestolje Zvijeri. I kraljevstvo joj prekriše tmine. Ljudi su grizli jezike od muke ¹¹ i hulili Boga nebeskoga zbog muka i èireva, ali se ne obratiše od djela svojih. ¹² Šesti izli svoju èašu na Euftrat, rijeku veliku. I presahnu voda te naèini prolaz kraljima s istoka sunèeva. ¹³ I vidjeh: iz usta Zmajevih i iz usta Zvijerinih i iz usta Lažnoga proroka izlaze tri duha neèista, kao žabe. ¹⁴ To su dusi zloduha što èine znamenja, a poðoše sabrati kraljeve svega svijeta na rat za Dan veliki Boga Svevladara. ¹⁵ Evo dolazim kao tat! Blažen onaj koji bdije i èuva haljine svoje da ne ide gol te mu se ne vidi sramota! ¹⁶ I skupiše ih na mjesto koje se hebrejski zove Harmagedon. ¹⁷ I sedmi izli svoju èašu na zrak. Uto iz hrama, s prijestolja, iziðe jak glas i viknu: "Svršeno je!" ¹⁸ I udariše munje i glasovi i gromovi i nastala potres velik, kakva ne bijaše otkako je ljudi - tako bijaše silan potres taj. ¹⁹ I prasnu natroje grad veliki i gradovi naroda padoše. Spomenu se Bog Babilona velikoga da mu dade piti iz èaše vina gnjevne srdžbe Božje. ²⁰ I pobjegoše svi otoci, išèezoše gore, ²¹ a iz neba se spusti na ljude tuèa velika, poput talenta. Ljudi su hulili Boga zbog zla tuèe jer zlo njezino bijaše silno veliko.

Chapter 17

¹ I dođe jedan od sedam anđela što nose sedam čaša i prozbori mi: "Dođi pokazat æu ti sud nad
 Bludnicom velikom što sjedi nad vodama velikim, ² s kojom su bludničili kraljevi zemlje i pozemljari
 se opiše vinom bluda njezina." ³ I odnese me u duhu u pustinju. Tu vidjeh Ženu koja sjede na
 skrletnu Zvijer, punu bogohulnih imena, sa sedam glava i deset rogova. ⁴ Žena bijaše odjevena u
 grimiz i skrlet, sva u zlatu, dragom kamenju i biserju. U ruci joj zlatna čaša puna gnusobe i nečisti
 bluda njezina. ⁵ Na čelo joj napisano ime - tajna: "Babilon veliki, mati bludnica i gnusoba zemljinih."
⁶ I vidjeh: Žena je pijana od krvi svetih i od krvi svjedoka Isusovih. Kad je vidjeh, čudom se silnim
 začudih. ⁷ Nato æe mi anđeo: "Što se čudiš? Ja æu ti kazati tajnu te žene i Zvijeri koja je nosi,
 Zvijeri sa sedam glava i deset rogova." ⁸ "Zvijer koju vidje bijaše i više nije; zamalo izlazi iz
 Bezdana i ide u propast. I zapanjit æe se pozemljari - oni kojima ime, od postanka svijeta, nije
 zapisano u knjigu života - kad vide da Zvijer bijaše i više nije, a opet je tu. ⁹ Tu se hoæe mudre
 pameti! Sedam glava sedam je bregova na kojima žena sjedi. A i sedam kraljeva: ¹⁰ pet ih veæ
 pade, jedan jest, a jedan još ne dođe: kada dođe, ostati mu je zamalo. ¹¹ I Zvijer koja bijaše i više
 nije, osma je, a iz broja je njih sedmero, i ide u propast. ¹² Deset rogova što ih vidje deset je kraljeva;
 oni još ne primiše kraljevstva, ali æe - samo za jedan sat - primiti vlast kao kraljevi zajedno sa
 Zvijeri. ¹³ Jedne su misli: svu svoju silu i vlast predati Zvijeri. ¹⁴ Ratovat æe protiv Jaganjca, ali
 æe ih pobijediti Jaganjac - i njegovi pozvanici, izabranici, vjernici - jer on je Gospodar gospodara
 i Kralj kraljeva." ¹⁵ I reèe mi anđeo: "Vode što ih vidje, na kojima Bludnica sjedi, to su puci i
 mnoštva i narodi i jezici. ¹⁶ I onih deset rogova što ih vidje i Zvijer - oni æe zamrziti Bludnicu,
 opustošiti je i ogoliti, najesti se mesa njezina i ognjem je spaliti. ¹⁷ Jer Bog im u srce stavi izvršiti
 naum njegov: da jednodušno predadu kraljevstvo svoje Zvijeri dok se ne ispune rijeçi Božje.
¹⁸ Žena koju vidje grad je veliki što kraljuje nad kraljevima zemaljskim."

Chapter 18

¹ Nakon toga vidjeh: jedan drugi anđeo silazi s neba s moći velikom! Sva se zemlja zasnijetila
od njegova sjaja. ² On povika iza glasa: "Pade, pade Babilon veliki - Bludnica - i postade
prebivalištem zloduha, nastambom svih duhova nečistih, nastambom svih ptica nečistih mrskih
³ jer se gnjevnim vinom bluda njezina opiše narodi; s njom su bludničeli svi kraljevi zemaljski, a
trgovci se zemaljski obogatiše od silna raskošja njezina." ⁴ Začujem i drugi glas s neba: "Iziđite iz
nje, narode moj, da vas ne zadese zla njezina te ne budete suzajedničari grijeha njezinih!" ⁵ Jer
njezini grijesi do neba dopriješe i spomenu se Bog zločina njezinih. ⁶ Vratite joj milo za drago,
naplatite joj dvostruko po djelima! U času u koju je ona natakala natočite dvostruko! ⁷ Koliko se
razmetala sjajem i raskoši, toliko joj zadajte muka i jada! Jer u srcu je svome govorila: 'Na prijestolju
⁸ sjedim kao kraljica i nikad neće obudovjeti, jad me nikada zadesiti neće!' Stoga u isti čas je dan
zla zadesiti: smrt i jad i glad te će sva u ognju biti spaljena. Jer silan je Gospod, Bog, Sudac njezin!"
⁹ I plakat će i naricati za njom kraljevi zemlje što su s njome bludničeli i raskošno živjeli kad gledali
¹⁰ budu dim požara njezina. Prestrašeni mukama njezinim, izdaleka će stajati i naricati: "Jao, jao,
grade veliki, Babilone, grade silni! Kako li te u tren oka stiže osuda!" ¹¹ I trgovci zemaljski plaču
¹² nad njom i tuguju jer im trga nitko više ne kupuje: ni zlata, ni srebra, ni dragoga kamenja, ni
biserja, ni tanana lana, ni grimiza, ni svile, ni skrleta: nit ikakva mirisava drveta, nit ikakva predmeta
od slonove kosti, nit ikakva predmeta od skupocjena drveta, nit od mjedi, nit od željeza, nit od
¹³ mramora; ni cimeta, ni balzama, ni miomirisa, ni pomasti, ni tamjana, ni vina, ni ulja, ni bijeloga
brašna, ni pšenice; ni goveda, ni ovaca, ni konja, ni kočija, ni roblja nit ikoje žive duše. ¹⁴ "Voće
za kojim ti duša žudjela pobježe od tebe, sav raskoš i sjaj propade ti - ne, nema ga više!" ¹⁵ Trgovci
što svim tim trgovahu, što ih ona obogati, izdaleka će stajati, prestrašeni mukama njezinim, plakat
¹⁶ će i tugovati: "Jao, jao, grade veliki, odjeveni nekoć u lan tanan i grimiz i skrlet, nakičeni
zlatom i dragim kamenjem i biserjem!" ¹⁷ U tren oka opustje toliko bogatstvo!" I svi kormilari i
putnici, svi mornari i moreplovci izdaleka stoje ¹⁸ i, gledajući dim njezina požara, zapomažu:
¹⁹ "Koji li je grad sličan gradu ovom velikom?" I posuše glavu pepelom te plačući i tugujući
viknuše: "Jao, jao, grada li velikoga! Dragocjenostima se njegovim obogatiše svi posjednici morskih
²⁰ brodova, a evo - u tren oka opustje!" Veseli se nad njom, nebo, i svi sveti i apostoli i proroci jer
²¹ Bog osudivši nju, vama pravo dosudi! I jedan snažan anđeo uze kamen, velik poput mlinskoga

kamena, i baci ga u more govoreæi: "Tako æe silovito biti strovaljen Babilon, grad veliki, i nikada ga više biti neæe!"²² "Glas citraša i pjevaèa i sviraèa i trubljaèa u tebi se više neæe èuti! Obrtnik vješt kojem god umijeæu u tebi se više neæe naæi! Klopot žrvnja u tebi se više neæe èuti!"²³ Svjetlost svjetiljke u tebi više neæe sjati! Glas zaruènika i zaruènice u tebi se više neæe èuti! Jer trgovci tvoji bijahu velikaši zemlje i èaranja tvoja zavedoše sve narode;²⁴ i u tebi se našla krv proroka i svetaca i svih zaklanih na zemlji."

Chapter 19

¹ Nakon toga zaèujem kao jak glas silnoga mnoštva na nebu: "Aleluja! Spasenje i slava i moæ Bogu našem!"² Doista, istiniti su i pravedni sudovi njegovi jer osudi veliku Bludnicu, što pokvari zemlju bludom svojim, i osveti na njoj krv slugu svojih!"³ I ponove: "Aleluja! Dim njezin suklja u vijeke vjekova!"⁴ Nato starješine, njih dvadesetèetvorica, i ona èetiri biaæa padoše nièice i p okloniše se Bogu, koji sjedi na prijestolju, govoreæi: "Amen! Aleluja!"⁵ I s prijestolja iziðe glas: "Hvalite Boga našega, sve sluge njegove, svi koji se njega bojite, i mali i veliki!"⁶ I zaèuh kao glas silna mnoštva i kao šum voda mnogih i kao prasak gromova silnih: "Aleluja! Zakraljeva Gospod, Bog naš Svevladar!"⁷ Radujmo se i klièimo i slavu mu dajmo jer doðe svadba Jaganjèeva, opremila se Zaruènica njegova!"⁸ Dano joj je odjenuti se u lan tanan, blistav i èist!" A lan - pravedna su djela svetih.⁹ I reèe mi: "Piši! Blago onima koji su pozvani na svadbenu gozbu Jaganjèevu!" I reèe mi: "Ove su rijeèi istinite, Božje."¹⁰ Padoh mu pred noge da mu se poklonim. A on æe mi: "Nipošto! Sluga sam kao i ti i braæa tvoja koja imaju svjedoèanstvo Isusovo. Bogu se pokloni!"¹¹ Jer svjedoèanstvo Isusovo duh je proroèki. I vidjeh: nebo otvoreno - i gle, konj bijelac, a na nj sjeo On, zvani Vjerni i Istiniti, a sudi i vojuje po pravdi;¹² oèi mu plamen ognjeni, na glavi mu mnoge krune; nosi napisano ime kojeg nitko ne zna doli on sam;¹³ ogrnut je ogrtaèem krvlju natopljenim; ime mu: Rijeè Božja.¹⁴ Prate ga na bijelcima Vojske nebeske, odjevene u lan tanan, bijel i èist.¹⁵ Iz usta mu izlazi oštar maè kojim æe posjeæi narode. Vladat æe njima palicom gvozdеноm. On gazi u kaci gnjevne srdžbe Boga Svevladara.¹⁶ Na ogrtaè, o boku, napisano mu

ime: "Kralj kraljeva i Gospodar gospodara." ¹⁷ I vidjeh jednog anđela: stajaše na suncu vičući iza glasa svim pticama što nebom lete: "Ovamo! Skupite se na veliku gozbu Božju ¹⁸ da se najedete mesa kraljeva, i mesa vojvoda, i mesa mogučenika, i mesa konja i konjanika njihovih, i mesa svih mogućih ljudi, slobodnjaka i robova, malih i velikih!" ¹⁹ I vidjeh: Zvijer i kraljevi zemlje i vojske njihove skupiše se u boj da se zarate s Onim što sjedi na konju i s vojskom njegovom. ²⁰ I Zvijer bi uhvaćena, a s njom i Lažni prorok koji je u njenoj nazočnosti činio znamenja i njima zavodio one što su primili žig Zvijeri i klanjali se njezinu kipu. Živi su oboje bačeni u ognjeno jezero što gori sumporom. ²¹ A drugi su posječeni mačem što iziđe iz usta Onoga koji sjedi na konju i sve se ptice nasitiše mesa njihova.

Chapter 20

¹ I vidjeh anđela: siđe s neba s ključima Bezdana i s velikim okovima u ruci. ² Zgrabi Zmaja, Staru zmiju, to jest Đavla, Sotonu, i okova ga za tisuću godina. ³ Baci ga u Bezdani koji nad njim zatvori i zapečati da više ne zavodi narode dok se ne navrší tisuću godina. Nakon toga ima biti odriješen za malo vremena. ⁴ I vidjeh prijestolja - onima što sjedoše na njih dano je suditi - i duše pogubljenih zbog svjedočanstva Isusova i zbog Riječi Božje i sve koji se ne pokloniše Zvijeri ni kipu njezinu te ne primiše žiga na čela svoja ni na ruke. Oni oživješe i zakraljevaše s Kristom tisuću godina. ⁵ Drugi mrtvi ne oživješe dok se ne navrší tisuću godina. To je ono prvo uskrsnuće. ⁶ Blažen i svet onaj tko je dionik toga prvog uskrsnuća! Nad njim druga smrt nema vlasti: oni će biti svećenici Božji i Kristovi i s njime će kraljevati tisuću godina. ⁷ A kad se navrší tisuću godina, Sotona će iz svoga zatvora biti pušten: ⁸ izići će zavesti narode sa četiri kraja zemlje, Goga i Magoga, i skupiti ih u boj. Bit će ih kao pijeska morskoga. ⁹ Skupiše se na prostrano polje zemlje i opkoliše tabor svetih i ljubljeni grad. Ali oganj siđe s neba te ih proguta. ¹⁰ A njihov zavodnik, Đavao, bačen bi u jezero ognjeno i sumporno, gdje se nalaze i Zvijer i Lažni prorok: ondje će se mučiti danju i noću u vijek vjekova. ¹¹ I vidjeh veliko bijelo prijestolje i Onoga što sjede na nj: pred licem njegovim pobježe zemlja i nebo; ni mjesta im se više ne nađe. ¹² I vidjeh mrtve, velike i male: stoje pred prijestoljem, a knjige se otvoriše. I otvori se jedna druga knjiga, knjiga života. I mrtvi bijahu suđeni po onome što stoji napisano u knjigama, po djelima svojim. ¹³ More predade

svoje mrtvace, a Smrt i Podzemlje svoje: i svaki bi suđen po djelima svojim.¹⁴ A Smrt i Podzemlje bili su baèeni u jezero ognjeno. Jezero ognjeno - to je druga smrt:¹⁵ tko se god ne nađe zapisan u knjizi života, bio je baèen u jezero ognjeno.

Chapter 21

¹ I vidjeh novo nebo i novu zemlju jer - prvo nebo i prva zemlja uminu; ni mora više nema.
² I Sveti grad, novi Jeruzalem, vidjeh: silazi s neba od Boga, opremljen kao zaruènica nakiaena za svoga muža.³ I zaèujem jak glas s prijestolja: "Evo Šatora Božjeg s ljudima! On æe prebivati s njima: oni æe biti narod njegov, a on æe biti Bog s njima."⁴ I otrt æe im svaku suzu s oèiju te smrti više neæe biti, ni tuge, ni jauka, ni boli više neæe biti jer - prijašnje uminu."⁵ Tada Onaj što sjedi na prijestolju reèe: "Evo, sve èinim novo!" I doda: "Napiši: Ove su rijeèi vjerne i istinite."⁶ I još mi reèe: "Svršeno je! Ja sam Alfa i Omega, Poèetak i Svršetak! Ja æu žednomu dati s izvora vode života zabadava."⁷ To æe biti baština pobjednikova. I ja æu njemu biti Bog, a on meni sin.
⁸ Kukavicama pak, nevjernima i okaljanima, ubojicama, bludnicima, vraèarima i idolopoklonicima i svim lažljivcima udio je u jezeru što gori ognjem i sumporom. To je druga smrt."⁹ I dođe jedan od sedam anđela što imaju sedam èaša punih zala konaènih te progovori sa mnom: "Doði, pokazat æu ti Zaruènicu, Ženu Jaganjèevu!"¹⁰ I prenese me u duhu na goru veliku, visoku i pokaza mi sveti grad Jeruzalem: silazi s neba od Boga,¹¹ sav u slavi Božjoj, blistav poput dragoga kamena, kamena slièna kristalnom jaspisu;¹² okružen zidinama velikim i visokim, sa dvanaest vrata: na vratima dvanaest anđela i napisana imena dvanaest plemena Izraelovih.¹³ Od istoka vrata troja, od sjevera vrata troja, od juga vrata troja, od zapada vrata troja.¹⁴ Gradske su zidine imale dvanaest temelja, a na njima dvanaest imena dvanaestorice apostola Jaganjèevih.¹⁵ Moj subesjednik imaše mjeru, zlatnu trsku, da izmjeri grad, vrata njegova i zidine.¹⁶ Grad se stere u èetvorini: dužina mu jednaka širini. On izmjeri trskom grad: dvanaest tisuæa stadija - dužina mu i širina i visina jednaka.
¹⁷ Izmjeri i njegove zidine: sto èetrdeset i èetiri lakta po èovjekovoj mjeri kojom je mjerio anđeo.
¹⁸ Zidine su gradske sagrađene od jaspisa, a sam grad od èistoga zlata, slièna èistu staklu.¹⁹ Temelji

su gradskih zidina urešeni svakovrsnim dragim kamenjem: prvi je temelj od jaspisa, drugi od safira,
²⁰

treći od kalcedona, četvrti od smaragda, ²⁰ peti od sardoniksa, šesti od sarda, sedmi od krizolita,
 osmi od berila, deveti od topaza, deseti od krizopraza, jedanaesti od hijacinta, dvanaesti od ametista.

²¹

Dvanaest vrata - dvanaest bisera: svaka od svoga bisera. A gradski trg - èisto zlato, kao prozirno

²² staklo. ²³ Hrama u gradu ne vidjeh. Ta Gospod, Bog, Sveladar, hram je njegov - i Jaganjac! ²³ I
 gradu ne treba ni sunca ni mjeseca da mu svijetle. Ta Slava ga Božja obasjala i svjetiljka mu

²⁴ Jaganjac! ²⁴ Narodi æe hoditi u svjetlosti njegovoj, a kraljevi zemaljski u nj donositi slavu svoju.

²⁵ ²⁶ Vrata mu se ne zatvaraju obdan, a noæi ondje i nema. ²⁶ U nj æe se donijeti slava i èast naroda.

²⁷

Ali u nj neæe uniæi ništa neèisto i nijedan tko èini gadost i laž, nego samo oni koji su zapisani
 u Jaganjèevoj knjizi života.

Chapter 22

¹

I pokaza mi rijeku vode života, bistru kao prozirac: izvire iz prijestolja Božjeg i Jaganjèeva.

²

Posred gradskoga trga, s obje strane rijeke, stablo života što rodi dvanaest puta, svakog mjeseca
 svoj rod. A lišæe stabla za zdravlje je narodima. ³ I neæe više biti nikakva prokletstva. I prijestolje

æe Božje i Jaganjèevo biti u gradu i sluge æe mu se njegove klanjati ⁴ i gledati lice njegovo, a ime

æe im njegovo biti na èelima. ⁵ Noæi više biti neæe i neæe trebati svjetla od svjetiljke ni svjetla

sunèeva: obasjavat æe ih Gospod Bog i oni æe kraljevati u vijeke vjekova. ⁶ I reèe mi: "Ove su
 rijeèi vjerne i istinite jer Gospod Bog, nadahnitelj proroka, posla svoga anđela da on pokaže slugama

njegovim što se ima dogoditi ubrzo. ⁷ I evo, dolazim ubrzo! Blago onomu koji èuva rijeèi proroštva

ove knjige!" ⁸ Ja, Ivan, èuo sam i vidio sve ovo. I kad sam to vidio i èuo, padoh pred noge anđelu

koji mi to pokaza da mu se poklonim. ⁹ A on æe mi: "Nipošto! Sluga sam kao i ti i braæa tvoja

proroci i svi koji èuvaju rijeèi ove knjige. Bogu se pokloni!" ¹⁰ A zatim æe mi: "Ne zapeèati rijeèi

proroštva ove knjige jer - vrijeme je blizu!" ¹¹ Nepravедnik neka samo i dalje èini nepravdu! Okaljan

neka se i dalje kalja! Pravednik neka i dalje živi pravedno! Svet neka se i dalje posveæuje!" ¹² "Evo,

dolazim ubrzo i plaæa moja sa mnom: naplatit æu svakom po njegovu djelu!" ¹³ "Ja sam Alfa i

¹⁴ Omega, Prvi i Posljednji, Poèetak i Svršetak! Blago onima koji peru svoje haljine: imat æe pravo
na stablo života i na vrata æe smjeti u grad!
¹⁵ Vani pak ostaju psi i vraèari, bludnice, ubojice i
idolopoklonici i tko god ljubi i èini laž."
¹⁶ "Ja, Isus, poslah anđela svoga posvjedoèiti ovo po
crkvama. Ja sam korijen i izdanak Davidov, sjajna zvijezda Danica."
¹⁷ I Duh i Zaruènica govore:
"Doði!" I tko ovo èuje, neka rekne: "Doði!" Tko je žedan, neka dođe; tko hoæe, neka zahvati vode
života zabadava!
¹⁸ Ja svjedoèim svakomu tko sluša rijeèi proroštva u ovoj knjizi: Tko ovomu što
doda, Bog æe njemu dodati zla napisana u ovoj knjizi.
¹⁹ I tko oduzme od rijeèi proroštva u ovoj
knjizi, Bog æe mu oduzeti udio na stablu života i na svetom gradu - na svemu što je napisano u
ovoj knjizi.
²⁰ Svjedok za sve ovo govori: "Da, dolazim ubrzo!" Amen! Doði, Gospodine Isuse!
²¹ Milost Gospodina Isusa sa svima!

Baruch

Chapter 1

¹ Ovo su rijeèi knjige koju u Babilonu napisa Baruh, sin Nerije, sina Maaseje, sina Sidkije, sina
Hasadije, sina Hilkije,
² pete godine, sedmoga dana u mjesecu, u vrijeme kada su Kaldejci osvojili
Jeruzalem i spalili ga.
³ Baruh proèita rijeèi ove knjige pred Jekonijom, sinom Jojakimovim, kraljem
Judinim, i pred èitavim narodom koji bijaše došao na èitanje knjige;
⁴ pred moguænicima i kraljevim
sinovima, pred starješinama, ukratko, pred svim narodom, malim i velikim, pred svima koji su
živjeli u Babilonu, na obalama rijeke Suda.
⁵ Èuvši, plakali su, postili i molili se pred Gospodom.
⁶ Sabraše i novca, koliko tko mogaše,
⁷ i poslaše ga u Jeruzalem sveæeniku Jojakimu, sinu Hilkije,
šalumova sina, i ostalim sveæenicima i svemu narodu koji se s njim nalazio u Jeruzalemu.
⁸ Desetoga
dana mjeseca Sivana Baruh je spasio posuđe kuæe Gospodnje što bijaše ugrabljeno iz Hrama da
bi ga odnio natrag u zemlju Judinu - srebrno posuđe što ga je naèinio Sidkija, sin Jošijin, kralj Judin,
⁹
kad je Nabukodonozor, kralj babilonski, odveo iz Jeruzalema i u Babilon doveo Jekoniju s
knezovima, kluèarima, moguænicima i svim narodom.
¹⁰ I napisaše: Evo, šaljemo vam novac da
njime kupite žrtve paljenice i tamjan; pripravite žrtve i prinesite ih za grijeh na žrtveniku Gospoda,

¹¹ Boga našega. I molite se za život Nabukodonozora, kralja babilonskog, i za život sina njegova
¹² Baltazara da im dani na zemlji budu kao dani neba; neka nam Gospod dade snage i prosvijetli
 oči naše da bismo živjeli u sjeni Nabukodonozora, kralja babilonskog, i u sjeni njegova sina
¹³ Baltazara, da bismo ih dugo služili te našli milost pred njima. Molite se i za nas Gospodu, Bogu
¹⁴ našem, jer smo ga uvrijedili i do danas se gnjev i srdžba Gospodnja nije odvrtila od nas. Āitajte,
 dakle, knjigu koju vam šaljemo i obznanite je u kući Gospodnjoj, na blagdan i u dane Zborovanja.
¹⁵ Recite tada: Pravedan je Gospod, Bog naš! Ali nama treba da se danas zacrvene od stida obrazi
¹⁶ - nama Judejcima i žiteljima jeruzalemskim, našim kraljevima i knezovima, našim svećenicima
¹⁷ i prorocima i našim ocima, jer smo griješili pred Gospodom, bili mu nepokorni i nismo slušali
¹⁸ glasa Gospoda, Boga svojega, da hodimo po zapovjedima koje Gospod bijaše stavio pred nas.
¹⁹ Od dana kada je oce naše izveo iz Egipta pa do dana današnjega nepokorni smo bili Gospodu,
²⁰ Bogu svojem, i nismo marili da čujemo njegov glas. Tada navališe na nas nevolje i prokletstva
 kojima se Gospod zaprijetio sluzi svome Mojsiju u dan kada je izveo oce naše iz Egipta da bi nam
²¹ dao zemlju kojom teče med i mlijeko. I tako je to do danas. Nismo bili poslušali glas Gospoda,
²² Boga svojega, ni riječi njegovih preko proroka koje nam je on slao; svaki je od nas hodio po
 nagnuću svoga opakog srca, služeći drugim bogovima i čineći što nije po volji Gospodu, Bogu
 našem.

Chapter 2

¹ Zato je Gospod izvršio prijetnju koju je naviještao protiv nas, protiv naših sudaca koji su
 sudili Izraelu, protiv naših kraljeva i knezova, protiv naroda Izraelova i Judina: ² pod čitavim nebom
 nije se još dogodilo ništa slično onome što se dogodilo u Jeruzalemu, prema onome što bijaše
 zapisano u Mojsijevu Zakonu - ³ da se jelo mesa sina i čaeri. ⁴ Predao ih je vlasti svih kraljevstava
 oko nas, na porugu i prokletstvo među svim okolnim narodima kamo ih je raspršio Gospod. ⁵ Bijahu
 podjarmljeni umjesto da budu gospodari, jer - sagriješismo Gospodu, Bogu svojem, ne poslušavši
 glasa njegova. ⁶ Da, pravedan je Gospod, Bog naš! Ali nama - nama treba da se danas zacrvene
⁷ od stida obrazi, nama i ocima našim. Oborila se na nas sva zla kojima nam Gospod bijaše zaprijetio.

8 Mi pak nismo umolili lice Gospodnje odvrativši se od misli svojih opakih srdaca. 9 Gospod tada
 uze bdjeti nad nevoljama koje je navalio na nas; jer pravedan je Gospod u svim djelima koja nam
 je naložio, 10 ali mi nismo slušali njegova glasa niti smo hodili po zapovijedima koje je Gospod
 pred nas stavio. 11 A sada, Gospode, Bože Izraelov, koji si snažnom rukom izveo narod svoj iz
 Egipta znamenjima i čudesima, velikom snagom i ispruženom desnicom, proslavivši tako ime svoje
 do dana današnjega: 12 mi smo sagriješili, bezbožni smo bili i nepravedni pred svim tvojim
 zapovijedima, Gospode, Bože naš! 13 Neka se odvрати gnjev tvoj od nas, jer smo samo malen ostatak
 među narodima kamo si nas raspršio. 14 Usliši, Gospode, molitvu našu i vapaj: izbavi nas poradi
 sebe i udijeli nam milost svoju, pred licem onih koji su nas u sužanjstvo odveli, 15 da sva zemlja
 zna da si ti Gospod, Bog naš, jer Izrael i njegov rod nosi tvoje ime. 16 Obazri se, Gospode, iz
 svetoga svoga prebivališta i svrni misao na nas, prikloni uho i poslušaj, 17 otvori oči i pogledaj:
 tOa mrtvi u podzemnom svijetu - kojima je iz utrobe oduzet dah - ne, oni više ne kazuju slave i
 pravednosti Gospodnje; 18 samo duša ojađena, koja hodi pognuto i iznemoglo, ugaslih očiju, duša
 pregladnjela, Gospode, iskazuje tvoju slavu i pravednost! 19 O Gospode, Bože naš! Ne upravljamo
 svoje prošnje tvome licu zbog zasluga svojih otaca i svojih kraljeva; 20 nego jer si ti poslao na nas
 gnjev svoj i srdžbu svoju, kako si bio navijestio po prorocima, slugama svojim, ovim riječima:
 21 "Ovako govori Gospod: Prignite šiju i služite kralju babilonskom, da ostanete u zemlji koju sam
 dao ocima vašim. 22 Ne poslušate li nalog Gospodnji da služite kralju babilonskom, 23 učinit će
 da iz gradova judejskih i s trgova jeruzalemskih nestane pjesme radosti i pjesme veselja, pjesme
 zaručnika i pjesme zaručnice, i sva će zemlja postati pustoš bez stanovnika." 24 Ali mi nismo
 poslušali glasa tvog da služimo kralju babilonskom, i ti si tada izvršio prijetnje koje si navijestio
 po prorocima, slugama svojim, da će kosti kraljeva naših i kosti naših otaca biti izbačene iz svog
 počivališta. 25 I doista, one bjehu izbačene na žegu dana i studen noći. I umiralo se u strašnim
 mukama od kuge, gladi i mača. 26 A od kuće koja nosi Ime tvoje učinio si ono što je ona danas,
 zbog zloće kuće Izraelove i kuće Judine. 27 Pa ipak, Gospode, Bože naš, postupio si s nama po
 svoj svojoj dobroti i prevelikoj blagosti, 28 kako si obećao po sluzi svome Mojsiju onoga dana
 kada si mu zapovjedio da napiše Zakon tvoj za sinove Izraela ovim riječima: 29 "Ako ne poslušate
 glasa mog, ovo veliko i bezbrojno mnoštvo zacijelo će se smanjiti među narodima kamo će ih

³⁰ raspršiti; a znam, taj narod tvrde šije neæe poslušati. Ali u zemlji svog sužanjstva oni æe se
³¹ opametiti i spoznati da sam ja Gospod, Bog njihov. I dat æu im srce i uši da èuju. ³² Oni æe me
 hvaliti u zemlji svog izgnanstva i spominjat æe se moga imena; obratit æe se, i smekšat æe im se
³³ tvrda šija, i odvratit æe se od opakih svojih djela, jer sjetit æe se sudbine otaca svojih kad su
³⁴ griješili Gospodu. Tada æu ih dovesti natrag u zemlju koju sam obeæao zaklevši se njihovim
 ocima Abrahamu, Izaku i Jakovu, da gospodare njome. I umnožit æu ih, i oni se više neæe smanjivati.
³⁵ I uspostavit æu s njima vjeèni Savez: ja æu biti njihov Bog, a oni æe biti moj narod. I neæu više
 izgoniti svog naroda Izraela iz zemlje koju sam im dao."

Chapter 3

¹ Svevladaru Gospode, Bože Izraelov, tebi vièe duša tjeskobna, duh uznemiren: ² Èuj, Gospode,
 i smiluj se jer smo sagriješili pred tobom. ³ Ti vladaš vjeèito, a mi propadamo bez prestanka.
⁴ Gospode svemoguæi, Bože Izraelov, èuj dakle molitvu samrtnika Izraelovih, sinova onih koji su
 protiv tebe sagriješili, koji nisu slušali glasa Gospoda, Boga svojega, pa zato navališe na nas nevolje.
⁵ Ne spominji se opaèina naših otaca, veæ se spomeni u ovo vrijeme ruke svoje i Imena svoga.
⁶ Da, ti si Gospod, Bog naš, i mi te hoæemo slaviti, Gospode. ⁷ TÓa zato si nam u srce usadio strah
 svoj da bismo zazvali Ime tvoje i da bismo te proslavili u izgnanstvu uklonivši iz srca svu zloæu
 naših otaca, koji su sagriješili pred tobom. ⁸ Evo nas još danas u ovom izgnanstvu kamo si nas
 raspršio na užas, prokletstvo i pokaranje zbog svih opaèina naših. ⁹ Èuj, Izraele, životne propise,
 prisluhni da nauèiš mudrost. ¹⁰ Zašto, o Izraele, zašto si u zemlji neprijatelja i zašto stariš u tuđini,
¹¹ oneišæujuæ' se mrtvacima, ubrojen meðu one koji su u Podzemlju? ¹² Zato što si Vrelo Mudrosti
 ostavio! ¹³ Da si Božjim hodio putem, zauvijek bi prebivao u miru. ¹⁴ Nauèi stoga gdje je mudrost,
 gdje snaga, gdje li razboritost, pa da ujedno spoznaš u èemu je dugovjeènost i život i gdje je svjetlost
 oèinja i mir. ¹⁵ Ali tko je otkrio prebivalište Mudrosti, tko li prodro u njene riznice? ¹⁶ Gdje su
 vladari narodÄa, gdje gospodari zvijeri zemaljskih, ¹⁷ gdje oni koji se igrahu pticÄa nebeskih i
 oni koji zgrtahu srebro i zlato - u što se ljudi uzdaju - te ne bijaše kraja zgrtanju njihovu? ¹⁸ I gdje
 su oni koji s tolikim trudom srebro kovahu da im djela nitko natkriliti ne može? ¹⁹ Išèezli su, otišli

u Podzemlje! Na njihovo mjesto dođoše drugi.²⁰ Mlađi ugledaše svjetlo dana, nastaniše zemlju,
 no puta Mudrosti ni oni ne otkriše;²¹ staza njenih ni oni ne razumješe, ne doumiše joj se - sinovi
 njeni daleko ostadoše od puta njezina.²² Nije se èulo o njoj u Kanaanu niti se vidjela u Temanu;
²³ ni sinovi Hagarini što zemsku umnost ištu, ni trgovci iz Midjana i Teme, ni pjesnici prièa, ni
 istraživaèi umnosti ne spoznaše puta Mudrosti, ne dovinuše se staza njezinih.²⁴ Kako je veliko,
 o Izraele, kako je veliko Božje prebivalište i kako je prostrano mjesto posjeda njegova?²⁵ Veliko
 i bezgranièno, visoko - neizmjereno!²⁶ Ondje se rodiše divovi, èuveni od davnine, rastom golemi,
 vješti u boju;²⁷ ali njih ne izabra Bog niti im povjeri put spoznanja;²⁸ izginuše jer ne imaše
 mudrosti, izginuše sa svoje ludosti.²⁹ Tko se na nebo pope, pa da je dohvati - na oblake, pa da je
 skinе?³⁰ Tko prebrodi more da bi je otkrio pa da je kupi za najèistije zlato?³¹ Nitko ne zna njezina
 puta i nitko njezine staze ne shvaæa.³² Sveznajuæi - samo je on poznaje, svojim je umom pronièe:
 on koji je za sva vremena sazdao zemlju i svu je životinjama naselio;³³ on koji pošalje svjetlost,
 i ona, gle, pođe; natrag je zovne, i dršæuæ' ona ga posluša.³⁴ Zvijezde mu veselo sjaju na svojim
 postajama;³⁵ zovne li ih, one mu odgovore: "Evo nas!" - i radosno sjaju svom Stvoritelju.³⁶ On
 je naš Bog: nitko se drugi s njim usporedit' ne može.³⁷ On je pronikao sav put spoznaje i predao
 je sluzi svom Jakovu - Izraelu, svome ljubimcu.³⁸ Potom se ona na zemlji pojavila, meðu ljudima
 udomila.

Chapter 4

¹ Ona je knjiga Božjih zapovijedi, Zakon koji æe trajati dovijeka: tko ga se držao bude, taj æe
 živjeti; tko ga napusti, taj æe umrijeti.² Vrati se, Jakove, i prihvati je, hodi k sjaju, k njenoj svjetlosti:
³ ne ustupaj slavu svoju drugomu, ni dostojanstvo svoje narodu tuðemu.⁴ Blago nama, Izraele, jer
 nam je otkriveno što je Bogu po volji!⁵ Ohrabri se, narode moj, spomene Izraelov!⁶ Bili ste
 prodani narodima, ali ne na uništenje. Boga ste razgnjevili, stoga biste izruèeni neprijateljima;
⁷ Stvoritelja svog ste izazvali žrtvujuæi zlodusima, a ne Bogu.⁸ Zaboravili ste Boga vjeènog, svoga

hranioca! Ožalostili ste i Jeruzalem - majku koja vas je othranila. ⁹ Kada je vidjela gdje se na vas
 obara gnjev od Boga, stade naricati: "Slušajte, susjede sionske: u tugu veliku zavi me Gospod.
¹⁰ Vidjeh gdje mi u sužanjstvo izruèi Vjeèni sinove i kœeri. ¹¹ S radošæu sam ih hranila, s tugom
 i plaèem gledam gdje odlaze. ¹² Nitko nek' se nada mnom ne raduje što obudovjeh i ostadoh sama.
 Zbog grijeha djece svoje opustjeh, jer se okrenuše od Božjeg Zakona. ¹³ Nisu marili za njegove
 zapovijedi niti išli putovima njegovih propisa, niti stupali stazom stege u njegovoj pravednosti.
¹⁴ Dođite, susjede sionske! Gledajte gdje mi u sužanjstvo predaje Vjeèni sinove i kœeri! ¹⁵ Doveo
 je na njih narod iz daljine, narod drzak, tuđega jezika, bez poštovanja prema starcu, bez smilovanja
 prema djetetu; ¹⁶ odvedoše udovi ljubimce, ostaviše je samu, bez kœeri. ¹⁷ Kako bih vam mogla
 ja pomoæi? ¹⁸ Samo onaj koji dovede na vas ove nevolje izbavit' vas može iz ruku neprijatelja.
¹⁹ Idite, djeco, otiđite svojim putem! Ja ostajem napuštena, samotna; ²⁰ skinuh haljinu mira, odjenuh
 se u kostrijet svojih vapaja: sve dane svoje zazivat æu Vjeènoga. ²¹ Ohrabrite se, djeco, zavapite
 Bogu: on æe vas izbaviti iz nasilja, iz ruku neprijatelja. ²² Jer u Vjeènog se uzdam, on æe vas
 spasiti; od Svetoga oèekujem radost: uskoro na vas æe se smilovati, Vjeèni, Spasitelj vaš. ²³ S
 tugom i plaèem vidjeh vas gdje odlazite, ali Bog æe vas meni vratiti s radošæu i klicanjem za sva
 vremena. ²⁴ Kao što susjede sionske vidješe gdje vas zasužnjuju, tako æe naskoro vidjeti gdje æe
 vas izbaviti Bog, koji æe doæi u velikoj slavi i sjaju Vjeènoga. ²⁵ Djeco moja, podnesite pokaranje
 što se obori na vas od Boga. Neprijatelj te progonio, al' uskoro vidjet æeš njegovu propast, na
 njegovu æeš šiju staviti nogu. ²⁶ Moja su nježna djeca hodila grubim putovima, otjerana kao stado
 što ga ote neprijatelj. ²⁷ Ohrabrite se, djeco, zavapite Bogu: Onaj koji vas stavi na kušnju, on æe
 vas se spomenuti. ²⁸ Ako vam je misao, zastranivši, bila daleko od Boga, vratite se i tražite ga
 revnošæu deseterostrukom. ²⁹ Jer onaj koji je na vas nesreæu doveo, vašim æe spasenjem vratiti
 vam vjeènu radost. ³⁰ Ohrabri se, Jeruzaleme, utješit æe te onaj koji ti daje ime. ³¹ Jao onima koji
 te zlostavljaju, koji se vesele tvojoj propasti! ³² Jao gradovima kojima su tvoja djeca robovala,
 teško onom koji ti odvede sinove! ³³ Jer kao što je uživao u tvome padu i tvojoj se propasti
 radovao, tako æe tugovati nad svojim opustošenjem. ³⁴ Neæe se veseliti mnogome puèanstvu,
 obijest æe mu se preobratit' u tugovanje, ³⁵ od Vjeènoga na nj æe doæi oganj za mnogo dana, i za

36
 dugo vrijeme bit æe stan zlodusima. Obazri se na istok, Jeruzaleme, vidi radost što ti dolazi od
 37
 Boga. Evo, vraæaju ti se sinovi koje si vidio gdje odlaze, sabiru se u tebi od istoka do zapada
 na zapovijed Svetoga i klièu u slavu Božju.

Chapter 5

1
 Skini, Jeruzaleme, haljinu tugovanja i nesreæe, odjeni se zauvijek ljepotom slave Božje,
 2
 ogrni se plaštem Božje pravednosti, stavi na glavu vijenac slave Vjeènoga; 3
 jer Bog hoæe pokazati
 sjaj tvoj svemu pod nebom 4
 i zavgda ti hoæe dati ime: 'Mir pravednosti' i 'Slava bogoljubnosti'.
 5
 Ustani, Jeruzaleme, stani na visoko i obazri se na istok: Pogledaj! Djeca se tvoja sabiru, od istoka
 do zapada, na zapovijed Svetoga, radujuæ' se što ih se spomenuo Bog. 6
 Otišli su od tebe pješice,
 vodio ih neprijatelj, a gle, Bog ih tebi vraæa nošene u slavlju, kao djecu kraljevsku. 7
 I naredi Bog:
 neka se snize sve visoke gore i vjeène klisure; nek' se doline ispune i poravna zemlja da Izrael
 èvrsto kroèi u sjaju slave Božje. 8
 A šume i sva stabla mirisna èinit æe sjenu Izraelu po Božjoj
 9
 zapovijedi; jer Bog æe voditi Izraela u radosti, u svjetlu njegove slave, prateæ' ga milosrðem
 svojim i pravednošæu."

Chapter 6

1
 Prijepis poslanice koju je poslao Jeremija sužnjima koje je kralj Babilonaca uskoro imao
 odvesti u Babilon da im saopæi preporuke što mu ih je povjerio Bog. Zbog grijeha što ste ih pred
 Bogom poèinili, Nabukodonozor, kralj Babilonaca, odvest æe vas kao sužnje u Babilon. 1
 Mnoge
 su nam i velike darove darovali Zakon, Proroci i ostali Pisci koji su slijedili iza njih. Zato valja
 pohvaliti Izraela zbog naobrazbe i mudrosti. Ali nije dovoljno da se ljudi sami nauèe knjizi, 2
 Kada
 stignete u Babilon, ostat æete ondje mnogo godina i za dugo vrijeme, do sedmog naraštaja, a potom
 æu vas odande u miru izvesti. 2
 Tko æe izbrojiti pijesak morski i kaplje kišne i dane vjeènosti? 3
 A
 u Babilonu vidjet æete bogove - srebrne, zlatne i drvene - koji se nose na leđima i koji neznabošcima
 strah zadaju. 3
 Tko æe istražiti nebesku visinu, zemaljsku širinu i dubinu bezdana? 4
 Èuvajte se!

Ne povodite se za tuđim narodima i nemojte da vas pred tim bogovima strah obuzme⁴ Mudrost je
 stvorena prije svega ostalog, i misaon razbor vječan je.⁵ kad opazite pred njima i za njima mnoštvo
 koje im se klanja. Recite u srcu: "Tebi se, Gospode, jedinomu treba klanjati."⁵ veæ treba da rijeðu
 i perom koriste i drugim ljudima, te se moj djed Isus, posvetivši se ustrajnom èitanju Zakona,
 Proroka⁵ #⁶ Jer s vama je moj anđeo - njemu ste životom svojim odgovorni.⁶ Komu se otkrio
 korijen mudrosti i tko znade njezine namisli?⁷ Jezik im je izgadio umjetnik, drugi su ih obložili
 zlatom i srebrom: obmana su i govoriti ne mogu.⁷ #⁸ Kao za gizdavu djevojku, uzimaju zlato i
 prave krune za glave svojih bogova.⁸ Samo je jedan mudar i uistinu strašan kad sjedi na prijestolju
 svojem - Gospod.⁹ A dogodi se te sveæenici potkradaju sa svojih bogova zlato i srebro i troše ga
 za sebe; daruju ga èak i bludnicama u bludilištima. Ukrašuju ih haljinama kao ljude -⁹ On ju je
 stvorio, gledao i izbrojio, izlio je na sva svoja djela,¹⁰ te bogove, srebrne, zlatne i drvene, no oni
 se od hrðe i crvotoèi obraniti ne mogu¹⁰ i ostalih predaèkih Knjiga i stekavši golemo iskustvo -
 najposlije i sam našao ponukanim da napiše što god pouèno i mudro, kako bi oni koji su željni pouke
 prouèili to, pa tako još više uznapredovali u životu prema Zakonu.¹⁰ na svako tijelo prema velièini
 njegovoj i obdario njome one koji ga ljube.¹¹ usprkos grimizu kojim ih odijevaju. Potrebno im je
 èistiti lica od hramske prašine koja napada na njih.¹¹ Strah je Gospodnji slava i hvala, veselje i
 vijenac radosti.¹² Jedan drži žezlo kao poglavar pokrajine, ali nikog tko bi ga uvrijedio ne može
 pogubiti;¹² Strah Gospodnji sladi srce, daje radost, veselje i dug život.¹³ drugi u desnici drži maè
 i sjekiru, ali se ne može obraniti ni od rata ni od razbojnika.¹³ Tko se boji Gospoda, sretan je na
 svršetku i blagoslovljen u dan svoje smrti.¹⁴ Po tom jasno slijedi: to bogovi nisu - njih se, dakle,
 ne bojte!¹⁴ Strah Gospodnji poèetak je mudrosti, s vjernima je ona stvorena u utrobi majèinoj.
 Kao što posuda kojom se èovjek služi postaje beskorisnom kada se razbije, tako je i s njihovim
 bogovima koji su postavljeni u hramovima.¹⁵ Zato, molim, èitajte blagohotno i pozorno ovo moje
 djelo i oprostite¹⁵ Svila je gnijezdo s temeljem vjeènim meðu ljudima i bit æe vjerna porodu
 njihovu.¹⁶ Oèi su im pune prašine što je dižu noge onih koji ulaze.¹⁶ Strah je Gospodnji punina
 mudrosti, ona ih opija svojim plodovima.¹⁷ I kao što su na sve strane zatvorena vrata onome koji

se ogriješio o kralja te ima biti pogubljen, tako svećenici utvrđuju hramove ovih bogova vratima,
 bravama i zasunima, bojeći se da ih razbojnici ne opljačkaju. ¹⁷ Dom im napunja milinama i klijeti
 svojim urodom. ¹⁸ Užižu im svjetiljke u mnogo većem broju negoli sebi samima, ali nijedne od
 njih bogovi ne mogu vidjeti. ¹⁸ Strah Gospodnji vijenac je mudrosti koji cvate mirom i zdravljem.
¹⁹ Nalik su na grede hrama: srce im iznutra, kažu, crvi rastaču - crvi koji gmižu iz zemlje te rastaču
 njih i njihove haljine. ¹⁹ Gospod je nju gledao i izbrojio i izlio spoznaju i razbor, uzvisio slavu onih
 koji je posjeduju. ²⁰ Oni i ne osjećaju da im je lice pocrnjelo od dima što se diže u hramu. ²⁰ Ako
 nismo uspjeli naći primjeren oblik ovom ili onom izrazu, jer valja znati da hebrejski izričaji,
 prevedeni na drugi jezik, gube od svoje snage. Štoviše, prouči li se sam Zakon, Proroci ²⁰ Strah
 Gospodnji korijen je mudrosti, a izdanci su dug život. ²¹ Na njihova tijela i glave dolijeću šišmiši,
 lastavice i druge ptice; a ima i mačaka. ²¹ # ²² Po tim ćete znacima prepoznati da to bogovi nisu
 - njih se, dakle, ne bojte! ²² Strast opakoga ne može opravdati, jer mu teret strasti donosi pad. ²³ Ne
 oćiste li im naslagu sa zlata kojim su obloženi za ukras, sami ga neće osvjetlati. Nisu ni osjećali
 dok su ih salijevali. ²³ Strpljiv čovjek podnosi do u pravi čas, a na kraju uživa radost. ²⁴ Kupovali
 su ih za najvišu cijenu, a nema u njima životnoga daha. ²⁴ On krije svoje riječi do pravog trena, i
 usta mnogih govore o njegovu razboru. ²⁵ Bez nogu su, pa ih na ramenima nose i tad pokazuju
 svoje ruglo ljudima; stide ih se i oni koji im služe, ²⁵ i ostale Knjige, opazit će se povelika razlika
 između prijevoda i izvornika. Kad sam u trideset i osmoj godini vladavine kralja Euergeta došao
 u Egipat i boravio ondje neko vrijeme, našao sam djelo veoma poučno. ²⁵ U riznicama mudrosti
 zagonetke su spoznaje, ali je grešniku mrska pobožnost. ²⁶ Jer padne li koji bog na zemlju, oni ga
 moraju podići; usprave li ih, oni se sami od sebe neće pomati; ako se nagnu, ne mogu se uspraviti.
²⁶ Želiš li mudrost, vrši zapovijedi, i Gospod će ti je dati. ²⁷ Kao mrtvacima darove im prinose.
 Svećenici im njihovi tada odnose žrtve da izvuku korist prodajući ih. Isto tako i njihove žene
 prigrabe po dio, ne dijeleći ništa siromasima i nemoćnima. Njihovih se žrtava dotiču žene u
 čišćenju, a i porodilje. ²⁷ Jer strah je Gospodnji mudrost i pouka, i Gospodu je draga vjernost i
 krotkost. ²⁸ Po tom dobro znate: to bogovi nisu - ništa ih se ne bojte! ²⁸ Ne opiri se strahu
 Gospodnjem i ne pristupaj Gospodu dvojičena srca. ²⁹ Tóa kako biste ih mogli zvati bogovima?
²⁹ Tima srebrnim, zlatnim i drvenim bogovima žrtve prinose žene. Ne budi licemjer pred ljudima

i pazi na usne svoje. ³⁰ U njihovim hramovima svećenici sjede poderanih haljina, obrijane glave
 i brade, ne pokrivajuæi glave; ³⁰ Odluèih stoga uložiti sav trud i mar da prevedem ovu knjigu.
 Uložih mnogo bdjenja i znanja, tijekom tog vremena, da bih posao obavio i objavio knjigu, osobito
 na korist onima koji se u tuđini žele baviti naukom ³⁰ Ne uznosi se, da ne padneš i da se ne osramotiš,
 jer Gospod æe otkriti tvoje tajne i poniziti te pred svim zborom, jer nisi dosegao straha Gospodnjeg
 i jer ti je srce puno prijevare. ³¹ tulle i vièu pred svojim bogovima, kao na mrtvaèkim gozbama.
³² Svećenici im skidaju haljine te njima odijevaju svoje žene i djecu. ³³ Uèine li im kakvo dobro
 ili zlo, oni to ne mogu uzvratiti; ³⁴ niti mogu koga uèiniti kraljem ili ga svrgnuti; niti mogu dati
 bogatstvo ili novac. Uèini li im tko zavjet pa ga ne održi, oni ga ne mogu prisiliti da za to odgovara.
³⁵ Oni ne mogu èovjeka spasiti od smrti niti slabijeg osloboditi od jaèeg; ³⁵ i pripravnici su prilagoditi
 svoje obièaje kako bi živjeli prema Zakonu. Svaka je mudrost od Gospoda i s njime je dovijeka.
³⁶ ne mogu slijepcu vratiti vid niti izbaviti èovjeka iz nevolje; ³⁷ ne mogu se smilovati udovici niti
 uèiniti dobro siroti. ³⁸ Nalik su na kamenje iz planine, ti bogovi obloženi zlatom i srebrom. Oni
 koji ih štiju stidjet æe se! ³⁹ Kako se, dakle, mogu smatrati ili nazivati bogovima! ⁴⁰ I sami ih
 Kaldejci obešæašæuju; jer videæi nijema èovjeka koji ne može govoriti, oni ga dovode Belu i traže
 da èovjek progovori, kao da bi ga bog mogao èuti; ⁴¹ i nesposobni su promisliti o tome i ostaviti
 te bogove, toliko su lišeni razbora! ⁴² Žene opasane uže tom sjede na putovima i pale kad od
 maslinovih ljustaka; ⁴³ kada koju od njih snubi prolaznik da mu se poda, ona se ruga svojoj susjedi
 što je nisu zapazili kao nju i što joj uže nije prekinuto. ⁴⁴ Sve što se događa u blizini tih bogova
 prijevara je; kako ih, dakle, mogu smatrati ili nazivati bogovima! ⁴⁵ Naèiniše ih drvodjelje i zlatari,
 i nisu drugo doli tvorevina njihova. ⁴⁶ Njihovi izrađivaèi ne žive dugo; kako bi njihove rukotvorine
 bile bogovi? ⁴⁷ Jer svojim æe potomcima ostaviti samo obmanu i sramotu. ⁴⁸ Ako ljude pogodi
 rat ili nevolja, svećenici se meðu sobom savjetuju gdje da se s njima sakriju; ⁴⁹ kako ne uvidjeti
 da to nisu bogovi kad ni sami sebe ne mogu izbaviti od rata i od nevolja? ⁵⁰ Po svemu tomu znat
 æe se: ti drveni idoli, obloženi zlatom ili srebrom, samo su prijevara! Svima, narodima i kraljevima,
 bit æe jasno: nisu to bogovi, nego su djela ruku ljudskih: nikakva Božjeg udjela u njima nema!
⁵¹ Kome, dakle, neæe biti jasno: to bogovi nisu? ⁵² TÓa ne mogu oni postaviti kralja u nekoj zemlji
 niti dati kišu ljudima; ⁵³ ne mogu presuditi u svojim poslovima niti izbaviti potlaèenog; nemoæni

54 su oni poput vrana između neba i zemlje. Neka padne vatra na hram tih drvenih bogova obloženih zlatom ili srebrom, njihovi će svećenici pobjeći i spasiti se, dok će oni ondje izgorjeti kao grede.

55 Oni se ne mogu opirati ni kralju ni neprijatelju. 56 Kako onda pomisliti ili povjerovati da su to bogovi?

57 Ti drveni bogovi obloženi srebrom i zlatom ne mogu se obraniti ni od kradljivaca ni od razbojnika: kako su ovi jači od njih, opljačkati će im zlato i srebro i otići s haljinama u koje su odjeveni; oni su nesposobni sebi samima pomoći.

58 Zato je bolje biti kralj koji dokazuje svoju hrabrost, ili u kući korisna posuda kojom se vlasnik služi nego lažni bogovi; bolja su i vrata u kući koja čuvaju ono što je u njoj nego lažni bogovi; i drveni stup u kakvoj palači bolji je nego lažni bogovi.

59 Sunce, mjesec i zvijezde, dok sjaju da izvrše službu, poslušni su. 60 Milina je vidjeti i munju kada sijevne. A vjetar donosi dah svoj zemlji, 61 i oblaci, kada im Gospod zapovjedi da oblete svu zemlju, odmah izvrše nalog Božji. Vatra, poslana odozgo da sažže gore i šume, izvršava što joj je naloženo.

62 Sa svim ovim ti se bogovi ni ljepotom ni snagom usporediti ne mogu. 63 Zato se ne može misliti ni reći da su to bogovi, jer nisu sposobni kazniti niti učiniti dobra ljudima.

64 Kada, dakle, znate da to bogovi nisu, njih se ne bojte! 65 Oni ne mogu ni prokleti ni blagosloviti kraljeva;

66 niti mogu narodima pokazati znamenja na nebu; oni ne sjaju kao sunce niti svijetle kao mjesec.

67 Zvijeri su od njih bolje; pobjeći one mogu u skrovište i sebi pomoći. 68 Nikako nam, dakle, nije jasno da su to bogovi; stoga ih se ne bojte!

69 Kao ptičje strašilo u nečuvanu polju lubenica, takvi su njihovi drveni bogovi obloženi zlatom i srebrom.

70 Jednako su slični glogovu grmu u vrtu na koji sjeda svaka ptica ili mrtvacu bačenu u mrak - ti drveni bogovi obloženi zlatom i srebrom.

71 Po grimizu i crvenilu što na njima trune prepoznati ćete da to nisu bogovi. Napokon i sami budu izjedeni te postanu na sramotu zemlji.

72 Koliko je bolji pravednik koji nema kumira; sramota je daleko od njega!

Sirach

Chapter 2

1 Sine moj, ako želiš služiti Gospodu, pripravi dušu svoju na kušnju. 2 Učvrsti svoje srce i budi jak i ne nagli kad napast dođe.

3 Prioni uz Boga i ne odmeći se, da bi bio slavljen na svoj posljednji

⁴ dan. ⁵ Primi sve što te stigne i budi strpljiv u nestalnosti svoje bijede. Jer kao što se u vatri kuša
 zlato, tako i odabranici u peći poniženja. ⁶ Vjeruj u Gospoda, i on će ti pomoći, kroći pravom
 stazom i uzdaj se u njega. ⁷ Vi što se bojite Gospoda, očekujte njegovu milost i ne skrećite s
 pravoga puta, da ne propadnete. ⁸ Vi što se bojite Gospoda, uzdajte se u nj i plaćea vam neće
 propasti. ⁹ Vi što se bojite Gospoda, nadajte se dobru, vječnoj radosti i milosti. ¹⁰ Pogledajte prošla
 pokoljenja i vidite: je li se ikad postidio tko se uzdao u Gospoda? Je li ikad ostavljen tko ga se
 ustrajno bojao? Je li ikad prezren koji ga je u pomoć zvao? ¹¹ TÓa Gospod je sućutan i milostiv,
 on oprašta grijeha i izbavlja u danima nevolje. ¹² Jao strašljivim srcima i lijenim rukama i grešniku
 koji hodi dvjema stazama. ¹³ Jao mlaku srcu koje ne vjeruje, jer takvo neće naći zaštite. ¹⁴ Jao
 vama koji ste izgubili izdržljivost: što ćete raditi kad vas Gospod pohodi? ¹⁵ Koji se boje Gospoda
 slušaju njegove riječi, i koji ga ljube drže se putova njegovih. ¹⁶ Koji se boje Gospoda čine što je
 njemu po volji, i koji ga ljube uživaju u njegovu Zakonu. ¹⁷ Koji se boje Gospoda pripravljaju se
 srcem svojim i pred njim se ponizuju. ¹⁸ Predajmo se u ruke Gospodnje, a ne u ruke ljudske: jer
 kakvo je u Gospoda veličanstvo, takva je i njegova milost.

Chapter 3

¹ Djeco, slušajte mene, oca svoga, i radite tako da se spasite. ² Jer Gospod slavi oca u djeci
 njegovoj i učvršćuje pravo majke nad sinovima njezinim. ³ Tko štuje oca okajava grijeha svoje,
⁴ i tko časti majku svoju sabire blago. ⁵ Tko štuje oca radovat će se sa svoje djece i bit će uslišen
 u dan molitve svoje. ⁶ Tko časti oca svojeg, dugo živi; tko čini radost majci svojoj sluša Gospoda.
⁷ On služi roditeljima svojim kao svojim gospodarima. ⁸ Sine moj, riječju i djelom štuj oca svoga
 da te od njega stigne blagoslov. ⁹ Jer blagoslov oćev učvršćuje kuću djeci, a majčina kletva temelje
 im ruši. ¹⁰ Ne traži časti u sramoti oca svojeg, jer ti oćeva sramota nije na čast. ¹¹ Jer ćovjeku
 dolazi čast od počasti oca njegova, a prezrena majka sramota je djeci. ¹² Sine moj, pomozí oca
 svoga u starosti i ne žalosti ga za života njegova. ¹³ Ako mu i razum klone, budi blag s njime i ne

grdi ga ti, koji si u punoj snazi. ¹⁴ Jer, ne zaboravlja se milost prema ocu, veæ se uraèunava u
 oprost grijeha. ¹⁵ U danima tvoje nevolje Gospod æe te se sjetiti: kao što se led topi na suncu, tako
 æe se iskopnjeti tvoji grijesi. ¹⁶ Od hulitelja nije bolji tko prezire oca, i Gospod proklinje onoga
 tko vrijeða majku. ¹⁷ Sine moj, budi krotak u poslu svojem, i bit æeš voljeniji nego onaj koji darove
 dijeli. ¹⁸ Što si veæi to se veæma ponizi da nađeš milost u Gospoda. ¹⁹ Jer veliko je milosrðe Božje
 i poniznima otkriva tajnu svoju. ²⁰ Iako je velika moæ Gospoda, on prima poèast poniznih. ²¹ Ne
 idi za onim što ti je previsoko i ne istražuj ono što je iznad tvojih snaga. ²² Trsi se duhom svojim
 oko onoga što ti je dano i ne bavi se pojavama otajstvenim. ²³ Ne trudi se oko onog što je iznad
 tvoje snage, jer i ono èemu su te uèili veæ je pregolemo za um ljudski. ²⁴ Mnoge veæ zavede
 njihova umišljenost, i opaka uobraženost iskrivi im misli. ²⁵ # ²⁶ Tvrdokorno srce u zlu završava,
 i tko pogibelj ljubi, u njoj i propada. ²⁷ Tvrdokorno srce otešèalo je od nevolja, i grešnik gomila
 grijeh na grijeh. ²⁸ Nema lijeka bolesti oholnika, jer se opaèina u njem ukorijenila. ²⁹ Srce razborita
 èovjeka razmišlja o izrekama, i pažljivo uho san je mudracu. ³⁰ Kao što voda gasi uzbuktali oganj,
 tako i milosrðe èisti od grijeha. ³¹ Tko dobroèinstva uzvraæa misli na buduænost, i u èasu svojeg
 pada naæi æe potporu.

Chapter 4

¹ Sine moj, ne uskraæuj milodara siromahu i ne daj da dugo išèekuju oèi ubogoga. ² Ne žalosti
 dušu gladnu i ne draži èovjeka u oskudici njegovoj. ³ Ne razdražuj srca ogorèena i ne pusti uboga
 da èeka na dan tvoj. ⁴ Ne odbij molbe nevoljnika i ne odvraæaj lice svoje od siromaha. ⁵ Ne odvрати
 pogleda svoga od potrebita i ne daj nikomu prilike da te kune. ⁶ Jer prokune li te tko u tjeskobi
 duše svoje, Tvorac æe njegov uslišiti mu vapaj. ⁷ Nastoj omiljeti društvu i prigni glavu pred
 vladarem. ⁸ Saslušaj siromaha i uljudno mu odzdravi; ⁹ izbavi potlaèena od njegova tlaèitelja i ne
 budi podao u svojoj presudi. ¹⁰ Budi kao otac sirotama i kao muž budi na pomoæ udovicama. I bit

¹¹ æš kao sin Svevišnjemu, koji æ te ljubiti više nego tvoja majka. Mudrost odgaja sinove svoje
¹² i brine se za one koji je traže. Tko ljubi nju, ljubi život, i koji je rano traže ispunit æ se sreæom.
¹³ Tko je posjeduje baštinit æ èast, i kamo god krene, Gospod ga blagoslivlja. ¹⁴ Služe Svetomu
 koji njoj služe, i Gospod ljubi one koji ljube nju. ¹⁵ Tko nju poslušava sudi pravedno, i tko se nje
 drži on je na pouzdanu. ¹⁶ Ako se u nju ufa, onda je i baštini, i ona ostaje u posjedu njegovih
 potomaka. ¹⁷ Jer iako u poèetku vodi putem krivudavim, nagoni ga na tjeskobu i drhtavicu, muèi
 ga stegom svojom dok se ne mogne u nj pouzdati, iskušava ga zapovijedima svojim, ¹⁸ a na kraju
 æ ga privesti pravom putu i otkriti mu svoje tajne. ¹⁹ Ako odluta, ona ga ostavlja i predaje njegovoj
 propasti. ²⁰ Sine moj, pazi na prilike i èuvaj se zla, i ne stidi se samoga sebe. ²¹ Jer ima stid što
 vodi grijehu, kao i stid koji je èast i milost. ²² Ne budi pristran protiv sebe samoga i ne stidi se na
 svoju propast. ²³ Ne susteži svoje rijeèi u pravo vrijeme i ne skrivaj svoje mudrosti. ²⁴ Jer se u
 govoru oèituje mudrost i po rijeèima otkriva naobrazba. ²⁵ Ne protivi se istini, radije se crveni
 zbog svojeg neznanja. ²⁶ Ne stidi se priznati svoje grijehe i ne opiri se struji rijeke. ²⁷ Ne ponizuj
 se pred budalom i ne budi pristran pred moguænicima. ²⁸ Do smrti se bori za istinu, i Gospod æ
 se boriti za te. ²⁹ Ne budi silovit na jeziku a lijen i mlitav na djelu. ³⁰ Ne budi kao lav u svojoj
 kuæi, a strašljivac prema svojim slugama. ³¹ Nek' ti ne bude ruka ispružena za primanje, a stisnuta
 u vrijeme vraæanja.

Chapter 5

¹ Ne oslanjaj se na svoje bogatstvo i ne reci: "Ja imam dosta." ² Ne idi za svojom željom i
 svojom snagom, slijedeæi strasti svoga srca. ³ Ne reci: "Tko mi što može?" jer æ te Gospod kazniti.
⁴ Ne reci: "Griješio sam, pa što!" jer Gospod umije èekati. ⁵ Ne uzdaj se toliko u oprostjenje da
 gomilaš grijeh na grijeh. ⁶ Ne reci: "Veliko je milosrðe njegovo, oprostit æ mi moje mnoge grijehe!"
 jer je s njime milosrðe i gnjev te na grešnike pada srdžba njegova. ⁷ Ne oklijevaj vratiti se njemu,

i ne odgađaj iz dana u dan; jer æe iznenada njegov gnjev planuti, i u èas osvetni ti æeš propasti.
⁸ Ne uzdaj se u blago krivo steèeno, ono ti ništa neæe koristiti u dan nesreæe. ⁹ Ne povijaj se sa svakim vjetrom i ne idi po svakoj stazi (tako èini grešnik licemjerni). ¹⁰ Budi postojan u nazorima svojim i neka je jedna tvoja rijeè. ¹¹ Budi brz i pripravan saslušati, a spor odgovarati. ¹² Ako znaš, odgovori svojem bližnjemu; ako ne znaš, stavi ruku na usta. ¹³ I slava i sramota dolaze od rijeèi, i jezik je èovjekov propast njegova. ¹⁴ Ne budi klevetnik i jezikom svojim ne postavljaš zamke, jer kao što lupeža èeka sramota, tako podlaca oèekuje teška osuda. ¹⁵ Ne budi opak ni u malu ni u veliku i ne budi neprijatelj umjesto prijatelj.

Chapter 6

¹ Jer zao glas donosi zazor i sramotu, kako to biva grešniku licemjernom. ² Ne predaj se u ruke svojoj strasti, da ti ona dušu ne rastrga kao razbješnjeli bik; ³ da ti ne obrsti lišæe i da ti ne propadnu plodovi i ne ostaneš poput sasušena drveta. ⁴ Jer strastvena duša propast je onome èija je i èini od njega ruglo pred njegovim neprijateljima. ⁵ Umilna rijeè umnožava prijatelje, i jezik uljudan izaziva prijazne odgovore. ⁶ Neka su ti mnogi poznanici, ali pouzdanik samo jedan od tisuæu. ⁷ Ako želiš imati prijatelja, steci ga kušanjem i nemoj se prebrzo u nj pouzdati. ⁸ Jer netko je prijatelj samo kad to njemu odgovara i taj ne ostaje vjeran u dan nevolje. ⁹ A neki æe se prijatelj prometnuti u neprijatelja i tvoju sramotu iznijeti na vidjelo. ¹⁰ Gdjejoji je opet prijatelj za stolom, ali ga nema u èasu nevolje. ¹¹ Dok si sretan, on æe ti biti kao ti sam sebi: s ukuæanima tvojim povjerljiv æe biti; ¹² a stigne li te zlo, okrenut æe se protiv tebe i bježat æe od tvog pogleda. ¹³ Odvoji se od svojih neprijatelja i èuvaj se svojih prijatelja. ¹⁴ Vjeran prijatelj pouzdana je zaštita; i tko ga je stekao našao je blago. ¹⁵ Pravom prijatelju nema cijene niti se može izmjeriti njegova vrijednost. ¹⁶ Pravi je prijatelj balzam života, nalazi ga onaj tko se Gospoda boji. ¹⁷ Tko se Gospoda boji, nalazi prave prijatelje, jer kakav èovjek, takav mu i prijatelj. ¹⁸ Sine, uèi od mladosti svoje, prigri pouku, pa æeš do svojih sjedina nalaziti mudrost. ¹⁹ Prilazi joj kao oraè i sijaè i oèekuj obilnu

ljetinu, jer malo æš se oko nje truditi i brzo æš jesti od ploda njezina. ²⁰ Veoma je opora
 nepokornima, i nerazborit ne ustraje u njoj. ²¹ Ona ga tišti kao težak kamen i on ne oklijeva da je
 odbaci. ²² Jer stega je vjerna svojem imenu, ona mnogima nije dostupna. ²³ Poslušaj, sine, primi
 moj naputak i ne odbaci savjeta mog. ²⁴ Stavi svoje noge u njezine okove i vrat svoj u njezin jaram.
²⁵ Podmetni svoja leđa pod njezin teret, i neka ti ne smetaju njezine uzde. ²⁶ Svom dušom svojom
 pristupi k njoj i svom snagom svojom slijedi putove njezine. ²⁷ Ispituj i istražuj je, i ona æ ti se
 objaviti; i kad je jednom uhvatiš, ne puštaj je. ²⁸ Jer æš naposljetku u njoj naæi mir, i ona æ ti
 se pretvoriti u radost. ²⁹ Njezini okovi bit æ moæna zaštita i njezin jaram halja èasti. ³⁰ Njezin
 jaram bit æ zlatni ures, njezine uzde grimizne vrpce. ³¹ Nosit æš je kao sveèanu odoru i vezat
 æš je kao krasni vijenac. ³² Ako si voljan, sine, možeš postati mudar; i ako se potruđiš, steæi æš
 razboritost. ³³ Ako si pripravan slušati, nauèit æš; ako poslušáš, bit æš mudar. ³⁴ Nek' ti je mjesto
 u staraèkom zboru; i vidiš li mudraca, drži se uz njega. ³⁵ Rado slušaj svaku rijeè koja dolazi od
 Boga i neka ti ne promaknu oštroumne izreke. ³⁶ Vidiš li razborita èovjeka, rano ga posjeti i neka
 tvoja stopala istaru njegov prag. ³⁷ Razmišljaj o zapovijedima Gospodnjim i neprestano se drži
 njegovih naredaba, i Gospod æ osnažiti tvoje srce i steæi æš mudrost koju želiš.

Chapter 7

¹ Ne èini zla, pa te zlo neæe stiæi. ² Kloni se nepravde, i ona æ biti daleko od tebe. ³ Ne sij,
 sine moj, u brazde nepravde, da ih ne požanješ sedmerostruko. ⁴ Ne traži od Gospoda najviše
 mjesto, niti od kralja poèasno sjedalo. ⁵ Ne razmeæi se vrlinom pred Gospodom niti mudrošæu
 pred kraljem. ⁶ Ne traži da budeš sudac ako nemaš snage iskorijeniti nepravdu, da ne bi popustio
 pred moguænikom i postavio stupicu pravednosti svojoj. ⁷ Ne griješi prema javnom zboru, da ne
 izgubiš ugled u zajednici. ⁸ Nemoj dvaput griješiti, jer veæ zbog prvog grijeha neæeš umaæi kazni.
⁹ Ne reci: "Pogledat æ Bog na mnoge moje darove i primit æ Svevišnji Bog kad mu ih prinesem."

10 Ne budi malodušan u molitvi svojoj i ne zanemari dati milodar. 11 Ne preziri èovjeka turobna
 srca, jer onaj tko ponizuje može i uzvisiti. 12 Ne pleti prijevare bratu svojem, niti prijatelju takvo
 što èini. 13 Kloni se svake laži, jer od nje dobra nikakva. 14 Ne govori predugo na zboru staraca i
 ne ponavljaj rijeèi u molitvi svojoj. 15 Ne prezri tegobna rada ni ratarskog posla što ga je Svevišnji
 dao. 16 Ne ubrajaj se među grešnike, sjeti se da srdžba ne kasni! 17 Ponizi duboko dušu svoju, jer
 su vatra i crvi kazna bezbožniku. 18 Ne mijenjaj prijatelja za novac ni brata za ofirsko zlato. 19 Ne
 odbacuj razumne i dobre žene, jer njezina je ljupkost dragocjenija od zlata. 20 Ne zlostavljaj roba
 koji pošteno radi ni sluge koji ti vjerno služi. 21 Ljubi razumna roba kao sebe samog i ne uskrati
 mu slobode. 22 Imaš li živinèe, pazi ga; ako ti je od koristi, saèuvaj ga. 23 Imaš li djece, pouèi ih
 i povij im vrat za mladosti. 24 Imaš li kæeri, èuvaj im tijelo i ne pokazuj im odveæ prijazno lice.
 25 Udaj kæer, i obavio si krupan posao, ali je daj èovjeku razumno. 26 Imaš li ženu po srcu svojem,
 ne otpuštaj je; ako li je ne voliš, ne uzdaj se u nju. 27 Svim srcem poštuj oca svoga i ne zaboravi
 majèinih bolova. 28 Sjeti se da im svoj život duguješ: kako da im uzvратиš sve što uèiniše za te?
 29 Svom dušom svojom boj se Gospoda i štuj njegove sveæenike. 30 Svom snagom svojom ljubi
 Stvoritelja svoga i ne ostavljaj slugu njegovih. 31 Boj se Boga i štuj sveæenika, daj mu dio kako
 ti je naloženo: prvine, naknadnice i prinos pleæaka, posvetnice i prvence svetinja. 32 I siromahu
 pruži ruku, da bude savršen tvoj blagoslov. 33 Budi darežljiv svakomu živom stvoru, pa ni mrtvomu
 ne uskrati milosti. 34 Ne uklanjaj se od onih koji plaèu, veæ s tužnim tuguj. 35 Ne zaboravi posjetiti
 bolesnika, jer æe te za to ljubiti. 36 U svim svojim djelima misli na svoj konac, pa neæeš nikada
 griješiti.

Chapter 8

1 Ne bori se s velikašem, da mu ne padneš u šake. 2 Ne pravdaj se s bogatašem, da se ne pokaže
 težim od tebe. Jer zlato je veæ mnoge uništilo i zavelo srce kraljevima. 3 Ne prepri se s èovjekom

⁴ hitra jezika i ne meæi mu drva na vatru. Ne šali se s neodgojenim èovjekom, da ti ne bi uvrijedio
⁵ predaka. Ne sramoti èovjeka koji se obratio od grijeha; sjeti se da smo svi krivci. ⁶ Ne prezri
⁷ starca èovjeka, jer æe i od nas neki ostarjeti. Ne likuj nad preminulim; sjeti se da svi umiremo.
⁸ Ne odbacuj razgovora mudrih, nego razmišljaj o njihovim izrekama, jer æeš tako steæi nauk i
⁹ umijeæe za službu velikašima. Ne podcjenjuj govora staraca, jer oni su uèili od svojih roditelja,
¹⁰ a od njih æeš se ti nauèiti razboru i u pravo vrijeme odgovarati. Ne raspiruj ugljevlja grešnikova,
¹¹ da se ne ožežeš njegovim plamenom. Ne dopusti da te rugaè razgnjevi i postavi ti zamku tvojim
¹² vlastitim rijeèima. Ne uzajmljuj èovjeku moænijem od sebe; ako si uzajmio, kao da si izgubio.
¹³ Ne jamèi preko svojih moguænosti; ako si jamèio, misli kako æeš platiti. ¹⁴ Ne parbi se sa sucem,
¹⁵ jer æe mu dosuditi po volji. Ne idi na put s pustolovom, da ti se on ne natovari: jer on æe èiniti
¹⁶ po svojoj volji, i njegova æe ludost obojicu upropastiti. S èovjekom gnjevnim ne zameæi svaðe
i ne putuj s njim po pustinji, jer njemu nije ništa proлити krv, i na mjestu gdje nema pomoæi ubit æe
¹⁷ te. Luðaka ne pitaj za savjet, jer ne može saèuvati tajne. ¹⁸ Ne pokazuj tajne pred tuðinom, jer
¹⁹ ne znaš što æe se izleæi. Ne otkrivaj svoga srca svakom èovjeku i ne oèekuj dobra od svakoga.

Chapter 9

¹ Ne budi ljubomoran na svoju ljubljenu ženu i ne uèi je pakosti na svoju štetu. ² Ne prepuštaj
se posve ženi, da ona potpuno ne zavlada tobom. ³ Ne približuj se bludnici, da ne padneš u zamke
njezine. ⁴ Ne druži se s pjevaèicom, da te ne smete umijeæem svojim. ⁵ Ne upiri pogled u djevicu,
da ne bi bio kažnjen zajedno s njom. ⁶ Ne daj bludnici svoje duše, da ne izgubiš imetak svoj. ⁷ Ne
obziri se po gradskim ulicama i ne skitaj se pustim zakucima. ⁸ Odvrati pogled svoj od ljupke žene
i ne gledaj tuðu ljepotu. Mnoge veæ zavede ženina ljepota, koja želju raspaljuje kao vatru. ⁹ Ne
sjedaj nikad s udatom ženom i zajedno s njom ne pij vina, da ti srce ne podlegne njezinim dražima
i da u strasti svojoj ne srneš u propast. ¹⁰ Ne odbacuj starog prijatelja, jer mu novi neæe biti jednak.
Nov prijatelj, vino novo; kad ostari, piješ ga s užitkom. ¹¹ Ne zavidi grešniku na uspjehu, jer ne

znaš kakav æe mu kraj biti. ¹² Ne naslađuj se onim èime i bezbožnici; sjeti se da im sreæa neæe
 trajati do Podzemlja. ¹³ Drži se daleko od èovjeka koji je kadar ubiti, i neæe te progoniti strah od
 smrti. Ako mu se približiš, dobro se pazi da te ne liši života. Znaj da među zamkama hodiš i kroèiš
 po kruništu zidina gradskih. ¹⁴ Koliko možeš, druži se sa svojim bližnjim i savjetuj se s mudracima.
¹⁵ Za razgovor traži razborite ljude, i tvoje rijeèi nek' su po Zakonu Svevišnjeg. ¹⁶ Jedi kruh svoj
 s pravednicima i u strahu Gospodnjem neka je tvoj ponos. ¹⁷ Djelo vještih ruku zasluđuje hvalu,
 a knez naroda mora biti vièan govoru. ¹⁸ Užas je gradu èovjek jezièav, a brbljavac je omražen.

Chapter 10

¹ Mudar vladar odgaja svoj narod u stezi, i uredna je vlada razborita èovjeka. ² Kakav je vladar,
 takvi su i èinovnici; i kakav je gradski upravitelj, takvi mu i građani. ³ Neobuzdan kralj upropašæuje
 svoj narod, a svoj napredak duguje grad razboritosti vladara. ⁴ Vlast nad zemljom u rukama je
 Gospodnjim: Gospod joj u pravo vrijeme postavlja pravog èovjeka. ⁵ Uspjeh je èovjekov u Božjoj
 ruci, i zakonodavcu Bog daruje èast. ⁶ Ne budi kivan na svoga bližnjeg ni zbog kakve nepravde i
 ne èini ništa nepravedno. ⁷ Maska je oholost i Gospodu i èovjeku, a nepravda je odvratna obojici.
⁸ Vlast prelazi od jednog naroda drugomu zbog nepravde, nasilja i novca. ⁹ Što se toliko oholi prah
 i pepeo - kad veæ za života ima crvljiva crijeva? ¹⁰ Duga bolest srdi lijeènika; tko je danas kralj,
 sutra umire. ¹¹ Kad èovjek umre, baštini gnjilež, grabežljive zvijeri i crve. ¹² Oholost poèinje kad
 èovjek otpadne od Gospoda i srcem se odmetne od svoga Stvoritelja. ¹³ I jer je poèetak oholosti
 grijeh, tko se njoj oda, širi gnusobu. Gospod ih zbog toga kašnjava èudesnim kaznama i potpuno
 uništava. ¹⁴ Gospod je srušio prijestolja silnika i potlaèene posadio na mjesto njihovo. ¹⁵ Gospod
 je iskorijenio oholice i posadio ponizne na mjesto njihovo. ¹⁶ Gospod je porazio zemlje poganske
 i razorio ih do samog temelja. ¹⁷ Neke je od njih odveo i uništio i zbrisao njihov spomen s lica
 zemlje. ¹⁸ Oholost nije stvorena za èovjeka, ni srdžba bijesna za rod ženin. ¹⁹ Koji je rod dostojan
 èasti? Ljudski rod. Koji je rod dostojan èasti? Onaj koji se boji Gospoda. Koji rod prezir zasluđuje?

Ljudski rod. Koji rod prezir zasluŹuje? Onaj koji krši Zakon. ²⁰ Među braæom je glavlar dostojan
 èasti; koji se Gospoda boje, u èasti su pred njim. ²¹ # ²² Nek' se bogat, plemenit i siromah ponose
 strahom Gospodnjim. ²³ Ne valja prezirati razborita siromaha niti èastiti grešnika. ²⁴ Poglavar,
 vladar i moænik dostojni su èasti, ali nema veæeg od onog koji se boji Gospoda. ²⁵ Mudru robu
 sluŹe slobodnjaci, i razborit se èovjek ne tuŹi. ²⁶ Odviše ne mudruj radeæi svoj posao i ne hvastaj
 se kad si u stisci. ²⁷ Bolji je koji radi i Źivi u izobilju nego tko se hvasta a nema od èega Źivjeti.
²⁸ Sine, poniznošæu èasti samog sebe i cijeni sebe svojom pravom cijenom. ²⁹ Tko æe opravdati
 onoga tko sam sebi nepravdu nanosi i èastiti onoga koji samog sebe prezire? ³⁰ Siromaha èaste
 zbog njegova razuma i bogataša zbog njegova bogatstva. ³¹ Koga èaste u siromaštvu njegovu,
 koliko više u bogatstvu! Koga preziru u bogatstvu, koliko još više u siromaštvu!

Chapter 11

¹ Mudrost uzvisuje glavu siromahu i posađuje ga među knezove. ² Ne hvali èovjeka po oblièju
 njegovu i ne preziri nikoga zbog njegova izgleda. ³ Malena je pèela među stvorovima krilatim, ali
 ona daje slast najslađu. ⁴ Ne uznosi se zbog odjeæe koju nosiš niti se uznosi zbog svojih poèasti;
 jer èudesna su djela Gospodnja, iako su skrivena ljudima. ⁵ Èesto su kraljevi sjedili na tlama, a
 neznanac je stekao krunu. ⁶ I èesto su moænici bili jako poniŹeni i odliènici potpali pod tuđu vlast.
⁷ Ne optuŹuj prije nego što istraŹiš, prvo promisli, pa onda ukori. ⁸ Ne odgovaraj prije nego si èuo
 i ne miješaj se usred govora. ⁹ Ne prepiri se o onome što te se ne tièe i ne miješaj se u svađu grešnika.
¹⁰ Sine moj, ne preuzimaj previše poslova; ako ih umnoŹiš, neæeš proæi bez kazne; ma koliko se
 Źurio, neæeš stiaæi, niti æeš trkom uteæi. ¹¹ Èovjek se trudi, muèi i hiti, da bi još više zaostao.
¹² Postoji slab èovjek koji moli pomoæ, bez snage i pun nevolje, ali ga Gospod milostivo gleda i
 podiŹe iz njegove bijede. ¹³ UzdiŹe glavu njegovu i mnogi mu se dive. ¹⁴ Dobro i zlo, Źivot i smrt,
 siromaštvo i bogatstvo - sve dolazi od Gospoda. ¹⁵ # ¹⁶ # ¹⁷ Dar Gospodnji ostaje u poboŹnika,

i naklonost æ ih Gospodnja dovijeka pratiti. ¹⁸ Ima ih koji se obogate pomnjom i škrtošæu, i evo
 što im je plaæa: ¹⁹ doðe dan kad kažu: "Naðoh mir, i sad æu uživati svoja dobra", ali ne znaju
 koliko æe trajati: morat æe dobra svoja ostaviti drugom i umrijeti. ²⁰ Ustraj u dužnosti svojoj, i
 neka ti je mila, i u svojem radu ostari. ²¹ Ne èudi se djelima grešnikovim; uzdaj se u Gospoda i
 ustraj u svom poslu, jer tako je lako Gospodu iznenada i zaèas obogatiti siromaha. ²² Blagoslov
 je Gospodnji plaæa pobožniku: brzo se rastvara cvijet blagoslova. ²³ Ne reci: "Što mi još treba? I
 kakav me probitak èeka?" ²⁴ Ne reci: "Imam svega dosta, kakvo me odsad zlo može zadesiti?"
²⁵ U vrijeme dobra zlo se zaboravlja, i u vrijeme nesreæe ne pamti se sreæa. ²⁶ Jer Gospodu je
 lako u dan smrtni platiti èovjeku prema èinima njegovim. ²⁷ U vrijeme nevolje naslade se
 zaboravljaju, u posljednjem èasu otkrivaju se djela èovjekova. ²⁸ Prije smrti ne zovi nikoga sretnim,
 jer se tek na svom koncu spoznaje èovjek. ²⁹ Ne uvodi svakoga èovjeka u kuæu svoju, jer
 mnogovrsne su u spletkara zamke. ³⁰ Srce je oholièino jarebica-mamljivica u krletki, i kao uhoda
 vreba on tvoju propast. ³¹ Klevetnik izvræe dobro u zlo i baca ljagu na samu krepost. ³² Od jedne
 iskre nastaje ognjište puno žara, a grešnik vreba da prolije krv. ³³ Èuvaj se opakoga, jer on zlo
 snuje, da ti ne nanese vjeènu sramotu. ³⁴ Uvedi tuðinca u kuæu, i on æe donijeti nevolju i otuðiti
 te od tvojih.

Chapter 12

¹ Kad èiniš dobro, pazi komu èiniš, i tvoja dobroèinstva neæe biti uzalud. ² Èini dobro pobožnu,
 i on æe ti uzvratiti, a ako ne on, onda Svevišnji. ³ Nikakvo dobro ne dolazi èovjeku u zlu ustrajnu,
 i koji odbija da dijeli milodare. ⁴ Podaj pobožniku i ne pomaži grešniku. ⁵ Uèini dobro poniznu i
 ne daj ništa bezbožnu. Uskrati mu kruh, ne daj mu ga, da ga to ne uèini jaèim od tebe; jer æe ti
 platiti dvostrukom opaèinom za sve dobro što si mu uèinio. ⁶ Jer Svevišnji prezire grešnike i osvetit
 æe se bezbožnicima. ⁷ Daruj dobromu, a uskrati pomoæ grešniku. ⁸ Prijatelj se ne poznaje u sreæi,
 a neprijatelj se ne može sakriti u nesreæi. ⁹ Kad je èovjek sretan, i neprijatelj mu je prijatelj, a kad

je nesretan, i prijatelj ga se kloni.¹⁰ Nikad ne vjeruj neprijatelju, jer zloæa je njegova kao kovina što rða.¹¹ Pa i ako ide ponizno i pogureno, jako se pazi i ne vjeruj mu. Budi prema njemu kao onaj koji uglaèava zrcalo, i vidjet æeš da rða njegova nije posve išèezla.¹² Ne meæi ga kraj sebe, da te ne istisne i zauzme tvoje mjesto. Ne posaðuj ga zdesna sebi: on æe nastojati da ti preotme sjedište, i na kraju æeš shvatiti moje rijeèi i pokajat' se zbog moje opomene.¹³ Tko æe žaliti zmijara koga je zmija ujela i one koji se pribliþuju divljim zvijerima?¹⁴ Tako i onoga tko se druþi s grešnikom i sudionik je u njegovim grijesima.¹⁵ Dok ti èvrsto stojiš, on se ne otkriva, ali kad jednom posrneš, on æe navaliti.¹⁶ Usnama je svojim sladak neprijatelj, ali u srcu smišlja da te u jamu baci. U oèima neprijatelju mogu biti suze, a kad mu se pruþi prilika, ni krv ga neæe zadovoljiti.¹⁷ Ako li te gdje stigne zlo, on je tu veæ prije tebe, i kao da pomaþe, podmeæe ti nogu.¹⁸ On æe mahati glavom i pljeskati rukama, mnogo æe mrmljati i razvlaèiti lice.

Chapter 13

¹ Tko smolu dira, ulijepi se, i tko se druþi s oholicom, postaje kao i on.² Ne diþi ono što ti je preteško i ne druþi se s jaèim i bogatijim od sebe. Zašto staviti zajedno zemljani lonac s bakrenim? Kad ga ovaj udari, onaj se razbije.³ Bogataš poèini zlo i još se razmeæe; siromahu se èini zlo, a on još za milost moli.⁴ Ako si mu na korist, on æe te iskoristiti; a kad iznemogneš, ostavlja te.⁵ Dok imaš štogod, živjet æe s tobom i oplijeniti te bez ikakve griþnje savjesti.⁶ Ako mu trebaš, on ti laska; smiješi ti se i daje ti nadu. Govori ti lijepo i pita: "Što ti treba?" I postidjet æe te svojim sveèanim objedima,⁷ dok te ne oplijeni dva i tri puta i na kraju te ismije. Kad te poslije vidi, prezire te i maše glavom nad tobom.⁸ Èuvaj se da te ne zavedu, da te ne ponizi ludost tvoja.⁹ Pozove li te velikaš, suzdrþi se, i on æe te još upornije pozivati.¹⁰ Ne nameæi se, da ne budeš odbaèen, a ne udaljuj se, da ne budeš zaboravljen.¹¹ Ne postupaj s njim kao s jednakim i ne vjeruj njegovoj rjeèitosti, jer te kuša rijeèima svojim i, kao u šali, on te procjenjuje.¹² Nemilosrdan je èovjek preslobodan u rijeèima, taj te neæe poštedjeti ni udaraca ni okova.¹³ Èuvaj se i budi pozoran, jer hodiš sa svojom propašæu.¹⁴ #¹⁵ Svako živo biæe ljubi svoju vrstu i svaki èovjek svojega bliþnjeg.

¹⁶ Svaki stvor drži se svoga roda, i òovjek se drži sebi sliènih. ¹⁷ Zar se družiti mogu vuk i janje?
 Tako i grešnik s pobožnikom. ¹⁸ Može li biti mira između hijene i psa? I mira između bogataša i
 siromaha? ¹⁹ Divlji su magarci plijen lavovima pustinjskim, a siromasi bogatašima. ²⁰ Odvratna
 je poniznost oholici i ogavan je bogatašu siromah. ²¹ Kad bogataš posrne, podupru ga prijatelji, a
 kad siromah posrne, prijatelji ga odbacuju. ²² Kad se bogataš spotakne, mnoge ga ruke doèekuju;
 ako i gluposti govori, èestitaju mu. Spotakne li se siromah, odmah ga ukore, pa ako govori i razborito,
 ipak mu nema mjesta. ²³ Kad govori bogataš, svi šute, i uzdižu zatim njegov govor do oblaka;
 govori li siromah, tad se pitaju: "Tko je ovaj?" i ako posrne, još ga gurnu. ²⁴ Dobro je bogatstvo,
 ako je bez grijeha, a zlo je siromaštvo, kažu bezbožnici. ²⁵ Srce mijenja lik òovjeku, bilo na dobro
 bilo na zlo. ²⁶ Vedro je lice znak vesela srca; a muèan je posao smišljati izreke.

Chapter 14

¹ Blago òovjeku koji nije zgriješio rijeèima i koga ne muèi grižnja zbog grijeha. ² Blago òovjeku
 koga ne optužuje vlastita savjest i koji se nije odrekao nade. ³ Tvrđici ne prilièi bogatstvo, i èemu
 veliko blago pohlepniku? ⁴ Tko uskraèuje sebi sabire drugomu, i tuđinci æe se naslađivati dobrima
 njegovim. ⁵ Tko je tvrd prema sebi, komu æe biti dobar? Takav ne užiiva ni u vlastitom dobru.
⁶ Nema okrutnijeg od onoga tko muèi samog sebe: to mu je plaæa za vlastitu zloæu. ⁷ Pa ako i èini
 dobro, èini nenamjerno i na koncu otkriva svoju zloæu. ⁸ Zavidljivac je opak: on odvraæa pogled
 i prezire tuđi život. ⁹ Premalen je oku lakomu vlastiti dio, pohlepa isušuje dušu. ¹⁰ Tvrđièino oko
 hlepi za kruhom i glad je za njegovim stolom. ¹¹ Sine moj, imaš li štogod, priušti sebi i prinesi
 Gospodu dostojne žrtve. ¹² Ne zaboravi da smrt neæe oklijevati i da ti nije objavljen ugovor
 Podzemlja. ¹³ Prije nego umreš, èini dobro prijatelju, i pruži, daj mu koliko možeš. ¹⁴ Ne uskraèuj
 sebi sadašnje sreæe i ne daj da ti izmakne dio dopuštena užitka. ¹⁵ Neæeš li ostaviti blago svoje
 drugomu i neæe li zaslužba tvoja biti ždrijebom razdijeljena? ¹⁶ Podari i primi i okusi užitka, jer

¹⁷ se u Podzemlju radost ne traži. Sve se živo troši kao i odjeæa, i vjeena je uredba: valja umrijeti.
¹⁸ Kao lišæe što raste na bujnu drvetu te jedno opada a drugo nièe, tako i naraštaji od krvi i mesa:
¹⁹ jedni umiru, a drugi se rađaju. I svako prolazno djelo propada, a zajedno s njim i njegov tvorac.
²⁰ Blago èovjeku koji razmišlja o mudrosti i umuje razborito, ²¹ koji u srcu svojem prouèava njezine
²² putove i posveæuje se u njezine tajne. On je progoni kao lovac i vreba je kraj staze njezine;
²³ on viri kroz prozor njezin i prisluškuje na vratima njezinim; ²⁴ postavlja se blizu kuæe njezine
²⁵ i udara klin svoj u njezin zid; ²⁶ podiže svoj šator kraj nje i nastanjuje se u sretnu poèivalištu; on
²⁷ stavlja djecu svoju pod njezinu zaštitu i boravi pod granjem njezinim; on nalazi okrilje od žege
 pod sjenom njezinom i prebiva u divoti njezinoj.

Chapter 15

¹ Tako èini tko se boji Gospoda; i tko se drži zakona steæi æe mudrost. ² Ona mu dolazi u
 susret kao majka i doèekuje ga kao nevjesta djevice. ³ Ona ga hrani kruhom razboritosti i poji ga
 vodom mudrosti. ⁴ On se oslanja na nju i ne posræe; uzda se u nju i ne sramoti se. ⁵ Ona ga uzvisuje
 nad blišnjega njegova i sred zbora usta mu otvara. ⁶ On nalazi veselje i vijenac radosti i baštini
 ime vjeeno. ⁷ Nerazumnici je nikad ne dobivaju niti je grešnici oèima gledaju. ⁸ Ona je daleko od
 oholice i lažljivcima ne dolazi na um. ⁹ Ne prilièi hvalospjev ustima grešnikovim jer mu ga Gospod
 nije dao. ¹⁰ Iz usta mudraèevih nek' odjekuje hvalospjev, i tada sam Gospod njime upravlja. ¹¹ Ne
 reci: "Od Boga je grijeh moj", jer što on mrzi, nikad ne èini. ¹² I ne reci: "On me zavede", jer njemu
 grešnici ne trebaju. ¹³ Gospod mrzi svaku gnusobu, a mrzi je i svaki onaj tko se njega boji. ¹⁴ On
 je sam u poèetku stvorio èovjeka i prepustio ga slobodnoj volji njegovoj. ¹⁵ Ako hoæeš, možeš
 držati zapovijedi, u tvojoj je moæi da budeš vjeran. ¹⁶ On je preda te stavio vatru i vodu: za èim
 hoæeš pruži ruku svoju. ¹⁷ Pred èovjekom je i život i smrt: što on više voli to æe mu se dati. ¹⁸ Jer
 velika je mudrost u Gospoda, on je svemoæan i vidi sve. ¹⁹ Oèi Gospodnje poèivaju na onima koji

ga se boje, Gospod zna svako djelo èovjeèje. ²⁰ Nije nikad zapovjedio nikomu da bude bezbožnik niti dao dopuštenje za grijeh.

Chapter 16

¹ Ne želi mnoštva nevrijedne djece i ne raduj se bezbožnim sinovima. ² Ma koliko ih bilo, ne veseli se njima ako nema u njih straha Gospodnjeg. ³ Ne raèunaj na njihov dug život i ne pouzdaj se u njihovu sudbinu, jer više vrijedi jedan nego tisuæu i umrijeti bez djece bolje je nego imati potomke bezbožnike. ⁴ Jer jedan razborit èovjek napuèi grad, a rod zlikovaca razori ga. ⁵ Mnogo je sliènoga vidjelo oko moje, a još više slušalo uho moje. ⁶ U zboru grešnièkom zapalio se oganj i u puku buntovnom raspalio se gnjev. ⁷ Bog nije oprostio divovima u staro doba kad se pobuniše pouzdavši se u svoju moæ. ⁸ Nije poštedio sugrađana Lotovih: njih se gnušao zbog oholosti njihove. ⁹ Nije poštedio ni puka prokletoga: oni bijahu iskorijenjeni zbog grijeha svojih. ¹⁰ Ni šest stotina tisuæa pješaka, koji propadoše zbog tvrdoæe srca svojeg. ¹¹ Pa kad bi postojao i samo jedan tvrdoglavac, bilo bi èudo ako bi ostao bez kazne, jer i milosrđe i gnjev pripadaju Gospodu, koji može u svojoj moæi oprostiti i srdžbu iskaliti. ¹² Kao što mu je milosrđe veliko, tako mu je velika i strogost; on ljudima sudi po djelima njihovim. ¹³ Bez kazne mu ne može uteæi grešnik s plijenom, niti je uzalud strpljivost pobožnika. ¹⁴ Širok je put njegove milosti, ali svatko dobiva prema djelima svojim. ¹⁵ # ¹⁶ # ¹⁷ Ne reci: "Sakrit æu se od Boga; tko æe misliti na mene gore u visini? Među tolikim mnoštvom neæe me prepoznati; što sam ja u neizmjernom stvaranju?" ¹⁸ Gle: nebo i nebesa nad nebesima, bezdan i zemlja, zadrhte kad ih Gospod pohodi. ¹⁹ Gorski vrhunci i temelji zemaljski istodobno se tresu kad na njih pogleda. ²⁰ Ali na sve to tko æe misliti? I tko da shvati putove njegove? ²¹ Ima i oluja koje nitko ne vidi, skrivena je veæina njegovih djela. ²² "Pravedna djela tko æe objaviti? I tko ih oèekuje? Jer ugovor je daleko." ²³ Tako misli èovjek kratke pameti, bez razbora, omamljen svojim tlapnjama. ²⁴ Slušaj, sine moj, i steæi æeš spoznaju; upravi svoje srce rijeèima mojim. ²⁵ Odmjereno æu ti objasniti stegu i pomno izložiti znanje. ²⁶ Bog u poèetku

stvari djela svoja i dodijeli nakon stvaranja svakomu mjesto. ²⁷ Uredio je djela svoja za sva vremena, od njihovih početaka do njihove daleke budućnosti: niti gladuju, niti se trude, niti ikad napuštaju svoje dužnosti. ²⁸ Nijedno od njih svoga bližnjega ne tlaèi i nikad ne krši njegove zapovijedi. ²⁹ A poslije Gospod pogleda na zemlju i napuni je svojim dobrima. ³⁰ Pokri joj površje svakojakim životinjama i sve se opet vraća njoj.

Chapter 17

¹ Gospod stvori čovjeka od zemlje i opet ga u nju vraća. ² Dao je ljudima točan broj dana i određeno vrijeme, dade im i vlast nad svime što je na zemlji. ³ Odjenu ih snagom kakva je njegova i stvori ih na sliku svoju. ⁴ Svakom je stvoru udahnuo strah od čovjeka, da bi on gospodario zvijerima i pticama. ⁵ ⁶ # Oblikovao im jezik, oči, uši, i srce im dade da razmišljaju. ⁷ Napuni ih znanjem i razumijevanjem i otkri im dobro i zlo. ⁸ Oči je svoje stavio u srca njihova da im pokaže veličanstvo djela svojih. ⁹ ¹⁰ # Oni će slaviti njegovo sveto ime, pričajući o veličanstvu djela njegovih. ¹¹ Još im umnoži znanje i obdari ih zakonom života. ¹² Učini s njima Savez vječni i pouči ih sudovima svojim. ¹³ Oči su njihove gledale slavu veličanstvenu i uho slušalo slavni njegov glas. ¹⁴ "Čuvajte se svakoga zla", reče im i odredi im dužnosti prema bližnjemu. ¹⁵ Njihovi su putovi uvijek pred njim, ne mogu se sakriti pred očima njegovim. ¹⁶ ¹⁷ # Svakomu narodu postavi vladara, ali je Izrael baština Gospodnja. ¹⁸ ¹⁹ # Sva su djela njihova pred njim kao sunce, i oči njegove svagda paze na putove njihove. ²⁰ Ne mogu se pred njim sakriti nepravde njihove, pred Gospodom su svi grijesi njihovi. ²¹ ²² # Milostinja čovjekova njemu je kao pečat, i na dobročinstvo pazi kao na zjenicu oka. ²³ Jednoga će se dana dići i platiti im, svakomu će plaćati pasti na vlastitu glavu. ²⁴ Samo pokajnicima dopušta povratak i tješi one koji su izgubili nadu. ²⁵ Obrati se Gospodu i okani se grijeha, moli se pred licem njegovim i prestani ga vrijeđati. ²⁶ Vрати se Višnjem i okani se nepravde i jako zamrzi na gnusan čin. ²⁷ Jer tko će hvaliti Svevišnjeg u Podzemlju mjesto živih koji ga mogu slaviti? ²⁸ Hvala mrtvih mrtva je - kao da ih nema, samo živ i zdrav hvali Gospodina.

29 O kako je veliko milosrđe u Gospoda, praštanje onima koji mu se obraćaju! 30 Ljudi ne mogu sve, jer sin čovjekov nije besmrtni. 31 Što je svjetlije od sunca? Pa i ono pomrkne. Tijelo i krv mogu hraniti samo zloću. 32 Gospod nadzire sile na visokim nebesima, a svi su ljudi samo prah i pepeo.

Chapter 18

1 Onaj koji živi uvijek stvorio je svemir. 2 Jedini je Gospod pravedan! 3 4 Komu on daje moć da iskaže djela njegova i tko će iscrpiti čudesu njegova? 5 Tko može izmjeriti moć veličanstva njegova i tko ispričati dokaze milosti njegovih? 6 Niti im se može što god oduzeti niti dodati, niti se mogu iscrpiti čudesu Gospodnja. 7 Kad čovjek završi, tek je započeo, i kad prestane, zbunjen je kao i uvijek. 8 Što je čovjek? Ili čemu služi? Što je njegovo dobro, a što njegovo zlo? 9 Trajnost života njegova? Sto godina vrlo je dugo. 10 A prema vječnosti te su godine kao kap morske vode ili zrno pijeska. 11 Zbog toga je Gospod strpljiv s ljudima i obasipa ih svojim milosrđem. 12 On vidi i zna kako je bijedan njihov kraj i zato je umnožio praštanje svoje. 13 Sućut je čovjekova za bližnjega njegova, a sućut je Gospodnja za sve živo: Gospod ih kori, odgaja i poučava te vraća kao pastir stado svoje. 14 On je milostiv onima koji se stege drže i koji su revni u naredbama njegovim. 15 Sine, dobroćinstva ne popraćuj ukorom niti darove ujedljivim riječima. 16 Ne ublažava li rosa žegu? Tako je i riječ dragocjenija od milodara. 17 I mislim, nije li riječ bolja od dara? A oboje se nalazi u čovjeka puna milosti. 18 Luđak ne daje ništa i grdi, a zavidnikov dar peče oči. 19 Promisli prije nego prozboriš, traži lijeka prije bolesti. 20 Prosudi samog sebe prije nego sudiš, pa ćeš naći oprosta u čas Božjeg pohoda. 21 Ponizi se prije nego se razboliš, i kad si pogriješio, pokaj se. 22 Ne oklijevaj ispuniti zavjet na vrijeme i ne čekaj smrt da bi postupio pravedno. 23 Pripravi se prije svoga zavjeta i ne budi kao čovjek koji iskušava Gospodina. 24 Misli na srdžbu posljednjih dana i na čas osvetni kad Bog odvrti lice svoje. 25 Misli na glad u vrijeme obilja i na siromaštvo i oskudnost u dane bogatstva. 26 Vrijeme se mijenja od jutra do večeri i sve brzo prolazi

²⁷ pred Gospodinom. Mudrac je oprezan u svemu i u grešnim se danima èuva prijestupa. ²⁸ Svaki
 koji je razuman prepoznaje mudrost i poštovat æe onoga tko je steèe. ²⁹ Koji shvaæaju mudre
 besjede sami postaju mudri i obasipaju kišom prikladnih izreka. ³⁰ Ne idi za svojim strastima, kroti
 svoje požude. ³¹ Ako zadovoljiš svoju dušu požudom, naèinit æeš od sebe ruglo neprijateljima.
³² Ne upuštaj se u raskošan život, ne miješaj se u takvo društvo. ³³ Nemoj da osiromašiš gosteæi
 se pozajmljenim novcem kad ništa nemaš u tobolcu svojem.

Chapter 19

¹ Radnik pijanica nikad se neæe obogatiti, i tko prezire male stvari, brzo osiromaši. ² Vino i
 žene izopaèe razborite ljude, i tko se druži s bludnicama izgubi svaki stid. ³ Bit æe plijenom
 lièinkama i crvima i drznik æe izgubiti život svoj. ⁴ Tko se brzo povjerava lakomislen je, a tko
 griješi sam sebi naudi. ⁵ Tko uživa u zlu bit æe kažnjen. ⁶ A tko mrzi brbljanje uklanja od sebe
 zloæu. ⁷ Ne raznosi ono što ti je povjereno i nitko ti neæe nauditi. ⁸ Ne povjeravaj ni neprijatelju
 ni prijatelju; ako ti nije grijeh, ne otkrivaj! ⁹ Jer èuje li tko, èuvat æe se tebe i u svoje vrijeme osjetit
 æeš njegov prezir. ¹⁰ Ako si èuo štogod, budi kao grob. Ne boj se! Neæe te raskinuti. ¹¹ Kad nešto
 èuje, luđaka spopadaju trudovi kao porodilju u porodu. ¹² Kao strijela zabodena u bedro, takva je
 rijeè u nutrini luđakovoj. ¹³ Ispitaj svoga prijatelja: možda nije ništa uèinio, pa ako je štogod uèinio,
 da ne uèini više. ¹⁴ Ispitaj svojega susjeda: možda nije ništa rekao, ili ako je rekao, neæe ponovo
 reæi. ¹⁵ Ispitaj svojega prijatelja, jer èesta je kleveta i ne vjeruj svemu što èuješ. ¹⁶ Èovjeku se
 štogod omakne, ali bez zle namjere, i tko nije sagriješio jezikom svojim? ¹⁷ Ispitaj susjeda svojeg
 prije nego što zaprijetiš i poslušaj zakon Svevišnjeg. ¹⁸ # ¹⁹ # ²⁰ Sva je mudrost u strahu
 Gospodnjem, i u svoj je mudrosti poštivanje Zakona. ²¹ # ²² Ali mudrost nije u spoznaji zloæe, i
 razbora nema u savjetu grešnika. ²³ Postoji umješnost koja je gnusna, i luđak je komu mudrosti
 nedostaje. ²⁴ Bolje je biti razborom siromašan ali bogobojazan nego biti bogat razborom a kršiti

25
 Zakon. Postoji lukava umješnost u službi nepravde: poslužiti se i prijevarom u svoju korist.
 26 Postoji èovjek koji hodi pognut i tužan, ali je iznutra pun podmuklosti. 27 Takav obara lice i
 prièinja se gluh, ali se te podmuklo napasti. 28 Ako i propusti grijeh zbog nemoæi, èim se pruži
 prilika, uèinit se zlo. 29 Èovjek se poznaje po liku svojem, umnik se prepoznaje po licu. 30 Odijelo
 èovjekovo govori što on èini, a korak njegov otkriva kakav je.

Chapter 20

1 Ima prijekor koji nije zgodan, i ima tko prešuti, i taj je razuman. 2 Ali bolje je koriti nego se
 gnjeviti, 3 i tko priznaje uklanja se poniženju. 4 Kao uškopljenik koji hoæe razdjeviti djevicu,
 takav je onaj tko hoæe pravdu provesti nasiljem. 5 Ima tko šuti, pa se smatra mudrim, a drugoga
 mrze zbog brbljanja. 6 Ima tko šuti jer ne zna odgovoriti; drugi šuti jer èeka pravi èas. 7 Mudar
 èovjek šuti do zgodnog èasa, a luđak i brbljavac propuštaju zgodu. 8 Tko odviše govori postaje
 odvratn, a tko je odviše slobodan postaje mrzak. 9 Netko u nesreæi nalazi sreæu, a gdje koji dobitak
 postaje gubitak. 10 Ima dar koji ti ništa ne koristi i dar koji se dvostruko isplaæuje. 11 Ima slave
 koja vodi poniženju, a ima ljudi koji iz poniženja podignu glavu. 12 Netko kupi mnogo za malo
 novaca, a ipak plati sedmerostruko. 13 Mudrac stekne naklonost svojim rijeèima, dok luđaci
 prospiraju laske uzalud. 14 Bezumnikov dar ništa ti ne koristi, jer njegove oèi traže sedmerostruk
 uzvrat; 15 on malo daje, a mnogo predbacuje, i kazuje na sva usta kao razglasitelj; danas daje u
 zajam, a sutra traži natrag: mrzak je takav èovjek. 16 Luđak veli: "Nemam prijatelja i ne primam
 zahvalnosti za svoja dobroèinstva. 17 Zlobna su jezika svi koji jedu moj kruh." Koliko puta i koliki
 izruguju takvoga! 18 Bolje je pokliznuti se na cesti nego na jeziku: tako opakima propast iznenada
 dolazi. 19 Èovjek neugodan - neumjesna je prièa razvuèena na ustima neodgojenih. 20 Mudra izreka
 ne vrijedi u ustima luda èovjeka, jer je ne kazuje u pravo vrijeme. 21 Gdjekoga siromaštvo èuva
 od grijeha: njegova spokoja ne remeti grižnja savjesti. 22 Mnogi sebi uništi život zbog lažna stida

i upropasti se zbog luđakova mnijenja. ²³ Netko zbog stida obeća štogod prijatelju i učini ga bez
 potrebe neprijateljem. ²⁴ Gnusna je ljaga na čovjeku laž i uvijek je u ustima ljudi neukih. ²⁵ Bolji
 je i tat nego onaj tko uvijek laže, a oba će baštiniti propast. ²⁶ Laganje je sramotan običaj, i sramota
 lažljivčeva ostaje vječno s njim. ²⁷ Mudar čovjek stječe ugled, i umnik je mio velikašima. ²⁸ Tko
 obrađuje zemlju žanje obilnu žetvu, i tko znade ugoditi velikašima prašta mu se nepravda. ²⁹ Darovi
 i pokloni zasljepljuju oči mudracima i kao brnjica na ustima zaustavljaju ukore. ³⁰ Skrivena mudrost
 i neotkriveno blago, kakva korist od toga oboga? ³¹ Bolji je čovjek koji krije ludost svoju nego
 čovjek koji krije svoju mudrost.

Chapter 21

¹ Sine moj, ako si griješio, nemoj više; a za prijašnje grijehе moli oprostjenje. ² Bježi od grijeha
 kao od zmije, jer ako se primakneš, ujest će te. Kao u lava zubi su njegovi: ljudima život oduzimaju.
³ Svako je bezakonje kao dvosjekli mač koji nanosi rane neizlječive. ⁴ Okrutnost i nasilje pustoše
 dvorce, a tako se ruše i kuće oholica. ⁵ Molitva iz usta siromaha ide pravo u uši Božje i presuda
 će brzo stići. ⁶ Tko mrzi ukor ide stopama grešničkim, a tko se boji Gospoda obratit će se u srcu
 svojem. ⁷ Jezičavac se poznaje nadaleko, ali uman čovjek predviđa njegov pad. ⁸ Tko sebi gradi
 kuću tuđim blagom, kao da skuplja kamenje za vlastiti grob. ⁹ Zbor je bezakonički kao hrpa kućina:
 završit će u ognju plamenom. ¹⁰ Put je grešnički dobro poploćen, ali se završava u ponoru Podzemlja.
¹¹ Tko čuva Zakon, gospodar je svojim strastima, i savršenstvo straha Gospodnjeg mudrost je.
¹² Ne stječe pouku tko nije nadaren, ali gdjekad nadarenost umnaža gorčinu čovjekovu. ¹³ Spoznaja
 mudračeva prelijeva se kao poplava, a savjet mu je kao vrelo živo. ¹⁴ Srce je bezumnikovo kao
 vrè razbijen koji ne drži nikakve spoznaje. ¹⁵ Kad uman čovjek čuje mudru riječ, pohvali je i drugu
 doda; a čuje li je bezumnik, ruga joj se i baca je iza svojih leđa. ¹⁶ Pripovijedanje je bezumnikovo
 kao teret na putu, a milina je slušati razborita čovjeka. ¹⁷ Riječ se razumna čovjeka traži u zboru
 i o riječima se njegovim razmišlja u srcu. ¹⁸ Kao kuća u ruševinama, takva je mudrost luđaka, i

¹⁹ znanje je nerazumnog kao besmislica. Stega je bezumniku kao negve na nogama i kao okovi na
²⁰ njegovoj desnici. Luđak se smije punim grlom, a uman se èovjek tiho osmjehne. ²¹ Stega je
²² razumnu èovjeku kao ures zlatni i kao narukvica njegovoj desnici. Bezumnikova noga žuri se
²³ u kuæu, a iskusan èovjek stidljivo prilazi. Bezumnik kroz vrata viri u kuæu, a odgojen èovjek
²⁴ èeka vani. Znak je lošeg odgoja prislušivati na vratima, i razborit se èovjek toga srami. ²⁵ Usne
²⁶ brbljavaca ponavljaju tuđe rijeèi, a rijeèi mudrih pomno su odmjerene. Luđacima je srce u ustima,
²⁷ a mudracima su usta u srcu. Kad bezbožnik proklinje neprijatelja, onda proklinje samog sebe.
²⁸ Klevetnik kalja samog sebe i mrzak je u susjedstvu.

Chapter 22

¹ Lijenèina je slièan uprljanu kamenu: svatko zviždi zbog gnusobe njegove. ² Lijenèina je
 slièan hrpi balege: tko ga dirne otresa ruku. ³ Sramota je ocu loše odgojen sin, a ako je kæi, na
⁴ štetu mu je. Razumna kæi blago je mužu svojem, a besramnica je na tugu svojem roditelju.
⁵ Bestidna kæi sramoti i oca i muža, pa je obojica preziru. ⁶ Neprikladan je prigovor kao gozba na
^{7 8 9} dan žalosti, ali šiba i ukor uvijek su mudrost. # # Tko pouèava luđaka pokušava zalijepiti
¹⁰ krhotine i budi spavaèa iz sna dubokog. Objašnjavati luđaku isto je kao i bunovnu èovjeku, jer
¹¹ æe na koncu zapitati: "Što je?" Za mrtvim plaèi, jer mu se ugasila svjetlost; i za luđakom plaèi,
 jer mu se ugasio razum. Manje za mrtvim plaèi, jer je poèinuo, a luđakov je život gori od smrti.
¹² Žalost za mrtvim traje sedam dana, a za luđakom i bezbožnikom sve dane života njihova. ¹³ Ne
 govori mnogo s bezumnikom i ne druži se s nerazumnikom: èuvaj ga se, da ti ne dosadi i da se ne
 ukaljaš dodirom njegovim. Kloni ga se, da nađeš mir i da ti ne dojadi ludost njegova. ¹⁴ Što je teže
¹⁵ od olova? I kako se zove ako ne: luđak? Lakše je nositi i pijesak i sol i komad željeza nego
¹⁶ snositi èovjeka nerazumna. Kao što se greda uglavljena u zdanje ne remeti potresom, tako se ni
¹⁷ srce utvrđeno zrelim promišljanjem ne plaši u èasu pogibelji. Srce uèvršæeno umnim
¹⁸ razmišljanjem jest kao ures od žbuke na uglaèanu zidu. Kao što kamenèiæi na visoku zidu ne

mogu odoljeti vjetru, tako ni srce zaplašeno luđaèkim tlapnjama ne odolijeva nikakvu strahu.
¹⁹ Tko oko udari suze izazove, a tko srce dirne izaziva osjeæaje. ²⁰ Tko se baca kamenom na ptice
 rastjera ih, a tko prijatelja grdi raskida prijateljstvo. ²¹ Ako trgneš i maè na prijatelja, ne gubi nade
 jer on se može vratiti. ²² I ako otvoriš usta protiv prijatelja, ne boj se jer moguća je pomirba. Samo
 u sluèaju pogrde, oholosti, otkrivanja tajne i udaraca iz potaje odbjegne svaki prijatelj. ²³ Budi
 vjeran bližnjemu svojem kad je siromašan, tako da mu budeš i u kasnijoj sreæi dionik; ostaj mu
 vjeran u vrijeme nevolje, da s njime zajedno dijeliš baštinu. ²⁴ Prije vatre diže se iz peæi vatra i
 dim, tako i prije krvoproliæa izbija svaða. ²⁵ Ne stidim se uzeti u zaštitu prijatelja i pred njim se
 ne krijem. ²⁶ Ako li me od njega zadesi zlo, svatko koji èuje èuvat æe se od njega. ²⁷ Oj, tko æe
 postaviti stražu ustima mojim i na usne moje peèat razboritosti, da nikad zbog njih u zlo ne
 zapadnem, da me jezik moj ne uništi?

Chapter 23

¹ Gospodine, Oèe i vladaru života moga, ne prepusti me æudi njihovoj, ne dopusti da propadnem
 zbog njih. ² Tko æe biti bièe mislima mojim i stega mudrosti srcu mojem, nemilosrdan prestupcima
 mojim i nepopustljiv grijesima mojim, ³ da ne uzobiluju pogreške moje i ne namnože se moji
 grijesi; da ne padnem naoèigled protivnika svojih i da neprijatelj moj ne likuje nada mnom?
⁴ Gospode, Oèe i Bože života moga, ne daj mi oèi ohole, ⁵ odvrati požudu od mene, ⁶ ne daj da
 podlegnem nasladi i pohoti, ne prepusti me besramnim željama. ⁷ Èujte, djeco, pouku za usta: tko
 se nje drži neæe zalutati. ⁸ Grešnik pada u zamku zbog vlastitih usana, o njih se spotièe i svadljivac
 i oholica. ⁹ Ne privikavaj usta svoja na prisege i ne navikavaj se izgovarati ime Svetoga. ¹⁰ Jer
 kao što rob pod neprestanim nadzorom ne ostaje bez modrica, tako i tko uvijek priseže i zaziva ime
 Božje neæe izmaæi grijehu. ¹¹ Èovjek koji mnogo priseže pun je zloæe i bièe ne odstupa od kuæe
 njegove. Ako pogriješi, grijeh mu njegov ostaje; a ako se na to ne obazire, griješi dvostruko. Ako
 se prisegne krivo, neæe mu se oprostiti i kuæa æe mu biti puna nevolje. ¹² Postoji govor koji
 zaslužuje smrt, i ne bilo ga u baštini Jakovljevoj! Sve to nek' je daleko od ljudi pobožnih, da se ne
 valjaju u grijesima. ¹³ Ne privikavaj usta gnusnoj neuljudnosti jer se u njoj nalazi rijeè grijeha.

14 Kad si među velikašima, sjeti se oca i majke svoje, da se ne zaboraviš pred njima, i da se ne ponašaš kao luđak i ne zažališ što si se rodio i ne prokuneš i dan svojeg rođenja. 15 Tko se naviknuo na sramotne riječi neće se popraviti svega vijeka svoga. 16 Dvije vrste ljudi umnažaju grijehe, a 17 treća navlači na se srdžbu: žarka strast što kao oganj žeže ne stižava se dok se ne ugasi; čovjek pohotan na vlastito tijelo: on ne prestaje dok ga vatra ne sažže. Bludniku je svaka hrana slatka i on se ne smiruje sve do smrti. 18 Čovjek koji čini preljub na postelji svojoj i govori u sebi: "Tko me vidi? Tama je oko mene i zidovi me kriju, nitko me ne vidi, čemu se bojati? Grijeha se mojih neće sjetiti Svevišnji!" - 19 takav se boji samo ljudskih očiju, a ne shvaća kako su oči Gospodnje deset tisuća puta od sunca svjetlije i paze na sve putove ljudske i motre i najskrivenije zakutke. 20 Njemu je sve to poznato bilo prije nego je stvoreno, a tako i sada kada je sve dovršeno. 21 Takva će čovjeka na ulicama grada stati kazna, uhvatit će ga gdje i ne sluti. 22 Tako je i ženi koja je nevjerna mužu svojemu i rađa mu baštinika s tuđincem. 23 Jer je, prvo, prezrela Zakon Svevišnjega, i drugo: ogriješila se o muža svog, i treće: preljubom se ukaljala i začela djecu s tuđim mužem. 24 Takva će biti izvedena pred zbor narodni i djecu će joj pregledati. 25 Djeca joj ne će pustiti korijenja niti će joj grane ploda donijeti. 26 Ostavit će proklet spomen o sebi, i njezina se sramota neće nikad izbrisati. 27 I priznat će svi oni koji ostanu iza nje da nema ništa bolje od straha Gospodnjeg, nema ništa slađe no vršiti zapovijedi Gospodnje.

Chapter 24

1 Mudrost se sama slavi i sred puka svog se hvali. 2 Usta svoja otvara u zboru Svevišnjeg i pred njegovom se može proslavljati: 3 "Izađoh iz usta Svevišnjeg i pokrih zemlju kao magla. 4 Na visinama nebeskim razapeh šator svoj i prijestol moj bi stup od oblaka. 5 Obiđoh sama krug nebeski i prošetah se dubinama bezdana. 6 U vlasti su mojoj valovi morski, i sva zemlja, i svi narodi i puci. 7 Među svima njima tražila sam počinka i na čijoj baštini da se nastanim. 8 Tada mi zapovjedi Stvoritelj sviju stvari i koji me stvorio, odredi mjesto za šator moj i reče: 'Nastani se u Jakovu i uđi u baštinu Izraelu.' 9 Prije vjekova, odiskona, on me stvorio i neću prestati dovijeka. 10 Pred njim sam služila u Svetom šatoru i potom se nastanila na Sionu. 11 Dao mi je tako spokoj u milome

¹² gradu i vlast mi je u Jeruzalemu. Tako se ukorijenih u slavnom narodu, na dijelu Gospodnjem,
¹³ u baštini njegovoj. Uzrastoh kao cedar na Libanu i kao èempres na gori Hermonu. ¹⁴ Uzrastoh
kao palma u Engadu i kao ružiènjaci u Jerihonu. Kao divna maslina u dolini, uzrastoh kao makljen
¹⁵ nad vodama. Rasuh miomiris svoj kao cimet i drvo bagremovo i zamirisah mirisom kao smirna
izabrana, kao galban, oniks i stakte i kao vonj tamjanov u Šatoru. ¹⁶ Raširih grane svoje kao
¹⁷ terebinta, i grane su moje divne i ljupke. Propupah kao trs mladica i ljupkim, i cvjetovi su moji
¹⁸ ¹⁹ porod slave i bogatstva. # Dođite k meni svi koji me žudite i nasitite se plodovima mojim.
²⁰ Jer je spomen na mene slađi od meda i baština moja od mednoga saæa. ²¹ Koji me jedu još više
su me gladni, i koji me piju još više za mnom žeđaju. ²² Tko mene sluša taj se ne stidi, i tko sa
²³ mnom radi taj ne griješi." Sve je ovo Knjiga saveza Boga Svevišnjeg, Zakon koji nam je Mojsije
²⁴ ²⁵ odredio kao baštinu zajednicama Jakovljevim. # On je mudrosti pun kao vode Fišona i kao
²⁶ Tigris u dane proljetne; on buja razborom kao Eufkrat i kao Jordan u vrijeme žetveno: ²⁷ obiluje
²⁸ stegom kao Nil vodom i kao Gihon u vrijeme berbe. Prvi ga èovjek nije do dna spoznao niti æe
²⁹ ga posljednji istražiti. Jer su misli njegove šire od mora i namisli dublje od bezdana. ³⁰ A ja
³¹ sam kao jarak prekopan od rijeke i kao vodotok doveden u perivoj. I rekoh: "Natopit æu vrt svoj
i navodnit æu cvijetnjake svoje". I gle, od jarka mojeg rijeka postade, a od rijeke more mi nastala.
³² Uèinit æu da kao zora zasja nauk moj, i svjetlost æu njegovu razaslati nadaleko. ³³ Izlit æu nauku
³⁴ poput proroštva, ostaviti je pokoljenjima buduæim. Vidite: ne trudih se samo za sebe nego za
sve koji je traže.

Chapter 25

¹ Troje mi je drago, a milo je i Gospodu i ljudima: sloga među braæom, prijateljstvo među
susjedima, muž i žena koji se vole. ² A tri vrste ljudi mrzi duša moja i veoma mi je oduran život
njihov: ohol siromah i lažljiv bogataš i razbludan starac koji nema razbora. ³ Ako za mladosti nisi
ništa sabirao, kako æeš išta naæi u starosti? ⁴ Kako lijepo pristaje sijedoj kosi zdrava rasudba i

⁵ starcima savjet znalački! ⁶ O, kako je lijepa mudrost u staraca i promišljen savjet odličnika! ⁷ Veliko
 je iskustvo kruna starcima, i strah je Gospodnji istinska slava njihova. ⁸ Devetero smatra srce moje
 blaženim, a deseto mi je sad na jeziku: èovjek koji se djeci svojoj raduje i koji doživi pad neprijatelja
 svojih. ⁹ Blago mužu koji živi sa ženom razumnom i koji ne ore s volom i magarcem, i koji nije
 pogriješio jezikom svojim, i koji ne služi od sebe nevrednijemu. ¹⁰ Blago onomu koji je stekao
 razboritost i koji pripovijeda ušima pozornim. ¹¹ A kako je velik onaj koji je našao mudrost, ali
 nitko ne nadmašuje onoga koji se boji Gospoda. ¹² Strah je Gospodnji iznad svega; i tko ga ima,
 s kime se može usporediti? ¹³ # Svaka rana, samo ne rana srca! I svaka opaèina, samo ne opaèina
 ženina! ¹⁴ Svaka nesreæa, samo ne nesreæa od mrzitelja! I svaka osveta, samo ne osveta
 neprijateljska! ¹⁵ Nema otrova nad otrovom zmijskim niti mržnje od mržnje neprijateljske. ¹⁶ Volim
 više živjeti s lavom i sa zmajem nego živjeti sa ženom opakom. ¹⁷ Pakost ženi nagrđuje lik i mraèi
 joj lice kao u medvjeda. ¹⁸ Kad među susjedima sjedi joj muž, on i nehotice gorko uzdiše. ¹⁹ Malena
 je svaka zloæa prema zloæi ženskoj: neka je snađe kob grešnièka! ²⁰ Kakav je pješèani brijeg
 nogama staraèkim, takva je jezièava žena mirnu mužu. ²¹ Ne daj se zavesti ljepotom ženskom i
 ne žudi za ženom. ²² Velik je jad, sramota i ruglo kad žena uzdržava muža svog. ²³ Srce poniženo,
 lice pomraèeno i rana u srcu - to je žena opaka. Ruke lomne i klecava koljena, takva je žena koja
 ne usreæuje muža svoga. ²⁴ Od žene je grijeh poèeo i zbog nje svi umiremo. ²⁵ Ne daj vodi pukotine
 niti zloj ženi slobode jezika. ²⁶ Ako ne èini kao što joj pokažeš, otpusti je od sebe.

Chapter 26

¹ Blago mužu žene èestite jer je dvostruk broj dana njegovih. ² Èestita žena radost je mužu
 svojem, on æe godine svojeg života proživjeti u miru. ³ Izvrсна žena odabran je dio, dar onomu
 koji se boji Gospodina. ⁴ Bio bogat ili siromah, srce mu je veselo i lice vedro u svako doba. ⁵ Troga
 se plaši srce moje a od èetvrtog užasava: od klevete u gradu, od zбора svjetine i od lažne optužbe,
 jer je sve to gore od smrti; ⁶ ali je tuga i jad žena ljubomorna na ženu i biè jezika koji sve jednako

⁷udara. ⁸Nepodesan je jaram žena opaka, i svladati nju isto je kao uhvatiti štipavca. ⁹Žena pijana
zaziva srdžbu golemu, jer sramota je njezina neizbrisiva. ¹⁰Ženina je bludnost u njezinu drsku
pogledu i poznaje se po njezinim trepavicama. ¹¹Pod ostrim nadzorom drži kaer drzovitu, da ne
zlorabi prvu priliku. ¹²Budno pazi na oko bestidno, da se ne zaèudiš kad se o tebe ogriješi. ¹³Kao
žedan putnik, ona otvara usta i pije svaku vodu na koju naiđe i spušta se pred svakim kolcem i
svakoj strijeli otvara tulac. ¹⁴Mila je žena radost mužu svom, i znanje mu njezino kosti ojaèava.
¹⁵Dar je Gospodnji žena šutljiva, i nema cijene duši dobro odgojenoj. ¹⁶A milina je na milinu
žena stidljiva, i nema cijene dostojne duše uzdržljive. ¹⁷Kao što sunce blista na planinama
Gospodnjim, tako i ljepota vrsne žene u urednosti kuæe njezine. ¹⁸Kao svijeæa što svijetli na
svetom svijeænjaku, tako je krasno lice na skladnu tijelu. ¹⁹Kao stupovi zlatni na podnožju srebrnu,
tako su lijepe noge na èvrstim petama. ²⁰# ²¹# ²²# ²³# ²⁴# ²⁵# ²⁶# ²⁷# ²⁸# Dvoje
rastužuje srce moje, a zbog treæeg gnjev me hvata: kad ratnik stÓarÄi u bijedi, kad se preziru ljudi
umni, kad se netko od pravednosti vraæa grijehu - za takvog je Gospod maè spremio. ²⁹Trgovac
teško odolijeva napasti, i prodavaè nije bez grijeha.

Chapter 27

¹Radi probitka mnogi griješe, i tko traži bogatstvo biva nemilosrdan. ²Kolac se zabija između
dva kamena, a grijeh se utiskuje između kupnje i prodaje. ³Tko se èvrsto ne drži straha Gospodnjeg
kuæa æe mu brzo propasti. ⁴Kad se sito trese, mekinje ostaju: tako i nedostaci èovjekovi izbijaju
u govoru njegovu. ⁵Lonèareve posude peæ iskušava, a èovjeka njegov govor. ⁶Obradu voæke
oèituje njezin plod: tako i rijeèi èovjekove otkrivaju njegove osjeæaje. ⁷Nikoga ne hvali prije no
što progovori, jer govor je kušnja ljudi. ⁸Ako težiš pravdi, naæi æeš je i obuæi æeš je kao sveèanu
odoru. ⁹Ptice se jate sa sebi sliènima, i pravica se svraæa onima koji je vrše. ¹⁰Lav vreba svoju
lovinu, tako i grijeh one koji èine nepravdu. ¹¹Govor je pobožna èovjeka uvijek pun mudrosti, a
luđak se mijenja poput mjeseca. ¹²Kad si među bezumnicima, pazi na vrijeme, a s ljudima mudrim

boravi bez straha. ¹³ Sablažnjiv je govor luđački i smijeh je njihov grešna razuzdanost. ¹⁴ Govor
 s mnogim zakletvama podiže čovjeku vlasi, i kad se takvi svađaju, začepiti je uši. ¹⁵ Svađa oholih
 ljudi završava se krvlju, i mučeno se slušaju grdnje njihove. ¹⁶ Tko otkriva tajne gubi povjerenje i
 neće više naći prijatelja po srcu svojem. ¹⁷ Ljubi prijatelja i budi mu vjeran, ali ako si izdao
 njegove tajne, ne idi više za njim. ¹⁸ Jer kao što čovjek uništava svojeg neprijatelja, tako si ti uništio
 prijateljstvo svojega bližnjeg. ¹⁹ Ili kao što si ispustio pticu iz šake, tako si ispustio prijatelja svoga
 i nećeš ga uhvatiti više. ²⁰ Ne trči za njim jer je daleko odmakao i utekao poput gazele iz zamke.
²¹ Jer se rana može povezati i pogrda oprostiti, ali za onoga tko je izdao tajnu nema nade. ²² Tko
 žmirka očima kuje zlo, i nitko ga od toga ne može odvratiti. ²³ Pred tobom je medenih usta i divi
 se tvojim riječima, ali iza tvojih leđa mijenja svoj jezik i u sablazan izvrće tvoje riječi. ²⁴ Mnogo
 što mrzim, ali ništa kao takva čovjeka, a i Gospod ga mrzi. ²⁵ Tko baca kamen uvis, na glavu mu
 pada; podmukao udarac protuudarcem rađa. ²⁶ Tko jamu kopa, u nju pada, i tko zamku namješta,
 u nju se hvata. ²⁷ Tko čini zlo, zlo mu se vraća, iako on ne zna odakle dolazi. ²⁸ Ruglo i sramota
 oholici, i osveta na nj vreba kao lav. ²⁹ U zamku se hvataju koji se raduju padu pobožnika, i bol
 će ih izjesti prije smrti njihove. ³⁰ Mržnja i srdžba jednako su gnusne, i grešan ih čovjek obje u
 sebi nosi.

Chapter 28

¹ Tko se osvećuje, njemu se Gospod osvećuje i dobro pazi na grijehе njegove. ² Oprosti
 nepravdu svojemu bližnjemu, pa kad budeš molio, grijesi će se tvoji oprostiti. ³ Ako čovjek goji
 mržnju na drugoga, kako može od Gospoda tražiti ozdravljenje? ⁴ Kad s čovjekom sličnim sebi
 nema milosrđa, kako može moliti se za svoje grijehе? ⁵ On, koji je samo od mesa, goji osvetljivost,
 pa tko će mu oprostiti grijehе? ⁶ Misli na konac svoj i prestani s mržnjom; sjeti se raspadanja i
 smrti, i vrši zapovijedi. ⁷ Misli na zapovijedi i ne mrzi na bližnjega i na Zavjet Svevišnjega, pa

⁸ oprosti krivicu. Kloni se svađe, pa æeš manje grijehiti; strastven òovjek raspaljuje svađu. ⁹ Grešnik
sije razdor meðu prijateljima i meðu mirne ljude baca klevetu. ¹⁰ Oganj se raspaljuje prema gorivu
kojim se hrani, a svađa se širi prema silini svojoj; gnjev òovjekov ovisi o snazi njegovoj i jarost
mu raste prema bogatstvu njegovu. ¹¹ Nagla svađa raspaljuje vatru, nagla prepirka vodi u
krvoproliaæ. ¹² Pušeš li u iskru, ona se rasplamsa, pljuneš li na nju, ona se ugasi: oboje izlazi iz
usta tvojih. ¹³ Proklet bio došaptavaè i klevetnik, jer uništiše mnoge koji su živjeli u miru. ¹⁴ Treæi
je jezik potresao mnoge i prognao ih od naroda do naroda; razorio je tvrde gradove i porušio kuæe
kneževske. ¹⁵ Treæi je jezik izagnao žene èestite i lišio ih plodova trudbe njihove. ¹⁶ Tko ga sluša
taj nema poèinka niti æe imati boravišta mirna. ¹⁷ Udarac bièem ostavlja masnicu, udarac jezikom
lomi kosti. ¹⁸ Mnogi su pali od maèa, ali ne toliki kao od jezika. ¹⁹ Blago òovjeku koji se od njega
zaštutio i nije iskusio srdžbu njegovu, koji nije nosio jarma njegova niti je bio svezan lancima
njegovim. ²⁰ Jer jaram je njegov jaram gvozdeni i lanci su njegovi lanci mjedeni. ²¹ Strašna je
smrt koju donosi, i bolje je Podzemlje od nje. ²² Ali nema vlasti nad pobožnicima, njih ne prži
plamen njegov. ²³ Njegove su žrtve oni koji ostavljaju Gospoda, u njima on plamti i ne gasi se, on
æe nasrnuti na njih kao lav i raznijeti ih kao pantera. ²⁴ Gle, trnjem ogradi svoj posjed, zaključaj
dobro svoje srebro i zlato: ²⁵ tako i rijeèima svojim naèini mjerila i utege i ustima svojim vrata s
prijevornicom. ²⁶ Pazi da ne posrneš zbog jezika svojeg i ne postaneš plijenom onomu koji te
vrebã.

Chapter 29

¹ Milosrðe èini tko uzajmljuje svojem bližnjemu; i tko mu pomaže vrši zapovijedi. ² Uzajmljij
bližnjemu kad je u potrebi i opet vraæaj bližnjemu u pravo vrijeme. ³ Èvrsto drži svoju rijeè i budi
mu vjeran, pa æeš u svako vrijeme dobiti što ti treba. ⁴ Mnogi smatraju zajam dobitkom i zadaju
jad onima koji su im pomogli. ⁵ Dok ne dobije, ruku mu ljubi i ponizno zbori o bogatstvu bližnjega,
ali na dan naplate on odgaða rok, udara u jadicovke i krivnju baca na zla vremena. ⁶ Mogne li,
vrati jedva polovicu, a i to valja smatrati dobitkom. Ne plati li, valja oteti od njegova - i eto

neprijatelja bez potrebe: vraća on kletvama i svađama, umjesto čašću uzvraća prezirom. ⁷ Mnogi
 se stoga, ne zbog zloće, ustežu davati zajam: boje se da ne budu nezasluženo opljačkani. ⁸ Ali sa
 siromahom budi velikodušan i ne pusti ga da čeka na tvoj milodar. ⁹ Zbog Božje zapovijedi pomози
 siromahu; ako je potrebit, ne pusti ga praznih ruku. ¹⁰ Radije izgubi novce na brata ili prijatelja
 nego da ti propadaju hrđajući pod kamenom. ¹¹ Uloži blago svoje po zapovijedima Svevišnjega,
 i bit će ti probitačnije nego samo zlato. ¹² Uloži milostinju u svoje riznice, i ona će te izbaviti od
 svake nevolje: ¹³ bolje će se boriti za te pred neprijateljem negoli čvrsti štiti i teško koplje. ¹⁴ Dobar
 čovjek jamči za blišnjega svoga, a tko je izgubio osjećaj stida, ostavlja ga na cjedilu. ¹⁵ Ne
 zaboravljaj jamcu uslugu njegovu, jer je dušu svoju dao za tebe. ¹⁶ Grešnik se ne brine za dobra
 jamčeva, i nezahvalnik zaboravlja svojeg izbavitelja. ¹⁷ Jamčenje je upropastilo mnoge sretne ljude
 i razbacalo ih kao morske valove. ¹⁸ Istjeralo je iz doma ljude bogate, koji onda lutaju među tuđim
 pucima. ¹⁹ Grešnik koji se upušta u jamčenje radi laka dobitka - potpada pod sud. ²⁰ Pomози
 blišnjemu koliko god možeš, ali pazi da se i sam ne upropastiš. ²¹ Prve su životne potrebe voda,
 kruh, odijelo i kuća, da se sram pokrije. ²² Bolje je živjeti siromaški pod krovom od dasaka nego
 se gostiti gospodski u tuđoj kući. ²³ Budi zadovoljan imao malo ili mnogo, pa nećeš slušati ukore
 ukućana. ²⁴ Težak je život ići od kuće do kuće, i gdje god se zaustaviš, ne smiješ usta otvoriti;
²⁵ tuđinac si i poznaj okus poniženja, a osobito zvuk gorkih riječi: ²⁶ "Hajde, tuđinče, postavi stol,
 i ako imaš što, daj mi jesti." ²⁷ "Odlazi, tuđinče, ustupi mjesto časnijemu, dolazi mi brat i treba mi
 kuća." ²⁸ Teško je umnu čovjeku kad mu predbace gostoprimstvo i pogrde ga kao vjerovnika.

Chapter 30

¹ Tko ljubi sina svoga, često ga bije šibom, da se na koncu u njemu obraduje. ² Tko valjano
 odgaja svog sina, imat će od njega koristi i ponosit će se njime među znancima svojim. ³ Tko
 poučava sina svoga, čini zavidnim neprijatelja svoga i raduje se pred prijateljima svojim. ⁴ Pa i umre

li otac, kao da i nije umro, jer ostavlja sina sebi slièna. ⁵ Za svojeg se života radovao gledajuæi ga
 i na samrti se svojoj ne žalosti. ⁶ Jer za neprijatelje ostavlja osvetnika, a prijateljima sina koji æe
 im znati milost uzvraæati. ⁷ Tko miluje sina svoga, zavijat æe mu rane i na svaki æe mu se njegov
 jauk potresati srce. ⁸ Neukroæen konj postaje æudljiv, a zapušten sin postaje tvrdoglav. ⁹ Razmazi
 dijete svoje, pa æe te zaprepastiti; igranj se s njim, pa æe te u tugu zaviti. ¹⁰ Ne smij se njim ako ne
 želiš plakati s njim i na koncu škrgutati zubima. ¹¹ Ne daj mu slobode u mladosti i ne praštaj mu
 pogreška njegovih. ¹² Savij mu šiju dok je mlad i nagnjeèi mu rebra dok je malen, da ti ne bude
 buntovan i neposlušan i ne ožalosti te duboko. ¹³ Odgoji sina svojega i dotjeruj ga, da ti ne bi trpio
 zbog njegove drskosti. ¹⁴ Bolji je siromah tijelom zdrav i èio nego bogataš bolesna tijela. ¹⁵ Više
 valja zdravlje i snaga nego sve zlato svijeta i krepko tijelo više od golema posjeda. ¹⁶ Nema blaga
 nad zdravljem tjelesnim niti sreæe nad sretnim srcem. ¹⁷ Bolja je smrt nego gorak život i poèinak
 vjeèeni nego trajna bolest. ¹⁸ Dobre su jestvine pred ustima zatvorenim kao jelo žrtveno na grob
 položeno. ¹⁹ Èemu žrtve idolu, kad ne može ni jesti niti pomirisati? Tako i onaj koga Gospod
 progoni: ²⁰ samo gleda i uzdiše, kao uškopljenik koji grli djevicu i uzdiše. ²¹ Ne prepuštaj se
 žalosti i ne kinji se mraènim mislima. ²² Veselje srca život je èovjeku, i radost mu produljuje dane
 životne. ²³ Prevari svoje brige i utješi srce svoje, otjeraj od sebe žalost: jer je žalost pogubila mnoge,
 od nje nema koristi nikomu. ²⁴ Zavist i srdžba skraæuju dane, i briga donosi starost prije vremena.
²⁵ Izdašnu srcu jelo je u slast: i koristi mu ono što pojede.

Chapter 31

¹ Briga za bogatstvo izjeda tijelo, i skrb za njim odgoni san. ² Dnevne se brige u san uvlaèe, i
 teška bolest ne da spavati. ³ Bogataš se muèi da skupi imetak, a kad se odmara, uživa u raskoši;
⁴ siromah se muèi, jer nema od èega živjeti, a kad se odmara, zapada u bijedu. ⁵ Tko ljubi zlato -
 ne ostaje bez grijeha, i tko za novcem trèi - zbog njega æe zalutati. ⁶ Mnogi postadoše žrtve zlata,

7 propast im bijaše neminovna. Jer ono je zamka onima koji mu žrtvuju, i svaki se nerazumni lako
 8 u nju hvata. Blago bogatašu koji se našao bez krivnje i koji nije trèao za zlatom! Tko je taj, da
 9 mu èestitamo, jer je izvršio èudesna djela u svom narodu? Tko je tu kušnju prošao i savršen
 10 ostao, neka mu je na èast! Tko je mogao zgriješiti, a nije zgriješio, i zlo uèiniti, a nije uèinio?
 11 Njegova æe dobra biti trajna, i zajednica æe slaviti dobrotu njegovu. Ako si sjeo za obilan
 12 stol, ne otvaraj nad njim ždrijela svoga i ne reci: "Ima dosta na njemu!" Sjeti se: oko pohlepno
 13 veliko je zlo. Je li stvoreno išta gore od takva oka? Zato ono suze roni za sve što vidi. Kamo
 14 drugi gleda, ti ne pružaj ruke, da se s njim ne sukobiš u zdjeli. Prosudi potrebe susjedove po
 15 svojima i budi obazriv u svemu. Pristojno jedi što ti je ponuđeno i ne budi pohlepan da te ne
 16 omrznu. Zbog pristojnosti prestani prvi i ne budi nezasitan, da ne sablazniš. Ako i u veliku
 17 društvu sjediš, ne pružaj ruke prije ostalih. Malo je dosta èovjeku dobro odgojenu i on se ne
 18 muèi na postelji svojoj. Umjeren obrok - dobar san, i èovjek rano ustaje, pun svježine. A besanicu,
 19 bljuvanje i srdobolju mora pretrpjeti proždrljivac. Ako si morao previše pojesti, ustani i izbljuj,
 20 i bit æe ti lakše. Slušaj, sine moj, i ne preziri me, na kraju æeš shvatiti moje rijeði. U svim djelima
 21 svojim budi umjeren i neæe te snaæi nikakva bolest. Dobra ugosnika hvale usne i trajno je
 22 svjedoèanstvo darežljivosti njegove. Na loša se ugosnika javno mrmlja i uporan je glas o škrtosti
 23 njegovoj. U vinu se nemoj junaèiti, jer je mnoge oborilo vino. Kao što se u peæi kuša ocjel,
 24 tako i u vinu srca svadljivih hvalisavaca. Vino je život èovjeku ako ga pije umjereno. Kakav je
 25 život bez vina, kad je stvoreno za veselje ljudima! Radost srcu i veselje duši, takvo je vino koje
 26 se pije u pravo vrijeme i u pravoj kolièini. Gorèina duše spopada èovjeka koji je vina previše
 27 popio, u strasti i u gnjevu. Pijanstvo u bezumnika izaziva srdžbu na vlastitu propast, umanjuje
 28 mu snagu i umnožava rane. Na gozbi ne izazivaj susjeda i ne rugaj mu se ako je veseo: ne reci
 29 mu ružne rijeði i ne kinji ga tražeæi da vrati dug.
 30
 31

Chapter 32

¹ Ako su te postavili ravnateljem stola, nemoj se uznositi. Budi među njima kao jedan od njih, pobrini se za njih i tada sjedni. ² Kad obaviš sve svoje dužnosti, sjedni da se proveseliš zajedno s njima i primiš vijenac za svoju uglađenost. ³ Govori, starèe, jer ti dolikuje, ali odmjereno, i ne prekidaj glazbu. ⁴ Gdje se sluša pjesma, ne drži besjede i ne budi mudar u nevrijeme. ⁵ Kao peèatnik od dragog kamena na zlatnu uresu, takva je skladna glazba na gozbi. ⁶ Kao zlatom okovan peèatnik sa smaragdom, takav je zvuk pjesme uz odabrano vino. ⁷ Govori, mladiæu, ako ti je potrebno, ali tek pošto te dvaput zamole. ⁸ Govori sažeto i mnogo reci u malo rijeèi: ostavi dojam èovjeka koji zna, ali ne želi govoriti. ⁹ Kad si s odliènicima, ne izjednaèuj se s njima i ne æeretaj mnogo dok drugi zbori. ¹⁰ Munja prethodi gromu, a ljupkost ide ispred skromna èovjeka. ¹¹ Na vrijeme ustani, ne budi posljednji; požuri se kuæi, ne oklijevaj. ¹² Ondje se zabavljaj i èini što ti na um padne, ali ne griješi govorom bestidnim. ¹³ A za sve Stvoritelja svoga slavi, koji te obasu svojim dobrima. ¹⁴ Tko se Boga boji prima pouku; oni koji ga traže - naklonost njegovu stjeðu. ¹⁵ Tko traži Zakon - njime se ispunja, a licemjer se o nj spotièe. ¹⁶ Koji se boje Gospoda dolaze do pravice, i njihova dobra djela sjaju kao svjetlost. ¹⁷ Grešnik odbija opomenu i po volji svojoj nalazi ispriku. ¹⁸ Razborit èovjek ne prezire savjet, a oholi bezbožnik ne poznaje straha. ¹⁹ Bez promišljanja ne èini ništa, pa se poslije neæeš kajati. ²⁰ Ne idi po opasnim putovima, da se ne spotakneš o kamenje. ²¹ Ne vjeruj suviše ravnu putu i èuvaj se svoje vlastite djece. ²² U svim djelima svojim èuvaj sebe, jer tko to èini drži se zapovijedi. ²³ Tko se pouzdava u Zakon pokorava se zapovijedima; i tko se uzda u Gospoda neæe pretrpjeti štete.

Chapter 33

¹ Tko se boji Gospoda zlo ga ne snalazi i uvijek se iz kušnje izbavlja. ² Nije mudar tko mrzi Zakon, a tko je u njemu licemjer, ljulja se kao lađa u oluji. ³ Razborit se èovjek pouzdava u Zakon, on u Zakon vjeruje kao u proroštvo. ⁴ Pripravi svoj govor, i tad æe te slušati; priberi znanje svoje

⁵
 i tad odgovori. Osjeæaji su luðakovi kao kolski toèak, a misao mu je kao osovina što se okreæe.
⁶ Ujedljiv je prijatelj kao uspaljen konj: tko god ga zajaše on zarže. ⁷ Zašto je dan od dana uzvišeniji,
 kad im svima kroz godinu svjetlost od sunca dolazi? ⁸ Zato što su u misli Gospodnjoj razdijeljeni,
 Gospod je razluèio doba i blagdane. ⁹ Neke je uzvisio i posvetio, a druge uvrstio u dane obiène.
¹⁰ I svi su ljudi od blata, i Adam je od zemlje stvoren. ¹¹ Ali ih Gospod u svojoj velikoj mudrosti
 razdijeli i dade im razlièite sudbine. ¹² Neke je blagoslovio i uzvisio, druge posvetio i sebi približio;
 neke je opet prokleo i ponizio i oborio ih s mjesta njihova. ¹³ Kao što je glina u rukama lonèara
 koji je oblikuje po svojoj volji, tako su i ljudi u rukama Tvorca svoga koji im daje prema svom
¹⁴ sudu. Nasuprot zlu stoji dobro, nasuprot smrti stoji život: tako nasuprot pobožniku stoji grešnik.
¹⁵ I gledaj tako sva djela Svevišnjega, sva su po dvoje, jedno prema drugome. ¹⁶ Ja se posljednji
 prenuh kao onaj koji pabirèi iza beraèa; ¹⁷ ali stigoh s Božjim blagoslovom i napunih tijesak svoj
 kao pravi beraè. ¹⁸ Gledajte kako se nisam trudio samo za se nego za sve one koji traže pouku.
¹⁹ Oj, èujte me, glavari naroda, upravitelji opæine, poslušajte! ²⁰ Ni sinu ni ženi, ni bratu ni prijatelju
 ne daj vlasti nad sobom za života svoga. Ne daj svoga blaga drugomu, da se ne pokaješ i ne zatražiš
 natrag. ²¹ Dok si živ i dok je daha u tebi, ne daj nikomu vlasti nad sobom: ²² jer je bolje da se
 djeca tebi mole nego da ti moliš u sinova svojih. ²³ U svim djelima svojim budi gospodar i ne daj
 da ti se okalja èast. ²⁴ Kad ti se završe dani života, u èasu smrti, razdijeli svoju baštinu. ²⁵ Magarcu
 krma, batina i teret, a robu kruh, stega i rad. ²⁶ Daj sluzi raditi, pa æeš naèi poèinka; pustiš li mu
 slobodne ruke, tražit æe slobodu. ²⁷ Jaram i uzde savijaju šiju, a zla slugu klade i muèila. ²⁸ Šalji
 ga na rad, da se ne ulijeni, jer lijenost pouèava zloæama mnogim. ²⁹ Zaposli ga kako mu pripada,
 i ako ne sluša, stavi ga u okove. ³⁰ Ali ne prelazi mjere ni prema kome i ne èini ništa nepravedno.
³¹ Imaš li roba, neka ti bude kao ti sam, jer si ga krvlju stekao! ³² Imaš li roba, postupaj s njim kao
 s bratom, jer ti je potreban kao ti sam sebi. ³³ Ako ga zlostavljaš pa ti odbjegne, na kojem æeš ga
 putu tražiti?

Chapter 34

¹ Za bezumnika su prazne nade i tlapnje, i od snova luđaci okrilate. ² Kao hvataè sjene ili goniè
 vjetra, takav je onaj koji vjeruje snovima. ³ Slièni su san i zrcalo: u jednome i drugome samo je
 prividnost. ⁴ Što se može neèistoæom oèistiti? Kako æe biti istina od laži? ⁵ Gatanje, proricanje i
 sni - sve ispraznosti, sve kao tlapnje porodilje. ⁶ Ako ih Svevišnji ne šalje kao glasnike svoje, ne
 posveæuj im ni jedne misli. ⁷ Jer mnoge su sni zaludili i propali su uzdajuæi se u njih. ⁸ Zakon
 treba ispunjavati bez prijevera, i mudrost je savršena tek u iskrenosti. ⁹ Tko je mnogo putovao -
 mnogo zna, i tko je mnogo iskusio - umno zbori. ¹⁰ Tko nije ništa iskusio - malo znade; a tko je
 putovao, u svemu se snalazi. ¹¹ Mnogo vidjeh na putovanjima svojim i više shvatih nego što mogu
 iskazati. ¹² Èesto bijah i u smrtnoj pogibelji, ali sam se spasio, ¹³ jer živjet æe duh bogobojaznih:
 oni se uzdaju u onoga koji ih može izbaviti. ¹⁴ Tko se boji Gospoda, ne boji se nièega i ne straši
 se, jer je Gospod nada njegova. ¹⁵ Blago duši onoga koji se boji Gospoda! U koga li se uzdao? I
 tko mu je potpora? ¹⁶ Gospod ne odvraæa oèiju s onih koji ga ljube, on im je moæna zaštita i snažna
 potpora, štitnik od vjetra pustinjskog i sjena u jari podnevnoj, obrana od posrtaja i oslon protiv
 pada. ¹⁷ On je radost srcu i svjetlost oèima, on je zdravlje, život i blagoslov. ¹⁸ Žrtva od blaga
 krivo steèena porugljiv je dar i ne primaju se pokloni opakih. ¹⁹ Svevišnjemu se ne mile darovi
 bezbožnièki: gomilom žrtava oni neæe iskupiti svoje grijeh. ²⁰ Pred oèima oèevim kolje sina tko
 prinosi žrtvu od imetka siromaha. ²¹ Oskudna hrana život je siromaha, i tko je otima - pravi je
 krvnik; ²² ubija bližnjega tko mu otima hranu i proljeva krv tko radniku uskraæuje plaæu. ²³ Ako
 jedan gradi, a drugi razgrađuje, što im ostaje, osim trudbe? ²⁴ Ako jedan moli, a drugi kune, èiji
 æe glas uslišati Gospodar? ²⁵ Tko se taknuo mrtvaca, pa se oprao i opet ga dirnuo, što mu koristi
 pranje njegovo? ²⁶ Tako je i s èovjekom koji posti za grijeh svoje pa ih opet èini: tko æe mu
 uslišati molitvu i zar mu koristi što se ponizio?

Chapter 35

¹ Tko se drži Zakona umnožava svoje žrtve. Tko vrši zapovijedi prinosi žrtve prièesnice. ² Tko
 pokazuje razboritost prinosi brašneni cvijet. Tko daje milostinju prinosi žrtvu zahvalnicu. ³ Milo
 je Gospodu kad tko odstupa oda zla i okajnicu prinosi tko odstupa od nepravde. ⁴ Ne pokazuj se
 pred Gospodom praznih ruku, jer to sve biva prema zapovijedi. ⁵ Žrtva pravednikova ukrašava
 žrtvenik i miomiris njezin dolazi pred Svevišnjeg. ⁶ Ugodna je žrtva pobožna èovjeka i njezin se
 spomen ne zaboravlja. ⁷ Darežljivim srcem èasti Gospoda i ne škrtari prvinama što ih prinosiš.
⁸ Za svakoga prinosa neka ti lice sja od veselja i s radošæu posveæuj desetinu. ⁹ Daj Svevišnjemu
 kao što i on tebi daje, darežljivo i koliko možeš. ¹⁰ Jer sve Gospod plaæa i vratit æe sedmerostruko.
¹¹ Ne podmiæuj ga, jer on ne prima mita. I ne uzdaj se u žrtvu nepravednu, ¹² jer je Gospod sudac
 i ne gleda tko je tko. ¹³ Nije pristran na štetu siromahovu i sluša molitvu potlaèenoga. ¹⁴ Ne prezire
 jauk siroèeta ni udovice kad izljujeva svoj bol. ¹⁵ Ne teku li udovici suze niz lice i ne optužuje li
 jaukom onoga koji ih uzrokuje? ¹⁶ Tko Boga služi svim srcem svojim bit æe uslišan, jer njegove
 se molbe dižu do oblaka. ¹⁷ Molitva poniznog prodire kroz oblake i on nema mira dok ona ne dođe
 do Boga ¹⁸ i ne popušta dok ga Svevišnji ne pogleda, pravedno ne presudi i pravdu ne uspostavi.
¹⁹ I Gospod neæe oklijevati niti æe odgađati ²⁰ dok ne satire bedra nasilnicima i ne osveti se
 narodima, ²¹ ne iskorijeni mnoštvo oholica i ne slomi žezlo opakima; ²² dok ne plati svakome po
 djelu njegovu i ne prosudi èine ljudske prema namisli njihovoj; ²³ dok ne svrši parbu puka svojega
 i ne obraduje ga milošæu svojom. ²⁴ Dobra je milost u doba nevolje kao oblak kišonosan u vrijeme
 sušno!

Chapter 36

¹ Smiluj nam se, Gospodaru, Bože svega svijeta, i pogledaj na nas i prožmi strahom svojim
 sve narode! ² Podigni ruku protiv naroda tuđinskih da spoznaju tvoju moæ. ³ Kako si se u oèima
 njihovim pokazao nama svetim, tako se sada u oèima našim pokaži velik prema njima. ⁴ Da poznaju

kao što znamo i mi da nema Boga osim tebe, Gospode. ⁵ Obnovi znake i ponovi èudesu, proslavi
 ruku i desnicu svoju. ⁶ Probudi gnjev i srdžbu izlij, obori protivnika, uništi neprijatelja. ⁷ Požuri
 vrijeme, sjeti se prisege, i neka se slave tvoja silna djela. ⁸ Neka žestok oganj proždre preživjele i
 neka propadnu tlaèitelji puka tvog. ⁹ Satri glavu poglavarima tuđinskim koji se hvale: "Nikoga
 nema osim nas." ¹⁰ Okupi sva plemena Jakovljeva, vrati im baštinu kao na poèetku. ¹¹ Smiluj se,
 Gospode, narodu koji se zove imenom tvojim, Izraelu, kojega si uèinio prvencem svojim. ¹² Smiluj
 se svetom gradu svojem, Jeruzalemu, prebivalištu svome. ¹³ Ispuni Sion pjesmom u svoju hvalu
 i Svetište svoje slavom svojom. ¹⁴ Podari svjedoèanstvo svojim prvim stvorovima, ispuni
 proroèanstva objavljena u tvoje ime. ¹⁵ Nagradi one koji se u te uzdaju, da se proroci tvoji pokažu
 istiniti. ¹⁶ Uslišaj, Gospode, molitvu slugu svojih prema blagoslovu Aronovu nad pukom tvojim.
¹⁷ I da spoznaju svi na zemlji da si ti Gospod, vjeèni Bog. ¹⁸ Svako jelo želudac prima, ali je jedno
 slađe od drugoga. ¹⁹ Nepce raspoznaje okus divljaèi, tako i razborito srce lažljive rijeèi. ²⁰ Prijevarno
 srce boli zadaje, ali iskusan èovjek zna kako se uzvraæa. ²¹ Žena prima svakog muža, premda je
 jedna djevojka od druge bolja. ²² Ženska ljepota raduje oèi, i to je najjaèa od svih ljudskih želja.
²³ Ako su dobrota i nježnost na njezinim usnama, muž joj nije kao ostali ljudi. ²⁴ Tko ima ženu
 posjeduje blago: ona mu je pomoæ i stup potporni. ²⁵ Gdje nema ograde, pokradu imanje. Tko
 nema žene tužan je litalac. ²⁶ Tko æe vjerovati razbojniku koji leti od grada do grada? ²⁷ Tako i
 èovjeku koji nema gnijezda, veæ poèiva gdje ga zatekne noæ.

Chapter 37

¹ Svaki prijatelj veli: "I ja sam ti prijatelj." Ali su mnogi samo po imenu prijatelji. ² Nije li
 sama smrtna žalost kad se drug ili prijatelj pretvori u neprijatelja? ³ O, sklonosti opaka, zašto si
 stvorena? Da prekriješ zemlju prijevarom? ⁴ U sreæi se lažni drug raduje s prijateljem, a u èasu
 nesreæe okreæe se protiv njega. ⁵ A pravi drug dijeli nevolju s prijateljem i kad do boja dođe, štita

⁶ se laæa. Ne zaboravljaj prijatelja vjerna u boju i ne zaboravi ga kad se obogatiš. ⁷ Svaki savjetnik
 dijeli savjete, ali mnogi svjetuju sebi u prilog. ⁸ Èuvaj se od onoga koji nudi savjet: ispitaj prije što
 on sam želi - jer on daje savjet na svoju korist - da on ne baci oko na tebe ⁹ pa ti veli: "Dobar je
 tvoj put", a potom iz prikrajka promatra nesreæu tvoju. ¹⁰ Ne svjetuj se s èovjekom koji te krivo
 gleda i ne otkrivaj zavidniku namjere svoje. ¹¹ Ne svjetuj se sa ženom o njezinoj suparnici, niti s
 kukavicom o ratu, niti s trgovcem o trgovini, niti s kupcem o prodaji, niti sa zavidnikom o
 zahvalnosti, niti sa samoživcem o milosrðu, niti s lijenèinom o bilo kakvu poslu, niti s prolaznim
 najamnikom o svršetku posla, niti s lijenim slugom o veliku radu: ne oslanjaj se na njih ni za kakav
 savjet. ¹² Nego se uvijek obrati na pobožnika o kome znadeš da vrši zapovijedi, koji je s tobom
 jedne duše i koji æe nad tobom plakati kada posrneš. ¹³ I na savjet srca svoga pazi, jer nemaš nikog
 vjernijeg od njega. ¹⁴ Jer srce èesto pretkazuje èovjeku pouzdanije nego sedam stražara s vidikovca
 visokog. ¹⁵ Ali se kraj svega toga moli Svevišnjem da te vodi stazom istine. ¹⁶ Razbor je poèetak
 svakog posla, promišljanje prethodi poduzimanju. ¹⁷ Korijen misli u srcu je, iz njega izrastaju èetiri
 grane: ¹⁸ dobro i zlo, život i smrt, a jezik im je uvijek gospodar. ¹⁹ Postoji èovjek kadar pouèiti
 druge, a sebi je samom beskoristan. ²⁰ Drugi je opet spretan govornik, ali omražen, i takav æe
 umrijeti od gladi: ²¹ jer nije stekao naklonosti Gospodnje i lišen je svake mudrosti. ²² Postoji i
 mudrac sam sebi mudar, i plodovi su mu razbora na ustima pouzdani. ²³ Mudrac pouèava svoj
 vlastiti puk, i plodovi su njegova razbora pouzdani. ²⁴ Mudar je èovjek pun blagoslova, i svi koji
 ga vide zovu ga sretnim. ²⁵ Malen je broj dana života èovjeèjeg, i nebrojeni su dani naroda
 izraelskog. ²⁶ Mudrac stjeèe povjerenje naroda svog i ime mu živi životom vjeènim. ²⁷ Sine moj,
 dok si živ, kušaj narav svoju, vidi što joj šteti i to joj uskrati. ²⁸ Jer nije svima sve probitaèno niti
 je svakomu sve po volji. ²⁹ Ne budi nezasitan u slasticama i ne budi lakom za jestvinom. ³⁰ Jer
 prekomjerno jelo donosi bolest i proždrljivost izaziva proljev. ³¹ Mnogi pomriješe od neumjerenosti,
 a tko se èuva produžuje svoj život.

Chapter 38

¹ Èasti lijeènika èašæu koja mu pripada zbog njegove sluþbe, jer je i njega Gospod stvorio.
² Lijeèenje od Svevišnjeg dolazi, kao što se dar od kralja dobiva. ³ Znanje uzdiþe glavu lijeèniku
i moænici ga poštiju. ⁴ Gospod od zemlje pravi lijekove i razborit ih òovjek ne odbacuje. ⁵ Nije
li po drvetu voda postala slatka, pokazujuæ' tako svoju moæ? ⁶ Ljudima je dao znanost da uzmognu
slaviti snagu djela njegovih. ⁷ Njima se lijeèi i bol ublaþuje, od njih ljekarnik lijekove priprema.
⁸ Tako nema kraja djelima njegovim i po njemu se blagostanje širi svijetom. ⁹ Sine moj, u bolesti
ne budi potišten, veæ se Bogu moli jer on zdravlje daje. ¹⁰ Bjeþi od nepravde i ne budi pristran, i
od svih grijeha oèisti srce. ¹¹ Prinesi þrtvu blagomirisnu i spomen-þrtvu i pretio dar prema imanju
svojem. ¹² Ali i lijeèniku mjesta daj, i njega je Gospod stvorio: nek' nije daleko od tebe, jer i on
je potreban. ¹³ Katkad je spas u ruci njihovoj, ¹⁴ jer se i oni Bogu utjeðu da im poda milost izljeèenja
i lijek za spas života. ¹⁵ Tko griješi pred Stvoriteljem svojim nek padne u ruke lijeènièke. ¹⁶ Sine
moj, roni suze nad mrtvim, tuþaljkom prokukaj kao patnik skrhan: ukopaj mu tijelo prema obièaju
i ne uskrati poèasti grobu njegovu. ¹⁷ Gorko plaèi i þarko ridaj i pokaþi þalost koju zasluþuje: jedan
ili dva dana, da izbjegneš govorkanje, a potom se utješi od þalosti svoje. ¹⁸ Jer od tuge dolazi
prijeka smrt, i þalost slabi snagu životnu. ¹⁹ Neka þalost proðe s pogrebom, jer je život u þalosti
nepodnošljiv. ²⁰ Ne prepuštaj srce svoje þalosti: odagnaj je i misli na svoj svršetak. ²¹ I ne zaboravi:
povratka nema; njemu ne koristiš, a sebi udiš. ²² Misli na njegovu kob koja je i tvoja: juèer meni,
danas tebi. ²³ Kad mrtvac poèine, nek' poèine i spomen njegov i utješi se kad izaðe njegov duh.
²⁴ U dokolici je mudrost zakonoznanca, i tko je od poslova slobodan postaje mudar. ²⁵ Kako æe
omudriti onaj tko upravlja plugom i komu je sva slava u šiljku ostana, tko tjera volove i bavi se
radom oko njih i koji govori samo o teladi: ²⁶ um je njegov obuzet brazdama koje slijedi, a bdijenja
mu prolaze u tovu junadi. ²⁷ Tako i svi radnici i ruktvorci koji rade i dan i noæ: oni koji rezbare
peèatnjake i trude se neprestano oko novih šara svesrdno teþe za što veæom sliènošæu uzoru i bde
noæu da usavrše svoje djelo. ²⁸ Tako i kovaè koji sjedi pokraj nakovnja i promatra sirovo željezo:
dah ognja peèe mu koþu, a on se oko vrela ognjišta napreþe; zvuk èekiaæa zagluþuje uho njegovo,
oèi upire u uzorak pred sobom; srcem misli na svršetak posla svog i noæu bdi da ga usavrši. ²⁹ Tako
i lonèar koji sjedi kod posla svog i okreæe toèak nogama: uvijek je u brizi za djelo svoje i sve su

³⁰ mu kretnje odbrojane. Rukom daje oblik glini, a nogama je gnječi; srcem misli na laštenja i bdi
³¹ noæu da peæ oèisti. Svi se oni u ruke uzdaju, i svaki je vièan svome poslu. ³² Bez njih se nijedan
³³ grad ne može sagraditi, a nema ni naselja ni putovanja. Ali njih ne pitaju u vijeæu narodnom i
³⁴ ne istièu se u opæini. Ne sjede na stolici sudaèkoj i ne shvaæaju Zakona zavjetnoga. Ne istièu
 se naobrazbom ni zdravom rasudbom i nema ih meðu tvorcima mudrih izreka. Ali oni održavaju
 stvoreni svijet i molitva im je na djelo usmjerena.

Chapter 39

¹ Ali je drukèije s onim koji posveæuje dušu svoju i razmišljanje svoje Zakonu Svevišnjega,
 istražuje mudrost drevnu i bavi se proroštvima. ² On pamti govore glasovitih muževa i prodire u
 tanèine mudrih izreka; ³ istražuje skriveni smisao poslovice i bavi se tajnama prispodoba. ⁴ On
 služi meðu velikašima i viða se u prisutnosti vladara, putuje po zemljama drugih naroda, iskušava
 dobro i zlo meðu ljudima. ⁵ U zoru srce svoje uzdiže Gospodu, Stvoritelju svome, moli se pred
 Svevišnjim: na molitvu otvara usta i moli milost za grijehе svoje. ⁶ Ako to veliki Gospod hoæe,
 napunja ga duhom razbora i on daždi rijeèima mudrosti i molitvom slavi Gospoda. ⁷ Gospod
 upravlja savjetom i spoznajom njegovom, a on razmišlja o otajstvima Gospodnjim. ⁸ On izlaže
 pouku koju je primio i hvali se Zakonom Saveza Gospodnjeg. ⁹ Mnogi hvale umnost njegovu,
 nikad neæe u zaborav pasti niti æe mu spomen ikad propasti, nego æe mu ime živjeti od pokoljenja
 do pokoljenja. ¹⁰ Narodi æe proglasiti mudrost njegovu i hvalom æe ga slaviti zajednica. ¹¹ Ako
 dugo živi, ime mu nadvisuje tisuæe ostalih, a ako umre, i to æe dostajati. ¹² Još jednom želim
 iznijeti misli svoje jer sam njima ispunjen kao mjesec pun. ¹³ Slušajte me, djeco pobožna, i cvjetajte
 kao ruža što nièe na obali toka vodenog. ¹⁴ Mirišite kao miris tamjanov, cvatite kao ljljanov cvijet,
 širite miris i pjesmu pjevajte, slavite Gospoda za sva djela njegova. ¹⁵ Dajte slavu imenu njegovu,
 hvalite ga i slavite pjesmama i harfom i ovako mu u pohvalu recite: ¹⁶ Kako su velièanstvena sva
 djela Gospodnja! I sve se naredbe njegove pravovremeno izvršuju. Ne smije se pitati: "Što je ovo?
¹⁷ Zašto to?" jer sve æe dobro doæi u svoje vrijeme. Na rijeè njegovu voda se kao nasip zaustavlja,

i na besjedu usta njegovih nastaje spremište voda.¹⁸ Kad on zapovjedi štogod, volja mu se ispunja
 i nitko ne može umanjiti njegovo spasenje.¹⁹ Pred njim su djela svakog stvora i ništa nije skriveno
 oèima njegovim.²⁰ Njegov se pogled pruža od vjeènosti do vjeènosti i ništa nema èudesno pred
 oèima njegovim.²¹ Ne smije se reæi: "Što je ovo? I zašto to?" jer sve što je stvoreno svrhu ima.
²² Kao što se blagoslov njegov prelijeva poput rijeke i natapa zemlju kao poplava,²³ tako je srdžba
 njegova baština narodima, kao kad je vode pretvorio u sol.²⁴ Kao što su njegovi putovi ravni
 pobožnicima, tako su neprohodni opakima.²⁵ Kao što je od poèetka stvoreno dobro za dobre, tako
 i zlo za opake.²⁶ Najvažnije su potrebe ljudima za život voda i vatra, željezo i sol, brašno pšenièno,
 mlijeko i med, sok groždà, ulje i odijelo:²⁷ sve je to dobro dobrima, a pretvara se u zlo zlima.
²⁸ Ima vjetrova za kaznu stvorenih, sazda ih kao bièeve bijesa svoga; oni æe u vrijeme svršetka
 snagu razviti i umiriti gnjev svoga Stvoritelja.²⁹ Vatra i tuèa, glad i kuga - sve je to za kaznu
 stvoreno.³⁰ Oènjaci u zvijeri, štipavci i guje, i osvetni maè na propast bezbožnicima³¹ vesele se
 zapovijedi njegovoj i pripravno èekaju na zemlji: i kad vrijeme dođe, ne opiru se rijeèi njegovoj.
³² Stoga bijah od poèetka osvjedoèen pa razmislih i zapisan u knjigu:³³ "Sva su djela Gospodnja
 dobra, svakoj potrebi Gospod u pravo vrijeme udovoljava."³⁴ Ne smije se reæi: "Ovo je gore nego
 ono", jer sve je dobro u pravi èas.³⁵ A sad iz puna srca i usta zapjevajte i blagoslovite ime
 Gospodnje!

Chapter 40

¹ Nevoljna je sudbina dodijeljena svima ljudima, težak jaram sinovima ljudskim od dana kad
 izađu iz utrobe majèine do dana kad se vrate majci svega živog.² Predmet misli njihove, strah srca
 njihova - tjeskobno je išèekivanje dana smrtnoga.³ Od onoga koji sjedi na prijestolju slavnom do
 onoga koji sjedi u prahu i pepelu;⁴ od onoga koji nosi krunu i grimiz do onoga koji nosi prtenu
 odjeæu -⁵ sve je gnjev, zavist, nevolja i nemir, strah od smrti, svađe i borba. I kad poèiva na svojoj
 postelji, san mu noæni samo izmjenjuje brige:⁶ tek što je legao, a ono u snu kao na svjetlosti danjoj

opsjedaju ga strahotni prizori, kao bjegunca što je iz boja utekao.⁷ I kad se probudi u èasu
 izbavljenja, èudi se svojem ispraznom strahu.⁸ Jer stvorovima svima, od ljudi do životinja, a
 sedmerostruko grešnicima - prijeti⁹ smrt i krv, i boj i maè, nesreæe, glad, patnja, kuga.¹⁰ Sve je
 to stvoreno za grešnike, i zbog njih je do potopa došlo.¹¹ Sve što je iz zemlje u zemlju se vraæa i
 što je iz vode došlo u more odlazi.¹² Svako mito i nepravda propadaju, a poštenje traje dovijeka.
 Blago nepravednièko nestaje kao bujica i kao trijesak groma za nevremena.¹³ Kad otvori svoje
 ruke, on se raduje, tako i grešnici srljaju u svoju propast.¹⁴ Izdanak bezbožnièki ne tjera mladice,
 jer neèisto korijenje nalazi samo tvrdo stijenje.¹⁵ Trska što raste na svakoj vodi i obali kosi se
 prije svake druge trave.¹⁶ A milost je kao perivoj blagoslova i milosrðe traje dovijeka.¹⁷ Nezavisan
 èovjek i radnik imaju ugodan život, ali od obojice bolji ima onaj tko pronaðe blago.¹⁸ Djeca i
 sazidan grad proslavljaju ime, ali je nad obojima otkriæe mudrosti. Stoka i vinogradi donose
 glasovitost, ali više od oboga uzorna žena.¹⁹ Vino i glazba vesele srce, ali još više ljubav prema
 mudrosti.²⁰ Frula i harfa zaslaðuju pjesmu, ali je nad obojima skladan glas.²¹ Ljepota i ljupkost
 vesele oèi, ali još više zelenilo polja.²² Prijatelj ili drug - sretnu se u pravi èas, ali su nad obojicom
 žena i muž.²³ Braæa i pomoænici u nevolji dobro doðu, ali od obojih bolje izbavlja milostinja.
 Zlato i srebro uèvršæuju korak, ali je od obadvoga bolji dobar savjet.²⁴ Bogatstvo i moæ osnažuju
 srce, ali od obadvoga bolje strah Gospodnji. Sa strahom Gospodnjim èovjek sve ima i s njime mu
 ne treba nikakva pomoænika.²⁵ Strah je Gospodnji kao perivoj blagoslova: on èovjeka štiti više
 od svake slave.²⁶ Sine moj, ne živi od prosjaèenja; bolje je umrijeti nego prosjaèiti.²⁷ Èovjek
 koji neprestano gleda na tuði stol ne živi životom života dostojnim. On kalja svoje grlo jelima
 tuđinskim, a obrazovan i odgojen èovjek toga se kloni.²⁸ Slatko je prosjaèenje usnama bestidnika,
 ali ga u utrobi pali kao vatra.²⁹

Chapter 41

¹ O smrti, kako je gorka pomisao na te èovjeku koji živi sretno i usred dobara svojih, èovjeku
 koji živi spokojno i u svemu napreduje i još ima snage uživati raskoš!² O smrti, odluka je tvoja

dobrodošla èovjeku ubogu i bez snage, istrošenu starcu, izmorenu brigama, nevjeriènu i na kraju
 strpljivosti. ³ Ne boj se zakona smrti, sjeti se onih prije tebe i onih što æe poslije doæi. ⁴ To je
 presuda Gospodnja svemu živom - i èemu se opirati volji Svevišnjega? Živio ti deset, stotinu ili
 tisuæu godina, u Podzemlju ti neæe predbacivati dužinu života. ⁵ Opake su hulje sinovi grešnika
 i oni koji zalaze u nastambe bezbožnièke. ⁶ Baština djece grešnièke na propast je osuđena, potomstvo
 njihovo predmet je vjeèna ukora. ⁷ Bezbožna oca proklinju vlastita djeca, jer su zbog njega u
 sramoti. ⁸ Teško vama, bezbožnici, koji zapostavljate Zakon Boga Svevišnjega. ⁹ Ako ste se rodili,
 za prokletstvo se rodiste, a kad umrete, prokletstvo æete baštiniti. ¹⁰ Sve što je od zemlje u zemlju
 se vraæa, tako i bezbožnici iz prokletstva u propast. ¹¹ Ljudi žale za svojim mrtvima, ali æe opako
 ime grešnika nestati. ¹² Brini se za ime, jer ti ono ostaje dulje nego tisuæe velikih zlatnih zaloga.
¹³ Sretan život traje stanovit broj dana, ali èasno ime ostaje zauvijek. ¹⁴ Držite, djeco, pouke moje
 u miru. Skrivena mudrost i blago nevidljivo, kakva je korist od oboga? ¹⁵ Bolji je èovjek koji krije
 ludost svoju negoli koji krije mudrost svoju. ¹⁶ Stidite se prema onome što vam govorim, jer nije
 dobro svakom stidu podlijegati niti svi jednako cijene sve. ¹⁷ Pred ocem i majkom stidi se bludnosti
 i IÓaži pred poglavarom i moænikom, ¹⁸ zloèina pred sucem i knezom, bezakonja pred opæinom
 i narodom, ¹⁹ nepravde pred drugom i prijateljem, krađe pred susjedstvom u kojem živiš. ²⁰ Pred
 istinom Božjom i zavjetom stidi se naslanjati lakte na stol, ²¹ prezirno primati i darivati i ne
 odgovarati onima koji te pozdravljaju; ²² stidi se piljiti u tuđu ženu i okrenuti leđa rođaku,
²³ prisvojiti tuđi dio ili dar, udvarati se udatoj ženi, ²⁴ biti prislan sa sluškinjom njezinom: ne prilazi
 njezinoj postelji! ²⁵ Stidi se rijeèi pogrde pred prijateljima svojim i nemoj kuditi nakon darivanja,
²⁶ ponavljati i širiti glasine i izdavati tajne. ²⁷ Tad æeš biti istinski stidljiv i naæi æeš milost u
 oèima sviju ljudi.

Chapter 42

¹ Ali se ovoga nemoj stidjeti, ovoga ne krši zbog ljudskog obzira: ² Zakona i Saveza Svevišnjega, presude koja daje pravdu i bezbožniku, ³ èista raèuna s drugom i suputnikom, diobe svoje baštine prijateljima, ⁴ toènosti u mjerilima i utezima, malena ili velika probitka, ⁵ dobitka u trgovaèkim poslovima, stroge stege prema svojoj djeci i da do krvi išibaš opakoga slugu. ⁶ Kad je žena radoznala, dobar je peèat; a gdje je mnogo ruku, zaključavaj. ⁷ Kad što daješ, pazi na broj i težinu, i svaki izdatak i primitak zabilježi. ⁸ Ne stidi se ukoriti glupana ili luđaka ili ishlapjela starca koji raspravlja s mladacima. Tako æeš pokazati kako si uistinu obrazovan, i svi æe ti odobravati. ⁹ Kæi je ocu potajna mora, briga za nju spavati mu ne da: u mladosti, strah da se neæe udati, a kad se uda, da je muž ne zamrzi; ¹⁰ dok je djeвица, da je tko ne zavede i da ne zatrudni u kuæi oèevoj, a u kuæi muževljoj da se ne razbludi, i kad je veæ žena, da ne bude nerotkinja. ¹¹ Ako ti je kæi neposlušna, dobro je pazi da ne naèini od tebe ruglo neprijateljima tvojim, prièu gradsku i predmet svaèijeg klevetanja i da te ne obešèasti u oèima sviju. ¹² Ne zaustavljaj pogleda ni pred èijom ljepotom i ne sjedaj sa ženama. ¹³ Jer iz odijela izlazi moljac, a od žena ženska zloæa. ¹⁴ Bolja je zloæa muška nego dobrota ženska; od žene potjeèe sramota i ruglo. ¹⁵ Sad æu podsjetiti na djela Božja, i što sam vidio, to æu isprièati. Rijeèima Gospod stvori djela svoja, i sve se stvoreno pokorava volji njegovoj. ¹⁶ Sunce sjajno sve obasjava, i slave je Gospodnje puno djelo njegovo. ¹⁷ Gospod nije dao anđelima moæ da govore o svim èudesima koja je Gospod, gospodar svega, èvrsto sazdao kako bi svemir opstao u slavi njegovoj. ¹⁸ Izmjerio je dubinu bezdana i srca ljudskog i prozreo sve tajne njihove. Jer Svevišnji ima svoju spoznaju koja postoji i promotrio je znake vremena. ¹⁹ On objavljuje prošlost i buduænost i otkriva stvari skrivene. ²⁰ Ni jedna mu misao promaæi ne može, ni jedna se rijeè ne može njemu skriti. ²¹ On je uredio èudesna djela svoje mudrosti, jer je jedini od vjeènosti do vjeènosti. Niti mu se što može dodati niti oduzeti i njemu savjet nièiji ne treba. ²² Kako li su divna sva djela njegova, kao sjajna iskra njihov je prizor. ²³ Sve to živi i traje dovijeka, i u svakoj prilici sve je poslušno. ²⁴ Sve je dvostruko, jedno prema drugome, i ništa nije stvorio nepotpuno. ²⁵ Jedno drugo izvrsnošæu nadmašuje, i tko se može nasititi njegove krasote?

Chapter 43

¹ Ponos visina, blistavi svod, takva su nebesa u slavnom prizoru. ² Kad se sunce pomalja, izlazeæi objavljuje: "Divno je i èudesno djelo Svevišnjeg!" ³ Kad je o podne, žari krug zemaljski, i tko bi izdržao žegu njegovu? ⁴ U peæ treba puhati da se dobije toplina, a sunce sažiže planine tri puta snažnije; riga pare plamene i zrakama svojim zasljepljuje oèi. ⁵ Velik je Gospod koji ga naèini i èije rijeèi požuruju njegov hod. ⁶ I mjesec tako, uvijek toèan, oznaèuje vrijeme i vjeèni je znak. ⁷ Mjesec oznaèuje blagdane, to svjetlilo koje se smanjuje kad postane puno. ⁸ Od njega mjesec dobiva svoje ime. On èudesno raste u mijenama svojim, stijeg vojske nebeske što blista na svodu nebesa. ⁹ Sjaj je zvijezda ljepota neba, blistav ures visinama Gospodnjim. ¹⁰ Po zapovijedi Svetoga, kako on odredi, one miruju i ne zamaraju se nikad od straže svoje. ¹¹ Pogledaj dugu i slavi Stvoritelja njezina, jer je tako velièanstvena u sjaju svojem. ¹² Preko nebesa prebacuje dièni luk što ga razape ruka Svevišnjeg. ¹³ Po zapovijedi njegovoj pada snijeg i munje požuruje svojom naredbom. ¹⁴ Tako se otvaraju i riznice njegove iz kojih izlijeæu oblaci kao ptice. ¹⁵ Silom svojom drži oblake i mrviti ih u tuèu. ¹⁶ [16a] Kad se on pojavi, gore se tresu, ¹⁷ [17a] i kad grom njegov zagrmi, zemlja se uvija od bola. [16b] Po zapovijedi njegovoj puše južnjak, [17b] vijavica sjeverna i vihor olujni. ¹⁸ Kao ptice prši njegov snijeg i pada kao jato skakavaca. Oko se divi ljepoti njegove bjeline i duh se zanosi praminjanjem njegovim. ¹⁹ Inje pada kao sol na zemlju, i kad se dobro smrzne, kostriješi se kao bodlje. ²⁰ Kad zapuše hladni sjever, tad se led uhvati na vodi, spusti se na svaku mirnu vodu, koja se onda njime kao oklopom odjene. ²¹ On guta gore i sažiže pustinju i kao oganj proždire bilje. ²² Ali oblaci ubrzo sve lijeèe i poslije žege osvježava rosa. ²³ Namišlju je svojom ukrotio bezdan i po njemu razastro otoke. ²⁴ Pomorci prièaju o pogibeljima morskim i divimo se onomu što od njih èujemo: ²⁵ jer i tu su neobièna i preèudesna djela njegova, zvijeri svakojake i nemani morske. ²⁶ Njegovom pomoæu sve se svršava dobro i sve se uređuje prema rijeèi njegovoj. ²⁷ Ma koliko da dodamo, ne bismo završili; jednom rijeèju: "On je sve!" ²⁸ Odakle smoæi dovoljno snage da ga slavimo, jer on je velik, iznad svih je djela svojih. ²⁹ Strašan je Gospod i veoma velik, i

³⁰
 èudesna je moæ njegova. Velièajte Gospoda u hvalama svojim koliko god možete, a on æe vas uvijek nadmašivati; napregnite svu svoju snagu kad ga velièate, ne popuštajte, pa ipak nikad do kraja neæete doæi. ³¹ Jer tko ga je ikad vidio pa da oprièa? I tko ga može proslaviti onako kako on zasluŹuje? ³² Mnogo je otajstava veæih nego su ova, jer smo vidjeli samo neka od djela njegovih! ³³ Sve je stvorio Gospod, koji je mudrost dao poboŹnima.

Chapter 44

¹ Opjevajmo slavne muŹeve, pretke naœe po njihovim pokoljenjima. ² Mnogo je slave podijelio Viœnji i pokazao svoje velièanstvo od iskonskih dana. ³ Jedni vladahu kraljevstvima svojim i bijahu poznati po svojoj snazi; drugi bijahu mudri savjetnici i izricahu rijeèi proroèanske. ⁴ Savjetom svojim upravljahu ljudima, razumijevanjem narodne mudrosti, i mudrim napucima svojeg nauka. ⁵ Neki skladahu napjeve i pisahu pjesme; ⁶ drugi bijahu bogati i moæni Źiveæi mirno u domovima svojim. ⁷ Svi se oni proslaviœe u svom vremenu i bijahu slava svojeg doba. ⁸ Neki od njih ostaviœe ime za sobom te se o njima joœ hvale pjevaju. ⁹ A drugima opet nema spomena, iœeæoœe kao da nikad nisu niti postojali; sada su kao da ih nikad nije bilo, tako i djeca njihova za njima. ¹⁰ Ali ovi bijahu ljudi poboŹni èija se dobra djela ne zaboravljaju; ¹¹ u potomcima njihovim ostade bogata baœtina œto je oni namrijeœe. ¹² Djeca im se vjerno drŹe zavjeta, i potomstvo njihovo, zbog njih; ¹³ do vijeka njihova loza ostaje i ne briœe se dika njihova; ¹⁴ u miru poèivaju tijela njihova i ime Źivi za sva pokoljenja; ¹⁵ mudrost njihovu objavljuju puci i slavu njihovu navijeœta opæaina. ¹⁶ Henok se svidio Gospodu i bi prenesen, uzor obraæenja za sva pokoljenja. ¹⁷ Noa bijaœe savrœen pravednik i u vrijeme gnjeva postade obnovitelj; po njemu je spaœen ostatak na zemlji u doba Potopa. ¹⁸ Vjeèeni je Savez utemeljen s njim da viœe neæe od potopa izginuti sve Źivo. ¹⁹ Abraham, ²⁰ otac slavni mnoœtva naroda, nitko mu u slavi nikad nije bio ravan; on je èuvao zapovijed Sveviœnjega i sklopio Savez s njim; on je taj Savez uèvrstio svojim tijelom i u dan kuœnje vjeran ²¹ ostao. Zato mu je Gospod zakletvom obeæao da æe blagosloviti narode u potomstvu njegovu, da æe ga umnoŹiti kao prah zemaljski i potomstvo mu uzvisiti kao zvijezde. I dati im zemlju u

baštinu, od mora do mora, od Rijeke do krajeva zemaljskih.²² I Izaku je tako, zbog oca njegova Abrahama, zajamèio²³ blagoslov svih ljudi i utemeljio je Savez na glavi Jakovljevoj. I utvrdio ga u svojim blagoslovima i dao mu zemlju u baštinu: podijelio je na dijelove i razdijelio među dvanaest plemena.

Chapter 45

 ¹ Od njega je potekao èovjek èestit koji je našao milost pred svima, drag Bogu i ljudima, Mojsije, blagoslovljena spomena!² Podijelio mu slavu kao i svetima i uèinio ga moænim, na užas neprijateljima.³ Na njegovu je rijeè znamenja zaustavio i ukrijepio ga pred licem kraljeva; dao mu zapovijedi za narod njegov i otkrio mu nešto od svoje slave.⁴ Zbog njegove vjernosti i poniznosti posveti ga, izabra ga jedinog između sviju ljudi; dopusti mu da èuje glas njegov i uvede ga u tamu; dade mu zapovijedi licem u lice, Zakon života i spoznaje, da Jakova uèi Savezu i Izraela naredbama njegovim.⁶ Potom uzvisi Arona, sveca poput Mojsija, brata njegova, iz plemena Levijeva.⁷ Vjeèni Savez sklopi s njim i dade mu sveæeništvo naroda. Usreæi ga odjeæom ukrasnom, obuèe ga u odoru slave.⁸ Odjenu ga diènim savršenstvom i opremi bogatom odjeæom: gaæama, haljom i opleækom.⁹ Obloži ga mogranjem i brojnim zvonèiæima zlatnim uokolo, da zveckaju pri koraèanju njegovu, da im se u Svetištu èuje zvon na opomenu sinovima naroda njegova.¹⁰ I svetu odjeæu od zlata, grimiznu, svu izvezenu; opleæak sudaèki, Urim i Tumim, od upletena purpura, djelo vješta rukotvorca;¹¹ drago kamenje, urezano kao peèatnjaci u zlatnu okovu, djelo draguljara, kao opomenu s natpisom urezanim, prema broju plemena Izraelovih.¹² I krunu zlatnu na kapi, ukrašenu peèatom posvete, ures vrhunski, djelo velièanstveno, ukrase, oèima u nasladu.¹³ Nitko nikad sliènih nije vidio, i nikada ih nije tuðinac oblaèio, nego samo sinovi njegovi i odvjeci njegovi zauvijek.¹⁴ Njegove žrtve potpuno se spaljuju, trajno, dvaput svakog dana.¹⁵ Njemu Mojsije dade sveæenièku vlast i svetim ga uljem pomaza, i to mu bijaše vjeèni Savez i potomstvu njegovu sve dok nebesa traju, da mu služi i bude sveæenikom i da blagoslivlja narod u ime Gospodnje.¹⁶ Izabra ga između svih živih da mu prinosi žrtvu i tamjan, da mu pali miris ugodni za spomen i da oèišæa sinove Izraelove.¹⁷ Još mu svoje zapovijedi dade i povjeri mu odredbe

18
 Zakona da pouèi Jakova naredbama njegovim, da prosvijetli Izraela njegovim Zakonom. Ali se na njega razgnjeviše neprijatelji i pozavidješe mu u pustinji, ljudi Datanovi i Abiramovi, Korah i njegovi u mržnji i gnjevu. 19 I vidje Gospod i rasrdi se i uništi ih žarom svoje srdžbe. Posla na njih èudesu i sažeže ih plamenim ognjem. 20 I umnoži tako slavu Aronu i dade mu baštinu njegovu, odredi mu pretilinu prvina, prije svega kruha u izobilju. 21 Tako se oni hrane žrtvama Gospodnjim, koje Gospod pokloni njemu i potomstvu njegovu. 22 Samo u zemlji on baštine nema, nema svog dijela među narodom, jer Gospod je njegov dio i baština. 23 I Pinhas, sin Eleazarov, treæi je po slavi zbog revnosti svoje u strahu Gospodnjem. Jer kad se narod pobunio, postojan je bio i plemenito smiona srca, i tako je stekao oprostjenje Izraelu. 24 Zato bi Savez mira zapeèaæen s njim, da bude poglavar Svetišta i naroda svoga te njemu i potomstvu njegovu pripadne dostojanstvo velikog sveæeništva za sva vremena. 25 Uèinio je Savez i s Davidom, sinom Jišaja, iz plemena Judina, ali baština kraljevska od oca samo jednom sinu ostaje, dok baština Aronova ostaje svemu potomstvu njegovu. 26 Zato neka vam sada Gospod mudrost u srce posadi da narodu njegovu pravedno sudite, da vrline predaèke nikad ne nestanu i da slava njihova prijeðe na potomke njihove.

Chapter 46

1 Junak u boju bijaše Jošua, sin Nunov, nasljednik Mojsijev u službi proroèkoj, koji valjano zasluži svoje ime i bi veliki izbavitelj izabranog naroda, osvetivši se drskim neprijateljima i uspostavivši Izraela na baštini njegovoj. 2 Kako li krasan bijaše kad bi digao ruku i maèem zamahnuo protiv gradova! 3 Tko je ikad imao njegovu odluènost? On je vodio bojeve Gospodnje. 4 Nije li po njemu sunce zastalo i od jednog dana postala dva? 5 Jer je prizvao Boga Svevišnjega u nevolji kada ga odasvud pritijesniše neprijatelji, i usliša ga veliki Gospod i pusti krupnu i snažnu tuèu. 6 Bacio se na narod dušmanski i protivnike pobio na Strmini: da bi poznali puci snagu njegova oružja i spoznali da je Gospod protivnik njihov. 7 I jer je vjerno išao za Svemoguæim i u dane Mojsijeve ljubav dokazao - on i Kaleb, sin Jefuneov, koji se opriješe kad se zbor pobunio, odvrativši narod od grijeha i utišavši glasove pobune. 8 Zato je i saèuvao samo ovu dvojicu, od šest stotina tisuæa pješaka, da ih uvede u baštinu njihovu, u zemlju kojom teèe med i mlijeko. 9 Još je Kaleb dao snagu, koja s njime do starosti ostade, te se mogao verati po visinama zemaljskim, koje su

¹⁰ baština potomcima njegovim, neka bi spoznao sav Izrael da je dobro iæi vjerno za Gospodom.
¹¹ I suci, svaki po svom imenu, koji uvijek bijahu srca vjerna i koji se ne odmetnuše od Boga - da je blagoslovljen spomen njihov.
¹² Neka im kosti procvatu u grobu i neka se imena tih slavni ljudi pomlade u sinovima njihovim.
¹³ Samuel bijaše miljenik svojemu Gospodu, prorok Gospodnji, on utemelji kraljevstvo i pomaza vladare nad svojim narodom.
¹⁴ Po Zakonu Gospodnjem upravljaše opæinom, i Gospod je pohodio Jakova.
¹⁵ Zbog vjernosti njegove priznavahu ga prorokom, u govorima se pokazivaše pouzdan vidjelac.
¹⁶ I on prizva Boga u nevolji kada ga odasvud pritisnuše dušmani prinoseæi mlijeèno janješce.
¹⁷ Tada zagrmje Gospod s neba i u strašnoj lomljavi zaèu glas njegov;
¹⁸ porazio je voðe dušmanske i satro knezove filistejske.
¹⁹ I kad je polazio na poèinak vjeèni, posvjedoèio je pred Gospodom i pomazanikom njegovim: "Ni od koga nikad ne uzeh ništa, èak ni potplate obiène." I nitko ga nije optužio.
²⁰ A kad je usnuo, proreèe još jednom i objavi kralju njegov kraj. I ispod zemlje podignu svoj glas proroèki da izbriše opaèinu s naroda.

Chapter 47

¹ Poslije njega ustade Natan da prorokuje u vrijeme Davidovo.
² Kao što se pretilina odluèuje od prièesnice, tako bi David odabran od sinova Izraelovih.
³ Igraše se s lavom kao s jariæima i s medvjedima kao s janjcima;
⁴ zar nije još kao dječak ubio diva i skinuo sramotu s naroda kad je iz praæke bacio kamen i slomio oholost Golijata?
⁵ Jer i on prizva Boga Svevišnjega, koji mu je dao snagu desnici, da obori junaka vješta bojevima i podigne jakost narodu svome.
⁶ Zato mu je dana slava od deset tisuæa, i slavljahu ga dok blagoslivljaše Gospoda, i ponudiše mu krunu slavnu,
⁷ jer on svuda porazi neprijatelje i uništi protivnike Filistejce i slomi silu njihovu do današnjega dana.
⁸ U svakome svom djelu slavio je Svetog Svevišnjeg rijeèima hvale; pjevao je svim srcem svojim i ljubio Tvorca svoga.
⁹ Pred žrtvenik je postavio glazbala da zvucima njihovim zasladi pjesmu.
¹⁰ Blagdanima je sjajnost dodao i savršeno uresio svetkovine, proslavljao sveto ime Gospodnje, i Svetište je odzvanjalo veæ od zore.
¹¹ Zato mu Gospod grijeha oprost i podiže dovijeka silu

njegovu i dade mu Savez kraljevski, slavni prijestol u Izraelu. ¹² Mudar ga je sin naslijedio, koji
 se, zbog njega, nadaleko proširio. ¹³ Salomon kraljevaše u vrijeme mirno, i Bog mu dade mir
 odasvuda, da je uzmogao sazdati Dom imenu njegovu i podiæi vjeèno Svetište. ¹⁴ Kako li si mudar
 bio za svoje mladosti i prepun spoznaje poput rijeke! ¹⁵ Prekrio si zemlju umom svojim i ispunio
 je tajanstvenim izrekama. ¹⁶ Ime ti se proèulo do dalekih otoka i stekao si ljubav svojim mirom.
¹⁷ Zaèudio si svijet pjesmama svojim, prièama, poslovicama i odgovorima. ¹⁸ U ime Gospodina
 Boga, koji se Bogom Izraela zove, nakupio si zlata kao kositra i namnožio srebra kao olova. ¹⁹ A
 slabine si svoje potom priklonio ženama i postao rob svoga tijela. ²⁰ Ljagom si okaljao slavu svoju
 i oskvrnuo svoj rod, navukao si gnjev na porod svoj, i nevolju svojim potomcima. ²¹ Kraljevstvo
 se nadvoje rascijepilo: i od Efrajima izaðe pobunjena vlast. ²² Ipak Bog nije odbacio milosti svoje,
 niti je pogazio rijeèi svoje: izabranika svoga nije lišio potomstva te nije istrijebio roda onom koji
 ga je ljubio, veæ je dao Ostatak Jakovu i domu Davidovu korijen od njega. ²³ I poèinuo je Salomon
 kraj otaca svojih, ostavivši jednog od svojih kao nasljednika, najglupljeg od èitava naroda, èovjeka
 bez razbora: Roboama, koji je savjetom svojim narod pobunio. ²⁴ A zatim doðe Jeroboam, sin
 Nabatov, koji navede na grijeh Izraela i uputi Efrajima na put zloæe. Od tada se njihovi grijesi
 toliko namnožiše te ih otjeraše iz zemlje njihove. ²⁵ Jer okušavahu svaku vrstu opaèine, sve dok
 ih osveta ne snaðe.

Chapter 48

¹ I usta prorok Ilije kao oganj, rijeè mu plamtjela kao buktinja. ² On je na njih donio glad i
 revnošæu je svojom umanjio njihov broj. ³ Po rijeèi je Božjoj nebo zatvorio i tri puta oganj s neba
 sveo. ⁴ Kako li si strašan bio, Ilija, u èudesima svojim! I može li se itko dièiti koliko ti? ⁵ Podigao
 si mrtva od smrti iz Podzemlja po rijeèi Svevišnjeg. ⁶ Bacio si u propast kraljeve i vukao odliènike
 s odra njihova. ⁷ Na Sinaju si èuo ukore i sud osvetni na Horebu. ⁸ Pomazao si kraljeve osvetnièke
 i proroka sebi za nasljednika. ⁹ Podignut si bio u vihoru ognja, u kolima s plamenim konjima.
¹⁰ Određen si u prijetnjama buduæim da umiriš srdžbu Božju prije no što ona provali, da obratiš

srca otaèka sinovima i da obnoviš plemena Jakovljeva. ¹¹ Blago onomu koji æe te vidjeti i onima
 koji su usnuli u ljubavi, jer i mi æemo posjedovati život. ¹² Kad je vihor zastro Iliju, napuni se
 duhom njegovim Elizej: za života ga nijedan vladar ne mogaše pobijediti i nitko ga ne mogaše
 podjarmiti. ¹³ Ništa mu ne bijaše teško, i iz groba mu je tijelo prorokovalo. ¹⁴ Za života je èudes
 èinio, a u smrti svojoj djela divotna. ¹⁵ Ali se kraj svega toga narod nije pokajao niti se ostavio
 grijeha svojih, dok ne bi izagnan iz domaje i rasijan po svim zemljama svijeta; ¹⁶ samo je nešto
 ljudi ostalo, s vladarom iz kuæe Davidove. Neki su od njih pravo èinili pred Gospodom, a drugi
 opet gomilahu grijeh na grijeh. ¹⁷ Ezekija utvrdi grad svoj i dovede vodu sred njega, željezom
 prokopa peæine i sagradi spremišta vodena. ¹⁸ Za vijeka se njegova diže Sanherib i posla Rabsaka,
 koji diže ruku na Sion i u oholosti svojoj huljaše. ¹⁹ Tada su im drhtala srca i ruke i podnosili su
 muke kao žene u trudovima; ²⁰ ali prizvaše milostivog Boga i podigoše ruke svoje prema njemu.
 I Sveti je s neba brzo uslišio njihov glas i spasio ih rukom Izaijinom, ²¹ razbio je logor asirski, i
 njegov ih anđeo sve pobi. ²² Jer je Ezekija èinio što je Gospodu milo i držao se putova Davida,
 oca svojeg, kako mu je zapovjedio prorok Izaija, velik i pouzdan u viđenju svojem. ²³ U dane se
 njegove sunce povratilo, on je kralju produžio život. ²⁴ U silini duha vidio je stvari posljednje i
 tješio je žalobne na Sionu. ²⁵ Objavio je buduænost sve do kraja vremena i najavio tajne stvari
 prije nego se dogodiše.

Chapter 49

¹ Spomen na Jošiju je kao smjesa mirisa, pripravljena umijeæem mirisarskim; svaèijim je ustima
 kao med sladak i kao glazba na vinskoj gozbi. ² Pravim je putem kroèio da obrati narod i zatro je
 gnusnu bezbožnost. ³ Srce je svoje upravio prema Gospodu i u bezbožno je vrijeme osnažio
 pobožnost. ⁴ Osim Davida, Ezekije i Jošije, svi ostali gomilahu opaèinu na opaèinu. Jer napustiše
 Zakon Svevišnjega, nestalo je kraljeva judejskih. ⁵ Snagu svoju dadoše drugima i slavu svoju
 tuđinskom narodu. ⁶ Spališe sveti izabrani Grad i opustošiše ceste njegove, ⁷ po rijeèi Jeremijinoj,
 jer ga zlostavljahu, iako bijaše prorok posveæen u utrobi materinoj, da istrijebi i obara, zatire, ali

i da sagradi i utvrđuje. ⁸ Ezekiel je vidio prizor slave koji mu je Bog pokazao na kolima kerubinskim.
⁹ Jer se sjetio neprijatelja pred likom nevremena, na korist onih koji se drže putova pravednih. ¹⁰ A
 što se tiče dvanaest proroka, procvale im kosti iz rake njihove, jer su utješili Jakova i izbacili ga
 vjerom i nadom. ¹¹ Kako proslaviti Zerubabela? On bijaše kao pečatnjak na desnici. ¹² A takav
 bi i Jošua, sin Josedekov: oni u svoje vrijeme sagradiše Dom i podigoše Gospodu sveti Hram,
 određen za vječnu slavu. ¹³ Velik je i spomen na Nehemiju, koji je podigao naše zidove razvaljene,
 postavio vrata i prijevornice i obnovio naše domove. ¹⁴ Malo ih je bilo stvorenih na zemlji kao
 Henok, on je bio uznesen sa zemlje. ¹⁵ A je li se ipak rodio čovjek kao Josip? Vođa braće svojoj,
 potpora narodu svojem. ¹⁶ Kostu su mu posjećene. Još i Šem i Šet bijahu slavljani među ljudima,
 ali je Adam iznad svih živih stvorova.

Chapter 50

¹ Šimun, Sin Onijin, veliki svećenik, za svoga je života popravio Dom, u svoje je vrijeme
 uvećao Hram. ² Položio temelje dvostruke visine i visoka kruništa oko Svetišta. ³ U njegovo je
 vrijeme vodeno spremište iskopano, jezero poput mora golemo. ⁴ U brizi da narod izbavi od propasti,
 utvrdio je grad protiv opsade. ⁵ Kako li krasan bješe, okružen gomilom ljudi, kad bi izašao iza
 zastora Doma? ⁶ Kao zvijezda Danica među oblacima i kao mjesec pun; ⁷ kao sunce koje obasjava
 Hram Svevišnjega i kao sjajna duga na blistavim oblacima; ⁸ kao ruža u proljetne dane i kao ljiljan
 kraj izvora; kao grana tamjanova za žara ljetnoga ⁹ i kao plamen i kad u kadionici; kao vrè od
 kovana zlata, optočen mnogovrsnim dragim kamenjem; ¹⁰ kao maslina puna plodova i kao čempres
 što se diže u oblake. ¹¹ Kad bi na se metnuo krasnu odjeću i obukao se u divne haljine, i kad bi
 se uspinjao na sveti žrtvenik i ispunio trijem Svetišta svojim veličanstvom; ¹² kad je primao žrtvene
 dijelove iz ruku svećenika, a sam stajao kod ognjišta oltarskog okružen vijencem braće svoje kao
 mladi cedar libanonski: okruživahu ga kao grane palmove ¹³ svi sinovi Aronovi u slavi svojoj, sa
 prinosima Gospodnjim na rukama, pred svim zborom Izraelovim. ¹⁴ Dok je on vršio službu kod
 oltara, prinosili su po redu prinose Svevišnjem, Sveladaru; ¹⁵ pružio bi ruku svoju za posudom i

prolio soka od grožđa, izlivši ga na podnožje oltarsko za ugodni miris Svevišnjem Kralju svega.
16

Klicali bi tad sinovi Aronovi i trubili u trublje od tuèene kovine i jeèali jekom silnom u spomen
pred Svevišnjim. 17 I tada bi sav narod odjednom pao na zemlju nièice da se pokloni Gospodu,

Svevladaru, Bogu Svevišnjem. 18 A pjevaèi bi zapjevali pjesme hvalbenice: sladak bijaše zvuk

mnoštva tih glasova, 19 dok se narod utjecao Bogu Svevišnjem moleæi se pred Milosrdnim dok
se ne bi svršila služba Gospodnja i obred priveo kraju. 20 Potom bi sišao i podigao ruke svoje nad

svim zborom sinova Izraelovih da blagoslov Gospodnji svojim usnama izusti i prodièi se njegovim
imenom. 21 I još jednom svi bi pali nièice da prime blagoslov Svevišnjeg. 22 A sada blagoslovite

Boga svemira, koji èini èudesa svagdje, koji uzdiže naše dane od utrobe majèine i èini s nama po

milosti svojoj. 23 On neka nam dadne radosno srce i podari mir našem vremenu, u Izraelu, na vijeke

vijekova. 24 Neka milost njegova bude trajno s nama i neka nas u naše vrijeme izbavi. 25 Na dva

se naroda gnuša moja duša, a treæi i nije narod: 26 na žitelje Seirske gore i na Filistejce i na ludi

puk koji živi u Šekemu. 27 Pouku u mudrosti i znanosti zapisao je u knjigu ovu Isus, sin Sirahov,

Eleazar, iz Jeruzalema, koji je kao kišu izlio mudrost svojeg srca. 28 Blago èovjeku koji o ovome

razmišlja i primajuæi to k srcu postaje mudar. 29 Bude li postupao prema tome, u svemu æe biti
moæan, jer je svjetlost Gospodnja njegov put.

Chapter 51

1 Slavit æu te, Gospodaru, Kralju, i hvalit æu te, Bože, Spasitelju moj. Zahvaljujem imenu

tvojem, 2 jer ti si bio zaštitnik i pomoænik moj i spasio si tijelo moje od propasti, od zamke prijevarna

jezika, od usana što laži kuju i pred onima što su okolo mene bio si zaštitnik i pomoænik moj. 3 Po
velikom milosrđu i imenu svom izbavio si me od ujeda onih koji bi me proždrli, iz ruku onih koji

mi o glavi rade, od mnogih kušnja koje pretrpjh, 4 od gušenja u vatri koja me okružila, iz središta

ognja koji nisam potpalio, 5 iz duboke utrobe Podzemlja, od neèista jezika i lažljive rijeèi, 6 od
potvore nepravedna jezika pred kraljem. Duša moja bijaše blizu smrti i život moj na pragu Podzemlja.

7 Okruživahu me sa svih strana i nije bilo nikoga da mi pomogne; pogledom sam pomoæ ljudi

tražio, ali uzalud. 8 Tad se sjetih milosrđa tvojeg, o Gospode, i djela tvojih još odiskona, kako

izbavljaš one koji te strpljivo čekaju i spasavaš ih iz ruku neprijateljskih. ⁹ Tad podigoh sa zemlje
 glas svoj i zamolih spas od smrti, ¹⁰ zazvah Gospodina, oca mojega Gospodina: "Ne ostavi me u
 dan nevoljni, u vrijeme moje nemoći protiv oholih. - Slaviti æu ime tvoje bez prestanka i zahvalnu
 ti hvalu pjevati." ¹¹ I bi molba moja uslišana, izbavio si me od propasti, spasio me od vremena
 zloæe. ¹² I stoga æu te hvaliti i slaviti i blagoslivljati ime Gospodnje. ¹³ Kad još bijah mladïæ,
 prije svojih putovanja molio sam otvoreno za mudrost u molitvama. ¹⁴ Pred vratima Svetišta za
 nju sam molio i do posljednjeg æu dana tragati za njom. ¹⁵ Od njena cvata pa do sazrela grozda
 radovalo joj se srce moje. Noga je moja kroèila pravim putem i tražio sam mudrost od svoje mladosti.
¹⁶ Prignuvši malo uho, nauèih je i stekoh mnogu pouku. ¹⁷ Po njoj uznapredovah i slavu æu dati
 onomu koji me podari mudrošæu. ¹⁸ Jer odluèih u djelo je provesti, žarko za dobrom tragah i neæu
 se stidjeti. ¹⁹ Duša se moja za nju borila, pomno sam se držao Zakona. Pružao sam ruke prema
 nebu i oplakivao što je ne poznam. ²⁰ Usmjerih svoju dušu prema njoj i nađoh je u èistoæi. Od
 poèetka joj posvetih svoje srce, i neæu nikad biti napušten. ²¹ I utroba mi uzdrhta od èežnje za
 njom, i stoga stekoh valjano blago. ²² Za plaæu mi je Gospod jezik podario: njime æu ga slaviti.
²³ Priđite k meni, vi nepouèeni, u mojoj školi sjedite. ²⁴ Zašto da u tom oskudijevate, i da vam
 duše toliko žeđaju? ²⁵ Otvorih svoja usta i rekoh: "Kupujte je bez novaca, ²⁶ podmetnite vrat svoj
 pod njen jaram i neka vam duše prihvate pouku. Tko je traži - blizu mu je, i èovjek odan nalazi je.
²⁷ Pogledajte oèima svojim: kako sam se malo trudio, a mnogo spokoja stekao. ²⁸ Kupujte pouku
 velikom svotom novca, njome æete steæi mnogo zlata. ²⁹ Nek' se duša vaša raduje u milosrđu
 Gospodnjem, i nikad se ne stidite hvaliti ga. ³⁰ Uèinite djelo svoje prije određena vremena: u svoje
 vrijeme dat æe vam on vašu plaæu." Mudrost Isusa, sina Sirahova.

Judith

Chapter 1

¹ Bilo je to dvanaeste godine kraljevanja Nabukodonozora, kralja Asiraca, koji vladaše u velikom gradu Ninivi. U to je vrijeme Arfaksad vladao nad Medijcima u Ekbatani. ² On sagradi naokolo Ekbatane zidove od tesana i četverouglasta kamena, široka tri lakta i dugaèka šest lakata; podigao je bedeme sedamdeset lakata u visinu i pedeset lakata u širinu. ³ Do vrata gradskih podiže kule stotinu lakata visoke, s temeljima koji su bili šezdeset lakata široki. ⁴ Vrata koja bijaše napravio uzdizahu se sedamdeset lakata u visinu, a široka bijahu èetrdeset lakata, kako bi mogla kroz njih izaæi golema vojska s povorkom pješaka. ⁵ U to vrijeme kralj Nabukodonozor vojevaše s kraljem Arfaksadom u velikoj ravnici koja se proteže na podruèju Ragaua. ⁶ Uza nj se svrstaše svi oni koji su obitavali u planinskim predjelima, svi oni koji su prebivali do obala Eufrata, Tigrisa i Hidaspa, a tako i stanovnici ravnice Arioaha, kralja elimskoga: mnogo je dakle bilo ljudstva koje se poredalo u redove naroda keleudskog. ⁷ Nabukodonozor, kralj Asiraca, uputi poruku svim stanovnicima Perzije, svima onima koji življahu na zapadu, stanovnicima Cilicije, Damaska, Libanona i Antilibanona i svim stanovnicima morske obale, ⁸ narodima Karmela, Gileada, Gornje Galileje i prostrane ravnice Ezdrelona, ⁹ svima onima koji prebivahu u Samariji i njezinim gradovima, u Transjordaciji sve do Jeruzalema, Batane, Kelusa, Kadeša, Egipatske rijeke, Tafnesa, Ramsesa i po svemu podruèju Gešema, ¹⁰ sve do onkraj Tanisa i Memfisa, najposlije svima stanovnicima Egipta sve do granice Etiopije. ¹¹ Ali stanovnici svake od tih pokrajina narugaše se poruci Nabukodonozora, kralja Asiraca, i ne okupiše se oko njega da bi uza nj vojevali. Nisu ga se bojali, jer on za njih bijaše obièan èovjek. Otposlaše praznih ruku glasnike njegove, ne iskazavši im poèasti. ¹² Tada se Nabukodonozor užasno razbjესni protiv svih tih podruèja i zakle se svojim prijestoljem i svojim kraljevstvom da æe im se osvetiti i maèem opustošiti sve pokrajine Cilicije, Damaska, Sirije, uništiti sve stanovnike koji življahu na podruèju Moaba, plemena Amona, èitave Judeje i sve žitelje Egipta sve do obaju mora. ¹³ Godine sedamnaeste stade sa svojom vojskom protiv kralja Arfaksada, potuèe ga u borbi, rasprši mu svu vojsku, konjaništvo i kola, ¹⁴ zagospodari njegovim gradovima, doprije do Ekbatane, zauze kule, opljaèka trgovišta, svede sjaj njegov na sprdnju. ¹⁵ Arfaksada uhvati u planinama Ragaua, dade ga izbosti sulicama i tako ga se riješi zauvijek. ¹⁶ Vratu se tada u Ninivu sa svom svojom vojskom i s golemim mnoštvom ratnika što im se bijahu pridružili. Tu se u miru i spokojstvu on i njegova vojska predadoše besposlici i uživanju stotinu i dvadeset dana.

Chapter 2

¹ Godine osamnaeste, prvoga mjeseca, dana dvadeset i drugoga, u kraljevskoj palaèi Nabukodonozora, kralja asirskoga, smisliše tajnu osnovu o izvršenju osвете nad svakom pokrajinom, kako on već bijaše kazao. ² Sazva sve svoje pomoćnike i sve svoje dostojanstvenike i saopæi im svoju tajnu osnovu i svojim usnama odluèi potpuno uništenje onih pokrajina. ³ I bi odluèeno da se unište posvema svi oni koji se ne bijahu pokorili naredbi njegovih usta. ⁴ Zatim, kako završi vijeanje, Nabukodonozor, kralj Asiraca, dozva k sebi Holoferna, vrhovnog zapovjednika sve vojske, drugoga po redu iza sebe, i kaza mu: ⁵ "Ovako govori veliki kralj, gospodar sve zemlje: otiaèi æeš od mene i povest æeš sa sobom ljude svjesne svoje snage, otprilike stotinu i dvadeset tisuæa pješaka i mnoštvo od dvanaest tisuæa konja i konjanika. ⁶ Poæi æeš protiv sve zemlje na zapadu, jer se ne odazva nalogu mojih usta. ⁷ Naredit æeš im da pripreme zemlju i vodu, jer æu u svome bijesu nasrnuti na njih. Prekrit æu svu zemlju nogama svojih vojnika i pustit æu da je temeljito opljaèkaju. ⁸ Njihovi æe ranjenici ispuniti doline; svaki potok i rijeka razlit æe se nabujavši od njihovih mrtvih tijela. ⁹ Otjerat æu ih kao prognanike do nakraj svijeta. ¹⁰ Ti dakle kreni pa mi zauzmi sve njihovo podruèje. Ako ti se predaju, ti æeš mi ih saèuvati za dan njihove kazne. ¹¹ Neka tvoje oko ne zna milosti prema odmetnicima, nego kamo god doðeš, podvrgni ih smrti i pljaèki u svoj zemlji koja ti je povjerena. ¹² Kazah i svojom æu rukom izvesti, kunem se životom i snagom svoga kraljevstva. ¹³ Ti nemoj prekršiti ni jedne od zapovijedi svoga gospodara, nego izvrši doslovce sve ono što sam ti naredio i nemoj oklijevati da to provedeš." ¹⁴ Holoferno ode od svoga gospodara i sakupi sve vrhovne zapovjednike, vojskovoðe i èasnike vojske asirske, ¹⁵ prebroja ljude koje izabra za bojni raspored kao što je naredio gospodar njegov: stotinu dvadeset tisuæa ljudi i dvanaest tisuæa strijelaca na konjima ¹⁶ i svrsta ih kako se svrstavaju bojni redovi velika mnoštva. ¹⁷ Uze silan broj deva, magaraca i mazgi za prijenos njihove opreme, a tako i velik broj ovaca, volova i koza njima za opskrbu ¹⁸ i za hranu svakog pojedinog vojnika te napokon golemu kolièinu zlata i srebra iz kraljeva dvora. ¹⁹ Krenu sa svom vojskom da bi kao prethodnica Nabukodonozorova ²⁰ prekrio sve lice zemlje na zapadu kolima, konjanicima i izabranim pješacima. Silno, izmiješano ²¹ mnoštvo, kao skakavci ili kopneni pijesak nebrojeni, iðaše za njim. Krenuše iz Ninive i nakon tri dana hoda stigoše do ravnice Bektileta, pa se utaboriše za Bektiletom, blizu planine koja se

nalazi nalijevo od Gornje Cilicije.²² Holoferno pokrenu svu vojsku, pješake, konjanike i kola, pa se odande uputi prema planinskim predjelima.²³ Razori Fud i Lud, orobi sve Rasisove sinove i sinove Izmaelove koji borave suèelice pustinji, južno od zemlje heleonske.²⁴ Prijeđe Eufkrat, prođe kroz Mezopotamiju, razori sve gradove koji se nalaze na uzvisinama uzduž potoka Abrona, da bi izbio na more.²⁵ Zauze podruèje Cilicije, isjeèe na komade sve one koji mu se opirahu i stiže do međa Jafata na jug, nasuprot Arabiji.²⁶ Opkoli sve sinove Madijanove, zapali im šatore, ugrabi stada.²⁷ Za žetve žita siđe u nizinu Damaska, zapali im sve njive, uništi im stada i stoku, opljaèka im gradove, opustoši polja i oštricom maèa pobi sve mlado.²⁸ Tada spopade strah i užas sve stanovnike obala Sidona i Tira, žitelje Sura i Okine i sve žitelje Jamnije. I građane koji su živjeli u Azotu i Askalonu zahvati silan strah pred njim.

Chapter 3

¹ Poslaše mu zbog toga glasnike s miroljubivim prijedlozima i poruèiše: ² "Evo, mi podanici velikoga kralja Nabukodonozora padamo nièice preda te: uèini s nama što ti se prohtije.³ Evo ti naših kuæa, našega kraja, žitnih polja, stada, stoke: svi torovi naših šatora ovise samo o jednom tvome migu; služi se svime kako ti se ushtije i kako ti se sviđi.⁴ Evo, i naši su gradovi sa svojim stanovnicima robovi tvoji, samo dođi i uèini s njima što je dobro u oèima tvojim."⁵ Ljudi dođoše do Holoferna i saopæiše mu te poruke.⁶ On siđe s vojskom prema obali, postavi upravitelje po utvrđenim gradovima te iz tih gradova unovaèi posebno izabrane ljude kao pomoænu vojniciu.⁷ Građani i sav okoliš doèekaše ga s vijencima, plesovima i bubnjevima.⁸ Poruši on sve njihove uzvišice, sravni sa zemljom svete gajeve njihove: bilo mu je najvelikodušnije dopušteno da razruši sva domaæa božanstva kako bi svi narodi èastili samo Nabukodonozora i svi ga jezici i plemena zazivali kao Boga.⁹ Stiže tako nasuprot Ezdrelonu u blizini Dotaina, a to je suèelice velikoj judejskoj ravni. Utabori se između Gebe i Skitopolisa i tu se zadržao cio mjesec dana da sakupi opskrbu za svoju vojsku.

Chapter 4

¹ Sinovi Izraelovi koji življahu u Judeji doèuše što je Holoferno, vrhovni zapovjednik Nabukodonozora, kralja Asiraca, uèinio drugim narodima i kako je opljaèkao i razorio hramove njihove; ² obuze ih neiskaziv strah od toga èovjeka i poèeše strepiti zbog Jeruzalema i zbog Hrama Gospoda, Boga svoga. ³ Bjehu se tek vratili iz sužanjstva, sav narod Judeje bio se sabrao tek nedavno, i predmeti, žrtvenik i Hram bili su posveæeni poslije obešèašæenja. ⁴ Odaslaše zbog toga glasnike na podruèje Samarije, u Konu, Betoron, Belmajin, Jerihon, u Hobu, u Esoru i u Salemsku dolinu. ⁵ Prije svega zaposjedoše sve vrhove najviših brda, opasaše zidovima sela koja su se nalazila ondje i nagomilaše hranu i opremu za vođenje rata, jer polja njihova bijahu istom požeta. ⁶ Tada Joakim, veliki sveæenik, koji se tih dana nalazio u Jeruzalemu, napisu stanovnicima Betulije i Betomestaima, koji je smješten nasuprot Ezdrelonu na ulazu u ravan blizu Dotaina, ⁷ i naredi da se zaposjednu brdski prijelazi, jer je preko njih vodio put u Judeju. A bilo je lako sprijeèiti neprijateljski upad, jer je klanac bio tako uzak da su samo dva èovjeka mogla odjednom proæi. ⁸ Sinovi Izraelovi uèiniše kako im je naložio Joakim, veliki sveæenik, i starješine narodne koje življahu u Jeruzalemu. ⁹ Svaki Izraelac žarko podiže glas k Bogu i svi se poniziše pred Bogom: ¹⁰ oni i žene njihove, i djeca, i životinje, i pridošlice, i plaæenici i robovi nošahu kostrijet oko bokova. ¹¹ Svi Izraelci i žene i djeca što življahu u Jeruzalemu padoše nièice pred Hramom, posuše glavu pepelom i prostriješe kostrijet pred Gospoda: ¹² opasaše vreæama i žrtvenik i zazivahu žarko Boga Izraelova u jedan glas, da ne preda njihovu djecu pokolju, njihove žene u ropstvo, njihove gradove i baštinu njihovu rušenju a svetišta njihova obešèašæenju, pogrdi i ruglu pogana. ¹³ Bog usliša glas njihov i smilova se nad nevoljom njihovom: sav je narod postio mnogo dana u svojoj Judeji i u Jeruzalemu pred Svetištem Boga Svevladara. ¹⁴ Veliki sveæenik Joakim, sveæenici koji su stajali pred Gospodom i svi oni koji su mu služili, vezavši kostrijet oko bokova, prinostili su svakidašnje žrtve paljenice, zavjetnice i dragovoljne prinose puka; ¹⁵ posuvši pepelom mitre, podizahu iz sve snage glas Gospodu da bi milostivo pogledao dom Izraelov.

Chapter 5

¹ Izvijestiše Holoferna, vrhovnog zapovjednika vojske asirske, da su se sinovi Izraelovi spremili za rat, da su zatvorili brdske prijelaze, utvrdili sve vrhove najviših planina te postavili prepreke u

predjelima što se nalaze u ravnici. ² On se rasrdi strahovito, sazva sve glavare moapske, vojskovođe
 amonske, sve primorske namjesnike ³ pa im kaza: "Recite mi, sinovi kanaanski: kakav je to narod
 koji nastava brdovite predjele? Kakvi su mu gradovi u kojima živi? Kolika je vojska njegova? U
 èemu je snaga njegova i moæ njegova? Tko je kralj koji nad njima vlada i zapovijeda im vojskom?
⁴ Zašto je među svima koji žive na zapadu on jedini gnjevno odbio da mi miroljubivo dođe u susret?"
⁵ Odgovori mu Ahior, vođa svih sinova Amonovih: "Poslušaj, moj gospodaru, rijeèi iz usta sluge
 svoga: ja æu te obavijestiti istinito o tome narodu koji, smješten blizu tebe, nastava taj brdovit kraj;
 neæe izaæi laž iz usta sluge tvoga. ⁶ Narod taj potjeèe od Kaldejaca. ⁷ Najprije su boravili u
 Mezopotamiji, jer su otklonili da se drže bogova otaca svojih koji su živjeli u zemlji kaldejskoj.
⁸ Skrenuše dakle s puta otaca svojih pa poèeše štovati Boga nebeskoga, onoga Boga koga bijahu
 spoznali. I zato, udaljeni od lica svojih bogova, skloniše se u Mezopotamiju i tu se dugo zadržāše.
⁹ Pa im Bog njihov zapovjedi da ostave to prebivalište i odu u zemlju Kanaan; naseliše se ondje te
 imaðahu u obilju zlata i srebra i mnogo stoke. ¹⁰ Spustiše se poslije u Egipat, jer glad bijaše pritisla
 zemlju kanaansku; ondje su ostali dok se imahu èime hraniti. Porastoše u snažno mnoštvo; rodu
 njihovu ne bijaše broja. ¹¹ Ali se kralj Egipta diže na njih, naruga im se u pravljenju opeke; ponizi
 ih i uèini robovima. ¹² Onda oni zavapiše Bogu svome, a on svu zemlju egipatsku udari ranama
 bez prebola. Zbog toga ih Egipæani otjeraše od sebe. ¹³ Bog pred njima isuši Crveno more ¹⁴ i
 prevede ih preko Sinaja i Kadeš Barne. Oni odbiše od sebe sve nasrtaje stanovnika pustinje,
¹⁵ smjestiše se na podruèju Amorejaca i vlastitom snagom istrijebiše sve Hešbonce. Prijeðoše preko
 Jordana i dobiše u nasljedstvo sav planinski kraj; ¹⁶ istjeraše Kanaanca, Perižanina, Jebusejca,
 Sihemca i sve Girgašane i tu obitavahu mnogo vremena. ¹⁷ Dok ne sagriješiše protiv Boga svoga,
 pratilo ih je blagostanje, jer je bio s njima Bog komu je mrska nepravda; ¹⁸ ali kad se udaljiše od
 puta što im ga on bijaše naznaèio, u mnogim ratovima pretrpješe užasna razaranja, zatoèiše ih u
 zemlju koja nije bila njihova. Hram Boga njihova bi razoren do temelja, a gradove im oteše
¹⁹ neprijatelji njihovi. Ali sada, kako su se vratili Bogu svome, uspeše se iz raznih krajeva kamo
 bijahu raspršeni i ponovo zauzeše Jeruzalem, gdje se nalazi Svetište njihovo, i smjestiše se po
 brdovitim krajevima koji bijahu opustjeli. ²⁰ Zato, gospodaru, pomno izvidimo je li taj narod u
 èemu zastranio, je li sagriješio Bogu svome, pa ako utvrdimo da jest, onda možemo krenuti na nj
²¹ i pokoriti ga; ali ako narod onaj nije kriv ni zbog kakva prijestupa, onda neka gospodar moj
 odustane od nauma: jer æe ih Bog njihov štititi, a mi æemo biti na ruglo svoj zemlji." ²² Kada

Ahior završi tu besjedu, stadoše rogororiti oni koji su okruživali šator i nalazili se unaokolo, dostojanstvenici Holofernovi, svi stanovnici obalnih krajeva i Moaba: tražili su da ga raskomadaju:

23

"Ne bojmo se sinova Izraelovih! To je zaista narod koji nema ni moæi ni snage za žešæu bitku.

24

Krenimo, dakle! Oni æe biti samo zalogaj za vojsku tvoju, gospodaru Holoferno!"

Chapter 6

1

Pošto je utihnula buka onih koji su se skupili na vijeæanje, Holoferno, vrhovni zapovjednik asirske vojske, u nazoènosti svega naroda razlièita podrijetla i sviju sinova moapskih, obrati se

2

Ahioru: "Tko si ti, Ahiore, ti i plaæenici Efrajimovi, da danas ovako prorokuješ meðu nama i savjetuješ da odustanemo od borbe protiv roda Izraelova? Bog njihov da bi im bio štit? Ali tko je Bog, osim Nabukodonozora? On æe poslati svoju snagu i zbrisati ih s lica zemlje; ni Bog ih njihov

3

neæe spasiti. Mi, sluge kraljeve, mi æemo ih smrviti kao jednog èovjeka. Neæe izdržati žestine

4

našega konjaništva. Njime æemo ih zdrobiti. Brda æe se natopiti njihovom krvlju, a ravnice se ispuniti njihovim mrtvim tijelima. Neæe se ni održati pred nama, svi æe izginuti. Tako govori kralj

5

Nabukodonozor, gospodar sve zemlje. Tako je rekao, a rijeèi njegove neæe ostati neispunjene. A ti, Ahiore, plaæenièe amonski, koji si tako govorio u dan izopaèenosti svoje, neæeš više gledati

6

moga lica od današnjeg dana pa sve dok se ne osvetim rodu tih bjegunaca iz Egipta. Tada æe gvoždèe mojih vojnika i sulica mojih slugu probosti slabine tvoje i ti æeš pasti meðu ranjenike Izraela

7

kad se ja okrenem protiv njega. Za sada neka te sluge moje odvedu u brdoviti kraj i ostave u

8

jednome od prilaznih gradova: neæeš poginuti dok ne budeš zatrt s njima. Ako u srcu svome gajiš nadu da neæe biti osvojeni, zašto onda tvoje lice pokazuje toliku utuèenost? Rekoh: nijedna

10

od rijeèi mojih neæe ostati neispunjena." Holoferno potom naredi slugama koji bijahu u šatoru

11

njegovu da zgrabe Ahiora, odvedu u Betuliju i predaju u ruke sinova Izraelovih. Njegove ga sluge uhvatiše, odvedoše izvan tabora prema ravnici, iz ravnice provedoše ga prema brdima i

12

dovedoše na izvore koji se nalaze pod Betulijom. Kad su ih ljudi iz grada opazili, dohvatiše oružje, iziđoše iz grada prema vrhu brda, a praæari zauzeše put što se tuda uspinje i poèeše bacati

13

kamenice na njih da im sprijeèe penjanje. Oni se onda skloniše pod brdo, svezaše Ahiora i

14

ostaviše ga na podnožju brda, pa se vratiše svome gospodaru. Sišavši iz svoga grada, sinovi

15

Izraelovi priđoše mu, odvezaše ga i odvedoše u Betuliju i dovedoše pred gradske glavare. Tih

dana vršili su tu dužnost Ozija, sin Mihin od plemena Šimunova, pak Kabris, sin Gotonielov, i Harmis, sin Melkielov. ¹⁶ Dozvaše gradske starješine, ali dođoše na zbor i svi mladiæi i žene. Postaviše Ahiora usred svega naroda, a Ozija ga uzme ispitivati što to bijaše s njim. ¹⁷ Ahior ih izvijesti o svemu što je rečeno na Holofernovu vijeæanju: što je sam kazao vođama Asurovim i što je u nadutosti svojoj Holoferno govorio protiv doma Izraelova. ¹⁸ Tada narod pade nièice, iskaza štovanje Bogu svome i zavapi: ¹⁹ "Gospode, Bože nebeski, pogledaj oholost njihovu, budi milostiv poniznosti roda našega i obazri se danas na lica sebi posveæenih!" ²⁰ Potom utješise Ahiora i pohvališe ga. ²¹ Ozija ga sa zbora odvede u dom svoj i priredi starješinama gozbu. Svu noæ dozivahu u pomoæ Boga Izraelova.

Chapter 7

¹ Sutradan zapovjedi Holoferno svoj vojsci svojoj i svim narodima koji mu se bijahu pridružili u savezništvo da krenu na Betuliju, da zaposjednu putove što vode u brda i da zametnu rat protiv sinova Izraelovih. ² Toga istog dana krenuše svi njihovi ratnici. Vojska se tih bojovnika sastojala od stotinu i sedamdeset tisuæa pješaka i dvanaest tisuæa konjanika, ne brojeæi opremu i golemo mnoštvo ljudi koji su išli pješke meðu njima. ³ Utaboriše se u dolini nadomak Betuliji, uz izvor; zauzeše prostor u širinu od Dotaina do Belbaima, a u dužinu od Betulije do Kimona, koji se nalazi suèelice Ezdrelonu. ⁴ Kada sinovi Izraelovi vidješe sve to mnoštvo, u strahu poèeše govoriti meðu sobom: "Ovi æe potamaniti sve na zemlji! Ni najviše planine, ni klanci, ni bregovi neæe izdržati pod njihovom težinom." ⁵ Svaki pograbi oružje; upalivši luèi na svojim kulama, ostadoše na straži svu onu noæ. ⁶ Ujutro izvede Holoferno sve konjaništvo pred oèi sinova Izraelovih koji su se nalazili u Betuliji; ⁷ podvrže budnu nadzoru sve uspone koji su vodili do grada njihova, pretraži sve izvore vode i zauze ih i tu postavi vojnièke straže pa se onda vrati k vojsci svojoj. ⁸ Dođoše k njemu svi poglavari sinova Ezavovih, sve vođe naroda moapskoga i vojskovođe obalnih krajeva te rekoše: ⁹ "Neka posluša naš gospodar nekoliko naših rijeèi da ne bi pretrpio poraz vojske svoje. ¹⁰ Taj se narod sinova Izraelovih nije nikada uzdavao u svoja koplja nego u planinske uzvisine po kojima živi, jer nije se lako popeti na vrhove njihovih brda. ¹¹ Zato se nemoj, gospodaru, boriti s

njima kako se bori u otvorenoj bitki, pa neće poginuti ni jedan čovjek koji pripada tvome narodu.

12

Ostani u svome taboru čuvajući brižno svakoga svog vojnika. A dotle neka se tvoje sluge

13

domognu vrela koje izvire na obronku. Iz njega doista uzimaju vodu svi stanovnici Betulije. Žeđa će ih skončati i oni će predati grad. Mi ćemo se onda sa svojim četama popeti na obližnje

gorske uzvisine pa na njima postaviti stražu da ni jedan čovjek ne izađe iz grada. Glad će umoriti njih i njihove žene i njihovu djecu, pa još prije nego ih sasijemo mačem, ležat će onemoćali po

14

trgovima boravišta svoga. Tada ćeš im groznom odmazdom platiti što se pobuniše i ne iziđoše

15

ti s mirom u susret." Razlaganje njihovo svidje se Holofernu i svim njegovim vojvodama. Izda

16

on zapovijed da učine kako su ga svjetovali. Krenu dakle odjel sinova Amonovih sa pet tisuća

17

Asiraca pa se utabori u podolju, zauzevši nakapnice i izvore voda sinova Izraelovih. Prema

18

uzvisinama krenuše sinovi Ezavovi i sinovi Amonovi pa stadoše u brdovitu kraju nasuprot Dotainu, odakle poslaše jedan dio prema jugoistoku, sučelice Egrebelu, koji se nalazi blizu Kusa na obali potoka Mohmura. Ostali dio asirske vojske utabori se na ravnici pa prekri sve lice zemlje; šatori i

19

silna oprema protezali im se u gustim nizovima tvoreći golemo mnoštvo. Sinovi Izraelovi podigoše glas Gospodu Bogu svome, jer se obeshrabrio duh njihov zbog toga što bijahu opkoljeni

20

od sviju neprijatelja svojih tako da im ne mogahu izmaći. Trideset se i četiri dana nalazila oko njih asirska sila: pješaci, vojnička kola, konjanici. A onda stanovnicima Betulije nestade vode u

21

sudovima, a nakapnice im bijahu prazne; ni jedan dan nisu imali dovoljno pitke vode jer im se

22

voda za piće davala na mjeru. Djeca im bijahu iznemogla, žene im i mladići padali u nesvijest

23

od žeđe: ležali su po gradskim trgovima ili u kućama, nisu više imali snage. Tada sav narod, mladići, žene i djeca odoše k Oziji i gradskim upravljačima i povikaše i rekoše pred svim

24

starješinama: "Neka Bog sudi između vas i nas zbog velike nepravde koju ste počinili na štetu

25

našu jer niste htjeli mirno pregovarati s Asircima. Sad nam nema više pomoći niodakle: Bog

26

nas je predao u njihove ruke da iznemognemo od žeđe i posvemašnje iscrpljenosti. A sada ih

27

pozovite i predajte sav grad pljački Holofernovih ljudi i sve vojske njegove. Jer nam je bolje da postanemo njihov plijen. Bit ćemo, doduše, njihovi robovi, ali ćemo sačuvati živote i nećemo

28

rođenim očima gledati smrt djece svoje niti kako nam žene i djeca ispuštaju dušu. U ime neba i zemlje, u ime Boga i Gospoda otaca naših, koji nas je kaznio zbog grijeha naših i poradi prijestupa

29

otaca naših, zaklinjemo vas da još danas izvršite što smo vam kazali." Usred zбора nastala sveopća

30

plać i svi glasno zavapiše Gospodu Bogu. Ozija im upravi riječ: "Budite hrabri, braćo, ustrajmo

još pet dana, za kojih æe Gospod Bog naš izliti na nas milost svoju: zacijelo nas neæe napustiti zauvijek. ³¹ Proðe li tih pet dana bez ikakve pomoæi, izvršit æu što tražite." ³² Potom otpusti narod, svakoga u njegovu èetvrt. Ljudi odoše na zidove i kule svoga grada, a žene i djecu poslaše njihovim kuæama. Ali u gradu bijahu krajnje potišteni.

Chapter 8

¹ Tih dana sve je to èula Judita, kæi Merarija, sina Oksa, sina Oziela, sina Elkija, sina Ananije, sina Gedeona, sina Rafaina, sina Ahitoba, sina Elije, sina Helkije, sina Eliaba, sina Natanaela, sina Salamiela, sina Sarasadaja, sina Izraelova. ² Njezin muž Manaše, iz istoga plemena i obitelji, bješe umro za žetve jeèma. ³ Nadgledavao je one koji su povezivali snopove na njivi kad ga pogodi sunèanica: pade na postelju i umrije u Betuliji, gradu svome; pokopaše ga do njegovih otaca u polju što se nalazi na pola puta između Dotaina i Balamona. ⁴ Judita odonda življaše kao udovica veæ tri godine i èetiri mjeseca. ⁵ Naèinila je sebi sobu na ravnome kuænom krovu, navukla preko bokova kostrijet i nosila haljine udovièke. ⁶ Postila je sve dane udovištva svoga, osim uoèi subote i za samih subota, uoèi mlaðaka i za samih mlaðaka te za svetkovina i blagdana doma Izraelova. ⁷ Bila je lijepa i naoèita. Njezin muž Manaše bijaše joj ostavio zlata i srebra, slugu i sluškinja, stoke i zemljišta, i tako je živjela. ⁸ Ne bijaše nikoga koji bi kazao što ružno o njoj, jer je bila jako bogobojazna. ⁹ Doèula je dakle krute rijeèi koje puk, zapavši u malodušje zato što je nestalo vode, bijaše upravio gradskom starješini, a doznala je i sve što je Ozija rekao narodu i kako im se zakleo da æe do pet dana predati grad Asircima. ¹⁰ Posla tada sluškinju koja je vodila njezine poslove da dozove gradske starješine Habrisa i Harmisa. ¹¹ Doðoše oni k njoj, a ona im kaza: "Poslušajte me, glavari Betulije! Nije baš valjan govor što ste ga održali puku. A umetnuli ste u taj govor i zakletvu između Boga i vas i rekli da æete predati grad neprijatelju ako vam Gospod u odreðenom roku ne pomogne. ¹² A tko ste vi da danas iskušavate Boga i postavljate se iznad Boga među ljudima? ¹³ Ispitujte namisli Boga Svevladara koliko vam drago, pa svejednako neæete razumjeti ništa dovijeka. ¹⁴ Ako ne uspijevate istražiti dubine ljudskoga srce niti doznati ono što prolazi ljudskom mišlju, kako æete dokuèiti Boga koji je stvorio sve to? Kako æete istražiti misao njegovu i shvatiti nakane njegove? Ne, braæo, nemojte ljutiti Gospoda Boga našega! ¹⁵ Jer ako nam i ne htjedne priskoèiti u pomoæ u ovih pet dana, ipak nas može zaštititi ali i zatrti, i to naoèigled neprijatelja

naših, u one dane kad mu se sviđi. ¹⁶ Prema tome, ne tražite odluke Gospoda Boga našega, jer Bog
 nije èovjek da biste mu mogli prijetiti niti sin èovjeèji komu biste mogli nareðivati. ¹⁷ Zbog toga,
 oèekujuæi spas koji može doæi od njega, dozivajmo ga u pomoæ, i on æe poslušati glas naš, bude
¹⁸
 li mu to drago. Jer u našim pokoljenjima nije bilo, a nema ni dan-danas u našem plemenu,
 obitelji, selu ili gradu onih koji bi štovali boštva naèinjena rukama, kao što je bivalo u prijašnja
¹⁹
 vremena. Zato su oèevi naši bili predani maèu, bili su pljaèkani i doživjeli velike poraze od
²⁰
 neprijatelja. Ali mi ne znamo drugoga Boga do njega, pa se stoga nadamo da neæe napustiti ni
²¹
 nas ni ikoga od našeg plemena. Jer budemo li osvojeni mi, bit æe osvojena i sva Judeja i
²²
 opljaèkano naše Svetište, a on æe to obešeašæenje osvetiti našom krvlju. Pokolj braæe naše,
 tjeranje svega naroda u progonstvo i opustošenje baštine naše oborit æe na glavu našu meðu
 poganima meðu kojima æemo se nalaziti kao robovi i biti predmet pogrde i ismjehivanja za naše
²³
 gospodare, jer se naše ropstvo neæe pretvoriti u naklonost nego æe ga Gospod Bog naš pretvoriti
²⁴
 u porugu. Stoga, braæo, pokažimo svojoj braæi da od nas zavisi život njihov te da Svetište,
²⁵
 Hram i žrtvenik poèivaju na nama. Zbog svega toga zahvalimo radije Gospodu Bogu našem
²⁶
 što nas iskušava kao što je iskušavao i oèeve naše. Sjetite se kako je èinio s Abrahamom, kako
 je iskušavao Izaka, što se dogodilo Jakovu u Mezopotamiji sirijskoj kad je pasao ovce Labana,
²⁷
 svoga ujaka. Jer kako je iskušavao njih da bi iskušao njihova srca, tako postupa s nama da se
²⁸
 popravimo, a ne da nam se osveti, jer Bog iskušava one koji su mu blizu." Ozija joj odgovori:
²⁹
 "Sve što si izrekla iznosila si iz plemenitog srca i nitko se neæe usprotiviti tvojim rijeèima. Jer
 tvoja se mudrost ne oèitova tek danas: još od poèetka tvojih dana sav je narod znao za tvoju umnost,
³⁰
 za plemenitost srca tvoga! Ali puk trpi užasno od žeðe, pa nas je prisilio da izvršimo ono što
³¹
 smo obeæali i da se zakunemo zakletvom koje neæemo prekršiti. Sada, buduæi da si ti pobožna
³²
 žena, moli se za nas, a Gospod æe poslati kišu i napuniti naše èatrnje da ne izginemo." Odgovori
 im Judita: "Poslušajte me! Izvest æu djelo o kojemu æe spomen prelaziti od pokoljenja na pokoljenje
³³
 meðu sinovima našeg naroda. Budite noæas na gradskim vratima da mognem iziæi sa svojom
 sluškinjom. Prije onog dana u koji ste namislili predati grad neprijateljima Gospod æe rukom mojom
³⁴
 donijeti spas Izraelu. Ne tražite da vam kažem što sam namjerila. Neæu vam odati ništa dok ne
³⁵
 bude izvršeno ono što sam odluèila uèiniti." Ozija i prvaci rekoše joj: "Idi u miru! Neka Gospod

Bog bude uza te da se uzmogneš osvetiti neprijateljima našim!" ³⁶ Izišavši odande, vratiše se na svoja mjesta.

Chapter 9

¹ Tada Judita pade nièice, posu glavu pepelom i razotkri kostrijet koju je nosila na sebi. I upravo kad su u Jeruzalemu, u Domu Božjem, prinosili veèernji tamjan, ona glasno zavapi Gospodu i reèe:

² "O Gospode, Bože oca moga Šimuna, komu si ruku naoružao maèem da se osveti tuđincima koji bijahu radi sramote odriješili pas jedne djevice, obnažili njezin bok da je okaljaju i obešèastili njezinu utrobu za sramotu. Iako si kazao: 'Ne smije tako biti', oni su svejedno uèinili. ³ I zato si predao pokolju vođe njihove i krvi postelju njihovu, prevarenu i postiðenu njihovom prijevarom.

Udario si po robovima i gospodarima; po vladarima na prijestoljima njihovim. ⁴ Predao si žene njihove plijenu, a kaèeri njihove, svu imovinu njihovu odredio da bude razdijeljena meðu tvoje ljubljene sinove koji su gorjeli od revnosti prema tebi, užasavali se nad obešèašænjem svoje krvi

i zvali te u pomoæ. O Bože, moj Bože, poslušaj i mene udovicu. ⁵ Ti si sazdao i ono što je bilo prije i što æe biti poslije. Ti si zamislio i sadašnjost i buduænost i sve se dogodilo što si umom

zasnovao. ⁶ Što si nakanio, došlo je preda te i reklo: 'Evo me!' Jer svi su tvoji putovi pripremljeni,

a tvoje odluke predviðene. ⁷ Eto, Asirci se uznose svojom vojskom, ponositi su na konje i konjanike svoje, oholi su zbog vrsnoæe pješaka svojih, uzdaju se u štit, koplje, luk, praæku i neæe da u tebi

spoznaju Gospoda koji mrviti ratove. ⁸ Gospod je tvoje ime. Ti im skrši snagu moæi svojom, savij silu gnjevom svojim. Jer su naumili da obešèaste tvoje Svetište, da okaljaju Šator gdje boravi

preslavno Ime tvoje, da željezom raznesu uglove žrtvenika tvoga. ⁹ Vidi njihovu nadutost i upravi

gnjev svoj na glave njihove, a moju udovièku ruku ojaèaj za naumljeno djelo. ¹⁰ Pogodi zamamnošæu mojih usana roba s voðom, a voðu s njegovim slugom. Razori drzovitost njihovu

rukom jedne žene. ¹¹ Tvoja snaga nije u mnoštvu niti moæ tvoja u silnicima, nego si ti Bog poniznih,

pomoænik si malenih, potporanj slabih, utoèište napuštenih, spasitelj oèajnih. ¹² Doista, Bože oca moga, Bože baštine Izraelove, gospodaru neba i zemlje, tvorèe voda, kralju svega stvorenja, uslišaj

molitvu moju! ¹³ Daj mi zamamnu rijeè koja ranjava i obara u krvi one koji su strahote smislili

protiv tvoga Saveza, svetog Doma, brda Siona i kuæe sinova tvojih. ¹⁴ Uèini da spozna sav narod tvoj i svako pleme da si ti Bog, Bog svake moæi i snage, i da osim tebe nema drugoga zaštitnika rodu Izraelovu!"

Chapter 10

¹ Kad je prestala vapiti Bogu Izraelovu i kad je završila svoju molitvu, ² ustade gdje bijaše pala
³ nièice, dozva svoju sluškinju i siđe u odaje u kojima je provodila subote i svetkovine svoje. ³ Svučèe
 sa sebe kostrijet, skide udovièke haljine, oprala vodom tijelo, namaza se mirisavom mašæu, poèešlja
 kosu i stavi prevjes na glavu, odjenu se u sveèane haljine u koje se odijevala dok je još živio muž
⁴ njezin Manaše. ⁴ Obu sandale, metnu narukvice, ogrlice, prstenje, naušnice i sav nakit: uresi se što
 je mogla ljepše da bi oèarala oèi ljudi koji je budu gledali. ⁵ Sluškinji preda mijeh vina i vrè ulja,
 napuni dvojaèe jeèmenom kašom, pogaèama suhoga voæa i èestim hljebovima; sve to složi i stavi
⁶ na nju. ⁶ Uputiše se njih dvije prema vratima grada Betulije i tu naðoše Oziju s gradskim starješinama
 Habrisom i Harmisom. ⁷ Kad ovi ugledaše Juditu preobražena lica i u onome ruhu, zadiviše se
⁸ ljepoti njezinoj pa æe joj: ⁸ "Bog otaca naših udijelio ti milost i dao ti da uspješno izvedeš što si
⁹ naumila na slavu sinova Izraelovih i uzvišenje Jeruzalema." ⁹ Judita se pokloni Bogu, a njima reèe:
 "Zapovjedite da mi otvore gradska vrata. Iziæi æu i izvesti što ste kazali." Oni narediše straži da
¹⁰ otvori vrata kako je zatražila. ¹⁰ Otvoriše joj, pa Judita iziđe sa sluškinjom. Ljudi su je iz grada
 pratili pogledom dok se spuštala brdom i dok je poprijeko prelazila podoljem. Onda je više nisu
¹¹ vidjeli. ¹¹ Dok su išle ravno podoljem, sretoše je asirske predstraže. ¹² Zaustaviše je i upitaše:
 "Kojemu narodu pripadaš? Odakle dolaziš i kamo ideš?" Ona odgovori: ¹³ "Kæi sam Hebrejaca i
 bježim od njih, jer æe vam se uskoro predati da vam budu hrana. ¹³ Zaputila sam se Holofernu,
 vrhovnom zapovjedniku vaše vojske, da se s njim iskreno porazgovorim. Pokazat æu mu put kojim
 æe morati poæi da bi zagospodario svim brdovitim krajem a da ne izgubi ni jednog èovjeka, ni
¹⁴ jedne žive duše." ¹⁴ Dok su ti ljudi slušali rijeèi njezine i promatrali je, bijahu zadivljeni njezinom
 ljepotom. ¹⁵ Rekoše joj: ¹⁵ "Spasila si svoj život požurivši se da siđeš k našem gospodararu. Sada idi
 njegovu šatoru: nas nekolicina pratit æemo te dok te ne predamo u ruke njegove. ¹⁶ Kada se budeš
 našla pred njim, ne drhti u srcu svome nego mu reci ono što si kazala i on æe s tobom postupiti
¹⁷ dobro." ¹⁷ Izabraše između sebe stotinu ljudi. Oni su bili pratnja njoj i sluškinji njezinoj, pa ih
¹⁸ dovedoše do Holofernova šatora. ¹⁸ U taboru se sve uskomešalo: vijest o Juditinu dolasku pođe
 od usta do usta po svim šatorima. Doðoše ljudi i poredaše se do nje dok je ona stajala pred
¹⁹ Holofernovim šatorom i dok mu se njezin dolazak najavljiavao. ¹⁹ Divljahu se ljepoti njezinoj i
 sinovima Izraelovim zbog nje. I govorahu jedan drugome: "Tko može prezreti narod koji ima takve
 žene? Zacijelo ne bi valjalo ostaviti u životu i jednog èovjeka toga naroda. Kad bi ga ostavili na

miru, bili bi kadri opèiniti sav svijet." ²⁰ Holofernove straže i dvorjanici njegovi iziđoše i uvedoše Juditu u šator. ²¹ Holoferno je poèivao na ležaljci za zastorom od grimiza, zlata, smaragda i dragoga kamenja. ²² Izvijestiše ga o dolasku njezinu i on iziđe na šatorski ulaz: pred njim su nosili srebrne svjetiljke uljanice. ²³ Kad se Judita nađe pred njim i njegovim dvorjanicima, svi se zadiviše ljupkosti lica njezina. Ona se pokloni padnuvši nièice. Sluge je Holofernove podigoše.

Chapter 11

¹ Kaza joj tada Holoferno: "Budi hrabra, ženo! Ne plaši se u srcu svome! Jer nisam nanio zla nikome od onih koji odluèiše služiti Nabukodonozora, kralja sve zemlje. ² Pa da me i tvoj narod koji živi u brdovitu kraju nije prezreo, ja ne bih digao koplja na nj. Ali su sami to skrivili. ³ Nego, sada mi reci zašto si pobjegla od njih a došla k nama. Došla si da se spasiš! Hrabro, život æe ti biti pošteđen noæas a i poslije. ⁴ Nitko ti neæe nanijeti zla, nego æe se postupati s tobom kako se postupa sa slugama moga gospodara i kralja Nabukodonozora." ⁵ Judita mu odgovori: "Poslušaj rijeçi robinje svoje. Neka sluškinji tvojoj bude dopušteno govoriti s tobom: neæu noæas govoriti laži svome gospodaru. ⁶ Budeš li slijedio savjete sluškinje svoje, Bog æe ti pomoæi sretno izvesti djelo tvoje, a gospodar moj neæe biti razoèaran sa svojih pothvata. ⁷ Neka živi Nabukodonozor, kralj sve zemlje, neka živi moæ onoga koji te uputio kako bi uzmogao na pravi put izvesti svako živo biaè! Pomoæu tebe nisu mu doista podvrgnuti samo ljudi nego, zahvaljujuæi vrijednosti tvojoj, i divlje i domaæe životinje i ptice nebeske: sve živi samo za Nabukodonozora i svu kuæu njegovu. ⁸ Doèuli smo veæ i za razboritost i za oštroumnost tvoju. Svoj je zemlji znano da si u svem kraljevstvu samo ti sposoban, vrstan i pronicav u ratnom umijeæu. ⁹ Doznali smo i za govor što ga je Ahior izgovorio na tvome vijeæanju; buduæi da su ga stanovnici Betulije spasili, on im je kazao sve što je rekao pred tobom. ¹⁰ A sada, moæni gospodaru, nemoj potcjenjivati njegovo razlaganje nego ga pohrani u srcu svome jer je istinito: ne može se rod naš progoniti niti ga može dohvatiti maè, osim ako sagriješi Bogu svome. ¹¹ Ali da moj gospodar ne bi ostao razoèaran i promašio u svome pothvatu, past æe na glavu njihovu smrt: tereti ih grijeh kojim su razgnjevili Boga svoga poèinivši bezakonje. ¹² Kako im je ponestalo hrane, a i vode imaju sve manje, prohtjelo im se da navale na stoku svoju i odluèiše da jedu što im je Bog zakonima zabranio. ¹³ Èak su

naumili potrošiti prvine žita i desetine vina i ulja, èuvane i namijenjene sveæenicima koji u Jeruzalemu služe Boga našega; a ipak su to stvari kojih se nitko od naroda nije smio ni rukom dodirnuti. ¹⁴ Otpravili su u Jeruzalem, buduæi da i tamošnji stanovnici isto rade, glasnike da im donesu potrebno dopuštenje od Vijeæa starješina. ¹⁵ Èim im stigne dopuštenje te izvrše svoj naum, toga istog dana bit æe ti predani na uništenje. ¹⁶ Kada sam ja, sluškinja tvoja, doznala sve to, pobjegoh od njih. Bog me poslao da sudjelujem s tobom u pothvatu kojemu æe se zaèuditi sva zemlja kada za nj èuje. ¹⁷ Jer sluškinja je tvoja pobožna i štuje Boga nebeskoga i dan i noæ, pa sada, kad ostanem uza te, gospodaru, tvoja æe sluškinja samo zatražiti da može noæu otiaæi prema dolini. Ondje æu moliti Boga, pa æe mi kazati kada oni poèine grijeh. ¹⁸ Zatim æu se vratiti i tebe obavijestiti, i ti æeš tada izaæi sa svom vojskom. Meðu njima neæe biti nikoga da ti se odupre. ¹⁹ Odvest æu te kroz Judeju sve do samog Jeruzalema, postavit æu usred njega prijestolje tvoje. Ti æeš ih tjerati pred sobom kao što se tjera stado koje nema pastira. Ni pas pred tobom neæe zalajati. Sve sam to predosjetila, to mi je objavljeno, pa sam poslana da ti odam." ²⁰ Te se rijeèi svidješe Holofernu i svima njegovim slugama. Zadiviše se mudrosti njezinoj te uzviknuše: ²¹ "Od jednoga do drugog kraja svijeta nema ravne njoj ljepotom lika i mudrošæu razlaganja." ²² A Holoferno joj reèe: "Dobro je uèinio Bog što te poslao pred tvojim narodom da nama pripadne moæ, a propast onima koji su prezreli moga gospodara. ²³ A ti si plemenita izgledom i lijepo zboriš. Budeš li sve uèinila kao što si kazala, tvoj Bog postat æe i moj Bog, a ti æeš provoditi svoje dane u palaèi kralja Nabukodonozora i bit æeš slavna na svoj zemlji."

Chapter 12

¹ Zapovjedi da je odvedu na mjesto gdje je bilo pohranjeno srebrno posuðe i naredi da joj daju od jela njegovih i od vina njegova. ² Ali Judita odgovori: "Neæu toga jesti da ne bude sablazni, nego neka mi se jelo prireðuje od onoga što sam donijela sa sobom." ³ Holoferno je zapita: "Kad ti ponestane što imaš uza se, odakle æemo ti davati takva jela kad meðu nama nema nikoga od tvoga roda?" ⁴ Judita odgovori: "Života mi tvoga, gospodaru, ropkinja tvoja neæe ni utrošiti što je sa sobom donijela, a Gospod æe veæ rukom njezinom izvesti što je odluèio." ⁵ Onda je sluge Holofernove odvedoše u šator. Spavala je do ponoæi. Ustade o jutarnjoj straži. ⁶ Poruèi Holofernu:

"Neka gospodar moj dopusti da sluškinja njegova iziđe radi molitve." ⁷ Holoferno naredi svojim stražarima da je u tome ne ometaju. Ostala je tako tri dana u taboru. Noæu je išla u dolinu Betulije i umivala se na studencu u taboru. ⁸ Kad bi tako izišla, molila bi Gospoda, Boga Izraelova, da joj korake upravi na slavu sinova naroda njezina. ⁹ Vrativši se èista, zadržala bi se u šatoru dok joj ne bi naveèer priredili jelo. ¹⁰ Èetvrtoga dana Holoferno priredi gozbu samo za svoje èasnike. Ne pozva nikoga od posluge. ¹¹ Reèe dvoraninu Bagoi, upravitelju svih svojih dobara: "Idi i nagovori onu Hebrejku koja je kod tebe da dođe jesti i piti s nama. ¹² Bila bi nam prava sramota imati uza se takvu ženu a ne biti s njom; jer ako je ne predobijemo, rugat æe nam se." ¹³ Bagoa izađe od Holoferna, uđe k njoj i reèe joj: "Neka ljepojka ne oklijeva doæi k mome gospodaru da bude èašæena u njegovoj nazoènosti, da veselo pije vino s nama i postane ovoga dana kao jedna od asirskih kæeri koje žive u dvoru Nabukodonozorovu." ¹⁴ Judita mu odgovori: "Tko sam ja da se usprotivim svome gospodaru? Uèinit æu smjesta sve što je drago oku njegovu. Bit æe mi to radost sve do smrti." ¹⁵ Ustade, ukrasi se haljinama i svakakvim ženskim uresima. Sluškinja ode prije nje te prostrije po zemlji pred Holoferna ovnujske kože koje je dobila od Bagoe za svakidašnju upotrebu da na njima svakoga dana udobno blaguje. ¹⁶ Judita uđe i smjesti se. Holofernu se srce uzbudi, duša mu se uznemiri i spopade ga ognjena žudnja da bude s njom. Od onoga dana kad ju je prvi put vidio, samo je vrebao priliku da je zavede. ¹⁷ Kaza joj Holoferno: "DÓe pij i veseli se s nama!" ¹⁸ Judita odgovori: "Hoæu, pit æu, gospodaru, jer osjeæam da je danas moj život tako velik kako nije bio nikada od moga rođenja." ¹⁹ Uzela je, jela je i pila pred njim što joj njezina sluškinja bijaše priredila. ²⁰ Holoferno je uživao u njoj i pio je toliko vina koliko ga nije pio nikad u životu.

Chapter 13

¹ A uveèer se èasnici brzo povukoše. Bagoa zatvori šator izvana, pošto je otpravio od svoga gospodara one koji su se još ondje nalazili. Svi odoše na poèinak: bijahu umorni jer se gozba jako oduljila. ² Juditu ostaviše samu u šatoru. Holoferno pao na postelju jer ga vino bijaše potpuno svladalo. ³ Judita je naredila svojoj sluškinji da je èeka pred ložnicom kao i svakog dana. Rekla je da æe izaæi na molitvu. Tako je kazala i Bagoi. ⁴ Svi bijahu otišli od Holoferna, nitko, ni malen ni velik, nije ostao u ložnici. Judita, stojeæi kraj Holofernovе postelje, reèe u srcu svom: "Gospode,

Bože svake sile, svrni u ovome èasu pogled svoj na djelo ruku mojih da se prodièi Jeruzalem!

⁵

Ovo je pravi èas da se pobrineš za svoju baštinu i ostvariš moju zamisao o propasti neprijatelja koji su nasrnuli na nas." ⁶ Priđe stupu postelje, do Holofernove glave, i skide odande Holofernove

maè. ⁷ Zatim, primaknuvši se postelji, zgrabi kosu Holofernovu i kaza: "Gospodine Bože Izraelov,

ojaèaj me danas!" ⁸ I iz sve snage udari dvaput Holoferna po vratu i odrubi mu glavu. ⁹ Njegov trup potom otkotrlja s ležaja i strže zastor sa stupova. Malo kasnije iziđe i glavu Holofernovu

predade sluškinji. ¹⁰ Ona je metnu u svoju torbu. Obadvije zatim, po obièaju, iziđoše na molitvu. Prešavši tabor, zaokružiše ono podolje, popeše se na uzvisinu Betulije i dođoše pod njezina vrata.

¹¹

Judita se javi još izdaleka straži na vratima: "Otvorite, otvorite vrata! S nama je Bog naš da izvede junaštvo u Izraelu i jakost protiv neprijatelja kao što je uèinio i danas." ¹² Kako građani

zaèuše njezin glas, požuriše se do vrata svoga grada i pozvaše starješine gradske. ¹³ Strèaše se svi, malo i veliko, jer ih je njezin dolazak iznenadio. Otvoriše vrata, primiše ih, zapališe vatru da se

vide i okružiše ih. ¹⁴ Judita im jakim glasom kaza: "Hvalite Boga! Hvalite ga! Hvalite Boga koji nije uskratio milosti svoje kuæi Izraelovoj nego je mojom rukom noæas potukao neprijatelje naše."

¹⁵

Izvadivši glavu iz torbe, pokaza im je i reèe: "Evo glave Holoferna, vrhovnog zapovjednika vojske asirske, i evo zastora pod kojim je ležao pijan. Bog ga je pogodio rukom jedne žene! ¹⁶ Neka živi Gospodin koji me zaštitio na putu kojim sam hodila! Jer je moje lice zatravilo Holoferna na

propast njegovu, nije zgriješio sa mnom te me tako nije osramotio ni okaljao." ¹⁷ Puk, sav izvan sebe, pade nièice da se pokloni Bogu i povika u jedan glas: "Blagoslovljen da si, Bože naš, koji si danas satio neprijatelje naroda svoga!"

¹⁸ Ozija joj kaza: "Blagoslovljena bila, kæeri, od Boga Svevišnjega više od svih drugih žena na zemlji! Blagoslovljen Gospod Bog, stvoritelj neba i zemlje,

koji te vodio da odsijeèeš glavu voði neprijatelja naših! ¹⁹ Jer tvoje pouzdanje neæe biti izbrisano iz srdaca ljudi nego æe se oni dovijeka sjeæati Božje moæi. ²⁰ Neka Bog uèini da to bude na tvoju vjeènu diku i neka te nagradi svakim dobrom, jer kad bi ponižen naš rod, nisi štedjela života svoga, nego si sprijeèila našu propast živeæi pravedno pred našim Bogom!" A sav narod nadoda: "Amen! Amen!"

Chapter 14

¹ Judita im reèe: "Poslušajte me, braæo! Uzmite ovu glavu i objesite je na krunište naših zidina.

² Èim zora zarudi te sunce obasja zemlju, neka se svatko maši svog oružja i svi hrabri muževi neka izaðu iz grada. Izabrat æete im voðu kao da tobože hoæete siai u ravnicu, na asirske predstraže.

³ Ali neæete siai. Oni æe pograbiti svoje oružje, otiaei æe u tabor i probudit æe zapovjednike asirske vojske. Zajedno æe otrèati k Holofernovu šatoru, i kad Holoferna ne naðu, spopast æe ih užas i

pobjeæi æe ispred vas. ⁴ Vi i svi koji žive u granicama Izraela, progonite ih i uništite na putu njihova

uzmaka. ⁵ Ali prije nego sve to izvedete, pozovite mi Ahiora Amonca da svojim oèima prepozna

onoga koji je prezreo kuæu Izraelovu a njega poslao k nama u smrt." ⁶ Pozvaše Ahiora iz Ozijine kuæe. Kako dođe i vidje Holofernovu glavu u rukama jednog od èlanova narodnoga zbora, sruši

se na zemlju i onesvijesti. ⁷ Kada se osvijestio, baci se do nogu Juditi, pokloni joj se i uskliknu: "Blagoslovljena da si u svakome šatoru Judinu i u svakom narodu! Svatko æe drhtati od straha kad

èuje tvoje ime! ⁸ A sada mi pripovjedi što si sve izvela ovih dana." Judita mu usred mnoštva pripovjedi sve što je uèinila od onoga dana kad je otišla pa do tada, do toga razgovora s njima.

⁹ Kad je završila kazivanje, narod poène klicati od radosti: svim gradom odjeknuše radosni povici.

¹⁰ Tada Ahior, vidjevši što je sve uèinio Bog Izraelov, povjerova èvrsto u Boga te se dade obrezati

i tako bi pribrojen narodu Izraelovu. ¹¹ A kad zarudje zora, objesiše Holofernovu glavu na zidine.

Svaki pograbi svoje oružje te jurnuše u odredima niz padine. ¹² Kada ih Asirci ugledaše, obavijestiše

svoje zapovjednike. Ovi poðoše zapovjednicima, tisuæenicima i ostalim èasnicima svojim. ¹³ Doðoše do Holofernova šatora pa kazaše upravitelju njegovih dobara: "DÓe probudi našega gospodara.

Oni su se robovi usudili siai i napasti nas da zauvijek budu uništeni." ¹⁴ Bagoa uđe i pljesnu rukama

pred šatorskim zastorom: mišljaše da Holoferno spava s Juditom. ¹⁵ Ali kako se nitko ne odazva, razmaknu zastore, uđe u ložnicu i nađe truplo baèeno na prag: glave nigdje, bijaše odnesena.

¹⁶ Kriknu iza glasa te plaèuæi, jecajuæi i snažno zapomažuæi rastrga na sebi haljine. ¹⁷ Uđe zatim

u šator u kojem je boravila Judita i ne nađe je. Onda otrèa k narodu i povika: ¹⁸ "Ovi su robovi podmukli: jedna sama Hebrejka osramotila je dom kralja Nabukodonozora. Evo Holoferna na

zemlji, ali glave na njemu nema." ¹⁹ Kad zapovjednici vojske asirske èuše te rijeèi, razderaše na sebi haljine, dušu im spopade silan strah, a taborom im se prolomiše oštri krikovi i silna kuknjava.

Chapter 15

¹ I oni koji su se još nalazili u šatorima, kad su čuli što se dogodilo, skameniše se. ² Uhvati ih strava i strah te ne bijaše čovjeka koji bi ostao uza svoga bližnjega, nego se svi bezglavo razbježaše po svim brdima i ravninama. ³ I oni koji se bijahu utaborili u brdovitom kraju oko Betulije nagoše u bijeg. Tada se Izraelci sa svim svojim ratnicima baciše na njih. ⁴ Ozija posla u Betomastaim, Bebe, Kobe, Kolu i na sve područje Izraela skoroteče s porukom o onome što se dogodilo: neka svi nasrnu na neprijatelje te ih unište. ⁵ Ćim to doznaše, svi sinovi Izraelovi jednodušno udariše na njih te su ih tukli sve do Hobe. Tako učiniše i oni koji su pristigli iz Jeruzalema i sa svih brda, jer je i njima javljeno što se dogodilo u neprijateljskom taboru. Žitelji Gileada i Galileje udariše zatim s boka te su ih žestoko tukli sve dok ne umakoše u Damask i njegove krajeve. ⁶ Ostali stanovnici Betulije nasrnuše na tabor Asiraca, oboriše ga te nagrabiše bogat plijen. ⁷ Vrativši se s pokolja, sinovi Izraelovi zagospodariše preostalim. I sela i gradići po brdima i ravninama domogoše se silna ⁸ plijena; bijaše ga doista mnogo. Veliki svećenik Joakim i starješine sinova Izraelovih koji su živjeli u Jeruzalemu dođoše da se dive dobroćinstvu što ga Gospod učinu Izraelu, da vide Juditu i ⁹ da je pozdrave. Kad uđoše u kuću njezinu, svi je jednodušno blagosloviše govoreći: "Ti si slava Jeruzalema! Ti si najviši ponos Izraela! Ti si uzvišena dika roda našega! ¹⁰ Rukom svojom sve si to učinila, Izraelu dobra pribavila, Bogu samom time omiljela! Blagoslovljena da si na vječna vremena od Gospoda Svevladara." A sav narod reče: "Amen!" ¹¹ Trideset je dana narod pljačkao tabor. Juditi dadoše šator Holofernov, svu srebrninu, naslonjače, posuđe i sav njegov namještaj. ¹² Ona uze sve to, natovari svoju mazgu, zatim dade upregnuti svoja kola te ih napuni. Sve su žene Izraelove trčale da je vide, hvalile je i plesove izvodile u čast njezinu. Onda ona uze bršljane u ruke ¹³ i pokloni ih ženama koje su je pratile. Zatim se ona i njezine pratilice ovjenčашe maslinovim grančicama. Ona je stupala na čelu naroda i predvodila žene u plesu; slijedili su je Izraelci naoružani, ¹⁴ okićeni vijencima i s hvalospjevom na usnama. Usred sveg Izraela Judita zapjeva ovu zahvalnicu, a sav je narod glasno prihvatio taj hvalospjev.

Chapter 16

¹ Judita zapjeva: "Slavite Boga moga s bubnjevima, Gospodinu pjevajte s cimbalama, psalam
i pohvalu izvijajte mu u èast, velièajte i zazivajte Ime njegovo!" ² Jer Gospod Bog što dokonèava
ratove, da bi udario tabor svoj usred naroda, izbavi me iz ruke progonitelja mojih. ³ Asur sièe s
planina sjevernih, doèe sa silnom vojskom svojom. Mnoštvo njihovo potoke zakrèi, konji njihovi
bregove prekriše. ⁴ Kaza da æe kraj moj zapaliti, moje mladiae maèem isjeæi, o tlo razmrskati
moju dojenèad, kao plijen moju djecu uzeti, ugrabiti moje djevice. ⁵ Gospod Svevladar svlada ih
rukom žene jedne! ⁶ Nisu im mladiae silnika slomili, Titanovi sinovi nisu ga oborili, divovi silni
nisu ga napali, nego Judita, kæi Merarijeva, ljepotom svoga lica njega uništi! ⁷ Ona svuèe udovièke
haljine, da bi Izraelce ugnjetene podigla, namaza lice mašæu mirisnom, ⁸ na kose prevjes stavi,
lanene halje uze da ga opèini. ⁹ Sandala njemu oko zatravi, ljepota njena dušu mu zarobi, maè mu
kroza šiju proèe. ¹⁰ Perzijce njena hrabrost osupnu, a Medijce smionost zaprepasti. ¹¹ Tad viknuše
ponizni moji, a oni se prepadoše, nemoæni moji, a oni se prestraviše; podigoše glas, a oni u bijeg
nagoše! ¹² Djevojèica sasjekoše ih sinovi, pobiše ih kao sinove odmetnika, u boju Boga moga
pogiboše. ¹³ Bogu svom pjevat æu pjesmu novu. Velik si i slavan, Gospode! U sili divan i
nepobjediv! ¹⁴ Sva stvorenja tvoja tebi neka služe, jer ti samo reèe, i postadoše; posla duh svoj, i
on ih oblikova. I glasu tvome nitko ne odolje. ¹⁵ Planine æe se iz temelja s vodama potresti, hridi
æe se pred tobom kao od voska istopiti, ali prema onima koji te se boje ti æeš i tada milostiv biti.
¹⁶ Neznatna ti je svaka žrtva na ugodan miris, još neznatnija pretilina paljenice, ali tko se boji
Gospoda - velik je zauvijek. ¹⁷ Jao narodima koji ustanu na narod moj! Bog Svevladar kaznit æe
ih na dan Suda: poslat æe oganj i crve u meso njihovo, a oni æe u boli jaukati zauvijek." ¹⁸ Kada
doèoše u Jeruzalem, pokloniše se Bogu, a pošto se narod oèisti, prinesoše paljenice, dragovoljne
prinose i darove. ¹⁹ Judita posveti kao "herem" sve Holoferneve predmete koje joj puk bijaše
predao i svilene tkanine koje bijaše uzela s postelje njegove. ²⁰ Narod se veselio tri mjeseca u
Jeruzalemu pred Svetištem i Judita je ostala s njima. ²¹ A nakon tih dana svaki se vrati na svoju
baštinu. Judita se povuèe u Betuliju i osta na svom posjedu. I svega vijeka svojega bila je slavna
na svoj zemlji. ²² Mnogi su je prosili, ali ona ne upozna ni jednoga èovjeka u sve dane života
svojega otkad joj umrije muž Manaše i bi pridružen narodu svome. ²³ Starjela je i u domu muža

svojega postigla dob od sto i pet godina. Sluškinji svojoj dala je slobodu. Umrije u Betuliji. Pokopaše je u peæini Manašea, muža njezina.²⁴ Dom Izraelov oplakivaše je sedam dana. Prije smrti razdijelila je svoja dobra rođacima svojim i rođacima muža svojega Manašea.²⁵ U Juditino vrijeme, a i mnogo poslije smrti njezine, ne bijaše nikoga tko bi zadavao strah sinovima Izraelovim.

1 Maccabees

Chapter 1

¹ Aleksandar Makedonac, sin Filipov - tada veæ gospodar Grèke - provali iz zemlje Kitima i potuèe Darija, kralja perzijskog i medijskog, i zakralji se namjesto njega.² Povede mnoge ratove, zauze tvrðave i poubija kraljeve zemlje.³ Dopro je do nakraj svijeta i poplijenio mnoge narode. Sva zemlja pred njim umuknu, a srce se njegovo uznese i uzoholi.⁴ Sakupi silnu vojsku, podloži svojoj vlasti krajeve, narode i vladare da mu plaæaju danak.⁵ Konaèno pade u postelju i uvidje da mu je umrijeti.⁶ Sazva svoje sluþbenike, odliènike koji su s njim rasli od mladosti, i još za života razdijeli im svoje kraljevstvo.⁷ Tako, pošto je kraljevao dvanaest godina, Aleksandar umrije.⁸ A njegovi èasnici preuzeše vlast, svaki na svome podruèju.⁹ Svi se oni poslije njegove smrti okruniše, a tako nakon njih i njihovi sinovi. Tako se godine i godine množilo zlo na zemlji.

¹⁰ Od njih doðe grešni izdanak Antioh Epifan, sin kralja Antioha, koji bijaše talac u Rimu. On se zakralji godine sto trideset i sedme kraljevstva grèkoga.¹¹ U one dane naðoše se u Izraelu ljudi opaki koji stadoše uvjeravati mnoge: "Hajde da sklopimo savez s narodima svojim susjedima, jer otkako se od njih odijelismo, snaðoše nas mnoga zla."¹² I mnogima se to svidjelo.¹³ Štoviše, požuriše se neki od naroda i odoše kralju, koji im dopusti da se povedu za poganskim obièajima.

¹⁴ I sagradiše u Jeruzalemu borilište, kako to obièavaju pogani,¹⁵ prepraviše svoje obrezanje i otpadoše od svetog Saveza. Ujarmiše se s poganima i prodaše se da èine zlo.

¹⁶ Kad je Antioh uèvrstio svoju vlast, poduze da svom kraljevstvu podvrgne Egipat pa da kraljuje dvama kraljevstvima.¹⁷ Provali u Egipat sa silnom vojskom, s bojnim kolima i slonovima, s konjicom i velikim brodovljem.¹⁸ I zametne rat protiv Ptolemeja, kralja egipatskog, koji pred njim

uzmaèe i pobježe. Padoše mnogi nasmrt ranjeni. ¹⁹ I tako oni zagospodariše egipatskim utvrđenim gradovima i poplijeniše Egipat. ²⁰ A pošto je potukao Egipat, Antioh se godine sto èetrdeset i treæe vrati i krene protiv Izraela. Uziðe na Jeruzalem sa silnom vojskom. ²¹ Drsko prodre u Svetište i zaplijeni zlatni kadioni žrtvenik, svijeænjak sa svim, priborom, ²² stol za prinošenje hljebova, sudove za žrtve ljevanice, kaleže, zlatne kadionice, zavjese, vijence i sav zlatni ures na proèelju Hrama, koje ogoli. ²³ Zaplijenio je sve srebro i zlato, oteo dragocjeno posuðe i opljaèkao tajne riznice koje je mogao pronaæi. ²⁴ Oplijenivši sve to, vratio se u svoju zemlju, pošto je izvršio pokolj i izgovorio silno bogohulstvo. ²⁵ U Izraelu nastala opæa tuga po svim mjestima. ²⁶ Zastenjaše poglavari i starješine, obnemogoše mladiæi i djevojke - ljepota ženska sva uvenu. ²⁷ Mladoženje udariše u tužaljke; a nevjeste po ložnicama prokukaše. ²⁸ Sva se zemlja tresla od žalosti nad svojim stanovnicima, sav se dom Jakovljevi obukao u sramotu. ²⁹ Nakon dvije godine poslao kralj u gradove judejske nadglednika poreza, koji doðe u Jeruzalem s jakim vojskom. ³⁰ Najprije im je lukavo govorio o miru, i oni mu povjerovali. Zatim iznenada navali na grad, potuèe ga teškim udarcima i pogubi mnoštvo Izraelaca. ³¹ Opljaèka grad, zapali ga vatrom i sruši mu kuæe i zid unaokolo. ³² Žene i djecu uèiniše sebi robljem i porazdijeliše meðu sobom stoku. ³³ Zatim su obzidali Davidov grad velikim i jakim zidom, s gordim kulama, i tako im postade utvrdom. ³⁴ Ondje smjestiše opaki ološ, ljude protivne Zakonu, koji se tu osiliše. ³⁵ Nagomilaše tu oružja i hrane i pohraniše plijen koji poplijeniše u Jeruzalemu. I tako se tu stvorilo neprijateljsko gnijezdo. ³⁶ Postade to zasjeda Svetištu, za sve vrijeme opak protivnik Izraelu. ³⁷ Proliše krv nevinu naokolo Svetišta i oskvrnuše sveto mjesto. ³⁸ Zbog njih pobjegoše žitelji jeruzalemski i grad postade naselje stranaca. Jeruzalem postade tuðina porodu svome, i djeca ga njegova napustiše. ³⁹ Svetište njegovo opustje k'o pustinja, blagdani mu se okrenuše u žalovanje, subote u porugu, a slava njegova u ništavilo. ⁴⁰ K'o nekoæ slava njegova, namnožila mu se sramota, i sav se ponos njegov okrenu u tugovanje. ⁴¹ I napisao kralj proglas svemu svom kraljevstvu da svi moraju postati jedan narod i svaki mora ostaviti svoje obiæaje. ⁴² I svi se narodi pokoriše kraljevoj naredbi. ⁴³ I mnogi Izraelci prihvatiliše njegovo bogoštovlje i poèeše žrtvovati idolima i ne svetkovati subotu. ⁴⁴ A kralj poslao u Jeruzalem, i u ostale judejske gradove, poslanice po glasnici da se svi imaju povesti za obiæajima tuðinaca koji

⁴⁵ su u zemlji, pa da se u Hramu dokinu paljenice, klanice i ljevanice; da se više ne svetkuju subote
 i blagdani; ⁴⁶ da se oneèisti Svetište i sveti narod; ⁴⁷ da se podignu oltari, sveti gajevi i idoli pa
 da im se žrtvuju svinje i neèiste životinje; ⁴⁸ da se više ne obrezuju djeca, da se oneèiste svakom
 neèistoæom i gnusobom ⁴⁹ i tako zaborave Zakon i izmijene sve obièaje. ⁵⁰ Tko se ne pokori
 kraljevoj naredbi, osuđen je na smrt. ⁵¹ Kralj je svem kraljevstvu napisao proglase takva sadržaja
 i postavio je nadglednike nad svim narodom da se to provede. Svim je judejskim gradovima,
 svakomu napose, zapovjedio da prinose žrtve. ⁵² I pridružiše im se mnogi od naroda, svi oni koji
 su otpali od Zakona, i zla velika uèiniše u zemlji. ⁵³ Takvi primoraše Izraela da se skriva u
 svakojakim zbjeglištima. ⁵⁴ Petnaestoga dana mjeseca Kisleva, godine sto èetrdeset i pete, sagradio
 je kralj na oltaru za žrtve paljenice Grozotu pustoši. I u susjednim judejskim gradovima podigoše
 žrtvenike. ⁵⁵ I palili su tamjan na vratima kuæa i po trgovima. ⁵⁶ A u koga nađoše knjige Zakona,
 razderaše ih i baciše u vatru. ⁵⁷ Ako bi otkrili da tko èuva svitak knjige Saveza ili da pristaje uza
 Zakon, po kraljevoj je odluci bio ubijen. ⁵⁸ Takvo nasilje provodili su mjesec za mjesecom nad
 Izraelom, nad svakim koga bi po gradovima otkrili. ⁵⁹ Dvadeset i petoga u mjesecu prinostili su
 žrtve na žrtveniku podignutu na oltaru za paljenice. ⁶⁰ Po toj zapovijedi pogubljivali su žene koje
 su dale obrezati svoju djecu; ⁶¹ objesili bi im o vrat dojenèad i smaknuli ih zajedno sa svim njihovim
 domom i s onima koji su izvršili obrezanje. ⁶² Uza sve to, mnogi od Izraela ostadoše postojani i
 pokazaše se hrabri te nisu jeli od neèistih jela. ⁶³ Radije su išli u smrt nego da se oneèiste hranom
 ili da oskrvnu sveti Savez. I tako su umirali. ⁶⁴ Uistinu, strašan gnjev bijaše nad Izraelom.

Chapter 2

¹ U one dane Matatija, sin Ivana Šimunova, sveæenik iz koljena Joaribova, ode iz Jeruzalema
 i udari sjedište u Modinu. ² A imao je pet sinova: Ivana prozvana Gadi, ³ Šimuna prozvana Tasi,
⁴ Judu prozvana Makabej, ⁵ Eleazara prozvana Avaran, Jonatu prozvana Afus. ⁶ Videæi kakva se
 bogohulstva zbivaju u Judeji i u Jeruzalemu, Matatija ⁷ zavapi: "Jao, zar se zato rodih da gledam

zator svog naroda i zator Svetoga grada pa da besposlen sjedim dok nam ga predaju u ruke
 neprijatelja - Svetište naše u ruke tuđinaca? ⁸ Svetište njegovo postade k'o èovjek bez èasti, ⁹ posuđe,
 slava njegova, za plijen opljaèkano; nejaèad njegova po trgovima poklana, mladiaèi njegovi hrana
 oštrim maèevima! ¹⁰ Ima li naroda kojemu ne pripade dio našega kraljevstva, koji ne prigrabi sebi
 plijena našega?! ¹¹ Sav mu je nakit otet, slobodu zamijeni s ropstvom. ¹² Gle, Svetište naše -
 ljepota i slava naša - opustje, oskvrnuše ga pogani! ¹³ Èemu nam život?" ¹⁴ I razdrije Matatija i
 njegovi sinovi svoju odjeæu, navukoše kostrijet i proplakaše gorko. ¹⁵ Uto kraljevi ljudi, poslani
 da sile na otpad, dođoše u Modin da prinude na žrtvovanje. ¹⁶ Mnogi su od Izraela prišli k njima.
 Ali Matatija i njegovi sinovi ostadoše postojani. ¹⁷ Kraljevi ljudi priđu Matatiji i stanu ga nagovarati:
 "Ti si èovjek ugledan u ovom gradu, èastan i utjecajan; uz tebe su tvoji sinovi i braæa. ¹⁸ Priđi
 dakle prvi i izvrši zapovijed kraljevu, kao što to uèiniše drugi narodi, ostali Judejci i preostalo
 stanovništvo Jeruzalema, pa æeš i ti i tvoji sinovi uæi u krug kraljevih prijatelja i bit æete èašæeni
 srebrom i zlatom i mnogim darovima." ¹⁹ Matatija im jakim glasom odgovori: "Neka se i svi narodi
 pod kraljevom vlašæu njemu pokore tako te svaki od njih odstupi od bogoštovlja svojih predaka i
 privoli njegovim naredbama, ²⁰ ja i moji sinovi i sva braæa moja slijedit æemo Savez otaca svojih.
²¹ Ne dalo Nebo da ostavimo Zakon i zapovijedi. ²² I zato ne možemo poslušati kraljevih naloga
 da prestupimo svoje bogoštovlje ni udesno ni ulijevo." ²³ Tek što je on to kazao, a Židov neki priđe
 pred oèima sviju da prema kraljevoj zapovijedi žrtvuje na žrtveniku u Modinu. ²⁴ Vidje to Matatija,
 razgnjevi se i srce mu zadrhta, obuzet pravednim gnjevom, potrèi i zakla ga na žrtveniku. ²⁵ U isti
 èas ubi i kraljeva èovjeka koji je silio na žrtvovanje i obori žrtvenik. ²⁶ Tako provali njegova
 gorljivost za Zakon kao nekoæ Pinhasova protiv Zimrija, sina Šalumova. ²⁷ Matatija tada stade
 vikati gradom iza glasa: "Svaki koji gori ljubavlju za Zakon i stoji uza Savez, neka ide za mnom."
²⁸ I pobjegoše u gore on i njegovi sinovi, ostavivši u gradu sve svoje. ²⁹ Mnogi tada kojima je bilo
 stalo do pravednosti i do pravde pobjegoše u pustinju ³⁰ sa svojom djecom i ženama i sa svom
 stokom, jer se zlo oborilo na njih. ³¹ I bi javljeno kraljevim ljudima i posadi koja bijaše u Jeruzalemu,
 u Davidovu gradu, da su ljudi koji su prekršili kraljevu zapovijed odbjegli u pustinjska skrovišta.
³² Jaka vojska dade se za njima u potjeru i stiže ih. Svrstaše se protiv njih, spremni da zametnu s
 njima bitku u dan subotnji. ³³ I poruèiše im: "Dosta je! Iziđite, pokorite se kraljevu nalogu da

34 spasite život!" Ali im oni odgovoriše: "Ne izlazimo i neæemo se pokoriti kraljevu nalogu da
 35 skvrnemo dan subotnji." Napadoše ih bez oklijevanja. 36 A oni im nisu uzvraæali: ni da bi se
 37 kamenom na njih nabacili, a kamoli da se utvrde u svojim skrovištima. "Umrimo svi," govorahu,
 38 "u svojoj nedužnosti. Svjedoèe nam nebo i zemlja da nas ubijate nepravедно." I zagna se vojska
 na njih u samu subotu te izginuše svi oni sa svojom djecom i ženama i stokom - oko tisuæu duša.
 39 Doznaše za to Matatija i njegove pristalice i proplakaše gorko: 40 "Ako uèinimo svi mi tako",
 rekoše jedan drugomu, "kao ova naša braæa, i ne poðemo u boj protiv pogana za svoj život i za
 41 svoje svetinje, ubrzo æe nas istrijebiti sa zemlje." I tako toga dana donesoše odluku: "Tko god
 nas napadne u dan subotnji, vojevat æemo protiv njega da svi ne izginemo kao što izgiboše braæa
 42 naša u zbjegovima." Pridružila im se i zajednica Hasidejaca, poizbor junaka u Izraelu, sve ljudi
 43 odanih Zakonu. I svi drugi koji su bježali od progonstva pridruživali se njima, i tako im je raslo
 44 pojaèanje. Prikupila se tako cijela vojska te su udarali u svom gnjevu na krivce i u svojoj srdžbi
 45 na bezakonike. Ostali se razbježaše - da se spase - po poganskim zemljama. A Matatija i njegove
 46 pristalice stanu obilaziti i razvaljivati žrtvenike. Silom su obrezivali neobrezane djeèake koje
 47 bi našli na području Izraela. Progonili su drske tuđince. I pothvat im je uspijevao. 48 Zaštitili
 49 su tako Zakon od ruku pogana i kraljeva i ne dadoše da osili sila grešnièka. A kada se Matatijini
 dani primicahu kraju, reèe on svojim sinovima: "U ovo vrijeme, gle, osilila se drskost i pogrda;
 50 nastalo je doba razora i ljutog gnjeva. Djeco moja! Gorljivo se zauzmite za Zakon i život svoj
 51 izložite za Savez naših otaca. Spominjite se djela što ih oci naši izvršiše u svoje vrijeme. Steæi
 52 æete tako slavu veliku, bit æe vam besmrtno ime. Nije li se Abraham vjeran pokazao u kušnji
 53 i nije li mu to uzeto u pravednost? A Josip je u svojoj nevolji oèuvao zapovijed i postao gospodar
 54 Egipta. Pinhas, otac naš, nosio se gorljivošæu i primio je obeæanje vjeènog sveæeništva. 55 Jošua
 56 je ispunio nalog i postao sucem Izraela. Kaleb je u zboru bio svjedok istini i zato mu pripade
 57 baština u zemlji. Davidu, jer bijaše pobožan, kraljevsko je prijestolje zauvijek dano u baštinu.
 58 Ilija, jer bijaše gorljiv borac Zakona, bi uznesen na nebo. 59 Hananija, Azarja i Mišael vjerom
 se spasiše iz plamena. 60 Daniel zbog svoje nedužnosti bi izbavljen iz lavljih ralja. 61 Razmotrite
 62 i vidite iz koljena u koljeno: svi koji se u nj uzdaše ne poklekoše nikada. Ne strašite se prijetnja

grešnikovih, jer slava bezbožnikova za gnojište je i za hranu crvima.⁶³ Danas se visoko diže, sutra
 ga veæ naæi ne možeš: u prah svoj se vratio, propale mu osnove.⁶⁴ Junaci mi, djeco, budite; Zakona
 se èvrsto držite da se u njem proslavite.⁶⁵ Evo vam Šimuna, brata vašega: znam ga, èovjek je
 razuman; slušajte ga uvijek, on æe vam biti otac!⁶⁶ Juda Makabej, poizbor junak od svoje mladosti,
 bit æe vam vojskovoða i zapovijedat æe u ratu protiv pogana.⁶⁷ Skupite oko sebe sve koji vrše
 Zakon i osvetite svoj narod.⁶⁸ Milo za drago vratite poganima i držite se propisa Zakona."⁶⁹ Tada
 ih Matatija blagoslovi i bi pridružen svojim ocima.⁷⁰ Umro je u godini sto èetrdeset i šestoj;
 sahraniše ga u grobnici otaca njegovih u Modinu. Oplakao ga je sav Izrael. Ê(166.-160. prije Krista)

Chapter 3

¹ Matatiju je naslijedio sin njegov Juda Makabej. ² Podupriješe ga sva njegova braæa i sve
 pristalice njegova oca i oduševljeno povedoše rat Izraelov. ³ On proširi nadaleko slavu svoga
 naroda. Poput diva on se u oklop obukao, bojno oružje sebi pripasao. Mnoge je bojeve zametnuo,
 oštrim maèem tabor štiteæi. ⁴ Premac lavu svojim djelima, postade k'o laviaè što za plijenom rièe.
⁵ Gonio je otpadnike, trag im njušeæi; palio je tlaèitelje svoga naroda. ⁶ Od straha pred njim dah
 im prestajao, bezakonici pred njim drhtahu. Spasenje se ruci njegovoj posreæilo. ⁷ Mnogog kralja
 on je ojadio, a Jakova djelima obradovao. Dok je vijeka blagoslivljat æe se uspomena njegova.
⁸ Obilazio gradovima Jude da istrijebi iz njih bezbožnike, od Izraela srdžbu da odvrati. ⁹ Do krajeva
 zemlje ime mu doprlo, oko sebe sabra raspršene. ¹⁰ Apolonije sabra pogane i velika vojska krenu
 iz Samarije da zavojšti na Izraela. ¹¹ Saznao za to Juda, pa ga presrete, potuèe ga i ubi. Mnogi
 nasmrt ranjeni pogiboše, a ostali pobjgoše. ¹² Oplijeniše ih, a Juda sebi prisvoji maè Apolonijev
 i nosio ga je u boju svega svog života. ¹³ Kad je Seron, sirski vojvoda, èuo da je Juda skupio oko
 sebe ljude, zbor vjernih, spremnih da svaki èas krenu u rat, ¹⁴ reèe: "Steæi æu ime i proslavit æu
 se u kraljevstvu ako se zaratim s Judom i sa svima njegovima koji preziru kraljevu rijeè." ¹⁵ I krenu
 i uzađe s njim snažna vojska bezbožnika da ga potpomognu i da se osvete sinovima Izraelovim.
¹⁶ Dok je uzlazio uza strmen Bet Horona, isprijeèi mu se Juda sa šakom ljudi. ¹⁷ Kad ovi ugledaju

vojsku koja je izlazila na njih, rekoše Judi: "Kako æe se oduprijeti nas šaèica tome silnom mnoštvu?"

18
K tome smo obnemogli, cio dan bez hrane." A Juda im odgovori: "Lako se može dogoditi da i šaèica ljudi uklješti mnoštvo. A Nebu je svejedno izvojevati spasenje s mnogima ili sa šaèicom.

19 Pobjeda u ratu ne zavisi od jaèine vojske, jer nam od Neba dolazi jakost. 20 Ovi izlaze na nas u

premoæi drskosti i bezakonja, da istrijebe nas i naše žene i djecu našu i da nas oplijene, 21 a mi

vojujemo za goli život i za svoje svete uredbe. 22 Zato æe ih Gospod pred našim oèima satrti, i

ništa se ne bojte." 23 Tako reèe i obori se iznenada na njih i razbi Serona i svu njegovu vojsku.

24 Naže za njima niz kosinu Bet Horona sve do ravnice. Pade ih kakvih osam stotina ljudi, a ostali

pobjegoše u Filisteju. 25 I zavlada strah pred Judom i braæom njegovom i obuze prepast sve okolne

narode. 26 Do kralja doprije ime njegovo i po svim se narodima pripovijedalo o Judinim djelima.

27 Kad je sve to èuo kralj Antioh, planu on gnjevom i posla da se skupe sve snage njegova kraljevstva

- vojska silna. 28 Otvori svoje riznice i isplati vojsku za godinu dana i naredi da bude spremna za

svaku priliku. 29 Uto opazi da presušuje blago u njegovim riznicama i da su mu državni dohoci sve manji zbog razdora i udaraca kojima je izmuèio zemlju zatiruæi zakone koji postojahu odiskona.

30 Poboja se dakle da neæe, kako je veæ bivalo, imati odakle podmiriti troškove i smoæi darove

što ih je prije dijelio podašnom rukom, premašujuæi u tom svoje prethodnike. 31 U toj je tjeskobi

odluèi poæi na Perziju da prigrabi danak od zemalja i da tako namakne mnogo novca. 32 Ostavi

Liziju, èovjeka ugledna, kraljevskog roda, da vodi državne poslove od Eufrata pa do egipatske

granice. 33 I povjeri mu skrbništvo nad svojim sinom Antiohom sve dok se on ne vrati. 34 Preda

mu polovicu svoje vojske s bojnim slonovima i dade mu naredbe o svemu što je naumio, osobito

o stanovnicima Judeje i Jeruzalema: 35 da se pošalje na njih vojska, da se satire i istrijebi snaga

Izraelova i preostatak Jeruzalema, pa da se izbriše i spomen na to mjesto, 36 a onda da se na svem

onom području nasele tuđinci i njima da se razdijeli njihova zemlja. 37 Tada kralj povede sa sobom

ostaluu polovicu vojske i krenu iz Antiohije, prijestolnice svoga kraljevstva, godine sto èetrdeset i

sedme. 38 Prijeđe preko Eufrata i poèe se probijati kroz gornje krajeve. Lizija je izabrao Ptolemeja,

sina Dorimenova, Nikanora i Gorgiju, muževe junaène, prijatelje kraljeve. 39 S njima posla èetrdeset

tisuæa pješaka i sedam tisuæa konjanika da navale na Judeju i da je opustoše po zapovijedi kraljevoj.

40 I pokrenu se sva ta vojska, stiže do Emausa i utabori se ondje u nizini. 41 Kad se o tome proèulo

među trgovcima u onomu kraju, uzeše oni mnogo srebra i zlata i okova te dođoše u tabor da Izraelce pokupuju kao roblje. A zavojevaèima se pridružila vojska iz Sirije i drugih zemalja. ⁴² Juda pak i njegova braæa vidješe da se množe zla i da su se vojske utaborile na njihovu području, a saznali su i za kraljeve naredbe da im se narod zatre i uništi. ⁴³ Rekoše tada jedni drugima: "Podignimo narod svoj od propasti i pođimo u rat za narod svoj i za svetinje svoje!" ⁴⁴ I sazvaše sav zbor da se svi sprema za boj i da se pomole i vapiju za milost i milosrðe. ⁴⁵ Oпустje Jeruzalem kao pustinja. Ne bijaše nikog od sve djece njegove da uđe ili da iziðe. Po Svetištu se gazilo, u Tvrðavi se nastaniše stranci, poganima posta svratište. Jakovu je radost išèezla, umuknula mu frula i citara. ⁴⁶ Izraelci se sastadoše u Masfi, pred Jeruzalemom, jer je nekoæ Izrael u Masfi imao molitveno mjesto. ⁴⁷ Postili su toga dana i obukli se u kostrijet, posuli glavu pepelom i razderali svoje haljine. ⁴⁸ Razvili su knjigu Zakona da potraže u njoj ono što inaèe pogani traže od svojih idola. ⁴⁹ Iznesoše sveæenièku odjeæu i prvine i desetine i pozvaše nazirejce koji su ispunili razdoblje svoga zavjeta. ⁵⁰ I zavapiše tada jakim glasom k Nebu: "Što da sada uèinimo sa svim ovim i kamo da ove smjestimo?" ⁵¹ Svetište se tvoje gazi i skvrni, sveæenstvo je tvoje tužno, poniženo. ⁵² Pogani se, evo, udružiše protiv nas da nas istrijebe. Ti jedini znadeš što nam spremaju. ⁵³ Kako æemo im odoljeti ako nam ti ne priteèeš u pomoæ?" ⁵⁴ I zatrubiše nato u trublje i povikaše iz sveg glasa. ⁵⁵ Juda tada postavi narodu starješine: tisuænike, stotnike, pedesetnike i desetnike. ⁵⁶ Onima pak koji su baš gradili kuæu, ili su se tek oženili, ili su sadili vinograd, ili bijahu strašljivice, naredi da se svaki takav, kako i Zakon zapovijeda, vrati kuæi. ⁵⁷ I vojska krenu i utabori se južno od Emausa. ⁵⁸ Juda izda zapovijed: "Opašite se i budite junaci! Spremní stojte ranom zorom za boj protiv pogana koji se, eto, udružiše da istrijebe nas i naše svetinje. ⁵⁹ Bolje nam je u boju izginuti nego da gledamo zlo svog naroda i svojih svetinja. ⁶⁰ Bit æe onako kako Nebo hoæe."

Chapter 4

¹ Gorgija povede sa sobom pet tisuæa pješaka i tisuæu poizbor konjanika; ta je vojska krenula noæu ² da izvrši prepad na židovski tabor i da ga iznenadi: vodièi joj bijahu stanovnici Tvrðe. ³ Kad je to doèuo Juda, podigao se i on sa svojim junacima da na kraljevu vojsku, koja je bila u

⁴ Emausu, udari dok su joj pripadnici još izvan tabora. ⁵ Gorgija je pak došao noæu u Judin tabor i nije našao nikoga, pa je zato stao Židove tražiti po gorama, jer, kako je rekao, "oni bježe pred nama". ⁶ U cik zore pojavi se Juda u ravnici sa samo tri tisuæe ljudi. Ti nisu imali prikladna obrambenog oružja ni maæeva. ⁷ Vidjeli su poganski tabor, jak i utvrđen: opkoljavali ga konjanici, ljudi vièni boju. ⁸ Juda reèe svojim ljudima: "Ne bojte se toga mnoštva i ne plašite se njihovih napadaja. ⁹ Sjetite se da su se naši oci spasili na Crvenom moru kad ih je progonio faraon s vojskom. ¹⁰ Zavapimo sada k Nebu: ono æe nam se možda smilovati, sjetit æe se svog Saveza s našim ocima, pa æe danas pred nama tu vojsku satrti. ¹¹ Tada æe svi narodi spoznati da postoji Netko tko izbavlja i spasava Izraela." ¹² Stranci podigoše oèi: opazivši kako im Židovi dolaze s protivne strane, ¹³ iziđoše iz tabora da prihvate bitku. Judini vojnici zatrubiše u trube i zametnuše boj. ¹⁴ Razbijeni, pogani nagnuše u bijeg prema ravnici. ¹⁵ Ali svi na zalaznici padoše od maèa. Ostale pognaše sve do Gezera i do nizina Idumeje, do Azota i do Jamnije: palo je oko tri tisuæe ljudi. ¹⁶ Kad se Juda vratio s potjere kojoj bijaše na èelu, ¹⁷ reèe narodu: "Ne lakomite se na plijen jer nam prijeti još jedan rat. ¹⁸ Gorgija je sa svojom vojskom tu u gori. Sad se oduprite našim neprijateljima, borite se protiv njih; potom æete bez brige pokupiti plijen." ¹⁹ Juda je još bio u rijeèi kadli jedan odred proviri s gorskog visa. ²⁰ Vidješe da su njihovi raspršeni i da je tabor izgorio: o tome je još svjedoèio dim koji se vidio. ²¹ Od toga se prizora prestraviše. A kad su još na ravnici opazili Judinu vojsku spremnu za boj, ²² svi pobjegoše u filistejsku zemlju. ²³ Juda se vratio da im oplijeni tabor. Iznijelo se mnogo zlata, srebra, modra i crvena skrletna platna i golemo drugo blago. ²⁴ Na povratku su Židovi hvalili i blagoslivljali Nebo govoreæi: "Ono je dobro i njegova je ljubav vjeèna!" ²⁵ Bijaše to dan velike izraelske pobjede. ²⁶ Oni pak od neprijatelja koji bijahu utekli dođoše k Liziji i javiše mu sve što se dogodilo. ²⁷ Ta ga vijest smete, duh mu klonu, jer se Izraelu nije dogodilo onako kako je on htio niti je bilo onako kako je zapovjedio kralj. ²⁸ Zato je iduæe godine Lizija sabrao ²⁹ šezdeset tisuæa poizbor pješaka i pet tisuæa konjanika da svlada Židove. Došli su u Idumeju i ³⁰ utaborili se u Betsuru. Juda iziđe protiv njih sa deset tisuæa ljudi. Kad vidje tu silnu vojsku, pomoli se ovako: "Blagoslovljen da si, spasitelju Izraela, ti koji si satro juriš diva rukom svoga

sluge Davida i koji si filistejsku vojsku predao u ruke Šaulova sina Jonate i njegova štitonoše.

³¹ Predaj i ovu vojsku u šake Izraela, svog naroda; neka se osramote i pješaci i konjanici. ³² Posij strah u njihovim redovima, uništi uzdanje koje imaju u svoju silu i neka se pokolebaju svojim

porazom. ³³ Obori ih mačem onih koji te ljube, da te hvale pjesmama svi oni koji ti poznaju Ime!"

³⁴ I počeoše bitku i u srazu prsa o prsa pade iz Lizijine vojske oko pet tisuća ljudi. ³⁵ Videći kako mu se osula vojska i kako su neustrašivi Judini junaci, koji su bili spremni junački živjeti ili umrijeti, Lizija se vrati u Antiohiju. Ondje unovači najamnike da iznova, s pojačanom vojskom, provali u

Judeju. ³⁶ Juda pak i njegova braća rekoše: "Eto, naši su neprijatelji satrti, hajde da očistimo

Svetište i posvetimo ga." ³⁷ Sabra se sva vojska i pope se na goru Sion. ³⁸ Vidjeli su ondje opustjelo sveto mjesto, oskvrnjen oltar, spaljena vrata, u predvorjima naraslo šikarje kao u šumi ili u gorama,

a čelije porušene. ³⁹ Razdrli su na sebi odjeću, zakukali i glavu posuli pepelom. ⁴⁰ Potom padoše

ničice pa na znak truba zavapiše k Nebu. ⁴¹ Juda naloži ljudima da tuku one koji su bili u Tvrđi

sve dok on Svetište ne očisti. ⁴² Zatim je izabrao svećenike neokaljane, vjerne Zakonu. ⁴³ Očistiše

oni Svetište, a oskvrnjeno kamenje ukloniše na nečisto mjesto. ⁴⁴ Potom se vijećalo što da se učini

od žrtvenika za paljenice, koji je bio oskvrnjen. ⁴⁵ Dođoše na dobru misao da ga uklone, bojeći

se da im ne bude na sramotu, jer su ga pogani oskvrnuli. I oboriše žrtvenik. ⁴⁶ Kamenje staviše na

prikladno mjesto na hramskoj gori, dok ne dođe prorok koji će o njem odlučiti. ⁴⁷ Nato, prema

Zakonu, uzeše neklesano kamenje i podigoše nov žrtvenik, po uzoru na prijašnji. ⁴⁸ Popravili su

Svetište i unutrašnjost Doma i posvetili predvorje. ⁴⁹ Pošto su načinili novo sveto posuđe, unijeli

su u Hram svijećnjak, kadioni žrtvenik i stol. ⁵⁰ Kadili su tamjan na žrtveniku i zapalili svjetiljke

na svijećnjaku koje su rasvijetlile unutrašnjost Hrama. ⁵¹ Postavili su hljebove na stol i objesili

zastore. Tako dovršiše djelo koje su poduzeli. ⁵² Dvadeset i petog dana devetog mjeseca, zvanog

Kislev, godine sto četrdeset i osme ustadoše u rano jutro ⁵³ i prinesoše po Zakonu žrtvu na novom

žrtveniku za paljenice koji bijahu podigli. ⁵⁴ Obnovili su posvetu žrtvenika uz pjesme i zvuke

citara, harfa i cimbala u ono isto doba i u isti dan u koji su ga pogani oskvrnuli. ⁵⁵ Sav je narod

pao ničice i poklonio se, a zatim upravio hvalu Nebu, onomu koji ih je tako sretno vodio. ⁵⁶ Osam su dana slavili posvetu žrtvenika i radosno prinosili paljenice i žrtve prièsnice i zahvalnice.

57 Uresili su proèelje Hrama zlatnim vijencima i štitovima, obnovili ulaz i aelije i postavili im
 58 vrata. Nastala je velika radost u narodu i izbrisala se sramota koju su nanijeli pogani. 59
 je sa svojom braæom i sa svom izraelskom zajednicom odredio da se, poèevši od dvadeset i petog
 dana mjeseca Kisleva, svake godine u svoje vrijeme osam dana radosno i veselo slavi dan posvete
 60 žrtvenika. U to su vrijeme oko gore Siona sagradili visoke zidove s jakim kulama, bojeæi se da
 pogani ne doðu ta mjesta oskvrnuti kao i prije. 61
 Juda je ondje smjestio posadu da èuva goru Sion.
 Utvrdio je Betsur da narod ima tvrðu protiv Idumeje.

Chapter 5

1 Kad su okolni narodi èuli da je žrtvenik ponovo sagraðen a Svetište uspostavljeno kao i prije,
 vrlo se razgnjeviše 2 i naumiše istrijebiti Jakovljevo pokoljenje što je živjelo meðu njima; poèeli
 su ubijati i progoniti taj narod. 3
 Juda zavojeva na Ezavove sinove u Idumeji, na zemlju Akrobatenu,
 jer su opsjedali Izraelce. Žestoko ih je porazio, ponizio i doèepao se plijena. 4
 Sjetio se i zloæe
 Bajanovih sinova, koji su zasjedama na putovima narodu postavljali zamke i zapreke. 5
 Pošto ih je opkolio u kulama, opsjedao ih je i predao ih prokletstvu. Zapalio je i sažgao njihove kule i sve
 one koji su bili u njima. 6
 Zatim krenu na Amonce, u kojih je naišao na jaku vojsku i mnogi narod
 pod poglavarem Timotejem. 7
 Zapodjeo je s njima mnoge bojeve, potukao ih i slomio im silu.
 8
 Zauze Jazer sa selima njegova podruèja, a zatim se vrati u Judeju.
 9
 Pogani u Galaadu udružiše se protiv Izraelaca koji su živjeli u njihovim krajevima da ih
 istrijebe; a Izraelci pobjegoše u tvrðavu Datemu. 10
 Poslali su Judi i njegovoj braæi pisma ovako
 sastavljena: "Pogani koji nas okružuju udružili se protiv nas da nas unište. 11
 Spremaju se da osvoje
 tvrðavu u koju smo se sklonili. Timotej zapovijeda njihovom vojskom. 12
 Doði sad i izbavi nas iz
 njihovih ruku, jer mnogo je naših veæ palo. 13
 Pogubili su svu našu braæu naseljenu u Tobijinoj
 zemlji, odveli u ropstvo žene i djecu, imanje im oduzeli i ondje pogubili oko tisuæu ljudi." 14
 Dok se to pismo još èitalo, doðuše drugi glasnici, iz Galileje, razdrte odjeæe, donoseæi iste vijesti:
 15
 "Udružili se protiv nas iz Ptolemaide i Tira i Sidona sa svim narodima Galileje da nas istrijebe."

16

A kad su Juda i narod to čuli, sazvaše veliku skupštinu da vijećaju što da učine za svoju braću izvrnutu nevoljama i napadajima neprijatelja.

17

Juda tada reče bratu Šimunu: "Izaberi sebi ljude pa idi, izbavi svoju braću u Galileji! A ja i brat Jonatan poći ćemo u Galaaditidu."

18

Za obranu Judeje ostavi Zaharijina sina Josipa i Azarju, poglavara naroda, s preostalom vojskom.

19

I zapovjedi im: "Upravlajte ovim narodom, ali se ne upuštajte u rat protiv poganskih naroda dok se mi ne

vratimo."

20

Šimunu su dali tri tisuće ljudi za Galileju, a Judi osam tisuća ljudi za Galaaditidu.

21

Pošto je otišao u Galileju, Šimun je zametnuo mnoge bojeve protiv pogana, porazio ih i natjerao

ih u bijeg; gonio ih je do vrata Ptolemaide.

22

Ostavili su na bojištu oko tri tisuće ljudi, od kojih

je pokupio plijen.

23

Poveo je sa sobom Židove iz Galileje i Arbate sa ženama i djecom i svim njihovim imanjem te ih odveo u Judeju s velikom radošću.

24

A Juda Makabej i brat mu Jonatan

prijeđoše preko Jordana i tri su dana išli pustinjom.

25

Sretoše Nabatejce, koji su ih primili

miroljubivo te im pripovjedili sve što se dogodilo njihovoj braći u Galaaditidi:

26

kako ih je mnogo zatvoreno u Bosori, u Bosoru, u Alemi, Kasfu, Makedu i Karnainu, a to su sve utvrđeni veliki

gradovi;

27

kako ima zatvorenih i u ostalim gradovima Galaaditide i kako je neprijatelj odlučio da

sutradan napadne te gradove, osvoji ih i u jednom danu istrijebi sve koji se nalaze u njima.

28

Juda odmah krenu s vojskom kroz pustinju prema Bosori. Zauze grad i spali ga pošto pobi sve muško

oštricom mača i pokupi plijen.

29

Odande je krenuo dalje noću i približio se tvrđavi.

30

Kad je svanula zora a oni podigli oči, ugledaše bezbrojno mnoštvo kako namješta ljestve i sprave da zauzmu

tvrđavu; već su napadali.

31

Videći da je napadaj počeo i da se urnebesna vika, pomiješana sa

zvukom truba, diže iz grada prema nebu,

32

Juda reče ljudima svoje vojske: "Borite se danas za svoju braću!"

33

Svrsta ih u tri skupine i tako krenuše na neprijateljsku zalaznicu. Trube odjeknuše

i zazivi se podigoše.

34

Timotejeva vojska, razabravši da je to Makabej, pobježe pred njim. On ih

porazi do nogu: toga dana ostade ih na bojištu oko osam tisuća.

35

Pošto je zatim skrenuo na

36

Alemu, napade je, zauze, pobi sve muško, oplijeni je i spali.

Odande se digao da zauzme Kasfo,

37

Maked, Bosor i ostale gradove Galaaditide.

38

Poslije tih događaja Timotej prikupi drugu vojsku

i utabori se pred Rafonom s one strane potoka.

Juda je poslao svoje da izvide tabor i oni mu

javiše: "Oko ovog poglavara skupili su se svi pogani koji nas okružuju i stvorili su golemu vojsku;

39 najmili su i Arape kao pomoćne odrede; utaborili su se preko potoka, pripravnici da te napadnu."

40 Juda krenu da ih presretne. Timotej reče zapovjednicima svoje vojske kad su se Juda i njegove čete približili vodi: "Ako prvi prijeđe i udari na nas, nećemo mu moći odoljeti jer će imati prednost;

41 a ako se poboji i utabori s one strane potoka, prijeći ćemo mi, udariti i nadvladati ga." 42 Kad se približio toku vode, Juda postavi uz potok narodne pisare i naloži im: "Ne dopustite nikomu da razapinje šatora, nego neka idu svi u boj." 43 On prijeđe prvi onamo, a za njim je slijedio sav narod. Potjera pred sobom sve pogane. Oni pobacaše oružje i pobjegoše da se sklone u karnainski hram.

44 Židovi su najprije osvojili grad, zatim spalili hram sa svima koji su bili u njemu. Tako je oboren Karnain i odonda se Judi nije moglo odoljeti. 45 Juda sabra sve Izraelce koji su bili u Galaadu, od najmanjeg do najvećeg, njihove žene i djecu i imanje, i to se golemo mnoštvo uputilo prema judejskoj zemlji. 46 Stigli su u Efron, važan i vrlo jak grad što se nalazio na putu. Kako ga nije bilo moguće zaobići ni desno ni lijevo, nije bilo druge nego kroza nj. 47 Stanovnici su im uskratili prolaz i vrata zagradili kamenjem. 48 Juda im posla poruku sastavljenu ovim miroljubivim riječima: "Pustite nas da prođemo preko vaše zemlje, da dođemo u svoju; nitko vam neće učiniti nikakve štete, samo ćemo proći." 49 Ali im nisu htjeli otvoriti. Tada Juda oglasi po vojsci neka svatko ostane na svojem mjestu. 50 Junaci vojske zauzeše položaje. Juda je cio dan i cijelu noć napadao, i grad mu pade u ruke. 51 Posjekao je sve muško oštricom mača, porušio grad do temelja, oplijenio ga i prošao tim mjestom po tjelesima pobijenih. 52 Židovi su pregazili Jordan na velikoj ravnicima nasuprot Betšanu. 53 Juda je cijelim putem pribirao zaostale i bodrio narod sve dok nije stigao u judejsku zemlju. 54 Radosno i veselo uspinjali su se na goru Sion i prinijeli paljenice zato što su se svi u miru vratili i nitko od njih nije stradao. 55 Dok su Juda i Jonatan bili u galaadskoj zemlji a Šimun, njihov brat, u Galileji pred Ptolemaidom, 56 Josip, Zaharijin sin, i Azarja, zapovjednici vojske, čuli su za njihova sjajna djela i bojeve koje su vodili te rekoše: 57 "Proslavimo se i mi, pođimo protiv pogana što su oko nas!" 58 I tako dadoše naloge četama kojima su zapovijedali i krenuše na Jamniju. 59 Gorgija iziđe iz grada sa svojim ljudima da se s njima pobije. 60 Josip i Azarja biše natjerani u bijeg i gonjeni sve do judejskih međa. Palo je u taj dan među izraelskim narodom oko dvije tisuće ljudi. 61 Bio je to velik poraz za narod: nisu slušali Judu i njegovu braću,

nego mišljahu da æe se istaknuti hrabrošæu.⁶² Ali, eto, nisu bili od koljena onih ljudi od kojih je dolazio spas Izraelu.⁶³ Plemeniti Juda i njegova braæa užívali su veliku èast pred svim Izraelom i svim poganima gdje su god èuli za njihova imena.⁶⁴ Ljudi se natiskivali oko njih i klicali im.⁶⁵ Juda je sa svojom braæom otišao na jug da vojuje protiv Ezavovih sinova. Zauzeo je Hebron i njegova sela, srušio tvrðave, a kule naokolo sve popalio.⁶⁶ Digavši tabor, ode da osvoji filistejsku zemlju i proðe Marisu.⁶⁷ Toga su dana u boju pali sveæenici koji su se htjeli istaæi hrabrošæu pa se nepromišljeno upustili u boj.⁶⁸ Juda se uputio u Azot u filistejskom podruèju i ondje je razrušio žrtvenike, izrezbarene likove njihovih bogova popalio, opljaèkao gradove, a onda se vratio u judejsku zemlju.

Chapter 6

¹ U to vrijeme kralj Antioh prolazio gornjim krajevima. Doèuo je da je perzijski grad Elimaida na glasu s bogatstva, sa srebra i zlata,² da je ondje bogat hram u kojem se nalaze zlatni predmeti vojne opreme, oklopi i oružje što ih je ostavio Filipov sin Aleksandar Makedonski, koji je prvi vladao nad Grcima.³ Zato je krenuo da pokuša zauzeti grad i opljaèkati ga, ali nije uspio jer su građani doznali za njegovu nakanu.⁴ Oni mu se opriješe s oružjem u ruci: natjerali su ga u bijeg te se odande morao, jako ojaðen, probijati natrag u Babilon.⁵ Još dok je bio u Perziji, doðoše i javiše mu kako su poražene èete što su upale u judejsku zemlju.⁶ I Lizija je navro sa snažnom vojskom, ali je pred Židovima morao pobjeæi, jer su oni pobijeðenim vojskama uzeli opremu i obilan plijen i tako postali još jaèi.⁷ Srušili su i sramotni kip što ga bijaše podigao na žrtveniku u Jeruzalemu, a svoje su sveto mjesto okružili visokim zidovima, kakvi su bili i prije, pa tako i Betsur, jedan od njegovih gradova.⁸ Kad je kralj èuo te vijesti, prenerazi se i silno uznemiri; pade na postelju i razbolje se od jada što mu se nije želja ispunila.⁹ Ostade tako više dana, ali ga je tuga neprestano presvajala. A kad mu bijaše umrijeti,¹⁰ dozva sve svoje prijatelje i reèe im: "Nestalo je sna s mojih oèiju i srce mi je klonulo od jada."¹¹ Zato rekoh u svom srcu: "U koliku li sam tjeskobu zapao i kakav li me to val nesreæe zapljusnuo! Mene koji sam u vrijeme svoje moæi bio poštovan i ljubljen."¹² Sad mi dolaze na pamet zla koja sam poèinio u Jeruzalemu kad sam odande odnio

sve zlatno i srebrno posuđe što se u njemu nalazilo i kad sam bez razloga zapovjedio da se stanovnici
 Jude istrijebe. ¹³ Sad znam da me zbog toga snašlo ovo zlo i da od velike tuge umirem u tuđoj
 zemlji!" ¹⁴ Nato dozva Filipa, jednog od svojih prijatelja, i postavi ga nad svim kraljevstvom. ¹⁵ I
 dade mu svoju krunu, plašt i pečatni prsten, i ostavi mu da odgoji njegova sina Antioha, i da ga
 uputi u vođenje kraljevstva. ¹⁶ Tu kralj Antioh umrije godine sto èetrdeset i devete. ¹⁷ Kad je
 Lizija doznao da je kralj umro, postavio mu je za nasljednika njegova sina Antioha, koga je odgajao
 od njegova djetinjstva. ¹⁸ Nadjenuo mu je ime Eupator. Ali oni koji su bili u Tvrđi uznemiravahu
 Izraelce oko Svetišta, neprestano smišljajuæi kako da im naude i tako pomognu poganima. ¹⁹ Juda
 odluèi da ih uništi. Zato sazva sav narod na opsadu. ²⁰ Sabrali su se i opkolili ih godine sto pedesete.
 Naèinili su strelišta i bojne naprave. ²¹ Ali su neki od opkoljenih probili obruè, a njima se pridružili
 i neki od bezbožnih Izraelaca. ²² Otišli su kralju i rekli mu: "Dokle æeš oklijevati da nam izvršiš
 pravdu i osvetiš našu braæu? ²³ Dobre volje pristali smo da služimo tvome ocu i vladamo se prema
 njegovim nalogima i držimo se njegovih odredaba. ²⁴ Zato sinovi našeg naroda opsjedaju Tvrđu i
 zamrziše na nas. I poubijali su sve koji su im dopali šaka i razgrabili su nam baštinu. ²⁵ I nisu samo
 na nas podigli ruke: podigli su ih i na sve tvoje krajeve. ²⁶ Evo, sad opsjedaju jeruzalemsku Tvrđu:
 hoæe da je zauzmu, a utvrdili su Svetište i Betsur. ²⁷ Ako im se ne isprijeèiš, uèinit æe još i više,
 a ti ih više neæeš zaustaviti." ²⁸ Na te se rijeèi kralj razgnjevi. Sabra sve svoje prijatelje, starješine
 svojih pješaka i zapovjednike konjanika. ²⁹ Došle su mu i najamnièke èete drugih kraljevina i od
 morskih otoka. ³⁰ Broj se njegovih snaga podigao na sto tisuæa pješaka i dvadeset tisuæa konjanika
 i trideset i dva slona uvježbana za rat. ³¹ Došli su preko Idumeje i opsjeli Betsur, dugo ga tukli i
 èak napravili bojne naprave. Ali su oni iz grada provaljivali, palili naprave i hrabro se borili. ³² Tada
 se Juda, prekinuvši opsadu Tvrðe, utabori kod Bet Zaharije, nasuprot kraljevskom taboru. ³³ Kralj
 ustade u ranu zoru i požuri se sa svojom vojskom prema Bet Zahariji. Njegove su èete zauzele
 borbene položaje, a trube zatrubile. ³⁴ Slonovima su davali grožđani i dudov sok da ih potaknu za
 boj. ³⁵ Životinje su razmjestili meðu bojne redove. Uza svakog slona poredali su tisuæu pješaka
 opremljenih lanèanim oklopima i bronèanim šljemovima, a k tomu su svakoj životinji pridijelili i
 pet stotina odabranih konjanika. ³⁶ Ti su upravljali svim pokretima životinje, pratili je svuda i od

³⁷ nje se nisu udaljivali. Na svakog slona privezali su potpruzima jaku drvenu obrambenu kulu. U
³⁸ svakoj su, uz Indijca, bila četiri snažna ratnika. Ostale je konjanike kralj razmjestio na oba krila
³⁹ vojske da uznemiruju neprijatelje i pokrivaju bojne redove. Kad je sunce obasjalo zlatne i
⁴⁰ mjedene štitove, zablistale su od njih gore i zasvijetlile poput upaljenih zublja. Jedan se dio
 kraljevskih četa razvi po gorskim visovima, a drugi po nizinama i svi se pokrenuše u evrstom i
⁴¹ uređenom rasporedu. Uzdrhtaše svi koji su čuli graju toga mnoštva, bahat njegovih stopala i
⁴² zveket oružja, jer ta je vojska bila vrlo velika i jaka. Juda se sa svojom vojskom upusti u boj. U
⁴³ kraljevskoj vojsci pade šest stotina ljudi. Uto je Eleazar, zvan Auran, opazio jednu životinju
⁴⁴ opremljenu kraljevskom ormom, višu od ostalih. Pomisli da je u njoj kralj i žrtvova se da izbavi
⁴⁵ svoj narod i steče vječno ime. Hrabro potrča prema životinji, posred bojnog reda. Ubijao je
⁴⁶ desno i lijevo, a neprijatelji se pred njim razdvojili. Uvuče se pod slona, probode ga mačem i
⁴⁷ ubi. Životinja se strovali na Eleazara i zgnječi ga. Tako on pogibe ondje. Židovi su, videći silnu
⁴⁸ kraljevsku snagu i žestoku vojsku, pred njom uzmakli. Kraljevska vojska krenu protiv Židova
⁴⁹ u Jeruzalemu. Kralj je opsjedao Judeju i goru Sion, a s onima u Betsuru sklopio je mir. Ti su
 izišli iz grada jer više nisu mogli izdržati opsadu: nisu imali hrane. Bila je, naime, subotnja godina,
⁵⁰ zemlja počivala. Kralj je zaposjeo Betsur i ondje smjestio posadu. ⁵¹ Prilično je dugo opsjedao
 Svetište. Služio se protiv njega streljima, bojnim napravama, bacačima plamena, kamenja i strelica,
⁵² a tako i praćarama. I opsjednuti uzimahu naprave protiv napadača. Borba potraja dugo. ⁵³ Ali
 u skladištima nestalo hrane. Bila je sedma godina, a, osim toga, Izraelci dovedeni u Judeju iz
⁵⁴ poganskih krajeva bijahu potrošili i posljednje zalihe. Tako su u Svetišću ostavili malo ljudi jer
⁵⁵ je zavladala glad. Ostali se raspršili svaki na svoju stranu. Filip, koga je kralj Antioh još za svoga
⁵⁶ života odabrao da njegova sina Antioha odgaja za prijestolje, vratio se iz Perzije i Medije s
⁵⁷ vojskom koja je pratila kralja. Sad je nastojao da zagospoduje državnim poslovima. Na tu vijest
 Lizija je samo gledao da što prije ode. Rekao je kralju, vojskovođama i ljudima: "Svaki smo dan
⁵⁸ slabiji, imamo sve manje hrane, a mjesto koje opsjedamo dobro je utvrđeno. Osim toga, čekaju nas
⁵⁹ poslovi kraljevstva. Pružimo, dakle, desnicu tim ljudima, sklopimo mir s njima i sa svim njihovim
 narodom. Dopustimo im da žive po svojim običajima kao i prije, jer su se radi svojih zakona,

kad smo ih dokinuli, na nas razgnjevili i sve ovo poèinili." ⁶⁰ Taj je prijedlog kralju i starješinama bio po volji. Po poslanicima ponudio je Židovima mir, a oni ga prihvaćiše. ⁶¹ Kralj i starješine potkrijepiše sporazum zakletvom, pa su opsjednuti izišli iz Tvrđe. ⁶² Potom kralj uziđe na goru Sion. Tu vidje kako je mjesto utvrđeno, pogazi svoju zakletvu i zapovjedi da se ono poruši. ⁶³ Nato hitno podiže tabor i vrati se u Antiohiju. Tu nađe Filipa gospodarem grada. Udari na grad i silom ga osvoji.

Chapter 7

¹ Godine sto pedeset i prve uteèe iz Rima Seleukov sin Demetrije, iskrca se sa malo ljudi u nekom primorskom gradu i ondje se zakralji. ² Kad je ulazio u kraljevski dvor svojih otaca, vojska je uhvatila Antioha i Liziju da ih dovede pred njega. ³ Kad je on to doznao, reèe: "Ne pokazujte mi njihovih lica!" ⁴ Vojska ih pogubi, a Demetrije zasjede na prijestolje svoga kraljevstva. ⁵ Potom su k njemu došli svi bezakonici i bezbožnici iz Izraela, a predvodio ih Alkim, koji je htio postati velikim sveæenikom. ⁶ Oni su pred kraljem optuživali narod govoreæi: "Juda je sa svojom braæom pobio sve tvoje prijatelje, a nas je izagnao iz zemlje. ⁷ Zato pošalji èovjeka u koga imaš povjerenje: neka ode onamo i vidi kako je Juda opustošio nas i kraljevsku zemlju, pa neka kazni te ljude i sve njihove pomagaèe!" ⁸ Vladar je izabrao Bakida, jednog od kraljevih prijatelja, upravitelja Prekorjeèja, èovjeka ugledna u kraljevstvu i vjerna kralju. ⁹ Njega posla s bezbožnikom Alkimom, komu je potvrdio sveæeništvo, i zapovjedi mu da se osveti Izraelcima. ¹⁰ Oni su otišli i s velikom vojskom stigli u judejsku zemlju. Poslali su glasnike Judi i njegovoj braæi s miroljubivim rijeèima, punim himbe. ¹¹ Ali oni nisu vjerovali njihovim rijeèima, jer vidješe kako su došli s velikom vojskom. ¹² A oko Alkima i Bakida okupilo se vijeæe zakonoznanaca da pronađe pravedno rješenje. ¹³ Među Izraelcima prvi su Hasidejci zatražili da se s njima sklopi mir. ¹⁴ Govorahu oni: "S vojskom je došao sveæenik od Aronova plemena. Neæe nam uèiniti ništa nažao." ¹⁵ Govorio je s njima miroljubivo, uvjeravao ih i zaklinjao se: "Neæemo vam uèiniti ništa nažao, ni vama ni vašim prijateljima." ¹⁶ Oni mu povjerovaše. A on zapovjedi te između njih uhvatiše šezdeset ljudi i pogubiše ih onaj isti dan, prema rijeèima Pisma: ¹⁷ "Razbacali su tjelesa tvojih svetaca i prolili

njihovu krv oko Jeruzalema i ne bijaše nikoga da ih ukopa." ¹⁸ Tada strah i trepet obuze sav narod.
 Rekoše: "Nema u njih ni istine ni pravde, pogazili su nagodbu i zakletvu koju su položili." ¹⁹ Bakid
 ode iz Jeruzalema i utabori se kod Betzeta. Tu je uhvatio mnoge ljude koji su, s nekima od naroda,
 uskočili k njemu. Bacio ih je u velik bunar. ²⁰ Zatim je zemlju predao Alkimu i ostavio s njim
 vojsku da mu pomaže. Bakid se vrati kralju. ²¹ Alkim se stao boriti za velikosvećeničku čast.
²² Oko njega sabraše se svi koji su smuživali svoj narod. Zavladao je judejskom zemljom i počinili
 mnogo zla u Izraelu. ²³ Kad je Juda vidio da zlodjela Alkima i njegovih pristalica protiv Izraelaca
 nadmašuju i sama poganska zlodjela, ²⁴ stade obilaziti svim judejskim krajevima osvećujući se
 istaknutim prebjecima i branići im prolaz zemljom. ²⁵ Kad je Alkim spoznao da se Juda sa svojim
 pristašama osilio i kad je razabrao da im se neće moći oprijeti, vratio se kralju te ih optužio još
 gore.
²⁶ Tada kralj posla Nikanora, jednog od svojih najistaknutijih vojskovođa, koji bijaše neprijatelj
 Izraelu; naloži mu kralj da istrijebi taj narod. ²⁷ Došavši u Jeruzalem s mnogobrojnom vojskom,
 Nikanor poručio Judi i njegovoj braći ove himbeno miroljubive riječi: ²⁸ "Neka između mene i vas
 ne bude rata. Posjetite me vas miroljubivo, sa slabom pratnjom." ²⁹ Stigao je k Judi. Mirno su jedan
 drugoga pozdravili, ali neprijatelji bijahu spremni da ugrabe Judu. ³⁰ Razabravši da je k njemu
 došao s podmuklim nakanama, Juda se prepade te ga više ne htjede vidjeti. ³¹ Nikanor uvidje da
 su mu otkrili namjeru te zametnu protiv Jude boj kod Kafarsalama. ³² Tu je od Nikanorovih ljudi
 palo oko pet stotina, a ostali pobješkoše u Davidov grad. ³³ Poslije tih događaja Nikanor se pope
 na goru Sion. Iz svetog mjesta izišli su neki svećenici i narodni starješine da ga mirno pozdrave i
 pokažu mu paljenicu koja se prinosi za kralja. ³⁴ Ali im se on naruga, ismija ih, onečisti i obasu
 pogrđama. ³⁵ U napadu gnjeva progovorio je ovako: "Ako se Juda sa svojom vojskom ovaj put ne
 preda u moje ruke, spalit ću tu građevinu kad se, nakon pobjede, vratim ovamo." Potom je izišao
 sav razjaren. ³⁶ Svećenici su ušli, stali pred žrtvenik i Svetište i progovorili suznih očiju: ³⁷ "Ti
 si izabrao ovaj Dom da se posveti tvom Imenu, da tvome narodu bude kuća molitve i prošnje.
³⁸ Osveti se tom čovjeku i njegovoj vojsci da padnu od mača! Spomeni se njihove hule i ne daj da
 odahnu!" ³⁹ Nikanor je otišao iz Jeruzalema i utaborio se kod Bet Horona. Tu mu se pridružila

⁴⁰ sirska vojska. ⁴¹ Juda se pak utaborio kod Adase, sa tri tisuæe ljudi. On se ovako pomolio: "Kad su te poslanici asirskoga kralja pohulili, izišao je tvoj anđeo i pobio njegovih sto osamdeset i pet tisuæa. ⁴² Tako danas satri pred nama tu vojsku da svi ostali znaju da je bezbožnièki govorio protiv tvog Svetišta i sudi mu po njegovoj zloæi!" ⁴³ Vojske su zapodjele boj trinaestog dana mjeseca Adara. Nikanorova vojska bijaše razbijena, a i on pade u bici. ⁴⁴ Kad su vojnici vidjeli da im je pao Nikanor, bacili su oružje i razbježali se. ⁴⁵ Židovi su ih gonili dan hoda, od Adase do okolice Gezera, trubeæi za njima bojnim trubama. ⁴⁶ Iz svih okolnih judejskih sela izlazili su stanovnici i opkoljivali bjegunce. Ti su srtali jedni na druge. Svi su pali od maæa, nijedan nije izbjegao. ⁴⁷ Uzeše plijen od njih. Zatim odsjekoše Nikanoru glavu i desnicu, koju je tako oholo dizao; odnijeli su ih i podigli na vidiku Jeruzalemu. ⁴⁸ Narod se silno radovao. Taj je dan slavio kao velik blagdan veselja. ⁴⁹ Odredili su da se taj dan slavi svake godine trinaestog Adara. ⁵⁰ Tako se judejska zemlja malo smirila.

Chapter 8

¹ Tada je Juda doèuo za Rimljane: kako su moæni i blagonakloni prema svojim privrženicima, kako sklapaju prijateljstvo s onima koji im se obraæaju i kako su veoma jaki. ² Pripovijedali su mu o njihovim ratovima i junaštvima kojima su se istaknuli protiv Gala, kako su ih svladali i prisilili na danak, ³ o svemu što su izveli u Hispaniji da se domognu rudnika srebra i zlata, ⁴ kako su razboritošæu i ustrajnošæu zavladao svim onim podruèjem, a ono je od njih veoma udaljeno; kako su potukli kraljeve koji su s kraja zemlje dolazili da ih napadaju, nanijeli im velike poraze i kako im neki donose godišnji danak. ⁵ Napokon su oružjem satrli Filipa i kitijeskoga kralja Perzeja, a tako upokorili i druge koji se bijahu digli na njih. ⁶ Porazili su azijskog kralja Antioha Velikog, koji je na njih pošao u rat sa stotinu dvadeset slonova, s konjanicima, bojnim kolima i mnogobrojnim pješacima. ⁷ Uхватili su ga živa, odredili da on i njegovi nasljednici plaæaju težak danak, da dadu taoce i prepuste im ⁸ zemlju indijsku, medijsku i lidijsku i neke od svojih najljepših pokrajina, koje onda dadoše kralju Eumenu. ⁹ Kad su pak neki iz Grèke naumili doæi da ih istrijebe, ¹⁰ Rimljani su za to doznali i na njih poslali samo jednog vojskovođu. Udarili su na njih te je palo mnogo ųrtava. Odveli su u ropstvo njihove žene i djecu i oplijenili ih. Zavladao su njihovom zemljom, razorili im

tvrđave i podjarmili ih sve do danas.¹¹ A i druga kraljevstva i otoke koji su im se opirali Rimljani
 su satrli i podložili.¹² Svojim pak prijateljima i onima koji se u njih uzdaju ostali su vjerni. Podložili
 su kako obližnje tako i udaljene kraljeve, boje ih se svi koji èuju za njihovo ime.¹³ Komu žele
 vlast, njemu je i daju. Svrgavaju pak koga ne žele. Vrlo su ojaèali.¹⁴ Unatoè svemu tome nijedan
 se od njih nije okrunio niti obukao grimizom da bi se tako proslavio.¹⁵ Osnovali su vijeæe u kojem
 svaki dan vijeæa trista i dvadeset èlanova, savjetujuæi se bez prestanka o svom puku, radi njegova
 blagostanja.¹⁶ Svake godine povjeravaju jednome èovjeku da vlada i upravlja cijelim carstvom.
 Svi toga jednog èovjeka slušaju: meðu njima nema ni zavisti ni ljubomore.¹⁷ Tada Juda izabra
 Ivanova sina Eupolema, iz Akosove kuæe, i Eleazarova sina Jasona i posla ih u Rim da s Rimljanima
 sklope prijateljstvo i savez¹⁸ da bi se tako oslobodili jarma. Uvidjeli su da grèko kraljevstvo
 porobljuje Izraela.¹⁹ Poslije vrlo duga putovanja stigli su u Rim, ušli u senat i ovako progovorili:
²⁰ "Juda zvan Makabej i njegova braæa sa židovskim narodom poslali su nas k vama da s vama
 sklopimo savez i prijateljstvo i da nas ubrojite u svoje saveznike i prijatelje."²¹ Taj se zahtjev
 senatorima svidio.²² Evo prijepisa ugovora koji su urezali u bronèane ploèe i poslali Židovima u
 Jeruzalem kao ispravu o miru i savezu:²³ "Neka sreæa prati Rimljane i židovski narod na moru i
 na kopnu zavazda! A maè i neprijatelj bio od njih daleko!²⁴ Ako, prije svega, Rimu ili kojemu od
 njegovih saveznika diljem njegove vladavine zaprijeti rat,²⁵ židovski æe se narod na njegovoj
 strani boriti svim srcem, koliko prilike budu zahtijevale.²⁶ Protivnicima neæe davati niti ih
 opskrbljivati žitom, oružjem, novcem ni lađama. Tako je zakljuèio Rim. I on æe vjerno vršiti svoje
 obaveze, a da ne prima jamstvo.²⁷ Isto tako, ako židovski narod bude prvi napadnut, Rimljani æe
 se na njegovoj strani boriti svom dušom, koliko to od njih budu zahtijevale prilike.²⁸ Napadaèima
 neæe se davati ni žita, ni oružja, ni novaca, ni lađa. Tako je zakljuèio Rim i on æe se ovih obaveza
 držati bez prijevare.²⁹ Takav su savez Rimljani sklopili sa židovskim narodom.³⁰ Ako bi pak
 poslije toga jedni ili drugi htjeli štogod dodati ili oduzeti, mogu to uèiniti po svojoj volji, i što god
 dodaju ili oduzmu to æe ih obvezivati.³¹ Što se tièe zala koja im je nanio kralj Demetrije, pisali
 smo mu ovako: "Zašto pritišæeš jarmom Židove, naše prijatelje i saveznike?³² Potuže li se još
 jednom na tebe, ustat æemo na obranu njihovih prava i zavojštit æemo protiv tebe na moru i na
 kopnu."

Chapter 9

¹ Kad je Demetrije doèuo da je u borbi poginuo Nikanor i njegova vojska, ponovo je poslao Bakida i Alkima u Judeju, na èelu desnoga krila. ² Oni se uputiše prema Galileji i opsjednuše Mesalot na podruèju Arbele. Pošto su ga zauzeli, pogubili su mnogo stanovnika. ³ Prvoga mjeseca godine sto pedeset i druge utaborili su se pred Jeruzalemom, ⁴ a potom su sa dvadeset tisuæa pješaka i dvije tisuæe konjanika otišli u Beerzet. ⁵ Juda se sa tri tisuæe odabranih ratnika utaborio u Eleasi. ⁶ Videæi velik broj neprijatelja, uplašiše se. Mnogi pobjegoše iz tabora. U njem nije ostalo više od osam stotina ljudi. ⁷ Juda je vidio da mu se vojska raspala prije bitke. Klonulo mu srce jer više nije imao vremena da je sakupi. ⁸ Onako zabrinut reèe onima koji su preostali: "Ustanimo! Hajdemo na protivnike! Možda æemo ih ipak suzbiti." ⁹ Oni su ga odvraæali rijeèima: "Zasad možemo samo spasiti život, tako da se sa svojom braæom vratimo i nastavimo borbu. Sad nas je zaista premalo." ¹⁰ Juda odvrati: "Ne, toga neæu nikad uèiniti da od njih bježim! Ako nam je došlo vrijeme, poginimo junaèki za svoju braæu i ne ostavljajmo ljage na svojoj slavi!" ¹¹ Vojska je krenula iz tabora i stala prema njima. Konjanici se razdijelili na dva odreda, praæari i strijelci stupiše na èelo vojske, a tako i udarne èete, sve sami junaci. Bakid je držao desno krilo, ¹² bojni se red približavo uza zvuk trube sa dva boka. ¹³ Oni na Judinoj strani i sami zatrubiše, potresla se zemlja od bojnog tutnja. Bitka se zapodjela ujutro i trajala do veèera. ¹⁴ Juda je opazio da je Bakid s jezgrom svoje vojske nadesno: oko njega se okupili svi srèani ljudi ¹⁵ i razbili su desno krilo i gonili ga do gore Azara. ¹⁶ Ali kad su Sirci s lijevoga krila opazili da im je desno krilo provaljeno, nagnuše za Judom i njegovim ljudima i napadoše ih s leða. ¹⁷ Zametnula se ogorèena borba i ranjeni su mnogi s jedne i druge strane. ¹⁸ I Juda je pao, a ostali se razbjegli. ¹⁹ Jonatan i Šimun podigli su svog brata Judu i pokopali ga u grobu svojih otaca u Modinu. ²⁰ Oplakivao ga je sav Izrael i ljuto tužio za njim, narièuæi više dana ovako: ²¹ "O, kako pade junak, Izraelov spas!" ²² Ostala Judina djela, njegovi ratovi, junaštva koja je izvršio i dokazi njegove slave nisu zapisani jer ih bijaše u obilju. Ê(160.-143. prije Krista) ²³ Kad je poginuo Juda, podigli su glave svi bezakonici na svem izraelskom podruèju i ponovo se pojavili svi zlotvori. ²⁴ Kako je u to vrijeme pritisnula veoma velika glad, zemlja je prešla na

²⁵ njihovu stranu. ²⁶ Bakid je namjerno izabirao bezbožne ljude da upravljaju zemljom. ²⁷ Ti su kod Judinih prijatelja vršili premetačine i istrage i dovodili ih Bakidu, koji ih je kažnjavao i izvrgavao ruglu. ²⁸ Tada se u Izraelu razbjesnilo takvo ugnjetavanje kakva nije bilo u sve vrijeme otkad se više nije pojavljivao prorok. ²⁹ Onda se okupiše svi Judini prijatelji i rekoše Jonatanu: "Otkako je umro tvoj brat Juda, nema više čovjeka slična njemu da se opre našim neprijateljima, Bakidu i mrziteljima našega naroda. ³⁰ Zato te, dakle, danas biramo na njegovo mjesto da nam budeš poglavar i vođa u borbi koju smo poduzeli." ³¹ Tako je Jonatan prihvatio vodstvo i naslijedio svoga brata Judu. ³² Kad je Bakid za to doznao, samo je gledao da ubije Jonatana. ³³ Ćim je za to dočuo, Jonatan je sa svojim bratom Šimunom i sa svima onima koji su ih pratili pobjegao u pustinju Tekou i utaborio se kraj vode Asfara. ³⁴ Bakid je to saznao u subotnji dan, pa je i on sa svim svojim vojnicima prešao preko Jordana. ³⁵ Jonatan je poslao svoga brata, kao vođu pratnje, da zamoli prijatelje Nabatejce kako bi kod njih ostavili obilnu opremu. ³⁶ Ali Amrajevi sinovi, oni iz Medabe, iziđoše i uhvatiše Ivana sa svim što je imao i otiđoše s tim plijenom. ³⁷ Poslije tih događaja javili su Jonatanu i njegovu bratu Šimunu da Amrajevi sinovi slave veliku svadbu i da vrlo svečano iz Nadabata vode nevjestu, kao jednoga od uglednih ljudi u Kanaanu. ³⁸ Tada se oni sjetiše krvavog svršetka svoga brata Ivana. ³⁹ Popeše se i sakriše u gori. ⁴⁰ Podigoše oči i vidješe gdje se usred nejasna žagora pomalja velika povorka, kako za njom slijedi ženik sa svojim prijateljima i braćom, a prate ih bubnjevima, glazbalima i bogatom opremom. ⁴¹ Židovi su nasrnuli na njih iz zasjede i stali ih ubijati. Mnogi su stradali, a ostali utekoše u goru. Odnoseno im je sve što su imali. ⁴² Tako im se svadba okrenula u žalost, a zvuk glazbe u plač. ⁴³ Pošto su ljuto osvetili krv svoga brata, vratiše se na muljevite obale Jordana. ⁴⁴ Kad je to čuo Bakid, došao je u subotnji dan s mnogom vojskom na obalu Jordana. ⁴⁵ Tada Jonatan reče svojim ljudima: "Na noge! Borimo se za svoje živote, jer danas nije kao što je bilo jučer i prekjčer. ⁴⁶ Eto, rat je pred nama i za nama. Posvuda je voda Jordana, mulj i šikarje: nema uzmaca. ⁴⁷ Zato sad zavapite k Nebu da izbjegnute sili svojih neprijatelja!" ⁴⁸ Boj se zametnuo. Jonatan je pružio ruku da udari Bakida, ali mu je ovaj izmakao: ⁴⁹ skočio je unazad. Onda se Jonatan sa svojim ljudima baci u Jordan i prepliva na drugu stranu, ali protivnici nisu za njima prelazili preko Jordana. ⁵⁰ Taj je dan na Bakidovoj strani palo oko

50
 tisuæu ljudi. Vrativši se u Jeruzalem, Bakid poèe u Judeji graditi tvrde gradove, tvrðavu u Jerihonu, Emausu, Bet Horonu, Betelu, Tamnati, Faratonu, Tefonu, s visokim zidovima, vratima i prijevornicama. 51 U svakoj je ostavio posadu da divlja protiv Izraela. 52 Utvrdio je Betsur, Gezer i Tvrðu. Po njima je razmjestio vojnike i zalihe hrane. 53 Pokupio je za taoce sinove zemaljskih starješina i stavio ih pod stražu u jeruzalemskoj Tvrði. 54 Godine stotinu pedeset i treæe, drugoga mjeseca, zapovjedio je Alkim da sruše zid unutarnjeg dvorišta Svetišta. Tako je uništio djela proroka i poèeo razaranje. 55 U to je vrijeme Alkima udarila kap i sprijeèila njegove pothvate. Usta mu zamaknuše: onako uzet, nije više mogao istisnuti ni rijeèi niti je mogao svojoj kuæi davati naloge. 56 I Alkim tako umrije u živim mukama. 57 Kad je Bakid vidio da je Alkim umro, vratio se kralju i judejska je zemlja poèinula dvije godine. 58 Svi su se bezakonici savjetovali ovim rijeèima: "Gle, Jonatan i njegovi žive mirno i bezbrižno. Hajde da sad dovedemo Bakida neka ih u jednoj noæi pohvata sve." 59 Potom su otišli i posavjetovali se s njim. 60 Bakid se podigao s velikom vojskom i tajno pisao svim svojim pristalicama u Judeji da pohvataju Jonatana i njegove ljude. Ali ne mogoše tako, jer su oni doznali za njihovu namjeru. 61 Štoviše, uhvatili su pedesetak ljudi u zemlji, poèinitelje te opaèine, pa su ih pogubili. 62 Potom se Jonatan i Šimun sa svojim ljudima skloniše u Betbasi u pustinji. Tu su popravili ono što je ondje bilo opustošeno i mjesto utvrdiše. 63 Kad je za to doznao Bakid, skupio je sve svoje ljude i pozvao svoje pristaše u Judeji. 64 Otišao se utaboriti kod Betbasija, opsjedao ga više dana i izradio bojne naprave. 65 Jonatan je u gradu ostavio svoga brata Šimuna, a sam je sa šakom ljudi izišao na obilazak po okolini. 66 Tukao je Odomeru i njegovu braæu i Fasironove sinove u njihovu taborištu. Poèeli su vojevati i uzlažahu s vojskom. 67 Šimun je sa svojim ljudima provalio iz grada i spalio bojne naprave. 68 Udarivši na Bakida, razbiše ga i teško ga ojadiše, pomrsiše mu namjeru i vojni pohod. 69 Razgnjevi se on protiv odmetnika koji su mu savjetovali da dođe u tu zemlju, pobi mnoge te sa svojim ljudima odluèi da se vrati kuæi. 70 Na tu vijest posla Jonatan k njemu poslanike da s njim uglave mir i povratak zarobljenika. 71 On na to pristade i ostade vjeran svojim obvezama. Zakle mu se da više nikad, dok god živi, neæe protiv njega ništa poduzimati. 72 Pošto mu je predao roblje što ga je prije u judejskoj zemlji zarobio, Bakid se vratio u svoju zemlju i više nije dolazio na židovsko područje. 73 Maè je otpoèinuo u Izraelu. Jonatan se nastani u Mikmasu, gdje je poèeo suditi narodu. Iz Izraela je istrijebio bezbožnike.

Chapter 10

¹ Godine sto i šezdesete krenu Antiohov sin Aleksandar, nazvan Epifan, da zaposjedne Ptolemaidu. Primili su ga i on počeo u njoj vladati. ² Kad je to doprlo do ušiju kralja Demetrija, skupio je vrlo jaku vojsku i izišao protiv njega u boj. ³ Ujedno je Demetrije poslao Jonatanu vrlo miroljubivo pismo u kojemu mu obećava da će ga uzvisiti u dostojanstvu. ⁴ Zapravo je u sebi govorio: "Trebalo da s tim ljudima žurno sklopimo mir prije nego ga oni s Aleksandrom sklope protiv nas. ⁵ Jonatan će se sjetiti svih zala što smo ih nanijeli njemu, njegovoj braći i njegovu narodu." ⁶ Čak ga je ovlastio da diže vojsku, proizvodi oružje i naziva se njegovim saveznikom. Zapovjedio je da mu se iz Tvrđe predaju taoci. ⁷ Jonatan ode u Jeruzalem i poruku pročitao pred svim narodom, a tako i pred onima u Tvrđi. ⁸ Ti su se zaista zaprepastili kad su čuli da mu je kralj dao pravo da diže vojsku. ⁹ Ljudi iz Tvrđe predali su Jonatanu taoce, a on ih je vratio njihovim roditeljima. ¹⁰ Jonatan se nastanio u Jeruzalemu i počeo ponovo zidati i obnavljati grad. ¹¹ Napose je poslanicima zapovjedio da se ponovo podigne bedem, a gora Sion okruži i utvrdi klesanim kamenjem; oni tako i učiniše. ¹² Pobjegli su stranci koji su se nalazili u tvrđavama što ih je sagradio Bakid. ¹³ Svaki je od njih ostavio svoj položaj i vratio se u svoju zemlju. ¹⁴ Jedino su u Betsuru ostali neki od onih koji su pogazili Zakon i zapovijedi: tu im bijaše utočište. ¹⁵ Kralj Aleksandar došao je za obećanja što ih je Demetrije dao Jonatanu. Kazivali su mu i o ratovima i junaštvima kojima su se istakli on i njegova braća i o mukama koje su morali pretrpjeti. ¹⁶ Povikao je: "Hoćemo li ikad naći takva čovjeka? Učinimo ga, dakle, svojim prijateljem i saveznikom!" ¹⁷ Napisao mu je i poslao pismo ovako sastavljeno: ¹⁸ "Kralj Aleksandar pozdravlja svog brata Jonatana. ¹⁹ Čuli smo o tebi da si hrabar i moćan čovjek i da si dostojan da budeš naš prijatelj. ²⁰ Zato te danas postavljamo vrhovnim svećenikom tvog naroda i dajemo ti naslov kraljeva prijatelja (i ujedno mu posla grimiznu kabanicu i zlatnu krunu), da pristaješ uz nas i s nama sačuvaš prijateljstvo." ²¹ I Jonatan se odjenu svetom odjećom sedmoga mjeseca godine sto i šezdesete o Blagdanu sjenica. Skupio je zatim vojsku i nabavio mnogo oružja. ²² Kad je Demetrije za to čuo, ožalosti se i reče: ²³ "Zašto smo dopustili da nas preteče Aleksandar i ugrabi prijateljstvo Židova i tako učvrsti svoj položaj? ²⁴ Pisat ćemo im i ja uvjerljivo i ponuditi im položaj i bogatstvo, ne bi li mi bili na pomoć." ²⁵ I posla im pismo

ovog sadržaja: "Kralj Demetrije pozdravlja židovski narod. ²⁶ Ęuli smo i radujemo se što ste održali svoje ugovore sklopljene s nama i ostali nam vjerni prijatelji i što niste prešli k našim neprijateljima.

²⁷ Ostanite nam vjerni i dalje, a mi æemo vam dobroèinstvima vraæati ono što za nas budete èinili.

²⁸ Oprostit æemo vas mnogih daæa i podijelit æemo vam darove. ²⁹ Veæ sad vas oslobaðam i sve

³⁰ Židove razrješavam dažbina, poreza na sol i krunskog nameta. I treæinu zemaljskih proizvoda i polovicu plodova s drveæa što mi pripadaju otpuštam od danas pa ubuduæe judejskoj zemlji i trima pokrajinama što su joj pridijeljene u Samariji i Galileji - od današnjeg dana pa zauvijek.

³¹ Jeruzalem neka je svet i slobodan sa svojim podruèjem, slobodan od svih desetina i daæa.

³² Odrièem se posjedovanja jeruzalemske Tvrðe i predajem je vrhovnom sveæeniku da u njoj smjesti

³³ ljude koje sam izabere da je èuvaju. Otpuštam bez otkupa svaku judejsku osobu odvedenu u zarobljeništvo izvan judejske zemlje gdje se god u mom kraljevstvu nalazila. Hoæu da svi budu

³⁴ slobodni od nameta, oni i njihova stoka. Neka svi blagdani, subote, mjeseci mlaðaci i zakonski dani, a tako i tri dana prije i tri dana poslije blagdana, neka svi budu za sve Židove u mom kraljevstvu

³⁵ dani oprosta i osloboðenja. Nitko neæe imati pravo da i u èemu progoni ili uznemiruje nekoga

³⁶ od vas. Židovi æe se upisivati u kraljevsku vojsku do trideset tisuæa ljudi, primat æe plaæu

³⁷ kakva pripada svim kraljevskim vojnicima. Neki æe od njih biti porazmješteni po velikim kraljevskim tvrðavama, a drugi æe biti u povjerljivim službama kraljevstva. Neka njihovi zapovjednici i starješine proiziðu iz njihovih redova i neka žive po svojim zakonima, kako je kralj

³⁸ odredio za judejsku zemlju. One tri pokrajine što su Judeji pridijeljene od Samarije neka se pripoje Judeji i budu njezine, tako da se naðu pod istim poglavarom, da ne slušaju druge vlasti osim

³⁹ vlasti vrhovnog sveæenika. Ptolemaidu s njezinim okružjem dajem na dar Svetištu u Jeruzalemu

⁴⁰ da se tako podmiruju troškovi Svetišta. Ja osobno davat æu svake godine petnaest tisuæa šekela

⁴¹ od kraljevskih dohodaka u mjestima za to prikladnim. I sve ostalo što službenici nisu predali

⁴² kao prijašnjih godina davat æe odsad za potrebe Hrama. Osim toga, i onih pet tisuæa srebrnih šekela što su ih svake godine ubirali od dohodaka Svetišta neka se otpusti i neka pripadne

⁴³ sveæenicima koji vrše službu. Tko god zatraži utoèište u jeruzalemskom Hramu i na njegovu podruèju, a kralju duguje poreze ili što drugo, bit æe slobodan sa svim svojim imanjem što ga

⁴⁴ posjeduje u mom kraljevstvu. Za gradnju i obnavljanje Svetišta neka se troškovi isto tako

⁴⁵ namiruju iz kraljevih dohodaka. Jednako æe se iz kraljevskih dohodaka namirivati i troškovi za

gradnju jeruzalemskih zidova i okolnih utvrda te za gradnju zidova po judejskim gradovima."
46

Kad su Jonatan i narod èuli za ta obeæanja, nisu povjerovali niti ih prihvatili, jer su se sjeæali
koliko je mnogo zlostavljao Izraela i koliko ga je ugnjetavao. 47 Zato su pristali uz Aleksandra,
jer je u njihovim oèima on imao miroljubive namjere. Zato su mu bili stalni saveznici. 48 Tada je
kralj Aleksandar skupio velike snage i krenuo protiv Demetrija. 49 Pošto su ta dva kralja zametnula
borbu, Demetrijeva vojska naže u bijeg, a Aleksandar ju je progonio i nadvladao. 50 Vodio je

žestoku borbu do zalaska sunca. Toga je istog dana Demetrije poginuo. 51 Tada je Aleksandar
poslao egipatskom kralju Ptolemeju poslanike s ovom porukom: "Buduæi da sam se vratio u
svoje kraljevstvo, sjeo na prijestolje svojih otaca, preuzeo vlast, razbio Demetrija i zavladao našom

zemljom, 53 buduæi da sam zametnuo s njime boj pa smo razbili njega i njegovu vojsku i sjeli na
njegovo kraljevsko prijestolje, 54 hajde da se sprijateljimo: daj mi svoju kæer za ženu, bit æu ti zet
i dat æu ti, isto kao i njoj, darove tebe dostojne!" 55 Kralj Ptolemej odgovorio je ovako: "Sretna li

dana kad si se vratio u zemlju svojih otaca i sjeo na njihovo kraljevsko prijestolje! 56 Sad æu ti
uèiniti ono što si pisao, ali mi doði u susret u Ptolemaidu da se vidimo, i bit æu ti tast, kako si

rekao." 57 Ptolemej je otišao sa svojom kæeri Kleopatrom iz Egipta i došao u Ptolemaidu godine
sto šezdeset i druge. 58 Kralj Aleksandar došao mu u susret, a on mu dao svoju kæer Kleopatru te

je u Ptolemaidi velièanstveno proslavio njezinu udaju, kako pristaje kraljevima. 59 Kralj Aleksandar
pisao je Jonatanu da mu dođe u posjete. 60 Dođe on sveèano u Ptolemaidu i sastade se sa oba kralja.
Obdari mnogim srebrom i zlatom njih i njihove prijatelje. Podijelio je mnogo darova i ugodio im.

61 Tada su se protiv njega urotili pokvarenjaci iz Izraela, izraelski ološ, te ga optužili. Ali ih kralj
nije poslušao. 62 Nego kralj zapovjedi da Jonatanu skinu njegovu odjeæu i da ga odjenu grimizom,

pa tako i uèiniše. 63 Kralj ga posadi kraj sebe i zapovjedi svojim dostojanstvenicima: "Prođite s
njim posred grada i objavite da se nitko nièim protiv njega ne smije potužiti i nitko ga ne smije

nièim uznemirivati." 64 Kad su tužitelji vidjeli kakva mu se iskazuje èast, kako glasnici pred njim
izvikuju, kako se zaogrnuo grimizom, svi pobjgoše. 65 Kralj ga je poèastio, upisao ga meðu svoje

prve prijatelje i postavio za vojskovođu i namjesnika. 66 Potom se Jonatan mirno i veselo vratio u
Jeruzalem.

67

Godine sto šezdeset i pete došao je s Krete Demetrijev sin Demetrije u zemlju svojih otaca.

68

Kad je za to doèuo kralj Aleksandar, vrlo se ožalostio i vratio u Antiohiju. ⁶⁹ Demetrije potvrdi Apolonija za namjesnika u Celesiriji, a ovaj sabra veliku vojsku te se utabori kod Jamnije. Velikom

sveæeniku Jonatanu poruèi ovo: ⁷⁰ "Ti mi se suprotstavljaš posve sam, tako te sam zbog tebe

izvrgnut ruglu i sramoti. Zašto ti vladaš u gorama protiv nas? ⁷¹ Ako li se pouzdaješ u svoju vojsku,

siđi k nama u dolinu da se tu ogledamo, jer sa mnom je snaga gradova. ⁷² Pitaj i doznat æeš tko sam ja i koji su ostali što mi pomažu. Kažu da nam neæete odoljeti, jer su ti oci u dva maha bili u

vlastitoj zemlji natjerani u bijeg. ⁷³ Tako se ni sad neæeš oduprijeti konjaništvu i tolikom pješaštvu

u ravnici, gdje nema kamenja ni stijena ni mjesta kamo da pobjegneš." ⁷⁴ Kad je Jonatan èuo Apolonijevu poruku, sva mu se duša uzbunila. Odabrao je deset tisuæa ljudi te izišao iz Jeruzalema.

Njegov brat Šimun došao mu je u pomoæ. ⁷⁵ Utaborili se pred Jopom. Građani su mu zatvorili

vrata, jer je u Jopi bila Apolonijeva posada. Zapoèeše napadati. ⁷⁶ Građani se uplašiše i otvoriše

vrata, i tako Jonatan zagospodari Jopom. ⁷⁷ Kad je za to doèuo Apolonije, svrsta za borbu tri tisuæe konjanika i mnoštvo pješaka i krenu prema Azotu, kao da æe samo proæi, ali je odmah zaokrenuo

u dolinu jer je imao mnoštvo konjanika u koje se uzdao. ⁷⁸ Jonatan pohita za njim do Azota i tu

se dvije vojske sukobiše. ⁷⁹ Ali je Apolonije iza njih ostavio skrivenih tisuæu konjanika. ⁸⁰ Jonatan je znao da iza njega ima zasjeda. Konjanici su opkolili njegovu vojsku i na vojnike odapinjali

strelice od jutra do mraka. ⁸¹ Vojska je dobro izdržala, onako kako je odredio Jonatan, dok su se,

naprotiv, konji izmorili. ⁸² Šimun priskoèi sa svojom vojskom i navali na bojni red, jer je konjaništvo

veæ obnemoglo. Neprijatelji su bili slomljeni te su pobjegli. ⁸³ Konjanici se raspršili po ravnici, a

bjegunci stigli u Azot i ušli u hram Dagona, svoga idola, da se spase. ⁸⁴ Ali je Jonatan spalio Azot i gradove oko njega te pokupio plijen i spalio Dagonov hram i sve one koji su se u nj sklonili.

⁸⁵ Osam je tisuæa ljudi palo od maæa i bilo spaljeno. ⁸⁶ Jonatan ode odande i utabori se kod

Askalona. Tu su mu građani izišli u susret s velikim slavljem. ⁸⁷ Poslije toga Jonatan se sa svojim

vratio u Jeruzalem s obilnim plijenom. ⁸⁸ Kad je kralj Aleksandar èuo za te događaje, iskaza još

veæe poèasti Jonatanu. ⁸⁹ Poslao mu je zlatnu kopèu koja se po obièaju daje kraljevskim rođacima. Poklonio mu je u posjed Akaron sa svim njegovim područjem.

Chapter 11

¹ Egipatski je kralj sakupio mnogo vojske kao što je pijeska na morskoj obali, a tako i mnogo brodova, u namjeri da se lukavo doèepta Aleksandrova kraljevstva i pripoji ga svome. ² Poèe u Siriju s prijateljskim rijeèima. Građani su mu otvarali vrata gradova, izlazili mu u susret, jer je kralj Aleksandar naložio da ga primaju. Bio mu je tast. ³ Ali èim bi Ptolemej ušao u koji grad, ondje bi odmah smjestio posadu. ⁴ Kad se približavao Azotu, pokazali su mu spaljen Dagonov hram, opustošeni Azot s okolinom, razbacana mrtva tijela i izgorjele ostake onih koje je Jonatan spalio u ratu. Nagomilali su ih na hrpu na kraljevu putu. ⁵ Pripovijedali su kralju što je Jonatan uèinio, željeli ga oklevetati. Ali je kralj šutio. ⁶ Jonatan je došao u Jopu i sveèano se pridružio kralju. Pozdravili su se i tu prenoèili. ⁷ Jonatan je kralja ispratio do rijeke koja se zove Eleuter, a zatim se vratio u Jeruzalem. ⁸ Kralj Ptolemej zavladao je primorskim krajevima do Seleucije na moru. Poèeo je snovati pakosne osnove protiv Aleksandra. ⁹ Poslao je poslanike kralju Demetriju s porukom: "Hajde da među sobom sklopimo savez. Dat æu ti svoju kæer koju ima Aleksandar i kraljevat æeš u kraljevstvu svog oca. ¹⁰ Źao mi je što sam njemu dao svoju kæer. On mi radi o glavi." ¹¹ Oklevetao ga je jer je poželio njegovo kraljevstvo. ¹² Oduzeo mu je svoju kæer i dao je Demetriju. Raskinuo je veze s Aleksandrom, i njihovo neprijateljstvo postade oèito. ¹³ Ptolemej je ušao u Antiohiju i okrunio se krunom Azije; tako se okrunio dvjema krunama: egipatskom i azijskom. ¹⁴ Kralj Aleksandar bio je u to vrijeme u Ciliciji, jer su se stanovnici onih krajeva pobunili. ¹⁵ Kad je Aleksandar za sve to èuo, pošao je protiv njega u boj. Ptolemej krenu na nj s jakom vojskom i natjera ga u bijeg. ¹⁶ Aleksandar pobježe u Arabiju da se ondje skloni, a Ptolemej je slavio slavlje. ¹⁷ Arapin Zabdiel odrubi Aleksandru glavu i posla je Ptolemeju. ¹⁸ Treæi dan potom umro je kralj Ptolemej, a građani su pobili njegove posade po tvrđavama. ¹⁹ Kraljem je godine sto šezdeset i sedme postao Demetrije. ²⁰ U to je vrijeme Jonatan sabrao one koji su bili u Judeji da osvoji jeruzalemsku Tvrðu. Napao ju je s mnogo bojnih naprava. ²¹ Tada su neki mrzitelji svog naroda, ljudi bezakonici, otišli kralju i javili mu kako Jonatan opsjeda Tvrðu. ²² Na tu se vijest kralj razgnjevi. Èim je to èuo, odmah krenu u Ptolemaidu. Odande je pisao Jonatanu da prekine opsadu i što prije doèe u Ptolemaidu na

23 razgovor s njim. Kad je Jonatan primio taj poziv, zapovjedio je da se nastavi opsada. U pratnji
 izraelskih starješina i svećenika, koje je izabrao, i sam se izvrže opasnosti. 24 Ponijevši srebra i
 zlata, odjeće i mnogo drugih darova, otišao je kralju u Ptolemaidu. Kralj ga primi milostivo.
 25 Neki su ga odmetnici optuživali, 26 ali je kralj učinio s njime kao što i njegovi prethodnici:
 odlikova ga pred svim svojim prijateljima. 27 Potvrdio mu je veliko svećeništvo i sve ostale časti
 što ih je imao otprije i uvrstio ga među svoje prve prijatelje. 28 Jonatan je zamolio kralja da Judeju
 oslobodi od plaćanja poreza, a ujedno i tri pokrajine Samarije, a za to mu obeća tri stotine talenata.
 29 Kralj bijaše s time sporazuman te Jonatanu o svemu tome izda pismo ovog sadržaja: 30 "Kralj
 Demetrije pozdravlja brata Jonatana i judejski narod. 31 Prijepis pisma što smo ga o vama pisali
 svome rođaku Lastenu upućujemo i vama da znate: 32 kralj Demetrije pozdravlja oca Lastena.
 33 Odlučili smo da učinimo dobro judejskom narodu, svojim prijateljima i vjernim saveznicima,
 zbog njihove blagonaklonosti prema nama. 34 Potvrđujemo im i judejsko područje i tri pokrajine
 - Aferemu, Lidu i Ramataim - koje su bile oduzete Samariji i pripojene Judeji, sa svime što im
 pripada. Svima koji prinose žrtve u Jeruzalemu to je u naknadu za poreze što ih je kralj ondje svake
 godine ubirao na poljski prirod i plodove drveća. 35 Što se tiče naših ostalih prava na desetine i
 namete, na solarinu i krunski danak što nam pripada, sve im to od danas otpuštamo. 36 Ništa od
 toga neće biti opozvano odsele pa do vijeka. 37 Zato se sad pobrinite i načinite od ovoga prijepis,
 pa dajte Jonatanu da se na svetoj Gori stavi na vidljivo mjesto."
 38 Kad je kralj Demetrije vidio da mu se zemlja pod njegovom vladom umirila i da mu se više
 nitko ne opire, otpustio je sve svoje čete, svaku u svoje mjesto, osim onih stranih, koje je unovačio
 na otocima pogana. Zato su ga zamrzile sve čete njegovih otaca. 39 Tada je Trifon, koji je prije
 pristajao uz Aleksandra, videći da se sve čete bune protiv Demetrija, otišao k Arapinu Jamlikuu,
 koji je odgajao Aleksandrova sina Antioha. 40 Usrdno ga je nagovarao da mu preda dječaka, da se
 sin zakralji umjesto svog oca. Obavijestio ga je o svemu što je učinio Demetrije i kako ga mrze
 njegove čete. Ondje je ostao mnogo vremena. 41 Međuto je Jonatan zatražio od kralja Demetrija
 da iz jeruzalemske Tvrđe i ostalih tvrđava povuče posade koje su neprestano ratovale s Izraelcima.
 42 Demetrije je poručio Jonatanu: "Ne samo da ću to za tebe i tvoj narod učiniti negu ću tebe i tvoj
 narod obasuti častima čim mi se za to pruži prilika. 43 Zasad bi dobro učinio kad bi mi u pomoć
 poslao ljude, jer su mi se sve moje čete iznevjerile." 44 Jonatan mu je u Antiohiju poslao tri tisuće

ljudi viènih ratu. Kad su stigli kralju, on se njihovu dolasku silno obradova. ⁴⁵ Gotovo stotinu i
 dvadeset tisuæa graðana okupilo se usred grada u namjeri da ubiju kralja. ⁴⁶ Kralj je utekao u dvor,
 a graðani zaposjeli ulice i poèeli napadati. ⁴⁷ Tada kralj pozva u pomoæ Židove. Oni se svi odmah
 skupiše oko njega, potom se raziðoše po gradu i toga dana pobiše do stotinu tisuæa stanovnika.
⁴⁸ Zapalili su grad i pokupili toga dana mnogo plijena i tako izbaviše kralja. ⁴⁹ Kad su graðani
 vidjeli da Židovi po miloj volji gospodare gradom, klonuli su srcem i zavapili kralju: ⁵⁰ "Pruži
 nam desnicu, pa neka Židovi prestanu udarati na nas i na grad." ⁵¹ Odbacili su oruðje te sklopili
 mir. Židovi su se proslavili pred kraljem i pred svima pripadnicima njegova kraljevstva. Istakli su
 se u njegovim državama i vratili u Jeruzalem s mnogo plijena. ⁵² Kralj je Demetrije opet sjeo na
 svoje kraljevsko prijestolje, i zemlja je pod njegovom upravom bila mirna. ⁵³ Ali je prekršio sva
 svoja obeæanja, zavadio se s Jonatanom, nije više priznavao njegovih usluga nego ga silno žalostio.
 Okršaj kod Hasora
⁵⁴ Poslije toga vratio se Trifon i s njim dječak Antioh, koji se zakraljio i ovjenèao krunom.
⁵⁵ Tada su se oko njega skupile sve èete kojih se Demetrije riješio. Zaratile su s Demetrijem, natjerale
 ga u bijeg i porazile. ⁵⁶ Trifon se doèepao slonova i zavladao Antiohijom. ⁵⁷ Mladi je Antioh pisao
 Jonatanu ovo: "Potvrðujem te za vrhovnog sveæenika i postavljam te nad èetiri pokrajine i odreðujem
 da budeš meðu kraljevim prijateljima." ⁵⁸ Ujedno mu je poslao zlatno posuðe i stolni pribor, ovlastio
 ga da pije iz zlatnih èaša, da se oblaèi u grimiz i nosi zlatnu kopèu. ⁵⁹ Njegova brata Šimuna
 postavio je za vojskovoðu od Tirskih stepenica do meða egipatskih. ⁶⁰ Jonatan krenu na obilazak
 Prekorjeèja i gradova. Sva sirska vojska prešla je na njegovu stranu da se s njim zajedno bori. Kad
 je došao u Askalon, graðani su ga sveèano doèekali. ⁶¹ Odande je otišao u Gazu. Gaza je zatvorila
 vrata, pa ju je uzeo opsjedati, a okolicu paliti i plijeniti. ⁶² Gažani su stali Jonatana zaklinjati, a on
 im dade mira, ali je sinove njihovih starješina uzeo za taoce i poslao ih u Jeruzalem. Potom je prošao
 zemljom do Damaska. ⁶³ Jonatan je èuo da su Demetrijevi zapovjednici došli u Kedeš u Galileji
 s velikom vojskom da ga maknu s dužnosti. ⁶⁴ On krenu prema njima, a svoga brata Šimuna ostavi
 u zemlji. ⁶⁵ Šimun je opsjedao Betsur, napadao ga mnogo dana i opkoljavao stanovnike. ⁶⁶ Tada
 ga zamoliše za mir, a on prihvati. Ali moradoše isprazniti to mjesto, a on zaposjede grad i smjesti
 u nj posadu. ⁶⁷ Jonatan se sa svojom vojskom utaborio kod Genezaretskoga jezera, a u ranu su

zoru dosegli ravnicu Hasor.⁶⁸ Strana vojska pođe ravnicom da ga presretne, pošto mu je u gorama postavila zasjedu. Dok je ta vojska nadirala ravno,⁶⁹ ljudi iz zasjede izbili su iz skrovišta i zametnuli bitku.⁷⁰ Svi se Jonatanovi ljudi razbježaše, nijedan od njih nije ostao, osim Matatije, Apsalomova sina, i Jude, Halfijeva sina, zapovjednika njegovih vojnika.⁷¹ Tada Jonatan razdrije odjeću na sebi, glavu posu prašinom i pomoli se.⁷² Vрати se u borbu i suzbi neprijatelja i natjera ga u bijeg.⁷³ Kad su to vidjeli oni koji bijahu pobjegli, vratiše se k njemu te su s njim tjeroali neprijatelja do Kedeša, do njegova tabora, pa se tu i oni utaboriše.⁷⁴ Taj su dan pale tri tisuće ljudi tuđinske vojske. Jonatan se tada vrati u Jeruzalem.

Chapter 12

¹ Videći da mu je pogodna prilika, Jonatan izabra ljude i posla ih u Rim da s Rimljanima potvrde i obnove prijateljstvo.² Jednaka je pisma poslao i Spartancima i drugima.³ Tako su oni otišli u Rim, ušli u senat i rekli: "Veliki svećenik Jonatan i narod židovski poslaše nas da među sobom obnovimo prijateljstvo i savezništvo kakvo je bilo prije."⁴ Dali su im pisma za vlasti svake zemlje, s preporukom da ih upute u miru u judejsku zemlju.⁵ Evo prijepisa pisma koje je Jonatan pisao Spartancima:⁶ "Veliki svećenik Jonatan, narodno vijeće, svećenici i ostali narod židovski pozdravljaju svoju braću Spartance.⁷ Već prije poslao je Arije, koji je vladao među vama, velikom svećeniku Oniji pismo u kojem potvrđuje da ste naša braća, kako to pokazuje priloženi prijepis.⁸ Onija je s poëastima doëekao èovjeka koji je bio poslan i primio je pismo koje je jasno govorilo o savezništvu i prijateljstvu.⁹ Što se nas tiëe, iako nam to ne bi bilo potrebno budući da nam za utjehu stoje na raspolaganju Svete knjige,¹⁰ pokušali smo nekoga poslati da se obnovi bratstvo i prijateljstvo koje nas s vama veže, da se ne otuđimo od vas, jer je proteklo mnogo vremena od vašeg poslanstva.¹¹ Mi se vas neprestano sječamo u svako doba i u svakoj prilici, o blagdanima i ostalim svećenim danima, kad prinosimo žrtve i molimo, kako se pristoji i dolikuje sječati se braće.¹² Radujemo se vašoj slavi.¹³ Oko nas su se umnožile nevolje i ratovi i na nas su zavojštili kraljevi naši susjedi.¹⁴ U tim ratovima nismo vam htjeli biti na teret, kao ni ostalim našim

saveznicima i prijateljima, ¹⁵ jer nam s Neba dolazi pomoć koja nas jača. Tako smo izbavljeni od
 svojih neprijatelja, a oni su poniženi. ¹⁶ Izabrali smo, dakle, Antiohova sina Numenija i Jasonova
 sina Antipatra i poslali ih k Rimljanima da s njima obnove prijateljstvo i savez koji nas je ujedinjavao
 prije. ¹⁷ Njima smo naložili da pođu i k vama, da vas pozdrave i uruče vam naša pisma o obnavljanju
 bratstva. ¹⁸ I sad će nam biti drago ako nam na to odgovorite." ¹⁹ Ovo je prijepis pisma što su ga
 oni poslali Oniji: ²⁰ "Spartanski kralj Arije pozdravlja velikog svećenika Oniju. ²¹ Našlo se u
 spisu o Spartancima i Židovima da su braća i da su od Abrahamova roda. ²² Sad, kad to znamo,
 bit će nam drago ako nam pišete o vašem blagostanju. ²³ Mi vam pišemo ovako: vaša stada i vaša
 dobra naša su, a naša su vaša. Zato smo odredili da vam se u tom smislu donese poruka." ²⁴ Uto
 je Jonatan došao da su se Demetrijevi zapovjednici vratili s jačom vojskom nego prije da udare na
 nj. ²⁵ Izišao je iz Jeruzalema i krenuo prema njima u zemlju Hamat, jer im nije htio dopustiti da
 uđu u njegovu zemlju. ²⁶ Poslao je uhode u njihov tabor. Ti su se vratili i javili mu kako se spremaju
 da noću navale na njih. ²⁷ Kad je zašlo sunce, Jonatan je zapovjedio svojim da bde i oružje drže
 pod rukom, da svu noć budu spremni na boj. Oko tabora postavio je predstraže. ²⁸ Na vijest da su
 Jonatan i njegovi spremni na boj, neprijatelji su se uplašili i klonuli srcem te su u svom taboru
 zapalili vatre. ²⁹ Ali Jonatan i njegovi vojnici nisu do jutra znali za njihov odlazak, jer su vidjeli
 da gore vatre. ³⁰ Jonatan ih stade goniti, ali ih ne stiže budući da su prešli rijeku Eleuter. ³¹ Jonatan
 je odatle krenuo protiv Arapa koji se zovu Zabadejci te ih razbio i oplijenio. ³² Zatim je digao tabor
 i došao u Damask i prošao svu tu zemlju. ³³ A Šimun se zaputio i dopro sve do Askalona i susjednih
 mjesta. Skrenuo je u Jopu i zauzeo je. ³⁴ Ćuo je, naime, da stanovnici kane to mjesto predati
 Demetrijevim pristašama. U nj je smjestio posadu da ga čuvaju. ³⁵ Kad se Jonatan vratio, sazva
 je skupštinu narodnih starješina i s njima odlučio da u Judeji sagradi tvrđave, ³⁶ da nadogradi
 jeruzalemske zidove, podigne visoku pregradu između Tvrđe i grada i tako odijeli Tvrđu od grada,
 osami je da njezini ljudi ne mogu ni kupovati ni prodavati. ³⁷ Sabrali su se da ponovo ozidaju grad.
 Srušio se dio zida na potoku s istočne strane. Obnovili su četvrt zvanu Kafenata. ³⁸ A Šimun ponovo
 sagradi Adidu u Šefeli, utvrdi je i namjesti vrata s prijevornicama. ³⁹ Trifon je snovao da zavlada
 Azijom, ovjenčao se krunom i digne ruku na kralja Antioha. ⁴⁰ Bojeći se da ga Jonatan ne spriječi

i da na nj, ako ustreba, ne zavojšti, smišljao je kako bi ga uhvatio i ubio. Krenuo je u Betšan.
⁴¹ Jonatan iziđe preda nj sa èetrdeset tisuæa ljudi izabranih za borbu. Došao je u Betšan. ⁴² Trifon
⁴³ je vidio kako je došao s velikom vojskom pa se pobojao na nj staviti ruku. I tako ga primi s poèastima, preporuèi ga svim svojim prijateljima, obdari ga i svojim prijateljima i èetama zapovjedi da ga slušaju kao njega samoga. ⁴⁴ Jonatanu je rekao: "Zašto si zamarao sav taj narod kad među nama ne prijete rat? ⁴⁵ Pošalji ih, dakle, svojim kuæama, izaberi nekoliko ljudi da te prate pa hajde sa mnom u Ptolemaidu. Predat æu ti taj grad kao i ostale tvrðave, ostatak èeta i sve službenike, zatim æu se vratiti i otiaèi, jer radi toga sam i došao." ⁴⁶ Jonatan mu povjerova i uèini kako je on rekao. Otpustio je èete da odu u židovsku zemlju. ⁴⁷ Uza se je ostavio tri tisuæe ljudi, od kojih je dvije tisuæe odvojio u Galileji, a tisuæu ih je pošlo s njim. ⁴⁸ Kad je Jonatan ušao u Ptolemaidu, njezini stanovnici zatvoriše vrata, uhvatiše ga i posjekoše sve njegove pratioce. ⁴⁹ Trifon je poslao pješake i konjanike u Galileju i u veliku ravnicu da pobiju sve Jonatanove pristalice. ⁵⁰ Ti su doznali da je Jonatan uhvaæen i da je poginuo zajedno sa svima svojim. Ohrabрили su jedni druge i pošli stisnutih redova, spremni za boj. ⁵¹ Kad su progonitelji vidjeli da im je život ugrožen, vratili se. ⁵² Svi su živi i zdravi došli u židovsku zemlju. Oplakivali su Jonatana i njegovu pratnju. Bili su puni straha. Sav je narod tugovao. ⁵³ Svi su pogani oko njih nastojali da ih istrijebe. Govorili su: "Nemaju ni vođe ni pomoænika. Vrijeme je da udarimo na njih, pa æemo im zatrti spomen među ljudima!" Ê(143.-134. prije Krista)

Chapter 13

¹ Šimun je saznao da je Trifon sabrao veliku vojsku da upadne u judejsku zemlju i da je opustoši.
² Kad je vidio gdje narod strepi od straha, došao je u Jeruzalem i skupio ga. ³ Tješio je narod govoreæi: "Dobro znate što smo ja i moja braæa i kuæa mog oca uèinili za Zakon i za Sveto mjesto. Poznati su vam i ratovi i nevolje koje smo pretrpjeli. ⁴ Sva su moja braæa izginula za Izrael. Ja sam ostao sam. ⁵ U vrijeme ugnjetavanja nikako ne želim svog života štedjeti. Nisam bolji od svoje braæe. ⁶ Nego radije æu osvetiti svoj narod, Sveto mjesto, vaše žene i vašu djecu, jer su se svi pogani, gonjeni mržnjom, udružili da nas zatreu." ⁷ Êim je narod èuo te rijeèi, rasplamtio se duh u

⁸ njemu. Odgovorili su mu jakim glasom: "Ti si naš vođa namjesto Jude i svoga brata Jonatana!
⁹ Preuzmi vodstvo u našem ratu. Što nam god ti zapovjediš, mi ćemo izvršiti." ¹⁰ Sabrao je sve
¹¹ ljude sposobne za borbu i žurno dovršio zidove Jeruzalema i unaokolo ga utvrdio. Poslao je u
 Jopu Apsalomova sina Jonatana i s njim znatnu vojsku. Taj je odande izagnao stanovnike i ondje
 se nastanio. ¹² Trifon se podigao s velikom vojskom iz Ptolemaide da navali na židovsku zemlju.
 S njime je bio zaslužnjeni Jonatan. ¹³ Šimun se utaborio kod Adide naprama ravnici. ¹⁴ Kad je
 Trifon doznao da je Šimun zamijenio svoga brata Jonatana i da kani s njim zametnuti boj, poslao
 je poslanike da mu kažu: ¹⁵ "Zbog srebra što ga tvoj brat Jonatan duguje kraljevskoj blagajni za
 službe što ih je obnašao držimo ga u sužanjstvu. ¹⁶ Zato sad pošalji stotinu srebrnih talenata i dva
 njegova sina kao taoce, da se, kad bude pušten na slobodu, ne odmetne od nas. Onda ćemo ga
 pustiti." ¹⁷ Premda je Šimun znao da mu glasnici lažu, ipak je poslao po srebro i dječake da na
 sebe ne navuče veliko neprijateljstvo naroda. ¹⁸ Jer bi inače rekli da je Jonatan poginuo zato što
 on nije poslao novce i dječake. ¹⁹ Zato je poslao dječake i stotinu talenata, ali ga Trifon prevari i
 ne posla Jonatana. ²⁰ Poslije toga Trifon je krenuo da osvoji zemlju i opustoši je. Odabrali su
 zaobilazni put prema Adori. Šimun mu se isprečavao sa svojom vojskom kuda god je on prolazio.
²¹ A oni koji su bili u Tvrđi poslaše Trifonu poslanike, tražeći da brzo dođe k njima kroz pustinju
 i opskrbi ih hranom. ²² Tada Trifon odredi da onamo odu svi njegovi konjanici, ali je te noći pao
 tako obilan snijeg da nisu mogli krenuti. Digao je tabor i otišao u Galaaditidu. ²³ Nadomak Baskame
 ubio je Jonatana, koga tu i pokopaše. ²⁴ Potom se Trifon vratio u svoju zemlju. ²⁵ Šimun je poslao
 po kosti svoga brata Jonatana i ukopao ga u Modinu, gradu svojih otaca. ²⁶ Za njim je žalio sav
 Izrael i oplakivao ga mnogo dana. ²⁷ Šimun je na grobnici svog oca i svoje braće podigao
 nadgrobnik od kamena uglađena straga i sprijeda, a tako visok da se vidio iz daljine. ²⁸ Podigao
 je sedam piramida, jednu prema drugoj, ocu i majci i četvorici braće. ²⁹ Načinio im je podnožja,
 okružio ih visokim stupovima, na stupove je na vječni spomen postavio bojnu opremu, a uz bojnu
 opremu klesane lađe da ih vide svi koji plovo morem. ³⁰ Takva je grobnica koju je podigao u
 Modinu i koja postoji i dan-danas. ³¹ Trifon je mladoga kralja Antioha pogubio na prijevaru.
³² Zavladao je namjesto njega, ovjenčao se krunom Azije i time navalio mnogo zla na zemlju. ³³ A

Šimun je ponovo sagradio tvrđave po Judeji, obzidao ih visokim kulama i velikim zidovima, s vratima i prijevornicama, i tvrđave je opskrbio hranom.³⁴ Potom je Šimun izabrao ljude i poslao ih kralju Demetriju da zemlji isposlušaju oprost, jer je Trifon znao samo otimati.³⁵ Kralj Demetrije poslao je odgovor na njihov zahtjev u pismu sastavljenu ovako:³⁶ "Kralj Demetrije pozdravlja vrhovnog svećenika Šimuna, prijatelja kraljeva, starješine i judejski narod.³⁷ Primili smo zlatnu krunu i palmovu graničicu koju ste nam poslali, pa smo pripravnici da s vama sklopimo potpuni mir i da pišemo svojim službenicima da vas oprostite od poreza.³⁸ Sve ono što smo s vama uglavili neka ostane na snazi i tvrđave što ste ih sagradili neka su vaše.³⁹ Opraštamo vam dosadašnje prijestupe i propuste i krunu koju dugujete. A ako se kakav drugi porez ubirao u Jeruzalemu, neka se više ne zahtijeva.⁴⁰ Ako su koji od vas kadri da se uvrste u moju tjelesnu stražu, neka se upišu. Neka među nama vlada mir."⁴¹ Godine sto sedamdesete skinut je jaram pogana s Izraela,⁴² i narod je u svojim poveljama i ugovorima počeo pisati: "Prve godine istaknutog vrhovnog svećenika, židovskog vojskovođe i glavarara Šimuna."⁴³ U te dane opkoli Šimun Gezer da bi ga zaposjeo vojskom. Načinio je kule na kotačima i njima se poslužio protiv grada. Prolomio je jedan od bedema i osvojio ga.⁴⁴ Oni s kule uskočili su u mjesto. U gradu nastala velika strka.⁴⁵ Građani se sa ženama i djecom popeli na bedeme, trgali na sebi odjeću i Šimunu iza glasa dovikivali da s njima sklopi mir:⁴⁶ "Ne postupaj s nama po našoj zloći nego po svojem milosrđu!"⁴⁷ Šimun se s njima sporazumio i prestao je na njih udarati, ali ih je istjerao iz grada, oèistio kuće u kojima su držali idole, a zatim uđe uz pjesme i hvalospjeve.⁴⁸ Uklonio je odande svaku nečistoću, naselio ljude koji vrše Zakon, utvrdio grad pa onda u njemu sebi uredio boravište.⁴⁹ Onima koji su bili u jeruzalemskoj Tvrđi nije se dopuštalo da odlaze iz zemlje ili da u nju idu, da kupuju ili prodaju. Ljuto su izgladnjeli. Mnogi su od njih svisnuli od gladi.⁵⁰ Zavapili su k Šimunu da s njima sklopi mir, a on tako i učini, ali ih odande istjera i očisti Tvrđu od svake poganštine.⁵¹ Židovi su u nju ušli dvadeset i trećega dana drugoga mjeseca godine sto sedamdeset i prve. Klicali su noseći palmove grane, pjevali himne i hvalospjeve uz citare, harfe i cimbale, jer velik neprijatelj bijaše slomljen i izbačen iz Izraela.⁵² Šimun je odredio da se svake godine taj dan svetkuje s veseljem. Utvrdio je hramsku goru kraj Tvrđe te se ondje sa svojim nastanio.⁵³ Kad je Šimun vidio da mu je sin Ivan odrastao do muževne dobi, postavi ga zapovjednikom svih snaga. Ivan se smjestio u Gezeru.

Chapter 14

¹ Godine sto sedamdeset i druge skupio je kralj Demetrije svoju vojsku i pošao u Mediju da
 dobije pomoæ za rat protiv Trifona. ² Kad je perzijski i medijski kralj Arsak èuo da je Demetrije
 došao na njegovo podruèje, posla jednog od svojih zapovjednika da ga uhvati živa. ³ Taj je otišao
 i porazio Demetrijevu vojsku, a njega uhvatio i doveo Arsaku, koji ga zatvori. ⁴ Zemlja je bila
 mirna za sve Šimunove vlade. Radio je na dobro svog naroda, i njegovu su vlast voljeli i njegovu
 slavu za sveg mu života. ⁵ Uz ostala slavna djela zauze Jopu, od nje uèini svoju luku i sebi otvori
 pristup k morskim otocima. ⁶ Razmakao je meæe svog naroda, zadržao zemlju u ruci ⁷ i skupio
 mnoštvo zarobljenika. Zagospodario je Gezerom, Betsurom i Tvrðom, odande je uklonio poganštinu
 i nitko se nije našao da mu odoli. ⁸ Ljudi su mirno obraðivali zemlju, zemlja je davala svoj prirod,
 a drveæe u ravnici plodove. ⁹ Starci su na trgovima sjedili, svi su razgovarali o blagostanju, mladiæi
 su nosili raskošnu odoru i oklop. ¹⁰ Gradove je opskrbio živežem, opremio ih utvrdoma, slava mu
 se pronijela do nakraj svijeta. ¹¹ Smirio je zemlju te Izrael doživje veliku radost. ¹² Svatko je sjedio
 pod svojom lozom i smokvom i nitko ga nije uznemirivao. ¹³ Nestali su svi što su ga u zemlji
 napadali, i tih su dana kraljevi bili poraženi. ¹⁴ Pridizao je ponizne u svom narodu i suzbijao sve
 bezbožnike i zlikovce. Obdržavao je Zakon, ¹⁵ vratio slavu Svetištu i obogatio ga mnogim posuðem.
¹⁶ Kad se u Rimu i do same Sparte saznalo da je Jonatan umro, nastade velika žalost. ¹⁷ Ali su èuli
 da ga je kao vrhovni sveæenik naslijedio njegov brat Šimun, da je zavladao zemljom i gradovima
 u njoj ¹⁸ i zato su mu pisali na bronèanim ploèicama da s njim obnove prijateljstvo i savezništvo
 koje su veæ uglavili s njegovim bratom Judom i Jonatanom. ¹⁹ To se proèitalo pred skupštinom u
 Jeruzalemu. ²⁰ Evo prijepisa pisma što su ga poslali Spartanaci: "Glavari i grad Spartanaca
 pozdravljaju velikog sveæenika Šimuna, starješine, sveæenike i sav ostali židovski narod, svoju
 braæu. ²¹ Poslanici koje ste poslali našem narodu kazivali su nam o vašoj slavi i èasti i obradovali
 smo se njihovom dolasku. ²² Mi smo njihov izvještaj zapisali u narodnom vijeæu ovako: židovski
 poslanici, Antiohov sin Numenije i Jasonov sin Antipater, došli su da s nama obnove prijateljstvo.
²³ I narod je odluèio da ljude primi s poèastima i da se prijepis njihova izvješæa stavi meðu javne
 spise, da spartanski narod na to saèuva uspomenu. Osim toga, jedan je prijepis naèinjen za vrhovnog

svećenika Šimuna." ²⁴ Poslije toga Šimun je poslao Numenija u Rim s velikim zlatnim štitom,
 teškim tisuću mina, da s Rimljanima utvrdi savez. ²⁵ Kad je narod saznao za te događaje, reče:
 "Kako da zahvalimo Šimunu i njegovim sinovima? ²⁶ Jer on se pokazao èvrst, kao i njegova braća
 i kuća njegova oca. U bojevima je junaèki odbio izraelske neprijatelje i izvojštio slobodu." I ispisaše
 bronèane ploèice, koje su postavili na stupove na gori Sionu. ²⁷ A evo, u prijepisu, što su napisali:
 "Osamnaestog dana mjeseca Elula godine sto sedamdeset i druge, a to je treća godina velikog
 svećenika Šimuna, u Asaramelu, ²⁸ na velikoj skupštini svećenika, naroda, narodnih knezova i
 zemaljskih starješina objavilo se slijedeće: ²⁹ Dok su se èesti ratovi vodili u zemlji, Matatijin sin
 Šimun, potomak Joaribovih sinova, i njegova braća izlagali su se opasnosti i opirali se protivnicima
 svog naroda da održe svoje Svetište i Zakon i uvelike su proslavili narod. ³⁰ Jonatan je okupio
 narod i postao veliki svećenik, a zatim se pridružio svom narodu. ³¹ Neprijatelji Židova naumili
 su osvojiti njihovu zemlju da opustoše njihovo područje i dignu ruke na Svetište. ³² Tada je ustao
 Šimun i počeo vojevati za narod. Dao je mnogo svoga blaga, opremao oružjem hrabre ljude svog
 naroda i davao im plaću. ³³ Utvrdio je židovske gradove i Betsur na židovskoj meði, gdje se prije
 nalazilo neprijateljsko oružje, i ondje je smjestio posadu židovskih ratnika. ³⁴ Utvrdio je i Jopu na
 moru i Gezer u azotskom kraju, gdje su prije bili neprijatelji. Ondje je naselio Židove i ostavio im
 sve što im je trebalo za uzdržavanje. ³⁵ Narod je upoznao Šimunovu vjernost i slavu kojom je on
 nakanio ovjenèati svoj narod. Zbog svih njegovih zasluga, zbog pravde i vjernosti narodu i jer je
 svime nastojao da podigne narod, postaviše ga za svoga vođu i velikog svećenika. ³⁶ Onih dana
 on je uspio odstraniti pogane iz zemlje koju su zaposjeli i one iz Davidova grada u Jeruzalemu,
 gdje su se utvrdili i odakle su provaljivali i oneišæivali okolicu Svetišta i tako teško obešæašivali
 njegovu svetost. ³⁷ Smjestio je ondje židovske ratnike i utvrdio Tvrđu da zemlja i grad budu sigurni.
 Podigao je i jeruzalemske židove. ³⁸ Zato mu je kralj Demetrije potvrdio vrhovno svećeništvo,
³⁹ podigao ga u red svojih prijatelja i okružio ga velikim sjajem. ⁴⁰ Jer je kralj èuo kako Rimljani
 Židove nazivaju svojim prijateljima, saveznicima i braćom i kako su Šimunove poslanike počastili,
⁴¹ a Židovi i svećenici zakljuèili neka im Šimun bude vođa i veliki svećenik do vijeka, dok ne
 ustane vjerodostojan prorok. ⁴² Neka im bude upravitelj te određuje one koji æe se brinuti za dobro
 Svetišta, za upravu zemljom, za oružje i utvrde. ⁴³ Neka se brine za Svetište. Njega neka svi slušaju,
 sve isprave u zemlji neka se pišu u njegovo ime, a on da se oblaèi u grimiz i nosi zlatan nakit.

44

Da se ne usudi nitko, ni od naroda ni od svećenika, da što god osujećuje ili se protivi onome što je on zapovjedio, niti da mimo njega u zemlji saziva skupštine, niti da se oblaèi grimizom ili nosi

zlatnu kopèu. ⁴⁵ Tko se god o to ogriješi ili što god od toga osujeti bit æe krivac. ⁴⁶ Sav je narod

odobrio da se Šimun ovlasti da radi prema svom nahođenju. ⁴⁷ Šimun je prihvatio i pristao da bude

vrhovni svećenik, vojskovođa i knez Židova i svećenika, da bude na èelu svima." ⁴⁸ Odredili su da se ta isprava ureže u bronèane ploèe i da se one izlože u predvorju Svetišta na vidljivu mjestu,

49

a da se njezini prijepisi pohrane u riznici tako da njima raspoložu Šimun i njegovi sinovi.

Chapter 15

1

Antioh, sin kralja Demetrija, posla s morskih otoka svećeniku i židovskom vođi Šimunu i

svemu narodu ² pismo ovog sadržaja: "Kralj Antioh pozdravlja velikog svećenika i vođu Šimuna

i židovski narod. ³ Budući da su se pokvarenjaci doèepali kraljevstva naših otaca, odlučio sam da ga opet osvojim i uspostavim kako je bilo i prije, i zato sam podigao silne èete i opremio ratno

brodovlje ⁴ da se iskrcam u zemlji i osvetim onima koji su je upropastili i opustošili mnoge gradove

moga kraljevstva. ⁵ Potvrđujem ti sva oslobođenja od poreza kojih su te oslobodili kraljevi prije

mene i svih ostalih prinosa koje su ti otpustili. ⁶ Dopuštam ti da u svojoj kovnici kuješ novce koji

æe zakonito optjecati tvojom zemljom. ⁷ Neka Jeruzalem i Svetište budu slobodni. Neka ti ostanu

sve oružje koje si proizveo i sve tvrđave koje si podigao i koje zapremaš. ⁸ Neka ti se oprostite sve

što duguješ kraljevskoj riznici i ono što æeš ubuduæe dugovati kralju odsele pa dovijeka. ⁹ Kad ponovo osvojimo svoje kraljevstvo, obasut æemo tebe, tvoj narod i Hram takvim èastima da æe

vam slava zablistati po svoj zemlji." ¹⁰ Godine sto sedamdeset i èetvrte krenu kralj Antioh u zemlju

svojih otaca. Oko njega su se okupile sve èete, tako da ih je malo ostalo uz Trifona. ¹¹ Antioh je

udario za njim u potjeru. Trifon je pobjegao u Doru na moru, ¹² jer je znao da se na njega svalilo

zlo i da su ga èete ostavile. ¹³ Antioh se utaborio kod Dore sa sto i dvadeset tisuæa pješaka i osam

tisuæa konjanika. ¹⁴ Opkolio je grad, pritisnuo ga s kopna i mora, jer se brodovlje približilo s morske strane, tako da nitko nije mogao niti ulaziti niti izlaziti.

¹⁵ Uto je Numenije sa svojom pratnjom došao iz Rima s pismima za kraljeve i zemlje. Evo njihova sadržaja: ¹⁶ "Rimski konzul Lucije pozdravlja kralja Ptolemeja. ¹⁷ Veliki svećenik Šimun i židovski narod uputili su nam židovske poslanike kao prijatelje i saveznike da obnove nekadašnje prijateljstvo i savezništvo. ¹⁸ Donijeli su zlatan štit od tisuæu mina. ¹⁹ Odluèili smo, dakle, pisati kraljevima i zemljama da im ne èine nikakva zla niti da udaraju na njih, na njihove gradove, na njihovu zemlju i da se ne povezuju s onima koji bi ih napadali. ²⁰ Odluèili smo da od njih primimo štit. ²¹ Ako su, dakle, kakvi opaki ljudi utekli iz njihove zemlje k vama, predajte ih velikom svećeniku Šimunu da ih kazni po njihovim zakonima!" ²² Tako je pisao kralju Demetriju, Atalu, Ariaratu, i Arsaku ²³ i u sve zemlje: Sampsami, Spartancima, u Delos, u Mindos, u Sikion, U Kariju, u Samos, u Pamfiliju, u Likiju, u Halikarnas, u Rodos, u Faselidu, u Kos, u Sidu, u Arad, Gortinu, Knidos, Cipar i Kirenu. ²⁴ Prijepis tih pisama poslali su velikom svećeniku Šimunu. ²⁵ Antioh je taborio pred Dorom, u njezinu predgraðu, pa je neprestano upuæivao nove odrede protiv grada i izraðivao bojne naprave. Stisnuo je Trifona tako da se nije moglo niti izlaziti niti ulaziti. ²⁶ Šimun mu je poslao dvije tisuæe odabranih ljudi da mu pomažu u boju, a k tomu srebra i zlata i mnogo opreme. ²⁷ On toga ne htjede primiti. Štoviše, poništio je sve što je prije sa Šimunom ugovorio. Posve se izmijenio prema njemu. ²⁸ Poslao je k njemu Atenobija, jednog od svojih prijatelja, da se s njim porazgovori i reèe mu: "Vi držite u svojoj vlasti Jopu, Gezer i jeruzalemsku Tvrðu, gradove moga kraljevstva. ²⁹ Njihova ste područja opustošili, poèinili ste mnogo zla u zemlji i zavladao mnogim krajevima u mom kraljevstvu. ³⁰ Zato sad vratite gradove koje ste osvojili, zajedno s porezima onih krajeva kojima ste zavladao izvan židovskih granica. ³¹ Ako pak neæete, dajte mjesto toga pet stotina srebrnih talenata, a za štete što ste ih poèinili i za poreze gradova drugih pet stotina talenata; ako ni toga neæete, poæi æemo protiv vas u rat." ³² Kraljev je prijatelj Atenobije došao u Jeruzalem i vidio Šimunov sjaj i ormar sa zlatnim i srebrnim posuðem i mnogu poslugu. On se zapanjio. Saopæio mu je kraljevu poruku. ³³ Šimun mu odgovori ovako: "Mi nikako nismo oteli tuðu zemlju niti smo zavladao tuðim dobrima, nego je to baština naših otaca: naši su je neprijatelji nepravedno stanovito vrijeme posjedovali. ³⁴ Mi smo pak, koristeæi se povoljnim prilikama, ponovo osvojili baštinu svojih predaka. ³⁵ Što se tièe Jope i Gezera, koje ti tražiš, ti su gradovi mnogo muèili narod i pustošili nam zemlju, za njih æemo dati stotinu talenata." ³⁶ Poslanik mu na to nije odgovorio ni rijeði. Vratio se gnjevan kralju i upoznao ga sa Šimunovim

odgovorom i veličanstvom, ukratko, sa svim što je vidio, a kralj nato usplamtje gnjevom. ³⁷ Trifon se ukrcao u lađu i pobjegao u Ortosiju. ³⁸ Kralj je Kendebeja postavio za upravitelja primorja i predao mu pješake i konjaničke čete. ³⁹ Zapovjedio mu je da se utabori pred Judejom i naložio mu da izgradi Kedron, učvrsti mu vrata i zavojsi na narod. Kralj je pošao u potjeru za Trifonom. ⁴⁰ Kendebej je došao u Jamniju i počeo uznemirivati narod, provaljivati u Judeju, odvoditi narod u roblje i ubijati ga. ⁴¹ Ponovo je izgradio Kedron te u nj smjestio konjanike i pješake da provaljuju i obilaze judejskim putovima, kako mu bješe zapovjedio kralj.

Chapter 16

¹ Ivan uzađe iz Gezera i javi svom ocu Šimunu što radi Kendebej. ² Šimun tada dozva svoja dva najstarija sina, Judu i Ivana, i reče im: "Moja braćo i ja, i moj očinski dom, vojevali smo protiv Izraelovih neprijatelja od mladosti do današnjeg dana i uspjeli smo više puta izbaviti Izraela. ³ Sad sam ja ostario, a vi ste se po Milosti dohvatili snage: stanite, dakle, na moje mjesto i na mjesto mog brata! Idite i borite se za naš narod, i nebeska pomoć neka bude s vama!" ⁴ Tada izabra u zemlji dvadeset tisuća pješaka i konjanike te odoše na Kendebeja. Prenošili su u Modinu. ⁵ Uranivši ujutro, krenuli su u ravnicu, i gle, ide na njih velika vojska, pješaci i konjanici. Među njima bijaše ⁶ potok. Ivan sa svojim ljudima zauze položaj nasuprot neprijateljima. A kad je vidio da se narod boji prijeći preko potoka, sam prijeđe prvi. Ljudi, videći ga, prijeđoše za njim. ⁷ Razdijelio je vojsku i konjanike pomiješao među pješake, jer je neprijateljskih konjanika bilo vrlo mnogo. ⁸ Odjeknuše trube. Kendebej sa svojom vojskom pobježe. Mnogi su poginuli, a oni koji su se spasili pobjegoše put tvrđave. ⁹ Tada bi ranjen Ivanov brat Juda. Ivan ih je pak gonio dok Kendebej nije stigao do Kedrona, što ga je sam utvrdio. ¹⁰ Pobjeđeni su utekli do kula u poljima Azota, a pobjednik ih zapali. Od njih pade oko dvije tisuće ljudi. Ivan se mirno vratio u Judeju. ¹¹ Abubov sin Ptolemej postavljen je upraviteljem u jerihonskoj ravnici. Imao je mnogo srebra i zlata, ¹² jer je bio zet velikog svećenika. ¹³ Njegovo se srce uzoholilo. Naumio je da zavlada zemljom i stvarao je vjerolomne osnove protiv Šimuna i njegovih sinova. ¹⁴ Šimun je obilazio gradove u zemlji nadzirajući ih i brinući se za upravu. Tako je došao u Jerihon sa svojim sinovima

Matatijom i Judom godine sto sedamdeset i sedme, jedanaestog mjeseca, a to je mjesec Sabat.

¹⁵ Abubov ih sin prijevarom namami u tvrđavicu zvanu Dok, koju je on i sagradio. Pripravio im je veliku gozbu, ali je ondje sakrio ljude. ¹⁶ Kad se Šimun sa svojim sinovima napio, ustao je Ptolemej sa svojim ljudima, uzeo oružje, navalio na Šimuna u blagovalištu i ubio njega, njegove sinove i neke od njihove posluge. ¹⁷ Tako je počinio veliku nevjeru, dobro uzvratilo zlom. ¹⁸ Ptolemej je o tom pismeno obavijestio kralja da mu pošalje u pomoć èete i preda mu gradove i zemlju. ¹⁹ Druge je poslao u Gezer da maknu Ivana te je pismeno naložio zapovjednicima vojske da dođu k njemu da im dade srebra, zlata i darova. ²⁰ Ostale je poslao da zauzmu Jeruzalem i hramsku goru. ²¹ Ali je netko potrèao naprijed i Ivanu u Gezeru javio da su mu poginuli otac i braæa. Dodao je: "I poslao je nekoga da ubije i tebe." ²² Na tu se vijest Ivan razgnjevi. Uhvatio je ljude koji su došli da ga ubiju te ih je pogubio, jer je znao da ga žele ubiti. ²³ Ostala Ivanova djela, njegovi ratovi i junaštva što ih je izvršio, bedemi koje je sagradio i ostali njegovi pothvati, ²⁴ sve je to zapisano u Ljetopisima njegova vrhovnog sveæeništva, od dana kada je poslije svog oca postao velikim sveæenikom.

2 Maccabees

Chapter 1

¹ Braæu Židove u Egiptu pozdravljaju njihova braæa Židovi iz Jeruzalema i iz židovske zemlje i žele im nepomuæeni mir. ² Obasuo vas Bog dobroèinstvima i spomenuo se svog Saveza s Abrahamom, Izakom i Jakovom, svojim vjernim slugama! ³ Dao vam svima srce da ga štujete i njegovu volju vršite velikodušno i radosno! ⁴ Otvorio vaše srce svom Zakonu i svojim zapovijedima i dao vam mir! ⁵ Uslišao vam molitve, pomirio se s vama i ne ostavio vas u vrijeme nevolje! ⁶ U ovaj trenutak mi se ovdje za vas molimo. ⁷ Za kraljevanja Demetrijeva godine sto šezdeset i devete mi smo vam Židovi pisali ovo: "U nevoljama i jadima koji su zaredali u ovim godinama otkako su Jason i njegove pristalice izdali Svetu zemlju i kraljevstvo, ⁸ zapalili Velika vrata i prolili nevinu krv, pomolili smo se Gospodinu i on nas je uslišao. Prinijeli smo žrtvu i najfinije brašno, upalili svjetiljke i postavili hljebove." ⁹ Sad vam pišemo da biste u mjesecu Kislevu svetkovali Blagdan

¹⁰
 sjenica. Godine sto osamdeset i osme. Stanovnici Jeruzalema i stanovnici Judeje, starješine i
 Juda: savjetniku kralja Ptolemeja Aristobulu, od roda pomazanih svećenika, i Židovima u Egiptu
¹¹
 pozdrav i dobro zdravlje! Neka je velika hvala Bogu, koji nas je izbavio iz velikih pogibli kad
¹²
 smo imali vojevati protiv kralja. On je doista odbio one koji su zavojevali na Sveti grad. ¹³
 Kad im je zapovjednik otišao u Perziju, sasjekli su u Nanejinu hramu i njega i njegovu vojsku, koja se
¹⁴
 smatrala nepobjedivom. Nanejini svećenici poslužili su se varkom. Antioh je onamo došao sa
 svojim prijateljima pod izlikom da će se oženiti Nanejom, a zapravo da, u ime miraza, prisvoji
¹⁵
 veliko tamošnje blago. Nanejnski su svećenici izložili blago. Èim je Antioh s nekolicinom ušao
¹⁶
 u hramsko predvorje, svećenici zatvoriše svetište. Otvoriše tajna vrata na stropu, baciše kamenje
¹⁷
 i ubiše zapovjednika. Sasjekoše ga na komade, a glave baciše onima koji bijahu vani. Neka je
¹⁸
 za sve to hvaljen naš Bog, koji je bezbožnike predao smrti. Dvadeset i petog Kisleva svetkovat
 ćemo oèišćenje Hrama, pa smo smatrali uputnim da vas o tom obavijestimo, kako biste i vi
 prikladno svetkovali Blagdan sjenica i vatre koja se pokazala kad je Nehemija, sagradivši Svetište
¹⁹
 i žrtvenik, prinio žrtve. Kad su, naime, naše oce odvodili u Perziju, tadašnji su pobožni svećenici
 uzeli žrtvenu vatru i sakrili je u udubinu sliènu presahlu bunaru. Spremili su je tako da nitko za to
²⁰
 skrovište ne sazna. Poslije mnogo godina bi Božja volja da perzijski kralj pošalje Nehemiju:
 ovaj je dao da vatru potraže potomci onih svećenika koji su je sakrili. Ti izvijestiše da nisu našli
²¹
 vatre nego nekakvu muljevitv vodu, a on im zapovjedi da je zahvate i donesu. Pošto je bilo
 pripravljeno sve za žrtvu, naloži Nehemija svećenicima da tom vodom poškrope drva i što je na
²²
 njima. Tek što su to uèinili, u trenutku zasja sunce, dotad zastrto oblakom, i buknu velika vatra,
²³
 tako te se svi zadiviše. Dok je žrtva izgarala, svećenici su molili - svećenici i sav narod.
²⁴
 Zapoèinjao je Jonatan, a drugi su, zajedno s Nehemijom, nastavljali. Molitva je glasila ovako:
 "Gospode, Gospode Bože, stvoritelju svega, strašni, jaki, pravedni, milosrdni, jedini kralju, jedini
²⁵
 dobri, jedini darežljivi, jedini pravedni, svemoguæi i vjeèni, koji spasavaš Izraela od svakog
²⁶
 zla, koji si naše oce izabrao i posvetio, primi ovu žrtvu za sav svoj izraelski narod. Èuvaj svoju
²⁷
 baštinu i posveti je! Sakupi one od nas koji su razasuti, izbavi one što robuju meðu poganima,
²⁸
 pogledaj milostivo prezrene i pogrđene, tako da pogani spoznaju da si ti naš Bog! Kazni one
²⁹
 koji nas ugnjetavaju i drsko vrijeđaju! Usadi svoj narod u svoje Sveto mjesto, kao što je rekao
³⁰
 Mojsije!" Svećenici pak pjevahu hvalospjeve. ³¹
 Kad je izgorjela žrtva, zapovjedi Nehemija

da se preostala voda izlije na veliko kamenje. ³² Kad su to izvršili, liznu plamen, ali ga upi jaèi
³³ sjaj vatre na žrtveniku. Razglasilo se to, i kralju perzijskom bi javljeno da se na mjestu gdje
sveæenici, odvedeni u sužanjstvo, bijahu sakrili oganj pojavila voda kojom su Nehemija i njegovi
³⁴ ljudi posvetili žrtve. Kralj nato provjeri događaj, dade ograditi to mjesto i uspostaviti svetište.
³⁵ Onima kojima ga je prepustio dao je udio u velikim prihodima koje je odande izvlaèio.
³⁶ Nehemija i njegovi ljudi to su mjesto prozvali Neftar, što znaèi "oèišæenje", ali se ono opæenito
zove Neftaj.

Chapter 2

¹ U spisima se nalazi kako je prorok Jeremija prisilno iseljenima zapovjedio da uzmu vatre,
kako je veæ spomenuto, ² i kako je tim prisilno iseljenima prorok preporuèio, kad im je davao
Zakon, da ne zaborave zapovijedi Gospodnjih i ne zastrane vjerom kad budu gledali ukrašene zlatne
i srebrne likove. ³ Takvim i sliènim rijeèima opominjaše ih da ne odvrgnu Zakon od srca. ⁴ U tom
je spisu pisalo kako je prorok po Božjem nadahnuæu sa sobom ponio Šator i Kovèeg saveza, pa se
uspeo na goru na koju se bio popeo Mojsije i odakle je motrio Božju baštinu. ⁵ Stigavši onamo,
Jeremija nađe stan u peæini, unese u nj Šator i Kovèeg i kadioni žrtvenik, a ulaz zagradi. ⁶ Neki
od njegovih pratilaca došli su zatim da oznaèe put, ali ga nisu mogli naèi. ⁷ Kad je to saznao
Jeremija, prekorio ih je ovako: "Ovo mjesto bit æe nepoznato sve dok Bog ponovo ne sabere svoj
narod i ne smiluje mu se. ⁸ Tada æe Gospodin ponovo pokazati sve ove predmete i vidjet æe se
Gospodinova slava i Oblak, kao što se pojavio za Mojsija i kad je Salomon molio da hram bude
velièanstveno posveæen." ⁹ Tu se takoðer pripovijedalo kako je Salomon, nadaren mudrošæu,
prinio žrtvu posvete i završetka Hrama. ¹⁰ Isto onako kako je Mojsije molio Gospodina i s neba
siðe oganj i sažga žrtvu, tako je i Salomon molio te je oganj sišao i sagorio žrtve. ¹¹ Mojsije bijaše
rekao: "Zato što se nije pojela, okajnica je spaljena." ¹² Tako je i Salomon svetkovao osam dana.
¹³ O tome se pripovijeda i u spisima i uspomenama Nehemijinim, i još kako je on, sastavljajuæi
knjižnicu, sakupio knjige o kraljevima, o prorocima i o Davidu, a tako i darovnice kraljeva. ¹⁴ Isto
je tako Juda sabrao sve knjige, razasute zbog rata koji se vodio protiv nas, i sad su u našim rukama.

¹⁵ Ako vam, dakle, trebaju, pošaljite nam glasnike da vam ih donesu. ¹⁶ Pišemo vam zato što
¹⁷ namjeravamo svetkovati oèišæenje Hrama. Bilo bi, dakle, lijepo da i vi te dane svetkujete. ¹⁷ Bog
 je spasio sav svoj narod i svima dao baštinu, kraljevstvo, sveæeništvo i Svetište - pa æe nam se
¹⁸ Bog, kako se nadamo ¹⁸ jer je Zakonom obeæao, uskoro smilovati i sabrati nas iz krajeva pod
 nebom na Sveto mjesto. On nas je izbavio iz velikih zala i oèistio mjesto. ¹⁹ Povijest Jude Makabeja
²⁰ i njegove braæe, oèišæenje velikog Hrama, obnovu žrtvenika; ²⁰ zatim bojeve protiv Antioha
²¹ Epifana i njegova sina Eupatora; ²¹ nadalje, nebeska ukazanja u prilog junaka koji su se velikodušno
 borili za židovstvo, tako da su, premda malobrojni, oplijenili svu zemlju i barbarske horde natjerali
²² u bijeg; ²² zatim kako su ponovo osvojili Svetište, slavno u svem svijetu, oslobodili Grad, uspostavili
²³ zakone kojima je prijetilo ukinuæe, jer im se Gospod smilovao sa svom svojom blagošæu; ²³ sve
²⁴ je to Jason Cirenac ocrtao u pet knjiga, a mi æemo pokušati da zbijemo u jedno djelo. ²⁴ S obzirom
 na obilje brojeva i na teškoæu na koju, zbog opsežnosti graðe, nailaze oni koji se upuštaju u povijesna
²⁵ izlaganja, ²⁵ nastojali smo pružiti duhovnu okrepu onima koji žele èitati, lako štivo onima koji bi
 te èinjenice htjeli upamtiti, a svima bez razlike korist. ²⁶ Nama koji smo se latili muènog posla
²⁷ skraæivanja ono nije laka zadaæa nego rad koji stoji znoja i bdjenja. ²⁷ Ali kao što nije lako onome
 koji prireðuje gozbu i nastoji zadovoljiti druge, i mi æemo, da zaslužimo zahvalnost mnogih, radosno
²⁸ podnijeti ovaj muèni posao. ²⁸ Prepuštajuæi povjesnièaru brigu da detaljno opisuje svaki dogaðaj,
²⁹ mi æemo se truditi da dademo pojednostavnjen prikaz. ²⁹ Kao što se graditelj nove kuæe mora
 pobrinuti za èitavu zgradu, a onaj koji je ukrašuje i oslikava voštanim bojama treba da misli što
³⁰ dolazi u obzir za ukrašivanje, tako treba da bude u našem poslu. ³⁰ Udubiti se u stvar, istraživati
³¹ izvore i zalaziti u pojedinosti - to je dužnost pisca povijesti. ³¹ A onomu koji sažima treba dopustiti
³² da bude kratak u izlaganju, kloneæi se iscrpne povijesti. ³² Poènimo, dakle, izlaganje, kad smo se
 toliko zadržali na predgovoru; bilo bi glupo razvlaèiti predgovor povijesti, a zbijati samu povijest.

Chapter 3

¹ Dok se u Svetom gradu živjelo u potpunom miru i dok su se ondje najstrože obdržavali zakoni,
 i to zbog pobožnosti velikog sveæenika Onije i njegove mržnje na zlo, ² dogaðalo se da su i sami

kraljevi poštovali Sveto mjesto i èastili Hram najdragocjenijim darovima.³ Tako je azijski kralj
 Seleuk iz vlastitih dohodaka namirivao sve troškove koji su bili potrebni za bogoslužne žrtve.⁴ Ali
 neki Šimun iz Bilgina plemena, postavši hramskim predstojnikom, zavadi se s velikim sveæenikom
 zbog gradskoga tržnog nadzora.⁵ Kako nije mogao pobijediti Oniju, ode k Apoloniju iz Tarsa, koji
 je u to vrijeme bio upravitelj u Celesiriji i Feniciji.⁶ Priopæi mu kako je jeruzalemska riznica krcata
 neizrecivim blagom, tako da mu se kolièina ne može ustanoviti, i kako to sve nije potrebno za
 troškove žrtvovanja te bi se moglo prebaciti u kraljevsko vlasništvo.⁷ Prigodom jednog sastanka
 s kraljem Apolonije ga obavijesti o prokazanom blagu, a kralj izabra Heliadora, svoga državnog
 upravitelja, i posla ga s nalogom da preuzme spomenuto blago.⁸ Heliodor odmah krenu na put,
 pod izlikom da æ izvršiti nadzor nad gradovima Celesirije i Fenicije, a uistinu da izvrši kraljev
 nalog.⁹ Kad je došao u Jeruzalem i kad su ga vrhovni sveæenik i grad ljubezno primili, priopæi o
 prijavi i objasni radi èega je došao, pa poèe ispitivati je li uistinu tako.¹⁰ Veliki mu sveæenik
 objasni da su to pohrane udovica i siroèadi;¹¹ a nešto od toga da pripada Hirkanu, Tobijinu sinu,
 veoma uglednu èovjeku, te da, suprotno od klevetnièke izjave opakog Šimuna, ima svega èetiri
 stotine talenata srebra i dvije stotine talenata zlata.¹² Nikako nije dopušteno da se oštete oni koji
 su se pouzdali u svetost mjesta, u dostojanstvo i nepovredivost Hrama koji je poštovan u svem
 svijetu.¹³ Ali je Heliodor, zbog kraljevih naloga, rekao da se blago svakako mora preuzeti u
 kraljevsku blagajnu.¹⁴ Na dan koji je za to odredio ušao je da popiše blago. U gradu je nastala
 povelika uznemirenost.¹⁵ Sveæenici su se u sveæenièkoj odjeæi bacili nièice pred žrtvenik i
 zavapili prema nebu, Tvorcu zakona o pohrani, moleæi ga da saèuva netaknuta dobra onima koji
 su ih pohranili.¹⁶ Pogled na lice velikog sveæenika razdirao je srce: njegov izgled i bljedilo lica
 odavalo je duševnu tjeskobu.¹⁷ Obuzeo ga strah te je drhtao cijelim tijelom, a to je onima koji su
 ga gledali kazivalo koliko mu srce pati.¹⁸ Ljudi su hrlili hrpimice iz kuæa na skupnu molitvu, jer
 je Svetom mjestu prijetilo oskrnuæe.¹⁹ Žene, potpasavši kostrijet ispod grudi, grnule na ulice.
 Štoviše, i djevojke, zatvorene u kuæama, istrèale jedne na vrata, druge na zidove, neke se naginjale
 kroz prozore,²⁰ a sve pružale ruke prema nebu, na molitvu.²¹ Bilo je žalosno vidjeti posvuda
 prostrto mnoštvo i tjeskobu velikog sveæenika zbog onoga što æ doæi.²² Dok su s jedne strane
 zazivali svemoguæeg Gospoda da povjerene pologe potpuno netaknute saèuva vlasnicima,²³ s

druge je strane Heliodor izvršivao ono što se odluèilo.²⁴ Veæ je on stigao sa svojom pratnjom pred riznicu, kad se ukaza Gospodar duhova i svih vlasti u takvu velièanstvu da je sve koji se usudiše onamo iæi udarila Božja sila te su zapali u nemoæ i strah.²⁵ Pred oèima im se pojavi konj s prekrasnim sedlom, a na njem strašan jahaè: žestoko se propinjuæi, konj je udarao Heliadora prednjim kopitima. Onaj koji je sjedio na njemu kao da je bio u zlatnu oklopu.²⁶ U isto vrijeme ukazala mu se dva druga mladiæa, vrlo snažna, sjajne ljepote, u velièanstvenoj odjeæi. Pristupiše Heliodoru, jedan s jedne a drugi s druge strane, i stadoše ga bez daha bièevati tuèom udaraca.²⁷ Heliodor pade na zemlju; obavi ga gusta tama, a oni ga pograbiše i staviše na nosila.²⁸ I tako su tog èovjeka, koji je èas prije ušao u spomenutu riznicu s mnogobrojnom pratnjom i cijelom tjelesnom stražom, iznijeli bespomoæna, i po tome svi jasno uvidješe Božju silu.²⁹ Dok je on, udaren Božjom moæi, ležao bez rijeèi i lišen svake nade u spasenje,³⁰ Židovi su velièali Gospodina koji je èudesno proslavio svoje Sveto mjesto. A Hram, trenutak prije pun straha i nemira, sada, kad se oèitovao Svevladar Gospodin, prelijevao se radošæu i veseljem.³¹ Neki od Heliodorovih pratilaca brzo su zatražili Oniju da moli Svevišnjega neka podari život onomu što je ležao na izdisaju.³² Bojeæi se da kralj možda ne bi posumnjao da su Židovi napakostili Heliodoru, veliki sveæenik prinese žrtvu za spas toga èovjeka.³³ Dok je veliki sveæenik prinosiso žrtvu pomirnicu, Heliodoru se opet ukazaše oni isti mladiæi u istoj odjeæi. Stadoše preda nj i rekoše mu: "Budi vrlo zahvalan velikom sveæeniku Oniji, jer ti je Gospodin samo po njemu podario život.³⁴ A ti, koga je Nebo izbièevalo, razglasuj svima velièanstvenu Božju silu!" To rekavši, išèeznuše.³⁵ Heliodor prinese žrtvu Gospodinu i uèini velike zavjete Onomu koji mu je poklonio život, pa se ljubezno oprostio s Onijom i vrati se kralju sa svojom vojskom.³⁶ Svjedoèio je pred svima o djelima svevišnjeg Boga koja je vidio svojim oèima.³⁷ Kad ga je kralj upitao koji mu se èovjek èini prikladan da se još jednom pošalje u Jeruzalem, Heliodor odgovori:³⁸ "Ako imaš kakva neprijatelja ili kakva zavjerenika protiv države, pošalji ga onamo da ti se izbièevan vrati, ako uopæe iznese živu glavu, jer uistinu na onome mjestu vlada Božja sila.³⁹ Onaj koji stoluje na nebu, bdi nad onim mjestom i brani ga, a one koji onamo zlonamjerno pristupaju bije i uništava."⁴⁰ To su, eto, događaji s Heliodorom i oèuvanjem svete riznice. **POD ANTIOHOM EPIFANOM**

Chapter 4

¹ Spomenuti Šimun, izdajnik blaga i domovine, okleveta Oniju da je rovario protiv Heliodora i upriličio onu nesreću. ² Dobročinitelja grada, zaštitnika svojih sunarodnjaka, revnitelja za zakone on se usudio nazvati državnim neprijateljem. ³ Mržnja se toliko raspirila da je neki Šimunov pristaša počeo umorstva. ⁴ Onija je bio svjestan da je takvo suparništvo mučeno i da Menestejev sin Apolonije, upravitelj Celesirije i Fenicije, potiče Šimuna na zloću; ⁵ zato se uputi kralju, ne da svoje sugrađane tuži, nego radi opće i pojedinačne koristi sveg naroda. ⁶ Zapravo je dobro vidio da je bez kraljeva posredovanja već nemoguće održavati javni mir i da se Šimun neće okaniti svoje ludosti.

⁷ Kad je Seleuk preminuo a kraljevstvo preuzeo Antioh nazvan Epifan, Onijin brat Jason gledaše da se dočepa velikog svećenništva. ⁸ Sastavši se s kraljem, obećao mu tri stotine i šezdeset talenata srebra i još osamdeset talenata na ime drugog dohotka. ⁹ Osim toga, obećao je da će platiti još stotinu i pedeset talenata ako mu se dopusti da na svoju ruku podigne gimnazij i efebij i da Jeruzalemcima podijeli antiohijsko građanstvo. ¹⁰ Kad je kralj pristao, Jason, čim se dočepao vlasti, preveo svoje sunarodnjake grčkome načinu života. ¹¹ Ukide slobodine koje je kralj iz čovjekoljublja bio podijelio Židovima posredstvom Ivana, oca Eupolemova - to je onaj Eupolem koji će kasnije poći u poslanstvu da s Rimljanima sklopi prijateljstvo i savez. Ukratko, rušio je zakonite građanske ustanove i uvodio nove protuzakonite običaje. ¹² Namjerno je dao ispod tvrđave sagraditi borilište, a sam je najbolje efebe vodio pod petazom. ¹³ Zbog pokvarenosti bezbožnog Jasona, koji nije bio nikakav svećenik, helenizam je tako ojačao a strana moda uzela toliko maha ¹⁴ da svećenici više u službi oko žrtvenika nisu pokazivali nikakve revnosti, nego su se, prezirući Hram i zanemarujući žrtve, na poziv zvečke žurili na Zakonom nedopuštene priredbe u kazalištu. ¹⁵ Ne držeći ništa do časti svoje zemlje, vrlo su visoko cijenili helenske počasti. ¹⁶ Zato ih je upravo snašla teška nevolja: postadoše im neprijatelji i krvnici baš oni koje su živo nastojali nasljedovati u načinu života i u svemu im biti slični. ¹⁷ Božji se zakoni ne krše nekažnjivo, a to će pokazati iduća razdoblje. ¹⁸ Kad su se u Tiru, u kraljevoj nazočnosti, održavala petogodišnja natjecanja, ¹⁹ poslao je zločinački Jason kao gledaoce one Jeruzalemce koji su imali antiohijsko građanstvo; sa sobom su nosili trista srebrnih drahma za žrtvu Heraklu. No čak i oni koji su ih nosili smatrali su da ih nije zgodno ²⁰ upotrijebiti za žrtvu nego za nešto drugo. Tako je, dakle, novac koji je pošiljalac odredio za žrtvu Heraklu, odlukom onih koji su ga nosili, potrošen za gradnju brodova sa tri reda vesala.

21

Menestejev sin Apolonije bi poslan u Egipat da pribiva ustoličenju kralja Filometora. Antioh je doznao da kralj ne odobrava njegovih pothvata, pa se stao brinuti za svoju sigurnost. Zato je

došao u Jopu, odakle se zaputio u Jeruzalem. ²² Veličanstveno su ga primili Jason i grad i uveli

ga uza zublje i klicanje. Poslije isto tako uđe s vojskom u Feniciju. ²³ Poslije tri godine Jason posla Menelaja, brata spomenutog Šimuna, da kralju odnese novaca i da ga podsjeti na rješenje nekih

hitnih poslova. ²⁴ A Menelaj pristupi kralju s preporukama i, dajući dojam ugledna čovjeka, isposlova sebi velikosvećeničku čast, nudeći tri stotine srebrnih talenata više nego Jason.

25

Primivši, dakle, kraljevske naloge, vrati se a da na njemu nije bilo ničega što bi bilo dostojno velikosvećeništva: donio je sa sobom samo jarost nasilnika i bijes divlje zvijeri. ²⁶ I tako je Jasona,

koji je potkopao vlastitog brata, potkopao drugi, pa je morao pobjeći u Amanitidu. ²⁷ Menelaj se,

doduše, čvrsto držao vlasti, ali kralju nije nikako plaćao obećanih svota, ²⁸ iako je to od njega zahtijevao Sostrat, zapovjednik tvrđave, koji je bio ovlašten da utjeruje dohotke. Zato su obojica

pozvana kralju. ²⁹ Menelaj je morao prepustiti veliko svećeništvo u nasljedstvo bratu Lizimahu,

a Sostrata je zamijenio Krates, zapovjednik Ciprana. ³⁰ Dok se to zbivalo, pobunili se Taršani i

Malošani zbog toga što su im gradove darovali u miraz kraljevoj inoči Antiohidi. ³¹ Kralj je, dakle, brže otišao da ih smiri, a kao zamjenika ostavi Andronika, jednog od velikih dostojanstvenika.

32

Menelaj, računajući da mu se pružila zgodna prilika, prisvoji nešto zlatnog posuđa iz Hrama i

darova ga Androniku, a drugo porasproda u Tiru i susjednim gradovima. ³³ Kad je Onija o tom primio točnu obavijest, oštro ga prekori, pošto se prije povukao u grad-utočište Dafnu kod Antiohije.

34

Stoga je Menelaj nasamo zamolio Andronika da Oniju ubije. Ovaj dođe k Oniji, prijevarom ga namami pruživši mu desnicu na zakletvu, i Onija, sumnjajući doduše, iziđe iz utočišta, a on ga

smjesta ubi, ne mareći za pravdu. ³⁵ Zbog nepravdnog umorstva toga čovjeka silno su se ogorčeli

i ožalostili ne samo Židovi nego i mnogi pripadnici drugih naroda. ³⁶ Kad se kralj vratio iz cilicijskih krajeva, dođe preda nj poslanstvo Židova iz različitih gradova te mu se potuži; njima su se pridružili

i Grci, jer su i oni negodovali zbog okrutnog umorstva Onije. ³⁷ Antioh, jako ožalošćen i ganut,

zaplaka sjećajući se pokojnikove mudrosti i razboritosti. ³⁸ Planu gnjevom i smjesta s Andronika skinu grimizni plašt, razdera mu odijelo i provede ga čitavim gradom sve do onog mjesta gdje je bezbožno ubio Oniju; tu ubojicu smaknuše. Tako ga je Gospodin kaznio onako kako je zaslužio.

39

Lizimah je s Menelajevim znanjem u gradu počeo mnogo svetogrđnih krađa. Kad se o tom

⁴⁰ nadaleko proširio glas, puk se diže protiv Lizimaha, ali se već mnogo zlatnine raznijelo. Protiv pobunjenog mnoštva, gnjevom raspaljena, Lizimah naoruža oko tri tisuće ljudi i prvi počeo vršiti nasilja, u kojima je četovođa bio neki Auran, čovjek poodmakle dobi i nipošto manje bezumnosti.

⁴¹ Kad su ljudi vidjeli da će ih Lizimah napasti, pograbiše jedni kamenje, drugi toljage, a neki zagrabiše pune ruke pepela koji se ondje nalazio, pa svi hrpimice navališe na Lizimahove ljude.

⁴² Mnoge su ranili, neke ubili, ostale natjerali u bijeg, a samoga oskrvritelja izmrcvarili kraj riznice.

⁴³ Zbog toga bi podignuta tužba protiv Menelaja. ⁴⁴ Kad je kralj došao u Tir, tri su čovjeka što ih je poslalo veliko vijeće branila pravednost svoje stvari. ⁴⁵ Menelaj, videći da će izgubiti, obećao Dorimenovu sinu Ptolemeju mnogo novaca ako za njegovu stvar predobije kralja. ⁴⁶ Ptolemej odvede kralja pod neki trijem da se tobože ondje rashladi i skloni ga da promijeni odluku. ⁴⁷ I doista, Menelaja, krivca svega zla, kralj oslobodi od svih optužbi, dok one bijednike koji bi bili proglašeni nevinima da su svoju stvar branili i kod Skita - osudi na smrt. ⁴⁸ Tako oni koji su govorili u obranu grada, naroda i svetog posuđa smjesta podniješe nepravednu kaznu. ⁴⁹ Ćak su im i Tirani, ⁵⁰ zgražujući se nad takvom zloćom, priredili svećani ukop. Zbog lakomosti vlastodržaca Menelaj se ipak održi na vlasti; napredujući u pakosti, postade glavni protivnik svojih sugrađana.

Chapter 5

¹ U to je vrijeme Antioh pripremao drugu vojnu na Egipat. ² Gotovo četrdeset dana po svem gradu pojavljivali se konjanici koji su u zlatnim odorama projahivali zrakom; zatim naoružane čete raspoređene u kohorte; ³ pa konjički odredi svrstani u borbene redove, koji su srljali i napadali jedni na druge; na sve strane zamahivanje štitovima, šuma sulica, mačevi izvučeni iz korica, blještav sjaj zlatnih oklopa i svakojake bojne opreme. ⁴ Svi su molili da ta pojava bude dobar znak. ⁵ Uto se pronese lažan glas da je Antioh preminuo. Jason tada uze ništa manje nego tisuću ljudi te iznenada napade grad. Pošto su bili istjerani oni koji su branili zidine i grad već bio zauzet, Menelaj uteče u tvrđavu. ⁶ Jason je stao nemilice klati svoje sugrađane, ne uviđajući da je uspjeh protiv sunarodnjaka najveći neuspjeh, misleći da stječe pobjedničku slavu nad neprijateljima, a ne nad braćom. ⁷ Nije se domogao vlasti, nego je sramotno završio svoju izdaju i morao opet tražiti utočište u Amanitidi. ⁸ Tako se završilo njegovo opako djelo. Optužili su ga kod arapskog vladara Arete te je morao bježati od grada do grada; svi su ga gonili, svi mrzili kao otpadnika od Zakona i

proklinjali kao krvnika svoje domovine i svojih sugrađana, dok konačno ne zastade u Egiptu.

⁹

Tako je on koji je mnoge izagnao iz domovine poginuo u tuđini, otišavši Lakedemoncima ne bi li u ime srodnitva našao zaštitu. ¹⁰ On koji je toliko ljudi bez sahrane bacio na zemlju ostade

neoplakan, bez ukopa i bez mjesta u grobu svojih otaca. ¹¹ Kad je kralj doznao što se dogodilo, pomisli da se Judeja odmetnula. Zato se podiže iz Egipta, zvjerski razjaren u duši, i zauze grad

oružanom rukom. ¹² Vojnicima zapovjedi da nesmiljeno pobiju sve one koje sretnu i da pokolju

one koji uteknu u kuće. ¹³ Ubijali su mlado i staro, zatirali žene i djecu, klali djevojke i nejačad.

¹⁴

U cigla tri dana bilo je osamdeset tisuća žrtava, od čega je četrdeset tisuća palo od udaraca, a isto ih je toliko prodano u roblje. ¹⁵ Ni time se nije izdovoljio, nego se drznuo ući u Hram najsvetiji

na svem svijetu, a vodio ga Menelaj, izdajica zakona i domovine. ¹⁶ Tu je svojim nečistim rukama uzimao sveto posuđe, poganim rukama grabio darove što su ih drugi kraljevi davali za napredak,

slavu i dostojanstvo tog mjesta. ¹⁷ Antioh se uznio u srcu, ne misleći da se Gospod samo na kratko

vrijeme ljuti na građane zbog njihovih grijeha i zato ne haje za Sveto mjesto. ¹⁸ I da nije bilo tolikog mnoštva grijeha, i njega bi, čim bi ušao, udarci biča odvratili od drskosti, kao što su odvratili i

Heliodora, koga bijaše poslao kralj Seleuk da pregleda riznicu. ¹⁹ Ali Gospodin nije izabrao narod

radi Svetog mjesta, nego mjesto radi naroda. ²⁰ Zato je i samo mjesto, imajući udjela u narodnim nevoljama, kasnije sudjelovalo i u blagostanju; zapušteno zbog srdžbe Svemogućega, bit će opet

u svoj svojoj slavi obnovljeno nakon izmirenja s velikim Gospodinom. ²¹ Antioh, dakle, iz Hrama odnije tisuću i osam stotina talenata pa se požuri u Antiohiju, misleći u svojoj oholosti da zemlju

može učiniti plovnom a more prohodnim - toliko mu se uznijelo srce! ²² Za nadstojnike, pak, koji će zlostavljati narod ostavi u Jeruzalemu Filipa, po narodnosti Frigijca, po čudi surovijega od

onoga koji ga je postavio; ²³ a na gori Gerizimu Andronika; osim njih još i Menelaja, koji je opakije od drugih gospodovao svojim sugrađanima, a bio je osobito neprijateljski raspoložen prema

Židovima. ²⁴ Posla i namjesnika Apolonija na čelu vojske od dvadeset i dvije tisuće ljudi,

zapovjedi mu da sve odrasle pokolje, a žene i mladež proda. ²⁵ Kad je taj došao u Jeruzalem, pretvarajući se kao miroljubiv čovjek, pričekao do svetoga subotnjeg dana; tada, iskoristivši židovski

počinak, zapovjedi svojim podređenima da izađu pod oružjem. ²⁶ Sve one koji su došli da vide smotru dade poubijati, a potom je, krstareći s naoružanim vojnicima po gradu, pogubio mnoštvo

ljudi. ²⁷ Tada se Juda Makabej povuče sa desetak ljudi u pustinju te su u gorama provodili život kao divlje zvijeri, hraneći se samo zelenjem da se čime ne bi onečistili.

Chapter 6

¹ Nedugo potom posla kralj Atenjanina Geronta da Židove prisiljava da krše zakone otaca i da se više u svom životu ne ravnaju po Božjim zakonima; ² pa da oskrvrne jeruzalemski Hram i pridijeli ga Olimpijskom Zeusu, a onaj na Gerizimu Zeusu Gostoljubivom, kako su to tražili stanovnici tog mjesta. ³ Narodu je bilo teško i nepodnosivo toliko zlo. ⁴ Pogani ispuniše Hram raspuštenošću i pijankama. Zabavljali su se s djevojčurama i u svetim se predvorjima upuštali sa ženama. Štoviše, u samu su unutrašnjost unosili koješta zabranjeno. ⁵ Žrtvenik su natovarili nedopuštenim žrtvama koje su zakoni branili. ⁶ Ćak nije bilo dopušteno svetkovati subotu, niti slaviti djedovske svetkovine otaca, niti se uopće itko smio priznavati Židovom. ⁷ Naprotiv, silom su ih tjerali na mjesečne žrtvene gozbe u spomen kraljeva rođendana, a kad se slavio Dionizov blagdan, morali su ovjehani bršljanom izići u Dionizovu povorku. ⁸ Na Ptolemejev poticaj izišla je naredba da se i u susjednim helenskim gradovima jednako postupa sa Židovima, pa da i oni sudjeluju u obrednim gozbama, ⁹ a da se ubiju oni koji ne prihvaćaju helenskih običaja. Bilo je oćito kakva je nevolja nastala. ¹⁰ Tako su bile izvedene pred sud dvije žene koje su obrezale svoju djecu. Objesili su im dojenčad ¹¹ o dojke te su ih javno vodili gradom, a onda strmoglavili sa zidina. Drugi se sastajali u obližnjim spiljama da potajno svetkuju sedmi dan: prokazali su ih Filipu te ih zajedno spališe; iz poštovanja ¹² prema tome svetom danu, oni se nisu ni branili. One kojima će ova knjiga dopasti u ruke molim da zbog ovih nevolja ne klonu duhom; neka znaju da su se progonstva zbila ne na propast nego na ¹³ popravak našeg naroda. Znak je velike milosti kad se grešnici predugo ne puštaju nekažnjeni, nego ih namah stiže kazna. ¹⁴ Dok u drugih naroda Gospod strpljivo ćeka da ih kazni onda kad ¹⁵ prevrše mjeru grijeha, dotle je s nama odlučio drukćije postupiti; ne ćeka da nas kazni istom kad se već ispuni mjera naših grijeha. ¹⁶ Zato nam on nikad ne uskraćuje svog milosrća niti svoj narod ostavlja, iako ga kažnjava nevoljama. ¹⁷ Neka je to dovoljno za opomenu. Nakon ovih ¹⁸ nekoliko rijeći nastavit ćemo kazivanje. Eleazara, jednog od prvaka među pismoznancima, ćovjeka već podmakle dobi ali otmjene vanjštine, nagovorili su, silom mu otvarajući usta, da ¹⁹ jede svinjetinu. Ali je on više volio slavnu smrt nego sramotan život, pa sam dragovoljno pristupi ²⁰ mućilištu. Ali prije ispljunu ono što mu je bilo u ustima, kako treba da postupi svaki onaj koji

se odlučeno čuva onoga što nije dopušteno okusiti ni po cijenu ljubavi prema životu.²¹ Oni koji su predsjedavali tome bezbožnom obrednom obroku, kako su odavna poznavali tog čovjeka, uzeše ga nasamo nagovarati da sa sobom donese mesa koje smije uživati i koje je sam pripravio. Neka se samo pretvara da po kraljevoj zapovijedi jede od žrtvenog mesa.²² Učini li tako, izbavit će se od smrti njihovim čovjekoljubljem, na koje ih obvezuje staro prijateljstvo.²³ Ali on stvori plemenitu odluku, dostojnu svoje dobi i ugleda svoje časne starosti i sijede glave i bespriječna života sve od djetinjstva, a još veoma dostojnu svetih zakona koje je postavio sam Bog: bez oklijevanja izjavi neka ga samo pošalju u Podzemlje.²⁴ "Ne dolikuje našoj dobi pretvarati se, pa da mnogi mladići pomisle kako je Eleazar sa devedeset godina prešao na tuđinske običaje.²⁵ Zbog svog pretvaranja da spasim ono malo prolaznog života, mogli bi i sami zastraniti, a ja bih tako na svoju starost navukao ljagu i sramotu.²⁶ Jer, sve kad bih sada i umakao ljudskoj kazni, ni živ ni mrtav neću izbjeći rukama Svemogućega.²⁷ A sada, junački se odričući života, pokazat ću se dostojnim svoje starosti²⁸ i mladima ostaviti plemenit primjer kako se za časne i svete zakone valja spremno i velikodušno izložiti smrti." Nakon tih riječi odmah pristupi mučilištu.²⁹ Oni koji su ga vodili, promijeniše dotadašnju naklonost u mržnju: njegove riječi činile im se ludošću.³⁰ Kad je već pod udarcima umirao, uzdahnu i reče: "Gospodin, koji posjeduje sveto znanje, dobro zna da sam se mogao izbaviti od smrti, ali da na svom tijelu podnosim teške muke bičevanja jer u duši radosno sve to podnosim u strahopoštovanju prema njemu."³¹ I tako je on preminuo i svojom smrću ostavio ne samo mladeži nego i većini naroda primjer hrabrosti i spomenik kreposti.

Chapter 7

¹ Uhvatiše tako i sedmoricu braće zajedno s njihovom majkom. Kralj naredi da ih biju bičevima i volovskim žilama: htio ih je prisiliti da jedu zabranjeno svinjsko meso.² Jedan od njih progovori u njihovo ime: "Što nas želiš pitati i od nas saznati? Radije ćemo umrijeti nego da prestupimo zakone svojih otaca!"³ Izvan sebe od bijesa, kralj zapovjedi da se užare tave i kotlovi.⁴ Kad ih užariše, zapovjedi da se, naočigled ostale braće i majke, odreže jezik onomu koji je u njihovo ime govorio, da mu se s glave oguli koža i odsijeku udovi.⁵ Osakativši ga posvema, zapovjedi da ga još živa primaknu vatri i prže na tavi. Dok se para s tave širila nadaleko, drugi se uzajamno poticali s majkom da junački umru.⁶ "Gospodin Bog gleda", govorahu, "i zaista će nam se smilovati, kao

što Mojsije objavljuje pjesmom koja svečano svjedoči: "I svojim æu se slugama smilovati." ⁷ Kad je prvi tako preminuo, dovedoše drugoga na mučenje. Pošto su mu s glave ogulili kožu s kosom, upitaše ga: "Hoæeš li jesti svinjetine prije nego ti ud po ud izmuèimo tijelo?" ⁸ On odgovori jezikom svojih otaca: "Neæu!" Zato su i njega podvrgli muèenju kao i prvog. ⁹ Izdišuæi reèe: "Ti nam, zlikovèe, oduzimaš sadašnji život, ali æe nas Kralj svijeta, zato što umiremo za njegove zakone, uskrisiti na život vjeèni." ¹⁰ Poslije njega muèili su treæega. On spremno isplazi jezik kad su zatražili i hrabro pruži ruke. ¹¹ Junaèki reèe: "Od Neba sam primio ove udove, ali ih zbog njegovih zakona prezirem i nadam se da æu ih od njega natrag dobiti." ¹² I sam kralj i njegova pratnja zadiviše se hrabrosti mladiæa koji je prezirao muke. ¹³ Kad je taj preminuo, podvrgli su èetvrtoga istim mukama. ¹⁴ Prije nego što je izdahnuo, reèe ovo: "Blago onom koji umre od ruke ljudi, u èvrstoj nadi koju ima od Boga: da æe ga Bog uskrisiti! A ti - za tebe nema uskrsnuæa na život!" ¹⁵ Zatim dovedoše petoga i stadoše ga muèiti. ¹⁶ On upilji oèi u kralja i reèe: "Iako si smrtnan, imaš vlast nad ljudima i radiš što hoæeš. Ali ne misli da je Bog naš narod ostavio!" ¹⁷ Samo èekaj, veæ æeš vidjeti njegovu veliku moæ: muèit æe on tebe i tvoje sjeme!" ¹⁸ Poslije toga doveli su šestoga, koji pred smrt reèe: "Ne zavaravaj se ludo; mi ovo trpimo zbog sebe jer smo sagriješili protiv svog Boga, i odatle nam sva ova strahota. ¹⁹ Ali nemoj misliti da æeš izbjeæi kazni ti koji se drsko boriš protiv Boga." ²⁰ Nadasve vrijedna udivljenja i dostojna svijetle uspomene bijaše majka, koja je u jednom jedinom danu gledala smrt svojih sedam sinova: veledušno je to podnijela zato što se ufala u Gospodina. ²¹ Svakoga od njih poticala je jezikom otaca. Puna plemenitih osjeæaja, ona je svoju ženstvenost oživljavala muškom hrabrošæu. ²² Govorila im je: "Ne znam kako ste nastali u mojoj utrobi, jer nisam vam ja darovala ni duh ni život niti vam tkivo složila. ²³ Zato æe vam Stvoritelj svijeta, koji je saznao ljudski rod i koji svemu daje poèetak, milosrdno vratiti i duh i život, jer vi sad ne marite za se iz ljubavi prema njegovim zakonima." ²⁴ Antioh pomisli da ga ona omalovažava; u njezinim je rijeèima nazrijevaø porugu. Kako je najmlaði još živio, on ga poèe ne samo rijeèima poticati nego mu se i zaklinjati i uvjeravati ga da æe ga obogatiti i usreæiti, sprijateljiti æe se s njim i povjerit mu visoke službe ako se odrekne pradjedovskih predaja. ²⁵ Kako mladiæ za to nije ništa mario, kralj dozove majku i uze je nagovarati neka mladiæu savjetuje da sebi spasi život. ²⁶ Poslije duga nagovaranja pristala je da savjetuje sina. ²⁷ Sagnula se k njemu pa je, zavaravajuæi okrutnog silnika, ovako progovorila jezikom svojih otaca: "Sinko moj, smiluj se meni koja sam te devet

mjeseci nosila u utrobi i dojila te tri godine, zatim te othranila i podigla do sadašnje dobi i odgojila.
28

Molim te, dijete, pogledaj nebo i zemlju i sve što je na njima i znaj da je sve to Bog naèinio ni
od èega i da je tako nastao i ljudski rod. 29 Ne boj se toga krvnika, nego budi dostojan svoje braæe

i prihvati smrt, da te s tvojom braæom u vrijeme milosti opet naðem!" 30 Tek što je svoje dorekla,
mladiæ reèe: "Što èekate? Ne pokoravam se kraljevoj zapovijedi, nego se pokoravam zapovijedi

Zakona što ga našim ocima dade Mojsije. 31 A ti, zaèetnièe svake zloæe protiv Hebreja, nipošto

neæeš izbjeæi ruci Božjoj. 32 Mi trpimo zbog svojih grijeha. 33 Pa ako se živi Gospodin na trenutak
na nas i razgnjevio, da nas pokara i pouèi, on æe se opet i pomiriti sa svojim slugama. 34 A ti,

bezbožnièe, od svih ljudi najpoganiji, ludo se ne uznosi i ne uljuljavaj se ispraznim nadama dižuæi

ruku protiv sinova Neba, 35 jer još nisi izbjegao sudu Boga Svevladara, Svevida. 36 Naša braæa,
pretrpjevši sada muku prolaznu za život neprolazni, pala su za Božji Savez, a ti æeš veæ na sudu

Božjemu primiti pravednu kaznu za svoju oholost. 37 Ja sa svojom braæom za zakone otaca i tijelo
i dušu rado predajem i molim Boga da se našem narodu naskoro smiluje, a tebe mukama i bièevima

prinudi da priznaš da je on Bog jedini. 38 Neka se napokon na meni i na mojoj braæi zaustavi

srdžba Boga Svevladara kojom se s pravom oborio na naš narod." 39 Sav izvan sebe, kralj se na

ovoga razbjesnio još i više nego na druge: napose je gorko osjeæao tu porugu. 40 Tako je i ovaj

preminuo a da se nije okaljao, pun pouzdanja u Gospodina. 41 Posljednja je, poslije svojih sinova,

umrla majka. 42 Toliko, evo, o obrednim gozbama i prekomjernim progonstvima.

Chapter 8

1 Juda Makabej i njegovi ljudi stali su krišom obilaziti sela te sazivati svoje roðake i prikupljati
one koji su ostali vjerni židovstvu. I tako se skupilo kojih šest tisuæa ljudi. 2 Molili su Gospodina

da pogleda narod od svih potlaèen, da se smiluje Hramu koji oskvrnuše bezbožni ljudi; 3 da se
sažali na grad kojemu prijeti propast i opasnost da ga sravne sa zemljom; da usliši krv koja vapi k

njemu; 4 da se spomene zloèinaèkog pokolja nejaèadi; da osveti pogrde svoga Imena. 5 Kad je
Makabej stao na èelo svoje vojske, pogani mu nisu mogli odolijevati buduæi da se Gospodinov

gnjev preokrenuo u milosrðe. 6 Vršio je prepade na gradove i sela i spaljivao ih; zauzimao je

pogodne položaje i neprijatelja često tjerao u bijeg.⁷ Takve je navale najradije vršio pod plaštem
 noæi. Glas o njegovu junaštvu pronosio se na sve strane.⁸ Videæi da taj èovjek u kratko vrijeme
 nezaustavno napreduje i sve više uspijeva, Filip zatraži pismeno od Ptolemeja, upravitelja Celesirije
 i Fenicije, da kraljevoj stvari pritekne u pomoæ.⁹ Taj izabra Patroklova sina Nikanora, jednoga
 od svojih prvih prijatelja, i posla ga smjesta, na èelu od najmanje dvadeset tisuæa ljudi skupljenih
 od razlièitih naroda, da istrijebi sav židovski narod. Pridružio mu je Gorgiju, vojskovoðu od zanata,
 vješta bojnim poslovima.¹⁰ Nikanor je napose namjeravao da prodajom židovskih zarobljenika
 isplati kraljev danak od dvije tisuæe talenata što ih dugovaše Rimljanima.¹¹ Zato žurno pozva
 primorske gradove na prodaju židovskog roblja. Obeæa ih devedeset za jedan talenat. Nije ni slutio
 kakva æe ga kazna stiæi od ruke Svemoguæega.¹² Uto je Juda doznao za Nikanorov dolazak. Kad
 je svojim ljudima saopæio da se približava neprijateljska vojska,¹³ pobjegoše kukavice i oni koji
 se nisu pouzdavali u Božju pravdu.¹⁴ Drugi pak prodade sve što im je preostalo i zavapiše
 Gospodinu da ih izbavi od bezbožnoga Nikanora, koji ih je prodao još prije nego što je došlo do
 boja;¹⁵ neka ih izbavi, ako i ne zbog njih samih, a ono zbog Saveza s njihovim ocima i zbog toga
 što se zovu njegovim svetim i velièanstvenim Imenom.¹⁶ Kad je, dakle, Makabej prikupio oko
 sebe šest tisuæa ljudi, stao ih je hrabriti da se ne plaše neprijatelja niti boje mnoštva pogana koji
 ih nepravedno napadaju nego neka se junaèki bore.¹⁷ Neka imaju pred oèima kako su oni zloèinaèki
 osramotili Sveto mjesto i kako su zlostavljali i ruglu izvrgli Grad, a pradjedovske obièaje uništili.
¹⁸ "Oni se uzdaju", dodao je, "u oružje i smionost, a mi u Boga Svevladara koji jednim migom oka
 može oboriti naše napadaæe i sav svijet."¹⁹ Nabrojio im je sluèajeve u kojima se Bog udostojao
 zaštititi njihove pretke: onaj što se zbio pod Sanheribom kad je poginulo stotinu osamdeset i pet
 tisuæa ljudi,²⁰ pa onaj u Babiloniji, u bici protiv Galaæana, gdje se borilo osam tisuæa ljudi s
 pomoæu èetiri tisuæe Makedonaca, i dok su Makedonci došli u škripac, onih samih osam tisuæa,
 zahvaljujuæi pomoæi s Neba, porazilo je stotinu i dvadeset tisuæa neprijatelja i zadobilo velik
 plijen.²¹ Kad ih je tim rijeèima osokolio i pripremio da za svoje zakone i za domovinu i poginu,
 razdijelio je svoju vojsku na èetiri odreda.²² Na èelo svakom odredu stavio je svoju braæu: Šimuna,
 Josipa i Jonatana, i dao svakomu po tisuæu i pet stotina ljudi.²³ Osim toga, naredi Eleazaru da im
 proèita Svetu knjigu, a onda je, davši im bojni zov: "S Božjom pomoæu!" stao na èelo prvog odreda
 i napao Nikanora.²⁴ Buduæi da im je Svemoguæi u boju bio suborac, pobili su preko devet tisuæa
 neprijatelja, izranili i osakatili veæi dio Nikanorove vojske i nagnali sve u bijeg.²⁵ Zaplijenili su

i novac onih koji su ih došli kupovati. Pošto su ih podugo tjerali, vratiše se natrag jer nisu imali vremena. ²⁶ Bilo je, naime, uoči subote, pa ih nisu dalje gonili. ²⁷ Pokupiše još neprijateljsko oružje i poskidaše plijen, a onda svetkovahu subotu, obilno hvaleći i slaveći Gospodina koji ih je tog dana izbavio i opet im počeo iskazivati svoju milost. ²⁸ Poslije subote podijelili su dio plijena žrtvama progonstva, pa udovicama i siročadi, a ono što je preostalo podijelili su među sobom i među svojom djecom. ²⁹ Završivši taj posao, okupiše se na zajedničku molitvu i zavapiše milosrdnom Gospodinu da se posve izmiri sa svojim slugama. ³⁰ U kreševu s Timotejevim i Bakidovim vojnicima pobili su ih dvadeset tisuća i osvojili vrlo visoke tvrđave. Velik plijen razdijelili su na dva jednaka dijela - jedan za sebe, drugi za žrtve progonstva, siročad i udovice - a ne zaboraviše ni staraca. ³¹ Zatim su brižno pokupili neprijateljsko oružje i pohranili ga na prikladnim mjestima. Što je od plijena preostalo, odnijeli su u Jeruzalem. ³² Ubili su vođu Timotejevih četa, čovjeka bezbožna, koji je Židovima nanio mnogo zala. ³³ Dok su u domovini slavili pobjedu, spalili su one koji su zapalili Sveta vrata, zajedno s Kalistenom, koji bijaše utekao u neku kućicu. Tako je za svoje svetogrđe primio zasluženu plaću. ³⁴ A onaj trostruki zlikovac Nikanor, koji je doveo tri tisuće trgovaca da kupuju Židove, ³⁵ bio je Božjom pomoću ponižen od onih koje je najviše podcjenjivao: morao je skinuti svoju častničku odoru te je tako, po osamljenim putovima, poput odbjegla roba, stigao u Antiohiju - sretno umaknuvši, dok mu je sva vojska bila poražena. ³⁶ I on, koji je cijenom jeruzalemskih zarobljenika obećao platiti danak Rimljanima, sad je morao razglasiti da Židovi imaju Borca koji se za njih bori i da su Židovi upravo zato neranjivi što slijede zakone koje im je On postavio.

Chapter 9

¹ U isto se vrijeme Antioh sramotno vraćao iz perzijskih krajeva. ² Bio je provalio u grad Perzepolis i pokušao opljačkati hram i zaposjesti grad. Ali se pučanstvo podiglo i pograbilo oružje, tako da se Antioh, jer su ga stanovnici te zemlje natjerali u bijeg, morao sramotno povlaćiti. ³ Kad je došao do Ekbatane, saznao je što se dogodilo s Nikanorom i s Timotejevima. ⁴ Sav izvan sebe od jaraosti, smišljao je kako da se i za uvredu onih koji su ga natjerali u bijeg iskali na Židovima. Zato je upravljaču kola zapovjedio da njegova bojna kola tjera bez prestanka, sve dok ne stignu. Ali se već nad njim nadvila kazna s Neba, jer je ovako oholo govorio: "Načinit ću od Jeruzalema, kad onamo dođem, židovsko groblje." ⁵ Ali Svevid, Gospodin Bog Izraelov, udari ga neizlječivom

i nevidljivom bolešæu. Èim je izgovorio onu rijeè, spopade ga u crijevima nesnosna bol i strašne muke u utrobi. ⁶ Tako je bilo baš i pravo, jer on je utrobama drugih zadao mnoge i neèuvene muke.

⁷ On se ipak svoga divljaštva nije okanio, nego nadut od oholosti i rigajuæi plamen gnjeva na Židove, zapovjedi da se ubrza vožnja. Tada ispade iz kola u trku, koja su odštropotala dalje, a on

u nesretnu padu poišæaši sve udove na tijelu. ⁸ On, koji je u svome nadljudskom razmetanju mislio da je kadar zapovijedati morskim valovima, on koji je umišljao da može mjeriti gorske vrhove, sad se našao zgruhan na tlu, odakle su ga zatim digli na nosila. Tako se svima oèitovala na njemu Božja

sila, ⁹ jer su crvi povrvjeli iz bezbožnikova tijela i sa živog mu tijela, u ljutim bolima, otpadalo meso te je smrad te gnjileži izazivao gaðenje u svoj vojsci. ¹⁰ Malo prije mišljaše da dohvaæa

nebeske zvijezde, a sada ga više nitko, zbog nepodnošljiva smrada, nije mogao pratiti. ¹¹ Istom sada, sav skršen bolima, poèe popuštati u svojoj velikoj oholosti i pod Božjim bièem stao je dolaziti

k pameti, jer su mu se od èasa do èasa poveæavale boli. ¹² Kad više ni sam nije mogao podnositi vlastitog smrada, priznade: "Pravo je pokoravati se Bogu i neka se smrtnik s Bogom ne izjednaèuje!"

¹³ Ali taj se zloèinac molio Gospodaru u koga više nije bilo smilovanja. ¹⁴ Obeæavao je da æe

Sveti grad, kamo se žurio da ga sravni sa zemljom i pretvori u groblje, proglasiti slobodnim; ¹⁵ da æe s Atenjanima izjednaèiti sve Židove, koje inaèe nije smatrao dostojnima ni ukopa, nego vrijednima

da se s njihovom djecom bace za hranu pticama grabilicama i divljim zvijerima; ¹⁶ da æe najljepšim darovima ukrasiti sveti Hram, koji je prije oplijenio, i da æe mu mnogostruko vratiti sve sveto

posuðe, a troškove žrtvovanja podmirivati od svojih dohodaka; ¹⁷ i napokon da æe i sam postati Židov i da æe krstariti cijelim svijetom i naviještati Božju svemoæ. ¹⁸ Ali kako mu boli nisu ništa

popuštale, jer se na nj oborio pravedan sud Božji, u beznadnu stanju napisao je Židovima ovo pismo u kojem moli oprostjenje. Ono glasi ovako: ¹⁹ "Odliènim graðanima Židovima kralj i upravitelj

Antioh šalje pozdrav želeæi im zdravlje i dobru sreæu! ²⁰ Ako ste dobro vi i vaša djeca, ako vam

poslovi idu od ruke, pun nade u Nebo ²¹ rado se spominjem vašeg štovanja i vaše blagonaklonosti prema meni. Na povratku iz perzijskih krajeva, pošto sam zapao u nepodnošljivu bolest, smatram

potrebnim da se pobrinem za opæe dobro. ²² Ne oèajavam zbog svog stanja nego se èvrsto nadam da æu se iz bolesti izvuæi. ²³ Ipak, i moj je otac, kad je s vojskom polazio u gornje krajeve, odredio

sebi nasljednika, ²⁴ da se, bude li neoèekivanih dogaðaja ili nepovoljnih glasova, državljeni ne uzbunjuju, znajuæi kome je on prepustio upravu poslovima. ²⁵ Osim toga, znam kako obližnji

vladaoci i susjedi našeg kraljevstva vrebaju priliku i èekaju da se što dogodi. Zato sam za kralja

odredio svoga sina Antioha, koga sam veæ više puta, polazeæi u gornje krajeve, mnogima od vas povjerio i preporuèio. I njemu sam, uostalom, napisao priloženo pismo.²⁶ Zato vas molim i zaklinjem da se sjetite dobroèinstava koje sam vam svima pojedinaèno uèinio te da svoju dosadašnju blagonaklonost prema meni saèuvate i prema mome sinu.²⁷ Zaista sam uvjeren da æe on savjesno slijediti moje nakane i blago i èovjekoljubivo postupati s vama."²⁸ Tako je taj ubojica i hulitelj, poslije najužasnijih muka, kakve je znao zadavati drugima, najjadnije, u tuđoj zemlji, u pustim planinama završio život.²⁹ Njegovo je tijelo uzeo sa sobom Filip, njegov prijatelj od djetinjstva, koji se u strahu od njegova sina Antioha uputio u Egipat Ptolemeju Filometoru.

Chapter 10

¹ Dotle je Makabej sa svojim drugovima, pod vodstvom Gospodinovim, opet zauzeo Hram i Grad.² Srušili su žrtvenike što su ih po trgu sagradili tuđinci i uništili su posveæene gajeve.³ Potom su oèistili Hram i podigli drugi žrtvenik; onda su iskresali vatru iz kamena i tom vatrom, nakon prijekida od dvije godine, prinijeli žrtvu; ujedno su obnovili prinos kada, zapalili svjetiljke i izložili prinesene hljebove.⁴ Kad su sve to izvršili, pali su nièice i stali moliti Gospodina da više nikada ne dopusti da padnu u takve nevolje, nego, ako kad i sagriješe, neka ih primjerno kazni, ali neka ih ne predaje bogohulnim i divljim narodima.⁵ Èišæenje Hrama palo je upravo na isti dan i mjesec u koji su ga pogani i oskrvnuli, na dvadeset i peti dan Kisleva.⁶ Svetkovali su to razdragano osam dana, onako kao i Blagdan sjenica, sjeæajuæi se kako su nedavno, na Blagdan sjenica, boravili u planinama i spiljama kao divlje zvijeri.⁷ Zato su, noseæi bršljanom ovite štapove, zelene granèice i palme, zahvaljivali hvalospjevima Onomu koji je sretno proveo oèišæenje svoga Svetog mjesta.⁸ Ujedno su javno zakljuèili i izglasali da sav židovski narod treba da te dane svake godine slavi.

EUPATOROVA MINISTRA⁹ Takve su, dakle, bile prilike u vrijeme smrti Antioha, nazvanog Epifana.¹⁰ A sad æemo izvijestiti o događajima s Antiohom Eupatorom, sinom onoga bezbožnika, sažimajuæi ukratko ratne nevolje.¹¹ Kad je taj preuzeo kraljevstvo, postavio je na èelo državnih poslova nekog Liziju, glavnog upravitelja Celesirije i Fenicije.¹² Ptolemej, nazvan Makron, prvi je sa Židovima postupao pravedno, pa je zbog nepravde koja im je bila nanesena nastojao njima upravljati miroljubivo.¹³ Zato su ga neki prijatelji optužili Eupatoru, pa je svakom prilikom slušao kako ga nazivaju izdajicom zato što je ostavio Cipar koji mu je povjerio Filometor i što je prešao

Antiohu Epifanu. Pa kad više èasne vlasti nije mogao èasno izvršavati, otrovom je sebi oduzeo život.¹⁴ Kad je potom Gorgija postao upraviteljem tih predjela, skupljao je najamnièku vojsku i svakom se prilikom zaraèivao sa Židovima.¹⁵ U isto su vrijeme Idumejci, gospodari tvrđava na dobrim položajima, dodijavali Židovima te su, prihvaæajuæi izbjeglice iz Jeruzalema, nastojali održati ratno stanje.¹⁶ Makabej i njegovi drugovi, pošto su se okupili na molitvu i Boga molili da im bude saveznik, krenuše protiv tih idumejskih tvrđava.¹⁷ Udarivši snažno, osvojiše te položaje i suzbiše sve one koji su se borili na bedemima. Pobili su sve na koje su naišli, tako da ih je palo ne manje od dvadeset tisuæa.¹⁸ Kako je najmanje devet tisuæa ljudi pobjeglo u dvije dobro utvrđene kule, a sa sobom su imali sve što je potrebno da se izdrži opsada,¹⁹ Makabej ostavi Šimuna i Josipa sa Zakejem i njegovima, njih dovoljan broj za opsadu, a sam ode u druga mjesta, gdje je bila veæa potreba.²⁰ Ali Šimunove ljude, pohlepne za novcem, potkupiše neki što su se onamo sklonili, tako te oni, primivši sedamdeset tisuæa drahma, pustiše neke da uteknu.²¹ Kad su Makabeju javili što se dogodilo, on skupi narodne vođe i optuži krivce da su za novce prodali svoju braæu jer su pustili da pobjegnu neprijatelji.²² Zato ih je dao pogubiti kao izdajice, a onda odmah zauze obje kule.²³ Sretan u oružju, pobi u obadvije tvrđave preko dvadeset tisuæa ljudi.²⁴ Timotej, koga su Židovi prije porazili, skupi mnogo stranih èeta, sabra znatan broj azijskih konjanika i krenu na Judeju misleæi da æe je oružjem osvojiti.²⁵ Kad se približavao, Makabej i njegovi ljudi stadoše zazivati Boga, posuvši glave prahom i pripasavši oko bokova kostrijet.²⁶ Padnuvši nièice na podnožju žrtvenika, molili su Boga da im bude milostiv: da bude neprijatelj njihovih neprijatelja, protivnik njihovih protivnika, kako to objašnjava Zakon.²⁷ Kad su završili molitvu, pograbiše oružje, prilièno se odmaknuše od grada i zaustaviše pred neprijateljem.²⁸ Upravo u cik zore pograbiše se. Jednima je zalog uspjeha i pobjede, osim hrabrosti, bilo uzdanje u Gospodina, a drugi su vodstvo boja stavili samo u junaštvo.²⁹ Kad se razmahalo kreševo, protivnicima se ukaza s neba pet krasnih ljudi na konjima sa zlatnim uzdama; oni stadoše na èelo Židovima.³⁰ U isto vrijeme uzeše Makabeja među se da ga štite svojim oružjem i èuvaju neranjena, dok su na protivnike bacali strelice i munje, tako da su ih zabliještili i smeli te se oni raspršiše u najveæem neredu.³¹ Bi tada pobijeno dvadeset tisuæa i pet stotina pješaka i šest stotina konjanika.³² Timotej pobježe u vrlo utvrđeno mjesto zvano Gezer, kojim je upravljao Hereja.³³ Makabej i njegovi srèano su ga opsjedali èetiri dana.³⁴ Uzdajuæi se u èvrstoæu mjesta, oni koji bijahu ondje užasno

35 su psovali i sipali bestidnosti. Kad je peti dan počelo svitati, dvadeset mladića iz Makabejeve vojske, poneseno gnjevom zbog onih psovki, jurnu na zid muški hrabro i u divljem žaru pobi svakoga na koga naiđe. 36 Jednako su na opsjednute navalili i drugi s protivne strane. Zažegli su kule i, raspirivši lomače, žive sažgali one bogohulnike. Drugi razbiše vrata, pustiše unutra ostalu vojsku i zaposjedoše grad. 37 Timoteja, koji se sakrio u neku nakapnicu, zaklaše zajedno s njegovim bratom Herejom i Apolofanom. 38 Pošto obaviše posao, počеше himnama i zahvalnicama slaviti Gospodina koji je Izraelu iskazao veliku dobrotu i dao mu pobjedu.

Chapter 11

1 Malo zatim kraljev skrbnik i rođak Lizija, koji je bio na čelu državnih poslova, vrlo teško podnoseći posljednje događaje, 2 skupi kojih osamdeset tisuća pješaka i svekoliko svoje konjaništvo te krenu na Židove, u nakani da Grad učini grèkim naseljem 3 i da Hram, poput svetišta poganskih naroda, podloži porezu i svake godine prodaje svećeničku čast. 4 Nije nimalo mislio na Božju moć: zanjelo ga mnoštvo njegovih pješaka i tisuće konjanika te osamdeset njegovih slonova. 5 Upade u Judeju i približi se Betsuru, utvrđenu mjestu, udaljenu kojih pet stadija od Jeruzalema, te ga ljuto pritisnu. 6 Kad Makabej i njegovi doznaše da Lizija opsjeda tvrđave, počеше plakati i liti suze, moleći Gospodina da Izraelu pošalje dobroga anđela da ga spasi. 7 Nato Makabej prvi pograbi oružje i potače druge da se zajedno s njim izlože pogibli i pomognu svojoj braći. Puni žara, srnuše zajedno. 8 Dok su se još nalazili blizu Jeruzalema, ukaza im se na čelu konjanik u bijelim haljinama koji je vitlao zlatnim oružjem. 9 Tada se svi zajedno zahvališe milosrdnom Bogu i toliko se ohrabriše da su bili spremni probosti ne samo ljude nego i najdivljije zvijeri i probiti željezne zidove. 10 Kretali su naprijed u bojnom redu sa suborcem koji im je milošæu Gospodnjom stigao s neba. 11 Zagnaše se na neprijatelje kao lavovi, oboriše jedanaest tisuća pješaka i tisuću i šest stotina konjanika, a ostale natjeraše u bijeg. 12 Većina se spasila, ali ranjeni i razoružani. Sam se Lizija spasio sramotnim bijegom. 13 Lizija nije bio nerazuman; razmišljao je o porazu koji je pretrpio i uvidio je da su Hebreji nepobjedivi jer im je suborac svesilni Bog. 14 Zato im poruči da pod svim pravednim uvjetima pristanu na mir, a on æe kralja sklonuti da im postane prijatelj.

15 Makabej pristade na sve što je Lizija predlagao, jer mu bijaše stalo do opæeg dobra. A sam kralj
 odobri sve što je Makabej preko Lizije za Židove pismeno zatražio. ¹⁶ Pismo što ga je Lizija pisao
 Židovima glasilo je ovako: "Lizija pozdravlja židovski narod! ¹⁷ Vaši poslanici Ivan i Apsalom
 predali su mi niže prepisanu ispravu, preporučujuæi njezin sadržaj. ¹⁸ Ja sam nato izvijestio kralja
 o onom s èime ga je trebalo upoznati, i on je odobrio sve što je bilo prihvatljivo. ¹⁹ Ako se, dakle,
 budete i dalje blagonaklono odnosili prema državnim probicima, ja æu ubuduæe nastojati da poradim
 za vaše dobro. ²⁰ Ujedno sam vašim i svojim izaslanicima naložio da s vama rasprave o
 pojedinostima. ²¹ Da ste zdravo! Godine sto èetrdeset i osme, dvadeset i èetvrtoga Dioskora."
²² Kraljevo je pismo glasilo ovako: "Kralj Antioh pozdravlja brata Liziju. ²³ Naš se otac preselio
 k bogovima, a mi želimo da nam se u kraljevstvu svatko nesmetano bavi svojim poslovima. ²⁴ Èuli
 smo da Židovi ne prihvaæaju helenskih obièaja moga oca, nego vole svoj poseban naèin života i
 traže da im se dopusti da se ravnaju po posebnim zakonima. ²⁵ Želeæi, dakle, da i taj narod bude
 nesmetan, odluèujemo da im se vrati Hram, tako da mogu slobodno živjeti po obièajima svojih
 predaka. ²⁶ Zato æe biti dobro da im pošalješ poslanike koji æe s njima sklopiti ugovor, pa da se,
 znajuæi za našu odluku, raspoloženi i radosni late svojih poslova." ²⁷ Kraljevo pismo židovskom
 narodu glasilo je ovako: "Kralj Antioh pozdravlja židovsko starješinstvo i ostale Židove. ²⁸ Nadamo
 se da ste dobro, kako vam i želimo. I mi smo zdravi. ²⁹ Menelaj nam je saopæio da se želite vratiti
 svojim domovima. ³⁰ Svima onima koji se kuæama vrate do tridesetog Ksantika bit æe zajamèena
 nekažnjivost. ³¹ Židovi æe se služiti svojom posebnom hranom i zakonima kao i prije. Neka se
 nikome od njih više nikako ne dosađuje zbog pogrešaka uèinjenih iz neznanja. ³² Ujedno vam
 šaljem Menelaja da vas umiri. ³³ Da ste zdravo! Godine sto èetrdeset i osme, petnaestog Ksantika."
³⁴ A i Rimljani su Židovima poslali pismo, koje glasi ovako: "Kvint Memije, Tit Manilije i Manije
 Sergije, rimski poslanici, pozdravljaju židovski narod. ³⁵ Mi pristajemo na ono što vam je dopustio
 kraljev rođak Lizija. ³⁶ O onome pak što je on smatrao da treba predložiti kralju na potvrdu - odmah
 dobro razmislite i pošaljite nam smjesta nekoga da bismo to mogli izložiti onako kako odgovara,
 jer putujemo u Antiohiju. ³⁷ Zato se požurite i pošaljite ljude da i mi doznamo vaše mišljenje.
³⁸ Da ste zdravo! Godine sto èetrdeset i osme, petnaestog dana mjeseca Dioskora."

Chapter 12

¹ Kad su sklopili ugovore, Lizija se vrati kralju, a Židovi se latiše poljskih radova. ² Ali mjesni upravitelj Timotej i Genejev sin Apolonije, pa i Jeronim i Demofon, kojima se pridružio i Cipranin Nikanor, nisu Židovima dali ni mira ni pokoja. ³ Uto su Jopljani izvršili veliko nedjelo. Pozvali su svoje sugrađane Židove sa ženama i djecom na pripremljene lađe kao da im ništa zlo ne spremaju. ⁴ Na temelju javnoga gradskog zaključka, Židovi se odazvaše, jer im bijaše stalo do mira, a nisu ni nasluæivali ikakvo zlo. Izvedoše ih na morsku puèinu i potopiše najmanje dvije stotine. ⁵ Èim je Juda doznao za okrutnost izvršenu nad njegovim sunarodnjacima, obavijesti o tome svoje ljude; ⁶ zazvavši Boga, pravednog suca, navali na ubojice svoje braæe. Noæu zapali pristanište i spali lađe te pobi one koji su se onamo sklonili. ⁷ Buduæi da je mjesto bilo zatvoreno, otišao je s namjerom da se vrati i istrijebi sve Jopljane. ⁸ Kad je doznao da i Jamnijci namjeravaju jednako postupiti sa svojim sugrađanima Židovima, ⁹ navali noæu na njih i zapali im pristanište s lađama, tako da se bljesak vatre vidio sve do Jeruzalema, udaljena dvije stotine i èetrdeset stadija. ¹⁰ Kad su odande odmakli devet stadija, na pohodu protiv Timoteja, navališe na njih Arapi, njih najmanje pet tisuæa pješaka i pet stotina konjanika. ¹¹ Zametnu se žestoka bitka, u kojoj su Judini vojnici s pomoæu Božjom pobijedili. Pobijeđeni nomadi zamoliše Judu za mir. Obeæali su da æe mu dati stoku i u drugome mu biti na korist. ¹² Juda, držeæi da æe mu zaista moæi u mnogome biti od pomoæi, pristade na mir s njima; dadoše si desnice pa se povukoše pod šatore. ¹³ Potom navali na grad Kaspin, utvrđen nasipima i okružen bedemima, a naseljen puèanstvom najrazlièitijih narodnosti. ¹⁴ Njegovi su se građani pouzdavali u èvrste zidove i zalihu hrane, pa su se drsko vladali prema Judinim ljudima, rugali im se, psovali, svašta nepristojno govorili. ¹⁵ Judini ljudi zazvaše velikog Gospodara svijeta, koji je bez zidodera i naprava u Jošuinu vrijeme oborio Jerihon, i divlje nasruše na zid. ¹⁶ Zauzevši s Božjom voljom grad, izvršiše neopisiv pokolj, tako da se obližnje jezero, dva stadija široko, èinilo kao da je puno krvi koja je u nj tekla. ¹⁷ Odmakavši odande sedam stotina i pedeset stadija, dođoše u Harak, k Židovima zvanim Tubijanci. ¹⁸ U tim krajevima nisu, doduše, zatekli Timoteja, jer je odande otišao neobavljena posla, ali je na jednom mjestu ostavio snažnu posadu. ¹⁹ Tada Makabejevi zapovjednici Dositej i Sosipater krenuše onamo i pobiše ljude koje je Timotej ostavio u tvrđavi, njih više od deset tisuæa. ²⁰ Nato je Makabej svoju vojsku rasporedio

na kohorte i odredio im zapovjednike, pa navali na Timoteja, koji je oko sebe imao stotinu i dvadeset
²¹ tisuæa pješaka i dvije tisuæe pet stotina konjanika. Kad je Timotej doznao da dolazi Juda, najprije
otposla ženu, djecu i opremu u mjesto zvano Karnion. To je mjesto bilo neosvojivo i teško
²² pristupaèno, jer su onamo vodili sami tijesni klanci. Èim se pojavila prva Judina kohorta,
neprijatelja spopade strava. Ulijevala im je strah pojava Onoga koji sve vidi. Udariše u bijeg na
²³ sve strane, tako da su se èesto meðusobno ranjavali, probadali se vlastitim maèevima. Juda ih
²⁴ je žestoko gonio i probadao te zlikovce: pobi ih do trideset tisuæa. Sam pak Timotej dopade u
šake Dositejevim i Sosipatrovim ljudima. Tada ih uze vrlo prepredeno moliti da ga otpuste živa,
²⁵ jer da kod njega ima mnogo njihovih roditelja i braæe te bi ih moglo zadesiti kakvo zlo. Kad ih
je napokon uvjerio sveèanim obavezama da æe te ljude vratiti žive i zdrave, pustiše ga - da spase
²⁶ svoju braæu. Juda krenu na Karnion i Atargatis i pobi dvadeset i pet tisuæa ljudi. ²⁷ Pošto je
ove pobijedio i uništio, pošao je s vojskom i na utvrðeni grad Efron, u kojem bijaše Lizanija s
èetama najrazlièitijih narodnosti. Kršni mladiæi poredani pred zidovima borili se snažno, a unutra
²⁸ bilo je mnogo bojnih naprava i zaliha bacaèa. Ali zazvavši u pomoæ Svemoguæega koji svojom
moæi lomi neprijateljske snage, Židovi osvojiše grad i pobiše u njemu oko dvadeset i pet tisuæa
²⁹ stanovnika. Podigavši se odande, uputiše se protiv Scitopolisa, koji je od Jeruzalema udaljen
³⁰ šest stotina stadija. Ali su ondje naseljeni Židovi posvjedoèili da su stanovnici Scitopolisa s
³¹ njima vrlo prijazni te su ih u teškim vremenima susretljivo primali. Juda i njegovi zahvališe im,
potièuæi ih da se i ubuduæe pokažu blagonakloni prema njihovu narodu. Stigoše u Jeruzalem nešto
³² prije Blagdana sedmica. Poslije blagdana Pedesetnice udariše na idumejskog vojskovoðu Gorgiju.
³³ Taj je izišao sa tri tisuæe pješaka i èetiri stotine konjanika. ³⁴ U boju pade izvjestan broj Židova.
³⁵ Neki Dositej, konjanik iz redova Tubijanaca, èovjek hrabar, uhvati Gorgiju. Držeæi ga za plašt,
silom ga je vukao da prokletnika zarobi živa; ali na nj naletje neki traèki konjanik i odsijeèe mu
³⁶ ruku u ramenu. Gorgija pobježe u Marisu. Kako su se Ezdrinovi ljudi od dugog vojevanja
³⁷ izmorili, Juda zamoli Gospodina da im u boju bude pomoænik i voða. Potom jezikom otaca
zaklikta što mu grlo dade i zapjeva hvalospjeve te nenadano napade Gorgijine ljude i natjera ih u
³⁸ bijeg. Sabravši vojsku, Juda se uputi u grad Odolam. Kako je upravo osvanuo sedmi dan, ondje
³⁹ se prema obièaju oèistiše i proslaviše subotu. Sutradan su došli Judini ljudi - jer je veæ bio
posljednji èas - da pokupe tjelesa onih što su pali i da ih pokopaju uz njihove roðake u grobovima
⁴⁰ otaca. Tu su pod odjeæom svakoga mrtvacu našli predmete posveæene jamnijskim idolima, što

Zakon Židovima zabranjuje. Tako je svima postalo jasno da je to uzrok njihove smrti.⁴¹ Zato su svi stali blagoslivljati Gospodina, pravednog suca koji otkriva ono što je sakriveno.⁴² Zatim se pomoliše da bi se poèinjeni grijeh sasvim oprostio. Plemeniti Juda opomenu vojnike da se èuvaju èisti od grijeha, jer sad vide što je zbog grijeha zadesilo one koji su pali.⁴³ Nato je sabrao oko dvije tisuæe srebrnih drahmi i poslao u Jeruzalem da se prinese žrtva okajnica za grijeh. Uèinio je to vrlo lijepo i plemenito djelo jer je mislio na uskrsnuæe.⁴⁴ Jer da nije vjerovao da æe pali vojnici uskrsnuti, bilo bi suvišno i ludo moliti za mrtve.⁴⁵ K tome je imao pred ovima najljepšu nagradu koja èeka one koji usnu pobožno. Svakako, sveta i pobožna misao. Zato je za pokojne prinio žrtvu naknadnicu da im se oprostite grijesi.

Chapter 13

¹ Godine sto èetrdeset i devete doèuli su Judini ljudi da Antioh Eupator dolazi s mnoštvom vojske na Judeju ² i da je s njime njegov skrbnik Lizija, upravitelj državnih poslova; i da svaki ima grèku vojsku od stotinu i deset tisuæa pješaka, pet tisuæa i tri stotine konjanika, dvadeset i dva slona i tri stotine bojnih kola, opremljenih srpovima.³ Njima se pridružio i Menelaj, vrlo prepredeno potièuæi Antioha, ne zato što bi svojoj domovini želio sreæu, nego u nadi da æe se održati na vlasti.⁴ Ali Kralj kraljeva raspiri Antiohov gnjev na zlikovca, jer je Lizija kralju obrazložio da je Menelaj krivac svemu zlu. Zato Antioh zapovjedi da ga odvedu u Bereju i ondje pogube prema mjesnom obièaju.⁵ U tom se mjestu nalazi kula visoka pedeset lakata, puna pepela, a na njoj je naprava koja se okreæe naokolo i odasvud sunovraæuje u pepeo.⁶ Tu se mora popeti krivac svetogrdne pljaèke ili kakvih drugih velikih zloèina da ga odande strmoglave u smrt.⁷ Takva je smrtna kazna zadesila tog nevjernika Menelaja a da ga nisu ni pokopali.⁸ I to s pravom; sagriješio je mnogo protiv žrtvenika, kojega je i oganj i pepeo svet, i zato ga je stigla smrt u pepelu.⁹ U to se primicao kralj, premeæuæi u glavi najokrutnije nakane kako bi Židovima napakostio još gore nego njegov otac.¹⁰ Kad je Juda za to saznao, odredio je da narod danju i noæu zazivlje Gospodina, da i sad kao nekoæ pritekne u pomoæ onima kojima prijete pogibao da ih liše Zakona, domovine i svetog Hrama.¹¹ te da ne dopusti da puk koji je malo odahnuo opet padne pod vlast bogohulnih naroda.¹² Kad su svi zajedno izvršili taj nalog, zaklinjuæi milosrdnog Gospodina suzama i postovima, prostrti

nièice tri dana zaredom, Juda ih ohrabri i pozva da se spreme.¹³ Potom je sa starješinama odluèio da ne èekaju, nego da iziðu i s Božjom pomoæi riješe stvar prije nego kraljeva vojska upadne u Judeju i zauzme grad.¹⁴ Prepustivši, dakle, pothvat Stvoritelju svijeta, potaknu svoje drugove da se za zakone, Hram, Grad, domovinu i ustanove junaèki bore na život i smrt, pa se utabori kod Modina.¹⁵ Davši tada svojimaj bojni zov: "Božja je pobjeda!", noæu s najboljim poizbor momcima napade kraljev šator; pobi u taboru oko dvije tisuæe ljudi, a njegovi ljudi probodoše najveæega slona i njegova upravljaèa u kuæici.¹⁶ Ispuniše sav tabor stravom i metežom pa se pobjedonosno povukoše.¹⁷ Kad je poèela svitati zora, sve je bilo gotovo, jer je Gospod pomogao i štitio Judu.¹⁸ Kad je kralj iskusio židovsku hrabrost, pokuša varkama napadati njihove položaje.¹⁹ Približi se snažnoj židovskoj tvrðavi Betsur, ali je bio odbijen, svladan, pobijeđen.²⁰ Juda je opsjednutima slao što im je bilo potrebno.²¹ Ali je neki Rodok iz židovske vojske neprijateljima odao tajne. Pronašli su ga, uhvatili i smaknuli.²² Kralj je i drugi put poveo pregovore s onima u Betsuru, ponudio im mir, prihvatio uvjete pa se povukao; a zatim napade Judu i njegove ljude, ali bi poražen.²³ Kad je doznao da je Filip, koga je postavio za državnog upravitelja u Antiohiji, podigao bunu, usplahirio se pa stade opet pregovarati sa Židovima; prihvati njihove uvjete i zakletvom se na njih obveza. Poslije izmirenja prinese žrtvu, poèasti Hram i nadari Sveto mjesto.²⁴ Dobro je primio Makabeja i postavio ga za namjesnika od Ptolemaide do zemlje Gerenijaca.²⁵ Ode u Ptolemaidu, ali se njezini građani nisu slagali s ugovorom; negodovali su zbog nekih stavaka i tražili da se ponište.²⁶ Tada se na besjedište pope Lizija. Branio je nagodbu kako je najbolje znao; uvjeri stanovnike, umiri ih i pridobi, a onda se vrati u Antiohiju. Tako se završio kraljev vojni pohod i uzmak.

Chapter 14

¹ Poslije tri godine saznali su Juda i njegovi ljudi da je Seleukov sin Demetrije s jakom vojskom i brodovljem doplovio u luku Tripolis,² zavladao zemljom i pogubio Antioha i njegova skrbnika Liziju.³ Neki Alkim, koji je prije bio veliki sveæenik a poslije se u vrijeme pobune svojevóljno okaljao, videæi da se nikako ne može održati i da mu je posve onemoguæen pristup k svetom žrtveniku,⁴ poðe godine sto pedeset i prve kralju Demetriju i donese mu zlatnu krunu i palmu, i k

tome maslinove granèice koje se obièavaju prikazivati u Hramu. Inaèe tog dana nije uèinio ništa
⁵ više. Ali kad ga je potom Demetrije pozvao u vijeæe i upitao kakvo je raspoloženje i koje su
nakane Židova, on iskoristi tu priliku za svoje lude namjere i odgovori: ⁶ "Židovi koji se zovu
Hasideji, a kojima je na èelu Juda Makabej, vode neprestano ratove i dižu bune te ne daju da se
kraljevstvo naužije blagostanja. ⁷ Zato sam ja, lišen pradjedovske èasti, to jest velikog sveæeništva,
⁸ došao ovamo, jer su mi na srcu u prvom redu kraljevska prava, a u drugom naši sugrađani, jer
zbog nepromišljenosti spomenutih ljudi sav naš narod trpi nemalu štetu. ⁹ Kad sve to potanko
saznaš, o kralju, po svojoj blagoj èovjekoljubivosti koju gojiš prema svima, udostoj se pobrinuti
za dobro naše zemlje i našega naroda, kojemu prijeti pogibao sa svih strana. ¹⁰ Jer dok Juda živi,
ne može država uživati mira." ¹¹ Èim je to izgovorio, ostali kraljevi prijatelji, neprijateljski
raspoloženi prema Judi, još veæma uzeše podjarivati Demetrija. ¹² On odmah dozva Nikanora,
¹³ koji je zapovijedao odredom slonova, te ga imenova upraviteljem Judeje i posla ga s nalogom
da Judu pogubi a njegove ljude rastjera te da Alkima postavi za velikog sveæenika velièanstvenog
¹⁴ Svetišta. Oni pogani koji bijahu pred Judom iz Judeje pobjegli pridružiše se hrpimice Nikanoru,
¹⁵ jer su mislili da æe se nezgode i nesreæe Židova okrenuti u njihovu korist. Kad su Židovi èuli
za Nikanorov dolazak i za navalu pogana, posuli su se prašinom i stali se moliti Onome koji je
dovijeka uspostavio svoj narod i koji se uvijek vidljivim znakovima zauzima za svoju Baštinu.
¹⁶ Na nalog svog zapovjednika odmah krenuše odande i sukobiše se s njima kod mjesta Desaua.
¹⁷ Judin brat Šimun uhvati se s Nikanorom, ali, iznenađen neoèekivanim dolaskom protivnièkih
¹⁸ èeta, pretrpje malen neuspjeh. Ipak se Nikanor bojao da odluèi krvlju, jer je èuo o junaštvu Jude
i njegovih, o njihovoj neustrašivosti u bojevima za domovinu. ¹⁹ Zato je poslao Posidonija, Teodota
²⁰ i Natatiju da Židovima predlože i prihvate mirovne ponude. Ispitavši dublje te prijedloge,
zapovjednik ih priopæi svojim vojnicima; pokazalo se da su jednodušni i da pristaju na nagodbu.
²¹ Uglavili su dan kada æe se zapovjednici sastati na istom mjestu. Tada su sa svake strane došla
²² po jedna bojna kola te su postavili poèasne stolice. Juda je na prikladnim mjestima razmjestio
naoružane ljude spremne ako bi neprijatelji iznenada što vjerolomno pokušali. Lijepo su se
²³ sporazumjeli. Nikanor se zadržao u Jeruzalemu, ne èineæi ništa nepravedno. Štoviše, otpustio
²⁴ je ljude koji se bijahu okupili oko njega. Judu je neprestano imao uza se, jer je u srcu osjeæao

²⁵ sklonost prema tom èovjeku. ²⁵ Nagovorio ga da se oženi i da ima djecu. Juda se oženio, živio u
²⁶ blagostanju i nauživao se života. ²⁶ Kad je Alkim vidio njihovu međusobnu sklonost i shvatio da
 su sklopili ugovor, otišao je Demetriju i rekao mu da Nikanor ima izdajnièke namjere, jer je Judu,
²⁷ protivnika njegova kraljevstva, imenovao nasljednikom. ²⁷ Nato se kralj razgnjevi: razjaren
 klevetama tog nitkova, napisao Nikanoru pismo i poruèi mu da zbog nagodbe veoma negoduje; i
²⁸ zapovjedi mu da mu odmah u Antiohiju pošalje Makabeja okovana. ²⁸ Kad je to stiglo Nikanoru,
²⁹ zbunio se, jer mu bijaše teško da pogazi nagodbu s èovjekom koji nije ništa kriv. ²⁹ Ali kako nije
³⁰ bilo moguæe usprotiviti se kralju, vrebao je prigodu da taj nalog izvrši lukavštinom. ³⁰ Makabej
 je ipak zamijetio da se Nikanor hladnije vlada prema njemu i da ga susreæe grublje nego što je
 obièavao te nasluti da ta hladnoæa nije dobar znak. Zato skupi oko sebe mnogo svojih pristalica i
³¹ stade izbjegavati Nikanora. ³¹ A ovaj, videæi kako ga je èovjek vješto nadmudrio, pođe u uzvišeni
 i sveti Hram upravo kad su sveæenici prinosili obredne žrtve i zapovjedi da mu predaju tog èovjeka.
³² ³² Kako su mu oni pod zakletvom izjavljivali da ne znaju gdje je èovjek koga traži, ³³ on podiže
 desnicu prema Hramu i zakle se ovako: "Ako mi ne predate Judu svezana lancima, sraunit æu to
 Božje svetište sa zemljom, raskopat æu žrtvenik te æu na istome mjestu podiæi divan hram Dionizu."
³⁴ ³⁴ Rekavši to, ode. Tada sveæenici podigoše ruke prema nebu i zazvaše Onoga koji je uvijek branio
 naš narod: ³⁵ "O ti Gospodaru komu ništa ne treba, tebi se svidjelo da se Hram u kojem prebivaš
³⁶ nalazi meðu nama. ³⁶ Zato sad, sveti Gospodaru svake svetosti, saèuvaj dovijeka neoskvrnjen ovaj
³⁷ Dom koji je nedavno oèišæen." ³⁷ Uto Nikanoru optužiše Razisa, jednog od jeruzalemskih starješina,
 èovjeka koji je ljubio svoje sugrađane i bio na vrlo dobru glasu, pa su ga zbog njegove dobrote
³⁸ nazivali ocem Židova. ³⁸ On je veæ u prvim vremenima pobune bio okrivljen zbog židovstva te
³⁹ se tijelom i dušom najpostojanije izložio za židovstvo. ³⁹ Stoga je Nikanor, da pokaže svoju otvorenu
⁴⁰ nesklonost prema Židovima, poslao preko pet stotina vojnika da ga uhvate, ⁴⁰ jer nije sumnjao da
⁴¹ æe nestanak tog èovjeka za Židove znaèiti težak udarac. ⁴¹ Kad je, dakle, rulja veæ gotovo osvojila
 kulu i jurišala na ulazna vrata, kad je veæ bio izdan nalog da se podmetne vatra i vrata zapale, Razis
⁴² se, opkoljen odasvud, baci na vlastiti maè. ⁴² Radije je htio èasno poginuti nego dopasti u
⁴³ bezbožnièke ruke da podnosi uvrede nedostojne njegove plemenitosti. ⁴³ Ali kako se u bojnoj žurbi
 nije smrtno pogodio, a rulja na vrata prodirala unutra, odvažno otrèa na zid te se junaèki strmoglavi
⁴⁴ na rulju. ⁴⁴ Kako su se svi odmah razmakli, pade usred praznine. ⁴⁵ Još dišuæi, ponesen gnjevom,
⁴⁵

ustade sav obliven krvlju i unatoè teškim ranama potrèa kroz rulju te stade na strmu peæinu.⁴⁶ Veæ posve bez krvi, istrže sebi utrobu uhvativši je objema rukama te je baci na rulju, moleæi Gospodara života i duha da mu je jednom opet vrati. Tako je preminuo.

Chapter 15

¹ Kad je Nikanor doznao da se Juda i njegovi nalaze u području Samarije, odlueio je da ih bez ikakve opasnosti napadne na dan poèinka.² Židovi koji su ga prisilno slijedili opomenuše ga: "Nemoj ih tako divljaèki i barbarski zatirati, nego poštuj dan što ga je Onaj koji bdi nad svime napose posvetio."³ Tada ih taj trostruki zlikovac upita postoji li na nebu vladalac koji je zapovjedio da se svetkuje dan subotnji.⁴ Kad su mu oni izjavili: "Postoji živi Gospod, Vladalac na nebu, koji zapovjedi da se svetkuje sedmi dan",⁵ on odgovori: "A ja sam vladalac na zemlji i ja zapovijedam da se pograbi oružje i da se izvrše kraljevski poslovi." Ipak mu nije uspjelo da izvrši svoju zloèinaèku odluku.⁶ Dok se Nikanor u krajnjoj razmetljivosti nadimao te odlueio da plijenom, otetim Judi i njegovima, podigne zajednièki spomenik,⁷ Makabej se opet postojano i nepokolebljivo uzdao da æe mu Gospodin priteæi u pomoæ.⁸ Hrabrio je svoje ljude neka se ne plaše navale pogana, nego neka se sjete pomoæi što su je od Neba veæ primili i nadaju se da æe im i sada Svemoguæi udijeliti pobjedu.⁹ Osokolivši ih rijeèima Zakona i Proroka, podsjetivši ih na bojeve što su ih veæ bšili, uèvrsti ih u hrabrosti.¹⁰ Kad im je tako osmjelio srca, još ih upozori kako pogani okreæu vjerom i krše zakletvu.¹¹ Pošto je tako svakoga od njih naoružao manje pouzdanjem u štitove i koplja a više smjelošæu i pobudnim rijeèima, isprièa im vjerodostojan san, viðenje, a oni mu se svi obradovaše.¹² Evo što je vidio: bivši veliki sveæenik Onija, èovjek dobar i èestit, skroman u ophoðenju, blage æudi, otmjen u govoru, od djetinjstva vièan svakoj kreposti, podigao ruke i molio za svu židovsku zajednicu.¹³ Zatim se Judi ukazao i èovjek vremešan i èastan, èudesna i velièanstvena dostojanstva.¹⁴ Tada Onija progovori: "Ovo je ljubitelj svoje braæe koji se mnogo moli za narod i za sav Sveti grad - Božji prorok Jeremija."¹⁵ Nato Jeremija pruži desnicu i Judi preda zlatan maè. Predajuæi mu ga, reèe:¹⁶ "Prihvati ovaj sveti maè: Božji je dar, njime æeš slomiti neprijatelje!"¹⁷ Obodreni tim lijepim Judinim rijeèima, što su mogle nadahnuti junaštvom i mlada

srca ispuniti muževnošæu, Židovi odluèiše da se i ne utabore, nego da odmah navale i junaèki, u
 18
 borbi prsa o prsa, sve riješe, buduæi da su Grad i svetinje i Hram bili u opasnosti. Nisu se toliko
 zabrinjavali za žene, djecu, braæu i rođake, koliko ih je morio najveæi i prvi strah - strah za
 19
 posveæeni Hram. Ali je i one koji su ostali u gradu obuzimala velika tjeskoba: bili su u strahu
 20
 zbog bitke na otvorenom polju. Svi su išèekivali ishod bitke: neprijatelj se veæ bio sabrao i
 21
 svrstao za boj, slonove su doveli na prikladna mjesta, a konjanike razmjestili na krilima. Makabej
 vidje to veliko mnoštvo, raznovrsnu opremu i strašnu pojavu slonova. Podiže ruke k nebu i zazva
 èudotvorca Gospodina, jer je znao da on pobjede ne dijeli prema oružju nego prema tomu koga
 22
 smatra dostojnim. Zazvao je ovako: "Ti si, o Gospodaru, za judejskog kralja Ezekije poslao
 23
 svog anđela, koji pobi sto osamdeset i pet tisuæa Sanheribovih ljudi. Zato, o nebeski Vladaru,
 24
 pošalji i sad ispred nas dobra anđela da sije strah i trepet! Jakom mišicom svojom udari one
 25
 koji, huleæi, izađoše da napadnu tvoj sveti narod!" Tako je završio molitvu. Dok su se Nikanorove
 26
 èete primicale uz jeku truba i bojne pjesme, Judini se ljudi sukobiše s neprijateljem uz vapaje i
 27
 molitve. Boreæi se rukama a moleæi se srcima Bogu, oborili su ne manje od trideset i pet tisuæa
 28
 ljudi, obradovani oèevidnom Božjom pomoæi. Kad su se poslije boja veselo vraæali, opaziše
 29
 Nikanora gdje leži u bojnoj opremi. Podiže se vika i nastala metež, a oni uzeše slaviti Svemoguæega
 30
 jezikom svojih otaca. Nato Juda, koji se tijelom i dušom bacio u prve redove za svoje sugrađane
 i koji je prema svojim sunarodnjacima gajio mladenaèku blagonaklonost, zapovjedi da Nikanoru
 31
 odsijeku glavu i ruku u ramenu i odnesu ih u Jeruzalem. I sam je onamo pošao, sazvao svoje
 32
 sunarodnjake i sveæenike te stao pred žrtvenik. Tada posla po one u Tvrđi: pokaza im glavu
 zloèinaèkog Nikanora i ruku koju taj hulitelj bijaše drzovito podigao protiv svetog Doma Svevladara.
 33
 Odrezavši jezik bezbožnog Nikanora, naredi da se komad po komad dade pticama i da se pred
 34
 Hramom objesi njegova luđaèka ruka. Svi su tada, upravivši oèi nebu, blagoslivljali Gospoda
 35
 koji se oèitovao: "Blagoslovljen bio Onaj koji je svoje Prebivalište saèuvao neoskvrnjeno!" Juda
 objesi Nikanorovu glavu na Tvrđu, da svima bude na vidiku kao oèevidan znak pomoæi Gospodnje.
 36
 Svi jednodušno zakljuèiše da se taj dan nipošto ne zaboravi, nego da se slavi trinaestog dana
 37
 dvanaestog mjeseca, koji se aramejskim jezikom zove Adar, uoèi dana Mordokajeva. Buduæi
 da je s Nikanorom dokonèano te su Hebreji od tog vremena zavlitali gradom, ja æu ovim završiti

38 svoju povijest. Ako sam je dobro i vješto sastavio, ispunila mi se želja. Ako li slabo i osrednje, uèinio sam što sam mogao. 39 Jer kao što je štetno piti samo vino ili samu vodu, dok je vino pomiješano s vodom teènije i ugodnije, tako se i pravilno raspoređen prikaz sviđa ušima onih koji knjigu slušaju. Time završavam.

Tobit

Chapter 1

1 Povijest Tobita, sina Tobielova, sina Ananielova, sina Aduelova, sina Gabaelova, potomka Asielova, iz plemena Naftalijeva - 2 koji je u vrijeme Šalmanasara, kralja asirskoga, bio odveden u sužanjstvo iz Tisbe, koja se nalazi južno od Kedeša Naftalijeva, u Gornjoj Galileji, nešto poviše Hasora. 3 Ja, Tobit, hodio sam putovima istine i pravde svega svog života. Udijelio sam mnogo milostinje svojoj braæi i ljudima koji su došli sa mnom u Ninivu, zemlju Asiraca. 4 Dok sam se, u vrijeme svoje mladosti, još nalazio u domovini, u zemlji Izraelovoj, sve se pleme Naftalija, oca mojega, bilo udaljilo od doma Davidova i od Jeruzalema, izabrana među svim plemenima Izraelovim da bi u njemu prinosili svoje žrtve. Zbog toga je i bio podignut i posveæen Hram, Prebivalište Svevišnjega, za sva vjekovita pokoljenja. 5 Ali su se sva plemena okrenula, pa i pleme oca moga Naftalija, i prinosila su žrtve teletu što ga bijaše naèinio Jeroboam, kralj izraelski, u Danu, na brdima galilejskim. 6 Èesto sam tako, za svetkovinu, sam išao u Jeruzalem, da se poklonim, kako je propisano svemu Izraelu zauvijek, noseæi prvine i desetine plodina i vunu prve postrizine. 7 Predavao sam sve to sveæenicima, sinovima Aronovim, za žrtvenik; od svih plodova davao sam desetinu sinovima Levijevim, koji vrše službu u Jeruzalemu, i prodavao odgovarajuæi dio druge desetine te utržak trošio svake godine u Jeruzalemu. 8 Najposlije, poklanjao sam treæu desetinu onima kojima je pripadala, kao što mi bijaše naredila Debora, moja baka, buduæi da sam iza oca ostao siroèe. 9 Kad postadoh zreo èovjek oženih se Anom, djevojkom iz svoga plemena, i dobih s njome sina Tobiju. 10 Kad sam kao sužanj došao u Ninivu, sva moja braæa, a tako i moji suplemenici, blagovahu jela poganska; 11 a ja sam otklanjao da ih jedem. 12 Misli sam i srce upravljao Bogu svome, 13 i zato me Svevišnji nagradi milošæu i naklonošæu Šalmanasara, komu postadoh upraviteljem dobara. 14 Poslije toga išao sam u Mediju, gdje sam za nj kupovao sve do njegove

smrti i ondje pohranih deset srebrenih talenata u Gabaela, Gabrijeva brata, u Ragesu, gradu medijskom.¹⁵ Ali kada Šalmanasar umrije, zakralji se mjesto njega Sanherib, njegov sin. Ceste njegove postadoše opasne i ja više nisam mogao ići u Mediju.¹⁶ U vrijeme Šalmanasarovo dijelio sam obilno milostinju svojoj braći: ¹⁷ hranio sam gladne, odijevao gole, kad bih vidio koga od roda svoga ubijena pa bačena izvan zidina Ninive, brižno bih ga ukopao.¹⁸ Sahranjivao sam potajno one koje je ubio kralj Sanherib, natjeran na povlačenje iz Judeje. Uistinu, ubio ih je mnogo u svome gnjevu: po naređenju kraljevu tražili su mrtva tijela, ali ih ne mogahu naći.¹⁹ Onda jedan iz Ninive ode kralju te me tuži da sam ja onaj koji ih pokopava; a ja se tada utajah. Doznajući da me traže kako bi me pogubili, uplašen se udaljih.²⁰ Zaplijenili su mi sva dobra i ne osta mi ništa do žene Ane i sina Tobije.²¹ Nije prošlo ni pedeset dana kadli kralja ubiše njegova dva sina; poslije toga pobjegoše u planinu Ararat, a zakralji se mjesto njega sin mu Asarhadon. On na čelo državne riznice i čitave uprave postavi Ahikara, sina mog brata Anaela.²² Ahikar se zauze za me i ja se vratih u Ninivu. Ahikar je Sanheribu, kralju asirskom, bio peharnik, čuvar državnog pečata, upravitelj i rizničar. Asarhadon ga imenova na sve te dužnosti ponovo. A bijaše Ahikar moj bratić.

Chapter 2

¹ Kad sam se dakle sa svojom ženom Anom i sa sinom Tobijom opet našao na svome, bijaše mi na Pedeseticu, a to je Blagdan sedmica, priređen lijep objed i ja sjedoh da blagujem.² Vidjevši ona mnoga jela, rekoh sinu: "Idi i dovedi jednoga od naše braće na koga naiđeš a koji se sjeća Gospodina. Eto, čekaj me te!"³ Kad se sin vratio, kaza: "Oče, jedan od našega roda zadavljen je i bačen na trg."⁴ A ja, ništa i ne okusiv, skočih na noge i unesoh onoga mrtvaca u jednu kuću, gdje mogaše ostati sve do zalaza sunca.⁵ Potom se vratih, umih se i pojedoh svoj objed u žalosti.⁶ Sjetih se Amosova proročanstva: "Svetkovine vaše u tugu će se pretvoriti, a radosti vaše kuknjavom će postati." I zaplakah.⁷ Kad je sunce zašlo, odoh, iskopah raku i sahranih mrtvoga.⁸ Susjedi mi se rugali i govorili: "Zar se ne boji da će ga zbog toga ubiti? Jednom se izvukao, a sad opet pokopa mrtvace."⁹ Iste noći, poslije onog ukopa, vratih se kući, a kako bijah nečist, legoh kraj zida u vrtu; bilo je toplo pa sam spavao otkrivena lica.¹⁰ Nisam znao da je u zidu bila ptica. I kako mi oči bijahu otvorene, padoše mi tople ptice izmetine u oči i od toga dobih bijele mrlje. Išao sam

11
 lijeènicima, ali mi ne mogoše pomoæi. Uzdržavao me Ahikar dok ne ode u Elimaidu. Moja je
 žena Ana odonda zaraðivala ruènim radom: prela je i tkala. 12
 Kad bi gospodarima obavila posao, platili bi joj. Sedmoga ožujka dovrši tako jedan rad i posla ga gospodarima. Oni joj sve isplatiše i
 povrh toga pokloniše jare. 13
 Kad ga dovede, jare poèe veèati. Upitah ženu: "Odakle ti jare? Da
 možda nije ukradeno? Vрати ga gospodarima, jer nije dopušteno jesti što je ukradeno." 14
 A ona odgovori: "Dadoše mi ga kao dar povrh plaæe." Ali ja nisam vjerovao, nego sam joj, naljutivši se
 na nju, svejednako govorio da ga vrati gospodarima. A ona onda odgovori: "Gdje su tvoje milostinje
 i tvoja dobra djela? Eto, vide se na tebi!"

Chapter 3

1
 Ojaðen zaplakah i poèeh moliti pun tuge: 2
 "Pravedan si, Gospode, sva su tvoja djela i svi
 tvoji putovi milosrðe i istina: ti si sudac svijeta. 3
 Spomeni me se i pogledaj na me: ne kažnjavaj
 me zbog mojih grijeha ni zbog prijestupa otaca mojih, koji su griješili pred tobom. 4
 Uistinu smo
 prestupili zapovijedi tvoje te si nas prepustio pljaèki, zatoèenju, smrti i porugi meðu svim narodima
 meðu koje si nas razasuo. 5
 Pravedni su tvoji sudovi zbog grijeha što ih èinili ja i moji oci, jer se
 nismo držali tvojih zapovijedi, nismo u istini hodili pred tobom. 6
 Sad postupaj sa mnom po svojoj
 volji, odluèi se da prihvatiš moj duh, da umrem i postanem zemlja. Jer mi je bolje umrijeti nego
 živjeti i slušati lažne prijekore i gorèinu u duši kÓupiti. Zapovjedi da budem osloboðen od ove
 pokore pa da odem u prostore vjeène: ne odvraèi lica svoga od mene." 7
 Istoga dana i Sari, kæeri
 Raguellovoj, u Ekbatani Medijskoj, dogodi se te je izruži jedna sluškinja njezina oca 8
 zbog toga
 što je sedam muževa za koje Sara bijaše pošla pakosni zloduh Asmodej ubio prije nego što su ušli
 k njoj. Reèe joj ona sluškinja: "Jest, ubijaš svoje muževe! Sedam si ih imala, a ne bijaše ti sreæe
 ni s jednim. 9
 Zašto nas kažnjavaš? Ako su umrli, poteci za njima! Nikad mi ne vidjele ni tvoga
 sina ni tvoje kæeri!" 10
 Kad je Sara to èula, veoma se ražalostila. Plaèuæi je otišla u oèevu sobu,
 u nakani da se objesi. Ali onda, promislivši, reèe u sebi: "Zar da mi oca kude i da mu predbacuju:
 'Imao si jedinu, ljubljenu, kæer, pa ti se, na nesreæu, i ona objesila.' Starog bih oca svoga rastužila
 i gurnula u carstvo mrtvih. Ne, neæu se objesiti: bolje mi je moliti Boga da mi udijeli smrt da nikad
 više ne èujem ovakvih uvreda." 11
 I raskrilivši ruke kraj prozora, pomoli se ovako: "Blagoslovljen,
 Bože milosrða, i blagoslovljeno tvoje Ime navijeke! Blagoslovljaju te sva tvoja djela zauvijek.
 12
 Obraæam, Gospode, lice svoje k tebi i oèi upirem u te. 13
 Zapovijedi, Gospode, da poðem s ove

14
zemlje i da više nikada ne òujem one uvrede. Ti znaš, Gospode, da sam èista od svakoga grijeha
15
s òovjekom i da nisam uprljala ime svoje, ni ime oca svojega u zemlji sužanjstva. Jedina sam
kæi u oca, nema on drugoga djeteta koje bi ga naslijedilo, niti kakva brata blizu, niti rođaka koga
bih èekala. Sedam sam muževa veæ izgubila: tÓa òemu bih još živjela? Ne želiš li mi smrt udijeliti,
16
svrni onda pogled na me i smiluj se da nikad više ne òujem onih uvreda." Objæ molitve bijahu
17
uslišane pred Slavom Gospodnjom. I bi poslan Rafael, anđeo Gospodnji, da ih oboje izlijeèi:
da skine bijele mrlje s Tobita i vid mu vrati; a Saru, kær Raguelovu, da dade za ženu Tobiji, sinu
Tobitovu, te da okuje pakosnog zloduha Asmodeja: jer je ona Tobiji bila namijenjena. U isto vrijeme
Tobit se vrati u svoju kuæu, a Sara, kæi Raguelova, siđe iz gornje sobe.

Chapter 4

1
Toga dana Tobit se sjeti novca što ga bijaše pohranio kod Gabaela, u Ragesu Medijskom. 2
I
reèe u sebi: "Zazivao sam smrt; zašto ne bih radije dozvao Tobiju, svoga sina, da mu kažem to o
3
novcu prije nego umrem?" Dozvavši ga, reèe mu: "Sine, kada umrem, pristojno me pokopaj.
Poštuj svoju majku, ne ostavljaj je svega svog života, èini sve što æe joj biti milo i nemoj je žalostiti.
4
Sjeti se, sine, da se ona suoèila s mnogim opasnostima dok si joj bio u krilu. A kad umre, sahrani
5
je pokraj mene u istome grobu. Svakog dana, sine, sjeti se Gospodina Boga našega; nemoj griješiti
ili kršiti njegovih zapovijedi. Èini pravedna djela svega svog vijeka i ne kroèi putovima nepravde.
6
Jer ako èiniš po istini, uspijevat æeš u djelima svojim, kao svi oni koji èine pravdu. 7
Djeli
milostinju od svoga dobra: kad dijeliš milostinju, neka ti ne bude oko stisnuto. Ne okreæi lica od
8
siromaha, pa ni Bog neæe okrenuti lica od tebe. Od onoga što imaš i prema tome koliko imaš
9
dijeli milostinju: imaš li malo, daj malo, ali ne oklijevaj dati milostinju. Jer dobar polog spremaš
10
sebi za dan potrebe. Udijeljena milostinja oslobaða od smrti i ne dopušta da odeš u mrak. 11
Jer
12
milostinja je mio dar pred licem Svevišnjega. Èuvaj se, sine, svakoga preljuba. I pazi da ti žena
bude iz plemena tvojih otaca; ne uzimaj za ženu tuđinku koja ne pripada koljenu tvoga oca, jer mi
smo sinovi proroèki. Noa, Abraham, Izak, Jakov naši su oci odiskona; sjeti se, sine, da su svi oni
uzeli žene među svojom braæom i da su bili blagoslovljeni u svojoj djeci, njihovo potomstvo dobit
13
æe zemlju u nasljedstvo. I onda, sine, ljubi svoju braæu i nemoj se uzoholiti u srcu pred svojom
braæom, ni pred sinovima i kærerima svoga naroda, skanjujuæi se da odabereš ženu između njih!
U oholosti leži mnoga propast i nemir, a od dangube samo je šteta i bijeda, jer je nerad majka gladi.

14 Neka nièija zarada ne prenoæi kod tebe, nego je isplati odmah. Budeš li služio Bogu, platit æe ti se. Razmišljaj, sine, o svakome svom djelu i lijepo se vladaj. 15 Ne èini nikome što bi tebi samomu bilo mrsko. Ne pij vina do pijanosti; neumjerenost uklanjaj sa svoga puta. 16 Dijeli svoj kruh s gladnima, a svojom odjeæom odjeni gologa. Sve što ti je suvišno daj drugima, a kada dijeliš milostinju, neka ti oko ne bude stisnuto. 17 Metni svoj kruh na grob pravednih i ne daj ga grešnicima. 18 Obraæaj se uvijek onome tko je mudar i ne odbacuj korisna savjeta. 19 U svakoj prilici hvali Gospoda Boga i moli ga da ti upravlja putove, da sve tvoje staze i namjere dobro završe. Jer nijedan narod ne posjeduje mudrosti: Bog je onaj koji udjeljuje svako dobro, ponižava kako hoæe, sve do dna carstva mrtvih. Sjeti se, sine, mojih pouka: neka ti se nikada iz srca ne izbrišu. 20 A sada æu te, sine, uputiti glede onih deset srebrnih talenata koje sam pohranio u Gabaela, sina Gabrijeva, u Ragesu Medijskom. 21 Ne plaši se, sine, što smo osiromašili. Bit æeš bogat budeš li se bojao Boga, klonio se svakoga grijeha i vršio ono što je Bogu milo."

Chapter 5

1 Tobija odgovori ocu: "Oèe moj, uèinit æu sve što si mi naredio. 2 Samo, kako æu preuzeti novac kad ne znam onoga u koga je pohranjen." 3 Onda mu otac dade zadužnicu i reèe: "Potraži èovjeka koji æe iæi s tobom, a ja æu ga nagraditi. Idi, dakle, i podigni novac." 4 Tobija ode da potraži takva èovjeka i naðe Rafaela. Tobija nije znao da je to anðeo Božji. 5 I upita ga: "Bi li htio sa mnom u Rages Medijski? Znaš li put onamo?" 6 Anðeo mu odvrati: "Bih. Poæi æu s tobom. Znam put, bijah veæ gost našega brata Gabaela." 7 Tobija mu reèe: "Poèekaj da javim ocu." 8 Anðeo mu kaza: "Idi i ne zadržavaj se." 9 Onda Tobija ode ocu te mu reèe: "Evo, našao sam onoga koji æe iæi sa mnom." A otac æe mu: "Dovedi ga meni da èujem kojemu plemenu pripada i je li pouzdan da ti bude pratilac." 10 Tobija ga zovnu, pa kad on uðe, zagrliše se. 11 Onda ga Tobit upita: "Brate, kojemu rodu i kojoj obitelji pripadaš? Kaži mi!" 12 On mu odgovori: "Tražiš li rod i obitelj ili nekoga koji æe za nagradu pratiti tvoga sina?" Tobit æe mu na to: "Brate, hoæu da znam koji su ti preci i kako se zoveš." 13 A on æe: "Ja sam Azarja, sin Ananije, najstarijeg od tvoje braæe." 14 Tobit mu kaza: "Dobro mi došao! I ne ljuti se na me zato što sam htio doznati za tvoj rod i za tvoje ime. Ti si dakle moj brat iz ugledna i plemenita roda. Poznavao sam dobro i Ananiju i Jatana, sinove

velikog Semeja, kad smo išli zajedno u Jeruzalem da se poklonimo i prikažemo prvine i desetine plodina. Oni nisu nikada zašli na stranputicu. Braća su ti ljudi valjani. Pripadaš plemenitu rodu.
15

Ali mi kaži kakvu će ti nagradu dati: jednu drahmu na dan i sve što je potrebno tebi i mome sinu.
16 I još će ti dodati nešto povrh plaće kad se vratite živi i zdravi." 17 Dogovoriše se tako.

A onda kaza Tobiji: "Spremi se i sretan vam put obojici!" Sin spremi sve za put. I reče mu njegov otac: "Idi s ovim èovjekom, a Bog koji na nebu stoluje udijelio vam sretno putovanje i anđeo njegov pratio vas!"
18 Ali Ana, majka Tobijina, zaplaka i ukori Tobita: "Zašto si dopustio da nam sin ode?

Nije li on štap naših ruku kad ulazi i izlazi pred nama?
19 Ne bilo toga novca, smeaće je prema našem sinu.
20 Ta ovo što nas je Bog ostavio u životu - dosta nam je." 21 Tobit joj odgovori: "Ne govori tako, sestro. Vratit će se on živ i zdrav i tvoje će ga oèi opet ugledati.
22 Ta prati ga dobar anđeo i njegovo će putovanje biti sretno, vratit će se živ i zdrav." 23 Onda ona prestade plakati.

Chapter 6

1 A sin išao s anđelom i pas za njima. Predvečer stigoše do rijeke Tigrisa i tu provedoše noć.

2 Potom momak siđe u rijeku da se okupa, kad najednom skoèi iz vode velika riba i htjede ga proždrijeti.
3 Anđeo mu reče: "Uhvati ribu." Nato se momak doèepa ribe te je izvuèe na suho.

4 Onda mu anđeo kaza: "Raspori ribu, izvadi joj srce, jetru i žuè i dobro ih èuvaj jer su koristan lijek."
5 Momak izvrši što mu je anđeo naredio. I pošto su ribu ispekli, pojedoše je,
6 a onda nastaviše put dok se ne primakoše Ekbatani.
7 Mladiaè potom upita anđela: "Brate Azarja, èemu će služiti riblja jetra, srce i žuè?"
8 A on odgovori: "Srce i jetra služe kad koga muèi demon ili zao duh: treba to pred takvim, bio muškarac ili žena, spaliti, i nikad ga zao duh više neæe muèiti.
9 A žuè se uzima da se njome premažu oèi na kojima su bijele mrlje, tako te bolesnik ozdravi."
10 Kad bijahu blizu Ekbatane,
11 anđeo reče mladiaèu: "Brate, noćas æemo prenoæiti kod Raguela; on ti je rođak, a ima jedinicu kaer koja se zove Sara.
12 Ja æe gledati da ti je dadu za ženu, jer tebi pripada njezino nasljedstvo: jedini si od njezina roda, djevojka je lijepa i razborita.
13 Sad me poslušaj: govorit æe njenu ocu, i kad se vratimo iz Ragesa, proslavit æemo svadbu. Jer ja znam da je Raguel, prema Mojsijevu zakonu, ne može dati drugome, a kad bi to uradio, zaslužio bi smrt, jer ti imaš pravo na

nasljedstvo pred svakim drugim." ¹⁴ Onda mladiæ kaza anđelu: "Brate Azarja, èuo sam da je djevojka veæ bila dana sedmorici ljudi i da su svi nađeni mrtvi u svadbenoj sobi: ¹⁵ jedinac sam u oca; bojim se da æu, odem li k njoj, umrijeti kao i oni prije mene; jer nju ljubi neki demon koji ne èini zla drugima, osim onima koji joj se približe. Bojim se da ne umrem i da za sobom, zbog žalosti, ne povuèem u grob svoga oca i svoju majku, a nemaju drugoga sina da ih sahrani." ¹⁶ Anđeo mu reèe: "Ne sjeæaš se kako ti je otac naredio da uzmeš za ženu samo onu koja pripada tvome rodu? Zato me poslušaj, brate: ona æe biti tvoja žena, a ti se ne osvræi na demona, jer æe još noæas biti tvoja." ¹⁷ Kad budeš ušao u svadbenu sobu, uzet æeš tamjanova pepela i metnut æeš na nj malo ribljeg srca i jetre; kad tako okadiš, demon æe oæutjeti vonj i pobjeæi æe i neæe se više vratiti. ¹⁸ Kad se htjedneš približiti k njoj, bdijte oboje i dozivajte milostivog Boga: on æe vas spasiti i smilovati vam se. Ne boj se: ona ti je bila dosuđena oduvijek, ti æeš je spasiti; ona æe poæi s tobom i mislim da æeš s njom imati poroda." Kad je Tobija èuo sve to, odmah mu ona omilje i njegova se duša privinu uz njezinu.

Chapter 7

¹ Onda uđoše u Ekbatanu i pođoše prema kuæi Raguelovoj. Sara im dođe u susret, pozdravi ih i oni nju pozdraviše, pa ih ona uvede u kuæu. ² Raguel reèe Edni, svojoj ženi: "Kako li je ovaj samo nalik na Tobita, moga rođaka!" ³ Raguel ih zapita: "Odakle ste, braæo?" Odgovoriše mu: "Mi pripadamo Naftalijevim sinovima koji su bili prognani u Ninivu." ⁴ Kaza im on: "Poznajete li Tobita, brata našega?" Oni odgovoriše: "Poznajemo ga." ⁵ Onda ih upita: "Je li dobro s njime?" Oni odgovoriše: "Živ je i dobro je." Tobija nadoda: "To je moj otac." ⁶ Nato ga Raguel zagrlji, poljubi ga suznih oèiju i blagoslovi ga èudeæi se: "Ti si dakle sin onoga plemenitog i dobrog èovjeka." Doznnavši da je Tobit izgubio vid, ražalosti se i zaplaka. ⁷ I žena mu Edna i kæi Sara zaplakaše i primiše ih spremno. ⁸ Potom zaklaše ovna i pripremiše jela u izobilju. ⁹ Tobija kaza Rafaelu: "Brate Azarja, govori o onome o èemu si mi pripovijedao na putu." ¹⁰ Anđeo prozbori o tom s Raguelom, a on æe Tobiji: "Jedi, pij i budi veseo, jer tebi pripada moja kæi. Ipak ti moram otkriti istinu: ¹¹ veæ bijah svoju kæer dao sedmorici, ali kad joj se približiše, svi noæu pomriješe. Ali ti sada budi veseo." ¹² Tobija odgovori: "Neæu ništa okusiti dok se ne odluèite i ne izvršite što treba." Nato mu Raguel kaza: "Uzmi je od ovoga èasa po pravdi: ti si njezin brat i ona pripada tebi.

Milosrdni Bog neka vam udijeli sreæu." ¹³ Zatim pozva Saru, svoju kæer; uzevši je za ruku, dade je kao zaruènicu Tobiji govoreæi: "Evo, uzmi je prema Mojsijevu zakonu i odvedi je k svome ocu."
¹⁴ I blagoslovi ih. Onda pozva Ednu, ženu svoju. Dohvativši list, napisa ugovor i udari peèat. Potom
¹⁵ poèeše blagovati. Nakon toga pozva Raguel Ednu, ženu svoju, i reèe joj: "Sestro, pripremi drugu
¹⁶ sobu i uvedi je." Ona uradi kako joj je zapovjedio i uvede je. Kæi zaplaka. ¹⁷ Vidjevši suze
svoje kæeri, kaza joj: "Budi hrabra, kæerko: Gospodar neba i zemlje neka te nagradi milošæu za
tvoju bol. Budi hrabra, kæerko!"

Chapter 8

¹ Kad su poveèerali, uvedoše Tobiju k Sari. ² On se, ulazeæi k njoj, sjeti Rafaelovih rijeèi: uze
tamjanova pepela, metnu na nj riblje srce i jetru i okadi. ³ Tek što demon oæutje vonj, pobježe u
Gornji Egipat, a anđeo ga ondje okova. ⁴ Kako su se zatvorili u sobu, Tobija ustade s postelje i
reèe: "Ustaj, sestro, molimo se da nam se Bog smiluje." ⁵ Onda se Tobija poèe moliti: "Blagoslovljen
da si, Bože naših otaca, blagoslovljeno sveto i slavno ime tvoje u sve vijek! Blagoslivljala te
nebesa i sva tvoja stvorenja u sve vijek! ⁶ Ti si stvorio Adama i dao mu pomoænicu Evu: od njih
je proizašao ljudski rod. Ti si rekao: 'Nije dobro da èovjek bude sam; naèinimo mu pomoænicu
sliènu njemu.' ⁷ Gospode, ne uzimam zbog pohote ovu svoju sestru nego po istini. Smiluj mi se i
uèini da s njom doživim starost." ⁸ I zajedno rekoše: "Amen, amen." ⁹ I zaspase oboje te noæi.
¹⁰ A Raguel usta i poèe da iskopa raku misleæi: "Ako i on umre." ¹¹ Raguel se vrati u svoju kuæu
¹² i kaza Edni, ženi svojoj: "Pošalji jednu od sluškinja da vidi je li živ. Ako je umro, pokopajmo
ga odmah da nitko ne sazna." ¹³ Sluškinja otvori vrata, uèe i nađe kako oboje spavaju. ¹⁴ Izađe i
javi im: "Dobro je, živ je." ¹⁵ Nato Raguel zahvali Bogu: "Blagoslovljen da si, Bože, svakim
blagoslovom èistim i svetim. Blagoslivljali te sveti tvoji i sva tvoja stvorenja! Svi anđeli i svi
izabranici tvoji blagoslivljali te u sve vijek! ¹⁶ Blagoslovljen jer si me razveselio i jer se nije
dogodilo èega se bojah, nego si nam iskazao svoje bogato milosrðe. ¹⁷ Blagoslovljen jer si se
smilovao ovoj djeci što su jedina. Izlij na njih svoje milosrðe, Gospode, podari im da zavše život
u zdravlju, sa sreæom i milosrðem." ¹⁸ A zatim zapovjedi kuænoj èeljadi da zatrpaju raku. ¹⁹ Tada

priredi gozbu koja je trajala èetрнаest dana.²⁰ Prije nego što su izminuli svadbeni dani, Raguel
 uze zaklinjati Tobiju: "Ne idi na put dok se ne navrši èetрнаest svadbenih dana,²¹ a onda primi
 polovicu imutka i vrati se živ i zdrav svome ocu. Drugi æeš dio dobiti poslije moje i ženine mi
 smrti."

Chapter 9

 ¹ Onda Tobija pozva Rafaela i reèe mu: ² "Brate Azarja, uzmi sa sobom jednog slugu i dvije
 deve pa idi Gabaelu u Rages koji se nalazi u Mediji: uzmi od njega novac pa dovedi i njega na pir,
³ jer me Raguel zaklinjao da ne odlazim. ⁴ Znaš da moj otac broji dane, pa budem li se mnogo
 zadržavao, bit æe zabrinut veoma." ⁵ Tada Rafael ode. Provede noæ u Gabaela i dade mu obveznicu.
 Gabael izvuèe zapeèaæene vreæice te mu ih izruèi. ⁶ Brzo se krenuše obojica i doðoše na pir. Tobija
 blagoslovi svoju ženu.

Chapter 10

¹ A otac Tobijin brojio svaki dan. I kad je prošlo vrijeme za povratak a sina ne bijaše, ² reèe
 Tobit: "Možda su odbijeni? Ili je možda umro Gabael pa novac nije predan?" ³ I rastuži se veoma.
⁴ Kaza mu žena: "Dijete je stradalo kad ga tako dugo nema." ⁵ I poèe jadikovati: "Kako da ne budem
 zabrinuta, dijete moje, kad sam ti dopustila da odeš, svjetlo oèiju mojih!" ⁶ Tobit je stade tješiti:
 "Šuti, ne govori: njemu je dobro." ⁷ Ona mu odgovori: "Šuti ti i ne zavaravaj me; znam ja, stradalo
 je dijete moje." Svakog je dana izlazila na cestu kojom je sin krenuo na put; danju ne bi ni dodirnula
 jela, a noæu nije prestajala jadikovati za svojim Tobijom. Kad prođe èetрнаest dana svadbenih za
 kojih Raguel zaklinjaše Tobiju da ostane, ⁸ Tobija kaza Raguelu: "Pusti me da idem, jer su veæ
 otac moj i majka moja izgubili nadu da æe me još ugledati." ⁹ Tast ga zamoli: "Ostani kod mene,
 a ja æu se pobrinuti da pronaðem nekoga koji æe ocu tvome donijeti vijesti o tebi." Ali mu Tobija
 odvrati: "Ne, nego me pusti da idem k ocu svome!" ¹⁰ Raguel onda ustade, preda mu Saru, njegovu
 ženu, i polovicu imutka, sluge, stoku i novac. ¹¹ Pošto ih je blagoslovio, oprostí se s njima govoreæi:

"Djeco, Bog nebeski nek' vam udijeli sreæu još prije nego što umrem." ¹² A svojoj kæeri kaza: "Poštuj svekra i svekrvu: oni su ti sada roditelji. I da òujem samo dobre vijesti o tebi." I poljubi je.

¹³ Onda Edna reèe Tobiji: "Ljubljeni brate moj, nek' ti Gospodar neba dade sretan povratak, a meni neka udijeli milost da vidim djecu koju æeš imati s mojom Sarom, da osjetim radost pred Gospodom.

Evo, predajem ti kæer svoju na òuvanje: ne žalosti je." ¹⁴ Zahvalivši Bogu što mu je udijelio sretan put i poželjevši blagoslov Raguelu i Edni, ženi njegovoj, Tobija krenu.

Chapter 11

¹ Nastaviše put dok se ne približiše Ninivi. ² Onda Rafael kaza Tobiji: "Ne znaš li, brate, u kakvu si stanju ostavio oca svoga? ³ Potrèimo nas dvojica prije tvoje žene i priredimo kuæu: ⁴ uzmi u ruku riblju žuè." Krenuše, a pas za njima. ⁵ Dotle je Ana sjedila i gledala na put ne bi li ugledala svoje dijete. ⁶ Izdaleka ga opazi pa reèe Tobitu: "Evo, vraæa se sin tvoj i òovjek koji ga pratio."

⁷ A Rafael reèe Tobiji: "Znam da æe otac tvoj otvoriti oèi. ⁸ Ribljom žuèi namaži njegove oèi, a on æe ih, oæutjevši svrbež, protrljati i tako skinuti s njih bijele mrlje i tebe vidjeti." ⁹ Dotle se Ana, potrèavši naprijed, baci u zagrljaj sinu svome i reèe mu: "Opet te vidim, sine moj! Od ovoga èasa

10 mogu mirno umrijeti!" Nato oboje zaplakaše. ¹⁰ Tobit iziđe na vrata i spotaèe se, ali sin potrèa k njemu ¹¹ i pridrža ga, razmaza žuè ocu preko oèiju i kaza: "Hrabro, oèe moj!" ¹² Kad ga oèi zasvrbeše, protrlja ih, a iz oèinjih mu se kutiaæa oljuštiše bijele mrlje. ¹³ Ugledavši sina, zagrlji ga,

¹⁴ zaplaka i probesjedi: "Blagoslovljen da si, Bože, blagoslovljeno tvoje ime uvijek i blagoslovljeni svi tvoji sveti anđeli! Jer si me udario pa se smilovao na me: evo gledam svoga sina Tobiju!"

¹⁵ Njegov sin, sav sretan, uđe u kuæu te izvijesti oca o velikim događajima što su mu se zbili u

¹⁶ Mediji. Tobit, prepun radosti i blagoslivljajuæi Boga, pođe u susret snahi, prema vratima Ninive. Oni koji su ga vidjeli kako hoda bijahu zadivljeni što je progledao, a Tobit priznavaše pred njima

¹⁷ da mu se Bog smilovao. Kada Tobit dođe do Sare, snahe svoje, pozdravi je govoreæi joj: "Dobro došla, kæeri moja! Blagoslovljen Bog koji te doveo k nama! I neka su ti blagoslovljeni i otac i

¹⁸ majka!" ¹⁹ I velika radost obuze svu braæu njegovu u Ninivi. A dođoše i Ahikar i njegov neæak Nasbas pa se Tobijina svadba u veselju slavila sedam dana.

Chapter 12

¹ Potom Tobit pozva Tobiju, sina svoga, i reče mu: "Sine, pobrini se za plaću èovjeka koji je išao s tobom; a treba mu dati i što god povrh toga." ² Sin odgovori: "Neću štetovati dadem li mu i polovicu onoga što sam donio, ³ jer me doveo k tebi zdrava, izlijeèio moju ženu, podigao moj novac, a onda i tebi vratio zdravlje." ⁴ Starac odgovori: "To mu s pravom pripada!" ⁵ Onda pozva anđela i kaza mu: "Uzmi polovicu od svega onoga što ste donijeli." ⁶ Tada anđeo pozva njih dvojicu u stranu i reče im: "Blagoslivljajte Boga, hvalite ga i veličajte, hvalite ga pred svim živima zbog onoga što je za vas učinio. Lijepo je hvaliti Boga i uznositi ime njegovo; bogobojazno razglašavati djela njegova. ⁷ Lijepo je èuvati tajnu kraljevu, ali je slavno otkrivati djela Božja. Èinite dobro, i neæe vas zlo snaæi. ⁸ Dobra je molitva s postom, s milostinjom i s pravednošæu. Bolje je malo s pravednošæu nego mnogo s nepravdom. Bolje je dijeliti milostinju nego sabirati u hrpe zlato. ⁹ Milostinja oslobađa od smrti, ona èisti od svakoga grijeha. Koji dijele milostinju i èine pravednost napunit æe se života, ¹⁰ a koji griješe bit æe dušmani životu svome. ¹¹ Neću vam sakriti ništa: kazah veæ da je lijepo èuvati tajnu kraljevu, ali je slavno otkrivanje Božjih djela. ¹² I kad ste molili ti i tvoja snaha Sara, ja sam nosio vaše molitve Svetome; kad si ti pokapao mrtve, i ja sam bio uza te; ¹³ kad se nisi skanjivao da ustaneš i prekineš svoj ruæk da bi pokopao onog mrtvacu, nije mi bilo skriveno da vršiš dobro djelo; i bio sam s tobom. ¹⁴ Sada, Bog me poslao da izlijeèim tebe i tvoju snahu Saru. ¹⁵ Ja sam Rafael, jedan od sedmorice svetih anđela koji na nebesima donose molitve svetih i stupaju pred Slavom Svetoga!" ¹⁶ Njih se dvojica preplašise i padoše nièice, jer ih zahvati velik strah. ¹⁷ Ali im anđeo reče: "Ne plašite se! Mir s vama! Blagoslivljajte Boga uvijek! ¹⁸ Ta ja ne dođoh jer se meni svidjelo, nego po zapovijedi Boga našega: zato ga blagoslivljajte uvijek. ¹⁹ Sve sam dane dopuštao da me vide vaše oèi, ali nisam ni jeo ni pio: vi ste motrili samo privid. ²⁰ Sada hvalite Boga, a ja se vraæam onome koji me i poslao. Zapišite u knjizi sve što se zbilo." ²¹ Onda oni ustadoše, ali ga više ne vidješe. Hvalili su velika i èudesna djela Božja i pripovijedali kako im se ukazao anđeo Gospodnji.

Chapter 13

¹ Tobit potom napisa molitvu u radosti i reče: ² "Blagoslovljen Bog, koji živi uvijek, i njegovo kraljevstvo! Jer on kažnjava i prašta, dovodi u Podzemlje i odande izvodi, i nema toga tko bi izmakao njegovoj ruci. ³ Hvalite ga, sinovi Izraelovi, pred poganima, jer vas je on među njih rasuo. ⁴ Objavljajte njegovu veličinu uzdižući ga nad sve živo, jer on je naš Gospod i Bog, on je naš otac za sve vjekove. ⁵ On nas kažnjava zbog naših zlih djela, ali će se opet smilovati na nas i sabrati nas iz svih naroda među koje smo razasuti. ⁶ Obratite se k njemu svim srcem svojim i svom dušom svojom da činite pred njim istinu, i on će se okrenuti k vama, i neće skrivati lica svoga od vas. ⁷ Gledajte što učini s vama, na sva ga usta slavite i hvalite, blagoslivljajte Gospoda pravde i uzvisujte kralja vjekova. ⁸ Ja ga u zemlji progonstva hvalim i očitujem njegovu moć i veličinu grešnom narodu. Obratite se, grešnici, i činite pravdu pred njim. Tko zna hoće li pogled svrnuti na vas i milost vam iskazati! ⁹ Boga svoga ja uznosim, i duša moja hvali kralja nebeskoga, i radosno klikće veličini njegovoj: ¹⁰ tako neka kazuju svi i hvale ga u Jeruzalemu! Jeruzaleme, grade sveti! On će te kazniti zbog djela sinova tvojih, ali će se opet smilovati sinovima pravednih. ¹¹ Podaj hvalu Gospodu zanosno i blagoslivljaj kralja vjekova da ti njegov Šator ponovno bude podignut uz veselje; ¹² da bi se u tebi obradovali prognani i da bi u tebi ljubav našli siromasi za sva pokoljenja. ¹³ Narodi će dolaziti izdaleka k imenu Gospoda Boga donoseći u rukama darove, darove za kralja nebeskoga: pokoljenja upravljat će ti radosne hvale. ¹⁴ Prokleti svi oni koji te mrze, blagoslovljeni zauvijek oni koji te ljube. ¹⁵ Veseli se i raduj se zbog sinova pravednih, jer će biti sakupljeni i blagoslivljat će Gospoda pravednih. Blaženi oni koji te ljube! Veselit će se zbog tvoga mira! ¹⁶ Blaženi svi koji se rastužiše zbog tvojih nesreća, jer će se radovati kad vide svu tvoju slavu i radovat će se uvijek. Duša moja neka hvali Boga, kralja velikoga! ¹⁷ Jer će Jeruzalem biti obnovljen safirom i smaragdom, njegove zidine dragim kamenjem, tornjevi i bedemi čestim zlatom, a trgovi popločani berilom, dijamantom i dragim kamenjem iz Ofira. ¹⁸ Njegove će ulice kazivati: 'Aleluja!' i klicat će: 'Blagoslovljen Bog, uzvišen dovijeka.'"

Chapter 14

¹ Tobit završi pohvalu. ² Bilo mu je pedeset i osam godina kad je oslijepio, a poslije osam godina opet je progledao. Nastavio je dijeliti milostinju i sveudilj se bojao Gospoda Boga te ga

³ hvalio. Doživio je duboku starost. Na smrti dozva k sebi sina i sinove sina svoga te kaza Tobiji:

⁴ "Sinko, uzmi djecu svoju: evo, ostario sam i veæ sam blizu da se odijelim od života. Preseli se u Mediju, sinko, jer znam da æe se sve dogoditi s Ninivom što je o njoj nagovijestio prorok Jona: bit æe razrušena, a u Mediji bit æe mir za neko vrijeme; naša braæa koja se još nalaze u domovini bit æe razasuta daleko od lijepe zemlje, Jeruzalem æe opustjeti, a Dom Gospodnji koji se nalazi u

⁵ njemu izgorjet æe i bit æe pust za neko vrijeme. Ali æe se Bog opet smilovati njima i vratit æe ih u njihovu zemlju; onda æe oni sagraditi hram, ali ne onakav kakav je bio prije, dok se ne ispuni određeno vrijeme. Poslije toga vratit æe se iz krajeva progonstva i podiæi Jeruzalem s velikim poæastima. I Dom Božji u njemu bit æe sazidan od nadasve vrijedne graðe za sva buduæa pokoljenja,

⁶ kao što su kazali za nj proroci: svi æe se narodi uistinu obratiti i bojat æe se Gospoda Boga i

⁷ pokopat æe svoje idole; svi æe narodi blagoslivljati Gospoda. Onda æe narod njegov hvaliti Boga, a Gospod æe uzdiæi narod svoj i bit æe radosni svi oni koji ljube Gospoda Boga u istini i pravdi

⁸ vršeæi milosrðe prema braæi svojoj. I tako, sine, otiði iz Ninive, jer æe sve biti što je nagovijestio

⁹ prorok Jona. Ti pak drži zakon i zapovijedi, budi milosrdan i pravedan da ti bude dobro. Èasno me pokopaj, a uza me pokopaj majku svoju. Poslije toga ne ostani više ni jednoga dana u Ninivi.

¹⁰ Sinko moj, razmotri što Aman uèini Ahikaru koji ga je uzgojio: iz svjetla baci ga u tamu i tako zlim plati dobro njegovo. Ali Ahikar bje spašen, a onoga stiže zaslužen kazna: siðe on u tminu. Ahikar dijeljaše milostinju i spasi se od smrtonosne zamke koju mu onaj priredi; u zamku Aman

¹¹ pade i poginu. Dakle, sinovi moji, vidite kakvu snagu ima milostinja i kako pravda spašava."

¹² To rekavši, izdahnu. Bijaše mu sto pedeset i osam godina. Tobija mu priredi èastan ukop. Kad Ana umrije, pokopa je uz oca, pa sa ženom i svojim sinovima krenu u Ekbatanu, k svome tastu

¹³ Raguelu. Tu doživje èasnu starost, èasno pokopa svoga tasta i punicu te naslijedi imutak njihov,

¹⁴ kao što je naslijedio i oèev. Umrije u Ekbatani, u sto dvadeset i sedmoj godini života. Prije nego što je izdahnuo, doznao je za propast Ninive, koju razoriše Nabukodonozor i Asuer. Tako se prije smrti uzradova nad propašæu Ninive.

Wisdom

Chapter 1

¹ Ljubite pravednost, vi suci zemaljski, pravednim mislima mislite o Gospodinu i tražite ga u
jednostavnosti srca. ² Jer njega nalaze koji ga ne iskušavaju i otkriva se onima koji mu ne uskrađuju
svoju vjeru. ³ A podmukle misli otuđuju od Boga i iskušavana Svemoć posramljuje bezumnike.
⁴ Jer mudrost ne ulazi u dušu opaku i ne nastanjuje se u tijelu grijehu podložnu. ⁵ Jer sveti duh
pouke bježi od prijevare i uklanja se od misli bezumnih i uzmiče kad se nepravda pojavi. ⁶ Jer
mudrost je duh èovjekoljubiv, ali hulniku neće oprostiti njegovih riječi, jer Bog proniče bubrege
njegove, istinski mu srce nadzire i sluša njegove riječi. ⁷ Doista duh Gospodnji ispunja svemir, i
on, koji drži sve, zna i sve što se govori. ⁸ Zato ne ostaje skriven tko nepravedno govori niti će ga
mimoići osvetnička pravda. ⁹ Jer se namisli bezbožnikove točno ispituju i glas riječi njegovih ide
sve do Gospoda da se kazne bezakonja njegova. ¹⁰ Jer postoji uho ljubomorno koje èuje sve i ne
izmiče mu ni glasak najtišeg gunđanja. ¹¹ Èuvajte se isprazna gunđanja i èuvajte jezik od opakih
riječi, jer i najtajnija riječ nije bez ućinka, a lažljiva usta ubijaju dušu. ¹² Ne trčite za smrću
stranputicama života svojeg i ne navlaćite na se propast djelima ruku svojih. ¹³ Jer Bog nije stvorio
smrt niti se raduje propasti živih. ¹⁴ Već je sve stvorio da sve opstane, i spasonosni su stvorovi
svijeta, i u njima nema smrtonosna otrova. I Podzemlje ne vlada zemljom, ¹⁵ jer pravednost je
besmrtna. ¹⁶ Ali bezbožnici dozivaju smrt i rukama i riječju i za njom ginu smatrajući je prijateljem
i s njome ugovor sklapaju, dostojni da joj pripadaju.

Chapter 2

¹ Jer oni krivo misle i ovako mudruju: "Kratkovijek je i tužan život naš i nema lijeka kad èovjeku
dođe kraj i još nije poznat tko bi se iz Podzemlja izbavio. ² Mi smo djeca pukog slučaja i kasnije
ćemo biti kao da nikad nismo ni bili, jer samo je dim ono èime dišu naše nosnice, a misao je tek
iskra od kucaja našega srca. ³ Kad se ona utrne, pretvorit će se tijelo u pepeo, a duh će se rasplinuti
kao lagan zrak. ⁴ Ime će nam se s vremenom zaboraviti i nitko se neće sjećati djela naših; i život
će nam proći kao pramenje oblaka i nestat će ga kao magle što je gone zrake sunčane i pritiskuje
žega njihova. ⁵ Jer život naš kao sjena odmiče, iz naše smrti nema povratka, zapećeno je i nitko

se ne vraæa. ⁶ Zato hodite ovamo! Uživajmo dobra sadašnja, koristimo se stvorovima sa žarom
 mladosti. ⁷ Nauživajmo se odabranih vina i mirisa i neka nas ne mimoiðe ni jedan cvijet proljetni,
⁸ okrunimo se ružama prije no što uvenu. ⁹ Neka svaki od nas sudjeluje u pijanki našoj, ostavimo
 svuda znake našeg veseljenja: to je naš dio i to je naša baština. ¹⁰ Potlaèimo ubogoga pravednika,
 ne štedimo udovice, ne poštujemo starca ni sjedina od mnogih godina. ¹¹ Nek' naša snaga bude
 zakon pravde, jer ono što je slabo nije ni za što. ¹² Postavimo zasjedu pravedniku jer nam smeta i
 protivi se našem ponašanju, prebacuje nam prijestupe protiv Zakona i spoèitava kako izdamosmo
 odgoj svoj. ¹³ On se hvasta posjedom spoznaje o Bogu i naziva se sinom Gospodnjim. ¹⁴ On je
 ukor utjelovljeni našim mislima, sama njegova pojava tišti našu dušu. ¹⁵ Život njegov nije kao u
 ostalih i njegovo je ponašanje nastrano. ¹⁶ Smatra nas patvorinom i uklanja se od putova naših kao
 od neèisti. On svršetak pravednika proglašava sretnim i hvali se da mu je Bog otac. ¹⁷ Pogledajmo
 jesu li istinite rijeði njegove, istražimo kakav æe biti njegov svršetak. ¹⁸ Jer ako je pravednik Božji
 sin, On æe se za nj zauzeti i izbavit æe ga iz ruku neprijateljskih. ¹⁹ Zato ga iskušajmo porugom i
 mukom da istražimo blagost njegovu i da prosudimo strpljivost njegovu. ²⁰ Osudimo ga na smrt
 sramotnu, jer æe mu, kako veli, doæi izbavljenje." ²¹ Tako oni misle, ali se varaju, jer ih zloæa
 njihova zasljepljuje. ²² Oni ne znaju tajna Božjih, ne oèekuju nagradu za svetost, ne vjeruju u
 naknadu èistim dušama. ²³ Jer je Bog stvorio èovjeka za neraspadljivost i uèinio ga na sliku svoje
 besmrtnosti. ²⁴ A ðavlovom je zavišæu došla smrt u svijet i nju æe iskusiti oni koji njemu pripadaju.

Chapter 3

¹ A duše su pravednika u ruci Božjoj i njih se ne dotièe muka nikakva. ² Oèima se bezbožnièkim
 èini da oni umiru i njihov odlazak s ovog svijeta kao nesreæa; ³ i to što nas napuštaju kao propast,
 ali oni su u miru. ⁴ Ako su, u oèima ljudskim, bili kažnjeni, nada im je puna besmrtnosti. ⁵ Za malo
 muke zadobili su dobra velika jer Bog ih je stavio na kušnju i našao da su ga dostojni. ⁶ Iskušao

ih je kao zlato u taljiku i primio ih kao žrtvu paljenicu. ⁷ Zato æ se u vrijeme posjeta njegova zasjati te æ vrcati kao iskre u strnjici. ⁸ Suditi æ pucima i vladati narodima i Gospodin æ kraljevat nad njima uvijek. ⁹ Koji se u nj ufaju spoznat æ istinu, i koji su vjerni bit æ u ljubavi s njim, jer izabranici njegovi stjeðu milost i milosrðe. ¹⁰ A bezbožnici æ zbog svojih misli biti primjereno kažnjeni jer su prezreli pravednike i otpali od Gospodina. ¹¹ Teško onima koji preziru mudrost i stegu! Isprazna je nada njihova, napori uzaludni i poslovi bez probitka. ¹² Žene su im bezumne, djeca opaka i proklet njihov rod! ¹³ Blago nerotkinji, ali bez ljage, kojoj ložnica ne poznaje grijeha; plodnost æ se njezina pokazati na istrazi duša. ¹⁴ Blago i uškopljeniku koji ne poèini zloèina niti smišlja zla protiv Gospoda; jer æ za vjernost dobiti milost izabranu i baštinu najljupkiju u Domu Gospodnjem. ¹⁵ Jer plemenit trud donosi plod pun slave i neraspadljiv je korijen razbora. ¹⁶ A djeca preljubnièka neæ doæi do savršenstva i rod nezakonite ložnice propada. ¹⁷ Pa ako i žive dugo, nisu ni za što i na koncu im je starost neæasna. ¹⁸ Umru li opet rano, nade nemaju niti utjehe na sudnji dan: ¹⁹ jer okrutna je kob grešna roda.

Chapter 4

¹ Bolje i ne imati djece a posjedovati krepost, jer je spomen njezin besmrtan, i Bog i ljudi je cijene. ² Kad je nazoèna, oponašaju je, kad je odsutna, priželjkuju je; okrunjena vjeèno slavlje slavi, jer je pobijedila u borbama bez ljage. ³ A mnogobrojno potomstvo bezbožnika nije ni za što; izdanci se neèisti duboko ne korijene i nemaju èvrsta temelja. ⁴ Jer ako se naèas i razgranaju, slabo ukorijenjeni, na vjetru se zaljuljaju, išèupa ih sila vihora, ⁵ i grane što tek su izbile polomi i plod im je beskoristan, nezreo za jelo i nije ni za što. ⁶ Jer djeca rođena iz nezakonita spavanja svjedoèe na sudu o zlu roditelja. ⁷ A pravednik, ako i umre prijevremeno, naæi æ mir. ⁸ Jer duljina dana ne èini starost èasnom niti se ona mjeri brojem godina. ⁹ Veæ razboritost - to su sjedine ljudske, i krepostan život - zrela starost. ¹⁰ I jer je ugađao Bogu, On ga je zavolio, i jer je živio meðu

grešnicima, On ga je uzeo k sebi.¹¹ Uzdignut je da zloæa ne bi izopaèila njegov razbor ili da mu
 himba ne zavede duše.¹² Jer blještavilo opaèine zasjenjuje dobro i vihor požude izopaèuje dobru
 dušu.¹³ Stekavši savršenstvo u malo vremena, dugo je živio;¹⁴ i jer mu je duša bila draga Gospodu,
 On ga je hitro izbavio od zloæe oko njega. Svjetina sve to vidi, ali ne shvaæa; njima i ne pada na
 um¹⁵ da milost i milosrðe pripadaju izabranicima Gospodnjim i zaštita njegovim svetima.¹⁶ A
 pravednik koji umire osuðuje žive bezbožnike i prijevremeno dokonèana mladost produženu starost
 opakih.¹⁷ Svjetina vidi kraj mudraèev, ali ne shvaæa što je Gospod s njim naumio ili zašto ga je
 uzeo u zaštitu.¹⁸ Oni gledaju i preziru, ali æe se i njima Gospod podsmijevati.¹⁹ Ubrzo æe oni
 biti trupla prezrena i ruglo meðu mrtvima do vijeka, jer æe ih Gospod strmoglaviti bez glasa, otrgnut
 æe ih od temelja njihova, sasvim ih opustošiti; na mukama æe oni biti i spomen æe im propasti.
 20
 Puni straha doæi æe na obraèun grijeha, i bezakonja njihova u lice æe ih optuživati.

Chapter 5

1 A pravednik æe se vedro suèeliti s onima koji ga tlaèiše i koji prezirahu patnje njegove.² Kad
 ga ugledaju, uzdrhtat æe od silna straha, zapanjeni njegovim iznenadnim spasenjem.³ Govorit æe
 meðu sobom, puni kajanja, i uzdišuæi u tjeskobi svoje duše:⁴ "To je onaj komu smo se nekoæ
 podsmijevali i koji nam je bio za porugu. Mi, budale, smatrasmo njegov život ludošæu i svršetak
 njegov neæasnim.⁵ Kako li se ubrojio meðu sinove Božje i dobio udio svoj meðu svecima?⁶ Mi,
 odista, zalutamo s puta istine i svjetlost pravde nije nam svijetlila niti nam je sunce ogranulo.
 7
 Bazali smo stazama propasti i prohodili bespuæa pustinje, ali puta Gospodnjega nismo spoznali.
 8 Što nam je koristila oholost? Što nam je vrijedilo bogatstvo i hvastanje?⁹ Sve je prošlo kao sjena
 i kao kratkotrajan glas.¹⁰ I kao laða koja sijeèe uzburkano more i traga joj nema kuda proðe niti
 brazde hrptici njezinoj u valovima;¹¹ ili kao ptica što zrakom proleti i ne ostavi traga prolazu
 svojem: šiba lagani uzduh udarcima svojih pera i rasijeca ga uza snažan fijuk i prodire zamasima
 svojih krila, a poslije nema više nikakva traga njezinu letu;¹² ili kao strijela odapeta na svoj cilj:
 probijeni se zrak odmah sklapa i ne raspoznaje se staza njezina -¹³ tako i mi: jedva što smo na
 svijet došli, a veæ nestadosmo, ni traga kreposti pokazati ne mogosmo: u zloæi se svojoj sasvim

14 istošismo." I doista, nada je bezbožnikova kao pljeva što je vjetar raznosi i kao sitna pjena što
 je vihor razgoni; ona nestaje kao dim na vjetru i prolazi kao spomen na jednodnevna gosa. 15 A
 pravednici žive dovijeka, i u Gospodu je nagrada njihova i briga za njih u Svevišnjeg. 16 Zato æe
 iz ruku Gospodnjih primiti kraljevsku krunu slave i vijenac ljepote; svojom æe ih desnicom Gospod
 zakriliti i svojom ih mišicom zaštititi. 17 Latit æe se svog žara ljubomornog kao oružja i naoružat
 æe sve stvorenje da kazni svoje neprijatelje; 18 kao oklop obuæi æe pravednost, a kao šljem stavit
 æe sud bez himbe; 19 uzet æe nepobjedivu svetost kao štit, 20 a kao maè naoštrit æe žestok gnjev
 i sav æe svemir poæi s njim u boj protiv bezumnika. 21 Tad æe poletjet' dobro naperene strijele:
 munje iz oblaka padat æe na cilj kao iz nategnuta luka; 22 iz bojne sprave izlijetat æe zrna grÓada
 23 srdžbom nabijena. Na njih æe voda morska bjesnjeti, i rijeke æe ih potapati bez milosti. Dah
 Svemoæi zapuhat æe protiv njih, izvijat æe ih poput vihora. I tako æe svu zemlju opustošiti bezakonje
 i opaèina æe prevrnuti prijestolja vladalaèka.

Chapter 6

1 Èujte, dakle, kraljevi, i urazumite se! Pouèite se, vladari zemalja dalekih! 2 Poslušajte, vi koji
 upravljate mnoštvima i koji se hvastate silom svojih naroda! 3 Gospod je onaj koji vam je moæ
 podario, i vladavina je od Svevišnjeg, koji æe ispitivati djela vaša i vaše nakane istražiti. 4 Iako ste
 upravljaèi njegova kraljevstva, ne vladaste pravedno, niti se držaste zakona, niti služiste nakani
 Božjoj. 5 Gospod æe vas napasti brzo i užasno, jer za velikaše je nemilosrdna kazna; 6 maleni su
 oproštenja dostojni, a moænici æe biti moæno kažnjeni. 7 Jer Gospod Sjevladar ne uzmièe ni pred
 kim niti se plaši kakve velièine: tÓa on je stvorio i mala i velika i jednako se brine za sve, 8 a istraga
 oštra oèekuje moænike. 9 Vama su dakle, vladari upravljene rijeèi moje da se nauèite mudrosti i
 ne griješite. 10 Jer oni koji sveto èuvaju svetinje sami se posveæuju, i koji su u tom pouèeni nalaze
 obranu. 11 Žudite stoga za rijeèima mojim, èeznite za njima: one æe vas pouèiti. 12 Mudrost je
 sjajna i ona ne tamni: lako je vide koji je ljube i nalaze je oni koji je traže. 13 Ona pretjeèe sve koji
 je žude i prva im se pokazuje. 14 Tko zorom rani njoj taj se ne muèi: nalazi je gdje sjedi kraj vrata

¹⁵ njegovih. Jer je i sama misao na nju mudrost savršena, a tko radi nje bdi, brzo je bezbrižan.
¹⁶ Ona hodi naokolo i traži sebi dostojne; i pojavljuje im se dobrohotno na stazama i u susret im dolazi u svakoj misli.
¹⁷ Jer njezin početak najistinskiji želja je za poukom, u težnji za poukom ljubav je prema njoj;
¹⁸ voljeti je znači držati njene zakone, a posluš njezinim zakonima pouzdana je besmrtnost,
¹⁹ a besmrtnost vodi u blizinu Božju; ²⁰ tako žudnja za mudrošću dovodi do kraljevstva.
²¹ Ako se, vi vladari nad pucima, radujete prijestoljima i žezlima, tad mudrost štujte da dovijeka kraljujete.
²² A sad ću vam priopćiti što je mudrost i kako je postala. Neću vam skriti tajne, nego ću je pratiti od početka i na vidjelo iznijeti znanje njezino, i neću istinu mimoći.
²³ Neću poći ni s pogubnom Zavišću: ona ništa zajedničko nema s Mudrošću. ²⁴ Mnoštvo je mudraca svijetu spasenje i kralj uman blagostanje narodu.
²⁵ Zato crpite nauku iz riječi mojih i bit će vam na probitak.

Chapter 7

¹ I ja sam smrtnik, kao i svi ostali, i potomak prvog bića od zemlje načinjena i oblikovan kao tijelo u utrobi majčinoj,
² u deset mjeseci, stisnut u krvi, iz sjemena muževljeva i slasti družice u spavanju.
³ I ja sam, došavši na svijet, udahnuo zajednički zrak i pao na zemlju koja nas sve nosi, i plać mi je bio prvi glas kao i svima ostalima.
⁴ U pelenama bijah odgajan i u brigama, ⁵ jer nijedan kralj nije drukčije postao niti na svijet došao.
⁶ Jer za sve postoji jedan ulazak u život, a tako i jedan izlazak.
⁷ Zato se pomolih i razbor dobih; zavapih i primih duh mudrosti. ⁸ Zavaljeh je više nego žezla i prijestolja i ništa ne cijeni bogatstvo u usporedbi s njom.
⁹ Nisam je htio uspoređivati ni sa draguljima, jer je sve zlato pred njom kao malo pijeska, a srebro je prema njoj kao blato.
¹⁰ Ljubio sam je više od zdravlja i ljepote i zavolio više od svjetlosti, jer njezin sjaj bez prestanka svijetli.
¹¹ A s njome su mi došla sva dobra i od ruku njezinih blago nebrojeno. ¹² I svemu sam se tome radovao, jer mudrost sve donosi; još nisam znao da je ona roditeljka svega toga.
¹³ I ono što naučih bez primisli, to bez zavisti predajem, bogatstva njezina ne skrivam.
¹⁴ Ona je neiscrpjiva riznica

¹⁵ ljudima, i koji se njome služe postaju prijatelji Božji, preporučeni darovima njezina nauka. Zato
 neka mi dade Bog govoriti kako me svjetova i misliti misli dostojne darova njegovih, jer on je vođa
¹⁶ mudrosti i upravlja mudracima. U njegovoj smo ruci mi i riječi naše, sa svim našim razborom
¹⁷ i umijećem. On mi je podario istinsku znanost o svemu što jest, naučio me sustavu svijeta i
¹⁸ svojstvima prapočela; početku, svršetku i sredini vremena, izmjeni suncovrata i slijedu godišnjih
¹⁹ doba, tijekom godina i položaju zvijezda; ²⁰ naravi životinja i nagonima divljih zvijeri, moći
²¹ duhova i mislima ljudskim, različenosti biljaka i ljekovitosti korijenja. I spoznao sam sve što god
²² je tajno i javno, jer me poučavaše mudrost, umjetnica u svemu. Jer u nje je duh razborit, svet,
 jedinstven, mnogostran, tanan, okretan, pronicav, neoskvrnjen, jasan, nepristran, dobrohotan, oštar,
²³ nezaprečiv, dobrotvoran, čovjekoljubiv, postojan, pouzdan, bezbrižan, svemoćan, svenadzoran,
²⁴ što prodire kroza sve duše, mudre, čiste i najtanje. Jer je mudrost gibljivija od svakog gibanja,
²⁵ ona proniče i prožima sve svojom čistoćom. Jer je ona dah sile Božje i čisti odvir slave
²⁶ Svemogućeg; zato je ništa nečisto ne može oskvrnuti. Ona je odsjev vječne svjetlosti i zrcalo
²⁷ čisto djela Božjeg, i slika dobrote njegove. Jedna je, a može sve, i, ostajući u sebi, sve obnavlja.
²⁸ Ona prelazi od naraštaja do naraštaja u duše svete i čini od njih Božje prijatelje i proroke. Jer
²⁹ Bog ne ljubi nikoga osim onoga tko se druži s mudročeu. Ona je od sunca sjajnija i nad sve
³⁰ zvijezde uzvišena; uspoređena sa svjetlošeu, ona je nadmašuje: jer svjetlost ustupa mjesto noći,
 dok zloća nema moći protiv mudrosti.

Chapter 8

¹ Njena se snaga prostire s jednoga kraja svijeta na drugi i blagotvorno upravlja svemirom.
² Nju zavoljeh i za njom čeznuh od svoje mladosti; i nastojah da mi bude zaručnica i zaljubih se u
³ ljepotu njezinu. Njezina životna prisnost s Bogom podaruje sjaj njezinu plemenitom podrijetlu
⁴ jer je ljubi gospodar svemira. Ona je povjerenica znanja Božjeg, izbiračica djela njegovih. ⁵ Ako
⁶ je bogatstvo blago poželjno u ovom životu, što je onda bogatije od mudrosti koja sve stvara? Ako

opet razum stvara, tko je na svijetu od nje veæi umjetnik? ⁷ Ako li pak tko ljubi pravednost, pa, kreposti su plodovi njezinih napora: ona pouèava umjerenosti i razboritosti, pravednosti i hrabrosti, od kojih u životu nema ništa korisnije ljudima. ⁸ Ako li tko èezne za veæim znanjem, ona poznaje prošlost i prorièe buduænost, vièna je izrekama i umije odgonetati zagonetke. Ona znade unaprijed znake i èudesu i slijed razdoblja i vremena. ⁹ Zato odluèih dovesti je kao družicu životnu, znajuæi da æe mi biti savjetnica u sreæi i tješiteljica u brigama i tuzi. ¹⁰ Po njoj æu steæi slavu u mnoštvu narodnom, još kao mladiæ èast pred starcima. ¹¹ Na sudu æe se vidjeti kako sam oštrouman i divit æe mi se velikaši kad stanem pred njih. ¹² Èekat æe me kad budem šutio i slušat æe me kad prozborim; ako se odulji govor moj, držat æe ruku na svojim ustima. ¹³ Po njoj æu zadobiti besmrtnost i ostavit æu vjeèni spomen rodu buduæem. ¹⁴ Vladat æu pucima i narodi æe mi biti podložni. ¹⁵ Poboijat æe se strašni silnici kad èuju za me, s narodom æu svojim biti dobrotiv i hrabar u ratu. ¹⁶ Kada se vratim kuæi, tad æu poèinuti kraj nje, jer u drugovanju s njome nema gorèine i nema bola u zajedništvu s njom, veæ samo užitak i radost. ¹⁷ Kad sam tako sve u sebi razmislio i srcem svojim razabrao da je besmrtnost u srodstvu s mudrošæu ¹⁸ i da je u ljubavi njezinoj radost èista i u djelima ruku njezinih blago neiscrpno, i razboritost u izmjeni misli s njome i slava u zajedništvu rijeèi njezinih, stao sam tad okolo hoditi i nastojati kako bih je zadobio. ¹⁹ Ja bijah mladiæ sretne naravi i imao sam dobru dušu, ²⁰ ili bolje: jer bijah dobar, ušao sam u tijelo bez ljage. ²¹ A znajuæi da neæu mudrost zadobiti ako ne da Bog - a razboritost je veæ bila znati èiji je ona dar - pristupih Gospodu i pomolih se i svim srcem svojim rekoh:

Chapter 9

¹ Bože otaca naših i Gospode milosrđa, ti koji si rijeèju svojom stvorio svemir ² i koji si sazdao èovjeka mudrošæu svojom da vlada nad stvorovima tvojim ³ i da svijetom upravlja u svetosti i pravednosti i da sud sudi dušom praviènom: ⁴ daj mi mudrost, prisjednicu svoga prijestolja i ne odbaci me između djece svoje. ⁵ Jer sam sluga tvoj, sin sluškinje tvoje, èovjek slab i malovjek, nesposoban shvatiti pravdu i zakone. ⁶ Jer ako bi tko od sinova ljudskih bio i savršen, ali bez

mudrosti koja od tebe dolazi, opet ne bi nièemu vrijedio.⁷ Ti si me izabrao za kralja svome narodu
 i za suca sinovima i kærerima svojim.⁸ Odredio si mi da sagradim Hram na Svetoj gori tvojoj i
 žrtvenik u gradu boravišta tvogeg, u liku svetoga Šatora koji si odiskona bio spremio.⁹ S tobom je
 mudrost koja zna djela tvoja, koja je bila nazoèna kad si stvarao svijet; ona zna što je milo tvojim
 oèima i što je pravo po tvojim zapovijedima.¹⁰ Pošlji je s nebesa svetih i otpravi je od svoga
 slavnog prijestolja, da uza me bude i potrudi se sa mnom i da spoznam što je tebi milo.¹¹ Jer ona
 sve zna i razumije, ona æe me razborito voditi u pothvatima mojim i štititi svojom moæi.¹² Tad
 æe ti djela moja biti ugodna, i ja æu pravedno upravljati pukom tvojim i bit æu dostojan prijestolja
 oca svoga.¹³ Jer tko može spoznati Božju namisao i tko æe se domisliti što hoæe Gospod?
¹⁴ Plašljive su misli smrtnika i nestalne su naše namisli.¹⁵ Jer propadljivo tijelo tlaèi dušu i ovaj
 zemljani šator pritiskuje um bremenit mislima.¹⁶ Mi jedva nagađamo što je na zemlji i s mukom
 spoznajemo i ono što je u našim rukama: a što je na nebu, tko æe istražiti?¹⁷ Tko bi doznao tvoju
 volju da ti nisi dao mudrosti i da s visine nisi poslao Duha svoga svetoga.¹⁸ Samo tako su se
 poravnale staze ljudima na zemlji i samo su tako nauèili ljudi što je tebi milo i spasili se tvojom
 mudrošæu.

Chapter 10

¹ Ona je štitila prvooblikovanog oca svijeta, koji je stvoren sam, istrгла ga iz grijeha njegova
² i dala mu jakost da vlada svemirom.³ A kad se u jarosti svojoj grešnik odmetnu od nje, poginu
 u mržnji svojoj bratoubilaèkoj.⁴ I kad je zemlju zbog njega potop stigao, opet ju je mudrost spasila
 brodeæi s pravednikom na krhkom drvetu.⁵ I kada se, složni u opaèini svojoj, narodi bijahu pomutili,
 ona je našla pravednika i saèuvala ga Bogu nezazorna i uzdržala jaèim od ljubavi prema djetetu.
⁶ Kad su bezbožnici izgibali, ona je izbavila pravednika koji je bježao od ognja što je s neba pao
 na pet gradova.⁷ O opaèini njihovoj još svjedoèi pustoš puna dima i bilje kojemu plod nikad ne
 sazrijeva i stup od soli što stoji kao spomenik duši nevjernoj.⁸ I jer nisu slijedili puta mudrosti,
 izgubili su spoznaju o dobru i još ostavili svijetu spomenik svoje ludosti da se ne mogahu sakriti
 zlodjela njihova.⁹ A mudrost je vjernike svoje spasila od nevolje.¹⁰ Kad je pravednik bježao

ispred jarosti bratove, ona ga je vodila pravim stazama; pokazala mu Božje kraljevstvo i podarila mu znanje o svetinjama; uspjehom okrunila napore njegove i umnožila plodove truda njegova.

11 Kad su ga pritijesnili lakomci, pomogla ga je i obdarila bogatstvom, 12 sačuvala ga od neprijatelja i zaštitila ga od zasjeda, darovala mu pobjedu u žestokom boju da spozna kako je bogobojaznost

od svega jača. 13 Ona nije ostavila prodanog pravednika, nego ga je čuvala od grijeha. 14 S njime je u tamnicu sišla te ga ni u okovima nije zapustila dok mu nije donijela žezlo kraljevsko i vlast

15 nad onima koji ga tlače i nagnala u laž one koji ga kaljahu, a njemu dala slavu vječnu. Ona je

16 spasila sveti puk i rod bespriječni od vlasti naroda mučiteljskog. Ušla je u dušu sluge

17 Gospodnjeg, i on se strašnim kraljevima opročudesima i znacima. Ona je dala plaću svetima za njihove trude i vodila ih putem čudesnim, danju im bila zaklon od žege i noću zvjezdani sjaj.

18 Provela ih preko Mora crvenog, provela ih je preko vode velike, 19 a neprijatelje njihove valovima

20 potopila i onda ih izbacila iz dubina bezdana. Zato su pravednici oplijenili bezbožnike i pjesmom

21 proslavili tvoje sveto ime, Gospode, jednodušno opjevali tvoju ruku zaštitnicu. Jer je mudrost otvorila usta nijemima i obdarila djecu nejaku jezikom rječitim.

Chapter 11

1 Ona im je pothvate k uspjehu vodila po ruci proroka svetog 2 kad su prohodili pustoš nenastanjenu i dizali šatore po bespućima. 3 Opirahu se dušmanima i branjahu se od neprijatelja;

4 a kad su ožednjeli i tebe prizvali, napojiše se vode iz strme pećine i zagasiše žeđ iz tvrda kamena.

5 I tako je ono čime su bili kažnjeni neprijatelji njihovi postalo njima dobročinstvo kada bijahu u nevolji. [7a] Njima si, zbog njihove zapovijedi o čedomorstvu, 6 umjesto vječnog izvora vode

7 tekućice, dao rijeku zamućenu krvlju i blatom, [7b] a svojima si, unatoč svakoj nadi, dao izobilje

8 vode, 9 pokazavši im u žeđi koja tada vladaše kakvom si kaznom kaznio neprijatelje njihove. Jer su iz kušnje kojom si ih milostivo ukorio lako razabrali kakvim se mukama namučiš bezbožnici

10 kojima si u jarosti sudio. Jer si njih iskušao, opominjući blago kao otac, dok si one kao strahoviti

11 kralj ispitao i osudio. 12 Jednako su se mučili nazočeni i nenazočeni, i dvostruka ih žalost obuzimaše

13 i uzdisahu u sjećanju na prošlost. Kad čuše kako se ono što njima bijaše kazna obratilo Izraelcima

u dobroèinstvo, osjetiše ruku Gospodnju; ¹⁴ i kad sve bi gotovo, divljahu se onomu koga su nekoæ
 izložili i s porugom ga odbili, jer njihova žeð bijaše sasvim razlièita od žeði pravednika. ¹⁵ Da ih
 kazniš za njihove nepravedne i bezumne misli, što ih zavedoše da štuju nerazumne gmazove i
 bijedne životinje, poslao si na njih, za kaznu, mnoštvo životinja nerazumnih ¹⁶ da bi spoznali kako
 se svatko kažnjava onim èime i sagriješi. ¹⁷ Tvoja svemoguæa ruka - koja je sazдалa svijet od tvari
 bezobliène - mogla je poslati na njih mnoštvo medvjeda ili ljutih lavova, ¹⁸ ili novostvorene, još
 nepoznate, divlje zvijeri pune gnjeva kojima iz nozdrva plamen liže, ili rigaju pare smrdljive, ili
 siplju strašne iskre iz oèiju - ¹⁹ zvijeri kadre smožditi ih ne samo strašnim ujedom nego ih uništiti
 samom strahovitom pojavom. ²⁰ Ali i bez svega toga mogli su pasti od jednog jedinog daha, gonjeni
 tvojom pravdom, otpuhani tvojom silinom. Ali ti si sve uredio po broju, utegu i mjeri. ²¹ I jer ti je
 uvijek u vlasti tvoja silna snaga, tko se može oprijeti tvojoj jakoj mišici? ²² Sav je svijet pred tobom
 kao zrnice praha na tezulji i kao kaplja jutarnje rose što se spušta na zemlju. ²³ A ti si milostiv
 svemu jer možeš sve i kroz prste gledaš na grijehèe ljudima da bi se pokajali. ²⁴ Jer ti ljubiš sva
 biæa i ne mrziš ni jedno koje si stvorio. Jer da si što god mrzio, ne bi ga ni stvorio. ²⁵ A kako bi
 išta moglo opstojati ako ti ne bi htio? Ili se održati ako ga ti nisi u život dozvao? ²⁶ Ali ti štediš,
 jer sve je tvoje, Gospodaru, ljubitelju života,

Chapter 12

¹ i tvoj je besmrtni duh u svemu. ² Blago kažnjavaš prestupnike, koriš ih i opominješ za grijehèe
 njihove da se ostave zloæe i da se ufaju u tebe, Gospode! ³ Zamrzio si drevne stanovnike svoje
 Svete zemlje ⁴ jer su èinili zlodjela grozna u vradžbinama i obredima bezbožnim; ⁵ okrutne ubojice
 djece, žderaèe utrobe na gozbama mesa ljudskog, posveæenike s krvava pira, ⁶ roditelje ubojice
 biæa bespomoænih, odluèio si uništiti rukama otaca naših, ⁷ da najdraža ti od sviju zemalja primi
 dostojno naselje djece Božje. ⁸ Ipak si i njih poštedio kao ljude, jer si im pred vojskom svojom
 poslao ose kao preteèe da ih malo-pomalo istrijebe. ⁹ Premda si ih mogao, kao bezbožnike, predati

u boju rukama pravednika ili strašnim zvijerima ili ih strogom rijeèju najedanput zatrti, ¹⁰ sudeæi
 im malo-pomalo, davao si mjesta pokajanju, premda si dobro znao da je to opak rod kojem je zloæa
 prirodena i da im se æud nikad neæe izmijeniti, ¹¹ jer je to pleme odiskona bilo prokleta. A što si
 ostavio nekažnjene njihove grijehе, nije bilo od straha ni pred kim. ¹² Jer tko bi tebi smio kazati:
 "Što si uèinio?" I tko se smije oprijeti sudu tvojemu? Ili te optužiti što si uništio narode koje si
 stvorio? Ili tko æe ustati protiv tebe kao branitelj nepravednih ljudi? ¹³ Jer, osim tebe, nema Boga
 koji se brine za sve da bi mu morao dokazati kako ne sudiš krivo. ¹⁴ A nijedan kralj ni vladar ne
 smije ustati protiv tebe u korist onih koje si kaznio. ¹⁵ I jer si pravedan, upravljaš svime pravedno,
 i nedostojno je moæi tvoje kazniti onoga koji kazne ne zaslužuje. ¹⁶ Jer moæ je tvoja naèelo pravice
 tvoje i jer svime vladaš, možeš i sve poštediti. ¹⁷ Jakost svoju pokazuješ samo onda kad ljudi ne
 vjeruju u puninu tvoje moæi i kažnjavaš drskost onih koji je spoznaše. ¹⁸ Ti, silni gospodaru, sudiš
 blago i upravljaš nama s velikom pažnjom, jer kad god hoæeš, moæ ti je pri ruci. ¹⁹ A takvim si
 djelima narod svoj pouèio da pravednik ima biti èovjeèan; podario si sinovima svojim dobru nadu,
 jer daješ pokajanje za grijehе. ²⁰ Jer kad si s tolikim obzirom i blagošæu kaznio neprijatelje djece
 svoje i smrtne krivce - dajuæi im vremena i prigode da se zloæe svoje okane - ²¹ kako li si brižno
 sudio sinove svoje, èijim si ocima dao divna obeæanja i prisegama i savezima! ²² Dok nas, dakle,
 koriš, dotle šibaš naše neprijatelje deset tisuæa puta strože, da bismo se sjetili dobrote tvoje kada
 sami sudimo i da oèekujemo milosrðe tvoje kada nam bude suðeno. ²³ Zato si one koji su živjeli
 bezbrižnim i bezumnim životom namuèio njihovim vlastitim gnusobama. ²⁴ Jer su odviše zabasali
 na krivim putovima i stali kao bogove štovati najgore i najprezrenije od životinja, zabludjeli kao
 djeca bez razbora. ²⁵ Zato si im kao djeci bez razbora poslao kaznu rugla. ²⁶ A jer ih nije pouèila
 kazna porugljiva, ubrzo iskusiše kaznu dostojnu Boga. ²⁷ Jer kad vidješe da su im za kaznu te
 životinje koje štovahu kao bogove, rasrdiše se na njih zbog patnja koje im prouzrokovaše i spoznaše
 pravoga Boga, o kom prije nisu htjeli ništa èuti. Zato ih je i stigla najviša osuda.

Chapter 13

¹ Po naravi su glupi svi ljudi koji ne upoznaše Boga, oni koji iz vidljivih ljepota ne mogu
 spoznati onoga koji jest - nisu kadri prepoznati umjetnika po djelima njegovim; ² nego smatraju
 bogovima koji svijetom vladaju oganj ili vjetar ili hitri zrak, zvjezdan krug ili silnu vodu ili svjetlila
 nebeska. ³ Jer ako su ih, opèinjeni njihovom ljepotom, uzeli smatrati bogovima, morali su spoznati
 koliko ih tek nadmašuje njihov gospodar jer ih je stvorio sam Tvorac ljepote. ⁴ Ako ih je i zadivila
 njihova sila i snaga, morali su iz toga zaključiti koliko je tek silniji njihov stvoritelj. ⁵ Jer prema
 veličini i ljepoti stvorova možemo, po sličnosti, razmišljati o njihovom Tvorcu. ⁶ Ali ovi ipak zaslužuju
 malen prijekor, jer možda samo lutaju tražeći Boga i želeći ga naći; ⁷ živeći među djelima
 njegovim, nastoje ih shvatiti, a zavodi ih samo naličje stvari jer vide toliko ljepote. ⁸ Pa ipak,
 oprostiti im ne treba: ⁹ jer ako su bili kadri steći toliko spoznaje da mogu svemir istraživati, koliko
 su lakše mogli otkriti Gospodara svega toga! ¹⁰ Ali nesretnici su oni - i u mrtve se predmete ufaju
 - koji bogovima nazivaju djela ruku èovječjih: zlato i srebro, umjetno obrađeno, životinjske likove,
 bezvrijedni kamen isklesan drevnom rukom. ¹¹ Posijeće drvodjelja prikladno drvo, brižljivo mu
 oguli koru i s divnim umijećem načini predmet koristan za svagdašnju upotrebu. ¹² A triješće što
 preostane upotrijebi da spremi jelo kojim se siti. ¹³ Ostane mu komad koji nije ni za što, drvo krivo
 i kvrgavo: uzme ga i u dokolici marljivo izrezuje, oblikuje ga umijećem nehotičnim, daje mu lik
 èovječji; ¹⁴ ili izdjelja od njega kakvu bezvrijednu životinju, crljenkom je oboji, crvenilom naliči,
 premaže joj svaku pjegu. ¹⁵ Konačno joj načini prikladnu kućicu, metne na zid i prikuje željeznim
 èavlom. ¹⁶ Pobrine se tako za nju da ne padne, dobro znajući kako sebi sama pomoći ne može:
 jer je lik kojem treba tuđe pomoći. ¹⁷ I poslije svega toga on se ne stidi tu neživu stvar nagovarati
 i njoj se moliti za imetak, za ženidbu i djecu, i za zdravlje svoje zaziva nemoć, ¹⁸ za život preklinje
 smrt, i utječe se za pomoć samoj nemoći, za putovanje onomu koji ne može ni nogom maknuti;
¹⁹ i za svoje dobitke i pothvate, za uspjeh u svojem poslu, on traži snage u onoga komu su ruke
 najnemoćnije.

Chapter 14

¹ Drugi se opet spremi da zaplovi, nakan da prebrodi bijesne valove, i prizivlje u pomoæ drvo
 koje je slabije od drvene lađe što ga nosi. ² Jer je nju izmislila težnja za dobitkom i sagradila je
 mudrost graditeljska. ³ Ali njome upravlja tvoja providnost, Oæe, koji si dao i na moru put i u
 valovima stazu pouzdanu: ⁴ pokazuješ tako da možeš iz svake pogibelji izbaviti, da bi se nevješt
 smio ukrcati. ⁵ Jer ti neæeš da neplodna budu djela tvoje mudrosti, zato ljudi povjeravaju svoj život
 i drvlju najneznatnijem te prelaze splavom burne valove i dolaze u luku spasa. ⁶ Pa i nekoæ, kad
 su izgibali oholi divovi, sklonila se nada ovog svijeta u splav kojom je upravljala ruka tvoja i svijetu
 ostavila sjeme za nova pokoljenja. ⁷ Blagoslovljeno je drvo po kojem pravda dolazi, ⁸ a prokleta
 krivobožaæka ruktvorina i onaj koji je naèini; on jer je napravi, a ona jer se, iako prolazna, bogom
 nazva. ⁹ Tako Bogu su mrski i bezbožnik i bezbožnost njegova, ¹⁰ izraðevina i izraðivaè bit æe
 jednako kažnjeni. ¹¹ Zato æe osuda pasti na kumire neznabožaæke, jer su postali gnusoba meðu
 stvorenjima Božjim i sablazan ljudskim dušama i zamka bezumnièkim nogama. ¹² Pronalazak
 kumira bio je poèetak bluda i njihovo je otkriaæ izopaèilo život. ¹³ Nije ih bilo u poèetku niti æe
 ih biti dovijeka. ¹⁴ Jer su došli na svijet po ispraznosti èovjeèjoj i zato im je određen konac brz.
¹⁵ Neki otac, satrt prijevremenom žalošæu, naèini lik svojeg djeteta koje je tako brzo ugrabljeno:
 i dojuèerašnjeg mrtvacu sad veæ kao boga štuje i odredi svojim podanicima tajne obrede i žrtve.
¹⁶ U tijeku vremena ukorijeni se taj bezbožni obièaj i poèeše ga kao zakon èuvati, ¹⁷ i po zapovijedi
 vladara uvelo se štovanje likova. A onih koje ljudi nisu mogli u osobi njihovoj štovati, jer su
 predaleko od njih prebivali, približavahu sebi njihovo daleko oblièje, naèinivši od èašæenog kralja
 vidljiv lik da mu nenazoènu revno laskaju kao da je nazoèan. ¹⁸ A i èastoljublje umjetnika navodilo
 je na sve jaèe štovanje i one koji kralja nisu poznali. ¹⁹ Jer umjetnik, koji se možda htio dodvoriti
 vladaru, trudio se svim svojim umijeæem da oblièje bude što ljepše, ²⁰ te je svjetina, ponesena
²¹ ljepotom djela, poèela pridavati božanske poèasti onomu koga je nedavno slavila kao èovjeka. I
 to postade zamka životu: robujuæi nesreæi ili nasilju vladarskom, ljudi su neizrecivo ime Božje
²² prenijeli na kamenje i na drvlje. I ne bijaše im dosta što su zastranili u spoznaji Boga, nego su,
 živeæi u velikoj borbi zbog neznanja, tako veliko zlo još mirom nazivali. ²³ Jer, ili djecu žrtvuju
 ili vrše tajne obrede ili prireðuju bijesne gozbe s èudnim obièajima. ²⁴ Ne èuvaju više èistoæe ni

tijela ni ženidbe, jedan drugoga ili iz zasjede ubijaju ili jedan drugomu preljubom jade zadaju.
²⁵ Svuda zbrka: krv, ubojstvo, krađa, prijevara, pokvarenost, nevjernost, buna, kriva prisega,
²⁶ uznemirivanje èestitih, zaboravljanje dobroèinstva, oskrvnjenje duša, zloèini protiv naravi, nered
²⁷ u braku, preljub, neæudorednost. ²⁸ Jer je krivoboštvo poèetak, uzrok i kraj svakog zla. Ili bjesne
na svojim zabavama, ili izrièu lažna proroštva, ili žive nepravedno, ili bez oklijevanja krivo prisežu.
²⁹ Jer se uzdaju u mrtve idole, ne boje se da æe okajavati lažne prisege. ³⁰ Ali æe ih za oboje stiæi
kazna: što su služeæi idolima iskrivili pojam o Bogu i što se krivo i podlo zaklinjahu preziruæi sve
³¹ što je sveto. Jer se prijestupima bezbožnièkim uvijek osveæuje - ne moæe prizivanih idola, nego
pravda koja stiže grešnike.

Chapter 15

¹ A ti si, Bože naš, blag i istinit, spor na gnjev i svime milostivo upravljaš. ² Ako i sagriješismo,
tvoji smo! Priznajemo tvoju vlast i neæemo griješiti kad znamo da smo tvoji. ³ Jer tebe znati -
savršena je pravednost, i poznavati snagu tvoju korijen je besmrtnosti. ⁴ Nas nije zaveo nikakav
izum opaka ljudskog umijeæa ni jalovo djelo slikarsko, likovi našarani lièilima ⁵ koji u budalama
potièu žudnju te žude za neživim oblièjem mrtva lika. ⁶ Ljubitelji su zla i dostojni takvih nada oni
koji ih èine ili žele ili štuju. ⁷ Muèi se lonèar i gnjeèi zemlju mekanu: pravi posuđe kojim se služimo.
Od istoga blata pravi posude koje služe u plemenite svrhe i one koje služe suprotnom: kakva æe
⁸ kojoj namjena biti - određuje lonèar. I možda - o napora na zlo data! - od iste gline pravi ništavnog
boga, on koji je nedavno od zemlje sazdan i koji æe se ubrzo zemlji vratit' od koje je uzet, kad se
⁹ od njega duša zatraži. Ne mari on što æe brzo umrijeti ni što mu je život kratkovjek, nego se
natjeèe sa zlatarima i srebrnarima i nasljeđuje mjedare, ponosan što pravi krivotvorine. ¹⁰ Srce mu
je kao pepeo, i nada mu od zemlje bjednija, i život od gline nevredniji, ¹¹ jer nije poznao Stvoritelja
svoga koji mu je udahnuo dušu djelatnu i nadahnuo ga dahom životnim. ¹² Nego misli da je žiæe
¹³ naše igra i život naš sajam pun probitka. "Treba, veli, izbijati korist iz svega, èak iz zla." Jer
bolje no itko drugi zna takav da griješi kad od iste stvari zemljane pravi lomne posude i kumire.

14 Ali su od svih najluđi i jadniji od duše èeda nejakog, oni neprijatelji tvog naroda koji ga
nekoæ tlaèiše. 15 Jer oni obožavahu sve poganske kumire koji ne mogu ni oèima gledati, ni nosom
disati, ni ušima slušati, ni prstima pipati, ni nogama hoditi. 16 Jer ih èovjek naèini, sazda ih onaj
komu je dah u zajam dan. Nijedan èovjek ne može naèiniti boga sebi slièna; 17 i jer je smrtan,
mrtvo djelo gradi bezbožnièkim rukama. On je dragocjeniji od svojih svetinja, jer je živ, a one nisu.
18 A èak štiju i najgadnije životinje, što su, po gluposti svojoj, gore od ostalih. 19 Na njima nikakve
ljepote da bi privlaèile kao druge životinje: umakle su i Božjoj hvali i njegovu blagoslovu.

Chapter 16

1 Zato bijahu primjereno kažnjeni sliènim životinjama i muèeni mnoštvom kukaca. 2 A narod
si svoj, mjesto takvom kaznom, obasuo dobroèinstvom; i da zadovoljiš njegovu žudnju žarku,
pripravio si jelo izvanredno: slasne prepelice. 3 I tako Egipæanima, premda željnima hrane, kad
vidješe odvratne stvorove poslane protiv njih, zataji i naravna želja za jelom; a narodu si svojem
poslije kratke oskudice poklonio jelo èudesno. 4 Na tlaèitelje morade doæi neuklonjiva oskudica,
dok je tvojima trebalo samo pokazati kako su teško muèeni neprijatelji njihovi.
5 I kad je na njih navalio životinjski bijes te pogibahu od ujeda zmija vijugavih, srdžba tvoja
još ne bješe došla do kraja. 6 Da se opamete, bijahu samo uplašeni na kratak èas, jer su dobili
spasonosni znak da se sjete zapovijedi tvoga Zakona. 7 Jer tko god je u nj pogledao, ozdravio je,
ali ne po onom u što je pogledao, veæ zbog tebe, Spasitelju sviju! 8 Ujedno si time dokazao našim
dušmanima da si ti izbavitelj od zla svakoga. 9 Umirahu od ujeda skakavaca i muha i ne bijaše
lijeka životu njihovu, jer su zaslužili da budu tako kažnjeni. 10 A sinovima tvojim nisu naudili ni
zubi zmija otrovnica, jer im je milost tvoja u pomoæ pritekla te ih iscijelila. 11 Podbadao si ih samo
i odmah ozdravljao da se sjete proroštava tvojih, da ne zapadnu u zaboravnost duboku i ostanu bez
tvojeg dobroèinstva. 12 Jer njih nije lijeèila ni trava ni melem nego tvoja rijeè, o Gospode, koja
lijeèi sve. 13 Ti imaš vlast nad životom i smræu, ti dovodiš do vrata Podzemlja i opet izvodiš.
14 Èovjek može svojom zloæom ubiti, ali kad duh izađe, ne može ga vratiti niti izbaviti dušu oduzetu.
15 Ruci se tvojoj ne može uteæi. 16 Mišica je tvoja silna kaznila bezbožnike koji te ne htjedoše

priznati; gonio ih neèuven dažd i tuèa, i pljusak neumoljiv, i oganj ih proždira¹⁷. A najèudnije:
 u vodi koja gasi sve rasla je ognju sve žešæa moæ, jer se svemir borio za pravednike.¹⁸ Èas bi se
 plamen ublažio da ne spali životinje poslone na bezbožnike, nego da ovi vide i spoznaju kako ih
 goni sud Božji;¹⁹ èas bi opet buknuo u samoj vodi od ognja snažnije da uništi plodove zemlje
 opake.²⁰ A narod si svoj hranio hranom anđeoskom, slao mu s neba gotov kruh koji je imao u sebi
 svaku slast i ugađao svakom ukusu.²¹ Pokazao si svojim darom slatku nježnost prema djeci, jer
 je dar ugađao svakom teku i mijenjao se u što je tko htio.²² Snijeg i led odolijevahu ognju ne
 topeæi se, da bi se znalo kako je neprijateljske plodove uništio oganj koji je plantio u tuèi i bljeskao
 u daždu,²³ dok je opet oganj zaboravio snagu svoju da bi se nahranili pravednici.²⁴ Jer sve
 stvorenje služi tebi, svojem Stvoritelju, napinje snagu svoju za kaznu opakima, a popušta za dobro
 onima koji se u te uzdaju:²⁵ zato se i tada u sve preobražavalo da posluži tvojoj darežljivosti
 svehraniteljskoj, prema želji potrebitih,²⁶ da bi sinovi tvoji, koje ljubiš, Gospode, nauèili kako
 èovjeka na hrane razlièiti plodovi, nego rijeè tvoja uzdržava sve koji u te vjeruju;²⁷ jer ono što
 nije mogao oganj uništiti rastopilo se pod toplinom jedne zrake sunèane,²⁸ da bi se znalo kako
 treba sunce preteæi i tebi zahvaliti, prije svjetla zorina preda te stupiti.²⁹ Jer se nada nezahvalnika
 rastapa kao zimski mraz i razlijeva se kao voda nekorisna.

Chapter 17

¹ Veliki su i nedokuèivi sudovi tvoji, zato lutaju duše nepouèljive.² Dok su mislili bezbožnici
 da imaju u vlasti sveti narod tvoj, postadoše sužnji tmine u okovima duge noæi, zatvoreni pod
 svojim krovovima, prognanici vjeène providnosti.³ Mišljahu da æe im se tajni grijesi skriti, pokriveni
 tamnim velom zaborava, a rasuše se u užasnu strahu, zaplašeni utvarama.⁴ Ni skrovište u koje se
 povukoše nije ih saèuvalo od straha, nego se oko njih razlijegao grozan jek, ukazivahu im se kobne
 utvare, mraènih lica.⁵ I nikakva im sila ognjena nije mogla svjetla pružiti, niti su sjajne plamene
 zvijezde mogle osvjetliti tu strašnu noæ.⁶ Jedino im se ukazivaše neka lomaèa, sama od sebe
 upaljena, puna užasa; i kad bi ta prikaza išèezla, oni je, izvan sebe od straha, držahu strašnijom
 nego što bijaše.⁷ Nemoæna bijahu njihova umijeæa èarobnjaèka i njihovo hvastanje razborom

⁸ bijaše izvrgnuto ruglu. Jer oni koji prije obećavahu kako će istjerati strah i tjeskobu iz bolne
⁹ duše, sami se razbolješe od straha smiješnoga. Kad ih i nije ništa strahovito plašilo, bješe im na
 užas gmizanje životinja i šištanje zmija. Ginuli su od straha, ne usuđujući se pogledati ni u zrak
¹⁰ kojem se ne može umaknuti. Jer zloća je strašljivaca: vlastitim se svjedočanstvom osuđuje i
¹¹ uvijek zlo uvećava kad je stane savjest tištiti. Jer strah i nije drugo nego izdaja pomagala što ih
¹² razum daje: što se manje čovjek u sebi na njih oslanja, to mu teže pada što ne zna uzrok svojoj
¹³ patnji. I tako oni, one noći zaista nemoćne izišle iz dubina Podzemlja nemoćnog, usnuli istim
¹⁴ snom, bijahu progonjeni strašnim sablastima ili su smalaksali obamrle duše, jer ih napade
¹⁵ iznenadan i neočekivan strah. I tako svaki, pavši gdje se našao, osta zatočen u tamnici bez
¹⁶ prijevornica: i orač i pastir i radnik koji se samotani mučili zaskočeni zapadoše u neminovnu
¹⁷ nevolju, svi bijahu okovani jednim lancem tame. I šumni vjetar, i milopojni ptičji glas među
¹⁸ lisnim granama, i odmjeren huk vode što silovito protječe; i divlja buka pećina što se ruše, i
 nevidljiva trka životinja što skaču, i urlik ljutih divljih zvijeri, i jeka što se odbija od gorskih dolova
¹⁹ - sve ih ispunjaše užasom. A sav svijet blistao od sjajne svjetlosti i prepuštao se nesmetano
²⁰ svojim djelima. Jedino se nad njima raskrilila teška noć, slika mraka koji će ih primiti; ali teži
 od same tame bijahu oni - teret sami sebi.

Chapter 18

¹ A svetima tvojim svijetlila je svjetlost najveća, i Egipćani, slušajući njihov glas a ne videći
 im oblijeđa, nazivahu ih blaženima jer nisu nevolju trpjeli; ² i zahvaljivahu im što se ne osvećuju
 za nanesene nepravde i moljahu ih da im oprostite neprijateljstvo. ³ A Izraelcima si dao ognjen stup
 da im bude vođom na stazama neznanim, blago sunce na njihovu časnom putovanju. ⁴ Zaslužili
 su Egipćani da svjetlost izgube i da ih tama zaslužni, jer u zatvoru držahu djecu tvoju po kojoj se
⁵ svijetu imala podariti nepropadljiva svjetlost Zakona. I jer odlučiše pogubiti djecu svetaca, a
 jedno se od izložene djece spasilo, ti im za kaznu oduze mnoštvo djece i sve ih pogubi u silnoj
⁶ vodi. A noć ona bijaše unaprijed najavljena ocima našim da bi jasno znali kakvim su prisegama

povjerovali, i da budu dobre volje. ⁷ Tako je tvoj narod oèekivao spas pravednika i propast
 neprijatelja. ⁸ Jer èime si kaznio naše protivnike, time si proslavio nas, pozvavši nas k sebi. ⁹ Tada
 su pobožna djeca pravednika žrtve tajno prinijela i složno postavila zakon božanstven da sveti tvoji
 jednako snose i dobra i pogibelji. I tad su zapjevali svete pjesme otaca. ¹⁰ A u odjek im dođoše
 neskladni povici neprijatelja, tužan jauk za djecom oplakivanom. ¹¹ Jednaka kazna stiže i roba i
 gospodara, isto je trpio i puèanin i kralj. ¹² A svi su zajedno imali nebrojene mrtvace pogođene
 istom smræu. I živih bijaše premalo da pokapaju mrtve, jer im za tren poginu najodlièeniji porod.
¹³ I oni koji, zbog svojih èarolija, ni u što nisu vjerovali, kad im izginuše prvenci njihovi, moradoše
 priznati da je narod izraelski - sin Božji. ¹⁴ Dok je mirna tišina svime vladala i noæ brzim tijekom
 stigla do sredine puta svog, ¹⁵ jurnula je tvoja svemoguæa rijeè s nebesa, s kraljevskih prijestolja,
 kao žestok ratnik u sredinu zemlje, propasti predane. Kao oštar maè nosila je tvoju neopozivu
 zapovijed. ¹⁶ Zaustavi se i sve ispuni smræu: doticala se neba, stajala na zemlji. ¹⁷ Tada Egipæane
 iznenada uplašiše prikaze jezivih snova, napade ih neoèekivan strah. ¹⁸ Padahu polumrtvi, jedan
 ovdje, drugi ondje, kazujuæi zašto umiru. ¹⁹ Jer su im sni, što ih smutiše, to unaprijed najavili, da
 ne bi poginuli ne znajuæi uzroka s kojeg ih je stiglo zlo. ²⁰ Ali se napast smrtna dotakla i pravednika
 i mnoštvo ih je u pustinji pomrlo. Ali srdžba nije dugo trajala. ²¹ Jer se brzo za njih zauzeo èovjek
 besprijekoran: naoružan oružjem službe svoje - molitvom i pomirbenim kadom - opro se srdžbi i
 dokrajèio nevolju, pokazavši da je sluga tvoj. ²² On gnjevu nije odolio ni snagom tjelesnom ni
 silom oružja nego je rijeèju svojom pokorio zatornika spomenuv otaèke prisege i zavjete. ²³ Mrtvi
 veæ ležahu jedan preko drugoga, a on stade sred njih i jarost suzbi, presijeèe joj put ka živima.
²⁴ Na njegovoj dugoj halji bijaše èitav svemir i u èetiri reda dragulja slavna imena otaca, a na
 vijencu oko glave tvoje velièanstvo. ²⁵ Pred tim uzmaknu zatornik, predade se: samo je malo
 okušao srdžbu tvoju - i bijaše mu dosta.

Chapter 19

¹ A grešnike je sasvim pritisnuo gnjev nemilostiv, jer je Gospodin znao što æe oni: ¹ Stavši
 Azarja otvori usta i pomoli se usred ognja ovako: ¹ ne uskrati nam svoje milosrðe zbog Abrahama,

miljenika svoga; zbog Izaka, sluge svojega; zbog Izraela, sveca svojega, ² najprije æe dopustiti Izraelcima da odu i brzo ih ispratiti, a zatim æe se predomisлити i poæi za njima u potjeru.

² "Blagoslovljen i hvaljen budi, Gospode, Bože otaca naših, i neka ime tvoje bude slavljeno dovijeka!

³ Još im teška žalost bijaše na srcu dok naricahu nad grobovima svojih mrtvaca, kad im pade na um nova luda misao te stadoše kao bjegunce progoniti one koje su prije molili da odu. ³ Pravedan si u svemu što uèini nama, sva su tvoja djela istinita, svi tvoji putovi pravi, svi tvoji sudovi istina.

⁴ A zaslužena ih je sudbina nagnala da zaborave prošle jade i da svojim mukama dodaju još jednu:

⁴ Po pravdi si presudio u svemu što si poslao na nas i na sveti grad otaca naših, Jeruzalem: zbog naših si grijeha ovako postupio s nama, u istini i pravednosti. ⁵ dok æe narod tvoj prijeæi put èudesan, oni æe naæi smrt neèuvenu. ⁵ Zgriješili smo i poèinili bezakonje odmetnuvši se od tebe, sagriješili teško; ne slušasmo naredbe tvoje. ⁶ Da se saèuvaju djeca tvoja neozlijeđena, sve stvoreno preinaèi opet narav svoju služeæi tvojim zapovijedima. ⁶ Nismo ih èuvali i nismo vršili što nam bijaše naređeno za naše dobro. ⁷ Oblak se pojavi i sjenom zakri tabor, a kopno izroni gdje prije bijaše voda; put slobodan nastao od Crvenoga mora i polje travnato od strašnih valova. ⁷ Sve što si poslao na nas, sve što si nam uèinio, pravedno si uèinio. ⁸ Preko njega prijeđe narod sav, štiaæn tvojom desnicom, zadivljen silnim èudesima. ⁸ Kad si nas predao u ruke bezakonika, dušmana naših, najgorih odmetnika, i kralju nepravednom, najgorem na zemlji, ⁹ Bijahu kao konji kada pasu, i kao jaganjci skakahu slaveæi tebe, Gospode, izbavitelja svoga. ⁹ te danas ne smijemo otvoriti usta: sramota i ruglo pokrivaju one koji ti služe i tebi se klanjaju. ¹⁰ Još se sjeæahu događaja u tuđini, kako je mjesto životinja zemlja komarce rađala i kako je mjesto riba rijeka izbacila mnoštvo žaba. ¹⁰ O, ne zapusti nas zauvijek, zbog imena svoga, i ne razvrgni Saveza svoga, ¹¹ Poslije vidješe i nov nastanak ptica, kada su, potaknuti žudnjom, zatražili jela raskošna: ¹² izašle iz mora prepelice da im želji udovolje. ¹² kojima si obeæao umnožit' potomstvo kao zvijezde nebeske i kao pijesak na obali morskoj. ¹³ A grešnike stigla kazna, prethodili joj snažni gromovi. Stigla ih pravedna plaæa za zla djela, jer su divljom mržnjom mrzili tuđince. ¹³ Gospode, postadosmo najmanji među narodima, prezreni po svojoj zemlji poradi grijeha svojih. ¹⁴ Jer dok oni odbijahu neznance, ovi goste

i dobrotvore pretvoriše u robove. ¹⁴ Nemamo sada vojvode, proroka, kneza, paljenice, klanice,
 prinosa, kada, ni mjesta gdje da prinesemo prvence tebi ¹⁵ Oni se prema strancima poniješe odmah
 neprijateljski, i plaæa ih èeka za to. ¹⁵ Ői da naðemo milosrðe. No primi nas slomljene duše, duha
 ponizna! ¹⁶ Ovi, naprotiv, primiše sveèano Izraelce, a onda ih, veæ ravne sebi, udariše teškom
 tlakom. ¹⁶ Kao paljenice ovnova i bikova, kao tisuæe pretilih janjaca - takva nek' bude ærtva naša
 pred tobom danas da nas pomiri s tobom - jer se neæe postidjeti oni koji se u te uzdaju. ¹⁷ I njih
 udari sljepoæa kao i one pred vratima pravednikovim; opkoli ih tama duboka, i svaki je traæio svoja
 vrata. ¹⁷ Odsada æemo svim srcem slijediti tebe, tebe se bojati i traæiti lice tvoje. ¹⁸ Tako se poèela
 meðusobno izmjenjuju, kao što se skladno izmjenjuju glasovi na harfi, ostajuæi uvijek kod zvuka
 svojeg; a to se moæe jasno razabrati kad se razmotre dogaðaji. ¹⁸ Ne postidi nas, veæ postupaj s
 nama po blagosti svojoj, po velikoj ljubavi svojoj! ¹⁹ Jer se kopnene æivotinje u vodene mijenjahu,
 a one što plivaju, na kopno prelaæahu. ¹⁹ Izbavi nas, kao nekoæ, èudesima svojim, proslavi ime
 svoje, Gospode! ²⁰ Oganj je u vodi silu svoju pojaèao, a voda zaboravila snagu što gasi. ²⁰ Neka
 se postide oni koji zlo èine slugama tvojim: neka se postide svoga nasilja i neka im sila skršena
 bude! ²¹ Plamenovi ognjeni nisu præili meso æivotinja propadljivih kada su posred njih hodile niti
 se u njima topila hrana nebeska, laka i topljiva poputinja. ²¹ Nek' znaju da si ti jedini Bog i Gospod,
 slavan po svoj zemlji!" Anðeo Gospodnji u uæarenoj peæi ²² U svemu si, Gospode, uzvisio i
 proslavio narod svoj i nisi ga prezreo, veæ si mu bio na pomoæi svagda i svagdje. ²² Kraljeve sluge
 koje ih bijahu bacile u peæ neprestano poticahu oganj zemnim uljem, smolom, kuèinama i vinjagom,
²³ tako te plamen lizaše èetrdeset i devet lakata iznad peæi. ²⁴ Buknuvši, spali Kaldejce koji se
 naðoše oko peæi. ²⁵ No Anðeo Gospodnji siðe u peæ k Azarji i njegovim drugovima; izagna plamen
 ognja iz peæi ²⁶ te usred peæi puhaše kao rosni lahor, a oganj ih ne dodirnu niti im zadade bol ili
 kakvu neugodnost. Pjesma triju mladiæa ²⁷ Tada sva trojica zapjevaše u peæi jednim glasom,
 slaveæi i blagoslivljajuæi Boga: ²⁸ "Blagoslovljen budi, Gospodine, Boæe otaca naših, hvaljen i
 uzvisivan dovijeka! Blagoslovljeno, slavno i sveto ime tvoje, hvaljeno i uzvisivano dovijeka!
²⁹ Blagoslovljen budi u Domu svete slave svoje, hvaljen i slavljjen dovijeka! ³⁰ Blagoslovljen budi
 na prijestolju kraljevstva svoga, hvaljen i uzvisivan dovijeka! ³¹ Blagoslovljen, ti što istraæuješ

bezdane i sjediš nad kerubima, hvaljen i uzvisivan dovijeka! ³² Blagoslovljen budi na svodu
 nebeskom, hvaljen i slavljen dovijeka! ³³ Sva djela Gospodnja, blagoslivljajte Gospoda: hvalite i
 uzvisujte ga dovijeka! ³⁴ Anđeli Gospodnji, blagoslivljajte Gospoda: hvalite i uzvisujte ga dovijeka!
³⁵ Nebesa, blagoslivljajte Gospoda: hvalite i uzvisujte ga dovijeka! ³⁶ Sve vode nad nebesima,
 blagoslivljajte Gospoda: hvalite i uzvisujte ga dovijeka! ³⁷ Sve sile Gospodnje, blagoslivljajte
 Gospoda: hvalite i uzvisujte ga dovijeka! ³⁸ Sunce i mjesec, blagoslivljajte Gospoda: hvalite i
 uzvisujte ga dovijeka! ³⁹ Zvijezde nebeske, blagoslivljajte Gospoda: hvalite i uzvisujte ga dovijeka!
⁴⁰ Sve kiše i rose, blagoslivljajte Gospoda: hvalite i uzvisujte ga dovijeka! ⁴¹ Svi vjetrovi,
 blagoslivljajte Gospoda: hvalite i uzvisujte ga dovijeka! ⁴² Ognju i žare, blagoslivljajte Gospoda:
 hvalite i uzvisujte ga dovijeka! ⁴³ Studeni i vrućino, blagoslivljajte Gospoda: hvalite i uzvisujte
 ga dovijeka! ⁴⁴ Rose i mrazovi, blagoslivljajte Gospoda: hvalite i uzvisujte ga dovijeka! ⁴⁵ Lede
 i studeni, blagoslivljajte Gospoda: hvalite i uzvisujte ga dovijeka! ⁴⁶ Tuč i snjezi, blagoslivljajte
 Gospoda: hvalite i uzvisujte ga dovijeka! ⁴⁷ Noći i dani, blagoslivljajte Gospoda: hvalite i uzvisujte
 ga dovijeka! ⁴⁸ Svjetlo i tmino, blagoslivljajte Gospoda: hvalite i uzvisujte ga dovijeka! ⁴⁹ Munje
 i oblaci, blagoslivljajte Gospoda: hvalite i uzvisujte ga dovijeka! ⁵⁰ Zemlja neka blagoslivlje
 Gospoda: neka ga hvali i uzvisuje dovijeka! ⁵¹ Bregovi i brežuljci, blagoslivljajte Gospoda: hvalite
 i uzvisujte ga dovijeka! ⁵² Sve raslinstvo na zemlji, blagoslivljajte Gospoda: hvalite i uzvisujte ga
 dovijeka! ⁵³ Izvori, blagoslivljajte Gospoda: hvalite i uzvisujte ga dovijeka! ⁵⁴ Mora i rijeke,
 blagoslivljajte Gospoda: hvalite i uzvisujte ga dovijeka! ⁵⁵ Kitovi i sve što se miče u vodama,
 blagoslivljajte Gospoda: hvalite i uzvisujte ga dovijeka! ⁵⁶ Ptice nebeske, blagoslivljajte Gospoda:
 hvalite i uzvisujte ga dovijeka! ⁵⁷ Sve divlje i pitome životinje, blagoslivljajte Gospoda: hvalite i
 uzvisujte ga dovijeka! ⁵⁸ Sinovi ljudski, blagoslivljajte Gospoda: hvalite i uzvisujte ga dovijeka!
⁵⁹ Izraele, blagoslivljajte Gospoda: hvali i uzvisuj ga dovijeka! ⁶⁰ Svećenici Gospodnji, blagoslivljajte
 Gospoda: hvalite i uzvisujte ga dovijeka! ⁶¹ Sluge Gospodnje, blagoslivljajte Gospoda: hvalite i
 uzvisujte ga dovijeka! ⁶² Dusi i duše pravednih, blagoslivljajte Gospoda: hvalite i uzvisujte ga

dovijeka! ⁶³ Sveti i ponizni srcem, blagoslivljajte Gospoda: hvalite i uzvisujte ga dovijeka!

⁶⁴ Hananijo, Azarjo, Mišaele, blagoslivljajte Gospoda: hvalite i uzvisujte ga dovijeka! Jer on nas je spasio od Podzemlja, on nas je istrgao iz ruke smrti, on nas je izbavio iz peæi užarene, on nas je

izbavio iz plamena. ⁶⁵ Slavite Gospoda jer je dobar, jer je vjeèna ljubav njegova! ⁶⁶ Svi štovatelji Gospodnji, blagoslivljajte Boga nad bogovima, hvalite i zahvaljujte, jer vjeèna je ljubav njegova!"

